Prima et
Secunda

# Partes Postille Super Euangeliare Luce

Venerabilis dñi: domini Alberti magni quondam Ratisponensis Episcopi Ordinis Predicatorum.

1 K 13

Bibliotheca Seminarii Varmiensis
EX LIBRIS
Nr Sol 367/1
— Olstini —

no. inv. Sol 367/1/87

# Tabula Postille Alberti Super Lucam

## Registr super Postil
lam domini Alberti magni Super Lucam

## Bagitta volante


a in die. Jn hoc versu tangunt quattuor tentationes ca.ij. lfra L

Aaron filie arrioti custodia custodie Aaron interptat montanꝰ q fi (banf:16 ca.j.L gura est platoꝝ La.j.lfra L.5

Abia significat z interptat ca.j.lfra L

Abiectissimus fuit chs ca.xiij.lfra S

Abigail interptat patris mei inuolutio que emoliuit Dauid ca.xv.B

Abijt Maria virgo cū Sara filia Raguelis de secreto orationis ca.j.L.5

Abnegare est vbū deꝑositū ca.ix.B.2

Abnegandi modus iste est vt zc. ca.ix.B.2

Abneganda q̄ sint tangit cū dicit Abneget semetipsum. Jbidē

Abnegare oporter hec omnia Jbidem

Abominabile deo est qs boiby altꝝ est. ca.xvj.K

Abortiui sunt q̄s nō sic vitificat pater ca.xj.D

Abrae sinus q̄re sic dicat ca.xvj.S

Absciso est qn rotū absandit. ca.ij.lfra L

Absconditū est quod procul in pfundū a notitia hoim est conditū ca.viij.P

Abscondita cognoscent ꝑmo a doctoribꝰ Jbidē

Abscondita sunt hec ab infirmis oculis peccatoꝝ infidelium. ca.x.L

Absconditū est quia sua luce excellit nostrū intellectum ca.xij.L

Absconsio ista est tribus modis Jbidē

Absconditū scitur triplr Jbidez

Absterserit Maria magdalēa humorē z puluerē vt vnctio posset penetrare i pedes Jesu. ca.vij.P

Abutētes donis naturalibꝰ nō sūt digni noīe. ca.

Achab fraternitas patris interptat (xvj.M er significat Judeos La.xx.F

Achaia est puincia Grecie Jn pfatiōe D

Accēso illo igne nullū malū pōt fieri. ca.xij.O.2

Accēdere lucernā q̄d sic notat ca.xj.L.2

Achior fratris mei lumen interptat ca.xiiij.M

Achimas fratris mei assūptio interptat. ca.xx.D

Accan gunt super vbera: sicut dicitur Esa.xxxij. exponit moraliter ca.xxiij.B

Accepit puerum in vlnas dicitur: non in bzachia (ca.ij.D.2 Accepto pueri in vlnas triplex bader mysterium. Jbidem

Accipiendū est in relocutis sm ꝓportionem laborū et expensaꝝ. ca.iij.J

Accepit chs panem vt tactu sue mundissime carnis zc. ca.xxij.M

Accepit panem quia porrigere non potuit nisi manu acciperet Jbidē

Accepit panē chs vt se participare in solo ꝺ sacramento significaret. Jbidē

Acerū offerebant in spongia circūposita ysopo. ca.

Acholytꝰ seu Lectoꝝ ordo ē coꝝ q̄ ꝑbe tias ꝺintellectum distinguunt (xxiij.N cap.x.B

Acquirendi modi mlti: boni z mali ponūt. ca.xij.J

Adquisitū in ludo retineri nō potest: sed nec reddi est necessariū. sed in pios zc. Jbidē

Acquisitum iniuste: furatum: raptū zc. restituere tenet Jbidem

Acrisia discipulos in Emaus percussos q̄dam falsedicunt ca.xxiiij.M

Actiui impgnant per zc. ca.ij.z

Actiue vite multi gemiꝰ ca.ij.B.2

Actuus ad hoc emulat vt zc ca.x.L.2

Actiue vite officia ꝑncipalia q̄ precipue a beata virgine impleta sunt enūerant Jbidem

Actiue vite cōtēplatiua vita ꝑfert vnitate: puritate: eternitate: firmitate: delectatione codē y.2

Actiua vita circa que sit: ostēdit ibidē

Actiua ꝑponitur cōtēplatiue in his q̄nq; Jbidē

Actiuam vitam respicientia ponunt sex. ca.x.O.2

Actꝰ officij ad quē cōsecrant Epi ca.iij.?

Actus ꝓdicationis per se ab Episcopo est exercendus ca.viij.B

Actus ꝓprius z pfectissimus ventris brē virginis: beatitudinē colligit ex septem ca.xj.P.2

Actum nostrū oēm difficilē preuenire debet cōsideratio ca.xiiij.D.2

Accubitus moraliter est equanimis z dulcis eꝑe cratio perꝰ ad pniam La.vij.T

Acus est christus allegorice loquēdo. Nota quomodo ca.xviij.P

Accusabunt in iudicio quidam a conscientia: q̄dā a proximo La.xij.T.2

Accusatio serui est hec z in oīb mentis. ca.xix.y

Accusatio Petri que oī laude fuit dignissima zc. (ca.xxij.H.2 Accusabant christū de blasphemia er calumnia codē L.2

Accusatio christi ꝑma: cum dicūt Hūc inuenimꝰ subuertentē zc. ca.xxiij.B

Accusatio secūda: cum dicunt: Et phibentē tributa dare cesari Jbidem

Accusatio tertia: quia dicit se chm regē esse Jbidē

Adam primus sicut ꝑfectus exiuit de manibꝰ dicta secundus. ca.j.M.2

Adam si stetisset: iusticiam in omnes posteros ꝓpagasset codē. L.3

Adam in somno interfuit celesti curie: et cognouit qualiter de latere suo fabricanda esset eccla. ca.

Adam homo interptat z genus humanū (ix.L.2 num significat. ca.x.H.2

Adam ꝑmus ad murabilitatē ab immutabilitate accessit ca.xviij.U

Adam secundus q̄ est sol appropinq̄uit ḡre. Jbidē

Adā sepulꝰ est in Hebron ca.xxiij.J

Adam ꝑmus spoliatus est amittēs vestē imortalitat: ideo Adā secūdus spoliari elegit. codē L

Adeps frumenti gra est eucharistialis. ca.xij.H.2

Adiectiuū numerale ibi respicit subiectuꝫ ratione forme et non rōne subiecti z materie ca.xvj.D

Adiuro vos filie hierlm p capreas ceruosq; campoꝝ exponit. ca.xj.B

Adiutorium insufficiens homis cōtra gigantū ponitur ca.viij.L

Adolescens in peccato mortificante facilius resurgit ca.vij.D

# Registr Postille Silberti magni


Adolescēcia ē etrea decimū quartū annū ca.xv.K
Adoratio triplex in Parasceue fit ꝓpter triplicē illusionē La.xxiij.M
Adoratio discipulorū qñ chs ascendit facta est ꝓstratione La.xxiiij.2
Adorāt diabolū non corā q facto adorāt. ca.iij.E
Adorāt diabolū corā eo q cognito demone rē. ibi
Aduenit regnum tuum est secunda petitio (dem ca.x.O
Aduentus sui signa tangit christus La.xvij.Q
Aduentus christi signa fuerūt in ꝑma destructōe hierusalem. Ibidem
Aduentus chri erit manifestus Ibidē
Aduentus dñi erit subitus Ibidē
Aduentus chri erit impiissimus
Aduersarij cōtradicere apostolis non potuerunt quomō ca.xj.G
Aduersario instante dormiēdū nō est ca.xxij.L.2
Adulatorū opus est semp pultulloꝝ post magnates portare ca.vij.M
Adulatores potentū t pfectores bonorū sunt.ca.
Adulatorie molita ꝓncipibus offen (xvij.D.2
dūt isti quando Ibidem
Adulterium nunqꝫ pretextu alicuius boni est faciendum. ca.j.K.4
Adulterū quō se habeat ad simplicē fornicatiōez notatur ca.xviij.G
Adulterium scōm locum renet in nocumēto proximum eodem M
Aduocat⁹ noster chs est La.xxiij.Q
Affectus in anima habet rē. ca.viij.J
Affectum oim vt reuocare dicit ista La.xiij.Z
Affectus capiēdi est in crimie nō cēlus. ca.xviij.G
Affectus scrōz in illa hereditate requescunt. codē L
Affectu cordis dulce est seq dñm. eodem Q
Afflixerunt chm tota nocte verberibus: sputis: t illusionibꝫ. ca.xxij.L.2
Afflicti voce exilē cōsueuerūt hīc xxij.S.3
Ager peruersitatē significat ca.xij.U
Ager est hic mundus. ca.viij.F
Agni dicunt⁹ stat⁹ circūcisionis t ꝓputij ca.x.D
Ager ille ī quo Ruth spicas collegit habuit dñm noīe Booz ꝙ erponit mystice eodem E
Ager ad agendo dr quia ca.xij.K
Iger in q agit stult⁹ est ꝓcupia corpis ca.xv.M
Iger t q in agro esse dicat moralit. La.xvij.U
Iger iste sic diligenter est exercēdus Ibidem
Iger ab agendo dictus significat opus qō pertinet rē. codē p
Iger significat terrenorum bonorum occupatiōnem La.xviij.R
Agit deus mansuete: benigne: t rōnabiliter. xx.E
Agnus qui offerebatur significat innocētiā t moralizatur La.ij.B.2
Agni dicunt discipuli dñi ca.x.F
Agni mansueti sunt ex natura Ibidem
Agni valitas maxima vide quomō Ibidē
Agni ex vellere conterit ⁊ curū oim habitus Ibidē
Agnorum carnes nutriūt in vegetationem sancti spiritus. Ibidem
Agni fimus: que sint notatur Ibidē
Agni ꝓmittūt per gratiam deduxerunt captos lupos ad ouile eccle. eodem.B
Agni nunc non solū capti sunt a lupis: sed agni in peiores lupos sunt cōuersi Ibidem
Agnus comedi ꝓpitur cum lacrucis agrestibus quare. xxij.O
Agon est idem qō pugna in qua homo vires agit
Agricola spiritualis fodit quo (ca.xxij.L.2
modo ca.vij.D
Ale sex de quibus Esaie.vj. quid significent notatur ca.xij.O.2
Alabastrū vngēti attulit in q tria notāt ca.vij.U
Alabastrū b vocat vas de alabastrino marmore factū Ibidem
Alabastr significat cor tā illuminatū rē. Ibidē
Alba vestis in illusionē domini posita est ab istis.
Alba vestis est sacerdotalis vest⁹ t ꝓ (ca.xxij.L
fert signum innocentie Ibidem
Alba posita est in veste sacerdotali in signum huius Ibidē
Alicuū est fm Bedā q quid seculi est ca.xvj.G
Alienū fm Ilam quid sit. ibidē
Alienum se christus discipulis ostendit vt instrueret rē. ca.xxiij.J
Aliquis: in hoc loco nota est specialis familiaritatis istoz apl'oz ꝑ ceteros. ca.ix.F.2
Alleluia cantat in iciunio Pēcostes t nō i aliis iciunijs in memoriā illius fact. La.v.t
Allocutionē t eruditionez corū qui dominū secuti sunt rangit ca.xxij.V
Altaria lauant t deteguntur in die cene quare.ca.
Altaria deteguntur ꝛpe passiōis huius sī (xij.R
gum ca.xxij.L
Altilia respectu sui corpis et multi ibi sunt t nulli⁹ solicitudinis. La.xij.O
Altiora esse nō possunt his que conueniūt in icarnatione filij dei La.j.B.3
Altū quadruplex in qō rete est ducendū. ca.v.D
Altū n.aris est altitudo secular⁹ dignitat⁹ Ibidē
Altum intelligentie spiritualis in quod rete aliqñ ducendum Ibidem
Altum cōuersatiōis in qō trahēs rete rē. Ibidē
Altum cōtemplatiōis rē. Ibidem
Altissimus non dicit deus loco vel compatiōe alioꝝ deoz. La.viij.L.2
Altitudo illius arboris nimia qz rē. ca.ix.D.2
Altitudo hec est turr⁹ cōtra deū edificate. ca.xiij.L
Amari a nobis deus magis appetit qꝫ timeri. La.
Amanti omnis velocitas tarda est (xij.E ca.j.D.2
Amanti nihil satis felix ca.xx.D
Amant scribe salutatiōes in foro ca.xx.Q
Amarieudo Marie describit ca.j.D.2
Ambitiosi patiunt crucem ijdem pendent vt Babylon ca.ix.Z.2
Ambitiosus domin⁹ tria correptiōis exempla adhibuit ca.ix.Z.2
Ambitiosus sp in altissimo nidificat codem. B.3
Ambitionē duplicē rangit scz magistrat⁹ et fauoris populoz. La.xj.D.3
Ambitio querit vt habeat vñ dñck ca.xiij.R
Ambitionis ecatas et auaricie tanta est q finez in malis non ponit ca.xx.F

Ambrosij beati dictis sepe inueniunt imirta dicta Ambrosij adogni: et sunt frequent herencia ca.v.X
Ambula cõponit ab an qõ est circũ: et bulo qõ in simplici nõ est in vsu ca.xj.M.2
Ambulat dñs bodie: eras: et sequenti tẽ. moralizatur ca.xiij.T
Ambulauit chr̃s p viam crucis per quã nos oportet ambulare Ca.xix.E
Amenitas scepturaꝝ ỗ paradisus ca.xxiij.P
Amicicia fundata sup bono delectabili triplex.ca.
Amicicie false sunt due t vna vera. Jbidẽ. (vj.X
Amicicia falsa est que fundat sup temporale vtilitatem. Jbidem
Amicicia falsior est q nõ fundat nisi sup delectationẽ: sicut fuit amicicia Sãsonis ad Dalilã.ibiõ
Amicicia vera fundatur sup honestum: Hieronymus testat. Jbidem
Amicus ille allegorice est chr̃s. ca.xj.Z
Amicoꝝ q sunt: cõmunia sunt Jbidem
Amicꝰ nr̃ moraliter est animꝰ vł intellectꝰ nr̃.ibidẽ
Amicꝰ ỗ quasi animi custos. Jbidẽ
Amicus pete accõmodari panes: deus autẽ amicus facet de accõmodatione: et dicit de datione quare eodem B.2
Amicos colit per nomen idolatrie qui ca.xij.N
Amicus dei est humilis ca.xiiij.F
Amicos aliquando vocare peccatum non est dũ modo tc. eodem M
Amicos si vocas fit causa vocationis deꝰ. ibidẽ
Amico tali magis taneris q̃ alteri propter ordinẽ charitatis Jbidem
Amici si sint pauperes magꝭ sunt vocãdi Jbidẽ
Amicos nobis facere quõ debeamꝰ ca.xvj.F
Amicorũ dei nullus cripitur a flagello lingue.ca. (xviij.L
Amici tales sunt de quibus dicitur ca.xxj.O
Amici huius mundi tales sunt ibidẽ
Ammiratione dignum q infans applaudit in vtero voci quam Ada timuit in paradiso ca.j.B.3
Ammiranda est benignitas
Ammirandũ obsequiũ huiꝰ seruj. ca.viij.B
Ammiratio via est ad fidẽ m Chryſ ca.xj.B.2
Amor temporalium impedit a consequendo chr̃stum ca.v.U
Amor fortior erit in futuro q̃ nũc est. ca.x.y.2
Ammonitiõis rõnes põit q̃nq; p ordinẽ ca.xiij.L
Amplexãdi tps est in orõne. ca.xj.A
Amphora aque significat vas expiatõis p lachrymas. ca.xxij.F
Anan interpretat gratificatio: et significat illã peccatricẽ ca.vij.y
Analla ỗ ab an qõ est circum t alleo qõ est moueo. ca.j.D.3
Analla vide de hoc pl̃a quomõ scz Maria sit anilla Jbidẽ
Andreas virilis vel rudens pabulo interpretat.ca.
Angariauerũt gentilẽ q̃ portaret crucẽ t nõ Judeũ quare (vj.D
ca.xxiij.B
Angelus est in loco definitiue: et cũ est in vno non est alio. ca.j.D
Angelus p se visibilis stat i poteſtate sua Jbidẽ
Angeli corpus assumptũ est species corporis intentionalis Jbidẽ
Angelus est visibilis vni t nõ alteri. Jbidem per directionem speciei Jbidem
Angelus idem est quod legatus vel nũciꝰ Jbidẽ
Angeloꝝ merces cõsortiũ quum puritate t officio et familiaritate est angeloꝝ Jbidem
Angelus aliq̃n est nunciꝰ alteriꝰ angeli. ibidẽ
Angeli statua in annũciatõe Joannis quid signi ficet. Jbidem
Angeli t demones differenter terrent eodẽ.I
Angelus sonans quõ dicit sermones. Jbidẽ
Angelus vrebat poniꝰ vocũ intentionibꝫ q̃ cõmotione aeris Jbidem
Angelus cũ loquit: vnꝰ audit t aliꝰ nõ q̃re. Jbidẽ
Angelo nos noiant debeamꝰ credere eodẽ.R
Angelus noiat Joannes Jbidem
Angelus bonꝰ sp ad cor loquit. eodẽ.S
Angelus intra deũ dicit currere ideo Jbidem
Angeli mali nõ dicunt se esse missos quare ibidẽ
Angeli mali in oi actu suo et operesp peccãt. ibidẽ
Angelus bonus auctoritatem pfitetur sue pfessionis Jbidem
Angelus missus est ad Mariã ꝓpter tria eodẽ t
Angelus non solus venit ad virginem sed cum eo multitudo. Jbidem
Angelo hostia nõ obstante eodẽ.D.2
Angeli libenter sunt cum orantibꝫ etiã tẽ. Jbidẽ
Angelus magna ꝓmisit virgini in salutatiõe ideo turbata. eodẽ.R.2
Angelus ait ad Mariã nõ respõdit eodẽ.L.2
Angelus q̃re dicit ad Mariã: ne timeas: cũ nõ dicak a sanct̃: timete dñm oes sancti eius. ibidẽ
Angelus quõ dicit: Hic erit magnꝰ: cum dicat ꝓpheta Paruulus enꝫ natꝰ ẽ nobis. eodẽ.P.2
Angelꝰ p salutatiõez se ondit angelũ pacẽ.eodẽ.Z.2
Angelus q̃re dicak rũdisse Marie. Jbidẽ
Angelus nõ debuit nec potuit p nob tẽ. ca.j.L.3
Angelus quare de cõceptu Heliſabet ducit fmonem in medio Jbidẽ
Angeloꝝ ꝓpinquitas signat paratuꝫ adiutoriuꝫ eorum ca.ij.M
Angeli nunq̃ leguntur in veteri testamento cũ tanta luce apparuisse sicut leguntur Luce.ij. et Actꝝ.xij et Matthei.xviij.ideo Jbidẽ
Angeloꝝ tria opera: purgare: illuminare: et pficere.
Angeloꝝ t trũ statuum quõ Maria coronat ỗ (eodem R ca.x.Z.2
Angeli q̃n dicank ascẽdere t q̃n descẽdere.ca.xiij.N
Angeli pacis plorant quando aliquis sanctus pcuteretur ca.xv.F
Angeli t sancti habẽt se p modũ flentiũ q̃n aliquis sanctus puerit Jbidem
Angeli gaudent de cõuersione q̃a nõ frustrank diligentia sue custodie. eodẽ.D
Angeloꝝ motus demonstrank profectibus hominum. ca.xix.F
Angeli in iudicio dicẽt: surgite mortui et venite ad iudicium eodẽ.R
Angelis eq̃les erunt homies post resurrectionem nota in quo ca.xx.M
Angelus accepit thuribulũ sicut Apoc.viij. exponit de chr̃o t Judea, ca.xxj.L.t

# Registr Postille Alberti magni


nitur de christo t iudea ca.xxj.F
Angeli cõfortatiõe chr̃s nõ indiguit. ca.xxij.L.2
Angelica apparitio que instruxit mlieres de resurrectione rangitur ca.xxiij.L
Angeli duo apparuerunt circa sepulcrum vt duo significarẽt circa chr̃m officia xxiij.L
Angeli duo qui apparuerunt circa sepulcrũ dicuntur viri duo quare Ibidẽ
Angelus apparet in veste fulgenti quare. Ibidẽ
Angeli boni ybiq; confortant t abstergunt terrores. eodem. D
Angelorum voces audite sunt ante destructionẽ hierusalem dicentiũ tc. codẽ. L
Angusta est hec porta ca.xiij.S
Angusta est porta gratie que est porta vitꝰ. ibidẽ
Anbelitus hydropici, feret quare ca.xiij.B
Anima est pars anime. ca.j. J.3
Aníe dicitur plus magnificare q̃ spũs ideo. ibidẽ
Anima in vanũ accipit q̃ non ꝓficit eam scientia et virtute ca.v.L
Aniaꝝ transcorporatões ponebãt illi ca.vij.P
Anía homis dicit mundus ca.viij.R
Ania ꝺr̃ b ab actu animãdi. ca.ix.D.2
Aiam suã q̃ velit saluam facere ꝑdat eam. ibidem
Ania nostra ꝓncipiũ est vite intellectual. ca.x.D.2
Anima charitati manciparur quando vita intellectualis t organica ad charitatem referꝛ: et q̃lẽ hoc fieri possit Ibidem
Ania nõ est in homie nisi intellectiue eodem E.2
Ania b ꝺr̃ animalis vita ca.xij.O
Aníe plus est q̃ esca. nota pulcra rõnes de nõ solicitudine habenda ca.xij.O
Aniam suam venalem habet hic ca.xiij.Q
Anie deprauare ꝓprium est eodem. R
Aia deprauata agit sil'e ꝑlo iudeoꝝ. Nota ibidẽ.
Anime praue quedaꝫ ꝑ virtutẽ significãt fm Brẽgorium Ibidẽ
Ania b ꝺr̃ ab animaliare. eodem.t
Ania ꝺr̃ b ꝑsona et ania viuens. ca.xvij.L
Anime formicantis a deo signũ est extollentia oculorum. ca xviij.O
Anie inferior facies per hec quattuor ordinak. ca.
Anie ꝑs media ordinak. Ibidem (tit.L
Anie ꝑs supior ordinak tribꝰ Ibidẽ
Anie ꝓprietatiꝫ individuantiꝫ quomodo distinguank. ca.xx.M
Animalia q̃tuor designãt cuãgelistas in ꝓlogo A
Aialia q̃tuor sunt ꝓtplatina añ t retro. Ibidem.
Aialiũ penne quõ iuncte sunt alteriꝰ ad alter.
Anial q̃dliber ꝓprietates beluinam habet vnã. sed hõ corruptꝰ oẽs suscipit. ca.x.B
Animalis ꝺr̃ hõ ab hmõi aia. ca.ix.D.2
Animalitas hec in hoie est destruẽda. ca.x.t
Animalitas quõ possidenda sit. ca.xij.O
Anne testimoniũ ꝑ chr̃m inducit ideo. ca.ij.O.2
Anna cõmendat a noie tc. ibidem
Anna noie leguntq; famose mlieres tc. et moralizantur Ibidem
Anna cõmendat a viduitate codẽ J.2
Anna ꝓphetissa q; a templo nõ discesserit quõ esse potuerit quenꝫ t soluit Ibidem
Anna cõmendat deuotiõe oronis codẽ R.2
Annas t Caiphas ꝓiuncti fuerunt affinitate t q̃ modo fuerit summi sacerdotes. vide ca.xxij.B.2
Annũciauit angelus cõceptũ Marie ꝓter q̃tuor rones ca.j.P
Annũciant̃ angeli ꝑsona ꝑ sex describit. ca.j.D
Annũciatio Joannis in qua q̃tuor describuntur
Annunciatio Joannis eximit in tribꝰ (ca.j.D codem. R
Annunciationẽ christi deus fecit ministerio angeli ꝓter tria codem. t
Annunciatio christi incepit a patre Joannis a matre ideo. codem D.2
Annunciatio Joãnis figurata est in annũciatiõe Jsaac in q̃ idẽ ꝓcessus seruatus est Ibidem
Annunciatio christi figurata est in Sãsone: t idez ordo seruatus est. Ibidẽ
Annos triginta habens Jesus cepit ꝓdicare t docere, ca.iij.Q
Annus iubileꝰ est annus remissiõis. ca.iij.M
Anni tres hi tres legꝫ nature morsi t grẽ. ca.xiij.F
Anni tres sunt iuuenũt; virilis: et senectꝫ erates
Antiochensis est ciuitas metro politica. (ibidẽ
Antipophora cõmutk ca.viij.O
Antropolparos est t cõmutk q̃ in deũ refert humana passio ca.xiij.U
Anulũ dat ante calciamenta filio ꝓdigo reuertenti quare ca.xv. Q
Anulus q̃ datur in decorẽ significat fidem ad patrem vel sponsum Ibidẽ
Anuli ꝓprietates significank in versibus cum declarationibus Ibidẽ
Anulus diminutiuũ est ab anꝰ q̃ ẽ circulꝰ. ibidẽ
Anulus iste clarus in rõnibꝰ articuloꝝ. Ibidem
Aperit celuz baptismus: passio christi: et ascensio differenter. ca.iij.O
Apte aduenieñ dño ꝑ deuotionẽ tc. ca.xij.B.2
Aperiret si corde: oris: et ope dicerent: Domine aperi nobis ca.xiij.U
Aptum est templũ quando diuina veritas se contemplabilem ꝓbuit. ca.x.U
Arta est mõ ianua: ideo hora est ꝓparandi se ad cenam. ca.xiij.P
Apes hmõi mellis dulcedinẽ percipientes sunt visi qui ca.xxiij.U
Aper est summitas que apponitur littere rõne decoris. ca.xvj.L
Apostate nõ redeũtes ꝑ coruũ significank ca.ix. L
Apostate sicut ad chr̃m nõ reuertunt: ita q̃rẽtes labula in se yel in cõmissis ea que inuenium nõ renunciant. Ibidem
Aplos monuit dño ne ante doceant q̃ ꝑ ꝓpriũ spiritus habeant. ca.iij.G
Apostoli sũt vocati tribꝰ viciꝰ t ad tria. ca.v. M
Aplorꝫ nũerus sacratus ca.vj.B
Aplorꝫ nũeriꝰ figuratus Ibidẽ
Apli figura sunt oim episcoporꝫ in ecclia instituẽ
Apli redarguunt. codẽ L. (dorꝫ. ca.viij.L
Aplos docet vt ꝑ ipsi vrank ꝓpter in vite testimonio t ꝓbo in vnitat illuminatiõe. ca.viij.R.2
Apli bñt nouẽ ornatꝰ ꝑ duodeciz distributos. ca.
Aplorꝫ nũeriꝰ ꝑ ornatꝰ figuratꝰ nota ibidẽ (ix.A

Apostoli ex virtute omnia facere possunt siue naturalia: siue supernaturalia codem B
Apli ex ptate nihil facere pñt nisi recte z recta
Apostoli sanabant vmbra corporis sui multos ex gros codem. E
Apostoli non eguerũt baculo sustentante nec defendente. Ibidem
Aplor in principatu cõstitutor de confirmatõe z de instructõe fm vite formã eis tradita agit codẽ
Aplos chs cõfortat ex miraculo facto de (M hoc q nihil rollant in via. codem M
Apli sedẽ dignitat hñr post chm codem O
Aplor ex miraculo faciẽdo eruditio incipit codẽ. P
Apli portabant secum pecuniam Ibidẽ
Apli impfecti vicẽ agũt impfector sacerdotũ z pdicator qui zc. Ibidẽ
Aplos paupes nõ fuisse arguit z soluit codẽ. S
Apostoli nõdũ intellexerunt cibum populi credentis nõ esse venalem Ibidem
Apostolos instruere de ministerio plato debito incipit ibidẽ
Apli non potuerũt elicere ẽt. ex non ẽt: nõ volunt. cui ponunt q; causẽ a scris ca.ix. S.2
Aplos instruit vt facẽ memorie cõmẽdet. eos. T
Apli tantũ abhorrebãt sepationẽ a chso q ea q di cebant de ei passiõe credere nõ valebãt. Ibidẽ
Apli no audebant christum interrogare: ratio ponitur Ibidem
Apli disputabãt de maioritate ideo codẽ. V.2
Aplor ille error salutat est ecclie codẽ X.2
Aplor informatio fm exemplũ ostẽsum: ex est triplex informatio. codem z.2
Aplos dicit oues qui q̃si verueces duces gregis missi sunt. ca.x. F
Apli z discipuli dñi istis cõditionibus z qualitatibus rgm z locor non existentib non tenebantur ad ista pus eis pcepta codem. D
Apli z discipuli pcipue de galilea fuerũt. ca.xij. B
Aplus q virgo fuit: vorũ virginitatis nulli imponere voluit. ca.xiiij. S.2
Aplor oim nõ fuit hẽ seruum ca.xvij. F
Apli alicq erant diuites z nobiles. ibidẽ
Apostolis et discipulis hec duo obsequia conueniunt. Ibidem
Apli secuti sunt dñm gressu corporis: imitatione opis: assimilatione virtutis ca.xviij. U
Apostoli adhuc cõsuetudinẽ iudaicã non deposuerunt. ca.xij. D
Apli viderũt ysq; ad destructõem hierlm. codẽ. J
Apli aliqd bũanũ passi sunt in hac pcẽtõe. xij. L
Apostoli litigabãt nõ de dignitate templi: sed regni celorum.
Aplos christus reuocat Ibidem
Apli sedebunt sup thronos. xij. quõ codem. X
Apostolor pncipis cõfortationẽ tangit codẽ y
Apostolos sathan vt cribraret expetuit quõ. ibidẽ
Apli nõ credebant mulieribꝫ nũciantib chm resurrexisse quare ca.xxiiij. F
Aplicam largit hic pñtem. ca.ix. B
Apostolica autoritas potest in lãguores in q̃s nõ potest medicina. codem L
Apostolici legati non sunt qui nõ veniũt in autoritate z vita z verbo apostolor. Ibidẽ
Apostolicis viris cõmittunt oẽs isti q̃narij pmus turbis ꝓponendi. codẽ R
Aplici nostri accepta a dño vsurpant sibi: nihil vtilium turbis ꝓponẽres ꝓ certo codem. U
Aplice pfectiõis via ꝓponit. ca.xviij. O
Apud dñm fuit tãtũ q fm facultates sibi mistrãtũ facile compare poterat ca.x. R
Apparent plurime segetes in prologo B
Apparet angelus q̃nq; faciens. ca.ij. Z
Apparitio angelica que instruxit mlieres de resurrectione tangit ca.xxiij. L
Apparitio dñi triplex tangit codẽ. G
Apparuit chs pmo Petro inter viros: et tñ ante hoc Marie magdalene. codem. P
Apparuit chs pmo Marie magdalene ꝓter q̃tuor. Ibidem
Apparitio christi secunda fuit qñ Marie magdalene a paruit cũ alijs mulieribꝫ. Ibidẽ
Apparuit dño tertio Petro z pmo iter apostolos quare. ibidem
Apparitio q̃rta cunctis in emaus fuit facta codẽ
Apparitio q̃nta q̃ facta est eadẽ die tan (ibidẽ gitur codem. O
Apparens chs discipulis post resurrectionẽ dicit sterisse quare. Ibidem
Apparitiones resurrectionis quattuor: transit Lucas. codem. Z
Apetebant scribe cathedram. hoc est: docendi auctoritatem ca.xx. O
Apentiua que est vis anie sensibilis tribus pficitur. ca. viij. J
Applausum z acclamationem populi querebant pharisei. ca.xj. D.3
Apollipbani mgr Dionysij respondit Dionysio ad q̃stionẽ de eclipsi in passiõe dñica xxiij. O
Apollion: latine exterminator significat ca.viij. D
Aprehendit chs hydropicũ manu: vt ostenderet q virtus deitat exiret de carne propter nos alsumpta ca.xiiij. L
Aprehẽsio saluandor fit per zc. in ꝓlogo. B
Aprehẽsio est captio trahẽs ad capiẽtẽ. ca.ix. R.2
Apropinq̃ret porte ciuitat moralizat. ca.vij. E
Apropinq̃uit Jesus defuncto nihil abhorrẽs. ca.
Apropinq̃uit hec aplor significat ac (viij. T.2 cessum plator. ca.ix. O
Apropinq̃uit regnũ dei q̃drupl ca.x. M
Apropinquat ad chm puersiõe cordis. ca.xv. B
Apropinq̃uit peccatr sic quando stetit retrorsũ circa pedes Ibidem
Apropinquat cõunctione cordis pnia z dilectõe non rñ ore Ibidẽ
Apropinq̃tionis vtilitas notat in hoc. codẽ B
Appropinquabant multi christo propter dulcedinem auditus. ibidem
Apropinquabant aũt dies festus azymor sic incipit ca.xxij. B
Appropinquabat duob discipulis euntibus in emaus plus inter ẽos extert ca.xxiiij. D
Aqua pedib pegrinorum a patribus sanctis exhiberi solebat ca.vij. B.2
Aque fons Maria dicitur. ca.x. M.2

# Registr Postille Alberti magni


Aqua que est materia baptismi pficitur purifica/ tio ca.xij. P.2
Aque saluatoris sunt iste. Ibidē
Aque Tantali siti ista. ca.xiiij.B
Aque nostre deo non placent nisi sint sale sapiēe condite. ca.xix.M
Aquā spūalis intellectus nō inuenerūt. ca.xx.E
Aquā p materia sacramēti sanguis dñs nō voluit habere quare xxij.O
Aqua miscēat in calice tanta quanta possit cōuerti a vino. Ibidem
Aqle faciem depingit sibi Joānes in plo.B
Aqle ab acumine visus z olfat⁹ dicunt.ca.xvij.Z.
Aquilonares sunt bebetes: grossi: z feroces.ca.xj.
Arantes per metaphorā domin⁹ docet pfe (B.3 ctionis viam. ca.ix.J.3
Arantes duodecim de qbꝫ habēt.iij. Reg.sunt septem vicia capitalia. ca.xiiij.S.3
Arant quartuor passiōes anime cū viciis capitalibus. Ibidem
Arat infidelitas ꝓmittēs impunitatē Ibidem
Aratrū et quibꝫ componat z quid illa moraliter significent notat ca.ix.J.3
Arbor est synagoga ca.iij.B
Arboris metaphora aptior ē ēē lapidis. codē.D
Arbor mala q̄ possit bonos fructus facere arguitur z soluitur. ca.vj.E.2
Arbor mala quomō dicat habens odiū fraternuz in corde Ibidem
Arbor mala q̄ faceret fructum bonum esset ꝓtra naturam Ibidem
Arbori comparatur homo ideo: quia grece etiam homo tē. codē.F.2
Arbor bona a nouē ꝓcreatibꝫ bona vocat. ibidē
Arboris male ꝓcreates sumunt ꝓ oppositū ad ꝓcreates bone arboris Ibidē
Arbor hec magna latitudine coep tē. ca.ix.B.2
Arbor hec si deficiat: celū non continget. ibidē
Arbor virens est virgo. ca.xj.L.2
Arbor inter plantas est vilis. ca.xiij.D
Arbor quō significat hominē: z quomō bō significat arborē ca.xiij.E.
Arbor ista est magna virtute z ꝓceritate sanctitatis eodem P
Arbor hec mor⁹ est a nigredine fruct⁹. ca.xvij.E
Arbor hec non floret quia non habet odorem virtutis Ibidem
Arca dicat filius dei in quo sunt oēs thesauri sapiēte z scie dei absconditi. ca.x.U
Arca dei est Maria visa in tēplo dei codē.L.2
Arca vgo mr dei est z terra mūd⁹ tē. codē.Z.2
Arca significat vitā ecclīasticā que sola saluat hominem. ca.xvij.S
Archelaus nō totū regnū patr̄ possedit. ca.iij.B
Archelaus regnauit nouē annis: Ibidem
Archisynagog⁹ ille sermonē sicut stultus continere non potuit. ca.xiij.L
Arcū scripture ille intendit z remittit ca.iiij.K
Ardens erat cor discipulor̄ euntiū in Emaus ardore charitat̄ ꝑfect̄ divine z zeli dei.ca.xxiij.O
Area est pñs ecclie cōscientia: sacra scptura cor: bonus area aromatū. ca.iij.M
Arescere incipient boies p timore. ca.xxj.N
Arguit q̄ Lucas non scripserit instigante spūscto In pfatione D
Arguunt q̄ replū nō cū reuerētia intrāt ca.j.G
Arguit sacra non posse ammistrari p malos.ca.ix
Arguitur ab impossibili apud paternū ef/ (B.3 fectum. ca.xj.E.2
Arguit chs cōtra iudeos rone ducēte ad impossi
Arguit regnū patr̄ z filij z (bile.codem.N.2 spūsancti esse eternū. codem. J.2
Arguitur q̄ mortis piculum cadet in constantem virum. ca.xij.D
Arguit cōtra hoc q̄ scr:nōne duo passeres venūt dipondio codem.E
Arguit cōtra hoc qđ dicit q̄ vnus passerū non cit in oblitione. Ibidem
Arguit q̄ nō fiat trembutio p reinuitationē: z soluitur ca.xiiij.D
Arguit q̄ diues sepul⁹ in inferno nō potuit roga/re pro fratribꝫ. ca.xvj.E
Arguit q̄ dānati oēs homies velint esse dānatos
Arguit q̄ dices ista non sit des/ (ibidem derata ca.xvij.P
Arguit q̄ nō sit sp orandū: z soluit. ca.xviij.B
Arguit q̄ sancti non debeāt petere vindictā: et respondet codem.L
Arguit christus per hec verba Dixit dñs domino meo. ca.xx.P
Arguit cōtra hoc qđ christ⁹ dixit: nolite ꝑmeditari quid loquamini. ca.xx.B
Arguūt greci qui de fermētato conficiunt q̄ chris/tus idem fecerit. ca.xxij.B
Arguunt latini cōtra grecos christū non cōfecisse in fermentato Ibidem
Arguitur Ihs potuit qđ scivit nō posse obtinere. soluit codem.B.2
Arguit q̄ damnati ad mortē non debeāt educi: et soluitur ca.xxiij.J
Arguit q̄ crucifixor̄ oīb⁹ pro quib⁹ christ⁹ ora/uit peccata sint dimissa: soluit codem.K
Arguunt discipuli de caritate credēti in his q̄ locuti sunt ꝓ bete quare. ca.xxiij.M
Argumentū veri dñice resurrectionis notat ca.
Argumenta resurrectionis ponunt p (xxiij.B ordinem codem.S
Argumentū scōm resurrectionis qđ ostēdit vitā et animari corpis ꝓcreates codem.T
Argumentū tertiū resurrectionis in quo ostendit veritas nature resurgentis
Argumentū quartū ad interiorem fidei illumina/tionē ordinatum. codem.Y
Arida manus sanabatur in qua septem defectus erant. ca.vj.E
Arimathia interpat vigilia donationis: z est civitas in tra decapolim q̄ olim ramata vocabat. ca.
Arma diaboli sunt.ca.iij.B (xxij.X
Arma secularia inutilia sunt vere spūali vbi pualente iniquitate ca.ix.E
Arma vri licet corā fideli iudice non ꝑualente iniquitate codē.F
Arma diaboli quibus expugnat alias significan/tur tē. ca.ij.K.2

Armamẽtariũ habet dom⁹ militũ ca.xix. Z
Armatura oim fortiũ pẽdet i Maria.ca.r. M.2
Aromata q̃ portauerũt ad sepulcrum dñi: odores
verum significant ca.xxiiij. A
Arreptio sonat violentiã ⁊ inordinatã cogitatiõẽ
et vexationem ca.viij. D.2
Artifex ois,pmittit finẽ doctrie sue ꝓgruẽtẽ.ca.xiiij
Arũdo tria genera ꝓiectarũ hz.ca.vij.M (B.2
Arũdo incõstantes significat Ibidẽ
As est ꝑmũ in põderibꝫ ca.xij. E
Asa rex Juda: de hoc legit tẽ.q̃d fecit ca.ix.B.2
Ascendendũ est ad q̃tuor. ca.ij. E
Ascẽdere ẽ exaltari in cogitatiõe deuotoꝝ.viij. J.2
Ascendit in montẽ Jesus vt oraret. cap.ix.H.2
Ascendendũ est in paradisum ⁊ in celũ codẽ. J.2
Ascendere in recta ecclie est ad publicũ altre ꝓdica-
tionis cõcurrere ca.xij. L
Ascendebat Jesus de hierusalẽ ⁊ videt q̃ de gali-
lea ca.xiij. S
Ascẽdere fecit multos ab occasu quos cõcutit in
egritudine vel sento codẽ.y
Ascendit ignorans in vbere doctrine. ca.xiiij. L.2
Ascẽdit totus chꝰs in celum q̃n ꝺz Jte missa ẽ ho
stia ad patrem ca.xxij. Z
Ascendit ꝑ sacramentũ eucharistie ad mentẽ emi-
nentie spũs ca.xxij. N
Ascendit chꝰstus non portatus ab angelis sed ꝓ-
pria virtute: ca.xxiiij. ?
Ascribit deus electis suis in eternitate quinq̃ mo
dis ca.ij. L
Aser interꝑtat btũs ca.ij. J.2
Asinus portat ũgũ ⁊ on⁹ dño: dñs ⁊ non asinus
cogitauit de cibo. ca.xij. Q
Asinus significat simplices vl' idiotas.ca.xiij. M
Asine pullus erat ligatus ad vsus paupꝝ. ca.xix.
Asino insidere voluit chꝰs in quo nemo (B.⁊
sederat quare Ibidem
Asine pullus non infrenatus quid significet. ibiꝺ
Asina ab antiq̃ strata fecat ꝓ'm iudaicũ. Ibidẽ
Asinã cum pullo adducã dicit Matheꝰ. alij eu⁹
angelistẽ solũ pullũ quare Ibidem
Asini pulli ꝓiectates ꝓter quas gentilẽ populũ
significat. Ibidem
Asinus raro naturali morte morit nisi de capitis
infirmitate. Ibidem
Asin⁹ alias malas ꝓietates habet Ibidẽ
Asino dñm vũ figuratũ est. eodem B.⁊
Asini pullus infrenat⁹ stans quare Ibidem
Asini vinculis ligatum intellectum habet omnis
homo, Ibidem
Asmodeus hpanũ iudicij interꝑtat tẽ. ca.viij. D
Aspera significant eos quoꝝ vita plena est scãda-
lis apertis ca.iij. L
Aspitas inueris in Maria nõ retardat obsequiũ
pietatis ca.j. E.3
Asperitatẽ cõmendat chꝰs ca.ij. ?
Assimilationis modi duo ca.vij. ?
Assumptiõis modus significat ꝑ verbũ cõpositũ
Suscepit. ca.j. R.3
Assumptio tractus est ad sumentẽ. ca.ix. B.2
Assumptiõis cã fuit sacm redemptiõis. codẽ. L.3
Assumptiõem dectoꝝ de oi statu tãgit ca.xvij. X
Assumitur vnus et relinquitur alius significatus
est eodem. ꝑ
Assum piscem quare obtulerũt dño discipuli post
resurrectionem ca.xxiiij. U
Attendite dicit chꝰstus non quasi sit difficile hoc
quod docet: sed quia valde vtile doctoribus ve
ritatis ca.xij. B
Attendite a scribis q̃ volũt in scholis.tẽ ca.xx. O
Attende q̃sufficienter herodes suum malũ tactã
do ꝓtulit. ca.ix. Z
Attentos reddit chꝰs ꝑlatos tẽ. dicit ca.xiiij. J.2
Attracte sũt tali odore Maria iacobi: Maria ma
gdalene: et salome. ca.xvij. Z
Attulit alabastrũ in quo tria notant ca.vij. U
Auari intima sua ꝓspicientes tẽ. sequunt Judã. ca.
Auari pellis et corpus dicunt turge- (ix. L.2
re quare. ca.xiiij. B
Auari anbelit⁹ dicit fetere sic̃ hydropici q̃re Ibidẽ
Auaro dulce est terrena lucra tẽ ca.xiiij. R
Auarus nihil habet nisi q̃ dulciter videt diuitias.
Auarus nihil audit nisi ter- (Ibidem
rena ca.xvj. J
Auarus non curat q̃d vendat: siue deum: siue ho
minẽ ve pecuniã adquirat ca.xvj. D
Auaricia est causa edificationis. crudelitas interfe
ctionis. ca.ij. R.3
Auaricia est in retinendo. ca.xij. J
Auaricia significat hydropisis cap. xiij. B
Auaricie obdurationem esse meritũ reprobatiõis
docet chꝰs. ca.xvj. A
Audacia deprehendit in facie quando nõ pallescit
nec trepidat c.ix. E.3
Audire ꝓtius est q̃ interrogare ca.ij. U.2
Audiendi chꝰstum causa diuersa fuit in diuersis
Audiunt multi vocantem intra et extra. sed pauci
exaudiunt ca.xiij. P
Audiunt quidam et non intelligunt. codẽ. J.2
Audiunt quidam: sed auditum non perficiũt. ibiꝺ
Auditum facientia sunt quattu- (dem
or. ca.j. U.3
Auditꝰ quo beatificat. de hoc vide multa ca.xj. Z.2
Auditũ significat terrõ. ca.xiiij. J.2
Auditus ille est de clamore coꝝ qui a talibus op-
primunt tẽ. ca.xvj. B
Aue cõuerso nomie eua notat euam reduci ad be-
nedictionem ca.j. E.ij.
Auersus q̃ reuertat est vnum de mirabilibus dei
ꝑm Ambrosium. ca.xv. F
Auferetur modus cognitiõis in patria: sed mane-
bit genus visionis ca.r. Z
Aufert dñs q̃tã pẽ debit: reliquas q̃tuor in pe
nitente reꝓrens: nota bñ ca.xvj. E
Aufert mna q̃ dona q̃ dedit dñs ꝑ inertiã ꝓdun-
tur vel minuunt ca.xix. Z
Aues q̃libet qui valoris ꝺz passer ca.xij. E
Aues huiusmodi vendebant in cibum et sacrifi-
cium ca.xij. D
Aui vni non assimilat se dñs: sed multis ca.xij. ?
Aula deambulatõis cũ amicis est cõsideratio exem
ploꝝ ⁊ cõuersatiõis ca.xix. Z

# Registꝝ Postille Alberti magni


Jula regia quō sit brā virgo: vide ca.xj.U.2
Juris multiplex ponit ca.viij.R
Jurꝭ britudo ḡlis sit. de hoc mḱta vide ca.xj.Z.2
Jurem q̄dam obturant ne audiant ca.xiij.J.2
Juricula amputatā sanauit chs ca.xvj.E.2
Juriculā dextrā q̄ apputauit i figura fuit sez ibidē
Juꝝ atribus regib qui non parum obtulerūt sic in vsum pauperꝝ distribuit vt paꝝ vel nihil sibi retinuisse putet brā ygo. ca.x.T.2
Juster significat estum tribulationis. ca.xij.S.2
Justrales sunt sapiētes quare ca.xj.P.3
Justralis terra oi alia melior est. Jbidē
Jutor vnifor mitatis in ecclia est Jesus: qō significak p tunicā eius incōsutilē ca.ix.B
Jutor pietatis z salutꝭ nō cognoscak nisi in signis pietatis ca.xviij.S
Jutoritatis maioris sunt verba psalmoꝝ q̄s alia. (ca.xx.O
Jutoritas institutōis sacramenti no/ tatur in hoc ca.xvij.V
Juꝝ solis est in signo gemiox fm tē. ca.ij.D
Juxiliū z cōsiliū humana non sunt refutanda in periculis. ca.viij.T

Aculus q̄ aplis fuerit interdict⁹ habet cō/
b trariū in Marco: arguit z soluit ca.ix.E
Baulare debemus crucē vt eoꝝ sim⁹ in ea distenti ca.xviij.B.2
Balsamū spirabat diuine bonitatꝭ cōicationē. ca.
Baptizari voluit chs ḡre. ca.iij.O. (vij.B.2
Baptizabak ois q̄lus: ibi est distributio accōmo/ da p generib singulox Jbidem
Baptismus Joannis non ꝓferebat gram: sed tē.
Baptisma legꝭ sic nō cōferebat gram: sic (ca.iij.E
nec Joānis baptisma codem T
Baptisma christi describit codem O
Baptismus celi apit p hoc q̄ tē. Jbidē
Baptism⁹ Joannis nihil cōferebat nisi ad baptis/ smi chri introductionē ca.vij.P
Baptism⁹ ex vbo dñi purificationē ca.xij.P.2
Baptismo babeo baptizare intelligit dns de se cū membris. Jbidem
Barrabas missus fuit in carcerem ꝓter festus vt post puniret. ca.xviij.D
Barabas p simplex r inuenit: et tūc interptak filiꝰ patris Jbidem
Barrabas inuenit p duplex r: et tunc interpretur filius magistri Jbidem
Barrabas dimissus est vt ipso facto significaret vinctos liberari p passionē chri Jbidem
Bartholomeus interpretatur filius suspendentis aquas. ca.vj.H. Idem dr.xvij. F
Bartholomeus solus inter aplos nobilis. ibidē
Basilica ois in bonore sancte crucis consecrak pn/ cipaliter ca.xix.M
Britudo est pfectus status opeꝝ. ca.j.F.2
Britudines q̄tuis sint octo: tñ pficiunt vnum sta tum britudinis Jbidē
Beatitudo sicut hyacinthus Jbidem
Beatitudinis quadruplex meritū z quadruplex p̄ mium ca.vj.J
Beatitudo est opatio nō impedita fm pfectā ani/ me virtutem. codē.K

Britudo que ponit a Matheo Bri mūdo corde reducit ad ꝑmā Lucē q̄ est Bri spūs ibidē
Beatitudo: bri qui dicuntur: attribuitur iusticie et comꝑhendit tē. codem L
Britudo beatoꝝ q̄ flent comꝑhendit prudentiam ad quā reducit Bri pacifici Jbidem
Beatitudo ḡra Bri critis cū vos oderint: in q̄ cō/ mendak fortitudo: et sub qua cōꝑhendit: Beꝭ ati mites. codem M
Britudines nō nisi septuor: ponit Lucas. li Mat theus ponat octo. rō huius ponit Jbidem
Beatitudines due determinant apud moralē phi losophum ca.x.Z
Beatitudo actiua in quo consistat: z in q̄ contem/ platiua: notak ibidem
Britudo hec est dicta diuīs ꝓter tres cās. Jbidē
Britudo dr actuum pfectissime z in nullo deficien/ tis virtutis. ca.xj.P.2
Britudo vētris Marie que sit cōsiderem⁹ Jbidē
Britudo vētris in vtute diuina est in ventrꝭ actu pfectissimo. Jbidem
Britudo vigilie est sobrietatē sensuum ab inanitate erate ad dñm z sapiam ertendere ca.xij.B.2
Britudo est videre deum ca.viij.2
Beatus venter q̄ te christe portauit ca.j.E.3
Beata q̄ credidit q̄m tē. codē D.3
Beata ygo intelligit mater dei sicut Paulus in/ telligit cum dr: apostolus codē.L.3
Bri quattuor: differētiōes quas oēs beata sibi vēdicauit. Jbidē
Bri refundūt in Mariā sue britudis gliaz. ibidē
Beatus fuit sic aplus z alij discipuli quando dix tē. ca.x.Z
Brūs venter qui te portauit: exponit ca.xj.P
Beatus est in vigilando pfectōem attingens vig gilie ca.xij.B.2
Brūs q̄ sp corde ad deū vigilat. Jbidē
Beati comedūt de fructu bonitatis z bibūt de lis quore lympidissime vitatis ca.xvij.L
Beelzebub vnde dicak z quō interptēt z quare ins dei sic dicunt ca.xj.L.2
Bellū inter deū z bonem fecit. ca.ij.O
Bellū insedabile quo veritas contra errorem pug gnat. ca.xij.R.2
Bellū hoc cōmittere vadit q̄ meritꝭ suis regnū di capꝫ psumit. ca.xiij.F.2
Bellū dei magnū est. Jbidem
Bñdixit Symeō eis illa bñdictiōe. ca.ij.F.2
Benedicut chs panē bñdictōne cognita Cleophe et alij ca.xxiij.O
Benedicebant z laudabāt discipuli deū. codē.2
Bñdicendo homines alios decipiūt: impediūt. ab humano sensu auertunt ca.vj.O
Bñdicta tu in mulieribus dicunt angelus z Heꝭ lisabet: sed differenter ca.j.B.3
Bñdict⁹ dñs de⁹ israel tē. exponit codē.B.4
Bñdictū lignū p q̄s fit iusticia ca.xvij.S
Bñdictus q̄ venit rex ca.xix.D.2
Bñdictio munit ꝫ z tutat ꝫ malū: mltiplicat verū z spūale bonū: et cōciliat nob deū ca.j.J.2
Bñdictiōem z quō deuotiōe manuū chs fecit in discipulis cōfirmatiōis sacramētū ca.xxiij.z

Bñdictio illa christi retinuit discipulos cõtra mũdũ z hostem Ibidem
Bñficiendi exempla accipiam⁹ Job zc. ca.vj.y
Bñficia duo dicit de se virgo Maria. ca.j.K.3
Bñficia q̃q; cõmemorat Zacharias ca.j.B.4
Bñficia saluatoris mira inuenit̃ a quercẽtibo zc.
Bñficijs debeo puenire non pœtem veniã (ca.ix.O ca.xvij.D
Bñficia et curã vulnerato impẽdit ca.x.J.2
Bñficia septẽ impẽdit samaritan⁹ vulnerato.ibidẽ
Bñficia lumis duo eodem. O.2
Benefici est velle bñfacere z non cõtrapati beneficio ca.vj.L
Benefici vocant̃ exponit duobo modis.ca.xxij.L
Bñficia chñ quedam humanitatis: quedam deitatis ca.xxiij.B
Beniamin plarus esse debuerat sed lacrus est lup⁹ rapax quõ vide ca.x.G
Benignitas chñ pñsuptio notat̃ ex hoc ca.viij.X
Benignitat̃ chñ magnitudo tangit in tribus. ca.
Benignus magister chñs in grat̃ infe (ix.M. rens suas illumin atões ca.xv.E
Bernardi verba dicta in fine vite sue ca.ix.y.2
Besebel ymbraculum dei mei interpretatur et signifícat ca.j.O.2
Bestia ista se solũ boiem reputauit ca.xviij.G
Bethania primo venit Jesus q̃s Bethphage ostẽ ditur ca.xix.y
Bethania interpt̃at dom⁹ obedientie ca.xxiij.z
Bethphage fuit castle,quoddam in mõte oliuent interpt̃at domus bucce ca.xix.y
Bethleem flos interpretatur. ca.ij.E
Bethleem quõ dicitur ciuitas. eodem.F
Bethleẽ quõ nom̃ obtinuit post q̃s ephrata fuit dicta eodem.G
Bethleem domus panis: domus regie propagationis. Ibidẽ
Bethsaida ciuitas galilee z interpt̃at zc. ca.x.O
Bethsaida noie z re significat eos qui multa temporalia a dño recep erũt ca.x.O
Bethsames interpretat domus solis vel illuminationis ca.x.Z.
Bibere dederunt christo vinum felle mixtum.ca.
Bibendo peccabant quinq; modis. (xxiij.M ca.xvij.T
Binos mittit dñs q: sic p̃cessit i figura zc.ca.x.B
Byssus genus est lini candidissimi ca.xvj.M
Blasphemia est impositio falsi criminis in deum. ca.v.T. idem ca.xij. F
Blasphemias multas dixerũt cõtra Jesum quas euangelista suponit. ca.xxij.K.2
Blasphemia est ipositio falsi crimis i deũ.ca.xxiij.
Blasphemat alijs dupliciter.ca.xij.F. (P
Bonitas in grãis cõsiderat̃ in tribo. ca.viij.B
Bonitas dñi dei notat̃ in hoc ca.x.E
Bonũ diuersũ diuersar⁹ psonar⁹ i eccla.ca.j.U.2
Bona ẽtuor bũlitatis ca.j.K.3
Bonũ vtile: delectabile: honestũ eodẽ.O.3
Boni cordis est dimittere et ei cui debet satisfacere p humilitatẽ ca.xj.U
Bon⁹ malo: melior bono: z optim⁹ meliori debet in ecclesiastic⁹ dignitatib⁹ poperari. ca.vj.G
Bonũ de quolibet p̃sumendũ est nisi ꝓbetur contrarium. ca.vj.2
Bonus est q̃ post̃ iudicauit inuitũ zc. ibidẽ
Bona ecclesiar⁹ non sunt condenda in auaror⁹ marsupijs. ix.P
Bonor⁹ ecclesiasticor⁹ plati sunt custodes et erogatores ibidem
Bonũ z finis cuiuslibet regni ẽ sicut in duce exercitus. ca.xj.J.2
Bonũ semp est añ malũ ca.j.y.K
Bonum naturale cũ natura datum Bonũ donatum Bonũ adq̃situ: vide exẽpla de bis ca.xv.K
Bonor⁹ q̃ regnũ celor⁹ ẽtuor genera. ca.xvj.L
Bonos mali conspicient in gria añ remũeratiõe; iudiciũ q̃ credibile est:et quare codẽ U
Bonos mali post iudiciũ in gria nõ poterũt. ibidẽ
Boni malos añ iudicium z post videbunt in penis. Ibidẽ
Bona q̃ dines epulo fecit hec remũeratiõe temporali recepit eodem y
Bos noster mugit in bis sacramentis ozseptem boum in prologo B
Boues septẽ crasse z pulcerrime Ibidem
Boues septẽ fede z q̃d significent Ibidem
Bos quõ cognouit pspe suum eodem B
Bos et asin⁹ dicunt fuisse in diuersorio iõ.ca.ij. J
Bos z asin⁹ significãt litteratũ et idiotã. ca.xiij.E
Bos q: diligit triturã: causa hec est. codẽ L
Boues significant clericos ca.xvij.F
Bosor tribulatio vel angustia interpt̃at. ca.x.U.2
Brachiũ fili⁹ incarnatus est ca.j.O.5
Brachiũ dei.hoc est:formãs i forma dei zc. Ibidẽ
Brachijs ambobus de⁹ ampleratt̃ dilectos. ibidẽ
Baat dolẽs interpt̃at: Beat penitentes.
c Chaat patientia interpt̃at et significat bonum pastorem. ca.xv.E
Cachumnis bonus homo non videt sed vir moderatur. ca vj.P
Cadens in faciem videt q̃ cadit ca.xij.M
Cadens retrorsum casiꝰ suũ non ordinat ibidẽ
Cadit alijs sup lapidẽ qñ,z qñ lapis sup ipm: ponit multiplicater ca.xx.B
Cados grece ẽ amphora latine:de Beda.ca.xvj.D
Capharnaũ interpretat villa pulcritudinis et pinguedinis ca.iiij.S
Capharnaũ 6r ciuitas iesu non q: ibi concept⁹ natus vel nutrit⁹ fit;sed ideo. ca.v.O
Capharnaũ intrauit Jesus ꝓter tria. ca.vij.B
Capharnaũ 6r ciuitas chñ quam solennitate miraculor⁹ suam fecit Ibidem
Caphornaũ villa pulcritudinis vel villa pinguedinis interpt̃at. ca.x. P
Cain socij sunt isti. ca.xiij.B
Caiphas z Annas cõiuncti fuerũt affinitate: z quõ fuerũt sũmi sacerdores notatur ca.xxij.B.2
Calcat quis q̃:z quomõ apostoli calcant sathanam ca.x.S
Calce ferendus est sathanas. Ibidem
Calceat caligis q̃ mortẽ cogitãdo a delitijs restringit affectum ca.xij.X
Calcor⁹ studio non indiguit illa gens quia terra illa calida. ca.x.D

# Regiſtꝝ Poſtille ſalberti magni


Calciꝰ in pulcritudine magnū ſtudium habuiſ
rūt quod interdicat dñs Ibidē
Calciꝰ vſus i bis q̄ pedules itinerabāt fuit. ibidē
Calciamenta ſoluto eſt būillimū obſequiū qō poſ
teſt homi preſtari ca.iij. Z
Calciamēꝰ ſuperflua ſollicitudo iterdicat. ca.x. M
Calciamēꝰ vſus in bis q̄ nō itinerabāt fuit. ibidē
Calciamentꝰ ſollicitudo interdicta poſtea tñ lon
ge itinerantib cōceſſa Ibidē
Calciamēta de pellib anialiū ſunt memorie moꝛ
tis in cordib pdicatoꝛ ca.xv. R
Calciamenta in pedib ſunt qñ zē. ibidem
Chaldei feroces iterpraut. ca.xj. B.3
Calidū eſt granū fidei p charitatē ca.xvij. E
Calix nō imutat a ſanguīe chri ideo ca.viij. O.2
Calix bñdictionis bibebat in nocte cum agno paſ
cali. ca.xxij. G
Calix idem eſt qō calida potio. Ibidē
Calicem accepit vt inſtitueret z tactu ſuo zē. eodē
Calor charitat' eſt q̄ calefacta eſt caro pue/ (P
ri.iij. Reg.iij. ca.x. F.2
Calor ſtercoꝛ ſignificat calorem cupiditat' ad luſ
crandū ca.xviij. X
Calumnia eſt impoſitura q̄ fit zē. ca.iij. R
Calūniantes nos duplices ignoꝛātes z ſacꝛes. ca.
Calūniatoꝛ veritatis nō cogitat quid co (v). S
gitat dūmodo contradicens veritati calumniā
imponat ca.ij. G.2
Camelū facilius intrare per foramē acus quomō
intelligit. ca.xviij. P
Camelū facilꝰ in regnum intrare q̄ diuitem proſ
batur. ca.xvij. P
Camelū facilꝰ intrare aliter exponit: ſed nō eſt veſ
rum qō dicitur Ibidē
Camelus ſignificat peccatoꝛ ē ſeptē ꝓtectatiꝛ fm
Chryſoſtomū Ibidem
Camelus habet ſeptē ꝓtectates. Ibidē
Cameli gibbi erecto faſtum z ſuppliam ſ cat. ibidē
Cameli pes quō ſignificat peccatoꝛ ē notaſ ibidē
Camiſias lōgas portauerūt ſcribe in ſignum mū
dicie ca.xx. O
Candelabꝝ autem cū lucernis ſeptē eſt hō eccleſiſ
aſtice vite zē. Multa vide de eadem materia moſ
ralizata ca.xj. L.3
Canes antiq̄ ſunt prelati. ca.xvj. R
Canes iſti boni habent in dentibus moꝛſum ircſ
pationis. Ibidē
Canes iſti habent in lingua medicamentū ſanitaſ
Canis viuꝰ eſt bonꝰ pdicatoꝛ gꝛaz ba/ (tis. ibidē
bens latratus in pdicatione Ibidem
Caniſtra tria ſunt triū legū vaſa ca.xx. O
Canonicꝰ impugnat modo canonicū: plat' ſubdiſ
tum: laicus clericū: z ecōuerſo. ca.xxj. E
Cantauit dignius Maria q̄ Moyſes z alij. ca.
Canticū Zacharie in matutinis laudi (j. M.3
bus ſtando decantat ideo ca.v. E.2
Canticū beate ꝑginis in ſexta hoc ē veſpera decaſ
tatur ideo Ibidem
Canticū Symeonis in ſexta hoꝛa decantat hoc ē
completoꝛiū ideo. Ibidē
Canticū angelꝝ extra hos decantat iō. ibidem
Cantus facientes ꝑmixtus pythagoꝛici tria inſrēde
bant ca.viij. O
Cantus ſymphonie quis ſit: et quomō deus lauſ
dat in ſanctis notatur ca.xv. T
Chaos eſt vorago bīas ca.xvj. P
Chaos hoc immeabile eſt ſnia obſtinatiōis in maſ
lis z ſnia confirmationis in bonis Ibidē
Capillis capitis ſui tergebat: in hoc tria tangunſ
tur ca.viij. P
Capilli capit' ſūt ad decoꝛē dati a natura. ca.xj. E
Capilli capitis z alij ſub aſcellis et inguine q̄ diffe
renter dant a natura: ponit ca.xij. E
Capillus de capite nō peribit xxj. M
Capitis q̄uitas ſomnū ꝓficies dupler. ca.ix. L.2
Caput ſerpent' cōterere eſt ꝑmū motū eius in ꝑſ
apio tentatiōis excludere ca.ij. T
Charitas quo ad feruoꝛē eſt lāguens z vulneꝛās
et interficiens ca.j. F.2
Charitas languens ſolis ſpeciem habet inſ ſplen
doꝛe auri zē. ca.j. F.2
Charitas quantalacūq; delet omne peccatū ergo
non dimittetur niſi totum arguitur z ſoluit. ca.
Charitas minus q̄ inter duos haberi (viij. L.2
non poteſt ca.x. B
Charitas eſt ſedes dei ſic̄ eoꝛ eſt ſedes aie. ca.x. L.2
Charitas eſt in affectu ad deū z in effectu ad ꝓxſ
mū et alia multa nota ca.x. L.2
Charitas eſt ſpūs vite eodem F.2
Charitas maioꝛ eſt q̄ ꝑmanentioꝛ eodem. P
Charitas oꝛ panis ca.ij. L.2
Charitas eſt ignis appellata ſer de cauſis. ca.xij.
Charitas puritatem affectionis indu (M.2
cit: inſtāmat: illuminat: liquefacit zē. multa ibiō.
Charitatis deuotio fetinare facit ca.xix. F
Charitas nō poteſt haberi inter paucoꝛes q̄ duſ
os eodem 2
Carnales illecebras reſtrigi dñs precipit ꝓpter
quinq; ca.xij. S
Carnalis intellectꝰ occaſio eſt erroꝛis ca.xiiij. R
Carnalis cōmoditas bꝛutalis eſt et ſtulticiam inſ
dicat. eodem. T
Carnaliter quicquid diligitur: diligit ꝓpter ſeſ
ptem ca.iij. T
Carnes ouiū nutriūt i vegetatōe ſcriſpūs. ca.x. F
Caro et anima chriſti nunq̄ fuerunt non ſancta. ca.
Caro p quatuor nos impugnat et oppu (j. B.3
gnat ca.j. L.4
Caro dicit homo ideo ca.iij. E
Caro ſtulta que omnia appetit ca.xiij. T
Caſtella ſunt munitiones. ca.ix. J
Caſtello ſignificat munitio virginis ſanctitatis et
vtutis: q̄ idem in ſer conſiſtit. ca.x. M.2
Caſtelli huius ſit' eſt in monte ſancto. ibidem
Caſtelli huiꝰ foſſati ꝓfunditas abyſſus eſt humiſ
litas Ibidem
Caſtellum habet murū z antemurale de lapidib
ꝑciosis vtute Ibidem
Caſtelli huius expenſaruꝫ abundans ꝓparatio
ne fame vel defectu alicuius neceſſariorū vnq̄
capi poſſit. eodem M.2
Caſtello huic non deeſt inſtructio militum defenſ
dentium Ibidem
Caſtellū diminutiue noiaſ q̄uis ſit caſtꝝ fortiſſiſ

mum ideo ibidē
Castellū quare noīat ca.xix.2
Castellū in quod ibant duo discipuli.scz Emaus distat ab hierlm septē miliarib; 7 dimidio. cap.
Castigatione carnis sit mali restri/ (xxiij.G
cio. ca.xij.X
Castitas nunqȝ placuit sine būlitate ca.j.K.3
Castos abos discipuli habebāt secum 7 quos sua arte lucrari poterant ca.xxiij.U
Castrimargia vñ dr 7 castrimargus. ca.xij K.2
Casus diaboli mod⁹ ponit 7 norant tria. ca.r.R
Casus lucaferi pfundior fuit ideo ca.xij.M.2
Casum Petri admisit dispensatorie dominus.ca.
Cathedra omnis est sedes sed non eccō (xxij.J.2
tra ca.j.K.2
Catene que colligant ansis significant p̄cepta col/ ligata ca.viij.D.2
Catinus vas magnū rotūdum: et aliquando dr parapsis ca.xj.F.3
Cauendū est de dictis bti Ambrosij qđ sepe imi/ mitta sunt Ambrosij adoperti dicta que qñq; sunt herecia. ca.v.I
Cauendū esse ab oi auaricia docet hic ca.xij.M
Cauete ab omni auaricia. ca.xij.I
Cause due ex pte vginis 7 q̄ruor ex pte pmissōis ẽre virgo q̄siuit quō fiet istud. ca.j.F.2
Causas operantes in partu virginis cōsidera. co/
Causa que mulierem confirmā in/ (dem B.2
durit tangit ca.viij.R.2
Causa q̄re nunciatus ille nō increpat codē S.2
Causam quare inuitādi tales nō sint subtūgit ca.
Causa q̄re nō renūcians oīb; nō pōt (xiij.M
christi esse discipulus codē M.2
Causa quare peccatū cōtra naturā clamat coram domino ca.xvij.T
Causas multas seqndi chm ponit ca.xviij.F
Causa gliosa q̄ martyrē facat hec est ca.xxj.B
Causa instructionis sacramēti hui⁹ hec ca.xxij.P
Causa iudicij quare Pilat⁹ misit christū ad Hę/ rodem xxij.B
Causet hydropis quō: ponit ca.xiij.B
Cautelā būlitat' docet chs i magnis.ca.viij.Z.2
Cautelas docet discipulos cū dicit Attēdite a fer/ mento ca.xij.B
Cautela est p̄ pudentiā rōnis cuitatio codē I
Cautio vocat litteram in qua cautum est de debito
Cautos reddit discipulos h̄ ab errore (ca.xvj.D
scribaꝝ ca.xx.O
Cautos reddit ne hec mala incidāt ca.xxj.O
Cecitas cōtingit q̄nq; modis. ca xvij.X
Cecitatis corporalis modi maxime fiunt in spūali cecitate Jbidē
Cecitas Tobie hec ibidem
Cecitatis miseria maior est oī miseria. codē.Z
Cecitas aufert decus nature. Jbidem
Cecitas ambitiōis 7 auaricie tanta est vt finem in malis nō ponit ca.xx.F
Cecus ille nomie caret quia de paupe homie non curat ca.xviij.X
Cec⁹ sedēs significat eos qui vitior⁹ peccat' nō in/ dulgent. Jbidem
Cecus secus vīa sedisse describit quare ibidē
Cec⁹ sedebat sec⁹ viā nō in via:sed ꝓpe ibidē
Cecū q̄ adduci iussit: significat q̄ laic⁹ manu cleri ci duci debet ad dñm. codem.7
Cecum ducens debet esse videns per intellect⁹ cog; nitionem ibidem
Ceci pfessio valuit edificationi pximoꝝ. ibidē
Cecus dupler 7 exponit de platis ca.vj.L.2
Ceci sunt ea q̄ fulgent in mundo non videntes nec comphendentes ca.xiiij.X
Celebant ministri sacerdotū mazallā 7 collū christi palmis ca.xxij K.2
Celare delictum qđ sit ca.xj. Zi.2
Celibatū deo Maria ꝑmo deuouit. ca.r.L.2
Celsa vocat ficus ideo ca.xxiij.D
Celum agrum quomō fuit tempore baptismatis christi ca.iij.O
Celum agit differenter baptismus:passio christi: et ascensio chri. ibidem
Celū quadruplex ponit ca.iij.O
Celum est locus diuitiaꝝ 7 delitiaꝝ. ca.xij.R
Celum sic dr desertū. ca.xv.D
Celū 7 terra transibunt exponit ca.xxj.P
Cena est refectio nocturna cōfecta ex somnifer⁹. ca.
Cena est refectio paupeꝝ vegetans ad (xiij.G
gloriam. Jbidem
Cena est post quā nō est aliud cōuiuiū. codē.L
Cena signat finalē refectionē in glia Jbidē
Cenā q̄druplicē facat si log̃mur cōtrā. ibidem
Cena tertia est in eucharistia recepta ab altari. cor
Cena pasce est hec. Jbidem. (dē M
Cena hec pficit christi sacramēto. Jbidem
Cenā q̄bus fecerit rex ille nota diligenter codē N
Cenant fratres sui cū Joseph in hac cena Jbidē
Cenaꝝ istaꝝ q̄libet magna vide q̄ differenť. ibidē
Cena ꝗtuꝫ est magna multiplicitate ferculorū: p̄/ ciositate:7 abūdantia codem O.
Cena q̄ est in sacro eucharistie maxima est ibidē
Cena eucharistie ꝑciosa sup oēm rhetaurꝝ. ibidem
Cena glie maria dici q̄dem nō pōt q: cōgationem non admittit. Jbidem
Cena tangit h̄ in qua complent diabolus cor ius de ad tradendum ca.xxij.E
Cene hui⁹ ministri erāt Pet⁹ 7 Joannes. ibidē
Cenā ꝑparare dño debēt intellect⁹ 7 actio ibidē
Cena nō in oī loco manducāda est innuit ibidē
Cenā nō capit cū dño q̄cunq; nō pgit in hanc cui tatē cōmunionis codem F
Cena dñi aliter manducan nō debet. Jbidem
Cenā q̄ māducare ꝑsumit an cibari debet. ibidē
Cena lachrymaꝝ ꝑpat dño in hac domo. ibiō
Cenaculū occupat sacra meditatio ca.xix.L
Cenaculū stratū sc̄at ꝑfciaꝝ mūdā 7 amplā spe.ca.
Census nō est in crumie infidelitatis sed (xxij.F
affectus ca.xv).B
Cēsus nō est i crumie sz rapiēdi affect⁹ ca.xviij.B
Censū an liceat dare cesari ideo q̄rit ca.xx.D
Cētenarū nūer⁹ cē q̄dratū 7 pfectū nūer⁹ dr q̄da;
Cētenari⁹ pfect⁹ 7 quadrat⁹ ēnu/ (glo.ca.vij.B
merus. ca.xv.L
Cētesimū 7 sexagesimū 7 tricesimū distiguit Mat
Centū oues sunt pfecta ouium (the⁹ió.ca.viij.J
possessio. ca.xv.L

# Registr Postille Alberti magni


Centū chori quid sint ca.xvj.E
Cētuplū fert terra qñ ois vigor terre zē. ca.viij.J
Cēturio fm or dinē curie Imparor est q centū mi lituꝫ erat. ca.vij.B
Centurio gēlis fuit. z pfuit mistr z crucifigētiꝫ chīm ca.xxiij.U
Centurio infidelitatis sue peccatuꝫ recognouit dīs cens zē. Ibidē
Cereo vno cōsueuit eccla vti in pfestis añ cūagel/ um: sed in fest duobꝫ: nō ca.j.L.4
Ceroferariꝫ or do ē eor q lumen visibile z inuisi/ bile fidelibꝫ pferūt ca.r.B
Cesare Augusto tempus describit nativitat chri/ sti ca.ij.A
Cesar Augustꝰ habuit ser signa impleti rpis chri/ sti nasciturꝰ Ibidem
Cesar latine or possidēs pncipatū. ca.xx.J
Cessationē testamēt tangit ca.xxij.H
Cibari ille añ debet qui cenam dñi manducare p/ sumit ca.xxij.F
Cibꝰ z potus q̄ differenter sine cuilibet aniato ne/ cessarij ca.r.K
Cibus simpliciter nō vocat nisi panis. ca.xj.S
Cibi bi apl̄or quomō coquant: preparent: z con/ diantur. ca.xvij.F
Cibꝰ spūalis nō sapit nisi pl̄ laborē vrue. codē H
Cibus iste non transit ad vētrem: sed ad mētē.ca. (xxij.L
Cibum hunc rōnabilitas pcedere in/ nuitur in hoc codē F
Cibos castos discipuli habebāt secū. ca.xxiij.U
Cingimur: accingimur: succingimur: pcingimur differenter ca.xxj.B.2
Cinnamomū ē figurans calorē et spiramen charis/ tatis ca.vij.B.2
Cipriani martyr nomen dñi aureis litter scriptuꝫ habuit in corde. ca.xj.J
Circūit q in idem a quo incipit gressum z motum conuertit. ca.ix.J
Circūitui z īmolauit psalmo.xxvj.expōnit ibidem
Circūcisio ḡtuꝫ: de cauf suscipiebat ca.j.U.3
Circūcisio post chīm nihil cōferebat. Ibidem
Circūcisio fiebat die octauo ꝓter octauam resur/ rectionis Ibidem
Circūcisio non curasset actuale si pr̄otracta fuisset vsq̄ ad etatem adultā codē L.3
Circūcisio saluatoris describit ca.ij.X
Circūcidi debēt a contentiosa, pteritate Ibidē
Circūcidenda sunt ria Ibidem
Circūcisio est qñ incisio in circulū ducit Ibidē
Circūcidit pellis pudendoꝝ. vt significet ibidē
Circūcisionē chīs fer de causis accepit. eodem y
Circūcisionis mysteriū duplex Ibidē
Circūcisiōes octo de q̄bꝰ loquunt sancti: septē bo/ ne z vna mala Ibidē
Circūcisiones he septē debēt cē in pl̄o dei Ibidē
Circūcisio chīi est nostra instructio Ibidem
Circūcisi sichem significat. Ibidē
Circūcisio fit in membro genitali. Ibidem
Cyrinꝰ heres interpr̄at ca.ij.D
Cyrinus denominatiuū a cyrus. Ibidem
Citatio ponit: z dicunt duo Citatio pemptoria et ad q̄d citant ca.xix.R
Ciuitates decem habet hierusalem que sursum est. ca.xx.U
Ciuitas dicitur quasi ciuiū vnitas ca.j.A.2
Ciuitas quartuor habet que sunt Jus vnū: liber/ tas vna: locus habitationis vnus: cōmunitas vna. et illa deducunt ca.j.A.2
Ciuitas Juda dicit hierusalē coq pncipalior erat
Ciuitatē suam habet cor ex cōgitatio/ (codē E.3 nibus. ca.vij.E
Ciuitatē suā habet cor pꝰ ex officijs mēbroꝝ. ibidē
Ciuitas hec est rei familiar vnitas. ca.ix.J.3
Ciuitas hec pinguissimas z collegiatas significat ecclesias ca.r.P
Ciuitas hec est in qua omnis ciuilitas celestis ha bitauit codē M.2
Clamās Jesus voce magna est quartuꝫ quod est in clamatōe peti ca.xxij.S
Clamāt Delisaber matr dei bñdictionē: honorē: ammirationē: et bitudinē ca.j.F.iij
Clamāt ñi puerꝰ Bñdictꝰ zē qñ ibat dñs ad pal/ sionem. ca.xij.?
Clamabūt oēs in fine z cōuertent ad dñm ibidē
Clamat peccatū contra naturā coram dño: causa est hec ca.xvij.Z
Clamant tota die nolumꝰ hunc regnare sup nos.
Clamat Jesus in cruce voce ma/ (ca.xix.R gna quare. ca.xxij.S
Clamare ita ñ coegit chīm magnitudo pene. ibidē
Clamor vires interiores adesse significat. Jbidē
Clara cum laude noticia soli deo cōuenit. ca.ij.Q
Claritas est lumis z radiorum multa diuaricatio
Claritas aliquem tunc circūful/ (ca.ij.M get zē. Jbidē
Claudi sūt q̄ mūdi delectab ilia. pfeq nolūt. ca.xiij
Clauis scie est interrogatio. ca.viij.R (X
Clauc indebite vtens non absoluit: in errorem in/ ducit ca.ix.S.2
Claues accipiūt habitatiōes diuīe. ca.xj.D.2.
Clauē spūalis intellectꝰ abstulerūt scribe. eoꝝ. L.3
Clauis scpturaꝝ est intellectꝰ spūalis. ca.xxiij.O
Clauiū instrumēt nō vtebat chīs. ca.iij.Z
Clemēs añ̄s a petro istruerē fuit tal. ca.xvij.U
Cleophe domꝰ ad quā ibāt duo discipli. c.xxiij.H
Cleophe socꝰ fuit fm Jmbro. Jmaon. codē J
Cleophe domꝰ erat i castello q̄ ibant. codē M
Clerici vel plani mali: in pbēda: staret alꝰ vnluter: recedente illo Nota ca.xij.H
Clerici z lr̄ati significant p bouē codē M
Clerici z religiosi a q̄bꝰ deus sicut a pharisēs rece dit vt audiant hoc ca.xix.D
Clerꝰ totus hoc mō recessit ca.xxj.M
Coartatio hec ingērē significabat charitatē nostre salut z īgērē deuotōēz ad nr̄am purificatōēz.ca.
Coartatio hec ē quā octoꝰ ñ vidit. ibidē (xij.Q.2
Coccus quo purpura summi regis tingit est vrer virginis. ca.xj.U.2
Cophini duodecim significant reliq̄as duodecim apl̄orum. ca.ix.X
Cophinꝰ ena est instrumētū p qđ de vijs fimꝰ deij citur. et significat q̄ p doctrinas zē. Jbidem
Cogitabant scribe z pharisei interficere christum extunc ideo ca.xx.Q

Logitatio dicāt quasi coagitatio ꝛ fit in collatione
cōceptꝰ qñ ca.ir. U.2
Logitationes dicte sūt q̄si coagitationes. ca.xviij. S
Lognati nobilesq̄ sūt q̄ ex vnoꝓgenitore ca.j. U.3
Lognatio non facit primum sed misericordia: sm
Chrysostomū. ca.x E.2.
Lognoscāt filii oēs q̄s noscāt. ca.x.y
Lognoscī poterat ꝑs gratie exhibite ca.xx. F.2
Lognoscāt manus saluatoris in istis ser proprie⁊
ratibus. ca.xviij. S
Lognitiōis modus auferetur sed manet gen⁹ vi⁊
sionis. ca.x.y.2
Lognitus qualiter dñs fuit a discipulis duobus
cuneibo in Emaus cognit ca.xviij. M
Loicum difficile est punire ab ordinatione auctorū
Locūt aīalia multipl'r. ca.ix. T (ca.vij. T
Lollate prātis obedientialis execūtio cāgit ca.ir. J
Lollatio est ad hoc vt sciāt quid ex collatione certaz
cōclu sionē eliciāt. ca.ij. U
Lol legatas ꝛ pinguissimas ecclie ꝛ significat hec
auitas ca.x. P
Lollum est continuatio corpis ad caput ꝛ signifi⁊
cat mentē nostrā. ca.x.2
Lollum est ꝓtinuatio corpis ad caput ꝛ significat
mentē bois ca.xiij. S. et codē L.2
Lollum cōtinuat caput ad corpus et significat ra⁊
tionem ca.xv. P
Lolla supbor⁹ dñs cōculcare dr q̄s Ibidē
Lollū carnali q̄ non pōt verti significat auersiōez
pcōr⁹ a celestib⁹. ca.xviij. P
Lolūbe speces fuit vex⁹ corpus ca.iij. P
Lolumbe corp⁹ vocāt spēs colūbe iō Ibidem
Lolūba vera fuit in q̄ spūssctūs apparuit. Ibidē
Lolumbe ꝓtestates decē ponunt Ibidē
Lolumbe vnit⁹ est spūssanctus: sed non incolum⁊
batus Ibidē
Lolūba vita post pactū officiū in ꝑstinam materi
am est resoluta Ibidem
Lolūbas spūssctūs remanere ñ voluit rō Ibidē
Lolumba mansit super chīm vsq̄ post baptismū
Lolūbar⁹ vendito nō est de domo (Ibidem
dei. ca.xir. B.ij
Lolūne septē domus quā sapientia chīi sibi edifi⁊
cauit sunt septē virtutes ca.xj. P.2
Lomedit dñs illicita cū discipulis ḡre ca.v. U
Lomedere semel vita angelica est. Bis aūt est vita
hūana. Pluries ē vita pecorina: nisi ca.xvij S
Lomedendo peccāt sex modis sm Greg. Ibidē
Lomedentes ꝛ bibētes lasciui sicut ꝛ lasciui sūt in⁊
cōtinentes eodem R
Lomestio illa est in dulcedine diuine fruitiōis. ca.
Lomeres vitus ꝛ in tria scissus in na⁊ (xvj. X
tiuitate chīi q̄d significet notā ca ij. B
Lomeres silēs gladio pepēdit sup bicusalē vt nar
rat Josephꝰ ꝛ curꝰ ꝛ cēteres ꝛc. ca.xxj. F
Lōmendat chīs p̄ri spūi suū ḡre ꝛ quō. ca.xxiij. T
Lōmendanē parētes Joānis ex pfectu ca.j. D
Lōmendat ꝓpheta simeonis a ḡtuor ca.ij. B.2
Lōmendat simeon q̄ drupl'r eodem B
Lommēdat Anna ꝓ bctissa ab omni statu castita⁊
tis. eodem J.2
Lōmēdat etiā Anna ab afflictōe corpali. cod⁹. K.2
Lōmendat Joannē chīs ne occasiōe inducte q̄sti⁊
ones aliq̄ sinistra suspicio oriatur ꝫ ipm. ca.vij.
Lōmendatur paterfamilias ille ō iusti⁊ (M
ca. ca.xvj. D
Lōmendat diues ille in duob⁹ Ibidem
Lōmēdatio maiestatis facientis miraculū descri⁊
bitur ca.viij. E.2
Lōmendatio miraculi huius ab appetitu nocendi
demonū ca. viij. F.2
Lōmēdatiōe alia chīs nō indiguit ca.xxiij. T
Lōmemorat cū passiōe sepulturā Jn prologo B
Lōmemorat cū resurrectiōe apparitiōes. Ibidez
Lōmemorationem dñi quomodo facere debea⁊
mus vide ca.xxj. O
Lōmoditates dom⁹ regnunt omnes in beata vi⁊
gine ca.r. P.2
Lōmoditas carnalis brutalis est ꝛ stultitiā indi⁊
cat ca.xiiij. T
Lōmunicans sacramēto chīi hoc desiderū Petri
debet in memoria habere ca xxj. O
Lōmunicare ꝛ cōfiteri q̄dā stulti volunt omni ꝛpe
Quidam aūt in longū tempus differre. ideo pē
pitur ꝛc. ca.xij. B.2
Lōmunicatiōe passionū intramus cum christo in
regnum. ca.xiiij. B.2
Lōmunio scōr⁹ multa mereē ca.ir. O.2
Lompationes rer⁹ tpaliū mag⁹ sunt in estimatiōe
q̄s in veritate ca.xiij. M
Lompatiendo tribue indigenti si aliud dare non
potes ca.vj. U
Lompedes ille sunt sapie diuine instructa. ca.viij.
Lompellens scōm est virtus mira⁊ (D.2
culi. ca.xiij. Z
Lompellunē ad regnum qui infirmitate ꝛ paup⁊
tate arcenē. ca.xvj. L
Lompescuit chīs demones in huius rei significa
tionem. ca.xiij. X (in volito. ca.r. X
Lomplacitū est voluntas que tota simul placatur
Lomplerū hoc q̄s dicāt in discipulis nō esse: argu
itur ca.xij. P
Lōplicuit libr⁹ Esaie chīs iō ca.iij. M
Lomplodere lagūculas de q̄ dicāt Judicū. vij. est
corpora martyrio exponere. ca.x. E
Lompulsio ista fit ꝛtute veritatis: ostēsione pro⁊
bationis ca.xiij. Z
Lōpūctiōis vngūēta parenē ex speciebꝰ pūgitiuis
doloꝛē cordis inducētib⁹ ca.xxiij. B
Lōpurat homo q̄ merita vl' virtutes de q̄b⁹ sibi
ꝑcuus est ponderat ca.xiij. D.2
Lomputandū est aīa si vires supperauit ad tantuz
edificium. Ibidē
Lōputationē suā p̄pat q̄drupl'r. ca.xir. S
Loncepit anus sterilis iō ca.j. X
Locapies i vr⁹ Jbi in: notat ꝓtinētiā sic codē M.2
Locept⁹ ex ꝓclusio duoꝛ seminū i matrice. ca. j. X
Locept⁹ ꝓginalis sic in matre oi caruit ꝓcupiscen
tia: sic ꝛ in cōcepto originali caruit culpa. eodē ꝓ
Locept⁹ Marie nō est captio duoꝛ seminū pmi⁊
Locept⁹ puul⁹ binnulo cerui⁊ (xoꝛ. cod⁹ M.2
rū compar. cod⁹ B.3
Locipiētes vbū dei spūaliter sic ꝓgo Maria car⁊
nalit beati sūt. ca.xij. Z.2

# Regiſtꝝ Poſtille Alberti magni


Concluſa in ſcriptura vocat ca.j.D.3.
Concluſio eſt ultus hiſtorie de Jpapanti domi/ ni ca.v.K.2
Cõcordia vnitatis tribus pficitur ca.ix.B
Cõcordia dicti Au.ix.z Joan. vj ponit ca.ix.P
Concordia q̃ eſt vnanimis conſenſus ad peccãũ peſſima eſt. ca.xv.M
Concordia doctoꝝ de intentione interrogant/ do/ minũ ca.xviij.L
Cõcupiſcẽres dignitates cõpant lucifero. ca.j.O.3
Concupiſcentie motus fortis incipit ab anno dñi/ odecimo q̃ tunc tẽ. ca.viij.M.2.
Concupiſcẽtia carnalis ẽ lex ſpũ ca.xij.S
Cõcupiſcentia lumboꝝ rãta eſt q̃ etiã cor a ſe cor/ rumpit z trahit eodem L
Cõcupiſcẽtie occaſiões mlt̃formes ſũt ca.xiij.S
Concupiſcẽtia trahit ſenſus z animã ſicut iugum bouem. eodem L
Cõcupiſcentie voracitas ẽt infernus. ca.xv.L
Concupiſcere alta loca innatum eſt hominib⁹ vil/ bus ca.xiij.E
Cõcupiſcibilis et rib⁹ pfic̃ ca.viij.J
Condẽnandos oẽs exẽplo ſuo oſtẽdunt bi ca.xij
Cõdemnatum eſt illud quod cantat Cõcupi/ (E es per aurem ca.j.M.2
Confecit dñs in azymo ca.xxij.B
Confic̃ũt latini de azymo quare Jbidem
Confeſſio fidei chriane eſt hec ca.ix.y
Confeſſio eccl valuit edificatõi pꝛioꝝ. ca.xviij.L
Confidentia illoꝝ nulla eſt. ca.xviij.D
Confirma frẽs tuos in tẽtatõe laboꝝãtes. ca.xxij.y
Confiteꝛ demõ diſparitaꝛe ca.viij.L.2.
Confitek demõ veritatem Jbidẽ
Cõfitebanꝫ Judei ſe nudos vitare q̃ vocib⁹ ma/ gnis inſtabant ca.xxij.E
Conforꝛabaꝫ Joannes ſpũ tripl̃ ca.O.14
Cõforꝛabaꝫ puer ieſus ſpũ hoc mõ ca.ij.K
Conforꝛat Petꝝ p̃ alijs ẽre ca.xxij.y
Cõfortatione p̃ncipis aploꝝ tangit ca.xxij.y
Cõfortatio diſcipulorum contra mala mundi po/ nitur eodem Z
Conforꝛatio fidelũ deuoꝝ tãgit ca.xxiij.U
Confeſſi manib⁹ z pedib⁹ ſumus p foſſurã operũ er affectuum ca.xiij.A.2
Confregit potentias: arcũ: ſcutũ: gladiũ z bellum exponit de chro ca.xxiij.D
Confundunt ab hoc loco qui dicũt paupib⁹ non eſſe danda delicata. ca.xij.J
Cõfundunt p hoc hereticꝰ qui irridẽt adorantes veſtes z reliq̃as ſanctoꝝ. ca.viij.M.2
Cõfuſio maxima eſt vt depoſitus de ſede maieſta tis ad ima pꝛiçiaris ca.xiij.E
Cõfutando arguit dñs a minori: q̃ ſi dos curan/ dus ſit ſabbato: q̃ a fortiori homo. ca.xij.M
Confutaꝫ Manicheus per p̃mum dupliciter fm duas expoſitiões ca.ix.T
Congratulano eſt iucũda gratꝝ actio. ca.j.U.3.
Cõgregati ſunt iudei eodẽ die in atrio p̃ncipis ſa/ cerdotum quare. ca.xxij.A
Cõgregatio turbaꝝ ſignificat cõgregationẽ diſci/ pulorꝝ ca.ix.S
Cõiugiũ in hoc nõ repbendit. ca.xiij.T
Coniunctio illa z: que videt copulatiua: h eſt illa/ tiua ca.xij.D.2
Conq̃ſſabit ſupꝝ quẽ lapis ille eeciderit. ca.xx.B
Conquerit dñs de q̃busdam pꝛeſbyter⁹ q̃ currãt nõ miſſi ca.x.B
Conſcie ſanctoꝝ ſunt libri. ca.ij.B
Conſcientia triũ ãt rib⁹. ca.viij.J
Conſcientia nihil terrenũ habens compar puriſſi mo vide quomõ. ca.xj.E
Cõſciam malã habentes trepidãt mlt̃. ca.xix.U
Conſecrat hec domus nota diligẽter q̃bus. ca.xix.
Conſenſus q̃ impetum facit ad opus trib⁹ (M teſtificat. ca.viij.J
Cõſideratio p̃uenire debet omnẽ actum noſtꝝ dif/ ficilem ca.xiij.D.2
Conſiliandi formã vt nobis det nõ deliberãs de⁹ dubitat. ca.xx.F
Cõſiliant mlt̃i optime z nõ faciũt p op⁹. ca.xvj.B
Conſiliũ optimũ illo ſic lõge agere tẽ. ca.xiij.B.2
Cõſiliũ dat q̃ diuitie añ morte dimittant. ca.xviij.
Conſilioꝝ in via qui currit nihil icertitudi/ (P nis habet. ca.xix.D
Cõſiſtoriũ diſcuſſiõis eſt in hac domo. ca.xix.E
Conſolatio diuina nõ dat admittentib⁹ alienam.
Conſolatur dñs aplos de reſurre/ (ca.j.D.2 ctione. ca.xx.M
Conſternebanꝫ mulieres circa ſepulcrum domi i quare ca.xxiij.L
Conſternatio mulierũ circa ſepulcrũ dñi vnde p/ ueniebat Jbidem
Conſtituendus ſup oues ſit de ipſa cõgregatione.
Conſtituit quilibet digne in gradu ec/ (ca.xv.E cleſiaſtice pꝛãtis p illa. ca.x.B
Conſueſcens in paruo demũ in magno incipit eſſe infidelis. ca.xv).B
Conſuetudines bone ſunt tenende: argumentum eſt hoc ca.iiij.J
Conſuetudo cauſa eſt quare lex poſitiua prohibet.ca.
Cõſuetudo erat iudeis i crequiis z (viij.S.2 plãctu mortuoꝝ mlt̃as facere exp̃ſas. codẽ.X.2
Conſuetũ eſt vt quilibet opus quo occupaꝫ melꝰ reputet ca.x.U.2
Conſuetum erat Judeis ad omnẽ ſermonẽ ſignũ querere. ca.ij.p.2
Cõſumpta dicunt pecunia z pecora nota ca.xv.L
Conſurge cõſurge iduere fortitudine: Eſa.lj. expo nit z applicat ad pꝛoſitum. ca.j.O.3
Contus eſt inſtrumentũ quo carnifices lenãt cor/ pora interfectoꝝ. ca.xiij.L
Cõtemplatio eſt fm intellectũ viſio. ca.x.Z
Cõtemplatio non retracta eſt q̃ Jbidẽ
Cõtemplatio hec eſt dicta beatitudo diuina p̃ter tres cauſas Jbidem
Contemplationis pfectio deſignat̃ per Joannem Actionis p Petrũ. ca.xxij.E
Contẽplatiuus cõcipit z parit tẽ. ca.ij.z
Contẽplatiua amaritudine pũcta recedit Maria mag. ab exterioꝝ admiſtratione ca.x.O.2
Cõtẽplatiuis p̃ciũ eſt inferiora ſubſtinere: z q̃ ſe/ dere dicunt. eodem R.2
Cõtemplatiua pfert actiue vnitate: puritate: eter/ nitate: firmitate: delectatione. eodem y.2

Contemplatiua vita circa q̄ sit. Ibidem
Contemplatiue actiua p̄ponit in his q̄nq; Ibidē
Contemplatiua simplr loquendo est optia. ibidez
Contēplatiuoꝝ stat⁹ ſignificat ꝑ Danielē. ca.xvij.y
Contendere intrare ſonat violentiā ca.xiij.S
Contentio paſtorū z religioſoꝝ ſup̄ cadauerib⁹ ſepeliendis ca.xvij.Z
Contentio q̄re ſubortiebat inter apl̄os ca.xxij.T
Contentio quid ſit. ibidem
Contētionē q̄lē habuerint apl̄i z q̄ cā⁹ matia. ibidē
Continendi oia infra vrutē accepim⁹ ꝑ ſubſidia ſuf fragioꝝ diuinoꝝ angeloꝝ z ſcrōꝝ ca.xj.Z
Continentia cōmendat in p̄fatione.L
Continentie ſoror eſt ſecundia ca.j.X.2
Continentia eſt virtus q̄ facit hoiem ꝓmanere in menſura mentis ca.viij.Y.2
Continētia eſt tenēia infra metas mentis. ca.xij.T
Continuat capl̄m vndecimū decimo ca.xj.A
Contrariū dicto Luce videt qđ Joānis ſcripto dicit de refectione illa ca.ix.M
Contraria verbo ſunt facientia verbū a corde cuanescere ca.xj.T.2
Contribules dicunt h̄ fratres ca.viij.O
Contriti corde q̄ ſunt. ca.vij.Z
Cōſulit maria ca q̄ receperat ꝑ auditū eis que legerat in libris. ca.ij.V
Contumax eſt qui conſortia z monita declinat parentum ca.ij.N.2
Cōueniens verbo eſt terra optima verbū in vigoꝛ gore retinens. ca.xj.T.2
Conuerſatio talis eſt veſtimētū apl̄icū ca.xix.L.2
Conuerſio quid ſit ca.j.O
Cōuerſio aliꝝ opus eſt marie meritorū. ca.x.E
Conuerſione ſua chr̄s nos ad ſe trahit. et ſic ad patrē reducit. codem Z
Conuerſione corꝑis docuit chr̄s illos conuerti ad ipſum ca.xiij.T
Cōuerſiōe cordis appropiquat ad chr̄m. ca.xv.A
Conuerſionem ne differamus dom⁹ dat nobis exemplū ca.xvij.S
Cōuerſio dñi ad mulieres que ſequebant͡ dignaꝛ tionis fuit. ca.xxij.V
Conuerſi in egritudine vel ſenio finali veniunt ab occidente ca.xiij.Y
Conuerſus Petrus cōfirmare ꝓpit: nota q̄re dr̄ converſus. ca.xvij.Y
Conuertit chr̄s ſe ad diſcipulos. ca.x.Z
Conuertit verbū ſuū dñs ad gētes poſt eius aſcenſionem. ca.xix.M
Conuiuatio eſt cauſa familiaritatis et vnīōe charitatis et confidentie ca xj.E.5
Conuiuium ſonat delitias: qđ frequenter ſonat in malum. ca.xiij.J
Conuiuiū aliq̄n ſonat honeſtatē ſeculi. Ibidem
Conuiuiū laſcuie z luxurie qđ ſit: et qualē fuit cōuiuium herodis Vide ibidē
Conuiuiū quoddā gratie z vtutis: quoddam miſericordie Vide ibidem
Conuiuio hoc refectus fuit Moyſes codē L
Conuiuiū pinguiū eſt in corꝑis chr̄i refectione in deitatꝭ dulcedine. codem.M
Cōuiuiū q̄ruū eſt de q̄ dr̄.iij. Eſdre.iij. codē.N
Conuocatis Jeſus .xij. apl̄is dedit illis virtutes et poteſtates ꝛc. ca.ix.A
Conuocatiōis hui⁹ autor eſt Jeſus. Ibidē
Cōuocatio eſt in vnū cor dilectiōis primi. ca.xv.E
Conuocat hos oēs affectu charitat⁹. Ibidē
Coquina hec eſt cōpunctionis ca.xix.L
Cor ſm Baſilium fundamentum eſt generatioꝛnis. ca.x.E.2
Cor quō ſit fons caloris z que figura ei⁹: et q̄ alie circūſtantie: z cui attribuendum ſit cum ſuis pꝛpriet atibus Vide ibidē
Cor ponit Aug⁹ pro intellectu. ibidem
Cor inclinabile ad humilia non regnat: ſed cōculcat a vilibus ca.xj.P
Cordis adeo felliti q̄dam ſunt q̄ iniurias nō p ſe ipſos: ſed p alios dimittūt. ca.eodem.A
Cor immobile dr̄ locus dei codem M.2
Cordis i imagie q̄truor ſūt corruptōes. ca.xvij.R
Cor grauatū nō pōt vigilare. ca.xxj.O
Cordis vbertas pleni ſcientꝭ z virtutibus paraꝛdiſus dicit. ca.xxiij.T
Corban vl corbonan donū eius ſonat ca.xxj.A
Corinthus q̄dā noie fuit hui⁹ erroris defenſor. ca.
Cornelius ante cognitionē fidei dr̄ fuiſſe (xiij.R vir religioſus. ca.v.D
Cornua duo dr̄ mitra epoꝝ ꝓter q̄d ca.j.L.4
Cornu q̄rum ad ei⁹ ꝓphetarū mozabraē Ibidē
Cornua i manibꝰ ei⁹ ſicut dr̄ Abacbuch.iij. cōmentū hyꝑpallage ſm Bedā. ca.xiij.A.2. Idem dicitur ca.xxiij.S
Corona dat regi ꝓter ſciam rōnū iuſticie. ca.ix.D
Corona duodeci ſtellaꝝ quō Maria dr̄ ca.x.Z.2
Corona q̄ ornamentū eſt capit⁹ ſignificat ornamētum mentis ca.xj.O
Coronā regni in decore portare eſt iſta q̄nq; in caꝑite habere. Ibidem
Corpus ab angelo aſſumptū eſt ſpēs intentionaꝛlis corꝑis. ca.j.V
Corꝑi qđ nō adheret ſicut hereticus z ſalſmaticus nō ꝓficit ſanitates. ca.viij.O.2
Corpus duplicater ſumit ca.xj.D.5
Corpus dr̄ h̄ cadauer. ca.xvij.Z
Corꝑa poſt reſurrectionem nō erunt aniālia ſed ſpiritualia. ca.xx.M
Corp⁹ ſuū chr̄m dediſſe in fermētato z decimater tia luna arguunt greci Nota hn̄. ca.xxij.B
Corpus ſuum dñs vltimo diſcipulis poſt cenam dedit q̄truor rōnib⁹. codem L
Corp⁹ ſuum chr̄s vtrū paſſibile vl impaſſibile deꝛ
Corpus chr̄i verū q̄ fiat ſub hoc (dr̄. codem R ſacramento oportet codem.Z
Corp⁹ chr̄i multiꝭ modis traditū eſt z a pl̄ib⁹. ibidē
Corpus ſuū chr̄s Jude dedit dicit Milan⁹. alij q̄dā cōtradicunt. codē.S
Corpus ſuū chr̄s vtrum paſſibile vel impaſſibile exhibuerit Ibidē
Corp⁹ tale exhibuit chr̄s q̄le tūc habuit Ibidē
Corꝑa damnatoꝝ nō poterūt tolli ſine licentia piꝛlati p̄ſidis. ca.xxiij.Y
Corpus chr̄i vt non inuoluatur in ſeric⁹ ſed linteo mundo de lino facto p̄cepit Siluester Papa quare, Ibidem

# Registr Postille Alberti magni


Corporis christi in sepulcro non inuento significa bat ca.xxiij.B
Correctio p̃sbyteror̃ spectat ad Epm ca r.B
Correctiois hui⁹ tres spes: amoris: timoris: r con fusionis. ca.xvij.L
Correctionis fraterne cõditiones tangunt in vno versu Ibidem
Correptio nõ debet nisi pcõ ca.xij.B
Correptiões due sc̃ auctoritat̃ r charitat̃.codẽ.L
Corrigere nõ tenet̃ si nõ sit spes correctiõis. vide diligenter qñ teneat̃ r qñ nõ. ca.xvij.L
Corrigia veneꝛ̃ apõ homeꝛ̃ delectatio bz.ca.j.9.2
Corripi frater põt: sed is q̃ est extra eccl̃iam nõ.ca.
Corripiẽ fraterne plactus r monẽ qñ (xvij.B peccat codem L
Corrosaim significat eos q̃ p sciam multũ de myſ sterijs dei cognouerũt. ca.r.D
Corruptio regni est diuisio ordinatoꝛ ad vnũ.ca.
Corruptio fm irascibilem tan⸗ (ti.D.2 gitur ca.xij.J.2
Corruptionẽ concupiscibilis tangit codem K
Corruptões q̃tuor sũt i cordis imagie.ca.xvij.K
Chor⁹ decimus repak et hoibꝰ nõ q̃ decẽ (sunt vẽ
Chorus est instrumentũ factum sic̃ (turi.ca.j.r cut cornu. ca.xv.L
Chor⁹ fcat diuersas sectaꝛ laudes cõsonas. ibidẽ
Chorus a sic̃itudine illius aliq̃n bz circuit⁹. ibidẽ.
Chori q̃ r quot sint in celo ca.xix.U
Corruscatio non indiget p̃one: sed in momento est in domibꝰ. ca.xvij.O
Corruscatio tria habet Ibidẽ
Corruscationes r tonitrua naturaliter generanꝝ ex vapore venenolo. ca.xxj.F
Corꝰ niger vocaꝛ cadauer̃ significat nũciũ p q̃li bet auaricia carnali a fidei legatione apostatan
Corruus est nitẽs̃ nigredinis: magne (tẽ.ca.r.O vocacitatis: r quo moraliter: r quo p̃dicatoꝛ sit corruus: r p̃teritates corui tẽ.vide ca.xij.O
Corui pauerunt Heliã. codẽ P
Crapula vocak b ois fugadimplenio terrene dele⸗ ctatiõis ca.xxj.O
Crapulis q̃ indulgẽt sunt sedẽtes i mõre sclr.ibidẽ
Crastin⁹ dies b bz q̃ nõ grinet necessitati. ca.xj.K
Creatura decia int̃ intellectuales ẽ bõ. ca.xviij.D
Credenti oia sunt possibilia. ca.xvij.L.2
Credibilia oia facta sunt chr̃o resurgẽtes ascendẽ⸗
Credit dñs esse in trib⁹ fm tria q̃ (te.ca.ix.Z sunt in ipso. ca.xxij.D
Crepusculũ vocak p̃ma hora noctis: et vltima di⸗ luculum quare. ca.xij.L.2
Crescere est p̃tinuei q̃ntitate vtuꝫ̃ pficere. xiij.P
Creuit granum sinapis Ibidem
Crimen quid est. in p̃fatione. L
Christianoꝝ sollicitudo vt iusticiam deo placentem faciant. ca.xxj.O
Christiani fugert añ captiuitatẽ rhomanã.ca.xxj.J
Chr̃s cũ oibꝰ sacramẽt̃s significak p capita q̃tuoꝛ animaliũ in plogo.B
Chr̃s nasci voluit de femia q̃re: et de femia v̄gine et desponsata. ca.j.B.2
Christus bz flos ideo Ibidem
Christi in generatione omnis generationis series completa est.ne. Ibidẽ
Chr̃s maluit q̃ crederek filius Joseph q̃ mr̃ i⸗ famarek de fornicatione. Ibidem
Chr̃s est conceptus de spũsctõ. de: notat p̃tẽ: nõ naturã codem.M.2
Chr̃s meruit nob ab instanti ꝛceptiõis. M.2
Chr̃m regnare i his in q̃b regnat: hoc ẽ codẽ S.2
Chr̃m nolũt regnare sup se bi. Ibidem
Christus est redemptor: mediatoꝛ: cõsiliatoꝛ: p̃citi: sacrificium. ca.j.L.3
Chr̃i aduentũ in carnẽ p̃cessit vnus p̃curſoꝛ. Se⸗ cundũ aduẽtũ p̃cedẽt duo. codẽ.L.4
Chr̃s pax nostra est ca ij.B
Chr̃s reclinatus est in p̃cepto: et quo tria notan⸗ tur. codem.D
Chr̃s Joanne familiaris⁹ ceter̃ dilexit. codẽ.B.2
Christus est in ruina multoꝝ sicut sol in tene⸗ bris codem.F.2
Chr̃s mult̃ modis posit⁹ est in signũ codẽ B.2
Chr̃s plen⁹ fuit ab istanti ꝛceptiõis oi sapia.codẽ
Chr̃s non inueniebak inter cognatos r (L.2 notos codẽ.P.2
Chr̃s ẽre baptizari voluit ca.iij.O
Chr̃s opponit scripturas p̃tra oẽm serpentinũ mor⸗ sum ca.vj.B
Chr̃m anie er iniq̃tate lasse in accubitu comp̃hẽde⸗ re possunt ca.xij.L
Chr̃s b sicut sepe q: deus erat rñdet tacite cogita⸗ tioni codem.J
Chr̃s dispẽsatoꝛie Judã i naui sustinuit.ca.viij.U
Chr̃s rogat⁹ recedere recedit ab indeuot̃: et nõ ro⸗ gatus supuenit deuot̃. codem.M.2
Chr̃i eloquiũ q̃dulce fuerit atrẽdẽdu⸗ est ex hoc q̃ tãdiu turbas in deserto detinuit. ca.ix.O
Chr̃m ad sequendũ tria exigunk codem.L
Chr̃s vnct⁹ est in q̃ intelligit vnctio deitat̃.codẽ.y
Chr̃m vnxit de⁹ in regẽ r sacerdotẽ Ibidem
Chr̃m nõ seq̃ntes: aliq̃ sequunk Absalon suspensũ in q̃rcu. Aliq̃ pisto: Pharaõis suspẽsũ. cod̃.L.2
Chr̃s in maiestate sedet sup omnẽ plenitudinẽ sci⸗ entie. codem.D.2
Chr̃s q̃ opat⁹ ẽ in suo corpe in transfiguratione: opaf̃ q̃die in viri sancti mẽte. codem.J.2
Chr̃s p̃bauit p hoc se cẽ filiũ Jacob codẽ.E.3
Chr̃s bz colon⁹ dei. Hieremie.iiij. codẽ B.3
Chr̃s spũsus est ecclesie ca.r.B
Chr̃s q̃ntum apud se habuerit notak codẽ.K
Chr̃s fratres nõ genuit. et exponit p̃bũ de christo Lantẽ.viij. Quis mihi det te fratrẽ. codem.9
Chr̃s p̃bauit mediatoꝛ ẽ r pontificem ca.xj.B
Chr̃s docet discipulos orare codem.L
Chr̃s bz hoiem deificatũ christmat̃ vnctõe.cod̃.M.
Chr̃s bz foꝛtioꝛ in ture: roboꝛe r armis. cod̃.K.2
Chr̃s bz p̃dicatoꝛ armoꝝ. Ibidem
Chr̃s colligit passiones in formã virtutis. hoc vi⸗ de codem L.2
Christus in maxima fuit aspritate ca.xiij.S
Christ⁹ ostendit hoc noie q̃ vnicus filius fuit pa⸗
Chr̃s errorẽ iustius non rep⸗ (tris. codem.9 hendit ca.xiiij.M
Chr̃s p̃cessit parare nobis locum. sed seruũ post se dimisit q̃ inuiteꝛ ad veniendũ. codem.P

Ihū nos configurat crucis acceptio, codē.ꝫ
Ihū opa oia dispositi diuina sapia. ca.xviij.D
Ihūstus sui aductus signa tangit codem.Q
Ihūs est ostium ꝑ sua sacramenta. codem.R
Ihūs est actus allegorice loquendo ca.xviij.P
Ihūs occidit in membris cum ꝑ malum excipitur in cordibꝰ fidelium interficit codem.T
Ihūs ambulauit ꝑ viam crucis ꝑ quā nos oportꝫ ambulare ca.xix.E
Ihūs intrauit domū Zachei sicut intrauit infernū domū diaboli codē.B
Ihūs ostendit ora pharisęoꝝ z saduceoꝝ sic Daniel draconis. ca.xx.O
Ihūstos et Messias qui se esse dixerint: vide ca.
Ihūs ꝙ orauit ꝓcar.eodem. S (xxi.D
Ihūstus in sabbato ante ramos palmarū fuit in Bethania, ca.xxij.A
Ihūs ad celos ascendit totꝰ qñ dr: Ite missa est ad patrem hostia. codem.Z
Ihūs est terra lacte mānās z melle. codē.Q
Ihūs Judę corpꝰ suum dedit. codē.S
Ihūs exhibuit tale corpus qle tūc habuit ibidē
Ihūs aplos ab errore ꝑ tria zē. codem.T
Ihūs sapiā ponit exemplū hui⁹ doctrine.eod. U
Ihūstus dilexit montem olivaru ꝓpter mysteriū olei codem.A.2
Ihūs orabat vt transferret calix quō. codē.B.2
Ihū oratione in mōte oliuaru fuisse nō rōnis ꝫ nīs sensualitatis:falsum est. ibidem
Ihūstus tūc petiit qđ sciuit nō posse obtinere aꝛguit z soluit Jbidē
Ihūs obtinuit quod petiit in monte oliueti ꝙmo
Ihūs confortatione an gēli non indi (do.ibidem guit codē.L.2
Ihū sudoꝛ factus sīt gutte sanguis ꝟre ibidē
Ihūstus sanguinez quinꝙ modis fudit ad quid Nota Jbidem
Ihūm ꝟre Judei non occiderunt occulte vel lapidauerunt sicut Stephanū. ca.xxij.A
Ihūm Pilatus quare misit ad Herodē:cām iudicij ponit codem.A.2
Ihūs quare ꝺr fuisse Galileus. Jbidem
Ihūs nihil rndit Herodi quare codē.L
Ihūstus contra multam mortis sibi fecit patientiam et gaudiū de ꝓfusione z tractamentare ꝓtra posuit clamorem. codem.E
Ihūs meruit sibi z suis tria z ꝑ tria Nota dñi.ibidē
Ihūs de condemnatiōe incipit agere codem.F
Ihūs poꝛtauit crucē sibi.et ꝺ sapia ordinauit.ibidē
Ihūs ꝙ cum nec quā ꝺucere:sapientia diuina voluit quare codem.J
Ihūstus portatus bis fuit: ante crucem:z in cruce fin ꝙdam. codem.N
Ihūs in cruce legit.d. vsus psalmoꝛ: ab isto Deꝰ deus meus respice in me: vsqꝫ ad istum. In manus tuas zē. vt ꝙdam dicunt. codem.T
Ihūt psalteriū vocat hoc Jbidem
Ihūs si iustus erat:ꝙ filius dei erat ostenditur et probat codem.U
Ihūt non in aꝺ passione stabāt alonge ibidē
Ihūs exiuit sepulcꝝ clausis ostijs quare.xxiij.B
Ihūt coꝛpis in sepulcro nō inuento ꝓcat ibidē

Ihūs se discipulis alienū oñdit vt instrueret ꝙ zē.
Ihūstus hoc modo sibi gratiam coꝛ (eodem. J poꝛis ꝑmeruit. codē.M
Ihūstus post resurrectionē apparuit ꝓmo Petro inter viros. z tū añ b Marie mag. codem.P
Ihūs post resurrectionē apparēs discipulis ꝺr ste⁹ esse quare codē.Q
Ihūs stetit in medio discipuloꝝ ꝟre z quō. Jbidē
Ihūs,est noster aduocatus Jbidem
Ihūs post resurrectionē ostendit signa suę crucifixionis in membris quare. codem.S
Ihūs ostendit manꝰ specialr quare: et ꝟtrupliceꝫ manus exhibuit. Jbidem
Ihūs cicatricem quare retinuerit tangit ꝙnꝺ cautas codē.T
Ihūstus leo de tribu Juda. codē.U
Ihūs recessit nō portatus ab angelis sed ꝓpria virtute z angelis iubilantibꝰ. codem.ꝫ
Trocea delicata sunt z redolentia. ca.xiiij.D
Trucatus triplex. ca.ix.B.2
Trucifigere ebim ceperunt hora tertia linguis sic dicunt ꝙdam. ca.xxiij.Q
Trucis me crucians christi ꝙa Jbidem
Trucifige crucifige eum:bis dicit qz zē. xxij.E
Trucifixi, verissime sunt imitatōe ꝙ solo amoꝛe cruciatus. codem.L.2
Trucifixꝰ ꝙ sic est nihil carnalr diligit ca.xiij.ꝫ
Trucifixus dñs in medio latronū ponit tanqꝫ peioꝛ ca.xxiij.J
Trucifixi dñi de obseruatione ꝑs incipit B. cod.K
Trucifixo ista.ij. Reg.xxi.optie ꝓcata ẽ.ca.ix.L.2.
Trucifixionis christi figura serpēs eneus: de quo Nume.xxj. ca.xxiij.J
Trucifixoꝝ christi ꝑtā ꝙ sint dimissa arguit et soluit. codē.K
Trudelitas voluntatis Judeoꝝ rōgit ca.xxiij.F
Trura duo ꝙb domū rectorum sunt intellectus vꝰ rationis z affectus bonitatis. ca.xv.E
Trux chī adoratur et vestes z omne quod tetigit ideo ca.viij.N.2
Trux reflat fructu quem portat ligni vite:z crux vnificat vita quam portat ca.ix.ꝫ
Trux est arboꝛ alta non deponenda codē.B.2
Extollit crucē z ꝙ in terrā trahit notat Jbidē
Trux vniuscuiusqꝫ ꝓportionabilis est virtꝰ z statui suo codem.L.2
Trucem ambitiosi patiunt in qua pendent vt ꝺbꝫ salon. Jbidem
Trucis acceptio christo nos cōfigurat. ca.xiiij.ꝫ
Trucē tollere est exaltare in se chri passiōem. ibidē
Trucē baiulare debemꝰ in angaria sic Simō Lyrenensis:nec sicut latro:sed sicut christꝰ ibidē
Trucis effectus est redemptio et gloria conseqns redemptiōem. Jbidem
Trucem debemꝰ baiulare vt toti in ea simus dilecti. et ꝙ sit dilectio crucis nota diligēter.ca.xiiij.B.2
Trucē hāc ꝙlibꝫ ꝺbꝫ facere suā:z quō dicak sua.ibidē
Trucem chr̄s baiulauit sibi:et hoc sapiennia ordinauit ca.xxiij.F
Trucē ꝙ chr̄s solus ꝓ nobis portet non sufficit:sed oportet ꝙ nobis imponak codem.B
Trux cōiecta ẽ ad portādū Simoni hac ꝺ cā. ibidē

# Regisꝝ Postille Silberti magni


Erux tanti opis obꝛij fuit ꝙ nullus Judeꝰ voluit eam attingere. Ibidem
Erucē dñi spōte portātes significanꝫ in chꝛo. ibidē
Erucem dñi in vita portātes silices sūt currui onuꝫ
Erux in Parasceue post triplicē (sto feno. ibidē adoratiōnē exhibitē oibus. codē. N
Erucis figura de ḡnꝛe ligni⁹ vel fortē plāt⁹ fuit cōpositꝛa. codē. O
Erucis in pede ſer trabes dicunꝫ fuiſſe z ei⁹ stipes ꝺꝛ fuiſſe de cypſſo. lignū ad qō brachia fuerunt extensa fuit de palma. z quō fuit ad modum lr̄e Thau et de eō dispositiōe z aliꝭs: vide Ibidez
Erux altare est sup quod oblaꝰ est dñs
Lubitus est mēsura brachij p qō opa intelliguntꝫ
Luiꝰ non sum dignus soluere corrigi (ca.xv). S gūꝫ exponit quartuꝺꝛ modis ca.iij. L
Lulpabiles sunt ꝙ non querūt ca.xj. D.2
Lultores vincē chꝛi: vt plati chꝛi vicarij. ca.xiij. F
Lultꝰ adhibendi duplex pmissio ponit. codē. D
Lū esset in accubitu Lanf. j. exponit ca.j. L.5
Lum esset Jesus factꝰ annoꝝ.xij. cepit ca.ij. M.2
Luras duas ꝓpꝛias filio habuit cap.ij. D
Lura duplex est fm Augustinū. ca.xij. E
Lura pastoralis vocat quare: vide ca.xj. z
Lura pastoralis qñ geniliter viuentib⁹ porrigit: tūc verbū dei tradit zē. ca.xviij. L
Lurās z dignitates qui bodie suscipiunt sic faciunt zē. ca.xix. L
Lurantes vbiq; ꝺꝛ Lu.ix. in ꝙ notat ꝙ cure sacramentoꝝ nullus mortꝰ obsistit nisi aliq⁹ ponat obicem spūsctō. ca.ix. J
Lurari nō valet ꝙ medico ñ oñdit vulnera. ca.xvij
Luralle dñm aliquē i lecto ñ legit. viij. L (M
Luratione subtrā ꝙ ēsup natura rāgit ca viij. O.2
Luriosis semp se subtrahit dñs et exhibuit se deuotis ca.ix. L
Luriositas inchoata sedere nescit ꝺescendo ca.xij. B
Luriositas in vestitu reꝓhendit ca.xvj. M
Lurrer vehementissime ille. ca.xix. D
Lustodire verbū depict et tribꝰ. ca.ij. z.2
Lustos sui est ꝙ sapiꝫ zē. ca.r. J.2
Alia fomitem libꝰ. Pcat. ca.xij. U
d Damaseꝰ poꝰ sanguis interpꝛtat. ca.r. M.2
Dānat deꝰ nullū nisi petis suis i finē deuotis. ca.xiij. B
Dānationis future signū est hoc ca.xix. S
Dānatiōis maioꝝ hypocritaꝝ tres cause. ca.xx. R
Dānatiōis Pilati iusta cā est hec ca.xxiij. F
Damnaꝰ dices ꝙ oēs vellē esse damnatos arguitur z soluit. ca.xvj. Z
Dānati ꝙ ñ ꝺbeāt educi arguit z soluit. ca.xxiij. J
Dānati ꝙ educi iubent cause ponunt Ibidez
Dandū est pauꝑib⁹ qꝺ. ca.xviij. M
Dare ſi nō possum⁹: tñ mutuare ad tps possum⁹ (ca.vj. X
Date elemosynam. ca.xij. R
Datur qō gratis exhibet libere z libenter sine inꝓpatione ca.xviij. M
Dauid nomiaꝫ in annunciatione ꝓpꝛ ser. ca.j. L.2
Dauid manu fortis interpꝛat Ibidē
Dauid petꝰ fuit adulter zē. Ibidem
Dauid necessitateꝰ hoc fecit z cum dispensatione sacerdotis ca.vj. B
Dauid etiā statura pusillus erat ca.xix. L
Deambulauit dñs ad auraꝝ post meridiē vt dicit Gen.iij. qñ ꝺe redemptiōe p̄uaricatiōis cogitaꝫ
Debem⁹ ꝓcipaliter oleū misc̄dre (uit. ca.r. M.2 et triticū refectionis ca.xvj. E
Debiles sunt viribꝰ destrui et isti sunt ca.xiij. X
Debitores sumꝰ et omisso z cōmisso. ca.xj. Z
Debitores sumꝰ deo Nota quō ca.xvj. D
Debitor centū cadoꝝ qꝺ sit Ibidem
Debitum maiꝰ est corruptio virtutis q̄ corruptio operis ca.vij. ?
Debita dicunꝫ peccata quia ꝓ ipsis debitores efficimur deo ca.xj. Z
Debitū tpis multū fm Anselmū Ibidem
Debitū cōmissi qꝺ sit z quō debem⁹ aliq̄ ſpūi debitum ibidem
Debitū charitatis nunq̄ est dimittendū. codē. U
Debitū ꝓcipale ē in mēsura tritici z oli. ca.xvj. D
Debitū ꝟ mister deber discrete req̄rere ibidem
Debiti ḡnam ꝓrem auferꝛ dñs: reliq⁹ ḡnꝛo: i penitentꝛe req̄rens: vide codē. E
Decalogi pfectio significat p centenariū. ca.xix. P
Decem in sensibus est terre vigoꝛ. ca.viij. J
Decem sunt illuminationes ibidē
Decem modi z ad instructionem ꝓsiti et decem lumina rōnis. Ibidem
Decem sunt in hoie fm aiam motiuā Ibidē
Decem z octo anni qbꝰ mlier infirmabatur quid significent. ca .xiij. J
Decēmilia habet q̄ pfectionē decalogi ducit i quadrangulum virtutum cardinaliū Nota hanc reductionem. ca.xiiij. B.2
Decem sunt in hoie in ꝙ mandata dei sūt multiplicanda scz zē. Ibidem
Decē mnas vꝛ. cuilibet dederit vl̄ vnā viu zē. ca. (xx. P
Decē mnas quare dicit. codē S. (xx. P
Decepti delectabilib⁹ sepe recidit ad coꝛ. ca.xiiij. L
Decertant pastoꝛes z religiosi q̄s coꝛ fenestꝝ petꝛis cadauer zē. ca.xvij. Z
Decimā quandā Judei apud se colligebāt quam ꝓselꝝ z aduenis mistrabāt. ca.ix. S
Decima soluit quare: z quō est hoīs soluere decimam ca.xviij. D
Decimas hō soluere in hoc pcō dñs dicit se affligi: et quō pharisēus decimas soluit: vide Ibidem
Decimꝰ oꝛdo est hoim⁹ hoīs est decimā soluere ca.xviij. D
Decimare ꝺꝛ dies qñ: vide ca.ix. O
Decimabat dñs fiducialiter ad domuꝝ Marthe: Marie z Lazari ca.x. O.2
Decimauit dñs ad Zacheum: aliꝭ publicanis ꝺi
Decoꝛ regni cōsistit in corona (missis. ca.xx. R purpura: ꝓbibula: sceptro: et throno ca.xj. O
Decoꝛ regiꝰ et regalis sacerdotij qñ sit ca.xv. M
Decus nature auferꝛ cecitas zē. ca.xviij. Z
Decus faciei est oculoꝝ lūinositas. Ibidem
Dedit se nobis dꝰ in medicamēti: in cibū: in refugiū: in redēptiōis pciū: et in laboris pmiū. ca.
Dediꝰ ꝓcipatiōe altissimꝰ deducit. vij. O (i. B.4
Deductio de lege veteꝛi ad nouā sīlis ē ei ꝙ fit scḷꝝ ijs doctrinalib⁹. ca.v. Z
Defectio: non ab etate: sed a passione fm Philoꝝ

sophum ca.xv.Z
Defectus triplex in ope: z sil'iter triplex defect⁹ virtutis: vide ca.xvij.J
Defensio illa inutilis esset vbo pdicādo. ca.ix.E
Defensionis chri capiēdi modus tāgit ca.ij.E.2
Deformitates duas hūt in peccādo q̄ septurā vel scire debent ex officio ca.xij.M.2
Defunguntq̄ aliq̄ nō finalē sniam accipiēdo.ca.viij.
Degenerant a tali filiatione illi a q̄bꝫ nō p̄ (X.2
cedunt nisi mala ca.xj.F
Degenerāt ab hac imagine: vide q̄.ca.xj.E.et vide ibidem quō degener fil⁹ fit alienus.
Detas exhibens se fruitioni scōz est sicut fluuꝰ (ca.xiij.T
riens de paradiso. ca.xxiij.P
Dele me de libro in quo me scpsisti quō intelligit: vide ca.x.T
Delectabiliū in sensu singula pbare est iuga bouꝫ probare. ca.xiij.Z
Delectabiliby q̄ decipiunt sepe redeūt ad cor.ibidē
Delectationes solent hoies ad laudes suas in elatione more pauonū offerre. ca.j.Y.2
Delectatio nihil hñs supfluū: ē āmirabil'. eos.U.3
Delectationē alterīmā faciūt ētia: et ētia faciunt ea firmā: et puras faciunt diuo. Jbidem
Delectationes in manu dei existentes q̄s diminus
Delicata q̄ dicunt paupibꝫ nō (erer.ca.xiij.O
esse dāda cōfundunt ab hoc loco. ca.xiij.J
Delicata paupibꝫ non sunt cōtinue porrigenda ne assuescant. Jbidem
Delicata pauperibus q̄ncq̄ sūt exhibēda cā.xvj.Q
Delicata non debere dari pauperibꝫ error: quo: ūdaz cōtra quem zē. ca.xx.J
Delinas vel claritatē vestiū quō petere liceret: cum ñ ipe dñs i futuꝝ panē petere ñ docet. ca.xj.R
Delitie non decent paupem. ca.xvj.Q
Delitie anīe in consolatōibꝫ paradisus dicunt.ca.
Demoniū affluria est p̄mo cor: scisaꝫ (xxiij.P
tari ca.j.S
Demones odientes nos mouēt quadruplicia belꝫ
Demon z demoniū differūt fm (la.codē.E.4
Remigium. ca.viij.Z
Demones accipi in malā significationē quomō in vsum venit Jbidem
Demō totū hoiem ūmūdū efficit q̄ ad oēs ei⁹ pres
Demones chīs compescuit in huꝫ (Jbidē.
ius rei significationē codem.U
Demon ōz exire qñ cessat a vexatione Jbidē
Demō fm aliq̄s sufficiēs inq̄tas interp̄tat: et quō sunt septem noia demoniū pcedentia septē vicia capitalia. vide ca.viij.D
Demones in signo: nō in veritate sciebant christū esse filium dei. codē.B.2
Demoniū hiꝰ miser z miserabilis est. codē.B.2
Demon p legionē non rñdet q̄stiōi sed q̄rēti. z quō demones interiorib⁹ possidebant ipsum hominem, et pla alia de possessiōe demoniū. codē.E.2
Demon quare non rogabat vt p̄mitteret in oues vel boues codem.F.2
Demō in greco sonat scientē z intelligētē ca.x.Q
Demon q̄tuos nocumēta intulit: in rōne: visu: auditu: loquela ca.xj.F.2
Demon per p̄senciam est causa periculi: et g absentiam causa salutis. codem.B.2
Demon sepeliuit diuitem ideo. ca.xvj.Z
Demoniacꝰ iste fcat dementem concupiscentiā et furorē irrōnalem z phātasiam, preter uam in peccatore ca.viij.D.2
Demoniacus ille signat eos q̄rū petā sunt z cōtra gratiam: z cōtra rōnem hūanā: z ꝫ naturā. ibiꝫ
Demoniacꝰ a legione liberatꝰ q̄ factꝰ est eu ägelista mirum est. codē.J.2
Demoniaca nocumēta multiplicater nocēt.ca.ix.B
Demoniaci bꝰ miserie multiplicī effectꝰ.codē.R.2
Demoniū hoc dicitur ūmundū formaliter effectiue
Demoniū sufficiens inquitas interp̄ (ca.iiij.T
tur ca.xj.F.2
Demonstratio nostre salutis fit p zē. Jn plo.B
Denarius in descp̄tōe ordis q̄d fcet ca.ij.L
Denarꝰ ōz a decē q: vnus valuit decē vsuales. ca.
Denarij duo: sunt duo testamenta umaꝫ (vij.2
gine summi regis impssi vel zē. ca.x.R.2
Denarius valebat decē numos. ca.xx.J
Denarius q̄libet de triginta valebat decem vsuales les argenteos. ca xxij.B
Denudau sumꝰ a vestitu hui⁹ mundi. xiij.B.2
Deo: sum rēdit q̄ eor suū grauat p̄ pcm̄ ca.x.B.2
Deposuit potentes de sede exponit ca.j.P.3
Depcatio est in amouendis malis ca j.K
Depcatio in q̄ notant duo. scz modus: z pentio, ca.
Depcatio q̄ ē de malo futuro q̄d iā imꝫ (viij.L.2
minet p causam ca.xj.X
Derideb̄at chīm p̄incipes sacerdotū. ca.xxiij.M
Derideē chīs qñ verbū veritatis tradit in manus falsoz sacerdotū. ca xviij.Z
Dericdentes dñm peccabant. ca.viij.Y.2
Derisio hec dispensatoria est quia ca.viij.Y.2
Descende in domuz figuli z ibi audies verba mea Hiere.xviij.exponit ca.xix.F
Descensus ad inferos articulus fidei est quē nō licet dubitare, arguit z soluit ca.viij.K
Descensus est in pcm̄ inclinatio ca.x.B.2
Describēdo p̄m Dauid peccauit: sed nō celar Augustus. ca.ij.B
Describi mundū fecit celar Augustꝰ Jbidem
Descriptiōis mundi modus notatur Jbidē
Descriptio p̄ma ōz ibi p̄ma: exponit q̄druplr. eoꝫ
Descptio generalis q̄ sit: notat Jbidē (L
Descptio p̄ma a Syria z a Judea incipit p: opter duas causas codem.D
Deserit dñs multos scōs diligentia eteroꝝ: um cu stodie ca.xv.D
Desertū in q̄ chīs tētat⁹ est inter hierīm z hiericho
Desertū hoc est ptinēs bethlaide: hoc (ca.iiij.D
est domui pecoꝝ ca.ix.M
Desertū istud vianū fuit Tyberiadi. sed fuit de uia rsdatione bethsaide. Jbidem
Desertū fcat locū vberem pascuis: et est q̄ncq̄ vita virtutis z cōtemplatiōis: et est in religione: z est vbi nō est mūdi frequentia. ca.xv.D
Desiderabilitas ad videndū chīm etiā ab imicis tāq̄
Desiderabilis q̄ntū ē iste q̄ etiā ab imi (gis ca.ix.Z
micis desiderat videri ibidē
Desiderii q̄s est cum delectatione fm doctrinam moralē tribꝰ gradꝰ. ca.viij.J

# Registr Postille Alberti magni


Desideriū tātū hz dē vt irrem⁹ ad britudinē ipsi⁹
Desiderio quō christus desiderauit (ca.xj.D.2
manducare pasca. ca.xxij.G
Desideriū Petri in memoria habere deberet q̄ chr̄i
sacramēto cōicat ca.codē.O
Desideriū mai⁹ ad sequendū habuit Petr⁹ q̄ vi⁹
res. Ibidem
Designauit istos cōuersatiōe scriptur⁹ ca.x.B
Despectionis nota est cum dicunt Nonne h est fi⁹
lius fabri. ca.iij .O
Despandū nō est de salute docet chr̄s ca.xvij.O
Destructione hierusalē dñs voluit p̄cedere hec q̄⁹
Deteguntur lauanū altaria in die ce⁹ (re.ca.xxj.F
ne: quare ca.xxj.R
Detinendus est dñs sic cum vita cēdit ad vesperū
Deuoluit peccator⁹ ad summū fi⁹ (ca.xxiij.N
nem q̄n nota bene ca.xiij.B
Deuoti audientes chr̄m tria attendebant ca.v.B
Deuote christo fuerunt multe persone de hierusa⁹
lem ca.xxij.D
Deuotio charitatis festinare facit. ca xix.F
Deuotiōis vnguentū p̄pare & consideratiōe diui⁹
ne bonitatis ca. xxiij.B
Deus q̄le nomen sit in Damascenō ca.j.O
Deus dat bona alta:altiora:et altissima.ca.j.O.2
Deus p⁹ q̄ oia pōt vt ita dicat. codē.B.3
Deus t hō debuit t potuit p̄o nobis satisfacere.
Deus quomodo p virginem bea⁹ (codem.E.3
tam respexit codē.ca.K.3
De⁹ est discutiēs legis obseruatōes. codē.B.4
De⁹ misericors est metaphorice. ca.j.N.3
De⁹ vt iuraret ad Abraā oportunū fuit. cos.B.4
Deo homie facto angeli iuxta hoīes stantes legū⁹
tur tanq̄ cōcives. ca.ij.M
Deus misericors est:imitemur eū vt filios ipsius
nos esse ꝓbemus ca.vj.T
Deus audiendus est cū desiderio. exaudiēdus cū
obedientia ca.ix.O.2
Deus b nomē dicteria fm q̄ a tribu deriuari hz.ca.
Deū nihil odire pōt. ca.xvj.M (x.B.2
Deo abominabile ē q̄d hoīb altū est codem.K
De⁹ cōtrar⁹ est noiat⁹ in mūdo. codem.M
De⁹ pater quō nō homo a natura assūpta sed a p⁹
p̄terata ca.xx.L
Deo seruiendū esse ꝓ tpalib⁹ dixerūt Essa. cos.K
De⁹ non est mortuor⁹:sed viuentiū. codē.N
De⁹ glificat magnē in hoc q̄ hō penīa suā recogno
Dei sermones ad memoriā re⁹ (sat.ca.xxiij.U
uocare summū est. ca.xxiij.E
Dextera gener ad salutē:sinistra ad ꝑdēnādos.ca.
Dextera auricula q̄ amputauit in figu (j.M
ra fuit q̄ scz ca.xxij.E.2
Diabolus fm fcationē q̄d dicat. ca.iiij.B
Diabolus no⁹ erat dei filium in mundū venturu⁹
p quid notat codem.L
Diabolus dubitauit Jesum filiū dei esse. Ibidē
Diabolus tentans:facile:modestū: rōnabile vide
tur ꝑsuadere. Ibidem
Diabolus nō portauit Jesum sed p̄cessit codē.D
Diabolus tāgit astute ea q̄ mouēt cor eiā boni ho
minis. Ibidem
Diabolū adorāt nō cor̄a q̄.t q̄ cor̄a notat cos.E
Diabol⁹ hz aspis:basilisc⁹:leo:draco differenē. eo
Diabolus quō scit chr̄m deū.codē.U (de.F
Diabolus vitare sed coacta cōfitet. q⁹ ex sua volū
tate nō loquit nisi mendacia. codē.T
Diaboli dicerūt:tu es filius dei:nō sciētes: sed ve⁹
hementer opinātes Ibidem
Diabol⁹ deor⁹ sum fluens inter⁹tak. ca.viij.D
Diabolus hz volucris codem.T
Diabol⁹ in tēptatiōe facit vt scor⁹pio:t hz inimic⁹.
Diabol⁹ hz fur t latro q̄n.ca.x.H.2. (ca.x.S
Diabolus q̄ non sit cū deo:pater.q⁹ tē.ca.xj. T.ij
Diabol⁹ q̄ est diuisionis p̄ dispgit vide quē. bidē
Diabolus p ꝓsensum ingredit. codē.M.2
Diabolus tanto peior q̄nto est ad agēdū sagacior.
Diabolus nulli suspect:sed hō sum⁹ (eodem.E.3
mittit se diabolo ca.xvj.D
Diabolo nullus adheret. Ibidē
Dicit Maria T ria ca.j.D.3
Dicebant de partulo hec ca.ij.F.2
Dicit⁹ brī Ambros⁹ sepe inueniunt⁹ ūmixta dicta
Ambros⁹ adoptī.et sunt freq̄nt hereticā. ca.v.T
Dictū est hoc nob ad oēm cōsolationē. ca.ix.E.2
Dictū Petri fuit dissimule opi q̄n non vigilauit cū
dño. ca.xxij.L.2
Diei nouissime noticiā nemo hz nisi de⁹. c.xvij.O
Dies bonor⁹ sunt claritates in gratia ca.j.E
Dies impior⁹ sunt inanes t vacui. codē.T.iij
Dies octo circūcisionis moraliz⁹ant eodem.U.3
Dies festi referunt ad q̄etem codē.T.4
Dies Marie ipleti sūt vt pareret quō ca.ij.D
Dies octo q̄bus circūcidit intrās religionē. codē.X
Dies festi ꝓsūmant tribus sacrificijs:orōnib⁹: t bñ⁹
dictione sacerdotū. codē.O.2
Dies solennes inapiebant luna decimaq̄nta.ibiē
Dies iudicij hz dies ire. ca.iij.F
Dies feriati ad hoc indicti sunt ca.iij.J
Dies dñica q̄re hz solis.secunda lune.tertia mar⁹
tis tē. ca.v).B
Dies bñan⁹ q̄s sit:et q̄s dies dñica. eodem.P
Dies declinare hz q̄n. ca.ix. O
Dies octo sunt octo mētis illustratiōes.codē.B.2
Dies bi duo sunt: actuor⁹ t cōtēplatiuor⁹ q̄si due
illuminationes codem.O.2
Dies altera samaritani nostri veri custodis chr̄sti
est altera lux q⁹ ca.x.K.2
Dies iudicij mig⁹ est q̄n sma dab de eis. ca.xiij.L
Dies hec tertia:est dies glorificatiōis. codē.T
Dies ꝑma:scda:t tertia chr̄i q̄ fuerunt:vide ibidē.
et multa alia de die ibidem
Die isto illustrabit q̄cq̄d mō dubiū est c.xvij.P
Dies hec desiderata est a scis:et arguit q̄ nō.ibiē
Dies hec illūinabit ad vitarē fidei p̄dicate. ibidē
Dies illa q̄ ad angustiā terror⁹ hz esse tenebrarum
Dies aduent⁹ chr̄i dicit⁹ sua quia ab eo sta (ibidē
tura. codem.O
Dies ille dicunt⁹ sloe quare. Ibidem
Die tertia resurgere cōuenies fuit chr̄o lō. ca.xvij.
Dies illi aperient oculos luce iusti⁹ (T
cie quos tē. ca.xx).J
Die iudicij q̄ndecim signa p̄cedunt. codem.M
Dies fest⁹ azymor⁹ ē q̄ntadecima lune. ca.xxij.B
Dies ꝑemptoria nr̄e ꝓsolatiōis est hec. ca.xxiij.T

Difficilis videbat illis ꝓparatio. ca.xiiij.Ω
Difficile est edificium dñi ꝯre eodem.D.2
Diffidentie saluris argumentum:et est ista diffidē
tia pietate admixta. ca.viij.S.2
Digit⁹ dei vocat ꝓpicua scrīpt⁹ demōstratio. ca.
Digit⁹ Lazari nō dr hic qui pars est (j.2.2
manus. ca.xvj.X
Digitus qui est ꝯa spūsseti tres ifecturas hz.ibiō.
Digiti tres q̄bꝫ de⁹ appēdit molē terre q̄ sint nota⁊
tur. ca,xxj .E
Dignitate adepta ꝓcipitāe multi Jesum in supci⁊
Dignitates z diuitias capi⁊ (lio. cap.iij.R
endi quanta sit cecitas vide ca.xx.F
Dignū est seruire deo. ca.j.J.4
Dilectionē ostēdit post pcti dimissionē. ca.vij.L.2
Dilectionis ꝓcepti quō ponit Deutero.vj. Mat⁊
thei.xxij.z Lu.x. vide ca.x.L.2
Diligendi ꝓcepta in q̄druplici ordīe. ca.vj.R
Diligētia dñi in ꝓdicando notat ca.viij.S
Diligentia q̄rēdi drachmā est in discussiōe ꝛsciar.
peccatoꝝ. ca.xv.D
Diligere inimicos esse cōtra naturaz arguit multi⁊
pliciter et soluit ca.vj.R
Diligere quid sit. ca.x.B.2
Diligere deū non potest creatura fm valorē rei di
lecte. ca.x.L.2
Diligere deū ex toto corde fm Augustinū q̄d sit.et
quare addit:tuo.vide ibidem
Diliges ꝓcipiendo dicit in futuro notans perseue
rantiā. codē.E.2
Diliges ꝓximū tuū sicut teipm. Sicut: ibi nō no⁊
tat q̄ntitatē:sed similitudinē in forma z fine.ibidē.
Diligit amic⁹ in deo z ꝓter deū:inimic⁹ ad deum
cōuertendo diligitur. Jbidē
Diligit ꝓpē hec septē q̄dā carnalī diligit.ca.xiij.z
Dilexit chs Joannē ceteꝛ⁊ familiaꝛ⁹ ca.ij.B.2
Dilexit chs monte oliueti ꝓter myſteriuꝫ olei.ca.
Diluuium venit.ca.xvij.S. (xxj.B.2
Dimidiū vocat q̄dā vitra necessitatē est.ca.xix.J
Dimidiū bonoꝝ dicit Zache⁹ ꝯre Jbidem
Diminutio dñi cā est nr̄e ꝛsūmatiōis.xvij. U
Dimissionis eius:a quo demonia eiecerunt: cause
tres. ca.viij.J.2
Dimsit ianes:dicit.et nō:fecit inanes:nō. ca.j.Ω.3
Dimittēdo z donādo delinq̄ntib charitas ē dul⁊
cioꝛ:cor diligēs apō deū audaciꝰ:affect⁹ deo si⁊
milioꝛ z.vide ca.vj.B.2
Dimittit solus de⁹ q̄ntuor: q̄ sūt i pcō. ca.v.Z
Dimittit de⁹ dimittēdi culpā z reuocat antiquam
culpā sup nō dimittentē ca.vj.B.2
Dimittere offēsam est cancillā ignis expuere. Vin⁊
dictā exigere est ignē suffl are. Jbidem.
Dimittit min⁹ q̄ min⁹ diligit nō intelligit q̄ruz ad
ipsū macule vl reat⁹ dimissionē. ca.vij.L.2
Dimitte nobis debita nr̄a est petitio ꝓma de amo
tione mali:et notanr tria. ca.xj.Z
Dimittit deus gratis z totū. Jbidem
Dimittat q̄liber alteri p se z nō induct⁹. eodem. U
Dimittunr pcā venialia q̄bꝫ remedijs:vide diligē
Dimittunr pcā añ ꝛfessionē in (ter. ca.xviij.D
cōritiōe z volitate obediendi ca.xvij.M
Dionysius quid dixerit de eclipsi solis in passio⁊
ne dominī:vide ca.xxiij.Ω
Dipondi⁹ est pondus duoꝝ assium xij.E
Directio docentis ad audientē multū facit ad imꝑ
sionē sermonis. xiij.z
Disce i cātico Bñdict⁹ dñs vbi sit ꝛr⁹ zē.ca.j.O.4
Discere a sacerdotib⁹ obedi⁹ exēplo marie.ca.ij. U
Discedere iubet dñs a se illos in quib⁹ nihil de suo
cognoscit ca.xiij.X
Discedere ab eo qui vbiq; est nullus pōt arguit er
soluitur. Jbidem
Discessus angeli a Maria q̄d sit. vide ca.j.D.3
Discessus a ſsumo bono q̄d pariat. Jbidem
Disciplina chīi exigit q̄nq; q̄bꝫ carnalis affect⁹ cō⁊
trariatur. ca.xiij.2
Discipuli est seq̄ donec assequat doctrinaz magi⁊
stri. Jn ꝓfatione.R
Discipuli Joānis in hac parte se rēpēdibiles red
iderunt ca.v.y
Discipulus q̄ est disciplinis imbutus ca.vj.F
Discipulū faciūt ꝯtruoꝛ fm Chrysostom. ibidē
Discipulus in cōtēplatiuis sepe melioꝛ est mgō.
Discipuli Joannis seḡbant dñm (codē.L.2
ꝓter curiositatē videndi miraculū. ca.vij.J
Discipuli Joannis nō ꝓhibebant accedere ihm in
carcere existentē. Jbidem
Discipulos cōuocat Joannes quare z ꝓter quid
facit bas ꝙstiones eis fieri z nō sibiꝑsi.codē.R
Discipuli Joānis aliq̄ dīu fuerūt cū dño:et habe
bant aliās notas de discipulis dñi. codez.L
Discipuli cognoscunt a ꝯtruoꝛ. ca.viij.R
Discipuli abierunt in ciuitatē vt cibos emerent cū
inter samaritanos esset Jesus ca.ix.F
Discipul⁹ chīi q̄ nō est: ministeriū in ꝓcessu dei nō
debet accipe. ca.eodem.U
Discipulos assumpsit chs ꝯre:z quō interroga⁊
uit eos q̄ sit opinio hoim de seipō:vide codē.ꝑ
Discipulor⁹ instructio in executione prātis ponit
Discipulus quē imitat ad sequen⁊ (codē.D.3.
dū dñs Lu ix.a q̄busdā dr fuisse Philipp⁹. co⁊
Discipli septuagintaduo quō significēt (dē.B.3.
fidē trinitat⁊ demōstrat pulare ca.x.B
Discipl⁹ vn⁹ dicit: Doceros orare ca.xj.B
Discipulus chīi cē nō pōt: vide qui ca.xiij.2
Discipulus chīi quō efficeret q̄ eū in doctrina non
imitat codem.B.2
Discipulus in doctrina imitat magīm in quatru⁊
Discipuli rogāt ꝓ ſprophanissa z imare⁊ (or.ibidē
pant offerentes paruulos ꝯre. ca.xviij.R
Discipuli et alij q̄dē stupefacti ex ꝓbis dñi q̄liue⁊
runt. codē.Ω
Discipuli quare nō intellexerūt reuelationē passio⁊
nis ponunt tres cause.codē P
Discipuli q̄s misit ad adducendā asinā z pullum
fuerit Philipp⁹ z Petr⁹ ꝓbabilr loq̄ndo. xix.B.2
Discipulos reddit cautos ab erroꝛe scribaꝝ. ca.xx.
Discipli q̄rebāt de loco ꝓuehendi sacō.xxij.E (Ω
Disciploꝝ itroitū in vbo dñi ad ꝛsciās boim ꝙrat
Discipuloꝝ cōfortatio ꝛ mala mūdi:et (codē.F
quō eis nil defuit q̄n missi fuerūt sine sacculo z pe
ra:vide Eodē.Z
Discipuli calciamēt⁹ ne vterent prohibiti sunt q̄⁊
re fm Hieronymū Jbidem

# Regisꝝ Postille Alberti magni


Discipuli dñi pleriq; galli dei fuerunt. codē .D.2
Discipli duo cūtes i Emaus q̄ fuerint.ca.xxiiij. B
Discipuli duo euntes in Emaus fabulabant: nō q̄ fabulā dicerent: sed cē. codē .D
Discipulos cūtes in Emaus acrilla pausos q̄daꝫ falsē dicunt Ibidem
Discipuli duo euntes in Emaus Jesum ḡre non cognouerunt Ibidem
Discipulo; bono; est sp tractare de doctrina magistri. eodem. J
Discipli dñi dicunt stulti ēgi stolidi ex B q̄ cē. codē
Discipuli arguunt de tarditate loq̄ndi in (D bis que locuti sunt ꝓbere ꝓter q̄d: vide Ibidē
Discipuli surgētes in Emaus regressi sūt quō. co/
Discipuli castos abos habebant secū (dem. P er q̄s sua arte lucrari poterāt codē. U
Discipulo; regressionē in ciuitatē tangit codē. ?
Discipuli reuertebant post ascensionē dñi z lauda bant z bñdicebant deū q̄ diffrēter. vide Ibidē
Discos erat intellect⁹ discipulo; ab intellectu my
Discubit⁹ est stramētū in q̄ qe (sterij. ca. xviij. K sat partim sedendo: ptim iacēdo. ca.v. L
Discubit⁹ est sessio a femore cē. ca.vij. S
Discubit⁹ facite sicut boni ministri ca.ix. S
Discubitus in q̄bus discūbunt fideles sunt gra/ dus ordinis. Ibidem
Discubit⁹ ille est fm sedes z loca parata in gl̄ia. ca.
Discūbentes simul in oīb⁹ nuptiis si/ (xij. L.2 deles sunt boni. ca.xiij. F
Discūbere nostrū est in regno q̄escere ca.xij. L.2
Discubuerūt duodecim cū chīo: z septuagintaduo discubuerūt cū chīo in alia mēsa. ca.xxij. B
Discurrēs p domos: vanitates videt i domib⁹. ca.
Discussio z inuestigatio aperiunt du/ (ix. B bia ca.xvj. L
Dispēsandum est cum psonis que fidem multum edificare possunt ca.vj. B
Dispēsandū in q̄b⁹ sit: vide diligēter codē. B
Dispēsandū est sollicite. q: bona dñi sunt que dis/ pensant ca.xij. B. 2
Dispensatio est iuris relaxatio ꝓter necessitatē vel vtilitatē publicam facta ca.v. p
Dispensatio est relaxatio ob necessitatem cogēte vl vtilitatem ꝓuocante c vj. B.
Dispensatio neutrā hab⁹ causa; hīs nō dispensa tio: sed dissipatio est dicenda Ibidē
Dispēsatio talīū illi nō debet cōmitti. ca.xvj. B
Dispensatiua ptās ꝓcipue est in tribo ca.vj. B
Dispensator: q̄ dicat: et quō oporter dispensatore; tria habere. ca.xij. F.2
Dispensatores q̄ nō a deo sed ab errore hoim⁹ psti/ tuunt fm vitatē non habent potestatem in bo/ nis dñi codem. D.2
Dispēsator: discret⁹ sic debet facere ca.xvj. D
Dispēsator: discret⁹ moderari debet q̄cq̄d est vltra vires cē. Ibidem
Dispgit diabol⁹ q̄ diuisionis p̄r est: vide ca.ij. L.2
Displicent deo sic visa ca.xvj. K
Dispositor nr̄ z ordinator officio; eccl̄ie est veruti me ille q̄ ꝓmissus est in lege ca.vij. K
Dispositio hui⁹ infirmi notat moral⁹. ca.viij. N.2
Dispositionē crucis videt describere apls ad Ephe sios: et significat cē. ca.xxiij. O
Disposuit chīs nobis regnū quō: vide ca.xxij. L
Dissimil⁹ iudiciū q̄n adhuc sani z iuuenes sum⁹. Dissimulatio aduersorū fuit dispē (ca.xiij. B.2 satoria vt cē. ca.viij. L
Distensio crucis est nostri ad christum fm virtutē extensio. ca.xiij. B. 2
Distorti in moribus in oīb⁹ bonis sūt ifecti. ca.ij. L
Distribuit ordinate: nō oīb⁹ oia cōmisit chīs. ca.ix
Distributio p generib⁹ singlor; z nō p singu (U lis gener; vocat accōmoda In pfanōe. K
Distributio talīū ptinet ad iudicē spūalez: sed cē.
Diuersitas eor; q̄b⁹ pdicandū est no (ca.xij. D ratur ca.viij. B
Diuersitates ex fundo malo ponit tres. eodem. D
Diuersoriū in q̄ chīs nat⁹ ē q̄le fuerit: vide ca.ij. J
Diuertēdū est ad diuersorium in q̄ cenat chīs. ca.
Diuites duplices scz feculi z in spūali (xxij. F bus sola ostentatione ca.j. A.2
Diues idolatra est. et quō in diuitiis sūt tria. et di uitū tria iudicia: vide ibidem
Diues oīs iniq⁹ vel heres iniq. ca.vj. N
Diuitib⁹ ralib⁹ ve est ꝓter mia: et quō subiacēt ma ledictiōi coq; irridere solēt pauperes cē. vide ibidē
Diuiti purpurato q̄d ꝓfuit solēnis cūba. c.ix. D.3
Diuites ecclīastici norent q̄s dicat ca.x. O
Diues ille cōmendat in duob⁹ ca.xvj. B
Diuitē epulonē q̄dam doctores dicunt nobilibus donis intellect⁹ fuisse ꝓditū ca.xvj. M
Diues epulo nō noiat: et rn̄ pauꝑ Lazarus noiat ḡtuor rōmibus Ibidem
Diuites ignoti sunt deo. et quō multi diuites lau/ dantur. Ibidem
Diues fuisse in spūalib⁹ dicit ipse epulo de q̄b⁹ su pbiuit: et q̄d ipe significe. vide ibidem
Diuites multos videm⁹ in ecclesia de sua iustitia ꝑsumentes Ibidem
Diues purpuratus tūc est in infernū sepeliendus vide quando. Ibidem
Diues mittit ad misericordiā pauꝑis codē. O
Diues epulo q̄dissimilis fuit cē. eodem. P
Diuitū ꝓcerbū q̄ maledictū pauꝑib⁹. et quō ipi reputāt pauꝑes oi vituꝑio dignos: vide eos. Q
Diues epulo z pauꝑ Lazar⁹ q̄ sint spūal⁹ exponit Diuites plani dicūt illud. Ibidem (codē. R
Diues ille ꝓfecte mortu⁹ fuit q̄ triplicia morte. eo/
Diues in extrema erit indigēta: et quō cū (dē. T sepeliuit demon. vide ibidem
Diuinū sepulturā eligēnt q̄d dicāt religiosi: vide
Diues mortu⁹ est ipse plan⁹. Ibidem (ibidē
Diues vidit special⁹ Lazar; z Abraam: z Lazarū in sinu Abr̄ae fotū: quare. eodem. U
Diuitis petitionē esse incōuenientē attēde: et ḡre re/ fingerari petat cū tn̄ cē. et quō libenter gr̄am dei habuisset nō impētū gr̄a dei est: vide eodem. X
Diues epulo q̄ fecit bona: hec remūeratōe tpali re
Diues epulo q̄ ñ potuerit rogare (cepit. codē. ꝑ ꝓ fratrib⁹ arguit z soluit eodem. Z
Diues damnat⁹ q̄ vellet oēs esse dānatos arguit
Diues epulo timuit ne ex pscntia fratꝝ (ibidē. carnalis affect⁹ plus torq̄ret. Ibidē

Diuitē socij ñ culpa erūt futuri socij in pena. ibiō
Diuitē dānatū nihil habuisse grē ex ꝑ inuit. eoꝺ. z
Diues taliter q̄ mitret in regnū celoꝝ obuiat diui na iusticia ca. xviij. ꝑ
Diuitē difficilius intrare in regnū ꝯ camelū ꝑbat
Diues habet duo pōdera: notat Ibidē (ibidē
Diues manens in amore diuitiaꝝ: ad amorē vul nerū chri non venit. Ibidē
Diues aut iniquus est: aut heres iniq. ca. xix. B
Diues erat Zacheus vtroq; mō. quia scs iniquꝰ fu it: et iniq adq̄siuit. Ibidē
Diuitie tria habent in se ca. j. Q. 3
Diuitie quō adq̄rant cū labore z̄. vide ca. v. J
Diuitie sūt stipites spinaꝝ aculeis circūposite. ca.
Diuitijs q̄ ceteris ꝑfulgent dignitate am (viij. L pliori demonū inficiunt frequenter. codē. B. 2
Diuitiaꝝ modꝰ q̄s sit nota ꝑbū Senece ca. xij. D
Diuitie q̄ non sint impedimēta vite arguit codē. J
Diuitiaꝝ abundantia sicut multos impedit: ita et nimia paupꝝtas. Ibidem
Diuitie retente a regno cōseq̄ndo impediūt. et quō multi extollunt de diuitijs: vide ca. xvj. D
Diuitie facilꝰ relinquunt q̄s amor diuitiaꝝ. z quō filij diuitiaꝝ sint ꝓpij diuitiarum, et q̄s ꝑiculose sint diuitie: vide ca. xviij. O
Diuitie q̄ añ mortē dimittunt ? ꝑsilit dat Eodē ꝑ
Diuitie regni da in hac ꝓfectiōe ? ꝑsilit ū ca. xix. S
Diuitiaꝝ quicquid est in celo: in decem generibus continet codem. U
Diuitias z dignitates capiendi ignta sit cecitas no Diuidentes vestimēta chr̄i th mise; (ta ca. xx. F runt sortem. ca. xxiij. L
Diuisio secūde ꝑtis euāgelij Luce ponit ca. x. B
Diuisio decē capituli vndecim ꝑpulcra ponit ca.
Diuisio fuit causa destructionis regni Ale; (ij. B xandri macedonis. ca. ij. J. 2
Diuisio ab vno sp̄ est causa scissure ca. xij. D
Diuisio ista ꝑplicatur intelligit. eodem. L. 2
Diuoꝝnū vt facere possent ꝑharisei sp̄ q̄rebant oc casiones ca. xvj. L
Dixit dñs ℔ q̄ pharisei oia ꝓpter ad lucꝝ. xvj. B
Docentis est sedere in cathedra ca. iij. D
Docentis directio ad audiētē multū facit ad imp? sionem sermonis ca. xiij. z
Docens erat Jesus in templo ca. xxj. S
Doctoꝝ certū ꝓsignauit Joseph ca. ij. L
Doctores dicunt: vide ca. cos. Q. 2
Doctor diligat ꝓximū ad hoc ordinatū ca. iij. J
Doctoris publici ad pedes sedēt. Ibidem
Doctori z plato z pōdicatori sūt q̄rendi necessaria.
Doctor est minister cui dñs reddidit li; (codē. K bū reseruandū eodem. N
Doctoꝝ lingua frustra laboraꝝ nisi intꝰ sit gratia saluatoris ca. v. B
Doctor publicꝰ ois ad talē locū libenē accedit. ca.
Doctor eccl̄asticꝰ dz se demonstrare vtu (vij. B men ca. xj. L. 3
Doctorē debere eē simplicē fm ic̄rionē. codē. D. 3
Doctor dz paracletꝰ. ca. xij. B
Doctores z gubernatores debēt esse sīles huic pa trifamilias. codem. D. 2
Doctor gentū exiuit in has vias. ca. xiij. ꝑ
Doctores hūiles videmus ex parua sciencia z elo quencia multū facere fructū ca. xix. T
Doctrina sana est in solis aplis Jn ꝑfatē. L
Doctrina reducit pusillū a terra triplr. ca. v. F
Doctrine bone ad ꝑfectionē tria exiguntꝰ. ca. vij. B
Doctrine modꝰ q̄ debēt hīe discipli tāgit. ca. viij
Doctrine euāgelice fcā ꝑ q̄nq; panes. ir. U. (F
Doctrina hec salutaris qua discipuli petūt, discipli nam ordinis ca. xj. B
Doctrina chr̄i lumē q̄s ad gentes est derivandus
Doctrine modus faciloꝝ ru (ostendit Eodē. L. 5 dibus hic est: vide. ca. xiij. M
Doctrine in vbere ascēdit ignorās. ca. xiij. L 2
Doctrine locus est templū ca. xx. B
Doctrine huiꝰ exēplū ponit chr̄s sepm. ca. xxj. U
Doctorꝰ oēs dñs in mundū venerat ca. xiij. J
Docet spūsc̄us ꝑtice fic̄ molēdinarijꝰ. ca. j. M. 4
Docuit nos chr̄s facere vsq; in ꝑs ca. ij. ꝑ
Docere ꝑsumunt q̄ nō exēplo chr̄i boꝝ nihil obſuāt. z quō docere volēs dz obſuare scr; vide
Docere ꝑsumētes antecē ꝓncipiū sci; (ca. iij. J ant arguit chr̄s eodem. K
Docet regnū dei ser ca. xx. M
Docemur nos q̄ in mōte meditatiōis spūal trās figuratiōis reuoluere debemus codē. J. 2
Docet dñs ꝓfectiōis viā ꝑ metaphoꝝ arāe. codez
Docet orare discipulos chr̄s. ca. xj. L. (J. 3
Doceri a chr̄o meruēt q̄ vestigia eiꝰ secuti sē. xij. B
Docuit Jesus vt nr̄a sp̄ i tuto collocarē. xvij. D
Docet nos chr̄s ꝑ patiētā passionū accipe pacem.
Docet nos chr̄s vt oia dirigam? (ca. xviij. S fm scr̄puras. codē. T
Docuit nos chr̄s in die bonis opib? ꝑdicatōi isi; stere: nocte aūt ꝓplatiōi z orōni. ca. xxj. S
Docet nos chr̄s sua actōe ad rēplū festinare. ca. xix
Docuit chr̄s ꝑ hoc q̄ stetit in medio disci; (F. 2 pulo: vide quid ca. xxiij. O
Documentū est būilitatis ca. xvij E
Dolosus machinatiōibꝰ suis oia trāsgredit. xij. Z
Dominantes vitā demerent. ca. xvj. L
Dñari cupit emēs villā z inde supbit. ca. xiij. O
Dñationes incessanter appetim? ca. j. J. 3
Dñatū interdicit dñs oib? vocat; ad cenā suā. ca.
Dñs cir? apparet in deuotōe mentis q̄ (xiij. O corꝑis exercitatione ca. j. D
Dñs q̄le nomē sit fm Dionysiū: vide codē. O
Dñs recū: dicit angelus saluiādo Mariā. et non: Deus recū: q̄re. et quō dñs dē tria coō. B. 2
Dñs eleuat nos de statu in quē ceciderimus. et quō dicat nr̄am paupꝝtatē: vide Ibidem
Dñs dz esse cū ꝓgine pl? q̄s cū alijs. et q̄d sit dñm esse cum Maria. et quō dñs nobiscū facit q̄nq; in nobis: vide codem. H. 2
Dñs dedit nob exēplū vt nō dedignemur cē subie ci eriā his q̄ nobis inferiores sunt. ibidē
Dñs cōcedit ꝓgini ex dignitate duas principalita res Ibidem
Dñi ꝓmissiones due ponunt codē. J. 3
Dñs est ponēs legem. codē Z. 4
Dñs est ille fm Christo. vide codem. J. 4
Dñs nunq̄ nisi sed fecit ciuitatē insane exultati onem ca. vj. ꝑ

# Regiſtꝝ Poſtille Alberti magni


Dñs aliq̃ vocat. Aliq̃ ſine vocatiõe vt paup re/
cipit. Aliq̃ ꝓcipit ſe recipi. Aliq̃ mittit nũcios
et fiducia ad ꝓgandum ca.vj. ꝛ
Dñm marꝝ ꝛ terreſe eſſe chr̃s notat in ℔. ca.viij. ℓ
Dñs ſtatim ſeceſſit veniẽtibꝫ apl̃is ca.ix. ℳ
Dñs nõ dignat hr̃e aliquẽ ſequentẽ niſi qui ſpon/
te vult. ca. codẽ. ꝛ
Dñs ſi aſcendat nos illũinat. ſi deſcendat nos cu
Dñi in ꝓtate eſt quẽlibet in ordi/ (rat. codẽ. Ω. 2
ne ſui gradũ collocare ca. x. ℬ
Dñs oĩm ꝓfectꝫ ꝛ pulcrꝫ ꝛ bonꝫ ꝓfectã ꝛ oĩ/
modã dicit poſſeſſionẽ ca. codẽ. ℰ
Dñs dicit tria que ponunt in eꝰ definitiõe data a
Dionyſio codem. ℬ. 2
Dñi in defendẽdo. aduocati in patrocinãdo. medi/
ci in curãdo facũt ſic. ca. codẽ. ℳ. 2
Dñs deambulauit ad aurã poſt meridiẽ Ben. iij.
qñ de redẽptiõe ꝓuaricatõis cogitauit. coõ. ℳ. 2
Dñs loculos habuit ꝛ ꝓſuores crepẽtꝫ. ca. xij. J
Dñs diſcedere iubet a ſe illos in quib⁹ nihil de ſuo
cognoſcat ca. xiij. X
Dñs quõ eſt colũba: turtur: aq̃la: gallina: pelica/
nus: nocticorax: paſſer: notak codem. ℘
Dñs vẽit ad nos duplicato nũero. ca. xiiij. ℬ. 2
Dñs dixit hoc q̃ phariſei oſa cõcerũt ad lucꝫ. ca.
Dñi duo quõ ſint de contrarijs domi/ (xv). ℬ
nijs: pulcre oſtendit codem. ℳ
Dñs rñdendo de mandatꝫ nullã fecit mẽtionẽ de
mandatꝫ ordinãtib⁹ in deũ: ꝛ̃re. ca. xviij. ℳ
Dñi diminuto cã eſt nr̃e cõſũmatiõis ca. xvij. Ω
Dñs venit in mundũ ad ꝯd: vide codem. X
Dñs q̃rendus eſt quõ: vide xix. ℬ
Dñi domũ clerici ꝛ religioſi hodie fecerunt domũ
negociatiõis ꝛpalis codem. Ω
Dñs redit tripl̃r: mẽaliter: ꝛpal̃r: eternal̃r. coõ. ℜ
Dñs q̃ntũ amet hoc. aiaꝫ: in hoc patet codẽ. T
Dñi ſui bonoꝝ iſte diligit q̃ hũc ad ꝑceptũ eꝰ mul/
tiplicari ſtudet Jbidem
Dñs in aſino ſedit in q̃ nemo ꝑus: ꝛ̃re codẽ. ℬ. 2
Dñs optam eius deſiderat. dicit abſolute: dñs. nõ
noſter: ꝛ̃re. codẽ. ℬ. 2
Dñs ſtruit nos i ſcipõ tribꝫ modis ca. codẽ. D. 2
Dñs in fine teſtamenti ſui cõclusit fidẽ in autorita
te Dauid ca. xx. ℜ
Dñs corpꝰ ſuũ vltimo dedit diſcipulis poſt cenã:
cuius ꝛ̃tuoꝫ rõnes ponunt a patrib⁹. ca. xxij. ℓ
Dñs naſcit in diuerſorio ꝛ cenat in diuerſorio. coõ
Dñs credit eſſe in tribꝫ ℔m tria que ſũt in (dẽ. ℱ
ipſo. codem. ℳ
Dñs cũ ſeueritate coercet ſubditos. codẽ. T
Dñs ꝑꝛ reſpexit quo oculo: et ꝓbak q̃ nõ cor/
Dñs maieſtatꝫ ſuſtinuit hec oĩa (por. alt. coõ. J. 2
quare. codem. ℜ. 2
Domiꝰ elegit hoc genus illuſiõis. ca. xviij. ℓ
Dñm poſuerũt iudei in medio ranã ꝑcipiẽ. coõ. J
Dñs adiungit ſe loq̃ntib⁹ de bonis. ca. xxiiij. ℬ
Domiꝰ quõ cognit⁹ fuit ꝛ Cleophe ꝛ alij. tangit
Domiꝰ demandus eſt ſic dũ vi/ (codem. ℳ
ta rendit ad veſpeꝝ Jbidem
Dñs panẽ fregit in Emaus: vide q̃lit codẽ. O
Domus vocat aliq̃ genꝰ vt domꝰ Barõ. ca. j. ℓ. 2
Domꝰ dei patꝝ eſt vtꝝ⁹ ꝛ ginis codem. ℘. 2
Domꝰ ſimonis ꝑcat domũ obedientie. ca. ij. ℘
Domꝰ in q̃ habitat Jeſus docẽs eſt ſacra ſcꝑtura.
Domꝰ rres edificat chr̃s. ca. vj. J. 2. (ca. v. S
Domus q̃ eſt eccleſia cõſtruit ex lignis et lapidib⁹
ſcꝫ homib⁹ ꝛ vtrunb Jbidem
Domũ diabolus non edificat ſed potius deſtruit.
Domus hec ſpũaliter ſignificat con/ (codẽ. ℜ. 2
ſcientiam ca. vij U
Domꝰ ſimonis eſt ſynagoga. Jbidem
Domꝰ eſt hilaritio aialis ꝛ bois. ca. viij. ℬ. 2
Domos penetrãtes iſtabiles ſũt ꝛ vanicant ꝛ cõcu
piſcentie ſeruiẽtes ca. x. Z
Domꝰ dei eſt ꝓgo bẽã ca. x. ℳ. 2
Domꝰ cõmoditas reꝑit cenaculũ: menſam: lectũ:
et cellã: et candelabꝝm codem. ℘. 2
Domꝰ cõmoditates repiunt oẽs in bnã ꝓgie. ibidẽ
Domũ ꝓgis ꝓparuerũt due ſorores. ſ. activa vita ꝛ
contẽplatiua codem. Ω
Domus quã ſapia chr̃s ſibi edificauit ſeptẽ colu/
Domꝰ corpis domꝰ lutea (mne. ca. xj. ℘. 2.
eſt et de facili ſuffodit ca. xij. D. 2
Domꝰ tunc impletur qꝫ mãſiones parate ℔m nu/
mer. ꝑdeſtinatoꝝ cõplere dmõſtranꝫ. ca. xiij. Z
Domus hec eſt domus cõſcientie quã tota opoꝛ/
tet euertere. ca. xv. D
Domus prouidentia multiplicat ℔m facultates
Domus Zache fuit faur dia/ (agri. ca. xvij. ℘
boli ca. xix. ℬ
Domꝰ dei facta ẽ eliminata ſpurticia codẽ. ℓ
Domus dei ꝛ ſanctoꝝ Nota bñ q̃ habeat. Jbidẽ
Domꝰ magne ſunt he officine. Jbidem
Domus illiꝰ paſtophoria hec hodie ſunt diruta
Domus hec eſt quadrupler in edifi/ (Jbidem
ci diſpoſitiõe codem. ℳ
Domus hec gaudet patrono chr̃o dño: matrona
regina celi. Jbidem
Domꝰ hec figurã cruces habet: et quõ habeat fun
damentũ aplicam fidem: vide ibidẽ
Domũ futare in vita q̃ ſit: vide Jbidẽ
Domꝰ hec cõſecrat q̃m ꝛ quomõ inungit oleo mi
ſericordie diuine Jbidem
Domꝰ hec ſaluat fugientes ad ſe codem. ℳ
Domũ dñi clerici et religioſi hodie fecerũt domũ
negociatiõis ꝛpalis. codẽ. Ω
Domꝰ ꝑfecta q̃ꝫ reꝑit ꝓſonas. codẽ. X
Domos viduaꝝ ſcribe deuorant ca. xx. ℜ
Domꝰ Cleophe õ fuiſſe in Emaus ad quã ibant
Lucas ꝛ Cleophas. ca. xxiij. ℬ. 2 idẽ hĩ coõ. J
et etiam codem. ℳ
Donatꝰ regnũ dei dixit eſſe in aphrica. ca. xvij. Ω
Donec reddas nouiſſimũ minutiꝫ notat quõ ex/
ponit donec. ca. xj. Z. 2
Donũ eſt adiutoriũ vtrũ ca. j. ℱ. 2
Dona ly ſint ſeptem: vna tamẽ eſt ratio adiutoriũ
virtutum. Jbidem
Dona in duodecim compucant ꝛ quõ ſint duode
cim lapides qui radiant in veſtimento ſacerdo/
tis Jbidem
Donũ vtutis adiuuans ẽ vt chryſopaſſus. ibidẽ
Dona dat deꝰ alta: altiora: et altiſſima. codẽ. Ω. 2
Donum ꝑmũ qõ dat homini ex reſpectu ad lumẽ
ſui cognitio eſt. ca. vij. T

Doni huius efficacia tangit ca.ix.B
Donis naturalibꝫ abutẽtibꝫ ñ fiũt digni nomie.ca.
Donũ intellectꝰ minuit ꝛ hebetat ꝓ inꝝ (rvj.M
ertiã ꝛ destruit ꝓ oblitionẽ ca.xix.E
Dona dei quõ auferunt ꝛ ꝓdunt ostendit ꝑ simile
de plantis Ibidem
Dormiẽdũ nõ est instãte aduersario ca.xxiij.L.2
Dormitõis chri cã fuit lassitudo ca.viij.T
Dormito chri in naui signat dormitiõẽ mortis in
cruce. Ibidem
Dotis interptat medicamẽtũ generatõis.cã j.H.4
Doteo corpis glificati fcank ꝓ oleũ. ca.xx.B.2
Drachma põdus est in q̃ numismat imago est im
pressa. ca.xv.H
Drachma est hõ factꝰ ad silitudinẽ ꝛ imaginẽ di (uinã.ibidẽ
Drachme he decẽ q̃ sint ꝛ q̃d eas gdãto: vide Ibidem
Dualitas ꝓncipiũ alteritatis est. ca.xvj.N
Dubia apiunt discussio ꝛ inuestigatio ca.xvj.L
Dubius ꝺr q̃si duuius. hoc est: q̃ via ambulet ne
Dubius ignorat q̃d agere de (sanis.ca.xj.M
beat in cõputando ca.xx.S
Dubitat Petrus de his q̃ gnent ad tanta aduen
tus ꝓparationẽ ca.xij.E.2
Ducendo ꝛ renendo manũ itinerantis in via huius
vite ꝑseruat a tentatiõis casu ca.xj.T
Ducere bruum ad aĝõ est opꝰ seruile. ca.xij.M
Ductor in appetibilib est ꝯcupia.in quib ogit ẽ
freq̃nt diabolꝰ.an bonis gr̃e solꝰ ductor ẽ deus.
Ductꝰ fuit Jesus de domo Anne ad (ca.xj.T
domũ Caiphe. ca.xxij.M.2
Dulcedo spũs q̃ verba concepit. ca.v.B
Dulcius facere nihil possumꝰ ca.xxij.M
Duodenarij sunt duo testamenta imagine summi
regis impssa ca.r.K.2
Duos filios habuit gemine dilectionis vinculo in
deo ꝛ inter se colligandos ca.xv.J
Duo filij duuisi sunt in rõnales ꝛ irrõnales. Ibidẽ
Duo dñi quõ sint de contrarijs dominijs:pulcre
ostenditur ca.xvj.M
Duo in lecto vno ſkaliter significãt mrimonial cõ
iunctos: Allegorice cõtemplatiuos. ca.xvij.T
Duo semp sunt q̃ ad oratiõnẽ vadũt: et hoc signi
ficatum est ca.xviij.D
Duo nutrũt cõiter boies.scz panis ꝛ vinũ. xxij.J
Duodenarꝰ nũer apliꝰ figuratꝰ ẽ. vide ca.ix.A
Duodecim apli discubuerũt cũ chro.ꝛ septuagin
ta duo discubuerũt in alia mensa ca.xxij.B
Dux noster in arboribꝫ ramis tollẽs crucẽ ꝓcessit
certatim:igit ꝛ nos ꝛẽ. ca.ix.?
Duxerunt Judei Jesũ ꝓmo ad Annã.ca.xxij.B.2
Brius a bria ꝺr. ca.xij.K.2
c Ecce aduerbium notat ad omne bonũ ꝑm
ptitudinem ca.ij.B.2
Ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ do pauperibꝫ:in hoc sep
tem notant. ca.xix.J
Ecclesiam sic desponsauit sibi chr̃s ca.f.I.2
Eccl̃ia vno cereo cõsuenit vt in ꝑfest ante cuãge
lium.et in festis duob: ideo ca.j.L.4
Ecclesie decoris q̃d est qs nõ inueniat in Maria.
Eccl̃ie statũ signat Maria.codẽ.ꝛ (ca.ij.T
Ecclesiaꝝ oim tria fundamenta. ca.iiij.B
Eccl̃ia ꝺr congregatio ꝛ illa est rõnalis. codẽ.M
Eccl̃ias a q̃bꝫ nutrimẽta accepimus verbi dei ꝑdi
catione frequentare debemus codem.J
Ecclesia clamat ꝯ eos q̃ recipiũt fructꝰ ꝛ ei non ser
uiunt. codem.J
Ecclesie prãtes cõstructionẽ in capite tãgit Lucas
in quinq; penes q̃nq; q̃ fuit in capite officio. ca.
Eccl̃ia bicr̃m terrestr̃ discedit a celesti.ibiũ (v.B
Eccl̃ia militãs filius est naui in figura:in vita nau
re: in transitu ꝛ in ꝓcessu vsui. codem.D
Ecclesia est vna navis ꝙliter. codem.E
Ecclesie ꝛ religionis de naui tales sunt eliminãn
Eccl̃ie suffragia multos impe (di.ca.viij.U
trans susitari codem.U.2
Eccl̃ierunc non erant ad quas turbe verbũ audi
entes conflluerent ca.ix.B
Ecclesiarũ bona non sunt condenda in auaro:nec
marsupijs.et quo ꝓlati fuit custodes ꝛ erogato
res taliũ bonoꝝ:vide codẽ.P
Eccl̃iaꝝ in facultatibꝫ nullũ ḥz ius ille. ca.x.K
Ecclesiaꝝ que sunt sic efficiunt nostra. Ibidem
Ecclesia verbum vocat codem.S.2
Ecclesie in tecta ascẽdere est ad publicũ alte ꝓdica
tionis cõcurrere ca.xij.L
Ecclesia plantata est in quo loco: vide ca.xiij.E
Ecclesia vtiter radicata est in sacramẽt ꝛ doctri
na ꝓphetaꝝ in quibus inutiliter synagoga ante
stetit codẽ.B
Ecclesiaꝝ redditus q̃ sunt victus sustentationẽ bo
nestaꝝ psonaꝝ ꝛẽ.vide ca.xvj.D
Ecclesie ꝑsecutiones q̃ntuor:vide ca.xvij.P
Eccl̃ia habet figuram crucis. ca.xix.M
Ecclesie parietes in altũ surgẽtes sunt merita spei.
Eccl̃ie destructõis future signũ ẽ.ca.xxj.E (Ibidẽ
Eccl̃ia sumit corpꝰ chr̃i ore ꝺiauno q̃re:cum tñ chr̃i
stus post cenã dedit ca.xxij.E
Ecclesiã in ꝓncipio in charitate ꝛ bũlitate fũdari
oportuit:ꝛ nõ in fastu regali. cap. codẽ.U
Eccl̃ia tam fundata nõ posset sic gubernari. ibidẽ
Eccl̃iasticꝰ ordo quẽ dñs suscepit mistrare. iiij.J
Eccl̃iasticoꝝ bonoꝝ ꝓlati sunt custodes ꝛ erogato
Eclipses lunares apõ cẽ sunt (res. ca.ix.P
vno mõ.sed differũt in horis ca.ij.D
Eclipꝫ in passione dñi quõ ñ fuit ꝑm nature cursũ
ostendit ca.xxiij.Q
Edẽdo peccat scz modis vt ꝺr Greg. ca.xvij.S
Edicto ꝓmulgato a Cyrino statim ibãt vt ꝑfiterẽtur
Edificat aliꝰ edificiũ spũale:aliꝰ (tur ideo. ca.ij.E
corpale: vide ca.xiiij.D.2
Edificationis solennitatẽ videtis populꝰ facilꝰ in
clinat ad supplicationes ca.xj.K.3
Edificare turrim est fastigiũ ꝑfectõis cõstruere.ca.
Edificiũ ad hoc magna diligentia (xiiij.M.2
exigit. ca.xiiij.L.2
Edificiũ dñi est difficile quare codem.D.2
Edificij spũalis in tecto q̃s esse dicat: vide ca.xvij
Educi damnari q̃ iubentur:causeꝑo (U
nuntur ca.xxiij.J
Eductio dñi figurata ẽi eductiõe Abel. ca.xxiij.J
Eduxit dñs discipulos extra bicus salẽ ꝯdu ascẽ
dere volebat q̃re. ca.xxiiij.r
Effectus potentie brachij q uinq; ca.j.O.3

# Registry Postille Alberti magni


Effectus nois Joannis duplex codem.Z.3
Effectus triplex exprimenti pastor. ca.ij.P
Effectus huius purificationis q̃ iudie plus ꝓficit
In die aũt iudicij ꝓficiet. ca.xij.O.2
Effect⁹ passionis chr̃i q̃ ẽ illuminatio ponit ca.xviij.U
Effectus diuersos habet sacramentum corporis et
sanguis chr̃i ca.xxij.P
Effect⁹ primus sacramẽti sanguis notat codem.R
Efferk mortu⁹ mortalitatẽ q̃ ad aiam t corp⁹. vij.F
Efficax abluitur est sanguis chr̃i. ca.xxij.R
Efficiunt sic nostra q̃ sunt ecclesiastica. ca.x.R
Effraim vir i spũalibꝰ tẽ quo ꝺr virtus,ca.xiij.R
Effrata frugifer interptat. ca.ij.B
Ego sum via:veritas:t vita Joan.xiiij.expõit ca.
Ego diligẽtes me diligo .Prouer.viij.exꝑ (ij.J
pũtur ca.v).I
Egredimini filie hierusalẽ t videte reges Cant.iij.
exponitur ca.j.R.3
Egressio .Petri foras significat ostensionẽ pcti p
confessionẽ ca.xxj.J.2
Egressi sunt aplꝰ a seꝛa suis:a scholis:t ab intimo
cõtemplatiõis ca.ix.J
Egressus Jsaac ad meditandu3 in agro mysticaꝫ
Electionẽ a rẽplo dñs bis fecit.ca.xix.B.2 (ibidẽ
Eleasar interptat sepatio dñi;et significat beatus a
miseria sepatũ ca.j.Z.3
Eleasari martyris verba hec sunt ca.ix.t
Electi duodecim debẽt habere duodecim electiões
et vnus vnam ca.v).B
Electiõis forma nouã circũstant ca.v).F
Electiõis cãm in bũlicate fidei formate ostẽdit.ca.
Elemosyna semen est tẽ.et quomõ reꝑ (xvij.D
dimit peccata:vide ca.iij.J
Elemosyna q̃dv banda est docek exemplo Joãnis
elemosynarij ca.vj.U
Elemosyna est semen bonũ qõ fert fructum centu⁹
plum. ca.viij.L
Elemosynas aliorũ pauperꝫ ꝓpriꝫ intẽderet q̃ apõ
eos vltro q̃ necessaria exhibẽt perã portaret.c.ir.
Elemosyna dicit ab eleoles qõ est miseꝝ (F
ria. ca.xj.F.3
Elemosynã nõ sp posse fieri innuit ca.xiij.B
Elemosynã debere esse voluntariam t cum effectu
ostendit Jbidem
Elemosyne t bona ecclesiꝫ distribuẽda cõmissa si
nõ distribuant sunt debita dño nota ca.xvj.D
Elemosyna est maxima reductio in viam manda⁹
torum ca.xvij.L
Elemosyna erogẽ de labore adquisitis:vide dili⁹
genter. ca.xix.J
Elevatio virtutis est ꝓ tres gradus ca.ix.D.2
Eliezer deus me⁹ adiutor interptat. ca.xix.F
Eligendus plus est bon⁹ q̃ malus:melior q̃ bo⁹
nus: optim⁹ q̃ melior in ecclesiasticis dignitati⁹
Eligere est duobꝰ vel pluribꝰ apoꝰ (bus.ca.vj.B
sitis vnum aliꝫ ꝓptare. ca.vj.B
Elisabeth est dei mei saturitas: vel deus me⁹ cog⁹
nouit. ca.j.L
Elisabeth q̃re occultabat se q̃nq; mẽsibꝰ codẽ.X
Elisabeth oprobriũ sterilitatis apud homines susti⁹
nuit:sed non apud deum Jbidẽ
Elisabeth cõmendat. codẽ.L.3
Elisabeth concipiens filiũ mirabile ihõ codẽ.D.3
Elisabeth implerũ est tẽpus. codẽ.L.3
Eloquũ christi q̃ dulce fuerit attendendum est ex
hoc ca.ix.O
Emaus ꝑmo fuit metropolis insignis palestine
et quõ postea nicopolis est appellata: vide.xxiij.
Emollitur Maria herũ t a duricia flexit ad (B
intra ca.x.O.2
Emorroissa dicit ab emor: qõ ẽ sanguis tẽ.ca. viij
Emulatur ad hoc actu⁹ vt sua emula⁹ (M.t
tio tendat ad edificatiõnẽ eccle. ca.x.L.2
En ipse stat post parietẽ,ꝑspiciẽs ꝑ cancellos Cant
ticoꝝ.ij.exponit. ca.j.R.3
Enauigant q̃ cũ dño nauigant ca.viij.Z
Enoch t Helias q̃dam se in Hermania ꝓfitiare
runt. ca.xvij.O
Entiũ que fiunt q̃dam dicunt esse apud naturam
q̃dã apud deũ:q̃dã in deo. ca.j.D.3
Epicurei dicunt voluptuosi nõ tẽ. vj.O
Epos de electione tractat ca.v).E
Eps nõ debere esse q̃ vers t sufficiẽtẽ fidem ñ habet
de chr̃o ca.ix.P
Epos examinatiõnẽ de fide t confessiõe rõnes aĩ⁹
ordinent in eos ab isto loco traxit,ibidem pau
lo ante.
Epos forma sic est in aplis:ita forma phros scꝫ
ordinis est in septuaginta duobꝰ ca.x.B
Epis adiuuant chr̃s viros secundi ordinis.hoc est
Epos ordo est coꝝ q̃ medij inter (phros.ibidẽ
deũ t populũ existũt codẽ.B
Eps q̃ sacerdotes ordinat porrigẽdo calicẽ cũ pa
ne t vino ex hoc inoleuit ca.xxij.D
Epali in chrono sedet q̃ tyrãn⁹ ẽ tẽ.vide ca.ix.X.2
Epistola canonica Jacobi ꝑma est inter sepr̃e epi⁹
stolas canonicas ca.vj.D
Epulesonant delitias t leticias:t q̃ laute t ĩtuicꝫ
ose ꝓparent: vide ca.xvj.O
Epulant hoies in magnis sest⁹. ca.xij.U
Epulari ad iucunditatẽ.manducare ẽ ad nẽcitatẽ.
Epulabat diues ille q̃ die splẽdide:vi⁹ (ca.xv.R
de quõ poterit esse coꝝpal⁹ t spũal⁹. ca.xvj.O
Epulant q̃dã q̃die splẽdide spũali epl⁹atõe.ibidẽ
Epulatio festiuitatũ nõ ornat illũ quẽ fides pietas
nõ cõmendat ca.xvij.U
Epulatio ẽ iucũda refectio in bonis ꝓrimi. xv.R.
Eples angelis erũt hoies p⁹ resurrectiõẽ:nota i q̃.
Eq̃ q̃v dñs isidet sũt bi. ca.j.O.3 (ca.xx.M
Eq̃tasse dñm nõ legit̃ sed bis asinasse:vr̃ beat⁹
Equũ est fuire deo.ca.).J 4. (Bern.ca.vij.D
Equ⁹anial superbiũ Feat superbiã. ca.xix.L.2
Era minutra:duo minutra: ibi exponit adiectiue et
substãtiue;et q̃d Fcet era:vide ca.xx).B
Erectionẽ ad celũ sicut numẽtũ amiserat. ca.xiij.J
Erectũ nihil fuit sup crucẽ. ca.xxij.O
Erigere nõ se potent ad q̃ntam altitudinis q̃ in alꝫ
q̃ ꝑtute deficit ca.xj.Z
Erit qõ nunq̃ dicit t hoc erit eternũ. ca.xix.U
Errat .Petrus cum dicit eria faciendo cum christ⁹
vnire veneraꝫ ca.ix.M.2
Errorẽ facit hereticꝰ q̃ ignari sunt idiote ca.ix.Z
Error .Petri non est ꝑsumptionis sed pietat⁹;ideo
ipse nõ redarguit codẽ.M.2

Error iste aplor salutaris est ecclie. codem. X.2
Errorē istius dñs nō reprehendit ḡre ca.xiiij. ℔.2
Error quorundā dicentiū non debere dare delicaʒ ta pauperibus ca.xix. J
Error gentilis ꝑdit in nihilū qñ. codem. B.2
Erubescentiā dei ⁊ erubescentiā sermonū dei tanʒ
Erubescere dñm est nature boʒ (git. ca.ix. E.2
minis vt bō est ℣rum. ca.ix. E.2
Erubescere nullus debet de doctr ꝓmiſ. ei⁹. ibidē.
Erudit infans Jesus puritatē ꝑdigere obliterarnē tis peri ca.ij. P
Eruditionem ⁊ allocutionē corp q dñm secuti sunt tangit ca.xxiij. D
Esaie libū sibi tradi voluit dñs ideo ca. iiij. J
Esaias ꝓmus fuit inter sedecim ꝓpheras. Jbidē
Esaiā diuiserūt alii serra lignea ca.xx. E
Esset dicebāt neq; spūm esse: neq; angelū: neq; reʒ surrectionem ca.xx. ℟
Est as ꝛps est maturitatis qñ: vide ca.xx. O
Estimant apli se videre spūm causa fuit q; tanquis clausis intrauit quō ca.xxiij. ℟
Estimatio iudicii est estimatiue virtutis ponderantis sensibilia p ea que ⁊c. Jbidē
Estimatores rep; mali sunt q ca.xj. B.3
Esurientes impleuit bonis exponit ca.j. O.3
Esurientes triplices q̄s nunq̄s replet dñs. ibidē
Esuries gratie: eucharistie: sapientie: et cōsolatōis spūſancti. ca.j. O.3
Et eruitauit spūs me⁹ ⁊c. exponit ca.j. ℟.3
Et misereo: dia a⁹ ⁊c. exponit ca.j. M.3
Etas tricesimi anni apta est ad docendū ca.iij. B
Eternitas vite huius causak ab eo quod nō habet contrarium. ca.x. B.2
Euangelium Luce dicit euangelii Pauli. in pfa;
Euangelia tam verop euangelistarū (tione. D
Marthe et Marie q̄s pseudoeuāgelistarū aū euangelii Luce scripta. Jbidem
Euāgelia nō recepta: vide Jbidē
Euangelii q nūciāt: de euāgelio debēt viuere. ca.x
Euangelium operū est nobis tribo ope; (℟ rimentis ca.xij. B
Euangelistap vnusquisq; describēdo depingit faʒ ciem in ꝓlogo. B
Euangeliste quantūcūq; volent iungunk in sacra mentis pfectis p dñm. Jbidem
Euangeliste q̄cūq; scripserūt de natiuitate ⁊ infantia saluatoris hec ab alijs didicerūt et precipue a beata ℣gine
Euāgelista dicit ℟ndens angelus dixit. et nō adʒ dit: ille: quare Vide ca.j. ⁊.2
Euāgeliste rales fcank p colūbā reuolantē ad arʒ cam ecclesie ca.x. J
Euangelista describit mulieres p nomia ne videatur fabula. ca.xxiij. F
Euangelizare: p̄dicare: annūciare: docere differūt
Euāgelizare ē lumē sparzere. codē. ⁊ (ca.iij. L
Euangelizanť pauper spū ⁊ ad grādus ecclesiasti cos aduocantur ca. vij. L
Euanuit ab oculis discipulop dñs in Emaus: vtʒ de quare ca.xxiij. O
Eue fuit triplex ve. ca.j. E.2
Euge significat h affectū gaudēʒ ⁊ letantiʒ: ⁊ quō est signū cordis: vide quō. ca.ix. L
Euge aliqñ notat insultatiōē malop: aliqñ notat admiratiōnē. Jbidē
Eucharistia nomē accepit que bona gra interpraʒ tur. ca.xiiij. M
Eucharistia quō habeat oēs saporē nota. codē. O
Eucharistia quē effectū habuit in aplis. ibidē
Eucharistia multiplex in effectu: salutaris in gusʒ tu: et ñ gmuerēs venenū secū i pcipiēto ibidē
Eucharistie cena ꝓciosa sup oēm ⁊desanp. ibidē
Eucharistie sacramenti in forma vrp q̄libet dicto opek ad transsubstantiationē. ca.xxij. L
Eulogiū salutatiōis ꝓmittit dñs in cui⁹ signū pō tifex. ca.xxiiij. R
Eūdū est post dñm sic̄ oues post pastorē ca.ix. ?
Eundū esse p⁹ in celū q̄s regnū dei ingredi signifi
Ex abundantia cordis os (cauit dñs. ca ix. O quik exponitur ca.vj. B.2
Ex ꝓpositio ibi notat ordinē tpis ⁊ ñ mariū. ca.xvj
Exactor iste est diabolus. ca.xij. L.2. (℟
Exaltari q̄ hūiliet ꝓbak p diuitē purpuratū: per lucifer: p regem ℣ri. ca.xiiij. F
Examinak ideo ꝑl byter de ꝓuersatione an dign⁹ ⁊ iustus sit ca.x. B
Examinem⁹ sp nosipsos ne aliqd ꝑditōis in nob inueniatur ca.xx. O
Exauditionē faciūt tria. ca. vij. L
Exaudik aliqñ aliqs ꝓ alio petentis sicut Stephaʒ nus p Paulo. ca.xj. B.2
Exauduunk p seseri sp orantes Jbidem
Excepit Maria dilan⁹ dñm q̄s martha. ca.x. P.2
Exceptiōis istū modū specialk remūerādū figuraʒ
Exceptio ē qñ oiw exterioriw cū gau (uit. ca.ix. M dio ad interi⁹ occurrēdo fit alicui⁹ dilecti susceʒ
Excipe sonat qñ affect⁹ interior to (ptio x. O. 2. tus extra fundit. ca.ix. ℔
Exclamatio vocat exꝑssa ꝓter ordinem vox ex affeʒ
Excludendi sunt oēs carnali afʒ (ctu. ca. vij. L.2 fectu cōiunci ca.xiij. M
Excludit ab ecclia qñq; cōtumeliōes ca.xiij. M
Exēsicati ⁊ scismatici tales sunt. ca.xiiij. ℣
Excusabāt se isti adeo instāter vt sp nouī fuer. ca
Excusantiū ꝓmus venire ad nuptias (xiij. O capite vicioꝑ superbia se ꝑmū fecit. ca.xiij. O
Excusare est diminutionē culpe q̄rere p suffragia
Excusari nō pene q̄ vrore du⁹ (alioꝑ. ca.xiij. O ric. vide causam q̄re. codem. T
Exeunk pulvis in boues trib⁹ modis ca.ix. D
Exēplar quō hūiliras habeat i deo sic̄ ⁊ fides ostē
Exēplū accipiāt hinc successores (dic. ca.ix. ⁊.2
Exēplū de Achab quem spirit⁹ (aplop. ca.vj. B tus mēdacij ñ ꝓmisit cōfecre scipm. ca.vj. O
Exēplū de Nabuchodonosor: quēligue adulatoʒ rū ab hūano sensu auerterit: ⁊ ē mutat⁹ i bestiā
Exēplū dat nob dñs ne cōuersionē noʒ (ibidē. stram differam⁹. ca.xvij. S
Exēplū magi⁹ relpiak i doctore q̄s ꝓbū. in pfa. J
Exēpla pka ponunk vt hūfaciam⁹ inimicʒ nris. coʒ
Exemplū Augustini de boc q̄ coitus ꝑʒ dē. ꝑ mittk in cuitate. ca.vij. L
Exemplus dat dñs ꝓtatis q̄ aliqñ ab inferioribo reqrant que de eis sit fama, ca.ix. ℔

# Registꝝ Postille Alberti magni


Exempla tria dñs ambitiosis adhibuit. codē. Z.2
Exempla illa de deo sunt conuenientia ꝗuis impꝫ fecta. ca.x.ꝑ
Exemplū habet ois status in Maria. codē. O.2
Exemplū ꝓpositum fuit peccatum z apud iudeos notum. ca.xij. K
Exēplo suo aliqñ corrigit ꝙ ad alterꝝ exemplū nō corrigit fm Prolo. ca.xix. D
Exemplū in oib⁹ Zacheus ꝯfre. codem. J
Exemplo ostendit ꝯinstanter chr̄s insistit nr̄e sal̄ lui ca.xxj. S
Exēplū hui⁹ doctrine chr̄s ponit seipm. ca.xxij. U
Exercit⁹ Herodis stultū dñm reputauit qz se non liberauit ꝑ signa ca.xxiij. L
Exeundū est nobis a nobis z a nostrꝫ vt videam⁹ dñm Jesum ca.viij. B.2
Exigunt ḡn̄ꝫ ad disciplinā chr̄i ꝙb⁹ carnalis affectus cōrariat ca.xiij. J
Exigunt tria ad fidem. ca.xvij. D
Existimatio est cōceptio ex signis collecta. ca.iij. K
Exit⁹ sacerdotis de exēplo ꝙd significet. vide ca.j. X
Exitus demonis ponit z tangunt tria ca.iiij. X
Exitus de ciuitate z villis f̄cat. vide ca.viij. B.2
Exiuit Jesus de vtero: de domo: de sepulcro: non ruptis signaculis. ca.ij. D
Exiuit doctor in has vias ca.xiij. ꝑ
Exorcista ꝓ ordo est cor ꝙ demones coercēant. ca.
Exhortādo discipulos ad orādū chr̄s voluit (x. B
iuēiri a patre: e vt mag⁹ erubesceret ca.xxij. D.2
Expassi sum⁹ in cruce in amplitudie charitat⁹ oēs amplexantes ca.xiiij. B.2
Expectat dñs cū bonore z reuerentia ca.xij.z
Expectantiū dñm silitudo est in sex. ca.xj.ꝑ
Expirauit dñs hora sexta. sc̄z i meridie ꝯfre. ca.xxiij
Expoliationis christi figura est nuda/ (A tio Joseph. ca.xxiij. L
Exponit istud non bene de filio fm carnem in celum pfectum. ca.xx. B
Expositionē optimā vide sup hoc: Et virtus altissimi obūbrabit. et est Origenis ca.j. B.3
Expositionē parabole ponit z facit duo ca.viij. L
Expulsi de exēplo a Jesu ꝯfre sibi ñ resistebāt. ca.ix.
Exrollentia hec vocis indiciū est magnificē laudis. (B.2 ca.xj. O.2
Extollunt multi de diuitijs. ca.xvj. M
Extremū digiti aliqđ est munerꝫ z cōsolationū spūs sanctī. ca.xvj. X
Extremū iudiciꝫ freqnter vocat dies dñi. b̄n vocat nox ꝯfre: vide ca.xvij. X
Exultare sonat motū cordis ex corde procedentē. ca.
Exultatio est redūdantia gaudij cordis in corde ca.j. M (). F.3
Exultare spūm est iucundari spū in tripudio cordis ca.codē. R.3
Exultatio hec est refectio vite eterne. ca.x. U
Exurgens decōpositū ꝙd norat. Vide ca.j. E.3
Exurrexit duobus modis Maria. Jbidem
Ezechielem exercebat auersio. ca.xx. E
Abdi filij⁹ dr̄ esse chr̄s ideo ca.xj. P.2
f Fabula composita est ex ḡbꝫ in pfatione E
Fabula p silitudinē dr̄ mēdosius fmo. tbiō
Fabula componit ex mystic⁹ z mir⁹ ca.xxiiij. M
Facere nobis amicos quō debeam⁹ ca.xvj. F
Facere nihil vtilius possum⁹ ad scrificationē recipiendi. ca.xxij. M
Facere nihil dulcius possumus. Jbidē
Faciens pmū verbū mentis: vide ca.j. D.3
Faciē describit sibi vnusquisq⁹ euangelistarū: vide quomō Matheus depingit faciē hois: Marcus leonis: Lucas vituli: Joānes aquile. in pl̄logo. A
Facies nr̄i bouis significantur per duodecim boues sustentātes mare eneū. codē. B
Facies nr̄i saluatoris incompabiliter plus illuxit ꝙ facies Moysi ca.ix. J.2
Faciem ꝓspuere fm Brego. ꝙd sit: vide ca.xvij. Z
Faciei decus est oculoꝝ luminositas. eodem. Z
Facies inferior anie ꝑ hec ḡtuor ordinat. ca.ix. X
Facies dñi saluat intuentes ca.xxij. K.2
Faciē dñi velat ꝙ veritatem abscondit Jbidem
Facile est incipe: sed pficere est difficile. ca.xiiij. F.2
Facil⁹ est ꝓbare hoc ipse iudicij ꝙ plurima vl̄ arcore futuram ca.xij. Z.2
Facil⁹ reliquunt diuitie ḡ amor diuitiaꝝ. ca.xviij
Facilius est camelū transire ꝑ foramē acus (O quō intelligit codē P
Facinus magnū fuit decollare Joannē. ca.ix. E
Facta ista ordinant: aliter a Luca: aliter a Matheo ca.xiiij. A
Facultates ꝓsone cōgruentes conseruant bonam famam. ca.xj. J
Fama oi doctori necessaria notat ca.iiij. D
Fama mirabilis est facta statim de chr̄o inter Judeos q̄ apl̄os audierunt. ca.ix. J
Fama in bona oia erant. eodem. K
Fama chr̄i diuersitas tripler Jbidem
Fama mi:lū recēnit in plateis. eodem. ꝑ
Fames est effectus intellect⁹ verbi dei. ca.iij. A
Famis generalitas est qñ apud nullū inuenit pluuia doctrine. Jbidem
Fames hec valida facta in terra est destitutio audiendi veritatē ꝑ verbum. ca.xv M
Fame perit ille q̄ delectatōe peccati queritur reficī. cōfames quanta fuerit in Hierusalē nō (dem. Nota bene ca.xxj. F
Familia tota domus dñi cum domino intrat nauium. ca.viij. S
Familia quā tācaro ꝓcio sui sanguis emit dei fil⁹ non parui estimanda est. ca.xij. B.2
Familiam qui regit indiget istis decem. Vide ca. Farina non deturpat lutum sed (xix. U ecōuerso. Nota quomodo sic est de malis z bonis ca.xij. O.2
Farina cōminuta est conscientia prauata in hominibus. ca.xiij. K
Fascaculus est inter vbera qñ ad ꝓportionē debitā potis rē. vide xiiij. B.2
Fascinatio maxime fit ꝑ oculum. ca.xj. D.3
Fast⁹ magnoꝝ talis est q̄ mala licenter facere volunt: z arguit de malis dedignant. ca.xj. J.3
Fauus ꝙd sit z quid significet: et qñ obtulerūt discipuli chr̄i fauum: vide ca.xxiiij. U
Febris est calor extraneus: in corde inflammatus. ca.iiij. ꝑ

Fecit potẽtiã in brachio suo exponit. ca.ſ.O.3
Fecunda est q̃ ablq; impedimento ꝓcipit.ca.j.D.3
Fecũditas est ꝑm⁹ actus femine vtrꝰ.ca.xj. P.2
Fecunditat⁹ huꝰ q̃ruor: ꝑ ulegia eodẽ.R.2
Fecunditas ẏginis exemplũ est generationis eterne z figura spũalis generatiõis future. Jbidẽ
Felix Maria q̃ tacet a q̃rela sororis. ca.x.L.2
Felices sunt hi: vide ca.xj.D.2
Felix mors quã dñs dilp̃lando facit. ca.xvj.
Fellita sumus toto gustu in amaritudine anie no⁹ stre quando ca.xiiij.B.2
Femine ꝓhete legunt q̃ruor. ca.ij. J.2
Fenenna iterꝑtat cõuersa z fcat eccliaz. ca.xxiij.L
Fenũ mollicie significat carnis. ca.ix.S
Fenũ vocat quãlibet herbã ca.xij.O
Feria q̃rta Judas ad iudeos iuit z pacti sunt cum eo ca.xxij.A
Feria q̃rta in afflictiõibꝫ ieiunioꝝ locũ secundũ re⁹ net post festã ferã: cui⁹ hec est causa. Jbidẽ
Fermentũ simile est cõlg sioni siue paste: z tamẽ est eius corruptio. ca.xij.A
Fermentũ ꝓpriecatores bonas habet q̃ruor ſm q̃s regno dei compat ca.xiij.O
Fermentũ virtutis spũalis est Jbidem
Fermentũ habet se ad pastã sicut semẽ mascũli ad gueram femie. Jbidem
Fermentũ est charitas: est fides cũ dilectiõe Vide Fermentũ: totum qõ est in massa pa (codem.R ste cõuertit ad se. Jbidẽ
Fermentum pharisеoꝝ quod est corruptio fidei: et Fermentũ Herodis qõ est corruptio eccliæ vnitatis ꝑ dolum: vide ibidẽ
Feruentes sunt multi in ꝓncipio cõuersionis: et in fine remittunt ca.xiij.Z
Festa tria erant in mẽse septẽbri. vide ca.j.F
Festum neomenie cum aliꝭ festis quare sic dicẽbatur Jbidem
Festa tria erant in septẽbri: Neomenie: expiationis: et ꝓpitiatiõis. vide codem.B
Festi dies referunt⁹ ad q̃rtũ de hoc vide ca.j.L.4
Festa vt celebr⁹em⁹ inuitemur ꝑ q̃ruor. ca.ij. O.2
Festa q̃dam euacuant: q̃dam detorquent: q̃daz ad priciem determinant Jbidem
Festũ azymoꝝ durabat septem diebus et q̃n inciꝑiebat. vide ca.xxij.B
Festo Pasce Pilatus cõsueuerat iudeis dimittere vinctum quare ca. xxiij.D
Festinauit Maria ad Helisabet ꝙt tria.ca.j.E.3
Festinare ad ẽplũ docet nos sua actõe chr̃s.ca.xx.
Festiua solẽnitas a defectibꝰ saluatoris in⁹ cepit ca.xviij.U
Festiuitatũ epulatio nõ ornat quẽ fidei pietas nõ cõmendat ca.xiij.U
Festuca ꝺr paruũ pcm̃ in oc'o subditi. ca.vj.D.2
Feror ista q̃re dicat⁹ ascendere. ca.xvij.Z
Fibula q̃ magno decore munit pect⁹ significat ſcretum consilij. ca.xj.O
Ficus ſic⁹ cer⁹ ẽ vilior arboꝝ q̃n est fructifera: ita ꝑ cer⁹ ẽ inutilis q̃n est ifructuosa. ca.xiij.D
Fic⁹ cũ bona ẽ dulcedine sua purgat vulnera. ibidẽ
Fic⁹ facta et destructa dulcedine in apostematibꝰ ꝺo supponit generat exsperatiões Jbidẽ
Fic⁹ tũũ desiderat fructuũ multiplicationẽ q̃ parꝺe nutrimẽto ponit in altitudinẽ: z q̃ ponit in altitudinẽ vocat⁹ folia. vide ibidem
Fic⁹ hz vmbrã valde dulcẽ sed ifructuosa sicut z no⁹
Fic⁹ iseri ñ põt in aliꝰ lignũ. z (cẽtẽ. vide codẽ. E quõ decorticata arefcit z fruct⁹ nõ fac. vide ibidẽ
Fic⁹ cuius gener⁹ sit z declinatiõis Jbidem
Fic⁹ folia q̃re ꝺr causa est hec ca.xix.D
Ficulnea q̃d significet: vide ca.xxj.O
Fictio nullo modo cõuenit veritati ca.xxiij.M
Fictio exterior: virtut⁹ interioris erat figura Jbidẽ
Fictio ꝺ dicit⁹ cõpositio habit⁹ exterioris ad ostẽdẽꝺũ interioꝛ ẽ habitũ mentis. Jbidem
Fict⁹ fuit ille q̃ q̃situr dño de faciendis ſm Lbrꝝ.
Fidelis seruus est cui nihil adꝺ (ca.xviij.M beret in manibꝰ tẽ. vide ca.ix.U
Fidelis agnoscat eccliam sicut agn⁹ matrẽ ca.x.F
Fideles deuoti ꝓpue ꝺe hoc miracꝰ fuerunt edi⁹ ficati: z infideles scandalizati. ca.xj. F.2
Fideles i cõmisso talẽtoꝝ: in cõmisso ꝑcepto: in obsequio. et quõ q̃s nõ possit dici fidelis si aliq̃s istoꝝ modoꝝ deficiat. vide ca.xij. E.2
Fidelis in paruo min⁹ ꝑfumit ꝺeꝑbẽdi ca.xvj.G
Fidelitũ deuotoꝝ cõfortatio tangit ca.xxiij.U
Fides quõ ẽ ex auditu z quõ ab illũinatõe duia. vi
Fides virer vt raspis. ca.j.F.2 (de in ꝑfatõe.D
Fides ẽ lumẽ q̃s locat i credẽtibꝰ vitatẽ. codẽ.D.3
Fides aliena quõ saluet: et est solutio argumẽti. ca.
Fidẽ tantã sicut Cẽturionis nõ inuenit in (v.G Israel quõ intelligit⁹. vide ca.vij.E
Fidẽ quã tenem⁹ ꝛrectam⁹ est iõ securi sũ⁹. ca.xiij.y
Fides viuit eoꝝ ſm actũ z exprimẽtũ certitudie q̃ dã in nob fundat⁹ res ꝑadas codẽ. P.2
Fides feruẽs est q̃ nõ sinit eos i seipsos ꝺesecre. ibidẽ
Fidei chr̃iane cõfessio hec est. ca.ix.y
Fides est lumen vitat⁹ ꝑ speculũ i enigmate. codẽ
Fides vocat gust⁹ z fruct⁹. vide ibidẽ (B.2
Fides: spes: charitas q̃r recreãt aiaz. vide ca.xj.E
Fides simplex est q̃ rõi astruiaꝝ naturalũ vl' secularũ sciaꝝ nõ immixt codem. E.2
Fides ſm Augustinũ ꝺr q̃si fiant dicta. ca.xij.E.2
Fides est lumẽ interi⁹ coꝝ a ccitat⁹ tenebris emun
Figura illius redit⁹ est revola⁹ (dãs. ca.xviij.2 tio columbe ad Noe. ca.ix.Z
Figura septuagintaduoꝝ discipl'oꝝ q̃ fuerit. vide
Figura celest⁹ in oculo ꝓtendit cõformi⁹ (ca.x.A tatẽ celestiũ in intellectu. codẽ.T
Figurã oratiõis chr̃i ꝑ crucifixoꝝ ꝑmisit Moyses dux ꝓpl̃i ca.xxiij.R
Figura cruc⁹ de q̃ruor lignis vel forte de plibus meo iudicio fuit cõposita ca.xxiij.O
Figura cruc⁹ fuit ad modũ lr̃e q̃ vocat⁹ Thau. ibidẽ
Figura sepulcri dñi describit ca.xxiij.B
Figura crucifixiõis chr̃i serpẽs ene⁹ de q̃ Nũc. xxj.
Figurata est eductio dñi in edu⁹ (ca.xxiij.J ctione Abel ca.xxij.J
Figul⁹ facit vas honoris vl' cõtumelie ca.j.F.4
Filia si bona sit facta ẽ si mala tũc q̃d sit vide ca.j.
Filie teneꝝ⁹ diligebãt circa aduẽtũ saluatoꝝ (L.3 q̃ spabat q̃ ꝺ ipſ icarnãd⁹ eẽt saluator. viij.L.2
Filia hac q̃ mortꝰ ſcat caro vl' eccl'ia Jbidẽ

# Registry Postille Alberti magni


Filia Abrae significat quālibet miserabilē psonaz
Filie hierusalē sunt filie eterne paz (ca.xiij.M
cis ca.xxiij.D
Filius dei si dicatur ab eterno non fuisse genitus
a pre: sequitur mūdū a deo per creationē nō exi
uisse ca.j.O.2
Filius adoptiōis alcissimi merito vocaberis si zc.
Filius dei est nomen quod est sup oē (ibidem
nomen. codē.E.3
Filius Joseph disponat ascēsiones i corde.ca.ij.E
Filius ōz pign⁹ parentū ca.vij.F
Filij increpari timent offensam patrz. ca.viij.G
Filiū bois dicit se q̄ est filius dei. ca.ix.H.3
Filius bois non habet vbi caput suū reclinet. ibiō
Fil⁹ talis est heres paq ca.x.J
Filij pacis qui verbum pacis sibi predicarum pci
piunt. ca.x.J
Filij pacis sunt duplr rez spe. codē.K
Fil⁹ dei ōz arca in qua sunt omnes thesauri sapie
et scientie dei absconditi ca.x.L
Filius dei est ars patris codem.G
Filius dei est noticia patris ꝑbak p simile de intel
lectu agente Jbidem
Filius incipit inuocare et cognoscere patrē diuinū
in hoc spū. ca.xj.D
Filij sion inclyti Threnoz.iiij.exponit ca.xj.E
Filius degener ab hac imagine efficitur alien⁹.ca.
Filij phariseoz ejcientes demonia q̄ fu (xj.E
erunt ca.xj.J.2
Filius fabri ōz esse christ⁹ ideo. ca.codem.K.2
Filium dei sequendū predicasse tempore chīi nar
ratur. ca.xiij.A
Filius vnicus patris q̄ fuerit christ⁹ ostendit boc
nomine codem.G
Filios duos habuit paterfamilias gemīe dilectio
nis vinculo in deo z inter se colligādos.ca.xv.J
Filij duo diuili sunt in rationabiles et irrationabi
les. Jbidem
Filius emitti debet de domo patris cum parre fa
cultatum Jbidem
Filium ꝑdigum suscipiēdo quinq; signa benigni
tatis ostendit. codem.K
Filius senior qui erat in agro est iudaicus popu
lus. codem.G
Filij hui⁹ seculi quare sunt prudentiores in gene
ratione sua: ponit ca.xvj.F
Filiū vocat Abraam diuitem epulonem ḡre: vide
Filij artetum sunt filij ducum gre (ca.xvj.G
gis. ca.viij.K
Filij Dauid aspectu desiderabilis: manu fortis.
vide codem.z
Filium p̄mū genitū ex secundo fratre nomīet noie
primi ꝑcipit ḡre ca.xx.K
Filij huius seculi nubunt et traduntr ad nuptias
quare codem.M
Filius dei mortis vinculis detineri nō potuit. ca.
Filius hominis tradetur gentib⁹ a (xxiij.D.
patre.a scipso.a gente iudeoz.a iuda ḡ differen
ter Vide ca.xvij.L
Fimus agni sunt ea que fimant ca.x.F
Fingere cōponere dicimus ōz Brego. et fit in bo
no z malo ca.xxiij.M
Finis intentus a Luca scribente euangelium q̄s
sit vide in pfatiōe H
Finis si memor fueris cui⁹ festinabis ca.j.E.3
Finis veritaz est regni dei ꝓdicatio ca.ix.E
Finis veritis est infirmoz sanatio. Jbidē
Finis virtutis exprimitur cum dicitur sanare in
firmos codem. E
Finis legationis est preparatio ad domini aduen
rum. ca.x.E
Finis isti⁹ miraculi ē vt cognosceret deū.ca.xiij.K
Finis duplex consumptionis et consūmatiōis po
natur ca.xiij.B
Finis duplex orōnis z vigilie tangit ca.xx.K
Finis mundi angustiosioz erit q̄ captiuitas bic
rusalem. ca.xxiij.D
Finaliter q̄ fides nō deficiet argumētū efficax. ca.
Fiunt frequēter que a naturalitv sī (xxij.q
gnis ꝓnosticant ca.xij.S.2
Flagellat hodie christ⁹ in suis sanctis. ca.xviij.L
Flagellant oēs amici dei flagello lingue. Jbidem
Flamē huius materia perīt est. ca.xvj.K
Flere siue plorare q̄s pōt multis modis. ca.vj.A
Flent impij in inferno non q̄ ab eis aliquid reso
uatur: sed zc. codem K
Flebat vidua ꝓter tres causas ca.vij.F
Fleut ista et fudit lachrymas ꝓprietatē oīm lachry
marū habentes. ca.codem.q
Fleuit dns aliq̄n pro miseria huius vite: aliq̄n p
casu q̄ cecidun⁹ a beatitudine. ca.xix.D.2
Fleuit nos dns in scipo tribus modis. Jbidem
Flere iesum ꝓhibite sunt mulieres: sed flerent sup
scipsas ca.xxiij.D
Fletus erit de incendio z infelicitate sepationis a
consortio beatoz ca.vj.K
Fletus et stridor dentium erit ibi ḡre. ca.xiij.K
Flos ō radice esse nec ꝓcipit nisi ab ea zc.ca.j.B.2
Flos in se habet speciem pulcritudinis: fragrantia
odoris z spē fructificatōis ostendit Jbidem
Flos ōz chīs quare vide codem.B.2
Flores diuini sunt in beata virgine. scz fides in in
tellectu zc. ca.xj.O.2
Flores arboris que est virgo beata q̄ sint: vide co
Flumina paradisi quatuor sunt he (dem.X.2
lachrime ca.xix.D.2
Flumina gratiarū per gratiarū actionē reflectunt
in chīm. ca.xxij.O
Fluuij ḡtuoz exierūt de corpe chīi ca.j.B.4
Fluuij infernales coceryt: lethes: z styx: z alij.ca.xix
Fluxus emoz roisse non erat mirabilis: sed (R
emoz roidaz. ca.viij.M.2
Fluxus sanguinis nō nisi ex vna mīa causaz pue
nire potuit. ca.codē.O.2
Fluxus sanguinis stant quando terminatur flu
xus concupiscentie. Jbidē
Fodit ad terram vt duricia terre bū: zē distillanté
ad radicem nō impediat ca.xij.D
Fodit agricola spūalis: vide quō ibidem
Fons olei qui erupit in natiuitate christi significa
bat. ca.ij.B
Fons erupit in nativitate chīi Vide ca.codem.Z
Fons aque Maria ōz ca.x.M.2
Fons signatus ōz ego btā ca.ij.K

Fons verbi:sanguinis:spūs deuotionis quis sit.
Fons parnus creuit in fluuiū ma⁊ (ca.xij. P.2.
ximū Hester.r.exponit ca.xix. H
Forma hec viuendi triplices cōtinet regulas q̄tū
ad tria q̄ competūt legatis viatorib⁹. ca.x. E
Forma viuendi de necessariorum pulsione. et hoc
dupliciter. eodem. F
Formā dat scḗndi nos p̄cedēte militie ducē.eos.⁊
Formam sacramentor⁹ sequens ⁊ non formā vite
quam christus tradidit:non sequit christū cum
discipulis ca.ix.B.3
Forma Ep̄or. sicut est in apostolis:ita forma p̄⁊
l byteror⁹ scōr⁹ ordis est in septuagintaduob⁹.ca.x
Forma ad quā eterni patr̄ imago format est (B
venter virginis. ca xj.L.2
Formā consiliandi vt nobis det nō deliberās de⁊
us dubitat ca.xx.F
Formā hui⁹ sacramenti tangit ca .xxij.L
Forme ist⁹ sacramenti opanio hec est. Ibidē
Fornicant̄ a deo anie signum est extollentia ocu⁊
lorum ca.xviij. D
Fortis fuit Lucas in cōprehendendo sacramenta.
In prologo B
Fortiū oim armatura pēdet i Maria. ca.x.M.2
Fortior ōr chūs in turre:robore:et armis.ca.xj.K.2
Fortior supuenit forti:quia eo superior existit. Ibidē
Fortitudinē sui intellectus ostendit Lucas In p⁊
ie manifestat in hoc (logo.B
Fortitudo Luce quam in medio posu⁊ Ibidem
Fortitudinis filij dei q̄nq; effectus ca.j. O.3
Forum tripl'r ōr.scz a iudicio:a venalib⁹ rer⁹ exhibiti
one:et theatrū ōr forum ca.vij. Q
Fractio est in speciebꝫ ⁊ quātitate nō in corpe chr⁊
Fractōr hui⁹ sacri decimat.eos. K (sti.ca.xxij. B
Fractio non nisi in accidentib⁹ fuit Ibidem
Fragilitas humana etiā id ad qđ facta est sustine⁊
re nō potest ostendit ca.xxiiij. K
Frangit dīs oēm escam nūc sicut tūc .ca.ix. U
Frater dñi meruit appellari Jacobꝫ ⁊ iō tē.ca. vj.
Fratres multipl'r dicunt.ca.viij. Q (D
Fratres sum⁹ oēs nati in chro ca.x.⁊
Frater cōmunitat̄ ⁊ idiuisibilis nomē est.ca.xij. H
Fratres duo sunt clericus ⁊ laicus ca.xv. S.
Frater corripi potest:sed is qui est extra ecclesiam
non. ca.xvij. B
Frater tunc dicitur aliquis p eo quia est recum in
vna ecclesia. Ibidem
Frater ōr veter⁹ tm̄:sz ꝓinqor i genere ca.xx. K
Frater vt fulsatet semen fratri suo p̄cipitur qua⁊
re:vide Ibidem
Fraterne correctionis cōdiciones tangunt in vno
versu ca .xvij. E
Fraterne corripit̄ plactus ⁊ monet qñ peccat. ibidē
Fraternitas nulla est ei qui patrē negat deū ⁊ vtę⁊
rū eccle ca.xiij. ⁊
Fraudulēt⁹ p̄ceps q̄ cōdit leges ad pdēdos ⁊ ex⁊
poliādos mites ⁊ inocētes:tyrān⁹ ē.ca.viij. K.2
Fraudulētiū vn⁹ mag⁹ timēs deū q̄s alī⁹.ca.xx. K
Fraudulēti nī tęis nolūt restituere Ibidem
Fraudulens⁹ etiā oī ꝓfessionē cogitat quō alīq̄d ō
malo ablato reineat. Ibidē
Fraus q̄libet habet q̄tuor in se ca.xix. K
Fregit hoc est ad capacitatem vniuscuiusq; diuisit
Frondūt beata virgo in salutatiū ver⁊ (ca.ix. U
bor⁹ emissione ca.ij. X.2
Frumentū edulij est spūalis refectio verbi dei.ca.
Frumentū seminatū in malā terrā in⁊ (xij. H.2.
fra tres annos degenerat in siliginē. ca.xxij. I
Frumenta granū rubicundi⁹ ⁊ purius est in suba
et maius inter grana Ibidem
Frumenti granum q̄ simpliciter nutrit ponūtur
tres cause. Ibidem
Fructus spūs est gust⁹ dulcedis brōr. ca.j. F.2
Fructus lz sint duodecim: tamē vnū ingerunt gu
stū dulcedinis eterne. Ibidem
Fructus est sicut amerhist⁹. Ibidē
Fructus qualis sit christ⁹:vide diligēter ca.j. B.3
Fructū bonum nō faciūt gentiles;hypocrite:⁊ he
retici differenter ca. iij. D
Fructus ōr a fruor ca.xij. K
Fructū quadruplicē vinee tangit ca.xx. D
Fructū quē papient in bonis regni tāgit ca.xxij. X
Fugere a facie dñi stultū est ⁊ silū ca.viij. B.2
Fuge fuge dicam⁹ studentib⁹ ca.xij. S.
Fulcire domū in vita est domū inhabitatiōis diui
ne in cōuersatiōe vite cōstruere ca.xix. D
Fulgores glie brē ꝑ ginis q̄bꝫ sup oēm gloriā eccl
p̄fulget ca.xj. U.⁊
Fulgor quidam p̄cedebat de facie Jesu qñ ei⁊ca⁊
bat de templo ca.xix. B.2
Fulgur expellit frigore ⁊ humore. ca.x. R
Fulgur illud inductū est p̄ sūtudie aliēntula imi
tationis ⁊ nō equalitatis ca.xvij. U
Fulgur ist̄ud est splendor miraculor⁹ ⁊ splēdor lu
minis scirat̄ sanctor⁹. Ibidem
Fulgura discipuli dicunt ca.xix.⁊
Fumus in consecratione domus apparet omnib⁹
vide q̄d significet ca.xx. N
Fundamenta ponit Lucas struēs eccliam .iij. B
Fundamenta oim ecclesiar⁹ sunt tria. Ibidē
Fundamentū ecclesie tangit eodem.⁊
Fundamentū hoc est incōsiderata boīs inchoatio
Fundamentū habet hec dom⁹ apo⁊ (ca.xiij. E.2
stolica ⁊ catholica fidem ca.xix. M
Fundare templū quid sit:vide ca.xix. M
Fundi suscipientis semen in fructificando diuer⁊
sitas. ca. viij. B
Fundi malicia secunda est triplex eodem. M
Funiculi Zdam fuerunt:vide ca.j.⁊
Funiculus quo trahebat quasi tribus restib⁹ cōꝫ
plerus ca. vij. U
Funiculus lineus in manu ei⁹ Ezech. pl. exponitur
de ordine charitatis. ca.x. D.2
Furans diuiti ⁊ dans idem paupi ,tenet ad restitu
tionem ca.j. K.4
Furāt regnū celor⁹ q̄ bō a faciūt occ'te. ca.xvj. L
Fures nō tpe alic punīunt q̄s pōr. ca.xix. K
Fur Zachē⁹ nō fuit sed fraudib⁹ ertor⁹ sit ⁊ē.ibidē.
Furor demonis q̄ lacerabat babitū ca. viij. B.2
Futurā gloriā esse maximā oñdit ca.xxiij. M
Zbaonite pdiues iniqtari interptant ca.
§ Habitū fortitudo interpt̄at ca.j.⁊ (ix. F
Balaath acerv⁹ testionij interpt̄at.c.xix. B.2
Galileam p̄uinciā nominat angelus in annun

# Registr Postille Alberti magni


ciatione christi gpter tria ca.j.B.2
Galilea interpkat trāsmigratio facta vl'rora. ibidē
Galilea interpkat z significat: vide qd ca.ij.E
Galilea pncipiū pdicatōis esse debuit fm gphetiā et in hierusalē finiri debuit. ca.xxiij.B
Galilei qdam heretici a pseudoprophetis subuersi tales erant ca.xiij.A
Galilei aliqñ discipuli vocabant ca.xvij.D
Galilei fuerunt pleriq; discipuli dñi ca.xxij.B.2
Galile' ḡre chīs 9t fuisse ca.xxiij.B
Gallina magno affectu cōnaturales z alienos fouet pullos. ca.xiij.9
Galli ad vocē ḡ Petr' redit significat.ca.xxj.J.2
Galli sex ḡpretates ponunt z deducuntur ad longum Ibidem vide diligenter
Gaudere de potestate vanū est ca.x.S
Gaudent magi sancti in cōuersione pcōz: qz rarius est z difficilius ca.xv.F
Gaudent angeli de cōuersione qz nō frustrantur sine diligentia custodie. codē.D
Gauder hec domus patrono christo:matrona regina celi ca.xix.M
Gaudendū est:et de ḡ gaudendū sit:vide ca.x.T
Gaudiū ē diffusio ani in pcēplatōe boni.ca.j.M
Gaudiū qō annūciauerūt angeli pastoribus magnū fuit gpter ḡtuor causas ca.ij.M
Gaudiū duplex interi' z exterius:z quō iteri' maius ē de nonagintanouē ḡ de vno.vide ca.xv.F
Gaudiū est in cōceptiōe tāti boni. codem.Z
Gaudiū suū discipuli duo redeuntes de Emaus gliter alijs cōicauerūt ostendit ca.xxiij.P
Gauisus est herodes viso Jesu quare ca.xxij.L
Gazophylatiū a gaze qō ē idē qō diuitie:z phylaxe seruare. ca.xxj.A
Gazophylatiū triplex nocat. ibidē
Gazophylatia dicunt aliqñ oia reseruatoria leui
Gazophylatia in ecclia ſcant ma (tar Ibidē nus pauper. Ibidem
Gedeon circuiles i vtero iterpkat z ſcat.ca.xxiij.Z
Gehēna hoc nomē fm Hieronym.nō legit in veteribus libris:sed a dño est iuētū z ipositū ḡre:vide
Gemiat nomē hierl'm gpk affectū.xiij.z (ca.xij.D
Gemi' turtur' duplex:est duplex genus' nr̄e conplationis. ca.ij.A.2
Gemirus actiue vite multi Ibidem
Genealogiā Jesu describens Lucas differt in tribus a Matheo ca.iij.R
Genealogiā describendo Matthe' vult ybo: genuit.Lucas vr̄:q fuit.et alia plura ad q̄ nō dēt
Genera ḡtuor bonoz q regnū celoz (sci.ibidē rū adquirunt ca.xvj.L
Generat ml'ier sepe filiū hoc marito sil'em ḡre.ca. (xx.R
Generatiōis ois series cōplexa est in chīi generatione ca.4.B.2
Generatiōes oēs trāz dicūt Mariā quō: vide ca.
Generatio dei in nobis manifestat quia (j.L.j. dicimur zē. ca.xj.D
Generatio hominū dz incepit ab Abel. ca.xj.L.3
Generatio hec non ꝓcedit exponit de triplici generatione ca.xxj.P
Genezaret a genes.i.generatio:z areth aura.v.B
Gētes dicunt in generatōe gmanētes. ca.ij.E.2
Gentiū vocatio in parumlozū aduocatione figurabatur ca.xviij.K
Gentilis populus adolescētioz 9t ideo ca.xv.K
Gentilis populus ḡre 9t pullus asini. ca.ix.B.2
Gētilis error pdit in nihilū qñ:vide codē.B.2
Gentilē angariauerūt iudei q portaret crucē z nō iudeū quare: ca.xviij.B
Gesta ſt hec añ biduū pasce quō intelligit.xxij.B
Gestauit Maria Jesum in vtero a Nazareth in bethleē: in sinu aī suo a bethleē i hierl'm. ca.ij.9
Gethsemani locꝰ vocat q iuxta villā sic dictā erat
Gibbi erectio in camelo fastū z su (ca.xxij.B.2 biam significat. ca.xviij.P
Gladium iubet emi z habitū conuerti in vaginā quare: vide xxij.Z
Gladius licz prās apud eccliam sit:nō tñ euangia tur nisi zē. Ibidem
Gladij duo spūalis z corpalis in eccl'ia codem z
Gloria est late patēs ꝓconiū vl' zē. ca.ij.Q
Gla in excelsis nō nisi ab epo inchoarer cōstituit papa q̄dam Ibidem
Gla in excelsis deo:Qō sequit;ab Hilario dicitur cōpositum Ibidem
Gloria mouet etiam generosum animū vt appetant diuitie, ca.iij.D
Gloria est late patens ꝓconiū ibidem
Gloriam paternam filius dei cum nullo secundo genito diuisit. ca.x.9
Gloria oim gentium est dulcedo cōsolatiōis beate virginis. ca.xj.9.2
Glia est late patens ꝓconium ca.xiij.D
Glie nihil habem' nisi in titulo crucis. scz si zē.ca.
Gloria dei deo.ca.xx.D.2 (xiij.B.ij
Gloriē ostiū est passio chīi ca.xxiij.D
Gloriā corpis chīs sibi meruit Ibidē
Gliam futurā esse maximā ondit Ibidem
Gloriantes in scīis suis silē facūt ca ij.S
Glificat de' in hoc q vsq; i finē gmanet homo in opibus ca.xiij.R
Glorificat deus maxime in hoc q hō pcm̄ suū recognoscit ca xxiij.U
Gloriosi viri laudandi sunt. ca.vij.D
Grabatū est locꝰ in q nihil ē molliciei:z 9t zē.ca.v
Grabatū est loculus in quo solum quies (R scit caput. ca.viij.T
Gradus ser qbz ascendit ad chīonū sunt ser modi iustitiaꝝ qbz regnū regit:et sunt iſti. ca.j.R
Gradibz octo ascendebat in cēplū. ca.x.B
Gradu nature primoz nemo est q̄ ille.Qodē.E.2
Grammatica antiquā sequit hic autor. ca.xiij.E
Grani bonitas cōsideraī in truby ca.vij.S
Granū sinapis vaporosum est subtil' sube z disso lutuū:nota de eꝰ ꝓprietatibz:moralizat. xij.O
Granū sinapis facit hec oia in corde:et verbum fidei in corde Ibidem
Granum sinapis in hoc orto habet mirabilē ꝓprietatem eodem P
Granū sinapis missum i ortū z cōualescēs suffocat oēs malas stirpes vitiaꝝ zē.moraliz.ibiꝫ
Grana hec sūt membra corpis mystici codē R
Grano sinapis fides compar quare ca.xvij.E
Granum frumēti rubicundi':purius est in suba

et malus inter grana. ca.xxij.J
Biana leguminū ventosa sunt z corpa nō nutriēs
Biano frumenti cōgat se dūs ꝑter (tia.ibidē
puritatem Jbidem
Bianaria vel reseruatoria facietes in eccl'ia peccāt
Bie speciales Joānis.ca.j.K. (ca.xix.H.2
Bia vtutz in septē gradibꝰ vtutū ꝓsistit ca.j.F.2
Bia dignitatis cōsistit in duodecim codē.H.2
Biatia dei speratur ca.codē.D.5
Biam loquēdi hūt q̄dam:nō vba gre. ca.iij.O
Bia sacramētal'in figurā naamā sanat' ē.ca.v.P
Bia hec santitatū nō est deuiata vniuersal'r ad ecclesie mīstros ca.ix.E
Biaz genera aiam reficiēta q̄nq; fcāt codē.O
Bie singulares decē brē ꝑ ygnis q̄bꝰ deo:angelo:z homi grata facta est. ca.j.A.2
Bia viri sci in verboū z operū lenitate sanat z leuat peccz apostematа: z puersitas eoz. ca.xiij.D
Biam būilitatis rangit cū dicit: Amice. ca.xiij.F
Bia nō est q̄ in eucharistia nō sapit ca.codē.O
Biam diues in inferno sepult' libenter habuisset nō in actum gra est. ca.xvj.X
Bias q̄nq; tāgit q̄s exhibet occurrēti ca.xvij.J
Bias agit p barise' in ꝓncipio cum se accusare deberet ca.xviij.F
Bias agere nō ē paupis s; mlt'az grāz aīe ibidē
Biaz actionē agit de tanto sacramēto. ca.xxij.J
Biaz fluuia q̄ grāz actionē reflecrunt i chim.eo
Biaz acrois vnguētū ex oīb⁹ ꝑcept' a deo (dē.O
bificijs cōmisceat z ꝓpat ca.xxiij.B
Bracturas largiri muneris tangitur cum dicit: dedit illis. ca.ix.B
Brauitas capitis somnū ꝓficiēs duplex ca.ix.L.2
Brauabant discipuli somno sic ca.ix.L.2
Brei q̄ de fermentato cōficiūt obuiciūt. ca.xxij.B
Breges capraz sunt sacrificiū dūi ꝑ peccat' erbis bendum ca.vij.B.2
Brer improprie accipit cū dr:grex porcoz ꝑ cōfusa multitudine ca.viij.F.2
Brex b fcat multitudinē confusam voluptuosoū
Brer dicunt apli quare.ca.xij.K. (ibidē
Brer iste pusill' est humiliate Jbidem
Busta toto felli in sumus in amaritudine anie nre quando:vide ca.xiij.B.2
Burre sudoris sanguinei gre decurrerint in terram. ca.xxij.L.q
Zbenn dabit quō intelligit. ca.viij.P
b Nabena dabit exponit ca.xix.z
Nabem' nihil gre nisi i ticto cruc'.xiij.B.2
Nabere in habitu est hre ꝑ modū dormiēs.xix.z
Nabere in actu est hre ꝑ modū vigilant' ibidem
Nabes nomē q̄ vivas z morruus es.apocalyps tertio exponit de habere in habitu z actu ibidē
Nabitabilis terra est illa ca.ij.D
Nabitabilis hui' fines duo. ca.ij.B.5.
Nabitatiōis seroz amenitas dr: padisus.xxiij.P
Nabitū hui' serui sumpsit dūs q̄ est ordo ꝓdicatorum ca.xiij.P
Nedus est sacrificium ꝑ peccō ca.xv.P
Nelchena interꝑtat' dat zel':z fcat chim.ca.xxiij.
Nelias dr: Joannes.ca.j.K. (X
Nelias dauit fmonē z oparōe signoz.ca.iiij.O
Nelias corpe z aīa fuit cū dño in mōte de padiso illuc translatus. ca.ix.J.2
Neliam pauerunt corui ca.xij.P
Nelias zelator interꝑtat' eodem.Z
Neliam z Enoch q̄dam se in germania ꝓnūciaue runt. ca.xvij.O
Nelias robust' dñator interꝑtat. ca.xxiij.?
Nelise' nō solū multiplicat oleum in solutionem debiti: sed etiā in expensis. ca.vij.B.2
Nelisеum surrexisse a mortuis rōnem acceperunt a tribus. ca.ix.K
Nerbaz crescentiū sub imagie chīi facta a mliere curata q̄ cunq; imaginem attigerunt sil'em effectum curatiōis acceperūt ca.viij.M.2
Nereditas ab hērēdo dr. ca.xij.N
Neres inicq quō dicat diues:vide. ca.vj.N
Neres vt chīs est ꝑ naturaz: sic nos per adoptiōnem ca.xxij.X
Neresis dr: fermētū bis duabꝰ ꝓtextatib⁹. xij.B
Neresis ista pharisoz fuit: legē esse intelligēdā fm fkam:et non spūm Jbidē
Nerestarchas fcāt septē boues fede in plogo.B
Neresiarche dixerūt regnū dei esse in potentia seculari. ca.xvij.O
Nereticа ꝓuitas totū oculū mētis exhit.ca.xvij.X
Nereticos fcāt spice vacue Jn plogo.B
Nereticz tria cōperūt Jn pfatione.K
Nereticі Basilides z Apelles:et alij sub nomie Thome z Matthie aploz multa facta de salvatore scripserunt. Jbidem
Neretici fallunt dicētes q̄ de⁹ sicut oīpotēs ita iuste potuit:sed eīs nobis interdixit ca.j.B.4
Nerecia sunt q̄ dā occasionē erroris accipiūt.ca.vj
Neretici z iudei aliq̄d pa' demoniaca ma (E.z licia faciunt ca.viij.B.2
Nereticі q̄ irridēt adorantes vestes et reliquias scoz confundunt eodem.N.2
Nereticі sunt ignari z idiote ca.ix.T
Nereticі fm dicta Petri volunt edificare diuersa tabernacula. codē.N.2
Nereticoz z hypocritaz gen' est illud ca.x.B
Nereticі q̄das dixerūt q̄ discipul' chīi eē nō posset q̄ nō esset discalceat'. et inde hereticі illi dicti sūt discalciati eodem.D
Nereticі sunt infandi:nō nominādi. ca.xx.K
Nerodes ascolonita fuit sub quo chīs nasci dignat' est ca.j.B
Nerode regnante vēdebat sacerdotiū a rhomānis et regibꝰ q̄ regnabāt sub ipsis Jbidem
Nerodes ist' nois regnāres ꝓ ordinē i iudea.ibidē
Nerodes interꝑtat. Jbidem (dem.
Nerodes ascolonita habuit q̄tuoz vxores ex q̄bꝰ genuit hos filios ca.iij.A
Nerodes antipas et Archelaꝰ cōcēserūt q̄s succederet in regno, Jbidem
Nerodes fuit sacrilegꝰ:temerariꝰ:et ingꝝ. iij.O
Nerodes hūc z talē induxit in carcerē. Jbidem
Nerodes antipas hic est filiꝰ herodis ascolonite.
Nerodes antipas dr: tetrarcha.ibidē (ca.ix.K
Nerodes suū malū iaccādo ꝓtulit codē.Z
Nerodes sil'e q̄d fecē bis de q̄bꝰ Aristoz' zc. ibidē
Nerodem inimicum fuisse Pilati asserūt ꝓpter

# Regisꝝ Postille Alberti magni


banc causam ca.xiij.A
Herodis terrarchia fuit i galilea q̃ a ꝓgenitore ibi habuit q̃ chr̃m pſeqr̃ef. ꝛ quo vulpes ꝺr Hero
Herodes q̃ veste iduebaf narraf ex (deo.eodē.Z
hiſtoria eccliaſtica ca.xvi.M
Herodes ꝛ pilaf vter̃q; erat ſub rhomāis. ix. D
Herodis in curia magi amiſerūt ſtellā. et Petrus negauit dñm in curia pōtificis ca.xiij.B.2
Herodes timebat aliquē de ſemīe Dauid regnuꝫ terrenū occupaturꝫ. ca.xxiij.B
Herodes Jeſum vidēs gauiſus eſt ꝯre ꝛ quo nō ex deuotione ca.xxiij.L
Herodes ſignū nō petebat vt crederet: vt ſuā paſſcret curioſitatē ibidē
Herodes ſpr̃euit ieſum: cā fuit. Jbidem
Herodis exercit⁹ ſtultū dñm reputauit q: ſe non liberauit p ſigna.
Herodiane malicie participes q̃daꝫ q̃rētes inēſſe oē qō chr̃m cōfitef ca.xiij.Z
Herodiana malitia eſt pſeq̃ gnulos ad chriſtum venientes. ca.xviij.R
Herodias fuit filia Aretbe regis c.iij.M
Herodias fuit peior: meretrice oſtēdit. Jbidē
Herodis⁹ prāte ſui oculi videt lumē i rota ſol. ca.x.X
Herodio ñ derabit ꝙ in nocte nō videt. ca.xvj.F
Heſitabāt Nathanael ꝛ Herodes dīxit. ca.ix.R
Heſter abſcōdita interꝑtat ca.j.Z.2
Hierarcha ſeu ſacerdos purgat: illūinat: et pficit ſic ſibi ſubiectos ca.xij.Z
Hierarchaꝫ eſt lucere ad ignorātes et ad eos qui in tenebris cōuerſant ca.xij.ꝙ
Hieremiā illi lapidauerūt ca.xx.E
Hiericho interꝑtat luna vel defectus ca.x.B.2
Hiericho interꝑtat luna vl defect⁹ ꝛ fert. ca.xviij
Hiericho eſt ciuitas quā filij iſrael ſubuerſ (terunt Jbidem
Hiericho Joſue poſuit ſub anathemate ne iterum edificaret Jbidem
Hiericho fuit ſp ciuitas latronū Jbidem
Hiericho poſt cās rhomani ſubuerterūt. Jbidē
Hieruſalē ꝺr ciuitas Juda: non q̃ fuerit de ſorte Juda: ſed Beniamin. ſed ideo ca.j.E.3
Hieruſalē noīat q: ipa metropolis fuit. ca.ij.R.2
Hieruſalē ꝺr ciuitas Dauid ideo ca.v.O
Hieruſalē ad hoc eligit q: in medio eſt habitabil⁹
Hierl̃m vadēs ieſus: ñ iuit niſi (terre. ca.ix.L.2
vt vet⁹ paſca ꝛmiaret ꝛ nouū ſchoaret. codē.L.3
Hierl̃m pſecutio ḡlis fuerit ca.xvij.P
Hierl̃m q̃ ſurſum eſt decē hȝ ciuitates. ca.xix.U
Hierl̃m vallo circūdederūt ne nocte exirēt. eoꝺ.E.2
Hierl̃m ciuitatē totā Tit⁹ euerrit: nota. ca.xix.F.2
Hieruſalē deſtructionē dñs hec voluit precedere.
Hierl̃m pacē hīe debebat ex noīe ꝛ (ca.xxj.F dignitate ca.xxiij.D.
Hierl̃m eſt mediū noſtre habitabilis q̃ ſpūalr̃ ē egy ptus .ca.xxiij.O.
Hieroſolyma ꝯre fuit loc⁹ paſſiōis. ca.xxiij.S
Hydrops eſt ꝓcor̃w aquoſus: et quō cauſef: ꝛ q̃d ſignificet: vide ca.xiij.B
Hydropici anbelit⁹ ferēt ꝛ quō pell̃ turger. xiij.B
Hydropic⁹ haber ꝓpriet⁹ q̃ q̃nto pl⁹ bibit tanto plus ſitit. Jbidem
Hydropic⁹ hȝ freq̃nē genitalē inflationē. Jbidē
Hypalage cōmutat cū ꝺr: cornua in mānibꝰ ei⁹. ca.
Hypalage cōmutat cū dicat: cornua in (xiij.B.2
manibus ei⁹ Abacuch.iij. ca.xiij.S
Hypocriſis duplr̃ eſt ſc̃z p ſimulationē veritat⁹ in ſermone: ꝛ p ſimulatiōm vite⁹ in ope. ca.xij.B
Hypocrita eſt hō larvat⁹ ꝛ ē. ca.vj.D.2
Hypocrite ſunt iſti q̃ crucē q̃dem tē. ca.ix.B.2
Hypocrite crucē ſignū ꝛ crucatū tē. portāt in anſ garia ca.ix.L.2
Hypocrite iſti ſe ſignificant p gabaonitas. eoꝺ.F.3
Hypocrita hic vocat q̃ rōnem naturalē diſſimulat
Hypocrite ſe de dñ ꝺr ca.xiij.D. (ca.xij.T.2
Hypocritas ḡre ꝛ quō ſcent phariſei codē.E
Hypocrita⁹ codemnationē tuſtā rāgit ca.ix.R
Hirundo auis eſt inſtabilis ꝛ fcat ca.xvij.T
Hiſtoria hec diuidit in ḡtuor: greg ꝛ ꝓtinuat ſin oēs cuāgeliſtas ca.viij.S.2
Hiſtorie ab cuāgeliſt⁹ nō inducunt ſp fin eundē ordinē epis ca.ix.F.3
Hiſtoriā ſil̃em illi de eo q̃ incidit in latrones narrat Alexander Ariſtoteli i Libro de Regine do minoꝝ de iudeo ꝛ gentili. ca.x.D.2
Hiſtorie partꝫ ſūt q̃dā ꝓphetie futurorꝫ. ca.xij.R
Hiſtorie ordinē Lucas ñ ſequit⁹ et ꝺ patꝫ ca.xvij
Hodie occidit, ꝓbas ꝓbat ca.ix.E (L
Homo eſt arbor. ca.iij.D
Homo arbori compar̃ ideo ca.vj.F.2
Dominis op⁹ erat vt in ſil̃itudīe arboris diſceret q̃d deo deberet. Jbidem
Homo ꝺr q̃drangulus ad virtē. ca.vij.ꝙ
Hō erubeſcat q̃ chr̃o dño genu nō curuat. ca.viij
Hō qñ nō ſequit⁹ imaginē ꝙritat⁹ in beſti⁊ (B.2
am cū Nabuchodonoſor eodem.D.2
Hoiem ꝑmanere in mēſura mentꝭ facit vir⁹ conſ tumentie Jbidem
Hō eſt oial māſuetū et itellectuale p naturā. ca.ij.
Hō cū orat ſolus debet ee. ca.ix.X (B.2
Hō de ſe bum⁹ ꝛ terren⁹ eſt ca.codē.B.2
Hō ḡnro in bꝛutalibꝰ ꝛ mūdanis delectat: tanto magis in bono naturali diminuit. codem.D.2
Hoiem poſſe homi eſt ꝛ naturā ſuꝑbie. codē.X.2
Hō in hoc oibꝰ ferīs eſt ferocior ca.x.B
Hō ꝺr fact⁹ ad imaginē dei: nō aūt celū ꝛ terra. ca.
Hō q̃ deū vocat patrē i hoc deber imi⁊ (eodē.U tari vt ꝙritatē agnoſcat ꝛ diligat. ca.xj.E
Hois imago eſt etiā in ſil̃itudine ꝑtis ꝛ ſil̃itudie oꝛiginis Jbidem
Hois ſtatura recta hoc oñdit Ouidius Jbidem
Hoiem ducūt ꝛ inducūt ḡtuor: q̃diu ēm via. ca.
Homo tante ꝑfectionis beu rara (eodem.X auis eſt in terris ca.xij.E.2
Hō inf̃ ceteras creaturas dignior: ꝓpar̃ huic ar⁊ Hō dicit hīc cū tñ pater ꝛ rex ſit (bon. ca.xiij.D omnium. ca.xiij.R
Hois hūanitas eſt manſuetudo ipſius. Jbidem
Hō iſte hñs duos filios deū ſignificat ca.xv.J
Hō eſt ſolus intellectus ca.xvj.A
Hois ꝛ vn⁹ bois cadēr̃ fm Phm eodem
Hō duo habet in ſe humū ꝛ intellectū. codē.M
Hoies ñ ſf in tāta deformitate viuēres. ca.xvij.T
Hō ois hȝ ligatū itellectū vincul̃ aſſūt. c.xix.B.2

Holdo vilibo inatū é ꝛcupiscere alta loca. xiij. E
Honor est exhibitio reuerentie in signū virtut'. ca. j
Honorē habebim⁹ matri nr̄e oibo dictis vi (M
te nostre ca. j. B. 3
Honorē volēs facere dño multos secū inuitauit. (ca. xiij. D
Honor magn⁹ est a magno ad fm stum vocari Ibidē
Honor parentū in q̄ ꝛsistat ca. xviij. M
Honorem dñi sui iste diligit q̄ būc ad ꝓceptuꝫ ea⁹ multiplicare studet ca. xix. T
Honorare patrē ꝛ matrē ideo ꝓpīk ca. xviij. M
Hora mortis est incerta ca. xj. R. 2
Hora cene misit seruū suū. hora hec finis mundi vocatur. ca xiij. P
Horis bis oibus cantat gallus ca. xxij. J. 2
Hora sexta erat q̄n sol mediū celi accepit. ca. xxij.
Hora tita ceperūt crucifigere christū lin⁹ (Q guis: sicut dicunt q̄dam. Ibidem
Horis tribus facte sunt tenebre q̄n eclipsis naturalis non durat ibidem
Horreū est ꝓtinētia ꝛ capacitas ecclesie in gra. ca.
Horrea egypti i q̄bo fuāt cibi gre. ibidē. (iij. M
Horreū dr̄ ecclia ca. r. D
Hort⁹ q̄ est vterus virgis nunq̄ a malis stirpibo fuit purgatus. ca. j. M. 2
Hort⁹ cōclusus dr̄ virgo bēā. ca. ij. R. 2
Hort⁹ cōclusus est vter⁹ virginis eodem. U. 2
Hort⁹ clausus est custodia mandatoꝝ. ca. xiij. P
Hort⁹ olerū. erat hui⁹ mūdi viriditia. ca. rr. F
Hospes dign⁹ est: vt dr̄ Beda q̄ sibi port⁹ reputat bñficiū impēdi recipiēdo hospites q̄s impēdere.
Hospites nulli erant apud sodomitas (ca. ir. B quales apud iudeos ca. r. M
Hospiti paupi apponendus est cibus potius q̄ frangendus ca. xj. Z
Hospites q̄ non sint inuitandi solum sed ꝛ trahēdi ꝛ vocandi ostendit ca. xxiij. M
Hospitalitas opus misēie: et dei⁹ ostendit eā accepare per hoc: vide ca. vij. S
Hospitaliterē aliter laic⁹: aliter ep̄s ipleꝛ xxiij. M
Hostia q̄re in tres pres frāgit ca. xxx. R
Hūane nature dignitatē dñs oñdēs dicit: Faciamus. ca ix. L. 2
Hūanitas hominis est māsuetudo ipsi⁹ ca. xiij. R
Hūana fragilitas etiā id ad q̄s facta est sustinere non potest ca. xxiij. R
Humeri chr̄i sūt brachia crucis vel sūe ꝛē. ca. xv. E
Hūdians se exaltabit: q̄ dauid: p chr̄m. ca. xiij. F
Hūliores recipiūt maiorē gram: sicut pfūdiores conche plures recipiūt aq̄s. ca. ix. Q. 2
Hūilis ver⁹ vilis vult reputari: ꝛ nō humilis p̄di cari. ca. j. P. 2
Humili q̄ruor premia debent ca. j. P. 3
Hūilis q̄ vere est reputat oēs esse sup se. ca. xiij. E
Hūilis q̄ est superbiā patī nō potest ca. xiij. E
Humilis dei eodem. F
Hūilitas ab humo dr̄: eo q̄ ca. j. R. 3
Humilitate infantia chr̄i consolat: increpat: erbor tat: cōsulit: et erudit. ca. ij. P
Hūilitas necessaria est sedenti in alto ca. vj. F
Hūilitas mirabil' hui⁹ mlier' attēdēda viij. O. 2
Hūiliter' cauetā in magnis docet chr̄s. eodē. Z. 2
Humilitatē puerilē assumēdo nō assumeret deus patrē arguit ꝛ soluit. ca. ir. r. 2
Humilitas quō habeat exēplar in deo ostēdit per cōpationē ad fidem Ibidē
Humilitas vndiq̄ muniens custos est omnium bonorum. ca. r. M. 2
Humilitat' est documentū: vide ca. xiij. E
Humilitatis tria notat: pfectū: affectū: locū. ibidē
Hūilitat' gram tāgit cū dr̄amice eodē. F
Humilitatis pmium tangit cum dr̄: Ascende superius. Ibidem
Humilitas multipl'r recōmēdat nota bñ. ibidem
Humilitatē pretēdit in voce excusans se venire ad nuptias. sed supbiā exhibet in ope ca. xiij. R
Humilitatem et paupertatem dominus appro⁹ bat ca. xvj. P
Humilitas difficulter discit. ca. xvij. B
Hūilitatis ꝛ patiēne vt formam daret ꝛ nos sue charitati obligaret dñs hec sustinuit. xij. R. 2
Hūores spūales q̄truor passiōes spes ꝛ cē. ca. iij.
Humor niger spine de quo fit incaus⁹ (M stum ca. vij. L
Humū sapit q̄ de terrenis sollicitat. ca. xj. D

Zecebat Lazarus ad ianuā q̄re. ca. xvj. P
I Jacobus frater dñi q̄ per siliruidinē religiōnis dict⁹ vouit se non comesturꝫ panē nisi viso dño post resurrectiōem. ca. v. r
Jacobus Alphei filius rāsiit cū pore ꝛ religione dño fuit q̄ frater dñi meruit a pellari. ca. vj. D
Jacob luctator interptat ꝛ ꝑm⁹ lucram virtut' inter ap̄los p chr̄o pficat. ca. viij. U. 2
Jacob minor ꝑm⁹ Ep̄s hierosolymaꝝ. ca. ir. D. 2
Jacobum minorem assumpsisse chr̄m: arguitur ꝛ soluitur ibidem
Jacob maior filius Zebedei sacerdotiū nunq̄s accepit. et quō intelligitur cum dr̄ ꝑmo accepisse solum sacerdotale vide Ibidem
Jacobi maioris vel mioris mater an fuerit ad sepulcrum dubitat. ca. xxiij. F
Jabel ascēsio dñi interptat ca. r. S. 2
Jairus interptat illuminat⁹ cui⁹ facies cū dño in monte resplēduit ca. viij. R. 2
Jam notat nunc ꝓpinquū in pñti. ca. viij. B. 2
Janitoꝝ ordo est coꝝ qui introducēdos introduunt ca. r. B
Janua mō aperta est ideo hora est ad cenam sēp̄ parandi ca. xiij. P
Idolū non potētia in cera sed in arte ca. j. D. 3
Idolum vbis rhome corruit ca. ij. Z
Jeiunauerunt apli inter diem ascēsionis ꝛ pentecostes ideo ca. v. r
Jeiunare ex auaricia multū nocet. ca. xviij. B
Jeiunabat pharis⁹ bis in sabbato: vide quomodo. ca. xviij.
Jeiunium triplex satisfactiuū: affectiuum: et lenitiuum ca. v. Z
Jeiunium nullum competebat apl̄is oñdit ibidē.
Jeiunium vt non esset inter ꝑ̄scha ꝛ ꝑnteceosten Gelas⁹ papa cōstituit. et hoc tō. ca. eodē. r
Jeiunū bonū est si scrificatiū sit: abstinentia aditū orōne ꝛ elemosynaꝝ largitōe. ca. xviij. B

# Registr Postille Alberti magni


Jesse interpr̃at incendiū r significat ca.j.Q
Jesus nomen mirabile r a patriarchis p̃signatū: a pphetis p̃missum: ab angelis vocatū: a matre noiatū: a Joseph p̃mulgatū: oim ab ore fideliū vulgatū: a sanct̃ desideratū: a beatis in eternū glorificatū: vide totū ca.j.D.2
Jesus magnus est in ser ca.j.E.2
Jesus idicit leges suas tribꝰ modis: in corde vic: in aure: et in docendo ca.j.S.2
Jesꝰ nomē ab eterno impositū ē filio a pīe. ca.ij.r.
Jesus babens triginta annos cepit p̃dicare et docere ca.iij.Q
Jesus dicit patri puelle cōsolando ipsum: noli timere. ca.viij.T.2
Jesus a Luca dr secessisse in desertum locū. Joannes ho dr q̃ abijt trās mare galilee arguit r solui. ca.ix.M
Jesus solus inuentus est dū fieret vox in trāsfiguratione ideo ca.ix.P.2
Jesus p̃cepit aplis ne dicerent visiões in mōte p̃ter tres causas. ibidem
Jesus vadens hierusalē non iuit nisi vt vasꝰ pascha cōsumaret r nouum inchoaret codem.L.2
Jesus nomen qd salutaris vel saluator interpr̃at cōungit nos deo ca.xj.N
Jesum portauit Maria: Symeō crux zē sed differenter ca.xj.X.2
Jesus trāsibat fretū̃ p medīa samariā. xvij.V
Jesus ibat mazie ad ciuitates r oppida ꝯre. ibidē.
Jesus non vocat vacuo noie ca.xviij.Z
Jesum sic videre in cruce qd efficiat nota ca.xix.E
Jesum primo duxerūt ad Annā. ca.xxij.B.2
Jesus ductus de domo Anne ad domum Caiphe. codē.V.2
Jesum Herodes videre cupiebat nō ex deuotione sed quia zē. ca.xxiij.L
Jesum tradidit voluntati eoꝝ exponit ca.xxiij.F
Jesus i hac voce oñdit qđ prꝰ dixerat. ca. codē.S
Jesus appropinq̃bat duobꝰ discipulis euntibꝰ in Emaus plus interꝰ q̃s extremꝰ. ca.xxiij.V
Jesum duo discipuli cūtes in Emaus ꝯre nō cognouerunt ibidem
Jesus non quesiuit ignorans cū dicit; qui sunt bi sermones codem.J
Jesus p̃m nomen suum maximꝰ fuit in saluti gentis codem.K
Jesus erat discipulis mel in ore: melos in aure: et iubilus in corde. codem.Q
Jesus cum ejceret vendentes de templo: fulgor ex de facie emisit ca.xix.B.2
Jesus q̃rit de baptismate: Joannis ꝯre ca.xx.B
Jezabel interpretatur fluxꝰ sterc̃ulinꝰ r fcat. ca.xx.F
Ignis inferni nunq̃s extinguit ca.iij.V
Ignis fulgoris mundi est cōcepte cupiditat̃ auaricia. ca.viij.D
Ignis quem intecit est charitatis: et quō Jesus venit mittere ignē in terrā: vide ca.xij.N.2
Ignē illo accenso nullū malū pōt fieri codē.O.2
Ignē inextinguibilē injcit ira dei ca.xvj.X
Ignorantia eorum que scirī deberēt neminē excusat. ca.xij.V.2
Ignorat se q̃ p̃cia negligit ad hoc zē. ca.ix.J
Ignoti diuites sunt deo ca.xvj.V
Illicata ꝯre comedit r bibit dñs cū discipulis. ca.v
Illuminabit dies hec ad vitatem fidei p̃dis (U care ca.xvij.P
Illuminata illūinatrix qđ diceret nisi ca.j.D.5
Illūinatōis diuie modus est ad cor loq. ca.j.G
Illūinatiões tres et illūinatrice Marie. ca.j.S.3
Illuminatio angelorꝰ duo facit. ca.ij.R
Illuminatio diuine cognitionis circa mulierē pec catricē ponit ca.vij.Z
Illuminationes decē vide ca.viij.J
Illuminationuꝫ reuelatiões p̃ ceteris accipiunt q̃ profundius se humiliant: probat p̃ simile de lazaro ca.j.X
Illūinatiões decē ambitūr vginē dām. ca.ij.Z.2
Illuminatio p̃ficit affectu amoris: intellectu vitalis: et ꝯre discretiōis. ca.xv.D
Illūinatoꝝ chīs ꝑgruis noiby describit. ca.xviij.Z
Illusionis hoc genus chīs elegit ca.xxij.L
Illusio triplex est cā triplicꝫ adoratiōis crucifixi in in parasceue. ca codem.N
Illusores dñi qui erant ca.xxij.R.2
Illusores ꝓprie tales viri vocant: vide ca.xxiij.L
Illustrabit dicit isto q̃d̃ mō est dubiū. ca.xvij.P
Illustratiões Marie q̃draginta: vide ca.xj.Z
Illustrationes q̃nq; appartuerunt in hominibus in natiuitate chīi. ibidem
Illuit his hoibus: vide ca.j.M.4
Imago creationis: recreationis: et similitudis potitur ca.ij.E
Imaginis cōformitatē habet deꝰ pater ad filiū in eadem substantia et in diuersitate substantie ad hominem ca.x.U
Imagines patrū Maria in se ostendit p̃ imitatiōnem ca.x.M.2
Imago dr quasi imitago ca.xj.E
Imago distingui ir triplr ab Augustino: et in quo consistat q̃libet earū: vide diligenter Ibidem
Imago patris celestis facta est ad imaginem matris ca.xj.D.2
Imago hec pondus habet gratie ca.xv.S
Imitemur deū in misericordia vt filios eiꝰ nos esse p̃bemus. ca.vj.r
Imitat̃ in quattuor magistrū oīs discipulꝰ in doctrina. ca.xviij.B.2
Immoralitatis radix est custodia legum diuinarū
Immūda animalia ad offerendū r edē (ca.x.B.2 dum erant ista. ca.ij.?
Immundū esse qđ̃d p̃ coitum generat dicunt hereticī. ca.ix.Z
Immūdus spūs q̃ fuerat in p̃fto pharisēoꝝ: nō ire gē intendit dicere: et q̃ exierit p̃legē r cultum ab
Immutabilitatē partiepamꝰ p (eis. ca.xj.M.2
cōstantiā p̃positi. ca.xj.M
Immutatio est ad formā corpis gl̃iosi. ca.xx.M
Impedimēta cursum p̃dicatiōis oia inūdicit. ca.j.J
Impedimēta ad sc̃ándū dñm q̃ facit amor r aliū tangit ca.xviij.R
Impedit nosse velle posse ca.viij.Z
Imperatores cōiter oēs habuerūt illud nomē cesar
Impijs raro nec interius nec exte (tideo. ca.xx.J rius est pax. ca.ij.B

Impñ iustificationes sunt quatuor
Impior spiritus est amb'kare i circuitu ḡre. ca.xj.
Implebiōis vbū sacra scptura in bonor. (M.2
ortu vl' obitu vl' actu ponere cōsueuit. ca.j.T.3
Implerio iniqtat' ñ ē in ea fz iniusticia iudic', ibiō
Implet nūc dom' qz māsiōes gate fm nūcr pdes
stinator. cōplete dem'strant. ca.xiij.Z
Impleri sunt Marie dies vt pareret quō vide ca.
Impositio nomis Joannis ḡtuor: di's (ij.D
uersitates habet ca.j.T.3
Impositio man' notat iniūctionē pnie in satisfa
cione operum. ca.xiij.R
Impror gat negligētes i vtroq; modo vocatōis.ca.
Impror gat de' n appinq̄ntib'.ca.xv.B (xiij.P
Impror gak pharisēus a dño q facīat homies me
chari ca.xvj.T
Impror gat ingrat' q̄busdam ca.xvij.D
Impugnat caro ḡtuor nos p̄ficiēta. ca.j.E.4
Impugnat mūdus nos p ḡtuor. Ibidē
Impugnat canonic' mō canonicū: platus subdi
ti: laicus clericū. et eōuerso ca.xxj.E
Incarnationē figurāt Sara: Abraam: Sara: z fi
mila. ca.j.B.3
Incensio hec est p triplicē ignem ca.xij.Z
Incēsū incēdit: ponit: dirigit: z deuak quō vide ca.
Inceptio de ibi exciusiōis nouitatē cū ō::ns (j.B
apiet, foris stare. stare vo gmanētiā. ca.xiij.T.
Incidit in latrones bñ ōt. qz nemo ē intēōe vult
pcīi ca.x.B.2
Incipies cum rubore nouissimū locū tenere: vide
quare ōt: Incipies ca.xiiij.E
Incipe facile est: sed pficere difficile. ca.codē.E.2
Incipe q̄ nō audet bñs expēsas pusillanim' repu
tatur Ibidem
Incitabant plūm sacerdotes scribe z pharisei. ca.
Incōueniēs sequeret si ſcret dies iudi (xiij.E.
cij z extrema ca.xxj.D
Incorrigibilē corrigens non lucrak nisi virtutum
et odiū. ca.xvij.L
Incredulitatis Zacharie ḡtuor cause ca.j.R
Incredulitatē q̄d generet: vide p totam ibidē
Increpatio dubietatis tangit cum dicit: vbi est fi
des vestra ca.viij.P
Increpatio ista non fuit aliud q̄m sub intermiatiōe
fidelitat' introductio. ca.ix.Z
Increpatio sonat in iram quandā ca.xvij.L
Increpati filij timent offensam patris ca.viij.P
Increpauit ventum: vide ca.viij.P
Indecentia vestiū repbēdit ca.xvj.M
Indigentē se ostendit q̄ petit. ca.vj.U
Indigeat vtr: an nō indigeat rimari:: nō multuꝫ
expedit ibidem
Indiget ist' deceōis bō q̄ regit familiā ca.xix.U
Indignatio ex ḡtuor: cauſ soler pcurre. ca.xv.L
Indigni sunt de vitat' inſtructiōe pharisei z scri
Induiduantib' ꝓpietatib' aie ex (be.ca.xx.L
te quō distinguunt: vide ca.xx.M
Inducunt alij in tēptationē et illi fūt q ca.xj.P
Induit filiū vilib' ꝑgo brā fcās vide q̄d. ca.ij.D
Indulta est hec q̄ntuplex sollicitudo ñ sic p zē.ca.
Infans ieſus loquit cōsolādo: increpādo: (xj.M
exhortādo: cōsulēdo: et docēdo ca.ij.P
Infans debet bō esse in ꝓpria laude. Ibidem
Infans circūcidi debet vide q̄b circūcisionib'. co
Infantes nihil fantes ꝓter simplicita (dē.p
tem: vide ca.xviij.R
Infanda talia nō sufficiat nō agere sed oportꝫ etiā
ab agēntib' se p discessum cōgere ca.ix.B.2
Infandi herenci sunt noiandi ca.xx.R
Infernus iste est qui omnes absorbet z nunq̄ im
plet ca.xij.T
Infern' triplex fm Grego. ca.xvj.S
Infern' locus tormentor. ōt optime. codē.Z
Infidelis in dispensando familie dei est fraudulē
tus fur z cruda viscera bñs ca.xvj.B
Infidelitas arat. pmittēs impunitatē ca.xiij.R
Infidelitat' sue pcīi Leturio recoguit dicens zē.
Infinite vtut' nō ē opari paulari z i (ca.xxij.U
tpe: sed pfectim: pbak rōne Xristoꝛ. ca.viij.O 2
Infirmitas duplex opposita duplici sanitati ca.ix
Infirmitas būana q̄l'r se habeat ad vīam be (E
antudinē ca.codē.T.2
Infirmitatis causa freq̄nter pcīi est: ideo ab infir
mitate anie incipiendum est. ca.x.T
Infirmitas volūtat' in peris est z vicijs ca.xj.T
Infirmi bui' dispositio describit ca.viij.M.2
Inflatōes genitaliū hz freq̄nē hydropē ca.xiiij.B
Informat ecclie platus de pdicandi z docēdi offi
Informat ad vitā eos q̄s mittit (cio.ca.viij.B
ad pdicationē. ca.x.D
Informatio aplor fm exemplus ostēsum: et quō
est triplex informatio: vide ca.ix.z.2
In infusione gratie sunt tria. ca.vij.L.2
Ingratitudinis vicij inuit dñs cum dicit: q̄tiens
volui zē. ca.xiij.?
Ingrat' q̄busdam impropat ca.xvij.M
Ingredit diabolus p consensum ca.xj.M.2
Ingrediunk ab oriente q̄ ab ipsa natiuitate seruij
unt dño. ca.xiij.Y
Inidonei scia: vita: et eloq̄ntia Idola q̄dam sunt
et error magistri ca.xj.M.3
Inimici hoīes duplices ca.j.D.4
Inimicos diligere contra naturā esse arguit z sol
uit: vide ca.vj.R
Inimic' hic ōt diabolus. ca.x.S
Inimici virtutem nemo timeat eodem.M.2
Inimicij Herodē Pilati fuisse asserunt, ꝓt hanc
causam ca.xiij.A
Inimici humani gener' sunt isti q̄ q̄q; suadēt vi
te excellentis propositum vt p̄cipitē in bara
thrum ca.xiiij.E.2
Iniqtas vera simlatā sumit vtutē ca.xj.M.2
Iniq uū vitati vte hoīm nō est ꝓsonū ca.xvj.B
Iniuriā minister eccl'e p̄ remittere. Sed iniuriā ecc
clesie debet iudici mānifestare statuit ecclesia. ca.
Iniuste adquisitum oportet restiꝫ (vj.T
tui ca.xj.F.3
Iniuste ad quisitum: furatum: raptū zē. restituꝫ
re tenetur ca.xij.J
Iniusti sunt qui fraudibus z pcīis iniurias com
mittunt ca.xviij.B
Iniusti erāt isti z in hoīes z in deū. Ibidem
Innatū est hominib' vilibus concupiscere alta lo
ca ca.xiiij.E

# Regisꝛ Postille Alberti magni


Innocentia cõmendat ꝛ q̃ vocet mitꝛas manſue/
tudinis: lenitudinis ca.ix.y.2
Innocentia in oulbꝰ est quia etiã lædentẽ non læ/
dunt ca.xv.L
Innocẽtiã q̃ inuenis reneat facilꝭ ẽ ꝛ ẽ.ca.codẽ.F
Innouatio hec p sanguinẽ chꝛi facta ẽ. ca.xxij.R
Inq̃rendo tã in viris q̃ in mulieribꝰ virtupaſ. ca.j
Inſcriptio hec est iuris naturalis facien (S.3
dorum ca.xv.B
Inſeri ficus nõ potest in aliud lignũ. ca.xiij.E
Inſidiabant dño de quinq; ca.xiij.B
Inſidiatores miserũt ſcribe ꝛ phariſei. ca.xx.D
Inſignia regalia ꝛ decoꝛ regni sunt hec ca.xj.O
Inſipiens est q̃ ſui ignoꝛat q̃ntitatẽ ca.j.D
Inſipiẽs est q̃ ſuũpſi⁹ ignoꝛat q̃ntitatẽ: aut ſcipm
neſcat. ca.xij.D
Inſipiens in diſpenſando ꝛ fraudulẽt⁹ in rennen
do non debet eccleſie pponi codem.F.2
Inſipientia vocat q̃n hoies iḡrãt ſeipos ca.vj.D
Inſiſtẽdũ est ſp huic vigilie ꝛ orõni ca.xxj.R
Inſiſtere pdicationi ꝛ bonis opibꝰ in die: in nocte
cõtemplationi ꝛ orõni docuit chꝰs.
Inſtabilis coꝛpe vanitatẽ ꝛ inſtabilitatẽ oſtẽdit in
mente ca.ꝛ.R
Inſtante aduerſario dormiẽdũ nõ est ca.xxij.L.2
Inſtantia non est quã ferunt hereticꝰ de pontifici/
bus noſtri tpis q̃ nõ habeant virtutẽ ꝛ pẽitem
a deo q; languoꝛes nõ curãt. ca.ix.L
Inſtitutionis autoꝛitas notat in hoc ca.xxij.D
Inſtitutionẽ ſacrãti euchariſtie tãgit ca.codẽ.L
Inſtitutiõis ſacramẽti buꝰ cã est hec.ca.codẽ.P
Inſtitutiõis ſacramẽti ſanguis tps tãgit Jbidẽ
Inſtructio chriſti fit in ſermone virtutẽ ꝛ pẽitem
habente ca.ꝛ.B
Inſtructionẽ in iudicio facit dñs i iudea. ca.xij.B
Inſtructõe apl'oꝝ dñs tria facit ca.viij.B
Inſtruunt q̃dã nõ niſi pabolis ca.codẽ.R
Inſufficientia babitoꝝ apl'oꝝ dicit fm myſteriuꝫ
ſimul ꝛ iſam q̃ruoꝝ ca.ix.R
Inſulſus ppꝰ manet ſic ꝛ ſacerdos ca.xiij.D.2
Intellectꝰ noſter non inſtruit niſi p ſimilitudines
coꝛporales. ca.viij.F
Intellectus adeptus ſeipm intelligit ſine ſimilitu
dine Jbidem
Intellectꝰ nõ defectꝰ hic ex pctõ accidit codẽ.P
Intellectꝰ parentꝰ dicit mũdus eodem.R
Intellectꝰ practicus ꝛ vbũ ſuũ quõ ſe habeãt ad
inuicẽ: et q̃ practicus a nullo dependeꝛ. ſpecula
tiuus aũt a rebus: vide ca.ꝛ.y
Intellectꝰ q̃n de donis ſupbit nõ valeꝛ. ca.xvj.D
Intellectum ligatum vinculis aſſini habet oꝰ bo
mo q̃ ꝛẽ. ca.xix.B.2
Intellectꝰ ſpũalꝭ solꝰ ẽ clauis ſcripturaꝫ. ca.xiij.O
Intẽdere dꝫ q̃libeꝛ pncipalr ſibi cõmiſſis. xij.H.2
Intẽtio opis nomẽ ipõit q̃n ꝛ q̃n nõ: vide ca.j.K.4
Intẽtio pura in pdicãdo lucerna dꝫ ca.viij.N
Intẽtio clamoꝛis notat intenſionẽ maxime deuo/
tionis. ca.j.F.3
Intercedẽt⁹ dñs ad faciẽdũ miraculũ tãgit digni
cas: bũilitas: ꝛ deuota poſtulatio cũ allegatiõe
Interdicit q̃ fm cõſuetudi (rõnis.ca.viij.K.2
nẽ fuit ſingularis amicicie illi⁹ gentꝭ ca.ꝛ.J
Interdicit oĩa impedimẽta curſũ pdicatiõis. Jbidẽ
Inẽdicat dñatũ dñs oĩbꝰ vocat⁹ ad cenã ſuã. xiij.
Inferre cogitabãt chꝰs ex tũcio. ca.xx.O. (O
Interfecerũt Judei Jacobũ maioꝛẽ: minoꝛem: et
Stephanum. ca.xxj.D
Interrogãs addiſcere q̃rit ca.xviij.P
Interrogãt p̃mo ñ est ſp̃mo rñdẽdũ ca.xx.B
Interrogatio est clauis ſcie ca.viij.K
Interrogatio est cũ dicit: Tu solꝰ pegrinus es in
hieruſalem ca.xxiij.J
Inꝛogauit Jeſus nob formã diſcẽdi pbẽs. ca.ij.
Interrogauit Jeſum pnceps ꝛ erat ado/ (O.2
leſcens erate ca.xviij.L
Intrauit Jeſus caphaꝛnaũ ꝓpter tria. ca.vij.B
Intrauit cogitatio in apl'os q̃s maioꝛ eſſet. ca.ix.
Intrauit Jeſus in q̃dã caſtellũ ad iſam (U.2.
in Bethaniã. ca.ꝛ.L.2
Intrauit Jeſus in caſtellũ: allegoꝛice notant tria.
Intrabat domũ pncipalr vt peuraret ſa (Jbidẽ
lutẽ coꝛp; q̃ erant in domo ca.xiij.B
Intrabit pusillus regnũ celoꝝ: nõ alꝰ ca.xviij.L
Intrauit chꝰs in domũ Zachei. ca.ix.B
Intrauit ſathanas Judã quõ: vide ca.xxij.L
Intrat ad familiã q̃n ſermo pdicantis capit in fa/
milia p fidem ca.ꝛ.J
Introit⁹ ſũmi ſacerdoꝝ in rẽplũ q̃d ꝛeet: vide ca.j
Inuenerũt Jeſum alibi parentes: alibi pa/ (X
ſtoꝛes: alibi reges. vide ca.ij.O.2
Inuẽta est ouis q̃n a pic'o erroꝛis est ſaluata. ca.
Inuentio hec ad vtilitatẽ ouis est pon⁹ q̃s (xv.E
paſtoris. ca.xv.E
Inuidia hec est q̃ ſemp iciat malos ꝫ bonos. ca.
Inuidi etiam cruecm habent ꝛ pendent (xxij.L
cum Aman ca.ix.L.2
Inuiſibilia dei ſua excellẽtia abſcõdita ſũt ab ocu/
lis hoim quõ: vide ca.ꝛ.L
Inuitãdi q̃re tales ñ ſint cãm ſubiũgit. ca.xiij.D
Inuitatõis nẽcitas ſit pauperas ꝛ idigẽtia. ca.xiij
Inuitaꝫ dicere vt veniẽt exponit ca.xiij.O. (D
Inuitant ad hũc aduentũ: vide ca.viij.E.2
Inuitauerũt dñm ꝓpe duos cãs ca.xiij.B
Inuocatio hec est forma eccl'ie ſacramẽtiſ ꝛ clau/ b
z oĩs fidel' ſiue bon⁹ ſiue maꝰ cõſeq̃t effectũ. ca.
Inutilis pꝛeſus est q̃ bono idignat ꝛ (ix.B.3
malũ amplectit ca.xvij.J
Inutilitas ſalis ꝓma hec est. ca.xiij.D.2
Joanna ſecũda noiabat q̃ dñm ſeq̃bat. ca.viij.E
Joanna interptat dñs est gꝛa eius. ibidẽ
Joanna hec ſic ꝛ Matthe⁹ ꝛ Zache⁹ de luꝛ illicis
tis ad deũ cõuerſa intelligit Jbidem
Joãnes depingit ſibi facie aq̃le. Jn plogo.B
Joãnis de nrtate q̃ ſcribunt nõ diuidim⁹ i annũ ꝫ
ciationẽ: nrtatẽ: ꝛeſurrectiões: ꝛ pdicatiões ió. eod
Joãnis gꝛe ſpeciales reatant. ca.j.K (B
Joãnis noia ſex ibidẽ
Joãnes interptat in q̃ est gratia Jbidem
Joãnis officia ſunt ſeptẽ: ꝛ quõ oꝝ ſagitta electa. et
quõ i figurã eiꝰ Jſaac annũciat: vide codẽ.L
Joannis ſeptẽpeminentie Jbidem
Joãnes maioꝛ oĩm hoim: ꝫ hos q̃ ſcõs ſuos alijs
Joãnis ſũt tres aureole. Jbidẽ (pferũt. Jbidẽ
Joãnes q̃lis ad hoies; q̃lis ad deũ; q̃lis i fructu:

et ꝯlis in officio: vide Ibidē
Joannes fuit magn⁹ magnitudine ⁊rutis. patet ꝑ singulas ⁊ructes ca.j. M
Joānes repler⁹ ē ſpū adhuc in vtero matr̄. coō. O
Joannes ō⁹ p̄curſor ⁊ in annūciatiōe parauit viā fidei: in naſcēdo parauit viā. codē. P
Joannes in vtero induit ſpūmſcm̄ Ibidem
Joānes ḡre in p̄ncipio nō fecit ſigna. Ibidē
Joānis tota vita ſtupor ⁊ miraculū fuit: et ḡre nō fecit ſigna in p̄dicando. Ibidē
Joannes eſt Helias in ſpū ⁊ ⁊rute eodem. Q
Joānis totū facū fuit ad chm et ḡre baptizauit. Ibidē
Joānis natiuitas deſcribit. ca.j. T.3 (ibidē
Joannes mediū inter legē ⁊ euāgeliū. codē. V.3
Joannes nō debebat hic nomē p⁹is ideo. ⁊ q nō ſucceſſit ſacerdoto patris. codē. X.3
Joānes nomē aliō: nomē nouū: nomē qō os dñi noiauit: nomē ḡre: nomē amicū: nomē ea q̄ ſunt legis nouę potēdens ſacramēta Ibidem
Joānis pf fuit fact⁹ ſurdus ⁊ mut⁹ et ꝟ patet. coō
Joannes eſt nomē eius. eodem. Z. (y.3
Joannes eodē ſpū ſenſit ſermonē p⁹is ꝙphetant̄ q̄ vginis viſitant̄ eodem. K.4
Joānes ꝙphetauit de p̄terito: p⁹ti: ⁊ futuro. ibiō
Joānes ꝑgrue puer altiſſimi vocabit ḡre. videibi
Joānes viginti annis fuit in deſert̄ ſm Bed (dē dam eodem. O.4
Joannes vbi manſit tpe occiſionis innocentū puerorum. Ibidem
Joānē chr̄s familiarē ceter⁹ ap̄los dilexit. ij. B.2
Joānes baptiſta ō⁹ vox: et quō baptiſmus ei⁹ nō conferebat gr̄am: vide ca.iij. L
Joannis deſcr̄ptio ꝓpulerā notaꝫ ca.iij. R
Joannis officiū nō fuit facere ſigna ca.iij. L
Joannis incarcerationē anticipat Lucas iō. iij. M
Joannis ſcripta Lucas ꝓuidit. ca.iij. B
Joānis demoſtrationū ḡrentib⁹ miſtris an talibus eſſet dandū: ipſe rndit ca.vj. U
Joannes nō ſibi ſed diſcipulis fieri facit bas ꝯſtiō
Joannē nō dubitaſſe de aduētu (nes. ca.vij R. chriſti ſē. dicit Hiero. Ibidem
Joānes apud oēs in magna fuit auctoritate. ibidē
Joānis diſcipuli aliq̄ diu fuerūt cū dño: ⁊ bēbant aliq̄s notos de diſcipulis dñi. eodem .L
Joannē cōmēdat chr̄s ne occaſiōe inducte ꝯſtiōis aliq̄ ſiniſtra ſuſpicio oriaꝫ ꝑ ipſos ca.vij. M
Joānes ſicut prenuit in ſpū Helie: ita ⁊ in habitu Helie. ca.vij. N
Joannē cōmēdabilē eſſe de veritate ꝓter quā etiā in carcere miſſus oſtendit Ibidem
Joannes plus q̄ ꝓphēta ḡre: et q officiū euāgeliſte in demōſtrādo habuit eodem. O
Joannes teneris annis antra deſerti petijt: victu parc⁹: habitu auſter⁹: ⁊bo edificatōis deuit⁹: cōtēplatōe altiſſim⁹. vide quō deducanꝫ illa. vij. O
Joanne maior eſt mim⁹ in regno celoꝝ quō intellt
Joānes nullū ſignū fecit. ibidē. (gil. Ibidē
Joannes quare putabaꝫ ab illis chr̄s: q̄d ratiōis habuerint: vide ca.ix. R
Joannes ap̄lus ꝓe ceteris reſpondit ausu maioris familiaritatis ca.ix. B.3
Joānes Scor⁹ q̄ multa temere ꝓtulit dic̄ deū patrē celi ⁊ terre ꝓter veſtigū imitationē ca.x. U
Joannē baptiſtā ſe q̄dā noiant ca.xvij. O
Joāni qñ phariſei credideꝛ ⁊ qñ nō: vide ca.xx. E
Joānes ⁊ Petr⁹ bi duo deuotiores erāt ad implēdū miſteria legis. ca.xxij. E
Jonas ḡle ſignū fuerit: ⁊ alta vide ca.xj. B.3
Jordanis i ripa duodeci lapides ꝓcēres. ca.iij. G
Joſaphat interꝓtat iudiciū dñi: et vide quō ponit appellatiue ei ō⁹: valle Joſaphat. ca.xvij. O
Joſeph cōmendat a ⁊rute illa ſcz ca.j. L.2
Joſeph noie ḡtuor legim⁹ iſignes viros. ca.j. L.2
Joſeph ḡre ñ aſcēdit in hieꝛlm ſed i iudeā ca.ij. S
Joſeph ꝓſignauit ceſū docroꝝ. codem. T
Joſeph geſtauit Jeſum in dorſo in egyptum: ⁊ ab egypto in Nazareth moraliza⁊ codem. ꝫ
Joſeph ⁊ Maria nō accuſant de negligētia amiſſionis Jeſu ideo. ca.ij. P.2
Joſeph ō⁹ fuiſſe faberlignari⁹. ca.iij. O
Joſeph magn⁹ diſpēſator ſūmi regis in figura chr̄i cōmittit ſeruis ſuis medic̄ vt ꝛc. ca.ix. E
Joſeph q̄ ſepeliuit chm deſcribit ab octo .xxij. X
Joſeph accreſcēs interꝓtat. qz cōnubis increment̄ accreuit in gr̄a. Ibidē
Joſeph Judei incarcerauerūt ꝙ ſepulturā chr̄i
Joſias in q̄ eſt incenſum dñi vel ſa⁊ (tis. codē p crificiū interꝓtat: et fecit chm ca.ix. K
Joſue hiericho poſuit ſub anathemate ne ued̄ edificaret. ca.xvij. U
Jra ⁊ inimicicia in nullo eſt reuenēda. ca.xj. U
Jre in abyſſum eſt condēnari tenebroſo carceri. ca.
Jbant multi ꝓter ⁊ba: multi ꝓter ſi⁊ (viij. E.2 gna: multi ꝓter ꝓpriū amorē ca.xiij. Z
Jbat ieſus marie ad ciuitates ⁊ oppida. xvij. D
Jraſcā dñs de vocatoꝝ ingratitudie. ca.xiij. U
Jraſcibilis triū pfic̄. ca.vij. J
Jratus deus dic̄ quia ad modū irati ⁊ puocati facit ca.xiij. U
Jrridēres ⁊ tumultuantes exduſi ſē. ca.vij. U.2
Jrridentiū cōfutatio ponit codem. ꝫ.2
Jrricās ſegn⁹ animi demiſſa ꝓ aures q̄s q̄ ſūt occupatis ſubiecta fidelib⁹. ca.viij. H.2
Jſaac interꝓtat riſus ⁊ fert Joannē. ca j. D.2
Jſop⁹ ē herba ſāguinē purificās ⁊ fert. ca.xiij. P
Jſrael voluerūt q̄dā cē nri cęlus: cū ō⁹: Suſcepit iſrael puer⁹. ca.j. R.3
Jte miſſa ē q̄ ō⁹: ro⁹ chr̄s ad celos aſcēdit. xvij. L
Jtinerār⁹ p̄dicatōis ꝑegrinātis ḡtuor: ꝑputat. ꝑ. N
Jtur poſt chm ſic p⁹ ducē ſic p⁹ athletā coronand
Jubet dñs diſcedere a ſe illos in q̄b (tē. ca.ix. 2 nihil de ſuo cognoſcit ca.xiij. L
Jubilauerūt oēs filij ō⁹ tpe nrit̄: vide quō emēdand filij iubilātes ca.ij. B
Jubilei nūer⁹ q̄nq̄ginta ca.xvj. D
Juda vbs eſt cōfeſſiōis ⁊ glificatōis. ca.j. E.3
Judas ff Jacobi cognoiabaꝫ Taddē⁹ q̄s interꝓtat cor calus ꝓter cordis puritatē ca.vj. D
Judas ſcarioth dic⁹ eſt a vico vñ fuit nat⁹ ibidē
Judas ḡra feria ad iudeos fuit: ⁊ pacti ſunt cum
Judas recōpenſauit damnū vn⁹ (co. ca.xxij. B gutt cui⁹ p̄ciū putabat furatuꝝ. Ibidem
Judas cōfitens vd glorificans interꝓtat. codē L
Judas depoſitarius chr̄i fuit ⁊ cōmuna. Ibidem

# Regiſtꝝ Poſtille Alberti magni


Jude chꝛs corpꝰ ſuū dedit: dicit Hilariꝰ. Aliꝫ q̄dā contradicunt ca. codē. S

Judas vocabak falſo nomie, cecidit cū ab effectu illius nomis. eodem. D. 2

Judas interpꝛak cōfitens vel glorificās. Ibidem

Judas venit mō cum turba q̄ familiarit̄ ad dñm venire cōſueuerat. Ibidem

Judas machinabak in ſigno pacis nc̄tū homicidium: ſed vr ita dicak deicidiū Ibidem

Judas ſpēm diſcipuli iōzat tñ ver' ē hoſtis. Ibidē

Judā nomiat chꝛs ꝓpꝛio nōie ḡre Ibidem

Judas peccauit ex induſtria z pſeuerante malicia (ca. xxij. J. 2

Judaicus pꝛ̄lus ſignificak p filiū um ſenioꝛē q̄ erat in agro. ca. xv. S

Judea eſt in ḡrioꝛē in his ſeptē climatib. ca. ij. D

Judee diuiſio a deo pmiſſa eſt ió. ca. iij. B

Judea circa finē multos paſſa ē errores. ca. xxj. D

Judeoꝝ regnū recte trāſlatū eſt. ca. ij. L

Judei ſauciū implenū tps quo chriſtꝰ erat venturus. ca. iij. K

Judei in fine redibunt ad rete z ſalui fiēt. ca. v. K

Judeis cōſuetudo erat in exequijs z plāctu defunctoꝝ multas facere expenſas ca. viij. X. 2

Judeꝰ z gentilis iter faciebant. Nota hiſtoria ſilicis illi q̄ eſt de eo q̄ incidit in latrones. ca. r. D. 2

Judei nō intelleꝛerunt quō necromantia ejiciunt demonia zc̄. xj. B. 2

Judeis cōſuetū erat ad oēm ſermonē ſignū ḡrere.

Judei ſiē vrilitatē frenā pmiſſoꝝ ſpi (ca. xj. D. 2 ritualiū ꝓbaꝝ añponūt: ita z ſenſum ſalē. ca.

Judei p̄cepta legis implere diꝛerūt ſa (xiij. S cra carnalibus.

Judei pauciſſimi guſtauerūt cenā ca. xiiij. Z

Judeꝰ fuit diues epulo q̄s et hoc notak ca. xvj. P

Judeoꝝ vſus quē ſeruant in hodiernū diē oſtenſi

Judei noluerūt cōſſcere q̄ chꝛs a (dic ca. xxij. B deo haberet pātem ca. xx. B

Judei ḡre chꝛm nō occiderunt occulte vel lapidauerunt ca. xviij. A

Judei Stephanū lapidabāt z ñ chꝛm ḡre. ca. xxiij

Judei cōfitebant ſe nudos vitare q̄s vocatiō (A magnis inſtabānt. ca. xxij. E

Judeis crucifigentiꝫ chꝛm petā oſa q̄ ſint dimiſſa arguit z ſoluit. eodem. K

Judei Joſeph incarcerauerunt ꝓpter ſepulturam chriſti. eodem. P

Judicē oportet durare cōtra duriciē ca. xiij. X

Judicabunt oēs p doctrine aplice ſplendoꝛes. ca.

Judicare debeo nullū de finali impeni (xxij. X tentia ca. vj. P

Judicialia p̄cepta variant̄ p qualitate rēpoꝝ z locoꝝ z pſonaꝝ. ca. xx. K

Judicia tria duntiꝫ: vide ca. j. O. 3

Judiciū futuꝝ nullus effugiet niſi pꝛius effugiat cōſortio venenatoꝝ. ca. iij. F

Judiciū duꝝ ſepe dilectōes ipedit ad inimicū. vj. P

Judiciū rōnis z iudiciū iuriſdictionis: et quō iudiciū rōnis q̄nq̄ ē de operibus ꝓpriis noſtris q̄nq̄ ipſius opantis: vide ibidē

Judicium hoc temeratiū. Ibidem

Judiciū in his q̄ ꝓpꝛie dñ z male fieri. Ibidem

Judiciū iuriſdictionis etiā eſt temeranū q̄nq̄ z b duplicater. Ibidem

Judiciū finale q̄ timere debeant hoſtes docēt in b

Judiciū oē debit pater filio ꝓficere (ca. viij. E. 2 in forma ſerui. ca. ij. E. 2

Judiciū futurū ꝓbak ca. xij. Z. ij

Judiciū futuꝝ ſciētes cauebāt iudiciū: ꝓuaſiōes ponunt Ibidem

Judicij dies iniq̄ꝝ ē q̄n dak ſnia de eis ca. xiij. L

Judiciū ḡre oꝛ futuꝝ i valle Joſaphat. ca. xvij. O

Judiciū extremū freq̄nter vocak dies dñi. b tñ vocatur noꝛ quare. ca. xvij. X

Judiciū negare miſerabilibus ꝓnis coꝛā hominib eſt verecundia. ca. xviij. L

Judiciū q̄s ſubꝛit dñi: ibi ſcꝛipit: herodes ât viſo ie

Jumēti apꝰ deū q̄d ē vide ca. j. U. 3 (ſu. xxij. L

Jumentū oꝛ q̄ſi iuuamentū: z feat onerī ſuppoꝛi

Juniperoꝝ radix p oīb lignis (cationē. ca. p. J. 2 oꝛ cōcinere ignē ca. xv. M

Jurauit deꝰ Abꝛaam ideo. ca. j. H. 4

Jurat deꝰ p ſeipm. hoīes p maioꝛē ſui. Ibidem

Juramētū eſt cōfirmatio vitat̄ mobilis. ca. j. H. 4

Juramenti in ſubſtantia ſunt duo Ibidem

Juramenti freq̄ntia eſt ꝓhibita Ibidem

Juramenti tres comites Ibidem

Juramēti cōfirmationē ḡre chꝛs ponit cū tñ imoꝛbile ſit verbū dei ca. xij. B. 2

Jus nullū habet in facultatiꝫ eccl'aꝝ ille. ca. p. K

Juſticia parentū Joannis notak ca. j. L

Juſticia general' z ſpecialis: et quō ſpecial' ꝓſiſtit i duobꝫ: cōmutādis z diſtribuēdis ſcꝛ: notak ibiō

Juſticia pñs q̄ ꝓſiderāda in eligēdo et nō futura oſtendit dñs in Juda ca. vj. D

Juſticia falſa non ꝓſumit bonū de aliq̄ ca. vij. Z

Juſticia falſa indignatione hꝛs ñ religione. ca. xiij. Z

Juſticia ꝓſūpta cōpaſſione ñ hꝛs ſed indignatiōem

Juſticia ꝓſumpta ſe nō reputat offen (ca. xv. X diſſe niſi magna cōmittat ſcelera. ca eodē. y

Juſtificatio non ē iuſticia ca. j. D

Juſtificatio duobꝫ modis fit Ibidem

Juſti añ deū ḡre dicunt parētes Joānis. ca. j. D

Juſtū eſt ſeruire deo ca. j. J. 4

Juſtos vocare ñ vēit chꝛs exꝛiori vocatiōe. ca. v. X

Juſtū q̄ntuplex notak ca. ix. O

Juſtoꝝ ꝓbꝛoꝝ tāgit miſſionē ca. p. B

Juſtū ē vt lucrū ſeruoꝝ ad dñm referak. ca. xix. R

Juſtoꝝ ē tps reflexionis ꝓbat ꝓ ſil'uudinē. c. xij.

Juſti ſumūt ſacramēraliter z ſpiāliter coꝛpus chꝛi. et ideo zc̄. ca. xxij. S

Juſtꝰ ſi chꝛs erat ḡ filiꝰ dī erat oñdit z ꝓbak. xiij

Juuak duobꝫ modis ad mālefactoꝛes. viij. P (U

Juuenilia deſideria ḡrēs facit ſic ca. xv. K

Labor ē exercēddꝰ et q̄ ſuſcepit agrū. i. eccleſiam. ca. xvij. F

Labor ſapiētū i tuto collocak vdis erne.

Laboraſt murmur ad cōpeſcēdū mlt'ū (ca. r. D valet q̄n cōmēdak opꝰ laboris z acceptū eſſe apꝛobak ca. p. X. 2

Laborāt nō aliꝫ debeꝫ refectio ca. xvij. G

Laborantiū ſtatꝰ ſignificak p Job ca. xvij. y

Laboratoꝝ q̄daꝝ ſunt ſapiētes: q̄dā ſtulti. ca. r. D

Lac ſolū eſt q̄ natura ſufficienter ꝓpat ad nutrimentum. ca. xj. y. 2

Lac virgineū ḡnte fuerit dulcedis pēsandū ē. ibiō
Lachryme de sūt ḡ truor flumia paditū. ca.xix. E.2
Lachryma est clara: est salsa: est calida: est humida vide ca.vij.ℊ
Laicos dicūt tales esse pecora z sic eis non parcendum. ca.xj. J.3
Lamentabant Jesum mulieres. ca.xxiij. B
Lamentū est planctus cōpositᵒ. ca.xxiij. B
Lamarū ꝓpriū est sugere sanguinem de gula hoīs minum ca.xvij. E
Lampas in corde ꝑlati ardere debet ca.viij. A
Lāpadibꝰ corruscare. de q̄ Judic. vij. scribit: est exēpla ꝑfectum ostendere. ca.ꝑ. E
Languidi nō sunt oēs curati in diebus apostolorū: nec in diebus chīi ca.ix. E
Languor ꝺr quasi lōgus angor ca.iiij.z
Languor breuis impropriē ꝺr: et est oppositio in adiecto Jbidem
Lāguor ē defectᵒ in corpe: ꝺr aūt q̄si longᵘˢ angor
Languores in q̄s nō pōt medicina: in hos pōt auctoritas aplica. (ca.ix. E Jbidē
Lapidant vsq; bodie q̄i: vide ca.xiij.z
Lapides duodecim iordanis fūt gētiles. ca.iij. B
Lapides iordanis siliceꝰ vocant ideo Jbidem
Lapis vt fiat panis mystice ꝙponit ca.iiij. E
Lapides q̄dr. de q̄bꝫ Threñ. iij. q̄d ꝺcent: vide ca.
Lapis significat duriciam cordis z ebꝫ (iiij. M ritatis. ca.xj. E.2
Lapides clamabant q̄s. ca.xix. D.2
Lapidē quē reprobauerūt: ad ifaz ꝙpōit ca.xx. B
Lapis ille sup quē ceciderit conq̄sabitur: duabꝰ de causis. Jbidē
Lapis cadit sup aliquē q̄n: z q̄n alicui sup ipm: ponit multipliciter Jbidē
Lapis ille ꝺcat duriciā legis ca.xvij. B.2
Lapis monumēti chīi significat obdurationē cordis q̄ reuoluit deuote q̄rentibꝰ ca. xxiij. B
Largus dñs in dimittendo z bñdictionē post oīa donando ca.vij.ℊ
Lasciue lex est q̄ cōsumit oīa. Exēpla: et ratio q̄ reponuntur ca.xv. A
Lasciui sunt comedentes z bibentes z sunt incontinentes. ca.xvij. R
Lassitudis tpe mollioribꝰ licet vti stramibꝰ. ix. S
Latini arguūt ꝫ grecos chīm nō confecisse in fermento ca.xxij. B
Latro z fur differunt: et q̄ diabolus sic dicatur: vide ca.ꝑ. B.2
Latrones habitauerūt in viericho ifideles vt infercierēt eos q̄ de hierm trāsibant. ca.xviij. A
Latronū vnus est alio melior ca.xix. R
Latrones duo significāt eos q̄ crucē chīi portant sed differenter ca.xxiij. J
Latronū de exprobratiōe ps ponit ca.xxiij. P
Latrones ambo blasphemabāt: sed vnus ad correctiōem increpauit socium. Jbidem
Laudabile plus est in bonis q̄ si ex habitu q̄s ex premeditatione. ca.xij. B.2
Laudāt subito: signū est q̄ ex optimo affectu procedit laudatio. ca.ij. A
Laudat chīs ꝑē Marie ex hoc q̄ ñ auferet. ibidē vide quō cōtemplatiua manet z quō nō. ca.ꝑ.ℊ.2
Laudar mulier in matre dñi mēbra q̄ nutrimentū mīstrauerūt. ca.xj.ℊ.2
Laudak prudētia villici in septem ca.xvj. E
Laudauit dñs villicū iniq̄tatis nō de iniq̄tate. eoꝰ
Laudak villicᵘˢ q: prudēter egit. ibidē (F.
Laudak vidua q̄ totū victum mīsit. ca.xxj. B
Laudabant z bñdicebāt discipuli deū post ascēsionem q̄differenter ca.xxiij.ℊ
Laudis diuīe modū ex pmīt ℊ go btā in duobꝰ. ca.
Laus est p̄conii ꝺrum. ca.ij. A. (i. J.3
Laudes cōsonas scrōr ꝺcat chorᵘˢ. ca.xv. T
Lauatorii est b in q̄ lauank zē. ca.xix. T
Lauank retia vide quare ca.v. E
Lauank pedes pauperū q̄n necessitates cogr cōsolant per elemosynas. ca.vij. T
Lauari septies in Jordane est lauari septies in sacramentoꝝ humili descēsu ca.ix. E
Lauank z deteguntk altaria in die cene ḡre. xxij. R
Legor ordo est eorum q̄ ꝓbetias ad intellectum distinguunt ca.ꝑ. B
Lectulus ille sternit in floribꝰ z odoribꝰ virtutū. ca.
Lectul⁹ Salomōis quē sexaginta fortes (x. B.2 ambiūt est btā vgo: vide q̄ sint illi sexaginta. ca.xj
Lectī nomie ꝺcat oē id in q̄ q̄scit resolui (T.2 tus animus ca. viij. D
Lecᵒ sincere delectatiōis ē in b thalamo ca.ix. T
Ledi pōt primus bis septem modis ca.xvij. D
Legationis siue auctoritatez tangit cum dicit: misit illos ca.ix. E
Legationis finē subūngit dicēs: p̄dicate. ibidē
Legatiōem auctoritat⁹ pbrogr tāgit cū ꝺr. et misit.
Legatio hec est tota multitudo tyrannorum. (ca.x. B ca. xix. D
Legati mō veniunt ad terras ad spoliandū: z sunt legati antiochi ca.iiij.ℊ
Legionē se vocat demō vide ḡre ca.viij. E.2
Legio quō ꝫstituit ex senario z ex cubi figura: vide
Legit passio i ramis palmarū ḡre. ca.xix. E.2 (ibiō
Legumiñ grana vērosa sē z corpᵃ ñ nutrētia. ca.
Leo mortuᵘˢ est plat⁹ austerᵘˢ. ca.xvj. R (xxij. J
Leo est chīs de tribu Juda ca.xxiij. U
Lepra est morbꝰ de cpat⁹ vicio natᵘˢ ca.iij. R
Lepra ꝺcat beresim q̄ ex vicio ꝓprie volūtat⁹ nascit
Lepᵃ plenᵘˢ ꝺr q̄ tā intᵘˢ q̄ extra zē. ca.v. D (ibidē
Lepra cit⁹ apparet extenᵘˢ q̄i in ribia ificiant. ibiō
Lepra leonina q̄ est ex melācholia zē. Jbidē
Lepre iudiciū difficile ē: q: mīte ifirmitates sūt illi
Lepra sicut ꝺcat infidelitat⁹ (similes. eodē. P corruptionē: sic palysis incōtinētie viciū. eoꝝ. R
Lepra triplex: insipientie: libidinose concupiscētie: et famose ire ca.xvij. J
Lepra respergens memoriā est dei oblīuio zē. plura nota de lepra eodem R
Lepra quō causek z quare incurabilis nisi per miraculum magnū. Jbidem
Leprosum mūdatū dicit Lucas in ciuitate. Matheus sub monte: vide cōcordiam ca.v. D
Leprosus curatᵘˢ a Jesu fuit ex lepra vicinᵘˢ mortī.
Leprosus ille solᵘˢ venit ꝑter ꝫsuetū. ibidē. (ibidē
Leprosū tetigit chīs ḡre eodē. P (tur. ca.xvij. J
Leprosi viri decē nūero: fertur: z egritudie describūt
Leprosi viri veniunt ad dñm moraliz ak eodē. R

# Registz Postille Alberti magni


Leprosi steterũt alõge: in q̃ duo notanť. eodẽ. L
Leprosi nouem quare curati non redierunt sicut vnus ex decem. eodem. M
Letandũ est in tã vtili labore. ca.r. E
Letitia maior exhibebitur de eo qui periculum euaſ sit q̃ tẽ. ca.xv. V
Leuiathan inꝛpretatur additamentũ eorum ꝛ sĩ gnificat ca.viij. D
Leuita ꝛ qui minoris ordinis existens sacerdoti obsequitur ca.r. M.2
Leuita allegorice significat cuneũ. ꝓbetaz.
Leuita descẽdens significat quẽliber inferioris ordinis miscẽtiaz impẽdẽs: sed lucꝛ incẽdẽs. ibidẽ
Leũculi duodecim fuit duodecim iniurie. ca.j. R.2
Legem implet spũaliter docẽs implere regnum et legem. ca.j. S.2
Legem ponens est dñs ca.j. B.4
Legis obseruatões deꝰ est discutiens Jbidem
Lex dñi dicit nõ solum decalogus sz omne preceꝑ ptum legis ca.ij.,2
Lex nõ ligabat btãm virginẽ. Jbidẽ
Lex ne vt mala statim abijcienda iudicaret: sed cũ honore termiata ad tumulum duceretur hec fa cta sunt. ca.ij. D.2
Legis dñs ꝛ non sub lege q̃ sit ostendit chꝛs: ꝛ ꝑ hoc soluit argumentũ ca.v. P
Legem veterem q̃ arbitrat a deo esse ex intentione manendi nunq̃z liberat ab ea. eodem. Z
Leges boim ꝑpostre sunt q̃nq̃z ca.ix. O
Lex charitatis est q̃ nescit finẽ ꝛ terminũ. Jbidem
Legũ triũ vasa sunt tria canistra Jbidẽ
Lex ois cõtinet ꝑceptũ ꝛ ꝓhibitionẽ. ca.r. L
Lex est ius scꝛptum alsiscens honestũ ꝛ ꝓhibẽs cõ trarium. Jbidem. Et idem hĩ eodem B.2
Legispitum tentantẽ chꝛs mittit ad legẽ: et non reſ spõdit ꝑ sectam q̃rẽs: vide ca.x.B.2
Lex iustitie ꝛ ꝑmissionũ ꝑ merito est hec. ca.x.B.2
Lex ꝛ sacerdotium subintrauerunt vt abundaret delictũ: et hoc q̃ delictum indicauerũt ꝛ nõ cauſ rauerunt ca.x. M.2
Legis ꝑceꝑta iudei dixerunt impleri fact̃ carnia libus ca.xiij. S
Lex data in paradiso ꝓfecit ꝑ legez Moysi: et per legem chꝛi est cõsummata. ca.xv. R
Lex lasciue est qõ cõsumit omnia. Exẽpla. ꝛ ratio quare ponunť ca.xv. L
Legẽ seruãdo: dño q̃ posset seruire: dixerunt pha risei. ca.xvj. M
Lex ꝛ ꝓbete vsq̃z ad rõnem exponiť ca.xvj. R
Lex incipiebat paulatim mori ꝛ ad cumulum du- Lex dicitur rdigio ꝑpetua q̃tum (ca.ibidẽ ad hoc eodem. L
Lex cum dicitur cessare: non ꝛ cessare nisi ꝑm ea que sunt legis. ca.xvj. L
Legis recordationem vt haberent pharisei habeꝰ bant tẽ. ca.xviij. E
Liber de infantia saluatoris non est receptꝰ ab ec clesia. ca.ij. N.2
Liber ad aliquid est apiendus et ad aliq̃d plicanꝺ
Liber multiplex: vite: iudicij: cõ (dus. ca.iiij. N scietiarũ: creaturaz. et q̃s dicať liber vite. ibidẽ
Librum Esaie chꝛs quare complicuit. Jbidẽ.
Liber vite q̃re ꝛ liber: et quare vite ca.r. L
Libri alij a libro vite erunt in iudicio sĩ corda san ctoꝝ viroꝝ. ibidẽ
Liber vite dicunť quandoq̃ libri sacramẽtoꝝ di uinorum Jbidem
Libri psalmoꝝ tres distinctões ca.xx. O
Liberalis in se est dñs: et libenter accipit dandi oc casionem ca.xj. B.2
Liberanť hi nunq̃z a lege veteri ca.v. Z
Libera nos a malo: additur a Matheo. sed i Lu ca continetur tẽ. ca.xj. Y
Liberari nõ possumus oĩno a malo pene: nec hoc oramus Jbidem
Liberauit Helias Heliseuz a duodecim ũg̃. ca.
Liberabať vnꝰ de carcere i die festo paſ (xuij. S sce ca.xxiij. D
Liberatũ a demone ꝓfecit fcãt hec sex. ca.viij. D.2
Liberatiõis chꝛisti causam Pilatus inducit ex soſ lennitate festi ca.xxiij. D
Lignũ cuniperũ significat cor nunq̃z defcrẽs ignẽ charitatis ca.ix. M
Lignum fici est nodosum tẽ. Non ad edificia sed ad ignem aptũ. ca.xiij. D
Lignum bñdictũ ꝑ qõ fit iusticia. ca.xvij. S
Lignum crucis ad quod brachia fuerunt extensa fuit de palma ca.xxiij. O
Ligna viridia dicunť chꝛs ꝛ sancti eiꝰ q̃re. ca.xxiij. D
Limbꝰ etiam ꝛ sinꝰ Abrae ca.ij. E.2
Limbus patrũ fuit in tenebris q̃ ad hoc q̃ visiõez dei non habuerunt ca.xvj. S
Lingua canũ dei latratũ ꝓdicationis emittẽs: vul nerat: lingit: ꝛ sanat. ca.ix. J
Lingue nationum septuagintadue sunt q̃bus est ꝓdicandum. ca.r. B
Lingue due sunt in vnum cõiuncte ca.xiij. S
Linguam diues refrigerare petit quõ et quare: cũ non habeat: vide ca.xvj. L
Linteum Petri significat candorem vestis bapti smalis ca.r. B
Literalẽ sensum anteponent Judei sicut terrenaz vilitatem ca.xiij. S
Locauit vineam colonis morali: vide ca.xx. D
Loculus ꝛ ferertũ ideo ꝛ fcor mystice. ca.vij. S
Lod'os dñs habuit: ꝛ puisozes expẽsaz. ca.xij. J
Locus dať medico qn: vide in ꝓfatiõe E
Locus ab autozitate in alijs scientijs est minime firmitatis: in theologia habet maximã firmita tem: et quõ est a reuelatõe scilꝑs: Vide in ꝓfa: Locus pascue pastoꝝ manifestantiũ (tione. D chꝛi natiuitatem. ca.ij. R
Locus lucerne dei cõgruus ca.viij. D
Locus q̃tis secus pedes dñi est. ca.r. R.2
Loco magno tres cõperũt ꝓfectates ca.xj. M.2
Locus dei ꝛ cor immobile. Jbidem
Loca alta ꝛ ꝑfabilia ꝛ plana sunt sana ꝑm natuſ ram: vide moralizationem ca.xj. M.2
Locus est venter ꝛgis oñdit ca.xj. S.2
Locũ plantationis eundem volunt habere vitꝭ et vinea ca.xiij. E
Loca alta concupiscere innatum est hominiby viſ libus. ca.xiij. E
Locus in quem dominum recipere debemus q̃

vnitus esse debeat ca.xvij.M
Locus ꝛ ꝓs facūt ad autoritatis firmitatē.xx.N
Locus caluarie dicebat̄ a cōtento. ca.xxiij.J
Loc⁹ in q̄ crucifixerunt dñm q̄d significabat.tbi6
Locutio iudeoꝝ pua magnus notat despectū.ca.
Locutio ꝑdens dolorē solet refrigerū ꝑ; (iij.O
stare laboratibꝰ ca.x.U.2
Locutio hec facta ē ꝑ apostolos hoc est nuncios.
Locutra q̄d sit Maria:cur;ꝛ vbi;ꝛ q̄; (ca.xj.K.5
re in nuptijs:vide ca.j.X.2
Locuta q̄nū sit Maria: quando sit locuta libet aduertere. Jbidem
Locuta est Maria nunq̄ absq; cā Jbidem
Locut⁹ est de⁹ ꝑ seipm:ꝑ angelos:ꝑ ora oim ꝓphe tarum ca.j.O.5
Loquendi grām būt q̄dā:non vba grē ca.iij.O
Loq̄ndū est vrbanis boibꝰ de ciuilib⁹ ꝛ virtute. et castellanis de cultura. ca.viij.B
Loquit deus dupl'r. scz fm sniam vboꝝ sumens causam locutionis et opere nostro. Scōo ex cō silio suo qō est ꝑdestinato inmobilis ca.j.F.4
Loquit recte q̄:vide ca.vij.J
Loquit christus ad turbas quia paruuli ꝛ popu; lares audiuerunt ca.xj.O.2
Loquit ad modū paleſtine cum dicat:ꝑdicabit⁹ in tectis ca.xij.L
Loq̄ nō audebant Judei manifeste grē ca.xix.G
Loq̄bant ore fm Lucā. fm Matheū corde.ca.
Lorth essi iust⁹ inter sodomitas fuerit:nō (xx.G
tñ aliq̄d docuit:nulla fecit ca.x.N
Lotio renū debet esse a tribo. ca.v.E
Lotio pedū būile est obsequiū ca.vij.P
Lucas cōmēdat̄ a ꝑseuerantia ꝛ obūt plenus dieꝝ rum. Jn pfatiōe.L
Lucas describit sibi facē vitulū siue bouis. Jn p; logo B
Lucas est bos. et quomō ostendit fortitudinē sui intellectus.et quō fortis fuit in comꝓhendendo sacramenta Jn plogo.B
Lucas est bos mugiēs ore septē boum Jbidem
Luce euangeliū ō: Pauli Jn pfatiōe.D
Lucas scpsit euāgeliū in Achaie pnib⁹ ibidem
Lucas grē primo voluit manifestū fieri euangeliū Judeo ꝛ Greco. Jn pfatiōe.E
Lucas scribit Theophilo euāgeliū:et grē Jbidē
Lucas in pemio q̄nq; facit Jn pfatiōe.M
Lucas fecit sicut bonus tabellio ca.ij.B
Lucas rōnis scriptura puidit ca.iij.G
Lucas seruat hunc ordinem vt se ꝓbat virtulum in dei anialib⁹. ca.v.B
Lucas videt diuersa dicere dicē; Joānis de panib⁹ emēdis: vide ca.ix.P
Lucas tacet de terremotu:scissura petraꝝ:ꝛ aper; tura sepulcroꝝ. ca.xxiij.R
Lucas omittit qō Joannes plen⁹ ponit de aplis eunūtio ad sepulcrū ca.xxiij.F
Lucas autor libri fuit discipulus q̄ cum Cleopha transiuit in Emaus. eodem.G
Lucas fuit soc⁹ Cleopheditit cōmuniter opinio. (eodem.J
Lucas transiit appiniones refurre; ctionis grē ca.xxiij.Z
Lucerna ō: Joannes ca.j.K
Lucerna ō: intentio pura in predicando. etiam est fulgor honeste cōuersatiōis ca.viij.N
Lucerna triplex:prelat⁹: sermo parabolic⁹: sermo sonans creat⁹. ca.viij.N
Lucerna quō chr̄s. quō Joannes Jbidē
Lucerne septē stant super vnum candelabrū in tē plo dñi Jbidē
Lucerna ecclīastice recentudinis:parabolice siccitudinis:vocalis vbi recte intentiōis:lucide cōuersationis quō accēdi debeat:vide ca.viij.N
Lucernā offuscantia ponit duo. eodem.O
Lucernā accendere quid sit:vide ca.xj.L.2
Lucerna quia est:cōcaua est:flāma lucente ꝛ ardē te ꝓfecta est: vide moralizationē ca.xj.L.5
Lucerna q̄dam est ꝑdicationis:q̄dam directe intē tionis:q̄dā honeste cōuersatiōis. ca.xij.P
Lucerne lumen lychnⁱ q̄d sint.ꝛ quō lucerna hec necessaria est ꝑdicatori. vide Jbidem.
Lucerna debet esse incēsa isto triplici igne.ca.xij.Z
Lucerne q̄ sint in manib⁹ Jbidem
Lucernam accendit mulier id est sapia dei mulier ecclesie ca.xv.D
Lucernā oportet accēdere ad drachmā q̄rēdā.tbi6
Lucifer ō: aliq̄ ꝓpter statū p̄cedentes: aliq̄ ꝓpter euentum ca.viij.D
Lucaferi casus ꝓfūdior fuit q̄re:vide ca.xij.M.2
Lucrari voluit iste ī dicto chr̄i ꝛ ñ ꝑdere.ca.xij.D
Lucra terrena videre est auaro dulce. ca.xiij.R
Lucris mundi dediti sunt ad intima spiritus non ꝓ tingit. ca.xv.S
Lucꝝ seruoꝝ vt ad dñm referat iustū ē ca.xix.R
Lucrum animaꝝ quantum dñs amet in hoc pa; ter ca.xix.Z
Lucrum q̄uis dñs querat:tamen quidam nō cu rant scire q̄d debeant. ca.xix.S
Luctus erit de absentia omnis gaudij ꝛ de ꝑsen; tia oīs tristicie. ca.v;.P
Ludunt ibi libere dei pecudes. ca.xv.D
Ludus liberalis:ludus vilis:ludus turpis ꝛ no ciuus. ca.vij.O
Ludos fugiens ꝛ societates vanoꝝ factus est sic passer solitarius ca.xij.Z
Lumbi sunt instrumēta ꝛ loca carnaliū passionū et cōcupiscentiaꝝ. ca.xij.S
Lumbi q uasi in inferno sunt respectu luminū cele stium. Jbidem
Lūbi sunt receptacula venereoꝝ. ca.eodem.Z
Lūbi sunt loca corruptionū ꝛ infectionū serpenti; naꝝ:et ḡnta eoꝝ sit ꝓcupia:vide ca.xij.Z
Lūbi mentis ꝛ lūbi corꝑis q̄ sint.et q̄ruplices mēn tis. Jbidem
Lūbi sunt q̄druplr nostri. ca.xij.U
Lumbi p̄cingunk ser modis ca.xij.X
Lumbi p̄cingunk cum ad exēplū chr̄i carnalis cō cupiscentia frenak. ca.xxiij.B
Lumen mundi est Maria ca.j.D.5
Lumen fcat filium dei. ca.ij.E.2
Lumen studij duplex ca.viij.J
Lumina rōnis decem. Jbidem
Lumen ō: aliquādo caligo non quia in se sit calig inosum ca.ix.O.2
Lumē illis recipiūt gnuli intellectū captiuātes.x.X

# Registr Postille Alberti magni


Lumē de lumine est dns. ca.r.y
Lumē venustat. lumen dissoluens penetrat. ca.r.
Lumē videt dupliciter in scier diffusum in (O.2.
rebus. ca.rj.L.3
Lumen in hac lucerna est fides z scientia scriptu⁹
rarum ca.rj.D.3
Luminaria duo magna fecit dē Maria vginez
et Maria magdalenā ca.vij.Z
Lūinaria hec tenebrosiora iā facta sunt q̄z alia.ca.
Luna hanc virtutem habet in suo lu⁹ (rrj.M
mine ca.ir.R.2
Luna hoc est laicoꝝ cōgregatio eclipsim patit.ca.
Luna obscurauit solē in passione dni p⁹ (rrj.M
ter nature cursum: vide quō ca.xxiij.O
Lupinos mores induerunt sic pastores Epi z p⁹
lati. ca.r.H
Lupi ꝓpriates ponunt: z vide diligēter ca.r.H
Lupi moraliter loq̄ndo sunt tyranni z psecutores
declarat ibidem
Lupor speciale genus quod dns in euāgelio p⁹
dicit. Ibidem
Lusuus est incontinens. ca.j.Z.2
Lutū sic est i manu figuli: sic nos i mānu.ca.j.F.4
Luxuria peior est pcena. ca.rv.M
Lux⁹ seculi non restringit nisi discipline seuerit⁹
carni adhibeat ca.xij.X

Magistrū nomiat quē deum z patrē z dnm
m vocare debuerat ca.vij.2
Magistri in diuinis sunt vide q̄.ca.viij.R
Magister dr: nō dn: vel rex: ḡre ca.xij.D
Magistr⁹ ille errorꝝ legē nō intellexit ca.xiij.L
Magister benign⁹ dns ingrat⁹ referēs suas illu⁹
minationes. ca.rv.E
Magistrat⁹ vocant duces exercitus fm Chryso⁹
stomum ca.xrij.D
Magistrat⁹ z sacerdotes templi adhuc exeūt com
prehendere Jesum ca.xrij.F.2
Magnalia dni oīo nūciāda sunt ca.vij.H.2
Magnanimitas ē ampliturdo q̄dā animi: digni⁹
tatē suam recognoscēs ca.j.M
Magnificādus est dns vtra q̄z lingua exprime⁹
re potest. ca.j.I.3
Magnificat exponit ca.j.I.3.z sic consequēter.
Magnificat dns q̄nq; modis: vide de illis ca.j.
Magnificentia est magnor: z in magnis li⁹ (.3
beralitas. ca.rj.B.2
Magnificētie tante competit vt omnis qui petit
accipiat ca.rj.D.2
Magnitudo xtutis est triplex ca.j.M
Magnitudini anie tria sunt opposita. ca.j.M
Magnus est Jesus in ser ca.j.P.2
Magna in quātitate gratie quatruor perficit in
Maria. ca.j.M.3
Magnor: fast⁹ tal⁹ est q̄ mala licērer facere volūt
et argui de malo dedignant ca.rj.I.3
Magor: aduentū cū alijs Lucas omittit. q̄a ab
alijs esse scripta cognouit ca.ij.Z
Maior est Joannes scientia z merito z dignitate
inspiratiōis: enūciatiōis ꝓphetice. ca.vij.O
Maiores sunt minoribꝰ in exemplū obedientie et
fidei ca.viij.I.2
Maior est in regno celorum qui in oculis suis mi
Malchus vocabat⁹ ille cui pe⁹ (nor.ca.xrij.I
tr⁹ ampurauit auriculā ca.xxij.E.2
Maledictiones ḡtuor ponit Lucas breuiter q̄s
tuor pīssis directe opponens. ca.vj.M
Maledictiōis nidentū hec tria exempla codē.P
Maledictiōis cāz subiūgit hypocrisim.ca.rj.D.3
Malicia phariseor: tanta fuit z tot modis tē.ca.
Malicia secūda fūdi triplex.ca.viij.D (vij.P
Maligni hoies erultāt in pfectu malor: z destru
ctione bonor: ca.rix.I
Malus bō multa bona opa pōt facere.ca.vj.E.2
Malor: societas q̄ sit causa sepe discrimis bono
rū:in hoc notat. ca.viij.V
Malor: exclusio notat cum dicit: nō permisit tē.
Mali non scribunt in isto libro:pul (codē.V.2
cram rōnem vide ḡre ca.r.I
Mali semper diuisi sunt z nihil habent vere vni⁹
onis ca.rj.I.2
Mala oīa pūt in cū quez dns ejcit a facie sua.ca.
Mali bonos cōspicient in gloria añ re⁹ (xiij.I
surrectōez iudicij qō credibile ē ḡre.ca.rv.V
Mali bonos post iudicium in gria videre nō po⁹
terunt Ibidem
Malus est q̄ q̄rit q̄ sua sunt. ca.rix.I
Mali sacerdotes z alij mali qñ cōicant huic sacra
mēto:tunc man⁹ tradent⁹ est in mēla. ca.xxij.S
Dāmon dr: possessor diuitiar⁹ vl domō.ca.rv.F
Dāmon sibi seruire vult colligēdo codē.I
Dāmonis seruitū est in exercitio vicior. Ibidē
Dāmō vult mistr⁹ suis erui oculos detros.ibidē
Dāmona syra lingua vocat diuine ca.rv.F
Dāmone iniquitat⁹ dicunt nō q̄ sp ex iniq; cōn
gregat: sunt ca.rv.F
Dādatū et ꝑceptū cōuenit: z dūt ca.j.D
Dādatū dilectiōis pulcerrime z cōpēdiosissime
exponit: nota diligenter ca.r.E.2
Mandata nouit omnis homo vsum rationis ha⁹
bens ca.rviij.M
Mandata non cnūerat oīa dns interroganti sibi
vide quare Ibidem
Mandata que consilitur in opere ordinat ad du⁹
as partes iusticie Ibidē
Mandata ordinat dns ibi fm q̄ sūt maiorib⁹ no
cumenti cōtra primū. Ibidem
Dādatū pīmū ⁊ primū est: Non occides. Ibidē.
Manducare iussit illi dare ad vere vite demōstra
tionem ca.viij.Z.2
Dāducauimus z bibimus coram te videt rāge⁹
re Judeos ca.xiij.V
Dāducāt q̄ difficiles scripturar⁹ pces studio frā⁹
gunt et intellecta ꝙcorporant Ibidem
Manducare est ad intellectū. Epulari ad iucūm
diratem. ca.rv.R
Dāducauit christus post resurrectionē hac mā⁹
ducatione ca.xxiij.X
Manducatio duplex est: z vtrāq; veritatis natu⁹
re demonstratiua
Manendū est apud vnū hospitē ꝑcipit cū dīxer
inde ne exeatis ca.ir.H
Manst⁹ Maria cum Helisabet propter quatru
or causas ca.j.S.3

Manere iubeñ apostoli ideo. ca.r.K
Manere oportet dñm cripl'r ca.xix.H
Manicheo heresis occasionē errorīs accipiūt. ca.
Manicheus cōfutat p hoc duplici (vj.E.2
ter fm duas expositiōes ca.ix.I
Manicheo cōfutat qui dixit tē. ca.viij.I
Manifestādo natiuitatē q̄nq; ōr. c.ij.K
Mānifestat natiuitas chīi testimō idoneis. ca.ij.K
Mansuetudo maxie plat cōuenit. ca.ij.B.2
Mansuetī sunt agni ex natura ca.r.F
Manubem interpat ꝓsolās:r fecat chīm. ca.xxj.I
Manus illi⁹ tornatiles aureę plene hyacinthis
Cantico p.v.exponit ca.j.K.5
Mās diaboloꝝ cōposite ex q̄nq; digit' ca.j.D.4
Manus impositio duo facit. ca.iiij.2
Manus aplice opantes in fractione per mysteri⁹
um beu deitatīs hodie. ca.ix.U
Man⁹ est intellect⁹ organū:est significat op⁹ rō⁹
nabile.et est distinctum digitis organum orga⁹
norum ca.xij.Z
Man⁹ eius tornatiles aureę tē.exponit Ibidem.
Manū imposuit chīs mulieri infirme ḡre.xiij.K
Man⁹ eius tornatiles exponit de chīo ca.xxj.D
Manus saluatoris cognoscāt in istis ꝑpriet⁹
tatibus. ca.xxiij.S
Marcus describit in facie euangelīj sui faciem le
ontis In plogo.B
Mare eneū hostia chīi est In plogo.B
Maria habet quattuor interpationes et conue⁹
nientes:patet ca.j.D.2
Maria est mulier amicta sole et luna sub pedib⁹
quomō ibidē
Marie ex prudentia lucēt tres stellę:ex tēperantia
tres:ex fortitudine tres:ex iustitia tres tē. ibidē.
Maria reddidit oīb⁹ debita. Ibidē
Marie de amaritudine vide ibidē.
Maria peruit oīnis secretū Ibidem
Maria fuit in cōclaui:angelo salutante:vt adhuc
demōstrat spec⁹ in monte. Ibidem
Maria canalis est traducens ad nos fluenta gra
tiarum. ca.j.E.2
Maria in cōclaui sine vt fit cōclaue ꝓbi ibidem
Maria libidinem nunq̄ habuit Ibidē
Maria fecit p piscellā scripta i q̄ Moyses tē.ibidē
Marie venter significat per vas p quod mireba
tur manna Ibidem
Maria fecit p templū orientale Ibidē
Maria plena gra:deboc vide ca.j.F.2
Maria habuit fidē:spem:charitatē in sūmo. ibidē
Maria habuit donū brīuitatīs et fructꝰ spūs.ibidē
Maria plena gra dignitatī:vide diligēt ca.j.H.2
Maria bñdicit discretiue et signanter ca.j.I.2
Maria cipauit optimū in honore et fecunditā
te mulieꝝ.et quomō sit castellū.et quomō opti
mā ptem elegit:vide Ibidem
Marie audiēti salutationē tres ꝓtutes. ca.j.K.2
Maria ꝓbat se esse stellā stirpis Dauid ibidē
Marie turbatio in annūciatione fuit alia q̄ Za⁹
charie vel Danielis ibidē
Maria turbata ē in fmone:nō de fmone. ca.j.L.2
Maria quā sc̄ientēdo: filiū dauid se cē ꝓbat.ibidē
Maria inuenit duodecimā. ca.j.M.2
Maria cum sua copulāta substantia cōcepit vir⁹
turem spūssancti. ibidem
Maria est vera mater:q̄ deus de sua substantia
factꝰ est homo. ca.j.N.2
Maria genuit chīm sicut terra florem. ibidē
Maria nisi q̄tuor diuersitatibꝰ ꝓpriꝰ locuta ē
Et qđ cū eis locuta sit:vide ca.j.X.2
Maria inuenit septies locuta fuisse Ibidem
Maria ḡre q̄ fuit angelo Quō fiet istud. ca.j.P.2
Maria ḡrēs ostendit q̄ nemo in talibꝰ cor de suo
confidere debet. ca.j.Z.2
Maria habuit puritatē ꝓpositi et firmitatē et dis⁹
cretionem consilij. Ibidē
Maria dixit: fiat mihi.nō:fiet ca.j.D.5
Maria ōr Fiat mihi.non:ad me ibidē
Maria duobꝰ modis exarrepit. ca.j.E.3
Maria vas ammirabile:vas solidū Ibidē
Maria festinauit ꝑpter tria. ca.j.E.5
Maria ḡre in mulieribꝰ bñdicta ca.j.H.5
Maria maxime brā. ca.j.D.5
Maria mansit cum Helisabet ꝓpter quattuꝰ
or causas. ca.j.S.3
Maria est oīs decor eccl'ie ca.ij.I
Maria signata est Exo.xvj. vbi dicit Sume vas
vnum puulum ca.ij.U
Maria stratum ecclesie signat ca.ij.Z
Maria eroluit genie⁹ cum vsura q̄s detinuit na⁹
ture paritura ca.ij.D.2
Maria colo et ꝓsilio manuū victū q̄rēs. ca.iiij.O
Maria magda. fuit illa peccatrix fm Gregoriū et
Bedam. ca.vij.E
Maria magō. fuit virgo et non illa peccatrix fm
Chrys. et Origenē Ibidem
Maria amaꝝ mare vel amaritudo interptat. ca.
Maria ꝓma deuouit deo celibatū.p.I.2 (viij.D
Maria ego quō inuenit duodecimaꝫ: vide
diligenter ca.p.I.2
Maria est ciuitas in qua omnis ciuilitas celest⁹
habitabit ca.r.M.2
Maria ē horꝰ in q̄ oīs boni oriē fructꝰ.ca.r.N.2
Maria ē vnica hec mulier q̄ fecat cōfusionē in do
mo Nabuchodonosor. ca.p.N.2
Maria emolluit herū et a duricia flexit ad mitia.
Maria ōr martha. qz multos chorōs (ca.r.O
ꝓginum sua emulatione ad celibem vitam ꝓ⁹
vocauit. Ibidem
Maria nec fm historiā est magdalena dē q̄ ōr tē.
Maria hec vestigium et suspensionē dī (ca.r.O
uine contēplatiōis fecat:q̄ plenissime fit in cor
de brē Marie ꝓginis. Ibidem
Maria amaꝝ mare et illūminatrix interptat ibidē
Maria noie vocat hoc ꝑpter q̄tuor cās. Ibidē
Mariem officio duo fuit.sc̄s ꝺes et ꝓbi audiēs. ca.
Maria ꝓe omnibꝰ patulū auditū baꝫ (r.K.2
buit ad audiendū Ibidem
Maria conseruabat oīa verba ꝓferēs ea in corde
suo q̄ postea apl'os et discipl'os docuit. ca.r.I.2
Maria q̄lis stat pancra ad laborādū.p oīb⁹. ca.r.
Maria felix que tacet ad q̄relas so⁹ (U.2
rozis ca.p.X.2
Maria optimā ptē elegit.ꝟ ꝓbū ita ꝓcuit brē vir
ginī q̄ nulli ca.r.p.2

# Regisꝛ Postille Alberti magni

Maria habet consortiū cū rege nostro in ꝑpatoria maiestate: pbat ex scripturis Jbidē
Maria electa vt sol: terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Jbidem
Maria quō hꝫ coronā duodecim stellaꝝ. Z.2.
Maria p angel' coronata refulsit i ꝓpa. ca.ij. R.2
Maria est hort' cōsit' arboribꝫ fructū quē ingressus rex Aluer' tē. ca.xvj. U.2
Maria magda. Jacobi t Salome tali odore aḋ tracte sunt. ca.xvij. Z
Maria magō. ꝓmo noiat' ḡre. ca.xxiij. F
Maria magō. peccatrix fuerat: p hoc spem peccatoribꝫ dabat. ca.xxiij. P
Marie magō. ꝓmo apparuit chr̄s post resurrectionē ꝑter ḡtuor ca.xxiij. P
Marsupijs implēdis q̄ student p̄bū dei nō pure annūciant. ca.x. M
Martha ꝓuocās vel irritās interꝑtat. sed sermones syro dñā interꝑtat ca.x. O.2
Martha dñs a ꝑfluuio sanguis curauit x. O.2
Martha ꝓuocās interꝑtatur. et hoc est nomē cōgruum actiue vite. ca.x. L.2
Martha stetit lassa q̄ in tot misterijs pagēdis nō suffecit. ca.x. U.2
Martha q̄ nō sedit sed stetit: cōmēdabile valde ē
Martha martha in gemiat' nomē in signū firme recordatiōis nois ei⁹. (Jbidē ca.x. L.2
Martin⁹ in uict⁹ ab ozone spm̄ non relaxabat. ca.
Martyrē cā facit: nō pena. ca.xvij. U. (rviij. B
Masticat' t masticari debet sacr̄m eucharistie. ca.
Matrē Joānis cōmēdat Lucas. ca.j. L (xij. S
Matrē chr̄i nestorini et eutichiani vocare noluerūt theotocos ꝛ christotocos, ꝙt̄ hāc cās. ca.j. Z.2
Matri nr̄e honorē hēbim⁹ oīo diebꝫ vite nr̄e. ca.
Matrē puelle assumit q̄ ecclie suffragium significat. (i. B.3 ca.viij. U.2
Mater Jacobi an fuerit maioris vl̄ minoris duc
Materia de q̄ scribit Lucas ē (bitat. ca.xxiij. F res sacramenti plena. Jn ꝓfatiōe. D
Materia ꝓma ōr mūdus ca. viij. R
Materia ꝓpria sacri corꝑis chr̄i est ostia. ca.xxj. J
Materia cōrentionis apl̄oꝝ hec ca.xxj. Z
Matthē depingit sibi facīe bois Jn ꝓlogo. B
Matthē cū aliꝭ apl̄is post ascēsum in mōte eleccius est ca.v. U
Matthē post electionē nō fecit iesu zuiuiū. ibidē
Matthē p familiaritatē fact' ē discipul⁹: de post
Matheus bn omius fuit. ibidem. (apl̄us
Matheū noiant aliꝭ duo euāgeliste Leui io. ca.
Matthei de vocatiōe q̄dā glosa q̄ ē valde (v. U dubia: ꝛ ōr ē Ambrosij: vid quō arguit ꝛ soluit
Matthē additus interꝑtat ḡre ca.vj. D
Matthē ꝛ Bartholome⁹ erāt nobiles ꝛ diuites
Matthias ꝑter eminentē iusticiā in (ca.xvij. F stus noiabat. Jn ꝓfatiōe P
Matthiā chr̄s ꝑeulit illi q̄ fil⁹ fuit matertere. ibiḋ
Matrimoniū aliq̄n est in officiū ciuile: ꝛ aliq̄n in sacramentū ca.j. E
Matrone due nobiles cōdixerūt intra se q̄ filios suos comederē. ca.xij. F
Maria bona fecit de⁹ Marie p seipm. ca.j. M.5
Mechari facīūt pharisei boies ca.xvj. Z
Mechia adulterū est q̄ tenet secūdū locū in nocumento ꝓximi. ca.xviij. M
Medi: mēsurantes: interꝑtat ꝛ significat miscētia plenos ca.x. J.2
Mediator ē talē qualis chr̄s est se non habere deū plantit Job ca.xxiij. Q
Medicina mali peccatorum nō est nisi a summo bono ca.xij. X
Medicinalia vasa fūt sacramēta q̄bꝫ tē. ca.iij. P
Medic⁹ ꝑfectior est inter alios Jn ꝓfatiōe. L
Medicus ōr Lucas ḡre Jbidē
Medico dicenti herbas esse venenosas q̄s comedit: ꝛ salubres quas nullo modo gustat nemo credit. Jn ꝓfatione. J
Medice cura teipm obiecerunt ca.iij. P
Medici ꝺcant carnales cōsolatores sicut fornicatores ꝛ gulosos ca.viij. M.2
Medic⁹ nostra⁹ infirmitatū vt nobis apropinq̄ret topotuit c.v ij. Z.2
Medici aniar⁹ ḡras sanitatū ꝓficūt in merc. ix. L.
Medic⁹ est iste de q̄ ōr ca.xiij. L
Medico q̄ non ostendit vulnera curari non valet
Medit andū esse sapiēter docet du (ca.xvij. M plex similitudo: nota ca.xiij. B.2
Meditatiōe p̄ngim⁹ lumbos ca.xj. X
Medtū ꝓtus⁹ sp attigit dñs Jesus ambulās inꝑatores hui⁹ vite ca. xxiij. Q
Mel nullū colligit ab hac arbore ca.xvij. E
Mel naturalr̄ de sublimi venit ca.xxiij. U
Melius reputat q̄libet op⁹ q̄ occupat. ca.x. U.2
Memorie vt apl̄i miraculū facti cōmēdarēt ann monet: cām addens ca.ix. D.2
Memoria passionis dñi est sacramentum eucharistie ca.xvj. O
Memoriale dñi ab eunt⁹ est sacramentū eucharistie in desiderio cōseqūndi ca.xxj. O
Mendacij ꝓbidē cum ōr: Non falsum testimonium dices. ca.xviij. M
Mendacij triby modis fit ꝑm Aug. Jbidem
Mendacij hoc nocet quibus: vide Jbidem
Mendicantiū hoz defensor est dñs. ca.xviij. ꝑ
Mendicitatē hāc dñs i Lazaro cē voluit xvj. O
Mēdicitas ꝓprie cōperit ceco ḡre. ca.xviij. ꝑ
Mendicus est q̄ circuit p oītū omni auxilio destitutus ca.xvj. O
Mēdic⁹ cōponit a manu ꝛ dico: vide ḡre ca.viij. ꝑ
Mens est q̄ rep. rōnes ꝛ veritates mēturat. et q̄ sana sit; vide ca.viij. M.2
Mens hūana ex visa bīeudie q̄liter elicit ad manendū in ea tangit. ca.ix. M.2
Mens a meriēdo dicta est ca.x. L.2
Mēte ex rota ñ ponit Deuteronomi⁹ diligēdū de
Mente ꝛ viriby ponit Lucas de⁹ (um. Jbidē um diligēdū. Matthe⁹ trīm mente: ḡre ibidē
Mens a meriendo dicta rō intelligit. codē. D.2
Mens viret: floret: frondet q̄bꝫ vide ca.xij. A.2
Mer⁹ securitas ñ est nisi p charitatē ca.xiij. M
Mensa eucharistie: scripture ꝛ elemosyne in hoc cenaculo ca.xix. L
Mēsa ad quā pecunia dñi ē. ca .xix. ꝑ
Mensa plena ꝛ ornata dicit exhibitio deliciis ad fruendū. xxij. X

Menses quidē Helisabet se occultabat fuerunt: vide qui ca.j.X
Mensura bona: conferta: coagitata: superfluens que dicat: vide ca.vj.B.2
Mensure iste necessarie sunt ordini charitat. ca.x
Mensuram pinguem in viis sapiēs (D 2 tia ponit omnibꝫ. ca.xiij.Z
Mēk hypocrita dicēs se nō esse raptorē. xviij.B
Mensk seruꝰ accusans dñm. et ꝫ oñdit. ca.xx.p
Mentiri erat pharisēis 2 scribis p nihilo etiam in doctrina piratis ca.xx.E
Mercank regnū celoꝝ q̄ in pñti 2c. ca.xvj.Z
Mercenarij multi in celo ca.x.D
Mercenariꝰ quō dicatur q̄ stipēdio pōēde multa bona facit: vide ca.xv.M
Merces ōr q̄si meritī es. ca.x.K
Mercede sua quam ope 2 labore suo; fecit dignꝰ est operarius. Ibidem
Mercedes aꝰerāt sentificate dñō: nota bñ ca.xx.J
Merek multa cōmunio sanctoꝝ. ca.ix.O.2
Meruit chīs sibi 2 suis tria: et per tria: vide diligenter. ca.xxiij.E
Meruit sibi christus gliam corpis. ca.xxiiij.M
Meretrix 2 scortū differūt ca.iij.M
Meretrix carnalis ōr herodias. Ibidem
Meretrix ista est delectabile sensus. ca.xiij.Z
Meritoꝝ nullus est motus nisi charitate informatus. ca.x.L.2
Meritū hoc remunerans in iubilo cordis ecclesiast Euge serue. ca.x.E
Meritū duo habet in se rōne q̄rꝫ ei debentur duo vnum a deo: aliud a primo. ca.x.K
Meriti et reuerencie maioris est bene suscipe nūcium q̄ dñm. ca.x.P
Meritum totum in faciendo consistit 2 patꝫ in dicendo vl docēdo nisi pīū gaꝰ 2 opꝰ. ca.x.B.2
Meritō obedientie sanati sunt lepr̄osi. ca.xvij.M
Messiam in lege p̄missum dixerunt scribe puruꝫ hominē ca.xx.O
Messiā nō esse tm̄ hoiem, pbat chīs Ibidem
Messias 2 chīs q̄ se esse dixerunt: vide ca.xxj.D
Messis q̄dē multa nō in agro vno ca.x.D
Messis dñi est: vide ca.x.E
Metaphorice locutōes nō sūt extēdēde. ca.x.U
Metonomia est cū dicitur: quēadmodū autis nidum suum ca.xiij.2
Metonomia est cū dicit: gaudiū ē in cel. ca.xv.F
Micas ser ōberet ad miꝰ dare pauplbꝫ. ca.xvj.K
Micant q̄ntꝫ de celo visibili in ntitate chīi. ij.Z
Michol interp̄etat aq̄ ex oīb 2 significat p̄cupiscētijs deditos ca.xxiij.I
Militeꝝ erāt q̄ ad ōfensionē reipublice 2c. ij.K
Milites rhomani quō iudeos gladijs pfoderūt. ca.xxj.K
Milites crucifigentes chīm fuerūt q̄t tuor. et q̄sq; accepit vnā vestē ca.xxiij.Z
Minimꝰ in regno celorū maior est Joanne: vide quō intelligit. ca.vij.O
Minimū vocat̄ tpale ca.xvj.B
Minister formā dñi assumēs infidelis est in doīnū ca.j.Q
Minister malus ecclesie p̄ sacramenta generat filios ecclesie ca.j.Z.2
Minister hereticus generat filios ecclesie dū intēdit facere quod ecclesia facit. Ibidē
Minister opaꝝ vt instrumentū. Jesus aūt est a q̄ erit virtus ca.viij.O.2
Mistroꝝ triplex opatio reḡrit ad defunctū susc̄ipiendum spūalr ca.viij.U.2
Minister donꝰ si exigeret vt dicunt manichei heretici: intolerabilis erroꝝ generaret inter fideles.
Ministri ecclesiastici magnoꝝ viroꝝ errores (ca.ix.B.5 quere cōsueuerunt ca.xvj.B
Ministri fama hec optima apud tyrannos nostri temporis. Ibidē
Ministroꝝ dei bona debent esse libera a telonēis
Misteriū in populū dei nō debet ac (ca.xx.B cipe q̄ non est discipulus chīi ca.ix.U
Minui oportuit Joannē quō intelligit ca.j.P
Minuta exponit adiectiue 2 substantiue: et dicit ea minuta duo ca.xxj.B
Minutū nouissimū est venīale vel originale peccatum. ca.xij.I.2
Mirabilia tria oībus mīr̄ mirabiliora: pater virgo: creator eternus 2 ima summis p vnionē indissolubilē sociank. ca.xj.Q.2
Mirabilꝰ oīb est q̄ simplices et illuerati secreta nouerunt diuinoꝝ. ca.xj.D
Miraculum filij dei miraculo matris in ḡtū possibile est assimilat ca.j.B.2
Miraculū de aqua in vinū factū fuit die q̄ baptizatus reuoluto anno. ca.iij.M
Miraculi ad pfectionē faciēda ex parte christi tāgit ter ca.viij.F
Miraculū illud q̄ntū sit; diligēter vide; ca.viij.D
Miraculi ad pfectiōem ponunt tria ca.viij.I
Miraculi huius de essentia sunt quatuoꝝ 2 tangunt Ibidem
Miraculū hoc cōsequentia tāgit tria. ca.viij.P
Miraculū qđ semel dñs in ista muliere pfecit caualiter: spūaliter quotidie impler in fidelibꝫ: ca.
Miraculi pfectio in suscitatiōe pueli (eodē. D.2 le describit in tribꝫ. ca.viij.P.2
Miracula dei et opa cum sint p̄dicanda quare p̄cepit quando suscitauit filiā mortuā ne eam dicerent. ca.viij.Z.2
Miraculi de q̄ntꝫ pantibꝫ tāgit oportunitatē loci 2 tangunt tria ca.ix.O
Miraculū hoc est q̄s pauci aduertūt ca.ix.U
Miraculi huiꝰ tāgit cōmēdationē a tribꝫ. ca.ix.I
Miraculū in opus nature sīti conuertere nituntr.
Miraculū q̄uis ñ oēs scti faciant. hoc (ca.ix.I tñ fit i oībꝫ q̄ pusilli 2 pauper diabolū vicūt. ca.
Miraculū ad fidē 2 laudē iactaut. xviij.2. (ij D
Mirandū est de dño quō indefesse sp̄ fecit et opatus est salutē nostrā ca.ix.I
Mirari est fm cogitationē in cognitione huiꝰ faci suspendi ca.viij.P
Mirrha q̄ mortuis adhibet fecit: vide q̄d. xij.Z
Mirū sup oīa mira vt in potentia ad actū remanente actus nunc̄ inesse sicut circa virginem factū est. ca.j.2
Mirū non est cecū accepto oculo videre. ibidem
Mirū nō est si q̄s accipiat pꝰ mortē vitā vt post ea viuat. Ibidē

Mirū est q demoniac⁹ a legione liberatus fact⁹ est euāgelista ca.viij.J.2

Mirū z miserabile est: qō de⁹ tātū reputat: nos p minimo reputare zc. ca.xv.F

Mirū est vt ist⁹ in se cōfidūt ostendit ca.xviij.D

Miserabile est q iam apertos oculos habuit dūces zc. ca.xvj.T

Miserabile valde q dicit: Recepisti bona in vita tua ca.xvj.E

Miserias tres habent cetere mulieres in fcūdita

Miserie cecitat⁹ q maior est oīb⁹ (te.ca.xj.O.2 miserijs debet misericordia ca.xviij.Z

Misc̄ia pauper defendendo pr debet mouere regem ad suscipiendū regnū ca.j.S.2

Misericordia z miseratio differūt ca.j.M.3

Misericordia est plenitudo virtutū ca.iij.V

Misc̄iam deus maxie diligit er in ea summū dilectionis gradū ponit. ca.vj.Z

Misc̄ia sola sacrificiū acceptū: pcā relaxat: iudiciū duz tempat: comes est defunctor. ca.vj.z

Misc̄ie pes q̄nq; hz sue cōpositōis ordines. ca.

Misc̄ia mot⁹ samaritan⁹. ca.x.J.2 (viij.X

Misc̄ie hostiū aliq̄n est clausū: aliq̄n repagulis ꝑpetuis offirmatū ca.xj.?

Misc̄ia facil⁹ inuenit poterit in tpe alio q̄s in vltima egritudine ca.xj.A.2

Misc̄iam in pauper esse meritū electionis docet in hoc ca. ca.xvj.A

Misc̄ia tria habet: vt sc̄s sit ordinata: cōpassiōne sit cordis: et vt sit fm quantitatē facultat⁹.

Misc̄iaz inuocat dines q̄ noluit mi⁹ (ca.xvj.D ferri. ca.xvj.V

Misc̄ia miserabiliū psonarū debet iudices mouere ad taliū defensionē ca.xviij.B

Misericordia debet miserie cedere⁹ q̄ maior est oī miseria ca.xviij.z

Misericordia ꝓtiū est expectabilē esse: patientes: longanimē: pstabilem: z benignū. ca.j.N.5

Misericordes debem⁹ ee decē modis. ca.vj.z

Misericors est pater celestis his modis. Jbidē

Misit illos vt in eis sua autoritas honorare⁹ zc.

Miserūt pncipes sacerdotū z ser⁹ (ca.ix.L be insidiatores. ca.xx.V

Misit Petrum z Joannem vt cenam ꝑpararent quare ca.xxij.E

Missio pma apostolor⁹ hec in qua pmus oportebat ꝓbū pmū offerre filijs israel zc. ca.ix.E

Missionis necessitas tangit ca.x.D

Missio confert autoritatē. ca.xiij.P

Missi nō sunt apli vta lōgissima nec ad cōtradicentes sermoni. ca.ix.F

Missi sunt apli inter terminos Judee z nō lōge.

Missor⁹ pfectū: missor⁹ officiū: missoꝝ (ca.ix.E rū periculū tangit ca.x.E

Missis ad pdicandum euangeliū debet sustēta?

Missurum promittit se spiritū? (nio.ca.xij.P sanctum. ca.xxiij.Z

Mysterium grece latine hr secretū. ca.viij.R

Mystica dicebant cuncta discipuli in Emaus q̄ in cōpositiōe sunt sic fabula ca.xxiij.V

Mittit septuaginta duos chr̄s vt p̄ hunc nūer⁹ significet vide q̄d. ca.x.A

Mittit binos dñs q: sic pcessit in figura: z etiam ꝓpter charitatis duo mandata. ca.x.B

Mittat sal foras p excōicationez z degradatiōem papue si zc. ca.xiij.J.2

Mittit tonens cunct⁹ ꝓberat⁹ ꝙtiens testimonia eius inducunt ca.xx.E

Mittunt ꝓbere vsq; hodie z cōtemnunt. ibidem

Mitra Epor⁹ duo hz cornua vide ꝓpter q̄d. ca.j.

Mitra sūmi pontificis qua coronat ihr̄s (L.4 habet nisi vnū cornu ibidē

Mina pondus est decē drachmar⁹. ca.xix.P

Mina vna dedisse cuilibet: diuersam mī zc. Jbidē

Mina ista donū dei est ca.xix.S

Minas decem ihr̄s dicit. Jbidē

Mina hec minor est q̄ pma ostēdit. ca.xix.U

Mina hec decē drachmas, habet: sc̄s in intellectu: quatuor in affectu ibidem

Mine q̄nq; fm Augustinū sunt intellect⁹ bon⁹ in exercitio quinq; sensuū diffuse. ca.xix.X

Mina quō dicat reposita in sudario ca.xix.Y

Mina auferr q̄ dona q̄ dedit dñs p̄ inertia pdūtur vel minuunt. ca.xix.Z

Mina vna quō dat habens decem, Jbidem

Minas decem ō: ille habuisse q: vnam ex decem drachmis cōpositā ca.xix.z

Moderari debet dispensator: discret⁹ q̄cq̄d est vitra vires zc. ca.xvj.D

Modi⁹ est mēsura aridor⁹ et variat fm vsum diuersar⁹ gentiū ca.xvj.E

Modum doctrine sacre quē debet habere ex parte docentis tangit ca.viij.M

Modus doctrine facilior rudibꝫ hic est.ca.xiij.N

Modus hic cōueniēs est rudibꝫ materialē intelligentiū in diuinis habentibꝫ ca.xv.L

Modis q̄nq; sanguinem chr̄s fudit ad quid vide diligēter ca.xxij.L.2

Modus liberatōis alius fuit possibilis sed nullus nostre miserie sanāde cōueniētior ca.xxiij.P

Moyses mortu⁹ venit ex mortuis. et Helias vivus de vitis ideo ca.ix.J.2

Moyses quō apparuit in transfiguratione cū fuerit in limbo Jbidem

Moyses videbat in ꝓria persona in corpe sibi ab angelis aptato Jbidem

Moyses cōstituit tot duces ꝙt christus misit discipulos ca.x.A

Moyses quō dixit: dele me de libro. ca.j.T

Moyses p fructu mittit z est ꝑm⁹ ser⁹ ca.ix.E

Mola q̄ terunt grana sūt spes z timor ca.xij.R

Mola q̄d significet nota ca.xvij.X

Molere antiq⁹ fuit op⁹ fusle z ăallaꝝ. ca.xvij.X

Molestū ō: q̄s mole est assum. ca.xj.?

Molesta est pertio tripliciter. Jbidem

Mollis est q̄ carnalib⁹ vicijs est emollit⁹. ca.viij.

Monachū esse a correctione solutū est fm (ij.z pliciter falsum. ca.xvij.L

Moner christ⁹ sequētē se remouere a se impedimēta insecutiōis z consecutiōis. ca.ix.A.z

Mons contemplationis in altitudine spūs alcē

Mons cedens sinū fecit z chr̄m in (dic.ca.ij.z se recepit ca.iij.R

Mons dñi est excelsum mistror⁹ eccl̄ie ca.x.S

Mons in quo est situm castellū est eminēcia sanctitatis ꝙginis. ca.r. M.2
Mons de quo dicit littera fuit in via deuenienda hierusalem ca.xix.9
Mons fcat sue pietatis eminentiā. Ibidem
Mons hic vocat oliueti ḡre. ibidē
Monstruosum in moribꝰ ꝙ malus vult esse bone opinionis apud homines. ca.iiij.M
Montana Judee sunt in q̄bus habitāt q̄ fuerūt de sorte Jude. ca.j.9.5
Moralia non sunt legis sed naturalē iusticie.xvj.Z
Moraliter notat dispositio huius infirmi in seruitiis circūstantia: in spē egritudis: in pluritate ḡn sum ptio: et in incurabilitate. ca.viij.M.2
Morbꝰ incurabilis erat fluxus ille ostendit z nota ad cōmendationē miraculi. ca.viij.M.2
Morbo huic Jesus occurrens dicit ḡtuor valde notabilia ca.ix.X.2
Morbꝰ hic habet curā infectionē ꝙ variolas z vesicas: et significat ca.x.B
Moretū q̄s ex vino z moris est confectum valde est inebriantium. ca.xvij.E
Mortales naturalr factū dicunt. ca.xix.D
Moritur robustus et sanus: Job.xxj. moraliza
Morituros nos est certum: sed horā mortis incerta. (ca.xix.Z
ca.xij.M
Moros grece vocat fatuus ca.xix.D
Moris talis nō est nisi q̄dam ca.ix.F.2
Mortis periculum cadit in constantē virum respectu boni ciuilis: sed non ad vitaram vite diminuendam ca.xij.D
Mortē habent tales in desiderio z vitam in patientia ibidē
Mors transitoria est z lucratur vitā eternā z est ostium vite. ca.xij.E
Mortis horam ignorata dñs voluit esse vt ꝙ sibi mus parari. ca.xij.D.2
Mors felix quā dñs dispēsando facit ca.xvj.S
Mortē desiderabūt z mors fugit ab eis. xxiij.V
Mortis penam vnā accipiebāt chīs z latrones: sed nō ex sibi causa ca.xxiij.J
Mors dñi z aīe circumstantie tangunt xxij.Q
Mors vinculis filiꝰ dei detineri nō potuit.xxiij.D
Mortalia quibus homo mortī in peccato facta sunt. ca.xij.V
Mortuoꝝ anime et corporis a morte resurrectio fit In.plogo.B
Mortuos tres dñs suscitasse legit ca.viij.B
Mortui ad suscitationē hec quinq; sufficiunt.ca.
Mortuoꝝ mortuus dicitur iste (viij.U.2
quare ca.ix.V.3
Mortuus fuit perfecte diues ille: quia triplici morte. ca.xvj.Z
Mos boim nullus est lapidus qui gratia aplicā chī nō est conditꝰ. ca.xiij.V.2
Motus angelorum demonstrātur profectibꝰ hominum ca.xix.F
Mulieres fere omnes magnos viros generātes ḡsi dono dei fecūditatē accipiētes ca.j.E
Mulier mollienis vocat z emollita cum ōr: inter natos mulieꝝ. ca.viij.O
Mulier peccatrix ḡre mulier noīat: et quomō habuit tria succedentia seq̄ notāt ca.viij.Z
Mulier talis ḡre in ciuitate ꝑmittebat Ibidem
Mulier peccatrix ꝓparat se in q̄nq; ca.viij.U
Mulier ista peccatrix q̄ fuerit nō est expssum. et iō inter patres inuenitur diuersitates ca.viij.Z
Mulier a molliendo est dicta. ca.viij.z
Mulier in fluxu sanguis tē ab Ambrosio ōr: tus isse Martha soror Lazari. ca.viij.M
Mulier emorroissa a dño curata fecit fieri ad sīlitudinē salua toris imaginem Ibidem
Mulier hec quō recognouit ad se venisse beneficium sanitatis querit ca.viij.P.2
Mulieris curate a fluxu ponit modus cōfitendi ꝑtendens plenam z ꝑfectam humilitatē, z hoc ꝙ quatruor ca.viij.R.2
Mulier dñs drachmas decē est drā ꝙgo ꝓ.L.2
Mulier extollēs vocem de turba cōmendat multipliciter: et ōr fuisse ancilla marthe ca.xj.O.2
Mulier hec quare dixit: supisti. et non: comedisti ca.xj.Y.2
Mulier pregnās plus alio tempore somniat coitum ca.xij.P
Mulier hec huius artis sūma est magistra. et significat p Saram. ca.xij.O
Mulier est ecclesia. ca.xiij.R
Mulieres sepē sunt sepē virtutes. ca.xiiij.M
Mulier sapientia dei dicitur vel ecclesia figure sapientie. ca.xv.B
Mulier id est dei sapientia lucernam accendit: vide de quando ca.xv.D
Mulier ecclesia lucernam accendit: vide qñ. ibidē
Mulier generat sepe filium priori marito similez quare. ca.xx.R
Mulier cum qua coiuit leprosus ēficit cum qui post leprosum Ibidē
Mulieres plures aliquādo vni viro cōcesse sunt
Mulier ꝙ plures haberet viros nunq; (ca.xx.Z
ḡs concessum est. Ibidez
Mulier vna est vnius viri ḡnatuz est de ꝑma institutione matrimonij. Ibidez
Mulieres que secute erant Jesum ꝑmo longe steterunt: sed recedente, turba: ad crucem accesserunt. ca.xxiij.U
Mulieres ille doctrices fuerūt apostolorꝝ z cuāgelistarꝝ. Ibidem
Mulieres devote qualiter sepulcrū domini notauerunt ca.xxiij.Z
Mulieres qualiter apostolis visionem hanc nūciauerunt. ca.xxiij.E
Mulieres describit euangelista per nomina ne vidcak fabula eodem.F
Mulieb̄ris seruus relevabāt per boc ꝙ fuit nūcius vite. ca.xxiij.E
Multiplex est doctrina z intellectꝰ refectio.xxiij.O
Multiplicat panes sic de pauc̄ segetes creat. ca.
Multiplicasse panes ita ꝙ nihil crean/ (ix.X
do addiderit falsum Ibidem
Multiplicationis panū modus ponit cum dicat ego aūe sine meloris tē. ca.ix.X
Multiplicata ē esca ista in tota multitudine ꝙ adiuuonem materie elementoꝝ. ca.ix.X
Multiplicitas vestiū virtuꝝ ca.xvj.Y

Multi fuerunt cum dño q̃ terrenis non renunciauerant. ca.ix.S
Multi crãt inter turbas q̃ sequebant Jesum vt haberent necessaria ab eo Jbidẽ
Multi otio resoluti:ad opandũ pigri; mercenarij indevoti ca.r.D
Mundi factura respectu incarnatiõis nihil fuit. (ca.).B.5
Mundus nos impugnat p̃ q̃tuor: z o;pugnat q̃tuor in nobis. ca.j.E.4
Mundus est ager. ca.viij.F
Mundũ mulierẽ vocat ꝓpheta ornamenta lasci
Mũdi lucris decli⁹ ad intima (uic.ca.viij.H.2
spũs non pringit ca.xv.S
Mundus redimi potuit ℔ mõ z ñ alio. xviij.M
Mũdus nõ dat sic pacẽ:nota ca.xviij.R
Mũdos q̃ se estimãt vtute seculari nõ iustificant nisi in rete Simonis zẽ c.v.M
Mundũ cor splẽdorẽ accipit diuinũ ca.ix.B.2
Muneris largiri describit magnitudinẽ z tangit duo munera. ca.ix.B
Murmur dupler ponit ca.vij.z
Murmur laboratis ad cõpescendũ multum vaz let qñ cõmendat opus laboris z acceptũ esse cõ probatur. ca.x.L.2
Murmur ẽ detractio q̃ in aure suscipit ca.xv.B
Murmur nomẽ est fictũ a sono ca.xix.B
Murmurant pharisei de duob:vide ca.xv.B
Murmurabant oẽs qñ chs intrauit domũ Zachei ca ix.B
Murmuratio in duobus peccans notat ca.vij.z
Murmuratores sunt occulte sub susurrio detrahentes ca.xix.B
Muroz bus castelli circũdatio q̃d sit.ca.r.M.2
Muz z antemurale habet castellum de lapidibꝫ pciosis Jbidem
Musach interpr̃at attractio fratris. ca.xxj.B
Muse mortuoz pdunt suauitatẽ vnguenti ex
Muti debemus esse aliqñ p; (ponit ca.xviij.D cipientes de diuinis ca.j.U

Aboch interpr̃atur prophatia et significat christum ca.xx.F
Naim erat galilee ciuitas solẽnis.ca.vij.E
Nardi de spica vnguenta odorifera facere ꝛsuerunt
Narratio fidelis sine detractiõis accu; (ca.vij.T satione ponit ca.ix.B.5
Narrat Josephꝰ z historia eccl̃astica de q̃dã q̃ filium dei se pdicabat ca.xij.B
Nasci chm tpe Lyrini fuit cõueniens ca.ij.D
Nascit dñs i diuersorio z cenat i diuersorio.xvij.z
Nasus tuꝰ sicut turris Libani Lanc.vij. ponit de btã ℣gine ca.x.M.2
Nasus p odore hz vim discretiuã z fcat xiij.L.2
Nathan ꝛ filiꝰ fuisse fama fris David.i pfatõe.F
Nathan interpr̃at donatꝰ gra z significat.ibidem
Nationũ lingue septuaginta due sunt quibus est pdicandum. ca.x.B
Nationes dicunt gentiliũ diuersitates. ca.xij.R
Nativitates singulares duas habuit chs in vtero z ex vtero ca.j.B.5
Nativitatẽ chi reuelantiũ angelo; descriptio ponitur ca.ij.M
Nativitatẽ chi ꝙ angelus eñ alijs q̃ pastoribꝫ annũciauerit ex hoc intelligit ca.ij.T
Natꝰ est chs in via ꝓter q̃tuor causas. ca.ij.J
Natꝰ est nobis chs q̃re ꝯ; ca.ij.O
Nature nõ dat hoc vt vber arens:nõ infuso semine viri: lac ministret ca.xj.y.2
Natura vulpis describit z moralizat ca.xiij.Z
Nature opibꝫ si suppetat cura adhibeat peccatũ ẽ.
Naturaliter facꝰ est vide q̃.ca.viij.O.2 (ca.xvij.R
Naturaliũ lumẽ sathanas cadẽs ñ amisit.ca.r.R
Naturale bonũ q̃d sit z quõ vulneratũ ca.r.B.2
Naturalibꝫ donis aburẽtes nõ sunt digni nomie
Naues due duas ecclias congre; (ca.xv).M gandas significabãt ca.v.L
Nauis:mare:pisc:q̃d significẽ:mens notat ibi
Naues due innocentie z pnie Jbidem
Nauis hec Noe in qua pauci.i. octo anie saluate sunt. Jbidẽ
Nauis pnie saluat eos q̃ ex innocentia baptismali cadentes passi sunt naufragiũ Jbidẽ
Nauis vsus q̃o sit z quõ sibi ecclia militans sibi sit:vide ca.v.D
Nauis vna est ecclesia ca.v.E
Nauim Simonis nõ alteriꝰ chs ascẽdit q̃re.ca.
Nauis quia vnde sugnatur est via vir; (v.F tutis ca.viij.J.2
Nauicula Petri ñ mergit̃ iz aliqñ piclitet.ca.v.R
Nauicula nactura:vsu:et q̃ntitate passionẽ crucis significat. ca.viij.S
Nazaren flozẽs vel flozidus interpr̃at.ca.xviij.Z
Nazareth interpr̃at flozẽ vel flos ca.j.B.2
Nebulosa est hec curr;. ca.xiij.L.2
Necessarioz sufficiẽtia exhibebat copiose aplis cũ cõtradictũ nõ esset:sed quando eis cõtradicebatur non. ca.ix.F
Necessaria oia adiũgent etiam nõ parenti si hoc reginum peteretur ca.xij.Q
Necessitas cogens Lucam ad scribendũ euangelium Jn pfatiõe.D
Necessitatis vsum cõcedit dñs dupliciter: vide quõ abz z potus differenẽ sunt necessaria. ca.r.R
Necessitas;q̃ facit virtutem laudat a Seneca z Augustino ca.xv.y
Necromãtici in prãte demõis cogũt dmões.xj.S
Nefanda q̃tuor sunt in peccato ꝯ naturã.xvij.T
Negando Petrꝰ chm multũ linguã fuc assertionis mutauit ca.xxij.J.2
Negare vitaz autorẽ ꝓter salutem tpalẽ est christum z sermones eꝰ erubescere ca.ix.E.2
Negat chs timoz sicut Petrꝰ eũ negauit. xij.F
Negat chs aliqñ facto z aliqñ sine ope Jbidẽ
Negauit Petrus chm ter anteq̃ gallus bis cantauit ca.xxij.y
Negauit Petrus ter:vt siquis peccet corde:oze:et ope compati sciat ca.xxj.J.2
Negatio Petri ex infirmitate:nõ malicia pcessit.
Negatio trina Petri ꝓ ordinem po; (ca.xxij.y nitur ca.xxij.B.2
Negatio pma Petri vt pbabilꝰ 6z facta est in domo Anne. ca.xxij.B.2
Negationes Petri vident fm tres euangelistas facte in curia Caiphe, sed fm Joanẽ pma facta

in domo Anne: zcordia bui⁹ ponit ca.xxiij.M.2
Negociami dum venio: in hoc verbo sex dicũtur spualiter: vide ca.xix.O.
Negociano ista sancta ca.xix.O.
Negotianõe spualem cõuertit bodie clerici z rel. ligiosi i temporalem. Ibidem
Negotiano bmõi nõ grinet ad domũ ca.xix.F.2
Neminẽ de hac vita sine tentatione posse migrare aduerte ca.viij.V.
Nemo pt̃ seruire duob⁹ dñis. ca.xvj.D.
Nemo bonus nisi solus deus ca.xviij.N.
Nemo adeo stolidus qn in eo vigeat scintilla conscientie ca.xx.F.
Nemo positus erat in sepulcro dñi: sed erat nouum quare. ca.xxiij.E.
Nequam est q̃ nequit: in malo et plus z plus vult malt q̃ potest ca.xj.D.3
Nequã in illa oratione: dubebant alij duo nequã et quo supponat: z quo in implicatione. ca.xxiij.J
Neq; ita ist⁹ oculi est duplicitas ca.xj.D.3
Nihil est in potentia in alĩ nisi qs vno motore eusdẽ speciei pt̃ educi de illo ca.j.D.3
Nihil amabile⁹ hoc sacramento eucharistie inuungi potuit ca.xxij.N.
Nihil sacramẽto eucharistie vite ea⁹ silẽ⁹. ibidem
Nihil leue⁹ q̃ in hũilitate z mansuetudine gubernare subiectos q̃dita tpa ꝺ patiunt. ca.xxiij.V.
Nicopolis vrbs victorie interpr̃at ca.xxiij.G
Nobiles veniũt ab oriẽte q̃s ipa nobilitas ad bonum inducit ca.xiij.y
Nobiles z diuites erant aliqui apli. ca.xvij.F
Noe ineratur arcam. ca.xvij.S
Nolumus hunc regnare sup nos damãt toca die
Noia Joannis sex. ca.j.R. (ca.xix.R
Nomẽ chi cõcepti cõgruũ cẽ pbat. ca.j.N.2
Noia octo ponunt ab Esaia q̃ sortiunt effectũ nominis filij dei. ca.j.L.3
Nomẽ homo a natura imponit q̃rum ad causaz impositionis. ca.j.M.3
Nomẽ quod a deo imponitur clarificatur z sanctificatur Ibidem
Noia patrum genealogie chi enũerant: interpretant: et mostrant: ca distinguẽdo per denarios.ca.iij S.T.V. per ordinem
Nomina demonũ septem iuxta septez capitalia vitia. ca.viij.D
Nominis agni sacramentũ est qõ ab agnoscendo dicitur ca.x.F
Noia septa sunt in libro vite. ca.x.T
Nomẽ diuinũ cognoscit p diuinoz manifestationem: pbat silẽ in naturalib⁹ ca.ij.V
Nomẽ dei filij in nobis describit qñ. et qñ nomen celestis ciuitatis. et qñ nouum in nobis inscribitur: vide ca.xj.J
Nomẽ a notamie 6z q̃re. ca.xj.K
Nomen quod perimus sanctificari est super oẽ nomen ibidẽ
Nomẽ hoc q̃uis sit multiplex: tñ q̃ntupler est fm relationẽ sue deitatis ad nos. Ibidem
Nomẽ de⁹ q̃tuor⁹ opatur in nobis: fm illos q̃tuor effect⁹ aliter noiat Ibidem
Nomẽ ꝓpium diuine substantie est. q̃ est. et a tribꝰ pficit. et quõ in nobis scificat hoc nomẽ. z quõ non: vide ca.xj.M.p totũ
Nomẽ qõ nos magr̃ cõfigit deo est Jesus: z quõ interpr̃atur: et quõ in nobis scificat: et q̃ nõ sanctificat hoc nomẽ zc. vide ca.xj.N
Nomia dei et patre in nos deriuata sanctificatur quare Ibidem
Nomẽ suũ q̃dã quasi sctm celebrant Ibidẽ
Noia alia dei sc̃ Ja sadai beloim adonai zc. ibidẽ.
Nomẽ Lazari dñs nouit ꝓpter q̃ntqs. ca.xvj.P
Noie caret cecus ille q⁹ de paupez nomie non curatur ca.xviij.L
Nomen hoc magnũ qõ est sup oẽ nomẽ. ca.xxj.B
Nominat aliqs ante natiuitatẽ ideo. ca.j.Z
Noiant hoies fm q⁹ se actibus diuinis in celo notos faciunt. ca.x.Z
Noiat Judã christ⁹ proprio nomine q̃re. xxij.D.2
Noiare mulieres sunt tres q̃z vna zc. ca.viij.E
Noiat̃ in mũdo de⁹ ꝓtrarius est. ca.xvj.M
Non deficere ab oratiõe q̃d sit: vide ca.viij.A
Noscat deus malos noticia nõ approbationis: sed simplicis visionis ca.x.Z
Noscat de⁹ oẽs noticia simplicis visiõis: sed nõ noticia bñplacti sed tm̃ bonos ca.xiij.U
Noster panis est quem labor meritorius zc. vel pũ zẽ nostrũ fecit. ca.xj.O.
Noster panis dicitur nobis condign⁹ Ibidem
Noticia dei 6z liber vite quandoq; dicit p̃destinatiõ ca.x.Z
Noticia verbi dei que sit: per simile ostenditur ca.x.y.
Noticia solis dupler: particularis et vniuersalis: vide pulcra de noticia dei ibidem p totum.
Noticia simplicis visionis deus nosc̃at oẽs: sed nõ noticia bñplacti ca.xiij.U
Noti chi in eius passione stabant alonge. et q̃ discank non chi⁹: vide ca.xxiij.U
Nouem leprosi qui non redierunt quid significẽt vide ca.xvij.N
Nouissimi sunt primi et primi nouissimi. ca.xij.Z
Nouissimi in mũdo p̃mi erunt in iudicio. Ibidẽ
Nouũ est hoc quod in exteriorib⁹ scõz nouũ adꝺit applausum. ca.xv.F
Nox q̃ est pt̃m habet q̃tuor vigilias ca.ij.Z
Nox est tentatio demonum et habet quattuor vigilias Ibidem
Noctis q̃tuor vigilie de quibus Mar.xiij. que sint. Ibidem
Nox est obscuritas peccati legis veter̃ caligoz vmbra tribulationis huius mundi. ca.v.J
Noctis vigilie sunt quattuor q̃ distincte sũt a sanctis ca.xij.L.2
Noctis prima hora vocatur crepusculum: et vltima diluculũ q̃re. Ibidem
Nubes facta in monte Thabor nõ fuit aliud nisi zc. ca.ix.O.2
Nubes hec signũ p̃sentie spũssancti Ibidem
Nubes eleuata ab occasu semper est tempestuosa. ca.xij.B.2
Nudus fuit christus in natiuitate: progressu: et morte ca.ij.J
Numer⁹ duodenari⁹ sacrat⁹ 6z q̃re ca.vj.B

# Registr Postille Alberti magni


Numerus apostolorū figuratus p nouem eorū ornatus ca.ir. B
Nūeri duodenarij ptes sunt z fcant ca.ir. B
Numer⁹ hic significat remissionē ca.ir. S
Nūerus senar⁹ significat ꝑfectionē opis. ca.r. B
Numerus duodenarius fcat vniuersitatē ꝑmiso rū beatitudinis Ibidem
Nunc dimittis: exponit ca.ij. E.2
Nunciada sunt opera dei in veritate: laude: z timore ca.viij. G.2
Nunciauerunt apli domino q̄cunq; fecerūt vt audirent q̄d approbaret eu impⁱobaret eu factī coīrum ca.ir. L
Nunciatio hec dispensatoria est ad magnitudinez miraculi faciens. ca.viij. G.2
Nuncios ꝑmisit chs videre ḡre ca.ir. D.3
Nuncius fidelis debet esse in cōmisso sibi nūcio.
Nunc⁹ bonus est ille q̄ oia agit in cōī (ca.r. E
speciu dei ca.r. L
Nuncij mali signum est non reuerti ad mittentē.
Nuptiali veste nō vestit⁹ videt fuisse de (ca.r. O
Saduccis vel Essenis. ca.xiij. R
Nuptie triplices: in natura: gratia: z glia. xij.?
Nuptie filij dei in natura habent tria bona: vide quō facte sunt in Cana galilee Ibidem
Nuptie gratie que sint z que bona coniugij: et de figura hui⁹ nuptiaꝝ vide Ibidem
Nuptie in glia q̄ sint z q̄ bona. Ibidem
Nuptias q̄s fecerit filio suo vide diligenter ca.xiij.
Nuptie sunt Assueri regis z Hester.ibidē. (D
Nutriunt cōmuniter duo: homines: scz panis et vinum ca.xxij. I
Nutrimur magis potu q̄ cibu sum⁹ puli in chō
Nut⁹ in suadendo pl'o magis est effi (ca.xxij. O
cacie q̄ sermo ca.j. C

O

Beurāt q̄dā aures ne audiāt ca. xiiij. I.2
Obduratio terre est ꝓpositum nō emolliēdum ca.viij. D
Obdurationē anauricie esse meritū reprobationis docet in hoc capᵗo ca.xvj. A
Obediūt creature fidei ca.xvij. E
Obedientie merito sanati sunt leprosi. ca.xvij. D
Obicē ponēs sacrm cōsequit in noie inuocato: sed non rem sacramēti. ca.ir. A.3
Obiectionē cordiū iudeoꝝ ponit chs ca.iiij. P
Oblatio impinguak in ꝑfatiōe. L
Oblata animalia mūda ab offerentib⁹ redimi poterant ca.ij ?
Oblectamenta mundi restringere oportet virilitē nota dñi ca.xij. I
Obscuritates ḡtuor moralizant ca.ij. Z
Obsecro est ob ptās z doctrine sacramēta continens pcto. ca.ir. O.2
Obsequium q̄s peccatrix impēdit chō consistit in quatuor ca. vij. ?
Obseruabant iudei tps z locū q̄n tē. ca.xx. D
Obseruātes chm miserūt insidiatores ca.xx. D
Obsequiū nullū adeo gratū deo impēdit sic ꝓximo aniaꝝ. ca.r. E
Obseruantie exteriores q̄ bonos mores nō ꝑficiunt: nō cessant; z fcant xvj. Z
Obsidiōis hieꝛlm exaggerat districtionē ca.xxj. I
Obsonia dant in cena ḡre ca.xxij. O
Obstinatio dura grauis malignitat⁹ diaboli ad nocendū ppendit in hoc ca.iiij. A
Obstinato scribaꝝ et ꝓhariseoꝝ oñdit xj. M.3
Obtinuit chs qō potuit in mōte oliueti quō. ca.
Obtulit dñi creatori creatura vide q̄o: z (xij. B.z
q̄s male obtulerit ca.xiij. B
Obūbrabit tibi v⁹ altissimi o brā tē. ca.j. B.3
Obumbrari nube spūs oportet cum q̄ vult voce patris audire ca.ir. O.2
Occasiones cōcupiscētie mlt⁹ formes fūr. xiij. S
Occasiones accepit Pilat⁹ referendi chm ad alium volēs liberare sapm ca.xxij. B
Occidit chs in medijs cū ꝑ malū ex emptū in cordibꝫ fidelū interficit. ca xvij. L
Occidunt ꝓphetas hodie ca.xx. E
Occīdēs fcat mistꝝ malū ca.j. L.z
Occisos duos p ceteris nomiat. scz Abel z Zacha riam ḡre ca.xj. L.3
Occupatio ḡntiū q̄s sit vtilis: ab ea esse aliq̄ndo declinādū a d cōtēplationē chs instruit. ca.v. O
Occurrēs isdus huic morbo dicit quattuor valde notabilia. ca.ir. L.2
Oculose discurrentes non possunt diu in eode pedibus cōsistere ca.j. S.3
Oculi multi sunt resoluti ca.r. D
Octo dies circūcisionis moralizant ca.j. U.3
Octo gradib⁹ ascendebat ad templū. ca.r. B
Octo notant circa sacrm corpis chi ca.xvij. D
Oculum natura sub ꝓfundo supcilioꝝ locat: z illi palia supius nigra ordinat. ca.j. B.3
Oculi dñi sunt sicut flāma ignis ca.j. R.3
Oculi diaboli sunt illi ca.ij. L
Oculus cordis est nuncius ca.iiij. N
Oculis egris odiosa ē lux q̄ puris ē amabil. r. L
Oculus est nobilis pars corpis. ca.r. L
Oculus melior q̄ est intellect⁹ tangit in hoc. ibidē
Oculus non videns non est oculus sed idolū oculi
Oculos pellicientes q̄dam inuenim⁹ (li. ibidem
unt sibi Ibidem
Oculi ei⁹ sic colūbe sup riuos aq̄ꝝ Cant. v. corpis nīi de brā ꝑgne ca.r. R.2
Oculus quō cōponat z ex q̄bus: vide ca.xj. D.3
Oculus ois est intellect⁹ ei⁹ z ratio Ibidem
Oculus simplex est quando: et quis nequam: vi de Ibidem
Odienda ponit septem z sufficientia assignat ca.
Odiendus quomodo pater est et ma (xiij. L
ter: vide Ibidem
Odienda est illa vxor q̄ non vult cohabitare nisi in cōtumelia creatoris Ibidem
Odit dñs tria: vide ca.j. L
Odire mbil potest deum ca.xvj. D
Odium demonū q̄druplex. ca.j. E. 4
Odium nunq̄ melius vincit q̄ benefactū opponatur. ca. vj. S
Odore bonū venenata refugiunt ca.iiij. D
Odore tali attracte sunt Maria magd. Iacobi: z Salome ca.xvij. Z
Odores q̄s portauerūt mulieres ad sepulcr⁹ erāt myrrhe z aloes ca.xxiiij. B

Offendit alios te duplicater ca.xvij.B
Offensi animo sicut debet esse parato ve dimittat: ira offendet ve placet p satisfactionē. ca.rj.U
Offerūt ḋā pmissa diabolo. ca.ij.?
Offerre debeo hostia viuētē tribo de cauſ. ca.ij.A.2
Officiane magne dom sunt he. ca.xix.L
Officiū docēdi aut regimē añ legitimā eratē nullo assumat exemplo cbri. ca.iij.O
Officiū deuotis exhibiturā mulier peccatrix duo fecit. ca.vij.U
Officiū pdicationis diligēter exercitū duplicat rō munerat. ca.viij.A
Officiū doctorē ad docendū cogēs tāgit ḋnḋs. ca.
Officia regni tribo pstituunt. ca.ix.D. (viij.F
Officia otio ordinii enūerant ca.x.B
Officia actiue vite pnapalia q̄ peipue a beata vgine impleta sunt enūerant ca.x.T.2
Officiū pdicatois nō est cōmitētū opacā vitam habēti, nec etiā his q̄ carnalē habent intellectū
Officij pdicatoꝝ iniuncto nota/ (ca.x).L.5
tur ca.xiij.U
Oleum in egyptū ferre est blandicias t adulatōes in pūn bono exhibere ca vij.M
Oleū exeratabat figura sua misciam ca.vij.B.2
Oleum liniminū est ca.x.J.2
Oleū sear vnctionē gre sacramentalis. Jbidem
Oleum miscēs t triticū refectionis debemus pn/ apaliter. ca.xvj.E
Olei ḡpriecates ponunt t moralizant ca.xxij.B.2
Omissio maxime fit aut p negligentiā: aut p ignorantiā ca xj.T
Omissū tripler: obedientie: tpis: gre pcesse. ca.xj.T
Omissum lucri gratie cōceſſe qñ fiat: vide ibidē
Omissum p qō debitores efficimur primoꝝ. ibid
Opis habet tria appellata: cū ōr: Sed in oī verbo dei. ca.iiij.L
Ops hominis saluos fieri vult deus ca.x.P
Opis qui se exaltat humiliabit ca.viij.J
Onerati peccatis t q̄ fugerūt gla/ (ca.xviij.J
dium tēratoris veniant ca.vj.M.2
Ooliba interpat rabinaculi altitudo ḡre.ca.vij.T
Oolla interpat tabernaculi habitatio Jbidē
Oolla interpat tabernaculuꝫ. Ooliba interpat tabernaculū meum. ca.xj.S
Opera dā nunciandā sunt in veritate: laude: et ti/ more ca.viij.B.2
Operari oportet id est licitū est dū op vere sit op
Operij pauci operij sonat inferiores vtiles.ca.x.D
Operius ab opere dicitur. Jbidē
Operius ḡprie loqndo sp sapiēs est vigil: instās: prudens: fidelis. Jbidem
Operij pauci t soli illi sunt discipuli dñi. ibidem
Opi quo dignius sit tria valde attendenda dicuntur ca.x.K
Opatio dupler reqrit ad defunctū spirualr fuscitandum ca.viij.U.2
Opatua virtus triplex est ca.xvij.J
Opimentū hoc operuit Petrū ve negaret cognoscē ihesum. ca.xij.B
Opimentū hoc reuelat p duo: et qñ in die iudicij reuelabit: vide Jbidem
Oporter id est opē portat t pfectū ca.xij.S
Oporter dominum manere in domo Zachei nota quare. ca.xix.S
Oponit scripturas christus contra omnem serpentinum morsum. ca.vj.B
Optimus est q̄ nihil cogitās de iniuria tē. ca.vj.?
Optimā ptem elegit Maria oñdit tam in bonis corpis q̄ anime. ca.x.Z.2
Opugnat caro nos p ḡtuos ca.j.L.4
Opugnat mūdus ḡtuos: in nobis Jbidem
Opus ḡprie est ab ope dictum. ca.x.D
Opus ecclesiasticum in pdicatiōe t correctōe subditoꝝ t officijs ecclesiasticis q̄ nō habet: nullū habet ius in faciendo ecclia. ca.x.K
Opus misericordie est mansio apud egrotos dom nec emendent ca.x.K.2
Opus regni consistit in tribo. ca.ij.P
Opus militie christiane: aut est spuale: aut corporale ca.xij.P
Opis nihil faciendum in die sabbati intelligit ille magister erroris. ca.xiij.L
Opa que sint inhibita die sabbati et que non: vide Jbidem
Opus seruile est: ducere brutū ad aq̄s.ca.xiij.M
Opus tribus pficit ca.xv.D
Opus nostrū est nobis inutile. ca.xvij.B
Opa christi oia disposuit diuia sapia ca.xvij.D
Opis tripler defectus et quibo op regit: vide ca. Opus quodlibet decem habet ḡre (xvij.J
ctiones xix.P
Orandū est ne sic inducamur i tentationē. ca.xj.y
Orandū nō esse semp q̄dā obijciūt. ca.xviij.A
Orando nō esse mutū loquendū quare dominus dixit. Jbidem
Orandum est in eminentia spūs: et quomodo in monte oliueti. ca.xxj.S
Orando recedendū est etiā ab intimis. xxij.B.2
Orandū esse post bñanū p filiū oñdit chs ibidē.
Orantē oēm oportet accedere ca.xviij.D
Orare debemus p inimicis ca.vj.S
Orare oportet semp: nota quō. ca.xviij.A
Orabat sic Susanna. Jbidem
Oraſſe debuiſſet pharisēus procumbens et pro nus. ca.xviij.F
Orabat pharisē stās elatiōem mētis ihicās. ibidē.
Orabat pharisēus apud se t non apud deū: ideo reprehenditur Jbidem
Orat apud se qui sibi tē.et quomodo Job aliter orabat vide Jbidem
Orate oī tpe qr incerta est hora ca.xxj.K
Orabat christus vt transferretur calix quomodo: vide ca.xxij.B.2
Orauit dñs pro crucifixoribus: et huius figuras primisit Moyses ca.xxiij.K
Oratio est petitio decentium a deo.ca.j.K.Et idē dicitur vj.E
Oratio sanctorum concepcum impetrauit Deli/ sabet ca.j.L.5
Oratio ad beatā vginem que incipit: O btā vgo ostende re tē. ca.j.D.5
Orationis requisita sex: modi tres. ca.vj.E.E
Ordo sm Aug. est pius affectus mētis in deū directus. ibidē. t idē bñ ca.ix.J.2.t idē.xj.B.t idē.xviij.B

# Registꝝ Postille Alberti magni


Oratio fm Damascenū est ascēsus ī tellectꝰ in deꝫ um. ibidē. et idē habet ca.xx. J.2. et idem. xvij. D
Orōnis virtus est in deum ascendere cuiꝰ finis est deus ꝛ nō diuitie Jbidem
Orōnes deuote addunkꝫ a deuotis viris horis caꝫ nonicꝫ ꝛ statutis ca.X.K.2
Oꝛo chr̄i alijs orādi crēplū dedit. ca.xj. A
Oronis modꝰ ī corpe crpmit.j.ad Tim.ij.ca.xj.B
Orationis modus in corde crpmit Joan.iiij. vide
Orōnis virtꝰ est subleuare mentem et (ca.x). B coꝛ in deū. et hoc multipliciter. pbat ꝑ Dionysiū dak exemplū de lumine Jbidem
Oratio ꝓdest ad ranouenda mala ꝛ ad adipiscenda bona: vide ibidem mlta ō valore orōnis ca.
Orationē hāc frustra ꝑsumit dicere q̄ nō (xj.B dimittit: nisi in ꝑsona eccl̄ie dicat ꝛ cū fiducia qꝫ deꝰ coꝛ suum ꝑ orōnem illuminat ca.xj. U
Oꝛō dñica finit fm Lucā in illis petitiōib. Mat. thеus aūt tē ca.xj.ꝯ
Oratio multipler. oꝛo mltis modis diffinitur. ca.
Orōnis laudis i ꝫ loco memoria ē.ibiō. (xviij. E
Oꝛo ꝓpria hūiliat̄ se postulatio est. ca.xviij.F
Oratio de se ꝑsumient̄ latet in terra. Jbidem.
Orationē quis habeat apud deū: ꝛ q̄s apud se: et quō in sinū orātiū cōuertat̄: ꝛ quō penetret nubes tē. vide ca.xviij.F
Oratio hec pharisei in q̄ntuoꝛ reprehensibilis inuenitur. Jbidem
Orationi et vigilie huic ꝙ insistendū est. ca.xxj.R
Orationi ꝛ cōtemplationi insistere in nocte docuit chr̄s. i die vo pdicatōi et opi bonis. ca.xx.S
Orationē chr̄i fuisse nō rōnis sed mīi sensualitatis falsum. ca.xxij.B.2
Oratio chr̄i in monte oliueti fuit rōnis nature ifirme cōiunctē ibidē
Oꝛbus ꝓpꝛie vocak iste: vide ca.xviij.X
Ordeū est abo iumentoꝛ: sīr auena. ca.ij. J
Ordinat Lucas ista euāgelia fm q̄ ad ꝓpositi fuit in officio sacerdotali faciūt pharionē. ca.viij.B
Ordinat hic maiores ī ecclesia qui vice fungūtur apostoloꝝ ca.ix.A
Ordinant facta ista aliter a Luca: aliter a Mat. theo. ca.xiiij.A
Ordinat ibi dñs mādata fm q̄ sunt maioris nocumenti ꝫ primū. ca.xviij.M
Ordinak aīe ꝑs media. scz rōnalis: cōcupiscibilis: et irascibilis ca.xix.L
Ordinak supioꝝ ꝑs anime tribus. Jbidē
Ordines ecclīasticos oēs tangit ab hoc loco vsq; ad.xxij. capl̄m in q̄bꝫ scz cōsistāt: vide ca.iiij.B
Ordo eccl̄iasticꝰ quē dñs suscepit mīstrare. ca.
Ordinem ꝛ gradū ianitoꝝ a ꝓbat chr̄s (iij.J stus. ca.iiij.N
Ordo ille renēdus: euntes ibant ca.v).P
Ordinem guertere videt Lucas: arguitur et solꝫ uitur. ca.vj.D.2
Ordines octo designank per octo gradꝰ q̄bꝫ ascendebak ad templū ca.x.B
Ordinum octo officia enumerank Jbidem
Ordinis istoꝝ ab ēpīs ꝛ aplis distinctio Jbiō
Ordini charitatis iste mensure sunt necessarie. ca.
Ordo decernēt̄ iustitiaē in rōne. ca.xj.P (x.D.2
Ordinē predicatoꝝ fecat seruꝰ missus. ca.xiij.P
Ordo pdicatoꝝ quō ꝓcessit: vide Jbidē
Ordo edificij dñi sapiam rectꝛie q̄ est. ca.xiij.D.2
Ordo decimꝰ est boim: ideo homis est decimā soluere ca.xviij.D
Ordinem historie Lucas non sequitur q̄ hoc pater ca.xviij.L
Oriens significat mīstrū bonū ca.j.L.2
Originale pcm̄ ꝙgo bta nō habuit ca.j.N.2
Origo nō ois est cōmēdabilis sed diuina spiritꝰ aliter loquēdo. ca.xj.F
Ornamenta lasciue adhibent sibi femīe ab anno duodecimo: et illa vocat ꝓbra mundum muliebrem. ca.viij.N.2
Ornamentū mentis faciūt q̄ntꝫ. scz sapientia: intellectus: scientia: prudētia: ars. vide que sint illa et quō differant. ca.xj.O
Ornatus nomē apli habent per duodecim distributos ca.ix.A
Ornatus hos apostoloꝝ omnis pontifex habere tenetur ca.ix.A
Orti tres soles in chr̄i nativitate signant triū naturaꝝ radios coꝛpales ca.ij.B
Orta fuit q̄stio a pharisēis in ꝓl'o tē. de censu cesaris. ca.xx.D
Ore sceptꝛ boum mugit bos noster Lucas. in ꝓlogo A
Orīs instrumenta dupliciter soluunk ca.j.Z.5
Os Zacharie ilico aprum est ca.j.Z.5
Os claudunt sex et sex aperiunt: et quomō apertiōnem oris Zacharie quartuoꝝ signa sequitur: vide ca.j.T.iij
Osanna idē est q̄d obsecro: salua ca.xviij.T
Osculū tria habet in se. ca vij.Z
Osculum dari consuevit pegrinis a recipientibus in hospitiū. ca. vij. B.2
Osculo recipi venientes cōsuetum fuit: isto tēpore quare ca.xxij.D.2
Ossa ꝓpheꝛ venerank pharisei non ꝓpter sanctitatem sed questū ca.xx.E
Ostiū misc̄ie aliqñ est clausum: aliqñ repagulis perpetuis offirmatū. ca.xij.2
Ostiū est aptura sacramentoꝝ ca.xij.S
Ostium non claudit̄ simpliciter propter omes, sed tē. ca.xij.T
Ostium doctrine est apertura ad corda hominū.
Ostium hoc claudetur in die iu/ (ca.xij.T dicij Jbidem
Ostium est chr̄s ꝙ sua sacramēta ca.xvij.R
Ostium buiꝰ rēpli est chr̄s. ca.xix.M
Oues dicit chr̄s aplos q̄ ꝙsi vermes duces gregis missi sunt ca.x.F
Ouis viscera fidibus seruiunt: dulcissimum sonū reddentibus ca.x.F
Oues escarum sunt in quas dentes lupini exacuūtur ca.x.G
Oues centum sunt ꝑfecta ouiū possessio. ca.xv.E
Oues referunk ad simplicitatez vt sint sine plica
Ouis vna ꝑdita boīem fecat. ibidē. (mali. ibidē
Oues suas pauit dñs in hoc deserto ca.xv.D
Ouis inuenta est quando a ꝓculo erroꝛis saluata. ca.xv.E

Duũ colũbe ẽ hoc in ꝯ apparet spũsserũs. c.xj.E.z
Ozias fortitudo ei iterpkat z ꝓcat chim.xiij.M

Agina est venter virginis in ꝯ ꝟbũ dei scri
p bitur. ca.xj.S.z

Palliũ iustitie: decoris: honestat. ca.xv.A
Panem suũ comedere ꝺd sit: vide ca.j.E
Panis azym⁹ ꝺ: z panis subiniciꝰ vide ca.j.z
Panis refectõ: cõfirmãs: nobisq; pmanẽs: vnusq;
cans: delinas ꝓbẽs: omne delectamentum gra
tie habens ca.ij.S
Panes q̃nq; sunt q̃nq; modi exponẽdi. ca.ix.O
Panes di q̃nq; cẽ dicunt ꝓpr q̃nq; iusticias. ibiꝺ
Panes q̃nq; sũt q̃nq; doctrine leg⁹ Moysi: sunt
q̃nq genera gratiaꝝ aiam spũaliter reficientia:
sunt q̃ruor doctrine euãgeliorꝝ. ca.ix.O
Panis compunctõis: artus; ẽ̃ridianus: vite pu
gnis. ca.ix.O
Panũ generibꝫ bis ꝟ̃ificti sunt dulcores gemiꝰ
pissaũ: vide quõ panibꝫ legalibꝫ duo pisces adꝺ
iunguntꝫ Ibidem
Panes multiplicasse chm ita q̃ nihil creãdo adꝺ
iderit falsum est. ca.ix.X
Panem nostrũ ẽ̃ridianũ. In hac petitione notan
tur sex. ca.xj.O
Panis ds nr̃: et ds ẽ̃ridian⁹ sit: vide Ibidẽ
Panis ãre cor bois confirmat: et q̃ panis de fru
mento solus panis simplr vocat: vide ibidẽ
Panẽ perẽs: pcnt oia q̃ sũt ad vitã necessaria. ibiꝺ
Panem manducasse cũ magno timore: tegun tur
sancti. Ibidem
Panẽ sicut ẽ̃ridiana necessitas exigit: ita ẽ̃ridia
nũ meritũ nostrꝝ facit. ca.xj.R
Panis ꝺ: supsubstantialis quia sup nostrã subꝺ
stantiã est ordinat⁹ Ibidem
Panes tres sẽz refectiõis cõgruẽtie infirmitatis z
cõfortatiõis ad robur opis Ibidem
Panis vltra necessitatẽ referuat⁹ putrescit: z pu
tredo i vmes ꝟsa mor: debit corpa z aias. ibiꝺ
Panẽ nr̃m ẽ̃ridianũ da nobis: exponit spiꝰ (dẽ
ritualiter ca.xj.S
Panes tres ẽ̃ridie necessariꝝ z rechrẽdi: intellectꝰ:
affectꝰ: et sacramenti. Ibidm
Panes tres illi sunt quos accõmodam⁹ ab ami
co deo patre Ibidem
Panes pnie: obedientie: z doctrine: panes clemo
syne: cõsolationis diuie: z deuotionis in oratiõe
vide eorum ca.xj.S
Panes tres sunt fides sẽt trinitat⁹: ibi vide q̃dlr
ferenter reficiũt ꝙsone in diuinis q̃tum ad ap
propriationẽ ca.xj.z
Panes tres sunt intellectꝰ ꝟitatis: affectꝰ bonita
tis: et diuine dulcedo cõsolatiõis: vide pulcra ꝺ
hoc quõ crescant: germinẽt: z floreẽ. ca.xj.z
Panes tres discretio mor: discretio digibilii: pfe
ctis amoris siue desiderioꝝ ibidem
Panis iste ẽ de ꝙ Ezech.xlix. ca.xiij.M
Panẽ chis accepit in manꝰ vt sacrm instituat et fe
sacerdotẽ oñdat. ca.xxij.S
Panẽ trãssubstantiãdi ꝟtutẽ dedit ꝟbis a dño ꝓ
nũciat⁹ quõ: vide ca.xxij.Y
Panis est ꝓpria materia hui⁹ sacrãmti. ca.xxij.J
Panis simpliciter z absolute nõ ẽ ex hordeo: auꝫ
na: siligine: ostendit ca.xxij.J
Panẽ z vinũ mutat in corpꝰ suũ vez: et oia mem
bra mystica in corpꝰ suũ mysticũ: z cũ oibꝫ istis
ascendit in celũ. ca.xxij.Z
Panẽ dñs ꝗlr fregerit i cenaus notat ca.xxiij.O
Panẽ bñdixit chis benedictione nota Cleophe z
alio discipulo Ibidem
Panis ꝟbi a neb deuote est accipiẽdus. Ibidẽ
Papa siẽ z ꝓncipes oẽs ẽ certitudinaliter voca
re intendut: vocat per seruum notum z maxime
ꝑ ianitorem ca.xxij.P
Papula vber⁹ in os infant⁹ immissa: ꝫ oẽm valet
infirmitatẽ infant⁹. ca.xj.ꝑ.z
Parabolas nõ ꝓposuit dñs ẽ̃ nullo modo intel
ligi voluit. ca.vij.R
Parabola cẽtũ ouiũ inducit cõtra pharisẽoꝝ cru
delitatem ca.xv.L
Parabola de decem drachmis inducit ꝫ negligen
tiã scribaꝝ z pharisẽoꝝ ca.xv.L
Parabola de filio ꝓdigo inducit ꝫ auaritiã pha
risẽoꝝ z scribaꝝ. ca.xv.L
Parabola ꝺ: a para quod est iuxta et bolos sen
tentia ca.xv.L
Parabola de muliere habente decem drachmas
est de muntione z restitutiõe ꝑme imaginis in
peccatore. ca.xv.S
Parabola de filio ꝓdigo in qua ostendit q̃benig
gne pcõr redieus est suscipiẽd⁹ ponit ca.xv.J
Parabola ẽ filio ꝓdigo in glos allegorice exponi
tur de gentile z iudeo Ibidem
Parabola de villico ponit ca.xvj.A
Parabola de diuite epulone notat ca.xvj.M
Parabola de duobꝫ ascendentibus vt oꝛare no
tatur ca.xviij.D
Parabola de illo qui locauit vineaꝫ agricolis in
cipit ca.xx.L
Paracletꝰ doctor: dicit ca.xij.S
Paradisi flamuia q̃ruor: sunt de lach̃ yme. ca.xx
Paradisus dicitur ꝫ deliciis plena ꝑ (E.z
fruitio ad quam latronis anima pervenit ista
tim ca.xxiij.P
Paradisus vt dicit Aug⁹ dicit tripliciter: et addũ
tur plures modi ibidẽ
Paralysis grauissima fuit qua tenebatur curat⁹
a dño ca.v.R
Paralysis plures species quoꝝ cauſantur ostẽ
ditur Ibidem
Paralysis ꝟcat incõtinentie vicii sicut lepra insi
delitatis Ibidem
Paralytici portãtes sunt q̃ruor fm intellectũ: z
q̃ruor fm affectũ. ca.v.R
Parasceue est nomẽ grecũ z ꝺ ꝓparatio. ca.xxij.Z
Parẽtes Joãnis cõmẽdant ex ꝓfectu ca.j.D
Parentũ Joãnis iustitia. ca.j.L
Parẽtes Jesu cõmendant a q̃ruor ca.ij.R.z
Parentes q̃uis amãdi sunt nõ ꝫ cõrumpiantꝫ
crationis ca.xij.R.z
Parietes quatruor dom⁹ in qua habitat Jesus
docens ca.v.S
Parietes ecclesie in altum surgentes sunt merita
spũ z qũ erigunt: vide ca.xix.M

Partes doū in quas diuiserūt Saul z Samuʒ el significāt vide q̄d. in plogo.B
Pars bona:ps melioʒ:ps optima que sit:vide ca.
Pars tertia solis pcunt Apo (x.y.z. et eodē.Z.z cal'.viij. vide ca.xxj.Z
Partē pisciū nō totū ḡre discipuli obtulerūt dño post resurrectionē. ca.xxiij.U
Parsimonia vic⁹ z frenatio cōcupiscentie aplōʒ nocatur ca.ix.R
Partitas sinapis f̄cat fidei hūilitatē. ca.xvij.E
Paruuli in q̄bus est thesaur⁹ sapientie et gr̄e filij dei sunt ca.xj.F
Paruuli veraces sunt:z iniurie nō sūt memores.
Paruul⁹ intrabit regnū:ñ ali⁹.ibidē (ca.xviij.K
Partuuli efficiamur cum dño Jbidem
Palea sepr̄ modis ōr ca.xxiij.B
Palea ꝟ vocat agnus quē imolauit. ca.xxj.E
Palcunt hi in mōte supbie bui⁹ mūdi.ca.viij.F.2
Palcunt filiq̄s:nō veris granis. Jbidem
Pasce oues meas ter dictū est Petro ca.xij.H.2
Pauit dñs oues in hoc deserto. ca.xv.D
Passer ōr q̄libet auis paruula. ca.xij.E
Passer erat sacrificiū p lepr̄oso mūdato. Jbidē
Passer solitar⁹ in tecto fact⁹ q̄s sit:vide ca.xij.z
Passiones quattuor sc̄z gaudium z cetere signifi cantur ca.iij.L
Passiones multas sustinuit chr̄s ca.ix.Z
Passionū cōmunicatione intramus cum christo in regnum ca.xiiij.B.z
Passionis reuelationē annecrit. ca.xviij.S
Passionis locū:tp̄s:z scr̄pture p̄ordinatione dicit discipulis. Jbidem
Passionē suam chr̄s ascensionē repurauit Jbiō
Passionis locus fuit hierosolyma. ibidem
Passionis genera tangit q̄nq; ca.xviij.L
Passiōis effect⁹ ponit q̄ est illū minatio ca.xviij.U
Passionis chr̄i in cruce cōsideratio ca.xix.E
Passio legit in ramis palmar. ḡre. ca.xix.E.z
Passiōis chr̄i determiano z pulcra diuisio ponit
Passionē christum velle subterfugeʒ (ca.xxij.B reputabant Judei ca.xxij.B
Passio chr̄i est oftiū glie ca.xxiij.M
Passio chr̄i nobis recōciliatiōem suenit. ibidem
Pastophoria dom⁹ heu hodie sunt diruta.ca.xix.
Pastores a pascendo oues:non seipsos: vi⁹ (L de ca.ij.K
Pastor null⁹ aliena regiōe ceñs bñ custodit.ibiō
Pastores vigilare debēt ser rōnib⁹ Jbidem
Pastores vigilabāt custodiētes gregē suū custoʒ dia vicaria ca.ij.L
Pastor adiutores hr̄e nō renuat ca.ij.L
Pastoribʒ sic vigilātibʒ apparet angel⁹. ca.ij.M
Pastores vtrū discrediderint q̄ ꝟbuʒ hoc videre voluerūt, q̄ subiecta oculis pl⁹ credunt.ca.ij.S
Pastores ecclesie:mo cūcti fideles imitari debent crēpla pastoʒ rē. ca.ij.L
Pastoʒ chr̄m querentiū reuersio ad gregē signi ficat pastorē ecclesie per contemplationē reuerʒ sionū ad actionem ca.ij.U
Pastores ecclesie p̄testatione extremi iudicij obʒ ligant ad officiū p̄dicatōis z ñ ad alia. ca.viij.B
Pastores pascite oues z date illis mānducare paʒ nem eucharistie z panem clemosyne ca.ix.P
Pastores ep̄i z prelati dicūtur lupinos moʒes inʒ duerunt. ca.x.B
Pastores q̄m boiū debēt esse silēs: vide ca.xij.z
Pastores seu litigātes in causaʒ cauillatōibʒ neq; q̄ vnum iota sciunt de eo quod est vere trinitū animarū. ca.xij.B.2
Pastor summus possider centū oues. ca.xv.E
Pastorem bonū f̄cat caath ca.xv.E
Pastores mō nō sunt sed idola pastoʒ.ca.xix.B.z
Pastoralis cura vocat ideo. ca.xij.z
Pastoralis cura q̄ṅ gen̄aliter viuentibʒ porrigit tunc verbū dei tradit ca.xviij.Z
Pater Joannis fuit factus surdus z mutus et b pater ca.j.y.3
Pater ōr multis modis ca.ij.M.z
Patrē puelle assumit q̄ platū f̄cat ca.viij.U.2
Pater est nomē fontis nature ca.ij.E
Pater q̄ sit de⁹ a q̄ fluūt oia:pulcre ostendit:noʒ ca diligenter ca.ij.E
Pater est q̄ aliq̄d bʒ in alio f̄m Aristot. Jbidē
Pater summ⁹ in nobis habet virtutē q̄ ad esse et bene esse, puchimur. Jbidem
Pater g creationē ōr deus. ibidē
Pater nr̄ ōr etiam deus q̄ spūm adoptōis filioʒ rū habet in nobis ca.xj.D
Pater noster est de⁹ per assimilationē ca.xj.E
Patrem deum nominare non potest ingloʒius homo. ca.xj.E
Pater hic omne ad nos ostendit tue z bonitatez.
Pater ad filium est nomen honoris z (ca.xj.F reuerentie z summe Jbidem
Pater nomē fiduciae ad impetrandū omne q̄ petimus Jbidē
Pater hic ōr terrenus portans imaginem terreʒ ni patris. ca.xiiij.z
Pater quomō odiendus z mr̄: vide ca.xiiij.z
Pater celestis quomō cuilibet hominī dat liberā voluntatē: vide ca.xv.K
Pater pōt facere seruū filiū dom⁹. ca.xv.D
Pater celestis in hoc p̄fect⁹ pegre ca.xx.D
Patrisfamilias huius sapiētia notatur in hoc.ca.
Paterfamilias cōmendatur de iustiʒ (xvj.B cia. ca.xvj.B
Pati christum multa:congruit or̄dini sacramenʒ torum ca.xvij.K
Patiamur z nos cum chr̄o ca.xviij.L
Patientiā debebāt exhibere apli fidicādo. ca.ix.E
Patētia dāni est p merito clemosyne ca.xviij.M
Patientia est radix z custos oim virtū f̄m Greʒ go. vide ibidē q̄ multiplr cōmēdat ca.xx.D
Patriarche facto:p̄here aūt ꝟbo sacramēta christi p̄here auerunt ca.xviij.L
Patrini z īstructores i ecclia vocāt anadochi.iij.z
Pauci inueniunt hanc viā.pauciores p̄ficiūt i ca. pauissimi p̄ficiūt eā p̄seuerādo. ca.xiij.L
Pauissimi de Judeis gustauerūt cenā.ca.xiij.E
Paulū seque⁹ est Lucas Jn p̄fatiōe.L
Paulus cōtra conscientiā christum fuit persecuʒ tus Jn p̄fatione.H
Paulus doctor salutis appellat. ca.iij.K
Pauper spū vocant illi. ca.iiij.L

Pauper spiritu est cuius spiritꝰ sibi est causa pau pertatis. ca.vj.K
Paupes quos necessitas infelicꝭ fortune paupeꝭ res cogat de bis nihil loquik Jbidē
Paupꝭ verꝰ sp ōr: S sufficiētia nra ex deo ē. ibidē
Paupes spū cuāgelizank: z ad gradus ecclesiastiꝭ cos aduocank. ca.vij.L
Paupes z egeni cum apli dicank fuisse: qualiter hoc verbū Luce est vez: nisi forte eamus z emamus. ca.ir.S
Paupi fortuna nō spū frāgēdus ē panis ca.rj.z
Paupes refici debent bis duaby refectionibꝫ. ca.
Paupibꝫ q dicunt nō esse banda deꝭ (xiij.G licata cōfundunk ab boc loco. ca.xiij.J
Paupes voca: nō expectas donec petant. ibidem
Paupes sunt q non sufficiunt sibi: ideo vocandi sunt. ex ibidē vide q sint veri paupes. Jbidem
Paupes sunt q quātūlibet diuites sūt: tñ in pñti se mēdicos reputāt ca.xiij.L
Pauper nominat: z nō diues epulo: quattuoꝛ rationibus ca.xvj.M
Paup mittik ad meritū diuitis. ca.xvj.O
Paupes noiati coram deo rege sicut pncipes regni cora rege. ca.xiij.P
Paupes noia nulla hñt in terris: ideo in celis habere merenk bi q̄ pꝛ deū sūt paupes. ca.xiij.P
Paupes singularis gresūt apud deū. Jbidem
Paupem delirenꝭ decēt. ca.xiij.O
Paupibꝫ delicata q̄bꝫ sunt adhibēda. ibidem
Paupes oi virtutio dignos ipi diuites reputant.
Paup ille Lazarus quō liberatioꝛ fue: (Jbidē rit diuite ostendit Jbidem
Paupibꝫ ñ debere dare delicata erroꝛ: ḡrūdas. ca.
Paupꝛimꝰ fuit chꝰ in cruce ca.xiij.S. (xix.J
Pauptatē chꝰ nobis cōmēdauit ca.ij.D
Pauptate infans Jesus consolak: increpat; exhoꝛtak: consulit; erudit ca.ij.P
Pauptatē z pauper vt eligeret a regalibus sedibus venit
Pauptas ñ est specialꝫ vtꝰ sed ponꝰ cē. ca.vj.M
Pauptatē volūtarā inapte docere ca.xiij.B
Pauptatē z būlitatē dñs approbat. ca.xvj.P
Pax nostra est chꝰ ca.ij.B
Pax facta est multis modis Jbidem
Pax raro est impūs nec interꝰ nec exterꝰ. ibidem
Pax in terra est necessaria ca.ij.O
Pax est concors in anio tranq̄llitas. ca.ij.O
Pax hec facit pacē ꝓsāe z pacē cū scris. ca.vij.L.z
Pax huic domui ca.x.J
Pax est q̄ est tranq̄llitas ex remissiōe pcōꝝ. ibidē
Pax vera q̄ sit: et qui filij pacꝭ dicantur: et quō sit requies cordis Jbidem
Pax ōr: rejescere sup eos q: excellit intellectum z affectum sanctoꝝ
Pax q̄ est concordia malorꝝ amara ē ca.xij.O.z
Pacem accipe p patientiam passionū docet nos christus ca.xviij.S
Pax de celo descēdit in terrā: vide ḡre ca.xx.D.z
Pax q̄ est in celo est cōcordia fruēdi deo ibidē
Pax vobis dicit Ēps q: ille est specialis vicarius iesu christi. ca.xxiij.R
Pax est ꝓcordia fruēdi vꝰ vtēdi deo ſm Aug. ibiō
Par scrupler ponik: nota diligēter ca.xxiij.K
Pacem quadruplicem dat dñs. et quomō mundus det pacem: nota Jbidem
Peccās in spūmsanctū non habet causam ḡre deus inclinak ad remissionē ca.xij.F
Peccātes in pctis naturalibꝫ pdidit deꝰ in dicbꝫ Noe sed ꝫ naturā in diebꝫ Loth ca.xvij.S
Peccat vnꝰ plus q̄ alius in nūero peccatoꝝ. aliꝰ aūt in circūstantia grauiꝰ. sicut grauis religioꝭ sus peccat q̄ secularis ca.vij.?
Peccant q̄ intra sctā loca sepelirī petōres vꝰ multum occupank funeribꝫ coꝝ. ca.ir.N.z
Peccant q̄ pueros z puellas inducūt ad vouēdū q̄ postea soluere nō pñt. ca.xiij.D.z
Peccat in te q̄ te offendit ca.xvij.B
Peccat spūalr in te q̄ petō suo scādalizante ibidē
Peccatur multis modis in fraterna coꝛrectione.
Peccare septies in fratrē quomō dicatur quis (ca.xvij.L ca.xvij.D
Peccak in edendo ser modis vt ōr Grego. ca.xvij.
Peccabant in bibendo q̄dq̄ modis (S ca.xvij.T
Peccare dicētes cos q̄ oia relinq̄ūt z postea mēdicāt ꝫ: tū hñt ca.xxj.B
Peccauit Petrꝰ ex infirmitate ca.xxij.J.z
Peccauit Judas ex industria z pseuerante malicia. Jbidem
Peccatores quosdā deus aliq̄n punit ad terroꝛē alioꝝ: um ca.xiij.B
Petōres deuolunk ad sūmū finē q̄ nota hñ. xiij B
Peccatores semper sunt noui volentes in peccato manere. ca.xiij.O
Petōres sunt qui sine iniuria alterius habēt deformes actus ca.xv.B
Peccatores recipit chꝰ larga benignitate: dulcissima charitate: et grauissimo sinu misericoꝛdie. ca.xv.B
Peccatores magni in penitētia frequenter deuotiores sunt q̄ repidi iusti ca.xv.p
Peccatores q: in contritione cum voluntate obediendi mundank añ confessionē z receptiōes inuisibꝫ ecclie pnie: signanter ostendit ca xvij.N
Peccatoꝛi dicat: et non peccāti: publicanus. quaꝛe: vide ca.xviij.J
Petōr q: suos gressus nō cōsiderat significat per collum cameli. ca.xviij.P
Peccatoꝛem quō significat pes cameli. ibidem
Petōres publici reputantur ꝓpter hec duo peccata. ca.xix.B
Peccatrix est gentilitas que formicata est cū idolis ca.vij.U
Peccatrix obsequiū cōsistit in ḡtuoꝛ ca.vij.X
Peccatrix non potuit tangere sanctūsanctoꝝ ad inquinationem sanctitatis: sed potius ad emendationē pcōꝝ. ca. vij.z
Peccatrix apꝛobpinquauit sic quādo stetit retroꝛ: sum circa pedes. ca.xv.B
Peccatrix fuerit Maria magd. per hoc spem peccatoribus dabat. ca.xxiij.P
Pcm z crimē differūt. Jn pfatione.L
Peccatum in se habet quattuoꝛ que solus deꝰ dimittit ca.v.Z

# Regisꝛ Postille Alberti magni


Pctm̃ sanat medic⁹ anie ꝑ effectū sacramentalis gratie. ca.ix. E

Pctā immūdicias carnalitū ꝓpue ꝛria sunt sanctificationi ꝛ mūdicie que innata est nobis a patre ca.xj. H

Pctm̃ q̃dm est in sensualitate veniale est: sed vltimus vel est mortale: vel p̃culū mortal' ca.xj. I

Pctm̃ veniale siue remissibile ꝺr tribꝰ modis. ca.

Pecatū non est opus sed potius defoꝛmitas opis. (xij. F ca.xiij. L

Pctm̃ non est vocare aliq̃n amicos dūmō ꝛc. ca.

Peccata septem capitalia quid querāt (xiij. D vide diligenter ca.xiij. S

Pctā subductoꝛ sterq̃linij sūt ca.xiij. L.2

Pctā sacerdorum sunt sacrilegia ꝛ abominabilia q̃ ꝛc. Ibidē

Peccatum redundat in verecundiam scꝺm̃ q̃ celum vocant ca.xv. O

Pctm̃ etsi aliquid delectationis habet hoc ipsum non nutrit: sed conuertit in tormentum et venenum ca.xv. N

Pctm̃ est materia buꝰ flāme ca.xvj. X

Pctm̃ est cā coꝛruptionis ca.xvij. B

Pctā q̃ dimittant añ cōfessionem in contritione ꝛ voluntate obediendi ca.xvij. D

Pctm̃ contra naturā ꝓpter q̃tuoꝛ est abominabile magis ꝛc. ca.xvij. L

Pctm̃ ꝓ naturā ꝺr moꝛbꝰ cōtagiosus . Ibidē

Peccatum cōtra naturā clamat coꝛam dño: causa hec est. Ibidem

Pctm̃ apud Judeos speciale q̃ accipiebant telonēum a mīstris ca.xix. B

Pctm̃ sacerdotū quod cōmiserunt in templo fuit causa eꝛcidij hierlm ca.xix. F.2

Peccatum hoc plus est in ecclesia q̃ in synagoga Peccatoꝛ vincula q̃ soluan̄ (ga.ca.xix. B.2 tur significat ca.xxiij. D

Peccata omnia dimissa toꝛtoꝛibus arguit et soluitur ca.xxiij. K

Peccatū infidelitatis sue Centurio recognouit dicens ꝛc. ca.xxiij. U

Pecꝰ p̃cutiebat publicanus q: pctā q̃ fecerat peꝛctoꝛe exterant ca.xviij. D

Pectus tundit sacerdos dicendo: Nobis q̃s peccatoꝛibꝰ: in buꝰ p̃cussiois signū ca.xxiij. U

Pecudes dei ludunt ibi libere ca.xv. D

Pecunia fideiussoꝛ est cui uslibet nēitaꝛ. ca.ix. F

Pecunia postea cum signoꝛū gra cessauit cōsulte portabatur. Ibidē

Pecunia per senō diligit ca.xiij. ꝛ

Pecunia ꝛ peccora dicunt̄ ꝓsumpta: vide ca.xv. I

Pecunia ꝓmo dicta est vt ꝺr Aug⁹ ca.xix. R

Pecunia ē fideiussoꝛ future necessitaꝛ. ca.xix. Z

Pelicano solitudis assimilat se chꝰ ca xxij. O

Pelican⁹ pullos suos sanguie nutrit ꝛ viuificat ꝛ foꝛmat Ibidem

Pelliciētes oculos q̃dā inuenīt sibi. ca.x. ꝛ

Pelli mee consumptis carnib⁹ ꝛc. Job. xix. mystice exponit ca.xxiij. U

Pendeamus nudi cū chꝛisto in cruce. ca.xiij. B.2

Penetrantes domos instabiles sunt ꝛ vanitati et cōcupie seruiētes ca.x. I

Penitentū consideratio bona que ponit cū dicit oꝑtet eū redeuntē ad chꝝm ꝛc. ca.ix. M

Penitens intelligit p̃ mendicū moꝛtuū ca.xvj. I

Penitentia cū Maria magd̄. liberamur: fit vnus centes liberant̄ per Mariā ꝛginē ca.v. L

Penitētie sunt arbitrarie: vide ōre ca.v. P

Pniam condignam agere est valde difficile Nota Ambꝛosiū ca.xv. F

Penitētia est via dei ca.xx. M

Pēne animaliū quō iuncte sunt: vide in plogo B

Pera ꝺr oē reseruatoꝛiū in futuꝝ ca.ix. F

Pera interdicit Lu.ix. ꝛ Lu.xxij. p̃cipit sacculus.

Pera ꝛ sacculo pōt q̃s licite: vt inter (ca.ix. F illos q̃ nō vltro exhibēt necessaria. Ibidem

Peram portant qui ꝓpter victum ꝛ vestitum p̃dicant ca.x. D

Percipientes de diuinis aliquādo muti esse debemus ca.j. U

Percussio pectoris vnū est de delentib⁹ pctm̃.ca.

Percutere cepit verbo: verberet: et ma⁹ (xvij. D lo exemplo ca.xij. I.2

Percussit seruum pontificis ante responsuꝝ quis discipulorum ca.xxij. E.2

Percutiebant pectoꝛa oēs q̃ aderāt moꝛti chꝛi. ca.

Percutiēt maxillā chꝛis dixit. ca.vj. L. (xxij. U

Perditio ouis fit per peccatuꝝ ꝛ reatū qui ꝓcedit̄ peccatum. ca.xv. E

Peregre ꝓfect⁹ est pater celest̄ in hoc ca.ix. D

Peregre ꝓfect⁹ ꝺr de⁹ multo ꝛpe: q: vsq; ad fundationem eccle. Ibidem

Peregrini maxime verbū dei annūciātes sunt vocandi: adducendi: rogandi: attrahēdi: et cogēdi.

Peregrin⁹ vt foꝛis non maneret p̃ (ca.vij. S ceptum erat apud Judeos ca.ix. F

Peregrinoꝛ laudabilis exceptionis mod⁹ placet deo specialiter ca.ix. H

Peregrin⁹ est idem qđ alienus: cum ꝺr: Tu sol⁹ pegrinus es in hierlm ca.xxiij. I

Peregrinos se efficiunt omnes sancti in hac spē cie. Ibidem

Peregrinoꝛ ꝓpium est: non habere in loco pegrinationis mansionē. Ibidem

Peregrini est continue transire et non manere: et signa vie cognoscere Ibidem

Peregrinus pat. cis cōtentus est: exul est: ꝛ in eo lio se reputat. Ibidem

Perfectio sacramenti sanctificantis fit: vide ꝑ qd. In plogo B

Perfectiones decē habet q̃libet op⁹. ca.xix. P

Perfect⁹ est hō q̃ hec in seipso ca.xix. L

Perficiens in ea que dicta sunt ei a dño. ca. M. 3

Perficere licꝛ nō possit hō illa sine gra gratificante: tm̃ pōt se ꝑpare. ca.xij. M. 2

Perficitia hoꝛtaꝛ ad ꝓtures theologicas. ca.iij. L

Permanere in magnis ꝓcessibꝰ tentationū est difficile. ca.xxij. L

Permissio Job erat ꝓbatoꝛia ca.viij. F.2

Permisit demones intrare poꝛcos iuste quidem quare ca. viij. F.2

Permutatio miserabilis pauperis mendici cum diuite epulone. ca.xvj. L

Persecutiōes ecclesie q̃tuoꝛ ca.xvij. P

Persecutio hierlm qualis fuerit Ibidem
Perseueranter petendū est ca.xj.B.2
Persuasiōes ponit qualiter sciētes futura iudiciū: cauebunt iudicium. ca.xij.T.2
Persuasores stultoꝝ vota irridentnota bñ ca.
Pertinacia hec inique voluntatis z (xiij.E.2
precipue in damnatis est vt peccāti habeat desiderium. ca.xv.N
Pertinentia ad supfluā sollicitudinem corpis diuiduntur ca.x.D
Pertinet ad iudicem spūalem temporaliū distributio: sed cc. ca.xij.D
Perversio quid sit ca.j.O
Perversi occasionē offensionis vl casus qñq; accipiūt ex bonis fact ca.xvij.B
Pedes duo anie: intellect z affectus ca.j.O.4
Pedes isti duo sic calcamentis muniunk xv.R
Pedes dñi ḡs vnie Maria magd. sunt misericordia et vitas iusticie sue ca.xxiij.B
Pedes ostendit christus discipulis qui fuerunt: declarak ca.xxiiij.S
Pedes chri qntuplices moralizank Ibidem
Pestem hanc pcurant spūalr mali plan xj.F
Pestilentia quō inducak per aerem: et dicak qualis pestulentia. ca.xxj.F
Pestilentia spūaliter pcurak: vide ca.xxi.F
Petendum qd sit: qualiter: et pro quo attendendū est nota diligenter ca.xj.B.2
Petere quod infirmitas erigit cōueniēs est: nunqd aūt qd libido expostulat. ca.x.K
Petrunk tria in regno. scz decor regni: vtus: z operatio iusticie. ca.xj.O
Petrus tunc christū qd sciaut non obtinere posse: arguik z soluik xxij.B.2
Petrilū gen de in his tribꝰ intelligik xj.E.2
Petrio prima que diuum z nobilioris boni est q dicit: Sanctificek. ca.xj.B
Petrino secunda est Adueniat regnū tuū. ca.xj.O
Petitionū de amotiōe mali ponitur diuisio z sufficientia ca.xj.T
Petrio est molesta tripliciter. ca.xj.?
Petrio ista in diuite epulone fuit pesumptuosa.
Petrionē diuitis esse incōuenien (ca.xvj.U
tē attende ca.xvj.X
Petrosus locꝰ pax terre bñs fcat ca.viij.D
Petrus adhuc non vocabak: et quomō fuit trinomius. ca.v.L
Petrus nō est reprehensus sed cōfortatus in hoc ibidē
Petrus est reprehēsus a dño Ibidem
Petrus quia princeps erat omniū: pro omnibꝰ respondit. ca.ix.?
Petrus errat cum dicit tria faciendacum christo vnire venerat ca.ix.M.2
Petrus noluit seorsum habitare: ideo nullū sibi z discipulis dicit tabernaculū edificandū. et q re volu it Moysi z Helie edificare.
Petri in linteo que immunda sunt: sanctificata a deo dicunk. ca.x.B
Petrum z Joannem misit: erant duus cene ministri ca.xxij.E
Petrus et Joannes bi duo deuotiores erant ad implenda mysteria legis ca.xxij.E
Petri desiderium in memoria habere debet qui sacramēto chri cōicat. ca.xxij.O
Petrus desiderū maius habuit ad sequendū q̄ vires ca.xxij.O
Petrus cōuersus confirmare ꝑcipitur: vide quare dicit conuersus. xxij.V
Petri circa negationem mouek tripler qstio. ibiō
Petrus ter negauit anteq̄ gallus bis cāauit. ca.
Petrus zelo q̄ ꝑcussit seruum: an me (xxij.V
ruerit. ca.xxij.E.2
Petrus negauit chīm subito ex timore. eo dē.B.2
Petr q̄ dicit: Non noui illum: aliqui sophistice excusant Ibidem
Petri negationum diuersitatis fm euangelistas concordia ponit ca.xxij.D.2
Petrus negando multū linguam sue assertionis mutauit. ca.xxij.J.2
Petri casum admisit et confirmare peccauit. ibiō
Petrus ad galli vocē redit ꝑcat ibidem
Petrū dñs respexit: vide quo oclo. et probatur q̄ non corporali ca.xxij.J.2
Petrus negauit ter: vt siquis peccet corde: ore: et opere compati sciat. ibidem
Petri egressio foras significat ostensionē peccati p confessionem ca.xxij.J.2
Petrus mulier dicta p experimentum probare voluit ca.xxiij.F
Petro creditur dñs apparuisse qñ: vide Ibidem
Phanuel facies dei interpak ca.ij.J.2
Pharisei habere iustam causam murmuris arguitur ca.v.X
Pharisei reprehēdik in scz ca.vij.Z
Pharisei totiēs alios cōfutatos audierat q̄ lo qui non audebat. Ibidem
Pharisei volentes iusti esse decimas minutorum soluebant ca.xj.B.3
Pharisei ꝑcipue erant clerici z sacerdotes Judeorum. Ibidem
Pharisei fuerūt digni vt repellerētur a cōmissione noue legis ca.xvj.B
Pharisei dixerunt q̄ legem seruādo. dño seruire possent ca.xvj.D
Pharisei estimabant christum ascendere hierusalem vt regnum dei z David occuparet: nota q̄ duo mouebantur z quare christum interrogabant ca.xvij.O
Pharisei diuisus fuit. ca.xviij.E
Pharisei cū religionis erat in manu et fronte habere vide quid ca.xviij.E
Pharisei quare et quomodo significant hypocritas: vide Ibidem.
Pharisei diuisus diuisam ab alijs orationē se habere significabat ca.xviij.F
Pharisei reprehendit q̄ apud se orabat: z non apud deum ca.xviij.F
Pharisei istum in dextram cōuersum ꝑhak et oratione sua. ca.xviij.B
Pharisei quare decimas soluit ca.xviij.D
Pharisei non audebant Jesum tunc condemnare quare ca.xix.D.2
Pharisei cum et saduceoꝝ ora cōfudit chis sicut Daniel os draconis ca.xx.O

# Regist⁹ Postille Alberti magni


Pharisei fecerunt cum christo sic babylonici cum Daniele Ibidem
Pharisei confiterunt illū psalmū Dixit dñs ꝛc. Dauid nō fecit ca.xx.P
Pharisei ⁊ scribe simul auerūt scḗ̄ruā ca.xx.E
Pharisei ⁊ scribe indigni de veritatis instructiōe ꝓpter tres causas. Ibidem
Philistijm q̄ pauore cadūt interp̄etatur ⁊ signi⁹ ficat. ca.xj.O
Philosophi q̄dam in omnib⁹ sensibus posuerūt duo actiua. ca.j.J
Pbi aliquādo rete piscū capti: multa bona eccl̄e sie contulerunt ca.v.D
Pbi quidam multū abstinuerunt a delectabilib⁹ corp⁹ ꝓpter honestatē v̄tut. ca.ix.D.z
Picto:ib⁹ ⁊ poetis q̄libet audendi fuit sp̄ēq̄ po⁹ testas fm Horaciū. ca.xxiij.J
Pictura sc̄ptura laico:ꝝ vocat. ca.ij.J
Pictas in triplici significatōe est apō scōs.iij.D
Pictatis speciem pretendit scriba dicēs scḗr tc. ca.
Pietas dei notat in trib⁹.ca.xj.T (ix.F.5
Pietatē dei describit ap⁹lus ca.xv.B
Pietas valde notabilis patris est q̄ ꝛc. ca.xv.E
Pietas est dignitate añ oia alia. ca.xx.J
Pietat⁹ ⁊ salut⁹ auct o: non cognoscatur nisi in sig̃nis pietatis ca.xxiij.S
Pigri ad o:andum multi. ca.x.D
Piger oia negligit. ca.xij.B.z
Piger est qui desiderat et nō querit: et vult ⁊ non vult ca.xix.B
Piger seruus tripl⁹ culpabilis efficit ca.xix.q
Piger nō gaudebit de bono q̄s accepit ca.xix.E
Pilatus miscuit sanguinem illo:ꝝ ire vide. xij.B
Pilat⁹ ⁊ Herodes vterq; erat sub rhomanis. ca.
Pilatus de accusationibus audit respō (xx.D dentem dñm.et interrogauit Tu es rex iudeo⁹ rum: Et quare nō fecit mentionē de duab⁹ p̄ris mis accusationibus: sed solum de tertia. Et ire misit dñm ad Herodem: vide ca.xxij.B
Pilatus rendit ad liberationem christi per quat⁹ tuo:: vide illa ca.xxij.D
Pilatus liberationē christi plurices q̄r̄ter questuit et quomodo securus fuit cōsilium sapientis: vide ca.xxij.E.
Pilatus ambiens ꝓpiciatū ⁊ timens adiudicā⁹ uit petitionē iudeo:ꝝ fieri. Et ibi vide quomō fe⁹ cit cōtra sniam dñi.et de causa iusta damnatio⁹ nis Pilati ca.xxij.F
Pilatus tabulā fecit affigi cruci supius in qua ti tulum scripsit ca.xxij.O
Pinguedo in o:ōnis deuotiōe. ca.iij.S
Pinguis panis: de hoc vide ca.ij.S
Pinnaculū tēpli dicebat vide q̄d. ca.xij.F
Piscatores alia: fuit prelati ⁊ p̄dicato:es. ca.v.E
Piscatione tali capti sunt Cōstantin⁹ ⁊ alij v.D
Piscationis locus quomodo p̄tinebat Petro et socijs. ca.v.I
Pisces facilius capiūtur de nocte q̄r̄ de die qua⁹ re: vide ca.v.J
Pisces dulco:antes refectionem quinq; libro:ū Moysi sunt ca.ix.R
Pisces dulco:antes quinq; genera panum q̄ fuit quinq; genera gratia:ꝝ sunt duo ꝛc. Ibidē
Piscis qui ascendit Petri hamū q̄ habuit in o:e stateré ꝛc. vide q̄d significet ca.ix.R
Pisces ⁊ dulces sunt ⁊ castū ⁊ frigidū facūt hu⁹ moris nutrimentū. ca.xj.E.2
Piscis qui in aquis nutritur significat fidem fo:maram Ibidem
Pisces frigidū nutrimentū et non ad libidinē ge nerant ca.xxiij.U
Piscem assum quare obtulerunt discipuli domi⁹ no post resurrectionem. et quare partem et non totum. Ibidem
Piscis mundus habet duo.scz squamositatem ⁊ pinnula:ꝝ dispositiōem.et moralizat Ibidē
Plaga hec pestilentie p̄curat q̄n ca.xxj.F
Planct⁹ defuncti dicebat quando tibicines car⁹ mē lugubre p̄cinuerūt alijs succinentib⁹.viij.X.2
Plangentium consolatio tangitur cum dicit: no lite flere ca.viij.X.2
Plantantur fideles in ecclesia.clerici in p̄bēdis ec clesia:.et religiosi in regionib⁹. ca.xiij.E
Plantat⁹ vinea mo:al⁹ quō nota ca.xx.D
Plantationis locū eundem volunt habere fic⁹ ⁊ vinea quare. ca.xij.E.
Plantata est ecclesia in q̄ loco: vide ca.xiij.E
Platanus significat omnes transeuntes scriptu rarum latus ca.j.M.2
Platea ꝺ̄ a platon qō est latum ca.x.N
Et idem dicit ca.xiij.U
Plato placuit aurum vt non esset philosoph̄ādi im pedimentum. ca.vj.N
Plenitudo triplex: sufficientie:exuberātie:z redū dantie In p̄fatione.J
Plenitudo gratie et v̄tutum triplex. ca.j.B.2
Plenitudinis signa duo in Maria. Ibidē
Plenitudines q̄tuo: notant. ca.ij.D
Plenitudo sonalis in chō:sufficientie sanctoꝝ: copie in quibusdam plenis ꝛc. vide ca.iij.B
Plorandū est multum vt defuncus reuocet ad vitam. ca.viij.X.2
Plorant angeli pacis quando aliquis sanct⁹ p⁹ uertitur. ca.xv.F
Plorare facit nos dñs ꝓ peccis ꝓp̄ijs xix.E.2
Poculū mereticī est istud ca.viij.B.2
Poete illud dicūt verū est. ca.xv.N
Poetis ⁊ pictoribꝫ quodlibet audēdi fuit semp eā potestas fm Horaciū ca.xxij.J
Pontifex omnis o:natus bos apostoloꝝ habe⁹ re tenetur. ca.ix.B
Pontifex solus semel in anno intrabat sanctasanc⁹ to:um. ca.j.F
Pontifex summ⁹ fuit Zacharias inter viginti q̄t tuo: ibi vide qualiter alter alteri successit in mi⁹ nistrando p̄ viginti q̄tuo: vices ca.j.F
Pontifices ⁊ cardinales pueros in dignitates cō stituentes sua aburuntur p̄āte nisi ꝛc. ca.ij.O
Pontifex primo vertens se ad populū dicit: Pax vobis: in huius signum vide ca.xxiij.R
Populus videns solēnitatē edificatōis facil⁹ in clinatur ad supplicationes. ca.xj.R.z
Populus gentilis adolescentio: ꝺ̄ ire ca.xv.R
Porcus dicit quasi spurcus vel spurius.et est q̄si

monstrum in natura ostenditur ca.viij.F.2
Et idem habet ca.xv.M
Porcus fm legem est animal immūdū ḡre. ibidē
Porci more nisi q̄s vtrent; diabolus in eum potestatem non habebit. Ibidem
Porcor̄ more viuentes timebant porcis pari si/milia ca.viij.M.2
Porci fuit demones q̄ spurcicijs delectant.xv.M
Porcorum ḡpietates plures et quid significent: vide diligenter ca.xv.M
Porro vnum est necessarium: diuersimode expo/nitur ca.x.p.2
Porta quedam est ecclesie: porta gratie: et porta glorie ca.xij.S
Porte iusticie sunt sacramenta ad iustificationem introducentia: vide plura de porta eccle.xij.S
Portātes paralyticū fuit quattuor fm intellectū et ḡtuos fm affectum ca.v.R
Portantes ferertū litteraliter: naturaliter: mora/liter dicunt. et q̄ stant. ca.vij.G
Portantes christum sola virgo t crux venerātur quare. ca.x).X.2
Portantes chm crucifixum ad sepulcrū qui sunt et portantes ipm ad illecebras tentationū quid mereant ca.x).X.2
Portauit infantem Maria: Symeō: diabolus: fm aliq̄s Joseph ab Aramathia. multi vtriq̄ usq̄s ser portauerūt paruulū ca.x).X.2
Portauit virgo chm sicut sucū mistrans ibidē
Portio quam accepit filius a patre fm sanctos ē bonū naturale. ca.xv.R
Portiō circa reseruatorū oblationū &t aliq̄ ga/zophylatū ca.j.B
Possella si incerta sunt: nulla alia certa esse pos/sunt. ca.xij.J
Possessio est pedū positio. ca.x).J. et idē.xvij.L
Possessio hec est oim sanctor̄ dei ca.xvij.L
Post potestatem episcopalez est potestas ordinis prel biteralis ca.x.B
Post chm venire est būliari ab ipso. ca.xiij.B.2
Post christus venitur qualiter: et quare dicit post ipsum tc. xiij.B.2
Potentie impfecte ḡtuor sunt modi ca.j.M
Potentia vulnerari pcō qualis est. Ibidem
Potentiam faciendi non esse in se sed in patre rē cognoscit ca.xv.O
Potestas actiua mouet cor ad diuitie ca.iij.D
Potestatem ecclesiasticā sup corpus anima ratio nali animatū incipit determinare ca.iij.p
Potestatis dimittēdi peccata quā chs dedit mi/nistris suis plena ḡbatio v.L
Potestatem christus apostolis tradens quattuor introducit ca.ix.B
Prās stans potentia ad legis ordinem ca.ix.B
Potestas regendi pficit tribus ipis regni ca.ix.D
Potestatis obedientialis executio rangit cum &t Egressio aūe ca.ix.J
Potestas ecclesiastica potest impediri ne pseqūtur effectum q̄n tc q̄n nō: vide. ca.ix.O.2
Potestas in eo qui in prāte constituit considerat tripliciter. Ibidem
Prāte abuti t dū vti q̄d sit: vide Ibidem
Potestatem ecclesiasticam ordinat ḡtuz ad eos qui in vita mala cōstituunt in ecclesiastica pote/state ca.ix.B.3
Potestatem ecclesiasticā ordinat mg̃tum est con tra malos. ca.ix.L.3
Potestatem ecclesiasticā qualiter exercere oporteat: instructio discipulor̄ rangit ca.ix.E.3
Potestatem christi acquirentium de sequela agit/tur ca.ix.F.3
Potestas sup̄ supiorem naturā nō habet ab infe/riori natura nisi a deo. ca.x.S
Potestas signa faciendi t demones expellēdi nō nisi a deo haberi potest. Ibidem
Prās est potentia stās ordine iuris t rōnis t q̄s abutat ea. Ibidem
Potestas et potentia differunt. ca.x.S
Potestas quantūcunq̄ magna tūnc ab eo q̄ bē/ne agit Ibidē
Potestatis pfectio in tribus consistit. xj.L
Prātis instrumenta dicunt diuitie amici amico/r̄ copia t apparatus Ibidem
Prātis ecclesiastice virtus eis q̄ ab interiori pce/dat ostendit ca.x).E.3
Potestas apud ecclesiaz est: nō gladius non cuā/ginatus ca.xvij.Z
Potatus christus dis fuit ante crucem t in cruce fm quosdā ca.xviij.N
Potatum christum esse vt citius moreretur fal/sum est. Ibidem
Potus t cibus ḡdifferenter sint cuilibet animato necessaria. ca.x.K
Potus nō sumit a natura: neq̄ desideratur nisi ꝓpter cibum. ca.x).O. Idem habet ca.xij.O
Potu magis nutrimur q̄diu sumus parvuli in christo. ca.xxij.O
Prandiū est elemosyna z refectio vegetās ad gra tie virtutes. ca xiij.G
Prandium q̄s describit a Matthēo.xxij. aliud ē a cena q̄ describit Lu xiij. ca.xiij.Z
Prauc animc quedam p vitulam significate fm Gregorium ca.xiij.R
Preceptor est q̄ vite ponit legē t pcepta. ca.xvij.L
Preceptū t mandatū cōueniūt t differūt j.D
Precepta diligendi in quadruplici ordine. vj.R
Preceptum de pcussione maxille tc. marie intelli/git de infideli: quare ca.vj.Z
Preceptum generalissimū inter oia q̄ sunt de iure naturali et ꝓtinēs oia alia: vide ca.vj.U
Precepta decem ambiēria v̄ginē Mariā.xj.U.2
Precepta legis iuda impleri dicerunt factis car/nalibꝰ ca.xiij.S.
Preceptū q̄libet ipleūdū ē ardore charitat̄.xv.D
Precepta iudicialia variant ꝓ q̄litate tpm t loco/rū t psonar̄. ca.xix.R
Precepit chs a lepra mūdato ꝓpter duas cauteꝫ las: t tertia annectit. ca.v.P
Precepit Jesus apls ne dicerent visionē ꝓpē tres causas ca.xix.P.2
Precangunt lumbi sex modis. ca.xij.X
Precingere: accingere: et succingere idem sunt fs rem: sed differunt fm diuersas rōnes. ca.xiij.X.
Precinger se dñs in gloria ca.xij.B.2

# Registry Postille Alberti magni


Preciosa est cena eucharistie ca.xliij.O
Precisio est qñ pars vna abscindit et simpliciter abijcitur ca ij.X
Precium redimẽs debet esse pciosum: abundãs: dapsilicnon refutabile: damnum soluens: et pigmus tempans. ca.j.L.4
Precũ vniuersitatis agn⁹ hic imolat ca.xliij.O
Precurrit cereros q plus amauit ca.xix.D
Precurram⁹ cum Zacheo in arborẽ dulcissime fruitatis ascendentes ca.xix.E
Precursor ꝺr Joannes ca.j.P
Precursores antichri z tribulatio illa significant per illud Joelis.j. Reliquũ eruce comedit locusta: quod exponit ca.ij.Z
Predationis prem plati nostri temporis a ministris accipiunt ca.xvj.B
Predestinatois noticia ꝺr liber vite. ca.x.Z
Predestinato est pparatio gratie in pñti z glorie in futuro. ca.x.Z
Predestinant⁹ noticia nõ est rñs de psonis saluandis sed eriam de meritis gratie ca.x.Z
Predestinauit sic deus q facere pdestinauit vt fiant ordinib⁹ sanctor⁹. ca.iiij.Z
Predicandum fuit primo filijs israel et postea gẽtibus. ca.x.O
Predicantis officium tangit cũ ꝺr: Qui seminat. (ca.viij.F
Predicatiũ ordines dicunt canes vel natici ca.xvj.K
Predicare: euãgelizare: annunciare: docere differ
Predicare chr̃m contingit tripliꝫ (rũt.ca.iiij.Z
citer: ibi vide quis pdicans sit prohibendus et quis non ca.iiij.U
Predicare q non sunt idonei constituunt ad iudicandum ca.viij.B
Predicant q ꝺam fabulas ca.iiij.?
Predicat vt dicit Ambrosius.cuius rõ pbans ipm non habetur. ca.ix.L
Predicare est q ꝺdam pbetare vel pbetias expo
Predicant bi de ieiunijs post cor no (nere ibiũ
crumam crapulam. ca.x.D
Predicare fcat nõ creditur⁹ quare ca.x.O
Predicabit in rectis: ibi loquit p modũ palestine.
Predicare nõ volentes ponũt mnã un (ca.xij.L
sudario ca.xix.P
Predicatio Joãnis vt incipiet illo tempore cõgrium fuit ca.iij.B
Predicatiõis rete triby ducit in altũ ca.v.G
Predicatõis officiũ ꝺñs jniũgit plat⁹ et tacet de
Predicatiõis act⁹ ab Epo p se (alijs.ca.xviij.B
est exercendus. ca.viij.B
Predicatio est de his q sunt fidei ca.viij.B
Predicatõis materia est semẽ ca.viij.G
Predicatio illius regni finis est legatiõis apostol⁹
Predicationi magis insistẽs (lor.ca.ix.D
dum est vbi diabolus mag⁹ inimic⁹ ca.ix.J
Predicationẽ inneranns impediẽtia amputat ẽt tuor ca.x.H
Predicatiõis officiũ non est cõmittendũ opacam vitam habentiby ca.xj.L.5
Predicationis officiũ non est cõmittendũ bis qui habent carnale intellectum. Jbidem
Predicationis officij inuũcio notat b cg.xliij.Q
Predicatiõi insistere in die: in nocte oꝛõni z cõtẽplationi docuit chs. ca.xx).S
Predicator⁹ diuidit sacra sicut Saul z Samuel boues Jn prologo.B
Predicatori: plato: z doctori q̃tuor sunt necessaria
Predicatores deus cum voce iu⁹ (ria.ca.iiij.K
bili suscipit ca.viij.A
Predicatores inq̃ de pecuniis z bonis alioꝝ rẽplentes z non intendentes edificatiõi ꝓximorũ significant p gabaonitas ca.ix.F
Predicatores nõ recipientes obstinati sũt ix.D
Predicatoris finis duplex in ipso z in altero. ix.J
Predicator si nullũ curet qñ pdicãdo de cõtingẽtibus nihil omittit: mercede diꝝ ñ fraudat.ix.J
Predicatores in misterium missi nisi sint memoꝝ res ipsoꝝ ꝟboꝝ ñ trahunt ab exterioribꝰ ad dominum. ca.ix.M
Predicator⁹ vitatis non suã debet asserere: sed eꝰ qui misit cum doctrinam ca.ix.N
Predicatores rales multi sunt bodie q tc. x.D
Predicator: tanta debet esse fiducia i deo fm Am
Predicatores ꝺmo intrauerũt ca (bro.ca.x.D
uitates vt tc. ca.x.Z
Predicator⁹ suscipit qñ ꝟbũ eꝰ suscipit ca.x.Z
Predicatoribꝰ qbus põr dicit illud ꝟbũ Mlti pphete z reges voluerũt videre q vos videtis.ca.
Predicator⁹ cõuenit cum corno.ca.xij.O (r.?
Predicatoribꝰ quõ nõ ꝺabat femꝝ quo sustentarent: et cum ogabant manibus: vide quõ deficiunt z quõ non ca.xij.P
Predicator⁹ ordinẽ fcat ser⁹ missus ca.xliij.D
Predicator⁹ ordo quõ processit: vide Jbidem
Predicator: bonus gratiam habens latrat⁹: dicat canis vrsus ca.xv).K
Precminẽtie Joannis baptiste septẽ ca.j.Z
Pregnãs mlier pl⁹ alio rpe somniat coitũ. xij.Z
Pregnantes dant intelligere oẽs: ibi Oẽs q cõceperunt in se impedimenta fuge ca.xx).J
Prelatio quõ cessabit i angelis p⁹ iudiciũ.j.U.2
Prelatio duo habet: onus: z honorẽ. Jbidẽ
Prelatiõis de substantia est bonũ: tñ in gradu pfectionis frequenter surrepit, delectatio potestatis tc. ca.ix.X.2
Prelati sup alios exaltati dñ vocant ca.j.D.2
Prelatus desiderans on⁹ z nõ honorẽ. et honorẽ et nõ onus. de hoc vide ca.j.U.2
Prelat⁹ ascendit in consessionẽ triplicẽ ca.ij.E
Prelati, maxie cõperit ꝟt⁹ mãsuetudis. ca.ij.B.2
Prelato doctori z pdicatori q̃tuor sunt necessaria ca.iiij.K
Prelati z pdicatores sũt aliꝝ pastores ca.v.E
Prelat⁹ qlibet in cõsideranõe sui debet esse bumilis. in regimine aũt debet ascendere culmen auctoritatis ca.v.E
Prelatus q põt vocare alios cum p se trahere retẽ nõ põt argumentũ est ca.v.K
Prelati ceci nisi auferant in corda subditoꝝ chs nõ ingredit. ca.vj.L.2
Prelatus nõ potẽs corrigere, pter publicũ peccatũ ad hoc obligat⁹ quid faciat ne pplerus sit de hoc consilium ca.vj.D.2
Prelatus non habens in oculo hoc est in publica

trahem: sed in occulto: Ille tpe necessitat corrige re poterit. si aūt in ꝓpatulo: nō debet. ca.vj.D.2
Prelati: epi aut pastores trahē portant hodie: z de hoc se iactant. z tñ fefellit eas subditoꝝ pena pecuniaria plectūt: nō educunt. ca.vj.D.2
Prelati nostri Jmpij non inueniuntur a pauperibus nisi zc. ca.ix.O
Prelati isti impij sunt qui nunq̄ bonum bñ recipiunt: sed zc. Jbidem
Prelati ignoris: z inq̄ctis gradum z ordinem suę vite non demonstrantib⁹ non debēt dare sacramentale refectionem. ca.ix.T
Prelati nostri dicunt contrarium ei qđ dicit Esaie.xij. vide ca.ix.U
Prelati di fures sunt z furum socij habentes Jude apl'icum. Jbidem
Prelati nr̄i tepis aduertere dignarent ca.x.Z.2
Prelat' hoc malę cōuenit. ca.x.Y.2
Prelatus deberet esse beniamin: sed factus est lupus rapax: vide quō ca.x.B
Prelat' nemo audet dicere: Cur facis hoc: quare vide Jbidem
Prelati mali sunt de q̄bꝰ dr Michee.iij. violenter tollūt pelles zc. notent plati diligēter ca.x.B
Prelatus debet cōfidenter dicere illud Joannis Qui sequit me nō ambulat in tenebris xj.L.3
Prelat⁹: clericꝰ: vel religiosus in vmbra ꝓcessionis subditoꝝ est dulc'. ca.xiij.E
Prelati vel clerici mali in ꝓbenda: staret alꝰ vtilit recedente illo: nota bñ ca.xiij.B
Prelatus insultus si fuerit nullus ꝓdicetur: nota ibi dicum Gregorij. ca.xiij.N.2
Prelatos reddit aterēos: eū diab'. vide ca.xiij.J.2
Prelati nostri temporis partem ꝑdicationis a ministris accipiunt. ca.xvj.B
Prelati quantū inceptōis in eterna tabernacula sibi construant: nota ca.xvj.D
Prelati spūalibus viris opponunt q̄ sint simplices zc. vide ca.xvj.F
Prelati sunt antiq̄ canes. ca.xvj.R
Prelati diuites dicunt illud. ca.xvj.R
Prelatꝰ austerus dr leo mortuꝰ ca.xvj.R
Prelatꝰ intelligit q̄ diuitē mortuū. ca.xvj.T
Prelatoꝝ est maxime scandala vitare ca.xvij.B
Prelatus fraterne corripit et monetur quando peccat. ca.xvij.L
Prelatoꝝ talū curam cōmunis vtilitatis habeāt vnus assumet. ca.xvij.Q
Prelatoꝝ status significat q̄ Noe. Jbidem
Prelatū faciunt sicomorū fcat. ca.xx.D
Prelatos ecclesiarum sponsos adeo inuenim⁹ steriles q̄ zc. ca.xx.Z
Prelati ranguntur qui eorum nepotes indignos promouent. ca.xxj.L
Prelati mali ꝓcurāt spūal'r hanc pestē. ca.xxj.F
Prelati q̄ndo dicant ītare sicut sol stetit Josue.x. vide ca.xxj.M
Prelati nostri temporis hūc magis vicē sardanapalli q̄s Jesu chri. ca.xxij.U
Prelatꝰ dr ecclēsiā ꝑbere z viam oſſidere. ca.xxij.U
Prelatus diues ista debet habere. ca.xvj.N
Prelis ad exteriores pertinent. Seditiones ad animas.ca.xxj. E
Premittit dñs sp sibi viam parantes ca.x.L
Premium humilitatis tangit cum dicit Ascende superius ca.xiiij.F
Premiū in gl'ia regni vocatoꝝ tangit ca.xxij.L
Preparanda in domo pro cōmodo recepti in domū describunt Beñ.xviij. et declarantur ad ꝓpositum. ca.x.P.2
Preparantiū se ad iudiciū ꝓfectū ostēdit xiij.N
Prepauit mlier peccatrix se in quinq̄ ca.vij.U
Prepate viam ꝙ zc. Esa.lxij. exponit ca.x.L
Prepare se potest hō ad illa sine gr'a gratūfacientis re: z nō ꝓficere ca.xxj.M.2
Preparatoria ad vtutes cardinales significant: vide ca. iij. U
Presbyteroꝝ correctio spectat ad epōs ca.x.B
Presbyter debet eligi hoc signo Jbidem
Presbyter ideo examinat de cōuersatione an diuinus et iustus sit. Jbidē
Presbyteroꝝ ordo est coꝝ q̄ corpis chri veri z mystici agant curam ca.x.B
Presbyteroꝝ iustoꝝ tangit missionē ca.x.B
Pressura turbe triplex est ca.viij.M.2
Pressura magna erit sup terram ca.xxj.R
Pressura in terris q̄lis erit: vide ca.xxj.M
Presumentes de ꝓpria iustitia nesciunt sacramenta dei in gaudijs cordium. ca.xv.U
Presumptio magna est hec. ca.xij.J.2
Presumpta iustitia compassionez non habet sed indignationem. ca.xv.X
Presumpta iustitia non reputat se offendisse nisi magna cōmittat scelera. ca.xv.Y
Preuenire debet consideratio omnem actū nostrū difficilem ca.xiiij.D.2
Primitiua in nob duo. vnum in cōceptu. aliud in partu. ca.ij.?
Primogenitus ēre dr vide ꝙ hereticos. ca.ij.H
Primogenitū omne erat dñi sed differēter masculinum et femininū ca.ij.?
Primogenitū bois oē offerebat Jbidē
Primo victimū quis contingeret nisi summa fortitudo ca.j.?
Primū querite regnū dei ca.xij.O
Prim⁹ excusantiū se venire ad nuptias capite vitioꝝ superbia se ꝓmū fecit. ca.xiiij.O
Princeps synagoge erat cuius filia moriebat. ca.
Principis est iura cōdere: aliis ꝓpe: (viij.R.2 alios ad bōesta p vbā z cōpla ducere. viij.R.2
Principes mali alligāt munera gratia et imporabilia Jbidem
Princeps iste erat summꝰ sacerdos sicut Epūs vel archiepūs Jbidem
Princeps cū esset ille non dedignat⁹ est locū pedū querere ca.viij.Z.2
Princeps synagoge nō increpatur sicut regulus quare ca.viij.Z.2
Princeps publicanoꝝ fuit Zachē non vero noie vide quō fuerit ꝓnceps ca.xix.B
Princeps sacerdotū ad quē duxerūt Jesum quis fuerit: vide ca.xxij.B.2
Princeps sacerdotū z ceteri voluerūt esse actores et reos z accusatores: vide ca.xxj.M.2

# Regisꝛ Postille Alberti magni


Principatus ostẽdit virum. ca.viij.R.2
Principium ꝙ vnum ecclesiastici z necromantici q
Unꝰ inuocatiõis est vna opatio ca.ij.J.2
Principium immediatũ esse cum deo vel contra
deum. ca.j.L.2
Priuilegia Joannis sunt ꝯtuor. ca.j.L
Priuilegiũ Joãnis paucissimis ẽ cõcessũ. ca.j.O
Priuilegiũ pauperatis onera tributoꝝ non por
tare. ca.ij.B
Priuilegiũ officij ꝑdicãdi notaꝫ in ꝯtuor. ca.viij.
Priuilegia quattuor sunt huius secun (B
ditatis. ca.j.R.2
Priuilegia decẽ ꝓginis Marie. ca.xj.U.ij
Probare singula delectabilium in sensu est iuga
boum ꝓbare. ca.xiij.T
Probat chꝰ q messias nõ sit tm̃ hõ. ca.xx.O
Probatio efficacissima q messias non sit purus
homo: nota ca.xx.P
Procedere cũ parentib cõmẽdabile est. ca.ij.N.2
Procedere ad bellũ regis est: sed ũ ois. ca.xiij.F.2
Procella est qñ ad modũ monnũ z collium unꝰ
miscet mare ca.viij.U
Procella existo flatu causata Jbidem
Procumbens z pronus debuisset pharisꝰ orare (
Proditores pendent in cruce an (sc.ca.xviij.F
gustie siue ꝑditionis ca.ix.L.ij.
Proditores venenati ad diabolũ expellũt. xiij.O
Proditoris reuocatione tangit ca.xxij.S
Professio ꝓfecta oĩm pulcroꝝ bonoꝝ z veroꝝ est
apud deum ca.x.U
Profesti dies referunt ad labore ca.j.L.iiij
Profecit chꝰ fm expimẽtalẽ cognitiõez.ca.ij.L.2
Proficere dicit Jesus sapientia z gratia quando
vide. Jbidẽ
Profecat christꝰ sapientia z gratia vt verã aniam
humanã accepisse demonstraret: vide quomõ
intelligi debeat: ꝓfecit ca.ij.S.2
Profunditas fossati buiꝰ castelli abyssus est bui
militaris ca.x.M.2
Prohibẽt in furto ois modus rapine: furti: dolꝰ
fraudis cẽ. ca.xvij.M
Promissionẽ exhibere quare chꝰ tantũ distule
rit querit z rñdet ca.ix.F.2
Promissiones de regno restituẽdo fuerunt: vide
Promunt ois artifex finem docẽdi (ca.xvij.O
ne sue congruentẽ ca.xiij.B.2
Promittat christus semissurũ spũmsctũ xiij.Z
Promptuaria habet domꝰ studia bona.ca.xix.L
Pronitas ꝙpiaꝝ ademit bonũ naturale. ca.ix.
Pronosticatoꝝ veriꝰ ẽ a stellis cõis xj.S.2. (D.2
Pronosticant i talibꝫ vera marie rustici.xj.S.2
Pronꝰ cadit in deũ. supinꝰ cadit a dõ.ca.viij.L.2
Propagatio semis erat etiaꝫ ꝓpagatio religionis
qñ non erat adhuc tps reuelate gre. ca.j.L
Prophera non est ꝓpiens visionem z non intel
ligens eam ca.j.U
Prophete oĩs vno ore locuti sunt. ca.j.D.4
Prophia fak ꝑculi ꝑteritũ ꝑntia z futura.j.R.4
Prophere femie legunt ꝯtuor ca.ij.J.2
Prophera omnis dñi est. ca.ij.L
Prophera nullus nisi placita exhibẽs poterit esse
in patria sua ca.iiij.P
Prophẽm se dicit dñs: et quõ est ꝙbat: vide ibidẽ
Prophera dr ꝓprie sanctus secreta dei p inspiratoꝝ
Prophera dr dñs a similitudine actꝰ (nẽ.ca.vij.J
sciendi futura Jbidem
Prophera dr duplr.z p hoc soluit argumẽtũ.ca.
Prophete ꝓcipui ꝓbabãtic in se esse (vij.N
virtutes diuinas. ca.xj.B.2
Prophere fuerũt post chm̃: z ꝺd ꝓnũciabãt: vij
Prophete pseudo sunt ꝗdẽ scien (de ca.xv).R
tia nouissimi dici gloriant c.xvij.O
Prophete falsi surrexerũt ꝑ ibus nris. ca.xvij.O
Prophete mittunt vsq; hodie z cõtemnuntur ibi
vide quõ occidunt ꝓphetas. ca.xx.E
Prophetaꝝ ossa venerant nõ ꝓter sanctitatẽ sed
questum ca.xx.E
Prophete maxime ꝓnunciauerunt de gratia z sa
cramẽt facti ꝙ chm̃ ca.xxiij.M
Prophetauit Zacharias repletꝰ spũsctõ: non aũt
Helisabet ca.j.2.3
Prophetauerũt sacramẽta chi patriarche factoꝝ
ꝓphete verbo. ca.xviij.T
Prophetia symeonis a ꝯtuor cõmendat. ij.B.2
Propitiatio est clementia iudicis ad pcẽ veniaꝫ
Propiꝰ esto mihi pctõr: et nõ pec (c.xviij.J
canti: dr publicanꝰ quare: vide ca.xviij.J
Propinquus est dñs tribulatis: ꝑtentib: et des
uotis. ca.v.B
Proponendi ꝓbũ duo modi boni sũt illi viij.B
Propositiões tres sunt ꝙs fundat rõ ꝓbãs resur
rectionem ca.xx.N
Proprietas nostri intellectꝰ ẽ vt g terrenas siritus
dines faciliꝰ capiat celestia z spũalia ca.xiij.N
Properates grani sinapis moralizant ca.xiij.O
Proprietatem mirabilẽ habet granuꝫ sinapis in
hoc horto ca.xiij.P
Proprietates bonas habet ꝯtuor fermentũ ipm
fm ꝙs regno dei compat. ca.xiij.O
Proprietatẽ habet hydropicus q quãto plus bi
it tanto plus sitit ca.xiiij.B
Proprietas iugi est q collũ ꝑmit ca.xiij.S
Proprietates bone sepe reperiunt in mal. ca.xvj.B
Proprietates aslnini pulli ꝓter ꝙs gẽrilẽ ꝓprium
fcat: ibi vide etiã alias malas ꝓprietates asini.
Properatibus indiuiduãtib anꝰ (ca.xix.B.2
me quare quõ distinguant: vide ca.xx.N
Properates olei ponũt z moralizant ca.xxij.B.2
Proprietates galli ser ponunt ca.xxj.J.2
Propriũ est aĩe deprauate: vide ꝺd ca.xiij.R
Prouerbiũ diuitum qñ maledicũt pauperib: vide
Prouidẽtia domꝰ multiplicat fm fa (ca.xvj.O
cultates agri. ca.xvij.Y
Proximior ꝺu nature nemo ꝙs ille ca.x.E.2
Proximꝰ est alicꝭ sanguis: et est primus bñficio
largiteꝝ vel misẽdie ca.x.E.2
Proximꝰ est ꝙ prime accedit in affectũ Jbidem
Proximũ nõ facit cognatio: sed misẽdia fm Chrꝰ
sost. et quõ hoc intelligit. ca.x.E.2
Proximꝰ ledit septẽ modis ca.xvij.D
Proximi in personam sit nocumentũ duobꝰ moꝺ
dis. ca.xviij.M
Prudẽs in dispensando est ꝙ: vide ca.xij.F.2
Prudentis seruꝰ est modicum conuertere in mag

gnum ꝛ multum ca.xix.T
Prudentia est cognitio vtiliū cōferentiū bonū in dispensatione vite. ca.x.X
Prudentia est rōne actiuꝰ habitus ca.xij.F.2
Prudentia villici laudat ca.xvj.E
Prudentia villici in hoc notat ca.xvj.D
Prudentia notat in hoc q̄ modicū sic multiplicauit seruus ille ca.xix.T
Prudentiores ꝯre sint filij hui⁹ seculi in generatione sua: causa ponit ca.xvj.F
Psalmꝰ ordinatus ad custodiā aniaꝝ ca.iij.F
Psalmoꝝ liber ōr soliloquoꝝ in quib⁹ solus cum deo loquebat ca xx.O
Psalmoꝝ vba maioꝝ sē auctoritat⁹ q̄ alia. xx.O
Psalmū illū Dixit dns: confixerunt pharisei q̄ detraser fecerē. ca.xx.P
Psalmoꝝ vsus q̄nq̄ginta legit ebr⁹ in cruce p̄m quosdam ca.xxiij.T
Psalmū p̄mum Beatus vir sc̄z q̄dam dicunt de Joseph illo factum esse ca.xxiij.X
Psalmi p̄m Dionysiū cōpositi sunt ex ꝓphetijs et historijs patrū. ca.xxiij.X
Psalmi sunt quasi q̄daꝝ summa cōtinēs melioꝛa scripture veteꝝ testamenti Ibidem
Psalteriū ebr̄ vocat hoc xxiij.T
Pseudoprophete fūt q̄ de sciencia nouissimi dici gloriantur ca.xvij.O
Ptolome⁹ 8t. q̄s ad exēplū alteri⁹ corrigit aliq̄s exemplo suo corrigit ca.xix.O
Publicani a public⁹ officijs sūt dicti: ꝯre. ca.iij.J
Publicani ꝛ milites p̄mū erāt gentes ca.iij.K
Publican⁹ est q̄ infert iniuriā. ca.xv.B
Publican⁹ q̄ in publicis p̄fuit in vectigalib⁹ quā ascendit in templū: vide ca.xviij.E
Publican⁹ ille stabat alōge ꝯre ca.xviij.D
Publicani erāt q̄ publica vectigalia colligebant.
Publicāi i officio duplr peccabāt. xix.B (tur.B
Publicani reputabant ꝙpter hec duo pcā publici petōres. ca.xix.B
Publican⁹ vocabat q̄s public⁹ canis esset. Ibidē
Puellas ꝛ pueros iducētes ad vouēdū q̄ postea soluere nō p̄nt peccant. ca.xiiij.D.2
Puerū ponit p̄ seruo. ca.j.K.3
Puer iste a puritate dicē⁹ est. Ibidē
Puer Jesus crescebat ca.ij.L.2
Puerū vocat ab innocētie puritate: ibi vide quō crescebat ꝙ incrementa corpis Ibidem
Puer posit⁹ est in ruinā multoꝝ ca.ij.F.2
Pueri boni a puritate innocentie dicūt: mūdi: simplices: ludis liberalibus se inuicē ad frutē ꝛ ois vtilitatem puocantes. ca.vij.O
Pueri mali sunt impuri in culpa ꝛ concupiscēdi: immūdi libidine: fūt: dolo fraudulēte: pessimis ludis ꝛ nocuis vtūtati. ca.vij.O
Puer apphendens Jesum ca.ix.P.2
Pueri ꝙtia sunt simplicitas ꝛc. vide condicōes puerorꝝ. ca.ix.P.2
Puer quē apphendit Jesus ōr fuisse Marialis lemonicēsiū ap̄lus ꝛ p̄m⁹ Epūs. ca.ix.P.2
Puer in medio statuit ꝙter pcās vsuꝝ sup̄ sub⁹
Puer suscipit q̄s forma pue⁹ (iectos.ca.ix.Z.2
rilis suscapit. ca.ix.Z.2
Puer recipiens quō ille dicat recipere Jesū: nota
Pueri a puritate dicunt qui sunt cū domino. (ca.ix.Z.2 ca.xj.?
Puerilis teneritat⁹ pulcritudo pēdet in plantis ex pulcritudine frutꝰ. ca.ix.P.2
Puerile būilitatē assumēdo non assumere deum patrē arguit ꝛ soluit.
Pugnāt vtraq; manu ꝺ diabolū ca.xiij.F.2
Pulcritudo splēdoꝝ in crēpti⁹ oīsione ca.iij.S
Pulcritudo mirabilis q̄ i via ōi vn⁹ sic vadit: alius
Pullulāt septem vacue spice vre⁹ (us sic.ix.U
dine pcusse Jn.plogo.B
Pull⁹ asine erat ligat⁹ ad vsus pauper ix.B.2
Pullus asine nō infrenat⁹ q̄d fecer. Ibidem
Pullū adduxisse ap̄los tres cuāgeliste dicūt: non asinā. sed Matthe⁹ ꝛ ipam: vide ca.ix.B.2
Pulsandū est ad ꝺ ostiū instanꝫ ca.xj.D.2
Pulsat q̄ iā quieuit cē. Ibidem
Pulsat dns dupliciter. ca.xij.B.2
Pulsat vbū dei ꝛ sapia p̄tis ꝙ vitatē ad intellectū
Puluis i pcdib⁹ signū est labo⁹ (vt cē.xiij.L
ris itineris. ca.ix.D
Puluis pcdū fcat magnū iter ꝛ fcat fatigatiōem
Pumex de⁹ q̄sdā petōres: q̄sdā ad (ca.ix.M
pniam reseruat ca.xiij.B
Puniunk cales a demeritis suis q̄s magꝭ valeꝭ punitio coꝛ ad exemplū correctōis Ibidem
Punit aliq̄s a deo mlt⁹ modis de ꝺ vsus.xiij.B
Punit⁹ fuit sic Antioch⁹ ca.xiij.B
Purgant ulti remplū corpis ca.vj.Z
Purganōis Marie q̄ttuoꝝ rōnes ponunk. ij.Z
Purgatōes ꝓplatiuoꝝ fiāt p̄m legē mosi. ibidē
Purificatio dec q̄nq̄ pficit. ca.xvj.P.2
Purificatio pfecta ē i passiōe ꝛ resurrectōe.xij.Q.2
Purificatōis h⁹ effect⁹ q̄tidie pl⁹ pficit. in die iudi
Puritas ifāt⁹ ē i duobꝰ. ij.P (cij ät pficiet.ibidē
Puritate increpat imūdos petis Ibidē
Puritate vagitu ꝓsulit ifās.ibidē. (tris.xj.K.2
Puritas mirabil⁹ ꝛ singular⁹ vgines fecūditatē nu
Purpura fcat ornamēti ꝓcerlatōis exterioꝝ.ij.O
Purpura ē tinctura ō q̄dā oltreo cōchilio.xvj.M
Puꝛ i q̄libet natura ē q̄ō alicne nature ñ ē admis
Pusillos turba ñ curat.ca.xix.L (xiij.j.B
Pusill⁹ erat Zache⁹ būilitate ꝛ fide. ibidē
Putrescēna cetera a sale efficiunk bona terra et fecunda. ca.xiij.J.2

Quadrangulus ad frutē ōr bō ca.vij.?
q Quadruplū reddit Zache⁹ p q̄b⁹ vtō.xix.K
Quadruplū q̄ reddi ñ debeat arguit ꝛ solvitur. Ibidem
Qualitas meriti in ꝓuersōe aiaꝝ notat in B. x.E
Quattuoꝝ ducūt ꝛ iducūt boies q̄diu ē i via.xj.X
Querendū est cū būilitate intellect⁹. ca.xj.L.2
Querendū est pie ꝛ cū deuotiōe. Ibidē
Querend⁹ est dns quō: vide ca.xix.B
Querēs de nūcio saluandoꝝ nō noiat.p̄sumit eū q̄ ꝛ ipe saluandus fuerit ca.xiij S
Querit vtꝝ in ꝓceptōe drā ꝙgo aliq̄d efficiens⁹ cē
Querit qualiter potuit esse q̄ (ptulerit.ca.j.N.2
Anna non discedebat de templo. ca.ij.J.2

# Registr Postille Alberti magni


Querit ꝯre talis mulier in ciuitate pmittebat. ca.
Queritur quare nō increpat iste pn/ (vij. T
ceps sicut regulus. ca. viij. L 2
Querit quare dñs veniētiū aplis statim secessit.
Querit Ezechiasdom⁹ quare tm dultu/ (ca.ix. M
lerit pmissionē exhibere ca.ix. F.2
Querit quō Moyses apparuit in transfiguratiōe
vtrū in corpe assumpto vel ꝓprio. ca.ix. J.2
Querit quare dñs pdicauit z discipulos pdicare
fecit nō crediturus zc ca.x. O
Querere diligenter q̄d sit notat ca.xj. L.2
Querere est vsq; ad illūinationem vtat/ pseuera/
Querere sapiēter q̄d sit. Ibidem (re. ibidē
Querūt q̄dā vtr̄ ista facta sint sicut dr ca.xij. R
Querit chr̄s ꝓter nos vt facil⁹ instruamur. xiij. M
Quesisse videt ille rentādo dñm fm Ambrosium
et Hieron⁹ tm Beda videt dicere q̄ nō. xviij. L
Querebat ille a dño audire nō q̄ dñs vellet sed q̄
esset desiderū ꝓprium ca. xviij. O
Queri debet dñs p opus iusticie ca. xix. B
Querit dñs visitādo p gr̄am: vocando p. vbū: tra
bēdo p bñficiū: flagellādo p aduersitatē xix. M
Querunt sacerdotes in qua prāte chr̄istus illa fa
ceret ca.xx. B
Querit Jesus de baptismate Joānis ꝯre. ca.xx. B
Querebāt pncipes sacerdotū z scribe mittere ma/
nus in Jesum ca.xx. N
Querit in nobis puritas intentiōis z pondus af/
fectus, ca.xx. J
Querebāt pncipes sacerdotū z scribe quō Jesum
interficerent. ca.xxij. L
Querit Jesus adhuc ad occidendū in mēbris su
is a talibus: vide ca.xxij. L
Querit vtr̄ chr̄s exhibuit corp⁹ suum mortale et
passibile sicut tūc habuit. ca.xxij. S
Quesiuit Jesus non ignorans sed vt detur locus
instructioni ca.xxiiij. J
Quærebant pharisei semp occasiones vt facerēt di
uortium. ca.xvj. L
Quesierūt Jesum nō nisi in hierm ca.ij. O.2
Questio ammirationis Quispuras puer iste erit
Questiōes tres facit Jesus de Joan/ (ca.j. 23
ne: ab eo remouendo vitupabilia ca.vij. M
Questio magna erat inter doctores q̄ essz iusticia
deo placens, ca.x. B.2
Questio Petri tota soluit ca.xij. M.2
Questio est quare deus punit q̄dam pctōres: q̄/
dam ad pniam referuat. ca.xiij. B
Questio hec fit in p̄fessiōe de pctis z delict/ xvj. D
Questio hec est discreti dispēsatoris circa subditū
Questio orta fuit a pharisēis in po/ (ca.xvj. E
pulo zc. de censu cesaris ca.xx. D
Questio hec Luius ē imago z supscriptio erit no
bis a deo. ca.xx. J
Questio vtr̄ chr̄s añ passionē suā corp⁹ suū pas/
sibile vel impassibile dederit. et arguit ad vtrā/
q; partem. ca.xxij. R
Questio vtrū q̄libz deō ī forma sacramēti cu cha
ristie ad transsubstantiationē op̄et ca.xxij. L
Questio triplex orit circa negatōem Petri xxij. ꝑ
Qui: positū ī genealogia refert: vide q̄d ca.ij. X
Quia respexit būilitatē ancille suc expōit ca.j. K.3
Quid faciam: est vox miseri ī summa egestate po/
siti. ca.xij. K
Quies duo habet: positionē sc̄z q̄escēt/: z locū. ca.
Quilibet in gradu suo in quo deus eū (r. R.2
vocat ꝑmanere debet ca.j. U.2
Quinq̄ginta est numer⁹ iubilei ca.xvj. D
Quinq; panes sunt quinq; modi exponēdi it. O
Quinquemilia significant illos q̄ in babilonia secula/
ri adhuc existentes bene nouerunt vti q̄nq; sen/
sibus. ca.ix. S
Quis difficultatē notat z dignitatē. ca.ix. z
Quis consurget mihi aduersus malignātes: psal
mo. xciij. exponit ca.ix. z
Quis est iste qui venit de edom zc. exponit Jbidē
Quispuras puer iste erit: q̄stio ammiratiōis. ca.j.
Quod descendit in oīa vehimenti expo/ (2.3
nitur ca.j. 2.2
Quotidianum panē dicit Lucas z Matthe⁹ su/
pbstantialē: et in hebreo segella qō interpr̄at
egregium ca.xj. R

Radix immortalitat/ est custodia legum dis/
r tinarum ca.x. B2
Radix iuniperꝰ p̄ oīb⁹ lignis dr continere
Radicem vtrū dicat Hiego/ (ignē. ca.xv. M
rius humilitatem: charitatem: et patientiaz, sed
differenter. ca.xxj. D
Rages interp̄tat egrotatio. ca.x. J.2
Raguel interp̄tat pastor dei z fcat ca.xiij. D
Rana a ruby dicta q̄ rubi foliis ilsidet. ca.vij. G
Rape semp conabant pharisei ca.xj. F.3
Rapit regnū vi vtr̄ z gr̄e nō zc. ca.xvj. L
Rapiunt violenter regnum ꝑfectione virtutis ar/
mati ca.xvj. L
Raptores sine dubio mali z cōdemnati sunt: qō
significat Zemria. xvj. ca.xviij. G
Raptor fuit iste pharisē⁹ z fraudulēt⁹ .xviij. G
Raptus est q̄n excedēs oē qō creatū est. ca.ix. B.2
Raz z magnū firmiter locat in memoria. ).2.3
Rasin interp̄retatur ex impius significat diabo/
lum. ca.xix. R
Ratio naturalis z natura nō sunt seq̄nda nisi cū
gratia z ductore grate ca.xj. X
Ratio ad impossibile prior est ostensiua in tali dis
putatione ca.xj. M.2
Rationabile est vt dei voluntas de nobis imple/
atur. ca.xxij. B.2
Recedendum est in orōne etiā ab intimis Jbidē
Recedentes a deo manū eius nō effugiunt sed be
neficium. ca.xiij. X
Recessit Maria a secreto orōnis: a dcte cōtempla
tiōis: a delitijs spūalis delectatiōis ca.j. E.3
Recipit pctōres larga benignitate: dulcissima cha
ritate: z gratissimo sinu miscōie ca.xv. B
Recepisti bona in vita tua est dictū valde misera
bile: z duos habet sensus. ca.xvj. ꝑ
Recipiens puer in noie Jesu quō ille dicat recipe
Jesum: vide diligenter ca.ix. z.2
Recognoscat potentiam faciendi non esse in se: sed
in patre ca.xv. O
Recordandū est ne dñm suscepturū in hospitiū cor/
dis: tradam⁹ vili ꝑcio ꝑri. ca.xxij. O

# Super Lucam


Recordationem legis vt haberent pharisei habe⁹ bant ꝛc. ca.xviij.E
Recti sunt qui suam voluntatem diuine confor⁹ mant ca.xxij.B.2
Recubere debem⁹ cū Joāne i pectore dñi xxij.O
Recurrendū est ad oratiōē post bñanū consiliū ostendit chūs ca.xxij.B.2
Recurrendū est ad testimoniū legis magis q̄s ad errores boim. ca.r.B2
Redimi mūd⁹ potuit ℔ mō ꝛ ñ alio.ca.xxiij.M
Redēptio ꝓditor fit ꝑ q̄d: vide Jn plogo B
Redēptōis sacrm causa fuit assūptōis ca.ij.E.3
Reddit q̄druplū Zache⁹ ꝑ q̄v: vide ca.xix.K
Reddu⁹ ecclesiar⁹ q̄ sunt vltra sustentatione bo⁹ nestar⁹ psonar⁹: vide ca.xvj.D
Redeundū est semꝫ ad ꝓncipium: qz aliter egredi apostatare est ca.ix.L
Redeunte ad chūm oportet habere locū cōtinentē ne desi uat: desertū ne impediat: et ad. herbsaidā gnentē vt humilick. ca.ix.M
Redit dñs mpliciter: mēraliter: temporaliter: eter naliter. ca.xix.K
Redu⁹ illi⁹ figura est revolutio colūbe ad Noe ca.
Reducit pusillū a terra doctrina ipsa trꝫ plicater (ix.L ca.v.F
Reducto exulū ab exilio in patriam fit ꝑ quid: vide in plogo.B
Refectionis tēpus est in meridie fm naturā ꝛ vsū tempator⁹ boim. ca.vij.T
Refectionē q̄druplicē facit ca.xiij.L
Refectio ſpūalis et exterior ibi vide exempla. ca.
Refectio nō debet nisi ei q̄ laborat.xvij.B (xv.P
Reficiat dns in bonis penitentiū ca.xv.B
Regenerativa vis est in aquis in habitu et fit in actu: vide ꝑ quid ca.iij.O
Regimē aut officii docendi nullus assumat ante eratē legitimā exemplo chūi ca.iij.A
Regina austri dicit regina ꝓter ꝑeminentiā sapi entie et scientie q̄bus suo tpe etis sapientibꝰ pfuit gebat ca.xj.B.3
Regina signific at ecclesiam in omni congregatōe fidelium. ca.xix.M
Regnabit in domo id est familia Jacob ḡre po⁹ tius ꝙ in familia Abraā vel Jsaac ca.j.O.2
Regnabit in domo Jacob decē de causs. ca.j.T.2
Regnare nihil aliud est ꝙ tē. vide ca.j.T.2
Regnare hūc sup nos nolumus damant tota die
Regnum nunq̄ est integrum nisi con (ca.xix.R cineat sēr ca.j.R.2
Regnum fm Dionysiū quid sit: ꝛ quomō tyran⁹ nus corrumpit regnū: ꝛ quō regnum christi est oim seculorum: vide ca.j.U.2
Regnū indeor⁹ recte translatū est rune. ca.ij.E
Regnū dei q̄ de⁹ regnat in nobis est ca.iiij.P
Regnum anie quid sit: et quō regnū est finis ois boni legis ꝛ ordinis distributio ca.vj.K
Regnum dei ōr hoc tribus rōnibus Jbidē
Regnū celorum dicit ℔ completa potestas ad re gnum celorum ca.vij.O
Regni omne culmē subḡciendū erat ympio chri⁹ sto: noratur ca.viij.Z
Regnū dei: rano ꝛ nomen est rei predicate ḡtum ad veritatem ca.ix.D
Regnū fm Tullū est pfecta prās regendi et quō prās illa tribꝰ pficit: et quomodo regno tria sūt substantialia: vide ca.ix.D
Regni virtus cōstat ex tribus Jbidem
Regni officia tribus cōstituunt Jbidē
Regnū hoc multis cōgat q: multa in eo sūt ibiꝭ
Regni illius ꝓdicatio finis est legatōis apl⁹or⁹.ca.
Regnum celor⁹ in sacra scriptura simpliꝫ (ix.D ci noie vocat regnum ca.ix.D
Regnum rhomanū diuisum est in ḡtuor terrar⁹ chias ca.ix.K
Regnū dei docet iusticiam ad mores: bitudines ad merita remuneranda ꝛ tē. vide sex ibi que do⁹ cet regnum dei ca.ix.N
Regnum dei apropinquauit quadrupl⁹ r.M
Regni dei sunt tria: ibi vide quō regnū celorum est chūs vel vita eterna, et alia pitura Jbidē
Regni decor ꝓsistit in corona: purpura: phibula: sceptro et throno. de his vide. ca.xj.O
Regni virtus quō cōsistat in tribꝰ ꝛ opus eius in tribus: vide ca.r.P
Regnum istud est sacerdotale Jbidem
Regnū est ordinata ꝛ completa potestas ad vnū ibi vide q̄ sit corruptio regni ca.xj.D.2
Regni causa libet bonum ꝛ finis est sicut in duce exercitus ca.ij.J.2
Regnum diaboli nō ꝓprie regnū vocat: vide quō hoc regnum est chaldeorū qui feroces interpre⁹ tantur Jbidem
Regnū dei dicit potestas regni dei. ca.ij.J.2
Regnum hoc est prās pfecta ecclesiastice iusticie.
Regnum dei ℔ dicitur potestas pfe⁹ (ca.xij.R ctę iusticie. ca.xiij.N
Regnū hoc maxime ab hūilitate incepit. Jbidē
Regnū deinuit capere q̄libet violenta suarū vi⁹ tutum ca.xiiij.F.2
Regnum rapit vi virtutis ꝛ gratie: et non per tē. ca.xvj.A.ibi vide q̄ merentꝰ et qui furent regnū
Regnum celorum dicit sinus ratione capacitatis et absconsionis ca.xvj.S
Regni restitutēdi ꝓmissiones: vide de hoc xvij.O.
Regnum dei non veniet cum observatōe: argui tur contra hoc dictum Luce Jbidem
Regnū dei Donat⁹ dixit esse in aphrica. xvij.O
Regnum id est gratia dei in seculari potestate nō erit Jbidem
Regnum dei incipit in valle Josaphat arguit ca.
Regnum dei essentialiter de ipso lo⁹ (xvij.O quēdo quid sit: et quomō materialiter sit in san ctis: vide ca.xvij.P
Regni mysteriū celat chūs pharisēis: quod tū de⁹ clarat discipulis. Jbidem
Regnum accepit dominus in die ascensionis.ca.
Regni dei diuitie in hac pfectione cons⁹ (tic.P sistunt ca.xix.S
Regno dei intelligit ecclesiā ca.xxij.G
Regnū terrenū Herodes timebat aliquē de semē ne Dauid occupar⁹. ca.xxiij.B
Regressus a morte ad vitam fm naturam est im⁹ possibilis ca.xvij.S.2
Regressus discipulorū post ascensionē in ciuitatē

gangtur ca.xxiiij.D
Regula christi hec est: nota eam ca.ix.D.a
Regulus increpat: non preceps synagoge. huius rei quis causę ponunt ca.viij.L.a
Relaxare debet minister misericorditer qđ vltra vires est ca.xvj.D
Religionē intrans circūcidit ca.ij.L
Religio ppetua & lex rei ad hoc: vide xvj.L
Religiōis pharisęor erat: in manu & in fronte habere vide quid ca.xviij.E
Religiosi diuitib apud eos sepulturas eligentib quid dicant: vide ca.xvj.L
Religiosi faciūt tale scandalū ca.xvij.A
Religiosor & pastor cōtēto sup cadaueribs sepeliendis ca.xvij.E
Religiosi & clerici a quibs dr sicut a pharisęis recedit vt audiant hoc. ca.xix.D
Religiosi sunt stelle qui: vide ca.xxj.M
Religiosi plus ꝯ seculares sunt inclinati ad amorē terrenor ca.xxj.M
Relinqre & renūciare differūt fm Bedā.xxiij.D.a
Relinquenda nobis omnia dicentibus ꝺicit hec glosa ca.xxiij.D.a
Relinquētes oia & mendicantes postea: dicentes peccare dñt se: vide. ca.xxj.B
Remanere duce precedente est ignominiosū. post ipsum aūt ire est gloriosum & vtile ca.ix.D
Remisit Pilat chām ad Herodē quare.xxiij.B
Remittunt nbi pcā quo ad culpā arguit & eius qđ ad penā & soluit ca.vij.L.a
Remittere: nō venīā petenti dicunt qđam & quis nō teneat & illo dicto: sed falsum est ca.xvij.D
Remitti debet cū gravitate mor & iusticie. Ibidē
Remunerans hoc meritū in tubilo cordis excitas mereuge serue. ca.x.E
Remunerationis sufficientia est in omnib qđ possideat dns. ca.xx.M.a
Renes & lumbi qualiter conueniant & qualit differant: vide ca.xij.L
Repente fit quod ꝓter spem ca.xxj.O
Repletio turbarum: discipulorum repletionē significat ca.ix.S
Reponit mna in sudario qñ: vide ca.xix.P
Rephendunt pharisei de crudelitate simul & auaricia ca.xj.K.b
Reprehēdit stulr Prouerb.xvij ca.xvj.E
Rephendit phariseus & orauit & sibi videbant & orabat apud se & non apud deum ca.xviij.F
Rephensibilis est vesti a qnqz ca.xvj.M
Rephensibilis mueni orario pharisei in quartu
Reprehensio legisperitorū qui ꝓ sumebant de falsi nois scia ponit. (or.c.xviij.F ca.ij.L.5
Reprobant qđ ocio marcent in religione & habitū sine effectu opis habent. ca.xvij.L
Reprobatione a noua lege digni fuerunt pharisei vide quare ca.xvj.B
Reputare quilibet debet in suo corde qđ vltra inuitat sit honoratior eo. ca.xiij.E
Reputat omnes super se esse qui vere est humilis. ca.xiij.E
Requies illa est in qua quiescatur ab infestatione mortis, ca.viij.M.a
Reqrek a dño sanguis oim ꝓpheta. ca.ij.K.5
Reseruatorū tale triplex: vide ca.xxj.B
Reseruatorium oblationum populi stabat in publico Ibidem
Reseruatoria omnia leuitar dicunt aliquādo gazophylatia. Ibidem
Respectus christi in eum significat celestis & diuine virtutis que est in patre et spiritusancto cōcordem cum sua virtute & indiuisam operationem. ca.ix.L
Respicere est visum in id quod postea est relectū deducere: applicat ca.j.K.3
Respicit dns aliter cōmuniter omnes: aliter obstinatos: aliter penitentes; aliter pfectos siue electos. ca.j.K.5
Respexit humilitatē ancille sue dicit: et nō cōstitutem quare vide Ibidē
Respexit chs in celum vt astantes in celum respicere docerer. ca.ix.L
Respexit dns Petr in cruce quo oculo: & probat qđ non corpalit ca.xxj.J.a
Respondet Joānes p ceteris ausu maioris fatuitatis ca.ix.B.5
Respondisse scribas dicit: vide quare ca.xx.O
Respondit chs nihil Herodi quare. ca.xxiij.L
Responsio quadruplex aptat questioni. Quispuras puer iste erit. ca.j.O.5
Restituendi regni promissiones fuerunt: vide ca. (xvij.O
Restruere nolunt fraudulenti nostri temporis ca.xix.R
Restituit Zacheus fm quandam glosam dolendo: confitendo: satisfaciendo: et pro reatu suo orando. ca.xix.R
Restitutio in oge penitentie prior est ca.xx.J
Restringi carnales illecebras dns pcipit propter quinq ca.xij.S
Restringere oblectamenta mundi oportet virtutis nota ca.xij.L
Resurrectio mortuorum anime & corpis fit: vide In prologo. A
Resurrectionis hor chs causa est ca.ij.B.a
Resurrectiōis Joannis a mortuis fides orta est quare ca.ix.R
Resurrectio vera probat etiam in malis. ca.xij.L
Resurrectionem esse futuram pbat ca.xx.M
Resurrectionē probās ratio fundatur super tres propositiones: vide ibi veram causam resurrectionis ca.xx.M
Resurrectio nunciat pma sabbati ꝺre. ca.xxiij.A
Resurrectionis horam nemo scit. Gregorius tamen videtur dicere qđ media nocte: quod probat Ibidem
Resurrectionis signa duo tanguntr. ca.xxiij.B
Resurrectionis instructio est hec. ca.xxiij.D
Resurrectionem et angelorum visionem quare p mulieres ad apłos renūciare voluit ca.xxiij.E
Resurrectionis signum & non transpositōis corporis christi fuit ca.xxiij.F
Resurrectionis dominice verum argumentū ponitur ca.xxiij.B
Resurrectionis secundum signum fuit visio angelorum ca.xxiij.L

Resurrectio ne phantastica crederet dicunt: Surrexit dñs vere ca.xxiiij. P
Resurrectionis argumēta ponit p ordinē. xxiij. S
Resurrectionis argumentū secundū qd ostendit vigui t aniam corpis gpietatē. ca.xxiiij. T
Resurrectionis argumentū certum in quo ostendit veritas nature resurgent. ca.xxiiij. U
Resurrectionis a partibus quatuor transit Lucas. xxiiij. Z
Resurrexisse Deluseū putantes rationem accepe runt a tribus. ca.ix. R
Resurgunt fortiores per penitentiā aliquādo cadentes ca.xxiiij. F.2
Resurgere dicit tertia cōtinens fuit. ca.xxiij. T
Resurrecturi quibus sint boni t mali: mentionē tamen solum facit de resurrectiōe iustorum: quare. ca.xiiij. J. Idem dicit ca.xx. M
Rena lauanē vide quare ca.v. E
Rena quō sint composita. et quō lotio corp. debet esse a trib⁹. et quō significēt ecclīasticos. ca.v. E
Rete pdicatiōis trib⁹ in altū ducit ca.v. B
Rete est ducendū in q̄drupler altum ca.v. D
Rena duo scz sermo pdicationis et fortissime disputationis ca.v. J
Rena lauarē triplicīter. Jbidem
Rete lauandū est in verbo dei t tunc tē. ca.v. R
Rete Petri vsq; hodie facit. ca.v. R
Rare casum fm Lucam: t non fm Joannē: vide quomodo Jbidem
Retrahunt hominē a peccato timor et pudor. ca.
Retribuet beneficiēti pauperi bus. (xviij. B ca.xiiij. J
Retrocessit hoc modo totus clerus. ca.xxij. D
Reudak hoc opimentū per duo. ca.xij. B
Reudare christus Petro casum voluit qz finalis non fuit. ca.xxij. P
Reuelabit operimentū Jude Esa.xxij. exponitur
Reuelatio nō habet causam p quā (ca.xxiij. R possit demōstrari ca.ij. L
Reuelationē passiōis annexit quare ca.xviij. S
Reuelationes illūinationū p ceteris accipiūt q̄ pfundus se humiliāt: pbat p filē ca.x. X
Reuelationē passiōis primo tangit tristē: postea leam reuelationē resurrectionis ca.xviij. S
Reuelatio agta secretoz. notak ca.xxiij. R
Reuertētiū coactā demō exhibet chīs ca.viij. B.2
Reuerentie t meritū maioris est bene suscipe nuncium q̄ dñm. ca.x. P
Reuersi sunt discipuli sicut apli referentes pceptus suos ad christum ca.x. O
Reuersi sunt discipuli ad dñm cum duplicia gaudio Jbidem
Reuertendū est cōtinuo ad dñm a quocūq; officio nobis iniuncto. ca.x. O
Reuertit seruus cum predicak de operatiōe cretionis tē. ca.xiij. U
Reuertebant discipuli post ascensionē dñi in hierusalem. ca.xxiiij. P
Revocat chīs aplos ab errore p tria. ca.xxij. T
Revoluto lapidis chīs resurgēs nō indiguit. ca.
Rex ē q̄ oia statuit ad vtilitatē pli. j. B (xxiij. B
Rex non est qui: vide ca.j. R.2
Rex apum ē: chīs ca.iij. Y
Regi dak corona: dak babie⁹ tē. ca.ix. D
Rex q̄ nō hz hec fcak p eū dē q̄ ē: tē. Jbidē
Rex iste fcat eū q̄ in femore hz scptū ca.xiij. N
Reges gentiū dñank cop. exponit ca.xxij. L
Ridendo errantis magis flere debentes. ca.vj. P
Ridentes rident de dignitatib⁹. ca.vj. P
Rident sibi t rident oēs alios ca.vj. P
Ridere in se non est pctm Jbidem
Ridere de subiectione t de oppōne alioz. t spōlio: maledictioni supponit Jbidē
Rigiditas lupi rigiditatē t instexibilitatē fcat malicie hereticoz. ca.x. G
Rimari curiosē vtrū indigeat vel nō: nō multum expedit. ca.vj. U
Rogādus est dñs vt nos ponat i ope suo ca.x. E
Rogare diues epulo q nō potuerit p fratribus arguit t soluit ca.xvj. Z
Rogatio est petitio cum supplicatiōe. ca.viij. K
Rhomani hierichō p⁹ etiā subuerterūt. xviij. U
Romelias interpak supplantans laborantē: t significat mundū ca.xix. R
Rhomulus in sanguine Rhemi fratris sui leges sanciuit. ca j. p.2
Rubus nō est specialis arbor sed oē arbustū breue t spissum: vide q̄d fcat moralr ca.vj. G. 2
Ruine coz chīs nec est causa p se nec p accūs: nec occasio q̄ minor est q̄ ca p accūs ca.ij. F.2
Rusticitas sancta trā sibi pdest ca.xix. X
Sabbato dñs maxime pfecit gras curatiōs num pter duas causas. ca.iij. Y
Sabbatum scdo primū triplici ratione dictum est. ca.vj. B
Sabbato nihil opis faciendū intellexit ille magister erroris. ca xij. L
Sabbatū soluitis necessitatē bruti attendētes: t necessitatē hominis cōsiderantes dicitis Sabbatū non esse solvendū ca.xiij. M
Sabbato ante ramispalmaz christus fuit in Bethania ca.xxij. B
Saeculo et pera potest q̄s licite vti inter illos qui non vltro exhibent necessaria. ca.ix. F
Saeculū pecunie secū fert qui more ēstuarij verbum pdicatiōis ad lucrum refert. Jbidē Vide quō Saeculus non est portandus. ca.x. M
Sacerdotes dicunk arare. In plogo. B
Sacerdos pcipue debet ēstuor memorari
Sacerdotes phibebank ap̄ropinquare vxoribus q̄ fungi debebant sacerdotio. ca.j. F
Sacerdoz officiū cōsistit in his vide ca.j. B
Sacerdos bonus vbo t exemplo oēs attrahit in deuotionem ca.j. B
Sacerdotib⁹ pcipit vt bñdicāt pplo ca.j. T
Sacerdos bon⁹ vitra p dictū tardat i templo. j. T
Sacerdoz boni indicij visio diuina ca.j. U
Sacerdotis sūmi irror⁹ in templū q̄d fcet: vide.) T
Sacerdotū est scire q̄ pinēt ad templi scitatē j.p.2
Sacerdos malus q̄ tolerak in ministerio ecclie est
Sacerdotū t pdicator⁹ (maior Joāne. ca.viij. O rū impfectoz apli impfect agūt vicē ca.ix. P
Sacerdotis officium est subuenire infirmis t impendere curam. ca.x. M.2

Sacerdotib⁹ ist⁹ offerre nō potuit qō chr̄i nō esset
et soluit argumentū. ca.xij.B.2
Sacerdos cuanidus ⁊ infatuat⁹ in sterilitatē cō
uertit populū. ca.xiiij.I.2
Sacerdotū petā sunt sacrilegia ⁊ rāabominabilia
q⁹ zē. ca.xiij.I.2
Sacerdotum est iudicare inter lepram et non le
pram. ca.xvij.M
Sacerdotum iudicio stare ⁊ qō minuerint tenere
Sacerdotes falli ꝑm Chr̄y. deri/ (ca.xvij.M
dent chim. ca.xvij.I
Sacerdotes vendunt sacramenta ⁊ destruunt ec
clesiam vsuris. ca.xix.B.2
Sacerdotes quando sic faciunt tūc cogitatur de
morte dñi. ca.xix.M.2
Sacerdotes iudaicos cum chr̄s confundit: chri/
stianos ammoner. ca.xx.R
Sacerdotes nostri temporis aliquid peius faci/
unt. ca.xx.R
Sacerdotes q⁹ Epūs ordinat porrigēdo calicē cuz
pane ⁊ vino: ex hoc inolcunt. ca.xxij.M
Sacerdotes mali ⁊ alij mali qñ cōicāt huic sacra
mento: tūc man⁹ tradentis est in mēsa ca.xxij.S
Sacerdotes ⁊ magistrat⁹ crepti adhuc creūt com/
prehēdere Jesum ca.xxij.F.2
Sacerdos elevata aliq̄ntulū voce in signū clamo
ris dñi tūdit pectus in canone dicēs Nobis q̄z
peccatorib⁹: in hui⁹ signū pcussiōis. ca.xxiij.U
Sacerdotalem amictū ꝑm quosdā precēdebat ve
lum capitis christi. hoc ramen cōueniētius p su/
darium significat ca.xxiij.L
Sacerdotiū officiū est summi ordinis: et p conse/ (ca.j.F
quens summe dignitat⁹ ca.j.B
Sacerdotiū summū vsurpāt sibi Caiphas ⁊ An
nas: alijs viginti duobus exclusis: ꝛre arguunt.
Sacerdotio indigni sunt q⁹ parum vel nihil sci/
Sacramēt̄alis sanguis non est in (unt.ca.ix.O
corpe: nec sacramentale corpus est in sanguine,
sed vnū est i alēo, ꝓter naturalēvnionē xxij.P
Sacramēta p chr̄m pfecta omnes euangeliste cō/
corditer ꝓtendunt. in plogo.B
Sacramēti sanctificant⁹ pfectio fit vide per quid
Jn plogo B
Sacramēta tria a solo nostro bouemugita. Jn p
Sacra diuidit ꝓdicator sicut Saul ⁊ (logo.B
Samuel boues. Jn plogo.B
Sacramētū suscipit: sed nō rē sacramti. ca.iij.O
Sacra vasa sunt medicinalia q̄bo ca.iiij.P
Sacrament⁹ chr̄s gratiam mundantem non alli⁹
gauit ca.v.P
Sacramenta prebēda sunt omnibo in eccl̄ie ord̄
dinibus discumbentibo. ca.ix.I
Sacramēta nō sunt mīstroz: sed chr̄i. Jbidē
Sacramentorū ⁊ clauiū forma est hec inuocatio
et q̄libet consequit effectū ca.ix.B.3
Sacramenta non posse ministrari per malos ar/
guitur ⁊ soluit Jbidem
Sacramenta dei nō vendenda sed grat⁹ sunt erbi⁹
benda: vide quomō q̄dam facti sunt archimon
dani nomie ca.xij.B.2
Sacramēta vendere est chr̄m vēdere: et cū Juda
iniq̄tatis ꝑmiū possidere. ca.xij.B.2
Sacramenta sunt erbibēda ꝓ cōgruitate tp⁹
Sacramenta noue legis inceperunt manifestari
tunc. ca.xvj.K
Sacramēta chr̄i cā sunt salut⁹ electoz., et p cōtem
ptum sunt reprobatiōis dānādoz. ca.xvij.K
Sacramenta vendūt sacerdotes ⁊ destruūt eccle/
sias vsuris ca.xix.B.2
Sacramentū corpis chr̄i datum est in memoria/
le abeunt⁹ dñi. ca.xxij.E
Sacramentū corporis christi confici in nulla pa/
sta neq; de alīq̄ pane nisi de frumēto. ca.xxj.J
Sacr̄m hoc corpis chr̄i plenum est: cōmune est: ⁊
efficax Jbidem
Sacramēti hui⁹ fractionē determiat ca.xxij.K
Sacramenti huius exercitium siue vsus est com/
munio ca.xxij.K
Sacri hui⁹ institutionē ⁊ formā tāgit. ca.xxij.L
Sacramēti hui⁹ initiatio vsus notat. ca.xxj.M
Sacr̄m corpis chr̄i vitalissimū in vita ca.xxj.M
Sacramentū hoc mel vocat ideo: et vbi significa
tū hoc sit: vide ca.xxij.M
Sacramento eucharistie nihil salubrius inungi
poterat ca.xxij.N
Sacr̄m eucharistie viaticum est Jbidem
Sacramento eucharistie nihil amabilius inungi
potuit: et est amoris ⁊ vnionis effectuum ⁊ ipo
efficimur in deo: nota hñ ca.xxij.N
Sacramēto eucharistie nihil simil⁹ vite eterne inu
ungi potuit ca.xxij.N
Sacramentū eucharistie est memoriale passiōis
dñi et abeuntis domini in desiderio insequen/
di zē. vide ca.xxij.O
Sacramento chr̄i ꝙ cōcat hoc desideriū Petri in
memoria debet habere ca.xxij.O
Sacramentū sanguis instituere voluit post cor/
poris sacr̄m: quare ca.xxij.P
Sacramēta corporis ⁊ sanguinis induisa q̄uis
sint ꝑm naturam: tamen diuisos habent effect⁹
Sacramenti sanguis materia tan/ (ca.xxij.P
gīt: et vide quō nō voluit habere ꝓ materia mo/
donē: eruisīā: morerū: vel aliqō tale ca.xxij.Q
Sacr̄m hoc sanguis refectiōi congruit. ca.xxij.Q
Sacr̄m sanguis ē signū maximi amoris xxij.R
Sacre scripture curr⁹ est currus Dauid nota bene
Sacrificantes ⁊ petā non eui/ (ca.xxij.L.2
tantes significant ca.xxij.B
Sacrificijs ⁊ in sacramentis synagoge vir⁹ cura/
tionum cessaueras ⁊ mchoabat noua gratia no
tatur ca.viij.R.2
Sacrificiū hō facit in oibo alijs de suis. in tenta/
tione aūt seipm offert ca.xj.X
Sacrificiū ꝓ leproso mūdato erat passer. ca.xij.E
Sacrificium virule rufe de q̄ Leu.xvj. ca.xij.F
Saduce⁹ interpretatur iustus ca.xx.K
Saducei putabant posse christum remouere ab
opinione phariseorum propter odiū ca.xx.K
Saducei hanc questionem sepe proposuerāt pha

riſeis ꝛc. ca.xx.Z
Saduceoꝝ et phariſeoꝝ ora cõdusit chriſtꝰ ſicut Danicl os draconis. ca.xx.O
Saginatus ꝺr hic ſagina deuotionis. ca.xv.U
Sal combuſtiuũ eſt putredinũ: vide ibidem quõ eſt condimentũ ciboꝝ.et de effectiꝫ ſalis moꝛa/lizans ca.xiiij.V.2
Salis inutilitas ꝓma hec eſt Jbidẽ
Sal euanidũ terrã redditur in fecundã. ca.xiij.J.2
Sal mitrãt foꝛas ꝑ excõicationẽ et degradationẽ ꝓpue ꝛc. ca.xiiij.2
Saliet nullus ſi hic qui eſt ſal:id eſt ꝓlatus in/ſulſus fuerit. Nota ibidẽ dictum Bꝛegoꝛij.ca.
Saluari dicimuꝛa Jeſu ſicut a chriſ/ (xiij.V.2
ſto dicimur chriſtiani ca.ij.ꝑ
Saluari poterant in lege naturali. ca.ꝓ.O
Saluatoꝛ nihil interponit: ſed de ſalute vnius ad ſaluandũ aliũ ꝓcedit ca.xix.A
Saluatoꝛ eſt ille ẽm ſuũ nomẽ q̃: vide ca.xix.B
Salus nõ eſt extra nauẽ que eſt arca. ca.v.F
Salutis in ſtatu c.ille ca.xv).9
Salutẽ noſtrã ꝺñs vndiq; opak ca.ix.O.2
Salus facta domui tota referk ad hoiem. xix.V
Saluemus ꝙginẽ freq̃nter z ſapienter.ca.j.J.2
Saluauit Maria Helisabet:q̃re non Zachariã.ca.j. F.5.
Salutare eſt ſeruire deo ca.j.J.4
Saluatio tꝛiũ eſt ſignũ:z tribus pagik ca.j.F.5
Saluatio Marie colligit ꝙ eã bonã facit in ſe/ipſa et oẽ q̃ beatũ facit ad deum. ca.j.F.2
Saluatio Marie tãto eſt ꝑcioſioꝛ q̃nto rarioꝛ.z bonis oĩb; plenioꝛ oĩb; ſaluatiõ:vide ꝺ hoc
Saluatõis eulogiũ ꝓmittit chriſtus:in cuiꝰ ſignum pontifex. ca.xxiiij.R
Saluus q̃s poſſet fieri q̃ ſicut ſtupefacti et ver bis ꝺñi ca.xviij.O
Samaritanoꝝ factũ eſt ſil'e adhuc optiꝫ hoim ſe cularũ q̃ dꝛident z abiiciunt oĩes in hierlm eccleſiẽ cuntes. ca.ix.D.5
Samaritanꝰ iuſtus interꝑak ca.ꝓ.J.2
Samaritanꝰ vno die ab inuentiõe egroti ꝓmanꝭ
Samaritani in hoc cõmendanꝭ (ſit.ca.x.R.2
tur ꝙ facile crediderunt: z ꝙ miſericordes fue/runt:et de gratiarũ actione ca.xvij.N
Samuel miſtrabat añ facẽ ꝺñi puer ꝛc̃.j.Reg.ij exponit ca.ix.z.2
Samſon interꝑak fortis:et ſignificat chm. ca.j. D.2. Et idem habek ca.xxiij. A
Sanabat eos q̃ cura indigebant ca.ix.O
Sanauit ſeruũ ſcꝫ Malchũ ereti⁹,ſed qz obſtiꝭ natus ideo interius nõ recupauit auditum.ca.
Sancrificat baptiſmũ pater z filius z (xxij.E.2
ſpũſſanctus hoc modo. ca.iij.O
Sanctificek nomẽ tuũ.hec ponit oĩa que pereꝭ da ſunt ſufficientia ca.xj.G
Sanctificak nomẽ diuinũ in nobis ſex modis: vi de de bis ca.xj.G
Sanctificak nomẽ diuinũ i nobis ꝑ obſcuratiuꝫ ipm manifeſtationẽ. ca.xj.D
Scificak nomen dei in ſanctꝭ vide quõ. ca.xj.D
Sanctificatur etiam nomen dei per memorie im/preſſionem ca.xj.J
Sanctificak in nobis hoc nomen Jeſus qñ a pec/culis ſeꝑamur z remouemur per electionis gra/tiam a maſſa perditionis.hoc autẽ quando fit: vide ca.xj.N
Sãctificatio idem eſt q̃ cõfirmatio.et hoc fit duꝭ pliciter. ca.xj.J
Scificatio inſcriptõis fit ꝑ litteras z elementa et q̃dam ſigna ſpũalia q̃bꝫ legitur in fronte:in fe/more:et eſt in veſtimento Jbidem
Sanctificatiõis nomen ſonat: liberã ab oĩ inq̃na mento:et ꝓfectã mundationẽ. ca.ꝓ.N
Sanctitas eſt virtus que ſcire facit q̃ ad deum in/ſta ſunt ca.xj.D
Sanctiſſima eſt caro beate virginis ca.j.B.5
Sancti ſicut ꝓcedunt in etate ꝛtis:ita ꝓficiunt in crementis ꝛtutꝫ z gratie ca.j.R
Sancꝰ eſt in q̃truoꝝ intẽtiõiby q̃ oẽs cõueniũt in/carnationis ſacramẽto. ca.j.9.2
Sanctũ eſt idem q̃ mundũ:firmũ.eſt coꝛ q̃ coꝛ/ram deo iuſta ſunt:eſt ſanguine tinctũ: vide de bis Jbidem
Sanctũ ꝑ eſſentiam eſt cauſa oĩm eorũ que ſunt facta ſancta ca.j.B.5
Sanctũ ꝙ informationẽ dupliciter ꝺr. Jbidẽ
Sanctũ q̃ eſt deus ꝛc̃.nõ ꝺr ab angelo.ſed ſim/pliciter:naſcek ex te ſanctũ.quare ca.j.B.5
Sanctus ter ꝺr,ꝓter has cauſas ca.j.B.5
Sanctum hoc quod natũ eſt ex virgine: eſt cauſa/ omnis ſanctitatis: efficiẽs:formalis:exempla/ris:et Finalis. Jbidem
Sanctoꝝ q̃dam ꝙ talem ſanctitatẽ catalogo inſ/cribunt ca.xj.N
Sanctũ ꝺr agios q̃ eſt ſine terra ca.xj.G
Sancti ſol vocank ca.xij.N.2
Sancti viri gratia in verboꝝ z operũ lenitate ſa/nat et lenit pctoꝝ apoſtemata.et querſitas eoꝝ tra.ca.xiij. D
Sancti z angeli habebũt ſe per modũ ſtentiũ q̃n alicꝭ ſanctꝰ ꝙuenit ca.xv.F
Scꝛi oẽs in hac ſpecie ſe pegrinos efficiũt.xxiij.J
Sanguis ſuperfluitas fede manans diminuit per abſtinentiam ca.viij.O.2
Sanguis oĩm ꝙbetaꝝ reqrek a ꝺño. ca.ij.R.5
Sanguis chri opak purificationẽ ca.xij.P.2
Sanguis chri de ſacramẽto notank ſepꝛẽ.xxij.P
Sanguis ſacramentalis nõ eſt in corpe. Jbidem
Sanguis chri cum ꝙlo eſt vinũ mixtũ. xxij.O
Sanguis verus chri cõtinek in hoc ſacro.xxij.R
Sanguis chri eſt efficax ablutiuũ Jbidem
Sanguis ſacri,ꝙꝛ effecꝰ notak ca.xxij.R
Sanguinẽ chriſtus ꝙq; modis ſudit ad quid: nota ca.xxij.E.2
Sanitas ꝓfecta eſt: vide ca.iiij.Z
Sanitates perfecit q̃cquid adheret corꝑi Jeſu.ca.
Sapiens hec oĩa ꝓdinat vt ſemꝑ (viij.O.2
cũ moꝛe paratꝰ inueniat ca.xij.M
Sapientia ꝺẽ in carne factũ reſerat os matris in laudem. ca.j.N.5
Sapia donũ eſt illuſtratio mẽtꝭ adꝺita ꝑ ſapoꝛ/rem diuinoꝝ. ca.ix.B.2
Sapiẽtia apud pheos eſt cognitio reꝝ altiſſimaꝝ

# Registꝝ Postille Alberti magni


quas difficile est hominē scire. ca.p.X
Sapia nomē hec duo importat ca.p.O.z
Sapie vicarie sunt diuine vitaꝫ studia z lectiones et cōtemplationes ca.xiiij.Z
Sapia ꝓpinat oīa mensurā pinguē: miscet vinū spūale. ca.xiiij.Z
Sapia quō mittat ancillas ad arcē: vide xiiij.Z
Sapiam reꝙrit oīa edificij dñi ca.xiiij.D.z
Sapientie dei lucernā accēdit qñ in incarnatiōe filij dei zē ca.xv.Y
Sapia iste bō fuit p̄dict⁹: vide ibi Jn quo patriarcha multas notat sapientia. ca.xvj.A
Sapia in ꝓbis et parentia in verbis vincunt omnia. ca.xxj.Y
Sapor em oēm quō habeat eucharistia: nota ca.
Sapor em melliꝰ hec petra proꝺ (xiiij.O fudit ca.xxij.W
Satum est mensura capiens modium z dimidium. ca.xiij.R
Sata tria sunt tres vires anie būane. c.xiij.R
Sata tria: sunt oēs homines a tribꝰ filijs Noe: vel sunt tres ꝑsone zē. vide de his c.xiij.R
Satagebat Martha circa. qz ois oratio deseruiens primoꝫ saluti circa est et nō intus p̄ intentionem. ca.r.T.z
Sathan expetiuit apl̄os vt cribaret quomō: vi
Sathanas interptat aduersari (de ca.xxij.y us.ca.r.R. Jdem ōr ca.xj. J.z
Sathanas intrauit Judā quō: vide ca.xxij.L
Sator: christus est z omnis eius vicarius predicator ca.viij.Z
Sator: ille tripler seminat semen verbi. ca.viij.Z
Saturitas sonat in plenitudinē: in artationē zē.
Saturitas p̄sentiū: mandatis recalq (ca.v).O citrat: cōtra deū se armat: futuroꝫ nihil considē
Scādalon grece latine sonat peꝛ (rat ca.vj.O dis impactio ca.xvij.A
Scandala vitare maxie p̄latoꝝ est. ca.xvij.A
Scandalū actiuū duplex est: de hoc vide Jbidē
Scandalū tale facunt clerici vel p̄cipue religioꝺ
Scandalū passiuum est qō efficiꝺ (si. ca.xvij.A tur ab actiuo. et est tripler ca.xvij.A
Scandalum frequenter inducit discepratio cogitationum ca.xvij.B
Scarioth memoria mortis interptak. ca.xxij.E
Scepterū est signū directiōis semp florens in virtute ca.xj.O
Scientē vapulabit multis z nō scientē paucis: ratio huius est ca.xij.M.ij
Scia differt ab arte Jn p̄fatiōe.E
Scia duplex: speculativa: z practica. ca.j.p.z
Scia duplex fm Dionysiū: discursiua: et intellectiua seu diuina ca.j.M.4
Scia: donum est spūssancti docens Jbidem
Sciam hanc dat deꝰ nō diaboli Jbidem
Scie seculares aliqñ deseruiūt circa frequēs ministeriū in actione: sed non veniūt ad cōtemplationis diuine secretū ca.ix.M
Scie alie oēs quō ancillant theologie nota. xiij.
Scuit Maria se ꝙginē zē. ca.ij.U (Z
Scire ōr se diabolꝰ chm scrim: et arguit ꝙ Jbi vi de quō Scire ōr vehemēter opinari c.iiij.U
Scit absconditū triplr ca.xij.E
Scire q̄dā nō curāt q̄d debeant dño. ca.xix.S
Scholā: disciplina habet domꝰ: lectionē sacrā vt auditum ca.xx.Z
Scopa nō purgat nisi exteꝛa in supficie: et signifi cat pharisēos z hypocritas. ca.xj.N.z
Scorpio principio vultus z oze blandit: z cauda infigit aculeū in eū q̄ innitit sup ipm. ca p.S
Scoti dictū reprobat q̄ ad hoc ꝙ dixit deum pa trē celi z terre. ca.r.U
Scribas rīdisse dicit: quare ca.xx.O
Scribe portauerūt camisias lōgas in signū mū dicie. ca.xx.O
Scḧsit Zacharias ob eternā legis memoriā j.Z.3
Scribere stilo bois q̄d sit: vide ca.xv.L
Scḧroꝝ pfectꝰ euāgelij nō est: nisi a p̄ceptoribꝰ theologicē cōsecutꝰ sit sciam sacroꝝ. Jn p̄fatiō.Y
Scḧptura q̄dā diuinitꝰ ispirata z oze dei edita. ca.
Scripturas opponit chīs ꝙ omnē scr (iij.E penitinū morsum ca.vj.B
Scriptura q̄ noia scḧta sūt in celis nō est nisi imobilitas recedēti a lūme diuīe notice. ca.r.T
Scḧturaꝝ dura interptantes de laicis: z nihil de se sunt tales ca.xj. J.3
Scḧtura ois reducit ad scḧturā legis: ꝓphetaꝝ z euangelij ca.xiij.R
Scriptura veterꝫ testamenti omnis innititur legi Moysi. ca.xx.N
Scripturaꝝ amenitas ōr paradisus ca.xxiij.P
Scḧturas intelligere facit discipl̄os chīs ꝙs. ca.
Secedit cū bō a suis occupatiōibꝰ exterꝫ (xxiij.y rioribꝰ sensuū recedit ca.ix.M
Secedere nos dñs docuit. Jbidem
Seculares cathedras ascendere p̄sumentes nihil religionis prendentes faciunt simile. ca.xj.D.3
Seculū incepit p̄ creationē: corruptū est p̄ diluuium: restitutū vide per quid ca.xiiij.P
Securis est sententia imposita. ca.iij.D
Securitas beatam ipsa beatrudo est ca.xxj.R
Securus est bō bñs testimoniū legꝫ z ꝓphetaꝝ z autoris Jesu chīsti ca.iiij.B
Secus viam esse fear ibi rōnem vicinitaꝫ z ꝓpinquitatis ex patria z cognatiōe z ordie .r.M.z
Secuti sunt apl̄i dñm gressu corporis: imitatiōe operis: assimilatione frutis ca.xviij.O
Sedēdū nō est ꝙ cū Maria ad pedes dñi in cōtemplatiōe: sed aliqñ egrediēdū ad cōsideratiōnem domꝰ in cura exteriori ca.ix.J
Sedentes in monte seir sunt qui crapulis indulgent. ca.xxj.O
Sedere quid sit z ḡre. ꝓiū sit cōtemplatiuis. ca.
Sedebat secus viam cecus: non in (r.R. z via: sed prope ca.xviij.X
Sedebunt apostoli sup̄ thronos duodecim quo modo: vide ca.xxij.X
Segetes plurime apparent in nouali⁹ Luce. Jn prologo A
Seges ista est a p̄ncipio seminata ca.p.D
Segregatꝰ scitate spūs debet esse ab aliꝭ q̄ ad p̄lationē vocat ca.xix.O
Semē est materia p̄dicatōis ca.viij.E
Semē ꝙnq; habet in se boni dispositōes Jbidē

Semina dispergunt quando diuersis moribus adaptant ca.viij.G
Semen si est verbum dei demones fugiunt et si bi nō incorporant arguit ꝛ soluit. ca.viij.D
Semen omne in naturam suam trahit terram in quam cadit Ibidem
Semen ꝓmum conculcatū est ꝛ postea ab auibꝰ comestum Ibidem
Semen boc in triplici agro seminatū. ca.viij.L
Semen inspiratum sunt dona ꝛ fructus Ibidē
Semen bonum quod fert fructū centuplū est elemosyna. Ibidē
Semis buiꝰ ager paupes sunt Ibidem
Semina perdunt que vel ventus abigit vel terra cruginc Ibidem
Semen diuinum potentius efficitur et destruit ꝛc. ca.xiij.P
Semen masculi sicut se habet ad guttā femine: ita fermentū ad pastam ca.xiij.O
Semen fratri suo vt suscitet ꝓcipit ca.xx.K
Seminari non debet nisi semen summi agricole ca.viij.G
Seminantur tria in corde: posse: nosse: et velle.ca.
Senectus fm naturam corruit (viij.L
ptio est. ca.j.D.3
Sensualitas bona triby ꝓficit ca.viij.I
Sensus in nobis geminant a creatore.ca.xiij.G
Sensum vocat intellectū cum dicat: Ꝑperuit illis sensum. ca.xxiij.P
Sniam suam aliqñ deus mutat. ca.j.F.4
Sententia synagoge suspensa precibus apostolorum. ca.xiij.G
Sententia dei ignē inextinguibilē injcit. xvj.L
Sepulsum cedit quando turbas frequentantiū dimittit. ca.ix.M
Sepak a turba qui deserit ca.xix.L
Separatio est effectus pugne et litis. ca.xij.O.2
Sepelientes peccatores in sancta loca peccāt. ca.
Sepeliendi necessitas inſtās nulla in (ix.N.3
cumbit nobis. ca.ix.N.3
Sepes sunt modi viuendi legibꝰ ꝛ statutis xiij.P
Septem spice pulcerrime pullulātes in vno culmo. In plogo B
Septem boues pulcerrime ꝛ septem fede In plo
Septem mulieres sunt mulier decorata (go.B
septem ꝛtribus ca.j.L
Septem alij spūs q̄ dicant ca xj.M.2
Septies peccat dicit in fratrē: vide quō xvij.D
Septuagintaduo mittunt qui totidē linguarū gētibus euangeliū ꝓdicent ca.x.B
Septuagintaduorū discipulorū figura que fuerit: vide ca.x.B
Septuagintaduorū discipulorū numeri ratio ponitur. ca.x.B
Septuagintadue lingue nationū quibus est ꝓdicandum ca.x.B
Sepulcrum christi quare fuerit in lapide.ca.xxiij.
Sepulcrum christus exiuit clausis ostijs (p
tis quare ca.xxiij.B
Sepulcri domini duplex erat edificium: vide que fuerit dispositō sepulcri chīi ꝛ q̄ figura.xxiij.B
Sepulture inanitas quā vanitas hoīm sibi adsolacium: non mortuis ad suffragium: sinens da est ꝛc. ca.ix.N.5
Sepulture honestatē sanctis exhibitam dñs non reprehendit ca.xj.K.3
Sepulturam eligentibꝰ diuitibꝰ quid dicant religiosi: vide ca.xvj.T
Sepulture christi de sacro agit. ca.xxiij.E
Sepulture chīi ꝑs determinat ca.xxiij.E
Sepultus est diues in inferno. ca.xvj.T
Sequendi chīm multas ponit causas ca.xviij.V
Seqñdo chīm tria exiguntur. ca.ix.X
Sequendus est chīs sicut ꝑ formā passionis: ita ad gliam resurrectionis. ca.ix.E.2
Sequentes dñm omnia debent relinquere quatuor de causis. ca.v.M
Sequi quomodo christum debeamus notatur
Sequuntur dominū duo genera hoīm. (ca.ix.2 ca.xxiij.G
Seraphin vocauit qui sibi viciniores cristūr.ca.
Sermo angeli Marīā salutantis fuit (xij.O.2 ir horribilis in auditu: profundus in sensu: ꝛ amirabilis in dictis ca.j.L.2
Sermo ꝓfuturus in legibus ꝛ in moribꝰ nō valer ideo. ca.j.L.2
Sermo ꝑdrupliciter est in prāte. ca.iij.S
Sermones ecclesiasticos significant retia: vide q̄ modo ca.v.E
Sermo parabolicꝰ continet veritatis lucē sub si militudine ꝓspicua ca.viij.M
Sermonem dñi nō negat nisi qui virtutem eius ignorat. ca.viij.P.2
Sermo christi ꝛ suorū omnis est de regno dei.ca.
Serpens a serpendo dictus ꝓpter quod in (ix.M corpis hoc ore nocet ca.x.S
Serpens bonus curat a morsu mali serpentis.ca.
Serpentes sunt carnales animi (xij.F.2 ci. ca.xij.L.2
Serpens eneus exaltatꝰ significat prudentiā spiritus exaltatā in palo crucis. ca.xiij.?
Seruitiū māmonis est in exercitio viciorum. xvj.I
Seruiendi normam qui nobis dēāt seruunt. ca.
Seruire nemo potest duobus dominis. (xvij.G
Seruire mīri volūt deo ꝛ lucris ꝓpīs: videlicet dem pulcre quō ꝓbāt impossibile ca.xvj.D
Seruire ꝓpriū est seruī q̄ primus est. ca.xvj.D
Seruire deo ꝛ māmonę non potestis: vide rationes multas illius ca.xvj.I
Seruire deo dignum est: equum: iustum: et salutare ca.j.I.4
Seruꝰ est ille fm Xristo. vide ca.j.I.4
Seruus fidelis est cui nihil adheret in manibus qō a dño accepit q̄n ꝛc. ca.ix.U
Seruus dei ille specialiter vocat: vide ca.xij.D.2
Seruus fidelis accipit potestatem in omnibꝰ que possidet dñs ca.xij.D.2
Seruus infidelis in obolo non habet potestatem Ibidem
Seruꝰ missꝰ significat Ordinē ꝓdicatorū.ca.
Seruus ille est cuius habitus est alius (xiij.P sumptus a dño ca.xiij.P
Seruus reuertitur cum predicatur de operatio

ne exteriori zc. ca.xiiij. U
Seruum intus fuiſſe notat in hoc ℓn ca.xiij.Y
Seruū pōt facere filiū domus pater ca.xv.O
Seruus dñi nullus eſt q̄ nō acceꝑit mnas de bonis dñi ca.xix.P
Seruos vocauit triplr̄iter: vide. ca.xix.Q
Serui dei clerici z religioſi negociationē beu ſpūalem conuertunt in tẽpalem. ca.xix.Q
Seruus piger triplr̄ culpabilis efficit. ca.xix.Y
Seruis decem q̄ cuilibet dederit decē mnas: er b q̄dam cōiciunt ca.xix.z
Seruus dñi cedit q̄ falſe ler interprak. ca.xx E
Seruꝰ ſecundus miſſus eſt Dauid: et ſeruꝰ ſeruus fcat totū cuneū ꝓberaꝝ. ca.xx.E
Seruos illos tres fuiſſe miſſos teſtat chꝰs xx.E
Seruꝰ cui amputabat auricula fcabat ſynagogam: vide de hoc ca.xxij.E.z
Sephora interprak ad beſſo placuit ca.viij.O.z
Sex dies ſunt in quibꝰ operi oportet. hoc eſt. licitum eſt cap.xiij.L
Sicomorū vtutē vocabuli quidam ignorātes dicunt zē. ca.xix.D
Sicomorus eſt ficus facta ſm Bedā: vide quō ſignificat ꝓlatū factū ca.xix.D
Sicomorus fcat crucē quō: vide ca.xix.E
Sicera interprak ebrietas: et fcat: vide ca.j.M
Sicera z vinum gaudium exprimit et ſignificant vide ca.viij.T.z
Sicben labor interprak vl humerus: z ſignificat vide quos ca.xxj.O
Sidon prouincia gentium in q̄ ſita eſt tyr ca.x.O
Signaculum ſiki tudinis dicit ſatban prapē q̄d: vide ca.x.R
Significak idē q̄ decē drachmas q̄ ꝑ cētū ouces: q̄q̄ nō eodē modo ca.xv.S
Signū nullū fecit Joannes in ꝓncipio: nec in ꝓdicando. ca.j.T
Signū vt achaz peteret ꝓcipit ideo. ca.j.T
Signa oia ꝓmenerāt chꝰ in naturitatē q̄ deus ordinauerat ca.ij.B
Signū cui nō cōtradicet in filio dei oſtendit.ij.O
Signū filij dei niſi a patre nec accipit nec cognoſcitur Jbidem
Signa ſua ſigna poſuerūt mūdus z diabolꝰ. ca.
Signū in terra dant tres vtutes.ca.ij.P (ij.O
Signa nō fecit i pria ſua chꝰs ꝗre: vide ca.iiij.P
Signa q̄ chꝰs fecit erā alij ſancti fecerūt.et ſic nō ſufficienter ꝓbant arguit z ſoluit ca.vij.T
Signa nullus ſanctus fecit vtut cypria niſi ſanctus ſanctoꝝ. Jbidem
Signum nullū fecit Joannes ca.vij.O
Signū debilis fidei q̄ acceſſerūt loto. ca.vij.X
Signū dedit p Moyſen de pfūdo inferni: p Heliam in excelſum ſup. ca.ix.J.z
Signa faciendi z demones exprellēdi ꝓhās nō niſi a deo haberi pōt. ca.x.S
Signū deſolationis eſt: domus ſi ſupra domus cadat. ca.xj.M.z
Signū quererē nō debēt mali ſed boni ca.xj.N.z
Signum exhibebit infidelibus vt credant omnipotentie. Jbidem
Signum petebāt de celo tentantes ca.ij.B
Signum tripler datur bonis. Jbidē
Signū partue fidei eſt apud patrē. ca.ij.D
Signa q̄nq; benignitatis patris in ſuſcipiēdo filium ꝓdigum. ca.xv.P
Signū future dānationis eſt hoc ca.xix.S
Signa peteres vocāt chꝰm ꝓcpror ca.xxj.D
Signū future deſtructiōis eccle eſt. ca.xxj.E
Signa magna erunt et ſigna iram dei ſignificantia. ca.xxj F
Signa ꝓcedentia regnum ponit q̄ ſunt ſigna deſtructionis mundi ca.xxj.Z
Signa futura in ſole que ſint: non placuit determinare nūc. Jbidē
Signa q̄euor tunc erunt in ſole que in ꝓterito legimus accidiſſe ibidē
Signa tria legunt in luna: et vnū in ſtellis. ibidē
Signa hec ſolis ſcz zē.mō fiunt quando: vide de hoc ca.xxj. M
Signa iſta ꝓloquunt iudicium fore duriſſimum
Signa quindeci ꝓcedent diem iudi (ca.xxj.N
cij ſm Hiero. Jbidem
Signū peſſimū eſt ſi abus tāſuauis nullū in nobis opat ſomnū cōtemplationis. ca.xxij.O
Signū maxime amoris e ſanguis ſackm xxij.R
Signū Herodes non petebat a chꝰo vt crederet ſed vt ſuā paſceret curioſitatē ca.xxiij.L
Signum reſurrectionis z non tranſpoſitiōis corꝑis chꝰi fuit ca.xxiiij.F
Signū amoris eſt loq̄ de magno ca.xxiij.J
Signū p̄mū reſurrectōis q̄ corpꝰnō inuenerunt et tā lintеamina. ca.xxiij.L
Signum ſecundū reſurrectionis fuit viſio angelorum Jbidem
Signa ſue crucifixionis oſtendit chriſtus in membris quare ca.xxiij.S
Siligo: egritudo eſt ad frumentū oſtendit ſigno.
Siligo ſaminata in bonā terrā infra (ca.xxj.J
tres annos nobilitak in frumentū Jbidem
Siliqua ſm gloſam eſt genus legumīs bñs folles ſicut faba. ſed ſm pbum non eſt fructꝰ aut legumen zē. ca.xv. M
Siliqe ſignificant ſiccas lubidinoſoꝝ ꝓlatōes in amplexu ca.xv. M
Silua habitatio humilis Dauid ca.xiij.L
Silua interprak miſſus: et fcat. ca.xix.R
Silueſter papa ꝓcepit q̄ corpꝰ chꝰi nō ſuoluak in ſerie: ſi i linteo mūdo de lino facto. ca.xxij.F.
Symbolica ſt q̄ velata ſt. corꝑalis ſiknidie.viij.R
Symeon interprak videns merorem. ca.ij.B.z
Symeon q̄drupl̄r cōmendak. ibidem
Symeon cōmendak b ab actuali inſtinctu ſpūſſanci ca.ij.D.z
Symeon vidunus fuit ca.ij.M.z
Simile eſt regnū celorum fermento Matth.xiij exponitur ca.j.B.z
Simile eſt acti ſimia in throno ſedeat q̄n: vide de (hoc ca. xxiij.D
Silē faciunt boies nīi rois q̄ fecerunt inuitati. ca .xiij.R
Simili cognoſak oē q̄ cognoſak. ca.x.Y
Silitudine originis ꝓfert bō ſilitudinē ſūmi pa
Silitudo illa vtū facta ſit in re (tris.ca.xj.S
et tūdek q̄ ſic ca.xij.K

Similitudinē sumit ab auibꝫ et nō a natantibus vel gressilibus vel reptilibꝫ ca.xij.O
Silitudo expectantiū dñm est in scr ca.xij.2
Silitudine ꝛre ebis astruit ca.xiij.L
Silitudines duas inducit: vnā fm alitudinē cō ꝛeplationis: alterā fm pfectiōes actōis. xiij.L.2
Silitudine ꝓbat esse ꝑs restoratōis iustoꝝ: ibidē vide ꝛre sumit silitudinē de ficulnea ca.xij.O
Silitudinē hāc dñi mirant mula Jbidem
Silitudo ista subtilissima. ca.xij.P
Simon hic ꝓmo nominat. sed Zacheū noīat anteq̄ domū ingrediat: causa est ca.vij.2
Simon leprosus anteq̄ a lepra curaꝫ dñm hoſpitio non recepit ca.xvij.K
Simon magus dixit se esse chm liberaturū Judeam. ca.xxj.D
Simonē ꝑ nomē vocat quare ca.xxij.P
Simon q̄ crucem portabat erat gentilis: et signiſicabat xē. ca.xxiij.B
Simplices dicunt afine q̄ pascebāt. in plogo.B
Simplicibus magꝭ q̄s faleris ꝟbum dei sp in pdicatione indut: fcat virgo ca.ij.V
Simplices q̄ spūales viri sūt: plati sepe oponūt Philippus (ca.xv).F ca.ir.P
Simplicitatē in plato deus diligit ꝛ odit dolum Symphonia ꝟ a sen et phonia.xv.T (ca.ir.y.2
Simulatio magꝭ efficax est ad decipiēdū rj.M.2
Synagogam dicēres nunq̄ extirpandam reproſbantur ca.iij.B
Synagoga est arbor ca.iij.B
Synagoga ꝟ a syn ꝛ gogos ca.iij.V
Synagoga ꝟ domus in quā cōuenerūt iudei audire verbum dei. ca.iij.V
Synagoga sonat cōductionē sicut xē. ca.iij.y
Synagogā fcat hec mulier ca.xiij.J
Synagoge scientia suspensa est in pcibus apostoloꝝ ca.xij.B
Sinapis granuꝫ est caliduꝫ: vaporosum: subtilis subꝫ ꝛ dissoluiuꝫ xē. vide de ꝓiectantibus eius moralizatis ca.xiij.O
Sinapis habet arboris similitudinem: sed tamē est olus. ca.xij.P
Sinapis grano fides quare compar ca.xvij.E
Sinapis grani parvitas significat fidei humilitatem. ca.xvij.E
Sinapis subtilitas significat sapientie fidei subtilitatem Jbidem
Syndereſis in reluctando malo tribus cōpletur.
Syndon est pannꝰ factus de lino egꝰ (ca.viij.J
pti quod est genꝰ luni candidissimi ca.xxij.P
Syndon ꝟ muda q: erat dealbata et fcā Jbidē
Sine lumbi vestri ꝑincti his ꝟbis quatuoꝝ notantur ca.xij.S
Sinus Abrae est requies beatorum pauperū. et quis locus sit. et quare dicatur sinꝰ Abrae. ꝛ sic de aliis: vide ca.xvj S
Sinꝰ Abrae moraliter loq̄ndo est mulapler. ibiS
Sion interpꝛtat specula. ca.xir.Z
Syria sublimis interpꝛtat. ca.ij.E
Syria et iudea nr̄e habitabilis media ē ca.ij.D
Syrus est ꝓuincia sita in medio cl matis nr̄e habitabilis Jn ꝓfatione.E
Sitio dixit dñs in cruce. ca.xxiij.N
Sirus burꝰ castelli est in mōte sancto ca.x.M.2
Societas malorꝝ q̄ sit causa sepe discriminis bonoꝝ in hoc notat ca.viij.U
Socij Lain sunt isti ca.xiij.B
Socij diuitis in culpa erunt futuri socij in pena.
Socius Cleophe fuit fm Ambroſ (ca.xvj.Z sium Amaon. ca.xxiij.J
Sodomitaꝝ pena compat pene repellentiū verbum dei. ca.x.N
Soles tres orti in chō natiuitate trium naturaꝝ signat radios. ca.ij.B
Soles tres in vnum collecti in celo videnk. ij.Z
Sol christus multos curauit lumine suo fulgēs in vita: multo plꝰ occūbēs in morte ca.iiij.2
Sol sancti vocant ca.xij.N.2
Sol pater est oīm generabiliū ca.xvj.2
Sol rūc vires ad generationē ꝛ corruptionē non exhibebit Jbidem
Sol ꝛ luna ante iudicium stabunt in domiū suis in quibus creati sunt ca.xxj.2
Sol per tria pcunk Apocak.viij.quō: vide ca.xxj.
Solem obscuratū fuisse in passione dñi rē (ꝛ tractiōe lumis mentiunt q̄dam. sed luna horriſliter se summisit ca.xxiij.Q
Sol in oī eclipsi obscurak a luna venīēte ab occidēte. sed in passione venit ab oriente: vide quō obscurabak a luna Jbidē
Solacia necessitatis accipere innuit chs. viij.T
Solee sine decore fm Marcū concesse sunt apoſtolis ca.x.V
Solennitas festiua a defectiu saluatoris incepit
Solitudo deserti est solitudo a secu (ca.xvij.U larib⁹ scientijs ca.ir.M
Sollicitudinis Joseph et Marie de filio ꝑdito causa fuit. ca.ij.P.2
Sollicitudo necessarioꝝ respectu pnūs defectus tangit ℔ tripliciter. ca.ir.F
Sollicitudo multipler: vide que mala: et quō in quinq̄ modis frequēnr̄ reperitur ca.xij.M
Sollicitudo alia nō est ꝓproba ꝛ habet q̄nq̄ modos: vide quō sit inuita. Jbidē
Sollicitudo miserabilis tres habet modos ꝓcipuos. Jbidem
Sollicitudo q̄dā optia ꝛ bꝫ q̄ruoꝝ modos. ibidē
Sollicitudo q̄ est pfectꝰ ad bonū est duppler. ibiS.
Sollicitudo suffocans est inhibita: sed labor ꝓficie ccercendus ca.xij.P
Sollicitudo christianoꝝ vt iusticiā placentē deo faciant. ca.xij.Q
Sollicitudinis modus ponit. ca.xij.T
Sollicitudo hec est q̄ ꝟ Esa.xl. ca.xv.E
Solus debet esse homo cum orat. ca.ir.X
Somnia pauissima in ꝓmo somno noctꝭ. quare. ca.ca.xij. E.2
Somnū tristicia ꝛre inducit ca.xxij.L.2
Sophismata quidā fabricare volunt de ꝟbo pe trꝫ cum dixit Non noui illū ca.xxij.B.2
Sorores due actiuā et cōtemplatiuā vitam significant: et vide quō ille sorores ꝑparuerunt dominum ꝟginis ca.x.Q.2

# Registr Postille Alberti magni


Soz⁹ vsurarꝝ ingressa in domū eius qui mutuum accipit est sicut bam⁹ picer⁹ in cameraz in q̄ fur furari intendit ca.vj.y
Spadones diaboli sunt illi q̄ fornicari z̄c.xv. N
Species christi in transfiguratiōe facta est altera non alia ca.ir. J.z
Spēs timoris sunt ḡtuor: sm Greg. ca.xviij. J
Speculam altam habet dom⁹ faltigium intelligentie ca.xix. L
Spes viua certa affligens cor q̄ dicak. ca.j.K.z
Spes quō definiak: et que sit viua: que cuīās z̄c. vide ca.ij. L.z
Spice septem pulcerrime pullulantes in vno culmo. In plogo A
Spice vacue sc̄ant hereticos Ibidem
Spice significant scripturaz sententias in palea litere inclusas ca.vj.B
Spina nigra est de q̄ loquik eus geliū. ca.vj. B.z
Spina igni aptata est qū ca.xiij.G
Spīne sumus coronari coro capite qñ: vide.ca.
Spina solicitudines significat aua (xiij.A.z ricie ca.xx.D
Spūalibus viris in hoc non detrabik q̄ ōr filios seculi esse prudentiores. ca.xvj.K
Spūalis intellect⁹ solus est dauis scpturaz. ca.
Spū q̄dem pleni sunt qui de sanct⁹ (xiij.O. rate spūs nihil habent ca.j.N
Spūs ꝓfectates duodecim nota qualiter deduc̄unk ex scripturis ca.j.z.z
Spūs oīnat omne opus Ibidem
Spūs sm Ambrosium pars mētis nostre superior. ca.j.K.5
Spiritus dicik quandoq; ira vt Sap̄.xij. quare: vide ca.j.N.3.et idem.ix.E.5
Spūs in chō duplex ca.z.L.z
Spū cōfortabak Jesus hoc mō ca.ij.L.z
Spū qui datur in baptismo vincitur diabolus: significak ca.iij. A
Spūs tunc ducit qñ p rōnez opis pīt. ca.iij. B
Spūs cum zelo indignatiōis contra malum exp̄llit. Ibidem
Spūs dat inspiratiōnē intellect⁹ ca.iij.G
Spūs dñi sup me z̄c. diuersimode ca.iij.K
Spūs puelle reuersus est. ca.viij.Z.z
Spūs charitatis: benignitatis: z sufferētie est ille quem pater habet in nob cō (le.ca.ir.E.3 fert nobis vitam. ca.xj.D
Spū hoc mouenk animalia dei scīptria spūs.ibidē.
Spūs patris dat cognitionē per intellectū: et affectionē p charitatem Ibidem
Spūs docet postulare: et in spū petendū est: et spiritus dak petentib⁹. ca.xj.E.z
Spūs mūdus q̄ fuerit in pl̄o pharisei oz ante legem intendit dicere z̄c. ca.xj.M.z
Spirituū impiorū est ambulare i circuitu ḡre.ca.
Spūs vicinior⁹ sibi nomie ardoris (xj.M.z seraphin vocauit. ca.xij.O.ij.
Spūs immūdus causa erat infirmitatis huius mulieris ca.xiij.J
Spūs b facit infirmitatem ad omne bonū.ibidē
Spūsanctus non ōr pacer christi sicut dixit eutices et nestorius ca.j.M.z
Spūsscri virtuti dak tota operatio in conceptu virginali ca.j.N.z
Spūsanct⁹ in conceptu v̄ginali non est operatus paulatim vt natura Ibidem
Spūsanct⁹ in boīe compak nauī ca.ij.L.z
Spūsscri p̄sona in scīficando nobis vicinior est.
Spūsanct⁹ a patre et sup apl̄os in (ca.iij.O igne.non aūt sup chīm quare: vide iij.P
Spūsanctī illuminatio est qñ. ca.ir.B.z
Spūsanct⁹ p nomiak in ista pfecta notitia iō est.
Spūsanctus accipik dupliciter scz ad (ca.r.y sanctificationē z ad robur. ca.xij.B
Spūmsctm̄ accepisse dicitur esse ibidē
Spūsanctū promittit chīs se missurū ca.xxiij.Z
Splendor⁹ naturaliū diabol⁹ qñq; vtitur ad deceptionem ca.r.R
Sponsus est chīs quia ecclīam sibi in nostra natura despōsauit ca.v.z
Sponsus laudat spōsam ab oīb⁹ ordinis Canē. iij.ab oculis ꝓter charitatē z̄c. vide ca.r.L.z
Stabularī⁹ est plebān⁹ vel plarus q̄ z̄c. ca.r.K.z
Stabulū a stādo dictū significat ecclīam.ca.r.J.z
Stadiū a stando ōr ḡre.et quantū spacium cōtineat: vide ca.xxiij.B
Stagnum a stando ōr: z bdicto sermone dicitur mare. ca.v.B
Stagnū aq̄ labilitate sc̄at vite bui⁹ mortalitatez: et motu bui⁹ vite instabilitatem. Ibidem
Stagnū loc⁹ periculo cōueniēs. ca.viij.U
Stās Zacheus dixit ad dñm: ḡre stetit: vide ca.
Stat post parietē respiciēs per cancel (xix.D loos: vide quō exponk. ca.j.B.3
Stabat publicanus alonge. ca.xviij.D
Stabunt sol z luna ante iudiciū. sol in leone. luna in cancro ca.xxj.Z
Stetit z mēsus est terrā exponk de chīo. xviij.O
Stetit chīs a parēs discipulis post resurrectionē quare.et ḡre in medio: vide ca.xxiij.O
Staturik puer in medio ꝓter potestatis vsum sup̄ per subiectos ca.ir.Z.z
Statura homis recta: hoc ostēdit Ouidius. Os homi z̄c. ca.xj.E
Statura pusillus erat Zache⁹. ca.xix.L
Stat⁹ pfectōis decē exigit z sc̄ank. ca.iij.Y
Stat⁹ tres q̄ gratiā nō stillauerūt. ca.iij.O
Status hos tres innuit b dñs ca.viij.K
Stat⁹ tres in ecclīa sc̄ant p tres apl̄os ir.M.z
Stat⁹ ois exēplū habet in Maria. ca.r.O.z
Statuū mutatio ista sc̄ak Heli.xviij. ca.xvj.y
Stat⁹ ois mundi in his tribꝰ stanbꝰ cōprehendit vide p quid significet stat⁹ plarū: laboratiū cōtemplatiuoz. ca.xvij.y
Stella orta ex Jacob quid dicto suo panderet nisi z̄c. ca.j.D.5
Stelle vnum habent signū q̄ i terrā cadēt q̄d intelligak: vide ca.xxj.Z
Stelle sunt religiosi qui ca.xxj.M
Stephanū lapidabāt iudei z nō chīm: ḡre.xxiij. A
Stercora mittere est ꝓterita petā ad memoriaz reuocare. ca.xiij.D
Stercora ꝓpaliū significāt vilitatem ca.xvij.X
Stercorum calor significat calorē cupiditatis ad


Stelle nychum sup̄ natū o ij l ij

crandum ca.xviij.X
Sterilis que habet impedimentū ca.j.D.5
Sternit lectul⁹ in flor.ibo z odorib⁹ ꝓtutū r.P.2
Strenūlinū sunt pcā subditor. ca.xiij.J.2
Stipendia dicuntur a stipe pendenda. ca.ij.B.et idem ca.ij.R.
Stipes crucis dr fuisse de cypresso ca.xvij.O
Stilo homis scribere q̄d sit ca.xv.L
Stola dr a greco stolon qđ sonat latine lōgum: z sic dr latine.ca.x.J.2. Idem ca.xv.Q
Struthio est hypocrita ca.xij.B
Studiū magnū in pulcritudine calceor. ca.x.D
Studij sacre scripture turris: est turris David. ca.
Stupor est cordis insensibilitas in magna admiratione (xiiij.L.2 ca.iiij.S
Stupor est syncopis cordis ꝓter admirationis alitudinē ca.ix.T.2
Stulti sunt q̄ dicūt q̄ arbor mala sit hō q̄ nō posit fructus bonos facere ca.vj.E.2
Stulti esse studere exteriori mūdicie neglecta interiori ca.xj.F.3
Stultus a stolido dictū est ca.xij.M
Stultus rēpendit Prouer.viij. ca.xvj.L
Stulti dicuntur discipuli domini quasi stolidi ex hoc q̄ ca.xxiiij.M
Suadet hic bonis esse insistendū. ca.xxj.R
Subdiaconor ordo est cor. q̄ corpi mystico in oferendis hostijs subseruiūt ca.x.B
Subiectiōis reuerentia notat in hoc ca.viij.Y
Subito est quod fit ꝓter spem ca.ij.Q
Substantie dicunt facultates q̄ sunt date ad subsistendum ca.xv.R
Subtilitas sinapis significat sapientie fidei subtilitatem ca.xvij.E
Submersio in mari fm antiq̄s leges non fiebat nisi patriciis et illis tē. ca.xvij.B
Succide ea.id est: de vita et ecclesia amputa tales virum. ca.xiij.B
Sudor chūi facꝰ est sicut gutte sanguis ḡre. ca.
Sufficere debet bono cordi ad clemosynā dandam q̄ perendo quis se ostendat indigentem (xxij.L.2 ca.vj.Q
Sufficiēcia cōmutatiōis apl̄or notat in B.ix.S
Suffocare est subtꝰ occare aut subtus focū extin
Suffragia eccl̄ie multos iuꝝ peraī fusatari (guere.ca.viij.D ca.viij.T.2
Sugere sanguinē de gula hominū ꝓprium est latrorum ca.xvij.L
Sumūt iusti sacramēraliter z spūaliter: vide qui sumant indigne sacramentū eucharistie.xvij.S
Sūmū humiliat⁹: cedat⁹: et obediente patris chīs attingit in circūcisione ca.ij.X
Sūma breuissima ē charitas patiēs dñi viij.S
Suphia tripler: specialis: generalis: et generalissi
Suphia initiū oīs pcti. ca..j.O.3 (ma.ca.j.O.3
Suphie faltu q̄ inflatꝰ est: cetiāsi sedeat in throno chīi in regno celor. nullus est ca.ix.P.2
Suphia causa est casus sathane ca.x.R
Suphiam pati nō pōt q̄ humilis est. ca.xiij.E
Suphia sp septimam facit. ca.xiij.Q
Supbum dr quasi sup vnum. ca.j.P.2
Superbi inquieti sunt z sedentes interrogare vel respondere non possunt ca.x.Y.2
Supbor exemplum vt cessent a pīsumptione sue perdie. ca.xij.L
Supbi collosi sive cervicosi dicunt ca.xv.P
Supbor colla dñs cōculcare dr: qñ: vide ibidem
Superogat in sermone: in pēāre: in opere: in debito
Superogat in opere qui: et qui in debito tē. vide (ca.x.R.2 Ibidē
Supfluū dupler pone z nature ca.xj.F.5
Supfluū dandū est in pios vsus. Ibidem
Supscriptio crucis fuit iris grecis: hebreis z latinis: quare ca.xxiij.O
Surdus audit z mus loquit ca.xj.B.2
Surgētes ex mortuis filij Symeonis z alij multi testimoniū chio phibuerunt. ca.xvj.2
Surgentes discipuli in Emaus regressi sūt quō.
Surgite mortui z venite ad iudiciū (ca.xxiij.P um: dicent angeli ca.xix.R
Surgit ab oratiōe q̄ post orationem ea q̄ sursum sunt querit ca.xxij.L.2
Surrexit quidam papa añ tēpus Augustini qui se Joānē baptistā diceret ca.xvij.Q
Surrexerunt falsi ꝓphete tpibꝰ nostris. ca.xvij.Q
Surrexit chīs a mortuis in vitā gl̄iosam z imor
Susanna tercia nobilata in (talē. ca.xxiij.D ter famosas mulieres. ca.viij.E
Susanna interpꝛatur lilium: z figurat viuētes in celibato
Suscepit israel puerū suū: exposit ca.j.R.3 (Ibidē
Suscepit: a sursū z cepit cōponit z figurat modos assumptionis. Ibidem
Suscepit nos in naturā: in gratiā: in defensionē: in gubernationē: in bitudinē: vide .j.R.3
Susapit pdicator. qñ ihū et⁹ susapit ca.x.Z
Suscepit deꝰ neminē sine hūilitate. ca.xiij.F
Suspiciens in celum fuit in q̄stione legispti ḡre: et in morte Lazari. ca.x.F.2
Suspirat in rem dilatā q̄ promissa est. ca.ix.F.2
Suspirantiū patrū ḡntus ardor fuerit ad pūtiā
Suristi: dixit hec mulier: et (christi: vide.ij.L.2 nō Comedisti: ḡre vide ca.xj.P.2

Tabernacula tria dicit Petrus ꝓter legē et ꝓphetiam: et euangeliū. ca.ix.N.2
Tabernaculū Petrꝰ edificare voluit Moysi z Helie: quare ca.ix.N.2
Tabernacula diuersa edificare volunt heretici ꝓpter dictum Petri. Ibidem
Thabor veniens lumē interpꝛatur ca.ix.Y.2
Tabulā fecit Pilatꝰ affigi crucī superius in qua titulum scripsit ca.xxiij.O
Tacere vsq̄ in tempus docuit nos chīs. ca.ij.P
Tacent merito q̄ se esse vident quicq̄d dixerint.
Tactꝰ Jesus ꝓfidē in quolibet mini (ca.xiij.L stro eccl̄ie minimo sanat peccatr. firmitates: notat allegorice in hoc ca.viij.O.2
Tactꝰ fidei pontic. et notanr duo ca.viij.N.2
Tactꝰ palle aur calicis non leguntur tales sanitates pfecisse. ca.viij.O.2
Tactꝰ ille similis ē tactui mathematico: ibi vide qđ sit tactꝰ mathematicus c.viij.Q.2
Tacta fimbria dñs se tactū dicit Ibidem
Thalamū filio dei ꝓcpant hec q̄ntq. ca.ij.Z

# Regisꝛ Postille Alberti magni


Thalamus in quo connubiū diuine et hūane natu re celebrat dignissime est vere⁹ ꝓgis. ry. T.2
Thalam⁹ cōtemplatiōis est hec dom⁹. ca.xy. T
Theatre sonat circuire. ca.j. R.2
Theca thesauri pciosissimi ē vere⁹ Marie.ry. T.2
Tectū hoc totū opert ca.xvij. U
Templū dr a repl̄or. aris. ca.j.B. Jdē ca x. U
Templū cum reuerētia est intrandū ca.j. B
Tēplū pacꝭ tpis i nanutate chr̄i corrut ꝯre.ij. B
Templū in festis visitemus. ca.iij. J
Templū apt̄um est qñ diuina veritas se contemꝭ plabilē pbuit ca.x. U
Templum vocat vbi. ca. xvij. E
Templū orationis hoc. ca.xix. T
Templū fundare q̄d sit: et quō spes ipsum elevet et ꝙ chr̄s ostium: vide rotum ca.xix. M
Templū intrare debemus ꝯre ca.xix. F.2
Templū est locus doctrine ca.xx. B
Templū fuit loc⁹ dñi in terra ca.xx. D
Templū qō simonij⁹ ꝓbanauerūt gētib⁹ tradiꝭ tum est cōculcandū ca.xxj. R
Temporaliū distributio ptinet ad iudicē spūales sed rē. ca.xij. V
Temporaliū rex cōpationes magis sunt in estiꝭ matione ꝯ in vtate. ca.xvij. M
Tempus incarnatōis determiat a pncipibus rei publice r a pontificibus ca.iij. B
Temp⁹ refectiōis est in meridie fm naturā r vsuꝫ temporꝫ hoim ca.vij. T
Tpis debitū multū est fm Anselmū. ca.xj. L.
Tēpus visitatiōis hierusalē est qñ. ca.xix. F.2
Tempus vindemie est tps incarnatōis r remediū de gratie ca.xx. D
Tēp⁹ hoc si sarek: seqrek incōueniēs ca.xxj. D
Tēpus esse reflorentiōis iustoꝝ ꝓbat ꝙ siticudinē.
Tentari quō Dauid non perat: ls vi⁄ deatur: vide (ca.xxj. O ca.iiij. B
Tentat diabolus sex modis fm Grego. ca.iij. L
Tentat diabolus ḡsdā int⁹: ḡsdā extra.
Tentari Jesus int⁹ nō potuit sed fortinse⁹ iij. L
Tentare deū est se discrimi cōmittere. ca.iij. F
Tentatōes ḡtuor tanguntur in hoc ꝓlu psalmo: vide ca.ij. L
Tentatiōis chr̄i pugnas aliter ordiat Lucas: aliter Matheus. ca.iij. L
Tentatiōes mundi sunt venena. ca.iij F.
Tentatio aliq̄n intrat impfectā mentē aliq̄n a diabolo immittit ca.ix. U.2
Tētatio a diabolo imittit nō ꝙ ab eo creē. Jbidē
Tentatio si intrat in nos ꝓsolatio est. si nos intraꝭ mus tentatiōes piculum. ca.ix. U.2
Tentatiōis apl̄oꝝ remediū: et cōtinet tria. ij. L.2
Tentatio est cā peri fm intentiōes tētatoꝝ. ca.xj. L
Tētatio ne tāgat non peri. sed ne nos iducas rē.
Tentatio tāgit oēs q̄ pie volūt in chr̄o viuere quō: vide (ca.xj. L ca.xj. L
Tentationū magnis in pſecutionib⁹ ꝓmanere est difficile ca.xxij. L
Tētari sunt apli vsq; ad hoc de platiōe. ca.ix. U.2
Tētan q̄ in tētatiōe precūr illiciunt delectatiōe rē.
Tenebre facte sunt: vide quō sta⁄ bant cribꝝ boꝝ sine admixtiōe luc⁹. (ca.xxiij. O
Tenet ad plura fort⁹ ꝙ debilis: sanus ꝙ firm⁹: platus q̄ subditus ca.ix. L.2
Tenet multū cui multū donatū est. et parum cui parum ca.xij. M.2
Tenet q̄libet ad hāc cōrrectiōnem ca.xvij. L
Theologia caste stat intra limites fidei, nec luxuꝭ riat sicut scenice meretricule ca.j. L
Theologia tota aut ē mystica: aut symbolica. ca.
Theophania est lu men a deo descenꝭ dens (viij. R ca.ix. B.2
Theos grece videre vel ardere sonat ca.j. R.2
Terminat ps in q̄ docet facienda ca.xj. M.3
Terra est Maria in qua vitis est plantata que di
Terra nō recipiens semen ad (at rē. ca.j. M.3 intra t̄ cat obduratū. ca.viij. D
Terra spinosa ē cor sollicitudib⁹ agḡuatū. viij. M
Terre bona dispō vna r simplex ca.viij. J.
Terra bona est cor bonum ca.viij. M
Terra qñ dicit recipe semē mystice. ca.x. D
Terra nō cōburit nisi quia plante r stirpes in ea inutiles cōburunt. ca.xiij. B
Terra q̄ssabit borrēs pondus habitatoꝝ suoꝝ q̄ filiū dei occiderunt ca.xxj. E
Terremot⁹ talis in iudea aū rhomanā captiuitaꝭ tē multiplicabat sepius. ca.xx. E
Terremotū: sepulcroꝝ aperturā: scissurā petraꝝ nō cōmemorat Lucas ca. xxiij. R
Terrenoꝝ admixtio offuscat splendoꝛē diuini nominis in nobis ca.xj. B
Terrent differenter demones r angeli ca.j. J
Terribilis valde erit iudex iste ca.xxj. R
Territio ista discipuloꝝ fuit ō hoc ꝙ mlieres rē.
Terroꝛes de celo spūaliter q̄n veꝭ (ca.xxiij. L ant: vide ca.xxj. F
Tertie Magō. pedes dñi, pter duas cās vij. P
Thesaurariam habet dom⁹ hec cap.xix. L
Thesaurizans ibi dicit: vide qui ca.xij. M
Thesaurizate vobis thesauꝝ in celo ca.xij. R
Thesauri splendoris r diuitiaꝝ dei sūt isti. xij. R
Testamentū chr̄i vocat Ambroſius doctrinā cuiꝭ angelicam. ca.xx. R
Testamēti veteris cessatiōem tāgit ca.xxij. B
Testamenti noui dedicationē in q̄ de⁹ nobis ꝓmiꝭ mauit suā hereditatē ca.xxij. R
Testimoniū signis chr̄i phibent tres ca.ij. P
Testimoniū Jnne inducit ꝙ chr̄o ꝯre ca.ij. M.2
Testimoniū falsum nō dices. et phibet mēdaciū.
Testes idonei diuine opatiōis in (ca.xvij. M sacramentis sunt ca.viij. U.2
Testes dei sunt isti. ca.xij. D
Timēres deū mlr⁹, modis timent qui omnes boꝭ ni sunt ca.j. M.3
Timuerūt pastores timore magno ꝯre, ca.ij. M
Timere debem⁹ deū triby de causis ca.xij. D
Timebāt pharisei plebē quō. ca.xxij. L
Timor multiplex notat ca.j. L.2
Timor seruilis: initialis: filialis: sponsalis pontif
Timor mundanus: humanus: ser⁄ uilis quis sit: vide (ca.j. M.3 ca.j. M. 4
Timor pastoꝝ nō fuit alicuius mali: sed humane infirmitas ca.ij. M
Timor accipit boiem quādo sic occupat rē. et ēiꝭ

mor: reuerentie. ca.vij.I
Timor: diffidentie auferendo spem occidit salutis
Timor: ē būanū esse excludens; (fidē.ca.viij.I.2
dū, pbat ḡtrarios rōnibus. ca.rij.D
Timor: ⁊ pudor retrahūt boies a pcō. xviij.B
Timor: ⁊ verecundia multos visitantiū sepulcrum
oñdit: vide quō fuit terror magnitudis glie an
gelor ca.xxiij.D
Tincto in aq̄ facta lz nō iterer: nō tincto in vbo: i
spū: sanguie: z deuotione pncis p̄ iteranda ē.ca.
Tinea q̄ de vestimēto nāsci solet cōcu; (rij.D.2
piscente petrō ca.rj.R
Tyrann⁹ est q̄ ad vtilitatē sui statuit ⁊ populi no
cumenta. ca.j.B
Tyranni ⁊ psecutores sunt lupi: dedarātur ex oi
bus p̄dicatibus. ca.r.G
Tyro ciuitas gentiliū interpetrak angusta. ca.r.O
Tyrus interpetrak angustia ca.ix.T
Titul⁹ christi oēs rōnes titl̄i habuit: ostēdit.xxiij.O
Titulus ōr: a titan qō est radi⁹: et sol̄ gr̄am christi
Tobias bonitas dñi interpetrak.ca xiij.R. (ibidē
Tollat crucē suā. in hoc tria notant ca.ix.B.2
Tolle cūctos p̄ncipes p̄li ⁊ suspēde eos tē. Nu
meri.xxv exponit ca.ix.E.2
Tollere crucē exaltare i se christi passionē. ca.xiij.P
Thomas didym⁹ hoc est dubi⁹ interpetrak.ca.vj.D
Thomas fuit cū aliis discipulis qñ duo venerūt
de emaus. ca.rx.iij. P
Thomas nō fuit cū apl̄is qñ venit Jesus tē.ca.
Tonitrua ⁊ coruscationes generant na (xxiij.O
turaliter ex vapore venenoso. ca.xxj.F
Tormentor⁹ loc⁹ infern⁹ ōr: oprie. ca.xvj.E
Tota intellectualis vita charitate mācipat qui in
tellectus afficit charitate lucis: memoria notitie
eternitatis: et voluntas tranq̄llitate pacis.r.D.2
Tract⁹ ut epistol̄ charitate: veritate: z hellōe.ix.B.2
Tradet filī⁹ hois gentibus a patre: a seipso: a gente
iudeor: a iuda ca.xviij.T
Tradit christ⁹ in mēbris qñ immūdis in se z crude
libus exhibet Jbidē
Traditor: christ⁹ q̄lis fuerit: vide ca.xxij.L
Traditū est corpus christi diuersimode a diuersis.
Trahere ad man⁹ pstratū est ipm tra (ca.xxj.I
here ad opa satisfactoria ca.iij.F
Träffer calicē istū a me: mīstr̄ exponit.xxij.B.2
Transfiguratione ōr Lucas factā esse p⁹ octo di
es. Matthe⁹ vo z Marc⁹ post septē: arguit ⁊ sol
ponit. et tangit tria ca ix. J.2
Transfiguratio dñi in monte vbi facta sit. z pul
crū sit le träffiguratōis. et de aliis vide ca.ix. J.2
Transitus tres träseūdo ad gregē custodiā: vide
Transit⁹ dñi cū discipulis ab istō lito; (ij.R
re ad litus eternitat̄ notat ca. viij.S
Transsubstantiandi panē virtutē dedit verbis a
dño pnūciatis. ca.xxj.D
Trepidant multi conscia malā bñtes rix.S
Tria sacra a solo nr̄o boue mugita. Jn plogo.B
Tria sunt que dñs odit ca.j.I
Tria sunt de regno dei ca.r.M
Tria sunt oib⁹ miris mirabiliora ca.rj.O.2
Tria sata sunt tres vires anime bñane ca.xiij.R
Tribulus or: iak mihi pro frumēto: exponitur mr̄
stice ca.xiij.G
Tributū hoc est qō censicapit⁹ vocam⁹. ca.rx.D
Triduus in quo inueniunt parētes puer Jdem
exponit allegorice ca.ij.O.2
Tridu⁹ est pnie cōpūctio: p̄fessio oris: z satisfactio
opis. etiā vide de triduo cōtēplatōis ca.ij.O.2
Triginta modij fēat q̄ impleat decalog⁹. xvj.E
Tristicia somnū ḡre inducit ca.xxij.L.2
Tristicie cleophe z alter⁹ cā ponit ca.xxiiij.I
Triticum vocatur hic adeps gratie sacramenta
lis. ca.xij.G.2
Thron⁹ ponit regi vt denoter in cōuulsaz iudicio
rum sententiā ca.ix.D
Thron⁹ in his signat mēt̄ tranq̄llitatē ca.xj.O
Tuba sonare ē vocē p̄dicatōis audītā facere. r.E
Tumoris species sūt ḡtuor fm Greg.ca.xviij.I
Tumultuātes z irridentes excluſi sūt.ca. viij.O.2
Tunice due dicunt tunice duorum: vide ḡre notat
tunicam z nō pallū ca.iij.I
Tunica B vocat fo uēs calorē corpis ca.ix.G
Tunice due non dicūtur a numero vestimēti. sed
a numero vsus Jbidem
Tunica inconsutilis fuit facta per totum de illo
cpere. ca.xxiij.L
Tunicam illam bā virgo q̄ fecerit ōr: ca.xxij.L
Turba mīt⁹ ispedit i accessu saluatoris.ca.v.S
Turba p̄lima cū puerum tē notant q̄nq⁹. viij.F
Turbe q̄d sint: et quō tripler turbe p̄sura.ca. viij.
L.2. Idem eodem.O.2
Turba p congregatio fēat cōgregatione discipu
lor ca.ix.S
Turbe cōcurrebant ḡre: vide ca.rj.P.2
Turba turbata est multitudo: vide quō turba nō
curat pusillos. ca.rix.E
Turba da vl̄ est in celo vl̄ in purgatorio vel i mū
Turbatio fit ex mixtura opaci cū (do.ca.xxj.K
pspicuo claro. ubi vide quō turbatio lumis fiat.
Turbatio Marie q̄lis.ca.j.K.2 (ca.j.I
Turbatio duplex: et quō turbatione in vgine q̄ſ
tuor fecerunt: vide ca.j.K.2
Turbatio q̄dam timor. ca j.L.2
Turbata est Maria in sermone: nō de fmōe. ca.
Turbate multitudis fuit ista cū p rectu tē (j.K.2
poralibus christo fecit q̄stionē ca.xj.D
Turger pellis in hydropico ḡre. ca.xiij.B
Turgēt homies iumētum z malefici ex tactantia
diuinitat̄ ca.xiij.B
Turgere dicunt pell̄ z corp⁹ suum ḡre.ca xiij.B
Turpe luct⁹ est qñ actio est illicita. et id qō adḡre
licitū: vide exēpla p̄la de hoc ca.xj.I
Turris Dauid ędificata ē cū pugnaculis: expō
nitur ca.viij.D
Turres castri sūt elevatiōes p̄tēplatōis. r.M.2
Turris dauid est turris studij sacre scripture no
ta ca.xiij. L.2
Turris dñi multiplex: vide ca.xiij.L.2

Jde in domū tuā sensus est. ca.v.I
V Valet oratio ad bona anime z corpor⁹ adi
piscenda ca.rj.B
Valet hoc cōtra grecos: vide ca.xxij.L

Vallis omnis implebit: omnis mons: ois collis humiliabit. Esa. xl. moralizat ca. j. L. 4
Vallis ḡdam circa hierusalē que vocabat ropher
Vallū est ꝛ sepes ꝛ fossa. xij. E. 2. (xij. D
Vana sunt ḡnq; quod innuit Eccles. j. Vanitas vanitatū ꝛc. ca. j. E. 4
Vani et gloriosi crucem portant ꝛ pendent cū pis store ꝛc. ca. ix. L. 2
Vas ois sanctitatis est ds̄is ca. j. B. 5
Vas ammirabile Maria: vas solidū ca. j. E. 3
Vas honoris vel cōtumelie facit figul⁹. ca. j. S. 4
Vasa vacua nō pauca. iij. Reg. iiij. moralizat cū alijs de mēsura. ca. vj. B. 2
Vasa dicunt q; ꝓtinent ira dei. ca. xj. R. 2
Vbera dñi sunt sapia ꝛ bonitas ca. ix. M
Vbera hec plus afficiūt memoriā exp̄tor ca: q; vi nū ꝛgalis iucunditatis Ibidem
Uber fm naturā tria hz in se: vide ō illis ca. xj. Y. 2
Ubertas cordis pleni scientijs ꝛ ꝛrunbus: paraꝫ dūus dicit ca. xxiij. P
Ubi thesaur⁹ tu⁹ est: ibi est ꝛ cor tuū ca. xij. R
Uetriplex fuit Eue: vide de ve in cōceptiōe: portaꝫ tione: et parturitiōe. ca. j. E. 2
Uetriplex: laboris: timoris: ꝛ doloris ca. vj. N
Ue cōfusionis: crecrationis: et eterne dānatiōis.
Ue vobis diuinibus ꝛ potentib⁹ in ec⁹ (ca. vj. O clesia quo⁹ ꝛc. ca x. O
Ue tria intimauit dñs scribis iuxta tria que sunt de officio doctor. ca. xj. M. 2
Uehemoth ōr bos ꝛ gastrimargia ꝛ f cat viij. D
Uelauerūt oculos Jesu: quod fuit magnū incon/ uenies: quare. ca. xxij. R. 2
Uelat faciem dñi qui veritatem abscōdit. xxij. R. 2
Uelum duplex erat in templo: et vtrū q; saissum ē.
Uela cū sanderent: lapis mire ma/ (ca. xxiij. R gnitudinis scindebat: vide de hoc testimonium Hieronymi ca. xxiij. R
Uenalem aiam suam habet bic ca. xiij. O
Uendite que possidetis. ca. xij. R
Uēdere sacramēta est dñm vendere ꝛ cum Juda inchoat; ꝑmū possidere ca. xij. B. 2
Uenditio ista fuit sub specie vsure. ca. xvij. T
Uēditio colūbaꝝ nō est de domo dei. ca. xix. B. 2
Venena sunt mūdi tentationes ca. iij. F
Veneranꝫ pharisei ossa ꝓphetaꝝ non ꝓpter sancti tatem sed questū. ca. xx. E
Venale in inferno punietur in eternū. ca. xij. T. 2
Venialia peccata multis remedijs absoluunt: vide ca. xvij. N
Veniale peccatū ꝑter specialia remedia habet cō/ munia cū mortali Ibidem
Veniendum est vsq; ad dñm Jesum ꝛ nō reuertē dum ca. ix. 2
Venit post alium qui totam viam vsq; ad cū quē sequit̄ ꝓfitat ca. ix. 2
Veniunt per seipsos qui nō missi veniūt ca. x. B
Venit regina austri ab vtroq; fine. ca. xj. B. 3
Venit dñs duplr ca. xij. B. 2
Venit dñs sicut fur ca. xij. B. 2
Venerunt multi ad apostolos tanq; ad contis bules. ca. xiij. B
Veniunt ab occidente: aquilone: ab austro ꝛc. vi/ de qui. ca. xiij. P
Veniunt legati ex Egypto mystice ca. xiij. X
Venit post christum sicut post exemplar: sic post ducem ꝛ in imitādo ꝛ ꝓsequēdo ca. xxij. B. 2
Venit ad nos dñs duplicato nūero ca. xiij. B. 2
Venit de terra miserie filꝰ pdigus. ca. xv. U
Venit dñs in mundū ad hoc ca. xviij. X
Venit filius hominis querere ꝛ saluum facere qđ significat ca. xix. M
Venter concipiens in concupiscētia ꝛ corruptiōe est in miseria. ca. xj. P. 2
Venter ꝟginis fuit fabrica ꝛ tridinū ꝟtus sum/ me ḡ attribuit patri ꝛc. ca. xj. P. 2
Venter ꝟginis beatus est: vide quō ca. xj. Q. 2
Venter ꝟginis est locus: pagina: mēsura: forma: vina ꝛc. vide pulcra de hoc ca. xj. S. 2
Venti illi sunt motus ḡtuo⁹ passionū: ca. v. D
Ventus occidentalis fortioris est exsufflationis: causa. ca. xij. S. 2
Ventus australis piculosus Ibidem
Venturus est domin⁹ per fidem in intellectum: p deu otionem charitatis in affectum: per gratis in cordis habitaculum: et p virtutē in operatiōis effectum: vide ca. x. L
Verax deus est qui ꝛc. ca. ij. O
Verbum substantiuū est et non transit. In pre/ fatione J
Verbum patris ꝑmum exemplar hominis vltio fa ctus ad imaginē. ca. j. 2
Verbum omne non est impossibile. non dicit: fa/ ctum quare ca. j. D. 5
Verbum dñi ad ꝓphas mīkfarie factū ē ca. j. D. 5
Verbū ad Joānē factū est Vade ꝑdica baptismū
Verbū tripler: vide de hoc ca. iij. L. (ca. iij. B
Verbū dei in publico ꝛ nō in angulis est ꝓpone
Verbū dei duo habet in se. Unū (dū. ca. iiij. D qō pūgit. ꝛ Aliud qō ꝑmittit ca. iiij. Z
Verba qdā ꝓiciūt. Grundā cadūt in terrā. iij. O
Verbū dei debet ꝓcedere mature ꝛ ordinate. ibidē
Verbi dei effect⁹ ōr fames. ca. iij. Q
Verbo suo ꝑmisso dñs ꝑmū misterium imposuit Simoni. ca. j. B
Verbum dei efficax in oīb⁹ pulcre oñdit ca. v. R
Verbū hoc auctoritate: subtilitate: veritate: vultuꝫ te pellit omne ꝟbum. ca. viij. B
Verbū dei est porestatiuū ꝛ oīpotēs ca. viij. B
Verbū creatū ꝟbū increatū in se ꝓtinens lucerna
Verbi in auditu multū cauen (vocat. ca. viij. M dum est vt audiat ꝛ ꝓpnat ad ꝓfectū. viij. Q
Verbū hoc in oi vtute sua cōmittit ad ꝑdicādum aplis ca. viij. R
Verbū a discipulis ꝑdicādū vt oñdat vite ꝛ mo/ tis hic impiū introducit ista historia viij. S. 2
Verbū ꝑdicatū pl⁹ ꝓfecit patria ḡ defensiōe. ix. E
Verba mendacij libēter audiētes ꝛc. ca. ix. Y
Verba bti Bern. q̄ dimt fine vite sue: vide. ix. Y. 2
Verbi dei noticia: solis noticie cōpat ca. x. Y
Verbū est cū amore noticia fm Aug. ca. x. S. 2
Verbū hoc ḡtuor facit in aia ca. x. S. 2
Verbū ꝟitat⁹ ōr panis ꝓter soliditatē. ca. xj. 2
Verbo ꝟtis se faciētia ꝟbū a corde euāescere. xj. 2. 2
Verbo conueniens est terra optima verbū in vi/

gor̃ retinens ca.xj.z.z
Uerbum dei qualiter sincere p̃ponendũ est determinat ca.xiij.B
Uerbũ fidei oia ista penetrat. ca.xiij.O
Uerbũ dei margarite p̃ciose cõparatur. ca.xiij.P
Uerbũ fidei elevat vt arbor ca.xiij.P
Uerbum veritate sua corda eor̃ sibi obligauit: altitudine ad ammiratiõẽ p̃ducit:ad oia agenda illuminauit. ca.xv.B
Uerba psalmor̃ maioris sunt autoritatis q̃ alia
Uerba mea non transibunt quin oia impleant (ca.xx.O ca.xxj.P
Uerbis bis tunc a dño ꝓnunciatis dedit virtutem transsubstantiandi panẽ quõ. ca.xxij.D
Uerbis istis chs sacramentũ cõficienti formam dedit:sacrm instituit:et ꝓfectũ demõstrauit.xxij
Uerbum veritatis est hoc.ca.xxj.Z. (Z
Uerbi panis quõ sit a nobis accipiẽdus: vide ca.
Uerecundia sororis est cõtinentie ca.j.x.z (xxiij.O
Uerecũdia est corã hoibus negare iudicauz miserabilibus pfonis ca.xviij.E
Ueritas est recti:rudo sola mẽte p̃cipabilis xvj.B
Ueritas doctrine nec ꝓpter timorẽ hominũ nec ꝓpter amorẽ nec ꝓpter scandalum aliquod est dimittenda. ca.xx.D
Uermes sunt q̃ cadauer corꝑis inuadũt. xij.Z.z
Ueronice vestimentũ añ reiurrectionem retigit z ad effigiẽ immutauit tẽ. ca.viij.O.ij
Uersus psalmor̃ q̃ñ̃gira legit chs in cruce ꝑm quosdam. ca.xxiij.T
Uerũ est q̃d̃ scãk et fallere nõ potest ca.xij.O.z
Uespilio non põt videre lumẽ quare. ca.x.X
Uestibulũ in quo dñs celestis nostris induit infirmitatibus:est virgo beata ca.x.U.z
Uestigia divina ducunt celum z terra ca.x.U
Uestimentũ apl̃ici est talis cõuersatio. ca.xx.L.z
Uestiunt mollibus adulatores ca.vij.M
Uestes bois diversi non sunt diverse. ca iij.J
Ueste nuptiali nõ veritus videt fuisse de Saduceis vel Essenis. ca.xiiij.K
Uestiũ studiũ q̃ peccatũ sit,pbat autoritate Ezechielis. ca.xvj.M
Uestio reꝑhensibilis est a quinq; vide diligẽter p totum ca.xvj.M
Uestitus duplex dak:honestatis z vtilitatis. xv.O
Uetus vita dr a q̃ruor. ca.v.Z
Uexatio talis multũ dabit intellectũ ca.xxj.E
Uexatos a demone in pñtia salvatoris ca.ix.L.z
Uie ꝑparanꝫ cum pnia z charitate: vide octo modos. ca.j.Z.iiij
Uie dñi parande sunt ca.iij.D
Uie prauẽ q̃nq; differentie ponunt ca.iij.D
Uia pfectionis q̃ maxime cõpetit apl̃is virtus. ca.
Uia est recta:indurata tẽ.ca.viij.D. (vj.R
Uiã:colubri sup petrã:natus in medio mar̃:viri in adolescentia cognoscit:vide q̃ ca.viij.S
Uie quibus gnẽ ad visionẽ veritatis q̃ sint. ca.
Uiam hanc pauci inueniũt. ca.xiij.L (x.O.z
Uie sunt hic vocate ois modus viuendi quo q̃libet sine lege vivit ca.xiij.ꝑ
Uia pfectionis apostolice ꝓmit. ca.xvij.Q
Uia recti:dis ꝑtũ via dei q̃ sit:vide ca.xx.D
Uicarios in optiu mlcõ licet habere:non in verbi dispensatione. ca.viij.B
Uicarij apl̃or̃ quidam q̃ conterũt bonos nõ habent ꝓcessa sibi poestate. ca.x.S
Uicani sunt nobiscũ in codẽ vico cõmorantes mystice ca.j.U.iij
Uicior̃ genera duo notant in hoc ca.viij.B.z
Uiciis sepẽ capitalibꝫ ista septẽ attribui pñt.ca.ix
Uicii ingratitudis innuit dñs.ca.xiij.ꝑ. (S.z
Uicii cõtra naturã inuenit plus ca.xvij.T
Uictime sapientie sunt divine vtilitatis studia z lectiones z cõemplatiões ca.xiiij.Z
Uicus est via stricta inter domus et sunt q̃ sũt.ca.
Uidentes mirabilia nõ edificabant (xiiij.U
tur ideo ca.ix.I.z
Uidemus dominũ in contemplatione per intellectũ:et in scriptura p studium:et in oratiõe p desiderium. ca.j.U
Uidit diues Lazarũ in sinu Abrae fotũ .xvj.U
Uidere deum est beatitudo. ca.xviij.ꝑ
Uidere Jesum sic in cruce quid efficiat nota.xix.E
Uidebũt filiũ hois venientẽ in nube. ca.xxj.O
Uidue invenes plus tenant q̃ virgines.ca.ij.J.z
Uidua hec vrpum tenet cuiusibꝫ fidelis anie. ca.
Uidua hec non habuit nomẽ ꝓpe paup̃ (xviij.E
tate. vide quomõ hec vidua plꝰ misit q̃ omnes alij. ca.xxj.B
Uigiles sunt qui vigilias huius ctpis tẽ. ca.xij.z
Uigilandũ est pastoribꝫ sex rõnibꝫ. ca.ij.K
Uigilandũ est summa sollicitudie q̃re:vide.ca.xij
Uigilat semp qui spiritũ torũ ad dñi adꝫ (B.z
uentuz extendit ca.xij.B.z
Uigilare quid sit: vide ca.xxj.R.idem ca.ix. W.z
et.xij.B.z.
Uigilias quattuor habuerũt fideles extinguere cupientes. ca.ij.Z
Uigilias q̃tuor habet nox que est peccatũ:z similiter nox tentatiõis demonũ ca.ij.Z
Uigilie noctis q̃tuor sũt q̃ dicitur sũt a sciis.xij.E.z
Uigilet z oõni huic sp insistendũ est ca.xxj.R
Uigor terre est in decem sensibꝫ ca.viij.J
Uilibꝫ hoibꝫ inatũ est ꝓcupiscere alta loca.xiij.E
Uillas z castella cõparebãt sub ciuitatibꝫ.ꝗa ad eas gruent ca.x.Z
Uilla labores iporat ꝓpter lucr̃ terren̄.xiij.Q
Uilla hec in qua terra ad concupiscentias erro litur. ca.xv.W
Uillicus ville custos dr quare ca.xvj.A
Uillicꝰ greco noie iconomꝰ vocat z ꝓcat Ibidem
Uillicus laudat nõ de iniqtate tẽ. vide ca.xvj.F
Uincunt tentatorẽ q̃ sic ducunt:et alij cadũt.xj.L
Uincunt oia:sapia in verbis:et patientia in verberibus ca.xxj.D
Uinculis mortis filius dei detineri non potuit. ca.xxiij. D
Undemie conuitium est in sanguinis infusione ca.xiij. W
Undemie tempus est tps incarnatiõis z reuelãs de gratie. ca.xx.D
Undicare petunt sancti non in condemnationem sed cõuersionẽ ca.xvij.L
Undicat deꝰ aliqñ inimicũ cõuertẽdo, Ibidem

# Registr Postille Alberti magni


Undictā sancti nō debent petere. Jbidem
Unea in quo loco solet esse. ca.xiij.E
Uneā sepiuit: circūfodit quō mozalr ca.xiij.F
Unea tripler synagoge ecclie anie ca.xx.D
Unea plantat mozaliter quō: vide ca.xx.D
Unea significat cōgregationē celestiū gaudia cō/ ferentem. ca.xx.F
Unū sua mozdacitate purificat vulnera. x.J.2
Unū hoc spūale miscet sapia. ca.xiij.E
Unū spūalis iocunditatis z triticū refectiōis de/ bemus pnapaliter ca.xvj.E
Unū materia est sanguis ostēdit ḡre ca.xxij.O
Uno calido hoc inebriant charissimi ca.xxij.O
Unū rubeū magis reficit sm Zuicen. Jbidem
Upera dicit vi pariēs ca.iij.F
Uri portabant iacentem in lectulo et non femine quare ca.v.R
Ur est ille sm Greg. vide de hoc ca.viij.R.2
Ur sanct⁹ in psalmo primo hunc arbozi cōpar. ca.
Uri sancti gratia in verboꝝ z operū le (xij.D nitate sanat et lenit peccatoꝝ apostemata: et p/ uersitas econtra ca.xiij.D
Ur in spūalibo efficit vitula. ca.xiij.R
Uri diuinaꝝ sunt diuitiaꝝ ḡratis ca.xviij.O
Uiro vni aliqñ plures mulieres ꝛcesse sūt. xx.Z
Uri vn⁹ est vna mulier quantū est de pma institu/ tione matrimonij. ca.xx.Z
Uires oēs ad idem referunt ca.xvj.D
Urginitat⁹ lampas in quinq; rutilabat in Ma/ ria.ca.j. B.2
Urginitas celibat⁹ vocat ideo. ca.xx.D
Urgo brā de dignissima gra erat mūdissima.ca.
Urgo Maria sluter est cū dño.ca.j.D.2 (j.O
Urginis caste est ad omnē viri aspectum pauere.
Urgo verum aliquid efficientis cau/ (ca.j.R.2 se cōtulerit: soluit ca.j.N.2
Urgo beata in vno momento concepit virū per/ fectum Jbidē
Urginis vter⁹ horto florigero cōpar in decē. ibid
Urginis mozitur pncipia: tioꝝ: tract⁹, z sibili. ca.
Urginē sanct⁹ se Maria. ca.ij.U (j.Z.2
Urginis fecūditas crēplū est generatiōis eterne et figura generatiōis spūalis future ca.ij.R.2
Urgo arbor est virens ca.xj.X.2
Urgo fuit apl'us ca.xiij.D.2
Urgo brā trunicā illā q̄ fecerit ōr. ca.xvij.Z
Uridia ligna dicunt chōs z sancti ei⁹.ca.xxij.D
Urtutis magnitudo est duplex ca.j.M
Urt⁹ est vtutū illud in q̄ stat potentia. ca.j.B.3, Jdem ca.x. B
Urtutē infinitā ostendit deus in filio. ca.j.B.3
Urtus mulierū est humilitas ad virū ca.j.B.3
Urtutes tres que dant signū in terra. ca.ij.P
Urt⁹ ē bona ḡtas mentⁱ q̄ recte vtuit zē. iij.Z
Urtutum cardinaliū act⁹ q̄ significant et ꝓpria.ca.
Urtutū cardinaliū cōsequntia quattuor (iij.U significant ca.iij.X
Urtus perfecta animi est sicut prudentia vel sa/ pientia zē. ca.vj.R
Urt⁹ sine potestate est temeraria potestas sine vir/ tute debilis. ca.ix.B
Urtus dicit bonum quod est ꝑfectum robur ad opus ca.ix.B
Urtus regni constat ex tribꝰ ca.ix.D
Urtus vocat fructus. ca.ix.R
Urtutis elevatio est per tres gradus. ca.ix.M.2
Urtutes theologice quō recreent aiaꝫ: vide.xj.E
Urtutes z scientie instrumentalr sunt ad hec iu/ uantia ca.xj.Z
Urtus ad ardua non debet esse infirmata p reso/ lutionē alicui⁹ molliciei ca.xj.P
Urtutes decē ambiūt ḡginē Mariā. ca.xj.U.2
Urtutes tres christo nos conformant. ca.xiij.D
Urtus tribus ꝓficit: vide de bis. ca.xv.D
Urtus opatiua tripler est ca.xvij.J
Urtus in opatione: non sermone cōsistit. xviij.Z
Urtutū oim custos z radix est patiēcia ca.xxj.D
Urtutū radix: humilitas: charitas: patientia. sed differenter sm Grego. ca.xj.D
Urtutes celoꝝ mouebunt. ca.xx.D
Uscera ouis fidēli seruant dulcissimū sonū red/ dentibus qñ. ca.x.F
Usio tripler corpalis: itellectualis: z imaginaria
Usionē capiens z non intelligēs nō (ca.j.U est ꝓbera. ca.j.U
Usio per intellectū est p lumen quod dicit theo/ phania ca.ix.B.2
Usio dei ē ꝓcessus luminis gratie ad q̄d: vide ca.
Usio tota merces. ca.xviij.? (xvij.Z
Usio hec est cognitio dei ca.xviij.?
Usionem hanc quomō mulieres aplis annunci/ auerunt tangit ca.xxiij.E
Usitauit nos deus quō. ca.j.B.4
Usitationis finis tripler ca.j.B.4
Usitatiōis modus iste magnific⁹ est ca.j.M.4
Usitationis temp⁹ hierusalem est qñ ca.xix.F.2
Usus exterior ordinat⁹ est ad interiorē ca.x.Z
Usum obscuran ex lōga fame naturale ē ca.x.Z
Uita tota Joānis fuit ſtupoꝝ z miraculū ca.j.P
Uita nauigantiū qualis sit: vide ca.v.D
Uita vetus ōr a quattuoꝝ. ca.v.Z
Uita est essentialis motus anime ca.viij.D.2
Uita būana quō est in gl'iosis corpib⁹ z in bis q̄ ad aniale vitā redeūt ca.viij.Z.2
Uite ois forma ad exēplar chīi referēda.ca.ix.M
Uita anialis mozix in sequente chīm. ca.ix.L.2
Uitā influit deus sicut sol diem ca.x.B.2
Uite bui⁹ eternitas causat ab eo qō ñ ꝓtrariū. ca.
Uita oꝛganica habet suā totalitate qñ (x.B.2 oia membra extēdit ad charitat⁹ opa ca.x.D.2
Uite duc ē cank p vias sozores ca.x.Z.2
Uitā actiuā z ꝓcemplatiuā ē cant due sozores. ca.
Uite actiue officia enūcrank ca.x.Z.2 (x.O.2
Uita cōcemplatiua z actiua hūt se sic excedēria et excessa sm alios ca.x.Y.2
Uitā bonā nemo sp⁹ tribulat⁹ ducere pōt xij.J
Uita talis consumit corpus: aiam z res. ca.xv.Z
Uita beata est actus z influēcia vite diuine in ani/ mam ca.xviij.Z
Uita dum tendit ad vesperꝫ detinendus est domi/ nus sic ca.xxiij.N
Uitis plātata est in terris q̄ est Maria.ca.j.M.3
Uires synagoge eccle anie que sint ca.xx.D
Uitis huius de geminine bodie non bibam: alles

Horice exponit ca.xxij.B
Uterum lucerne est claritas vocis in eloquentia. ca.
Utuli aurei sunt diuine pomparum (xij.P
mundi ca.ij.N.2
Utula efficit vir in spūalib⁹. ca.xiij.R
Utulus potest dici lascuiēs iuuentus ca.xv.U
Utulus saginatus est pinguedo deuotiōis pas/
sionis christi. ca.xv.U
Utule ruhe sacrificium tāgit Apostolus; vide ca.
Uuens in infernum descendit qui; vi/ (xpij.F
de ca.ix. J.2
Uertunt apostoli vsq; ad destructionem Hieru/
salem ca.xxj.J
Ulcera sūt infirmitas omniū oculis exposita. ca.
Ulcera implicem ingerunt infirmi/ (xvj.O
tatem Jbidem
Umbilicus ruus sicut crater tornatilis exponi/
tur ca.xj. O.2
Umbra in se quinq; habet. ca.j.B.3
Umbram diuine veritas quō Origenes p̄ simile
et exemplū: vide diligenter ca.j.B.3
Umbra est simulacrū ei⁹ cuius est. ca.j.B.3
Umbra mortis triplex. ca.j.M.4
Umbrā detestabilē habet ficus sed infatuata no/
centem ca.xiij.E
Una dierum sm modū loquendi scripture est pri
ma dierum ca.v.O
Unctionis extreme medicina cōmissa ꝫ infirmita
tē corpis vtraq; ca.ix.E
Unctionē hanc participam⁹ per gratie et gratiu⁹
dinis participationez. ca,xj.N
Unctus est christus vnctione ca.ij.O
Unxit christū deus in regem et sacerdotē ca.ix.P
Ungit domus oleo misericordie diuine ca.xix.M
Ungenta odorifera facere ꝓfecerit Maria magō.
de spica nardi. ca. vij.T
Ungenti vsus est linitio: impinguatio: et odoris
diffusio. ca.vij.U
Ungentū hoc mulier ꝯre parauit: vide ca. vij.U
Unguentū gre a chio delcēdit in apl̄os. viij.N.2
Unionis in modo duo sunt. ca.j.R.3
Unione in hac cōtinu⁹ sine interruptiōe descēsus
charismatū in totā ecclesiam. ca.ix.B
Unitatis hec concordia tribꝰ ꝓficit ca.ix.B
Universitas rez in quattuor mundis cōsistit sm
Platonem ca.viij.R
Uocandi sunt amici non ꝓpter carnalem affectum
quare ca.xiij.D
Uocādi sunt magi amici si sint pauperes ibidem
Uocat ad veram ostēdēs in bis q̄ sursum sunt ve/
rum esse fructū vite. ca.viij.P.2
Uocank apl̄i in vnū ve sint vnū cū ꝯbo: vide ix.B
Uocat desponsos ad nuptias ca.xiij.E
Uocare aliqñ amicos potiū nō est ca.xiij.D
Uocs paupes nō expectes donec petāt ca.xiij.J
Uocare multos largitas et magnificētie é.xiij.P
Uocat deus oēs ḡntū in se est: sed non omnes au
diunt vocantem. ca.xiij.P
Uocare non potest q̄ missus nō est Jbidem
Uocauerūt pmi, ꝓbe oēs apl̄i multos ca.xiij.X
Uocauit seruos tripliciter ca.ix.O
Uocatio hec fit gratia electionis ca,xij.R
Uocatio duplex exterior et interior: vide multa de
vtraq; ca.xiij.P
Uocatio gētiū in puplos aduocatiōe figurabat.
Uocati sunt apostoli tribus vicibꝰ et (ca.xviij.R
ad tria ca.v.D
Uolucres celi sunt sancti pennati plumis virtu⁹
Uoluntas humana est mobilis (tum. ca.xiij.P
lis quare. ca.j.F.4
Uoluntas dīplacita dei est imobilis. Jbidē
Uoluntas tribus ꝓficitur. ca.viij.J
Uoluntatē nostrā conformē diuine volūtati in fi
ne ꝓcepti et nō in re ꝓcepta ca.viij.J.2
Uolūtas dei vt de nobis impleat est rōnabile. ca.
Uoluntatē suam diuine volūtati cō/ (xiij.B.2
formantes recti sunt. Jbidē
Uoluptuosi epicurei dicunk nō q̄ philosophi ept
curei bis intenderint. ca.vj.O
Uoracitas cōcupiscentie dr infernus ca.xv.L
Uoti emissio q̄ fundat sup vitā iexpertam passioni⁹
bus subiectā zē. xiij.E
Uotū cōtinentie quō nō est ab oibꝰ emittendū. ca.
Uox de celo sonuit in tribꝰ. ca.iij.O (xiij.B.2
Uox magna dr duobꝰ modis ca.viij.L.2
Uox facta de nube in transfiguratiōe dñi fcabat
spūs diffusionē in corde ca.ix.O.2
Uox dñi fieret de celo in transfiguratiōe inuēt⁹ est
Jesus solus: ꝯre ca.ix.P.2
Uocis hec extollentia indicium est magnifice lau/
Uox archangeli in iudicio (dis. ca.xj.O.q̄
que sit. ca.xix.R
Uox tube in iudicio et vox filij dei ca.xix.R
Uoces angelorū audite sunt ante destructionē hie
Urna ē dtā ꝑgo in quā mā/ (rusalē. ca.xxiij.L
na celeste colligit ca.ij.Z.2
Urna q̄d sit et q̄d significet moralr ca.xvj.D
Urtica ꝯcupie et spina sollicitudinis crescat i agro
laboris terrenoꝝ. ca.xviij.R
Urtica ab vrēdo dicta ꝯcupiam carnis fcat.xx.D
Usura ē spes lucri certi, ꝓt forte q̄ data ē mutuo.
Usura duplex et de hac pla vide Jbidē. (ca.vj.P
Usura petīt abominabile ꝯ charitatē primi; ꝯ p̄/
ceptum dñi Jbidem
Usura vtꝝ transeat in dominiū vl nō ca.vj.Y
Usus prātis in quo sit. et qñ ptās ecclīastica effe/
ctū cōsequat: qñ non. vide ca.ix.O.2
Usus calciamētoꝝ in bis q̄ nō itinerabāt fuit. ca.
Usus iudeoꝝ quē seruāt in hodiernū dī/ (r.D
em notat ca.xxij.G
Utilitas ouis maria: vide quō. ca.x.F. Jdē. xv.L
Uulnerato in hiericho samaritan⁹ ꝯtulit beneficia
impendit. ca.x.J.2
Uulnera sunt aperte plagaꝝ peccoꝝ ca.xj.J.2
Uulpes dr ḡsti volupes ca.ix.F.5
Uulpes fuit ille accedēs ad dñm. Jbidem
Uulpes Samsonis sunt callidi Jbidem
Uulpes: Herodes dr ꝓpter dolū. nomē: infidias
occultas. latebras. ꝓpter nocumenta c.xiij.Z
Uulpis natura describit et moralizat ca.xiij.Z
Uult desponsos boies saluos fieri quō ca.xiij.P
Ultur dicit quia rorum semp habet ad cada/
ver vultrum ca,xvij.Z
Uroces Jacob et filij ei⁹ moralizant ca.j.L.2

Uxor phinees interp̄tatur: et moralizat̄ ca.j.T.3
Uxor Job est hec ca.xiiij.T
Uxor Loth mutata est in statuam, ꝓpter soluz respectum retrorsum. ca.xvij.U

## Christus Quere in littera C.

Zacharias congrue vocabatur pater Joannis ca.j.B
Zacharias fungebatur sacerdotio decimo die septembris. ca.j.F
Zacharias fuit summꝰ pōtifex quomō ca.j.F
Zacharie oratio quō exaudita sit: vide ca.j.K
Zacharias quare non credidit angeli verbis cum tamen ꝛc̄. ca.j.R
Zacharie silentium cuius signum fuit ca.j.S
Zacharias etiā fuit surdus. et hoc ideo. ca.j.S
Zacharias q̄re punitus est petendo signum: cum tamen. ca.j.T
Zacharie signū quomodo innotuit ꝓplo. ca.j.U
Zacharias triplicem habuit visionem ꝛc̄. vide de eo ca.j.U.
Zacharie in facto tria sunt quando scripsit nomē Joannes: vide de his ca.j.Z.3
Zacharias quare prophetauit et non Helizabet. ca.j.ꝯ.3
Zacheus iustificatus festinās interp̄tat̄ ca.xix.A
Zacheus fuit princeps publicanoꝝ non vero nomine. ca.xix.B
Zacheus erat pusillus quō ca.xix.C
Zacheus duos motus laudabiles habuit. xix.F
Zachei domum intrauit chr̄s sicut infernū .xix.G
Zachei fuit faux diaboli Ibidem
Zacheus fuit famosus pctōr ca.xix.G
Zacheus distributis omnibꝫ discipulus fuit. ca.
Zacheus omnibus voluit p̄bere exemplum (xix.H ca.xix.J
Zacheus q̄re dicit: Dimidiū ꝛc̄. ca.xix.J
Zacheus non fuit fur: sed fraudibus extorsit. ca.
Zacheus an gentilis vel iudeus fuerit. (xix.K ca.xix.M
Zelus est virtꝰ que q̄libet mala corrigit ca.ix.D.3
Zelo quo Petrus amputauit auriculam vtrum meruerit ca.xxij.F.2

## Finit Registrum

Prima et

Partes Postille Super Euangeliare Luce

Secunda

Venerabilis dñi: domini Alberti magni quondam Ratisponensi Episcopi Ordinis Predicatorum.

# Prefatio domini Alberti magni

## Prima pars postille in Luce Euãgeliũ Venerabil' dñi: dñi Alberti magni: Batisponeñ. Ecclesie quondã Episcopi Ordinis Predicatorum.

### Proemiũ postille Domini Alberti magni i Lucã Euãgelistã In quo officij ei⁹ dignitatẽ Et Quare bouis facies p ceteris Euãgelistis sibi adaptat: edisserit luculenter

Vi appa/rent plurime segetes: ibi manifesta est fortitudo bouis. Prouerb. xiiij. Ezech. j. dicitur q⁹ Facies vituli est a sinistris ipsorũ quattuor animaliũ: Per q: fuerunt Euangeliste figurant. Unusquisq; em̃ euangelista[B] facie sibi scribendo depingit. Sicut Matheꝰ describens Regalia in humanitate sicut In adoratione magoꝝ In cõcentu angelorꝝ cõcinentiũ natũ esse eũ qui est chs̃ dñs In ciuitate dauid Et alia huiꝰmodi. Iohes (qui a sacerdotis sacrificio: qñ cũ sanguine vitule rufe et cinerib⁹ sanctificans templuꝫ et plm: in sanctasanctorũ intrauit: qđ semel in anno fiebat. sicut Heb. ix. et Leuitici. xvi) describit sibi in pma facie sui euangelij: facie vituli siue bouis.

Joannes etiã: oẽm qđ est trãscendẽs: in principio euãgelij sui: et sine meta volãs: statim in prima facie depingit sibi facie aquile: q̃ est extensa desuper ipsoꝝ quattuor. Hec aũt ia alia introducunt in circuitu sedis dei. Apoc. iiij. esse plena oculis añ et retro: plene et plane ꝓtemplantia: in ꝓterita g fidem patrũ. et retro in fidẽ filioꝝ annũciantia. Qđ dicit Dauid. Pro patrib⁹ tuis nati sunt tibi filij: constitues eos ꝓncipes sup oẽm terrã. Et vt ōz. Ezech. j. Iuncte sunt penne singuloꝝ alterius ad alterũ. q̃ quantũcunq; alte volent in q̃busdã ꝓphs: tñ sibi iungunt: et cõplexa sunt in euãgelicis sacramentis (q̃ chm verbũ incarnatũ perfectis) q̃ oẽs euãgeliste cõcorditer intendũt et describũt. Unde Ezech. i. et. ix. dr̃: q⁹ sedens in throno sup hyprino: et dñicta gl'ia dñi sedet in firmamẽto: qđ erat eminens capitib⁹ quattuor animaliũ: per q̃ chs̃ cũ oĩib⁹ sanctis (q̃ saluti nostrã ꝓcurat) significat. Unde patet q⁹ Lucas ẽ bos: scribẽdo euangeliũ: fortitudinẽ sui intellect⁹ ostendẽs, Nisi em̃ fortis intellectu fuisset: nõ a ordine diligenter nec cõprehendisset: nec descripsisset: qđ tamẽ in proemio ōr de se ipso. Fortis em̃ fuit in cõprehendẽdo sacramenta. Sed fortitudinẽ quã in medio (al's manifesto) posuit describẽdo: manifestat in h q⁹ in noualib⁹ ipius apparẽt plurime segetes. hoc est in doctrina eius plurima sacra: fideles reficiẽtia Et ad liquidũ fm̃ seriẽ historie Septẽ describit. Joãnis videlicet ortũ ꝓcursoris chr̃i natiuitatẽ saluatoris. Baptismũ nr̃i sanctificatoris Doctrinã et miracula nr̃i doctoꝝ. Passionẽ redẽptoris. Resurrectionẽ glorificatoris. Et Ascensionẽ nr̃i beatificatoris et exaltatoris Per primũ em̃ istoꝝ: nr̃e salutꝭ fit demõstratio. Per scõm: saluandoꝝ apphensio. Per tertiũ: sacri sanctificãtis pfectio. Per quartũ: saluãdoꝝ ad fidẽ instructio et cõfirmatio. Per q̃ntũ: pditoꝝ redẽptio. Per sextum: mortuoꝝ anie et corpis a morte resurrectio. Rbo. vj Resurrexit. ꝓpt̃ nr̃am iustificationẽ. Per septimũ: exulũ ab exilio in patriã reductio. Forte aũt iste sunt septẽ spice pulcerrime pullulãtes i culmo vno. Heñ. xl. Ubi eriãs alie pullulãt vacue: ꝓcusse vredine: q̃ significãt (al's figurant) hereticos: has septẽ spicas deprauare nitẽtes. de q⁹ Lucas in ꝓmio suo facit mentionẽ. Apparẽt g̃ hic pluries segetes. Multe quidẽ in Credẽdis: descriptis in lr̃a. Plures vo in Diligẽdis: acceptis in dei nr̃i philantropia. h est dilectiõis bois. Deut. xxiij. Dicerit pl'os: oẽs sancti in manu ei⁹ sunt. Unde ibidẽ dr̃ q⁹ in dextra eius est ignea lex. Plurime aũt in Sperãdis eternis: p ea que in sacramẽtis h descriptis sunt ꝓtenta et signata. In his vez est qđ dicit Esa. xiij. Erit germẽ dñi in magnificẽtia et in gl'ia: et fructꝰ terre sublimis. In his septẽ sacris: bos noster mugit ore septẽ bouũ: q̃ Heñ. xlj. pulcerrime et crasse et obesis carnib⁹ introducunt. Et alie septẽ boues fede et pcisse macie: q̃ ꝓioꝝ pulcritudines deuorare nitebant: significant hereticarchas: sacra deuorare et ad nihilũ deducere molientes. Liber[B] aũt adhuc cõtinet plurimas (al's pulcerrimas) facies istius bouis. Si em̃ subdiuidam⁹ sacra q̃ inducta sunt, put ea variat Lucas: sub Natiuitate saluatoris (in q̃ notat saluandoꝝ cõprehensio) inuenim⁹ Tria alia ꝓter Natiuitatẽ: q̃ a solo boue nostro videm⁹ esse mugita. Annunciationẽ videlicet natiuitatis ꝑambulã. Circũcisionẽ: ꝓmissiõis ad ꝓtiarchas ante legẽ facte cõfirmatiuã. Et in rẽplo facta oblationẽ legꝭ veteris: q̃ per moysen data est cõprobatiuã. Jo. j. Lex ꝑ moysen data est. gr'a et veritas ꝑ iesum chr̃m facta est. Mat. v. Nolite putare q⁹ veni soluere legẽ aut ꝓphas: nõ veni soluere sed adimplere. Adhuc ãt si diligẽter q̃ de passione dñi dicunt intuemur: cũ Passiõe etiã Sepultura cõmemorat. Passio et Sepultura diuersi sũt fidei articuli: tã fm̃ Symbolũ apl'oꝝ q̃m Fz Symbolum Nicene synodi. Cũ Resurrectiõe etiã cõmemorat Apparitiões: quib⁹ eius probat resurrectio gl'iosa: q̃ cum pdictis septẽ duodecim faciũt sacra.

Ea em̃ q̃ de natiuitate Joãnis scribunt nõ diuersim⁹ in annunciationẽ et natiuitatẽ: circũcisionẽ et pdicationẽ. Ideo. Quia q̃ dicunt de ioãne: nõ nisi in testimoniũ dicendoꝝ de chr̃o inducunt. Si aut dr̃ Jo. j. Nõ erat ille lux: sed vt testimoniũ ꝑhi-

# Postilla dñi Alberti magni in Prologū bti

haret de lūie. Erat lux vera q̄ il.o.bo.ve.in būc mū.
Iste facies bouis nīi fcanr p .xij. boues sustērā/
res mare eneū.xij. Reg.vij.7.ij. Paral.iiij.q̄ mare
eneū 7 arte mystica salomōis sustētabāt. mare eneū
hostia chīi ē. Mare, ppt̄ imensitatē/aīs intēsionē)
amaritudīs. Eneū ppt̄ sonū voc;:q̄ damās emīsit
spīū. Ablutiuū ppt̄ sanguinē sanctificatōis. In
his duodecim iug̃ bouū :iuenit Ydias:robustus
dñator; dñs nr̄ iesus chīs beliseū:p dei sui saluta/
re.ß est:quēlibet doctor ē 7 p̄dicator ē:arantē:vome
re vbi ōt:corda hoīs fcindentē:qñ vnūs eū i ꝓbas
ꝓli:pastorē 7 doctorē 3. R/.14. Sic ei boni docto
res arabāt:7 asine.ß ē:simplicēr pascebāt turra eos
Job.j. Sic ei coḡuit bos.i.coḡcere se:p̄dicādo i/
notuit:vel; possessorē suū :7 stati asin⁹ coḡuit ꝓse
pe dñi sui Esa.j. In q̄ ꝓsepe iuenit vbū incarnatū:
reclinatū i ꝓsepio, Lu.j. Sic Saul 7 Samuel bo
ues occidūt i gres.7 miserūt.xij. pres i .xij. ēmios ist̄
ad pseq̄ndus Naas;q̄ serpēs iterpraf.j. Reg.xj.q;
Bon⁹ doctor; petit⁹ a do vl postulat⁹:p̄dicādo dī
uidit sacra.7 vnī cuiq; qō sibi coḡruit mittit:vt cū
eo fpentē antiquū pseq̄t. Ubi ḡ nō sē bmōi boues
ñ ē miz ſi ꝓsepe eccle vacuū ee mōstrat Prou.xiij

## Incipit Prolog⁹ scti Hieronymi pb̄yteri i Euāgelū scōz Lucā

**Quoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem:antiochensis:arte medic⁹:discipul⁹ apl'oz postea paulū secut⁹:vsq; ad cōsūmationē ei⁹ seruiēs dño sine crie. Mā neq; vroē vnḡ hīs neq; filios:Septuaginta 7 q̄ttuor annoū obyit in bithinia plen⁹ spūsancto.**

Huic libro Hieronym⁹ Proomiū ꝑmittit In q̄ Tria fac. Prio em̄ Sc̄ptorē describit. Secūdo Modū scribēdi suū iducit. Tertio Uenia ō omīs/sionis 7 gres de bū. plat̄ petit: Que suis loc; explana dunt. Describēs at Sc̄ptorē:inducit Quartuor.

Describit eu; Prio a Ploie cū ōt⁹ Lucas. Inf/ꝑtat em̄ ipe cleuās vel ipse ꝓsurges. Et ne sit casus nomē de discipl'o apl'oz :cleuauit se 7 ꝓsurrexit in euāgelistā. Esa.xj. Prim⁹ ad sion dicet. Ecce assū: 7 ad hierl'm euāgelistā dabo. Prio em̄ affuit sion scē eccle inf discipl'os:7 postea dat⁹ ē ꝓsurges ad euāgelistā. Secōo describit cū a natalibo. Tertio ab arte 7 scia. Quarto a religiōe. A natalibo at describit Dupl'r. A Natiōe videl;:7 a Pria siue loco na tiuitat⁹. A natiōe cū ōt⁹ natiōe syr⁹. Iq̄ ꝓuincia in medio climate ē nr̄e habitac. Et iō Fz epamētū celi: ingenia hoīs sr̄ i ea mag⁹ apta ad discernēdū vez. A Pria at describit cū ōr⁹ antiochen⁹ Iq̄ ē ciuitas metropolitica(al's metropolitana) Syrie,puincie In q̄ studia magoz mag⁹ abūdāt. Ab arte vo cuius vsu 7 actu viuebat cōmēdās ōr⁹ arte. Nō ea q̄ scia differt ab arte,q̄ Scia est ꝓtemplatōis, Ars at factōis siue opatōis. Unī Arist.vj. Ethico, Ars ē cū rōe factuū ꝓncipiū. In medic⁹ at ꝑfect/or 7 certior est q̄ ꝓncipia bñ nouit opandi. medicus. Et ß ꝓgruit.q; sic ō barb trāsit ad vba fidei: q̄ vt ait Piero.aie lāguēt⁹ sē medicia. Ecc.xxxviij. Honora medicū,ppt̄ necitatē:ereī creauit eū altis/sim⁹. Et ibidē. Impingua oblatōz :7 da locū me dico. Oblatio em̄ ipinguat q̄ mēs studēt⁹ adipe deuotōis infudit⁹. Loc⁹ at medico dat q̄ captiua to itellectu i obsequiū chīi medici vbis:ꝓsensus ad/hibet⁹. Sic igr̄ habilitat ee nāe 7 art⁹ :ad itelligēda diuina Auroz nr̄ describit⁹. Dicit em̄ Uictorin⁹. q; Nāa fac habilē:ars facilē:vsus at reddit potentē: q; logr̄ fit prātē hīs. Mat.vij. Deinde describit eū a Religiōe Et ß tripl'r. A Professiōe.i.discipli ne.A Uirtute. 7 a Persuerātia. A,pfessiōe q̄dē di scipline Dupl'r. Sc̄a. Hñalr 7 Spal'r. Hñalr eū dic⁹ discipul⁹ apl'oz .iin q̄bus sol ē doctrina sana ppt̄ qō dr̄ Apl'ica eccla:q̄bus solis deūs ē. Mar.vl. Docete oēs gētes. Spēalr at ꝑmēdat eū cū ōr⁹ po stea paulū secut⁹. De q̄ Actu.ix. Uas elec.erit mihi ist̄ et⁹ poz.no.me.coz a regi.7 fi.ist̄. vsq; ad cōsūmatōz ei⁹. Iqz moriēs ꝓfessus ē fidē catho/licā.j. Tim. vl. Cōfessus bonā ꝓfes.coz a mul.testi/b⁹. Laudās aut̄ a ꝑtute laudat Dupl'r. A ꝑtute Aie:7 a ꝑtute Lozpis. A ꝑtute aie eū ōr⁹ seruiēs dño .fuit Lui fuere regre ē. sine crimīe. Nō ōr sine pcco.q; ōr.j. Jo.ij. Si dixerim⁹ q; pccm̄ nō ha bem⁹:nosipos seducim⁹:7 vitas in nob nō est. q; Pccm̄ ē act⁹ in actest ex defectu boni vitual: fiē mor tale. Uel:actual⁹ boni defectu:fiē veniale.7 ß nemo diu caret. Crimē at ē accusatiōe dignū coz iudice. Et ß q̄ scādalo ꝓturbat mltos.7 ß caret scti In ß at q̄ ōr⁹ seruiēs dño .notat virt⁹ obie. In ß at q; ōr⁹ sine crie .notat virt⁹ innocētie. Deinde cō mēdat eū a ꝑtute castitat⁹ i coz pe cū ōr⁹ Mā neq; vroē vnḡ hīs. Ecce ꝓmēnia abstinēs ab am/plexu licito,ppt̄ studiuz sapie.j. Loz.vij. Ad id q̄ ō honestū ē,puocatōe.7 q̄ō sine impedim̄to fac⁹ tat⁹ ꝓ/bear dño. Unī Metrodor⁹(al's Metodoz⁹) pb⁹. Nihil mihi ad vitā beatā defuisset:si vroz ō fuisset Et q̄dā abutūr illegitis :ex q̄bus gnant. Et iō ꝑbun git. neq; filios .j. Reg.j. Ego melioz sū tibi q; decē filij. Esaie.lvj. Dabo eunuchis me.no. melioa filijs 7 filiabz .7 nomē sempi.dabo eis q̄ nō pibit

Deīn cōmēdat eū a pseuerātia:Sbūgēs. septua ginta q̄ttuor ānoz. vt sciak i eo cana fuisse sa/piētia. obyit .plen⁹ diez. i bithinia .pulcie aste .plen⁹ spūsctō .Act.vij Stephan⁹ plen⁹ .Et .in tendēs i celū vidit gl'az.de q̄ plenitudine fudit do/crinā i cotā ecclesiā Ecc.xxiiij. Fac⁹ ē mbi trames abūdās:7 fluui⁹ me⁹ approping uit ad mare.

**Qui cū iam scpta eēnt euāgelia p Matthеū q̄dē i iudea. p Marcū aūt in Italia:sctō instigāte spū in Achaie ptib⁹:hīs scpsit euāgelium.**

Deinde determinat Modū 7 Ordinē scribēdi eū dic. Qui cū iā .Et ß Dupl'r. Prio in Euāgelio. Scōo in Actibo apl'oz. In euangelio q̄dē dupl'r. Tāgit ei Prio Qual'r p⁹ alios nō sup fluc scripsit

euāgeliū. Scōs:ḡre data ē ei ptās repetēdi genealogie scḝm Matthēū: siē. ſ. ꝓbēt. Circa p̄mū q̄ dē Duo ōt. Quia: videlicet Propḝ q̄d. Circa Q:: dicē Quattuor:: Pⁿ ḡo scḝm sīt. Quo instigāte: Ubi: Et Quid scḝm sīt Dicē ḡ pⁿ ḡo scḝm sīt Qui Lucas cūlā añ ab alijs ver euāgelist scripta cēnt euāgelia p Matthēū q̄dē i Judea hebraice iudeis tradidisse p Marcū ātī italia i loco q̄ dr Aēlegia latine. t latinis fidedū. Siē etiā hi duo euāgelistē ordie ponūr añ cū. Ecce Primū pⁿ ḡo scḝm sīt. Scīo instigāte spū Ecce Scōs. Quo instigāte(al's inspirāte) scḝm sīt. Et ō vitas istī euāgelij ē certa. Lū em i oibꝫ alijs scīēcijs Loⁿ ab auēre sit mīme firmitat: t nō faciat nisi p̄sp̄ōs; i theologia ille solⁿ locⁿ fac firmitatē. q̄ Locⁿ ab auēre: loꝫ cuius est a reuelatiōe scīlp̄ūs: q̄ nō fallit. Un Jo. xv. Spūs vitat doc vos oēs ver. Jn alijs ār nō ēnisi a p̄sp̄ōe t opinione hois. O pio ār hois sepe ē cā error:. Un Aug⁹ Oō credim⁹: debem⁹ auēri. q̄d ij telligim⁹: vitati. q̄s opiamur: errori. Videt ār ꝫ riū huic q̄d ōt Lucas i plogo suo q̄ didicit ab his q̄ a pncipio ipſi viderē t mīstri fuerūt illⁱ ꝓmouis. Ergo nō instigāte spūscō: ſ docēte apl'is. Un etiā b euāgeliū Luce: dr euāgeliū Pauli: q̄ a Paulo marie didicit. Rho. ij. Jn die q̄ iudt. dīs occul. bo minū ſ euāgeliū meū. Ubi dr(al's videt) q̄ euāgelīū Luce vocat euāgeliū suū. Rūſio: li:z q̄dē oēs Aplī t Euāgeliste didicerit ab boiby: tn ad hesio t credulitas cordis nō ēnisi a bo. Sicci fides est ex auditu vbi q̄tuz ad cogitare de creāto: circa q̄s ē fides. Et ē ab Illūinatōe dīna q̄tū ad ꝓsensū i credi tū: q̄d ē i fide. Et sic fides ē donū dei i actuale ptⁱ bⁿ Ecce Terriū: Ubi scḝm sīt. Actaia ār ē ꝓuincia Grecie in q̄ ē Corinthⁿ. q̄ fortē ibi n fuit trāslatū euāgeliū Matthei ō hebreo. Neq; trāslatū euāgelīū Marci de latino ꝓhoc scripsit Jeuangelium. Ecce Quartum Quid scripsit.

## Significās etiā ipse in principio ante suum: alia esse descripta.

Dicto: Q:: sīue effectu: ꝓ ōt pbatōꝫ. q̄ ipemet Lucas ōt ꝑ. Et ꝑ ē Significās etiā ipse Lucas scribēdo. Lū ōt Q:: mīsti conati sē ordiare narratōꝫ: q̄ i nob ꝓplacē rep i pncipio ꝑ ē in suo plogo Jam ꝑ euāgeliū fuit: alia Jeuāgelia tā ꝓx euāgelistaꝝ Matthei Marci: q̄s pseudoeuāgelistaꝝ rū: vl' fortē alioꝝ aplorꝝ t discplorꝝ. Sicut Bartholomei t Nazareoꝝ t Nicodemi: que nō sūt receptā esse descripta Jante suum euangelium

**Cui exē ea q̄ ordo euāgelice dispositōis exposcit: ea maxie necessitas laboris fuit: vt p̄mū grecis fidelib⁹ oi. ꝓphetatōe vēturi i carnē dei chri mānifesta cēt hūanitas: me iudaicis fabul' attētis (al's attētis) i solo legis ōsiderio tenerēt. Vel i heretic fabul' t stult solicitatōib⁹ seductī exciderēt: a vitate elaboraret. Behinc vt i pncipio euāgelij ioānis ntitate p̄supta cui euāgelium scriberet t i quo electⁿ (al's electis) scriberet idicaret: ptestās i se ꝓpleta cē q̄ ab alijs cēnt inchoata**

Hic assīgit Cām coꝫ q̄ iduxit Quare videt ꝓ alios scḝsert: t tn n ē supflu⁹ Tāgit ātres cās. Quaꝝ Una ē Ut series euāgelice dispōnis ipleret q̄ omissis q̄busdā ab alijs euāgelistis: erat iperfecē tradita. Et hec ē cā q̄ ad Narratōꝫ marie. Scda ē: Ne greci fidedes Ul' a iudeis Ul' ab hereticꝫ: fl'a ō chio dicēdo sb uerterent. Et hec ē cā fꝫ Intētioꝫ finis i scribēdo. Tertia cā Ut oñderet Cui t Quibꝫ scribēdū ē euāgeliū. Et hec ē cā iductia ad scribēdū Et hec ꝓ ordine iacēt i lra. Dicat ḡ Cui scꝫ Luce ancitas fuit ꝑ ēncaria cā laboꝫ jm scribēdo pⁿ alios vt extra ea ꝑ ē ꝓsit eavl' ꝓcē ea q̄ exposcit ꝓ impfectōꝫ suā ordo ꝑ est: series euāgelice dispōnis ꝑ ē: ordo narratōis bistorie euāgelice q̄ ipfecta relicta ē ab alijs: eo q̄ multa omisēr. Et hec ē cāvna. Et ꝑ hāc fuit nētitas marie ꝑ ē ꝓncipal'r vt elaboraret ꝑ ē scribēdo laboꝛe suo efficeret vt hūanitas ꝑ ē natura hūana assūpta i vitate dei chri q̄ assūpsit eā ad oi. ꝓphetatōe ꝑ ē: ois ꝓphetaꝝ pnūciatōe ꝑ ē turi i carnē Noci ꝙhe oēs p̄dicauēr esset manifesta sua descpnōe primū ꝑ ē ꝓncipal'r greci fidelib⁹ ꝑ Rho. ij. Judeo p̄mū t greco. Et b io. q̄ Sapia p̄hic fuit apō Grecos. t io ipis fidē accipiētibꝫ alijs facili⁹ acciperēt (al's acceperūt) Et b erat bonū Ad vitat agnitōꝫ. Et bū ūgit cām tēi vitādo malū. Et b Dupl'r: ḡtū ad duo q̄ a fide poterāt sb uertere. Quoꝝ Unū tāgit cū ōt ne iudaicis fabul' b ē mēdosis integumēt attēti pl⁹ ḡ optarent tenerēt ipi fidēles i solo legis desiderio ꝓter fidē chri. Propḝ qs ē scḝpta ēt Epla ad Galatas. q̄ Actaici p̄uēti erāt a falsaplis t euāgelist: dicētib⁹ i lege Moysi sola: cēsa lutē p̄ chri fidē. Nota ār q̄ fabula vt ōt Pbs cōpōit ex mir cū itegumēto alīs⁹ fcatōis ꝓpositi. sic fabla ō Pyrrha t Deucalīōe: sb itegumēto ōdarat diluuiū aq̄ p exorbitatōes pluuiaꝝ aliq̄n euenire. Et fabla Phetōis ꝙ coꝛ ūde exorbitantōꝫ aliq̄n dolet cuēire diluuiū ignis. Hic ār p̄ sīlitudinē dr Fabula: mēdosius ſmo p̄ scḝturā veter testi fl'a inē ꝑtatōe pbat Vl' ne heretic Alta ē cā eiusdē i vitādo aliō malū. q̄ herenā etiā fabulose p fallā scḝturaꝝ iterꝑtatōꝫ fecēr fidedes excidere a vitate i varias coꝛ sectas. t ō ē vl' ne heretic fabul' t mēdosis t stult jer puerso itellectū sūpt solicitatōib⁹ seducti p argūta sophistica exciderēt ꝑ bestis fōi ꝓvitare Jo ḡ pleni⁹ q̄ alij scḝsūt vitarē Dehinc Tertia cā ē. Et sic ordina cōstructōs. Dehinc ꝑ ētia alia ō cā vt ꝓpe Lucas cōtestās i se ꝑ ē in sua scḝptura cē cōpleta ꝑ ē ad plenū scḝpta q̄ ab alijs euāgelistis sue veteris sīue falsꝫ cēnt inchoata t ñ ad ꝓplenū (al's plenitudinē) narrata idicaret ꝙ ꝓpse cui ꝑ est: ad cui⁹ edificatōꝫ Et idicaret etiā in q̄ ꝑ ē in cui⁹

# Postilla dñi Alberti magni in Prologū bti

psona: oiw | electz | fideliū | scriberet euāgeliū | Scribit ei Theophilo pncipi Achaie: q fideli fcō: oēs ībitu eⁱ⁹ faciliⁿ⁹ puerterēt ad fidē. Et qa Theophilⁿ⁹ amās deū iterpratᵗ: i ipo theophilo scribit oiby amātiby deū: iplēs B q̄d dr Mat. v. Noli te scīm dare canib: z marg. spar. añ por. | Loz. ij. Sapiam loqmur inᵗ pfec. sapiaz vo nó hⁱ⁹ seculi: neq; pncipū hⁱ⁹ secli: q destruūtᵗ: sj loqmur dei sapiētiā in mysterio absconditā. Hāc igr exponē: credo vere lre eē expōnē Quidā aūt libri hāt | z in q̄ electⁿ⁹ | Ertūc expōit sic | cui scribgret | B ē: ad cuⁿ⁹ bono: e scriberet. hoc ē dei | z in q̄ | aiali: qz bouis | electⁿ⁹ scriberet z idicaret | qz a Sacdotio iſ choās: oñdit q̄ scribat i figura bouis. vr. s. dcm ē. Nec aūt fac q̄ dcā fr | pūpta | B ē | i pncipio euā gelij | posita | natitate ioānis | baptiste | Per B ei q̄ dc sacerdote: pte Joānis pmo scribit pmā faciem euāgelij bouis fācit. Et hoc est quod dicit.

**Cui iō pⁿ⁹ baptismū filij dei a pfectiōe gñatōis i chro iplete: z repetende a principio natuitatis hūane ptās pmissa ē: vt reqrētib⁹ demōstraret i q̄ apphēdēs erat p Mathan filiū dauid: itroitu recurrētis in deū gñatōis admisso. indispabilis (al's inſepabilis) dei: vt pdicās hoib⁹ chriz suū: op⁹ pfecti hois redire in se p filiū faceret: q̄ p dauid patrē veniētib⁹ iterpbebat i chro**

Hic icipit exp̄lanare ign̄e hunc euāgeliste data ē ptās repetēde genealogie: q̄ scpta ē p Mattheū pmo. Et ign̄e scribit eādē ꝑuerso ordine. Ne ei bvideat eē pūpotis. Jō oñdit Hiero. Luce hāc patrē cē data ab apl'is. Et hui⁹ dr cām. Et hec duo tāgit i hac pricula. Sic g̃ ordina cōstructōz | Cui | sc̄z Luce | ptās | i scribēdo | z | hoc ē: ēr | repetende | iterū aliᵗ q̄ dixerit Matthe⁹ | gñatōis | B ē genealogie | filij dei | Genealogie dico | iplete in chro p⁹ baptismū | sz qterit eā Matthe⁹. Repetēde dico | a pncipio gñatōis hūane | B ēa deo z ab adā: a q̄bus hūane gñatōis ē pncipiū | ido | B est hac de cā | vt demⁿ⁹ret reqrētib⁹ | studiosis fidelibꝰ | in q̄ | B est: in eⁱ⁹ psona | apphēdēs erat | genealogiā repetitā. qz i psona chri q̄ ē vr⁹ hō. Apphēdēs erat dico: i | itroitu genealogie sine generatōis inſepabil⁹ dei | B ē chri: cui⁹ dimitas inſepabil⁹ ē ab hūanitate assūpta. In itroitu dico | admisso | B ē ōducto genealogie | recurrētis i deū | q̄ fuit pⁿ⁹ z plasmator. Ade. Deducto dico | p Mathan filiū dauid | ōs Matthe⁹ retuerit eaz p Salōné. Et hec ē lra. Et hⁱ⁹ sc̄ bñ⁹ git mysteriū Dicēs | vt | sipe Lucas | predicās hoib⁹ | euāgelio scpto | chr̄m suū. | B fidē chri sui | faceret | B est oñderet | op⁹ pfecti hois | B ē redepti. qz Ūte pfecᵗ ē hō qñ ē redept⁹ | redire i se | qz sic a deo ce pit: ita i deū redit | p filiū | redeptorē | q̄ | s. Lucas Lveniētib⁹ i chro | B ē: i fide chri | iter | fidi z salut | p̄cbeat | B est: oñdat | p dauid patrē | Nathan z chri: cui fcā ē pmissio. Patrēde q̄ Nathan dr filius fuisse Sama: fratr⁹ Dauid z filij Jesse. Mortuo aūt Sama: Jesse Nathan nepotē adoptauit i filiū. Mortuo aūt ē Jesse: Dauid cūdē Nathā adoptauit i filiū. Unde q̄ dicere q̄ Matthe⁹ pbat eum hūane gñatōis ꝑpleū i chro Sz q̄ nō fuit ē: uisse nisi fcurrat (al's redeat) i deū: i q̄ ē beatitudis ꝑfūmatio. Et B nō pt ee nisi p adoptōis gr̄az: q̄ ici pit i chro. Jō Lucas fcat i recursu gñatōis reditū in deū. z p Nathā filiū adoptiuū Dauid: fcat q̄ p adoptōis gr̄az p chz ichoatā: ē regressus ex pmiſsōe fcā dauid Ūn Lol. j. Trāstulit nos i regnū filij dilectōis sue. Rbo. ix. Nō q̄ filij car. bi filij ōi: sz q̄ filij sc̄ pmissiōis estimāt i scie. Primi eñ. Parakl. ij. scribit. Filij Dauid q̄ nati sⁿ⁹ ei i hierl'z: Symmaa z Sobab z Nathā z Salomō. hi q̄tuor de Bersabee. Sz B iō. qz Dauid adoptauit eu z i sortē filioz Bersabee: q̄ charioz⁹ sibi erāt. qz mysteriū qs̄ p̄cognouit i spū ꝑphie. Nathā eñ iterpratᵗ: donat⁹ gr̄e: z eos fcat q̄ gr̄e donati sⁿ⁹. Hac g̃ de cā pmissa ē ei ptās repetēde gñatōis. qz hoc nō pfecte fuit in genealogia Matthei significatum.

**Cui Luce nō imerito ēt scribēdoz actuū apl'oz ptās i misterio dat: vt deo i deū plenoz filio pditiōis extincto: oīoe ab apl'is fctā: sorte dñice electōis nūer⁹ cōpleret. Sic qz | Paul⁹ cōsūmatōz aplicis actibus daret: quē diu cōtra stimulūz recalcitrantē dominus elegisset.**

Hic icipit Modū scribēdi i Actibꝰ hitū Dicēs | Cui ctā | Luce | si imerito | qz rādon⁹ i historia euāgelij euāgelista fuit. i misterio | apl'oz: z pāpue i misterio Pauli | dat ptās actuū apl'oz⁹ scribēdoz. Si libro q̄ dr Act⁹ apl'oz | vt | explanato p eūdē Lucā | hō | chro | pleno | B ē ipleto | i deū | reducto p ascēsionē: quā scribit i pncipio | z p⁹ea | filio pditōis | B ē i Judā: q̄ dr filⁿ⁹ pditōis Jo. xvij. Qs dedisti mihi custodiui: z nēo ex eis pe rijt nisi filⁿ⁹ pditōis: vt scpta iplerē | extitō | pla quēū Os lucas scribit ꝑnē | oīoe fcā ab apl'is | vt ōs oñderet quē ō duoby i locū Jude elegisse: vt sic | sortē | B ē dinevolūtas | explorator⁹ | cōpleret nūer⁹ | duoden⁹ | dine electōis | Mat. i. Ubi dr q̄ dñs elegit duodecim: q̄s z apl'os noiauit. Et B scribit Lucas. j⁰. Nō ei fuit alia sors: nisi explorātio z iplorātio dine volūtat⁹ occlte. Nō ei alⁿ⁹ q̄sq̄z reudare potuit: ign̄e Matthiā simplicē discipulum nihil sibi attinētē illi prulit: q̄ filⁿ⁹ sue mat̄re ecclē ꝑ eminentē cōrā hoib⁹ iusticiā iust⁹ cognoiabat | Sicqz | B ē tāde: inciet | q̄busdā ō Petro z alijs apl'is | paul⁹ | B ēgesta pauli | daret | i. ponerēt | cōsūmatōz | finalē | aplicis actib⁹ | B ē libro q̄ dr Act⁹ apl'oz | quē | s. Paulū dñs elegitⁿ⁹ | Act. ix. | diu recalcitrātē ꝫ stimulū | Stimulus aūt fuit: diu recalcitrās cōscia. Et sic vr Paul⁹ ꝫ cōsciam chz fuisse ꝑsecut⁹. Propt̄ B dr gl. ibidē

q̄ stīmulus est vbū ꝛ potētia dei. Et ē glo. Bede. Sc̄ōz vitatē cū stimul⁹ ē cōscia. Et ē sciēdū cū Q in vlī: Paul⁹ būit ꝓ sciaz de vitate fidi. Ūn ipe dixit Rho.x. Prope ē vbū fidi in ore tuo Sz emulatio leg; nō ꝑmisit eū i ḡticulari discerne re. Et q̄ ad ꝫ alibi. ſ.j. ad Tim.j. dixit q̄ ignorans feci: ꝛ ideo miserecordiā consecutus sit.

**Qō ꝛ legētib⁹ ac req̄rētib⁹ deū: et si p singula expediri a nobis vtile fuerat: sciēs tñ q̄ opantē agricolā opteat ꝑmū de fructib⁹ suis edere vitauim⁹ publicaz curiositatē: ne non tā volentibus deuz demſrare videremur q̄ fastidiētib⁹, pdidisse**

Habito mō vlī quē tenet in scribēdo Euāgeliōz Actibz: ꝫ reddit attentū lectorē. Et ō omissis perit veniā: Et gr̄az debñ iterpratar. Et tō ꝫ Duo dicūt. De Itētiōe q̄dē ad quā iuitat ōr. Mō ſscz scḡtū i euāgelio ꝛ actibz. ſ. sū ꝫ cūctus vti. fu. ad studiū. a no. expe. ꝫ ē exponere. p sing. q̄ deseriburit. Utile dico. legētib⁹ studiosꝫ. ꝛ req̄rēdeū. i ipa lectōe. tū ego Iero. scīēs ſ. scḡta Pauli. ad Tim. ij. q̄ agric. laqueū. oper. ꝫ ē: laborātē. oprer. ꝫ ē. oportunū ē. primū. ꝫ ē: pncipalē. De fructu. ipho labore ꝑquisit. Ledere. ꝫ ē gustare. Et sic q̄libet legēs ꝛ studēs in agro scḡture: si vult capere fructū intellectū: prū studij: dz ꝑpendere laborez. ꝛ sic dimisi vnicuq; prīā inchoationez. Et ꝫ ē q̄d ōr. vt animꝰ. ꝫ ē dimissiū⁹. pubblī. ꝫ ē eādem oiby debitā curi. ꝫ ē exponis inchoationez. Licz ei curiositas sit supflua in ḡstio rei ut pinentꝫ. ꝛ sic sonet i vicīū. tñ ꝫ ponit. p sollicita studij inchoatiōe. ne vid. Jab hoiby. nō tā. ꝫ ē tantū demō. ꝑ exponē. deū. q̄ latet in scḡta. volē. ꝫ ē deuot⁹ ad nr̄am exponē. q̄z ꝫ est q̄ntū videremur. pdesse falsti. q̄ nullū volūt adhibere labore. Quidā libri būt. pdidisse deū. videlicz q̄ latet in scḡtura. Et est idē sensus. Cetera eī non mutantur. Sic reddit ergo Attentum

**Lectorē obsecro studiosuz pagias recensentēb⁹ libri ea q̄ icaute ꝓtraeas stili ꝑcurrētis desiḡta vestigio sr̄: nī mō ꝓiūgat errou: lz peto mee iḡscere iḡrātie: ꝛ q̄ obstiatio legēti ꝓfiata virt⁹ exercitat ad puz dociles: mentis mee fauoribus: mei qz memor benigne.**

Dic pcit Ioānis Ḡrates. Et tō Duo sr. Et ꝫ ē: Lectorē ob. Lectorē dico. stud. Tull. Studiū est vehemēs ai applicatio ad aliq̄d addiscēdu: recē. ꝫ ē revoluēre. pag. ꝫ ē scḡtal⁹ libri Tuce. vt ea q̄ circa (al's ꝫ) (al's cē) eas pagias. sē defigurata (al's ꝺsignata). icaute ꝺ sat. ꝓ ideratē q̄ sr̄. stili ꝑe. sin⁹ inscḡtū. q̄ bñ ꝓsideratā sint i mēte. in colū. (al's ꝓinguat). i. attribuat ꝫ meo er. malicioso l' puersetisi. ſz ibe ētia. peto m. iḡ. q̄ ecclsabil' ē. igno. q̄ Ḡrātia nō volūtaria (al's affectata) venīā merē. Eccevenia quā peti. q̄. sāt. obsti. Bob firmatū studiū legant; que inḡ obstiatio ē. Lāpli. ꝫ ē exacta. vir. ad studiū. Lerer. studēdo. do. ad pu. sitellem. hoc inḡs cōiūgat. men mee fa. q̄ fauēs studētiby exercui mentē. Et sic iḡscēdo: ētes referēdo. mei me. sit. ibe. Nocīn qō est ab illo loco Ubi ōr. Lectorē obsecro: quidā libri nō bñt cū tū de sba. plogi esse videat. Sequit

**Ꝓoemiū bti Luce i euāgeliū suū**

**Ioniāquidē multi conati sr̄ ordiare narratōes q̄ i nobis ꝓplete sr̄ rerū: sicut tradider̄t nobis q̄ ab initio ipi vider̄t ꝛ mistri fuer̄t sermonis: visū ē ꝛ mihi assecuto oia a pncipio: diligēter ex ordie tibi scribere optie Theophile: vt cognoscas eorū ỹboz de qb⁹ erudit⁹ es veritatem**

Toti huic opi Lucas ꝓmittit. premū In q̄ facit Quinq; q̄ faciēda sr̄ i ꝓncipio e libri opis Meritatē ad scribēdū cogēt: ꝛ iducētē Mariā ō q̄ scribēdū ē. Perfectoz autor. Formā quā tenet i scribēdo. ꝛ Finē. Dis ei sapiēs scḡtor. ꝑstituit finē quē ꝓsinge re vult scribēdo: quē cū ꝓtigit pfectū ē scḡtū. Nec cessitat ār cogēs ēmlticudo pseudoeuāgdistaz. conatu. ꝓpe ꝑsuptōis scribētiū sr̄a spūs. prīj (al's spū ꝓpho) ꝛ ñ vitatē spūsci. Maria de q̄ scribēdū est: res sr̄ sacr⁹ plenes. ꝑ chim ꝓplere sr̄ i nob. Scriptor⁹ pfectissim⁹: est Lucas assecut⁹ oia ꝑ eos q̄ ab initio vider̄t ꝛ mistri fuer̄t ſmōis. Sic cū pfect⁹ Medic⁹ nō ē vr medicie scḡtor. q̄ medicie artē nō ē assecut⁹ a ꝓceptoribz medicie. Neq; pfect⁹ Grāmatic⁹ nisi ḡmatica sic assecut⁹ a ꝓceptoribz ḡmatice. ꝛ sic de Ḡeometric⁹ ꝛ Dialecticis: ꝛ oib⁹ alijs. Ita pfect⁹ scḡtor euāgelij: ñ ē nisi q̄ a ꝓceptoribz theologi (al's theologie) assecut⁹ ē sciaz euāgelicoz sacrorū. Mod⁹ siue scribēdi forma historiā euāgelicā ē: vt ex ordie ꝛ diligēter sacra cū suis circūstātijs ꝛ adiūcēt scribāt. Finis ꝓ intent⁹ ꝛ vtilitas est: vt Theophil⁹: ꝛ in ipo deū amātes cognoscant applice ꝛ euāgelice fidi (ō q̄ instrucn sr̄ eā fidē sūsceperē) liḍā ꝛ ꝓspicuā vitatē Dicat. q̄. Quoniquidē ꝫ ē certe. mlti. q̄ vnitatē catholicā ñ ꝑuauer̄t. De q̄ Paulus. j. Coz. xij. Mlti: vnū sum⁹ in chro. Can. vij. Una ē colūba mea. A q̄ vnitate i mlticudines ꝛ in mlt⁹ sectas se diuiser̄t mlti hereticī. Jud. xv Ulpes samsonis capita dīsa būt: caudis colligat. ꝫ ē: intētōe vitat⁹ ipugnāde. Eccs. j. Stultoz infinit⁹ est numer⁹. De q̄ bo ōr apls Col. ij. Nēo vos seducat volēs i būlitate ꝛ religiōe āgelorū: q̄ nō vidit: ābulās frustra: inflat⁹ sensu carnis sue: ꝛ nō tenēs caput: ex q̄ totū coꝛp⁹ ꝑ nexꝰ ꝛ ꝓiūctōes sūministrat ꝛ ꝓstructū crescit in augmētū dei. Jsti āt i diuisa multitudie exīstes conati sūt. prīj virib⁹ ꝛ

conatibꝰ innitentes: cum tñ ꝺt apl'us .ij. Cor. iij. Non q̄ sufficientes sumus cogitare tc. Ecc. xlix. Multa dicim⁹ z deficim⁹ ꝙbis: ꝓsūmatio fmoꝺ nū ipe est. ). Cor. xv. Bꝛa dei sū id q̄ sū. Isti ꝯ de suis ꝓsumẽtes virtꝺ: conank. Esa. xvj Superbia e⁹ z arrogantia ei⁹ z indignatio ꝓ ꝯ fortitudo ei⁹. Et q̄ supbi sc̄z inflati sensu suo: ñ edificant ꝛpū dino. ꝺo nō virtꝰ studentes conari sc̄z ordinare. ℔ ē hym pida oꝺe dicere[narratoꝛ] falsa z pulcra: nō ve raz simplicē. Contra q̄ ꝺz. ). Cor. ij. Nō veni ad vos in sublimitate fmoꝺis aut sc̄e tc. [q̄ in nobis cō plete sūt rex.] Ecce scōz q̄d ē Matia tā pseudo q̄ vꝛo⁹ euāgelistaꝝ. Et ē sensus. Conari sc̄ ordia re narratoꝛ eaꝝ q̄ i nob: Nō a nob[cōplete sūt] ℔ ē: pfecte sc̄. Alia lra [redundarūt] Ꝺs norat ple nitudinē eruberātes[rex.] sacr altū chū. Res ät ꝺ dr nō a Reor: rer': q̄s ē opinor ar'. q̄ sic z phātasie hereticoꝝ res eēnt. Sed ꝺr Res ꝺ ens ratū z fixū. fic sc̄ oia ꝺcā z fcā chū. Mat. xxiij. Celū z ra trāsi būt tc. ꝓs. q̄. z Ysa. j. Audite amicū: eos mutab z muta. ru ät ꝺcip. est a. t. nō dcā. Dic ät [i nobis] ℔ ē inc nos. Al' [i nobis] ℔ ē ad salutē nr̄az Nō a nob. Esa. xxvj Nia opa nr̄a operꝰ es i nob dne. Jo. xv. Sine me nō potest' q̄cq̄ facere. Jo. j. Oia ip̄z fcā sc̄z tc. Al' [redūdāt] Est ei triplex Plēitudo Sufficiētie: Exuberātie: z Redūdātie. Plēitudo Sufficiētie suffic ad salutē. Plēitudo Exuberātie eruberat z effluit i q̄sdā. Redūdāne ät eruberādo diffūdit z replet oēs. De Pꝛio Act. vij. Stephan⁹ plen⁹ gr̄a z fortitudie. De Scōa Job. xxxij Plen⁹ sū fmonibꝰ: z coartat me spūs vteri mei. Et Jdē. Ēn vter me⁹ q̄i mustum absq̄ spiracꝺoꝛ: coartat me spūs vteri mei. Et Ps. xvij. Repleti su. mane mia t. tc. De Tertia Act. ij. Et repleti sc̄ oēs spūsc̄ tc. Per loq̄la ei redūdabat spūs i oēs. Dic ät [cōplete sc̄] q̄: ꝺs de facꝰa sua nihil relinq̄t ipfem. Aut ei pfectā rē fac. Aut rei a se fctē: vtutē: vñ sep ficiat ꝺicit. Sic Luna nouā i initio noct' fecit: is tñ motū i circlo suo vñ. pceder et ad opōnē solis. z sic pficeret in lūie ꝺicit. sic ꝺr Aug. Deu. xxij Da tc magnificētiā ꝺo nr̄o: dei pfectā sc̄ opa[rerū] Ut Ens ratū ꝺt. q̄: Quāuis vbū nr̄z sit trāsitoꝛiū. Et sic ꝺr Oratⁿ. Sed emissū volat irrevocabile vbū. Et sic ꝺr Ps. Ds dem̄ sc̄ sāpl⁹ resumi ꝓ ꝺr: Tñ vbū dei vt ꝺr Hil. bantuū ē: z nō trāsit. is ꝙmanet Heb. j. Portās oia vbo vtutꝭ sue. Ps. cxvij. In ernū dne vbuz t. gma. tc. [sic traditus est] Ecce trāū. Et icape ꝙstrucꝺo ibi vissū ē ] Sic. Ita q̄dz fecēt pseudoeuāgeliste. Et q̄n ita ē vissū ē z mi hi [inc alios euāgelistal q̄ an me scḥsert: Mihi ꝺi co[assecuto ꝙ studiū z meoꝛia] oia ] fcā: vba z sacra[a principio incarnatōis: pdicatōis z passi nis: resurrectōis: z ascēsōis dñi tc. Assecuto ꝺi co] [sic traditus est nob] ꝺiscipli fideli tradite ei li[q̄ ab initio] incarnatōis[videt] Nā Segm⁹ imucāt aim ꝺimissa p aures: q̄s q̄ st oculi ꝺ bicca fi delibꝰ[z] nō tñ videt: is ꝙ fides plena[mistri] ꝙ obsequiū z opⁿ[fuerit fmoꝺis] ℔ ē rex: de q̄o ē ser mo. Ecce pfectio Autoꝛis: q̄ merito facꝰtate scribēdi accepit. Sic ꝯ credam⁹ sic tradidit nob. ). Cor. xj. Ego ei accepi a dño q̄d z tra. vob. Neq; tñ Lucas z marc⁹ tñ didicit ab alijs: is z matthe⁹ z ioānes, q̄: Quecūq; ꝺ oꝛtu z nr̄itate infātia saluatoꝛis scri pserūt: hec z ab alijs didicerūt: z papue a bta vgine z Joseph: z magis z pastoribꝰ. Sic ei discere pceptū ē apbe Ef. g. Liga testiom. sig̃ legē i disci. meis Ecci. ij. Appropinq̄re ad me i docti tc. Deu. xxxij. Qui ap pinquāt pedibꝰ e⁹ accip. de doc. illi⁹[q̄ ab initio ipsi.] Act. j. Oꝛtet ex his vir' q̄ nobiscū st̄ ꝛgre. tc. [videt.] Nō tā coꝛpe q̄m mē fide. Lu. x. Bti oculi q̄ vident tc. Mat. v. Bti mūdo coꝛ. tc. Job vl. Au ditu auris audiui te nūc tc. Sz q̄ ñ sufficit videre nisi addāt op⁹. Jō subiūgit[z mistri] opatoꝛes [fuerūt.] Jac. j. Nolite ee auditoꝛes ꝙbi tñ fallē tes vosmetipos. Ibidē. Sic̄ pmāserit ꝙbo: nō auditoꝛ obliuiosus fact⁹: sz factoꝛ opis: ꝺ btūs in fō suo erit Sic ei cepit ihūs facere z do. Act. j. Usq; Augu. ꝺr q̄ Medico ꝺicēti herbas ee venenosas ēs cōdit: z salubres[q̄s nlk⁹ mō gustat: nēo credit Jn oꝛꝺ ei faciēs suadentꝰ vtutes z opa: magis rēspicit i doctoꝛe exēplū q̄ ꝙbū. Usq; ꝙs i moꝛat. Sūt q̄ꝺā ad rōes ꝓfugicēt q̄ q̄rūt pbari z ee boni: aliq̄ sūt facientes egr'. q̄ q̄ꝺ medicos audiūt stu ꝺiose: facūt ät opandoꝛ. nihil. Et quēadmoꝺū isti nūq̄s bū bēbūt coꝛp⁹ sic excruciati: Ita nec illi mēte bū bēbūt: sic ꝙ hantes. ꝙt q̄s Le. ñ. pcepit de⁹ os turtur' rectoꝛi ari ad altellā i sacrificio: vt oꝛi ꝛiū ga tur actio q̄ p altellā ꝺligē. z visioi scie misteriū ꝛiū cū sit actōis. Esa. xlj. Qui vides mlta: nōne custo dies: Sz ꝺ nisi tpis Doctoꝛibꝰ possⁿ dicere. Qui cadēs aptos bñs oc̄os Mu. xxiij[visū ē inc ali os: ñ visiōe videt' tñ (sic mlti videt visiones capiti' sui sz visione rei. q̄: res ipa b erigat. Sic fuit visio Esaie filij amos: q̄a vidit sup Judā z hierl̄z Esa. j. [z mihi] inc alios: fluc̄ alijs st̄a docētibꝰ. z de sapia sectari pfumētibꝰ. Sic filij Agar: q̄ exisset sapiam q̄ de ra ē. Baruch. iij. Abdie. Perdā sa pientes ꝺ idumea: z prudētiā de mōte esau[assecu to q̄: Discipuli ē fact donec assec̄t doctrinā mgri. Phil. iij. Sed̄r ät st̄ q̄ mō cōphendā i q̄ cōphensus sū[a principio iuxta fmoꝺis Heb. ij Que cū iustū accepisset enarrādi q̄ dñm ab eis tc. [oia.] Distri buto ē p gnūs singl'oꝛ. Nō p singul' genet. q̄ vo cat Accōmoda distributiōe: p his q̄ pinet ad salu tē. Per singla ei nēo vnq̄ intellexit oia q̄ vn z fcā sc̄ de vbo icarnato. Jo. vl. Necip̄z arbitroꝛ mūdū ca pere tc. Eccl. vl. Faciēdi libꝛos plēs null⁹ ē finis.

Colsq̄nt tāgit Modū i scribēdo [scribere dili gēter ex oꝛdie] Scribere ē ät, ꝙt meoꝛia rei ges ste[diligenter] vt nihil negligat neq; oꝛ. ḡnis fortenō oia scḥserit q̄ assecut' ē. q: nō opte oia oi bꝰ reuelari. ij. Cor. xij. Audiuit arcana vba q̄ ñ licet hoi loq[ex oꝛdie] ät: ne historia sacꝛ ihū ꝓfi daf. Scribere ei expedit. sic ꝺr Esa. viij Sume tibi libꝛ. ḡn. z scri. i eo stilo ho. ℔ ead itellem būanū rō nabilē. Abac. ). Scribe visū z cara eū sr tabl'as vt ꝯrrat facile q̄ legerit[diligēter] vt nihil nēari z oꝛū omittat. Mat. v. Jota vnū aut apex vn⁹ nō ꝓ teribit a lege. Et [ex oꝛdie.] ). Cor. xiij. Dia bone stet ꝓs oꝛdinē fiāt i vob. Deu. xxxij Fluat vt ros do quiū meū q̄i imber sup herbā: z q̄si stille sup ḡmi na In stillis ei vna p⁹ alia cadit: z fcat oꝛdinē sacri doquij. Job. xxix. Stillabat sup eos doq̄ meus.

Deiñ tāgit finē[tibi optime Theophile] q̄ es

ꝑsona potẽs: ꝑ quẽ mḷ̃ti fidẽ deo dãte ꝓcipiẽt: r q̃ eos amas deũ: r figurã oĩum dñi ꝑdits amantiũ. Ecĉi.xxiij. Videte ꝙ nõ mihi soli labor⁹ aui tẽ. Et ad iũgit finẽ Intẽtiõis: ad finẽ Opis: dicẽs ut cognoscas ꝙ scꝑtę h⁹ restionia ꝙ hoꝝ deꝰ ꝺ̃ ꝙ h⁹ eruditꝭ es ꝺ̃ eruditatẽ gẽlitat: r iuidditat: po sit⁹ es ꝺ̃ ỽitatẽ Jo.viij. Si vol mḷ̃erit: i ser. meo tẽ. r cognoscẽt ỽitatẽ tẽ. ꝙ. Eccre.iij. Sup oĩa vincit ỽitas. Veritas ãt vt ꝺ̃ ꝑbs ẽ Adẽptio rep. ad itelectũ Jo.xvij. Scrifica eos i ỽitate. fmo tu. veri. ẽ. Veritati ãt opponũt Vanitas: falsitas: r Mẽdacium. De Vanitate Vicĉ.ij. Securi sẽ vanitatẽ r vanitati facti sunt. De Falsitate Job.xvj. Susciratꝫ falsiloqu⁹ ꝫ facie mea ꝫ dicẽs mihi. De Mẽdacio Sapi.j. Os qũ mẽtit occidit aiaz. Et hec cria ꝓpetunt beretici. Qui Vanitẽ ipulerit ꝺ̃ fmõis: Falsi i re ipsa: r Mẽdaces in sapis. Fuerũt ãt isti heretici Basilides r Apelles: r alij q̃dã: ꝺ̃ noie Thome r Matthie mḷ̃tra falsatore scribẽtes. Vñ etiã ꝺ̃ noie Thome iducẽt Q̃ padilus fresẽtr⁹ siri q̃dã mõre aso alto q̃ vsq; ad lũarẽ globũ attigit: qõ nllo mõ gmitie nata. Et mḷ̃tra alia ad odiũ scꝑtę ỽitat⁹ iducẽt: ꝑlibat⁹ ap̃lis sua mẽdacia ꝙ ponẽtes

## Euangeliũ scõz Lucã Incipit

# Vit in diebus he f rodis Regis Judee sacerdos q̃dã noie Zacharias de vice Abia: r vxor illi de filiab⁹ Aarõ: r nomẽ eius helisabeth

B Hic incipit Explanatio hist̃orie. Mirũ ãt exẽplũ ꝺ̃ Nitate ioannis: r Nitate chr̃i. Et ꝺ nq; fac. q̃ꝑ Primũ ẽ ꝺ̃ Joãnis Annũciatõe. Scõm ẽ de chr̃i Annũciatiõe. Tertiũ ẽ de Joãnis pcursu quẽ fec̃ i vtõ mr̃is. Quartũ ẽ De Joãnis Nitate. Et hec ꝺ̃ tuor i ꝺ̃ pmo ca. ꝓtinẽt. Quintũ De chr̃i Nitate. Et ꝺ̃ in ꝓcipio scḷ̃nt⁹ capl̃i ꝓtinẽt. Ipa ãt Joãnis Annũciatio ꝺicit⁹ i q̃nq; gr̃ic̃al. Describit⁹ ei Primo ꝑrẽcẽ q̃ꝺ̃ fit annũciatio. Scõo Loc⁹ r Ꝑs r Optũitas annũciatõis. Tertio: seriati põit annũciatio. Quarto: signũ ỽitat⁹ expetit. r Quinto: necꝑtio ipa annũciata sit ꝑdcẽ ẽ pficit. Quales ãt sint q̃ꝺ̃ fit annũciatio sc̃ribit Triplr. Quales videlicz gr̃itis r honoꝝ claritate. q̃les merita r vite sc̃itate. q̃les nakali ad gñandũ ꝓtate. Claritas ãt gener⁹ r honoꝝ dignitas. Prio sc̃ribit i ꝑe: r deiñ i mḷ̃e.

Describit ãt claritatẽ ꝑtis A tpis cõgruitate. A honoꝝ r officij dignitate. A nois desigtõne. A sui ordis r gdus sblimitate. A tpis q̃dẽ ꝙgruitate: q̃ fuit i ꝺ̃ herodis reg⁹. J Herodes iste fuit alcolonita alienigẽa a sẽe iudeoꝝ (vt ꝺ̃ Joseph⁹) sb q̃ iuꝺ ꝑbiã Jacob r Daniel⁹ chr̃s nasc̃ debuit. Trãsẽũte ei reg̃ iudoꝝ ad alienigenã icepit regnũ chr̃i. Vñ Jacob Heñ. xlix. Nõ deficiet sceptr⁹ ꝺ̃ iuda r dux. tẽ. Dañ. ix. fz aliã Trãslatõz. Cũ venerit scẽs scõz cessabit vnctio vra r sacrificiũ. Nero⁹ de ei alienigena regnãte sẽ narrat Joseph⁹ vẽdebãt sac̃dotiũ a rhomãis r regibꝰ q̃ reg̃bãt sb tpis: sic narrat hist̃oria Machabeoꝝ. r tõ trãslato reg̃ r tã de trãsferẽdo sac̃dotio ipleta ꝓphia: cesse ꝺ̃ huic chr̃i regnũ r chr̃i sacerdotiũ. qz aliẽ ꝑ⁹ ꝺ̃ capite vtroq; caruisset. Et tõ ꝫ Augustꝰ cesar maior fuit Herode: tũ nõ fit ꝺ̃ mẽtio augusti cesar⁹: vt ꝙ gruentia tpis ex ipleta ꝓphia desigñet. Tres ãt fuerũt h⁹ nois p ordinẽs regnãtes i Judea: pic̃ sibi noie r malicia succedẽtes. herodes alcolonita. herodes antipas. r herodes agrippa. Primꝰ hoꝝ occidit pueros inocẽtes volẽs occidere chr̃m. Mat.ij. Scõs ꝺ̃ collauit ioãnẽ. Mat.xiij. Tertiꝰ i passiõe chr̃m sprenuit. r ꝺ̃ collauit iacobũ maiorẽ: r vinit i carcere petrũ. Zcĉ.xij. Vñ v. Ascolonita necat pueros: antipa ioãnẽ. Agrippa iacobũ: claudẽs i carcere petr̃.

Fuit g̃ i ꝺ̃ herode. Jcũ herodes ꝑspitate luc⁹ h⁹ mũdi clar⁹ reg̃ret: nihil de nocte r tenebr⁹ mortẽ curãs. Deq̃ Mic.vij. Diẽ hois ñ desideraui. ps. lv Zb altitudie diei ti. Job.iij. pereat dies i q̃ nat⁹ sũ. Vñ r herodes diẽ natal⁹ sui celebrat. Mat.xiiij herodes q̃ ꝫ nomẽ suũ gaudẽs: pellic⁹ r glians i pallio iterpłat. bẽ i ꝺ̃ctoriꝺ. Judith. j Hliabik q̃ potẽs i por. sua. Lõtra q̃ꝺ̃ dñ Mic.ix. Nõ gl̃iet diabolꝰ tẽ. ꝫ i ꝺ̃ glo. tẽ. Diei ei isti⁹ lux tenuẽbra ẽ: r ẽ sidẽ rũ errãtiũ. sic ꝺ̃ i Lano. Jude. regẽ J hi⁹ dixiłs tyrãni. ꝫ vulgarit loq̃t. qz vulg⁹ eos q̃ tyrãnice regnãt etiaz reges vocat: Cũ tñ ꝫ Arist. r Boe. r Tull. r Dion. Rer sic q̃ oĩa statuit ad vtilitatẽ ꝑbl̃i Tyrãn⁹ q̃ ad vtilitatẽ sui statuit r ꝑbl̃ nocumẽta Esa.xiij Tradã egyptũ i manu do. tẽ. Osee.xiij. Dabo tibi regẽi fur. tẽ. J iudee J vt sciat trãslatiõ cẽ regnũ ius deoꝝ. Et ꝺ̃ pmisit ds ꝙ̃ pcẽ ꝑbl̃i. Job.xxxiij. Regnare fac̃ hoiez hypo. tẽ. Descẽto tpe ꝑtis: desciret claritatez ab officij dignitate: cũ ôt⁹ J sac̃dos J Officij ei dignitatez dicit sac̃dotiũ. Singularitatẽ ãt r ꝑsalitatẽ i illo notat cũ ôt⁹ q̃dã J vt ꝺ̃ cõs sacerdotũ nũero sit excepꝰ Sac̃dotiũ ãt officiũ ẽ sũmi ordis. r p ꝫ̃s ẽt sũme dignitatẽ. Ecĉi.xlvj Ecce sac̃dos mag. Sap.xvij. Investe ei poder⁹ ⁊ co. tẽ. Ꝙdam J nõ q̃ ignẽ zeupie obtulit: sicut duo filij aarõ. Le.x. fz q̃ ignẽ ditũ i cordis thuribꝰo exhibuit. Le.vj. Ignis i altari meo sp arde. J Zacharias B noie J Et ꝺ̃ cõgruẽ. qz mẽoz dñi sui sp fuit: r mẽoz sp̃ibꝰ: quã accipiẽs sac̃dotiũ: emisit. r tõ ꝺ̃ Epo ꝓcerato q̃ mẽoz sit sp̃ibꝰ sue quã fec̃ i die q̃ ad ꝙ ẽ dignitatẽ. Thr̃.iij. mẽoria mẽoz ero tẽ. Ez ẽ ꝺ̃ mal: q̃ nec ꝺ̃ nec sp̃ibꝰ sue: nec officij sui vnq; recordãt.). Re.ij. Filij beli: filij belial nescãtes dñz nec offi. tẽ. Hiere.ij. Ambulauer⁹ p⁹ vanitatẽ tẽ. Mic̃.ij. Lõfusi sẽ dom⁹ ifr̃l ipsi tẽ. Sac̃dos ãt ꝓpue ds q̃ tuoꝝ mẽoz ari. sq. Throni e⁹ cui ꝑtinet vti oĩ iudicio meminerit e⁹ iudiciũ exercet: r dicat. De vultu tuo iudi. me. prode. Judicij q̃ iudicat⁹ ẽ dñs: r iudicãꝺ⁹ ẽ ꝑlat⁹. Zu.xxij. si dec i viriditi arꝺo q̃ꝺ fi. Sap.vj. Judi. dunil. his q̃ p̃. fi. Verbi iudicis: q̃ iudicatur⁹ ẽ q̃ꝺ dixit Zu.xxij Reges gẽtiũ dominant eoꝝ. sic nõ tẽ. sed q̃ maior est tẽ Et Dispensatiõis quã tpe pnceps iuñrit Mat.xxiiij Quilp putas ẽ fiꝺ⁹ dispen. r pru. tẽ. Primi ds meinsserẽt sit iust⁹ r recr⁹ r equ⁹. Scõi vt sit i sblimitate tioꝝ. Tertij vt fuet hũilitatẽ Quarti Uti ꝓmisso ñ ẽserat fidelitatẽ. Seq̃t. De vice abia J Indeliabile. tãq̃ diceret. De vice abie J Et in ꝺ̃ describit ꝑez Joãnis a lui ordis r gdꝰ sublimitate. Hoc

aūt vt ītelligāt:oꝑtz reuoluere hīstoriā.j. Para lip̄.xxiij. Ubi legit Q̄ Dauid volēs ap̄liare cul tū diuinū.loco Eleazar ⁊ Ithamar ꝓstituit vt ēl sent.xxiij.sūmi sacerdotes. Sedecim sumes de filiꝭ Eleazar.⁊ octo ō filiꝭ Ithamar.⁊ ꝓstituit vt vnusq;q; i vice sue septimane mīstraret. Pze uidēs aūt q̄ vna septimana i sacrificioꝝ ritu vti lioꝝ essꝫ q̄ alia.⁊ sic emulatio inē sacerdotes pos set oriri de mīsterio. posuit sortes inē eos ꝙs q̄ septiana mīstrarꝫ. Cū aūt essꝫ ꝓbatꝫ oia talia spū sctō inspirāte ordiaret:nō ē credēdū q̄ alia fue/ rit sors nisi exploratio diuie voluītatꝫ. In hac ḡ sorte q̄dā de filiꝭ Eleazar noie Abia octaua sor te vel septima mīstrabat. de cui⁹ posteritate na/ t⁹ Zacharias.ō vicefuit Abie :octaua sorte mi/ strās. Et ꝟ ꝙruit mysterio.q; octaua .q̄ꝫ resurꝫ rectiōꝭ:nouo testamēto ꝙruit.sic septima ꝙruit veri testamīto .q̄ꝫ septenarꝫ obſuātā. Un Eccli. xl. Da ptes septē necnō z octo.q; vtrūq; testamē tū mystice referēdū ē ad obseq̄ꝫ dei. Uer⁹ vt fi/ gura. Nouū aūt vt vītas iplēs figurā. Doc ē ḡ ꝟ lras q̄ ōt. ¶ De vice abia ¶ Neq; nomē cadit a ſi/ gnificatōe. Abia ei interpkā p̄ dñs. Et significat q̄ iste sacerdos hereditario iure oib⁹ ill⁹ se exhi/ buit p̄rem q̄ꝫ erat dñs. Pi ei erat affectu ⁊ bñ litate. Dñs aūt scueritate ⁊ bonoꝛe.q̄. Mach.v. Qui p affectu:pi iudicoꝝ dicebāt. Esa.xxj. Pzā te tuā dabo i manu ā⁹.⁊ erit q̄si pr̄ hīrātib⁹ hie/ rusalē. Job.xxix. Cū sederē q̄si rex circūstāte exer citu.erā tū mereōi ꝑsolator. Un etiā Moyses Exo.xxiij. ꝑmo p ꝑlo suplicauit vt pr̄. Deide.p teruos iudicauit vt dñs. Aug.ō ēpo (al's plato) Disciplinā hāc libēs metuēd⁹ iponat. Et q̄uis vtrūq; sit necessariū:tñ pl⁹ a nob amari appetat q̄ timeri.sp cogitās se.p nob redditu⁹ esse rōes. Jo.xiij. Uos vocat⁹ me magr ⁊ dñe.⁊ bñ dicit⁹; Sū ēteni. Si ḡ ego laui pedes vios dñs et ma gister.⁊ vos debet⁹ alter alter⁹ lauare pedes.j. Pe.v. Nō vt dñantes i clero ſ; forma facti greg⁹ ex aio Seqūt ¶ Et vxoꝛ illi ¶ Cōmēdatio ē a mr̄e Cōmēdat aūt mr̄es a Cōiūctōe :a Hēnere:⁊ a No/ mīe. ¶ Ziūctōe q̄dē cū ōt ¶ vxoꝛ illi ¶ Libera est Sacerdos nō erat vxoꝛ nisi libera.alioq̄n ācilla exp̄s i ꝑcubina.⁊ nō i vxoꝛ essꝫ assūpta. Heñ.xxj Nō erit heres filⁱ ancille cū filio meo. Nō etiaꝫ ōt vna ō duab⁹ Ut notet amoꝛ castitat⁹ i p̄ie sic ⁊ i Jsaac.q̄ vna vxoꝛ fuit ꝓtēt⁹. Et maluiſſ; foꝛ te nulla hīe ſ ꝺ tpe fuiſſ optunū. Cūce ci cū ꝓpa gatiōe semis:fuit etiā ꝓpagatio religiōis qñ ad/ huc nō erat ep̄s revelate gr̄e :qñ filij spūales p ꝟ bū p̄dicatōis i mr̄e eccl̄ie pcreāt. De q̄ ait Jac.j. Uolūtarie genuit nos ꝟbo vitat⁹ :vt sim⁹ ītiū aliq̄s creature ei⁹ ¶ De filiab⁹ aarō ¶ Lōmen datio ē a genere. Filie eni Aarō artiozi custodia custodiebāt. q̄ sacerdotiō pollute nō tūgebāt neq; repudiate. Et ꝺ filia Aarō nō tā carnis .ſ. q̄ religiōis imitatōe.⁊ nois interpratōe. De reli gioe Aarō ꝺ Sap.xviij . Properās hō sine q̄rela o ꝓpolut oꝛoni sue scutū p ieiūiū:deꝑcatione al/ legās restitit ire z finē iposuit nātarati:z iuenit eā q̄ ad vnos ē vītā. Sic z ista filia Aarō sine q̄rela vi/ zit mltaꝝ oꝛoniū,ꝙ redeꝑtōe isrl exīs:restitit ire ōi: ⁊ seipaz icendēs i deuotōe: restitit ire dei:⁊ inuenit vīa vite:anūciata ubatoꝝ ꝑcursoꝛe. Montan⁹ aūt interpkā q̄ō eminēnā ſcat iusticie. Ysa.xxxj. Bñ dicat tibi dñs pulcritudo iusticie ⁊ mōs sanctus.

Seqūt Descptio a noie ⁊ no.e⁹ helt. ¶ Nomē dr̄ q̄si noramē Jn q̄ Pythagoras pōit vitā⁊ mortē: Fortuniū ⁊ ifoꝛtuniū. Un etiā erat rota Pytha/ goꝛe sup nomē. Notamē ḡ ꝺ bta fecit ō se.q̄ suc hę/ lisabeth.ꝺ ē:dei mei saturitas. Ul' de⁹ me⁹ coꝛuit. Quoꝛ. Primū ēi vtute q̄ sanat. Scoꝛ i Logniti/ one vitat⁹ q̄ illūiat. De Gra q̄dē vtut⁹ dr̄ Esa.iij. Appḥēdēt septē mlieres vir̄ vnū i die illa: dicētes panē nr̄m comedem⁹ . Septē mlieres sē mlier ista decoꝛata septē vtutib⁹. Panē suū comedere ē ꝓpri as dulcedies coꝛ ꝑfortātes exhibere. Prouer.xiij. Just⁹ comedit ⁊ replet aiaz suā. vēter aūt ipioꝝ in/ saturabit̄ ē:qz seckaria nō saiāt. Un agg.j. Lome/ dist⁹ ⁊ ñ estis saturati. De Lognitiōe vitat⁹ ōr Jo. xvij. Sctifica eos i vitate:ſmo tu⁹ vitas ē.Deista dr̄ Sap.viij. Hāc amaui a iuuētute mea :⁊ exq̄si ui mihi eā i spōsā acciꝑe:⁊ amator fact⁹ sū fozme illⁱ. Pulcerrima foꝛma vtut⁹ ⁊ vitat⁹. Uirtutis in Affcū. Ueritat⁹ i Intellcū. Lañ.j. Pulcre sūt gene tue vt turtur⁹. Ē ē:pudozate vtut⁹ :⁊ caste vitat⁹.q̄ est Theologia :q̄ casta stat ītra limites fidei.nec lu/ xuriat ꝑ phārasias:sicut:scenice meretricule alia⁹ sciaꝝ. Nec mlier est de q̄ ōr Judith penk. Tu gl'a dieri's:tu letitia isrl:tu honorificētia ꝓpri nri. Nec ꝓ certo ē q̄ ꝑcteti sacdoti:dicēte dño Heñ.ij. Fa ciam⁹ ei adiutoriū sile sibi. Prouer.v. Leruacha/ rissimaz gratissim⁹ binul⁹ vbera e⁹ iebriēt teinḡie

## Erāt aūt ābo iusti añ deū:inceden tes in omnibus mandatis ⁊ iusti/ ficationibus domini sine querela.

Ecce descptio q̄l' sint merito ⁊ vite scitate. Amb. Plena laudatio q̄z gen⁹ i moꝛib⁹. moꝛes i eḡrate: officiū i sacdotio:facti i mādat⁹:iudiciū i iustifica tōib⁹ ꝓhēdit. Sūmati aūt ꝑstrigēdo ꝙmēdak i me rito iusticie ⁊ Siplicitate inocēte. Jn merito q̄dē iusticie a ꝛtu. Ā merito iusticie. Ā rcitudie ⁊ Ā pfcū Ā merito q̄dē iusticie:q̄ Erāt ābo ſsacdot⁹ ⁊ vxoꝛ [iust⁹. ¶ Nō gñali iusticia tm̄ q̄ elegū ꝙruēcia ;vt i oib⁹ legib⁹ dīnis ⁊ bñanis ꝙruāt:⁊ nec legi.ꝑbi bitū vnḡ ꝙmittāt. Aoꝛ vt ōt Tull⁹ Lex ē ius scptū a sales bōestus: ꝓhibēs q̄ ꝓhū.ij. Mach.iij. Jn leges dinas ipie agere:ipune nō cedit. Prouer.vj. Mādatū lucerna ē:⁊ lex lux:⁊ viavite increpatio di sciplie. Dec aūt iusticia ñ ꝙlē niſi ꝙ oēs vtutēs oēs legⁱ obſuatōs.q̄ ōr Ja.ij Qui offē.i vno fa.ē o.re⁹ Est aūt alia iusticia Spāl' Jn Duoby. Cōmutādis ⁊ Distribuēdis. Cōmutādis q̄dē vt oē q̄d ꝙmutak alicui ꝙmutatōe.prio:vēdēdo l'emēdo:iusto vēdak ꝑ cio sine fraude.sic ꝑcpit dñs Le.xix. Equ⁹ modi⁹ equ⁹ q̄s sertari⁹. Mich.vj. Zdhuc ignis i domo i/ pij:⁊ mēsura mioꝛ ire plena. Jn distribuēdis aūt vt vnicuiq; distribuat ꝓpa e⁹ dignitate. Regi gō suū ē.⁊ cuilibet supioꝛi.⁊ pari q̄d suū ē.⁊ sūr iferioꝛi. Rdo.xiij. Reddite oib⁹ debita. cui tributū tri.cui vectigal vec. Jbid. Nemi q̄q; ꝺbea.nisi vt iuu. dil. Sic ergo ambo erāt iusti. Et subiungit de modo

iustitie dices[ ante deum ] vt Intensā Occultā
D z Sinceā denoter iustitiā. Intēla q̄dē q̄z valde ir/
rense iustū est: q̄s añ deuz iustū reputak Lū dicak.
Job. xiij. q̄ etiā i angel' suis repput ꝑuitate Esa. lxv
xiij. Facti sum⁹ vt imūdi oēs nos: z q̄i pān⁹ mēstru
ate vniuerse iustitie nr̄e. Occultū ät. q̄ q̄d añ deuz
ē occultū ē alijs. j. Re. xvj. Moises videt q pa. de⁹ ät
ituek cor. Mat. v) Sic el'yna tua i absēdito: z pat
ris⁹ q̄ videt i absēdo. red. tibi. Sincera ät. q̄z q̄s añ
deū ē: bñana laude ñ ē coinq̄nata l' pmixtū. Pro/
uer. xvj. Oēs vie hois patēt oculis e⁹: spirituū ät pō
derator ē dñs. [Incedētes ] Ecce cōmēdatio ad
pfectū. Dic ät Tria. Profectū. Profect⁹ gnalita/
tē: i opib⁹ z virtū. z Profect⁹ cuiusdē gnalitatē i iu/
stificatoib⁹ De. pfectu ōr[ incedētes ]ſ ē de. z tru
te i vtute ꝓficētes. ps. lxxxiij. Jbūt ō vir. in vtu. ij.
Cor. xij A claritate i claritatē: tanq̄ a dñi spū Esa. lx
Ambulabūt gētes i lu. t, Eze. xl. Unūq̄q̄ aialiū
añ facie suā erat. z gradiebak. b ē: ad sp igrediēdū.
Seneca, Ibi desinis cē bon⁹: vbi ōs finis velle fieri
melior. Ber. Stare i via ōt: retrocedere ē. Et ib/
ūgit Profect⁹ gnalitatē i mor⁹ib⁹ in oīb⁹ man/
dat[ ] Mādatū z Preceptū idē ē i ſba. Differt tñ
i rōe. q̄z Mādatū ōr fr⁹ q̄ mādat siue nūciat volū
tatē diuinā. Preceptū ät fr⁹ q̄ erla mor. vt Jrs ē
collectio ꝑceptor⁹ ad eūdē finē tendētiū. ps. cxvij.
Uiā māda. tu. cucurri: cū dil. cor⁹ m. Idē. Bri ima
culati i via zt. ps. xvj. Perfice gressus meos in se/
mit' tuis vt nō mo. tēt. z Iustificatoib⁹ dñi ]
Justificatōes iudicia Jrsit. ei un. v. Ethi. oñdit q̄
Justificatio nō ē iusticia: Sz Justificatio ē exhibi
tio iustitie ō re de q̄ pt ē q̄ō: de q̄ ꝓfugit ad iudicē
siē ad iustū ai atū. Ecci. xviij Zñ iudiciū para iusti.
Fit ät Justificatō Duobꝫ mōis Activē z Passiue
Passiue q̄dē q̄n alijs g iudicaū fducit ad iusticiā
i remīēs iusticie. Activē ät Duobꝫ mōis. Sz Per
iudicē: z q̄n alijs g se ipz sine iudicio reddit alicui
q̄s suū ē. Deu. j. Qs iustū ē iudicare: siue ciuil' sit il
le siue pegrin⁹: nīl'a erit distātia ꝓsonar⁹. q̄z dei ē iu
dicū. Job. xx. Nolo mī'ra fortitudie ꝓtēdat [ mē/
cū Jeſrarē ꝓnar ẓ me[ sine q̄rela ] Ecce Jmo/
cētia. Q̄z sic in ꝓbabit' facēt simplices z recti: ita i
isto recessēt a malo. ps. xxxiij. Innocētes z re. adh.
mihi. Judith. viij. Nō erat q̄ diceret de illa ꝙbum
malū. Sic ei accusator⁹ nō hz locū. Apo. xij. Proie
ctus ē accusator fratrū nr̄o⁹ q̄ accusabat illos añ
ꝙspectū dei nr̄i die ac nocte. j. Pe. ij Ut bñ facientes
ommuescere faciat' ipudētiū hoīm ignātiā. Sic
enī iust⁹ es adit q̄rela oēm iudicio. ps. cxj. Dispo
nit ſmones su. in iudi. q̄z in eter. nō cōmouebit.

## Et nō erat illis filius:

E Ecce Quales sūt in gñandi ptāt. Qs describit
ad magnitudinē miracli. Dicit ät b Duo. Larētia
videz plus: z Lāz. Larētia plus ōscribit cū ōr[ Et
nō erat ill' filj⁹ ] cū m bonū, plus sit oi modo bo
nū mūmonq̄. Oi ait mō dico. q̄z Mrionū aliq̄n
est i Officiū ciuile. Et Aliq̄n i Sacrz. In Officiū
q̄dez fm q̄ a dō institutū: Legibꝫ ẓdonū ordinak
ne ẽra depopulek. Et sic ptz q̄ ē ꝓle prolē. In sacrz
aūt duobꝫ modis. l. fm q̄ ē medicia: In remediū
vt ẓcupiscētia prona i ruinā honestare ceapiak nu
ptiaz. vt de Aug. in li. de nup. z ẓcupia. In sacrm
aūt qō ē facere rei signū. s. Loūctōis: q̄ est inē aiam
scām z deū. Et sic ist' duobꝫ mōis hz Tria bona.
Fidē. Prolē. z Sacrm. Et cū ita cōmēdati sint pa
rētes: videbāt tñ maledictiōi subiacere[ q̄z nō erat
eis filj⁹ ] Exo. xxiij. Nō erit apō vos infecūda. Deu
ter. vij. Nō erit apō te sterilꝭ vtriusq̄z sex⁹. Dic ät[ fi
li⁹ ]z nō filia. q̄z ꝓnapal' sex⁹ q̄ expectabak erat filj/
us. Filia ei ex ꝓmixtione viri z mlier[ ;mri iuuare ñ
potak: q̄z corrupta fuit. Silr poter[ aduertere q̄
oēs fere ml'eres magnos viros gñantes: q̄i dono
dei acceperī fecūditatē. Sicut Sara z Rebecca z
Rachel Anna mr̄ Samuelis. Uxor manue pīs
Sālonis. Sara. Heñ. xvij. Rebecca. Gene. xxv.
Rachel Heñ. xxx. Anna. j. Re. j. Uxor manue. Ju
dic. xiij. Hoc ät fit vt donuz dei oñdak in ple. q̄ sic
sup facultatē nake dak: ita etiā i gra sup cōm legē
exaltak. Jsti enī significank potⁱ⁹ ē filij. pmissiōis
q̄z humani seminis: licet in eis sit vtrunq̄z.

## Eo q̄ eēt helisabeth sterilis: z am/
## bo ꝓcessissent in diebus suis.

Ecce Lā. Et ōr Duo. Sz. Lām i mr̄e: nakalē ste/
rilitatē. z Lām i vtroq̄: antiq̄tatē. Et ābo ꝓcessert
in diebꝫ suis. Dic ẓ[ eo q̄ eēt sterilis helisa/
beth ]ſ est: z dusā hīer vulua ad ẓcipiēdū ex ꝓce/
piscentia: quā aguit ꝓmissiōis gra. Sap. iij. Felix
sterilis z coinq̄nata q̄ nescauit thoꝝ i delicto: hēbit
fructū i respectōe aiaz scāz. Et notak b q̄ Zacha
rias z Helisabeth despantes ō ple: voluptati ope
rā ñ dabāt. cui vr ōr Aug. cuā i iuuētute opam da
re verecundū ē. Heñ. xviij. Postq̄z cōsenui z dñs
me⁹ verul⁹ est: voluptati operā dabo. j. Re. j. Dñs
z dulcrat vulua Annel z ābo ꝓcessissent i dieꝫ
b⁹ suis ]Dies bonoz. sē daritates i gra: q̄bꝫ diebꝫ
plen⁹ se ceī. Sic ōr de Jacob Heñ. l. q̄ mortu⁹ est
Jacob plen⁹ dier. Prou. xiij. Semita iusti q̄i lux
splēdes: z crescit vsq̄z i ꝓfectū diē. Processus ät dieꝫ
rū inducit frigiditatē z siccitatē: q̄ sē due cāe infecū
ditat'. sic Esa. lj. ōr de Abraā z Sara. Attēdite ad
petrā vñ excisi est: z ad cauernā lacī de q̄ ꝓcisi est.
Attendite ad abraā patrē vr̄m: z ad Sarā q̄ pepe
rit vos. Hoc aūt fecit vt rora fecūditas dei fidei z nō
nake. Rbo. vj. Nō ẓsideraūt corp⁹ suū iā emortu
um: cū fere cēt cētū ānoz: z emortuā vulua Sare.
sed cōtra spem in spem credidit. Cōtra spem natus
rē: i spem gr̄e. vt dicat Augustin⁹ vt fieret pater

## Factū ē aūt cū sacerdotio fūgeret Zacharias i ordievicis sue añ de/
## um scōz ꝓsuetudinē sacerdotij sor
## te exijt vt icensū poneret Ingres/
## sus i tēplū dñi: z ois mlt'itudo po
## puli erat orās foris hora incēsi

Hic icipit ponere locū z Tps z Oportunitatē F
annūciatōis. Ponit aūt b Tria. Oportunitatem
vicis ex ope officij cui dedit⁹ fuerat. Oportunitatē
ex tpe. z Oportunitatē ex loco. De ꝓmo ōr[ Factū
est aūt ]q̄si di. q̄z tales erāt gentes q̄ b merebāt
ex ẓgruo: iz nō ex ẓdigno[ factū est ]hoc ē: ex di

uia dispēsatōe factū ē Jo ptūitate nacta er ope mag⁹ ꝫ gruo tāe annūciatōi cū ipe Zacharias memor dñi in oge officij sacerdotio | hoc est: actu sacerdotali fūmo | fūgeret | Et b fuit deca mo die septēbr⁹. cū deparet p pli ꝺeptōe. Tūc eni de domo sua exierat: et in credr⁹ iuxta tēplū: habitabat in domo castitat⁹. q: i misterio sacrifi⁹ cij nō licebat sacerdotib⁹ vacare amplerib⁹. z iō exedre. b ē: erciores edes facre sunt iuxta tēplū. in qb⁹ tpe sui misterij habitarēt. sic ꝑcepat Moy ses Exo. xix. Scrificami: z ne appropinq̄tis vro ribꝰ vtis. cū ꝺberēt occurrere dño. Joel. ij. Egre diat sp̄osus de cubili suo. z sp̄osa ō thalamo suo Ubi ōr Diero. Q tpe supplicatōis vacādū est ab amplerib⁹. Et Bre. ōr. q cū pharche z pphete vacabāt amplerib⁹: spūscūs nō tāgebat corda ip̄oꝝ. Ecce optūitas er oge. Et seq̄t. ponēs op tunitate er Tpe dicēs | In ordie vicis sue | b ē: vic⁹ Abic: q octava occurrit i ordie misterij quā instituit Dauid. Et illo anno accidit vt veniret i septēbr: i suū misterū: decimo die mēsis In mē se ār septēbr⁹ tria erāt festa. Festū ār Neomenie: b est: noue lune: qñ dāgebat cornib⁹ ariet⁹: i pn cipio mēsis celebrabat. sic ꝺr ps. lxxr. Buccinate in noemenia. b ē: in pncipio mēsis tuba: i insigni die solēnitat⁹ vie. Decimo aūt die eiusde mensis fuit Festū trinomū. Dicebat ei Festū afflictōis. Festū expiatōis. z Festū ꝓpiatōis. Festū qdem afflictōis: q: Illo die qlibet affligere tenebat se ip̄m ieiunādo a mane vsq⁹ ad crepusculū. Leuit. xvj. Eia q hac die afflicta fuerit: gibit de popu lis. Dicebāt festū expiatōis. q: illo die cū sanguine vitule rufe z hirci: circūpositō ligno cedrio z ysop⁹: fūm⁹ pōrifex itrabat i scās scōr⁹. dñs i vna ma nu sanguinē i vase qdā. z i alia manu thuribulū cū igne. z pulueré tymiamatis. z nūq̄ pl⁹ illo an no intrabat nisi illo die. Et fumo qdē fecit nebu lā: i q̄ inuisibilit habitaret dñs: ne forte morer⁹: q indigni visiōe el⁹ viderēt cū .iij. Reg. viij. Dñs dixit vt habitaret i nebula. Ecc. xlij. Medicia oīm i festmatiōe nebule. Cū sanguie aūt expia⁹ bat tēplū: z vasa: et pfm⁹ asp̄gēs septies ꝺ veluz Dicēs. Dicē sanguis testamēti qō mādauit ad nos de⁹. Et b ꝓtinet Leuit. xvj. de sanguie vitu⁹ le rufe. Et Deb. ix. Nec q dicebat dies expiatōis Dicebat etiā dies ꝓpiatōnis. q: tūcin ingressu fūmi sacerdot⁹ intra velū. i scās scōr: glia dñi ali qñ apparuit sup̄ ꝓpiatoriū inf duas alas cheru bin. z ꝓpiabat pl⁹. Exo. xxv. Sol⁹ ḡ fūm⁹ pōti fex sel⁹ i anno itrabat in scās scōr⁹ cū sanguie. Et hec ordinatio illo anno ꝓtigit Zacharie. fm sortē āmistratōis quā ordinauit Dauid. Et ideo pt⁹ q Uel ip̄e fuit summ⁹ sacerdos inf illos viginti tuor. Uel vnus ḍ̄q⁹ fuit fūm⁹ i āmistratōe vicis sue. Et cū de vtroq⁹ sint opinātes: puto q prior opinio est verior. | ante deū | cui soli placere p b desiderabat. Hal. j. Si adhuc boib⁹ placerem chr̄i seru⁹ nō essem. Ps. lij. Qui boib⁹ placēt: b est: placere cḡrunt: ꝓfusi sunt. q: dñs spr̄euit eos. In b aūt ondit se filiū Abrae: de quo ꝺr Ro. iij. Patrē multar⁹ gēiū posui te ad deū cui credidi: ltiq̄ viuif. mor. z vocat ea q nō sūt tāḡ ea q sūt. Sic z iste emortu⁹: z emortu⁹ vter⁹ vro⁹ vinificati sūt. ꝓpt b q oia fecit añ deū z nō añ boies. Seq̄t de Loco oportunitate cū ꝺr | fm cōsuetudinē sacer dotij | in q̄ alt⁹ successit alt⁹ i mīstrādo p vigintiq̄ tuor vices. Quā cū ꝓsuetudinē p ambitiōz mutauc rūt tpe passiōis dñi Annas z Caiphas: vsurpātes sibi fūmū sacerdotiū alijs viginti duoby exduf: vt vno āno reḡret Annas: z alio Caiphas. sic innuit Jo. xix. Et arguūt de pūptiōe q mutare pūpserūt qō Dauid spūscōr inspirat⁹ ordinauerat. Esa. xxiij. Trāsgressi sūt leges: mutauerūt iur: dissipauerūt fed⁹ sempi. Seq̄t | sorte exijt. | Nō sorte q̄ tūc tēparet sed q̄ missa fuerat tpe dauid: z pmānt ad tpa Aro ne z Caiphe. ps. xo. In ma. tu. sor. mee ꝓtou. xvj Sortes mittūt i sinū: z a dño tēpant⁹ | vt incen sū poneret | Os ḍupl⁹ exponit | vt icensū ponet | intra scās scōr⁹: i thuribulo qō ferebat i manu. Ut | vt icensū poneret | egressus ē scris scōr⁹ vt po neret incēsū in altari icensoz sue tm⁹ amat⁹. Et b altare fm Josephū z oīs scōs pter Aug⁹. erat in scis añ vdū: ad qd itrabat sacerdos cata manet cata velpe: ponēs icensuz qñ offerebat iuge sacrifi⁹ cū i holocaustū: agnū vnū i mane: z agnū vnū in velpe q̄libet die. sic ḍr Exo. xxix. | Ingressus i tēs plū dñi | Uel itra scās scōr⁹ cū thuribulo. Ut itra scā cū incēso. Ecc. xlvij Fugi sacdotiū z bñ laudē i noie e⁹ z offerre illi icēsū dignū i odorē suauitat⁹. Ben. viij. Odorat⁹ ē dñs odorē sua. z bñdixit eis.

Fugit aūt sacdotio q̄ scit z exhibet officiū sacdotū Ad deū: z Ad pplm. Qō fit i oꝛe fusa ad deū. In sacrificij salutar⁹ oblatōe. Et pcto⁹ dicrētōe: qō fit in pfessiōe pcti. De leg⁹ eruditōe. z i rep tēpli fidei custoditōe. De pcio hoz. ij. Mach. j. O fonē facie⁹ bāt oēs sacdotes dñi ꝓfumaret sacrificiū. De pmo z scōo sil. Sap. xviij Per icensū deprecatōz allegā⁹ rest. ire: z fm. ipo. ne. Dez⁹ Leuit. xiij. Pcipit vt ois lepros⁹ ducat⁹ ad sacerdotē vt fiat iudiciū de lep⁹: z vtrū sit mūdat⁹ an n̄. De ḡrto Ag. ij. Incro⁹ ga sacer. legē. Mal. ij. Labia sacdot⁹ cust scias: z le gē req̄r. ex ore e⁹. Et ibidē Lex vitat⁹ fuit i ore e⁹: z iniq̄. nō est iuenta i la. e⁹. In pace in eqt. abu. mec⁹ cū: z mul. auertit ab iniq̄t. De qnto Leui. p totū. j. Loi. iij. Sic nos existim chr̄o hō vt mīstr. chr̄i: z dispē. mist. 6i. Pic tā qrit inf dispēsatores vt fidē qs inueniat. Mat. xxv Euge fue bo. z fide. q: i pauca fu. fidel: sup mul. re ꝙsti. Dec sī qnq⁹ talēta deḍ ꝺr Mat. xxij Dñe qnq⁹ tal. tradi. mihi. ecce alia qn q⁹ suplue. sū. Sic bon⁹ sacdos igredit i tēplū dñi.

Tēplū aūt ḍr a tēplor: rēplar⁹. qd nō ei vsu nisi in ꝓpōsito. cōtemplor: aris. quia ibi apparitōes z con templationes domini manifestātur. Unde z alio nomine phanum sue apparitio nominatur. z ideo cum reuerentia est intrandū. Psal. xl. Transibo in locū tabnaculi admirabilis vsq⁹ ad domū dei: Et arguūt q̄ n̄ cū reuerēta intrāt. Amos. vj Uevob q epulāri est⁹ i sīō: z ptidit⁹ i mōte samarie optima⁹ tes: capita ꝓlor: ingredientes pōpatice domū isrl. Ben. xx. Pauēs q̄ terribil⁹ est iste⁹ locꝰ iste. Nō est h aliud nisi dom⁹ dei: z porta celi Uere dñs ē in loco isto z ego nesciebā Flora etiā q incensū Jn cendit: Pomi: Dirigat: z Eleuat. Incēdit p chari tat⁹ deuotōz. Pomi p opis ꝓtectē. Dirigit p recta

intentõs. Elenak p intellect cõtẽplationẽ De Primo Lu.xij Ignẽ veni mittere in terrã: z qd volo nisi vt ardeat: De Scdo Thre.iij. Leuam oculos meos z conspa nostra cũ manibꝫ in celũ. Apo.viij. Alcedit fumꝰ aromatũ de ofonibꝫ scõꝝ. in ꝓspectu dñi: ō manu angeli. B est de bona operatiõe q p manũ designat. De Tertio Ps. ad Dirigat oio m. sicĩcẽ. in ꝓspectu eo De Quarto Lañ. iij. Que est ista q ascẽ. sic ꝙgulas fumi ex aromatibꝫ myrrhe z thu. Oẽs ãt orabat sacerdos inc: cõsono corde depcabat ꝓpls for. Et B est qs scẽs. Et ois multitudo tc. Prceptũ fuit legis Exod. xxij. q tribꝰ viatꝫ ois hõ appareret in hierlm in ꝓspectu dñi. In Pasca videlicet z Pentecosten: z Scenophegia. In septẽbri aũt erat Scenophegia: qñ in umbraculis z tabnaculis habitabãt in memoriã egressionis de egypto. Scenꝫ enim idem est qd umbra siue umbraculũ. In septẽbri ãt erãt Tria festa. Neomenie: Expiatõis: z ꝑpriatõis: vt dixim⁹. Et in finefestũ Tabnaculoꝝ siue Scenophegie.

Ad B ꝙ festũ celebrãdũ ois multitudo oim ciuitatũ fuit i hierlm. Et B est qd ꝺt. z ois multitudo ppli. Jn aliꝭ cñ temporibꝫ: rpe iug. sacrificiũ intrabat sacerdos singul⁹ diebꝰ mane z vespe in scã: ponẽs incensũ. ꝙ tñc nõ tenebak ꝓuenire ois multitudo ppli. Sz i isto festo tota aderat multitudo. ps. exij. Illuc ei ascen. tribꝰ tribꝰ dñi testio. isrl: ad confi. noi dñi Joel. ij. Cõgregate ppl'm. scificate ecclã. coadunate senes. ꝓgregate puulos z sugẽtes vbera. Dicẽ cñ Dicro. q Mrtoꝝ ꝑces ipoꝝ. est nõ exaudiri. Erat oãs foꝝ in atrio. qz nõ licebat eis itrare tẽplũ. Foꝝ ãt fuerũt laici q̃z i atrio mundoꝝ. Inferiores ãt sacerdotes i atrio itriori. Et penitẽtes z imũdi: i atrio exteriori z imũdoꝝ. Et hnc ceps i porta orientali. Eze. xliij. Porta oriental⁹ erit clausa pncipi. hoza incẽsi. iusti⁹ solẽnio: qñ in die ꝑpriatõis itrauit sũm⁹ pontifex. al's sacerdos. i scã scoꝝ. Hoc ẽ signũ Sap. xvij. Ubi dr de veste filii mi sacerdos: q̃ in veste podar. quã bẽbat tot⁹ erat pica⁹ oꝝ berrarꝝ. B ẽ: in affectu oris ei⁹ rota oꝝ bis mltitudo. Apo. xx. Ecce tabnaculũ dei cũ hoibꝰ: z habitabit cũ eis: z ipi ꝓpls e⁹ erũt: z ipe deus cũ eis erit eoꝝ de⁹. Apo. vij. Uidi turbã mag. quã dinumerare poterat ex oibꝰ gẽtibꝰ z tribubꝰ z ꝓplibꝰ z linguis: stantes añ thronũ. Oim cñ in festo inferatur debeat agebat de cõi oim salvatore Bonꝰ ei sacerdos vbꝝ ecce plo oẽs attrahit in deuotiõẽ. Ecclus. xlvij. Ecce sacerdos mag. q̃ in die suis placuit deo z inuẽt⁹ ẽ iust⁹.

## Apparuit autem illi angelus dñi stans a dextris altaris incensi

Dic ponit Annũciatio. Et dicit ea ordine. In q̃ ꝓio describit Persona annũciãs angeli. Secundo Turbatio occasionata sacerdoti dñi. Tertio Cõfortatio turbati. Quarto ipa nũciatio seriatim explicat. Describit ãt Persona annũciãs angeli p Sex. Per modũ videlicet sue mãifestatiõis. Per officiũ sue legatiõis. Per auctẽ se mittẽtis. Per situ sue positiõis. Per dram situatiõis. Per misteriũ ei⁹ iuxta qs steterit altar. Modꝰ ãt sue manifestatiõis ẽ ꝙ apparuit. Apparere ei ẽ ꝺbitꝰ mãifestatiõis ficri ei⁹: i cui⁹ ꝓtẽte videri qñ vult: z ñ videri qñ nõ vult: z sic nõ vult. Et B ꝺr Glo. Angel⁹ cñ ꝺpfectiue est i loco: z cũ ẽ in uno loco nõ est i alio. z cũ ẽ i celo nõ ẽ in tra. z cũ ẽ in medio nõ ẽ in extremis. Qñ aũt visibil' stat vt ꝺr glo. ẽ in ꝓtẽte sua. B ãt est vt ꝺr Aug. p assũpti corpis figurã z spẽm Utrũ ãt illius corpꝰ sit aereũ vl' alterius nat: q̃uis sit maioꝝ. egẽs ineffabilis: trã sine ꝓiudicio maioꝝ. sñie. Dico q̃ est spes corpis incẽtional. Sic fuit spes visibiles qñ sensibꝰ obijciũt. Tal' ei spes magis ꝓpete nat⁹ spirituali. z tal' ds ẽmios figuraꝝ: q̃s nõ ꝓnueret aer si nõ aere corpꝰ assumeret. In tali ẽ spe corpis apparens: visibil' fact⁹ ẽ sacerdoti. tal' etiã spes directa ad vnũ z nõ ad aliũ: fac ẽ cũ visibilẽ vni z nõ alij. Hoc ẽ est qd ꝺr Apparuit ꝙ ẽtũ ad modũ mãifestaꝝtiõis. ps. lxxix. Qui sedes sup cher. manifc. coraꝫ efra. bẽia. z manas. ps. lxxxviij. Locut⁹ es i visi. sanctis tuis. angel' Descptio ẽ a legatõe. Angel⁹ idem est q̃ legat⁹ vl' nũc⁹. Deb. j. Nõne oẽs sũt amĩstratoꝝ spũs in misteriũ missi. ꝓpter eos q̃ hereditatẽ capiunt salut. ps. ciij. Qui facis angelos tuos spũs. Et q: lex deitatis est p hmã media: z p mediatrlria reducere: vt ꝺr Diony. ido oẽs ãgeli dicunt. q: p ꝓximos ãgelos mediꝰ: z p mediosvltimi reducũt in illuminatiões dinas. Nos aũt q̃ p aiaz z intellẽm sumꝰ illuminationũ (q̃ sũt a pmo) vltia relatõe pcipiunt: reducimur i illuminatiões dinas ꝺi p ãgelos. Deb. j. multifarie. mltis⁹ mo. oli ꝺs loq. ꝓph is supple p angelos. Osee. xij. Ego visiões mltiplicaui: z in manu ꝓphar assimilat⁹ sũ. Notak in B ꝙtuz segregat⁹ fuit iste sacerdos a tumultu pcoꝝ z mõt: cui tãsa militarit se exhibebãt ãgeli. Deb. vij. Tal' decebat vt ẽt nob pontifex: sanꝰ: innocẽs: impollut⁹: segregat⁹ a pcatoribꝫ: z excelsior cel' fact⁹. Angeloꝝ cñ mereat ꝓximũ q̃ i puritate z officio z familiaritate ẽ angeloꝝ. Un Mal. ij. dr de sacerdote. Angel⁹ ei dñi exercituũ. ẽ. j. Loq. ij. Ds mlt'er vdamẽ bre sup caput ppe ãgelos. q̃. ppt sacdotes dñi Ecce descpto p auctẽ se mittẽte. Angel⁹ ei aliqñ ẽ nũc⁹ alt⁹ ãgel⁹. Sic ꝺr Zach. ij. Alt⁹ ãgel⁹ egrediebat in occur. e⁹. z dix. ad eũ. curre loqre ad puc. istũ. Et is ꝺr b dñi. Jvr ostẽdat ꝙ ds ipe legatoꝰ initiarit. qz ad obseqndũ ꝓpter sortẽ filij sui euz mtlic. Et ꝓpt b dr Tob. xij. Ego sũ raphael ang. vn⁹ ex septẽ q̃ i ꝓspe. dñi astam⁹. Dañ. vij. Miliamilliũ mistr. ei: z decies centena mlt. al' siste. ei. Stãs Ecce descptio ex mõ sue positiõis: quã prẽdit i figura assũpti corpis. stat⁹ ãt fcabat rectitudines ad quã erigẽda erat hũana nat⁹: quã ex pcto diu sustinuerat. Baruch. iij. z. v. Surge z sta i excelso: circũspice ad orientẽ z vide iocũditatẽ a dño deo tuo tibi veniẽtẽ. iij. Re. iij. Jn cui⁹ cõspectu sto a dextris Ecce descptio a dria situationis. Dextra cñ ꝓtinet ad salutẽ: z ad saluãdos. Sinistra vo ad ꝑdẽndos. Prouer. xij. Uias q̃ a dextris sũt novit dñs. querse vo sũt q̃ sũt a sinistris. Mat. vj. Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua a altaris Ecce Descriptio per ministerium eius: iuxta quod steterit incensi Quod dicit ad dñtiã altaris holocaustoꝝ. quod erat in atrio extra tẽplũ vbi aialia cremabant. Et p altare boni holocaustoꝝ significat immolatio: aialiũ passionum z motuũ i corpe. Per altare incẽsi significat devotio oratiõis i mente. Et dat intelligi q̃ i deuotiõe mẽtis cius apparet dñs q̃ i corpis exercitatiõe

tõe. ſ. Timo.iiij. Exercitatio corpis ad modicuz vtl̃ eſt. pietas vo ad oia valet: pmiſſionẽ habẽs vite q̃ nũc eſt z future. Significabat etiã q̃ ici/ piebat Sacramentũ qõ a tota eccl̃ia celebrãdũ eſt legitimũ z ſempit̃nũ.

## Et Zacharias turbat⁹ ẽ vidẽs z timor irruit ſuper eum.

Dic ꝺ ſcribit Turbatio occaſionata ex viſu angeli. Et in hac dicit Tria. Quoꝝ Primũ ẽ Turbatio. Scõm Turbatõis cauſa. et Tertiũ Timor ex vtroq; cauſar⁹. De pmo dicit Et Zacharias ſacerdos aſſuet⁹ ſacr̃ viſionib⁹ ex ſcptura in q̃ legerat ſepe hmõi viſiões apparuiſſe [turbatus eſt] Turbatio fit ex mixtura opaci cum pſpicuo claro: p cõmotionẽ opaci cauſata. Sic fit turbatio fontis p admixtionẽ limoſi. et lutulẽte ſubſtãtie. Ita fit turbatio lumis in ratiõe per admixtiõem paſſiõis terrene z corporee ſubſtantie lutulẽte: q̃ apparet aliq̃ꝺ pter ſpem z facultatẽ videntis. z illa obtenebratõe rõ nõ põt redire ad lucẽ ſuã vt pſtet cordi ducatũ. vt expediat ſe cognoſcẽꝺo z ordinãꝺo id qõ apparz z cauſas ipius. Vñ Glo. Solem⁹ turbari: z a nro affectu (quẽ ſupple ratio nra ordinat) alienari q̃n pſtringimur (ꝺ eſt: intra nram puritatẽ ꝺcludimur) ſuperioris ptãtis occurſu. Et ꝺ fit ió. q: turbatio eſt fuga cordis fm ſpſtolem. ꝺ ẽ: fm ꝓtractoz. Et ꝺ fit duplr. Ex occurſu. ſ. magni: qꝺ ſup facultatez nram i cogĩtãꝺo z opando eſt eleuatũ. Et fit etiã In occurſu mali nocẽtis. Et Primũ q̃ꝺ ꝺcit in turbatiõe admiratoz. Scõm aũt inducit turbatõe triſticiã. Infra. c. c. Que cũ audiſſz turbata eſt i fmõe angeli. z cogi. q̃t eſ. iſta ſa. [vidẽs] Cã eſt turbatõnis. Subito eni pter ſpem oñſus angel⁹ turbatõnez induxit. Dan. x. Dñe i viſione tua ſoluti ſunt cõpages mee. z nihil i me remãſit virtũ. Eze. iij. Ecce g̃tia dñi ſtabat q̃ſi g̃tia quã vidi iuxta fluuiũ chobar: z ceciꝺi i faciẽ meã [z timor] q̃ ẽ fuga cordis i ſeipz. vt ꝺt Aug. [irruit] vi ſuperioris ptãtis apparẽs [ſup eũ] qz defuper timor vẽit: z ñ ꝺe aliq̃ malo inferiori. ps. liiij. Timor z tremor venerũt ſup me: z ꝓtexerũt me tenebre: i rõis .ſ. obũbratõe. Eſa. xxj. Lorrui cuz audirẽt: turbat⁹ ſũ cũ viꝺerẽ. emarcuit cor meuz: tenebre obſtupefecerũt me. Tãta aũt turbatio nõ m̃ ex magnitudĩe rei viſe exorta ẽ: ſed etiã ex ſcti ſacerdotis hũilitate: q̃ ad tãta viſionẽ ñ ſe reputabat iꝺoneũ. Eſa. vj. Ve mihi qz tacui. qz vir pollut⁹ labijs ego ſum. z i medio pplꝰ polluta labia habẽs. ego habito. z regẽ dñm exercituũ vidi oculꝰ meis. Iudi. xij. Morte moziemur qz vidimus dñm. Bõi cordis ẽ pauere ad oẽm aſpectũ diuinũ. Vñ Lu. xviij. Nolebat oculos ad celũ leuare: ſz pcutiebat pect⁹ ſuũ ꝺicẽꝺ. De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi pctõi. Exo. iij. Eũ apparet⁹ dñs abſcondit moyſes faciẽ ſuã. Amb. Sic hũani defect⁹ ẽ terreri: Ita ãgelice benignitat⁹ ẽ pauentẽ ꝺ ſuo aſpectu blãꝺicẽꝺo ꝓlari. Ex hio demões fiũt de ſua ptãa treri ſenſerit: ãpliori horrore ꝓcutiũt. Et ꝺ ipo ſigñ poterat Zacharias bonũ cognoſcere ſpũ (alꝰ angelum) Et hoc eſt quod ſequitur

## Et ait ad illũ angel⁹ Ne timeas Zacharia: q̃n exaudita ẽ ꝺpcatio tua

Hic ponit Turbatiõ ꝓfortatio Sed q̃rit Quo ſonãs ãgel⁹ ꝺicit fmões iſtos: Dico ſic. ſ. Q̃ vrebat port⁹ vocũ intẽtoiby: q̃ cõmotõe aer̃. Eſt ei in voce z ſono qꝺ natural⁹ mot⁹ ẽ: z qꝺ eſt ſpẽ ſenſibilis. Utebat aũt angel⁹ ſpẽ ſenſibili. Sic fũt i ſpũ reflexo ad ſenſũ: Ubi penit⁹ ſẽ ſoni ſine aer̃ cõmotõe. Nocẽ mag̃ ꝓperit opatiõi ſubeſpũal. Et ſic ſonat ad vnũ z nõ ad alterũ. Qz ſi cũ cõmotõe aer̃ cẽt: oporteret q̃ ſonaret ad oẽs ad q̃s attingeret aer cõmot⁹. In auditu etiã naturali ꝺe duo mãifeſtãꝺ. Cõmotio ei aer̃ pcutit auris tympanũ. vis aũt aie in tympano pter cõmotoz: accipit ſoni intẽtoz abſq; qz oi cõmotõe. qz cõmotio nõ ẽ agẽs ad opationẽ aie: ſz organi corpal̃. Et ibo q̃ꝺã phoz natalũ in oibꝰ ſenſibilibꝰ: poſuerẽt Duo actiua. Quoꝝ Vnũ eſt agẽs ad paſſionẽ corpis ſiue organi corpal̃. Alter agẽs ad paſſionẽ aie ſenſibil̃. Et agẽs q̃ꝺẽ ad paſſiõnẽ corpis ꝺiuerſũ eſt in ſenſibꝰ. qz in Uſu ẽ lumẽ corporeũ. z i Auditu: aer cõmot⁹. z i aliꝭ aliꝰ Sz in oibꝰ ꝺicit cẽ vnũ agẽs ad paſſionẽ aie: qꝰ vocabãt lucẽ i corporeã: eo q̃ oꝭ aia accipit intẽtoz formã ſenſibil̃: ſine oi materia z materie diſpõe. Sic cera ſpẽm accipit ſigilli: ſine metallo z metalli diſpoſitiõe nakali. Quia ꝺ ꝺbis vez. ſit: nõ ẽ pñtis in/ tẽtiõis Niſi q̃ ad ꝺ q̃ modũ ꝺ oñdim⁹ mag̃ cõuenientẽ q̃ viſibil̃ ſit angel⁹ q̃ q̃ naturã eſt iuſibil̃. Et q̃uõ (alꝰ q̃r) loq̃t q̃ p naturã vbis nõ vnt̃ in aere ſonãtibꝰ. Hoc ẽ q̃ꝺ ꝺt. Ait ãt ad illũ angelus] Et ꝺicit ꝺ Tria. Mod⁹ videlicz loq̃ndi. Cõfortatio. z Cã ꝓfortatõis. De mõ loq̃ndi ia ꝺcm ẽ.

Et iſte mod⁹ eſt loq̃ i nob. ps. lxxxiij. Audiã q̃ꝺ loq̃t in me dñs ꝺs Quãuis ãt ãgel⁹ ſit certꝰ eũ cui loq̃t q̃n appareat: tñ loq̃ndo vtit intẽtõe mentis como ꝺ eſt i audiẽte. z ió cũ loq̃t vni: alle audiũt: z alij aſſiſtẽtes nõ audiũt. Zach. iij Et ꝺixit ad me ãgel⁹ q̃ loq̃bat i me. Ne timeas Zacharia] Signũ K
bentiuolẽtie ponit p nomẽ ſacerdotꝭ Exo. xxviij Inueniẽtis gr̃az coz̃a me: z ceiꝑz nouꝰ et noie. Vñ anti q̃ habeꝝ ꝺicit q̃ apparẽti ãgelo ꝺebem⁹ (alꝰ ꝺbemur) credere nos noianti. Eſaie. vij. Uide ne timeas: z cor tuũ ne formiꝺet. Mat. xviij. Nolite timere eos. Hzeg. Illi timeãt q̃ ad celeſtia nõ gemẽ. vos ãt cur timet⁹ q̃ vbos ꝓaues videz? Et ſbiũgit cãz ꝓfortatõis ꝺicẽs [q̃n exaudita ẽ oro tua] Oro vt ꝺt Damaſ. eſt petitio decẽtũ a ꝺo. Nihil g̃ tãdeceꝭ fuit ſic lubatio ppli: q̃n tpus recõciliatõis ſacerdos inſpirat⁹ z erudit⁹ coũit cẽ ipletũ. Baſ. iij. Q̃n venit ple. tpis mi. ꝺs fi. ſu. natũ et mu. fac. ſub lege: vt eos q̃ ſb le. erãt redi. Hoc ãt tpe ipletũ coũit ſacerꝺos: z ibo i oꝺe inſtanꝺ z feruẽter pſeuerauit. Sic Dan. ix. Ego Daniel itellexi in libz: nũcz ãnoz ꝺc q̃ fact⁹ ẽ ſmo ꝺñi ad Hieremiã. pphetã vt cõpleremꝰ deſolatiõis hierl̃z. lxx. annis: z poſui faciẽ meã ad ꝺñm ꝺeũ meũ: rogare z ꝺpcari i ieiunijs ſacco z cinere. Et ſic fecit. Zacha.). Dñe exerez tuũ vſq; quo tu nõ miſereberis hierl̃m z vrbiũ iuda quibꝰ irat⁹ es: Iſte em̃ ia ſeptuageſim⁹ ann⁹ ẽ.

Dicit aũt iam exaudita eſſe oõnẽ. Et ꝺ videt ſ̃m. Qz nõ videt penituſſe ꝓlẽ quã deſgabat: ſic

dicē glo. quā tū prenūciat angel⁹ Et ad b dicēdū q̄ orabat istē liberationē pl̄i .cui⁹ liberatiōis ep̄s cognuit esse ipletū :z sup b p bono chantat⁹. qz fide liter orauit p pl̄o. Iudit ēriā de bono pl̄is: q̄ unitū fuit qb̄dā futurē liberatōis. Et ibo exponēdū ē Exaudita ⁊ b est: extra id z sup id qđ petebas audita ⁊ est oratio tua ⁊ Elia hꝛa habet ⁊ depcatio tua ⁊ Et vt dē Elo. sup ep̄lam ad Tit. Depcatio ē in amouēdis mal⁹: qz orabat vt capti uitas q̄ diabol⁹ gen⁹ hūanū captiuauerat solueret. Esa. xlix. A forti tollet preda. z qđ ablatū fuerat a robusto salua bit. Extra hec ät audita ē ois. qz sup b donū no bilissime pl̄is accepit. Et hoc est quod sequit.

## Et vxor tua helisabet pariet tibi filiū: z vocabis nomē ei⁹ Joannē.

Ecce hic p ordinē exprimit Annunciatio. Et di cunt in ea Duo. Unū est Ipa annūciatio. Scōz ē Preconiū ānūciati. Annūciatio aūt exprimit in tribꝰ. Quoꝝ. Primū est Laus mr̄imonij. qz nō ō solutꝛo cōcubitu. Scōm est Scⁱ⁹ nascētis. z Tertiū Nomē annūciati. Laus ät legitimi filij exprimit: A noie matꝛ⁹. A cōiūctōe legitima. z A partu. Dicē ⁊ Helisabeth ⁊ cui⁹ iam enoꝛtu⁹ erat vter⁹: vt. s. dem est. Uxor ādaf q̄ pl⁹ pōt gr̄a q̄ natura. Infra Eodē. Et b mēlis ē iste⁹ illi q̄ vocat steril. qz ñ erit ipol. apls deū oē vbū Heū. xviij. Quare risit Sara Nuꝛ deo q̄cq̄ erit difficile: ⁊ vxor tua ⁊ ne illegitimꝰ reputet ad aes gr̄e. Abraā em filio legitio dimisit hereditate. Filijs aūt concubinaꝝ largit⁹ est mūera tpalia. Heū. xxv. pariet tibi ⁊ b est: ad vtilitatē tui ⁊ filiū ⁊ sic nat⁹ est Joseph ut̄ iacob ad libertationē. Et ñ trā ad liberationē pl̄is: hz ēt ad libertationē oim fratrū ei⁹. Un̄ significat p̄ Joseph. De q̄ dr̄ Eccl. xlix. Et Joseph q̄ nat⁹ est ex bō princeps fratrū: firmamētū gētis ;rector fratrū :stabilimētum pl̄i. Et vocabis nomē ei⁹ Joānes ⁊ Designat hic ex noie qđ pauc̄issimis est ꝛcessū: q̄ ꝓnominatur Et ꝓpriū notari spēales gr̄e Joānis Que sunt Sctⁱ Uoidi. Septē in Officijs. Priuilegia gr̄atuoꝝ i mō Loceptōis: z Natiuitat⁹: z Preeminentie septē. Tres aureole. Noia ät ser⁹ ista. Joannes. Uox vbi. Lucerna. Lucifer. Angel⁹. Helias

Joānes q̄dz dr̄ b. Et interpꝛat in q̄ ē gr̄a. s. Loꝛx. Bta de sum id qđ sū: z gr̄a ei⁹ in me vacua nō fuit. Oiu em ioānes in oē car p gr̄am. qz Quicūd in eo vidēt: gr̄e est: z ñ nature. Uox ät dr̄ Jo. s. Ego vox clamātis in deserto. Uox ei fuit: vbū incarnatū sonās: z ad aures deuchēs hoim. Lucerna aūt dr̄ inḡtū demōstrando chm hoiū viā parat. Jo. v. Ille erat lucerna ardēs z lucēs. Ps. cxxxi. Paraui lucernā chr̄o meo. Lucifer ät inḡtū verā lucē pnūciauit. Job. xxxviij. Nunqd̄ p̄duces lucifer⁹ i tēpe suo. Et de b. s. dem est. Angel⁹ aūt noiat inḡtum diuine volūtat⁹ ēnuncⁱ⁹. Mal. iij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ pparabit viā añ facie tuā: z statī veniet. Helias ät inḡtū pmi aduent⁹ ꝓo est, sicut etiā scđi aduētus pnuncⁱ⁹ erit beatus. Infra Eodē Ipse pibit añ illuz in spū z vrtute helie. Mat. xvij. Helias ät iā venit: z fecerūt in eo q̄cūq̄ voluerūt.

z Officia a⁹ sc̄ Septē. Scz. q̄ ē ꝓpha. Precursoꝛ. Baptista. Preco. Predicatoꝛ. Testis. Paranymph⁹. De ꝓpha em dr̄ Infra Eodem. Et tu puer ꝓpha altissimi vocaberis ꝛē. De Precursoꝛe Ibidē. Preib ei añ facie dñi parare vias e⁹. De Baptista. Mat. iij. Mar. j. Joā. j. z Lu. iij. Ubi dr̄ q̄ Joānes venit in oēm regionē Iordanis baptizās. De Preconis officio Mar. j. Parate viā dñi ꝛē. Esa. xl. Parate viā dñi: rectas facite ī solitudine semitas deo nr̄i. Predicatoꝛ erā fuit. Sic dr̄ in eisdē Predicās baptismū pnie. Infra ca. iij. multū ē de pdicatōe ipsi⁹. Et q̄ ad b dr̄ sagitta electa q̄ ad bonos: q̄s vbis suis: sic sagitta ꝓiit(al⁹ cōpuxit) Esa. xlix. Posuit me sicut sagittā electā: in pharetra sua me abscōdit. Dicit erā Hlad⁹ acut⁹ quo ad malos q̄s p̄secūdit. Psal. cxix. Quid videt tibi aut q̄d apponat tibi ad linguā dolosam: Sagitte potēt⁹ acu. ꝛē. Sagitte puuloꝝ fere sc̄ plage eoꝝ. De Testimonio dr̄ Jo. j. Uenit in testioniū vt testioniū ꝓhiberet de luie. De Paranymphi offitio dr̄ Jo. iij. vbi Joānes ōt de se ipō. Amic⁹ sponsi stat ⁊ audit ⁊ gaudet ad vocē sponsi ⁊ sponse. Priullegia ät Joānis sc̄ Quattuoꝛ. Scz. Q̄ ēt ab angelo Annūciat⁹. z Q̄ ab āgelo Prenoiat⁹ antecēnat⁹. Q̄ i vtero sc̄ificat⁹. Et Q̄ nondū nat⁹ i oc̄ cursū saluatoꝛ⁹ ē in gaudio mot⁹. Et de Annūciatiōe q̄dem habes b. Et i figurā h⁹ annūciat Isaac. Heū. xviij. z Sāson Judic. xiij. Neq; ꝓles iuenit unq̄ in vtero testō pri⁹ annūciati. Prenoiati aūt añ natiuitatē in vtero testō nō iueniunt nisi Scr. Ismael. Isaac Sāson, Josias, Cyrus, z Agag. Et Duo in nouo testō. Scz. Joānes. z Christus.

Ismael q̄dē Heū. xvj Isaac ät Heū. xviij Samson fm Eliā Trāslatōz Iuō. xiij. Cyrus Esa. xlv. Josias. iij. Re. xiij. Agag Nūc. xxiij. in ꝓphia Balaam. Nec aliq̄s añ natiuitatē noiat: nisi q: fuit salut⁹ cōis spēal figura vel spēale ipedimētū. Sicut ismael noiat q̄ fuit Isaac psecutoꝛ: in q̄ magis claruit xp̄us isaac: q̄ est saluatoꝛ⁹ figura. Sāson aūt ꝓnoiat: q: saluatoꝛ⁹ in noie z actu figura. Cyr⁹ aūt q: liberatoꝛ ꝓpli a captiuitate babylonica. Et i b saluatoꝛ⁹ figura cernit. Josias ät q: z religiōe z opē ꝓstēdit saluatorē. Agag aūt q: fuit cā trāslatōis regni. Saul: qđ ꝓbat regni veter⁹ trāslatōz i regnū chr̄i. Jn nouo ät testō nō ꝓnoiant⁹ nisi Joānes z Jesus: vt b. De Sctificatiōe ät dr̄ b. Spūsctō replebit adhuc ex vtō mr̄is. Et Hiere. j. Pri⁹ q̄ te formarē in vte. no. te: z añ q̄ exi. ō ven. sci. te. De motu ät ei⁹ in vtō in occursū saluatoꝛ⁹. Infra Eodē. Ut ferā ē vor saluatōis tue i auriby meis: exultauit infās i gaudio i vtō meo Septē ät pmine tie sc̄ Q̄ ē pl⁹ q̄ ꝓpha. Maioꝛ boie. Custos (al⁹ cultoꝛ) hereml. Sanitas pīis. Donū mr̄is. Scz. poꝛ vniuerꝰ. Termin⁹ ꝓbaꝝ ꝛlegⁱ. Qsit pl⁹ q̄ ꝓphera. Mat. xj. Dico vob ꝓbam z pl⁹ q̄ ꝓbam.

De sco Ibidē. Null⁹ maioꝛ surrexit inꝰ natos mlier⁹ ioāne bap. Aug⁹. ō Felicianū. Si null⁹ maioꝛ inꝰ natos mlier⁹: null⁹ maioꝛ boiz. q̄ null⁹ maioꝛ sub deo: Excepta btā vgie: qđ nihil creatū ē ꝓpabile. Et b ēō q̄dā: q̄ suos Scos oiu aliis pferūt b anachoꝛeta erevita Infra dr̄ q̄ erat i deserꝰ vs̄q̄ i diē oñsiōis sue ad ips̄m. Et ibo pellim⁹: z vestimēto asperrim⁹ erat. Un̄ Infra. iij. Et Mat. iij Esca ei⁹ erat mel siluestre: z locuste: z vestimētū ei⁹

de pilis camelorum.et zona pellicea circa lūbos eius. Dec enī sunt habit⁹ :z vict⁹ heremitaruz.

Q Ste sanctas pīs: Infra Lodē. Et aptū ē illi co os eius.z lingua ei⁹. Et q sit gaudiū mitis ptz Esa.lxij. Lauda sterilis q nō paris, decāta cā ticū q nō pariebas.qz vic; supp̄ ptētes nature datus est nobi filⁱ gr̄e. Uñ de ea dr Ruth.vlti. Bñ dictus dñs q nō est passus vt deficeret successor familie tue.z vocet nomē eius in isrl.et habeas q ꝓsolet aiaz tuā. Q ār sit stupor vniuers.ſ. coō. Posuerūt oēs q audierāt in corde suo di. Quis putas puer iste erit: Tres aūt sunt aurcole ipius. Virginitat⁹: Doctoris z Martyris. Uñ Nicero.in hymno. Serta ter denis alios coronāt:aucta cremēnis duplicata ḡstā:trina cēteno cumulata fructu te sacer ornāt. Esa.lxij. Eris corona glie i manu dñi.z diadema regni i manu dei tui Jn tor igit̄ z talib⁹ mūeratus est Joannes.

## Et erit tibi gaudiū z exultatio. z multi i natiuitate ei⁹ gaudebūt

Ecce Preconiū annūciati. Et dicunt hic ḡtus dr. Qualis vic; erit ad hoies, Qualis ad deū. et Qualis in fructu. et Qualis in officio. Duo aūt dicunt hic ō Qualitate ei⁹ ad hoies. Qualis vi delicz erit ad parentes.et Qualis ad oēs Dep mo dr. [Er ]hic filius [erit gaudiū ] ō est:materia z cā gaudij [tibi ] Gaudiū vt dic Aug.ē diffusio animi i ꝓceptione(alis:ꝓceptōne)boni. Esa. vj. Uidebz afflī.z mirabit⁹ z dilata.cor tuū. Dicere. tij. Ut essent mihi in nomēz i laudē z i gl̄iam. Dic enī nō tā carnal' ḡ spūal' est fil⁹. Jn q̄ etiaz ois gr̄e fil⁹ ſignificat.q nascit qñ renascit⁹ reuiuificat in gr̄a Prouer.xxij. Exultat i gaudio pī iusti.qz sapiēte genuit filiū.z letabit⁹ i eo. Lu.xv. Epulari z gaudere oportebat.qz ff tu⁹ mortu⁹ fuerat z reuixit.perierat z inuēt⁹ ē.[z exultatio ] Exultatio:vt dic Lassiodor⁹ :est redūdātia gaudij cordis:i corpe:q̄ in ꝓfessione spūs z sanguis dn̄i mōstrat. Esa.lxj. Gaudēs gaudebo i dño.z exultabit aia mea i deo salutari meo .ps.83. Cor meum z caro mea exultauerūt i deū viuū. [Et mlti ] Ecce q̄l est ad oēs q̄tū ē in se.ad mlt⁹ aūt i effectu. Et ō q̄ dic. [Et multi i nati.ei⁹ gaudebūt ]ō est: ō natiuitate.qz oēs illi q̄s conuertet ad dñm deū patrē ipoz. Phil'.iij. Gaudete i dño sp.iter. dico gau.puer.xxvij. Jn exultatōe iustoz mlta gl̄ia est.regnātibz ipis ruine hoim. Prouer.xxix. Jn mltiplicatōe iustoz letabitur vulg⁹. Jo.xv) Jā nō memit pssure.qz nat⁹ ē hō i mūdū:tārōnalis et rādium⁹ Judith.penul. Tu gl̄ia hierl̄z:tu letitia isrl tu honorificētia pl̄i nr̄i

## Erit enī magn⁹ coram dño. vinū z sicerā nō bibet.

Dic tāgit qualis futur⁹ erat in vita.et ad deū Et tāgit Tria Qual' sit futurus ḡnitate ꝑtus. Qual' austeritate vict⁹ z puerlatōis. Et Qual' in mēte z in miraculis. De ꝓmo aūt dic Duo. Quātitatē.ſ. virtutis.z Sinceritatē ꝑtatis. De ꝓmo dic. [Erit enī magnus ]non ḡnitate motus,ſz ḡnitate ꝑtus. Que triplex ē. Magnitudo dn̄.ſ. ꝑtus ad opationes. Magnitudo honoris ad ꝑtus cōgrua remuneratione. Et Magnitudo opinionis z laudis ad oīm intuētū edificatione. Magnitudo āt ꝑtus ptz p singlas virtutes. Prudētia magn⁹ fuit q oēs docuit. Tēperātia magn⁹ fuit:q nō solū a delictis :ſz etiā a necessarijs rēperauit. Justicia magn⁹:q vnicuiq; qđ suū erat attribuit:bōis z malis tribuit z aliis. Fortitudine magn⁹:q insantiā Regū z regine sustinuit. Uel Virtute magn⁹ ē q̄ eā q̄ magē vē ꝑpe vocat p alios būit. Nec āt ē q̄ Magnimitas vocat quā sic diffiniūt. pbi Q ē Amplitudo qđā animi dignitatē suā recogniscentis:z nō reputans sibi sat⁹ magnū:qđ min⁹ ē ipo. Sic fecit Joānes ois ptētes:z ad deū z ad ecclesiā se cerētes. Phil'.iij. Que mihi fuerūt lucra hec arbitrat⁹ sū vt stercora:vt xp̄m lucrifacerē. Seneca ad Lucillū. Magn⁹ est: cui magē animi nihil est magnū. Arist.in lib. Ethic.iiij. Magnanim⁹ est q se ipz dignificat dignis:dign⁹ ceris. Bern.li.5 ꝑsi de ij. Magn⁹ est enī cui dignitas secli si arrisit nō irrīpit.neq; mior ē illo q incidēs i aduersa nō erecti dirrel parū a sapia. Job.j. Erat vir magn⁹ inter oriētales.ō est:in q̄b est or⁹ sol iusticie. Et ideo dr Amb.q erat magn⁹ nō vtute cor; gal;ſz animi magnitudine Huic magnitudini Tria sē opposita. Quoz Unū ē Sare q̄dez ꝑtā dignitatē:z nō audere se dignificare sibi dignis. Et ista ē Pusillanimitas. Aliō aūt ē Nescire ꝑtā dignitatē.z ideo se nō dignificare dignis. Et hic vocat Jnsipiēs. Tertiū est Nullo dignū ēre:z enī dignificare se magnis. Et ō vocat Arrogās z Ambitiosus. Nihil horum passus ē Joānes.qz vt dign⁹ erās:se israelē oñdit z testimoniū phibuit z baptizauit chm:z mlta fecit magē. Et suipsi⁹ quātitatē cognuit. Et vt dr Gregō. elegit magis solide subsistere in se: q̄s humana opinione fama inanis ē extra suā se. Dic enī Prolomeus q Jnsipiēs est q suipsi⁹ ignorat quantitatē. Et Arist. dr q Jnsipiēs est q nescit se ipm. Can.j. Si ignoras te o pulcerrima inter mlieres: egredere. Arrogās erā nō fuit q sibi erā discipul' emulantib⁹ nō vsurpauit chr̄i dñium. Jo.iij. Ipsi vos mihi testimoniū phibet⁹ :qz dixerim :qz nō sū ego chr̄s. Sz seipm sibi dignis dignificauit :panymphū se vocās Dicēs ibidē. Amicus spōsi stat z audit z gaudet ꝓpē vocē spōsi z spōse Magn⁹ erā fuit bono re:q sicut dr Pbs ē primū ꝑtus. Est enī honor exhibitio reuerētie :in signū ꝑtus siue testimonium ꝑtutis. Psal. viij. Gl̄a z honore coronasti eū dne z pstituisti eū sup opa manuū tuaz. Et ō sacuz ē cū ore saluator⁹ dicētū est:q̄ non surrexit inter natos mlier⁹ maior ioāne baptista. Mat.xj Magnū ſ simus enī fuit opinione:vt a multis christ⁹ reputaret. Jo.j.qñ miserūt Judei ab hierosolymis sacerdotes z leuitas vt interrogarēt eū Tu q̄s es: Sic ergo erat magn⁹ sincera z vera magnitudie virtutis: q̄ est quādo sicest[ cora dño ].ij. Cor.x. Nō enī q seipsum cōmendat ille, ꝑbat⁹ est:sed quē deus cōmendat. Prouer.xvj. Spiritū ponderator est dominus. Sunt enī sicut dr Psal.lxj. mēdaces filij hoim in stater⁹ :vt decipiāt ipsi de vanitate laudis in idipz. Multi enī mlto cariꝰ se vēdūt in statera dolosa:q̄ vere ꝑtus pōdere valeāt. Et ideo dr

corã dño quẽnibi llaret.ꝯ. Loſ.iij. In veritatis manifeſtatõe cõmẽdantes noſmetipos ad omnes cõſciẽtã hoim corã deo. Veritas eni ꝛ ſinceritas ſemp vincit falſas ꝛ dubiã hoim opinionẽ. qz ꝺz in Apocriphis.z. Eſdre.iij. Sup oia vincit veritas. et vinũ. Ecce qualis erat in ſcia vite auſteritate. Et hic q̃dem non ponit niſi ꝑſimonia in potu. Mat.xiiij.ꝺ. victu ꝛ veſtitu. Dicit ergo q̃ nõ bibet vinũ. Vinũ eni immoderate ſumptũ ineb̃riat. Moderate aũt ſumptũ: ſicut dicit Pbus bone ſpei faciũt boies :ꝛ de ſe ꝑſumẽtes .qz diſſoluit ſanguinẽ ꝛ ſubtiliat ſpiritũ. ꝛ ideo reſoluit in vana gaudia ꝛ ꝑſumptionẽ. Et ideo iſte Joãnes in grauitate ſapiẽtie volẽs ꝓſiſtere; vinũ neq; moderate neq; immoderate bibit. Epb.v. Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria. Pier.xxv. Non bibem⁹ vinũ. qz pater nr Jonadab filius Rechab ꝑcepit nobis dicẽs. Non bibetis vinũ vos ꝛ filij vr̃i vſq; in ſempiternũ. Prouer.xxij. Noli regib⁹ o lamuel: noli regib⁹ dare vinũ. Ideo etiã liẽz filij beari Job nõ legant immoderate vſi fuiſſe vino.nñ qz ianes leticias generat legit Job. j. Filijs tuis ꝛ filiabus tuis in domo fratris ſui ꝑmogeniti veſcentibus ꝛ bibentib⁹ vinũ: repente venit vent⁹ a regiõe deſerti:ꝛ cõcuſſit q̃tuor angulos dom⁹: que corruens oppꝫſit liberos tuos ꝛ mortui ſunt. Et ſicerã tẽ. Sicera interꝑtat ebrietas. Et ſignificat omne quod inebriare poteſt. Bria aũt menſura greece. ꝛ brians ani, ẽ meſura aut ꝙbus capacata n hois ꝓportionatus. Capacitatẽ aũt dico que ẽ ad ſanitatẽ ꝛ bonã habitudinẽ membrorũ interiorũ ꝛ exteriorũ: et ſobrietatẽ ſenſuũ ordiata ꝓportio.extra quam menſurã neq; q̃litate pos⁹: neq; quantitate excelſit Joannes:potũ aque etiã in menſura bibẽs. Prouer.xxv. Nullũ ſecretũ vbi regnat ebrietas.j. Reg.j. Vbi q̃ ebria eris: digere paululſp vinũ q̃ madeꝫ. Prouer.xxiij. Cui ve.cui⁹ patri ve.cui rixe.cui foueę.cui ſine cauſa vulnera. cui ſuffoſſio oculorũ: Nonne his qui morant in vino .ꝛ ſtudent calicibꝫ eporãdis: Eſa.v. Ue q̃ cõſurgitis mane ad ebrietatẽ ſectandã :ꝛ ad potãdũ vſq; ad veſperam vt vino eſtuetis. Eccli.xix. Vinus ꝛ mulieres apoſtatare faciũt ſapientes. Mat.iij.ꝺz q⁹ eſca eius erat mel ſilueſtre ꝛ locuſte. ꝛ veſtimẽtũ eius de ꝑlis camelorũ. Innocens eni: inuito vite homis innocentis ſe ꝑfirmauit. Eccli.xxix. Initiũ vite hois aqua ꝛ panis .j. Timo.vlti. Habentes alimenta ꝛ q̃bus tegamur his contẽtiſumus.

## Et ſpũſctõ replebit adhuc ex vtero matris ſue

Tangit hic qualis futurus ſit in mente ꝛ miraculis. Q eni dicit replendus ſpũſancto: dicit ſanctitatem mentis. Q aũt dicit. ex vtero matris ẽ miraculi ſpecial. Circa ꝓmũ horum tãgit duo. ſcz Quo plenus erit. Et Modũ plenitudinis q̃ plenus erit q: ſpũſancto. Modum autem innuit cũ dicit. replebit. Attende q̃ dam ſunt pleni ſpũ qui de ſanctitate ſpũs nihil habent. Sicut q̃ accipiũt inſpirationẽ ad intellectus illuminatõez. ꝛ nõ ad virtutis operatõez. Sicut fecit Balaam Numeri.xxij. Job.xxxij. Uidco ſpũs eſt in hoĩb⁹, ꝛ inſpiratio altiſſimi dat intelligentiã. Ille aũt accepit ſpũm. Ad veritat̃ cognoſcẽ. Ad ſciendũ ad veritis opanõez. Propt̃ qđ dr̃ ſpũs veritat̃ ꝛ ſpũs vitatis. Jo.xvj. Cũ venerit ille ſpũs vitat̃ docebit vos oẽm vitatẽ. De ſpũ veritat̃ Act.j. Accipiet̃ veritẽ ſpũſcti ſuper uenient̃ in vos. Sic ẽ accepit ſpm ſcm. De mõ aũt acceptõis dr̃ replebit. Repletio vt dicũt Galienus ꝛ Auicẽ.ſonat plenitudinẽ ꝑmentẽ. ꝛ ideo in repletõe viſus bebeſcit:nauſea creatur:ꝛ appetẽs bibere ſat. Plenitudo iſta ꝓuit pec̃ ꝛ eſt q̃ſi plenitudo cruditatis, Sic in Joanne. vbi plenitudo cruditatis redũdabat in alios. Act.j. Repleti ſũ oẽs ſpũſcto ꝛ cepẽrũt loq̃ varijs linguis ꝓut ſpũs ſcus dabat eloquiũ. ꝑs.lxxxix. Repleti ſum⁹ mane mia tua: exultauim⁹ ꝛ delectati ſum⁹ Sequit de miraculo ad huc ex vtero mris ſue. Doc ꝓ legũ pauciſſimis eſt cõceſſũ: q: ſpũſcto (non inq̃ntũ eſt ſpũs nr̃i: ſed etiã inq̃ntũ eſt ſcus) ex vtero mris egreſſus: ẽ repleꝫ: qz in ꝺ in vtero eſt ſcificat⁹. ſic ſupr⁹ dixim⁹. q: ſpũſcus nõ habitaret in corpe ſubdito pcõ originali. Neq; etiã intraret in aiam nõ ſcificatã. Sapiẽ.j. Nõ intrabit in malivolã aiam neq; habitabit in corpe ſubdito pcõis. Scificat⁹ igit̃ eſt in vtero: ſicut dr̃ Jer.j. Priusq; te formarẽ in vtero noui te: ꝛ añq; exires de vulua ſcificaui te:ex ꝓbam in gẽtibus dedi te. Qđ pauciſſimis ꝓceſſũ eſt: qz niſi mihi Hieremie quidẽ: ꝛ Joãni: ꝛ btẽ vgini. Hieremie q̃dem ꝛ Joãni ad delẽtionẽ pcõ originalis ꝛ debilitatẽ fomitis: vt nõ moueat ad mortale: ſed ad veniale poterat mouere. Btẽ aũt vgini: vt nec ad mortale neq; veniale mouere poſſit. Et ꝺ innuit de Hieremia q̃dem :q: veniale bũt vbi dixit. Ecce neſcio loq̃ qz puer ego ſũ. Qđ intelligit eſſe factũ ex ipedimẽto pcõ .De Joãne aũt q: dixit. Ego a te debeo baptizari. Glo.ꝺ eſt a pcõ mũdari :qđ ad min⁹ innuit eũ veniale habuiſſe. Sz Augu.dr̃:q: cũ de pcõis agit nulla de gẽroſa ẽ ſine vult fieri mentionẽ. Ero.xxv. Deaurabis arcã auro mũdiſſimo int⁹ ꝛ foris. Btã vgo ꝺ dignitſima gr̃a erat mũdiſſima in corpe externa:ꝛ in aĩa intus. Oñs aũt alij ſcti ſi cõuenirẽt ꝛ dicerẽt:q: pcm nõ habem⁹ .ſeipſos ſeducerẽt:ꝛ in eis vitas nõ eſſz. Doc ẽ ꝙ miraculũ dei ſpãle. Seq̃ur q̃lis futurus eſt iſte in fructu, Et de hoc dicit.

## Et multos filiorum iſrl conuertet ad dñm deum ipſorum

Non oñs:q: Mat.xx. Multi ſũ vocati :pauci vo electi. Mat.xvij. Multi venẽt ab oriẽte ꝛ occidẽte ꝛ recũbẽt cũ Abrahã Ihaac ꝛ Jacob i rẽg celoz. Eſa. lx. Oñ cõuerſa fuerit ad te multitudo mar̃ fortitudo gentiũ venerit tibi. filiorũ iſrl. ꝺ ideo:q: gẽtilibꝰ nõ ꝑdicabat:q: adhuc nõ erat via patefacta ad gẽtes. Mat.x. In viã gentiũ ne abieritis:ꝛ in ciuitates ſamaritanoz̃ ne intraueritis. Et q: chr̃s gẽtibus nõ ꝑdicauit:ideo Joãnes/q fuit precurſor ei⁹ ad gentes ſe nõ cõuertit. Significat aũt myſtice ꝙ hoc q: Joãnes col q deũ bñt ꝑ oculũ ꝓuertit:ꝛ de indeuoti nõ curauit ꝙ effectũ :liz curauit ꝙ affectũ chantat. Et deuoti ſignificanꝫ ꝑ filios iſrl. Ben.xxij. Uidi dñm facie ad faciẽ:ꝛ ſalua fcta ẽ aia mea. Et ibidez, Neq̃ q̃ vocabit̃ vltra Jacob :ꝛ iſrl erit nomẽ tuũ. Mat.vij. Nolite ſanctũ dare canibꝰ: neq; mittatis

margaritas ȳas ante porcos. cõuertet ad dñm deũ. Cõuersio e ordiata dispõ aiez corpis z oiz virtũ q sr in aia z corpe. Sic Peruersio e iñ ordinata dispõ oĩm corp z dcã sunt. Cõuersio aũt e dispõ q ordiat corpus ad aiam: et in aia sensus ad imaginatões. imagiatio ad rõem. rõ ad intellectuz. intellect ad illumiationẽ diuinã. Joel.ij. Conuertimini ad dñm deũ vr̃m: qz benign⁹ et mifico⁹ est. Esaie.lv. Derelinq⁹ impius viã suã: z vir iniqus cogitatões suas et reuertat ad dñm et miserebit ei⁹ et ad deũ nr̃m: qñ multꝰ est ad ignoscẽdũ. Et ꝯ de malꝯ dꝯ Esa. Derelictũ est dñm: blasphemauerũt semꝫ isrl̃ retrorsũ. Joãnes aũt recte docẽs z operãs: puertit eos ad rectã dispõm. Hiere. xv. Cõuertent ipsi ad te: z tu nõ cõuertaris ad eos. Ad quẽ aũt cõuertent ꝺꝫ: ad dñm deum. Diony. vult qꝫ dñs sit nomẽ ptãs: z dꝰ nomẽ puidẽtie. Dñs at dicẽ ptãre ei dnio. ℔ est suppositõne: q mĩt bonis z pulcris se subleuãtibꝰ z stat vigore nõ mutãte (Et sic ba Diony. in li. de diui. no. ifra) z bonoz oĩmoda possessio vera z nõ cadere valẽs fortitudo. Ad hũc ꝙ dñm puertit: qz ille pt saluare: an altitudie q̃dem ctis. z bñs pulcra z bona quibꝰ saluet. z ꝙs saluet ȳtute nõ mutãte ꝓseruãs. Ero. vj. Nomẽ meũ adonai non indicaui eis. Psal. lxvij. Dñs nomẽ illi. ℔ est nomẽ admirabile: qz in alto positũ Hoc aũt nomẽ dꝰ: ꝺt puidentiã z curã: sic ꝺt Damas. qz circa circuit q̃ ferũt puidẽtia sua. Eccl. xxiij. ꝺt. Oculi dñi multo plꝰ luadioz⁹ eos sup solẽ circũspicientes oẽs vias hoiz. ꝓs. xxxj. In via hac q̃ gradier⁹ firmabo super te oculos meos. Dñs aũt ꝓmittꝫ ptãre: z eleuat bonitate. Dꝰ aũt est quẽ latere nihil pr̃t: z curã hz ꝺ oibus sua charitate. Sap. vj. Diligis oĩa q̃ sr̃: z nihil odisti eoz. q̃ fecisti. Nic ât q ptãre dñs ẽt: puidẽtia dꝰ est ipsoz ẽ p cultũ z obsequiũ. Heb. xj. Nõ cõfundit dꝰ vocari dꝰ eoz. Et ꝺz ꝓstrui dꝰ possessiue: qz Qui colit deũ z diligit: possidet eũ ad voluz. Ero. xxx. Hec dices ad filios isrl̃: dñs dꝰ patrũ vestroz: dꝰ abraaz: dꝰ isaac: dꝰ iacob: misit me ad vos. ℔ nomine mihi est in eternum. ij. Macha. j. Bñfaciat vob dꝰ z memorẽt testamẽti sui qꝺ locutus ẽ ad abraã z isaac z Jacob fuoz. suoz. fideliũ. Glo. arguit ℔ argumẽtationẽ necessariã. Dicẽ ei scptura qꝫ ioãnes puertit multos filioz. isrl̃ ad dñz deũ ipoz: cõuertit aũt ad chm̃. ꝙ chs ẽ dñs dꝰ ipsorum.

℣ Et ipse precedet ante illum in spiritu z virtute helie

Ecce pcursoꝝ officiuz. Dicẽ aũt ȳtuoz. Precursorẽ vic. Et quẽ pceder. Et ꝙ ipũ z ȳtute Et ꝙ fine. Dꝰ pcursoꝝ ꝺr̃. Et ipe ].ſ. puer pceder ĩ Annũciatõe Natiuitate Baptismo Predicatõe Morte: Inſra coꝺ. Predbis ei añ fa. dñi pare vias eꝰ. Esa. xl. Parate viã dñi: rectas facite in solitudine semitas dei nr̃i. Esa. lxij. Trãsite trãsite p portas: ꝑparate viã pl̃o: planũ facite iter: z eligite lapides. ℔ offendicula. Per annũciatiõnẽ aũt pauit viã fidei in cõcptu v̊ginali. Uñ ꝺt. Et ecce helisabet cognata tua z ipa ꝓcepit filiũ in senectute sua: z ℔ mẽsis serꝰ est illi q̃ vocat sterilꝫ: qz nõ erit ipossibile apꝺ deũ oĩe verbũ. Et ideo tu credete ȳtute altissimi ꝓcepturũ. Nascẽdo aũt pauit viã nascenti. Et ℔ oñdit: ei gaudio occurrẽs etiã ei intra mr̃is viscera. Baptizatus aũt pauit viã baptizãdo. Uñ infra. iij. Mar. iij. Ego quidẽ baptizo vos in aq̃ in pniam: q̃ aũt post me venit⁹ est fortioꝛ me erit: cui⁹ nõ sũ dign⁹ calcia mẽta portare: ipe vos baptizabit in spũsco z igni. z Act. j. Joãnes q̃dem baptizauit aq̃: vos ât baptizabimi spũsco: nõ p multos hos dies. Et Act. xix. dixit aũt Paul⁹. Joãnes baptizauit baptismo penitẽtie pl̃o: dicẽs ĩ eũ q̃ venir⁹ ell̃z post ipm vt crederent. Et sic: vt crederẽt ꝓ eum predicando predicanti. Joã. j. Ecce agn⁹ dei: ecce q̃ tollit pcã mũdi. Mortẽs aũt puit ad inferos descendentẽ. Mat. xj. Tu es q̃ venturꝰ es: an aliũz expectam⁹. Sic ꝙ pcedet añ illuz: qz dignũ fuit vt añ tanti aduẽtũ pcederet vor pconis. Joã. Ego vor clamãtis in deſto. Mlti em̃ ꝙhe clamauer̃t: z ihõ vt ℔ sideriũ eoz. sanificaret: z ne iparat⁹ tanto rer supueniat iste pceder. Amos. iiij. Prepare ĩ occursũ dei tui Israel. in spũ et ȳtute helie. Ecce q̃ ȳtute pceder z quo spũ. Dicit ât glo. qꝫ pceder in spũsco: Sic ꝺ Judit cũ. vj. Spũs dñi iduit gedeonẽ. ℔ est vrebat eo sic indumẽto: q̃d Cõtinet indutũ Et figurã accipit in duci Et ad opatões induxit z nõ ad alia se extẽdit Et in his tribꝰ induit Joãnẽ spũs dñi: qz repleuit eũ: z ad se q cõionẽ ꝓfiguraui: z oia opa sua p eũ exercuit Repleuit ât eũ plenitudie supẽfluẽte. Luc. vj. Mẽsurã bonã z ꝓfertã z coagitatã z supefluẽtẽ dabũt in sinũ vr̃m. Et tõ ex effluxu eiꝰ fluxit i alios: sic p canale. Uñ ꝺt eccl̃a de Joãne z aliis vasis gr̃e. Dicẽ. xiij. Spũs plen⁹ est his venit mihi. Cõfiguravit aũt eũ sibi: ℔ eapauit. Sic ꝺ Zach. ix. de paulo. Uas electiõis ẽ mihi iste: qz etiã liq̃r figurã vas accipit. Opabat etiaz p eũ. j. Cor. xij. Hec oia opat vn⁹ atq; idem spũs diuidẽs singul⁹ prout vult. Propt̃ qꝺ etiã ꝺ Sap. vij. Spũs vnic⁹ z multiplex: Unic⁹ in se multiplex ât in opatõe. virtute Also ꝺt signoz. Hz ℔ videt flm̃: qz Jo. x. ꝺ. Joannes q̃dez signũ fecit nullũ Ad ℔ ât dicẽdũ q̃ in ope Joãnes nullũ signũ oñdit: qz si sig̃ fecisset: iam nõ ad chm̃: sz ad seipm ꝓpt̃ z puertisset ĩgrantẽ. Sed aũt fuit de aplis: q̃ postq̃z chs cognit⁹ erat: sig̃ in noie ei⁹ fecer̃t Hz Joãne p̃dicãte chs nõ not⁹: increscere debuit: z ideo ioãne minui: chm̃ ât crescere oportebat. z tõ ioãnes diuturnõnez suã oñt: nullũ signũ faciẽdo. chs ât magnitudiz accepit p sig̃ Tu vr̃ de Chr̃o. Tota vita Joãnis stupoꝛ fuit: z mirabilitũ: rã in natiuitat⁹ eiꝰ miracul⁹ q̃ in vita eiꝰ ȳtutib⁹: q̃ sup̃ hoiem fuer̃t: Hz q̃ ipse nõ fecit signũ p̃dicando: cã est q̃ dcã fuit. Et q̃ ad ℔ q mioꝛ fuit: recti chr̃ismatoz fuit illo: qz omnes illi pui z magni miracula mlta fecer̃t: vt in oib⁹ vificarẽt ẽmo ioãnis. me oportet minui: illũ ât crescere. Et hec expõ norãda est: qz illa sola oib⁹ aliis ẽ ȳtuoz z lr̃aliuoz: Tũ possem⁹ dicere etiã qꝫ pcessit in spũsctõ rãq̃z in auctore et saluatore z scr̃itor. Et pcessit in ȳtute rãq̃z in pfectione ad opa meritoz. Sapi. viij. Sobrietatẽ z prudentiã docet z iusticiã z ȳtute: q̃bꝰ in vita nihil vtilꝰ hoiby. Optie z secure pcessit Spũm bñs ducentẽ z Uirtute ꝓfortantẽ. Fidel⁹ pco et spũ: idone⁹ aũrez ȳtute. Esai. lxiij. Spũs dñi ductor eiꝰ fuit. ꝓ. cxlij

Spūs tuus bonus deducet me in terrā rectā. De vtilitate ydoneitate Eccl. xlviij. Homines diuites in virtute pulcritudis studiū hūces. Sequit[ heliç.] Glo. Sic helias pro fuit iudic. 3. R. 17. sic ioānes pco rectōr. Mar. j. Ambo i dcto. De Helia. iij Regū. xij. De Joāne Luc. iij. et Joā. j. Ambo victu pci. De Helia. iij. Reg. xvij. De Joāne Mat. iij. Vestitu incultu; cibū in aīe locis: qz vtergz būi vestimentū de pilis camelorū. z zona pellicea circa lūbos veri usqz. De Helia. iij. Reg. j. Vir pilosus z zona pellicea accinct⁹ renibus. De Joāne Mat. iij. Ambo Regū iniustā z regnaz tulerāt. Helias. iij. Reg. xvij vbi Achab z Jezabel psequunt helīā: z q̄rūt eū occidere. De Joāne Mat. iiij. vbi Herodes ꝓpt̄ Herodiadē incarcerat Joannem: z truncat capite. Illesçz helias to: danēcelū pertur⁹: diuisit. iiij. Reg. ij. Mic. j. Joānes ad lauacrū saluare: ꝺ est baptismuz chri q̄ celū agit: multos suo baptismate zuerit. Jo. j. z Mat. iij. z Luc. iij. Vic Joānes. j. cū dño zuerisāt in terr⁹: anduces ad credendū in chīm. Jlle. j. helias cū dño manifestat in gl'a. Mat. xvij. vbi trāsfiguraⁿ est dñs. Vñ de eo dr ibidē Helias iā venit: z fecēr de eo q̄cunqz voluerūt. Mat. xj. Si vultis recipere ē helias q̄ venturꝰ ē: q: sic helias scōz aduētū: ita ioānes ꝑmū ꝑcessit. Etiō sic dr Grego. q̄uis nō sit helias in psonali discretiōe: tñ est helias i spū z virtute. Eccl. xlviij. Surrexit helias ꝓphā sic ignis: z verbū ipius sicut facula ardebat. Jo. v. Jlle erat lucerna ardēs z lucēs. Ecce officiuz ioannis. Sequit

**Et ꝓuertat corda patrū in filios: z incredulos ad prudentiā iustoꝝ parare domino plebem perfectā.**

Ecce finis tāi officij z tāi Officiaⁿ[ vt cōuertat.] Et dr tria q̄ būit in intētōe: Quoꝝ Primū ē Cōformare filios ꝑtūb⁹ in intellectu fidei. Scōz Reducere incredulos ad virtutē reuelate fidei. Tertiuz ē: qđ vere finis ē. Parare viā chīo q̄ virtutē acceptē fidei. De ꝓmo dr[ vt cōuertat.] Jā dctm est q̄ Cōuersio dr̄ bitaz naturaⁿ est dispō cor: pis z aie z cor: q̄ sunt in vtroqz. Debit⁹ ordo ē: q̄ corda patrū rāq̄ radices: fugētia succū z vigorē fidei de reuelandis dīuinis: ꝓuertant ad stipites: ad ramos: q: sic non rami radice portāt: sed radix eos. z sic fiunt rami socij radicis: oliue z pinguedis. Rho. xj. Sic en̄ egredit̄ ꝙga de radice iesse: z flos de radice eius⁹ ascēdit super qđ spūs dñi requiet. Esa. xj. Jesse en̄ interpretat incendūs: z scat ardor ē dctōrū patrū: suspirantium chīi i carne pñtā. Virga at ē ꝓpagatio filioꝝ. Flos aūt filij ihū: sup qđ in se z in suis spūs requiet. Sic en̄ dr Apls Rho. xj. q̄ synagoga dilectissima fuit ꝓpt̄ pcs. Recordant̄ g̃[ corda patrū] fm vlumiaciões a deo receptas[ in filios] vt intelligāt z illi eū q̄ patrib⁹ promisus ē: z puersa sit[ corda patrū in filios.] Deu. xxij. In fide testimonij psecuti sc̄ senes pies. Deut. xxij. Interroga patrē tuū z dicet tibi maiores tuos z annūc. Sic Zacharias exaudit̄ dm⁹ Job. xl. Sequit[ z incredulos ꝙ simple filios incredulos patrū: ꝓuertat] ad prudentiā iustoꝝ discipuloꝝ chri: Sic Andreā q̄ primo adhesērat ioāni: ꝓuertit ad prudētiā discipl⁹ chri. Mat. xiij. z oēs discipl⁹ Joānis qui ꝑmo emulabant̄ ioānē: ꝓuertit ad chīm ioāne relicto. Qui en̄ nō credebāt fidei patrū: tunc indicabat̄ eis chīm vt sic acciperēt prudētiā[ iustoꝝ.] Rho. x. Finis legis chīs ad iustitiā oīi credenti. Rho. iij. Abrahā erit de iustificaⁿ est: z nō ex opib⁹ legis. Qui ei incredul⁹ est: infidelit⁹ agit. Esa. xxj. Vñ Glo. Prudētia iustorū est: nō de legis opib⁹ iustitiā ꝑsumere: sed ex fide sa lutē q̄rere. vt q̄uis in lege posīti legis iussa ꝑficiāt: grā tñ dī se saluādos ꝙ chīs intelligāt. Habac. ij. z Deut. x. z Rho. j. Justⁿ ex fide viuit. Mal. iiij. Mittā vob heliā ꝓphām ant̄q̄ veniat dies dñi magn⁹ z horribil⁹: z ꝓuertet cor: patrū ad filios: z cor filioꝝ ad pīes eoꝝ: ne forte veniā z percutiā terrā anathēate

Sequit[ parare dño.] Finis ē vltim⁹ q̄ ad intētō nē Joannis. qz totū factū a⁹: via fuit ad chīm: z q̄ nullⁿ staret in ipo: sed vt ipe diminuerēt: z chīs creſceret. Et ꝺ est qđ dr[ parare.] Est ꝙ modū ministrī ꝓparare. Vñ ꝑdicauit chīm z baptizauit ꝓpt̄ m: nō vt gram in baptismo ꝓferret. iz vt ad baptismū chīi ꝓduceret assuefaciendo. Sic cōis minister parat dño suo. j. Cor. xij. Sic nos existimet hō vt ministros chīi z dispēsatores misteriorū dei. Minister en̄ formā dñi assumēs: infidel⁹ ē in dñm. qz gliaz dñi sibi vsurpat: cū dicat. Esa. xlij Glaz meā alteri nō dabo. Zcrū. Fidē ꝓfecto minister eris si de vniuersa gl'a dñi tui: essi trāseūte ꝙ te: nihil manēdo tuis adherere ꝓtingat. Et ideo[ dño.] nō sibi ꝙ at[ plebē ꝑfectā.] Plebē aūt dr ꝓpt̄ plebeos z būles q̄s dñs elegit. j. Cor. j. Videre vocationē vīam frēs: qz nō multos sapientes elegit deus. nō multos potentes. nō multos nobiles. Matth. xj. Cōfiteor tibi pr̄ dñe celi z terre: qz abscōdisti hec a sapientib⁹ z prudentib⁹: z revelasti ea paruulis. Jaco. iij. Deus superbis resistit: būilib⁹ aūt dat gram. Luc. j. Deposuit potentes de sede et exal. būles.

Dāc plebē būlē missus ē parare[ ꝑfectā.] vnūquēqz in suo ordie. Perfectū en̄ ē cui nihil deest in suo ordie. Gen. vj. Noe erat vir iust⁹ z ꝑfect⁹ in generatiōe sua cū deo ābulauit. Mat. v. Estote ꝑfecti sic z pr̄ vester ꝑfect⁹ est. Sequit.

**Et dixit zacharias ad angelū Vñ hoc sciā. Ego en̄ sum senex: z vxor mea processit in diebus suis.**

Ecce ꝺ est petitio signi. Et ꝺ dicit̄ tria. Quoꝝ Primū est signi expetitio. Scōz signi dato. Tertiū signi manifestatio. In ꝑmo tria diamt̄. Quoꝝ Unū est zacharie cū angēlo locutio. Scōz signi expetitio. Tertiū aūt rō ꝛre signū expetat. De ꝑmo dr. Et dixit zacharias ad angelū. Dixit at cor: pali q̄dez voce: quā tñ angel⁹ voc⁹ tm accepit spē. Et ꝺ his satis. ē. dctm ē[ vt hoc sciā.] ꝺ est in q̄ signo ꝺ sciā: cū Jrū totū oīdat natura: z ꝙ ꝑ ore ē ad generā. dū Silr Gn. xiij. Postq̄ ꝑsenui z dñs meus⁹ verus⁹ ē: voluptati opam dabo Judic. vj. Obsecro mi dñe i q̄ liberare potero Isrl. familia em̄ mea infima est in manasse: z ego minim⁹ in domo ꝑtis mei. Cū igit sic Jrū sit in cauſ būiam: z ignorem̄ a me cāe diuine vn ꝺ sare potero. Job. xiij. Tō in ptāte hois ē cōsiliū tuū: vn q̄ sare potero. Et ꝺ est qđ sequit de cā. Et tangit cām ex ꝓte sui: z cām ex ꝓte vxoris. Et ꝓte

sui [Lego sum senex] Senex est masculini generis Cui cā est: qz senex nō est nīsi stans in corpe sicut in fīg: sed eriaz in mēte qñ residēt mot⁹ cōplerionis. tunc cīi fit fortē cōuersio sup spēs receptas: z cōuenīes iudiciū intellect⁹ .ꝫ est puenies viris z nō fe minis nec alijs aialib⁹. Et ideo de muliere nō dr qz sit senex: ſz de se. Q aūt dixit sara Deū. xviij. Postq̄ ꝓsenui. abusiue ponit z nō ꝓprie. Sap. iij. Senectus venerabil' est nō diuturna: nec numero annoꝝ cōputata. Cani aūt sē sensus hois z etas senectus vita imaculata. Iristē. phycor. vij. Nō eque iudicāt iuuenes pfbyteꝝ .i. senibus. Iristo. in. iij. Ethi. Nemo dignē iuuenes duces: qz nō cōstat eos esse sapientes. Mulier cīi imperfecta est ad iudiciū virtutis .z ideo Paul⁹. j. Timo. ij. phibet mulierē docere in ecclesiā dicēs. Docere aūt mulieri nō permitto. Senex aūt frigid⁹ est z sic⁹: z ideo ad generandū inhabil': qz frigiditas sistit motuꝫ gñatiue: z siccitas absumit semen generatiōis [z vtor mea processit in diebus suis [Ibē a repe ꝓcepōis. paul. cessit sīe sara: q ideo dr caucrna laci: sic. s. dictū est. qz forte senex p iuuenculā generaret Sīe Abraā: qñ dixit alīs vxorē noīe cetburam. Deū. xxv. Sz vetula nō papit ne qz p senē neqz p iuuenē. Sz rñ p iuuenē cōcipe miſnus esset incōuenīes qñ p senē. Silr de Anna ꝓphetissa infra. ij. dr: qr hec pcesserat in diebus multꝫ. Notat aūt in B qr dr, pcesserat: pfectus virtutis: z dantis b⁹ mulierē. Prouer. iiij. Justoꝝ semita: q̄si lux splendēs procedit: z crescat vsqz in pfectā die. Sancti em sīe pcedūt etate tpis: ita pficiūt incremēti gīe z virtutis. Lu. ij. Jesus aūt pficiebat. cr. z sap. z gr. apud d. z bo. Esa. lxv. Nō erit ibi aplus infans nec dies: z senex: q nō impleat dies suos. Facit aūt bad cōmēdationem miraculi: qr vanle qpe siccitatē (al's spalmatōes) mē broz nō sē aptet ad ꝓpiendū: z minus aptet ad pariendū. Si aūt qrit: Quare cā fuerit qr vter ebus age li statū ñ crediderit: rñ ois hō naturaliter aliq⁹ de se credat lera futura z magna: ita qr eriā quida de se credāt futura ipossibilia. Rñdendū qr gruor causeb⁹ incredulitat' cē poterāt. Magnitudo vicꝫ prohibentis. Difficultas eoꝝ qb⁹ promebat implentis. Consideratio ad id qđ promebat gracie inhabilitatis. Et Recognitio naturalis impossibilitat'.

De promissionis magnitudine: q aliqñ inducat dubitationē. Deū. xv. Cū terra primitered abrae z semini e⁹ dixit. Dñe de q̄d dabis mihi egovadā absq̄ liberis: z fil⁹ procurator? dom⁹ meeiste damasc⁹ Eliezer: mihi aūt nō dedisti filiū. Difficultas ei adipiscēdi rē promissam aliqñ gñat incredulitatē. Un Iiberi. xiij. Cū redirēt explorat⁹ res z renūciarēt qr terra q̄dam esset optia: rñ habitatores eius essent gigātes z vrbes ad celū vsqz murate: Populū dscredidit se posse expugnare: z voluit redire in egyptū. Cōsideratio eriā ꝓprie inhabilitat' ad adipiscēdū gñat incredulitatē. Sīe Judi. vj. de Gedeone legit: cū ei diceret ab angelo qr in hac fortitudie sua liberaturꝰ es Isti? Rñdit: Dñe obsecro in q̄ liberabo potero Isti? ecce familia ei mea infima ē in manasse: z ego minim⁹ in domo ꝑris mei Cōsideratio eriā natural' ad rē promissam ipossibilitat': fac marie discredere Unde Deū. xviij. Postq̄ ꝓsenui z dñs me⁹ verulus ē: voluptatē organa dabo: q̄si di. Impossibile ē Dic cīi pbo qr senect⁹ z verustas sē corruptiōes naturales: z ideo senū z verulaz. cor pa sē sīe ruinosa edificia: q oi die ꝑz ꝑte z parte ruūt donec totalr decidāt. Et hec oia fuerit in isto sene: z ideo dubitauit. Sz rñ qr hec oia sūt supra ex ꝓsideratōe causaz. inferioꝝ: nō erāt repurāda ad promissionē celestē Attēde eriaz qr iste q̄ statuit qualr sciret futura promissa: nihil dubitauit d angelo An est⁹ angel⁹ luc⁹ An tenebraz: qz cognouit angelū bonū cē ex signis supꝰinductꝫ: z ex his que adhuc infra dicent.

**Et rñdēs angelus dixit ei. ego sum Gabriel q̄ asto ante deū: z missus sū loq̄ ad te z hec tibi euāgelizare**

Ecce b dubitātis certificato. Et tāgit b duo. Certificationē angeli missi. Et Certificationē rei nūciate.

De certificatōe angeli de tria Certificat cīi se Discretōe ꝓsonali. Et Eutoritate legatōis. Et bñficio noue gre. Circa ꝓmū tria sē notāda. Quoꝝ Primū ē Modꝰ illuīatōis. Secūm Nomē illuminātis. z Tertiū ē modꝰ reductōis De ꝓmo dr sic. Et respōdēs dixit. ] Modꝰ aūt illūatōis dīne ē ad cor loq Damonū aūt astutia ē ꝓmo cor sacratari: z postea ad suas decepcōes inclinare. Et ideo dr Gregorius qr demon tentans Primo insidiando circūuolat: z post suadēdo blandit: aut comminādo terret: aut ꝓmittēdo decipit: aut opp̄mēdo rapit: aut desperādo frāgit. Angel⁹ aūt bon⁹ sic ad cor loquit, qr illuminatione dīna: cui⁹ ipe ē minister z creator. Esa. xl. Loqmi ad cor hierlm: z vocate eū. B est ad illūiationē ꝓsolatōis vocate. Osee. ij. Ducā eā in solitudinē z loqr ad cor ei⁹. Scōm notat in B qr dr [Lego sum Gabriel] q. d. Nec fortitudinē dei z virtutē altissimi supuenīēs. Neqz ꝓmisse rei attēdas magnitudinē Nec adipiscēdi fim eās inferiores difficultatē. Neqz tuā respice ad hec q̄ promittunt ex būitate quitatē. Neqz eriā nature ipossibilitatē: qz apō fortitudinē dei nō erit ipossibile oē ebū. Nec virtuti altissimi cui⁹ cūcīa dicitur: q in oī natura retinuit sibi originales eās: quib⁹ eas sīe vult: ad bonoꝝ nois sui administrat. Rbo. iiij Vocat ea q nō sūt tanq̄ ea q sūt. De reductiōe in deū dr [q̄ asto aī deū.] Illuminatione cīi a dō accipies venio. Asto aūt absimilis nō recedēs: vt in deū reducā eos q̄s illūiauero, qz lz angel⁹ dicat illaſ in loco: sīe. s. dcīi ē. Dē nī incircūscript⁹ z indiffinit⁹ in loco ē ſpūs: intra quē vr dr Deō. angeli currūt q̄cūqz mittunt intra deū aūt dicunt currere: qz de⁹ nusq̄ deest. vr de Augu. Nec angel sciis facit ideo absc̄dit: qz ad nos ministrantes venīūt Un eriā dr, gsto qz assistit rectus in intellectu z ꝓfirmat in diuinis visiōis. Mat. xviij. Angeli eoꝝ ſp videt faciē ꝑris mei q̄ in cel' est. Tob. xij. Ego sū raphael angelus vn⁹ de septē q̄ assto ꝓspectu dī astam⁹ [Et missus sum] Ecce auctas legatōis. Et attēde qr lz angeli mali aliqñ legātur ꝓmissam sibi die ꝑtē: rñ non legunt sic dicere esse missos: qz magꝝ malitie volūtat' innitūt in ꝓsequendo inuncū misserū qr auctri prāus. z ideo oī actu suo z ope sp peccāt. Et hoc ptz in serpente. Deū. iij. Et in ſpū mēdace q̄ decepit achab. iij. Reg. vi. Et in sathan egresso a facie dñi Job.) Et in diabolo qui

tentauit dñs. Mat.iiij. Et in oñib visionib apostolic; z marie Apoc.xiij. Et sic de oibz aliis Bon aūt angel⁹ aūtem pficet suc pfessionis ⁊ missus sum loq ad te ⁊ ps.ciij. Qui facis angelos tuos spūs z ministros tuos ignē vrentē. Deb.j. Nonne oēs sūt ministratorij spūs in misterū missi Mala ch.iij. Ecce ego mitto angelū meū ⁊ hec tibi cuāgelizare ¶ Ecce noue gre cōmendatio. Euāgelizare em ē bonū nūciare qđ oibz bonis mal⁹: est denūciatio noue redēptōnis. Luc.ij. Ecce euāgelizo vob gaudiū magnū. Esa.lij. qpulcri sup mōtes pedes euāgelizantiū bona. Jā aūt vor specularorū sonar. B est angelor. Esa.lij. Lenauerūt voce sūl laudabūt: qz oclo ad oculū videbūt cū zuertent dñs sion.

## Et ecce eris tacēs z nō poteris loq vsqz i diē q̄ hec fiāt p eo q̄ nō credidisti verbis meis q̄ iplebuntur in tempore suo

Dic dat signū Ds z Signuz sit pmissiōis vēture z Pena incredulitat culpe. Signū aūt rā pmisse: qz ille ⁊ nascat⁹ erat: vox clamātis vocat. q discerni nō potuit nisi p silentiū añcedēs: vt ex silētio vor clamātis in gra signaret. Pena aūt ē culpe incredulitat: qz iustū fuit vt potentia loq̄ndi plecteret: q nō ꝓsiderata potēta dei: defectuz inferioz putauit obuiare pmissis dīis. z talē defectū ꝛ dei pmissa nūsius ē allegare. Dic aūt in hac pena duo. Jn pmo cōdemnat silentiū: fm qđ ipm futurc pmissiōis signū. Et scdo dēmnat idē fm qđ incredulitatis pena. De pmo ōt ria. Tāgit Signū. z Signi modū z Signi limitationē: z imnū. Signū tāgēs: ōt ⁊ ecce eris tacēs ¶ q. d. i cuidēti z ītati eris tacens ⁊ vt in te vor clamātis: z te te ortuz accipiat: nō oriē nisi pus spūs voc in silentio ꝛgregat z attrahat. Esa.xxx. In silētio z in spe erit fortitudo vestra. Exo.xiij. Dñs pugnabit ꝓ nob: z vos tacebitis Esa.xlij. Tacui: ꝛ silui ⁊ nō poteris loq ¶ Ecce signi mod⁹: qz auferā modulos loq̄le. z te ꝙ intelligit q̄ ēnā fute surd⁹ Et iō infra.iij. Innuebāt pri e⁹ quem vellet vocari eū Innuere aūt nō optebat nisi surd⁹ esset. Hoc aūt iō facti ē vt interi nihil humanū audiret Eze.iij. Linguā tuā adherere faciā palato tuo vt eris mut⁹ nec q̄si vir obiurgās. Sequit: ⁊ vsqz in diē ¶ Ecce signi hui⁹ limitatio. Nō em sp gmanēt mut⁹: sed ⁊ vsqz in diē q̄ hec fiāt ¶ Tūc ēnim ilico ꝛgregato spū: agnum erat os zachar: z ꝓphauit: di. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl. z recognouit in se q̄ difficile sit ꝺicere sermonib⁹ scri. Dies aūt ꝺ ponit ꝓ illustratiōe. qz ortu nou ꝓconis oēs illustrabūt z trahent ad rā. pmisse ammiratiōnē ⁊ p eo q̄ nō credidisti ¶ Jter ac hic signū in gnū est pena: z dr repet: qđ pdicti est. s. q̄ ⁊ nō poteris loq p eo q̄ nō credidisti verbis meis ¶ Esa.xxx. Qui ico⁹ dulus est: infidelit agit. q̄ iplebunt tpe suo ꝛeo q̄ de futuro est: adhuc vitas pdet. Sed ꝺbū veritatc iplebit: siē signū iplet signato suo tpe. q̄ ē terminus pfinitōis. ad Gal.iiij. Vsq̄ ad tps pfinitū a deo. Dan.xij. Claude fmones z signa libz vsqz ad tps statuti. Querit aūt ꝺ: qre iste punit⁹ sit peredo signū: cū iudeoz ꝙrū sit ad oē pmissū signuz petere siue querere. Sicut dr ¶ Lor.j. Judei signa petunt: z greci sapiam q̄runt. Un Abraā Heb.xv. signū q̄ fiuit z accepit sine pena: z nō videt dubitat: se de ꝙsona apparēte: sed de re ꝓmissa: siē z iste. Similc de Moyse Exo.iiij. q̄ petiuit signuz z inuenit de vga q̄ in colubrū vsa erat: cuā cēter⁹ nō credēt⁹ sig. Silr Gedeon Jud.vj. signuz accepit in velleꝛ area de roꝛe. Eodē aūt mō.iiij. Reg.i. z Esa.xxxviij. Ezechias q̄ fiuit signū z inuenit regressū sol in horologio Achaz retrorsum ꝓ decē limeas. z Esa. vij. ꝓcipit achaz vt de re ꝓmissa signuz accipiat: cui dicē scptura. Pete signū a dño deo tuo in ꝓfundū inferni: siue i excelsum supꝛ. z redargnit q̄ petere noluit. In nouo etiā testō angel⁹ loquēs pastoribz signū dedit: di. Et ꝺ vobis signuz Jnuenietis infantē pannis inuolutū. Quare ḡ iste punit q̄ signū petiuit. Ad hec: glose diuersas dant rūsiones: de q̄bus nō est curā dū. Sed dicendū q̄ iste punit q̄ cū cēt sacerdos ſcs legēt ꝓ ſpm expectās redēptōez isrl. debuit scire z scituit tps pfinitū esse iplet Et ꝺ qui dē sauit: sed nō cōtulit. z ideo nō aduertit. Si aūt dr q̄ nō tenebat credere q̄ ꝓ senem ista cēnt iplēda. Dicendū q̄ factuz abrae cū docuisse debuerat: qđ erat figura ist⁹. Aūt nō est silē de abrā: q̄ adhuc ꝓ legē edoct⁹ nō fuerat. Et idē dicēdum ē de mose. Sed eon aūt laic⁹ fuit simplex. z ideo cū ꝛnuz rei pmisse videret in causis inferioꝛibz: poterat signuz petere. Et idē est ꝺ Ezechias: q̄ fm cās inferioꝛes moriturꝰ erat: qđ etiā ex fmone ꝙphetie sibi fuerat ꝓnūciatus. Q aūt ꝓcipit vt Achaz peteret signū: ꝺ fuit vt infidelitas sua ꝛuincret. z ideo vitupārat: qz gliam dei volebat attribui idolis. z iō signum ꝙ qđ maiestas da innotescere: petere noluit. Pastores etiā simplices fuer⁹: z ideo ꝓ signū edocēdi. Nec tñ ꝺ fuit signū maiest⁹: sed indiciū qđā ꝙ qđ illū puer⁹ ab aliis cognosceret z discerneret. Et ideo ptz q̄ iste iuste punit Esa.i. Cognouit bos possessoꝛē suū: z asin⁹ ꝓsepe dñi sui. isrl aūt me nō cognouit: z ꝓl⁹ me⁹ nō intellexit. Dicre.viij. Miluus i celo cognouit tps aduētus sui. turtur z hirūdo z ciconia: cognouerūt tps aduent⁹ sui. ꝓl⁹ aūt meus nō cognouit iudicium dñi. Necesse ḡ eā quare punit ꝓpue eū cognouerit ꝙtate nuncq̄. sicut ptz ex supꝛ inductis.

## Et erat plebs expectās zachariā: z mirabant q̄ tardaret ipse i tēplo egressus aūt non poterat loq ad illos. z cognouerūt q̄ visionē vidisset in templo. z ipse erat innuens illis: z permansit mutus

Hic ꝓcedit ꝺ plebis exprimit deuotio idē peret: cū sacerdote. Dicunt aūt ꝺ ḡtuor. s. Plebis in ozone ꝓsentatia. Moze incōsuaro sacerdotis in āmiratione sui ꝓfectio. z Q visiōe celesti lerificat⁹ esset cognitio. z Signi qđ accepit ad plebē significato. Dēmo ōt ¶ Et erat plebs expectās zachariam ¶ antiq̄ ouis pastoꝛē q̄ bon⁹ est: ꝓprias oues vocat nouit: z añ eas vadit: z educit eas. Jo.j. Ingressus fuerat ꝓ eis: z ideo nō recedebat nisi benediceret eis. Sic Salomō in dedicatione tēpli non dimisit

multitudinē nisi bñdixerē eis.iij.Reg.viij. Dic ei
ꝑpīcis sacerdotibꝰ q̄ bñdicāt pl̄o. Nūc.vj. z tō in-
oleum q̄ in fine hostie misse cū dī Iemissa ē sacer-
dos bñdicat pl̄o. Zac.j. Eleuaī manib⁹ ferebāt in
celuz z bñdixit eis. Perseuerātia ānorāk in oīone.
Lu.xj. Si pseuerauerit pulsans: etiāsi nō dabit il-
li surgēs eo q̄ amic⁹ ei⁹ sit:tū ꝓpt̄ ip⁹ probitatē ei⁹ sur-
get z dabit ei q̄cūq; hz nēcarios. Et tō opter sp oare
z nō deficere. Jac.v. Multū valet dēpcatio iusti assi-
dua. ꝑs.xxxix. Expectās expectaui dīm. z ꝑs.xxvj.
Expecta dīm viriliter age:ꝓfortek cor tuuz z sustine
dīm | z mirabāt q̄ ipse tardaret in tēplo |
Ecce scōm. Et in ꝺ cōmēdat pl̄s:q; nō sic multitu-
do filiorꝫ isrl. Exo.xxxij. Videōs ānt pl̄s q̄ mor⁹ā fa-
ceret moyses descēdēdo ꝺ mōte:congregat⁹ aduersus
aaron dixit. Surge:fac nob deos q̄ nos ꝓcedant.
moysi ei huic viro q̄ nos eduxit de tra egypti igno-
ramꝰ q̄d factū sit:Nō sic ist̄i.sed i deuotōe ꝑseuerā-
tes.q̄uis miraret q̄ ꝑter z ꝑseuerā tardaret sacerdos:
tū expectabāt. Job.xxix. Quis me audiebāt expecta-
bāt:z intētī tacebāt ad ꝓfiliū meū:z tō meruerūt
erauditionē. Zbac.ij. Si mor⁹ā fecerit expecta eū q̄
veniēs veniet. Est ānt z ꝺ notandū q̄ bon⁹ sacerdos
vicī⁹ delectat̄ oīonis z ꝓfectꝰ:tenā vltra condi-
tū sepe tardat in tēplo:nec pl̄s bonꝰ indignat eū:iꝫ
expectat. Lañ.ij. Zduro vos filie hierl̄m ne suscitē-
tis nec ꝙ euigilare faciat̄ dilectā donec ipa velit. ꝑs.
xxxvj. Delectare in dño z dabit tibi petitiōes cor. tui
Sap.viij. Intrās i domū meā cōquiescā cū illa. Nō
enī hz amaritudinē ꝙuersatio illa⁹:nec tediū ꝙuic⁹
illa⁹ ꝑs.lxxxij. Melior ē dies vna in atriis tuis su-
per mil⁹. | egressus aūt | Dic oñdit q̄r signum
ist̄ꝫ pena pl̄o innotuit.z ꝓ signū visio:quā vidit
t ōr. | egressus aūt de tēplo |ad ostiū atrij inte-
rior. | nō poterat loq̄ ad illos | Sic ꝙsecuī fuit:
q̄ egressus sacerdos postq̄ explauerat tēplū loq̄-
bat ad plebē deleg⁹ explanatiōe z pmissi:z bñdice
bat illī.sic dī Deu.ix. Lecto eiī omni mādato leg⁹ a
moyse vniuersa pl̄o:aſp̄sit sanguinē in eos; dicēs.
Hic ē sanguis testi qō mādauit ad nos ds. Tunc
aūt siluit:q̄ silentiū legi z sacrificijs legalibꝫ ꝓpositū
fuit. Mat.xj. Lex z ꝓphe vsq; ad Joānē. Zt dictꝫ
āt Joānis baptiste regnū celoꝝ vim patit:z violēti
rapiūt illō. Exo.iij. Impedior⁹ lingue:facꝰ sue
crā locutꝰ es ad fuū rūus | z cognouerūt | In
ip̄o | q̄ visionē |edelte| vidissēt in tēplo |post-
q̄ oīmmutuisset Doctū non videt cē necessariū:q̄
Esa.vj. ꝙba magna vidit in tēplo visionē:z nō loq̄
bat. Vidit eiī dñs sedentē sup̄ solū excelsū z eleua-
tū:z seraphin stare sup̄ illō z clamare. Scūs Sā-
ctꝰ Scūs zc. Zd ꝺ dicēdū q̄ q̄dez nō est nēcariuz
tacere ex viso signo.sed isti ex posteriori arguebāt p̄
cedēs. Videt eiī mutū z cognouerit q̄ cā aliq̄ esset
nō naturāl:z tūc oꝑatur q̄ cē visio celestis:q̄ dez
strauit hoīes a potentijs naturalibꝫ. Sic Dañ.ix Ezc.
iij. q̄ ambo dissoluti corruerē. Est aūt visio tripler.
Lor⁹pal⁹.imaginaria.z intellectual⁹. Lor⁹pal⁹ q̄ est āte
oc⁹os. Imaginaria:q̄ ē p rez imagines in spū. Dic ei
Aug. q̄ spūs ē q̄dez mētis inferior in q̄ imagines rez
ip̄ūmūt. Intellectual⁹ ro ē q̄n rez vitatē ip̄e intellect⁹
videt. Et has oēs būit zacharias:q̄ spēm angeli
vidit z vocē audiuit siue spēs vocū.sensibiles z ima
ginēs retinuit:z intellexit intentionē. Dañ.x. Intelle
ctu (al⁹ itelligētia) opꝰ ē in visiōe. Qz si aliqs i sen
su visionē celestē videat vl imaginatiōe aliq̄d ꝙpriꝫ
at z nō intelligat:nō est ꝓpt̄ ꝺ ꝙba.q̄ reuelatio nō
est sibi cōā:sꝫ recta vidit q̄ vidit. Sicut Dañ.v. vbi
Balthasar sensibiliꝫ articlos in pariē scribēs vidit:
t tñ nō intellexit. Daniel āt ꝙba fuit q̄ intellexit:q̄ꝫ
uis articlos nō vidērit. Sic Gen.xlj. Pharao spi-
cas z boues p imaginatiōes vidit. z q̄ nō intellexit:
ꝙba ñ fuit Sz Ioseph q̄ imaginatiōe ñ vidit:sꝫ itelle
ctualē reuelationē intellexit de eis Ta lē igit visionē
ꝑfectā z reuelatiōez agnouerit sacerdotē vidisse.ꝑs.
lxxxviij. Locut⁹ es in visione cū sanctis tuis. Osee.xij.
Ego visiones multiplicaui eis. Indicū ei boni sacer-
dotꝫ visio dīna. Exo.xxxiij. Ego ostēdā tibi oē bonū:
z vocabo in noie dñi coꝝ te Lu.x. Bti oculi q̄ vidēt
q̄ vos videt. Esa.xxvj. Fiat trāslatōez.lxx. Auferat⁹
pl⁹ vt nō videat gl̄am dñi. Videm⁹ āt dīm in Lō
tēplatōe ꝑ intellectū. Et in scḗptura ꝑ Studiū. Et in
oīoe ꝑ desideriū. De ꝑmo Gen.xxxij. Vidi dñz fa
cie ad faciē:z salua facta ē aīa mea. De scḗdo.ij. Lor⁹.
iij. Nos oēs reuelata facie gl̄am dñi speculātes:in
eandē imaginē trāsformamur a claritate i claritatē
tāq̄ a dñi spū. De tertio Mat.v. Bti mōo corde:
q̄m ipsi deū videbūt.ꝑs.lxxxij. Jbūt de ꝙtute i vir
tutē videbit de⁹ in sion | et ipe erat innuēs illī |
visionē fcādo z ꝓmissionē z erauditā ex oīone In-
nuere eiī ꝙpositū ab in:ꝓpōne:z nutū facere. Un iꝫ
nuere ē ad inf⁹ intētōis z intellēs nutū facere. Nu
tus āt fit manu q̄ fcat oratōis bone ꝙtutē:q̄ nut⁹
in suadēdo pl̄o maior⁹ ē efficacie q̄ fmo. Un dīs
Joā.viij. cum ꝙuicere vellet rebelles digito scḗpsit.l.
ope. Dñs cū ad obedientiā inducere multitudinē: di
gito scḗpsit mādata. Exo.xxiij. ac Zcē.xij. Surgēs
aūt paul⁹ z manu silētiū indicēs ait. Zgg.j. Factuz
ē ꝙbū dñi i manu aggel | et ꝓmisit mut⁹ | Sēs
cundum ē q̄ vitas signi certitudinē dat. pmisit erat.
Aliqñ etiā de dīnis ꝓpīcētes mun cē debem⁹. Exē
plo isti⁹ ad pl̄z. Un Ap̄ls celestē visionē ānis.xiij
occultauit:z cē ex nētitate coact⁹ dixit. hec ei sē arcana
ꝙba q̄ nō licꝫ hoī loq̄.ij. Lor⁹.xij ꝓuer.xxv. Glo
ria dei ē celare ꝙbū. Iste igit accepit ꝺ sibi i pena
Rā future in signū. Et nob ad cautelā z doctrinā.
Job vl. Insup̄erter locut⁹ sū Job.xxj. Obstupescite
z suponite digitū oris vr.z.xxix. ꝓcipes cessabant
loq̄:z digitū sup̄ponebāt ori suo.

## Et factū est vt ipleti sūt dies offi-
cij eius:abijt in domū suam.

Hic incipit pmissio verificationis. Et dicunt duo.
Sacerdot⁹ z vxor⁹ | iūcio. Et ꝓcauisor⁹ | ꝺceptio
De | iūctiōe dī | Et factū est vt ipleti sūt dies
| septē officij | ammiſtratōis | eius | ꝙs opor-
tuit eadē die cē ipletos.z sic restabāt adhuc. vij. dīes
septē dies seprēdatis:q̄ vltatꝰ loq̄ nō poterat. Di
cū āt fuerat.ē.q̄ hec fuit decima dies mēsis Iunꝫ
ris Et fz nfos solares mēses erat. viij. kal'. octobꝫ
Nota q̄ iste sacerdos diligēter vices suas explenit:
nec alii ꝓ se posuit.neq; ꝺ q̄dā:q̄ qñ sc̄i in ano ap
parēt:statim vadūt:z alios ꝓ sc̄i ecclīastici officijs
ponēres:ipsi ꝙ serpalia colligunt. Cōtra qō ōr Pe.
Zcē.vj Non ē equū nos relinq̄re ꝙbū dei z mēsas.

Cōsiderate ḡ fres viros ḡs ꝓstituam⁹ sup̄ b op⁹. nos vo ozōi t misterio vbi instātes erim⁹. Exple to ḡ misterio [abijt in domū suā ] vbi erat vxor eī familia. Heli. xxx. Justū ē vt aliqñ domui mee puideā. Nec credo q̄ stari abierit ſ; de tēplo abi/ens t de mistratōe: init celebr⁹ are festū tabernacu lorū. qō vltimis septē diebꝰ septēdris celebrabāt. Et cō i ꝓncipio Octobr⁹ ꝑmo ad ampler⁹ rediuit vxorius. t b mag⁹ ꝓsonat seqntiv.

℣ Post hos aūt dies cōcepit Heli/sabet vxor eī⁹: t occultabat se mē sib⁹ ąnqz dicēs. Quia sic fecit mi hi dñs i diebꝰ q̄b⁹ respexit aufer/re opprobriū meū inter homies. Hic agit de ꝯceptu t ꝑtate ꝑmissi. Et tāgit duo. Cōceptū. t Uerecūdiā ꝓpīetis. De cōceptu dicit. [Post hos dies ] ammistratōis t celebratōnis festi/ [cepit ſ]de[i]sabet. ] Cōclusio duoꝝ seminū i matrice bī ꝯceptꝰ [ vxor eī⁹ ] ne credat ḡ aliū ge nuisse: ſ; q̄ fuit sterilꝭ t an⁹ :ex ꝑmissiōe dei ꝯcepit. vt fides haberet meritū cui būana rō nulluz ꝑbet eximētū. Et subūgit de verecūdia dicēs. [ Et occultabat se tē. ] Duo dicit. Signū verecūdie: q̄: occultabat se mensibꝰ quinqz ] Glo. dic. vt ꝓbaret virū vere ꝯcepisse. eo q̄ i ꝓlibꝰ ḡ molaz matrice mlieres sepe deciplūt. Que causa nlla vi/dē esse. q: tūc nō fecisset ex verecūdia. Quia Aug. bt cā ex verecūdia b fecisse. Uerecūdabat eni eo q̄ vide bat in senio operā voluptati dare. cui enā i iuuen tute op̄az dare verecūdū ē: nisi ob ſpez plis. Ecci. xx v. Tres spēs odiuit aia mea. pauꝑem superbū. diz uite mēdacē: o senē factū t insensatū. l. luxuriosū. Pōt ei dici i ꝑitate q̄ ex verecūdia se abscōderit. t vt ꝓbaret. b ē. ꝓbatū oñderet q̄ ñ ex libidie ſ; ex obe/dictia voluptati op̄az dedisse. Quicq aūt mēses q̄ bus occultabat fuerit Octobr: nouēbr: decēbr: ianuar⁹. febr⁹. Et forte vlor rō ē occultatōis q̄ noluit se t infantē quē gestabat in vtero exhibe re vulgo: nisi ꝑus exhiberet i vtero suo cūdē chſo. vt⁹ sue ꝑcursiōis ꝑmo incipet cozā eo :cui⁹ ꝑ/cursor ordinat⁹ fuerat [dicens. Quia sic fecit ] Ecce pudoris verbum [quia sic fecit mihi dō/minus ]autoritate t ꝓmissiōe. nō marit⁹ nisi im ꝑgnatōis misterio. ij. Machab. vij. Nescio q̄lit in vtero meo apparuist⁹. Neq; eni ego spīm t aiaz do naui vob t vitā t singulos mēbra nō egoiſa com pegi: ſ; mūdi creator: q̄ formauit hois natiuitatez. q̄z oim⁹ inuenit originē [in diebꝰ ]sue ꝑfinitōnis [q̄bus respexit ] b ē. visū quē ꝓpt ꝑmi hois ino dedientiā auerterat: ad nos reduxit i misericōia t dñi placito suo. Sap. iij. Respect⁹ eī⁹ i electos illius Respectio eni ē reductio visus ad posteri⁹. [auſ/ferre sterilitatis mee opprobriū ]de q̄. s. di cti est [inter hoies ]q: ap̄s deū oīi honore di gna fuit: inf hoies q̄ opprobriū sterilitat⁹ ꝑ dei dis pēsatōes sustiuerat. Esa. liij. Opprobriū q̄s viduitat⁹ tue nō recordaber⁹ ampli⁹. j. Regū. ij. Sterilꝭ pe/perit ꝑlimos. q: in vno pepit octō filios dei. q: eus q̄ ꝑcursor t dux est omniū bonorū. Attēde q̄d glose hic dicit q̄ introit⁹ sūmi sacerdotis i tēplu⁹ fuit allegorice introitū chīti: q̄ est sacerdos ſm ordi nē melchisedech in maria :q̄ est tēplū dei ſpāliter scri/ficata. ꝑs. xcij. Domū tuā dñe decet sanctitudo Alie glose dicit: q̄ introit⁹ sacerdot⁹ in scā scōz. ꝑ ꝓpo/sitōe introitū chīti in celū Et hāc allegoriā facit ap̄l⁹ Heb. ix. Non eī manufacta scā introiuit Jesus exemplaria verorum: sed in celum vt appareat nunc vultui dī ꝑ nob. Exit⁹ aūt sacerdot⁹ de tēplo signat exitū nīi sacerdot⁹ de celo. t io vn⁹ sacerdos intrauit t exiuit: Q: sicut dr Ephe. iiij. Qui ascēdit in celuz: ipe est t q̄ descēdit vt adimpleret oia Alta aūt dr: q̄ Zacharias fuerat⁹ sacerdotū. t Helizabet legē per exercitiū studij sacerdotū spūaliter intellectib⁹ fe cundandā Sz sterilis remansit vsqz ad natiuitatē chīti: q̄ inuentꝰ fuerat sub mopse: t adulta sub ꝓphe tis. qz spūales filios vsqz ad gr̄am chīti nō ꝑduxit: t iſo tpe gr̄e Joānē ꝓcepit :q̄ gr̄a dei interpt̄at. t tūc sterilitat⁹ ei⁹ auferf opprobriū :t tñ verecundat: qz sub alijs sterilitat⁹ subiacuit. ij. Lozz. iij. Usqz in hodiernū diem cū legit⁹ Moyses velamē positum est sup cor eoz. Lū aūt q̄s ꝓuersus fuerit ad deum: auferet ei velamen. Alia q̄ſt in glosis sunt manife sta cuilibet p̄se.

## In mense aūt sexto

Hic incipit euāgelista tāgere de nouī sol⁹ ortu quez pduxit lucifer: de q̄ iam añ habit⁹ est ſmo. Tangit aūt circa ꝓceptionē saluator⁹ tria. vicz Annūciano/nē. Salutatiōnē. t Conceptionē. Circa salutatiōnē tāgit tria. Personas salutātes. Personaz salutatā. t tpis ꝓsonum salutatiōi. De tpe dr. [In mense aūt sexto ]a ꝓceptiōe Joannis: q̄ in martio octa uo kal. Aplis. Cui⁹ rō ſ kalis est: q̄ ꝑcursoz ꝓ⁹ mo dū vite excipe debuit regē venientē: t sic añ eū ꝑcur rere. Sensibiles aūt mot⁹ vite non bz infans ante sexū mēsem. In ꝑmis eñ ḡtuor mensibꝰ foret⁹ va dicak in matrice. In q̄nto aūt residentib⁹ aliqñ mluz motib⁹ humoꝝ: ꝑparak ad sensū t ad motū. Et in sexto mēse dat motū sensibilē localem. Sūt enaz ꝑter hāc rōes alie tres rōes :q̄re in sexto mēse. Quaz rum ꝑma est Ut tpe nr̄e ꝓdenatōis tp̄s ꝑgruer⁹ reparatōis. Scōa vt creationi mūdi ꝓonaret⁹ aut/de mūdi in hoie regario. Tertia Ut tpi reſoratōis mūdi: vbū incarnatū: mūdū reflorere facies ꝓona ret. Et ḡtū ad ꝑmā notandū q̄ in martio. viij. Kal⁹. aplis: fact⁹ est mund⁹: t in ipo cecidit Adam ꝑ pcēm post meridiē. vt dr Hen. iij. Dū deambularet dñs in paradiso ad aurā post meridiē: vocauit dñs de⁹ Adam: t dixit. Adā vbi es: t sicut dr Dieī. xv. Occidit eñ sol cū adhuc esset dies. Et iterū Hiere. vj. Ue vob: q̄ declinauit dies :q̄ longioꝛes ferē sē vmbre vesp̄i. Obscuritates eñ sup vos plongare sē occidēte soleiustiae. Apte ḡ tūc cnā fit mūdi repa ratio. Hoc ꝓcatū est. j. Mach. iij. ſm tp̄s t ſm diē in q̄ ꝓraminauerūt gerēs rēplū in ipo renouaruz ē. Sic eñ lignū in q̄ cecidit⁹ tūc notauit: vt dr Am/bro. damna ligni vrsoluere. Jta tp̄s tūc notauit vt in ipo lapſū ꝑmi hois reparet. Esa. xlix. In tpe plā cito exaudiui te: t in die saluti auxiliat⁹ sum tui. ij. Lozz. vj. Ecce nūc tp̄s acceptabile ecce dies saluti: nemini dantes vllā offensionē. Hec ḡ est dies quā

fecit dñs exultem⁹ ꝛ letemur in ea.ps. cxvij. Circa sc̃am aũr rõem notandũ: q⁹ ꝺr Augu. q⁹ ideo de⁹: cui⁹ pfecta sit opa: in senario diez⁹ pfecit op⁹ suũ: q⁹ senari⁹ nũcrus pfect⁹ ꝛ pstãs ex suis ptib⁹ tot⁹: nõ mõstruosam vltra totũ generãs supfluitatẽ: negs̃ citra remanẽs generat impfectionẽ. Ab inchoatiõe ḡ nr̃e salut⁹ q̃ in Joãnis ꝓceptõe inchoata est: eadem rõe nr̃am pfectã salutẽ in senario mẽsiũ ulti q̃ operatus ẽ saluẽ in medio. Job.v. In septẽbulatiõ⁹ li⁹ berabit te: ꝛ in septẽ no tãget te malũ. Hoc significatũ est Job.iiij. vbi dr̃: q⁹.vj. hora fecit sup fontẽ. Unde nob fluerẽt fluẽta gr̃aꝝ. Luc.iij. Ser dies sũt in q̃bꝰ operꝛ opari. In his ḡ venite ꝛ curamini. Deut.xxiij. Date magnificẽtiaꝫ deo nr̃o. Dꝫ pfecta sũt opa Jo.v. Pat̃ me⁹ vsq; mõ opat̃: ego operor Sic em̃ iurta ꝓbam Esa.lvj. erit mẽsis ex mẽse: ꝛ sabbs̃ ex sabbo: q̃n mẽses ꝛ dies opis creatõis rñdẽt opi redẽptõis. Circa tertiã rõnẽ notandũ: q⁹ tunc sol ad eq̃litatẽ diei ꝛ noct̃ accedes facit florere eraz nr̃am habitabilẽ. ꝛ tõ etiã 2gruũ est vt nr̃a sal⁹ floruerit: ꝛ flos ortus sit q̃ ascẽdit de radice iesse. Esa. xj.ij. Reg.xxij. Cuncta sal⁹ mea ꝛ oĩs voluntas: nec est q̃q̃ ex eo qs̃ nõ germinet. Esa.lv. Quõ descendit imber ꝛ nix de celo ꝛ illuc vltra non reuertũ: sed inebriat terrã ꝛ infundit eã: ꝛ dat semen serẽti: ꝛ panẽ comedẽti: Sic erit ẏbũ meum⁹ qđ egrediet de ore meo. non reuertet ad me vacuũ: sed faciet q̃cũq; voluj: ꝛ ꝓsperabit in his ad q̃ missi illd. Tũc ei oĩa elemẽta seminibꝰ suis gestũrẽ ꝓformare florẽt: q̃ orit̃ ẽ glosa ẏgie Hoc ẽ igit̃ qđ dr̃ [In mẽse sexto] vt 2gruat ꝛ Numer⁹: ꝛ Tẽpus: ꝛ Euent⁹. Numer⁹ in pfectiõe. Tẽpus in salut̃ germinatiõe. Et Euent⁹ in ꝑmi lapsus repatiõe. Rorẽt igit̃ celi desup: ꝛ nubes pluãt iustũ: ꝛ ẽra veri dẽt ẏgies apiat̃: ꝛ germinet saluatorẽ. Esa.xlv. Nicre.xxij. Ecce dies venũt dr̃ dñs: ꝛ suscitabo dauid germen iustũ ꝛ regnabit rex ꝛ sapiẽs erit. Justuꝫ est tps de q̃ dr̃.ij. Mach.j. Tps affuit ḡ sol refulsit: q̃ prẽerat in nubilo Unũ em̃ tps lucidũ claro sole refulget: q⁹ tunc cũmenbꝰ deus⁹ ort⁹ est sol iusticie ꝛ sanitas in pẽnis e⁹. Malach. quarto. Sequit

## Missus est

¶ Describit Salutãtis ꝛ Annũciant̃ psona. Et dicũtur duo. Angel⁹ ministr̃ exequẽs. Et de legatiõe ꝛ salutatiõe mãdans ꝛ inungẽs. De angelo ita⁹ lo itaq; dr̃ [Missus est] Et in ꝫ notat auctr̃ [Angelus] Et in ꝫ tãgit misteriũ [Gabriel] Et in ꝫ tangit Officiũ ꝛ Uirtutẽ Nõ em̃ tanta legatiõe arrogare sibi quis̃q; auderet nisi a ꝺo missus esset.ij. Cor.v. Ad ꝫ tã idone⁹ null⁹ inuenirẽt in celo q̃ ad tãtũ sacrm̃ diceret. Ecce ego mitte me. Esa.vj. Nisi ipe sua ꝓpet auctr̃. Est ãt hec legatio admirabilis digna Ardore desideriꝫ patrũ diu desiderata Et ab oĩ eo qui spũalis ẽ dulcissime audita Et clamore deuotõis oĩm fideliũ ꝛ in cõi denũciata. Propt̃ ãmiratõẽ altitudis ei⁹ ꝛ dignitat̃ dicñ est Abd.j. Auditũ audiuim⁹ a dño: ꝛ legatus ad gẽtes missꝰ. ꝫ est ad gentium vtilitatem. Heñ.xxvij. Uenite mittam te ad eos Ardore an desideriꝫ patrum sonatvor illa. Heñ.xlix Salutare tuũ expectabo dñe. Ero.iij. Obsecro dñe mitte quẽ mittꝰ es Dulcedinẽ vocat⁹ oñdit. Prouer.xxv. Aq̃ frigida aie sitiẽti: ꝛ nuncius bon⁹ de ꝛra lõgin q̃. Fluãta ei gr̃aꝝ ertũc fluere ceperꝛ. crẽ vor gabriel̃ sonuit in auribꝰ brẽ ẏgnis. Lañ.ij. Vor rua dulc̃. Promulgat̃ aũr ab oĩbꝰ ex tã mag̃ clamore bebreorũ: q⁹ venit de⁹ in castra. Reg.iiij.ꝛ.iij R̃. vij Dies bec: dies boni nũcij ẽ. si tacuerim⁹ ꝛ noluerim⁹ ãnũciare: feder̃ arguemur. D⁹ igit̃ legationẽ nemo ꝑsumere nisi ab ipo deo missus esset. Et ideo missus dr̃ ꝛ nõ ꝓpe venisse.

## Angelus

Angel⁹ ãt de misteriũ: q⁹ angelus nũc⁹ interpr̃at. Propt̃ tria aũr puto deũ nr̃e saluti interposuisse angelũ nũciũ. q⁹ vicꝫ tãto gaudio angelica nat̃a q̃ ad misteriũ nõ puaret̃. Et q⁹ angelo⁹ ruina et ꝫ reparat̃ Et q⁹ circa boiem custos ꝛ mister angel⁹ deputat̃. Hoc ei ẽ misteriũ sic dr̃ Eph.iij. a seculis i deo absconditũ ꝛ nũc ꝑ angelũ ãministratiõ: vt et ꝫ illũtatione ꝛ gaudiũ possimũ angel⁹ hẽat ꝛ cõgratulet̃. Sic em̃ ipi dicũt angeli. Lu.ij. Gl̃ia in altissimis deo. In altissimis ei deo gl̃a ẽ: q̃n gl̃a nouaiꝫ notet̃ur. Angeli igit̃ gloriãtes ꝛ gaudẽtes in affectu noue exultatõis dicũt Esa.lxiij. Quis ẽ iste q̃ venit de edom: iste formosus in stola sua. Et in ps̃. xxiij. Quis ẽ iste rex glie. Ruina etiã angelo⁹ er hoc re parat̃: sic significat̃ Lu.xv. ꝛ Matth.xviij. de drachma decia q̃ perdita erat ꝛ eĩmẽta Sic etiã dr̃ Ezechi.xliij. Mẽsura bois ꝛ angeli in brũdũ. Et tõ boies assumunt̃ in sorte angelo⁹: vt decim⁹ chor⁹ ex boĩb⁹ reparet̃: q̃ ecciderat ãgel̃. Nõ q⁹ decẽ chori sine futuri sic dicũt sci: s̃q; ꝰ q̃libꝫ ordie ror ecciderꝛ quor sunt in choro. ꝛ ille numerus ex hominibus repꝫ paratur. Ad hoc ergo angelus iustũ ẽ missꝰ: vñ sua ruina repat̃. Amos.ix. Resticuã tabnaculũ Dauid qđ ecciditꝫ ꝛ recedificabo ruinas e⁹. Deut.xxxij. Lõstituit ẽminos spl⁹ꝝ iurta nũcꝫ filioꝝ isrl̃. Misterii etiã istꝰ 2gruit angelo: q⁹ ipe ẽ custos hominũ. ꝛ tõ q̃dꝫ hõ ꝑ suũ misteriũ reparandꝰ. ps. xc. Angel̃ suis man. dedit ve custo. te in oĩb⁹ vijs tu. Hec igit̃ ẽ cã gre missus ẽ angel⁹ Esa.xvij. Jte angeli veloces ad gentẽ cõnulsã ꝛ dilaceratã ad populũ terribilẽ: p⁹ quẽ nõ est ali⁹ ad gentẽ expectantẽ et 2culcatã: cui⁹ dirpuerẽt fluuia trã e⁹: ad montẽ noiꝰ dñi exercituũ montẽ sion. Judeoꝝ em̃ gentẽ descendẽs vocat 2uulsam tentatõib⁹: ꝛ dilaceratã peccat̃. Gentẽ em̃ dei ꝓmissa expectantẽ ꝛ 2culcatã future demonii: cui⁹ terrã ꝛ habitationẽ ia fluuia vanitatꝫ dirpuerãt: cũ em̃ ex scia legꝫ ꝛ ꝓphaꝫ esset terribilis: tra q⁹ secũdã in precrõe dei nõ hẽret̃ legẽ spũalẽ robꝰ seruasset. Ad hãc ḡ dicit⁹ trib⁹ cauꝫ angeli veloces mittunt̃ vt annũciẽt op⁹ redẽptõis. Nec ẽ credendũ q⁹ angel⁹ vn⁹ veneritꝫ s̃ cũ eo ꝓncipali nuncio mltitudo alioꝝ aduenit. Lu.ij. Fact̃ ẽ cũ angelo multi. celest. cecr. laudantiũ ꝛ di. Gl̃a in altis. deo ꝛ in ter. pax boi. bone voluntat̃. Hoc ꝓcurãt ẽ Heñ. xxiij. Ubi cũ pr̃ abraã mitterer ad ducendũ vxorẽ filio suo. mtitie q̃dez vnũ diez⁹: dom⁹ sue ꝓcuratorẽ. q̃ tñ comites mltos bũt: Ita pr̃ sumin⁹ mittẽs ad despõsandã sibi naturã bũanã. vnũ q̃dẽ ꝓpium dignitatis angelũ misit: tñ cum illo mltos credit mittisse fecisse dignitat̃ ãgelos. Sequit

## Gabriel

Ecce tãgit officiũ. Gabriel cũ fortitudo dei interpr̃at. Fortitudie ei da op⁹ erat Ut legitꝫ nature occurre

rer Ut scoriā pcī de medio tollēdā sigrer. Ut vltia ꝓmis ꝓūgēda nūciarer. Legitō cū nake occurrit q̄ ꝙginē manēte ꝙginē ꝙcepturā t panturā nūcia/ rer. Hoc ē ei miz sup oīa mira: vt ipotēia ad acruz remanēte: ac nūcicē i cē. Si ei cec⁹ miraculū ac/ cipiat oculum: nō erit miz si videat accepto oculo. Silr ūt si mort⁹ accipiat vitā: nihil erit miz si po ſtea viuat Sz sup oē miz cēr: si nō accepto oc̄o vel vita: videret l' viueret. Et ira ē b. Virgo ei fz naturā ipotēs ē ad cōceptū, cessi manerat ꝙgo: sp erit ipotēs. Si ḡ ꝙcipiat t pariat: oino b ēnouū: t nō nisi vir/ tute fortitudis di fieri pt. Dicē. xxij. Nouum faciet dñs sup ter. fcia cir. viz. ꝙpo. xxj. Dixit q̄ sedebat t throno. Ecce noua facio oia. Ecci. xxxvj. Innoua lig: imuta mirabilia. Man⁹ ei t brachiū fortitudi nis di b annūciari opat. t ió gabriel mittit. Sco/ ria etiā aliq̄n pcī b rollit: vt qđ ē ea nasc̄t scīm: vo cet filꝰ dei. Qđ etiā nō nisi fortitudie di fieri potuit: q: ꝙcep⁹ virgial' sic in mre oi caruit ꝙcipia: Sic vt dr Znk. In ꝙcepto t orzigiali caruit clpa. Sap. vij. Apt suā mūdicā nihil inqnatū incurrit in illā. Sa pi. viij. Sortit⁹ su az bonā: t cū esem mag⁹ bon⁹ veni ad corp⁹ coinqnatuz. Iste ē subcinericiꝰ panis azym⁹ fact⁹ et azara ꝓncipe sapia dina. Bzym⁹: qa sine fermēto pcī. Subaneria⁹ ūt: qz sub penalita tū būdirate h⁹ vite. Nec ūt potēia t fortitudo sepa rādi Naturā a culpa: Cōceptū ab orzigiali inertia: Peālit⁹ aut a pne cā: qa effecere potuit nisi fortitu do dina: Sic igr ire. b⁹ annūciatōis milter merito fortitudo dei noiat. Quis ei vnq̄ vtutū ꝓmo ꝓūgerer nisi fūma di fortitudo: Vltia ūt i facturꝰ dei ē homo. Primz ꝓnapiū oim ds. Quis ḡ hec ꝓūgere rer nisi fuma: cui nihil obstat: dā fortitudo: Esa. xlj. Cōfortauit faber erarꝰ pcutēs malleo cū q̄ cudeba t ūctepis: dicēs glutino: bonuz ē. Faber ei erar⁹ q̄ fortitudie sua oia domat ḡ filiū suū q̄ cūctepis cu debat mōz: ꝙfortauit. b est i fortitudie sua cū vltia fcūra ꝓmil ꝓūrit. t ita sibi glutinauit vt neqz mozte solui posset. t ipo bonū cē op⁹ b⁹ glutinatōis. pnū ciaz ab ag̃el' Ecce paulz ꝺ vltis finiby sil' glutinat': paū fortissime mlier'. Prouer. vi. finis ei añ quē nihil: de⁹ est. t finis p⁹ quē nihil: bō. t sic christ⁹ est alpha t o. Apoc). t vlt. Ego sū alpha t o: ꝓim⁹ t nouissim⁹: ꝓncipiū t finis. Mira res t mirabile sacrm. Job. xxxiij. Ecce ang⁹ loquēs cū annūcia/ tōe: futuz ē vnū de filiby. Primū em creēplar (ꝺo sile: vbi est ꝓtus imago ꝓtis filius) vltimuz ūt bō: fact⁹ ad imagine z similitudinē da. Heñ.). vnū efficā debāt: t nūciat loḡis ad Mariā ang⁹. t ió gfiait op⁹ liberatōis. De q̄ subiūgit Liberabo cū ne descē dat in corruptōes. Vis igit t taliby rōnib: nūcius ist⁹ facti Gabriel angel⁹ ꝺb ē fortitudo di meri to noiat. Missus igit: qz q̄ nō missus: venire ad il lo ꝓiumerēt: z venīēt ad nos nō misso: a nllo vnq̄ de tantis mysteriys crederet. Et b est quod sequit

## A deo

Legunt em nōnunq̄ angeli missi ab angel' alijs: sz hec noua supuenies auctras i ducit i ānūciatōe my/ sterij: qs a nullo nisi a deo ꝓiumerēt Esa. lij. Pro/ pter b scier ꝓple me⁹ nomē meuz i die illa: qz ego ipe q̄ loqbar ecce assū. Morē etiā i b ſuat da benigni tas. ḡntū cunqz em pauperē ad nupcias suas vocat rer magn⁹ pu ālā: nūcio quē mittat: ipe rec legatōs inūgit: t nō alios paru⁹ vel magn⁹ de curia. Sic ḡ despōsaturꝰ natura nram rer celestis p feipm lega/ tionē imūrit Sap. viij. Qui sui mibi eā sponsā as/ sumere: t amator fact⁹ sum forme illi⁹. Possum⁹ aūt in b notare tria. Tanta i dño maiestas ad nos charitatem. Compassionez. Et in miserijs nostris ei esse delicias: Et de charitate quidem Diere. xxxj. In charitate ꝑpet. dilexi te zc. De scdo ūt Osee. xj In funiculis adā trahā eos in vinculis charitatis. Fu niculi em adā fuere cōpassio: t affect⁹: t miseratio quā ad nos būit q̄ cū non rapinaz arbitraret: se fi eri eqlē cē deo: ꝓpatiēdo cruciatibꝰ affect⁹ z miser⁹ tōis damauit. Ecce adā q̄si vn⁹ et nob fact⁹ ē Heñ. iij. Et hec cōpassio in deo persenerauit donec vn⁹ de naturalibꝰ q̄si vn⁹ et nob fact⁹ ē in silitudinez hoiz t habitu inuēt⁹ vt hō. Essi de⁹ vt vn⁹ et nob: t nos sum⁹ ꝓiur sic vn⁹ et rbo ꝓsōis. Ecce funes adā trahē tes nos ad deum: t deū ad nos. De delitijs suis re putat' vt sit nobiscū habet ꝓuerb. viij. Delectā/ bar per singlos dies ludēs in orbe terrarū: t delitie mee cū e filijs bo. Ideo iuste Esa. vij. vocab nomē ei⁹ Emanuel: qđ est nobiscū de⁹. Unde ḡ vez est qđ ūt Micheas. v. c. Solliciti te ambulare cum ꝺo tuo: q̄ delitias reputat ē tecū in miserijs: vt tuā tecū opet saluti. Denqz sustinuit crucē z fusiōe con tēpta. Heb. xij. Ut te redimeret ꝓposito sibi gaudio tue redēptōis. Audeat ḡ nolle te secū esse: q̄ ad b q̄ tecū sit missit ā gelos. Vis t silib⁹ caulis a ꝺo mil/ sus est t non ab alio.

## In ciuitatem

Sequit de descptiōe psone ad quā mittt b tā nobi lis nunci⁹ Describit ūt B loco siue bitatōis Et B ꝓ/ prietatib⁹ sibi ꝙueniēnb⁹. B loco q̄dem trip⁹ r. Cō/ munissimo: q̄ ē puincia. Spēali: q̄ ē citas. Et tādē Propriū adiūgit nomē ciuitat' q̄ vocat nazareth.

Dicit ḡ q̄ missus ē l in ciuitatē ſtangens locū spēalē bitatōis bte ꝙgis. Ciuitas aūt vt dr Tullꝰ dr q̄si cauū vnitas. Et b ē qđ dr ꝓp. xxij. Vie: q̄ edificat vr ciuitas: cui⁹ ꝓncipatio q⁹ in idipm. Da bitantiū em cōi ꝓncipatū idipz: loc⁹ bitatōis citas vocat Dūt ḡrece: sr vnitates Ius vnū. Libertas vna. Loc⁹ habitatōis vn⁹. Cōitas vna. Dec ūt ma xime huic cōgruit ciuitati. Esa.). Restituā iudices tuos vt fuerūt ꝓius: t ꝙsiliarios tuos vt fuerūt an/ tiq̄tus: p⁹ hec vocaberis ciuitas iusti: vrbs fidelis. sion i iudicio redimet: t reducēt ēs in iustitia. B aūt fctm ē q̄n descēdit t rediit i caſle: ó q̄ dr Hier. xxiij Regnabit rex t sapi. erit t fac. iudi. t iust. in terra. t B ē nomē qđ voc. eū dñs iust⁹ nr. Jn hac ei citate dñs nr Rex ē. Senatores angeli veniētes: t Regina ꝙ/ go gl'iosa: Popul⁹ ūt vniuersitas fidelīū De libra re ūt dr Jo. viij. Si fil⁹ vos liberauerit: ve liberi eritꝭ Gal'. v. Vos i libtatē vocati estis. Hala. iij. Nō su. ancal. filij sz libere De cōiōe dr act. iij. Multitudis credentiū erat cor vnū t aia vna: nec ꝺsqz aliq̄d cor/ rū q̄ possi. su. cē dice. zc. q: sz possessio sit ꝓuata fidelīū rū vsus tpalīū ē cōis. J. Jo. iij. Qui habuerit sbam b⁹ mōi: t viderit fratrē suū necē hāe t clau. visce. su. ab eo: quō charitas dei ma. i eo De bitatiōe dr ꝓs. lxxxvj

Ecce alieni gene⁊ tyrus ⁊ ꝑphi ethiopum hi fuerũt illic. Omes em̃ veniẽtes ab oriẽte ⁊ occidẽte recũbẽt cũ abrahã Isaac ⁊ iacob. Mat. viij. Alieni ⁊ uersi ad fidẽ: de angustia tyri ⁊ de nigredine pecꝯ venientes Et de oibꝰ his subinferꝛ: q sicut letantiũ oim in suꝑfragijs hꝰ ciuitaꝛ̃ existentiũ habitatio est in ter⁊ nomen ciuitatis ei die illa: ⁊ deinceps dñs ibidẽ. Eze. xlviij. Esa. lxij. Nõ vocaberꝛ vltra derelicta: ⁊ terra tua nõ vocab⁹ amplꝰ desolata: sed vocaberꝛ volũtas mea in ea: ⁊ ꝛra tua nõ inhabitata: q placuit dño i te. Sic igit̃ in hãc ciuitatem est missus. Hec est ciuitas

## Galilee.

Quã puinciã vocat Prophꝫ noĩs interpretatiõe saꝛ/cramento ꝓuentiẽte. Prophꝫ ꝓbente cõplatiõe. Et Prophꝫ fidei in puicia illa dilatatiõe Et noĩs q̃ dem interpratio ẽ trãsmigratio facta vel rota: q̃ etiaꝫ volubilis ꝑ migrare videt. ꝑs. lxxvj. Hor tonuerui tui de⁹ in rota. B ẽ son⁹ annũciatoris in galilea trãs/migratoris Habitũ in ea assũpsit ille q̃ stabilis manẽs dat cũcta moueri. Hiere. xiiij. sic colon⁹ futur⁹ ẽ in ꝛra ⁊ q̃si viator declinãs ad manẽdũ. Eze. xvij. Fili hois Fac tibi vasa trãsmigratoris tẽ. Mat. viij Vulpes foueas hñt tẽ. Lõgruit ãt. ꝓbetie: q̃ ibi erãt gẽtiles q̃s ibi posuerat Iram rex tyri in ꝛpe saꝛ/lomonis. Un Esa. ix. Trãs iordanẽ galilee: gentiũ ꝑ l's q̃ ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnam: habitantiby in regiõe vmbre mort⁹: lux orta ẽt eis. Ibi em̃ lux celestis ꝓmo oriri debuit vbi ꝓbia p̃dixerat: vt vitas vmbre rũderet. Et ĩ ibi suã incepit p̃dicatiõnẽ: Et ibi oñt discipul' lucẽ sue resurrectionis. ꝓpꝫ q̃ etiã discipli galilei sẽ vocati. Lu. xxiij. Lõmouit ꝑ'm docẽs ꝑ vniuersã iudeã: incipiẽs a galilea vsq; huc. Mat. vi. Undecim discipli abierẽ in galileã tẽ. Lux q̃ oriẽs annũciatoris Lux p̃dicationis Lux resurrectoris in galilea fulsit. ⁊ ibo galilei fideles vocanꝫ. Acẽ. ij. Nonne oẽs isti q̃ loquũt galilei sẽ. Ibi⁹ Uiri galil'. q. st. Notaꝫ ẽt in B fida dilatatio ⁊ transitꝰ a iudeis ad gẽtes. Esa. xlix. Parũ est vt sis mihi seruꝰ ad suscitãdas mihi tribꝰ iacob: ⁊ feces isr̃l' ꝓuertendas. Dedi te in lucẽ gentiũ vt sis salus meaꝛ usq; ad extremũ terre. Malac. j. Ab ortu solis vsq; ad occasũ magnũ nomẽ meũ in gentibꝰ. tẽ. Mat. v. Nemo accẽdit lucernã tẽ. Hiero. Fcat noticiã claritatꝫ neq̃q; abscondendã: neq; sub modio. B est inf̃ termios iudee claudendã: sed palã oĩbus exhibendã. Et B ꝛgrue fecit in galilea: vbi et gẽtiles ⁊ iudei habitãt. Sic g̃ ista ciuitas fuit galilee:

## Cui nomen nazareth.

Locus ẽ ꝓprius habitatoris Nazareth aũt ꝓuenien ter noiaꝫ. q; nazareth scñm vel flos inceptaꝫ. San ctus aũt vt ọ̃t glo. q; concipi ibi debuit scñs scñoꝝ. Dañ. ix. Et q̃ sanctificat ce vno; oẽs. Os em̃ i hac auritate nanꝫ ẽ scñm in vtero ꝑ gis: cã est sanctificatiõis oim. Jo. xvij. Sanctifica eos in vitate Flos aũt ꝓgruit: q; ibi flos cãpi nasci in vtero ⁊ cõcipi voluit. Lañ. ij. Ego flos cãpi ⁊ liliũ cõuallij. Zmat em̃ vt ọ̃t Berñ. Florige/rã patriã: flos ọ̃ radice Jesse. nec ꝓpꝫ nisi ab eo q̃ festorem ⁊ nõ cicutã ꝑ mundi insaniã: vel vitiã ꝑ carnal' pcã p̃untiũ: vel spiñã ꝑ mũdi sollicitudies exhibuerẽ. In flore aũt ẽ spes pulcritudis Et Fra/grãtia odoꝝ Et Spes fructificatõis Et spes q̃d pulcritudis ĩ ꝛtute puersatõis. Fragrãtia ọ̃ Odoris: i odore bone opatõis (al's opinionis) Spes aũt fructificatõis ĩ uitẽõe bone retributõis Que oia cõperunt fidelibꝰ: ⁊ papue bñ ꝑgni Delspe ꝓuer sanctis Judith. x. Lui etiã dñs cõulit splendorẽ: q; oñis ista pulcritudo nõ ex libidie sed ex ꝛtute pendebat. ⁊ ideo dñs hãc in cã pulcritudinẽ ampliauit: vt oim oculis ẽtiosa incredibili pulcritudie crederẽt

De odore hõe opinonis (al's opatõis). ij. Lo. ij Ubi bo, oõ. sum⁹ deo i his q̃ pe. ⁊ i his q̃ salui fiũt Ibid. Et odorẽ noticie sue de⁹ ꝑ nos ꝑ. tẽ Lañ. iiij. Odor vestimẽr. tuoꝝ. tẽ. ꝑs. xliij. Myrrha ⁊ gutta ⁊ casia ſuple suspirãt a vestimẽr⁹ tuis a domibꝰ eburneis hoc est a cor̃pibꝰ castis. De intẽtione etne remuneratiõnis. ij. Reg. xxiij. Lũcta sal⁹ mea. Osee. xiij. Justus germinabit sic liliũ. Sic etiã thalam⁹ ꝓclamat in q̃ suscepꝛ⁹ est: florid⁹ est. Lañ. j. Lectul⁹ noster florid⁹ ẽ. Matths assigꝫ rõez q̃re i nazareth nutrit ⁊ ꝓpi/tur Impletõez. s. ꝓphetie: q; nazarꝰ vocabit. Et ọ̃ ibi satis dcm̃ est cũ exponeret Matthẽus

## Ad virginem.

Dic describit ꝑginẽz salutatã a suis ꝓfectibꝰ. Et B 2
ponit Titulũ pudicie virginal' Et Sponsionẽ vin/culi mrimonialis. Et Excellentiã gl'oñ noĩs. Dei tulo quidẽ pudicicie ꝑginalis Dic Ad virginẽ. Bñ ꝑgignit ọ̃t gl. q̃ ꝓma inẽ fcias ọ̃ ꝑginat' gloſi mun⁹ obtulit Nõ em̃ hec de fatuis ꝑginũ q̃ lãpad des castitat' hñt extincras. Mat. xxv. Sz cui⁹ lam pas flãma lympidissima lucet in ꝓspectu dñi. Et ideo ea ọ̃t⁹ est ille: de q̃ dr Esa. lxij. Egrediat vt splen/dor iust⁹ ei⁹ ⁊ saluator⁹ eius sicut lãpas accendat.

Uirginitat' aũt lãpas in quinq; rutilabat in ea.

In corde quidẽ in mbo. Et in duobꝰ in corpe. Pri/mũ in corde est: q̃ ꝑginitat' integritatẽ: ad dei integritatẽ ⁊ incor̃ruptionẽ cõiunxe q̃ntũ potuit referẽ/bat. Secundũ q̃ angelice mundicie emula vitã ce/libem in contemplatiõe ducebat. Tertium q̃ hoc in voto: prima quantum valuit ⁊ licuit deo conti/nentiã offerebat. De ꝓmo ọ̃t Aug. q̃ ꝑginitas ẽ in carne cor̃ruptibili incor̃ruptõis ꝑpetue meditatio. Et B fcatũ est Ezo. xxv. Ubi ꝓpiciarca dei & lignũ ſerbi fieri. q̃s ẽ lignuꝫ ipumbile. Descõ dr Lañ. vj. Formosa tanq̃ bierlm q̃ est ciuitas mũdicie an/gelorũ. De tertio ꝯo dr j. Cor. vij. Virgo cogitat q̃ dñi sunt tẽ. Hoc em̃ intelligit de vouentibꝰ virgi/nitatẽ: quia alijs nõ ẽ ꝓhibitũ cogitare de nupcijs. Luce. j. Quo fiet istud q̃m virum nõ cognosco. hoc est me nõ cognituꝛ̃. ꝑpono. Dec est rebecca: q̃ mul tum gre recepit: virgo pulcerrima ⁊ incognita viro: quã summꝰ patriarcha filio suo Isaac gaudiovnꝫ uerse terre elegit in matre. Duo aũt lucẽt in cor̃pe. Integritas pudoris. Et Uerecundia ꝑginal'. De integritate quidẽ cor̃pis dr in figura eius Tob. iij. Scias q̃ nunq̃ ꝓpiui vir: ⁊ mundã seruaui ani/mã meã ab omni ꝓpia. De verecundia ꝑginali Ecci. xxvj. Gratia super gratiam mulier sancta pu/dorata. Et Ecclastici. xxvij. Inter verecũdiam ꝑbit gratia.

## Besponsatã

Ecce descriptio a vicatio ꝓiugali. Querūt autem ꝑces Quare de fcia. Et ḡre de fcia ꝙ gie. Et ḡre ō femina ꝙ gine despōsata chō nasci voluit. Quare aūt de fcia. Beō. rēdet rōnem. qz ſic fcia mūdū pcēt mortis fuit; Ita fcia imitū z via salue. Quia igit fcia ſpū ſug bie viro gustū necis obtulit: ita femia ab angelo saluata: mō salut. auctoꝛe edidit Ait em illeſcꝰ oino ꝓcreabil esse z despatꝰ (alꝫ despcꝰ) Qz igit masculini ſexꝰ saluꝝ esse ogarꝰ: ꝓgruum fuit ve idē saluꝝ auctoꝛ de fcia sit natꝰ vt vterq; ſexꝰ ad vitā ptinere ſe plumat. Hal. xiij. Misit ōs filiuꝫ ſuū natū ex mlīere zc. Voluit aūt de fcia ꝙ gie ꝓpē tria. ſ. Ut gnatio sua būana: dine q̄tū possibile est assimꝛ aret Ut oīs gnatōis series ipleret Ut miraculū mīris mira clō filij ꝓportionaret. Dina aūt gene ratio est de ꝑe ſine fcia: ſine coꝛrupōe: ſic cādoꝛ na ſcā de luce. z ita būana gnatio de mīre: ſine ꝑe ſine oi coꝛrupōe. ſicut radi⁹ nascāt de stella: z ō flos vocāt. Oꝛ ſic ōe ꝑs abstrall⁹: q̄ flos in ęra ē ſine patre: ſed ī celo ht ꝑem solē. in ęra aūt ht mīrem terrā. Sap. vij. Cādoꝛ ei ęlue. ęrne z speculū ſine macꝰa dei maiestat. z imago bonitat. illi⁹. Dis ei gnatōis series ſic iplera ē: ne aliq̄d in creaturarū ordie vacuū remaneret. Pcessit em tres series gnationū Uiri. vicꝫ de ęra ꝙ gine. z mlier. ꝙ gis de viro ꝙ gine. z filioꝝ de viro z muliere coꝛrupt. z restabat q̄rta scs erudēs: q̄ vir ꝙ go de fcia ꝙ gine pduceret. Beñ. xv. Heneratiōe ḡra reuertent hucad statū vi delicz gr̄e recōsiliatois z libertat. Sic etiā mira culo filij: miraculū mīris inḡnū possibile ē assilat. In nato em ipossibilia ꝓiūgunt: ꝑ naturā q̄dē incōpossibilia: dine aūt ꝑtuū possibilia. Nat⁹ em ōs. hō creat⁹ z increat⁹. passibilis z ipassibil. tpalis et eternꝰ. Mat aūt gaudiū mīris hz cū ḡnitat. puꝺoꝛ nec ꝑmā silem visa ē nec hīe sequēt. z ō sola est sine creꝑlo. Et ſic filꝰ nullū hz in celo vel ī terra ſilem. Esa. lxvj. Añ q̄ ꝑturiret pepit. antecq̄ veniret partꝰ eꝰ tpl pepit masculū. q̄s audiuit vn q̄ tale aut q̄s vidit huic ſile Quare aūt de despōsata ꝓlime a patribꝰ tā mꝛstice q̄ ſrales assignant rōes valde cō uenientes: q̄rū z nos sup Mat. pl'es assignauim⁹: Dic aūt em ponen⁹ duas. Quaꝝ vna ē quā tangit Bla. q̄ vicz tanta cura erat ei demīris infamia: q̄ maluit aliq̄s de suo ortu q̄ de mīris infamia dubitare. Et ideo maluit q̄ ipe filꝰ crederet ee Joseph: q̄ mīr infamaret de fornicatiōe: ſi q̄ida: nō despōsata apōs vulg⁹ inueniret. Exo. xx. Honora patrē et matrē Sc̄a cā est: qz ſi ſ nō despōsata nasceret: ilegitim⁹ haberet. nec admitteret ad actꝰ legitimos. z ſic doctrina ei⁹ iuste coā boiꝰ refutaret. Esa. lij. Ecce intelliget ſeruꝰ meꝰ: exaltabit z eleuabit z sublimis erit valde. Dec aūt sublimitas calūnia habuiſſet ſi de mīrimonio natꝰ nō fuiſſet Deut. xxij. Nō ingredief manser. ḃ ē de scorto natꝰ in eccliā dī. Adhuc aūt Bonū ſūme. plus: nō eē alicuꝰ mīrimonij: ſz ſuo ſūmo bono ꝓuatū eſſ̄ mīrimonū. Dicit aūt despōsatam.

L 2 Uiro

Et describit hūc vi⁹ A ſexu A genere. Et a noie. A ſexu q̄dē: qz ōtl vīro ſ̄q avirco (alꝫ avirez) dr. qz vires oī virtute. Hiere. xvij. Būdicē⁹ vir q̄ ꝓfidit in dño z erit dñs fidūcia eꝰ. erit em q̄si lignuꝫ viride qō ad hūoꝛ ē mittat radices suas in rpe siccitat. nō erit sollicitū: nec aliq̄n desinet fructū facere. Hego. Uir est qui ꝙ bifoꝛmes foꝛtune insultus: vn. foꝛmi cōstantia mētis mīitat ꝓmunit⁹. De tali viro dicit Eccl. vj. Unꝰ de mille. alij em oēs exāniati ſ. z ad mulieꝝ illecebras z mollicē resoluti.

## Cui nomen erat Joseph.

Ecce descriptio ꝑ nomē. Quattuoꝛ aūt legim⁹ hꝰ nōminis insignes viros. Quoꝝ ꝓm⁹ in figura saluatoꝛ mūdi ꝓcessit. Añ z saluatoꝛ mūdi Beñ. xl/ iij. est vocat⁹: q̄ fuit Joseph filius Iacob ꝓtriarche Sc̄os aūt est iste q̄ obsequiū mīri saluatoꝛ z ꝓpulo. Tert⁹ aūt q̄ obsequiū sepulture dño mortuo: q̄ fuit Joseph ab arimathia. Quart⁹ aūt Joseph: q̄ iust⁹ cognomiabat: q̄ testimoniū ꝓhibuit a mortuis resuscitato. In ꝓmo hoꝛ cōmēdat ꝓ dētia: qz patriā saluauit ab iminēti famis ꝓcul. In ſcō Cōtinēna siue tpantia: qz ab ąpleru abstinuit ī mīrionij thoꝛ. Tert⁹ a fortitudie: qz audacter itroiuit z immisit se furijs ꝓpli z ꝓfidis: coꝛp⁹ Jesu petēs sepulture tradēdū officijs. Quart⁹ aūt a iustitia: qz a iustitia cognoiat⁹: tetus fuit ītat. Ecci. xlv. Joseph q̄ nat⁹ est hō: ꝓnceps fratrū: firmamētū gentis: rectoꝛ fratrū: stabilimentū ꝓpli. Et ꝓm⁹ quidē fuit fratꝝ ꝓnceps. Ali⁹ aūt gentis fulamentū in custodia dñi. Joseph aūt ab arimathia nobil⁹ decurio: rectoꝛ fuit fratrū dispoꝛ in morte dñi. Stabilimētū aūt ꝓpli ꝙ ꝓfidiā negātū resurrecōs: fuit Joseph iustus.

## De domo dauid

Ecce descriptio a gne. Et ds refert ad Joseph z ad Mariā: qz vr̄q fuit de domo Dauid Dom⁹ aūt h vocat gen⁹: ſic ibidē Dom⁹ aaron dñs. dño Aſti aūt ꝓuges de domo fuerī Dauid z familia ꝑ succesſiōnē hr̄ditarā. Infra ſcō: eo q̄ eēt de domoꝛ familia dauid: cū maria vroꝛe ſua ſibi despōsata ꝓgnātc Dauid aūt h ꝓpr ſer ꝓpue noīat Quoꝝ Unꝰ est q̄ ī cepugnādis aduersarijs i ꝓlo ōi nullus coꝛtioꝛ. Scōm: qz in exēplo ꝓuersatiōis in ꝓlo deq̄o ad exemplū. nulli⁹ fuit aſpectu desiderabilioꝛ. Ita etiā vt atam ionathe sibi ꝙglutinaret. Tertiū: qz in altis nulli⁹ humiliοꝛ. Quartū: qz ad inimicos in aduersitatibꝰ nullus mitioꝛ z māſuetioꝛ. Et hec quattuoꝛ habuit in sapo. Quintū qz reꝑomissiōnem exꝑssius oībus alijs ꝓphetis accepat. Sextū: q̄ iste plus alijs peccatoribꝰ pro quib⁹ saluandis chr̄ist⁹ venit: spem salut. dare potuit. De oīb⁹ aūt ēt istis ſcꝑtura dat testimoniū. Q̄ em iste pulsauerit ꝓpl⁹ israel aduersarios. ſ. Re. xvij. vbi pugnabat ei ꝓpl⁹. Saul ꝑcussit mille: z Dauid decem milia. Uñ z leonē z vrsum z goliat gerbeum interfecit. ſ. Reguꝫ xvij. z ideo manu fortis interꝑtat. Figura eius qui leonem: id est diabolū straut. z vrsum. id est nostre carnis illecebras. z gigantē. id ē mundꝰ cum tentatione congrediens interfecit. ſ. Machabeoꝝ. iij. z Ecci. xlvij. Q etiam aſpectu desiderabilis fuerit in exemplo. ij. Regum. xvij. Sicut aurora oriēte sole mane: absq; nubibus rutilat: ſignificans eū qui ꝑciosus est ꝓ ꝑe z filijs hominū z ꝓ pulcritudinib⁹ angelorū. Et hec habuit chr̄istus ex mꝛe filia Dauid. De cuius fortitudine ds.

Jpa ꝓteret caput tuū. Et de pulcritudine Lañ .vj. q̄ pcessit sic aurora ꝓsurgēs pulcra vt luna. In altissimis ât fastigijs regni erat būlis. sic dī. ij. Regū. vj. Ludā t villor fiā plᵗ ḡ̄ fact fū .t ero būlis in oculᵗ meis. Et buᵗ būlitatis erat brā ꝙ go cuꝫ dixit. Respexit būlitatem ancille sue. Et chr̄s cū dicit Matth. xj. Discite a me qꝛ mitis sum t humil cord̄e. Q aût inimicis in aduersitatib fuerat mitis t māsuetus 02. ij. Reg. xvj. vbi Semei maledicēte sibi: t mittente ꝫ ipm lapides: dixit. Dimitte eū vt maledicat mihi iuxta ꝓceptū dñi. si forte respiciat dñs afflictiōez meā: t reddat mihi bonū ꝓ maledictiōe hac hodierna. Et bᵉ beres fuit brā ꝙ go cū ſrmeō ō ea dixit. Tua ipi aiaz terā. gladiᵒ Lu. ij. Et chr̄s qñ dixit. Pater ignosce illᵉ ꝛc. Et iō 02. q̄ ipe est q̄si tenerrimᵘ ligni ṽmiculus: q̄ adeo mollis est q̄ tactu nō sentit. De repromissiōe autē 02. Psal. xxxj. De fructu vēr tui ponā tē. et Esa. ir. Sup solū Dauid. t sup regnū eiᵒ: t sic vsq; in sēpiternū. Pro: aût fuit adulter: homicida t prodi tor: fidelis milit suus. t ñ ad pniam receptᵘ. nec ꝓpter suū peccatū euacuata est ꝓmissio: sicut ipe dt ps. l. Justificeris in ſmonib tuis tē. Nocē. Ueri fiant sermōes ꝓmissiōis tue. t cū iudicaueris homines q̄ cassanda sit ꝓmissio ꝓpter pctā: vincas peccata mea t iudicatū illoꝝ. vt omnis pcōr sperat de misericordia tua ꝓmissa. Lu. v. Non veni vocare iustos sed pcōres ad penitentiā. ij. Paralip. vlti. in oro de Manasses. Dis q̄ tibi nō peccauerī ñ cōstituisti pniaz. Ecce ḡre dictū est. De domo dauid.

## Et nomē virginis Maria

D 2 Ecce descriptio virginis ex noie. Nabet aût ḡtra: or interpratōes. Interprat eni Illumiatrix. Stella. Amarū mare. Et syra lingua Maria interpratᵗ Dña. Illumiatrix q̄dē q: illumiat t dubijs. Stella poli: q: ducit in deuijs. Amarū mare. q: cōpungit illecebris. Dña aût q: pregit t aduerſ. Sic ḡ tenebras nras illumiatrix illumiat. Fluctuatiōes tēptationū nraꝝ in ꝺ magno mari stella trangillat. Noctis delectatiōes nras vt amaꝝ mare abūdanter amaricat. Aduersitates nras vt dña cōprimit t sedat. Si ḡ circūdatᵉ eꝛ tenebris .t abscōdita est tibi via tua. Job. iij. respice illumiatrice .iuoca dei gētrice. t noia Maria. Si ât surgūt vēti sug gestionū malaꝝ: et deuenᵗ ꝓcelle tēptatōnū: respice ad stellā: t noia Maria. Q̄ si illecebre carnis te trahāt. t supantes tā ad illicitas delectatiōes et ꝓcellāt: baptiza tē i amaritudie maꝝ. t iuoca iteꝛcessionē dei mris. t noia Maria. Tāde etiā si aduersitates tribulationū te iactēt. t tā supantes ꝛe q̄ si ꝓsternāt. leua oc̄los ad dñam. t iuoca Maria. Et sic ꝓ certo i reipo expiet q̄iuste vocatꝰ est nomen ḡis Maria. De illumiatrice eni babes Apoca. xij. vbi apparet in celo mlier amicta sole. et luna sub pedib eiᵒ tē. Amictᵘ eni glia sol in ꝙer saro t scitaꝰ. Luna purā babs sub pedib. B è eccle siā i gre suffragijs. Lorona aût duodeci stellaꝝ in capite in ꝛtutu radijs. prudētia. tpantia. fortitudine t iustitia. Et prudētia q̄dē lucēt stelle tres. Et prudētia eni siluit turbara. t eller au dita: sapiēt t rūdit ad ꝓpositū. Si ir ex tpantia fulgēt stelle tres Carnis pudicicia. sermōis modestia. cordis mūdicia. Nihilo minᵘ ex fortitudie tres: q: ex fortitudine Uotū t ꝓpositū ḡnitaꝝ. deo obtulit. Oblatum firmiꝫ tenuit. Et rei cā immēse cēntā. ꝓmisit angelᵒ: firmissime fidē adhibuit. Deinde erā ex iustitia mīcant tres stelle. Reddidit ei oīa debita. Duris q̄dē gessit mor. t Jn sua despōsatiōe Jn filij circūcisione Jn legali purificatōe. Afflict ât exhibuit ꝓ passiōne Jn nuptijs vini multiplicatiōez perdēs a filio. Jo ij. Scīs ât cōtinē. q: erat cū mulierib t discipul in oro pseueras· Act. j. De stella ât habes Nume. xxiij. Orietᵘ stella ex Jacob: t ꝓsurget hō de isrl t pcutiet duces moab: t vastabit q̄ oēs filios seth: et erit idumea possessio eiᵒ. De amaritudie eᵉ Ruth j. Non vocet me noemi. B est pulcra: sed vocate me mara. B est amara: q: amaritudie me valde replenit oipotēs. Et B fuit: q: tps partᵘ naſa in eā reperebat in passiōe cū ſvura gemituū q̄ ꝙ paritura nature desinunt De Dña ât babes in Lañ. vj. Uidēte eā filie sion t beatissimā pdicauerūt t regine laudauerūt eam vt vniuersitaꝰ. viz. dñam. Sic ḡ nomen virginis est maria.

## Et ingressus angelus ad eam dixit.

Ecce salutatio. Et dicunt h ḡtuor. Prio ei ibi cuꝫ logiū inuit. Scdo Salutatio ei or die ponit. Tertio Uirgo salutata puellariſ turbat. Et ḡrto Ad angelo more bono: angelo: ꝓsolat. De ꝓmo dorū die. Et ingressus ḡ q̄s habet Maria in secreto fuisse: viz. in ꝙdam cubiculo sicut adhuc spec q̄dā i mōte demāt Jn quā ingressus angelᵘ: ꝛ ḡnē in secreto orante inuenit. Et in B ptz q: a mundi ītrepitu peruit oīoīs secretū. q̄si nō vt vagaꝛ vana: fugit fatuꝫ arū ḡnū spectaculi: que inēne ꝓsolatōis sola siti uit affatū. De ꝓmo Mat. vj. Tu ât cū orabis ītra in cubi. t claude ostiū: ora ꝓ ꝑem tuū. tūc inuocab et dñs exaudiet. Esa. xxvj. Uade ꝓpl's me ira cubicula tua t claude sup te ostia tua. De seco o dī i Judith viij q̄ i supioꝝ ib dom sue cubiculū secretū fieri fecit a q̄ cū puellᵃ suis clausa ꝓmorabat: t ñ inutvaga p plateas. Si ir ât Tob. iij. Perrexit Sara ad loca secretū tē. De ꝓsolatōe ât dña sic ē q̄ nō dat admittendo aliena. ꝓs. Judi fil. tē. t tē tāde ꝓcipiscet rex decor tuū. Lañ. iij Paululū cū peraſſes eos ingreni tē. Ad inciora igr penetraliū suoꝝ clauſ ostiis

## Ingressus angelus

Angelo ei ostia nō obstāt Lad cā. sic ad cōnediū. Act. x. t sic ad Petrū i solario orāte Act. x. Angeli frequēt t libenter se cū orāte. b Aliqñ puenientes oīoīs tpus. ps. lxvj. ꝓuenerunt principes ꝓiuncti psallentib. Nec ât ḡ bra nra e ympa; nistria. q: sic Maria soror morsi sup sirym. panuꝫ i māu sua: egressa; se oēs mlieres pᵉea cū ympāis t choꝛ; cho ꝓcedebat. Exo. xv. Sic hec b. ḡ go ꝑcessit cū ympano mortificatōis carnal voluptatis: ludēs i choro ágdoꝝ: quā mīrudo magᵃ ḡnū q̄ bᵉipa pānuit et subsecuta. De q̄ dī Dicit. xxj. Uirgo isrl adhuc ornabit ympānis tuis t egredietur in choro ludentium. Et inde apparuit nostre redēptionis initium. Sicut ām angelus malus suasit Eue gustum perditionis. Ita econtra Angelus bonus obtulit ḡnī eulogiū saluratōis Et est notabile q̄ in annūciatiōe Joān. 8. q̄ p. habu. t de pce q̄ de

matre:q; Senec plus aptus est generare q̃ vetu/
la ꝓcipe. Annũciatio incipit a pte:z derivata est ad
matrẽ.eo q̃ in talibꝫ caput mulieris est vir. vt dr.j.
Eoꝛ.vj. Ita eꝫ in Annũciatõe xp̃i⁹ in terr⁹ ẽ sine
pte annũciatio incepit a mre. Et dande ẽ multe pꝛ/
monuit angel⁹ Joseph patrẽ putatiũ. sic q̃ nõ ni/
merer accipe eã: z ꝓterea. q̃ q̃d in ea natus esset. de
spũ scõ esset. Mat.j. Et eodẽ oꝛdie pcesserat i figu
ra. In annũciatõe ei Jsaac(q̃ nisus interpꝛat) incepit
angel⁹ a pte derivabat in matrẽ q̃ illuꝫ significat
Jsaac in cui⁹ nativitate mlti gaudebũt In annũ
ciatõe aũ Sãlonis: angel⁹ pmo nunciat mr̃i: z per
mulierẽ venit ad pt̃em annunciatio: q̃ samson sol
fortis interpꝛat: z ꝑcat chm. De q̃ dr Malach.iij.
Vob timẽtibꝫ nomẽ meũ orieꝛ sol iusticie: z sanitas
in pẽnis eꝰ. Sic q̃ angel⁹ Gabriel ingressus in cõ
clauis secretũ: ostio clauso z firmato ad brãm ꝓgi
nem: dixit.

E 2. **Aue.**

Ecce bẽ. Berñ. Nec salutatio tãto est ꝓciosa: q̃n
to ẽ rationa: z bonis omnibꝫ pleniora alijs saluta/
onibꝫ. In ista ei salutatõe duo sũt. Amoris vltis ma
li. Et impcatio oĩs boni. Et Amoris q̃dem mali tã
gitur p b q̃ dr Aue. Et b hꝫ ista salutatio singl'are.
Nũq̃ em legit alicꝫ salutat⁹ añ b̃p mali amoꝛis
nẽ: z port⁹ malũ ẽ mũmatiũ oĩbꝫ. Sic Bñ.iij. Mu
lieri dixit. Multiplicabo erũnas tuas. Et Uiro In
sudore vultꝰ tui vesceꝛ pane tuo. cũ opatus fueris
eã: nõ dabit fructũ. sed spinas z tribulos germina/
bit tibi. z ideo maledicta ẽra in opeꝛe tuo. Per terrã i/
telligit⁹ pot⁹ terra quã gerim⁹ q̃ est corp⁹ nr̃m q̃
terra quã terim⁹: q̃ est possessio nr̃a. Et ideo dr Apo
cal'.viij. Ue ve ve: habitatibꝫ in terra ꝓcipe. Ue in
carne culpe. Ue in mẽte. z Ue ꝑdenatibꝫ in vtroq;
Aũo q̃ sine ve cẽnt q̃ tot ve subiacebãt: Apoc.xviij
Ue ve ve ciuitas illa magꝝ Babylon Et nihil par in
terra: is ova ve ꝓdudebat. Nũc autẽ cũ pdicãda esset
pax: boiby bone volũtat⁹, decta ẽ ygo stirpis dauĩ/
tice: ex cui⁹ aue: ẽã alij ꝓ posteritate eue. a ve purga
rent. q̃ sicut canalis ad nos fluẽta traducit gratiã: q̃
antꝛe p oẽpa ꝑfluerẽt Canalis aũ mũda esse dꝫ: ne
aqua mũdã turbet. Ezech.xxxvj. Effundã sup vos
aquã mũdã ꝛc. De b aq̃ ducu Eccl.xxiiij. Sic aq̃/
ductꝰ exiuit ẽ paradiso: dirigabo hortũ plãtationũ
z irrigabo partꝰ mea fructũ Sic igr̃ vt purꝰ sit p cã
ad nos transitus gr̃e sine ve ẽ ꝓcipe: culpe z pene
eterne: quã neino vnq̃ meruit. z ideo sola ve canalis
gr̃e sic digna fuit Amos.v. In oĩbꝫ plateis plãctꝰ:
z i cunctis q̃ foꝛ⁹ sũt dicet: ve ve. Plãctꝰ ei est ꝛatio/
nis ꝓcipit. z cũctis q̃ foꝛ⁹ sũt extra ꝓdauc. z tricinij
um gr̃e: dicet pmo ve culpe. Et ꝓsequẽter ve eatus
pene eterne. qui q̃ z Dina egressa ad spectacula va
nitatũ vt videret mlieres regionis illi⁹: rapiꝫ. z coꝛru
pit: z tristis: blãdicijs amatoꝛ. mũdi delinit. Beñ.
xxviij. Maria aũ in ꝓdaui sine ve: sit ꝓdaue ybi. z
tbalam⁹ ispõli erãt. z vestibulũ filij dei regis sũmi. z
tricliniũ tot⁹ trinitat⁹. z fabricator: mũdi fabrica:
In quã ingressus angel⁹ dixit. Aue. Jnuerso noie
eua: notans q̃ z euã reducit ad bñdictionẽ. Fuit
aũt Aue triplex ve: q̃d hereditario iure mulit ad filiã
es. In Lõceptõe vig. Et Portatõe. Et Partuꝛi
tione. In Lõceptione quidẽ est ve triplex. Libidi/
nis: is in tentatõe. Coꝛruptiõis: in secuũ cõmixtio/
ne. Et Improbe delectatiõis: in semis susceptiõe.

In portatiõe eti est triplex ve. l. Ponder⁹: i one
re. Pressure. in oner⁹ portatiõe. Et Angustie: in vte
ri plenitõe. Tripler etiã in ptu est ve. Doloꝛ⁹: is in
ptuitõe. Destructiõis virtũ: in generatõe. Et Effra/
ctiõis sigillo: in emissiõe. Et post oĩa hec dubia
bñdictio in plis susceptõe. Ab oĩby aũt bis libera
est ygo regia dauitica: puerpa. Libidinẽ em nũq̃
bũit: q̃ in psona sua dr Tob.iij. Mundã seruaui
aiam meã ab oĩ ꝓcupita. Destoratiõis coꝛruptionẽ
nõ bũit: Aue dixit. Aũo fict istõ q̃m virũ nõ cogno
sco: b ẽnõ cognituꝝ. pono: A delectatõe improba
aliena fuit. In cui⁹ psona dr Tob.iij. Nunq̃ cũ iu
dennby miscui me: neq; cum bis q̃ in lenitate aĩ/
bulãt: ptcipẽ me pbui. Dixi em pbs in.vij. Ethi. q̃
lusiu⁹ ẽ incotinẽs. Et Micro. Tactus. z iocũ nisus.
z fili⁹ mozitur ẽ q̃ginitat⁹ solẽt esse ꝓcipia. Et ideo
significat p fiscellã scirpeam. Exo.ij. In q̃ vagit nr̃
moyses ver⁹ legislatoꝛ. z dux et liberatoꝛ. ipli: q̃ bi/
tuminelinita fuit intus ꝑsentia deitat⁹: extra ꝓnẽ/
tia p pene castitat⁹: ne alicubi subintraret aq̃: z ri
peꝛet. z summergeret fluie noxie: z illeceb: ose carna
litat⁹. Sili⁹ eria ve q̃ sit in portatiõe: nõ bũit. On⁹
em nobile poꝛtauit sũe sensu ponder⁹. Qõ de se di/
xit. On⁹ meũ leue ẽ: nõ em in se. sed etiã alieuiãs poꝛ
tantẽ. Pressurã etiã nõ sensit ex portatõe: q̃ poꝛta/
uit eu: q̃ poꝛtat oĩa ẽbo ẽtutis sue. Hob.j. Neq;
coartatiõis angustiã: q̃ ẽtus altissimi obũbꝛauit
ei: vt vẽtis sui circul⁹ sine coartatiõe poꝛraret: quẽ
ẽ ꝓuiner ãbit⁹ celi. Et b ẽcak ꝓuas illõ. ẽ q̃ dr Exo.
xvj. Sume vas vnũ: z mitte illũ mã. q̃tũ ꝑ cape
gomoꝛ. z repone coꝛã dño ad ẽuandũ in ẽnatões.
Vas em illud neq; põdere celestis panis est gratia
tũ nec oppũs: nec artitudie aliq̃ coangustatũ: z in
miraculũ oĩm seculoꝝ ꝓseruatũ. Gomoꝛ em ẽ mẽ/
sura tnũ modioꝝ. q̃ nobile illõ tricinũ cõtinebat
Coꝛpulentã subam chr̃i. Biam. z Deitatẽ. Uetus z
Nouũ: z Eternũ. Uas in matia coꝛporis Nouũ i alia
tũ de nouo creata. Et nũ ãt in dat are In pturiti/
one etiã nullũ bũit ve alioꝝ matrũ. Nõ em habuit
doloꝛ ẽ cũ pturiret. q̃ dr Esa.lxvj. Ãnt̃q̃ pturiret pe
perit. b est ãnt̃q̃ doloꝛ ẽ sentiret pturitõis. quẽ post
sensit in passione: cũ sentiret gladiũ quẽ pmiserat ei
Symeon. Nec vinto destituta est in gnatõe. quia
Esa. ibidẽ. Ãnt̃q̃ ventret tpus paꝛt⁹: p destitutionẽ
virtũ: pepit masculũ. Sili⁹ etiã i emissione filij: ni
hil dausti⁹ pudoꝛ⁹ ẽfractũ est. q̃ Lan.iij. dr Doꝛ
tus ꝓclusus eos sigit⁹: z ideo merito exclamat Esa.
lxvj. Quis audiuit vnq̃ tale: aut q̃s vidit huic sile:
Et b significat Ezech. cxliij. p porta rẽpli orientales.
De q̃ dr ibidẽ. Porta hec clausa erit z non apiet: z
vir nõ trãsiet p ea: q̃m dns de⁹ isrl ingressus ẽ p ea
Sic g̃ merito dr ea z singl'r Aue. Jsti sũt. ix. lapi/
des ꝓciosi: de q̃bꝫ dr Ezech. xxviij. Omnis lapis pꝛ
ciosus opimẽtu ruũ sardius. topazi⁹ z iaspis. chry
solyt⁹. onyx. z beryll⁹. saphyr⁹. z carbunculꝰ z sma
ragd⁹. Decoreꝫ ei q̃s angel⁹ abiecit: z ab ea obstu
lit: ygo bñ allũpsit. Sic eni deus posuit i capite
ei⁹ coronã de lapide ꝓcioso. Sic igit̃ sine ve exñs
meritoꝝ sola sic salutatur p. Aue.

# Capitulum.I.

## Gratia plena

¶ 2 Sequit scđa ps salutatõis q̄ est i oīs boni inꝫ pcatõe. Colligit eni hec salutatio Jd qđ bonā facit virginē in seipa. Et oīe qđ beatā facit ad deū. Et oē qđ mirabile facit ad angelos z ad hoīes. Hꝛa eni bonā facit i seipa. Secū aūt ee dīm beatꝫ facit ad deū. Et hñ dicta eē i mlierib⁹: Mirabilē fac ad angelos z hoīes. Attēde aūt q̄ hec bona null⁹ sīl impetrata sunt: z ppaucos optata p̄ pr̄e. Vita autez alicui p salutatõem legim⁹ optata. Dan.ij. Rex i tempīnū viue. Quibusdā eni salutē.ſtē.ij. Reg.xvj. Salue rex salue rex. z hec ab hoīb⁹. Ab angelis aūt paucos legim⁹ salutatos. z pricipaliter ista optata. Ad Hedeonē eni dixit angel⁹. Dñs recū virorū fortissime. Et hoc q̄dē est ps bonū bonorū. ſs a Gedeõe erexalat: cū rndit. Si dñs nobiscuz ē q̄r reppĥēderūt nos hec oia z Judic.vj. Tobiā aūt salutauit angel⁹ di. Gaudiū nbi sit sp. Et q̄uis b sit gr̄e eius dē. tñ nec ab eo receptuz ē. Quia rñdit. Quale gaudiū mihi erit q̄ in tenebr⁹ sedeo z lumē celi nō video. Tob.v. Nul⁹ aūt cā ē: q̄ nisi ve absterso z purgato: hñdicatõis pfectꝫ null⁹ est loc⁹ Primo g̃ollat ve p aue. z postea optent z pdicetur dona gr̄aꝫ in ygie. Nunc aūt angel⁹ intpo nerenomē Maria: gō tñ eccliа noiat. q̄ añ ē nois mināri: vl in alīs tps noiandū postq̄m gr̄e ei⁹ fuerūt explanate. sine q̄bꝫ tñ plene significatõis nomē nō itelligeret. Quātū aūt significet nomē Maria in pte supra⁹ est explanatū. Dicat g̃ vt digna tatõ noie itelligat [¶ Hꝛa plena.] Hꝛa q̄dē Virtutū. Et Hꝛa dignitatis. Hꝛa vtutis est in eius sanctitate. Hꝛa Dignitat̄ in ammiratõe. Hꝛa Virtutū in septē g̃dibꝫ vtutū p̄sistit. Fidei q̄dē z Spei z Charitat̄. Fidē eni habuit excellentissimo Que tā ume̅le rei sibi pmisse fidē adhibuit. Nec etiā dixit/ put dubitãtib⁹ nō dubitauit. Nec oia possibilia esse credēti certissima fuit. De pmo hoꝛ. 8z Zuj. Bta q̄ credidit q̄m pfica. ea q̄ dic.ſt a do. Dez⁹ scđo dī Job.xix. Pelli mee p̄sūpſ carnibꝫ adhesit os meū. Lōsūpſ ei carnibꝫ. ē mollibꝫ discipl'oꝛ. coꝛdibꝫ p dubitatiões: adhesit os solidū: coꝛ vgis glose: pelli exteī cruce: p fidē. De⁹ dī i figura ſna Abraā i repromissiõe dei nō hesitauit diffidētia. ſs p̄foꝛtat⁹ fide pleissime: scīes q̄ q̄cūq; pmisit ei d⁹ potēs ē z facer. Heb.xv. Spes eni i sūmo būt q̄ Ysus Certa Affligētē coꝛ ei⁹ spem tenuit. Ysus eni ē spes firmata p gr̄az: opib⁹ meritoꝛ innitente. De q̄.j. Pej. Regenerauit nos i spez viuā. Certa aūt ē spes iā habēs arras rei sperate z pign⁹. De q̄ Heb.vj. Tenem⁹ ꝓpositā nob spez quā sic̄ ancorā habem⁹ tutā ac firmā. z intecedēte vsq; ad int̄ioꝛa velamia. Affligēs aūt spes ē q̄ ex desiderio mlto rei sperate ad lāguoꝛē iducit sperūtē. Prouer. xiij. Spes q̄ differt affligit aiaz. Spe aūt viua in rē sperata sp teredit. Spe Certa celestibꝫ ꝓtinue ibe̅ sit. Et Spe Affligente pegrinatoēs iſtā ꝓtinue fini ri cupiuit. Charitas eni ea⁹ i sūmo fuit. Charitas eni q̄ ad feruoꝛē ē Zāguēs. Et Vulnerās. Et Inficies. Zāguēs ex desiderio amati. Vulnerās ex penetratõe amāt⁹; i amatū Interficies ex occisiõe oim p̄ter solū amatū q̄ in coꝛde viuit amāt⁹. Et tal⁹ fuit amoꝛ ygnis. Ex amoꝛe eī amati: i se destitu/ta lāguet desiderio. Ex penetratõe amati vulnerata portat celū. Ex interfectõe amati: nō sibi sed cora vi uit amato. De primo 8z Lañ.ij. Nūcate dilecto q̄a amoꝛe lāg. De scđo 8z. Vulnerata charitate plena sū. De tertio Lañ. vlc. Fort⁹ ve moꝛe dilec. dura sic̄ ifern⁹ emulatio. Sic g̃ in sūmo has vtutes habuit De alijs aūt q̄tuoꝛ cardinalibꝫ ꝑ dictū ē. Sic igit fidē ad mag̃ habuit i dubitatā: z oia oipotēte possibilia credidit: Spem Viuā: Certā: z Affligētez habuit: et Charitatē Lāguētē: Vulnerātē: z Interficiētē. Hinc colligit Donū qō ē in aduersiū vtutū: vt 8z Hꝛe. et Brītudinē q̄ est pfec⁹ stat⁹ opez: et Fructꝫ spūs q̄ est gust⁹ dulcedinis btōꝝ. et bēbis tecrū duodeci. Donū ci aduersat vtutes vt attingāt p̄miū. Brītudo aūt pficiat vt attigat id qō ē pfectū. et Fruct⁹ dulce ē gust⁹ vt desideret finiri celū De donis Esa.xj. De brītudibꝫ Mat.v. De fructibus spūs Gala.v. De vtutib⁹ diuinis. j. Coꝛ.xiij. Perfecta igit i gr̄a ē q̄ hz Virtutē in sūmo: Donū in aduersoꝛ: Brītudinē in pfectõe: et Fructū hz in gustu. Et hz Dona septē: vna tñ erō aduersoꝛ vtutū. Et q̄uis brītudines sint octo: tñ vnū statū pficiūt pfectõis. Et hz Fructꝫ. xij. tñ vnū ingerūt gustū dulcedis crē. et dicemus hec i duodeci cōputāt. q̄a Virtutes sic̄ vno ñ p̄sistūt: sic̄ Dona z Brītudines et Fructꝫ i vnū rēdūt. Et asti sē lapides. xij. q̄ in circuitu gēmis radiāt in vestimēto sacerdot⁹: z i plateis celestꝫ ambulāt. Sap.xviij. Parcūt magnalia in q̄tuoꝛ ordibꝫ lapidū erāt sculpta. Quatuoꝛ ei ordines lapidū sunt: ordies Virtutū: Donoꝝ: Brītudinū: z Fructuū. Apoc.xxj. Fūdamīta muri ciuitatis oī lapide p̄cioso ornata. Fūdamīta p̄mū iaspis. scōm saphyr⁹. Tertū calcedoni⁹. q̄rtū smaragd⁹. q̄ntū sardonyx. sextū sardi⁹. septimū chrysolit⁹. octauū beryll⁹. nonū topasi⁹. decimū chrysopassus. vndecimū hyacinth⁹. duodecimū amethist⁹. Talibꝫ g̃ fulta z repleta ē gēmis vtutuꝫ. Fidei ei attribuunt tres p̄mi Mag̃ ei fides viret vt iaspis: indubitata. edicū color ei hꝫ vt saphyr⁹: z oipotēta nitēs in calce est q̄ nō pōt amplī⁹: vt calcedoni⁹. Sīl⁹ Spes viua ē vires ei⁹ vtutez z meritꝫ vt smaragd⁹. Spes certa solida ē z luces vt sardonyx. Spes affligens rutilās z rubēs sanguie christi vt sardi⁹. Charitas aūt lāgues: solis spēm hꝫ in⁹ splēdoꝛe auri: vt chrysolit⁹: i viroꝛe speculū ē aurei solis. Et charitas vulnerās elicit ignē i oipōne sol⁹ posita vt beryll⁹. q̄ Lan. vl. Lāpades ei⁹ vt lāpades ignis atq; flāmaꝝ. Et charitas inficies ē vt topaz⁹ auri fului splendi. pter ardoꝛe ē coꝛdis z lucē vitat. Donū aūt aduersus vtutes ē vt chrysopassus: passiōꝝ auri p̄mi sustines et ignuti: q̄ in ipso micāt vtutes sīci aduersoꝛio suo. Et brītudo sic hyacinth⁹ celestis color pfectōi: i aḡ hui⁹ moꝛtal' z ſtūbil' vite. Fruct⁹ aūt ē sic̄ amethist⁹ ruboꝛ. ſ. celestꝫ in obscuritate moꝛtalitatꝫ terrene. ij. Coꝛ. iij. Nēm⁹ theau. istū i va. fic. vt subli. ñ sit et no. hꝫ ex vir. 8i. Decigit ẽgo Fide fuit solidissima Spe certissima Charitate feruentissima Dono supōes aditus. Pl'ci oīb⁹ donatū ē. Brītudine pfectissima quā brām dicent oēs generatiões: que gustauit z vidit qm̄ bona ē negociatio ei⁹ z non extinguet in nocte lucerna ea⁹. Prouer. vl. Et ideo datū

est ei fidei donū electū: z sors in tēplo dei acceptissima. Sap.iij. Sic igit gra vtutis est plena. Si virtus in dono: z donū i bitudie: z bitudo in fructu pfecta ē intelligat. Sic igit est gra plena. Est ei
B 2. az gra dignitat' cuius vt ō b. Bern. i. mj. Quatuor nicāt de celo. Quatuor i carne. Et Quatuor i corde ipsi⁹ De celo ei micat Virgis b⁹ scificatio Angelica saluratio. Spūsseti supuēto Et venerāda filij incarnatio. In carne aūt Pudor vginalis Et q ē sine corruptione fecūda. Sine grauitate ḡuida. Et sine dolore puerpa. In corde vo Deuoto būlitatis. Magnitudo credulitat'. Mūdicia spūalis Et martyriū cordis Et de oibus his iam in pmissis fact est dictū. Ns ist duodeci lapides ds suscitulit Josue ō iordanis alueo. Joh.iij. cū portaret arca pioz danem bui⁹ labēris vite: z remanent in monimentum etnū. Nec em duodeci matre dne pcipia deflue ret: solidā esse fecerit. Et ecce qualr fuit Hra Virtutis: z Hra dignitat' plenissima. Est aūt in his oibus tripl'r Plena: Est ig plenitudis duplici. Est em in his Plenitudo meris: Plenitudo vēris. Plenitudo nre assūptois. Plenitudo mēt' cois ē cū sanct'. Plenitudo ventris spēal'r vginis mris. Plenitudo assūptois est plenitudo dei ad nos vnois De plenitudine mentis q cois est oibus scis: in plona Spūs phāi. Act.vij. Stephan⁹ plen⁹ gra z fortitudie ze De plenitudie ventr' Judic.vj. In plenitudie conche: q expssa develler. De plenitudie nre assūptois ibidē. In plenitudie ros' in vellere. Lol.ij. In ipo inhitat ois plēitudo dinitat' corpal'r. Pria plenitudie: plena ē gra dina. Scda plenitudie: plena est deitat' pluuia. Tertia plenitudie: plena gra diuino. Ex pma ē idonea. Ex scda deliboris massa. Ex tertia deliboris z delibatis arca. Rhoīn.xj. Q si delibatio scā est z massa. Ex pma ē pura. Scda nitet ea q sub deo neqt sīlior inueniri puritate. Ex tertia cāder puritate dina. Et pma est concha gre. Ex scda aqueduct⁹ gre. Et tertia ē vena fūdēs fontē miscōie. De ea⁹ plenitudie oēs accepim⁹ gratz p gra. Propt pmā dr q inuenit gram. Propt scdam q fecit dns mag. Propt tertia dr a dns tecū. Sic igit tez ē gra plena. Sīg vo plenitudis duo in ea ns deficiūt. Exuberantia vicz Et q aliud nihil capet. Exuberāna qdem: qz effluit et ea gra i oēs. iij. Reg.iij. Oms q obtulit vas vacuu: mulier. in figurā bui⁹: infudit gre z miscōie oleū. nō er ōfectu copie: sed et defectu vasoz offerentiū. Oleū em effusum ē nomē ei⁹. Lap.j. De ō autē q aliō nō recipit dr Sap.vij. Propt suā mūdiciā nihil inq̄natū in ea incurrit. Bern. Non est q se ingerat vanitas vbi totū replevit charitas. Sic g est qd dr Prouer.vl. Multe filie congregauer gratz diuitias: ipa ār sola supgressa ē vniuersas Sic igit ē gra plena. Secūt

## Dominus tecum.

Et colligit b oē qd btās fac hāc vginē ad deū. Uñ q̄nqs b notant. Primū ē q dñm z nō deū vocat: q secū esse dr. Scdz cū de⁹ sit vbiqs z in oibus: glr dicatur esse cū ipa Tertiū quare ipa nō dr ee cū dño: sz dño secū. Quartū qd sui vl' de suo cū dño in b operationis habuerit Quintū z vltimū si aliq in hoc mūdo pferat pnalitas q dns esse secū gbibet

De pmo g q̄re dr dns et non deus esse secū Notandū p Dns: dicat tria. Maiestat' altitudinē. Diuitiaz honoz abilitū honoz ē. et Ututē siue fortitudinē mane nullo mō aliq impulsiōe nutāt. Et hec tria dr btūs Dionys. in li. de diuis no. bis vbis. Dns: dicat nō inferioz excessum em z suppositionē: sed etiam oim pulcroz bonoz diuitē possessionē: z verā z nō cadere vel nutare valētē vtutē siue fortitudinē maiestat', Et his trib relevat nr̄m casū Humilitatis Paupertatis: et Infirmitat', Būlitat' q ad nr̄i status vtilitatē. Paupertat' q ad g̃nitorū z bitudinis spoliationē. Infirmitat' q ad nr̄am vulnerationē. z suā nob largit elemaōes: dirationē: et fortitudinē. Altitudinē q dē in dignitate: vt bō honore dign⁹ sit Diuitias vt habeat vñ meren possit. Fortitudinem aūt vt hosti resistere possit. Et hec tria sil nō dr aliō nomēnisi dns. Q em dns sit qui nos de statu iniquē ceadim⁹ sustollat: patet. j. Reg.ij. Suscitās ō puluere egenū: z de sterco: erigēs pauper: vt sedeat cū. Pō.cxij. Quis sic dns deus nr̄ q in alt' ha. z būlia respicit z: Sic g deuat ad statū pstine z depdite dignitat'. Q aūt dns ditet nr̄am pauperate Pater Rdo.x. Idē dns oim: diues i oēs: q iuocāt illū. j. Lop.ij. In oibus diuites facti est in illo z. Pō.cxviij. Nō est iopia timētib illū z. Lu.j. Esurientes ipleuit bonis z. Magnificat⁹ ē em dns et nr̄ ver⁹ Salomō diuitijs z gl'ia sup oēs reges vniuerse terre.ij. Paral'. ix. Quō g aliquē ō suis dimittere paupem: cū sit magnific⁹ in scitate: z vtutē et gra: largitōe: Deter.xj. Largit⁹ est munera iusta magnificētā pnalē. Hoc significat⁹ Luc.j. Reg.iij. vbi a creditore diabolo liberat filios vidtuare ecclesie: olei sui: hoc est gre siue mltiplicatiōe. De fortitudine aūt nos pregere z trinere. Nūe.xxiij. Dns eāuit eū de terra Egypti. Cui⁹ fortitudo ē filis rhi nocerōt'. Dus g dñi altissimi Zoe: ē humilitas vgis: thesa thesaurox: diuitis: Benignitas vgis z ligatio fortitudis: vt ad nos venāt exempla castitat' btē vgis. Bñ igit dr q ad hec tria dns tecū. Dic em sil'r vnū fuit sublimis: z būl: diues z paup: fortis z ideall: sic z dns. Dī ār dns ē cū ipa pl⁹ q cū alijs. Ozauit ei vt dicūt pies redēptoz ifrl: z ipe dns eraudiuit oiones ei⁹: facies redēptiōes ipam p būlitatē suscepte carnis. Cū ea ei esse dñm: vocat ysentire dñm vos' ei⁹: ozōnz: z opibo ei⁹. Ita vt verū sit qd dr. Rj.vij. Dē qd est i cordetuo vade z fac qm dns tecū ē. Sīl'r dr Josue j. Ego erotecū: z nō te deseram neqz ordinq. Oportuit em vt p alijs: vos ei⁹ ysentiret dns: q sic sibi cū assumpt vt viscerib ei⁹ se ifūderet: et emanuel' ipa nomē acciper: qd ē nobiscū de⁹. Dns ei nobiscū q̄nqz facē. Lōsensus ei ei⁹ in nob Expeditas reddit vtutē operatōes. Lōfortat z terrabēnā tiones. Oēs antiq z callidi hostē dissolut machiatōes z pstemit Et i fugā z uertit hostiū acies z gregatōes. Magnificas pfert de victoria z liberatōe pumptōes. De pmo dr. q. expeditas reddit vtutē operatōes: tā habitus est ex pba Nathan ad dauid. Omne qd est in corde tuo vade z fac z. q si dr. expeditus es in oībz nihil habebis impedimenti. Q z fortat z insurgentiū machinationes. Ezech.xj. Ne timeas eos q: ego tecum sum. Esa.l. Dns deus auxiliator meus: z ideo non

sum ꝫ fusus. Rbo.viij. Si deus ꝓ nobis ḋs cōtra nos Q̄ dissoluat oīa calliḋi bolis machinatiōnes Esa.viij. Inite cōsiliū: z dissipabit: loquimini ꝟbum z nō fiet: qz nobiscū ds. Q̄ in fugam ꝟuertat z ꝓstrauit hostiū acies Judicū.vj. vbi angelus dicit ad Gedeonē. Dñs tecū. Et in ꝟtute sermonis (qō ymbra: z figura est ꝟbi ūtus) ꝓstrauit z in fugam cōuertit castra madian. Oō in cōceptu ꝟginali ſpualiter est impletū. Unde Esa.ix. Jugū oneris eius z virgā humeri eius z sceptrū exactoꝝ eius superasti sicuti die madian. Q̄ magnificas de victoria z liberatiōe cōferat ꝑsumptiōes in ꝑs.cxxvj. dr. Tūc dicent inter gētes magnificauit dñs facere cū eis. Unde.j. Reg.iij. Terruit hostes dicūt. Ue nobis venit deus in castra. Et aduentu aurē dñi in castra lenificatus est exercituus isrl z vocaferatus clamores deuotiōis z grāz actiōis. Tertiū qō supius nos tangiḋ esse diuū?: est. Qualr etiā bta virgo sit cum dño: qz cum ꝑpositio notat associationē. si dñs sez cum est: ipa etiā est cum dño) Profectus vicz circa virtutē. Consurrectio ꝫ iniquitatē: z contēplatio z amor circa veritatē. De ꝑmo hoz dr Bñ. v. Zmybulauit Enoch cū deo z non apparuit: qz tulit illuz deus. De Scdo in ꝑs.xciij. Quis consurget aduersus malignātes ro ꝫ si d. rarus: sed tamē charus. De Tertio Joan.xvij. Volo pater vt quos dedisti mihi: vbi ego sum ipsi sint z mecū ve videant claritatē meā. Quartū vo qō supius notatuz ē: ē q̄ scire desideram?: quid sui vel de suo in hac opatione cū dño habuerit. Et dicimus q̄ duo Consensum vicz humilis charitatis Et fidem indubitatā ꝓmisse veritatis. De ꝑmo ipsa dr. Ecce ancilla dñi fiat mihi zē. De Scdo dr. Beata que credidisti qm ꝓficient zē.

Quintū supra notatū est: quid ꝓncipalitatis deꝫtur ei ꝑ hoc q̄ dicit dñs fecit. Dicimus eñ in sophisticis: q̄ cum vnus dr esse cū alio: ꝓncipalitas notat esse in re ablatiui cui defertur ꝓpositio cum. Sicut dr miles esse cū rege: z nō ecōuerso. rex cum milite. Duas aūt ꝓncipalitates ex dignitate cōcedit dñs virgini. Honoris vicz Et Subiectionis. Ille eñ qui legē dedit de honorādis parētib⁹ Exo. xx. Et natus ex muliere fact⁹ est sub lege. Gal.iiij. legem nō dissoluit sed obseruauit in matre: marie eā nō venit legē solutere sed adimplere. Matth.v. To die.iij. Honorē habebis matrē tuā: ofiliū dicto vicere tue. Iudi ḡ nos virgo brā: nam te filius nihil negās: honorat. Subiectiōis aūt ꝓncipalitatē notat Luce.ij. Descendit cum illis z subditus erat illis. Quis Quitō de hoib⁹ filius parētū doctor dicipul? Deb.ix. Pcēs q̄dē habuim⁹ carnis nr̄e eruditores z reuerebamur eos. Hoc aūt fecit vt ceremoplo suo subiecti esse nō dedignemur eā bis q̄ nob inferiores esse vident. Sz mirū admodū ē de dictis angeli: Pz euenit ad saluatā ꝑginē et dñi sut pre. Et innuit puenisse dñm: etiā ipm celer ē aduentū nūcij. Oō etiā innuit Lañ.ij. Dū alloqrent eā sodales sponsi de amore: sponsus ipse aculeis amoris incitās: reuelat aduentū suū oculis sponse: z illa fauor z flāmis z lampadiuꝫ amore sponsi succēsa: clamauit di. Ecce iste venit saliēs in mōtib⁹: trāsiliens colles. Sic z nūc puenit nunciū suū dñs: inuenit nūcio circa spōsam vt fidē habeat spōsa de verbis nūcij: secū in cordis thalamo iam ꝓhibet esse dñm. Profecto est b qō ds Esa.ix. Z deus dñi exercituum faciet b. Ut eñ dr Sap.vij. Omibus mobilibus mobilior est sapia. z ideo angelos veloces ipse puenit. Exultauit eñ vt gigas ad currendā viā: nō ad nos: sed in nos: a sumo celo a sumo ꝓis a regalibus sedib⁹ descēdēs inusserauit se nob in visceribus ꝟginis. Greg. Nec at eñ tarda rez molimia spūssancti gra. Amāri eñ ois velocitas tarda ē: Et ideo redit nūcij nō expectat q̄ renūciat de ꝫsensu: deco: e virginis z lenocinijs irrerctus.

## Benedicta tu in mulieribus.

Sequit id qō ē ad. primū. bñdicta tu in mulieribus. Quattuoz eñ in hac salutatōe dicunt. Ave vicz: qō debet innocētie ꝟgis. Gra plena. q̄ scz plenitudo debet vacuitati būlitat⁹. qz dr Jacob.iij. q̄ būlib⁹ dat gra. Et idē dr.j. Pe.iij. Et bñdictio q̄ debet celibatui castitat⁹. Et in b est ꝓfectio salutatiōis. Dicit ḡ bñdicta t Et ne aliq̄d videatur vacua rea mysterioz gra ſpēali in ꝟbo ꝓposito: Bñdictio nē notat Et Excellētiā. Bñdictionē cū dr: bñdicta. Discretionē in ꝓnoīe ru. Excellentiā cū dr: in mulieribus. Uel solā intelligēs bñdictā Uel bñdictā ꝑ oīb⁹. Bñdictio aūt Munit z tutat ꝫ malū. Multiplicat ſpuale z verū bonū Et Cōciliat nob deum.

Q̄ munit z tutat ꝫ malū. Gen.xxvij. Bñdixit eū in eōdē loco: z dixit. Si ꝫ deū sortis fuisti: qnto magis ꝫ hoies ꝑualebis. Zdauger etiā oē bonuz: sic dr Job.j. Opꝰ manuū ei⁹ tu bñdixisti. Et terra scḡt. Possessio eo⁹ creuit i ra. Q̄ deū zeliat Esa. lxv. Qui bñdic⁹ ē sup rā: bñdicet in deo Die ꝓba Amē. z Nūc.vj. Invocabūt nomē meū sup filios isrl: z ego bñdicā eis. Sit igit bñdictio sup caput ꝟgis. Dic aūt ꝓ: Discretionē notās: z Significatiuā. Discretionē q̄dem: q̄ ē bñdicta singularit⁹. Sic significatiuā aūt: q̄ bñdictōes hz in signē. Discretiue eñ bñdixit: de q̄ canit. Bñdicta filia tu a dño. Sic ḡnāter aūt bñdixit: cui ꝓncipal⁹ z insignis dat bñdictio. Dcut.xxxiij. Bñdictio illi⁹ q̄ apparuit i rubo veniat sup caput Joseph z sup verticē nazarei inter frēs suos Qui et i rubo apparuit: ꝟginē mō dustā p concipiēdā designauit de ꝑsonā Joseph: cui⁹ Jacob ꝓtarcha figura fuit: z b sup verticē nazarei ē. b est sci sctoꝝ: christi descēdit: z ꝓpm in matrē. Dic eñ bñdictio ē oim gentiū. b ē in q̄ bñdicent oēs gentes: qō fit ꝑ christū: q̄ sol⁹ est semē bñdictū. Sicut dr Gen.xvij. z ad Gal.iij. Sic igit discretiue signāter es bñdicta tu. Sbūgnāter in mulieribꝫ. b ē inter mlieres. vt ꝑ notet medīū Per principaliores extremoꝝ medīū vocat. Optimū eñ mulierꝫ i honore ē ꝟginitas. Et optimū vrtutare ē fortitudas: qō virtus ꝟginis gloria principaliter Gaudiū q̄ mrtis hz cū ꝟginitate. pudoze. nec ꝓmaz fit amyssa ē. nec hñe sequentē. Uirgo eñ z mr ē actiue vite in plexe cōtemplatiue i spē figura ꝟginali. Noe eñ castellū in qō veniēs dñs maiestat⁹ in spē pegrinit: apō nos ꝓmū suscep⁹ est: martha. b est actiua e⁹ vita āmistrante: z maria. b est cōtemplatiōe e⁹ assidēte: In q̄ rō felix z brissima ꝟginis maria z brissima mr optimā ꝑē elegit: q̄ nunq̄ auferetur ab ea. Nobis enim adest per ministerium misericordie: Filio autem assidet per aspectum

glorie: nec nobis deerit affect⁹ miscordie: nec ipsa fi/lio subducat in cōtēplatiōe glie: fecūdū tē bñs iple nullimo gaudio matris: pudoꝛē aūt in summo ho/noꝛe virginis: vt de ipsa em̄ vez̄ sit q̄ Maria opti/mā partē elegit que non auferēt ab ea. Hec igit est salutatio beate ỽginis. et fm̄ p̄ceptū apli ad Rho. xvi. Salutate Mariā q̄ multū laborauit in vob. Sicut em̄ in sñia: dicit Apls⁹. ij. Loꝛ. iij. fuit en̄ cō/templatione mētis excedit deo: fuit in actōe subtia ē: totū pro nobis est: ỽginitatis p̄referēs liliū: et fecū ditatis offerēs fulū: et totū pro nobis impendens virtutis meritū. Salutem⁹ ergo eam frequenter et Sapiēter. Frequēter: vt nec a corde nec ab oꝛe re/cedat. Sicut suadet Eſa. xxij. Bene cane: freq̄nta cātici⁹ vt memoria tui sit. Freq̄nter em̄ vt in deuo/tiōe saluterm⁹: ne forte dicat nob illd Eſa. xxix. Po/pulus hic labijs me honoꝛat: coꝛ aūt coꝛū longe ē a me: sine causa colūt me. Sapiēter aūt vt salutās salutationi cōgruat: et saluratio cōcordet intentiōi. Aliter em̄ aut luxuriosus ỽginē: aut supbꝰ būs/lem: aut maledict⁹ bñdictā salutare p̄sumit: Lō/gruitas em̄ illa significat in hoc q̄ cum saluratōis bñs eulogiū p̄mū ipa in Heliſabet ꝓgauerit: ex/clamauit Heliſabeth. Ecce vt facta est vox saluta/tionis tue in au.me.ex.inf. tē Salutat aūt ipsa ha/bentē in vtero Joannē. hoc est in coꝛde gratiā. Est em̄ de sanctis: cōsonem sanctoꝛ. seruans: Nō salu/tans neq; resalutās cū quia a deo excōicatus est: di/cente Joanne in ij. cano. Qui venit ad vos: et hanc doctrinā non affert: nolite eum recipe in domū: nec aue ei dixeritis. Qui em̄ dixerit ei Aue: cōicat operi/bus malignis. Si ergo incongruus ea salutauerit: nō resalutet. Et cū fiet quod dicit Eccl. xl. Erubesca/t⁹ a salutando de silentio. Dicat em̄ Xrist⁹ q̄ mul/tas amicicias irresaluratio dissoluit. Salutem⁹ er/go nos inuicē in osculo sancto columbino: vt sicut ab ea volum⁹: ita nos ea saluremus. Tūc em̄ non cōp̄fessione labioꝝ: sed coniunctione spirituū nos/tra pficiet saluratio.

℟ 2 **Que cum audisset**

Ecce h describit post incōsuetā saluratione turba/tionē verecundā. Tangit aūt tria. Virginis ỽcum de turbatione Lailam turbatōis. Et q̄ discrete se habuit in turbatione. De turbatione aūt dicat duo. Loquentis angeli audiri z occasionatuꝝ. Exinde Turbatōis affectū. De p̄mo dicit Que cum au/disset. hoc est: p audisset, hoc est: p posita oia audi/tu p̄cepisset z p̄facte collegisset. Et circa hoc secūdo notanē Virtutes audientis. et Modus audiendi. Virtutes audientis sunt tres. Virgis in suscepcōe ỽboꝝ. māsuetā modestia. Et Patientissima in gau/diendo sapientia. Et in gerendo moꝛē puellarē an/gelo Mirabilis disciplina. Fecit em̄ tam de pri/mo q̄s lōgo tpe post p̄ceptū erat Jaē. j. In mā suetudie suscipite insitū ỽbū q̄s pōt saluare alas vias. Propter em̄ saluté quā p̄mittebat ỽbū i mo/destia suscepit est. q.d. ỽbū solacij sūmi fuisset si fu isset cōsuetū. Sicut ōz Deb. xxij. Rogo fratres vt sufferatis ỽbum solacij. Si em̄ ỽbū solacij ē: ỽbū dei ab homine p̄olatum: quanto magis verbum maxime consolationis fuit: verbum ab oꝛe angeli auditum? De patientissima in gaudiendo sapia: dicat Sapiēs. Est panes q̄ multa gubnat sapientia Et de stulto p oppositū. Qui rideꝛ pus ōs intelli/gat: stultum se esse demōstrat. Prouer. j. Audiēs sapiēs: sapientioꝛ erit. et intelligēs gubernacula pos/sidebit. Prouer. xxix. Totū spm̄ suū pfert stultus: sapiēs vo differt z reſuat i posteꝝ. Nas em̄ scias Henadi⁹ i li. de cōtēplone (al's ꝓcepōe) vocat ad lo/q̄ndū catulas: q̄ peaces sunt. pcerue: p q̄libet vno ỽbo multa rideentes z nunq̄ aliq̄d ad plenū audi/entes. De disciplina vo oꝛ. Eccl. xxvj. Disciplia mu/lieris donū dei. Inurbanū vo ē puella ỽginē. p̄m/pulā esse ad loq̄ndū: maxime q̄ amica est cōscie: et soluruditas in p̄templatione emula: angeloꝝ cupi/ens frui colloquijs: z in cōsolatōe spūlīci delectā/ta. Dicat em̄ lex: q̄ Jnutile est: legere n̄ pspecta rīdere de lege. Mos igit puellaꝝ est: ad oēm sermonē q̄/ere audire: et cū disciplina rei certū expectare. Jmuta ta in hoc filiū: de q̄ oꝛ Joan. xix. Cū de multis inter rogarēt a Pilato: nō rīdit vllū verbū: ita vt mira/rēt pses vehemēter. Un potuit dicere illud Eſa. xlix Tacui: sp silui: tanes fui. Probat aūt se esse puel/la stirpis Dauid: q̄ dixit p̄l xxxvj. Turbat⁹ sum z n̄ sum locut⁹. Sic igit in suscipiendo ỽbū est mode/sta z māsueta. In gaudiendo sapiens z patientissi/ma. In gerendo moꝛē angelo disciplinata. Mod⁹ aūt audiendi est q̄ auditū referat ad intellectū. hoc aūt est: auris coꝛpis ad aurē coꝛdis. Nō em̄ fuit de illis de q̄bꝰ oꝛ Eſa. vj. Audite audiētes z nolite intel/ligere. Sed in schola sūme sapie edocta sapienter z diligenter aduerit: sciens q̄ aurē audiendē z oculū videre: vtrū q̄s fecat dñs. Dine est q̄ ornamētū au/reū Can. j. p̄mittit ei qñ oꝛ. Murenulas aureas fa/ciemus tibi ỽmiculatas argento. Murenule em̄ sensus illabunt. ỽmiculi argēti dulcisono tinnitu: Jta ỽginis auris illapsam angeli vocē aure lenis audiunt: z dulcē tinnitū coꝛdis auribꝰ ỽmiculantē motibꝰ fletuosis per oēs vias coꝛdis indunt. Eccl. xxxj. Audi tacēs sūml z q̄rēs. Ps. xliij. Audi filia coꝛpe: vide coꝛde: z indina aurē tuā: tacurrumtaq̄: būlitaq̄. Sequitur

**Turbata est.**

Jsta turbatio sicut audiuim⁹ nihil aliud ē nisi q̄ pstricta gl'ia lumis supioris z celest' visiōis: z audi tus in se vt humilis recidit: et mutionē quandam lumis rōnis sensit. Sed alter q̄ Zacharias: z alt' q̄ Daniel. Dañ. x. Est ei Turbatio ꝓpassio: et ē turbatio Passio: vt de Aug⁹. Turbatio q̄dem p̄/passio est q̄ trāgit z rōnē nō abducat. Turbatio aūt passio est q̄ trāgit: z cordis affectū suis tenebris an/git z abducat z attonitū aliq̄n psternit. In christo igit fuit turbatio tangēs em̄. Joan. xij. Nunc ania/mea turbata est. Turbatio aūt tangens z angens ira scz que de modo implentis nubilū ammura/tionē inducat: in bta ỽgine fuit. Turbatio aūt tan/gens z angens et abducēs in incredulitatē fuit in Zacharia. Turbatio tangēs z angēs z attonitum psternēs fuit in Daniele. Et ideo Zacharias argu/itur de incredulitate. Daniel erigit a casu: et instruit tur de ignorat⁹. Et beata ỽgo de mō iplendis expe/dit. Quattuoꝛ aūt sunt q̄ mōti turbationē in ipa

occasionabāt. Subita vicz angeli appitio. Uereꝰ dia ō debeꝫ pudoꝛi ꝓgiali ex aſpectu viri. Doc etiā debeꝫ inaudite oibꝫ ſeculꝫ ſalutatiōi. Et tādē etiā deꝫ beꝫ magnitudini, pmiſſe rei. Q aūt hoc conſueueꝛit facere ſubita icognita z iſpati apparitio: patz Lu ce vlē. vbi apparēte ſubito dño: ꝛō ō aplī Turbaꝫ ti ẏo z ceteꝛi cꝛiſtimabāt ſe ſpūm videre. Idez cū appareret ambulās ſuꝑ mare: clamabant cōteꝛriti z turbati q̄a phātaſma eſt. Job. iij. Pauoꝛ tenuit me z tremoꝛ ꝛc. Q etiā hoc debeāt pudoꝛi ꝓgi/nali: cui in ꝛ dauid in ſilentio oꝛōnis poſite: cōtꝛaria nimis eſt ſpēs viꝛi. Tob. iij. vbi in figura iſti⁹ ꝓgis ꝛō. Tu ſcis q̄ nunq̄ cōcupiui vꝛz. Ambꝛo. Laſte ꝓginis eſt ad oēm viꝛi pauere aſpectū. Uñ ſicut ꝛō de bto Job. xxxj. q̄ pepigi fed⁹ cū ocul⁹ ſuis vt non cogitaret q̄dē de ꝓgine q̄ nō videret q̄ illiciꝛe con/cupiſceret: Ita z iſta pepigeꝛat fedus cū oculis ſu/is vt ō viꝛo nūq̄ cogitaret. Pſ. cxviij. Auerte ocu los meos ne videāt vanitatē. Dec etiā fecit inau/dita oibꝫ ſeculꝫ ſalutatio: q̄ ꝓtinebat oīs mali amo/tionē et oīs boni in ſe ad deū: z ad primū adeptio/nē q̄ius nunq̄ fuit añ audita. Ruth. ij. Uñ ẏ mihi vt inuenire gꝛam añ oculos tuos z noſſe dignare/ris me pegrinā mulieꝛē. Dec etiā fecit, pmiſſe rei magnitudo. Magna ei pmiſſe In plenitudie gꝛe In dñi ſuſceptiōe. In ſui ſuꝑ oēs bñdictiōe. Et ipa in ſe nō ſenſit nulī humiliaꝛ: et ideo turbata. Ruth. ij Dñe mi cōſolaꝛis es me et locutus es ad coꝛ ancille tue q̄ nō ſum ſimilis vn⁹ famulaꝝ tuaꝝ. Sequit

12 ## In ſermone eius.

Ecce cauſa turbationis. Turbat añ in ſermone nō de ſermone. q̄ ea q̄ ſermo dixeꝛit̄a in oꝛōne pe tuit. Sed q̄ in ſermone: ſermonē ad ea tāb̄ūtē cō tueꝛit: ideo turbata eſt. Fuit ei ſermo Terribilis in audiꝛu. Profūdus in ſenſu. Et Admirabilis in di ctis. Locutio añ angeli ad Moyſen terribil' fuit Dō dicit Apl's Heb. xij. Ita terribile eꝛat q̄ vide/bat: q̄ ipſe Moyſes q̄ pri⁹ inter hoīes fuit: ōt Et/territus ſum z tremebūdus. Et ideo ꝛō in pſ lxxv. Uox tonitꝛui tui de⁹ in rota. hoc eſt: ſonus terribil' angeli i galilea. Job. xxvj. Cum viꝛ ſtillā paruā ſer monis ei⁹ audieꝛim⁹: tonitꝛuū magnitudis ei⁹ q̄s poterit intueꝛi. Propteꝛ q̄ etiā ꝛō Joan. xij. Cum blande de clarificaꝛem pater loq̄reꝛ ad filiū: turbe aſtantes cꝛiſtimabāt tonitꝛuū factum eſſe. Et ſil'r Act. ix. Cū de celo chꝛs loqueꝛet Paulo ipſe Pau lus cotꝛuit: z ceteri q̄ comitabant cum eo ſtabant ſtupefacti. Ita aūt ẏgo oībus conſtantioꝛ z foꝛ tioꝛ: non ceꝛidit: nec confuſione paſſa eſt. ſed in ſer/mone humanū z puellare aliq̄ō paſſa: eſt turbata.

Fuit etiā iſte ſermo ꝓfūdus ſenſu. Quia ſicut di/cit Salomō Prouer. xviij. Aqua pfunda et oꝛe viꝛi. Quanto magꝫ et oꝛe angeli Heb. v. De q̄ gran/dis nob ſermo z inteꝛptabilis ad dicendū: qm ibe ciles ſum⁹ ad audiēdū. Iſte ſermo i diꝛ fuit mi rabil'. Eſt ei oībus mirabilibꝰ mirabil⁹ (q̄ cū dicat Eccles ca. vij. q̄ mulieꝛē bonā et oībus non iueni: q̄nꝓtius inuenit amaꝛioꝛē morte mulieꝛē) q̄ mu lieꝛ ſit Aqueductꝰ gꝛe: Uas dulcedinis diuine: et Propagatio bñdictōis in omnes. Et ideo poterat dicere beata virgo illō Sap. xvij. Magna ſunt iu dicia tua dñe z inenarrabilia verba tua. Sequit

## Et cogitabat

Ecce q̄ diſcrete ſe habuit in turbatione. Uere ſdi ciſſima. Sapiēs añ dicit q̄ Felicꝫ eſt decenteꝛ ferꝛe foꝛtunas. Tangit aūt b̄ ma. Rōnis. l. actū: q̄ ēco/gitatio. Et q̄d cogitabat. Et qualiteꝛ. Rōnis ac⁹ (vt ōt Aug⁹) eſt cogitatio q̄ſi coagitatio dicta: q̄ collatione quā in rone fecit. Et ꝓteꝛ b̄ patet q̄d di/ximus q̄ ex turbatione in nullo cōfuſione paſſa fu it. quia confuſi z attoniti conferre de audit̄ ñ pñt. Dec collatio ꝛō Lu. ij. Maria aūt cōſeruabat oia ẏba hec conferēs in coꝛde ſuo. Scebat q̄d poſtea dicitur⁹ erat Joan. j. canoñ. iij. Probate ſpūs ſi ex deo ſint. nō añ ꝓbari poſſunt niſi ꝓ collatiōem. Nō enī pñt: ꝓteꝛ turbationis imminentes tenebꝛas. nec operuit facie rōnis in coꝛde eius caligo. Job. xxij.

Et dicit[ cogitabat jquia in ipſo mometo eꝛat in cogitando. Preteꝛeūt enī impfectū actum con/tinuaꝛ in pñs. Qualia autem cogitabat:

## Qualis eſſet iſta ſalutatio.

Uerū vicz ſibi cōgrua: q̄ ſibi videbaꝫ humilis et indigna. Utꝫ in futuꝝ expectāda aut ſtatim ſpan da Paruā aūt ſe ſentiēdo: ſe filiā Dauid eſſe ꝓba/bat q̄ dixit. Ulio: fiam z ero humilis in oculis me is. ij. Reg. vj. Et ſō dixit illud Gen. xxxij. Minoꝛ ſum cunctis miſeꝛationib⁹ tuis. Et illud q̄ poſtea dicitur⁹ Regul⁹ Macch. viij. Dñe n ſū dig. vt ieꝛes ſub tecū meū. Et ſūtꝛeꝛ ero digna vt ee imittas vi/ſceꝛibꝰ meis. Cogitabat etiā veꝛū in futuꝝ exbi benda: vel ſtatim ſperanda. Multe enī cōſolatōes ꝓmiſſe fuerunt que omnes in futuꝝ expectabant: ita q̄ tedio victus ꝓfus clamabat illud Eſa. xxvij Manda remāda: expecta reexpecta: modicum ibi: modicū ibi. Et alius pſ. xij. dicit. Uſq̄quo oblui/ſceris me in finem. q. d. Oblitus es mei. Et ſi aliq̄s conſolatione ꝓ nunciū mittis: vacua videt eſſe con ſolatio. quia viſio in tempus longū: Ita q̄ ipſi nū cij ex verecundia ſe excuſant. Moyſes quidē q̄ im pediꝛis lingue ſit. Eſaias quia pollutꝛa labia ha beat. Hieremias q̄ neſcat loqui q̄ puer ſit. Et ō ꝛō quia dicitur omnibus. Ubi eſt ẏbum dñi: Uen/at Et ideo etiā iſta[ cogitabat qualis eſſet iſta ſalutatio ꝛne videret conſolari ſanctos: et poſtea cōſolatione in lōgū differre futuꝝ. Sapiēs enī fu it z in ſcripturis ꝓ ſpūmſanctū erudita.

## Et ait angelus ei

Non dicit: reſpondet. q̄ nihil loq̄bat: ſed potius tacuit et cōtulit vt ſapient⁹ pferret ſermonē. Angel⁹ aūt miſſus a dño: videṡ turbatā z quaſi dubiam confirmans dixit

## Ne timeas

Et iſta eſt pars vbi agit de cōſolatōe turbate. et di cit duo. Confoꝛtationē. et Cōfoꝛtatōis cām. Cōfoꝛ tationē cum dē[ Ne timeas ] Et circa hoc dē duo Abſterſionē timoꝛis. et Cognitionē ꝓ nomen: in ſi/gnū ſpecialis dilectōis. Cōfoꝛtationē q̄dē ꝓ abſter ſionē timoꝛis: ei dī. Ne timeas. Et videt mirabile: cū ꝓpha i ſpūſcō loquēs dicat Timete dñm oēs ſci eius: q̄ angelus ſſumit dicere[ Ne timeas ] Sz ad hoc añ nos: etiā Sci rōderūt. Eſt Timoꝛ

Seruilis: q̄ est initiū sapiēcie z donū spūssci: sic̄ sc̄a inducit filiū: cui aliō sic de filo. Et hic ē initiū timoris. Et est timor Initialis: q̄ est q̄n facies iudicis sic amet: vt ni pñia ipsi⁹ amet: q̄ sic timet pena q̄ etiaz amat gliam. Et hoc est cū spūsc̄o. Et de vtroq; isto rū dr. Joan. iiij. Timor nō est in charitate: sed pfecta charitas foras mittit timorem. Est enim Timor Filialis: qui timet offendam: cū filius patrem nolit offendere. Et hic est timor dñi: sc̄ūs gmanēs in secula seculoz. Et est Timor Spōsalis: q̄ sponsa si non semp se decoret z speciosam exhibeat: tamet differt ampler sponsi. Et hic est timor delicat⁹ sp parans ea q̄ delicata sunt sponso: vt continue sit in delitijs thori. Et hoc allegat spōsa cū spōse ampler differt. Cañ. j. Ecce noster florid⁹. Et ille illecrus amore spōse z captus decore ei⁹: dicit. Cañ. iiij. Tota pulcra es amica mea z. De ill⁹ ārt talū timore nō b est mentio. Sed sicut dictum in pcedēdo. Timor est b nō respectu mali: sed respectu magni: q̄ timor est ammiratiōis z reuerēne. Et hic facit stare cor in aliq̄ obnubilatōe pter apparentē subito maiestatē. Et hic est q̄ auertere nitit hic angelus a pudore z būllitare ēganali. Joan. xiij. Nō turbet cor vestrū neq; formidet. Sz mitz ei; a supra nulla est mentio de timore: sed de turbatione solū mō: Et angelus inducit timorē dicens [Metimeas] Sed dicēdū est ad hoc: q̄ z turbatio est q̄dā timor reuerentialis pter fugā cordis in suā paritatē et consideratōe vtle magnitudinis. sicut dr in ps. cxxxviij. Mirabil' facta est scia tua ex me ppter. z ē. Et ex illo timore: q̄si dubitā: nō tā cōfortat q̄ certificat angelus dicēs [Metimeas] Esa. vij. Videne timeas z cor tuū ne formidet

## Maria

Dic noīat eam ex noīe vt sciat gratiam inuenisse. Joan. x. Proprias oues vocat noīatim. Ibidem. Cognosco meas z cognoscūt me mee. ij. Timor. ij. Nouit dñs q̄ eius sunt. Argumentū aūt q̄re nō timendum sit subiūgit: dicens

M 2 **Inuenisti eñ gratiā apud deum.**

Ecce tria dicit. Quid inuenit. Quid inuenit. Et Inuenit vbi reposuit. [Inuenisti] mḡr p̄dicam ab Eua. Z re q̄sicā. Zb Eua q̄dē p̄dicam. q̄ ros⁹ mundi gfam originalē ipsa p̄didit. j. Tim. ij. Vir nō est seductus: sed mulier in pu.icatiōe seducta fuit. Beñ. iij. Mulier quā dedisti mihi socia dedit mihi: z comedi. Ecce mulier est amaro⁹ morte mulier. Eccles vij. Z re aūt q̄ sirā diligēter inuenisti. Lu. xv. Si p̄ dideret mulier sapiēs drachmā vnā: nonne accēdit lucernā z euerrit domū z q̄rit diligēter donec inueniat: Mulier hec drā virgo est: que in Eua p̄didit drachmā decimā: ad imaḡnē summi reḡ in signū tā: z accendit lucernā flāma dei tat: operies in ea assumpte hūanitat: ifundēs liquoꝛē pinguissimū deuotōis: et euerres domū creature: q̄ deo donec is tenēā demonstraret drachmā: z in ipa inuenisse se gaudens eū q̄ diligit amīa sua Cañ. iij. Sic igit Inuenisti: nō amisti: nō meruisti. Et q̄a nō amisti: ḡe⁹ p nob accepisti: Legē ene filij Gratis accepist⁹: gratis date Matth. x. Et quia non meruisti: meritum non requirez omnibus usitis gratiam: peccatoꝛibꝰ venīā tribue: dicens Beñ. xxiij. Bibe dilectā z camelis tuis potū tribuā: boīes: b est rōnabiliter viuentes saluās: z iumēta: q̄ iumentalit viuūt Animalis eñ bō non ꝓpria ea que sunt spūs dei. j. Cor. ij. [apud deum] Ecce vbi reposuit in ruto. q̄ Qui boīb⁹ placent ꝓfusi sunt: qm deus sp̄euit eos: ps. lij. Qui eñ gratiā nō reponit apud deū: fatuus est: sicut dr Eccl. xx. Gratie fatuoꝝ effundent Talis eñ gra Prouer. vi. fallax est z vana pulcritudo: vtut populario. Sz mulier timēs deū: ipsa laudabit. ij. Tim. j. Sic⁹ cui credidi z certus sū z. Hec igit dicta sunt de Salutatione.

## Ecce:

Dic incipit agere de Annūciatione. Et facit duo Annūciationē ponit. Et Preconiū annunciat. De annunciatiōe aūt dicit tria. Annūciat eñ Cōceptū Partū: et Nomē. De Cōceptu dr [Ecce] Per aduerbiū Demōstrādi: notās inuisibilē p naturā: futuꝝ esse visibilē. vt dū visibiliter deū cognoscam⁹: p hunc in iussionū amore rapiamur. Cōceptū aūt ēganalē notat p verbū apiendi. Per hoc q̄ dr in vtero: notat modū cōceptōis. Demōstrans igit z in euidenti ponens inuisibilē dicit. Esa. xl. Ecce dominus: ecce merces ei⁹ cū eo: z opus illi⁹ cora illo. Quō eñ inuisibilia esse ps̄uaderet: vel nobis amore ē in illa ꝓuocaret: nisi q̄ visibilia que argumētū de inuisibilibꝰ facerēt: Baruch. iij. Post hec in terra visus est: z cū boīb⁹ conuersat⁹ est. Lu. ij. Viderūt oēs mei salutare tuū. Job penl. Auditu auris audiui. te. nūc aūt oculus me⁹ videt te z ē. Segnus eñ irritāt animū dimissa p aures: q̄ q̄ fūt oculis subiecta fidelibꝰ. sic dicit Orac⁹. De cōceptu autem dicit

## Concipies

Est aūt b difficultas. Cōcept⁹ eñ est captio duoꝝ seminū gmixtoꝝ ad generatiōē: quoꝝ vnū est agens: z alterꝝ patiēs. Dc aūt nō est fas dicere ō virgine de qua Cantat. Que sine viri cōmixtione genuit filiū: q̄ suo mūdū cruore redemit. Si āt ad hoc dicat q̄ cōcepit cor pulcrā sub am ēgis: z spūs scīs q̄ illā subaz formauit; Incōgruū est z illicitū. q̄ spūsc̄ūs cog⁹ est imēsus nō cōcipit: nec iudicit alicubi. Vñ dicēdū: q̄ cū sua cor pulcra sub a concepit ꝓuidē spūssanctū: q̄ illā cor pulcrā sub am ꝑmo deadit a sanguie ēgis: z postea conuertit eā z formauit z figurauit z in membra distinxit z aiauit. Et hoc aūr arguit Eutices z Nestoriꝰ: q̄ spūsc̄ūs p̄ sit filij ꝑm hūanā generationē. Qō nō sequit. Quia p̄ est q̄ aliq̄d fuit sube habet in filio: q̄ in filiū cōuertit. Si aūt spūsc̄ūs aliq̄d sui hēat in filio: sequit q̄ sua sub a esset diuisibilis: et ita ipe nō eet simpler. qō absurdū est. Preterea si esset cōuertibil' sub a ei⁹: tā nō eet deus nr⁹ eñ⁹: sz tpaliz cor pore⁹. qō esset adhuc maior absurditas. Et iō b nō ē dicēdū. Et iō dr Emb q̄ cū dr: Ibis ē cepe⁹ de spūsc̄o: illa ꝓpositio Deus notat pātē: z nō materiam. Ibis eñ cōcepe⁹ est de pātē spūsc̄i: et nō de sub a ipi⁹ gētus. Sic culeus est de ferro. i. de sub a ferri fabricat⁹: et filiꝰ naturalis de pīs sub a. Et iō cū filiꝰ nō sit de sub a spūsc̄i: nō est spūsc̄ūs p̄ filij. Si eñ filiꝰ esset de substātia spūsc̄i: oporteret q̄ esset ō spūsc̄o sub aliter. et cū etiā spūs sit ꝓcedēs ō filio: oporteret q̄ vterq;

fm subam esset dealtero.qō est absurdū. Jam cm̄ sequerēt duos patres cēi trinitate.q vterq; esset pf fm subam.qō est incōuenies 7 reprobatū in Nicena synodo. Dō lz postea pdicauerit Lepor⁹ mo/nachus:tm̄ hoc in Cōcilio Epō⁹ Gallie reuocauit.

Si aūt quer̄at Ūm virgo cōceptū Ur̄z vbo an/geli vel de quo:Dicēdū q nō verbo angeli.qa ver/bū angeli in aere sonuit;et nō gmansit;et ideo san/guinē eius nec distinxit separando: nec conuertit:nec formauit. Jd aūt de q̄ cōcipit:7 sepat sanguinem:7 format:7 figurat. Et ideo condēnāti est qō cantat Lonapices p aurem. sed cantet Lonapices 7 paries deū sil 7 boiem. Sed cōcepit de spūsc̄o:sicut dicit Symbolū Apl⁹or̄. Quer̄t Ur̄z in cōceptōe beā/ata vgo aliq̄d efficient;causē cōcurrere? Sicut cm̄ et suspōnit ab oib⁹ q ipsa cōcurit corpulētā substā/tiā et q̄ factū est corpus Jesu chr̄i. Et dicūt q̄daz q in materia generatōis que sit ex cōmixtōe seminum duplex est forma. Una q̄z ō: Formatiua.et hec est ō suba patr̄. Alia aūt ē Jnformatiua:q̄ ē ō suba ma/tris. Et dicunt q formatiua agit 7 opat pse: distin/guendo sanguinē 7 conuertēdo 7 formādo 7 figu/rando. Jnformatiua aūt subagit 7 subopat p mo/dū ministrant;et ideo non agit nisi excitata:7 tunc ministrat. Et hec est sn̄ia Halieni. Non tm̄ est hec sn̄ia Aristotel⁹:7 pbo⁹ qui secuti sunt eū in scia na/turali Sed potius q sola virtus informatiua est in gutta patr̄.nec aliq̄ vis formatiua vel informa/tiua est in gutta matr̄;nisi sit forma confusa 7 in/determinata 7 indistincta. Et ideo nihil agit: penit⁹ nec sumministrat:sed agit in eam p guttā viri. Bue/ta cm̄ viri intrat in guttā femine; sicut spūs in cor/pus. Quia etiā gutta patr̄ cōuenit in spūm 7 ira visceositate gutte materne cōtinet:oparis distinguēs/do:cōuertēdo:formando: figurādo; 7 ceteras ope/rationes in ea faciendo: Jta in cōceptu vgnali totā opationē 7 actionē dam⁹ virtuti spūsc̄i: 7 corpu/lentā suba m de qua opatus est spūssanctus beate virgini. Et ideo ipsa est vere mr̄ dei. quia de⁹ ipe est de sua suba factus hō. Nec tm̄ spūssanctus est pr̄ chr̄i q̄ nihil de substātia spūssancti est cōuersum in filiū. Hec est fides catholica circa cōceptū chr̄i quaz nisi q̄sq; fideliter firmiter;q̄ crediderit: salu⁹ esse nō/poterit. Dunc est enam q nescit tarda molimina spi/ritussancti vir⁹ 7 gr̄a. Jdeo spūssanctus nō est opat⁹ paulatim vt natura:sed sil in vno momēto cor/pu/lētā substantiā a corpe beate virginis diuisit:7 for/mauit:figurauit;aiauit:7 diuinati vnitit Et ió ygo beata simul in vno momēto cepit viz;pfectū in fi gura lineamētoruz ;7 anima:7 gratia:7 vtute:7 sa pientia. qz chr̄is nunq̄ profecit in aliq̄ istor̄.nisi sic ō: profecisse in facie hoim qñ pus vno die ofidit sapiez gratie cozā hoibz q̄ alio:lz pficere in vtero 7 extra vterū i corporis 7 mēbroz ētitate. et q̄d vn q̄ meruit:nobis ab instanti meruit conceptōis Et hoc est qō ō: Dicre.xxx. Nouū faciet dn̄s sup terrā:femia circūdabit viz:mūro 7 figura lineamē torū:7 aniā:7 dotauit;et gratia:virtutez sapiētia pfe/ctū. qō pze oibz nouis nou⁹ 7 oibz mirabilibz mi/rabilitus. Defiaebat em̄ sola quantitas pfecta pro/pter vteri necessitatē. Et sicut pm̄ Ādā de manibz dei exiit pfect⁹:Jta secūdus de manibus dei con/stitutus est pfectus:vt domus magnificentiaz deo nostro.qa pfecta dei sunt opa Deuter.xxxij. Et scia/mus congruū esse nomen concepti Esa.viij. Et di/xit dn̄s ad me Voca nomen ei⁹:accelera:spolia de/trahe:festina pdari.qa anteqū sciat puer vocare pa/trē suū 7 matrē suā:auferet fortitudo Damasci. Ād/huc em̄ intra viscera cōcep⁹ de tanta 7 abstulit spo/lia nature nostre:nō solū ad deitatis recōciliatōez: sed etiā ad vnionē cum natura diuina. Magn⁹ p/dator chr̄is q torū qō possederat diabolus: sil⁹ vno momēto traxit ad sapz Doc aūt notat per hoc

**In vtero pre;** (qō dicat Lonapices positio Jn: cōtinentiā notās vult q intra vterū ef/fectiua causa fuerit concept⁹:et nō ab extrinseco. sic in feminis que lege nature ?capiūt. Jn bis ab extra imittit vū concapiāt.quod in isto cōceptu impium est dicere sed spūsc̄i vtute. Florens em̄ virtutū et bonoz aromatiū hic vtus nō defloret:sed florebit in eternū apud dn̄m. Et ideo horto floriger⁹ com/parat. Sicut em̄ virgine cum angelo contemplari sumus in cubilibus dilecta saluta:ita nunc contē plemur eam in hortis aromatū in concepcu. Vere em̄ vterus ille hortus est in quo ort⁹ est flos cam/pi de radice Jesse:flos in quo tota resurrit sal⁹ no/stra. Jn dcē aūt hic vter⁹ horto compar Est ei hortus ?clusus sigillo castitatis ppetue.sicut dicit Can.iij. Hort⁹ cōclusus:fons signatus: cui nūq̄ vt dicit Orige.cōcauit alienus. Jste hortus est pa radisus dn̄i:eo⁹ oia spirat ꝓter aromata virtutū Can.iiij. Emissiones tue paradisus malorum puni/cor⁹ 2c. Scō est hic hortus fossus sarcō⁹ ois di sciplūe. Esa.xxviij. Proscander 7 lanie humū suā Disciplina aūt notat vtutū 7 meroz⁹ exceranum. Deb.xij. Dis em̄ disciplina in pn̄s q̄dem videtur nō esse gaudij sed merozis:postea aūt fructū paca/tissimū exercitat⁹ p eam reddet iusticie Sic em̄ intel ligimus virginem eunte ire 7 flere:mittente semina sua:q̄ postea in gaudio messuz in florentibz 7 bū/dantis aromatibz que prulit in celū 7 in mundum.

Tertio iste vterus est hortus post exceranū disci/pline:adequat⁹ vtutum omniū equalitate. Omis em̄ virtus in equalitate quadā consistit. Esa.xxviij Nonne cū adequauerit facie ei⁹ seret git.7 cimin sparget. Equalis est em̄ tota superficies huius agri que nunq̄ intumuit pfectat:;7 aduersitate non decidit:et in mirabilibus dei sibi ꝓpositis nunq̄ a mentis excidit equalitate:eo q̄ extensa sit ad ꝓpri/diculū. Quarto est sicut hortus irriguus: vndi/q fluēte in eam fluminis impetu: qui torā lenificat ci/uitatē dei. Esa.lviij. Eris sicut hortus irriguus cu ius non deficient aque: Dicre.xxj. Ais nra cric si/cut hortus irriguus. Eccl.xxiiij. Dix Rigabo hoz/tū plantationū Et q̄ mirū est: Factus hortus ē in ea:fons vite irrigās vniuersam superficiem paradisi

Quito hor⁹ ille ē irrorat⁹ angelica saluatōe 7 oīm celestium virtutum familiaritate. Esaie.xxvj. Quasi ros lucis ros tuus. Osee.xiij. Ero q̄si ros: et israel germinabit quasi liliū. Esa.xlv. Rorate celi desup 2c. Sero Complur⁹ est pluuia ꝓbetarū Esa.xlv. Nubes pluant iustū. Ps̄.lxvij. Pluuiā voluntariā segregabis deus hereditati tue. Sc̄s primo Euocata est terra istius calore 7 flatu spūs

sancti. Pſ.cvi. Iudiciũ vba mea qm̃ posuerũ: ℔ ẽ efficaciter valuerũ. sicut crassitudo terre erupta est sup terrã. Sicut pater in vere qñ intima terre euo/cant z erumpunt ad suprficiẽ ad modũ vmiculorũ Eſa.xlv. Aperiat terra z germinet saluatorẽ. Oca/sio est impinguatus adipe deuotois. Pſ.lxij. Sit cut adipe tẽ. Nono Seminatus est verbi concep tione. Matth.xiij. Exijt q̃ seminat seminare semẽ suũ. Et ibidem. Semẽ est vbũ dei. Heñ.xxvj. Se/minauit Isaac in terra illa: et inuenit i illo anno cẽ/tuplũ. Decimo Terra ista optima oi pfectõe san ctificatois. Mat.xvj. Semẽ ccidit in terrã bonã. Pſ.84. Dñs dabit benignitatẽ. z terra nra dabit fructũ suum. Nic horẽ nunq̃ fuit a malis stirpi/bus purgatus. q̃ nulla penit9 spina z plante adul terine intrauerũt in eam. Sic ergo o virgo glori/osa concipies in vtero florigero: concipies florem

## Et paries filium.

Qui habet in celo patrẽ. In terra autẽ vter tu ha bet matrẽ. Sicut z alij oẽs flores ℑm Pythagorã solẽ habent in celo patrem: et terrã matrem

D 2

## Et vocabis nomen eius Jesum.

Ecce annunciatio de noie. Et cum oẽ nomen ha bet rei, quã erat: hoc nomẽ pre oĩ9 a Pꝛopꝛietate z Actu z Effectu saluto: est vocatiũ. Nomẽ vo mira bile q̃ ℑ deo patre p generationẽ eternã filio datũ est. ℑ pharchis pignatus. ℑ apheius pmissum. Et ℑb Angelo vocatũ. ℑ matre p gne ipositũ. ℑ Jo/seph nutricio pueri, pmulgatũ. Ore oim fidelium vulgatũ. ℑb oibus sanctis desideratũ. Et ℑ beat̃ in patria in gaudiũ eternũ glorificatũ. ℑ patre eñ per generationẽ eternã est filio datũ. Sicut habes Eſa.ix. Vocabit̃ nbi nomen nouũ q̃ os dñi no/minauit. ℑ pharchis pignatũ. Duo eñ magnifi ci viri bui9 noĩs pceperũt. Et ternius qui nomĩs in terpretationem magnifice exhibuit. Jesus sacer/dos magn9 q̃ populũ a Babylonica seruitute re/duxit. Zachar.iij. Et Jesus filius Naue qui popu lum in terram pmissionis introduxit. Josue.j. Cõ/fortare z esto robustꝰ: tu eñ sorte diuides populo huic terrã p q̃ iurau patribꝰ tuis vt traderem eã il lis. Tertius fuit Joseph filꝰ Jacob qui saluãs mũ dũ a piculis famis: saluator: mũdi lingua egyptia/ca appellatus est Heñ.xlj. Et hec oĩa veritate im/pleuit noster Jesus: qui saluum fecit populũ suũ a pctis eoꝝ. Matth.j. tanq̃ a confusionis eterne populũ seruitute liberans. Et q̃ptum introduxit in celum tanq̃ in terram pmissionis. Sicut dꝰ Mo ses Exo.xv. Introduces z plantabis eos in mon te hereditat̃ tue firmissimo habitaculo tuo q̃ ope ratꝰ es dñe Sanctuariũ tuũ dñe q̃ fir.manꝰ tue. Dicenam a fame vbi dei: gfe z eucharistie popu lum suũ saluauit: dãs panẽ z vinũ qui de celo de/scendit vt det vitã mundo Joan. vj. Sap.xvj. Pa ratũ panẽ de celo pstitisti illis sine labore: habentez in se oẽ delectamẽtũ: et oẽs saporis suauitatẽ. Hoc etiã a pheius est pmissum. ℑb achuch.iij. Ego aũt in dño gaudebo z exultabo in deo Jesu meo. ℑb angelis etiã vocatũ est cõcinentibꝰ imilibꝰ angelo/Infer9.ij.ca. Natus est vobis hodie saluator qui est Pꝛincipꝰ Jesus. Et subito facta est cũ angelo mul/titudo celestis exercitus laudantiũ deũ. ℑ matre virgine impositũ. Lu.j. Vocabis nomen eius Je/sum. Lu.ij. Vocatũ est nomen eius Jesus: q̃ vo/catũ est ab angelo p̃us q̃ in vtero cõceꝑ. ℑ Jo seph patre putatiuo, pmulgatũ. Matth.j. Pariet aũt filiũ (dixit angelus Joseph) et vocabis nomen eius Jesum. ℑb ore oim fidelium est vulgatũ. q̃a Lan.j. Oleũ effusum nomẽ tuũ: sup femur tuũ po/tentissime q̃ salubriter omnibus saluatorẽ, pfudit saluatẽ Joelis.ij. Omis quicunq̃ nomẽ dñi inuoca/uerit saluus erit. ℑb oibus autẽ sanct̃ desidera tũ. Eſa.xxvj. Nomẽ tuũ z memoriale tuum in desi derio anie Lu.ij. Vident oculi mei saluare tuũ. ℑ ẽ Jesũ. Et q̃ ille iust9 i desiderio vidit: Jacob i desi derio expectauit Heñ.xlix. Saluare tuũ expectabo dñe. hoc est: iesum q̃ saluatore interpꝛtat. Et ois vtri/usq̃ sex9 in desiderio inuocat. Jesus eñ mel in ore: melos in aure: et in corde iubilus: vt dicit Bernñ.

Hoc nomẽ etiã a deis in gaudiũ eternũ est glori ficatũ. Phil.ij. Deditt illi nomẽ q̃ est sup omne no men: vt in noie Jesu tẽ.

## Hic erit magnus.

Ecce pconium annunciati. Qualiter eñ pariet fi liũ z supra dictũ est. Qualiter sine media partu/rit̃one pepert: Et infra erit opꝛtunũ dicere q̃s fi/lius sit. Jn pconio aũt isto tria cõsonant. Dignitas ex magnitudine maiestat̃. Heredit̃as diuie altaris/dinis. Et Regnũ bonoris. Dignitas maiestatis describit̃ cum dꝰ: [Hic erit magnus] Et videt hoc contrariũ esse pbatur Eſa.ix. Paruulus eĩ na/tus est nobis: et filius datus est nobis. Paruul9 eñ minor est paruo. paruũ eñ z magnũ ꝑtias ha bent rõnes circa quantitatẽ dicras. Nisi forte dicat̃ q̃ pbera loquit̃ ℑm tp̃s nouitatis. et cũ gdista de tpe futuro pterte etat̃. q̃s nbũ est. Dñs eñ noster non fuit enormis in q̃ntitate corpis. Et ideo dicen/dũ q̃ paruus z magnus est. Paruus humilitate: et magnus maiestate. Paru9 assumpta hũanitate et magnus siue imensus maiestate siue eternitate. Job.iij. Paruus z magnus ibi sunt z seruus z li/ber a dño suo. Sic z Pſ.xlviij.lx. Sil' in vnũ di tues z paup. Et in Pꝛouer.xxij. Diues z pauꝑ obui auerũt sibi.q̃. Loꝝ.viij. Propter nos egenus fa/ctus est cum esset diues tc. Sic ergo magnus erit et est magnus. Erit q̃dem in notiã hoim cũ inno/tescet. Est aũt nunc in deitate occulta sub assumpta paruitate. Magn9 ergo erit z crescet sug magnus Joannẽ. q̃a sub magno deo: magn9 Joannes par uus erit: et minor minimo qui futurus est in re/gno suo. Nisi enim diminueretur Joannes vt an te dixim9: non crescerat chꝰ z regnũ eius. Et hoc maxie in ostensiõe est maiestatis in miraculis. In bis eñ minim9 in regno chꝛisti maior fuit Joãne: et hoc cõuenichat pcursori vt añ dixim9. Est aũt hec magnitudo in ser. Quia Magn9 diuinitatis ambitu. Et Magn9 accepto p altis spũ. Magn9 sui nois effectu. Magn9 ois vtutis pfectu. Ma/gnus glorie z diuinar spũalium apparatu. Ma/gnus dignitatis excellentie fastu. Q̃ eñ magn9 sit diuinitat̃ ambitu. Pſ.cxij. Quis sicut dñs deꝰ nr̃ q̃ in altis habitat tẽ. Jdẽ. Qñ dꝰ magnus

dñs tē. Hanc aūt magnitudinē oia ambientē cō
prehēdit ap'lus in ḡtuor Eph.iij. vbi dicit. Ut pos
sitis cōprehendere cū oibus sanctis que sit lōgitu
do: latitudo: sublimitas: t̄ pfundū. Scire etiā sup
eminentē scie charitatez chīi: vt impleamī in omnē
plenitudinē dei. In hac em̄ magnitudine latitudo
est ptās: q̄ attingit a fine vsq; ad finem fortiter: et
disponit oia suauiter Sap.viij. Longitudo aūt est
extensio t̄ imensitas eternitatis q̄ includit t̄ excellit
omne euū t̄ tempus. Sicut em̄ nunc tps includit
oēm locū t̄ q̄cq̄d est in loco: ita nunc eternitatis in
cludit omne euum t̄ tēpus in p̄teritū: futurū: t̄ in p̄
sentiū. Sublimitas aūt est celsitudo glie t̄ bono
ris. j. ad Timo. j. Regi seculoz immortali: inuisibili
soli deo honoz t̄ glia. Luce.ij. Glia in excelsis deo.
Profundū aūt est abyssus sapie t̄ indicioz dī. Ju
dicia em̄ dei abyssus multa: ad Rhom.xj. O altitu
do diuitiaz sapie t̄ scie dei (Altū em̄ t̄ pfundū idē
sunt) q̄ incōprehēsibilia sunt iudicia ei⁹ tē. Est
etiā magn⁹ acceptor p̄ alijs spū. Joan.iij. Non em̄
ad mensurā dat de⁹ spūm filio. sed alijs dat ad mē
suram: diuidens singulis put vult. j. Coz. xij. Un
etiam Esaias q̄ramen spūs ad mēsurā accepit Ecci
xlviij. ō: spū magno vidisse ylmma: t̄ p̄solatus esse
lu gentes in sion. Est etiam magn⁹ nois sui effectu
q̄ est Jesus: q̄ interp̄tat̄ saluator. q̄a Matth.j.
Saluū faciet populū suū a peccat̄ eoz. Ecci.xlvj.
Magnus ic̄us f̄m nomē suū in salutē electoz suz
dei. Ero. xv. f̄m aliā translationē. Gloriose magni
ficatus est: equū t̄ alcēdentē p̄cit in mare. hoc est in
Jesū. q̄ ic̄us salus vel saluator interp̄tat̄. Est
etiam magn⁹ vtutis p̄fectu. Cum em̄ oīs virtus
sit vel Humana: vel Heroica: vel Cōtemplatiua.
Hic sup oēs vtutē diuinā accepit. Pō.cxlvj. Ma
gnus dñs nr̄ et magna virtus ei⁹ tē. Et cū lauda
bilium bonoz sit virtus: p̄ter excessum sue virtu
tis dr magnus t̄ laudabilis nimis. Et ideo Exod.
xv. Magnificus in sanctitate terribilis atq; laudabi
lis tē. Job.v. Qui facit magna t̄ inscrutabilia tē.

Est adhuc magnus diuinaz fastu quo trāsgre
dit oēs. Unde Prouer.viij. Mecum sunt diuine
et glie: opes sup̄bie et iustitia. Sup̄bū dicit quasi
super vnum. q̄ transgreditur omnes diuinas. Et
he diuine sunt in possessione pulcroz bonoz. ij.
Reg.x. Magnificatus est rex Salomon diuitijs
et sapia z gloria: sup omnes reges vniuerse terre. Et
omnis terra desiderabat videre vultū Salomōis
nostri: veri pacifici vultum dēpcabant omnes diū
tes plebis: vt de plenitudine eius oēs accipiant
graiā p̄o gratia Joan.j. Est tandē magn⁹ ma
gnitudine dignitatis regie. Pō.cxliij. Am̄ de⁹ ma
gnus dñs t̄ rex magnus tē. Dij eni vocant p̄ces
lacti: in dignitate sup alios exaltati. j. Coz. viij. Sic
dem sunt dij multi t̄ dñinob: em̄ vnus deus pater
et quo omnia: t̄ nos et illo. et vn⁹ dñs Jesus chīs
tus p̄ quem oia: t̄ nos per ip̄m. Jdeo dr Hiere.x.
Magn⁹ es t̄ magnū nomē tuū: q̄s non timebit te
o rex gentium: Sic ergo erit magnus:

## Et filius altissimi vocabitur.

Hic cōmendat ab hereditate diuinitaz. Et refert
futuru z ad noticiam homīs: sicut aī dictus est. Dat
aūt deus dona Quedā Alta in q̄bus et ipse altus
dicit. Et dat q̄dam Altiora, p̄ter q̄ altior p̄dicit Et
dat altissima q̄ p̄ supabundantiā dicta vnisoli con
uenīūt. Alta sunt em̄ ea (que vocant̄ grat̄ data)
q̄ tū coz palia q̄ spūalia confert oibus, quia null⁹ ē
quo ad hoc: q̄ se absc̄dat a caloze charitatis eius.
Sicut em̄ dr Pō.xcij. q. mirabilis in altis dñs. Et
sic habitat in altis. et hūilia respicit in celo z in ter
ra: oēm impfectionē t̄ hūilitationē domus suis relet
uans Altiora aūt dona: sunt gratie gratū facien
tes: quibꝫ sanctitatē in homīe phcit. t̄ altiores: sanc
tos ipse dñs altos facit. Eph.iij. Ascendens in al
tū dñs captiuā duxit captiuitatē. Ascendens aūt
in altū: altior efficit: quo saltu pl⁹ exaltat. Pō.lxvij.
Accedat dō ad coz altū z exaltabit de⁹. De altis
simo aūt sui, prulit dona filij: cui dedit gr̄am in de
xtera sua et altari in portionibꝫ t̄ potissimus bonis al
tissimū fieri. Un Lu.ij. filio nato cantāt angeli Glo
ria in excelsis deo. et in terra pax hoīb⁹ bone volun
tatis. Hoc em̄ quod Esa.xliij. per rapinā concupi
uit diabolus: p̄ hereditatē datum est filio: q̄ cōsen
dat in celum: et sup oia astra celi in equalitate p̄is
ponat sedem: t̄ filius sit altissimo. Hic ergo altissi
mus in se: t̄ in donis gratie: nō habitualis sed vnis
onis: est. cui⁹ filius p̄ adeptionez altissimoz. Jesus
nī vocabit̄ Filius in qui creati patris imago in di
uinis: eoq; f̄m naturā filius est hereus. Fil⁹ p̄mogē
nitus et fratrum p̄ncipes. Filius primogenitus
omnis creature. Filius primogenitus mortuoz
solus inter mortuos liber. Filius vnigenitus fi
lius dilectus in quo pater sibi cōplacuit: oī duricia
in oēs modos depōsita. Eterni em̄ patris est imā
go dei indifferēs. q̄ Ap'lus dicit q̄ est imago dī in
uisibilis: eoq; in chio p̄fulget oīs decor scitat̄ pa
tris. Pō.ci. Et vero aī lucifer genui tei splēdo
ribꝫ sanctoz. hoc est: ex secunditate p̄ortuli p̄ gene
rationē filiaē aī oēs ortū luci ageliee. celest̄: t̄ būa
ner. t̄ mūdane splendentibꝫ in te oibꝫ radijs sancti
tatis diuine. Joan.j. Quod factum est: in ipso vita
erat: et vita erat lux hoīm. Sicut em̄ dicit Pō.xlix.
Pulcritudo em̄ agri mecū est. Et Bocc⁹. Mun
dum mente gerēs pulcrū pulcerrim⁹ ipse. Nec vis
q̄ faceret mundū inecllecualis deus: nisi mentali
verbo ab eodem genito pri⁹ apud se mundum ge
staret. et simil⁹ q̄num vnicuiq; est possibile. imagi
ne formaret que pduxit in esse. Pō.xliij. Eructa
uit cor meū verbū bonū. Sic em̄ pater dicit ad eū.
Filius meus es tu: ego hodie genui te. Hic ēbet
res paterne glorie: sicut t̄ ipij iudei p̄tant Matt.
xxj. Hic est heres: venite occidamus eum: t̄ nostra
erit hereditas. Sic em̄ dicit ad Col.j. Eripuit nos
de potestate tenebraz: et transtulit nos in regnum
filij dilectionis sue. Nunq̄ em̄ posset esse filij ado
ptionis nisi esset filius verus t̄ naturalis. filius em̄
adoptionis: in ius filij est assumpt⁹. cui nullus sit
filius: in nullum ius assumeret filius adoptiuus.
Propter quod etiam f̄m leges humanas adopta
re non potest qui non habet filium: vel qui ipores
est ad habendū filium. Adoptiōe igitur facti sum⁹
filij t̄ heredes: heredes q̄dem dei: coheredes autez
chīi Rhom. viij. Est etiam hic filius p̄mogenitus
ius habens p̄mogenture. Heb.iij. Chīs fidelis ē

in omni domo patris tanq̃ filius: q̃ dom⁹ sumus nos. Ps.ij. Postula a me z dabo tibi gentes hereditatē tuam zc. Est ēiā pmogenit⁹ oīs creaturę. Eccl.j. Ecclī.xxiij. Ego ex ore altissimi pdij primogenita añ omnē creaturā. Non añ esset in esse creatura nisi ad imaginē z formā quam habuit in mente opificis: sicut dictus est. Et ideo verissime ꝺr q̃ filius nō dicat ab eterno genitus a patre: seq̃t mundū p creationē a deo nō emanasse: qō est absurdum. Et hec est sntia Basilij. Dicit ēiā est pmogenitus fratrū. Un apl⁹ Rho.viij. Ut sit ipse pmogenitus in multis fratribꝫ q̃ oēs in adoptionē filiorū dei p filiū naturalē vocati sunt. Joan.j. Quotq̃t aut receperūt eū dedit eis ptātē filios dei fieri: his qui credūt in nois ei⁹ zc. Usq; sed ex deo nati sunt. Joan.xx. Vade z dic fratribꝰ meis Ascēdo ad patrem meū z patrē vestrū. Heb.ij. Quia quem cōsecrauerūt carni z sanguini: et ipse silr participauit eisdē. Est ēiā iste filius vnigenitus. Joa.j. Vidim⁹ gloriam ei⁹ gliam zc. Basilius. Unigenitus: q̃ scdo genitū nō habet: et ideo cum altero paternā gliam nō diuisit sed totā possedit affectū paternū: sil zc gliaꝫ cū nullo diuidens. Hic est filius dilectus in q̃ mihi bñ cōplacuit: mūdū reconciliare sibi oia: z turbatiōe deposita. Matth.xvij. Hic est filius⁹ meus dilectus in q̃ mihi bñ cōplacui. Sic q̃ [filius altissimi vocabit] Et tu merito adoptōis filius altissimi vocaberis. Si discooperies ad peccdiā vocaueris: Inimicos dilexeris: et pauper⁹ misereberis. Deprmo ꝺr Matth.v. Bñ pacifici q̃m filij dei vocabunt. Desecꝺo Ibidē. Diligite inimicos vestros vt sitis filij patris vestri q̃ in celis est. Detertio Eccl.iiij. In iudicādo esto pupillis misericors vt pr⁹ z pro mīs illoꝝ: et eris tu velut filius altissimi. Sept.

R 2 **Et dabit illi dñs deus sedem**

Preconiū est annūciari q̃tum ad ptātem honoris regalis. Et dicit tria. Collationē. Sedis regalis Et ū regiminis. Et Durationē eternitatis. De sede dicit q̃tuor. Quis vicꝫ conferet: q̃a dñs de⁹. Qualiter vicꝫ cōferet: q̃a gratis dando. Quid cōferet: q̃ sedem. Et Quo iure: q̃ hereditario et Dauid patre suo. Dicit igit q̃ [dñs] q̃ potest: et [deus] q̃ satis idonee cōferre et vult omnibus q̃ eum puidere. Cōferet eīm dñs: q̃a sicut tam añ habuit est. Et presidentē nomiat. Et diuitē Et non nutantē. Et ee b q̃ psidet ius habet puidēti. Et copia aūt diuitiaꝫ habet vñ puideat. Et et robur: et multitudies regendas cōtinēre: suū est vocare eos q̃ secū regēdo multitudines cōtineāt. Deus aūt sicut ꝺr Damas. ꝺr Uel q̃a puider z videt oia. Uel quia curat de oibꝫ. Uel q̃ arcūit oia. Theos ei grece vl videre vel ardere sonat. Thea sic aūt sonat circumire. Uidet eīm oia: et ideo sat quis sit idoneus ad regendū. Heb. iij. Oia nuda z aperta oculis eius ad quē nob sermo. Eccl.xxij. Oculi dñi multo pl⁹ luce fortiores sunt sup solem arcūspicātes oēs vias hoim. Q aūt cura sit sibi de oibus: z ideo nobis in tali puidere velit Sap.vj. Pusillū z magnū ipse fecit: et equalit est ei cura de oibꝫ. Q aūt arcūcat z considerat z diligentiā ponat vt velem inueniat Eccl.xxiij. Thronū celi arcūsum sola. Sic q̃ sat quis sit velis et talem vult z ostendit: vt veliter arcūcat eum Jesu per vicos z castella z ciuitates: p̃dicans euangeliū regni Matth.iiij. Cant.iij. Circuibo ciuitatem: queram quem diligit aia mea. Quid aute dabit subiungit quia [sedem] Est aūt omnis cathedra sedes. sed nō conuenit. et omnis thronus cathedra z sedes. sed nō conuenit. Thronus eīm regū: et cathedra sedes cathezizānū: hoc est docentiū. Thronus aūt sedes regū: et ille tenet docere ius: z in ḡre ꝑmulgare. Propter q̃s papa Judicaly vt sedendo ꝑnunciet sntiam. Quies ergo iudicantis accipit p sedem. Doctrina aūt iustitie p cathedram. Et thron⁹ dicit dignitatem regiam. De sede Apoca.iij. Sedes posita erat in celo. De cathedra Psal.cvj. Exaltēt eū in ecclia plebis: z in cathedra seniorꝫ laudent eum. De throno Psal.xc. Sedisti sup thronū q̃ iudicas iustitiā. Christus aūt dñs qui de se dicit. Vos vocatis me magr z dñe et bñ dicitis: Sum enim: habet z thronū z cathedrā. Et cū dicat de eo Esa.xlij. q̃ non ꝺtender neq; clamabit: nec audiet foris vox eius: sed q̃rus recipiet sup humilē z q̃ntū: Habet eīā sedem. Uel forte oia ista hec cōprehendens dicit [sedem] De sedes significat.xij. Regū.x. Ubi ꝺr q̃ thronū fecit sibi rex Salomō ex ebore grādē. et vestiuit eū auro fulvo nimis q̃ habebat sex gradus: et summitas throni rotunda erat in gre poste riori: et due manus hinc atq; inde tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta man⁹ singulas: et duodecim leunculi stabāt sup sex grad⁹ hinc atq; inde. Ebur eīm candens innocentiā signi ficat regis: qui talis est de quo nullus vnq̃ conquestus est. Sup aūt fuluum nimis: est sapientia dei in rege nostro ad faciendū iudicia. Sex aūt gradus quibꝰ ascēdit sunt Sex modi iudicior⁹ quibus regnum regitur et continetur. Quorum Unus gradus est Justicia directiua operum in cōmunibus. Secūdus est Justicia solutiua z custodiua legū in casibus emergentibus Tertius est Preceptiuus legum in cōmunibus. Quartus est Ordinatiuus potestatū maiorum z minoꝝ. Quintus Preparatiuus actuū z ꝛonū ad cōtinuationē in sup genitū. Sext⁹ z vltimus est Reginuus psidentiū in regnatiby pacis q̃s summa consistit negotiorꝫ z regimis. Prim⁹ fit p justiciā duplicē Cōmutatiuā vicꝫ z Distributiuā. Secūdus fit p cā quā greci vocant epikeyam hoc est supinstiā. Tertius per Legislatiuā. Quartus per Potestatiuam. Quintus per cā que de Re militari pertractat. Sextus aūt per eam que est Domestiua vocata iustitia. Nunq̃ eīm regnum est integrū nisi ser ista contineat. Et de prima q̃dem dicit Esa.xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex: et principes in iudicio perunt: reddendo vicꝫ in causis vnicuiq; quod suum est: distribuit ue. vel cōmutatiue. De secunda iustitia exp esse habet.j. Mach.ij. vbi populus legem tenēs sabbati occisus est. Matha thias aūt soluendā aliq̃n sabbati legē iudicās posse pulum saluauit. De tertia iustitia Esaie.xxxij. dicit Domin⁹ legifer noster Dominus Rex noster ipe saluabit nos. De quarta dicit Rhoma.xiij. Nō est potestas nisi a deo. Que aute sunt a deo: ordinata sunt. ergo qui resistit potestati: deo ordinationi resistit. De quinta Dicit.ij. dicit Dñs sabaoth. hoc e

exercituum: per quos ptātes aere debellant. Ps. xxiij. Dñs vtutū ipse est rex gloꝛie. hoc est exercituū in vtute cōtrarias prāres cōterentū. De sexta dicit Diere. xxiij. Hoc est nomē qđ vocabūt eū dñs iustus noster. Et q̄ hec ser nō hz: ascēdere ad regendū nō debet. Nō em rex est q̄ in se rect⁹: vt dñs: nō est. Nec rex est q̄ vtutez exercituū non habet. Nec item rex est q̄ nō hz ordinē prāruz in Duatb⁹ z Lominb⁹ et pficiuv: z aliis hmōi prāritv. Nec item rex est q̄ leges nō cōdit. Rex etiā nō est q̄ vbi tenendaz soluenda eler ignozat. Nec item rex ē q̄ nec fm eqle distributionem: nec fm equale cōmutatiuum iusticiam conquerentibus reddit. In his ser gradibz duodecim sunt leāculi hui⁹ z inde. Leo em est animal terribile. Et sunt duodecim iniurie q̄ fiant hmōi iusticijs: detercences. Prime iusticie q̄ reddit in cōib⁹ due iniurie oponuntur. Magis vicz accipere q̄ dedit in cōmutatione. Vel magis q̄ dignitati cōgruit in distributōe. Et has iniurias deterrent duo leones, hoc est: due equalitates a q̄b⁹ insternibilis ē ani⁹ iudicī. Contra secundā iusticiā due sunt iniurie: dū Zur indiscrera lex oino: iudicat esse retenenda: Zur ex incuria de obseruantia legis nihil curat. De pma dicit. Nolī esse nimis iust⁹: sed iusticie rue pone modū. De scda Osee. viij. Scrībā mlt̄iplices leges meas q̄ velut aliene reputate sunt. Contra sertiā iusticiā due sunt iniurie. Impias vicz leges scribere: aut Calūniosas. De q̄b⁹ dr Esa. x. Ve qui condunt leges iniq⁹ z scribētes scripserunt vt oppmerent in iudicio paupes z vim facerent cause bidiū populi mei. In vtroq; gradu sūt duo leones Duz iustus rex facit teneri legē: et solui pro loco z tēpoꝛe Et iustas reje ablīs calumnia condit leges. Contra q̄rtā sūt due iniurie: dū prātes imperant in acceptāe psonaz: Zur in cupiditate mūerū. Leones ista vicia deterrēces sunt: Ita paruū vt magnū audire: et sine muneribz velociter exhibere q̄b⁹ iustum est. Contra q̄ntā sunt due iniurie: dū miles Zur violentiā ifert. Zut remiss⁹ milles fugit ab acie. Leones hō deterrēces sunt Strenuitas in hostes: et Diligentias i ciues. Contra sextā sūt due iniurie: vt dū dñat⁹ Zur vilipēdit, qđ paruitatē (alīs q̄dinones) auctaz: Zur, qđ efferationē elationis. Leones aūt hec vicia deterrēces sūt Zuertatis firmitas: Et Odiū i malos subiectos: z Misiuerudo in bonos. Quiaz dñat⁹ non nisi, qđ per inferiores accipit. et tñ dñs g naturā illi cui pfuit sibi inuenit. Et ideo dicit Petr⁹. i. Cañ. v. Nō vt dñantes in cleros: sed forma facti gregis ex animo. Iste ergo est thronus i quo sedet Per ultos gradus ascendēs: hēs adhuc duos leones retinēres brachia z man⁹ a pposita eoꝛ latere. Quoꝛ. Unus ē Dignitas regia: significata in leonis regali prāte (alīs q̄pierate) Et alter est Maiestas terribilis malis: significata in leonis maiestate. Prouer. xx. Rex q̄ sedet in solio iudicij dissipat omne malum intuitu suo. Manus aūt bois retro recipiētes: bumanitatem lenitatis z Rationabilitatis in occulto in coꝛde significant in Rege. Rotunditas vō throni similitudinem significat eterni regni: cui se bonus Rex quantū pōt cōformat. Iste est ergo thronus sibi collat⁹ Diere. xvij. Soliū glorie altitudinis a pncpio: locus sctificationis nostre expectatio israel

Quo iure aūt deuolut⁹ ad ipm thronus iste sine sedes subiungit dicens

## Dauid patris eius.

Et hoc, pter quam⁹ virtutes in Rege Dauid (in q̄rum ipse rex est) anstētes. Una quaz est Misericoꝛdia paupeꝛ defendendoꝛ. Scda est Zelus iusticie regendoꝛ. Tertia est odiū iniq̄tat⁹ cōterendoꝛ. Et Quarta est Clemencia inimicoꝛ, p iniuria psonali: non publica psequētū. De prima dicit. i. Reg. xxij. Congregerūt ad Dauid oēs qui erant in angustia pstituti z oppressi ere alieno: et amaro animo; z factus est coꝛ pnceps. Esa. xvj. Preparabit in misericoꝛdia solū: z sedebit sup illud in veritate in tabernaculo Dauid; iudicans z q̄rens iudiciū: z velociter reddēs quod iustum ē. Misericoꝛdia em pauperē defendendoꝛ debet mouere regē ad suscipiendum regnū: vt dicat in coꝛde suo illud ps. ix. Tibi derelict⁹ eius est pauper; orphano tu eris adiutoꝛ. De scda dicit. i. Reg. penul. cum dicerent viri, procedentes ad bellū: q̄ viri remanētes ad sarcinas nō derent accipere portionem in spoliis: sed deberet eis sufficere q̄ quilibet acciperet suaz; dixit Dauid q̄ equa deꝛ deberet esse poꝛno remanentis ad sarcinas z procedentium ad bella. et similiter diuident. Et factum est ⁊ er die illa: et deinceps constitutū z pfinitū quasi lex in Israel vsq; in diem hanc. Deutero. xv. Semp in coꝛde debet dicere rex Juste qđ iustum est exequ⁹ris: et nulla erit psonaz distantia. De tertia habet iij. Reg. ij. vbi ex odio iniq̄tatis fecit interfici Joab filium amite sue qui occiderat proditoꝛe duos viros iustos z meliores se. Et de his duobus sil⁹ dr i ps. xlvij. Dilexisti iusticiaz z odisti iniq̄tatē. De q̄rta habet. xxij. z. xxiij. primi Reg. vbi dis tradit⁹ est Saul in man⁹ aui: ex semp clementer pepcit eidez Psal. cxix. Cum his q̄ oderūt pacem eram pacifiq⁹ eis ze. Iste aūt Dauid pater Jesu dicitur: eoq; ab ipso descendit fm corpulentā substantiaz. et q̄ hec res suus erat. fm illud Matth. xv. Miserere mei dñe fili dā. Mat. xxj. Osāna filio dauid ze. Sequē.

## Et regnabit

Preconiū est ab actu regimis. Dicit autem duo Regnū: et Sup quos regnat. Regnare aūt Jesu nihil aliud est q̄ leges suas z poteſtatē indicere his sup quos regnat. Illas aūt leges indicit suis tribz modis. In coꝛde vicz. Et in aure. Et in docendo q̄ lex impleatur vbi vacua esse monstratur. In coꝛde scribit per spiritum In aure per verbum plenum. Implere aūt legē docet per mysteriū De scḡtura coꝛdis Diere. xxxj. Dabo legem meā in visceribus eoꝛ: et in coꝛde eoꝛum scribam eaz. Et ad Hebre. viij. Dabo leges meas in mentem eoꝛū: z in coꝛde eoꝛum superscribā eas. Esa. viij. Signa legem in discipulis meis Sic em oramus vt adueniat regnū pat⁹, q̄ est in celis Matth. vj. ij. Loꝛ. iij. Epla nostra vos est⁹. Et subinfert q̄ est scripta spū dei viui Intellect⁹ aūt z affect⁹ in q̄b⁹ leges regni sui scribit deus: sunt due tabule scripte digito dei: Exo. xxxiij In aure aūt sepsit Lu. viij. Qui habet aures audiendi audiat. Per auditū etiā scribit. Per auditū aūt fidē accipit de regno. Rho. x. Fides ex auditu. Zuditus aūt p vbū chri. Implet aūt legē spualiter do-

cens intelligi regnum ꝛ legē.ij.Cor.iij.Littera occidit:spūs aūt vivificat. Matth.v. Nō veni soluere legē sed adimplere. Vacua eñ est lex sine spū Hoc igit est regnare chīm in his in qbo regnat dū leges et mandata in corde suscipiunt: ꝛ audita gratiā: et que vacua sunt carnaliter: intellecta spūaliter implent. Vt aūt q sic legibus suis cōtradicūt: nolūt eum regnare sup se:et ideo inimici reputant ꝛ occidendi cor̄ ipso. Lu.xix. Inimicos meos illos q̄ noluerūt me regnare sup se adducite huc ꝛ interficite ante me. Et Apoca.xx. Regnabit dñs de nr̄ oipotens:gaudeam⁹ ꝛ exultem⁹ ꝛ demꝰ gliam ei. Esa.ix Sup soliū dauid et sup reg. a⁹ ej. Et ps.xxiij. Virga directiōis virga regni tui. Sic ḡ regnabit

## In domo Jacob

Hoc est in familia Jacob. Sz ḡre ponꝰ in familia Jacob ꝯ in familia Abraā vl Jsaac: Ad hoc dicēdū q̄ hoc est ꝓter hoc q̄ domꝰ Abraam nunq̄ in toto bñdicta fuit. Et ideo christi regni neq; figura nec veritas fuit. ḋa Jsmael fuit de reprobat⁹ ꝛ ejectōis extra domū. Vii Hen. xxj. Ejice ancillā et filiū a⁹ Nō eñ erit heres filiꝰ ancille cum filio meo Jsaac. Silr aūt ꝛ domꝰ Jsaac nō rota ad benedictionē ptinebat. qua Esaū cū oibꝫ ad se ptinentibꝫ de reprobat⁹ fuit. Malach.j. Jacob dilexi: Esau āt odio habui. Si aūt queraī Quare nō ōt: In domo dauid: Dicēdū q̄ dauid nunq̄ habuit domū vniuersalē:sed regnū habuit vniuersale ꝛ domum gnaliaré. de domo Jacob: de tribu Judaice de familia Jesse Et ideo cū regnū chīi sit vniuersale: nō regnat in domo dauid.sed regnat in domo vtī Jacob. Sedes aūt dauid vniuersalis fuit: Et ides sedet sup sedē dauid: ꝛ in domo Jacob Qñ autē regnat in domo Jacob: Dicē sūt cause. Una q̄ est ꝓter vocatiōis electiōez. Secūda ē ꝓter fratr̄ suppliationē. Tertia ꝓter innocentie simplicitatē. Quarta est ꝓter ꝓmogeniture adeptionē. Quinta ꝓt bñdictionis surreptionē. Sexta ꝓter carnalis ꝛ mali fratr̄ psecutionē. Septima ꝓter ecclesiū visionis reuelationē. Octaua ꝓter eā quā ad angelū habuit directionē. Nona ꝓter sue familie ad statū totū ecclie significationē. Decima ꝓter bñdictiōis in rota familiā suā ꝛ domū ꝓpagatiōez. Sic igit chīs tota domū ecclesie ꝛ regnū despōsauit Ut Primo electos vocaret. ß ē de massa gdēnis separet. ij⁰ vt ſfez. carnē. l. supplātaret. ß ēsubiugtere doceret q̄ ñ carnis sanguinis adhęrere fac̄ ſre doceret. Tertio vt simplicitatē se ꝛ innocētā diligere doceret. Quarto vt iura ꝓmogenituræ suos habere doceret: ß est Principalia patr̄ bona Et duplicia i hereditate possiderēt. Principalia aūt sūt: dona gratiaꝝ: et Secundaria sunt tpalia. Vñ Matth.vj. Primū q̄rite regnū dei ꝛ iusticiā eius ꝛ cē. Duplicia aūt sūt dona Glie ꝛ Gloie. Quinto vt bñdictiōis heredes suos demōstraret. Sexto vt oēs bonos psecutiōes pro chīo passuros demōstraret. Septimo vt p visiōez celestē oñderet q̄chā ad scitatē ꝛ cultū dei ptineret. Octauo vt gliter angelos ꝛ celestiū spiritus ꝓmereē aut̄ius reuelaret. Nono vt p familiā dom⁹ Jacob ostenderet q̄ in rota eccl̄ia per ministros eccl̄e: gignendo filios eccl̄ie efficeret. Sic eñ dic̄ Augus. in li. De bap. pulos ꝛ Donatistas. Jacob ḡtuos habuit vxores: duas liberas: ꝛ duas ancillas. et p vteros vniuscuiusq; earꝫ genuit de semine suo: ꝛ p vteri alienū filios ad bñdictionē ptinentes. Duelibere significāt statū actiuoꝝ (que significat Lia) ꝛ statū contēplatiuoꝝ: que ſcat Rachel. et siue sacra ſcrat actus siue cōtēplatus ſ in forma eccl̄e sacra tanq̄ vulue (als value) l bteꝝ generāt filios eccl̄e ad bñdictionē ptinentes. Due āt ancille significant duo genera mīstroꝝ q̄ pceps seruiūt Unū genꝰ est minister q̄ actu malus est: et rōi fidei tenet. Scōm genꝰ est mīster bene⁹ q̄ ꝛ actu malus est ꝛ fide cara. Uterq; aūt istoꝝ dūmō formā eccl̄e ꝛ intentionē eaꝰ qđ facit eccl̄a tenet: filios spūales generat i salutē tanq̄ ex chīi semīe: generōs ꝛ parvulos sarcturit: ß ē: pcēs subiectas. Hen. xvij. Sup Dīsmaēl q̄z exaudiui te Ecce bñdicā ei ꝛ augebo ꝛ mlkplicabo eū valde. Decima eī est. qz chīs (sicut Jacob) benedictionē ꝛ in omnes aplos ꝛ in omnes eos q̄ credituri erant per doctrinam eius propagauit.

De primo boꝝ dicit Rhoma.ix. Quasi ex operante dictū est ei: quia Jacob dilexi: Esau aūt odio habui. Hen. xxv. Maior minori seruiet. Malachie.j Jacob dilexi: Esau odio habui. De scōo ōt Hen. xxvij. Juste vocatū est nomen eius Jacob: supplātauit eñ me en altera vice. Osee xij. Jn vtero supplātauit fratrē suū: hoc est cuerit et machinationes exclusit. Hen. xxv. Prōnus alter: hoc est Jacob egredies: plantā fratris tenebat. De tertio dicit in ps. xxxij. Innocētes ꝛ recti adhęrēre mihi ꝛē. Ps. lxxxij. Non ꝑuabit bonis eos qui ambulāt in innocentia. j. Paral. xxix. Scio deus meus q̄ ꝓbes corda ꝛ simplicitatem diligas. Hen. xxv. Jacob vir simplex habitās in tabernaclis. De quarto Hen. xxv. Vade mihi ꝓmogenita tua. Et ibidem. Abijt supplātēs q̄ ꝓmogenita vēdidisset Qñ aūt ponꝰ a bona habituꝰ sit ꝓmogenitus Hen. xlix. Ruben ꝓmogenitus me⁹ prior in donis: maior in impio. Et q̄ duplicia acceptur⁹ sit: dicit dñs q̄ ꝑ dabit ei duplicia Esa.lxj. Jn tra sua duplicia possidebūt ꝛē Esa. xl. Suscepit de manu dñi duplicia. Prouer. xxvj. Omnes domestici sui vestiti sunt duplicibus Qñ aūt bñdictionē possessuri sunt: ōz.j. Pet.iij. Jn hoc vocati est⁹ vt bñdictionē hereditate possideāt. Hen. xxvij. Bñdixi ei ꝛ erit bñdict⁹. De septēario aūt fratr̄ij. Tim.iij. Oēs q̄ pievolūt ꝛē Mat.v. Bti q̄ psec̄ patiēt. De Septimo aūt qđ ē visionis ecclesiū reuelatio in q̄ certa docet cultura ecclastica. Hen. xxviij. Ubi Jacob vidit celū aptū ꝛ scalā stātē sup terrā: ꝛ dñm innixum scale dēsup: et angelos ascēdētes ꝛ descēdētes p eā. Dicit q̄z Vere dñs est i loco isto ꝛ ego nescieba. Pauēs q̄z ait terribil⁹ est loc⁹ iste inq̄t. Nō ē ꝺ aliꝰ nisi dom⁹ ꝛ por. celi et Exo. iij Loc⁹ i q̄ stas tra sctā est. Et Jos. iij. Loc⁹ in q̄ stas scūs ē. Celū ei aptū: fecat sanguis chīi celū apiendū Scala descēsū ag̃elor. ad cultū dīi: ꝛ ascēsū ad oblatōes votoꝝ nr̄oꝝ ꝛ itellectuū ad dñm. Loc⁹ scūs siue tra sctā: ecā sanguis chīi sanctificāda. Terribil⁹ loc⁹ veneratōe sacroꝝ locoꝝ. Dñs aūt in loco sctō oratione dīi in sctis p gr̄am. Dom⁹ autē dei cultura ecclie vniuersalis in laudibꝰ diuis. Sap. x. Nec aūt pfugū ire fratris Jacob .iustū. deduxit p vi

os rectas. t ostēdit illi regnū dei. ℔ est ecclesie cultū in qua regnat. Et dedit illi scientiā sanctorū neutri generis. ℔ est scientia sanctitatis ecclie. Nonne stauit illuz in laboribz. et cōpleuit in oīm pfectōne sanctitatis: labores illi⁹. Octaua causa qua Jacob qualit fidelis in regno chīi cristētes angelos⁹ aurilū pmereāt. Et de hac fm historiā Beñ. xxxij. q⁹ vir luctabat cū Jacob vsq; mane. Qui cū videret q⁹ eū superare nō posset: tetigit nerui femoris ei⁹ t statim emarcuit. Et dixit ad eū. Dimitte me: iam enim ascēdit aurora. Rñdit Jacob. Nō dimittā te nisi bñdixeris mihi. Et lucta quidē significat luctā oratōis p fierū t deuotionē. cui resistere nō valuit angel⁹. eo q⁹ deuotos in oratōe diligit: t ab eis recedere nō pōt. Vñ ōr Hiero. q⁹ duob⁹ bz achīs luctabat: fieri t deuotōe. Bñdictio aūt tutat contra hostes demones. Cōfortatio ꝓtra frēm signi⁹ficat cōfortationē ℨ mundi tentatōes. Et tactus femoris significat ꝓcupiscētie carnalis extinctōnez.

Nona autē est de qua ōr Esa. xlvi. Nunqd parturiet terra i die vna: aut partet gens simul. q⁹ parturiuit et peperit sion filios suos. Matth. xvij. Mīti ab oriente et occidēte venient. t recūbent cū abraam Jsaac t Jacob in regno celoꝝ. Esa. xlvij. Ab oriente adducā semen tuū. t ab occidente congregabo te. Dicā aquilonī da. t austro noli phibere. Dzcnes eni propter oztū lucas est mister bonus ꝓtem planu⁹. Et occidēs in quo occidit lux fidei est mister mal⁹ hereticꝰ: formā tñ ecclie tenens in sacramēto ꝓ collatiōe. Aquilo aūt plaga facta: est ministēr mal⁹ fidelis. cui⁹ nō occidit lux fidei. Aquilo eni vt dicit Hie. sup Job. semp voluit t nunqz occidit. Auster āt plaga lucida t calida (alias clara) significat mīstrū bonū actiuū. Hebre. xij. Christ⁹ tanq; filius in domo sua. q⁹ domus sum⁹ nos. Decima aūt ℔ est in totā domū bñdictōis ꝓpagatiōe ōr Beñ. xlix. vbi oīb⁹ duodecim filijs bñdixit singulis bñdictōib⁹. Et Deutero. xxxiij. vbi Moyses similiter sicut t chīs duodecim aplis Mar. x. t Luce. vj. Et oranit ꝓ omnib⁹ q⁹ credituri erant nomi ei⁹ ꝓ ipsos. Joan. xvij. Propt quod etiā vniuersitas saluandoꝝ signat ꝓ patriarchas. Apoc. xxi. Et vniuersitas portaꝝ ꝓ quas intrat in regnū. Apoca. xxi. Nacigit de causa regnat chīs in domo Jacob sup. soliū Dauid. Et in throno Salomōis sedet. Regnare eni nihil aliūd est q⁹ multitudines i regno ꝓtinere sermōe coactiuo vl' ꝓmissiuo: vt ōr Christo. Sermo eni ꝓtuasiu⁹ in legibz et in moribz nō valz. q⁹ leges nō dāt salētē gr̄a: ℨ vt boni fiam⁹. Et lō sermo ℨ legislatiu⁹ i talibz nō valet: ℨ coactiu⁹ ꝓ penarū cōminatōes. vel ꝓmissiu⁹ ꝓ premioꝝ spem t expectatōez. sicut dic Esaias Esa. j. Si volueritis t audieritis me bona terre comedetis. Si aūt nolueritis t me ad iracūdiā ꝓuocaueritis: gladi⁹ deuorabit vos: quia os domini locutū est. Regnabit aūt

**v 2** **In eternū**

Esa. ix. Sedebit sup solium Dauid t sup regnū eius vt confirmet illud t corroboret in iudicio t iustitia amodo t vsq; in sem pternuz. Quia claritas regni gratie cōtinuaꝝ ad regnū glorie. De q⁹ ōr Matthei xiij. Fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eorum.

Obijcit aūt er hoc q⁹ dicit j. Loꝝ. xv. Cū tradiderit regnū deo patri: cū euacuauerit oēm pnaptuz et potestatem t virtutē. Ubi dicit glo. q⁹ vsq; ad die iudicij t demones demonib⁹: t angeli angelis: t homines homib⁹ ꝓsunt. Et post iudiciū ois cessabit prelatio. Ad q⁹ dicendū q⁹ tam in celo q̄z in mūdo t in inferno cessabit in angelis: homib⁹: t demonib⁹ prelatio: quo ad curam t actū regiminis. sed in deo nunq̄z cessabit. Zs quo ad curā regiminis t exercitiū cesset in oī creatura rōnali: tñ q⁹ ad aliqd mandet in eternū. In prelatiōe eñ duo sunt Honor: t Onus. In desiderantib⁹ igit honor: erit vt ꝓsunt t nō ꝓsint: nec onus poterit inferior: cessabit honor t remanebit onus qō ꝑ sendo meruerunt. Ezech. xxj. Zs aūt ꝓhane: impie dux israel: cuius venit dies in tpe iniq̄tat⁹ ꝓsinita. Hec ōr dñs de⁹. Zufer cidarim: tolle coronā. Cidaris est ornamentū sacerdotū. et Corona ornamētū dignitat⁹ regū. Esa. xxij. Coronās coronabit te tribulatiōe: in onus: t nō in honorē. In bis aūt q⁹ desiderant ꝓdesse pot⁹ q̄z ꝑsse: subeuntes on⁹ potius q̄z fulgentes honore: sicut ōr Aug⁹. Honore cōā vob plac⁹ sit: nobis timore: cōā deo substrat⁹ sit pcdito vester. Et Heb. xiij. Obedite ꝓpositis vestris t subiacete illis: ipsi eñ pigilāt q̄si rationē reddituri ꝓ aniabz vestris. In bis in quā remanebit honor: t cessabit. ꝓuidentie onus. Prouerb. xxvij. Diligenter agnosce vultū pecoris tui: gregesq; tuos considera. non eñ hēbis in gter potestatē. sed corona tribuet tibi in generatione t generationem. In hoc eñ qō dicit Nō habebis in gter prāces: celsationem oneris notat. In hoc eñ qō dicit: corona tribuet tibi in generatiōe t generationē in regno (q̄ est finis generationū) cor⁹ q⁹ regunt in gra) notat ꝓmanentia honoris. Eccl. xxxij. Rector ℨ te posuerūt noli extolli: sed esto in illis q̄si vn⁹ ex ipsis: cura illoꝝ habere: et sic ꝓsidera: t oi cura tua explicita recūbe vt leteris ꝓter illos: t ornamētū gr̄e accipias coronā: t dignatione cōsecutis coronationis.

## Et regni eius

In q̄ ondit ista⁹ regni duratiōez. Est aūt Regnū vt ōr Diony. in li. de di. no. ois finis: t bonū legis: t ordinis: distributio. Hoc ē dicere Distributio consequens dignitat⁹ ꝓsonaꝝ: diuersa. Que ab aplo. ij Loꝝ. j. vocant ꝓsone mīstraꝝ faciēz. Distributio m⁹ quā finis q̄ē intēdit rer in ꝓsonis regni efficere. Finis eñ nō est tñ vn⁹. neq; oēs regni ꝓsone ad vnū finē duci pñt. Et est Distributio boni diuersi q̄ frui debēt ꝓsone regni sub regimine reg⁹. Et Distributio legū q̄ ená diuersē sūt fm diuersitates ꝓsonaꝝ: loꝝ cōꝝ: t tpm. Et Distributio ordinū t graduū: q̄ ená variant fm stat⁹ ꝓsonaꝝ. Dis in quā rat' fm oēm diuersitatē Distributio: est t vocat regnū. Sic ei chīs in nob regnat ꝛ regnauit: distribuēs nobis fines gr̄e in q̄s rēdam⁹ placendo cursum nr̄m Eccl. xx. Nihil boz vereor: nec facio aiam meā ꝓciosiorez q̄z me dūmō ꝓsumē cursum meū. q. ad Timo. iij. Cursū cōsummaui: fidē seruaui. Mar. x. Qui pseuerauerit vsq; in finē hic salu. erit. Heb. iij. Si fiduciā et gl'iaz spei vsq; ad finē firmā retinēam⁹. Distribuit ená nob bona. Diuersaꝝ eñ ꝓsonaꝝ i ecclia: diuer-

sum est bonum. Aliud eñ bonum plan. Et Aliud bonum subdin. Aliud bonum milit. Aliud bonū eius quē miles defendit. Aliud bonū religiosi. Aliud bonū secular. Aliud bonū matrone. et Aliud bonum vidue. et Aliud virginis Et sic de alijs eccle gradib. De oib p diuersitate psonaꝝ ōr Esaie. lv. Audite audientes me: et comedite bonū: et delectabit in crassitudine anīa vra. Threñ. iij. Bonꝰ est dñs sperantib in se: aīe q̄renti illū. Ps. cxiij. Bia aꝰ in bonis demoꝝ abit ꝛc. Eccl. xlviij. Lū semie eoꝝ psecuerat bona hereditas sancta. Prouer. vi. Reddet q bonū z nō malū oiboꝫ dicb⁹ vite sue. Hoc significat Matth. xxv. Tradidit illis bona sua fm. q̄liā virtutem. hoc est: dignitaē sue congruitatem. Est eñ hec distributio legū q̄ nō oēs ligat vna lex. sed p diuersitate psonaꝝ: z locoꝝ: z temporꝝ leges diuersificant. Eccl. xxiij. Legē mādauit nobis Moyses i hereditē iustitiaꝝ. hoc ē que distributiōē p vniuscuiusq; gradū dignitate. Deu. xxiij. In dextra eius ignea lex: q̄ appropiant pditores. accipient de doctrina eius Ps. xvij. Lex dñi imaculata cōuertēs aīas. Ps. cxviij. Legē pone mihi dñe. Est eñ distributio ordinis vniuscuiusq; psone in gradu suo Dañ. x. Sta in gradu tuo. Sicut eñ in ordinib celi nemo est q̄ mutat ordinē z gradū in q̄ positꝰ est: ita in terra q̄liber in gradu suo in q̄ vocat deꝰ eū: gmanere debet. Ps. xvij. Distribuite domiꝰ eiꝰ ꝛc. j. Lo xxiij. Unusquisq; in q̄ vocatōe vocatꝰ est in ea gmaneat. Sic igit regnat sup nos dñs deꝰ nr: rex regū: q̄ habet in vestimento et in femore suo scptū rex regū z dñs dñantiū. Apoca. xix. Doc aūt regnū cōtrumpit et tyrannꝰ q̄ non curatis finib z bonis gradui diuersitaꝫ boim: oia statuit ad vnitatē. q̄liam: et oppōsitōes z calūnias boim. Esa. x. Ue q̄ condūt leges iniq̄s: et scribētes: iniustitiā scripserūt: vt opprimerēt in iudicio pauperes z vim facerēt cause humili q̄ si ma. Osee. viij. Ipsi regnauerunt et nō ex me: principes extiterūt z nō cognoui. Esa. xix. Tradā egyptū in manu dñi oꝝ. crudelisꝫ: et rex fortꝫ dñabit eoꝝ. Sed de regno regis nr̄i ōr q̄ est regnū oim seculoꝝ. Psal. lxx. Dñabit a mari vsq; ad mare. hoc est: in tota tribulatoꝝ multitudine. et a flumine vsq; ad termios orbis terraꝝ. hoc est: ad defectum flumis spūssci: vsq; ad extremos eccle. Hoc est regnū catholicū: hoc est vltim q̄ regnabit chīs: donec ponet inimicos suos scabellu pedū suoꝝ. j. Loꝝ. xv. et in ps. cx. Huius autem regni

## Non erit finis.

Et hoc iam in pcedentib exp̄situm est. Dañ. vij. Ptās eius ptās eterna q̄ nō auferet: z regnū eius q̄ nō corrūpet. Esa. ix. Multiplicabit aꝰ imperium et pacis non erit finis.

## Dixit autem

Sacrs beata virgo q̄ dicat Esa. xxx. In silētio et spē erit fortitudo vestra. cum oraret p liberatōe gentis humanī: spem posuit in eraudiōe. Audiēs aūt angelū de b loquentē: diu siluit: sacrs q̄ dixit Moyses Exo. xiij. State z videte q̄ dñs facturꝰ est hodie. Et post b ōr. Dñs pugnabit p vob z vos tacebitis. Nūc aūt audiēs sapiens ē angelū loq quem in specie viri apparentē vidit: intra cōsiliū sapientis Eccl. vj. attendit in ipm: parās discretaꝫ rñsionem Eccl. vj. Si videris semitā eius gila ad eius. Audiuit aūt diu Zoēnē: et Saluatorē: et Lōfortantem: et Annunciantē: tacens: seruās hoc q̄ dicat sermo diuinus Eccl. xxxij. Audi tacens fil ꝛ q̄rens: z p reuerentia accedet tibi bona gra. Et ideo vecundie vim faciens loq eoꝝ dic. Beda. Verecundia soror ē cōtinentie. Et adeo fideles sunt iste sorores vt plerūq; malleāt veraliter damnū q̄liū incurrere q̄ sororis sue incōmodū sustinere. Sp eñ in sapientib mulieribꝰ vecundia cedit p̄tinentie. In factis aūt non nunq̄ p̄tinentia cedit vecundie. Unde Dina rapta passa est damnū castitaꝫ: ne vecundiā subiret dampnis. Heñ. xxxiij. Sed Susanna ne verecundiā pateret castitaꝫ: subijt vecūdiā clamoris: Dañ. xiij. Ideo eñ bñ ygo diu p̄meditata audiēs se futurā p̄nunciari matrē: ne dāna sustineret pudoris: z tra p̄positū cōuenientie vecundie cessit: et angelo loq bat de seruando pudore. Bern. Ut sciaꝰ q̄ verecunda sit: attende qualiter in loq̄ndo sui sermonis seruauit custodiā. Dixit eñ custodire vias suas vt nō delinqueret in lingua sua: attendens q̄ postea dicit Jaco. iij. In multis q̄dē offendim oēs. si q̄s aūt in vbo nō offendit. hic pfectꝰ est vir. Audebis ei custodiā si attendas Ubi: Quid: Ubi: Quantū: Quotiens: Dañ. et Quō: locuta sit. Cui: q̄a nō nisi q̄tuor diuersitatib psonaꝝ: Angelo vicz: z filio: matri: terrere verule: et mistr nuptiaꝝ. Joan. ij. docēs puellā dei z iuuenē pudlarē. Lū angelo in cōēplatōe Lū deo in oratōne. Nō eū q̄liber muliere: sed eū cognata verula q̄ deo plena sit vt Heliabet in cōsolatione z congratulatōe. Et eum bis q̄ necessarioꝝ tpalium mistri sunt de necessarijs esse loquendū.

Quid aūt locuta sit si scire vel. Lū angelo de secreto z dubijs. Cum filio de expedientib ad salutē. p̄tiā ne p̄dat Jesus: hoc est salus. Lū matere: ra de congratulatōe boni z laude dei. Lū mistris aūt de expediēt. primo ad deū q̄liam patefaciēdā locuta: Docēs a vanilo quijs esse cessandū: z ō vtilibus eñ esse loquēdū. Postro si aduertas Ubi locuta sit. Nō est locuta garrula i plateis: neq; inē puellas partula: sed in cōclaui solitudinis. Filio aūt in templo sc̄ificatōis: aut in honest nuptijs: ne ad celibatū q̄si ad frugē q̄si meliorīs vite cōuolās: nuptias detestari z p̄dēnare videret. Aut in domo sacerdoꝫ: sūmi sci: z honestate repleta cui matertera locuta ē. Nō in angul plateaꝝ: nō valēs i domo cōsistere pedib suis: nūc foris: nunc in plateis. Si aūt attendas q̄tēs locuta ē. Nō inuenīt nisi septies esse locuta. Lū angelo bis. Semel q̄rēs modū anūciatoꝝ angeli. Et sacēs modum Scō adhibēs p̄sensuꝫ. Lū filio bis Semel q̄rēs filiū ne pdat deū sideratū sibi. Scō primoꝝ valeratibꝰ reuerenter interpellat. Etiam bis cum matertera. Semel salutans in congratulatione boni q̄ Heliabet annunciauerat angelus. Et semel in gratiarū actione de bonis que ō ea p̄dicauerat Heliabeth. Semel aūt tm̄ de necessarijs cum ministris: inuitans eos ad obediendū filio ad gliam dei declarādā. Quantum vo locuta est: delectabile est audire. Paꝝ eñ valde z vir insonuit in questiōib dubioꝝ. Sciēs q̄ oportet mulierem in ecclesia non docere vel esse

damoz oſam. Sicꝛ parturꝫ locuta eſt in ſaluatoꝛe
et neceſſariorum poſtulatoꝛe. Multum autem cꝛ
fluxit in dei laude ꝛ gratiaꝝ actõe; decantãs canti
cũ nouũ. Magnificat aia mea dñm: docẽs q̃ a
laude dei nũq̃ eſſet ceſſandũ. Liber etiã aduer
rere qũ locuta. Nũq̃ ei locuta ẽ(niſi bis)nõ puẽra
Et tũc etiã q̃dãmõ puẽra fuit ꝛ q̃ſi coacta ad lo quẽ
dũ Dic ei poſt lõgã deliberatõẽ cũ ageret q̃ ma
ter futura eſſet q̃ caſtitatẽ vouerat. ꝛ caſtitatis q̃
culũ timeret: locuta eſt cũ angelo dis. Materterã
etiã ſaluitat puẽra ſermone angeli q̃ eam cõcepiſ
ſe nũciauerat. ꝛ gr̃as agit: puerũ a predicatiõe maꝛ
tertere de bonis i ea p̃ficiendis a dño. Filiũ perde
re timẽs reuereꝛ inq̃rens: ꝛ ibi quodãmodo p̃te
ũcta timoꝛe p̃dictõis ipius: ꝛ dolens: incitatur ad
querendũ q̃liter ſe ſubtraxerit filio. Sicꝛ ꝛ miſtꝛ
loquit p̃ angustia: ꝛ p̃euenta neceſſitatiꝝ p̃mi.
Et ſic abſq̃ cũ nihil vnq̃ legit fuiſſe locuta. Eccl̃i
xxxij. Zdoleſces loquere in tua cauſa vir cũ neceſ
ſe fuerit Quo ãt locuta ẽ ſi ſare deſideras: q̃mo
deſte: q̃ſapienter: q̃ ſilenter. Ita vt videat verũ eẽ
de ipa q̃ de Anna. ꝛ. Regũ. ꝛ. legit. q̃ tñmodo la
bia eius mouebant ꝛ vox penit⁹ nõ audiebat.

Sic ergo vereciũdie cedẽs: caſtitati aũt cauens

**Dixit** Ios ſilenter aperiens

## Maria ad angelum

In hoc p̃ebens exẽplum vgini Marthe. Joꝝ
annis. xj. que ſub ſilentio vocauit ſororẽ Mariã
dicẽs. Magiſter adeſt ꝛ vocat te. Eccl̃i xxxij. Aud
dit tacens ſimul ꝛ querens. ꝛ p̃ reuerẽtia accedet ti
bi bona gratia. Et caſtitati timens q̃rit dicens

## Quomodo fiet iſtud

Gloſa. Liquet q̃ futurũ credidit: que de mõ queſ
uit. Et ideo miradum eſt de iſtuo virginis pudoꝛ
re et ſapientia. Modum enim ſapienter queſti
uit rei. quã p̃ certitudinẽ nũq̃ ꝛ immutabile. p̃hẽ
tie enunciatiõnem futurũ eſſe cognouit Legerat ei
Eſa. vij. Ecce virgo cõcipiet ꝛ paret filiũ. Et cernu
dinaliter ſciuit eſſe venturũ. Qualr eni futurũ erat:
ſapienter dubitauit. Sicut etiã ꝺ̃ Eph. iij. Hoc
myſteriũ eſt a ſeculis in deo abſcondituꝫ. Z p̃he
tis eni nõ fuerat plene enũciatũ: ſed angelo quali
ter futurũ eſſet ad explanãdũ reſeruatũ. Et ideo a
virgine ſapiẽter ab angelo de modo ẽ queſtũ. Et
hoc eſt ſentẽtia cuiuſdã glo. Ambro. Verificatum
eſt in ea quod de bona muliere Prouer. vltõ dicit
Fortitudo ꝛ decoꝛ indumentũ eiꝰ. Fortis eni fuit
in p̃incipio. p̃poſito. ꝛ omni decoꝛe veſtita ũ verecũ
dia vginali. Cui tamẽ ceſſit vinceꝛe fortitudinem
p̃poſiti virginal': cũ audiret mentionẽ fieri vt ſibi
videbat fecũditatis. q̃ ſm legẽ nature nõ erat niſi
cũ violatione virgitatis. Et ideo tũc erũpens dicit
cũ reuerẽtia pudoꝛ. ⁊ **Quõ fiet iſtud** Videno
ſtrã Euã mirem oim viuẽtiũ p̃ gr̃am: omo aũt eſſe
affectã q̃ſ Euã mirem viuentiũ p̃ culpã ꝛ miſeriaꝫ.
Illa eni audiẽs p̃miſſiõem diuitaris ꝛ elata: deie
cta eſt in illecebꝛas cõcupiſcẽtie carnis q̃ſi duoby
funibꝰ a bestiudine delecta. Heñ. iij. Nec ſũmas p̃
miſſiones audiẽs in bũilitate pſtitit. ꝛ votũ virili
ter tenẽs: oẽs abhoꝛuit illecebꝛas carnalis cõcu
piſcẽtie delectatiões. Solent boies ad laudes ſual
in elatõne moꝛe pauonũ efferri. Sicut Herodes
Actuũ. xij. qui ſibi i laudib⁹ fecit acclamari voces
dei ꝛ nõ hominũ. ꝛ conſumptus a vermib⁹ expira
uit. p̃cuſſus ab angelo domini. experiens in ſua
putredine q̃s dicit Antiochus. ij. Mach. ix. Juſtũ
eſt boiem ſub ditũ eſſe deo: et mozraliter nõ partia deo
ſentire. Solẽt etiã p̃miſſionib⁹ exhibit; inaniter bi
larefcere. Sicut Sara riſit poſt oſtium Heñ. xviij
Et redargura eſt ab angelo. Nonulli etiã ſi contra
ria p̃miſſionib⁹ diuinis in ſe viderint; ſolent p̃miſ
ſionib⁹ p̃ infidelitatem diffidere. ſicut Zacharias.
Nec aũt virgo beata: nec clara: nec diſſoluta; neq̃
incredibilis effecta eſt. ſed rẽ futurã credens modũ
querit. Et dicit **Quõ fiet iſtud** Iſtꝰ aũt q̃ſtio
nis Due q̃dẽ p̃ce eſſe cauſe ex pte vginis. Et Quat
ruoz ex pte p̃miſſionis. Ex pte q̃dẽ vginis. P̃o
fundũ bũilitaſ. et Dei q̃ pterue caſtitatis. P̃ofũ
do eñ humilitatis nihil rãmagnus ſibi reputauit
idoneũ ꝛ congruũ: dicẽs in coꝛde ſuo illud Ruth.
ij. Locutus es ad coꝛ ancille tue: q̃ nõ ſum ſicꝫ vna
de famlab⁹ dom⁹ tue. Et illud. j. Reg. xxv. Ecce an
cilla dñi mei ſit in obſequiũ vt lauet pedes ſeruoꝝ
dñi mei. Paruũ eñ parua decent. Uer⁹ eñ humi
lis vt ꝺ̃ Bꝛ. vilis vult reputari: ꝛ nõ bũilis p̃dica
ri. hoc ſane ſuꝑbus q̃ laudes cõtemnit: ꝛ magna
lia non de ſe credere potuit. Dei etiã pterue obꝝ
ſtabat caſtitaſ; q̃ q̃liter vgo gmanẽs cõcipere ꝛ pa
rere; videre nõ potuit. Et hoc innuit cũ dicit

## Qñ virum non cognoſco.

Hoc eſt: me cogniturum nõ ꝓpono. Tob. iij. Tu
ſcis q̃ nunq̃ cõcupiui vir; ꝛ mundã ſeruaui aiaꝫ
meã ab oi ꝛcupia. Una aũt cauſaꝫ. et pte. p̃miſ
ſionis: fuit Immutabil' dei eternitas: q̃ cũ nouũ et
naſci nõ gmittit. q̃a naſci mutari eſt. Et de hoc ꝺ̃ i
p̃ſal. q̃. Tu idem ipſe es: ꝛ anni tui non deficiẽt. Et. j.
Tim. vj. Qui ſolus hz imoꝛtalitatẽ ꝛ lucẽ habitat
inacceſſibilẽ. Sup quẽ locũ Aug⁹. Immoꝛtalitas
eſt vera imutabilitas ꝛ vera eternitas. q̃ in his q̃
mutanꝰ ipſa mutatio nõnulla moꝛs ẽ. Jac. j. Apũ
quem non eſt tranſmutatio nec viciſſitudis obum
bratio. Eſa. xlvij. xlviij. ꝛ xlv. ꝛ Malach. iij. Ego dñs
non mutoꝛ. Nume. xxij. Nõ eſt deus quaſi homo
vt mentiaꝰ: nec vt filius homis vt mutet. Qualiter
igit de me naſcetur: ⁊ **Quomodo fiet iſtud**:

Scõa cauſa eſt Exiſtentis in tanta p̃fectione: in
cõſuetа fm naturam nativitas. Nõ eñ ille q̃ eſt. et
p̃fectus eſt iterum naſcatur; inconſuetum eſt. Unꝺ
et Nicodemus qui fuit magꝛ in Iſrael: hoc impoſ
ſibile reputans: a chõ eu p̃ omnia credidit: moꝝ
dum iſtius ſermonis in quiſitiuꝫ Joã. iij. ſic dicens:
Quomõ poteſt homo naſci cum ſit ſenex. Nunq̃d
poteſt in ventrem matris ſue iteraꝛo itroire ꝛ rena
ſci: Et cũ ſicut chriſtꝰ duas natiuitates habuit: ita
oporteat quẽlibet qui eſt chꝛi: habere duas nativita
tes. Tertia cauſa eſt Eiꝰ q̃ p̃mittebat Inſignis
dignitas. Quomodo eñ crederet nõ abhoꝛrere fo
mine vterum qui candoꝛ eſt lucis eterne ꝛ ſpeculũ
ſine macula dei maieſtatis: et imago bonitatis illi
us: Sapientie. vij. Eſa. xl. Ecce omnes gẽtes quaſ
ſi ſtilla ſitule: et q̃ſi momẽtũ ſtatere reputate ſut ei.
Quam ergo imaginem infantilem in vtero femine

acceptam ponemus ei: Et ñ iste tãdignus: virgi/nis vtq; non abhorruit: videns q; tãcongruę alię generi humano succurrendũ nõ fuit. Filius eñ in equalitate patris existens: quodãmodo ranota oc casio fuit casus g femină: coq; ab eterno nat⁹ a pte lusit in orbe terrarũ. Et delitie sue esse cũ filijs hoim. Prouer. viij. In ordine igit sapientię diuine pordi natũ est q; creatura sessura erat in dextera patrĩ. et hoc Luc fer q̃ mane orieb̃at: plen⁹ sapia z decore: in delicijs gaduĩ existens: in spũ vidit: et inuidit. Et ad illã altitudinẽ ascendere cogitauit Esa. xiij. Dex tectus aũt ad terrã: ne homo illuc ascenderet vnde ipe decid̃erat: quantum valuit impedit: psecutio/nibus tentationũ insurgans. Videns aũr filⁱ dei se esse hmõi psecutionũ occasionẽ. maiestat⁹ oblit⁹: dignanter miscẽa mortis: dolore cordis intrinsec⁹ tactus. Gen. vj. dixit illud Jone. j. Sũpter me est hec tẽpestas: mittite me in mare. hoc est: in amaritu/dinem z miseriã humane vite. Quarta vo causa potest esse q; psumptionis esset homi mortali cum immortali deo vnum z eundẽ filium cõmunicare. Esa. lv. Sicut exaltant celi a terra: sic exaltate sunt vie mee a vijs vestris: z cogitationes mee a cogita/tionib⁹ vestris. Job. xij. Ecce qui seruiũt ei nõ sunt stabiles. et in angelis suis reppit prauitatem: z stel le non sunt munde in conspectu eius. ḡnco magis homo putredo z filⁱ hoiũ vmis? Et iterũ. Quiter/renum habent fundamẽtũ cõsumẽt velut a tinea Qualiter ḡ ego debilis: ero parẽs filij parentĩ: dei: ⁊ Quõ igit fiet istud: ⁊ Esa. xlij. Generationẽ eius q̃s enarrabit: Altissimũ hmõi negocium et lõge a vir/ginis humil⁹ inuestigatiõe ⁊ Quõ ergo fiet istud: ⁊ Ad patrem eñ loquens: secus: filium dicit esse pn cipiũ: in die eternitatis genitum: in splendoribꝰ san ctor. Qualiter ḡ ego: pncipiũ pncipij: per quod z ego z oia facta sunt: Hec est ergo causa q; berenia Nestoriani z Eutichiani matrẽ chi noluerũt voca/ri theotocos: sed christotocos eam vocauerũt: non videntes qualiter vnius cuiusdẽ filij parens esset virgo z parens eternus ds ⁊ Quõ ḡ fiet istud: ⁊ Et allegat qõ maxime ei voto habuit: dicẽs ⁊ Quoniam virum non cognosco ⁊ Hoc est: nõ cogni/turã ꝓpono. Non cognoscens eñ virũ: tamen ꝓ nens ergo quomodo cõcipe potest et parere. Ecce in veritate Rebecca que multũ a deo accepit: Ser uo sũm patriarche se ostendit: q; sit virgo pulcer/rima z incognita viro Gen. xxiij. Per hoc aũt q̃ ē ꝙ pulcerrima z incognita viro ḡnaz haber. Est eñ Illibata Intacta Subtracta Abscõdita: z In/cõbusta. Illibata lenocinijs a pco. Intacta ludẽs/tũ loco. Subtracta vãitatib⁹ fatuaꝝ puellaꝝ cho ro. Abscõdita ocupiscẽtũ oc̃o. Incõbusta libidinis facib⁹ z foco. Prioꝝ eñ libat: ⁊ est tẽtat ꝙ ginem Sed hec illibata: ab alio amatore penetrata est: nec q; cum possit admittere. Cant. vij. Ego dilecto meo: z ad me conuersio eius. Qualiter eñ alterⁱ amatoris pcum fulsaper q; sui amatoris iam charitatis lam/pades: ignis atq; flãmaꝝ in desiderio accẽsa: estu/ans z anhelans: ita inextinguibilit sentirat: q; vul nerata charitate z destituta amoris desiderio lan/guebat: Quippe fortis est ut mors dilectio: quem/bũ in corde eius nisi dilectũ viuere gemitebat. Erat dilectus suus sicut signaculũ. pfundatum: sigilla/t⁹ in corde: fulta lecta: z amplexata dextera ipsius inter cuius vbera ranq; fasciculus myrrhe iugiter cõmorabat. Jam habens impssum osculum oris sui: in labijs cordis: vt ñ altũ recipere possit vl' ama torẽ. Illibata est penitus. Et hoc figurate dictum est Cant. vij. Juncture femineꝝ tuaꝝ sic monilia. Sic eñ dicit Judo. Monile q̃si munile dr: eo q; munit sinũ ne prior⁹ inserat manũ z scrutet castitat⁹ secre/tum: et violet vel maculet pudoris sigillum. Jn tacta est enĩ iocis ludentiũ. Dicit eñ Brixtok. q; lus sitius est in cõtinẽs. Vñ Sara ludos bismael la/sciuos ꝙs filiũ suũ Jsaac docere tentaret psecutio/nẽ reputauit: interpellãs pncipalẽ q; ejceret ancil/lam cũ filio a⁹ Gen. xxj. Dicit eñ Hiero. q; Risus et iocⁱ tact⁹ z fibilⁱ: moriture ꝙginitat⁹ solet esse pn/cipia. Vñ in figura bte ꝙsis dicit Sara ꝙ Jo/die. iij. Nunq; cũ ludentibꝰ nec muscu. Et sic tert⁹ fu it vir⁹ incognita. Abscõdita fuit a cõcupiscentiũ pellitere oculo. Vñ Esa. vij. Ubi nꝝa habet ira Ec ce ꝙ cõcipiet: Debet⁹ sermo habere ma: qs un/terpret abscõdita: que tantũ meruit recipere z sacm. Dester. ij. Dester erat ꝙ pulcerrima z incredibi li pulcritudine oĩn oculis grata: et amabilis vi debat. Dester aũr abscondita interpret. Ps. xliij Omis gloria eius filie regis ab intus. Erat aũt cho ris puellaꝝ in vanitate ambulãtiũ subtracta. Sic dicit Tob. iij. Cũ his q̃ in tenitate ambulãt nunq; partiapẽ me pbui. Ruth. iij. Benedicta filia tu a do mino. et postrema grauia: ꝓpositũ. castitat⁹: posteriꝰ re supasti. q̃a nõ es secuta iuuenes paupes: siue di tes: sicut vage: garrule: q̃cũq; impatientes virgines fatue. Est enĩ incõbusta facib⁹ libidinis. Unde Exod. iij. Uadã z videbo visionẽ hanc magnã: q̃re rubus ardeat et nõ cõburat. Rubũ eñ quẽ vide/rat Moyses incõbustũ: pseruata agnoiumꝰ tuam laudabilẽ ꝙginitatẽ scã de genitrice. Ista est in cu/ius figura dr: Gen. xxiij. Egrediebat ꝙ pulcerri ma z incognita viris. Sic igit virũ nõ cognosco.

## Et respondens Angelus

Nota pcessum Angeli z Virginis. Primo ingre/ditur angelus salutans. Secõ cõsolans. Tertio an nuncians. Quarto rei annũciate modus explanãs Per salutationẽ se ostendens Angelũ pacis. Per consolationẽ Spiritũ benignitat⁹. Per annuncia tionem: fidelitatem sue ostendens Legatõis. Per explanationem modi se probans Angelum lucis.

Angelus enim pacis probatur fuisse per hoc q; postea dicit. Et in terra pax hominibus bone volũ tatis. Ecce columba cum ramo virẽtis oliue rever/sa ad arcam domini Gen. viij. Per consolationẽ virginis se probat esse nunciũ eius qui dixit. Quo modo si cui mater blandiat: ita ego cõsolabor vos Esa. lxvj. Per Legationis fidelitatem ostendit: quõ vere de ea scriptum est Prouerb. xiij. Legat⁹ fidelis sanitas. Per modũ explanationis osten dit se esse Angelũ lucis. Sicut scriptum est Subiũ to circumfulsit illos lux de celo: que cũ angelo ap/parebat. Sz nõ ẽ prereundũ q; dicit hic rñdisse angel⁹: an b aũt cũ ꝓfuisse z dixisse cõmemorat Et hoc ideo. q; virgo ante hoc nunq; aliquã ꝓpo/

fuit questionē. Non enī est rūsio nisi ad questionē tacitā vel expssam. Omnis enī qui rūdet: dicit. Sz nō omnis qui dicit: rūdet. Nacigit de causa qz q̄ stioni respōdet: dicit respōdisse ḡbibet. Turbatiōz enī puellarē iā añ sedauerat. Slūcaūt enā adhibet rei q̄site plenā explanationez. Virgo āt p̄muz q̄dē turbata: Postea de qualitate salutatōis expedita Et de annūciate rei altitudine z de ꝓposīti sui voto antia: reuerenter questa fuit. Dic autem ꝑ responsiz onē angeli certificata cōsensum humiliter adhibuit. Per turbatōem: ostendēs virgineū pudorem. Per questionē: suā ꝓmptam discretionē. Et ꝑ cō sensum plenā ꝓbans fidē. z humilē obedientie deuotionē. Quercs ei: ostēdit q̄ nemo cōzdi suo in talibus confidere debet. Prouerb. xij. Qui confidit in cogitatōibz suis impie agit. Prouer. xxvij. Qui confidit in corde suo stultus est. Nec igit sciens q̄ nō est in homīs potestate consiliū dei. Zo bie. ij. discrete questa fuit: z votū firmiter tenendū allegauit. ostendēs q̄ fortitudo z decoz indumenta sunt laudabilis mulier. fortitudo ꝓpositi. z decoz questi consilij. Bern. Felix ꝓpositū in quo firmitas cōuenit puritati. z fortitudo ꝓpositi nō obsistit inquisitōi consilij. Vā licz quātūlibet pura fuerit deliberatio: minus habz si defuerit puritas tis fortitudo z ꝓsilij firmitas. Ubi non est puritas non virtutis obtinet gram sed obstinatōis incurrit offensam. Nec aute virgo beata vtrunq; habuit. et ꝓposīti puritatē z firmitatē. et consilij discretiōnem. z ideo angeli meretur responsionē. Unde etiam in Lātic. vij. de ea dicit. Lollum tuū sicut turris eburnea. Turris enim firmitatē: ebur castitatē. Lollum aute (quod mediū est capit) z cōpōnis) significat consilij discretionē. caput mentis cū cozpore altarū virtū animē continuās. Nec ergo tandiscrera questione per modum inquisitiōnis consilij ꝓsita: Respondens angelus

## Dixit

z z Nec additur: dixit illi. quia iam explanatōem modi nō in eam sed in deū reponit: oipotēte dei nihil impossibile esse demōstrās. Ad auditū ḡ virgis ⁊ba. ꝓtulit: tz totū modū in oipotentia dei demōstrauit. Dicit aute hic tria. Modū enī tāte rei per causas cipsdē rei expicat. Et idō Secūdo effectū mirabilem futuꝝ enūciat. Et terno q̄ firmꝰ sit ser mo ipius et velocius implendꝰ: per suasiones inducās: oñdit q̄d miraculi factū sit in Elisabeth: ⁊ gint p̄dicās in gaudioz accumulatiōe. Ubi autem modū ex parte cause efficiēs induxit: duo ōt Primo q̄dē oñdens hoc esse virtutē sancti spūs. Secūdo aute ymbrā virtutis altissimi bozū mirabiliū efficere complementū. De p̄mo dicit ḡtuz oz. Dicit enī primo hoc opari spm̄. Scō Sancti tat̄ sue diē nō deesse effectū. Tertio rāgit Opatōis modū. qz superueniendo b opaꝝ. Quarto dicit Tā sublimis opationis locum. Dicit igitur:

## Spiritus.

Siue deꝰ trinitas b intelligaꝝ Spūs: Sicut ōz Jo. iij. Spūs est deꝰ z eos q̄ adorāt eū: n spū et vitate opz adorare. Siue enā spūs intelligaꝝ ter na in trinitate psona: sp̄ ꝓcedentes spūs in hoc ope re manifestanꝫ Sūt aūt Duodecim spūs ꝓcedentes. Et vna tertiadecima est quā seruat in oibus alijs: mariē tñ in isto. Prima est Q̄ spūs oē opꝰ diuinū ornat. Scōa ē Q̄ oi opi diuio ⁊truces adiuuabit z iuuabit. Tertia est Q̄ oi opi diuio vitā indit. Quarta est Q̄ oē opus diuinū innouat z reducit ad nouitatē. Quinta est Q̄ oi opi spūali z diuino dat intellectꝰ illūinatione. Sexta Q̄ docet oēs tales ad veritatē. Septima Q̄ oibz talibz filioz cōfert adoptiōes. Octaua Q̄ oēs ḡs adoptat agit ad opa. Nona Q̄ oibz eis est magnificꝰ largitoz dōnoz. Decima est Q̄ omnes sic mūeratos ducit in via. Undecima Q̄ accēdit desiderio ptic. Duodecima aūt est Q̄ reducit in securitatē patrie. Misceat aūt vnā cū oibz Q̄ occultat in oibz bis a mundanis modū sue inspiratiōis. Q̄ aūt ornat oē opꝰ diuinū: patet Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos z obstetricāte manu eiꝰ: eductꝰ ē coluber tortuosus. Ps̄. xxxij. Verbo dñi celi firmati sūt: z spū oris eiꝰ oīs virtus eoz. Qualiter igit q̄ speciosus est ꝑ filijs hoim z etiā ꝑ vultibz angelozum q̄ dē. j. Pe. j. dēsiderāt angeli ꝓspicere: cōaptat sine ornāte eum spū: Q̄ ītē oi opi dei ⁊truē inuehit. Lu. vi. Sedete in ciuitate q̄ad vsq; induami ⁊trute de alto. et Zac. j. Accipite ⁊trutē supuenīē spūs in vos. Judi. vj. Spiritꝰ dñi iduit Gedeoné vt in ⁊trute cōtereret castra Madian. Et cū q̄ dei virꝰ est z dei sapia. j. Eoz. ij. quō spūs dñi in ꝓcepta negligeret: vt oēm sue posibilitat̄ nō ingereret ⁊trutē: Et idō de in opatiōe virtutū Lu. viij. Ego cognoui ⁊trutē ō me exiisse. Et alibi Lu. vj. Uirtꝰ de illo exibat z sanabat oēs. Ad hucbic spūs opus dei viuificat. Sicut ōz Joā. vj. Spūs est q̄ viuificat. Et Ezech. xxxvij. Ueni spūs et insuffla sup interfectos istos z reuiuiscāt. Ezech. j Spūs vite erat i rotꝫ. Et hic illū in cōceptu formauit q̄ oibz vitā indidit z repauit. Eccl. iij. Sapia vitā filijs inspirauit. Sapia aūt est filiꝰ dei in carnatꝰ Joan. i. Ego veni vt vitā habeant z abūdāntꝰ habeant. Dic etiā spūs oē rectum in ope dei innouat. Apocal. xxj. Dixit q̄ sedebat in throno. Glo. interl. Spūs scūs. Ecce noua facio oīa. Dic igit spūs cō uenienē affuit vbi oibz nouis nouiꝰ fuit. Eccl. xxxvj Innoua signa: imuta mirabilia. Dicē. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: femia circūdabit virū. Q̄ aūt hic spūs illuminādo dat intelligēā: Job. xxxij. Ut video spūs est in boibz: z inspiratio oipotēt̄ dat intelligentiā. Sap. vij. Est enī in illa spūs intelligentie sanct̄. Dic aūt spūs in cōceptōe illius fuit qui lux est vera illuminās oēm hoiem. Est etiam hic spūs oē opꝰ dei docēs ad vitatē. Joā. xiij. Cū venerit ille spūs ⁊tatis docebit vos oēm ⁊tatē z q̄ ventura sē annūciabit vob. Et ille spūs illi deesse n potuit q̄ dixit. Ego vitatē dico vobis. De q̄ dr apls. ij. Eoz. j. Dei filiꝰ iesus chs qui in vobis p nos p̄dicat̄ est nō fuit i illo: ē z nō: sed est i illo fuit. Jo. viij. Si mānserit in sermone meo: vere discipli mei erit z cognoscet vitatē: z vitas liberabit vos. Dic etiā spūs ē adoptōis filioz. Sic ōz Rho. viij. Accepistī spūm adoptōis filioz dei in quo clamam Abba pater. Et qualiter iste spūs fontē suū in cōceptōe deferet: cū nulli adoptē in filiū nisi p filiū di naturalē: sicut supius expssum est. Q̄ aūt agit ad opationez

cō q̄ primus motor est in eis. Dicit Ad Rhom. viij
Quicunq; spiritu dei agunt hi filij sūt dei. Et hic
iterū spūs egit in ꝓcptu filij dei De q̄ dr Esa. xxvj
Dia oga nra ogat es in nob dñe. Et Jo. xv. Sine me nihil poteris facere. Magnificē enā largitor muneriū. Sicut dr. j. Lor. xij. Enumerationis multis donis Sapie Scientie Fidei Ogationis virtutuz Interpretationis sermonū: Subinfert. Hec oia operatur vn⁹ atq; idē spiritus: dividēs singulis put vult. Et ideo hic in oib⁹ diuinis donoz in eo q̄euit. q̄ ascēdēs in altū captiuā duxit captiuitatē: dona dedit hominib⁹. Eph. iij. Matth. xxv. Deus seruis suis bona sua vnicuiq; sm̄ p̄priā virtutē Hester. ij. Largitē est munera iuxta magnificentiā principalē. Dicit enā spiritus qui ꝓducit i via. sicut dicit Esa. lxij. Spūs dñi ductor eⁱ⁹ fuit. Sic eduxisti populū tuū vt faceres tibi gliaz. p⁹. cxiij. Spiritus tu⁹ bonus ꝛc. Et hic spūs incarnatō em illius operat⁹ est qui dux est z via suoz: q̄ dixit Joan. xiij. Ego sum via vitas z vita. q̄ dirigit pedes nros in viā pacis. Luce. j. Qui dic Joan. xiij. Vado parare vobis locū. Dic etiam in flāmat desiderio patric. Luce. xxiij. Nōne cor nostrū ardens erat in nobis de Jesu dū nobis loqretur in via ꝛc. Luce. xij. Ignē veni mittere in terraz. z q̄d volo nisi vt ardeat. Et hic spūs illum concipiēt q̄ totus illo igne exercitus dixit. Maiorē charitatē hac dilectō nemo habz: vt aiam suā ponat quis p amicis suis. Rho. v. Cōmendat deus suā charitatē in nobis. quoniā cū adhuc inimici essēz mas: deus p nob mortuus est. Dicenā spūs ē qui reducit ad patriā vnde christus missit z vnde venit. Eccles. j. Zuctrās vniuersa p circuitū pgit spūs. et in circulos suos reuertit. hoc est eternitatē patris z filij. Et hic dē Ad locū vnde exeūt flumina reuertūt vt iterū fluant. hoc est. flumina grā spūssanct. Et hic cū ipo est q̄ egredit a sūmo celoz occurrit vsq; ad sūmū cⁱ⁹. nec ē q̄ se absco dat a calore eius. p⁹. xviij. q̄ nemo ascēdit in celū nisi qui descendit de celo filius hois q̄ est i celo. Jo. iij. Sic igit nulla operationū spūs destituit filius. et ideo spūs fontē illum a quo fluit nō deserit. sed in oi diligentia illi cōpus i cōceptiōe pparat. a quo ipe habz q̄ deus z spūs sit. Et ideo ibidē testat i eo hunc spm esse. ita q̄ ab ipo fluere demonstrat. z p ipm omnē spiritū malignū ab obsessis ejicere. Matth. xij. z Zu. xj. Si in digito dei ejcio demonia. pfecto q̄uenit in vos regnū dei. Dignus enim dei: pspicua vocat sancti spūs demonstratio. a q̄ quasi a tertio signo magi defecerūt dicentes Exo. viij. Digitus dei hic est. Adhuc autē cū in oīi parte humano z naturali nihil operet: distinguē do: formādo: figurādo: nisi spūs naturalis: qualiter posset stare q̄ in partu diuino nō operarēt spiritus diuinus: Voc igit dicti sic de spū. Sēq̄

p z

## Sanctus

Sāctus est i quattuor interp̄tatiōibz: que oēs cōpetūt incarnatiōis sacramēto. Sanctū eni idē est quod mūdū. Sanctū idē est q̄ firmū. Sanctū ē scia cor. q̄ ad deū iusta sē fm̄ Arist. Sanctū sāguine tinctū. De sancto quod est mundū dicit Dio nysius in li. de diuis no. Sanctitas est ab oīni inquināmēto libera z pfecta mūdicia. Sanctitas q̄ ē cōfirmatio est de qua dr Ecci. xxiij. In plenitudine scōz detentio mea. b est in plenitudine firmitatis. Sanctitas est scia cor. q̄ ad deū iusta sē est. Quaz diffinit Arist. in libello laudabiliū bonoz. dicens. Scitas est vtus sciē faciens ea q̄ ad deū iusta sē. Sanctitas aūt q̄ est sanguinis tinctio vel tact⁹: est qua dicunt leges sctē: q̄ sanguīe ꝓfirmate sē. Rhomulus cū in sanguie Remi fratr̄ sui leges sanctuit. De pma harū sanctitatuz. j. Lor. vij. Mulier innupta z virgo cogitat q̄ dñi sunt: vt sit scta z corpe z spū. hoc est munda. Et. j. Regum. xvj. Sanctifi camini z venite mecū vt immolem. De Scitate secunda dicit Luc. j. In sanctitate z iustitia cor. ā ipo. Exod. xv. Sanctuarū tuū q̄s firmauerūt manꝰ tue ꝛc. De tertia Sciandū q̄ scīa duplex est. Contēplatiua z Practica. Unde z Priscian⁹ dr: q̄ Uerba cōtemplatiua ꝓstruunt cū accusatiuo. vt scio ḡmaticā: z scio logicā: z scio mediciā. Uerba aūt pherenica. b est practica siue operatiua desiderāt infinitiuū. Sciē Scio vigilare. Scio molere. Et tal scia ē q̄ scimus ad deū iusta facere. z talis vtus est scitas. Sicut sacerdotū est sare que ptinent ad templi sanctitatē. Et hec sunt que ptinēt ad officiū sacerdotuz z ritum sacrificioz. Et ad hanc scīam sanctificātur sacerdotes. Esa. lxj. Uos aūt sacerdotes dñi vocabimini ministri dei nostri dicet vob. ij. Machab. vj. Dñe qui habes sanctā scientiā tu scis: q̄ cū a morte possem liberari fz corpus: ꝓpter te sustineo labores corpis. Sap. x. Dedit illi scientiā sanctoz. Proverb. xxx. Non didici sapientiā: z noui sanctoz. scientiam. hoc est scientiā sanctitatis. De quarta aūt sanctitate dicit Apoc. vij. Di sunt qui venerūt ex magna tribulatione z lauerūt stolas suas: z dealbauerunt eas in sanguine agni. Deb. ix. Sine sanguis effusione nō fit mūdatio. Alia trāslatio habet: sanctificatio. Sic igit sctis supueniet: q̄a sanctitatē omīs modeīn opere incarnatōis facit. Mūdauit ei sanguinem: ad ampliorē mundiciā deducēdo. Sicut dicit in ps. l. Asperges me dñe isopo z mundabor. Isopus eīs herba est: sanguinē purificans. Confirmauit aūt Lor: vt crederet. Et Lor: pus: vt ista contineret. Unde cantat Eccla. Confirmauit est cor. virginis in q̄ diuina mysteria āgelo nūciāte ꝓcepit. ps. lxvij. Confirma b deꝰ q̄s op. es i n. a templo scō. t. b ē diuitatis tue excelso hiraculo: q̄: nisi ipse cōfirmaret: nec veerus virginis nec mūnd⁹ sustineret. Similiter aūt sanctitatē operatus est in sctia sacramentorum. Qualiter enim virgo simplex cōgruo ministerio in tanto sacramēto ministraret: nisi scientiam sanctitatis haberet. Unde significata per Beseleel quē repleuit deus sapia. Exod. xxxj. Implevi eum spiritu dei: z sapientia: z intelligēia: z scia in oi opere ad excogitādum quicquid fabre fieri potest et auro z argento z ere ꝛc. Et sequit. vt faciāt cuncta que precepi tibi. Hoc enim maxime necessarium est in hoc incarnationis opere In quo est aurum deitatis z argentum eloquiū angelica: z es relonās invocabus prophetarum. Beseleel eīs vmbraculuz dei mei interpretatur. Et significat virtutem altissimi obumbrantem bte virgini. Quid ho magis sanguis

ne tinctū vl'tactū est q̄ vterus: q̄ ipso sanguine tin
git q̄ de ea assumit i deitat' vnione: Exo. iij. Spō
sus sanguinū tu mihi es. Ipse em̄ sanguine tinxit
uter. et candidauit quem de ipso uteri sanguine as
sumpsit. Cant'. iij. Omnē reliquum sanguinē fun
dit in basim altaris holocausti. Reliquus aūt san
guis est relictus quē nō assumpsit. Holocaustorū
aūt altare est corpus chr̄i: in quo omnia nr̄a incēdi
mus t immolamus. Basis but' ē uterus beate vir
ginis: qui totus est infusus sanguine gloriosi t cō
secrato t sanctificato. Sic igit omnē modū sanctifi
cationis in virgine spūs est operatus. Optime er̄
go dicat spiritus sanctus. Sequit

## Superueniet.

Sicut em̄ in spū: totū ponit modū sanctitat'. Et
p̄ hoc q̄ dicit: sanctus: totum ponit modū sanctifica
tionis in ope: Ita in supaduentu totius notat modum
optis. Nō em̄ mō de subter venit: vel de iuxta: sed ō
supius sumens de potioribus suis vnde opet. Su
mit em̄ de patre t filio a q̄bus ipse procedit: t totum
q̄ sumit in hoc expendit ope. Iste est em̄ spūs qui
procedit de throno maiestatis: filio dei corpus ada
ptans. Ad heb. x. Hostiā t oblationē noluisti: cor
pus aūt aptasti mihi. Et p̄s. xxxix. Sacrificiū t ob
lationem: legalia suple: noluisti: aures aūt p̄fecisti
mihi. Propter hoc Joan. viij. Vos de deorsū estis
Ego aūt de supius sum. Joan. iij. Qui desursum
venit sup omnes est. Ita q̄ nihil habet nisi de sub
limissimis gratijs spūs aptatū. Esa. lxj. Spiritus
dñi sup me: eo q̄ vnxerit me dñs: vncxione pro certo
spūs: pre omnibus participibus suis. Sicut dicitur
in p̄s. xliij. Unxit te deus deus tu. oleo leti. tc. Et ideo etiā
dicit **superueniet**, quia de sublimissimis dei vnctis
omnibus venit t priori vnctione superuenit. quia in
mente grata plena predita est: aliorū q̄ sanctorū
oim vnctionibus eminebat. hoc em̄ decebat vt qui
aliis vnctionē p̄stare debuit: pre ceteris omnibus
abundaret in vnctione. P̄s. xxxij. Sicut vngen
tū in capite q̄ descendit in barbam: barbam aarō
q̄ descendit in oram vestimēti eius. Caput em̄ ecc
lesie chr̄i est. Barba adherens ori: apli. Vestimē
tū: ecclia. Fimbria siue ora vestimēti: quilibet fim
bler de ecclesia. Sic igit superuenit spūs: pus q̄dez
in mentē. nunc aūt, pter sacramenta pfectionē eius
in ventrē implēs eū omni pinguedine gratie t de
uotionis. Et ideo dicit Lanē. vij. Umbilicus tuus
crater tornatilis nunq̄ indigēs poculis. Tornati
lis em̄ est volubilis: significans spūs operationem:
infusus pinguedine gratie: vt nullius indigeat de ce
tero poculis: tanq̄ arefactus spūs vnctōe. Sequit

## In te.

In quo modo loquendi tangit locū isti' tāmira
bilis operationis. In aliis em̄ mulieribus is in ipse
factus sit conceptus: tm̄ nō ab intrinseco sibi conci
piunt: sed ab extrinseco semen recipientes: unde dau
dunt. Sicut dr̄ i lege Lanē. vij. Mulier q̄ suscepto
semine pepererit masculū tc. Beata aūt ego nō nisi
in ipa concepit quia semen ab extrinseco nō suscepit
Et hoc est q̄ dicit **In te**. Hoc em̄ mirū est t omni
rabile sacramētū: q̄ ille spūs qui vbiq; est t nusq̄
deest opatio in ipsa definit: et sic opat q̄ ad ipsam
nihil ab extra recipit. quia totum q̄ extra est: pec
cato est inānatum. Gen. xiij. Leua manū mea ad
dñm deū excelsum possessorem celi t terre q̄ a filo
subtegminis vsq; ad corrigiā calige non accipiā et
oibus que tua sunt: ne dicas: ego ditaui Abraam.
Ecce ihū summi patriarche: diuit' t sufficienter fi
bi ter his que habet in domo sua ad omne opus su
um. Dom' em̄ dei patris: uterus est ihūs. Que
extra sunt: an aliq̄ possidet rex sodomor̄ cōcupiscē
tie fomes: et castitatis t mundicie immicus. Nihil
hor̄ que sua sunt assumit in opus spūs patris: a
filo subtegminis: q̄ est minim' motus concupie
vsq; ad corrigiā qua calceat in veneris t peccatis.
Apud em̄ Homer. Lorigia veneris delectatio vo
cat. que aliq̄n trahit et ligat eā sapientes in aposta
siam. Unde Aristot. dicit Homerū dicere q̄ corri
gia veneris furat aliq̄n t ligat mentē valde sapien
tum. Nihil em̄ inānatū occurrit in illā: Sapie. vij.
Hoc igit est q̄ dicit **Spūsctūs superuenie**t in
te. Sequitur

## Et virtus.

B.3

Post q̄ aūt tetigit id q̄ opat' est ibi spūs: Tan
git id q̄ opata est ibi virt' altissimi que siue sit de
us trinus siue deus: vt de Lactantius fere redit in
idem q̄ ad expositionē. Sunt aūt tria ō notanda.
Uirtus. s. que est actiua potentia tendēs in hoc vel
tra q̄ nō potest. Et q̄ dicit: altissimi: que de altissi
mis dei operationem sumit. Et in q̄ ipsam deducat
opationē: em̄ in vmbrā quandā diuine maiestat'.

De primo hor̄ in precedentib; nos diuisse memini
mus. q̄a Uirt' est vlimū illud in quo stat potētia
non valens in amplius aliq̄d. Et sic Virt' est potē
tia vel potestas vltimata. Dei aūt potentia vltima
ta infinita est t oipotens: et plus q̄ oipotens. Ut
em̄ ita dicam Deus plus q̄ omnia potest. Potest em̄
multa que nunq̄ fuerūt: et nō esse poterant fm dei
potentiā infinitam. Et hoc ostendit in filio. q̄a nihil
maius facere poterat q̄ hoiem tale t tantū quāt'
est ipse. Unde loquens ad Morsen de mysterio ie
nationis dicit. Ego apparui Abrae in deo oipoten
te: et nomē meū magnum adonai non indicaui ei
Exo. vj. Figurā em̄ corpis: truncus ei': indicauit a.
et non effectum. Sed filius dicat ad patrē de effectu
totius truncis patris in p̄s. cx. Tecū principiū in die
virtutis tue: in splendoribus sanctorū tc. Uirtute em̄
suam coram ostendit deus in die qua filium in car
ne in vtero virginis concipi fecit: et intra carnem
oēs sanctor̄ splendores cōtinere. Dicit em̄ fuit infini
te virtutis effectus. Factura em̄ mūdi respectu hui'
nihil fuit. sed illud fit infinite vltimate virtut' ei' dei
monstratio. Eccl. xxxvj. Glorifica manū t brachiū
dexterum. Manus em̄ t brachium: virtutem t virtut'
opus significant. Glorificatio em̄ virtutis q̄ significā
cat eius de generis vltimationē. P̄s. cxliij. Et virtu
tem terribilium tuor̄ dicent tc. Terribilia em̄ sunt
ista. pter sue infinitatis admirationē. Supualuit
em̄ oibus opibus suis hec virtus in ope incarna
tionis. Eccl. xliij. Exaltantes eum replebimini virtu
te ne laboretis: nō em̄ comphendetis. Deus igit vir
tus incōprehēsibilis est t infinita. Modum aūt
optis sumit de altissimis. Et ō est q̄ dicit

## Altissimi

Que em altiora esse possunt his: q̄ hic conueniunt Mater z virgo illibata vnumk̄ sibi inuicē. Ima z summa. Ultima et pma. Et qō omnino alēs ē Lū corde humano ista mirabilia. Mater z virgo per incōpossibilitatē distabāt hacten⁹. Ima z summa p infinitatē a se inuicē discedebāt. Cor humanū ab his q irrationabilitatē. De pmis Duobꝰ rōcīdā Partus z integritas dilectores tpe longo Virgis in gremio federa pacis habent. De cōiunctione secūdoꝝ Apoc. j. Ego sum alpha z O: pmus z nouissimus. Esa. xliij. Ān me nō est formatꝰ deꝰ: et post me non erit. Ante me q̄dem nō est. qz ego sum p̄n̄ cipium. Post me nō erit. qz ego sum finis. De terrigenis aūt duobꝰ dicit Deut. xxx. et Rhoēm. x. Prope est vbum in ore tuo z in corde tuo. Et addit Apls Hoc est vbum fidei qō p̄dicam⁹. Nō em irrōnabile videbat esse p rōnez: fide facīū est. pre: in corde ipso cōceptū. Ecce altissimi modus opatōis. Neqz vn q̄ ista ꝓficere nisi altissim⁹. Gloria ḡ in altissimis deo. Ben. xiij. Bñdict⁹ Abraam deo excelso: qui in apprehēdendo semē Abrae: tā recta oparus est. et Bñdict⁹ deus excelsus: quo pregere nos: sic hostes sunt in manibꝰ Abrae. Ps. xcv). Tu dñs altissim⁹ sup oēm terram. Nec em ista facies: in altissimis habitat: z rhoniis suus in colūna nubis. q̄ carnē significat cōceptam saluatoris. Eccl. xxiiij Sic ergo oēs redempti bñdicant nomi tuo excelso in oi bñdictione z laude Ysaie. ix. Hec igit virtus altissimi

## Obumbrabit tibi

Umbra in se habet quinq̄. Refrigeriū. Usus tēperamentū. Lucis imisse q̄ndam sibi temperiez. Opacitatē. Et Eius cui⁹ est vmbra habet imaginē et simulacrū. Et q̄nū ad hec Quinq̄ rēducunt expositiones Patrū: q añ nos exposuerūt locū istū

Quo ad hec em ꝓ vmbra q̄dā ponit Refrigerii: sūt Due glose. Una que dicat ꝓ vmbra re est Ab incentiuo vicioz refrigerare. Incētiuū aūt vicioz est fomes. Et sic frute altissimi brā ꝓgo fuit a fomite purgata. Sed dicereꝰ. Hoc falsū videt. quia ipsa fuit sanctificata in vtero ab originali peccato. Ad qō Dicendū q̄ in vtero fuit sanctificata a pcō: et ab oi sorde vicij originalis. sed ipse fomes non fuit in ea extinctus. sed ligatus: vt nec in actuz venializ: neqz mortalis posset moueri. Et postea p excrescū bonoz operū fuit cum ligatione debilitatus: ita q̄ nō sentiebat. In ipsa aūt conceptiōe vbi fuit penitus extinct⁹: vt nullus esset oino. Et hoc est qō dicat glosa. Secūda glosa potest idem sumpta dicat Q vmbra dicat et refrigerii ꝓ tediis: cōtra tempestatiū (q̄ sunt p̄secutionū) incursum. Quasi di. Ne tanto thesauro a te cōcepto: et ex te nato: vel ab Herode vel a q̄uis alio ꝓueris: erit tibi ꝓtus altissimi vmbra ꝓtectōis: siue in Egyptū fugienti: siue denuo inde huc reuertenti. Nos addim⁹ ad has duas expositiones Tertiā penes refrigerii vmbre sumptā Que est Ebrysostomi Q vicz refrigeriuz vmbre in ꝓcru virginali cōmemorā: ne aliquid de incēdio vel ardore libidinis ibi esse cogitet. Ioo em z Verbū esset ex fu⁹ille q̄ concipit: dicat. Ut dū Verbū (qō nō nisi spū ꝓcipit) annūciat: vt p spūm sine libidine facta esse cōceptio intelligat. Dū aūt Filius noiat: exp̄ssat indistās z essentialis patri similitudo z eq̄litas cōcepta esse: fide certa credatur. Prima hāc expositionū confirmat p illud Esa. ij. In vmbra manꝰ mee protexi te. Secūda Esa. xlij. Erit dñs in vmbra aculi dici ab estu: et in securitatē z in abscōsionē a turbine z a pluuia. Estas em sigt feruidā p̄n̄cipū cōtra matrē z puerpiram. Turbo aūt ē p̄secutionis z inuolutōis asturia. Pluuia aūt tempestuosa: impetuosum torrez incursum. Tertia, pbat Lanf. ij. Sub vmbra illi⁹ quē desideras sedē: et fructꝰ eius dulcis gutturi meo. Un etiā Lanf. vl. Concepꝰ puulus binnulo ceruoz cōpat. Ob exponēs Greg. ōr: q̄ binnulus in medie vmbram querit. q: supcelestis ille scriptor ver⁹ ceruorū (hoc est patriarchaz) binnulus: in vtero ab estu cō cupiscentie refrigerato: delectabil⁹ q̄uit. Habet etiā vmbra Usus tp̄amētū. In hoc em q̄ lucē tēperat lucē visiuam adunat: z adunādo confortat. Propterea etiā vt dicit Basil⁹ Natura oculū sub fundo ciliozū locat: et supcilia nigra desuper ordinat et disponit: vt vmbra ex hoc resultans: visum in se adunet: et sic ꝑ utem visiua m colligendo fortioz reddat. Unc est etiā q̄ z nos: q̄n diligenter et lōge videre nitimur: manū latam sup cilia ponim⁹: vt ex obiectu manꝰ sparsius visiuus colligat radi⁹: et in sapm collect⁹ fortioz sit z visum acuat ad diligētius z fortius discernēdū qō videre desideramus. Scom aūt ꝓpriatē vnā accipit cuiusdā glose exp̄sitio. Q em hoc sacramentū in virgine fieret: et virginē lateret mysteriū: esset nō satis ꝓgruū bonoꝝ ꝓginis matr̄: et nobis esset ꝓiculum. Nō em ab euā gelista scribereť: nec ab ecclia predicareť: nisi a virgie doceret. Nec a ꝓgine posset manifestari qō a ꝓgine nō posset cognosci. Sic igit O brā obumbrauit tibi virꝰ altissimi: vt visū mentē tue adunaret: mysteriū posset a te ꝓgnosci. Et hec expositio est beati Bernardi. Cōfirmat aūt p hoc qō dr Zach. j. Ecce vir stabat inter myrteta q̄ erant in ꝓfundo. Ibi em habet Alia Translatio In medio myrteti vmbrosi. Myrtꝰ em tpantia est ꝓpter ue castratis. Ubi aūt ingressus ad eas: Angelus. Umbrositas ꝓ virtus altissimi. Loadunatio visus intellectualis: vt ros z rāias mysteriozū abscōdiozū posset cōprehendere globos lucis z nobis salubriter revelare. Umbra etiā dicat arcā fuse lucis tempamētū aliqliter sibi p reflexionē immissuz. Et sm hoc vna accipitur Umbrosij exp̄sitio Q vmbra vig dicat nubē carnis: cōtegentem ꝓginitatē: diuinitatez vt sustinere posset: quam aliter nulla posset sustinere creatura. Esa. xxxiij. Quis potent habitare de vobis cū igne devoratē. Quis habitabit ex vobis cum ardoribꝰ sempiternis: Deut. iij. Et ad Heb. xij. Deꝰ noster ignis cōsumens est. Sic igit vmbrā ꝓ moderū nubis opone: vt flāma deitatis nocibilis effugiat. Esa. xix. Ascendet dñs sup nubē leuē: et ingredietur egyptū. hoc est: mundū. Et ōz nubes leuis ꝯ ponderē pañ nō est aggrauata. Umbra aūt dicat quandā opacitatē: que est abscōsiua eoz q̄ in vmbra latēt. Et sic adhuc de filij carnis penalitas et mortalitas vocat nubes siue vmbra. Hec em opa

aīs
idulāt
centia
vel pīt
simili ꝓ
tudo

citas fecit latere maiestatis sue ppetuam lucem: et ꝺ̄dāmō obumbrari. Ezech. xxxij. Solēnube regā. Et Esa.l. Indua celos tenebris. Doc est: vmbra culū culmis Lothi: in qō ad hospitandum ingressi sunt angeli: t cui⁹ostiū nullus vnq̄ reperit malis gnoꝝ: concupiscentie carnali subiacentiū Heñ. xix

Umbra habet etiam eius cui⁹ est vmbra: figurā et simulacrū. Et ꝑm hoc imago q̄ resultat in speculo dicit vmbra. Sicut etiam sumit vmbra Heb. x Umbrā habens lex futuroꝝ bonoꝝ. Non ipsam imaginē rerū. Umbrā em̄ vocat cōfiguratā similitudinē. Et ꝗtum ad hanc vmbre ꝓtractum dicit Origenes q̄ infinitis pelagi: diuine maiestat⁹: vmbre: pfecte assimulatū est ꝑbum abbreuiatū incarnatū. Sicut si infinite quātat⁹ gigante (q̄ lōgitudine pedū excederet abyssum: et altitudine capitis excederet polū: t extensione brachioꝝ in infinitum extenderet) p ortū t occasum) Imaginari velimus Oponam⁹ ei speculū paruū: in quo: q̄cquid ipe ē: resultaret totū. Ut dicamus eū generare paruissimū filiū q̄ ad similitudinē ei⁹ tota cōfiguraret. In vmbra em̄ illa erigua: cognoscerem⁹ q̄ cēd in gigāte totum. Et sic maiestas dei infinita: in puritate virginis tanq̄ in speculo sibi obtecto refulsit: et vmbrā in ea sue similitudinis reliq̄t: q̄ cōceptū diuinū ꝓficit: qō nulla vmbra alter⁹ ra facere potuit. Sic ḡ vmbra: similis ꝑtui altissimi in vtq̄ ꝑginis imisa: vocat⁹ vmbra. Sicut em̄ natura generant⁹ vmbrā: sibi sibi em̄ reliquit in semine: qui partū t conceptū formaꝝ būanū. Sic sup mūdana t diuina illa patris ꝑtus: vmbrā suā ꝓduxit in virgine: q̄ cōceptū t partū formaret diuinū. Et hec ē oīo alijs melioꝝ expositio ab Origene accepta. Magni em̄ ḡntis vnius mont⁹ vmbra in speculo paruo resultat. Marine si speculū aniatū sit. Unde tota vmbra montis resultat in oculo muris. Et huius causam dicunt Geometre q̄ forma visibilis in pūcto angulitota recipit: sed in ḡnitate anguli videt. Sed vtq̄ hoc vtq̄ (al's ideo sit: vel non: nō est pūs: in sistōis (al's speculatiōis) Sed hoc tenendū: q̄ vmbra est simulacrū eius cui⁹ est vmbra. et ḡntūcūq̄ sit qō vmbrā fac: forma tota illi⁹ p vmbrā in speculo cognoscāt quissimo si aniatū sit. Sic igit virt⁹ altissimi infinita in purissimo speculo virginalis claritatis effigiata: refulsit: q̄ diuinū in ea cōceptum formauit. Sap. vij. Est em̄ hoc speculū sine macula dei maiestatis: t imago bonitat⁹ illius. In qua effulsit in imagine qua ille q̄ est figura substātie ꝺ patris: et splēdoꝝ glie Heb.j. Et hui⁹ causa est quā dicit Esa.x. Cōsummatio abbreuiata inundabit iusticiā. quia ꝓbū abbreuiatū faciet dōs sup terram. Ista est vmbra de q̄ ꝺ̄ Ps. xvj. Sub vmbra alarū tuaꝝ. prege me. Altis em̄ bis q̄ sūt spūs t ⁊ altissimi: nobis aduolans dōs maiestat⁹: in tali vmbra t imagine nobis se configurauit: tantus em̄s ḡntus in speculo oculi nostri figurari posset: vt dū sic visibiliter deū pium cognoscim⁹: p hunc in iuisibilis t infinitoꝝ amoꝝ em rapiamur. Sic igit O ꝑgo bā virt⁹ altissimi obumbrabit tibi Sequit

Ideoqz t qō nascetur ex te

B3. Infert ex ꝓbabitis Duo: interponens notam causalitat⁹. Quod em̄ nascet erit sanctū: t Vocabit filius dei. Quid: Ubi omni spiratiōe spirat⁹: Et vbi oēm modū sue ghie sanctitat⁹ nasa pōt nisi sem⁹: Ideo igit q: Spūs scūs superueniet in te: qō nascet ex te erit sctm. Quid tē Ubi tota in vmbra se virtus altissimi effigiat natū vocari poterit nisi filius dei: Nec igit de causa de ꝑdictis duobus causata elicienꝫ: dicit. Et qō nascet esse sanctū Et vocandū filius dei. Uides vt ꝺ̄ Beda ḡliter vndiq̄ obstruit rimas peri Et sicut cataractas q̄s dam celi: vias agit graniaꝝ. Quid em̄ ex pte eius Que gra est plena: Que p oībus nobis gratiam apud deū muenit: In q̄ plenitudo deitatis habitauit: Que fuit spūssancti sacrariū: Utrut⁹ altissimi speculū purissimū: pcō dare ingressum: Can. vij Uterr⁹ tuus sicut acerv⁹ tritici vallatus liliis. Tritici em̄ nīsi corpis: et sanguis dñi nostri Jesu chri sti: collecta in hoc ventre sunt grana: de purissimis guttis sanguis ei⁹ tanq̄ ex granis. et ideo vallat⁹ vndiq̄ sanctatis est liliis: q̄bus dicit m⁹: tanq̄ custo dib⁹ ꝓpertue castitatis. Per ratia em̄ filia nō peccati aditus dat sed occludit: et ꝑginitas cōfernat (al's ꝓfecrat) Ideoqz qō nascetur ex ea sctm. Jte Considera Causas organices in partu: Spūm sanctū in supaduētu: Filiū in carnis assūptione: Patrē in vmbra ⁊tus altissimi. Et videbis nullas rimas peri: sed pori⁹ ois gratie fontes vberrime manantes: Justis q̄dem gram: et veniam penitentib⁹ Ideoqz qō nascetur ex te sanctū est. Ad hoc Nihil in Cōcepto est nisi Ut: spū sanctificatū: antecēs sit ad opus assumptū. Aut: a deo creatum: et creando in vas mūdū infusum. Uel: Eternum in qō nihil poterit intrare imundū ꝓter suā mūdiciam. Ibi ḡ q̄dē pcm̄ oino excluſum est. Sap. vij. Sum q̄dem ego mortalis: filius hoīs: et ex genere terreno illis⁹ qui ꝓtoꝝ factus est: et in ventre matris figurat⁹ sum caro: decem mēsū spe coagulatus sum in sanguine. Et Infra Sap. viij. Sortit⁹ sum aiam bonam, et cū essem magis bon⁹: veni ad corp⁹ icoīnatū. Ideoqz qō nascetur ex te vocabit⁹ t erit sctm. Dicit aut qō nascet ex te Non em̄ ꝺ̄ a te. quia tota causa efficiens: spūsanctō et ⁊tui altissimi debet. Sed Sup̄ dicens: in te. et notās locū ꝫceptiōis. ꝺ dicit: ex te. notās cōcepti materiā. Causa em̄ efficies dat spūscō: et ⁊tui altissimi sic iam dictū est. Formās aut cā est Sapia diuina. Dulcoraās aut effectua: est Dulcedo diuie bonitat⁹. Et materiā: et locū: ammistrat bā virgo Maria. Hoc aut sanctus agre significat Heñ. xvij. Ubi magn⁹ ꝑtiarcha dicit vxori sue Sarai. Acceleraꝫ: tria sata simile cōmisce t fac subcinericios panes. Sara em̄ interpt̄at ꝓncepsꝫ: et significat sapientiā diuinā. Ꝑtiarcha aut summ⁹ ꝑ multeaꝝ gētiū Abraā: est pater celestis. Hic ḡ dicit vxori sue. Accelera: tria sata simile cōmisce et fac subcinericios panes azymos. Sara em̄ simile: sūt purissimi sanguines gliose virginis Marie. Tria sata tres mensure: Corpis: et Anie: et Deitatis. Corpis: innouati ꝺ annoꝝ vetustate. Anie: de nouo create. Et Deitat⁹ eterne. Cōmixtio aut hoꝝ vnio est. Quia ꝺ mō q̄ in naturis sumitur mixtio: nullaꝫ mixtionem passe sunt tres nature Corpis t Anie t Deitat⁹. Ex

em̃ q̃ in natura miscenk: sic miscenk q̃ vtrũq; trãsie
et cũ altero cõfundik. et certũ q̃ddã qõ neutrũ vtro
rũ est: et vtriusq; cõsurgit. Sicut aq̃ cũ vino ad eq̃li
tatem mutra neutrũ est. Et argentũ cũ auro q̃ddã
electrũ nomiãt. Sic nõ est cõmutionẽ passus dei
filius. sed dicitur manẽre: virt⁹ alioz manifestabat
Sicut ꝺ: Matth. viij. Tetigit leprosum et sanaꝫ
uit. Ubi Tactus: in eo q̃ extrema fuerũt simul: fu
it corpus. In eo aũt q̃ fuit sensus obumbrat⁹ fuit aie.
Sed dicitur⁹ erat q̃ leprosus sanabatur. Sic ista
tria sata similer cõmutra hoc est vnita sunt. t in dei
tate(al's a diuinitate) assumpta. Matth. xij. Sꝫ
mile est regnũ celoz fermẽto qõ acceptum: mulier
abscondit sub farine satis tribꝰ: donec fermẽtet to
tum. Fermentũ aũt nõ significat ꝺ corruptionem.
sed virtutẽ alicuius diuinã que attrahit ad se totũ
reliquũ. qz Dicitur habet cuius ipsa est virt⁹. Car
nem penetrat vt tactꝰ carnis: op⁹ manifestek deitra
tis. Animam penetrat vt claritas deitat⁹: claritas sit
anie. Deitat⁹ q̃dem vt causa efficientis. Anie aũt vt
claritatis formã in pfundũ sui p totuz recipientis.
In oibus aũt bis virgo materiã ministrat: et virꝰ
tus diuina opat. Nec est igit causa q̃ nõ dicat a te:
sed et te nascet. Nascek aũt qõ cũ iã in ea natũ est.
Matth. j. Quod em̃ in ea natuz est: de spũsco est.
Quia duas naturates singlares habuit christ⁹.
Primã In vtero In q̃ zcepi⁹ est in virg pfectũ fim
corpoz: cuz lineamẽtoz figurã: et nũez: et aniatioꝫ
nem: et ad deitatẽ vnionẽ. sicut supius docuimus.
Et ideo ista naturtas est singularis. Aliã aũt Ex
utero Ubi egredik nõ dissoluto neq; cõtracto: neq;
remoto repagulo pudoris: sic radi⁹ de stella. Psa.
xviij. In sole posuit tabernaculũ suũ: et ipse tanq̃
sponsus pcedens de thalamo suo. Tabernaculuz
em̃ sui corpis in sole posuit: qñ in vtero virginis q̃
sole amicta est: clausus fuit. De thalamo aũt vteri
tanq̃ sponsus pgressus est: qñ et ea genit⁹ non vt
matrẽ violauit: sed tanq̃ sponsam nõ habentẽ ma
culã neq; rugã conseruans: dilexit. Hoc igitur est
qõ dicit. [Quod nascetur et te.] Sequitur

## Sanctum

Non addit qd̃ sanctũ. qz Quicqd addere: minus
esse dictũ q̃ in scõ intelligatur. Neutri em̃ gener⁹
est ꝺ sanctũ. Neutꝝ em̃ gen⁹ informẽ dicit essentiam
et oĩ forme formabile. Est autẽ Sanctus forma
dupl'r informans. Est em̃ Sanctus: qõ p Essentiaz
sanctitat⁹ sanctũ ꝺ: Sicut ꝺ⁹: q̃ oibꝰ sanctis cã est
sanctus. Apud em̃ pbm Principiũ est t Regula
q̃ Quicqd est in pluribꝰ p vnã rationẽ primo t pn
apaliter est in vno: qõ oĩm alioruz est causa. Et sic
Sanctus p essentiã dicta: i deo em̃s: cã est oĩm eoꝝ
rũ q̃ sunt facta sctã. Est etiã Sanctus: qõ dicũ est sanctũ
p sanctat⁹ Informationẽ. Et hoc est dupl'r. Dz em̃
Aliqd ad sanctatẽ pfectiõz Jta q̃ ꝺ si scõ sit sanctus. Et
Aliqd ꝺz cã: nõ p mortiꝫ sed p donatiõez sanctat⁹: ea⁹
qõ essentialr sanctus est. Nos em̃ nõ sum⁹ sanctificati: nisi ꝺ
nõ sanct⁹ sanctificiamur: ogatiõe dei. Propt qõ ꝺz
ꝺ nob Epb. q. Q Ões nascamur filij ire. Et iõ opor
tet q̃ p sacramenta t gram dei de nõ sctas sanctificiamur. Aliqd aũt participat sanctatẽ qõ nunq̃ de
nõ sctõ fit: sed ꝓfect⁹ a cũ esse sanctus a sctõ deo. Sic
sola caro christi t aia: q̃ nunq̃ nõ sctã fuerũt. Et hoc
est qõ habet essentiã purã sanctat⁹ sine oi admixtiõe
ꝓtrarij. Et hoc est sanctũ sctõz: qñ in demõstratõe
essentie sanctat⁹ hñs sanctatẽ Jta q̃ alioz q̃libꝫ tan
tũ hꝫ sanctat⁹ q̃ntũ accedit ad demonstrationẽ essen
tie sanctatis illius. In his aũt q̃ fiunt sctã adhuc
duo sunt modi. Quedã em̃ fiunt sancta ad purita
tẽ pfectã sanctat⁹ sine admixtiõe ꝺrij. Quedã vo nõ
purã recipiũt sanctatẽ. sed aliqd hñt de cõtrario adꝫ
mixtũ. Sicut etiã fit in his q̃ de nigro fiũt alba. Et
que q̃dẽ ad puz fiũt sctã: sunt sctissima: ad puram
accedẽtia t pmã nois impositionẽ. Sicẽ ꝺz in Scr
pturapijs. Alia aũt ñ accedũt ad nomẽ puz. sed aliꝫ
qd intermiscent cõtrariũ. sic ꝺz Esa. lxvij. Sicẽ pan
nus mẽstruate vniuerse iustitie nre. Scissima igi
tur est caro bte ⁊ginis q̃ nunq̃ admisit aliqd sanꝫ
citati ꝺz. Oes aũt alij scti p gratiã aliqd admiscꝫ
runt. Sic igit istud qõ nascek mixtas t differẽtes
ꝺz rones Sanctat⁹. Est em̃ Ut de⁹ Sanctus essentiaꝫ
liter. Ut homo aũt Sanctus cõz. Et Ut sumptum
de virgine Scissimũ. Et fortẽ ideo est q̃ non est
determinatũ qd sit illud qõ nascet sanctũ. qa vna deꝫ
termiatiõe nõ poterat determiari. Si em̃ dixisset
Sanctũ: qõ ẽ de⁹: nõ sat⁹ esset. Et iterum si dixisset
Scissimũ hõ: min⁹ sanctus esset. Et q̃cqd aliud dixisset:
min⁹ sibi dixisse videret. Sed de indefinite [sanꝫ
ctum] vt multꝫ modis sanctat⁹ determinek. De Sã
cto aũt qõ per essentiam est sanctũ dicit Leuit. xx.
Sci estote: qm̃ ego scõs sum dñs de⁹ vester. De
eo qõ in demõstratione essentie Sanctꝰ est Dan. ix.
Et adducak iustitia sempitna t ipleak visio t ꝓphe
tia t vngak sctũ sctoz. Jrez. xij. Cũ venerit sanct⁹
sctoz. cessabit vnctio vra. De Scissimo qõ ad veꝝ
rã t ad purã accedit nois sanctatis impositionẽ: ꝺz
ij. Mach. xiij. Scissimũ dei templũ In q̃ habiꝫ
tauit diuinitatis plenitudo corporalit. Et ꝓpter istas
tres sanctates in ebio ꝺfecentes ꝺz ter Scõs. Esa.
vj. Scõs Scõs Scõs dñs de⁹ oipotẽs. Hoc
aũt Sanctũ est cã oĩs sanctat⁹. Ut Efficiens cã. Ut fortꝫ
matis t crẽplar⁹. Ut vas Nõ materia. Et vt finalr.
Facit em̃ sanctatẽ christ⁹. Sicẽ ꝺz Joan. xvij. Ego proꝰ
eis sanctifico meipm: sibi attribuẽs qõ in membris pfi
cit. Formã aũt sanctatis vt exẽplar ostẽdit qñ ibidẽ
ꝺr ad patrẽ. Sanctifica eos in vitate Sermo tuus veꝝ
ritas est. Quasi diceret. Formã sanctatis eis tribue
quã ꝺbis oñdi t oplo comprobaui. Uas aũt oĩs
sctat⁹ est christus qõ significat in pride cui⁹ odor vn
genti tota domũ repleuit. Joan. xij. Et hãc sanctatẽ
sacramenta infudit: vt in illis iuenik t ꝺgrak. Finalr
etiã cã est qz ad ipm oĩs sctas ordinak t cõsumak
Ecci. xlvj. Uidẽrut oẽs filij israel qz bonũ est obse
q̃ sctõ ꝺo. hoc est: deo sctõs ꝓsumari. De isto sctõ ꝺz
Dan. viij. Uigilet t sctus descẽdet de celo. Oiuo q̃
bis modis erit qõ ex te nascet sctm̃. Sequitur

## Uocabitur filius dei

Jdeo em̃ q̃ potentia dei se in te vltimat: t ad virꝫ £
tutes se cõtrahit: summa t ꝺ altissimus dei sunt opaꝫ
tiones: et ad infirmitatẽ dei opatõis inducit⁹ (al's edu
cit) effectũ sola carne obũbrata. Jso inquã qõ na
scek [vocabit⁹] et erit [filius dei.] Uide nomen
qõ est supẽ oẽ nomẽ. Filius em̃ ꝺi: de⁹ ẽ. et ꝓfect⁹ de⁹ ẽ.

q: Deus nihil generat imperfectum: filius dei perfectus deus est. Et q: perfectū in oi natura: tale altercq; est qlis est ipe q genuit. Ideo filꝰ dei deꝰ est. et perfectus deꝰ ẽ. z p oia eqlis ei q genuit. Et ideo gignẽdo dedit ei nomẽ qđ ẽ sup oe nomẽ. Jn hoc em nomine ꝓphete ad effectū sue significatois dedūcāt. Et ꝯcḡd ipso spam ꝙ ad mpleꝫ Esaie.xl. Octo noia signant que oia in isto noie sue significationis fortiunt effectū. Vocabit em admirabilis: Cōsiliarius: Deus Fortis: Pater futuri seculi. Princeps pacis. Et añ hoc viij. scz vocat ẽ Puer. Velociter spolia detrahe. Et parum ante hoc .vij. Emanuel est vocatus. Hec aut oia noia in hoc implent noie. Quia Jn mō Jncarnationis vocat admirabilis. Jn q; tas er gte sui q; er gte matr; oia mirabilia cōiunxit. Heli.xxij. Josue.v. Judic.xiij. Cur q;ris nomen meū qđ est mirabile. Hester.xv. Valde mirabilis es dñe z facies tua plena gratiaꝝ rū. Jn modo ꝓ Redēptois est Consiliarꝰ. q: hoc cōsiliū eternū fuit: vt homem nō p potẽtiaz sed cōuenientissimo mō liberaret dei filꝰ. Esa.xlvj. Cō siliū meū stabit: et omia voluntas mea fiet. Dñs em Cō siliarꝰ a dante cōsiliū. et nō a consiliū q;rente. Est aūt hoc cōsiliū Jmmobilis definitio dei de faciendis: vt ōt Ezeg. Sic etiā ōt: Deꝰ. Sicut em dei filꝰ: deꝰ est. sic z homis filꝰ: hō est. Jdē ipse deꝰ christus. Fortis aūt est in pstratione hostis. Lu.xj. z Matth. xij. Cū fortis armatꝰ custodit atriū suū: in pace sunt oia q possider. Si aūt fortior illo supueniēs vincerit illū: intrabit domū fortis z alligabit eū: et oia vasa eius distribuet in ḡbo confidebat. Pater aūt futuri seculi ōt: ab effectu prudēsissime z benignissime gubernatois. Esa.xxij. Erit q̄si pr̄ habitatiō vberū. Princeps aūt pacis ōt: ab ea quā suis cōfert tranq̄llitatē mentis. Joan.xiiij. Pacē relinq̄ vobis: pacē meā do vobis. Dicit aūt Spolia detrahe. q: vtute deitatis sue detrarit spolia: q̄ hosti antiquꝰ abstulerat. Eph iiij. Captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hoibus. hoc est: Quos diabolꝰ capti; nauerat: ipse reduxit: z spolia gr̄az que abstulerat reddidit. Emanuel aūt ōt: inqsitū est hois z dei filꝰ: Nobiscū hīs q: hō est: et cū deo qꝰ deꝰ ẽ. Jn hoc etiā noie oē habem; qđ speramus. Voluimꝰ em hīc Mediatorē: Redēptorē: Reconciliatorē: Pacificū: et Sacrificū. Mediatorē q̄ susceptione medi; esset. Redēptorē: q̄ reducere deberet z possz. Reconciliatorē q̄ audacter nos ad deū introduceret. Pacificū qđ dānū deo illatū repēderet. Et Sacrificium siue Hostiā q̄ reprobari nō possit. Q̄ mediatorē nō habuim;. Job.ix. conquerebat cū dicit Nō est q̄ vtriq; valeat arguere: z ponere manum suā in ambobꝰ. Nūc aūt: b est: Sciū et bñ ẽ gnē natū: filꝰ hois. et er deo natꝰ filꝰ dei. ponit manū deitatis in patre: z manū hūanitat; in nobis. Et ió dicit apl'us .j. Timot.ij. Mediatoꝝ dei z hoim hō chīs iesus. Hal.iij. Mediatoꝝ aūt vnius nō est: deus aūt vnus est. Heb.viij. Melioris testamēti mediatoꝝ est q; in melioribꝰ reprōmissiōbꝰ sanctū est. Mediat em inter nos z deū sicut donꝰ pōtifex futuroꝝ bonoꝝ. Heb.ix. Redemptoꝝ etiam est q: deus p iusticiā suā ab eo q̄ peccauit satisfactōez exegit. et q̄m vnde satisfaceret nō habuit: mortē in; terminauit. Jngelus aūt p nob sanctificare nec debuit: q: nō peccauit. Nec potuit: q: totū qđ erat et potuit: sicut z oīs alia creatura: p seipo debuit. Et qđ p nobis de suo daret nihil penitꝰ habuit. z ideo nō debuit. et nō potuit nisi q̄ deꝰ z homo fuit. Deus em vt hō er chantare supna p nobis satisfacere. et Potuit: vt dei filius. Dic em de suo p nobis dare potuit: q̄ nulli q̄cḡ debuit. Vñ Ps.lxij. Zb vsurias z iniq̄tate redemit anias eoꝝ. Jniq̄tas em: fuit numꝰ decepciōis z pmissiōis q̄ serpēs obtulit z i pctm demersit (al's detrusit) Usura aūt; mortis debitū qđ q̄ndte accrescit. Reconciliator etiam fuit p gratiā quā obtulit. Joan.j. Gra z veritas p Jesum facta est. Preciū em nostr; damnū de su pabūdanter restituens. Qđ em deꝰ in Adā pdidit originalis iusticia fuit: quā in oēs Adā (si steriliser) posteros tranimisiller. Que q̄dē: porēta z virtute fuit infinita. q: si mūdus in infinitū steriliser: semp; oēs talē ꝓpagasset iusticiā. Sed q: filꝰ dei reddidit iusticiā: est pciū vniuersoꝝ. Etsi in infinitum staret mūd; oēs essent redēpti. q: ipe pciū est oim. Heb. xxj. Ego damnū ee reddebā: q̄cḡd furti pcerat a me exigebas Est aūt z irreprobabile sacrificium. Et hoc pbat Augs in .xiij. de trin. dei: per quā actus; oz que sunt in isto sancto: qđ vocat filius dei. Est em vnum cum eo cui offert. Et est vnū cū eo quod offert. Et est vnum cū offerente. Et est vnum cū eo pro quo offert. Si ergo pater nō reprobat seipm: nō reprobat oblatū. q: hoc est cū ipo sctm. Et non reprobat offerentē: q: hoc est vnū cū ipso sanctum. Et nō reprobat eū p q̄ offert: q: oblatū est vnū cū eo. p q̄ offert sctm. Job vlt. Job seruꝰ meus orabit pro vobis: faciem eius suscipiā vt nō imputet vob stulticia. Sic q̄ qđ nascet O virgo sctm er te vocabit filius dei: implēs oē nomē. ꝓpetatis: et omnē gr̄am cōferens nostre redemptionis.

## Et ecce Helisabet cognata tua: et ipsa cōcepit filiū i senectute sua

Mire diligentie est etiaz iste angelus in pagēda legatione nostre salutis. Ecce em Q̄ Pacifꝰ fuit su; ingressus: ostendit in Salutatiōe. Q̄ mirabilis qui sacer fuit nūcꝰ: manifestauit in legatiōis sue aptione. Q̄ secretor dei cōsilius: declarauit in hoc q̄ tanci mysterij modū reseruat. Nūc aūt etiā addit de Helisabeth ꝙceptiōe qđ scauit eo maiore desiderio audire virginē. quo etiā audito: nō sustinuit diuꝰ q̄n iret ad salutandū noui ꝙconis matrez. Probat se esse legatū fidelem: q̄ sic vndiq; sanat eius ad quā missus est mētē. Videt aūt q̄ ista inpositiōe: vellet astruere nihil eoꝝ esse deo difficile q̄ nature z bñne rōi vident obuiare. Vñ de Helisabet tria ꝓponit. Q̄ vicz Cognata: Et ideo virginem debere ex affectu eī bōis cōgratulari. De Lō cepru p̄ter vim etatis. Et inde debere ꝙgnē ammirari. Deinde Q̄ cōceptū iam vsq; ad confortatiōnē in vtero tenuit: Et inde debere ꝙgnē de aboisu cognate minime timere: q̄ oi raro cōceptui earū que p̄ter legitimā etatē cōcipiūt: frequntius solent euenire. Jnuit aūt totus hoc ꝓruti diuine esse attribuendū q hoc qđ subiungit. Nihil esse deo impossibile. Hec aūt oia sequēs declaratio manifestabit.

Dicit igit primo tria. Primo q̃dem in euidenti ponẽs miraculũ dicẽs ¶Ecce ¶Quasi i euidenti est. Cõcepꝰ em̃ fermentũ occultari non põt. Esa. xliij. Ecce ego facio noua: z nũc orient Si forte q̃rit Quare de conceptu Helisabet sermonẽ adducat in mediũ. Nõ em̃ fas est credere: ygnem p hoc velle ad fidem inducere q̃ nunq̃s discrediuit dei sacramentũ. Ad hoc q̃dam sancti añ nos plures z ꝓphabiles adduxerũt rõnes Quarũ Prima est Ut diu noua z desiderata p angelũ nouis adiungunt: gaudiũ gaudio cumulet. Esa.lxj. Gaudẽs gaudebo in dño et exultabit aia mea in deo saluatari meo Secũda est Ut ygo sacrm de natiuitate pcurtoris in primo p boios diuulgãdũ: nõ ab boie: sed a reuelatione accipe cognosceret. Noim em̃ yba incerta sunt. Reuelano aũt diuina certissima. Et hoc em̃ et certꝰ Euãgelistas z apostolos docuit: et Nos firmꝰ credimꝰ: bñtes de celo testimoniũ veritatis. ij. Pet.ij. Non em̃ indoctas fabulas secuti: notas fecimus vob dñi nri ihũ: sed speculatores facti illius magnitudis. Tertia rõ est. Ne virgo a deo electa: secreta dei ignoraret: z ab homie discere videret. Heñ.xviij. Nũ celare potero Abrahã q̃ gesturꝰ sum: Scio em̃ q̃ preceptur⁹ est filijs suis z domui sue post se vt custodiãt viã dñi. Zmos.iij. Nõ faciet dñs deꝰ vbũ nisi pus reuelauerit secretũ suum ad seruos suos ꝓphetas. Quõ g̃ faceret vbum qõ nõ pus reuelauerit matri: Quarta rõ est Ut puella iuuenis z carne ꝑfecta: audẽs verũ tã pondere partꝰ grauatã z doloribꝰ vicinã: z ex vecũdia alijs secretũ nõ libenter aperit: ad obsequiũ in tãsecreto z scõ partu ꝓperaret(al's ꝓparet) Ad Rbom. xv. Debemꝰ nos firmiores imbecillitates infirmorũ sustinere. Et ad Gal. vj. Alter alterius onera portate z. Et hoc em̃ imitata est filiũ q̃ dicturus erat: Ego in medio vestr sum sicut q̃ ministrat. Luc.xxij.

Quinta rõ est Ut oportunũ rpi cõceptꝰ ygnal' et instantes natiuitate pcurtoris ostenderet. Mat. xxiij. Vos cũ videritis hec fieri. scitote q: ꝓpe est regnũ dei. Sicut em̃ astra matutina: lucẽ pcurrẽdo ostendũt: z ad iubilũ aues: die desiderãtes: exurãt et ꝓueniũt: Ita signa ista vicina: ortũ luc̃ gr̃e ꝓuenerunt: et scõs in laudẽ euigilare fecerũt z gratiarũ actionẽ. Job.xxxviij. Ubi eras cũ me laudarent simul astra matutina: et iubilarent oñes filij dei.

Sexta rõ est Ut tanto gaudio (q̃s est in ꝓceptu ygnis q̃ dei cõcepit) Helisabet sicut gaudij participes cõgratulans inueniret. et ex hoc põdus vtere sui z dolores mitigarent. Et hoc vidẽt ipsa innuere Helisabet q̃n dixit Ut facta est vor salutatõis tue in auribꝰ meis exultauit infans in vtero meo. Sicut em̃ mulier cũ pepit nõ meminit ꝑssure ꝓpe gaudiũ q: natus est hõ in mundũ Joã.xvj. Ita p certo ꝓbabile est q̃ ista nõ meminerit ꝑssure ꝓpter gaudiũ. q: digna habita vt ꝑtem sibi sentiret dominũ p beate ygnis z matris aduentus. Unde in gaudio diamans ẽt. Unde mihi hoc vt veniat mr̃ dñi mei ad me: Septima causa est. q: dignũ fuit vt virgo ꝑficaret Joannis suum conceptũ: vt vbi q: ꝓgeret sue ꝑfectionis officium. Et ideo nũciat Joannis eras in vtero: qui iam posset ꝑcurrere salutatoris cõceptũ. Et ẽ ỏr Ambr. Et idem de Piero, in hymnis: dicẽs. Ventris obstruso positus cubili senseras regem thalamo manentẽ. Sensum em̃ hunc ostendit motu occursiõis ad ipm. Amos.iij. Preparare in occursum ỏi tui israel. q: ecce formans montes z creans ventũ: annũciãs homi eloquium suũ: facies matutinã nebulã: et gradiẽs sup excelsa terre dñs deꝰ exercituum nomen eius. Formator em̃ montes in quibꝰ fũdant ecclie ꝓtores (al's virtutes) exercituũ ecclasticẽ fidei z ꝓtectis. Jam incepit afflare ventus sc̃ispũs. Jam p Gabrielẽ enũciauit eloquiũ. Jam excelsa terre cõculcauit. crinas niens sapm: formam serui in sapso accipiẽs: et formã ancille in matre. Iste est dñs exercituũ angelorũ cui a vero israel est occurrendũ. Octaua ratio est Ut per Helisabet conceptum: sermo angeli cõfirmaretur. Non q̃dem vt dubius: sed sicut verũ et certum aliquãdo rationib⁹ adiuuat et sicut fidei de credito diuina iuuat ratione. Et hec est rõ Bede in glosa Heñ.xlj. Os aũt scõo vidistu: ad eãdem rem ꝓtinens somnũ firmitatis est indicium: coꝑfiat sermo dei z velocius impleatur. Osee.xij. Ego visiones multiplicaui eis: z in manibꝰ ꝓphetarum assimilatꝰ sum. Talibus igit z tantis rõnibꝰ cõceptus Helizabet adducit in medium Dicit igit ¶Ecce ¶Helisabet. ¶Helisabet ilia Quã nõ libido dominans incauit Cui cõceptũ ozatio scrõz imꝑetrauit. Cui maritus incensum ponens fecunditatem ꝑmeruit. Cuiꝰ conceptum angelus ꝓnunciauit. Cuius partum magno ꝓconio angelus extulit: et gaudiũ tori mũdo edidit z effudit. Denigz si libido inillans conceptum extorsisset: in ea locũ haberet quod dixit Raphael angelus Tobie.vj. In eos qui coniugium ita suscipiunt: vt deum a sede sua mente excludant: et sue libidini ita vacẽt sicut equus z mulus in q̃bus non est intellectꝰ: habet potestatem demonũ. Et talis non fuit hec sancta dei sui saturitas. Huic etiam sanctoz conceptum imperauit oratio. Unde Sup dictum est: q̃ omnis plebs oratu erat foris hora incensi cum conceptus Joannis annũciaret. Simile Genes xxv. Depcatus est Isaac dominũ ꝓ vxore sua: eo esset sterilis. qui exaudiuit eum z dedit cõceptum Rebecce. Zacharias etiã incensum ponẽs huic⁹ cundi tẽpus ꝑmeruit. Simile ei est quod j. Regũ.j. Heli sacerdos dixit ad Annam. Vade in pace: deus israel det tibi petitionem tuam quã rogasti eũ.

Nec est cuius conceptum angelus ꝓnunciauit. Simile fuit ei quod fecit Judic.xiij. Sterilis es et absq; liberis: sed concipies z paries filium. Hoc em̃ dixit ei per maritũ Supra eodẽ. Helisabet vxor tua pariet tibi filium. Partum etiam a magno ꝓconio extulit. quasi diceret illud Ruth.iij. Bñdictus dominꝰ qui non est passus vt deficeret successor familie tue: et vocetur nomen eius in israel: et habeas qui consoletur animã tuam: et enutriat senectutẽ tuam. Hec est etiam que gaudium toti mundo edidit z effudit. Unde illud Heñ.xxv. dicere potuit Hoc ꝓ o beatitudine mea Beatã q̃ps me dicent omnes mulieres. Hec igitur ẽ ista Helizabeth cognata tua Que non tam ꝓpinq̃tate sanguinis q̃ affinitate gratie z virtutis se ꝓobat esse generosam. Que fecerit inquam voluntas

rem patris mei qui in celis est: ipse meus frater: soror: et mater est. Matth.xij. Beata cōsanguinitas vbi forma⁹ in corde chīs matrē: et vno p̄e generatio diuina fraternitatē: et ordo charitatis tota g̃ fiat fm diuersos gradus generū ꝓpinqtatē. De p̄mo enī hoc Hal.iiij. Filioli mei q̃s iterū parturio donec formet chīs in vobis. In quo aūt christus formatur: mater est: et mater vocat. Deicdo Joan. xx. Vade ad fratres meos et dic eis Ascendo ad patrē meum et patrem vestrum. De tertio Lan.ij. Dirnauit in me charitatez. Nec igit est Delilabet cognata tua[.] Et ipsa concepit[.] Ecce conceptū ꝓmit Honorabile. Amabile. et Mirabile. Honorabilem qdem: qz spūsancto et virtute plenū. Supra. Spūsēto replebit adhuc et vtero matris sue. Amabile q̃dez qz in gaudiū mūdi nascatur. Sup̄ In natiuitate eius multi gaudebunt. Admirabile quia ex vtero matris sue cōsecratus est prophera. Eccli.xlix. A ventre matris consecratus est ꝓphera

D.3. [filium.] Quod mirabile est. Quia etiam secūdecum ex antiquitate: virū concipiendi deficere incipit Primo a filijs deficit ut filias. et a filiabꝰ in aborsum. et deinde deficit in rorum fm naturam. Nec aūt concepit filium qui rorum possideret parentuz effectū et heres esset sanctatus. Tob.vij. Benedicto sit tibi fili mi: qz boni et optimi vir filius es. Eccli xlvij. Surrexit post eū filꝰ sensatus et ꝓter illum dederit potentā oim mimicoꝝ [in senectute sua.] hoc omni admiratiōe dignum est. Senectus enī fm naturā corruptio est: in qua membra sunt inutus ficca: destituta. et extra madida: hūiditate corrupta: et viscosa. In qua etate etiam fidē concipit corrupte. et nunq̃ tamē aliq̃d cōcipi cōsueuit. maxime et semine senis: et iam corruptōe ꝓparati (al's ꝓpediti) Hoc igit facit ad cōmendationē miraculi. Hoc enī illa nō erat difficile: qui sicut ōr Ezech. xxxvij. Spūs insufflat sup̄ interfectos et reuiuiscūt. maxime vbi senectus nō est tm a canicie corpis: sed a canitie virtutis. Sicut dicit Sap.iiij. Senectus venerabilis est nō diuturna neq̃ annoꝝ nūero cōputata. Cani enī sūt sensus hominis et etas senectutis: vita imaculata. Dic filius senectutis est ille de quo ōr Tob.v. Filiū nr̄m baculū senectutis nostre. Ruth.iij. Natus est qui te diligat et exuriat senectutem tuam.) Sequitur,

## Et hic mensis est sextus illi que vocatur sterilis quia non erit impossibile apud deū omne verbū.

Miraculū cōmendat. qa si verula aliq̃n cōcipiat ꝓter distensionē (al's destitutionē) vteri a calido et hūido subtili: vicinis i ipa frigido et sicco: qlitatiuis mortificatiuis: abortum pant. Nunc aūt iste filꝰ ad finem sexti mēsis coaluit. Jam enī de Martio qui erat sextus mensis nō restabant nisi dies octo Dec enī. viij. Kal. aprilis pacta sunt. Et ideo intelligit q̃ eiusdez virtute infans in ventre coaluit: cuius virtute et miraculo (al's oraculo) cōceptꝰ fuit. Virtus enī verule infantē non nutrit: sed destructū destruat. Unde et dē Sara Heñ.xviij. dicitur: q̃ desierant Sare fieri mulieb̃ria. Et Rbom.iij. dicitur q̃ emortua fuit vulua Sare. Et hec dicunt in figura hui⁹. Et addit [illi que vocatur sterilis] vt et imporentiā nature sup̄ defectū accumulet eratis. Nō enī vocat Sterilis: nisi a lōgo tpe fetu tulisset ꝓpria. Fecūda enī est q̃ absq̃ impedim. ēto cōcipit. Condusa aūt in sc̄ptura vocatur que q̃dē impedita est ad susceptionez cōcepꝰ. Sicut. j. Reg. j. de Anna legit q̃ cōcluserat dūs vuluam eius. Et Heñ.xx. q̃ clusit dūs oēm vulua domus abimelech. Sterilis aūt est que als q̃a) naturaliter obstrictione venaꝝ et porozꝝ matricis habet impedimentū ad seminis susceptionē Et hec vocat nō vere sterilitas nisi q̃n hoc post vsum viri efficax cognitū: et medicoꝝ arte remouerī nō potest impedimētū. Et ideo maledictō subiacebat in lege. Et ideo Supra dixit qz sic fecat mihi dūs in die q̃n respexit auferre oprobriū meū inter homies. Sequit hoc q̃ō et prebabit[.] intendit [quia non erit impossibile apud ꝛc.] Attendē Q̃ de his q̃ fiunt Quedā dicunt esse in natura. Quedā esse apd deū Et Quedam in deo abscondita. In natura sunt quoꝝ causas semiales vt fiat deus nature indidit. Sicut ōr Heñ.j. Germinet terra herbā virentem Dicit Aug⁹: hoc est: virtutem germinādi in causis seminalibꝰ accipiat. Et hec sola potentia sunt in demētis. qa Generale ꝓncipiū pbi est Q̃ nihil est in potentia in aliq̃: nisi qō in vno motore et in vnā specie motore educit de illo. Un Idolū nō est potentia in cera: sed in arte. Et cuꝑ potētia in terra. qa cuꝑ vno motore educit de terra: q̃ est calor solis. Et nō eodem: sed intellectu artifex educit idolum de cupro. Apud deū aūt sunt: que in natura nō bñt nisi causam obedientie: et ꝓfectionē habēt sue generationis apud deū. Et illa nō sunt in natura vt fiant: sed vt de ipsis naturalibꝰ fiant: ammiri strāte virtute diuina. Sicut est cōceptꝰ verule: et generatio senis. et q̃ in cali vtero et ex tali semine ifans coalescat. Heñ.xviij. Nunq̃d deo q̃q̃ est difficile:

In deo ār absōdituū ē qō oino sup̄ naturā: et cuius potētie in natura ꝑtū est. Sicut est ꝓceptꝰ virginis q̃ manet ꝑgo. Eph.iij. Est sacm a seculis in deo absōditū. Et hoc facere: in deo est. et non cōcedituꝝ hui⁹ operatio alicui create nature. Et hoc est qō dicit: quia non erit impossibile apud deum. Et ideo Viere.xxxij. Nunq̃d mihi erit difficile oē verbum. Dicit aūt[.] omne verbū [et nō omne factū. qz in oibꝰ q̃ pcedunt ab intellectu opantuo: ꝓmū facies: vbū mēt] est. Sicut in eo q̃ fiat arcā: ꝓmū faciens arcā: forma cōcepta in mēte ē quia dicit arcam esse faciendā. Sic etiā ois opatio intellectꝰ diuini: est verbū a q̃ pcedit facta oia: et omnis formā induit. Omnia enī p verbū facta sunt: et sine ipso factū est nihil. Joā.j. Unde minus dicere si dixisset: omne factū. sed rorum dicit q̃n ōr [omne verbum.] Verbo enī dñi cli firmati sunt. quia sic dixit et facta sunt. Et sic dixit deꝰ Fiat Heñ.j. hoc est: verbū genuit in q̃ erat vt fieret.

## Dixit aūt Maria: Ecce ancilla dñi: Fiat mihi ſzm verbū tuū. Et discessit angelus ab illa

Illud est ad q̃ labor⁹ aruz est. Primo enī audi

cnis turbata est ad spēm̄ virū: et incōsuetū modū sa
lutatōis. Deinde q̄si p̄fectata: modū q̄siuit annū
ciationis. Mō aūt certa de oraculo: nec dubitans
de nuncio: Jam q̄si se totaz dat vt votū adipiscat.
Et hoc est q̄d in ordine ꝓnotat verborum [Dixit
aūt Maria.] Illa enī illūinata. Illuminatrix q̄d
dicere nisi q̄d mūdo lucem pareret: Processit in
dicto quasi auroza ꝓsurgēs: solē cōceptura supnū
Quid vo Stella orta ex Jacob dicto suo pādere:
nisi solē de stella nasciturū: vel lucis eterne radium
sine oī sui corruptione mūdū illuminaturū: Quid
item Zmaz. pro salute generis humani mare: nisi
cōsolatione totī mūdo ꝓfuturā: Quid randē Dña
mūdi(q̄ omnibo: gubernationis et sua benignitate
exhibet effectū(als officiū)z subsidiū defensionis)
responderet: nisi q̄d ad suoz. ganet defensionis pli
dium z prudentiā gubernatōis: Lumē enī mun
di est Sicut septū est. Sicut sol oriens mundo in
altissimis dās: sic mulier bone speciei in ornamen
tis dom⁹ sue. Eccli.xxvi. O beata virgo ostende igit
te illuminatricē: et p cōsensum tuū illumina eos q̄
in vmbra mortis sedent ad dirigendos pedes nos
stros in viam pacis. Infra eodē. Stellā te, pba po
li: ducēs nos ad portū rutū z q̄etū: post hoc tenta
tionū iactatōes. Nobis enī in te lux nouā oriri vi
sa est: et sol nou⁹ i ꝓspectu(als cōcepcu)z fons par
tus: būtis gratie tue: creuit in fluuiū maximū. et
humiles exaltati sunt: et deuoratur ēt inclytos qui
hacten⁹ de sua gl̄habant deiectione. Hester.xj. Tu
enī oēs in amaritudine essemus: tu q̄si mare amā
rū: amaritudinē oīm: tuā fecisti. Et pro nobis do
lens. et pro te Jonā illū in figura filij tui ad hoc in
duxisti vt diceret: Si ꝓpter me est hec tēpestas: mit
tite me i mare Jone.j. Rursumq; tu dña oīm es:
et ꝙgo virginū Nisi ad tuū florē deuiner iller bono
ceros seruiēs tibi ad redemptionē filius vnicorni
um si es. pū. quis liberabit de corno pēāis eius:
Job.xxxix. Tunqd volet rhinoceros seruire tibi.
Dic ergo beata: et dic ad angelum [Ecce ancil
la dñi.] Tria aūt dicit. Promptitudinē exequēdi
Consensum sacramēti. Et Cōsolantiā verboz. an
geli. Promptitudines exequendi tangit: cum dicit
[Ecce ancilla domini.] Ancilla enim ōr ab an
q̄ est arcūr: a calleo. es. ere. q̄ē mouere mouer', q:
vbi ge mobilis. Promptꝰ est ad obsequēdū. Hu
milis ad seruiendū. Et Deuota ad obediendū. Et
Prudens in omni cōmisso: simul et fidelis. Q̄
enī ꝓmptus sit: et nomine ꝓbatur. quia circūmobi
lis est in omne quod iubetur. Unde Prouer. vlc.
Consideauit semitas domus sue: z panem ocio⁹a
non comedit. De humilitate Infra eodē. Respexit
humilitatē ancille sue. De deuotione ad obediēdū
dicit in Psal.cxvij. Sicut oculi ancille in manib⁹
domine sue: ita oculi nostri ad dñm deum nostrū
Oculi enī ancille aspiciunt ad nutū man⁹ vt semp
obediant: et deuote subseruiāt. Prudēs est etiam
ista ancilla. Prouerb. vlc. Os suum aperuit sapi
entie et lex clemētie in lingua eius. Sapienter enī
sibi: et nobis clementer in hoc responso tpauit ser
monē Quod in voto fuit: per sermonez angeli fu
turum expectabat: in oratōe ponens z dicēs [Fi
at mihi.] Presumptiōis enī videret si diceret. Fi
at mihi. q: Hoc a gratia domini quā nemo ꝓme
ruit sperare. Hoc ab Zdā z a tota posteritate sua mi
rabiliter efflagitare. Hoc ab angelo expectat. Hoc
ab oīb⁹ fidelib⁹ desiderat z orat. Q̄ enī a gratia
dei sperer dic Hieremias Thren.iij. Misericordie dei
q⁹ non sum⁹ consumpti. Q̄ aūt ab Zdā z posteri
tate sua efflagitet Dicit i Psal.xxj. Usq; dñe oblu
iscēris me in finē: usq; auertis faciē tuā a me.
Usq; q̄. i.cur. Q̄ ab angelo expectet: patet. q̄a nūq;
cum hoc egit z oīa fecit que ad consensum ꝙgnus
panent inclinandū. Nunc aūt expectat salutare ꝺ
responsum. Esi diceret illud Hesi.xlix. Salutare
tuum expectabo dñe. Oēs fideles hoc desiderauē
runt dicentes illud Esa.xxvj. Dñe miserere nostri:
te enī expectauimus. Et illud ibidem. Anima mea
ō sideauit te in nocte: sed z spū meo i p̄cordijs meis
de mane vigilabo ad te. Hec enim attendens
et cōsensum ꝓbens: orādo cum alijs dicit [Fiat.]
Non enī ꝓsumpsit dicere: fiat. sed totam se diuine
dispositioni cōmittens oravit: vt cuncti fieret sal⁹
quā angelus nunciauit. Sciuit enī illud Jacob.iij
q⁹ Deus resistit superbis: z humilibo dat gratiaz.

Dicit aūt [mihi.] Nō ad me. Multarie enī mul
tisq; modis factum est verbum dñi ad ꝓpheras.
Abdie q̄dem ad aures: qñ dixit Abdie.j. Auditus
auditui a dño. Esaie ad Ulsum qñ dixit Esa.j. Ulsio
Esaie vē. Et q̄dem Bti oculi z bē aures q̄ vi
derunt z audierūt que vos videtis z auditis. Lu.
x. Alicui aūt ad manus: sicut Zggeo q̄ dixe.q̄ ver
bum dñi factuz est in manu Zggei. Et sic diuersis
modis diuersis q; modis: et ꝓ diuersis factum est.
Sed nō sibi Beate virgini Marie sic Ad Zuez
q̄dem in oraculo annūciatōis z eulogio salutatio
nis. Ad Ulsum aūt quia viderunt oculi sui salu
tare dei sui. Ad manū etiam sit cōtrectationis. Et
ad Brachium oblationis. Et ad Hieremū suscēra
tionis. Et ad Ubera lactatiōis. Et ad Ulscera in
carnationis. Et alijs modis infinitis sibi soli nos
nato verbo de se incarnato. Lu.xj. Beatus venter
qui te portauit z vbera que suxisti. Sic ergo Fi
at mihi [fm verbum tuum.] Scōm: Preposi
tio Ad Zduerbiū Ad Nomē ordinale. Primo
quidem modo sensus est [fm verbum tuum.]
hoc est: iuxta vbū tuū. et hoc ē: sicut dixisti. Et huc
puto esse sensum lre. Matth. v. Celū z terra trāsi
būt: vba aūt mea nō transibunt. q̄nimo iota vnū
aut vnus aper non ꝓterībit. Esa.xxxiij. Requirite
diligenter in libro dñi et legite: vnum ex eis nō de
fuit. Esa. v. Quid vltra debui facere vbi z non feci

Pōt etiā ly scōm nomē cē[ordiale vr sit sensus
[scōm vbū tuum] q̄s in saluatōe positū est me
ca q̄ fuit de adipiscēdis bonis. Hoc enī est: dñs re
cū. Primū aūt: gra plena. Hia aūt plena fuit ad
sui sanctificatē. Dñs āt tecū: ad nraz redēptōez. Sic ci
dicēt inf gentes magnificauit dñs facere cum eis.
Sic̄dē magnificauit dñs facere nobiscū: facti su
mus letātes. Psa.cxxv. Hoc enī ē illō magnū nos
mē Emanuel z vale nob: q̄ est: nobiscū de⁹: in q̄
oēs exaltauanf insidie inimici. Per hoc enī cōtinet i
gremio celū terrā q; regēt: que hēm⁹ hostiū terro
rē: pign⁹ nre redēptōnis: z oia q̄ passi sumus sal
uatorē [fiat.] ꝺ [scōm vbū tuuz.] mihi: sic i au

re auditū: z ī corde creditū. z ore ꝓfessum. Ista in visceribꝰ incarnatū vt possim leta nūciare fidelibus dicēs. Habete fiduciā. Verbū caro factū ē. z habitauit ī nob. z ī ꝓmo videbim⁹ gl̄iaz eius: gl̄iam q̄si vnigeniti a ꝑe plenū gr̄a z v̄itat⁹. Jo. j. Dec igit vox ab ore ꝙginis exultatōis z salut⁹ audita est in tabernacul' iust⁹. Sequit. [Et discessit ab illa angelus] officio pacto. Tps eni erat vt reuerteret ad eū q̄ eū misit. Nos aūt dū dicam⁹ deū z enarrem⁹ oia mirabilia ei⁹. Discessus aūt angeli nihil aliud fuit: nisi q̄ visui būaꝛ no se subtraxit (al's: subduxit) Nūq̄ ei ita ad obseqūndū habuit angelos: sicut exq̄ filiū dei dñm angelor⁹ ꝓcepit. Extūc eni accesserūt ad eā angeli: z ministrabāt ei. Mar. iij.

Exurgēs aūt Maria in diebus illis abijt in mōtana cū festinatōe in ciuitatē Juda. z intrauit in domum Zacharie: z salutauit Helisabet.

E 3 Dic adhuc tria circa būaꝛ ꝙginē dechmiat euāgelista. Quoꝛ. Primū est. Qualis fuit pietat⁹ officio. Secm Quāte grūitudinis ꝓcepto dei dono. Tertiū Qꝛ ꝓinue pseuerās fuit ī obsequio. q̄ ꝓmansit obseqūns debili cognate triby mēsibꝰ donec cognata releuata fuit ī vtero. De Prīo dicit Tria. Qualiē vigz ad obsequendū se pauit Et Qualiter festinauit. Et q̄benigne se exhibuit. Prepatio aūt cōmēdat in duobꝰ. Z Modo: Et a Tpe. Z modo aūt: q̄ [Exurgēs] Decōpoſitū est. q̄ notat q̄ extra sursuz fuit se agēs: sicut corpe ita z mēte. Per mirabilia eni dona munerata fuit. z sup̄ statū ꝑe elevata: accedēs ad coaltū. Et scies cui pl⁹ donat: ab eo pl⁹ exigit: volēs exaltari in se deū. B est: altū oūdere: ex ꝑoꝛi statu altius sursum se ꝓficiēdo egit. Audies voce dilecti clamātis Can. ij. Surge ꝑpera amica mea et veni. Nihil eniꝰ vacat a fc'tione in tāta ꝙginē z dei mr̄e. Si aūt ipa de alto ī alta⁹ se egit: pudeat nos a soꝛde vigoꝛū nō exurgere. Sic ctiā monet ap'ls Epb. v. Surge q̄ dormis z exurge de mortuis. z illuminabit te chr̄s. Dec eni ꝙgo vt q̄eta. nō vaga: nō garrula. q̄etis impatiēs. reſederat ī solitudīs z ꝓscie q̄ete. Sicut Esa. lij. Surge ſez de hierl'm. Nūc aia exurgit ī actōl' vilitate z necessitate. Sedere aūt ea fecit charitas v̄itatis. z receꝑit eulogiū salutatiōis. z ꝑtū z ꝓceptū diuie ānūciatōis. Nūc ait fac exurgere eā v̄itas charitat⁹ q̄ aliqñ delitijs q̄et⁹: ꝓponere cogit neēitate actōis. Ps. cxxvj. Surgite post⁹ q̄ sederit⁹: q̄ mādu cat⁹ panē dolor⁹. Quādiu ei pane isto arto dolor⁹ sustētamur: neēitates ꝓxi cogūt exurgere ī actōes obsequij Exurge g̃ z tu Prīo q̄de aster cor⁹ vicioꝛ. Secdo de vtute ī vtutē: ad statū altꝰ oꝛē. z Tertio De ꝓplatōis q̄ete ad actōes. Duob aūt modis Maria exurrexit. De tertio aūt nō idiguit: ſ vt tu exurgere possis effecit. [Maria] ceꝑto ꝓceptu ꝙgnati. q̄ Qui portabat mr̄es portabat. z ꝙ suetudinē ꝙgnantiū fecit leuiorē.

Duoby eñ ꝓplby grauidatis: motus interdicit a pbyt̄e. In ꝓncipio vigz cōceptiōis: cum ꝓcept⁹ mollis est: facile a matrice solubilis. Et in fine post ḡtum mensem vel tertū q̄ grauis est z pōdere suo g motū marr⁹ sepm sua abrumpit grauitate. Ista aūt vt diuinū ostēdat partū: statim ꝑmo erurgit z cū festinatōe mōtana cōcēdit: q̄ fieri non possent sine abor⁹u si part⁹ būan⁹: z nō diuin⁹ esset conceꝑt⁹. Būs g̃ vēter q̄ recdit portauit. qz nō būana ſ; diuia vtute re tenuit z corroborauit Lu. i. Ista eñ dña Uas admirabile fuit in op⁹ excelsi Eccliij. Et. l. Quasi vas aurī solidū: ornatū oī lapide ꝓcioso. Ornarum q̄dem omni lapide preciosō virtutum. Solidū: q̄ būana vtute moueri non posſet in diuini cōcept⁹ (al's part⁹) ꝓuidauit. Et forte sic vetus altissimi obumbrauit ei: ne cōcept⁹ moueret impulsu obsequij. Tāgit aūt ꝑpatiōē ꝓpte: cū addit. [in illis diebus] Illustratiōes darissimas hec ygo habuit vt dicat Zmb. dū nō incredula fuit oraculo: nō incerta de nūcio: nō dubitās de exemplo. sed lata ꝓpositō: voto religiosa: ꝑ pietatis officio exurgens: et festina ꝑ gaudio: vadit visitare Helizaberh: ꝑbans illud Prouer. iij. Semita iust⁹ q̄si lux splendens z cōtinuꝰ incremēt⁹ creſcēs vsq; ad ꝑfectā die. Nec eñ illi dies significāt. Nec eñ est dies (qz ista ma ꝑtr) quā fecit dñs oriri sup̄ terrā: exultem⁹ z letemur in ea. Dies in quā q̄ non sicut vmbra declinauerūt. Sed port⁹ (de ḡbo dicit Zbacbuch. iij.) Sol z luna stet erūt in habitaculo suo Et de ipso habitaculo vteri: dūne in splēdoꝛe fulgurans, baste tuꝰ: vt vere ꝑhent matrē esse clarā: et natū solē. que in qua luna cōcepit lumē solis vt vere illūinatrix dici possit Deinde tāgit modū itineꝛ. Dicit ei Qꝛ abijt. Et Per q̄d. Et Qualiter

Modus q̄dē eundi est q̄ [abijt] hoc est a se recessit. Recessit eñ Z secreto oꝛōnis. Z q̄ete cōtemplatiōis. Z delitijs delectatiōis spūalis. Z secreto q̄dem oratiōis: precedens in publicum actionis. Z quiete cōtēplatiōis: extens in laboꝛē ne cessitatis Z delitijs delectatiōis spūalis emergens (al's exurgens) in amaritudinē būane turbatiōis. [Abijt] ꝙ cū Sara filia Raguel' ꝙ secreto oꝛonis Tob. iij. in publicū actionis. Lū Judith. x. exiuit de q̄ete cōtemplatiōis in laborē necessitat⁹. Lū sponsa autez Can. viij. ꝓcessit de delitijs delectatiōis spūalis in amaritudinē būane turbatōis. Dī eñ sic Can. viij Que est ista q̄ ascēdit ō deserto delitijs affluēs: innixa sup̄ dilectū suū. Sic ꝙ abijt. Per q̄d autez abiens subiungit [in montana] Unde q̄ asperitas vtiner⁹ nō retardat in ea obsequiū pietatis Nō eñ vt cū Zorb Heñ. xix. Nō possum in mōte ascendere: ne forte ap'hēdat me malū. Sed oia potēs ī eo q̄ cā ꝓfortat: audacter ꝙscēdit mōtū culmia. Facta sūt eñ ea amore obseqūndi ꝓua ī directa: z alpa in vias planas. Esa. xl. Jā eñ culmia vtutū mēte ꝙsēderat: z lō iuga montū trāsēdere leue reputabat. Culmia aūt montū Tria ꝙsēderat: Spūs: Uirtutū: Et Intellect⁹. Spūs q̄dem in affectus altitudine. Uirtutū in bonestat⁹ sublimitate. Intellectus vo in ꝓplatōis sūma arce. De Prīo dr̄ ps. lxxxvj. Fūdamēta ei⁹ ī mōtib⁹ scīs. B ē spūs de natōibꝰ. qz ī illa ē spūal' vite fūdamētū. Si ei spūs ceſſat: rotū ruit spūal' vite edificiū. De scō Uer. ij

Bñdicat nbi dñs pulcritudo iusticie;mons sctus De Tertio dicat pl.lxvij. Mons in q̄ bñplacuit eſt deo habitare in eo:ecclā dñs habitabit in finez. Ben.xlix. Non ſtes in oi circa regione ſed in mōte ſaluū te fac. De Scō Josue.ij. Ad montana cōscendite ne forte occurrāt vob reuertentes. De Tertio Ezech.xl. Adduxit me in terraz Jſrael z dimiſit me ſup montē excelſum nimis ſup quē erat q̄ſi edificiū ciuitaſ. Qualiter aūt abijt dicat [cum feſtinatione.] Feſtinauit auctē,pter tria. Ut vicz caro publicū virgo ſecundi a cuaderet. Ut obſequendi deſiderio ſatiſfaceret. Ut caro dilectam videret. De pmo Prouer.xiij. Currens nō habebis offendiculum;Ds vaga ſepe inuenit euangēlo. Sicut Dina Ben.xxxiij. De ſcdo Eſa.xl. Currēt z non laborabunt:ambulabūt z nō deficiēt p deſiderio pueniēdi. De tertio Mich.vj. Venite z nolite ſtare Recordami pcul dñz:z beruſalē aſcēdat ſup cor veſtrum Ecci.xxvj. Feſtina ctps z memēto finis. Quaſi dicat Si finis memor fueris: cito feſtinabis. Dicit eñ Aug⁹ Q̄ plus dilexit velocius cucurrit: et cito [puenit] in ciuitatē inda.] Ecce quo abijt;ad locum templi vbi culꝰ erat dei. Ciuitas eñ Juda B vocaſ Hieruſalē:eoꝝ pncipalior erat inter ciuitates. Pſ.cxxj. Hieruſalē q̄ ędificaſ vt ciuitas. Juda aūt dr non q̄ fuit de ſorte Juda:ſed pons i ſorte Beniamin. Sed q̄ beniamin cū cape nō potuꝰ traſdeo occupanti iure belli conceſſa fuit. Quia igit Dauid eā de manu Jebuſeoꝝ acceperat:ſibi data fuit et ſorti Juda adiūcta. In hāc igit ciuitatē intrauit templū honorādo auctore rēpli quē in vtero baburt. Malach.iij. Statim veniet ad templū ſcm ſuū dñator quē vos q̄riſ tc. Pſ.v. Adorabo ad templū ſanctū tuū in timore tuo:et cōfitebor nomi tuo. Nos etiā cū concepim⁹ deū:deceret ad ciuitatē pacis pgere:et nō in mūdo pēū extinguere. Eccl.x. Labor ſtulto⁹ affliget eos q̄ neſciūt in vrbē pgere:vbi ſunt munia. Ciuitas eñ Juda vbs eſt confeſſionis z glorificatiōis. De qua Eſa.xxvj. Urbs
F.3. fortitudinis noſtre ſiō ſaluator ponet in ea murꝰ: et añmurale.] [Et intrauit in domū Zacharie.] ſacerdotis ſcīs z ſancti. Non ſecuta laſciuias inuenū. Ruth.iij. Bñdicta filia tu a dño:et pri orem gr̄am poſteriore ſuperaſti. qz nō es ſecuta iuuenes pauperes ſiue diuites. Eccl.xvij. In partes vade ſeculi ſancti cū viuis z danibꝰ cōfeſſionem deo

Quā etiā benigne ſe obſequio exhibuit ſubūgit dicēs [Et ſaluauit Helisabeth.] Quam eñ dñs in bñdictionibꝰ dulcedinis pueniat;ipſa etiam oēs pueniē in ſalutis officijs. Et ideo q̄nis maior fuerit oī homīe.et maior a minore ſm illꝰ terre cōſuetudinem cōſueuerat ſaluari:ita vt pfecte bñdictionis inferiori ſe humiliat.et pmo ſaluat colūbina ſimplicitate:cognatam pueniēs in obſequijs charitaſ

Tnū aūt eſt ſignum Saluatio. Et tribus modis pagit. Verbo ſcz pac;vt pacificus ſignet ingreſſus. Occurſu cor;pis:vt cōcors in oē bonū noret affectus. Et Oſculo oris vt mutuo z vnoſpūs i charitate oſignet. De Pzio hoz.ō: Mat.v. In quācūq; domū intrauerit;: pmū dicite Pax huic domui. eſt ibi ſit filius pacis reqeſcet ſup eū pax veſtra. De Scō diat Rboma.xij. Idipſum inuicē ſentientes. De Tertio Lantic.j. Oſculet me oſculo oris ſui. Rboma.vlē.ec.ij. Cor.xij. Saluate inuicem in oſculo ſancto. Sed quare nō ſaluauit Zachariā. Rō;quia adhuc erat pter ire dulitatem mutus z ſurdus. Nec decebat pudorez ꝑgineū cū viro mutis ſignoꝝ occupari. Talia eñ laſciuiam pendunt.

**Et factum eſt vt audiuit ſalutationem Marie Helisabet:exultauit infans in vtero eius. Et repleta eſt ſpūſctō Helisabet. et exclamauit voce magna z dixit. Bñdicta tu inter mulieres:et bñdictus fructus ventris tui. Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me? Ecce eñ vt facta eſt vox ſalutatiōis tue in auribus meis:exultauit i gaudio infans i vtero meo Et btā que credidiſti:qm̄ pficient ea que dicta ſunt tibi a dño.**

Expoſito q̄benigna ſe exhibuit ad obſequendū Deinceps oſtendit q̄;grata fuit ad gratias agēdū In hoc aūt dicit Tria. Primo eñ narrat euangeliſta Qualiter Helisabet dona gratiaꝝ matris dei referat. Et Scō Qualiter eadem in congratulatione ꝓpoſuit. Et Tertio q̄ magnificas virgo beata gratias egit Adhuc circa pmū innuit Duo. Dicit eñ Q̄ Audiru ſaluratiōis Helisabeth pueſmit infanē. Et ſecundo dr Q̄ Senſu pñtie dei et mſis ei⁹:ifans puenit matrē. Et hec ſunt dei mirabilia q̄bꝰ magnificauit z mirificauit Joannez. De Primo igit dr [Et factum eſt.] Non q̄dem caſu ſed diuina prute. Job.v. Nihil in terra ſine cauſa fit. Sicut z Ezechiel croſſus eſt Dicens: Et factum eſt [vt audiuit.] Hoc eſt:ſtatim poſtq̄ audiru ſenſit [ſalutationem.] hoc eſt:ſalutationis eulogium a ſaluatore cōcepto vim trahens [Marie Helisabet.] Jam eñ intra viſcera clauſū habuit Jeſum ſalutis autorem.cuiꝰ ſpiritus corporeus cum ſuo ſpiritu murtus:vehiculum fuit vbi et materia vocis. et ſic vox illa mellifua influebat auribus Helisabet. Can.ij. Facme audire vocem tuam.ſonet vox tua i auribus meis. Vox eñ tua dulcis. Mutus eñ ſpiritus filij cum ſpiritu matris:ꝓ certo Gratiam diffudit in labijs.et Mel et Lac faciebat ſub lingua. Gratiam q̄dem ad cor mouendū. Mel in dulcedine auditus. Et Lac in deſiderio refectionis verbi quod ꝓferebaſ. Saltuet igitur et loquaſ. quia fauus diſtillās ſunt labia ſua. Saltetur frequenter vt reſaluret. quia a ſe ſalutantibus erubeſcat de ſilētio. Eccleſiaſtici.xlj. Sic q̄ vt audiuit ſalutationē Helisabet: miro mō et pruteche in vbo mſis factū ē q̄ i gaudio z ſenſu pñtie dei [ifans] nō fari potēs:nec liberas vtec capiēs auras [exultauit] qō motū cor;pis ſonat

er gaudio cordis precedentē [in vtero eius] adꝺ huc pendēs a radicibꝫ vteri anilis ⁊ sterilis. Ar tēde q̄lē fuit aure in auditu iste infans: q̄ pſentiā dei ſenſit vocē ꝑginis p aurē ſue mr̄is. et p̄ uenit eā: que vocē ipāz ante cū ſuſceperat. Job. iiij. Vocē ei⁹ q̄ſi aure lenis audiui. ⁊ q̄ſi furtiue ſuſcepit auris mea venas ſuſurrꝫ ei⁹. Jo. ij. Spiritus vbi vult ſpirat. ⁊ vocē ei⁹ audis. Et Joānes quidē ſcit vñ veniat aut q̄ vadat: Ziz hi q̄ ſunt mgri in Jſrl̄ ignorēt. Et motu igit exultationis infant⁹ ad geſtū pcurſoris: pbauit ꝓ veruz ſit qō dixit angel⁹: Spūſcto replebit adhuc et vtero matris ſue. Et ex hoc etiā vter⁹ ſenſit q̄ presens erat in vtero ꝑta quē infans geſtiuit pcurſoris officio. Ecce ſic pſentē deū in vtero virgis cognouit Delisabet. Nō eni ꝙgo vereꝰ da de ſe tanta diciſſet: niſi ipa Delisabet hoc a deo didiciſſet. Jeremie. xxxj. Nō docebit vnuſq̄ſq̄ fratrem ſuū dicens. Cognoſce deū: q̄ oēs ſciēt me a minore vſq̄ ad maiorē eoz. Eſa. lij. Propter hoc ſciet pꝰlus me⁹ nomē meū in die illa. q̄ egoipe q̄ loquebar ecce aſſum. Sequit. [Et repleta eſt] Ecce Qualit̄ ꝓponit. Et Quid. Qualit̄ q̄dez. q̄ Repleta ſpūſcto. ⁊ Elamās. De ꝑmo boz. die [Et repleta eſt] Mod⁹ iſte repletōis eſt ſicut quādo aliq̄d habet in habitu. ⁊ cū gaudio ſubiſto ꝓpūpit in actū. Tunc eni gaudiū ſpūs diffundit̄ in corde ſil⁹ et coz pe. ⁊ repler pect⁹ ⁊ coarctat vt ⁊ ordinate ꝓferi nō poſſit. Et ꝟ q̄dez aliq̄n facit Anxietas: Et (als: ſed) impetuoſi⁹ facit hoc Gaudiū. Anxietas quidē facit ſīē Baruch iij. Et nūc dñe de⁹ iſrl̄ aia in angustijs ⁊ ſpūs anxius clamat ad te. Gaudiū aut̄ facit hoc impetuoſi⁹ Jta q̄ ad modū iubili pūpit in vocem. Eſa. lxiij. Decanta laudē ⁊ binni q̄ non pariebas Hoc eſt ꝙ q̄ dicere itēdit [Et repleta ē] repletione ꝓmente. [Spūſancto Delisabet] Pō Repleti ſumus mane miſericordia tua: exultauimus ⁊ delectati ſum⁹ i oībꝰ diebꝰ nr̄is. Eccli. xxxvj. Repleſion inenarrabilibꝰ vtutibꝰ tuis. ⁊ gl̄ia tua ꝓlixa tuū. Pō. cv. Adiplebis me leticia cū vultu tuo: delectatiões i dextera tua vſq̄ in finē. [Et Ideo] exclamauit. Exclamare: boc ē. ꝓceptū ſpīm clamoz evalido executiēdo ꝓdere. Sicut Job. xxxij. Loartat me ſpūs vteri mei. loq̄r ergo et reſpirabo paululū. Sic etiā eſt q̄n. pdit angustia i clamore. Sicut Daū. xij. dr. q̄ exclamauit Suſanna. Intēſio eni clamoris notat itēſione marie deuotōis. Sic Matth. xxvij. Jeſus clamās voce magna tradidit ſpīm. Et ꝟ clamore i delitijs amoz. Lāt. viij. Dilect⁹ me⁹ clamat ad me. Ponē me ſic ſignaculū i coꝛde tuo: vt ſignaculū ſup brachiū tuū. q̄ fortis eſt vt mors dilectio. [voce] Vor dicit q̄ cū imaginatōe ⁊ intētione. plata. j. Loī. xiij. Si ineſcaro ⁊ vtē voz: ero ei cui loq̄r barbar⁹. [magna] q̄ de magnis. ꝑſ. lxvij. Dabit voci ſue vocē vtutis. Mirabil̄ eſt virt⁹ voc⁹ cui ſpūs ieſu imittus ē: Ut gueliat ad infantē. Ut interꝰ formet ſimonē. Ut extra ꝓferat voc⁹ vtutē. Ut auditu ſuā oñdat auctoritatē. Peruēit ad ifantē hic. Et Dicere. j. Bñq̄ eiꝰ res de vētre certificaui te. ⁊ ꝓpheta i gētibꝰ dedi te ꝓphete aūt de ſpūſancto dei loquunt. Quinꝰ formet ſermonē. Pō. lxxxiij. Audiā q̄d loquat⁹ in me dñs de⁹ ⁊c. Et ex etiā ꝓfert vocis vtutēz ⁊c. ij. Coz. xiij. An experimentū q̄ritis ei⁹ q̄ in me loquitur chis. Q̄ in auditu ſuam oñdat auctoritatē ⁊ u. r. Qui vos audit me audit: et q̄ vos ſpnit: me ſpnit. Et ꝟ ad Moyſen Exo. iij. Ego ero in ore tuo

Judicamus aūt q̄d clamat Elamar matris dei Bñdictionē. Honorē. Admiratione. Et Btitudinē. Bñdictionē q̄dē duplicē: In Se: et In Fructu. Bñdictionē in Se dicens [Bñdicta tu in mulieribus] Hoc q̄dē dicerat angelus. Dicat ⁊ Delisabet. Angelus in pſona eccleſie triumphantis quā ꝙgo regauit. Delisabet in pſona eccleſie militāt⁹. quā mortuā: ſua bñdictiōe ꝙgo reſuſcitauit Dicit ꝙ [bñdicta tu inter mlieres] Bēdomus mlier⁹ ꝓ oīb addicta eſt ⁊ ſecrata. Mlier aūt ꝺr a mollicie molliente berū. Et q̄ mollis eſt: retrorore indiget ſub q̄ ſit. Et ideo virt⁹ mulieris ꝓpria: fm cōparationē ad virū: eſt Hūilitas q̄ ſubdita ſit. In ſeipſa q̄ mollis eſt. ⁊ tus cōſeruās (als: tuēs) mollicie: eſt Cōtinētia: vt caſta ſit. In comparatione aūtē ad domū ē Opoſitas: vt nunq̄ otioſa ſit. Unꝺ Ariſt. ꝺr in Rhetoꝛ. q̄ bonū mlier⁹ eſt operoſitas Nec tria dona (al's bona) ꝓ cūct⁹ habuit ꝙgo brā Et ſō in mulierib⁹ bñdicta. De humilitate q̄dēbabes. Quia reſpexit hūilitatē ancille ſue. Et Filꝰ in Matth. xj. Diſcite a me q̄ mit⁹ ſum ⁊ hūilis coꝛde. De Caſtitate Lañ. ij. Sicut liliū inter ſpinas: ſic amica mea inē filias. Oēs eī alie ſpine ſūt cruentate. ſed ipſa ſola ſpina neſcia. De Operoſitate Prouer. vj. Panē otioſa nō comedit. Matth. xx. ꝺr & alijs. Quid ḃ ſtat⁹ tota die otioſi. Multa eī mala docuit otioſitas [Et bñdict⁹ fructꝰ ventris tui] Et ideo venter benedict⁹. Deb. vj. Terra ſitiē ſe veniente ſepe bibens imbre ⁊ germinans herbā oportunā illis a q̄bꝰ colit⁹ accipit bñdictiōē a deo. Hoc eſt eī germē dñi q̄ eſt in magnificentia ⁊ gl̄ia. et fructus terre ſublimis Eſa. iiij. [fructus] Jn q̄ ſolo fruendū eſt. hoc eſt: amore inhereū ꝓter ſeipm. Fructꝰ Speciosus in viſu. Fragrans in olfactu. Puriſſimus in cōtactu. Dulciſſimus in guſtu. Suauiſſimus in ſumptu. Pretioſiſſimus in valore. Nobiliſſimus in munere. De Speciōſitate. Pō. xliij. Speciosus forma ꝓe filijs hoim. Unde lignum vite: contra lignum Eue q̄ erat pulcrū viſu: et aſpectu delectabile. Dic eī fructus: lignum vite eſt bis qui ꝓprehenderūt eū. Prouer. iij. Lanē. j. Ecce tu pulcer es dilecte mi et decorus. Lan. v. Dilectus candidus ⁊ rubicūdus

Fragrās eſt olfactu. Ben. viceſimoſeptio. Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Ibidem. Statim vt ſenſit veſtimentoꝝ eius fragrantiam benedixit e. De puritate tactꝰ eius et Virtute Luc. viij. Quotquot tangebant eū curabanꝰ. quia virtus de illo exibat et ſanabat omnes. Nihil impuritatis eſt in ipſo ſed totum ſanum: totum ſanans. et ad puritatem reducens.

De Suauitate in guſtu Lanē. ij. Fructꝰ eius dulcis gutturi meo. j. Pet. ij. Si tñ guſtaſtis q̄ dulcis dñs. pō. xxxiij. Guſtate ⁊ videte ⁊c. De Pretio valoris. q̄ daſ oīb i ꝑabꝰ. Pō. cxvj. Cū dederit

dilectis suis somnum: ecce hereditas dñi filij mer-
ces fructus ventris. Hereditas nostra est merces fi
lij Intransitive Hec merces q̄ est filius: q̄ est fru
ctus ventris Nobilis est. q̄. Lan. v. Eccl⁹ ē ex mi
nibus. Ben. xliij. Sumite de optimis terre fructib⁹
vel frugibꝫ i vas vitis. et deferte viro müera. et erit
vobis placabilis. Terra em̄ vteri ꝓginalis hunc
fructū portauit: et ideo btūs vterus. Sic ergo in
medio ponit q̄ est Bñdictionis. Et subiungit
q̄ est Honoris dicēs ⌊Et vñ hoc mihi⌋ Hoc
q̄ pacto vel debito vel merito vel dignitate: Prop
sus Nulla. Et nō gloriet⁹ ois caro coꝝ illa. Sed q̄
nō mihi o Heliſabet: hoc sibi debet: q̄ quāto maior
est: būiliat se in oib⁹: sequēs odore ꝛ sentiēs fructū
sui ventris Qui dixit Luc. xvij. Mā q̄s maior est: q̄
ministrat: aut q̄ recūbit: Ego aūt in medio vestꝝ sū
sicut q̄ ministrat. Joan. xiij. Vos vocat⁹ me magr̄ ꝛ
dñe. et bñ dicit⁹: Sū etem. Si ḡ ego laui vios pe
des dñs ꝛ magr̄: et vos debetis alter alteri⁹ lauare
pedes Sic exhibēs se ad obsequiū Jā dicit mater
Ecā dicat illud. j. Reg. xxv. Ecce famula tua sit in
ancillā vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Inde ḡ tibi
o Heliſabet vt veniat obsecutura: mater domini
mei ad te: cuius tu es ancilla. Dicente rege Dauid
ps. xxv. O dñe q: ego seruus tuus ꝛ filius ancille tue
Et idē dicat magnific⁹ Salomō Sap. ix. Si aut̄
sum⁹ serui filij tui: sum⁹ et serui matris dñi nostri.
Et q̄ venit ad nos: sue humilitatis est: dānētie: et
dignatiōis. Hoc igit̄ est Preconiū honoris q̄ ē p̄
miū vtutis ei⁹ apud nos. Honor em̄ est exhibitio
reuerentie in signum vtutis. Nec est em̄ illa mater
de q̄ dr Eccl. xv. Obuiabit illi q̄si mater honorifi
cata. Et de q̄ dr Ruth. iij. Scit ois israel mulierez
te vtutis esse Honorē igit̄ habebimus dñe ꝛ matri
nostre oib⁹ diebꝫ vite nostre. Tob. iij. Memores
vbeꝝ: q̄bꝫ vberibꝫ fudit lac cōcepte dulcedis: Ve
niens ad nos in spū dulcedinis: Veniens ad nos
in spū humilitatis ꝛ in obsequijs pietatis. Inebri⁹
ans nos lacte puritat⁹ et dulcissime sue cōsolatōis

Et subiungit id q̄ est Preconiū ammirationis
dicens ⌊Ecce em̄ vt facta est vox⌋ mixta cum
spū verbi tui incarnati ꝛ inuisceran⌊salutatōis
tue.⌋ Nec em̄ est vox tuorum audita in terra nr̄a
Lanē. q. Lanē. xij. Fac me audire vocē tuā ⌊in au
ribus meis⌋ q̄ est melos aurū meaꝝ. ⌊exultat⁹
uit i gaudio ifans i vtero meo⌋ Ammiratōe
dignū est: q̄ infans applaudit in vtero voci: quam
Adā nmuit in paradiso. Sicut dr Ben. iij. Audiui
dñe vocē tuā: ꝛ abscōdi me. Ille de publico i abscō
ditū fugit ꝛ latebras querit Infans de abscondi
to in lucē gestit: et oibus indicare gestit agnū q̄ tol
lit pcā mūdi. Ille em̄ reus formidat iudicē cui⁹ nō
sentiā ferre nō potuit. Iste aūt cōsa⁹ sibi de psūsa
to quo plen⁹ fuit: et agnoscens q̄ pater nō mittit fi
liū vt iudicet mundū sed vt mund⁹ saluet per ipm
Joan. iij. Oēs imitat ad eū vt vitā habeant in ipo
Quasi diceret illud Lanti. ij. Ēn ipse stat post pari
etez nostrū respiciens per fenestras: prospiciens p
cācellos. Paries em̄ est cōpago corpis. Fenestra
lucis: mundicia virginis. Lancelli rime gratie per
quas se manifestauit ⌊Et beata que credidi
sti.⌋ Ecce adiungit q̄ est Beatitudinis. Si beatus
do est actus ſm pfectam animi vtutē: Ista marie
beata fuit: que vtutū et gratia fuit plena: q̄ cāp⁹ vi
dens: que tante fidei vt fide mereret concipere: et fide
totius ecclie fit fundamentū et colūna. Credere au
tē vt dicit Aug⁹: est cum assensu cogitare: et tota de
votiōe inniti credito. Assentiendo em̄ dixit: Fiat mi
hi ſm vbū tuū Cogitando aūt quesiuit modum.
Deuotione aūt quesiuit creditū quādo in oratiōe
ad scrutare vbum: Dicens in spū illud Lañ. ij. Di
lectus me⁹ mihi ꝛ ego illi. Lanē. viij. Innixa super
dilectū suū. Fides aūt est: vt dr bñus Dionysi⁹: Lu
men q̄ locat in credentibꝫ veritatem. et veritas in
ipsis locata. g̃ tota in p̄ma vtute innitebat sapien
tie dei: q̄ filius ei⁹ est. Sicut dr. j. Lop. j. Ebīm dei
vtutem ꝛ dei sapiennā. Sic igit̄ ⌊beata que cre
didit⌋ qm̄ de veritate conēplando: cum ammira
tione cogitauit: plena fide ꝛ veritati assensit. et hac
charitate veritatis in oratiōne deuotissime q̄siuit. ꝛ q̄
conceptū inuenit. q cognitionē in ipsa locata fuit. ꝛ
per assumptionē carnis veritas fuit locata in ipsa.
Ben. xxviij. Vere dominꝰ est in loco isto. Quia lo
cus iste a deo factus est inestimabile sacramentū.
Lū em̄ in corde oim fidelū locet veritas: in beate
virgine etiā in vtere locata est: Non demus ergo
somnū oculis nostris: neq; palpebris nostr⁹ dor
mitationem: donec inueniamus locum dño: tabꝫ
naculum deo Jacob. Ecce btā que credidit ⌊qm̄
perficientur ea que dicta sunt ei a domi
no.⌋ Video q̄ fides est fundamentū rerū sperandā
rū Hebre. xj. Fundamētū em̄ in corde Marie
nemo potest ponere p̄ter id quod positū est quod ē
christus Jesus. Ambro. Nec est fides christi Jesu
su. j. Lop. iij. Fundamenta eterna supra petrā stat⁹
bilem imobilis veritatis. Eccl. xxvj. Quicqd deus
per edificatur stabit in eternuz ⌊Perficientur⌋
igitur quecunq; dicta sunt ei a domino. ⌊Quenam
autem sunt illa: Quenā inquā que nō sunt iā vere
impleta: Ecce gratia plena est. Dominꝰ secum est.
et in mente: et in vtere. Benedicta tu in mulieribꝰ.
Benedictum fructum ventris baiulat. Quid igit̄
tur adhuc restat: Certe omnia restant sacramenta
nostre redemptionis. Que q̄uis dicta non fuit ab
angelo: tamen a pheris sunt predicta: et ab angeꝰ
lorum illuminatione compta (als compata) sunt
meri. xxij. Non em̄ deus est vt homo vt mentiat:
neq; vt filius hominis vt mutetur. Dixit ergo et nō
facet: locut⁹ est ꝛ nō implebit. Dia g̃ pficientur q̄
dicta sunt ei a dño. Perfectū aūt est cui nihil deest
vt dr. iij. Phylē. Nihil aūt est q̄ locut⁹ est q̄ nō
factū sit. Esa. xxxiij. Rectite diligēter in libro dñi
et legite. vnū ex omnibꝰ nō defuit. alter alterū non
g̃siuit. Matth. v. Jota vnum aut aper vnus nō
prētibit a lege donec oia fiant. Et Michee. vj. Po
puli meus quid feci tibi aut quid molest⁹ fui tibi.
Et Esa. v. Habitatores hierusalē ꝛ viri Juda iudi
cate inter me ꝛ vineā meaz quid vltra debui facere
vinee ꝛ non feci ei: Perfecta igitur sunt oia que di
cta sunt ei a dño De se: et De nobis: et De ipso. Et
ideo Matth. xxvij. in cruce pendens dixit: Cōsum
matum est. Dem⁹ ergo magnificentiam deo no
stro q: pfecta dei sunt opera Redēptiōis: sic pfecta
sunt opa Creationis. Et sgamus q̄ ita pficientur.

D.3.

opa glorificatõis: vt occurram⁹ oĉs in virũ pfectũ in mẽsurã ætat⁹ plenitudis chri. Eph. iiij. Et cũ ea cui dicta sunt pficiẽda gras agam⁹ dicẽtes

**Et ait Maria. Magnificat aia mea dominũ.**

Tandẽ iam ꝑ multa victus est pudor virginal⁹ ita extulit tota in gfaz acrõe. Cũ eni iã i publicuz ꝓsilũ sit a cognatis: de Bñdictõe ꝑ oĩb⁹ mulieribꝫ recõmẽdata: de Bñdictõe fruct⁹ vẽtris: oĩbus gẽtib⁹ dãda: de Dignitate mĩis dñi omniũ creaturaz. de Effectu votis mitte cũ spũ filij: cũ qui fere nõduz fuit: excitãte ad gaudiuz et ꝑcurs ium: de Magnitudie fidei et Bitudine ipius iã vltra⁹ nõ ferẽs seipaz: ne ingrata reputet ad deo dona. [Et] ꝑ exẽplo suo excitet alios ad gras agẽdũ. quasi di. Magnificate dñm mecũ. z exaltemus nomẽ ei⁹ in idipm. [ait Maria] Eccli. xliij. Dedit enim in hoc cantico in celebratõnib⁹ dec⁹. z omauit rpa vsqz ad ꝓsummatoem vite. Vlz qz bodie eni z i eternũ cantak hoc canticũ in hoz nozem ipius in laudib⁹ vespertinis. Ecinuit eniz Maria Exo. xv. canticũ quãdo trãsierũt filij isrl de manu ꝓpharaõis liberati. Ecinuit Delbora qũ liberati sunt de manu Syſare. Judi. v. Nec igit nõ cãtabit liberatoz enitz qui ꝑ mare rubz eduxit i baptismo: de pharaone. b. e: de diabolo liberauit: Catabit certe z dign⁹ alijs. q figurã bus sacramẽti tm decãtauerũt. Catauit itẽ Moyses legẽ donãs. z ꝑ canticũ populũ ad seruãdã legem ꝓtestãs. Cantauit z Anna ꝓphetã fidelez generãs. Dign⁹ ãt z cãtat Maria: q z legilato rẽ ꝓtulit et dñm ꝓbarũ Judic. v. Ego sũ: ego suz q dño canã: psallam dño deo isrl. Cogitauit eni ps 67 Eccli. xxxij. q est Uerecũdia adducẽs gliã Et hãc hacten⁹ i tacturnitate tenuit. Et q ẽ Uerecũdia adducẽs ignominiã: q clauditos a ꝓfessione laudis Et hãc vltra⁹ tenere noluit. [Et] ideo apiens os suũ [ait Maria] Sap. x. Sapientia ap⁹ nit os mun dũ in corde ꝓpet. et ligual infantũ fecit disertas. Quãto mag⁹ sapia ꝓbuz in carne factũ: reserabit os mĩis in laudẽ dei de cantant⁹? Que inquã fuerũt nuptie rãsolẽnes i quib⁹ nõ cãtarẽt epitalamiũ. Nubere eni non potuit caro glorios⁹. maritari noluit verbũ patris alt⁹. Mater ꝑ spõsũ que simul eniã thalam⁹ est digne cãtabit. Bit ꝑ Maria cãtando. [Magnificat aia mea dñm] Duo aũt facit in hoc cãtico. Dicit eni modũ laudis diuie. Et Materiam. Modũ aute exꝑmit in duob⁹. In laude Et Exultatõe. In laude qdẽ tãgit Tria. Mozdũ laudis Quid i ea potissimũ laudet. Et Quid laudat. Modus aũt laudis exꝑmit: cũ dicitur [Magnificat aia mea] hoc ẽ: laude extollit ma gnifica. Eccli. xliij. Benedicẽtes dñm exaltate illũ qntũ potestis: maior est eni oĩ laude Magnificat aute dño Quinq modis. Laude. s. Ope ꝓfectu ꝑtutis in nob. Et membrozũ augmẽtatione. Et miraculis. De Magnificatõe laudis est in extollẽtia (alias excellẽtia) siue bonitat⁹ Psal. lxviij. Laudabo nomẽ eius cũ cãtico. z magnificabo eũz in laude. De Ogibus Eccli. xviij.

Quis inuestigauit magnitudinẽ ei⁹: nõ est minuere nec inuestigare magnalia eius. De ꝓfectu ꝑtutis in nob [Phil. j.] Sic semꝑ z nũc magnificabit dñs in corpe meo: siue ꝑ vitã: siue ꝑ mortẽ Mihi eñ viuere chr̃s est: z mori luc. Et b est qđ dicit Amb. Magnificat: non q̃ hũana vox aliqđ adiũgat. hz qz magnificat in nob. De Magnificatione que est in mẽbrozũ augmẽtatõe Dicit Esa. xxvij. Magnificat⁹ est dñs q habitauit in excelso: repleuit sion iudicio z iustitia. Hec autez augmentatio fit qñ fideles ꝑ ꝓfectus deo seruiẽs nũero augẽt z merito. Ps. xxxij. Magnificate dñm mecũ. De Magnificatõe in miraculis est: qñ miralia ei⁹ ꝓdicant. Maxie mirabilia q̃ in Incarnatione. Dan. iij. Signa z mirabilia fecit apõs me deus excelsus. Placuit ergo mihi ꝓdicare signa ei⁹: q̃a magna sunt. et mirabilia quoz non est numerus: q̃a fortia. Job. v. Qui facit magna z inscrutabilia quoz non est nũerus. Igitur bis q̃nq modis Magnificat [aia] Aia aũt est pars anie q̃ animat corp⁹ vegetãdo z sensificãdo. a q̃ eniã dicit anialitas. Hec eñ in gliosa virgine z bta ꝓnepaliter magnificat: q̃ in anialitate illa: in visceribꝫ ei⁹ fouet z nutrit: et crescit fm q̃ntitatem corꝑales. Et ideo etiam hz spũs pars anie dignios sit: tñ in bõa ceptionis sacramento: aia est ꝓiunctior verbo incarnato, et ideo plus inducit laudãs Ps. cij. Benedic aia mea dño z oia q̃ intra me sũt noĩ sancto eius. Sanguis: Uiscera: et totũ qđ intrinsecus latet. Aia eñ est actus corꝑis: organs vt foueatur z nutriatur z coalescat z crescat sanctus iste cõceptꝰ. Esa. xxvj. Anima mea desideraui te in nocte: sed z spũ meo in ꝑcordijs meis de mane vigilabo ad te. Hec est eñ aia: ꝓpapium vite: et causa, sicut dicẽ Arist. ij. de aia: q̃ciam vitam z fõtem vite fouet et nutrit. Deut. vj. Diliges dñm deũ tuum ex toda aia tua et ex toto corde tuo: vt totum ad cõceptum in te deum referas vitam tuã. Sic ẽ Magnificat aia mea. Et quẽ: [dñm] Preter alias dñi ꝓpriet⁹ Duas tangit Dionysius q vitã Dñatõis incessanter appetimus. z Q nunq̃ dñatio legit missa ad extra⁹ misterũ aliq̃s. Neq; est ambitiõis q̃ dñatione vere dñs existẽs: appetit. quia dñatio sibi naturalis est: et caderet a natura si sedebitari appropiquaret subiectioni. vel seruili condicioni se subijceret. Adhucãt si exteriozibꝰ misterijs occuparet se: altero ꝺdam supioze ad exteriora misterio mitteret. et sic dñs nõ supponeret. Si ergo hec in angelicꝭ dñationibꝰ z hoĩm: ita se habent: pensandũ est quante dignationis sit q̃ dñs maiestat⁹ quasi dominationis oblitus: formã serui induit: et in extremis z humillimis seruitijs: seruis suis mistrauit. Omni laude ꝓfecto dignus est: qui semeipz exinaniit formaz serui acꝑiens z babitu inuen⁹ est vt homo. Phil. ij. Ultra q̃ lingua exꝑmere potest magnificandus. qui cum maior esset: et vt dñs recumbere deberet: erat in medio nostrũ sicut q̃ ministrat. Lu. xxij. Et fore magnalia huiusmodi humilitatis notans: dicit [Magnificat aia mea] Plus eñ potest anima cogitatu q̃ lingua effatu. Lingua autem dignam laudem dis magnalijs referre non potest, neq; eniã ania. Sed offerẽtes aia:

nihil habemus in nobis qđ aliqđ ample possit. Quis etiã digna laude efferat dñm maiestatis: carnis sacco indutũ: obsecđo hũili hũiliatũ. mortẽ mactatũ. z corpe turpatũ: Eccli. xliij. Multa dicim⁹ z deficim⁹ in vbis. ꝑsũmatio sermonuꝫ ipe est. Sic igit Magnificat aia mea dñm.

R 3

## Et exultauit spũs meus in deo salutari meo.

Tãgit hic Modũ laudis z cãtici. In Jocũdiꝫtate em hoc canticũ editũ est. Et cũ Exultatione spũs platũ. Sicut dicit Apls. Gãtãtes et psallẽtes i cordibꝰ vestris dño. Eph. v. Dicit aũt z hic Tria. Modus vicꝫ laudis et pte laudantis. Et Quid in ea laudat. Et Quid potissimũ in domino laudat. Laudis qđem mod⁹: est: exultatioꝫnis. vt exultatio sit quedã exaltatio in iubilo. cũ cordis gaudiũ: saltat i corpis iocunditatẽ. Tũc patet qꝫ exultare spm̃: est iocũdari spm̃: etiã i tripudio corpis. Zach. ix. Exulta satis filia sion. iubila filia hierusalẽ. Ecce rex tuꝰ venit tibi mãsuetus. Ps. cxliij. Exultatões dei i gutture eoꝝ. Et qđ exultabit: [spũs ĩgit] meus] Spũs. vt dicit Amb. est. ps mentis nr̃e suplꝰ: qđ ad imaginẽ dei est insignita. Nec ergo pars merito exꝫultat: suscipiẽs cũ qui est imago dei inuisibilis. Colo. j. Per quẽ cũ imaginẽ nr̃am assumpserit: z ipa spũs imago erit reformanda. Sic dr Job xxxiij. Si fuerit p eo angꝰ loquẽs vnꝰ de milibus vt annũciet hois equitatẽ: miserebit eius z dicet. Liberabo eũ ne descẽdat in corruptiõem. Et hãc auroritatẽ iã supius exposuimus. z ideo trãsimus. Esa. lx. Gaudẽs gaudebo in dño. Et exultabit spũs meꝰ [in deo salutari meo] Jn deo ĩgit [salutari meo. ] Jacli diceret. Jn deo Jesu meo. qz Jesus saluator vel salutarꝭ interꝫtat. Ipe enim est qđ imaginẽ reformat. reformãdo a peccatis saluat. Abachuch. iij. Ego aũt in dño gaudebo: et exultabo in deo Jesu meo. Sequit

## Quia respexit humilitatẽ ancille sue: ecce enim ex hoc btãm me dicent omnes generationes

Nic hũiliter cõsorat que extollẽdo laudat. Et Primo quedã specialia. Secũdo generalia ponit. Et Tertio ponit ea que ptinẽt ad vitarez pmissam de incarnatõe. De se aũt specialiꝫ dicit Duo. Unũ qdem quod est in ipa p humilitatis meritũ. Scõm aũt qđ est in dño: p potentiã diuine effectũ. Jd aũt qđ est in ipa p hũilitatis meritũ est pdicatio sue beatitudinis. Secũdũ aũt quod est i ea p potẽtie effectũ: est opatio magnitudinis p nomẽ sanctitatꝭ. Circa Primũ dicit Duo. Respectũ vicꝫ meriti. Et pgruitatẽ: adaptatiõs pmij. De Respectu meriti dic. Quia respexit hũiliratẽ. Et dicit Tria. Respectũ diuini beneplaciti. Et Acceptatiõnꝭ meriti. et Talis meriti deuotissimã exhibitiõꝭ. Sic ꝛtinua. Magnificat aia mea dñm. exultauit spũs meꝰ i deo. qz oẽm sic canentẽ deo excitat aliqđ bonũ diuinũ. Jdeo z ego cano [qz] Dñs deus saluat⁹ me uꝰ] respexit Oculo bnplaciti sui approbando, Sic Gen. iiij. Respexit ad Abel z ad mũera eius Ad Cain vo z ad munera eiꝰ nõ respexit. sed postꝰ eũ z munera eius despexit Attende qꝫ Respicere est visum in id qđ posteriꝰ relictũ est reducere. Humana em̃ natura post tergũ dei relicta fuit post eiectionẽ Ade de gradiso (vbi in pñtia dei relicta fuit: z oculos suos ibi sup eã posuit) Nũc aũt p beate virginis humilitatẽ Visum sup eã reduxit: Misericõdie ꝑmo. Et Hic: cõsequenter. Et Bñplacitũ: tertio. Et unde oculos quasi fixos sup eã firmauit. Misericordia em̃ primo ad nos facie dei ꝓuenit. Bz atia qꝫ gratos fecit: intuen nos fecit. Bñplacitũ aũt qđ est placẽs volũtas: oculos in nob ne iteꝝ auerterent tenuit. Suffragiũ vo vginis in nobis eos fixit z firmauit. De Primo dr Dauid Psal. xxiij. Respice in me et miserere mei. De Scdo itẽ in ps. lxxxiij. Protector noster aspice deꝰ z respice in faciẽ chri tui. hoc est: vnci christmate gre. De Tertio itez in Psal. lxxxij. Ne auertas faciẽ tuam a puero tuo Et Esa. xxiij. Ecce dñe respice: ppl's tuus oẽs nos. De Quarto adhuc in ps xxxi. Jn via hac qꝫ gradieris firmabo sup te oculos meos. Aliẽ em̃ dñs respicit Cõtra hoicꝫ. Aliter obstinatos. Aliter penitẽtes. et Aliẽ pfectos siue electos. Cõtra em̃ oẽs respicit: gressus eoꝝ discutiendo. Lam. ij. En ipse stat post parietẽ nostrũ. ꝓspiciẽs ꝑ cancellos: respiciens ꝑ fenestras. Paries em̃ corpus est: post quẽ solus in recitudine stetit. Cancelli sunt rime lumꝫnis quibꝰ cõscientias illustrat. Fenestra: illustrationes aptẽ qbus opa põderat z manifestat. Obstinatos aũt respicit cõdẽnãdo: iratũ vultũ ad eos cõuertẽdo. Exo. xiij. Factũ est in vigilia matutina respexit dñs sup castra Egyptioꝝ: et subuertit rotas curruũ: ferebantqꝫ in pfundũ. Et de hoc respectu dr Abachuch. j. Quare nõ respicis cõtẽptores et taces cõculcante impio iustiorẽ se. Penitẽtes aũt respicit respectu misẽdo dissoluendo glacie cordis eoꝝ. Lu. xxij. Conuersus dñs respexit Petrũ: et egressus Petrus foras fleuit amare. Nec mirũ quia oculi dñi sũt sicut flãma ignis. Apocal. j. Et a facie ignis dissoluit glacies. Psal. lxvij. Sic fluit cera a facie ignis: sic peant peccatores a facie dei.

Electos aũt z Perfectos respicit oculo bnplaciti sui. Sap. iiij. Respect⁹ aꝰ in electos eiꝰ. ij. Reg. xix. Mecum veniat chamaan (alꝰ chanaã) hoc ẽ: transmutat⁹ z ponam oculos meos sup eũ. Sic ergo Respexit [humilitatẽ] Non dicit: Castitatem. quia sicut dr Aug⁹ in libro de sancta vginitate Plus hũilitas vginis qꝫ castitas placuit. Aliqñ cũ humilitate ea que nõ casta fuit placuit Sic mulier que erat in ciuitate peccatrix. Luce. vij. Nunqꝫ aũt placuit castitas sine hũilitate. Un vgines fatue vanitate supbie euanescentes displicuerũt Mat. xxv. Humilitas aũt ab humo dicit: eo qꝫ se in humũ in infimo pternit. Spernit em̃ mundũ: sperniz nullum: spernit se: spernit se sperni. Unde beatus Malachias v.

Spernere mũdũ: spernere nullũ: spnere sese

Spernere se sperni: quattuor hec bona sunt. Et ideo dr b. Bernardus. Uerus humilis vilis vult reputari: et non humilis pdicari. Nec solo sane sugdit qꝫ laudes cõtemnit. De contemptu mun

dī Ysa.xxxvij. Despexit te virgo filia sīō: post te mouebit caput filia hierusalez. De hoc q̄ nullus spernatur Ysa.lviij. Carnē tuā ne despexeris. Rho.viij. Tu quare ꝛtemnis fratrē tuum. De cōtemptu sui ipsīus Phil.ij. Exinanuit semetipm formā serui accipiens. Qui aūt ꝛ cōtemnat se cōtemnit. Lor.iij. Mihi p minimo est vt a vobis iudicer: aut ab humano die. Ps.lij. Confusi sunt q̄ hominb placent, hoc est: placere intendūt: qm̄ deꝰ spreuit eos. Hal: j. Si adhuc hoibz placerē. hoc est: placere q̄rerem: chīi seruus nō essem. Nec fuit gloriose virginis humilitas Que mūdū spreuit. ꝛ ideo cultū mulieb brē non q̄siuit. Hester.ij. Que nullū spreuit. quia oībus matrē pietaꝰ se exhibuit. Ps.lxxxvj. Sicut lętantiū oim habitatio est in te. Que se spreuit. et ideo se iferiorē seruituꝛ exhibuit.j. Reg.xxv. Ecce famula dñi sit in obsequiū vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Spreuit se sperni et ideo castitatez vouit. que in lege impōpio ꝛ maledicto subiacebat. Un Helisabet dixit: q̄a sic fecit mihi dñs in die q̄n respexit auferre oprobriū meū inter homies. Sicut go Respexit: hūilitatem: Modus aūt quo hūilitatis meritū exhibuit subiūgit q̄n dicit [ancille] que ad omnē nutū parebat ꝛ circūmouebat: ad oē obsequiuz dñi parata. Et hoc est q̄ dicit Lanf.v. Manus eius cornaules aureę: plene hyacinthis Zuz. em in manib: plēdorē ditis sapientie signi, ficat in opibus. Cornalitas obedientiā volubiles ad oēs signum voluntatis. Hyacinthi qui celestī cōlotis sunt: in omnibus his celestem intēnonē. Ecce vere ancilla dñi: Sapiens in ordine obsequiū: Volubilis in celeritate ministerij. Et oino Celestī intēnōe. Respexit ergo humiliatem ancille [sue] Pro certo in qua nihil iuris inuenit alienus. Un confidēter dicit illud Heñ.xxij. ad diabolum ꝛ ad mundū. Quid inuenisti in me de cuncta substantia domus tue. Et illud Joan.xiij. Venit em̄ pn̄ceps mūdi huius ꝛ in me non habet quicq̄. Et ió congruē huius meriti sequit p̄mū [Ecce enim
2.5. ex hoc beatā] Tangit aūt area hoc Quatuor. Euidentiā: Causam: Premium: Et a quibo. Euidentiam tangit cum dicit [Ecce] quia iam pign̄ et arram in vtero clausit. Lanf.ij. Egredimini filie hierusalē et videte regem Salomonē in diademate q̄ coronauit eum mater sua. hoc est. In Carne coronata cū lapide pciosō virtutꝝ: In die despōsationis eius: quando sibi nostrā naturā despōsauit: et In die letīcie cordis illius quo in vtero tāto rigero tāddelectabiliter q̄uit [et hoc] hoc ē: ex nūc Vdī [ex hoc] hoc est: ex isto būlitatis merita's mi re] merito. Lanfr.j. Cum esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem suum. Nardus em̄ humilis est fruter: optimi odoris ꝛ redolentiā significat humilitatis. Odorē em̄ secuꝰ rex celestis in accubitu vteri delectatus est ita vt sępm̄ emanaret [beatam me dicent]. hoc est: nomina bunt. Et ideo sicut fm̄ poetas tonans nominat Jupiter. et Paulus fm̄ sanctos intelligit cum dicitur Apostolus: Ita cum dicit: Beata virgo: intelligit mater dei Nec aliter est nomināda q̄ beata virgo: ercq̄ ipsa sibi hoc nomen dicit ab omnib debeꝛi. Beata igitur dicet, quia quattuoꝛ sūt Beati diffinitōes: quas omnes sibi beata virgo singulariter vēdicauit. Dicit em̄ Tullius: vt de Augꝰ: q̄ Beatus est Cui omnia optata succedūt. Augꝰ aūt dicit q̄ Beatus est qui habet oia que vult: et nihil mali vult. Cristof. aūt dicit q̄ Beatus est habens actus fm̄ pfectam animi vtutē. Bocciꝰ aūt in ō cōsol. pbica dicit q̄ Beatitudo est statꝰ oim̄ bonorū aggregatione pfectus. Beata igitur hec sola fuit cui omne q̄ voluit: in vno solo voluto ꝛ leto ad votū succedēsit. Ps.lxvij. Quid em̄ mihi est in celo: et a te quid volui sup terram: Quasi diceret. Nihil. Hec etiaz fuit que nihil vn̄q̄ mali voluit. et ideo nunq̄ peccauit. quia Voluntas mala: causa est peccati, sicut dicit Aug⁹. Et ideo Lanf.v. dicitur imaculata cōlūba ꝛ tota formosa. Habens ergo omne q̄ vult et nihil mali volens: bīā est virgo. Hec sola est etiā que fm̄ pfectam animi vtutē semp̄ opata est. quia aliter in vacuum plenitudinē gratie accepisset. Cōtra quod dicit. ij. Lor.vj. Videte ne in vacuū graz̄iam dei recipiatis. Et ideo dicta est gratia plena. quia gratiā in omni virtute affūmi ad pfectum eduxit. Et ideo dicitur est ei: q̄ pfecta sunt q̄ dicta sunt ei a dño. Hec etiam sola fuit que omniū bonoruz congregatiōe statum habuit pfectū. Quia preter bona que dausit in vtero: virgo fuit ꝛ mater: virgo et matrona sancto matrimonio iuncta: q̄ sanctissimū fuit pari voto cōtenentiū. ꝛ vidua. postea tñ cōmissa fuit Joanni apl'o Joan.xix. Prouer.vi. Tu supgressa es vniuersas. Ps.xliij. Astitit regina in vestimēto deaurato: fulgore diuinitatis circūamicta. Beatificak virgo ab omnib hoibz: variētate oim̄ bonoz congregatione pfecta. Merito igitur eam simpliciter ꝛ vniuersaliter dicent beatam [omnes generationes] Cum em̄ dñs salutem nostraz operatus sit in ipsa: tanq̄ in medio terre operatus est eam. Ipa em̄ medū terre dicit: ꝓpietate illa medij qua ad ipsam omnia extrema sicut ad reparatricez respiciunt. Celestium q̄dem generatio. quia p eam que in celo corruerant sunt restaurata. Terrestriū vo. qua oēs qui veniunt ab oriente ꝛ occidente et ab aquilone ꝛ meridie: et recumbent cum Abrāā: Jsaac: et Jacob in regno celoꝝ Matth.viij. sunt reconciliati. Infernoz aūt quia tam in his qui in limbo patrum christum expectabāt q̄ illis qui in purgatorio continue purgant: q̄ ipsam sunt a cautis irate reduci. Unde Ipsa mulier que in celo amicta sole apparuit in splendore diuino: et coroznam duodecim stellarum. hoc est: claritatis scōz restaurate ruine habuit in capite: Ipa est item que in mundo gratia plena effulsit. De qua ds Ruth. iij. Scit omnis tribus israel mulierem te virtutis esse. Ipa est de qua eiulantes clamant apud inferos demones. Una mulier hebrea fecit confusionē in domo Nabuchodonosoꝛ regis Qui diabolus significat Judith.xiij. Vel adhuc [omnes generationes] Uiroz: Mulier: Coniugatoz: Virginum et Viduaz: Uiuentium: Morientiū: et Mortuoz. Uiroz em̄ generatio dicit beatam. quia ad viros per eam ꝓpagata benedictio: sicut per p̄mā matrem maledictio. Ut sicut dixit vir: Mulier quam dedisti mihi sociam: dedit mihi de ligno vetito: ꝛ comedi. Heñ.iij. Ita nunc dicat; Mulier

quam dedisti mihi dñam: dedit mihi lignum vite et maledictū p̄mum ademit. Sic em̄ dicitur Eccl̄i xxvj. Mulieris bone beatus est vir. ℣. Corinth. vij Sanctificat⁹ est vir infidelis nimiꝰ incredulus: verbis cōiugis: p mulierē fidelē in q̄ pfecta sunt q̄ cunq; dicta sunt ei a dño. Mulieri aūt generaci̊o beatā dicit: quia p eam liberata est a maledicto nis opp̄obrio. Ben̄. xxx. Hoc p beatitudine mea. Et hoc em̄ brām me dicent oēs mulieres. Virgi nū generatio dicit brām. q̄ virgo v̄ginū est: et flos flor̄: flor̄ē seruans pudicicie que nunq̄ emarcuit. Lanf. iij. fm antiquā Trāslationē Iudeorū eā fi lie sion et brām direxūt. Iudue aūt p̄dicant beatā in Anne p̄sona. Lu. ij. Anna cōfitebat dño et loq̄ bat de illo. Lōiugate aūt i p̄sona Helisabeth da mant. Beata q̄ credidit q̄m̄ pficient̄ a dño q̄cun q; dicta sunt Omnes em̄ fuerūt filie sue p gratiaꝫ q̄o Vlscendo charitat⁹ pgenuit: et Vlscendo carnis redēptorē edidit. Brām dicent. Prouer. vl. Surre xerunt filij ei⁹ et brissimā p̄dicauerunt. Ecce genes ratio Moriēū: Generatio em̄ Viuentū est. De q̄ dr in p̄s. xxvj. Credo videre bona dñi in terra viꝰ uentū. Nec ḡ beatam dr. q̄z deus celestē et silitu dinem imortalis vite in terrā moriēs celibatū ostē dit. Matth. xxij. In resurrectiōe neq; nubent neq; nubent: sed sunt sicut angeli dei in celo. Generatio aūt Mortuor̄ brām dicat q̄ sue bitudis fructū et gustum etiam in inferno gustauit: cum dr̄s in ple nitudine diuitiar⁹ descenderet ad inferos. Esa. ix. Habitātib⁹ in regione vmbre mortis lux orta est eis. Un̄ bec est mulier de q̄ dr Prouer. vlt. Busta uit et vidit q̄ bona est negociatio ei⁹: nō extinguet in nocte lucerna eius. Un̄ Iudith. xv. dr. Tu glia bieꝛm. Et hoc dicunt bi q̄ sunt in patria. Tu leti cia israel. Et hoc dicunt qui adhuc sunt in via. Tu honorificentia pli nr̄i. Et hoc dicit generatio mu lierum. Que fecisti viriliter. Et hoc dicunt q̄ redem pti sunt ab inferis quos a captiuitate absoluit. Eo q̄ castitate amauer⁹. Et hoc dicunt v̄gines. Et post virum tuū alteꝛ nesciet̄is. Et hoc dicunt vidue.

Vel sic Dixit dñs ad Abraam q̄ seruitus sit ge nus suum q̄dringentis annis in terra non sua. Be neratiōe aūt q̄rta reuertēt̄ huc Ben̄. xv. Reducto rcs de fuitute egyptiaca fuerūt ō tribu Leui: Mo yses et Aaron. Et ideo ḡtuor generationes fm tri bum Leui cōputate: significant oēs generationes de seruitute diaboli liberatas. Leui ḡ genuit Cha at. Chaat genuit Zimram. Zmram genuit Aaron. Aaron aūt genuit Eleazar. Intrauit aūt i Egyptū Chaat cum patre suo Leui. et Aarō cum filio suo Eleazar exiuit de Egypto. Erant ergo generatiōes quatuor: Chaat: Zimram: Aaron: Eleazar. Cha at vo dolens interp̄etatur qui significat Penitētes Zmram pater excelsus qui significat Innocētes. Aaron montanus: qui figura est p̄latoꝛ. Elea zar sep̄atio domini: qui significat tā Beatos: a mi seria sep̄aros. Et be omnes generationes beatā di cunt. Ipsa em̄ est spes venie dolentium (al's delen tium) et expiatiū peccata in mundo. Et in inferno ponente exemplū: miraculum Theophili quē p ve nie gratiam (al's veniam gratie) reformauit. Excel si aūt in gratia Innocentes habent eam canalem gratie: qua a peccato custoditi sūt. Eccl̄i. xxiij. Si cut aqueductꝰ exiit de paradiso. Prelati venerant vt dñam cui nihil negatur a summo pastoꝛe filio. ij. Reg. ij. Pete a me mater mi: nō em̄ est fas: q̄ nō negare tibi. Beati refundunt in eā sicut in caus sam sue beatitudinis gloriam. Ps. viij. Elcuata e magnificēcia tua. hoc est: magnificata (al's magni fica) mater tua sup̄ celos deus Sic ergo Beatam me dicent omnes generatiōes: dicit v̄go bt̄a.

## Quia fecit mihi magna qui po tens est: et sanctū nomen eius.

M 3

Dicta git quod est in ipsa Per diuine potentie effectū Dicit aūt Tria. Primo rāgit Effectū. Se cundo Potentie facientis modū. Tertio Laudem fm nomē dei sanctū. Sic ergo cōtinua: Magnifi tat ideo ania mea dñm[ qa fecit mihi magna.] Ud Io Beatā me dicēt oēs generatiōes [Quia fecit mihi magna.] j. Machab. j. De magnis piculis a deo liberati: magnifice gratias agimus. Et hoc q̄ntum ad continuationē p̄mam. Quantū aūt ad Scōam Ps. xcv. Magn⁹ dñs et laudabi lis nimis in ciuitate dei nostri: que tota matrē ve nie: gratie: et glorie beatam dr. Dic ergo qui potēs est fecit mihi magna. Et q̄nā magna fecit in humi li ancilla? Magna q̄dem q̄ntitate gratie. Maio ra v̄o p ammīstrationē v̄tutis angelice. Maxima aūt p mirabilia v̄tutis diuine. Magna aūt in q̄n titate gratie: pfecit ḡtuor. Perfecit In vtero san cificationem. In v̄tute pfecit vite puritatē. In vo to p̄mā virginitatis oblationē. Et quod omnibus mai⁹ est: In tot bonis humilitatis p̄funditatem.

fm Primū est ipsa arca de lignis sethim p̄fecta. Exo. xxvj. que sunt ligna spine albe imputribilia et incōbustibilia; sicut dicunt Sept. Spina em̄ alba est cōpugens pena sine culpa. Nigra em̄ spina: est pena cum culpa (al's est penal⁹ culpa) Quāuis ei culpam trahent: em̄ aīa ortum ei⁹ et vtero: spina per sanctificationē dealbata fuit Imputribilis: per li bidinem cōtracta Incōbustibilis p̄ cōcupiscētā alienam. Quantū aūt Ad vite puritatē Lanf. iij q̄ odor vestimentoꝝ eius est sicut odor thuris q̄ thurificat deo: quia rota conuersatio eius in odore dñi fragrabit culpas et deuotiōis. De Voto aūt v̄ginitat⁹ intelligit hoc q̄d dicit in Psal. xliij. Ad ducent regi virgines post eam. q̄z ipsa p̄ua (al's p̄ ma) fuit. et exemplo eius post eam secute sunt alie q̄ se obtulerunt in rep̄lū regi dño. De Profundo hu militatis in tot bonis: intelligit hoc q̄d dicit Lan. ij. Sicut lilium conuallū. Valles em̄ humiles sunt Lōualles aūt p̄funde et humiles. Ps. lxiij. Val les abundabunt frumento: quia in vallib⁹ multi plicauit humilitatē ipsius: Seminatū est granuꝫ illud frumenti quod de celo descendit. et sicut ger men dñi in omnē iustitie frugem abūdauit: ita q̄ omnes ecclesie iam albe sūt ad messem. Per an gelicā etiā ammīstrationē fecit ḡtuor mag. Mag num vic⁹ salutatiōis. Magnum cōfortationis. Magnū annūciatiōis. Et Magnū expeditionis sue questionis Salutatiōis q̄dem quādo ingres sus angelus salutauit eam in signum pacis. Con fortationis quando trepidantē cōfortauit: in signū

specialis amoris. Magnum annūciationis: in si-gnum sublimis honoris. Magnus: Expedito q̄ stionis: in signū altissime admirationis. Primū si-gnificatur per oliuā speciosam in cāpis Eccl̄i. xxiij Sic cū fundit pinguedinē pacis in oīes in tota latitudine cāpi habitātes. Quo ad secundū: exalta ta est q̄si palma in cades. Cades aūt sancta interpretatur. Palma aūt victorie est signum. quia cōfortata et vicit et sanctitatē ppetue gratie inuenit. Oō signum fuit specialis amoris. Quo ad tertiū exaltata ē quasi platanꝰ rose in iericho. quia per illō tam rosa fulgoris eterni rubens sanguine: planta-riam incipit in defectibus nostr̄. Iericho ci int̄pretatur defectus. Quo ad quartū exaltata cū q̄si platanus iuxta aquas in plateis. Platanus procera z celsa est arbor. et significat q̄ oēs transeūtes plateas sc̄pturar̄ latas: iuxta aq̄s intelligētie spiritussancti: altitudinē mirātur huius mysteriū (qō auditum et cognitum est) in exemplo quēstōis virginis. Unde Aug⁹ in libro Cōfessionū. x. nec satiabar illius diebus dulcedine mirabili: considerare alt̄itudinē consiliū diuini super salute hūani generis.

Magna igit̄ alta z ideo maiora fecit ei dominus Maria aūt fecat sibi p Sapiā In Spūs diuini supuentione. In Virtutis altissimi obumbratiōe. In Filij incarnatiōe. In Sui in oib⁹ his in integritate conseruatiōe. Magnū cū est Q̄ spūs quo ad dona gr̄arū in aliquē venit. Maius Q̄ p Seipm. Maximū aūt Q̄ de supnis mirabilib⁹ venit ad ūltius sacramenta effectū. Quantū q̄ ad primum Oō est in spūs supuētiōe dicitur Eccl̄i. xxiij. Sicut balsamū nō mittū odor meus. Per balsamū cū quod in toto redolet significat sanctus spūs vnctio: que in toto redolentiā ponit vncionis spiritualis. Esa. lxj. Spūs dñi super me eo p vnxit me dñs. Quantū aūt ad vmbrationem ūtutis altissimi dicitur ibidem. Sicut libanus non incisus cuaporauit habitationē meā. Habitatio cū illa fuit vterus ipsi⁹: nunq̄ incisus: sed integer z integerratus libanus: qui cādidato iterpeat Umbra cū illa in candore custodiuit: et Uir⁹ cuaporās: suauitatem in fragrantia. Quātū ad Tertiū dicit ibidem. Ego quasi vitis fructificaui suauitatē odoris. Ipsa cū est terra in qua vitis illa plantata est que dicit Ego sum vitis vera et pater meus agricola ē Et flores sui sunt fruct⁹ bonoris z honestatis. q̄a oēs boni z honesti sunt palmites z flores z fruct⁹ vitis hui⁹. Palmites in spū. Flores in ūtutibus. et Fructus in opibus. Quantum ad Quartū ꝯ compat̄ myrrhe electe que dedit odoris suauitatē Myrrha cū cōseruatiua est corporis a putredine Et hec est gratia diuina Que In matrimonio cōseruauit virginitatem. In graūidatione leuitatem conseruauit. In puerpio cōseruauit sine omni dolore maximā iocunditatē. Sic ergo fecit mihi magna. et hoc nemo facere potuit nisi [qui potens est.] Sunt aūt gr̄tuor modi Potentie impfecte Priuata videlicz potentia: Obligata: Determinata: z Limitata. Quas potentias sequit Quinta q̄ sola est pfecta. q̄ plena est z Absoluta. Priuata ē materialis. Obligata est addicta materie: et cē cum gruentiā illius nihil agens penitus. Determinata est que extra terminos suos nihil agit vel potest. Limitata ꝯ est illa cui supior potentia modū p̄fig-git et limitē. Priuata q̄dem z materialis est q̄ nihil expedite potest. Sicut claudicant̄ potētia ad gressum. Et talis potentia eius quod peccato vulneratus est. Sicut in libro De Libero arbitrio dicit Aug⁹. De qua dicit Matth. vij. Non potest arbor mala fructus bonos facere. Lu. x. Plagis impositis abierūt semiuiuo relicto. Iere. xiij. Si potest ethiops mutare pellem suam z pardus varietatem suam: potestis z vos benefacere cum discipline malum. Obligata est que q̄dem non saucia vel priuata. sed tamen non potest aliquid vltra p̄portionē nature sue. Sicut Usus potētia in oculo non potest aliquid nisi ad quod cōplectionatus est oculus. Nas cū ad vnum obligatas: potentias mīras. deus posuit in corpe: vt pro inuicē solicita sint membra. j. Lor. xij. Si dixerit pes quia non sum oculus: non sum de corpe. nō ideo nō est de corpe. Et sic sunt potentie gratiarum in membris corporis mystici. Ubi: q̄d potest Doctor: non potest Procurator vel Prepositus. et sic de alijs. Et quod potest Sapies: non potest ille: qui accepit gratias curationū. Et de omnib⁹ subdit Nec omnia operatur vnus atq; idem spūs diuidens singulis put vult. j. Lorinth. vij. Unusquisq; aut domum habet a deo. Unus q̄dem sic: alius aūt alit. Et hoc potest ad quod accepit donum vt possit.

Sunt aūt Potentie Determinate: que ī multa possint. et vniuersal̄ possint in illa ad que accedunt potentiam: tamē determinatas habent potentias. Sicut in naturis. Intellectus: qui pōt in omnia intelligibilia. sed cū in alia nō potest: que si sunt intellectualia. et his potentijs similia. Sunt aūt gratuita. que sunt sicut capita que potestatem in multa alia membra acceperunt. Pō. xvij. Eripies me de cōtradictionibus populoꝝ: constitues me in caput gentium. Potētia aūt Limitata est potentia potestatū: ordinatarū a deo. que limitate sunt: nec possunt vltra q̄ sibi concessum est. Rho. xiij. Non est potestas nisi a deo: que sunt a deo ordinata Et fm hoc dicit Aplus. ij. Lorinth. xij. Nō cū possumus aliq̄d aduersus veritatem sed oīa pro veritate. Potentia aūt Absoluta est: que nec priuationem nec obligationem: nec terminū: nec limite a quoꝝ positio vel ponēdo potest coartari. Et ista est potentia dei. Et ideo simpliciter dicit sine determinatiōe adiuncta [qui potens est.] Num. xxiij et. xxiij. Cuius potentia est sicut rhinocerotis In vno cornu potestatis oīa quecunq; vult facientis Pō. cxxxiij. Omnia quecunq; voluit dñs fecit in celo z in terra: in mari et in omnib⁹ abyssis. Lu. xxiij Potens in opere et in sermone coram deo z omni populo. Uic est ergo qui potens est [Et sanctū nomen eius] Meminim⁹ nos in expositōe cuiusq; gelij fm Matthēū dixisse q̄ nomē quoddā impōnit natura. Quoddam autem est ab impositione. Natura q̄dem imponit nomen cuius formam donat. Sicut hoc nomen homo a natura imponitur ꝯtum ad causam impositionis. Sic etiam nomē Diuinū: imponitur ei cui deus suam largitur deitatem: fm q̄ de quibusdam in Psal. lxxx. dicitur

Ego dixi dij estis ⁊ filij excelsi oēs. Joan.x. Illos dixit deos ad quos sermo diuinus fact⁹ est. Hoc nomē Quod nomē a deo Imponit Clarificat et Sanctificat. Imponit aūt vt dictum est in prima participatiōe. Clarificat in depuratione. Sanctificat in cōsummatiōe. De Primo dicit Mathei.vj. Tu in nobis dñe ⁊ nomen sanctū tuū inuocatum est sup nos. Per hoc eīm inuocat ꝙ in nos vocat et gnicpat a nob. Esa.lxij. Vocabit tibi nomē nouum qđ os dñi nominauit. De Clarificatiōe nominis Joan.xvij. Pater clarifica nomē tuū. Hoc eīm intelligit nō in Se. sed in mēbris: in q̄bus depurat̄ vt in eis auferat quicqđ pctarū est nomini. Et Sanctificat quādo mūdū ⁊ sine oi terrenitate cōfirmat. Et Cōsummat vt sit de⁹ in nobis: ois in oib⁹ Sicut dicit.j. Cor.xv. Erit deus omnia in oibus Matth.vj. Sanctificet nomē tuum. Et sic fuit in beata virgine in qua nihil fuit nisi diuinū. Insel⁹mus. Decebat vt ea puritate ꝓ qua illa niteret: quā deus pater filio suo (quē de corde suo genitū tan⁹ q̄ seipm diligebat) matrē pparauerat. Et quā spūs sanct⁹ ei (de q̄ ipse fm diuinitatem (al's dignus⁹ rate) procedebat) in matrē sanctificauit. Et quam filius (qui est speculū: sine macula: dei maiestatis et imago bonitatis illius) sibi in matrē elegit. Hoc ꝙ nomine in ipsa sanctificato: effectū est ꝙ magna cū ipsa fecit qui potens est.

## Et misericordia ei⁹ a ꝓgenie in ꝓgenies timentibus eum.

N.s. Dicit angel⁹ Beneficia coia sanctoꝝ. Et duo tangit. Primo q̄dem Beneficia misericordie. Secūdo aūt Beneficia potentie. Beneficia q̄dem misericordie dicat continua esse: et timentibus eū debita. Dicit igit ⟨Et misericordia⟩ Quasi dī. Sic fecit mihi qui potens est. Et hoc fecit marie nomen sanctum eius cui debet omne quod deus facit nobis Ezech.xxxvj. Nō ꝓpter vos ego faciam dom⁹ israel⁹ nōrū sit vobis sed propter nomen sanctuz meum. Propter idem aūt nomē misēia ei⁹ ꝓtē. Attende fm Joan. Lbry. Duplex est misēia. Liberans vicz et Relaxans. Liberās est q̄ in toto dimittit. Relaxans est aūt que absolut in parte. Relaxās igit est in omnibus operibus dei. Sicut ōr Misēia ei⁹ sup omnia opa ei⁹, quia fm illam punit quos punit arra condignum. Et illa est de qua dicit Jaco.ij. Superexaltat aūt misēia iudiciū. Misēia aūt Liberans illa est absoluens in totum. Psal.lviij. Misēia eius ꝓueniet me omnibus diebus vite mee. Prima igit misēia est a ꝓgenie in progenies omnib⁹: timentib⁹ ⁊ non timentib⁹ deum. Exo.xx. Ego sum de⁹ zelotes vindicans peccata patrū in filios in tertiam et quartā generationez eōrū qui oderūt me misēm relaxāns partē pene: et faciens misericordiam in milia in his qui timent nomē meum.

Dicit igit misēia dei Magna est: Continua: et Multa: et Suauis: ⁊ Discreta. Magna: q̄ magna remittit. Sicut ōr i Psal.l. Miserere mei deus fm magnam misēiam tuam. Et iterꝝ pl.lxxv. Misēia tua dñe magna est sup me: ⁊ eruisti aiam meā ex inferno inferiori. Continua aūt est q̄ nunq̄ ꝝ deficit. Propriū eīm nō derelinq̄t subiectū suū. Dicit aūt Grego. ꝙ Natura dei: dulcedo est. ꝓpriū aūt misereri ⁊ parcere. Unde Thren.iij. Misericordia dei ꝙ nō sum⁹ cōsumpt: quia nō defecerunt miserationes eius. Multa ꝺo est quia multis et multa remittit. Et ideo dicit Suauis ⁊ multe et copiosus in misēia oibus inuocantib⁹. Psal. Secōm mltitudinē miserationū tuaꝝ dele iniq̄tatem meā. Esa.lv. Mult⁹ est dñs ad ignoscēdum. Suauis aūt est misēia sua. q̄ dulciter ignoscat sine ipropatiōe. Psa. Tu dñe fac mecū ꝓpter nomē tuū q̄a suauis ē misēia tua. Sap. viij. Disponit oia suauiter. Psa.xxxiij. Gustate ⁊ videte q̄m suauis est dñs. Discreta aūt est misericordia paterna que p flagella corripit: et corrigit ne gladio extremi iudicij interficiendo seuire cogat. Esa.liij. Ad punctum in modico dereliqui te: et in miseratiōibus magnis cōgregabo te: in indignatione mea parumper abscondi faciē meā a te: et in misericordia sempiterna miser⁹ tui. Hoc est: ad ꝑpus tribulationibus te exposui: vt in eternuz misēia sempiterna te colligerem. ij. Mach. vj. Nō multo tpe sinere pec⁹ catorib⁹ et sīta agere: sed statim vltionem adhibere extremi dñicij est. Sap. xij. O q̄ suauis ⁊ bon⁹ est dñe spūs tuus in nobis. adcirco eos q̄dem quasi derelinquunt pribus corrigi et ammones vt relicta malicia credant in te dñe. Dicit aūt h: spirit⁹: ira. quia irati sumus: spūm p nares. Et ille bon⁹ ē in nobis. quia parcit. hoc est: particulariter corrigit ⁊ ammonet: vt relicta malicia credamus in deum fide opante per dilectionē. Sic igit misēia dominī est ꝓpriū. Proprium aūt misericordie est Expetabilem esse: Patientē: Lōganimē: Prestabilē: et Benignū. Expectabilē in nō statum vlcisēdo. Patientē in nō statum irascēdo. Lōganimē in diu cum efficacitate dissimulādo. Prestabilē in facile cōdonādo. Benignū i dulciter suscipiēdo. De Expectatione habes Esa.xxx. Expectat vos dñs vt misereatur vestri. hoc est: vt misēia locum habeat in vob De Patientia Esa.xlij. Tacui semp silui patiens fui. Ad Rhoma.ij. Sustinuit in multa patientia vasa ire: apta in interitum vasa misēie que preparauit in gloriam suam. De Longanimitate Rho. ij. An diuitias bonitatis eius ⁊ patientie ⁊ lōganimitatis eius cōtemnis? De Prestabilitate Joe.ij. Benignus ⁊ miserator es ē ⁊ patiēs ⁊ multe misēricordie ⁊ ꝓstabilis super malicia. De Benignitate Rhom.ij. Ignoras q̄m benignitas dei ad penitētiam te adducit. Exemplū de filio ꝓdigo quem pater cum adhuc longe esset cum amplexib⁹ ⁊ osculo suscepit: pluto anulo: et stola ꝑma: ⁊ calciamentis in ostiū. Lu.xv. Est aūt Misēia differens a Miseratiōe. q̄ Misēia dicat habitū. Et Miseratio ōr actū. Misēia aūt habitus nō est sine passione: et ideo nō cadit in deo nisi metaphorice: ⁊ nō ꝓpie. Et cū ōr De⁹ misericors: intelligit p hūanas sīlitudinē hoc est: ꝙ habet se sicut hō in ope misericordie: in hoc ꝙ afflucto ꝓdecēdit ⁊ subuenit. Osee vj. Misēiam volui ⁊ nō sacrificium: et scias dei plus q̄ holocaustum. Et hac similitudine dicitur in pl.cij. Misericors et miserator: ⁊ iust⁹ dñs. Et iterꝝ pl.cxxx. Apud dñm misēia: et copiosa apud eum redemptio. Necigitur copia diuinarū miseꝝ

ricordie apud deum:est ⁊a progenie in progenies ⁊a progenie vicz celestiū:pgenies terrestres. et a pgenie iudeoꝝ in progenies nationū sine gēs tium.et a pgenie patrum in pgenies filioꝝ.et a pgenie sanctoꝝ in pgenies peccatoꝝ. De progenie celestiū ⁊ terrestriū dr Ephe.iij. Flecto genua mea ad deū patrē:ex quo oīs paternitas in celo ⁊ in terra nominat. Est em̄ pma pgenies,boc est:generꝫ siue nature,pgaano ex patre in filium p eternaz generationē;et a patre ⁊ filio in spūmsanctū per eternā charitatis spirationē. Et est Secunda pgenies in celo a Trinitate beata:et lumis:et britudinis: in angelicā naturā,pgaano. Et Tertia Celestꝫ,pgenies:ab angelo in angelum:lumis a deo accepti p assimilatione illuminatois ⁊ transfusionē informatoꝝ:et in deū reductio. Sic em̄ vt dicat Dionysius fiunt dij:et deoꝝ patres:⁊ deoꝝ filij. Dij quidem p acceptā illuminationē a deo. Deoꝝ aūt patres:p illuminatois transfusionem. Deoꝝ aūt filij p similē vnius ex altero ad lumē informationem.). Loꝝ.viij. Etsi sint q dicant dij siue i celo siue in terra sicdē sunt dij multi ⁊ dñi multi. Ibi glo. q sūt q participatiue dij sunt ⁊ dicunt. Et hec participatio est p dictū modū. Quia tgit hec gticipatio a deo et angelis etiā in boīes:ad silem vtrūq; lumis informationē descendit.⁊ hoc ex dei mīscōia nobis in hoc subueniēte:est mīscōia dei ⁊a progenie ſcelestiū ⁊in progenies ſterrestrū. Job.xxxviij. Nunqd nolti oꝝ dinem celi ⁊ rōnem eius ponis in terra. Apocal.xxj. Vidi ciuitatē sanctā hierusalē nouam descendentē de celo. Et vt de alijs taceam: In b sacramento sic per mīscōiam dei factū est.q; a deo in Gabrielem:et a Gabriele in brām ⁊gnē:et a beata virgine in oēm mūdū sic est ,pgaanū. Ps.lxvij. Terra mota est:etenī celi distillauerunt a facie dei sinai:a facie dei israel. Sic roꝝant celi desup.⁊ nubes pluunt iustū: aplt terra ⁊ germinat saluatorē. Sic efficiamur ⁊ nos dei,pgenies. Act.xvij. Ipsi⁹ et genus sum⁹. Genus g cū sim⁹ deiuo debemus auro vel argento aut lapidi sculpture artis ausēcogitatiōis hois diuinū esse simile. Est etiā ⁊a progenie ⁊iudeoꝝ ⁊in progenies ⁊nationū siue gētium. Esa.ij. De sion exibit lex ⁊ verbum dñi de hierusalem. Et pcedit ibi Ex ec hoc fluēt ad montem dñi oēs gentes. Rhoim.xv. Dico chīm Iesum ministr̄ fuisse circūcisionis ad p̄ferēdas p̄missiones patrū.gentes aūt sup̄ mīscōia bonoꝝ are deū. Sic scriptū est Letami gētes cū plebe a⁹ Act.xj. Ergo et genitiū pniam dedit de⁹ ad vitam. Est etiā De pgenie patrū in pgenies filioꝝ. Ps.xvj. Annūciabit dño generatio ventura. Et adiūgit de pgenie celestiū dicens. Et annūciabūt celi iustitiā eius p̄ populo qui nascet quem fecit dñs: p buī⁹ gre informationem. Deut.xxxij. Interroga patrē tuū; ⁊ annūciabit tibi:maiores tuos ⁊ dicēt tibi. Ps.lxxvij. Filij qui nascent exurgent ⁊ narrabunt filijs suis vt ponant in deo spem suā ⁊ non obliuiscant opera dei ⁊ mandata eī exq̄rant. Sic etiā reputant filij legitimi:qui in timore ⁊ fide dei suscipiunt: et in timore dei nutriunt Est etiam ⁊a pgenie iustoꝝ in pgenies pctoꝝ. Quia sic peccatores efficiunt iusti ⁊ iustoꝝ filij. Bal.iij. Filioli mei quos iterū parturio donec formet christ⁹ in vobis. Esa.lxv. Populus tuus omnes iusti in pperuum hereditabunt terrā germen plātatiōis mee opus manus mee ad glorificandū. Minim⁹ erit in mille.et parvulus(boc est humilis) in gentē robustissimā. Unde subdit ⁊Timentibus eum.⁊ Eccl.j. Qui sine timore et nō poterit iustificari.et ideo si valet ei hec,pgaano.

Timentes aūt deū:multis modis timent: Qui omnes modi boni sunt et miscōia dei Sunt timentes Magnitudinē ei⁹. Et sunt timentes eius Justitiā. Magnitudo eius timet Timore ⁊admirationis. Et timore Reverentie. Admirans em̄ deū timet:stupens in seipso:eoq; fugit in imporciam suā:eoq; nō valet in id qđ nō videt:cognoscēdo causam:vel opando aliqđ simile. Et b hoc dicit Job.xxv. Potestas ⁊ terror apud eū est q facit cōcordiā in sublimibꝫ suis. Exo.xx. Perterriti ac pauore cōcussi steterūt.psal. Non em̄ aliqđ mali sed multū de magnitudine viderant sic pauore p̄cussi Facit em̄ magna ⁊ inscrutabilia ⁊ mirabilia quoꝝ non est numer⁹. et ideo parvum cor humanū crēdens hoc stupet ⁊ pauet in seipso: et suspendit cogitando magnitudinē eius. De timore aūt reuerētie dicit Malach.j. Si ego dñs vbi timor meus: ⁊ Reverētia em̄ dño debet maiestat⁹. Timor aūt mali est seruilis recedēs ab actu peccati ex contussione credite pene. Et Timor Initialis simꝫ et timore pene ⁊ amore iustitie. Et Timor Filialis q timet irā nō occidētis:sed corrigentis patr⁹. Et Timor Sponsalis q̄ sponsa timet differri sponsi amplexus. De primo hoꝝ dic Beda. Cum videre timet q facies iudicis nō amat: timor et timore ē: et non ex charitate. Et de hoc habes.j. Joā.iij. Timor non est in charitate,sed pfecta charitas foras mittit timorē. De hoc dicit q introducat sapientiaz sicut sera introducat filum: de filo nihil cristes. Sic em̄ iste timor nihil est de sapientia. Heñ.xxj. Ejice ancillam ⁊ filium eius:non em̄ heres erit filius ancille cum filio libere. Filius em̄ manet in domo patris. Seruus aūt non manet in domo in eternū. Joan.xv. Seruus nescit quid faciat dñs ei⁹. De Initiali aūt dr Eccl.j. Timor dñi expellit peccatū. Iste em̄ timor non actū solum pcti sed cū actu fomitem peccandi affectum. De tertio dicit in ps.xviij Timor dñi sanct⁹ pmanens in seculū seculi. Item ps.xxxiij. Timete dñm oēs sancti ei⁹: qm̄ nihil deest timentibꝫ eū. De Quarto dr Prouer.vlt. Fallax gratia et vana est pulcritudo:mulier timens deum ipsa laudabit. Nihil igit sic timentibꝫ deum cōcelsa est ista mīscōia. sicut dr Malach.iij. Vobis timentibꝫ nomen meū orietur sol iustitie: et sanitas in pennis eius.

## Fecit potētiam in brachio suo

Hic tangit Effectus potentie. Et tāgit primo q̄dem Potētiam efficientē. Secōo aūt Quinq; effectus eam in bonis ꝯ in malis. Primo q̄dē tāgit Dispositionē potentie efficientis;p metaphoram cū dicit ⁊Fecit.⁊ Dicit aūt deus facere cum se facisse demonstrat. Potēcia sicut supra dictū est: Est potentia Absoluta:de qua iam ante dictum est. Hic aūt potentia fecit ⁊in brachio suo.⁊ Brachiū eū

Filius incarnatus est. qz sicut brachiū de corpe: et de brachio manꝰ: sic filiꝰ ꝺ patre. et de patre z filio est spūs scūs. Ūñ cum aduersariū bonoꝝ fecat in filio tunc potentiā fecit in brachio. Propter qꝺ etiā sugitur pars brachij que est inter cubitū z humeꝝ: apud naturales vocat aduersariū. qz in illo est fortitudo aduersarij. Esa.lj. Cōsurge cōsurge induere fortitudine brachiū dñi: cōsurge sicut in diebꝰ antiquis in generationibꝰ seculoꝝ: in meru qui sulli su pbum: vulnerasti draconē. Nunqꝺ nō eu siccasti mare: aquā abyssi vehemēt; posuisti. pfundū maris viā: vt transirēt liberati. Bis ꝺe Cōsurge. z certio qz induat fortitudine. Et cīrco Quinqz ponit effectus fortitudinis eiꝰ. Consurgit em hoc brachiū Aduersus diabolū forte: et Aduersus Mūdū. Contra carnē em chis in senō pugnauit. Contra Diabolū Matth.iij. z Lu.iij. vbi in tentatōe vicit diabolum. Contra mūdū Joan.xvj. Cōfidite qz ego vici mūdū. Fortitudine aūt exercent in reducendo captiuitatē. Lu.xj. z Matth.xij. Ubi intrauit in domū fortis fortioꝝ: et oia vasa eiꝰ distribuit in qbus cōfidebat. Quinqz autē effectꝰ eius sunt. Primꝰ qdem Qꝺ percussit superbū in fastu z pōpa seculi: z būiliatē sui z suoꝝ. Matth.xj. Discite a me qz mit; sū z būlis corde. Abacuch.iij. Percussisti caput de domo impij. hoc ē: Sugbliā. Secundus est Qꝺ vulnerauit: nō extinxit draconē. Bis est: pectore z ventre repentē scapiam. p abstinētiā et carnis austeritatē. Undenō legit delicat; vsus: Sed pane hordeaceo z piscaculis q minores sunt q; parui pisces: z pauc; .s. Lor.ix. Castigo corpus meū z in seruitutē redigo: ne forte cum aliis ꝓdica uero: ipse reprobꝰ efficiar. Tertio Siccauit mare: fluentꝰ ambitiōis huiꝰ seculi p cōtemptū mūdi. qz Ēū quererēt ad regniū: abiēdite le. Joan.vj. Et cora Pilato dixit; Regnū meū nō est de hoc mūdo Joan.xviij. Quarto Siccauit aquā abyssi vehement; Que est aq; aut aquas huiꝰ seculi Que sunt aq; de fontibꝰ Tantali: Quo plus sunt pote: plꝰ sitiū; tur aq; sicut de poeta. Mat.v. Beati pauperes spū qm ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Matth.viij. z Luce.ix. Vulpes foueas hūt z volucres celi nidos. Filius aūt hois nō habet vbi caput suū reclinet. Quinꝰ ē Qꝺ in mari. hoc est: in mūdo: dedit viā oibꝰ suis vt transeāt liberati. Et hoc p viā studiū spūalis cui nihil adhereret de cogitationibꝰ seculi. Pſa. cxxv. Qui diuisit mare rubꝝ in diuisiones. Abacuch.iij. Ut ascendisti mare tuū in turbine aquaꝝ multaꝝ. Eq em quibꝰ insidet dñs vt preliet in fortitudine brachij sui: sunt Uiri spūalis vite studiū habētes.

Est aūt hoc brachiū Formans nos in forma dei Aduersarios expugnās. Suos liberans. Liberatos pregens. Protectos cōgregās z portās. Portatos aūt gubernās z regēs. Et ꝺs retexit amplexans. De formatōe Ecci.xxxvij. Figulus sedēs ad opus suū in brachio suo formabit lutū: et ante pedes eiꝰ curuabit ꝑutem. De Brachio expugnationis Esa.lxij. Saluabit mihi brachiū meum z ꝺdignatio mea auxiliata ē mihi. De Brachio liberationis pſl.xcvij. Saluauit sibi dextera eiꝰ z brachium sanctū eius. De Brachio precioꝰ pſl.xcvij Dextera dñi fecit virtutē dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit ꝑtutē. De Brachio cōgregatiōis et portationis. Esa.xl. Jn brachio suo cōgregabit agnos: et in sinu suo leuabit: feras ipse portabit. De Brachio gubernatiōis z regimis in pſ.xxxv. Edurit israel de medio coꝝ in manu potenti z brachio excelso Jn quo reuit eos quos eduxit z deduxit. Pſ.lxxxviij. Manus em mea auxiliabit ei: et brachiū meū ꝓfortabit eum. Duobus autem brachijs ampleratur dilectos. Lanē.vi. Leua eiꝰ sub capite meo: et dextera eiꝰ amplerabitur me. Offitia hec fecit dñs postqꝫ fecit potentiaz in brachio suo. hoc est: in filio suo incarnato Lui pſ Uite: z Mortis: et Omniū: dedit potestatē. De potestate Uite et Mortis Sap̄.xvj. Tu es dñe qui vite et mortis habes potestatē. Joan.x. Potestatē habeo ponendi aiam meā: et potestatē habeo iterū resumendi eam. Qꝺ autē oim habeat potestatem Matth. xxviij. Data est mihi oīnis potestas in celo z in terra. Euntes ergo in mundū vniuersum: ꝓdicate euāngelium omni creature. Sic ergo fecit potentiaz in brachio suo. Et hoc pſciens ꝓpheta orauit dicēs Pſal.cxliij. Emitte manū tuā de alto: eripe me et libera me.

## Dispersit superbos mente cordis sui.

Quinqz tangit effectus potentie brachij Quoꝝ ꝑmi duo sunt cōtra superbos. Duo aūt in hūilibus Et Unus in diuitibus huiꝰ seculi. Primꝰ est qꝺ [Dispersit] hoc est: an diuersa sparsit. quia non sunt vnius voluntatis ambitiosi. sicut nec luxuriosi: et sicut nec auari. De Ambitiosis qdez dicitur Gen.xj. Inde dispersit eos in oēm regionē de campo. Senaar qui edificauerūt turrim Babel. et illi fuerunt superbi. Sic dispersi sunt luxuriosi: q a nonnullis diligūt. sicut dicit in pſ.lxxxij. Dispersierunt in endo: facti sunt vt stercus terre. Ende cū interpretatur fons generatiōis. Sapiēs aūt Ecci.ix. dicit Qꝺ Mulier fornicaria est sicut sterꝰ in via: ab oibus conculcabit. Auari etiā dispersi sunt in diuersa volita. Sicut habet Exo.v. Dispsus est pꝓs ad colligēdas. paleas. hoc est: rpalia. Sicꝫ Dispersit [superbos] hoc est: supvios. hoc est: super alios in omnibꝰ viam excellentie habere querentes. Superbia aūt Triplex ē. Specialis. Generalis. Et Generalissima. Specialis vt dicit Aug. est Improba volūtas excellēdi alios in dignitat; bonoꝝ et potestate. Generalis est improba voluntas excellendi in laude cuiuslꝫ rei. Generalissima ē volūtas siue fastꝰ efferens se extra preceptū z precipitē: cui tamē subesse tenet. Prima est Lucifer z suoꝝ qui dic Esa.xiij. In celū conscendā: sup astra celi exaltabo solium meum: sedebo in monte testamēti: in latertibus aq̄lonis: similis ero altissimo. Doce adhuc dicunt bi qui ꝑter vocationem z merita cathedras et gradus dignitatū cōcupiscūt. In celū em cōscendere querit qui ad domū dei querit ascendere. Super astra soliuz locare: est sup bonos querere dñari. In monte testamēti sedere: est in eminente dignitate q̄sedere. In lateribꝰ aquilonis (que plaga ē frigida z tenebrosa) exaltari: est ad modū demonis (cui sit zelo animarū z charitatis destitutiōe frigidus)

querere dignitate excellere. Nos dispsit dñs de loco dignitatis ei⁹: et in infimū sempiternū opprobriū ꝓficies. Ezech.xxviij. In terrā piceri re añ facie regum dedi. hoc est: in exemplū supbor. Esa.xiij. In infernū derrahet⁹ in ꝓfundū lac. Generalis est que vocat excellentia siue in nobilitate: siue in victoriis: siue in sapiētijs: siue in q̄buscūq; aliis. Et hi sunt qui volūt sibi acclamari vocibus dei et nō hominū: in oī laudabili facto. Et ideo significatur per Herodē Actuū.xij. Et hos dispersit deus Unde Ibidem. Populo acclamante voces dei: et non hominū: angelus dñi percussit eū quōd: et consumptus vermibus expirauit. Psa.xxxv. Nō veniat mihi pes superbie: et manus pctor⁹ nō moueat me. Ibi ceciderūt oēs qui operant iniq̄tatē: expulsi sunt nec potuerunt stare. Generalissima supbia ꝓprie vocat rumor: vt inflatio cordis. Job.xv. Quid tumet cōtra deum spūs tuus: Ezech. Tumor mētis obstaculū est veritatis. Jti significant Exo.xv. Ubi dicit q̄ erant in hominibus tumentis vlcera et vesice turgentes. Et Ibidem dicit q̄ stetērunt turgētes in cōspectu Pharaonis. Nec supbia est unitū oīs peccati. Eccli.x. Initiū oīs peccati superbia, quia statim vt homo peccare ꝓponit: voluntatem pcepto dei et deo non subijcit. Tob.iiij. Supbiam in toto corde tuo nunq̄s dñari ꝓmitte. q̄a in ipsa initium sumpsit omnis ꝑditio. Nos dispgit deus: sicut beato Job.xl. loquit dicens. Disperge supbos in furore tuo: et respiciens omnē arrogantem humilia. respice cunctos supbos et confunde eos: et contere impios in loco suo. Nos igit omni modo supbos dispsit [mēte cordis sui.] Mens aūt vt Joannes Dam. dicit: a mentēdo dicit. quia mente ea q̄ corde tractamus mensurant. Mens igit supbor⁹ mensura est cor⁹ qualiter fastum et altitudinem quam corde tractant ad effectū ꝑducāt. A mente aūt cordis dispsi sunt quando inq̄ concepti⁹ tractatū pficere nō ꝑsit. Job.v. Dissipat cogitationes malignor⁹ ne possint implere man⁹ eor⁹ q̄s cepant. Esa.viij. Initte cōsiliū et dissipabit: loquimini verbū et nō fiet. q̄. Reg.xv. Dissipa dñe consilium achitofel.

## Deposuit potentes de sede: et exaltauit humiles.

D.3. Hic tangit Scōm effectū Brachij dñi in supbis. Et cōtinuat sic. Dispsit em supbos: et modus q̄dem dispgendi est: dū [Deposuit potētes de sede.] Tria aūt notant in hoc effectu. Primū est q̄ deijcunt inuti. Secundū aūt est q̄ is obnitant: tū nihil ꝓficiāt ꝑ potētia seculi. Tertiū est Cōfusio pōtis honoris indigne accepti. Dicit igit [Deposuit.] Qd sonat deiectionē inuolūtariam Nō em ꝑ se cedunt sed cōtra voluntatē deponunt. Esaie.xxij. Expellā te de statione tua: et de ministerio tuo deponā te. Qi significant ꝑ Saul qui contra voluntatē deposit⁹ est. j. Regū.xv Scidit dñs regnū Israel a te hodie et tradidit illō ꝓximo tuo melior te. j. Mach.ij. A vbis viri pctōris ne timueritis cui⁹ gl̄ia stercus et vmis est Hodie extollit: et cras nō inuenief. q̄ quersus est in terrā suā: et cogitatio eius ꝑijt [potentes.] hoc est: in potestate gloriāq; tēe et ꝓtēe abutētes. De q̄bus dicitur Sap.vj. Li estetis ministri regni eius: nō recte iudicastis, neq; custodistis, legē iustitie: neq; sm̄ voluntatē dei ambulastis: horrēde et cito apparebit vobis: q̄m iudicium durissimū in his q̄ ꝑsunt fiet. Sunt aūt hmōi potentes q̄ nō nisi potentia vtunt ad pauper⁹ oppressionē. De q̄bus dr Sap.ij. Sit fortitudo nra lex iusticie. Qd em infirmū est: inutile inuenit. Et isti sūt qui ꝓprie vocant tyranni. q: Ptās est q̄ stat circūterminata luminibus iusti et eq. sicut dr Rhōm.xij. Nō est ptās nisi a deo. Que aūt sunt a deo: ordinata sūt

Di q̄ potentes: sunt in tyrānide potentia exercentes: qui nolle vsuali potēcies vocant: et potētia ad voluntatē: nō ad rōnem vtunt. Potentia aūt talem vtunt: quia puersa potestate cōtra deum in peris abutunt. Esa.lvij. Etiam man⁹ tue inuenisti hoc est puerse ptātis ad peccandū. Esa.v. Uc q̄ potēces estis ad bibendū: ad ebrietatē fortandā vsq; ad vesperam vt vino estuetis. hoc est: seculari gaudio. Nos igit potēces deponit dñs Job.xij. Effundit oppressionē sup principes: et eos q̄ oppressi sunt liberat [de sede] honoris: vt vltimus genus miserie eor⁹ infelicitatis sit: recordari de ꝑsūto statu sue glorie. Eccli.x. Oīs potentat⁹ vita breuis. Et Infra ibidem. Radices gentium supbax arefecit dñs. Et Ibidē. Sedes ducū supbor⁹ destruxit dominꝰ: et sedere fecit mites pro eis. Ibidē. Terras gentiū euertit dñs: et ꝑdidit eas vsq; ad fūdamētū. Arefecit et ipsis et dispdidit eos: et cessare fecit memoriā eor⁹ a terra ꝑdidit memoriā supborū [Et exaltauit humiles.] Nūles sc̄ ab humo cui ꝑstrati sunt: dicit. eo⁹ nihil inferi⁹ se reputantes nisi humū: et se ꝓcidēdos oīb⁹ exhibēt. Et isti exaltari ꝓter hoc merent, Esa.xl. Oīs vallis implebit et oīs mons et collis humiliabit. Placet em̄ deo vt q̄libet creatura sibi cōgruentia cogitet. Et iō qui factus est de humo: hūiliari debet. et exaltatio sibi non debet nisi ꝑ hūiliat⁹ meritū. j. Pe.v. Humiliamini sub potenti manu dei vt vos exaltet in tēpore visitationis. Debent aūt humili q̄ruor sm̄a ꝑ q̄ruor q̄ sunt in ipo. Est em̄ in eo Sui depressio Sedis sue vacuitas, Exiguitas, et Abiectio. Per depssionē: debet et exaltatio. Per vacuitatē: impletio. Per exiguitatē: gratia. Per abiectionē aūt sui gloria. De p̄mo dr Lu.xiij. Oīs q̄ se hūiliat exaltabit. De scdo dr.iij. Reg.iij. q̄ mulier: offerentib⁹ sibi filijs: implebit vasa vacua: non pauca. De tertio Jaco.iij. et.j. Pe.v. Humilib⁹ dat gr̄am. De q̄rto Prouer.xxix. Humilē spm̄ suscipiet gl̄ia. Sic q̄ exaltauit humiles. Phil.ij. Exinaniuit semp̄m formā serui accipiens in similitudinē hoim̄ fact⁹ et habitu inuent⁹ vt hō. Et sequit. Propt̄ q̄ et deus exaltauit illum.

## Esurientes implenit bonis: et diuites dimisit inanes. Q.3.

Ecce Scds effect⁹ brachij in bonis. q: [Esurientes] Est aūt Esuries vt dr Aristo. in.ij. de ania Appetit⁹ Desiderij naturalis. et est Appetitus refectionis sm̄ naturā: q̄s est caliduū et siccū q̄ reficiat et restaurat substantiā. Uñ Esurientes sunt: q̄ appetunt cibū q̄ nō perit. Joan.vj. quē pater celestis dat

petentibus se. Est aũt hec esuries Gratie: Eucharistie: Sapientie: Et Cõsolationis spũssancti. De Esurie Gratie Matth.v. Bti qui esuriũt et sitiũt iusticiã: qm̃ ipsi saturabunt.j. Reg.ij. Famelici saturati sunt. Etj. Lozr.iij. Usq; in hanc horã esurimus t sitim⁹. De Esurie Eucharistie ꝺ: Niere. xxj. Implebo aias sacerdotũ pinguedine: t populus meus replebit bonis. Anĩa em̃ ibi ꝺ desiderium aniale qꝺ desiderat refectiõem. Pss.lxij. Sitiuit in te ania mea q̃m multipl'r tibi caro mea. Supple: desiderat: esurit: t sitit. Sap̃.xvj. Paratũ panẽ de celo pstitisti illis sine labore: habẽtẽ in se oĩe delectamentũ: t omne saporis suauitatẽ. Et sequitur Voluntati vniuscuiusq; deseruies: ad qꝺ q̃q; volebat cõuertebat. Voluntas em̃ ꝺ ꝺ esuries. De Esurie Sapiẽte ꝺ: in Psal.lxxx. Aperi os tuum. hoc est: desiderũ tuũ: t implebo illud. Eccl.xv. Lv̄ bauit eum pane vite t intellectus: et aq̃ sapie solutaris potauit illũ. Esa.xxj. O currentes sitiẽti ferte aquã: cum panib⁹ occurrite fugiẽti. Lũ panib⁹ inq̃ã Gratie: Eucharistie: et Sapientie Luc.xj. Accõmoda mihi tres panes q; amic⁹ meus venit de via t nõ ha beo qꝺ ponã añ illũ. Qui de via venit: pter vie labore: refectionẽ esurit. De Esurie Consolationis spũssci Eccl.xxiij. Qui edũt me adhuc esurient. Dulcedo em̃ illius cõsolationis: sp excitat desideriũ: vt itez accipiat: t ampli⁹ ifundat: et etiã vt hꝺbita continuet. Sic igitur esurientes implet deus. Et hoc est quod dicit [impleuit] hoc est: intus plenos facit. Ut in hoc notet: qm̃ mentẽ refici: non ventrẽ: q; esurientẽ auari cruciabã. Pss. lxxxix Repleti sum⁹ mane misericordia tua: et. Zcc.ij. Repleti sunt oĩes spũsscto. Hoc em̃ implet qꝺ desideriũ saciat t quietat. Pss.lxxvij. Mãducauerũt et saturati sũt nimis: t desiderio eorum attulit eis dñs. nõ sunt fraudati a desiderio suo. Talit etiaz esurientes impleuit [bonis] Bonũ qꝺem in Tria diuidit. Quoz. tñ p̃mũ est in secõ. sed nõ cõuertit. et secundũ t p̃mũ sunt in tertio, sed nõ cõuertitur.

Hec aũt Tria sunt: Utile: Delectabile: Et Honestum. Oĩgit vere delectabile est vtile. sed nõ cõuertit. et oĩe vere honestũ est delectabile t vtile. sed nõ cõuertit. Primũ boz. ẽ Zmminiculãs ad meritũ. Secm̃ Trahes desideriũ. Tertiũ aũt perficiens ad vtus actũ. Primũ est sicut instrumentũ q̃ veimur. Secm̃ aũt sicut dulceꝺ q̃ puocamur. Et tertiũ sicut qꝺdã p̃mũ ad qꝺ vocamur Primũ est: qꝺ ad aliuꝺ referim⁹ Ut qꝺ apprehendũ est obtineam⁹. Sicut necessaria ad vite sustentatiõez Uel ad mozr emẽdationẽ. Uel ad peti p penã emẽdationẽ siue expiationez. Sic Esa.xlviij. Ego dñs docẽs te vtilia t gubernãs in via q̃ ambulas. Ne dic.nj. Patres qꝺem carnis nr̃e habuim⁹ eruditozes t venerabamur eos. Nõne mag⁹ obediem⁹ patri spirituũ: Et illi qꝺẽ in rpe paucoz. diez. cruciebãt nos fm̃ suã voluntatẽ. Hic aũt ad id qꝺ vtile est in recapitulatiõe sanctificationẽ ei⁹. Sap.viij. Sobrietatẽ t prudẽtiã docet: t virtutẽ t iusticiã: qbꝫ in vita nihil est vtilius boiby De Bono Delectabili dicit in Psl.xv. Delectatiões in dextera tua vsq; i finẽ. Pss.xxxv. Inebriabunt ab vbertate domus tue: t torrente voluptatis tue potabis eos. De Bono Honesto (quod optimũ est) Eccl.xxiij. Flores mei fructus honoris t honestatis. Fructꝰ em̃ est q̃ fruimur. Diat aũt Aug⁹ Q̃ fruimur cognitis in qbꝫ volũtas ꝺlectata conqeiat. Eccl.xxiij. Rami mei honoris t gratie: Hec Bona duplicẽ habẽt saporẽ aie fm̃ naturã delectabilẽ. Dulce vicz t Pinguẽ q̃ soli sapores sunt fm̃ naturã delectabiles. Dulce solũ nutrit. et Pingue facile resolui i spm̃. De dulci Sap.xvj. Substantiã tuã t dulcedinẽ tuã quã in filios habes ostendebas. Eccl.xxiij. Spũs meus sup mel dulc⁹. hereditas mea sup. mel t fauum De Pinguedie ꝺ: in Psl.lxij Sicut adipe t pinguedine repleat aia mea. Esa.lv. Audite audientes me: et comedite bonũ: t delectabit in crassitudine ania vra. Nos esurientes vt sic esuriãt esurit de⁹: et cõmedens t ꝺbẽs inco: par eos sibi. Mar.xv. Esurivi t dediſt⁹ mihi mãducare. Sitivi t dediſt⁹ mihi bi. Mat xxvij. Joã.xix. Lũ pẽderet i cruce dixit Sitio. Et statim postea: Cõsummatũ est. Sũt aũt alij esurientes q̃s nunq; replet de⁹ Et isti sunt Triplices: Esurientes vicz pompã seculi: Res huius mũdi: Et Lacerationẽ fame. primi. Prima est esuries Uana Secda Zuara. Tertia Detractoria.

Uana: est ambitiosoz. Zuara: cupidoz um. Detractoria: est canũ. De Prima ꝺ: Esa.xxix. Sicut somniat esuries t comedit. et sitiẽs bibit: et evigilãs lassus adhuc sitit: t aia ei⁹ vacua est: sic facti sum⁹. De Secda Esa.lxv. Servi mei comedẽt: t vos esurietis. Et servi mei bibent t vos sitietis. Et cã redibit Eccles.v. Zuar⁹ nõ implebit pecunia. De tertia ꝺ: Esa.lvj. Canes impudentissimi: nesciẽtes satietatem. q̃a Detractor nõ ponit finẽ detractionib⁹. Hi q̃ nunq; saturabunt. Sed alij boni iplenk bonis dñi: sicut dictũ est. [Et diuites dimisit inanes] Terti⁹ effect⁹ brachij diuini in malis. Dicẽ aũt Tria. Primũ est Lirca q̃s est iste effect⁹. Secundũ Efficiẽdi modus. et Tertiũ est ipse effectus Qui tñ pon⁹ defect⁹ est appellandus. Hi aũt circa q̃s est iste brachij porẽs effect⁹: sũt [diuites] Diuites in quã q̃ hui⁹ seculi sũt diuites. Et Diuites hypocrite qui se diuites ostentant (al's ostendunt) in spũalibus. De diuitibus seculi.j. Timo.vj. Diuitibus huius seculi precipe non sublime sapere neq; sperare in incerto diuitiarum. Nam qui volunt diuites fieri: incidunt in tentationem t in laqueũ diaboli: et in desideria mlta t nociva que mergũt hominẽ in interitum t ꝺditionem. De diuitijs qui sola ostentatione diuites sũt: sicut Juda t hypocrite: dicit Zpocal'.iij. Dicis quia diues sum t nullis egeo: et nescis quia miser es t miserabilis t cecꝰ et nudus t pauper.j. Corinth.iij. Jam diuites facti estis: sine nobis regnatis. Nos diuites extollit diuitiarum iactantia. Sapie.v. Diuitiarum iactantia quid contulit nobis. Unde Luc.xvj. legitur de diuite qui epulabatur quotidie splendide et induebatur purpura et bysso. Bysso quidem propter resolutam molliciem: et purpura propter diuitiarum iactantiam t ostentationem. De his dicit Q Brachium domini [dimisit] Nõ dicit: fecit. sed: dimisit. quia etiam ante inanes fuerunt. Quando enim bona intus implentia non contulit: tunc inanes reliquit, Sed apparẽtem ad tempus plenis

# Capitulum.I.

tudinem in eis: diuitiarū iactantia prætēdit. Sicut sol renebrosum reliquit quod suo nō implet lumine. Psal.lxxx. Non audiuit pplus me⁹ vocem meā. z israel nō intēdit mihi. z dimisi eos fm desideria cordis eoꝝ in adinuēcōibus suis. Sic dimissus: est a deo derelictus. z a sanctoꝝ bonis satānāb derelinq̄ndus. Osee.iij. Particeps idoloꝝ effraim. dimitte eū: separū est quiuiū coꝝrū. Diues eni idolatra: sic dicit Eph.v. Auaricia qō est idoloꝝ seruitus. Iste a veri boni possessoribꝰ pōpit dimitti. qz separū ab eis habz quiuiū Sicut Lu.xvi. diues purpurat⁹ a Lazaro paupe. Et ideo sicut boni veri possessoꝝ pmū ab eo dimissus est: ita postea in inferno diues a Lazaro absq; ꝓsolatiōe dimissus est vacuus: eū Lazar⁹ ia sederet in mēsa quiuq; regalis. De q̄ dicit Lu. xvi. Ut edatis z bibatis supra mensam meaz in regno meo. Unde sequit. alle q est ex tali dimissione defectus: inanes siue vacuos. Job.xxvij. Dices cū dormierit nihil secū asserēt. aperiet oculos suos z nihil inueniet. Psā.lxxv. Dormierūt somnū suū: z nihil inuenerūt omnes viri diuitiarum in manibꝰ suis. Diuites eni buⁱ seculi nihil habēt in futuro seculo. qz hic receperūt bona i vita sua. Et ideo si diuitijs suis nō mercāt celestia a pauperibus quoꝝ est regnū: nihil inuenīēt in futuro seculo. Un dicit Lu.xvi. facite vobis amicos ō mammona iniq̄tatis vt cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula. Simul enim taliter diuites: defraudant incerto diuitiarū: z spequā habēt i ipis: que ē spes sufficiētie ex diuitijs Et ideo dic Psal.lxj. Diuitie si affluāt nolite coꝝapponere. Et causa redditur Sap.v. Spes impij quasi lanugo ꝙ a vēto tollit. z tanq̄ spuma graacilis que a procella dispgit. et tanq̄ fumus ꝙ a vento diffusus. Tria eni sunt in diuitijs. z Tria in diuite. et Tria in iudicio diuit⁹. Tria in diuitijs Flos seculi ꝙ arescit vt lanugo. Fastus iactātie: ꝙ in ampullas surgit vt spuma. Amaritudo solicitudis: que est sicut fumus excecans oculos. In diuitijs autē sūt Zeuleī spinaꝝ In Difficultate adq̄rendi. z Timore pdendi. Que significātur p̄ carduū ferentē florē ꝙ arescit in lanugine. Instabilitas q̄ significat p aquā: qz diues vndiq; psequit fugientes diuitias. Et ignē in estu cupiditatis: q̄ eleuat fumū quēdā instabilē z amarum retrarū diuitiarū. Tria Judicia diuit⁹: sūt Ventus ire dei. Procella. Imper⁹ in eū insilietis pene. Ventus aūt diffundens fumū est vapor debilis vite sepatus ab oīm ꝓsolatiōe. Jaco.iij. Que est vita nr̄a: vapor est ad modicū parēs: et deinceps exterminabit. Sic igit dimites dimissi sit inanes. Gen.j. Terra erat inanis z vacua. ꝫ est: terreno⁹ cupid⁹ affect⁹. Hiere.iij. Aspexi terram: z ecce erat inanis z nihil. Quia etiā seipsuꝝ diues cuiseerat. Eccl.x. Nihil est sceleste⁹ q̄ amare pecuniā. hic eni in vita sua placit intima sua. Job.xx. Diuitias quas deuorauit euomet. de vētre suo extrahit eas de⁹. Et q̄ dimittit inanis talis diues.

## Suscepit israel puerū suum

Tertia pars est huⁱ cantici: pter quā totū ip̄ troducetum est canticū. Et dicimꝰ in ea Tria. Primū est Humane nature in diuinā pſonam susceptio. Scōm est Dei ab antiq̄ trasceritis nūc ad mi⁹ sericordiā cōuersio. Tertiū est Promissoꝝ oim in hoc verificatio (al's certificatio) Sed attēde primo ad litterē cōstructionē. qz sicut iacet nō bz ꝫ gram grāmaticā. Ordina ergo sic. Deus ipse ſ suscepit israel puerū suum: sicut locut⁹ est ad patres nostros ſ Et hoc fecit ſ recordari⁹ misēricordie sue Abrahā ſ̄ est: Abrae exhibendā ſ z semini eius vſq; in seculū ſ Reuertamur ḡ nūc ad pmum dicentes ſ Suscepit israel ſ Tria dicit. Unionis vicꝫ modum. Et Assumpti. Et Assumpti actū. In vnionis modo Duo sunt. Unū q̄dem Et verbi suppositū subintelecto: quod ē Assumēs. Et Scōm Et vbi significatiōe: quod est Assumptionis modus. Suppositum verbi est: qō primo in Cantico inducti est Lū dixit. Magnificat anīa mea dnm. quia Dominus est Assumens. Ud Brachiū dñi: in quo dominus fecit hanc potētiā. Dicamus igit: Ipse dñs in brachio suo potēte ſ Suscepit z. ſ Non em̄ hoc facere poterat nisi dñs. nec conueniens erat facere nisi in brachio: quod est filius. Nō em̄ pater ab alio est: et ideo neq; eternaliter: neq; tēpoꝝ aliter nascibilis est. Spūs aūt sanctus q̄uis ab alio sit: tamen nascibilis non est. et ideo filius inconuēienter ē̄t In brachio ergo qō est filius: qui z ab alio ē: et nascibilis vt dicit Hilar⁹: hanc pficit potentiam opationis Esa.xl. In brachio suo congregabit agnos. Joan. j. Verbum caro factū est z habitauit i nobis. Hebre.ij. Quia pueri: cōtauerunt carni et sanguini. z similiter ipse participauit eisdem. Frater em̄ nō est: qui p̄ naturā: non ꝓcessit ex eodem patre: nec participauit naturam secū (al's fratrū) Et ideo pat in se non suscipere debuit: nec spiritus sanct⁹. sed filius vt frater esset: et fratres reconciliaret: in regnuꝫ patris introduceret susceptos. Psal.xxix. Exaltabo te dñe quoniā suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super me. Hic ē ergo assumēs siue susciens. Susceptionis aūt modus est: in compositione querendus. Quod verbum componit a sursum et capit. quia assumendo nos: sursum erexit.

Suscepit em̄ In naturā. In gratiam. In defensionem. In gubernationem. Et In beatitudinem

Per Assumptionē q̄dem in naturam: erexit nos extra mortem z dei pat⁹ iram. Per assumptionez autem in gratiam extraxit nos extra culpam. Per assumptionem: in defensionē nos erexit extra hostis victoriosam impugnatiōem. Per Assumptionem in gubernationem nos eduxit extra vie periculosam dubitationem. Per Assumptionem in beatitudinem nos extraxit extra miseriā. De Assumptiōe autem in naturam: Ad Hebre.ij. Nusq̄ angelos apprehendit: sed semen Abrae apprehendit Hieremie.xiij. Sicut agglutinari solet lumbare ad lumbos viri: sic agglutinauit mihi omnem domum israel. Hieremie.xxx. In charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miserans. De Suscepti⁹one in gratiam dicitur in Psal.cvj. Suscepit eos de via iniquitat⁹ eorum: pter iniustitias eīs suas humiliati sunt. Et ipa būana natura: ōi; Nō discer

dūmus a te:vtuificabis nos dñe z nomē tuū inuocabimus. De Susceptione aūt in defensione cōtra hostis impugnatione dicit ·Pś· cxvij. Suscipe seruū tuum in bonū:nō calumnient me superbi. ·Pś·.cxix. Exaltabo te dñe qm̄ suscepisti me:nec dilaxasti inimicos meos super me. Job.xvij. ·Pone me iuxta te:et cuiusuis manus pugnet cōtra me.

De Susceptione in gubernationem Genes. cxlij. Ego suscipio puerꝫ reḡre illum de manu mea:nisi reduxero z reddidero tibi. ·Pś·.cxvij. Suscipe me fm eloquiū tuum z viuam:et nō cōfundas me ab expectatiōe mea. De Susceptiōe in bñuolentiam ōt ·Pś·.lxiij. Beatus quē elegisti z assumpsisti habitabit in atrijs tuis. ·Per pmā assumptionē homo est vnctione deitatis inunctus. Per scdam aūt est p gratiā sc̄ificat⁹. ·Per tertiā per vtutē deitat̄ deificat⁹. ·Per quartā p lucem diuinam secure deducit⁹. Et p quintam oī beatitudie glorificat⁹. ·Prima fecit deus p scipsum. Scd am ingītū gratia plenus. Tertiā ingītū est virt⁹ patris. Quartā ingītum veritate plen⁹ et sapia patris. Quintā ingītum est solus beatus q solus habet īmortalitatez: et habitat lucē inaccessibilē.j. Tim.vj. Sic igitur ¶Suscepit israel /Quidam voluerūt israel.h esse nri casus:vt sit sensus: Israel plebs iudeoꝝ suscepit puerū suum sibi.pmissum in lege. Esa.xl. Parvulus enī natus est nob:et filius datus est nobis Sed ista expositio nō videt esse cōueniēs. Scd dicamus q israel accī casus est:et est sensus. Suscepit israel.hoc est:israelem. Israel enī suscepit qñ semē israel suscepit. Rhoma.xv. Suscepte inuicem sicut z chr̄s suscepit vos:in honorem dei. ·Phil.iij. Sequor si q mō apphēdā in q z apprehensus sum Et hoc est assumptū/ puerū suum / Ecce tangit assumpti actū. Et fm cōsuetudinē hebraici sermonis ·Puerū ponit pro seruo. ·Phil.ij. Dūmodo se meti pm formā serui acceptēs. Matth.xx. Filius hominis nō venit ministrari:sed ministrare:et dare aiam suam in redemptionē p multos. Esa.lij. Ecce meus puer ḡit seruus meus z exaltabit̄ elevabit z sublimis erit valde. Iste aūt puer a puritate dicit⁹ est. quia purus puro cordi z pure implevit omne genus seruitutis ad salutē nostrā ptinens. Vñ Zach.xij. Dicūt discipuli in oratione ad deum: Cōuenerūt in hac ciuitate aduersus puerū sanctū tuū: Iesum quē vnxisti: Herodes z pōtius Pilatus: z fecerūt quecūq; manus tue decreuerūt fieri. Sequitur

## Recordatus misericordie sue.

Videbat enī dñs diu oblus genes bñuoli ex tra ꝓpium pctī. Sed tandē pietate victus: ¶recordat⁹ est/ hoc est:ad modū recordāt̄ se habuit ¶misericordie sue/ Habachuch.iij. Dū irat⁹ fuer misericordie recordaberis. Est enī ꝓma ꝓmissio Redemptōis:facta ex misericordia. Scd Implectio ꝓmissionis est ex veritate. Infra cod̄. ·Per viscera misericordie dei nr̄i in qbus visitauit nos oriēs ex alto. Et subiungit de veritate dicens

S.3.

## Sicut locutus est ad patres nostros:Abraā z semi eius.

Heb.j. Multifariā multis q modis deus olim loquens patribus in ꝓphet̄. Locutus est enī p Sephm Ben. xij. z xv. z xvij. Locut⁹ est p Angelos Benes. xviij. Locut⁹ est p Moysen Exo. v. Locut⁹ est p Oza oim ꝓpheraꝝ Zach. iij. Locutus est nob tandem in filio Heb.j. Osee.xij. Ego visiones multiplicaui eis z in manibus ꝓphaꝝ assimilat⁹ sū. ·Pś·.lxxxviij. Tūc locut⁹ es in visione sanctis tuis z dixisti: posui adiutoriū meū in potente:et exaltaui electū de plebe mea. Locut⁹ est enī in corde ꝑ spūm sanctū. ·Pś·. lxxxiij. Audiā quid loquat̄ in me dñs deus: qm̄ loquet̄ pacē in plebē suā. Ecce sic ¶locut⁹ est ad patres nostros/ q̄ nos sū heredes. Sic tm̄ locut⁹ est:sed sicut ꝛ Heb.vj. interposuit cōsilij sui iusturandū: vt p duas imobiles res ḡbus impossibile est mentiri deū:firmissimū habeamus solacū. Infra cod̄. Jusiurādū qđ iurauit ad Abraam patrē nostrū datuꝝ senobis. Sequit/ Abraam/ Hoc cōmunat ad hoc qđ dixit ·Recordatus misericordie sue exhibēde abraā. hoc:abrae. Vñ cigit specialr noiat.qz illi ꝓmo misericordia ista ꝓmissa est. Et qz ipe pr̄ est ꝓmissionis filioꝝ.sic ꝛ Gal.iij. Ere dicit Abraā deo z reputatū est illi ad iusticiā. Vñ dicit̄ ē pr̄ multaꝝ gēnū. Data aūt ꝓmissio abrae ·Primo qđē in ꝓpurio. Gen.xij. Deinde etiā in circūcisione Gen.xvij. et ꝛ Apls Rho.iij. Scd hoc factū est vt sit pr̄ oim credentiū in ꝓputio. et sit pr̄ credentiū in circūcisiōe. et reputet⁹ eis fides ad iusticiā. Sic enī pr̄ est multaꝝ gentiū. Vñ Sequ/ Et semini eius / Apls Rho.iij. Nō q filij sunt carnis:sed q sūt filij ꝓmissionis estimant̄ in semie. Semen enī hoc est de quo dicit Gal.iij. Semini tuo qđ est chr̄s⁹. Hoc enī est semen in quo bñdicēde sunt omnes gētes. Esa.lxv. Semē bñdictoꝝ dñi est:filij z nepotes eoꝝ coꝝ eis. Eccl.xlvij. Semē eoꝝ in testamēto stetit. Esa.lx. Opus manuum mee gemmen plātationis mee ad glorificādū/ vsq; in seculū/ hoc est:vsq; in eternū. q; hoc est seculū: finis horū tpaliū seculoꝝ. Exo.xx. Faciens misericordiam in multa milia bis q diligūt me z custodiūt mādata mea. Nō enī ē finis misericordie ḡdiu durat nra miseria. In seculo aūt futuro finit miseria:et iō vsq; in illud seculū fit misericordia.

## Abīsit aūt Maria cū illa ḡsi mēsib⁹ trib⁹ Et reuersa ē i domū suā

Hic significat quare ad mōtana ꝓcēdit vt vicinā vetule ꝓgnāti obsequeret. Lū enī tres ḡrte anni sine ips⁹ impgnatiōis mlier fm naturā:in ꝓmis duabus ḡrt mlier ꝓgnās nō multū est grauis Et iō in illis fere p totū occultauit Deus faber. In vltima vo ḡuidā de die in die:pl⁹ z plus. Et iō tūc reuelatus est pars ei⁹ ab angelo iuuencule matri dñi: vt veniat ad obsequendū. et iō p totū illas ḡrtā māsit cū ea mater dei vsq; ad partū. Et bn⁹ sūt ḡtuoꝝ cause. ·Prima q̄dē Ut ñ curiositat (al's ocositat) cā discurrisse videat. Scda ät. Ut ḡdiu durat necessitas .primi:ab ipa exēplū obsequēdi ꝓbeat. Tertia aūt Ut vt⁹ mat Joānis z nati augeat et māsioe sua. Quarta cāde. Ut be q ab angelo dicta sūt de pcursoꝛe oculi fidelib ab ipa cōspiciant. Oculose ei discurrēs non diu valent in vno loco pedib sui⁹ ꝛ sistere. ·Prouer.vij.j. Thes.iij. Ogam deus vt

quieti stitis.z vestr negociuz agatis. Jncendo enī tā in viris q̄s i mulieribꝫ virtutē.ij. Tim.iij. Habentes q̄dem spēm pietatis: virtutē aūt eius negantes.z hos deuita. Ex his enī sūt q̄ penetrāt domos.z captiuas ducūt mulierculas onerratas pctis. Talis enī discursus nō ē nisi vt hauriant vndiq; libidis fomēta. Sap.ij. Ubiq; relinq̄mus signa letitie nr̄e.nō sit pr̄atū q̄ nō pertranseat luxuria nr̄a. Mālo aūt talis significat Heli. xviij. vbi enī i aduēru angelo; setā femia Sara inuēta est i tabernaculo. Dat enī exemplū: nō paruper sz tādiu obsecrandi donec finiat indigēa pximi. Sic enī pbat verū esse qđ dicit. Ecce anilla dñi. Sūt enī oculi anelē sp in manu domine. Talib; enī obsequijs nō indiget i se sz i membris z necessitatib; suoz. Prouer.vlti. Cōsiderauit semitas dom⁹ sue. Nō platearū.z panē ocios nō comedit. Dom⁹ enī ꝓgregatio ꝑfectoz ibi vocat. Uñ de domo sua fuit cognata ei⁹ Helisabet.j. Timo.v. Sicle suoz.z maxime domestiq; cur̄ nō habz fidē negauit: z est infideli deterior. Esa.lviij. Carnē tuā ne despexeris. Ex b enim pfecit vnus tā Helisabeth q̄ Joānis. Uñ Beda in glo. Nec sola causa familiaritatis tādiu mānsit: sz vt toto tpe Helisabet z Joānis crescerent p fectus. Nā si in pmo aduētu Marie spūsc̄ sūt repleti: multō est illis supadditū tāta mora mānsionis. Beñ.xxx. Inuenīā gr̄az in ꝓspectu tuo. Ex primento eri didici q̄ būdixerit mihi dē ꝑter tē. Quarta causa enī i Glo. est. Ubi dic. Tādiu mānsit vt videret pcursoris natiuitatē ꝑter quā maxime venerat. Job.vlc. Auditu auris audiui te. nūc aūt oculꝰ meꝰ videt te. Sic Beñ.xlv. Sufficit mihi: vadā z videbo illū. Dis g̣ de cauſ mānsit Maria[ cū illa q̄si mēsibus tribꝰ.] Quasi dicat: peragendo locutiones ꝑter ꝑuas dieculas: q̄bus forte plꝰ vel minꝰ mānsit. In mēsibꝰ aūt tribꝰ tres sunt lune renouatiōes ex mutuato lumine solis, q̄ significant tres ex illuminatrice (qđ sonat Maria) mutuatas illuminationes: qua Glo. attribuit fidei: spei z charitati. Fides enī: vt dicit Aug. ad lumen oculos aperit. Spes erigit. charitas figit. Eccli.xliij. Tripliciter sol exurit montes. radios igneos exufflās suos. Jnde dicit Prouer. vlti. Nō extinguet in nocte lucerna eius. Oēs enī irradiat. eo q̄ ipa est amicta sole: z luna sub pedibꝰ eius. Zpōca.xij. Oēs irradiat pietatis officio. sācitatis merito z exēplo. z plene illuminatōis ꝑbo. nihil i tenebris ꝑmanet: vbi illuminatrix ierauit. Esa.lviij. Orieē i tenebris lux tua. z tenebre tue erūt vt meridies.[ Et reuersa est in domum suā.] Beñ.xxx. Justū est vt aliqñ domui mee ꝓuideā. Mānsit igit q̄etā se demōstrādo: tribꝰ mensibꝰ. Mānsit obsequijs pietatis vsq; in finē pficiendo. Reuersa est: nō sp circa alia: sz aliquādo circa ꝓpria intēdendo. Exuit in pietatis actionem z Reuersa est ad familiam (alias: ad familiaria) in veritatis ꝓtēplatōe. Ezech.j. Animalia ibant z reuertebant in similitudinē fulguris coruscātis. Cā ticoꝝ.iij. Reuertere reuertere sunamitis: reuerte reuertere vt intueamur te. Sunamitis q̄ captiua interptat est alia capta tā amore z dulcedine contemplāde veritatis inter ḡos regina fuit alia bēate ꝑginis. Unde sodales sponsi clamant. Reuertere ab obsequio pietatis. Reuertere ab actiōe exercēde virtutis. Reuertere ad lympidam speculationē ꝓpriis vt in lumīe diuino radiantē intueamur te. Sic ergo Reuersa est[ in domū suā.] Sap.viij. Intrans in domū meā conquiescā cū sapia. Nō enī habet amaritudinē cōuersatio eius: neq; tediū conuictus eius. Istud tamē dictum est ꝓ anticipationē. quia non rediit nisi Joanne tā nato. sed euangelista anticipat vt ꝓtinus sit historia ō natiuitate ꝑcursoris

**Helisabet autem impletū est tē tpus pariendi z peperit filium** Lc.j.

Hic incipit euangelista agere tam de Natiuitate ꝑcursoris q̄m de Natiuitate salu atoris. Et ꝓmo sic congruit de Natiuitate ꝑcursoris. Deq̄a Tria scribit. Primo enī ō Natiuitate ortu. Scdo de Sacro z sanctitatis z opinionis ꝓgressu. Tertio ꝯo de Cōuersationis ꝑfectu describit. De natiuitatis q̄dem ortu describit Duo. Ordinē vicz generationis Et Modū cōgratulatōis. Ordo generatiōis quo editus est ad lucē. Modū cōgratulationis in omnibꝰ sibi cōuenī p loci cōfinitatē vel per sanguinem. Ordo aūt generatiōis est describtus in ḡmor. Nam In parente ex noīe ad tantū natum significa tionē aptas. In rep̄one congruitas In parturitiōe: virtū ad entendū (alꝰ emittendū) integritas. In nato ꝯo nobilitas. Parentis q̄dē ad tantum vatē pariendū ex noīe idoneitas ꝓnotatur: cum dicit[ Helisabet quod interpretatur dei mei saturitas. Quam q̄dem saturitatē Quidā fastidiunt. Quidā esurit. Quidā saporāt. Quidam gustant. Quidā nō ad satietatē sumunt. Quidam aūt ea saturant. et Quidā vsq; ad cructuationē et ebrietatem replent. Eandē fastiditū q̄dē desides Plume.xj. Anima nostra arida est: nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi man. Et ibidem Nūm.xxj. Anima nostra nauseat sup cibo isto leuissimo. Et isti sunt mali palatum cordis infectum habentes.

Esuriunt aūt tam ad satietatē redeuntes. De q̄bus dicitur Matth.v. Beati qui esuriūt z sitiunt iusticiam: quoniā ipsi saturabunt. Unde dicti est ab Aug. ultimo. Cibus sum grandiū: cresce z mādūcabis me. Saporant aūt qui per saporem spiritualem huius cibi aliqua nulli senciūt dulcedinē quasi p odoratū. Cantic.j. Memores vbera tuoꝝ rum sup vinum. Unde ꝺ: Cantic.iiij. Mel z lac sub lingua tua. Gustant aūt qui tam ipsam sentiunt dulcedinem.j. Petri.ij. Si tamen gustastis quoniam dulcis est dominus. Et isti sunt paruuli quibus in ꝓmis rudimentis instillat. et quasi in vaporem reſoluta instillat veritas. j. Cor.iij. Tanq̄ parvulis in chō lac vobis potū dedi nō escam.

Comedunt q̄ plus ꝑfecerunt De q̄bꝰ ꝺ: Cantic. v. Comedi fauū cum melle meo. bibi vinum cū lacte meo.j. Reg.xiij. Gustans paululū de melle isto z illuminati sunt oculi mei. Saturant aūt q̄bus omne desiderium suum facit deus. Prouerb.xiij. Justꝰ comedit z replet aiam suā. Ps.lxvij. Mādducauerūt z saturati sūt nimis: z desiderū corꝝ tē.

Esa.xxij. Comedunt vsq; ad saturitatē. Eructant aūt isti⁹ saturitatē de q̄bꝰ dr in ps.cxliij. Memoria ā abūdante suauitat⁹ eructabūt. Ps.xliij. Eructauit cor meū verbū bonū⁹. Lanf.v. Inebriami⁹ ni charissim. Talis igit fuit ista parens et ideo dicta est Delisabet. Et dicit tpis ꝓ gruitatē cū subdit[ impletū est tps ] Glosa. Verbū Impletionis: sacra scptura in Bonoꝝ cū Ortu: Vel obitu Vel actu: ponere cōsueuit: quoꝝ vitam ꝛ plenitudinē pfectionis hīc significat: vt ibi Lu.ij. Implete sūt dies Marie vt parerer. Et hoc est de ortu. Impleuit Salomō edificare domū.iij. Reg.vj. Et ḃ de actu. Defunct⁹ est Abraam plenus dieꝝ. Gen. xxv. Et hoc est de obitu. Q̄n venit plenitudo tpis misit deus filiū suū Gal.iiij. Econtra dies impiorū sunt inanes ꝛ vacui. Et hec q̄dē sunt ꝛba glose.

Et videnꝫ habere instantiā p illud Gen.xv. Nec dū em̄ implete sunt iniq̄tates Amoꝛreoꝝ. Et Esa.j. Manus vestre sanguie plene sunt. Et ad hoc dicendū sm glo. q̄ ois plenitudo: pfectōis est ꝛ boni Sed cū ōr Implet⁹ est iniq̄tas: est plenitudo que non est in iniq̄tate vel peccāte: sed pot⁹ in sniā iusticie. Impleta em̄ est iniq̄tas que nō est ampli⁹ toleranda sed pscindenda ꝓ sniaz. Et ideo impletio iniq̄tatis nō est in ipsa: sed pot⁹ est in ea que dicit iusticia iudicis. et ideo ab eo pot⁹ est iusticia plena q̄z iniq̄tas. sicut dicit Ps.xlvij. Justicia plena est dextera tua. Istud aūt tps pariēdi nō est plenum sm quodū spaciū naturalis impgnatiōis. sed pot⁹ sm implemētionē Sacroꝝ ist⁹ natiuitat⁹. Hui⁹ em̄ iusticiē fuit Annūciatio angelica ꝛ supnūdana. Decursus aūt habuit q̄nq;. Conceptū vicꝫ sterilis ꝛ an⁹ et sene. Supnaturalē formationē pan⁹. Diuinaz sanctificationē in vtero. Priuilegiatā eruditionem ad pñtiam chīi in vtero existentis. Singularē sensum voc[ saluatꝝ] bre ꝙgis mirabiles. Quē sensum vocat Ambro. intellectū: Primū: fuit Angelicum misterū. Scōm: fuit Sup naturā ꝛ erat ē exist⁹ miraculū. Tertū: fuit Rarus effect⁹ p̄destinationis. Quartū: Priuilegiate sanctificationis. Quintū: Singulare, in spiratiōis. In primo bonoꝝ notatur Joānis dignitas. In scōo Diuina ptās. In tertio Dei bonitas. In q̄rto Diuina grauitudo. In q̄nto Sapie diuine fortitudo. Vis q̄ Sacris tot ꝛ tantis addiꝫ ad cōplementū: Sanitatis et vtero ante illūinationē mūdane añ tps parties aboꝛtiuū faciat impfectum. Dec est plenitudo tpis pariēdi quā pfinuit deus. et de q̄ sup dixit angelus: que impledunt suo tempoꝛe. Eccl.iij. Dia tps hīt ꝛ suis spacijs transeūt vniuersa: tps nascendi ꝛ tps moriendi [Et peperit ] Dic notat virum ad pariendū pfectio ꝛ integritas sup̄ impotentiā erat[ que frigida erat ꝛ sicca. Et frigiditate q̄dem p̄cedēs carnes: corrugans pellē: et ꝙ cōsequns impotentia faciens pariendi. Et siccitate aūt mortificās fetū. sicut de q̄busdā dr Esa.xxxvij. Venerūt filij vsq; ad partū et nō est vis⁹ pariendi. Propt̄ q̄d ꝛ Rachel Gen. xxv. Vocauit filium Bennoni. hoc est: filium doloꝛis mei. Simil⁹ enam.j. Reg.iiij. Uxoꝛ phinees sacerdotis piditata est in partu cum capta esset arca et moriens vocauit filiū ingloriū q̄d interpꝛat icaboth. Dec aūt cui vires non natura sed gra ministrat[ peperit ]integra manēte ꝛtute. Esa.xxvj. A facie tua dne cōcepimus ꝛ quasi parturiu⁹ ꝛ peperimus spiritū saluti⁹. Rachel aūt periclitata in terra ꝓmissionis: imp̄gnata et semine p̄iarche significat religiosos siue clericos viribus ꝓprijs ad supna nitentes quos deficere est necesse. quia ratio humana deficit in lumine diuino q̄d buanā virtutem trāscendit. Uxoꝛ aūt phinees ꝙ interpꝛat os mutū significat eos qui os a diuinis laudibꝫ claudunt. et ideo in diuinis moriunt: ꝙ dubitatione vl̄ erroꝛē: ꝛ filiū inglorioū: ꝙ erroꝛē morientes gignūt. Dec aūt diuina ꝛtute p̄dita parit que diuia ꝛtute ꝛcepit. Sequit[ Filium ] Quāuis em̄ sit dicit Eccl.xxxvj. Filia sit aliq̄d melioꝛ filio: Tñ vt dicit Philo in libꝛo suo Exodi Impfecta genere(al's generatio) est filia. Aut em̄ bona est: aut mala. Si bona est: est facta in adiutoriū viro. Gen.ij. Faciamus ei adiutoriū simile sibi. Idem Tobie. viij. Tu fecisti Adam ꝛ dedisti ei adiutoriū Euā. Inq̄rum em̄ bōnia! ꝓuigale est: facta in adiutoꝛium viri est: et non ꝓpria intentione facta. et sic est impfecta generatio. Si aūt mala est filia: est exemplū dissolutionis: fomentū libidinis: contuꝛbatio cogitationis: et eccidiū patrie. Dia hec ꝓbantur in Dina filia Jacob Gen.xxxiij. Et in hist⁹ijs gentiliū de Elena. Dec igit ꝛtutem partus a deo habēs: nihil impfectum ꝓcul⁹. Sed filiū peperit: cerēplus habens vbi ecclesia sub specie mulieris gauriens[ ꝙ ducit Apocal.xij. Que amicta sole peperit filium masculū qui raptus est ad deum et ad thꝛonum maiestatis diuine. Sic ergo explicat oꝛdinem generationis.

**Et audierunt vicini et cognati eius: quia magnificauit dñs misericordiam suam cum illa: et cōgratulabantur ei.**

Modū aūt congratulatiōis ponit in Quaꝛto oꝛ Quoꝝ. Primū est Facilis tanti miraculi auditus. Secundū aūt Dim cōiunctoꝝ hilaris ꝛ lerabundus cōcursus. Tertium est Auditus leꝛ ꝛ iocundus. Quartū aūt Congratulationis modus. De Primo dicit[ audierunt ] Quaꝛto: sunt fa ciēntia auditū facile. Quoꝝ Primū est: q̄ sit Zuris audiendi, et nō aur[ non habēs auditū. Matxiij. Qui habet aures audiendi audiat. Hoc aūt fit per vitalem ꝛ sensibilem ꝛ intellectualē spiritum diffusum in auribꝫ ꝙ diffundunt in auribꝫ spūalium viroꝝ. Apoca.ij. Qui habet aures audiēdi audiat quid spiritus dicat ecclijs. Secundum aūt est: q̄ Zuris lenis sit: que de facili locutione spiritus immutet. Job vicino. Vocem quasi auris lenis audiui. Scōm natura aurē dur[ sit dura: frigiditate indurāte et spiritu auerso: cum quo calor et vita retrahitur. Econtra: ꝙ spiritū ꝛ calorem in aurem ꝓtensa lenis efficit auris. Unde ibidēs dicitur Et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. Tertū est q̄ sit zelus: ḃ est: amoꝛ ꝓtensus ad audiendū. Sap.j. Zuris zeli audit oīa Quartū est q̄ sit patula ꝛ intendēs: ad auditum poꝛrecta: hoc est auscultans. Lanf.viij. Que ba

bitas in hortis amici auscultāt te. Jo.iij. Amic⁹ sponsi stat z audit.ꝫ est:auscultat ad vocē sponsi z sponse. Ex his igit causis facile audierūt omnes qui tunc pōales erant: z vērūt in carne chr̄m p̄sentiā desiderauerūt. Et ideo de p̄cursore ꝙ equid poterāt libenter audierūt. vicini z cognati eius. Ecce lenis omniū amico⁹ concursus. Vicini eni sunt nobiscū angeli supnā ciuitatē. Ruth.iij. Vicini aut̄ eius gratulantes dixerūt. Natus est filio⁹ Noemi. Cannē.iij. Per vicos z plateas quērā quem diligit aīa mea. Log⁹ ti p̄o nobiscū ex vno p̄genitore deo. Mal.j. Nōne vnus pater omniū nostr⁹ z Jo.j. Dedit eis potestatē filios dei fieri: his q̄ credunt in noīe ei⁹: q̄ non ex sanguīb⁹: neq; ex volūtate carnis: neq; ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt.j. Joā.iij. Qui natus est ex deo nō peccat: ꝙ generatio dei p̄seruat illū. Pōs.cxiij. Nec est generatio q̄rentiū dīm. Isti ergo sunt vicini et cognati. Eph.ij. Nō estis hospites z aduene:sed est⁹ ciues sanctorū: z domestici dei. Bē est. de domo dei nati. Ecce Venerabilis amicorū cōcursus. Sequit Letissimus audit⁹. [q; magnificauit dñs misericordiā suam cū illa.] Dns inquā qui potuit: sicut iam ante dictū est. Qui potēs est: z scī nomen eius. [Magnificauit] hoc est: Magnifica liberalitate fecit. Ipe eni est magnific⁹ in sācritate. atq; laudabilis z faciēs mirabilia. Exo. xv. Sic ei p magnifica dona elevata est magnificentia sua sup celos: supceleste dño donis ditans Deū saberb. vt patz p ante dicta. [misericordiam suā] que p effectū nostrā aufert miseriā. op probriū sterilitat⁹. recōpensans vno p̄mos valente filio. z impotentiā anilē: diuino supplēs fecunditatis miraculo. Esa. vlt. Si ego qui generāre alios tribuo: ipe sterilis ero dicit dominus: Nunc misericordiā oppꝛobriū tollentē notauit supius. Ubi dixit. Sic fecit mihi dñs in die qua respexit auferre oppꝛobriū meū inē homines. Misericordia enim ista p̄uenit annūciando z fecūdando. subsequēter (alias: subsecuta) auxtē est formando z sanctificādo. z ad lucē lucē? p̄ducendo. Thren.iij. Non defecerūt miserationes ei⁹ Esa.lxiij. Miserationū dñi recordabor: laudem dñi sup omnib⁹ q̄ reddidit nobis dñs.

Seqit Congratulatōis mod⁹ cū ōr. [Et gratulabant ei] Congratulatio ē iocūda grāratio: de gto (alias gē) accepto dono. Lu.xv. Congratulamini mihi q̄ inueni oue quā pdideꝛā. Attēde q̄ p gratulari nō poterāt nisi z ipa gratularet. Et iō ꝙ tristiciā i petu habuit. q; venit hora ei⁹. Jo.xvj. Tristā nō memit pssure. scies p spm̄ q; talē z tātū genuit filium. Esa.liij. Lauda sterilis que nō paris decanta laudē z binni q̄ nō parebas.

**Et factum est in die octauo: venerūt circūcidere puerum**

Sequit De Scitatis jst⁹ p̄eursoris pgressu. Et bē ē qō ōr. [Et factū est in die octauo] Tāgit aūt b Duo: q̄ significant Scitat⁹ eius pgressum Quoꝛ vnum est Lōgruētia legis. Scōm aūt Per multā indicia fama scitat⁹. Ut cū legi cōgrueret Joānes suscepit circūcisionē. Circūcisio aūt q̄s tuoꝛ de causis suscipiebat. Quaꝛ Una est Ut p̄ceptū circūcisionis impleat Gen.xvj. Mascul⁹ cuius p̄putij caro circūcīsa nō fuerit delebit ō plis mei⁹. q; pactum meū irritū fecit. Scōa est Ut remedīū ex circūcisione p̄cūt adq̄rat. Beda. Idē salutifere curationis conferebat in veteri lege circūcisio: qō tpe reuelate gr̄e baptism⁹ conferre cōsueuit Esa.lij. Nō adiiciet vt p̄terībit p te incircūcīsus z immūdus. Tertia est Ut circūcīsus legi cōgruat. Et sic Joānes iam in vtero scificat⁹ circūcīsus erat Nō vt remediū acciper: sed vt legi congrueret. Sic ēm ōr Matth.iij. Lex z p̄phete vsq; ad Joannē. Diebo aūt Joānis regnū celoꝝ vim patit⁹ violēti rapiūt illū. Et iō Joānes medīū est inē legē z euangeliū. Medīū aūt participat vtrūlibꝫ extremi aliq̄d. Et ideo sicut p̄ fit⁹ elemētū: ex fil⁹em actū baptismat⁹ fuit: baptismo chr̄i z euāgelio ꝙgruebat: Ita p̄ susceptionē circūcīsiōis ꝙgruebat legi z circūcīsioni. et iō circūcīsus est. Quarta cā est. Ut susceptio circūcīsionis circūcīsionē z leges terminaret. Et sic chr̄s accepit circūcīsionē. Rho.x. Finis legis chr̄ist⁹ ad iustīciā oi credēti. Et iō post chr̄m circūcīsio nihil cōferebat. Gal.v. Si circūcidamini: chr̄s nihil vob̄ pderit. Dabat aūt circūcīsio in signuꝫ iustīcie cordis. Rho.iiij. Signū accepit circūcīsiōis sīgnācula iustīcie fidei Signū ēm erat q̄ sic supfluū pelliculē circūcidit in corpe vbi viget ꝙcupia: ita supfluum cōcupiscētie arcūcidi debeꝛt in corde. Rho.vj.

Nō ēm q̄ in manifesto iud⁹ est. neq; q̄ in manifesto in carne est circūcīsio. sed q̄ in abscōdito iud⁹ ē et q̄ in abscōdito in spū ē circūcīsio: cui⁹ laus nō ex hoīb⁹ sed ex deo ē. De taliter circūcīsis ōr Deut.x. Circūcidite igit̄ p̄putiū cordiū vīoꝝ z cervicem vestrā duriciā nō indurer⁹ amplꝰ. Hiere.iij. Circūcidimini vni iuda z auferte p̄putiū cordium vīoꝝ.

Fiebat aūt in die octauo ꝙt octauā resurrectiōis In q̄ p̄dicēt ab electi⁹ oīs corruptio. Ul forte melio⁹ ōr q; q̄ res significata z causata in circūcīsiōe ē circūcīsio supfluitat⁹ Lōcupie z Delectatōis. Lōcupiscētia aūt z Delectatio nihil penit⁹ hīs supfluus est Immirabil⁹: Pura: Et Firma: vt doꝛ Xristo. Tūc qñ oīa alia p̄adunt: hō spūalr circūcīsus. Delectatio aūt Immirabil⁹ est q̄ hoc q̄ ē alta. Pura aūt q̄ hoc q̄ ?tio nullo ē admixta. Firma ꝙ o p̄ q̄ est certa z cīsential⁹ fm̄ seipam delectās. Tria ät facūt Altissimū. Primū q̄dē Retractio carnal⁹ voluptat⁹ i cōmixtiōe (al⁹ cōplexiōe. Scōm ät Lobi⁹ ditio passiōis siue tēratōis in volūtate. Tertiū aūt Fastodia cordis siue exaltatio cordis i scīs p̄us illustratiōe. Et de Primo q̄dē doꝛ ōr.j. Tim.iij. Nemo adolescētia tua spnat. hoc est: fac vt nō contēpnībil⁹ habeas adolescentiā. Tūn Alibi scr.ij. Timj. Juuenilia desideria fuge. Nomē ēm incōtinētie vt ōr p̄bs: ad puerilia z iuuenilia petā trāsferē. Dic igit illustratio gr̄e sup voluptates carnis ē Prima dies. De Scōo habes Eccl.xviij. Fili post cōcu-

piscentias tuas ne eas ꝛ a voluntate tua auertere. Si em̃ pstes animę tuę cōcupiscentias suas: faci ꝛ et in gaudiū inimicis tuis. Et hec est Scā illustratio sup passionem in cogitatu ꝛ voluntate. De Tertia ō: Prouer uij. Omni custodia custodi cor tuū: quia ex ipso vita pcedit. Et hoc fit cum ꝛtinet in alta spūs cōsolatione. Pſ. lxvij. Accedat homo ad cor altū ꝛ exaltabit deus. Nec igit tria faciunt delectationes altissimas ꝛ mirabiles. Pſ. xv. Delectationes in dextera tua vsq; in finem. Duo aut sunt q faciūt puras delectatiōes. Quoꝝ Primū Ad rōnem cōcursio sensualitatis siue brutalitatis. Quia si ad sensuum oblectamēta cōuertat: statim inducit impuritatē. Scōm autē est Ut ratio siue spiritꝰ in simplr spūalib; exerceat De Primo Prouer. xxvij. Diligenter agnosce vultus pecoris tui: gregeq; tuos considera. Vultus a volendo dicit hoc est: per rationis intentionem quid velit sensualitas discute; et motꝰ pecorinos tuos cohibe. Pſ. lxvij. Ut iumentum factꝰ sum apud te: et ego semp tecū. Jumentū em̃ apud deū est umēs motus: p spūm relatꝰ in deum. Et hec est Illustratio Quarta: et Dies ḡrꝰ. De exercitio aūt spiritus in spūalibus; dicit. Joꝝ. ij. Spūalis hō iudicat oia ꝛ ipse a nemine iudicatur. Et hec est Illustratio Quinta. Licz em̃ aialis motus sit naturalis: tamen est cōmunis ꝛ nō purus nisi ad spiritū purum referat. Nec igit duo puram ꝛ nō habentē cōtrariā faciunt delectationē. Tria aūt sūt que faciunt eam firmā Que sunt scpatio a tribus. Ut ipsa q̄dē Nulla sit species mali. Nulla species insipidi. Nulla species imperfecti. Et hec tria notātur Rom̃. xij. Probetis q̄ sit voluntas dei: bona: beneplacens: et pfecta. Bona: simplicē formā habēs boni: nihil mali admixti. Būplacens aūt est voluntas pascens: q̄ pascat in volūto. Et hoc nō potest esse transitoriū. qz hoc est insipidū. Perfecta autē est cui nihil deest. Et hec nihil habet imperfectū. Delectatio igit: nihil habēs carnalitat; nihil passiōis inordinate. sed mltū hās altitudinis. Itē In qua anialitas tota ꝛuersa est ad spūm: et spūs exercitatus in deum: que est de delectabili bono būplacente ꝛ pfecto: facit optimā delectationē. Et hi sūt octo dies in q̄bus circūcidit a delectatione id q̄ est sufflauum. Venerunt ſupple viani ꝛ cognati eꝰ. De quib; iā dictū est Esa. lx. Filij tui de lōge venient: et filie tue de latere surgēt. Pſ. cxij. Illuc em̃ ascenderunt tribus: trib; dñi: testimoniū israel ad cōfitendū nomi dñi. circūcidere ſupfluū concupiscentie ꝛ delectatiōis deponendū significare Ezech. xxxvij. Unū est q̄ differt rantū bonū Si circūcidamus mascalos nostros: ritum gentiū imitantes Quoꝝ Ja puritate dicrum. qz si expectaret ad etatem adultam: circūcisio de se pcm̃ actuale non curasset. sed si dimissum fuisset: hoc esset de miseria cordis dñi. Ezech. xvij. Infans octo dieꝝ circūcidet.

**Et vocabant eū noie patris sui Zachariā. Et rñdens mr̃ eiꝰ dixit Nequaq̃. sed vocabitur Joānes**

Ecce indicium future sctitatis ex noie. Et dicunt ꝛ Duo. Quoꝝ Primū est Impositio nomis. Scōm aūt Nois impositi effectus ꝛ pdigiū. Impositio nois ḡtuoz h; diuersitates. Una q̄dē Patris nomē imponere volentiū. Scōam aūt Matris Idictione. Tertia Pri vt nomē pmulget inuentiū. Quartā aūt Patr eū mre cōsensum. Dicit igit Et vocabant hoc est vocandus censebant noie patris sui vt sicut imago patr pfusa est in filio: ita noie ipsius pnotaret. et hoc indicabāt legi diuine esse cōsonū. Deut. xxv. Ubi sic dicit: Cū habitauerūt fratres simul: et vnus ex eis absq; liberis fuit mortuꝰ: vxor defuncti nō nubat alteri. sed accipiat eā frater eius ꝛ suscitet semen fratris sui. et pmogenitū ex ea filiū: noie illius appellabit: vt nō deleat nomen eius ex israel. Et hoc em̃ argumēta; tus non noie patris pmogenitū esse multo magis appellandū: vt nō deleatur nomē eius ex israel. Et ō q̄dem sat; rōnabiliꝰ existimabat ab ignorātib; mysterū q̄s de noua gratia ꝛ nouo pplo angelus reuelauit. Si em̃ lex mansisset debuisset: et israel populus antiquꝰ: cōgruū esset ꝛ nomē sacerdotis in populo remanere. Sed q; sacerdotū iā erat trāsferendū. Et sicut dicit Heb. vij. Trāslato sacerdotio: necesse est vt legis transl atio fiat. ideo nec puer sacerdotio patris succesſerat. Nec nomē ab ipo rē manendū accipe debuit. sed nomē erat delendū sicut ꝛ sacerdotiū. Pſ. xv. Non coꝝ per labia mea nō recordabor amplius. Quāuis em̃ pater fuerit venerabiliꝰ et oi honoꝛe dignꝰ: tñ nomie suo ꝛ statu fcat trāsferendū esse sacerdotiū. Qō nō nisi in memoria: ꝛ nō in obseruatiōe debuit remanere. Et iō etiā memor dñi iterpkat. Hiere. ij. Recordami pcui dñe: ꝛ hierlm ascendat sup cor vestꝝ. Esa. xlvij. Ne meminerie; poꝝ: et antiq̄ ne intuamī. ecce ego facio noua ꝛ nunc orient. Et rñdens mater eius dixit Ecce Scōa diuersitas Matris per mariti; ꝛ docte mysteriū nouę gr̃e. q̄s pfigurat in nouo noie. Et iō etiā Idicēdo rñdet Nequaq̃ Sile Heb. xxij. Nequaq̃ vltra vocabr Jacob. sed Isrl erit nomē tuū. q̄s rectissimꝰ interpkat. sic ꝛ rectissimꝰ est in q̄ est gr̃a dei. scs Joānes in q̄ ē gr̃a. Et hoc est quod sequit sed vocabit Joānes

Hoc em̃ est Nomē aliud. Nomēnouꝝ. Nomē q̄s os dñi noiauit. Nomē gr̃e. et Nomē amicum. Nomē ea q̄ sūt leg nouę prēdēs sacra Aliud em̃ est q̄s nota facit melioris statꝰ. Nomē mōdatoꝝ: ut nouoꝝ ꝛ innouantiū est figura. Nomē q̄s os dñi noiauit q̄ solus hāc gr̃am dare potuit. Nomē gr̃e quā lex vetꝰ nō ꝛtulit. Nomē amicū q̄s recōciliat; et amic; cōperit Qui em̃ Aliud sit Esaias. lxv. et Vocabit seruos suos noie alio in q̄ q̄ bndictꝰ ē bene dicet in deo Amē. Qui aūt sit Nouū Esa. lxij. Vocabit tibi nomē nouū. et subiūgit: q̄s os dñi noiauit. qz solus deꝰ hoc nomē ad minū nr̃e salutis inuenit. Nomē etiā est gr̃e. quia Joānes sonat gr̃a dei. Exo. xxxiij. Inuenisti gr̃am cora me ꝛ te ipm nouit ex noie. Nomē etiā amici ad amicū Joā. ij. Amicus sponsi stat ꝛ audit ꝛ gaudet ad vocem sponsi et sponse Sequitur

**Et dixerūt ad illā Quia nemo ē in cognatiōe tua qui vocetur hoc**

nomine. Innuebant autem patri eius:quē vellet vocari eum.

p.3 Tertius pagraphus Matri obtinentiū z patri de nomie innuentiū Et ideo iste pagraphus Duo continet. Obtinunt eñ voluntati matris; dicentes [quia nemo est [Pleonasmos est more hebraici idiomatis.et abundat Lōtinctio:qz. Uel sic leg̃. Volumus nomen patris imponere z nō tibi cōsentire [quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc nomīe [Et ideo fm legem p̄inducam hoc nomē puero nō esse imponendū vidēt. Significant aūt isti sicut ōr glosa eos qui paternas emulant traditiones z zelant statū veteris legis. De q̄bus dicit Hal.j. Proficiebam sup̄ modum in iudaismo abundantius emulator cristēs paternar̄ mear̄ traditionū. Rhoñ.r. Ignorātes iusticiā dei z suam q̄rentes statuere; iusticie dei nō sunt subiecti. Significant aūt z illos q̄ antiquas anteceſſor̄ suor̄ consuetudines emulant;et ad nouā meliorā suis transire dedignant: Contra b̄ q̄d dicit Leuit.xxvj. Usq; ad nouā comedetis veterā, nouis aūt supuenientib; veterā pijcietis. Q̄ñ est error vel puersitas vel impfectio in veteribꝫ: deseranda sunt.quia Quanto mala p̄suetudo diuꝰ tenet tanto miserabilꝰ miserā aiam tenet obligatā. Ysa. lxiij. Quod antiquat z senescat ꝑpe interitū est. Baruch.iij. Quid est israel q̄ in terra inimicor̄ es inueterasti i terra aliena. Isti g̃ sic vetera emulātes dicunt: quia nemo in cognatione tua est: que tota est perditorum generatio, quia ad Hebreos.vij. Nihil ad pfectū adduxit lex. Hal.iij. Lex itrā opal. Rhoñ.v. Lex subintrauit vt abūdaret delictum. Nemo ergo est in cognatione cor̄ qui sunt sub lege q̄ vocet hoc nomie;diuie gratie. Lex eñ p̄ Moysen data est in onus z figuram. Gratia aūt z veritas per christum Jesum facta est Joan.j. Eph.ij. Oēs nascimur filij ire. Amplius aūt adhuc zelantes [innuebant patri eius [Et isto pater q̄ pater fac⁹ fuit surdus z mutus.qz si surdus nō esset; locuti fuissent z nō nunbus mnuissent eidem. Fuit aūt ista innuitio p nutus vel p̄ scripturā vel p̄ aliū quēcūq; modū:in quo vis nulla. et p nutus illos interrogabāt [quem vellet vocari eum [quia pater potior est q̄ mater:z mag̃ est de filio interrogandus. Esa.xlv. Uentura interrogate me sup̄ filios meos z sup opa manuū meaꝝ mandate mihi. Presumebant eñ q̄ pater in filio zelaret ꝑmanentiā sui nomis. sicut er in natura filium ꝑtulit vice pignoris.

Et postulans pugillarē scripsit dicens: Joannes est nomē ei⁹. Et mirati sunt vniuersi. Aptū est aūt ilico os eius et lingua eius:et loq̄batur b̄ñdicens deum.

Ecce quartus pagraphus De patris cū mr̄e cōsensu. Et trāgit Duo. Cōsensum: Et Effectū in alijs De p̄mo dicit [Et postulans [nutu q̄ poterat [pugillarē [A pugno dictū. et est tabula pugno clausa [scripsit dicens [qz voce non poterat.nec expressum determinati nois signū dare poterat [Jo Zacharias est [iam añ ab angelo impositus: non ab alio imponēdum [nomen eius [non mutandū. Attende aūt tria esse in facto patris. Scripsit enim. Et in pugillari scripsit. Et iam exister̄ non imponēdū nomen significauit. Scripsit q̄dem ob eternā nouę legis memoriā. Apoca.xj. Scribā sup eū nomē meū nouū z ciuitat̄ noue hierusalē;q̄ quitas a Jo annis noie q̄ gr̄am p̄dicatam incepit. Scripsit aūt ēt in pugillari vt semp in pugno ad manū paratū habeat: vt p tanta gratia sp agat gratiarumactio. Habac.ij. Scribe visum z exara eū sup tabulas vt ꝑcurrat q̄ legerit. Significat aūt nomē ꝑsistere qz ñ ōr: erit. sed: est ōr. Esa.xlix. Dñs ab vtero vocauit me:de ventre matris mee recordat⁹ est nomis mei. Sequit de effectu cum ōr [Et mirati sunt vniuersi [de patris z matris in vno noie ꝓsensu. Cū ante pater matri nihil de hoc portuerit esse locutus Lcā.xxv. In tribꝰ b̄ñplacitū est spūi meo q̄ sint placata cor̄ deo z hoib;: cōcordia fratrū: amor. ꝓximi z mulier b̄ñ cōsentētes. Dic eñ ex cōsensu viri et mulier̄ nata est cōcordia fratrū: et cognationis vis:et amor ꝓximor̄ in oibus vicinis [Aptū est ilico [Ecce nomis est effectus in patre.z causat̄ effectus Dupler: Sanitas vicꝫ in corpe. Et ꝙbente in mente. De effectu q̄dem sanitatis in corpe trāgit Duo: Miraculū vicꝫ in corpe. Et Stupor̄ in astantibus. De miraculo q̄dem dicit duo. Miraculū sc̄z. Et Miraculi ꝙbationē. Circa miraculū tangit duo: Ortus vicꝫ actionē. Et linguę solutiōes Aptus ortus ōr instrumentor̄ loquele referationem in se. Lingue aūt solutio dicit resolutionē eor̄ndē in compatione ad auditū. Dupl̄r eñ ligata fuerit Jn scipsis eñ habebant ligamē q̄b mouere nō poterant ad loq̄le modulos formādos. Et in compatione ad auditū impedimenta habebant:ita q̄ spiritꝰ qui est in aure nō aduerit eis formas auditor̄. Nisi eñ collimationē instrumenta ortis cū aure. qz aliter nō esset obedientia auditui. Et buiꝰ signū est. qz stridor acutꝰ z durus excitat⁹ i auribꝰ:dissoluitq; dolor̄ excitat in dentibꝰ. Et sic duplicit solꝫ uunt ista ortis. De p̄mo ōr [Aptū est aūt [gratiā qua sonat Joannes [ilico [hoc est statim. quia si nō statim esset relatū [os eius [putaret ex alia quadaz causa puenisse: q̄n statꝫ sic implet verbū angeli q̄ dixit. Non poteris loq̄ vicꝫ in die q̄ hec fiant q̄ implebunt suo tpe. Gratia eñ incohata p Joānē statim diffudit sanitat̄ effectū. Nec re.xvij. Sana me dñe z sanabor:saluum me fac z saluus ero:qm̄ laus mea tu es. Et tangit sc̄am referationē in cōpatōe ad auditū [et lingua ei⁹ [Mar.vij. Statim apte sunt aures eius z soluta est vinculū lingue eius:et loquebat recte. Luc.ij. Loscutus est mutꝰ z ammirate sunt turbe, Et ō sequitur signū dupler Natura z Dic. Natura q̄dem.qz [loquebatur [Dic q̄dem qz b̄ñdixit deum. Dicit igit̄ [loquebatur [Mar.vij. Bñ oia fecit z surdos fecit audire z mutos loqui. Esa.xxxv. Aures surdor̄ patebunt z apta erit lingua mutor̄. Esaie xxxij. Lingua balbor̄ velociter loquet̄ z plane. Et subtūgit effectū gratie [Benedicēs deū [Tob. z xij. Vos benedicite deum z enarrate omnia mira

bilia eius. Hi ratia em accepta exigit q gratie agan
rtur. Tob.xij. Sacramentu regis abscondere bonu
est. opera aut dei enarrare honorificu est. Hia em
apit os in grazactione. Attende q Moraliter q
dem Sce sunt que claudunt os. Et Ser p antido
tu q agunt os. Claudit: Pceri cosciaꝫ. Scriptu
re ignorantia. Labia p nugas sepe pollunt. Pote
stas terrens tyrannica. Malicia audientiu. obsti
nata Immemoria de accepta gratia. De Primo
hoc dr Ezech.xvj. Scies q ego dns t recordabe
r.s vt cofundaris: et nō erit tibi vltra apire os pre
cofusione tua. De Secdo dr Esa.lvj. Speculatores eius ceci oēs: nesciert vniuersi: canes muti nō
valentes latrare. De Tertio dicit Bernar. In ore
idiote: nuge sunt. In ore aut sacerdot nuge sacrile
gia sunt. Job.xxxix. Qui leuiter locut sum: rep̄o
dere quid possum: manu mea ponā sup os meū.
Ps. lxij. Obstructu est os loquentium. Esa.vj. Ue
mihi q tacui: q vir pollutu labijs ego sum. et i me
dio populi polluta labia habens ego habito. De
Quarto dr Esa.xlvij. In psona diaboli t tyrannorum
Unuersa terra ego cōgregaui t nō fuit q mouet
rem penna t aperet os t ganiret. Et hoc imp̄opat
dns Ezech.xiij. dicēs. Nō ascendistis: et aduersus nec
opposuistis vos murū pro domo israel: vt starent
in plio in die dni. Ps.xxxvij. Sicut mut nō ap̄i
ens os suū t factus sum sicut homo nō audiēs et
nō hns in ore suo redargutiones. De Quinto Ezechiel.iij. Linguā tuaz adherere faciā palato t eris
mut: nec eris quasi vir obiurgās q domꝰ est exasperans é. De Sexto Ps.cxxxvj. Adhereat lingua mea
fauciby meis: si nō meminero tui. hoc est: q nō fui
memor et mulc benficijs mihi collatis. Matth.
xxv. dicit de seruo pigro q donum dni ad lucrū nō
zuerit: cum sustineret de hoc increpationes q re
sponderet nō potuit. Et de illo qui ītrauit absq; ues
te nuptiali q ommutuit: q gratis non fuit inuitatus. Ser aūt q cōtrario apiūr os sunt: In spi
ritu sancto z scie reti monium. Q sacre scripture cor
armarū. Os in bonis t magnis exercitatū. Cōtra
tyrannos cor impterritū. Populi audientis deuo
te collegium. Bonoꝝ acceptoꝝ sp os gratū. De
Primo hoc. q. Loꝝ. vj. Os nostrū patet ad vos
o Lorinthij: cor nostꝝ dilatatū est. Cum em cor in
cōscientie bone testimonio dilatatuz est: os ad pdi
candū t ad redarguendū est patulū. De Secūdo
habes Sap.x. Sapia aperit os mutū: et linguas
infantiū facit disertas. Ezech.iij. Aperui os meū et
cibauit me volūme. De Tertio Matth.v. Ipe ape
ries os suū docebat eos di. Bti t. Ibi glo. Aperit
os magna locutur: nō scurrilia. De Quarto Act.
x. Petr apiens os suū dixit. Jn vitate cōpi q nō
est psonaꝝ acceptor deus. Ecc.xlvj. In dictis suis
nō ertimuit pnapē. De Quinto Ecc.xxiij. In ec
clesijs altissimi apiet os suū: et in cōspectu virtutis al
tissimi gliabit q ecclesiā libēter audiūt. De Ultimo
dr Tob.xij. Tobias senior apiens os suum bndi
xit dnm t dixit. Magnꝰ es dne i eternū t i oia sec
cula regnum tuum. Sequitur

**Et factꝰ est timoꝝ super omnes vicinos eoꝝm: et sup omnia mon**
**tana Judee diuulgabant oia verba hec. et posuerunt omnes q̄ audierāt in corde suo: dicētes. Quis putas puer iste erit? Etenim manus dni erat cum illo.**

Ecce h ponit id qō est effectū gratie cōsequēs in
cordibus coꝝ q tantū viderūt pdigiū. Sūt aūt
effectū hunc signa q tuoꝝ consequntia. Timoꝝ vice
ammiratōis. Diuulgatio tāte opationis. Repositio rei in memoria cordis. Et Oim q ista viderūt:
de futuro statu pueri: stupoꝝ ingnitionis. De pri
mo hoꝝ dr Luce [Et factus est timoꝝ] hoc est mo
tus fm ystolem cordis ex magna apatōe. Ps. 72.
liij. Timoꝝ t tremoꝝ venerunt sup me: et contexerunt me tenebre. Quia vt dr Ps.xxxix. Nō potui
vt viderē: Lausam tpoꝝ: q apparuerūt p effectum.
Esa.xxj. Doꝝui cū audirē: turbat suꝫ cum videre: emarcuit cor meum: tenebre stupefecerunt me
[Super omnes vicinos coꝝ] q̄a illi visa p̄
digioꝝ genus sunt: et illi magis terrici sunt q̄s bi
ad q̄s em fama puenit. Videbant em patre ꝓpter
incredulitatē hoꝝ p̄dictoꝝ. acriter punitū. et ideo se
si discrederent his q̄ in pñi viderūt: timuerūt acriꝰ
esse puniendos. Job.iij. Pauor tenuit me et tremoꝝ: et cum spūs me pīte transiret: inhorruerunt
pili carnis mee. Job.xxxvij. Sup hoc expauit cor
meū t emotū est de loco suo [Et sup oia montana iudee] Ecce Facti diuulgatio. Montana
em Judee sunt in q̄bus habitabant illi q̄ fuerunt de
sorte Jude vbi fuit Regnum iudeoꝝ. Ps.lxxxvj.
Fundamēta eiꝰ in montib sctis. Significat aūt mōtana ista vtices eccliaꝝ in q̄bus ista miracula diuulgata sunt. Ezech.xxxvj. Vos aūt montes israel ramos vestros germinetis t fructū vim afferat ꝓpl'o
meo isrl' [diuulgabant] hoc est: ore vulgi p̄dicabant. q̄z in ore coꝝ oim erat ista magnā [oia verba hec] hoc est: digna relatu de q̄bus fuit vba Esa.
xij. Lātare dño q̄z magnifice fecit: annūciate hoc in
vniuersa terra. Ps.xcvij. Moueat mare t plenitudo eiꝰ: orbis terraꝝ t vniuersi q̄ habitant i eo. Dicite in gētibus q̄z dns regnauit. Etenim firmauit
rc. xxxj. Audite p̄bā dni gētes t annūciate in insulis q̄ procul sunt [Et posuerūt] Ecce tanti rei positio
in memoria cordis. Et hoc est q̄d dicit [et posuerūt] Positio: firmā notat i corde locationē. Sic
Esa.xxviij. Ecce ponā in fundamentū sion lapidē
angularē. Ipsa em rei magnitudo t raritas facit
ad firmā in memoria locationē. Dicit em Tullius i
fine sue Rethoꝝ. q̄ Rarū t magnū firmiter locat
in memoria Sic g̃ posuerūt hoc in corde suo [Lan. viij. Pone me vt sigillū sup cor tuum. Ps.
cxviij. In corde meo abscondi eloquia tua] dicentes
**Quis putas puer iste erit?** [Ecce questio ammiratiōis. quā Vel: q̄libet q̄rit intra ipm in corde.
Vel: mutuo a seipꝰ in ammiratōe. Et nō est q̄stio
ignrantiū sed stupentiū de hoc: q̄d p̄dicat (als porten
dat) hec magnia in futuro. Ista ei appentia in pue
ro: flores q̄da fuit mirabiles i futuro fructꝰ p̄dicēs
tes (als portēdētes.) Et iō dr Zach.iij. Audi Jesu
sacerdos magne tu t amici tui q̄ habitat coram te: q̄z vi
ri portēdētes sūt. Jnt amicos aūt dni nri Jesu sa

cerdotis magnus principus est Joannes. et ille principue magna portēdit. Et ideo dicit oēs. Quisputas puer iste erit: Nunc aūt ſtionem ſtrum: ꝓpo nis q̄druplex aptat responſio. Respōdet ꝙ Zb angelo. Z patre Joannis. Zb ipo Joāne. Et Z chio.

Zb angelo i ꝓphabit. Nicent magn⁹ coꝝ dño: et vinū z sicerā nō bibet: et spūsctō replebit adhuc ex vtero matrſ sue. Z pīe Joānis Infra codē. Tu puer ꝓpha altissimi vocaberis: ꝓbis em̄ añ faciem dñi parare vias eius. Zb ipso Joanne Joan. Ego vor clamātis in deserto. Z chio Matth. xj. Quid existis in desertū videre ꝓpham: Etiaz dico vobis et plus q̄z ꝓphetā. hic est em̄ de quo scptuz est. Ecce mitto angelū meū añ faciē tuā q̄ ꝓparabit viā tuam añ te. In ꝑma istaz responsionū notat Ute sancti tudo. In scōa Sapiēte ꝓfectio. In tertia Ostiuj z obsequiū ꝓmptitudo. In vltima Dignitaz celsitu do. Et ideo ꝗrit Quisputas puer erit iste Et subiūgit rōnem ſstiois dicentes Etem manus dñi Plasmās Et Formās: Opans: Pro tegens. Plasmās q̄dē in Lōceptiōe. Formans in Sanctificatōe. Opans in Virtutū ꝓfectōe. Pro tegēs in aſprima sacerdotū z pharisęoꝝ z scribaꝝ redargutiōe. De ꝑma dr Hiere. xvij. Sicut lu tū in manu figuli: sic vos i manu mea dom⁹ Isrl. Job. x. Manꝰ tue dñe fecerūt me z plasmauerūt me totū in circuitu. De Manu formante Hiere. j. Priusq̄z te formarē in vtero noui te. Et añq̄ exi res de ventre sanctificaui te. Et intelligit de forma gratie. Pſl. cxvij. Manus tue dñe fecerūt me. et boc ē: formauerūt me. De Manu opante dr Esa. lxvij. Opa manuū tuarū oēs nos. qz sine eo nihil possum⁹ facere. De Manu autē ꝓtegente Esa. lj. Sub vmbra manus sue ꝓtexit me. Vis igit mo dis q̄a manus dñi erat cū ipso ad mirabi lia ondēda. Sicut dr j. Esdre. vij. Dedit ei rex ſm manū dñi dī sui: bonā sup se oēm pentionē suā. Et in eodē Infra. Ego ꝙfortaꝝ manu dñi dei mei que erat in me.

2.5.

## Et Zacharias pater eius replet⁹ est spūsctō: et ꝓphetauit dicēs

Sequit de effectu hui⁹ nois q̄ ad gr̄am cū ifert Et Zacharias pater eius Qui iciens trāslationem sacerdotij futurā: noluit nomen suū impo ni puero. sed nomē gre. Ut sicut non transmisit sacerdotiū: sic nec nomē trāsferret ad posteros: scies in ꝓxi statu nō esse plenū gre nomē. Vic in quam merito nomē filij q̄s gr̄am inchoat: is chius eā ꝓfi ciat Replet⁹ est spūsctō Spūsctūs b non q̄ ad babitū accipit. sed q̄ ad actū. ſm babitum em̄ ꝓi⁹ babuit spm̄ scm̄. Sed b ſm actū tenigit eum: et incepit effundi in ipo. Rho. v. Charitas dei dif fusa est in corditho nr̄is p spm̄ scm̄ q̄ dat⁹ ē nob. Cū em̄ audiret z videret z sentiret in eo (al's tot) mira bilia. tū ex oraculo angeli. tū ex visitatiōe dīe ꝙj nis. tū etiā ex gestu z exultatiōe pueri. tū ex ꝙgratu latiōe cognatoꝝ z vicinoꝝ. tū etiā ex vaticinio vro ris q̄si multis ꝑalitho ꝙcepātibꝰ tacet⁹ē spū ꝓphe tico. sic Heliseus. iiij. Reg. ij. Qui dixit. Adducite mihi ꝑsaltē: cūq̄z caneret ꝑsaltes: facta ē sup eū ma nꝰ dñi z ꝓphetauit. Pſl. xlix. Sacrificiū laudis bo norificabit me: et illic iter q̄ ostendā illi salutare dei Dīo em̄ ꝑsalterio impossibile est donū scrispūs nō tangere coꝝ ad nouā deuotiōz. Et iō dr ꝙ Replet⁹ est spūsctō qui spūsctus diffudit i eo donū de uotois et ꝓphetauit Lōgru⁹ ordo vt pri⁹ ipse tur q̄s spūsctō: z postea ꝓpheret. Sic em̄ accidit i aptis Act. ij. Replen sūt oēs spūsctō z ceperūt lo q̄. Sic etiā ꝑcepit dñs Lu. vlt. Sedete in ciuitate q̄ adusq̄z induamī virtute ex alto. Et cū accepissent spūsctm̄ missi sūt ad ꝑdicandū. Hoc etiā Noran dū est: vt dr glo. ꝙ magna largitas est diuine pietaz tis. Ecce em̄ loq̄la q̄ sola ablata est diffidēt: cū spū ꝓphetie restituta est credēt. Qui em̄ Zacharias in ꝑ missis z surd⁹ dr fuisse: b etiā falsū est: muꝫ tū au dit⁹ ordinat⁹ ad loquelā. qz sine auditu nō valet lo cutio. Locutio em̄ vt dr Basilꝰ ē vt nob inuicē af fect⁹ z intentiōes nr̄as ꝑdam⁹. Et ad b idē est locu no Dicēs in gr̄az actiōe z cūctis ea q̄ credidit no ta facietho. Rho. x. Fides est ex auditu. Auditꝰ ar q̄ ꝓbū chri. Pſl. cxv. Credidi ꝓpter qđ locut⁹ sū. Rho. x. Corde creditur ad iusticiā. ore aūt ꝓfessio fit ad salu tē Est aūt attendēdū ꝙ Heliſabet repleta spūsctō pauc⁹ ꝓphauit. Sz Zacharias replet⁹ spūsctō plu ra dixit. Et b ꝙgruit. j. Lor. xiij. Mulieres in ec clesijs taceāt. Iō em̄ permittit eis loq. sed siquid vo lunt discere: domi viros suos interrogent. j. Tim. ij. Mlier in silentio discat cum oi subiectiōe. Unde glo. Heliſabet pauc: Zacharias multa: ꝑdicat vt ꝓphe tat. vterq̄ spūsctō replet⁹ loq̄bat. Sed disciplina seruat: vt mulier magis discere studeat q̄ docere.

## Benedictus dñs deus Isrl: quia visitauit

Istud canticū in Duo diuidit Jn q̄rū Primo Z.4. Beneficia generalia gr̄as agēs cōmemorat. Scdo tāgit Specialia facta circa puer. Circa Generalia Duo facit. Prio em̄ enūcrat. Scdo tāgit finez. In enūeratiōe iterū tangit duo. Bī az. vicz actionem. z Bīas b q̄bus grates agit. Bratiaꝝ actio ponit in b q̄ dr Benedict⁹ tē. Bnedict⁹ ingrātū in ipm̄ q̄ rei lationē bonū suū est dictū. Sic em̄ flumis ipetus bonitat⁹ dei: largē flues in nos letificat ciuitatē dī Et sic dr Dester. x. In agōe ꝑmas redūdat gr̄az vt in ipm̄ q̄ gr̄az actionē z nr̄i reductiōem recertat Tob. xij. Vos bnedicite dñm: z enarrate oia mira bilia ei⁹: ipm̄ bnedicite z cantate illi. Eccl. xlij. Glo rificātes dñm q̄ntū cū q̄s poterit: z supauabit. ad huc ad mirabil⁹ magnitudo ei⁹. bnedicētes deū exal tate illū q̄ntū potest: maior ē em̄ oi laude. Sic q̄ sit Bnedict⁹ dñs. q̄ possidet oia hūilia. solus altius oibꝰ suppositꝰ. Prouer. viij. Dñs possedit me ab initio viaꝝ suaꝝ. Sap. ix. Ego fuꝰ rudis z filꝰ anꝫ ille tue de⁹ q̄ creauit. Eccl. xlij. Oia de⁹ fecit e pie agēndo dedit sapiaz. Pſl. cxxv. Lōfitemi deo celi q̄ facit mirabilia magꝫ solus Israel Cui⁹ nō est: nisi p bñficiū. Ero. iij. Ego sū de⁹ abrah: de⁹ isa ac et de⁹ iacob. Hoc nomē mihi ē in eternū. Spēci est bñfactiū (al's bñfactur⁹) de⁹: et bñficētia largi tat⁹ ei⁹ nō finit. Deut. xxxij. Dñi creatoris tui q̄ posꝫ sedit: fecit: z creauit te. Est aūt dñs serui voluntas p cipe z obseruare leges dñi sui. sic dr Augꝰ. Etiō ab

initio nō dicit dñs nisi formatione bois. qz bos vt
asin⁹ nō est ser⁹. j. Lozᵘ. ix. Nunqd ⁊ bob⁹ cura
deo. Glo. ibidē. De bob⁹ ⁊ cetez brutis nō est cura
deo vt eis legē imponat. sed de boie ralē curā gerit.
Zegē ḡ ponens est dñs de⁹ ] aut obseruatōes le
gis discretes. Deu. iij. Oia nuda sunt oculis ei⁹
ad quē nobis sermo. ] Israel ] aūt est p dñictōez
qz ei⁹ totū semē est in dñictiōe cui pplo cētā noti
ciā suā ostēdit. Baruch. iij. Iniecōes esto pplo dei
qz ea q̄ deo placent nota sunt vobis: sic ⁊ hic noti
ciā nouē gre exhibuit. Ps̄. cxlvij. Non fecit ralit oi
nationi: ⁊ iudicia sua nō manifestauit eis. Sic ez
go ] Bñdictus dñs de⁹ israel ] Quare ārt bñ
dictus sit subiūgit: Quinqz bñficia cōmemoratis
Uisitatōis p carnis assumptionē. Redēptōis per
passionē. Ercctōis ptis̄ ⁊ ecclie ereatione. Ueri
tat⁹ promisse p promissoz implerionē. Saluatōis per
piculoz euasionē. De primo ōr ] qz visitauit ]
Glo. apparēs in carne q̄s lōg⁹ a se recedēres iusti
ficata carne curauit. Ergo Uisitauit sic medic⁹
infirmū. Sicut larg⁹ bñfactor pauperē tribulatū
Sic Magr discipulū. Sicut Sponsus spōsalē
amplexū. Sicut Pzelat⁹ subditū. Sic pastor gre
gē deolatū. Sicut Unitor suā vineā. Sicut pa
terfamilias opariū. Medic⁹ q̄dem in infirmo q̄
rit sanitat⁹ signū. Bñficus i pauge tribulato sub
uenitōis solaciū. Magr in discipulo pfectōis stu
diū. Sponsus in sponsa amoris amplexū. Pzela
tus in subdito discipline moralis pfectuz. Pastor
in grege fecunditatē ⁊ vtilitatē pecoz. Unitor i vi
nea locūditat⁹ fructū. Paterfamilias in opario fi
ne seruo: siue filio: siue mercenario actū oposium

De Uisitatōe infirmi p̄cipit Matth. xxv. Infir
mus fui ⁊ visitast⁹ me. Aug⁹. Magnus aduenit
medic⁹ iz magn⁹ vbiqz iacebat egrot⁹. Matt. ix.
ōr de se. Nō est op⁹ valentibz medic⁹: sed male ha
bentib⁹. Et ideo tulit coz⁹ suū ⁊ aīaz tanq̄ pzcide
grazqđ Maria significauit Joan. xij. Que fra
gro alabastro fudit vngentū sup caput eius: ⁊ do
mus implera est ex odore vnguēti. Pzcis eīm coz⁹
pus. Unguentuz gra. Dom⁹ implera: ecclia. Ecci
xxxviij. Nonora medicū, pter necessitatē: etenī illū
creauit altissim⁹. A deo em est ois medela. Et ibiō
Infra. In bis curās mitigabis dolor ē ⁊ vngēta
rius faciet pigmēta suauitat⁹: et vnctiones cōficiet
sanitat⁹ De Uisitatōe bñfactoris Jaco. j. Reli
gio mūda ⁊ imaculata apud deū ⁊ pātrē hec ē: Ui
sitare pupillos ⁊ viduas in tribulatōe coz⁹: ⁊ ima
culatū se custodire ab hoc sēculo. Exo. iij. Uidēs vi
di afflictionē pplī mei q̄ est in egypto ⁊ gemitū coz
audiui: ⁊ descēdi liberare eū. De Uisitatōe mgri
ōr infra. codē. Uisitauit nos oriens ex alto Illumi
nare bis q̄ in tenebris ⁊ i vmbra mort⁹ sedēt. Esa.
l. dñs aperuit mihi aurē: vt audiā eū q̄si magrm.
Mat. xxij. Joā. xiij. Uos vocast⁹ me mgr ⁊ dñe ⁊
bñ dicit⁹: sum etenī. Et Joan. iij. Un⁹ est aīm mgr
vr. Jo. iij. Rabbi scim⁹ q⁹ a deo venisti mgr. De
Uisitatōe sponsi Judic. xv. Post aliq̄ntulū rep⁹
venit Sāson inuisere vxor ē suā: rpe messis tritice:
et tulit ei hedū de capris, Sāson: sol foz⁹: chim si
gnificat. Uxor ār gen⁹ hūanū cui tulit hedū: sacri
ficiū p pctis offerendū; de capris; de similitudi
ne patroz sumptū. Gen. l. Post mortē meā visita
bit vos de⁹; efferte ossa mea vobiscū. Uoluert eīm
patres esse in illa copula q̄ de⁹ iposam sibi hūanā
naturā visitauit: et nō cū egyptijs sepulti manere.

De Uisitatōe plant Job. x. Uisitatio tua custodi
uit spūm meū. j. Pet. v. Humiliamī sub potēti ma
nu dei: vt vos exaltet in die visitatōis. De Uisi
tatōe pastoris. Ezech. xxiij. Uisitabo oues meas
sicut visitat pastor gregē suū. Prouerb. xxvij. Dili
gēter agnosce vultū pecoris tui: greges q̄z tuos cō
sidera. De Uisitatōe vinitoris Ps̄. lxxix. Respice
de cēlo ⁊ vide ⁊ visita vineā istam: ⁊ ptice eā quam
plātauit dextera tua. Prouerb. xxiij. Per agrum
pigri bois trāsiui ⁊ p vineā viri stulti: et ecce totū
repleuerāt vrtice ⁊ operuerant supficiē ei⁹ spine. De
Uisitatōe p̄ifamilias. j. Reg. xvij. Uisitabis fra
tres tuos si recte agant: ⁊ cū q̄m ordinati sūt disce
Gen. xxxvij. Uade ⁊ vide si cuncta pīsa sunt erga
fratres tuos: ⁊ pecora: ⁊ renūcia mihi q̄d agatur.

Primū fecit chr̄s Ut Medic⁹ p grām sacramen
talē. Scōm Ut Diues magnific⁹ p dona vrtutuz.
Tertiū Ut Sapia pat⁹ p doctrine vbū. Quar
tū Ut Ecclie sponsus p amoris osculum ⁊ ample
xū. Quintū Ut Ecclie caput p motus ⁊ sensus in
coz⁹ ecclie influxū. Sextū sic Pastor bon⁹ per
pastoralē officiū. Septimū Sicut Plātator cele
stiū gaudioz. Octauū ⁊ vltimū Sic Lultor meri
toz bonoz. j. Lozᵘ. iij. Dei agricultura est⁹. Zztē
de aūt q̄ in Uisitatōe sunt cōsideranda Septem
Quoz. Primū ē Ut sine vbo corda pparate cal's
pparare nō veniat. Scōm Ut sapīm primo discu
tiat ⁊ pm seruisitet alios. Tertiū Ut finē debitū vi
sitatiōi cōtingat. Quartū Ut spūs coz⁹ ēs visitat
sp custodiat. Quintū Ut sciat q̄d corrigat. Sextū
Ut sic pr corrigibiles puniat. Septimū Ut sicut
inder gladio ico corrigibiles pcidat. De primo ōr
in ps̄. lxxiij. Uisitasti terrā ⁊ inebriasti eā multiplī
casti genimīa ei⁹ ⁊ benedixit germinās. Oō de irriga
tiōe doctrine intelligit. De Scō Job. v. Uisitās
spēs tuā nō peccabis. Noc ē: ⁊ sidērās reipm. Gal'.
vl. Uos q̄ spūales est⁹ instruite illū in spū lenitat⁹:
cōsiderās te: ne ⁊ tu tenter⁹. Finis aūt visitatōis
est Triplex. Quoz. Primū ē in moribz. Ut visitati
effulgeāt in moribz inter electos dei. Scōs Ut de
emādatione leteāt i plebe dei. Tertiū Ut in eis ac
crescat laus dei. Et hec notant⁹ in vna autoritate in
ps̄. cv. Uisita nos i salutari tuo: ad videndū i bonita
te electoz tuoz: Ecce primū. In letitia gēt⁹ tue: Ecce
scōm. Ut laudet⁹ cū hereditate tua ⁊c. Ecce tertiū
De Quarto De custodia spūs Job. x. Uisitatio
tua custodiuit spūm meū. Un etiaz Apl's, etsi foz
nicatoz ē tradidit sathanē. j. Lozᵘ. v. rñ fecit doc i in
tertiū carnis: vt spūs salu⁹ sit in die dñi nostri Je
su chr̄i. De Quinto q̄. sciat q̄ nō nisi iniq̄tatem
corrigat: ⁊ nō aliq̄d aliud pſequat. Ps̄. lvij. Inte
de ad visitādas oēs gētes: nō misereat⁹ oiū q̄ ope
rant iniq̄tatē. Nō ōr: q̄ opati sunt. qz illi fortē peni
tēr. Sz q̄ nūc i pīsi opant: Illi ei ñ sē correct. Se
xtū est Ut sciat q̄liter corrigat corrigibiles q̄ sūt fi
lij. vt ōr Ps̄. lxxxviij. Uisitabo i virga iniq̄tates eo
rū: ⁊ in verbis pcā coz⁹ misericordiam autē meam nō
dispgā ab eo. Septimū Ut sciat q̄liē pcidat incor

rigidꝰ les. Esaie.xxvij. Visitabit dñs sup leuiathan serpentē vectem: & sup leuiathā serpētē tortuosum et interficiet cetū q̄ in mari est. Ueeus: Rigidus ē et inflexibilis. Tortuosus: est Dolosus & i asturijs ambulās. Leꝰ aūt i mari est Arrogās q̄ se magnū reputat: et in amaritudine sedition̄ confidit. Oibꝫ modis in se & suos visitauit nos

**Et fecit redēptionez plebis sue**

£4 Per sue crucis passionē & p̄ij solutionē. Pretiū aūt redimēs debet esse Pretiosum: Abūdans siue copiosum: Dapsile nō refutabile: Dānū soluens: Et Pignus recipiens. Et hec q̄nq; fecit pcūi redēptionis nr̄e. De Pretiositate ipsiꝰ habet.j. Pet.j. Non corruptibilib⁹ auro vel argento redēpti est, de vana vīa cōuersatiōe paterne traditōis: sed pciosō sanguine agni tanq; immaculati chr̄i. De Copiositate in ps.cxxx. Apud dñm misericordia & copiosa apud eū redemptio. Dapsile aūt siue nō refutabile est sicut iā q̄ de gazophylatio dei sumptum est Ps.cx. Redēptionē misit dñs pplo suo: mādauit in eternū testamentū suū. Dānū enā solvit & restituit: sicut dr̄ Gen.xxi. Ego damnū oē reddebam q̄cq̄ furti pdebat a me exigebas. Pignus etiā recuperat. hoc est: captiuitatē liberat. Infra.vj. Si aūt fortior illo supueneriet: intrat in domū fortis: et alligabit fortē: et oia vasa distribuit in q̄bꝰ confidebat Eph.iiij. Ascēdens in altū captiuā duxit captiuitatē. Sic ḡ fecit redēptionē | plebis sue | q̄ pauper̄cula fuit. Ps.ix. Tibi derelict⁹ ē pauper: pupillo tu er̄ adiutor. Plebs em̄ sunt pauperes de vulgo. Ja co.ij. Nōne deꝰ elegit pauperes i hoc mūdo: divites in fide: et heredes regni quod repromisit deus diligentibus se.

**Et erexit cornu salutis nobis: i domo Dauid pueri sui.**

Ecce Tertiꝰ effectꝰ gratie de Erectiōe ptātis. Et hoc est q̄ dicit | Et erexit | hoc est: exaltauit: hoc sursum erigēdo | cornu | q̄ signum est ecclīastice potestat̄ | salutis | q̄ salus est in ecclīastica prāte | nobis | hoc est: ad nostram vtilitatē. In cornu aūt notant̄ Natura: Positio: Usus: Et Collatio quā cōfert aiali. Natura est q̄ mollificat caliditate: et riget frigiditate: et nō liquefit (al's liq̄scit) vnq; Et sic prās regni chr̄isti q̄ mollificat charitate sicut ignis: et plucida est veritate: et nō liq̄scit remissione: nec frāgibilis est terrore Sed rigescit ꝫ cos q̄ frigidi sunt charitate. ij. Cor. xiij. Nō possum⁹ aliquid aduersum veritatē sed oia p veritate. Et Ibidē. pauāūt. Sc̄ꝫ prātē nr̄am quā dedit mihi dñs in edificatiōnē & nō in destructionē vestrā. Sic ḡ charitate mollescit & vitate lucet: et ꝫ frigidū cor & tenebrosum rigat. Positione aūt est altū q̄ nō inclinat vitijs int⁹ vel affectu carnali.j. Reg.ij. Exaltatū est cornu meū in deo meo. Usu aūt cornu est i arma. Ecclīastica em̄ prās ē arma q̄bꝰ vincunt hostes eccl'ie. Ps.cxxxj. Illuc pducam cornu Dauid gaudiu cernā chr̄o meo. Inimicos eiꝰ induā confusione. sup ipm aūt efflorebit sanctificatio mea. hoc est fortitudo mea. Cōfert aūt animali cornu grat̄ a deo Contra cos q̄ dicūt Amos.vj. Nunq̄d nō in fortitudine nr̄a assumpsim⁹ nobis cornua: Ps.lxxiij. Ois cornua pcōz cōfringā: et exaltabunt cornua iusti. Dicit aūt cornu: singulariter. et non cornua, q̄ Principat⁹ ecclīastice prātis vnus est. Iꝫ principes prātes eorum in partes solicitudinis vocant: sunt multe. Et tō mitra Epōz duo habet cornua: pter duo rectamēta: vel pter duas prātes diuin̄. Mitra aūt sūmi pontificis q̄ coronat q̄n electꝰ est non hz nisi vnū: sic̄ sacz diadema monarche non habuit nisi vnuz cornu. Ps.xcj. Exaltabit sic̄ vnicꝫ cornis cornu meū. Et ideo dr̄ chr̄is filꝰ vnicornis. hoc est: pontifex maz. prātem vnā habētis: q̄ est regni chr̄ii. Hoc cornu regni chr̄i: ventilat inimicos sic dicti est. Sic ḡ erexit nobis cornu saluis. & hoc | in domo | hoc est in familia | Dauid | de q̄ carnez assumpsit | pueri sui. | Hoc em̄ regnū infrangibile & incōmunicabile est. sic dr̄ Dan.vij. Prās eiꝰ prās eterna q̄ nō auferet & regnū eiꝰ q̄ nō corrūpet. Et in signū huiꝰ Dauid cornu olei inunctꝰ é.j. Regū xvj. Saul aūt cui⁹ regnū corruptibile est inunctꝰ é lenticula olei.j. Reg.x. Lenticula aūt est vas fictile facile cōmunicabile. Sic em̄ Dauid fuit puer suus q̄ fm cor dei electꝰ est.). Reg.xvj. Inueni virꝫ fm cor meū q̄ faciet oēm voluntatē meā. £4

**Sicut locutus est p os sanctorū: qui a seculo sunt, pphetarꝫ eiꝰ.**

Ecce tāgit b Quartū effectū grē qui est Veritatis: dicens | Sic̄ locutꝰ est | Quasi dicat. Erexit D.4.
nobis cornu salut̄ | sicut locutus est | antiquitus one imobilis vitat̄ | per os | Singulariter dr̄. q̄ oēs pphe vno ore. hoc est: vno spiritu fuit locuta. q̄. Pet.j. Nō volūtate humana allata est aliq̄n pphetia. sed spūsc̄ inspirati: locuti fuit sc̄i dei homines Esa.). Os dñi locutū est | scrōz | pharz. q̄ pphete q̄da fuerūt nō sc̄i: sic̄ Balaā Num.xxij. et xxiij. et Sedechias iij. Reg. vlc. q̄ spūsc̄tō sepe locuti sunt falsa. et ideo talib⁹ nō in oibus credit. iij. Reg. vi. Ero spūs mēdax in ore oim pharz eius. Sed sc̄i pphe nō dixerūt nisi vez. Ecci.xxxvj. Da mercedē dñe sustinentib⁹ te vt pphe tui fideles inueniant. Et Ibidē. Suscita pactiones tas locuti fuit in nomine tuo pphete tuo. Deut.xviij. Prophetā suscitabit vobis dñs de fratrib⁹ vestr̄. tanq; me audietis eū | Qui a seculo sunt prophetarꝫ eiꝰ | hoc est: ab initio seculi. q̄ tz nō pheraverūt pitarche ab initio seculi vbis: fact̄. in pdicauerūt. Sic Adā Abel Enoch Noe Seth & cet̄i. Osee.xj. Ego visiōes multiplicaui eis: et in manibus pharz assimilat⁹ sum. hoc est: in ophis. Heb.). Multariā multis⁹ modis olim loq̄ns deꝰ patrib⁹ in prophet̄

**Salutē ex inimicis nostris et ō manu omniū qui oderunt nos.**

Tāgit Quintū effectū grē. q̄ ē Euasio pricipiū cozꝫ. Inimici aūt sūt duplices. Noies & Demones. Demones antiq; sūt hostes. Noies aūt noui: q̄ dei monitu cōgregati nos psequunt. Et ō q̄ dr̄ | Salutē | in noie Jesu q̄ salus vl' saluator vel salutar̄ interpat. Act.iiij. Nō aliō ē nomē sub celo datū hoibꝫ i q̄ oporteat nos saluos fieri | Salutē | ꝫ: precipiendi euasionē hēm⁹ i Jesu nos visitauit: qui erexit

cornu salutis nob. Ps. cv. Saluos nos fac dñe z congrega nos ō nationibus. Hiere. xxxj. Redemit dñs Jacob et liberauit eum de manu poteriorum: et venient z laudabūt in monte sion z cōfluēt ad bona dñi. Ps. xxxvj. Salus iustorū a dño: et precor: eorū in tribulationibus: et adiuuabit eos dñs: et liberabit eos: et eruet eos a peccatoribus: et saluabit eos quia sperauerūt in eo. Et hoc est quod subdit [ex inimicis nostris] quia multi sunt. Ps. iij. Dñe quid multiplicati sunt qui tribulant me: multi insurgūt aduersum me: multi dicūt aīe mee non est salus ipsi in deo ei⁹. Singula eīm vicia psuadentes: singule sūt acies inimicorū. Isti sunt exercitus regis Syrie: missus ad capiendū Heliseū. iij. Reg. vj. Isti sūt etiaz exercitus egypti egressus ad psequendū filios Israel. Exo. xiij. Et tangit inimicos veteres [Et de manu] hoc est de pristinis q̄ tm multi sunt [qui oderunt nos] Odiū est inueteracta ira: vt dicat Hieron. Et isti demones: inueteratā iram cōtra nos habentes Apoc. vij. Ue terre z mari qz descendit ad vos diabolus: dñs irā magnā. Eph. vj. Nō est nobis colluctatio aduersus carnē z sanguinē: sed aduersus principes z potestates: aduersus mūdi rectores tenebrarū harū: contra spūalia nequitie in celestibus. Sic g̃ sūt Inimici z Odientes: et q̄ vos saluamur: sic dr Ps. xliij. Liberasti nos et affligentes nos: z eos q̄ nos oderūt cōfudisti. Sunt aūt Inimici: Caro z Mūdus. Odientes aūt nos: Demones. Caro q̄dē vt domestice hostes: mouet sedītiones. Mūdus aūt insurgēs facit cōturbationes z impedimēta. Demones agri hostes: insurgūt ad bella. Q̄n dicum est Mūdus: caro: demōia: diuersa mouēt plia. Incursu cor pharisaicū: turbat cordis sabbatū. Caro aūt p Quattuor oppugnat. et Quattuor nos ꝓficientia Impugnat. Quattuor q̄dē oppugnat sunt Poderositas: Opacitas: Infirmitas: et Fomes malignitatis. Poderositate oppugnat ad bonū habilitatē. Opacitate oppugnat intellectū ad veritatem. Infirmitate oppugnat robur ad virtutē. Fomes malignitatis/alias mala ignitate) oppugnat ad honestū z expedies naturale volūtatē: q̄ qs cōdelectat legi dei fm interiorē z naturalem hoiem. Rho. vij. De Podere Esa. lvij. Oē opus dirum pe. Et ibidē. Solue fasciculos deprimēres. Qui sūt in carne: Ex malo cōtracto p originale: et Ex malo contracto p actuale. Ps. xxxvij. Sicut onus grauate grauate sunt sup me. Zeb. c. xij. Deponēres oē pondus z circūstās nos peccū: p patiēnā curramus ad ꝓpositū nob certamē. De Opacitate dr Sapiē. Corp qđ corrūpit aggrauat aiam: et deprimit terrena inhabitatio sensum mlta cogitatē. Job. xij. Uiro cui⁹ est abscondita via: et circūdedit eū dñs tenebris. Thren. iij. Me minauit z adduxit in tenebras z non in lucem. De Infirmitate Mat. xxvj. Mar. xiiij. Spūs qdē pmptus est: caro autē infirma. Dan. x. Soluta sūt cōpages mee: et nihil in me remāsit virium. De mala fomite ignitate Rho. vij. Uideo aliā legē in mēbris meis repugnātē legi mentis mee: et captiuantē me in lege peccati q̄ est in membris meis. Ibidē. Scio q̄ nō habitat in me. hoc est in carne mea bonū. Propter istas q̄tuor cohortes inimicorū in corpe existentiū exclamat apls Rho. vij. dicēs. Infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis huius? Et rndet. Gra dei p Jesum chm dñm nostrū. Acsi dicat. Ille qui erexit cornu salutis nobis: ille z nō alius liberabit.

Mūdus etiā nos Impugnat p Quattuor: z Oppugnat in nobis q̄tuor. Quattuor q̄dē oppugnat sunt Excellentia dignitatis: Diuitie cupiditatis. De litte voluptatis. Et Spectacula vanitatis. Excellentia dignitatis expugnat in hoīe dūm est status cognitionē. Diuitie cupiditatis expugnant naturalē dei donorū cōmunionē. Delitie voluptatis expugnant necessitatis humane sufficientiā. Spectacula vanitatis p occupationē aīe in vanis: expugnāt bonorū studiorū diligentiā. De Prio dr Esa. xiij. In cōlū cōscēdā: supra astra celi ponā soliū meū: sedebo in mōte testamēti. Sicut cīm dr Ps. lxxiij. Superbia eorū q̄ te oderūt ascendit sp. Et nullus ponit terminū. De Scdo dr Eccl. v. Auarus nō implebit pecunia. Ps. lxj. Diuitie si affluāt nolite cor apponere. De Tertio dr Phil. iij. Quorū deus venter est: et gla in cōfusionē eorū q̄ terrena sapiūt. Dan. xiij. Non poterat dicere q̄n iste sit viuens deus: an non vides quāta comedebat z bibat quotidie. Et de luxuria Nūc. xxv. Inierat est israel beelphegor z ita decepērūt nos insidijs pidolū phegor. Phegor est idolū tenginis: z pingebat extenso veretro ad coeundū. In cui⁹ templo sacerdos fuit maacha mater Asa regis. ij. Paral. xv. De his tribꝰ sil dicit Joan. ij. Oē qđ in mūdo est Aut est cōcupiscētia carnis q̄ ad voluptatē Aut cōcupiscētia oculorū q̄ ad cupiditatē. Aut supbia vite q̄ ad honorū dignitatē. Prouer. xxx. Tria sūt insaturabilia. Infernus et os vulue: et terra: que nō saturat aq̄. et q̄rtū qđ nunq̄ dicit sufficit. et hoc est ignis. Infernus dr Esa. supbia diaboli. Per metonomia eīm cōtinens ponit p cōtento. Os aūt vulue est voluptas delitiarum. Terra q̄ nō saturat est auaricia q̄ ad actū retentionis illicite adq̄rit. Ignis aūt q̄ nunq̄ dr sufficit eadē auaricia est q̄ ad cōm actū ipsi⁹: q̄ est adquisitio iustorū lucrorū. De Vanitate aūt spectaculorū in ludis: et aliis multis de Eccles. j. Vanitas vanitatū z oia vanitas. Et dr q̄nq̄s vanitatē. Quia q̄nq̄ sunt vana ab oi studio retrahētia. Vana eīm exercitia sunt choree z torneamenta z hmōi. Iudi vani: sicut musica vana: z hmōi. Societates vane cū hoīb⁹ vanis. Pulcritudines vane vt pratorū et mulierū. Et solliciturdines vane de nō cōferēte ad bonā vitā. Sil aūt z demones q̄ nos oderunt mouent bella q̄ druplicia odio. Odio grat⁹ inflicto Odio iniquo. Odio pro amore debito rēdito. Et Odio pmaci Odii grat⁹ inflictū est odiū cū iniudicia q̄ pcquit bonū. Odium iniquū est odiū cōtra naturā quā equū est diligere. Odiū pro amore inflictū: est odium cōtra gratitudinē q̄ debet hūanā creat. Odii pmaci est ire implacabilis. De pmo dr in Ps. cxix. et Joan. xv. Odio habuerūt me grat⁹. Ps. cxix. Cū his q̄ oderūt pacē erā pacifice: cū loq̄bar illis impugnabant me gratis. De Scdo dr in Ps. xxiij. Odio iniq̄ oderūt me. Ps. cxviij. Iniq̄ pcecuti sunt me gratis. iij. Reg. xix. Ego relict⁹ sum solus z querūt aiam meaz. De tertio dr in ps. cviij. Pro eo vt me diligerent. hoc est: diligere deberent

detrahebāt mihi ꝛ posuerūt aduersum me mala ꝓ bonis: ꝛ odiū ꝓ dilectōne mea. Hiere. xviij. Nunqd reddit ꝓ bono malū. q: foderūt foueam aie mee. Ps. xvij. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis ꝛ odiū ꝓ dilectióe mea. De ḡrto dicit Abac. ij. Dilatauit q̄si infern⁹ aiam suā. ꝛ ipe q̄si mors ꝛ nō adimplet. Non enim ponit finē malis. Job xvj. Nunqd habebunt finē vba ventosa: aut aliquid tibi molestū est si loquaris: Sic ergo fecit Saluatē ex inimicis nris: ꝛ de manu omniū qui oderūt nos. Sequitur.

## Ad faciendā misericordiā cum patribus nostris. ꝛ memorari testamenti sui sancti.

Hoc est Scōm ꝑme ptis Lantici. In q̄ ponit vsum siue vtilitatē pcedentiū q̄nqs q̄ fecit. Diuidit autē in Duo. Fecit eni pcedentia Ut pficeret in nobis inchoatā in illis nris patribꝰ misericordiā. Et Ut ostēderet ꝑmisse ḡre immobilitatē. ¶ De ꝑmo quidē dicit sic. [Ad faciendā] Sic Lantic⁹ tuus Erexit nobis cornu salutis vtilitādo ꝛ reddemendo. [Ad misericordiā] inchoatā ꝓ ꝓmissa [cū patribus nostris faciendā] ꝟ est: pficiēdam in nob. Sic eni dicit ecclesiast⁹ Ps. xlviij. Pro patribꝰ tuis nati sunt tibi filij. heredes soluende ꝓmissiōis facte patrib. Misericordia eni⁹ fuit ꝙ nullis nostris meritis ꝑmisit. et multis nostris obstātibꝰ demerit⁹ exhibuit. De⁹ eni nulli obligat: ꝛ nulli aliq̄d debet: vt dicit Hiero. sz sibi omnis creatura debz totū q̄d est ꝛ q̄d habet: ꝛ quod pōt. q: Ipe fecit nos ꝛ nō ipi nos. Unde nihil habem⁹ dicere nisi illud Thren. iij. Miseri cordia dei ꝙ nō sum⁹ cōsumpti. q: nō defecerūt miserationes eius. Et illud Psal. xxvij. Misericordia dñi plena est terra. Etsi aliq̄n ꝓter demerita tractus est. tñ misertus est nobis. Ūn vn⁹ patrū dixit Hēn. xxvij. Minor sum cūctis miserationibus tuis ꝛ veritate. Iste sunt eni misericordie de quib⁹ dicit Dauid Ps. lxxxviij. Misericordias dñi in eternū cantabo. Et Ps. xviij. Uniuerse vie dñi sunt misericordia ꝛ vitas. Ūn sub iūgit. [Et memorari testamēti sui sancti] Et hoc est Secūdū vltius particule. Et habz Duos ꝑgraphos. Quoz. ꝑmꝰ est de vitate simplicis ꝓmissionis. Dicit [Et memorari] Hoc est: vt mēor sit [testamēti sui] imobilē ordinationis volūtatis sue [sancti] Hoc ē: firmi ꝛ imobilē. Deb. ix. Testamētū i mortuis ꝛfirmatū: aliꝫ oḡn nōdū valet donec viuit ḡ testat⁹ ē. Sz ꝟ est tō ꝙ būana volūtas mobilē est. ꝛ nulla est imobilis nisi vltima. q: illi nō suguenit alia. Nō aūt fit vltia nisi ꝑ mortē. Sz ois volūtas bñplaciti in deo ē imobilē. q: Bñplaciū dei mutari nō pōt. ꝛ tō volūtas bñplaciti i deo: testamētū est. Et ꝟ est qđ dicit [memorari] ē: vt mēor ek: q: diu fecerat acti eſſ⁹ oblit⁹. Ūn ps. xlij. Exurge q̄re obdormis dñe. exurge et ne repellas in finez: quare faciē tuā auert⁹: obliuiscer⁹ tribulatōis nre. Ps xij. Usq̄q̄ dñe obliuiscer⁹ mei i finē. Esa. xlix. Dixit sīō dereliq̄t me dñs. ꝛ dñs mei nō ē recordat⁹ Ut hoc ergo amoueat ꝺt. Et memorari testamenti sui [sancti] hoc ē: firme ꝛ cōfirmate ꝓmissiōis sue. Oō enī ꝑmū est misēie diuie: hoc ꝙ ꝓmissionē exhibitā factū est veritat⁹. q: sic iustificat. hoc est: verificat in sermonibꝰ suis Titū. j. quā ꝓmisit q̄ non mentit⁹ deus. Rho. iij. Est aūt deus verax: ois aūt hō mēdax. Hoc est qđ petit Ecc. xxxvj. Suscita ꝓphetas tuas q̄s locuti sunt in nomine tuo. ꝙbere ꝓphetas. Quia aūt dupliciter loquit deus. Scz: ꝑ mentem vbor: sumēs cām locutionis ex ope nostro Et hoc aliq̄n mutat. Loquit eni⁹ ꝛ ꝛ ꝑ filio suo qđ est imobilis diffinitio(al's ꝑdestinato futurorum Mutat aūt de⁹ aliq̄n mentē quā vba facit: ex illa est cōminatio sumpta ex ope vl ꝓmisso. Sicut patet in hoc ꝙ dicit Jone. iij. Adhuc q̄dragita dies ꝛ Ninive subuertet. Et illō Esa. xxxviij. Dispone domui tue q: morieꝝ⁹ eu ꝛ nō vives. Oō tñ mutatū est. Et rō addit Hiere. xviij. ꝑ totū. Ubi dicit dñs: ꝙ si mala cōminat alicui genti: ꝛ illa gens penitentiā egerit: ex ipse dñs penitebit de vbo suo: et nō inducet malū. Etsi bona ꝓmittit: et illa gens puersa egerit malū: revocabit vbuz suū: ꝛ inducet malū. Quia sicut lutū est i manu figuli: sic nos sumus in manu dñi. Quamuis eñ figulus incipiat vas facere sup rotā in honorē: si lutū est nodosum et malū lutū: ex figulo cōfringit et facit vas in 2tu melā. Et ecōtra Si incipit facere vas in cōtumelia m si ꝑter spem aptat lutū ꝛ exhibet se ad honorē: cōuertuo figulus facit inde vas ad honorez. Sed q̄n loquit dñs non ex ope nostro sed ex suo eterno cōsilio: nunq̄ mutat. Homo aūt nescit Utrum ex ſnia tm: vel ex consilio loquatur: et ideo dubitat Utz sermo dei imobilis sit: ꝙd q̄n ꝓter infirmitatē dubitatōis hois: deus a ꝓposito vbo suo (alias sue) simplicē ꝓmissiōis iusurandū. Et hec fuit causa quare de⁹ iurauit. Et hoc est qđ dicit

## Jusiurandum quod iurauit ad Abraam patrem nostrum daturū se nobis. B.4.

Attēde aūt ꝙ Juramētū nihil aliud est nisi ꝛfirmatio vitat⁹ mobilē de q̄ dubitari pōt ꝑ invocatiōnē vitat⁹ imobilis. Et cū imobilis vitas nō sit nisi in deo: ꝑ potuit de⁹ iurare nisi ꝑ semetipm. Hoies mobilē bñces vitatē in semetipsis ꝑ maiorē sui vitatē. Sed cū deus iurat ꝑ semetipm: tūc sup vitatē snie invocat vitatē sui consilij: q̄ est immobilis. Ūn Heb. vj. Hoies ꝑ maiore sui iurāt: et ois cōtrouersie eoꝝ finis: ad cōfirmatōez iuramētū. In q̄ abūdant⁹ volēs de⁹ ostendere pollicitatiōis sue heredibꝰ imobilitatē: q: nō habuit ꝙ quē iurauret maiorē: iurauit ꝑ semetipm. Et hec fuit cā q̄re oportuit nū fuit ꝙ de⁹ iurar⁹: et ꝙ iurar⁹ ꝑ semetipm.

Attēde iter. ꝙ Duo sūt i suba Juramēti. Dicta vitas mobilē. et Cōfirmās vitas imobilis. Et hec duo sūt de ꝙ se bonis. Et ideo iuramētū est ꝙ se bonū ꝛ optimū. Est aūt frēqntia eⁿ ꝓhibita ꝓpt incautelā. Hoies eñ dictū est valde mutabile: cū ois hō sit mēdax: q̄n loquit ex ꝓprijs. Et ideo valde timendū est ne iuocē ad ꝛfirmandū diuia vitas: sup ꝟ qđ diuie vitati nō ꝛgruit. Et tōo ꝺr. Ecc. xxiij. Ju

rationi ne assuescat os tuū Multi em casus i illa.

Adhuc aūt sic ōr Here.iij. Tres sunt comites iuramēti: Iudicij; Veritas: Et Justicia. Judicij q̄dē q̄ discernat. Quid: Qñ: Qualr̄ter. Quo ō cā iurandū sit. Veritas aūt scīa q̄ est ita sic res hz. Justicia aūt quā ordo cause z ur̄ expostulat: qñ vic̄z Judex exigit iuramētū, ꝓter ic̄redulitatē agentis: tunc etiā hō mentit̄ur iurat. De hoc aut̄ē z sūbibus multa notata sūt a nob supillō Mat.v. Ego aut̄ē dico vobis: nō oino iurare. Hoc ē est q ōr. [Jusiurandū.] Et b est Scōm illū part̄. In q̄ tangit Sue vitat̄ plenitudinē. Tangit aūt Tria: Juramēti cōfirmationē: et Quid iurauit: et Propter quid. De Juramēto aūt ōr sic. [Jusiurādū qō iurauit.] Ps.cv. Jurauit dñs z nō penitebit̄ e. Quid aūt Abrae iurauit: hēs Gen.xxj.xv.z.xxij. Per memetipm iurauī dr̄s qz fecisti rē hanc et nō pepercisti vnigenito tuo ꝓter me: bñdicēs bñdicā te. Here.xj. Ero vobis in deū vt suscitē iuramētū qō iurauī patrib vestr̄ datur̄ me eis terrā fluentē lac z mel. Et i hoc fallunt hereticī dicētes qꝫ de⁹ sic oportēs iurare potuit. Sz nob iurare inēdit̄ut. qz Dis aet⁹ quē nobis cōicabilē de⁹ fecit: non facit deus nisi exēplū nob dando. Sed incōicabiles nobis act⁹: sicut miracula: facit vt nos i sui tranhat admirationē. Sic ḡ Jusiurandū habuit [ad Abrāā patrē nostr̄ z̄ recādit. Heb.vj. Jnēpositur z illiꝰ sui mūsiurādū vt p duas imobiles res q̄bus impossibile est mētiri deū: firmissimū habeam⁹ solaciū. Due aūt res imobiles sūt: Promissionis ꝛitas: z Jurisiurādi. Abraam ideo noiat: eo ꝙ ipe ꝑm⁹ fuit cui ista ꝓmissit. Iz nō ꝑm⁹ fuerit cui iurauerat. Jn eū em iurauit. Hoc: Sz ū de promissione semis. Dr̄ aūt Abrāā in hoc pr̄ nr̄ qz ꝓmissionē accepit añ circūcisionē in ꝓputio: et post circūcisionē. Añ q̄dē Gen.xij.et.xv. Post aūt Gen. viij.z.xxij. Et reddit ap̄l⁹ cām Rbo.iiij. vt sic pr̄ oim credentiū in ꝓputio. et sic pr̄ circūcisiōis vt reputet eis fides ad iusticiā. Hoc ē igit qō dicit̄ ad Abrāā patrēnostr̄. [Sequit Quid iurauit] [datur̄ semobis] Hoc est: q̄ daret se nob. qz dādo se nob. oia nob secū donauit. Rbo.viij. Quō nō etiā oia nob eū illo donauit: Esa.ix. Puer nat⁹ est nob z filius dat⁹ est nob. Dedit aūt se nobis In medicamētū: In cibū: In refugiū: In redēptionis pciū: In lauacrū ꝓmiū. De ꝓio hoc Eccl.xxiij. Ego q̄si fluuius doriꝫ exiui de paradiso. Dorie interpr̄at medicamētū generatōis. Et ꝑtuo: fluuiꝰ sic flumīa paradisi de corde chi exiuerunt: Sudores sanguinis: Fluui⁹ sanguis de vulnerib qnqꝫ. Fluui⁹ aq̄ ō lateris chi. Fluui⁹ lachr̄ymarū in oīone. Deb.v. In diebꝰ carnis sue ꝑces supplicatōes qꝫ ad deū cū clamore valido z lachr̄ymis offerēs: in oīb exaudit⁹ est ꝓ sua reuerēcia. De Libo Jo.vj. Caro mea vere est cibꝰ z sanguis me⁹ ᵛᵉ est pot⁹. De Refugio: ps. Lxxxi. Dñe refugiū fact⁹ es. De Redēptōis pcio. s. Lor.vj. Empti est̄ precio magⁿ: glificate z portate deū in corpe vr̄o. De Laboris ꝓmio Gen.xv. Ego merces tua magⁿ nimis. Medicamē q̄dē est: i peri infirmitate. Libo: in spūalib virtutū et lōga famis q̄ualore destituēte. Refugiū in tentatōis tribulatione. Merces in reatus obligatione. Premiuꝫ autem in Meritorum lassitudine.

**Et sine timore de manu inimi/ cor nostror liberati seruiam⁹ illi.** D.4

Ecce b rāgit ꝓter q̄d iurauit se datur̄ nob. Qz sauit q̄ sine ipo nihil potuiꝰ facere Joā.xv. Causa ḡ est: vt seruiam⁹ illi. Et ideo Tria ōr. Primuꝫ est Mod⁹ seruitut̄ Qui ē i liberatōe ab ipedimēto: z retrahēto a seruitio. Scōm est Ipa seruitꝰ ḡ seruim⁹. Tertiū est Mod⁹ fuiēdi q expedīēta ad seruiendū. Mod⁹ aūt q̄ est q liberatione ab ipedimentis: ē Ut Sine timore z Sine cā timoris fuiam⁹ De Prio ōr. [Ut sine timore ꝛsupple Mundano: Hūano: z Seruili. Timor Mūdan⁹ est q̄ aliq̄s deserit veritatē timore pdendaꝝ rer̄ humanar̄. Un de Scīs būc timore post ponēdis ōr Heb. x. Rapinā bonor̄ vr̄or cū gaudio sustinuist̄: arbitrātes vos hr̄e meliorē z manentē sūbam. Timor Dūan⁹ est q̄ aliq̄s ꝓter timorē cor̄is deserit veritatē. Mat.x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus: et post b nō hñe ampl⁹ q̄d faciant. sed pot⁹ timete eū q̄ post q̄ occiderit cor̄p⁹: pōt pdere aiaz in gehēnā. De vtroq; istor̄ timor̄: sil ōr Job.ij. Pelle ꝓ pelle z cūcta q̄ hz hō: dabit ꝓ aīa sua. De Timore Seruili. Qui est vt ōr Beda: cū pena iudicis sic timet q̄ facies iudic̄ nō amat in q̄ vinit peccādi voluptas. et seq̄ret: un q̄: op⁹ Si sperarek impunitas. Et de b ōr.j. Jo.4. Timor nō est in charitate. sed pfecta charitas foras mittit timorē. Sic ḡ sine timore sed non sine timore castor: z scō: filiali. De his ei ōr pl.ij. Seruite dño in timore: z exultate ei cū tremore. Prouer.xxviij. Bt⁹ hō q̄ sp̄ pauid⁹. Rbo.xj. Noli altū sape: sed time. Bt⁹ Bern. Exprimento dicta q̄ nihil tantū valet ad gr̄az dei adq̄rēdā: rer̄inendā: recupandā q̄ nunq̄ altū sape: sed timere. [De manu.] Tangit ēam timoris ablata: [De manu.] Due sunt man⁹ [inimicor̄.] Idemonum Quar. Una est Ptās nocēdi. Altera Ptās malū suggerēdi siue tentādi. Ptās vtraq; iusta est: qz a deo, ꝓter pfectū iustitie gmissa z ordiata est. De Prima ōr. Ecce vniuersa q̄ hz in manu tua sunt. Hec man⁹ cōposita ē ex qnq; q̄si ex digit̄. Est em Nocēdi ptās Jn reby: Jn cor̄pe: Jn fama: Jn spūsico boni: et Verādi aiaz in iferno vel purgatorio post mortē. Et hec oia facit Aliq̄n p se diabolus, et Aliq̄n p malos hoies siē p membra sua. Un Job.ix Terra data ē in man⁹ impi: vultū iudicū ei⁹ opit. Ptās tentandi est de q̄ in pl.xxxv. Man⁹ pcōrum nō moueat me. Prima est man⁹ tenēs. Et Scōa ē man⁹ ipellēs. Et hec ētā cōpōit ex qnq; q̄i digit̄. Est ei tētatio lenis z aspa. z levis z occulta. gnis z aspera. gnis z occulta. et Ea q̄ iudicat nō esse tētatio Que tāto gr̄iculosior: q̄nto nō sentit: et ideo nō cauet. De hac igit manu inimicor̄ sum⁹ [liberati] Joā. viij. Si filiꝰ vos liberauerit: vere liberi eritis. Sequit [seruiam⁹ illi.] Hoc em Dignū ē z Justū: Equū z Salutare. Dignū q̄dem q̄ pr̄. Justū q̄ dñs. Equū q̄ bñficius. Salutare q̄ Seruire deo est regīre. Dignū em q̄ pr̄: a q̄ sū⁹: et q̄dē ō suo in nob hz imagīnē: vic̄z in q̄ creati sum⁹. Dñs aūt: cui⁹: nati: sum⁹. qz nos emit. Bñficiꝰ aūt q̄ oia nobis dedit: et q̄ nob cū nō tenerek fuiuit. Salutare J.4

q; suū seruitiū nō facit seruitutē. Sz de fuo facē libez:z de libero dñm.z de dño regē:in honore regio fulgētē. De ꝓmo hoz. ōr Yeb.xij. Pies q̄dē carnis nr̄e habuim⁹ eruditores z reuerebamur eos. Nōne mag; obedietes pr̄i spūz z viuem⁹.z illi q̄des i tpe paucoz diez fm suā voluntātē erudiebāt nos. Hic aūt ad id q̄ vnle est i recipiēdo sctificatōem ei⁹. Lu.xv. Dixit filiꝰ patri. Ecce tot annis seruio tibi:z nūq̄ mādatū tuū p̄terui. Justū aūt ē seruire dño. Ps.cxv. O dñe q; ego fu⁹ tu⁹.ego fu⁹ tu⁹ z filiꝰ ancille tue. Judith.xij. Veni nob pacifice dñe z leti seruiem⁹ tibi. Equū est seruire būfico q̄ nos suis Donis z Obsequijs pūcit. Donis q̄dē p Suā oīa: et p Suos fruēs nob. Per Suā q̄dē. Mat.v. Qui solē suū facit oriri sup bonos z malos.z pluit su p iustos z iustos. Per Suos āgelos custodes Yeb.j. Nōne oēs sūt āmīstratorij spūs i misteri um missi, ꝓpē eos q̄ hereditatē capiūt salut; Esa. lxij. Sup muros tuos ꝓstitui custodes tota die: z nocte nō tacebūt laudare nomē dñi. Preuenit etiā obsequijs. Esa.xlvij. Seruire me fecisti i pec cat; vr̄is. Phil.ij. Formā serui accipies z biru i; vēt⁹ vt bō seru⁹. Ps.lxxx. Man⁹ ei⁹ i cophino seruierūt. Un equū ē fruire fibi. Si ceni ōr Esa. xlix. Seru⁹ me⁹ es tu isrl:q; i te gliabor. Sic ei būficijs z donis formar nos ex vtero suos sibi. Esa.xlix. Salutare etiā est.q; nō fuit ei nisi in vsu vtutū Intellēctualiū z Moralū. Et q̄to su; m⁹ mag; i vsu illaz:liberiozes efficimur. de fui tute vacuati:z de liber; efficimur dñi: z de dñis reges. Et b ptz. Dic ceni Arist.q; Seru⁹ ē q̄ impedit; virtu z opatōib:ipotes est regere seipm:sed idiget regimie alieo. Liber aūt q̄ in regimie cū sui est.z sufficit sibi:s nullo bono habitu regimi nis supponit alei. Dñs aūt q̄ possessiōe bonoꝝ rū z pulcroz supponit mults z sibi sufficit z subiectis. Rex aūt q̄ clarēt tādiuia bona q̄ suis donis sufficit gēri. Lū igit Jo.viij. dicat. Qui facit pcm seru⁹ ē pcti:z depmit pōdere fruitutis: p fruitū dei deposito pcto redduit liber. Hal.iij. Vos in libtatē vocati estis frēs:tm̄o ne libtatē vram i occasionē det; carnis. De liber; aūt:bona gr̄arū cumulando efficimur dñi et p̄nicipes. Esa.xxxij. Nō erit is q̄ isipies ē p̄nceps:nec fraudulēs vocabit maior.b est:dñs. Pricepe eni ea q̄ sūt digna p̄ncipi cogitabit. De dñis aūt z p̄ncipib⁹ efficimur reges:aduenīte i nos regno celoz. Apoc.v. Fecisti nos deo nr̄o regnū z sacerdotes. Esa.xlix. Reges videbūt z surgēt p̄nces. z adorabūt dñm deū tuum. z sctm isrl q̄ elegit te. Sic q̄ fuiam⁹ illi. Etiā tāgit Modū seruiēdi p informatōez ad bonū dices.

## In scitate z iusticia coꝝ ipo oībus diebus nostris

R.4. Tāgit aūt Quattuor. Tāgit Quo ad Sc: Sācitatē. Quo ad primū Justicia. Quo ad deū Intentōez rectā. Quo ad addrēdā bitudinē p̄sue uerātia. De Prio dicit. In scitate jb ē:coꝝ pis z cordis mūdicia. Leuit.xj.p. Sci eritis mihi q; ego sctus sū dñs q̄ sanctifico vos. Deb.xij. Pacē seq̄mini z scimoniā sine q̄ nemo videbit deum. Mat.v. Bti mūdo corde q̄m ipi videbūt deum. Quo ad p primū ōr. et iusticia. Un iusticia dicat; tur lux. Prouer.iij. Semita iusti q̄si lux splēdes. Mat.v. Luceat lux vīa coꝝ bo. vt vi opa vīa bo. et glorif.pa. vestr̄ q̄ in ce.ē. Quo ad rectā intentōez ōr. Coꝝ ipso. boc est:coꝝ deo: Ita vt de Greg. fin⁹ op⁹ nostr̄ sit ad edificationē. primi in publico. Intētio aūt q̄ soli deo placere desideram⁹ maneat in occulto. Ue de bono ope. p̄ris p̄beam⁹ exēplum.z p intentionē q̄ soli deo placere desideram⁹ sp optem⁹ secretū. Mat.vj. Lucerna corpis tui est oculus. si oculus tu⁹ fuerit simplex:totuz corpus lucidū erit. si ēnā nequā fuerit: etiā corp⁹ tuū tenebrosum erit. Unde ḡ ne lumē q̄ in te ē tenebre sint. Et pter b dicunt q̄dā. Intētio nomē opi impōit. Et hoc est vex in p se bonus z indifferēns. In his aūt q̄ mor noiata:comūcra sunt malo:z p se mala sūt:vex est q̄ nunq̄ p̄t bona intētiōe fieri. Sz sp fiūt:aut mala intētiōe aut stulta. Et ideo peccat q̄ diuiti furā vt det paupi:et tenet ad restitutōez. Et cōdemnat Lex Athenīēsiū quā i cōmēto Athenoz recitat Eustrac⁹: q̄ sic; sp punit adulterū nisi q̄ matrona Lunis admitte tyrannū adulter; vt in sīnu suo capiat. Sicut Dalila admisit Sāsonē in sinu suo. Adulterium enim nunq̄s alicuius boni p̄certu ē facēdū. De pseuerātia aūt Adiungit cū de [oībus diebus jboc est illustrationib⁹ gr̄e [nos; stris ]id ē vite nr̄e.q;. In gr̄a viuim⁹.in pcto aūt mor;tui sum⁹.j. Tim.v. Que in diuitijs:viuēs mor; tua ē. Mat.x. Qui pseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit. Ideo Leuit.viij. p̄cipit in sacrificio dei canda offerri q̄ vltria ps est aialis. Yeb.xij. In disciplina pseuerate:se vob tāq̄ filijs offert deꝰ. Sequt

## Et tu puer prophā altissimi vocaberis:p̄cibis eī ante faciē dñi parare vias eius.

Ecce secunda ps Cātici diuisa contra p̄cedēs totū vbi apostrophat cōuertēdo sermonē ad puerū. Cū eī benedicta cōmuniter mōo impēsa recitaret: et gr̄as ageret:subito ne de ꝓpīs i filio recepē; et ingratitudinē nacere videret:puerū t monē ad puerū. Nec puer alloquit tanq̄s nō intelligentē. Eo; dē eī spū q̄ in vtero matr; sensit t monē dtē vgis: sentit z sermonē ꝓbetanr; patr;. Dicit aūt Duo in pte ista In q̄ꝝ. Primo mētionē facit de dono z ministerio et officio pueri. In Scōo aūt de oīm bonoꝝ rū auctore misericordia dñi:referēs in eū q̄cd boni est in puero. In boz. ꝓmo tāgit Tria. Donū vic; pueri. Officiū. et Officij finē et doni. De dono q̄dē dicē sic. [Et tu ] qui per dilectiones et significantiam singulr [puer ] es a puritate dict⁹. q; puroz alijs. ). Eoz.xiij. Malicia puuli esto:re:sensibꝰ aūt p̄fecti siē;.j. Pe.ij. Quasi mō genti infantes rōnabiles sine dolo. [Tu ] ḡ singulariter sic [puere ]iuste: adhuc puer existēs] prophēta ]Hiere.j. Anteqū te ires de ventre sanctificaui te:z ꝓphetā in gentib⁹ dedi. Lū eī ꝓhera dicat q̄a fak circa ea q̄ pcul sūt sup nostrā cognitionem Iste plus q̄ ꝓpha est qui anteq̄ nascer:ea que humanā vincūt cogniōez

eſtatus eſt p ſpūmſcm. Fatur eñ ꝓpheta in ꝓteritū que ꝓcul ſunt. Sicut Moyſes factura mundi cognouit z lucide deſcripſit Heñ.j. Fak in ꝓcul q̄ ꝓnia ſunt. Sicut Delise. iij. Reg. v. dint. Non ne coz meū in ꝓnia erat qñ exiijt hō de curru ſuo et venit in occurſus mi. Fatur ꝓcul in futuz. Sicut Eſa.j. Uiſio Eſaie quā vidit ſup iudam z hieruſm. Nec ola fecit Joānes in ventris obſtrufo poſitus cubili In ꝓterito deū cōcepiſſe cognouit beatā ꝙgi nē: Luiſ voce implēre deo. ſenſit ꝙ aures matr ſ Inꝓnti Futuz ſuū officiū ꝓſignās in geſtu gaudioz et exultationū. Sic ḡ cōgrue dr Tu puer ſ altiſſi mi vocaberis ſ qz Eiꝰ que formandū ꝓuenit obumbrādo virtus altiſſimi. et Eiꝰ q̄ accepit donū altiſſimū. hoc eſt: gram ſm rē (al's eſſe) facientem ſilū dei. z Qui ſpūm habuit nō ad menſurā Et iō Lu. ij. Angeli canant gllas in altiſſimis deo. Altiſſimū ei poſſe eſſe puer refugiū ſuū: ſic eciō ſ ꝓpheta altiſſimi ſ Et iō nō addit: comparōe q̄z ſit altiſſimꝰ. qz Simplr altiſſimꝰ. Altiſſimi virtute ꝓfectus. et Spū ſuū imēſo ditatus. et in Altiſſimis dei glorificatus. Jo.j. Uidimꝰ gllam eius gllam q̄ſi vnige. a pa. plenum gr̄e z vitat ſ vocaberis ſ oīe oīm celebrat. qz tantū bonū cōſ: oze oīm celebrā ri debuit. Aliter eñ officiū ſuū iuſte foret. Eſa. xlix. Audite inſule z attēdite ꝓli delonge. Uidi aūt z cognan z babitātes ſup mōrana Judee: audiuerſt et attenderūt bec de ꝓe. Et ſic oze oīm ꝓpe et longe poſitoz vocabet ſ ꝓpha altiſſimi. Et boc eſt Donuz 2.4 pueri Sequit ſ Preibis eñ añ faciē ſ Dicta git Officiū. Tangit eñ Duo: Officium: et Officij modū. Officiū: cū dr ſ preibis añ faciē dñi ſ b eſt: añ ꝓſentiam dñi. Sup. Iplē ꝓbit añ illū in ſpū et virtute Helie. Nunc cōſuetudinē accepit eccſia in ꝓfectis dieby añ euangeliū vtrandi vno cereo. In fe ſtē aūt añ euāgeliū vnt duoby cereis. qz Dies ꝓfe ſti ꝓpinent ad laborē coz q̄ in ſerra erant ab aduēru ꝓmo chriſti ſunt vſq; ad finem mūdi. In q̄ aduen tu ſolus Joannes vt lucerna: ebum patr ꝓceſſit. Pſ. cxxj. Paraui lucernā chriſto meo. Joan. v. Il le erat lucerna ardēs z lucēs. Dies aūt feſti referū tur ad ḡrē: q̄ decenariū in ſeptia. Et ad tritudinē reſ ſurgentiū in octaua, et boc pꝰ ſecundū aduēru chri que ꝓcedit Helias z Enoch tanq̄ duo luminaria Apocal. xj. Hi ſunt due olive z duo cādelabra lu centia: in conſpectu dñi terre ſtantes. Sic ḡ ſ pbis añ faciez dñi ſ Malach. iij. Ecce mitto angelū meū q̄ ꝓpabit viā añ faciē tuā ſ parare vias ei ꝰ ſ vt faciles dño: ad eundū ad coz boim. Pſ. xxxiij. Uias tuas dñe demonſtra mihi: et ſemitas tuas edoce me. Parank ār vie: cū pnia z charitate dila tat z ꝓpat coz vt ad ipm ſine offenſione gambuler Pſ. cxviij. Uiā mandator tuoz cucurri cum di latasti coz meū. Prepant vie dño per Amotionē impedimētoz. z p Appoſitionē ad vią expediendū Per amotionē impedimentoz ꝓpant vie Octo modis. Tortuoſa ſcz z flexuoſa dirigēdo. Mōtu oſa z valliculoſa cōplanādo. Saxoſa. pedibꝰ obui antia cōſndo. Lutoſa ſcenulēta ſiccando. Spinoſa z vepribꝰ ſita euellēdo. Periculoſa a latronibus obſeſſa ad ſecuritatē reducēdo. Prolixitate tedioſa ad breuitatē cōpendioſam cōuertendo, et Dubia compita ad certitudinē ſignādo Eſt eñ via flexuoſa p pplexitates. Montuoſa p ambitiones. Lapidoſa p ſcandaloz exempla. Luroſa: lubrica per li bidines luxurioſoz. Spinis z vepribꝰ cōſita per ſollicitudines auaroz. Periculoſa p occaſiones ten tationū. Tedioſa plixitate ſeculariū negocioz. Incerta z dubia ꝓter dubietatē non determinate boꝝ noz operz. Que oia a via chri ſunt inmouāda (al's remouenda) De Primo Eſa. xxx. Hec via ambu late in ea neq; ad dexterā neq; ad ſiniſtrā declinan tes. Numē. xx. Via publica gradiemur neq; ad de xterā neq; ad ſiniſtrā declinantes. Eſa. xl. Dirigite viam dñi: rectas facite ſemitas dei nr̄i. De Secun do Eſa. xl. Omnis vallis exaltabit; z oīs mons et collis bũiliabit: et videbit oīs caro ſalutare dei nr̄i Uallis: eſt inordinate depſſus p deſpationem. et mons inordinate elatꝰ in ſuperbiaz. De Tertio Eccl xxj. Uia impioz cōplanata lapidibꝰ; et ignoratē vbi corruūt. Pſ. cxxxix. Juxta iter ſcandalū poſuerūt mihi. Scādalū eſt ober in via recta pedi obiect vt cadat. Eſa. lxij. Planū facite iter: et eligite lapides Here. l. Tollite de via lapides. De Quarto dicit Pſ. cvij. Uiā feſtū in mari eq̄s ruis in luto aquaz mſtraz. Pſ. lxviij. Infpe me de luto vt nō infigar. Pſ. xxxiij. Fiat via illoꝝ tenebre z lubricū: z an gelus dñi pſeqns eos. De Quinto Prouer. xxiij Per agrū pigri boꝝ tranſiui z p vineā ſtulti viri: et ecce totum repleuerant vrtice: et operuerant ſupfi ciem ei ꝰ ſpine. Iſte ſunt vie ſion plene vepribꝰ que lugent q̄ non ſunt q̄ veniāt: depoſitis curis tpaliū ad ſolennitatez tocunditatis ſpūalis Thren.j. De Sexto dr Lu. x. Quidam hō deſcēdebat de hieruſ ſalem in hieriebo z incidit in latrones. Hzeg. In via ſumus qui (al's qua) ad patriā tendim Maſ ligni aūt ſpūs ēſt q̄dam latrunculi iter noſtrū ob ſidēt. et ideo via (al's vita) dicḡēda eſt occaſiones ten tationū munꝰ habens. De Septio dr. ij. Reg. xvij q Achimaas cucurrit ꝓ viā cōpendij: et ait venit ad Dauid. Ecce eſt ſemita Conſiliorū. Eſa. xxvj. In ſemita iudiciorū tuorum ſuſtinuimus te: noꝝ men tuum et memoriale tuum in deſiderio anime. Econtra Numeri. xx. Populum tedere cepit lon giſſimi itineꝛ. De Octauo Prouerbioz. xiij. Eſt via que videtur homi recta: et nouiſſima eius duc cunt ad mortem. Expedicur aūt via vt ſit Recta: p iuſtificā. Luminoſa: per litterarū ſtudiū z ſcien tiam. Spacioſa (al's Specioſa) p virtus pulcritu dinē. Secura: per conductus ſecuritatē. Secreta: per paucorum frequentationem. Non nimis arta: ne impediat pedum ordinatā mobilitatē. De Pri mo horum Eſaie. xxvj. Semita iuſti recta eſt, re ctus callis iuſti ad ambulandum. De Secundo Prouer. iij. Semita iuſti quaſi lux ſplendens: et creſcens in ꝓfectū diem. De Tertio z Quarto Pro uer. iij. Uie eius vie pulcre: et oēs ſemite eius pacifice. De Quinto Matth. vij. Arta eſt via que du cit ad vitam z pauci ſunt qui inueniunt eā. De Se xto Prouer. iij. Adducam te p ſemitas equitatis quas cum ingreſſus fueris nō artabunt greſſus tui. Sic puer debet parare vias eius.

Ad dandā ſcientiā ſalutis ple

Seminarii Vermilionensis EX LIBRIS Oisini

bi eius in remissionē pctōz eoz̄

M4 Ecce tāgit Modū ꝓparatōis vie z ꝓcursōis. Hoc eni est ad hoc ꝙ dck scientia salutis plebi. Sic ergo ꝓnūa. Preibis añ facīe eius o puer. Lad dandā. ] Non vendēdā. Esa.lv. Qui nō habens ꝑcū ; venite bibite cū lencia . Jbidē. Uenite emite absq; argēto: z absq; vlla cōmutatione vinū z lac. ℔ est: pastū rudis infantie in facilib; sc̄pture portū inebriātis leticie in subtilīū penetratōe. Hoc emite fide z deuotiōe: nō auro neq; argēto ꝙ emīt hūana sapia. Matth.x. Gratis accepist, gtis date scīaz Nō pecuniā. Est autem hic Scia cōiter accepta: ad oīe donū qō cū ratione diuina est illuminatiuū: Ad vez intelligēdum: Uel ad donū faciendū : Uel apprehendum Prouerb.iij. Beatus hō q̄ inuenit sapientiā : et qui affluit prudētia. melior est negociatio ei⁹ ad quisitōe(alis negociatōe) auri z argēti ꝓmi. z pulsimi fruct⁹ eius. Sap.xiij. Uani sunt oēs hoīmines in ꝙ nō subest scīa dei. Uult aūt beatus Dionys. ꝙ Scia sit duplex. Quādā eni scīa tiā vocat Discursiuā. et Quādā vocat Intellectiuā z diuinā. Illā vocat discursiuā ꝙ rōe ꝓcrēte ꝓmissa adiuīcē. et hec ad ꝓcōnē accipit. Sīc ea scia ꝙ est ꝑ studiū. z ea ꝙ est ex ꝓiectur̄ allegoriaꝝ rū vl' moralitatū z bmōi. Intellectiua vo vocat simplicē caplī itelligētiā ꝙ lumē infusum ꝑ spūm sanctū i reuelatōe. Ad ꝓmā hortat apl's. j. Tim. iij. Attēde tibi z doctrīe. De scīa Jo.vj. Scīpū ē in ꝙbet̄. Et erūt oēs doabiles deo . Et ista ē certior z melior. z illā habuit: iō z dedit ppl'o. Osee iij. Quia tu scīaz repulisti: repellā te z ego ne sacerdotio fūgar̄ mbi. Esa.v . Propꝛea captiuus duct⁹ ē ꝑ'l's me⁹: qz nō habuit scīaz. Aug.z Beda. Scia donū est spūsci: docēs nos bñ ꝑcursa ri i medio ꝑuc z ꝑuerse natōis. Docet aūt ꝑcipe Sic molēdinari⁹ nesciēs speculatiue subiectur̄ z passiōes molēdini. cū scit molere: z scīaz demōstrat ꝙ actū. Practice ei scie ſtāt ad op⁹. ſcēz: i ꝓmo de aīa. Ad Titū. j. In agnitiōz ꝙ fm pietatē est: quā ꝓmisit ꝙ nō mentit⁹ de⁹. Et infra . Simplex etēte cū ꝙ fm doctrīā est fidelē fmonē: vt potens sit exhortari in doctrīa sana z cos ꝙ cōtradicunt arguere. Hāc igit scīaz dat: Nō ꝙde secli vel carnis vel diaboli . Jaco.iij. Non ista est scīa de sursuz descēdēs: sz frena: aialis: diabolica. Baruch iij. Filij agar ꝙ exꝑrūt prudētiā ꝙ de ēra est: negociatores terre z Theman: ꝙ iterptat auster. Et significat mūdi pulcritudinē quā multi inqrunt ꝓfabulatores: z exꝑsitores prudētie z itelligētie frene: viā aūt sapie nesciērūt . Hāc ꝙ scīaz nō dat: sz ſaluris Jn ꝙ est vera salus. Deb.xij. Spūsanctus erudit nos ad id qō vtile ē in recapidō scrificatōes ei⁹. Ecci.xxx. Sal⁹ aie i scritate iustitie ē. z melior est oi argēto z auro . In hac eni reꝙescat spūs scie z pietat̄. Esa.xj. Hāc igit scīam salut̄ nō dat alt̄ z ambitiosis neqz imūdis sz humilib; ꝑlebi ꝙ ꝓ būilitatē fuit ō plebe. z ꝓ deuotōes fuit eius ] Matth.xj. Cōfiteoz tibi ꝑ dne celi z terre. qz absc̄ondisti hec a sapiēb; z prudentib; et reuelasti ea paruulis. Matth.vij. Nolite scīm dare canib; et margaritas nolite ꝓicere ante porcos. Ecci.xxxvij. Ut sapiens erudit ꝑplē suam. Hāc aūt scīam salut̄ dat [in remissionē pctōz eoz̄ ] qui sunt de plebe eius. Osee.ij. Uocabo nō plebē meā: plebē meā. et nō misericordiam cōsecutā: misericordiam cōsecutā. Esa.lxij. Ego sum. ego sū ꝙ deleo iniq̄tates tuas ꝓpt̄ me. Hoc aūt totū fit

Per viscera miscōie dei nostri in ꝙb⁹ visitauit nos oriēs ex alto. N4

Tāgit ℔ grām dei ne sibi aliq̄d attribuere videatur. Et tangit Tria Quorū Primū est Monuū ad istud donū. Scōm Jn ꝙ ꝓcera misericordia ꝙ mouet. Tertiū aūt est Opus ipi⁹ ꝓpriū. De Primo hoc dr. [ Per viscera miscōie dei nostri ] hoc est: ꝑ ineumā pietatē et misericordiam dei nīi ꝙ ad hec ꝙ dicta sunt mouet z inclinat. Col'.iij. Induite vos sīc electi dei: viscera misericordie. Esaie.lxiij. Ubi est zelus⁹: vbi fortitudo tua: multitudo viscer̄ tuoz̄ z miserationū tuaz̄ sup me continuerunt se. Hen.xiij. Cōmota sunt ꝙpe viscera ei⁹ sup fratre suo. Dicre.xxxj. Cōturbata sūt viscera mea sup eū misereꝛ misereboz ei⁹ . [ Jn quibus visitauit nos ] Esce Jn ꝙ ꝓcera ē misericordia viscerosa. Jn visceribus eius visitauit nos: assumpta nīa cuz penalitatibus carne. Et de hoc supra dictū est sat̄. Exo.iij. Audiui erūt ꝙ visitasset dñs filios isrl: et ꝙ respexisset afflictionē eoz̄: et adorauerūt ꝓni in terrā. Et ℔ iualuit vsus i Religiōib; i die Annūciatōis z Nativitat̄ adorare in terra in gratiaz actiōis cū exaltādario annūciat visitatio dñi. Exo iij. Uidēs vidi afflictiōez ꝑpli mei ꝙ est in Egypto: z gemitū a⁹ audiui: ꝓpter duriciē eoz̄ ꝙ ꝑsunt opib⁹. z descēdi liberare eū. Iste aūt Visitationis mod⁹ magnific⁹ est. qz visitauit [ nos oriēs snob⁹ ex alto ] sinu ꝑris. Nō ꝙde dimittēs qō erat: sz assumēs qō nō erat: nō ꝓmutiōez passus i assumēre z assūpto. neqz diuisiōez i vnioē assumēt̄ z assūpti: sīc de Nicena synod⁹. Zach.vj. Ecce vir oriēs nome ei⁹: z subt' ipm oriet̄. ꝑs.cxviij Ab summo celo egressio ei⁹. Sap.j.8. Dipotens sermo tu⁹ dñe de celo a regalib; sedib; venit. Et ℔ magnus fuit Tāte maiestat̄ dūm: de summis celoꝝ. Ad carnis susceptiōez: Ad obsequiū fuit būilitatiōem: Ad crucē ignominiose re passionē(alis turpatōis) Dieb.xij Relīq̄ do.meā: dimi.here m.era. Dilectaz a.m.i mā⁹ inimicoꝝ meoꝝ. Sic ei z ib oriēs nob ex alto Tertio ad tāgit Actū siue op⁹ visitatoris. Et ℔ ēq dicit

Illuminare his qui in tenebris et in vmbra mortis sedent

Sic ꝓnūa. Oriēs dicit Illūinare ] hoc ē: ad illūinādū. Tāgit aūt ℔ Quattuor. Bñficiū sez illūi natiōis. Quib; dat hoc bñficiū. Bñficij necessitatē. et Utilitatē. Bñficiū q̄de est Illūinare ] ℔ ē: in⁹ i eis lumē accēdere. Joan.j. Erat lux vera q illuminat oēs ho. ve. in hūc mūdū. Hoc ē: lumē noticie sue z voluntat̄ sue dare. Esa.lx. Surge illūinare hierl'm ga vēit lumē tuū: z gla dñi sup te orta est. Deb.j. Cū sit splēdor gle z figura sube ei⁹. Jo.viij. Ego sum lux mūdi q̄ sequit me nō ambulat in tenebris. sed habebit lumē vite. Ps.xxxv. In lumīe tuo videbim⁹ lumen. Hoc ei lumē est Similitudo lucē, cēne Dissipans te

nebras. Dissoluens corcis gelicidiū. Mouēs ad germina. Formās ad pulcritudinē illuminata. De Primo dor. Sap. vij. Candor enī lucis eterne z speculū sine macula. De Scdo Joan. j. Lux in tenebris lucet. Dicit Ebr. ad dispationē tenebraꝝ rū. Esa. xv. Tenebre tue erunt sicut meridies. De Tertio dr Ecci. xlij. Triplr sol ecurit montes: raꝯdios in eos igneos ecurtans. Et ibidē. In meridiano ecurit terrā. Esa. xxiij. Unā dirūpes celos et descenderes Z facie tua mōtes: fusibie: defluerēt: sicut ecustio ignis cōtabescerent. De Quarto dicit Ecci. xlij. Sol in aspectu annūcians in exitu vas ammirabile: in opus excelsi. torā enī bonit. rez celi deponit ad terrā. Job. xxxviij. Nunqd nosti ordinē celi: et rōnem eius in terra ponis? De Quinto i ps. lxvij. Terra mota est: etenī celi distillauerunt p illuminationem. Esa. xlv. Rorate celi desup z nubes pluāt iustū: apiat terra z germinet saluatorez Mic enī ros lucis est vehiculū. Esa. xxvj. Ros lucis ros tu⁹. De Sexto j. Lor. iij. Deus q dixit de tenebris lumē splēdescere illuxit in cordibꝰ nostris ad illuminationē scie euāgelij chīi in q̄ sūt oēs thesaurī me pulcritudinis diuine. Propter hoc mistri nostri restamēti lucēt formis diuis plus q̄ Moyses cui⁹ lumē vultus in scia legis euacuat. ij. Lor. iij. Oēs nos reuelata facie gliaz dn speculātes in eandem imaginē trāsformamur a claritate in claritatē tanq̄ a dni spū. Ecce ignram lucē lucifer Joannes post se surgere ostendit. Un dns ad euz dicit Job xxxviij. Nunqd post ortū tuū precepisti diluculo et ostendisti auroze locū suū: q. d. dc nō erit et te sedet me fecisti. Sic g̃ ortꝰ est [illuminare his qui in tenebris. Luc. j. Lumē ad reuelationē gentium z gliaz plebis tue israel. Eccī. xlij. Misit illuminās in altissimis dns. Et sb dit hmōi illūnatōis Necessitatē dicēs [qui i tenebris z in vmbra mortis] cōclusi [sedent] Tenebre egrpti sunt ignorantie: Intelligēdor: Credendor: Apprehendor: et Faciendor. Hen. j. Tenebre erant sup facie abyssi. hoc est sup facie ñ stabilē in deo cordis. Dicit. xvij. Profundū est cor hois z inscrutabile. Et sic est abyssus Job. xj. Uiro cui⁹ abscondita est via z circūdedit eum deus tenebris. Job. v. Quale gaudiū est mihi q̄ in tenebris sedeo z lumē celi nō video. Super facie enī cordis hois sunt tenebre Intelligēdor et pcō. Abscondita aūt est ab eo via lucis p ignorāā Credendor. Sedet in tenebris Apprehendor. Et vna catena tenebraꝝ oēs sūt cōclusi: sicut dr Sap. xvij p ignorantiā Agendor. Umbra aūt mortis Triplex est. Ex morte enī pcī pmi obiecta ē primo Umbra diuine oblationis. Scdo Umbra ignorantie q̄tat⁹ mortis z stat⁹ seqle mortis. Tertia Umbra tenebraꝝ damnati infernal. De Prima dr Esa ix. Habitantibꝰ in regione vmbre mortis lux orta est eis. De Scda in ps. xxij. Si ambulauero i medio vmbre mortis ñ timebo mala: qm tu mecū es. De Tertia Job. xvj. Obscurēt eū tenebre z vmbra mortis Oido aūt hus illuxit. Primus p verbū et exemplū Secūdus p sepulturā. Tertius p descensum ad inferos. De primor illuminatione dr Esa. lxj. Ecce tenebre operient terraz z caligo populos. sup te aūt orietur dns: et gl'ia eius in te videbit. De Scdor illuminatione dr Eccī. xxiij. Penetrabo inferiores partes terre: et inspiciā oēs dormientes: et illuminabo oēs sperantes i dño. De Tertior illūinatiōe dr Esa. lviij Oriet in tenebris lux tua: et tenebre erūt sicut meridies: et requiem tibi dabit dns deus sp z implebit splēdoribꝰ aiam tuā: et ossa tua liberabit. Et ibō p capl'm Esa in qbusdā ecclesijs legit In obsequijs mortuorum.

## Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. D. 4

Lōgruꝰ ordo vt primo illūmet int⁹: et postea dirigat ex. Tagit aūt Tria. Directōes. z Pedū directōes z Quo dirigāt. Directōes Ps. lxxxix. Respice dne i fuos tuos z in opa tua: et dirige filios eor. q illi nationē tuā. Ps. xlij. Emitte lucē tuā z veritatē tuā: ipsa me deduxerūt z adduxerūt in montē scm tuū et in tabernacula tua [pedes nostros] Duo sūt pedes anie. Intellect⁹: tendēs in ver. et Affectus: tendens in bonum. Hebre. xij. Gressus rectos facite pedibꝰ vestr': vt nō claudicās q̄s icedat: magis aūt sanet. Ps. xvj. Perfice gressus meos in semitis tuis vt nō moueant vestigia mea [in viā pacis] hoc est securitat' z tranquilitatis. Malach. ij In pace ambulauit mecū z multos auertit ab iniquitate sua. Ps. lxxv. In pace factus est loc⁹ eius Hec est pax dei que exuperat oēm sensum. Phil. iiij Hec est pax vbi vera quies est aie. Ps. iij. In pace in idipm dormiā z requiescam. Nec enī pax est vbi Aug⁹ in auritate concordia fruēdi deo z inuicez in deo q̄ est pax celestis ciuitatis. Baruch. iij. Discce vbi sit virtus: vbi sit intellectus: vt scias sit vbi sit longeuitas diez. et vit⁹: et vbi sit lumē oculoꝝ et pax. Hec enī omnia i Canco isto inuenire poteris.

## Puer aūt crescebat et cōfortabat spiritu: et erat in desertis vsq; in diem ostensiōis sue in israel

Post natiuitatē isti⁹ pueri agit de Incremēto z Cōuersatiōe Iuuētutis ei⁹ vsq; ad tps pdicatōis. De Incremēto aūt dr [Puer aūt crescebat] cor. pore. Hen. xij. Creuit igit puer z ablactatus est Ex pmi incremēta etatis fuit incremētū intellect⁹ ipsius z gre. Eph. ij. In q̄ oīs edificatio cōstructa crescit i templū scm i dño [et cōfortabat spū] Tripliciter Per radicationē spūs. Per augmētū vtutis i vtute. z Per pfectū buane vtutis ad diuinā. De Radicatiōe q̄ de Esa. xxxvij. Qō saluatiō fuerit de domo Juda mittet radices deorsum: et faciet fructū sursū. De Augmēto de vtute i vtutē ps. lxxxiij. Ibūt de vtute in vtutē: videbit de⁹ deor. i sio. De Profectu i vtutē diuinā. Joā. i. Illos aūt dixit deos ad q̄s sermo dei fact⁹ e. Ps. lxxj. Ego dixi dij estis z filij excelsi oēs. j. Jo. iij. Cū appuerit similes ei erimus Diuinā aūt dico vtutē qū sit vt de apls. q. Cor. v. Nos ex b nemine noui⁹ secm carnē. etsi cognou⁹ secm carnē chīm: sed nūc iā nō nouim⁹ [et erat i desertis] Jagēs. Dicit aūt Beda q. xx. annis fuit i deserto: z tūc ītrauit desertū. x. ānos bñs. Et exiuit bñs xxx. annos. sicut patet Infra. iij. Dicit ēt Euāgelium Nazareoꝝ q̄ Herode q̄rēte pueros ad pden

ãum: pater quidem Zacharias: eoq; noluit ꝓdere puerũ interfect⁹ est. Mater aũt fugit cũ puero in desertum: et cum a ꝓsequentib⁹ angustiaret de puero absondendo: aperuit se lapis montis scissus ⁊ eã intra se cũ puero clausit. ⁊ sic euacuata solli citudo q̃rẽtũ. Et extũc mr̃ post alios paucos annos mortua puer i solitudie remansit. ⁊ ex vsu puerilis etat⁹ locustas comedere didicit ⁊ mel silue/stre: qõ sup folia i deserti iuẽit. Dñs eã q̃ sanguis pius in vasis a sacerdotib⁹ recept⁹: i templo fuat⁹ ꝑtinuo bullinit q̃tes aligs de familia herodis in templo apparuit. Quare aũt i deserti fuit: dicit Micro. Intra deserti tenet⁹ sub annis ciuiũ furmas fugies periisti. ne leui saltẽ maculare vitã famine posses. In deserto eni tumult⁹ freq̃ntantũ fugit. Mar. vij. Venite i desertũ locũ seor⁹sũ ⁊ requiescite pusillũ. Ibi etã Moyses magnaꝝ vidit buꝝ⁹ salut⁹ visionem. Exo. iij. Ibi dñs agebat a spũ ⁊ ꝓcer⁹ ieiuniũ. xl. diez. Ibi Helias fugies Jezabel: inuenit angelũ se cibãtẽ: ⁊ dñm se allos q̃ntẽ. Ibi ꝓphet⁹ past⁹ mãnate accepit legẽ. Reqes/scit cũ ibi a tumultu ꝓdicẽtiũ. Reuelat ibi myr/steria secretoꝝ. Liby ibi mistrat ꝓsolatõnis angeloꝝ. Ibi est refugiũ a turmis ꝓsequntiũ. Ibi i cordis q̃rẽte pcipit dei eloquiũ. Ibi audit⁹ a dño sua/rũ eq̃tas legũ. Sicut ꝓz i autoritatib⁹ p ordine iducẽ. Et ideo erat ibi Joãnes [vsq; in diẽ ostẽsiõis sue] Qñ a ꝑsilerõ coꝑit q̃ in ydo pdicatõis onderet se [ad isrl] Lu. iij. Factũ est ẏ hũ dñi sup Joannẽ Zacharie filiũ i deserto ⁊ venit i oẽm regiõem Jordanis: ꝓdicãs baptismũ pnie. Sic igit finita sunt q̃ dicẽda sũt de Joãnis natiuitate.

## Capitulũ.ii.

**Actũ est aũt i dieb⁹ illis: Exiit edictũ a cesare Augusto vt describeret⁹ vniuers⁹ orbis. Hec descriptio ꝓia facta ẽ a ꝑside Syrie Cyrino.**

Hic incipit Scõm capl'm: In q̃ euãgelista de emiat de natiuitate: et Sacris coiunct⁹ natiuitati dñi. Et iõ Quattuor ꝓ ordinẽ dicit. q̃ tamẽ in Tria ꝓiungit. Apl's Gal. iij. vbi dr. Ꝛvbi venit plenitudo tꝑis: misit de⁹ filiũ suũ natũ ex mulie/re. factũ sub lege. Et iõ decimiat. Plenitudinem tꝑis. Scõo Qualitẽ natus est ex mlere. Tertio Qualit⁹ fact⁹ ẽ sub lege. Plenitudinẽ aũt Tꝑis decimiat Quadruplicit. Ex pte ꝓurrentiũ in gra. Ex pte signoꝝ comitantiũ i monarchia. Ex parte subiectoꝝ monarchie obedientia. Ex pte pueniẽtium i tꝑis ⁊ loci pueniẽtia. De ꝓurrentib⁹ i gra dr. [Factũ ẽ aũt ꝑordinõe diuina] [in diebꝫ illis] qñ Joãnis natiuitat⁹ chr̃i natiuitatẽ ꝓurrat. q̃b etã dr̃ā ego domũ reuersa sex mẽsib⁹ domi resederat. q̃b vaticinia Zachar⁹ ⁊ helisabet audita ⁊ diuulgata fuerant. Et ve generalit⁹ dicãt oia sig̃ puenerãt q̃ de⁹ ꝓordiauerat. Oia eni tꝑs habẽt ⁊ suis spaciꝫ i ꝑsupposit̃õe/als: ꝑsuꝫ põe) diuia ꝓrdiatis trãseũt vniuersa sub celo. Ꝑs. cij. Posuisti tmios q̃ ꝓteriri nõ poterant. Dan. xij. Clausi sũt sigilꝫ se fmões vsq; ad tꝑs ꝑfinitũ. Nec eñ oia clausa vsq; ad implẽtionẽ tẽꝑoris ꝑfiniti. [In diebus] aũt dicit. q̃ singulaꝝ gratiaꝝ illustrationes dies faciunt ꝑfinitos: et cũ oẽs illustratiões ore fuerũt q̃si singula astra matutina: tũc noue legis surrexit aurora. Job. xxxviij. Ubi eras cũ me laudarent astra matutina ⁊ iubilarent oẽs filij dei. Jubilauit eñ Ysaias. Jubilauit in vtero Joannes. Jubilauit btã virgo mr̃ dei. Jubilauit Zacharias. Jubilauerunt vicini et cogniati q̃si totus celi cõcẽt⁹: expectãtes tẽpus ⁊ locũ auroꝝ. Et implẽtes illud qõ ibidẽ dr. Precepit/sti diluculo ⁊ ostendisti auroꝝ locũ suũ. Et hoc est qõ sequit. [Exijt edictũ] Tangit h signa concomitantia in rhomanoꝝ monarchia. Facit eñ Lucas sicut bon⁹ tabellio: confirmans cõtractũ inter nostrã naturã ⁊ deũ. Unde Beda (als Ambro.) in Hlo. Hystorico more scribẽs euãgelista vt seriem tẽporis designet: nomen ꝑsidis tangit ꝑsulis: signi grania huic libro ascribit. Nã si consules ascribuntur tabulis emptoris: ẽgo magꝝ redẽptoris hoim debuit tꝑs ascribi: Habemus h oia q̃ in ꝓtractib⁹ esse solent. Vocabulũ: summã poreſtatẽ gent⁹: diẽm: locum: causam: testes etiam: q̃ adhiberi solent. Nos ẽgo natiuitati sue ⁊ generationi chr̃i adhibuit: q̃ euãgelũ signarẽt. hoc ẽ cõfirmarẽt. dicẽs Act. j. Eritis mihi testes in hierusalẽ ⁊ in tudea ⁊ samaria: ⁊ vsq; ad vltimũ terre. Erbis oibus indicia sumunt cõplen tꝑis ad suã natiuitatẽ. Attẽde autẽ Ser circa Augustũ cesarẽ: penes quẽ sũma poteſtas resederat rerum. Qꝝ vicꝫ monarcha fuit oim dñs: vt dr Joseph⁹. Etsi forte aliq̃ in orbe nõ subiecta erant: in boibꝰ vel terr⁹: ita crãt parua q̃ ñ curabant. Et ideo etã in legibus ⁊ lr̃is suis se mundi dñm appellabat: ꝑ sceptrum manu pomũ aureũ qõ mundi circulũ tenet⁹ prendebat. Scõm q̃ nos men ab augendo imꝑium accepit hoc est Augustꝰ Tertiũ est q̃ in tãta pace regnauit q̃ q̃si null⁹ erat tempore suo armoꝝ vsus: vt ad litteram videret in eo ꝛmplerum illud prophetic⁹ Esa. ij. ⁊ Michee v. Conflabũt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces. Et illud Ibidem. Non leuabit gẽs contra gentem gladium. nec exercebũtur vltra ad plum. Sed quilibet vsui tatibus ꝓꝑijs intendens: agriculture operam dabat: et arma conflabat in agriculture instrumẽta. Quartum est. In q̃ signis tempore imperij sui exortis. Tres enim soles vt dicunt Rhomanoꝝ gesta: tempore Augusti in oriente exorti: in vnum collecti sunt circa medium celi. Et sicut dicit Seneca In morte sua cometes ad modũ solis apparuit qui i tres circa medium celi est diuisus. Templũ pacis in parte corruit: et in parte sicut adhuc apparet perstitit in ortu saluatoris. In eodẽ tpe fons olei erupit qui vsq; in Tybrim continuo fluxu manauit. Quintus est ꝙ solus sine socio regni gubernacula suscepit. Aliq̃ eñ duo Imperatores Rhome republicã regebant: sc̃ Diocleian⁹ ⁊ Maximianus. Sed iste sol⁹ pacatissime regnit. Septũ est ꝙ benignissime

et optime ꝓfuit Nec aute oĩa sunt signa impleti
rpis q̃ dñs nascat Nᵃ aũt q̃ monarchia i vnũ
fuit collecta: signat Regnũ dñi incipiẽtiꝫ qđ oẽs
vnire debuit: et qđ diuisione sui destruendũ nõ fu
it. Zu.rj. De regnũ in se diuisuꝫ desolabit: z dom⁹
sup a domũ cader. Ezech. xxxvij. Facia eos in gẽ
vna in mõtib⁹ i terra israel: et rex vn⁹ oĩb⁹ imp̃ans:
et nõ erũt vltra due gentes: nec diuident ampli⁹ in
duo regna. Joan. x. Alias oues habeo q̃ nõ sũt ex
hoc ouili: z illas oportet me adducere z fiet vnum
ouile z vn⁹ pastor. Ezech. xxxvij. Ego ero eis dñs
et seru⁹ meus rex David sup eos. et pastor vn⁹ erit
oĩm eoꝝ. Ecce Lõuenientia regni dñi ex ꝑmo Et
secundo aũt q̃ nomẽ accepit ab augẽdo: veri⁹ iple-
tur in dño q̃ suos sp auget numeros mento. Pſ.
ciij. Auxit ꝑplm suũ vehemẽter z firmauit eũ sup
inimicos suos. ij. Reg. vlc. Addat dñs de⁹ cu⁹ ad
ꝑplm tuũ q̃ nũc est multa milia. Ben. xij. Bñdicã
tibi z multiplicabo te. Pſ. ij. Postula a me z da-
bo tibi gẽtes hereditate tuã z possessionẽ tuã termi
nos tre Zterno aũt ondit Lõuenienna qz Dñs
ẽ Pax nra: Pacẽ fecit: Pacificũ diligit z iſignit: et
In testamẽto suis dimisit. Q̃ pax sit: Eph. ij. Ipse
est pax nra q̃ fecit vtraq; vnũ: et medium parie
ciaz soluẽs in carne sua. Fecit ãt pacẽ Inẽ nos
et deũ: Inter nos z angelũ: Inẽ nos gẽtiles et Ju
deũ. Inter nos z deũ Per ipm eñ hẽm⁹ recõciliã
tionẽ ad deũ Rho. v. z Joã. xx. Pax vob⁹ ego sum
Inter nos z angdũ. qz angelus nos añ incarna-
tionẽ viles z suos reputãs: ab hoĩb⁹ se ꝑmisit ado
rari Beñ. xvij. Post icarnationẽ aũt noluit ꝑmit
tere: reuerẽtiã exhibẽs nature quã deo vidit vnitã.
Apoc. vi. Ecadi añ pedes ãgeli q̃ mihi ſ oñdebat
vt adorarẽ eũ. et dixit mihi Vide ne feceris: conseru⁹
tu⁹ ego sũ z fratꝝ tuoꝝ: deũ adora. In signũ hui⁹
pacem nob nunciãt angeli dicẽtes. Et in terra pax
hoĩb⁹ bone volũtat Infra codẽ. Inter iudeũ aũt
et gẽtẽ fecit pacẽ. Eph. ij. Veniẽs euãgelizauit pa
cẽ. Pacẽ ei qui lõge est. et Pacẽ his qui ꝑpe. Lõge
q̃dem erat gẽtilis. Prope aũt p legis z ꝓphetie ac-
ceptionẽ Judeꝰ. Fecit ãt pacẽ inter nos z deũ per
p mediatoris officiũ. Inter nos z angelos p ruine
angelice restaurationẽ. Inter iudeũ z gentiles per
Unꝰ fidei ꝑceptiũ: Unꝰ eccẽ habitaculũ. De Pri
mo.). Tim. ij. Mediator dei z hoĩm hõ dñs Je
sus. De Scõo Lu. xx. Inuenĩ vt achmã quã pdi
deram. De tertio Eph. iiij. Unus dñs: vna fides:
vnũ baptisma. Nic diligit pacificos z in adoptio-
nis filioꝝ dei gram transfert. Matth. v Beati pa
cifici qm̃ filij dei vocabunt. Pacẽ in testamẽto su
is reliqt. Joan. xiij. Pacẽ meã relinq̃ vob: pacem
meã do vobis: nõ sicut mũdus dat ego do vobis.
Dat aũt pacẽ ꝑscẽ potius q̃ rpis. Unde Pbul.
iij. Et pax dei q̃ exuperat oẽm sensum custodiat cor
da vestra et intelligentias vestras. Pacẽ eñ tẽpo-
ris aliq̃n data: durius est bellum cõscientie. Et tõ
illa non est vera pax. Unde Sap. xiij. In magno vi
nerẽs insanie bello tor z rãmaꝝ mala pacẽ appellãt
Pſ. lxxij. Zelauit sup iniquos: paces peroꝝ videſ.
Esa. xxxvij. Ecce in pace amaritudo mea amarissi
ma. Et idco christus dat pacẽ cõscientie. Pſ. lxxv.
In pace factus est locus eius. Impijs eñ nec exte-
rius nisi raro: nec interius vnq̃ est pax. Esa. xlviij
Non est pax impijs dicit dñs. Quartũ etiã com
petit. Tres eñ soles exteriores trium naturaꝝ signãt
radios: corgalis: et spiãlis: et deitatis: quẽ in vnũ
collecte in vnitate persone cbri eorum illuminatiõ
runt mundũ. Uel vt dicunt Fidei trũ pfonarũ in
vnitate vnius essentie significatecrũt. Hester. viij.
Judeis lux noua ortri visa est. Fecit enim tũc deus
luminare maius vt pesſz dici. Et comeres in mo
dũ solis exteriores z in tria sussus: significabat nrm
solem in occubitu suo in plura lumina cõuerti: ad
Orientẽ: z ad Occidentẽ: z ad Meridiẽ: totũ nrm
illuminare hemisphericum. quia et Mortuis corꝑ
oribus per vnitam ad corpus datarem: et In in-
ferno positis illuxit per vnitam deitatẽ ad aniam:
et Habitãtibꝰ in mundo per aurorã refulsit resur-
rectionis. Templũ aũt pacis rpalis in parte cor
ruit propter pſecutionẽ suoꝝ in corꝑe: et in parte ste
tit propter trancillitatem conscie. Fons aũt olei
qui erupit: ortum eius significabat. De quo dicit
Lanc. j. Oleum effusum nomen tuum. Et Quin
to Lõuenientia sumit. quia ille tunc nasci dispositꝰ
it. De quo dicit Joan. j. Uidimus gloriam eius glo
riam quasi vnigeniti a patre: plenum gratia z veri
tate. Quod exponens Basilius dicit. Unigenitũ
ideo dicit: quia cum secũdogenito gloriã paternã
non diuisit. Osee. iij. Querent dñm deũ suũ: z Da
uid regem: z pauebunt ad dñm z ad bonum eius
in nouissimo diez. Et Sexto sumit Lõuenientia.
quia Nunq̃ aliqs in tanta mãsuetudie z benigni
tate gubnauit subiectos vt chs. Hester. xiij. Uoꝝ
lui nequaq̃ abuti potẽtie magnitudine: sed clemẽ
tia z lenitate gubnare subiectos: vt absq; vllo terꝝ
rore vitã silentio trãsigerẽs: optata cunctis morta
libus pace fruerenẽ. Sic igitur patet q̃ signa sum
pta in Augusto: conuenientia christi generationi.

Ab isto q̃ Augusto] exijt edictũ ] supa lege pſeꝝ
natus consultũ] vt describeret vniuersus orꝫ
bis ] Attendẽ q̃ Ix Dauid. ij. Reg. vi. peccauerit
numerãdo z describendo populũ: eo q̃ hoc fecit in
suphiam. Ille tamen non peccauit quia descripsit
orbem pie motus super populum. Describi enim
fecit orbem vt sciret quantum posset facere in gu
bernatione rapublice per censicapitem. Et ideo si
cut legitur in Libello qui vocatur Descriptio Au
gusti cesaris: precepit orbem quo ad nostram habi
tabilem in quartas diuidi: et in qualiber ꝑtã mõ
tes illius quarte z flumina principalia describi. Et
deinde ciuitates z vrbes principales cum villis et
pagis et suburbanis describi vt sciretur numerus
allodioꝝ z ꝓdiorum. Et vltra ꝑducẽdo descripto
nem ꝑceꝑit: vt quilibet rediret ad locuꝫ z genus
sue originis: vt scirent qui et ẽ remoti essent vel non
essent a suis pfmonijs. et inquisitiõe facta: vnusq;
quisq; reciperet quod suum erat. et sic scirẽt quid p
censicapite soluere vel non soluere possz. Quem cẽ
sicapitẽ congregatũ: legionibus militũ qui quasi
bet terras in pace tenebãt: per manum publicam
fecit erogari. Justum enim esse videbatur vt illi
qui ꝓ omnibus militabant: cõmuniter ab omni
bus acciperent stipendia. quia omnes vna cõ
muni pace gaudebant et libertate. Stipendia

jesdras / hec dr. expone vel q̃ ante annũ dñi fuerit. dicit enim. Ds. deus vel

# Capitulum.ii.

dicunt a stipe pendẽda. Nulli aũt ab hoc tribus to excipiebant nisi mẽdici paupes. Hoc eni est ꝺ ꝑulegio paupertatis: onera tributoꝝ cõmuniꝰ nõ portare. Un Rbo.xiij. Reddite oibꝫ debita: cui vectigal: vectigal. cui tributũ: tributũ. cui honorẽ: honorẽ. Et Matth.xxij. Reddite ḡ q̃ sũt ce saris cesari. ⁊ q̃ sunt dei deo. Hactẽ ḡ de cã istꝺ exĳt edictũ ab Augusto iustissimo. Pacificas ei vias de terra in terrã facere nõ potuit nisi p militũ legiões. ⁊ milites viuere nõ poterãt nisi p stipẽdia. nec stipendia habuit: nisi p cõem omniuꝫ ꝯributiões. Etsi fortez vt dictũ est: aliq̃d nõ est de scriptũ de oꝛde: nõ est curandũ. Hoc aũt vt dicit Bze. etiã signis tẽpoꝝ cõperit. Dicit eni q̃ nascẽs turo dño mũdꝰ describit. q̃ ille apparebat i carne q̃ electos suos ascriberet i eternitate. Describit aũt suos i eternitate q̃nq; modis. Per diffinitã in se ꝑdestinatiões. Per appositã eis iustitiã ꝑsentẽ. Per ꝓulegiati merti notã. Per sui ꝓbi in ꝓscia ⁊ oꝛde doctrinalẽ picturã. ⁊ Per bñtudis eẽne ad seipm ꝓformitatẽ. De ꝓmo boꝝ oꝛ. Dañ.xij. Saluabiꝫ ppꝰ tuꝰ ois q̃ inuẽtꝰ fuerit scꝑs i libro vite. Esa.iij. Ois q̃ relictꝰ fuerit in sion: ⁊ residuꝰ in hierlm sanctꝰ vocabit: ois q̃ scꝑtꝰ fuerit in vita in hierlm. De scõo oꝛ.ij. Lor.iij. Epla chñi estis ammistrata a nobis ⁊ scꝑta: nõ atramẽto sꝫ spũ dei viui. Lu.x. Gaudete in ḃ q̃ noĩa vra scꝛpta sunt in celis. Ecõtra dicit de malis in Psal. lxviij. Deleanꝫ de libro viuẽtiũ: ⁊ cũ iustis nõ scꝛibanꝫ. De tertio dicit Exo.xxxij. Aut dimitte eis hanc noxã: aut dele me de libro tuo quẽ scꝑsisti. Apoca.iij. Scribam sup eũ nomẽ nouũ ꝓulegiatũ: sedz nomẽ ciuitatis noue hierlem. De quarto dicit Hiere.xxxj. Heb.x. Dabo leges meas i coꝛdiꝰ eoꝝ. ⁊ i visceribꝰ eoꝝ ꝰscribã eos. Esa. viij. Sume tibi libꝝ grandẽ: Loꝛ hois scꝛ. ⁊ scrĩbe in eo stilo hois. Et ideo ꝓscie scꝑtꝝ sunt libri. Dañ.vij. Libri apti sunt. ⁊ alꝰ liberꝰ apꝰ est q̃ est vite. Et ḃ ẽ ꝓscia chñi. Et ex his libris mortui iudicabũt. Pse.cxlix. Ut faciãt in eis iudiciũ ꝑscꝑtũ gllia hec ẽ oibꝫ sanctꝫ eiꝰ. De q̃nto mõ Apoc.xxij. Vidi sup montẽ sion agnũ stantẽ. ⁊ cũ eo centuꝫ q̃dragintaq̃tuoꝛmilia: hũtes nomen eius ⁊ nomẽ ꝑris eius scꝛiptũ in frontibꝫ coꝝ. Et ita scrĩbunt etiam ad mozẽ eẽnã. Hieremi.xxij. Scribe virũ istũ sterilẽ virũ q̃ in eternũ nõ ꝓsperabitur. Hiere.xvij. Recedẽtes a te in terra scribenꝫ. q̃ dereliq̃runt venã aquaꝝ viuentiũ dñm. Sic ḡ ex scꝛpturis ꝓtz ad Naturitatẽ dñi ꝓuenientia. Et hac de causa ꝑfinitur hoc ꝑsentia dei ꝑis. Attende aũt q̃ modꝰ descriptõis erat ad denariũ qui habebat imaginẽ augusti. ⁊ decẽ valuit vsualespuos. Et hec descriptio oꝛ. Mat.xxij. Cuiꝰ est imago hec? sup scꝛiptio: Respõderũt Cesaris. Et dixit illis Jesus. Reddite ergo que sunt cesaris cesari: ⁊ que sunt dei deo. Iste aũt modus in descriptiõe spũali dñi: significat imaginem dei ad quã factus est hõ. Denarius aũt obedientiã deꝰ calogi ad quez totus mũdus est inscriptus. ꝑs. xvij. Signatũ est sup nos lumen vultus tui dñe Glo. Aug. Lumẽ vultus signatũ sup nos ẽ imago Creatõis, et Recreatõis, et Similitudis diuine. Creatõis q̃dem in qua creati sumus est natura. Recreationis aũt in qua recreati sumꝰ est gratie imago: que est fides: spes: ⁊ charitas. Similitudinis aũt qua tres ꝑsonas in vna substantia imitamur est memoria: intelligentia: ⁊ voluntas. Que tunc imitanꝫ quando deus est i memoria sine obliuione: veritas in ĩtellectu sine errore: charitas in affectu volũtatis sine cõtraria affectõe. Hũc ergo denarium ecbibe: et es descriptus: et ab impatoꝛe summo gubernãdus ⁊ regendus Ds aũt nunc ab Impatoꝛis dicit ar exisse edictu: subdit Qualiẽ et Per quẽ: est executiõi mandatũ: dicẽs. [Hec descriptio ꝓma tẽ.] Attẽde q̃ istud [ꝓma.] ẽm diuersos Doctoꝛes Quatuoꝛ modis exponit Scõs Josephũ q̃dem multe facte sunt descriptiones antecedentiũ Impatoꝛũ. Sed nõ fecerũt deꝰ scribi nisi predia ⁊ allodia. et super illa imponebãt censum: cõuertendũ in stipendia militum. Sicut et in Egypto Genes.xlj. quintam ꝑtem regi dabat. Reliq̃ q̃tuoꝛ ꝓmitterẽt vob. Sed ista fuit prima inter generales. Generalẽ aũt voco in q̃ descripta sunt: et allodia: et homines. Alia expositio est Beꝺe que dicit q̃ q̃dem sicut dictum est: exĳe edictum Sed illud tunc ꝓmum executioni fuit mandatũ: quando missus est in Syriam censoꝛ: siue Judee Cyrinus. Et ita oportet resoluere nomẽ [ꝓma] in aduerbiuꝫ ꝓmũ: vt sit sensus [Hec descriptio] ab Augusto edicta [ꝓma] hoc est ꝓmũ [facta est] ꝑ executionem [a Cyrino] missio ꝙ censoꝛe et [ꝓside Syrie.] Tertia expositio vult expoñere [ꝓma] ꝙ ꝓncipalis. q̃ Syria sublimis intercẽꝑtat: sicut ⁊ ꝓncipalis fuit: Et a ꝓncipali inchoatũ est: vt illa nõ contradicente descriptiõi: omnes alie descriptiones sustinerent. ꝓmacie. Quarta expositio dicit q̃ Syria non est dicta prima ꝓpter se: sed ꝓpter Judeam quam in se habuit. Judei enim gloriabantur q̃ censum dare non deberent: quia decimas solueꝛent: et ꝓmitias darent: et vota et sacrificia offerrent: et legibus humanis non subiacerent. vt dicit Hierony. Et ideo querebant Matthei.xxij. Si licet dari censum cesari: an nõ. Deuteꝛo.xxviij. Faciet te dominus in caput ⁊ nõ in caudam: et eris semper super: et nõ subter. Et ideo voluit vt ꝓmo inchoaretur ab eis: vt ipsis subiectꝫ: omnes alij censui colla summitterent. Et verificatum est vaticinium Hieremie Thren.j. Princeps ꝓuinciarum facta est sub tributo. Tunc enim recte Judeoꝛum Regnum translatum est: q̃n alteri regno imparti soluebant tributũ. Gen.xlix. Non auferet sceꝑtrum de Juda: et dux de femoꝛe eius: donec veniat qui mittendus est. Et de hoc satis ꝰpra dictum est. Hoc est ergo quod dicit [Hec descriptio ꝓma facta est a ꝓside Syrie] q̃ tũc missus est in Syriã ꝑ ꝓside [Cyrino.] Tale eñ nomẽ habebat: q̃s heres interpꝛat. Duc etiam alie rationes assignant quare a Syria ⁊ a Judea ꝓma inceꝑit descꝑtio ꝓma. Quaꝝ Una est Hieronymi dicentis: q̃ Syria ⁊ Judea nostre habitabilis media est: sicut umbilicꝰ in coꝛpoꝛe. et ideo ab ea inceꝑit est: vt ab ea tanq̃ a medio facilius in extrema terrarum deniaretur. Judicum.ix. Ecce populus de umbilico terre descendit. Alia ratio est

et vtriꝰ qꝫ illa terra antiq̃tus monarchiã tenuit z fortissimos habuit reges Alexandri macedoni succesſores: vt dicit Raban⁹. Et ideo impator ad illã fortissimos z sapientissimos pſides: cõſores misit. g ꝯs aptus z cõueniens⁹ descptio poterat inchoari. Attende aũt circa hoc qꝺ dictũ est q Judea: vt ꝺr Dicro. media est nr̃e habitabil. Hoc eñ ita ginandũ est: ſic ꝺicẽ pbia in cõſolanõe phie: Xterra ꝺiuidit in ptes q truor: ita q intelligat vnus ꝺ coluris sphere supficies esse extensa q terrã de polo in polũ. Hec eñ supficies diuidit trã ab austro in aq̃lonẽ: tendẽs in duo media. Scz hemispheriũ et in oppositũ hemispherio. Est aũt comptũ conieꝛcturaliꝛ z nõ q demõstranꝺ q in solo hemispherio est habitatio hoim. Cõiectura autẽ Ptolomei est ista. Quia cũ eclipses lunares sint apud oñes vno mõ. Sed differũt in horis. qz lunar⁹ eclipsis orientalis est apud orientales in pma hora noctis et hec eadem ecclipsis apud illos q sunt in gaditano herculis in vltimis Hispaniaꝛ partiꝛ est in hora noctis duodecima. Nec inuenit aliqua obseruatio eclipsiũ lunariꝛ vltra. xij. horas. et ille sunt. cxxx. graduũ qui sunt celi mediet̃as. Et sic cõuenit⁹ (al's conijcit q hoꝛmies nõ habitant nisi sub medio celo. et conijcit inferior medietas nõ esse habitata p ꝓter aquas. qz si aliqs ibi habitaret: aliqꝺ de scripꝰ obseruationum suaꝛ quenisset ad nos. Superior aũt medietas etiam inhabitabilis: ſm medietatẽ intelligat eq̃noctialis esse supficies: diuidens terrã in duo media: a medio celo i angulũ oppositũ medie terre p orientẽ z occidentẽ: tunc erit vna medietas ab eq̃noctiali in polum arcticum: et hec est habitabilis. z Alia medietas erit ab eq̃noctiali i polũ antarcticũ et hec inhabitabilis. Et huius causam ꝺicit Ptolome⁹ esse breuitatẽ ꝺiametri solis conuersam in medietatẽ austrinam: z ideo incẽtas (al's intensam) augẽ aũt solis cõuersam in medietatẽ borealem: et ideo habitabilẽ. Est eñ aut solis in signo geminoꝝ. Et sic vt ꝺicẽ Hieroñ. sola illa quarta que est ab eq̃noctiali in polum arcticũ est habitabilis Et hec ꝺiuidit a cõpositorib⁹ tabulaꝝ in septem climata. In solis eñ illis est tolerabilis habitatio. Et in his sepẽ climatib⁹ Judea est in quarto qz hieralẽ habet in latitudie. xxxij. gradus. et sic media est nostre habitabilis. Pſ. lxxiij. Operaꝰ est salutẽ in medio terre. Hec igit dicta sunt ad intellectũ vbor Hieronymi. Ille eñ q mediatoꝛ est dei z hoiꝝ: q medi⁹ stetit hoiꝝ: q i medio mentr duũ asseruit. q medi⁹ steriẽ latroniꝫ in cruce:: medi⁹ apparuit discipl'oꝝ: et sp mediũ amauit: nec ad supfluũ: nec ad diminutũ declinans: Mediũ etiã nostri elegit mundi vbi nasceret Accipit aũt z ꝺ cõuenientia a pſidis noie. Cyrus eñ est heres. et cyriꝰ est ꝺe⁹ nominarum ab illo. Esa. xlv. Chriſto meo cyro cuius apphẽdi dexterã vt subijcã ante faciẽ eius gentes et dorsa regum vertam. Type eñ illi⁹ cõuenies fuit illũ nasci ꝺe q ꝺr Matth xxj. Dic est heres venite ocadam⁹ eũ: z nr̃a erit hereditas. Rbo. viij. Si aũt filij et heredes heredes q ꝺem ꝺei: coheredes ât chri. vñ z heres ꝺ facit descptionem. Sequit

**Et ibant omnes vt profiterentur singuli in suam ciuitatem.** E

Hec est ſm q accipit circũstãtias A descptorum obediẽtia. Dicit aũt Duo. Facilitatẽ sez obediẽdi: z ꝓfessionẽ descptiõis. Facilitas obediẽtie notat in hoc q statim facto z pmulgato edicto p cẽsorẽ Cyrinũ omnes ibant sine cõtradictione q libet ad pfitendũ. Cuiꝰ causam ꝺicit glo. qz ꝓpinquũ fuit eis verbum in corde z amicũ. et ideo statim ꝓfessi sunt. Propinquũ eñ fuit rõni q q diu vastati fuerũt bellis: z pace cõmuni gaudere volebant: cõmuni cõtributioni darẽ: vñ milites deſelantes pacẽ stipẽdiarentr. Et ió qꝺ in corde eis rõ dictabat statim ore sunt pfessi. Et hoc cõsonũ est regno chri qꝺ tũc inchoabat. Verbũ eñ fidei ꝓpinquũ est rationi. et ideo cõfiteri ore est facile. Deut. xxx. Prope est vbũ in ore tuo z in corde tuo. qꝺ apl's ad Rhoma. x. ꝺr esse vbum fidei qꝺ ꝓdicam⁹. Et ideo corde creꝺit ad iustitiã: ore aũt fit confessio in salutem Modũ aũt pfessionis subiũgit: ꝺicẽs Singuli in suã ciuitatẽ Hoc est: vñ nati siue oriũꝺi fuerũt sicut ꝺictũ est: vt scirẽt qꝺ q̃ntum de consecapitre soluere posset. Accipit aũt z ab hoc conuenientia rpis q chri naturate redim⁹ ab exilio in nostrã ciuitatẽ hierlm q iursũ ẽ: q ẽ mr̃ nr̃a. Gal. iiij. Exbis hẽres i ea imagiem nr̃e pfessionis Ezech. xxxvj. Tollã qꝺque vos de gẽtib⁹ z cõgregabo vos de vniuersis terris: z reducã vos in terrã vram. Hoc petit Dauid i ps. cv. ꝺicẽs. Saluos fac nos ꝺne z cõgrega nos de natiõib⁹: vt cõfiteamur noi scto tuo z gloriemur i laude tua. Hoc est q qꝺ summ⁹ de circũstantijs Tpis z Personaꝝ z Negocij. Sequit

**Ascendit aũt z Joseph a Galilea de ciuitate Nazareth in Judeam ciuitatez Dauid que vocatur Bethleẽ: eo q esset de domo et familia Dauid: vt profiteretur cum Maria despõsata sibi vxore pregnante.**

Tãgit ꝺ singularit Negocij z Loci circũstãtias notatur chri. Et tãgit q̃lr Joseph z btã vgo ad locũ notatur venisse: et q ꝺe cã. Circa pmũ ꝺr Quis: Ubi et Quo z Qualr venit. Qualit qꝺ: qz ascẽdit z Joseph Est ci galilea vsus planũ ad mare. Judea aũt i mõtib. Ubi ẽ. Exurgẽs Maria cũ festinatiõe abijt in mõtana in ciuitatẽ Jude. Sicq̃ persitũ terre. Ascẽdit etiã Joseph Innues cultib⁹ et filie accrescẽt. qꝺ interpret Joseph: q ascẽsiões i cor de suo disponere ꝺz i vallelachrymaꝝ sub Augusti ipio. Augustꝰ eñ z Joseph: idẽ nois bñs fm diuersas linguas fcãt. Joseph eñ auctꝰ iterpretat latine: qꝺ idẽ Augustꝰ sonat. Est aũt ascẽdẽdũ ꝓmo Ad culmẽ vrtutũ. Scdo ad Ad fastigiũ diuinarũ ꝓphetarõnũ. Tertio Ad gdũ pfectionũ. Quarto Ad cathedrã honoꝝ. si vocatꝰ fuerit alicui⁹. Primo ascẽsus fcat. ij. Reg. xv. Rex Dauid ascendit p ciuitũ olivaꝝ flens discoopto capite: nudis pedib⁹ incedens. Ad culmen eñ vrtutum vt dicit Grego. non ascenditur nisi ꝑsumendo de dei misericoꝛdia

et per fletum ⁊ humilitatem ⁊ carnis mortificationem. Secūdus ascensus significat ⁊c̄. p. ascensum Petri in supiora domus. vbi vidit visionē magnā de linteo. ⁊ oīb⁹ generib⁹ repitilū i linteo q̄ de⁹ scificauit (al'as: purificauit) ⁊ ideo cōmunia a Petro nō esse dicēda. De Tertio dr Esa. xl. Sup mōtē excelsū ascēde tu q̄ euāgelizas sion. De quarto aūt. j. Regū. xiij. Per ascēsum Jonathe qui donū colūbe interpat ⁊ armiger suus qui ascēdit reptans mambus ⁊ pedib⁹. ⁊ obtinuit castra philistēoꝝ. Armiger aūt Jonathe est qui vocat in pte sollicitudis: ⁊ arma scriptus rę: reptare manib⁹ ⁊ pedib⁹. hoc est: mīs operib⁹ ⁊ affectib⁹ ad expugnādū castra diaboli in pctōribus. Et sic tandē pōt ascēdere cathedrā dignitatū, Ps. cvj. Exaltēt eū i ecc'ia pleb⁹. ⁊ in cathedra seniorū laudent eū. Lan. vj. Dixi conscendā in palmā: ⁊ apphendam fructū eius. Palma ei regale decus significat. Sic ergo Ascendit ⁊ Joseph. Et trāgit. Ā q̄ ascēdit Jn cōmuni: ⁊ Jn pio⁹ pio. Jn cōmuni quidē: q⁹ [a galilea.] Ubi annūciat⁹ ⁊ pceptus est saluator. Ubi ad suscitudinem candelę Duinū oraculū Jnnūciat. ⁊ p sanctū ꝓpositū Concipit. dns quotidie: dic glo. Esa. xvj. A facie tua dne cōcepim⁹: ⁊ ḡsti pturuimus ⁊ pepimus spm̄ salutis. Interpatur Galilea rota. Et hoc mō mūdi volubilitatē figit. Ps. lxxvij. Deus me⁹ pone illos vt rotā. Jn q̄ vnus semi⁹ arculoꝝ sp̄m abstulit donec rota cōsumit. ⁊ ideo ascendēdū est de ea: ⁊ derelinq̄nda. Et trāgit locū. xxiij vns ascēdit. [de ciuitate nazareth.] Que flos: vt supra dictū est interpat. Quia flores ascēdere debz q̄ ascendit ad dignitatē. Et b̄ significatū est Nazeri. xvij. Ubi Zaron ascēdēs culmē pontificatus p virgam florentem ascendit. Et hec eadem pceptа est referri in tabernaculū: vt sit ibi in signū eorū qui ascēdere cupiūt. Sequitur [in iudeā.] Et tangit locū ad quē ascēdit in Ō muni noie. ⁊ ꝓpio. Cōmuni q̄dem quādo dicat. [in Judeā] sortē. s. Jude. Qui interpat Cōfitēl vel Glorificās. q⁹ Prelat⁹ ascēdit in ꝓfessionē triplicē. Peccatoꝝ in penitēa. Veritatis in p̄dicatōe. Laudis in gratiarū actōe. De Prio Ps. xxij. Dixi cōfitebor aduersum me iniquitatē meā dño. ⁊ tu remisisti impietatē peccati mei. Josue vij. Fili mi da gl'iam deo. ⁊ cōfitere petā tua. ⁊ indica mihi q̄d fecer⁹is. De Cōfessione Veritatis dicit. Psal. lxxiij. Cōfitebimur tibi deus confitebimur. ⁊ narrabim⁹ mirabilia tua. Ro. x. Ore ꝓfessio fit ad salutē. De tertio Ps. cxvij. Confitemini dño q̄m bonus. q̄m in seculū misericordia eius. Gene. xlix. Juda: te laudabūt frēs tui. manus tue in ceruicib⁹ inimico⁹ tuoꝝ. Judea aūt hic pōit p sorte Jude. q: i sorte Jude fuit Bethleem. Et ideo dicit Matth. ij. Tu bethleem terra Juda. Est enim alia quedā Bethleem i Galilea vel Galilea: sicut dicit Hiero. in glo. sup illud Mich. v. Tu Bethleem ephrata. Ualis aūt q̄stio est hic. Cū hierusalē ab expugnatōe dicat ciuitas Dauid: sicut dicit. ij. Reg. v. ⁊ iij. Regū. xj. Quare nō ascēdit in eā Joseph: Et dicendū q⁹ i sortē hierl'em erat i sorte beniamin. Sz q⁹ nō potuit expellere Jebuseū q̄ habitauit i castello sit in possessionē Dauid. ab euentu expugnationis: sicut narrat liber Reg. Et ideo nō dicere⁹ erat de sorte Jude. Et q⁹ Joseph dicere⁹ erat ō sorte Jude: ideo ascēdit in Judeā illā q̄ de sorte Jude fuit. Jn hac cām sorte chr̄s nasci voluit. q⁹ ō sorte Jude fuit. Apocal. v. Ecce vicit leo de tribu Juda. Heñ. xlix. Catulus leonis Juda. Deb. vij. Manifestus est q⁹ de Juda ortus sit dns nr̄. Nec est ḡ causa literalis quare deus voluit q⁹ in Judeā istam ascenderet [in ciuitate Dauid] que sorte hereditaria fuit ciuitas Dauid. Unde aūt Jnfra ꝓphete q⁹ b ō. Dicat cām Mich. v. Tu Bethleē ephrata parvulus es in milib⁹ Juda. Ob cām̄ videt glosa ō. parvul⁹: vicul⁹ es in Juda: in q̄. hoc est: in cui⁹ sorte sūt tot milia ciuitatū: villaꝝ: ⁊ vicoꝝ. Et go nō fuit ciuitas. Sed ad hoc dicendū: q⁹ ḷz raro freq̄ntaret habitatores: tñ a Dauid rege ⁊ ab antiq̄ dignitate ⁊ municipia habuit ciuitas [ꝓter futura in ea dñi nr̄i natiuitatē. Et ideo b̄ pcipue vocat ciuitas. Ciuitas in quā Ciuium dignitate Jn q̄ angeli cōcinunt ad ortū nouī regis. Que Regis ⁊ matris Regine pñtia glorificat. Que a Regib⁹ visitatur. Uñ Reges munera deuotiōis offerūt. Que varijs titulis ꝓbera⁹ sup alias extollit. De Primo horuꝝ habet infra. Facta est cum angelo multitudo celestis exercitus laudantiū ⁊ dicentiū: Glia in excelsis deo. De Secō Esa. lx. Locū scificatiōis mee: ⁊ locum pedū meoꝝ glorificabo. Hoc est: Locū in q̄ scificatione mea in matre castitate consecrata. ⁊ locū vbi primo pedes pono humanitatis: glorificabo: gloriosum: ⁊ in gloriam sempiternam eleuabo. De Tertio dr Matth. ij. Ecce magi venūt ab oriente q̄rentes ⁊ dicentes. Ubi est q̄ natus est Rex Judeoꝝ. Esa. lx. Suges lac gentiū. ⁊ māmilla Regū lactaberis. De Quarto Mat. ij. Intrātes domum invenerunt puer⁹ cum Maria matre eius: ⁊ procidentes adoraverunt eum: et aprīs thesauris suis obtulerūt ei munera. Esa. lx. Oēs de saba venient: aurū et thus deferētes ⁊ laudē dño annunciantes. De Quinto Mich. v. Tu Bethleē ephrata: parvulus es in milib⁹ Juda: ex te egrediet q̄ regat populum meū Israel. et egressus eius [sicut a principio a diebus eternitatis.] Dis ḡ rōmb⁹ Ciuitas dr magna. Dignitate sublimis. ⁊ dicitur Ciuitas Dauid. hoc est: possessionis Dauid. Et quia quilibet ad allodialē et patrimonialē ciuitatē ascendit: ideo Joseph ascendit in istam: sicut patet ex superi⁹ dict. Dauid aūt b fit mētio propter Tria. Primum est Ut cognoscatur christi humilitas. Secundū Ut cognoscat christi libertas. Tertium Ut gnoscat ḡ magnopere curauit vitare scandalum infirmoꝝ. Humilitas quidem: quia de tāto sanguine natus sic descendere voluit vt cēsicapitem solueret: ⁊ sub tributo nasceret. Libertas autem quia de regia libertate natus: tamen profiten censum voluit. Et hoc totum fecit ne scandalum induceret. et suis exemplum daret ne propter terrenam libertatem vel dignitatem scandalū aliquod faceret. De Primo q̄dem habes Matth. xj. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. Et maiestatis domino factus tributarius. De Secundo Matthei. xvij.

Reges gentiū a quibꝫ accipiūt tributū: a filijs vl ab alienis? Respōdit Petr⁹: Ab alienis. Et dixit christus inferēdo. ergo liberi sunt filij. De Tertio Ibidē. Ne aūt scādalizemus eos mitte hamum in mare: ⁊ primum piscem qui ascēderit tolle: ⁊ in ore eius inuenies staterē. ⁊ solue ꝓ me ⁊ te. Et Dauid ergo habēs generis non solum nobilitatē: sed maiestatem. ⁊ ꝓtendit seruilem humilitatē. Et pauper habens libertatem ⁊ dominationē ꝓtendit seruitutez factus sub tributo. Et regno habēs ius exigēdi tributa ab alijs: dissimulauit ꝓter edificationis charitatē. Sequit. [Que vocat Bethleem.] Hoc est in sorte Jude: prius vocata effrata ab vxore Caleph ibi sepulta. Et tunc accidit ibi sterilitas fame: ꝓter quā ab ea peregrinatus est Helymelech cū vxore Noemi ⁊ duobꝫ filijs. Sicut legit Ruth. ). Postea aūt tanta vbertas illis terminis est reddita ꝙ ab vbertate nomē accipiēs bethleem. ß est domus panis ē appellata. Et ß est quod dicit. Nec igit Beetbleem ē Domus regie ꝓpagationis. Domus est gēnium vocationis. Domus est dñice nativitatis Domus est refectionis. Domus est vbertatis. Domus est panis celestis. Primū horum patet Ruth vltī. Mulieres congratulantes dicebāt. Natus est filius Noemi: ⁊ vocauerūt nomen eius Obeth. Hic (al's hoc) est pater Jsai patris Dauid. Secundū horum patet ex hoc ꝙ Ruth ex qua genuit Boos fuit gētilis: per quam delecdit christus. Esa. xvj. Emitte agnū domine dominatorē terre de petra deserti. Hlo. ibidem. hoc est de Ruth moabitide gentili: que frigida est charitate ⁊ sicca pietate. Sicut petra ⁊ deserta lege ⁊ angelis ⁊ deo. Tertium horū patet Mi chee. v. Ubi dicit. Et te enim egredietur dux qui regat populuz meū Jsrael: ⁊ egressus eius sicut a pncipio a diebus eternitatis. Quia sicut ab vno patre egressus est per generationez eternā: sic ab vna matre per generationē ꝛporalem. Et sicut ab icorrupto patre: sic ab icorrupta matre: Sicut plen⁹ splendoribus sanctorū a patre. sic plenus gratia ⁊ veritate a matre. Et ideo generatio hec diuina ē effectuelicet humana sit subiecta uez conditiōe nature. Esa. vl. Si ego qui generationē alijs tribuo: ipse sterilis ero? Dicit dominꝰ. Quartū aūt ꝓbatur in Psal. xxxv. Ubi dicit. Inebriabūtur ab vbertate domus tue: ⁊ torrente voluptatis tue potabis eos. Non enī dicat de cetero: Bethleem ingressa sum vacua. Ruth. j. Plena enī est refectione eius qui dicit Matth. xj. Venite ad me oēs qui laboratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiam vos. Quintum probat ꝓ hoc quod dicit effrata: q̄ fruger interpretat. Jam enī verificatū est de ea illud Gen. xxvij. Frumento ⁊ vino ⁊ oleo stabiliui eum. Et illud. Adipe frumenti satiat te. Habz enī vnde alat gratiam plenā. Habet vnde vinū iocūditatis propiner dei sapientiā. Habet vnde vngat ⁊ deleat ⁊ exhilaret oleum misericordie ⁊ pietatis: bñs eum cuius nomē est oleum effusum: qō sanat exhilarat ⁊ delectat. Hec est domus panis celestis continens eum: qui dicit. Ego sum panis vitus qui de celo descendit vt det vitam mūdo. Ps. ciij. Panis confirmat cor hominis. Psal. lxxvj. Panem angelorꝫ manducauit homo. Cibaria misit eis in abundantia. Hac ergo de causa ascendit in ciuitatem que vocat Bethleem. Et subiungit causā. [eo ꝙ esset de domo ] natus ⁊ familia tribus Jude [Dauid ] sicut iam dictū est. Psal. lxxxviij. Dixisti: misericordia edificabit in celis: preparabit veritas tua in eis. Hanc misericordia fecit Dauid ꝓmittendo: ⁊ veritatē ꝓmissum complēdo. Attende aūt ꝙ de domo esse posset: si natus esset in regnū quod erat vniuersale. xij. tribuū. ⁊ tunc non esset de familia priuata. Sed q̄ fuit de familia ꝓuata natus: fuit de tribu Juda: cui primū concessus principatus. Sicut pater in pncipio Judicū.

Ad quid aūt ascendit subiungit. [vt prōfiteretur ] censicapitē: soluendo. [cum Maria ] ex cadē tribu existente. [desponsata sibi ] honestate ⁊ legemptiaꝫ. [vxore ] tanto sanctius sibi cōiuncta: quanto pari voto continentiū sacratū est illōꝫ coniugium. [pregnante ] cuius sibi iuncta nō in cōcupiscentia: tamē a spiritusancto fecūdata. Matthei. ). Joseph fili dauid noli timere accipere cōiugem tuam Mariā. Quod enī in ea natuz est: de spiritusancto est. Et ideo vt dicit Ambrosi⁹: Hoc ē exemplū sancte ecclesie: sicut ⁊ Joseph exemplū ꝓ latorū ecclesie. que licet sterilis sit illuminans: tamē sui nominis amaritudinē nō deserit: semp lugens vt conslet Matth. v. Licet sit honestate plena: et legibꝫ iustissima: cōiunctione viro cōiuncta. obuiat tamen viro quasi mater honorificata. Eccl. xv. Pudorem virginem custodies illibatum: cui sit pregnās: tamen a spūsancto quo plena est deo: plena grauidat: ⁊ spiritū salutis semper est enixa: q̄ formatdei filij vultum in ea. Supra: pmo. Quod ex tenascetur sanctū: vocabit filius dei. Gala. iiij. Filioli mei quos iterū parturio donec formet christ⁹ in vobis. Et in signuz huius summi regis: imagīnis extra (al's exemplū) exhibet: vt dicit Augustin⁹ solidū redemptionis sue qui vultū prefert imperatoris. Sic igit determinatū sit de circūstantijs natiuitatis: ex parte Tēporis ⁊ Loci ⁊ Personaꝝ conuenientibus.

**Factum est autem cum essent ibi: impleti sunt dies vt pareret: ⁊ peperit filium suum primogenitum: ⁊ pannis eum inuoluit: ⁊ reclinauit eum in presepio: q̄ non erat eis locus in diuersorio.** D.

Hic tangit Natiuitatis christi perfectionē. Dicit autem Duo. Natiuitatē. ⁊ Natiuitatis manifestationem: tam per angelos q̄ per pastores. De Natiuitate dicit Tria. Tēporis implctionē. Naturitatem. ⁊ Nati curā: quā sibi virgo mater adhibuit. De Tēpore dicit. [Factū est.] Et hic ē versus. Factū enī iam totū est quod ꝓcecinit ꝑfm or⁹ dinationē diuinam. Esa. xxxviij. Requirite diligēter in libro: vnum ex omnibꝫ nō defuit. [cū essent ibi ] vbi locus natiuitatis a prophetā ꝓdictus est. [impleti sunt dies Marie vt pareret.] Impleti sunt quidem implctione numeri. Implctione

ordinis ꝓfiniti. Implerioe sanctitatis. Implerioe omnis eius quã figure veter⁹ testameti ꝓfigurauerunt significatioꝰ. Implerio quidẽ numeri dicti tẽpore. Job.xiiij. Numer⁹ mensiũ ẽ apud te est: cõstituisti terminos eius qui ꝓteriri non poterunt. De Implerione ordinis prefiniti Esaie.xxxvj. Et dicebã antiq⁹ creaui illud: z nũc adduxi. Hab.iij. Ubi venit plenitudo tẽporis misit deus filiũ suũ

De Implerione sanctitatis dr̃ est Supra: Q̃ plena sanctitas nõ erat nisi suguenitẽ spũsancto: z virtute altissimi obumbrãte: vbi quod natus est vocat sanctum: plena sanctitate. ita ꝙ nihil remansit vacuũ. In omnibus autẽ aliis sanctificationibus aliquid vacuũ remãsit. Unde dicti est vrozi prophete.iiij. Reg.iiij. Cum plena sint vasa tolles Ecci.xxiiij. In plenitudine sanctoꝝ detentio mea.

De Implerioe figurarum legis dicit Matth.v. Non veni legem soluere: sed adimplere. De his ẽ tuo⁹ plenitudinib⁹ dicit Luce.vj. Mensurã bonã z confertam z coagitatã z superefluentẽ dabũt in sinum vestrũ. Dicit autẽ [ vt pareret ] cuꝰ quem sine dolore parturitioꝰ entra est. Et signatis claustris pudoris prodiit ad lucẽ. De Pꝛio Esa.vlo. Anteqũ partu riret peperit. De Secũdo dicit Ezec. xliij. Porta hec clausa est z non aperiet. q̃ dominus deus israel ingressus est per eam: z significat Jo.xx. Venit iesus ianuis clausis z stetit in medio. Sic em̃ exiuit de vtero. Sic em̃ exiuit ō sepulcro. Sic intrauit z exiuit domũ: z ō domo. Multo em̃ plus habuit care ō signis pudoꝝ virginis: q̃ habuerit de sepulcro vel de domo. Uñ de oĩbus his exiuit nõ rupto signaculo [ z peperit ] Ecce pars⁹. Et pepit [ filiũ suũ primogenitũ ] Tangunt Tria. Partus. Prolis appropriatio. z Dignitas. Partus: in hoc ꝙ dicit [ peperit ] que tunc puerpera fuit soluta maledictõe: qa peperit sine dolore: z ꝓseruato pudore. Sap.iij. Exclamat sapiẽtia sup hoc: dicens. O q̃pulcra est casta generatio cũ claritate. Immortalis em̃ est memoria illius. quia z apud deũ nota est: z apud homines. Proles aũt est filius. Perfectus partus. De qua dicit Apocal.xij. Peperit filium masculũ q̃ rectur⁹ erat omnes gentes in virga ferrea: z raptus est filius eius ad deũ: z ad thronũ maiestatis eius [ primogenitũ ] Ecce dignitas. Insurgunt aũt die hereici Heluidius z quidã alij: dicẽtes. Non dici primogenitũ nisi respectu sequentis: mẽtientes in caput suũ. Qz si sequentiũ ex matre haberet: ipse vnigenitus non diceret. Joan.j. Uidim⁹ gloriam eius: gloriã quasi vnigeniti a pr̃e. Et ideo dicit primogenitus dignitate: qui ius primogeniture in multis fratrib⁹ per adoptionẽ vocatis obtineret. Rho.viij. vt sit ipe primogenitus in multis fratribus. Honor autẽ ille fuit q̃ erat domin⁹ fratrum: duplicia possidens in bonis patris. Deb.j. Cum introducit primogenitũ in orbem terre: dicit. Adorent eum oĩes angeli eius. Primus em̃ ẽ in donis (als bonis) qui z per naturã vt filius ẽ: z per gratiã dona habz potissima: princeps fratrũ quem adorant oĩes fratres in adoptionẽ filiorũ translati. Heũ.xvij. Ecto domin⁹ fratrũ tuorum: z incurua nt ante te filij matris tue. Subiungit autẽ de cura: dicens [ Et pannis ] Duas autẽ curas ẽgo mater filio tenello adhibuit: Involutionis fasciarũ: z Locatioꝰ. De Involutiõe dicit: [ pannis eum involuit ] Est autẽ cum ponderẽ accipiendus. Panni em̃ sunt (vnde pannosi vocant) veteres panni z cõscissi: sicut adhuc ostenditur fascie aspere de tunicis veteribꝰ cõsisse. Talia em̃ prima nuditate sue regumẽta accepuerunt: vt nob pauperatẽ: humilitate: z asperitatẽ cõmendaret. De Paupertate.ij. Loz.viij. Satis gratiam domini nostri iesu christi: quoniã ꝓtervos egen⁹ factus est cũ ẽs diues: vt nos illius inopia diuites essemus. De Humilitate Matth.xi. Mitis sum z humilis corde. De Asperitate Matth.xj. Ecce q̃ mollibꝰ vestiunt: in domibꝰ regũ sunt. Job.xxvij. Non inuenit in terra suauitẽ viuentiũ [ involuit ] etiam vt ꝺr̃ Richardus de sancto Victo. mat⁹ virgo verbũ patris pannis vilibꝰ: Scans verbũ dei magis simplicitꝰ sonis indui in ꝑdicatione q̃ fuleris rhetoricis. j. Loz.ij. Nõ veni ad vos i sublimitate sermonis aut scientie: annũcians vob testimonium christi. Secũda Lura est Positõnis infantis tenelli. Et circa hanc dicit Duo: Locum quietis: z Lausam. Locuꝰ quietis dicit [ reclinauit eum in presepio ] Lausam autẽ subintelligit quãdo dicit [ Quia nõ erat eis locus in diuersorio ] Et ad hoc intelligendũ accipiat vbũ Chrysostomi: qui ꝺr̃ Q̃ pter multos qui ad pfitendum in Bethleem cõuenerant: Joseph hospitiũ in vico bethleem habere nõ potuit: sed in via tectũ quoddam erat super duos muros expassum: ad quod propẽ intemperiem feruoris vel tẽpestatis aliq̃ pauperes cum suis animalibꝰ diuertebãt. Propẽ quod etiã Diuersorium vocabat: Habens duas aperturas: ante z post: quia nõ habuit nisi duos muros: z habebat virtutẽ ad murum: cõiunctum stabulũ. z presepia cõiuncta muro: in quod diuertit Joseph: eo ꝙ i ciuitate nõ fuit hospitio receptꝰ: sm illud Jo.j. In ꝓpria venit: z sui eum non receperunt. Et quia platea transiuit per medium. ideo Sancti dicunt ꝙ natus est in via domus. In eodem autẽ diuersorio ceteris pauperibꝰ honestiora loca occupantibꝰ: ipse cũ beata matre z Joseph detrusi sunt ad stabulum: z i stabulo cõstricti ab animalibus peregrinoꝝ: non poterat habere locuꝝ reclinationis nisi presepiũ. Et hoc est quod ꝺr̃ [ Reclinauit ] emolumentũ tenello procurãs filio [ in presepio ] Uus⁹ signũ est Q̃ in picturis bos z asinus pingunt super psepium. Hoc tamẽ nõ habet autoritatẽ: nisi antiquitatẽ picture: que vocat scriptura laicoꝝ: dicentiũ beatã virginem vectã in asino: bouem autẽ adductũ ad vendendũ ꝓ censu capite z expensis. Pss.lxxxvj. Domin⁹ narrauit in scripturis populoꝝ. Esaie.j. Cognouit bos possessorem suum: z asinus psepe domini sui. In hoc autẽ ꝙ Reclinat⁹ est in presepio Tria notant. Q̃ videlicet homines z iumenta saluabit dominus: quẽadmodum multiplicauit misericordiã suam factus iam cibus iumentorũ per carnem. Esa.xl. Omnis caro fenum. Secundũ est Maiestas dei mirabiliter inclinata ꝓter nos in gremio virgis. In quo nõ iam cũ capt⁹ z ligatus ẽ rhinoceros:

sed etiã alligatus ꝑsepio. Job.xxxix. Nunquid volet rhinoceros seruire tibi aut morabit ad presepe tuũ :q̃si di.nõ facit ℔: Sed ego docens vos summittere ad mãsuetudinẽ cornua ꝓpria. Psal.xxxij. Nolite extollere in altum cornu vestrũ. Tertiq̃ docet nos declinare straꝰ mollicie exquo ipe membꝝ tenellis declinatus ẽ in palee ꝑsepium. Amos.vj. Ue qui dormitis in lectis eburneis :z lasciuit in stratis vestris. Sequit̃ | quia non erat ei locꝰ in diuersorio | Beñ.xlij. Fratres ioseph diuertrant ad diuersoriũ: vt pabula darẽt asinis Quadruplici autẽ ex causa natus est in via. Uel sic pegrinum in hoc mundo ostẽderet: Ut se viam demonstraret: Ut mundũ contẽnere doceret: Ut semper patriam inquirere exemplo suo probaret. De Primo horum in Psal.xxxviij. Aduena ego sum apud te peregrinus patres mei. Dicit.xiij. Quare sicut peregrinus futurus es i terra:z quasi viator declinans ad manendũ: De Secundo ℔ Glo. Joã.xiij. Ego sum via veritas z vita. Uia q̃ tur: Ueritas qua pes dirigit̃: Uita ad quam peruenitur. Uia per preceptũ: consilium:z exemplũ. Ueritas per doctrine verbũ. Uita per ꝓmium. Eccl.xxiij. In me omnis gratia vite z veritatis. In me omnis spes vite z virtutis. Uirtus eñ confortat ad viam per meritũ :z Ueritas illuminat ad vitã ꝑ doctrinam z spũsancti inspirationes. De Tertio Zach. ij. O o o: fugite de terra aquilonis. Apocal.xviij. Exite de illa populus meus .z ne participes fitis delictoꝝ eius. De Quarto ad Heb.xj. Confitẽtes quoniã peregrini z hospites sunt super terras .z q̃ hoc dicũt significãt se patriam inquirere.etquidẽ si illius memores essent de qua exierunt: habebãt vtiq̃ tempus reuertendi :nunc autem melioꝛem appetunt. id est celestem: Propterea nõ cõfundit deus vocari:eoꝝ deus. Et attende quantã nobis filius dei recti tudinẽ vite ostendit:cuius medio in nullo erit ab extremis. Nudus eñ egressus est ex vtero martis suc in ꝓncipio: Nudus :z spoliatꝰ oñibus suis:reuersus illuc in matrem terram. Job.i. In medio si vitam extenderit. Matth.viij. Uulpes foueas habẽt:z volucres celi nidos Filꝰ autẽ hominis nõ habet vbi caput suũ reclinet. Jam infans factis loquit̃:quod postea dixit ꝑ suum apostolum.j. Timo.vlt. Nihil intulimꝰ in hunc mundus:haud dubiũ q̃ nec portare quid possumus: habẽtes igitur alimenta:z quibꝰ tegamur his contenti simus. Et illud Matth.v. Beati pauperes spiritu:quoniam ipsoꝝ est regnum celoꝝ. Nec igitur dicta sunt de saluatoris humillima natiuitate. Sequitur.

**Et pastores erant in regione eadẽ vigilantes z custodiẽtes vigilias noctis super gregem suum.**

℟ Dicturus agere ꝺ Natiuitatis manifestatione. Et dicit Quinq̃. Quoꝝ Primũ est Eoꝝ quibus manifestatur idoneitas. Secundũ aũt Manifestantium indubitata veritas. Tertiũ est Manifestatõis expetẽs sublimitas. Quartũ Signi ad manifestandũ dati cõgruitas. Quintum z vltimum Rei ꝑ experimentũ ꝑbate inuẽta ꝑbabilitas. Circa Primũ. hoc ẽ: Eoꝝ quibus fit manifestatio natiuitatis christi idoneitatẽ: attendanda sunt Quinq̃ | Erant em pastores | officio | in regione eadem | z ideo congrui testimonio | vigilantes | solliciudie | custodiẽtes vigilias noctis | vicaria vigilitudine | sup gregẽ suuꝫ | proprijs impensioꝛi discretõe. In Primo horum sicut innuit Glo.notat Simplicitas: que facit ad rectificatiõis argumentũ. In Secũdo notat Testificantiũ qualitas: quia noti erãt in regione eadem: z nõ de longinquo: de quibus aliquid fingi posset. In Tertio notat Phãtasie exclusio ne dormiẽtes: phantasias passi videant. In Quarto autem attendit Uigiliaꝝ possibilitas. quia vnus nõ sufficeret :sed frequẽter dormitaret. z ideo phantasias pati putaret. Sed quando plures erant: vicaria vigilantia vires ad vigilandus habebant. In Quinto autẽ notat Ex impensioꝛi cura quam q̃libet magis impendit ꝓprijs q̃ alienis q̃ fortius vigilabant. Dicit autẽ Hieronymꝰ q̃ locus pascue (alꝫ pasture) horum pastoꝝ fuit iuxta turrim ẽdam inter bethleem z hierusalẽ stram: vbi iacob rediens a mesopotamia: pauit pecora sua vbi z rachel mortua est z sepulta. Beñ.xxxv. de qua dicit Mich.iiij. Et tu turris gregis nebulosa vsq̃ ad te veniet:z veniet potestas prima regnũ filie hierusalem: z nũc quare meroꝛe cõsumeris: nunq̃d rex nõ est tibi: aut cõsiliarius tuus perijt. Juxta hanc ergo turrim: q̃ Bona pascua habuit. z Ibi de manifestatione summi regis z pastoris ꝑhetatũ fuit. z A patriarcha prebabitũ exemplũ: oꝛdinauit deꝰ vt pastores gregẽ suum pascerẽt: quibꝰ angeli salvatoris aduentum annũciarent. Hec etiam facta sunt ad pastoꝝ ecclesie documentũ. Di enim et pastores a pascendo oues (non seipsos) esse debẽt | in regione eadem | Cum ouibꝰ permanẽtes. Per instantiam custodie vigilãtes. z Per vicariã custodiam ouibus prouidẽtes :gregem suuꝫ sibi cõmissum canonica adeptione habẽtes. De Prio habet Beñ.xlvij. Quos nosti ex eis viros industrios: cõstitue illos magistros pecoꝝ meoꝝ. Ibidem. Pastores ouũ sumus serui tui:z nos z patres nostri. De Secũdo dicit Osee.ij. sub alia metaphoꝛa. Dabo eis vinitores ex codez loco. Nemo enim in alia regione a grege cristẽs bene custodit. j. Regum.xvij. Quare venisti z quare derelequisti pauculas illas oues in deserto. ego noui superbiam tuã z nequicias cordis tui. Pro nequicia eñ z superbia exercenda: auferunt lanã z lac. z derelicto grege vadunt ad terras alienas. De Tertio Notandũ q̃ Ser rationibꝰ est vigilandũ. Quaꝝ Prima est: quia ratio pro defectu (alꝫ de pfectu) gregis a pastore requirit̃. Dicit.xiij. Ubi est grex qui datus est tibi: pecus inclytum tuũ. Quasi di. Nisi reddas ita inclytũ sicut cõmissum est: ita te damnum exigeꝝ. Beñ.xxx. Ego omne damnum reddebã :q̃cquid furtim peribat a me exigebas. Secunda est: quia in periculo anime grex suscapit̃. iij. Regum xx. Custodi virum illum: qui si forte euaserit de manibus tuis: erit anima tua pro aia illius. Ezech.iij. Dicit.xxxiij. Adhuc transibunt greges

ad manū numerātis. Tertia ratio est: qz lupꝰ cōtinue vt deuorat insidiat. j. Pet. v. Aduersariꝰ vester diabolus tanq̄ leo rugiēs circuit querēs quē deuorat. Et premittitur. Sobrij estote z vigilate. Quarta ratio est: quia obediētia precepti per hoc custodit. Mar. xiij. Videte vigilate z orate. Quinta ratio est: quia vigilanti merces promittit. Luc. xij. Beatus ille seruus: quem cum venerit dominus inuenerit vigilātē. Sexta ratio est: qz oīm no incerti sumus quando custos circūiens dominus veniat: z quis vigilans inueniat. Luc. xij. Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret: vigilaret vtiq; z non sineret perfodi domū suam. Ideoq; z vos estote parati: quia qua hora nō putatis filius hominis venit. Matth. xxiij. Vigilate itaq; quia nescitis diem neq; horā. Sic ergo est vigilandum. De Vicaria autē custodia est notandum ℓ fm successiones horarū noctis: vices agebant vigilātes: successiue per omnes horas noctis. Nor autē est quecunq; obscuritas: in qua inimicus suum procurat negociū: dormiēte custode. Sunt ergo noctis obscuritates Quattuor. Una quidē Exterior: tenuem fidei extinguere volentiū insidias. Alia autem Interior: Peccatoꝝ caligo tenebrosa. Tertia Inuisa demonū tentatio vmbrosa. Quarta ꝓ Terra antichristi z precurrentiū antichristū tribulatio z angustiosa. De Prima harū noctiū dicit Sap. xvij. Ignis quidē nulla vis nec siderū lympide flamme poterāt illuminare noctē illā horrendam. Ignis eñ charitatis z sidera bonorū exemplorum in sanctis: nihil in nocte illa ꝓfecerunt. Que quattuor vigilias habuerūt: fidē extinguere cupientes. Prima quidē Tyrannoꝝ: mortem ꝓ fide inferentiū. Secunda est Hereticoꝝ: qui fides obnubilabāt post tyrannos. Tertia Falsorū christianoꝝ: qui mores fidei formate auferre nitebantur. Quarta est Mundi amatoꝝ: intus nō extra bonoꝝ: sicut hypocritarū: qui oīa subuertunt q̄ dei sunt: quia extra vt proditores speculant z insidiantur. z intus vt lupi rapaces prodūt z lacerāt (sicut vltima noctis hora) tenebras cū luce miscentes. Matth. vij. Attendite a falsis ꝓphetis qui venīunt ad vos in vestimentis ouiū: intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Isti sunt oculi diaboli: De quibus dicit Job. xlj. Oculi eius vt palpebre diluculi. In quo lux cū tenebris est permixta. Secunda Nox est Peccatū. De qua dicit in Psal. vj. Lauabo per singulas noctes lectum meū: lachrymis meis stratū meū rigabo. Habet etiaz Quattuor vigilias. Delectatione videlicet morosā. Deliberationem in opere explerā. Consuetudinē malā in peccato tenentē. Desperatione in profunditū peccati dimergentē. De Pria dr Psal. xxxvij. Liquefacti sunt mei impleti sunt illusionibus. De Secunda in Psal. lxxij. Prodijt quasi ex adipe iniquitas eoꝝ. hoc est: ex deliberato ꝓsilio. De Tertia dicit Dieres. xiij. Si pt ethiops mutare pellem suā aut pardus varietatē suam: poteritis z vos benefacere cū didiceritis malū. De Quarta Prouer. xvij. Impius cum in ꝓfundum venerit cōtemnit. Tertia Nox est Tētatio demonū. De qua dicit Job. xxx. Nocte perforat os meum doloribus: z qui me comedunt non dormiunt. a multitudine eoꝝ consumitur vestimentū meum. Habet autē Quattuor vigilias. Tentationē videlicet Leuem z apertam. Leuem z occultam. Grauem z occultā. z Grauem z apertam. De quibus dicit in vno versu. Ps. xc. Non timebis a timore nocturno. Ecce leuis z occultra. A sagitta volāte per diem: Ecce leuis z aperta. A negocio perambulante in tenebris: Ecce grauis z occulta. Ab incursu z demonio meridiano: Ecce grauis z aperta. De Quarta nocte dicitur Job. iij. Noctem illam tenebrosus turbo possideat: z non illustret lumie. Nec subdola falsoꝝ subspecie religionis latentiū antichristi nunciorū doctrina z bonoꝝ obtenebratio: habēs quattuor vigilias. Bona enim que nō habent simulant vt decipiāt: Mala que in ipsis sunt dissimulant: bona aliorū obscurant: z mala diuulgant. Et sūt significata ista Joel. j. Residuus eruce comedit locusta: Residuum locuste comedit bruchus: Residuum bruchi comedit erugo. Eruca viride decerpens: est simulatio boni: Querit eñ sedere in viridi. Locusta simulans volatum z non habēs: est dissimulatio mali. Bruchus corrodens: est detractio boni alieni. z Erugo rotū destruēs: est diuulgatio mali alieni. De his autem quattuor vigilijs noctis dicitur Marc. xiij. Vigilate: quia nescitis qua hora dominꝰ veniet: sero an media nocte an gallicantu: an mane: Prima dicit intempestū. Secūda Lonticinium. Tertia Gallicinij. Quarta Zneducanum. Hac etiaz nocte significat obscuritas obnubilationis ꝑsentis: qua in ꝑsenti vita obuoluimur. In cuius Prima hora gregem domini custodiuerunt patriarche vsq; ad Moysen per legē naturalem. In Secunda custodierunt iudices z duces per leges Moysi scriptā vsq; ad David. Et in Tertia Reges per lucem ꝓphetica vsq; ad trāsmigrationem Babylonis. In Quarta Sacerdotes z apostoli ꝑ lucē euangelij: z tunc fuerunt tenebre mitte eū lumie. ante christū q̄dē tenebre: a christo autem lux exorta est. Psal. cxj. Exortum ē in tenebris lumen rectis corde: misericors z miseratoz ℞. Propter huius autem noctis longitudinē aliquando pastor dormit: z ideo aduocatos habere nō renuat: vt vicaria vigilia gregem melius custodiat. Matth. xxv. Morā autem faciēte sponso: dormitauerūt omnes z dormierunt. Et hoc attendentes isti vigilauerūt: custodiētes vigilias: quilibet ordine suo supra gregē suum. Heñ. xxj. Die aco cte estu vrebar ac gelu: fugiebat q̄ somnus ab oculis meis. De hoc autē q̄ gregem cōmissum sibi debant: significat q̄ pastor eccle gregem suuz debet quē canonice est adeptus Jo. x. Qui intrat per ostium: pastor est ouiū. Vicina ꝓtias oues solicitatur: z nō circa alienas. Mercennariꝰ eñ est: cuius non sunt oues ꝓprie: Qui cum viderit lupum venientē dimittit oues: z fugit. Et hic: quia cum ouibus non inuenit: ideo ab angelis non visitat. Sic ergo isti congruūt optime naturalitatis testimonio: z Simplicitate innocentis officij vitalis: Et notitia ꝓxime ciuilitatis: z Cura vigilantie pastoralis: z Vicaria succedētis obseruatōis: z Intentione ꝓprij gregis.

**Et ecce angelus domini stetit iuxta illos: & claritas dei circũfulsit illos: & timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere.**

M Hic tangit Manifestantiũ istam natiuitatẽ indubitata veritas. Et tangunt hic Tria. Quorum Primũ est Descriptio recipientiũ. Secundũ Claritatis & luminis radij lucẽ veritatis (alʒ lucis veritatem) ostendentiũ. Tertiũ est Cõfortatio & Consolatio angelorũ: tenebras timoris a pastoribꝰ fugantium. De Primo horũ dicunt Quinq; Angeli cuiusdẽ tria: Angeli persona: Angeli gloria: Angeli positio recta: & Angeli ꝓfidia, ꝓ quinqua: Primũ notatur: per demonstrationẽ: Secundus: per angeli nominationẽ: Tertiũ: ꝓ domini maiestatẽ. Quartũ: ꝓ stante positionẽ. Quintũ: ꝓ b ꝙ iuxta illos stare dicit. Per primus ostendit ꝙ accipit visibilem formã. Gen. xxiij. Vidi dominũ facie ad faciem: & salua facta est ania mea: Cũ tamen nõ viderat nisi angelũ in specie domini. Angelus semper paratus ad ministeriũ dñi sui. Matth. iij. Accesserũt angeli & ministrabãt ei. domini cuiꝰ ipse est ministeꝛ. Deu. j. Nonne omes sunt amministratorij spũs & stetit rectus q̃ nunq̃ est curuatꝰ. Tobie. xij. Ego sum raphael angelus vnus de septem qui in cõspectu dei astamus Act. xij. Angelus domini astitit & lumẽ refulsit in habitaculo. Stat ei qui per iniquitatẽ nunq̃ curuat iuxta illos. Propinquitas angelorũ: paratum signat adiutorium eoꝝ. Simile Act. j. Ecce duo viri steterũt iuxta illos in vestibus albis. Dum ẽm hoiem fecit: angeli iuxta homines stantes legunt tanq̃ iuxta cõiues eorũ. Beda. Natum dominũ & celi ciues testant: vt & mortales sufficiẽter imbuãt & suo autoꝛi seruitiũ impendãt. Et claritas Ecce tangit lucem: que lucẽ perspicue veritatis prendit. Est aũt claritas ꝓprie luminis & radiorũ multa diuaricatio. dei. Iaurẽ dicit claritas: eo ꝙ in nocte nullam causã habere potuit naturalẽ: sed diuinã. hoc ẽm comperit ei qui est splẽdoꝛ glie dei & figura substãtie ipsius. Deb. j. Et ꝺ quo dr Sap. vij. ꝙ est candoꝛ lucis eterne & speculũ sine macula dei maiestatis. Hoc ergo claritas ꝺi. circũfulsit eos. Vndiq; ambiẽs eos: sicut quoddã lucis tentoriũ. Et b in tota veteris testamenti serie (vbi tam crebro apparuisse legunt angeli) nusq̃ legit ꝙ cũ tanta luce apparuerũt. Hic aũt & in Actib. xij. legunt cũ luce venisse in Resurrectiõe. Matth. xxviij. qꝝ illũ nunciabãt qui est lux vera illuminãs omnem hominem venientẽ in hunc mundũ. Unde etiaꝫ dicit Joãnis. viij. Ego sum lux mundi Qui sequit me non ambulat in tenebris: ꝓter quod & ipsi angeli lucẽ dei circũferebant: significãtes hoc quod dicit Apl̃us Rhomanoꝝ. xiij. Nox precessit: dies aũt appropinquauit. Et timuerunt timore magno Maiestas ẽm angeli incussit timorẽ. Claritas autem inconsueta adaurit terrorem. Circũfusa aũt vndiq; lux & quasi cõcludẽs eos: superadidit timoris magnitudinẽ. Simile Mat. xvij. Audientes discipuli ceciderũt in faciem suam: & timuerunt valde. Matth. xxviij. Pre timore autẽ eius exterriti sunt custodes: & facti sunt velut mortui. Hic tamen timoꝛ vesꝑe dicimus non erat alicuius mali: Sed potiꝰ humana infirmitas (quã incidimus ex peccato) etiam sue beatitudinis quã expectat vt dicit Gregorius: nõ sustinet claritatẽ. Et dixit illis angelus assũpta specie coꝝ poris per modum quẽ superius explanauimus. dixit. hoc est conceptus suos illis angelus cõmuni cauit. Nolite timere. Ecce Cõfortatio ꝙ bono cõperit angelo: maxime exquo pax facta est inꝰ hoꝛminem & deum: & inter hominem & angelum. Danielis. x. Cum dixisset mihi sermonẽ istum steti tremens: & ait ad me Noli timere. Attendendũ autem est hic quod dicit Grego. Sic vigilãtibus pastoribus apparet angelus: & eos claritas circũfulget. quia illi ꝓ ceteris videre merenꝰ sublimia: ꝙ fidelibꝰ sollicite ꝑsunt: super quos diuina gratia largius coruscat. j. Tim. v. Qui bene ꝑsunt ꝑbẽteri duplici honoꝛe digni habeãtur. Dan. xij. Qui docti fuerit: fulgebũt quasi splendoꝛ firmamenti: & qui ad iustitiã eruditunt mꝝtos: quasi stelle erũt in perpetuas eternitates. Item Gregoꝛius. Tunc claritas aliq̃ circũfulget: cum retro per iustitiaꝫ punit mala preterita: ante per prudentiã cauet futura: a dextris per temperantiam nõ dissoluit per prosperа: a sinistris per fortitudinẽ non frangitur per aduersa. Sequitur

**Ecce enim euãgelizo vobis gaudiũ magnum quod erit omni populo: quia natus est nobis (alʒ vobis) hodie saluator: qui est christus dominus in ciuitate dauid.**

¶ Hic tangit Sublimitas annunciationis siue manifestationis. Et tangit Duo. Qualitatẽ videlicet rei annunciate: & Ipsam rem annunciatã. Et premittit Qualitatem: qꝝ illa excitat ad deuote & libenter audiendũ. Qualitas aũt est in Quinq; Videlicet: In rei euidentia indubitata: In rei cum coꝛde humano concoꝛdia ꝓlatoꝛia: In rei veritate adquisita: In rei bonitate maxima: In bonitate vniuersalitate latissima. Primũ hoꝝ notat in Demonstrationis aduerbio cum dicit. Ecce Jam ẽm digito demonstrabilis Esaie. xl. Videbit omnis caro ꝙ os dñi locutũ est. Secundus notat per hoc quod dicit. annuncio. q. d. annuncio, hoc est ad coꝛ perditi hominis accedẽs in cõsolatione nuncio. Esa. xlij. Loquimini ad coꝛ hieruꝝsalem & aduocate eam. Unde Ibidẽ. Consolamini consolamini populi meus dicit dominꝰ deus veꝛster. Ose. ij. Adducã eam in solitudinẽ: & loquar ad coꝛ eius. Tertium notat per dictionẽ. vobis. Datiuũ: qui adquisitiue cõstruit. Esa. ix. Puer natus est nobis: & filius datus est nobis. j. Joã. iij. Sic deus dilexit mundũ vt filiũ suũ vnigenitum daret. Rhomanoꝝ. viij. Propꝛio filio suo nõ peꝛpercit: sed pro nobis omnibꝰ tradidit illũ. Quartũ

notat per hoc q̄ dicit [Gaudiū magnuz ]quia Gaudiū non est nisi de bono apparente: q̄ dic̄ Augustin⁹: Gaudium est diffusio in cōceptōe boni. Magnuz autē gaudium de magno bono .hoc est optimo. q̄ dicit Aug⁹. in li. de Quātitate anie: q̄ in rebus quenō mole sed virtute magne sūt: idcirco esse maius qđ melius esse. Itē autē bonū: omnis boni bonum est⁹ optimū. Dicit enī Dionysius in libro de diui. nominib⁹: q̄ boni bona est adducere. ⁊ optimi optima est adducere: nihil autez melius adduci potuit. Istud ergo optimuz fuit: est ⁊ erit. Thren. iij Bonus est dominꝰ sperantibus in eum: aie querenti illum. Psal. cxvij. Bonus es tu: ⁊ in bonitate tua doce me iustificatiōes tuas. Phil. iij Gaudete in domino semper: iterū dico gaudete. Mat. ij. Gauisi sunt gaudio magno valde. Causa autē huius gaudij magni est. quia In regno fidelium heres natus est. Mich. j. Adhuc heredem adducā tibi: que habitas in marosa. ⁊ est: in amaritudine. Talem autem heredē: cuius gloriam vidimus quasi vnigenitū a patre: plenum gratia et veritatis. Joānis. j. Secunda causa est tante letitie: quia natus est ꝑpugnator qui auferat oprobrium popli dei de insultationibꝰ inimicoꝝ. Esa. xix. Mittet eis saluatorem ⁊ propugnatorē qui liberet eos. Esa. lxij Ego qui loquor: iusticiā ⁊ propugnator sum ad saluandū. Esa. xxv. Oprobriū populi sui auferet de vniuersa terra. j. Regum. xvij Hanc vadam ⁊ auferam oprobriū populi. Tertia ratio est: quia est saluator ⁊ salus. Zach. ix. Exulta satis filia sion: iubila filia hierusalē Ecce rex tuus veniet tibi iustus: ⁊ saluator. Quarta ratio ē quia inimicoꝝ exultationē in lucrum: ⁊ luctū nostrum in gaudium conuertit. Baruch. iiij. Sicut gaudia est in tui ruina ⁊ letata in casu tuo: sic coangustabit in sua desolatiōe: ⁊ ampurabit exultatio multitudinis eius: ⁊ gaudimoniū eius erit in luctum. j. Regum. iiij. Cognouerunt q̄ arca federis domini venisset in castris. timuerunt q̄: dicentes. Venit deus in castra: ⁊ ingemuerūt dicentes. Ue nobis: non enim fuit tanta exultatio in castris hebreoꝝ. heri ⁊ nudiustertius: Ue nob. Dis de causis audita est vox exultatōis ⁊ salutis in tabernaculis iustoꝝ. Vniuersaliter ār gaudij notat p̄ q̄ dicit [quod erit omni populo ]Non em̄ tm̄ multi in natiuitate eius gaudebūt: sicut in natiuitate ꝑcursoris: sed omni populo erit gaudiū sufficienter ex ipso causatū: cuius efficienter quidam non gaudeāt ꝓpter suum demeritū. Baruch. v. Vide collectos filios tuos ab oriente sole vsq̄ ad occidentē in vbo sci gaudētes dei meōria. Esa. lx. Leua in circuitu oculos tuos: ⁊ vide. omnes isti cōgregati sunt: venerūt tibi. Ibidem: Videbis ⁊ afflues: ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuum: qñ conuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiū venerit tibi Sequit Dere ānūciata [Quia natus ē vobis ]Cōgit autem b̄ nati naturā: Actū: Qualitatem actis: Locum natiuitatis: ⁊ Nati dignitatē. Naturā per hoc q̄ dicit [natus est vobis ]Nobis em̄ natus nō est nisi qui in natura vra natus est: ⁊ inde dictus est emanuel. Esa. vij. ⁊ viij. Actum tangit per hoc q̄ dicit [Saluator ]Iste em̄ fm suum nomē est. ꝓprius actus ipsi⁹. Mat. j. Vocabis nomē eius Jesus: ipse em̄ saluū faciet populū suum a peccatis eoꝝ. Qualitatē actis tangit per hoc q̄ dicit [Hodie ]quia Tunc claritas dei fulgens (et sole orto super terrā: ō quo dicitur Malach. iiij. Uobis timentibꝰ nomē meuz orietur sol iusticie) fecit diem. licet ordine successionis diei ⁊ noctis: esset nocte medium. vt dicit Sap. xviij. Cum quietā silentium tenerēt omnia: ⁊ nox in suo cursu medium iter haberet: omnipotēs sermo tuus de celo a regalibꝰ sedibus venit: Et ideo illa nocte cantat missa in nocte. Psal. cxxxviij. Nor sic dies illuminabit: ⁊ nox illūinatio mea in deliciis meis. Locum autē tangit [In ciuitate dauid ]Et sic ordināda est littera. Natus est vobis hodie in ciuitate dauid saluator qui ē chr̄s dns [Saluator ǭ est christ⁹ dns ]Nec aūt ciuitas est Bethleē: de qua successione patris z auoꝝ ꝓ quoꝝ natus est Dauid. vt patet per ante dicta. Et ideo vocatur Bethleemites. j. Regū. xvj. Adeodatus filius polymitarius bethleemites ꝓcussit goliā getheū. Mater em̄ auoꝝ suoꝝ fuit in bethleem in domo Boos. Dignitatē autem tangit in hoc q̄ dicit [Qui est christus dominus ]vnctus: vnctionem ipsius a patre accipiēs: ⁊ i totam ecclesiā refundens. Psal. cxxxij. Sicut vngentū in capite quod descēdit in barbam barbam aaron: ⁊ in oꝝ vestimenti. Esaie. lxj Spūs domini super me: eo q̄ vnxerit me dominꝰ: ad euangelizādū pauperibꝰ misit me. Ungebāt aūt Reges ⁊ Sacerdotes. Christus autem rex est⁹ sacerdos fm ordinem melchisedech: qui erat rex ⁊ sacerdos. Heb. vij. Hebre. j. Unxit te deus oleo letitie ꝓ participibus tuis. ps. xliij. Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniquitatē. Ipse em̄ est vas chrismate plenū: confectū ex balsamo pretioso deitatis: ⁊ oleo misericordie assumpte humanitatis: cuius liquor vnctionis est sanguis ꝑciosus: omnia vngens: dolores oīes leniens: oēs infirmitates sanans. Psal. ciij. Qui sanat omnes infirmitates tuas: qui ꝓpitiat omnibꝰ iniquitatibus tuis. Ex hac aūt vnctione est vniuersorum dominus: quia Data est ei omnis potestas in celo ⁊ in terra. Matth. vlti. Ut sit idem ⁊ vnꝰ dominus omniū: diues in oēs cum chrismate qui inuocant illum. Rhomanoꝝ. x.

## Et hoc vobis signum inuenietis: infantem pannis inuolutū ⁊ positum in presepio.

Huius aūt manifestationis aptissimū ponit signum: dicens [Et hoc vobis signū ]Et dicit Duo. Signi scz explanationē ⁊ Militie cōmitantis gratiarūactionem. Circa Signi explanationem Duo dicit. Signi videlicet ꝓmissionem: ⁊ Signi explanationē. Signi ꝓmissio est in hoc q̄ dicit [⁊ hoc vobis signum ]Hoc inq̄z signum Lui quidē ā mūdo ꝓdicit. Quod in filijs adesuperbis non inuenit. Qđ in bono dei aio: ad vulnera nostra sananda conuenientissime in dei filio ostendit. Quod pauperibus pastoribꝰ ⁊ similibꝰ eorum solis datur: ⁊ ab alijs nō cognoscit. Hoc

enim est Signum cui a mundo contradicitur. Sicut Infra dicit Symeon. Positus est in ruinam ꝛ in resurrectionē multorum in ysrael :ꝛ in signum cui contradicetur. Qui cū nec humilis nec pauper vult esse cum christo :contradicat huic signo. In filijs Ade superbis non inuenitur. Psal. lxxiij. Signa nostra nō vidimus :iam nō est propheta. ꝛ ideo nos non cognoscet amplius. Hoc signum in bono dei animo suis datur: vt in filio di consignentur. Psal.lxxxv. Fac mecum signum in bono vt videant qui me oderunt ꝛ confundantur: quoniam tu domine adiuuisti me ꝛ cōsolatus es me. Hoc signum ab alijs nisi a pauperib⁹ nec accipitur nec cognoscitur. Joānis.iij. Testimoniuꝫ eius nemo accipit. hoc est pauci pauperes :pastorum imitatores. Qui ante acceperit eius testimonium signauit quia deus verax est. Verax cū deus est qui nostre superbie sanande opponit humilitatem: Nostre auaricie qua cōcupiuimus dei similitudinem: ꝛ scientiā opponit paupertatē ꝛ puerilem simplicitatem. Nostre gule resolute qua vetitum gustauim⁹ opposuit asperitatem Jdeo dicit Psal. lxiij. Turbabuntur a signis tuis superbi: auari: ꝛ in delitijs resoluti. Econtra autem de bonis dicit. Signa eos qui in me credūt: hec sequantur. Marci vltī.j. Lozinth.xv. Sicut portauim⁹ imaginem terreni: superbi: auari: ꝛ resoluti: sic portemus imaginem celestis :in signis humilitatis: paupertatis: ꝛ asperitatis. Econtra mūdus ꝛ diabolus posuerunt signa sua signa :cōtra (al's quasi) victricia signa dei :fastum superbiaꝫ pompam seculi: lasciuiā carnis: signa christi dejcere cupientes. Sed christus cōtra dat signa in celo sursum: ꝛ prodigia in inferno deorsum: Jn celo quidē stellam ducentem magos. Jn terra autem deorsum: hoc ē quod hic scriptum est. ¶ Jnuenietis infantem pannis involutum et positū in presepio ⌋ Sicut enim tres sunt qui testimoniū signis suis dant in celo christi natiuitatis :angelus: stella: ꝛ claritas diuina. Angelus qui predicat maiestatē. Stella que prefignat sapientie illuminationem. Claritas que ostendit gratie dei splendorem. Jta tres virtutes sunt que dant signum in terra: Puritas: Paupertas :ꝛ Humilitas. Puritas i infāte. Paupertas in pannositate Humilitas in stabuli vilitate. Puritas autem infantis est in Duob⁹: Jn Jnnocētie puritate: ꝛ Virginēi⁹ ploratione. Sap.vij. Prima vocem emisit plorās. Lanticoz.ij. Vor turturis audita est in terra nostra.

Et per hec signa Consolat: Increpat: Exhortat: Consulit: ꝛ erudit. Puritate cū cōsolatur innocentes. Esaie.xl. Consolamini cōsolamini populeus. Virgilij autem consolat lugentes. Matthei.v. Beati qui lugent: quoniā ipsi consolabuntur. Increpat autem puritate impuros peccatis inquinatos. Esa.lxiij. Facti sumus vt immundi omnes nos. Virgilij autem increpat cachinnantes: quia Risus dolore miscebit: ꝛ extrema gaudij luctus occupat. Prouerbioz.xiij. Exhortat autē ad Jnnocentie puritatem puritate: Et ad lugendū pro incolatu miserie suo vagitu. De primo qdem in Psal.xciij. Jnnocentes ꝛ recti adheserunt mihi. De Secundo autē in Psal.cxix. Heu mihi quia incolatus meus prolongat⁹ est. Adhuc Cōsulit puritate mundicia cordis. Virgilij gemitum compunctionis. De Primo Mat.v. Beati mūdo corde: quoniā ipsi deum videbunt. De Secundo autem in Psal.vj. Lauabo per singulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Erudit etiā puerilem puritatē preeligere peccati oblectamentis. ꝛ Virgilij infantis mala commissa per penitentiā delere Hebreoz. j. Magi dicens affligi cum populo dei :qꝫ tēporalis peccati bre⁹ iocūditatē. Ecce Primū Lu.vij. Stans retro secus pedes domini ihesu :cepit rigare pedes. Ecce Scōm. Paupertate etiaꝫ pannosa Consolat: Increpat: Exhortat: Consulit ꝛ Erudit. Consolat pauperes spiritu. Matth.v. Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorū est regnum celoꝝ. Increpat diuites Luc.vj. Ue vobis diuitibus qui habetis ꝟ consolationem vestram. Exhortat ad paupertatē. Luce.xvj. Factum est vt moreret mendicus :ꝛ portaretur ab angelis in sinum abrae. Consulit paupertatem prediligere diuitijs (al's dicēs) Hebreoz. xj. Maiores diuitias estimās improperiū xpi ihe thesauris egyptiorum. Erudit diuitias esse spinas :ꝛ paupertatē esse securitatem. Matth.xiij. Aliud ce cidit inter spinas: que simul exorte suffocauerunt illud. De Securitate pauptatis Job.xj. Defossus humi securus dormies. Humilitate etiā Consolatur: Increpat: Exhortat: Consulit: ꝛ Erudit. Consolat humiles. ij. Lozinth.j. Qui consolat humiles cōsolatus ē ꝛ nos de⁹. Increpat superbos. Psal.cxviij Increpasti supbos: maledicti qui declinant a lege tua que tota est ler humilitatis. Exhortat ad humilitatē. Mat.xj. Discite a me quia mitis sum ꝛ humilis corde. Consulit humiliari etiam hominē. Esaie.xlvij. Descende sede in terra ꝟgo filia babylōis. Lu.xiij. Sedei nouissimo loco. Erudit humilitatis exaltationē. Lu.xiij. Qui se humiliat exaltabit. Dis ergo quinqꝫ vbis etiā infans loquit Consolando: Increpando: Exhortando: Consulendo: ꝛ Docēdo. Dicat ergo. ¶ Jnuenietis infantem ⌋ Non loquentē :garrulos reprehendentē: de sua laude nunqꝫ tacentes: Cum in laude ꝓria homo debet esse infans. Unde laudet eos alienū ꝛ non tuum (al's ꝓrium) Est autē mirum ꝛ inauditū signum Ex dei sapiētia ē infans: non loquens. Sap.x. Sapientia aperuit os mutum: ꝛ linguas infantiū fecit disertas. Et ideo Psē dicit. Psal.viij. Ex ore infantiū ꝛ lactentiū ꝑfecisti laudem. Sed nos docuit tacere vsqꝫ in ꝑpm. Eccl. xx. Homo sapiens tacebit ad tempus: lasciuꝰ autem ꝛ imprudens nō seruabit tempus. ¶ pannis involutum ⌋ Paupertatē ꝛ asperitatē precedentem: Jam nūc diuitiaꝫ purpuraꝫ reprehendentē: Propter hoc venit a regalibus sedibus vbi nullius pauptatis indigentia fuit vt pauptatem diligeret ꝛ paupes. Jac.ij. Pauperes elegit de⁹ diuitesꝫ in fidei heredes regni: quod repromisit deus diligentibus se. Jn quo etiā cōmendant asperitatem. Psal.lxxvij. Pauper sum ego ꝛ in laboribꝰ a iuuentute mea. exaltatus autē humiliatus sum ꝛ cōturbat⁹. ¶ Et positum in presepio ⌋ Ecce Ter

tium signū Humilitatis :in quo offices magi deſecerunt Pharaonis ſuperbi turgitu z faſtu ſeculi inflati. Ecce ſtabulo ponit qui cōtinet mundū .ia/cet in ꝓſepio.z ſuper ipm micat animalia qui in nubibus tonat. Mirabile ꝓ certo myſterium re/gen celi:cui talia famulant obſequia vt dicat Ambroſius. Nunqd em throno ꝓcepium: aula re/gia ſtabulū:panni cōſcissi z veteres regalis purpu ra:nodi colligationis z inuolutiōis fibula: curie regalis frequētia Joſeph z Maria. Propter hec em inueniēda:ab altis deſcēdit ad humilia:a regalibus ſedibus ad tumentoꝝ ſtabula

## Et ſubito facta eſt cū angelo multitudo militie celeſtis laudātium deum z dicentiū. Gloria in altiſſimis deo: z in terra pax hominib⁹ bone voluntatis

Ecce Hiarumacio. Et dicit Duo. Numeꝝ laudantium:z Modus laudis. De Primo dꝫ Quatuor. Quācito ſurgunt in laudem:cōgratulantes bono :z non inuidie oculo deſpicētes: Multitudinem laudantiū :Apparatū eorum: z Ordinem. De Primo dicit Subito Dionyſius dicit :ꝙ Subito eſt quod eſt ꝓter ſpem. Et ita eſt in cōgratulantib⁹ in charitate bonis fratrum( alis factis) Statim em audito vel viſo bono :ſurgunt in laudem. Jdeo em vno annunciante :multitudo tota ſurgit in gratiarū actionem Rhomanoꝝ.xij. Gaudere cum gaudentibꝫ. Beda in Glo. Uno euāgelizante:multitudo in conſonā laudeꝫ prorumpit: vt z officium ſuum deo impendat z nos inſtruat: quotiens ſacram eruditionē fratꝝ, ore audimus: deo laudes corde:opere: ore reddamus. Qꝫ autem ſubito laudant :ſignum eſt ꝙ ex optimo affectu ꝓcedit laudatio:quaſi non per rationē elicita: vl per verecundiā exorta. Multitudo Jā multa vt determinari nequeat ad certum numerū. Daniel. vij Milia miliū miniſtrabant ei:z decies centena/lia aſſiſtebant ei. Militie Ecce Apparatus ꝓ nobis ad certamen procedentiū. Job.xxv Nunqd eſt numerus militum eius :z ſuper quem nō ſurgit lumē eius. Job.vij. Militia eſt vita hominis ſuper terram. celeſtis exercitus Ecce Ordo: quia Omīs exercitus ordiatus eſt in caput cauꝺam incurrantem z refrenantē. Eſaie.xx. Et illum quidem habet exercitus pugne ducē: qui iacebat in ſtabulo trabes carnis indutus vt dicit Ambroſius. Et iſo talem habēs ducem:z tales exercitus eccleſia:dicat Canticoꝝ.vj. terribilis vt caſtrorum acies ordinata. Heli.xxij. Caſtra dei ſunt hec.vij. Regum.vj. Noli timere :plures em nobiſcū ſunt ꝙ cum illis. laudantium Laus ē ꝓconium virtutis. Nec eſt laudabile bonum niſi virtus vel ſimile virtuti vel opus eius .z dicentium Gloria in altiſſimis deo Ecce Modus laudis: vt deo gloria:nobis autē pax conferat. Eſa.xlvij. Hoc iam meā alteri non dabo. Detur ergo gloria deo. Eſt autem Gloria Late patens ꝓconiū. Uel Ore multorum ꝓdicata laudatio; vt dicit Tullius in fine prime rhatorice. Uel ſicut dicit Auguſtinus Clara cum laude noticia. Late quidem patens ꝓconium ſoli deo debetur: cuius quidem ꝓconium per totum mundum eſt dilatatū. Eſa. xij. Cantate domino quoniam magnifice fecit :annūciate hoc in vniuerſa terra. Similiter Ore multorum predicata laudatio ſoli deo conuenit. Ps. xxxiij. Semper laus eius in ore meo. Clare etiam cum laude noticia: ſoli deo conuenit: qui ſolus in ꝓpria laude omnibus innotescat .j. Timoth.j. Soli deo honoꝝ z gloria. Jdeo Gloria ꝓpria ē deo:quam alteri non cupit: que etiam alij nō competit. Unde Genes.xxxix Ecce dominus meus oſmnibus mihi tradit ignorat quid habeat in domo ſua:nec quicq̄ eſt quod non in mea ſit poteſtate vel non tradiderit mihi ꝓter te que vxor eius es.j. Corinthioꝝ.xj. Uxor gloria viri eſt. Et ideo ſeruus fidelis in hanc domini ſui vxorem manuꝝ non extendit. Deo igitur ſit gloria :z habeat eam ſolus:quia etiam torcular paſſionis in pugna calcauit ſolus :z de gentibus non eſt vir ſecum. Eſa. lxiij. Et in terra pax hominibus Pax enīj in terra neceſſaria: quia in terra ſurgunt bella. Eſt autem pax cōcors in animo tranquillitas. Eſt autem pax inter hominem z deum: Inter hominem z angelum: Inter hominē z hominem: Inter ſpiritum z carnem. Inter hominem quidem z deum bellum fecit peccati preuaricatio. Eſa.xlviij. Utinam attendiſſes mandata mea: multiplicata fuiſſet ſicut flumen pax tua. Pſal. cxviij. Pax multa diligentibus legeꝝ tuam. Satisfecit autem filius patri: ꝓ homine:factus obediens patri vſqꝫ ad mortem. Philipp.ij. Et facta eſt pax. Eſa. Uicesimoſeptimo. Facit pacem mihi: Pacem faciet mihi. Et ſic eſt chriſtus mediator dei z hominum.j. Timoth.ij. Bellum autem inter hominem z angelum fecit: Ade z Eue de paradiſo per rompheam angeli eiecto. Quod chriſtꝰ pacificauit :quia ruinam angelicam ex hominib⁹ reparauit. Pſal. Quinq̄geſimo. Benigne fac domine in bona voluntate tua ſion; vt edificentur muri hieruſalem. De hac pace dicit Eſa. Quinq̄geſimoſeptimo. Uenit pax z requieſcat in cubili ſuo qui ambulauit in directione ſua. Et ſm hoc dicitur. h eſt Salomon pacificus. Bellum inter hominem z hominē gentilem z iudeum: fecit diuerſarum legum emulatio. Chriſtus autem fecit pacem in vnam eccleſiam vtrunq̄ congregando. Joānis Decimo. Alias oues habeo que non ſunt ex hoc ouili :et illas oportet me adducere: z fiet vnum ouile z vnus paſtor. Eſaie Quinquageſimoſeptimo. Creaui fructum labiorum pacē: pacem ei qui prope eſt: z pacem ei qui longe eſt Hoc eſt gentili qui longe eſt:z Judeo qui prope eſt. Et ſm hoc dicitur lapis angularis qui facit vtraq; vnuꝫ. Bellum autem inter carnem z ſpiritum fecit ꝙ primo ſpiritus corrupit carnem. caro autē corrupta ceruns corrumpit ſpiritum. Gala.quinto. Caro concupiſcit aduerſus ſpiritum: ſpiritus autem aduerſus carnem. Hec enim ſibi aduerſantur: vt non quecūq; vultis illa faciatis Chriſtus autē aſſumens vtrunq; fecit pacem in ſe Pſal. Septuageſimoquinto. In pace

factus est locus eius. Et speramus q̄ etiā erit pax in nobis. Ephe.ij. Medium parietem macerie soluens inimicicias in carne sua: leges mādatorū decretis euacuans vt condat duos: Spiritū scilicet et Carnem: in semetipsum in vnum hominem faciens pacem. Et hanc pacem dicit Emanuel. Esa. Septimo. Et sic plena facta est pax [hominibus bone voluntatis ]hoc est volūtatem in bonum dirigentibus. q̄ Esa. Quadragesimooctauo dicit Non est pax impijs dicit dominus: sed cor impij quasi mare feruens: quod quiescere non potest. Et quidem sic plena est pax. Et hoc ē quod dicit Hlo. Quando peccando errauimus a deo: errantes reputabant nos angeli. Sed quando cognouimus regem nostrum: recognouerunt nos angeli ciues suos. Et timet angelus adorari ab humana natura. Apocal. vltimo. quam in suo rege considerat. Item alia Hlo. Quia deus et homo nascitur: hominibus pax cum ipsis angelis: deo canitur gloria: qui ab angelis pro nostra redemptione glorificatur. Attende autem q̄ restiduum eius quod additur ad Gloria in excelsis: dicitur a beato Milario compositum. Et quia angeli primo hymnum istum in terra decantauerūt: Ideo Thelesphorus papa instituit q̄ non nisi ab episcopo inchoaretur. Postea vero Symmachꝰ papa attendens q̄ sacerdos quilibet: angelus domini dicitur Malach.ij. instituit q̄ eius ab aliis sacerdotibus inciperetur.

**Et factum est vt discesserūt ab eis angeli in celum: ⁊Pastores loquebantur ad inuicem. Transeamus vsq; Bethlem: et videamus hoc verbuꝫ quod factum est: Quod fecit dominus et ostendit nobis.**

℟ Dic tangitur Experimentalis cognitio dictorum ab angelis. Et dicit Duo. Consensum sc̄z licet ad experiendum: et Ipsum experimentuꝫ. De Consensu ad experiendū tangit Duo. Primo enī Euangelista continuat historiam: et deinde ad experiendum ponit Consensum. Historiam continuando dicit Et factum est [Omnia enī ista in p̄destinatione dei iam facta sunt. Ecclesiastes p̄mo. Quid est quod futurum est: Id ipsum quod factum est [vt discesserunt ab eis angeli ] Aduentus angelorum: allationē illuminationis eorum significat. Que duo facit. Purgat enim ignorantiam: et Veritatis infundit scientiam: quod patet ex dictis. Purgatur ergo ignorantia de deo que circumfulsit eos: designatum est. Recessus autem in celum significat reductionem illuminati cordis in deum. Hoc enim verbo dicit Dionysius in Celesti hierarchia sunt Tria angelorum opera. Purgare: Illuminare: et Perficere. Purgant enim cum ignorantiam abstergunt. Illuminant: cum lumen veritatis infundunt. Perficiunt: cū cor illuminatum ad fontē luminis conuertunt, et ideo discedendo se subtrahunt: ne cor illuminati in ipis steterit: sed ad deū cōuertatur. Et hoc innuentes discedunt in celū: ad pias luminū q̄ in cel'ē dirigētes. Hoc significatū est Gen. xxviij. vbi angeli descēdunt et ascendunt in scala Jacob. et dñs innixus est scale desup. Descendentes enī fuerūt illuminatores ascēdentes. dirigūt illuminatos ad cū q̄ scale innixi. Mat. xviij. Angeli eorū in celis semp vident faciē p̄tis mei qui in celis est. Ideo Nostri sunt: q̄ nos illuminār. Ideo videt faciē pis: vt nos ad ipsam faciē dirigant. Et hoc est q̄d sequit. q̄ stati pastores ad id peruenerunt q̄d angeli annūciabant. Un [pastores loquebant ] Ecce p̄sensus pastorum ad exp̄iendū. Sūt autē Tria notanda. Pastorum in vnū consensus. Exhortatio mutua ad illud. et Quid velint experiri. In idē cōsensus nō tatur p hoc q̄ pluralis dicit [pastores ] in p̄mi q̄ nullus p̄tradixit. Ps. lxvij. Unusmoris habitare in domo. Ps. cxxij. Ecce q̄bonū et q̄ iocundū habitare fratres in vnū. Iristo. Prauus est q̄ ipedit cōe op⁹. Heb.j. Non deserētes collectionem vestram.) Lozin.j. Idipm dicatis oēs vt nō sint in vobis scismata [loquebant ad inuicē ] Ecce Exhortatio mutua. Apoca. vl. Sponsus et sponsa dicunt veni. et qui audit dicat veni. Psal. xciij. Venite exultemus dño iubilemus deo saluatori nostro. Occupemus faciē eius in cōfessione. Esa.ij. Venite ascēdamus ad montem dñi. Et post modicū. Domus Iacob venite ambulemus in lumie dei nri. Adhortātes autē seinuicē dicunt. [Trāseamus ]Nienorant Quinq; trāsiit pastor. Et p̄sideratōe ei gregū trāsiuerūt ad seipos de audit⁹ ab angelo p̄ferētes. De seipis trāsiert [Bethleem ]domū chri dñi q̄rētes. De domo trāsiuert ad familiā chr̄i: vbi tās q̄ginē et Joseph inuenientes. De familia trāsiuerūt ad infantē christū: in p̄sepio cognoscētes. De chio autez iterū ad gregem: curā gregi impendētes. Et p̄mus q̄dez trāsitus est mundano⁹ ad cordis noticiā. Secundus aūt est sui ad celestē sanctoꝝ habitatōnez p̄uersio. Tertius autē est simillimoꝝ (vt familiaritū) deo et p̄inquioꝝ illustratio. Quartus autē est Dei inuentio. Quintus est eius quod sic inuentum est p̄ximi cōmunicatio. De primo dicitur Esaie. xliij. Cum transieris per aquam: flumina non operient te. quia ego recum sum. et cum ambulaueris in igne flāma non comburet te: quia ego dominus deus saluator tuus. Aqua: insipidam et frigidā mundi consolationē significat que non operit ad deum transeuntē. Ignis autem significat tribulationē feruentem: que etiā comburere nō potest cum qui passu consideratementis ad deū pertransit. q̄. Corinth. iij. Id q̄ in p̄senti est momentaneū et leue tribulatiōis nostre: supra modū in sublimitatem: eternū gloric pondus operatur in nobis: non cōtemplantibus nobis ea que videntur sed que non videntur. Psalm. lxv. Transiuimus per aquam et ignem: et eduxisti nos in refrigerium. De Secundo transitu Qui est p̄ consideratione ad domum dei in Psal. xlij. Transibo i locū tabernaculi admirabil' vsq; ad domum dei. celestem sc̄z

# Capitulum.ii.

patriam. Canticoꝝ.iij. In lectulo meo: propriesq; consciencie quesiui per noctes quem diligit ania mea: quesiui illū in corde tenebroso z non inueni. Surgā z circuibo ciuitatem per vicos et plateas ecclesie bierusalem: Queram quem diligit aia mea. Sic ergo veniunt in Bethleem.

De Tertio transitu de domo ad familiam p̄uaz tam dr Esa.xli. Trāsibit i pace: semita eiꝰ i pedibus eiꝰ nō apparebit. Sic enim trāsies i domo dei nihil nisi pacē inuenit. nec vnq̄ lassat vl̄ pulueriꝫ vel sordidā in pedib: q̄ dicunt hic pedū seruite in pedib apparētes. De Quarto Qui est Trāsitꝰ de familia ad natū chim. Lañ.iij. Paululū cū trāsiissem eos inueni quē diligit anima mea. Eccli.xxiiij. Trāsite ad me oēs q̄ concupiscitis me. z a generatōibo meis adimplemi. De Trāsitu aūt Ex secreto illi⁹ p̄latōis ad edificatōez gregis dicit Joānis. vij. Trāsi hinc z manifestā teipm mūdo Nemo q̄ppe i absc̄dito aliq̄d facit z q̄rit ipm in palā esse. Beñ.xxij. Ego z puer cuz adorauerim⁹ reuertemur ad vos. Sic ḡ dicūt. Trāseam⁹ A nr̄is z A nobis: Ad ea q̄ dei sūt. z intima ipi⁹. z Ad ipm: vt illuminatōe ipi⁹ acceꝑta retrāseamus ad gregis custodiā. Sūt aūt tē trāsitus tres notati ab bis q̄ fuerūt ante nos. Trāsitus sc̄z De vicijs ad vtutes. Trāsitus de virtute in virtutē. Et Trāsitus de meritis vtutū ad gl̄iam. Trāsitus de viciis ad vtutes significat p trāsitū maꝛ rubri. De quo dr Sap. x. Trāstulisti illos p mare rubz. z trāsuexisti eos p aquā nimiā. ps. cxxxv. Qui diuisit mare rubz in diuisiones. z eduxit israel p medū eiꝰ. Hoc e: mare p compūctōnis amaritudinē. Rubz est p cōfessiōis verecundiā et ruboꝛē. Diuisiones habet p singulares de pctis singulis satisfactōes. Saluabit est p inimicoz demersiones. Exo. xv. Descenderūt in pfundū quasi plūbū in aqs ve hemētib. Secūdꝰ trāsitus significat p trāsitū filioz israel p desertū. De quo Sap. xi. Iter fecerūt p deserta que nō inhabitabant. z i locis desertis fixerunt casas. Uta eni virtutū z regio nō inhabitat a mūdo. ps. lxxxiij. Jbūt de virtute in virtutē: videbitur deus deoꝝ in sion. Ad hoc cupientes exire: iduneā circūierūt. Seon: z Og regem basan interfecerunt. Idumea enim sanguinea: carnē significat: que nō est interficiēda sed domāda. Unde Numeri. xxj. ꝓcipitur eis q̄ circeāt z non interficiant. Seon germen inutile interp̄retat: et mundū significat. Hic est interficiendus. Og aūt̄ occultus: diabolum significat: qui etiam interficiendus est: sicut dicit Numeri. xxi. Tertius trāsitus est signatus p transitū Jordanis. Josue. iij. et. iiij. De quo Joannis. xiij. Sciens Jesus quia venit hora eius vt trāseat ex hoc mundo ad patrez: cū dilexisset suos qui erant in mūdo: in finem dilexit eos. Nunc trāsitū quidā faciūt. viui prius: z morieꝫtes postea. Uiui p contemplatiōnem z p̄gustatiōnē. Moriētes aūt̄ p possessionem. Uiuoꝝ transitus significatur per trāsitum explorazoꝝ. Josue. ij. Morientiū aūt̄ trāsitus significatur p trāsitū populi. Josue. iiij. z Joā. iij. Nemo ascēdit in celū nisi q̄ descēdit de celo filiꝰ hois qui ē in celo. Sic igit z illi dicūt. Trāseam⁹ | vt pꝫ gustemus: z contēplatōe videam⁹ | vlq; bethleem. Dom⁹ panis Reficietis. Lōfirmāt. Si bisci ꝑmanēt. Uiuificāt. Delitias ꝑbēbis. Oīne delectamentuz gratie habēris. Panis dico reficientis. Esa.xxx. Qui habitatis terrā austri cum pannibus. hoc est refectionib⁹ spiritualibus: occurrite fugienti. Matth.xj. Ego reficiam vos. Heñ. vl. Nolite timere ego pascā vos z paruulos vestros. Panis coꝛ cōfirmatis. Psal.ciij. Panis coꝛ hominis confirmat. Actuū.ix. Cum accepisset cibum confortatus est. Panis mēbris adherentis: quia nutrimentū de frumento fortius adheret membꝛis dicit Cōstantinus in pāegni. Et ideo christus cōparat se grano frumenti. Joannis.xij. Psal.cxlvij. Adipe frumēti satiat te. Silia cū refectio in ventre vadit z in secessum emittit. Matth.xv. Dec aūt̄ permanet z vegetat in vitam eternā. Est ciaꝛvis significans. Joānis.vj. Qui manducat me viuit ꝓter me. Delitias ꝑbet. Beñ.xlix. Aser pinguis panis eius: z ꝑebebit delitias regibus. Est etiam sagittaꝛ pinguedine diuinitatis: q̄b omne habet gratie delectamentum. Sap.xvj. Paratum panem celo prestitisti illis sine labore: habentē in se omne delectamētum z omnez saporis suauitatem. Sic ergo z adhuc transeamus vsq; in bethleem z videamus hoc verbum | Segnius cū irritant animū demissa per aures: q̄s que sunt oculis subiecta fidelibus. Sed nunquid hoc viderevo lucrunt pastores tanq̄ discredentes verbis angeli: Absit Sed potius in certus rei auditu delectati sunt: in eiusdem rei visu delectari voluerūt. Job xlij. Auditu auris audiui te: nunc autem oculus meus videt te. Luce x. Beati oculi qui vident que vos videꝛ. Adhucāt ag̃di innuit missionez ad videndum q̄b dicant Inuenietis infantē. Job.xix. In carne mea videbo deū saluatoꝛē meū | hoc verbum | Ecce Res videnda. Dicunt aūt̄ Quattuoꝛ. Primum est: Hoc verbum demōstrabile in carne ad oculum. Secundum est: quia dicunt esse factum. Tertium: quia a domino esse factū. Quartum: quia dicunt ab angelis esse reuelatuz. De Primo Notandū ē q̄ verbū incarnatuz est | hoc verbū | demōstrabile z visibile. Unde Glo. dr q̄ verbū videt cū caro verbi videt. quia verbū caro factum est: z habitauit in nobis. Joānis j. Baruch iij. Post hec in terris visus est: z cum hominibus cōuersatus. Est autem hoc verbum cuius nō saturatur oculus visu. Eccē.j. Nec mirum quia ipe ē in quem desiderant angeli prospicere.j. Pe.j. Ad eamus ergo: z nos hoc verbum | quod factum est | quod mirum est: cum ipum increatū sit: sed a patre genitum ab eterno apud patrem. Joannis.j. In principio erat verbum: z verbum erat apud deum z deus erat verbum. Adhuc autem cum omnia per ipsum facta sunt: mirabile omnis homo si z ipsum fcm est inter oia Uidetur enim sequi q̄ ipm factum sit per seipsum: Sz ad b catholica fides rñdet q̄ ipm fz dimitatē/ al's deitatē/ cetera ē: z oia p ipm facta sunt. Assumpsit aūt̄ q̄ nō erat: manens quod erat. hoc est: humanā naturā. et fm il

sā.et factū est a patre z spūsancto z a seipō. Hoc est qō dicit Aplūs ꝓ dik.ij. Exinaniuit semetipm Dicut eni semetipm exinaniuit:ita a semetipo factus est. Eternū eni tpale factū est .z increatum factū est creatū: fm diuersaz naturaz ꝓprietatē quas assumpsit. Quia autē hoc nemo nisi deus facere poterat:ideo subiūgēs dicē.[quod fecit dūs ]Dñs inquā deꝰ trinitas:pr̄ filius z spūs sanctus. Unde Supō ꝓmo. Spūsctūs suguenū etin te.et Uirtus altissimi: q̄ est filꝰ.j. Lotin .s. Christū dei virtutē z dei sapientiā. Pater autez est vmbra.z ita fecit dñs trinitas hanc incarnationē. Et tāgūt reuelatōez dicēs. [Et ostēdit nobis ]Hoc est:ꝓ sctōs angelos reuelauit. Infra eodē. Uiderūt oēs mei salutare tuū. Et Infra. Lumen ad reuelatōem gentiū:z gliam plebis tue israel. Sequit.

**Et uenerūt festinātes.z inuenerunt Mariā: Joseph:z infantem positū in ꝓsepio. Uidentes aūt cognouerūt de verbo quod dictū erat illis de puero hoc.**

Ecce tangitur hic cognitio exꝑimentalis. Tāgunt autē Duo. Exꝑimentū.et Effectus exꝑimēti. Exꝑimentū est in Duob. Jn re exꝑta. z In signis datis ab angelo. Rem exꝑiendā dicat.[et uenerūt ]Et tangit Tria. Deuotionē venienti um. Feruozem festinātū. z Inuentionē fideliū credentiū. Deuotionē venientiū tāgit cum dicē. [Et uenerūt ]Tracti ꝓ deuotionē. Pr̄. cxxiij. Accedite ad eū z illuminamini: z facies vr̄e non cōfundent. Matth.xj. Uenite ad me oēs q̄ laborat ꝙ et onerati estis ,et ego reficiā vos. Mat. cxviij. Uenite et videte. Diere.l. Uenite nolite stare .recordamini ꝓcul domini. [festinātes ] feruore desideriꝰ. Hebr.xiij. Festinemꝰ ingredi in illam requiē: vt nō obduretur quis ex vobis fallacia peccati. Esa.xl. Currēt z nō laborabūt: vo labunt z nō deficiēt. [Et inuenerūt Mariaz et Joseph et infantē] Unū est ꝓmissum vo ce angeli .et Tria soluta. Inuentio enim pueri ꝓmissa est z soluta. Et cum hoc Inuentio Marie z Joseph. Ideo sicut dicit Glo. Nō cū desidia chr̄i querenda est ꝑsentia. ideo pastores sine mora inueniūt .quia nō ficta fide currūt videre quod audierūt. Horum exempla pastores ecclesie nimo cuncti fideles imitari debent .vt fide et virtute ꝓficiant. z celesti oraculo erecti:ꝓcedentium patrū vitā:in qua panis vite semp conseruatur z reficit. quasi portas Bethleem contēplando subeant. Ibi catholice ecclesie pulcritudinē quasi Mariam. z Doctoꝛ cetū quasi Joseph:z humilē mediatoris aduentū scripture paginis inſertū quasi in ꝓsepio inueniūt. Nec sunt ꝥba Glose valde notāda. Quid eni decoris ecclesie ē quod nō inueniaf i Maria: Jpa est Spes Penitentū ꝙ hoc ꝙ est amarum mare.ꝙ hoc ꝙ suā ipius animā ꝑcussit gladius redemptōis peccatorum. Propter hoc enim dicit illud Genes xxvij. Jn me fili sit ista iniquitas :tantūmodo feque diri:sacrificiū videlicet cōtribulati cordis ꝓ peccatis. Ipsa est dux in vndis tentationū fluctuāntiū:per hoc ꝙ est stella maris. Jpa est Lontem/plantium illuminatrix. Jpsa est tribulatoꝛ domina z ꝓtectrix: Ipsa est flos virginū: Sanctitas matronaz: Exemplū i ministerio sanctaz viduarum. Joseph etiam filius accrescens:torum ꝓficiens cetum Doctoꝛū:patronꝰ ꝓginis: christi nutritius : itineris dux: z familie fidelissimus ꝓcuratoꝛ. Hoc est ergo quod dicit[ Inuenerunt Mariā ]gratia plenam :oīm ecclesie decoꝛe coruscantem. Psal.xliij. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūamicta varietate[ Et Joseph ] dux z patronus z custos Que omnib Doctoribus competūt. Jste eñ est qui custodit Mariam: sed nō ab ipso :sed a spiritusancto fecundat. Matth.j. Quod eñ in ea natum est :de spūsancto est.[Et infantem ] Ecce signum [ positū in ꝓsepio ].j. Regū.x. Cum occurrunt tibi omnia sīgna hec:fac quodcunq; inuenerit manꝰ tua:quia dominus tecū est. De signis autem Supra satis dictū Esa.vij. Domin deꝰ israel :ipse dabit vobis signum Puritatis: Paupertatis:z Utilitatis sive Humilitatis. Ecce eñ virgo ꝓcipiet .z ideo natus est purus. Et ideo sequitur vt sciat reꝓbare malum:z eligere bonū. hoc est purum. Pauperib⁹ euāgelizatur pastoribus:z ideo pauper. Psal.cj. Propter miseriam inopum z gemitū pauperum nunc exurgam dicit dominꝰ. Pastoribus aūt infra gregem exhibitus:z ideo inuentus in stabulo. Recursus eñ pastoꝛ z gregum est ad stabulum. In cuius signum cū Rebecca seruū abrae inuitaret:ad stabulū inuitauit :qz pastoris erat famulꝰ. Ben.xxiij. Palea.z. quoq; z feni plurimū est apud nos:z locus spaciosus ad manendū.ita z isti pastores ad stabulū se cōuertunt. Et ideo sequit[ Uidentes autem ]hec signa cōcurrentia [ cognouerunt ]collatione habita. Notitia notat hoc ꝙ dicit[ cognouerunt ]qz signum ad signatū conturlerūt:z sic nouerūt. Heb.xj. Lontestāte deo signis z portentis z varijs ꝓtuto z spūsancti distributionibus fm suam voluntatē[ de verbo ] Portionem(alꝰ Partitionē)notat. qz nec reuelatione angelica:nec signis positis: nec visu cognouerunt totuz:sed aliq̄d[ De verbo qō dictū erat illis ab angelo de puero hoc ]in stabulo demōstrato. Job.xxvij. Nos quippe inuolumur tenebris. Quis eñ narrabit hec que loquor: crāsi locutus fuerit hō deuozabil: Et Infra. Digne eñ enarrari nō potest:ideo timebūt eū viri: z nō audebūt cōtemplari oēs q̄ sibi videnf esse sapientes.

**Et oīs q̄ audierunt mirati sūt z de his q̄ dicta erāt a pastoribꝰ ad ipsos.**

Sequitur de Effectu. Est autez tripler effectus. Ammiratiōis quidē in oīnib. Pudice sapie i virgine matre. z Exaltarumactionis in pastoribus.

De Ammiratione quidem in omnibus ōt[ Et omnes qui audierant ]que ab angelo cantata

sunt [mirati sunt] Non dicentes. Quisputas puer iste erit: Sed dicentes. Qualis est hic: quia ventis imperat: t mari: t celis: t angelis: et obediunt ei. Matth. viij. Celi enim enarrant gloriam eius. Esa. xxv. Dñe deus meus es tu. exaltabo te t cōfitebor nomi tuo: q: fecisti mirabiles res. Psal. xcvij. Cantate dño canticum nouum: quia mirabilia fecit [mirati sūt] ierias [De his que dicta erant a pastoribꝰ ad ipos.] Ex hoc intelligit ꝑm aliquos. q̄ etiā angelꝰ aliis q̄ pastoribꝰ nūciauit. t q̄ illi mirati sunt de ꝓsonātia angelorū t pastorꝫ. Mirati sunt eni simplicitatez pastorꝫ. que fingere nescit: talia mirabilia nūciare. Dec eni simplicitas magis est idonea ad testificandū. j. Paral. xxix. Scio domine q̄ simplicitate diligis. Prouer. iij. Cū simplicibꝰ sermocinatio eius. Sapie. j. Sentite de dño in bonitate: t simplicitate cordis querite illū. qm̄ inuenitur ab his qui nō tentant eū. apparet autē eis qui fidem habent in illū.

**Maria autē cōseruabat omnia verba hec: cōferens in corde suo.**

¶ Ecce Secūdus effectꝰ de pudica sapiētia beate ꝙginis. Et dicit Duo. Retentionē eorū que dicebantur de filio. t Collationē. Et hec duo ꝑ̄ supponūt sibi alia duo quoꝝ est doctrina suscepta ab alio. et Humilis auditus ab alio alicꝺ diuinū narrante. Tria enim exigunk ad sapientiā: vel quattuor ista que dicta sunt. Quoꝝ prima duo in virgine supponūk. Alia autē duo dicuntur in littera. Quorū auditus est primus. De quo dicit Eccli. xxxij. Audi tacens. et ꝓ reuerentia reddet tibi bona gratia. Primū eniꝫ oportet addiscentē credere. Et ideo beata virgo ꝑmū salutante t euangelizāte angelo: tacuit. Si autē querit audiens: cū reuerentia t humilitate debet querere intellectū eius quē audit. Eccl. xxxij Audi tacens simul et querens. Erista fecat virgo beata. querendo modū dicens. Quomodo fiet istud quoniā virum nō cognosco: t Prouerb. j. Audiens sapiēs sapientior erit. t intelligens gubernacula possidebit. Tertū est Cōseruare dicta. et hoc dicit in littera cum dicit. [Maria autem conseruabat omnia verba hec conferens in corde suo.] Ūs signata est Exodi. xvj. Ubi dicit dominus ad Moysen. Sume vas vnum paruulū: t pone in illud man quantū potest capere gomor. t repone illud coram domino: vt reseruet in generationes vestras. Vas ci paruulus: cor humile beate virginis: in quo ponitur manna verbi dei increati et creati: quantum potest capere gomor. hoc est: ad sufficientiā ecclesie: vt reponat coram domino in contēplatione. t reseruet in generatōes vestras. vt ex ꝫ apostoli: euangeliste: t tota simul eccla instruant. Econtra de corde stulti dicit Eccli. xxj. Cor fatui quasi vas confractū: omnem sapientiā nō tenebit. Nic etiam non recipit nec audit. t ita omia desunt ei. Etenim non recipit stultus verba prudentie: nisi ea dixeris que versant in corde suo. Necest mirū q̄ nō recipit: quia neq; audit. Eccl. xxj. Uerbum sapiens quod cūq; audierit sanus: laudabit t ad se adijcet. audiuit luxuriosus: et displicebit ei. t ꝓijciet illud post dorsum suum. Aggei. j. Qui cōgregauit merces: misit eas in saculum pertusum. Quartū autem quod in lra continetur est Bona collatio retentorū. Et hoc est q̄ dicit [Conferens in corde suo.] Collatio autē est ad hoc q̄ sciak quid ex collatis (alꝫ collectis) q̄ certam cōclusionem eliciak. Sicut legitur de ea q̄ cogitauit qualis essꝫ ista saluatio. Cogitare enim est cor agitare. Et ꝫ est qꝺ in ꝓiritualibꝰ bonis et intellectualibꝰ dominus ꝓcipit seruis suis: dicens Luce. xix. Negociamini dum venio. Dec essꝫ quattuor faciunt sapientē: Bonus t humilis auditus: Auditorū bona receptio. Receptorū bona retentio: t Retentorum bona collatio. Cōtulit autem ea que receperat per auditū: eis que legerat in libris. Legerat eā virginem conceptūrā Esaie. vij. Legerat ꝙginem illam esse futurā de stirpe dauitica. Esa. xj. Egredietur virga de radice Jesse. Legerat etiam in Nazareth futurū fore conceptū. Esa. ꝑm Aliam Translationem. quoniam nazareus vocabitur. Legerat Dauid factam esse ꝓmissionē. Psal. cxxij. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Legerat etiam in Bethleem nasciturū. Mich. v. Tu bethleem tē. Dec omnia cōtulit ad ea que in ipa facta sunt. Sciuit enim se virginē: t Gabrielem dixisse. Ecce concipies in vtero t paries filium. Sciuit se esse de stirpe dauitica: Sciuit q̄ in Nazareth cōcepit: Sciuit ꝙ i Bethleem peperit: Sciuit etiam q̄ omnia dicta concurrent: t edificabak ad fidem. Non protulit autem. Non minus ore q̄ corpore pudica. Secreta eīs est: t q̄ noueratnulli diuulgat: ꝫ tacito corde scrutās cōgruū cp̄s quo deus velit hec reuelare: reuerēter expectat Qdhucautē in fine eiusdem glo. dicit sic: Si Maria a pastoribus discit: debemus a sacerdotibus discere: Si Maria ante ꝓceptū apostoli tacet: debemus post ꝓceptū apostoli magꝭ docere q̄ docere. Preceptum autē apostoli est. j. Corinth. xj. t. j. Tymo. ij. sicut patet ex superioribus: Ubi dicit Apostolus: q̄ mulieri in ecclesia docere non permittitur. Sequit de Tertio effectu

**Et reuersi sunt pastores glorificātes t laudantes deum in omnibꝰ que audierant t viderant: sicut dictum est ad illos.**

Et dicit hic Tria. Pastorum a contemplatiōe verbi facti: ad gregum curam reuersionē: t Eorundē de visis t auditis gratiarumactionē: t Dictorum cum visis plenam concordiam Dicit ergo [Et reuersi sunt pastores.] Pastorum reuersio significat regressum pastorum a cōtemplatione ad actionem Que est: In cura subditorum. Philip. j. Necessarium magis manere ꝓpter vos. Actū. xx. Attendite vobis t vestro gregi: in quo vos ꝓposuit spiritussanctus regere ecclesiam quā adquisiuit sanguine suo [Glorificantes t laudātes deum] Gratiarum est actio. Esaie. li. Gaudiū et letitia inuenietur in ea: gratiarum actio t vox lau-

dis. Glorificatis autem est de his que sibi soli deb̃entur. Laus autem de virtute q̃ aliis est cõis. Apoca.vij. B̃dictio et claritas et sapiẽtia et gratiarum actio et vor laudis deo nr̃o in secula seculorum. ¶ In omnib̃ que audierãt ¶ voce angelica ¶ et viderãt ¶ expimẽtũ. Ps.xlvij. Sicut audiuimus sic vidimꝰ i ciuitate dei.uij. Reg.x. Maior est sapia tua q̃ rumor quẽ audiui in terra mea. Et Lõcordis dicti ad factũ ¶ sicut dictũ est ad illos ¶ iij. Reg.x. Nõ credeb̃a narrantib̃ donec ipa veni et vidit q̃ dimidiũ mihi nũciatum nõ fuerat. Sequitur.

**Et postq̃ cõsummati sunt dies octo vt circumcideret puer: vocatũ est nomẽ eius Jesus: Quod vocatũ est ab angelo prius q̃ in vtero conciperetur.**

Tria dicit de Circũcisione. Tempꝰ: et Modũ: et Nominis vocationẽ. De Tẽpore dicit ¶ Postq̃ cõsummati sunt ¶ Hoc est: ad Sũmã pfectõis deducti. Lõcptõis enĩ dies sup̃ impleri dicunt esse in partu. Lõsummatũ aũt plꝰ ẽ q̃ impletũ. qz Lõsũmatũ est totũ simul ad Sũmã deductũ pfectõem. Hic attigit Summũ hũilitatis. Sũmũ charitatis. Sũmũ obedientie pfis Sũmũ q̃dem hũilitatis in descẽsu ad q̃dũ imũ. Sũmũ charitatis est in ascẽsu ad supmũ. Sũmũ obedientie cũ difficillimi opis impletõne.

Descendit enĩ dñs maiestat̃, a regalib̃ sedib̃ vsq̃ ad boies. Phil.ij. In silitudine hoim facꝰ. et habitu inuẽtus vt homo. Descẽdit vt ad puũ quẽ boies parũ vocãt: pauperẽ et pegrinũ. Ps cxij. Egenus et paup ego sum. Descẽdit ad miorem puo. Esa.xi. Parulꝰ natꝰ est nobis. Descẽdit ad mimũ. Esa.luj. Vidimꝰ eũ nouissimũ virorũ. Descẽdit q̃s omib̃ seculis inauditũ est: et oib̃ phis incognitũ) ad minorẽ mimo. Lũ Phi losophꝰ dicat. q̃ In nullo genere ẽ aliq̃d minus minimo. Deo enĩ nihil difficile est. Ps.xxj. Ego sum vmis et nõ homo: opprobriũ hominũ et abiectio plebis. Descẽdit adhuc iferi abiecto. Phi lip.ij. Exinaniuit semetipm. Si aũt inane tũ esset: ñ essꝫ alci obnoxi ad fuiẽdũ. Et iõ adhuc ab inani descẽdit i formã serui. Phil.ij. Formã serui accipiẽs. Luce.xxij. Ego in medio vestr̃ sũ sicut qui ministrat. Hoc aũt adhuc marie hũilitati parũ erat nisi descẽderet in formã pctõis. B est: characterẽ peccatricẽ carnis assumẽs. Esa. luj. Putauimꝰ eum quasi leprosũ et pcussum a deo et hũiliatꝫ. vnde nec reputauimꝰ eũ. Et hinc causam subtrãgit dicẽs. In humilitate iudicii eius sublatũ est. Hoc ꝓter nimiã eius hũilitatẽ. Nemo de eo certũ iudiciũ iudicat. q̃ Sub charactere carnis peccatricꝫ dignitas eius non cognoscit. Et ideo dicit apl'us. ij. Lozin. v. Euz q̃ nõ nouerat peccatũ. pcm̃ p nobis fecit deus. B est: similẽ peccatori. Ecce quãtũ descẽdit. Mat. xx. Sic erunt nouissimi primi et primi nouissimi. quia ois qui seipm̃iliat exaltabit. Esa.x. Consũmatio abbreuiata inundabit iustitiã. Attigit etiã hic Summũ charitatis: nostrã formã reatui obligatam assumẽs: vt nos absolueremur. Sententia enĩ ꝺemnatõis eterne lata fuit in tronem qui voluit auferre similitudinẽ siue diuinitatis: vt dicit Ambrosius. Audiuit hoc regis filius intra aulam in secreto patris ꝓtituras eriuit: formam latronis induit: vt sententiam cõdemnationis ꝓ seruo acciperet vt seruũ liberaret. Bzegorius. O mira circa nos tue pietatis dignatio: vt seruum redimeres filium tradidisti. Forma autem latronis est character latronis in circũcisione: que non daretur nisi ꝓ remedio peccatoꝝ. Ps. Exm Translationẽ Aquile. Propter verba labiorum tuorũ ego custodiui vias latronis: cauteria latronis: scz in me recipiens. Ecce Sũmũ charitatis. Summũ autem obedientie: quia tam in infantili etate in loco magis sensibili difficillima pateretur. Hoc iam factis damãs quod. ij. Macha beoꝝ. vj. continet. Domine deus qui habes sanctã scientiam: optime tu nosti q̃ cum a morte possem liberari: propter te sustineo duros corporis dolores. Sic igit̃ dies eius sunt ad summã ducti perfectionem. Dicit autem ¶ Dies octo ¶ Hoc est: Octo illustrationes: in quibus deponit supfluus concupiscentie. Quãuis autem Supra dixerim̃ qualiter per octo serenatiões delectatiões: delectatio sit ammirabilis et firma et pura que nihil habz superfluum: Tamen h alias Octo. et iterum alias Octo ad mores instruẽdos dicem̃. Sunt autem Tria in anima circũcidenda si ꝓputũ cordis debz circũcidi. Videlicet: Rationalis: Irascibilis: et Concupiscibilis. Rationalis quidez circuncidit Ad credenda: et Ad operanda. Ad credenda quidem. Ne articulos fidei transgrediat: et Ne incidat in ꝓphanas vocum nouitates. De Primo. Prouerb. xxij. Ne transgrediaris termios antiquos quos posuerunt patres tui. De Secundo ¶. Timo. vj. Prophanas vocũ nouitates: et oppositiones falsi nominis sciẽtie: quam quidã promittentes circa fidem exciderunt. In ordine autem ad bonum habent circũcidi a contentiosa proteruitate. j. Corinth. xj. Si quis videt cõtentiosus cẽ: nos talem consuetudinem nõ habemus: sed neq; ecclesie dei. Hec autem contentio siue proteruitas nascitur ex proprio sensus defensiõe. Dicit enim Ambrosius super Epistolam ad Rhoma. q̃ Contentio est impugnatio veritatis: cum confidentia damnationis. Hec tria si amputent̃ a ratiõe: ꝓputium rationis in toto circuncisum est. Irascibilis autem insurgit in malum: et tendit in arduum. Tendens autem in arduum: si ambitiõe careat: ꝓputium deposuit. Et tunc insurgens contra malum si furore irrationabili careat: penitus est sine ꝓputio. Tendens autem in arduum caret ambitione: si ꝓpter meritum et absq; vocatõe superioris nunq̃ velit ascendere dicens. Luce. xiij. Recumbe in nouissimo loco: vt dicat tibi superior qui te inuitauit. Amice: ascende superius. De Amputatione furoris irrationabilis: Dicitur Esaie. Ue assur virga furoris mei: et baculus ipse est. Et Infra. Ipse autem non sic arbitrabitur: Et cor eius non

ira estimabit: sed ad cōtorendum erit cor eius: z ad interemptionē gentiū nō paucaz.q.di. Ego mitto eū ad corrigēdū: ipe āt furore agitat ad inficiēdū.

Lōcupiscabil'et ē circūcidēda a Trib. Lōcupiscibilē ei tā in nutriēdo q̄ in vencereis appetit ex corruptōe Quale(q̄s cōcupiscētie ꝑgrut a nata corrupta)in ḡnitate pl⁹ q̄ sufficit. z ꝑm circūstantias opis: quod virtuti nō ꝓficit sz officit. Quale amputandū vsq; ad hoc quod sanitati cōperit. z bone habitudini. Quātū aūt: vsq; ad hoc q̄ nec cessitas sufficit. In circūstātijs aūt: Oñ debz: et Ubi debet: et Sine quo debz. z cetera hmōi. De Qualitate rephendit diues epulo. Lu.xvj. Epulabat q̄tidie splēdide. In Quantitate Dañ. xiij. In nō vides q̄nta comedat z bibat q̄tidie: In alijs circūstātijs. Eſa.v. Ue q ꝓsurgit mane ad ebrietatē sectandā. z potandū vsq; ad vesperam vt vino estuetis. Et sīl'in venereis. Quales enīz habere nō debz: vult habere. Quātū non debet vult cōire. Oñ z Ubi nō debet: z Quo sine non debet. Circūcidat igit Lōcupiscabilis ab his tribus. z Irascibilis a duob. z Rationalis a trib. Et octo dies illustratōis sup cor sunt reuoluti ī quib⁹ ꝓpriū cordis amputat. Btūs aūt Ber. dicit octo dies in quib⁹ circūcidit ingredies i religionē. Primū oriti co Lōsideratio iusticie: cū futurū iudiciū formidat: sciens q̄ nō parcet delinquenti. Job.ix. Et ideo cogitat de satisfactōe ꝓ iusticiā: q̄ reddit cuiq; q̄s suū est. Nobis misericordia. Deo aūt iusticia.

Sēdo aūt fortit⁹ disponit exire de consortio malorū. q̄s sibi fuit causa guerritatis dicēs. Odiui ecclīam malignantiū. z cū impijs nō sedebo. Et q̄ periculū est in sotietate. q̄ Ue soli: cū ceciderit nō habz subleuantē. Eccles. iiij. Frater aūt q̄ iuuat a fratre ē quasi ciuitas firma. Prouer. xviij. Ideo cogitat manū mittere ad fortia religiōis opa: dicēs. Lauabo inter innocētes manꝰ meas. Ē est. inter bonos conuersabor: z lauabo manus a peccatis. Nec fecit. Jā instat tēpꝰ: vt suas tēpet passiones. q̄ alīē in domo dei nō pōt sine ḡrela cōuersari. Pſ. lxij. In domo dei ambulauimꝰ cū consensu. Et sic illucet Tpantia Que est Dies q̄rta.

Quito aūt q̄ labor instat z dolor: vt in sudore vultꝰ sui tūe vescat pane suo: vt pfectū inī frēs opus habeat. Jacob. j. indiget Patiētia: q̄ est cōtumis tolerātia aduersoꝝ. Sz i hoc loco cauēdū est a ſuphia. Magnū oīno est vincere semetipm. Melior est(ait Salomō) patiēs viro fort⁹. Et q̄ dñāt animo suo: fortior est expugnatore vrbium. Jdeo dor. ꝓbeta necessaria esse humilitatem: Cum inquit. Veritamen deo subiecta esto anima mea: quoniam ab ipso patiēa mea. Necesse est ergo vt in Sexta die illuminet cor tuum radius Hūilitatis. z declaret Quid a te fis. Quid a deo vt nō alīū sapias. q̄ Deus sup bis resistit: hūilib⁹ aūt dat grām. Septima ro q̄ nō minꝰ ad deum q̄ ad fratres tenet hō cōuersari: indiget vt in corde suo illucescat deuotio: que est fer⁹ cordis ad deū. qui omnia ꝓfuit ꝓhabita dicēs. Lōcaluit cor meū intra me. et in meditatōe mea exardescat ignis. Et hec ē dies septima in qua videt ei labor z dies pauci ꝑ ꝛ mortis z fer⁹ magnitudie. Genes. xxix. Quia aūt fer⁹ hic aliquātulum minꝰ est discret⁹ Ideo Octaua dies est necessaria: que est Discretionis lumē. Non tam virtus q̄s auriga virtutis Sed quia hec auis rara est in terris; ideo Discretione alterius vtaf que descripta est in Regla: Nō plus faciens nec minus q̄s spiritualis pater precipit ſm regulam. Bala. vlt. Qui hanc regulam secuti fuerint: pax super illos z super israel dei. Et est in toto circūcisus. Sic igitur ad preputiū cordis circūcidendū: octo dies eriguntur Sequit [Vt circumcideretur puer.] Circumcisio dicitur Non abscisio vel Precisio. Abscisio enī est quando totum abscidit. Bala. v. Utinam z abscidātur qui vos conturbant. Precisio autem est: quando pars vna p̄scidit simplicit z abiicitur. Eſa. xvij. Precidentur ramusculi eius falcibus. Circūcisio autem est quando incisio in circulum ducitur. Et hoc non fit nisi vt aliquid significet. Sicut ī Circumcisione In qua pellis pudendoꝝ per circuitus in anteriori parte circumcidit Ut superfluum concupiscētie: amputandū esse significet que in membꝛo illo plus dominat Et hic circulus ad eternitatem incorruptionis referri. quia Circul⁹ nō habet principiū intra: nec finem. Et hec est circumcisio quam christus Ser de causis suscepit: Cum in nullo indiguerit. Prima causa est vt leg ē Circumcisionis non esse reprobādam: sed a deo datam esse demonstraret. Gala. iiij. Misit deus filiū suum natum ex muliere factum sub lege. Matth. v. Non veni soluere legem: sed adimplere. Secunda causa est Ut obediendi nobis formā preberet. Si enīm ipse qui non indiguit obediuit q̄diu precepcptum tenuit. multo magis z nos qui indigemus z obedire debemus. Psal. xciij. Hodie si vocē eius audieritis nolite obturare corda vestra. Joan. xiij. Exemplum dedi vobis vt vos ita faciatis. Tertia causa Ut per omīa humilem se demonstraret. quia non solum vsq; ad carnem: sed vsq; ad peccati cauterium se humiliauit. Mat. xj. Discite a me: quia mitis sum z humilis corde. Quarta causa ē Ut charitatem quam ad nos habuit: ostenderet. Debz cor. ij. Debuit per omnia fratribus similari vt misericors fieret. Quinta z Ultima Ut Mysterium circumcisionis astrueret: z Circumcisionez in hoc terminaret. Et hoc est Duplex. Unum enī: signatum suum continebat: quod est Circumcisio cordis. Rhomanoꝝ. ij. Circūsio cordis non ī littera: sed ſpiritu. cuius laus nō ex hominibus sed ex deo est. Alterum autem nō continebat sed figurabatur. Quod est Q̄ ab electis in octaua resurrectionis omnis ꝓfciatur macula corruptionis. Josue. v. Hodie abstuli opꝓbrium egypti a nobis. Et ideo illa circumcisio facta est transito iordane: qui significat transitum huius mortalis vite in terram promissionis. Adhuc autez scias esse Octo circumcisiones: de quibus Sancti loquuntur. Septem quidem bonas: z Unam mala intentōe sacrā. Una q̄dē est Abrae. Gen. xvij. Infās octo dierū circumcidet: z masculꝰ cuiꝰ ꝓpriū caro circūcisa non fuerit: peribit de populis suis: quia

pactū meū irritū fecit. Secūda Moysi Exo. xij. Omīs seruus empticꝰ circūcidet: z sic comedet exco. Ante eni nullꝫ dicū fuerat q circūcisus solius deberet comedere pascha. Tertia circūcisio est Iosue. v. Eorū qui nati sunt in deserto: quos nēo circūciderat. Quarta circūcisio ē Sephore: que tulit acutissimā petram. z circūcidit carnē ppucij filij sui. Et dixit: sponsus sanguinū tu mihi es. Exo. iiij. Quinta circūcisio est spiritualꝫ Deuē. x. z Hiere. iiij. Circūcidimini viri iuda. z auferte ppucia cordiū vestroꝝ. Sexta circūcisio est mulieris gētilis in bello capte. Deuē. xxj. Si egressus fueris ad pugnā ꝑ tra inimicos. z tradiderit eos dñs in manus tuas. captiuosqꝫ duxeris. z videris ī numero captiuoꝝ mulierē pulcrā. z amaueris eā. volueris qꝫ eam habere vxorē. introduces eam in domū tuā: q radet cesariē. et circūcidet vngues. z deponet vestes in q capta est. Sedēsqꝫ in domo tua flebit ꝓtem z mrē suā vno mense. z postea intrabis ad eā. Septima est circūcisio xpi: quā sine oīi indigentia sui recepit ꝓpter nos. vt hic habeā. Octaua aūt est circūcisio Siehem filij Emor. Genē. xxxiiij. Qui se circūcidit vt amplexibꝰ Dine vacare posset. Ne autē bone septē circūcisiones: signāt septē que debēt esse in populo dei. Prima q̄dem In signū distinctiōis populo dei data: significat sctoꝝ ab aliis ꝑ abiectiōem ꝓcupiscētie distinctiōem. Secūa aūt legis in populo dei ꝓformitatē ad eucharistie sacramentū. quod non ī cubilibꝰ z impudicicijs: nō in contentiōne z emulatiōe: que sunt ꝑpria: debent edere z se cbō incorporare: sed in azymis sinceritatis. et vitatis. j. Loꝝ. v. Tertia vo Iosue significat omnē puersatiōem egypti. B est: secūm ꝑsentis esse deponendā. Nō intus tm: sz etiā exterius. Et iste tres sunt Actiuoꝝ. Prima: p iustitiam fidei. Secūda: p deuotiōem sacramēti. Tertia: p abiectiōes seculi. Quarta q̄ est Sephore (q̄ interꝑtat placēs amplexatio) est ꝓplatōis i oratiōe. Optz eni illā in oratiōe filiū: B ē: spūm suū circūcidere a fallis z phātasticꝫ imaginib. qz Veri adoratores adorabūt ꝑtrē ī spū z vitate. Jo. iiij. Et ideo dicit. Sponsus sanguinū. Sāguis q̄dez tui qui mūdat. et sanguis mei q mūdat z circūcidit. Aliter eni eam sponsus placente amplexu nō amplexat. Quinta etiā ē q̄ spiritualis est z Lōrē platiuoꝝ: quo ad amputationē curaꝝ z sollicitudinū: vt puriꝰ veniat ad spōsum. Un in Lāti. j. Lectus noster floridꝰ est. Septa etiā est Lōz templatiua: quo ad denudatiōes z pīctiōes oīm. vt nudo spiritu sponsuꝫ amplexet. que bū alienis induta est vestibꝰ z vngueꝫ antiqꝫ armata z cogitatiōibꝰ impedita: sponso minime ē apta. Decenim sunt In oratiōe pura affectio. In ieiunio lectu placens amplexatio. In spiritu corōmni modo ab humꝰ seculi formis denudatio. z tūc intrabit ad spōsum. Christi aūt circūcisio nostra est instructio. in qua ad oīa hec formā accepimus. Circūcisio autē Siehem: qui labor interꝑtatur: significat eos qui extra in corpe se circūcidunt. vt hypocrite signū religionis assumētes: vt Dine (que interꝑtat caulā) hec. Et diuitias vel dignitates significat) liberius vacēt. sicut heu multi faciunt. qui licet circūcisi videant: tamē inveritate incircūcisi sūt z spiritu z carne. quia z vicijs spiritualibus z vicijs carnalibꝰ sunt pleni. Un Ezē. xliij. Sufficiāt vobis oīa scelera vestra domus isrl: eo q̄ inducitis filios alienos incircūcisos carne z incircūcisos cordeꝰ sint ī sanctuario meo. De bisoīb bonis circūcisionibus dicit. j. Loꝝ. vij. Circūcisus aliquis vocatus est: non adducat ꝓpucium. Sunt eñ quidam istam circūcisionem impedientes: qui significant ꝑ Antiochū: qui interꝑtat silentium pauꝑtatis. j. Mach. ij. Infans autē circūcidi debet istis circūcisionib. quia melius portat dum a iuuentute cōsuescat: z melius recipit iugum dum iuuenis est. De Primo Threñ. iij. Bonum est viro dum portauerit iugū ab adolescētia. De Scō Eccl. vij. Filij tibi sunt: erudi illos z curua illos a puericia coruz. Adhuc autem si ab adolescentia circuncidunt: plus verecundant ꝓcupitia facere. Prouerbioꝝ. xxj. Adolescēs iuxta viam suam: etiam cum senuerit non recedet ab ea. In mēbro etiam genitali fiebat. quia ibi plus viget corruptio: z ideo venereorum concupiscentias magꝭ oportet circūcidere z abscere. j. Loꝝ. vj. Fugite fornicationez: quia omne peccatū quodcunqꝫ fecerit homo: extra corpus est. qui autem fornicat in corpus suum peccat. Unde in. iij. Ethicoꝝ dicit: Q oporteat nos pati ad hanc delectationē contrperaneam vite: qō sapientes plebis passi sunt ad Delenam. Sapiētes autem oīes fugerūt helenam: ne caperenꝭ amore eius. Sicut Joseph tractus a lasciua adultera: nudus ꝑfugit. Sic igit completi sunt dies octo vt circumcideret puer. Vocatus est. Tria dicit de Nomine: Diuulgationem: Designationem: z Tertio innuit Impositionez. De Primo dicit. vocatum est. hoc est: diuulgatuz est inter sanctos. nomē eius Jesus. Duꝰ enī nominis noram fecit. quia Matth. j. Saluum fecit populum suū a peccatis coruz. Pſ. Notū fecit dominus salutare suum: ante conspectum gentium reuelauit iusticiam suam Esa. xlix. Dedi te in lucem gentium vt sis salus mea vsqꝫ in extremum terre. Quod vocatum est ab angelo. Ecce sed cundum Angelus istud nomen de celo attulit: z sic vocandus designauit. Supra: primo. Matth. j. Priusqꝫ in vtero conciperetur. Innuit Tertium Ante conceptum in matre z ipa tribus (ex quorum lumbis Fm corpulentam substantiam descendit) est illud nomen ab eterno per generationē filio apte impositū. Eccl. xv. Nomine eterno hereditauit illum: Cum enim eum saluatorem genuit: nomen Jesus imposuit. Esa. lxij. Uocabitur tibi nomen nouum: quod os domini nominauit. Non solum in se tm: sed etiaz in mēbris. Unde dicit Bla. Q sicut a christo dicimur christiani: ita a Jesu dicimur Saluati. Unde Infra eodem. Salutare tuum quod parasti ante faciem omnium populorum. Sequitur.

**Et postqꝫ impleti sunt dies purgationis eius scōz legem Moysi.**

Dictangit Jpapanti. hoc est: ꝑsentationez dñi

in ꝛplo. Et tangit eā nō ꝓter neceſſitatē aliquā q̄ vel mater vel infans legi ſubderet ſed ꝓpter maḡlia q̄ oñdit deꝰ circa ipam in ꝓphetia Sy meonis ⁊ Anne q̄ teſtimoniū phibebāt chri nā tuitati. Et ideo p̄mittit hic Lucas Aductū ma gorū: q̄ ab alijs ſufficienē ſcripta eſſe ꝙ ſpūs coḡ uit: Sic Matth. ij. exāſit de Circūciſione ad Jpā panti q̄ſi nihil ſit interpoſitū. Due ſunt cauſe Quare euāgelista ſcribit aliq̄d. Aut enīz ſcribit quod ab alio eſt dimiſſum. Aut q̄ ab alio ſcptū eſt. ſed nō omes modi ⁊ circūſtantie ſunt poſite. In hac ḡ hiſtoria quā ſolus ſcribit Duo fac. Jn ducit eni Teſtimoniū Symeonis. ⁊ Teſtionū Anne. In Teſtimonio ḡdem Symeōis Duo fa cit. Quoz. Unū eſt ꝙ ponit Qualit ad teſtifican dū venit. Secundū aute eſt ipm teſtimoniū. In eo aūt vbi deſcribit qualit venit ad teſtificandū Tria fac. Primo eni dicit impletos eſſe dies purgatōis. Scōo dicit Modū p̄ſentatōis. Ter tio Modū oblatōis. De Primo dicit. Et poſt q̄z impleti ſunt ip numerū illuminationū ceſ leſtiū ſup eam. Ecci. xxiij. Birū celi circūuii ſola Jbidē. Illumiabo oēs ſperātes in dño. Jrradia tio eni celi dies eſt purgatōis eius ſmīs do mini. in qua nihil purgandū eſt qō ſit peccatuz. Exo. xxv. Facies arcaz intꝰ ⁊ exterius ex auro pu riſſimo. Sap. vij. Hec eſt ſpecioſior ſole. ⁊ ſuper omnē diſpoſitōem ſtellaz: luci cōpata inuenit ꝓ or. Luci eni ſuccedit nox. Luce aūt matris ſapiē tie nō vincit malicia. Lozē tñ Lucas ad modū alia feminarū parientiuz. eo ꝙ ipa: ſicut dicit Bernꝰ. ꝓter būlitatē inf feminas fuit ſicut vna exillis. Tñ ſup. j. Benedicta tu in mulieribus.

Sic aūt purgatōes eius que purgabāt (in ipa minoris illuminatōis habitū i maioꝛē illumia tōem. puebētes) inuenim i ea quadragita illu ſtratiōes quaſi q̄draginta dies ex quibꝰ omnib ad lumē incozruptū edificabāt. Quaz ſtati q̄z q̄ in ipa radiāt ex ope diuino eā puenīēte ⁊ ſub ſeq̄nte. Scz. In vtero eiꝰ pfecta ſanctificatio. ad dita ſibi Scitas ex vite merito. Mūdicia vori virginalis ꝓilegio. Jllustratio ꝛpleꝑōis veri tatis in vbo. Spūſſancti familiaris ⁊ ſpecialis ꝛſolatio. Et hec q̄nz virginē i thalamū filio dei ꝓpauerunt. Primū: mundās vterū. Scōm: ido neū ⁊ floridū facies lectulū. Tertiū: cōfuas tho rū. Quartū: illuſtrās domū ad ſpōſi venietis co gnitōez. Quintū: dulcoꝛē inducēs ⁊ q̄ndā ſtratus mollitiē: ad delectabilē venientis manſionem.

Quinq; alij dies radiantes in virtutib ſuis ꝓ vilegiatis. Quarum Prima eſt Profunditas ſpūus humilitatis. Secunda Pulcritudo caſti tatꝭ. Tertia fides indubitate credulitatꝭ. Quar ta Prudentia ſiue ſapiētia ditiſſime cognitōis. Quinta que deum attraxit Dilectio feruentiſſi me charitatis. Prima horū Vas tante immen ſtrati. pfundauit ⁊ euacuauit vt haberet vbi ſe ꝙ funderet. Secunda purificauit: vt munde ſe ſū ma munditia locaret. Tertia Ad capiendu; po tens effecit. quia omnia poſſibilia ſunt credenti Quarta Diuitijs ſecum venientib thecā dedit. in qua omnes theſauri ſapientie et ſcientie dei reconderent. Quinta Manus violentas in diſcꝰ cum iniecit: ⁊ eundē violenter attraxit. Ecce Decē illuſtrationes in virgine coruſcātes. Decem alie fulgent ō celo ab angelis. Apparet cīm angelus an nunciatōr: producēs luciferū in p̄curſoꝛē. Appa rer angelus: ſalutans ỽginem. Apparet: cōfortans trepidantē. Apparet annuncians ſaluatoꝛē. Appa rer: illuminans querentē. Et hec quinq; idem fecit angelus. In Primo: viam parans. In Scōo: im pedimentū maledicōmis abſtergens. In Tertio: infirmitatē confortans. In Quarto: beneplacitū diuinū explanās. In Quinto: modum diuine po teſtatis ⁊ faculatē luculēter probās. Adhuc aūt Apparet angelus: ioſeph ō ſuſcipienda ỽgine am monens. Apparet: magos de Herodis declinati one p̄monens. Apparet: paſtores de nato domino inſtruens. Apparet: Joſeph de fuga in egyptū vt infanti caueat docens Apparet tandē in egypto: vt in terrā iuda reuertat illuminans. Prima harū apparitionū: domino ꝓparauit alium: ⁊ matrica ſtitatis vadem (alꝭ cuſtodem) Scōa: gentilitatis priores (alꝭ primitias) vocauit ad fidem. Tertia: in figura paſtores vocat ad gregum paſtū. Quar ta: per exemplū eſt tēratis refugium. Quinta: ſanc tis in virtute floꝛentibus vt ſuis actib; alios edi ficent: p̄ebet exemplū. Jſte ergo decem ab angelis lucentes ⁊ ſpūales illuminatiōes in corde ỽginis facientes Decem alie micant de Trinitate ⁊ vni tate. Venit enim pater: in vmbra virtutꝭ altiſſimi. Venit filius: in operatione conceptus ſui. Venit ſpiritusſancrus: in opere: ⁊ ſanctitate filij. Oſten dit ꝓtrem pater in perfectiōe tanti miraculi. Reſ ſplenduit ſapiētia filij in ꝛiunctione vnione per ſonali. Manifeſtat ſpūſſanctus in vnctione tam excellenti. Et iſta ſunt Scē. Quattuoꝛ aūt alia ſo lus ꝓfecit ſpiritus: cooperantib ſibi patre ⁊ filio. Attulit cīm prophetiā teſtificanē Miraculuz dei dit: confutās non credentē. Jnfantē intra vterum mouet: p̄ſentiā ꝓcepti recipientē: Sue virtutis de monſtratione fecit: ſenem ad viſum ſaluatoꝛ; cons ſeruantem. Ecce ꝙ non ſolum virtutes celoꝝ mo uent: ſed virtus diuina multipliciter oſtenditur.

Quinq; micant de celo viſibili per lumē ⁊ p virꝭ tutem. Stella noua oriē. Claritas dei paſtores cir cunfulgēs: de celo manifeſtat. Tres ſoles vt in p̄ habitꝭ ditimus in vnū collecti in celo videnē. Air rute celeſti coꝛruit vzbis Rhome idolum. Et eruꝭ pit fons miſericoꝛdie manans oleū. Tria quidem iſtoꝝ in celeſti lumine. Et Duo in celeſti virtute.

Quinq; aūt in hominib apparuerunt illuſtra tiones. Teſtimoniū enim perhibet ſacerdos. Teſ ſtis eſt rex magus. Teſtis eſt cōiugata. Teſtis eſt vidua. Teſtis virgo ſerena ⁊ gratia plena: vt nīl a ſit profeſſio: nullius ſeruus: a quo non habeat teſtiꝫ monium: ſalus omniū noſtrū. Et quia ſingule ba rum illuſtrationuz: lumen ſpeciale ferebant in cor de ⁊ corpoꝛe virginis. Ideo ſicut dicit Proverb. xiij. Semita eius fuit quaſi lux ſplendēs ⁊ creſcens in perfectam diem. Et implete ſunt dies ſue ⁊ purgationis. Euangeliſta aūt cauens crimen blaſphemie: addit. ſm legem Moyſi. Quaſi di cat Jn ſe quidē nō indigebat purgatōr: ſm legem

antē Moysi quo ad hominē oportuit fieri. Sicz eā oportuit dcpōsari: ne sicut adultera lapidaret. z sicut filius: ne reprobaret legē: subiit circuncisionē. Ideo a patribus plurime causē rōnabiles quare purgabāt assignantur. Quaz Quartuor ponimus: pluribus aliis omissis. Una em est (cū lex adhuc in statu esset) Legis approbatio Scōa ē Sui per omnia humiliatio. Tertia Aliaz feminaz que legi subiacebāt associatio. Quarta est Sui filij p hoc ad ꝓpheticā cōcordatio. De Prima Ecci. xxiiij. Legē mādauit nob Moyses in ꝑceptis iusticiaz z hereditatē domui Jacob: z israel promissiōes. z ideo erat tempe statūs sui seruāda. De Secunda dicit Exo. xxiij. Omia q̄ locutus est dominus faciemus: z crimus obedītes humiliter: Nihil interrogātes Quid vel Quare ꝓpiat: sicut diabolus Euc questiones de mandato ꝓposuit. De Tertia. Nō em erubuit se vt aliquid in ea allegaret quo super alias deuaret: dicēs illud Ruth. ij. Nō sum similis vnius pudlarū tuarū. De Quarta dicitur Malach. iij. Statim veniet ad templū suū dominator quē vos queritis: z angelus testamēti quem vos vultis Ita etiam Purgatio si Moraliter accipit: tunc beata ꝙgo statum eccl'e signat: In quo suit Actiui z Contēplativi: purgandi anteq̄ deo in templo per gratiarū actionem offerantur. Actiui quidē agunt per vtutem. Contemplatiui cōsiderant per veritatē: Utriq; pariunt: z deo partum offerunt. Actiui quidē opera meritorum. Contemplatiui autē inuentiones mirabiliū dei oriaz. Et partus Actiuoz significat per partū Lie. Contemplativorum autem per partū Rachelis. Actiui quidē Impregnant per boni affectionem. Parturiunt per operis implerionez. Purgant igit conceptum a pauitate affectiōis. cogitatū delibe ratum a turpitudine cogitatiōis: sed opus a sordibus operis. Hec Tria notant Esaie. j. Lauamini mundi estote: ēitum ad pauitatē affectionis: auferte malum cogitationū vestrarū ab ocul' meis: quo ad turpitudinez cogitationis: quiescite agere peruerse: discite bene facere quo ad sordes operis. Purgant etiam illi a sordibus templi corporis. Purgāt sordes operis. Purgant verba. Purgant bona fortunez: z Purgant contagionē vite future. Sordes templi siue corpis in vita preterita purgant per confessionē. ij. Mach. x. Judas z fratres eius purgabant templū Judas confitēs fratres eius: ꝑtitio cordis: z sanctificatio operis. Purgant verba per caminū tribulatiōis. Malach. iij. Sedebit conflans z emūdans argentum. hoc est: eloquium Purgant bona fortunez per elemosynā. Luce. xj. Quod superest: date elemosynā: z omnia munda sunt vobis. Purgant sordes vite future per timorem. Ecci. j. Timor domini expellit peccatum Nam qui sine timore est nō potest iustificari. Et tunc offerunt hostiam laudis. Psal. xxvj. Circūdo z immolabo in tabernaculo eius hostiā laudis siue vociferationis. Item Contēplativa Ꝯcipit in aspectu veritatis: z Parit in desiderio excedentis amoris. Purgatur in concepto ab Illusione phantastice deceptiōis: z in excessu amoris ab indiscretōe irrationabilis feruoris De Utroq; istorum dicit in Psal. lxxvj. Meditatus sum nocte cum corde meo vt non deceptar per phantasiā: z exercitabar z scopebam spiritū meum: venō indiscrete z irrationabiliter feruēā: in feruore qui attentationē fit. Hoc est quod significat Josue. xvij Ubi dicitur. Ascendes in montem: z succides tibi arcz purgabis ad habitandū spacia. Mons em contemplatiōis: in altitudine spiritus ascenditur: z succidūtur vepres z frutices per purgationem phantasticarū visionum. Purgantur spacia per remotionē indiscretionis a feruore deuotiōis. Intraq; autem istarum purgationū obseruandum est ꝙ fiat fm legem moysi hoc est fm scripturam. Prouerbioꝝ. vj. Mandatum lucerna est: et lex lux: z via vite increpatio discipline Redeam igitur ad litteram. Sequitur enim.

**Tulerunt illū in hierusalē vt sisterent eum domino: sicut scriptū est in lege domini: quia omne masculinum adaperiens vuluā sanctum domino vocabit: Et vt darent hostiā scōz ꝙdcm ē i lege dñi: par turturum aut duos pullos colūbaz.**

Hic dicat de Oblatione domini in templo. Dicit autem hic Tria. Infantis oblationē. Oblationis finem. Scripture sensum concordantē. De domini Oblatione dicit Tulerunt illum in hierusalem Propter puerilitudinē credit ꝙ pia mater sinu suo gestaurat eum. Gestauit em in vtero puerum a Nazareth in Bethleem. In sinu autem a Bethleem in Hierusalē. Joseph autē vt puraretur gestauit eum in dorso in Egyptum: et ab Egypto in Nazareth: Significantes Conceptum boni propositi: in verbo dei conceptum: in floze virtutis: gestandum esse in domū refectiōis: in frugem operis: z a fruge boni operis: i templū gratiarū actionis: vbi omne bonū deo offertur per hostiam laudis. Psal. xlix. Sacrificiū laudis honorificabit me. Sic autē partum z oblatū bonuz opus: per Joseph crescentem in virtute: portare in egyptum reliebe in occultatiōe: z meritis in contritione: A persecutione tentatoris: z victa tentatione referre in florem boni exempli per edificationem christi: Ut dicat illud Ecci. xxiij. Flores mei fructus honoris z honestat. Sic em dicitur Joannis. xv. Omnem palmitē ferentem fructum pater meus purgabit: vt fructū plus afferat. Qui autem aridus est: z impossibilis est ad fructum. hūc abscidet sententia cōdemnationis: z comburet igne inextinguibili. Sic ergo tulerunt illū in hierusalem in figuram fidelium: nobis prestātes exemplum quid agere debeamus. Sequit Finis cum dicitur vt sisterēt eum domino Sistere: hoc est confirmare per addictionez. Psal. lxxij. Mihi adherere deo bonuz est: ponere in domino deo spem meam. Matth. xix. Sinite parvulos venire ad me. talium em est regnum celoz. Nō enim

nona testa capit: inueterata sapit. Prouerbiorum iiij. Ego filius fui patris mei tenellus: z vnigenitus coram matre mea: z docebat me. j. Regum. j. Ego commendaui puerum istum domino cunctis diebus quib⁹ fuerit accōmodatus domino. [Sicut scriptum est in lege domini.] Hic ponitur ecce ordo ad factum Scripture testimonii. Dicitur autez hic Lex domini: non solum decalogus: sed omne preceptum legis Mosi. Scriptū enim est illud specialiter Exodi. xiij. Sanctifica mihi omne primogenitum quod aperit vulua: tam de hominibus q̄z de iumentis Mea sunt enī omnia. Et hanc legem inducit cum dicit. [quia o⁹ mne masculinum.] Sed videt minus dicere: quia lex dicit Oīe primogenitū. Et dicendum q⁹ oīe primogenitū erat domini: tam masculinū q̄z femininū. Sed masculinum offerebatur cum oblatione holocausti: z sistebatur domino vel redimebatur. Femina autem non offerebatur: Sed oblatio fiebat solum pro ea: z ipsa non offerebat: sed redimebatur. Et ideo dicit hic. [omne masculinum.] quod est fm naturam (al's natiuitatem) perfectum. Malach. j. Maledictus qui habet in grege suo masculum: z offert domino debile. [aperiens vuluam.] hoc est alijs apertas: seq̄nibus in generatione. [sanctum.] hoc est: sanctificatum. [domino vocabitur.] In omnibus generationibus: tam in hominib⁹ q̄z in iumentis.

Dicit tamen Deut. xxij. Non offeres mercedem prostituti: neq; pretium canis in domo mea. Et ideo Notandum q⁹ omne primogenitum hominis offerebat. Sed primogenitum leuitarum ad obsequium sistebat tabernaculi. Primogenitus autem aliarum tribuū post oblationem factā dnō q̄z sictis redimebatur. Et hoc legitur Nume. xviij. Primogenitorū autem animalium Quedaz erāt munda ad edendum z offerendū. Quedam autem immunda ad edendum: sed munda ad offerendū. Quedam autem z immunda ad edendum z ūnō munda ad offerendum. Omnia autem que erant munda ad edendū z offerendum offerebantur sacerdoti: Sed offerēs potuit ea redimere si voluit. Munda autem ad offerendū z immunda ad comedendum: erant ad laborandum quidem apta: Sed nec vngulam diuidētia nec ruminantia: sicut equus z asinus z mulus: z huiusmodi. Et hec eriam offerebantur z redimebātur quanti ea sacerdos estimauit: Immunda autem ad edendum et offerendū erant que vngulam non findebant: nec ruminabant: z labori apta nō erant. sicut canis et cattus z huiusmodi. z hec non offerebank nec redimebank. Et de his loquit Lex Deut. xxij. Sic igitur intelligit littera. Erat autem lex ista de cerimonialib⁹: quarū totus vsus fuit in significādo: primogenitū predarioz est natio. Et q̄cquid quod p̄cipuum est in mūdis z vtilibus: offerri debet domino. Prouerbiorū. iij. Honora dominū de tua substātia z de primitijs omniū frugum tuarum. Unde Leuit. xxvij. precepit sibi offerre primitiua. Mich. vj. Quid dignum offeram domino. Quidam autem hoc nō faciunt: sed primitiua offerūt diabolo: z debilia deo. Psal. vj. Sacrificabant filios suos z filias suas demonijs. Econtra de bonis dicit Psal. lviij. Fortitudinez meam ad te custodiam. Malach. j. Si offeras claudū z languidum nonne malum est: Ista primitiua in nobis sunt Duo. Unum Primū: in Conceptu. quod est bona voluntas. Aliud Primū: in Partu. quod est bona operatio. Philip. ij. Deus est qui operat in nobis velle z operari pro bona voluntate. ij. Lozv. viij. Si voluntas prompta est fm id quod habet: accepta est nō fm id quod non habet Nec tamē Lex non ligabat beatā virginem: quia intactis signaculis exiuit dominꝰ de claustro pudoris: sicut intacto signaculo intrauit z exiuit ad discipulos ianuis clausis. Ezech. xliij. Porta hec clausa ē z nō aperietur: quia dominus deus israel ingressus ē per eam: z ideo Legi non subiacebat. [Et vt darent hostiam.] Tangit hic aliam legē de Oblatione que habetur Leuit. xij. Et ad hanc etiam legem non tenebak. Nec enī Lex dicit Q̄ mulier ꝙ suscepto semie peperit masculum immunda erit. vij. diebus fm tempus separatōis menstruozum: z illis septem diebꝰ erat immunda ab dominib⁹ sep parata: Quicūq; tangebat immundū erat. Et post septem dies: rursus triginta tribus diebus abstinebat a thoro viri: z nūc cum oblationib⁹ venit ad sacerdotem z cū filio: z oblatione z oratione facta redibat ad thorum viri. Si autē femina peperisset: quatuordecim diebꝰ erat immunda: z sexaginta sex diebus a thoro viri separata: z post octoginta dies venit ad templum cū simili oblatione: sed cū filia: z facta oratōe z oratione thoro viri restituebatur. Oblatio autem eozum qui potuerunt: fuit agnus in holocaustū: z agnus pro peccato: ꝙ partim cessit sacerdoti. Si autem fm suas facultates nō poterat haberi agnus (al's habere agnos) tunc indulgebat ei q̄ offerret aut par turturū: aut duos pullos columbaz: quodcunqz melius habere potuisse. Sic igit beata ✠go Maria questuaria vt dicit hieronym⁹ manus cōsilio victū querens: agnos habere nō valens: oblationē pauperis obtulit: Sed determiatū nō est verum obtulerit turtures vel columbas. Significāt autem cerimonie iste: Agnus q̄dez significat innocentiā diuinū: (al's actum) in gratia z virtute. Sicut innocens Abel. obtulit de adipibus gregis sui: que oblatio magnoz (al's maiozum) est: quos dominꝰ a peccato custodiuit. Nos autem quia (al's qui) innocentie oblationez habere nō possumus: gemitum offerimus casto corde z corpore gementes. Hemitus enī duplex turtur: est duplex gemitus nostre Contemplationis. Dum aut Gemimus ex desiderio amoris dicentes Canticoz. v. Nunciate dilecto quia amoz langueo: pro incolatu miserie cupientes dissolui: z esse cū christo. multo magis mestiue. Phil'. j. Aut in deuotione oratonis: Nescientes quid petere expediat: propter ignoz antiam nostri status. Rbomanoꝝ. viij. Quid oremꝰ fm q̄ opoz: ter: nescimus. Ipse autem spiritus postulat pro nobis gemibus inenarrabilib⁹. Louerteres autem nos ad Actuū: similiter gemitus sunt multi: z coz nostrum merens. Threnoz. j. Gemimus enī vt dicit Ilo. pro peccatis Nostris. sicut

B 1

B 2

dicit Psal.xxxvij. Gemitus meus a te non est abs/
conditus. Gemimus etiam pro peccatis alienis.
Psal.xxx. Infirmata est in paupertate virtus mea:
t anni mei in gemitibus. Eccē.iij. Sedi vbi illi se/
debant:t mansi merens in medio eorū. Dicit a
men beatus Bernard⁹ :q⁹ Moyses timēs incur/
rere crimen blasphemie sup matre domini: presa/
ens in spiritu:pariturā non suscepto semine: tem/
perat locutionem dicēs. Mulier si suscepto semi/
ne tē. Dicit etiā Idem Sanctus q⁹ Turtur casta
suis:congrue offertur pro domino. Colūba autē
suis lasciua incongrua est oblatio ꝓ dño. Et ideo
lasciuiam excludens :dicit[ duos pullos colū/
barum ] quia pulli nō lasciuiūt. Hoc est ergo qō
dicit. Notat etiaz beatus Bernā. q⁹ hostias mor
tuas domino lex obtulit. Sicut patet Genes.xv.
Vbi Abraam aues non diuisit Nos autem spiri
tuales hostias domino viuas offerim⁹. Rhoñ.
xij. Offeratis corpora vestra hostiā viuentem deo
placentē. Huius autē sunt Tres cause. Una qui/
des est Q̄ vitam nostrā domino offerimus :quia
cum morte digni essemus :ipse nobis vitam con/
cessit. Ezech.xviij. Nolo mortem peccatoris:sed vt
magis conuertat t viuat. Secunda causa:q⁹ ipse
pro nobis est mortuus. per hoc em̄ nostrā emit vi
tam.ij. Corinth.v. Ue t qui viuit:iam nō sibi vi/
uat:ꝫ ei qui pro ipsis mortuus é. Tertia causa é:
Quia nō mortui laudant sed viuētes. Psal.cxiij.
Non mortui laudabūt te domine: neqꝫ omnes qui
descendunt in infernum. Hoc igitur est quod no/
tat beatus Bernardus.

## Et ecce homo erat in hierusalem: cui nomen Symeon

B 2 Hic tangit: Propē quod totā precedens indu
citur est. Et dicit Duo. Primo em̄ ponit Prophē
tantis cōmendationē, ꝑter prophetie autoritatē.
Secundo autem tangit Prophetiā. Prophetan
tis autem cōmendationē cōmendat A nature pro/
prietate. Ab habitatiōis sublimitate: A moys con/
gruitate:t A virtute. A nature quidem ꝓprieta/
te cum dicit[ Et ecce ] Et per Aduerbiū quidem
notatur:ad omne bonū promptitudo.]. Regū.iij.
Ait Samuel. Ecce ego. Esa.vj. Ecce ego:mitte me
Actu.ix. dixit Ananias. Ecce ego domie[ homo ]
ab omni bona hominis proprietate. Est em̄ ho/
mo animal mansuetum natura. Item homo intel
lectualis per naturam ꝓpriam. Jacob.j. In man/
suetudine suscipite insitum verbū quod potest sal
uare animas vestras. Joānes chrysost. dicē. q⁹ chri
stus Joannem familiarius ceteris dilexit propter
ingenitam sibi mansuetudinē quā ꝓ ceteris ha/
buit. Nec autem virtus maxime ꝓ latis compe/
tit:ne disciplinam asperitate excedant. Bal.vlio.
Si preoccupatus fuerit aliquis homo in aliquo
delicto: vos qui spirituales estis instruite illuz in
spiritu lenitatis. Numeri.xij. Erat Moyses man
suetissimus omnium virorum qui erant super ter
rā [ Erat in hierusalem ] Commendatur a
sublimitate habitationis.quia Ibi fuit legis stu/
dium: Ibi regalis dignitas :t Curie regalis fre/
quentia; Ibi omnis vbertas, Unū. Psal.xxxvj.
Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. De Studio
Esa.ij. De sion exibit lex:t verbum domini de hie/
rusalem. Eccl.xxiiij. In sion firmata sum:t in ciui/
tate sanctificata similit̄ requieui :t in hierusalem
potestas mea. Nec ꝓpter vbertatem edificat vr
ciuitas. Nec est visio eterne pacis. Psal.cxij. Fiat
pax in virtute tua. Psal.xxv. In pace factus est lo/
cus eius. Decigit habitatio multum est digna et
sublimis. Deinde tāgit Congruitatē nominis
dicens[ Cui nomen Symeon ] Symeon in/
terpretatur Videns merorem :eo q⁹ omni tempo/
re merorem perditor⁹ pre oculis habens: deum ꝓ
redemptiōe mittendo rogauit: qui eos ab iniqua
herodis liberaret potestate. Threno.j. Multi em̄
gemitus mei t eor meū merens. Baruch.iij. Ani/
ma in angustijs:t spiritꝰ anxius clamat ad te do/
mine:audi domine t miserere.

## Et homo iste iustus t timorat⁹ ex/pectans consolationē israel: t spi/ritussanctus erat in eo. Et respon/sum acceperat a spiritussancto nō visurum se mortem: nisi prius vi/deret christum domini. Et venit i spiritu in templum. Et cū induce/rent puerum Jesum parētes eiꝰ: vt faceret secōz cōsuetudinē legis pro eo:t ipse accepit eum in vlnas suas:t benedixit deum t dixit.

Cōmēdatur hic A virtute Quadrupliciter. Ab
habitibus virtutū. Ab inhabitatiōe autoris vir/
tutum. A reuelatiōe spūali autoris :t Ab actu spi/
ritualis reuelationis. Ab habitibus cōmenda/
tur a Justicia Timore t Spe. Justicia quidē or/
dinat ad proximū. Timor aūt ad deum: t Spes
ad seipsum :relatum ad beatitudinē. De Justicia
cōmendans eum dicit[ Hic homo iustus ] Ju/
stus quidem Generali iustitia:que est in cōgruen
tia legum.t Speciali :q̄ est Cōmutatiua t Distri
butiua. Et Simile dictū est de parentibus Joan
nis Supra.). Erant iusti ante deum:incedētes in
omnibus mādatis t iustificatiōibus domini sine
querela[ t timoratus ] ad deum timore casto :qz
Sine timore vt dicit Hie. iustitia nō custoditur.
Eccl.xxvij Nisi in timore domini teneas te instan
ter:cito subuertetur domus tua. Eccs vlti. Time
deum t mandata eius serua: hoc est oīs homo.
Justus ergo fuit per vlem ordinem ad bonuz ꝯ/
rum ad iusticiam generalem. Et per ordinez ad ꝓ
ximum ꝯtum ad iusticiam ꝑticalem. Timorat⁹
autem fm vniuersalē recessum a malo ꝯtum ad ti
morem generalit̄ sumptuz; fm q⁹ Timor est fuga
mali vt dicit Augustinus. Sed fm q⁹ Timor est
specialiter sumptus( Qui est timor magni in am/
miratione quo ad intellectū :t in reuerentia ꝯtuz
ad affectuz; sic per timorem ordinatus est ad deū:
[ expectans ] Hic commēdat a Spe. Spes est L t
certa expectatio future beatitudinis: ex meritis et

# Capitulum.II.

gratia prouenies. Per Spem eñ non expectabat terrena: qui scebat q̄ Spes impij est quasi lanugo que a vento tollit: Sed expectabat ⌊consolationem⌋ in aduentu redemptoris. hec eñ cōsolatio est omniū redimēdoꝝ. Unde Aggei.ij. Veniet desideratus cunctis gentibꝫ: r replebit gloria domus domini. Est autem ista spes Aliquādo Uita. Aliquādo Mortua: Aliquādo Tutans anima: Aliquādo Uaga nō tutans: Aliquādo Per dilationem rei sperate affligēs: Aliquando Non.

Uita spes est per charitatē: quē vita virtutiꝫ. Per hoc ipsa semper cum spūsancto qui viuificator est omniū que inspirat. Per.j. Regenerauit nos in spem viuam in beneditatē incorruptibilem r incontaminatā r immarcessibilē conseruatā in celis Sine charitate aut̄ mortua est: quia est sine spiritu. Job.viij Spes impiorū peribit. Tutās est illa: que sicut ancora proiecta ad litus eternitatis per omnimodā meriti rhezaurizationē i celis. r expectationez eternorum. Heb.vj. Cōfugimus ad tenendā propositam spem: quā sicut anime ancoram habemus tutam ac firmā: r incedentē vsqꝫ ad interiora velaminis. Hec eñ tutam: ad eternitatem: ligat nauim mentis. Alia aut̄ spes temporalium: Uana est. Job xl. Ecce spes eius frustrabitur eum. Hec Spes ex desiderio ferueni ad rem speratam: affligit animā expectantē. Prouerbiorꝫ xiij. Spes que differtur affligit animā, lignuꝫ vite est: desiderium veniēs. Sic ergo iste expectabat ⌊consolationē⌋ non ꝓpriā. quia Charitas nō querit que sua sunt.j. Corinth.xiij. sed ⌊israel⌋ totius populi dei pro qua sepe orabat.ij. Macb.xv Hic est fratrum amator: Hic est qui multū orat ꝓ populo: Hic eñ redemptoꝝ est consolatio. Esa.lxvj. Ego ipse consolabor vos: r in hierusalem consolabimini: videbitis r gaudebit cor vestrū: r ossa vestra quasi herba germinabūt. Et hac de causa pōt esse q̄ in hierusalem expectabat ⌊Et spiritussanctus erat in eo⌋ Commendat hic Ab autore omnium gratiaꝝ: ab inhabitatōe spūsancti. Dan. v. Scio q̄ spiritū deorum sanctoꝝ habeas. hoc ē: angeloꝝ r sanctoꝝ. Esa.xl. Reqescet super eū spiritus domini sapiēie r intellectus. Sicut eñ vt dicit beatus Bernardus Spiritus consideratur in natu quando secundo ductu percutit vela. Ita cōsideratur spūssancteus in homie quādo prospero flatu percutit mentē: r cogit ad eterna appetēda: loquenda: r opere querenda. Joānis.iij. Spūs vbi vult spirat: r nescis vnde veniat aut quo vadat ⌊r responsum⌋ Dic ab Interna cōmendat consolatione cum dicit q̄ ⌊acceperat responsum a spiritusancto⌋ Est autem illud responsum aliquid sepe suspirans ad ipsum desideriū. Tantus eñ erat ardor suspirantiū patrū christi in carne p̄sentiam: q̄ quisquis ipsoꝝ in spiritu erat: tuncto ingeminādo suspiria: dicebat. Putas videbo: Putas durabo: Putas me hic inueniet illa natiuitas: Putas qñ credo videbo oculis meis: Et alius quidem ꝑter vexationē hostis suspirare cogebatur: dicens Psal.xij. Usqꝫ quo domine oblisciſ me in finem: Usqꝫ quo exaltabit inimicus meus super me: Quādiu ponam ⁊ cōsilia in anima mea: dolorem in corde meo per diem: Aliūs aut̄ suspirabat ex tedio dilate ꝑmissionis: dicēs Eccē. xij. Tulio in cēpus longum. Et illud Esaie.xxviij. Manda remanda māda remanda. expecta reexpecta: expecta reexpecta. modicū ibi: modicū ibi. Est eñ impatiens amor ex diu dilato desiderio Quasi dicant illud Joānis.x. Quousqꝫ animas nostras tollis Si vult consolari: veniat cito. Alius autez suspirabat ex abominatōe descensus inferni. Job xvij. In profundissimū inferni descendent omnia mea. Putas ne saltem ibi erit requies mihi: Aliꝰ autem gemebat ex desiderio Uidendi speciosum p̄ filijs hominū: r Andrē di cum. Canticoꝝ.ij. Osten de mihi faciem tuam: sonet vox tua in auribꝰ meis Sciebāt eñ ꝓ certo q̄ facies illa futura esse in quā desiderant angeli ꝑspicere.j. Per.j. Et in cuius contuitu non satiatur oculus visu. Eccl.xiij. Et q̄ diffundenda erat gratia in labijs illa: r ideo vocē dulcem dicebant r aurem nō satiandā audituꝫ Et q̄ tota anima liquefieret vt loqueret. Et ideo ꝓsentiam eius suspirabāt. Ad huiusmodi ergo desideriū r gemitū Symeonis respondit spiritussancteus Psal.xl. Propē miseriā inopiū gemitū pauperū nūc exurgam dicit dominus: r ponam in salutari. hoc est: in Jesu fiducialiter agam in eo. Zacha.j. Respondit dominus verba bona consolatoria ⌊non visurum se morte⌋ hoc est non experturum mortem. Mors eñ non videtur nisi ꝑ experimentum. Ud ⌊mortem⌋ vocat inferni tenebras: quas abhorrebat plus q̄ mortē. Supra.j. Illuminare his qui in tenebris r in vmbra mortis sedent ⌊nisi prius⌋ oculis corporis r mentis ⌊videret christum domini⌋ oculis quidē corporis humanitatē: r oculis mentis diuinitatem Joānis.viij. Abraam pater vester exultauit vt videret diem meum. Luce.x. Beati oculi qui vident que vos videſ. Heū.xxij. Uidi dominū facie ad faciem: r salua facta est anima mea. Dicit aūt: christus domini: vnctus patris domini. Joannis.x. Quem pater sanctificauit: r misit in mundū. Sanctificauit autem per vnctionez spiritus quem sibi dedit nō ad mensurā: sed sicut fonti datur iugiter manatio aque viue. Joānis.vij. Flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc aut̄ dixit de spiritu ⌊Et venit in spiritu in templum⌋ Cōmendatur hic Ab actuali instinctu spiritussancti. quia Multi habent spiritum sanctū: quos actualiter nō tangit. Ille autem r Dona habet spiritus in virtutibus: r Ipsum inhabitantē spiritū: r Actualem spiritus instinctum: r Ad desideriū anime sancti spiritus consolatorium responsum. Sic ergo nullo nuncio nullo indicio sibi externus factor: in spiritu instigante r reuelante ⌊venit⌋ ad Rhoma. viij Quicunqꝫ spū dei agunt: hi filij dei sunt. Psal. cxliij. Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectam. Esa.lxiij. Spiritus domini ductor eiꝰ fuit Actuū.xvij. Incitabat spiritus eius in semetipso ⌊In templum⌋ aūt venit quia hoc ꝓpheratū fuit Mal.iij. Statim veniet ad templū sanctum suum dominator quē vos queritis: r angelus testamenti quem vos vultis. Psal.xlvij. Suscepimꝰ deus misericordiā tuā in medio templi tui. Zacha

ij. Replebit gloria domini domus domini [Et cum inducerent ]Hic cōmendatur ab opere. Cum eñ [parentes eius ] hoc est pater putati⁹ uus. ⁊ mater vera dei: virgo beata: qui erāt parentes eius: Loꝛaliter quidem ⁊ spiritualiter beata mater: Spiritualiter aūt ⁊ putatiue Ioseph ⁊ctu. xvij. Ipsius ⁊ genus sumus. Psal.cxx). Illuc eñ ascenderunt tribus tribus domini [vt facerent pro eo oblatione ] p̄sentatione ⁊ oratione [ꝯ consuetudinem legis ] Hic aperte innuit q̄ hec non sunt facta niſi vt cōsuetudo legis: que adhuc statum habuit conseruaret: ne Lex sicut mala statim abijcienda iudicaret: sed cum bonoꝛe terminata: ad cumulum deduceret. Psal.xviij. Lex domini immaculata cōuertēs animas Posita occasione operis Subiūgit[ Et ipse ]Symeon in spiritu irrumpens vsq; ad ipum. Esa.lx. Venit q̄si fluuius violētus quem spūs domini cogouit [accepit eum ]puerum [ in vlnas suas ] Vlnas dicit: non brachia. Quia licet vlne ⁊ brachia idem sint: tamen Ulna est nomē brachij puer mensurat: Brachium aūt p̄prie est pars coꝛpoꝛis ab solute. Qui autem accipit ieſum: mēſurando accipit. quia Mat.xxv. Dat vnicuiq; ſm ꝓpriam virtutem.j. Loꝛinth.xij. Unuſquiſq; ꝓpriam mercedem accipiet ſm ſuum laboꝛem. Luce.vj. Eadem mēſura qua mensi fueritis: remerietur vobis. Tangit autem Hlo. Triplex mysterium de Acceptiōe pueri in vlnas senis: Unū eꝛ hoc q̄ antiquas vlnas nouo recenter nato puero cōtunxit. ex hoc eñ significauit veruſtatem legis in nouitatem gratie transituram.ij. Loꝛinth.v. Si qua est in chriſto noua creatura: vetera transierūt: ⁊ ecce noua oīa facta sunt. Secundum mysterium est Qꝛ puer ſuſceptus nouus ⁊ recens vlnas senis texit. Et in hoc significat q̄ gratia nouitatis christi tegit vetera ⁊ occultat: ne de cetero videantur ad obſeruationes. Leuit. xxvj. Usq; ad noua comedetis vetera. nouis autem superuenientibus: vetera proijcietis. Tertium mysterium q̄ puer nouus ſuſceptꝰ: vanitatem vlnarum repleuit. Et per hoc significat q̄ omnia que in lege veteri sunt ſm figuram veri ⁊ boni: implentur per christū. Matth.v. Non veni legem ſoluere: ſed adimplere. Matth.xij. Sic decet nos implere omnem iuſtitiā. Accepit ergo eum ſic preſago cordi⁊ vlnas suas [ ⁊ benedixit deum ] Sicut eñ pfectꝰ fuit Uirtute Spiritu Interna conſolatione: ⁊ Inſtinctu: ⁊ Opere: Sic pfectus fuit verbo in gratiarūactione. Et hoc est q̄ dicit[ benedixit ]hoc⁊ gratias egit [ deum ] in deum dirigens bona que accepit. Ecc.j. Ad locum vnde oriuntur flumina reuertuntur vt iterū fluant[ Et dixit ] Sicut perfectus fuit in gratia⁊ rumactōe: ſic perfectus fuit in prophetia. Hoc est quod propheꝛando dixit.j. Loꝛinth.xij. Per ſpiritum datur ſermo prophetie. ⁊ hoc canendo dixit. Iudi.v. Ego ſum: ego ſum qui domino cana: pſallam deo iſrael.

**Nunc dimittis ſeruum tuum domine: ſecꝺ verbum tuum in pace.**

**Quia viderunt oculi mei ſalutare tuum.**

**Quod parasti ante faciē oim populoꝝ. Lumē ad reuelationē gētiū: ⁊ gloꝛiam plebis tue iſrael.**

Ecce Anticū ꝓphetie ipſius: Quod diuiditur in Duo. Primo eñ accepit Dimiſſionis licentiam: veritatem confitēs in reſponſo: quod a ſpiritu receperat. Secūdo Ad quid deus pater: ſalutare ſuū parauit in Jeſu determinat. In Primo aūt Duo dicit. Petit eñ in pace dimitti. Secundo Uerum confitet reſponſum ſpiritusſancti. In Primo tangit Quinq;. Primo eñ ſm ordinem littere determinat tempus cōſolationis ⁊ pacis incepiſſe: dicens[ Nunc ] Non ante hoc tempus: ſed[ nunc ] exquo patri obediens formā ſerui accepit: ⁊ in templo vt hoſtia ꝓ nobis oblatus eſt. Eſa.xlix. Tempoꝛe placito exaudiui te. Pſ.c). Miſereberis ſion quia tempus miſerendi eius venit.ij. Loꝛinth.vj. Ecce nunc tēpus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. Secūdo ſm ordinē littere dimitti petebat: dicens[ dimittis ] Aſſertiue ponit: quia iam ex p̄miſſo: dimittit in effectu.ij. Tim.iij. Ego iam deliboꝛ: ⁊ tempus mee reſolutionis inſtat. Quidam exponunt preſens ꝓ futuro[ dimittis ]hoc est dimittes. Sed nō oꝛtet: quia verificato reſponſo: ſtatim dimiſſus erat: ⁊ ſenile coꝛpus ſtatim reſolui incipiebat.ij. Pet.j. Certus ſum quia velox eſt depoſitio tabernaculi mei. Tertio: ſm ſeriem littere ſuam profitetur condicionē dicens[ Seruū tuum ] Pſal.cxv. O domine quia ego ſeruus tuus: Et eſt ſeruus: ſeruū formam exhibentis. Eſaie xlix. Seruus meus es tu iſrael qui videꝛis deum: quia in te glorificaboꝛ. Quarto: Confitet bonoꝛē pueri dicens[ domine ]cuius ſit pauper. Geneſ xxvij. Dominū tuum illius cōſtitui: ⁊ oīes fratres illius ſeruituri eius ſubiūgam. Deinde Confitet veritatem promiſſi[ ſm verbū tuum ] mihi in ſpiritu reſponſum. Quod eñ ſpiritus dixit: verbū pueri fuit: quia ſpiritus a puero procedit. Jo.xvj. De meo accipiet ⁊ annunciabit vobis. Titum.j. Quam promiſit qui nō mēnit deus[ in pace ]reconciliationis quam nunciabo inferis. Pſal.iij. In pace in idipſum doꝛmiam ⁊ requieſcam. Eccli. xliij. Loꝛpoꝛa eoꝛum in pace ſepulta ſunt: ⁊ viuet nomina eoꝛū in eternū. Nec eñ pax fuit in limbo patꝛum: qui ſpe felici redemptoꝛis expectabāt aduentū: Qui limbus etā dicit ſinus Abꝛae. Luce xvj. Factū eſt vt moꝛeꝛet mendicus: ⁊ poꝛtaret ab angelis in ſinum Abꝛae. Et ꝺt Hiero. q̄ hec ēres quies beatoꝝ pauper. Sequit[ Quia viderūt ] Ecce Scōm: de Ueritate p̄miſſi. Uiderūt aūt ſit viſu exteriori cū interiori. Eſa.vl. Uidebit oīs caro ſalutare dei nſi[ oculi mei ]interiores ⁊ exteriores. Eſa.xxxij. Non caligabūt oculi videntium: ⁊ aures audiēnium diligēter auſcultabūt[ ſalutare tuum ]hoc est ieſum. Abac.iij Ego aūt in dño gaudebo: ⁊ exultabo in deo ieſu meo. Geneſ. xlix. Saluatare tuū expectabo domine.

# Capitulum.II.

Secundum est istius Cantici. Et dicit Tria. Sc̄z: Qualiter in cōmuni omīb⁹ hoc salutare paratum est. Secundo Qualiter ſpāliter paratus est gentibus :ꝛ Tertio Qualiter in ſpāli paratum est Judeis. De Primo autē in Cōmuni dr̄ [Qȳ] saluatare [paraſti] carne assumpta re visibilem faciendo. Baruch.iij. In terris visus est :ꝛ cum hoīb⁹ conuersatus est [ante faciem] vt facie ad faciem videant. Apocal'.j. Videbit eum oīs oculus [oīm⁹ populo⁹] Cōmunis eñ salus paratur oīibus cōtenda. Rhoma. iij. Omnes eñ peccauerūt ꝛ egent gratia di. Mat. viij. Multi venient ab oriente ꝛ occidēte: ꝛ recumbent cum Abraam Isaac ꝛ Jacob in regno celorum. Unde Matth.xj. ipse dicit. Venite ad me omnes qui laboratis ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiā vos [Lumē] Tangit quod ſpāliter parauit gēibus que in tenebris sedebant: ꝛ lux intelligentie legis ñon illuminabat eos: dicens [Lumen] Joan.j. Erat lux vera que illuminat omnē hominem venientem in hunc mundum. Est autē Lumen vt dicit Zuicen. reflexio lucis procedēs a luce. Et sic significat filiū qui procedit a patre: ꝛ reflectit i animas sanctas Psal.xxxv. In lumine tuo videbimus lumē. Supra.j. Illuminare his qui in tenebris ꝛ in vmbra mortis sedēt [ad reuelationē gentium] Alia lra [ad illuminationē gentium] hoc est gentilium Qui gentes dicunt: in generatōis vita/al's in generis iure) emanentes. Dicunt etiam gēiles quasi genitales (al's genici tales) Dicunt pagani a pagis quos inhabitāt. Psal.cxvj Laudamini gentes cū plebe eius: Ubi nos habem⁹ Laudate dominū oīes gentes: laudate eum oīs pp̄li. Malach.j. Ab ortu solis vsq; ad occasum magnus est nomen meū in gentibus: ꝛ in omni loco offert nomini meo oblatio munda. Parasti ergo saluare tuū [lumen] Hoc est: in lumē: vel ad lumen [ad reuelationem] siue [ad illuminationē gentium] Esa.lx. Ambulabūt gentes in lumine tuo: ꝛ reges in splendore ortus tui. Esa.xj. Dom⁹ Jacob venite ꝛ ambulem⁹ in lumine dei nr̄i. Specialiter autem tangit ea que cōtulit israeli: dicēs [ꝛ gloriam] Quia sit gl'ia iam ante dictū est. Gloria aūt est clara cum laude notitia: Et ad gl'am talem saluatare suū parauit israeli. Et hoc est qđ dic: Et gloriam [plebis tue] Psal.xciij. Nos autē populus eius ꝛ oues pascue eius. Osee.j. In loco vbi vocati sunt non plebs mea vos: ibi vocabunt filij dei viuētis. Et vide ordinē: quoniā primo dr̄: [ad reuelationem gentiū] ꝛ postea: ꝛ gloriam plebis tue israel] ꝑter hoc q̄ dicit apl's Rhomanoꝝ xj. Cecitas contigit in israel: donec plenitudo gentium intraret: ꝛ sic omnis israel salu⁹ fieret. Et ideo ꝑmittit [lumen ad illuminatōnē gentiū] Attende autē: quoniā iam habita sunt quattuor Lantica in isto euangelio. Lanticū quidem Zacharie in quo in multis gratiꝰ nobis saluteē crerit ꝛ coornu saluris. Et quia hoc fm effectum factū est in resurrectione: ideo in Matutinis laudibus que in bonorem resurrectionis decantant hoc stando decantatur. Est etiam habitū Lanticum beate ✠ginis: In quo dicit q̄ dominus ad humilitatē ancille respexit Quod q: in sexta etate factum est: ideo in sexta hora decantat. hoc est in Uespera: que sexta ē a laudibus matutinis. In Lantico autē Symeonis ō Pace dimissorū fit mentio qui sunt quiescentes. Septima autē etas est quiescentiū: ꝛ ideo in septima: hoc est in Completorio decantat. Quartum autem Lanticū est angelor̄: qui non pertinent ad etatem aliquā :ꝛ ideo extra horas in Missa decantatur. Dec igitur quo ad puerum est prophetia Symeonis.

**Et erat pater eius ꝛ mater mirantes super his que dicebātur de illo. Et benedixit illis Symeon: ꝛ dixit ad Mariam matrem eius.**

Hic incipit Secūda pars ꝓphetie Symeonis: Et sicut precedens: ita ista diuidit in duas ptes. In quarum Prima ꝓberandi accipit occasionē. In Secunda autem accipit ꝓphetie exordiū. Sicut eñ precedens est de puero: Ita ista est de ordinatis ad puerū. Prima quidem ponit cum dicitur [Et erat pater eius] putatiuus Joseph. Esa.viij. Anteqū sciat puer vocare patrem ꝛ matrē detrahent spolia Damasci [ꝛ mater] virgo beata Infra eodem. Ego ꝛ pater tuus dolentes querebamus te. Attende q̄ nullus est pater ebi Spiritualis vel Naturalis nisi solus deus pater: quia ſpāliter nemo formatur eū in cordibus fidelium nisi deus. Malach.ij. Nonne vnus est pater omnium nostrum: ꝛ Joānis.viij. Unum habem⁹ patrem deum: Sed matrem veram. ꝛ ſpāalem: ꝛ corporalē habere potest. Matth.xij. Ecce mat̄ mea ꝛ fratres mei. Bal'.iij. Filioli mei quos iterū parturio donec formetur christus in vob. Esa.lxvj. Quomodo si cui mater blandat: ita ego consolabor vos. Pater ergo nō est nisi putatiuus. Luce.iij. vt putabatur filius Joseph. Di ergo: Pater ꝛ Mater [erant mirātes] Omnia eñ mira sunt que sunt ō parvulo Jesu. Esa.vi. Quis audiuit vnq̄ tale: aut quis vidit huic simile [super his] Bene dicit [super] quia omnia super erāt: ꝛ nō subt⁹ Eminentia eñ erant. Deut.xviij Faciet dominus sup̄ ꝛ non subter in caput: ꝛ non in caudā [que dicebantur de illo] Querit Origenes Quenam sint que de parvulo Jesu dicebant: De eis igit sunt: qđ Angelus nūciabat Intra vterū matris: filius est ultrabat: Angeli canebant: Pastores laudabant: Stella apparebat: Magus currebat: Mue⁹ lo/quebat: Loīugata ꝓbetabat: Et alia multa: que ō parvulo dicebant: ꝛ ideo pater eius: ꝛ mater mirabantur. Dan.iij. Signa ꝛ mirabilia fecit apō nos de⁹ excelsus [Et bñdixit eis Symeon] Qua aūt bñdictiōe bñdixerit nō est digestū: Sed credit q̄ sicut bñdixit Ych Annā ꝓ fenore qō accōmodauit: multo magis Symeon q̄ maior fuit ꝛ beli: benedixit parentibus Jesu ꝓ redēptore quem obtulerunt domino in templo suo [Et dixit ad Mariam] specialiter que fuit vera mater ipsi⁹: Intus corde prius: ꝛ postea in vtero ipsius fo/matus est a spiritusancto. Esaie.xlix. Formās me ex vtero seruum sibi

**Ecce positus ē hic in ruinam ⁊ in resurrectionem multorum in ysrl: ⁊ in signuz cui contradicet. Et tuam ipsius animā pertransibit gladius: vt reuelentur ex multis cordibus cogitationes**

Ista est ppheria Et habz Duos paragraphos. Primus est de Infante in cōparatōe coz q spūaliē ordinank ad ipm. Secund⁹ est de Mre q spūaliē ⁊ corpaliē cōiungit ei. In Prio eñ dr Tria. quia Quibuscā ei Ruinā: ⁊ Quibuscā i Resurrectōz: ⁊ Quibuscā in Signū cui ꝯdicet. De Primo dr [Ecce] q. d. in euidēti est: cū stati a sparebit: ⁊ apparuit in Herode [posit⁹ est] ꝑ ēt immobilit⁹ fundat⁹ est ille. [Coz. iij. Fundamētuz aliū nemo pōt ponere pter id qđ positū ē: qđ ē Ihs ihesus. Heb. xj. Fides est ꝑba rez sperandaz. Mat. xvj Super hāc petrā edificabo eccliam meā. Esa. viij. ⁊ xxviij Ecce ego mittā in fūdamētis sion lapidē: angularē: pbatū: pciosū: in fūdamēto fundatū Qui crediderit nō festinet [hic puer] [in ruinā] ꝑ est ruine occasionē: q̄ sumit ex ipijs (als ipis) Nō ex puero: q̄ puer q̄tū est de se: oēs hāe resurgere: sed ipij (als ipis) sua infidelitate ruūt. Ruūt aūt ad vitaz ipi⁹ infiddes. Ad gram ipius ruūt mali ⁊ peccatores. Esa. iij. Ruit ꝓl⁹: vir ad virū: vnus quisq; ad primū suū. Esa. viij. In lapidē offensionis ⁊ petrā scādali duabus domib⁹ israel: in laqueū ⁊ in ruinā habitantib⁹ hierlm: ⁊ offendent ex eis plurimi: ⁊ cadent. ⁊ cōterent: ⁊ irretient: ⁊ capient. Offendūt ei sine cā se scādalizātes: Cadūt in pcēm declinātes: Irretient obstinatōe se in pcō tenētes: ⁊ capient eterna sentētia in penis ꝑmanētes. Esaie. liij. Ruit hierlm: ⁊ Judas cōcidit. q̄ Lingue coz ⁊ adinuēciones coz ꝑtra dñm: vt puocēt oculos maiestatis ei⁹. Dis ꝑ est in ruinā Et attēde q̄ ruine coz christus nec ēt cā p senec p accīs: nec etiam occasio: q̄ minor ē ꝑ cā p accīs. Sed ipe ē in ruinā coz: sicsol ē in tenebras. q̄ Ubi nō est lumen solis: est tenebra. ⁊ tū ꝑ tum est de sole: vbiq; est lumē. Sed tū qñ interponit se sine cā solis facit q̄ sol illuc nō effundit lumen suū. Job. xxiij. Ipsi fuerūt rebelles lumini: nesciert⁹ viās eius: nec reuersi sunt p semitas illius [B2] ⁊ in resurrectionē multoz. Jomnibus videlicet qui fide ⁊ moribꝰ cōuertunt ad ipz. Et hoz resurrectiōis causa est ipse. Est autem Resurrectio a culpa per gratiam. Resurrexit ꝓter nostram iustificationem. Est etiam Resurrectio a pena per gliam. Rhomanoz. vj. Christus resurgēs a mortuis iam non moritꝰ: mors illi vltra nō dominabit. Q̄ eñ mortuus est peccato: mortuus⁹ ē semel. Q̄ aūt viuit: viuit deo. Ita ⁊ vos: reputate vos mortuos quidē esse pcō: viuētes aūt deo. hoc est: ad dei similitudinē: vt de cetero non cadatis. Esaie xiij. Ne leteris philistea omnis tu: quia cecidit cōsurgam [multorum] autem dicit: quia Sufficienter causauit quidem resurrectionem omnium. Efficienter aūt nō causat nisi resurrectiō nē fide ⁊ opere de ꝓtorum [in ysrael] quia illis ꝓmissus ꝓdicauit. Matth. xv. Non sum missus nisi ad oues que pierūt domus israel. Et ex illis quidā crediderūt. Jo. iij. Ut oīs qui credit i ipm nō peat sed habeat vitā eternā. Joan. xj. Ego sum resurrectio ⁊ vita. Qui credit in me etiā si mortuus fuerit viuet. [In ruinā] autē est coz q̄ non credūt Joan. iij. Qui nō credit iam iudicatus est quia nō credit in nomine dilecti filij ei⁹. Ps. j. Nō resurgēt impij in iudicio. neq; pcōres in cōsilio iustoz. Tertio: Est in Signū. Signū quidem significatōis sue volūtatis vt ꝓmā adq̄rantur: ⁊ pene caueank p̄dicatū euangeliū Ps. lxx. Dedisti metuentib⁹ te significatōz: vt fugiant a facie arc⁹. ꝑ est: ꝑcussiōis occulte. q̄ fiet p iudiciū Aut in Signū miraculi fidē edificātis. Omnia eni Miracla sunt: et Signa: que fecit. Heb. ij. Quo nos effugiem⁹ si tā negligerim⁹ salutē: q̄ cū initiū accepisset enarrādi p dñm in nos ab his qui audierūt confirmata est: cōtestāte deo signis ⁊ portētis. ⁊ varijs virtutib⁹. ⁊ spūssancti distributionib⁹ sm suā volūtatē. Jte in Signū quo chr̄o cōsignamur: p signū fidei q̄ est baptismus. q̄ est signaculū quo christo cōsignamur. Eze. ix. Trāsi p mediū ciuitatē in medio hierusalē. ⁊ signa thau sup frontes viroz gementiū. ⁊ dolentiū sup cūctis abominatiōib⁹ que fiunt in medio ei⁹. His signis ꝓtradict. De Cōtradictōe quidem primi sign Habachuch. j. Factum est iudiciū. scz ꝑuersum. ⁊ contradictio potētior. Propter hoc lacerata est lex. Quidam eni cōtradicunt verbo. de q̄bus tā dictum est. Act. xxviij. Secte huic vbiq; contradict. Quidam aūt fidē actis. De quib⁹ dicit Titꝰ. j. Confitent se nosse deum: factis aūt abnegant. Signo etiā miraculorū eius contradict a magis Pharaonis. ꝑ est: a defensorib⁹ infidelitat⁹ ⁊ puersitatis. Ps. xvij Eripies me de cōtradictōib⁹ pplī: constitues me in caput gentiū: Dicit filius ad patrē. Tertio signo contradicitur a falsis christianis. Hieren. xv. Ue mihi mater mea. quare me genuisti virū rixe. virū discordie. in vniuersa terra omnes maledicunt mihi. Alia littera. Omnes contradicūt mihi. Ecce qualiter positus est in signū cui cōtradicitur sm Glo. Est tamen christus multip̄ modis positus in signū. In signum quidē Humilitatis. Sanitatis. Dominationis siue Ducat⁹ ducis militie sue: Patiētie. Tribulatiōis. Quietis ⁊ Contemplatōis siue abscōsionis. Et hoc per sacramenta que exhibuit in seipō. De primo Supra. ij. Hoc vobis signū. Jnuenietis infantem pannis inuolutū. De Secundo Numeri. xxj. Fac serpentē eneum: ⁊ erige eum in palo. ⁊ pone ꝓ signo. et qui aspexerit viuet. Quimodi eni signum christus est in sacramentis. De Tertio Esaie. v. Leuabit dominus signum in nationibus ꝓcul. et sibilabit ad eum de finibus terre sub dilatōem ⁊ inuocationē filij. ⁊ subuertricia signa eius. De Quarto aūt Threno iij. Posuerunt me quasi signum ad sagittam. Et hoc factum est in cruce quando quilibet infixit in eus spicula sua. vel operis vel lingue vel voluntatis. Contemplatōnis autem ⁊ quietis ⁊ abscōsionis

signum est in sepulcro. Matthei. xij. Signum nō dabit generatōi nequā nisi signū Jone pphe te. Est autē adhuc dñs Signū Redemptōis q descēsum ad inferos. t Signū exaltatōis quo fide t cōuersatiōe pgere debeam⁹ q resurrectio nem t ascensionē ad celos. Esa. vij. Pete tibi sig nū a dño deo tuo i pfundū inferni: siue excelsū sup. Jn spūalib⁹ aūt quotidie petit se poni signū amoris q rēdat affectio cordis. Cañ. viij. Pone me sicut signaculū sup cor tuū t sup brachiū tu um. Ponit etiā se signū Veritatis: in Illumia tione cordis. Psal. iij. Signatū est sup nos lu mē vultus tui dñe: dedisti leticiam i corde meo. Sic igit hic posit⁹ est [in signū] Et puto q lras literer intelligit in signū diuine pēās. Joan. iij Nemo potest hec signa facere que tu facis nisi fuerit deus cum eo. Joannis. ix. A seculo nō est auditū q quis aperuit oculos cēci nati. nisi esset de⁹ cū eo nō poterat facere quicq̄. His tamē signis p tradictū est Matth. xij. Jn Beelzebub pncipe demoniorū ejcit demonia. Joā. viij. Nōne bñ dicim⁹ nos q samaritan⁹ es tu t demoni um habes: [Et tuā ipius animā] Scōa ps Dr
pphetie q pinet ad matrē. Et ē expositio lralis b dupler. t tertia est mystica i glo. Prima est quā credo veriorē esse q possessiuū. pnomē resoluat i pnitiuū [Tuā] hoc est: tui ipius marie [aiam] Nō corpus [pertransibit] Jn diuersa secādo [gladius] Hoc est: pena passiōis que in filio tuo est in corpe: pueberat aiaz tuā in cōpassione: vt do lores quos nō habuisti in partu vt sentires te ce se mīrem: nūc exoluas in mortem: mfem sentiēdo re. Et hec est expositio Damasceni. Uñ in prosa. Nūc exoluit cum vsura gemitus quos paritura nature ostruit: tempus nacta: nūc natura: nūc reposcit sua tura. nunc dolores acuit. Et sic expo nit illud Joan. vj. Quid mihi t tibi est mulier: Nōdū venit hora mea. q. d. Ex te nō habeo q si gna faciā. Nihil ad te de signis. rps veniet passio nis cū te matrē recognoscā. et tu me filiū: cū pa tiar in eo qđ ex te habeo: tibi cōmune. Secūda expositio est vt pnomē sit possessiuū. sic [tuā] ꝫ est: filij aiam quā diligis vt tuā [ipius] aiam pertā ibit gladi⁹ [qz christ⁹ nō est passus nīi in corpe sed etiā in aia. Thren. j. O vos omnes q trāsitis p viā attēdite t videte si est dolor similis sicut dolor meus. Tertia Mystica est. Ephes. vi. Gladi⁹ spūs q est vbū dei. Heb. iij. Uiu⁹ est sermo dei t efficax t penetrabilior omni gladio ancipiti. Hic penetrat aiam credentis: que est Marie fz q ipa est imago ecclesie. qz venit nō ponere pacē sed gladiū. Matth. xl. vt [ex hac pertransitōne gladij] reuelent [hoc est: palā fiant [cogitationes] q sunt de cbro. [ex multis cordibus] qz multi ex hoc cognoscēt qualia de cbro cogitant. Bona quidem in confessione fidei. Mala autem in fidei contradictione. Et hoc non mutat i omi bus expositionib⁹. Job. xxvij. Abscondita pduxit in lucem. j. Corinth. iij. Veniet dñs q t illu minabit abscōdita tenebrarū. t manifestabit cōsilia cordiū. t tunc laus erit vnicuiq; a deo. Sic ergo terminatū est testimoniū Symeōis pphe

**Et erat Anna pphetissa filia pha nuel ō tribu Aser: hec processerat in diebus multis: t vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua: Et hec vidua vsq; ad annos octogintaquattuor: que nō discedebat de templo: ieiuniis t obsecrationibus seruiēs nocte ac die.**

Nequa professio testimonio christi deste aut ses: post testimoniū Sems: inducit vidue Anne testi monii Ut ex eisdem habeam⁹: t ex eo reparatōes vite: ex quib⁹ t quor habuim⁹ initiū mortis. Ut enī t mulier fidi t diabolo cōsentiētes: induerunt mortem. Sap. j. Deus mortē non fecit: sed impij manibus t verbis accesserūt illam. Similr Ut t mulier sibi inuicē t deo consentiētes confessione sua adduxerūt vitā: Duo virgines Joseph t Ma ria: Duo coniugati: Zacharias t Helisabeth pphetauerunt. Supererat de Iudeis: t ideo venit ad templū Symeon vidauus vt crediī: quia aliter cum vxore venisset. venit Anna vidua: ne aliqua vite professio deesset vel sexus. Et hoc est [Et erat Anna] Quia vero sicut dicit Eccl. xv. Non ē spes ciosa laus in ore peccatoris. Et Psal. xlix. peccatori dixit deus: Quare tu enarras iustitias meas: t assumis testamentū meum per os tuum Ideo hec vidua primo a multis commendat: t postea laus dans christus perbibet. Commendat autem A Nomine: A Genere: A Longanimitate: a Castita te: t A Cultus diuini deuotione. A Nomine q̄ des quando dicit [Et erat anna] que gra eius: interpretat. Prouerbior. xj. Mulier gratiosa in uenit gloriam. Ruth. ij. Inueniam gratiā in ocu lis tuis: t nosse me dignatus es peregrinam mu lierem. Exo. xxxij. Inuenisti gratiam coram me.

Quinq; autem huius nominis legunt excellen tis fame mulieres. j. Regum. j. legit Anna mater Samuelis. Tob. vij. Anna vxor Raguelis. Tob dic. j. Anna vxor Seniorīs: t mater Junioris. Tobie: Non legit autem in Canone: sed ab omnibus perbibet: Et in Euangelio Nazareor legit ō Anna vxore Joachim: matre beate virginis. Hic certā legitur de Anna teste saluatore. Prima Postu latum a deo accepit. Secūda Orationem sua demo nium a filia compescuit. Tertia Gaudiū ō suppleo mentis necessitatū: t Curationis infirmitatū per angelum recepit. Quarta Filium dei genuit. Quin ta Christo testimoniū phibuit. Significat spūal⁹ q gra dei hec q̄nq; in quolibet hoie ffici Ofone ses exaudibilē. Jo. ix. Peccatores dñs non audit: sz qui fecerit volūtatē ei⁹: hūc exaudit. Secō Prenalet diabolo ꝫ tentatiōnē. j. Cor. x. Fidel⁹ de⁹ q nō patit vos tētari supra id qđ potestis: sz faciet cū tētatiōe pue nientū vt possitis sustinere. Fac etiā Defect⁹ infirmi tat⁹ curatōs. pō. cij Qui spiritale oleū iniquitatib⁹ tuis: q sanat oēs infirmitates tuas Job. v. Ingredies ris i abūdantia sepulcri: sic inferet aceruꝰ tritici in tpe suo Fac adhuc partū diuū: q deū recipit⁹ parit

Ruth.iij. Bñdicta filia tua dño. z ꝓpter̃ gratiaz posteriori supasti. Induxit ad laudē gr̃e.ij. Lxx. ix. Sras deo sup̃ enarrabili dono ei⁹. Lōmēdak a Sctis. Spūs fuelatōe[ ꝓphetissa ] Et dic cōmendak a Genere. Et q; nobilitas generis; dez cozak virtute. Ideo Primo laudak a dono spūs. qō in eaz a pr̃e quasi hereditarie pcessit. Diero. Hoc solū video i nobilitate generis apterendus. q; quasi quadā necessitate astrigūt ne a matoriū nobilitate degenerēt. Scdo cōmendak a patre Tertio a tribu. Z reuelatiōe autē cōmendak cū dicit[ ꝓphetissa ] cui spūs̃ctūs multa reuelauit Sapie. vij. Per natōes spūs sapie in alas sctas se trāsfert; amicos dei z ꝓphetas ꝓstituit. Quat tuoz ār fcie. ꝓbete legūt: z ḡtuoz alie ꝓpheasse (al's) ꝓphetisse z Prophetissaz. pria fuit Maria soz Moysi. Exo. xv. Scda fuit Delboza. Judicū v. Tertia fuit Olda ꝓphetissa. iiij. Regūm. xxij Quarta est ista. De Quattuoz ār ꝓphetāribz Zcc. xxj. Philippo erāt ḡtuoz filie ꝗgines ꝓphetātes. Pria canebat cāticū de redēptiōe populi in figura redēptōis filij dei. Exo. xv. Sūpsit Maria ꝓphetissa tympanū in manu sua. egresseqz fēoes mlieres post eā ꝗchꝫ ꝓcinebat. Scda: prudēcia sua iudicabat ꝓlm z expugnauit diabolum in figura sapiēcie chr̃i: z victozie diaboli. Judicū. iiij. Erat Delbora ꝓphetes vxor Lapidoth q̄ iudicabat populū illo tpe. Tertia remissionē indicabat regi iudee. iiij. Regū. xxij. Dicite regi iuda q̄ misit vos. colliger̃ ad sepulcrū tuū i pace. Et h̄ fuit in figura pacis chr̃i. in q̄ dimitti se rogauit Symeon. Quarta ista ꝓalat ab aliis ꝓfigurarā ꝓfessionē fidei. Prima Maria: interpt̃at ſgnis amaritudinē pnie et passiōis: in q̄ sūmergunt spūales egyptij. Scēda Delbora: interpt̃at apis in significatōnez dulcedis sapie chr̃i. Ps̄. cxviij. Quadulcia faucib; meis eloq̄a tua sup̄ mel oi meo. Tertia Olda: discretio mea interpt̃at. qz p pacē chr̃i malt a bonis discernunt. qz Esa. xl viij. 8z Q̄nō est pax ipis dic̄ dñs. Quarta Anna: gratia 8z. qz gratie dei fert testimoniū. Joānis. j. De cuius plenitudie accepim⁹ oēs gr̃as. p gr̃a[ filia Phanuel ] Phanuel facies dei interpt̃at. qz ita fuit diuin⁹ vt facies dei in ipo resultaret. Unde Beñ. xxxij. Vocauit locū illū Phanuel dicens. Castra dei sūt hec. z vidi dñm facie ad faciē. z salua facta est aia mea. ] Joan. iij. Cū apparuerit ſmiles ei erim⁹. z videbim⁹ eā sicuti est. Hic ḡ tā diuin⁹ genuit Anna dei gr̃as [ de tribu Aser ] Ecce Lōmēdatio a Tribu. Hic aūt Aser fuit octauus filij⁹ Jacob: de Zelpha nat⁹. q̄ ex ordine natiuitat̃: ad tritudinem ꝓtinet. qz octo sūt dez atitudines p numez meritoz. Matth. v. q̄uis sunt septē p meritū (al's numez) ꝑfectionis. Exe. xl. Octo gdūs ascēdebat ad r̄plū. z sic ꝓtinet ad testionū noue gr̃e: q̄ octaua resurrectōis cōsecrat. veteri testamēto i septenario t̄minato. Eccle xj. Da ptes septē necnō z octo. Aser aūt interpt̃atur bt̄us dicēte adoptāte eū mr̃e. Beñ. xxx. Hoc ꝑ bitrudine mea. Ex h̄ eni brās me dicēt oēs mulieres. Que bitudo in hac filia Anna ꝓfirmata est. q̄ bt̄ificāt oēs bt̄os reddidit testionū. Sup̄ j. Brā que credidisti. qm̄ pficient q̄ cunq; dicta sunt ei a dño. Deut. xxiij. Bñdict⁹ in filijs Aser Sit placēs in fratrib; suis. [ Hec ꝓcesserat i diebꝫ multis ] Hic cōmendak a longanimitate pie et sobrie z deuote expectatōis cōsolatōis istius. Et ōrt[ Hec cesserat ] qz sp̄ pfecit. Eccl. xviij Cū cōsūmatus erit hō tunc incipiet. ps. lxxvj. Dixi nunc cepi. hec mutatio dextre excelsi. [ in diebꝫ ] aūt ponit. qz ois vita ei⁹ lux fuit virtutis. z nulla nox tenebrarū interposita. Sap. xviij. Sctis tuis maxima erit lux. Rbo. xij. Induamur arma lucis sic vt i die honeste ambulem⁹. Nox. diez rū multos habuit. Beñ. xxiij. Erat Abraam senex dierūq; multoz. et dñs i cūctis bñdixerat illi. Nōdū aūt erat plena diez. qz hoc donū plenitudinis dat i morte. Beñ. xxv. Cōsumpt⁹ e etate bona: z appositus e ꝑpl⁹ suo senex z plen⁹ diez. Sic ḡ fuit expectādo salutare dei. pmissum. Debz vj. Sic lōganimē ferens adept⁹ e reprōmissiones. Rbo. ij. Zn diuitias bonitat̃ z lōganimitatis ei⁹ ꝓtenis: [ Et vixerat ] Lōmendak hic ab oi statu castitat̃. Pria q̄dem Z statu castitatis cōiugalis: q; vixerat: Nō mortua fuerat: cōcupiscentijs. j. Timo. v. Zn delitijs; viuens mortua est[ cum viro ] Concordiā notat subiectōnis. Est em̄ bñplacitū dōr. pbatū cozā dominō: vir z mulier sibi consentientes. Eccl. xxv. Notatur etiam in hoc chori fides que suo viro cōtenta est. Tobie. iij. Utrū in timoze tuo z nō in libidie mea ꝓsensi susci pere[ annis septē ] q̄s cum duce sue ꝗginitatis. Hiere. iij. Dux ꝗginitatis mee es tu [ a virginitate sua ] perdita. Et in hoc notak laus castitatis ꝗginalis quā ante virū suū custodierat. Tobie. iij Nunq̄ cū ludentib; me miscui: nec cū his q̄ in lesuitate ambulant participem me pbui[ Et hec vidua ] Ecce Lōmēdatio a viduitate. Oō magnū e: q; dicit Zrist. Ambro. q; iuuenes vidue plus q̄ virgines tentantur; pter recordatiōe delectatōis experte. Psal. xxxj. Uidua ei⁹ bñdicēs benedicā. Judith. xv. Tu letitia Israel: tu gloria hierusalē: tu honorificētia pli mei: q̄ fecisti viriliter: z confortatum est cor tuū eo q̄ castitatē amaueris: z post viru tuū alterū nescieris[ vsq; ad ānos octoginta quattuoz ] sue erat: qñ hec facta sunt q̄ narrantur. Octoginta aut ḡtuoz sūt septies duodeci. Uñ quātū fuit cū viro in delitijs: tātum afflixit se ieiunijs z viduitatis op; robujs z penurijs. Et h̄ significat Baruth. iij. Quātū auersi fuer̃t sensus vnde vt puocaſteris deū: decies tantū quereres requireris eū. Hec aūt nō em̄ decies reḡ fuit: ſ; addidit vt citius placaret (al's placeret) z meli⁹. Delicito vsu mr̃imonij pniaz fecit: vt ꝓsolatōz dinā faciius ueniret Imitata Judith vidua: q̄ exē mortuj⁹ est vir ei⁹: secretū cubiculū ꝑ eplo fecit in superioribꝫ dom⁹ sue: in q̄ cū puellis suis clausa moꝛrabat. z ciliciū būit sup̄ lūbos suos. Hec ār duodecies septem annis vidua fuerat: q octogintaq̄tuoz faciūt Duodeci referēs ad pfectiōz cuāgelice gr̃e: z Septē ad delitias exptas. Mat. xix. Sedebit[ z vos ſr̃ sedes duodeci: iudicātes. xij. tribꝫ isr̃l [ Que nō discedebat ] Laudatur hic a cultu. Et ponit Sep. Instantia videliq;. Cultum. Zffli

ctionē corporalē. Oratiōis deuotionē. Seruitutis obsequium. ⁊ obsequij continuitatē indefessam. De Instātia dicit ⁊Que nō discedebat⁊ Luce. ij. Oportet instanter orare: ⁊ nō deficere. Rhoma. xij. Oratiōi instantes: necessitatibꝰ sctōrum cōmunicātes. j. Thes. v. Sine intermissiōne orātes. Querit aūt Hlo. Qualiter potuit cē q̄ non discessit: Sed ad hoc dicendū q̄ Nō dicit discedere: que semel se templo deuouit. ⁊ p̄ contrariū actum deuotionē illam nō reuocauit. Sicut in piectōe lapidis: semel icti facit manus. ⁊ hic impetus durat q̄diu lapis nō cadit. Ita ergo dicit q̄ nō discedebat. Ruth. ij. De mane vsq; q̄ nunc stat in agro. ⁊ necad momentū quidem domū reuersa est ⁊de templo⁊ Ecce tangit Lucas. Ecclesie ei sancte debem⁹ terere limina. ps. lxxxij. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magis q̄ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. Psal. eodem. Melior est dies vna in atrijs tuis super millia. Psal. eodem. Beati qui habitant in domo tua domine. ⁊Jeiunijs⁊ Commendatio ē ab afflictōne corporali. Apocalyp⁸. xviij. Quantum se glorificauit ⁊ in delitijs fuit: tantum date ei tormentū et luctum. Joelis. ij. Conuertimini ad me i toto corde vestro. in ieiunio ⁊ fletu ⁊ plāctu: et scindite corda vestra ⁊et obsecratiōib⁹⁊ Ecce cōmendatur a Deuotiōe oratōnis. Est autem Obsecratio ob sacruꝫ petitio vel oratio. q̄ est oratio aduras deum per sacramenta que exhibuit. Ita et ista orabat deum: contestans euꝫ per sacramentū sue veritatis. quia p̄misit Ecci. xxxvj. Da mercedem domine sustinentibꝰ te: vt ꝓhete tui fideles inueniant. Et illud Psalm. l. Justificeris domine in sermonibꝰ tuis. Dan. ix. Auertat obsecro ira tua ⁊ furor tuus a ciuitate hierusalē. Et Ibidem. Propter temetipsum inclina deus aurem tuā: ⁊ audi. aperi oculos ⁊ vide desolatiōnem nostram. Sic enim deum contestando sepe ista vidua obsecrata est. Tobie xij. Bona est oratio cū ieiunio ⁊ elemosyna. ⁊Seruiens nocte et die⁊ Ecce Continuitas. Psal. xij. In die mandauit dñs misericordiaꝫ suam et noc. ⁊ē. canticum ei⁹. Die enim ieiunabat ⁊ opibus insistebat. et nocte orabat. Dicitur aūt Seruiens: propter omnū preceptoꝝ domini sui obseruantiā. Psal. ij. Seruite dño in timore: et exultate ei cum tremore. Rhom. j. Testis mihi est deus cui seruio in spiritu meo in euangelio filij eius. Ps. cxviij. Media nocte surgebam ad cōfitendum tibi. Psal. lxij. Sic memor fui tui super stratum meum: in matutinis meditabor in te. quia fuisti adiutor meus. Et similiter in die. Psal. liij. Uespere mane ⁊ meridie narrabo et annunciabo. ⁊ exaudiet voce mea.

## Et hec ipsa hora superueniens cōfitebat dño: ⁊ loquebat de illo omnibus qui expectabant redemptionē israel.

Hic tangit Accessus ad ꝓbenā. Et tāgit Tria Instinctū spūssancti: ⁊ Confessionē dei: ⁊ Edificationē primi. Instinctū spūssancti tāgit q̄n dr⁹ ⁊Et hec ipsa hora⁊ quando Symeon in vinas puerū accepit: p instinctū spūssancti ⁊supueniens⁊ ad alios. Unde spū venit: non vocata. sicut ⁊ Symeon. Exech. j. Ubi erat spūs ipetus: illuc gradiebant: neq; reuertebant cū ambularēt ⁊cōfitebat dño⁊ Sctm est de Lōfessiōe laudis ⁊ gratiaꝝ actionis. Psal. cviij. Lōfitebor dño nimis in ore meo ⁊ in medio multoꝝ laudabo eū ⁊ ⁊loq̄batde illo⁊ Ecce Edificatio primi: q̄ de illo dicēs ꝓphetas loquebat. j. Loꝝ. xiij. Qui emulatores estis spiritū ad edificationē ecclesie: querite vt abundetis. Et hoc est q̄d sequit ⁊oibus q̄ expectabāt⁊ per spem. Luc. xxiij. Nos sperabam⁹ q̄ ipe esset redemptur⁹ isrl⁊ redēptionē hierl⁊ Mirū noiat ꝗa ipsa fuit metropol⁹: ⁊ ea redēpta: tota terra redēpta intelligit de manu Herodis: p quē diabol⁹ intelligit fm Hlo. Actē. xij. Nūc scio vere q̄ misit dñs angelum suū ⁊ eripuit me de manu Herodis ⁊ de oī expectatiōe plebis Judeoꝝ. Mich. xxij. Redimet dñs Jacob ⁊ liberauit eū de manu potentioris

## Et vt perfecerūt oīa scōm legem domini: reuersi sunt in Galileā in ciuitatē suam Nazareth.

Lōclusio ē ist⁹ histozie de Ypapāti dñi. Extendē q̄ pfecto obsequio ⁊ testimonio: occulte rediuerūt in Nazareth: oz dinātes de re familiari ⁊ impēsas accipiētes stati fugerūt in Egyptū: Et non redierūt aīa reuelatiōez angeli. Et b trāsit Lucas quasi nō factū: q̄ a Matthēo fm historiā ⁊ oēm circūstantiā ei⁹ sufficiēter erat descriptū. Et hoc est ⁊vt pfecerūt oīa⁊ Opa em Sacroꝝ dei pfecta sunt. Deut. xxij. Dei pfecta sunt opa⁊ fm legem dñi⁊ que oīm opez est mēsura. Un Exech. xl. Fuit nicul⁹ mēsure erat i manu mēsurātis tēplū ⁊ edificia ei⁹⁊ reuersi sūt⁊ occulte⁊ in Galileā. ad obsequiū ⁊ curā rei familiaris. Beñ. xx. Justū est vt aliqñ domui mee puidā⁊ in ciuitatē suā Nazareth ꝑmg florentes in diuinis: ⁊ in priuatis⁊ familiaribus. Sequitur.

## Puer autem crescebat ⁊ cōfortabatur plen⁹ sapientia: ⁊ gratia dei erat in illo.

Peracti his q̄ ad infātiā ꝓtinebāt: sacrīs ⁊ miraculi⁊ z z
testimōijs: Agit Lucas de Incremēto pueri ⁊ de his q̄ ad icrementū ꝓtinebāt ex pfectu sapie ⁊ obedientie. Et ideo ꝓtinet hec ꝑ tres gradus In q̄ꝝ Prīa de pfectū. In Scda ondit p q̄dam spāle fa cū. In Tertia concludit sicē vt dam ē. Dicē ār in primo ḡnuoꝝ. Lozpis incremētū: Spūs ꝓfectatiōnē: Intellect⁹ pfectiōꝝ: ⁊ Hec dei plenitudinē De Prīo dr⁹⁊ Puer aūt⁊ Uocās iā puez ab innocentie puritatē: q̄ ꝑmeū erat in oīs puritat⁹ demōstratiōe pegit. Un Prouer. iij. Primi ⁊ purissimi fructꝰ ei⁹. Un dr⁹ in Ps. cxij. Sctz puritatē manuū meaꝝ retribuet mihi. Significāt ideo p cādelabꝝ q̄ erat ex auro purissimo. Exo. xxv. q̄ ipe ē cādelabꝝ lūis: totū eccle tēplū illūinās. hic ḡ puer ⁊crescebat⁊ ꝑ incremēta coꝝpis In sep momēta

ſingula capiens augmenta. et In ſuis p̄ cremen
ta ad virum pfectū accedens. Ephes.iiij. Donec
occurramus oīes in virū pfectum: in mensurā
etatis plenitudinis chr̄i. In ſuis autē creſcat in
cremento ei⁹. In ſe autē in cremēto corp⁹is.
z ꝙuenit ad quantitatē in qua nihil natura errā
te addendū erat vel diminuendū. Ad hanc enī
ſuam pfectionē reformabit ſtatus reſurgentiū:
ſicut dicunt ſancti.) Lor.xij. Cū factus ſum vir
enacuaui que erāt paruuli. Sic ergo creuit cor
pore: demonſtrās vnicuiq; naturalē pfectionē.
Eſa.lxv. Non erit infans qui nō impleat dies ſu
os. Implere autē dies eſt ſm dies p̄duci ad iere
mīa. [z confortabat] Scōm eſt de Spūs
p̄fortatiōe. et hoc dicit Hie. Attende autē q̄ i
chr̄o duplex fuit z eſt ſpiritus. Increat⁹ :z Crea
tus. Increatus quidē nunq̄ cōfortabat: q̄ ab i
ſtanti ꝛceptiōis plenus in eo fuit. Col.ij. Oīm
plenitudo diuitaꝫ habitauit in eo corp̄aliē. Jo.
j. Plenū gratia z veritate. Corporalis autē ſpiri
tus creat⁹ eſt ſiue fuerit Naturalis: ſiue Vitalis
ſiue Zialis. Et ille p̄fortabat. Et maxime ſm p̄tē
ſui que dicit Zialis. Confortabat autem ad for
mas intellectuū appēdēdas: et appēnſas re
nendas: et tentas d̄judicādas. z d̄judicatas me
morie cōmēdandas. z memoratas explanādas.
Et ſic intelligit q̄ ſpiritu p̄fortabatur. Et ſic ſtet
ligitur Eſaie.viij. Anteq̄ ſciat puer vocare patrē
z matrē. Suppleno ſpiritu diuio ſed ſuo: detra
hentur ſpolia damaſci. Quidam tamē dicunt q⁹
confortabat ſpiritu. quia ad modū confortati ſe
habuit. Luce.xxij. Apparuit illi angelus domi
ni confortans eum. Sed ſicut in corpore natu
ralia homini oſtēdit. ita etiam in ſpiritu huma
no oſtendit naturalia. Et ille ſic confortatur: vt
dictum eſt. [plenus ſapiētia] Ecce dicit de In
tellectus pfectione. ſm quē ab inſtanti concepti
onis omni ſapiēcia plenus fuit. Quia ſicut dicit
Damaſcenus. Non aſſumpſit ignorātiā. q̄ licz
ſit pena: tamē detractibilis z vituperabilis pe
na eſt ignorantia. z noſtre redēptioni z ſaluti oſt
ficiens. Et ideo omnes thēſauri ſapiētie z ſcien
tie dei ſunt in ipo abſconditi. Colo.ij. Et paruz
ante. In oīes diuitias plenitudinis intellect⁹
in agnitiōe myſterij dei patris z chr̄iſti Jeſu: Ta
men ſm experimentalē cognitionē: quē ex ſenſi
bus oritur chriſtus pfecit. Sed per hāc nihil ac
cepit quod ꝑius multo nobilior modo nō habu
erit. [Et gratia dei erat in illo] ab inſtāti cō
ceptōis: z nō p̄ momenta ſingula creſcēs. Joan.
j. Vidimus gl̄iam eius: gl̄iam quaſi vnigeniti
a patre. plenū gratie z veritatis. Tñ iſtā oſtēde
bat p̄ momēta plus z plus. z tūc pficere coram
hominib⁹ putabat. Defectus enī gratie nō eſt al
ſumptus a chriſto. q̄ etiā illa pena vituperabilis
eſt: z noſtre nō expediēs redemptōi. Unde q̄s di
abolus p̄ ſuperbiā amiſit: filio dei ſm veritatē
ꝙuenies fuit. Eze.xxviij. Plenus ſapiētia et pfe
ctus decore. in deliciis paradiſi fuiſti. omnis lapis
p̄ciosus operimentū tuū. Jn ſapiētia tū z gratia
pficere dicit quādo ſuos pficere facit.) Lor.iij.
Neq; qui plātat neq; qui rigat eſt aliquid. ſz qui
incrementum dat deus.

## Et ibant parentes eius per oīnes ānos in hierlm in die ſolēni paſce

Hic eſt Secundū hiſtorie huius Jn quo con
tinetur p̄obatio p̄missę partis. Tanguntur au
tem hic Duo. Factum ſcilicet vnde occaſionaꝫ de
monſtratio: profectus: z plenitudinis ſapientie: z
Ipſa demonſtratio. Factum autem tangit cum di
citur [Ibant parentes eius] Preceptum erat
autem Exodi.xxiij. z.xxxiiij. Ql tribus viabus ap
parerent non manu vacua in loco quem elegiſſet
dominus: Jn paſcha videlicet: Jn Pentecoſte: z
Scenophegia: ſed p̄ter aliquam occaſionem: in
duobus feſtis aliquis excuſari poterant. Scilicz in
Pentecoſte z Scenophegia. Sed in paſca nullo
modo niſi per infirmitatē vel valde legitimam vel
vr̄gentem vie timorem vel cauſam. Parentes au
tem domini cum deuoti eſſent: excuſationem p̄ce
cipue non p̄tendebat in paſca. Et hoc eſt quod
dicit [Et ibant] Latenter vt dicit Auguſtin⁹ pro
pter Archelai timorem poſt ab egypto reuerſionē
[parentes eius] Pater putatiuus: z mat̄ vera.
[per omnes annos] hoc eſt ſingulos annos:
religionis amatores. [in hierusalem] Ubi erat
locus quem elegit dominus: vt cultus ſuus eſſet
ibi. Pſal.cxxj. Illuc enī aſcenderunt tribus trib⁹
domini: teſtimoniū iſrael ad confitendum nomi
ni domini. [in die ſolenni] quia illud feſtū erat
ſolennius alijs. [paſce] id ē trāſitus: quando p̄
cuſſore tranſeunte per egyptum: filij iſrael ſunt li
berati ab exterminatore. Exod.xij. Et hec eſt expo
ſitio litteralis. Tamē generaliter verū eſt q̄ paren
tes chriſti ō genere ipſius frequentāt dies feſtos.
Mater quidez in qua format⁹ in Lorde. z frater q̄
ex eodē patre deo p̄ adoptionē natus eſt. Mat.xij.
Ecce mater mea z fratres mei. Pater autē ſu⁹ nul
lus eſt vere: q̄ nullus formatē ē z generat de ſua
ſubſtantia niſi pat̄ celeſtis. Et nullus formatur in cordib⁹
fidelīū niſi pat̄ celeſtis: q̄ eſt deus trinitas. Mat.
vj. Pater noſter q̄ es in celis. Un Mat.xxj. Rogate
q̄ patrem nō vocemus nobis ſuper terrā ſicut nec
mgr̄m. q̄ vn⁹ eſt p̄ noſter z vnus mgr̄: q̄ in celis
eſt. Dicunt tñ aliq̄n patres Qui ad ō p̄ miniſteri
um o pastr vt formēt in cordib⁹ fidelīū.) Lor.iij.
Nā etſi decē milia pedagogoꝝ habeat⁹ in chr̄o: ſz
nō multos p̄res. Nā in chr̄o ihū p̄ euāgelium ego
vos genui. Et ſic ꝙſueuit dici Q̄ Septē ſūt: que
facūt horas dicī patrē Ordo videlicz Sacerdotū
Sic Sacerdos dr̄ Pat̄. Eſa.xxij. Erit ḡſs pat̄ ha
bitātib⁹ hierlm. Beneficiū ab aliq̄ collatū ē q̄s re
ſeruat eū in ē: cui collatū ē. Dicē.xxij. Filij⁹ bono⁹
rabit⁹ mihi effraim puer delicat⁹. Et b eſt ſile patri
adoptiuo. Sic David fuit p̄ Nathan. Senioz
etiā: z maxie ibuēs ſm diſciplinā. Sic Religioſi
Patrē vocāt q̄ p̄ſt ſm Regulā: ſm quē modū
dr̄ Prouerb.j. Auſculta fili diſciplinā p̄tis tui.j.
Tim.v. Seniorē ne increpaueris: ſz obſecra vt p̄em
Ant⁹ ve mſes: iuuēculas vt ſorores. Dicit etiā Pr
doctrina ibuēs. Deb.xij. Pres q̄dē carnis nr̄e ha
buim⁹ eruditores z reuerebamur eos Dr etiā P̄s
Fz affectū: qui diligit vt pī.ij. Mach.vj. Eleazar⁹

ꝑ affectu: pater Judeoꝝ appellabat. Dicit enī Pater ꝓncipal' in genere: ad quē tot⁹ gener' est respect⁹ ꝛ denominatio. Esa.lj. Attendite ad abraam patrem vestrū. Joā.viij. Pr̄ vester Abraā est.

Dicit vltio Pr̄. Imitatoe. Joan.viij. Vos ex patre diabolo est; ꝛ opa illi⁹ vultis facere. Et Ibidē. Si de⁹ pater vr̄ esset diligeretis vtiq; me. ego enī ex deo processi ꝛ veni. Preter istos modos ꝙ dus metaphorice dicit pater: Dicit pater ꝓprie ꝑ Creationē de⁹. Malach.ij. Nūqd nō vn⁹ pater omniū vestrū. Nonne vnus deus ꝙ creauit vos? Dicit secūdo pater: Formāe i similitudinē diuinam. Joan.xx. Ascendo ad patrē meū ꝛ patrē vestrum. Dicit pater Generās fm naturā. Exo.xx. Honora patrē et mātem. Joseph ꝙ pater dicit cura: et beneficio qō impēdit. ꝛ opinione vulgi. Et sic intelligit ꝙ ibant parentes eius ꝛc. Quidā dixerūt ꝙ parentes ei⁹ hic dicunt non a partu rio. sz a parco es. qz parucrūt obsequijs dñi. Sz hoc nihil est. ꝛ nō est de intellectu hr̄e. Dicitur aūt ꝙ ibant ꝑ omnes annos ꝓ nō grentes ex⁹ causatiōem quā multi grebāt. Et in hoc notatur parentū ad cultū dei: et ad locū deuotio. Tob. j. Cum trēt omnes ad vitulos aureos ḡs fecerat Hieroboam rex israel: Hic solus fugiebat ꝓsortia omniū: ꝛ pgebat ad hierusalē ad templū dominī. ibi adorabat dñm deum israel. Vituli aurei sunt diuitie pompaꝝ mundi ad lasciuiā ptinentes. quos facit ꝓceps huius mūdi: ꝙ i cbio ꝛ in suis nō habz quietē. Joan.xiij. Ipe enim et sui vadūt hierusalē. Per oēs aūt annos ibant i festis determinat⁹ vt supius dictū est. in ꝓhierusalē ꝓpter gloriā ꝛ solēnitatē loci. Esa.lx. Locū sanctificatōis mee ꝛ locū pedū meoꝝ glorificabo. in die solēni pasce ꝙ boc est: trāsitus. qñ trānsiuit ꝑ egyptū: ꝑclaras nationes in domibus egyptioꝝ interficāes. et domus hebreoꝝ liberās. Exo.xij. Hoc enī factū est in figurā agni chr̄i: ꝙ tollit pcta mūdi: qui suo sanguie liberare ꝓmisserat fideles in eode die ꝙ. Lozin.v. Pasca nostrū immolatus est chr̄s. Et in fide illa ascenderūt patres dñi. Sic ergo dictū ē: vnde sumpta ē occasio veniēdi ad solēnē locū ex parte parentū.

**Et cū factus esset annoꝝ duodecim: ascendentibus illis hierosolymā sz̄m consuetudinē diei festi: cōsūmatis qz diebus cū redirēt remansit puer Jesus in hierusalē: ꝛ nō cognouerūt parētes ei⁹. Existimātes autē illū esse i comitatu venerūt iter diei: ꝛ rogabāt eū inter cognatos ꝛ notos. Et nō inuenientes: regressi sūt i hierl'em requirētes eū. Et factū ē post triduū inuenerūt illū i tēplo sedētē i medio doctoꝝ: audiētē illos ꝛ interrogātē**

**Stupebant autē omnes qui eum audiebāt sup ꝓudentia ꝛ responsis eius. Et vidētes admirati sūt. Et dixit mater eius ad illum. Fili: q̄d fecisti nobis sic: Ecce pater tuus ꝛ ego dolētes querebamus te: Et ait ad illos: Quid ē q̄ me querebatis? Nesciebatis qr̄i his q̄ patris mei sunt oportet me esse? Et ipsi nō intellexerunt verbū qō locutus est ad illos: Et descendit cū eis ꝛ venit Nazareth: ꝛ erat subditus illis. Et mater eius cōseruabat oīa verba hec in corde suo Et Jesus proficiebat sapia ꝛ etate et gratia apud deum ꝛ homines.**

Tangit in isto Scō pagrapho Qualr̄ Jēsus venit ad locū. Et tāgit Qualr̄ venit: ꝛ Qualiter ꝙ sapiam remisit: ꝛ Qualr̄ nō inuētus: ꝛ Quēsit⁹: ꝛ Inuētus fuit: ꝛ Qualiē sapiam demonstrauit: ꝛ Qualiē ab altitudie sapie descēdēs: ꝛ ꝙ se hūlias uit: ꝛ Qualiē oīa bec mater ꝙ sapiēter illa in posterius ꝑs mēorie cōmēdauit ꝛ tulit. Et isti sunt ist⁹ hīstorie pagraphi. Prio ḡ ōr Qualr̄ venit ad locū ꝛ Qualiē mānsit i loco: donec sacrm de ostēsōe sapie pageret. Circa B tāgit Quatruor: Etatē: ꝛ Lamitatū: Ascēdēti rōnē: ꝛ Mānsionē De Etate ōr ¶ Cū fact⁹ esset Jēsus annoꝝ duodeci ¶ Que est etas: secūdi septēnij cōplemētū. Jn ꝙ incipit pubertas ꝛ iuuentus discretio: sedat⁹ iam motiuo instabilis hūdi qō in puericia dñat: qō nō ꝓmittit fortes esse apbēsiones: Jn ꝙ tpe vr̄ ōr Chr̄ys. nihil memoriale de se ostēdit: volēs ꝓ omia: nra in se demōstrare. Et ideo etā liber ō Infantia Saluatoris ab eccl'ia non est recept⁹. qz narrat infantilia dñm in infantia postēdisse: in q̄bꝰ nr̄e infantie sīs multis nō esset. j. Reg.j. Puer erat adhuc infāns⁹. Cōueniebat enī B: ꝛ Ꝓpē nr̄e infātie similitudinē ꝛ Propt̄ Herodis ꝛ Archelai ꝛ aliorū insidias. Apoc.xij. Draco sterit ante mulierē vt cū pareret: puerū ē deuorar̄t. Expectauit ḡ ꝑs pubertat⁹ q̄n etati ꝓgruū est: oīdere q̄d futurꝰ iā floreat in operibꝰ ꝛ pfectiō iuuenū: Et tūc Sapie fecit demōstrationē. Joel.ij. Juuenes vij visiōes videbūt: Et he sunt visiones intellectuales. Baruch.iij. Juuenes viderūt lumē: ꝛ habitauerūt sup terrā. Scōs astra enī in duodecim annis complēt primꝰ circulus Natiuitat⁹: Sō ḡ salutar: talibꝰ ꝙ iacuerit: ꝛ nos subiacem⁹: ꝛ nob se fidēm demōstrauit. Baruch.iij. Stelle dederūt lucē i custodijs: ꝛ letat⁹ est: ꝛ luxerūt ei cū vocāt⁹ ē ꝙ fecit eas. Stelle enī in custodijs: sunt stelle in locis circuli Natiuitat⁹ ꝙ lucent ad pfectū nati fm ꝓceptū dei. Et isto pfecto vno circulo Natiuitat⁹: ibat ad circuli apprehē

siones intellectus. Et tunc fm naturā congruū fu
et sapientiā demonstrare. [Ascendentib⁹ illis] hoc
est: parentib⁹. Et b ponit honest⁹ sue ascēsiōis
comitat⁹. Cū parentib⁹ eīm pcedere iuuenē: cōmen
dabile est. Cōtumax eīm est q̄ p̄sortia z monita de
linat parentū. Prouer. iij. Ego filī⁹ fui patr̄ mei
tenellus z vnigenitus corā matre mea. Nō sic ille
filius p̄dig⁹: q̄ accepta gre subtātie patr̄; abijt in
regionē longinquā: et ibi viuēdo luxuriose cōsum⁹
psit substantiā Lu. xv. Pſ. xvij. Cū sancto sanct⁹
eris: z cū viro innocente innocēs eris. [hierosolymā]
locū religiōis z studij. Illuc eīm decet ire iu
uenē fm ordinationē parentū: sicut nob formam
dat saluator Deut. xxiij. Qui appropīnāt pedi
bus ei⁹ accipiet de doctrina eius. Loc⁹ aūt pedum
est visio pax z religionis hierusalē scrā. Pſ. cxxij.
Adorauim⁹ in loco vbi steterūt pedes ei⁹. Ecci. lj.
Appropīnāte ad me indocti: et congregate vos in do
mū discipline. Pſ. xlj. Ingrediar in locū tabernac⁹
culi admirabilis vsq; ad domū dei. [fm consuetudinē] et lege babitā. [dicit festi] Pasce. Ecce
Ratio mor⁹. Nō eīm sine rōne mouerēt de loco ad
locū discurrēs Sicut illi q̄ dicūt Sap. ij. Nullus
pratū sit q̄ nō pertranseat luxuria nr̄a. Nemo nos
trū exors sit luxurie nr̄e. Ubiq; relinq̄m⁹ signa le
ticie. Hic aūt mouet legē suadente z die festo inuitā
te. [Cōsummatis q̄ diebus] Dies festi cōsu
māt Tribo: Sacrificijs: Oratiōib⁹: et Bñdictiōe
sacdotū. Sacrificijs. Un Exo. xxiij. Non apparebis
in cōspectu meo vacuus. Quinimo secū deuite q̄ li
bet q̄ offerret. et vñ: pauplib⁹ z marie leuit̄ assū
ptis: epularet. Oratiōē aūt ibi faciebāt: z petitio
nes suas deo offerebāt. Et Bñdictiones reuerten
tes accipiebāt. Pſ. xxvj. Circuibo z imolabo i ta
bernaculo ei⁹: Ecce hmō. Holthā vociferatiōis cā
tabo z psalmū dicā dño: Ecce secundum. j. Reg. j.
De Anna dicunt hec tria Immolauit eīm z comedit z bibit coram dño: orauit z dedit ei dñs petitiōnē suā: et sacerdos bñdixit ei dicēs. Vade in pace
Et sic recessit. Et ista erat cōsummatio festi Dicit
aūt glo. interlinear⁹ q̄ cōsummatio: diebus octonis
Et hoc videtur contrariū ei quod dicit Deut. xxiij.
Septē diebus comedes absq; fermento. Et ad hoc
dicendū q̄ septem dies erāt solēnes q̄ incipiebant
luna. xv. et terminabant luna. xxj. Tamē quia q̄ta
decima luna ad vesperū imolabat agnus: ideo
nūcrata q̄tadecima die precedenti festū qō fuit pa
rasceue. hoc est: pparatio: sunt dies octoni. Et hoc
attēdit glo. q̄ die decimaq̄rta ad vesperū nō inueniebā
tur fermentū in domibus eor̄ q̄ festum celebrabāt.
Exo. xij. Quintadecima trī dies: erat pncipale festū
Et alij septē dies erāt adiuncti, pter festi solennitatē
Hoc igit̄ est qō ōr. [Cōsummatis q̄ diebus] Attende
aūt b Q̄ ad festa celebranda h̄ inuitamur per q̄tu
or. Legis peceptor̄ (alias septor) Precepto pena vallato. Legislatoris pmio. et Tanto maior̄ creplo.
Precepto q̄dem Exo. xx. Memento vt diem sabbati sanctifices. Precepto pena vallato. Nūm. xv
Ubi papir̄ lapidari qui in die sabbati ligna colle
git. Legislatoris pmio. Isa. lvj. Qui custodierint
sabbata mea z elegerint que volui: et tenuerint fe
dus meum: dabo eis in domo mea z in muris me
is locum: et nomē melius a filijs z filiabus. Exemplū aūt maior̄ est b Isa. lviij. Si auerteris a sabbato pedem tuū facere voluntatē tuam in die sancto meo: vocaberis sabbatū delicatū z sanctū dñi
gloriosum. Sunt Qui iam qui hoc non faciunt
sed festum euacuāt. Quidā etiam deturpāt. Qui
dam vo ad pniciem festa determinant. Euacuāt
occisi: lusibus z non laudibus diuinis intendentes
Dtron. j. Uiderunt eam hostes z deriserunt sab
bata eius. Illi aūt laudibus non intendunt sed lu
dis Dtron. j. Uie sion lugent: eo q̄ nō sint q̄ veni
ant ad solennitatē. Alij q̄ obscena deturpant: po
nibus z esas z venereis intendentes. Nec veniunt
ad festum nisi vt impudico oculo ibi iuuenculas
inspiciant: et videant ab ipsis. Isa. j. Neomenias z
sabbatū z festiuitates alias nō ferā. iniqui sunt: eo
rum festi: kalendas vestras z festiuitates vestras
odiuit anima mea: facta sunt mihi molesta: laboraui sustinēs. Malach. ij. Dispgā sup vultū vestrū
sterc⁹ festiuitatū vestrar̄. Ni aūt ad pntē determinār q̄ homicidijs iurgijs ār in festis. sicut. j. Machab. ij. Ju die sabbati pempti sē mille viri. Mat.
xiij. Herodes in festo suo decollari fecit Joannē.
Pharao in festo suo suspendi pecit pistor̄em suū
Gen. xlj. Amos. v. Odi z pieci festiuitates vestras
Non igit̄ ab his sed a domino z parentib⁹ ei⁹: religionis z celebritatis exempla sumamus. Cōsummat⁹ eīm rite omnib⁹ [cum rediret] ad propria: de oposis domui, pter necessitatem vite pertinētib⁹ [remansit puer iesus] ipse in celsitudine mīj P.2.
steriorū illecebras. Pſ. xxv. Dñe dilexi decorē domus tue. [in hierusalem] ianuitate sanctificatōis z glorie fidelium. Isa. lxvij. Domus sanctificationis nostre et glorie nostre vbi te laudauerūt patres nostri
Ex omnibus eīm his et hmōi laudib⁹ illecebris remāsit in hierusalem [et non cognouerūt parentes eius] Non tamen de incuria erga iuuenē vel
sum et negligentia reprehendunt. Zach. xij. Familie et familie seorsum. familie domus Dauid seorsum
et mulieres eorū seorsum. Et quo acapit q̄ cū redirent: seorsum vir: et seorsum mulieres ibāt. Joseph ergo cum viris ambulans credebat eum esse
in comitatu matris z dñar̄. Domina aūt cum feminis vadens seorsum: credebat eum esse cū Joseph pueritio patre Et sic neutr⁹ negligentia remānsit in Hierusalē: ex dispensatione sapientie diuine:
sine cuius dispensatione nihil fecit penitus Et hoc
est q̄ sequit [Existimātes aūt illum esse in comitatu.] Pater q̄dem in comitatu dñar̄. mater aūt in comitatu viror̄ [venerunt] ab hierusalem [iter diei] hoc est: diete vnius. In sero autez
cum deberent parare necessaria hospitio: Joseph
prouidens necessaria: cognouit q̄ non erat cū matre cui prouidit de necessarijs: et sciuit q̄ non erat
secū [et tunc timentes [requirebant illum] in alijs familijs siue ciuitatis [inter cognatos] sanguine coniunctos [et notos] et vicinitate los
et vicinos. et non inuenerunt. Cōmendat aūt nob sollicitudo ad inq̄rendū Jesum: exemplo suo doc
ens querere. Pſ. xxiij. Hec est generatio quereni
um dñm: querentium faciem dei Jacob. Isa. lv.
Querite dominū dū inueniri potest. Querit aūt

# Capitulum.ii.

inter sanguine cõiunctos t non inuenerunt. quia in vicinitate carnis t sanguinis non est regnũ dei. Joã.iij. Quid mihi et tibi est mulier. Joan.j. Qui non et sanguinib⁹ neq; ex voluntate carnis neq; ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. [et notos ſm tempora]lẽ noticiam inter quos non inuenit. Job xix. Fratres mei elongauerunt a me et noti mei q̃si alieni recesserũt a me.ij. Lor.v. Nos ex hoc nemi nem nouimus ſm carnem. etsi cognouim⁹ ſm car nẽ chm: sed iam nunc non nouimus. Fratres eiꝰ christi sũt Clerici: Noti sui viri valde litterati t reli gioſi inter quos nõ inuenit sed recessit ab eis. Job xix. Derelicti sunt me propinqui mei et q̃ me nouerũt obliti sunt. Pſ.xxxvij. Qui me nouerunt de longe steterunt. [Et non inuenientes] Cant. iij. Quesiui illum et non inueni. Job.xxviij. Non inuenitur in terra suauiter viuentium. Baruch.iij Viam sapiẽtie non inuenerunt ꝑterea perierunt. Nec aũt causa est. quia questerũt vbi nunq̃ fuit: neq; est: neq; erit. Esa.lvij. Me de die in diem quẽ runt et scire vias meas volunt: quasi gens que iusticiam fecerit: et iudicium dei sui non derelinquerit Horum igitur figura sunt h̃ querentes qui cassa labore q̃rũt in cõmodo carnis t sanguinis. Mali ori aũt vsi consilio. [regressi sunt] secũda die [in hierusalẽ] scientes q̃ non remansit post eos nisi decore domus ꝺi illecrus. Pſ.lxxxiij. Elegi magis esse abiect⁹ in domo dei q̃ habitare in tabernaculis peccatoꝝ. [requirentes] hoc est. iterũ t iterũ querentes. Pſ.ciij. Querite dñm et cõfirmamini querite faciẽ eius semp. Sed que fuit causa tante sollicitudinis in parentib⁹? Respõdet glo. q timuerũt q illud qõ Herodes tẽtauit paruulo facere: hoc Archelaꝰ faceret iam iuuenì. et ideo ꝑ scipsos
D.2. sollicite quesierũt. [Et factum est post triduum] quia ꝑmodo diereces serunt a Hierusalem, sed a redierunt. tertia inuenerunt. et ita post partẽ diei ter tie inuenerũt. Et hoc vocat ꝑ synecdochen post triduum. [inuenerunt illũ] Cant.iij. Paululum cũ ꝑtransissem eos: cognatos t notos: inueni quẽ diligit ania mea reuni illum nõ dimittã. Non q̃ lie runt aũt nisi in hierusalẽ: sapienti vsi consilio. quia scientes omnia miracula ipsius: et esse filium dei: scierunt q̃ nõ nisi in diuinis inuenirẽt: t ideo ad locũ templi recursum habuerũt. Et hoc est q̃ sequit. [in templo] Cultũ enim dei et contemplationem diligentes: qui sunt parentes eius: inuenerũt eum in templo. Pastores q̃ sunt plan cura habentes ouiũ: inuenerũt eum in ꝓsepio pastorẽ ouium. Reges aũt q̃ sunt bonꝰ actus inuenũt eũ cum familia in domo. Et ita vificat ꝑ. xxxij. q. Inq̃rẽtes dñm non deficient omni bono q̃ querunt in eo. Contemplantib⁹ apparet vt veritas. Prelatis vt vbertas. Actiuis vt virtus. [sedentem] vt q̃ctum spũm demonstraret. Esa.xlij. Iudicium gentibus proferet non clamabit neq; accipiet personã nec audietur foris vox eius. Quiete enim t modeste ꝓsuit. et respondit: non cum clamore t contentiõe [in medio doctorum] sedere nõ potuit: qui ꝑ magne sapiẽtie demonstrationes nõ euicat. Eccl xxxij. In medio populi sui gloriabit. Semp enim ẽ in medio ad quod oĩa extrema habent respectũ. Natus in medio duum animaliũ iacẽs Nũc in medio doctoꝝ sedens. Baptizandus in medio baptizandoꝝ. Joan.j. Medi⁹ vestꝝ stetit. Crucifixus i medio latronũ Lu.xxiij. Resurgens i medio discipulo. Joan.xx. In Primo: mediũ pabulũ gratie offerens. In Scõo ꝟbum sapiẽtie illuminans. In Tertio sacramenta conficiens. In Quarto: redemptionẽ cõmunicãs. In Quito: statum immo: talitas offerẽs. Et in omnib⁹ ostendẽs q̃ extrema: imensitate abijcat: et mediũ ſm tpantie mensuram diligit. Doctores aũt dicunt q̃ docẽdi et magisterij ꝑmerueãt autoritatem. Pſ.cv). Exaltent eũ in ecclesia plebis: et in cathedris seniũ laudẽt eum [audientẽ illos] q; ſm discãplinam studij quã nobis cõmẽdat: primus est audire q̃ interrogare. Prouer.j. Audiẽs sapiẽs sapientior erit: et intelligens gubernacula possidebit [et interrogantẽ eos] de auditis. Deut.xxxij. Interroga patrem tuum t annũciabit tibi: et maiores tuos t dicent tibi. Malach.ij. Labia sacerdotum custodiũt sciam: et legem req̃rent de ore eius Sic ergo interrogauit: nobis formã discendi prebens. Eccl.xxxij. Audi tacens simul t querẽs: et p euidentia adderur bona gratia. Attẽde q̃ dam glosa t q̃dam expositores allegorice t moraliter exponẽres [triduũ] post q̃s inuẽt⁹ ẽ Jesus multiplr ipm exponũt: de triplici lege exponunt Allegorice. quia Patriarche sub lege naturali q̃siuerunt et non inuenerũt. Rhoma.ij. Omõi legem non habentes: ipsi sibi sunt lex. s. naturalis: qui ostendũt opus legis scriptuꝝ in cordib⁹ suis. Scõo die sub lege scripta quesiuerunt Reges t ꝓphete: et nõ inuenerunt. De hac lege Eccl.xxiij. Legem mãdauit nobis Moyses in ꝓceptis iusticiaꝝ. De regibus t ꝓphetis Lu.x. Multi reges t ꝓphete voluerũt videre q̃ vos videtis t non viderunt: et audire q̃ audiris t non audierunt. In tertio die in lege christi consecuta est gentilitas in lege christi dñm Jesum Rdo.xj. Quod q̃rebat israel non est consecut⁹: electio aũt cõsecuta est. De lege aũt dicit Rhoma.viij. Spũs aĩã ler vite liberauit me a lege pcti t mortis Est etiã triduum pnie: Cõpunctio cordis: Confessio oris: et Satisfactio operis. in quo ꝓfecte inuenitur Jesus. Exodi.iij. Ibimus viam triũ dierũ in solitudine ad sacrificandũ deo nostro. Est triduum cõtemplationis: Visio sensibilis: Visio imaginatiua: et Visio intellectualis. et ibi inuenit. Henxxij. Die tertia Abraam eleuans oculos: vidit locum ꝓcul. Et hoc est tertium celum in quod raptꝰ ẽ Paulus.ij. Lor.xij. Audiens q̃ et interrogãs deꝰ monstrat sapientiã diuinam illi cpi cõgruam. Vñ Hiero. in ꝓcemio galeato Saluator cũ esset duodecim annoꝝ in medio doctoꝝ sedẽs: magis docet dum prudẽter interrogat. Et hoc aũt sequitur ammiratio audientiũ. Et hoc est [Stupebant autem omnes] Stupor est systoles cordis in magno t arduo apparente: ita q̃ cor q̃si fit insensibile: dum nec modum nec causam valet agnoscere Esa.lij. Obstupuerunt sup eum multi. Et ibidem Sup eum continebunt reges os suum. Job.xxix. Qui me audiebant expectabant sniam meã et animtenti tacebant ad consilium meũ. [super prudẽ

tia] Prudentia ꝟ generaliter sumit ꝯ ſi prodẽtia que q̃libet pdit occulta. Job.xxviij. Trahit autez sapientia de occultis. Prouerb.viij. Dñs sapie ſoz mea es: et prudentiaz vocauit amicã meam. Et hec fuit prudentia in iudicio audiroz. [Et respon sis eius] quib⁹ndit ad ꝓposita. Quat cñ oñes ita q̃ eram aut non erant interrogare. Mar.xvij. Nec ausus fuit quisq̃ eum ex illa die interrogare. Joan.ij. Non erat ei opus vt q̃s testimonium phi beret de homie: ipse em nouit q̃d esset in homine. [Et videntes] hec parẽtes: er alij q̃unq; [admirati sunt] Matth.vij. Cum cõsummasset ie sus verba hec: admirate sunt turbe sup doctrina eius. Erat em docẽs sicut pẽtem habens. Joan. xvj. [Nunc scim⁹ quia sas oia: et non opus est tibi R.2. vt quis te interroget [Et dixit mater eius ad illum] sicut ea que magis sauit mysteria: et sic ilꝫ la que vera mater fuit [dixit] Ut ꝓuocaret eñ aperire mysteria. Non vt arguens: de sui subductione. Hoc aũt non fecit Joseph: ꝓter verecundiã z reuerentiã. Secũ em bñ agi reputabat si obsequi tacens posset tante scitatri matri z filij. Simile etiã Joan.ij. vbi loquebat dicẽs: Unũ nõ habent: vt ꝓuocaret eum ad sue glorie ostensionẽ: vt ex hoc fides cõfortaret in discipulis. Duo aũt dicit. In q̃z Primo pent de causa huꝰ facti illuminari dicens [Fili] vnice cordis mei [Quid] Prouerb.xxxj. Quid dilecte mi, quid dilecte veri mei, quid dilecte votoꝝ meoꝝ [fecisti nobis sic] Aperi causam. Job.v. Nihil in terra sine causa fit. Sap.viij Ut nõ sint vacua sapientie tue opera. hoc est. abs q̃ causa facta. Non enim sine magna causa fecisti Propter qõ [ego z pater tuus dolentes] de absentia [quærebamus te] Tob.x. Dñia in te vno habentes: nõ te debuimus dimittere a nobis. Aperi ꝯ tanti facti causam: et ruam in hoc demonstra sapiam: vt iudicantiũ te corda ꝺeſcant: et vinclis cũ iudicaris: parẽtes ita non debuisse te dimittere. [Et ait ad illos] Nunq̃ negans deuoꝯ illuminationẽ. Eccl.xxiij. Illuminabo oẽs sperantes in dño. [Quid est q̃ me quærebatis:] q̃si di. Non erat necessariũ me q̃rere. q̃a sare poterat me in meis inuenire. Non em per diuersa discurro qui domũ patr determinatã z dedicatam habeo. Joã.j. Rabbi: Ubi habitas. et rndit. Uenite z videte Ubi oportunũ est me esse: me manere: scire debueratis. Et hoc est q̃ sequit [Nesciebatis q̃ in his [domo siue templo z negocijs [que patris mei sunt] veri: substãialis z eterni: cui plus debeo q̃ vobis [oportet] hoc est: oportunũ e [me esse] Et m hoc ostẽdit quid fm deitatẽ deberat pati. Esa.lvj. Domus mea dom⁹ oroniis est. Unꝺ z Matth.xxj. expulit ementes z vendẽtes: idẽ alleg̃as testimoniũ: et arguẽs sacerdotes q̃ domũ suam fecissent spelunca latronũ. Joã.xvij. Dia mea rua sunt: et tua mea sunt: et clarificatus sum i eis. Templũ igit est q̃ dicit esse suum z patris. et Declaratio veritat; est id q̃ dicit esse negotij patris. Et hanc in templo z in festo fieri fuit oportunum. Et ideo [in his] dicit se oportuisse mãsisse. Et fm Ambro. Dic dicitat mater q̃d maiestat; ab eo petet tempore virilis etatis: q̃ gloria maiestatis fuit ostendenda q̃n mutatur⁹ est; aquã (als mutata erat aqua) in vinũ. Lõmendant aũt ꝟ parentes de Quattuor. De Dolore amissionis. De Sollicitudine querendi. De Discretione z sortia inueniendi. et De Gaudio inuenti. De Dolore amissi, q̃a Malũ z amarũ est pdere dñm. Hiere.ij. Scias q̃ malũ z amarũ est reliquisse te dñm. Malũ q̃dem q̃ est summi boni: q̃s oĩm bonoꝝ bonum est: ꝟuario. Amaꝛ aũt q̃ ipse affect⁹ nostri dulcedo est. Eccl.xxiij. Spũs me⁹ sup mel dulcis De sollicitudine querẽdi Cant.iij. Surgã z circũibo ciuitatẽ: querã quem diligit ania mea. Sap.j. In simplicitate cordis q̃rite illum. Pss.ciij. Letet cor q̃rentium dñm z confirmamini: querite faciẽ eius semp. De Sollertia inueniẽdi: quia querunt vbi cõuenit eum esse. Uñ Sponsa in Cant.j. Indica mihi quẽ diligit ania mea: vbi pascas: vbi cubes i meridie: ne vagari incipiã post gregem sodalũ tuoꝝ. Indicat sibi loca in q̃bꝫ habitat z vbi pascit pabulo vbi sicut fecat in tẽplo. et vbi cubat in contemplationis secreto cum sapia in meridie plene lucis cuius fulgores ꝟ ostẽdit pfectissime in feruore charitatis. Eccl.xlvij. In meridiano exurit terram: z suis radijs refulgens occecat oculos. Qui alibi que runt non inuenit. De Gaudio inuenti Joã.xx. Gauisi sunt discipuli viso dño. Tob.xj. Uenerũt consobrini gaudentes ad Tobiã z cõgratulantes ei de omnibꝫ bonis que circa eum ostenderat dñs Tob.iij. Post tempestatẽ tranquillũ facas: et p⁹ fletum et lach⁹ymationẽ: exultatione z gaudium infundis. Sequit [Et ipsi nõ intellexerũt verbũ] Intellexerunt q̃dem eum esse ẏbum z sapientiam patris. Sed q̃ iam tũc in tali erate ostens⁹ esset: nõ intellexerũt. Loz.j. Quod stultũ est dare sapientẽ? est boiꝰ. Pss.cxxxviij. Mirabilis facta est scia tua ex me: confortata est z non potero ad eã [quod locutus est ad illos] Ore em diuio loquebat. z ideo nõ nisi in spũ diuino intelligebatur Job.xxvj. Uñ vir parua stillã sermonis eius audierimus: tonitruũ magnitudinis eius q̃s poterit intueri: Si igit Maria z Joseph spũ dei plen: sermones pueri non intelligunt: quis est qui sermões iã pfecti ad plenum dicat intelligere. Et ideo dictum est Exo.xij. Si quid residuũ fuerit igne comburet. Ostensa aũt maiestate in rnsis sapientie: q̃ hoc debuit patri: statim fm infirmitatẽ assumptã nobis pbens exemplũ: ostendit quid debeat matri. Unde S.2. sequit [Et descendit cum illis] Congrue ẏbo descendẽdi vsꝰ: et, ꝓter sicum loci: et, ꝓter humilitatem: a maiestate descendit cum parentibus: humilis sub ipsis: Recordatus ꝑcepti sui Exo.xx. Honoza patrẽ z matrẽ. Prepositio aũt Lũ illis: notat subiectionẽ. quia ꝓnapalitas notaꝰ in re ablatiui. [Et venit in Nazareth] Semp florentẽ disciplinis patriam: qui nos erat egressus de radice iesse Esa.xj. Et vt pfecram demõstraret humilitatẽ z obedientiã: subdit [Et erat subditus illis] Beatus Bernar. Quis: quibus: deus hominibus. maioz minoribꝫ: vt nos etiam minoribꝫ subdi doceret. Pss.lxv. Imposuisti homines sup capita nra. Deut.xiij. Obedite ꝓpositis vestris z subiacete illis. [Et mater eius Maria conseruabat] in ar

mario pectoris ꝛ memorie[ omnia verba hec] Non simpliciter omnia. Joan.vi. Nec ipm arbitror mūdū capere eos q̄ scribendi sunt libros [cōferens in corde suo] Nobis in hoc meditādū ꝛ cō ferendi sermones dei: erēplū relinquēs Pē. cxviij Meditabar in mandat̄ tuis q̄ dilexi nimis. Ipa autem fuit cui datū est nosse mysteriū regni dei Matth.xiij. Hoc aūt fecit vt congruo tpe de his faret p̄dicatores ꝛ euangelistas instruere. Dicte. v. Spūs meus q̄ est in te ꝛ vba mea q̄ posui i ore tuo nō recedent de ore tuo ꝛ de ore seminis tui amodo vsq; in sempiternū. [Et iesus proficiebat] Ecce conclusio ex omnibus his quā etiā supra ad hanc historiam pmisit. pbandā. Dicit aūt ꝙ̄ ꝛ addendo infert. pbatam. Dicit aūt q̄ [proficiebat etate] p incrementū debitum corpōis ꝛ virtutis corpalis. Et hoc congruebat. Cū in vnoquoq; genere sit vnū qd̄ est mensura alioꝝ: et ad cui⁹ accessum alia participant naturā illam: cōuenit in genere hoīs hanc esse mensurā: in dei filio. ꝛ ideo nullo impedimēto nature (sicut in aliis contingit) ad debitum ētitatis ꝛ virt̄. pfecit. Ita q̄ Eph.iij. dr q̄ omnes occurrem⁹ in virū pfectū in mensurā etatis plenitudis chi. Et ideo dicit q̄ pfecit etate [sapientia et gratia] Et de hoc dicit quedam glosa. Sicut est carnis etate, pficere: sic est rationalis anie sapientia ꝛ gratia proficere: nō q̄ hoc egerit suscepror deus: pfertim cū supra plenus fuisse sapientia describit. Sed quia hoc pro remedio nostre salutis suscepit a deo: vtiq; saluarē parē. Et hac glosa cepit esse habetur q̄ profecit sapientia ꝛ gra vt vera diam bñaā se accepisse demōstraret. Cōtra istā glosam est glosa Hieronymi obijciēs: afferēs hoc quod habet Ecclesiastes. ij. vbi nos habem⁹ Sapientia pseuerauit mecū. habet alia trāslatio. Sapientia mea steterit mihi. Et dicit Hieronymus Q̄ non steterit sibi sapientia sua cui per momenta singula accedit profectus in sapientia. Soluit aūt ad hūc rectia glosa: que dicit q̄ iuxta hominis naturam proficiebat sapientia: non q̄ esset sapientior ex tēpore: sed q̄ plus ex plus ostendit sapientie ꝛ gratie. Et ideo profectū sapientie non ponit in eo cui⁹ gelista: sed in deo profectum glorie ꝛ laudis que accreuerunt in ore hominū: et in hominib⁹ per pfectum virtutis. Et ideo non simpliciter dicat q̄ pfecit sapientia. Sed coram deo p laudem: et coram hominibus per edificationem. De hoc autem tamen precedentib⁹ satis dictum est: q̄ per exgimentalem cognitionem habuit vt dicit pma Glosa. quia hoc est de proprietate anie rationalis. Sed et illa nec artem nec scientiam fecit. quia non indiguit: cū ex plenitudine deitatis que corpaliter in eo habitauit: scientiam et sapientiam stantes sibi: ꝛ gratiam nobilissimo modo habuit. Et q̄d nobilissimo modo habetur: fugiacuum est ignobiliori modo per profectum adquirere. Et ita intelliguntur alie glose.

## Capitulū.iii.

a Anno aūt q̄ntodecimo imperij Tyberij cesaris: procurante pōtio Pilato Judeam: tetrarcha aūt galilee Herode: Philippo autem fratre ei⁹ tetrarcha ituree ꝛ traconitidis regionis: et lysania abiline tetrarcha sub principibus sacerdotū Anna et Caipha.

Omissis his decez ꝛ octo annis: venit b Lucas a ad tricesimū annū saluatoris. q̄a illa etas apta est autoritati docentis. Un ꝛ David tricesimo etatis sue regni suscepit gubernacula q̄. Regū.v. Filius triginta annoꝝ erat David cum regnare cepisset Silr aūt ꝛ Ezechi in hac etate creauit⁹ ē ꝓphetare. Ezech.i. Et factum est in tricesimo anno tē. In hac cū etate cessat incrementū corpis et deficiunt passiōes cordis: residente cōplexione: etas robusta et valida est ad implēdū id q̄ sermo doctrine pōpit. Et ideo iuuenalia ꝛ iuuenilia facta crāsiuit. Que ꝛ bona fuerunt in dño et pcursore: crā ne formā dare iuuenib⁹ ꝛ pueris docēti: et magna attēdanti: oia hec transit. Lor.xij. Cū factus sum vir euacuaui que erant puuli. Sic aūt in pcedentib⁹ descripsit chi generationē ꝛ gra ipi⁹ induit p̄cursoris generationē: Ita nūc regenerationē describit recēptoris: et sicut inductiuū pmittit baptismū Joannis. Et iō habet tres duas: sicut pater et dicē. De Baptismo aūt Joānis scribēs facit Tria. Determinat cū Tēpus: Doctrinā: et Joānis finē p incarnationē. q̄ p ordinē continent in lra. Tps aūt determinat sicut dr Ezeg. a principib⁹ republice: et a pōtificib⁹. Principes erā reipublice cōmemorās: determinat monarchā oīb⁹ impantē: tetrarchas Judee ꝛ p̄sidē loco vni⁹ tetrarche regentē. De monarcha q̄dē dr [Anno aūt quintodecimo] Sic mō consuetū est q̄ Pape scribūt in Dat. ſra. publicaꝝ. Annū pontificat⁹ sui: Ita hic scribit Imperatores ꝛ adhuc scribūt. Et iste ann⁹ fuit q̄ntus decim⁹ imp̄i [Tyberij cesaris] q̄ Augusto sub q̄ natus est dñs: in imperio successit. Statim aūt facit mentionē de p̄side dicens [procurante pontio Pilato] quia ex hereditate nō habuit: sed cū ex pte imperatoris ibi rēpublicā procurauit ad tps vt imperator voluit. Dicunt añ istū alij q̄tuor p̄sides Judeā post amotū regē: añ Pilatū pcurasse. Primus fuit Popin⁹ (al's Popeius.) Scds Marc⁹. Tertius Atric⁹ rufus. Quart⁹ Nallus: cui Quirinus successit Pilat⁹: vocat⁹ pontius ab euētu. q̄ deuixit pontū in sulā: ꝛ Rhomano eā subiecit imperio. Dicit autez b [Judeā] Et b striate dicta est Judea vbi sors duaꝝ tribuum: q̄b pmo Regnū Judee dicebat. q̄ alij adhuc obtinebāt tres pces regni duodecim tribuū: sic statiꝰ patebit. [Tetrarcha] Sciēdū q̄ Herodes Ascolonita sub q̄ nat⁹ est dñs totū regnū Iudeoꝝ ꝛ idumeoꝝ obtinuerat: et regnauit in eo. xxxvij. annis Habuit aūt ḡnitos vxores Primā Doside: ex q̄ genuit filiū q̄dā Antipatrē.

Quē ꝓpter hoc ꝙ insurrexit in patrē in libidine dñandi: adhuc viuens interfecit. Secundā habuit Mariannē: et ꝙ genuit duos filios. Scz Alexandrū z Aristobolū. Quos ꝓ sili ambitione ambos occidit adhuc viuens. Et Tertiā habuit ḡnē dam Macharā noīe: et qua genuit Archelaum. Quidā ēt dicit Archelaū filiū fuisse Mariānes. sed hunc remansisse viuum fratriby suis interfect. Quartā habuit vxorem Cleopatrā. et ꝙ genuit duos filios Herodē antipā z Philippū. Mortuo aūt Herode filij eius imperare litigabant de successione in regnū. Archelaus em dixit sibi debere regnum: z ꝓter hoc: z ꝓter secundū testamētū qđ condiderat pater: in quo scripsit eū debere succedere. Herodes aūt antipas cōtra dicebat testamēto a patre fuisse conditū cum non esset mētis compos. et ideo sibi deberi voto ꝓme septuerum ꝙ seruiret pater eū debere succedere. Imperator aūt more rhomanoz illis litigantiby regnū ad se traxit et in ḡtuor ꝓnapatꝰ totū regnū diuisit. Et boz duos dedit Archelao. Scz Judeā z Idumeā. Terrā aūt Galilee dedit Herodi antipe. Quartaz vo Scz Iturē et Traconitidē dedit Philippo. Igit ōz Archelaus regnare i Judea ꝓ Herode patre suo Matth.ij. Intelligendū ꝙ hoc erat in lite: q̄ sua ꝓsumptione regnauit. et nō ꝙ ḡtte totū regnū patris habuit. Sed se tpe litis regem scripsit Archelaus aūt ꝓter tyrannidez quā exercuit post nonū annū sui regni: a regno ꝙ imperatore est amotus: z in exiliū Lugdunū damnatꝰ: z ibi mortuus Et tunc ꝓsides sunt instituti Quoz ponꝰ Pilatus vt dictū est fuit Quinto. Et hoc ꝙ Archelaꝰ ē amotꝰ factū est. xlix. anno Augusti. Saluatoꝛ ēm natus est. xlij. anno regni eiꝰ: et delatus in egyptū: septē annis mansit occulte ibidez. post ḡs annos statim Archelaꝰ damnatꝰ est. Et sic nouē annis regnauit. Dicit tn Beda in glosa b ꝙ decē annis regnauit. Sed hoc est intelligendū ꝙ de decio ꝓtem regnauit: sed nō cōpleuit. z ideo lr̄as suis nō nisi nomiem inscripsit. Hoc est igit ꝙ dicit [procurante Pontio Pilato iudeā] amoto iam Archelao z aliis ꝓsidiby rhomanis [Tetrarcha aūt] hoc ē in quarta ꝓte ꝓnapatꝰ [Galilee ꝙ fuit vna terrarchiaꝝ [Herode] antipa z magni Herodis alcoꝛ lonite filio [Philippo aūt] alio Herodis filio [fratre eiꝰ] Herodis antipe: cui idez Herodes vxoꝛē abstulit herodiadē [tetrarcha] in ḡrā ꝓn cipante [ituree et traconitidis regionis] q̄ due ꝓuincie simꝫ tunc valebāt vnā ḡrā. Et [Lysania] Jtē Lysanīa ōz etiaz Beda anniq Herodis fuisse filiū. qō ꝯdem ꝓbabilius est. quia aliter cum filijs Herodis tetrarchiā in hereditatē nō accepisset. Tū z Josephus narrat hunc fuisse filium cuiusdam Ptolomei de libano ex q̄dā Alexandra sorore Antigoni: filij Aristoboli cuiusdā q̄ fuit filius cuiusdā Alexandri filij cuiusdā Joānis. Sed potest esse ꝙ fuerāt Duo Lysanie vinꝫ nois. Unde quo dicit Beda filius Herodis. Alter de q̄ narrat Josephus. Et quocūq; mō sit: nulla est vis penitus [abiline] hoc est puicie sic vocate. Hec autem diuisio a deo fieri ꝓmissa est: vt seruet ꝙ Judea desolanda erat: quetor ꝓncipibꝫ diuisa subiacebat Matth.xij. Omne regnum in se diuisum desolabit: et domus supra domuz cadet. Prouer.xxviij. Propter pcā populi mlti ꝓncipes eiꝰ. j. Mach. j. Imposuerūt sibi oēs diadēmata z multiplicata sunt mala sup terrā: [sub principibus] z cereris alijs. xxiij. exclusis: ifti soli ab Jmperatore emerant sacerdotiū. et vnus erat socer alteri. et aliqn vnus: z aliquando ambo tenebant: ita ꝙ vn⁹ vno anno: et alter sequēti ꝓnaparet. et pecunia donum de possederunt. et ideo facti sunt in pditionē Aet. vij. [sacerdotū] qui summū emerant sacerdotiū [Anna z Caipha] sibi mutuo p mūmoniū copulatis. et ideo vocabat de iure sacerdotiū: sicut et regnum Jn signū ꝙ chs Rex z Sacerdos: verū qz reparat Heb. vij. Hic Melchisedech rex salem sacerdos dei sūmi. Et post modicū. Assimilat⁹ aūt filio dei: manet sacerdos in eternū. Ps. Tu es sacerdos in eē. Fm ordinē Melchisedech. Illo ḡ tpe cum filij Israel essent sicut oues errātes: nō habentes pastorē: congruū fuit vt pdicatio Joānis inciperet q̄ eos ad vez dirigeret pastorē. j. Pe.ij. Eratis em ḡs oues errantes: sed 2uersi estis nunc ad pastorē et epm aiaꝝ vestraꝝ. Unꝰ aūt pastoꝛis Joannes fuit ḡs opilio. Sic ḡ dictū sit de Tpe q̄ pdicādi Joānes sumpsit officiū. Sequitur

## Factū est verbū domini sup Joannem Zacharie filiū in deserto.

Hic Duo ponit Lucas. Autoritatem scz pdicādi. et Doctrinā predicationis. Autoritatē aūt ponit in Duob. In Missiōe scz: et Scripture testimonio. Per Missionez dat autoritas Joanni. Per Scripturā autoritas cōfert bis q̄ dixit. Circa Primū boz Duo. Jussio supioris mittentis: et Obedientia inferioris obtēpantis. In Jussione sūt Tria Jussio. z Ad quē iussio facta est. z Ubi. Quattuoꝛ aūt sunt in Jussione. Quoz Primus est Modꝰ pdicandi vbi. Secundū verbū pdicatū. Tertium Autoritas imūgentis. et Quartū Ipsiꝰ pdicationis sublimitas. De Primo ōr. [Factum est] Ostendat instructiōes fidei z mozꝫ: z plus esse in facto q̄m in dicto. Oēs em practice intelligētie (als scientie) hoc est opatiue. stant ad opus confirmate: vt ōz in. j. de ania. Tales em̄ sermones nō fuit cōrem plādi gra vt sciamus: sed vt bomꝫ fiam⁹: vt ōz in. j. Eth. Et ideo pdicatoꝛ gentiū futurꝰ: Paulus phic ad facere. Aet. ix. Dicet tibi qđ te oporteat facere. Jaco. j. Estote factoꝛes verbi z non auditoꝛes tm̄: fallentes vosmetipsos. Factū em̄ in talib⁹ cōfirmatio est dicendoꝝ. Cū aūt Tria exigant ad bene viuere. Scire. Velle z Perseuranter opari. Dicit Pbus ꝙ Scire paꝝ aut nihil confert. Velle aūt et opari multū cōferunt. Logrus igit ordo est Facto incipe (als factio in ope) Un Sup. j. Erat i desertis agens vsq; ad diem ostensionis sue ad Isrl. Ecce verus modus diuina docendi z psuadendi. Sequit [verbum] hoc est noticia pdicata Dicit em̄ Aug⁹ in li.ix. de trinitate. Verbum qō insinuare intēdimus cum amore noticia est. Jd ḡ qō pdicare debem⁹ noticia di est cū amore spūs ḡ ex vbo procedit. Hoc em̄ est verbū dei a quo semp procedit spūs. Ps. cxvij. Ignitum eloquiū tuū vehemens

ter. Ps.xj. Purgatū septuplū. Hoc em̄ Verbū: est Veritatis Sanctificationis: et Spūs plenitudinis. Et de Veritate simℓ z Scificatōe Jo.xvij Sanctifica eos in veritate: sermo tuus veritas est Qrtā diffundat spūm Act.x. Loquente Petro verba hecceadit spūscūs sup oēs qui audiebāt ꝟbum. Unde etiam de Joāne Sup.j. dict̄ q cōfortabat spū. Dict̄ q confortabat spū. q: spūs lingua est isti⁹ verbi. Uñ ignis linguis apparuit sup discipulos Act.ij. Nocelt igit verbū [dñi] Ecce autoritas. Dñs em̄ misit eū ad p̄dicandū: et aliter nō p̄dicaret. Rhoīm.x. Quō p̄dicabūr nisi mittantur. Jo.iij. Quē em̄ misit deus: ꝟba dei loquitur. Infra.x. Jte Ecce ego mitto vos. Matth.x. Ecce ego mitto vos. Hoc igit est ꝟbū dñi: qō ponitur mittentis dño: penes quē est autoritas missiōis.

Sequit de Sublimitate verbi. Et ꝟ notat cum ōr [sup Joannem] Zs em̄ sensus sit [sup Joannē] hoc est: ad Joannē. em̄ ꝓpositio notat subli mitatē. q: Hoc est verbū Oō est sup Joannē: Oō est de celo descendens a regalib⁹ fecib⁹: Oō in cor hois nō ascendit: sed cor ascendit ad verbū. Zd qō pcipiendū: Paulus rapt⁹ est in tertiū celū. ij. Cor. xij. Oō Pet⁹ vidit in supiorib⁹ dom⁹ Act.x. Oō Joānis In ꝓncipio apud deū ōr Intellectuale sū ꝑ sensum z imaginationem. Zplo Paulo p̄cepiū in supiori gre anie intellect⁹. Sup: rema gre Petro revelatū. Zb eterno apud patrē a Joanne p̄sumū Sup ꝑ est. e non Jnra vel Infra. Uñ cū [als Et ꝗuis sublime sit: pannis rudib⁹ (als vilib⁹) a matre in pcepto est positum. q: rudib⁹ z vulgaribo vobis et nō lepidis oīonib⁹ est a p̄dicatorib⁹ expssuꝫ et homib⁹ rudib⁹: a peccatorib⁹ paꝫ dist antib⁹: in pabulū ꝓpositū. j. Cor.iij. Non veni ad vos in sublimitate sermonis: aut scie: annūciās vobis testimonium chīi: sermo meus z p̄dicatio mea nō in ꝑsua sibilib⁹ hūane sapiēie ꝟbis: sed in doctrina spūs. Sic igit est sup [Joannē] Tangit qualis debet esse ad quē fit sermo dñi [cz cum in quo est gratia [Joannem] Uñ egregi⁹ p̄dicator gentiū dicit. j. Cor.xv. Gra da sum id quod sum. et gra dei i me vacua non fuit [filium Zacharie [magi mutatione ꝗ carne. Esa xliij. Reduc me in memoriā et iudicemur simℓ. Thren.iij. Recordare paupertatis mee z ābsgressiōis absinthij z fell. Ps lxxvj. Memor fui da z delectar⁹ fū [in deserto] Ecce Ubi facum est verbum sup eum: qz in deserto vbi degebat Joānes: lōge a mundi habitatōe: ne leui salrem maculare vitā famine posset. Hoc est desertū de quo ōr Mar. vj. Uenite in desertu seo: sum et reqescite pusillū a strepitu mūdi. Ad huius deserti interiora Moyses gregē mnauit: z visionem magnā vidit Exo.iij. In hoc deserto discipuli q̄euerūt vt iam dictū est. In hoc deserto Helias dei ꝑcutus inuenit. Interiora bu⁹ deserti sunt intellect⁹ stantis contēplationis ab oī strepitu mundi libere vbi de⁹ videt. Et ibi est quies discipulor⁹ dñi in dissciplinis doctrine ipsi⁹: vbi deus inuenit cōsolans tribulatos. iij. Reg.xvij. Si aut̄ querit Quale verbum sit illud: Dicit Blosa q hoc est verbum: Uade p̄dica baptismū. Utr aūt hoc verbum fuerit eisdem syllabis ꝓlatum: vel aliud: Constat q illius sententie fuit. quia Joan.j. ipse Joannes dixit Qui misit me baptizare: ille mihi dixit. Sup quē videris spūm descendentē z manentē: ille est q baptizat. Et ꝗcūq modo sit: cōtinet in verbo autoritas missionis. Sequit de Missi obediētia

## Et venit in omnē regionē Jordanis predicās baptismū pnie in remissionē peccatorum

Tangit ꝟ Tria Locū predicationis: Rem p̄dicatā: et Finem. Locum p̄dicandis [qz venit a dño missus [in omnē regionē] nō limℓ sed successiue: ad vnum p⁹; z ad alterꝫ posteā [Jordanis] Joan.iij. qz ibi erant aque multe vt haberet aqua ad baptismū tor multū hoīm. Tū ꝓbabile erat q locus expssus sibi fuerit in voce iniungēntis officiū quia Jbi pcesserat figura baptismi Jn transitu filior⁹ israel ꝑ Jordanē Jos.iij. et Jn diuisione Jordanis ꝑ Heliā et Heliseū. iij. Reg. ij. z Per ablutionē Naamā Syri. iij. Reg. v. Et iō ist [de cauꝫ venit in regionē Jordanis. Zdhuc aūt qz Esaias dixerat Jbi ꝓmo esse p̄dicandū Esa.ix. Primo tēpore allcuiata est terra zabulon: et terra neptalim. et in nouissimo aggrauata est via maris trās Jordanem galilee gentiū. Expssio ꝟ loci: Jn sermone iniungentis obediēia: Jordanis abūdātia aq̄rum: Figura baptismatis: Jn ꝓbetis siltitudo curationis: Predicto ꝓbetis fecerūt eum venire ad loca illa [predicans] Ecce Act⁹ p̄dicandi. Est aut̄ predicatio dicatio rei diuinaꝫ anteq̄ fiant. Jolis. ij. Predicate ieiunii: vocate cetū: congregate senes: et fugētes vbera. Mar. vi. Predicate euāgelium oī creature [baptismū] Ecce Res p̄dicata. Baptism⁹ aūt Joannis sicut sup Matth. dixim⁹ Jn noie venturi dabat. Nec ꝓferebat gram. Sed in cōueniētia materie z act⁹ z vicinitate forme: assuefecerat ad baptismū chīi. Et quia non conferebat gratiam: ideo dict̄ baptismus Joānis. quia nihil fuit ibi nisi opatio Joannis. Cum aūt Paulus vl Pet⁹ vel alius discipulus chīi baptizauit: ōr baptismus chīi: Non pauli vel petri. qz ille conferebat in forma inuocationis Trinitat⁹: et cōferebat gram Que opatio christi: Non pauli vel petri. De tali baptismo quod figura est baptismat⁹ chīi ōr j. Corinth.x. Patres vestri omnes sub nube fuerunt: et omnes a Moyse baptizati sunt in nube et in mari penitēte. hoc est docēs penitere anteq̄ baptizenī. quia cz baptism⁹ exigat nō exteriorē planctum et lamentū: tm exigit interiorem. quia aliter ponere⁹ obex spūi sancto. Sap.j. Spūs sanctus discipline effugiet fictū. Tere em̄ Joannes penitere docuit: sed n cū effectu baptizauit. Et iō ad baptismū christi assuefecit [in remissionē pcōz] Ecce Finis pnie. Baptismus em̄ suus nō in remissiōe pcōz fuit: sed in baptismū chīi. Sed pnia quam docuit fuit in remissionē pcōz. qz in ista remittebant ꝑ gratiā chīi. Mat.iij. Pniam agite: appropinquabit em̄ regnū celoz. Nec aūt penitentia est pene tenentia: vt pleueret homo in pena ꝓ peccatis assumpta. Tunc em̄ pcā soluunt. quia Pnia est secunda tabula post naufragium. Quid aūt sit hec

pnīa: et. Qualiter sacramentū: et Qualiter virtus: notatū ē sub cōpēdio sup. Mat. ca. iij. Joel. ij Lō/uertimi ad me in toto corde vēo in ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu: et scindite corda vra: et non vestimēta vra

**Sicut scriptum est in libro ser/monum Esaie prophete. Vox cla/mātis in deserto parate viam do/mini: rectas facite semitas eius.**

[Sic] scriptū ē] Qō dictū est: ū est scptū i Esa/ia: sed qō sequitur. Et iō necesse ē ꝫ ad seqūs refer/ri. Et iō icipit ꝫ doctrina Joānis. Et hz duas par/ticulas. In quaz. Prima ponit thema: et q̄ cetera/bit doctrinā. Et in Scda fm regulā pceptā do/cet: pōtcano multitudini Dicit g̃ [Sicut scri/ptum est] Inapte pdicator virtat; a Scriptura virat;. Scriptura em de libro vite in cor sanctorū defecdit, ⁊ de corde sanctoz exemplata a libro vite: aptcibz formata est i libris: ob vtilitatē posteritat; vt in memoria habeak. De libro vite dr Exo. xxxij. Tuū dimitte eis hanc nōrā: aut dele me ꝫ libro quē scpsisti. De libro q̄ est ictellectus sanctoz exempla/tus a libro vite. dicit Dan. vij. Libri apti sunt. hoc est: corda sanctoz de libris scpē. Esa. viij. Sume tibi libz grandē ⁊ scribe in eo stilo hominis. In hoc ergo libro testimonia sunt vitat;, qz aque salutat; doctrine egredient de medio montiu: Legis scz et Prophetaz. Psal. cij. Inter mediū montiū pert; transibunt aque. [in libro] Habachuch. ij. Scribe visum ⁊ exara eū sup tabulas vt pcurrat q̄ legerit [sermonū] dicat. qz Multipler est ꝓphetia: Ꝯ/minationis: Cōsolatiōis: Pdestinatiōis: et alij qñ Historialis [Esaie] Deq̄ Ecci. xlviij. Spiri/tu magno vidit vltima ⁊ cōsolat; est lugentes spō. Et ideo que spiritu magno vidit vera fuerunt; ꝓ/phete] et ideo imobilis veritatis. Supra. j. Sic locutus est p os scōz q̄ a seculo sunt, ꝓphetaz. ei; Prophetā em os dñi est. Et ideo sicut os dñi non mentit: ita nec ꝓpheta. Deut. xviij. Prophetā suscī rabit vobis deus de fratrib; vestris: tanq̄m me: au dietis eū: [Vox clamantis] Ecce Thema. Et dicit Duo. Primo enim thema ꝓponit. Scdo fm rbema, pcedit ad doctrinā. In tbemate facit Duo. In primo ꝗz ponit Titulū. Scdo aut̄ recitat id q̄ est intitulatū. Titulus est [Vox clamātis] A.d. Nec ē vox clamāt;. Et pōt legi Trāsitive vl Intrāsitive. Trāsitive tū ad diuersa pinēt: vox ⁊ clamans. Vt sit sensus. Nec est vox mea clamāt; dei de celo. q. d. Ego q̄dē sum vox: sed clamās i vo ce mea dñs est de celo. Et sic p clamans] impotrat auctoritas vocē. ij. Loz. xiij. In exprimendo q̄riꝫ ei; q̄ in me loquit christus. Lanūē. q. Dilect; me; cla/mat ad me. Si aut̄ legit Intransitive: tunc est sen sus [vox clamantis] hoc est vox clamoris. hoc est: vox que est clamor. Et tunc clamor notat intē/sionem deuotionis: ⁊ intensionis in voce. qz nō tā iste clamor sonat exterius q̄z interi; Esaie. xl. Vox dicentis clama. Et dixi Quid clamabo: Esaie. lviij. Clama ne cesses: annūcia populo meo pcā cor/uz Dicit aut̄ Joannes [vox] qz est vehiculum verbi Verbi aut̄ non potest esse vehiculū nisi spū attra/cto: tento: et formato: et emisso ad alterꝫ. Sic g̃ ver bū increatū nō fit nisi spū attracto. Pō. cxviij. Os meū aperui ⁊ attraxi spm̄. Oportet etiā q̄ teneatur attract; et cōfortet. Supra. j. Puer aut̄ crescebat et cōfortabat spū. Oportet etiā q̄ formet ⁊ articu/let. qz aliter verbi nō habebit intentionem. Sap. j. Spūs dñi repleuit orbē terraz: et hoc qō continet oia sciam habet vocis. hoc est: habet formate voc intentionē ⁊ significationē. Et tūc demū emittit ad alterꝫ: et ibi ꝓferēt; creat intellectū. Pō. cij. Emit/tes spūm tuū ⁊ creabunt. Et ō bis ꝑtruor dr in ꝑs. lxvij. q̄ dabit voci sue vocem vtut;. Sic dō mate statis in Joanne intonuit sup aḡs multas in pdi/catione baptismat;. Subūgit aut̄ q̄nā sit hec vox dicens [in deserto Parate viā dñi] Hoc aut̄ q̄ dicit: in deserto: nō refert ad hoc q̄ dicit in deser to fm lr̄alem sensum. qz nec Joannes clamauit in deserto. Joan. j. Hec in Bethania facta sunt trās Jordanē vbi erat Joānes baptizās. Neq; etiā fm sram vox damantiū ad redeundū de Babylonica captiuitate facta est in deserto: sed in Babylone. Et ꝓterea sīlis modus loq̄ndi in sequentib; docet ꝗa hoc q̄ dicit [in deserto] referendū est ad vias. q̄a sequit Esa. xl. Rectas facite in solitudine semitas dei nostri. Vis g̃ plibatis: Dicamus Q̄ in thes mate isto Tria pmittit. Scz Q̄ parāde sunt vie ⁊ semite. et Qualiter parāde. et Quis sit effect; ꝓpa rationis. Et cum dicit Q̄ parande sunt vie: dicit Duo. Unū qō est necessariū ad salutē, Qō pinet ad oēs cōiter. Aliud aut̄ qō est pfectionis. Qō pri/net ad pfectos specialiter. De Prio dr Tria. Q̄ via est parāda. Qua necessitate. et Quanto studio Q̄ paranda sit via dicit [Parate] hoc est ꝓpa rate] viam] hoc est mandatoz obseruantiā. Pō. cxviij. Vias tuas dñe demonstra mihi . Prepak aut̄ hec via Per remotionē impedientiū pcōz. j. Reg. vij. Parate corda vestra dño et seruite illi so li. Preparak etiā p confortationē ad currendū. Et hoc fit feruore deuotionis ⁊ latitudine charitatis. Pō. cxviij. Viam mandatoz tuoz cucurri cū dil/atasti cor meū. Preparak etiā via cum sternit crē/plus bonoz opez. Matth. xxj. Alij vestimēta sua pstrauchāt in via. Necessitas aut̄ est q̄ est i dese/to qō inuiū est. quia lz lex data fuerit: tn̄ grauā nō contulit. et ideo inuia remansit. Pō. lxij. Sicut in terra deserta inuia ⁊ inaquosa: sic i sancto apparui tibi. Deut. xxxij. Invenit eum in terra deserta in lo/co horroris et vaste solitudinis. Studiū vo idi/catur qñ dicit [dñi] qui non ambulat nisi q̄ vias decoras ⁊ pulcras. Prouer. iij. Vie ei; vie pulcre ⁊ oēs semite eius pacifice. Propter hoc dr. j. Reg. xxj. Via hec via polluta est: sed ꝛ ipsa scrificabit bo die in vastis: hoc est in cordib; nostr;. Sic g̃ paran tur vie in deserto vt christo placeat ambulare per eas et venire ad nos. sicut dictū est Supē. Tu pu/er, ꝓpheta altissimi vocaber;: pibis em̄ ei; facie dñi parare vias eius. Sequit hoc qō pinet ad Perfe ctos [rectas facite semitas] Et dr in b Duo. Scz Q̄ rectificent semite. et Laudam subungit ꝗz hoc q̄ dicit [eius] Quia em̄ dei sunt: ideo debent rectificari. Rectum aut̄ vt dicit Plato dr cissimū est inter duos terminos: ita consilium dr cissimū

inter deum ⁊ hoiem. Matth. xix. Si vis pfect⁹ ē vade ⁊ vende omnia q̄ habes ⁊ sequere me. Et sī mīter de alijs cōsilijs Esa. xxvj. Semita iusti recta est: rect⁹ callis iusti ad ambulandū. Ibidē. In semita iudicioꝝ tuoꝝ dñe sustinuim⁹ te: nomē tuum ⁊ memoriale tuū in desiderio anie mee. Lauda aūt indicat: quia dei sūt semte. Unde dicit Ps. pl. xvj. Perfice gressus meos in semitis tuis: vt nō moueant vestigia mea. Toto em̄ nisu satagendū est vt pulcre sint cōsiliꝝ semite: ne forte speciosus pre filijs hoim gressum ponens veniendo ad nos retrahat: polluta semita: pedem ⁊ tardet venire. la uit em̄ pedes suos ⁊ quō inq̄nabit illos? Cant. uij

**Omnis vallis implebitur: ⁊ oīs mons et collis humiliabit̄. et erūt prava in directa: ⁊ aspera in vias planas. et videbit omnis caro salutare dei.**

Ecce docet qualiter vie ⁊ semite sunt parāde: ponens prave vie. Quinq̄ differētias: dicēs. Vallis culosa esse implēda: cū dē. [Oīs vallis implebitur.] Valliculosū aūt est suffossum ex timore male hūliantes. Ps. lxxx. Incēsa igni ⁊ suffossa ab increpatione vultꝰ tui pibunt. Esa. xxiij. Formido ⁊ fouea ⁊ laqueus sup te q̄ habitator: es terre. hoc est cordis suffossio p timorē: in desperatiōē inclinantē hec est impleda dei misēria et ꝓmissis q̄ q̄cunq; die ingemuerit peccē: oīm iniquitatum ei⁹ nō recordabor: Ezech. xviij. Hoc em̄ fecit In David: In Manasse. ij. Paral. xxxiij. In Magdalena Lu. vij. Et in alijs multis. Et tunc vallis implera ē ⁊ foueā. Unde Tob. viij. Saluatis Tobia ⁊ Sara a demone: ꝑcepit Raguel impleri fossas q̄ esse fuerant. Deinde tangit duas simul. [Et oīs mōs ⁊ collis humiliabitur.] Montuosa sunt elevata p ambitionē dignitatū. Colliculosa sunt tumorosa per tumores iactantiaꝝ ⁊ inanū gloriarū. Et hec sunt humiliāda. Zach. iij. Quis tu mons magne aduersus Zorobabel in planū: hoc est in planum deduceris p hūiliatē. Lu. xiij. Qui se exaltat hūliabit̄. De colle. Psal. xij. Hermonijm a monte modico. Hermonijm interpreat anathema: quia talis tumor cordis anathema ē. Job. xv. Quid tumet contra deū spūs tuus: Ezech. xxviij. Quo pulcior es descēde. Lu. xiij. Recūbe in nouissimo loco. Quarta differentia est q̄ dr. [erunt prava.] hoc est distorta in motibo. Distortū em̄ nulli recto cōmensurat: sed vndiq; in angulo pungēs recedit. Ita distorti in oībus bonis sunt infelix: et recedūt ab eoꝝ silitudie et ꝗete. Sicut spina q̄ distorta est et vndiq; acut⁹ angulis secat manū tangēs. Lan. ij. Sicut ulū inter spinas: sic amica mea inter filias. Hec igit erunt [in directa.] hoc est rectificata. Ps. v. Dirige in cōspectu tuo viā meam. Osee. xij. In fortitudine sua direxit⁹ est cū angelo. Multus em̄ rectificat⁹ est q̄ ad angeli rectitudinē se direxit. [Et aspera in vias planas.] Quinta est differentia. Et sunt aspa: lapidibꝰ inequaliter porrectis (als portionat) cōplantata ⁊ scandalosa: et scopulosa: in q̄bꝰ vndiq; pes cūctꝝ impingit. Et significat eos quoꝝ vita plena est scandalis apertis. s. peccis. Ecci. xxj. Via impioꝝ complanata lapidibꝰ est: nescīunt vbi corruūt. Ps. cxxxix. Juxta iter scādalum posuerunt mihi. Hec est planāda: ad eqlitatem iusticie deducēda. Lu. j. Incedentes in oībꝰ mandatis et iustificatiōibꝰ dñi sine querela. [Et videbit omnis caro.] Ecce predicationis finis q̄ contingit in themate. q̄ hoc facto [oīs caro] hoc ē: omo. Esa. xl. Omis caro fenum: et omis gloria eius q̄si flos feni. Dicit aūt caro homo q̄ inter cor pcs homis: q̄ actu sunt pces: nulla habet tantū de aia sicut caro. hec est sensibilis ⁊ aniata. Nec igit caro ls deformabilis sit: videbit cor pcis oculis. Job. xix In carne mea videbo deū saluatorē meū. Et hoc innuit q̄ saluator: verbū caro factum est: ⁊ habitauit in nobis. q̄ aliter cor pcis oculis ñ videret. Unde sequit. Et videbim⁹ gliam eius: gloriam quasi vnigeniti a patre. Et hoc innuit q̄ dicit: saluatare dei. Lu. ij. Viderunt oculi mei saluatare tuum: q̄s parasti ante faciē oīm populoꝝ. Et hoc modo distributio distribuit p generibꝰ singuloꝝ. et non p singulis generū. Videbit em̄ masculus ⁊ femia: Nobilis ⁊ ignobilis: Seruus ⁊ liber: Diues ⁊ pauper: Judeus ⁊ gētilis: Bon⁹ ⁊ malus. Glosa tn q̄dā hec omnia exponit de sēcō aduentu. Dicit em̄. Dicro. in libro de. xv. signis p̄cedentibꝰ diem iudicij q̄ vnum illoꝝ signoꝝ erit q̄ montes cadēt in valles: et distorta erunt recta: et prava erunt plana. et tunc oīs hō bon⁹ ⁊ malus videbit chīm in maiestate sua venientē. Apocal. j. Ecce venit cū nubibꝰ et videbit eū oīs oculus ⁊ qui eū pupugerūt. Sed boni videbunt eū in gla deitatis cū gaudio. mali aūt in eo non videbunt nisi facē serui in q̄ crucifix⁹ est. Et hoc est q̄d dicit Esa. xxvj. Tollat impius ne videat gliam dei. hoc est: ne videat eū in forma gloriosa. q̄ illā nemo sine gaudio videre poterit: vt ꝺc Aug⁹. Nec igit est expositio Thome [Joānis.]

**Dicebat ergo ad turbas q̄ exibant vt baptizarent̄ ab eo. Genimina viperaruꝫ: quis ostendit vobis fugere a ventura ira?**

Hic incipit ponere ꝓcessum sup themā inducti. Habet aūt duas partes. In ꝓma quā ꝓdicat baptismū pnie: docens penitere. In Scda aūt reddit rōnem testimonij christo dirigens ad baptismum ipsi⁹ in q̄ gratia remissionis inuenitur. Adhuc aūt in ꝓma duo facit. Primo em̄ instruit generaliter turbas. Et in scō specialiter instruit diuersas hominū differētias. In ꝓma harū ponit ꝗtuor paragraphos. Malos em̄ ꝛ indeuotos acerrime increpat. Penitentibꝰ viā penitēdi parat. Querētibꝰ excusationē: rōnem excusatiōis amputat. Et tandē Sniam condemnatōis iam impēdentē ⁊ iminentē significat. In ꝓmo horū paragraphorū: q̄ Ser mones fm matrem ingrandi sunt: Primo ostēdit q̄bus increpatiōes ponit. Scō ponit increpationem. et Tertio Judicij eis iminentis cōminatiōes. De ꝓmo dicit sic. [Dicebat autem ad turbas.] Bene turbas. quia turbata multitudo fuit coram ipso. Turbata quidem varietate cultus quia gen

ales et Judei. Rhomani eñ milites: gentiles fuerunt: et alij Judei. Judei aũt intra se curbant: diuerstrate sectarũ. Sicut ẽt. j. Mach. ij. et Joel. j. Quidam fuerunt Pharisei de sua falsa iusticia psumẽtes. Quidã Sadducei q̃ resurrectionẽ dicebant nõ esse. Quidã Essei nec spũm nec angelum esse dicentes: in mozibꝰ etiam discrepabãt. Quidã publicani existentes. et Quidã pctores. et Quidã hypocrite demonstrãtes in vestimẽt; ouiũ: t intrinsec⁹ erãt lupi rapaces: potius ad tentandũ t explorandum venientes q̃ pter deuotionẽ. Quoꝝ oim vt ẽt glosacorda non spũ suo sed spũsancto vidit Joannes Oẽs tamen venichant pter stupendã vitam que fuit in austeritate Joannis Qui ignorꝰ oibꝰ erauit de deserto: nouę gratie mediatoꝛ t annũciatoꝛ. Et ideo oẽs currebant. Esa. ij. Fluent ad eũ oẽs gẽtes Esa. lx. Ambulabũt gentes in lumine tuo [q̃ exibant] relinquentes domicilia. pꝛia auiditate videndi tanteũ pdigium. Significat aũt iste exitꝰ eriũ de amore sui t suoꝝ vt veniam⁹ ad viaz christi quam nunciat pdicatoꝛ veritat⁹ t pco. Gen. xij. Egredere de terra tua. t de cognatione tua: et veni in terram quã mõstrauero tibi. Ps. xlvij. Obliuiscere populũ tuũ: et domũ patris tui: et cõcupiscet rex decorẽ tuũ. Hebr. xij. Ecce⁹ igitur ad eum extra castra imp̃opium a⁹portãtes. Apoca. xvij. Exite de ea populus me⁹: t ne participes sitis delictoꝝ eius. Sic igit exit de mũdo. Ad q̃d aũt exibant subiungit dicens [vt baptizarent ab eo] baptismo quo nõ exhibuit nisi officiũ exteri⁹ assueꝛ faciendo ad baptismũ christi. Tamẽ moraliter loquendo volebant baptizari ad emũdationẽ (al⁹ as emẽdationẽ) Ad hoc eñ creatus: est vt a Joanne gratia dei baptizemur. j. Loꝛ. x. Nolo vos ignorare fratres: quia patres vestri omnes sub nube fuerunt: et omnes mare transierũt: et omnes in Moyse baptizati sunt: et in nube: t in mari. Acc. iij. Penitemini igitur t baptizet vnusquisq; vestrũ in nomine domini. [Genimina viperarũ] Ecce Increpatio durissima indeuotoꝝ t non credentiũ Vipera dicitur vi pariens. Et est serpens ad pectꝰ strictus: et inferius ad ventrem amplius. et ideo pꝛimo cõcipit ouum in stricto sub pectoꝛe: quod descendens ad latiorem aluum crumpit i aial: et tũc maturato animali parit testam pullus animalis q̃s est serpens. Et ideo dicit vi pariens q̃ violenta q̃dam pꝛimo deprimit ouum: et postea emittit p (al⁹ et) testam: et anial. Os aũt quidam potius trufatoꝛes q̃s philosophi dicunt: q̃ in cõceptu illo⁹ masculus ponat caput in os femine: et femina conapiat et capite masculi mozsu: et cum pariat femina: pulli mordendo lacerant vterum matris: et sic pater in cõceptu: mater aũt in partu moziat: cõtra naturã est t falsum: nec indiget de⁹ nostro mendacio: t p illo⁹ mysterijs fingam⁹ mendacia. Sed pꝛimus mod⁹ ẽ verus t a nobis in libris aialiũ explanat⁹. Isti q̃ venenati venenatoꝝ filij venerunt ad Joannẽ pharisei t saducei. t sic ideo vocantur. Esaie. lix. Ova aspidum ruperunt: et telas aranearum texuerũt: qui comederit de ouis eoꝝ mozietur: et cũ fotũ fuerit: erũpet in regulũ. Esa. xlix. De radice coluber egredietur regul⁹: et semẽ ea⁹ absorbens volucres Psal. lvij. Sicut aspidis surde et obturãtis aures suas q̃ nõ exaudiat vocẽ incantantiũ. Jta ei venerũt ad Joãnẽ nõ vt incantaret. hoc ẽ: puerterent⁹ ab ipo. s; vt inficeret credere volẽtes. t iõ sic increpank. Deut. xxxij. Fel draconũ vinũ eoꝝ t venenũ aspidũ insanabile. Sic q̃ sũt genimia viperaꝝ. Excusabant tñ p hypocrisim loqntes mẽdaciũ. Matth. xxiij. Si fuissem⁹ i tpe patruꝫ nostroꝝ nõ essem⁹ socij eoꝝ in sanguie pꝛpetraꝝ. Et rider eis dñs dicẽs. Jtaq; testimonio estis vob⁹ metipsis: q̃ filij estis eoꝝ q̃ pꝛpheas occidert. t vos iplete mẽsuraꝫ patrũ vestroꝝ. Sequit iudicij cõminatio [Quis ostdit vobis] q. d. Null⁹ oñdere põt. q; pharisei psumẽtes õ sua iusticia iudiciũ futuꝝ nõ timebãt. t iõ nõ fugerũt. Saducei ãt iudiciũ futurũ nõ credebãt. t iõ nec illi fugerũt. Isti ãt duabꝰ sectis fere tota intrebant synagoga. t ideo nõ fugit; t icidit i iudiciũ exitiõnis t dstructõis tot⁹ patrie t pditõis loci. Os domin⁹ describit Matth. xxiij. p totũ. Et hoc periculũ papitauerũt eos Pharisei t Saducei. Si eni cecus ceco ducatũ pbet: ambo i foueã cadunt. Et hoc est q̃s dicẽ [Quis ostdit:] Null⁹ eni digit⁹ adeo direct⁹ est q̃ solẽ oñdere possit oculos nõ hñti. [fugere] ꝑ est: ius subducere [a vẽtura ira] iudicij diuini: q̃ia incurrit; chm̃ p fidei deuotõnẽ nõ susapiẽdo. t pualiter p Rhomanos. t Eternalit⁹ pdenatõnem dei. Job. xx. Fugite a facie gladij: t scitote iudiciũ. Dies aũt iudicij õ dies ire. q; nñe vt irat⁹ dñs pdenabit. Esa. xx. Ad cui⁹ ꝓfugietis auxiliũ. t vbi derelinquetis gliaz viam: Joel. ij. Dies eni magn⁹ t ꝛribilis valde: t q̃s sustinebit eũ: Esa. xxx. Ardẽs furor eius: t gnis ad portandũ. Ambro. tñ istud legit nõ increpative Sic [Genimia viparũ] supple estis: Nõ tñ venenati. Et ꝫ cõmendabile q̃ filij venenati nõ sit venenat⁹: s; sit serpẽs pruꝺẽtia: nõ veneno. Matth. x. Estote pruꝺẽtes sicut serpẽtes: pulcꝺẽdo iudiciũ iminẽs futurum. Et fm hoc loquit deuotis qui fuerũt ante eum. [Quis vobis ostdit fugere a ventura ira] supple nisi ego: qui a deo reuelationes accepi vt vos ad chm̃ dirigã. Qui serpens est nõ venenatus: sed mozsus venenatoꝝ curans. Nũeri. xxi. Fac serpentẽ eneũ: t erige eũ in palo. t q̃ aspexerit eũ viuet. Joan. iij. Sicut Moyses exaltauit serpentẽ in deserto: ita exaltari oꝑtet filiũ hois: vt ois qui credit in ipo nõ peat: sed habeat vitaz eternam. Aspicite igit ad ipum t curabimini a veneno patꝝ venenatoꝝ. Nocigit est q̃ dicẽ fm Ambro. Attẽde aũt q̃ null⁹ effugiet iudiciũ futurũ: nisi pius fugiat ꝓpria venenatoꝝ. Et ipa venena: Venenati sunt pctoꝛes mũdi. Dicere. lj. Fugite de terra aꝯlomis: vt saluet vnusq̃sq; aiam suã. Venena aũt sũt: mũdi tentationes: Per Vanitates tpaliũ: Per illecebras carnaliũ. Per Diuitias tpaliũ. Per Delectatiões rẽ memoratõnis peccatorum. Per Turpes circũstantias pessimoꝝ actuuꝫ. Vanitates temporalium significantur per Labã: qui candidatio interpretatur. Et fuit situs sublimis in illis. quem fugit Jacob luctator bonus. Genesis

rrtij. Illecebre voluptatum carnaliū significant q̄ lasciuam multi erem putiphari quam foras fugit Joseph. Heū.rrix. Auerte faciem tuam a mulie compta. Diuitie aūt tpalīū a dño pcepte sūt cū a diabolo oſtēderēt. Mat.iij.r Luc.iiij. Hec oīa tibi dabo si cadēs adorauer me. Et ī Joan. vj. cū q̄ereret vt pstituerēt cū regē fugit in montem. Delectatiões āt ptentaz culpaz fugiēde sūt Sicut dr Esa.rrj. Quasi a facie colubri fuge pec catū. Si em accesserī ad ea apphēdent te. Ercū stantie etiā fugiende sunt. Sic dicit Heneſ.rix. Nō stes in oī arca regioe:īs in mōte saluuz te fac. Sic q̄ effugietis venturā irā. Seq̄tur

## Facite ergo dignos fructꝰ pnie.

Ecce demōstrat modū fuge q̄ penitentiam dicens Quattuor que ad penitentiā ptinent. Primū est Opus satisfactois. Quod tangit cū dicit |Facite| pniam in oge.nō in ꝓmone. Accuū.ix. Ad manus aut illū trahēres introduxerūt Da mascū. Ad manꝰ trahere pstratū:est trahere cū ad opa satisfactois.z sic ingredit ciuitatē.hoc e: ad cōmunionē sanctoz. Prouer.viij. Opata est cōsilio manuū suarū Scōm est volūtariꝰ z affectaꝰ dolor z afflictio pnie assūpte. Un Augꝰ. Sp doleat z de dolore gaudeat. ita q̄ quasi fruatur dolore:sic pꝰ fruebat pcti delectatōe. Et notaſ p |fructus| qz vt dic Aug. Frui ē cū gaudio vti. Lan.ij. Fructus eꝰ dulcis gutturi meo. Et ideo dr Dolor ille:refectio pis.lxxix. Cibabis nos pane lachrymaz :z potū dabꝰ nobis i lachrymis. Ite est panis subcinericiꝰ.refectio penitētie:z potꝰ lachrymaz. In cuꝰ fortitudie Helias fugit Jezabel.z fugit ad montē dei. iij. Reg. xix. Terūo est Q̄ sūt digni. Et hoc notat cuz dic |dignos| Et hoc sic cōfessiōe in q̄ ponderant afflictōes pniales :z ꝓportionant ad species pctoz.z ad pōdꝰ eoz. Deut.xxv. Scōm mēsurā deliqui erit z plagaz modꝰ. Glo. Bede. Nō debz esse par fructꝰ boni opis:cuꝰ q̄ nihil vl minus peccauit. z cuꝰ q̄ gule vel luxu cecidit. Esa. xxvij. In mēsura ptra mensurā cū abiecta fuerit iudicabit eā. Apoc.xviij. Quantū glificauit se z in deliciis fuit:tantū date ei tormētū z luctum. Rho.vj. Sic exhibuiſt| corpa vra pctō:ita nunc exhibete vos deo. Baruch.iiij. Sic auersi fuerit sensus vri vt ꝓuocaret| deū. decies tātū puertētes reqret| eū. Quartū est q̄ dic |penitēte| hoc est:pene tenēte. Et B notat pseuerātiā i cozdis cōpūctōe. Joel.ij. Scindite corda vra z non vestimēta vra.ps.l. Iniqtatē mea ego cognosco. z pctm meū cōtra me est semp.

## Et ne ceperitis dicere. Patrem hēm⁹ Abraā. Dico enim vobis:qz pōt deꝰ de lapidib⁹ istis suscitare filios Abrae. Jā enī securis ad radicē arboris posita ē. Omis ḡ arbor nō faciēs fructū bonū excidet z ī ignem mittetur.

Exclusio est excusatōis. Et habz Duo. Exclusionē excusatōis.z Rōem exclusōis. Exclusionez excusatōis dic |Et ne ceperitis| Isti em dicebant q̄ propter hoc q̄ synagoga radicata est in patriarchis:dilectissimis:nō esset erurpanda:nec tuz dicitū cōdemnationis imineret ei. Ps.xxxvij. Si aūt derelinq̄rint filij eus legē meā z in iudicijs meis nō ambulauerint zc. visitabo in virga pcā eoz: misericordiam aūt meā nō dispgā ab eis. Tuꝰ auctoritate z filium dicebāt synagogā nunq̄ fore erurpandam tanq̄ in Abraā z ptriarchis radicatā. Cōtra hos dr |Ne ceperitis dicere| Et dicit: ceperit| qz Quod incipit umpfectū est. et ceptio dicit:in cogitatu est. q. d. Ne cogitetis q̄dē: nedum q̄ pfecte dicat| |patrem habemus Abraam| q. d. Jn parte Abraā sum⁹ radicati:nec euelli possumus. Dicum est em Abrae Heū xv. Suspice cēū z numera stellas si potes. Et subiunxit. Sic erit semen tuū. Et arguebant er hoc sic(alꝰ Sicut) stellaz ē celo cadere non possunt:sic synagoga nō pōt euelli re de ꝓmissis patrū. Et hoc fruolū est. qz dr Rhoma.ix. Non qui filij carnis hi sunt filij dei.sed q̄ filij sunt ꝓmissiōis estimant in semie. Esa.lxiij. Abraam nescīuit nos z israel ignrauit nos. Osee.ij. Uocabo non plebem meā:plebē meam.et non dilectā meā:dilectā meam.et nō misericordiā consecutaz: misciam cōsecutā. Et hoc est qđ dicit| |Dico em vobis| In veritate spūs a quo reuelationē accepi Rhom.ix. Veritatē dico in chō Jesu non mētor: testimoniū phibente mihi ꝓscia mea in spūsancto |quia potens est deus| Ratio ē causa q̄ excludit excusationem. Est autem Notandum q̄ in ripa Jordanis iacebant duodecim lapides silices accepti de fluentis Jordanis cum filij israel trāsirent Josue.iiij. Et hos demonstrabat:intelligeris per eos gētiles:futuros credentes: dicens |quia potens est deus| de potentia dispōsita per consilium sapiente eterne. Potēs est in quā salua vestitate ꝓmissiōis |suscitare| in populū suū. Dicere.rxiij. Suscitabo Dauid germē iustum |filios Abrae| qui filij sunt promissiōis:nō carnis. Rho. ij. Non em q̄ in manifesto Judeus est:neq; q̄cūq; in manifesto in carne est circūcisio. sed qui in abscondito Judeus est et circūcisio cordis:non litera sed spiritu:cuius laus non ex hoīnibz:sed ex deo est.

Attende aūt q̄ lapides isti silices:vt dicit Ambrosius sunt gētiles. q. qui amisso sensu rationis: lapidibus putant inesse rationē alicuius diuinitatis:ipsi in natura lapidū:non nature vsu; sed nomunis(alꝰ mentis )habitu ꝓpietate quadaz simulitudinis vtunt. Lapidibus autem comparantur silicibus. quia illi lapides sunt Deformes ad vsum. quia formati non possunt; ideo q̄ dolationem non sustinent. Vi sunt etiam Nudi ad ornatum. quia etiam ornari non possunt aliquo decore figure. Steriles ad fructum: quia non generāt Irrationabiles ad pfectum. Tales em lapides tacent in aquis quisilices vocantur. Et quia gentiles tas fuit in omnibus his ꝓpietatibus: Deformis quidem ad vsum edificij. Nuda ad ornatum virtutis. Sterilis ad fructum boni operis. Irrōnabilis ad pfectum intellectualis ꝓplationis. ideo

B

lapidibus cõpank.z p lapides illos significank. Et de his lapidibꝫ salua vitate ꝓmissionis ⁊ potens est deus iusci. filios abrae ⁊ q̃ se filij ꝓmissiõis. sicut iã diximus Gal. iij. Abraam dicte sunt ꝓmissiões z semini ei⁹. Non dicit. z semibꝫ quasi in multis: sed semi tuo quasi i vno: qõ est chis. Multiplex eni est semẽ Carnis: Sꝫ Ꝓꝫ missionis stat in vno qõ est chꝰs. Rbo. iij. Ubi ẽ ergo nũc gloriatio tua: exclusa est. p quã legẽ fac ctoz. Nõ: sed p legem fidei. Arbitramur eni saluari hoiem p fidẽ absq; opibꝫ legis. Nõ g̃ dicatis. ꝑem habem⁹ Abraã. Ti hoc dixerũt Joã. viij. Semen abrae sum⁹ z nemini seruiuim⁹ vn q̃. Sic̃ faciũt illi q̃ gloriank in sanctis suis: volentes ex b extolli: vel in Bñdicto: vel i Bernardo. vel in Frãcisco. vel in Dominico: cũ nõ seq̃ntur vestigia eoz. Quib dicit Joan. viij. Si filij Abrae est; opa abrae facite. Hiere. ix. In b gl'iek q̃ gl'iak Scire z nosse me. Sequit. Jã cni secuntis. Comminatio est snie iam arbori impẽdentis (al's imminẽt) Est aũt arbor synagoga. Radices ei⁹: regnũ legẽ regens z sacerdotiũ. legem docẽs. et sacra legis exhibẽs. Securs aũt est sententia passiõis facta p Titũ z Uespasianũ augustos rhomanos. Uel etiã snia erne dãnationis. Cõtinua sic. Jta dico. Facite fructꝰ dignos penitẽtie. Et ne dicatis: excusando vos: ꝑem habemus abraã. eni. Beqz iam notak nunc. ꝓpinquũ pseuti in futuro. Securis boc ẽ: snia passiõnis. posita est ad radicẽ. regni et sacerdotij vt radicit⁹ euellat synagoga. Dañ. iij. Uigil z sanctus descẽdit de celo. z clamauit fortit dicens. Succidite arborẽ. Ese. xvij. Radicẽ eius euellet z fructus ei⁹ distringet. z siccabit oẽs palmites germinis ei⁹. z arefacier, Securis hec aliquando manubriũ effugit. et in ꝓfundũ aque: b ẽ misericordie dissimulatis mersa est. Nunc aũt p ꝓpherã potentẽ in ope z sermõe. Lu. vl. manubriũ bũanitatis porrigente ferꝝ: de abysso misericordie, ꝓter peccata synagoge. z ad siccũ ire dei rediuit. z ideo synagogã fuditus euertit. iij. Regum vj. Sicigit securs ad radicẽ arboris ist⁹ posita est. Dat aũt ratiõem. q̃ ꝓtio actu z vsu securs sũptam dicẽs. Dis ergo arbor. b est: q̃libet hõ. vel q̃libꝫ stat⁹ hoim. nõ faciẽs fructũ bonũ. Synagoga q̃dem in suis sacris et lege in morte chꝰi mortua fuit. z ideo nullũ fructũ fecit. Postq̃dicatõem eni fidei: nõ solũ mortua ꝛ etiã mortifera fuit. z ideo tũc fructũ malũ fecit: z iõ erat dest. Lu. xiij. Ecce tres anni sunt exq̃ veniẽs quero fructũ in ficulnea. z nõ inuenio. Sucade g̃ eã. Ut q̃d etiã terrã occupat? ⁊ in ignẽ mittet. tribulatiõis p captiuitatẽ. z inferni p condẽnatiõnẽ etnã. Joan. xv. Oẽm palmitẽ i me nõ ferentem fructũ: tollet eũ z in ignem mittet et ardet. Esa. xxx. Ꝓpata est eni ab heri tophet. Nutrimenta ei⁹ ignis z ligna multa ei⁹ dũi: sic torrens sulphuris succẽdens eã. Est etiã Moraliter loq̃ndo ois homo arbor ꝓ vitaz suam. ꝑs. Et erit tanq̃ lignũ q̃ plãtatũ est sec⁹ decursus aquarũ. Radix eius calor z humor. Hiere. xvij. Erit enim tanq̃ lignum viride quod ad humorem mittit radices suas. Securis est snia impositta que q̃libet die dat sectionis ictum. quia oi die vitam diminuit. Et q̃n non fert fructũ boni operis: excidit ꝓ mortem z mittit in ignem infernalẽ in eternum. Matth. xiij. Colligite zizania p fascicl'os ad comburendũ. Arrẽde etia q̃liter fm Ambro. ꝑmo lapidibus compauit gentiles: z ita ꝓficiẽs transit ad metaphorã arboris: q̃ aptior est in mltis q̃ lapis. Ne em rõnabili quodam nature munere ligna sunt decore ad vsum: venuste ad aspectũ: oportune (al's opime) ad fructum. Decor em virtutis facit ad vsum edificij vtiles. Pulcritudo facit exemplares. Fecunditas verbi facit fructificãtes. Surgunt cacuminibꝫ contẽplationũ. Funduntur bracchijs bonarũ congregationũ. Replentur fructibꝫ bonoz operum. Uestiunt frondibus verboz sanctorũ. Dicit em glosa q̃dam mystice exponens per allegoriam. Non faciens fructũ bonum. Jvr gentiles z hypocrite: qui nullum. et berecia q̃ malũ. Bẽtiles em et hypocrite non habent dispensare sacramenta. et ideo nec in se: nec in alio fructum aliquez faciunt. Sed berenci seruantes formã ecclesie: dispensant sacramenta. et ideo g̃uis in se nullũ faciant fructum: tñ in alijs fructum faciũt: sed maluz. quia lz tales ab berenc̃ sacramentum recipiant: tñ esse (al's rem) sacramẽti non capiũt. et ideo fructũ malum faciunt. Sap̃. iij. Fructus eoz inutiles z acerbi ad manducandũ. Hiere. xxix. Et ponã eos quasi ficus malas que comedi non possunt: eoz pessime sint. Matth. vij. Non potest arbor mala: bonos fructus facere. Sic ergo Joãnes cõminat penam sententie que est precisio imminens et iudicio in proximo futuro per Titũ z Uespasianũ. Et sic terminat Instructio generalis.

**Et interrogabant eum turbe dicentes. Quid ergo faciemus? Respõdẽs aũt dicebat illis. Qui habet duas tunicas det non habenti: et qui habet escas: similiter faciat. Uenerunt aũt et publicani vt baptizarent: et dixerunt ad illum Magister quid faciemus? At ille dixit ad eos Nihil amplius q̃z qõ constitutũ est vobis faciatis. Interrogabant eũ z milites: dicẽtes Quid faciemus z nos? Et ait illis Neminẽ ꝓcutiatis: neq; calumniam faciatis: et contenti estote stipendijs vestris.**

Hic post Instructionẽ Generalẽ tangit Specialis instructio fm diuersitates pñaum. Et ꝓmo ponitur Instructio Simplacuz de turba qui publica officia vl dignitates n habebãt. Et põt attendi b mirabilis efficacia sermonis Joãnis q̃ tot diuersitates hoim mouebat ad pniam. Et ꝓficiat

# Capitulum.iii.

de eo quod dictum est de Helia. Eccl.xlviij. Surrexit Helias sicut ignis.z verba eius ardebāt q̄si facula. Et quod Sup.j. dixit ō eo angel⁹. Multos filioz israel conuertet ad dñm deū patrē suoz. De simplicit(alās:simplicib)igit plebeis boib dicit⁹ [Et interrogabāt eū turbe] Verbis suis z cusse turbe:ad terrorē q̄rebāt effugiēdi cō silū [dicētes]ad eū [Quid q̄ faciemus:] Da ꝓsiliū q̄ faciam⁹ dignos fructꝰ pnie. Mich.vij. Quid dignū offerā dño . curuabo genu ꝺo excelso. [Respondens aūt]ꝓco pietatis [et dicebat illis] A misericordia incipiēs. Quia scriptū est Iudiciū sine misericordia fieri illi q̄ nō fecit misericordiā. z q̄ Misericordia superexaltat iudiciū. Jacob.ij. Quia sicut dicit Glo. Misericordia est plenitudo virtutū. Quicūq̄ ei in virtutib⁹ deest:q̄ misericordie opa redimit z implet.j. Tim.iiij. Pietas ad omnia valet promissionē habēs vite q̄ nunc ē z future. Pietas enī in triplici est apō Sācos significatōe. Dicit enī Aug.q̄ Pietas est theosebia:ō est:cultus dei. Et dicit Tullꝰ q̄ Pietas est benuolēcia in gentes. Ambros. autē dicit q̄ Pietas est benuolēcia in pauperes:pītis nr̄i spūalis imaginē habētes. Et illi sunt pauperes spiritu Dañ.iiij. Cōsiliū meū rex placeat tibi. Pcā tua elemosynis redime:z iniusticias tuas misericordijs pauperū. Lu.xj. Quod superest date elemosynā: et oīa munda sunt vobis. Tob.iiij. Elemosyna a morte liberat. Ūñ subdit. [Qui habz duas tunicas]zc. Due tunice dicunt hic duo tunice. q̄ tunica vni⁹ duob⁹ nō sufficit. Nec ō hic tunica nisi regumētū quodcūq̄s. Q̄ sicut dicit Glo. Tunica vni⁹ si scindat:ad inutilitatē ō ducitur. nec illi valz q̄ diuidit.nec ei cui porrigit ps diuisa.(al⁹ Ps. Diuiserūt sibi vestimēta zc.) Tāgit aūt tunicā q̄ inc̄ior est.z nō palliū:q̄ magis necessaria est tunica :innuēs q̄ etiā de necessario aliq̄d subtrahēdū est:z dandum pauperib⁹.Tob.iiij. Si multū tibi fuerit abūdanter tribue. Si pauꝛū:hoc ipsum libenē impārīi studе. Necessariū ei est retinendū:superfluū largiendū.ij. Lorinē. viij. Nō enī vt alijs sit remissio :vobis aūt tribulatio sed ex equalitate via abundantia eoꝝ inopiā supleat.vt ex illoꝝ abundātia vestre inopie sit supplementū. Prouer.xiij. Qui credit in dño diligit misericordiā. Prouer.xix. Fenerat dño q̄ miserēt pauperi. Discretio ergo notat⁹ hoc q̄ dicit [duas tunicas] Nec enim sunt tegumēta duoꝝ:nec aliquis sibi manus injiciat. Altera enī vestis eiusdem speciei supfluit. Vestes enī hominis diuerse:nō sunt vnius speciei:sed tunica inducitur homo :cū(al⁹:nō)superuīcali z pallio. Et huiusmodi due tunice vel duo pallia vel huiusmodi sunt mutatoria vestiū:ad supfluitatē z nō ad necessitatē ordinata.j. Timoth.vlti. Habentes alimenta z quibus tegamur his contenti simus. Et subiungit Qui dandū:dicens. [Det ꝑ nā] boc est: mutatoriā supfluaz [nō habenti] Non habenti enī dandū est.z non est dandū habenti. Et in hoc peccant plurimi:qui libent⁹ dāt habentibus q̄s nō habentib⁹. Luc.xiij. Cū facis cēosynā voca pauperes:debiles; ceꝯos .claudos: et beatus eris. Est enī elemosyna semen .Semē non pijcitur sup agrum seminatū. Pō.cxj. Diffusit dedit pauperib⁹. Esa.lviij. Cum videris nudum operi eum:et egenos vagos q̄ induc in domū tuaz. [Et qui habet escas]duoz vel plurium. Job xxj. Si comedi buccellā meaz solus: et nō comedit er ea pupillus :quia ab infantia creuit mecū mia seratio:et de vtero egressa est mecū. Esa.lviij. Frange esurienti panē tuum. Eccl.xj. Mitte panē tuū sup transeuntes aq̄s;et post multa tpa inuenies eū Transeūtes aq̄:sunt ꝑtereūtes pauperes. Prouer. iij. Honora dñm de tua substantia: et de primitijs oim frugū tuaz. da pauperibus: vt impleant horrea tua. Job.xx. Non remanſit de cibis eius: ideo nō remanebit de bonis ei⁹. Et hoc est q̄ subditur [similiter faciat]scz q̄ det non habentib⁹. Nec eme.viij. Mittite pces eis q̄ non ꝑparauerūt sibi Matth.xxv. Esurui z dedistis mihi manducare: sitiui z dedistis mihi bibere. Esa.xxiij. Dic quia sterunt coram dño. Glo. veris pauperib⁹:erunt merces ei⁹:vt comedāt vsq; ad saturitatē z vestiant vsq; ad vticē. Et ꝑmittit q̄ mercedes non condemnet q̄s reponent:sed potius in miscōias pauperū expēdant et mercedes ecclie. Et attēde q̄ miscōia habet Tria. Lōpassionē:ꝑ quā delet peccata cordis. et Elargitionē:ꝑ quā delet peccata opis. et Subtractionē materie voluptatis:ꝑ quam delet peccata cōcupiscentie carnalis. Et ideo delet oē peccatū. hoc est:facit ad ois pcī deletiōem. Et ideo dicit q̄ elemosyna redimit peccata. q̄ Tum in pcō Tria sint q̄ delectatōem afferunt:Lor:Lorpus:z Supplementa erter⁹ ministrata. Elemosyna: sicut iam dictum est:aliquid habet contra quodlibet istoꝝ.

Et ideo etiam dicit.j. Timo.iiij. q̄ ad omnia valet pietas.et Tob.iiij. q̄ Elemosyna a morte peccati liberat.z non patitur animas ire ad tenebras. Nec ergo est causa quare ualiter a pietate z misericordia z elemosynis incepit Joannes predicando [Venerunt aūt] ex deuotione [et publicani] q̄ p̄ ceteris peccatores erant. Et q̄ ex deuotione venerūt ideo nō increpant:q̄uis illicitis lucris dediti essent vt dicit Grego. Pō.xxiij. Venite filij audite me: timorē dñi docebo vos. Venite aūt: dicit accessus voluntarium. q̄ non tracti. sed p se [venerunt] Matth.xj. Venite ad me oēs q̄ laboratis z onerati estis. Dicit Ad q̄d venerūt vt ꝑ forma quaz ꝑdicauit q̄ in venturū post se crederēt [baptizaꝛentur ab eo]z sic eis via pararet ad christū peccati mūdatorem. Et hoc est scōa differētia post humilem turbam plebeiam. Et considerat magis virtus sermonis eius. Dicit xxiij. Verba mea quasi ignis sunt:et quasi malleus ꝓterens petras. Sūt autem publicani a publicis officijs dicti.quia vectigalia publica siue telonia colligebant: z merces per terras veeras autoritate publica conducebant et vias pacificabant.j.ad Lorinth.ix. Quis militat suis stipendijs vnq̄: quis pascit gregem et de lacte gregis nō māducat: Unde hoc iustū est q̄tū ad iusticiā publicā. [Et dixerūt ad illū] cōsiliū req̄rentes [Magister] Solus cū ille diuie vo lūtatis gnar⁹ est q̄ deo docēte q̄ dei sunt intelleꝛe. Psal.xxxiij. Accedite ad eū z illuminamini.z fa

cies vſe nō cōfundēr. Eſa.l. Dñs aputt mihi aurē vt audiā eū q̄ſi magiſtr. [Quid faciemus] Urt⁹ enī in ope eſt ꝛ nō in ſcia vel ſermōc. Lorinth.ij. Fides via nō ſit in ſublimitate ſermōis aut ſcientie: ſed in vtute. Eccli.iij. In plūb opibus dei ne fueꝛ curioſus: que enī pecpit illa cogita ſemp. Pſ.cij. Memores ſūt mādatoꝝ ei⁹ ad faciendū ea. Matth.xix. Magiſter q̄d faciā vt habeam vitā eternā? Et reſpondēs Jeſus dixit illi. Si vis ad vitam ingredi ſerua mādata. [Et dixit ad illos] Ecce Reſponſio. ſ. Pe.iij. Parati ſp ad ſatiſfaciendū de ea que in vobis ē ſpe. [Nihil amplꝰ] Unū dicit ꝛ duo intelligit. Vult enī q̄ nihil amplꝰ accipiāt [q̄ quod cōſtitutū eſt] ꝛ nihil amplꝰ in 2ducēdo (al's: duccēdo) q̄ ſicut eſt ꝓſtitutū. q̄ aliter teloneū eſt iuſtū. Ratio aūt in accipiēdo eſt fm ꝓportionē labozis et expenſaꝝ: quas (al's: q̄) ad vias pacificādas requirunt. In faciēdo aūt ꝓſtitutū ē vt ad tantū vie ducatū ꝛ ſecuritatē p̄ſtent: q̄tū ad tale vectigal fm equitatē legis eſt ſtatutū. Et ſic interdicēdo q̄ nihil amplꝰ accipiāt vel faciant: cōpeſcit ab iniuria: qua ſepe tales graſſanꝛ i trāſeuntes: metas ſibi poſitas trāſgredientes. Prouer.xxij. Non trāſgrediaꝛ' terminos antiq̄s q̄s poſuerunt pꝛes tui. Nec trāſgreſſio deſcribitur Eſa.x. Mandabo ei vt auferat ſpolia ꝛ diuidat pdam. Ipſe aūt nō ſic arbitrabit ꝛ cor ei⁹ nō tranſtumabit. ſed ad conterendū erit cor eius. et ad internectionē gentiū nō paucaꝝ. Hoc ergo q̄s ex cordis malicia ꝛ auaricia amplꝰ q̄ ad voluntatē ℟ pticſtatutū eſt: interdicat. [Interrogauerūt aūt eū et milites] Ecce tertia diſtinctio inſtructoꝝ. Milites aūt erāt Rhomani q̄ ad defenſionē reipublice cōmunib⁹ ſtipēdijs acceptis p paᵹ ce oim militabāt. Tales enī in q̄libet terra rhomanus impator habuit per legiōes ꝛ cohoꝛtes diſtributos. Sic etiā habuit Dauid .ij. Regum xxiij. Unuſq̄ centū militū perat. ꝛ maximus mille. Publicani aūt ꝛ milites plerūq; erāt gentiles: q̄ deuoti⁹ accedebāt q̄ iudeoꝝ ſacerdotes ꝛ phariſei. Unꝰ ſignū eſt q̄ nō reꝓhendunt [dicētes] q̄rēdo conſiliū ſaluris ſue. [q̄d faciem⁹ et nos] Michee.vij. Oſtēdā tibi o hō q̄d ſit bonum ꝛ quid deꝰ requiraꝛ a te. [Et ait illis] Doctoꝛ ſaluris. Hab.vlē. Vos q̄ ſpūales eſtis inſtruite illū in ſpū lenitatis. Dicit aūt hic Tria. Duo p receſſum a malo. ꝛ Unū q̄s eſt neceſſitatis: idulget. Per Receſſum a malo. Primo pbibet Violentiā: dicēs. [Neminē concutiatis] p violētiā oppꝛimēdo ꝛ ſua diripiēdo. Eſa.iij. Rapina pauꝑum in domo vīa. q̄re atteriꝭ populū meū. ꝛ facies pauꝑ cōmolitis? Eſa.iij. Populū meum exactoꝛes ſui ſpoliauerūt. Dicit aūt b Milites: oēs q̄ defendere debeꝛēt populū: q̄bus iter dicit ne in tyrānide ſua abutanꝛ pꝛāte. Michee iij. Audite pncipes Jacob. ꝛ duces domꝰ iſrael. Nunq̄d nō veſtꝝ eſt ſcire iudiciū: qui odio habetis bonū ꝛ diligitis malū. qui violenter rollitis pelles coꝝ deſup eis. ꝛ carnes coꝝ deſup oſſibꝰ eoꝝ. Qui comederunt carnē populi mei. ꝛ pellē eoꝝ deſup excoꝛiauerūt. ꝛ oſſa coꝝ cōfregerunt et concideruntquaſi in lebete. Pellis ſignat ſupꝛflua. Carnes aūt ea q̄ ſunt ad fomentū delectatiōnis ꝓmptaria. Oſſa vo neceſſaria. Oia aūt hec tyꝛānī rapiūt ꝛ in his luxuriant. Lebetes aūt ſignificāt angarias: ꝛ p angarias q̄b⁹ ſicut in fꝛixorio frigunt pauꝑes coꝛpora (al's coꝛda) Pſ.q̄.fm.lxx. Oſſa mea ſicut in fꝛixorio confꝛicta ſunt. Hec igit omnia ecclesiaſtica q̄n dicat [Neminē cōcutiatis] Secundū q̄s eſt fm receſſum a malo dicat [Nec q̄ calumniā faciatis] Calūnia eſt impoſtura q̄ fit pauꝑib⁹ Ut impoſito aliquo falſo auferat pecūnia ab eis. Sub iſto etiam cōtinent iniq̄ tyranno⁹ leges ꝛ litere calūnioſe: et induſtria ſcripte: vt per litꝛas ſuſcitatas pecunia adq̄rat. Job.iij. Vidi eos qui ſemināt dolores ꝛ metūr eos: flante deo pulſe: et ſpiritu ire eius eſſe conſumptos. Seminat dolores q̄ ſeminat legib⁹ vel litꝛis ſuis calumnias. Metit aūt cū de alīb⁹ lucra ſua cōſtituit. Mat.xiij. Nōne bonū ſemē ſeminaſti in agro tuo: vnde q̄ habet zizania? Et ait. Inimicus homo h fecit. Bonū ſemē eſt Simplicitas equi et iuſti: cognita in verbo ꝛ iuſtitia dei. Zizanie ſunt calūnie inuente quas q̄ſidie omnis boni ꝛ equi ꝛ iuſti inimicus inuenit ꝛ ſuſſemiat. Et hoc marie bi facit q̄ p alijs militaꝛe ſe dicunt in prātib⁹ ꝛ officijs publicꝭ. Et plus ecclesiaſtici iudices ꝛ Aduocati q̄ ſeculares. Oſee.v. Calūniam patiens eſt effraim q̄m in iudicio ſuis cepit abire poſt ſordes. Leuit.xix. Nō facias calumniam. primo tuo neq; vi opꝑmes eū. Eſa.xxxij. Quis ex vobis habitare poterit cuꝝ ardoꝛib⁹ ſempiternis? Qui pꝛcit auariciam et calumnia et excutit manus ſuas ab omni munere. Tertium q̄ neceſſitatibus militantium indulget dicit [Contenti eſtote ſtipendijs veſtris] Stipēdia dicuntur a ſtipe pendenda. quia pendebat vnicuiq; militi donatiuum publicū ſue militie. Et hoc dicit debere eſſe contentos: nec amplius exigere. Matthei.x. Dignus operius cibo ſuo. Matth.xx. Voca operios: et redde illis mercedem ſuam. Sed hodie non ſunt contenti: Imo dicit de eis Mich.ij. Violenter tulerunt agros ꝛ rapuerunt ꝛ calūniaꝭ bant virū ꝛ domū ſuam.

**Exiſtimante aūt populo. et cogitantibus omnibus in cordibus ſuis de Joanne: ne forte ipſe eſſet chriſtus: Reſpōdit Joānes dicēs omnibus. Ego quidem aqua baptizo vos:**

Hic accedit Lucas ad ponendū teſtimoniū Johannis de chio vt Pꝛecurſorem oſtendat. Et ſicut dicit Gloſa: omnes hoc quod Joannes primo narrat. Qualiter miſerunt ad ipſum ab hieroſolymis ſacerdotes et Leuitas: vt interrogarent eum Tu quis es? Uel ſicut alij dicunt: Primo teſtificatus eſt turbis. Et hoc ponit Lucas. Et poſtea ſacerdotibus. et hoc ponit Joannes. Habet autem hec particula Duo. Primo enim dicit Neceſſitatem teſtimonij. et Secūdo ſubiungit Ipm teſtimonium. Neceſſitas fuit: quia populus et omnes alij

tñ sapiētes q̄ insipiētes venerāt in opinionē q̄n dam de ipo: an forte esset ipe chr̄s. z sic nō dirigeret viam ad alteꝝ: iz post esset finis vie. z veneꝝ runt ad ipm quib⁹ vīa ostendit. Et hoc est q̄ ōr. ¶Existimāte aūt populo ¶ Existimatio autē est conceptio ex signis collecta. Cōsiderabāt em̄ virtute verbi in p̄dicatōe. Zuisteritate vite i cōuersatōe. Certitudine revelatōis diuine in missione. Fama miraculoꝝ i nativitate. Et ex his collegerūt Joānē esse maiorē homine. sic exp̄esse dicit Mat. vj. Quid existis in desertū videre aī rundinē vento agitatā? Quasi diceret. Nō. cum Nihil vacuū. Nihil instabile. Nihil infructuosuz Nihil in cōcupiscētie humore radicatū fuerit in ipo. Sed q̄d existis videre: hoiem molliby vestiti. vel vsum: q.d. Nō: cū i vita eius nihil molle fuerit. Utpote Eu⁹ habitatio horꝝ: fuit deserti. Eu⁹ vestit⁹ pili camelorꝝ. hispidi z duri. Eius deco: zona fuit pellicea penit⁹ inculta. Eu⁹ cibo locusta. Cuius pot⁹ vt dicit Hiero. lacticis vnda: simplex aqua. Sed q̄d existis videre. p:o pheta: etiā dico vobis: z pl⁹ q̄ pheta. Inter nazos enīz mulierū nō surrexit maior Joāne baptista. Utpote q̄ Scitate maior fuit hoīe. Revelatione maior in p̄pheꝝ spū et virtute Helie. Seu pore par angelis. vel supior iudicabat. Inde fuit et existimatio populi. Et ne popul⁹ stulta forte existimatōem habere iudicaret: Sic ōr. Joan. vij Turba hec que nō nouit legē maledicta est. ideo subiūgit ¶Et cogitātibus oībus ¶ Os enīm oēs opinant. p̄babile est. vt dicit Pbs. et Quod ab oībus dicit: vel in pte vel in toto est verum. ¶In cordiby suis ¶ Bas autez cogitatōes scivit Joannes p spīm dei quo plenus fuit. j. Lozin. ij. Spūs oia scrutat etiā p̄funda dei. Et itez. Nos non spīm hui⁹ mūdi accepimus. sed spīm q̄ ex deo est. vt sciam⁹ q̄ a deo donata sunt nobis. ¶De Joanne ¶baptista: Qui sicut dicit Jo. j. fuit homo missus a deo. Acti non de terra sed de celo descēdisset. ¶Ne forte ¶B est: an forte ¶De esset christus ¶Et ex hoc intelligit. vt dicit Hilo. q̄ sciuerit tepus esse tūc impletū quo chr̄s esset venturꝰ. Chr̄s enim p̄missus fuit in lege. Prefiguratꝰ a p̄iarchis. A pheris p̄nunciatꝰ. Et hec omnia p̄cesserāt. z ideo nō restabat nisi q̄ digito mōstraret vbi esset. Et ad hoc venit Joānes. Un Joā. j. Que sc̄pſit moyses z phete inuenim⁹ messiā. Indiguit eam ēindicāre. pter būilitatē. Esa. liij. Quasi absconditꝰ est vult⁹ eius z despect⁹. Esa. xlv. Vere tu es deꝰ absconditꝰ. Ita occasiōe testionū ferēdi sic exorta. ¶Respōdit toānes ¶ cogitatōibꝫ eoꝝ. Mat. ix. Ut vidit cogitatōnes eoꝝ dixit. Nec nūdit in angulo vni vel duob⁹ vel paucis sed publice¶ Dicēs oībus ¶q: vt ōr. Hec. cū tant⁹ esset q̄ chr̄s credi potuisset: elegit magis solide subsistere intra se q̄ humana opinōe inaniter leuari sup se. Sciuit enim q̄s dicit p̄s. liij. Qui hominibus placēt cōfusi sūt. qm̄ deꝰ spreuit eos. Dicit autē in hac respōsione Duo. Primuz est Officiū suū. Secundū autē Dignitas: z Ozdo aduēt⁹. et Officiū christi. De Officio suo dicit ¶Ego quidē ¶ vt mūster¶ baptizo vos ¶ aqua meo. Non dei. quia nō est in actu meo collatio gratie: que si adesset: non ego baptizarem: sed deꝰ. Joan. j. Super quem videris spīm descendentez et manentē hic est qui baptizat. hoc est: qui aniaz lauat ¶Ego autem baptizo ¶ quia ingēdo corpoꝝ: ad baptismum vere baptizantis alīquefacio ¶aqua ¶ que sine illius virtute non lauat nisi corpora. Hebre. ix. Non possunt iuxta conscientiā p̄fectum facere seruientē solūmodo in cibis z potib⁹ et varijs baptismatib⁹ z iustic̄ijs carnis vsq; ad tēpus correctionis impositis. Sicut enī baptismata legis non cōferunt gratiaz: ita nec baptism⁹ Joannis. Et hoc significās dicit. Ego vos baptizo in aqua. Act. j. Joānes q̄dē baptizauit aqua.

## Veniet autē fortior post me: cuius non sum dignus soluere corrigiam calciamentorum eius

Ecce Dignitas christi. Et dicit Tria. Dignitatez christi. Ordinē chr̄i z Tēpus. et Chr̄i actum. Dignitatem aūt z ordinem simul determinat dicens ¶Veniet aūt tē. Dignitatē autem determinat in Duob⁹. Quoz. Unū est Fortitudo virtutis. Secundū aūt Eminentia dignitatis. De Fortitudine aūt virtutis ōr ¶Veniet fortior post me ¶ Fortior aūt fuit in expellendo demonē quem Joānes non expulit: sed nīz indicauit expellendum a regno suo. Mat. xij. Lu. xj. Dum fortis armat⁹ custodit atrium suū: in pace sunt omnia q̄ possidet. Si aūt fortior illo supueniens: intrabit in domū fortis: z alligabit fortē: et oia vasa eius distribuet in q̄bus cōfidebat. Nic em̄ fortis fuit qui sic descripsit in Job xli. Non est fortitudo sup terram que possit ei cōparari qui factus est vt nullum timeret. Un oportuit q̄ de celo descenderet qui fortior eo esset. quia Joan. iij. Qui de celo venit: sup omnes est. et ideo fortior eo est z expulit eum. Nuc. xxij. Deus ex egypto eduxit eum cuius fortitudo est sicut rhinocerontis. Et ideo Apocal. v. ōr. Leo de tribu iuda q̄ vicit. Iste ergo Joannes: et oī sancto fortiori ¶veniet ¶ Non q̄dē in mūdū. qz iā in mūdo venerat. sed ad baptizādū: in q̄ tūc Joānes baptista p̄currebat. Et ideo imisc̄ēs eis ordinē ōr ¶post me ¶ Nō q̄dem ordie dignitat⁹ z virtutis. sed ordie eis Ju q̄ p̄curat sortis officiū sp̄ p̄cedit officiū reg⁹. Un Joā. j. Qui post me venit: añ me fact⁹ ē. Luc. j. Preibis em̄ añ faciem dñi parare vias ei⁹. Pōt etiā dici q̄ etiā fortior fuit: ad miraculoꝝ opationē Que oīa: Uel: fecit: Uel: in nōie eius facta sunt. Un Joā. iij. Me oportet minui. illū aūt crescere. Nō q̄dem q̄a inchoatus fuerit Joānes pl⁹ q̄ alij seri ad faciēda sig̃. Sed officio suo ſi cōperebat. qz suū officium fuit: ad aliū dirigere q̄ diuine fuit p̄ar⁹. et iō nihil diuinē p̄tār⁹ in se debuit oīdere. Sec⁹ ār fuit de aplis q̄ etiā audiroꝝ duxerūt ad chr̄m q̄ illis dirigēdo iam noticia christi p̄cesserat. qō nō fuit q̄n Joā. ad chr̄m dirigebat. et iō diuinū nihil in se ostendebat. Iz hoc ex vite merito potuisset. Et ideo ſm cōgruentiā sui officij loq̄ns ōr. Me oportet minui. illū aūe crescere: vt me sicut puo z minuto desertoꝝ ad illum sicut magnū. et in fide crescēte z uertāt. ¶Cuius

nō sum.] Tāgit ꝫ Dignitatē chr̄i. Et ꝫ quidem Quattuor modis exponit. Trib⁹ q̄dē sic ē i glo. z Quarto ſm Chrys. Prim⁹ q̄dē modus ſm Glo. est q⁹ pes chr̄i sit diuinitas. Ps. cxxij. Adorabimus in loco vbi steterūt pedes ei⁹. ꝫ est: due ꝫtutes diuinitat⁹, Creatōis z Recreatōis. In vtro q3 eni pede sic dic Aug. relict⁹ vestigio⁹ vnoꝝ in dicia. Calciamētū aut̄ eius: est hūanitatis eius pellis mortiana: q̄ in morte est cesa hūanitas. Ps. lix. In idumeā extēdā calciamētū meū. ꝫ ē in sanguinea de sanguie hois factā hūanitatem. Corrigia aūt est vnio deitat⁹ ad hūanitatē qua3 si ligatura pedis cū calceo. Et Joānes q̄dem dic se nō esse dignū hāc corrigiā soluere. ꝫ ē modum hui⁹ vnionis inuestigare. Esa. lij. Generatōnem ei⁹ q̄s enarrabit: Scōs mod⁹ q̄ in glo. ē q tāgit Deut. xxv. vbi dr. Q̄ cū alijs mortū vxor ait⁹ fuerit sine herede: debt frater defūcti vel ali⁹ ꝓpinqu⁹ ei⁹: vxorē defūcti ducere. z spōsus vxoris z mariti⁹ ꝓpio fact⁹: vxorē defuncti fecūdare. et semē defūcto suscitare. z ꝓmogenitū noie defūcti appellare. Q̄s nō fecerit: aliū post eū ꝓpinquē ilij⁹ lū discalceare. z vxorē defūcti ducere. Deide aūt vxorē defuncti ducere nolēs: domū discalceati in israel in imp3operū suū appellari. Scōs hoc tāgit est sensus. [Cui⁹ non sum dign⁹ soluere calciamentū] tanq̄ ipe spōsam eccl̄iam reputet quā ego ducā. Ipe eni vere spōsus est. Ego aūt spōsi amic⁹. nō discalciator: q̄ sibi spōsā principiā. Joan. iij. Qui habz spōsam: spōsus est. Amicus aūt spōsi stat z audit. z gaudet ad vocē sponsi z sponse. Tert⁹ sensus ſm glo. est. q calciamētū est ꝓpatio euāgelizandi. Sicut dr. Eph. vj. Calciati pedes i ꝓparatōem euāgelij pacis. Lāt. vij. Quāpulcri sunt gressus tui in calciamētis filia ꝓncipis. Est ḡ sensus. [Nō sum dignus] ex officio: calciamētū: ꝫ est euāgeliū: de ius pede. ꝫ est: circūportāre. [soluere] z in mūdo circūferre: vt ꝓ me euāgelizet illud in gentib⁹. z i omnes terrā exeat son⁹. q3 hoc nō est officij mei q̄ Petrus Sz hoc est officij Xp̄i o3. quoꝝ p̄dicatio sequtur p̄dicatōem dñi. vt soluto a pede suo euāgelio pedib⁹ suis alligēt. z i totū mūdū circūportēt. Esa. lij. Quāpulcri sup̄ mōtē pedes euāgelizātis bona: euāgelizātis pacē: dicētis sion: regnabit de⁹ tuus. Quarta exposīno est Chrys. z ꝑplanor z verior⁹ oīb⁹. Quia. s. solutio calciamēti: est hūillimū obsequiū q̄ pōt homi pstari. Et est sensus hūillimū obsequiū q̄ pōt hoi pstari nō sit dign⁹ pstare z ipēdere sibi. Job. xij. Ecce q̄ seruiūt ei nō sunt stabiles. z in angel⁹ suis reperit puitatē. q3to mag⁹ hō putredo z fili⁹ hois vimis: Hoc ē q dr. [Cuius nō sum dignus soluere corrigiā calciamentoꝝ eius] Exo. iij. z Jos. v. Solue calciamentū de pedib⁹ tuis. Locꝰ eni in quo stas terra sancta est.

**Ipe vos baptizabit i spūsctō z igni. Cui⁹ vētilabrū in manu ei⁹: z purgabit aream suam.**

Dictangit ꝓprie chr̄isti actū, z hoc dupliciter Tangit eni actū sacramenti z actuz iudicij: De actu sacri dicit. [Ipse vos baptizabit] hoc est a petō interius mundabit. Matth. iij. Ego a te debeo baptizari z tu venis ad me. Glo. hoc est: a peccato mundari. Matth. xviij. Baptizātes eos in noie patris z filij et spūsancti. [in spūsancto et igni] Dupler effectus baptismi chr̄i significatur: Acceptio spūsancti: et Ignitio feruoris deuotionis in consumptione peccati. De primo dicit [in spiritu sancto] quia visibiliter descēdit spiritus sanctus sup̄ baptizatos. Luce. iij. Descendit spiritussanctus corpore ali specie sicut columba in ipm. Secundus effectus notat quādo dicit [et igni] vt noteur peccati consumptio. Deutero. iiij. Deus noster ignis cōsumēs est. Et notat charitat⁹ accessio. Luc. xij. Ignem veni mittere in terram z quid volo nisi vt accēdat. et nortetur Feruoris deuotionis. Reg. xviij. Deus qui exaudiere p ignem ipse sit deus. Act. j. Vos baptizabumini in spiritusancto nō post multos hos dies. Vic ignis accessus post chr̄istum (pulso nubilo mortalitatis et pſecutiōis) quasi sol ad alta se cōtulit. ij. Mach. j. Tempus affuit quo sol refulsit qui pri⁹ fuit in nubilo. et accensus est ignis maxim⁹ ita vt omnes mirarentur

Alterū autem actum determinans ait [cui⁹ vētilabrum in manu eius] Et tangit Duo. scilz Actum districti examinis: et Effectum. Actuz quidem examinis tangit cum dicit: Cuius ventilabz. Tangit aut̄ ꝫ metaphorice actū examinis. Ventilabrū eni est instrumentū cuius cuentatione purgantur grana a quisquilijs palearuz. Dicit igitur q⁹ in manu chr̄i. hoc est: in potestate iudiciaria chr̄isti. quia sicut dicit Joan. v. Pater nō iudicat quēq̄: sed omne iudicium dedit filio. In hac ergo manu est ventilabrū: quod alio nomine dicit vannū. per quod notat discretio saluandoꝝ z damnādoꝝ. Matth. xxv. Statuet oues q̄dem a dextris: hedos aut a sinistris. Unde sequitur [et permundabit] hoc est: vsq̄ ad purum purgabit aream suam. Ps. lxxxij. Ponam eos vt stipulam ante faciem veri: vt lutum plateaz delebo eos [aream suam] hoc est: psentem ecclesiaz z in iudicio extremo futuram. Piere. xlviij. Dispdam eos z ventilabo eos. Hoc eni modo multiplicater facit dom⁹. Aream cum conscientie pmundat: a palea vane cogitationis: reseruans granū contemplate veritatis. Ps. cxlv. In die illa pibunt omnes cogitationes eoꝝ. Piere. xxiij. Quid palee ad triticū dicit dns

Est eni az area scriptura in qua est mixta palea cū tritico. hoc est: litteralis intelligentia cū spirituali. Esa. xxx. Pulli asinoꝝ cōmixti migma comedent et sicut in area ventilatum est. Pulli asinoꝝ sunt simplices q̄ accipiūt granū non nudum: sed in rudi palea. et alij cibantur grano nudo quod in area ventilatum est a doctoribus scripture. Area eni est coz hois in q̄ seminat granū nudum frumenti: Joan. xij. quod cū surgat cum palea multa temporalis velamenti quo abscondit a nobis. Sed boc vellentes granum dulce verbi et gratie inuenem⁹. Mat. xij. Discipuli trāseū. p sata: vellebāt spi. z paleas q̄dē abijciebāt: granū aūt colligebāt z comedebāt. Est area aromatū q̄ non indiget ven-

tlatõe nisi a palea ianis glie. Ecce enī ē area ꝙ turū Lañ.vj. Dilect⁹ meꝰ descēdit in hortū suū ad areolā aromatū. Sic ḡmūdabit areā suam

**Et congregabit triticū i horreū suū: ꝓaleas autē cōburet igni in extinguibili.**

Ecce Effectus iudicij. [Cōgrēgabit enī tritiꝯ cū.] Dicit aūt Tria. Assonationē electoꝝ hic in ecclesia. ⁊ in futuro in patria. ⁊ Qꝫ ipi sunt tritiꝯ cū. ⁊ Quo congregabunt. De Associatõe dicit [Cōgregabit.] Dispsi enī sunt Dispari cultu. ⁊ Dispari vita. ⁊ Diuisiõe cordiū. Et Dispares cu tu congregabit in vnuꝫ cultū. Ps.cv. Saluos nos fac dñe. ⁊ cōgrega nos de nationibꝫ vt cōfiteamur nomi tuo. De Dispari vita cōgregabit vnam gram. Eze.xxxvj. Adducā vos de nationibus. et cōgregabo vos de terris. ⁊ effundā super vos aquam mundā: ⁊ mundabimi ab oibꝫ inq̄ namētis vris. De Diuisione cordiū cōgregabit eos in vnū cor charitatis. Act.iij. Multitudis credentiū erat cor vnū. ⁊ anima vna: nec quisq̄ aliq̄d eoꝝ que possidebat suū esse dicebat. sed erant illis cōmunia oīa [triticū] dicit. Nocē electos. quoꝝ qlibet ꝓbonū quod est i eo past⁹ est alterius. Ps.cxlvj. Adipe frumēti satiat te. Quo aūt congregat subiūgit [in horreū suum] quod est cōtinentia ⁊ capacitas ecclie in gratia. ⁊ cōmūione sctoꝝ. ⁊ ymūo ⁊ capacitas ecclesti patrie. Matth.xiij. Triticū congregate i horreū meū. Prouer.iij. Implebunt horrea tua saturitate. Hec sunt horrea egypti in qbꝫ seruant cibi gratie: pseruātes a futura sterilitate. qꝫ vbi sunt electi: ibi est cibꝰ gratie ⁊ verbi dei. Multi enim cibi sunt in noualiꝫ patrū. Secundꝰ effectus est: vel altera pars effect⁹ q⁹ [paleas ꝺ vacuas a gratia [cōburet igni.] ꝺ. Corinth.iij. Unusc⁹ cuiusq̄ quale sit opus ignis ꝓbabit. Unꝺ Uel est Ignis tribulatõis ꝓsentis: ꝑcā auferens. Uel Ignis purgatoꝝ⁹ peccata venialia ꝺburēs. Uel Ignis inferni inextinguibilis peccatū insequens Et de hoc videt intelligi quia in ira ignē illū dicē inextinguibilē. Cū enī ignis duaby de causis extinguaf. Sc. A cōtrario. Uel qꝫ deficit sibi materia: Ignis inferni neutrā habꝫ causam extricti onis. Nō enī est ptraiū inferno nisi gra. et hui⁹ nō sunt susceptibiles q̄ in inferno sūt. Silr materia illi⁹ ignis: est pctō sub pctō. ⁊ pctm sub inferno nō est solubile a pctōre. ⁊ pctōr nō consumptibilis ab igne. ⁊ ideo nunq̄ extinguit ignis ille. Esa.vlc. Uermis eoꝝ nō morietf. ⁊ ignis eoꝝ nō extinguef. ⁊ crūt ad satietatē visionis omnis carnis. Ideo pctores dicunt ligna illū ignē nutrictia. Esa.xxx. Preparata est ab heri tophet. a rege ꝑpata pfūda ⁊ dilatata. Nutrimēta eⁱ ignis ⁊ ligna multa. flatus dñi sicut torrens sulphuris succendens eā.

**Multa quidem ⁊ alia exhortāſ euangelizabat populo.**

Hec est clausula. Euāgeliste q̄ ꝯcludit Joannis ꝓdicatōem. Noꝝ aūtē q̄ hic de verbis eius omittunt: Quedam ponit Matthe⁹. Quedam aūt ⁊ plura Joannes. Sicut id Qꝫ dixit. ꝓniam agendo appropinquare regnū celorum: qō dicit Matth. Et Qꝫ dixit Me⁹ baptizando ꝙ steriſ se Jesum. Qꝫ digito mōstrauit. Qꝫ agnū dei. ꝓnūciauit auferentē peccata mundi. Qꝫ discipulos ad eū misit. Qꝫ se non esse ꝓsponsum ꝓclsus est. Qꝫ cōfitebat ⁊ non negauit Se non esse Heliam: neq̄ ꝓphetā: neq̄ christum: sed vocem christi ⁊ ꝑcursorem. Et hmōi alia: que omnia dicebat [euangelizans.] Joannes [hoc est verum euangeliū. hoc est: bonū nūciū annuncians.] populo. Esa.xl. Super mōtem excelsum ascende tu qui euangelizas sion. qui euangelizas hierusalē: exalta in fortitudine vocem tuā. Exalta: noli timere. Dic ciuitatibus Jude: Ecce deus vester.

**Herodes aūt tetrarcha cū coꝛ-n riperetur ab illo ō herodiade vxore fratris sui: et de oīb⁹ malis que fecit Herodes: adiecit et hoc supra omnia: et inclusit Joannem in carcerem.**

Dic breuiter ꝓ anticipatiõē agitur de incarceratione Joānis de qua nos multa diximus super Matth.xiij. et ibi reḡrant. Causa autē ḡre Lucas anticipat est: Quia festinat ad miracla christi q̄ ꝑ ipm facta sunt in duobꝫ vltimis annis ꝓdicatiõnis christi. In ꝓmo em anno Joannes incepit imitare ad chm: et statim inclusus est: et reuoluto anno eodē decollatus. Et in illo anno chr̄i pauca fecit: nisi Qꝫ mutauit aquā in vinum: qō fecit circa principiū secū. dt anni sue ꝓdicatiõis ꝓ annū revoluti sui baptismatis: qō Joan. ponit: et ibe ꝑtexit. Causam aūt mystica. Hlo. tangit quia Joannes diuinitatē chr̄i plequit in qua nullus habuit mediatorē vel ꝑcursorē: et ideo indifferenter scribit et ea q̄ añ Joānis alligatiõem facta sunt: ⁊ ea que sunt facta post ipsam. Sed alij Euāgeliste scribūt hūanitatē chr̄i in qua habuit ꝑcursores. et ideo de his que facta sunt añ ꝑcursionem ei⁹ pauca dicunt: nisi qꝫ .xij. annoꝝ ostendit sapiam. Qō tamē non fuit miraculū: q̄ esset diuinū. Et hoc q̄dem dicit Hlo. Nescio quare. qꝫ cētā miraculū de vino verum est: qō post incarcerationē Joannis est factū eodē die reuoluto anno qñ baptizatus est: sicut celebrat ecclesia. Sed vera causa est ꝙ anticipat Lucas breuiter: qō sauit posituꝝ esse sufficiēt Matthe. v. Et anticipat vt postea de chr̄o cōmua sit historia. Tangit aūtē Tria Sc. Captiuitatem: Causam captiuitatis: et Modū. Captiuitatē tangit cū dicit [herodes] antipas: herodis ascalonite filius: Nō tā carne q̄ malicie imitatione ⁊ successiõe crudelitatis ⁊ hereditarie tyrānidis. Sap. iij. Et miḡs omnes filij q̄ nascunt: testes sunt nequitie in parentes ipsorū. Esa. xiij. Non cōsurget in eternū semen pessimoꝝ. Tāgit ꝓnaparum [tetrarcha] Et ideo quia princeps erat quarte partis regni dī (quod in deo ꝙ regū erat) clemētia: iusta ⁊ legi dī ꝙ gruētia fouere ⁊ manutenere debuit,

ñi. Regũ.xx. Reges isr̃l clemẽtes sunt. Uñ Pro
uer.xx. Clementia firmat̃ thron⁹ eius: Ꝟ est. Re
gis. Prouer.vlc. Lex clemẽtie in lingua ei⁹. De
Justicia aũt dr Esa.xxxij. Princeps ea que sunt
digna pncipi cogitabit. Et pmittit. Ecce in iusti
cia regnabit rex. z pncipes in iudicio pẽrũt. De
Cõgruẽtia legis dei pcipit Deut.xxvij. q̃ rex
inthronizat⁹ ẽ accipiat deuteronomiũ legis. z fm
illũ iudicabit. Hic aũt eõtra de dolis iniustus
z fraudulẽtus fuit. Tãgit aũt causam icar
ceratõis cũ dicit. ⁊ Cũ corriperet ⁊ tãgit cau
sam In speciali vicio. z In Generalitate vicio.
In speciali vicio ex pte Joãnis: est Correptio vi
ciosi. Que causa (alias nõ) est Precepta: Justa:
Honesta: z Pia. Precepta quidez .i. Timoꝛ.v.
Peccãtẽ coram oĩb⁹ argue. Matth⁹.xviij. Si pec
cauerit in te frater tu⁹: corripe cũ inter te z ipm
solũ zc. Justa aũt est causa. q. iusta ẽ correptio
delinquẽtis. Uñ Eccli.xxj. Qui odit correptões
vestigiũ est pcõtis. Honesta etiã est: qz est ꝺ bo
nestare mrimoniũ z nuptiarũ. Sap.iij. Nec est
q̃ nesciat thoꝛ in delicto. Eõtra Sap.xiiij. Ne
qz nuptias mũdas custodiũt. Pia fuit: qz p in
uriam passo patrocinatus est Joãnes. Sicut z
Moyses Exo.ij. Quare facis iniuriã .pximo .i.
Lozij.vj. Vos iniuriã facit̃ et fraudatis. z hoc
fratribꝰ. Hec etiã causa in patribꝰ est ꝓmẽdata.
z maxime in eo in cui⁹ spũ cucurrit Joannes. Ꝟ
est Helie. De quo ꝺr Eccli.xlviij. In diebꝰ suis nõ
extimuit pncipẽ. Et de Moyse Hebr.xj. Fide
reliquit egyptũ: non veritus animositatẽ regis.
Hec igit causa fuit ex pte Joannis. Sequitur.
De herodiade. ⁊ Nec herodias vt dix̃t Ihuꝝ.
fuit filia Aretbe Regis. quã p⁹ dederat Philip
po. et ista pcurãte: philippo eã abstulit. et herodi
fratri suo eã ziunxit. Et ideo ipa femina fuit Exi
tialis meretrix. z Peior meretrice Scortatrix.
z Peior scorto fuit Adultera. Exitiũ etiã dom⁹
fratris herodis pcurauit p patrẽ Aretbẽ lo cerũ
Philippi. cã tamẽ ziugis sit edificare z manute
nere domũ. Sicut dicit Heñ.xxiij. q̃ parentes
Rebeccę monuerũt eam regere familiã: diligẽ
re maritũ. Uñ de ipa ꝺr Eccles.vij. Inuenti amа
riorẽ morte mulierẽ que laqueus venatorũ est.
z sagena cor ei⁹: vincula manus ei⁹. Eccli.xxvj.
Sicut bouꝭ iugũ qs mouet. sic z mulier nequã
qui tenet illã: quasi qui apphẽdit scorpionẽ. Ista
fuit peior meretrice: q⁹ meretrix a merẽdo dicit.
Ista aũt nihil p hoc meruit. sed insatiabilẽ libi
dinem quã ad coitũ habuit: z i Philippo exple
re nõ potuit: in Herode cõsuit. q totus libidini
etiã p medicinas inseruiuit: z ideo scortum fuit.
Que in hoc differt a meretrice q⁹ nõ nisi libidi
nem ꝛc: meretrix aũt nõ libidinẽ sed precium
Ezech.xvj. Omnibꝰ meretricibꝰ dant̃ mercedes.
tu aũt dedisti mercedes cũctis amatoribꝰ tuis
Et in hoc⁹ dedisti mercedes: z mercedes nõ ac
cepisti: factũ est in te contra consuetudinẽ mulie
rum. Dec est mulier vltro virũ rapiens .i. Reg.
xx. Scortatricis etiã malicia vicit qz adultera
Uñ dicit. ⁊ Uxoꝛe fratris sui. Eccli.xxij. Dis
mulier relinquẽs virũ suũ peccabit: statuẽ bere
dem ex alieno mrimonio. Primo q̃dẽ qz in lege
altissimi incredibilis fuit. Scõo: qz virum dere
liquit. Tertio: quia thoꝛ viri z fidei sue sponsionẽ
violauit Et hoc totũ notat cum ꝺr quia fornicata
est. In hoc aũt q⁹ maritus eius verus frater fuit:
etiam stupri rea: sicut z ipe Herodes cõtra legem.
Leuit.xx. Qui duxerit vxoꝛẽ fratris sui: rem illici
tam ꝓpetrauit. Ergo stupratoꝛ z adulter fuit: sicut
z ipa Herodias: ceticialis meretrix. ⁊ Et de omi
bus malis. ⁊ Ecce Generalis correptio: qz de oĩ
bus malis corripuit eũ. qz Herodis malũ crem
plum: fuit pessimũ. Quia vt ꝺr Grego. In exẽplus
culpa vehemẽter extenditur: cum p reuerentia grad⁹
peccatoꝛ honoraf. Et ideo min⁹ est dissimulandus
in plato q̃ in subdito. Nec erat vlla tergiuersatiõe
celanda: quia notoriũ erat q⁹ ea cõmi. que fecerat
herodes. z negari nõ poterãt. Psal.xlix. Arguã
te: z statuam te cõtra faciẽ tuã .s. Reg.iij. Tu nosti
oĩe malũ: cuius conscius ẽ tibi coꝛ tuũ. ⁊ adiecit.
Ecce Effectus cause pinducte: quia p bono reddi
dit malũ. Dicit.xvij. Nunqd reddit̃ p bono ma
lum. ⁊ Adiecit aũt. Dicit: qz cum in oĩb⁹ alijs
fuerit sceleſtus z malus: In hoc etiã fuit sacrileg⁹
z temerarius z ingrat⁹. Sacrilegus quidez: quia
in eum q̃ ab vtero matris cõsecratus est misit ma
num. Eccl.xlix. Male tractauerũt eũ qui ab vtero
cõsecratus est. Temerarius aũt: qz iniecit manus
violẽtas in ꝓphetã: cũ dicat. Psal.ciiij. Nolite tan
gere christos meos: z in ꝓphetis meis nolite mali
gnari. Ingratus aũt: quia ꝓ bono malũ reddidit.
Psal.cviij. Pro eo vt me diligerẽt detra hebãt mi
bi. adiecit. ⁊ tantũ pondus iniquitatis. ⁊ super
oĩa ꝓccata sua. Psal.xxxvij. Putruerũt coꝛ
rupte sunt cicatrices mee a facie insipiẽtie mee. Et
sicut onus graue grauate sunt sup me. Et inclu
sit Joannẽ ab vtero sanctificatũ: Luius natuꝛ
tas miraculũ: Luius vita sanctitas: Luius offi
ciũ via fuit salutis: Luius vox libera: vbũ ostẽdit
eremũ Hũc ergo z talẽ. ⁊ inclusit in carcerẽ. ⁊ via
ad chim q̃tũ in se fuit auferẽs: verbũ dei alligãs:
salutarẽ ꝓceptẽ silentio ꝑpetuo cõdemnans: Eũ
qui illuminare missus est his qui in tenebris z in
umbra mortis sedent: tenebris carceralibus inclu
dens. Ecce q̃ntũ malũ suis malꝰ adiecit Herodes.

**Factũ est autẽ cum baptizaretur oĩs populus: z Jesu baptizato z orante: apertũ est celũ: z descendit spũssanct⁹ coꝛporali specie sicut columba in ipm: z vox de celo facta ẽ Tu es filius meus dilect⁹: in te complacui mihi.**

Hic agit de Baptismo christi qs est sanctifica
tio nostri baptismatis: z regeneratio (al's genera
tio) nostre regenerationis. Agẽdo aũt de chõi Ba
ptismate facit Quattuoꝛ. Primo eũ oñdit Qua
liter chõi Baptism⁹: est termin⁹ baptismat̃ Joan
nis. Scõo ostẽdit Que deuotio habẽda est ad no
strum baptismũ gapiendũ. Tertio ostẽdit Quis

# Capitulum.iiij.

sit effectꝰ baptismatis in eo q̄ digne pcipit. Quarto ostendit Quę sint sanctificantia nostr̄ baptiſma. De Primo aũt determinãs dicit. ¶ Factũ est ¶fm ordinatiõem diuinã: q̄ omnia pordinat anteq̄ fiant. ¶ Cũ baptizaret oĩs populus ¶ Becõmoda est distributio: p generib⁹ singulor̄. hoc est: de qualibz populo aliqui. Hoc est: Diuites z pauperes: Nobiles z ignobiles. Serui z liberi. Masculi z femine. Judei z gẽiles. z sic de q̄ buslibet differẽtijs hominũ. Inter quos etiaz ¶ Et Jesu baptizato ¶ q̄ sicut dicit Joã. j. medio stante baptizãdor̄. Si aũt quer̄. Quare christus voluit baptizari. Dicim⁹ q̄ plime z rationabiles cause assignant. Quar. Una potissima est: vt tacta sue mũdissime carnis vim regenerãtiuã cõferret aquis. Sicut eni in quolibz tactu suo semp aliq̄d operatus est diuinuz: Sicut tetigit lepr̄osum z sanat⁹ est p virtutẽ diuinitat⁹. Et tetigit eũ emor̄roissa z sanata est: Ita etiã tactu aque vis influxit aquis q̄ possent mundare alias q̄ vis regẽnatiua dicitur: Tũ hec vis ẽi babitu in aquis. z nõ reducit ad actũ nisi p inuocatiõnẽ sc̃e Trinitatis: et tunc agit regenerationez: sic etiam in baptismate christi Trinitas apparuit Spũsanctus in colũba. Pater in voce. z Filꝰ in aqua. Et hec est vera causa: Tamẽ alie cause assignant. Sic Ut baptismo iusticiam suã cõpleret Verbi gr̄a. Ut pateret legẽ quã ipe tulerat q̄ dicit legẽ. Jo. iij. Nisi q̄s renatus fuerit ex aq̄ z spiritu nõ pot̄ intrare i regnũ celor̄. Et ideo vt eãdem legem subiret: baptizat⁹ est: Sic subiuit legẽ circũcisionis quã dederat. Alia causa ẽ vt nos bis exñ pberet bapma(q̄s bapmi) suscipiẽdi. Joãnis xiij. Exemplũ dedi vobis vt quẽadmodũ ego feci: ita z vos faciatis. Libẽt⁹ eni z deuot⁹ sacramentũ in elemẽto visibili suscipit seruus: q̄s ante eũ suscepit dñs. z magis credit in elemẽto visibili muenire gr̄am q̄n sciat nõ esse egenũ: z vacuum esse elementũ ex susceptõne dñi. Vis igit de causis baptizari voluit dñs. Seq̄t ¶ Et orante ¶ Instruit dñs in qua deuotõe accipiend⁹ est baptismus. Oratio eni vt dicit Aug. est pius affectus mẽtis in deum direct⁹. Et in hoc pio affectu suscipi debz et cõseruari. q̄ cũ indeuot⁹ accedit obicẽ spũsctõ ponit. Et licz sacramentũ consequat: tñ rem sacramenti nõ suscipit. Sapie. j. Spũsctus disciplie effugiet fictũ. z auferet se a cogitatiõibz que sunt sine intellectu. z corripiet a superuenẽte iniq̄tate. Sic ergo p oratiõnẽ pietas monstrãda z exercẽda est: vt virtutẽ suã faciat baptism⁹. Sequit̃ ō Effectu baptismi ¶ Aptum est celũ ¶ Non q̄ diuisum fuerit: sz q̄ secreta celi patuerũt. Celũ eni a celando est dictũ z vsq̄ ad illud tempus: q̄uis aliq̄n alicui sanctoruz aliq̄d de secretis celi reuelatũ fuerit: ad sciendũ: tamẽ secreta celi nõ sunt apta ad dandũ. z exhibẽdo cõmuniter. Et sic apta sunt celi in baptismo. Ad ḱam aũt Tant⁹ spẽdor sup christuz emicuit quasi inferiori celo cedente p modũ quo nubes a celo recedunt: totum celũ empr̄eũ reuelarek. z totum splendor̄e suum in chr̃m sup terrã diri/geret. z terrã lumine repleret: facto dicẽs hoc q̄ dicit de illo Heb. j. q̄ chr̃s est splendor gloriẽ z figura substãtie eterni solis. b est patris. Sap. vij. Candor est lucis eterne z speculũ sine macula dei maiestatis Figurabat mystice baptizatus christi baptismate celum apire. Baptism⁹ eñ celũ aperit per b̃ q̄ aufert impedimentũ ascẽdendi in celũ. Passio aũt chr̃i aperit p precij solutionẽ: z Ascẽsio dñi aperit per loci adeptionẽ z mãsionis ꝓparationẽ.

Unde Baptism⁹ remouet repagulum. Psal. cvj Confregit portas ereas: z vectes ferreos cõfregit: suscepit eos de vta iniquitat⁹ sue. Passio aũt soluit precũ de emenda mãsione. Bern. xxj. Ego damnũ oĩe reddebã: q̄quid furti peribat a me repĝebas. Ascensio aũt in redẽptum p possessionez intrat locũ. Jo. xiij. Vado parare vob locũ: z iterũ veniam z assumã vos ad meipm: vt vbi ego sum: z vos sitis mecũ Sequit̃ de Sanctificantibus baptismũ. Nec aũt sũt: Pat⁹: z Filꝰ: z Spũsanctus: Pater in voce: Filꝰ in carne: Spũsanctus in colũba. Et ideo sine inuocatiõe trinitatis: p ꝓpria noia baptism⁹ non sanctificat: q̄ tres ꝓsone p sibi ꝓpria ibi apparuer̄t sanctificãtes. Mat. vl. Baptizantes eos in noie patris z filij z spũsc̃i Quia aũt in sanctificãdo vt ōr Aug. Spũsctus persona vicinior nobis est: Jõo incipit a spiritu Dicẽs ℣ Tria: Descẽsum: z Descendentẽ: z Descendẽdi modum. Descẽsum tangit cum ōr. ¶ Et descẽdit. Jõo descensione sua declarãs sanctificatõis infusionẽ in baptismũ. Esa. lxvj. Ecce ego declinabo in vos sicut flumẽ pacis: Et tanq̄ torrentẽ inundantẽ gloriam gentiũ. Flumẽ pacis significatio est spũs: Et q̄ nec̃t tarda molimina spũsancti gr̄a: ideo ap̄ propriat torreti inundãti. Torrid⁹ quidẽ calore charitatis: Inundãs aũt abũdantia charismat⁹.

Et hec est gloria gentiũ que veniũt cum deuotõe ad baptismũ. Descendentẽ aũt tangit Spũsanctũ: Per Spiritionẽ renatis fides Spũm vite: z Per Sãcitatẽ expellens peccatũ q̄d fuit cã mortis: Facit aũt hec duo Septẽ q̄busdã ap̄ propriatis sibi effectib⁹. Primo eñ mũdicia creat cor nouum. Psal. l. Cor mundũ crea in me deus: z spm̃ rectũ innoua in visceribz meis. Secõ Creatum aũt z mundatũ z rectificatũ: renouat vtute. Ps̃. ciij. Emitte spũm tuũ z creabunt̃: z renouabis faciem terre. Ezech. xxxvj. Dabo vob spũm nouũ: z effundã sup vos aquã mundã Tertio Renouatum eripiẽs de seruitute facit liberum. ij. Cor. iij. Ubi spũs domini: ibi libertas. Quarto Liberũ facit deo reconciliatũ amicũ. Gen. viij. Columba rettulit ramũ viridis olive reconciliatõis z ꝑpiciatõis ostendẽs deũ Quinto Reconciliatũ adhuc infirmũ adiuuat ad bonuz. Rhomanor̄. viij. Spirit⁹ adiuuat infirmitatẽ nostrã Sexto Adiutũ z confortatũ suspirare facit de exilio ad patriã. Rhom. viij. Spũs postulat p nobis gemitib⁹ inenarrabilib⁹ Septimo Suspirantẽ pennis desideriorz cõtemplationũ eleuat in requiẽ beator̄ un celuz. Psal. lxij. Quis dabit mihi pẽnas sic colũbe: z volabo z requiescã. Sic ḡ descendit spũsanct⁹. Des̃cendendi aũt modus rangit in Duob⁹. Scz. In genere: z In specie. In Genere qdem: q̄ descendit ¶ corporali specie ¶ Nec aũt species fuit vera

corpus oculis hominū quibꝫ deꝰ reuelari voluit visibiliter apparēs: Tamē species vocat. quia spiritui sancto corpus illud nō fuit vnitus: sicut filio fuit vnitum corpus hominis qō assumpsit. Nec igit̄ est causa qꝫ dicit: non corpe: sed corporali specie. quia in co spiritussanctus fuit ad expletionem operis quod exercuit: z nō ad esse vnionis in persona. Et in specie tāgit modū cum dicit [sicut columba.] Que quidē vera columba fuit. q: Pura veritas nescit vti figmentis phantasticis. Jo. iiij. Spiritus est deus z eos qui adorāt eum: in spiritu z veritate oportet adorare. Propterea autem decē mirabiliter colūbe conueniebāt: voluit potius vti columba qꝫ alia specie corporali.

Quar. Una est Q non habet fel in epate: Jn qꝫ fm Platonē ē vis apetitiua Quod signat [sibi fellitum z amarū fm indignationem vel iram vel odium vel inuidiā: cōmunicationem habere cum spiritussancto. Heb. xij. Nequa radix amaritudinis sursum germinās impediat: z p illam inquinētur multi. Secūda est: quia Xpus est innocua ore: Non mordax: Etsi mordeat: nō dat lesuram Signās nihil mali in ore habere qui habet spūm fem Eph. iiij. Oīis sermo malus ex ore vestro nō procedat: sed siquis bonus est vt det gratiam audienti.

Tertia est: quia est Xpus innocua vngulis: nihil lacerans pede vl' vngue. Psal. xxvj. Custodi iij nocētiam: z vide equitatē Quarta est qꝫ ē Xpus cibata nudo grano: z tecū pede non erui: crastino (al's verrendo) sicut Gallina. Vel rostro fodiēdo: sicut Corvus. Jn quo norat frugalitas pſimonie. Eccl. xxij Utere quasi homo frugi bis q̄ tibi apponuntur Quinta est qꝫ est Xpus osculatiua sui generis: significans in hoc dulcedinē spūs. Et sicut dicit Augustinꝰ: etiam cū mordēs est: dulciter q̄si osculando z non lacerādo mordet: significans quoniam reprehensio z correctio est dulcis z non dentе canino illata. Unde Augustinꝰ Hzcanter recipit osculū columbinū benignissima charitas: dentem autē caninū vel equitat cautissima humilitas: vl' rerundē solidissima charitas. Eccl. xxiij. Spiritus meus super mel dulcis: z hereditas mea super mel z fauū. Septa pretio est Q mirabili sagacitate cauet accipitrē. Si enim videat falconē qui non accipit eam nisi iactū dando in aere: fugit vel ad terram vel ad arborē. Si aūt videat Aquilam: que accipit in terra: statim declinat ad aerem vel ad arborem. Etsi videat Larū accipientē in arbore: declinat ad terram vel ad aerē. Et ideo sedet super aquas: vt si forte per negligentiā non consideret rapacē venientē: saltem vmbrā eius in aqua perpēdat: Significās q̄si sagaciter tentator est declinādus: z per veritatē vl' in fluentis scripture cōsiderād. Lanicor. iiij. Oculi tui sicut columbe super riuos aquar. Septima esse dicit Q pullos alienos nutrit z fouet sicut suos. Et cōmendat dilectionem proximi. Leuit. xix. Diliges proximū tuū sicut teipsum. Octaua est Q gemitū habet pro cantu. Proverbior. xviij. Cor quod nouit amaritudinem anime sue: in gaudio ipius non miscebit extraneus (al's extraneis) Nona ē Q gregatim volat: concordiā z socialem ciuilitatē custodiens. Eccl. xxv. In tribus beneplacitū est spiritui meo: que sunt probata coram deo z hominib. Concordia fratrum amor proximorū: z vir z mulier sibi bene consentientes. Decima est Q in petra nidum suum collocat vel alio tuto loco: pter animalia nido insidiantia. Petra autē est christus Et foramina nidis nostris apta: aperture vulnerū ipsius: in quibus abscōdit cordis sui partum: per memoriā passionis q̄squis tutus esse desiderat. Hiere. xlviij. Estote quasi colūba nidificans in sumo ore foraminis. Esa. ij Ingredere in petram: abscondere in fossa humo. His ergo pretactibus elegit colūbā: non quidē qꝫ esset illi columbe vnitus: sicut incolumbat⁹: sicut christus incarnatus z humanatus: sed qꝫ vera z viua sit columba: cū ad vsum spiritus creata: z post peractū officiuꝫ in pristinā materiam resoluta. Noluit em̄ manere eā adorandā: sicut christi caro adorat. quia nō erat sibi vnita. Sicut z confringi z comburi pulueri serpētis: quem moyses fecerat: voluit per Ezechiā. iiij Reg. xviij Ne a populo adoraret. z sic in idolatriā inauceret. Apparuit autem sup apostolos in igne: quia eos ad charitatem accendit: z peccatū consumpsit: quod nō erat opus in christo. Sic igit spiritussanctus corporali specie descendit sicut columba. [in ipsum] ita qꝫ spiritus descēdit in ipum. columba autem manſit super eum vsqꝫ post baptismū: z cū desijt, Joānis. j. Super quē videris spiritum descendentem z manentem: hic est qui baptizat. [Et vox de celo facta ē.] Et in hac voce apparuit pater in suę pretate persone. Sicut em̄ columba inter omnia corpalia: sola pria spiritussancti: nō filij neqꝫ patris. Jta vox ista sola inter omnia corporalia pria est solꝰ patris: Non spiritussancti: neqꝫ filij. Et ita caro assumpta sola est pria filij: nō patris nec spiritussancti. Omnia em̄ alia corpalia cōmuniter sunt triū: licet per aliquā cōuenientiā attribuant aliquādo vni psone. Sicut ignis: spiritussancto. cum tamē sit cōmunis triū. Et hoc est quod dicit Psal. xviij. Deus maiestatis intonuit dominus sup aquas multas. Psal. lxvij. Dabit voci sue vocem virtutis. Sonuit aūt tribꝰ vicibus: vox de celo: Vox patris in baptismo quidē ad sanctificandū. Matth. iij. Jn transfiguratione ad beatificandū. Matth. xvij Jn passione autem ad reconciliandū. Joānis. xij. Jn baptismo accepta(al's acceptat) sacramentuꝫ. Et ideo dicit: In qꝫ mihi complacui. Jn trāsfiguratiōe beatificandos inuitat ad obediendū. z ideo dicit: Ipsum audite. Jn repore passionis ad purificandū: vt aptius sit homo splendori glorie. Et ideo dicit Clarificaui z iterum clarificabo. Quid aūt dicit vox: subiungit cum dr. [Tu es filius meus.] Tria dicit: Discretionē filij ab alijs: Professionē dilectionis: z Acceptationē sui op'. Discretionē quando dicit [Tu es filius meus] ab alijs discretus i hoc qꝫ tu p naturam: alij aūt per adoptionis gratiā. Joā. j. Vidimus gloriam eius: gloriam quasi vnigeniti a patre. Jn hoc aūt qꝫ est filius naturalis z prius: adoptamur nos in filios. Coll. j. Transtulit nos in regnum filij dilectionis sue. Professionē dilectionis in hoc qꝫ dicat [dilectus] qui nihil habet

non dilectū. quia nō nascitur filius ire sicut ceteri
Eph.ij. Quia ipe pncipiū est sue dilectōis. hoc ē:
spūssancti: sicut ꝛ pater. Et hanc dilectionē infū
dit fidelib⁹ Rho.v. Charitas dei diffusa est i cor
dib⁹ nr̄is ꝑ spiritūsanctū qui datus est nobis.
Placitū oper⁹ filij dic. [In quo cōplacui mi
hi] qꝛ omnia mea tua sunt. ꝛ oia tua mea sunt.
Joan. xvij. Et clarificatus sum in eis. Et ideo
qꝛ mea in te sunt. Sicut placeo mihi in meis ni
hil displicētie inueniēs: Ita placeo mihi in tuis
nihil inueniēs displicētie. Et hec est lectura Am
brosij. Beda autē legit. In te cōplacuit mihi. h
est: In te simul placitū meū resedit. quia ꝑ te pla
cet totū quod prius displicuit. Gen.vj. Penitet
me fecisse hominē. Sed modo cōplacet in te re
pare. ꝛ ideo totū meum placitū. hoc est: pascens
in volito volūtas: est in te. et ideo acceptabo pro
redemptōe hoc quod feceris. Psal.l. Tūc acce
ptabis sacrificiū iusticie: oblatōes ꝛ holocausta
Sic ergo pater in Voce apparuit: sibi: ꝛ nō alie
ꝑsone propria.

Et ipse Jesus erat icipiēs qua
si annorū triginta: vt putabat̄ fili
us Joseph: qui fuit Heli: qui fuit
mathat: qui fuit leui: qui fuit mel
chi: q̄ fuit iamne: qui fuit ioseph:
q̄ fuit mathathie: qui fuit amos:
qui fuit naum: qui fuit hesli: q̄ fu
it nage: qui fuit maath: q̄ fuit ma
thathie: qui fuit semei. qui fuit io
seph. qui fuit iuda. qui fuit io an
na: qui fuit resa: q̄ fuit zorobabel:
qui fuit salathiel: qui fuit neri: q̄
fuit melchi: qui fuit addi: qui fuit
chosan. qui fuit helmadan. qui fu
it her. qui fuit iesu. qui fuit elie
zer: qui fuit Jorim: q̄ fuit mathat:
qui fuit Leui. qui fuit Symeon:
qui fuit iuda: qui fuit ioseph. qui
fuit Jona: Qui fuit Heliachim.
qui fuit Melcha: qui fuit Men
na: q̄ fuit matatha. q̄ fuit nathan.
qui fuit dauid. qui fuit iesse. q̄ fuit
obeth. qui fuit booz. qui fuit sal
mon: qui fuit naason. qui fuit ami
nadab: qui fuit aram. q̄ fuit esrom
qui fuit phares. qui fuit iude: qui
fuit iacob. qui fuit isaac. qui fuit
abraam. qui fuit thare. qui fuit na
chor. qui fuit saruch. qui fuit ra
gau: qui fuit Phaleg: qui fuit he
ber: qui fuit Sale: qui fuit Cainan
qui fuit Arphaxat: qui fuit Sem:
qui fuit Noe: qui fuit Lamech: q̄
fuit Mathusale: qui fuit Enoch:
qui fuit Jared: qui fuit Malaleel:
qui fuit Cainan: qui fuit Enos: qui
fuit Seth: qui fuit Adā: q̄ fuit dei.

Hic tangit Duo. Presentiā filij: tactu sue mun
dissime carnis: sanctificantis aquā baptismatis:
ꝛ Genealogiā. Presentiā filij tāgēs: innuit Pre
sentiam: ꝛ determinat Etatē. Presentiā innuens
dicit [Et ipse iesus] Quasi d. cū spū ꝛ patre erat
ipe Jesus. Joānis.xiij. Qui videt me videt ꝛ pa
trem. nō credis quia ego in patre ꝛ pater i me est: al's
Tres ergo sic baptismū significāt: significātes q̄ bap̄z
oportet esse baptismū in nomine Trinitatis: quia sacrifi
Una est sanctificatio triū: ꝛ Una est opatio triū. cant
Hic ergo Jesus [erat incipiens] facere ꝛ doce
re: ꝛ ecclesiam in vnū congregare. Actuuz.j. Cepit
iesus facere ꝛ docere. Matth.iiij Exinde cepit Je
sus p̄dicare ꝛ docere Penitentiā agite [quasi an
norum triginta] Vera lectura est: quia Jesus
erat incipiens aperte docere ꝛ predicare: cum esset
[quasi annorum triginta] hoc est circa trigin
ta annos: quia habuit triginta annos ꝛ.xiij. dies.
Isto enim tempore sicut dicit Glo. Joseph recepit
egypti gubernacula. Gen.xij. Dauid regalem acce
pit dignitatē ij. Reg.v. Ezechiel ꝓphetare exorsus
est. Ezech.j. Et quod a patriarchis voluit prefigu
rari. a prophetis p̄dici: a regibus obseruari: et ipse
post alios voluit confirmare: ne aliquis exemplum
sumens ab ipso: presumeret ante etatem legitimā
publicum regimen assumere: vel officium docen
di. Propter quod Apostolus.j. Timoth.iij. dicit.
Non neophicū: ne in superbiam elatus in iudiciū
incidat diaboli. Paucissimis tamē ꝛ nō sine aper
to iudicio reuelatiōis diuine: cōcessum est ante iu
dicare ꝛ ꝓphetare. Sicut Hierem̄.j. ꝛ Daniel.xiij.
Etsi ab his locis rationem dispensandi accipiunt
summi nostri Pontifices ꝛ Cardinales cum suis
nepotibus: quos pueros in dignitatibus ꝛ ꝓphe
tarum officijs constituunt: ostendant saltē ab vte
ro sanctificatos: sicut Hieremiā. ꝛ q̄ deus eis ho
norem cōtulerit senectutis: sicut in Daniele. Alio
quin pro certo sua abutunt̄ potestate. Quidaz au
tem aliter legunt sic [Ipse iesus erat incipiēs
quasi annorum.xxx.] hoc est annum tricesimū
quia de tricesimo anno habuit.xiij. dies: ꝛ ideo an
num tricesimū inceperat Sed hec lectura nihil pe
nitus valet: Et de littera extrahi nō potest. qꝛ tunc
non esset vt annoꝝ.xxx. sed vt incipiens tricesimū:
Nisi vellet aliquis dicere. quia Sapientia in eo ꝛ
Gratia erat sicut esset annorū.xxx. Sed hoc nihil
est: quia tunc etiam in primo anno erat sicut esset
centum annoꝝ: Unde prima lectura sola est vera.
[Erat autē incipiens quasi esset annorū

triginta ¶ fm illū modum erat⁹ humane: ¶ vt putabat filius Ioseph ¶ hoc est: fm q̄ erat hō. z nō deus. q̄ fm q̄ deus erat: nō erat incipiens triginta annoꝝ: sed ab eterno. Joan. v. P̄ me⁹ vsq; modo operat: z ego operor. Et ab hinc texit genealogiā. In qua i tribus differt a Mattheo.

R Primū est q̄ Matthe⁹ genealogiā texit descēdendo. Lucas aut̄ ascēdendo. Secundū est q̄ Matheus ponit genealogiā i principio sue narrationis: Lucas aut̄ post baptismū. Tertiū aut̄ Matthe⁹ ponit q̄dragintaduas generatōes si christus simul. z Jeconias sicut i euāgelio positus bis computet. Alioq̄n si chīs nō computetur: z Jeconias tm̄ semel cōputetur: tunc nō ponit nisi quadraginta. Lucas āt texit. lxxvij. Lausa aut̄ istarū differentiarū est: q̄ Matheus q̄dem carnalē describit generationē: per quā christus per copulentā substāntā descendit ad nos. z ideo descendendo describit. Lucas autem spiritualē magis describit adoptionē per quam in filios adoptamur. z ideo describit ascendendo. quia sic filij dei efficimur. Jo. j. Quotquot āt rē ceperūt eū dedit eis potestatē filios dei fieri his qui credunt in noie eius. Lausa secunde differētie est eadem. quia cum Mattheus corporalem in christo generatōem describat: a principio incboare debuit. quia illa prima est fm processum temporis. Lum aut̄ Lucas spiritualē generationem filiorū dei per christū factam describat: que a baptismo icepit: post baptismū illam ascēdendo texit vsq; in deum. Q̄ autē Matheus quadraginta vel q̄dragintaduas ponit generationes. Lucas vero septuagintaseptē: Lausa est Quia Matheus describit ea quibus militat in hac vita. quia quaternarius pertinet ad quatuor mūdi climata: vel quatuor anni tempora. Et ideo significat hoc quod in hoc mundo est vbiq; et semp faciendū. Denarius autem ad precepta referūr quibꝰ militatur. Quadragita autem ex quater decē cōponit. Si autem duo addantur: opera duo dilectōis: (quibus p̄cepta implent) significant. Et sic numerus militie christiane q̄dragenario numero significat. Et similiter per quadragintaduo: Qui numerus māsionibꝰ filiorū israel significat. Et sicut quadragesima mansione: diuisa iordane terra. pmissiōis intratur: Ita p quadragenarij numeri pces ad q̄n quaginta puenitur: qui numer⁹ est remissionis z liber tat⁹: sicut dicūt Sancti. Sed. lxxvij. ē annus remissiōis. q̄ constat ex septies vndeci. Et septē z .xj. quidē q̄ denarij ecedit. z ad duodecim nō puenit) signat trāsgressionē. Septenarius autē ad tēpus vniuersale refert q̄ illa transgressio ppetrat. Septenarius autē qui remanet significat sepē remissiua: que sunt Septē Sacramēta. Vel Septē spūs dona. Vel etiā septies q̄ remittunt vicia. Et ideo ad vniuersalē pertinet remissionē. Matth. xviij. Nō dico tibi Petre dimittēdi septies: ſ vsq; septuagiessepties. Et hec oia sunt in glo. Adhuc autē Matthe⁹ vnā ℔ ꝑbo genuit. Lucas autē verbo: qui fuit. Item Mattheus, nō ponit nisi filios naturales, Lucas autem etiaz ponit adoptiuos z legales. Item Mattheus in regali ꝓgenie a Dauid descendit ꝑ Salomonē. Lucas autez tacito Salomone: per Nathan ascendit ad Dauid. Adhuc autē Matheus patrē Joseph dicit fuisse Jacob. Lucas autem patrem Joseph: sp̄si Marie dicit fuisse Heli. Ad hec autem respondent Sancti: Q̄ quia Mattheus texit veram Genealogiā: ideo verbo vere generationis. Lucas autez cum texit: magis adoptionis Genealogiā: nō ponit genuit: sed qui fuit. Adoptiuus em̄ filius z legalis sunt filij: z tamen non generank ab eo cuius sunt filij. Alij etiā dicunt q̄ Adoptio confert verum esse. De quo dicit Boetius. Esse: est quod ordinē rennet: seruatez naturam. Et ideo vtitur verbo pertinente ad esse.

Mattheus autem quia carnalem texit ꝓpinquitatem. que non multum confert: non vtitur verbo essendi: sed generādi. Q̄ autem Mattheus nō ponit nisi filios naturales Lausa est: quia carnalem texit generationē. Et q̄ Lucas ponit adoptiuos z legales Lausa est: quia texit spiritualem generationem. Q̄ autē Mattheus descendendo genealogiā texit a Dauid per Salomonez Lausa est: quia regalem fm carnē in christo vult ostendere dignitatē. Lucas attamen cōnectit genere Sacerdotali: potius in christo ostendēs q̄ hostia est q̄ rex. Et ideo q̄ Nathā Qui ꝓphēta fuit: dauid redargues de peccato: quod in Berſabee cōmiserat: t annūcians q̄ remissum fuit sibi peccatū. ij. Regum. xij. Et ideo a Dauid (cundē Nathā adoptantem in filium) ascendēdo per nathan filium gratie: ascendit ad Dauid: Salomone tacito Qui fz naturam natus est de peccatrice adultera: Et ab adultero: z homicida: z proditore. Q̄ autē Matheus patrē Joseph: sponsi beate Marie v̄ginis dicit esse Jacob: cuius patrē Lucas dicit eē Heli. Lausam dicit Africanus in expositiōe Luce: q̄ Jacob pater carnalis fuit Joseph. Et hoc ponit Mattheus: Legalis aūt fuit Heli. Et hoc ponit Lucas. Cuius modum ponit talem: t est in Glo. Dicit em̄ q̄ Mathan z Mathat fuerunt fratres vterini: Mathan autez descēdit per Salomonē: z duxit vxorem nomine Dastra: t ex ea genuit filium Jacob noie: t defunctus est. Quia autem sine liberis prolibus defunctus est: ideo eandez Dastram post Mathan: duxit frater eius Mathat: t genuit ex ea Heli: Et ita Jacob z heli fuerūt fratres vterini ex duobus patribus: vna matre. Heli autem accepta vxore mortꝰ sine semine: cuiꝰ vxorem duxit Jacob: t genuit Joseph. Et ita Joseph carnalis fuit filius Jacob: t legalis Heli: q̄ Jacob cum genuit de vxore Heli: ipsi heli fratri suo semen suscitādo. Hoc est ergo quod dicit in lra. Et sic fere per totuz patet Genealogia. Adhuc ergo attendendū est q̄ Augustin⁹ In Libro Questionum veteris z noui testamēti dicit. Ubiqs Qui: articulare nomē referri ad christū: eo q̄ attēdit interpretationes nominū: z q̄ fm fructus quas interpretationes nominū indicāt generati vel adoptari pertinent ad christū: sicut membra ad caput. Ambrosius autem accipiēs psonas numeratas quo ad esse naturale dicit q̄ Qui fuit: refert semper ad

immediate precedentē. Ut sit sensus. Putabatur christus filius Joseph: qui ioseph fuit Heli filius: qui heli fuit filius Mathat. Et sic de omnib⁹ alijs. S His predibatis Attendendū est ad litterā que iam patet fere per totum. Colligamus enī primos decem patres: qui sunt: Joseph: Heli: Mathat: Leui: Melchi: Jamne: Joseph: Mathathias: Amos: Naum. Et dicemus q⁹ Joseph apositio interpretetur. Heli fortis vel ascendēs. Mathat autem donans peccatum. Leui autem additus. Melchi rex meus. Jamne dextra. Joseph augmētum: Donuz domini vero interpreteretur Mathathias. Amos autem onerās. Naum vero cōsolator. Et isti decem significant decē gratias in adoptiōnis generatione extrahentes hominē de peccato. Primum est q⁹ extrahit gra: libero arbitrio aposita: quia Homo est spiritus vadens z nō rediens. Per se quidem vadit in peccatū: non autem redit de peccato nisi gratia apposita. Nisi aurē fortis sit contra peccatū: iterum relabitur: ideo Heli fortis interpretat: ex apositione gratie nascit. Josue j. Confortare z esto robustus. Heli autem pater est Mathat qui donans peccatuz interpretat. quia in tali fortitudine: peccati vires saluantur: z quo ad illas vires peccatū condonatur. Rhoma no. vj. Peccatū vobis nō dominabitur. Et destructo aurē peccati dominio Leui q additus interpretatur: nascit: quia tunc virtus bene operandi homini additur: ad eam quā prius habuit gratiam. Matth. xxv. Omni habenti dabit z abūdabit. Tali autem additione facta Melchi nascit: qui rex meus interpretat: quia tunc homo regere se sufficit: z per iusticiam gubernare. Esa. xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex: z principes in iudicio p̄crunt. Ab hoc Jamne qui dextra interpretat oritur: quia tunc in potestate constitutus: fortia operatur: sicut dicit Psal. cxvij. Dextera domini fecit virtutē: dextera domini exaltauit me. Ab hoc iterato Joseph hoc est auctus oritur: quia tunc victorie contra insidias peccatorū frequentes obtinentur: ex quibus homo auctus in bonis spiritualibus: increscit efficitur. Genes. xxxj. Tulit Jacob omnem substantiaz patris nostri: z de illis facultatibus ditatus: factus est increscit. Ab hoc autem Mathathias nascit: qui z ipse donū dei interpretatur: quia cum homo crebris victoriis gratiam adiutricem sentit: qđ aliud nisi qualibet (alias quelibet) victoria semper noua dī cognoscit. Jacj. Dat omnibus affluēter z nō improperat. Ab hoc autem Amos nascitur: qui onerans interpretatur: q⁹ Quāto (alias Quo) plura dona dei recipiuntur (alias recipimus) tanto plus ipe qui recipit: ad rationē onerat. quia vt dicit Bzegorius. Lui plꝰ cōmittitur: ab eo plus exigitur. Et cum crescūt dona: rationes crescunt donorū. Matth. xviij. Simile est regnum celorū homini regi qui voluit rationem ponere cum seruis suis. Ab Amos autem tandem Naum nascit: qui cōsolator interpretatur: qui cum misericorde domino rationez ponimus: qui cum non habemus vnde soluamus: si donati sumus totū dimittit. Luce. vij Non habentibus illis vnde redderent donauit vtrisq. Mathei. xviij. Misertus dominꝰ serui illius: dimisit ei vniuersum debitū. Sic ergo per istos decem effectus gratie: perfecte recedit a peccato in bonū.

Consequentes aurē decem sunt: Helli: Nagge: Mathat (alias Maath) Mathathias: Semei: Joseph: Juda: Joāna: Resa: Zorobabel. Hi autem: decem virtutibus perficiūt hominem p̄m animi vires Helli jesū qui interpretat: adiuua me. Nagge qui interpretatur meridianum: z Mathat qui donatio temporis Mathathias qui donum dei Semei qui obediēs Joseph q⁹ accrescens: z Juda qui confitēs: significat ratiōis perfectionem p̄m suos actus. Hec cū septem ad perfectionē eius erigūtur. Sc̄do enaz oportet q⁹ a deo tenebre eius in quibus nascit: lumine suo pellant. Et hoc fit p Nagge qui meridies interpretatur. Esa. xxviij. Orietur in tenebris lux tua: z tenebre tue erunt sicut meridies. Hec autem lux non datur nisi querēti adiutoriū ab eo qui habitat lucem inaccessibilem. Et hoc adiutoriū fit p Helli qui adiuua me interpretat. Non autem fit illuminatio rationis solum per donum diuinū: sed enaz per studiuz scripturarū. Unde tertius Mathat accedit: qui donatio tempoꝛis dicit Jn quo homo per scripturarū studium illuminetur: z per experimentum. Unde Bregorius. Intellectū dat: dum de auditis mentem illuminat. Psal. cxviij. Lucerna pedibus meis verbū tuū: z lumen semitis meis. Dicūt enī Philosophi: q⁹ ideo datur homini tempus viuendi: vt intellectum lumine scientie p studium perficiat: Sed omnem intellectū in captiuitatē oportet redigere sub articulis fidei sicut dicit ij. Corinth. x. Ideo oportet rationē obedientez esse fidei. Oportet enim discentē credere: vt dicit Philosophus. Et hoc fiat Semei qui obediens interpretatur. Psal. Obedite voci eius. Esa. l. Dominꝰ aperuit mihi aures: ego autē nō contradico: retrorsum non abij. Talis autem crescit sapientia z scientia: tam dono dei q⁹ etiaz studio. Et p incrementum est Joseph sicut Supza. ij. habitū est: q⁹ puer Jesus proficiebat etate z sapiētia. Sic autem accepto incremento scientie fidei: ore cōfiteatur quod intus intelligit. Et hoc ē Judas Rhoma. x. Corde creditur ad iusticiam: ore autem cōfessio fit ad salutem. Concupiscibilis autē perficitur per specialem gratiā: quia ipa est corrupta z infecta: z gratia magna indiget vt corruptioni z infectioni possit resistere. Unde Joanna gratia interpretat. Sapien. viij. Sciui q⁹ nō possum esse continēs: nisi deus det: q̄q̄ hoc ipum erat summa sapientia: scire cuius hoc esset donū. Per gratiā igitur perficitur sic contra malum: inficiū fidei et peco. Eiusdē autem est esse benignam z misericordē ad primū. Et hoc est Resa Qui misericors interpretat. Luce. vj. Estote misericordes: quia pater vester misericors est. Jrascibilis aūt perficitur dominali insurrectione: contra omnia confusionē inducentia. Et hoc est Zorobabel Qui Dominꝰ vel magisterv̄ed dominꝰ Babylonis vel cōfusionis interpretatur.

Sequentes autem in tertio denario perficiunt T hominē ad Tres theologicas virtutes: qui sunt: Salathiel: Heri: Melchi: Addi: Cbosan: Del-

madan: Oer: Jesu: Heliezer: Jozim. Et nouē q̄dē antecedentes perficiūt tres virtutes ad suos Act⁹. Decimus aut̄ qui sequit respicit oīes tres quo ad effectuz q̄ faciūt in anima Habet eīm Charitas actum primū Qui est Desiderare. Et quo ad hunc: desiderio multa petit. Et quo ad hūc actū perficit per ⌊Salathiel⌋ Qui Petitio mea deus: interpretat. Psal. lxxij. Quid em̄ mihi est in celo: t a te q̄d volui super terram. Hoc eīm est verbū charitatis: q̄ omnis petitio sua: deus est: ad quē suspirat. Actus aūt primus fidei: est q̄ Illumiat ad credenda. Et hoc perficit per ⌊Heri⌋ Qui lucerna interpretat. Psal. cxxij. Paraui lucernam christo meo. Primus aūt actus Spei est Expectatio regni dei t nō alterius. Et hoc perficit p ⌊Melchi⌋ Qui :regnum meum interpretat. quia Spes est certa expectatio future beatitudinis: et meritis et gratia prouenīēs: Per que merita t gratiā. regnū expectat. Per spem efficit suum. p̄s. xxv. Expecta dominū: viriliter age: et confortet cor tuum t sustine dominuz. Secūdus actus Spei est Tutare t confortare animā. Sicut dicit Hebre. vj. Spem sicut ancoram anime habemus tutam: t firmā. Et sic cōfirmat (al's confortat) per ⌊Addi⌋ Qui :robustus vel violentus interpretat. quia sic roborat per cōscientiā meritorū cōfortat aliaz: que (al's q̄) non fluctuat. Rhomanoz. v. Spes nō confundit. p̄s xxij. Sperantē in domino misericordia circundabit. Fides autem secundus actū habet: Q̄ est Argumentū rerum nō apparentiū. Et quo ad hoc diuinat de occultis dei. Et p̄fic per ⌊Hosan⌋ Qui diuinans interpretat. Hebreoz. xj. Fides est substantia rerum sperandaz: argumentū nō apparentium. Charitas autē secundū actū habet: Q̄ ipsa est mensura meritoz. Et sic per ⌊Helmadan⌋ perficitur: Qui dimensium interpretat. Lu. vj. Eadez mensura qua mēsi fueritis: remetiet vobis. Quantum em̄ diligis: tantū meredis habebis. Lu. vij. Dimittunt ei peccata multa: quia dilexit multum Tertius actus Fidei est Vigilare semp ad deum: t contra diabolum: per consideratiōnē eoz um quē iam credidit. Et sic perficit per ⌊Her⌋ Qui vigilās interpretat. Cantico. v. Ego dormio: t cor meum vigilat. Tertius aut̄ actus Spei: est Saluare p certitudines expectati. Et sic perficit per ⌊Iesum⌋ Qui saluator: interpretat. Joānis. xvj. In mundo pressuram habebitis: in me aut̄ pacem. Sed confidite: quia ego vici mundum. Confidere eīm est p̄prium certe spei. Tertius aūt actus Charitatis: est Destitui amore dilectiz: t nllo posse iuuari nisi domino. Et sic perficit per ⌊Heliezer⌋ Qui: deꝰ meus adiutor interpretat. Cantico. vij. Nunciate dilecto: quia amore langueo. Hos aut̄ omnes sequitur gaudium in anima de tot bonoruz adeptione: quia quasi regnum christi in tali anima cōsaluat. Et hoc perficit ⌊Jozim⌋ Qui: dominus exultans interpretat. Rhomanoz. xiij. Non est regnū dei esca t potus: Sed iusticia t pax t gaudiū in spiritu sancto Sequentes decem qui sunt in quarto denario sūt: Matha: Leui: Symeon: Juda: Joseph: Jona: Heliachim: Meleha: Menna: Mathatha. Et faciūt ad perfectionē Virtutis consuetudinalis fm̄ suū genus. Hec eīm virtus est vt ōc Augustin⁹: bona qualitas mētis: qua recte viuit: qua nemo male vtit: quam deus operat in nobis sine nobis. Undenon dicit Cōsuetudinalis q̄ cōsuetudine adquirat: sed q̄ cōsuetudine radicatur t confirmat. Et sic ex diffinitiōe sua habet Quatuor: t Quintū habet ex nomine. Ex diffinitiōe eīm habet Q̄ deus eam sine nobis per modum doni operatur in nobis. Habet etiam q̄ est bona qualitas menti addita. Et habet q̄ ea recte viuit. Et habet q̄ ea nemo male vtit. Ex Nomine aūt habet q̄ consuetudine crescit: t confirmat. Ex hoc eīm q̄ deus operat eam in nobis sine nobis: donat t perficit per ⌊Mathat⌋ Qui: donatio interpretat. Jac. j. Dat omnib⁹ affluenter t nō improperat. Ex hoc aūt q̄ est bona qualitas mētis: mentē bonificans vt ita dicam perficit per ⌊Leui⌋ Qui addit⁹ interpretat. Matth. xxv. Omni habenti dabit: t abundabit. ij. Reg. xij. Si ista sunt pauca: ego addam tibi multa maiora. Ex hoc aūt q̄ ea recte viuit: q̄s est gloriosus in exemplo extra: perficit p ⌊Judam⌋ Qui glorificans interpretat. Mat. v. Luceat lux vestra coram hominib: vt videāt opera vestra bona: t glorificent patrem vestrum qui in celis est. Et per hoc q̄ ea nemo male vti potest: perficit p ⌊Symeon⌋ Qui signū interpretat. Signū eīm non potest esse in vsu nisi signati. Joānis. iij. Qui accepit eius testimoniuz signabit quia deus verax est. Non eīm mentit (al's vincit) virtus in signādo bonum. In hoc aūt q̄ consuetudine confirmat t radicat perficit per ⌊Joseph⌋ Qui augmentū interpretat. Hen. xxij. t Hebreoz. vj. Benedicēs benedicam te: t multiplicās multiplicabo te. Nec autē virtus Duo sibi presupponit in subiecto. Unū autem statim facit infusa in anima. Et per hoc distribuit partibz anime. Et Unū relinqt suo possessori quando in omnibz est perfecta. Primū aūt quod prerigit in subiecto est Dolor de bono amisso: Et quo ad hoc perficit per ⌊Jonam⌋ Qui dolens vel columba interpretat. Et significat colūbinū dolorem t gemitū: pro donis columbe amissis. Psal. xlviij. Ego sum pauper t dolēs: salus tua suscepit me. Secundū quod perigit in subiecto est Q̄ nō desperet de adquisitione virtutis: sed mente in altū surgente: solicite querat eaz. Et sic perficit p ⌊Eliachim⌋ Qui resurrectio domini interpretat. Psal. iij. Exurrexi quoniā dominꝰ suscepit me. Coloss. iij Si cōsurrexistis cum christo: que sursum sunt q̄rite vbi christus est sedens in dextra dei. Bloo. Ibidem. Sursum sunt virtutes. Q̄s autem facit stare cum infundit in anima: est q̄ rectificat eā in omnibus. Et sic fecatur per ⌊Melcham⌋ Qui rex meus interpretat. Psal. xliij. Virga equitatis virga regni tui. Hec eīm virga rectitudo est virtutis. Hec autem rectitudo distribuit in omnibz anime intimis. Et sic per ⌊Manna⌋ significat Qui viscera interpretat. Ezech. ij. Ulcera tua complebunt volumine: q̄s ego do tibi. hoc eīm est volumine virtutis. Q̄s autem relinquit possessori sicut dicit Ambrosius: est q̄ delectat sancta t sincera delectatiōe: t sic significat per ⌊Mathatha⌋ Qui dulcedo saturitatis interpretat. Cantico. ij. Fructus eiꝰ dul-

cis gutturi meo. Ezc.iij. Factū est in ore meo tanq̄ dulce. Quattuor autē sunt Virtutes cardinales. Ad quaꝝ ꝓfectionē referunt.xx.q̄ sequuntur. Sunt enī Quattuor ꝓparatoria ad particulares virtutes. Et sūt Ipse quattuor virtutes. Et sunt Quattuor Actus subdistātiales virtutum. Et sunt Quattuor ꝓpria: virtutes illas habēna. Et sūt Quattuor ꝓsequētia illas virtutes Quattuor q̄dē ꝓparatoria sunt quasi cause earū. Quattuor aūt ꝓtates sunt: Effecta p illa.ſ. Actus: q̄tor sunt quos eliciūt. Et Quattuor ꝓpria que ex ipis fluunt. Et Quattuor Consequētia sunt q̄ ipa semp cōsequunt. Et in his est homo ꝓfectus in virtute. Preparatoria autē sunt ad dona dei Patens et idoneū desideriuꝫ. Robur animē ad difficile bonū z nō esse remissum. Feruor cordis ad contendendū ad bonum. z Continua perseuerantia in bonis operādis. Et quo ad Primū quidē significat per [Mathan] Qui donās gratie interpretat. Eph.iij. Dedit dona hominū. Quē nō dat nisi idoneis. qui si etiā daret non idoneo pigro: auferret ab eo. Matth.xxv. Quo ad secūdū autē significat p [Hauid] Qui manu fortis interpretat. Josue.j. Cōfortare z esto robustꝰ. Quo ad Tertiū significat per [Jesse] Qui iterpratur incendiū vel incēsum. Psal.xxxviij. Concaluit cor meuꝫ intra me. z in meditatōe mea exardescet ignis. Quo ad quartū autē significat p [Obeth] Qui seruitꝰ interpretat. Seruit enim semp in frequenti opere: vt tandē virtutē accipiat in mūere. Genes.xxix. Videbant ei dies paucos pre amoris magnitudine. Virtutes autem ipe significant p quattuor sequentes. Fortitudo enim que fm nomen suū Prima est: significat p [Boos] Qui fortis interpretat. Prouer.xlvi. Accinxit fortitudine lumbos suos: et roborauit brachiū suum. Tēperantia autez que pax est in delectatōibus sensibilibꝫ: significat per [Salomon] Qui sensibilis z pacificus interpretat. Job v. Scies q̄ pacē habeat tabernaculū tuuꝫ, hoc est: corpus tuū. z ibi bestie terre erūt tibi pacifice. Hoc est: motus bestialis cōcupiscētie in corpore. Prudentia vero que serpentū est: significatur per [Maason] Qui serpentinus interpretat Matth.x. Estote prudētes sicut serpētes. z simplices sicut colūbe. Justicia vero que remanet z libera volūtate reddit vnicuiq̄ quod suū est fi significat per [Ammadab] q̄ ꝑs volūtarꝰ interpretat.ſ. Machab.ij. Omnis volūtarius i lege: et omnes qui fugiebant a malis: additi sunt Matathie zelatori legis. Voluntarꝰ autē in lege iustus est. q̄ Justicia congruentia legum est

Propria autē opera istarum virtutū sūt: Fortitudinis quidē contra malū insurgere. Temperantie autē in delectatōibus modū z meāū tenere. Prudentia autē ea que ad vitā conferūt sagaciter eligere. Justicie autez fm equale dāni et lucri vnicuiq̄ qđ suū est distribuere. Actꝰ igit Fortitudis qui est insurgere: significat p [Ara] Qui erectus vel excelsus interpretat: quia nō surgit nisi erectus et excelsus: de robore fortitudis confidens. Unde isti parati sunt ad fulciendū cōtra se aduersariū. Job.iij. Qui parati sunt suscitare Leviathan. Proprius autē actus Tēperantie: est mediare in delectabilibꝫ innatis. Sicut in his que faciūt delectationē in cibis z in veneris. Et hanc oportet esse valde velocem: ne preoccupet a cōcupiscentia: z quasi sagitta esse cōuulnerante cōcupiscentiā: vt infra terminos cordū q̄ necessaria sunt z rōnabilia z honesta possit teneri. Semp enī dolosa lingua loquit cōcupiscentia: quasi sub pallio necessitatis; volēs obtinere qđ necessitatis est. Et ideo significat istud moderamen per [Efrom] Qui interpretat sagitta. Psal.cxix. Quid detur tibi aut quid apponat tibi ad linguam dolosam. Sagitte potentis acute cum carbonibꝫ desolatorijs. Actus autē Prudentie qui est eligere q̄ vtile ad vitam significat per [Phares] Qui diuisio interpretat. quia non fit electio nisi per multā eligēdorū diuisionem. j. Cor.xij. Spūalis omnia dijudicat: z ipse a nemine iudicat. quia spūaliter examinatur. Et est: examinatio fit z diuisio iudicandoꝝ per spūm rationis. Actus autē iustitie. ꝓprius vt dāni est fm equale damni z lucri vnicuiq̄ qđ suum est tribuere. quod significat per [Judā] Qui interpretatur confessio. quia in tali iudicio per equilibriū veritatē conficet: dans vnicuiq̄ quod sibi debet: dignitate. ꝓpria distributa. Et ideo Justicia nō sine ratione facit quod facit. (Ben.xlix. Juda te laudabūt fratres tui) eo q̄ vnicuiq̄ debita distribuit: z iniuriam non patit fieri. Propria autē hāꝝ virtutum sunt que manant ex ipis. Fortis em ꝓpriū: confidēter z imperterritū esse. Temperati aūt ꝓprium est ipsum quidē modestū esse in omnibus.

Prudētis autē in his que agit circūspectum esse. Justi autē in omnibus esse directuꝫ z rectum: Qui (alꝰ Qui) aptissime significant per Quattuor: q̄ (alꝰ q̄ sequunt. Imperterritꝰ em z ꝓfidens est ꝑs [Jacob] Luctator: cui dictū est Gene.xxxij. Si? deum fortis fuisti: q̄nto magis cōtra homines ꝓualebis. Modestus aūt cui nunq̄ ex temperātia (alꝰ intemperantia) ingerit tristicia significat per [Isaac] Qui risus vel gaudium interpretat: dicente marre in Lōceptu Gene.xxj. Risū fecit mihi dominꝰ: Cum tamen omnez voluptatē abominaret. Unde ōr Ibidez. xvij. Postq̄ cōsenui z dominꝰ meus vetulus est: voluptati operā dabo: q. d. Voluptatem quā in iuuentute abominata sum: in senectute nō exercebo. Propriū aūt Justicie que hic prudentie preponit significat per [Abraam] Qui pater multarū gentiū interpretat: Inter quas qđ iustum est distribuit. Gene.xvij. Patrē multarū gentium vocaui te ante deuz cui credidisti. Unde iste est qui diuisit inter filios libere z ancillā: ancigenis filio libere hereditatē. filijs autem concubinaꝝ largitus est munera. Gen.xxv. Proprium est prudētis qui hic in vltimo ponit per [Thare] significat: Qui exploratio interpretat. q̄ Circūspectus ōnie quod agendus est prius explorat si vere sit vel non sit agendū. Unde Josue.ij. Exploratores misit: q̄ viam z terrā quā intrarūt erat explorarēt Consequētia aūt haꝝ virtutū sunt Quattuor. Fortitudinis q̄dem consequēs est Audacia ex frequentib victorijs. Temperātie autē Frugaꝝ

ltras vel ꝑsimonia et delectabiliū abstinētijs. ꝓuidētie aūt Cautela magna in faciēdis. Justicie vero Indefectibilis rectitudo veritatis z equitatis. Et ista non eodem ordine quo dicta sunt: significant per quatuor sequentes patres. Cautela eñ ꝓuidētie significat per ⁊ Nachor ⁊ Qui requieuit lux interpretat. quia i eo iam lux cautele ꝙ multam requiemit circūspectionē. Dan.ij. Eruditos oi sapiētia: cautos scientia: z doctos disciplina. Fruṡ galitas aūt tēperantie: significat per ⁊ Saruch ⁊ Qui lorū vel corrigia interpretat: quo cōcupiscentia ligat. Heb.xij. Ne quis fornicator aut ꝓphanus vt Esau: qui ꝓter vnā escam vēdidit primogenita sua. Eccl.xxj. Utere quasi homo frugi his que tibi apponunt. Audacia aūt fortis significatur per ⁊ Ragau ⁊ qui pascēs interpretat. quia dum multis victorijs spolia diripit: spolijs inimicorū domesticos pascit: z audacie coacuit ei sapor spoliorum. Prouerbiorū vlti. De forti muliere. De nocte surrexit: deditq; prędā domesticis suis: z cibaria ancillis suis. Inflexibilis aūt equitatis rectitudo iustitie per ⁊ Phaleg ⁊ significat: Qui diuidēs vel diuisit(al's diuisum) interpretat. Hec eñ oia equi libertate iustitia diuidit: z nūq; quod rectus est dimittit vnicuiq; dicēs illud Matth.xx. Tolle quod tuū est z vade. Post harum autem oīm virtutū habitus: sequūt status perfectionis: ad quē decem exigunt: que per decē subsequentes positos patres intelligunt. Hoꝝ aūt Tria. Consideratio ꝑsentis pegrinationis: Que facit nos attendere ꝑsentibꝫ. Secunduṡ aūt Subleuatio desiderij in celestia Que facit gustare eterna. Tertiū āt Planctus incolatus ꝑsentis Qui quasi stimulus pungit ad fugiendū de ista miseria. Et hec tria tribus primis significant. Cōsideratio q̄dem peregrinationis significat per ⁊ Heber ⁊ Qui tranſiēs interpretat.ij.Corinth.v. Scimus q: dum in corpore manemus pegrinamur a domino. Audemꝰ autem z bonam voluntatē habemꝰ magis peregrinari a corpe: z ꝑsentes esse ad deum. Subleuatio autem desiderij i celestia significat per ⁊ Sale ⁊ Qui attollens interpretat. Phil.iij. Nostra cōuersatio in celis est: vnde et saluatorē expectamus. Planctꝰ incolatꝰ ꝑsentis ꝙ ⁊ Cainam ⁊ significat Qui lamentatio interpretat. Psal.cxix. Heu mihi q: incolatꝰ meus prolongatus est. Tria alia que ad statū Perfectionis exigunt sunt Sanare ꝑ.no omnia q̄ ante fuerunt sancta. Nocem exigit.ꝓpinquꝰ finis. Sēm Famositas ex noie sanctitatis. Tertiū autem Requies ꝑfecta cordis ex tranquillitate conscientie puenient. Et hec tria ꝙsequētes tres significātur. Sanatio q̄dem significat per ⁊ Arphaxat ⁊ Qui sanans interpretat. Dicit.xvj. Sana me domine: z sanabor. saluū me fac: z salvus ero: quoniam laus mea tu es. Famositas aūt Sanctitatis longa ꝑfectōe ad quā sit: z significat ꝙ ⁊ Sem ⁊ Qui famosus vel nominatus interpretatur. Eccl.xliij. Omnes isti in generationibꝫ gentis sue gloriam adepti sunt: z i diebus suis habenꝫ in laudibus. Tertiū autē qs est Conscientie requies: significat ꝙ ⁊ Noe ⁊ Qui requies interpretat. Deut.xxiij. Emanet sissimus domini habitabit cōfidenter in eo: quasi in thalamo tota die mozabit: z inter humeros illius requiescet. Esa.xj. Requiescet super eū spūs dñi. Tres aūt alij significāt tres virtutes iam ꝑfecti z ad plenū cōsummati. Quoꝝ Primus status Perfecte humilitat. Secūdus status Perfecte charitatis. Perfecta humilitas se sub omnibꝫ humiliat. Et ꝟ per ⁊ Lamech ⁊ significat: Qui percussus z humiliatus interpretat. Esa.liij. Vidimꝰ eū percussum z būliatū a deo. Status aūt Perfecte charitatis: eum per mortē transit ad christū. Et ꝟ per ⁊ Mathusale ⁊ significat: q̄ mortis emissio interpretat. Phil.j. Cupio dissolui z esse cū christo. Perfectio autem Sanctitatis ꝙ ⁊ Enoch ⁊ significat Qui dedicatus deo interpretat. Eccl.xxiij. In plenitudine sanctorū detentus sum. Post has nouē ꝑfectiōes Cōtinentie virtus addit: Non ea q̄ est castitatis: Sed illa quā Aristoteles heroicā siue dominalē vocat virtutem. Que est tā de q̄ mora in mēte: q̄ nihil penitꝰ humanorū in cogitatu vel dicto vel facto cuadit: cui mens non immorat: z luminibus imponat rationis z sapiētie. Et hoc significat p septuagesimū: qui ē ⁊ Jareth ⁊ Qui continēs interpretat. Eccl.xv. Qui cōtinēs est iustitie appbendet illā: z obumbrabit illi q̄si mater honorificata. Restat aūt adhuc soli Quinq; Qui cum Joseph ꝑmo putativo patre: z cū do vero christi patre faciūt. lxxvij. Sed Joseph illiꝰ genealogie ꝓncipiū z truncus. Deus aūt pater est finis: in quē postrigit terminꝰ Ni aūt ꝙngerent quinq; in quib' vita sanctoꝝ in q̄liber statu semper agit: z p q̄ cōtinue revoluit. Que sunt quatuor passiones Que ordinate: semē sunt virtutis: z Inordinate: sunt semē viciorꝝ. Que sūt: Gaudium: Tristicia: Spes: z Timor. Quoꝝ Primū q̄dem scz Gaudiū: ponitur p ⁊ Malaleel ⁊ Qui laudās deus interpretat. Et ꝟ sit in gaudio cordis. Esa.lxj. Gaudens gaudebo in dño: z exultauit spūs meꝰ in deo salutari meo. Est eñ quedā repsentatio celestis patrie: alacritas laudantiū deū. Scōm aūt q̄s est Tristicia per ⁊ Cainam ⁊ Qui lamētatio interpretatur: ponitur. Q: dum sedēm vir(al's vbi) factus reus cogitat: z tinue lamentat. Thren.j. Plorās plorauit in nocte: z lachryme eius in maxillis eius: z non est qui consoletur eam ex omnibus charis eius. Spes aūt per ⁊ Enos significat Qui desperatus z inuocatus interpretat. Ex parte enim sua desperat. Ex parte dei aut ꝙ inuocat: quod z non inuocaret nisi speraret. Psal.xxxvj. Spera in domino z fac bonitatē. Timor autem qui primum semen est bonevite per ⁊ Seth ⁊ Qui semen interpretatur intelligit. Ps.cx. Initiū sapie timor: dñi: intellectus bonꝰ oībus facientibꝫ eū. In his aūt passionibꝫ oīs terrenus homo voluit: qs ꝙ ⁊ Adam ⁊ significatur: q̄ terren' interpretat. Nec aūt oīa bona a ⁊ Joseph ⁊ incipiūt: Qui pater sm carnē christi est patriarcha: sm spūm aūt incrementū gratie significat: que christū in corde vt pater formet. Gal.iiij. Filioli mei quos iteruṡ parturio donec formetur christus in vobis. Nec ät corda sicut funis i deum verū patrē colligata subleuat vt vere christꝰ dicat Joan.xx. Ascendo ad patrē meū et patrem vestrū: z deū meum et deū vestrū. Et illud Osee.xj. In fu

niculis ẽdã trabam eos:in vinculis charitatis Nec igitur sunt q̃ de genealogia xp̃i mystice sũt dicenda. Attẽde autẽ q̃ Questio est Auguſt. i li. de Questh⁹ ve. t noui test. Ad qd referatur Qui: Et dicat q̃ ad xp̃m in omnib⁹. Ut sit sẽsus. Qui xp̃s⁹ fuit Heli. Qui xp̃s⁹ fuit Mathat. Et sic ó alijs vbiq̃. Et hoc facit. Quia nominũ vt diximus attẽdit interpatiões. Non enĩ fm legẽ cõcupiscẽtie a patribus defecẽdit xp̃i stue: sed fm corpulentã substantiã; pficiẽs i eis gratiã quaz nomina pignant. Alij aũt Sancti dicunt q̃ referrt̃ sp ad primũ. Ut sit sensus. Qui Joseph fuit Heli. Qui heli fuit filius Mathat. t sic de alijs q̃ totũ. His autẽ habitis tota patrũ lia. Illũ in b q̃ hic dicit de Mathusalem: q̃ annj eius computant vltra diluuium p. xij. annos. Quod esse nõ põt. cũ nõ legat saluat⁹ in arca. Et ad hoc dicendũ q̃ in veritate multus error ẽ in cõputatõne annoz fm hebraicã veritatem: t fm. lxx. Et ita credo q̃ Mathusalẽ ante diluuiũ mortuus est q: in cõputatõe ãnoz. est erratũ. Adhuc aũt hic dicit q̃ Salem genuit Lainan. Lainã aũt genuit Arphaxat. Et hoc nõ inuenit i Beñ. neq; in. j. Paral. Imo in versiõ libr̃ legit fm hebraicã vitatem. q̃ Sale genuit Arphaxat Et nulla fit mẽtio de Lainã. Ad b autez dr̃ Glo. q̃ in veritate in quibusdã exemplaribꝰ antiquis inuenicbat q̃ Sale genuit Lainan. Lainã aũt Arphaxat. Et ab his trãstulerũt. lxx. t ita posuerunt. Et hos secutꝰ est Lucas. Quedã aũt poste riora a q̃bus trãstulit Hiero. nõ habuerũt Latini: Sed q̃ Arphaxat sit filius Sale. Quid ãt horũ sit verius: deus vniq̃ nouit. Querũt enã aliqui. Qualiter plures ponat Lucas q̃s Matheus: Et dicũt q̃ potuit esse q̃ illi quos ponit Mattheus tardiꝰ genuerunt t diutiꝰ vixerũt. Illi aũt quos ponit Lucas citius genuerũt: et ciꝰ mortui sũt. Et ita paucorũ vita fm rẽpus coequat (alꝫ: coequatur) vite pluriũ. Sed hoc nihil est. q: Vera causa est. q̃ tã naturales q̃s imitos legales t adoptiuos patres ponit Lucas. Et ideo multo plures efficiunt q̃s Matheꝰ ponat: Qui non ponit nisi naturales patres. Et cã huius iam ante dicta est. Et his satis ptz lra.

# Capitulũ iiii.

**Esus aũtẽ plenus spiritu**
**i sancto: regressus est a Jordane: et agebat in spũ in**
**deserto dieb⁹ quadraginta: et tentabat a diabolo. Et nihil**
**manducauit in dieb⁹ illis. et consummatis illis esurijt.**

Hic agit de victoria christi sup tentatorẽ: vt ostẽdat: q̃m p spm̃ q̃ dat in baptismo vincat diabolus t tentatiões eius. Tangit autẽ in hac parte Duo. O portunitatẽ tentatiõis ex parte tentati: et Ipsam tentationẽ. O portunitatẽ aũt ex parte tentati tangit in o portunitate Septẽ concurrentiũ. Unum quidẽ Plenitudinẽ spiritus. Secundus autem Puritatẽ actus cui erat debitus. Tertiũ: Imperium spiritus sui ad bonũ. Quartum: Locũ o portunitatẽ. Quintus: Congruitatẽ tẽporis ad mysteriũ. Sextũ: Permissionẽ diabolice potestatis. Septimũ: Dispensatiuã tentati qualitatẽ: ad tentatorẽ fallendum. Primũ Arma efficacia exhibet tentato ad se muniendũ. Secundũ autẽ Ad tentum facit tentatũ: ad ictum tentatoris præbẽdũ. Tertiũ autem vires administrat ad resistendus: t aufert vires tentatori ad pugnandũ. Quartum: Subtrahit arma diaboli ad certandũ. Quintũ: Non modicũ in tentatione ex consortio bonorum adiutoz. fert contra hostem pręsidiũ. Sextus: Ut laudabilius sit victoria: hostis impugnationibus dat locum. Septimũ aũt Super carnem confortat pugnantem spiritũ. Nec autẽ christus non pter se sed pter nos effecit. quia Xp̃i actio nostra est instructio. Quãus cũ christus ptra se hostem prouocauerit: Tamẽ nostrũ est declinare vbi posumus: t nõ vires tentatori sumministrare: quia nos nõ sumus adeo fortes sicut christus Si autẽ aliquis dicat q̃ David petit tentari: dicens põ. xxv. Proba me domine t tenta me: ure renes meos t tenta cor meũ. Dicendũ q̃ petit a deo b; tentationibus purgari: t nõ in inferno: fm q̃d⁹ Sap. iij. Deus tentauit illos: t inuenit eos dignos se. Sed nõ petit tẽtari a diabolo: Sic aũt petit purgari tribulationibus: q̃de via iniquitatis deducatur in via eterna: t in tentationẽ non inducatur. Multa autẽ de Tentationũ generibꝰ t modis t causis t obiectis notata sunt a nobis. Matth. iij

Et ideo bicilla repeti non est necesse De Primo igitur dicendũ sepem dr̃ [ Jesus autem plenꝰ spiritu sancto ] Dicit Fontalis plenitudo exuberans t redundãs in omnis rationalis creature sanctificatiõnẽ. Psal. xxxv. Domine apud te ẽ fons vite. Fons autem vite est spũs. quia Vita est spiritus: pprius actus. Jo. vj. Spũs est qui viuificat. De Plenitudine aũtẽ dicit Joãnis. j. De cuius plenitudine omnes accepim⁹ gratiam. p gratia. Est aũtẽ alia Plenitudo Sufficiẽtie sancto z. Act. vij. Cũ esset Stephanꝰ plenus spũsancto. Est etiam Plenitudo Copie in quibusdaz prelatis. Sicut flume. xj. Tollam de spũ tuo: t dabo lxx. viris Et hec est plenitudo gratie Beate v̄ginis. Lu. j. Gratia plena. Et illud. Spiritus sanctus superueniet in te. Sed Plenitudo christi ẽ Excellẽtie t Redundantie: qui spũm sanctificationis spirat in omnes. Eccl. xiij. Sapiẽtia vitã filijs suis inspirauit. Plenitudo sctoz. est ad operatiõs virtutũ. Plenitudo dr̃ v̄gis ad intercessionẽ pcoz. Plenitudo platoz. ad Sacroz. misteriuz. Plenitudo vo christi ad oĩs gre in oĩs sctificãdo pfluuiũ. Jo. vij. Flũia d vẽtre ei dentiũ fluẽt aque viue. Aũt dixit de spũ quẽ acceperuri erãt. Hoc igit spũ plen⁹ sit: q̃ cũ tẽratore congredi debet. Secundus est Puritas actus: cui xp̃s debitus fuit. Importat p b q̃ dr̃ [ Regressus ẽ a Jordane ] Dicẽm regressus ẽ reditus a tumultu ad sue considerationis t diuine contem-

plationis secretum. Esaie.xxiiij. Secretū meū mi
bi. Sapien.viij. Intrans in domum meam: con
quiescam cum sapiētia: non em̄ habet amaritudi
nez p̄uictus eius Qui talibus nō est deditus: ne
q̄ sua vulnera consideret: nec ictū ferientis p̄or p̄
uideret: z ſō icaut⁹ vadit ad pugnā. Tertiū notat
p̄ B q̄ dicit Et agebat in spū suo B em̄ fecat im
petū spiritus sui ad bonū. Agit em̄ spūs cū p̄ce:
z rōem illuminās: z voluntatē mouēs: z naturam
ordinans: et concupiscētie motus firmās. quia
tunc solus est actor. Rboma. viij. Quicunq; spū
dei agunt hi filij dei sunt. Ezech. j. Ubi erat im
petus spūs illuc gradiebant. Dicit aūt Marche
lus q̄ ductⁿ est a spū. Tūc em̄ spūs ducit: quādo
per rationē operis p̄cit. Esaie.lxiij. Spiritⁿ do
mini duxit eos fuit. Psal.cxlij. Spiritus tuⁿ
bonus deducet te in terrā rectā. Marci autē .j.
dicitur. q̄ expulit eū spiritus in desertum. Spi
ritus autē cum zelo indignatiōis contra malū
expellit. Esaie.lix. Cum venerit quasi fluuius vi
olentus quem spiritⁿ domini cogit. Cum feruo
re ergo deuotionis spiritus agit. Cum ratione p̄
suasionis ducit. Cū zelo autē indignatiōis cōtra
malū expellit. Quartū autem innuit per hoc q̄
dicit in desertum Et subtrahit arma diabolo
ad pugnandū. Arma enim diaboli quibus vrit
ad impugnandū sunt q̄ ponit. j. Joā. ij. Omne qđ
est in mundo: aut est cōcupiscētia carnis: aut cō
cupiscentia oculoꝝ: aut superbia vite. Hoc est:
delitie: diuitie: z honores. Et hec non sunt in des
serto: Si desertum dicak actiue a desero deseris
z passiue a deseror: desereris. Hec em̄ deserenda
sunt potius q̄ deserant. Et quia hec tria deserē
da sunt: Ideo dicit Exo. iij. et. v. Ibimus viā trij
um dierum in solitudie ad sacrificandū deo nos
stro. Genes. xxij. Die tertio Abraam vidit locum
procul. Marci. vj. Secedite paulisper in deser
tum et quiescite pusillū. Hic ergo pugnandū: et
non vbi vires: z mundus z caro administrāt tē
tatori. De Quinto dicit quadraginta dies
bus Sicut Moyses Exo. xxxiiij. z xxxij. z Me
lias. iij. Reg. xix. Quod enim legislator fecerat. z
quod fecerat crimⁿ ꝓbetarū: hoc facto suo con
firmauit christus: ostendens in facto suo testi
moniū legis et ꝓbetarū. Innuens vlterius q̄m
am vbi habet homo testimoniū legis z ꝓbetaꝝ.
z autoris fidei nostre dñi Jesu. ibi securus est. et
tunc fortiter z audacter pugnet. quia talib⁹ ad
iurus aduersitatib⁹ nō superabit. Genes. xxij. La
stra dei sunt hec. iij. Regū. vj. Noli timere. plꝰes
eni nobiscū sunt q̄m cū illⁱ De Sexto dicit Et tē
tabatur a diabolo Ubi impugnatiōibus bo
stis: licentia z locus datur: vt laudabilios sit vi
ctoria. Nō em̄ tēcaret si potestatem nō haberet.
Job. ij. Ecce oia que habet in manu tua sūt: tm̄
in eum ne extendas manū tuaz. Joānis. xix. Nō
haberes in me potestatē: nisi desup essz datū tibi
Propter̄a vocat tentator Matth. iij. Accedens
tentator dixit ei. j. Thes. iij. Ne forte tentet vos
is qui tentat. hoc est: is qui tentandi habet pote
statē et officium. Diabolus aūt fm̄ significatōez
dicit deorsum fluēs. Et fm̄ grecū dicit crimina
tor. fm̄ etymologiā autē dicit a dia quod ē duo.
z bolos quod est morsus. q̄si duo mordēs: cor
pus. s. et animā. Quicunq; enim cōsentit eidem
z deorsum fluit. z crimiatur. B est: accusator: z ij
positꝰ crimiū efficit. z in corpe z anima conde
mnat. Ezech. xxviij. Jn terrā proieci te: ante faciē
regū dedi te. Ecce deorsū fluēs. Apocal. xij. Pro
iectus est accusator fratrū nostroꝝ q̄ accusabat
illos die ac nocte: añ cōspectū dei sui. Ecce crimia
tor. j. Pet. v. Circuit tanq̄ leo rugiens querens
quem deuoret. Ecce corporis z anime deuorator.

Septimū notatur in hoc q̄ dicit Nihil mā
ducauit tē. Et dicit Duo. Unum quidē quod
est diuinū: Alterum autē quod est humanum: in
eo q̄ durijt. De Primo dicit Et nihil mandu
cauit illis diebus Hoc em̄ in Moyse fuit z i
Helia. Sed in illis quidem fuit et hoc q̄ Moy
ses z Helias ex mīta intensione intellectus in dei
um: vires inferiores. sctur sensum sensificantem. z
vegetabilem vegetantē habuerunt multoꝝ abstra
ctas: Jta q̄ neq; digestiua digessit: nec attractiua
attraxit: neq; diuisiua diuisit: neq; consumptiua
ꝓsumpsit: nec expulsiua expulit: sed corpⁿ sic statis
remansit. Unde Paulus. ij. Corinth. xij. dic. Siꝰ
ue in corpore siue extra corpus nescio: deus scit: q̄
nescit vsquequo sensibilis z vegetabilis in corpoꝝ
re operata sit. Jn christo autem qui fuit viator et
comprehensor vtrunq; remansit. Et ideo hec ma
ioris z diuine potentie fuit q̄ nihil comederit: z ta
men sensibilis z vegetabilis in suis fuerat virtuti
bus z operationib⁹. Et ideo nos instruens ꝺ Jo
annis. vj. Operamini cibum qui non perit: sed q̄
permanet in vitam eternam: quem pater meⁿ da
bit vobis. Iste enim cibus est qui nō perit qui sic
animā intus reficit. Joānis. iiij. Meus cibus est
vt faciam volūtatem patris mei qui misit me: z vt
perficiam opus eius Et cōsummatis illis
Tangit id quod est humanum. Dicit aūt cons
summatis illis hoc est ad summā mysteriū du
ctus illis quadraginta diebus. Quia sicut ante
diximus Quadragena dies: partibus suis ad qn̄
quaginta consurgit: Et ideo post quadraginta di
es: qui sunt nostrum ieiunium: die quinquagesi
ma recipimus spiritū: quo Jesus autor fidei ple
nus fuit quando ad ieiunū accessit. Quadragena
enim partibus suis: in quinquaginta perficit. Et
Quadraginta eiaz decima pars est anni: q̄ Sep
timane quadragintaduos dies faciunt: a qui
bus subtractis sex diebus Dominicis: qui nō ie
iunātur: triginta sex remanēt: qui sunt decima tres
centoꝝ: ūsexaginta dierum. Quinq; aūt qui rema
nent dies z quartus: vnius habent decimā dimi
dium diem z decimam quarte. Ponitur autez in
quadragesima ieiunij primi: qđ est quattuor tem
porum: Et loco illoꝝ z dimidie diei ponuntur q̄tu
tuor dies primi: vt sit completus numerus qua
dragenarius. Nouenarius em̄ cum citra perfectū
remaneat: indigentē liberatiōe significat qui decē
mā soluere debet liberatori: qui p̄ decimam signi
ficat. Et ideo B ieiunij scificatū (alꝰ sanctū) est a
dño. p̄figuratū a lege: z testificatū a ꝓpha. Sacra
mētalit̄ ergo Illis consummatis hoc ē sic ad

# Capitulum.iiii.

summā reducēs qđ humanū est in se ostendit. Et [Esurijt] cibum querens fm naturā Ut ostēdat q̄ bō incitare ꝓsuadēri inimico cōsentirenō debet quando etiam necessitas famis obuz exigit. Non em̄ aliq̄d ab inimico impetrandum est :neq; consilio eius in aliquo adquiescendū. quia per omnia talia a ꝓpopinquat homini z facilꝰ decipit. Unde Jacobi.iiij. Resistite diabolo:z fugiet a vobis. Unde.ij. Machabeoꝝ.iiij. In vituperium quoꝝrundam dicit. Vis cōsimiles esse cupiebāt quos hostes z peremptores habuerant. Ideo z christꝰ hosti nunq̄ consensit:q̄uis necessaria aliquando persuaderet rationabilia:z per scripturam ꝓbata videret Dec igitur sunt que oppotuni tatem tentationis ex parte tentati faciebant.

**Dixit autem illi diabolus Si filiꝰ dei es:dic lapidi huic vt panis fiat. Et respondit ad illum Jesus. Scriptum est:quia non in pane solo viuit homo :sed in omni verbo dei. Et duxit illuz diabolꝰ in montem excelsum: z ostendit illi oīa regna orbisterre in momento temporis:Et ait illi. Tibi dabo potestatem hanc vniuersam z gloriam illorum. quia mihi tradita sunt: et cui volo do illa. Tu ergo si procidens adoraueris coram me:erunt tua omnia. Et respōdens Jesus: dixit illi. Scriptum est :Dominuz deum tuum adorabis: et illi soli seruies.**

Dic incipit Tentatio. Et habet Duas partes. Perfectam tentationis victoriā:z Eiusdem victorie effectū i tentato Victoria in Tribus pugnis describitur: Bule: Juaricie: z Jnanis gloric. Que fm ordinem historie sic geste sunt ꝓcul sunt enumerate: Tamen a Matthco media ponit tertia: z cōuerso. quia ipse prosequit eas per tentationem. Ade: Qui primo de Bula. scdo de Jnani gloria. z tertio de Juaricia est tentatus: sicut patet in ordine horum verborum. Quacuncz die comederitis ex eo. Ecce Bula: eritis sicut dij. Ecce Jnanis gloria: scientes bonum et malu;. Ecce Juaricia: Quenon trā est pecunie: sed eriaz scientie: quia Juaricia large sumpta vocat oīa immoderatus: ꝓbo amor: aliquid habēdi vel adipiscēdi. Lucas autez ordinat fm ordinem rei geste: In quo ordine sibi succedunt tentationes in deserto facte: z sequitur illa que facta ē in templo. Si em̄ in deserto ꝺ Bula tentasset: z postea in templo de Jnani gla: oportuisset iterato cum redijsse/al's reduxisse/in desertum ad tentandū de auaricia q̄ non esset compendium. Cum autem sicut ex verbis Gregorij super Matth. diximus Ser modis tentet diabolꝰ. Aut em̄ opprimendo rapit. Aut insidiando circūuolat. Aut minando terret. Aut ꝓmittendo decipit Aut desperando frangit. Aut suadendo blandit: Christus iesum dominū non potuit opprimendo rapere. quia infinite fuit ꝓtutis: z opprimi non potuit: Neqz cōminando potuit eum terrere: quia ex conjuncta sibi diuinitate infinita gaudebat z securitate. Neqz eriaz desperādo eum potuit frangere: quia Nihil vnq̄ potuit facere desperandū. Et ideo relinquitur q̄ aliis tribus modis eum tentauerit z victus fuerit. Adduc autem sciendu; Q̄ cum diabolus quosdam tentet intus: suggestione: delectatione: consensu. Quosdaz autem extra tm̄ ex/bendo visui z auditui incitamenta suorum tentaminū: Jesum christum intus tentare nō potuit: quia nihil intus corruptum habuit: sed forinsecꝰ tentamēta exhibuit: z sic tentauit. Dis visis accipienda est littera: Quia alia dicta sunt sup Matthe. que ad tentationis intellectuz sunt necessaria. [Dixit autem illi diabolus ]per speciē assumpti corporis forinsecus: loquēs ad sensum. Et habet Duas partes: hec de Bula tentatio: Proposition tentationis: z Elusionem eiusdē. De Prōpositōe tentationis dicit [Si filius dei es ]Patet q̄ in ipa tentatōe insidiādo circūuolat. Et Duo dicit: Explorat enim circūinsidiando: z Inclinat ad illicitum: quia Omīs tentatio impulsus est vl persuasio ad illicitum. Exploratio insidiarū est in hoc q̄ dicit [Si filius dei es ] Sicut enim dicit Ambrosius De filiū in mundū venturum esse/nouerat per Vaticinia z Figuras scripturarū: Jpm etiam dei filium esse ex quibusdaz signis timebat ex stella: ex magis: ex pastoribus: ex Symeonis z Anne: z Zacharie: z Helisabet: z Beate virginis ꝓconjs Nullo mō tm̄ ipse superbꝰ credere potuit q̄ vsq; ad tantū humilitatis; paupertatis: z passibilitatis descēderet: sicut cum humilē z pauperē z passibilem videbat. z sic vtrunq; dubitabat: z ideo insidians z circūuolans explorabat: dicens [Si filius dei es ] Joānis.i. Quousq; animam nostram tollis Si tu es christus :dic nobis palam: Joan.vij. Si hec facis: manifesta te ipsum mūdo. Nemo quippe in abscōdito aliquid facit: z querit ipse in palam esse. Ecce Exploratio [Dic lapidi huic ] Tria notantur in Persuasione. Primum quidē: quia Facile. Secundū aūt: q̄ Modestuz. Tertium est: quia Necessariū videt ꝓsuadere. Facile em̄ est: qđ dicto fit. Psal.xxxij. Ipe dixit z facta sunt. Modestuz aūt est: q̄ vnus lapis vnꝰ panis fiat: z nō multi panes fiant. Et ideo dicit [lapidi ] Necessariū aute qđ est ad necessitatē sicut panis: z nō ad delitias. Hoc aūt facit vt facilꝰ ꝓsuadeat. Vident em̄ esse Rōnabilia q̄ ꝓponit: z Necessaria: z Leuia. Rōabile ei est lapidē panē fieri: q̄ melior est panis q̄ lapis. Lu.vj. Si petierit panē nunq̄d lapidē porriget illi: Panis eriā de ꝓmto nēcarius est corpi. Un Eccli.xxx Jnitiū vite hois aquaz panis. Nocerā est qđ ab oī hoie petendū q̄cidie docetur. Mat.vj. Panē nostrū quotidianū da nobis hodie Sic q̄z facile z rōabiliter necessariū ē videri: z tm̄ dño non ꝓsuadet: ꝓpter cām quam diximus:

[Et respondens ad illum iesus dixit] Attende qualiter eu diabolus sic exploraꝛ vt ceteꝛ: sic tentaꝛ vt exploꝛet. Dominus qui sapiẽtia dei est sic diabolum decipit vt vincaꝛ: sic vincit vt decipiaꝛ. Q̃ autẽ dicit q̃ ñdit: notaꝛ q̃ ñdit ad rẽ quã ꝓposuit. Et p̃ qs ꝺs [ad illũ] notaꝛ q̃ etiã ñdit querenti: nõ solũ oꝛationi vel interrogationi. Nec em̃ est plena responsio que tẽ querenti tẽ questioni satisfacit: tẽ tamen mirabiliteꝛ sine dolo: fallacẽ fallit. [Scriptum est] Ecce Responsio a cõfirmatione scripture incipiẽs. Et attende q̃ est Scriptura diuinitus inspiꝛata: sicut ꝓpheꝛia. Quedam autem diuinitus inspiꝛata tẽ oꝛe dei edita: sicut Leꝛ. Quedam autẽ tẽ diuinitus inspiꝛata tẽ oꝛe dei editaꝛ per iteꝛationẽ cõfirmata: sicut est Deuteꝛonomius. Et quia hec est magis autẽtica: ideo a confiꝛmatione istius nõ recedit chꝰs summa dei sapiẽtia [Scriptũ ẽ em̃ ꝑ Deuꝛ. viij. qs dicit. Ista em̃ responsio significaꝛ peꝛ lympidissimos lapides quos elegit Dauid de toꝛrente j. Regum. xvij ad sternendum Goliath gerbeũ. Lympidus enim lapis est solidissime autoꝛitatis veritas. Nec est eriam sagitta acuta de aꝛcu scripture emissa in coꝛ tentatoꝛis. Psal. cxix. Quid detuꝛ tibi aut qd apponatuꝛ tibi ad linguã dolosam. Responder: Sagitte potentis acute [quia non in pane solo viuit homo] Panis em̃ verbo dei constat: tẽ a verbo dei quo factus est: depẽdet ꝑm esse tẽ viꝛtutem cibandi. Et ideo si verbũ dei nõ esset panis: nec panis esset: nec cibaꝛet. tideo a ꝙbo dei cibat: Et ideo non i solo pane viuit q̃ viuit [homo] qui pane vescitur [sed in omni verbo dei] Distributio autem que hic ponit tria habet appellata. Est ei Verbum increatum dei: quod est causa rei. Et ẽ Verbum quod est ratio rei: que est idea rei in mẽte dei. Et ẽ Verbuꝫ incoꝛporatũ quod est forma: in qua res creata est a verbo dei: tẽ ꝑm ideam dei. Et in oꝰ mnibus bis viuit homo: quia materia panis non cibaꝛet: nisi forma ibi panis esset i ea. Nec hec forma cibi esset: nisi esse idea. nec idea esset: nisi esset verbum dei: quod est ars tẽ causa subsistẽdi omnibus: que in sapiẽtia sua fecit. Dicit ergo [Non in solo pane viuit homo: sed in omni ꝙbo dei] Sapiẽtia Non nutriuntur fructus pascunt homines: sed sermo tuus: eos qui in te crediderũt cõseruat. Sic em̃ dicit Psal. xcvi. q̃ panem angelo: mãducauit homo: Sed panem, ꝙbi sapiẽtie purum in luꝫmine intellectus dei mandũcat angelus Eundem autem materiꝰ rerum influxum tẽ incoꝛporatum mandũcat homo. Ecce ꝗcunqꝫ respõdet tẽ ꝗvere: ostendens panis ꝓpriã viꝛtutem: que in ꝙbo dei est: esse querendã: tam ab angelo q̃ ab homine. et sic laꝛet veritas scripture: cui⁹ veritas. tfallit omnis autoꝛem fallacie. Nec est litteralis veritas.

Sunt tamen quidã hec Mystice exponentes. Et per lapidem duriciam legis: tẽ duriciam coꝛdis hois obstinaꝛi ꝛeligẽtes. Et ideo dicũ demonis deꝑcatiue (als de peccatoꝛe) accipientes: dicoꝛ vt lapis qui est lex dura: vel coꝛ hominis durum: panis hoc est: tua per emollitiones pietatis fiat refeccio. Quod ego reputo absurdum esse expositionẽ tẽ contra mentem autoꝛis inducta. Congrue autem diabolus in lapide ꝓemplum accepit: q̃ froꝛte tẽ obstinatõe coꝛdis lapis dicitur. Job. xli. Ecce coꝛ eius vt lapis indurabitur: tẽ stringetur quasi malleatoꝛis incus [Et duxit illum] precedens eum: non poꝛtãs: vt quidam dicunt. Duxit autem sed non abduxit nec seduxit: sed patienter secutus est eum: vt vinceret in quibus ꝓtinus hominẽs viceraꝛt: tẽ sic deꝭ ceꝛet a poꝛestate [in montem excelsum] vt ex situ loci facilius vndecunqꝫ lõge ꝓspiceret. Baruch. v. Sta in excelso tẽ vide. Monte autem quesiuit ei quem purum hominẽs aꝛbitraꝫbatuꝛ: vt eriam ipa loci eminentia fastum indicaꝛet ambitionis. In montibus em̃ caliby vulneraꝫti ambitione ceciderunt multi ex fortibus israel. j. Regum. xiij. tẽ. xij. Regum j. Mons autem iste in deserto quod ẽ inteꝛ Hieruslem tẽ Hiericho: ꝛbi hec tentatio perfecta est: inuentus est. Et in istum montem dominus dispensatiue est ductus a diabolo. Et q̃ quidam dicunt q̃ potauit eum illuc ẽ valde absurdum. Nec dicit hoc nisi a quibusdam fabulas iudaicas diligentibus. Unde in ista secunda tentatione Duo dicuntur. Tentatoꝛis instantia: tẽ Tentationis exclusio. Tentatoꝛiq̃ autẽ instantia ad tentandum intelligit ex Tribus: Et loci congruẽtia: Et eius ꝺ quo tentat ostensionis euidentia: tẽ Et promissione deceptiua. Loci congruentia est in hoc q̃ dicit q̃ duxit eum in montẽ excelsum: vt ex ipsa loci altitudine fastum conciperet. Zacha. iiij. Ꝺs tu mons magne aduersus Zorobabel: in planũ. diligit enim loca excelsa diabolus. Job. xl. Omne sublime videt: tẽ ipse est reꝛ supoĩes filios superbie [Et ostendit illi omnia regna ꝛbis terre] Cum Trib⁹ modis res ostẽdatuꝛ: Ampliatione videlicet spiritus: quo deus ostendit ꝓpheteis. Sicut. iij. Regum vlti. Uidi cuncteꝫ exeꝛcituꝫ celi coꝛam domino. Et Perlumen quod ꝑ moduꝫ speculi presentat oculis: in quo cuncta aꝑent que sunt ꝛbis. Sicut beato Benedicto ostensus est mundus. Et Tertio q̃ digiti demonstrationeꝫ. Nullo istoꝝm modoꝝm ostendit diabolus nisi vltimo: vt dicit Chryssostomus. Sicut si diceꝛet. Rhomanuꝫ regnum est ad plagam occidentalem. Persidis Regnuꝫ ad plagam oriẽtalem. Chaldeoꝝm ad aquilonẽ tẽ Hyrcoꝝm ad meridiẽ. Et gloꝛia: magna: maioꝛ: maꝫxima: est i singulis coꝛũ. Et hoc fecit [in momento temporis] hoc est in paruo tempoꝛe. q̃ Momentum quadragesima paꝛs est hoꝛe. Et ponitur hic ꝓ tempoꝛe paruo. Et licet velit decipeꝛe: tamẽ ex rebus congruẽtibus cogitur loqui. Sicut em̃ cum deciperet Adam: coactus est in forma serpentis venire: in qua facile posset deprehendi. Sic et nunc ex rebus conuenientibus loqui cogitur: Et ex ipõ momẽto significaꝛet q̃ omnis gloꝛia mundi est momentanea: tẽ ideo nec curãda. Esa. xl. Omis caro fenum: tẽ omnis gloꝛia eius quasi flos feni: [Et ait illi] Ista tentatio est: qua promittendo decipeꝛe quent. Et ideo Quattuoꝛ facit: Promittit: Rationem promissionis subdit: tẽ Ad illicituꝫ inducat. Ers cõmctaꝫ illicitũ: promissũ se soluturũ ostendit. Dicit g̃ promittẽdo [Tibi dabo potẽtiã] q̃ in talibus dignitatiꝫ sub poꝛestate continent.

ꝛ diuitie ꝛ honores ꝛ gloria. Qui enim in talibus potestate potiuntur sicut domini: accipiũt terraꝝ diuitias: ꝛ glorificatur a subiectis. Non em̃ quęrunt veram gloriam: sed eam que est ab hominib⁹. Joānis. v. Gloriam que est ab hominibus accipitis: ꝛ gloriā que a solo deo est non vultis. Sūt enim potestates querentes: ꝛ in turbis populoꝝ ꝛ sceptris sibi placentes plerunq; Sardanapali lite: qui non querunt nisi ea que coram hominibus sunt. Et tales sibi adiungunt: a quibus gloriosi habentur: ꝛ quorum viribus vt tyranni: diuitias multitudinis subiecte diripiunt. Sapien. sexto. datur talibus consilium Sic. Si delectamini in sedib⁹ ꝛ sceptris o reges populi: diligite sapiam: vt in ꝑpetuum regnet. Preterea Potestas ciu⁹ mouet eos ꝙ diuitie. quia Diuitie non appetunt: nisi q: sunt necessitat̃ future sufficies in omni tpe ꝛ loco fideiussor. Et in hanc necessitatē cadere nō potest: qui sup multos habz poꝛ testatē. Adhuc autē Diuitie nō nisi organice ꝛ instrumentaliꝫ deseruiūt ad regna. Potestas aūt substantialis est regnis. Unde ꝙ ꝑastute tangit ea que eos mouere pñt: etiā boni bois in regnis (alias: regimie) Et tacet id qō nō mouz nisi q: accidens: ꝛ ꝓter aliud. Uel nō mouet nisi eos vile ꝛ deficiēs. Eccli. x. Nihil est sceleriꝰ ꝙ amare pecuniā: Nec eni in vita sua ꝓiecit itima sua. ꝛ amamam suā venalē habet. Uerisute g̃ ꝓpōit ea que eos generosum facili⁹ moueant. Dicit autē hāc vniuersam ine ꝑās appetita ab alio: ꝛ adici bilis sit. vel a quoꝫ fugiore mutāda. Sic enim nō ita appeteret: q: Debilis est ꝙ depositus est ab ea q̃ aliq̃ potiꝰ est dignitatis ꝓāte. Unde Mat. iiij. Hec oia tibi dabo. Eccl. xxiij. Superborum ꝛ sublimium colla ꝓpria virtute calcauit. Esa. x. Uniuersam terrā ego congregaui: ꝛ non fuit qui moueret pennā ꝛ apiret os suū ꝛ gānieret. Addit autem de gloria dicens. [ꝛ gloriā eoꝝ] q: Gloria etiā mouet generosum animū. vt ꝓter eā apperant diuitie pꝰ ꝙ ꝓter se. Gloria est Late patēs ꝓcōiū. Uel Clara cū laude noticia. quā claritatē multi appetūt. Nō attēdētes quod dicit. j. Machab. ij. Uiri pcōtis gl̃ia sterꝰ ꝛ vermis est. hodie extollit: ꝛ cras non invenitur: quia ꝛ uersus ē in terrā suā. ꝛ cogitatio eiꝰ perijt. Et illud Esa. xl. Omnis gl̃ia eius quasi flos feni: exiccatū est fenū: ꝛ cecidit flos. q: ispūs dñi sufflauit i eo. Subiūgit autē rationē huiꝰ ꝓmissionis dicēs [q: mihi tradita sunt] Sermentis quia Gl̃iam suā deꝰ alteri nō dat. Esa. xlij. Potestatem autē ordinat et cōmittit: sed non nisi a se teneri permittit. Rbo. xiij. Nō est potestas nisi a deo. Matth. vlti. Data est mihi omnis potestas in celo ꝛ in terra. Neq; mirū si mentis mendacij pater ꝛ inuentor. Joannis. viij. Ipe est mēdax ꝛ pater eius. Nō ꝓtem videt dicere: potestat̃ abusum: hoc est tyrannidē. quia illam de permissione diuina exeret per malos in bonos. Job. xx. Terra tradita est in manus impij: vultum iudicū eius operit. ꝛ cui volo do illa. [Hoc ē simpliciter falsum: q: etiā malis deus dat ḡbo vule Sicut Nabuchodonosor dedit egyptū. ꝛ multis alijs. Job. j. Dñs dedit dominus abstulit: sicut domino placuit ita factū est. Sed diabolus loquitur ſm cōmunioꝛē vsum: quia multi mali sunt quibus ipe permissa sibi potestate ordinat diuitias ad tentationē: ꝛ laqueū sue perditōnis. j. Timoth. vlti. Qui volunt diuites fieri incidūt i tentationē ꝛ i laqueū diaboli: et i desideria multa et nociua que mergunt hominem in interitū et perditōnem. Sap. xiij. Creature in odium facte sunt: et in muscipulā pedibus insipientium. [Tu ergo si procedens] Procedēs est ꝓnus cadens. quia non adorat demonez nisi cadat ꝓnus. Et iste est maior casus qui esse potest: q: honor creatoris ad infimā ꝛ omni vilitate vilioꝛem ꝛ incurabiliter corruptam transfertur creaturam. Sic em̃ vsurpando diuinitatē: ꝛ ipse ꝓnus (alias ꝓnus) cecidit. Esaie. xiij. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris: corruisti in terrā: Et ideo sui casus persuader similitudinez. Aliter: do enim quam in celo cōcepit: adhuc in corde suo perseuerauit. Et imitant̃ eum qui sunt ex ꝓpriis. Sap. ij. Psal. lxxiij. Superbia eoꝝ ꝙ te odiunt ascendit semper. [si adoraueris me] adoratione latrie: que soli deo debet. Semp em̃ illā vsurpat que dei est: sicut facit in celo. Et hoc facit ꝓmittens suaviciam. quia sicut dicit Ephe. v. Auaricia est idolorum seruitus. Ostendit em̃ se hic ſm cordis sui tumoꝛem: tanq̃ ipse sit deus. Daniel. xj Eleuabitur ꝛ magnificabit aduersus omnem deum: ꝛ aduersus deum deoꝝ loquetur magnifica [coram autem me] dicit. quia Multi adorāt eum non coram: qui facto adorāt eum. Philip. iij Quorum deus venter est ꝛ gloria in confusionem eoꝝ qui terrena sapiūt. Sed coram adorant: cognito demone: per adorationes ꝛ ꝓstrationes honorem latrie exhibent ꝛ sacrificia: Sicut faciūt necromantici. Et illi qui spelunci faciunt: Sicut fecit Theophilus. Et ad hoc a domino Jesu christo ꝛpsit. Non em̃ sufficit ei q̃ exhibeatur ei obsequium in malo opere: nisi etiā a bonis eruat fundamenta fidei: ꝛ exduso creatore quem odit: ad se transferat honorem diuinitatis. Psal. cxxxvj. Diripite eripanite eripanite vsq; ad fundamentū: in ea. Job. xl. Ebsorbebit fluuium ꝛ nō mirabitur: ꝛ habet fiduciam ꝙ iordanis influat in os eius. ij. Thessalonic. ij. Aduersatur ꝛ extollitur sup omne quod dicitur deus: aut quod colitur [Erunt tibi omnia subdita] Ecce Confirmatio promissionis: si perfidā persuasio inique voluntatis. Benef. xxiij Quecunq; statueris: dabo. Jugere do rem: ꝛ munera postulare: libens tribuam quod petieritis. em̃ date mihi puellam. hoc est animā. Benef. xiij. Da mihi animas: cetera tolle tibi [Et respondens iesus dixit illi] Ecce Tentationis exclusio cauta: sine consecutione eius quod tentator intendit. [Respondit] autem ad tentationez: [ꝛ dixit illi] ad tentantis nequitiā. quia sicut dicit Apostolus. ij. Corinthio. ij. Non ignorabat cogitationes illius. Prouerbioꝝ. j. Frustra iacitur rete ante oculos pennatorum. Et vt dicit Matheꝛ iiij. Ad hāc tentationem cum indignatiōe respondit dicens [Vade sathanas] quia sic dicit

Chrysostomus In ꝓfs iniurijs esse quempiam patiẽtem laudabile ẽ: Dei autez iniurias dissimulare nimis impium est. Unde Hester. xiij. Tunui ne honorem dꝰ mei transferrem ad hominem: et nequaq; adorarẽ ẽcepto deo meo. Scriptum est. Deut. vj. quia a Deuteronomij autoritatibꝰ: ratione sugitur inducta: nõ recedo. dñm. legis positorem. Esa. xxxiij. Dominꝰ legifer noster: dñs rex noster. deum. creatorem et inspectorẽ et puisorẽ. Hester. xiij. Tu fecisti oĩa: celũ et terrã: et vniuersa que celi ambitu cõtinent in dicionetua sunt posita. tum. per cultũ et illius beneficiũ. Heb. xj. Non cõfundit vocari eoꝝ deus. Exo. iij. Ego sum deus Abrahã et deus Isaac et deꝰ Jacob. Hoc nomen mihi ẽ in eternum. Unde hec oĩa tria vnũ nomẽ sunt: dominꝰ deus tuus. Exod. xx. Dñs deꝰ tuus deus vnus est. Non erũt tibi alij dij pter me. adorabis. prostratiõe. qz ille solus re subleuat nit in esse cum nõ esses. Et ideo adoratio. pstrationis sibi soli debẽt. Psal. xciij. Jpe est dominꝰ deꝰ tuus et adorabunt eũ. Psal. xcv. Dñs terra adoret re deus. Et illi soli seruies. cultu latrie: qa illa seruitus nulli nisi deo debetur. Hieronymꝰ in epla sua: dicens in cordibus vestris: te oportet adorare domino. Exod. xx. Non adorabis ea neqz coles. ego enim dominus deus tuus fortis zelotes. Sap. xiij. Infandoꝝ idoloꝝ cultura omnis mali initium est et causa et finis.

**Et duxit illum in hierusalem: et statuit eũ supra pinnaculũ templi: et dixit illi: Si filius dei es mitte te hinc deorsum.**

Ecce Tertia tentatio de Jnani gloria que i dubio non est pfecta: sed in tẽplo in hierusalẽ. Pcessit ergo diabolus et sequebat eum dominꝰ: Et nõ fuit portatꝰ ab eo vt quidã dicunt: Sequebat autem eum quo voluit Ubi mlti eos per inanẽ gloriam ꝓpitauerant: et Ubi mlti magni glorioſi apparuerunt: quia Ibi citius tentat aliquis ad magna ostendẽda: vt inter gloriosos glorioſior appareat: et Ubi locus ẽ sanctificatiõis: vt ibi minus a tentatore caueat. Esa. lxiij. Hierusalẽ domus sanctificationis nostre et glorie nostre. Esa. lij. Hierusalem ciuitas sancti. Tãgunt ergo hic Duo. Tentatio: et Tentatoris cõfutio. Jn Tentatiõe Tria: Loci scz cõmunis oportunitas: et Loci ꝓprij ad tentationes congruitas: et Persuasionis versuta malignitas. De Loci cõmunis ad tentandũ oportunitate tam dicitur est: dixit eũ in corde suo illud. Eccli. xxiij. Ubi non sperauit apprehendetur: et erit dedecus omnibus. Et statuit eum. Ascendẽs ante eum per gradus ad credrã in alto collocatã: vnde sacerdotes docebãt populum quã hic vocat Pinnaculum templi. quia per modum pinne templo adherebat: Sicut apud nos ꝓpugnacula adherent turribus et domibus: Ubi multi ꝓ gloriam apparuerãt: Ut in alto loco prelatoꝝ stans: gloriam cogitaret: sim. vtrumdinẽ sui cordis persuadere intendẽs. Esa. xiij. Sup astra dei collocabo solium meũ. Cũ ecõtra docebat dñs Luc. xiij. Recumbe in nouissimo loco. Psal. j. In cathedra pestilentie nõ sedit. Et dixit illi. Ecce Tentatoris ꝓpositio. Est autẽ tentatio in qua suadẽdo blandit: Et ideo componit ex Tribus. Scz. Explorationes: Tentatione illicita. (al's illiciti) et Blãda ꝓsuasione. Explorationes aperit cum dr. Si filius dei es et ꝓpria virtute per generationes a patre habita. Dec satis Sap. ij. Gloriatꝰ patrẽ se habere deum. Videamus ergo si sermones veri sunt: et tentemus que ventura sunt illi. Mitte te deorsum. absq; intentione. Competẽtia dicit: qz Qui voluntatem diaboli facit: mittit se deorsum: quia diabolus deorsum fluẽs interpretatꝰ. Esa. xiij. In infernum deraberis in profundũ laci: quia licet malitiam habeat voluntatis a sapiente deo: illa sic ordinatur: vt facile a cõsiderato et circũspecto deprehẽdatur. Job. xij. Reuelabit facies indumẽti eius.

**Scriptum est enim qꝫ angelis suis mandauit de te vt conseruent te: et quia in manibus tollent ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Et respondens Jesus: ait illi. Dictũ est Nõ tentabis dñm deũ tuũ. Et cõsummata omni tẽtatiõe diabolꝰ recessit ab illo vsqz ad tps**

Ecce Blandimentũ ꝓsuasionis. Et habz Tria: Asturam scripture confirmationẽ: male tamen allegatã: et Scripture necessariã implentionẽ: et Jmpunitatis dolosam ꝓmissionẽ. Scriptura autem est. Psal. xc. de Custodia animarũ: ordinata a deo per ãgelos: quã inconuenienter diabolus adhibuit christo capiti: qui sibi sufficiẽs nulla indiguit custodia. Dicit ergo. Scriptũ est. et ideo certũ. Matth. v. Jota vnum aut vnus apex nõ preteribit a lege donec omnia fiant. Quoniã angelis suis. Psal. xcij. Qui facit angelos spũs: et ministros suos flammam ignis. mandauit. deus pater. de te. qui dilectus dei es: Sicut sonuit in baptismo. Tu es filius meus dilectus: in te comꝑplacui mihi. Et ideo certe specialiter mandauit: cũ dixit angelos custodire debere. vt custodiãt te. Esaie. lxij. Super muros tuos cõstitui custodes: tota die et tota nocte non tacebunt laudare nomen domini. Debent eoꝝ. j. Nonne omnes administratorij spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis. in omnibus vijs tuis. Psal. xxxj. Jnvia hac qua gradieris firmabo super te oculos meos. Psal. cxx. Ecce nõ dormitabit neqz dormiet qui custodit israel Sap. x. Custodiuit illum ab inimicis: et a seductoribus tutauit illum. Jsta custodia dicat aliquando murus: Sicut Esaie. xxvj. Urbs fortitudinis nostre sion saluator: ponetur in ea murus et antemurale. hoc est custodia angelorũ et sanctorum presidium. Et allegat istius scripture adimplendã necessitatẽ: dicens. Et quia in manibus. hoc est in potestate defensionis. tollent te. hoc est portabũt te. Et ita habz ista Ps. Sed qa dr qz ex alto dimittat

sc̃ideo dicit: tollent. hoc est sustollent tene collidas ris vel collisionē pedis. q. d. Qui ꝓpter hoc iam sublevauit in celū manibꝫ angelorꝫ suū decretū. Reg. ij. Ipse te sublevabit qui ex filius t non patiet te collidi [ Ne forte offendas ad lapidē pedē tuū ] Ecce Impunitas promissio: quia nec minimā lesurā que est ex offensa pedis ad lapidez cum in[illegible]mittit. Hoc autē qs de membris o ꝑ tunc in[illegible]it: diabolus incōuenienter adaptat capiti qs tali custodia non indiget: Et tacet hoc quod cōtra se esse nouit in sequentibꝫ Super aspidē t basiliscum ambulabis: t cōculcabis leonē t draconē. Aspis em̄ est diabolus inq̄ntum obsurdat: als obturat se ad dei verbū. t Basiliscꝰ est: inq̄ntum inuisibilis interficit. Leo autem: inq̄ntum sturies peccatores circuit t rugit. Draco autem: inq̄ntū camalibus vicijs peccore t ventre repens homines inuolvit. Et ipse statim est cōculcandus t caput eius cōterendū. t hoc: superbia deceptus: nō ꝑsensit [ Et respōdens iesus dixit illi ] Respōdens quidē oratiōi dixit maligne intentioni. Psal. lxix. Irguā te t statuā te cōtra faciē tuam [ Dictū est ] Deut. vj. qz a Deuteronomio xpc̄ secūde legis ꝓfiguratōnē nō recedit: qz [ Non tentabis dominū deū tuū ] Tentare deus est se discrimini cōmittere: vt videat an deus ꝓ ipo miraculū velit facere. ] Lor. x. Neq; tentem⁹ deū sicut quidā tentauerūt t perierūt ab exterminatore. Psal. lxxvij. Tentauerūt deum in cordibꝫ suis vt peterent escas animab⁹ suis. Eccl. xvij Voli eē quasi homo qui tentat deū. Ideo em̄ dedit hominī intellectū t sensum: vt in talibꝫ sit in manu consilij sui. Eccl. xvij. Consiliū t linguā t oculos t cor dedit hominib⁹ ꝓcogitandi: t disciplina intellect⁹ repleuit illos. Et ideo dedit ei hec adiutoria q videret quid ageret: t se discrimini nō ꝑmitteret [ Et cōsummata omni tentatione ] Ecce Effectus victorie: quia cum ad summū perfectiōis t victorie tentatio deducta est, diabolus recessit ab illo ] Jaco. iiij. Resistite diabolo t fugiet a vobis. appropinquate deo t appropinquabit vob. j. Pet. v. Cui resistite fortes in fide [ vsq; ad tēpus ] Q autem est tēpus passionis quādo iterum tentauit fortiter per vxoꝛē Pilati: t ꝑ Judam. Per Judā: primo querēs occidere: ꝑsumptiōe autē habita de filio dei: per vxoꝛē Pilati quesiuit redimere.

**Et regressus est Jesus in Galileā: t fama exijt per vniuersam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eorū: t magnificabat ab omnibus Et venit Nazareth vbi erat nutritus: t intrauit scōz consuetudinē suaz die sabbati in synagogā. t surrexit legere: Et tradit⁹ est illi liber Esaie prophete. Et vt reuoluit libꝝ: inuenit locū vbi scriptū erat. Spūs dñi sup me: eo q vnxit me: euāgelizare pauperibus misit me: sanare cōtritos corde: ꝓdicare captiuis remissionē: t cecis visuz: dimittere cōfractos i remissionem: ꝓdicare annū dñi acceptū t diē retributōis. Et cū plicuisset libū reddidit ministro: t sedit. Et omniū in synagoga oculi erant intendentes in eū. Cepit autē dicere ad illos: Quia hodie impleta ē hec scriptura in auribus vestris: t omnes illi testimoniū dabāt t mirabantur in verbis gratie que ꝓcedebant de oze ipsius.**

Hic incipit pars que est de Illuminatione doctrine. Et tāgit ab hoc loco vsq; ad vicesimūseptimū. Ibi capꝫ: oms Ordines ecclīasticos. Ordines inq̄ qui sunt In fundamēto: In capite: In dignoribus: t quasi officialiby membris. Sicut Apli⁹ et successorib⁹ eoꝝ Epi. Et mēbꝝ inferioꝝ ib: sicut discipulis: t successoribus eoꝝ ꝓsbyterꝝ. qui sunt secūdi ordinis viri. Et quia nihil aliud Lucas inducit nisi qō est ecclesiasticū ideo suā formā in ḡtuor animalib⁹ ꝓbat esse vituli. Et ideo etiam nō sequit ordinē tēporis in re gesta: Sed sequit ordinem ecclesiasticū in Constitutione graduū ecclesie t Illuminatiōe vnuscuiusq; gradus. Et inducit gesta sm̄ q oportune ꝓbant gradus: t cōfirmant eos: t ꝓbant illuminationē eoꝝ. Hec autē omnia suis locis parebūt. In omni autē edificio oportet primū iacere fundamēta: sicut dicit Mat. vij. Qꝫ vir sapiēs edificās domū: primū fodit in altum: t ponit fundamentū supra firmā petrā: ita Lucas intendēs cōstruere ecclīam in suis gradib⁹ t ministris (als ministerijs) t officijs: ꝓponit fundamenta olim in residuo istius capli. Et deinde construit ordinū officia vsq; ad passionē. Fundamēta autē omniū ecclesiasticoꝝ sunt Tria. Veritas: Potestas: t Operatio: Veritati innitit doctrina ministroꝝ: Potestati diuine innituntur sacramēta: Operationi innitit Officium ꝓdicatiōis: t Autoritas missionis. De his autē in ꝓpijs locis reddetur ratio. Et ideo Tria facit in residuo istius capli. Primo autē hoc omniū ostendit Veritatem. Et circa hanc facit Tria. Quoꝝ Primū est Ea qua ad veritatis ostensionē venit: oportunitas. Secundū Et ꝓbatarū eximio testificata veritas. Tertiū est Testimonij inducti explanata ꝓspicuitas. Oportunitas autē adhuc est in Tribꝫ: Loco videlicet et Tēpore: t Legā; dispositione. De Loco autē dicit Duo. Scz. ō Loco Cōmuni: t Loco ꝓpio. De Loco cōmuni adhuc Duo innuit. Tangit em̄ Locū cōmunē habitationis audientiū: t Locū cōmunē ad docendū: cōuentibus audientiū deputatū. Circa Locū cōmunē habitatiōis audientiū ōr Tria. Doctoris videlicet ad audientes aduentum: Loci

dispositionem: et Doctoris famam. De Doctoris aduentu dicat Aduentū: Utilitatē: et Efficaciā in docēdo. Aduēt⁹ notat in hoc q̄ dicit [Et regressus est.] Non q̄dem īmediate post tentationē fuit de Judea in Galileā regressio: sed post⁹ illa quā describit Joan. j. et. iij. Et est q̄n in Galilea ad testimoniū Joānis q̄busdā discipulis inotuit: z aquā in vinū cōuertit: et tūc trep. in Judeam scdo anno a baptismo: Joāne tā incarceratō trep. in Judeā egr̄sus de Galilea: z post aliq̄ facta iterato in galileam redijt. Et tunc hec que ꝫ describunt fecit. Lucas aūt q̄ Joannē putāt scripturū: non posuit: maxime ideo. q̄z ꝫ deitatem chr̄i ostenderet: nō ad. pbationē ordinis eccl'iastici nō multū faciūt quē ipse pfectionē suscepit. De hac ergo dicit [Regressus est.] qui regressus: est reductio illuminationis sue audientes post egressum ab eis factū in contemplationem virtutis: et cōfutationē hostis. Ad hec em̄ duo a cura sua egredit⁹. Ut cōtemplando: virtutē hauriat: quā pdicādo effundat: et Ut in oratione p̄ subditis demonē vincat: et a subditis compescat. Exe. j. Animalia ibant z reuertebant in similitudinē fulgur̄ coruscans. Ideo dictum est Abdiae Hcñ. xij. Egredere de terra tua z de cognatōe tua. Ut de suis aliq̄s ad contēplationē z orationē egrediat. Et dicit̄ est Jacob vt in terram suam reuertatur Hcñ. xxiij vt significet q̄ platus p̄ regimen z actionē virtutis ostēdēde: aliq̄s ad suos reuertat. Et hoc chr̄s nos instruit: Cui⁹ vis actio nr̄a est instructio. Qua aūt veritate dicat [Jesus.] q̄a salutis viam mōstrans suis. p̄ter q̄s em̄ pontifex apellat Heb. ix. Chr̄s assistens pontifex futuror⁹ bonor. Jesus em̄ semper dat documēta salut̄. Lu. j. Ad dandā sciaz salut̄ plebi eius in remissionē pcōr. eor. De Efficacia sui in docendo subiungit [in virtute spūs.] qui est vehiculum oīs virtutis. Oportet em̄ q̄ doctrina inspirationis spūs: virtute spūs demōstret. q̄a aliter caret effectu. Dat em̄ spūs ispirationē intellectus. Job. xxxij. Ut video spūs est in hominib⁹: et inspiratio omnipotentis dat intelligentiā. Sed virtus spiritus dat pbationē. q̄ ejcit demonem. Lu. xj. Si in digito dei ejcio demonia: pfecto puenit i vos regnū dei. Et ideo dñs monet apl'os ne ante doceant q̄m virtutē spūs accipiant. Lu. vlc. Sedete in ciuitate q̄ adusq; induami virtute ex alto. j. Cor. ij. Fides vestra non sit in sapia hoim: sed in virtute spūs. Tāgit aūt locum cōmunē habitationis audientiū: dicens [In galileam.] Q̄n Lu. xxiij. Cōmouit gētem nostrā: incipiens a galilea vsq; huc. Ibi em̄ fuit pnapaliū discipulor⁹ eōr habitatio. Zcc. ij. Nōne oēs isti q̄ loquunt: galilei sūt. Causa aūt in p̄missis est habita. Quia hunc inceptionis doctrine sue locum determinauerat. pheta Esa. ix. Transiordanē galilee gentiū popul⁹ q̄ ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Et eo aūt q̄ prophetā ibidem dixit inapiendū fuit vt vocarent ad fidē gentes: que ibi mixtim cum Judeis habitabāt: et ex iudeis z gentib⁹ oues chr̄isti erant congregāde: et sub vno eccl'ie ouili cōcludende. De Fama aūt q̄ omni doctori necessaria est: subiungit dicens [Et fama exiit.] Est em̄ Fama sicut odoris diffusio bone opinionis in oēs. Sicut em̄ gustus est: ita z odor. Dulcis em̄ saporis: dulcis est z odor. Cum aūt sapor sit secūda complexionis: vbi bona est cōplexio: ibi bon⁹ sapor: et inde debet causari bonus odor. Bona aūt cōplexio in bona z subtili humidi digestione: est bona hūor⁹ ad medium reducta cōperantia. Et sic in humorib⁹ spūalib⁹ Qui sūt q̄tuor passiones naturales: Gaudium: Tristicia: Spes: z Timor. Ubi em̄ charitas est: hec bñ disponerens. et ratio sapientie: hec bene ad medium ordinans: ibi est bona cordis cōplexio z bona digestio Et iste homo Optim⁹ est in se Dulcissim⁹ in societate. et Fragrans in opinione. Bonus igit̄ dominus de quo dr. Psal. cxviij. Bonus es tu: et in bonitate tua doce me. Dulcis dñs: in societate participantiū eum. De quo dr. j. Pe. ij. Si tñ gustast⁹ q̄m dulcis est dñs. Et ideo necesse fuit q̄ bono odore fragraret in opinione oīm. Bonū aūt odor: venenata refugiunt. Unū. ij. Lor. ij. Chr̄i bonus odor sumus in bis q̄ pereunt z in bis qui saluti fiunt Alijs q̄dem odor mortis in mortem: alijs autem odor vite in vitam. Sed mirū esse in naturalibus si id q̄s male est cōplexionis z male digestionis: haberet saporē dulcē z odorē delectabilē. Mōstruosum ergo est in moribus q̄ velis esse malus: et tamē hōib⁹ delectabilis: et apud omnes esse bone opinionis. Esa. xxxiij. Et ascendet fetor de cadaueribus eor. Pē. v. Sepulcrū patēs est guttur eor. Econtra de bonis Cant. iij. Odor vestimentor tuor sup oīa aromata. hoc est sm̄ virtutes cōuersatiōis. Hcñ. xxvij. Statim vt sensit vestimentor eius fragrantiam: bñdixit ei [Et ipse docebat.] Nic tangit locum cōmunē: q̄ determinat⁹ est docenti. Synagoga em̄ dr a syn q̄s est cō: z gogos q̄s est ducto: q̄si conductio. Et q̄ dr⁹ est alio q̄dam ducente z trahente: cōduci. ideo infideliū cōuentus vocat synagoga. Eccl'ia aūt dr cōgregatio. et illa est rōnalium q̄ congregant: que congregant. p̄pto motu. Et ideo vtētes rōne ad. lumē fidei in vnam congregant fidē. Et ideo nō Synagoga: sed Ecclesia vocant. Synagoga aūt b dicit̄ domus in qua cōuenerūt Judei audire verbū domini. In has ergo domos Jesus z apostoli frequenter conuenerūt. ponere mutatu dini vbū dei. quia verbum dei in publico z non in angulis est. ponēdum. Eccl. vj. In mutatudine pl̄s byteror⁹ sapientia sta: et sapientie illor⁹ ex cord cōiungere. Joā. xviij Ego semp in templo z quo omnes iudei conuenīt: locutus sum: et in abscondito locutus sum nihil. Mat. x. Quod in aure auditis: pdicate sup tecta. [Et magnificabat] hoc est magnus pdicabatur [ab omnibus.] Propē dicor⁹ veritatē. Propter virtutis in exemplis ostensionē. et Propē miraculor⁹ ostensionē. Luc. xviij. Qui fuit. pheta potens in opere z sermone coram deo z oi populo Joan. vj. Prophēta magnus surrexit in nobis. z quia deus visitauit plebē suam. Matth. vij. Admirabant sup doctrina eius. Erat em̄ loquens sicut potestatē habens: et non sicut scribe eor. z pharisei. [Et venit Nazareth.] Nic tangit locum. p̄prium tāz auditoris q̄ doctoris. Auditoris [nazareth.] Doctoris [synagogā] que fuit in nazareth Et ibi innuit congruitatem ei⁹ [in die sabbati.]

# Capitulum.iiii.

Dicit ergo [Et venit in Nazareth ]semp floris amans speciē:flos de radice iesse [vbi nutritus fuerat ]Lañ.ij. Qui pascit inter lilia donec aspiret dies ⁊ inclinent vmbre. Ps. Justus germinabit sicut lilium:⁊ florebit in eternū ante dominū. Rex apū eīm vt dicit Ambro. de rore florum cōcipit et nascatur. Christus aūt rex apum: hoc est sanctorū: est. Qui in ꝓncipio.hoc est:in ꝓmo aduēnu ꝑdicato ab ipsis:habent dulcorē. In fine aūt hoc est in secundi aduentus ꝑdicatōe:habēt aculeum.quia ibi pungunt per timorem iudicij. Ecci ij Bestiis in volatilibus est apis: et minū dulcoris habet fructꝰ eius. Eccl.xxiij. Spūs meꝰ sup mel dulcis:⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauum. Cantic. iij. Fauꝰ distillans labia tua: mel ⁊ lac sub lingua tua. Mel eīm vt dicit Jsicen. est ros collectus in guis apum de floribus [Et intrauit ꝑm consuetudinem ] Dic est argumentū q̄ Bone consuetudines sunt tenende: quas ipse dñs suo cōfirmauit oge. Heb.x. Non deserentes collectionē vestram sicut est cōsuetudinis q̄busdam: sed adhortantes.et tanto magis quāto videritis appropinquantē diem.patientia eīm vobis necessaria est vt voluntatem dei facientes:reportet[ promissiones.

Dic ostendit Moraliter ad similitudinē domini q̄m ecclesias a quibus nutrimenta accipimus: verbi dei ꝑdicatione ⁊ laude dei et consilio frequētare debemus. Aliter ipsi agri ecclesie qui nos nutriunt:contra nos damabūt. Job.xxj. Si aduersum me terra mea ⁊ cum ea sulci eius deflent. Si comedi fructus eius absq; pecunia:et animā agricolarū afflixi: ꝓ frumēto oriatur mihi tribulus: et ꝓ hordeo spina. Terra eīm damat cuius fructibus non delectuiꝰ. Sulci deflent quibus pro fructu nobis ministrato spūalia non rependimus Fructus absq; pecunia comedit: quādo tēporalia auare sumimus:⁊ bonorū operū fructu:eadē tamq̄ ꝓ pecunia non comparamꝰ. Ania agricolarū afflicta est: quando oblationes fidelīū accipimꝰ:⁊ anias a peccatis non liberamus. De quo dicitur Osee.iij. Peccata populi mei comedent. hoc est: oblata ꝓ peccatis. et ad iniquitatē subleuabunt animas eorū. Ꝓ frumento aūt oritur tribulus quando ꝓ adipe quo nutrimur ab ecclesijs:pūra oritur conscientie. Et ꝓ hordeo spina nascitur quando ꝓ pabulo quod animalibus dominibus exhibere debuimus: punctura germinat pene eterne. Tangit aūt conuenientia Tpis dicēs [die sabbati ] In quo Duo cōmēdant. Unum quidem: Ut in festis templum visitemus:⁊ Ut in docendo locum ad docendū ꝑuilegiatus obseruemus. De ꝓmo dicit Leuit.xxv. vbi papist q̄ in festis solēnibus coram dño quilibet apparear. Ad hoc eīm indicti sunt dies feriati: vt illis diebus:priuatis operibus ⁊ re familiari non retractī:omnes ad templū veniāt:et ibi laudibus diuinis intersint et verbo dei et orationi intendāt. Locum etiam ꝓuilegiatum ⁊ ad hoc ordinatū publicus dicat doctor. quia ibi disciplina tenetur:et non excitatꝰ tumultus:doctrinam impediens. Eccl.ij. Appropinquate ad me indocti:et congregate vos in domum discipline. Et ideo ꝓcipitur hoc quia in domo illa et publicus est auditus: et humilis. quia oportet vt ad pedes sedeant publici doctoris. Deut.xxxiij. Qui approp̄inquāt pedibus eius accipient de doctrina eius. Eccl.xxxj. Ubi auditus non est:nō effundas sermonē:et importune noli extolli in sapientia tua. Importune eīm extollit in sapientia: qui Ubi non debet: et Quando non debet: et Quibꝰ non debet:ingerit suam sapiam. Et ideo propter publicum ꝓuilegiatū:et die sabbati intrauit in synagogam quo omnes intentione audiendi conueniunt. Ecce hoc est q̄ dicit de Loc ⁊ Temporis opportunitate. Et de Docentis dispositōe subiungit dicens [Et surrexit ] Dicit autem Quinq. ⁊ innuit ante hec omnia Sextū. Innuit eīm q̄ Primo Reuerēter sedit ad auditū. Scōo Deuote surrexit:ad doctrine verbum. Tertio Ordinez Lectoris q̄ sepiūm confirmādo assumpsit. Quarto Nō per se sed ab alio traditum sibi accepit librū. Quinto Librum vt sapiens ⁊ sacris libri contineniam reuoluit. Sexto Scripturā competentē sue intētioni de libro accepit. Arguit aūt exemplo suo plurimos:qui horum nihil obseruant:⁊ tamen docere ꝓsumūt. Per Sessionē eīm docet nos primo sedere ad auditum ⁊ studium. Per Surrectionem reuerentiā debitam exhibere ad ꝓponendū verbū. Per Lectionem docet non contemnere ordinē ecclesiasticum. Per Assumptū ab alio librum:subire examen ante nos approbatoꝝ magistroꝝ. Per Libri reuolutionem:habere noticiā scripturarum. Per Inuentionē intenti discernere id de scriptura quod ad nostrū valet intentum. De Sessione autem ad studiū:gloriatur apls Act.xxij. Secus pedes Gamalielis eruditꝰ iuxta veritatē paterne legis. De Surrectione Jeremie.ij.q̄ surrexerunt super gradum leuitarū.et consurrexerunt. et legerūt in voluminelegis dñi dei sui: quater in die: ⁊ quater in nocte. De Ordine Lectoris (qui est Ordo ecclesiasticus: quem dñs ibi Suscepit:ministrare: et Conscendit:in scipso legendo ꝓphetas) dicitur Jeremie viij. Legerunt in libro dei distincte:et aggrediendū.et intellexerunt cum legerēt. De Quarto dicit [Et traditus est illi liber ] In hoc eīm q̄ per se non accepit ostendit q̄ magisterij officium non est sumendum ab eo qui examinatꝰ et probatus non fuerit ab antiquoꝝ ꝓceptoribꝰ Hebr.v. Nec quisq̄ sumat sibi honorem:sed qui vocatur a deo tanq̄ aaron. Multum eīm temerarium est per se sumere librum: cum nec in celo: nec in terra inuētus sit dignus qui soluere posset ꝓcessionem de tribu Juda. Apocal.v. Dignus est agnus qui occisus est aperire librum et soluere septem signacula eius. Dicit autem q̄ [liber Esaie ꝓphete ] Causa autem est q̄ illum librum sibi tradi voluit. quia ꝓphetia est explanatio legis. Et quia legem explanare ⁊ implere spiritualiter voluit: Ideo ab explanatione testimonium sumpsit. Esaias autem inter sanctos ꝓphetas primus fuit cui omnes inniteruntur.⁊ ideo ab ipso potius q̄ ab alio incepit. Precessit. Precursoꝝ ab ipso incepit. Adhuc autem quia Vocationis gentium premium clarius apertius fuit: vt dicit Ambrosius: ideo ergo ab Esaia exordium est doctrinam. De Quinto autē

R dicit. [Et vt revoluit librum.] Revolucio libri significat vniuersale libri notica. Et arguit eos q̄ antecē pncipia sciant libro⁹: docere psumūt. Contra q̄s ōt dns Joan. v. Scrutami scripturas q̄a in his putatis vos vitā hīe. Esa. xxxiij. Requirite diligenter in libro dñi z legite. De Xpo dicit. [Et inuenit locum vbi scriptum erat.] Ecce Longruū intentioi suc z ad materiam ꝓpositā testimoniū. contra q̄ldam. De quib⁹ dicit Piero. q̄ ad suam intentionē cōtra mentē autoris trahūt scripturam repugnantē. Pō. lxvij. Filij effrem intendentes et remittentes arcū cōuersi sunt in die belli. Arcum em̄ sacre scripture tendit: quia vltra q̄s autor ipa tendat eam in austeritatē(al's autoritatem)trahit. Remittit aūt qui preter intentionē autoris eam eneruat ad ipsum vtatē. Aliq̄n etiā nō facit ad ꝓpositū id quod inducit: sed ad id q̄ volūt nituntur scripturam repugnantē exponere. Esa. xxxij. Factus⁹ sum loquēt. Eccl. xx. Stratie factuo⁹ effūdant. Jbidem. Ad orē fortū reprobabit parabola: q̄a nō dicēā in rpe suo. [Spūs dñi super me.] Ostensa oportunitate loci z rpis et pfecta dispōne docentis: tangit testimoniū inducti. Tāgit aūt b Quattuor. Ungentē. Unctionē. Officiū. z Autoritatem Que necessaria sunt in omni doctore z plato z predicatore. Circa vngentē q̄dem tangit Duo. Naturam z Dignitatē. Naturā aūt cum ōt. [Spiritus dñi.] Et potest esse Constructio Transitiua z Intransitiua. Si est Transitiua: tunc dns supōit ꝓ patre: z Spūs ꝓ tertia in trinitate psona. Et ē sensus. Spūs dñi. hoc est: q̄ procedit a dño pie. Joan. xv. Spūs q̄ a pie. procedit ille testimoniuꝫ phibebit de me. Sap. j. Spūs dñi repleuit orbē terraruꝫ. Si aūt est intrāsitiua locutio: tūc Spūs dñi idest q̄ spūs dñs. et tūc dñi supponit ꝓ tota trinitate essentialit. q̄a De⁹ trinitas est spūs. Joā. iiij. Spiritus est deus. et eos q̄ adorant eū: in spū z vitate oportet adorare. Nam z pater tales querit q̄ adorent eum. Dignitatem aūt tangit siue autoritatē quādo dicit. [sup me.] Est sm̄ boiem loq̄tur: plana est locutio. q̄ sic spūs vtro q̄ mō sup eum est diuinitate. Joan. xiiij. Pater maior me est. Et sicut ōt Pō maior me ē. Ita pōt dicere: Spūs maior me est. Si aūt loquat sm̄ deitatem: tunc spūs nō pōt stare nisi ꝑ patre. Et sic exponit Hilarius in li. de Synodis. Ut sit sensus. Spūs dñi(al's dns) super me est autoritate paternitatis: z ego tā nō sum sub ipso: sed equalis sibi. quia generatio sua in oibus diuinis (al's diuinis) facit me equalem sibi: et in nullo sibi inferiorē. Esa. xj. Recēscet sup eum spūs dñi. In nullo em̄ pfecte: in nullo disturbat⁹ q̄uit nisi in ipso. Joan. j. Sup quē videris spūm descendentē z manentē sup eum: hic est qui baptizat. Ben. viij. Emisit columbā q̄ eū non inueniret vbi reqēscere pes eius: ad arcā. hoc est: ad christū reuersa est. Ebr. iij. em̄ est arca i q̄ pacata fuerūt oia salutia Tangit aūt vnctionē cum ōt. [Coꝝ unxerit me.] Et dene ōt. [Coꝝ] quia vnctōis ca est spiritus sup nos em̄s. Oibus em̄ mobilibus mobilis or est spūs sapiē. Sicut ōt Sap. vij. tra q̄ etiaꝫ nationes in animas sctas se trāsfert: amicos dei z pphetas constituit. et vbicunq̄ penetrat: ibi tangit (al's vngit) Sicut vnguentū: q̄s ingrediēdo penetrat: z dolorem Uel cōsumendo morbū: Uel ampliando locū leuat: Uel fortē virtutē facendo. Ebr. j. Quem vnxit deus ꝑ participiū suus. Pō. xliij Unxit te deus de⁹ tuus p oleū exultatiōis tuis. j. Joā. ij. Unctio docebit vos de oibus. Act. iiij. Puerū tuum quem vnxisti Jesum. Dec autē vnctio est plenitudo charismatū ex vnione ꝓueniēs naturarū: de qua oēs accepim⁹ gras ꝓ gratia. Hoc est q̄s dicit in Psal. cxxxij. Sicut vnguentū in capite q̄ descēdit in barbam: barbā aaron: q̄s descēdit in ora vestimenti eius. Sequit de Autoritate cū ōt. [Euāgelizare tē.] Et trāgit Duo. Autoritatē: z Officium ad q̄s dat autoritas. Missio aūt cōfert autoritatē cum ōt. [misit me.] Esa. xlviij. Et nunc misit dns z spūs eius. Non em̄ pdicabūt nisi mittātur Rhom. x. Et in hoc formā dat ne aliq̄s doceat nisi Spūs habeat. et Unctiōe doctus sit: z Autoritatem habeat missiōis. Officiū aūt est euāgelizare. Et de hoc tangit Jn cōi. s. et Jn speciali. Jn cōi dicit. [euangelizare pauperibus.] Attēde q̄ littera Luce hab sic. Ad annūciandū mīsuer⁹ misit me. Est em̄ aliud Euāgelizare. et aliud Predicare. et aliud Annūciare. z aliud Docere: sic accipitur ex ybis Chr̄i. sup Mat. Euāgelizat em̄ q̄s bono et gaudio plenū est in auditu de diuinis (al's donis) Esa. xl. Exalta in fortitudine vocē tuam q̄ euāgelizas hierl'm: dic ciuitatib⁹ Jude Ecce de⁹ vr. Predicat aūt q̄s de fide ē supra rōnē. j. Cor. j. Nos p dicamus chm̄ crucifixū: Judeis q̄dem scandalū: gentib⁹ aūt stultitiā: ipsis aūt vocatis iudeis atq̄ grecis chm̄ dei vtutem: z dei sapiam. Annūciatio aūt est nunciū diuine voluntatis Sicut est de mādat⁹: et cōsiliꝫ: vel de alijs secretis dei patefactis homi. Esa. xij. Cantate dño q̄m magnifice fec: annunciate hoc in vniuersa terra. Doctrina aūt est de his que subsunt rōni. quia illa ꝓ causam pñe ostēdit. Sicut est de Moralib⁹ principijs ad virtutes morales. Mat. v. Jpe aperies os suū docebat eos dicēs. Bti paupes tē. Bri mites. Bri misericordes z hmōi. Dicit g̃. [euāgelizare] ꝓpter pmi ad nuncius gr̄am. Annūciare aūt ꝓpter diuie voluntat ad chm̄ faciendā notica. Pō. cxlvij. Non fecit taliter omni nationi: et iustitias suas nō manifestauit eis Luce. iiij. Oportet me euāgelizare regnum dei. ad hoc em̄ missus sum: Quib⁹ aūt euāgelizādū: Dicit Duplicater. Jn cōmuni. et ꝑ pres. Jn cōmuni. ꝓpheta ōt: mansuetis. Ebr⁹ aūt: pauperibus. Duo em̄ sunt in verbo ōi. Unū q̄dē Q aliq̄n accipit reprehendit z compūgit. Aliud Q ca que supra sunt: pmittit. Uel cōminat. Et siquis ꝓpter ista impatiēter audiat verbum: nunq̄s suscipit verbū dei Et econtra hec duo dicit prophet: q̄ mansuet⁹ veniet annunciare. quia aliq̄ non suscipiunt verbum. Jaco. j. Jn mansuetudine suscipite insitū verbum dei q̄s pōt saluare animas vestras. Esa. xj. Judicabit in iustitia pauperes: et arguet in equitate ꝓ mansuetis terre. Matth. xj. Discite a me quia mitis sū z humilis corde Mansuetus em̄ est q̄ manu (al's manu) trahenti vel ducenti vel impingenti ē assuetus Ita q̄ nec impatientia ostendit: nec alicui (al's aliq̄d) molestie manu inferat. Et Ille est q̄ nec quo

l 2

catur alicnis iniurijs:nec irrogat ꝓximo. Et hec ē optima dispositio ad auditū, q; Verbū est aduersarius noster:etsi sim⁹ impatientes :nunq; consentiemus eidē. Matth.v. Esto cōsentiens aduersario tuo in via. Sūt etiā q̄dam q̄bus sunt ꝓbi ꝓmissiones t nō alijs. et illi sūt ꝓbi auditores idonei. Et illi sūt q̄s mūd⁹ iste bonis suis nō cōsolat.sed bonis omnibus huius mundi diuitijs t delitijs se nihil hic reputāt nisi celestia adq̄rant. et illi vocantur pauperes spū. Et hanc auditoꝝ idoneitatē tangit chr̄s cū dicit:pauperes. Matth.v. Pauperes eus angelizant. Esa.xxix. Pauperes hoīes in sancto isr̄l exultabūt[ misit me] Joan.x. Quē pater sanctificauit t misit in mundū. Ben.xxxvij. Missus de valle ebron venit in sychem. Dō aūt in cōi diceret explicat ꝑ partes dicens [sanare cōtritos corde] Habet aūt duos pagraphos. Unū: q̄ primo ād eos q̄bus missus est. Et ālū qui pertinet ād rēpus missionis. Ille q̄dem q̄ primo ād eos q̄bus missus est habet Quatuor beneficia; cōtra q̄tuor defectus. Quorū Unus est Interior. De quo dicit [sanare contritos corde] Licet ꝙ primum in Esaia habet:vt mederer cōtritos corde. Sed quia finis medicamis est sanatio:ideo chr̄s ponit q̄ ꝓ fectū est. Serui enī chr̄i medent Sed ipse chr̄s sanat. Ps̄.cxlvj. Qui sanat cōtritos corde t alligat oēs contritiones eoꝝ. Un Joan.xij. Lazar⁹ infirmatus est ꝑ seipm:et ꝓpter discipulos vt ſoluerēt eū. Prec.xvij. Sana me dñe t sanabor:saluum me fac t saluus ero qm̄ laus mea tu es. Est aūt Sanitas: ꝓfecta ad eq̄litatem complexiōis reductio cum virium t substātie restitutiōe. Et talē restitutionē nō facit nisi deus ꝑ gr̄am t ꝓmotē. Contra aūt corde sunt Penitētes:ꝑ dolorem cor in multa t minuta scindentes. Ut⁹m oēm peccati delectationē:sit dolor specialis cor ꝓterens t diuidēs. Joel.ij. Scindite corda vestra. Esa.xxx. Venter ꝓpetio eius sicut contenit lagena figuli contritiōe qualida:et nō iuuenēt de fragmentis eius testa in qua portet ignis lue:aut hauriat paꝰ aque ꝙs fouea. Testa in qua portat igniculus est ꝑs cordis:retinēs adhuc aliq̄ quid concupiscētie. Testa in qua hauriť aqua est pars cordis in qua retinetur aliquid consolatiōis peccati: que facta est sicut aqua. Thren.vj. Sicut frigidā facit cisterna aquā:sic frigidam fecit malitia suam. Dicit aūt[ corde] quia Lorde contrito: omnes soluuntur peccatoꝝ adhesiones. Psal.l. Lor contritū t humiliatum deus non despicies.

M Tangit aūt Tria alia beneficia ꝑ figuram in similitudine cor ꝑalium defectuū; extra. Dicit ergo [et ꝓdicare captiuis remissionē] Esaias dicit sic:ꝓdicare captiuis indulgentiā. Nō legit dñs aliq̄ de carcerali captiuitate redemisse. Sz multos de diabolica captiuitate Usq; hodie redimit. Prouer.v. Funibus pctoꝝ suoꝝ q̄sq; constringit Uinculati igitur captiui peccatis.ij. Timo.ij. resipiscant a laqueis diaboli:a quo captiui tenēbr ad ipsius voluntatē Di sunt in custodia carceraline possint egredi:male cōsuetudinis:t in fouea pditionis desperatiōis. Thren.iij. Circūedificauit (als Murū edificauit) aduersum me lapidibꝰ q̄dris: vt non egrediar. Lapides suat obduratiōes; q̄dri per Delectationē. Consensum: Oationem:t Consuetudinē. Captiuis istis pdicat indulgentiā petōrum:et remissionē vinculoꝝ:et carcer[. Ps̄.cxviij. Laqueꝰ cōtriꝰ est:et nos liberati sum⁹: aduersitatis nostre in noie dñi. Esaie.lij. Solue vinc'a colli tui captiua filia sion. Thre.xxix. Reducā vos in terram vestrā de cunctis locis in quibꝰ captiui fuistis. Ps̄.cxxv. In cōuertendo dñs captiuitatē sion: facti sumus sicut cōsolati. Thre.xxij. Reducam captiuitatē vestrā de cūctis locis. Ps̄.cxlv. Dñs soluit compeditos. Aut.l.ligat[ affectiua delectatiōes sequunt petōr[ cecis visum] Ecce Secūd⁹ exterior defectus. Et ꝓ isto ponit Esaias:clausis aptionem. quia qui clausus est in tenebris:nō potest vti visu. Est aūt Captiuitas impedimentus mot⁹ ad bonum. Lecitas aūt:vl in tenebris cōclusio: est impedimentū intellectus ad videndū verum. Quibus chr̄istus Sapiētia reddit lumē fidei. Sicut chr̄istus:virtus dei:ꝓtoribus dat motum ad bonum.et Sicut chr̄s plenus gratia:sanat cōtritos in penitentia.j. Lor.j. Chr̄m dei virtutem t dei sapientiam. Et de Gratia Joan.j. De plenitudine eius omnes accepim⁹ gratiā ꝑ gratia. De Ligatione aūt in tenebris clausoꝝ. Esa.xlix. Ut diceres bis q̄ vinci sunt exite: et his qui in tenebris sunt reuelami. Michee.iij. Cum sedero in tenebris dñs lux mea est. Esa.xxxv. Tunc aperient oculi cecoꝝ[ dimittere confractos in remissionē] Ꝓ isto nihil respondens inuenit in Esa.quia dñs (als ꝙ) legē non solū implet(als implere) sed adimplet. Istō tamen intelligit ex aliꝭ ante positi[. Neq; em̄ legit in libro chr̄istus:q̄ ꝑ explanationē nihil adderet Confracti sunt membris:t viribus destituti ꝓpter grauitatē oner[ ipositi t laboris eracti. Onus em̄ grauis est leri:que nihil leuitatis habuit, Onus grauis⁹ est peccatū quod depsit. Onus grauissimū est seruitus diaboli que nunq; quiescere sinit. De onere Zeg[ Zach.v. Hoc est onus qđ neq; nos neq; patres nostri portare potuim⁹. De onere peri Psal. xxxvij. Sicut onus graue grauate sunt super me. De onere seruitutis Esa.lviij. Dē onus dirumpe. Deista Remissione ꝺ Matth.ij. Uenite ad me omnes q̄ laboratis t onerati estis:et ego reficiam vos. Esa.lviij. Dimittite eos qui cōfracti sunt liberos. Dec em̄ omnia pfecit chr̄istus Gratia: Uirtute:t Verbo. Gratia:sacramentoꝝ. Virtute:operet Verbo:illuminationū. Et ideo dicit Sap.xvj. Non herba neq; malagma sanabit eos:sed tuus domine qui sanat omnia. Ps̄.cvij. Misit verbum suum t sanauit eos:et eripuit eos de interitis onibus eoꝝ. Uerbum em̄ sapiantie illūinat. Uerbum a quo ꝓcedit spūs:gratiaq; donat. et Verbū chr̄isti ꝑtuus det:dat virtutem ad operationem.

Postea subiungit ea que sunt Tēporis [predicare annum dñi acceptū] Et dicit Duo. Primum est q̄ est primi aduentus:t iam inducti est Hoc Esaias dicit sic. Predicare annū placabilē domino. Dic ann⁹ est tota reuolutio tēporis gratie in quo deus placatur penitentia: et acceptat ꝙ chr̄m ea que offerimus bona nostra. Esa.xlix. Tēpore accepto exaudiui te:et in die salutis auxiliat⁹ sum tibi.ij. Corinth.vij. Ecce nunc temp⁹ acceptat

bile:ecce nunc dies salutis. Ps.lxiij. Bñdices corone anni benignitatis tue. Annus em iste est annus Jubileus.hoc est:remissionis. Jubel em hebreū:remissionē sonat. Jd vo qđ est scōt aduentus adūgit cum dr. [Et diem retributōis] Et hoc Esaias de sicer die vltiōis deo nr̄o. Et hoc terret:z inducit timorē.quia hec est dies:aut in mortē:aut in vniuersali iudicio: qū vnicuiq; reddet p merita. ij. Lor.v. Omnes astabim⁹ ante tribunal chr̄i vt referat vnusquisq; ꝓpria corporis put gesta:siue bonum:siue malum. Esa.lxij. Dies vltiōnis in corde meo:ann⁹ retributōis mee venit. Ps. Retribuā illis in tpe vt labat pes eor. [Et cum complicuisset] Ecce ℔ post assumptū coram oibus thema;parat se ad docendū. Tāgit aūt Tria Libri cōplicationē ad secretor̄ velationē. Libri reddutionem ad mistror̄ vel⁹ nostror̄ instructionem. Eius qui legerat sessionem:vt ostendat docentis tranq̄llitatē. Cum em dicit [Et cū cōplicuisset librum] quem sol⁹ apuerat: docet q liber ad aliud est agendus:z ad aliud plicandus. Aptendus ad edificatoria,p capacitat: audiēt̄ū: vt rudia populo: Et sapientia loq̄mur inter pfectos.j. Lor.ij Matth.vij. Nolite sanctū dare canib⁹:z margaritas nolite pjcere añ porcos. Aliter z aliter prędicandū diuersio: vt docet Ihesus. in Pastorali. Et dñs ℔ confirmat. Dañ.xij. Laude sermones et signa librum vsq; in tēpus statutū. Propter ℔ dominus Matth.xxv. Lu.xij. cōmendat seruū prudentē q̄ scit quid cui debeat ministrare p̄ tempore.

Attende aūt q̄ sunt z alij libri: sicut Liber vite: Libri iudiciꝰ: Libri conscia⁹:et Libri creaturarū. Liber vite:intellect⁹ dr. In quo noīa p̄destinator̄ quo ad esse:z gratiam: z gloriam: sunt descripta. Apocal.xx. Alter liber apertus est qui est vite. Libri aūt iudiciꝰ sunt ꝓscientie sanctor̄:legis:z iusticie dr depicti codicee: fm q̄s sentēt̄ia dabit̄ in die iudicij. Apoca.xx. Libri aperti sunt. Dañ.vij. Libri aperti sunt. Ps. Ut faciant in eis iudicium cōscriptum. Libri creaturar̄ sunt in quibus legim⁹ creatorem z suā noticiā. Qui cōplicabunt post diem iudicij. Esa.xxxiij. Complicabunt sicut liber celi z omnis milicia eorū defluet. Apocal.v. Celuz recessit sicut liber involutus. De talibus aūt libris nō loq̄mur ℔. Sed loquit de libro hoc:codice Esaie ad l'am. Et illum complicuit: Ut mystica que sūt in ipso doceret non adhuc esse revelanda. Sequit [reddidit eum ministro] hoc est:custodi siue thesaurario ad reseruandū. In hoc approbās gradum Jantror̄ z Ordinē. Quor̄ officius est res ecclesie reclusas conseruare. Minister aūt libri est iuxta Doctor est. cui domin⁹ reddidit librū reseruandū. qui Doctor christo porrigit librum ad illuminandū. Ibis aūt reddit Doctori ad interp̄tandū z cuistodiendū:et se per studium in illo exhibēdū. Ezech. ij. Quodcūq; inueneris comede z ebauit me volumine. [Et sedit] In quo notatur quies z tranq̄llitas doctoris:cuius est sedere in cathedra: que est sedes cathezizantiū. hoc est: p̄dicantiū siue docentium. Et tunc implenit dñs hoc qđ in ps.cxj. dicitur est de ipso Exaltent eum in ecclesia plebis: et in cathedra seniorꝰ laudent eum, Luce.ij. Inuenerunt eum sedentē in medio doctor̄:audientē eos: et interrogantē. Dañ.xiij. Veni sede in medio nostrum z indica nobis, quia tibi deus dedit honorē senectutis.ij. Reg. xxij. Dauid sedens in cathedra sapientissim⁹ inter tres: Patriarchas: z Legislatorem:et Prophetas. [Et oculi oim⁹ tē.] Dicitur omniū audientiū attentionē. Et tāgit Tria Attentionē oim q̄ fuit ante scripture explanatiōes, et Explanationē.et Diuersam in auditoribꝰ explanatiōis receptionem. De Attentione dicit [Et oīm⁹ in synagogis oculi erant intendentes in eum.] Oculus em cordis est nuncius. Et directo ad ipsum oculorū: significabat corda esse directa in eum:vt audirēt quid dicere vellet. Noctamen Quidam deuotione: Quidā curiositate:et Quidam obseruātes eum: fecerunt. vt caperēt eū in sermone. Ps.cxliij. Oculi omniū in te sperant domine. Ps.xxij. Oculi mei semp ad dominū. ij. Paral.xx. Cum ignoramus q̄d agere debeamus hoc solus residuū vt oculos nostros dirigam⁹ ad te. [Cepit autem ad illos dicere] Ecce Scripture inducte explanatio. Nec intelligit q̄ ita diuerse inter explanauerunt verb dicā. Sed potius sermocinando plura est ꝓsecutus. Et ideo dicit [Cepit] A.d.Sic cepit:sed multa interserens:ista intendit [quia hodie] clara dic:lucente vero lumie. Joan.j. Erat lux vera que illūinat omnē hominē venientem in hunc mundū [hec scriptura] Esaie [ꝓbete] [impleta est] [per promissionis exhibitionem] [in auribus vestris] q̄a me missum a patre in mundū hec legentem audiuistis Matth.v Jota vnum aut vnus apex non ꝓteribit a lege. Et de.xlviij. Esaias spū magno vidit vltima: et consolatus est lugentes in sion:vsq; in sempiternū ostēdit futura z ablcōdita anteq̄ eueniret Sequit A de differentia verbi effectu in cordibus auditorum. Et Primo tangit effectum in cordibꝰ simplicium deuotorū populi. Postea in cordibꝰ scribarum z phariseor̄. Dicit igitur [Et omnes testimonium illi dabant] [omnes] inquam de populo simplici et deuoto [dabant ei testimonium] q̄a ipse esset ille de quo prophera hoc dixerat. Joan.j. Rabbi tu es filius dei:tu es rex israel. Joā. vj. Lu.vij. Magnificabant eum dicētes:quia ꝓphera magnus surrexit in nobis:et quia deus visitauit plebem suā. Act.j. Eritis mihi testes in hierusalem z in iudea z in samaria: et vsq; ad vltimū terre. Sic ergo dabant ei testimoniū veritatis ꝓphetie. In alijs autem dicitis eius [et mirabantur] de altitudine dictor̄. Hester.xv. Valde mirabilis es domine: et facies tua plena gratiarum [in verbis gratie] hoc est efficientibꝰ gratiz in cordibus audientiū. Eccl.xx. Sapiens in verbis seipsum amabilē facit.gratie aūt fatuor̄ effundēt̄ur. Eph.iij. Omnis sermo malus ex ore vro non procedat.sed siquis bonus est vt det gratiam audientibus [que procedebant] hoc est ordinate cedebant z procul in corda, ꝓcessio em ordinata ē [de ore eius] Deuter.xxxij. Concrescat in pluuiā doctrina mea:fluat vt ros eloquium meū: q̄si imber super herbam:et quasi stille super gramina.

Sunt aūt Quidam qui non habent verba gratie

# Capitulum.iiii.

sed gratiam verboꝝ loquendi facere: et oratiõe lepida multa dicentes: et grãm in cordibꝰ auditorũ nõ excitantes: sed cõtentiões z rixas. j. Cor. ij. Ueni non in sublimitate sermonis aut scientie annuncians vobis testimoniũ dei. Non em̃ iudicaui me aliq̃d scire inter vos nisi Jesum christũ z hũc crucifixum. Et Ibidem. Sermo meꝰ et ꝓdicatio mea non in ꝑsuasionibꝰ hũane sapie ꝓbis: sed in ostensione spũs z virtutis. Quidaꝫ sunt q̃ ꝓba ꝓiciunt. de quoꝝ ore nõ pcedit: sed iactãt ea incaute in spiritu indignatiõis: hoies nõ emẽdantes: sed cõfundentes. Prouerb. xxx. Est generatio q̃ pro dentibꝰ habet gladios: et cõmãdat molaribꝰ suis vt comedant inopes de terra z pauperes ex hoibꝰ. Alij sunt etiam quibus ꝓba cadunt in terrã. Uel terreno puluere ꝙ inanẽ gloriam tecti. Uel ꝙ spem q̃stus terrẽti obtun. Contra q̃s oꝛ in Psal. j. Folũ eꝝ non defluet: et omnia q̃cunq; faciet ꝓsperabunt. Folia em̃ sunt verba. Ezech. xlvij. Folũ eius ꝓficit in medicinã. Uerbũ em̃ dñi debet ꝓcedere matureꝫ oꝛdinate: sicut decet verbum dei et fiant ꝓcedit de ore dei. Eccl. xxiij. Ego ex ore altissimi ꝓdij ꝓmogenita aũ oẽm creaturã.

## Et dicebant: Nonne hic est filius Joseph?

Ecce ꝟ fm Lhrm̃. tangitur effectus verbi dei in Judeonis scribis z phariseis. Nõ em̃ de populo scificabant eum: et testimonium illi dabant. Sed illi aũt scribe z pharisei vt dicit Lhrm̃. similes sunt terre arenose: que quanto plus pluit: tanto magis aret. Et ideo maledicti sunt: sicut ꝺr aplus ad Hebre. vj. Terra sup se venientẽ sepe bibẽs imbrem z generãs herbam aptã illis a quibus colitur accipit bñdictionem a deo. ꝓferens aũt spinas ac tribulos: reproba est z maledictioni ꝓxima: cuius cõsummatio erit in cõbustionẽ ignis. Dicit aũt hec pars in Tres ptes. In q̃ꝝ Prima Scribarũ et phariseoꝝ in pauꝯ verbis minuit cõtemptũ. In Scõa aũt Lhs excludit ipsoꝝ tacitam obiectiõẽ quã fecerunt: ꝓlum a fide concepta volẽtes auertere. In tertia aũt aperta eorum ponit indignitas (alꝰ malignitas) ad quam induxerunt populum et quã volebant dño violenter inferre. Primũ horum est valde paruum: sed ꝑgnans magna malignitate [Et dicebant] supple scribe et pharisei ad populum q̃ iam fidem z deuotionem concepe rat [Nonne hic est] Despectiõis nota est demõstratio eius: quẽ nominare non sunt dignati. Sap. ij. Grauis est nobis etiã ad videndũ. Ps. xv. Nec recordabor nois eorum ꝑ labia mea [filius Joseph] Minus ꝟ dicit cuã gelista quod tã a Matheo q̃ a Marco plenius fuerat esse positum. Matth. xiij. Nonne hic est fabri filius. Nõne mater eius dicitur Maria: et frarres eius Jacob et Joseph z Simon z Judas: et sorores eius Nõne apud nos sunt. Mar. vj. Nõne hic est faber: filius Marie: frater Jacobi z Joseph z Simõis z Jude. Nec omnia despectiue dicta sunt. Faber em̃ lignarius dicitur fuisse Joseph: arte z vsu manuũ victum querens: et non in ocio z delitijs panẽ mãducans: sicut scribe z pharisei fecerũt. Maria etiã quam obijciunt ei questuaria fuit: vt dicit Hiero. colo et consilio manuũ victum querens. Frartes aũt vocant ꝟ consobrinos eius: filios sororis beate virginis et Cleopha patre: tres apostolos Symonẽ z Judam z Jacobũ minorẽ. Quartus aute Joseph fuit qui iustus cognoiabat: qui cũ Mathia sortes habuit quis eorum in locũ Jude substitueret. Et est sensus Nic despecte z pauperrime nationis et artis faber lignarius natione (alꝰ vocatione) non potest esse chs dñs quem virtit deus. Et ideo sibi non est credendũ tam rustic̃o z tam vili

Faber tamẽ erat dñs: quia ꝓpheta dicit de ipso Tu fabricatus es aurora z solem. Simil̃ modus despeciue locutõis ẽ in. j. Reg. x. Ubi Saul ꝓmoto in regnum suũ: dixerunt. videntes em̃ eum omnes q̃ nouerant eum heri z nudiustert̃ ꝙ esset cum ꝓphetis z ꝓphetaret: dixerũt ad inuicẽ Dicetes Quenam res accidit filio Cis: Num z Saul inẽ ꝓphetas est: Parua ergo locutio eoꝝ magnũ importat despectum.

## Et ait illis. Utiq; dicetis mihi hãc similitudinẽ: Medice cura te ipsum. Quanta audiuim⁹ facta in Capharnaũ: fac et hic i patria tua

Dic ponit istoꝝ verboꝝ aptissima respõsio. Et ꝟ dicit Tria. Primo em̃ ante respõsionẽ ponit obiectionem cordiũ ipsorum: quã ꝓpter susurrando fecerunt. Et Scõo verbis despectiuis respondet. et Tertio soluit obiectionẽ quam ex cordibꝰ eoꝝ induxit. Obiectio aũt talis fuit: et dixerũt cõtra famã miraculoꝝ q̃ in terrã erãt q̃ non esset vera. Quia si miracula posset facere: magis ex ordine charitatis fecisset tales curatiões suis: q̃ alienis. Sed suis nõ fecisse: g̃ nec alienis. Falsa g̃ esset fama q̃ de eo erat. Et hoc est [Et ait illis] Intuitu pophorans et cogitatiõis eoꝝ [Utiq; vos fame miraculoꝝ contradicetes [dicetis mihi] obijcientes [hanc similitudinẽ] z me arguere putantes ꝓ illa [Medice cura teipm̃] Si em̃ facis curationes verbo: quare latera dolo. Tibi em̃ plus debes q̃ alijs. Deniq; Qui sibi nequã: cui bonus: Miserere anie tue placẽs deo. Et explanat q̃d ite dit per similitudinem dicens [Quanta audiuimus facta in Capharnaum] apꝰ extraneos Si habes ordinatã charitatẽ [fac et hic in patria tua] iuxta teipm̃. Tui em̃ q̃s debes reputare vt teipm̃: multi subiacẽt defectibꝰ z indigẽt beneficijs tuis. Si hec g̃ facis: ꝓmo face circa tuos. Ecce obiectio. Tñ dñs vere fuit spũalis medicꝰ: z sui discipuli z sacerdotes spũales sẽ medici. Ps. lxxxvij. Nunq̃d medici suscitabũt: Eccl. xxxviij. Honora medicũ, ꝓter necessitatẽ etem illum creauit altissimus. Uasa aũt sua medicinalia sunt Sacramenta: q̃d z bũoꝝ malos. hoc est: malos moꝝ ex pellit: et sanitatẽ inducit. Dicre. viij. Nunq̃d resina nõ est in galaad: aut medicus nõ est ibi: quare g̃ nõ est obducta cicatrix ꝓli mei: Sic em̃ purgat Malach. iij. Purgabit filios Leui z erũt dño offerẽtes sacrificia in iustitia. Sic ꝺr Matt. ix. Non est opus valẽtibꝰ medicꝰ: sed male habẽtibꝰ. Aug⁹

Necesse fuit vt magnus veniret medicus q̄ magnus vbiq; iacebat egrotus.

**Alit aūt Amē dico vobis: quia Nemo pphet⁹ accept⁹ est in patria sua.**

Hec est pars in qua ponit Responsio. Et sunt Due responsiones: vt diximus In quaꝝ Prima respōdet ad verba despect⁹. In Scā aūt ad obiectionem. Ad despectū dt[Amen dico vobis] hoc est Vere dico vobis cū cōfirmatione. q̄ Ome quod dicit: vere dicit. q̄ mentiri nō potest. Rho. ij. Est aūt deus verax: ois aūt hō mendax. Titū.j. Non mentit deus [q̄ nemo ꝓpheta accept⁹ est in patria sua.] Non ꝓpheta em in illa: nisi b erbibens: potest esse accept⁹ in patria sua. quia per illa est silis oibus compatriot⁹. t q̄ magnificant in ipsis: magnificant etiam in illo. Prophet aūt quia dissimilis est alijs: estimatur ꝑm pncipia sue generatōis: aut ꝑm ea que visa sunt in eo in pueritia. et q̄ magna que vident: parui⁹ compank ꝑn cipijs: vilescunt. Alia etiam causa est q̄ in glosa ponitur q̄ Quasi naturale est ciuibus (alis ciues ciuibus) sibi inuicē inuidere. Et ideo facta sua vbi pñt denigrant. Nec q̄ est causa eius q̄ dixit domin⁹: loquens vt in pluribus: et ꝑm consuetudinē secularem. Se aūt ꝓpheta h dicit dns rōne eius q̄ ōr Deut. xviij. Prophetā suscitabit vobis de⁹ de fratribus vestris: tanq̄ me: audietis eum. Est aūt ꝓpheta ab actu ꝓphandi. Et nō ab inspiratōe ꝓphetica. Ipse em cui oia p diuinitatē nota sunt: nullā penitus recipit inspirationis reuelamen (alis reuelationem) Col. ij. In ipso sunt oēs thesauri sapientie t scientie dei absconditi. Patriam aūt suam vocat b stricte locum cōceptiōis t nutritionis. Et nō tota puincia galilee. q̄ Lapharnaū est cīa in galilea vbi plurib⁹ valde fuit acceptus. Suis autē conuicancis q̄ inuidia mordebank (alis incrabantur) ad ipm: non fuit acceptus. Joan. vij. Neq; em fratres sui credebāt in eū. Dinc.j. Reg. xxv. Quis est Dauid. et quis est filꝰ Jsai: Beñ. xxxix. Joseph in terra sua a suis affligit: apōs extraneos in exilio exaltat Beñ xl. per hoc ōr Zibiae Beñ. xij. Egrediere de terra: t de cognatione tua: et facā te crescere. Nūeri. xij. Maria t Aaron cōtra Moysen murmurantur cui obedierūt extranei. Nūe. xvj. Dathan t Abiron insurgūt cōtra Moysen et Aaron: q̄s alij cum reuerentia sequunt. Q̄ aūt dicit q̄ in patria signa non fecit: Mar. vj. Causa reddit. Ubi sic ōr Non potest ibi alijs virtutes facere nisi q̄ paucos sanabat infirmos. Nec autem imporentia fuit patebit ex sequentib⁹: non fuit in domino: sed in ipsis. Impediuit em hoc eorum incredulitas t indeuotio. quia Jn fide deuote nō perebant. Et iō q̄s dns poterat de potentia absoluta: non poterat de iusticia. Non em: vt dicit Aug⁹ sup Joannem: aliquē sanabat dns in corpe q̄ē p⁹ non sanaret in aia. Et ideo dicit Joan. vij. q̄ totū hoiem sanum fecit. Et q̄ interī sanari ab ipso noluerūt: ideo indigni fuerunt q̄ exterior⁹ sanitas pstaret eis. Nec ergo est causa q̄ apud alios etiam gentiles mirras perfecit sanitates: t patrias apud suos. Hocautē q̄s nunc dictū est intendit instruere duob⁹ exemplis: Dicens

**Jn veritate dico vobis Multe vidue erant in dieb⁹ Helie in isrl el quādo clausum est celum annis tribus et mensibus sex: cum facta esset fames magna in oi terra: t ad nullam illarum missus est Helias nisi in sarepta sidonie ad mulierē viduam. Et multi leprosi erant in isrl sub Heliseo ꝓpheta: et nemo eor⁹ mūdat⁹ ē nisi Naaman Syr⁹**

Hic em incipit respondere inducte obiectōi. Et diuidit in Duo. Jn solutionē obiectionis. et Jndignationem eor⁹ ortam ex solutione. Soluit aūt ꝑ Duo exempla. Et hoc habet partes duas. Primū est de vidua Sareptana t Helia. Et circa hoc dic Quattuor. Primū tangit Multitudinē viduar⁹ israelitic⁹ ideuotar⁹. Secūdū est necessitas Helie (q̄ oīb⁹ fuit necessaria) ex fame oēs equaliter opprimente. Cui fami solus Helias subuenire potuit. Tertiū est de missione Helie ad subueniendu⁹ vni deuote. Quartū innuit Deuotionē vidue: hospitio recipientis Heliā. saluantē eam t filiū a fames oppressione. De Primo q̄ ōr[Jn veritate dico vobis] hoc est idem q̄s Amen. Sed h tangit scripture veritatē. Rho. ix. Veritatē dico i christo Jesu nō mentior. ij. Lor. j. Nō est in illo: est et non sed est in illo: est[multe vidue] a viris suis idue. hoc est ꝑ morte diuise [erant] solacio indigentes [in diebus Helie] q̄n (alis q̄m) Helias claruit sermone t opibus signoꝝ. Et ꝺn dicit [in diebus] q̄ oia erant in luce que fecit Helias. Sap. xviij. Satis tuis maxima fuit lux [in isrl] doctrinam dei habentes et lege. et ecclumie hoc illuminatiōem doctrine. et tm indeuote ad Heliam [q̄n clausum est celum] Jn hoc Trianno tant ꝑm isrl am. et vnum Quartum ꝑm spūm. Celū em ōr aerē q̄s ex vaporibus cōceptis t ex mutatione sui in aquam materialiter habet distillare in guttas pluuie. Pō. Ieviij. Terra mota est: et eam celi distillauerūt. Esa. xlv. Rorate celi desuper t nubes pluāt iustū: aperiat terra t germinet saluatorem. Alij celi sunt celi stellar⁹ q̄ ortibus suis t occasibus faciunt pluuias. Job. xx. Qui facit arcturū t oriona et hyadas t interiora austri. Arcturꝰ em frigiditate constare facit nubes: et aerē in aquā. Orion aūt rēpellatē cōmouet: agitatē nubes. Hyade aūt eliā pluuias. Et iō dicunt ab hydor hyades. greco. q̄s ē hūor. Job. xxxviij. Nunq̄d cōiūgere vales micantes stellas pliades: Heb. Pliades dicunt q̄si pluuiades q̄a pluuias faciunt. Tertiū est celū celi q̄s est dñi. Cui⁹ impium sup secūdū celū q̄s ē stellar⁹: vt ꝑmo vel ꝑducat vel non ꝑducat pluuias. Pō. cxij. Celuz celi dño: terrā aūt dedit filijs hoīm. Quartū est celū gre dei. Q̄s claudit ne pluꝝ

# Capitulum.iiii.

at in corda boiñ ꝓter indeuotionē coꝛ. Jo.j. Ui debitꝭ celū aptū ꝛ angelos descēdentes ꝛ ascē. sug filiū hois. De oiby his sīl'ō: Job.xxviij. Nunqd nosti ordinē celi ꝛ rōnē eiꝰ ponēs in terra: Rō ei celi in terra ponit: qñ terra g rōnem iustā: Ud bñficia celi cōsequit: Uel cisdē iusticia da ꝑuat. Leui. xxvj. Si nō obedieritꝭ mihi addā correptiōes vias septuplū ꝓter pcā vīa: et cōterā supbiam duricie vīe: dabo q celū desup sicut ferrū ꝛ terram eneam Deut.xxviij. Sit celū qō sup te est eneum: ꝛ terra qua calcas ferrea. Sic g claudit celum a stillicidio bñficij celestꝭ, ꝙ ꝑā habuerantū in terra [annis tribus Jq in tāto tpe germē pñs eringuit. Lauſura cū vnoꝰ anni fructꝰ laboꝛis illiꝰ anni destruꝭ to būoꝛe celestis ericcat. Sed annꝰ ex ꝓcedenti ferti litate cōiter abundat. Sc̄os aūt annus abūdātiā pñtiā rollit ꝛ devorat. et Terꝛ pestilētia famis la boꝛat. Heū.plv. Biennio est cū exē fames cepit esse. q. d. Jā cōsūptū est ꝙd habebat de supfluo alioꝛ annoꝛ. Dic aūt [et mensibus ser]ca illi ꝓter intemperiē nō valēt seminatiōi. Et q̄dē illi in terris calidis: sunt mēses estat': et autūni in ꝓtec ver' in ꝑte. Medietas cū autūni ꝛ medietas ver' nō ꝑsunt seminatiōi. Nec g̃ est cā kalis. Mysti ce aūt sunt tres stat' q̄ gram nō stillauerūt. Sta tus vicꝫ añ diluuiū: qñ ꝓcū mundauit. ꝛ Stat' ꝑtriarchaꝝ: qñ noticia dei nō ꝑfecta fuit in lege na turali. et Stat' legis: qñ ꝓcū ostēdebat sed nō cu rabat. Ser aūt menses fuerūt: ser legis revolutio nes: et impfecte illūinatiōes in Leuitonijs: Sa cramēt': Judicijs: Moralib': Regno: et Sacerꝛ dotio. In q̄b nihil gratie fūdebat q̄ntūcūq; tona ret ꝑbis legislatoꝛis ꝛ ꝓbaꝝ. Eſa.v. Mandabo nubilo meis ne pluāt sup eā imbrē. Uere.viij. In malicijs tuis ꝓbibite fūt stille pluuiaꝝ: ꝛ ferotiꝰ imber nō fuit. Tangit aūt Effectū siccitat': famē dicēs. Et tāgit Famē. et Famis magnitudinem. et Famis generalitatē. De Fame ōt' [Cū facta essꝫ fames Jer siccitate materiali ꝛ spūali. Amos. viij. Mittā in vos famē: nō famē panis ꝛ sitim aque sed audiēdi ꝑbꝫ dei. Thre.iij. Parvuli ꝑierūt pane ꝛ nō erat q̄ frāgeret eis. Magꝫ fames em est defectꝰ intellectꝰ ꝑbi dei. Magꝫ etiā est cū nec verꝫ bū dei hr': sic nec granū in cortice. Cū em deest paſ nis: fames ē. Cū etiā defūt alia cibaria: magna fa mes ē. Sic in spūalibꝫ Cū deest mysticꝰ intellectꝰ: fames est. Qñ ꝙ etiā ira deficit: fames magna ē. Pulli em asinoꝝ: ꝙ ē simplices cibarent migma ꝛ te si granū non hr̄ent. Eſa.xxx. Pulli asinoꝝ cōmi xtū migma comedēt: et sic i area vētilatū est [in oi terra Ecce Famis generalitas. Et hec spūalr ē: qñ apud nullū inuenit pluuia doctrine: neq; plas tū: neq; subditū: nec religiosuꝫ: neq; seculare. Hier. xiij. Lugit Judea ꝛ porte eiꝰ corruerūt. et obscu rate sunt in terra: et clamoꝛ hierl'm ascendit. Maꝫ iores miserūt miꝰes suos ad aquā. venerūt ad hau riendā aquā ꝛ nō inuenerūt: reportauerūt vasa sua vacua: erubuſi sūt ꝛ afflicti. Heū.xlvij. Oppſsit faꝫ mes terrā: marie egypti ꝛ chanaā. hoc est seclares laicos ꝛ clericos: q̄ egiptū ꝛ chanaan: q̄ interꝑta tur transmutata: ꝛ ꝓcat religiosos Sequit [Et ad nullā earū vidua' q̄ fuerunt in ysrael [missus est Helias ad saluandū a fame. q̄ indigne fuerunt [nisi in Sareptā q̄ fuit villa: nō in ysr' sed [Sidonie Jā sic vocabat ꝓuincia in q̄ fuit Tyrus q̄si metropolis. Et ista vidua fuit gēilis et significabat trāsitū chr̄i ad gentes. Et de ista ꝓ uincia fuit erūt vidua syrophenissa chananea que Matth.xv. interpellauit chr̄m ꝓ filia. Et de q̄ dix it O mulier: magna est fides tua: fiat tibi sic vis. Et deuotiōem bu' vidue significat' gentilitatem: colligit glosa ex habitatione ꝛ aerūo eiꝰ. Sareptā em incēdū vel angustia panis interꝑat. Sidon aūt venatio inutilis. Mulier g̃ gentilis in concu piscētia inflāmata gētiliū ꝛ angustia panis vbi di habitās: et dedita venationi inutili spūalis lucroꝝ boc deuotiōe ꝑmeruit qō israeliticis negatū fuit: q̄z lex cōcupiscentiā inhibuit ꝛ pabulū vbi habu it. Nec em duo ligna i modū crucis collegit ꝛ ꝓbe (al's ꝓbercū) deficerū impleuit. iij. Reg.xvij. Et ita cstumate de vobis q̄ ego sicut ꝛ Helias: aues dilīgo. sed indeuotio vobis bñficia ꝛ stillicidiū cē lestis gratie abstulit. Sic ꝛ in diebꝫ Helie. Et qō vos repulist': gentilib' ꝛ extraneis ꝓter deuotōez dat. Act.xiij. Uobis oportebat ꝑmū loqi vbū dei. sed q̄ repellitis illud: et indignos iudicat' eterna vita: ecce cōuertimur ad gētes [Et multi lepꝛosi Secundū est exēplū de eo q̄ etiā gentilis fuit. in pria ꝓbete exul q̄ fuit ꝓbetā: et deuotōe sua sa nitatē ꝑmeruit. cui' lepꝛa cōcellaneo ꝛ cōcui ꝓter indeuotionē adhesit. iij. Reg.v. Et hoc est q̄ dic [Et multi lepꝛosi erant in ysrael] conaues ꝓbete ꝛ vicini [sub Heliseo] Nec notat q̄ vir tutē curādi eos dñs habuit Helise' [et nemo eo rū lepꝛosoꝝ israeliticoꝝ [mundat' est nisi Naaman Syrus] q̄ gētilis fuit. q: sic ō: Matth. viij. Nō inuenitantā fidē in ysrael sic in Naaman Syro Attende q̄ lepꝛa morbꝰ est de ꝑtis vi cionat': cui' corruptio ad fontes membꝝ ꝓtingit et ibo membra deformat: corrūpit: ꝛ aliq̄n amputat. Et significat hereſim q̄ ex vicio ꝓprie volūtat' nasci tur: ꝛ erronei intellect'. et ꝓtingit ad fontes membꝝ q̄ sunt doctrina ꝛ ꝑdicatio q̄b membra corpis mystici infundunt ꝛ nutriūtur. Et ideo membra deꝛ formant ꝛ corrūpunt ꝛ abrūpuntur. Ezech. xxiij. Ponā zelū meū in te quē exercebūt tecū in furoꝛe chaldei: nasū ꝛ aures tuas ꝑcident. Matth. viij. Ecce lepꝛosus veniēs adorabat eū: dicens. Dñe si vis poꝛes me mūdare. Ecce Devotio quā ciues ꝛ israelite nō habuerūt. Significat em etiā noie suo Naamā devotos q̄ decoꝛ' interꝑtat. Ps.xij. Cō fessionē ꝛ decoꝛē induisti amictꝰ lumine sic vestimē to. Eſa.xxv. Gl'ia libani data est ei: decoꝛ carmeli et saron. Libanꝰ cādidatio: ꝑcat pniam. Carmelꝰ scia circūcisiōis: ꝑcat sanctificationem ꝑdentē cōcu piscētiam. Saron ꝓinceps meroꝛis ꝑcat cōpunc tionis gratiam.

**Et repleti sunt oēs in synagoga ira hec audientes. Et surrexerunt et eiecerunt illum extra ciuitatē: ꝛ duxerūt illū vsqꝫ ad supcilium montis supra quem ciuitas illoꝝ erat**

edificata: vt precipitarẽt eũ. Ipse aũt trãsiens p mediũ illoꝝ ibat

Hic tangit er solutione ꝓposita: Ostensio indevotionis p quã indigni sunt ad curatiões sanitatũ. Et dicunt Tria. Indevotõis idignatio. Periculi intẽratio. et Jesu chri liberatio. Indevotõis indignatio tangit cũ dr [Repleti sunt oẽs in synagoga ira hec audiẽtes] Tanguntur autez Tria. Primũ q̃ Repleti sunt indignatõe. Repletio em sonat implet̃ionẽ pecꝯ pmẽte. Sic em malicia z idignatio repleuit eos: q̃ pecꝯ sic pssit q̃ cõtinere nõ poterãt ex multa amaritudie fellis Act. viij. In felle amaritudis z obligatõe iniq̃tat̃ vid eo re esse. Indignatione hẽbant ꝑ eũ quẽ cõtemptui hẽbãt. Neh. vj. Quãto mag̃ putat̃ deteriora merer̃ supplicia q̃ filiũ dei pculcauerit z sanguinẽ testamẽti polluũ dum̃erit in quo scificat̃ est. et spũ gratie cõtumeliã fecit. Tãgit etiã Lũcas eoꝝ eũ dr [Oẽs in synagoga] Ps. xiij. Oẽs declinauerũt sil inutiles facti sũt: nõ est q̃ faciat bonũ: nõ est vsq̃ ad vnũ. Esa.) A plãta pedis vsq̃ ad vticẽ nõ est in eo sanitas [ira ist vindicte apperit̃ et ex aspatione fellis: vt dr Damascen⁹. Deut. xxxij. Fel draconũ vinũ eoꝝ z venenũ aspidum insanabile. Matth. xxvij. Dederũt ei vinũ felle mixtum [hec audiẽtes] Ecce tertiũ In q̃ ex vbis vite mortem cõcipiũt. Prouer. xv. Nõ amat pestiles eũ q̃ se corripit. Tullⁱ⁹ in li. de Vera amicicia. Veritas odiũ parit. Ecõtra dr Eccl. xx. Quãbonũ è correpũ manifestare pniam: sic em effugies volũtarũ peccatũ [Et eiecerũt illũ] Ecce Periculi intẽratio. Et tãgit Tria. Eiectionẽ. Ad superiũ dẽuctionem. z Precipitatõis sue malã intentionẽ. De Eiectõe dr [Et eiecerũt illũ extra ciuitatẽ] tangit immũdũ q̃ ciuitas eoꝝ pollui ñ deberet. Act. vij. Extẽtes cũ ex ciuitatẽ lapidabãt. Mat. v. Bti erimis cũ maledixerint vob hoies z cẽpr obꝫauerint z eiecerint nomẽ vim tangit malũ ꝓpẽ filiũ hois. gaudete i illa die z exultate [et duxerũt illũ] tangit malefactorẽ. [Et duxerũt] infra. xxij. Nõ flagellatũ ducũt ad crucifigẽdũ: b aũt ad precipitãdũ [ad supciliũ mõtis] ꝓrupti i rupe alta [sup quez] mõte [ciuitas illoꝝ erat edificata] In mõte ei supbie diaboli: edificauerãt isti. Ibidẽ. Supbia cor dñi nr exultit re: bitãtẽ i scissur̃ petrar: exaltatẽ solũ tuũ [vt precipitarẽt eũ] Ecce Intentio pessime volũtat̃: Paores in b denõe. Demõ em dicit Mittere te deorsũ. z manũ ñ cpẽdit. Sz isti sacrilegas man⁹ extẽdẽrt i chm dñi. Ps. cxiij. Nolite tãgere chr̃os m. z i ꝓph. m. no. malig. Ne em i eũ manũ extẽderet diabol⁹: ꝑcepit Job. j. Veritũ i eũ ne extẽdas manũ tuã [Jesus aũt trãsiens] Ecce libertatio. qz Nec ꝑ gen⁹ mort̃ elegerat. Nec ꝑ tps. De Genere mort̃ Jo. xij. Ego si exal. fue. õ ter. De tpe Jo. ij. Nõdũ vẽit hor̃a. m. Jo. vij. Tps m. ñdũ ad ũe. [p mediũ illo. ibat] Invisibl⁹ eis. Percussi ei sẽ acrisia sẽ sodomite circa cor̃ ostiũ Loth Gen. xix. Dñ aũt q̃ ꝑ mõte descẽdẽs: mõs cedẽs sinũ fecꝫ: z eũ i se recepit: ira q̃ vsq̃ hodie vestigia vestimẽtor̃ z pedũ appent i lapide Prouer. xij. Effugiet vinct⁹ ꝺ angu. Sille Jo. viij. Jel⁹ ablcõ. se z exi. õ tẽ. ps. 3ꝯ. Fcũs sũ sẽ hõ ñ audiẽs z ñ hũs i ore suo redargutões Sic hodie mkti Jesũ i supciliũ mõt̃ p dignitatẽ adeptã ꝓpitãt. qz ẽ eo nõ curãt: sz ꝓtenũt. Neh. vj. Rurlũ sibimetipis crucifi. fi. ẽi z ostẽt. hũtes

Et descẽdit in Capharnaũ ciuitatem galilee: ibiq̃ docebat illos sabbatis. Et stupebãt i doctrina eius. qz in ptate erat sermo ipius

Post pstructões Veritat̃ ecclastice: tãgit constructoꝝ ꝓtãt̃ eiusdẽ eccle. Et ꝺ facit Vniuersaliter z Particularit̃. Particularit̃ aũt Duobus modis. tã sup Spũalẽ creaturã. q̃z sup Corpalem. Et hec ꝓ ordinẽ in triby hist̃oꝝ/als: veribus histor̃ie] iacẽt in lra. Et sic etiã ista miracula introducũt. Et nõ sm ordinẽ epis. quẽ Matth. determiat. ut. Iste aut̃ Lucas hic tãgit sm q̃ faciunt ad pbationes ptãt̃ ecclastice. Tãgit igit Primo ptãtẽ ecclastica sup creaturã spũalẽ. Et tãgit Tria. Primo eni ptãtis ostensionẽ. Secundo Eiusdẽ ptãtis efficaciã sup demõis electionẽ Tertio Fideliũ ex hoc ad deuotõis excitationez. Circa Primũ Tria dicit. Primũ est Potestat̃ ostẽsio p vbi ꝓpositõez. Scdm est Stupoꝝ audiẽtiũ p cã q̃ fuit ad verbũ auditũ deuotõem. Tertium aut̃ est q̃ publice Ecclastica z Diuina pficiẽt ptãtem. In Prio hoꝝ die Ser. Quoꝝ Primũ est q̃ [descẽdit] Jnõ q̃dẽ immediate a Nazareth: sz a Judea ad quam a Nazareth descẽderat. Nũc aũt de Judea i Galilea descẽdit itez. Et hec descẽsio sue bũlitat̃ significat ꝙdescẽsionẽ. Esa. lxiij. Unnã dirũperes celos z descẽderes. Hoc est: ad nra bũilia te inclinares. Mat. viij. Descẽdens Jesus de mõte: secute sũt eũ turbe multe. q̃ sic dicat Ebryꝰ. mõtẽ eminẽtie intellect⁹ sui ascẽdere nõ valebãt. Descẽdit aũt [i Capharnaũ] Que villa pulcritudis: z villa pinguedis interpr̃tur. Pulcritudis q̃dem in Actõe: z Pinguedinis in Cõtẽplatiõe. Pulcritudinẽ aut̃ immaculatõis ꝑ peccati immunitatẽ. Can. iij. Tota pulcra es amica mea z macula nõ est in te. Pulcritudinẽ etiã habet ꝙ uersatõis i virtute. Ps. xlvij. Specie tua z pulcritudie tua intẽde ꝓspe ꝓcede z regna. Zdduc aũt pulcritudinẽ splẽdoris i cẽpli ostẽsiõe. Juditꝫ. x. Cui etiã dñs ꝙtulit splẽdorẽ. qz ois ista ꝓpositio nõ ex libidie sz ex vtute pẽdebat. Mat. v. Luceat luxvia coꝝ hoiby. Habz aũt pinguedinẽ i oꝝ deuotõe. Ps. lxij. Sic adipe z pinguedie repleat aia mea. Habz pinguedinẽ in sui spũs q̃tidiana oblatõe. Ps ix. Holocaustũ tuũ pingue fiat. Eccl. xxxviij. Impingua oblatõem Habz pinguedinẽ i sacrũ suscepcõe. Gen. xlix. Aser pinguis pãis ei⁹. Nz pinguedinẽ i scrũ spũl ꝙolaõe. Hiere. xxxj. Inebabo aias sacerdotũ pinguedine

Sic q̃ descẽdit i Capharnaũ [ciuitatẽ ꝓpinquam. q̃ ꝺ cat deuotoꝝ vnionẽ. Act. iij. Mltitudiꝰ credẽtiũ erat cor vnũ z aia vna] [galilee] q̃ ẽ trãsmũtio facta. vt nõ dat nos oẽs cẽ hospites supẽrã. Neh. ix. Cõfitẽtes q̃ pegrini z hospites sũt̃ sup terrã. Et q̃ hec dicit ꝺ cãt se ptaz inqrere. [Ibi q̃z docebat illos] Ecce sue ptãt̃ mãifestatio.

# Capitulum.iiii.

Joe.ij. Letamini in domino deo vestro: quia dedit vobis doctorē iustitie. z descēdere facit ad vos imbrē matutinū z serotinū. hoc est: doctrinā positatis p̄m aduersus z fecūdi [sabbatis] hoc ē tēpus. In sabbato eni docebat: q̄ tūc plures ad auditū cōfluebāt: eo q̄ tūc vacabāt a seruilibus. z quieti cordis vacabāt vt intelligere possent v̄bū dei. Esa.ij. Jbūt populi multi et dicēt. Uenite ascēdam⁹ ad montē dñi. z docebit vos ō viis suis. [Et stupebāt] Ecce tangit Deuotōis auditū fideliū: quam pauces sui nazareni nō habebant. Est autē Stupor cordis insensibilitas in magna ammiratōe. Lor eni audiēs magna z dnora que sup ipm sunt: stat z efficax insensibile i scipo: cū nihil taliū cognoscere possit neq; facere Luc.v. Stupor: circūdederat eū: z omēs qui cū ipo erāt. hoc est Petrū. Job.ix. Qui facit magna z inscrutabilia quoꝝ nō est numer⁹ [in doctrina eius] Supra Eodē Mirabant in v̄bis gr̄e q̄ procedebāt de ore ei⁹ [quia in p̄tate erat sermo ipius] Ecce Professio diuine z ecclastice p̄tatis. Sicut statim patebit p effectū. Est autem Sermo Quadruplicat in p̄tate. Est eniz in p̄tate dicēdi. In p̄tate sermonis. In p̄tate virtutis. z In p̄tate diuine ogatōis. In p̄tate quidē dicēdi: qñ nō p furorē vel ambitiōem vel iactantiā est exortus. ꝛ pon⁹ in manstuetudie z pietate p̄positus. Nō eni in potestate habuit sermonē: cū ex timore dixit Job.iij. Loceptū sermonē q̄s retinere possit: Nec i p̄tate sermonē habuit qui ex impatiēta dixit Job.xxij. En venter meus quasi mustū (al's merū) absq; spiraculo: q̄si lagūcias nouas dirūpit. Loḡr z respirabo paululū. Sz i potestate dñi erat sermo qui māuere z sine clamore ꝓsolut. potēs addere z minuere: z silere z dicere sicut voluit. Et ideo dicit ō o Eccles.viij. Sermo ei⁹ potestate plen⁹ ē. Ecōtra de stulti⁹ p̄ua.xxv. Sic verbs patēs z absq; muroꝝ ambitu Ita vir q̄ nō pōt in loḡndo cohibere spiritū suū. Aliter dicit esse sermo In p̄tate simonis z veritatis. Et b est: q̄n bñ Probat: z bñ Exponit. z Bñ adaptat ad ꝓpositū. Prouer.xv. Lerat bō sententia oris sui. z sermo oportun⁹ optim⁹ est. Psal. cel. Audiēt v̄ba mea q̄ni potuerūt. hoc est: potestatem veritatis habuerūt. Est etiā In potestate virtutis quādo virtute ꝓficit omne quod ore suo dicit. Actuū.j. Lepit Jesus facere z docere. Marc.vij. Loquebatur eni quasi potestate habens. z non sicut scribe z pharisei. Iterū dicitur In potestate diuine operatōis: quādo verbo v̄ro tutem dei per miracula ostēdit: ad minus demones eiḡando ō corditv auditorū. Psal.lxvij. Dabit voci sue vocem virtutis. Deuteron.xxxij. In dextera eius. b est in p̄tate eius: ignea lex. hoc ē: verbū spiritūsancti diffundēs.j. Lorinth.ij. Nō est regnū dei in sermone sed in virtute.

## Et in synagoga erat homo habens demonium immundū

Hic tāgit Potestatis dicte efficaciā. Tangit autē Duo. Perfectionē miraculi. z Fidelitū edificationem ex visa potestate dei. Perfectio miraculi est in Tribus. Tangit enim Primo Demoniaci dispositio. Scōo Demonis voce: p̄tas dñmi. p̄testatio. Tertio autē Demonis electio. Per Quitq; aūt ōmoniaci oñdit dispositio. Per locū religionis. Per naturā diuine imaginis. Per eui pā criminis. Per modū demonis. et Per malicia infestationis. Per locū religionis, q⁹ [erat in synagoga] Illuceū eragitans demonū: plures ibi a cultu diuino disturbauit. Unī legit in Uaspatrū q̄ pui ethiopes monachos a laudibs diuinis retrahebant. Job.ij. Quadā die cum venissent filij dei vt starēt coram dño affuit iter eos etiā sathan. Zach.iij. Sathan stabat a dextris Jesu sacerdot⁹ magni vt aduersaret ei. [homo] Ecce tangit naturā ad imaginē dei insignitam: cui misceta est p̄standa ꝓter imaginis honorē quā demō deturpare inrēdit. Semp eñ vsurpat dei similitudinē. Et ideo q̄ dñs miserē imaginis: ejcies demones de hoibs: mittit in porcos z illos dimittit pire. Luce.viij. Filiā Abrae oportuit solui a vinculo isto die sabbati quā alligauit sathanas. Sic' Matth.xv saluauit filiā chananee q̄ male a demōio vexabat. Et Luc.x. Erat ejcies demonū. Et sic semp videbis q̄ curat eos quos ad suam formauit imaginē eripiens suam similitudinē; de potestate diaboli. Eccl.xvij. Deus de terra creauit hoiem: z fm imaginem suam fecit illū. Et ideo Tangit hominē q̄a deus nō vult homies esse in p̄tate diaboli. Tāgit etiam culpā criminis p quā datus est in potestatē diaboli: per hoc q̄ dicit [habens] Non eñ diē habitus a demone. quia tūc forte tradit⁹ esset sine culpa sua in p̄tem demonis Job.j. Ecce oia que habet in p̄tate tua sunt. Job.ij. Ecce in manu tua est: verumtamē animam eius serua. Iste aūt habuit demonem per culpam quā cōmisērat: potius q̄ a demone haberet ex ordinatione diuine dispensationis. Joan.vj. Unus ex vobis diabolus est: per culpam quam cōmisit.j. Reg.xvj. Spiritus domini recessit a Saul, ꝓter suum peccatū: et exagitauit eum spiritus nequā a dño [Demonium] Remigius dicit q̄ demon est psona. Demonium aūt collectio: sicut populus vl turba. Matth.viij Legio mihi nomen est quia multi sumus. Idē est Mar.v. et Luc.viij. Est aūt diamon in grēco idem q̄ intellectus vel stella. Unde etiam Athenienses dicebant Paulo Act.xvij. Nouorum demoniorū videtur annūciator esse hoc est substantiarū intellectualium quas nescimus. Et in vsum venit accipere demonū in mala significatione. quia Stoici dicebant cacodemones esse qui in isto aere caliginoso circa nos principant. Ephes.vj. Nō est enī nobis colluctatio aduersus carnem z sanguinem sed aduersus mūdi rectores tenebraꝝ: harum contra spūalia nequitie in celestib⁹. Hoc aūt demonium dicitur [immundum] Formaliter et Effectiue. Formaliter eñ immūdus est per peccatū quod cōmisit. Et Effectiue. quia immundat et animam et corpus. Matthei.xij. Cum immundus spiritus exierit ab homine. Marc.j. Erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo. Immūdat corpus et Immūdat aiam et Immūdat instrumētū anie quo mouet corpus z Immūdat organa q̄b vtit

anima in corpe.z Immūdat opationes. Et sic rotus bō immūd⁹ efficit. Corp⁹ ei immūdat: qz bumoribz: vt dic̄ Aug. se imisceat. Et maxie melancholie z cholere: z ꝑturbat. q̄ turbate z nō recepte in vasis suis rotū corp⁹ inficiūt. Et sic ō: Job. ij. q̄ sarban ꝓcussit Job vlcere pessimo. a plāta pedis vsq; ad vticē nō erat i eo sanitas. z sedēs in sterq; linio testa radebat sanie. Immūdat aūt aiaz: qz in hac pte q̄ rōnal⁹ dicit (fm q̄ Ratio large sumit p eo qō fm subam rōnale ē. z p eo qō ordinabile rōe: qō dicit aliqlit ꝓcipare rōe) facit q̄dē in ratione p̄hantasias ꝓcruas. Phantasias q̄dē. quia pura intelligibilia z rationabilia nō p̄tāt. Proc̄uas aute. qz vtas nō ꝓsiderāt: iz ꝓtra eā ꝓcurit. In ꝓcupiscibili aute facit ꝓcupiscētā dementez Concupiscētia q̄dē: qz ignit appentuz ad ꝓcupiscibile. Demēte aute qñ nulla meta frenat bone; sti. vt cozā boibz ñ rettrahi inuadāt feias ad venerea: z nō distinguāt inē suas z alias. z mores z sorores. In irascibili aūt facit ex fellis cuapoz atōe furoz ē in rationalem: ita q̄ ira feruēti inuadant homies z lacerēt. sic Mat. viij. z Marci. v. ōz ō bis q̄ in monumēt habitabāt z crib̄at: boies inuadētia. In instrumēt etiā aie faciūt imundicā. B est: in spū naturali z sensibili. qz faciūt illos ñ claros. z ideo spumāt z volutant sicut epilentici. Mar. j. Discerpēs eū spūs immūd⁹ exiuit ab eo Et talia demonia erāt illo de q̄ ō: Marci. v. q̄ exib̄at ab eo porcos. z statim impetu magno p̄cipitauerūt se i mare. Organa sensuū etiā tā interioz q̄ exteriozz ꝓdudūt (al's: excludūt) Sic Lu. ij. Erat Jesus ejiciēs demoniū: z illud erat mutū. Et ō: Glo. q̄ erat cecū z surdū. Oatōes etiā ꝓfundit. qz dū spūs impedit z turbat. necesse est q̄ ꝓfusa sequat opatio. Maxime qñ calozē acuit: vt nubes z nigras cuapoz atōes ex melācholia ad caput eleuet. tūc eni inozdiatissime opatiōes fiunt. qz tūc ad omne p̄hantasma mouet. sic ad rei vtatē. z aliqñ irascib. aliqñ rider. aliqñ insurgit. aliqñ placat. z totus efficit inozdiat⁹. Tūc enim fit qō dic̄ Abacuch. j. Preualēte impio aduersus iustū: egredit iudiciū puersum. B est. ꝓualēte demone aduersus iustā ordinatōez corpis z aie. Sic ergo ō: spūs immūdus.

**Et exclamauit voce magna dicens. Sine: q̄d nobis z tibi Jesu nazarene? Venisti pdere nos: Scio q̄ sis sanctus**

Hic tangit Demonis mānifestatio. Et dic̄t Quicq. Quoz. Primū est Inozdiati clamoz. et exatio. Scōm est Ut nō cōpescat a lesiōe demonis petitio. Tertiū Cōtra ch̄m quedā i possessione illi⁹ bois: demōis allegatio. Quartū Tēporis ꝓmissi ad retardū nondū finitio vel expletio. Quintū Unitus diuine sup spūalē creaturā ex ozta z iuicta confessio. De Clamoris aūt inozdinati exatōe ō: Lucas. Exclamauit voce magna dicēs. hoc est. extra vires z ordinē clamoꝛe hominis vi z vicio demonis clamauit. Scelus enī clamoꝛe exaltat sicut z virt⁹. Gene. xviij. Clamoꝛ Sodomoz venit ad me. Tñ voce clamauit q̄ est cū intellectu: q̄ō coactus facit. qz cōfusos clamores exterari cōsueuit magna aūt voce clamauit: q̄a pñiam magni sensit: et ideo se ejiciendū magno timoꝛe timuit. Job. xxxix. exhortatiōnē duat (al's ducū) vt vlulatū exercitus. Iste eñ est vlulatus demoniū quē (al's q̄) cōremuit equ⁹ vehemēs cōtra demonē deū. Sine Ecce ne cōpescat a lesione petitio Intendit em sine. hoc ē: mittere nos in potestate ledēdi: sicut fuim⁹. Job. j. Extēde manū tuaz z tāge cūcta q̄ possidet. Job. ix. Terra data est in manus impij. Et in hoc significat q̄ demō non habet p̄tātem nisi in ꝝtū ꝓmittit ei. Joan. xix. Nō haberes in me p̄tātem nisi desup datū tibi fuisset Quid nobis z tibi Jesu nazarene? Ecce ꝛ chm sui iuris in bois illi⁹ possessione allegatio. Et est sensus. Si tuus fuisset z non se nob⁹ dedisset q̄ petim: nihil haberemus in eo. Sed quia se nobis tradidit: nil tibi cōmune est in eo nobiscū. ij Coz. vj. Que cōcatio chr̄i ad beliar. Ecē. xiij. Que cōcatio ferī ad canē. Hiere. xxiij. Quid palee ad triticū ō: dñs? Extēde aūt q̄ hāc cōcatiōez Jesu nazarene: p̄m⁹ in euangelio fecisse legit demon: q̄ adeo bona z vera est q̄ dñs eā in cruce sua oīb⁹ legendā scribi voluit Joā. xix. Et hoc q̄dam demō fecit vt sub isto pallio veri z boni: multa falsa in ab; sensu dñi interfereret. et sic induceret i errorē. et ō cōpescat exacturnitate sibi ipōsita a dño. Sic etiaz in Heū. (al's genere) inter oēs creaturas inter se ō creatoꝛe loq̄ntes: p̄m⁹ deū noiauit dicens Heū. ij Cur ꝓcepit vob⁹ dē? Hoc aūt ō fecit: vt noiando deū: eū a mlcre audirēt: et melius sibi in falsis q̄ inferre voluit crederēt Et hec est forma hereticoz. Venisti pdere nos Mar. j. ponit: Venisti aūt ꝓs pdere nos. Et allegat nōdū expletū esse tps ad tentandū z vexandū cōcessum: et ō iniuriā sibi fieri. Et attende q̄ dicit se perdi si cogatur cessare a vexatiōe. Et in B ꝓpendit obstinatio dura: sue ꝓpinacis ad nocēdū malignitat. Esa. x. Ad cōteredū erit coz ea⁹: z ad internecionē gentiū nō paucaz. Job. xly. Coz ei⁹ q̄si lapis indurabit z stringet q̄si malleatoz incus. Hiere. vj. Crudelis est z nō miserebit Scio q̄ sis sctūs dei Ecce diuine postestat cōfessio. Sctūs em idē est B q̄ fort. Et est sensus. Scio q̄ sis ille fortis: q̄ nos fortes alligabit z vasa nra distribuet in q̄bz ꝓfidebam⁹ Mar. xij. Lu. xj. Si q̄ē ō: scio Cōtra. j. Coz. ij. Quā nemo ꝓncipū bui⁹ secli cognouit. Si em cognouissent nunq̄ dñm glie crucifixissent. hoc est: crucifigi p̄suasissent. Rūsio. Scare ō dicatur vehemēter optinari: z nō falli q̄ sic̄ q̄dē. Un expllā sciaz si habuit sed vehemēte opinionē. Si i palsiōe qñ celū z mūd⁹ dabat sic̄ sursuz: z isti⁹ deoz: sū mortuos: tunc te sciuit. Mat. xxvij. Vere filius ō⁹ erat iste. Joe. ij. Dabo sic̄ in celo sursū z ꝓdigia i inferno deorsuz.

**Et increpauit illū Jesus dicēs: Obmutesce: z exi ab illo.**

Hic agit de demōis exectōe. Et tāgunt Tria. Demōis increpatio. Demōis ꝓceptū chr̄i exectio. z Exitus ip⁹. De Increpatōe dic̄t. Et increpauit illū Et hic dñs būlic assūpsit Zcetū

z op⁹ Exercitarū. Lu.iiij. Increpās nō sinebat
ea loqui. qz sciebāt ipm eē chm. Psal.cxviij. In
crepasti supbos: maledicti q̄ declināt a lege tua.
[Dicēs: Ommutescat: et cet] ab illo] Duo
dat precepta Primū q̄ a laude sua ommutescat
Scōm q̄ exerat. Unde[k q̄ Apl's Phil.j. Ut rum
bu⁹ dicat. z sic virtutē z radicat. Dicit enī Siue
p occasionē siue p veritatem annūciet chs̄. in hoc
gaudeo. sed z gaudebo. Ad b dicēdū Q̄ ēp oc
casionē annūciare chm Triplicit. Uno q̄dē mō
Aīa aliq̄s vera p̄dicat z male viuit: Sz m̄ nō est
scādalū manifestū pe vita ei⁹. Et ille p̄mittend⁹
est p̄dicare. Et Joan.x. vocat mercenar⁹. Et de b
dicit Lu.ix. Cū Joannes q̄busdā nō sequentibus
chm: z m̄ p̄dicātib⁹ cū: iponere silētiū: dixit chs̄
stus. Sinite eos. q̄ q̄ nō est ptra vos: p vobis ē.
Scdo mō est de his q̄ vera p̄dicāt. z cū scandalo
male vite. Et illi sunt phibēdi nō pter se: sz pter
scādalū. Eccli.xv. Nō est speciosa laus in ore pc̄oris.
Psal.xlix. Pc̄ōri aut̄ dixit de⁹. quare tu enarras
iustitias: z assumis testamētū meū p os
tuū. Tertio mō Aliq̄ vera p̄dicāt qui multa fal
sa nituntur inserere sub pallio quorundam verop.
Sicut hypocrita hereticⁱ. Et ille est oino compe
scendus z p̄cidend⁹. Et in hui⁹ rei significatōem
cōpescuit chs̄ demōes q̄ b idē intēdebāt. Demō
eni est mēdax z pater ei⁹. Et hec est cā q̄ licz libri
hereticor̄ q̄dā vera p̄tineāt z autoritates euāge
lij z aliar̄ scpturar̄: tn̄ totū dānāt. qz totū et ma
la intentōe z in puerso sensu est inductū. Secū
dū p̄ceptū est] Exi ab eo] Et b est de electōe. Dī
aūt exire q̄n cessat a vexatōe z impedimēto opati
onū z immūdatōe q̄ imūdat homes. Esa.xlv. Ego
ante te ibo. z gl'iosos terre būliabo. portas ereas conterā. z vectes ferreos cōfringā. Juste enī
ej⁹ cīt z ommutescāt q̄ iniusto dolo possedit homi
nē. z ejus linguā serpētinā mors intrauit i mūdū. Sap.ij. Per q̄ peccat q̄s p b hec z torquetur.

## Et cū peciss̄et illō demoniū in medium: exijt ab illo: nihilq̄ eum nocuit

x Lece h tāgit Exit⁹ demōis. Et Tria tāgit. Afflictōes exeūtis. Exitū. et Salutē demoniaci. Circa
Afflictōes dicē Duo. Jpaz. j. Afflictōes. z Afflictionis manifestatōes. De Afflictōe dc. [Et cū pies
s̄et cū] In afflictōe aūt Duo iportāt. Unū q̄
dē. qp̄ q̄s de⁹ afflictōnē p̄mittit: q̄s ē pcm̄ p̄cedēs
p q̄s afflictiōes meruit. Aliū aūt q̄d est nequa de
monis q̄ delectat i penis. Theren.iij. Urbs insi
dias facit⁹ ē mihi leo i ablcōdito. Publicū aūt tā
git in b q̄ dicit] in medio] qz Nō m̄ punire sē
leo desiderat demon: sz etiā p̄fūdere. Piere.xxxj.
Cōfusus sum z erubui: qm̄ sustinui opprobriū
adolescētie mee. Tū sepe p̄git q̄ demō intendit
confundere p infamiā. et cum ille erubescat de infa
mia: emundat pc̄m: z demon exit ab eo. Sicut hic
exit a p̄cipitato in medium cozā oib⁹. Psa.lxxvij. Im
plefacies cor̄ ignominia t q̄rēt te dñe. Mich.iij.
Uenies in babylonē z ibi liberaber⁹. Eccl.iij. Est
cōfusio adducēs gl'iam: et est confusio adducens
ignominiā] Exijt ab illo] Relicte obsidere eum
Infra eodē. Exibant demonia a mlt's] nihilq̄ illi nocuit] hoc est: nullū membr̄ ab eo auulsit: sz
discerpet cū sicut dr Marcus. Sed m̄ integrā sa
nitatē recepit. Joan. vij. Totus hoiem sanū fec in
sabbato. Joā. v. Ecce iā san⁹ factus es iam amplius noli peccare ne deter⁹ tibi aliq̄d p̄tingat. Ps̄.
cij. Qui p̄pitiat oibus iniquitatib⁹ tuis: qui sanat
oēs infirmitates tuas.

## Et factus est pauor in omnib⁹: et colloquebant ad inuicem dicentes. Quod est hoc verbū: quia in potestate et virtute impat immundis spiritib⁹ z exeūt: Et diuulgabat fama de illo in omnē locū regionis.

Ecce Excitatio deuotōis ad mānifestatiōes p̄tās. Et dr Duo. Admiratōes apō p̄ntes. Et Diuulgatiōes fame apud absentes. Admiratiōes aūt apō p̄ntes magnificat in Trib⁹. In pauore stuporis i
corde. In admiratōis ad invicē collocutōe. In cā q̄
moueōes i pauore z collocutōe. De Admiratio
nis pauore dr] Et fact⁹ est pauor in oībus]
Pauor. s. stuporis ex magnitudine facti. Ps̄.lxij.
Timor z tremor venerūt sup me z p̄texerūt me tenebre. q̄a ñ portui vt silerē vl cām in tās videre
cē. Job.xiij. Pauor tenuit me z tremor: et cū spūs
me p̄ter trāsiret: inhorruerūt pili carnis mee.] Et
colloqbant ad invicē dicētes] Nōs enī colloqbant. Et naturale ē in stupore q̄ vn⁹ ab alio ō
vis z audit⁹ q̄rat exempla. Esa.lxvi. Quis audivit
vnq̄ tale: aut q̄s vidit huic sile[ Nō est hoc ver
bū: Jhoc est: res de q̄ est vbū. Joe.j. Si factū est
vbū illud i diebus vr̄is aut i diebus patrū vestr̄. Sup
b filijs vr̄is narrate: z filij vr̄i filijs suis: z filij eor̄
generationi alteri] qz in p̄tate et virtute] Ecce
tāgit Cām q̄ sine exorcismis z adiurationib⁹: sola
volūtat⁹ p̄tate z virtute spūs] impat immūdis
spiritib⁹ et exeūt] Lu.x. Si i digito dei ejcio
demonia: p̄fecto pue. à vos reg. bi. B ēt demōstratiōe p̄tat⁹ z virtut⁹. Exo.viij. Digit⁹ dei est hic] Et
diuulgabat⁹ fama de illo] Ps̄.xviij. In oēm
terrā exiuit son⁹ eor̄. et hoc est] in oēm locū regionis illi⁹. Esa.lij. Quibus nō ē annūciatū ō eo vide
būt: z q̄ nō audierunt cōtēplabunt sunt. Prouer.xv.
Fama bona impinguat ossa. Hoc igit est q̄d dicit
delectionē demonis

## Surgēs aūt ihesus de synagoga introiuit i domū Simōis. Socr⁹ aūt Simonis tenebat magnis febribus: et rogauerūt illū pro ea

Hic agit ō p̄tāt ecclastica sup cor̄p⁹ aia rōnali z
aiatū. Qui⁹ ifirmitates sepe cānt a pcō. Et ad illas
rū ifirmitatū curas ordinat p̄tās ecclastica in ipo
sitiō manuū z in vnctōe extrēa. Et in alijs mlt⁹
ecclastic⁹ sacrām⁹. Dic aut b Quattuor. Quor̄
Primū ē Visitatio egrotāt⁹. Scōm Dispositio

infirme mulier. Tertiū Deprecatio scōz. p ea rogātiū. Quartū aūt Sanatio pfecta. In Primo boz. Tria dicūt. Prepatio opanē ptātis. quaz trāgit cū dic̄[Surgēs.] Surgit eni ꝙ patꝰ ē iuuare: z erigere iacētē. pō. xliij. Exurge ḡre obdormis dñe exurge ne repellas i finē. Et Infra ps al. eos. Exurge dñe adiuua nos z libera nos. Matthei. viij. Surgēs Jesus imperauit vēto z mari: z facta ē tranquillitas magna[De synagoga.] Ecce Scōum: Synagoge(in ꝙ pdicauerat) derelictio. Qō significat relictoēs indeuotoz de circūcisiōe. Osee. iij. Dimitte eos:sepatū est ꝓximū eoꝝ rum. Hiere. xvj. Relictꝙ domū meā:dimisi hereditatē meā. Mat. xxiij. Ecce relinq̄t vob̄ dom⁹ vra dextra. Synagoga ei sonat ꝓductōes. Que sic acerꝰ lapidū cōductoz sine cemēto ḡre z charitat̄. Sic est collectio peccātū vel iudeoz. vl altoz q̄ rūcunq̄. Michee. iij. In acerū lapidū erit bieruſalē. Ecci. xvj. Strupa collecta synagoga peccatū. z ꝓsūmatio illoz flāma ignis. In tali aūt cōductōe:nō est tpa mētū liniēs z ꝓtinēs. Sz vnuz inoediate pmit.z alterꝫ pmit.z vnū trudit z alterū trudit z retrudit. Sic vn⁹ supgredit z circūuenit z supplātat alterꝫ. int̄ eos q̄ nulla societate charitat̄ iungūt. j. Thes. iij. Neq̄s supgrediat neq̄ circūueniat i negocio frēz suū. Eze. xij. Qui liniūt absq̄ tpamēto dic eis q̄ cadet. sit. Vos ḡ hac de causa derelict.[Introiuit in domum Simōis.] Ubi familia Symōis habitat. Et significat domū obedientie. q̄ Symon obediēs interp̄tat. vbi p̄cepta chr̄i et aplīcis obedit. Heb. xiij. Obedite ꝓpositis vr̄is. Ipi eni puigilāt q̄si rationē reddituri p aiab⁹ vr̄is. Joā. iij. Meꝰ abb est vt faciā volūtatē p̄tis mei q̄ misit me. z vt pfi cā opꝰ ei⁹. Attēde aūt q̄ tūc fuit sabbatū: In q̄ maxime dñs pfecit gr̄as curationū. ꝓ̄ Duas causas. Quarū Una est vt se dñm oñderet sabbati. Mat. xij. Dñs ē filꝰ hois etiā sabbati. Secūda est vt se pīt cōformaret. Pater eni ab eterno dicit mūdi creaturas coꝝpales ad sabbatū termināuit:sanctificatōes mētis:z q̄tē in sabbato īchoās. Extra fecit chs vetera terminās legalia opa q̄ in coꝝpalib⁹ opib⁹ ꝓfitebāt:spūales scrificatōes z sanitates a sabbato inchoauit. Joan. v. Pater meꝰ vsq̄ mō opat̄ z ego opor. ij. Lorin. v. Stq̄ est in chr̄o noua creatura:vetera trāsierūt. z ecce noua oia facta sūt. Un̄ dom⁹ Simōis:nouū de gētib⁹ z iudeis collectā f̄cat ecclīaz. Mat. xvj. Tu es Petrꝰ z sup hāc petrā edificabo ecclesiaz meā. Socrus aūt Simōis.īmī sue vxoris[tenebāt.]ad ipedimentū virūz z opationū [magnis.] vehemēt estuantib⁹[febribus.]Febrīs est calor extraneꝰ in corde inflāmatus. z per venas z arterias z spiritū z sanguinē ꝓcedēs in totū coꝝpus ad impedimentū opationū :z nocumentū substātie z vrtutū. Et hec erat dispositio i firmi. Que socrus allegorice q̄dem synagoga. Sīlia aūt vxor Petri est ecclesia. Moraliter aūtez est caro cōtraria spiritui. febris aūtez eiꝰ ꝓcupia. Un̄ Glosa dicit q̄ vir a demonio liberat cū aia ab īmunda cogitatiōe purgat. Femīa a febribus curat cū caro a concupiscēe seruoze refrenat. Ecci. xxiij. Anīa calida q̄si ignis ardens nō extinguet donec aliq̄d gluciat. Osee. vij. Oēs adulterātes q̄si cliba⁊ nus succēsus. Deut. xxiij. Ignis succēsus est in furoze meo: z ardebit vsq̄ ad iferni nouissima. Hic calor est extraneꝰ cōcupiscentie. Leuit. x. Cū ignem alienū offerrent filij Aaron in conspectu dñi: cōbusti sūt. Hec est ḡ infirmi dispositio[Et rogauerunt eum ꝓ illa.] Ecce deprecatio scōz. z intercessio. Quia vt dicit Greg. Que p̄destinauit deus facere: frequenter sic p̄destinauit vt fiāt orōnib⁹ sanctoz. Gen. xxv. Deprecabat Jsaac ꝓ vxore sua:eo q̄ esset sterilis:q̄ exaudiuit eū:et dedit p̄ceptū Rebecce. Ecce b facat orōne scōz:qō trī se ꝓmiserat facturꝫ qn̄ dixit Gen. xxj. In Jsaac vocabit tibi semē Jaco. v. Inducāt ꝓ eos eccl̄ie z orēt sup eū: z oīo fidei saluabit infirmū. Etsi in pctis sit: dimittent ei Un̄ Matheꝰ. viij. et Marcus. j. nō dicit q̄ alīq̄s rogauerit euz. Quia vt ōt Glo. Saluator mō rogatus: mō nō rogatꝰ curat:ostēdēs se ꝑ victoriū q̄sq̄(als q̄scunq̄. als q̄s)passionez: z p̄cib⁹ fidelium se ꝑ annuere:et ea nonunq̄ q̄ ipsi in se nō iudicant. et ideo nō rogant: vel intelligēda dare: vel pie petentib⁹ enā nō intellecta dimittere. Unde ps. xviij. Delicta q̄s intelligit: ab occultis mea mūda me:et ab alienis parce seruo tuo.

**Et stās sup illam imperauit febri et dimisit illam. et cōtinuo surgens ministrabat illis.**

Curatio est egroti. Et trāgit Tria. Modū curatiōis. Curatōez. z Utrūq̄ integrā restituroēz. Modus curatōis ē in Facto:z i Uerbo. In Facto q̄dē q̄[stās sup illā] Stādo ā oīe⁹ Paratū illi adiutoriū. Et ont Seruādā rectitudinē. Ps. cxviij. Adiutor z protector meꝰ es tu dñe. De Reitudie āe Eph. v. Surge q̄ dormis z exurge de mortuis: et illūinabit te chr̄s. Act. ix. Dās illi manū erexit eā: z sctis ac viduis assignauit viuā. De Verbo ōt[Imperauit febri.] Solo ei verbo fugauit qō ē chr̄o ꝓ̄ Scī āt faciūt ꝑ ipcatōes z exorcismos. Un̄ chr̄s vtebat istrumēt⁊ datuū. q̄ sup talia erat solo ipso soluēs z ligās. Pō. xxxij. Dixit z fcā sūt: mādauit et creā. sē.[Et dimisit illā.] Ecce sanitas pfecta. Sap. xvj. Non herba nec malagma sanabat eos sed Verbo tuo q̄ sanat oia. Act. iij. Nomē eiꝰ: fides q̄ per eum est dedit integrā sanitatē istā in ꝓspectu oim vestrū[Et cōtinuo surgēs.] hoc est corpe et mēte i supiora se agēs(als erigēs) Col. iij. Que sursū sūt q̄rite:nō q̄ sup terrā[ministrabat eis.] hoc est:mensam gabat z necessaria⁊n signū restitutionis omniū virūz z operationū. Hoc autez spiritualiē implet. quādo sic seruiuimus peccando diabolo:ita curati seruiam⁹ deo. Rhom. vj. Sicut exhibuist̄ membra vestra seruire immūdicie z iniq̄tati ad iniq̄tatē. ita nunc exhibete mēbra vestra seruire iustitie in sanctificatiōne.

**Cū sol autē occidisset:oēs q̄ habebāt infirmos variis languoribꝰ: ducebāt illos ad eū. At ille singulis manus imponēs curabat eos.**

z Idem qꝫ ante ꝺ̃ Potestate ecclīastica particu/
lariter ostẽdit: Nūc vniuersaliter ꝓbat: tam vni
uersalitate infirmantiū :q̃ varietate infirmita/
tū. Et tangit Tria. Tp̃is congruitatē. Infirmo
rum curationē.et Demonis eiectionē. Tẽpo/
ris congruitatē ꝑ hoc ꝙ dicit[Ex̄ sol] Quia to
ta die ꝑ totū tẽpus in p̃dicatione sēū fuerāt. No
ctē autē domi: vtutes ꝓpius victimis nūciabant.
z ideo timentes ne in crastinū discederent:statim
ipa nocte cū ifirmis veniebāt. Spūaliter aūt
Sol est ipe chr̃s:qui sicut ꝺ̃ Joan.j. Solus lu/
cens illumiat omnē hominē venientē in hūc mū
dum. Malach.iiij. Vobis timentibꝫ nomē me/
um orieꝫ sol iustitie.z sanitas in pennis eiꝰ. Dic
sol multos curauit lumie suo:fulgēs i vita. Sꝫ
multo plēs pfecit sanitates occumbēs in morte
Lu.xxiij. Sol obscurat⁹ est:z tenebre facte sunt.
Et statim sequitur Matth.xxvij. Et multa corpa
sctōꝝ ꝙ dormierāt surrexerūt. Statim eni infer
nus reddidit mortuos suos. Judic.xvj. Sālon
ꝙ sol fortē interptat: multoꝝ plēs Philistheos p
strauit occūbēs q̃ aī viuēs fecerat. Philistei aūt
significāt demōes egritudies faciētes.[Oēs q̃
habebāt infirmos] Ecce Infirmoꝝ generali
tas. Matth.ix. Venite ad me oēs q̃ laborat⁹ et
onerati est.[Varijs lāguoribꝫ] Ecce Infirmi
tatū diuersitas. Languor aūt ꝺ̃ qsi lōg⁹ angor.
qz etiā chronicas sanabat infirmitates. Et ab ife
ris reuocabat mortuos. Eccl.x. Lāguor pliꝰioꝝ
guat medicū. breue lāguorē ꝑcidit medic⁹. Bre
uis aūt lāguor ip̃ope ꝺ̃. Et ē oppositio in adiec
to[Ducebāt eos ad cū] Ducat⁹ sonat motū
volūtarū:qz manuducebāt eos. Ꝓpꝫ qꝫ etiā
patrini z ifructores i eccl̃ia vocātur anadochi z
manuduci.qz docēdo ducūt.z iflectūt ad bonū
volūtatē[ eoꝝ. Deut.xxiij. Dñs sol⁹ duxit⁹ fuit.
z nō erat cū eo de⁹ alien⁹. Quia etāsi ali⁹ adduꝫ
cat:tamē factꝰ in dño[At ille] Tāgit Sanita
tū pfectio. Tāgūt aūt Duo Mod⁹ curatōnis.z
Ip̃a cura. Mod⁹ curatōnis.qz[singulis ma/
nus imponēs] Man⁹ aūt impositio Duo si
gnificat. Ptās traductōēs. z Manuū: ꝺ ē:ope/
rū implōnē. Ptās traductio significat ꝙ ꝓtre
ctōnē manuū. Manuū implōio significat i ipec
siōe vestigioꝝ manuū, De Traductōe Joan.xx.
Accipite spm̃scm̃ q̃z remiseritis pcta remittunt
eis. Manuū impōsio. Exo.xxxiij. Portabat mo
yses tabulas lapideas sept̃al digito dei. Sept̃a
ra eni ē vestigiū digitoꝝ. Et ita Traducit i eos
spm̃ in scificādo:et Impmit digitos in obserua
tiōe suoꝝ mādatoꝝ. Et bicē mod⁹ curatōnis. Uñ
sequit infallibil cura[curabat eos] In scitate
eñ spūs z in vestigijs mādatoꝝ nō pōt esse infir/
mitas diaboli.sed cuiꝰ Lu.ij. Si in digito dei ej/
cio demonia:pfecto puenit in vos regnū dei.

**Exibāt aūt demonia a multis: clamātia z dicentia: q̃a tu es filꝰ dei. Et increpās non sinebat ea lo qui:qz sciebāt ipsum esse chr̃istū.**

Et tangit ꝺ̃ Demonū eiectio. Et tāgunt ꝺ̃ Tria.
Exit⁹ demonioꝝ. Veritat⁹ coacta cōfessio. z Ipsoꝝ
rū a dño increpatio. Demonū eiectio tāgit ꝑ ꝺ̃
ꝺ̃[Exibāt aūt demonia a multis]q̃ cās de/
derāt ifirmitatibꝫ. Sic̃ legit in vita bti Bartholo/
mei: ꝙ inferebāt lesiōes. z hoc ch̃s a ptē ledendi
eiecit. Act.x. Pertrāsijt benefaciēdo z sanādo oēs
oppl̃sos a diabolo:qm̃ de⁹ erat cū illo[clamātia
et dicentia jm veritat⁹ confessione:sed coacta.qa
Demō de sua volūtate nō loquit⁹ nisi mēdaciū. Jo
an.viij. Cū loquit⁹ mēdaciū:ex ꝓpijs loquit⁹. qz mē
dax est⁹ z ꝑ ei⁹[qz tu es filꝰ dei] ei⁹ tuo impio
cōpellis nos. Hoc aūt nō Sātes dixerūt:sed ve/
hemēter opinātes: sic̃ in ꝑbis ꝺ̃ctis. Ñ q̃dā glo.
ꝺ̃t ꝙ sauerūt esse filiū ꝺ̃i:sed ñ credebāt ꝙ sua cru
cifixiōe essent dānāti. Etsi ꝺ̃ cognouissent:nunq̃ eū
crucifigi ꝑsuasissent. Interior aūt solutio vera: ē.
ꝙ.i. cū nō cognouerūt cognitōe certa: sed opinabant
vehemēter. Sap.ij. Filiū dei se noiat:z gl̃iat patrē
se ḃte deū: videam⁹ si sermones ill⁹ veri sint[Et
increpans nō sinebat ea loqui] Cur⁹ cā tam
dicta cit. ne ses sub pallio ḡrundā vero⁹ mīta fal/
sa interserēt. Mat.xiij. Hōne bonū semē seminā/
sti in agro tuo: vñ ḡ ḥz zizania: Et ait. Inimic⁹ hō
hoc fecit. Et de his sub ver⁹ falsa introducēdo ꝺ̃t
Esa.j. Vinū tuū miscuū est aq̃. Jo ij. Dis hō ꝑmū
bonū vinū ꝓponit:z postea cū inebriati fuerint ho
mines:tūc id qꝺ deterī⁹ ē[qz sciebāt ꝺ̃ est:vehes
mēter opinabant[ ip̃m cē chr̃istū] Act.x. Jesū a
nazareth quō vnxit eū de⁹ spūsc̃o z virtute. Ch̃s ei
vnct⁹ interptat. Can.j. Oleū effusū nomē tuū.

**Facta aūt die: egressus ibat in desertū locū: et turbe req̃rebāt eū et venerūt vsq; ad ip̃m: z detinebāt illū ne discederet ab eis. Quibus ille ait. Quia z alijs ciuitatib⁹ oportet me euāgelizare regnū dei:quia ideo missus sum. Et erat p̃dicans in synagogis galilee.**

Victāgit Tertū Eccl̃ie fūdamētū. Et ḃ ē Doc/ 2
trina in p̃dicatōe fidei z bonoꝝ morum. Et tangit
Quattuor. Prīmū qꝺ ꝺ̃ñ a tumltu decliatōēs
Scōm Audientū cū ingressiōēs z devotōēs. Tertiū
Ad generalē p̃dicatōēs mīstroꝝ obligatōēs. Quar
tum autem Illⁱ officij ad qꝺ dicit esse mīstros ꝑ/
ptiū opatōēs. De Prīo ꝺ̃t[Facta aūt die] Quia
nocte circa curationē infirmoꝝ erat occupat⁹. et iō
in die ad desertū cā ḡer⁹ z cōēplatōis declinauit.
Mar.vj. Venite i desertū z reqiescite pusillū. Et ḃ
in[die] hoc est in claro sapientie lumie. Sap.viij
Dec est speciosior sole z sup oēm dispositionē stel
larū. luci compata inuenit⁹[Et turbe reqre/
bant eū] Ecce Demone audientū cum inquisitio.
Esaie.lv. Querite dominū dū inueniri potest. in
uocate eum dū ꝑ est.[Et venerūt vsq; ad
ip̃m] Tria faciunt. Querūt ꝑ devotionē. Veni
unt vsq; ad ipsum per contemplationē. Joan.j.
Venerunt et viderūt vbi maneret:z Mānserunt
cum illo.[Et detinebāt illū ne discederet ab

ecis [per charitat] feruoꝛē. Canticoꝛ. iij. Tenui illū: nec dimittam. Genes. xxxij. Non dimittaꝛ te nisi benedixeris mihi. Joannis. iiij. Cum veniss sent vsqꝫ ad ipm samaritani: rogauerūt eū vt maneret cuꝫ eis. [Quibus ille ait.] Dic tāgit Ad generalē predicationē Ministroꝝ ecclesie exemplo sui obligatōnem. Unde dicit. Non teneatis me [quia t aliis ciuitatibus] t ruribus t villis t vicis t pagis. Omnia enī hec per ciuitates compēdit [oportet me] hoc est: opem portat i Me: In ministris autē obligationē. Rhoma. j. Sapientib t insipientib debitoꝛ sum. Ita q in me promptuꝫ est et vobis qui Rhome estis euangelizare. j. Corinth. ix. Omnibus omnia factus sum vt omnes lucrifacerez. ij. Corinth. vj. In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros. j. Corinth. iiij. Sic nos existimet hoꝫmo vt ministros christi. Actuū. j. Eritis mihi testes in Judea t Hierusalē: t i Samaria et vsqꝫ ad vltimū terre. Reprehenduntē hoc exemplo in vno loco tacentes: nō euangelizantes: sed comedentes t bibentes ea que per euangelium sunt adquisita. Marci. vj. Illi autē proficisci predicauerunt vbiqꝫ domino cooperante. Job. xxxvj. Nubes: hoc est. predicatoꝛes vbiqꝫ spargunt lumen suum [euangelizare] hoc est: bonū nunciū gratie: t indulgētie manifestare. Hoc enīs est lumen spargere. Esaie. xlix. Parū est mihi vt suscites mihi tribus Jacob: t feces israel cōuertendas. Dedi te in lucem gentiū vt sis salus mea vsqꝫ ad vltimū terre. [regnū dei] Matth. vj. Primū q̄rite regnū dei t iusticiā eius. t hec oīa adjacent vobis. Regnū autem dei quo deus regnat i nobis: est Omnis finis: boni: legis t ordinis: distributio. Sicut dicit Dionysius. Et hoc supius est expositū. Rho. xiij. Non est regnū dei esca t potus: sꝫ iusticia t pax t gaudiū in spiritu sancto. Quidā autē hoc non faciunt sed fabulas pdicant. Psal. cxvij. Narrauerūt mihi iniq fabulationes: sed nō vt lex tua. [Qꝛ tō missus sū.] Ecce Finis legatiōis. Abdie. Audiui auditum a dño. t legat ad gentes missus est. ij. Loꝛ. v. Pro christo legatōe fungimur: tanq deo exhortante p nos. Modo autē Legati q̄ veniūt: ad cōcutiendū t spoliādū terras venūt. Et sūt illi Legati Antiochi et nō dei. ij. Machabeo. iiij. [Et erat pdicans.] Ecce Actꝰ officij ad quē p̄secrantur Epi. sicut paꝛ in manus impositōe Eporuꝫ. [In synagogis galilee.] Locus vbi multi cōfluxerūt. Ad Titū. j. Amplectentē eū qui fm doctrinā est fidelem sermonē. vt potens sit exhortari in doctrina sana. t eos qui ꝓtradicūt arguere.

Decest q̄ ꝑstructio fundamentoꝝ ecclesie.

Constructis ecclesiasticis ordinis fundamentis: Tangit Lucas Ecclesiasticū ordinez in eo: penes quem est plenitudo potestatis: et in Epis t Pbris sicut innuit q̄dam Hlo. sup ca. xj. Et ideo diuidit i Tria. In quoꝝ Primo tangit ordinem capit. In quo est summa p̄ās ad mēbra. In Secūdo autē tangit ordinē nobiliꝝ membꝝ: in his qui p̄mi ordinis sunt in ecclesia. Et hoc in sequenti capitlo In Tertio aūt tangit ordinē coꝝ qui secundi ordinis sunt in ecclesia. Sicut Pbroꝝ. Et hoc in capit. xj. ca. infra. Constructionē aūt p̄ātis ecclesiastice in capite tangit in b capło in Quinqꝫ: penes ꝙs q̄ que sunt de officio capitis. Quoꝝ Primus est Universalitas p̄ās: in mbo. Scōm ē: penes vsuꝫ clauis: t ius: oblata Recipiendi: et Discernendi de lepra t lepra: t mūdatiōe lepre. Tertiū ē: penes potestatē Ligandi et Soluendi a pcō. Quartū autē est: penes auctoritatez Vocandi et Constituendi t Disponēdi gradꝰ ecclīasticos: et Distinguēdi coꝝdem. Quintū aūt est penes potestatē Dispensandi et Remittendi circa eos quos regit. Et hec per oꝝdinē tangunt in q̄nq̄ historijs b introductis. Scz De Piscium cōclusione. De Leprosi sanatōe t oblatione. De Petroꝝ in paralytico absolutione. De Matthei vocatione. De Discipuloꝝ dispensatiōe. contra quā pharisei murmurabant. Et hec per oꝝdinem patent in litera. Et oibꝰ aūt his scit q̄ Luꝰ cas in historia nō sequit ordinē rpti. Sed inducit oia: fm quē modū, pbant ecclīasticum ordinē vt sit esse, pber virtutum in dei amicis. Prima autez historia i q̄ ꝓstruit vniuersalitatē regimis cē i vno hꝫ tres pres. In q̄ꝝ Prima sumit occasiōez veniēdi ad ꝓpositū. In Scōa oñr ꝓstruit b p miraculū. In Tertia ar oibꝰ ad b stupētibꝰ: explanādo ōtē b qđ dictū erat esse suū ītētū. Circa p̄mū aūt in q̄ accipit occasiōez sē Quattuoꝝ pagꝑbi. Tāgit Primo Audiēdi ex pte turbe auiditatē. Et er b sibi excitari tumultuatōez. et loci vbi stabat ad tumultū sustinēdū icōgruitatē. In Scōo ōt Nauiū dcḡo sine tumultu docere possz ꝓsideratōez. In Tertio ōt Unius nauis ad tumultū declinādū ascessū. In Quarto dicit Et illa turbarū eruditionē et illuminatōez Hec autem p ordinē patent in lra. In p̄mo horuꝫ Duo sunt. Turbaꝝ ad audiendū tumultus. et ad tumultū portandū importunꝰ locus. Attēde autē istud aū incarcerationē Joānis esse factū. Et iō p̄cedenti imediate fm ordinē rpti non continuat. Sed hunc ordinem nō sequit Lucas. Scōz ordinem autez ecclīastici gradus optime cōtinuat. cuꝫ pus est fundare ecclīam: q̄ constitutio ministroꝝ. Et ad seqns ꝓtinuat. qꝛ Petꝰ est disponere caput: postea mēbra. Et Jnē actꝰ: pus ē cura pastoralis vniuersal regimis q̄ vsus clauis. Et sic paꝛ ordo valde rationabilis Dicit ergo [Factum est autem.] Quod ante mundi constitutionē ordinatū est: tunc in executione [factū est.] Sic enim cum pater genuit Jn q̄ splēderet oīs gradꝰ sciētiaꝝ ab eēno: ab eo ēipo pficiēdus in rpe. Ps. cx. In splē doribus sctoꝝ ex vtero ante luciferū genuite. Sic hierusalem terrestris ecclesia descēdit a celesti que est in dispositione diuina. Apocal. xxj. Vidi ciuitatem sanctā hierusalem nouā descendentem de celo

## Capitulū. V.

Factum est autem cum turbe irruerent in eum vt audirent verbum dei: et ipse stabat secus stagnum genezareth

a deo pataz. Sic ergo Factū est tali sumpta oc casiõe Cū turbe ꝓmixte multitudies irruerẽt stumultuãtes in cū cupiẽtes audire viam saluti vt audirẽt eū. Mat.xiij. Cõgregate sunt ad cū turbe multe, ita vt in nauiculā ascendẽs sederet. Lauſa aūt audiẽdi diuersa fuit i diuersis. Quidā eni panẽ(alis cibū)cogitantes qui perit: ꝑterea sequebant eum vt de panibꝰ suis saturarent. Et bi fuerūt carnales. Jo.vj. Queritis me nõ qz vidistis signa: sed qz comedistis de panibꝰ. Alij aūt sequebant eū vt obſuarent et capent eum in sermõe zc accusarẽt eū. z bi fuerẽt inuidi. Matth.xxij. Abcũtes pharisei zcilūt fezcerūt vt capent Jesum in sermõe. Alij aūt sequebant eū vt de vita saluti et aie eruditõe instruerent. Et bi erāt deuoti. Joā. vj. Ad quē ibimꝰ verba vite eterne habes Isti aūt tria attẽdentes q erāt in ipo. Dulcedinẽ spiritus qui verba concepit. Dulcedinem lingue z labiorū: q ꝓba ꝓposuit. Dulcedinẽ ꝓbi qõ i aures sonuit. De ꝓmo bozz Eccl.xxiij. Spūs meus sup mel dulcis. De Scõo ꝑs. xlviij. Diffusa ẽ gra in labijs tuis. Lauſ.xiij. Mel z lac sub lingua tua. De Tertio Lauſ.ij. Vox tua dulcis. Lauſ.iiij. Eloquiū tuū dulce. Et ipe stabat secus Ecce Loci incõmoditas: tãta pſſura turbaz. Poterãt ei cū impingere z compẽere. Est aūt stagnū vbi aqua stans z in se recollecta stagnat. Unde enā stagnū a stando dicit. Idē autē bebreo ꝺmone mare dicit: nõ qz amarū fuerit. sed cõsueruedo est bebreis: oēm stantē magnā aquā mare vocare. Beñ.j. Cõgregatões aquarū appellauit maria. Sed dicit mare tyberiadis a ciuitate adiacẽte metropoli: que tyberias vocabat. dicta sic: qz Herodes antipas cā edificauit ob honorē Tyberij cesarſ: sub quo ipe regnauit. Idē dicit mare galilee ab adiacẽte ꝓuincia. Idē dicit stagnū vel mare Genezareth. Iquia cū sit ꝺfontibꝰ cõfluentibꝰ z aqs influentibꝰ collectū: collisio cõflutium aquarū facit crispari supficiē ipius. z nõ sinit cā stare plane. z motꝰ supficiei tacū mouet z impellit aerē. z ita lenẽ ex se generat auram. Et ideo generās aurā. ꝺ est Genesareth vocat a genes qđ est generatio. z areth qđ ẽ aura. Per ꝺ igit paret expositio ſkalis. Stabat aūt iesus iuxta stagnū genesareth. Statu suo: sue diuitatis ondens immobilitatē. Positione corꝑis: docẽs iusticie rectitudinē. Porrectõe capitis: diuinā innuẽs contẽplatione. Erectõe vultus: instruens ad rectā in omnibꝰ intentiõez. De Primo autē bozz dicit in pſ. q. Tu autē idē ipe es: et anni tui nõ deficiẽt. De Scõo Psal. x. Justus dñs z iusticias dilexit. De Tertio Joan.iij. Nemo ascẽdit in celū nisi qui descẽdit de celo: filius hois qui ẽ celo. Non solū ꝑ diuinitatē sed ꝑ eterni luminis cõtemplationē. Phil.iij. Nra cõuersatio i celis est. De Quarta Col.iij. Que sursum sunt querite vbi christus est in dextera dei sedens: q̄ sursum sunt sapite: non q̄ sup terraz. Per hoc aūt qz bz Secus notat ꝓpinquitatez. Propinquꝰ eñ est Tribi Naſ: Peretivo: z Deuoz. De Primo pſ. xxiij. Justa est dñs bis q tribulato fūt corde. De Scõo in pſ. cxliij. Prope est dñs oibꝰ inuocãtibꝰ eū in veritate. De Tertio Esa.lv. Querite dominū dū inueniri pōt: inuocate eū dum prope est Stagnū qđ aque labilitatē vite bui⁹ significat mortalitatē. Aque motu: significat vite instabilitatē. Aque effectu ꝺcat bui⁹ glorie vaporē: ad modū cū apparentē. De Primo bz.ij. Reg.xiij. En oēs morimur z q̄si aque dilabimur i terraz. De Scõo bz Job.xiij. Homo natꝰ de muliere breui viuens tpe. Et Infra. Nunq̄z in eodez statu ꝑmanet. De Tertio Jac.iij. Que est vita via: vapor est ad modicū parens. Et ideo dicit Genezareth auram q̄ndam lenem generans

## Et vidit duas naues stantes secus stagnū: piscatores aūt descenderant et lauabant retia

Nic tangit Loci oportuni ad docendum consideratio. Non eñ erat ibi locus eminens ad quem ascenderet. et ideo nõ erat oportunitas pſſuraz dedinandi nisi ad nauē. Dicunt aūt Duo: Duaꝰ nauium in ripa consideratio: et Earundē interim ab vsibꝰ piscatoꝝ deoccupatio. De Primo bz qđ Duas vidit naues non fluctuantes in vndis: sed stantes Firas in proza ad ripam Secus stagnum quia puppes z rates z carina erant in aq̄ Que due naues; duas ecclesias cõgregandas significabant. Scz ecclesiā de circūcisione: et ecclesiam de gentibus. De vtraq; ſtarum dicit Bal.ij. Qui ogar⁹ est Petro in aplatu circūcisionis: ogaz tus est z mihi inter gentes. Et Ibidem. Lephas z Jacobꝰ q videbanꝰ columne esse: dextras dederūt mihi z Barnabe: socieraz; vt nos in gentes: ipi vo i circūcisionē: tm vt pauperꝰ cbri memores essemꝰ qđ z sollicitꝰ fui hoc ipm facere. Et sic mare mūdi est. Pſ. cij. Hoc mare magnū z spaciosum manibus: illic reptilia quoꝝ nõ est numer⁹. Pisces autẽ in aqs voluptatum mersi: sunt boies carnales. Matth.iij. Faciā vos piscatores hominū. vsus Ecclām pro naue rego. mbi climata mundi

Sunt mare: scriptura retia: piscis homo.

Moraliter aūt Vidit per miscẽdiam ea que nobꝰ vtilia sunt cõsideranꝰ duas naues Innocentie et Pnie salutaris: tabulas ꝓparans stantes ꝑmanentiā meritoꝝ ꝑmittẽtes secus stagnū a fluctibus ad solidū eternitatis deducẽtes. De Primo bozz Joan.j. Cum esset sub ficu. hoc est: sub pcti dulcedine: vidi te. Ezo.iij. Videns vidi afflictiõez ꝑpli mei. Innocentie autē nauis est. Non q̄dem ꝑ Immunitatē ois peccati nisi i chio. Sed ꝑ Immunitatē ois peccati ꝑter originale in paruulis. et btā virgine. Per Immunitatē aūt pcti mortalis vt in baptizatis z cõseruantibꝰ baptismū. Nec eñ est nauis Hoc in q̄ pauca. id ẽ octo aniẽ: saluate sūt Et hec construit in Psal.xxiij. Innocẽs manibꝰ et mũdo corde q̄ nõ accepit in vano aiam suā: neq; ꝛa

ratuit in dolo primo suo. Nic enī innocens est: qz nulli nocuit. Manifo enī ē est ogiō Non nocuit sibi: deo: z hominib. Per Justiciā purgās nocumentū manuū. Psal.xxv. Lauabo inter innocentes manꝰ meas. Per Mūdiciā cordis custodiuit se a nocumēto sui z deo(al's dei) Mat.v. Bti mūdo corde: qm ipsi deum videbūt. Per ꝟ q nō accepit in vano aiam: cauit ne noceret aie. In vanū ei accepit aiam q nō pficit eā scia z vtute. qz horum duoꝝ pncipia apō se hns dak ei anima. Sap.viij. Sortiteꝰ sum aiam bonā. Nec iuranit dolo prio suo. Per Juramentū cauēs diuino noi. Per Dolum autē cauēs simplicitati primi.j. Paral.xxix. Scio q simpliciratē diligas. Sic ḡ nauis Innocentie construit Innocēti ope: Innocēti corde: Innocenti mēte. z Innocēti ad deūz primū sermone. Ben.xlix. Zabulon in litoꝛe maꝛ habitabit: z in statiōe nauiū pertingēs vsq; ad sidonē. Zabulon habitacullū fortitudis interpretat. Et fcat innocētes fortissimos: ope: corde mēte: z sermone perfectos, Habitant ḡ in litore.i. solicitate pmanentis gre: Maris tñ: hoc est: in salo amaritudinis bui⁹ vite: in statione nauiū: in q̄ portū fidussimū(al's fidelissimū) hñt innocētie ptingētes vbo z exemplo vsq; ad sidonē. Quevenatio intercpiat: qz alios q̄ qz venanꝫ: in eodem portu z cadē naui saluentur. Hiere.xvj. Mittā eis venatoꝛes multos z venabunꝫ eos. Alia nauis est Pnie: Que saluat eos qui ex innocētia baptismali cadētes: sūt passi naufragiū. Et ideo dr Hiero. q Pnia est scōa tabula post naufragiū Supple Innocētie. Hec nauis cōstruit Contritiōis dolore: Cōfessionis veritate: z Satisfactōis humilitate. Sap.xiiij. Sed vt non essent vacua sapie tue opa: ꝓter ꝟ erīguo ligno creditur aias suas: z transeūtes mare: p ratem liberauit. Nisi enī deꝰ nob constitueret pniam: i multis essent vacua sapie opa. De q̄bꝰ Esa.lxiij. Opa manuū tuaꝝ oēs nos. Erīguū āt lignū: humilis pnie tabula: cui recedūtes a pcō: credim⁹ aias nostras vt cū Maria magdalena liberemur: sicut i⁹ nocentes liberant cū bta Maria vgine. Et sic operib⁹ sanctificatōis mare tentationū hui⁹ mūdi trāseūtes: sūt liberati pnia saluāte. Prouer.vl. Facta est q̄si nauis institoris: delonge portās panē suū. Ecclesia videlicet sic est q̄si nauis inocētie in q̄bus dā: z nauis pnie in alijs: portās panē gre: reficigētes delonge: b est de eternitat' litoꝛe regione. Hec ē nauis Sillis naui in figura: Sillis nauigantib⁹ in vita: Sillis vsui nauis in trāsitu: Sillis piculis nauis in pcessu. Figura eñ nauis: est añ z post esse strictā: z in medio p̄m aliq̄d dilatatā. Et sic pncipiū bonevite artū est in ingressu: z artꝰi egressu: latū aūt aliq̄d hns in medio. De primo Mat.vij. Arta est porta q̄ ducit ad vitā. De Scō Genes. xxv. Vocauit filiū bennoni. b est filiū doloꝝ mei Est enā angusta in egressu. Angustia eñ magna ē in exitu.i. in morte. qz dr in Ps. cxvj. Brūs q nō confundet cū loquet inimicis suis i porta. Inimici interroganꝫ etiā b his q̄ ingrabā. sic dic Ps. La cū aūt hz in medio: in ꝓsolatiōe ꝓcic. Prouer.viij. Quas cū ingressus fuer': nō artabūt gressus tui. Vita aūt nauigantiū sp est in timore futuri: z angustia p̄sent'. De Prio Rbo.vj. Noli altū sapere: sz time. De Angustia pnīt Dan.xiij. Angustie mihi sunt vndiq;: z q̄d eligā ignoro. Est etiaz vita eoꝝ in vice⁹ paratare. Eze.xiij. Panis q̄ vescer' eris i pondere viginti staterum: a tpe vsq; i tps illū comedes. Usus aūt nauis ē trāsuehere in litꝰ aliud de litore isto. Et b faciūt naues iste. De solido ei gre transponūt in solidū gre. Sap.x. Trāstulit eos p mare rubrū: z trāsuerit eos p aquā numtā. Esaie.lj. Posuisti pfundū mar' via vt trāsirēt liberati. In pro⁹cessu etiā sil'is est piculus mar'. Multa enī s' pericula in q̄bꝰ trāseūt naues iste. Ps. cvj Qui descendūt mare in nauib⁹: facētes opatōes i aquis multis: ipsi viderī opa dñi: z mirabilia ei⁹ in pfundo. Hec āt picula sunt sine nūero Ascēdentib⁹ pcellis tentatōis: z Descēdentib⁹ voraginib⁹ desperatiōnū: Occurrentib⁹ cōflictib⁹ deliq;: Cōplodentib⁹ occurrantib⁹ sibi acroceraunioꝝ. Scylla latrante. cōtra voragines carybdis: z syrtib⁹ oppugnātib⁹ lōcis bithalassis. Preter hec vētos q̄tuoꝝ qui pugnāt in mari magno: z dubijs pcellis naues exagitant. Ascēdunt āt ad celos flatus ambitionū. Esa.xiij. In celū cōscendā: sup astra celi exaltabo soliū meū In desperatiōe āt descēdunt vsq; in infernū. Prou. xviij. Impiꝰ cū in pfundū venerit: p̄tēnit. Ps. cxix De pfundis clamaui ad te dñe. Beluēat cōfligētes sūt picula diuersa demonū. Ps. xc. A sagitta volante in dieꝫ negocio gambulāte in tenebꝝ: ab incursu z demonio meridiano. Negociū obtenebꝝ: ās est tētatio deceptiōis occulta q̄ gubernatoꝛ nescit q̄ nauē dirigat. Sagitta volās p die: ē tētatio subita z aspra q̄ preoccupat vt sūmergat. Incursus āt: est cū violētia volēs in pfundū mergere. Demonū āt meridianū: est q̄ cū fulgoꝛe claritat' in dieu āgeli luc' venit: Hec oia inflant in velū coꝛdis: z grunt extiguere nauī Innocētie vel Pnie: q̄ sūt naues liberatōis. Acroceraunia aūt sūt scopuli. pminētes sub aq̄: in q̄b⁹ ipingens nauis sūmergit. Et sūt q̄dam tentatōes: ire irite: z inuidie: q̄ nauigātes impediūt z sūmergūt. Eph.iiij. Ois amaritudoꝛ ira z indignatio z clamoꝛ: z blasphemia tollat a vob cū oi malicia. Scylla āt caninū caput ē: q̄ fcat detractionē. Rbo.j. Susurrones detractoꝛes: deo odibiles. Carybdis āt carinas abdēs est voꝛago cupiditat', Eccl.x. Nihil est sceleris⁹ q̄ amare pecuniā. hicei in vita sua p̄icit intima sua. Syrtes āt sūt secte z hereses.j. Coꝛ.xj. Oportet hereses eē: vt hi q̄ probati sē manifesti fiāt i nob. Bithalassus āt est malū longe et irrefrenate lingue. Jac.iij. Lingua ignis tū malū plena veneno mortifero. Uenti āt sē motꝰ gretuoꝝ passionū coꝛ in q̄trantiū: Haudiū vanum: Timoꝛ inutil': Spes ianis: z Tristicia mortifera. Dan.vij. Quatuoꝛ vēti celi pugnabāt in mari magꝝ. Post hec oia z post hec pcussiōes(al's cōplosiōes) symphlogadarū: lapidū. s. de montib⁹ hinc z inde ꝓruptis solutoꝝ. z i mari sibi occurrētiū. Et sic sunt obduratōes z iduratōes coꝛdiū: q̄ coꝛ nō sinūr ad amoꝛē emollitūr: nec ad rioꝛē frangi. Ps. xciij. Nolite obdurare coꝛ vīm. Eccl.iij. Loꝛ durū male hēbit in nouissimo. Inf oia hec picula trāseūt innocētie z pnie naues. Et iso sp dubijs et angustijs plene. Job.iij. Anteq̄ comedā suspiro: z

tãq̃ inundãtis aque sic rugimus me⁹ Job.ix. Ue/rebar oia opa mea:sciẽs qz nõ pceres delinquenti.

Piscatores aũt ] Ad ifram :ꝺ notat Nauiũ de/occupatio:z notat Innocẽtia ꝺñi:q occupatis na/uibꝰ uti nolebat. Oñibꝰ eñ ꝑdesse uolebat:z nul/li obesse[ Lauanť aũt retia ] qz sepe trabũť per limũ in fũdo: q si adhereꝫ remanerent:cin⁹ putrescerẽt. Piscatores ãt aiarꝫ:pñas sẽ z ꝓdicatores. Ue/re.xvj Mittã eis piscatores ẽ mꝭtos:z piscabũť eos Di a nauibꝰ ꝺescẽꝺũt: cũ ab utilitate primi cui p curã z ꝓdicatione intẽꝺũt:ad ꝓsideratõz sui bũlitꝫ redeũt. Job.v. Uisitãs spẽm tuã nõ peccabis. Hal'. vl. Cõsiderãs teipz:ne z tu tẽtẽris. Mat.vij. Eiice ꝑmũ hypocrita trabẽ ꝺ oc'o tuo:z tũcvideb vt edu/cas festucã ꝺe oc'o frat' tui. Retia ãt ꝺicũť ꝯsi re/tinẽtia. Cõpositã ei sũt ex filis z macul'. Inẽ q̃libet eñ ẽx tuor fila. Best q̃dratũ filiũ ẽ macla p quã egre ditꝫ lumosa aq̃ z filis retinẽť pisces. Job.xviij. Mi/sit in rete pedẽ suũ:z in macul' illi⁹ ãbulat. Nec ãt ablutio:ꝺcat pcõz:q ex cura pastorali vel doctria adheret:p cõpunctionẽ z lachrymas ablutionem. Bñb. Lachrymę lauãt delictuz:qꝺ voce pudoꝛ est cõfiteri. Debet ãt lotio ista mane ẽ de trib. A ser/mone videlicz adulatõis: A limo turpis quest⁹:z A turbatiõe ianis glẽ.j. Ibef.ij. Neq; aliq̃n fuit m⁹ in ꝼmone adulatiõis: neq; i occasiõe auariae: deꝰ testis ẽ:neq; q̃rẽtes ab hoibꝰ gl'iam. Esa.j. Lauami mũdi estote:auferte malũ cogitationũ uiarũ ab ocul' meis. Retia ꝯo ꝼcãt ꝼmões ecc'asticos:q̃ cõpositi sẽ ex ꝼmone disputatiuo(al's disputatio/nis)q̃ ꝓstruct' uitas .z ꝼmone exhortatiuo:q̃ edifi/cat i mozibꝰ bonitas. Et sẽ q̃si duo fines illi⁹ sage/ne. Mediũ ãt cõponit ex filis auctorũ z ex macul' rationũ z similitudinũ. Mat.xiij. Sile est regnũ ce/loꝝ sagene missẽi mare: z ex oi gne piscũ cõgrega/ti. Sic ergo per considerationẽ sui descendentes: retia lauabant.

## Ascẽdens aũt in vnã nauim q̃ erat Simonis: rogauit eum a terra re/ducere pusillum

Ecce ꝺ tãgit Loci ad docendũ cõpetẽtis electio. Et tãgunť Duo: Nauis ascẽsio: z Nauis a tra re/ducto. Circa Nauis ascẽsionẽ tãgiť Tria: Mo/tus: Nauis vnitas: z Nomẽ possessoꝛ. Morꝭ est ascẽsiõis cũ ꝺr[ Ascẽdẽs ãt ] Quilibet eñ plat⁹ in ꝓsideratiõe sui ꝺz ee bũl'. In regimine ãt ꝺz ascẽ/dere culmẽ auctꝰ. Un Aug. in Regla de cõi vita clericoꝝ. Honore cõmã vob:plat⁹ sit vob tioꝛe:cos/mã deo substrat' sit pedibꝰ vꝝ. Quo ei altior est i auctꝛe:eo ꝺz bũlioꝛ ee in sui ꝓsideratõe. Ascẽdẽs in regimine alt⁹ne vilescat:descẽdẽs in sui ꝓsideratõe bũl'ne ieumescat. Lu.xiij. Dicat tibi q̃ te inuitauit: Ascẽde supi⁹. Unitas ãt nauis tãgit cũ ꝺic[ In vnã nauĩ ] Una ẽ eñ eccl'a:vno spũsũ uiuificãs ta:mota:sensificata:z cõcata. Cañ.vj. Una est co/lũba mea:vna ẽ genitricꝭ sue: sapie vel gr̃e:dilecta. Unitate spũs:in scificatõe. Unitate cordis:i cha/ritate. Unitate cõcatiõis: in bonoꝝ ꝑticipatione. Unitate gie:in sapie sensificatõe. Unitate mẽboꝝ in ꝓnexiõe. Et de Unitate q̃dem spũs ꝺr Eph.iiij Sollicitãi seruare unitatẽ spũs i vinculo pacis. De Unitate cordis z aie filꝭ Act.iiij. Multitudis cre/dẽtiũ erat cor vnũ z aia vna. De Unitate cõcatio/nis in bonoꝝ ꝑticipatõe.j. Cor.xij. Sicut in vno corꝑe mꝭta mẽbra habem⁹: oia ãt mẽbra nõ ũdẽ/actũ hñt:ita mꝭta vnũ corꝑ sum⁹ in chio. Et Ibi/dẽ. Etenim i vno spũ oẽs nos i vnuꝫ corꝑ baptizati sum⁹. De Unitate cõnexionis Eph.iiij. Crescam⁹ in illo p oĩa q̃ est caput chis:ex q̃ totũ corꝑ per oia cõpactũ z cõnexũ:p oẽm iunctura sumministra/tionis ꝼm operatõz in mẽsurã vnius cuiusq; mẽbri augmentũ corꝑis facit in edificatõe sui i ch̃aritate. Sic g̃ liz duas visũ apr̃ obatõis videritis:tñ i vnã ascẽdit:vnitatẽ aprobas:z sesmata damnans[ q̃ erat Simonis ] Ecce Possessoꝛ vnitat' :quẽ lo/co suũ i terr' cõstituere intẽdit:Ad cui⁹ regimẽ vnũ oẽs eccl'e gr̃iculares referũť. Oẽs eñ illi i parte vo/cant sollicitudis: cũ tñ vna sit cura vꝝ. Simon aũt obedies intercẽť:qz nẽce ẽ q̃ valde sit bo obe/dies q̃ formã oibꝰ ꝑbet obediẽtie: Qui dicere ꝑtẽ j. Cor.xj. Imitatores mei estote: sic z ego chr̃isti. Chis ei obediẽs ẽ pre oibꝰ. De q̃ ꝺr Phil'.ij. Chis fact⁹ est obediẽs vsqz ad mortẽ: mortẽ aũt crucis. Nec g̃ de cã vr cũ suũ in regimie vicariũ ordinet: nauĩ suã ascendit. Mat.xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ Habito loco ad docendũ oportuno: tãgit Modũ loci eiusdẽ[ Rogauit eũ z c. ] Tan/git Duo: Benignitatẽ ei innues rogat cũ cui preci pere potuit. Sciõ aũt a terra rogat. paululũ nauĩ reducere. Obseruat tã chis qꝺ p aplm Epo ꝺicẽpit j. Tim.v. Seniorẽ ne increpaueꝛ:sed obsecraveꝛ pa/trẽ. Itaz hic rogat. qz sicut ꝺr Seneca. Benevolus est animꝰ hois:facilꝰ ducit q̃ trahit. Precibꝰ eñ multi faciũť:ad qꝺ ꝑcepꝛ nõ inclinarent[ a terra reducere ]nauẽ[ pusillũ ] vt sit aq̃ institutiõ iter eũ z turbas:z ita ñ possint eũ cõmere Mystice aũt Doctria a tra:Bẽ a frenis pusillũ reducit Tri/plicit. In sensu vbi: In ꝓuersatiõe audiẽtis:z In affectu vbũ capiẽtis. In sensu q̃dẽ vbi :qz nouit lus auditoꝛ ꝓfuꝺa nõ itelligit: iꝭ ea q̃ iuꝛ terrenas sĩlitudies dicunť melꝰ sapit.j. Cor.iij. Nõ potui vob loq̃ qsi ꝓpũlibꝰ:iꝭ q̃si carnalibꝰ tãq̃ puul' in chio lac vob potũ dedi: nõ dẽsi. In ꝓuersatiõe ãt: qz talibꝰ nõ sũt iponẽda grauia sꝭ leuia: nõ multũ a ꝓuersatiõe ciuili ꝺogata:z tũc melꝰ portãt. Act. xv. Quid tentat' deũ iponere iugũ sup ceruices ꝺi sciplꝰoꝝ:qꝺ neq; nos neq; pres nri portare potuim⁹. Mat.xxiij Imponent oia grauia sup hũeros alioꝝ:digito aũt suo nolũt ea mouere. In Affectu aũt carnali iter. nõ lõge sẽ removẽdi ꝺn relinquan/tur eis rpalia:z ordinẽt dispẽsatio. Prouerb.xxx. Mẽdicitatẽ z diuitias ne ꝺederi mihi :tribue tñ victui meo nẽaria. Greg. Diuinas Abbotrere pu/sillanimitat' est:pauptatẽ ñ posse portare ipatiẽtie est. Et iõ medio mõ eundũ ẽ cũ auditoꝛibꝰ. Sed ipe ꝓdicatoꝛ in oibꝰ ꝺz esse institutꝰ. Phil'.vl. Ego didici in qbꝰ cũ sufficiẽs esse. Sciõ z bũliari:scio z abũdare Ubiqz z in oibꝰ institutꝰ sum :z satiari z esurire:z abũdare z penuriã pati. Oia possum i eo q̃ me cõfortat. Sic g̃ reducat a terra pusillũ: sic aquila ꝓuocãs ad volãdũ pullos suos:z sup eos volitãs:z plus z pl⁹ g̃tum possibile est a terrenis

ꝛ salalitate terrena remouẽs inducat ad spiritũ.

## Et sedẽs docebat ō nauicla turbas

Ecce Doctrine bñficiũ post captatũ ad docẽdũ locũ. Tagit aũt Tria: Quietẽ docent: Locuꝫ doctrine: ꝛ Doctrinã turbaꝝ. Notans ei quietẽ ōr ⁊ Sedẽs ⁊.ij. Reg.xxiij. David sedẽs in cathedra sapiẽtissim⁹ inꝰ tres. ℌ est: Naturalẽ legẽ: ꝛ Scripturã: ꝛ Prophas. Eccl.xxiij. Doctrinã tãꝭ añlis canũ illũino oiboꝫ: ꝛ enarrabovsqꝫ in lõginquũ Locus ũ est ⁊ de nauicla ⁊ ℌ est: de hũli eccla: q̃ sensum hũlẽ hꝫ: qꝫ Eꝫ eccl̃am nõ est doctria. Eccl.vl. Appropinqte ad me idocti: ꝛ pgregatevos i domũ disapline. Eꝫ nauẽ em̃ Noe q̃ est arca nõ est salus. Aque em̃ doctriaꝫ alias nõ sẽ saluarẽs. Acꝭ doctrine est ⁊ docebat turbas ⁊ nullꝰ penitꝰ exludẽs. Mat.v. Nẽo accẽdit lucernã ꝛ ponit eam sub modio sed super candelabrũ. vt qui ingrediũꝫ tur lumen videant.

## Ut aũt cessauit loq: dixit ad simonẽ

Hic tagit de perfectiõe miraculi: In q̃ Ultas regiminis ecclie ꝛstruit. Tagunt aũt ℌ pncipalit Tria. Quoꝝ Primũ est Impiũ vbi ad acũ mtracli. Scõꝫ est Figura regimis i effectu vbi. Tertiũ aũt Stupoꝝ ꝛ edificatio fidelitũ ꝛ instructio ad intelligendũ mysteriũ. In Prio sũt Duo: Preceptũ: ꝛ Humil⁹ excusatio cũ devota obia Dicitur ⁊ Ut aũt cessauit loq ⁊ sermone ad turbas tam pfecto. Nõ em̃ sp loqndũ: sed aliqñ tacẽdũ. Eccl.iij Tẽpus tacẽdi ꝛ tps loquẽdi ⁊ Dixit ad Simonẽ ⁊ cui mũdi ꝛ marꝭ cura cõmittenda fuit: tã coꝛ dino p auditũ vbi sui pparat: qꝫ Frustra laborat exlingua doctoris: nisi intꝰ assit gra saluatoꝛ. Et ibo pisces q añ sermonẽ dñi reti Simonis sesub duxerũt: mõ post vbũ dñi q̃si vndiqꝫ certatim vemẽtes: reti se certati intexerũt. Et ℌ notat cũ dr. In vbo tuo laxabo rete. Psa.xxxij Verbo dñi: celi. ℌ ē aplis firmati fr: ꝛ spũ oris eoꝝ: q̃ vehit vbũ: oĩs virtus coꝛ quã bñt in captura pisciũ hoĩm. Premisso g̃ vbo tuo: tũc primũ misteriũ iponit simoni: vt significaret efficaciã sui vbi. Eꝫ. Iv Verbũ qõ egrediet de ore meo nõ reuertet ad me vacuũ: sed faciet quecũqꝫ volui: ꝛ psperabit i his ad que missũ illũ. Ad hoc ergo sicut ad ecam pisces currunt.

## Ducin altuꝫ: ꝛ laxate retia vestra in capturam

Ecce Preceptũ Tria ꝓtinẽs: Piscature ordinẽ Locũ in q̃ pisces hñt habitatiõnẽ: ꝛ Retũ i capturã laxatiõnẽ Piscature ordines tagit cũ dr. ⁊ Ducite ⁊ Ducturꝰ em̃ mos⁹ est ordinat⁹. Fit aũt ille ducꝰ Tribꝰ ordinantibꝰ euꝫ. Scꝫ Spũ pcunte: Auẽte sc̃ptura ꝓfirmãte: ꝛ Discretiõe rõnis ordinãte ꝛ ꝓportionante: Quid: Quibꝫ: Qualr: ℞: ꝛ Quomõ ꝓpõẽdũ sit: ꝛ Quantũ: ꝛ Ubi. Despũ pcunte Ezc.j. Quocũqꝫ ibat spũs: illuc deuabãt ꝛ rote seqũtes eũ. Spũs em̃ vite erat in rotis. Psal.cxlij. Spũs tuꝰ bonꝰ deducet me i terrã rectã. Nõ ergo queritus durit vel gloria.j. Thes.ij. Neqꝫ ei aliqñ fuimꝰ in ſmone adulatiõis sicꝫ scitis: neqꝫ in occasione auaritie: deꝰ testis est. nec qrẽtes ab hoibus gl̃am: nec a vob neqꝫ ab aliꝭ. De Auẽte aũt dicta ꝓfirmante Psal.cliij. Inter mediũ montiũ pertrãsibũt aque. ℌ est: aque doctrie inꝰ mediũ duoꝝ testamẽtoꝝ. Hoc fcatũ est Exo.xlvij. Sanabũt aq̃: ꝛ ois aia vtuens q̃ serpit: q̃cunqꝫ venerit torrẽs vivet. Torrẽs iste torꝛ roꝛe solis fluẽs. ℌ est: calore charitat⁹ chri/q̃ est sapia dei ⁊ sanat aq̃s doctrie humane: Et aia serpẽs in delitijs ꝛ diuitijs ꝛ honoribꝰ vivet: gustãs aq̃s istas. De Ordine rõnis: ꝓportionantis ꝛ examinãtis vnũq̃qꝫ dcm̃ ꝛ dicendũ: Et qõ dr Eccl.xxj. In oe fatuoꝝ coꝛ illoꝝ: ꝛ in corde sapiẽtiũ os illoꝝ: qm̃ meditatio ꝛ rõnis ordo ꝓcedit dcã ipsoꝝ. Psal.xxxvj Os iusti meditabitur sapientiã: ꝛ lingua eꝰ loquet iudiciũ. Añ em̃ sapia meditata ꝓ frequentẽ reditũ mẽtis sup cã: est ⁊ coꝛ de: tũc necẽ est q̃ lingua nihil loquat nisi iudiciũ. ℌ est: ꝓiudicatũ a rõe. Jbo dr Eccs.x. Verbo oris sapiẽs gra: ꝛ labia insipiẽtis ꝓcipitabũt eũ. Prouer.xvj. Coꝛ sapiẽtis erudit os eius: ꝛ labijs suis addet gram. Propterea (als ꝓpt Tria) ⁊ Ducite ⁊ Spũs ꝓcedat: cauens vt nihil ꝓter turpe lucrũ: vel gl̃az fiat. Veritas oris dei oẽ dcm̃ ꝛfirmet: ꝛ Discretio rõnis sapiẽter ordinet a fine vsqꝫ ad finẽ attingẽs fortiter: ꝛ disponẽs oia suauiter. Sap. viij. ⁊ In altũ ⁊ Ecce Coꝛ habitatoꝛis piscũ magnoꝝ. Qꝛ sicut dr in lib.aialiũ. Magni pisces habitãt in pelago. Añ Jo.xxj. Traxerũt rete in terrã plenũ magnis piscib⁹. Tangit aũt Altũ Quadruplex in qõ rete est ducendus. Altũ maris: Altũ intelligẽtie spũalis: Altũ cõuersatiõis: ꝛ Altũ cõtemplatiõis. In his em̃ latent pisces magni in q̃bꝰ est vtilitas. Altũ maris est altitudo secularis dignitat⁹ Jn q̃ sunt: Reges: Duces: Barones: ꝛ Principes: q̃ se reti debẽt incliare. Esa.lx. Gens ꝛ regnũ qõ nõ seruierit tibi peribit. Et Ibidẽ. Suges lac gentiũ: ꝛ mamilla regũ lactabẽr. Istis em̃ capris eriã miores in tractu retis ad terrã ꝺducunt. Utile g̃ est q̃ aduuãte deo sic ducãt in altũ Sꝫ forte aliqs dicet. Veni i altitudinẽ marꝭ ꝛ tẽpestas ingnatiõis ꝓncipũ demersit me. Psal.lxviij. Non em̃ ē turtũ nauigare inꝰ cõlictus delnaꝝ. Dicat q̃ aliqs tal⁹ ē illis Tob.iij. Post tẽpestatẽ trãquillũ facis: ꝛ post flctũ ꝛ lachrymatiõẽ capt⁹ aliqñ ralitꝛ exultatiõnẽ ꝛ gaudiũ infundis. Tali piscatiõe capti sũ Cõstantin⁹ ꝛ alij: q̃ eccl̃as fũdauerũt. Psal.cxv. Eũtes ibãt ꝛ flebãt mittẽtes se. su. Veniẽtes aũt veniẽt cũ exultatiõe: portãtes manipulos suos.

Est eriã Altũ intelligẽtie spũalis In qõ rete aliqñ ducendũ. Eccl.j. Profundũ marꝭ qs dimẽsus est: Supple: nisi sapia dei. Job.xxviij. Profunda fluuioꝝ scrutat⁹ est: ꝛ abscõditas produxit in lucẽ. Altũ aũt ꝛ pfundũ est idẽ: vt dr in ꝓdicamẽt⁹. Hoc est altũ sapie: vbi in abditis habitãt sapiẽtes: quiꝰ Pbi vocank. Qui aliqñ capti: mlta bona ecclesie cõtulerũt. Sic Zug⁹, ꝛ Ambꝛosi⁹ ꝛ alij. Circa litus aũt nõ habitãt nisi rane loquacitatẽ bñtes: ꝛ nullã sapiaꝫ. Eccl.xxiij. Ego sapia i altissimis habitaui: ꝛ thronus meus i colũna nubis. Prouer.viij. Ego sapientia in consilio habito: ꝛ eruditis ingressum cogitatiõibꝰ. Hicꝫ piscandũ est ad capiendos sapiẽtes. j. Coꝛ.ij. Sapiam loqmur inter pfectos. Añ Paul⁹. Cũ aũt esset sapiens acceptos spũs: vas electiõis est factus. Cuius causa est vt õe

Dicro. q; scripturarū erat armariū. Tertiū Alꝫ tū est Louersatōis Jn q̄ trabēs rete piscator; capit viros magnos frutis honore. Sic fuit Lorenciꝰ: q̄ añ cognitionē fidei dr̄ fuisse vir religiosus ⁊ faꝫ cies clarus. Et postea ad informationē alioꝝ vnꝰ taliū ꝑ multꝫ cōputat. Ecclī. xliij. Voces diuitū: i frute pulcritudis studiū hītes: ⁊ pacificantes in domibꝰ suis. Dicit. xxx. Bñdicat tibi dñs pulcritudo iusticie mons sanctꝰ. Mons em̄ dr̄ ꝓpt altiꝫtudinē. Dicit. xvj. Ecce ego mittā piscatores multos: ⁊ piscabunt eos. ⁊ post hec mittā mlt̄os venatores ⁊ venabunt eos. de oi mōte. ⁊ de oi colle ⁊ de cauernis petraꝝ. q; oculi mei sup oēs vias eoꝝ. Mōtes sē excelsa frutū culmia. Colles bt q̄ sūt statꝰ inferioꝛ. Lauerne occulta ysciaꝝ. Est ire Altū Lontēplatōis. q; q̄dꝫ sunt q̄ nō desiderāt nisi ꝓplatōis statū. Etsi illū inueniāt: in ꝓbo oi capiunt. Si nō inueniūt: auertunt. Jn b̄ g altū ducendū aliq̄n est rete: in pfundo sapiē diuine piscādo. Mat. xvij. Dñe: bonū est nos h̄ esse: in alto. ⁊ tabꝛboꝛ: vbi trāsfiguratꝰ cernit dñs Si vis faciam⁹ h̄ tria tabnacula. Thabor: veniēs lux interptatur. Ps. lxxv. Illūinās tu mirabiliꝰ a montibꝰ eternis. Marc aūt ē abyssus dini lūis tanq̄ q̄dā pelagꝰ infinitū. Ecclī. xxiij. Ego feci i cel̄ vt oriret lumē iꝫ deficiēs. Sic ḡ duc in altū ⁊ laxate retia in ca
3 ptu. ſMic ōt de rebꝰ laxatis i captura. Laxatio aūt retū: est oꝛdiata retiū dilatatio. Et ōt ꝑlatꝰ de rebꝰ: q; duo sūt. Sermo. ſ. sacre ꝓdicatōis: ⁊ Sermo fortissime disputatōis. De ꝓmo dr̄. ij. Tim. iij. Predica ebus: insta opportune iportune. De Sermone disputatōis Act. ix. Paulꝰ loqbat cū gentibꝰ: ⁊ disputabat cū grecis Hec aūt retia Laxanť q̄n ad ꝛclusionē oiꝝ ꝑ captu singloꝝ dilatantur. Laxanť q̄n ab auctibꝰ scripture ad alias doctrinas sec̄ares q̄ theologie ancillanť: extendūt. Retia iterū laxanť q̄n ea q̄ ꝓponunť: cōgruis sl̄itudinibꝰ declaranť. Retia tandē laxanť q̄n non arta et stricta faciēda ꝓponunť: sicut cōsilia. sed etiaꝫ laxa q̄ infirmi ꝓficere ꝑnt inuinguntť. De ꝓma q̄dꝫ laxatōe dr̄ Mat. xiij. Silꝫ est regnū celoꝝ sagene misse in mare ⁊ ex oi genere pisciū ꝛgregāti: quā cū impleta esset educētes ⁊ secus litus sedētes elegerūt bonos in vasa sua: malos aūt foras miserūt. De Scōa laxatiōe dr̄ Esa. vj. Volauit ad me vnus ō seraphin: ⁊ calculo quē forcipe de igne altaris acceꝑat: tetigit os meum. Calculus em̄ ſcat auētem ignitā in altari sc̄pture spūssci. Forceps aūt duoꝝ brachioꝝ dauo confixoꝝ: ſcat rōnem q̄ diuis⁹ hūanis se iuuat: ſm q̄ duas ꝑtes hz supioꝛes que diuinis. ⁊ inferioꝛē q̄ hūanis se iuuat dauo verꝫtat̄ affixa. De Tertia laxatiōe multa in euangelio supꝛeterunt exēpla. Mat. xiij. Vobis datū est nosse mysteriū regni dei: ceteris aūt in ꝑabolis. Psal. lxx. Aperiā in ꝑabol̄ os meū. Prouer. j. Audiens sapiēs et ꝑabolā ⁊ interptationē ei⁹: vba sapientū et enigmata eoꝝ. De Quarta laxatiōe dr̄ Mat. xj. Jugū meū suaue est ⁊ on⁹ meum leue. j. Jo. v. Mādata ei⁹ grauia nō sunt. Sicut ḡ laxat rete in piscium. h̄ est hoim capturā: q̄n singulis ꝑ competit ꝓportionaliť. Loꝛ. ix. Oibus oia facť sum vt oēs lucri faciam. Jbidē. x. Sine offensione estote iudeis ⁊ gentibꝰ: sicut ⁊ ego per oīa oīb placeo: nō quēꝛens q̄ mihi vtile est: sed q̄ multis vt salui fiant.

**Et rñdens Simon dixit illi Preceptoꝛ: ꝑ totā noctē laborantes nihil cepim⁹: in verbo autem tuo laxabo rete.**

Ecce Nullis siunceri officiū excusatio cū obia deꝛuota. Et ideo Duo hic dicuntur. Excusatio est in b̄ q̄ dr̄. Preceptoꝛ per totam noctē laborantes nihil cepimus. Tāgit aūt Quatuoꝛ. Jn cḥo q̄dē poꝛestat̄ ⁊ auctoꝛitat̄ ad piciendū ꝓfessionē cū dr̄. Preceptoꝛ. Tangit etiā Cōgrua ad capiendū ꝑ tpis ꝑtinentiā q̄n dr̄. per totā noctē. Tangit Tertio Laboris inſudationē cū dr̄. laborantes. Tāgit Quarto Tot⁹ studiū cassationē cum additū git. nihil cepim⁹. Attende aūt ꝙtuꝫ ad exꝓsitionē lr̄e in cōmendationē miraculi. Pisces q̄ nō se valde parui de die latēt in ꝓfundo: ⁊ denocte de ꝓfundo mouent ad ripā: ꝓpt̄ caloꝛē ⁊ ꝓpt̄ pastū. Et ideo de nocte facilꝫ capiunť q̄s de die. Jn miraculo aūt de die capiť: in motu de ꝓfundo ad superficiē: ⁊ ad ripā q̄ est ꝓ cōsuetudinē. Et est ad miraculi cōmendatōē. Jnť quatuoꝛ q̄ hic dicta sunt Primū est Prātis ⁊ auctis ꝓfessio: q̄ pertinet ad fidē. Est em̄ Preceptoꝛ: q̄ ꝓcepta ⁊ ꝓncipia dat virtutibꝰ. Nester. xiij. Dñe deꝰ omnipotens in ditione tua cuncta sē posita: ⁊ nō est q̄ possit tue resistere voluntati. Per totā noctē q. d. Longuuꝫ quidē ad capiendū tpus ꝑransiuit Moraliť aūt Noꝛ: ē Obscuritas pcī Legis veterꝫ caligo: ⁊ Umbra tribulatōis hoīm mūdi Jn q̄by noctibꝰ nihil capiť. De Obscuritate pcī dr̄ Job. iij. Noctē illā teneꝛebꝛosus turbo possideat: ⁊ non illustret̄ lūce. Et aūt nihil capiť fructuosum i ea Rbo. vj. Que fructū habuistis tūc in q̄by nūc erubescitis. Naꝫ finis illoꝝ mors est. De Nocte aūt q̄ est caligo veterꝫ legis Rbo. xiij. Nox ꝑcessit: dies aūt apꝛopinq̄bit. Abijciam⁹ ḡ opa tenebꝛaꝝ. Et q̄ nihil capt⁹ sit. Deb. vij. Nihil ad ꝑfectum adduxit lex. De Nocte tribulatōis hoīm vite Sap. xvij. Ignis q̄dem nulla vis neq; fidei lympide flāme poterāt illūinare noctē illā horrendā. Quantūcunq; boni fiat in tribulationibꝰ hoīm mūdi: ⁊ quotcūq; bona crēpla demōstrarenť: nō illuminať mundus. Jn ista aūt nocte etiaꝫ nihil capiť fructuosum. Psal. lxxv. Dormierūt somnū suū ⁊ nihil iuenerūt oēs viri diuitiaꝫ in manibꝰ suis. Jo. xxj. Ascēderť nauī: ⁊ illa nocte nihil prendideruť. Sic igiť de duobꝰ silꝫ dem̄ est. ⁊ q̄ tpus transijt: ⁊ q̄ casso labore sudatū est: tñ labor maxim⁹ impēdiť: ⁊ ille cū tempe q̄ vtiliter occupandū erat ꝑiť. Sap. v. Lassati sum⁹ in via iniq̄tatis ⁊ ꝑditionis: ⁊ ambulauim⁹ ꝑ vias difficiles. Tpalia ei cū labore: vir tñ adq̄runť ⁊ raro. Cū tioꝛe ⁊ q̄si sine fructu possidenť. Cū doloꝛe ꝑtr̄ ve luntatē ḡtidie ꝑdunť. De Adḋitōe Eccl̄s. iiij. Unꝰ est ⁊ sc̄dm nō hz. nō fratrem. nō filiū: ⁊ tñ laborare nō cessat: neq; saciaťh oculi eꝰ diuitijs. Hcñ. iij. Jnsudore vultꝰ tui vesceris pane tuo. ⁊ cū opꝰ fueris terrā: nō dabit tibi fructus suos. Cū Timore etiaꝫ possidenť. Job. xv. Sonit⁹ terꝛoꝛis sp̄ in aꝫ

riby eius :z cū pas ſſe ille inſidias ſuſpicat. Leuiē xxvj. In regiōby boſtiū terrebit eos ſonit⁹ foliȝ volant. Ꝯ dolore etiā deſerunt. Ecc⁹.v. Eſt z aliud malū qđ vidi ſub ſole Diuitie ꝛgregate in malum dñi ſui. Pereūt em̄ in afflictiōe peſſima. Uñ min⁹ ḡ nihil capit q̄ in labore ſudat vt poſſideat. Tio⁊ē etiā portat in afflictiōe. Et ideo ōt Sapiēs Ecc⁹ v. Qui amat diuitias fructū nō capiet ex eis. ℞ Jn ꝑbo aūt tuo laxabo rete ¶ Ecce Deuota obia. Laxandū ei rete ē in Uerbo dei. Et tūc fructuoſius eſt labor: ȝ ſpem. Sic appet p effectū. Uerbū em̄ dñi Oipotēs ē fm̄ Poſſe: Lucidū fm̄ noſſe: Opti mū fȝ velle. Et iō efficax eſt i oi bono fructu z ope. fȝ Primū dicit verbū vtutis. fm̄ Scōm dr̄ ꝑbū veritat⁹. fm̄ Tertiū dicit ꝑbuȝ amoꝛ. Et ideo faē quecūq; voluit: z ꝓperatur in his ad q̄ mittit. De Primo Heb.j. Portans oia ꝑbo virtut⁹ ſue. De Scō Jo.xvj. Sermo tu⁹ veritas eſt. De Tertio Pſal.cxvij. Jgnitū eloquiū tuū vehemēter :z ſerꝛuus tu⁹ dilexit illō. Per Primū piſces in rete cōpellit. Per Scōm in rete viā oñdit. Per Tertiuȝ piſcis capt⁹ z tract⁹ nō reſiſtit. De Primo dr̄ Hiecꝛxvij. Plōne ꝑbā mea q̄ſi ignis ſunt: z q̄ſi malleus cōterēs petras. De Scō Jo.vij. Nūq̄ ſic locut⁹ ē hō vt iſte loq̄t. De Tertio Prouer.xvj. Qui dulcis ē eloquio maiora recipiet. Doc ei rete i cantat piſces: vt in ipo ſpōe ſe inuoluāt. Sic dē eſt Jo. xxj. Mittite in dextrā nauigū rete: z iuenietſ. Sic ei i ꝑbo: poterī: ſapiēri: z dulca: rete i dexterā mittit.

**Et cū hoc fecissent: ꝛcluserūt pisciū multitudinē copiosā. Rūpebat̄ aūt rete eoꝝ: z annuerūt socijs q̄ erāt i alia naui vt venirēt z adiuuarent eos. Et venerūt z ipleuerūt ābas nauiculas ita vt pene mergerent.**

Ecce hic tāgit Miraculi pfectio. Tāgunt aūt hic Tria: Miraculum: Miraculi magnitudo: z Stupoꝛ videntiū. Et ꝓpiue Simonis. De Miraculo dr̄ ¶ Et cū hoc fecissent ℔ eſt: ad ꝑbum dñi rete laraſſent. Luc.xxi. Verba mea nō trāſibūt ¶ cōcluserūt piſciū copioſā multitudinē ¶ Salutat⁹ cōductio ad ſalutē cōducti in reti aplico. Ecci.vj. Injice pedē tuū in compedes illi⁹: z in toꝛques illi⁹ collū tuū. Pſ. cxliv. Ad alligādos reges eoꝝ: in cōpedib⁹. Eſa.xlv. Uincis manib⁹ pgent: reḡs adoꝛabūt. reḡs depeabunt. Copioſa aūt eſt multitudo q̄ exuberat. Sic rete Petri facit vſq; hodie in captura piſciū ad lucus eternitat⁹ pertinētium. Jo.xxj. Plenū magnis piſcib⁹. Mat.xiij Exomi genere piſciū ꝛgreganti. Deut.xxiij Jnundatōes mar⁹ q̄ſi lac ſugēt: thēſauros occultiſſimos arenaꝛrum. Arena ei dimiſſa :q̄ ſignificat frigidos z graues. z aqua colata :q̄ ſignificat frigidā mundi cōſolationē: thēſaurū trahit ad litus. ℔ eſt: principes ad regnum dei trahit in ſolidum ſtabilitat⁹ eterne ¶ Rumpebat aūt rete ¶ Ecce de Magnitudine miraculi. Uidet aūt cōtrariū Jo.xxj. cum tot ſint: nō eſt ſciſſum rete. Riſio: Rete Petri quo ad fidem ſemꝑ manet, Sȝ quo ad trahētes aliq̄ ſcinditur. Sicut in Circūcīſione: ſciſſum eſt q̄ ad trahētes Judeos. Qui exiuerūt donec in fine in q̄ ad rete redibūt: z ſalui fient. Et hec ruptura diſpenſatoꝛia eſt vt plenitudo gentiū intraret. z ſic oia iſrl ſalu⁹ fieret. Eſa.x. Reliquie ꝓuertent. Rbo.xj. Lecitas ꝓcigit ex parte in iſrl donec plenitudo gentiū intraret. z ſic omīs iſrl ſalu⁹ fieret. Et ℔ eſt qđ dic: ꝙ ¶ rūpit rete eoꝝ ¶ q̄ in circūcīſione piſcabant ¶ Et ¶ ſibi ¶ annuerit ¶ vocādo eos ¶ ſocijs ſuis ¶ qui aplatū in gētes acceperant ¶ vt adiuuarent eos ¶ Prouer.xvij. Frater q̄ iuuat a fratre eſt q̄ſi ciuitas firma. Argumentū eſt hic ꝙ cū Prelat⁹ ꝓ ſe rete trahere nō valet: pōt vocare alios q̄ nō ſunt de naui eadē. Doc eſt: de ſua eccl'ia vt iuuent eum. Hal.ij. De tras dederūt mihi: z Barnabe ſocietatis ¶ vt venirēt ¶ ꝓ vnitate fidei ¶ z adiuuarent eos ¶ ꝑbo ꝓdicatiōis: z cura regiminis: z pte ſolliciti tudinis.ij. Loꝛ.j. Sicut ſocij eſtis paſſionū: ita eritis z ꝓſolatiōis.j. Loꝛ.xij. Dei em̄ adiutoꝛes ſum⁹ ¶ z venerūt ¶ Apoc.vi. Spōſus z ſponſa dicunt: veni. z q̄ audit dicat: veni ¶ Et ipleuerunt ambas nauiculas ¶ circūcīſionis z ꝓputi (al's Uel ¶ ambas nauiculas ¶ actiōis z contēplationis) Uel ¶ ambas nauiculas ¶ gemine charitat⁹ vel idiote z docti ¶ ita vt pene mergerent ¶ Jo. xxj. Nō valebāt illō trahere ꝓ multitudie piſcium. Ezech.xlvij. Erūt piſces multi ſatis ¶ ita vt pene mergerent ¶ Nō em̄ mergit Petri nauicula: ſi cer periclitet aliq̄n. Mat.xviij. Uidens ventū valid⁹ venientē timuit: z cū cepiſſet mergi clamabat dicēs Dñe adiuua me. Merſio aūt ſignificat perſecutionē excitatā in nauicula circūcīſionis: z i naꝛuicula ꝓpetuj: z in oēm diuerſitatē nauticularū. Quia ſicut ōt ap'ls.ij. Tim.iij. Oēs q̄ pie volunt viuere in chio ꝑſecutionē patient. Pſal.lxviij. Jngreſſe ſunt aque vſq; ad aiam meā: infixus ſum in limo ꝓfundi: z non eſt ſubſtantia

**Qđ cū videret Simon petr⁹: ꝓcidit ad genua Jesu: dicēs Exi a me dñe: qr̄ hō peccator ſū. Stupoꝛ ei circūdederat eū: z oēs q̄ cum illo erāt i captura piſciū quā ceperāt. Siliꝛ aūt Jacobū z Joannē filios Zebedei: q̄ erāt socij Simonis**

Tangit hic Stupoꝛ videntiū: ad fidē edificās. z Et ꝛmarie Simonis: cui⁹ hic vſe ꝓſtruit regimen: cū plenitudine ſue ꝓtātis. Tangunt aūr hic Duo: Ammiratio videlicet: z Ammiratis (al's āmiranꝛtium.) inſtructio. Ammiratio aūt in Simone z adiutoꝛibꝫ ſimonis. Jn Simone q̄dem tangunt Confeſſio hūilitatis: z Cōfuſio. z Scō tangitur Cauſa cōfuſionis z hūilitatis. Jn Cōfuſione aūt ſunt Tria: Attentio facti: Reuerētia dñi: z Cōfuſio ſui. Attentionē notat in ℔ q̄ dr̄ ¶ Qđ cum videret Simon petrus ¶ Qui nō adhuc Petr⁹ dicebat. Et ideo nomē adhuc ꝓponendū hic ꝓ anticipatione ponit. Trinomi⁹ em̄ erat. Primo enim Simon dicebat, Deinde cephas. Joā.j. q̄s interꝛ

pcrak caput .z Tertio dictus est Petrus. Mat. xvj. Per obedientiam enim veniendum est q̄ alijs q̄s ponak in capite z nō in cauda. Per regimē aūt z ꝓtuces capitis in sensu sapie:z motu, pudicie ce gubernatiōis: veniendū est ad ꝺ q̄ ponak in fūdamēto solido fidei z eccle. Sic em̄ eccla fundak in montib⁹ sanct⁹. Ysus aūt notat miraculi attēcionēs. qz sua spēalis fuit ista eruditio: sicut patebit i seq̄ntib⁹. Et significatū est Deut. xxij. Sic aquila prouocans ad volandū pullos suos: z super eos volitās: Ut ex factis :prāte pīis instructionē accipiant. Lu. ix. Ponite vos in cordib⁹ vestris ꝑmones istos[ Procidit ad genua Jesu.] Ephe. iij. Flecto genua mea ad deū patrē: ex q̄ omīs paternitas in celo z in terra noīat. Procidit em̄: est idē q̄s pron⁹ cecidit. Ñ quia ad genua pcidit: z non ad pedes: fuit iste, pudit⁹ genuflexio: exhibita i signū reuerētie: z ꝙ ab ipo cēt ad alīa ꝓmouēd⁹. Mich. vj. Quid dignū offerā dño: curuabo genu ꝺo meo Dicēs Exi a me.[ Non refutat Petr⁹ vicinitatē dñi. sed se cāto officio: ignū in mysterio fcatur mīraculi: reputat indignū z alij iniungēdus meliori se: nō ꝓsiderās dispēsationē sapie dine vocātis. Et sic aliq̄d humanū passus est ex ꝓfusione stuporis. Et ideo a dño nō est rephensus: sed ꝓfortat⁹. Sic z Moyses Exo. iij. z Hiere. j. z Esa. vij. Sicut em̄ modo cōfusus stupore: nō fm scientiam locutus est. Ita fecit Luce. ix. ex delitijs acceptis in monte se volens subducere labori regiminis: q̄n dixit. Bonum est nos ꝺ esse Si vis faciam⁹ hic tria tabernacula tē. Nescies q̄d dicere: Absorpt⁹ etiam charitatis ꝛdo ad dñm. Mat. xvj. dixit. Absit a te dñe: nō erit tibi ꝺ Volens impedire passionem in damnū redemptiōis ton⁹ mūdi redundantē. Sic aliq̄n Jo. xiij. a Joāne diligēter ex zelo vindicte inq̄sicrete inuestigauit, pditor ē: volēs interficere Judam ne prodat dñm: ad oīa vtilem passionē. Sz hic indiscrete loquēs est ꝓfortat⁹. In monte aūt loquēs indiscrete est dissimulatū. Extra. Passiones loquēs: est acriter rephensus. Proditor ē aūt inuestigās: pditor remāsit occult⁹ nō indicat⁹. Percutiens etiā seruū pontificis: capiēnt⁹ dñm: ē repreh̄ensus (al's reptessus) Ostēdit aūt dñs in hoc: humilitatē z pusillanimitatē esse ad maiora ꝓfortanda. Delitias aūt spūs esti aliq̄d ignorātie habent: nō esse extinguēdas sed dissimulādas. Zelū aūt vindicte esse rephendēdū z reprimendū: papue in ꝑlato. Zelū aūt z amorē cor palem penit⁹ esse z acriter rephendendū. ij. Lor. v. Nos ex ꝺ neminē nouim⁹ fm carnē. Etsi cognouim⁹ fm carnē chīm: sz nūc iam nō nouim⁹. Cōfusionis aūt ſubūgit cām cū ꝺt[ qa hō peccator sū dñe.] Et est indiscrete sermo būlitat⁹. Mat. ix. Nō est op⁹ valentib⁹ medicus: sz male habēt⁹. z ideo Jesus erat vocand⁹ nō expellend⁹. Lu. vij. Mlier peccatrix accessit ad ihū: z dimissa fē ei pcā. Mat. ix. Si tetigero fimbriā vestimēti ei⁹: salua ero. Sz ñ q̄ būlitat⁹ fuit ista idiscretio: nō redarguit. Lu. xviij. Publican⁹ aūt stans alōge: nolebat oculos ad celū leuare: z descendit iustificat⁹ a templo. Psal. l. Iniq̄tatē meā ego cognosco: z peccatū meū ꝛ me est semp[ Stupor em̄.] Ponit Lām cōfusionis tā in Simone q̄s in alijs mīstris suis q̄ secū erāt i captura pīscīū: q̄s etiā i socijs alter⁹ nauis z mgr̄is. Est aūt Stupor cordis insensibilitas ex magnitudie miraculi cor:ta. Act. ix. Stupebāt oēs q̄ eū audierāt. Dies. v. Stupor z mirabilia fcā sūt i terra. Dicit aūt q̄[ circūdederat eū.] Q: sicut sup̄ diximus: ꝑstrinxit eū Intra se ipz̄ynditq̄ magnitudo miraculi. in ꝑterito ꝓsiderās ips⁹ capture: in q̄ nihil captū est in eode loco. Sup̄ se ꝓsiderās efficaciā fmonis dñi. Sub se vidēs obedientē voci ei⁹ creaturā maris. Z laterib⁹ vndiq̄z socios nihil cepisse: sicut nec ꝑtius. Et ideo vndiq̄z surgit āmiratio. Esa. ix. Ut⁹ debis z affluces: z mirabit̄ z dilatabit cor tuum: q̄n conuersa fuerit ad te fortitudo maris[ Et oēs q̄ cū illo erāt.] Q̄ēq̄ ciusdē nauis mīstri[ i captura pīscīū.] Ezc. xlvij. Plurime spes erūt piscāū ꝙ sicut pisces mar⁹ magni: multitudis numer⁹[ Similiter āt Jacobū z Joānē filios Zebedei.] q̄ etiā postea facti sē piscatores: hois[ qui erāt socij Simonis.] in captura pīscīū z in loco pīscatōis: q: Talē locū habebāt vel hereditario iure vel pro censu cōduxerāt ad piscandū. Et Petr⁹ z Andreas habebāt mediatē vnā. Zebedē āt cū filijs Joanne z Jacobo habebāt partē altā: pisces ex eā diuidentes. Omes em̄ illi mirati sunt: z per miraculum ad fidem edificati

## Et ait ad Simonē Jesus. Noli timere: Ex hoc iā eris hoies capiēs Et subductis ad terrā nauib⁹: relictis omnibus secuti sunt eum

Ecce hic ponit Instructio: ꝑter quā tota intro ducit hīstoria. Adduc em̄ carnales erāt apostoli: z oportuit q̄ ex cor palib⁹ q̄ noluerūt z q̄z vsum habuerūt: paulatim ad intellectū spūalīū deduceretur. Et ꝺ bñ fcaturi Cant. vij. Ubi dr. Dixi cōscendā in palmā: z apphendā fructus ei⁹. Qui em̄ conscēdit: ꝑmo inferiora apphēdit: q̄bz ad altius nitit⁹. z postea media: z sic p oia media venit ad altra: z tandē stat cra⁹ in palma: z decerpit dulcedīnis fructū. Et sic est de carnalib⁹ ad spūalia ascendere. Prio Lor. palia p silitudines ad spūalia referre. z sic ꝓtinue studere q̄usq̄z spūalia p se ipa possit accipe. Ista est scala Jacob Hen. xxviij. q̄ in vna parte stat in terra: z in ea cumine tāgit celū[ Noli timere.] Tria hic dicunt. Lonfortatio: z Instructio: z Lonfortatiōis z instructiōis plen⁹ z intensus effect⁹. De Lonfortatione dr.[ Noli timere.] Tuā. s. Paruitatē: q: ego te facā magnū. Tuam indignitatē: q: te facā dignū. Tuā infirmitatē: q: ego te facā eruditū z doctū in omī sciēcia z sapia spiritus. De Primo hor. j. Regū. ij. Suscitās de puluere egenū: z de sterc⁹re erigēs pauperē: vt sedeat cū principib⁹: z solliū gl̄e teneat. ij. Re. vij. Feci tibi nomē grāde iuxta nomē magnor⁹ q̄ sunt in terra. De Scō Apoc. v. Fecisti nos deo nr̄o regnum z sacēdotes: Et ita dignos. ij. Lor. iij. Idoneos nos fecit ministros noui testamēti: nō lr̄a. sed spū. De Tertio Mat. xvj. Tibi dabo claues regni celor⁹: z porte inferi nō ꝓualebūt aduersus eū. De Quar

to Matth.x. Nō vos estis q̄ loq̄mini: sed spūs patris vestri q̄ loquit in vob. Eccl.xv. Cibauit illum pane vite z intellectus: z aqua sapie salutar' potauit illū. Et hoc tā spe| hoies |p pcauū| eris | non es qz pmittit in futuz: vt ad b se disponat' cū piens |de pfundo amaritudis mūdi: ad sicū soliditatē bone vite: ejectis in receptacula mansionū celestiū ꝓgregandos. Zbaē.j. Facies hois q̄si pisces maris. Ezech.xlvij Stabūt sup illa piscatores. ab engaddi vsq; ad engallim siccatio sagenarum erit. Engaddi: fons bedi vel tentatiōis interp̄etat. Et est habitatio peccator' qui capiendi sunt de aquis voluptatum. Engallim aut̄ fons inundātis (al's mundātis) interp̄etat. Et est habitatio eor' qui se seculari ſtrute mūdos estimāt. Qui etiā nō perfecte iustificant' missi in rete Simonis z suor' aduersor' iusticiā capiendā retorqueāt. Quia de nostris iusticijs dicit Ysaie.lxiiij. Quasi pannꝰ mēstruate vniuerse iustitie nostre. Rbo.x. Ignorantes iusticiam dei: z suā quereres statuere: iusticie dei nō sūt subiecti. Et subductis | Ecce Effectus | ad terram nauib⁹ |z custodie traditis: eo q̄ adhuc animū habēt ad sua redeūdi. Tribꝰ em̄ vicibꝰ: z ad Tria sunt vocati ap'li. Primo Vocati sc̄ Ad christi noticiā. Jo.j. Vbi venerūt z mānserūt apud eūz ad quirēteꝝ noticiā ipsius. Scō Per miraculuz istō hic: vocati sunt In eius familiaritatē. z tunc (al's ideo) adhuc locauerūt naues aīa redeūdi ad ipsas. Tertio Ad discipulatū z pmissionē apostolar⁹ vocati sunt. Et exūc ad sua nō redierūt. Matt.iiij. Venite post me: faciam vos fieri piscatores hominū. Et illi relictis retibꝰ z nauī secuti sunt eum. Unde cum quibusdā redeūtibꝰ: diceret eis Jesus Nunqd z vos vultis abire? Dixit Petrꝰ. Ad quē ibim⁹? verba vite ꝛterne habes Jo.vj. |relict' oībus |nondū ope: sed ꝓposito. Mat.xix. Ecce nos reliquim⁹ oīa. Deut.xxxiij. Qui dixerūt patribus suis Nescio vos. z fratribꝰ suis dixerunt: Ignoro illos: z nescierūt filios suos: hi custodierūt legem tuam |secuti sunt eū | Eccl.xxxij. Hīa magna ē sequi dñm. Job.xxiij. Uestigia eius secutꝰ est pes meus: viā eius custodiui Sequentes aūt dñm oīa relinquūt Quattuor de causis. Quaz Una ē Ut ostendāt se omnē sufficientiā in eo habere. To hic.x. Oīa in terno habētes: non te debuimus dimittere a nobis.ij. Cor.ix. Ut in omnib⁹ oēs sufficientiam habēteꝝ: abūderis in omne opꝰ bonum. Augustinꝰ: Diues ē christiana religio q̄ in omniū possessore oīa possidet. Bēus Bern. Nō est inuta cōmutatio: p christo omnia reliquisse. Nā cum eo oīa donāt. z vbi eū apphendert: erit vnus ipse in omnib⁹. Scō a cā est Ut de nullo nisi de eo cur rent. Psal.lxxij. Quid em̄ mihi est in celo z a te q̄s volui sup terrā. Tertia causa est: qz aliter miles regis membrū capiti nō conformat. Matth.xviij Vulpes foueas hūt z volucres celi nidos: filiꝰ autem hois nō habet vbi caput suū reclinet. Quarta causa ē: qz ipe sollicitus est p sequentib⁹. z ideo nō oportet eos sollicitos esse de aliquo. j. Pe.v. Oēm sollicitudinē vestrā p̄icientes in eū: qz ipsi cura est de vobis. Psal.liij. Jacta cogitatū tuū in dño: z ipse te enutriet. Retardātia aūt a sequela dñi et a dimissione omniū sunt Tria. Amor fruitionis ꝑsentium. z Nulla fides. z Spes futuroꝝ. Sap. ij. Ex nihilo nati sumus: z post hec erimꝰ tanq̄s nō fuerimꝰ. Venite ergo z fruamur bonis q̄ sunt. cē. Esa.xxij. Comedamꝰ z bibamus: cras enī morie mur. Num.xxxij. Nec quicq̄s querimꝰ trans iordanē: quia iam habem⁹ possessionē nostrā in orientali eius plaga. Ꝟ est: in ꝑsenti vita. Secundum est Amici z cognati z carnales. Gen.xxiiij. Manear puella saltem decem dies apud nos: z postea ꝓficiscet. Gen.xxxj. Laban insecutꝰ est iacob: z ḡn tū potuit reuocauit. Judic.xix. Mansit gener tribus dieb⁹ in domo soceri: comedēs z bibens cū eo familiariter. die aūt quarto de nocte ꝓsurgēs: ꝓficisci voluit. Et socer ait ad eū. Husta prius pusillū panis z confortā stomachū. z sic ꝓficiscēris. Et ideo in via hospitio caruit. z vxor libidine increduli veracta: mortua est. Eccl.xxxvij. Noli consiliari cū socero: z a zelantib⁹ te: absconde cōsiliū. Tertiū aūt est vite vl' sui status stulta securitas. ij. Re.xix. dixit David ad Berzellai. Veni mecū vt requiescas securus in hierlm. Et ait Berzellai ad regē. Obsecro vt reuertar' seruus tuꝰ: z moriar' i ciuitate mea. His igitur non impedientib⁹ retibus (quasi retinentibus) sed relictis: secuti sunt eum

**Et factum est cum esset in vna ciuitatum: et ecce vir plenus lepra et videns Jesum. Et procidēs in faciem suaz rogauit eum: dicens. Domine: Si vis potes me mundare.**

Dic post Uniuersale regimē z ꝓtectat' plenitudinē: inducit Ordinationē potestatis diuinum. Et q̄ sunt due claues Quarū Una prior: est Potestas discernēdi inter lepr̄osum: z nō lepr̄osum. et lepram z lepr̄ā. Et hanc ordinat p̄mo: q̄ prior est. Et Secūda est Potestas ligandi z soluēdi a peccato. Et hanc ordiat ꝓsequēter in miraculo sequenti. Et sic patet ordo ad p̄cedens: z ad seq̄ēs. Et pene q̄d inducunt Miracl'a Historie. Matthe⁹ aūt inter q̄tuor induxit Primū ponit miraculū de Lepr̄oso. z Scō de Demoniaco. z Tertio de Socru Petri. z Quarto de Paralytico. Et inuit q̄dā glo. ordinē penes claritatē miracl'oz. Cū em̄ separatio demonis sit tā q̄z separatio lucis a tenebris: dicē q̄ b ꝑm Lucā refert ad primā dñi illuminationē: qua recreauit mundū: sicut prima die creās mundum separauit lucē a tenebris. Sicut aūt in creatione mūdi Secūda die firmamentū fecit. Ita re creans mundū: socrū Simonis firmauit. Et sic Tertio die cō gregauit aquas in vnū Ita tertio recreando fecit miraculū in aquis in captura piscium. Et sicut Quarta die mundū illuminauit p solem z stellas. Ita recreās mundū: clariore miraculo coruscare fecit: recreās mundū i sanatōe lepr̄osi. Nec aūt glo. nihil valet. Sz rō ordis est. ꝓxia Lucē: quā diximus: in ordiatōe Prātis ecclesiastice. Habet aut̄ hec pars Tres. Jn quarū Prima ponit locꝰ oportunꝰ miraculo. Jn secūda ponit

D Miraculi expostulatio.z in Tertia Miraculi pfectio z illumiatio fideliū de ptāte clauis eccl'ie astice quā hic astruere intēdit. Dicit g̃ [Et factum est] Sicut a deo ꝓmissū fuerat: ita ē ꝓfectū. Actuū. iij. Fecerūt quecūq; manꝰ tue decreuerūt fieri [cū esset in vna] singulari dignitate [ciuitatū] q̃ est Lapharnaū: Que sua cuiꝰtas aliqñ dicit.nō q̃ ibi ꝓcepꝰ vel natus vel nutritus sit:sed q̃ eā pluribꝰ suis miraculis suaz z clarā fecerat.z in laudē nomis sui cōparauerat. Sicut z Hierusalē dicit ciuitas Dauid. q̃ eā expugnauerat:z clarā reddiderat:multa sua frequentia:z edificijs:z habitatōe. Videt aut̄ ꝓtarū ci quod dicit Mat.viij. Ubi ō: [X descendente Jesu de monte:ecce leprosus veniēs adorabat eū tē. Rñdio. Et mons adiacēs z plana inē ciuitatē z montē:de territorio sunt ciuitatis. Et ideo ō esse i ciuitate qñ fuit i territorio inē suburbana z vicos z pagos z rura z villas ciuitat̄. Hoc g̃ ē q̃ dicī [cū esset in vna] singulari [ciuitatū galilee:q̃ ē Lapharnaū. Et forte vsq; ad occursū leꝰ ꝓsi:ciuitas q̃ ad ciues ei exierat obuiā. Sic ēt ō: Mat.xxj. Cōmota ē vniuersa ciuitas.q̃ aues sūt cōmoti. Ita ō inē occursantes ciues exīs i ciuitate esse ō. Ibi aūt optunꝰ locꝰ erat miraculi vt plēs edificarēt. Mat.v. Luceat lux vīa coraz hoibꝰ vt videāt vīa bona opa. [Et ecce vir] Ecce miracli expostulatio. Expostulādo āt miraculū fac̄ Quattuor. Pñtatione. Intuitiones. Prostratōes z Oraōes. Pñtatione sui fcat cū dic̄ [Et ecce vir plenus lepra.] Leprosus ē idē qđ plenus lep̄. q̃ Noia i opus desinēcia fm Priscianū plenitudinē fac̄. Dī cū plenꝰ lep̄:q̃ ta intꝰ q̃ extra plenꝰ erat. Quāuis ei lep̄ ab interioꝝ visceribus ex melācholia i exteriora fōtes membroꝝ ꝓcedat:cū extra cin̄ꝰ z plꝰ appareat ꝓpe exteriora debilitatē membroꝝ.q̃ Intriora vicia coꝝdi z epati plꝰ a se expellit humōre q̃ exteriora. Vnde ō: plenꝰ: q̃ tā corruptio etiā ad interiora (alꝭ:superiora) ꝓcesserat. Et fm B iste leprosus vicinꝰ fuit morti ex mlta lepre ifectōe. Vel forte cū q̃druplex sit lep̄:fuit ista quā dicūt leonina: Que ē ex melācholia q̃ generat ex cholera rubea mltū adusta.q̃ est lep̄ cū colore crocco cū nigrore respso.q̃ rodit mlta mēbra z absūdit vsq; ad casū a corpe. Hec ceni plēsime hz nomen lepre.vt sit sensus [Plenꝰ lepra.] B ē: plena rōe lepre leprosus.quē etiā alij leprosi abhorrere ꝓsueuerūt. Et tō fortassis solꝰ venit. eo q̃ raro leprosi soli ꝓsueuerūt ambulare. Esa.lvj. Nos reputauimꝰ eū q̃si leprosū:z ꝓcussū a deo z hūiliatū. Nic g̃ talis nō absq; dē:desiderio ꝓsequēde sanitat̄ veniēs:coraz se pñtauit. Sic dicit Bze.ō Maria peccatrice X nō iusta venit:conuiuātes nō erubuit. q̃ ei seipꝫ (alꝭ:semetipa) q̃si erubescebat intꝰ: nihil qđ foris erubescere esse putabat. Un hic seipm turbis ingessit vt se cō spectui dñi posset pñtare. Audierat eos q̃ i figura dñi ꝓfessērat leprosos mūdasse. iij. Regū. v. In Heliseo q̃ mūdauit Naamā Syrū.z tō nō dubitauit q̃n sanād̄ esset ab ipo ꝓhibitaz si sibi expedāt̄ [Et videns eum] B̄ est:intuitus est eum vt oculis miserabilitꝫ z respectu ad misericordiā prouocaret. Psal.xxiij. Oculi mei semꝑ ad dñm: quia ipse euellet ō laqueo pedes meos.q̃. Paral. xx. Cum ignoram⁹ quid agere debeam⁹:hoc solū habemus residui vt oculos nr̄os dirigam⁹ ad te. Act.iij. Intrēdebat in eos sperās aliq̃d accepturū ab eis. Et sic iste respexit ad iesū: Actī dicerat illīs Thren. vl. Intuere z respice opꝓbriū nostrū. Et illīs Lume.xij. Ecce iam medū carnis ei⁹ deuoraturū est a lepra. [Et prociēs in faciē] Et ideo cecidit i vultū:z vidit vbi caderet:q̃ añ pedes dñi. Psal.cxxj. Adorauim⁹ in loco vbi steterūt pedes ei⁹. Quicq̃d em̄ patimur peccata nr̄a meruerunt. vt ōt Piero. Per pcm em̄ intrauit pena in mundū z mors:z diabolus autor ēt pcī ꝑm. Et ideo sciuit ante pedes iesu esse curādū si curari debuiss̄ set.q̃ scriptū est Abac.iij. Egredietꝫ diabolus ante pedes eius. Et ideo pcidēs in faciē.s. Loꝝ.xiij.cadens i faciē pñcās q̃ vere deꝰ in vobis sit. [Rogauit eū dicēs] Ecce Oratio. Sciuit em̄ alijs brachijs nō posse teneri z cogi deū nisi fletu z oratione:z ideo his armat. Osee.xij. Fleuit z rogauit eū. Sap.xvij. Oꝓsuit scutū suuz oīonem. Eccli. xxxv. Oratio humiliantis se penetrat nubes. [Dīxit: Si vis] Ecce Oratio Quę cōtinet:ex Fide maiestatis cōfessionē:ex Ēdicione interpositā orationis discretionē: ex Utilis miraculis porēcie facultate (alꝭ facultatē) Cū añ Dñs: dicat suppositionē:et causa suppositiōis nō sit nisi diuitie pulcroꝝ z bonoꝝ:maiestatē plenā confitet cum ōt. [dīxe] Dicere.x. Magne dñe z potens dñs nomen tuū. Deuter.xvij. Dñs vniuersoꝝ tu es. Psal.viij. Dñe dñs mīn⁹ noster q̃ admirabile est nomē tuū in vniuersa terra. Psal. Mirabilis in maiestate facies ꝓdigia. [Si vis] Dicinterposita cōditiōe ostendit oratiōis discretionē. Rho.viij. Quid oremus fm q̃ oporteat:nescim⁹. Et est sensus Non est dubium q̃n velis oīe bonū nostrū. Qz sicut ōt Dionysi. Boni est bona adducere: z optimi adducere optima:z vnūquodq; ad optimū q̃tum expedit. Sed nescio si mihi expediat. Etsi expedit: bñ scio q̃ vis. Etsi vis:potes. Et ꝑ est [Si vis Rhom. xij. Probetis q̃ sit volūtas dei bona z bñplacēs z ꝑfecta] potes me mūdare] Potentia em̄ habes in facultate qñ vis. Sap.xij. Subest em̄ tibi cū volueris posse. Rho.ix. Volūtati ei⁹ quis resistit. Psal.cxiij. Oia q̃cunq; voluit fecit in celo z in terra:in mari z in oibus abyssis. Job.xxiij. Anima eius quecunq; voluit fecit

## Et extendēs manū tetigit eū Jesus:dicēs Volo. Mūdare. Et cōfestim lepra discessit ab illo.

Hic ponit Miraculi pfectio. Et dicunt Duo. Perfectio miracli:z Fideliū instructio de miraculo pfecto. In miraculi pfectōe Duo sūt: Lausalitas: z Effect⁹. Lausalitas hz Quattuor: Virtutis adoptandū ꝓcessionē(alꝭ ꝓtensionē) Tact⁹ ꝓiūctionē in opis pfectōe: Actōis facilitatē: Obediēt̄ creature mādat̄ creator:sbiectionē. De Prio ōt [Et extendēs manū] Utꝑ ipz noctē fructus ꝓfīs salutē. Mat.xiij. Extēdit manuz apphendit eum.

Psal.cxvij. Dextera domini fecit virtutem. Tetigit eū. Et iste rac⁹ est ad opis pfectionē. qa Oō nō tāgit: nō agit. cū nō agit: nō sequit alteratio (vt dicē Arist.) Mat.ix. Tetigit me aliqs. Ego scīa cognoui virtutē de me egressē. Sic eīa tactu virtutē regeneratiuā cōtulit aquis. Ita virtutē mūdificatiuā tactu suo cōtulit leprosis. Videt aūt ꝫ legez facere. Leui.xiij. vbi dicit q̄ q̄ tāgit leprosum imundus erit. Adhuc.iij. Regū.v. Helise nō tetigit leprosum: sed verbo curauit. Sz ad hoc dicēdū sē ditus⁹ in Matthęo. Lex nō tāgendi leprosū isto data ē. qz lepra mortuo cōtagiosius ē: z ideo papiunk non tāgi ne leprosi p tactū multiplicent. Ubi ē p tactū nō fit infectio sed lepre curatio: ibi nō soluit lex: sed iplet ꝫm legislatorē intentōez. Et hoc mō ꝫm Chrys. oñdit se chīs non ꝫtrū legi: sed sup legē vt legē dñz.

QUaūt obijcit de Heliseo. Dicendū q̄ ipe infirmitat⁹ sue sibi pscius: hūs tñ reuelationez a deo nō sanauit. sed ad sacri mūdātis figurā sanandū misit. Et sic in figura gre sacralis Naaman sanatus fuit. Chīs aūt gram mūdantē sacramētis nō alligauit: sed sacris mūditijs vt medicinis. Sibi tñ cā tangē vera operās retinuit. Et isto emūdatiōz: qñ voluit: z sicut voluit: p seipm pfecit. Tetigit tamē etiā ꝑ būilitatē Ut oñderet neminē ee abhorrēdū propē sui corpis imundiciā. Esa.lviij. Carnē tuaz ne despexeris. Dicēs Volo. In hoc notat Actiōis facilitatem: q̄ est subiecta volūtati. Deuter.xxj. Si decreueris z nunq liberabimur. Volūtas em̄ sua si est hūplacita cōtinue ꝫsequit effectuz. Mundare. Ecce Emundatōis pceptū verbo em̄ qō curauit. Psal.cvj. Misit verbum suū z sanauit eos: z eripuit eos de interitionibus eoꝝ. Matth.viij. Dicit⁹ sanabit puer me⁹. Et cōfestim lepra. Ecce op⁹ subsecutū. Discessit ab eo. Non autez discessit nisi cā lepre. Et effectus eius z accīs (alis actus) z signa discessernt. Et hoc cōfestim. supra virtutē nature z modū. qz Natura nō facit subito: Sed potius virtus dei: q̄ est infinita: facit in momento tpis. Verbū ei qō de nihilo fecit creaturas vt dē Ambro. mutat creaturas. put vult: qō nō pōt aliq̄ alia facere potētia vel virtus. Et isto dē Joā.v. Opa que ego facio: ipa fūt q̄ testionū phibent de me. Jo.xv. Si nō opa fecissem inē eos q̄ nemo alius fecit: peccatū non haberēt. Manifestem virtutis op⁹ est: exteriora z interiora mēbra corrupta z am putata restituere: mūdare verbo: in momēto. iij. Reg. v. Restituta ē caro eius sicut caro pueri parvuli. atq; mūdat⁹ est. Sic ē lep discessit ab eo

**Et ipse pcepit illi vt nemi diceret: sz vade oñde te sacerdoti: z offer p emūdatiōe tua sicut pcepit Moyses i testionū illis. Perābulabat aūt magis sermo de illo. z puenie bāt turbe mlte vt audirēt z curarent ab infirmitatib⁹ suis. Ipse āt secedebat in desertū z orabat**

Mictāgit. Demiracło gfecto fidēū Instructio: de pēte clauis deē dem̄ est. Tāgunt aūt h duo. Instructio: z Instructōnis fama: z miracli ꝓpagatio i oēs. Circa instructionē sē p ordinē Tria precepta. Unum: Cautele. Secundū: Obedientie. Tertium ār: Deuotiōis z iusticie. Cautele preceptū est Ut nemini diceret. qz vt dē Chrys. Si ante ꝓpalaretur q̄ a sacerdotibꝰ dij iudicaret: cum sacerdotes tā cōceperit iuidiā ꝑ chīm: sup⁹ nemerēt miracula: z per sacerdotes. Maxime em̄ i lepra difficile est iudicium. qz multe sunt infirmitates sil'es illi. Alia etiam cautela. qz si diuulgaret tanq̄ dign⁹ habit⁹ tali cura: esset inanis glia. Et sic forte rediret lepra super eū. Sicut q̄ peccatū lepra Naaman adhesit Giezi. iij. Regū. v. In hoc etiā formā dedit ne virtutib⁹ nostris gliam queram⁹. ij. Cor. xij. Si gliari oportet: nō expedit q̄dem. Viere. ix. In hoc gloriet qui gloriat: scire⁹ nosse me. Sed vade. Ecce Preceptū obedientie. oñde te. Ostēdo loca lepre. sacerdoti. hoc ē pncipi sacerdotū vicarijs eius q̄ discernere bñt inter lepra: z lepra: z iñ mundatū z non mundatū. Sicut dē Leui. xiij. Et sic ē vsus clauis in nouo testamēto: qz ad arbitriuz sacerdot⁹ lepr⁹ iudicabit z separabit: vel ꝓiungetur z reconciliat ecclie. Et isto pnie sunt arbitrarie. Sicut ptz Leui. xiij. z. xiij. per totū. z in Textu z in Glo⁹. Et offer pro emūdatiōe tua. Ecce Preceptū tertiū: qō ē Deuotiōis z Justicie z Bratiarumactiōis. Deuotiōis q̄dem in feruore charitat⁹ ad deum q̄ emūdauit eū. Justicie: qz iustū est dare sacerdoti q̄ dijudicauit eum. Hiarumactōis ꝓ bono pcepto. Sic aūt ordināda est lra. offer illis sacerdotibꝰ. sicut pcepit Moyses in testimoniū p tua emūdatiōe. exhibēdū. Vel. offer oblatione sacerdotibꝰ. sicut Moyses pcepit illis. offerri. in testimoniū. sīpre manebit: quia cum receperit oblationē nō possunt subticere testimoniuz. Esa.xlviij. Vere vos estis testes mei. Esa. viij. Adhibui mihi testes fideles. Pē.xc.

Testimonia tua credibilia facta sūt nimis. Perambulabat aūt. Ecce Divulgatio miracli ꝑ famā. quia Non est necesse loqui vbi res clamat. Zacha.iij. Signum norū factū est omnib⁹ habitātibus hierusalē manifestū est: z nō possum⁹ negare. magis sermo. per famā. Sicut Odor ō odorifero quanto magis pcedit: tanto magis diffunditur. Cantico⁹. iij. Emissiones tue paradisus. ō est effragratōnes tue sunt sicut paradisus: in quo sunt omnia aromata. Et ideo fama creātē cōueniebant multe turbe. in cor vnum z aiam vnam. vt audirent. quia sicut dicit Rhoma. x. Fides est ex auditu. auditus aūt per verbuz chīsti. z curarentur. per virtutes exeuntes ab eo: ab infirmitatibus suis. Quia sicut dicit alis euangelista. Infra cap. vj. Virtus de illo exibat: et sanabat omnes. Ipse autem secedebat. In hoc instituens nos. Qz quantūcunq; sit vtilis occupatio: tamen aliquando ab ea declinandum est ad contēplationē. Et hoc notat cū dr. secedebat. hoc ē seorsum a turba cedebat. in desertū. locuz q̄rū. z orabat. affectū puri (alis pueri) corā pie i secreto exponebat. Sic ei ꝓtinue ad exteriora motus ꝑ vigilia attenuat spūs. z iqnit z ostruit. Per

somnū aūt ad interiora reducēs ad fontē spūs: qs (alīs qui) est cor: cōfortat ꝛ implet et instaurat. Ita est in actiōe. In qua spiritus distrahit ꝛ debilitat. In contēplatione autē ꝛ oratiōe ad deū fontē vitum recurrēs: inspirat ꝛ acuit ꝛ ꝓfortatur. Job. xvij. Spūs meꝰ attenuabit. Eccles. vi. Reuertat spūs ad dñm qui fecit illum. Eccles. j. Zustrās vniuersa ꝑ circuitū pergit spūs ꝛ in circulos suos reuertit.

**Et factū est in vna dierū: ꝛ ipse sedebat docēs. ꝛ erant pharisei sedentes: ꝛ legisdoctores qui venerant ex oīm castello Galilee ꝛ Jude ꝛ Hierlem. Et virtus domini erat ad sanandū eos.**

Hic tangit de Secūde clauis ordinatōe. Tāgunk aūt hic Duo. Quoꝝ Primū Qualit̄ deuētum est ad miraculū. Secundū autē est Perfectio miraculi. ꝛ Explanatio ad vsum ecclīastice clauis pertinens. Modus aūt deueniēdi ad opatiōnē miraculi i duobꝰ est. Quoꝝ Unū est Ex pte dñi. ꝛ Alterū Ex parte infirmi. in q̄ est ꝑfectū miraculū. Ex pte dñi dic Tria. Doctrinā dñi. Multitudinē conueniētiū ad audiendū ꝓbū. ꝛ Virtutes ad curādos ifirmos. De Prīo dicit. [Et factū est] inf cetera infinita q̄ fecit. de qbꝰ non fit mētio. qz nō ꝓbant ꝓpositū illiꝰ intentiōis. Joan. vlti. Multa q̄dem ꝛ alia signa fecit Jesus i conspectu discipulorꝝ suorꝝ que nō sunt scripta in libro hoc. [in vna dierū] fm modū loquēdi scripture: Una dierū est prima dieꝝ septimane. Sicut ibi. Una dieꝝ sabbati Maria magdalene venit mane. Joan. xx. ℟ est: ꝓma sabbati. Mar. xvj. Et valde mane vna sabbatoꝝ venūt ad monumētū: ℟ est: ꝓma sabbatoꝝ. Hec aūt est Dies dñica in q̄ dñs resurrexit. Hāc ecclīa diē etiā in ista (quēadmoꝝ a pozt̄ vsuq; mozt̄: ad vtrāq; vitā reduxit) decorā fecit. ) Reg. ij. Deducit ad portas mortis ꝛ reducit. Porta enī mortis ifernī ꝑtīs est. ꝛ Porta mortis tpalis infirmitas incurabil̄ est. In ista q̄ dic Jesus [sedebat] ꝛ ꝑte ꝓbū saluti ꝓponens [docēs] Mat. iij. Circūibat Jesus tota galileā docēs i synagogis coꝝ. ꝛ ꝑdicās euāgelium regni. [Et erāt pharisei] Hic tāgit Diuersitatez: ad audiēdū ꝓbū: ꝙueniētiū. Et nō tāgit noiatim nisi eos q̄ ad obtēnādū eū venerāt. qz Testimoniū ab illꝰ habitū est gliosū. Pharisei enī de ꝑpa ꝓsumebāt iusticia. ꝛ ideo nō audiebāt ad edificatiōnez vite. Rhom. x. Ignōrātes iusticiā dei ꝛ suā q̄rētes statuere: iusticie dei nō sūt subiecti [sedētes] cora eo. cui docēdis tñ ibi nolueruīt. Eccl. j. Accessisti maligne ad dñm: ꝛ cor tuū plenū ē dolo ꝛ falsitate. [ꝛ legisdoctores] q̄ ꝓuenerāt ex tāta ꝓsecutiōe studiosi ad obtēnādū eū venerāt. qz Testimoniū ab illꝰ habitū est solēniq; de sapia sua ꝓsumebāt. Abdie. Perdā sapientes de idumea: ꝛ prudentiam de mōte esau. ) Esa. j. Perdā sapientiā sapientū. et prudentiā prudentū reprobabo [Qui venerāt] Tāgit Locoꝝ diuersitatē vñ venerāt [ex oīm] mag̃t [castello] Loca munita ad ꝓtectiōnē ciuium edificata: castella dicunk: qz castra militū ꝛpe dicūt. ibi habitābāt [Galilee] q̄ ē ꝓuincia adiacēs de ꝓte Herodis. ꝛ Judee q̄. ꝓcurabat ꝑ Pilatū. [ꝛ Hierlem] Ubi fuit religiōis metropolis. Et ipa q̄dez diuīio destructiōez imminentē ꝓcabat. Mat. xxj. Oē regnū i seipsum diuisum desolabit: ꝛ domꝰ sup̄ domū cadet. [Et ꝓtꝰ erat dñi] Ecce Scōz ꝓpt̄ qō ml̄ti venerāt. Turꝰ aūt ē vltiata poētia: cui nihil obstare ꝑt ad agēdū. Heū. xvij. Nū deo erit ꝛcq̄ difficile: Luc. ). Nō erit ipossibile apud deū oē ꝓbū [ad sanandū eos] Osee. xiij. Sanabo cōtritiōes eoꝝ. Diligā eos ꝓpanee: qm̄ auersus est furoꝝ meꝰ ab eis Zac. x. Pertrāsiuit bñfaciēdo: sanādo oēs oppīsos a diabolo: qm̄ dꝰ erat in eo.

**Et ecce viri portātes i lecto boiez q̄ erat paralyticꝰ: ꝛ q̄rebāt eū inferre ꝛ ponere añ eū Et nō inuenietes q̄ parte illū inferrēt ꝑ turba: ascēderūt supra tectū: ꝛ ꝑ tegulas sūmiserūt eū cū lecto i mediū ante iesum**

Tangit hic Modꝰ veniendi ad miraculū ex ꝑte infirmi. Tāgunk aūt hic Tria mouēcia ad misericordiā ipetrande sanitat̄ a bono dño. Primū ē Miseria infirmi. Scōz aūt Diligēcia ꝛ studiū ipercedentiū. Tertiū āt Solertia infirmū cora dño ꝓsentāndi. De Prīo dic [Et ecce viri] q: ita debilit erat ꝙ sibi ꝑ semias ꝛ nō robustos: ministrari nō poterat. ꝛ ideo viros oportuit sibi ministrare. Infirmitas illa nō macerat boiez: sed ponꝰ ingrossat ꝛ grauat mole maria laxe carnis. Et ideo nō nisi a viris portari poterat. Et in ℟ illiꝰ infirmi exaggerat misericordia [portātes] Scōa exaggeratio. q. ꝓpter nimiā (alīs vti) mēbris nō poterat nec ferula: nec bñficio potētiaꝝ moueri: sic nōnulli paralytici mouentur: trahētes sepoꝰ ex eūes [in lecto] Ecce Exaggeratio Tertia. qz nō in gestatorio: in q̄ sedentes vel discūbētes aliq̄n portant: sed in eodē in q̄ iacuerat lecto: Que Infra grabatū vocat Qui est lectꝰ: in q̄ nihil est mollicies nisi sub capite. Et dꝰ a graba q̄ est caput. Est aūt cal̄ lectus raluū infirmoꝝ: q. ꝓter infirmitates suas recedere de lecto ad secessum vel vrinā nō ꝑt. Et ideo lectisternia sub se a cingulo ifert non bñt: sed bñt foramia quedā in lectis: qbꝰ vasa supponunk ad receptionē supfluitatū siccarū ꝛ humidaꝝ. Et ex ℟ ꝑte q̄ magna fuit infirmi hꝰ miseria [q̄ erat] Exaggeratio ē Quarta: q. ꝓ significatū tpis ꝓteritū mpfecti: Qō die misericordiā tinua tionē a ꝓterito in ꝑsens Jta q̄ diu duraūerat infirmitas. Et adhuc tūc durabat sicut Jo. v. trigīta ꝛ octos ānos bñs: i ifirmitate iacebat. q̄dā i porticu Salomōis (alīs ꝓbatice ꝑsine) [paralyticus] Exaggeratio est Quinta ꝑ spēm infirmitat̄. Et videt grauissima fuisse ista paralysis. Est enim ista infirmitas multaruꝝ speciez. Aliquando dicitur paralysis sola mēbri stupefacto ex frigore vl̄ ex causu vel ex vulnere vel ex ligatiōe causata: ꝑ que ꝓt spūs sensibilis ꝛ motiu vel ꝛstringunt vel dissecank. ita ꝙ ad membꝝ spm̄ sensibile: vel motiū in sensū ꝛ motū mēbri nō deferūt. Et hoc non est

ꝑtie palysis Sed potꝫ q causak ex humore frigido absandere sensum ⁊ motū ꝑ suū frigꝰ. ⁊ inordiate remollit ꝑ suū hūore. Hic aūt Aliqñ fluit a neruo aliq; orto ab aliquo spōdiliū: vel capite. Et tūc nō palyticat nisi mēbrū ad qō dirigitur neruus ille fm Auic. Aliqñ aūt orit ab ipa nucha q est in spōdilib. Et tūc Aut orit in superiori nucha: vbi ꝓtinuak ad caput. Aut ab aliq spondiliū inferiorū. Si in inferiori orit: nō palyticat nisi qō est sub eo i quo orit. Si aūt a supiori tūc palyticat totum: ꝓcipue in latere vno ꝓter caput Si aūt orit ab ipis cerebri vētriculis: paralysabit totū: cetiā cū cōcutiōe faciei ⁊ lingue. Et talis videt fuisse ille palyticus q nulli membri vsum videt habuisse. Matth. viij. Dñe puer meꝰ iacet palyticus in domo mea ⁊ male torquetur.

Sicut aūt ꝑ lepꝝ significat Infidelitatis infectio: corrūpēs vbi ⁊ sacramētorū nutrimentū. ⁊ faciēs casum mēbroꝝ a corpe mystico fm Beda dam. Ita ꝑ palyticū significat Incōtinēcie vicii Quod q̄dem ratiōe habet sanā: sed violētia passionis deducit ad illicitus. Et sic dissolutus est a cōpage inferioꝝ virili⁹ anie cū regimie rationis. Hiere. xxxj. Ut q̄quo delitijs dissolueꝝ filia vaga: Paralysis eni tremorē inducit: qz morbo expellēte membrū ad partē vnā: ⁊ virtute debili retrahēte in partē alterā: ex impulsu ⁊ retractu accidit tremor. Sic dicit Aristo. de Incontinente quē ad ordinē rectū trahit ratio. ⁊ ā bono concep ꝓ ꝓ rationē: expellit passio ꝓcupiscentie: sic mēbra palytice dissoluta. Dan. v. Compages renuꝝ Balthasar dissoluebant. ⁊ genua eiꝰ collidebāt. Balthasar absorbēs diuitias interpat. qz Incōtinētia diuitias ⁊ rorum absorbet. Lectus autez significat delitiarū lasciuā. Amos. vj. Ue q dormitis in lectis eburneis. ⁊ lasciuitis i stratis vestris. Lectus eburneꝰ est in quo deberet esse decor castitatis. sicut Clericoꝝ ⁊ Religiosoꝝ. ⁊ aliorū oim. Et in illo est sepe incōtinētie lasciuia. Nominū hūc vocat. qz Incōtinēs rationē habet bonā ⁊ sanā: q̄ domo est bō. Pō. xiij. Signatū est sup nos lumē vultus tui dñe. ꝺ est: lumē rationis in q̄ est imago dei imprēssa. Pō. xxxviij. In imagine ꝑtāsit bō. qz hāc nō amittit ꝑ peccatū. Propter illam q̄ Incōtinēs bz bō. Un Aristo. in. vij. Eth. dicit. q̄ Incōtinēs possidet a ꝓuerbio quo bz. Lū aq̄ suffocat: q̄d ogz adhuc aquā bibere. qz tanctū bibit ꝓcupiscētie delectatiōnē q̄ ipe iudicio, ꝓprio se cōdemnat. Et tamē itez ⁊ itez viaꝰ sūt delectatiōis itez bibit. Prouer. xxx. Os vulue est vnū de insatia bilib. Quattuoꝝ aūt portātes hūc sunt Quattuoꝝ fm Intellectū. ⁊ Quattuoꝝ fm Affectū. Sc̄s Intellectū q̄dem Exhortatio honesti. Eruditio veri. Consiliū dubij. ⁊ Exēplum ad sensum ostēsi. Et ideo bz Mar. ij. Uenerunt ad Jesū ferētes paliticū: q̄ a q̄tuoꝝ portabatur. Sc̄s Affectū aūt sūt portātes Quattuoꝝ Cardinales vrtutes. Prudentia agēdoꝝ. Fortitudo sustinēdoꝝ. Tpantia delectabilis. ⁊ Justicia cū primo cōcandoꝝ. De q̄bꝰ dr Prouer. xxx. Quattuoꝝ sūt minima terre: ⁊ ipa sūt sapientioꝝ sapientib⁹. qz Prudētia nō decipit in dirigēdis ad vitā: Fortitudo nō deficit in sustinēdis ꝓpē grām. Tpantia nō illicit in delectatiōib⁹ ꝓpter se tenentē spm. Justicia non curuak ad lucrū illicitū. ꝓter tpalē questū. Isti sē viri dicti: q̄ vincūt: ⁊ Primi q̄tuoꝝ in Intellectu. ⁊ vi tuentē. Secōi q̄tuoꝝ in Affectu. Hiere. xvij. Būs vir q̄ cōfidit in dño: ⁊ erit dñs fiducia eiꝰ. Erit eīm q̄si lignū viride qō ad hūore ēmittit radices suas: ⁊ in tpe siccitatis nō erit solicitū: nec aliqñ desinet facere fructū. Et querebāt Ecce Dilugētia ⁊ studiū. Otiat q̄ querebāt Ecce diligentia: qz multas vias: ad ostiū: ad fenestras: ad parietes attendabāt. inferre ꝺ ēt⁹ vbi erat Iesus ferre ante eū ⁊t illumē ocloꝝ suoꝝ misericordiū miserā eiꝰ aspiceret. Exo. iij. Uidēs vidi afflictiōez ꝑpli mei q̄ est i egypto: ⁊ gemitū eoꝝ audiui. Pś. xxiij. Respice i me: ⁊ miserere mei: qz vnicꝰ ⁊ pauꝑ sū ego. ꝺ est singlaris (als simplr) pauꝑ. Et non inuenēbres Ecce Solertia eorūdē. ⁊ nō inuenīēbres locū qua ꝓte eū inferrēt ꝓpe turba quē mlros ipedit a salute cōsequēda. Sic Lu. xix. Impediuit zacheū q̄ ꝺsiderauit Iesū videre q̄s ēt: ⁊ nō poterat ꝑ turba Que erat amicos ⁊ nepotes: ⁊ bui⁹ vite solicitudines. Que turba turbās mlros ipeditū accessu saluatoris. Jōo dcm est Abrac Genes. xij. Egredere de tra ⁊ de cognatiōe tua. Ascenderūt supra tectū q̄s i palestina planū esse cōsueuit. ⁊ ꝑ regulas Japras summiserūt eū fnibꝰ in mediū dom⁹ añ iesum Domꝰ em i q̄ erat dñs vt ꝺr Hlo. regulis fuit tecta. Nec ās domus in q̄ docēs habitat Iesus vt ꝺr Hlo. sacrā scripturā scat: q̄ est domꝰ discipline. De q̄ Eccl. vl. Ap propinq̄te ad me idocti: ⁊ congregate vos in domus discipline. Nec fūdamētū bz fidē vitat. j. Loꝝ. iij Fūdamentū aliud nemo pt ponere ꝓter id qō positus est: qō est chs Iesus. Hlo. ꝺ est fides chri Iesu. Parietes q̄tuoꝝ bz: Exēpla sctoꝝ. Mādata preceptoꝝ: Instructionē moꝝ: veritatē (als ꝓtectem) a deo reuelatoꝝ: Promissiones eternoꝝ. bz q̄ supe rius ꝓcludentē tectū dine. Sup hec bz ir̄ale sensus tanq̄ regias cūcta regentē. Et i hac domo latens docet dñs. Psal. xxxv. Inebriabūt ab vbertate domꝰ tue. Psal. cxj. Glia ⁊ diuitie in domo eiꝰ. Isti aūt q̄tuoꝝ viri solertes q̄nq; faciūt: Portāt em: Subleuāt: regulas apiēdo reuelāt: Funib⁹ summittūt: Infirmū añ Iesū collocāt. Portāt q̄dez cū parietibꝰ: cū ipo parietibꝰ ⁊ adiuuādo. Gal. vl. Alter alterius onera portate. ⁊ sic adimplebit⁹ legē chri. Esa. xlij. Infirmitates nr̄as ipe portauit. Esa. xl. In brachio suo ꝓgregabit agnos: fetus ipe portabit. Subleuāt aūt exhortādo ad meliora: ⁊ oñdēdo altiora j. Loꝝ. xij. Adhuc excellētioꝝ viāvob oñdo. Pś. xxiij Accedat bō ad cor altū. Ezēch. j. Lū deuaret spūs a terra: deuabāt parte ⁊ rote seqntes eū. Tegulas aūt agitūt: sc̄pe velamia tollēdo: ⁊ spm salutē oñdēdo. ij. Loꝝ. iij. Lū ꝑuersus fuerit ds ad dñm: auferet velamē. Dñs ei spūs ē. Summitūt aūt hūiliter dociles Eccl. iij Quāto magnꝰ es: hūlia te ei oīb⁹. Ja. iij. Hūiliby dat grām. Añ Iesū collocāt. Lōfitēdo Infecēdo. Esa. xlij. Dic tu iniq̄tates tuas: narra tu q̄d bēs. Josue. vij. Lōfitere pcā tua: ⁊ indica mihi q̄d fecerī: De Infessiōe Ja. v. Orate p inicē vt salui simini. Sic g̃ ventū est ad miraculum

**Quorũ fidẽ vt vidit dixit. Hõ: remittunt tibi pcta tua. Et cepe/rũt cogitare scribe ⁊ pharisei dicẽ tes. Quis ẽ hic qui loqt blaspheˇ/mias? Quis põt dimittere pcta ni si solus deus?**

Hic tangitur de Miraculi pfectiõe ꝑm Tria Scꝫ. Ex pte facientis. Ex pte infirmi. ⁊ Ex pte pᵇ/batois ⁊ vtilitat miraculi. Ex pte facientꝭ dupli citer. Ex pte quidẽ remouẽtis ꝓtrariũ. ⁊ Ex par/te pficientiũ ipm miraculũ. Ex pte remouẽtis ꝟ/rium tãgit Tria. Verbũ: ꝓtie causam tãgẽs sa nitatis. Murmuratões ꝓtradictois. ⁊ Inuictã ratõem reprehensiois murmuris. Verbũ tangens ꝓtiã curã (alꝭ: causam) sanitatis dicit. [Quorũ fidẽ] scꝫ viroꝝ intercedentiũ ⁊ portãtiũ eũ et pᵇ/sentatiũ. [vt vidit] oculo approbatois. ps. xxxi. Firmabo sup te oculos meos. [dixit] motus fi/de intercessoꝝ. Luc. vij. Fides tua te saluã fecit. Dicit aũt Interl. q̃ Multũ valꝫ fides ꝓtia. vbi salutẽ impetrat fides aliena. Fides aũt aliena nõ saluat nisi in Sacto baptismo a pctõ alieno. qõ ꝟ cũ est cũ natura. Hic autẽ nõ ẽ ꝓtractũ ꝑ fa cũ peccatũ. ꝑ ñ sufficit fides aliena. Rñsio. Fi des aliena sufficit hic intercedẽdo: nõ opando. si cut in baptismo. vbi opando ꝓfert saluẽ. hic aut intercedit ꝓ eo. Sicut Stephanus ꝓ Paulo. Et ita intelligit glo. [Homo] Ecce Verbũ qõ ẽ occasio murmuris. Dicit autẽ [homo] qꝛ id qõ facit hominẽ sanũ habꝫ vt diximus. Mat. ix. ꝛ. Confide fili. Et filiũ noiat ꝓter sanã in eo imagi nem ratois. qꝛ etiã paralysis nõ cõmunicat cũ capi te cum quo si cõmunicaret faceret apoplexiam. [Remittunt tibi pcta tua] Ecce infirmitatꝭ ꝓtia cura. qꝛ peccatũ causauerat infirmitatẽ. ideo oportet ꝑdi causaꝫ: vel nõ curabit infirmi tas. Jaco. v. Oratio fidei sanabit infirmũ. Etsi in pctis sit dimittent ei. Quattuor aũt sunt in pctõ que solꝰ deꝰ dimittit. Tenebras q̃dẽ quas incurrit hõ ꝑ auersionem ab incõmutabili bono Culpã q̃ est crimen quã cõmittit ꝓtra gratiã bñ/ficij (alꝭ: bñfic) Maculã quã incidit in lesiõe et diminutõe natural boni. ⁊ Reatũ: q̃ ẽ obligatio ad penã eternã. Esa. xlix. Ego sũ q̃ deleo iniqtã/tes tuas ꝓpt me. Tenebras pellit lumie sue veri tatis. Culpã aũt ꝑ collatões gr̃e ⁊ vtutis: Ma culã reintegrãdo ⁊ ꝟsolidãdo vulnera boni natu ralis. Reatũ aũt ꝑ misericordiã infinite sue bo/tatis: qua nõ vult mortẽ peccatois. [Et cepe/rũt cogitare] Ecce Murmuratio ꝓter meũ turbe in publicum non ꝓcedens. Sicut enim dicit Ambro. Inuidia timere põt credere bonũ de eo cui inuideri nõ põt. [scribe] ꝓsũptõe scie legis [⁊ pharisei] ꝓsũptõe false iustiae. Matth. xxiij. Ve vob scribe ⁊ pharisei ⁊ hypocrite. [Quis est hic qui loquit blasphemiã?] Blasphẽia est impositio falsi i deum. Que duobꝰ modis fit. Uel qñ deo attribuit: qõ nõ ꝟuenit. Uel qñ au ferꝛ ab eo quod sibi soli cõuenit Sicut hic, quia sibi soli conuenit remittere peccata. Joã. x. Nos de bono opere non lapidamꝰ te: sed qꝛ tu hõ cũ sis: facis teipꝫ deũ. Mat. xxvj. Blasphemauit Quid adhuc desideramꝰ testimoniũ? Et ꝟ est qõ sequit: [Quis põt dimittere peccata nisi solꝰ deꝰ/us?] Nõ creditit illi testimonio Joannis baꝑ tiste. Jo. j. Ecce agnꝰ deiꝰ ecce qui tollit pcta mun di. Tamen dicunt verum. Psal. l. Tibi soli pecca/ui ⁊ malum coram te feci

**Ut aũt cognouit iesus cogitatio/nes eorũ: reſpõdens dixit ad illos Quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius dicere: Dimittunt tibi peccata: an dicere Surge ⁊ ambula?**

Repsio est murmuris. Habet aũt Tria. Rep/prehẽsionẽ murmurantiũ. Propositõꝝ miraculi ad iudiciũ eoꝝ. ⁊ Diuine potẽtie demonstratiũ esse eiũ Reprehensio murmuris est ista [Quid ꝟ/ est quare] [cogitatis mala] [infideliter] [in cor/dibus vestris?] qꝛ ego nõ sim deus qui totiens coꝝ vobis mee diuinitatis ꝓbaui ꝟitatem. Esa. Auferte malũ cogitationũ vestrarꝫ ab oculꝭ meis. Tũ ⁊ in hoc qrelpõdit cogitatõib⁹ eoꝝ: se esse deꝰ um demõstrauit j. Reg. xvi. Homo videt que pa tent: deus aũt intuet coꝝ [Quid est facilꝰ dis/cere] Expostulatio iudicij rõis eoꝝ: vt ꝓpio iudi cio cõdemnent. Lu. xix. De ore tuo te iudico. serue nequã. Psal. xlix. Arguã te: ⁊ statuã ti te facẽ tuã. [Dimittunt tibi peccata] Nõ solius dei esse dicitis [an dicere] simplici ꝟbo sine Sacramen ti opatõe: vel oonis vel medicine: sed solo potenti verbo [Surge ⁊ ambula] Constat q̃ vtrunq; eiusdẽ potẽtie est: licet in se inequalia sint. Sancti eñ inuocãdo vel sacramẽta exhibẽdo: aliquando curãt coꝝpus. ⁊ ita dimittũt peccata. Medici aũt ꝑ medicinas curãt aliq̃n coꝝpora: nõ animas: Sed simplici verbo creaturas nõ restaurat: niſi qui sim plici verbo creauit eas. Et ideo q̃ ad ꝟ vtrunq; est eiusdem potentie. ⁊ ideo inuisibile, ꝓbat ꝑ visibile. Et hoc est q̃ dicit.

**Ut aũt sciatis qꝛ filius hominis habet potestatẽ in terra dimitten di peccata: ait paralytico. Tibi di co surge: tolle lectum tuum: ⁊ vade in domum tuã. Et cõfestim cõsur gens coram illis: tulit lectum in q̃ iacebat: ⁊ abijt in domum suã ma gnificans deum. Et stupoꝛ apꝑ hendit omnes: et magnificabãt de/um. Et repleti sunt timoꝛe dicen/tes: quia vidimꝰ mirabilia hodie.**

Ecce Perfectio miraculi ex parte vere facientis. Primo ꝑ Verbũ, Secũdo ꝑ effectũ, ⁊ Tertiũ

sequit Edificatio fideliū. Dicit ḡ Vt autē sciatis certissima pbatione qz filius hois quem blasphemare dicatis potestatē habet diuinā in terra dimittēdi peccata solo verbo: sine omni alio ammiculo exterinsec adhibito: vl Inuocatiōis vel Sacramēti: Tunc ipse filius hois ait paralytico sua voce: Nō sonāte ō celo dei super patre: z non apparente visibiliter spūsancto: Surge Vox em̄ mea: est vox virtutis sicut z patris. Jo.v. Sicut pater suscitat mortuos z viuificat: sic z filius quos vult viuificat. Dester.xiiij. Tu es qui vite z mortis habes potestatē. Q aūt dicat Surge Est in effectu cōsolidatōis: cōtra membroz dissolutionē. Et q ōr Tolle grabatum tuū Est in restitutionē virtutis: cōtra debilitatē infirmitat qz lectus erat grauis qui a ḡtuor portabat. Et q ōr Et ambula Est in restitutionem virtutis motiue: cōtra paralysim immobilitatē. Q aūt ōr Vade in domū tuam Est ad restitutionē animaliū virtutū. Et pcipue vtutis prouisiue. Cōtra b q tales infirmitates per frigidū z humidum orte a cerebro: debilitāt vires prouisiuas z prudentiā. Sensus em̄ est Vade in domum tuam B est: Prouide tibi z domui tue. Nec est ergo restitutio integre sanitat: z pbatio plena potestatis dimittendi peccata: quam christus tradidit suo vicario z ministris eius. Mat.xviij. Ame dico vobis Quecunq alligaueritis super terraz erunt ligata z in celis. z Quecūq solueritis super terrā: erunt soluta z in celis. Moraliter aūt dic Quattuoz Surge B est: surrsum te age ad virtutes. Coloss.iij. Que sursum sūt querite: vbi christus est in dextera dei sedens Tolle grabatū in onus tuum Per pondus doloris: delectatōes peccatoz rum cōuertē. Psal.xxxvij. Sicut onus graue grauate sunt super me Ambula per meritoz profectum. Hiere.lj. Nolite stare: recordamini procul domini Et vade in domū tuam hoc est conscientie discussionē z custodiam. Prouer.vi. Considerauit semitas domus sue: z panē ociosa nō comedit Et confestim surgens Ecce ad verbi imperium opus subsecutū coram illis in testimonium miraculi z confusionē conscientiaz. suarum Tulit lectum in quo iacebat plena sibi restituta virtute z ambulans ordinato gressu in domū suaz vultantibus ppijs consulēs: sicut sapiens z prudēs. Joan.v. Statim sanus factus est homo: z sustulit grabatū suum z ambulauit magnificans deum hoc est: magna laude in gratiarū actione extollens. Actuū.iij. Zimbulās z exultans z laudans deum. Eccli.lj. Laudabit vsq ad mortem anima mea dominū: quoniā vita mea erat appropinquās inferno deorsum z stupor et viso miraculo apprehendit oēs Sepius dictum est qd est Stupor. Apprehēdit aūt eum ratio omēs: z ḡsi violenter tenuit Et videntes magnificabant deum Quia sicut dicit Psal.viij Elevata est magnificētia tua super celos de Et repleti sunt timore Deuoti quidē timore reuerentie. Pharisei aūt z scribe timore pene si contradicerent. Matth.xxvj Quer:bāt pncipes sacerdotū vt ihm dolo tenerēt z occiderēt: sed timebāt plebem dicētes cōfessione veritatis conuicti qz vidim mirabilia hodie hac clara luce. Luc.ij. Q parasti ante faciē oim pploz. Lumen ad revelationem gentium: z gloriam plebis tue isrl.

## Et post hec exijt z vidit Jesus publicanum nomine Leui sedentem ad teloneū: z ait illi. Sequere me. Et relictis omnibus surgēs: secutus est eum

Istud quod hic dicit vt dicit Aug. ꝑ recapitu U
lationē inductū est. Q sic pbat Aug. Qz sic Jnfra.vi.dicit. Matthaeus cū alijs apostolis i monte electus est. Post descensum aūt de monte sanat est paralyticus: z alia miracula pfecta sunt. Et iso vocatio Matthei ante facta est. Un ptz sicut iam sepius diximus Q Lucas q̄ inducit: nō inducit sm ordinē tēporis. sed sm q pbant ordinē ecclie sticum. sicut dixim. Nec cōuiuiū fecit ei in domo sua postq̄s secut est eum. quia tūc non erat publicanus. Nec pharisei murmurassent q dominꝰ comederet z biberet cū publicanis. Nec etiaz postea domū ꝓpriā habuit. Sed ante pfectā sequelā dñi aliq̄diu familiaris exist̄s: inuitabat eū z procurauit: z postea ꝑ illam familiaritatē factus ē Discipulus: z ex discipulo factus est Apls. Unde q b dicit Post hoc Notat ordinē rōnis Non tpis. Probata em̄ plenitudine potestatis in ordie (alis vsu) clauiū: Inducit post hoc factus ꝑ quod probatur Plenitudo potestatis in ordie z vocatōe et dispositōe ministroz: z dispositōis officioz. Hoc em̄ pertinet ad eum q habet plenitudinē potestatis. Exijt q̄ sicut dicit Matth.xx. Exijt pmo mane cōducere operarios in vineā suam. Dicunt aūt in ista historia Tria. Vocatio videlicet. Conuiuiū. z Reprehēsio murmuris phariseoz. De Vocatione aūt dicit Tria. Vocātis misericordiā. Vocati misericordiam. z Etiusdē ad sequendū christū obedientiā. De Vocantis misericordia tangit Duo. Diligentiam inquisitionis. z Respectū miserationis. De Diligentia inquisitōis dicit Post hec exijt q̄rens peccatores quos ad pniam conuerteret. Act.x. Pertransiuit bñ faciendo z sanando oēs oppressos a diabolo z vidit nō tam oculis corporis q̄ misericordie respectu. Eccli.xiij. Oculi dñi in diligētes se. Ben.xvj. Tu deus q vidisti me publicanum Describit b Vocati misericordiā. Describit aūt Ab infami officio. z A noie privato: vt ꝑ bocaliquantulū tegat vicium. z A studio lucroz publicanus quia publicis vectigaliꝫ accipiēdis z cōgregandis erat ꝑpositus Nec aūt vectigalia de vehēdis mercibꝫ accipiebant. Quidā tamen dicunt q erat mercatoz merces vehens. Et hoc nō puto esse verū. Uectigalia aūt cum extorsione accipiebant. z ideo tale officiū infame ē. Esa.xij. Populū meū exactoz res sui spoliauerūt noie Leui Matth.ix. ipse se vocat Mattheum. Binomius em̄ fuit. Sed Matthaeus erat nomē vulgatū. Et sub illo cognoscebat esse exactor. Et hoc ipse sibi tribuit ꝑter humilitatē. Prouer.xviij. Justꝰ a pncipio accusator

est sui. Aliꝰ nomẽ fuit Leui: quod nõ ita erat vulgatũ Et sub illo nõ cognoscebat infamia ipsiꝰ. Et ꝑ in tegumẽtũ infamie attribuũr ei duo alij euangeliste. Leui aũt interꝓtatur additus, quia sub significatiõe illius nominis: additus est apostolis Ut nemo quantorũcunq; facinoꝝ desperet si conuersus fuerit ad dominuꝫ: audiens publicanũ factum esse Apostolũ ꝛ Euangelistã Psal.lxvij. Dixit dominꝰ: et balan conuertã. ꝑ est: et confusione. ij. Paral.vl. Indignũ saluabis me fm multitudinem miserico:die tue. [sedentẽ] hoc est: quiescentem [ad teloneũ] ad studia illicitorũ lucrorum. Sap.xv. Existimabant luxum esse vitã hominis: ꝛ conuersationẽ vite compositã esse ad lucrum. ꝛ oportere vndecunq; etiaꝫ ex malo adquirere. [Et ait illi] Dic dicunt Duo. Preceptũ vocantis. et Vocati obedientia. Preceptũ vocatis est [sequere me] hoc est imitare. Et bñ dicit [sequere] qa Impossibile est ꝓcedere passu virtutis. Nullꝰ aũt omnino ꝑter cũ comitari: sed sequi alonge possumus. Job.xxiij. Vestigia eius secutus est pes meus: viam dñi custodiui. Eccl.xxiij. Bta magna est sequi dominuꝫ. [Et relictis omnib⁹] Tãgitur Obedientia. Et dicunt Duo. Depositio impedimenti ad sequendũ. ꝛ Insecutio. Depositio impedimẽti est in hoc qꝺ dicit [relictis omnib⁹] Amor em̃ temporalium impedit a sequendo christũ. Matth. xix. Ecce nos reliquim⁹ omnia ꝛ secuti sum⁹ te [secutus est eum] ꝑ est perfectũ. abdicare illicitũ: ꝛ imitari bonuꝫ. Psal.xxxvj. Declina a malo ꝛ fac bonum. Viere.xvij. Ego non sum turbatus te pastorem sequens.

## Et fecit ei conuiuiũ magnũ Leui in domo sua

Dic tãgunt Duo de Cõuiuio. De Preparatione sez. ꝛ De Societate conuiuantiũ. De Preparatione ẽt Duo. Preparationẽ. ꝛ Locũ. In Preparatione notanꝫ Tria. In Factura em̃ notat Studium ꝑparatiõis. In Cõuiuio autẽ: Iocunditas epulatiõis. In Magnitudine: Liberalitas ministrationis. De Primo dicit [Fecit.] Iussit rei cõuiuiũ ꝑparari vestibulo horti Tob.viij. vroꝛi sue dixit vt instrueret conuiuiũ: ꝛ ꝑpararet oia [Cõuiuiũ] aũt sonat in iocunditatẽ epulantiũ. Lu. xv. Epulari ꝛ gaudere oportebat: quia frater tuus mortuꝰ fuerat ꝛ reuixit perierat ꝛ inuẽtus est [magnum] Quod ꝓtinet ad ꝑparationis magnificã liberalitatẽ. Luce.xiij. Quidã homo fecit cenã magnã ꝛ vocauit mltos [in domo sua] Ecce Quietis locus. In domo ei aliena nõ fiducialiter quiescatur. Eccl.xxix. Utra neqs holpitãdi de domoi domũ: ꝛ vbi holpitabit nõ fiduciaIiter ager. Econtra Sap.viij. Intrans in domuꝫ meam conquiescã cum sapientia

## Et erat turba multa publicanoꝝ ꝛ aliorũ qꝺ cũ illis erãt discũbentes.

Ecce Conuiuantiũ societas. Nominat aũt publicanos ꝛ alios peccatores secũ cõuiuantes. Et ꝑ est qꝺ dicit [Et erat turba multa.] ꝗtũ ad multitudinẽ vocatoꝝ. Luc.xiij. Quidã homo fecit cenam magnã ꝛ vocauit multos [publicanos.] ad eandẽ spem vocatiõis suspirantiũ [ꝛ aliorũ peccatoꝝ supple. Lu.xv. Erãt appropinquãtes ad iesum publicani ꝛ peccatores vt audirẽt cũ. Dixit aũt hic Chrysost.qꝺ Leui de illicite adquisitis: domino fecit conuiuiũ. Et tũc querit Quare dominus ista cũ discipulis comedit ꝛ bibit: cum nõ liceat aliqꝺ talium ꝓngere aut edere. Tob.ij. Nõ licet nobis aut edere de furto aliqꝺ aut cõingere.

Responsio qꝺ illi qui agũt vices coꝝ quibus talia ablata sunt: ꝛ cum effectu inducũt homines ad restitutionẽ: possunt de talibꝰ edere. sicut fecit Dominus ꝛ discipuli. Qꝺ aũt alij comedebant: ad simulem restitutõis modũ erat inuitatio. Et ita oẽs licite comederunt. j. Coꝛ.ix. Quis militat suis stipendijs vnq̃: Quis pascit gregẽ: ꝛ de lacte gregis non mãducat. Luc.x. non ẽt dominꝰ edentes ꝛ bibentes que illoꝝ sunt. Sz potius edẽtes ꝛ bibentes que apud illos sunt [discũbentes.] Discubitus est stramentũ: in quo quiescãt partim sedẽdo: ꝛ partim iacẽdo. Est aũt stramentum molle ratõ ad dormiendum: ꝛ a lumbis inferꝰ ẽ sessio. Et tal sessio lassis conuenit. sicut fuit dñs ꝛ discipuli et iunctꝰ fatigati. Luce.vij. Ingressus domum Pharisei: discubuit.

## Et murmurabãt pharisei ꝛ scribe eorum: dicentes ad discipulos eiꝰ Quare cũ publicanis ꝛ peccatoribus manducatis ꝛ bibitis?

Dic tangit Murmur: Reprehensio murmur. Murmur aũt tangit Duplr. Murmurando em̃ ostenderũt Inuidẽte negnitiã. Euomẽdo autem murmuratiõnẽ apud discipulos qꝺ adhuc infirmi erant: ostenderũt primi serpẽtis astutiã Dicit ꝗ [Et murmurabãt] Rbo.j. Susurrones: detractores deo odibiles. Sapiẽ.j. Custodite vos a murmuratiõe quenõ prodest: ꝛ a detractione parcite lingue. [pharisei] ꝑsumẽtes ẽ falsi nois scia.j. Coꝛ. viij. Scientia inflat: charitas vero edificat. Rbo. xij. Non plus sapere ꝙ oporteat sapere: sed sapere ad sobrietatẽ Uident tamẽ iustã habere murmuris occasionẽ.j. Coꝛ.v. Si is qui frater nominat est fornicator: aut auarus aut rapax: cũ hmõi nec cibum sumere. Ad hoc aũt dicendũ qꝺ hoc ꝑtinis intelligit. Nullus aũt istoꝝ ꝓcessus est: Sed conuictus ꝛ familiaritas domini fuit eis occasio salutis. [Dicẽtes ad discipulos eius] Modo primi serpentis aggrediũtur dñm ex parte debiliori. Eccs.x. Quomodo si mordeat serpẽs in silẽtio: nihilo minus habet qui occulte detrahit. Non audebant em̃ domino hoc dicere. quia sciebant se cõfutandos [Quare cũ publicanis ꝛ peccatoribus] alijs criminosis [mãducatis ꝛ bibit] [ꝛ] Matth.vij. Quid aũt vides festucã in oculo fratris tui: trabem aũt in oculo tuo non consideras. Posset respõderi ꝙ mãducare ꝛ bibere cum peccatoribus vt conuertat est in signũ epulatiõis angelorum. Lu.xv. Gaudiũ est angelis sup vno peccatore pniam agente. Apo.xiij. Ecce ego sto ad ostiũ

ꝛ pulso. siquis aperuerit intrabo ad eum ꝛ cenabo cum eo ꝛ ipse mecum.

**Et respondens Jesus dixit ad illos. Nō egent qui sani sunt medico: sed qui male habent. Nō enim veni vocare iustos: sꝫ peccatores in penitentiam.**

Hic ponit Murmuris repressio. Et dicuntur Duo. Unum quidez Per metaphorā. ꝛ Alterum Per metaphore expositionem. Metaphora dicit Murmurādi (al's Murmurantiū) reprehensionem. ꝛ Publicanoꝝ cōmendationez. Reprehēsio quidem Murmurantiū est in hoc q dicit. Non egent. hoc ē nō egere se simulāt qui sani sūt. hoc est qui sanos se esse reputāt. Nullus enim ita totus sanus est a peccato ꝛ ab inclinatiōe ad peccatū: Que est quasi dispositio ad infirmitatē. ꝛ Qui reputat se sanum; periculosissime infirmat. qz medicum non requirit. Apocal. iij. Dicis quia dives sum ꝛ nullius egeo: ꝛ nescis quia miser es ꝛ miserabilis: ꝛ cecus ꝛ nudus ꝛ pauper. medico. De quo dicit Eccl. xxviij. Honora medicum: propter necessitatem eī illū creauit altissimus. Non eī. Explanatio est metaphore per finē sui aduentus. Non eī veni. in mundū. Jo. xvj. Exiui a patre ꝛ veni in mundū. vocare iustos. quia illi vocati sunt: sicut Nathanael ꝛ alij q fuit sine dolo. Intelligit eī istud de Vocatiōe exteriori. In qua nō vocant qui se iustos arbitrantur. Omnes aūt alij vocant. Rhomanoꝝ. iij. Oēs peccauerūt ꝛ egēt gratia dei. sed peccatores. hoc est: qui peccatores se recognoscūt. ꝛ per gratiā christi saluandos. ꝛ non ex operibus legis. Et hoc est quod addit. ad penitentiam. Actu. iij. Penitemini ꝛ cōuertimini vt deleant peccata vestra. Attende autē q hic est quedam Glo. de Vocatiōe Matthei q est valde dubia. Et dicit esse Ambrosij. Dicit enim sic Reliquit. pria: qui rapiebat aliena. Non solum lucra reliquit omnia (al's omniū) vectigaliū: sed z periculū contempsit qō poterat venire a principibus seculi: quia rationes vectigaliū incompositas reliquerat. Et quia i nullo prorsus huius vite respectum vl cogitatione sibi reseruauit: dominicorum talentoꝝ fidelis dispēsator esse meruit. Tria dicit Glo. ista. Sed. Q qui aliena rapuerat: pria reliquit. Et hoc est Iniustitia. qz antez relinquebat. pria: reddere debuit que rapuerat aliena. sicut fecit Zacheus Matth. xix. Siquid aliquem defraudauī reddo quadruplū. Unde z hoc fuit iniustum: ꝛ discipulis christi ꝛ doctrinis eius contrarium. Matth. v. Nō exies inde donec reddas nouissimū quadrantē. Secundus est qō dicit Q rationes vectigaliū incompositas reliquit. Et ō fuit Iniuria ꝛ Scandalus contra christi doctrinam. Iniuria quidem: quia vectigalia ex quibꝫ accipiunt (al's accipiūtur) stipendia ad defensiones terrarū: non sunt iniusta. Et ideo rationes eoꝝ sunt faciendo. Scandalū aūt est tum. pter hoc q z ipe dominus vt nō scandalizarer: soluit didrachma. Et alibi dixit Lu. xx. Reddite q sunt cesaris cesari. Terciū aūt Q in nullo prorsus respectū vel cogitationem huius vite sibi reseruauit: fuit Imprudētia. Cū enī dominꝰ Jo. xij. loculos legat habuisse cūq; ea que mittebant: portabant ad vite necessaria. Nec potest aliqs dicere q dominꝰ dispensauerit: qz Nulla dispēsatio est cū alterius iniuria. Nec est simile quod dicit Exo. iij. z. xij Spoliabitis egyptū. qz filij israel laborauerūt egyptijs ꝛ spolia quī fuerāt ab egyptijs: ꝛ in angaria dura (al's dira) fuerūt apud eos. Ideo videt hic dicendus sicut dixit dñs super Matth. q illud cōuiuiū factū fuit cū iam ita esset pfectus in amore christi q omnia vellet relinquere: ꝛ ad ea vltra nō redire. Ante aūt (licz nō legat) ꝛ Male ablata reddiderat: ꝛ Rationcinia cō posuerat. De futuris aūt ordiare non poterat. qa quo mittēdus esset ignorabat. Q enī hic dicit in Glo. intelligendū q nō legit de istis tribꝰ aliquid fecisse: tamē iusticia exigente fecit. Et subticent alīqui: sicut hic. ꝛ ponunt aliqn sicut i Zacheo. Ut ex alijs q scripta sunt: silia in his que non sunt scripta intelligamus. Tamē hic cauendū est. quia i dictis bri Ambrosij frequēter inueniunt imixta dicta Ambrosij adopti. Et sunt illa frequenter falsa: ꝛ aliquando heretica.

**At illi dixerūt ad eum Quare discipuli Joannis ieiunāt frequēter ꝛ obsecratiōes faciunt. silr ꝛ pharisei. Tui aūt edūt ꝛ bibūt. Quibus ipse ait Nūqd potestis filios sponsi dū cū illis est sponsus: facere ieiunare? Veniēt aūt dies: cū ablatus fuerit ab illis sponsus: tunc ieiunabunt in illis diebus**

Hic incipit astruere Potestatē dispensationū. ℣
Est autē Dispēsatio iuris relaxatio. pter necessitatem vel vtilitatē publicā facta. Habet autē partes Duas. Unā in qua est Occasio veniēdi ad factū. Aliam aūt in q Ratio instruit dispensationū. In Prima harū est questio quedā mota. Quidam ex discipulis Joānis cū Judeis. sicut dicit Jo. iij. qz fm veritatē Pharisei ꝛ scribe primo discipulos Joannis ō hac questione solliciare uerunt: ꝛ discipuli Joānis solliciatati cū Judeis de hac questione cū inuidia ꝛ murmure cōtra christū tractauerūt. ꝛ sic cōcitati ad christū cū questione venerūt. Propt qō discipuli Joānis in hac pte reprehensibiles se reddiderūt. Tum de Jactātia sanctitat. apparētis. Tū de Familiaritate ex pte viperee generatiōis. Tū de Inuidia christiane libertatis. Gal. ij. Propter subintroductos falsos fratres: q subintroierūt vt explorarēt libertatē nostrā quam habem' in christo Jesu: q̄to nec ad horā cessim' subiectionē. Quare discipuli Joannis. Jn quo (al's quibꝫ) nihil nisi austeritas apparuit. ieiunāt frequenter. sicut omī solatio gaudij destituti. ꝛ obsecrationes faciunt. sicut semp ad celestia suspēsi. Tuoꝝ Jeiunio se affligētes ꝛ castigātes ne appetāt terre-

na.j. Lor.ix. Lastigo corpus meū ⁊ in seruitutem redigo. Obsecratiōe autē cor ad deū dirigētes. ps. cxl. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Similiter autē et pharisei.ꝛ ⁊ credūt resurrectionē mortuoꝝ. Et ideo sperāt eterna: pro quibus frequenter fecerūt obsecratiōes. Ieiuniis autē ⁊ alijs austeritatib⁹ :corpus a voluptate vite temperabāt. Unde Luc.xviij. Unus pharisei dixit: Ieiuno bis in sabbato: decimas do omniū que possideo. Qui autē discipuli ⁊ re imitancꝫ tur. Ideo factus est in te redundat. Edunt et bibunt in delitias ⁊ saturitatē. Cum tñ feruor: non tuus (sꝫ s nouicius) plus austeritatis habere debeꝛ ret ex nouitate religionis. q: Omnis religio feruet a principio. Nec ḡ est questio ipsoꝝ. Quib⁹ ipse ait. Ante respōsionem istaꝝ :notandū est q: Uita vetus dicit a Quattuor. Quoꝝ Unū est causa viteveteris. Et hoc est inolitū longa consuetudine in hominevel in gēre peccatū. Threnoꝝ.iij. Uetuꝫ statum fecit pelle meā. hoc est: ad modū veruste deformem per peccatū. Ideo pcipit Aplꝰ ad Ephe.iiij. exuere veterē hominē qui corrumpit sꝫ desideria erroris. Aliud est Lōsuetudo obseruantiaꝝ legaꝫ lium: q̄ ad inducendū peccatū inducte sunt: ⁊ non ad curandū ipsum. Sicut sunt omnes obseruantie legales Et etiam Decalogus. sm hoc q̄ cohibere dicebat manū: non animū. Et omnia bmōi. Heb. vij. Nihil ad pfectū adduxit lex Et illa est seruitus antiqua. Tertiū Emulatio antiquitatis: que est semp in cordib⁹ eoꝝ qui tranſire debent ad nouū. Gal.j. Abundantius emulator existens paternarū mearū traditionū. Unde etiā in pma ꝓbia dicit: q̄ vt homo cōsueuit credere cōtraria pncipioꝝ ⁊ ē oblitus eis: ītūcunq; deducat ad incōueniēs nō recedit nisi cū magna difficultate. Quartū est adꝫ ulterine radices: que semp manēt ex antiquis erroribus in corde pullulātes. Unde Hiere.j. Ut euellas ⁊ destrues ⁊ dissipes ⁊ disperdas. Nisi ei paulatim illa effodiant: non inseret veritas. Et ideo sicut in eo q̄ in scientijs doctrinalib⁹ de errore ducit advertatē. Ita est de deductiōe et lege vet⁹: ad nouam. Qui em in doctrinalib⁹ habet philosophos qui ex peccato primos errores seminauerūt ꝓ dijs vl ꝓ sanct⁹ ꝓhet⁹: nunq̄ curat ab errore suo. Similiter si ītroducit inderet errorib⁹ eoꝝ :nūq̄ exit ab eis. Similiter q̄ ex emulatiōe pſone ⁊ non veritatis contendit: nunq̄ curat. Adhuc aūt nisi errores cōtrarios pncipijs de corde suo euelli pmittat nunq̄ curat. Ita est qui legem vetere arbitratur a deo esse: ex intentiōe permanēdi tatā: sicut veram iustitiā iustificantē: ⁊ nō magis ordinatā ꝓ peccatum antiquū. vt pedagogū ad christū nunq̄ liberatura lege. Adhuc q̄ omes obseruātias eius ⁊ cerimonias putat diuinas ⁊ tenēdas ⁊ nō magis mysticas: ⁊ in futurū significātes q̄d faciendū est: nūq̄ liberabit. Adhuc Emulator talū ꝓterea q̄ tanti patres saluati sunt: lege in statu durante. et credit hanc saluatē fuisse patrib⁹ ex lege: ille impossibilis ē ad curā. Adhuc etiā nisi pncipia pceptoꝝ ⁊ quecunq; alia sunt: de corde euellat. vt obligantia non liberabit. Et ex his patet q̄ difficile est veteribus nouā imittere :⁊ q̄ paulatim oportet hominē a veteribꝰ caute educere. ⁊ tūc paulatim nouis est coaptare. Et hoc intēdit christ⁹. Et ideo Duas dat respōsiones. Una questioni. ⁊ Alteri subintellecte rei in q̄stione: quā etiā querētes ignorabant Ad solutionē questiōis Nota q̄ sicut dixim⁹ i Matth. Triplex est ieiunū. Satisfactiuū. Afflictiuū. ⁊ Certificatiuū. Satisfactiuū est q̄s ieiunando pro peccat⁹ emēdandis. Sicut Jone.iij. Jeiunū Ninivitarū. Joel.j. Sanctificate ieiunū: cōgregate cetum. Jeiunū autē Afflictiuuꝫ :est sicut id quod fit: cum nimia desolatōe homo deiectus alimentū non sumit. Sicut ij. Re.xij. De mortuo paruulo ieiunabat dauid anteqū moreret. Et sic ieiunabāt antiqui patres et meroꝛe dilatōis aduent⁹ christi. Sicut patet Leui.xxiij. ⁊ in multis alijs locis de Jeiunio primi: ⁊ ieiunio quarti: ⁊ ieiunio septimi ⁊ ieiunio decimi. Tertiū est ieiunū Certificatiuuꝫ quādo homo ex ꝓsentia dei tantū cōcipit gaudiū: q̄ sibi omnis desipit cib⁹ corpor⁹. Sicut erat Jeiunū Moysi cum domino in monte. ⁊ Jeiunū Helie cum dño in deserto. Nullū autē istoꝝ ieiuniorum cōperūt apli. Primū ei nō competit. qa Baptismi gram accipientes :non assumūt extra la mentū vel planetū. Afflictiuū nō competit. qr im presentiaꝝ habuerūt oēm consolationē ⁊ gaudiū. Certificatiuū nō competit: qr non adhuc ad robur receperant spūm: Et hoc fuit quod dixit christus. Numquid ⁊ A. d. Uospūs iudicate. Numquid possunt congruenter tanti festi et cōfectiue leti ⁊ ciei filij sponsi hoc est: cuiuscunq; sponsi filij sique sodales. Lugere vel ieiunare dum cum illis est sponsus in tāte festiuitatis exhibitione gaudij ꝓsentia argumentū. Nec.viij. Sacūs dies dñi est: nō licet nobis cōtristari. gaudiū eni dñi fortitudo ē vestra. Et Ibidē dicit. Comedite pinguia: ⁊ bibite mulsum: ⁊ mittite ptes eis qui nō prepauerūt sibi. Ita etiam filij sponsi christi in presentia eius ieiunare nō possunt. Ipse em est sponsus qui ecclam sibi in natura nostra despōsauit De q̄ dicit Psal.xviij. Ipse tanq̄ sponsus dñs pcedēs de thalamo suo. Jo.iij. Qui habet spōsam spōsus est. Filij autē eius in ipsis nuptiarū ꝓmotib⁹: de spū: non de carne geniti sunt: apli dilecti chīo tanq̄ filij. ij. Reg.j. Sicut mater vnicū amat filium: ita te diligeba. Et ideo illo tēpore leticie quo ꝓsens erat corꝓaliter: nō fuit congruū ieiunare. Venient autē dies passionis ꝓmo: ⁊ ascēsionis scdo. cū ablatus fuerit ab eis spōsus ꝓsentia corporali in triduo: videlicet vsq; in die Resurrectōis: ⁊ in decē diebꝰ inter diem Ascēsionis ⁊ Missionis sancti spūs. ⁊ tunc ieiunabūt in illis diebꝰ Jeiunio afflictiōis. Undelegit de Jacobo monacꝫ qui ꝓ similitudine religionis: frater dñi meruit appellari Q cū videret dñm morituꝝ in cruce: voluit se non comestuꝝ panē nisi viso eo in resurrectōe. Os ⁊ ita perfecit sicut vouit. Et ideo tunc ieiunio afflictionis discipuli ieiunauerūt. Et tūc remānsit cum eis .i. dies. in multis argumētis apparēs eis :⁊ loquens de regno dei .⁊ tūc nunq̄ ieiunauerūt discipuli :sed semp vel exegit ab eis si haberēt aliq̄d qō manducē: vel ipsi obtulerunt ei q̄ habebant: sicut partē piscis assi. vel inuenerūt ꝓparata ab ipo. Sic

Joan.xxj. Piscē superpositū prunis :z semper cō/medērūt cū ipso.ita q̄ eriā in die Ascēsionis come/dit z ascendit. Et ideo Gelasius papa in memoriā illi⁹ facti cōstituit q̄ inter pascha z pascha. B est rūt pascha z pentecosten nō esset Jeiunū. q̄ rūc discipuli z apli nō ieiunauerūt. Sed in die Ascēsionis ablata est ab eis psentia corpalis: z in die Pentecostes exhibita psentia spūalis. Et ideo inter illos duos dies iterū ieiunio afflictiōis ieiunauerunt. Post die autē pentecostes z deinceps: ieiunauerē Jeiunio exultatiōis. Et ideo ecclesia chri in memoriam illi⁹ facti in ieiunio Pentecosten cātat Alla. qō est laus dei inuisibilis Jn alijs ār ieiunijs cantat Tractus: q̄ significāt longos tractus laboris. qz in illis repzesentat Jeiunū afflictiōis :z Jeiunium sanctificationis. Hoc est ḡ quod dicit

**Dicebat autē z similitudinē ad illos Quia nemo cōmissurā a vestimento nouo imittit in vestimentū vetus: alioq̄n z nouū rumpit: z veteri nō cōuenit cōmissura a nouo: Et nēo mittit vinū nouū in vtres veteres. alioq̄n rumpet vinuz nouum vtres: z ipz effundet: z vtres peribūt. Sed vinū nouū in vtres nouos mittendū est: z vtraq̄z conseruāt. Et nemo bibens vetus statim vult nouum. Dicit enim Vetus melius est**

Hic incipit Secundū de Jnductiōe nouitat⁹:

2 Jn qua sicut z de Jeiunio oportet cū neophitis dispēsatiōe vti. Jndacit autē Duas filitudines ꝓz duos effectus .quos spūssanct⁹ operat in nobis. Un⁹ est in Cōuersatiōe exteriori :q̄ est indumēntum virtut⁹. z Alij est i inebriatiōe interiori: Que exhibitas est amoris spūalis. De primo dr Esa.lxj. Jnduit me dñs indumēto salutis :z vestimēto leticie circundedit me. De Scōo dr Cantic.v. Comedite amici z bibite z inebriamini charissimi. De Primo ḡ dr q̄ nemo [sapiēs] cōmissurā a vestimento nouo [B est:parte panni noui] cōmittit [B est cōsuit] in vestimentū vetus [B est in parte panni veteri]. Et subūgitur rōne: dicēs [Alioquin [B est:si aliter faciat] et nouū rūpit] quia ad se trahit vetus: z generat scissuras [et veteri nō cōuenit] q̄z illud nobilitatē z solidatē noui sustinere nō potest. z ideo nō cōuenit ei cōmissura a nouo [secū cōiuncta. Et ita est dū homo imbutus est veteri cōuersatiōe legis: adhuc nō cōuenit ei tota solicitudo noui. q̄z si secus fiat. z nō panlatim manuducat⁹ p longas doctrinas parabolarū: z exemplo⁹. vtiq̄ abijcer. nec credēs vet⁹ nec nouū. q̄z iam a veteri incepit recedere: nec recessit. z iam nouo inceperat ap̄ropinquare: nec peruenit.

[Et nemo mittit vinū nouū in vtres veteres] Scōa filitudo de interna spūs edificatē. Et patet p se :q̄ corda veterū⁹ ibuta sunt vtres veteres [et vinū nouū] est cognitio z cōsolatio noua sancti spūs. Psal.ciij. Vinū letificat cor hominis Judic.ix. Non possum desere vinū meū qō lētificat deū z homines [Alioquin [hoc est:si secus fiat [rumpit nouū] vinuz bulliēdo [vtres] fragiles z veteres. Caloze em̄ solis: loci z ꝓximi z naturali caloze cōpugnantib⁹ :vter fragilis sustinere nō potest [et vinū effundet] q̄z nō est digestum ad plenū. j. Regū. j. Digere paulū pervinuz q̄ mades [et vtres peribunt] veteres. Job.xxxij. Ea venter meus quasi mustū absq̄ spiraculo. qō lagunculas nouas dirūpit [Sed nouū vinum] nouā spūs ꝓceptionem [in vtres nouos] corda paulatim innouata. Unde Acc. ij. Alij dicebant q̄ musto pleni sunt [et vtraq̄z conseruant] quia tūc z spūs custodit corda :z cor custodit spm̄. Et planat aūt adhuc vlterius dicēs [Nemo bibēs vetus] cū delectatione adhuc in veteribus detent⁹ [statim] vult ꝓz bn̄placitū desiderij sui [nouū] q̄z A contrario in contrariū ꝓz naturā nō est trāsitus nisi p medīū [Dicit em̄ [infect⁹ sapore veteris] Vetus melius est] Eccli.ix. veterascet :z cum suauitate bibes illud. Sed sicut dē Interlinearis innouat⁹ paulatim volet nouū :z tūc apetet ipm. Leuit. xxvj. Usq̄ ad noua comedetis vetera. nouis aut̄ supueniētibus: vetera ꝓiicietis

# Capitulum. vi.

**Factum est autem** f **in sabbato scōo primo cū transiret p sata :vellebāt discipuli eius spicas z manducabant confricantes manibus.**

Jn principio istius capli sunt Due historie ad huc ad Poreſtatē dispēsandi ptinentes. q̄: Poreſtas dispensatiua papue est i Trib⁹. Jn ptinētib⁹ ad libertatē fidei :z Jn vsu temporaliū :z Dispēsatione tempoz. Jn libertate quidē fidei. qz in omnibus que faciūt ad fidei edificationē studendū est. Et sic̄d obstaret circa aliquā caliū personaz̄ que fidē multuz edificare posset: sicut Uotū vel aliqō tale) dispensandū est Sicut modus viuēdi austerius in observantijs multz̄: dispēsat circa psonas multū fidē edificātes .sicut factū est in ꝓcedenti. Tales aūt q: multz̄ psunt :etā alienis possunt ꝓsumptib⁹. Et sic̄ p similitudinē quandā dispensatur h. Dicunt at Tria in hac historia. Jn Quoꝝ rum Primo ponit facti: dispēsatione indigens. Jn Scōo Phariseoꝝ murmuratio. Jn Tertio Murmuris repressio: p ostensionē dispēsatiue rationis. De Primo determinat Tria circa christū. Sapie. i. diuine ordinatiōe. Tēporis cōgruitatem: Operis christi studiū z occupationē. Et hec tangit circa christū. Circa Discipulos aūt tāgit Quatuor alia. Scz Indigentie necessitatem. Paupe-

# Capitulum. VI.

indigentie sublevationē: edulij parcitatē: rudē
z non lautū cultē edulij pparationē. De prio
ꝛ que circa christum sunt ꝺ modo diuino. Fa
ctum est autē ꝯ exequente sapia in tēpore: qō ab
eterno ꝓparauerat. Prouer. viij Quādo ꝓparaꝫ
bat celos. hoc est: aplos aderam: cū eo cūcta cōpoꝫ
nens. Esaie. xxvj. Et dicto antiqs feci illud: z nūc
adduti. in sabbato scō primo. Ecce Ēgrui
tas tēpis: in q̄ boc voluit fieri: vt excitaret calūnia
pharisēoꝝ. Et ex hoc locō haberet Instructio disci
pulorꝝ. Est aūt Secūdo primū triplici rōe dañ.
Fuit enim in lege Sabbatum simplex: z Sabba
tum primū: z Sabbatū scō primū. Sabbatum
Simplex fuit cuiuslibet septimane terminus. qz
in illo nō fuit nisi simplex festū. Sabbatū primū
fuit ꝑcipui festi sabbatū. Sicut Primū sabbatū
Pasce. vel Pentecosten. Ul' Scenophegie. Sab
batū aūt scō primū: fuit cōmūde festoꝝ. vltimū.
qz vltima. hoc est; octaua dies: eadē solēnitate fuit
venerabilis. Sicut dicit Leuit. xxiij. Et ꝫ dicebat
scō primū. Scō modo dicit scō primū. qa du
plici rōne est primū. Una q̄dem ratione. qz est sab
batum: qō in se habz sue dignitatē primatū. Alia:
quia fuerūt Kalende mensis. Et sic iterū festiuū.
z scōm accepit dignitatē ordinis. Tertio modo dr
Sabbatū scō primū: quia scōa ratione fuit pri
mū. Erat enim primū dignitate Sabbatū: quod
feriabat. Scōa ratione primū fuit tpe: dies proti
ma post sabbatū: dies que dicebat ꝑma sabbati: q̄
est Dñica: illa est prima septimane. Et dicit Hie.
q̄ hec aliquādo ante legē prima fuit: z in lege ferā
est nō prima. Tēpore aūt reuelate gratie iterū fa
cta est ꝑma. Et ideo dicit scō prima. Et ꝫ non vi
detur esse verū. qz ab initio mūdi sanctificatus est
dies septimus ante omnē legē. vt dr Ben. ij. Et q̄
dem opibus a ꝯstitutione mundi ꝑfectis: dixit de
die septimo sic. Requieuit deus die septima ab oi
bus operibꝫ suis. Unde dicendū ꝙ Hie. illa Be
de est. Et intelligit sic. Diem quo sabbati lex solui
ceperat deuteron. ꝓteron. id est: scō primū sabba
tum vocat: ꝙ hoc innuens observantiā legalis sab
bati cessaturā. z naturalis sabbati libertatē. q̄ vsq;
ad Moysi tpa cēterorꝝ diez silis erat) restituēdā.
qz licz a cōstitutōe mundi hec dies sanctificata sit:
tamē ꝫ ante Moysi tēpora neglebat. Et ideo non
obseruabat. Sed ꝑma sabbati dies quā nos Do
minicā vocam⁹: dicebat. Et ideo post legē iterꝫ est
restituta in primā. Et ꝫ est quod intēdit Hie. Si
aūt vis scire fm naturā: tū scias ꝙ Dies: est Sol lu
cēs sup terram Et nō lucētes alie stelle. quia ille fa
cte sunt vt ꝑsint nocti. Ben. j. Et ideo quecunq; est
que simplex habet lumē solis in dominio ꝑme bo
re dicit: illa est ꝑma. Et hec est dies Dñica. Et ideo
illa fm naturam prima est: In sequenti die lux
Solis fundit in lune dñio. Et ideo illa est secūda.
Et in Tertia die fundit in Martis dñio. Et ideo
illa tertia. Et in Quarta die fundit in Mercurij
dominio. Et ideo illa est quarta. Sz in Quita die
fundit in Jouis dñio. z ideo illa est quinta. Et in
Sexta fundit in Ueneris dñio. z ideo illa ē sexta.
Et in Septima fundit in maliuolo Saturni do
minio. z ideo illa est septima. Et būc ordinē Anti
qui sapientes attenderūt ante legē. Et ideo sic ordi
nauerūt. Sub lege aūt mutat⁹ est: z post legē ue
rū recept⁹. Et ideo Sabbatū illō est scō ꝑmū. Et
iste est ordo dierū fz naturā. Que ār sit rō feriādi
vel operādi i dieb⁹: alibi erit loc⁹ dicēdi. Scias tñ
q̄ licet ista fm Hie. quorundā dicta sint que ꝫ re
citanf facta sunt in sabbato. qz alie occasionē mur
murādi non habuissent. Unde ad lfam verū est q̄
scō primū sabbatū fuit z sabbatū: z illud festuꝫ
calēdaꝝ habēs. sicut dicit Mar. ij. Ubi dicit: Cū
domin⁹ sabbatis ambularet ꝑ sata. hoc est dicit ꝙ
plura festa cōcurrerūt. cum trāsiret. Ecce Stu
dium dñi ꝙ Prōcurāda salute hoim. per sata.
Trāsit ꝙ sata seminator rerū in ꝑmo mundi carāi
ne: qui in fine tēporū corda seminat fideliū: vbi
dñi seminatiōe: vt ex eoꝝ (al's rerū) dispōe agrico
las mūdi doceat q̄d debeāt facere. Jo. iiij. Uidete
regiones: qm̄ iā albe sunt ad messem. Uolebat em̄
vt cōsideratis messib⁹: considerantes corda ꝑta
ad messem: z seipsos idoneos exhiberēt messores
qui ad meredū mitterentf. Uellebāt. Ecce Ne
cessitatis extreme indicia. Et hui⁹ cām dr Mar. ij.
q̄ ita venerāt turbe vt nec spacū māducādi habeꝫ
rent. Et ideo ferō sermone de nouitate vite cōuenit
turba. Tēpus aūt fuit māducādi Et ch̄s ad quie
tem spūs porꝰ q̄ ad escam festinās: declinauit ad
cāpos satos. Sic faciens Jsaac Ben. xxiij. Qui
tge cum sibi sponsa ꝓsentaret: egressus fuerat ad
meditandū in agro. Sic ch̄s cū sibi quereret des
ponsari eccl'am. Discipuli aūt famelcētes: acriter
Sicut dicit. j. Cor. iij. Usq; in hanc horā z esuri
mus z sitim⁹ z nudi sum⁹. Heb. xj. Egētes angu
stiati afflicti. Sic ꝙ ex fame nō studiosa ꝑparabāt
Sed. vellebāt. manib⁹ nō dirando non con
diendo nō lapozib⁹ infundendo. spicas frudes
Hoc cū liceat fm legē Deut. xxiij. Si intraueꝝ
segetes amici tui: franges spicas: z manu ꝓteres.
falce aūt nō metes. Et māducabant. Nonven
debant Nec deportabāt: māducabāt aūt Non ad
necessitatis suppletionē: sed ad nimie inedie z debi
litatis remediū. quia ex talibꝫ edulijs ad refectionē
vite sumi pōt. cōfricantes manib⁹ suis. Ecce
Preparatio rudis. non lauta. Ubi ꝙ sunt isti de
(al's nō sunt igit de) quibꝫ dr Phi. iij. Quorum
deꝰ vēter est. De q̄bꝫ dr Amos. vj. Qui comedunt
agnū de grege. z vitulos de medio armenti: biben
tes in phialis vinū: z optimo vnguento deliburi: z
nihil cōpatiunt super cōtritione Joseph. Luc. xvj
Epulabat quotidie splendide. Exemplū hinc acci
piāt Successores Apl'oꝝ ꝙ hereditatē acceperant
sedes eoꝝ. Ps. xliij. Pro patribꝫ tuis nati sūt ti
bi filij: cōstitues eos ꝓncipes sup oēm terrā. Spi
ce tñ enī significāt scripturaꝝ: sciās: in palea lfe inꝫ
clusas: ꝙ manib⁹ confricanf q̄ operū bonoꝝ im
pletione z studij vellicatiōe exponunf: vt sic purū
intellectū reficiant. Leuit. ij. Si obtuleris munus
frugum tuaꝝ. dño: de spicis adhuc virentibꝫ. cōte
bis eas igne sanctispūs. z cōfringes ꝙ meditatio
nem in modū farris: vt conuenīes sit (al's sint) nu
trimenti. Et sic offeras primitias tuas dño. fun
des qs super eas oleum vnctiōis z gre sanctispūs.
Sil'r aūt z ꝓtulis opus quasi de spica euellit: qñ

de motibꝫ penitentiꝫ euocat. Beñ. tij Septē spice plenē pullulabāt in culmo vno. Hoc est: septē virtutes in corde vno. Sicut fortis ille Hedeon Judicū. vj. purgabat triticū cū vellet fugere madian. Tales autē morales expositiões a quolibet de facili fieri possunt

**Quidā autem phariseoꝝ dicebāt illis. Quid facitis qđ non licet in sabbatis? Et respondēs Jesus ad eos: dixit. Nec hoc legistis qđ fecit Dauid cū esuriret ipse ⁊ qui cū eo erant quomodo intrauit in domū dei: ⁊ panes ꝓpositiõis sumpsit ⁊ māducauit: ⁊ dedit his qui cū ipo erāt: quos non licebat māducare nisi tm̄ sacerdotibꝫ. Et dicebat illis Quia domin⁹ est filius hominis etiam sabbati.**

Ecce Murmuratio. Tangit aūt Duo: Astutiā: ⁊ Nequiciā. Astutiā Jn p̄ma qꝫ Quidā: ⁊ non oēs. Ut si confutarent illū: Non nō oēs essent cōfusi. Si aūt vincerēt: oēs viderent esse victores. Beñ. iij. Serpēs erat callidior cunctꝫ animantibꝫ tre. Esa. viij. Inite consiliū: ⁊ dissipabit. Nequicia aūt est in interrogatiõe cū dicūt. Quid facitis? Matheus dicit ⁊ Marcus Q dixerūt ipsi dño. Sed verū est qꝫ primo dixerūt discipulis. Et cū non desisterēt: dixerūt dño Ut compesceret eos Uel efficeret accusabilis. quod nō licet legē phibēte in sabbatis quia plures festiuitates concurrerāt in vnā. Unde Nume. xv. Lapidat⁹ est qui colligit ligna in sabbato. Et erāt ceci: qꝫ Ratio hūana hoc dicit: qꝫ Jn q̄libꝫ festo licet nature satisfacere. Et respōdens Iesus ad eos: dixit. Ecce Cōfusio cōtradictētis: ⁊ Uera doctrina dispēsatiōis. Nec hoc. ad intellectū Supple legitis. Et cōtra oēs serpentinū morsum chriſt⁹ scripturā oponit. Sicut. ē. patuit in Tentatōibꝫ diaboli. Et b. Dicit autem Duo. Primū est Q ex scripturis pbat: ⁊ de Rebus ⁊ Tēporibꝫ ꝓpter necessitatē esse dispēsandū. Secundū aūt est Q apud se ostendit eē dispēsandi auctoritatē summā. Primū horꝫ pbat p factum Dauid. j. Reg. xxi. De quo dic. quod fecit Dauid. Dicit em̄ hic Dauid totū illud fecisse qđ circa se factū est dispēsatione summi sacerdotis. Et b est. cū esurisset ipse ⁊ qui cū eo erāt. Et b fuit cū completā esse didicit malicā Saul: ad insequendū eū. Et ideo ꝓpter eūdū ad suos declinare non audebat. Nec etiā ad alios q̄ prodereī eum Saul: sed spem habēs in honestate sacerdotꝫ Abiathar iunioris: ⁊ patris ei⁹ Abimelech: declinauit in Nobe villam ad eos: ibi querēs refectionis consolatiõnē Ubi sciuit se nō inuenire pditorē. Et ideo necessitas illa dispēsandi fuit cā. Et ideo locū habuit dispensatio. quō intrauit in domum dei. Nō ipse Dauid in ꝑsona: sz Sacerdos ⁊ panes ꝓpositōis sibi a sacerdote exhibitos māducauit: eo qꝫ alios panes sacerdos nō haberet. Nec Dauid alibi reqrere panes ausus fuit. Et qđ plꝰ est: panes cosdē dedit bis. qui cū eo erāt. puerꝫ. Excusat⁹ hoc fecit Necessitate inducta ⁊ Dispensatiõe sacerdotis: qz fames cebat: ⁊ ad aliū locū declinare secure nō poterat. quos panes ꝓpositionis nō licebat. ꝓter inhibitiones legis. Leuit. xxiij. māducare nisi tm̄ sacerdotibꝫ. Leui. xxiij. Panes ꝓpositōis erāt Aaron sacerdotis et filiorꝫ eius: ⁊ comedēt in loco sctō. qz Scm̄ sctōrum est de sacrificijs dñi iure ꝑpetuo. Unde Leo papa Cū necessitas fuerit dispēsetur qđ habz prātē Sciat autē qꝫ sicut dixim⁹. Dispēsatio ē iuris scripti: ⁊ edite legis relaxatio ob necessitatē cogentē vl̄ vtilitatem ꝓuocantē inducta. Unde dñs Beñ. Nō sum ego tā rudis qꝫ ignorē vos dispensatores esse positos fm̄ prātem quā dedit vobis dñs in edificationem ⁊ nō in destructionē vestram: Dūmodo Causam habeat dispēsatio aut Necessitatē cogentem aut Utilitatē ꝓuocantē. Utilitatē dico non ꝑpriam: sed cōem. Si cui barū causarū neutrā habuerit: nō dispēsatio Sz crudelis dissipatio ē dicenda. Cōsiderandū in qđo dispēsandū est. Sūt em̄ que necessaria fecit sola ꝑmittētis volūtas: sicut vota. Sūt qđ necessaria sanciuit supioris auctas. sicut Jura. Leges. ⁊ Precepta. Sūt que necessaria ⁊ venerabilia fecit obseruādoꝝ dignitas. Sic̄ virtutes. Quas dñs cōmēdauit in ꝑmone i monte. Tñ etiā in his qꝫ precipiunt Quedā etiā sua. ꝑpria dignitate obligatoria. sicut Decalogꝰ. Quedam aūt sola obligāt auctē supioris. Sic̄ id qđ iā dictū est: qꝫ Panes. ꝓpōnis non comedēre nisi sacerdotes. Quecūqꝫ ḡ sua naturali dignitate obligāt: nulli penit⁹ ⁊ nulli⁹ subiacēt dispēsationi. Econtra que vouētis obligāt ꝑmissione ⁊ auctē sola superioritatis: ⁊ ꝓcepto subiacēt: ⁊ dispēsatiōi supioꝝ: pensata q̄litate rēpis ⁊ loci et ꝑsonarū ꝓ quibꝫ fiunt. Ita tm̄ qꝫ cām necessitat⁹ vel vtilitat⁹ accipiat dispēsatio. Redeam⁹ igit ad lram. Et dicebat illis auctem dispēsandi apud se ondens. qꝫ dñs est Lui⁹ ē Ordinare ⁊ Lōdere leges ⁊ Dispēsare. filꝰ hoīs licet infirmā naturā assumpserit. etiā sabbati licet de festis ⁊ sabbato ꝓcepta sint de primi paliorū cerimonijs. Jo. v. Prātem dedit iudicium facere: qz filius hoīs est. Nolite mirari ß. Acsi dicat Pater ōdit filio Prātē Judiciariā iudicādi ⁊ Jura condendi ⁊ Dispēsandi. Nec subortiat vobꝭ admiratio de ß. quia filius hominis est. infirmus in carne. quia in carne latet deitas filij dei qua omnia ista potest

**Factum est autem ⁊ in alio sabbato vt intraret in synagogam ⁊ docēret.**

Jn ista historia directe inducit Sabbati soluti dispēsatiōnē fm̄ Judeoꝝ interpretationē: ⁊ non fm̄ veritatē. Dicuntur aūtem in ea Quinqꝫ. Facti: ex tpe ⁊ loco ⁊ opez qualitate infirmi oportunitas. Obseruātium malicioſa callidit⁹ Proposita oībus de obseruatōe sabbati ⁊ religionis subtilitas

# Capitulum. VI.

Miraculi ꝓfecti oīm̄ uidens sanitas. ⁊ Inui-
die rabiei cētis cōfusa malignitas ⁊ ꝓuersitas. De
Primo Duo dicunt. Studiū dñi circa nr̄m sa-
lutē: ⁊ Miseria ꝑsentis infirmi expetens sanitatē.
Studiū dñi diuinū ꝓmit. repōri congruū. loco
debitū. ⁊ frutuōsum oīdens ꝑ ipsius act⁹. Officium
diuinū ꝓbat per ꝟ q dicit. Factū est aūt. q: sic
factū est in tēpore ꝓut ꝑsentiū est in eternitate. Acc.
iij. Fecerūt q̄cunq; manus tua decreuit fieri. Jōo
Epb. iij. dicit Sacramentū eccle a seculis in deo
absconditū. in alio sabbato. simplicit: quod nō
erat nisi simplex sabbatū. Esa. lviij. Vocaber. sab-
batum delicatum ⁊ semē dñi gloriosum. Vt intra-
ret Iesus in synagogā. q: tali loco ⁊ tali tēpo-
re cōuenit multitudo. ⁊ ideo multi. ꝓdesse poterat.
j. Cor. ix. Omīb⁹ oīa factus sum vt omnes lucrifa
cerem. et doceret. Ecce Actus q̄ est ꝓtus. sume
(q̄ sapia vocat officiū. Joel. ij. Letami in dño deo
vō qui dedit vob doctorē iusticie. Alij em̄ dicunt
Iste aūt docet ad intellectū: imp̄mit cordi q̄ dicit.
Psal. lxx. Docuisti me a iuuētute mea: ⁊ vsq; nunc
pronunciabo.

## Et erat ibi homo: ⁊ manus eius dextera erat arida.

Ecce Qualitas infirmi ꝑsentis. De quo Tria dr̄
cōmēdabilia ⁊ Unū miserabile. Primū cōmēda-
bile ē Q in feria sabbati se diuinis exhibuit. Et ꝟ
notat in ꝟsignificatiōe tpis cum dr̄. Et erat. Al
terū est Q locor⁹ sanctor⁹ frequētator: fuit. Et hoc
tangit ꝑ ꝟ q dr̄. ibi. Tertiū ē Q nature dignita-
tem reseruauit. Et ꝟ est ꝑ dr̄. homo. Miseria aūt
cui subdit. Erat est in hoc q dr̄. Et manus eius
dextera erat arida. In Primo notat Quies
pectoris in deo per cōtemplationē. Eccl. viij. Si
auerteris a sabbato pedē tuū facere voluntatē tu-
am in die sctō meo vocaberis sabbatū delicatum ⁊
sanctum domi gloriosum. Acsi dicat Si sabbato q̄
est requies: cor de ad me vadas: ⁊ in tuis vanitati-
bus nō discurras. tunc erit tibi in me sabbatū deli
catū ⁊ sanctū dñi gloriosum. Et ad hoc sunt ferie i
stitute. Per Scām notat delectatio laudis dine:
que fit in synagoga. Psal. xlix. Sacrificiū laudis
honorificabit me: ⁊ illuciter quo ostendā illi salu-
tare dei. Esa. xxviij. Nō est dic aliud nisi dom⁹ dei
⁊ porta celi. Per Tertiū notat Imaginis ꝑsua-
tio. Psal. iij. Signatū est sup nos lumen vultus
tui dñe: dedisti letitiā in corde meo. Eccl. xvij. Ad
imaginē suā fecit eum: ⁊ fm̄ seipm̄ vestiuit illum
virtute. Et manus eius. Dic describit Quali-
tas miserie. Et ꝺscribit a Tribus. A Specie mēbri.
q: man⁹ erat que nō est simplr organū (al's mem-
brū sed etiā organū organor⁹: ⁊ intellect⁹ opatiui
instrumentū. Describit aūt A Proprietate mēbri
qm̄ erat man⁹ dextra. In qua fuit totius virtutis ⁊
operis ꝓncipiū. Describit etiā A Nocumento: qm̄
erat arida: que sola retēta figura man⁹ arruerat: de
siccato fonte spūs ⁊ nutrimenti. Desiccato aūt fonte
ꝛe spūs: necesse fuit q manus vegetatiōe ⁊ sensu ⁊
motu destituere. Et sic homo iste in hoc q manu
caruit: omni etiā opere qō per intellectū facere po-
tuit: oportuit vt careret. In ꝟ aūt q dextra caruit
potenti: caruit ꝓncipio iuuamentorū. Et in hoc q
arida fuit vegetatione: sensu ⁊ motu carebat. Hec
aūt oīa causant ex Duob⁹. Uno q̄dem causan-
tur frigido sensum stupefaciēte ⁊ motū amputan-
te. Alio aūt frigido: humore vegetatiuū amputan-
te. Et sic fm̄ naturā Septē sunt defectus h⁹ bois.
Quinq; in manu: ⁊ Duo in fonte⁹. ex quib⁹ ma-
nus suus debuit capere nutrimentū. Destitut⁹ em̄
manu in vsum (al's vsu) man⁹: destitutus est i ar-
tificio intellectus practici: ⁊ iuuamine operū. De
quo dicit Job. vj. Ecce nō est auxilius mihi in me.
Multi em̄ viuūt auxilio manuū. Prouerb. vlti.
Opara est cōsilio manuū suarū. Scōs defectus ē
In carētia dextre: que est carētia adiutorij. Sicut
multi fuerūt sibi adiutorio p dextras. Psal. xcvij.
Saluauit sibi dextera eius ⁊ brachiū sanctum ei⁹.
Dextroq; istor. dr̄ Eccl. xxxvj. Glorifica manū⁹ bra
chium dextrū. In manu aūt Tres habuit infirmi-
tates. Carentiā vegetatiōis: que pēdebat ex fl̄i mor-
tua. Apoca. iij. Nomē habes q vivus: ⁊ mortuus
es. Scdo est Carētia sensus. Et Tertia Carentia
motus. Et ideo designat eū qui nihil facit bonorū
op⁹. Nullū habet auxilium virtutis. Caret vita
gratie. Priuat sensu bone intelligētie. Et non ha-
bet motū aliquē boni affectus (al's effectus) De q̄
dicit Prouer. xxiij. Verberauerūt me: ⁊ ego nō do
lui. traxerūt me: ⁊ ego non sensi. Nec aūt oīa mala
duos (al's duo) defect⁹ faciunt. Frigus sc̄s charita
tis. ⁊ Exiccatio pietatis. Matth. xxiij. Refrigescet
charitas multor⁹. Et Preceditur. Abundabit iniq̄-
tas. Et hoc idem dicit Dan̄. ix. Iniq̄tas aūt maxi-
ma est impietas in ꝓximū. Eccl. viij. Non sit ma
nus tua ad accipiēdū porrecta: ⁊ ad dandū colle-
cta. Zacha. xj. Brachiū eius dextrū ariditate sic-
cabit. Sic ḡ iste septē miserijs miser erat. Sed ve-
rificatū est de eo q̄ dr̄ Job. v. In septē tribulatiōib⁹
liberabit te: ⁊ in septima nō tāget te malum.

## Obseruabāt autem scribe ⁊ pharisei: si in sabbato curaret vt inuenirent vnde accusarent eum

Ecce Insidiantiū obseruatio. Et dicunt Tria.
Insidiantiū obseruatio. ⁊ Obseruantium contra
sanctū obstinatio. ⁊ Obstinator⁹ pessima intētio.
De Primo dr̄. Obseruabāt aūt eum. hoc est
seruando obsidebāt: vndiq; querētes occasionem.
Job. xix. Obsedērt giro tabnaculū meū. Eccl. ij.
Circūdederūt me vndiq; ⁊ nō fuit qui adiuuaret.
Scribe. qui malignari ceperunt. et pharisei.
quor⁹ multū nocuit malignitas. Psal. lxij Pro-
dijt quasi ex adipe iniquitas eor⁹. si sabbato
curaret. cū in veritate curare solo verbo simpli
ci: nō sit opus seruile. sed libertatis ꝓfecte. Sz con
siderabāt q̄ infirmi lectos suos portabāt vel alia
instrumenta quib⁹ fulciebantur. Et hoc obserua-
bant. Joan. v. Sabbatum est: nō licet tibi tollere
grabatum. vt accusarent. ⁊ mortī condemna-
rent. eum. Sicut illum qui collegit ligna in die
sabbati. Nume. xv. Matth. xxvj. Principes ⁊ o-
mne consilium quesierunt falsum testimonium con-
tra Jesum.

**Ipse vero sciebat cogitatiões eorũ:ꝛ ait homini ꝙ habebat manũ aridam. Surge ꝛ sta in mediũ. Et surgens stetit. Ait autem ad illos ihesus. Interrogo vos si licet sabbato bene facere an male: aiam saluam facere an ꝑdere? Et circũspectis omnib⁹ dixit homini. Extẽde manũ tuaz. Et extendit:et restituta est manus eius**

Dic tangunt Scz ꝑ ordinẽ. Proditio scz malignę cogitatiõis. Unde ꝛ. [Ipse vero sciebat] vt deus quẽ nihil latet [cogitatiões eoz.] Sapi.j. In cogitatiõib⁹ impij interrogatio erit. Sermonũ aũt eius auditio ad deũ veniet. Matth.xj. Ut ꝯd cogitatis mala in cordib⁹ vestris: .j. Reg.xvj. Homo videt que patent: deꝰ aũt intuet cor. [Et ait hoi qui habuit manuz aridã] Ecce Scõm Inique cogitatõis cõfutatio [surge surgsum te age. nõ tam corpe ꝙm mente [ꝛ sta] erectus (al⁹ rectus) rectitudie iustice. ꝛ corpis positõe [in medio] vt a cũctis videar. ꝛ cuaz mediũ ꝑtus tãgere possis [Et surgẽs ꝙ effectũ [stetit] Per orationẽ ei velociter obediunt. Zach.v. Obedire ꝯpetit magꝭ ꝙm boibꝰ Baruch.v. Surge:ꝛ sta i excelso [Ait aũtẽ ad illos] cõfutando oẽs versutias eoz. [Interrogo vos] Ad rationẽ recurrẽte. Esa.xlvj. Redite rẽdite ꝓuaricatores ad cor [Si licet ꝙsalua religione] sabbato bene facere an male] Et hoc est Tertiũ In ꝙ demõstrato omnib⁹ miserabili languido querit iudiciũ rerũ rõis. Job vj. Respõdere absq; ꝓtentiõe. ꝛ loquẽces: qõ iustũ est iudicare. Benefacere aũt est beneficẽ impẽdere beneficiũ. Male aũt facere: nõ em̃ est irrogare maleficiũ. sed subtrahere bñficiũ Hoc autẽ qõ i cõi diximus Quarto explanat [animã saluam facere] bñficium sanitat⁹ impẽdendo. Iam enim vocat hoiem a parte dignioꝛi [an ꝑdere] bñficium subtrahẽdo. Lu.ix. Filius hois nõ venit animas hominũ perdere sed saluare. [Et circũspectis oĩbus] si aliqs respõderet. Hiere.xiij. Zelpcti terrã: ꝛ ecce vacua erat ꝛ nihil. Job.xxij. Prꝰ vos ostendendo fabricatores mẽdacij .ꝛ cultores puerorũ dogmatũ. [Dixit hoi Extẽde manũ tuam] Non tã in elargitione neruoꝝ ꝛ iunctuarũ :qꝫ in liberalitatẽ misericordiã. Prouer.vi. Manum suam aperuit inopi: ꝛ palmas suas suas exẽdit ad pauperẽ. Psal.cxliij. Aperis tu manũ tuam:ꝛ imples oĩe animal benedictiõe. Unde sequit ꝫ Sequto ꝫ Cura que sequit verbũ [Et extendit] que ante parcitate cõtracta fuit [Et restituta est sanitati manus eius] Manꝰ em̃ sanata ẽ quando Innocẽs est ad ꝓtimũ. Aperta ad pauperem. ꝛ Directa ad deũ. ꝛ Oĩi ꝑtute ꝓfecta ad bonã operationẽ. De Prio Psal.xxiij. Innocẽs manibus ꝛ mũdo corde. De Scõo Tob.iiij. Si multũ tibi fuerit abundãter tribue. si parũ ꝫ ipsum impertiri studę. De Tertio.j. Timo.vj. Uolo viros orare in omn̄ loco: leuãtes puras manꝰ sine ira ꝛ disceptatione. De Quarto Cant.v. Manꝰ eius tornatiles aurez: plene hyacinthis. Tornatiles quitẽ ꝓpter bone operationis volubilitatem. Aurez ꝓpter diuine gratie splendorem. Plene hyacinthis: qui celestis coloꝛis est propter bonam in operib⁹ intentionẽ

**Ipsi aũt repleti sunt insipientia ꝛ colloquebant ad inuicẽ: quidnam facerent de Iesu.**

Istud est vltimũ In quo oñdit Mozs pessimoꝝ in gustu salutis oĩum. Sicut Talpa mozit ad solem. ꝛ venenata ad diffusionẽ aromatij. Et ꝫ est ꝙ dicit. [Ipsi aũtẽ] inuidi scribe ꝛ phariseꝛ: ꝙ sẽ ex parte diaboli. Sap.ij. Inuidia diaboli mors ĩtroiuit in orbem terrarũ. Imitant aũt illum ꝙ sũt ex parte ipsius [Repleti sunt] repletione pimente ꝛ stomachãte. Inuidia em̃ excecauit eos :ꝛ ĩdignatio repleuit eos [Insipiẽtia] autẽ vocat qñ boies ignorant se ipsos: ꝛ nesciũt suã ipsoꝝ quantitatẽ. Et hoc accidit eis excecãte ꝓpria malicia. Sapi.ij. Excecauit illos malicia ipsoꝝ. ꝛ nesciuerunt sacramenta dei. nec mercedẽ sperauerũt iustitie [Et colloquebant adinuicẽ] Uirus qꝫ habebant in corde iam tunc ꝓdentes adinuicẽ. Psal.v. Sepulcrũ patens est guttur eoꝝ :venenũ aspidũ sub labijs eorũ [quidnã facerent de iesu] hoc est: Qua morte eũ interficerẽt. Uel Qua accusatione dãnarent: Jo.xj. Quid facim⁹? qz hic homo multa signa facit: si dimittim⁹ eũ: sic oĩes credent in eũ. Et Infra. Zb illo ꝫ die cogitauerũt eũ interficere. sed perficere non poterant. quia nondum venit hora eius.

**Factum est autem in illis diebus: exist in montem orare:ꝛ erat pernoctans in oratione dei**

Hic post plenã capitis cõstructionẽ: agit ꝫ Electione Apostoloꝝ. q̃ sunt loco Episcopoꝝ Qui ꝓme dignitatis ꝛ ordinis sunt in eccl̃ia. Sunt aũt in ipsis Tria cõsideranda. Quoꝝ Primũ ẽ Electio ꝛ Electoꝝ informatio. Scõm aũt est Verbi ꝛ doctrine dispẽsatio. Que Octauo capl̃o introducitur. Tertiũ aũt est Missio ꝛ Missoꝝ expeditio Et illa tangit Nono capl̃o. Zb Decimo aũt vsq; ad Passionẽ tãgit de Ordinatõe eoꝝ. q̃sicut Presbyteri ꝛ diaconi) sunt secundi ordis in eccl̃ia. In hac ergo Prima ꝓpe agit de Electione ꝛ informatione Episcoporum. Et Primum quidem de Electiõe que Duo continet. Premittit enim quedã de Foꝛma electionis precurrentia. ꝛ Secũdo ponit cum suis condicionibus Ipsam electionez. Precedentia autem Electionez sunt Duo. Temporis a deo prefiniti dispensatio. Et Premissa diligentis oratio. De Dispensatione temporis sic dicit. [Factum est autẽ in illis diebus] Non em̃ iuxta historiã in illis diebꝰ factũ ẽ. quia ea que ante narrata sunt: post istam electionẽ sunt facta. Sed ꝛm prefinitionem consilij diuini ad ꝓbationem ordiꝝ

nis ecclastici. Sic ei Tēpus ab euo irreiubet: tiā (al's: omnia) implēs q̄ cogitauit pficiēda. Jdeo i ꝓbetis sepe dicit. Ecce dies veniēt (al's: veniūt) Sicut Hiere. xxiij. Dañ. xij. Laude fmōes et sīg na librū vsq; ad tēpus statutū. [Exijt] Tāgit hic Scs spectātia ad Orōem. Scs Orātis ad solitudinē segregationē. Spūs orant; deuarōnes. Formā quā decet habere orationē. Orātis i oratione pseuerationē. Tēpus q̄ ad orōnis et secreti ꝓgruitate t Oratōis finē. De Segregatōe orā nis dicat. [Exijt] ß est: a suis itimis t a curis se segregauit. Nō q; ipe hoc indigeret: ſ; vt nobis orātiv formā daret. Mat. xxvi. Sedete hic do nec vadā illuc t orē. Luce. xxij. Jpe eni auulsus est ab eis ānuz est iacō lapidis. Gen. xxij. Expe crate me hic cū asino. ego t puer illuc vsq; ꝑerā tes cū adorauerim⁹: reuertemur ad vos. Hoc di xit Abraā seruis suis. [In montē] Jn q̄ signifi cat Orātis in spū t iustitia eleuatōem. ps. lxxij. Accedat hō ad cor altū. Hiere. xxxj. Būdicat tibi dñs pulcritudo iustitie. mons sanct⁹. Gen. xxij. Jn mōte dñs videbit. Hoc est: in altitudie spūs t veritatis. Jo. iuj. Spūs est deus: t eos q̄ ado rāt eū in spū t veritate optz adorare. Ps. Mōs in quo bñplacitū est dño habitare in eo: eteni dominus habitabit in finē [orare] Jn hoc dat for mā quā decet habere orātōem. Jntelligunt aute tres modi t forme: fm tres orationis diffinitōes. Prima est: q̄ ad ea que petunt vt sint decentia. hoc est. ad salutē ptinentia. Un Damascen⁹ dic. q̄ Oratio est petitio decentiū a deo. Matth. vj. Primū ḡnte regnū dei t iustitiā eius: t hec oīa adijcient vobis. Scōa forma est fm affectū orā tis. ß est: q̄ sit deuota t pia oratio. Unde Aug⁹. Oratio est pius affect⁹ mentis in deū directus. Pius aūt affect⁹: est liq̄scens in deū ex feruore deuotōis t fluens affectus. Ps. cxl. Dirigat orō mea sicut incēsum in ꝓspectu tuo. Cant. iij. Sic virgula fumi ex aromatibv myrrhe t thur; t vni uersi pulueris pigmētarij. Tertia forma est acce pta fm intellectū orātis: vt exaltet intellect⁹ i ve ritatē increatā. Unde Joānes Dama. dic. q̄ Oratio est ascēsus intellectus in deū. Et Dio nysius dicit q̄ vir⁹ oratōis est in deū ascēdere t deo appropinq̄re. Eccl. xxxv. Oio būlitat; se pe netrat nubes: t donec ꝓpinquet nō cōsolabitur. t nō discedet donec altissim⁹ aspiciat. Jsta ergo est Forma oratōis [Et erat] Ecce in Tpe cōsignato tangit Orationis institia cum pseueratia. Luce. xviij. Quonā oportet semp orare t nō deficere. Rhoma. xij. Oratiōi instantes. necessitatibv sanctoz cōmunicantes. j. Thes. v. Sine i termissione orate [pnoctans] Ecce Temp⁹ de ti t secreto oratōis ꝓgruū intempeste noctis silētio. Psal. cxviij. Medita nocte surgēbā ad confitēdū tibi. Jtē ibid. Memor fui nocte nomis tui dñe. Thren. ij. Surge lauda in nocte in pncipio vigiliaz tuarum. Esa. xxvj. Anima mea desiderauit te in nocte. sed t spiritu meo in p̄cordijs meis de mane vigilabo ad te [in oratiōe dei] Ecce Finis. Dei eni est oratio q̄ finē. Eternō bonores vel diuitie vel delitie: vel ptinens ad hoc seculū. Et ibō be Glo. [dei] nō seculi. De Ofonce cēm seculi dr. j. Mach. ix. Orabat aūt scelest⁹ dñm: a q̄ non erat misericordiam ꝓsecuturus. Esa. j. Cum multiplicaueritis orationē non exaudiam. Sed deus peteris in oratione audit. Esa. xxxviij. Audiui orationem tuam vidi lachrymā tuam

**Et cum dies factus esset: vocauit discipulos suos. t elegit duodecim ex ipsis: quos t apl'os nominauit. Simonē quē cognominauit petrū t Andream fratrē eius. Jacobum t Joannē Philippum t Bartholomeū Matthēū t Thomā. Jacobum alphei t Simonē qui vocatur Zelotes. Judam iacobi t Judam scarioth qui fuit proditor.**

Dic tangit Electionē. Tangit aūt Duo. Quoz F
Primū est Electiōis forma. Secundū aute Electoz nomina. Circa Primū Nouē innuit. Formā electiōis circūstantia. Quorū Primū est Ut Electio sit clara: nihil habens tenebrarū. Secundus Ut sit indicta. Tertium Ut sit libera. Quartū Ut sit de vita ꝓbata. Quintū Ut sit diuina. Sextum Ut sit rōnabiliter celebrata Septimū Ut numero cōgruentissimo (al's cōgruētissima) Una vni⁹: t plures plurīū. Octauū est Ut sit de pri nētibus ad corpis cōpaginationē. Nonū qs seq̄t est De sic electi ptāte. De Primo dr. [Et dies] Nō i nocte in latebr; celebrāda ē electio: qm ea q̄ fiūt nō manifestant claro lumine. q; Jo. iij. Qui male agit odit lucem. Jo. viij. Qui sequit me nō ambulat in tenebris: sed habebit lumē vite. [factus esset] Per ß notat Dies electōni pfinita t prefixa: ad quā ꝓparari veniant omnes ad electionē. quia aliter furtiua esset electio. t Ille qui sic intraret fur esset; t latro Joānis. x. Non intrans per ostium noticie et approbationis singulor: sed ascenderet aliunde [vocauit] Ecce Libertas electiōis. Non intrusiva violentia vel precce armata. Sicut Jason intrare voluit. ij. Mach. iiij. Nec emit Sicut Simō. Act. viij. Nec generoso sanguie possidēdas sedes ustas dedit. Sic Alchimi⁹ volut intrare. Sz libera vocant; volūtate Neh. v. Nec q̄sq; sumat sibi honorē sed qui vocat a deo tāq̄ Aarō. [discipulos] Ecce Qualē eligēd⁹. q; discipul⁹. Discipul⁹ āre: discipulus imbu⁹. Et si nondū sit imbutus: nō est discipulus. Quāuis forte sit de sequentibus ipm. j. Tim. iij. Nō neophitū: ne in supbiam elat⁹: in iudiciū incidat diaboli. Sūt aūt Quattuor q̄ fm Chrysost. faciūt eū discipulū. Primū q̄dē Legis dine pfessa scia. Esa. viij Signa legē in discipulis meis. t Titū. j. Amplectentē eū qui fm doctrinā est fidelē fmonē vt potēs sit exhortari in doctrina sana: t cōtradicentes reuincere. Scōm ē Humilitas Que ncaria est sedēti in alto. Mat. xj. Discite a me quia mitis sum t humilis corde. Tob. iiij. Supbiam i tuo aio nūq̄ dñari ꝓmitte: q; in ipsa

initiū sumpsit oīs perditio. Tertiū est Māsue/tudo: que necessaria est in suscepcōe subditorum. Nume.xij. Erat autē Moyses māsuetissimus oīm/nīū virorū q̄ crāt sup terrā. Quartus est Dilectio que ex sepducit zdum aīaz. Jo.xiij. In hoc cogno/scent omes: qz mei estis discipuli: si dilectionē ha/buerītis adinuicē. [suos] Sui sunt: q̄ Serui sui prudētes z fideles sunt. Serui p cultū z mādato/rum custodiā. Prudētes p bonoz sibi cōmissoz multiplicatione z veīe dispensatiōe. Fideles aūt per fidelissimā custodiā. De Primo hoz. Psal. O dñe quia ego seruus tuus z filius ancille tue. Unde per custodiā mandatoz venit ad prudētiā. Psal. Z mandatis tuis intellexi. Psal.cxv. Ser/uus tuus ego sum: da mihi intellectum. Et sic effi/citur Prudēs. Fidelis aūt q̄ nihil de gloria dō/mus dñi sui manibz suis adheret. Matth.xxiiij. Luce.xij. Quis putas est fidelis z prudēs quē con/stituit dominꝰ sup familiam suam: vt det illis ci/bum in tēpore. [Et elegit] eum discretōne. Quia vt ait Damasc. Eligere: est ex duobz vel pluribz p/positis vnū alijs poptare. Lanf.v. Dilectus meus candidꝰ z rubicūdus electus ex milibus. Bonus em malo. z melior bono. z optimꝰ meliori: debz in ecclesiasticis dignitatibz preoptari. Joā.xv. Non vos me elegistis: sed ego elegi vos: z posui vos vt eatis z fructū afferatis z fructꝰ vester maneat. [duo/decim] Ecce Numeri sacrae. Un scias q̄ duo/decim electi debēt habere duodecim electōes: z vnꝰ vnam. Quāuis em a multis nominet: tū vt vna sit electio vnius: vnuz vnus pte omniū elegit vnica electiōe. Exo.xviij. Prouide ex oīm plebe viros po/tentes z timentes deū: in quibz sit veritas: z q̄ ode/rint auaritiā. z ostitue ex eis tribunos z centurio/nes z q̄nquagenarios z decanos. Dicit autez hic Numeri sacratus, qz sacrāte pmo multiplicāte sa/cratum pmuz: surgit hic Numeri sacrās. Primū est Trinitatis fides. Sacratū pmum q̄tuor: par/tes orbis. Oriēs z occidēs. Meridies z septētrio. Eter quattuor: siue quater tria sunt. xij. Isti sunt duodecim patriarche fidē generātes. Gen.xxv. Et bñdictiōes israel beredītate possidētes. Gene.xlix. Isti sunt.xij. porte noue patriarchaz. intitulate ex/pratem dauid: regnū celoz fidelibz aperiētes. Eze.xl viij. Isti sunt.xij. fundamēta: doctrina fidei eccle/siam sustētantes. Apoc.xxj. Isti sunt.xij. pncipes: ducatu suo ecclam regētes. Nūc.iij. Isti sunt.xij. explo/ratores viam ad terrā pmissionis sua doctri/na pmonstrantes. Nume.xiij. Hi sunt xij. fontes: verbo salutis ecclam irrigātes. Exo.xv. Hi sūt.xij lapides: in veste sacerdotali splēdore sanctitatis ra/diantes. Exo.xxviij. Isti sunt.xij. panes xpōnis ver/bo gratie ecclam nutrientes. Exo.xxv. Hi sunt.xij. lapides altaris solicitare fidei dñicā passionē: re/dēptum sacrificiū pnunciantes. Exo.xxj. Hi sunt xij. vituli: quos in figurā dñice passionis facta: in/molauit Moyses. Leui.ix. Per quos immolauit dño. Exod.xxiiij. Hi sunt.xij. lapides a Jordane: quos in cōsimilem articulorū fidei numerum apo/stoli ediderūt. Josue.iij. Eleuauit a iordane: z po/suit in ripam. Z duc autez hi.xij. boues sub mari eneo: quos in figura baptismi sanguis chri: Sa/lomon supposuit mari eneo.iij. Regum.vij. Mi se/ciam.xij. leones in throno Salomonis.iij. Reg. x. Z diuersarios fidei fortiter lacerātes: z fidem cō/tra hereses defendētes. Hi sunt tandē.xij. stelle in co/rona ecclesie pfulgentes. Apoca.xij. Splendore exemplorū bonoz eccl'iam honestātes z ordinan/tes. Un etiā oia q̄ in celo sūt ad.xij. reuertunt. Quos si i duo diuidas: diagonalē efficies radiatōs. Si in tria: quadratam radiationem describes. Etsi in quattuor: perficies radiationem trigonam. Nec possunt esse in circulo plures radiatiōes nisi ea q̄ est cōiunctio: que accipit penes vnuz z idem. Sic/cut ergo: vnuz: duo: tria: quattuor: sex: q̄ sunt par/tes duodenarij: oīes perficiunt circuli radiatiō/nem. Unum autē est Unitatis fides. Duo autez: duo que sunt in deo dicunt Personam z Naturā. Tria autem: tres personas. Quattuor autē: quat/tuor virtutes. Sex autē dicunt contēplationes di/uinas. Rationis. Fidei. Doni. Sapie z Intelle/ctus. Beatitudinis: q̄ est munditia cordis. z Fru/ctus: qui est certitudo inuisibilium. Et Septē a: q̄ est Raptus. Esaie.vj. Septē ale vnt: z sex ale alteri. [Elegit autem duodecim ex ipis] Signi/ficans in hoc: ex ipso gremio ecclesie esse eligendū. Osee.ij. Dabo eis vinitores ex eodem loco. Joā.x. Proprias oues vocat nominatim: z ante eas va/dit: z oues illuz sequunt. Alienum autem non se/quuntur. quia non nouerunt vocem alienorum. Alienus enim nec nouit consuetudines ecclie: nec q̄ etiam res ecclesie. [quos et apostolos nomi/nauit] Ista est Potestas p̄sequens data electo: quia missi sē electi a latere dñi: vice z potestate sua fungentes. ij. Cor.v. Pro christo legatione fungi/mur tanq̄ deo exhortante per nos. Zu.x. Qui vos audit me audit. z qui vos spernit me spernit. [Si/monem] Ecce Noīa electorū. [Simonē] qa si/prius vocabat: qđ sonat obediens. [quē cogno/minauit] id ē: cognominādo prefiguauit. [pe/trum] a petra: quia sua cōfessio. Mat.xvi. im/mobiliter manet in ecclie. Joānis cap.j. vocat eū ce/phas. quod interpretat caput: quia in caput vere/ticem applicum cum cōstituit. Non hic: sed Mat. xvj. Dicunt tamē q̄ cephas interpretat petꝰ. Qđ nō est verū nisi a cōsequente, p̄terate. Per hoc em q̄ caput est: regens ecclam: fundat eam immobili/ter in cōfessione perpetue veritatis. [Et Andream] Qui virilis vel rūdens pabulo interpretat. Frater eni obediētis virilis est. qz vir obediēs loquē/ti/ crōtias. [Jacobū maiorē z Joannē] fratrem ei⁹ filios Zebedei. [Philippū] a Bethsaida ciui/tate andree z petri socios. q̄ z concives adhuc erāt sil. qz in Piscatiōe Simon z Andreas z Jacobus z Joānes socij fuerūt. Philippus autē fuit cōciuis andree z petri. [Et Bartholomeū] qui interp/retatur filius suspendens aquas. Et sol⁹ istorū dicit int' Ap'los z nobilis z pbus fuit. Et ideo dicit di/cere ap'lm.j. Cor.j. Non multos sapientes vocauit de⁹. Nō multos potētes. nō multos nobiles: sed que infirma sē vocauit de⁹: vt confundat fortia. z q̄ stul/ta sē vocauit ds: vt cōfūdat sapientes: z ignobilia z cōtemptibilia: z ea que nō sūt vocauit deus: vt ea ea que sunt destrueret. Ut non glorietur oīs caro

cor: ā illo [Matthēū] telonearīū [z Thomā] Matthē cū decim⁹ posipomit se Thome ꝓter būilitatē. qz de se sentit būilia. ī. Loī. xv. Ego sum minim⁹ apl̄oz. Matthēus additus interpraē: qz ex pfūdo pcō: apl̄is est additus. Thomas aūt didymus: ꝑ est: dubius interpraē. Zbysius: qz ex abysso multa iudicio: dei fide certificat⁹ fluctuātes certificauit. [Jacobū] minorem [alphei] filiū: qui fugitiuus interpraē vel docens. Hic aūt Jacob tāl̄is cor: pe et religione domino fuit ꝙ frater dñi meruit appellari. Et ideo de functo sine ple dño: successit ei ducēs vro: rē dñi ecclīam Hierosolymitanā: In q̄ post dñm fuit episcopus: Et ideo dispsis scripsit epistolā: Que ꝑma est inter Canonicas septē epl̄as. [z Simonē] cananēū: ffem Jacobi minoris [qui vocatur] cognomic [Zelotes] ꝓter zelū dei quez habuit in christū. [Judā] fratrē [Jacobi] qui cognominabat [Taddē] Ds interpraē cor: culus ꝓter cor: dis puritatē. Di eni tres erāt frēs. z quar⁹ frater erat Joseph: ꝙ vocabat Barsabas: qui cognominabat iust⁹. ꝙ cū Matthia sortes habuit ad apl̄atus. Actuū. i. z Judā scariōth. Sic a vico vnde nat⁹ fuit dictū. Et oñdit i hoc dñs ꝙ pl̄ens iustitia ꝑsiderāda est in eligendo z nō futuri casus. Et ideo sequit. qui fuit p̄ditor. futur⁹: Quod cū dñm nostrū Jesum lādere nō potuit. Sed nobis in hoc vr dictū est formam dedit. Joan. vj. Nō erat ei opus vt ꝙs testimoniū ꝓhiberet de hoīe. Ipe eni sciebat quid eſſet in homine.

**Et descendēs cum illis de monte: stetit i loco cāpestri et turba discipulorū eius: et multitudo copiosa plebis ab omni Judea z Hierusalē z maritima z Tyri et Sidonis qui venerāt vt audirent eum z sanarēt a languoribus suis. Et qui vexabant a spiritibus immūdis curabātur. Et ois turba quebat eum tāgere: qz virtus de illo exibat et sanabat omnes**

Hic dat Electis formā doctrine. Tangit aūt Duo. Q scz cor: ā multitudie docuit. z Quid docuit Multitudinē ät diuersificat penes loca: vñ vēit Docēs locū. In ꝙ stās docuit. z Quos doceuit. Dicit ꝙ. [Descēdens de mōte] ꝑ ē. de supmo mōte. ꝓtice Ubi discipulos i apl̄os elegerat. z Ubi eorū illū ꝓmonē quē Matthē. v. scribit: habuerat [stetit] in late eius dē mōt. [in loco cāpestri] Hoc ē vbi loc⁹ (alias: latꝰ) mōt. in planicie cāpi extendebat. Et nō in toto quante ad cāpi būilia. Jbi ei i late mōt. resederat turba: supma altitudis penetrare nō valēt. Hen. xix. Ne qz eni possum i mōte ascēdere ne forte appbēdat me malū. Uñ ibi repetuit ꝙdā būiliora ꝓmōis: capacitati turbe cōgruēcia. ī. Lop. iij. Ego fratres nō potui vobis loqui quasi spūalibꝰ. sed quasi carnalibus tanq̄ parvulis in christo lacrobis potū dedi non escam. [Et turba discipulorū eius] que venit vt audirent verbū illius. Psal. cij. Potentes virtute qui facitis verbū eius ad audiendam vocem sermonū eius. [Et multitudo copiosa plebis] Simplices em sequunt dominū. Psal. xviij. Simplices z recti adhesērūt mihi. [ab omi Judea] que a Pilato pcurabat. [z Samaria] qui nouerant eum ex fama mulieris ad cum venientis (alias veniēcis) Jo. iiij. Samaritani aūt q̄n q̄ libros Mosi recipiebāt: z tamē erant gētiles. [et hierusalē] Ubi erat sūma potestas Sacerdotij ꝓter z Regni. [et maritima] Non a mari Galilee: sed a vicinia maris magni. Ds est mare occidentale. dam̄ pterenū. ꝓter opulentissimā ciuitatem Tyrum adiacentē. Et hoc est. [Et tyri] ciuitas gentiliū. z sidonis que est adiacēs in parte vna puincie. Et hec tāgunt Ut mirabil fcā sit scientia sermonis dñi: que tocr a tādisparī cultu: et de tam remotis ad dñm traxit regionibꝰ [qui venerant] sua relinquētes. [vt audirēt eus] [nec sanabat oculos eoꝝ vsu. nec auris auditu. Ecclī. iij.] [et sanarent a languoribus suis] Omēs eni sanabat ꝙ fidē habebant in ipm. [et qui vexabantur a spiritib⁹ immūdis] sicut. s. patuit: [curabant] Lu. vj. Si in digito dei ejcio demonia. [Et omnis turba querebat eū tāgere] tactu fidei: z tactu corꝑis. qz tacta (alias tactu) sua caro vitifica: statim oēs imutauit ad sanitatē [qz virtus] deitatis [de illo exibat] in tactu ꝙ tetigit. [et sanabat omnes] Tangit em̄ xp̄s oēs quos interiori sanitate cōfirmat. Lu. viij. Tetigit me aliq̄s. Ego em̄ cognoui virtutem de me exisse. Sicut ei fons aque scaturit z fluit aquā: ita fons spūs emittit indeficiēter virtutē sanitatū: dūmodo fide z deuotiōe tangat. Nō tangenē enim fidē nō permittit tangere corꝑe. Jo. xx. Noli me tāgere. nondū enim ascēdi ad patrem meum: in fide. scilicet cordis tui.

**Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos: dicebat.**

Dictā git ea ꝙ ptinēt ad doctrinā electorꝝ. Quāvis eni turbis loqueret: tñ spēaliter instruit ꝑ discipulos de pfectiōe. Et hoc ē quod dī. [Et ipse] docto: iustitie. [eleuatis oculis] Ut eleuatio oculoꝝ: deuotionē dicēris z altitudinē indicet dicēdoꝝ. Joā. xj. Oculis in celū eleuat⁹: dixit. Pr̄as agotibi pater z. Eleuās autem oculos dicit in eos quos specialiter dilexit: z quos specialit instruere intendit. Et hoc est. [in discipulos suos: dicebat] Sap. iiij. Respectus eⁱ⁹ in electis eⁱ⁹. Psal. xxxiij. Oculi dñi sup iustos: z aures eⁱ⁹ in pces coꝝ rū. Sicut eni extra ad discipulos radiū direxit oculorum Ita interius direxit lumen intelligentie: vt intelligerēt audita. Jo. i. Erat lux vera que illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū. Psal. xvij. Deus meus illumina tenebras meas

**Beati pauperes: quia vestruz est regnum dei.**

Hic incipit Instructio. Et habet Duas ptes. Primo enī eleuat intentionē ad Beatitudinem. Et ꝓsequenter docet viā qualiter ad beatitudinē perueniē. Ad Beatitudinē autē eleuās intentionē Primo docet Beatitudinē: z Meritū ei⁹: z Premiū. Scō autē Sub interminatōe maledictiōnis: ponit Beatitudini oppositū. Beatitudinē autem cōmendans ponit Quadruplex beatitudinis meritū. z Quadruplex beatitudis pmiū. Primus aūt horū quattuor sumit in abdicatōne pfecta eorū q̄ beatitudinē impediunt Que sunt bona fortune. Secūda autē z Tertia beatitudo cōsistit in pꝫtendēdo desiderū ad beatificās bonū. Quarta autem: in fortissima adhesiōe boni beatificātis iam adepti. Et est ista Diuisio patens ex sumpta: q̄ natura facit in perficiēdo naturalia. Hec enī Primo remouet impediens contrariū. Deinde dat Motum ad finē perfectū. Domū (als Tertio) Confortat ꝫ ne ab altercantibꝫ (als alteranteꝫ) ceruus deꝫstruat: sed resistat: teneat hoc quod iam ꝓcepit bonū. Dicit igit [Beati pauperes] ꝛc. Facit autē Tria. Beatitudinis predicationē. Meritū ipsi⁹: quo ad impedientiū abdicationes. z Premiū ei⁹ R premiū quo ad illud meritū Dicit igit [Beati] nunc spe: z in futuro re ipsa [Beati] in3: qz operationē habēres fm perfectā animi virtute: si abdicentia animū a se abdicabūt. Dicē enī Arist. q̄ Beatitudo est actus vel operatio nō impedita: que est fm perfectā animi virtutem. Perfecta autē virtus animi radicata z depurata que ꝓprie animi est: sicut Prudētia vel Sapientia. Ad qs melius est: vtraq;. Prudentia quidem in eligendis. z Sapientia in cognoscendis z sapozandis. Ne enim virtutes non habebunt perfectam operationem si cor retrahatur exteriozibus. Matthei.vj. Ubi est thesaurus tuus: ibi est z cor tuum. Unde Ecclesiastici Tricesimoprimo. Beꝫs vir qui post aurum nō abijt: nec sperauit in pecunia z thesauris Quis est hic z laudabim⁹ eum: Fecit enī mirabilia in vita sua. Hoc igit modo ista bri sunt fm verā Beatitudinis rationē. Et tāgit Meritū dicens [pauperes] Paup est vt ꝺr Aug. non sufficiēs sibi Et est vere pauper spū: cuius spūs sibi causa est paupertatis. Spūs autē dicit hic mens vel ratio fm animi potestatē z habitudinē ad verā ipius perfectionē. Si enī directe illa mēsura potestat animi capiak. tunc anim⁹ hominis diuinis gfiat: z exterioꝛibꝫ occupat⁹ impedit. Cognoscens ergo se sibi esse insufficientē: possessione exterioꝛ bonoꝝ. z ideo reuocato corde ab eis alia ee q̄rēda: vere spū pauper. Uñ oīs diuitiū⁹ rer de se dicit Psal. xxiij Unicus z pauꝑ sum ego. hoc est: singulariter pauper.

Est aūt hec paupꝛtas in Subiectiēdo z in Abiectiendo eas. De Subiectiōe Psal. lxj. Diuitie si affluant nolite cor apponere. Tob. iij. Pauperē q̄dem vitā gerimus: sed multa bona habemus si deum timuerim⁹. De Abiectōe Matth. viij. Uulpes foueas habēt z volucres celi nidos: filius aūt hominis nō habet vbi caput suū reclinet. Matth. xix. Ecce nos reliquimus oīa: z secuti sumus te. Sunt alij pauꝑes quos necessitas infelicis fortune facit: de quibꝫ nihil ad ꝓsens. Apoc. iij. Miser es z miserabilis z cecus z nudus z pauꝑ. Uerus enī pauꝑ semper dicit Sufficientia nr̄a ex deo est. ij. Cor. iij. Nullaꝫ autē sufficientiā queris in presentibꝫ. Etsi queras: queritur in ipis necessitas sustētationē. Deb. xiij. Sint mores sine auaricia cōtenti ꝓsentibꝫ. Si aūt aliquid vltra necessitatē inuenit. de hoc instrumentū facit xtus ꝑ clemosynas z beneficentiā. Heb. xiij. Beneficētie z hospitalitatis nolite obliuisci. Talibꝫ enī hostijs ꝓmeretur deus. Ecce hoc ē Meritū pauꝑtat. Subiungit autē Premiū dicēs [Quoniā vestrum est regnū dei] Dicit ō Premio Quid sit Qualiter habeat. Est autem Regnum: potestas distributa proportionaliter i anima finibus: bonis: legibus: z ordine. Finibꝫ q̄dem Ut vnūquodq; stet in fine sue ꝓfectionis. Bonis aūt Ut vnūquodq; suū z cōnaturale sibi habeat bonū z optimū. Legibus aūt Ut vnūquodq; ius suū custodiat. Ordinibꝫ Ut quodlibet gradū seruet sue (als suuꝫ custodiat) positōis. Tunc enī nihil deest in anima: z nihil deest in ciuitate si hec ꝓportionaliter sint in cīuibus. Nihil deest in gēte: si hec fm gentē gemealogiam seruent a gente. Et hoc est qđ dicit Dion. q̄ Regnū est ois finis: boni: legis: z ordinis: distributio. Mat. vj. Ꝺueniat regnū tuū. Apoc. v. Fecisti nos deo nostro regnū. Sap. v. Accipiēt ō imanu dñi regnū decoris z diadema speciei. Psal. xl. Regnū tuum regnū omniū seculoꝝ. Nec enī perfecta est potestas In qua nihil est imperfectū. Erit enī vnūquodq; suis finibꝫ ꝓfectus. quodlibet suo bono optimū: singula suis legibꝫ efficissima z rectissima: z suis ordinibus omnibꝫ singula. z singula omnibꝫ erunt cōgruissima. Et ideo hoc Regnum: vocat Regnum decoꝝ. Dicit aūt hoc Regnuꝫ dei Tribꝫ rationibꝫ. Una q̄dē: quia primū exemplar eius deus est: a quo progredit. Scōa aūt. q̄ oīe quod perficit z constituit regnū illud: diuinum ē. siue sit finis: siue bonū: siue lex: siue gradus ordinis. Tertia vero: q̄ finis eius deus est. Et deo enī est z per deum est: z in ipsum est. Rhomanoꝝ. xj. Ex ipo. z per ipm. z in ipo sunt oīa Ipsi honoꝛ z gloria. Et ideo est regni eternū. quia rectoꝛ quē in circulum q̄ est eternus. Et deo enī est: z per ipum: z in ipm. j. Coꝛ. xv. Ut sit deus oia in omnibus. Apocal. xij. Facta est salus z virtus z regnum dei nostri: z potestas christi eius. Hoc regnū a Matthe. v. vocat Regnū celoꝝ. eo q̄ hoc regnū iam ꝓfecte in cel obtinuit. In terra aliquando nutat turbarum. Matth. xi. Regnum celorum vim patit: z violenti rapiunt illud Dicit autem Glo. q̄ hec Beatitudo est virtutis Tēperātie: que facit cordis mundiciā. Et hoc est non ꝓprie dictū: sed quia qui (sicut dictū est) pauper ē: temperate se a delectis non vetitis eis nisi ad necessitatem. eo q̄ abijcit res mundi: delectationes facātes. Nec enim delectantia abijcit: qui delectari in carnalibus intendit. Et quo ad hoc loquitur Glo. Similiter autem cum se ab exterioꝛibus impedientibus abstrahit: in hoc munditie cordis studet. quia turbationū occasiones amputat. Et sic Beatitudo mundicie cordis ad istā reduci aliq̄ mō (Imꝓpe tñ) videtur. Lucas enim non intendit vnam reducere ad aliam:

Sicut nos inferius explanabimus Sequit

## Beati qui nūc esuritis quia saturabimini

Hic sicut in precedenti tangit Beatitudinē meriti Mercedis z Premiū. Beatitudinē tāgit p hoc q dicit[ Beati ]hoc est: Actū siue operatōes nō impedita fm animi pfectā virtutē habētes. Fit autē ista operatio quādo nihil pfectū inuenit: quod desiderio boni: qō est in corde satisfaciat: ſz semp estuans manet .z intendit plus et plus de die in diem. Et hoc est qō dicit Psal.lxxij. Quid mihi ē in celo: z a te quid volui sup terrā : Psal.lxiij Fa mem patiēt vt canes. hoc est: insatiabilē. z circuibūt ciuitatē. ꝫ est: sancto⁹ habitatōem. j. Loī.iij. Esurimus z sitimus vsq in hanc horā .pō. lxij. Sitiuit i te aia mea : q̄ multiplicit tibi caro mea Istud igit est omni pfectōe pfectꝰ desideriū .z ē pfecte virtutis z nō impedite. z ideo ē beatitudo. Dicit autē[ qui nūc ]in pſenti: q̄ fames ista nō est nisi nūc. pō. xvj. Satiabor cū apparuerit gloria tua. pō. lxiij. Replebimur ab vbertate domꝰ tue[ esuritis ]ꝫ est: esurie edacē z insatiabilē boni habetis. Nec eni esuries .Nunq̄ finit nos q̄ scere a boni inq̄sitōe. Nunq̄ satiari in boni refectōe(al'as: replerōne.)Nunq̄ fastidire i boni pfectione. De Inquisitōe Prouer.vlti. Facta est q̄si nauis institoris delōge portās panē suū. Nauis eni institoris semp ē velis ad ventū expositā: paānem negociādo delōge inq̄rit. Sic esurīes bonū semp tendit: mente intellectū z affectū: ad flatus sancti spūs quo aduehāt interne z eterne dulcedi qua reficiāt. De Insatiabilitate Ecci. xxiij. Qui edūt me adhuc esurient. z qui bibūt me adhuc sitient. De eo q̄ nunq̄ fastidit Joan. vj. Da nobis semp panē hunc. Sapiētie.viij. Erit alloquitio tedij mei[ quia saturabimini ]bono scz quod omnis boni bonū est: quod in hereditatez accipient. Saturabunt aūt ad plenitudinez. Ad delectatōem. z Ad eructuatōem. Ad plenitudinem quidem. Psal.lxiij. Replebimur i bonis domus tue: sancti ē templū tuū. Pō. cxlvij. Adipe frumēti satiat te. hoc est: dulcedine grani diuini. De Delectatōe Isa.lv. Audite audientes me: z comedite bonū : z delectabit in crassitudie anima vestra. De Eructuatōe Pō .cxliij. Mes moriā abundantie suauitatis tue eructabunt.

Hec aūt Impletio est Lapacitati supefluens Delectatōni semp vltra q̄ cogitari potest ꝫcienens. et Eructuatōne nihil nisi dulcedinē diuinā ostendens. De Primo Luce.vj. Mensuraz bonam z cōfertā z coagitatā z supefluentē dabūt in sinū vestrū. De Secūdo Psal.xv. Delectatōes in dextera tua vsq in finē. De Tertio Cant.iiij. Emissiōes tue paradisus sūt. Hec Britudo vt ēt Glo. attribuit Justicie. q: nūc esurientes ex bis q̄ ipi patiunt: discūt alijs cōpati: z sic tribuere sua. z nō rape aliena. Et p̄bēdit sub se Misericordiā q̄ est vna brituđo enūerata. Mat.v. Et ptz q̄ ad aptatio ista est valde remota z impropa. Ro.xij. Qui tribuit: i simplicitate. q̄ miserē: in hilaritate. ij. Loī.ix. Nō ex tristicia aut ex necessitate. Hilarē enī datorem diligit deus. Sequit.

## Beati qui nunc fletis :quia ridebitis.

Item hec Beatitudo sumitur fm operatiōnem perfecte virtutis diuine: sicut z anteriot. Sicut em̄ perfectū virum nihil refrenat presentiū: Ita nihil consolatur mundanoꝝ. Et ideo Pbūl. j. dicit. Cupio dissolui z ē cum christo .multo magis melius. Et illō .ij. Corinth.v. Audemus z bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore z presentes esse ad deum. Hoc em̄ modo actus est perfecte virtutis. Tangit autem meritū cum dicit[ Qui nunc fletis ]Flere em̄ est nunc in presenti tempore: in quo nihil consolat. Threñ. j. Plorans plorauit in nocte: z lachrymę ei⁹ in maxillis eius .z non est qui consoletur eam. Est autem hic fletus maxime ō siderio patrie z presentie diuine. Psal.xxxj. Fuerunt mihi lachrymę me.pa. die ac nocte bū dicit mihi p̄ singu. dies vbi ē deus tu⁹. Plorat autem etiam aliquando p̄o incolatu huius miserie. Psal.cxxxvj. Illic sedimus z flevimus dum recordaremur tue sion. Plorat autem etiam aliquando p̄o Instantia hostis in tentatione, Threnoꝝ.j. Idcirco ego plorans z oculus meus deducens aquam: quia longe factus est a me consolator: cōuertens animā meam. Plorat etiaz iste incessanter p̄o peccatis alienis. Hiere.ix. Quis dabit capiti meo aquas: z oculis meis fontes lachrymaruz : z plorabo die ac nocte interfectos filie populi mei. Iste autem beatus vnde ploret p̄o peccatis, p̄ñs: non habet. quia Beati est nō peccare peccato flebili. Essi plorat: tunc plorat dubium statum sui. Job.iij. Anteqū comedā suspiro: z tanq̄ inundātis aque sic rugitus meus. quia timoz quem timebā euenit mihi .z quod verebar accidit Sit autem plorat peccatum. hoc est: q̄ Bonarum mentium est ibi culpam agnoscere: vbi culpa non est. Psal.vj. Lauabo per singulas noctes lectum meū lachrymis meis stratum meū rigabo. Plorat etiam damnationē aliquādo primi: timēs de penis inferni p̄ximo. Et quando resipiscit leetat. Psal.cxiij Eripuit aiam meam de morte oculos meos a lachrymis, pedes meos a lapsu. Hec oia plorat vt dictum est. quia in hac vita nihil inuenit vnde consoletur. Subiungit autem mercedem huius meriti: dicens[ quia ridebitis ]Ridebit autē quando omnis audiens bonuz suum cozrīs debit ei. eo q̄ risum sibi fecit dominus. Gene.xxj. Risus enim p̄ouenit ex dilatatione cordis sui latitudine: per collimitationem etiam os etendens moderate. Prouerbioꝝ vlti. Ridebit in die nouissimo. Tūc enim erit tempus ridendi Modo autem tempus est flendi. sicut diximus. Tunc autem fiet quod Apocal.vij. dicit. Absterget deus oēm lachrymam ab omni facie: z mors vltra nō erit: nec luctus. nec clamor nec luctus. que p̄ima abierunt, Ista est ergo hec Beatitudo. Sub hac autem dicit Glo. laudari Prudentiā : qua cognoscit q̄mi sera sint hec terrena: z q̄ beata celestia. Sub q̄ cō prehenditur illa quam ponit Matthe⁹. Beati pacifici : quia facit pacem pectoris z eternitatis:

dum nec turbatur nec turbat. Et hec est adaptatio etiam extorta ⁊ non propria.

**Beati eritis cū vos oderint homines: ⁊ cum separauerint vos: ⁊ exprobrauerit ⁊ eiecerint nomē vestrum tanq̄ malū, ppter filium hominis. Gaudete in illa die ⁊ exultate: ecce em̄ merces vestra multa est in celo. Scōm hec em̄ faciebāt prophetis patres eorum.**

W Hec item est Beatitudo ſm perfectā operationem ⁊ non impeditā: virtutis completissime: q̄ bonum conceptū tenet, nec audiit ab eo alicuius animositas vel periculi causa: q̄n immobilis permaneat in bono. Jaco.v. Ecce beatificamꝰ eos q̄ sustinuerunt. Vicaurem dicit [Eritis] Non estis. quia In veritate in sustinendo miseria est. sed post sustinentiam certissima beatitudo. ſ. Pet. pnunciauit que in christo sunt passiones ⁊ posteriores gl̄ias. Tangens aūt Actum meriti: tangit Quadruplex meritū: quod tamen totum ad actum reducit Fortitudinis. Odium em̄ sustinēt a Lorde. Et de hoc dicit [Cum vos oderint] ira cōfirmata ⁊ inueterata [homines] humū ⁊ nō celum sapiētes. pſ. xxxiij. Odio habuerūt me gratis. Amos.v. Odio habuerūt corripientē in porta: ⁊ loquentē perfecte abominati sunt [⁊ exprobrauerint] Ecce Probra Otis Exprobrare. hoc est: probris ⁊ cōuitijs exterminare. Job.xvj. Aperuerūt in me ora sua. ⁊ exprobrātes percusserūt maxillam meā. Thren.iij. Dabit percutienti se maxillā: saturabit exprobrijs. Et cū [separauerint vos] a se extra synagogas tanq̄ excōicatos faciēdo. Jo.ix. Jam em̄ conspiraverant Judei. vt siquis confiteret eum esse christum extra synagogā fieret. Jo.xvj. Absq̄ synagogis facient vos [⁊ eiecerint] Ecce Tertiū. Nomen autem illis est nostrū cognomē quo a christo dicimur Christiani. quod nomē est inimicū infidelibus. ex tō etiā ſ. Lor.iij. Tanq̄ purgamēta huius mūdi facti sumus oim ipsissima vsq̄ adhuc. Esa. vlt. Audite verbū dñi qui tremitis ad verbū eius Dicēt fratres vestri odientes vos ⁊ abijcientes ppter nomē meū [tanq̄ malus] hoc est tanq̄ infaustū. Putabant em̄ sonante nomie christiano sibi infausta debere occurrere. Act.iij. Uocātes eos denūciauerūt: ne oīnino loquerent in nomine Jesu: tacto in malo illato. Quia Passio nō facit martyrē: sed causa: Ideo subiungit finē dicens [propter filium hominis] In hoc em̄ scandalizabant: quia filiū hominis dixerūt deum. Jo.x. Nos de bono opere nō lapidamus te: sed q: tu hō cum sis: facis teipm deum. ſ. Pe.iij. Nemo aut̄ vestrum patiat quasi homicida ⁊ fur aut maledicus aut alienorum appetitor. Si aūt vt christianus: nō erubescat: glorificet aut̄ deū in isto nomine. In hac aūt beatitudie vt dicit Blo. cōmendat Fortitudo q̄ facit mansuetū. Et sic illa Beatitudo qua dicit Mattheus. Beati mites: continet sub ista. Fortis em̄ est qui vincit iram ⁊ alios motus animi. Prouer.xvj. Melior est patiens viro forti: ⁊ q̄ dominat animo suo expugnatore vrbiū. Subiūgit aūtem sicut in alijs Mercedē dicens [Gaudete] Tangit aūt Duo Promissionē mercedis: ⁊ Exemplus. De Primo dicit [Gaudete corde] [in illa die] mentis illuminatiōe [⁊ exultate] corpe. Esaie.lx. Uidebis ⁊ afflues: ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuū quādo conuersa fuerit ad te multitudo maris. hoc est: vniuersa amaritudinis. Deut.xxxiij. Inundatōes maris quasi lac sugent thesauros occultissimos arenar. hoc est: insultus gentium p dulcedine lacte sugent in consolationē: thesauros meritor. congregantes de rabie tyrannor. Act.v. Ibāt apli gaudentes a cōspectu consilij: quoniā digni habiti sunt. p nomine Jesu contumelia pati [Ecce em̄] Ostendit: Parata. Preciosa Debita Multa ⁊ In ruto collocata. Parata q̄dem per Demōstrationis Adverbium [Ecce] Psal.cxxvj. Cum dederit dilectis suis somnum: ecce hereditas domini filij merces [merces] Preciosa.). Pet.j. Nō corruptibilib⁹ auro vel argento redempti estis a vana vestra conuersatione paterne traditionis: sed pcioso sanguine agni tanq̄ immaculati christi). Corinth.vj. Empti em̄ est] precio magno. glorificate ergo ⁊ portate deum in corde vestro [vestra] Ecce Possessa ⁊ ad nutum habita. Heuef.xv. Ego merces tua magna nimis. Sap.x. Reddidit deus mercedem laborum suorū sanctorum [multa est] ꝯtitate: et magna. quia ō mule: ⁊ magnis gaudebūt. Matth.xxv. Supra multa te constituā: intra in gaudiū domini tui. Sapien.iij. In paucis vexati: in multis bene disponētur. ij. Corinth.iiij. Id enim quod i presenti est momentaneū ⁊ leue tribulationis nostre: supra modū in sublimitate eternū gloriē pōdus operatur in nobis [In celo] Ecce Locus eius. ſ. Pet.j. Regenerauit nos in spem viuam: in hereditate incorruptibilem ⁊ immarcessibilem ⁊ incontaminatam: conseruatam in celis. Matthei.vj. Thesaurizate vobis thesauros i celo: vbi nec erugo nec tinea demolit: ⁊ vbi fures nō effodiūt neq̄ furantur [Scōm enim hec] Exemplum est indubitatū [faciebant patres eorum] Et ideo dicti sunt genimina viperarum: venenati venatorum filij [prophetis] veris. Actu. vij. Dura cervice ⁊ incircuncisis cordibus ⁊ auribus: vos semp spiritui sancto restitistis: sicut patres vestri: ita ⁊ vos. Quem prophetarū non sunt persecuti patres vestri: Et occiderūt eos qui prenunciabant de aduentu iusti: cuius vos nūc prodidores ⁊ homicide fuistis. Attendaūt q̄ Lucas non ponit nisi Quatuor beatitudines: cum Mattheus ponat Octo. Lucas em̄ nō ponit alias quam nisi que actum habet respectu eternitatis: ⁊ nullam ponit penes actum ſpecialis virtus. Matheus aurem ponit ⁊ istas: ⁊ que penes quasdam ſpeciales virtutes accipiunt. Paupras enim non est ſpecialis virtus (als virtutis) sed potius consideratio q̄ nihil presentium prestet sufficientiam. Et ideo suspirat ad alia bona tanq̄ in presentib⁹ insufficiēs ⁊ ostitutus. Esurire aūt ē ad vere reficies bonū: sic dem̄ ē. ⁊ Lucas ad vere ꝑfolās. Persecutōis

autē sufferētia nō tam fortitudis est q̄ etiaz fortissimi affectus illi⁹ boni ditātis z reficiētis etiā ꝓsolanꝫ ne amittat id quod habet de ipo. Matheus autē cōsiderat tā ista q̄ ea que disponunt ad ipa. sicut Māsuetudo: q̄ disponit ad patientiam. Mificordia: que disponit ad luctū compassionis. Mūdicia cordis: que disponit ad visiōez vere ditantis z letificātis. Pacificatio: que equanimitatē dat i aduersis. Talia autē nō ꝓsiderat Lucas: q̄ nō nisi pfectissima colligit. Et ideo christus oculos ad discipulos dirigit. z eos vt dicat q̄dam Glo. nō lacte z solido cibo pascit.

## Verūtamē: ve vobis diuitib⁹ qui habetis consolatōem vestrā

n Dic tangit Maledictōes q̄tuor: directe q̄tuor tribulationib⁹ inductis oppositas. Et ideo patet diuisio. Cōtra paupertatē eni dicit. ¶ Verūtamē ¶ Licz ita bñficē bonos: q: cū mali ꝓmissionib⁹ nō trahunt: fz ponꝫ minis pungunt. ideo ¶ Ve ¶ cōmūatōis ēne ¶ vobis ¶ discretiue ¶ diuitibus ¶ volūtate z possessiōe. quos possidēt diuitie. z iō vos vobis sufficere reputatis. Dis enim diues aut est iniquus aut heres iniqui. Quia si volūtate diues est habēs cor sepultū in diuitijs: iniquꝰ est. ¶. Timoth. vj. Qui volūt diuites fieri icidūt in tentatiōem z in laqueū diaboli: z in desideria multa z nociua: q̄ mergūt hoiem in interitū z pditiōez. Si aūt nō habz cor ad diuitias: sed vere paup est volūtate: z habitu diues: tūc est heres iniqui. q: qō omnib⁹ in cōmuni ad vsum datū est: ipe possidet vt dispēsator. Luc. xvj. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defecerit, recipiāt vos in etna tabernacla. De Diuitib⁹ tamē voluntatē ad diuitias habentib⁹ loquit. De q̄b Eccles. v. Qui amat diuitias: fructū nō capit ex eis. Luꝰ rō reddit Eccles. v. Quid pdest possessori nisi q̄ cernit oculis diuitias suas: ¶ Prouer. xj. Qui ꝓfidit in diuitijs suis corruet. ¶. Timoth. vj. Precipe diuitib⁹ huꝰ seculi: nō sublime sapere: neq; sperare in incerto diuitiaz. Talib⁹ eni diuitib⁹ ¶ ve ¶ est eterne dānatiōis ꝓter Tria. Propt inutilitatē diuitiarū. Propt ꝓmanentē ex diuitijs rubiginē. Propter sanctoz irrisionē. De Inutilitate dicit Sap. v. Quid nobis pfuit superbia aut diuitiaz iactātia q̄d nobis ꝓtulit: ꝓpe. lxxv. Dormierūt somnū suū: z nihil inuenerūt omnes viri diuitiarū i manib⁹ suis. Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil secū auferet. aperiet oculos suos z nihil inueniet. Redimere aiam suā diues diuitijs nō potest. Prouer. vj. Zelus z furor viri nō parcet in die vindicte. neq; adquiescet cuiuscūq; precibus. nec recipiet ꝓ redēptōe dona plūma. ¶ Ve ergo vobis diuitibus ¶ De Rubigie dicit Jacob. v. Aurū z argentū vestrū erugiauit. z erugo erit vobis in testimoniū. z māducabit carnes vestras sicut ignis. Diuites etiā pauperes scās irridere cōsueuerūt Et ideo subiacent maledictōni. Sap. v. Di sunt quos aliqndo habuimus i derisum: et in similitudinē improperij. Nos insensati vitam illoꝝ estimabam⁹ insaniā: et finē illoꝝ sine honore. Jaco. ij. Nonne diuites p potentiaz op: premunt vos: z ipsi pertrahunt vos ad iudicia. Nonne ipsi blasphemant bonus nomen quod inuocatū est super vos. Isti eni maxime dicūtur hic diuites qui in exterioribus fortune subiacentibus ponunt sufficientiā. eo q̄ vident talia futurarum corporalium necessitatū quorundā esse fideiussores. Non eni omne defectum redimūt: sed eni exteriorum. que sunt: in cibis z potibus z vestimētis. Fcribus enim z alijs infirmitatibus z dubijs z ignorātijs nō sufficiūt. Sic ergo ¶ Ve vobis diuitibus ¶ Tripler inq̄t Ue. Laboris. Timoris. z Doloris. Laboris in adquirēdo: qui conuertit in laborem sine requie. Timoris in possidendo: qui conuertit in timorem sine omni spe z cum ꝓpetua desperatiōe. Doloris in amittēdo: qui in dolores eternos conuertit sine omni consolatōe. Esa. xxiij. Formido z fouea z laqueus sup te qui habitator es terre. Habitator eni terre diues est: cui⁹ cor sepultum est in diuitijs. querens in eis sibi sufficere z ꝓ sufficientia illa securitatis: perpetuos habebit timores. ¶ Ito Cōsolatione diuitiarū: perpetuos dolores. ¶ Ito libertate faciendi q̄ voluit q̄ diuitias: perpetuam hereditabit foueam carceris absq; requie laboris ¶ Ve ergo vobis ¶ in ꝓsenti Laboris Timoris z Doloris. Et in futuro similiter. Eccl. v. Qui amat diuitias: fructum nō capiet ex eis Nisi fructū qui dictus est. Luꝰ causa rēdit ꝓuerbiorū. xj. Qui confidit in diuitijs suis corruet ¶ Ve ergo vobis ¶ Propter diuitiarum icertitudinē. Propter annexam diuitijs anxietatem. Propter diuitiarū breuem consolatiōnem z perpetuā desolatiōnē. De Incertitudine. ¶. Timo. vj. Precipe diuitib⁹ non sublime sapere: z non sperare in incerto diuitiarū. Sumant eni exemplum ab illo diuite: cuius vbera fructus ager obtulit: qui dixit. Anima habes multa bona reposita in annos plurimos. comede ergo z bibe z epulare. Et dictū est ei Luce. xij. Stulte hac nocte repetent animā tuam: z que ꝓparasti cuius erunt: De Ingratitudine dicit. ¶. Timo. vj. Qui volunt diuites fieri incidunt in laqueū z in tentatiōē diaboli: z in desideria multa z nociua: que mergunt hoiem in interitum z perditiōē. De Breui cōsolatōne z ꝓpetua desolatōe dr̄ fil⁹ Job. xxj. Tenēt tympanū z citharam. z gaudent ad sonitū organi. ducunt in bono dies suos: z in puncto ad inferni nouissima descendunt. Punctū eni indiuisibile est: Et breue z momentaneū huius vite consolationē significat ¶ Ve ergo vobis diuitibus ¶ Propter vestrā contra naturā peruersitatē. Propter omnis boni impedimentū a vobis procuratū. Propter remanens in vobis in eternum innaturale desiderium. Peruersitas eni contra naturam est amare diuitias vt finem in eis ponendo. Humanū eni in desiderium z nature capacitas ad hoc est q̄ spiritualia bona diuerit: z sufficientes nos faciāt. que non in cor hominis ascendāt: sed ad que cor hominis ascendit. ¶. Corinth. ij. Que oculus non vidit. neq; auris audiuit. neq; in cor hominis ascendit: que ꝓparauit deus diligētibus se. Nō igitur neq; aurum est neq; argentū neq; temporales diuitie. Esaie. lxiij. Oculus non vidit deus absq; te que

ptepararti diligẽtiꝰ te. Unde dicit Aug⁹. q⁹ Per-
uersitas humana est frui uendis ⁊ uti fruendis.
Et hoc facit diues. De Impedimẽto boni dicitur
Abach.ij. Ueci q̃ mꝫplicat nõ sua: usq; quo etiã
aggrauat cõtra se densum lutum. Diuitie em̃ sunt
omniũ boni impedimentũ qñ cor apponit. Unde
Plato pergẽs ad Academiã habẽs aurũ in sinu
non potuit philosophari, pter occupationem cor-
dis circa aurũ. ⁊ iecit in mare aurũ: dicẽs. Me-
lius est (als esse) perdere aurũ q̃ cor humanũ. Ha-
bẽt etiã hoc: q̃ qui mortẽ in appetitu diuitiaꝝ ⁊ de-
lectatõe: ppetuo tenebit illo desiderio: ⁊ tamen qõ
desiderat nunq̃ habebit. Eccl.v. Nihil est sceleriꝰ
q̃ amare pecuniã. hic em̃ ⁊ aiam suã uenalẽ habz:
quia in uita sua proiecit intima sua. Ideo dr Eccl.
v. Noli attendere ad possessiões iniquas: ⁊ ne di-
cẽris: est mihi sufficiẽs uita. Nihil em̃ pderit tem
pore uindicte ⁊ obductiõis. Subiũgit ãt Lauꝫ
sam maledictõis quãdo dr. q̃ habetis hic con-
solationẽ uestrã. Consolãs est: qõ natura ex
defectu reflorere facit. Unde Id consolat in quod
natura occurrẽs undiq; diffundit ⁊ aperit ⁊ fluit
ad ipm: ut totũ undiq; capiẽdo imbibat ⁊ coniun
gat intimis omnib. Tale autẽ consolãs b ponũt
sibi diuites exteriora fortune bona: Que nec verã
hominis naturam possunt attingere. Sed extrin
secus sunt: nec nature imbibi: neq; nature sunt cõ
naturalia Sed misere animalitati ad tps pro ne-
cessitate seruiẽtia. Peruersitas ẽ est: in talibus cõ
solari. Et ideo dr Esaie.xxviij. Posuim⁹ mendaciũ
spem nostrã: ⁊ mẽdacio pteci sum⁹. Diuitie enim
nõ dant: sed pmittentes mentiunt: sufficiẽtiã. Ecc
desiastes.v. Quid pdest possessori nisi q̃ diuitias
videt oculis suis? O.di. Nihil. Die ẽ ⁊ nunc: po
suerunt consolationẽ suã. ⁊ ideo in futuro nihil ba
bebũt. Luce.xvj. Fili recordare q̃ recepisti bona i
uita tua: ⁊ Lazarus similiter mala. Nũc vero hic
consolat: tu vero cruciaris

## Ue vobis qui saturati estis: quia esurietis

Ecce Scõa maledictõis interminatio: cõtraria
scõe Beatitudini. Uocat aũt hic Saturitas: q̃s
catio desiderij in tẽporali bono: reficiẽs brutali ra
tem. Et talem querũt saturitatẽ voluptuosi Quos
Hlo. vocat epicureos. Non ideo q̃ epicurei philo
sophi his intẽderint: sed q̃ nulla intellectualia bo
na vel pncipia esse dicebant. Omnia ad sensibilia vel
filitudines vel rões sensibiliũ referentes. Et ex q̃
quidã pversi nõ nisi voluptates corporeas inq̃
rendas ꝑ beatitudine pdicauerũt: humanã vitam
ad vitã pecudũ comparantes. Sicut ⁊ diuites de
quib⁹ dictus est. Felicitatẽ ad bona fortune rerule
runt. Sicut dicit Sap.xv. Existimabant vitã ho
minis compositã esse ad lucrũ: ⁊ oportere undiq;
etiam ex malo adquirere. Ita isti rotã vitã voluptu
ti ascripserũt: reficiẽs ⁊ beatificans hominẽ in sen
sibilibus esse ꝓhibentes. Istis ergo intermiat ma
ledictionẽ ponẽs. Actũ mali meriti ⁊ Causam ma
ledictionis. Interminat autẽ maledictiones cum
dicit. Ue vobis. Confusionis: Execrationis: et
Eterne damnatõis. Cõfusiõis q̃dez: q̃ magna est
ignominia honorẽ imaginis dei ad reficiens bru
talitatẽ referre. Phil.iij. Quoz deus venter est: ⁊
gloria in confusionẽ. Psal.xlviij. Homo cũ in ho
nore esset: nõ intellexit: comparat⁹ est iumẽtis insi
pientibus: ⁊ similis factus est illis. Tales etiã Ecce
cantur mẽre q̃ bona spũalia credere nõ pñt. Unde
Sap.ij. dicũt Uino pciosо ⁊ vngentis nos ipleaꝫ
mus. Et Infra. Nemo vestrũ exors sit luxurie no
stre. Ubiq; relinquam⁹ signa letitie: quoniã hec ẽ
pars nostra: ⁊ hec ẽ sors. Et in fine Capli dr. Nec
cogitauerũt ⁊ errauerunt. Execcauit em̃ illos ma
licia coz. De Damnatõe autẽ eterna sine ꝓsolatio
ne. Lu.xvj. Mitte lazarũ vt intingat extremũ digi
tum sui in aquã: ve refrigeret linguã meaz ⁊c. Nec
inuenire potuit gutã aque in consolationez [ qui
saturati estis ] toto desiderio quietati: i refectio
ne falsa quietis: hoc p fine vestre felicitatis ⁊ bea
titudinis ponẽtes. i. Coz.iij. Jam saturati estis:
tam diuites facti estis: sine nobis regnatis Sa
turitas autẽ sonat In plenitudinẽ In artationem
In oppressionẽ In nauseã In fetidã eructuationez
In vomitũ. Et de Plenitudine q̃dem dr Sap.ij.
Uino pciosо ⁊ vngentis nos impleamus. Psal.
lxxviij. Manducauerũt ⁊ saturati sunt nimis. De
Artatione dicit Job.xx. Cum satiat⁹ fuerit: artabi
tur ⁊ omnis dolor irruet sup eum. Artatus enim
saturat⁹ adhuc nõ cessat. Ita deludit fauces dele
ctabiliũ saporib⁹. ⁊ ideo artationẽ veri: sequit op
pressio ⁊ grauario. Lu.xxi. Uidete ne grauent cor
da vestra crapula ⁊ ebrietate. De Nausea aũt Nu
me.xxj. Anima nostra nauseat super cibo hoc leui
simo. Numeri.xj. Det vobis dominus carnes ve
comedatis. nõ vno quidem die: nec duobus: aut
quinq; vel decẽ vel viginti q̃dem. sed usq; ad men
sem dierũ donec exeant ꝑ nares vestras ⁊ vertant
in nauseam. De Fetida autẽ eructuatõe Pso.cxliij
Eructantia ex hoc in illud. De Uomitu aũt Esaie
xxviij. Omnes mense replete sunt vomitu sordiũ q̃
ita vt nõ esset locus vltra. [ Ue ergo vobis qui
saturati estis ] Propter delitias quib⁹ affluit.
Propter duriciam quam pauperib⁹ mendicis ꝺ
abundantiis vestris nihil erogatis. Propter lo
quacitatẽ quam in cõuiuiis etiã contra deũ exer
tenditis. De Primo horũ Amos. vj. Comedetis
agnũ de grege: ⁊ vitulos de medio armẽti: qui ca
nitis ad vocem psalterij. Sicut Dauid putauerũt
se habere vasa cantici: bibẽtes in phialis vinum. ⁊
optimo vngento deliburi. De Duricia aũt sequiꝫ
in eadẽ auctoritate. Nihil comparebant iuꝑ con
tritione Joseph. Luc.xvj. Erat quidã mendic⁹ no
mine lazarus: qui iacebat ad ianuam diuitis: cupi
ens saturari de micis que cadebant de
mensa diuitis: ⁊ nemo illi dabat. De Loquacitate
autẽ Dañ.v. Bibebant vinum: ⁊ laudabant deos
suos: aureos ⁊ argẽteos ⁊ ereos ⁊ ferreos. Loqua
citas enim frequenter erendit in iniuriã creatoꝛ.
Non autẽ laudant nisi idola pomparũ huius sẽ
culi. Aurea quidẽ in splẽdore pompe. Argentea in
tinnitu tactantis sectar. Erea autem in sono vane
laudis. Ferrea autẽ in potestate tyrannica oia cõ
terente ⁊ domante. [ Ue ergo vobis qui satura
ti estis ] Propter vltra mensurã eternam voraz.

eratem. Propē substātie ꝛ facultatū q̄ in pauperes esset expendēda consumptionē. Propē gastrimargie insanam vite abbreuiationē ꝛ corruptionem. De Vocacitate q̄dē Dañ.xiij. Nūc non poterꝭ dicere q̄n iste sit vituens deus. venter.ſ. Ign non videsq̄nta comedat ꝛ bibat quotidie? De Scdo Prouerbiorū.xxij. Noli esse in cōuiuijs potatoꝝ:nec i comessationibꝰ coꝝ q̄ carnes adueścndū cōferunt. quia vacātes potibꝰ ꝛ dātes symbola cōsumūtur: ſm facultates ad minꝰ. De Abbreuiatōe vitet corruptōe Prouer.xxiij. Cui ve cuius patri ve.cui ſine causa fouea ꝛ rixe. cui suffossio oculorū: Nonne bis q̄ morant in vino ꝛ studēt calicibꝰ epotādis? Ve ergo vobis qui saturati estis Ideo.q̄ Vilis in se gastrimargus Vilis in luxuria. Vilis in amentia quā sepe incurrit. Vilis q̄dem in se:q̄ torpus labor taliū est p ventre. Unde ꝛ gastrides. hoc est ventrosi vocant. Gastris em̄ in greco:venter est in latino. Esa.xxiij. Erit quasi pbitonis vox tua: ꝛ ō humo musitabit eloquiū tuum. Pbiton autē idest q̄ vētriloqus (alꝭ vētriloquus) Pessimus em̄ talū est venter. Thren.ij. Dederunt quecq̄ pciosa p cibo vt refocillarēt animā. Eccl.ij. Quis ita deuoraut ꝛ deijs affluet vt ego. Vorabo est vilis tactātie gule. Vilis etiā est in luxuria: vocacitate cōsequente. Propē hoc eni genitalia cōnexa sunt ventri vt dr Hrego.q̄ vt dr Hiero. Uenter mero estuās facile despumat in luxuriā. Et iterum Hiero. Non etnei mōtes:nō vulcanei ignes ita estuant: vt iuuenes medulle vino ꝛ dapibus inflammate. Hiereñ.v. Saturaui eos:ꝛ mechati sunt:ꝛ in domo meretricis luxuriabātur Psal.cv. Initiati sunt beelphegor.hoc ē:idolo rentiginis. Vilis etiā est in mania(alꝭ in amentia)cōsequente.quia inebriank ꝛ increpassank q̄ amittūt vsum bone rationis. Unde etiā gastrimargi vocātur a gastris:q̄s est venter.ꝛ margino marginas:quod est insanio insanis.quasi q̄ vētre ꝛ p ventre insanientes. Esa.xxviij. Pre vinosa ebrietate errauerunt sacerdos vt ꝓpheta nesciērunt. pre ebrietate absorpti sunt a vino Ve ergo vobis q̄ saturati estis Saturitas ci plentiū: Mādatis recalcitrat: Contra deum se armat futurorum nihil cōsiderat. De Primo quidē Deut.xxxij. Incrassatus est dilectꝰ ꝛ recalcitrauit.incrassatus impinguatꝰ dilatatus derelīquit deū factorē suū :ꝛ recessit a deo saluatori suo. De Scdo Job.xv. Occurrit aduersus deum erecto collo:ꝛ pingui cernice armatꝰ est. operuit faciem eius crassitudo :ꝛ de lateribꝰ eius aruina dependet. De Tertio Eccl.ij. Nonne melius ē comedere ꝛ bibere:ꝛ ostēdere anime sue bona de laboribus suis. Esa.xxij. Comedamꝰ ꝛ bibamꝰ:cras em̄ morīemur. Dis igitur ō causis Ve vobis qui saturati estis :quia esurietꝭ Homi bono intellectꝰ ꝛ affectꝰ (q̄s vere nutrit ꝛ pascit ꝛ vegetat) puri. Iste em̄ est cibus qui non perit quo vos priuabimini. Pane supsubstantiali. Pane angelorū. Pane dulcedinis dine. Mensa dei. De Pane q̄ desuper subali Matth.vj. Panem nostrum supersubstantiale da nob hodie. Hoc autē est nutrimentū substantie ꝛ veritatis diuine. De Pane angelorū qui est cōplecio theophaniarū. Psal.lxxvij. Panem angelorū manducauit hō. De Pane dulcedinis diuine Sapie. vj. Substantiā tuā ꝛ dulcedinē tuā quam in filios habes ostendebas ꝛ volūtari vnūsquisq̄ eorū deseruiēs : ad q̄s quisq̄ volebat cōuertebat. Et hic panis est dulcedo spiritussanci ꝛ ētus. De Mensa dei dicitur Luc.xxij. Ut edatis ꝛ bibatis sup̄ mensam meam in regno meo. Omnibus bis rehaunt beati :qui eluriūt. Et priuabunt qui nūc saturātur. Priuātur etiā conuiuio De quo dicit Esa.xxv. Faciet dominꝰ i monte hoc conuiuiū pinguiū :ꝛ cōuiuiū vindemie:conuiuiū medullatorū pinguiū ꝛ vindemie defecate. Conuiuiū quidem pinguiū est refectio bearoꝝ in gloria. Conuiuiū vindemie: letricia glorificatorū. Medullati aūt pingues sunt priuilegiati sancti. ꝛ Vindemia defecata est priuilegiū gaudij de sanguine ꝛ passione christi. Et quia omnibꝰ bis priuabuntur.ideo dicit Esa.lxv. Ecce serui mei comedēt ꝛ vos esurietꝭ.serui mei bibēt ꝛ vos sitietis. Modo em̄ ventrem de siliquis porcoꝝ implestis.ꝛ ideo semp esurietis.ſ. Coꝝ.vj Esca vētri:ꝛ venter cibis. Deus autem:ꝛ hunc ꝛ has destruet. Ideo consulit christus Joānis.vj. Operamini non cibū qui perit:sed qui permanet in vitā eternā :quē pater meus dabit vobis. Sequit

## Ve vobis qui nunc ridetis :qꝛ lugebitis et flebitis.

Dicit angit Tertiam maledictionis intermina tionem. Et sicut antea:tangit Tria: Maledictionem: Demeritū:ꝛ Propriā demeriti penā. Maledictio est in hoc q̄ dicit Ve vobis Et huic proprium quod dicit Job.iij. Maledicāt ei qui maledicit diei. Illi eni qui rident: de luce mundi burident. Et ideo qui dicit mūdi maledicūt:ridentibꝰ maledicūt. Deijs saturank :qui saturati sunt diuitijs. Se beatos dicūt diuites. Ridentes aūt rident de dignitatibꝰ ꝛ de honoribus vanitatū seculi:in quibus vane gaudet cor humanū. Et ideo dicitur Apoc.viij. Ue ve ve habitātibus in terra In Diuitijs Deitijs: ꝛ Vanitate bonorū. Taliū em̄ gaudio vano cor abducūt: vt de futura dignitate ꝛ honore nūq̄ cogitet. Arbitrank em̄ tales se iam cōsecutos in deitatē.ideo ridēt sibi ꝛ rident oīs aliosVe ergo vobis quia cor vestrū iam deceptum est ꝛ abducū: ne de futuris cogitet honoribus Maledictiōis aūt huius sunt Tria exempla. Nabuchodonosor qui in bestiā cōuersus est. ꝛ mortuus etiā de sepulcro eiectus. Esa.xiij. Antiochus qui diro dolore viscerū sibi ꝓpter furorem intolerabilis consumptus:expirauit.ij. Macb.ix Et Herodes qui ꝛsumptus vermibus expirauit. Actu.xij. Omnes isti risum fecerūt: de alijs ridentes intra se:ꝛ in tanto dolore:gemitu et ꝛfusiōe vitā finiuerunt:etiā plentē qui ridetis Ecce Demeritum. Ridere autem in se nō est peccatū. quia ꝛ Sara risit:ꝛ Sancti sibi corriserunt. ꝛ Omnis saluatus ridebit in die nouissimo. Sed de subiectōe ꝛ oꝓssione aliorꝝ ꝛ spolio:sibi facere risum: est q̄ maledictioni supponit. Sic eni de fletu mulorum:rider vnus:ꝛ ō gemitu oꝓssorum ridet oꝓssor Ve ergo vobis qui ridetis Nunc

de penis alioꝝ: vobis risum facientes. In rebus pessimis exultantes. Presentibus ad abusum leticie abutentes. De Primo Job.xx. Si flagellat: occidat semel, & nō de penis innocentū rideat. De Secūdo Prouerbioꝝ.xij. Letantur cum malefecerint: & exultant in rebꝰ pessimis. De Tertio Sapꝫ. ij. Non sit pratum quod nō pertranseat luxuria nostra. nemo sit exors luxurie nostre: vbiq; relinquamus signa leticie. [Ve ergo vobis qui ridetis] Bonos in derisum habentes. Cantica de eis facientes. De probis bonoꝝ vobis risum facientes. De Primo Sapie. v. Vi sunt quos aliquādo habuimus in derisum & in similitudinē improperij. Psal.xxj. Omnes videntes me deriserūt me. locuti sunt labijs: & mouerūt caput. De Secundo Job xxx. Nunc in eorum canticū cōuersus sum: & factꝰ sum illis in puerbium. Psal.lxviij. In me psallebant qui bibebāt vinum. Hoc est: ebrij temporali tocūditate. Bonos habent in psalmo cārici Threnoꝝ.iij. Ego sum psalmus eorum. De Tertio dicit Matth.xxvj. q̄ velabāt facie domini & colaphizabant eum: facientes sibi ludum & risum. De Prophetis domini Luc.xxij. Spreuit autem illum herodes: & remisit ad pilatum. [Ve ergo vobis q̄ ridetis] Alto cachinno os dilatatis. Vanitates cordis: oris inordinata dilatatiōne promittis. In ceptam letitiam risu dentium in malum exemplum exhibebis. De Primo Prouerb.xxvij. Qui benedicit, primo suo voce grandi denocte consurgens: maledicēti similis est. Benedicens: hic primo suo: & adulator: cachinnis voce grandibus (alꝰ grandi) extollens malos. Et ille nō modo similis: sed etiā peior est maledicētē. Bonus enī homo nō cachinnis: sed moderate vir rider. Eccl.xxj. Faruus: in risu exaltat vocē suam: sapiēs autē vix tacite ridebit. De Secūdo Eccl.xx. Risus dantū & incessus hominis annūciat de eo. De Tertio Eccl. vij. Cor sapientū: vbi tristicia. & cor stultū: vbi letitia. Ad Ingressus enim letitias inuitauit stultos. Sapi.xiiij. Dū letant insanitū. aut certe vaticinant falsa. aut periurant cito. Dec enim omnia accidūt ineptę leticia ridentibꝰ. quia insanitū mentis abductione. Vaticinant sibi futura que nō euenient. Extra modum & morē: facile peierāt. [Ve ergo vobis qui ridetis] Quia ridendo erratis. Magꝭ flere debentes. Quia Risus vester mala ꝓscientia est permixtus. Quia Risus vester breui fine & dolore cōcludetur. De Prio dicit Eccl.ij. Risum reputaui errorem. gaudio dixi quid frustra deciperis? De Secundo Prouerb.xiiij. Risus dolore miscebitur. & extrema gaudij luctus occupat. De Tertio Job.xxj. Infantes eoꝝ exultāt lusibus: tenēt tympanum & citharā. & gaudent ad sonitū organi: & in puncto ad inferni nouissima descendūt [Ve ergo vobis qui ridetis] Quia Christo dissimiles: Factis sanctoꝝ nihil conforme habetis: & Ordinē verum puerilis in eo q̄ nunc rideris. De Primo Non legit q̄ vnq̄ dominus riserit: sed fleuit cuitactis insane exultatiōnē. Luce.xix. Videns dominus ciuitatem hierusalem: fleuit super eam dicēs. Quia si cognouisses & tu. De Secundo ōr̄ dns de omnibus sanctis. Mundus gaudebit: vos autē contristabimi. Joā.xvj. De Ordine: autē q: antea flendum est: & postea gaudendū. Cum dicet seruo fideli Intra in gaudiū domini tui. Matth.xxv. Nunc autem ordo nendū est Psal.cxxv. Euntes ibant & flebant mittētes semina sua. Uenientes autem venient cum exultatiōe: portātes manipulos suos. j. Pet.j. Prenunciās eas que in christo sūt passiones & posteriores glorias. Luc.xxiij. Nonne sic oportuit chm̄ pati: & ita intrare in gloriā suam? Unde Prouerb.vi. de forti muliere dicit. Ridebit in die nouissimo. Psal.xciij. Scōm multitudinem doloꝝ meoꝝ in corde meo consolationes tue lenificauerūt animam meam. Ue ergo vobis [qui ridetis: quia lugebitis & flebitis] Luctus quidē in culatu: & fletus in lachrymatione. Non q̄ ab impijs in inferno aliq̄d resoluatur. Sed quia dolor & cōstrictio cordis in tristitia: fletus est: Et fletus vocat. Mat.xiij. Ibi erit fletus & stridor dentium. Sicut enī in cachinnis inordinate dilatauerūt os. Ita improperiū & inuectas os oppilabunt. Improperiū quidē i exprobratione peccati. Esa.lvij. Filij auguriatricis semē adultere & fornicarie. Sup quē lusistis & dilatastis os: & eiecistis linguā: Ecce dura exprobratio. Psal cvj. Omnis iniquitas oppilabit os suū. Ecce Oris oppilatio. j. Regum.ij. Impij in tenebris conticescent. Filij autē sunt auguriatricis in vana diuinatione quam sibi de ꝓsperitate diuinauerūt. Semē adultere que ad verū animę sponsum superduxit alienū diabolum. Semen fornicarie que nescīuit gaudere nisi in presenti libidine. Erit autē luctꝰ de absentia omnis gaudij. & de ꝓsentia omnis tristicie: & erit fletus de incēdio & fumo & infelicitate separationis a consortio beatoꝝ. De Luctu Hiere. vj. Luctum vnigeniti fac tibi planctus amarū. da repente veniet vastator super vos. De Fleru autē Esa.xv. Descēdet in fletū: & clamabit esebon & eleale vsq; tasa audita est voꝝ eoꝝ. Esebon interpretatur cingulū tristicie vel cogitatio meroris. Et significat: quia cingunt meroze. eo q̄ in ꝓsenti vita & meroze futuro nihil cogitauerūt Eleale interpretatur cōdescensio. Et significat qui simul ab altitudine cordis descēdunt in foueā perditionis. Horū clamoꝝ peruenit vsq; tasa. Quod interpretat factura mandati. hoc est: vsq; ad electos: ad quos clamabunt. quia illi mandata ꝓcerūt: sed nō apud eos misericordia non inuenerūt. Et erit dolor eorū incomparabilis & fletus: quādo fletus perpetuꝰ cis indicit. & sancti consolabuntur. Sicut dicit Apocal'.xxj. Absterget deus omnem lachrymā ab oculꝰ eoꝝ. & iam nō erit amplius: neq; luctus: neq; clamoꝝ: neq; vllus dolor. quīa prioza trāsierūt. Et hoc est quod dr̄ Esaie.lxv. Serui mei letabunt: & vos cōfundemini. Ecce Serui mei laudabūt ꝓ exultatione cordis. & vos clamabitis ꝓ dolore cordis: & ꝓ contritione spūs vlulabitis. Sequit.

**Ue cum benedixerint vobis omnes homines. Scōm hec enim faciebant prophetis patres eorum.**

Sicut in ꝓbabitis posuit Beatitudinē in ꝯ q̄ accepto ꝓposito mali ꝙ pſecutōes bonos auertē re nō possunt. Ita hic per contrarium ponit Maledictionē. eo q̄ Mali in malicia p adulatiōes fouentur et blādicias. Dicit aūt Tria. Maledictiō nis interminationē. Demerita spēm. et Exemplum ꝓbans eoꝝ damnationē. Maledictio quidem in hoc q̄ dicit. Ve vobis. Eterne dānatiōis interminatio. Hoc(al's hec) em̄ est maledictio. Job. iij. Qui post hēc dixit. Pereat dies in qua natus sum: et multas interminationes illi dici maledictionū inflixit: Subiunxit. Cur em̄ exceptus genibo. Cur lactat⁹ vberibus: Peccatū em̄ quasi genibo excipitur: quando fauor laudantiū sustentatur. Ad vbera autem lactat quando blanditijs adulatoꝝ fouetur. Ve ergo vobis cum vobis benedixerint. in peccatovos fouētes. omnes homines. humū sapientes. Quia Illi non laudant nisi similes sibi peccatores. Quia Illi nō laudāt nisi vitia peranda. Quia Illis nō placēt nisi mala. De Primo Psal. ix. Laudat peccatoꝝ in desideriis aīe sue: et iniquꝰ benedicit. De Scō Malach. ij. Maledicam benedictionib⁹ vestris. et maledicā illis: quoniam nō posuistis super coꝝ. Ut sęz discerneret q̄d laudari deberet vel vituperari. De Tertio Psal. liij. Confusi sunt qui hominib⁹ placent: quoniā deus spreuit eos. ad Gala. j. Si adhuc hoib⁹ placerem: chr̄i seruus nō essem. Ve igitur vobis cū benedixerint vobis homines. Quia Dicit bonū malum: et malum bonū. Quia Benedictōnis non habēt sacramentū. Quia Dei irrisio est ad benedictiones eoꝝ. De Primo Esa. v. Ue qui dicit malum bonū: et bonū malum. ponētes tenebras lucem: et lucem tenebras. ponētes amarum in dulce: et dulce in amarū. De Scō Psal. cviij. Maledixerunt illi: et tu benedices. induant qui derabūt mihi pudore. Quomodo ei habet benedictionis sacramentū. De quo dr̄ Psal. eodē. Dilexit maledictionem: et veniet ei. noluit benedictionē: et elongabitur ab eo. De Tertio aūt Proverb. j. Ego em̄ in interitu vr̄o ridebo et subsannabo cū vob id q̄ timebatis aduenerit. Ista est via Balaam. Nume. xxij q̄ maledicere tentauit: quibus benedixit deus. et benedicere illis quibus deus maledixit. Ve ergo vobis cum vobis benedixerint omnes homes. Quia Vos benedicēdo: decipiūt. Quia Ipsos cōfortatis impediūt. Quia Vos ab humano sensu auertunt. De Primo Esa. iij. Populus meus qui te beatū dicunt: ipsi te decipiūt. et viam gressuum tuoꝝ ipsi dissipant. De Scō. iij. Reg. vlt. vbi spūs mendacij nō permisit Achab cognoscere se ipm donec interfectus est. Esaie. xxx. Loq̄mini nobis placētia: videte nobis errores: cessate a facie nostra sanctus isr̄l. De Tertio est exemplum Dan. iij. Ubi lingue adulatoꝝ benedictionū: nabuchodonosoꝝ auertērūt ab humano sensu: q̄ putauit se esse deū. et ideo in bestiā coꝝ eius cōmutatus est. Ve ergo vobis cū benedixerint vobis omnes hoies. Quia Nō benedixit nisi bis q̄ sibi displicuit. Quia Mercede vili illa benedictio emit. Quia Benedictio illa: in vilis hois ꝓtēt: voluntate collocat. De Primo Mich. iij. Seducūt ꝓpl'm meum et ꝓdicāt pacē. etsi quis nō dederit in manibus eoꝝ: sanctificāt sup eū plū. De Scō Ezech. xiij. Violabūt me ad pl'm meū. ꝓter pugillū hor dei et fragmen panis: vt interficerēt aias que non morīunt: et viuificarēt aias que nō viuūt. De Tertio patet. q̄ ille benedicat et laudat si vult. Etsi non vult: nō benedicat sed maledicat. Et ideo dr̄. Psa. cviij Deus laudē meā ne tacueris. quia os peccatoris et os dolosi sup me apertum est. Q. d. Ti. In oze tuo tota (al's: tota) est laus mea. Os dolosi nō vult laudare. Quinimo p eo vt me diligerēt detrahebāt mihi Psal. cj. Qui me laudabāt aduersum me iurabāt Hodie laudat. et cras in perariū iurat. Ue ergo vobis cum benedixerint vobis oēs hoies. sm hoc sęz laudando vituperādos. faciebāt ꝓphetis ꝓpseudo ꝓphetis. De quib⁹ dicit Ezech. xiij. Quasi vulpes in desertis ꝓphete tui isr̄l. Mieree. v. Stupor et mirabilia facta sunt in mūdo. ꝓphete ꝓphetabāt mendaciū. et sacerdotes applaudebant manib⁹. et pl'us meus dilexit talia. Tales ei ꝓphete maxime adulatores fuerūt. Ezec. xiij. Ue q̄ cōsuunt pulvillos sub oēm cubitū manus: et faciunt cervicalia sub capite vniuerse carnis ad capiendas anias. Quidā em̄ in peccat⁹ iacent: ꝙ podiari ad cubitū. quoꝝ est aliqua mēsura peccatorum. Quidā aūt in peccat⁹ tori iacent. ꝓstrati et supini. Consuūt aūt sub cubitu pulvillos qui mollia blandientes benedictionib⁹ suis: illos in peccato detinēt Cervicalia aūt supponūt q̄ mollib⁹ (al's molliter) blandiūnt bis q̄ in pfundo iacent peccatoꝝ. ꝓpter eoꝝ. Non tā generatiōe carnis q̄ imitatione adulatorie benedictionis. Sap. iij. Et iniquis omnes filij qui nascent: testes sunt nequicie aduersus parētes in interrogatōe sua. Tu. iij. Genima viperarū. Sap. xij. Nec⁹ est generatio eorum et naturalis malicia ipsoꝝ: et nō poterat immutari i perpetuū. Semen em̄ erat maledictū ab initio.

## Sed vobis dico qui auditis Diligite inimicos vestros.

R

Positis his que a ꝓsentibus deuāt desideriuꝫ ad eterna: tangit Quam pfectōis ad illa que mari me cōpetit (al's competūt) Apl'is et apl'icis viꝝ. 5 est: Episcopis et Archiepis et Parriarchis. Diuidit aūt in Duo. In quoꝝ Primo Ipsam viā docet pfectionis. In Scō aūt: Quia via alta et difficilis est: Per sīlitudinem edificātis domū supra petrā: ostēdit sapientiā eius q̄ in suis sermonibus permāserit. Adhuc aūt Ipsa via pfectōis est Duplex Est em̄ In ordie ad alterꝫ. que ē via difficilior Et est (al's via) sm̄ virtutem: que est In scipo. Et hec est facilior. Et ideo priori postponitur. Et hāc ostendit per sīlitudinem arboris bone vel male: in comparatiōe ad fructū. Adhuc aūt sm̄ duplicem modū quo homo ordinat ad alterū: Duas ponit vias perfectionū. Est em̄ Ordo ad alterū: in perfe rendo illata ab altero. Et est Ordo ad alterꝫ sm id q̄ male facit primus in scipo: in quo alter non potest habere nisi iudicū. Et ideo ꝓmo docet tolerare iniurias. et Scō docet vitare Temeraria iudicia. In ꝓferēdis aūt iniurijs tangit Tria. Primo enī ponit Precepta. Scō Preceptoꝝ adhi

bet rones. Tertio autez Inuitat ad ea p mercedis
considerationē. Ubi autē ponit precepta ordinatio
nis ad alterū Duo facit. Quia cū difficillima di
cturus erat: Jbo primo excitat ad auditū. Et de
inde primulgat precepta precedis. Excitās autē ad at
tentionē(al's intentionē)dicendo: ō vt ⌊Sed vos
bis discipulis z apostolis ad qs deuana oculos
direxi a principio Qui discipulus meus queritz im
bui. Qui imitatione magisterij meos vos phabis
esse discipulos. Qui dilectōe z bñficio maxie disci
puli mei esse cognoscimini. Uob mḡs⌋ Dico: qui⌊
boc est: qz vos ⌊auditis⌋ ꝺ est intus ad intellectū
z affectū meū auditū ḡtus difficilē pcipitis. Non
em estis idola similia hominū qui auditū disci
plinalem nō habeatis. Psal.cxij. Aures habēt et
non audiūt. Tales eni sunt similes hominū Nō
hominē: qui auditū disciplinalē non habent. Qz
sicut ꝺr Aristo. Auditus sensus est discipline p do
ctrinam accipiēdo(al's accipiēde) Nec estis de bis
qui aures aggrauāt obturando p alienas delecta
tiones ne capiat in eis sermo meus. Esa.vj. Exce
ca cor aplī huius: z aures eius aggraua: z oculos
eius claude. ne forte videant oculis: z auribꝰ audi
ant: z corde intelligant z conuertant: z sanem eos.
Nec estis de bis q̄ quando difficilia audiūt: excu
sant: z ad facilia pbent auditū. Heb.xij. Quam q̄
audierūt: excusabant se ne eis fieret verbū. Exo.xx.
Loquere tu nobis: z non loquat nobis dominus:
ne forte moriamur. Sed estis de discipulis q̄ au
res discipline habetis ad audiendū. Matth.xiij.
Apoca.ij.z iij. Qui habet aures audiendi audiat
quid spūs dicat ecclīs. Estis autē de illis q̄ au
re leui capitis omne susurrū pfectionis diuine.
Job.iiij. Uocē quasi aure leuis audiui: z ḡs fur
tiue suscepit auris mea venas susurrij eius. Uob
ergo dico qui auditis z dictis istud .j. Re.iij. Lo
quere domine: qz audit seruus tuus⌊ Diligite⌋
Ecce precepta. Et sunt i quadruplici ordie. Que
dam ei ordinat ad inimicos. Quedā ad iniurian
tes perviolentiā. Quedā ad simpliciter petentes q̄
nostra sunt. Quedā autē ad eos qui obstitūt per ea
lumniosum iudiciū. Ad inimicos autē ordinat nos
affectu cordis. Beneficio operis: z Benedictiōe z
oratōe oris. De affectu quidē cordis ꝺr⌊ Diligi⌋
te inimicos vestros⌋ Hoc autē cōtra naturam
esse videt. Dicit em in Phedrone plato sub nomi
ne Socratis: q̄ de hominis natura z diffinitiōe
est: amicis bñfacere: z inimicis male. Si igit nul
la pfectio ptraria est nature quā perficit: nō potest
esse ō pfectōe hominis: inimicos diligere: z inimi
cis bñfacere. Adhuc autē Unūquodq; naturalit
suam appetit pseruationē. ḡ per ptrariū odit id qō
est naturā destruēs z cōseruationē oppugnās. Inj
micus autē est destruens naturā z pseruationem.
Igit inimici sunt odiēdi. Adhuc autē Non potest
esse dilectio nisi boni vel apparētis boni. In inimi
co autē nō est bonū nec apparens bonū: sed malu
mere z simplr malum. ḡ non potest inimicus dili
gi. Et iste rōes irrefragabiles videnť. Et sunt Pla
tonis z Aristotelis. Uidenť autē contrariari ad ea
que hic dicunť. Si forte velis dicere cū Ilo. q̄
christus nos hic eleuat ad ea que sunt supra natu
ram. Hoc nihil est: qz id quod est supra naturam:
nature nō est contrarū. Diligere autē inimicos di
recte z nature: z dilectioni: phatur est esse contra
rium. Adhuc autē cum nō sint nisi tria amicicia
rum genera: sicut phant Aristoteles z Tullius: Il
la que est fundata super vtile: z Illa que est super
delectabile: z Illa que est sup honestū: videť q̄ nul
lo genere amicicie possit diligi inimicꝰ. qz nec vti
lenec delectabile nec honestus. Cum inimicus no
ceat: z tristiciā inferat: z nihil habeat honestatis et
virtutis. Et q̄ imperfecte dilectio que nullā causam
habet dilectiōis: videť esse supuacuū in pcipiente:
z impossibile in eo cui fit preceptū. Ad hec z si
milia dicendum Q̄ in vitate is qui inimicus est
Duo in se habet: Naturaz: et Uicium inimiciciarū.
Natura q̄dem nō est ita deprauata q̄n aliquid bo
ni habeat: z quin possit reparari. Et ad hoc diligē
da est z dirigenda. Uicium autē non potest diligi:
z similit natura inobiliter stans sub vicio. Et ita
procedūt rones inducte. Unde quādo dicit. Dilig
gite inimicos vros. Locutio est duplex: eo q̄ trāsi
tus verbi Diligo: pōt trāsire in accusatiuos illos
inimicos vestros: gra subiecti tm. z sic pcipit eos
dominꝰ diligi: qz sic diligunt: nō ad inimiciciam:
sed gram et bonum. Uel potest transire in accusa
tiuos gratia subiecti z forme inimiciciaz. Et ꝺs nō
inēdit christus. quia sic diligerent ad hoc q̄ eēnt
inimici: z ad Uicium. Quod omino innaturale ē:
z pessimū esset. quia sic procedunt inducte rationes.
Et per hoc patet q̄ iste est sensus. Diligite eos q̄
sunt vel fuerunt inimici vestri: vt dilectione inui
tetis eos ad hoc q̄ cōuertant in amicos: z i deo in
cremini eos. Sic em implet illud Apli Rho.xij.
Noli vinci a malo. sed vince in bono malū. Uincit
enim malo qui sic irascit inimico: quia naturam
vult destrui vicio. Sed vincit in bono malū: q̄ bo
num nature quod est z pōt esse in natura diligēdo
per beni gnitatē: maluz inimiciciarū excludit. Sic
ꝺr Exod.xxiij. Si videris asinū odientis te iacere
sub onere: nō pertransibis. sed subleuabis cū cum
ipso. Leui.xix. Non queras vltionem: nec memor
eris iniurie ciuis tui oz. Eccli.x. Omis iniurieptz
mi ne memineris. z nihil agas in operibꝰ iniurie.
Hoc est igit quod dicit. Et in hoc est lex adimple
ta z concordat cum ratione naturali: sic dictū est

## Benefacite bis qui oderunt vos.

Ecce ordinat nos ad inimicos: Bñficio operis S
dicēs⌊ Bñfacite bis qui oderunt vos⌋ Ode
runt autem ira inueterata. Dis ergo pcipit bene
facere. Odium eni nunḡ dubius z melius supe
rari potest q̄s q̄ beneficiū opponāť. Psal.cviij Re
tribuebāt mihi malap bonis: odium p dilectione
mea. Prouerb.xxv. Si ḡluerit inimicus tuus:
ciba illum. esi sitit: aquā da illi bibere. prunas eni
congregabis super caput eius: z dominus reddet
tibi. Prunas enim charitatis cōgregat quis sup
caput odientis quādo bonū redditp malo. Rho
manoz.xij. Si ḡluerit inimicus tuus ciba illū.
esi sitit potum da illi. Hoc eni faciens: prunas cō
gregabis super caput eius. Psal.cxix. Quid detur

tibi aut quid apponat tibi ad linguā dolosā. Sup
ple:te odientis. Sagitte potētis acute. ꝟ est:consū
lium acutissime vtilitatis:cum carbonib⁹ desolato⁹
rijs. hoc ē:cum bñficijs p malo repēsis ignite cha
ritatis. Illa eni cōfundūr cuz q⁹(si⁹ qui)de cetero
odiū tenere erubescāt. Sic enī ꝺr Petrus.j. scdo.
vt bñfacientes ō mutescere faciatis ip̄rudentiū ho
minū ignoratiā. Sic etiam ꝺr Job.xxj. Si non
dicerūt viri tabernaculi mei:de carnib⁹ eius quis
detur vt saturemur. ꝟ est:q̄ p̄re odio: carnib⁹ meis q̄
rebant satiari. Nos ecōtra: bñfacientes ex dilectiōe
tabernacl⁹ recepim⁹ z cōtubernales meos feci. Rho
manoꝝ.xij. Nulli malū p malo reddētes ꝓuidēs
bona:nō solum corā deo. sed etiam corā oībus
dominib⁹ vt possitis dicere illō. Psal.xxxiij. Re
tribuebant mihi mala p̄o bonis z odium p̄o di
lectione mea

## Benedicite maledicentib⁹ vobis

Ordinat nos ꝟ Benedictōe ordis. z Scōo Ora
tione p indeuotis nobis. De Primo ꝺr [Bene
dicite ꝟ est:bona optate p̄ salutatiōnē. Sic( als
Sicut) Deus te saluet. Det tibi dñs benedictionē
cui⁹ christus p̄ditor dixit. Amice:ad q̄d venisti.
Vocauit enim amicū quē sciuit esse p̄ditorem.
j. Lozꝝ.iij. [Maledicimur z benedicim⁹.ij. Regū
xvj. Dimittite eū maledicere:si forte dominus red
dat mihi bñdictionē p̄o maledictione hac. Psal.
cviij. Maledicēt illi z tu bñdices: iduanē qui de
trabūt mihi pudoꝝ. z operiant sicut diploide con
fusione sua. Sicut enim maledictio z uerū in be
nedictionē quādo ip̄e maledicēs confundit. z p̄o
maledictionib⁹ recōpensat bñdictōes. j. Lozꝝ. xiiij
in nob⁹ fit. Non est eni cor⁹ q⁹ beneficijs non vinca
tur. Unde Ouidius. Omnia vincit amor: z nos ce
damus amori.

## Orate p̄o calumniantibus vos.

Ecce Scō; ordis bñficiū ibꝰ q⁹ dicit [Orate]
Si cēm saluatiōe z bñficijs ꝓuentus: nō vult con
uerti inimicus, nūc nihil aliud restat nisi vt orēt p
eo q⁹ dñs ip̄e sua gratia cōuertat eum. quia tūc nō
est aliud refugiū p̄o obstinatis.ij. Paral.xx. Si
ignoramus quid agere debeam⁹ :hoc solum habe
mus residui vt oculos nostros dirigamus ad re.
Orabim⁹ ergo [p̄o inimicis [calūniantib⁹
nos ꝟ hoc est:falsa crimina imponentib⁹ nob. Die
re.xviij. Recor:dare q⁹ steterim in conspectu tuo vt
loquerer p̄o eis bona:z vt auerterē iram tuam ab
eis. Psal.xxxiij. Ego autez cū mihi molesti essent
induebā me cilicio: z humiliabā in ieiunio animā
meā. z oꝛo mea in sinū me cōuertet. Cum oēs obsti
nati sunt z vera dicere nescūt:falsas calūnias im
ponūt: z p̄o illis est orandū. q⁹ nō est aliud reme
diuz.j. Lozꝝ.iij. Blasphemamur z obsecramus.

Sunt aūt calūniantes nos: Ignorātes: z Sci
entes. Ignorātes sunt infideles qui credunt se in
nobis obsequiū p̄stare deo si nos p̄sequunk z ca
lumniank. Jo.xvj. Uenit hora vt oīs qui inter
ficit vos arbitrek se obsequiū p̄stare deo. Et p̄o illꝰ
spēaliter orandus est, quia si deus reuelauerit eis:
illi efficienk optimi amici. Sicut Paulus amic⁹
ecclie factus est. Illi aūt contra ꝓscientiam calūni
as imponūt:cum vtilitatē nullā habeāt. Et de illis
parum sperandū est. Psal.lj. Dilexisti oīa verba
p̄cipitatiōis lingua dolosa:p̄terea deus destruet
te in finē:z euellet te de tabernaculo tuo:z radicem
tuā de terra viuentium. Orate ergo sic p̄o calūni
antibus vos.

## Et qui te percusserit in maxillam vnā:p̄rebe illi z alteram.

Ecce P̄recepta q̄ ordināt ad Iniuriātes. P̄ri
mo quidē in corpe:quod grauius est. Postea au
tem in rebus:quod est leuius. Dicit ꝗ [Et qui
te percusserit in vnā maxillam ꝟ id in aliam
parte corpoꝝ. Hoc maxime intelligik de infideli z
vbi ꝓualer malicia. Jn his eni nō est opponere nisi
patientiā. Ubi aūt sunt fideles z non ꝓualet ma
licia:bonū est erigere emendā corā iudice religioso
sine cōtentione:ne stultus iterum similia attenter.
Prouer.xxvj. Respōde stulto iuxta stulticiā su
am ne sibi sapiens videat Si aūt ꝓualet iniq̄tas:
patientia opponenda est. Et ideo imediate p̄cedit
Prouer.xxvj. Ne respōdeas stulto iuxta stulticiā
suā:ne efficiaris ei similis. Tūc aūt dom⁹ misit
apl̄os ad infideles z ꝓualentē iniquitatē. z ibō p̄
cepit opponere patientiā cōtra oēm iniuriā. Mat.
x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporū.
Postea aūt ecclesia inspirata spū christi statuit:q⁹
Minister christi iniuriā quidez ꝓriam posset re
mittere Sed iniuriā ecclie deberet iudici manife
stare. z ipo facto penāles:penā incurrit excōicatio
nis. Quia tūc non ꝓualuit iniq̄tas. z Judex eiusꝺ
dem religionis nō contēnit studēs:sed paci z iu
sticie operā dans habebak. Hoc est igit q⁹ ꝺr [Si
quis percusserit te in vnā maxillam ]cōti
nuum simul z penā inferēs. Thren.iij. Dabit pcu
tienti se maxillam:saturabik opprobrijs. Job.xvj.
Exprobrātes percusserit maxillam meā [p̄rebe ei
et alteram ] Hoc est:eto paratus si malicia vin
cere ꝓbere ei z alterā. Illioq̄n enim nec christ⁹ fecit z
quod docuit. Percutiēti eni maxillā:leniter corri
piendo dixit. Si male locut⁹ sum. ꝓhibe testimo
nium. Si aūt bñ: quid me cedis? Jo.xviij. Apo
stolus etiam vbi putauit non ꝓualere iniquitatē;
sed aliq̄d esse cognitionis diuine cum peuterēt ad
maxillam. Act.xxiij. dicit. z Percutiat te deus pa
ries dealbate: quia tu sedes ꝑa legē iudicans me.
z contra legē iubes me pcuti. Patet ergo q⁹ nō est
intelligendū nisi de infideli iudice z cōtentioso cō
tra fidē z cōtra iusticiam: z vbi ꝓualet iniquitas.
Exponik etiaz sic z redit in eundē sensum [Sicꝫ
percusserit te in maxillā ] hoc est:coram et in
facie [p̄rebe ei et alteram ]hoc est:eto paratus
sibi p̄rebere etiam partē que non apparet: vt etiam
detrahat tibi q⁹ aperte conuiciak. ij. Lozꝝ.xj. Sul
tinetis eū siquis in faciem vos cedit. siquis ac
cipit. siquis denōat. siquis extollit. Hoc enim fe
cit christus qui sicut agnus ad occisionē duct⁹ est:
z nō aperuit os suum. Esa.liij.j. Pe.ij. Qui cū ma
lediceretur nō maledicebat cum pateret non cōmi
nabatur:tradebāt aūt iudicāti se iniuste. Quidoz

hoc etiaz Mystice exponūt dicētes Ut in pugna cōtra hereticos:manilla:est apparēs p fide loquēs auctoritas. Que percutit cum reuellitur apparēter ab hereticis. Altera aut̄ exhibet:cū altera irreuelibilis statim opponit. Judi.xv.Samson in manilla asini.hoc est in simplici scripture eloquio prostrauit mille viros:fidei se opponētes. Nec autem expositio mystica est:z non ad litteram.

## Et ab eo qui aufert tibi vestimentum:etiam tunicā noli prohibere.

Ecce Scōm p̄ceptum cōtra Iniuriantes [Ab eo qui aufert] violēter z p̄domināte iniquitate [vestimentū] exterius. qā ponus est p̄ter honestatem q̄z p̄ter necessitatē [et tunicā] que ē interior vestis z necessaria [noli prohibere] cū cōtentiōe z vbi pualet iniquitas. Aliter em̄ phibere poteris Et debet cū moderamine inculpate tutele vt ōr Jsidorus. Quod em̄ p charitate institutū ē: vt ōr beatus Bernardus:cōtra charitatē non debet militare. Et ideo quod hic dicit:pro charitate dicit. Et ideo si alicui⁹ malicia:boni viri patientia abutat̄ z in malicia plus grasset:nō debet h̄ iudex eccl̄iasticus sustinere Sed(sicut dictū est)vbi p̄ualet malicia: ibi aliud nō potest opponi nisi patientia. Et ideo in tali casu quod hic dicit̄ intelligitur. Aliter enim irrōnabile esset Tollenti supfluū: nō phibere ei⁹ necessariū: et esset cōtra naturā.q: necessario subtracto(al's sine necessario)subsistere nō possum. z oporteret memetip̄m morti exponere: si necessariū nō retinerē:si possem. Matth.v. idē dicitur. Qui vult in iudicio tecū contēdere. z tollere tunicā:dimitte ei z palliū. Cantico.v. Percusserunt me z vulnerauerūt me.tulerūt pallia meum custodes murorz Job.xxiij. Nudos dimittūt homines:indumēta tollentes. Heb.x. Rapinam bonorum vestrorz cū gaudio sustinuistis: arbitrantes vos habere melioz ē z manentē substantiam

## Omni autem petenti te tribue.

Ecce Ordinatio ad eos qui simpl'r petunt q̄ nostra sunt. Et ad hos ordinat Dupl'r. Quidam em̄ petunt p beneficētia z largitate. Quidā aut̄ petūt cum violēta z intēnone retinēdi. De Primis aut̄ dicit [Omni petenti te tribue] ex largitate benignitatis. Qui em̄ petit:ostēdit se esse indigentē. Et hoc debet sufficere bono cordi. Nec expedit multum curiose rimari:vtrū indigeat vel non.sicut ōr Ehrysosto. Maxime quādo petit in nomine z habitu:iusti vel p̄phete. Mat.x. Qui recipit p̄phetam in nomine p̄phete:mercedē p̄phete accipiet.z q̄ recipit iustum in nomine iusti:mercedē iusti accipiet. Unde quibusdā bene vestitis: pfugis perēnibus: ad rogam Joānis eleymon(al's elemosinarij)z ministris suis querētibus z dicentibo An talibo esset dandū. Respondit Sācrus dñi. Obedite simplr sermoni dñi. [Omni petenti te tribue] Non ei deindiget curiosoz. Nec humilis Joānes. Uel legatur sic. [Omni petenti te ipm̄] tribue.scom patiēdo si aliud dare nō poteris. Da tua si potes. Luē.xj. Quod superest: date elemosynā z oia munda sunt vobis. Quia si nō potes dare z tu; q: non habes superflua: da compassionē. Job.xxx. Flebā quondā sup eo qui afflictus fuerat:z compatiebatur anīa mea pauperi. Et sic in veritate petenti tribuis te ipsum.

## Et qui aufert que tua sunt:ne repetas.

Ecce Ordinatio ad petentē cū violentia [ne repetas] sin iudicio cōtentioso coram infideli iudice: z vbi p̄ualet iniquitas. Aliter em̄ repetere poteris z debes.quia aliter dolus z fraus z violentia paratocinarent dolosis:z fraudulentis z violent̄.qō est contra omnia iura z contra oēm rationē. Sil'r etiam ne reperas si inopia excludit actionem. Esa. lviij. Ofnes debitores vestros repetitis. Exo.xxij. p̄cipit̄ si debitor a debente accipiat pignꝰ vestem suā:q̄ reddat ante solis occubitū.qz ipm̄ est vestimentū quo operit̄.z quo tegi solet. Jn his q̄ duobus casibus [ne repetas]

## Et prout vultis vt faciant vobis homines:z vos facite illis sil'r

Ecce Ordo ad alterū p generalē Justicie formā. Et est istud Preceptū affirmatiuus. z generalissimū inter oīa que sunt de iure naturali. Et est indistincte continēs in se oīa que sunt iuris naturalis. Matth.vij. Quecunqz q̄ vultis vt faciāt vobis homines:z vos eadē facite illis. Negatiuum aut̄ illi respondēs est. Tob.iij. Quod tibi nō vis caue ne vnq̄ facias alteri. Intelligit̄ aut̄ de volūtate ex rōne cum habitu sapiētie z prudētie cōsiliata. Ut sit sensus [prout vultis] voluntate informata sapiētia z prudētia z rōne recta [vt faciāt vobis homines et vos eadē facite illis] ex eandē rōnem volūtatis. qz nobis nihil debemus malū:vel iniustū:velle fieri ab alijs. Et ideo nec illis talia debem⁹ facere. Sicut em̄ diximus superius Justicia nos ordinat ad alterum sm̄ equale dām z lucri.z ideo talia debem⁹ nobis velle fieri a primo. Rho.xiij. Reddite oīb⁹ debita.cui bonorem honorē. cui tributum tributū.cui vectigal vectigal. Nemini q̄q̄z debeatis nisi vt inuicem diligatis. Eccl.xxvj. Intellige ea que sunt primi tui et te ipo. Quod em̄ tibi vis fieri alteri facias.z Nō tibi non vis fieri:alij ne facias. Sic enim impletur istud Leui.xix. Diliges primū tuū sicut te ipsum. hoc est:ad quod te ipsum. Hoc est igit̄ quod dicit [et vos facite illis similiter]

## Etsi diligitis eos qui vos diligūt: que vobis est gratia? Nā z peccatores diligentes se diligunt

Ecce Dic probat per rōnem q̄ hec est via perfectionis que dicta est. Dicit aut̄ Duo. Inducit em̄ trifor mē rationē. De Dilectione. De Beneficio. de Mutuo. z Sēos intēras cōcludit conclusiones. Prima rationū q̄ trifor mes sunt est de Dilectio; ne. [Si diligitis illos tē.] Triplex ē apud philosophos Amicicia:fūdata sup Delectabile: Utile; z Honestum. Una est que nō durat nisi q̄diu durat delectabile. Uñ ōr Aristo. Senes (al's seni)

ꝛ ansteri parū sunt diligibiles. Est cīm in eis parū quid delectabile. Fundata aut̄ sup̄ vtle est secunda Et durat q̄diu durat vtilitas. Genes. xxv. Isaac diligebat Esau: eo q̄ de venationibꝰ illi⁹ vescerē. Tertia est vera Amicicia que fundat sup̄ honestū virtutis. Et hec semp manet. q̄ amici diligendi sunt: etiamsi nihil nobis debeat fieri. Homines aut̄ pauci diligūt nisi ꝓpter delectabile vtile. Et sm hoc conſueradine loquit̄ christus dicens [Si diligitis eos] mercēnaria dilectione [qui vos diligūt ꝛ diligēdo pueniūt] que vobis est gratia: [dilectōis que iam empta: ꝛ non gratis est exhibita. j. Jo. iij. In hoc apparuit charitas dei: non quasi nos dilexerimus deū. sed quoniam ipse prior dilexit nos. Sed dilectio gratiaꝫ habet si gratis exhibet. ꝛ multo magis si p̄o contrario odio datur. Rhomanoꝝ. v. Cōmendat deus suam charitatē in nobis: quoniā cum adhuc inimici essemus: deus p nobis mortuus est. Unde dilectio nec est similis dilectioni christi: nec etiam dilectioni vere. Dilectio cīm vera supervirtutem ꝛ bonestū est fundata: ꝛ omni tēpore diligit. ꝛ nō empta est vel mercēnaria. Et ideo talis: empta ꝛ puenta: merecde caret. Matth. v. Amē dico vobis: receperūt mercedem suam. Unde subiūgit exemplum dicēs [Nam ꝛ peccatores .q̄ nec gratiam nec honestum attendūt] diligentes se diligunt [empti ad diligendū: cum tamē nihil bonestum diligāt in ipsis. Si aut̄ obijcit de hoc qō dicit Prouerbioꝝ. viij. Ego diligētes me diligo. Et sic etiam diuina dilectio videt esse mercēnaria. Ista objectio non valet. Quia cum dicit [Ego diligentes me diligo: Intelligit sic constructio ordinanda. Ego diligo: diligentes me. Et hoc verbum Diligo: non transit sup̄ accusatiuos illos diligentes me: nisi ratione materie. Et notat cām ad ipm. Ut sit sensus. Ego diligo: ꝛ mea dilectio ē eis causa quare me diligant. quia diligēdo cōfero eis gratiam vnde me diligere possint. Et sic Dilectio diligentium deū non est causa q̄ diligat eos de⁹: Sz potius: Dilectio dei est eis causa vnde diligāt deū. Et sic aduuat sensus predictus q̄ non est mercenaria dei dilectio. ꝛ Sīa dilectio que est supra virtutem fundata: est vel debet esse illi similis. Et sic opti me dē christus q̄ peccatores diligit eos qui se diligunt mercēnaria dilectione. Sed si diligim⁹ inimicos: est nobis gratia. q̄ tunc nō tm nō est mercennaria dilectio: sed etiam oppositū dilectōnis inuenit in subiecto. Et ideo vltra q̄s gratis est exhibita illa dilectio.

## Etsi benefeceritis his qui vos diligunt: que vobis gratia ē? Siquidem ꝛ peccatores hoc faciunt

Respōdet Scōo g rationem: que est ō Bñficio exhibito contra odiū. Dicit ḡ [Etsi benefeceritis his qui vobis benefaciūt] hoc est: vos bñficijs pueniunt. quia etiā apud Philosophos: Benefici est velle bñfacere: ꝛ nō cōtrapati bñficio aliquo. Est cīm minoratio quedā sibi bñfieri. Bñfacere aut̄ virtus est. Etsi hoc est ita sm mores hominū. multo magis sm legem diuinā hoc erit amplioris p̄fectionis: vt bñficus non reparet̄ beneficium. sed reputet sibi cōtentionē (al⁹ minoratōnē) si sibi bñ fiat. Maxime cum ꝓpter christū etiā malefacienti bñficiū superogare pium sit Sicut fecit christus Luc. x. Si quid superogaueris ego cum rediero reddā tibi. Aug⁹. in ꝑsl. Ille solus neminē pereodit: qui ꝛ inimicū diligit ꝓpter te. ꝛ amicū in te. In hoc casu tenet quod dī Prouer. xxv. ꝛ Rhom. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus cibā illum. si sitit: potū da illi. Hoc eni facies carbones ignis. hoc est charitatis cōgeres sup̄ caput eius. Et Subiūgit exemplū [Siquidē peccatores hoc faciunt] mercēnario opere: ꝛ empti ad opus. j. Jo. iij. In hoc cognoscim⁹ quoniā in ipso manem⁹: ꝛ ipe in nob. qm de spū suo dedit nobis. Spūs aūt suus est q̄ Inimicis bñfaciamus ꝛ malefactoribꝰ. Esaie. liij. Ipse peccata multoꝝ tulit: ꝛ p trāsgressoribꝰ oraūit vt non perirent. Jn hoc cīm etiam malefactoribus benefecit.

## Etsi mutuū dederitis his a quib⁹ speratis recipere: que gratia ē vobis? Nam ꝛ peccatores fenerātur peccatoribus vt recipiāt equalia

Tertium est Documentū de his q̄ non in toto: sed in rebus ad nos ꝓtinentib⁹ tm indigent. Non eni fortasse possum⁹ dare Sed mutuare ad tēpus aliq̄d possumus: vt postea nobis sors restituat. sine qua viuere non possum⁹. q̄ forte agros ꝛ vineas non habem⁹. ꝛ oporter nos nr̄a mobilia in vsū vite cōuertere ꝛ de illis lucrādo licite viuere: tamē portione quadaz ad tēpus possum⁹ carere sine vite dispēdio. Et ꝛ hoc mutuū possumus facere ꝓximo. Et hoc gratis debem⁹ facere Ezech. xviij. Ad vsuras n̄ accōmodauerit. ꝛ amplꝰ n̄ accepit. Ps xviij. Qui pecuniā suam nō dedit ad vsurā: ꝛ munera sup̄ innocentē nō accepit. Deut. xv. Non obdurabis cor tuū: nec cōtrahes manū tuā. sed aperies eā pauperi. ꝛ dabis ei mutuū: quo eus indigere p̄spexeris. ꝛ Infra. Non ages quipiā callide in eꝰ necessitatibus subleuādis. Deut. xxiij. Fratri tuo absq; vsura illud quo indiget accōmodabis: vt benedicat tibi dñs in oī ope tuo. Si ḡ mutuū dederitis a quib⁹ speratis recipe [que gratia est vobis? Quia iam recepistis vltra sortē. ꝛ sic cū peccato redemptū est bñficium. Mat. x. Gratis accepistis gratis date. Et ideo sequit [Nam ꝛ peccatores] iauari qui lucrari inedūt [peccatoribꝰ] qui in malos vsus sua expēdere querūt [fenerantur] ꝫ est: ad fenus: siue ad vsuras accōmodāt [vt recipiant] vltra sortē [equalia] illis damnis ꝛ temporib⁹ in que possent cōmunicare (al⁹ cōmutare) interim pecunias suas. Nō enim contenti sē vt recipiāt eqlia sortis. sed ponꝰ eqlia bis in que interim p lucrū illicitū possent suas pecunias cōmutare. Mat. xxv. Quare nō dedisti pecuniā meā ad mēsam. Illa eni reputāt eqlia. Si āt nihil ꝓter sortē recipiant: reputant se damnificatos

## Veruntamē Diligite inimicos ve

stros ⁊ benefacite. ⁊ mutuū date nihil inde sperātes: ⁊ erit merces vestra mlta. ⁊ eritis filij altissimi: quia ipse benignus est super ingratos et malos.

Nec est Lōdusio ex rōnibus p̄habitis. Et ideo quasi cōcludendo repetit dicēs. Veruntamen Diligite inimicos vestros. affectu charitatis sicut christꝰ dilexit. Rbo.v. Lōmendat deus suaz charitatē in nobis: qm̄ cū adhuc inimici essemus: deus fm ips̄ p nobis mortuus. Diligite autē sic̄ut vosipsos. hoc est: ad qō vosipsos. hoc est: ad b̄ ꝙ inimicicijs depositis: eiues ⁊ fratres ⁊ dulcissimi efficiant amici. Sicut David Semei.ij. Reg. xvj. Sicut christꝰ Proditorē. Sicut Stephan⁹ Paulū lapidantē. Et oēs q̄dem affectu charitatis diligite: ⁊ etiā effectus (al's effectu) b̄nficia exhibete cum necesse fuerit. ⁊ se facultas obtulerit. Et b̄ est quod sequit. Benefacite. b̄ est: in opere charitatis ⁊ b̄nficentie dilectionē ostendite. Probatio enī dilectionis: exhibitio est operis. Deb. xiij. Bñficentie autē ⁊ hospitalitatis nolite oblīuisci. Nec enī opus cuius in necessitate nō oblīuiscet deus. Nec breuꝫ. v. Non iniustꝰ est deus vt obliuiscat operis vestri ⁊ dilectionis: quā ostēdistis in nomine ipius. In b̄nfactis igit accipite exēplū beatū Job. Job xxx. Qui sitientes carnes suas: recepit tabernaculo. Dauid: qui Saul in spelūca. j. Reg. xxiij. Et in castris: nocte descēdēs ad eū. j. Reg. xxvj. Sumat exēplū Helisei: qui eos q̄ egressi fuerāt ad nocendum ei ⁊ capiendū eū: palci fecit lautis cibꝫ ꝑparationibus: ⁊ conduxit ad locū securū. iiij. Reg. vj. Sumat exēplū Hieremie. xviij. ⁊ xx. Qui ꝓ bis q̄ queb antē vitā eius orauit apud deū. Sumat exemplum Christi: qui in cruce dixit. Pater ignosce illis: quia nesciūt quid faciūt. Lu. xxiij. Specialē aūt b̄nficium ponit in exemplo: in q̄ frequentius peccat. ⁊ quod in minori est dāno. Et hoc est: Mutuū date. Si nō habetis quod liberaliter impēdatis: saltē mutuū date. In quo vestrū: saltuz est vobis. Et ex vsu: alius potest adiuuari: quādo ad lucra licita id qō mutuatis cōuertit. Dicitur autē mutuū: quasi de meo factū tuū. Unde nihil mutuari pōt nisi qō de meo: potest fieri tuū. Sicut: pecunia: vel frumentū: vel vinū: ⁊ quod in codē valor: e potest restitui: ⁊ ad lucrū licitum ꝑ negociationem vel alius modū conuerti. Unde: domus: vel ager: vel vinea: mutuari nō potest: nec etiā vestimentū: nec ligna: nec aliquid huiusmodi: qō vsu vilescit: ⁊ ad lucrū cōuerti nō potest nec transmutari. Nisi fm̄ de meo fieret tuū: tu tuā voluntatem ⁊ vtilitatē de mutuo facere nō posses. Si aūt transmutari ⁊ cōmutari non posset. sed vel esset immobile: vel vilescere vsu. iteruz nō esset Mutuū. Sed vel Uēditio vel Locatio. Restituit autes in mutuo: equiualens in ꝑcio eiusdē speciei vel alterius: put accōmodans ⁊ mutuans inter se conuenerūt. In hoc ergo mutuo: si aliquid b̄ficij ꝑ ipendit̄ proximo: oportet q̄ vtilitas ex mutuo proueniens proximo dimittat: ⁊ sors restituat. Si aūt certa sorte manente: ꝓpē vsum quē habet proximus inde: aliquid certū spero recipe. tam nō charitatis est b̄ficium: sed vsura. sicut ōt Beda. Quia Usura: est spes lucri certi ꝑter sortem: que data est in mutuo Et ideo Dupler est vsura. Una q̄dem cum in pactū deducit quid vltra sortem: mutuuz danti: porrigat ꝓpē mutuū. Secūda autē: cum in pactum nō deducit. sed tanta spes muneris: habetur ꝑter sortem exhibendoꝝ. De Utraq; istaruz dicit Eze. xviij. Ad vsurā non accōmodauerit. Ecce Prima species Usure. Et subiungit dicens Et amplius non acceperit. Ecce Scōa. De Utraq; etiam dicit in Psal. xiij. Qui pecuniaz suam non dedit ad vsuram. Ecce Prima. Et munera sup̄ innocentes nō accepit. Ecce Scōa. Innocēs enī est ipse qui mutuū accipit quādo sortē restituit. Nec autē vsura vtraq; peccatū est auaricie: contra charitatē proximi. cuius labores i lucro subtrahit certa quātitate cum ille in vsu mutui nullā habeat ō lucro certitudinē. Sapie. v. Stabunt iusti in magna constātia aduersus eos qui se angustiauerūt: ⁊ qui abstulerunt labores eoꝝ. Ille enim ex necessitate mutuuz accipit: ⁊ in angustia in lucrū vnde viuat conuertit: ⁊ in labore forte aliquid in lucro adquisiuit vnde viuere posset. ⁊ hoc vsurarius nihil angustie passus: nihil labor⁹ impēdens: nihil fortune de diminutiōe sortis timēs: tollit. ⁊ de angustia ⁊ labore ⁊ multa diuersitate fortune proximi: sibi diuitias congerit ⁊ adquirit. Unde Chrysost. super Matth. dicit ꝙ Soze quam mutuat vsurarius: ingressa in domū eius qui mutuuz accipit: est sicut hamus latronis ꝓfectus in cauernam (al's camerā) eius: in qua fur furari intendit. Uamus eiū ille paterfamilias dormiente ⁊ ignorante: semp̄ volutt. ⁊ modo illi: ⁊ modo illi infigitur: donec totū qō erat in cauerna (al's camera) extrahatur. Et ita sors vsurarij voluit in facultatibus ⁊ laboribus eius qui accepit mutuū: donec quicq̄ quid habere poterit: illi sorti adiungatur. Et ipse cum filijs si habet eos: in seruum possidcatur. iij. Reguz. ij. Uenit creditor vt tollat filios meos sibi in seruos. Et ideo est abominabile peccatū vsura: contra charitatem proximi: contra ꝑceptuz domini: non ponens modum lucri omni tempore: ⁊ oīe cēpus in lucrum vertēs. Quod est valde crudele. Ipse enim facto nunāz in bonuz recordatur proximi. Nec aliud alīq̄ peccatū semper nocēs nisi illud. Latro cū aliquando nocet ⁊ fur. vsurarius autem semper ⁊ omni hora. Latro etiam ⁊ fur: tantum accipiūt: ⁊ nō plus. Usurarius aūt est in accipiēdo totū. Et ideo cōpetit ei qō dr̄ Abac. j. Totū in hamo suo subleuabit: ⁊ trahet illō in sagena sua ⁊ cōgreguet illud in rete suo. Item Super hoc letabitur ⁊ exultabit: propterea immolabit sagene sue: ⁊ sacrificabit reti suo. quia in ipsis incrassata est pars eius ⁊ cibus eius electus. Querūt tamen quidam Utrum in vsura trāseat dominium vel non Et qui dicunt ꝙ Non: probant opinionem suam: ex hoc ꝙ danti vsuras competit actio ⁊ repetitio. Et quia dominus precipit ꝙ nihil speretur de Mutuo: dicens hic Mutuum date:

nihil inde sperãtes ]qs nõ fieret: si trãsiret ad quod vtra sorte dat in dominiũ vsurarij. Qui ãt dicũt q trãsit in dominiũ vsurarij: phãt asserto nem suã et hoc q Myrte volũtates (sicut ꝓ iectio mercũ in mare in tpe periculi) magis sũt vo lũtarie q inuolũtarie. qz principiũ earũ est intra cõsciente singularia: in quibus est actus vt dicit Arist. Ergo Lõditionate volũtates: mlto magis sũt volũtarie. Si ergo dat vsurario aliqd ex pacto ꝓ certo illud accipiens: mutuum volũtarie dedit. t fit vsurarij t in dominium suum transit Et hoc puto Ego vez esse. Q aũt alij cõperit a/ctio ad repetendũ: ex statuto ꝓncipis est: t nõ de natura ꝓtract⁹: qd est inter vsurariũ: t eũ q accipit mutuũ. Et hui⁹ signũ est q ãtique leges vsuras pmiserũt: Sed eas ordinauerũt. Lucrum nõ est illicitũ: quia t ꝓhibitũ: et nimis damnosum: sic dictũ est. Ideo ergo dicit. Mutuũ date nihil in/ de sperãtes ]t erit merces vestra multa ] Jn uitat hic ad Beneficentiã inimicorũ ex ꝓsideratione mercedis. Dicat aũt ]merces ]respondens merito ]multa ]aũt qz a (al's de) multis. Si eni inimico nõ plus rependat q̃ intulit: t fiat p modũ iusticie: erit merces Justicie. Deuer. xxv. fm mensurã delicti: erit t plagaꝝ modus. Si aũt minꝰ repẽdat inimico q̃ intulit: erit merces Misericordie relaxant⁹. Jaco. ij. Superexaltat aũt misericordia iudiciũ. Si aũt nihil inferat ꝓ malo quod intulit: erit merces Patiẽtie: equanimiter sustinẽt⁹ illata ꝓpter deũ. Jaco. j. Patientia opꝰ pfectũ habeat vt sitis pfecti t integri in nullo deficientes. Si aũt ꝓ malo bonũ reddat: erit merces Charitat⁹. Pro. xiij. Retribue. mihi mala ꝓ bonis: t odiũ ꝓ dilectiõe mea. Et sic erit merces Justicie. Misericordie: Patiẽtie: t Charitat⁹. ergo ]multa ]Psal. xviij. Jn custodiẽdis illis retri/ butio multa. Eccli. xij. Bñfac iusto t inuenies retributionẽ magnã. tũ nõ ab ipo nõ a deo (Et eritis filij ]Hic inuitat ad idẽ ꝓsideratõe exempli diuini: qõ puersum esse nõ potest. Dic ergo ]eritis ]ꝓ imitatores ]filij altissimi ]Jo. j. Dedit eis pãtem filios dei fieri. Eph. v. Estote imitatores dei sicut filij charissimi. ) Jo. iij. Nũc filij dei sumus: nondũ apparuit qd erimꝰ. scimꝰ aũt q̃niã cũ apparuerit: similes ei erimus. t videbimꝰ eũ sicu ti est. Jn quo aũt imitari debeamus dic ]qz ipe benignus est ]ruscribꝰ bonitatis et charitatis affluens. t omnes ad cõuersionẽ t pniam trahẽs. Rho. ij. Jn diuitias bonitatis eiꝰ t longanimitatis ꝓtẽnis: ignas qz benignitas dei ad pniaz te adducit/ ]Sup ingtos t malos ]Jngti Duplr mali sũt. Facũt eni malũ t in hoc sũt Mali. Facũt aũt ꝛ hñficũ. t in ꝟ sc Jngta. Mali aũt sunt Simplr mali. Ut Matth. v. vt q solem suũ facẽ oriri sup bonos t malos. t pluit sup iustos t iniustos ]benign⁹ q̃ est ]ꝟ ẽ bono igne ignis⁹. Qui sic liqscat i bonũ Ut det mal' suis inimicis⁹. Ut det oiby. Ut puocet aliqd (al's ad) petẽdũ. Ut det plꝰ q̃ petat. Ut det gratis. Et Ut det bonũ ꝓ malo Jnimicis t mal. Mat. xviij. Seruc nequã oĩe debitũ dimisi tibi qm rogasti me. Det omnib⁹. Jac. j. Dat oiby affluenter t non ꝓpe rat. ꝓ: ꝓuocat ad petendum. Matthei. vij. Pe tite t accipietis. Plus q̃ petat dat. iij. Regũ. iij. Salomoni petẽti sapiam: addidit diuitias et vi/ctoriã. Dat gratis. Esa. lv. Venite emite absq argento: t absq vlla cõmutatiõe vinũ t lac. Mat. x. Gratis accepistis: gratis date. Bonũ aũt q malo dat. Hiere. xviij. Nunqd redditꝰ ꝓ bono malu, quia foderũt fouea aie mee. Sic g̃ ]benignꝰ super ingratos t malos ]

## Estote ergo misericordes sicut et pater vester misericors est

Lõclusio est ex oĩbus ꝓbabilis. Talis eñ dile/ctio inimici non potest esse sine misericordia. Et ista in illa ꝓcludit. Illã eñ magie diligit. t in illa Sũmam pfectionis ponit. Mat. v. Estites dissare qd est. Misebiam qdem volo t nõ sacrificiũ. t sciam dei plꝰ q̃ holocaustũ. Duo g̃ facit. Misebiam iudicat. t formã qua imitemur ponit. Misebiaz iudicat cũ dr ]Estote misericordes ]Primũ Jn t miseros Lorgalr vd. Spũalit visc. ra cõpassiõis effundẽdo. Secdo aũt Miser ]de vra (al's vro) donãdo. Tertio Siqd debet ꝓdonãdo. Quarto Miseriã eꝰ q̃ntũ potestis portãdo. Quinto Miserũ a miseria reuocãdo. Sexto Si eniã redire nõ vult. ſz multas multiplicat: eũ expectãdo. Septio Reuertentẽ sine ipoperio benigne suscipiendo. Octauo Quantũ in nob est: mlta qbꝰ multa sua regat largiẽdo. Nono Etiã pena suã secũ portãdo. Decimo Etiãsi alis esse non pt satisfactiõez ꝓ miseriis (al's miser) suscipiẽdo. De ꝓmio dor. Esa. lviij. Si effuderi, eluriẽti aiaz tuã: t aiam afflictã replueri/. orietur in tenebris lux tua. t tenebre tue erũt sicut meridies. De Octo Lu. ij. Oõ supest date elymam: t oĩa munda sũt vob. Elemosyna ãt dr ab el'am (al's clemonia) quod est misebia. De Tertio Mat. vj. Dimitte nob debita nra: sic§dem t ipsi dimittim⁹ oĩbus debitoribus nob. Mat. xviij. Oĩe debitum dimisi tibi qm rogasti me. Nonne g̃ t te oportuit misereri conserui tui: sicut t ego tui miser⁹ sum. De Quarto Bak. vl. Alter alteri⁹ onera portate. et sic adimplebis⁹ legẽ christi. De Quinto Lañ. vj. Reuertere reuertere sunamitis. B est captiua: reuertere reuertere. vt intueamur te. Ja. vl. Siqs ãt ex vobis errauerit a vitate: et conuerterit qs eũ. scire debz: qm qui cõuerti fecerit peccatorẽ ab errore vie sue: saluabit aiam suã a morte. t operit multitudinem pecatoz. De Septo Ecc. v. Expectaui vt faceret vuas. Zbac ij. Si morã fecerit: expecta eum. De Septio Luce xv. Cũ adhuc longe esset: vidit illũ pr suꝰ. t occurrẽs cecidit sup collũ eius: t osculat⁹ est eum. De Octauo Ibidẽ dr. Cito ꝓferte stolã ꝓmã: t induite illũ. t date anulũ in manu eiꝰ. t calciamenta in pedes eiꝰ. t occidite vitulum saginatũ: vt manducemus t epulemur. Ecce Nudum recit: ne appareret ignominia miserie. Discalciatum calciauit: ne affectus videretur turpitudo. t pes vili luto pollutus. Jndecoꝛum t turpiter anuli fulgore redimitum fecit: ne miserie videret indecẽtia. Esurientem bonis pinguibus replent: vt porcoꝛũ obliuiscer⁹ filiquas Symphonia cãtare fecit: ne in memoriam veniret triſt⁹ planct⁹ ignominiose paupiat⁹.

Amicos in gaudiū cōuocauit: vt ꝓ turbernio tristi meretricū penitus obliuiscerer: z in talib⁹ societate delectarer sanctoꝝ z angelorū. De Nono 8t apl⁹ ij. Cor. xij Ego autē libentissime impendā. z insuper z ipse supimpendar ꝓ animabus vr̄is. De Decimo Beñ. xxj. Ego damnū omne reddebam: quicūd furti peribat a me exigebat. Beñ. xxvij. In me sit ista maledictio. Hoc est exemplus eius qui dixit Jo. xvij. Pro eis sanctifico me ipm. Sic ego Estote misericordes. q⁹ Misericordia: est sola sacrificiū acceptū. Misericordia: peccata relaxat Misericordia: iudiciū durū temperat. Misericordia: comes est defunctoꝝ. De Primo Osee. vj. Misericordiā volo z nō sacrificiū: z scientiā dei plus q̄ holocaustū. De Sexto Prouer. xvj. Misericordia z veritate redimit iniquitas. De Tertio Jaco. ij. Judicium sine misericordia fiet ei q̄ nō facit misericordiam. superexaltat autē misericordia iudiciū. Psal. cxj. Jocundus homo q̄ miseret z cōmodat. disponet sermones suos in iudicio: q⁹ in eternū nō cōmouebit. De Quarto 8t Amb. Non sunt bona que secū ferre non pōt Sola misericordia comes est defunctorū. Esa. liij. In misericordijs magnis suscipiā te. Estote ergo misericordes iustis modis. Et ist⁹ de causis Sicut et pater vester. Qui nullis subiacet miserie Qui est in celis: tamē ꝓ solo pterat⁹ affectu. misericors est. Seipm in nostris miserijs miserabiliter cōturbando Miserias nostras suscipiendo. Multa ꝓ nostris miserijs a miseris sustinēdo. Sua nobis: z se cōicando Omnē nostrā miseriam si ꝓmittim⁹ abstergendo. De Primo hoc Miere. xxj. Penitudo mea cōturbauit me: cōturbata sūt viscera mea sup eum: miserans miserebor eius. De Sexto Jone. j. Mittite me in mare: z cessabit mare a vobis. ꝙ est in profundū miserie z passionis. De Tertio Psal. lxviij. Sustinui qui simul cōtristaretur: z nō fuit qui consolaret z non inuenit: z dederunt in escam meā fel. z in sitī mea potauerunt me aceto. De Quarto Rho. viij. Quō non etiā cū illo oīnia nobis donauit. De Ultimo Zpo. xxj. Absterget deus oēm lachrymā ab oculis eoꝝ. Est aūt pater Misericors z affectu: Miserator in effectu Benignus in pfectu: Patiēs in nō defectu. Presta⁹ bilis in modico: quē aliquando exhibem⁹ pnie effectu. Joel. ij. Benign⁹ z misericors: z patiēs: z multū misericors: z ꝑstabilis super malicia. Psal. cxj. Misericors z miserator: z iustus dñs. Jone. iij. Tu deus clemēs z misericors: es: patiēs z multe miseratiōis z ignoscēs super malicia. Sic g̃ Pater noster de⁹ trinitas misericors: ē: quē i Potētia imitari nō possum⁹. In Sapia aūt ammirari possum⁹: nō attingere. In Bonitate ergo z Misēcia imitemur: vt ꝑ hec nos filios esse ꝑhibeat. Et sic in duricia portauim⁹ imaginē terreni patr̄, sic in misēcia portemus imaginē patris celestis: vt sim⁹ filij. Dicit aūt Sicut pater vester. Ut noster filius dicit. q⁹ Pater celestis nihil miseri hz in se ipso. Et sic a se incipiēs: miserek nr̄i Non q̄ sui misereat: sed q⁹ non patik se esse miserū. Et sic est nob faciendū. q⁹ A nob incipiendū vt alteri misēciam faciam⁹. Eccli. xiij. Qui sibi ne quā: cui est bonus. Eccli. xxx. Miserere anie tue placēs deo. Prouerb. xj. Bñfacte anie sue vir misericors. i, Tim. v. Qui suoꝝ z maxime domesticoꝝ curā non habet: fidez negauit: z est infideli deterior

**Nolite iudicare z non iudicabimini. Nolite condemnare et nō condemnabimi. Dimittite z dimittet vobis.**

Posuit Precepta ordis ad ūmicū qs erat dis ficillimū. Et ꝙ nis ordiné ad primū: sm Charitatis z Misēcie debitū. Ideo ponit ordiné sm Judiciū z Cōdemnationē. Judiciū em̄ durū sepe impedit dilectionez ad inimicū: z ꝑcipue Cōdēnatio. Et q⁹ nō dimittit ei delictu⁹: z ideo b hec remouet impedimēta dilectōis. Et facit b Duo. Unum q̄dem Qd dicta remouet impedimenta. Secundu⁹ autem q⁹ ostendit inimicū non posse esse iudicem proximi. De Primo autē dicit Duo. In Quoru⁹ Primo Quatuor ponit Precepta: ō remouēdis impedimētis vere dilectōis. In Sexto aūt ostēdit Qd sm Modū iudicij nr̄i z ūmittat iudicabit de nob. Quatuor aūt precepta per ordiné patēt in lra. Primū q̄dem est Nolite Hoc est Dixi: diligite inimicos. Et nolite iudicare eos: q⁹ b ipe⁹ dixit affectū dilectōis. Dixim⁹ autē in notulis nr̄is Sup Mat. vij. Qd Judiciū Rōnis: z Judiciū Jurisdictōis. Judiciū q̄dem Rōnis: est q̄ facta nr̄a vel aliena apud nos discutim⁹. Et b q̄dez Judiciū Aue est de facti ꝓprijs Aue de alienis. Si est de facti ꝓprijs: In his hz ꝓsciaz rectē: de Facto: z de Causa facti: z de Intentiōe facti. Et ideo in illo iudicio oportet precedit: Et suadz tali iudicio cōscientiā discutere Zpls. j. Cor. xj. Qd si nosipos iudicaremus: nō vtiq⁹ iudicaremur. Si aūt certū aliene cōscie curiosius inuestigo: Non debeo ante tps iudicare. i. Cor. iiij. Nolite ante tpus iudicare q̄adusq⁹ veniat dñs q̄ z illuminabit abscōdita tenebraꝝ: z manifestabit ꝓsilia cordiū. Et ate b parū dr. Mihi p minimo est vt a vob iudicer aut ab humano die.

Dies aūt human⁹: est hūane cognitōis illustratio Que sepe nebulosa fallax est. Dies aūt dñi est divine cognitōis illustratio z manifestatio: Que Aliqñ in quibusdā facta est a Jure: z Aliqñ a Judicio. Aliqñ aūt a Judice. Que vt intelligantur oportet scire q⁹ Judiciū rōnis nr̄e Aliqñ ē de operibus primi. Aliqñ aūt de ipo operante. De Operib⁹ q̄ qñ iudicat: ꝓsiderandū: vtrum ipa opa sint adeo mala q⁹ nullo mō possint bñ fieri. Sic furtū: Adulteriū: Fornicatio: z hmōi. Etsi hec iudicatur esse mortalia pcā: non est pcm. q⁹ Dies dñi g scripturā suam hec illustrauit. Qui em̄ talia mortalia esse nō 8t z credit: infidelis ē: z iā iudicat⁹ est. Sic dr Jo. iij. Silr aūt est de ipo operāte: dum ē in calido operib⁹. Sed in ipo operāte cauēdū ē ne iudicet ō pmanētia i pcō: vt dicam⁹: q⁹ Nūq̄s erit bon⁹. q⁹ Qui bodie ē mal⁹: forte cras erit bon⁹ Et de nullo desperādus est dū est i via. Eccli. xj. Facile ē in oculo dñi subito honestare paupere. Eccli. xviij. A mane vsq̄ ad vesperā mutabit tp⁹: z hec oia cōtata i oculo dñi. Tale ei iudiciū dies dñi ꝙ septurā iā nō ōclarauit. Et ō finalis impnia nullū debeo

iudicare. Si aũt sunt actus qui possunt bene et male fieri: Sicut Acquisitio rẽporaliũ: vel Locutio cũ muliere: vel aliq̃d hmõi. Aut iudicat de ope Aut de opante. Si de ope: non debet fieri iudiciũ humane diei. q; de ope nõ iudico nisi de cã vel intentõe opis. Sicut si dicã q; Tpalia ex aliquaricia: congregat. et tenet vt in delictis viuat: et furpiter expẽdat. Doce iudiciũ temerariũ z humane diei. q; Opus nõ ostẽdit malũ. et De quolibet psumendũ est bonũ nisi ꝓbet contrarium. Similit aũt si hoc mõ iudico de opante. Si autem in Circũstantijs aliq̃d boni vel mali manifestetur: hec manifestatio est dies dñi: qui illuminat occulta. Sicut si Juuenis lasciuus comptus scurrilia diligẽs in loco suspecto cũ iuuẽcula garrula loquat. Rhetorice possum arguere: quoniam adulter vel fornicator est. Si aũt Sacerdos maturus: bonestus: cũ matrona honesta i loco familiari loquat: dies dñi ex circũstantia talium ꝑsonarũ: nihil inhonestũ ꝑmittit iudicare. Sed potius q; de cõsilio aie sit locutus. Si aũt est ỗ occultis oino: et non manifestis nisi p quedã signa debilia: dies domini hec nõ declarat. Nisi Vel i iudicio p testes Vel ꝑria cõfessionẽ declarek. Vel a iudice sententia ꝺemnatõis ferak. Essi aliter iudicak: temerariꝰ est z peccatũ. In iudicio aũt Jurisdictiõis est etiam aliqũ temerariũ iudicium Duplex (alis: Duplicak.) Sz In ꝑsumpta ꝓtre iudiciaria. Vel In executione iudicij. In ꝑsumpta aũt potestate iudiciaria est: dũ aut sedes violenẽ vel ꝓtra iusticiam occupak. Exoꝺ. ij. Quis te cõstituit ꝓncipẽ z iudicẽ sup nos. Esa. xxij. Quis tu hic aut quasi quis dic. Aut aliquãꝺo p simoniã emitur. Zachar. xi. O pastor z idolũ. Nõ ei pastor vel iudex est: simoniacꝰ. sed idolũ pastoris z iudicis. In executõe aũt iudicij: si nõ sequitur allegata a iure: tũc temerarie iudicat. Et Talis debz esse iudex q; sciat et velit z possit diligenter inquirere veritatẽ z iuris ordinẽ. Job. xxix. Causam quã nesciebam diligẽtissime inuestigabã. Ecclesiastica. vij. Noli querere fieri iudex: nisi virtute valeas irrũpere iniquitates. Hec aũt virtꝰ est Ex iuris noticia. z Diligenti inquisitõe de causa habita ante sniam diffiniendã. Ex pte aũt Agentis vel Rei est iudiciũ omnino peccatum. si iudicium ꝓuocat ad disparis cultus iudices. Vel ad iudicem coram quo ꝓualet iniquitas. ij. Cor. vi. Zuder aliqs vestrũ iudicari apud iniqꝰ z non apud sanctos: A.d. Hec audacia e ꝓra fidei bonestatẽ. Et tõ ibidẽ ꝺr. Frater cũ fret iudicio ꝓtendit z B apud ifideles. Et iter. Jam qꝺe oino delictũ e in vobis: eo q; iudicia habetis inẽ vos. In B cni casu magis est iniuria sustinẽda: sicut ditum ẽ ante habitis. Vñ ibidẽ Apls. Quare nõ magis iniuriã accipitis: Quare nõ magis fraudem patimini: Hec aũt oia dicta sunt ꝓpter diuersarũ glosarũ intellectum. Litteralis enim sensus est quẽ ditimus Qꝺ vicz vult remouere impedimenta dilectõis q; ꝓcipue sit Qñ iudicak z pẽderak ab iniusto illata iniuria. Qñ ꝺemnatõe z nõ dilectõe digne ꝓpurak. Qñ ũ remissiõez sz pfecutõez iudicak meruisse. Qñ nõ dono bñficij sz pena estimatur idoneus. Et ideo ỗt Chrysost. q; Optimus ẽ quinihil cogitãs de iniuria: ꝓter deuz statum diligit. Est aũt z ille bonus q; postq̃s iudicauit inimicuz non dilectõe dignũ: tamẽ ꝓter deũ dilexit: renuncians iudicio. Rursus aũt z ille est in statu salutis q; z iniuriã ponderãs iudicauit: z penã quam meruit tarari fecit ꝑ ꝺemnationẽ Sz reuersus ad deũ: hanc ipam penã infligi inimico noluit: sed ertunc dilexit z remisit. Beatissimus aũt omniũ qui ei iniuriã intulit z condemnari meruit. z non remissionẽ: sed pene inflictionẽ expectauit. oia hec dimisit: z multa bona cõtra donãdo cumulauit. Et sic aliter ẽ Quartuor exponunk. Dicit ergo [Molite] ẽ est Uelitis: nõ [iudicare] quia Judiciũ impedit dilectionẽ. Jo. xviij. Nobis nõ licet iudicare quẽq̃. Et ẽ quiꝺe adhuc magis ẽk difficile q̃s inimico. z dilecto: q; ses nihil iudicẽ de iniuria mihi illata. Unde Jo. iij. Non misit dꝰ filium suum in mundũ vt iudicet mundũ: sed vt saluetur mũdus per ipm. Et ita facit z alij filij dei q; sunt per adoptionẽ filij [z nõ iudicabimini] a deo. Sine iudicio enim ponderatiõis siue culpe dimittk et debitũ: q; ꝓpter iudicij inimico ỗ debitũ relatazuit. Luc. vij. Dimittunk ei peccata multa: quoniã dilexit multũ. Et ꝓmisit Non habentibꝰ illis vnde redderẽt donauit vtrisq; Non trahẽs eos ad iudicium. Et ideo Maria tanũ dilectiõis credit habuisse q; omniꝰ dimisit: nullius iudicij expectens crimẽ in multis offensa fuisset. Si aũt obijciak illud quod dic Apls. ij. Cor. v. Omes stabimus ante tribunal chi vt referat vnusquisq; ꝓpria corporis ꝓut gessit. Ex hoc cñ videk q; omes iudicabunk. Dicendũ q; omes qꝺe: in iudicio apparebũt: sed debita nõ ponderabunk. q; iam ea operuit ista charitas qua diligit (sicut dictum est) inimicus. j. Pet. iij. Charitas operit multitudinẽ peccatoꝝ. Prouerb. x. Uniuersa delicta operit charitas. Et hec est vera expositio. Et oĩes alie sunt vage expositiones. Si aũt aliquis forte de inimico expectet iudicij iusticiez: ꝓcedit cũ eo ad iudicij: illum adhuc reuocat dñs sc̃o mãdato dicens [Molite cõdemnare] ẽ est: vsq; ad cõdemnatiõis sniam ꝓcedere. Jo. viij. Nemo te cõdemnauit mulier: Nemo dñe. Nec ego te condemnabo Sz absoluo. Licet in me peccaueris. Uade: tam amplius noli peccare. Rho. xiij. Tu qꝺs es qui iudicas. ẽ est: qui cõdemnas alienũ seruũ. suo dño stat aut cadit. Et [z nõ condẽnabimini] a deo. Justũ cñ est de cõgruitate equitatis: q; si in me peccantẽ non condemnas absoluo: q; etiã me dꝰ absoluat z nõ condẽnet. Eccl. xxvij. Dimitte primo tuo nocenti te. z tũc depecanti: tibi pcã absoluent. Sũt aũt inter pastores q; hec nõ faciũt Sed potius ad manus z ad pecuniã respiciũt Esa. v. Qui iustificant impiũ ꝓ munerib: z iustitiã iusti auferũt ab eo: q; dicunt malũ bonũ z bonũ malũ: ponẽtes tenebras lucẽ z lucẽ tenebras. Dañ. xiij. Judicẽs iudicia iniusta i nocẽtes oprimẽs z dimittẽs noxios [Dimittite] Redi ad expositiõ ire [Dimittite] penã adquã ꝺemnak inimicꝰ. z. u. ij. Siquiꝺe z ipsi dimittimus omniꝰ debentibꝰ nob. Eccl. xxviij. Qui vindicari vult a domino inueniet vindictã: z peccata

illius seruans seruabit. Deu. xxvij. fm antiquam Translatoz. Mihi vindicta: z ego retribuo. Rhomanoz. xiij. Nõ vosmetipsos defendẽtes charissimi: sed date locũ ire. Eccl. xxviij. Homo dum caro sit: refrenat iram: z petitiones petit a deo. Quis exorabit p delictis illius: Memẽto nouissimoz: z desine inimicari. Et dimittet vobis ja so peccatum si, pter deũ dimittitis: exemplũ accipientes a deo. Qui dẽ Exech. xviij. Nolo mortẽ peccatoris sed vt conuertat z viuat. Dimittit eis deus dimittendi debitũ: z reuocat antiquã culpam sup nõ dimittentẽ. Matth. xviij. Nonne z te oportuit misereri cõserui tui sicut z ego tui misertus sum. Hoc est enim expu. re sup scintillã ignis quando ex corde dimittit offensa. Sufficare autẽ ignem. ß est: exigere vindictã z penam infligẽdã. Eccl. xxviij. Si sufflaueris quasi ignis exardebit, si expueris sup illam: extinguetur.

## Bate z dabitur vobis. Mensurã bonam z confertã z coagitatam: z superefluentẽ dabunt in sinuz vestrum. Eadẽ quippe mensura qua mẽsi fueritis: remetietur vobis

Dic adiũgit quod pfectũ est: qz liberaliter absqz iudicio z cõdemnatiõe z exactiõe emende deꝫ iniuria illata. Et tunc etiã dabit a deo reconciliatio gratis. Luc. vij. Nõ habentibus vnde redderent: donauit vtrisqz. Donatio autẽ est doni quod est gratis datũ z datio irreddibilis. Sic etiã donãdũ est deꝫ linquentibꝫ. Tunc enim z Charitas est dulcior: z Loz diligẽs apud deũ audacius. Affectꝰ deo similior. z Amicꝰ ꝺ inimico luerarꝰ securior. z Ad amicias de cetero exhibẽdas obligatior. Dulcior qꝺ dem: quia nihil fellis retinet qñ gratis dimittit. Audacius etiã apud deũ est coz qñ simplr sine discussione: mandatũ dilectiõis impleuit. Tũc enim simpler obedientia sibi generat apud deũ audaciã perendi qꝺ vult impetrare de peccatis. qrtus. Deo etiã est similior, qz sic deus nobis peccantibꝫ donauit. Securior: ẽ etiã accessum habet ad nos. qz Si nihil emende exigimꝰ nobis faciendũ (al's faciẽde) ß mere bonitatis. Et apud Bonũ: qlibet est securꝰ. z nõ est ita securus apud Justũ: z emendã exigit. Et ipse de inimicis ducratus amicus: apud se non cognoscit obligatũ. eo qꝺ in bũficijs charitatis est pcuctus. De Dulcedine ꝺdem Eccl. xlij. Dicite ore quasi mel ẽdulcabit eiꝰ memoria. De Audacia dicit. Joã. iij. Ubi loquit de dilectiõe fratrũ (al's fraterna) Et dẽ sic. Charissimi si coz nostrũ non reprehẽderit nos fiducia habemꝰ ad deũ. vt qcquid petierimꝰ accipiemus ab eo: quoniã mãdata eius custodimꝰ: z ea que sunt placita coram eo facimus. De Similitudine autẽ ad christũ. Phil. ij. Hoc sentite in vobis qꝺ z in christo Jesu. Ipse enim dilexit inimicos. z. j. Pe. iij. Chꝰ igit passo in carne: z vos eadẽ cogitatione armamini. vt sicut ille gratis donauit: z nos donemus. De Securitate autẽ eius cui peccatũ dimittit: per oppositũ exemplum accipit. ij. Regũ. xiij Cum dauid dcdisset peccatũ Absalon: tamẽ reseruauit sibi qꝺ intraret in domũ suã: z faciem eiꝰ non videret. Et ex ß securitate non habẽs Absalon: multa postea mala pcurauit. Et Lorde dimittendũ est: vtis qꝺ fuerat inimicus: securitatẽ habeat. j. Jo. iij. Non diligam⁹ verbo neqꝫ lingua: sed opere z veritate. Ille etiã tũc quietus possidet inter amicos. Aug⁹. Ille solus neminem perdit: qui z amicũ diligit in re: z inimicũ pter re. Sic enim implet illud Jo. xvij. Quos dedisti mihi custodiui: z nemo ex eis perijt nisi filius perditionis. Cui tamẽ christus etiã osculũ amici porrexit. Sicꝫ

**Bz**

[Date et dabit vobis] Subiungit autẽ Mensurã retributiõis ad mensuram dilectiõis. Sicut enim dixim⁹ Optima dimissio ẽ si gratis nõ iudicãtes offensam: nec ad iudiciũ pꝛtrabẽtes dimittim⁹. Bona nihilo min⁹ est: si post iudiciũ prouocatũ cõtra inimicũ ante cõdẽnatiõnem dimittim⁹. Adhuc z illa (al's ille) aliqꝺ boni habet: si post iudiciũ contra inimicũ prouocatus: et post cõdemnationẽ factã a iusto iudice: dimittim⁹ penam: non exigẽtes infligendã. Dulcissima autẽ est: si etiã bonũ pro malo donamus inimico. Nec igit vltima est superfluens. Dimittere autẽ gratis ante judiciũ est Coagitata. hoc ẽ: ad qualitata mensura. Dimittere autẽ post iudiciũ ante cõdẽnatiõnem: est mẽsura Cõferta compressa manib⁹ (al's in omnib⁹) Bona aũt est mensura: dimittere post cõdemnationẽ. z penã indictã nõ exigere. Hoc ẽ igit qꝺ dicat [mensurã bonam z confertã] Est enim Bona: que vndiqꝫ implet. Conferta: que manib⁹ (al's in omnib⁹) est expressa. Coagitata: que violentiam impulsionis ẽ passa: vt pars fortiter ad partem stet: vt mensura plus capiat. Superfluẽs autem est que vndiqꝫ eruberat. Et hec est expositio literalis. Deu. xxv. Pondus babebis iustũ z verũ: z modus equalis z verus erit tibi. Esa. xxvij. In mensura contra mensuram cum abiecta fuerit: iudicabit eaz. In his enim verbis ostendũt Legislatoz z Prophetas: quoniã ad effectũ charitatis: z circumstãtias dimissionis: dabit vobis mẽsura meriti z retributionis. Pondus enim iustũ est idem quod mensura bona. Pondus verũ: est idem qꝺ mensura conferta. Modus equalis est mensura coagitata. Modius verus: mẽsura superfluẽs. Quãuis autem hoc sit de dilectione: precipue tamen est generaliter verũ in omni bono z malo meritro. Et fm hoc dicuntur hic Septem. In hoc enim qꝺ dicit [mensuram] intelligitur proportio retributionis ad meritum. Esate. xij. Dicite iusto: quoniã bene: quoniã fructum adinuentionũ suarũ comedet. Ue impio in malum: retributio manuum eius fiet ei. In hoc autẽ qꝺ dicit [bonam] notat implentionẽ cõpatas nature. Mat. xxv Dedit vnicuiqꝫ fm qꝺdam virtutem. In hoc autem qꝺ dicit [confertam] notat qꝺ proportio etiam erit ad nature conatum. iij. Regum. iij. Illi offerebant vasa vacua non pauca: z illa infundebat. Vasa enim vacua sunt Lorda. Oblatio eorum est conatus eorum ad bonum: In que vasa oleum gaudiorum in remuneratione infundit mater sapientia. Capacitas autem meriti in opere exigit mensuram coagitatam: quia Omnis Circumstantia z ois Actio

ꝛ Logitatio ꝛ affectus:implebiť:que exhibita sĕ ad meritū. Et hoc est gomor:ad cui⁹ mensuram māna colligiť. Exo.xvi. Affectui aūt charitatis i merendo nihil sufficit. quia si millies se rependere posset:parū esset charitati.quia infinites infinita pauca reputaret p charitate amplitudie. Lāti.viij. Si dederit homo omnē substantiā dom⁹ sue quasi nihilū despiciet ipa3. Et ideo queritꝑ mum nulla mensura contentū. Et hoc est ⁊ sup effluentē ⁊ Matth.xxv. Intra in gaudiuꝫ dni tui: Quod infinitū existens: in te intrare nō porerit.sed tu intrabis in illud infinitum pelagus.et abyssum gaudiorū. Et hec sunt quinq. Sequit. ⁊ Dabūt ⁊ In quo notať Mensurātis magnifica liberalitas:q: dat gratis. Nester.ij. Largit⁹ est munera iuxta magnificentiā principalē. Ephe. iiij. Dedit dona hominib. ⁊ in sinū ⁊ Ecce Septimum quia est remuneratio:absc̄dita in occulto sinus vestri. Et in hoc notať q vincit omne sensibile:in honoribꝫ ꝛ diuitijs ꝛ deliciis mūdi:nullū habens exemplū.j. Lozin.ij. Quod oculꝰ non vidit:neq; auris audiuit:neq; in cor hominis ascēdit que pparauit deus diligentibꝫ se. Notať etiam in sinu certitudo. quia certū est quod in sinu habemus .ij. Timo.j. Scio cui credidi ꝛ certꝰ sū q: potēs est depositum meum seruare in illū diem iust⁹ iudex. Addit autem ⁊ vestrū ⁊ vt notet q⁹ ad nutū habeť tanq̄ a nobis possessum. Ipe enim qui est merces sanctorum noster est.ꝛ vult esse vt ad nutū habeatur. Hebre.ij. Non confundit deus vocari eorū deꝰ. Tradidit eni illis ciuitatē. Ipe ergo noster est. Ciuitas regni sui nostra est:ꝛ oia sua nostra sunt. Luce.xv. Omnia mea tua sunt.j. Lozin.iij. Oia vestra sunt. Hoc aūt quod particulariter determinauit:vniuersaliter subiūgit dicens ⁊ Eadem quippe mensura ⁊ dilectionis ⁊ qua mensi fueritis ⁊ remetiet̄ vobis ⁊ Non quidē tantū ad tantū: quia hoc parū esset. Sed pon⁹ in omni mēsura dilectōis ꝛ meriti: remetiet̄ vobis mensurā bonā:et conferta: ꝛ coagitatā:et superefluentē. Mensurā ex sapiētia bonam. Ex fidelitate remunerantis :cōferta: Ex iustitia :q: vult q⁹ vndiq; plenū sit. coagitatam. Ex bonitate supefluentē. Ex charitate donatam. Et supaddita ex magnifica liberalitate. Sic ergo ⁊ remetiet̄ vobis ⁊ quasi duabꝰ mēsuris. Una quidē debita. Alia autem: superogatoꝝ onis. Una:iusticie.et Alia :charitatis. Apoca.vj. Bilibris tritici denario vno. Denarius:est meritū. Bilibris tritici grani frumēti:sunt due mēsure. Justicie et Charitatis: quas remetiet nobis deus in adipe frumenti quo satiabit nos.

**Dicebat aūt illis et similitudinē. Munquid potest cec⁹ cecū ducere? Mōne ambo i foueā cadūt?**

L2 Ecce hic incipit p similitudinē ostendere Qualiter rectū iudiciū impedit odiū referuatū. Et hō Duo facit. In Primo enim qō dicit̄ est ostēdit. In Secūdo monet purgare liuorem vindicte in odio inimico ꝛ. De Prio ꝛ Duo. Prio eni ostēdit per similitudinē q⁹ esse cecum in iudicādo:qui refuat iram fraternā In Scō per antipophorā tacite respōdet obiectioni Dicat ⁊ Dicebat autē ⁊ mag⁹ impmere volēs p crēpla corpalia ⁊ illis silitudinē ⁊ q: Per corpales silitudies spūalia melius intelliguntꝫ. Prouerb.j. Audiuerit prauolam ꝛ interpretationeꝫ.verba sapientū ꝛ enigmata eorꝝ. Matth.xiij. Aperā in parabolis os meū. eructabo abscondita a cōstitutione mūdi. ⁊ Munquid pōt ⁊ potēria visus ⁊ cecus ⁊ in rōne ⁊ cecū ducere ⁊ Quinimo vt ait Chrysost. si hoc psumat: stultus ꝛ fatuus est. Est aūt cecus Dupl̄r. Unꝰ quidem nec oculos habēs. Alius autem habēs q⁹dem oculos:sed visum in eis habet obnubilatum ꝛ velatum. Primus est qui in rōne nullam habꝫ gubernādi scientiā. q: nec scit Grāmaticā:neq; Theologiā:neq; Jura:neq; aliud. Et ideo cecus est qui talis est. Esa.lvj. Speculatores eius ceci omnes: nesciērūt vniuersi:canes muti non valentes latrare. Isti sunt ceci quos Jebusei posuerūt sup muros in oppidū Dauid :cū ipse Dauid expugnare ciuitatem.ij. Reg.v. Posuerūt etiam claudos i defensionē. Unde ceci Speculatores qui sunt prelati:custodire debēres eccliam: sunt in ignominiam chi veri dauid. Unde dicit Jhiđ. Nō ingredieris hucmisi abstuleris ceēos ꝛ claudos :odientes aiam dauid. Et ita chs non ingredieť corda subditorum:nisi ceci ⁊ claudi auferant. Esaie.v. Propterea captiu⁹ ducus est pl̄s meus. q: nō habuit sciam. Osee.iiij. Quia tu sciam repulisti: repellā te.ꝛ ego ne sacerdotio fungar ⁊ mihi. Alij sunt ceci velamen habētes ante oculos. Et illi sunt q⁹ Uel furor (alias furoꝰ ire. Uel caligo odij. Uel puluis auaricie. Uel ungula inuidie excecat :nec rectū ducatū pñt dare primo vel subdito nisi b auferat. Idcꝰ patiunť q⁹ luto luxurie vel flatu gule ciēmos hñt oculos. Qui aūt supbie supallo altos habēt oculos :nō videnť nisi qō sublime est:ꝛ oīe humile despiciūt. Et sic q⁹dā parū est pecm :festucas hñt in oculo. Et si crescat peccatū:efficiť trabs de festuca. Oiō autem bis modis:cecis (alias ceci) si ducant suo regimine cecos :dicit dns ⁊ Monne ambo in foueam cadunt ⁊ Fouea aūt vocať p ditio .q: sicut ōr Greg. Lū pastor per abrupta vicioꝝ gradit:necesse est q⁹ grex in pcipitiū seq̄t. Mat.xv. Sinite eos ceci sūt ꝛ duces cecoꝝ .cecus autē si ceco ducatū pstet :ābo in foueam cadūt. Esa.xxiij. Formido ꝛ fouea ꝛ laqueus sup te qui habitator es terre. Formido q⁹ ducētis dubiū. Fouea q⁹ ducētis casū. Laqueꝰ i ditione tenens q⁹ter resurgēti desperationē.

**Nō est discipulus super magistrū Perfectus autem omnis erit si sit sicut magister eius**

Hic antipophorat chs. Posset cī aliqs dicere Subditꝰ vel ts q⁹ ducāť: pe cauere. q⁹ius cadat ille q⁹ ducit. Et ōr dns q⁹ Octi discipli i via mortis aūt dūt ad crēpla platoꝝ. Et ts i prelatiuis aliqñ ad rōnem potius q⁹ ad auctem magistri respiciat: ramen in moribus magis ad opera respicit. Unde Gregorius. Prelatū peccāte arguere n pñt: ꝛ

exemplū culpa vehemēter extendit: cū p reverentia gradus peccator bonor ad. In talibus enī error ibus
Nō est discipulus sup magistrū ] vt errores magistri corrigat. Profitione enī disciplinę: magistri discipulus in talibus cognoscat: sicut z christus de discipulis suis ait. Si vos manseritis in sermone meo: vere discipuli mei eritis: z cognoscetis veritatē: z veritas liberabit vos. Jo. viij. Ita per oppositū cognoscunt discipuli errantū. Unde sequit[ Perfectus autē omis erit ] In sui magistri disciplinis [ si sit sicut magister eius ] ꝟ est: ductor z doctor: qui magis ꝓsuadet exēplo q̄ verbo. Sicut christ⁹ dese ꝟ Jo. xiij. Vos vocatis me magister z dñe z bñ dicitis: Sum etenī. Si ergo lavi pedes vros dñs z magister: z vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplū enī dedi vob Et quēadmodū ego feci vobis: ita z vos faciatis. Matth. xxiij. dicit̄ ꝑter hoc. Unus est enī magister vester q̄ in celis est. Iste est enī qui illuminat oēm hominē venientē in hunc mundū. In ꝓemplaris autē sepe discipulus melior est magro. quia ibi ad rationē respicit z nō ad doctoris exemplū. Deutero. xxiij. Qui asꝑopinquāt pedibꝫ eius accipient de doctrina eius. Pedibꝫ enī asꝑopinquat q̄ vestigijs inhęret exemplorꝫ [ als exemplar ].

**Quid autem vides festucā in oculo fratris tui: trabem autē que in oculo tuo est non cōsideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo Frater Sine ejiciā festucā de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabē non vides? Hypocrita ejice primū trabem de oculo tuo: z tunc pspicies vt educas festucam de oculo fratris tui.**

D2 Ecce hic dicit dc Lecis: qui p aliquod vicū publicum būt boni iudicij z visionis z ducatus ūm peclimētū. Dicit ār festuca parui peccatū i oculo subditi Qđ Duobus modis fieri pōt. Aut q̄ parui est speciei. Aut q̄ parui est nocumēto talis q̄ nō redundat in alios: sed stat in uno. Sic enim omne peēm subditi parui est. q̄ non trahit in exēplū. z est parue corruptiōis respectu pcti ꝓlatorꝫ. Dicat autē hic Tria. In Primo notat Judicandi difficultates in talibꝫ. Scdo notat Judicādi scādalū. Tertio Invectiuā ponit increpationē. De Judicandi difficultate dr[ Quid autē vides ]hoc est: qualiter videre potes[ maiori ꝑgravat⁹ [ festucā ] parui nocumēto vel spē pcēm[ in oculo ]fratris [ fratris tui ]q̄: cōditione: subdit⁹ frater est. licet gradu sit inferior[ trabem autē ] ꝟ est magnum als magno ]nocumēto z specie pcēm[ quę i oculo ]frōntis[ tuo ] est: nō ꝑsideras. In ꝟ ei Interior oculus potēcior est exteriori: q̄ Se: z defectꝰ suos: potenti ꝑsiderare. qđ nō pōt exterior. Eccl. xxij. Intelligę ea q̄ sunt ꝓximi tui ex te ipso. Et nisi bō ee se ipso cōsideret: nō bene iudicat. ꝓximū. Pō. xvj. De vultu tuo iudiciū meū ꝓrodeat: oculi tui videant equitatē. Bal. v). Si occuꝑatus fuerit homo in aliquo delicto: vos q̄ spūales estis instruite illum: cōsiderās te ipm ne z tu tenteris. Jōo Exo. xxviij precepit Moyses vt specula circūponerent luteri: In quibꝰ Sacerdotes se ipos cōsiderarēt: antequā officia sacerdotis agerēt. Deinde subiūgit talis iudiciū (als iudicij ) impotentiā z iniustitiā z inconsyderantiaz: dicens[ Aut quō ] ꝟ est: Qua iustitia. aut Qua consentia[ pores dicere fratri tuo ] vel corripiēdo: aut audēs corrigēdo[ Sine ] ꝟ est: sustine me[ ejiciā festucā ꝺ oculo tuo ] q̄ tā facilem corrigēris z corripiēris amisisti[ Ipse aūt in oculo tuo trabē nō vides ]. ij. Reg. vij. Nō edificabis mihi domū: eo q̄ vir sanguinū es. Jdē Blo. Sordes tergere nō valet manus q̄ lutum tenet. Eccl. xxiij. Ab immundo q̄d mundabit: z a mendace q̄d verū dicet? Necesse est enī vt subdit palpet vicū: cuius in exēplo corruptiōis patet vi cium ꝓprium. Luc. iij. Medice cura te ipm[ ]Hypocrita ] Hypocrita est homo larvat⁹: qui extra doctoris formā vsurpat: z intus sordibꝰ exēplorū malorꝫ hos quos docet i errorē declinat. Esa. xxij. Ecce dñs asꝑortari te facier sicut asꝑortat gall⁹ gallinacius: z quasi amictū sic subleuabit te. Iste enī nō est gallus: sed galli similitudo. Et nō est homo sed amictū quoddaz extrinsecus ad habitū: similitudinē habēs z figurā hominis. z ideo subleuabitur de medio doctorꝫ. vero ꝫ[ ejice ꝓmū trabē de oculo tuo ]nę cōz z in ꝓspectu oim. a parcat [ z tunc pspicies ] iudiciaria auēte[ vt educas ]corrigēdo vl corripiēdo[ festucam de oculo fratris tui ]Si autē in ꝓsimili es vel maiori: simul cum fratre ingemisce: z non supercilio corrections super eum vsurpa. Attende autem q̄ si prelatus trabem habeat nō in oculo .hoc est: nō in publico ꝛ in occulto: ille cum timore tempore nec cessitatis corrigere poterit. Si autē in oculo .hoc est in ꝓpatulo: non debet vsurpare correctionez. Sed si corrigit: non habet frontem z peccat. Et tamē q̄diu ꝓlatus est: corrigere tenet. Et sic videtur esse perplexus. Sed nō est. quia Uel emendet peccatum: z tunc ejecet trabem. Vl dimittat prelationem: z tunc non tenetur ad correctionem. Sed bodie maior pars z trabem publice in oculo portat: vel etiam tactat: z tamen festucas in oculis subditorū pena pecuniaria plectunt. Non educit. Esa. iij. Peccatum suum sicut Sodoma predicauerūt: nec absconderunt. Et ideo grec domini dissipatur. Joannis. viij. Quis ex vobis arguet me de peccato clamat christus. j. Cor. xj. Imitatores mei estote sicut ego christi: clamat Apostol⁹. Peccatus tuos in oculo portat: dicit Episcop⁹. Imitatores mei nolite esse: sicut z ego diaboli clamat Plebanus. Et ideo euāgelica veritas non saluat. Econtra dicitur de summo sacerdote Juda. j. Macb. xiij. Elegit iudas sacerdotes sine macula: voluntatē habentes in lege: z mundauerunt sancta. z ideo ꝓsperatū est opus in manibus eorum

**Non est enī arbor bona que facit** E2 **fructꝰ malos; neq; arbor mala fa-**

ciens fructū bonū. vnaqueqz eni arbor ex fructu suo cognoscit

Hic adhuc oñdit que mala facit fraternū odium p̄ silitudinē loq̄ns: t p̄sideratōem bois i se ipo. Ponit aūt duas similitudines. Una ad arborē. t Alterā ad thesaurū cordis. De Arbore autē loquēs facit Duo. Ponit eni ꝓmo comparationē arboris ad fructū fm bonū t malū in Genesi. Scdo autē ponit Compatōem in Specie spine t rubi. In ꝓma comparatōe Duo facit. Primo eni Lōparationē oñdens p̄mittit. t sic Comparationē p̄missaz vniuersalē ꝯcludit. Premittit autē ꝓmo Compationē bone arboris ad fructū malū. Scdo aūt Lōparatōz male arboris ad fructuz bonū. Dicit ḡ fm̄ Ifalē expositōem. ¶ Non est arbor bona ¶ bō est: boni t delectabil̄ fructi ¶ que facit fructus malos ¶ acres: indelectabiles: t nō salubres sed venenosos. Unde aūt falsuz dicere. Quia arbor mala in radice t stipite p̄ insertionē boni surculi facit fructū bonū. Sic̄ tota die in opib⁹ bortēsiū arborū videmus. q̄ Frē fru stra essent opa culture t inf̄ōes plantarum. Rhō. ꝓ. Ex naturali exalus oleastro t contra naturā inserē⁹ es in bonā oliuā: t soa⁹ radic⁹ oliue t pinguedis factue es. Uidenḋ ḡ illa non esse vera. Ad hoc dicendū Q plāta nihil habet p̄ ventre intra seipaz. Et iō nō emittit supfluitates Sz terra est veter eius. t Radices sunt sicut ves ne meseraice i aiali, t trahūt humorē a terra. sicut meseraice a stomacho t intestinis ventr⁹. Et tā supfluitatē siccā ḡ supfluitatē humidā sepaz rant in ipo tractu. Dic autē succus digerit in radice ad radic⁹ silitudinem. Et in stipite ad silitudinē stipitis. Et in ramis ad silitudinē ramoruz. Et in pore: et ḡ sugit fruct⁹: digerit sicī fōte imediato ad fructū: In fructu digerit fm ipi⁹ fruct⁹ cōgruentiā. Et ita intelligit plāta siue arbor: fm potentiā t virtutē digestiuā que est in poro imediato fructui. Illa est ei plāta fructificās ad quā fructus dependet sugens p tortilidonē. Et fm̄ h̄ vera est compatio. Et sic est in eo qui habz odiū fraternū in Uolūtate: Que ē imediata potentia ad op⁹. Ira eni t Odio: t Rācore t Indignatiōne t Felle amaritudis cristentib⁹ t informatibus volūtatē: null⁹ bon⁹ fruct⁹ verbi vel operis a volūtate illa ḡdiu talis est. ꝓcedit. Actuū. viij. In felle amaritudis et obligatōe iniquitatis video te esse. Uñ ḡdiu talis est volūtas nihil boni, pfert. Ecōtra dulcedine amicicie fraterne informata volūtas: manēs sub tali amicicie dulcedine nihil mali, pfert. Et hec Duo notat p̄ duas cōditiones. Per eā que est dicta. t Per eā q̄ sequit. ¶ Necq̄ arbor mala Jm poro vnde dep̄det fructus ¶ faciēs fructū bonū ¶ quia hoc esset cōtra naturā q̄ digestio t succus essent mala: t fruct⁹ esset bon⁹. Sapie. xij. Erat eni naturalis malicia eoz̄ t mutari nō poterat. Jsta est Ifalis exposito. Sunt aūt heretici qui hic occasionez erroz̄ accipiūt. Et sūt q̄ vocāt Manichei dicētes Duo esse p̄incipia. Unum bonum: boni p̄incipium, t Alterū malum; mali p̄incipiū: Que sūt due arbores: bona: t mala. Et nos ꝯdem alibi sufficienter satis de hoc disputauimus. Sed hic tū duas rationes ponimus. que cum demōstratione Quia: sunt cōuertibiles. Et sūt Aristotel⁹. Una quidem. quia Quodcunq̄ principiū est primum: oportet q̄ cuiusdam vniuersi sit p̄incipium. Nul⁹ autem p̄incipium nō potest esse nisi per motum alicuius primi mobilis ab ipso. Unde in principio viij. Physicoz dicit Aristoteles ō motu p̄imi mobilis Q est tanḡs vita quedā existentibus omnibus. Oportet ergo q̄ Bonū principium: sit p̄ motum primum: vniuersitatis cuiusdam p̄incipium. que vniuersitas genere t specie differat a Mali principio. Eadem necessitate Cuiuslā vniuersi est p̄incipiū Malum: per suuz motum primū. que etiaz vniuersitas differt genere t specie ab alia. Ergo sunt duo Mundi: genere t specie ab inuicē differentes. t vterq̄z visibilis t sensibilis. Quod vt ridiculum est a philosopho in ꝓmo Celi t mūdi reprobatum. Adhuc Principiū primum non est principiū causarū secundi: nisi sit principiū causarū primi. Causatum autem primum: ante quod nihil poni potest causarū: est Esse. Ergo principiū primū est principium: Esse: vniuersaliter: t oium que habent existentiā in esse. Ergo Quodcunq̄ illoz̄ principioz̄ primoz̄um dicitur: illud erit p̄incipium: Esse: vniuersaliter. Igitur est principium Esse: alterius p̄incipij. quod etiam ponit primū. Ergo ipum est principiatū: t non principiū. Ergo Si sunt duo principia: sequit̄ q̄ non sint duo principia. Et sūt be rationes sumpte a Philosopho. Falsa est ergo positio ista. Et est error: pessimus q̄ a Pythagora primum est exortus. Sunt alī stulti qui dicūt Q arbor mala est homo malus: que (al's qui) non potest fructū bonum facere. Sz hoc falsum est. quia Sepe homo malus mīta bona facit opera: t confortat in illis ab ecclesia. quia per hoc habilior (al's humilior) fit ad gratiaz. Dat enim elemosynaz. Orat. Castus est. Juste iudicat: t multa bona facit. Sicut actuū. x. Lornelius per bona opera venit ad fidem t ad gratiam. Et ideo glosandum est sicut diximus: q̄ Arbor mala non est homo. Sed volūtas hominis stans t manēs sub forma malicie. Et in ḡtum sic est informata: non facit bonum. Sicut t arbor infusa malo succo in poro a quo dependet fructus. Et tunc null⁹ sequitur error. Sapiētie. iij. Fructus eorum inutiles t acerbi ad manducandū t ad nihilū valēs. Quod autem sub diuisiōe p̄missa: Generaliter cōcludit: dicens ¶ Unaqueqz enim arbor ¶ hoc modo quo dictum est ¶ de fructu suo ¶ Hoc est de qualitate fructus sui ¶ cognoscit ¶ Comparatur autem homo arbori. quia Grece etiam homo arbor circūuersa vocatur. Antropos enim componitur ab an quod est circū. t tropos quod est conuersio. Antropos autem homo vocatur sermone greco: quia Arbor habet radices inferius: nutrimentum sugentes ori similes. t hoc os habet homo superius vnde sugit nutrimentum. Et hoc habet solus. Cetera eiī animalia prona sunt in terrā os cōuertētia. Bifurcationē ā t bz inferi⁹ bō in crurib⁹. Et ab ore ad bifurcationē stipitē corpis decēdētē

f2

Et manus a latere creẽtes sicut ramos. Et ideo p̃ trauersam positionẽ bõ similẽ est arbori. Pro pter quod eną dñs ad instructiõem hois ponit si militudines arboris. Psa.j. Erit tanq̃ lignũ qđ plantatũ est sec⁹ decursus aquar̃. Plãtauerat aũt dñs de⁹ padi sum voluptat̃, a principio in quo posuit dominez vt operarẽ t custodiret illũ. Opus eni domiꝰ erat vt in ipa sua silitudie arboris: discereꝛ qđ sm̃ suam naturã deo deberet. Exẽ eni radices ozi simi les supꝫ haberet: debebat scire q̃ radicari nõ i ter ra sed in celo deberet. Exẽ pedes vt ramos fortiozes ad terrã p̃uerteret: trã calcare deberet. Eze. ij. Fili hois sta supꝫ pedes tuos: t audi q̃ cãq̃ ego loq̃r ad te. Hoc eni modo opari est op⁹ sapiẽtie. ꝓter qđ in paradiso lignoꝝ posit⁹ est. Hec ergo est causa assimilatõis hois ad arborẽ. Mora liter aũt loq̃nres ad edificationẽ moꝛuꝫ Dicim⁹ q̃ arbor bona a bouẽ ꝓfectatiꝫ bona vocatur. Videlic̃. A loci plãtatõe. A pfunda radicũ firtio ne. A stipit̃ fortitudine. Ab altitudis ꝑcritate. A ramoꝝ lata extẽsione. A folij viriditate t retẽ tiõe. A floꝝ pulcritudie. Ab vmbre t odoꝛ suaꝫ uitate. A fruct⁹ desiderabilitate. Optima Lo ci plãtatio est sec⁹ aquas Vbi loc⁹ bula aq̃ pau latim̃ humescat. Hoc est: ad rigatõem fluentoꝝ spũsferi in doctrina t gr̃a. Hiere. xvij. Benedict⁹ vir q̃ confidit in dño. t erit dñs fiducia eius. Erit eni quasi lignũ quod plãtatũ est sup aquas quod ad humoꝛẽ mittit radices suas. t nõ timebit cũ venerit estus. t erit folũ ei⁹ viride. t in tpe sicci tatis nõ erit sollicitũ. Psa.j. Erit tanq̃ lignũ qđ plantatũ est sec⁹ decursus aquar̃. Radicii aute ꝑfunda firtio est ꝓpositi imobil⁹ in timore dei. pfũ dissima imersio. qz aliter tentatõe subuerteretur Sap.iij. Adulterine plãtatiões nõ dabũt radi ces altas. neq; stabile firmamẽtũ collo cabũt. Si in ramis in tpe germinauerint: infirmi ꝓpter a vento cõmouebunt. t a nimietate ventoꝝ eradi cabunt. Stipitis aũt fortitudo: t rus̃ animi est firmitas t robur. Dañ.iij. Magna arbor t for tis valde. Magna bonitate: fortis aũt virtute. Altitudis aute ꝑcritas est in fastigio contẽpla tionis. Eze.xxxi. Eleuata est altitudo ei⁹ sup oĩa ligna regiõis. Dañ.iij. Procritas ei⁹ cõtingẽs celũ. Aspectus eius erat vsq; ad termios vniuer se terre. Oẽs eni aspicieꝫ ad tale fastigiũ. Ramo rũ aute lata extẽsio est subditoꝝ vel coꝝ quos exẽplo vel verbo sibi adiũgit lata multitudo. pe. lxxix. Extẽdit palmites eius vsq; ad mare. t vsq; ad flumen ꝓpagines eius. Mare significat ama ritudinẽ hui⁹ seculi. in q̃ multos sibi adiungit p ꝑsolationẽ. Flumen significat trãsitoriã hui⁹ mũ di vanitatẽ. in qua itẽꝛ multos sibi adiũgit p ꝑdicatiõem. Eze.xxxi. Multiplicata sunt arbusta ei⁹. t elãgati sũt rami ei⁹ ꝑ aquis multis. Folij aũt pulcritudo t viroꝛ: est gr̃a verboꝝ eius et sermo nũ. Et propue q̃ illi (al's: illa) non fluũt sicut vas niloquia. Psal.j. Et folũ ei⁹ nõ defluet. t oĩa quecũq; facet ꝓsperabuntur. Daniel'.iij. Folia eius pulcerrima. Hiereñ.xvij. Erit folius eius viride. Eze.xlvij. Folia ei⁹ sunt in medicinam. Col'.iij. Sermo vester in gratia semp sale sit con ditus. Folũ eñ aridũ t volans: est sermo inutilis facliter emissus. Floꝝ aũt pulcritudo est Hones tas cõuersationis q̃si roꝛ floreat. Cant.ij. Unce florentes odorẽ dederũt. Can̄.ij. Ego flos campi. Ezech.xxxvj. Ramos vestros expãdite t florete t fructũ facite ꝓ̃lo meo israel. Umbre aũt suauitas et Odoris fragrantia: est cõsolatõis ei⁹ refrigeriũ in q̃ multi q̃escunt: t fama bone opinionis. De Pri mo hoꝝ Cant.ij. Sub vmbra illi⁹ quẽ desidera bã sedi. Ezech.xxxj. Sub vmbraculo illius habi tabat oẽs gentũ plurimaꝝ. De Odore aute dicit Cant.iij. Odor vnguentoꝝ tuoꝝ sup oĩa aroma ta. Unguenta eñ fuũt de florib⁹ t florez dant odo rem. ij. Coꝝ.ij. Ebi bon⁹ odor sumus deo in bis q̃ pereunt: t in bis q̃ salui fiunt. Fruct⁹ aũt deside rabilitas est bonoꝝ opeꝝ suauitas. Cant.vij. Oĩa poma noua et vetera dilecte mi seruaui tibi. Nec aũt desiderabilitas cõfickt er ẽtruor. Si delectabi lis sit. Si salubris. Si vtilis. t Si arbor ad mul titudinẽ eius nõ sit sterilis (al's sit ferrilis) De De lectabilitate Can̄.ij. Fruct⁹ eius dulc̃ gutturi meo Et hoc habet ex amica cõuersatiõe bonus bõ. De Salubritate habet Prouer.iij. Lignũ vite ẽ bis q̃ apphẽderũt eã. Et hoc hz ex sapiẽtie medicamie De Utilitate qz alij oĩa. oẽs eñ pascunt. Et hz ex verboꝝ pastura t allocutione. Dañ.iij. Esca oĩa in ea. Ferrilitas ei⁹ est ex multa fecunditate et multimoda garmiatõe. Dañ.iij. Fruct⁹ eius nimi us. Ezech.xlvij. et Apoc.vlc. Per singulos mẽses affert ꝑminua. hoc est: ꝑ singulas eterni solis illũi nationes semp ꝑfert nouos fruct⁹ Hec est igit̃ ar bor bona q̃ nunq̃ fert fructũ malũ. Signa aũt Arboris male sunt ꝓpositum que facile est acci pere. Sequitur

## Neq; eñ de spinis colligũt fi cus: neq; de rubo vindemiãt vuã

Nõ dicerat in vniuersali de compatiõe arboris B.a
exẽplificat in speciali: duas pessimas arbores cõ parans sm̃ negationez ad optimos fruct⁹ Pri ma est spina de qua dicit. Neq; eñ de spinis Spina nigra est de q̃ loquit. Cuius spina in (al's er) medulla exorit: fortiter corti stipit̃ t ramoꝝ infixa. Cui⁹ sucus niger est et acer. Et fruct⁹ acut⁹ t accasia ab acuminẽ vocat⁹. De tali igit̃ ligno nõ generat nisi fruct⁹ stipite acutos: dentes obstupe faciens. Nunqđ gl̃. de eo colligũt ficus: molles: dulces: suaues: et delectabiles: O.d. Nõ. Sic de corde in q̃ radicat acule⁹ ire: t nigredo felliteꝫ dignatiõis t odij: nunq̃ ꝓfert ficũ dulcissime cha ritat̃: sed sp̃ pũgit t obstupefacit. ij. Reg.xxij. Pre uaricatores q̃si spine euellent q̃ nõ tãgent manu. Sed si q̃s voluerit tangere eas armabit̃ ferro t li gno lanceato. Semp eñ defensionẽ vti necesse est cõtra rales. Hiere.iij. Innouate vobis nouale: et nolite serere sup spinas. De sunt spine q̃ suffocant semen verbi dei. Mat.xiij. Nihil q̃ dulce ecorit de spinis hui⁹ cõpunctiõis. Dicunt̃ eñ aliq̃n Spi ne etiã hereticj q̃ detinẽt errorib⁹ suis transeuntes Cant.ij. Sicut liliũ inter spinas: sic amica mea inꝛ filias. Dicunt̃ etiã diuꝛse Spine Mat.xiij. Alius

ecidit inter spinas que simul exorte suffocauerũt illud. Dicunt etiã Spine tribulationes tentationũ Beñ.ibi. Spinas t tribulos germinabit tibi. Dicuntur etiã Spine pctã; qpter cõscientie pũctiones t vulnerationes. Ps.xxx. Conuersus sum in erũna mea dũ configit spina. Dicit Spina impedimẽtũ ẽtutis et annẽ consuetudine mali. Prouer.xxij. Per agrum pigri bois trãsiui: et per vineã viri stulti: et ecce totũ repleuerãt vrtice. et operuerant supficiem eius spine[ neq; de rubo vindemiãt vuam.] Scõa comparatio ẽ. Rubo aũt nõ elt specialis plãta: sed oẽ arbustũ dicue t spissum t spinosum: per qõ non patet transitus vocat ꝫ rubũ ꝫ q etiã dicit rubeta. Et est rana q̃ ĩsidet foltijs rubi t clamat tẽpore pluuie. Rubus aũtez spissitudine t spinositate significat cor oppressum amaritudine t punctionib; inimiciaꝝ a q̃ nunq; vindemiat vinum gaudioꝝ celestiũ. qz semp cogitat amara sicut diabolus. Zpoc.xij. Ue terre t mari quia descẽdit ad vos diabolus dns ira magna. Ps.xvij. Primus q̃ intelligerẽt spine vestre rbamnũ sicut vinientes sic in ira absorbet eos. Spine vestre sũt pũcture iracundiaꝝ cõtra fraternã charitatẽ. Rbamnꝰ aũt rubus q̃dam est valde spinosus t valde acutaꝝ spinaꝝ. Et buꝰ ꝑiculũ spine nostre non intelligũt. et ideo sicut viuentes absorbeãt: sic absorbet rbãnꝰ ĩ ira sua. Judic.ix. Egrediat ignis de rbamno t deuoret cedros libani. De talib; em̃ rbamnis sp egredit ignis ire t deuorat etiã crcelsos boies. qz sp tales ignem incendũt: et ideo vinũ bone spei t locũditatis fraterne nunq; afferũt. Sequit

## Bonus homo de bono thesauro cordis sui,pfert bonum. Et malus homo de malo thesauro,pfert malum. Ex abũdantia em̃ cordis os loquitur.

Hoc qõ dixerat sub metaphora: explanat ꝫ loquens exꝑsꝰ sub alia sitrudine. Et dicit Duo sic in phabitis. Premitur em̃ t Lõducit. Premissa bigurra est fm duas comparationes boni t mali. De Bona dicit[ Bonus hõ ]bonitate charitat[ fraterne: quia alꝰ nullus vere bonꝰ ẽ[ de bono thesauro ]charitatue dulcedinis quẽ diu congregauit[ profert ] ore t ope[ bonũ ] Verbum molle Opus bñficij: Oratione pro inimic[. Prouer.xxv. Thesaurꝰ desiderabilis t olei in habitaculo iusti. Ps.cxj. Bllia t diuitie in domo eiꝰ. Et ideo ꝫ illa abũdantia nõ eructat nisi bonum. Ps.xxxiij. Eructauit cor meũ vbum bonũ[ Et malus homo de malo thesauro ]cordis. hoc est. habẽs odiũ fraternũ. Rbonꝫ.q. Scõm duriciã tuã t ipenitẽs cor: thesaurizas tibi iram in die ire. Job.xxxviij. Nunqd ingressꝰ es thesauros nuis: t thesauros grãdinis aspexisti: q̃ prepaui in diem belli. Dic q̃[ profert malũ.] Maledictũ t virugium in ore Homicidiũ aũt t vulnera t luuores i ope. Et subũgit Lõducẽs generalr dicẽs[ Ex abundãtia em̃ cordis ]hoc est: ex hoc qõ exuberat in corde ꝫ amore vl odio[ os loquit ]hoc est: platius ẽtus enũciat: siue fiat ꝓ os: siue ꝓ opꝰ: siue ꝓ aliõ signũ qõ cor mãifestat. Prouer.xv. Sermo mollis frãgit iram: sermo durꝰ suscitat furorẽ. Lingua sapiẽtiũ ornat sciam: os fatuoꝝ ebullit stulticiã. Esa. xxxij. Fraudulẽta vasa pessima sunt. Ipse em̃ cogitationes cõsumabit ad ꝑdendos mites cum loqret pauper iudicium.

## Quid aũt: vocatis me dñe dñe: et non facitis que dico.

Hic incipit Inuitare: ad ꝑfectionẽ eoꝝ q̃ docuit in toto sermone. Et Duo facit. Unũ q̃dem: quia inuitat ad opus qõ ẽtũ ꝑficit. et Aliud qõ per similitudinẽ ostẽdit Sapiaz viri implẽt[;et Stulticiã nõ implent[. De Primo ẽt mucciuũ sermonẽ. Quia em̃ difficilia dixerat: tardos q̃sdã ad imꝑiendũ videbat: et q̃ si tã signo q̃dã: dicentes illud Joã.vj. Durus est hic sermo qis põt eũ audire. Et ideo dixit[ Quid ]hoc est Quare: Qua de causa: Quo intellectu[ vocatis ] t iuocatis [ me dñe ] ore[ Dñe ]exterioꝛ q̃dam reuerentia[ et nõ facitis q̃ dico ] obediendo mihi. Malach.j. Si ego dns vbi sum: meus: t Si ego dns vos mihi debere obedire recognoscat[ qñ me dim vocatis. Uocãt dñm ore q̃ ore iuocãt t facto ñ ꝓpinq̃nt. Tit. j. Confitent se nosse dcũ: factis aũt abnegãt. Esa. xxix. Populus hic labijs me honorat: cor aũt eoꝝ lõge est a me. Alij aũt ꝓfidẽ informẽ bũt cor de ore cõfitent. Sic fatue ẽginco. Matth.xxv. Dñe dñe aperi nob. Mar.vij. Multi dicent mihi: dñe dñe nõne in noie tuo ꝓphetauim⁹: et virtutes multas fecim⁹: et ego iurabo illis quia nõ noui vos. Oportet ꝫ dicere cordis ore: et ope. j. Loz.xij. Nemo põt dicere: dns Jesus nisi in spũsctõ. Blo. Ambro. cordis ore: t ope. Sic ꝫ ponit cõtra non obseruantes sermonẽ suum Inuectionẽ.

## Oẽis qui venit ad me et audit sermones meos et facit eos:ostendam vobis cui similis sit

Hic tãgit Lõmẽdationẽ t sapientiã obseruãtiũ sermõis istoꝝ: ꝓ assimilatiõe. Et tãgit Duo. Primũ em̃ Lõmẽdat eũ q̃ fmonem istoꝝ obseruat. Et Scõo ostẽdit stulticiã t dãnũ nõ obseruãt. In Lõmendatiõe seruãt[ Duo sunt. Assimilatio scz t Assimilationis cã: eũ seruant[ vtilitate. Assimilatio hz Quattuoꝛ: Assimilatũ. Ostensionẽ assimilatõis. Eum cui assimilat. et Assimilationis modũ t rõnẽ. De Assimilato ẽt Tria. Zpropinq̃tiõem ad dñm. Zuditũ. Facti obseruationẽ. De Zpropinq̃tiõe ẽt[ Oẽs qui venit ad me ]Oẽs ẽt: vt remouear ꝑsonaꝝ dictionẽ. Jaco.ij. et.j. Pe.j. Nõ est ꝑsonaꝝ distinctio apud deũ. Sap.vj. Nõ subtrahet ꝑsonã virũ: nec vereb;it magnitudinẽ cuiusq̃ qz pusillũ t magnum ipse fecit: et eq̃l est a cura de oib;. j. Tim.ij. Uult oẽm boiem salũ fieri t ad agnitiõem sui nois venire[ qui venit ] Uenire: volũtari⁹ motꝰ a propinq̃tionis ad chim. Non em̃ vult q̃ trahant vel cogant. Quia sic ẽt Damasce. Non sinadet vicũ: nec cõpellit ad ẽtutẽ. Uenit ꝫ q volũtarie ꝑ fidei deuotionẽ a propinq̃t. Jaco.iij. Resistite diabolo t fugiet a vob: appropinq̃te ẽo t appropinq̃bit vobis Oẽs ꝫ onerati ꝑtis t q̃ fugerũt gladiuꝫ tẽtatoris

veniant. Matth. xj. Venite ad me oēs q̄ laboratis et onerati estis et ego reficiā vos. Hiere. ij. Qui fugit de gladiū veniet et nolite stare ad me. Sic ad lumē. Sicut ad exemplū Sic ad remūeratorē. De Primo ps. xxxij. Accedite ad eū et illūminamini: et facies vestre nō cōfundent. De Scō Joā. xiij. Exemplū ego dedi vobis vt quēadmoduz ego feci ita et vos faciatis. Exo. xxv. Vide et ois facito sm exēplar q̄ tibi in monte mōstratū est. De Tertio Apoc. iij. Vincenti dabo mānā absconditū q̄ nō in padiso dei mei. Un Mat. xj. Ego reficiam vos Gen. vi. Nolite timere ego pascam vos [Et audit] Ecce Secūdū. Videt aūt querere ordinez q̄ Pri⁹ est audire vbū vocantis q̄ venire. Rho. Fides est ex auditu: auditus aūt p vbū chri. Si q̄ venit aliq̄s p fidei deuotionē: oportet auditus esse antecq̄ veniat. Ad hoc dicendū Q Audit⁹ b suū mit p̄o auditu interiori spūs: dant. icellectū fidei Et ille sequit p̄mū auditū exteriorez: et sequit fidei accessum. Deb. xj. Accedēte ad deū oportet credere q̄ est: et q̄ inḡrentibus se remunerator sit. Talis aūt auditus describit Esa. vj. sm antiquā trālationē. Nisi crediderit tis nō intelligetis. De illo aūt auditu loquit chūs Joā. xvj. Non em loquet a semetipso: sed q̄cūq; audiet loquet. Ps. lxxxiij. Audiam q̄d loquat in me dñs de⁹. De eo aūt q̄ audit tm̄ exterī⁹ dr Joan. iij. Spūs vbi vult spirat: et vocem ei⁹ audis et nescis vñ veniat aut q̄ vadat. Qui ḡ audit int⁹ ad icellectū: est de q̄ b loquit Deb. iij Non p̄fuit illis sermo auditus: nō admixt⁹ fidei: ex his q̄ audierūt [sermones meos] Sermo a serpēdo dr. q̄z i coz serpit nisi aliq̄d obsistat. Ps. cxlvij. Velociter currit sermo ei⁹ [Et facit eos] Ecce Tertiū Implerio sermonis in opere. Jaco. j. Estote factores vbi et nō auditores tm̄: fallētes vosmetipsos. Rhom. ij. Nō em auditores legis iusti sunt apud deum: sed factores legis iustificabunt. Ite ḡ est q̄ assimilat [Ostēdā vobis] Ecce Assimilatōis ostensio. Ostēdere aūt est p similitudinē oculate demōstratiōis. Intellect⁹ em nr̄ materiale est: et sp intelligit cū p̄tuitu z tpe. q̄z nō accipit nisi a formis magnitudinū corpaliū: et a formis sensibilibus motui et tpi subiacentibus. Et ideo sic dr Dionys. Oportet q̄ similitudinib⁹ corpaliū manuducat Et hoc est q̄ dicit [ostendā vobis] Job. xxvij. Docebo vos per manū dei q̄ oipotens habeat nec abscondā [cui similis sit] Mat. xij. Sine gabolis nō loqbar ad illos.

## Similis est homi edificāti domū.

Ecce Jā cui assimilat. Essi similitudo sumat ad humana: planū est. q̄z cū similitudinē ponit ad architectū sapientē. Sed nō sic volūt Sci. Sed q̄ similitudo ponat ad chīm q̄ singulariter bō est. Quia Ēs in q̄libet natura speciei sit aliq̄s vnus p̄mus: qō naturā illā vere et simplr habet: qō ē mēsura oim aliorū: et ad cui⁹ analogiā siue p̄portiōez oia alia naturā z spēm illā partiūpāt. Ita oportet q̄ sit in boie. Tales aūt nō habem⁹ nisi duos. Adā q̄ dē⁹ manu sua fecit. et chīm q̄ ops spūs sci cōcept⁹ est. Sed Adā a veritate nature q̄ pcīm multū deficit. chūs aūt naturā rep̄sentat. Et is in chūo simplicit⁹ z veri⁹ natura hūana fuit. Et ideo ipse hō est: ad cuius p̄portionē oēs alij homes dicunt. Ephes. iij. Donec occurram⁹ oēs i vir̄ pfectū in mēsurā etat̄ chūsti. Sic igit chūs est hō. Ps. lxxxvj. Hō nat⁹ est in ea et ipse fundauit eā altissim⁹. Dic em hō: Rone singulariter est p̄dit⁹: et Sapia plenissime est pfect⁹. Mat. vij. Assimilabit viro sapienti [edificanti domū] Tres domos edificat chūs. Domū infernē Ecclām militantē. Domū interiorē Lōsciaz fructib⁹ redundantē. Domū superiorē Ecclām triumphantē. De Prima dr Gen. xxviij. Non est hic aliud nisi dom⁹ dei z porta celi. De Scōa Sap. viij. Intrās in domū meā conquiescā cum sapia. De Tertia dr Joan. xiij. In domo patris mei māsiones multe sunt. De his domib⁹ dr. Exo. j. Timuerunt obstetrices deū z edificauit illis domos. Edificū aūt illud a sapientissimo fit architecto chīsto Et ideo in oīb⁹ sapienter est pfectus. j. Cor. iij. Dei edificatio estis. Eph. ij. Superedificati sup̄ fundamētū aplor̄ z pphar̄ ipso summo angulari lapide chīsto in quo oīs edificatio p̄structa crescit in templum scīm in dño. in q̄ z vos coedificamini in habitaculū dei in spūsco. Dic q̄ edificat: cementū z gluten hūs pietat̄: lapides viuos fideles. Ezech. xiij. Dic eis q̄ limūre absq; tpamento q̄ casurus sit. De lapidibus j. Pe. ij. Tanq̄ lapides viui superedificamini. In libro pastoris ca. iij. Ecce nō vides currum magnū cōrra re q̄ edificat lapidibus splēdidis. A. d. Mirū est si hoc nō vides. Ag. j. Ascēdite in montē et afferte ligna: edificate domū et acceptabilis erit mihi. Ligna em z lapides: sūt boies vt frutes ex q̄bus dom⁹ cōstruit. Ecclia q̄dem ex boibus. Conscia aūt ex fructibus.

## Qui fodit in altū et posuit fundamentum supra petram.

Ecce tangit b Modū assimilatōis. Tāgit aūt b Quattuor. Primū est Impedimentor̄ remotio Scōm aūt In edificio partiū cōgruus ordo. Tertium est Firmitas subst̄ie in fundamēto. Quartū est Immobilitas i loco. De Primo dr [Qui fodit in altū] terrā petrosam (al's porosam) nō cōtacentē de pfundo extrahēdo. hoc est: terrenū affectum: In honor̄ ambitiōib⁹: In diuitiar̄ cupiditatib⁹: In delitiar̄ voluptatib⁹ vsq; in pfundum cordis eijciēdo. Altū em z pfundū sunt idē: differētia penes termios: vt dicit phūs. Hoc aūt fit per cōpunctiōis plene hūle cōfessionē. Esaie. xj. Ingredere in petrā: abscōdere in fossa humo. In petram em intrare: est vsq; ad solidū petre fodere. Abscōdi in fossa hoc est: in effossa humo: est occulti cordis p̄tā terrenitatē ejicere: sicut dixim⁹ [et posuit] Ecce Scōm: q̄ō est Edificatōis ptū ordo. Positio em vt dr phūs est ordo ptū i loco. Nihil em valet edificiū sine ordine. Cor. xiij. Oia fiāt ordinē fiāt in vob. Judic. v. Stelle manētes i ordie z cursu suo Sisarā pugnauerūt [fundamētū] q̄ firmit̄ substat. Et ē est fides. j. Cor. iij. Fundamentū aliū nemo pōt ponere pter id q̄ positū est: q̄s ē chūs Jesus. Deb. xj. Fides est substātia rer. sperandar. Ilo hoc ē: substās fundamētū in toto spūali edificio. Fides em p̄ma virtus est i cognitōe dei. ij. Tim.

ẽ. Firmũ fundamẽtũ dñi stat bñs signaculũ hoc. ⁊supra petrã.⁊ Ecce Loci soliditas ⁊ imobilitas Petra em rupes est q̃ petr⁹ ẽ imobilis. Et hoc rupes est firmitas vitaꝫ, diuie q̃ subiect in oiby articulis fidei. Mat. xvj. Tu es chr̃s filꝰ dei viui dixit Petr⁹. Et chr̃s subiunxit. Sup hanc petrã imobilis ⁊ diuie cõfessiõis vitatis: edificabo eccl̃am meam. Eccl. xxvj. Fũdamẽta sempiterna sup petrã stabilẽ.⁊ Cor. x. Petra erat chr̃s. hoc ẽ: vitas christi. Esa. liij. Fũdabo te in saphyr̃ q̃ sũt celestꝫ coloris hoc est: in celesti vitate q̃ est in fidei articulis.

**Inundatione aũt facta illisum est flumen domui illi ⁊ non potuit eam mouere. fundata enim erat supra petram.**

Hic tangit Assimilationis huius cãm. Et dicit Quattuor. Primũ est Irrues et emolliẽs et aerꝫ passione. Secundum est Affluẽs ⁊ impetũ faciẽs et inundatiõis in vnum congregatiõe. Tertium est Firmitas resistẽne in ipullus tentatiõe. Quartũ est Lausa. apter quã totũ edificiũ pñsitur in tot iꝫsulcibꝫ firmũ. De Prio dr. Inundatione facta ⁊ cet vent⁹ imbrib⁹ ⁊ pluuijs. hoc est: et suggestione diaboli ⁊ pcussioiby hoim ⁊ stilliciduꝫ libi dinũ carnaliũ. Job. xx. Immiant in cũ irã furoris sui: et pluet sup eũ forte bellũ. Matth. vij. Descendit pluuia: flauerũt venti: ⁊ ceciderũt flumia ⁊ irruerũt in domũ illã.⁊ illisum est flumẽ domui illi.⁊ Flumẽ vanitat⁹: et Flumẽ cõcupiscẽtie: et Flumẽ pcussiõis mũdane. Sap. x. Flumia cõcurrũt duriter. Ps. xcij. Eleuauerũt flumia dñe eleuauerunt flumia voce suã. Ps. Ignis grãdo niꝫ glacies spũs pcellaruꝫ. et nõ potuit eã mouere.⁊ de loco fundatiõis sue. Eccl. xx. Si spũs. h̃ cumpetus pterẽ bñs⁹ ascẽderit sup te: locũ ruũ ne dimiseris. Ps. cxlviij. Qui cõfidit in dño sic mõs sion nõ cõmouebit in ẽnũ. Tõgit aũt Lãs.⁊ Fũdata em̃ erat supra pe.⁊ Pro. xx. Lepulcul⁹: plebs chr̃iana: bũilis: q̃ collocat in petra nidũ sum.

**Qui autẽ audit et nõ facit simili est homini q̃ edificat domũ suam supra petram sine fundamento: in q̃ illisus est fluuius: et continuo concidit et facta est ruina domus illius magna.**

R.2 Hic p oppositũ tãgit Assimilationẽ nõ faciẽs.⁊ Tãgit aũt Tria. Assimilationẽ. Assimilationis cãm: ⁊ Damnũ. Assimilatio primo Tria. Stulti qui assimilat⁹ et Lui assimilat⁹.⁊ Rõnes assimilatiõis. Stult⁹ q̃ assimilat tãgit p̃ b̃ qõ dr. Qui aũt nõ facit vaudit.⁊ De tribꝰ supiozibꝰ h̃ pmũ omittit. Sic. Qui venit ad me. qz nõ faciẽs ⁊ faciẽs. Venit q̃dẽ si audit. Sed nõ faciẽs si vere venit. qz ore venit: ⁊ corde recedit. Esa. xxix. Appropinq̃t pl⁹ iste labijs suis: cor aũt eoꝝ lõge ẽ a me. Et iõ dñs de tali apprpinq̃tõe nõ dignat facere mẽtionem. Ps. xv. Nec memor ero nois eoꝝ p labia mea. Et h̃ est qõ dicẽ.⁊ Qui aũt audit.⁊ et ad itellectũ audit. Ps. cx. Intellect⁹ hoꝫmus oiby faciẽby eũ.⁊ et nõ facit.⁊ Jac. j. Qui audit or ẽ vbi ⁊ nõ factor: cõparabit viro cõsiderãti vultũ ntiraꝫ sue i spẽlo. Considerauit em̃ se ⁊ abijt ⁊ statim oblit⁹ ẽ q̃lis fuerit.⁊ sil⁹ ẽ hoi.⁊ Ecce Lui assimilat. Dr aũt h̃ hõ diabol⁹ ab euẽtu. qz devicit hoiem. Mat. xij. Inimic⁹ hõ h̃ fecit. hoc ẽ: diabolus. Mat. vij. Silis est boi stulto.⁊ edificãti domũ.⁊ Diabolus domũ ñ edificat: sed pot⁹ destruit edificatã. Sed facit dom⁹ silitudinẽ in ruinosis in q̃bꝰ et pctis gñdã facit dom⁹ silitudinẽ in secularibꝰ rebꝰ q̃rẽs hitationẽ. Job. xviij. Habitent in tabernaculo ea⁹ socij eius q̃ ñ est. Hec aũt habitatio (al⁹ edificatio) est p terrenoꝝ adq̃sitionẽ. Unde sequit.⁊ super terrã.⁊ Nõ cõstantẽ in gelu sed cauernosam ⁊ pozosam. Hoc em̃ p ninue cedre subes⁹. Ps. lxviij. Infix⁹ sum in limo. pfũdi ⁊ nõ est subꝫ. Hoc est: stans fũdamẽtum.⁊ sine fundamẽto.⁊ q̃ hꝫ cauernas. Sic pute⁹. ⁊ iõ nõ subsistat. s. lxviij. Neq; vr geat sup me pute⁹ os suũ.⁊ in q̃ illisus ẽ fluuius.⁊ Ecce Rõ comparõis et Lã. Fluui⁹ ãt pr ꝫ torrẽs ꝓcupie ex ipetu repẽstaꝫ diabolice. Apoc. xij. Serpẽs emisit fluuiũ de ore suo: vt mlier. h̃ ẽ eccl̃iã ad se faciẽdũ trahi a flumicter: et cõtinuo eccl̃ dit: nihil hñs resistẽne. Prouer. x. Quasi tẽpestas nõ erit impi⁹: iusti aũt dei q̃si fũdamẽta sempiterna.⁊ Et facta est ruina dom⁹ illius.⁊ hoc ẽ edifiq̃ cũ illo.⁊ magna.⁊ qz a fide cadit. Magna. qz ruit in mortale pcm: ideo est ruina. Si em̃ in pcm̃ caderet nõ: fortẽ p pnias resurgeret. Hũc aũt, qr̃ infiꝫ delirate erunt fundamentũ: et non cogitat de pnia. Apoca. xij. Nõ valuerũt: neq; loc⁹ eoꝝ inuẽt⁹ ẽ amplꝰ in celo. Ps. cxxvj. Dicerũt crimante crimanis te vsq; ad fundamẽtũ in ea. Ruina em̃ est magn⁹ casꝰ. Prouer. xxiij. Septies cadit iust⁹ ⁊ resurgit. Impij aũt corruũt in malũ. hoc est: simul ruũt.

## Capitulũ. VII.

C Um aũt implesset oia verba sua in aures plebis intrauit Capharnaũ.

Posita in pcedenti capꝰo Electiõe eoꝝ qui pmus A in ecclia tenent ordinẽ: et Jnstructione q̃rũ ad vite idoneitatẽ: antecq̃ instruat eos de officio pdicationis: vel traducat in eos pratem: Tãgit h̃ doctrine pcedentꝫ confirmationẽ. Quia aũt Ois doctrina p cõformia sibi cõfirmãt argumẽta. sicut Naturalia naturalibꝰ: et Rõnalia rõnalibꝰ: et Moralia moralibꝰ: Ita doctrinã Supnaturalẽ supmũdanã supmũdanis necesse est cõfirmari argumentis Sic dr Petr⁹ in Junerario Clementꝫ. et Bricen. ĩ fine sue pme ph. Cõfirmat q̃ h̃ Jpsꝰ dicẽs⁹ pratẽ Et q ipe vere ẽ q̃ in tali pratẽ ordinare hꝫ ecclam. Et iõ ista ca. in Tria diuidit. Jn Primo Sue diuine pratẽ ponit argumẽta supmũdana. Jn Secoõ dit in se cõpleta esse. pmissa de venturo Messia. Et iõ debere ordinare eccl̃az. Jn Tertio aũt Postestatis spũalis in capite mãifestat vsum et in his

tribus pfecte ostensum qñ ptās eligēdi et instituendi placos est apud eū. In Prima aūt hāt ptiū Duo sunt argumta sue plene t diuine potestatis. Unū q̄dem Vite. et Aliud Mort; oñēs ptātes. Deut. xvij. Tu es dñe q̄ vite t mortis hēs ptātem. Ptās aūt Vite būane in manu saluatoris cē ostēdit qñ vitā deficiētē reuocat ad salutē. Nō qñ destruit vitā, qz si idē vitā bona destrueret q̄ fecit: pua ricator esset t nō saluator. Gal. vj. Si em q̄ destruxi hec iterū reedifico: pūaricatorē me cōstituo. Sed qñ vitā cōstruit cadentē rūc oñdit se saluatorē: qui ordinat ad salutē: et instituit ecclias. Joā. j. In ipo vita erat: et vita erat lux hoīm. Joā. x. Ego veni vt vitā habeāt t abūdāt habeāt. Probat igit se vite ptātem: desparum in vita reuocādo ad sanitatem. Et circa B facit Duo. Primus est Accessus ad locū miraculo oportunū. Secundū aūt Miracula pfectio. Accessus q̄dē ad Locū Duo p̄tinet Primū q̄dē: Perfectione doctrine horis. Scōm Sapientē inchoatiōnē phariseis p op⁹ subsequēs. De Perfectione aūt doctrine p̄cedūt (alis precedent; ōt) Tria Que ad ois doctrine bone pfectiōem exigunt. Primū q̄dē Q̄ In se completa sit. Scōm Q̄ Utis. Tertius Q̄ Bñ impīta disapul'. De Prio ōt Cū aūt implesset Plenitudo huius doctrine in se: est: Q̄ hñ ptractata sit doctor; materia. Q̄ aptelocata sint p̄napia t regule. Q̄ firmiter cōclusa cōclusionū scia. Hoc aūt in Moralibus nō fit sicut in Lōtēplatiuis. In Lōtēplatiuis em fit ad finē sciendi. In Moralibus ad finē faciendi. Dicit em Aristo. q̄ Intelligēne practice stāt ad opus. Et bāc artē tenuit in doctrina sua chis. Et ideo materiā posuit ptutes de q̄bus sufficiēter pertractauit. Sap. viij. Sobrietatē t prudentiā docet: t iusticiā t ptutē q̄bus i vita nihil ē utilius hoīb. Principia aūt posuit Pceptа. Eccl. xxiij. Legē mādauit nob in pceptis iusticia t. Cōclusiones aūt posuit opa. Jac. ij. Fides sine opib mortua ē. Ibidem post. Abraā ex opib legis iustificat; ē. Sic g̃ ipleuit doctrinā in seipsa. De Uniuersalitate aūt dicit Loīa verba sua Joan. xv. Oīa q̄cunq audiui a patre meo nota feci vob. Oia inquā: q̄ Prelati ad faciendū t docendū: et Oia q̄ Subditi ad faciendū expediūt. Act. xx. Innocēs ego sum a sanguine oīm vestr. Non em subterfugi q̄ minꝰ annūciarē vob oē cōsiliū dei. De Impīssiōe aūt in discipulis ōt in aures plebis Nō ad aures sed ine ad intellectū. Nec. viij. Legerūt in libro legis ōi distincte et apte put poterāt audiētes intelligere. Abachuch ij. Scribe visum t exara eū sup tabulā vt pcurrat q̄ legerit. Hebre. viij. Dabo leges meas in cordib eor t in visceribꝰ eorū superscribā eas. Matth. vij. Attendite a falsis p̄phis. Uenerūt in vestimētis ouiū. Intrabāt sup doctrina ei. Loq̄bat em sic potestatē hīs: et nō sic scribe eor t pharisei. Dicit igit doctrina sicut pfecta accedit ad locū vbi inter hos doctrine p supmūdana opa pfectionē. Et hoc est qđ subdit Intrauit Capharnaū. In via tñ curās leprosum t q̄dam alia pficiens: q̄ Mat. viij. recitauit. Sz Lucas pretulit scies ab alio dicta. et dicit ea q̄ fuerint nōn sunt sufficientia. Intrauit aūt Capharnaū Apter Tria. Quoꝝ Primū est Loci solemnitas. Scōm Habitatorū virtutis honestas. Tertiū Judeoꝝ t gentiū auditꝰ cōmunitas. Loci solēnitas accipit ex b q̄ erat metropolis galilee. Et ex ipsa nois interptatione. De Solennitate Psal. lxxxvj. Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Lu. iiij. Quanta audiuimꝰ facta in Capharnaū. Un Amb. ōt q̄ Capharnaū ōt ciuitas erat: quā solēnitate miraculoꝝ suoꝝ mltoꝝ suā effecerat. Habitatoꝝ honestas intelligit q̄ habitabant Centuriones t Reguli t Senatꝰ Judeoꝝ. Centuriones Mat. viij. Et b. Reguli: Jo. iiij. Erat q̄dā regulus cuiꝰ filꝰ infirmabat Capharnaum. Gētis aūt Judeoꝝ t gētiū intelligit habitatio q̄ erant ibi seniores iudeoꝝ t synagoga. Et illi erant gentilium primates Centurio scz t Regulus. Psal. lxxxvj. Ecce alienigene t tyrus cū populis illic. Ad tale locū ois publicꝰ doctor libēter accedit. q̄a ibi doctrina sua fit solennior t magis approbata: manifestior t pluribꝰ utilior. Joan. vij. Nemo q̄ppe in abscondito aliq̄d facit t q̄rit ipse in palā esse. Eccl. xx. Sapia absconsa t thesaurus occultus q̄ utilitas in vtrisq.

## Centurionis aūt cuiusdam servus male habēs erat moriturus: qui illi erat pretiosus.

Hic venit ad factū p qs doctrina phak. Die aūt Tria. Miraculi scz impetratione. Fidei cōmēdatione. et Miraculi pfectione. Impetratio autē miraculi p sistit in Tribꝰ. Scz. In impetrāt; dignitate. Eius pro q̄ impetrat miserabilitate. et Intercedentiū honestate. Dignitas impetrātis cōmēdat in Duobꝰ. A ptāte et Honestat; singularitate. De Ptāte die Centurionis aūt Centurio p̄m ordinē curie Imperatoris est q̄ centū militū pērat. ij. Regū. xviij. Minimꝰ centū militū pērat. Esa. xl. Minimꝰ erit in mille t paruulꝰ in gentē robustissimā Talis ei ordo p sulik a Jetro socero Moysi. Exo. xviij. Costitue ex eis decanos t q̄q̄genarios t centuriones. Uliarche autē dicunt q̄ mille hīt sub se milites. Acte de aūt q̄ q̄dā glo. dicit Centenariū esse q̄dratū t pfectū nūer. Quadratꝰ aūt est qz p̄ venit ex ductu denarij in seipm Et q̄ ad denarium fcat pfectionē decalogi: q̄ semel ducit in seipm. q̄a vno mādato charitat; adiplet. Rho. viij. Qui p̄ximū diligit: legē impleuit. Quadrat aūt qñ ad q̄tuoꝝ ptutes Cardinales sūt ad rectos t finales angulos compat. Sicut em ōt in. j. Etb. Homo bonus q̄drāgul⁹ est ad ptutē. Sic g̃ est Centurionis dñs dignitatē. Subdit cuiusdā In q̄ intelligitur singular; fuisse honestat, qz segregat t distinguit ab alijs. Hebre. vij. Sctis: innocēs: impolluꝰ: segregat; a pctoribꝰ. Tales em pctores t tyranni esse cōsueuerūt. Et ideo vestitū a talibꝰ discernat: ōt cuiusdā Deinde tāgit Eiꝰ pro q̄ impetratur miraculū: miseriā a Tribus. A cōditiōe. A dolōris fatigatiōe. et A piculo. De Cōditione ōt seruus q̄m obsequia seruitut; et prudētia t fidelitas tāchaꝝ dño effecerant: vt nō tā doleret sue seruitut; damno: q̄ optimi t fidelis hois infirmitatē. Eccl. vij. Seruꝰ sensat⁹ sit tibi dilect⁹ q̄si anima tua. Eccl. xxxiij. Si tibi est seruus fidelis sit tibi q̄si

aia tua. Zmmirãda est benignitas dñi q̃ tantã ꝑs curã serui. Zmmirandũ obsequiũ serui q̃ dñm traxit ad dilectionẽ fui. Vñ Ephe.vj. Vos dñi eas dẽ facite seruis remittẽtes minas: scientes q̃ z vr z illoꝝ dñs est i celo: z ꝓsonaꝝ acceptio nõ est apud deũ. Tangit aũt Dolorẽ afflictionẽ p hoc q̃ dicit [male hys.] Erat eñ paltric⁹. Nõ valẽs etiã curuo gressu incedere: nec potẽtia se trahere. sed infirmitate vinctus (als vicꝫ) in domo iacebat. Mat. viij. Puer meꝰ iacet paltricꝰ in domo mea z male tor quek. hoc ẽ ad doloris numũ sensũ. [Erat eñ moriturꝰ.] Ecce Periculũ: q̃ nihil nisi mortem expectabat ex infirmitate aggrauatiõe. Eccl. r. Lãs guoꝛ pluꝛoꝛ grauat medicũ. iij. Reg. xvij. Erat lãs guoꝛ pessimus: ita vt nõ remaneret in eo anhelitꝰ. Nihil etiã nisi mortẽ ex angustia infirmitat⁹ bẽbat in desiderio. Eccl. xxx. Melioꝛ est moꝛs q̃ vita asmara: et requies eterna q̃ languoꝛ pseuerãs. Tobie iij. Melꝰ est mihi mag⁹ moꝛi q̃ viuere. [qui illi erat preciosus.] hoc ẽ: magno ꝓcio cõparꝫ. Uel magno ꝓcio estimatꝫ. Et de hoc tã dictũ est. q̃a b: scrutio: prudẽtia: z fiducia mereuerat apd dñm. Eph. vj. Nõ ad oculũ seruientes sed sicꝫ dño. Zd ꝓbi lamonẽ. Suscipe illũ nõ tã vt seruũ: sed ꝓ seruo di lectissimũ fratrem. In b aũt iste imitator: chꝛi fuit. Jo xv. Jã nõ dicã vos seruos q̃a seruus nescit q̃d faciat dñs eiꝰ. Vos aũt dixi amicos.

## Et cum audisset de Jesu: misit ad eũ seniores iudeoꝝ: rogans eũ vt veniret et sanaret seruũ eiꝰ.

£ Nic agit de Impetrantiũ honestate. Et tangiꝫ tur Quatuoꝛ. Quoꝝ. Primũ est Intercessoꝝ. ad intercedendũ inducio. Scõm aũt Intercedentiũ in intercedẽdo studiũ z sollicitudo (als sollicitatio) Tertiũ aũt est Z pio dño eiꝰ q̃ penit impetratio. Quartũ aũt Eiꝰ ꝓ q̃ intercedit fidei z reuerẽtie ad dñm magnitudo. Jn Primo boꝝ. fuit ire. Quatuoꝛ. Primũ q̃d Zudiꝰ saluatoris aduentꝫ. Secundũ aũt Lõuocatꝫ intercedentiũ honestoꝝ. est. Tertiũ Pentõis affectꝫ valde deuotꝫ. Quartũ ẽ Expositꝫ pentõis deuote affectꝫ. De Primo dicit [Cũ audisset de Iesu] saluatore: cograuit de iperãda salute. Jo. iij. Cũ audisset q̃ Jesus veniret de Judea i Galileã: rogauit eũ vt descẽderet z sanaret filiũ eiꝰ. Act. x. Pertrãsiuit bñfaciẽdo z sanãdo oẽs oppssos a diabolo: qm̃ deꝰ erat in ipso. Zu. vj. Quia ꝑꝰ de illo erubat z sanabat oẽs. Uic aũt audit⁹ fcat audiuũ vbi q̃ facit fidẽ in corde. Rho. x. Fides ẽ ex auditu. Audit⁹ aũt p ꝝbũ chꝛisti Apoc. vl. Qui audit dicat veni. [misit ad eũ seniores iudeoꝝ.] Ecce Lõgregatur (als Lõgregatus) p industriã Lẽturionis in cecẽtũ ceꝛ. Seniores ei: z digni sꝛ reuerẽtia: z bñr. q̃ monẽdi sapiaz Job. viij. Interroga generatiõẽ ꝑtinã: z diligent parꝫ iuestiga memoriã. Sap. iiij. Canꝛ sũt sensus hois: z etas senectus vita imaculata. [Judeoꝝ.] deũ colentiũ. q̃ cũ eẽt dispaꝛ cultꝰ: p sepm̃ apropi ꝛe fuit ausus: scies se eẽ canẽ: sic mꝛier gentilis Mat. xv. Que audiuit a dño. Nõ ẽ bonũ sumere panẽ filioꝝ z mittere canibꝰ. b ẽ: gẽtiliby ad mãducãdũ. Et ꝛõ mittit illos q̃ sũt filij: z q̃ sũt ꝑs peculiaꝛ. Ex eñ sint filij Exo. xj. Primogenitꝰ meꝰ isꝛl Osee. xj. Ex egypto vocaui filiũ meũ. Vꝫ sit ꝑs peculiaꝛ Deut. vij. Uos estꝭ ꝑs⁹ peculiaꝛ. Inter hos etiã misit q̃s putauit chꝛio magis acceptos z magꝭ ꝓpinq̃s. Deut. iij. Nõ ẽ alia natio tã grandis q̃ habeat deos a ꝓpinq̃ntes sibi sic dñs deꝰ nr adest oibꝰ obsecrationibꝰ nris. Jdeo q̃ hos huc mittit: z se subtrahit. [rogãs eũ.] Ecce Oblatio deuoti affectꝰ. Nõ eñ cũ potẽs cẽtũ milites cogebat. nec aliq̃d sublimitaꝫ ostẽdit: sed bũlr z deuote ad supplicatiõis cõfugit auxiliũ. Eccl. xxv. Oio bũlis anꝭ se nubes penetrat: et donec ꝓpinq̃nt nõ cõsolabit: er ñ discedet donec altissimꝰ aspiciat. [vt veniret.] Ecce Expositꝰ pentõis affectꝰ. Die aũt Duo. Petẽs aduẽtũ coꝛ galẽ. et Sanitatis effectũ. Pri mũ: signũ est ad huc pusille fidei. q̃ si ꝑfectꝫ bret tã fidẽ: saret q̃ nõ esset loꝰ vbi nõ esset deꝰ. Et ita absens sicut ꝑs⁹ posset curare. Oõ z postea sensit q̃n in fide ꝑfecit Et tõ q̃ ꝑfect nõ arguit. Jos. aũt iij. Regulꝰ idẽ petẽs: q̃ ꝑtinit i icredulitate z dubitatiõe: arguit: dicẽte dño. Nili signa z ꝓdigia videritꝭ ñ ceꝛ. Nic aũt ꝓpꝛ ꝑfectũ fidei cõmẽdat. Jg. ij. Uenier desideratꝰ cũctis gẽtibꝰ: z replebit gloria domꝰ dñi. [et sanaret seruũ eiꝰ.] Eccl. l. Luras uit gentẽ suã z liberauit eã a ꝑditiõe. Nec ꝛecũdat sanare seruũ. q̃ Sap. vj. Pusillũ z magnũ ipe fecit: et eq̃liꝫ est ei cura de oibus.

als fidez tã sar.

## At illi cum venissent ad Jesum rogabant eũ sollicite dicentes ei: Quia dignꝰ est vt hoc illi prestes Diligit enim gentẽ nostram: et synagogã ipe edificauit nobis. Jesus aũt ibat cum illis.

Nic tangit Intercedentiũ studiũ z sollicitudo. Et dicunt Tria. Primũ est Intercedentiũ ad Jesum ap̃ropinq̃tio. Scõm aũt Intercessiõis sollicitudo. Tertiũ aũt Eoꝝ. q̃ ꝑticia erat ad exauditioñe allegatio. De Primo dr. [At illi cũ venissent ad cũ] scꝛpe z obliqꝫ z familiaritate ap̃ropinq̃sset. Ps. xxxiij. Accedite ad eũ z illuminami. Jac. iiij. Ap̃ropinq̃te deo z ap̃ropinq̃bit vobis. [rogabant eũ sollicite.] Ecce Intercessiõis sollicitudo. ij. Paral. xx. Totũ se ꝓtulit ad rogãdũ dñm. Ps. cxviij. In toto corde meo exq̃siui te: ne repellas me Gal. ij. Solicitꝰ fui ꝛ ipm facere. [dicẽtes ei.] Incipit b Eoꝝ. q̃ ad exauditioñes facit allegatio. Sũt aũt Tria. Uirtus. bonestas. Dilectiõis familiaritas. et Expẽlaꝝ q̃s in cõi negotio fcat impẽla. De ꝓmo dicit. [Quia dignꝰ ẽ vt hoc ei prestes] ꝛtutũ bonestate. iij. Reg. ij. Pete q̃ vis: nõ ei fas ẽ me aliq̃d tibi negare. Hester. v. Quid petꝭ vt dem tibi z ꝓ q̃ re postulas: etiã dimidiũ ꝓtẽ regni mei postulas: ip̃etrabis eã. Tãte aũt fiducie ip̃etrãdi est dignitas i ꝛtute. Eccl. xliij. Oies diuites in virtute pulcritudis studiũ hites. Jõ Zach. iij. dicit virtꝰ portẽdentes q̃ fiduciã portendit ad oẽm effectũ pentõis ip̃etrãdũ. Allegãt aũt effectũ dilectiõis. [Diligit enim gẽtẽ nostrã.] ꝓpꝛ reuerẽtiã cultꝰ diuini

Deuē. xxxiij. Dilexit p̄ros: oēs gēes i mānu illi⁹ sūt
Prouer. viij. Ego diligētes me diligo. Et ita fecer
rūt isti. et synagogā ipse nobis edificauit.
Ecce Allegatio ipsiꝰ scāz i cōuz dī negocio. qa
Suis cpēs edificauit eis synagogā. B est: domū
oīonis. Eccl. l. Tēpli altitudo ab ipo fūdata ē du
plex edificatio. et excelsi pietes tēpli. Iste erī q̄ gētē
fuit: fidē p̄mēdat gētū. O ūs qm̄ ad vnū oīle cbii
venire cū p̄mūgo iudeoz. Joā. x. Fiet vnū ouile z
vn⁹ pastor. Et ió Mar. viij. cbis ap̄t ustū ōt. Mul
ti venīēt ab oriēte z occidēte z recūbēt cū Abra. Ysaac
et Jac. in regn̄ ce. Jesus aūt ibat cū illis Ecce
Imperratio petrōis a pio dño. Jac. j. Postulet
in fide nihil hesitās. Nicre. xxix. Invocabitis me
et ego exaudiā vos.

**Et cū iā n̄ lōge eēt a domo: misit ad eū Centurio amicos dicens. Domine noli vexari.**

Ecce b fidēi ex⁹ p̄ q̄ intercedit fidei z reuerēcie ad
dīm crescēs magnitudo. Tāgit aūt b Quattuor
Primū q̄dē est Profect⁹ dñi ad petrōes seniorū.
Scōm ārē Missio ad occursū dñi Centriōis ami
coz. Tertiū Lōpassio vexatiōis dñi fm boies i tiā
nere pedū. Quartū ār Allegatio sue iditgmtar: et
Allegatio pcēfidei di⁹ vtute curationū. De Primo
ōt. Et cū iā n̄ lō. eēt a domo centuriōis itinerā
do pedes. Nō ei vnq̄ legit dīm eqtasse sed bis leg
it asinasse: vt ōt b. Bern. Et iō fatigabat itinerā
do. Joan. iiij. Jesus fatigat⁹ ex itinere sedebat sup
fōtē Misit aūt centurio amicos honestiores
z altos Dicēs Sz Matthe⁹ ōt q̄ vēit p̄ seipm.
Et dicūt q̄dā Ex primo misit honestiores iudeoz.
Scōo honestiores aīcoz. Tertio audaciā sumēs
vēit p̄ seipm. Beda aūt i glo. ōt q̄ n̄ vēit p̄ seipm nisi
spūalr fidei passibo approximāns. Et ita intelligit
qō ōt Mar. Esa. xlv. Viri sublimes ad te venient
Dñe noli vexari. Lu. viij. Noli vexare mgtz

**Nō eī⁹ sum dign⁹ vt sub tectuz meū intres: propter qō et meipm n̄ sū arbitrat⁹ dignū vt vēirē ad te sed dic ŷbo z sanabit puer meus**

Ecce b fidei et reuerēcie p̄monit incrementū z ma
gnitudo. Dicit aūt Quattuor. Primū q̄dē est Re
uerēcie z humiliat. Scōm Et an̄ facto ē excusatōis
Tertiū aūt Fidei ammirabil. Quartū aūt est hec
oīa p signū ondens. q̄ sua fidēs. De Primo ōt. Dñe
nō sū dign⁹ Ecce Reuerētia: et dei maiestate su
am ꝑfcēs putarē. Ps. viij. Quid est hō q̄ mēor
es ei⁹: aut fi. bo. q̄m rep. eū. Job. xxv. Nō putredo
et vil⁹ bois vmis. Multo ḡ mag⁹ gētil. vt intres
sub tectū meū Humiliat se Nō dicens se hīe do
mū s̄z tectū. j. Tim. vj. Nūtes alimēta z qbz tega.
bis ptē sūs. Dicē. xxij. Ue q̄ ōt edificabo mihi do
mū latā z cenacula spaciosa: q̄ apit sibi fenestras:
et facit laquearia cedrina: pingitq̄ sinopide. Nec
dicit tecta cū esset magn⁹ pnceps. Esa. v. Ue qui
p̄iūgitis domū ad domū. z agrū agro copulatis
vsq̄ ad t̄minū loci. nunqd vos soli habitabitis i
medio terre. ꝓpter q̄d et meipm Ecce Secū
dū nō sū dignū arbitratus Dicei sic̄ z mu
lier chananea le cane Mat. xv. reputamit. Rbo.
xj. Noli altum sapere s̄z time. vt venirē ad te ne
tue oculos maiestat⁹ offenderē. ꝓter dispare cul
tū in q̄ esse videoz. Eccl. iij. Quāto magn⁹ es būi
lia te in oīb⁹ Sed dic verbo Ecce Tertiuz ō
Magnitudie fidei. Et ōt Duo. Primo eni exprī
mit fidē. Scōo adhibet fidei p sic̄ psuasionē. Fi
dē exprimit p hoc q̄ dic̄. Sed dic verbo Sap.
xviij. Dipotes sermo tu⁹ sanat oīa. In ŷbo enim
est tibi prās. Heb. j. Portās oīa ŷbo virtut⁹ sue
Et sanabit ifīrmitas puer me
us Seruū a puritate vocat puerū. Ps. xxxij.
Dixit z facta sunt: mādauit z creata sūt. Job. v.
Ipe vulnerat z medet. percutit z manꝰ ei⁹ sanabūt

**Nā z ego hō sū sub ptāte ꝑstitut⁹ habēs sub me milites. z dico huic vade z vadit: z alio veni z venit. z seruo meo: fac hoc z facit. Quo audito Jesus miratus ē. Et quersus seq̄ntib⁹ se turbis dixit. Amē dico vobis: nec i isr̄l tāta fidē inueni. Et reuersi q̄ missi fuerāt domū inuenerūt seruū q̄ lāguerat sanū.**

Ecce Persuasio p similitudinē. Et sumit fz Chry
so. duas similitudies. Una Inf se z milites. Alia
inf se z suos inferiores. Quasi sint milites ad duo
q̄ sunt in cbio hoie. Quoz vnū ē inf cbim hoiem
z angelos. z Aliud inf cbim hoiem z corpalē crea
turā. Ubi⁹ hō eni sub ptāte ꝑstitut⁹: sic centurio
sub ptāte Imperatoz. Dicē. Nā z ego sic̄ z tu
lices dimitt⁹ sū hō alīus q̄dē p natura nō maior.
sub ptāte sua ordinate ꝑstitut⁹ suptor. p
fidēs z Imperatoz. Ro. xiij. Dis aia ptātib⁹ sublī
mioribz subdita sit. Ps. lxv. Imposuisti boies su
p capita nra habēs sub me milites sic̄ z tu
angelos. ij. Reg. xviij. Mim⁹ centū militib⁹ perat
Sic̄ z de cbio ōt Job. xxv. Nūq̄d ē numer⁹ mili
tū ei⁹. z sup quē nō surgit lumē ei⁹ Et dico hu
ic Impans vade z vadit obedienti Sic̄ z tu
dicis creatur⁹ z angel⁹. Job. xxxviij. Nūq̄d emitt
fulgura z ibūt. z reuertēia dicent tibi assum⁹. B
ē: fulgurātes angelos z alio B ē alīs. Grāmati
ca antiq̄ veni z venit Baruch. iij. Vocate sūt
z dixerūt assum⁹. z luxerūt et cū iocunditate q̄ fe
cit eos. Matth. viij. Accessit angel⁹ z ministrabāt ei.
Et seruo meo dico sic̄ z in corporali nature.
fac hoc qs volo z facit obedienti Job. xxxij
Vocab me z ego rndebo tibi. opi manuū tuarū
porriges dexterā Quo audito qs nō p̄ scivit
s̄z ꝓt astātes erā audire volunt. Esa. xlj. Annūcia
te hec i vniuersa ēra Jesus mirat⁹ ē. B est. ad
modū mirāt⁹ se habuit. Quia i ipm nec fm deuz
nec̄q̄ fz boies stupor cadit āmirāt. qz nihil ignra
uit sed omnū causas ipe cognouit. Joānis. xvj.
Scimus quia scis omnia. et non est opus tibi
vt quis te interroget. Et conuersus retroz
sum vt ad eos dirigeret sermonē sequētibus

se ꝫ̄ est: imitatiuo iã aliqualiẽ ꝑ fidẽ [ turbis dixit ] Nõ discipulis: q; illi maiores crãt [ Amen dico vobis ] hoc est. Vere dico vobis. Et ẽ confirmatio. Apoc. x. Nec die Amẽ est, fidel [ Nec in israel ] q̄ hz legẽ ꝛ ꝓphetas ad fidẽ inducẽtes [ tantã fidẽ inuẽi ] Glo. dicit. Q fm cõgatiõnẽ ꝑnũ loquit. q; ꝑterit ꝑmarche ꝛ ꝓphete maiorẽ habuerũt. Sed adhuc ꝛrũ videt: q; apli ꝑsentes fuerunt: q̄ maiorẽ fidẽ habuerũt. Sed ꝫ̄ solut. Quia dixit turbis seq̄ntib; : Nõ aplis. Et ideo de illis intelligit. q; cliẽtis ꝑmarchis : ꝓphetis ꝛ aplis: ꝛ discipulis: hoc q̄ remãsit ex israel tanq̄ feces fuerũt: ꝛ tardi ad credendũ. Esa. xlix. Parũ est mihi vt suscites mihi tribus Jacob ꝛ feces isr̄ conuertẽdas. Dedi te i lucẽ gẽtiũ. Vel dicit [ tantã fidẽ ꝫ̄ est: rãtam credẽdi facilitatem Vñ de Aplis Luc. vlc. O stulti ꝛ tardi corde ad credẽdũ. Mar. vl. Exprobrauit incredulitatẽ eorũ ꝛ duriciã cordis [ Et reuersi ] Perfectio est miraculi. Et omittit hic Lucas q̄ sanat Matheũ posuisse Q dixit dñs. Fiat tibi fm fidẽ tuã ꝛ sic credidisti. Nũcq̄ g̃ amici Leturiõis [ q̄ missi fuerãt reuersi domũ ] Merito fidei [ inuenerũt seruũ qui lãguerat ] ꝫ̄ est: lõgo angore iacuerat [ sanũ ] Lu. vj. O ẽs q̄ habebãt infirmos variis lãguoribꝫ: ducebãt illos ad Jesũ: ꝛ curabant. Virt̄ eni erat dei absentꝫ: ꝛ ꝑntis corpalit ad sanãdũ eos.

## Et factũ est deinceps. Jbat Jesus in ciuitatẽ que vocat Naim: ꝛ ibant cũ illo discipuli eius ꝛ turba copiosa.

Hec est ꝓs Jn q̄ se oñdit hic Mort̄ potestatẽ Rho. iiij. Ẽn deũ cui credidisti q̄ viuificat mortuos. ꝛ vocat ea q̄ nõ sunt: tanq̄ ea q̄ sunt. Heb. xj. Arbitrãs qm̃ ꝛ a mortuis suscitare potẽs ẽ deꝰ. Hic g̃ est caput ecclie ex q̄ charismata fluũt in ecclesie plato ꝛ ptãs. Q quã nec porte inferi ꝑuale bunt. qui mortificat ꝛ viuificat: deducit ad inferos: ꝛ reducit. Oñdit g̃ illud q̄ dicit Sapie. j. Qm̃ mortẽ nõ fecit: nec letat in ꝑditõe viuorum, Et ideo etiã mortuos reuocat ad vitã. Tãgunt g̃ Tria. Primũ Miraculi ex pte facẽt̄ dei optunitas. Scõm aũt est Miraculũ cũ suis circũstãtijs. Tertiũ aũt Tãti miraculi diffamatio ad fidei edificatiõem ꝑcurata. In Prio dor̄ sũt Quatuor. Quor̄ Primũ ẽ Jst̄ facti ad ꝑcedẽs ex ꝑsentẽ intẽtiõem ꝓuinatio. Scõm aũt est Diligẽs saluatoris vt vbiq̄ saluti opet circũmo. Tertiũ Loci ad salutis pfectiõem conuenies adaptatio. Quartũ aũt Intercedentiũ ad salutis ꝑcurationẽ incõtradicabil dilectio. De Prio dor̄ dicit. [ Factũ est ] ordine dispẽsatõnis diuine: Nõ expis [ deinceps ] posteq̄ se oñdit pr̄atem habere vite Ut se oñderet etiã mortuis hñẽ ptãtẽ. ij. Corinᷣ. v. Jn ꝫ̄ eñ chr̄s mortuꝰ ẽ ꝛ resurrexit vt ꝛ viuor̄ ꝛ mortuor̄ dñet. Vñ post sanatiõ infirmitꝫ: sustulit Mortuũ: q; infirmitas ꝑcedit mortẽ. Sic g̃ factũ ẽ deinceps. [ Jbat Jesus ] Ecce Scõm Jn q̄ notat Saluatoris circũmo ꝛ diligẽs saluãdoꝝ rũ inq̄sitio. Matt. iiij. Circũibat Jesus totã galilẽã docẽs in synagogis eor̄ ꝛ ꝑdicãs euãgelium regni. Ps. xxvj. Circũdo ꝛ imolabo in tabernaculo ei⁹ hostiã vociferatõis. hoc ẽ: dep̃catõis. Sic eñ ꝫ̄ diabolo dr. j. Pe. v. Tanq̄ leo rugiẽs circũit q̄rens quẽ deuor̄er: Ita ꝛ mlto pl⁹ de saluatore dr: Circũit q̄rẽs quẽ liberet (alꝫ quẽliber) et ideo [ ibat ] Nõ q̄scẽs. Prouerb. vj. Discurre: festina. suscita amicũ tuũ. Ne dederis somnũ oculis tuis: nec dormiẽt palpebre tue. Et hoc q̄dẽ fecit in sechẽ. Faciunt aũt ꝛ boni pastores Bñ. xxxj. Nocte ac die estu vrebar ꝛ gelu: fugiebatq; somnus ab oculis meis. Sic g̃ ibat Jesus [ in ciuitatem que vocat Naim ] Et b tãgit Loci ad salut̄ ꝑtinentem cõueniẽs a Japratio: et Duob⁹. Et loci solennitate et Ex noiis interpratione. Loc⁹ eñ erat galilee ciuitas solẽnis Non q̄dẽ sicut Capharnaũ: sed p⁹ eas fuit secũdi ordinis Vbi multi habitabant: ad quam etiã multi cõfluebant. et ideo loc⁹ congru⁹ miraculis dꝰ fuit. Bñ. xxviij. Vere loc⁹ iste sanct⁹ ẽ ꝛ ego nesciebã. Jbidẽ. Quaternarius est loc⁹ iste: nõ est ꝫ̄ aliud nisi dom⁹ dei ꝛ porta celi. Jn loco isto manat fons vite. Ps. xxxv. Q̃ne apud te est fons vite Jn isto loco turba caterua rum ruit ad miranda facta dñi. Vñ multi ꝫ̄ erãt cũ dño: multi cũ vidua. Jsti mirabilia cernere cupiẽtes. Jlli aũt cõpassionis affectu miserã viduam ꝑsequentes. Interpatio aũt etiã ꝓgruit. q; Naim mor⁹ vl motio interpratur. Et fcat eos q̄ mors sibi fact̄ vel ꝫ̄ dñs dñi ex cõ passione vidue miserabilis. Ps. lix. Cõmouisti terrã ꝛ cõturbasti eã: sana cõtritiões eor̄ q; cõmota ẽ. Cõmouit eñ dñs terrã istã ad cõpunctionẽ, Cor turbauit aũt ad dolorẽ. Sanat aũt ꝫ̄ gr̃am q; cõmota est ad sanctificationẽ. Ps. lxvij. Terra mota ẽ etenim celi distillauer̄t a facie dei sinai: a facie dei isr̄. [ Et ibãt cũ eo discipuli ei⁹ ] Ecce Intercedẽs tiũ dilectio. Et dicunt Duo. Discipuli eñ intercedebant ex charitate: et turba ex fidei deuotiõe. De discipulis dr: [ et ibãt cũ eo dis. ] Ut ex factꝰ dñi ex ꝑplũ accipent. Ut apls dñm p peteñs intercederet. De ꝑmo Esa. viij. Ecce ego ꝛ pueri mei q̄s dedit mihi dñs. De Scõo Mat. ix. et Infra. x. Roꝫgate dñm messis vt mittat operarios i messe suã [ Et turba copiosa ] deuoti ad edificatoꝝ fidei. Jo. xj. Prop̃t ꝓplum q̄ circũstat dixi vt credant q: tu me misisti. Jo. xij. Nõ ꝓpt̃ me sz ꝓpt̃ vos hec vox facta ẽ. Jn oibꝫ ei voluit dñs edificare turbas ꝓpt̃ ecclias Vñ etiã Jo. xij. dr ꝙ turba mlta q̄ venerat ad diem festũ clamabat dño. Bñdict⁹ q̄ vẽit i noie dñi.

## Cũ aũt appropinq̃ret porte ciuitatis: ecce defunct⁹ efferebat filius vnic⁹ mr̄is sue Et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cũ illa.

Ecce Miraculũ cũ suis circũstãtijs. Ponũt ãt Prio: circũstãtia Ex pte facẽt̄, ꝛ Scõo Ex pte eor̄ circa quẽ fit miraculũ. Ex pte q̄dẽ Faciẽt̄: ponunt Primũ Inducẽtia. Scõo aũt Faciẽtia. Inducentia ãt sũt Quartuor. Dim ad defũctũ appropinq̃o Defũcti ipi dño ꝑntatio. Mr̄is defuncti destitutio. et Turbe ad fidẽ edificatio. Dñi ad defũctum

appropinquatio tangit q̄ hoc | Cū aūt appropinquaret porte ciuitatis | Non tā corpe q̄ miseriārū affectu. Pś. cxliij. Prope est dñs oībus inuocātibus eū: oībus q̄ inuocāt eū in veritate. Phil'. iiij. Dñs prope est: nihil sollicite situs. Esa. lv. Quērite dñm dū inueniri pōt: inuocate eū dum prope est. Porta aūt ciuitatis est ād cor ingressus i ciuitatē cordis. Vel: ād sensum aliquē: appropinquātio in ciuitatē cordis. De Primo ōr Apoca. iij. Ecce ego sto ad ostiū & pulso. si q̄s aperuerit mihi intrabo & cenabo cū eo: & ipe mecū. De porta corporis ōr Esa. xxvj. Aperite portas: ingrediat gēs iusta custodiēs veritatē. Habes eni cor suū ciuitatē: et Legiatōibus: Intētōibus: Delectatōibus: Consensibus Volūtatibus: ciuilitate magna congregatā. Habet etiā corpus suū: et Officijs membroꝝ: Delectatōibus sensuū: Motibꝰ membroꝝ & Officijs congregatā. Et vtraq; ciuitas habz portas suas. Una quidē porta (alīs: portas) sensuū. Alia aūt: patefacti ones intētionū. Ad istas aūt portas dñs appropinquat: q̄n se Intētōibus cordiū: vel Reuelatōibus sensuū manifestat. Baruch. iij. In terris visus est & cū hoībus conuersat' ē. Jo. j. Verbū caro factū est & habitauit i nob. Sic q̄ propinquat nob. Psal. cxxxiij. Juxta ē dñs his qui tribulato sunt corde. Act. xvij. Nō lōge est ab vnoq̄q nostrū. In ipo enim viuim' mouemur & sum'. | Ecce iboc est pūtie eius: publice exhibebat. Et intelligit b; defuncti ipi saluatori pūtatio. Ut ex pūtia ipius ad pietatē moueret. O. d. Ecce dñe respice. ppś tu' omes nos. Esa. lxiij. Et illud ibidē. Ubi e zel' tu': fortitudo tua: multitudo viscerū tuoꝝ: Et illō ibidem lxiij. Nūq̄d sup his cōtinebis te: & tacebis & afflīges nos vehemēter? Quid ei fōt mīs cor dicit: amplīs' psentari pōt q̄s mortuus: Iste i vltio genere miserie est. in q̄ nulla est decētō spes salut', hois. Pś. lxxv. Eruisti aiam meā ab inferno inferiori. Itē Pś. xcix. Cōm ru es q̄ extraxisti de iferno aiam meā: saluasti me a descēdēntib' in lacū. Nec enim | Defūctus | ad publicū | efferī | vtutā mouerat mīs cordia: publica miseria: & moꝝ miseriarū maxia. | Efferī | inq̄ non tā mortu' Lozpalit' q̄s Spūaliter. Mortuus eni erat in pcō spūalit'. Nūc aūt miserabil' efferī i publicū corruptōe plenus: i cpēlū pdūcis. Esa. j. Dormierūt i capite oīm platearū sicut coryllaq̄at'. Moueat q̄ ruā mīs cordia tāta miseria. & duplicī morte duplices p antidotū oppone vitā. aie. s. & corpis: totū hominē (si tue ē pfuetudis) salui facies. Efferī eni moꝝ aie p̄ scādalū pcōꝝ. Esa. j. Petīt suus sic sodoma pdicauerūt: neq; abscōdert. Efferī mors corpis extra domū ad cūbā rumulāda. ne fetore (alīs: fortē) cor rūpat appropinq̄ntes. Et vtriusq; mortis miserere p̄fectus miserator & mīe miserēs cordie & pie dñe. | filī' vnic' | Ecce Mouēta ex pte mīs. Et sūt duplicia ordie. Quedā eni sunt in habitudie filij ad mīes. Quedā aūt in habitudine mīis ad filiū. De his q̄ sunt i habitudie filij ad mīes: ōr | filius vnicus mīis sue | Pign' aūt nature mortal' fuit in q̄tū filī'. Dilect' vteri in q̄tū filī'. Alter p patre in q̄tū filī'. Totus aūt in eo fuit matris affectus: in q̄tum vnicus. Oīm votoꝝ suoꝝ dilect' in q̄tum vnicus. Genetricis baculus in q̄tū vnic' | matris aūt lue | Que feruentior ē in eo habuit amorē. Que necessariorē iā habuit robustā. plē. Qui eni pign' natus re mortalis fuerit filī': patet p hoc q̄ dicit Aug'. q' Nuptie bonū sunt mortaliū. nō pter aliud nisi q̄ mortalis fugiens' nature in successore pign' remanet. et extinguente' iā lumis lucerna ex pte aceā. ij. Reg. xiiij. Querunt extinguere scintillā meam q̄ relicta est. Scintilla eni reseruata: est pign' ignis. Et sic est filī' pignus parentū. Dilect' etiam est vteri mīis. Proverb. xxxj. Quid dilecte vteri mei. q. d. quē ego foui in vtō. Un & Tob. iij. Mei mor eni esse debes quāta sustinuit in vtero suo p̄ pter te. Alter etiā fuit p patre q̄ aliū non habuit. & ideo deficiente virute in parēnb: ereseat in filijs. Et iō Exo. xx. ōr. Honora parētes. In q̄tū aūt vnicus: tot' in eo fuit matris affect': sicut ōr Basilī'. ij. Reg. j. Sicut mater vnicū amat filiū: ita ee dilegebā. Et ideo Ylere. vj. ōr. Luctū vnigeniti fac tibi: planctū amaꝝ. Tot' fuit votoꝝ suoꝝ dilectus in q̄tū vnic' In quē oia sua vota referebat. Prouer. xxxj. Quid dilecte voroꝝ meoꝝ. In q̄tum aūt vnic': fuit Senectut' baculus. Tob. v. Baculū senectut' nr̄e lumē oculoꝝ nostroꝝ. Ruth. iij. Natus est q̄ te diligat & enutrīat senectutē tuā. Et hec oia Spūaliter sunt in natis eccle: q̄s i cor de suo parturiūt & pozerunt. Mī etiā feruēiorē in prole habet amorē. Ois eni mī diligit: sic dic Tullī' in Topic' rhetorice. Esa. xlix. Si pōt oblīuisci mī mīs fantē suū vt nō misereat filio vteri sui: q. d. Nō potest. Hec etiā necessariorē habuit tā robustā. plen q̄ tā an' se iuuare nō potuit: solo filij solacio sustentanda. Rdo. xv. Debemus nos firmiores imbecillitates infirmoꝝ sustinere. | Et hec vidua erat | Ecce Miserabilis habitudo matris. | Hec | enim | vidua erat | hoc est: a viro idua: et solacio viri destituta. Et iō tā ei robusta. ples erat valde necessaria: nō tā pro filio q̄s vice mariti. ptector dom̄us & familie. j. Timo. v. Uiduas honora q̄ vere vidue sūt. Pś. cxxxj. Uiduā ei' benedicēs benedicam Esa. j. Judicate pupillo: defendite viduā. Thre. vi. Pupilli facti sum' absq; patre: matres nr̄e q̄si vidue. Hec aūt vidua est eccl'ia: a spōso ch'o (qui i celū fm cor palē pūtiam abijt) idua. hoc est: diuisa | Et turba ciuitatis multa cum illa | Ecce Turbe pūtis et miraculo ad fidē edificatio. Et iō est q̄ ōr glo. Multi cū dño: multi cū vidua vt viso miraculo: mīti fiāt laudatores. Sic eni | capite apl's. j. Cor. x. Sine offensiōe estote iudeis & gētibus & eccl'ie dei sic et ego oia oīb placeo: non q̄rens quod mihi vtile est: sed quod mlt' vt salui fiant. Et Itē. j. Cor. xiij. Uos qui emulatores est' spirituū ad edificationem ecclesie: querite vt abūdetis. Sic enim veniente turba et dicente: Volumus Jesum videre. hoc est: saluatorem in effectu (alīs effectu) salutis: dixit statim. Uenit hora vt clarificetur filius hominis. Tunc eni clarificatur quando in fide multoꝝ clarus esse ostendit. Et iō dispensatiōe dei turba ciuitat' mlta erat cū illa.

Quā cū vidisset dom̄in' miseri

cordia mot⁹ sup eā: dixit illi Moli flere. Et accessit ⁊ tetigit loculū. Hi aūt q̄ portabāt steterūt: ⁊ ait. Adolescēs tibi dico surge.

Hic tāgit ea q̄ faciūt ad p̄fectionem miraculi ex pte chri q̄ facit miraculū. Et sunt Ser. ⁊ Unū int̄ponit. Ds remouet id qđ ꝓhiberet: si miraculū nō esset. Et b est Septimū. Primū aūt ē Mi sericordie ⁊ pietat⁹ in viduā respect⁹. Scdm aūt Doloris ⁊ ꝓsoloris intrisec⁹ tact⁹. Tertiū aut̄ est Cōsolatōis affat⁹. Quartū est Miserant⁹ ad miserū accessus. Quintū ē Mortui a chro vi uificus tactus. Et hic int̄ponit Ego qui portabāt mortuū fixus ⁊ immobilis grad⁹. Sextum aūt est Et⁹ q̄ mort⁹ habebat ip̄erū p̄ceptuus ad vitā regressus. De Prio qđ ds Ego. iij. Uidēs vidi afflictōez ꝑpli mei q̄ ē i egypto. Zach. ij. Qui tangit vos tāgit p̄ pupillā oculi mei. De Secundo Uiere. xxx. Cōturbata sunt viscera mea sup eū. miserās miserebor ei⁹. Bēn. vj. Tact⁹ dolore cordis intrisec⁹. Fm boiez ei dns misericordie affectu mouen potuit. [Dixit: Moli flere] Ecce Cōsolatiōis affatus. Esa. lvj. Quo mō sic mr̄ blādiatur: ita ego ꝓsolabor vos. Uiere. xxxi. Quiescat vox tua a ploratu: ⁊ oculi tui a lachrymis. Fuerūt aūt tres cause ḡre vidua fleuit. Una q̄dē: q̄ mortui ploratū sunt. Eccl. xxxviij. Fili i mortuū ꝑduc lachrymas. ⁊ ḡsi dira passus incipe plorare. Ecc. xxij. Sup mortuū plora: defecit enī lux eius. Secūda causa ē: q̄ fuit fil⁹ vnic⁹. Uiere. vj. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū amar. Tertia cā est. q̄ adolescēs in flore sue iuuētut̄ defūctus Esa. xxxviij. Ego dixi i dimidio dier. meor: vadā ad portas inferi: ḡsiui residuū annor. meorum. Dns ꝓsolat⁹ ē sic ꝑmisit Eccl. xxxv. Nō despicit pces pupilli. ⁊ viduā si effundat cōā eo loḡlam gemit⁹. Job. xxix. Lor vidue ꝓsolat⁹ fū. Hec enī indiguit ꝓsolatōe. q̄ i pl̄ona ei⁹ die Baruch. iiij. Neo gaudeat sup me vidua ⁊ desolata: [Et ac cessit] Ecce Ad miser. salut⁹ accessus. Lu. x. Ap

B propiās alligauit vulnera ei⁹ p̄s. xxiij. Juxta est dns bis q̄ mbulato se corde ⁊ tetigit loculū] Ecce Saluatoris ad mortuū viuific⁹ tact⁹. q̄ Sic ē tactu fue viuifice carnis vim regenerati uā ⁊ vitificatiuā ꝓtulit ad⁹: Ita tactu curat le ꝓsos ⁊ suscitat mortuos nō inḡnat⁹ ab illis. Is ifundēs oīb⁹ salut⁹ effectū. Mar. v. Tetigit me aliq⁹. Bēn. xxvij. Accede ad me fili mi vt tāgam te. p̄s. cxliij. Tāge mōtes ⁊ fumigabūt in deuotione. Dī aūt fer⁹ ⁊ locul⁹: q̄ frigiditas mortui ⁊ spalmus i mima ꝑtē cor⁹ mortui. nisi sit humor intrus putrid⁹ ⁊ inflat⁹. Et iō mortuo corpi mior sufficit loc⁹. Et iō vocat loculū. Iste aūt loculus fm Hlo. Spūal: securā despati cordis ē cōscia: Jn q̄ loculo iacz Spūal: mortu⁹ nō sentiēs mortē suā. ꝓtiā. Exo. xi. Sicq; enī fuit dom⁹ in q̄ nō iacerat mortu⁹. Un dns tres mortuos legit suscitasse. Unum i domo: filiam archisynagogi. Mat. ix. Qui fcat mortuū i ꝓscia. q̄ adhucnō p̄ dixt ad publicū mali exēpli. Aliū in porta vrbis: vt b. Qui fcat mortuū in peccat⁹: q̄ ꝑ portā sensuū m. pdixt in publicū scādali ⁊ mali exēpli. Uiere. ix. Ascēdit mors p fenestras nr̄as ⁊ ingressa est in domos nr̄as. Tertiū in monumēto. Joā. xj. Qui clausus lapide fetens: fcat eos q̄ obdurātiōe maḷe ꝓsuetudis pssi fetēt ad cor ru pt̄oēs mlt⁹. Un. v. Mēs mala mors ie⁹. mal⁹ act⁹ mors fortis. Usus Tuba: puella: puer: lazarus ista ꝓbant.

[Hi aūt qui portabant feretrū steterūt] Ecce Portātū fil⁹ gradus: ⁊ p̄ hoc remotū suscitationis impedimentū. Quia si fortiter portādo p̄terissent: tact⁹ diuin⁹ sup mortuū nō fuisset confirmat⁹: sed a manu retract⁹. Hi aūt q̄ portabant Taliter q̄dem sunt boies. Naturaliter aūt vt dr glosa sunt elemēta. Moraliter aūt sūt passiōes ⁊ peccati affectiōes. Et de hoiby q̄dcz cōstat Mat. viij. Permitte mortuos sepelire mortuos suos. Naturaliter aūt sunt elementa: vt dicit q̄dā glosa. Mater eōz est terra. Unic⁹ aūt: Ydā quē ad tubā naturaliter portāt q̄tuor elemēta. Terra q̄dem Spūaliter portat cū terrena facit cōcupiscere. Naturaliter aūt q̄ sua frigiditate ⁊ siccitate cētā corp⁹ facit mobile. Aqua Spūal⁹ portat cū distillat in lubridinē. Lor: aliter aūt cū sua frigiditate sensum aufert. Aer aūt Spūaliter portat p manē laudis fauorē. Naturaliter aūt q̄n p angustia intercipit anhelitū. Ignis aūt Spūal⁹ portat p incēdiū ire. Naturaliter aūt cum inflāmat ad febris estuatiōem. Melius aūt accipit Moral⁹ q̄ Quattuor q̄ portabāt se q̄tuor passiōes: sic dtūs Bern. dr. Timāt em̄ que non decet. Timent q̄ non oportet. Dolent vane. Gaudent vane. De Timore q̄dē et Timore dr in ps. lxxij. Incēsa igni: ⁊ suffossa ab increpatiōe vult⁹ tui gibunt. Incensa sunt ab amore male iuflāmāte. suffossa a timore male hūliāte. ⁊ hec ꝑ bunt ab increpatiōe vult⁹ tui (al⁹ vultuositat⁹ dō mini) De dolore aūt sine tristicia dicit. ij. Lor. vij. Seculi tristicia mortē operatur. De Uano gaudio Job. xxj. Gaudēt ad sonitū organi ⁊ in puncto ad inferni nouissima descēdūt. Ne ḡ q̄tuor passiōes portātes boi em cōtinue ad tumulū eōz dānatiōnis. Nec aūt stant q̄n in malū nō pelliūr: et de statu suo bō incipit cogitare: vt dei gr̄a redeat a pcō. Uiere. vj. State sup vias vias: interrogate desemit⁹ antiq⁹ q̄ sit via bona. Uel Quattuor q̄ portant sūt Mala desideria. et Pcti cōsensus: in prena ex pte capit⁹ vbi pcm incipit. Mal⁹ aūt act⁹ et Mala ꝓsuetudo i pte pctī vbi pcm cōsummat. Ut Mala pcti delectatio. Spes ipunitat⁹ ⁊ Pre sūptio lōgioris vite (al⁹ Pręsūptio impunitat⁹ et Spes lōgioris vite) et Spes future pnie. Zach. j Ista sūt q̄tuor cornua q̄ vēlauerūt Judā p singulos viros: ⁊ nemo er eas leuauit caput. Et hi stant q̄ falł spebz nos decipiūt. Sap. v. Spes ipiorū q̄si lanugo q̄ a vēto rollit⁹. [Et ait] Ecce Sextum D Pręceptiu⁹ mortui ad vitam regressus. [Adolescēs] Adolescēte vocat. q̄ Miserabilior est adolescēs. in flore vite adhuc ereūs. mors q̄si senis. Esa. 38. Ego dixi i dimidio annor. meor: vadā ad portas inferi. Ut Moral⁹ Adolescēs: i pctō morificante: facil⁹ resurgit q̄s in pctō inuetera⁹. Dan. xiij. Inueterate dierum malor: nunc venerūt pec

cata tua q̄ opabaris ꝑus. Esa.lxv. Petō: centus annoꝝ: maledict⁹ erit. Baruch.iij. Inuetaristi i terra aliena: coinq̄nat⁹es cū mortuis. Recēs aute in petō z iuuenis facili⁹ solo ꝓbo dei reuocat ad vitā ꝑs.cxviij. Jn q̄ corrigit adolescētio: via suā: in custodiēdo sermōes tuos. Un et christ⁹ p̄ nō damauit sicut Jo.xj. quādo suscitauit Lazarū: q̄ significat in petō inueteratum [Tibi dico] Uocauit christ⁹ adolescentē noie iuuenilis etatis. Que causa multus est incōtinentis z fluxibil vite. Sap.ij. Fruamur creatura tanq̄ in iuuētute celeriter. Jn illa eni etate causa intelligit⁹ mortis sue. Xristo. in eth.lib.iij. Nomē incōtinētie ad puerilia petā ferim⁹. Et adūgit Imperiū: dirigens sermonē ad ipm. dicēs. [Tibi dico] Mortuus eni etiā audit vocē ꝑ tunba eī. Jo.v. Mortui audiēt vocē filij dei. z q̄ audierint viuēt. ꝑs. lxvij. Dabit voci sue vocē ꝑtutis. Est ḡ voc⁹ huius ꝑpēdenda Benignitas z ꝑtās. Benignitas in ꝺ q̄ noiat eū ex noie etat⁹. Ptās q̄ ad ipm sicut ad audientē dirigit sermonē. Jo.v. Sic ꝑ suscitat mortuos z viuificat. sic z filius ḡs vult viuificat. Mortui eni nobis: voci dei dormiūt. z ꝺ vocē eius audiūt exaltati. Esa.xxvj. Uiuent mortui tui dñe: interfecti mei resurgēt [Surge] Ecce Imperiū. Uocē ē. surſū te age ad cēna desiderāda. Lol.iij. Mortui estis: z vita vra absc̄dita est cū chro in deo. Si aūt est vita i deo: nō decet ia ceat in pulvere Is erigat se ad alta. Eph.v. Surge q̄ dormis. z illuminābit te chs. Ecce q̄ tribꝰ ꝓbis suscitat. Quoꝝ ꝓimus: signū est Gratie. Scōm: Auditus intelligēte. Tertiū aūt Uirt⁹ potēte diuie. Q̄ noiat: signū ē Xpe. Exo.xxxiij. Inueniſti gram cora me: z tecū me noui ex nomie Q̄ sermonē ad eū dirigit: audit⁹ est intelligēte. q̄ Verbū auditū z intellectū viuificat. ꝑs.cxviij Uuifica me ſm eloquiū tuū: z nō confundas me ab expectatōe mea. Eccli.xlij. Sapia vitā filijs suis inspirauit. Q̄ aūt Impat vt surgat: effect⁹ est potēte diuie in ꝓbo dñi. Ps.cxl. Audiēt verba mea q̄m potuerūt. ꝺ est: potentiā habuerūt z valuerūt. Sap.xviij. Oipotēs sermo tu⁹ a regalib⁹ sedib⁹ venit. Lu.i. Nō erit impossibile apꝰ deū oīe ꝓbū. Primū ḡ ꝓbū est Acceptatōis. Secūdū Cogitatōis. Tertiū aūt Uirtut⁹. Et hec Tria sunt i Verbis dei q̄ suscitāt mortuos. Que ꝑcedunt Accessus vicinatōis q̄ opa bona. Tactus visitatōis in ꝑi cognitōe. Mot⁹ miseratōis in dolore cordis. Et verbo in his tribus sequente: subsequit Bñficiū resurrectōis Et vide diligēter q̄eum est illud miraculū. Mortu⁹ eni: ē carēs vite spū. Tenebrosus: carēs infusiōe illuminatōe. Rigid⁹: carēs flexibilitate. Corrupt⁹: carens debita cōplexiōe. Spalmat⁹: debita carēs cōpositione. Et hec oīa restituta sunt solo dñi sermōe.

Sūt aūt hec etiā in morte Spūali. Nec eni caret vera causa vite. Psal.xxxv. Dñe apud te ē fons vite. Et qui nō bibit vitam de fonte mortuus est. Tenebrosus est etiā carens interiori illuminante in diuina cognitōe. Threñ.iij. Me minauit z adduxit in tenebras z nō in lucem. Rigidus etiā est carentia flexibilitatis ad bonum. Exo.xv. Obriguerūt oēs habitatores chanaam: fiant imobiles quasi lapis. Nec ār rigiditas puēre et supducta frigiditate. Mat.xxiij. Quia abūdabit iniq̄tas: refrigescet charitas multoꝝ. Corrupt⁹ etiā est carēs debita cōplexiōe: q̄a caret oi virtutis ordine. Ps.xxx. Corrupti sunt z abominabiles facti sunt in studijs suis: nō est q̄ faciat bonū nō est vsq̄ ad vnū. Et ideo etiā aliq̄n fetent mortui. Joā. xj. Ecce lā fetet. Ps.v. Sepulcrū patēs est guttur eoꝝ. Spalm⁹ aūt (p̄trahēs mēbra a cōpositionis debita figura) est tota pulcritudo imaginis diuine destituta. Threñ.iij. Lōpuerati sunt in vasa testea op⁹ manuū figuli. Oia igit tollit sermo diuinus vt dixim⁹. Per Spūm oīs scīa: vitā ingerit Joan.vj. Spūs est q̄ viuificat. Et (al's p) Illuminationē ꝺ tatis ad pulcritudinē colorat⁹ illuminat Exo.xxxiij. Splendida facta est facies Moysi ex cōsortio sermonis dñi. Et calore charitat⁹ flexibilitatē ad bonū repar. Ps.cxxvij. Lōcaluit cor meū intra me: et in meditatiōe mea exardescet ignis.iij Reg.iij. Lalefacta est caro pueri z redijt ad colorē sanādo septies. Ps.cxviij. Septies in die laudem dixi tibi. Sanitate aūt ꝺtus: pellit corruptionē complexiōis. Niere.xvij. Sana me domie z sanabor. Elargitionē aūt largite misc̄ie z miserationis fugat spalmū turpitudis: q̄ mēbra oia ꝓbēdo dcturp̄at. Prouer.vi. Manū suā aperit inopi: z palmas suas extēdit ad pauperem. Sic etiam fit reformatio imaginis. Cant.iij. Tota pulcra es amica mea et macula non est in te.

## Et resedit q̄ erat mortu⁹: et cepit loq̄: et dedit illū matri sue.

Ecce Perfectio miraculi ex parte eius in q̄ fit. Fiunt aūt Tria. Duo. ex pte mortui. et Unum: ex benignitate dñi. Primū: ex parte mortui est Ostēsio vite in mēbris corpis. Scōm aūt Reparatio aie in rōne interpretatiōis. De Primo dicit [Et resedit] vnūquodq̄ mēbrū in loco iusticie in virtute qua erat prius. Et hoc indicabat sessione corporis In qua animalia sedent sup naturalia et spiritualia: sicut pecora sup naturalia. Talis eni quies vocatur sessio. Resessio aute notat reditum huius sessionis sicut erat prius. Esa.lij. Surge sede hierusalem: solue vincula colli tui captiua filia sion. Sic essi etiam resident qui spiritu aliter est mortu⁹. Aet. ix. Ulso Petro resedit: dans q̄ illi manum erexit eam: et sanctis ac viduis assignauit viuam. Nec est ergo prima significatio vite q̄ homo a peccatis caput erigēs: in gratia z quiete dei resideat: z amplius manibꝰ malignis in mortē non porrect. Lu. vl. Sedete in ciuitate q̄adusq̄ virtute induami de alto. Threñ.iij. Sedebit solitarius z tacebit q̄a leuauit se supra se. Secundū aute: est parte mortui ē [Et cepit loqui] In quo significat in anīa rationali ratōis z interpretationis restitutio. Marci vij. Solutum est vinculum lingue eius et loquebatur recte. Recte eīm loquit qui In Oīone cum deo: In Lectione deum pcipit loquētem: In Predicatione et collatione de deo loquitur: et In Laudibus diuinis magnalia refert dei. De Ptio hoꝝ Genes.xviij. Loquar ad dñm meū cum sim pul

uis z finis. De Scõo. j. Reg. iij. Loq̃re dñe quia audit seruus tu⁹. De Tertio Ezech. ij. Loq̃ris verba mea ad eos si forte audiãt. De Quarto Eph. v. Loq̃ntes vobismetipsis in psalmis et hymnis et canticis spũalibꝫ cantãtes z psallẽtes in cordibꝫ vestris dño. Sequit Tertiũ qs ē Benignitas dñi [Et dedit illũ matri sue] Que em̃ suscitando suum fecerat: secũ ducẽdo vel aliter ad obsequia sua deputare poterat. Sed misertus vidue oi solacio destituere [dedit cũ matri] vt illam loco mariti pcuraret. Significat aũt in facto q⁹ suscitat⁹ spiritualiter: matri ecclie q recõaliationez est restituẽd⁹ et Sacramẽtoꝝ cõioni. Ut ficut scãdalizando ab ecclesie gremio p peccatũ recessit: ita satisfaciendo ad ecclesie Sacramẽta reuertat. Hoc significatũ est. iij. Reg. iij. Ubi Delie⁹ matri cui⁹ viuere fecerat filium dicit: Tolle filiũ tuum.

**Accepit aũt oẽs timor: et magnificabant deũ dicẽtes. Quia p pheta magnus surrexit i nobis: et quia deus visitauit plebẽ suam**

Ecce Miraculi diffamatio. Tãgunt aũt ꝟ Tria. Primũ quidem diffamatiõis causa. Scõm In gratiarũ actiõe fama. Tertio aũt Fame diffusio lata. De Causa ꝟ. [Accepit aũt oẽs] vniuersali[timor] Timor em̃ accipit hoies qñ magnitudo rei sic occupat hoiem q ꝑ nũcium̃ libenter ꝑ audices ret: q⁹ vincit in se ꝛ timore tenet ne cõtradicat: nec a laude taceat. Est aũt iste timor reuerentie. Eccles vl. Deũ time z mãdata eꝰ obserua. Exo. xx. Perterriti ac pauore cõcussi steterũt ꝑ eum. Deu. xij. Perterrit⁹ sum z tremebũdus [et magnificabãt] Ecce Fama. Et tãgit Duo. Modũ z Famã. Modũ tãgit cũ ꝟ [magnificabant] hoc est: de magnis magnũ magnifica laude ꝓdicauerũt. ij. Macab. j. Magnifice gras agimus. Eccl. xlij. Magnificãtes dñm exaltate eũ ꝙntũ potestis: qm̃ maior est oi laude [dicentes] Ecce Fama in ore ꝓsentiũ. Et tangit Duo. Magnitudinẽ facientis: et Bñficiũ facti. Magnitudo facientis extollit ꝙ hoc [q⁹ propheta magnus surrexit in nobis] Dicunt aũt ꝓphetã: a voluntatis dei notica. Magnũ: ꝟ rutũ z operꝫ potẽtia: surrexisse: a legis et tuitu cante scriptura. De Primo Notandũ q⁹ Prophetas ꝟ. ꝙ re scẽs secreta dei ꝑ ispiratiõnẽ. Et sic dñs nõ fuit ꝓpheta. ꝙ re loquẽdo. q⁹ sciuit non per inspirationem: sed pon⁹ per iunctã sibi diuinitatem. Ꝟ similitudine ꝙ ac⁹ sciendi futura: ꝟ dñs ꝓpheta. Joan. vj. Hic est vere ꝓpheta q venturus est in mundũ. Magnus aũt dicit magnitudine ꝛ ut et operationis. Luc. vl. Qui fuit vir ꝓpheta potẽs in ope z sermone. Hic aũt ꝟ surrexisse in altũ fm̃ testimonia legis z ꝓphetar. Deut. xviij. Prophetã suscitabit vobis de⁹ de fratrib⁹ vestris: tanq̃ me audietis cũ [et quia deus visitauit plebẽ suam] Ecce Bñficij recognitio. Hec aũt visitatio est in freq̃nti oculoꝝ reductione sup populũ suum qua visitatione incarnationis ꝑstitit beneficium. Luc. j. Per viscera misericordie dei nostri in q⁹ visitauit nos oriens ex alto. Psa. cv. Visita nos in salutari tuo ad videndũ in bonitate electoꝝ tuorum.

**Et exijt hic sermo in vniuersam Judeam de eo et oẽm circa regionem. Et nunciauerunt Joanni discipuli eius de omnibus his**

Ecce Fame diffusio. Et tangit Tria. Primũ est Diffusio in Judeã. Scõm In vicinã Judeoꝝ gẽtium habitationẽ. Tertiũ aũt quia etiam deuenit ad Joannẽ in carcere existentẽ. De Primo ꝟ. [Et exijt] diffusus [hic sermo in vniuersam Judeã] Joan. xxj. Exijt sermo inter frẽs. Psa. cxlvij. Velociter currit sermo eⁱ⁹. Fama em̃ diffundit fi⁹ cue odor. Cantic. iiij. Odor vestimentoꝝ tuoꝝ sup̃ oia aromata. Joan. xij. Dom⁹ impleta est ex odore vnguẽti [Et circa oẽm regionem] etiam in habitationes gentiũ. Esa. xlix. Dedi te in lucẽ gentiũ vt sis salus mea vsq; ad extremũ terre. Esa. xl. Populus q̃ habitabat in tenebris vidit lucẽ magnam habitãtib⁹ in regiõe vmbre mortis lux orta est eis [Et nunciauerũt Joanni] baptiste iaz existẽti in vinculis Herodis [discipuli Joãnis] quia pñtes erant. Seq̃bant em̃ eũ ipsi dñm ꝓpe curiositatẽ videndi miracula [de omnibus his] Non em̃ ꝓhibebant discipuli Joannis q̃n accederent ad eũ ꝛ pcurarent eum: eoq⁹ Herodes metuebat eum ꝛ libenter eũ audiebat. et audito eo multa faciebat. sicut ꝟ Mar. vj. ij. Timor ij. In quo labore vsq; ad vincula. sed verbũ dñi non est alligatum. Eph. vj. Pro quo legatiõe fungor: etiã in hac catena.

**Et cõuocauit duos de discipulis suis Joannes: z misit ad Iesum dicens. Tu es qui venturꝰ es: an aliũ expectamus. Cum aũt venissent ad eum viri dixerunt. Joannes baptista misit nos ad te dicẽs Tu es qui venturus: an aliũ expectamus:**

Hic inducit pars illa que est de hoc q⁹ nr̃ Dispositoꝝ z Ordinator officioꝝ ecclie: est verissime tale qui ꝓmissus est in lege: nec alius ē expectãdus post eum. Et ideo ꝟ Tria inducunt. Quoꝝ Primũ est De ꝓbatione eiꝰ qõ iam dictum est. Secundũ aũt Quia ex incõstitiõe Joannis alicui posset suboriri dubitatio: vtrꝫ ne in fide dubitasset vel nõ: ideo a dño cõmendat valde. Et ostendit officij sui congruitas. In Tertia aũt ostendit Reprehẽsio eoꝝ q̃ cõsiliũ tam cõmẽdabilis viri nõ sunt secuti. Et hec patent in lra. In Prima baꝝ partiũ cres sũt paragraphi. In quoꝝ Primo tãgit Legatoꝝ z Legationis a Joanne missio. Scõo Legatorũ ꝑfectio et pcuratio. In Tertio Auctoritas z fides sibi imũcte legationis. De Primo ꝟ. [Et Joannes baptista hec audiens] que dicta sunt [conuocauit duos] Causa aũt est. quia discipuli bocce luore quem habebãt ad christũ sibi nunciauerunt

tanq̃ Joanné ꝑ se habere deberẽt. qz chr̃s nõ re
mitteret ad Joãnẽ sicut Joãnes miserat ad chr̃
stũ. Ũ filij luuore dicũt Joan. iij. Rabbi: q̃ erat
tecũ trãs flumẽ cui tu testimoniũ phibuisti. Ec̃
ce hic baptizat: t omnes veniũt ad eũ. Quasi d.
Incõueniẽs est q̃ te sic miorato: ille crescat: t ad
te nõ remittat multitudies turbaz. Simili etiã
luuore Josue zelabat. ꝑ Moyse Numer. xj. Cum
dicerẽt enim: Heldad t Medad ꝓpheẽr in ca
stris dixit Josue. Dñe mi Moyses phibe eis.
Et ideo vt luuorẽ curaret discipulorũ ex visu quẽ
vidrent. t auditu quẽ ipius voce paperẽt: voca
uit [duos] magis pro ipo contra veritatẽ: ꝑ q̃s
t puincerent et instruerent oẽs alij ad fidẽ chr̃i.
Deutero. xvij. In ore duoz vel trũ stabit omne
verbũ. Vos aũt vocauit [de discipulis suis]
quia illi magis zelabãt. t ipo magis credebatur
eis. Ũs etiã Joan. iij. dixit eisdẽ. Ipi vos testimo
niũ phiberis mihi: qz dixi. Non sum ego chr̃st⁹.
Sed inuidie vis magna est. Et de quo nõ fuit in
structi ꝑ verba magistri: puincunt ꝑ facta domi
ni: vt magis confundant de tardritate credendi.
Job. xlij. Auditu auris audiui te. nũc aũtẽ ocu
lus me⁹ videt te. Idcirco ipe me rẽphendo t ago
penitẽtiã. Et ideo [misit eos ad Jesũ dicẽs]
Ecce Legatõnis inũcio [Tu es q̃ venturus
es:] rẽ. Venturũ ei in lege ꝓmissum: q̃ restituru
rus erat omnia: oẽs expectabãt. Jo. iij. Scio qz
messias venit: q̃ dicit chr̃st⁹. Cũ ergo venerit: ille
nobis annũciabit oĩa. Heñ. xlix. Salutare tu
um expectabo domine [An aliũ expectam⁹?]
Exo. iij. Obsecro dñe mitte quẽ missurus es. Et
ideo qz in lege ꝓmissum noluerit recipe domi
nũ: antichristũ recipiẽt in lege reprobatũ. Joan.
v. Ego veni in noie ꝑris mei t nõ recepistis me.
Si alius veniet in nomine eius illũ recipietis.
Dorum eni obstinatorũ figurã gerũt discipuli
Joannis. Et ideo Joãnes nõ sibi: sed discipulis
fieri facit has quẽstiões. Ambro. mi t quidã alij
sicut Nicro. et Beda: hanc quẽstionẽ dicunt nõ
esse ceatat (alias: dubietatis) t infidelitatis: sicut
Judei quẽsiuerũt qñ dixerũt. Joan. x. Quousq3
aĩas nr̃as tollis. Si tu es chr̃stus dic nobis pa
lam. Nec etiã est dubietatis in fide ꝝrũdã: sicut
quẽstio discipulorũ t Marie magdalene. Joan.
xx. Dicaro mihi vbi posuisti eũ: t ego eũ tollam.
Sed vt dicũt est quẽstio pietatis t teneritat⁹ ad
mortis. Sicut Jo. j. Rabbi Ubi habitas: cũ tã
men satis sciret q̃ domiciliũ ꝑpriũ non haberet.
Et sicut mater cuius in exilio filꝰ diu eculauit:
sepe querit vbi sit filius suus: ignrũcunq3 dñs sci
at q̃ nõ est presens. Ita dicere volũt q̃ Joãnes
pietate t ammiratõe motus quesiuit si tot bũ
lia ꝑ seipm esset facturus: Maxime in iudico t
cruciatiõe: cũ tamẽ sciret hoc. ſ. teneritudie amo
ris videbat contrariũ ꝺ de ipo credere. Lanu. j.
Indica mihi quẽ dilexit anima mea. vbi pascas e
vbi cubes in meridie: hoc est. passionis feruore.
Fere simili sentẽtia dicit Bze. cum nõ dubitasse
de aduentu in mundũ et ad passionẽ: Quẽ itra
matris vterũ cognouerat: In deserto loquente
de celo deo acceperat, Spũ descẽdẽte didicerat,
Patris voce significatũ fuerat. Digito demõstra
uerat. Discipulos inuidẽces rephendendo docue
rat. Sed ot eũ dubitasse Zn ꝑ seipm descensurus
esset ad inferos: vl aliũ ad hec Sacramẽta pagẽ
da missurus. Si aũt obijcat Q. Descensus ad
inferos fm Symbolũ Apl̃oz est articulus fidei:
de q̃ nõ licet dubitare. Qui inquã articulus ꝓphe
tar⁹ est Zach. ix. Tu aũt in sanguie testamẽti emi
sisti vinctos de lacu in q̃ nõ erat aq̃. Dicẽdũ fm
Grego. q̃ Redemptio ab inferis est articulus ſ
cui dicit Pſ. lxxxv. Eruisti aniam meã ex inferno
inferiori. Sed q̃ per se educat captiuos Ut̃g ali
um: est de circũstantijs articuli. Et hoc nõ opor
tet expliciter credere nisi postq̃ ꝑfecta sunt. Nec q̃ ẽ
sententia Gregorij. Sntia aũt Ambr. osij etiã a no
bis posita est. Prima est nia Chrysost. Et hec est
veritas lre. fm illã q̃ fram exponentius alias relin
quentes [Cum aũt venissent] Ecce Legator̃
in legatione ꝑfectio (alis ꝑfectio) [viri] aũt dicunt
ꝓpter sui ani strenuitatẽ: t cordis ꝑfectionem. Eccl.
xliij. Laudem⁹ viros gliosos. Prouer. viij. O vi
ri ad vos clamito. A. d. viros signanter voco qui
stantes t strenuũ hũt affectũ [ysq3 ad eũ] hoc est
vsq3 ad Jesum Ut ipso facto etiã tacentibꝰ verbis
certificarent: [dixerunt] suam legationẽ exponen
tes. Et in hac expositõe facũt Tria. Dicũt enim suis
adhibent Autoritatẽ: Fidelitatẽ: et Non excedunt
mãdati limitẽ. Autoritatẽ q̃dẽ q̃ hoc q̃ dicũt [Jo
annes baptista misit nos ad rẽ] Jesũ dicũt
Ille autoritate venim⁹: Nõ nr̃a. Sicut Moyses
corã Pharaone Exo. iij. dixit. Dñs de⁹ hebreorũ
misit me ad te. Joãnes enim in magna fuit a
autoritate. sicut q̃ ab ipso deo ad baptizandũ m
sus fuerat. Joã.). Qui misit me baptizare: ille mi
hi dixit. Quẽ videris spũm descẽdentẽ t ma
nentẽ: hic est q̃ baptizat. Ũs t Nomẽ ꝑpetuum
et Officiũ a spũsctõ imunctũ: in autoritate fuerũt.
Et ideo ambo cõiũgunt isti dicentes [Joannes
baptista] Ut magis autoritatis habeat legatio
[dicẽs] Mic adhibent fidelitatẽ: dicẽtes ꝟba Jo
annis: ñ sua [Tu es qui venturꝰ es] messias i
lege ꝓmissus. Joan.). Quẽ scripsit Moyses t ꝓ
phete inuenim⁹ Jesũ a nazareth. j. Ti. j. Fidel fmo
t oi acceptiõe dign⁹ quẽ vor de ꝟbo: ꝓba ab chr̃o:
lucifer de sole: precursor de rege ꝓponit [An aliũ
expectamus] Dic innuũt (alis imponũt) Ter
tiũ. qz nihil addẽdo ꝟbis Joãnis: fines mãdati ñ
excedunt. nihil omittẽtes: legationẽ fidelit̃ pagũt.
Job. xix. Verbis meis addere nihil audebant: sed
stillabat sup eos eloquiũ meũ

## In ipa aũt hora curauit mltos a languoribus t plagis: et spiritibus malis: et cecis multis donauit visum.

Hic incipit Certificatio Legator̃: post⁹ ꝺ̃s legatio
nis. Quia ꝺ̃stio ista, ꝓpter quẽrẽtes t non ꝓpter
rẽ ipsam facta est. qz res ipsa manifesta fuit: ſz nũ
cij esserit in dubitatione. Dicũtur aũt ꝺ Tria. Pri
mo Proponit res et q̃ sumit modus certificatio
nis. Scdo Et resumpta: ponitur certificãs dictũ

rcsponſionis. Tertio occulte ſubiũgit repꝛeſſio dubitantis. De Primo ẽt q̃ [ In ipſa hora multos ſm genera boim [ curauit ] a languoribꝰ. ſ. est: longis angoribꝰ: in toto: cõplexione chronicas egritudinũ turbantibꝰ. Ecce. r. Languor plurior grauat medicũ [ et plagis ] accidentalibꝰ vel apostematũ putrefactiõũ que diſſoluunt cõpoſitionẽ (alꝫ cõplexionẽ) Et hec duo fuꝛ in corpe turbãtia totũ: aut ſm Cõplexionẽ aut ſm Cõpoſitionem. Pſ. cij. Qui ſanat oẽs infirmitates tuas: q̃ redimit de interitu vitã tuã [ et ſpiritibus immũdis ] Et hoc ſm oppiſſionẽ virtũ anie. Act x. Pertranſiuit bñfaciendo z ſanãdo oẽs oppꝛſſos a diabolo. Sup. v. Qui vexabant a ſpiritibꝰ immũdis curabant. Et cecis multis ] diuerſo genere cecitatis [ donauit viſum ] Et hẽc eſt infirmitas ſm partes nobiliozẽ z ſpuale ſenſum: in q̃ cõſiſtit duꝫcatus totꝰ corpis. Mat. vj. Si oculus tuꝰ fuerit ſimplex: totũ corpꝰ tuũ lucidũ erit. Infirmitas ẽm Aut eſt ſm animã: Aut ſm corpus. Si ſm corpꝰ Aut in parte: Aut in toto. Etſi in toto: Aut in toto ſm cõplexionẽ: Aut ſm cõpoſitionẽ. Et penes hoc ſumunt infirmitates b enũerate.

**Et reſpondẽs dixit illis. Euntes renunciate Joanni q̃ vidiſtis z audiſtis Quia ceci vident: claudi ambulant: leproſi mundant: ſurdi audiunt: mortui reſurgũt: pauperes euangelizantur.**

Ecce b ſumit ex re ipſa congrua q̃rentiũ certificatio. Eſt aũt in Duobꝰ. Ju Probatiõe prãtis diuine et Jn Ordine prãtis eccleſiaſtice: q̃ pcedit ex diuina prãte. Probatio aũt prãt diuine eſt p miracla poteſtatem diuinã demõſtrãtia. Propter qõ Lu. vj. Digitꝰ dei vocat. Ubi dicit Si in digito dei ejcio demonia: pfecto puenit i vos regnũ dei. Exod. viij Digitꝰ dei ẽ hic. Et ita indicat iſti q̃rentibꝰ digito: regnũ dei aduenille in ipſo. Et ita ſe eſſe q̃ venturꝰ erat z expectabat pmiſſus in lege. Et hoc eſt q̃d ẽ Mittes ad rei ipſi⁹ manifeſtationẽ [ Euntes renunciate Joãni ] vt ſuo teſtimonio vos cõiaminꝫ: q̃ rez vitate dicꝫ ei concordare vidiſtꝫ [ Q̃ vidiſtis ] ſſenter [ et audiſtis ] de pterito. Et ẽ patet q̃ aliq̃diu iſti fuerũt cũ dño. Notos ẽm apud eũ bẽbant Jndrcã z alios q̃ ad teſtimoniuꝫ Joãnis adheſerãt dño: et ab illis tanq̃ familiaribus z ſibi fidedignis audiuerũt multa q̃ nõ viderant. Job. xlij. Auditu auꝛ audiui te: nũc aũt oculus meꝰ videt te Jdarco ipe me reprhẽdo z ago penitentiã. Lu. r. Multi reges z pphete voluerũt videre q̃ videꝫ z nõ viderũt et audire q̃ audiꝫ z non audierũt [ q̃ ceci vidẽt ] Iſta q̃ ẽ enũerat ſumũtur Aut ſm corruptionẽ in toto. Vel in parte. Si aũt in parte: Aut ſm corruptionẽ interioꝛ: in exterioꝛibꝰ manifeſtã. Aut ſm corruptionem exterioꝛ. Jn exterioꝛibꝰ ãt: Aut ſm organa ſenſuũ: Aut ſm organa motus. Jn ſenſibus aũt ſumunt ſm corruptionem organoꝛ. duoꝛ. ſenſuum diſciplinaliũ. Qui ſũt: Viſus z Auditꝰ. Et in his p ſimilia oẽs alie corruptiones intelligunt. De illa q̃ eſt ſm partem in organo ſenſus diſciplinalis q̃ eſt Viſus: q̃ deſeruit diſcipline q̃ eſt p inuentionẽ: ſ. [ ceci vident ] oculis recupaſ. Luce. xviij. Reſpice: fides tua te ſaluũ fecit. Joã. ix. In iudicium veni ego in hunc mundũ: vt q̃ non vident videãt: et q̃ vident ceci fiant [ claudi ambulant ] Ecce Reparatio defectus ſm corruptionẽ organi ad motum pertinentis Act. iij. Erilẽs claudus z ambulauit: et irrauit cũ illis in templũ ambulãs et laudãs deũ. Sop. iij Sanabo claudicãtẽ z eã que abiecta fuerat reducã. Sanat aũt eriã in aia (alꝫ ceciꝫ) qñ lumen diuinum in fide videre pcedit. Pſ. xij. Illumia oculos meos ne vnq̃ obdormiã i morte. Sanat claudũ q̃ ſ. ambulare in mãdatꝫ ad rectitudinẽ iuſtitie. Heb. xij. Gressus rectos facite pedibꝰ vtis vt non claudicans q̃s erret: magis aũt ſanetur [ leprooſi mundantur ] Hic eſt reparatio defectꝰ qui ſumit ſm corruptionẽ interioꝛ. ad exteriora pcedentem. Supra. xij. et Mat. viij. Extẽdes ingꝛe manũ tetigit leprooſum: dicẽs Volo: Mũdare. Et hoc ſicut iam añ dixim⁹. m. ſũdationẽ fcat herecie puitatis. [ ſurdi audiũt ] Reparatio organi ſenſus diſciplinalis: q̃ deſeruit doctrine. Et fcat reparatiõem audituꝰ ẽ dei. Mar. vij. Miſit digitos in auriculã eꝰ Et dixit: Effeta q̃ eſt adapire [ mortui reſurgunt ] Ecce Reparatio corruptiõis in toto. Dan. xij Multi de bis qui dormiũt in terre puluere euigilabunt. Ezech. xxxvij. Ingreſſus ẽ ſpũs in oſſa arida: et reuixerunt. Eſa. xxv. Tũc apient oculi ceco⁹ rũ z aures ſurdoꝛ. patebũt: tũc ſaliet ſicut cervus claudus: et aperta erit lingua mutoꝛ. Sed eſt Obiectio. Quia hec ſigna etiam alij ſancti fecerũt Et ita nõ valere videt ꝓbatio: q̃ ipſe qui hec facit ſit qui venturus ſit. Rño q̃ nullus Sanctoꝛ. fecit hec virtute ꝓpria: niſi ipe qui eſt Sanctꝰ ſctoꝛ. Omnes etiam alij ſta faciũt cum ſupplicationibꝰ et coꝛzelimis. Ihesus aũt facit hec verbo ſimplici z impio: quaſi ſine clave opando Et ideo per hec ſicut p digitum demõſtrat eſſe pmiſſus z expectatꝰ in lege. pauperes euangelizanꝫ ] Ecce Deꝰ monſtratio oꝛdis prãtis eccleſiaſtice. Paupes ẽm ſpiritu de quibus Matth. v. et Lu. vj. dicitur. Beati pauperes ſpiritu q̃m ipſoꝛ. eſt regnũ celoꝛ. qui omnibus rebus buꝰ mundi cruci ſunt: ſola celeſtia mẽdicãtes (alꝫ meditãtes) illi euangelizantur Aut z vocanꝫ ad gradus eccleſiaſticos. Jac. ij. Nõne deꝰ elegit paupes in hoc mundo: diuites in fide heredes regni q̃s repromiſit deꝰ diligẽtibꝰ ſe. Sic ẽ certificati ſunt.

**Et beatus eſt quicunq̃ nõ fuerit ſcandalizatus in me.**

Hic tangit Zdanũ cum occulta repꝛeſſionem Dicat igitur [ beatus eſt ] iam in ſpe: z in futuro beatus erit re ipa [ qui non fuerit ſcandalizatus in me ] Licz ẽm magna diuine poteꝛie indicia faceret: et ꝛ ſcptura teſtimoniũ ꝓhiberet: et tempus aduentus eius congrueret: et Joannes teſtimonium ꝓhiberet: tamen multi cauſam offenſionis accipiebant: Quidam q̃dem ꝓpter infirmitatẽ quam in eo videbãt. Quidã ꝓpter nimiũ eius bu

milicatem. Quidã etiaz ꝓpter liuorem. Quidã aũt ꝓper sue iusticie defensionẽ. Quidam ꝓpter ꝓpalis glorie conseruationẽ. et Quidã ꝓpter falsi nois sciã enciã. Propter infirmitatem passiõis quã in eo vi debãt sepe scandalizabãt apli. Matth. xxvj. Oẽs vos scandalũ patiemi in me in ista nocte. Propẽ hũilitatẽ aũt Zu. iiij. Nõne hic est fabri filiꝰ. Esaie liij. In hũilitate iudicũ eius sublatũ est. ita ci enim animũ semetipm q̃ nemo iudicauit de ipso iudi cium rectũ: dicente Esa. liij. Quasi ablcõdit⁹ e vul tus eius z despect⁹: vñ neq; reputauim⁹ eũ. Propter liuorẽ aũt discipuli Joãnis et q̃dam iudeorũ Joan. x scandalizabant in eo. Joan. vij. Quidam dicebant q̃ bonus est. Alij aũt nõ: sed seducit turbas. Pharisei aũt scãdalizabant in eo ꝓpter sue iu stitie defensionẽ. Rhom. x. Ignorãtes iusticiaz dei et suam q̃rentes statuere: iustitie dei nõ sunt subie cti. Principes aũt ꝓpter sue glorie conseruatiõem quã chs detestabãt. Joã. v. Quõ poteti, credere q̃ gloriam ab inuicẽ accipitis: et gllam que a solo deo est nõ queritis. Propter falsi nominis sciam scandalizabant Scribe q̃ dicunt legisperi. Tim. vj. Deuteõ falsi nois sciam quã q̃dã ꝓmittentes circa fidẽ naufragauerũt. Et sic diuersis de cauꝰ multi in eo scandalizabant. Et ideo dixit Symeõ Lu. ij. Ecce hic positus est in ruinã z in resurrectio nem multoꝝ in israel: et in signũ cui cõtradicetur.

**Beatus igit est qui in ipso scandalizat⁹ non fuerit** ] boc est: occasionẽ casus non accepit et ruine. Et ideo etiã Esa. viij. dicit Lapis paosus phat⁹ z in fundamẽto locat⁹ Et sequit q̃ cadẽt ex eis plurimi: et illaqabunt z irrenient z capient. ). Pet. ij. Vobis igit honor credentibꝰ. nõ credẽtibꝰ aũt lapis quẽ reꝛobauerũt edificãtes. z lapis offensionis z petra scandali bis q̃ offendunt in ꝓbo nec credũt in quo z positi sunt.

## Et cum discessissent nuncij Joannis: cepit dicere de Joanne ad turbas

M

Hec est pars in qua cõtinet Lõmendatio Joãnis ne occasiõe inducte ẽstiõis aliq; sinistra suspitio oriat ẽ ipm. sicut adhuc sunt q̃dã hereici qui Manichei dicunt q̃ ꝓper inductã ẽstiõẽ conde mnant Joannẽ. Tangunt aũt b Tria. Primũ q̃ dem discipuloꝝ Joannis a dño discessio: ne puret esse adulatoria cõmendatio. Scõm est Ipsa lau dis magnificatio. et Tertiũ Joãnis ad eos qui in ecclesia sunt compatio. De Primo sr. Et cũ discessissent discipuli Joannis ] ne crederet ca ꝓtare fauoꝛẽ Joannis ꝓpter ipi⁹ reꝛtimonium qõ ꝓtari phibuerat. Põ. cxl. Oleum pctoris nõ un pinguet caput meũ. boc est: blandimentũ adulato ris. Ideo dicit de effraim q̃ oleum in egypto fere bat. Oleum em in egyptum ferre est blanditias et adulationes in presenti homiby exhibere ] cepit ] laudando ] dicere ad turbas de Joanne ] Laudandi em sunt viri glorioſi. Sicut dixit Eccã xliij. sed cum modestia z non in pñti. ne subdola z palpans credatur esse adulatio.

## Quid existis in desertum videre arundinem vento agitatam.

Hic ponitur Joannis Lõmendatio. Et habet duas ptes. In quaꝝ Prima Remouet ab eo vi tupabilia que eius posset impedire cõmendatio nem. In Scõa aũt In magnis ꝓtrubi ponit ei⁹ cõmendationẽ. In Duoby aũt remouet ea q̃ sunt vitupabilia. Remouet em ab eo Incõstantia: que cõtraria Perseuerantie voti sui. Et remouet ab eo Resolutã mollitiem: q̃ sue ẑte ciis austeritati. In Primo horꝝ sũt Tres ẽstiões. Prima est Quid traxerit hoies Ut relinqrent cõmoda et vtilitates ꝓpias: et Ad loca se transferrent inhabitabilia z iꝰ cõmoda: Hoc em non potuit facere nisi mãg res aliqua et mirabilis. Et hoc est q̃ dicit ] Quid vi dere ] hoc est: quid ad videndũ erat tãmagnum et mirabile ] existis ex ꝓpriis cõmodis z habi rationibꝰ ] in desertum ] vbi nec cõmodũ: nec ha bitatiõnẽ ꝓpriam vel peregrinam habere potuistis Deut. xxij. Inuenit eũ in terra deserta: in loco hoꝛ roris z vaste solitudis. Lu. iij. Oês exibant ad eus vt baptizarent ab eo ] arundinem vento agi tatam ] Secũda ẽstio. q. d. Nunqd hoc fuit arũ do vẽto agitata: qõ vos de domibꝰ ꝓpriis erectos traxit in desertũ ad videndum. O. d. Non hoc fuit arũdo vẽto agitata. Arũdo aũt Tria genera p prietatũ habet. Habet em Qualdã et loco sue ge nerationis. Qualdã et sua substãtia. Qualdã aũt et hoc q̃ est infructuosa. Et loco sue generatiõis est in hũdo z lutoso. Et p hoc Feat Locupsicentie hũoꝛẽ et lutum luxurie. Job. xl. In vmbra dormit in sẽ creto calami et in locis humentibꝰ. hoc est: in luxu riosis q̃scit diabolus. Hoc non competit Joanni virgini et ab vtero sctificato. Hiere. ). Priusq̃ te formarẽ in vtero: noui te: et anteq̃ exires de ventre sctificaui te: et ꝓpham in gentibus dedi te. Arũdo etiã habet et sapa q̃ est intus cana. Extes nitens et plana: et est fragilis in sapia Et Feat hypocrisim que extra pulcritudinẽ pretendit z int⁹ nihil hz: hñs spẽm piccatis: ꝓtutem aũt eius penitus abnegãs tes. Et hoc itez non cõpetit Joãni De q̃ hz Luc. ). Spũsctõ repledit adhuc et vtero matris sue. Esa. xxxvj. Fortitan inniteris sup baculũ istũ arũdinẽ um: egyptũ: cui si innix⁹ fuerit homo frangit z pfo rabit manũ eius. Quia q̃n arũdo frangit: acutis angulis pforat innitentẽ. Sicut hypocrite omni bus innitentibꝰ in aduersitate fracti manus vul nerant. Arundo etiam agitabilis est oĩi vento Et sic Feat Inconstantes. iij. Reg. xi. Percutiet dñs israel sicut moueri soleꝛ arũdo in aqua: z euellet israel ẽ terra bona. Hoc iterũ Joãni nõ competit Qui ve dicit Hzeg. elegit magꝭ solide subsistere in sctõ bu mana opinione eleuari supra se. Et ideo arundo le uis que in infanta et iuuentute cõtinetur ꝓtatẽ: et mõ in carcere negaret ꝓtatem non fuit. Arũdo etiam est infructuosa. Et sic combustioni de facili apta. Sap. iij. Tangq̃ scintille in arũdineto discur rent. Sacri em iudicãdo cũ dño: pctoꝛes inuiles meendent. Sic aũt non fuit Joãnes. Lu. ). Mul tos filioꝝ israel conuerter ad dñm deum patrem suoꝝ. Item ibidem Ipse pbit ante illum in spiri tu z virtute Helie, et parare dño plebem pfectam.

Non ergo fuit arūdo. Talis ēm aspectus tūmul-
tos z grauces z honestos viros de.ꝓpijs ad deser-
tam̃ lōga terrā spacia:nō euocasset. Et ideo sub-
auditur Non.

**Sed quid existis videre? hominem mollibus vestimētis indutū? Ecce q̄ in veste p̄ciosa sunt z delitijs: in domibus regum sunt.**

11 Secundū est qđ remouet: iterans questionem
[Sed] adhuc dicite [quid videre?] qđ videns
dū [existis] Uestra relinquentes et in desertū ꝓ-
perātes. Oportet ēm eū q̄ diuina cōtemplari desi-
derat vt sua relinq̄t. Can. iij. Egredimini filie sion
salē z videte regē Salomonē. Oportet etiaz q̄ in
desertū solitudinis ꝓfunde penetret q̄ Joānē. B ē
grām inuenire desiderat. Exos. iij. In interioribus
deserti dixit Moyses; Quādā z videbo visionē hāc
magnam [hoiem mollibus vestitū?] Remo
uet id qđ cōtrariū est austeritati. Mollibus ēm ves-
tiri non q̄runt in deserto:sed in palatio:sicut stati
subinfert. Mollibus aūt vestiri est intelligēdū q̄ in
omni sensu molle sit. Ad videndū q̄dē ꝓter colorē
Ad olfaciendū ꝓter mercimonia aromata: q̄ vestib⁹
p̄ciosis inuoluunk. et Ad tactū ꝓter molliciē cor-
poris resoluta. Un Matth. iij. Vestit⁹ erat de pi-
lis camelor̄ z zona pellicea circa lūbos ei⁹. Deb.
xj. Circūierunt in melotis:in pellibꝫ caprinis: egē-
tes: angustiati: afflicti: q̄bꝫ dign⁹ nō erat mundus
iij. Reg. j. Qualis ēm fuit vir qui occurrit vobis
homo pilosus z zona pellicea circa lūbos eius. Et
respōdit. Velut ter bites est. Sicut ēm Joannes
p̄uit aī chām in spū z virtute Helie: Ita etiā p̄uit
in habitu Helie nō mollibꝫ vestib⁹. Eccl. xl. In ve
stitu ne gloriet⁹ vnq̄. j. Pe. iij. Quar nō sit extrin
sec⁹ capillatura: aut circūdatio auri et argenti: aut
indumenti vestimentor̄ cult⁹. Un de epulone di-
cit̄ Lu. xvj. Bat q̄ induebat purpura z bysso. Byssus
ꝓter molliciē et purpura ꝓter splēdorē. Ad ta
les igit videndos nō exit⁹. Quia [Ecce qui in
veste p̄ciosa sunt] Sopho. j. Ultrabo sup oēs
qui induti sunt veste peregrina [et in delitijs] re-
soluti. Dicere. xxx. Usq̄quo dissoluer⁹ filia vaga:
Tales ēm nō querunk in deserto: sed in cuiratibꝫ
[in domibus regum sunt] z magnatū. Et bo
rum consiliū secut⁹ Roboā sedit regnū z dei me
ruit indignationē. iij. Reg. xiij. Mollibꝫ etiam
metaphorice vestiunt̄ z ornāt adulatores. Qui sic
cut Ezech. xiij. consuūt pulvillos sub oī cubito
manus. Et hoc ad litterā est opus adulator̄. Sē
per pulvillos post magnates portare et brachijs
eor̄ z capitibꝫ z natibus suppōnere Et bi etiam in
domibus Regum sunt. quia Reges z magnates
fere omnes sunt Sardanapallite. Et non habent
in gratia nisi tales. Joannes autem nihil tale pre-
tendit Qui sic incepit Luc. iij. Genimina vipera-
rum quis vobis demonstrabit fugere a ventura
ira?

**Sed quid existis videre? Ꝑphetam? vtiq̄ dico vobis z plus q̄z ꝓphetā. Hic est de quo scriptum est. Ecce mitto angelū meū ante faciez tuā qui ꝓparabit viam tuam ante te.**

Remotis viruptabilibꝫ q̄ possent estimari de
Joanne: ipm ostendit esse cōmendabilē de virtute
ꝓter quā etiā fuit in carcere. quia veritatem ꝓphe
talē nūnq̄ deserere voluit. Dicit aūt Duo. Questi
onē z Respōsionē. Questionē sic formatur [Sed]
adhuc dicite [quid existis] Extra vos: extra ves
tra: extra oia vobis nota [videre] hoc est: ad vi-
dendū. Baruch. iij. Sta in excelso z vide iocūdi-
tatē a dño deo tuo tibi veniētē. Rūdet [ꝓphetā]
A. d. Sic. Tamē de Joan. j. de se. Non sum ꝓphe
ta. Sed Prophetā dr duplicitēr Stricte z Large
Strictissime, ꝓpha dr hūs inspiratione diuinam:
ad enūciandū de vbo z sacramento eius in lege. p̄
missis: vt consolent expectantes. Et sic nō fuerunt
ꝓphete nisi in veteri testamento. Sicut Eccl. xxxvj
dr. Da mercedē dñe sustinentibꝫ te vt ꝓphete tui fi
deles inveniank. Alio mō dr ꝓpheta Large q̄dē
habens inspirationē de futuris (alis diuinis) q̄bus
cunq̄. Sic ꝓphete etiā fuerunt z sūt adhuc in no
uo testamento. qz multa futura z vera predicunt.
Prio mō dr Matth. xj. Lex z ꝓphete vsq̄ ad Jo
annē Scdo mō dr Lu. j. Tu puer ꝓpheta altissi
mi vocaber⁹: p̄bis ēm aī facie dñi parare vias ei⁹
Confirmat aūt istam respōsionē dns [Vtiq̄ di
co vobis et plus q̄z ꝓpheram] q̄a in matris
vtero gestibꝫ ostendit z facto z vbo z digito p̄tē
redemptor̄ et Sacramēta ei⁹ demōstrauit. Et sic
plus est q̄z ꝓphera. Quia Euāgelista in demōstrā
do officium habuit. Esa. xli. Primus ad sion dicit
Ego assū. et ad hierlm euangelistā dabo. Propi⁹
quū etiā regnuz celor̄ penitentibꝫ esse predicauit:
qđ alij non potuerūt facere [Hic est de quo scri
ptum est] Confirmat p scripturaz Malach. iij.
Et loquit⁹ pater ad filiū [Ecce mitto] Jn q̄ nota
tur Joānis auctoritas et Mittēte eum in legatio⁹
nem [angelū] Jn quo notat celebrat⁹ z sanctitas
Malach. ij. Angelus dñi exercituū est [meum]
qđ ego sanctifico z cui nomē impono: et qđ a ste
rili vtero et sene patre ad hoc voco. Esa. xlix. Dñs
ab vtero vocauit me. De ventre matris mee recor⁹
dat⁹ est nois mei [ante faciē tuam] hoc est: aī
manifestationē tuā p qđ tu manifesteris. Joan. j
Ut manifestet⁹ in israel: ꝓterea veni ego i aqua ba
ptizans [qui ꝓparabit viam tuam] hoc est: vi
am q̄ ad te itur: et qua tu vadis ad corda fidelium
[ante te] Esa. xl. Parate viam dñi rectas facite
in solitudine semitas dei nr̄i. Ps. xvj. Perfice gres
sus meos in semitis tuis vt non moueank vestigia
mea. Sed quia multa de his verbis in p̄missis
dicta sunt: ideo ꝑ transeamus.

**Dico ēm vobis Maior iter natos mulier⁹ ꝓpheta Joāne baptista nemo est. Qui aūt minor est in regno dei: maior est illo.**

Nic sub compatione loquit de Joanne baptista. Et facit Duplicē compationē. Unā q̄dem: in Sanctitate z merito. Alīā aūt in Prāte z officio. De Compatione sanctitat̄ z meritī ōr [Dico em vobis ]oze vitatis qs nō mentit. Nūc.xxiij. Nō est deus q̄si hō vt mētiat. [Inter natos mulierum ]Mulier molliens z emollita b vocat q̄ virum passa ē:et emollitionē sustinuit concupiscētie Nec ōr: inter natas: bonoz ē deferens matri q̄ i merito z sanctate omnē excellit creaturā [prophetā ] large, z stricte sumendo ꝓpheram. Sap.viij. Spīs rit⁹ sapīe p nationes in animas scās se transfert: amicos dei z ꝓphetas cōstituit. [maior ]Sanctitate z Merito z Dignitate inspiratōis et enūciatōis ꝓphetice. Sanctitate q̄dem q̄a spūsanc⁹ replebit adhuc ex vtero matris sue. Merito q̄a ne leui saltē maculare vitā famine posset. Ideo antra deserti teneris sub annis petijt: victu parcus: habitu auster⁹: verbo edificatōis dedit⁹: contemplatione altissimus. De Primo hoz. Luc.j. Erat in desertis agens vitā qz in die oftensiōis suc ad israel. De Victu Mat. iij. Esca ei⁹ erat locusta z mel siluestre. De Habitu Ibidē. Vestimentum ei⁹ de pilis camelorū: z zona pellicea circa lūbos ei⁹. De Verbo p̄dicatōis Jo. j. Ego vox clamantis in deserto. De Cōtemplatiōe Lu.iij. Factū est verbum dñi sup Joannē Zacharie filiū in deserto. Verba audiunt. spūs vidit. Illustrās habuit illuminationes: sicut pater Joan.j. et Lu.ij. z Mat.iij. et Dignitatē habuit inspiratiōnis. Lu.j. Necdū sepat⁹ a visceribus matris: cognouit voce matris z spūs filij. et veritē in voce matris dei. Dignissimā etiā habuit enūciationē. q̄a gestu indicauit parentibus: et digito agnū dei demonstrauit. Et ideo Aug⁹ ꝛ Felicianū arguit. Si maior inter natos mulierū Joāne nemo est. Dis aūt bō: ꝓter eū deū: natus mulier [ est. igit ꝓter deū maior Joanne nemo est. [Qui aūt minor est ]Nic facit comparationē de prāte accepta i misterio. Dicit autē b Regnū celoz: cōpleta prās ad regnū celorū: ordinans in p̄cepts: z legibus: z officijs: z Sacramētis. ordinata ad vnū q̄ rex est in hoc regno. Talis em prās est oē regnū. Et fm hoc in regno celorum sunt ministri: q̄ prātem in ordine p̄ceptoz: z legum z sacramentoz. fm officioz gradus acceperūt. fm q̄ dictū est capiti Mat.xvj. Tibi dabo claues regni celoz. Et fm hoc ois qui est in regno celoz ꝓ officij suū cōfert gr̄am q̄ apit regnū celorū. Vel ꝓ officij suum ligat ne apiat regnū celoz. Tale aūt aliq̄d Joānes suo misterio nunq̄ cōtulit: et ideo in regno celoz minister nō fuit. Et ideo [minim⁹ qui est in regno celoz maior est Joāne. fm hunc prātē, comparationē. qz si Joānes via ē ad regnū celoz: hoc mō dicit̄: Joānes mihi est in ordine regni celoz. Et ideo dicit. Me oportet minui: illum aūt crescere. Joan.j. Et ideo etiam nullū signum fecit: sicut illi q̄ gratias hūt sanitatū in regno celorū. Ille est igitur intellectus littere fm vitates. Quesdam tamē glosat̄ expositiōes dicere videnē q̄ regnū celoz ōr regnū beatoz: q̄ in limbo liberationem chuiti spefelici expectauerunt: Quorum mino: q̄tum ad securitatem: maior fuit Joāne adhuc viuo z dubiū viam agenti. Sed hec nō est expositio lr̄alis. Prior aūt litteralis est. Et fm ō matius etiam sacerdos qui tolerat in ministerio ecclesie: maior est Joāne. Talis em magnitudo prātis ecclesiastice nō competebat ei qui nullum habuit officiū ecclesiasticū: sed mediatoris et p̄cursoris ctvie z p̄ambuli: ad hec accepat prātem. Hoc est ergo q̄ dicit Esa.lxj. Vos sacerdotes dei vocabimini. ministri dei nostri dicetur vobis.j. Pet.ij. Regale sacerdotiū: gens scā: pl⁹us ad quisitionis: vt virtutes eius annūciet, q̄ vos ō tenebris vocauit in admirabile lumē suū. Nec potest esse de populo adq̄sitionis q̄ non habet conferre gratiā populum adq̄rentē. Sic ḡ Joannes minor est minimo in regno celorum. et maior est maximo inter natos mulierū Jn eodem.

**Et omnis populus audiens et publicani iustificauerūt deum: baptizati baptismo Joānis. Jsthariśei aūt et legispiti cōsiliū dei spreuerunt in semetipsos: nō baptizati ab eo.**

Nic incipit ꝓs Tertia illius ꝓtis Jn q̄ ponitur Reꝓhensio nō suscipientiū testimoniū Joānis: et Cōmēdatio paucoz suscipientiū ipm. Et ideo fm ista Duo diuidit in ꝓtes Duas. Prima baz (que est de reꝓhēsione nō suscipiētiū) habet ꝓtes Duas Jn q̄z. Prima ponit reꝓhensionis cā. Jn Scōa aūt sub metaphora ponit Reprehensio valde congrua. Jn Prima baz ōr q̄ generalit⁹ [ois populus ]simpler z idiota solo ductu rationis [audiens ]Joānē. et qs min⁹ videbat [publicani ] qz publico gestu z actibo magis retrahi videbant audientes eū [iustificauerūt deum ]hoc est: iustū z veracē ostenderūt in sermonibo suis. Qui sicut Joannes p̄dicabat spem, promisit penitentibo z p̄fitentibo peccata sua. Psa.l. Justificer in sermonibo tuis z vincas cū iudicar⁹. Et ideo dederūt vitati z iustitie di gloriam. et confitebant peccata sua Joanni: penitentiā ad consilium eius recipientes. Josue.vij. Fili mi da gl̄iam deo et confitere p̄cti tuum z indica mihi q̄d fecer⁹ [baptizati baptismo Joānis ] q̄ nihil cōferebat nisi ad baptismū chīi introducendum z assuefactionē: sicut in ꝓbatis est expositus. [Pharisei aūt ]Ecce Secundū ist⁹ prime partis: q̄a cū idiote z publicani sic q̄rerent pniam fm cōsiliū dei q̄ miserat Joannē [pharisei ]sumentes de sua iustitia [et legispiti ]siue scribe p̄sumentes de falsi nois scia. j. Cor.viij. Scientia inflat [dei consiliū ]q̄s fuit in Joanne q̄s duceret ad chīm [spreuerūt ]Psa.lxj. Cogitauerūt consiliū meū repellere. Prouer.j. Despexistis oē consilium meū z increpatōes meas neglexistis [in semetipsos ]hoc est: cōtra semetipsos. Sillis modus loquēdi est Dan.xiij. Recte mentis es in caput tuum. hoc ē: cōtra caput tuū. Ul [in semetipsos ]hoc est: q̄ datum: fuit directū [in semetipsos ]ad vtilitatē coz. Psa.xvij. Filij alieni mēti sunt mihi: filij alieni inueterati sunt: et claudicauerunt a semitis: hoc est consilijs ad vtilitatē corum

alias directionis

datis. Et tangit .b. tertiū in quo dicens [non baptizari ab eo ]ad qō ramē ab ipso vocati fuerūt .Prouer.j. Quia vocauī ī renuistis: extendi manū meam ī non fuit q̄ aspiceret. ego q̄q̄ in interitu vestro ridebo: et subsannabo cum vobis qō time batis aduenerit. Matth.xxj. Publicani ī meretrices precedent vos in regnū dei.

## Ait autē dñs. Cui ergo similes dicā homines generationis huius ī cui similes sunt:

Hic ponitur sub metaphora Reprehensio. Et sunt tres pagraphi. Primꝰ Duas q̄stiones continet assimilandis. Secūdus cōtinet Assimilationē Tertiꝰ aūt Assimilationis explanationē. Primꝰ: q̄ continet q̄stiones duas: habet q̄stiones ſm duos modos assimilādi q̄ fieri consueuerūt. Unꝰ est qñ assimilatio est in dicto ī nō in re. Sicut est assimilatio gabolaꝝ fictaꝝ. Sicut poete aliq̄n finxerunt ad vtilitatē instructionis hominū. Alius est quādo assimilatio sumit ad rem que est vl fuit in natura. Attende aūt q̄ tanta fuit malicia istorū et tot modis variata q̄ ad nihil vnum assimilari potuit siue illud esset res ficta vel vera. Unde etiā illi qui ponebant fabulose transcorporationes aniaꝝ: Oñ homo in multꝫ malicijs fuit: ponebant eū in multiceos: poꝫ aliq̄d transcorporari Sicut in aliq̄d cō positū ex porco ī cane ī lupo. Ut esset Porcꝰ ratione immundicie. Canis ꝓpter iram. et Leo ꝓpter rapacitatem. et Lupꝰ ꝓpter insidias. Bonum ēm est ex vna sola ī tota causa. Malū aūt multifariam (alꝫ oifariā.) Et ideo etiā malū cum nullo vno bonō bet similitudinē. Bonum aūt o(alꝫ esse) reſpicit ad vnum. Istam ḡ difficultatē assimilationis malorū videns dñs dicit [Cui ergo ] Et q̄ tot modis deviant[ similes dicā ] fingendo parabolā que non sit nisi in dicto [homines ] ab hūano tamē cor mutantes Dañ.iij. Lor aꝰ ab humano mutet et cor fere deꝰ ei. Si ēm homies ab humano non mutarent: tunc vni assimilari possent. Et hoc non esset difficile inuenire. Nūc aūt quis ab humano mutank: in tot genera vicioꝝ degenerant q̄ etiam arti fingendi est difficile. Sed oportꝫ q̄ multicoꝝ poribꝰ assimilenī. Non ēm cōuenit nisi in boni ī hūani negatione Aliq̄n iumentis assimilati. Pſ. xlvij. Comparus est iumentꝫ insipientibꝰ: et similis factus est illis. Aliq̄n ſm aliud vicij compabiles sunt cani. Esa.lvj. Canes impudēcissimi nescientes saturitatē. Aliq̄n porco ij. Pet.ij. Canis reuersus ad suū vomitū: ī sus lota in voluta bro lutī. Aliq̄n pisci ī vermi. Habachuch.j. Facies hominis quasi pisces marꝫ: et quasi reptile nō hūs dūcē. Aliq̄n leoni. Eccl.xlij. Uenatio leonis onagri in deserto ꝓceps malus in ꝓlīm pauperē. Et sic diuersis compata enāsli fingere licebat: vix pñt assimilari. Sic ḡ fingendo parabolā [ cui dicā siles ]O. d. Sine exēplo sūt in malicia[ hoīes generationis huiꝰ ] Deut.xxxij. Generatio perversa est et infideles filij. Marci.ix. O generatio mala q̄diu ero vobiscum: q̄diu patiar vos. Et ideo cauendū ab imitatione generationis huiꝰ: dicit Pſ.lxxvij. Ne fiāt sicꝫ patres eoꝝ generatio prava ī exasperans. Lu.iij Hominum viparꝫ [Et cui similes sunt: ]O. d. In figmentis parabolaꝝ non inuenīt cui assimilenī. Et sic malicia eoꝝ excedit assimilationē artis Et in naturis nihil est cui similes sint. Et ſm modum nature excedit eoꝝ iniqua ī turpis deformitas. Sicut ēm in bono dicit de Abraam q̄ nō est inuentꝰ similis illi q̄ cōseruaret legem excelsi: Ita de istis dr q̄ non est inuentus similis illius qui sic ꝓter suas traditiones irritum faceret mandatū dei Matth.xv.

## Similes sunt pueris sedentibꝰ in foro: ī loquentibus ad inuicē ī dicētibus: Cantauimus vobis tibijs ī nō saltastis. lamentauimꝰ ī non ploraſtis

Ecce .b. ponit Assimilatio que est in negatōe tm et in habitudine ad verbum dei. Compat ēm .b. factum facto: et nō res rei. Dicit ḡ in solo hoc q̄ rebiles sunt verbo dei ī spūi sancto resistunt [Similes sunt pueris ] hoc est: facto malorū puerorꝫ. et conformitatē ī societatē bonā puerilē vociantium. Attende ēm q̄ sunt Boni pueri. et sunt Mali pueri. Boni pueri .B. Puritate inocētie dicti: Mundi: Simplices: Ludis liberalibꝰ se inuicem ad virutē ī ciuilitatē inuocantes. De Puritate pueroꝝ Esa.viij. Ecce ego ī pueri mei q̄s dedit mihi dñs. De Mūdicia Mat.xix. Sinite parvulos venire ad me: talium est ēm regnuꝫ celorum. De Simplicitate. Lor.xiij. Malicia guuli estote: sensibꝰ aūt perfecti sitis. De Ludo liberali rōnabili de virtute ī ciuilitate(alꝫ ad virtutē ī ciuilitatē) ꝓ inuocante j. Pe.ij. Quasi mō geniti infantes rōnabiles sine dolo lac cōcupiscite vt ī eo crescatis. Rationabiles sūt. q̄ actꝰ suos ad rōnem referūt. Lac cōcupiscunt: in quo crescunt q̄ studia ludoꝝ conuertūt ad virtutis ciuilitatē. Isti ḡ pueri ad hec puerilia: sunt .B. ꝓtarchus infortuni. .B. apbr' educti .B scis exercitati(alꝫ exercitati) .B Joanne cōfortati. et .B chio ꝓfecti. Et ideo sunt oim enūeratoꝝ figura. Mat.xix. Nisi cōuersi fueritis ī efficiamini sicꝫ parvuli: nō intrabit' in regnū celoꝝ. Sūt Mali pueri Impuri macula ꝓcupīe. Immūdi libidie. Uersuti dolo fraudulentie. In pessimis ludis et nocuis vsitati. De Prio hoꝝ Ezech.xvj. Non est ꝓfusus vmbilicꝰ suꝰ ꝓ quē ad matrē ꝓcupiam adhuc depēdes. De Scdo ꝓuer.vij. Sequit' vagam mulierē sicut bos q̄ ducit ad victimā. hoc ēi libidinē. De Tertio.j. Lor.xiij. Nolite pueri efficiensibꝰ. De Quarto. hoc est: de crescentis malis. ij. Mach.iij. Fektinabāt ḡcipes fieri palestre ī ꝓbitionis eiꝰ inuste: et patrios q̄dēz honores nihil reputantes: grecas q̄las optimas arbitrabantur Et facto illoꝝ siles sunt pharisei et legisperiti. Et sic legenda est littera[ Similes sunt ]ꝑ negationē [pueris ]hoc ēi facie bonoꝝ pueroꝝ q̄ ꝓpter diuitias ꝓsperitates pueri vocantur [sedentibus ]ō est ꝓsecutibꝰ. Et in hoc cōmendat puer qui crates vincēs: sedet in studijs honestoꝝ ludoꝝ ī disciplinalium. Xristo. in.vij. Phꝑ. In sedendo q̄dē ꝑ

do fit ania scies z prudens ¶In foro ¶Tripli dicit Forum. Z iudicio. Z venalium rerum exhibitio ne. et Theatrū. Loc⁹ iudicij: pmo dicit est forū. Et erat loc⁹ Ubi Judices sp mueniebant. et Ubi Leges et responsis sapientū dictabant. Loc⁹ autē sic dict⁹ est a ꝙdaz Foroneo ꝙ sic locū appellauit Et Curias tales ad iusticiā faciēdā ordinauit. Postq modū aūt ab vsu loci: qz ibi solebāt cōfluere multi: loc⁹ ille venaliū rez esse cepit. Et iō vbi res venales exhibent ibi forū vocatū est. Quia vo etiam qui spectacula ludoꝝ exhibēt: multitudines hoīm aspicentiū ḡrunt: theatrū etiā forū est appellatū. Dicāt Theatꝝ a theoro theoras qđ est video vides qz ibi spectacula exhibebant. Idduc aūt arrēde ꝙ est Ludus Liberalis a sapiēdo inuēt⁹ et instructus. Et est Ludus vtilis: nō mechanic⁹. z hic ab artificibus ꝓpter cōmoditatē ciuiū inuent⁹ z institutus. Et Ludus Turpis z noxius Et hic vt dicunt Aristo. z Plato a ciuitate est exterminandus Ludus Liberalis: est in ꝙ ꝓper ludum nihil aliud volum⁹. qz ipse ludus animū lubricū z vtuosū reddit: et ꝓuocat ad vtutē z cordis lenitatē z mansuetudinē. Sicut musicoꝝ z cantuum ludus z organoꝝ: Et hmōi. Ludus aūt Mechanic⁹ est quem ꝓpter aliud volum⁹. Sicut est Ēqstris lud⁹: quē volum⁹ ꝓpter militiā. Militiā aūt ꝓpter patrie defensionē. Lud⁹ aūt Obscen⁹ z turpis est ludus secnicoꝝ. ꝙ nudi discurrunt: turpia tecta denudāt: et ad turpia ꝓuocāt. et ludus tanilloꝝ ꝙ nocuus est

Attende aūt ꝙ Lant⁹ facientes hmōi⁹ Pythagorici Tria intendebant. Aut cū congaudere volebant gaudentibꝫ: Et iō faciebāt epithalamia cantica z celeumara Et hmōi. Aut cōmutare moribus et ciuilitate. Et ideo cānica de moribꝫ faciebāt: virtutes laudantes: z vicia vituperantes. Aut collamētari volebant cristibꝫ: z ideo faciebant lamētabilia cantica. Ut cōstruerent ea que dicit apls Rho. xij Gaudere cū gaudentibꝫ z flere cuꝫ flentibꝫ idipm inuicem sentientes. Et in his ludis boni pueri fuerunt qui sedebāt in bono studio q̄scētes: et se inuicē exercētes in spectaculis hoīm in foro. Malit aūt pueri ad oia hec tria erāt discoli. et ideo nō restabat illis nisi cōis oim maledictio: et de auferre exterminatio. Et ideo dr Ezech. ij. ꝙ vidit librū scriptum intus z foris: et scripte erant in eo lamētationes z carmē ꝙ ad bonos. et ve ꝙ ad malos. et hoc est ꝙ intendit de pueris bonis sedentibꝫ in foro ¶et loquentibus ꝓ figurā ipsoꝝ carminum ¶adinuicē¶ Noc est: ad collactaneos et coetaneos malos: volētes eos ad honesta ꝓuocare ¶et dicentibus ꝓpria figura carmis ¶Cantauimus vobis ¶cantica qbꝰ ad gaudendū ci gaudentibꝫ: de spe promissionis ecerne ꝓuocauim⁹. Ps. cxij. Letat⁹ sum in his q̄ dicta sunt mihi: in domū dñi ibimus. Ps. lxxx. Exultate deo adiutori nro. Esa. v. Cantabo dilecto meo cantici patruelis mei vineꝫ suę¶et nō saltastis ¶hoc ē: cōcentu z motu cordis et corpis ad cant⁹ nostros nō concordast⁹: sed discoli a nob fuistis. Saltē cīn b vocat tripudiū. Tripudiū aūt ē m Pythagorā vocat ludus quo artificialē decēn motu corpis z mēboꝝ: modulatio musicoꝝ repsentat. Un Aug. dicit ꝙ intelligit de saltu cordium potius ꝙm histrionicis motibus corpoꝝ. ij. Regū. vj. David saltabat añ arcā cū deferret: cantās in musicis et dicēs. Ludā z vilior fiā ante dominū ꝙ elegit me ¶Lamentatum⁹ vobis ¶hoc est cantica lamētoꝝ (alꝰ ecenum⁹) vt vos ad cōpassionē miseroꝝ z tristiciā penitentium ꝓuocarem⁹. Threñ. j. Plorās plorauit in nocte z lachrime ei⁹ in maxillis eius. Et ad litterā Threni hoc est lamentatiōes: canticum lugubre fuerūt ¶et non plorastis ¶p consonantiā vt fleretis cū flentibꝫ. Et sic semp vos discoli estis: et ideo ve vobis. Sed potius de tristiciis aliorꝝ vobis gaudiū facistis. Zdō. Propter iniquitatem in fratre tuū operiet te confusio z gibis in eternum.

**Venit enī Joānes baptista neqz manducans panē neqz bibens vinum: z dicitis: Demoniū habet Venit filius hominis manducās et bibens: et dicitis: Ecce hō deuorator et bibens vinū: amicus publicanoꝝ z peccatoꝝ. Et iustificata est sapia ab omnibus filijs suis.**

R

Hic explanat Assimilationem ¶Venit Joannes ¶Non sequit ordinē enūeratōis ludoꝝ sed ordinē ipis ¶Venit enī Joānes ¶baptista cuius tota vita z vox lamentū fuit z terror: dicēs Lu. iij. Jam securis ad radicē arboris posita ē¶neqz mānducans panē ¶desiderabilē z delectabilē. Dan. x. Panē desiderabilē nō comedi triū hebdomadaꝝ. tribus. Mat. iij. Esca eius erat locusta et mel. silvestre¶neqz bibens vinum ¶in tocūditate. Lu. j. Vinū et siceram non bibet. Et hoc fecit in signū lamentationis¶et dicitis ¶discoli vocāt lamenti Joānis qđ ore z ope deprompsit¶Demonium habet ¶Hoc enī erp esse nō leguntur dixisse: sed per circūlocutionē. Joan. j. Ut qđ ergo baptizas si tu non es chīs nec Helias neqz ꝓpheta. quasi d. Si tu non es christus q̄ est fons gratie: neqz Helias q̄ est figura gre z chīi. neqz ꝓpheta q̄ est pco grane. Ut qđ ergo de purificatione re intromittis: nullā in te habens virtutem purificatōis: Et hoc dicebāt in cōspectu ꝑpli dñi Volētes populū ꝓuocare cōtra Joannē vt factus z insanus reputaret. Et sic p eōpollens dicebant q̄ Joannes demoniū habet¶Venit filius hoīs ¶hoc est chīs filius ꝺgnis ¶manducans z bibens ¶societatē hoim mirem exhibēs in comedēdo z bibēdo. j. Cor. x. Omnibus oia factus sum vt oēs lucrifacerem ¶et dicitis ¶terra: irridētes¶Ecce homo vorator Jauidicatē sonat qui p vētre insanit¶et bibēs vinū ¶Amos. vj. Bibentes in phialis vinum. Et añ parum ¶comedentis agnū ō greges et vitulū de medio armēti. Nec aūt q̄dam inducūt in sue excusatiōes dicentes: volentes assignare p religione quia comedant et bibant que sunt apud illos. Lu. x. Et q̄ dicite comedunt pinguia ad magnas buccas: et bibunt mulsum ad magnum ventrem. Et in hoc ex sordicie habitus volunt esse religiosi. De quibus

dicit Phil.iij. Multi ambulāt ḡs sepe dicebam vob etiā nūc flēs dico inimicos crucis chi ḡr dei venter est:et gloria in cōfusionē eor qui terrena sapiūt. Rhom.xvj. Huiusce modi chīo dño nō seruiunt:sed suo ventri z p dulces sermones z bñdictiones seducunt corda innocentium. Chis aūt z apli nō sic;sed adeo clurieres incedebāt q oportuit spicas cōfricare. Lu.vj. Ideo raro hoc factū est q nō inuenit vltra tres vices factum. Nobis aūt est ḡridianū. Essi aliqn non fit:virtuosus hospitem Exculsam etiā q hoc facim⁹ vt sim⁹ grati hominib voluptate nostrā sub pallio tali pcurantes. ad Ti rū.j. Cretenses semp male bestie ventres pigri. Chis tus aūt hoc nō fecit. Eccles.x. Bā terra cui⁹ rex sapiens est:et cuius pncipes vescunt ad reficiendū et nō ad luxuriā[amicus publicanoz z peccatoz. ] Nō inḡtum hmōi sunt:sed inḡtū p familiaritate trahunt ad pniam. Matth.ix. Nō op⁹ est valentib medic⁹ sed male habentib. Sic ḡ terminata est ps de reprehensione eoz q Joānis testimonium nō receperūt[Et iustificata est sapientia ] Ecce cōmendatio paucoz q Joannis testimonium receperūt. Dicit ḡ[Et sapientia ] q oia sapienter z cū moderamine disponit. Sap. viij. Attingit ḡ a fine vsq ad finem fortiter z disponit oia suauiter. Que Joānē misit. Que pcōtib benigne vsi vt cōuertant. De qua clamat apls Rhom.xj. O altitudo sapie z scientie dei ḡ incōpte. sūt iudi. ei⁹ z inuest. vie ei⁹ [iustificata est ] hoc est: iusta et equa esse pbata est[ab oibus filijs suis ]qui forma sapientie in filios sapientie formati sunt. De quib dicit Joan.j. Dedit eis potestatem filios dei fieri. Eccl.iij. Sapientia virū filijs suis inspirauit et suscepit exprentes se:et pibit in via iusticie. Et cū cum publicanis z pctōres exquirāt eam:illos suscipit:et pit vt sapientes efficiat. Sic ḡ termiāt pars de terminatione ei⁹ q promissus est in lege z q habet oz dinare gradus ecclesie.

## Rogabat aūt illū quidā de phariseis vt manducaret cum illo. Et ingressus domum pharisei discubuit

S Dicincipit pars illa Que est de ostensiōe Protestatis in spūalibus vt pceat. pbet esse caput chatismatū oim q fluunt in oēm vniuersitatē mēbroꝝ. Hec aūt historia i Tres diuidit ptes. In quarum Prima Peccatrix ad accedendū ad christū ostendit oportunitas. In Scā notat Eiusdem accessus. Et in Tertia Deboc murmurans repsio. In Primo aūt Tria sunt Scz Modus iustationis. Dignitas hospitis inuitantis. et Abūdātia z cōmodū exhibitōis. Modus aūt inuitatōis est q[Rogabat illum ] Sunt em peregrini: maxime dei vbū annūciantes: Vocandi: Addūcendi: Rogādi: Extrahēdi: et Logendi. Vocandi Lu.xiij. Vocauit multos z misit seruū hora cene dicere inuitatis vt venirent. Adducendi Heū.xiij. Introduc viros domū ḡa mecum comesturi sunt in meridie. Tob.ij. Vade et adduc aliquos de tribu nostra:timentes deum vt epulent nobiscū. De Extractu aūt p adiuratōes et violentas pces Heū. xviij. Dñe si inuenī grātā in oculis tuis ne transeas seruum tuū. sed afferā paululū aque z lauētur pedes vestri:ponāq buccellā panis z cōfortet cor vestrum:et rēgelate sub arbore et transibitis. Talia em verba trahentia dicenda sunt peregrinis vt sciatur q et corde pcedat inuitatio. Sunt etiā cogendi Lu.xxiij. Egerūt illū dicētes: Mane nobiscum qm aduespascit. Hoc autē ideo faciendū est. quia Hospitalitas est vna de operibus misericoꝝ die. Et deus ostendit illum (al's illā)acceptare p b q illi qui sepe receperūt pegrinos:tandem receperunt angelos in specie pegrinoꝝ. Debre.xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci. Per hāc em placuerūt quidā angelis hospino recepti[ Quidā pharisei ]Ecce Dignitas inuitantis. Particulan em signo segregat ille ab alijs. Pharisei nomie cōmē dātur a Specie religionis Lu.xxiij. Dic non erat consentiēs cōsilijs z actibus eoꝝ. Sicut nec Nicodemus nec Samaliel: et alij ḡplures pharisei. De Religione aūt dr Act.xxvj. Fm pbabilissimā legis(al's religionis)nostre secta viri pharisei[ vt manducaret ] Ecce tangit b Preparatiōis exhibitio in Tribus. In reparante intrinseeus in cibo In defendante ab impugnatione aeris extrinsec⁹ in receptione domus. In cōmodo:pparato lassato et itinere in stramēto molli cōmodius in discubitu. Duo aūt in Primo notant. Preparatio cibo rum:z Societas. In qua etiam subintelligit Solennitas. De Primo dicit[ vt manducaret ] ad reparationē deficiti ex fame. Lanc.v. Comedite amici et bibite. Esa.xxiij. Non condent neq reponent mercedes eius quia bis qui sterunt coram dño mino. Glo. Ver. pauperibus erunt mercedes eius vt comedāt vsq ad saturitatem:z vestiant vsq ad vetustatē. In domo aūt illa non est inuitatus tm ad comedendū:sed adiungit Societas. Et intelligit solēnitas hospitalitatis p hoc q dicit[ cum illo ]Quidam aūt ad ostia dant pauperibus vt mittunt Et Bene faciunt. Quidā intra domos recipiunt pcurandos. et Melius faciūt. Quidā secū in societate z solennitate z gaudio comesturos Et Optime faciūt. De Primo Nec.viij. Mittite partes his qui non pparauerūt sibi. De Scō Job xxxj. Foris non mansit pegrinus z ostium viatori patuit De Tertio Heū.xliij. Mecum sunt comesturi in meridie. Apoc.iij. Ego ecce sto ad ostium et pulso: si qs audierit mibi:intrabo z cenabo cum eo et ipse mecū. Et hec est magna gloria Lu.xv. Epulari z gaudere oportebat[ Et ingressus domū ] Ecce Secundū opus miscōie in receptione intra domū que defendit ab imbribus z caumatibus: Et vniuersalr impugnantib er aere extrinsecus. Matth.xxv. Nos pes eram et collegistis me. Heū.xix. Obsecro domini declinate in domū pueri vestri z manete ibi[ Discubuit ] Ecce Cōmoditatis (que lassis deberur in mollium subtratiōe) pparatio. Discubitus enim est sessio a remotis infirmis cum apodiatione spine dorsi et lateruz ad mollia reclinatoria. Fatigabat em dominus et discipuli et itinere.et ideo talia emolimenta cum requirebant. Luce.ix. Facite homines discumbere p

conuiuia. Sic ergo Jesu posito in discubitu nar cra oportunitate(als oportunitate) vt posset eum comprehendere familiariter quia peccatrici nō ex pediebat immittere se turbis: mora fuit ad venien dum. Cantic.j. Cum esset rex in accubitu suo:nar dus mea dedit odorem suum Nardus:statura si gnificat humilitatē:et calor significat charitatem Et hec ambo fragrabant bonum in naribus dñi. Et hoc est qđ sequitur

## Et ecce mulier que erat in ciui tate peccatrix

Tanguñ autem ibi Duo. Primū quidem est Peccatricis apud dominū exhibitio. Secūdum autem Eiusdem mulieris piorans operatio. Lira Exhibitionē mulieris notanſ Quattuor. Quo rum Tria in littera ponunt.et Quartum Intelligitur. Primum est Mulieris huius ad presentia am domini exhibitio. Secundū Sui peccati ma nifestatio. Tertium est Diuine cognitōis illumi natio. Quartū autē quod subintelligitur: est Ad uentus ipsius ad dominū deuotio. De Primo di cit[Et ecce mulier.] Mulier dicitur molliens berū. Et sic hec propue mulier fuit q multos emol liuit:pelliciendo. hoc est: mollicie pellis prouocan do ad libidinem et illiciendo Et in hoc se domino presentauit. Prouerbioz. vij. Preparata ad dece piendas animas. ij. Petri.ij. Oculos habentes plenos adulterij et incessabilis delicti: pellicientes animas instabiles. In tali enim nocumento vire rat et in hoc se mulierem fuisse domino demōstra bat. Et ideo Ecclīastes. vij. Sagena cor eius: vin cula manus illius. Talibus enim multos emolli uerat(als et enervauerat)animos viriles. Et ideo remissionem petens:talem se nomine mulieris do mino ostendit. Secundum autem (quod est pec cati sui manifestatio)est in Tribus. In peccati no cumento. In peccati actu.et In peccandi consue tudine et officio. Peccati nocumentum importa tur per hoc q dicit[que erat in ciuitate] Cor ruptio et lenocinij multis exhibitum.et ideo mul tis nocuit. Osee.vij. Non quieuit ciuitas a cōmi xtione fermenti donec fermentaret totū.). Lozinb. v. Modicum fermentat totam massam corrumpit Osee.vij. Omnes adulterantes quasi clibanus succ census a coquente. Ista autem in ciuitate fuit succendens clibanum sicut fomes ignis. Et Tria ha buit succedentia. Pulcritudines. Ornatum: quia dines dicitur fuisse. et Generis nobilitatez. quia legitur fuisse nobilis. Et ista tria significantur tri bus quibus succendebat fornax Babylonis. Da nielis.iij. Napta stupa et malleolus. Napta enim est bitumen:ignis fomentum. Et significat pulcri tudinem:in qua conualescit ignis libidinis in for nace cōcupiscentie carnalis. Stupa autē ex mul tis collecta:ornatus mereticij significat varieta tem. Malleoli autem qui in fascibus sunt mate ria ignis et sarmentis vinum:generis significant nobilitatem. Unde etiam viris nobilibus apta tur. Judicum.ix. Tale igitur nocumentum fuit vilis cōmertij et contubernij huius mulieris. Et b sese domino presentando accusans in se demon strauit. Actus autē peccati ostendit per significa tum nominis peccatricis. et Consuetudo et Offi cium importat q modum significandi. Peccatū autē mulieris proprium. vt dicat Chrys. est luxuria et fornicatio.ij. Machab.vj. Templū luxurijs e rat plenū et scortantiū cum meretricibus Templū: hoc est corpus:quod templū esse debebat. Eccli. ix. Propter speciē mulieris multi perierūt. et ex h quasi ignis exardescet. Omnis mulier que ē for nicaria:est quasi stercus in viam ab omnibus pter cuntibus calcabit. Cōsuetudo etiā importat per modū significandi. qz consueta erat talibus. Pro uerbioz.vij. Vaga garrula:quietis impatiens: non valens in domo cōsistere pedibus suis. Ezech. xxiij. Ingrediunt ad Ollam:et ad Oolibā mulieres nefarias, Olla interpretat tabernaculi in habitatio. Ooliba tabernaculi alienatio .quia tabernaculū cōtubernij eius inhabitabant multi. et altro fastigio cōcupiscēte fixerat illud Ezech. xvj. Fabricasti tibi lupanar in capite omnis vie. et excelsū fecisti in capite omnū platearū. Hec autez habuit istud illi peccato dedita. Ezechie.xvj. Ad omne caput vie edificasti signū prostitutōis tue. et abominabile fecisti decorē tuum. et diuisisti pedes tuos omni trāseunti:et multiplicasti fornicationes tuas. Querit aūt hic. Quare tāt multi er in auitate pmittebat. Deute.xxiij. Nō erit meretrix de filiabus israel:neq; scortator de filijs isrl Et dicendū ad h q sicut dicit Arist.i Polit. Loi tū difficile est punire ab ordinatore ciuitatū ppter nimiā ei delectationē.qz periculū esset sodomie vel mollicie. Et ideo talia lex quidē phibet:sed in pa senti nō punit:sed toleratine pes fiat. Et ideo eti am in Deut.pena nō adūgit. Exemplū aūt hui dat Aug. valde pueriles. Sicut eni palatiū pul crū edificet.et in angulo eius fetorē doacē sustī nere nolit:palatiū totū fetore implebit. Uñ tol le cloacā de palatio,et aula fetore efficit inhabita bilis. Tolle meretrices de mūdo et sodomia tor efficiet reprobi. Sic g tolerabat. Et hac de causa talis ergo fuit vt dictū est. Ro.v. Ubi abūdauit iniquitas:superabundauit et gratia. Et hoc est qđ sequitur

## Ut cognouit q Jesus accubuis set in domo pharisei:attulit alaba strum vnguenti

Hic enī ponit Diuine cognitōis circa mulierez istā Illuminatio. Et tanguñ Quattuor. Illumi natio sui. Cognitio salutis chri. Accubitus expectā tis dñi. Familiaritas puenientis loci. Illumina tio sui tāgit p h q dr[Ut h epostq] cognouit h est: diuine illuminatōis notitiā accepit.ps.xvij. De us meus illumina tenebras meas. Michee.vij. Cum sedero in tenebris: dñs lux mea est. Nanc eni peccatrici christus primo luce sua irradiauit. qz aliter ad ipm nō cucurrisset. Uñ Bre. Quia tur pitudinis sue[maculas aspexit:lauanda ad fon tem misericordie cucurrit. Maculas autez su as non aspiceret:nisi eam in lumine cognitōis el fecit. Uñ Dion, dr i epla ad Titū. Prim donū qđ

datur hómi ex respectu ad lumen: cognitio sui est. Hiere. xxxi. Postq̃ ostendisti mihi ego penitentiã & percussi femur meu. Propetas eni dec(alis: bus) lucis est: Q̃ turpia illustrat: & turpiby nõ deturpat. Joan. j. Lux in tenebris lucet: & tenebre eam nõ cõprehenderũt. Sic ergo luce diuia respectu (alis respectu) cognouit. Irecognouit saluteꝫ in saluus auctore. Et hoc est q̃ dicit [q̃ ie sus] Sauit q̃ dixerat Abacbuch. iij. Ego autez in dño gaudebo: & exultabo in deo Jesu meo. Et hoc eni iã cõcepit spem salutis: dicẽs cũ Manasse. ij. Paral. vlc. Indigná saluabis me fm multitudinẽ miseicordie tue. Sauit eni pmissum dñi de muliere nefaria Ezc. xvj. Dixi tibi cum cẽs in sanguie tuo. viue. hoc est. cũ esses i immũdicia sanguinis fornicationũ tuaz. Hac igit spe concepta: ex noticia nois saluatoris: amplꝰ tracta fuit. Cognouit eniã [q̃ accubuisset] que in via pter infamiã: nec sequi potuisset: nec decuisset. Moram autẽ facienteꝫ inuenire ꝑsumpsit & accedere. Et idarco Lañ. j. in ꝑsona sua Salomõ dic Indica mihi quẽ diligit anima mea. vbi pascas: vbi cubes in meridie: ne vagari incipiã. Ad ifam enim Jdi ad pastũ suozũ plus q̃ suggius accubuerat in meridie. quia In meridie fm naturã & vsum temperatozũ hominũ tẽpus est refectõis. Sicut pharũ est in nris Glosis sup Matthez. Unde etiã Petꝰ in Actib. ij. excusat discipulos ab ebrietate. qz nõdũ venit hora edẽdi. cũ tñ eẽt hora dieí tertia. Lanteꝫ. Cũ esset rex in accubitu suo: nardꝰ mea dedit odoꝛe suum. Ad litterã eni De spica nardi vnguẽta odorifera facere consuet. quibꝫ domino cũ accũberet obsequiũ vnctionis impendit. Joan. xij. Unguentũ nardipistici hoc est: fidelis & purissimi. In accubitu eni: lasse ex inicrate aie: christum cõphendere possunt. que exultanteꝫ ad currendã viam suam comphẽdere nõ possunt. Accubitus autẽ est moraliter equanimis et dulcis expectatio peccatozũ ad penitentiã Rhom. ij. Ignoras quia benignitas dei ad penitentiã te adducit. Ysaie. xxx. Expectat dominus vt misereatur vestri. & ideo exaltabit parcẽs vobis: quia deus iudiciꝫ dñe. Hoc enim iudiciũ omnino iocundũ est q̃ iudicauit in domo expectare meretricẽ ad penitentiã: magis q̃ pasci corꝑaliter a pharisco. Et ideo exaltata est misericordia eius: quia tante peccatrici pepcit misericors & miseratoꝛ & iustus dñe. Cognouit etiã q̃ [in domo simonis pharisei] Ubi erat accessus familiarioꝛ & quietioꝛ & maioꝛ oportunitas obsequẽdi: q̃s in via publica: in qua frequentant, tiũ impediebat multitudo. Luce. xix. Salus domui huic facta est. eo q̃ & ipe filius sit Abrae.

Dom⁹ nõ hec Spualiter significat ꝓscientiã. ꝑs. xcij. Domũ tuã dñe decet sanctitudo. Et ideo peccatiũ in ipa domo puniendũ. Uagam eni & quietis impatiẽtẽ: & in plateis se exhibentẽ ad custodiã dom⁹ quo ceteri (alis: coerceri) ꝓuenebat: vt secreta domus custodiret. que multis in plateis fuerat causa ruine. Unde de fozi muliere legitur ꝓuer. vlti. Cõsiderauit semitas dom⁹ sue. & panẽ ociosa nõ comedit. Quedã Glose allego rice exponẽtes dicũt q̃ Dom⁹ Simonis est Synagoga vel Sacra scriptura. Peccatrix autẽ gentilitas que fornicata est cum idolis. Sed hoc facile ẽ ꝑsecq. Et ideo nos Tali simul & Morali intendimus expositioni. Jd autẽ q̃s sup: intelligi er bis dicimus est: q̃ oib⁹ ꝑdictis tracta venit ad dñm. Et sicut dicit Greg. Non iussa venit: tracta tamẽ vinculis charitatis christi & odoꝛe gratie ipsius & spe salutis. Et ideo funiculus q̃ trahebat quasi tribus restibus complexus fuit: Cognitiõis fidei: Spei salutis: et Amore eam et bonitate sua expectantis Eccc. iiij. Funiculus triplex difficile rumpit. Dũ Cognitio illuminat ad veritatẽ. Spes trahit ad veniam. Charitas autẽ ad misericordiã dei accendit amoꝛem. Osee. xj. In funiculis Adam trahã eos: in vinculis charitatis. Sic eñ Adã tractus est et omnes alij peccatoꝛes. Odoꝛ igit ralis misericordie ꝓbibite omnibus peccatoꝛibꝫ. et nulli denegatur trahit eam. Cantic. j. Trahe me post te: curremus in odoꝛe vnguentoꝛũ tuoꝛum. Sic ergo tracta venit

als Capitulum Spei salutis

Officium autẽ deuotionis statim exhibuit. Hoc autem officium exhibitura Duo fecit. Primo eñ Se idonee (ne indecenter reiceretur) ꝓparauit. Deinde Officiosa omnẽ obsequiũ deuotionẽ impẽdit. Prepauit autẽ se in Quinq. Impensas eñ obsequiũ preciosas et opoꝛtunas sccũ attulit. Per recitudinem erecta et parata stetit. Ex verecundia retro se retraxit: & se ad sequendum dominũ aptauit. Quantũ licuit: se domino cõiunxit. Locum sibi congruum quesiuit. Primũ hoꝛ notanf in hoc q̃ dicit [Attulit alabastrum vnguenti] In quo Tria notanf. Sapientia ferentis. Vas lucris. et Usus vnctionis. Sapientia eñ ferentis mulieris in hoc notanf Q̃ cum esset Jndigna: vacuis manibus non apparebat in conspectu dñi: Attendens quod scriptum est Exodi. xxiij. Non apparebis in conspectu meo vacuꝰ. Et cum esset Vulneribus plena: impensas attulit vnctionis. Et cum esset Ferida: aromata tulit que feroꝛem restringerent. Cogitauit eñ foris (alis secum) illud Mich. vj. Quid dignũ offeram dño. Psal. xcvij. Afferte domino filij dei. Psal. l. Sacrificiũ deo spiꝰ contribulatꝰ: coꝛ contritum & humiliatũ deus nõ despicies Attulit autẽ alabastꝛum. Ad ifam Alabastrum ꝟ vocatur vas alabastrinũ. hoc est: de alabastrino marmoꝛe factũ. Est autẽ firmũ & ꝑspicuum. Et quia preciosa vnguenta spirãdo euanescũt ideo frigiditate illius marmoꝛis restringuntur et conseruanf. sicut ab autoꝛibus medicine cãphoꝛa ꝓcipitur in ꝑsillio vel seminelini conseruan ꝓꝓter eandem causam. Significat autẽ coꝛ tam Illuminatũ: ꝑpter ꝑspicuitatem: et luminis diuini susceptibile. Et Solidũ: propter lapidis naturam. et Infrigidatũ: ab estu libidinis: et cõseruationẽ spũs sancti vnctionis. De Illuminatione autem & susceptione lũmis coꝛdis dicit. ij. Corinth. iiij. Deus qui dixit de tenebris lumen splẽdescere: illuxit in coꝛdibus nostris ad illuminationẽ scientie claritatis christi. De Soliditate autez dicitur Exod. xxxiij. q̃ scripsit legem in lapidibus. hoc est: in coꝛdibus solidissimis: et tenaci memoria legẽm tenentibus. De Frigiditate autem que est La-

ſtitas dicitur Cantic.ij. Sicut lilium inter ſpinas ſic amica mea inter filias. q; Liliū candore caſtitatem prendit. Spina vo puncturā tentationis libidinū. Tale igit eſt cor. Ubi Caſ. vij. Uenter tuꝰ ſicut acerꝰ tritici: vallatꝰ lilijs. Acerꝰ enī tritici eſt acervus ſacri eloquij. Uallatio aūt liliorū eſt vndiq; defendens caſtitatis munitio. Unguēti aūt vſus eſt Lenitio: Impīguatio: z Odoris diffuſio. Lenit enī: ipinguat: z odores diffundit. Significat autē cōpunctōes que lenit doloꝛem peccatoꝝ. De Lenitōe Ecci.xxviij. Unctiones ꝓficiet ſanitatis. z pigmenta cōficiet ſuauitatis. De Impinguatōe deuotōis Pſal.lxij. Sic adipe z pinguedine repleaſ aīa mea. Lenit ḡ vulneꝛū doloꝛē in ſcia: r impinguat ſancta deuotōe. Ecci.xxxviij. Impingua oblatiōnē z da locū medico. De Odoꝛis aūt: hoc eſt: de virtutū fragrātia et quib; vnguentū illud ꝓficit: dicit Job.xij. Feruelscere facit quaſi olla ꝓfundū maris ſicut cū vnguēta bulliūt. Profundū maris eſt: ꝓfūditas cordis amarītudines. hoc feruet in calore doloꝛis z deuotōis z charitatis: z ſpirat odoꝛē virtutuꝫ; ſicut quādo bulliūt vnguēta: ſpīrātia diuerſa vi tutū odoramenta. Caſ.iij. Odoꝛ vnguentoꝝ tuoꝝ ſuper oīa aromata. Dicit aūt ēdā q; hec mulier vnguentū illud ſibi ob decoꝛē parauerat Et hoc nō eſt ꝓbabile: quia vnguēta mulieꝝ raro sunt. Aut ad reſtrictionē fetoꝛis Maxime inguine. Aut ſub māmillis. Aut ſunt ad incitamenta libidinis: que duo (alīs: domino ſū fuiſſet cōpertia. Sed ꝓbabile eſt q; hoc dño fecit fieri ad laſſitudinis abſterſionē. Et ideo ēnā vnxit ſibi pedes q; in via fuerant laſſati. Sequit

**Et ſtans retro ſecus pedes eiꝰ: lachrymis cepit rigare pedes eiꝰ: z capillis capitis ſui tergebat: et oſculabatur pedes eius: z vnguēto vngebat.**

Iſta eſt ſecūda ꝓparatio ipſius. In quo notaſ q; per reentrudinem erecta z parata ſteteꝛ. Stans enim paratuſ eſt obſequi. Et ſignificat: q; qui obſequi debeat domio: reentrudini debet ſe coaptare. Eccli.ij. Accedens ad ſeruitutē dei ſta in iuſtitia: z ꝓpara aīaꝫ tuā ad tentationē. Ezc.ij. Fili hominis ſta ſup pedes tuos.iij. Reg.xvij. Uiuit dominus in cuiꝰ conſpectu ſto. Sequiſ retro] Et in hoc duo notanī. Unum: Q; ex verecūdia ſe retroꝛſum retraxit. Aliud aūt q; ſe directe pꝰ dominū in via ad ſequendū eus aptauit. De Primo dicit Hiere.xxvj. Conſuſus ſum z erubui: q; ſuſtinui oppꝛobriū adoleſcētie mee. Oppꝛobriū adoleſcētie maxime ſunt peccata libidinis. Eccli.xxvj. Gratia ſup gratā mulier ſancta z pudorata. Et illa trahit ſemp retroꝛſum. Unde cū venīēdo angelis ad Abraam: ſancta mulier Sara retrapit ſe poſt oſtiū tabnaculi. Geñ.xviij Adaptauit etiaꝫ ſe ad ſequēdum in via dñi. Unde cum Petrus ꝓpe niteretꝛ: nō ſapiens que dei ſunt: Matth.xvj. dixit ei dominꝰ. Uade retro ſathanas. q.d. Retro te retrabas: ad ſequendū ea q; mee ſunt voluntatis. Eccli.xxiij. Gloria magna eſt ſequi dominū. Ecōrra Eſa.liij. Auerſi ſumus ne tremus poſt tergū dei noſtri Secūd[ ſecus] Notat in hoc q; ipſi dño: verecunde quantum potuit ſe cōiunxit et appropinquauit. Pſ.xxxij. Accedite ad eum et illuminamini. Tangit (alīs Scīuit) eñ q; etiā tactꝰ ſimbrie ipſius ſanaret Mat.ix et Lu. viij. Et ideo vnctiōe (alīs tactu pectū chriſti) ꝓtuē demonis expellere a ſe nitebaī. Sicēs illō.ij Loꝛ.vj. Que cōuentio chriſti ad belial. Et ideo ḡn tum voluit acciſſe non min⁹ affectu q; conſensum q; coꝛpe q; tactuꝫ. Beñ.xxvij. Accede ad me fili mi vt trangā te. Locum aūt comperentē ſibi elegit q; eſt burnilitas: z ſupplicationis. hoc eſt[ pedes eius] Iſte eñ locus nō eſt deſpicabilis (alīs deſperabilis) Quia et ibi erat diabolus: et Indoctus ſalutaꝛi ibuiſ diſciplina: et Simplex (alīs Supplex) adorando inuenit ſuffragia. De Primo hoꝛ. ttū dicit Abachuch.iij. Egredietꝛ diabolus añ pedes eius. De Scōo Deutero. xxxij. Qui appropinq̄nt pedibus eius accipiēt de doctrina eius. De Tertio aūt in Pſ.xxxi. Adoraui⁹ in loco vbi ſteterūt pedes eiꝰ. Pedes aūt dñi quib; omnia opa ſua: z maxie coꝛda boim pambulat Duo ſūt. Miſcōia ſcz: pes mollis. et Ueritas ſiue Juſticia: pes durus z gratis Pſ.xxxiij. Omnia opera dñi miſericoꝛdia et veritas requirēbtus teſtamentum z teſtimonia eius. Pes aūt vt dicunt Phyſia ex Quinq; cōponīt ordinib; oſſium. Sed in pectine pedis iſti oꝛdines habent iuncturas ſtrictas. et in digitis habēt iuncturas laxas. Miſericoꝛdie pes Quinq; habet compoſitiōis ſue oꝛdines. Quia eſt Miſcōia dulciter peōrem ſuſcipiēs. Eſt Miſcōia multum debiti relaxans. Eſt Miſericoꝛdia ad penitentiaꝫ expectans. Eſt Miſcōia in ſatiſfaciendo adiuuās. Et eſt Miſcōia tandē in toto a peccato liberans. Et iſte eſt pes vnus tota deuotione cōplectēdus. De Suſcipiēte ēdem miſericoꝛdia habetur Luc. xv. vbi pater in amplexib; et oſculis filium peccatoꝛem ſuſcepit poſt multa diſpendia vite luxurioſe. De Miſericoꝛdia aūt relaxante magnā partem debitoꝛi (alīs debitoꝛ) Job.xj. Intelligeres q; multo minoꝛa exigantur q; merēt iniq̄tas tua. De Miſericoꝛdia ad penitentiā expectante Eſaie.xlj. Tanq; ſemp: filiui: patiens fui. Eſaie xxx. Expectat vos dominꝰ vt miſereatꝛ veſtri. De Miſericoꝛdia adiuuante Pſal.ix. Adiutoꝛ in oꝑoꝛtunitatibus in tribulatiōe. De Miſericoꝛdia in toto liberāte Mat thei xviij. Miſertus eſt dominꝰ ſerui illius: et dimiſit ei vniuerſum debitum. Die non habentibus illis vnde redderent: donauit vtriſq;. Similiter autem Pes Juſticie habet quaſi oſſium oꝛdines quinq; ex quibus componīt Quoꝛum Unus eſt Juſticie inflexibilis rigoꝛ. Secundus aūt Lōmiſſionū rimoꝛ. Tertius aūt quia nō tm cōmiſſoꝝ rum ſed etiam vſurarum eſt implacabilis exactoꝛ Quartus aūt Sententiaꝫ incuſtabilis z incōcutabilis ipſe iudex eſt tenoꝛ. Quint⁹ autē quia Inꝑte iuſtitie duriſſimus eſt inimicoum dñatoꝛ z conculcatoꝛ. De Primo. ij. Timoꝛ. ij. Si negauerimus: ille fidelis permanet: ſeipſum negare nō poteſt. Ꝓuerbioꝝ. vj. Non adquieſcet cuiuſq;

x

precabus nec recipiet pro redemptione dona plurima. De Secūdo Neh. xij. Ita terribile erat qđ videbat. Moyses dicit. Exterrit⁹ sum & tremebūd⁹ Exo. xx. Perfriti & pauore concussi sterterūt procul. Job. xxvj. Cū vix pua stilla ſmonis ei⁹ audicrim⁹ tonitruū magnitudis ei⁹ qs potit intueri: De ſtio Mat. xxv. Serue male & piger: sciebas quia meto vbi nō seminaui: & congrego vbi nō sparſi: oportuit ḡ te cōmittere pecunia mea numulariis: & ego veniēs recepissem vtiq; qđ meū est cum vsur. De Quarto Mat. xxv. Ite maledicti in ignē eternū. Exstat snia et obtinet vim: qz sequit. Et ibūt in ignē eternū. Nec est qđ nō terreat illa snia. Pōs &c. Ipe liberauit me de laqueo venantiū: & a verbo aspo. Noce ⁊ bū aspz qđ est pdēnatio i ignē eternū. Laqueꝰ aut (vt dicit dūs Bern.) est pondus catenarū stringentiū: strictentiū: vrentiū: & i morte tenentiū. De Quito aut in ḡ sup colla inimicoꝝ exaltat (als: extollet) sicut dns dicit Esa. lxij. Calcaui eos in furore meo: & conculcaui eos: in ira mea. Esa. ij. Exaltabit dns solus i die illa qz tūc implebit quod dicit Pōs. Ponā inimicos tuos scabellū pe. tu. Isti sunt pedes dñi Deꝰ dus Zacha. xiiij. 82. Stabūt pedes ei⁹ sup montem oliuarū. hoc est: misericordie & miſationiꝫ, quia sicut dicit Jaco. ij. Superaltat miſericordia iudiciū. Nos pedes dñi tota deuotiō peccatr̄ ista cōplexa est. Pedē misericordie querēs p spz̄ venie. Pedē aut̄ veritatis siue iusticie p timorez qui est initiū sapientie. Timor quidē vt dicit Ec cli. j. expellit peccatū. Et qui sine ḃ timore est nō poterit iustificari. Nec etiā excludit timorē qui obstaculū (al⁹: ptrariue) est veritati. Rhom. xj. Nolite altū sape sed timete. Dicit etiā Blo. q⁹ Pedes dñi sunt paupes. Et Pedes etiā domini portāres sunt ꝑbi dei pdicatores. Pedes etiā domini in coꝝ portātes: sunt intellectus & affectus prime dei susceptōes. Duo enīz pedes quib⁹ anima occurrit deo: sūt intellect⁹ et affectus. Pedes aut̄ quos deus ponit in animā sūt Illuminatio ſtatſ. et Charitas bonitatis: et dulcēdinis ip⁹. Quando eni dns dicit Matth. xxv. Quod vni ex mīnis meis fecistis mihi fecistis. tunc pedes scoꝝ suos (als: suoꝝ) reputat. Lauāt aut̄ pedes pauperꝫ: quando necessitates coꝝ cōsolantur ḡ elemosynas. & Tūm. v. Si sanctoꝝ pedes lauit: si necessitatib⁹ coꝝ cōmūicauit. Benef. xviij. Lauēt pedes vestri: & affera buccellā panis. De Pedibus aut̄ pdicantiū Esa. lij. Quā pulci sup mōtes pedes annunciantꝫ bonū. Istud aut̄ leue est ꝑsequi in ista: Et ideo ad prima recurrendū est et positionē. Jam eni habitum est totū boc̄ se hoc peccatrix ad obsequendū domino ꝑparauit. Obsequiū aut̄ quod impendit ꝑsistit i Quatruor. Sci. In pedū rigatiōe. In rigaroꝝ pduꝫ mundissima tersione. In terſoꝝ pedū deosculatione. Et In osculatoꝝ & lassoꝝ pedū suauissima vncti one. De Primo horꝫ dicit [Lachrymis cepit rigare pedes eius] Et in hoc ruisum notanꝫ tur Quatruor. Primum est Zbundans lachrymarū effusio. Scōz Impigra lotiōis obsecutio, Tertiū Pedū dūi ad spūalū germinū fecūditatē effusio. Quartū est Extrēoꝝ dñi q magis indigebāt prudēs & humꝫ curatio. De Prio Notādū q⁹ optauit q⁹ mlt̄ū abūde lachrymas funderet que ambos pedes nō solū infundere: sed & lauare et lotos rigare cupiebat. Piere. ix. Quis dabit capiti meo aquā & oculis meis fontē lachrymarū: et plorabo die ac nocte. Pōs. cxviij. Exitus aquaruꝫ deduxerūt oculi mei. Cū ista fleuit abundanter & fudit lachrymas: propriet⁹ aīm lachrymaꝝ habēres. Lachryma eñ Est clara siue pura: Est salsa: Est calida: Est humida. Clara vt non sordideꝰ sed sordida detergēs. Pōs. vj. Lauabo p singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratuꝫ meū rigabo. Hoc est: renebras peri & turpitudinē strat⁹ ad puꝫ lauabo. Esa. j. Lauami: mundi estote: auferte malū cogitationum vestraꝫ ab oculis meis. Salsa aūt est in fletus amaritudine. iij. Reg. iij. Dumtre ea: anīa eñ ei⁹ in amaritudine est. Ita dixit Delize⁹ de muliere q̄ tenuit pedes ei⁹. j. Reg. j Cū esset Anna amaro animo flens largiter oraut Ruth. j. Nō vocet̄ me Noemi hoc est pulcra: sed vocate me mara hoc est amaram: qz amaritudie me valde repleuit o ipotēs. Calide sunt etiā lachryme qz de calida contritiōe & deuotiōe & charitate pcedunt. Pōs. xxxviij. Cōcaluit cor meus intra me: et in meditatione mea exardescet ignis. Istud significatum est Gen. xxxv. vbi Anan inuenit aq̄s calidas in deserto. Anan eñ interpret⁹ gratificatio Et Beat ista peccatrix de serta que feruentissimas sup dñm effudit lachrymas vt grata efficerēt. Hūidas etiā effudit lachrymas: que infundere possent & rigare Pōs. vj. Fm aliā Trāslationem. Lachrymis meis stratū meū natare fec. Et hūiditate eñ hūt q⁹ ab luuie sunt, et qñ hūor pcedit ex intimis: tunc magis lauat: qz aīa se sordes ꝓpellit. Piere. iij. Laua a malicia cor tuū hierlm. Sic ḡ fleus largit⁹ & ista: mūdata est lota lachrymis. Brego. Lauās lachrymis maculas crimis: susceptoris sui tetigit vestigia: ac prauā sua derelinqns itinera: illi postea assidebat & ꝓbum illi⁹ semp audiebat. De Impigra autem obsecutionis diligentia dicit [Cepit] Nō enim ita cepit q⁹ ceptum opus non ꝑficeret: sed qa ita diligens fuit acsi omni hora incaperet: ideo dicit [cepit] Ecci. xviij. Cum cōsummauerit homo tunc incipiet. Pōs. lxxv). Dixi nunc cepi: hec mutatio dextere excelsi. Sequit̄ [Rigare] In ḡ notatur Spiritualū germinū infusio. Terra enim inuia & inaquosa sterilis est. Et ibo rigat pedes q⁹ in vestigio pedum suoꝝ germinet, et rigati pedes humorem habentem in se vim deiectis infundant. Ecci. xviij. Dixi rigabo hortum plantatiōis: et inebriabo partus mei fructuꝫ. Nec est Ira Josue. xv. cui pater dedit irriguum inferius & irriguum superius. Irriguum inferius pro peccatis cōmissis. Irriguum supius pro adceptione amoris patris celestis [pedes eius] Ecce Extremoꝝ domini (que magis indigebant) prudens & humilis procuratio. Pedum enim loto humile est obsequium. Pedes etiam domini lassi: hoc obsequio indigebant. Q⁹ eñ humile sit: patz in christo qui in sūgnū maxie būilitat̄ pedes lauit discipl⁹ Jo. xiij. Pedes etiam indigebant hoc obsequio, quia pe

loturam pedū lassorum; pedū extrahīt lassitudo. Regū. xxv. Ecce anella dñi sit in obsequiū vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Sōm obsequiuꝫ est Tersio: q notat in b q dicat [capillis capitis sui tergebat] Et notāt in b Tria. Mollicies z delicatio tergēdis. Capilli eni mlieris fm naturam molliores sūt q̄ viroꝝ. Et capilli capitꝫ ꝑ̄ mollicie cerebri maxime sunt molles Et motu enīca lor spiritū z sanguinis in pedes dñi traherat. Et ideo leui tactu sensū doloris: lassi pedes accipiebāt. Et ideo hec prudēs mlier molle tersorū apponebat, z ideo tali obsequio sua deuotōez exhibebat. Alia aūt causa fuit Ut b i obsequiū būlitatis cbri ꝓuerteret. in q̄ ante maximā exhibuerat vanitatē. Et ibi i Lañ. vij. in laude ei⁹ dr. Come capitis tui sic purpura regis nūcta canalibꝫ. Purꝫ pura eni regis rubet purpureo sanguie būlitatis z passiōis cbri ꝑsideratōe. Nec aūt canalibꝫ iunc ta est q̄ coma imixta est lachrymarꝫ fluminibꝫ. Quantū aūt ad b q̄ vanitatē capillorꝫ: traxit in tersiōis: pulueri, būlitatē dr Lan. v. Come ei⁹ sic cut elate palmarū: nigre q̄si corui⁹. Elate palmarū sunt ramusculi valde crocei: repandi sub spatulis z sup stipitē palme. Dui⁹ q̄ mlieris come ꝑmo in vanitate crocee z repāde sic elate palmarū cānes: postea in tersiōe pulueris atteruntorꝫ (al's atritorꝫ) pedū dñi fuerūt nigre z deturpate quasi corui⁹ p būlitatē z abiectōem. Sequit. [capitis sui] Ecce Capitis mlieris ad pedes dñi inclinatio. In q̄ notat Exalit Maiestatis credite i chio adoratio. z Typice notat Mētis (que p caput intelligit) z cogitationū z affectionū (q̄ de mēte sic capilli de capite fluūt) ad cbm ꝓcede relatio. De Adoratiōe quidē ꝑs. cxxij. Adoraui mus in loco vbi steterūt pedes ei⁹. Exod. iij. Adoratuerūt pmi in terrā. De Relaxatōe aūt cogitationū z affectionū in cbm Lañ. iij. Vulnerasti cor meuꝫ soror mea sponsa i vno oculoꝝ tuoꝝ. et in vno crine colli tui. Unꝰ eni oculoꝝ est: vnitoꝝ mitas intentionū absq; duplicitate. Unus crinis est: vnitatis ꝓformis ꝑsonis ꝓtendentiū cogitationū et affectionū i cbm. Vulnerāt eni duo amore vulnerāt cor cbi. Ita q̄ oportet fateri q̄ capꝰ z vulneratus sit amore. sicut ꝑfossus est amore sui⁹ peccatricis. Tersiōis aūt diligēta: z Obsequiū ꝑstabat dño. z Figurā indulgēte peccatrici. Dño eni fm litteram abstersit humore z pulueres vt penetrare in pedes ei⁹ posset vnctio. sic z cbs linteo q̄ erat p̄cinct⁹ tersit pedes discipulorꝫ q̄s lauerat. Joan. xiij. Figurā aūt habuit ad indulgētā. Quia sicut tersit: ita tersa est a cbo a sordib⁹ vicioꝝ. Et quo ad vtrunq; istorū dicit Lann. v. Caput meū plenū est rore. hoc est: roscido lachrymarū humore. z cincinni mei guttis noctiū. Noctiū eni gutte magne z humide sunt valde: significātes abluētes lachrymas maculas z tenebras peccatorū. Noc est igit obsequiū tersionis. [Et osculabat pedes eius] Ecce Tertium obsequiū In pedum osculatōne. In dñi Osculo aūt Tria sunt. Labiorum impressio. Spiritus a corde procedentis in id quod osculat immissio. et Pacis z amoris assecuratio. Labiorum impressio significat Labiorum ad laudem: veniam concedentis obligatōez et Laudis ipsi⁹ subtilū z dulcedinem. De Primo quoꝝ dr ꝑs. lxij. Labia mea laudabunt te. De Secundo ite ꝑs. lxij. Labijs exultationis laudabit os meum. Propter qs dr Lan. iij. Mel z lac sub lingua tua. Spūs aūt a corde ꝓcedio in osculatum: in dissolubilē f cat spūs adhesionē). Eoꝝ. vi. Qui adheret deo vnus spūs est. Ps. lxij. Adhesit anima mea post te. Conuenctio aūt ipa duoꝝ osculanti z osculati: consensum f cat amoris ad securationem (al's et assecuratione) pacis, Lan.). Osculet me osculo oris sui. Rhoma. vi. Salutate inuicē in osculo sctō. Lan. viij. Quis mihi det re frarē meū sugētes vbera matris mee: vt inueniā te solū foris: z deosculer te: et iam me nemo despiciat. Hoc est: Quis mihi det vt tu q̄s de⁹ meus: efficiaris z in cōformitate nature frater me⁹: q̄ sugis vbera matris cōminis sapie dei. vt penitēs: et penitendo querens te inueniam: solum: absq; tumultu turbaꝝ: foris extra secretū cōtemplationis angelorꝝ in discubitu cōuiuantiū recū peccatorꝝ: sed penitentū. Et ibi in signum eterne pacis deosculer te: z remissione ꝓcepta: iam me nemo despiciat vt ante: q̄n lenocinijs adherens despecta fuit: z peccauit. Illud igit obsequium est deosculationis. [Et vnguento vngebat] Et est illud vltimū obsequiū. Os est Tallorū pedum suauissima vnctio. Et est mirabile. quia cum vnctio nō possit fieri nisi vnguento: tū additur [vnguento vngebat] Nec est Nugatio. da antonomasice fuit illud vnguentū ceteris vnguentꝫ rarius: ideo carꝰ z ꝓciosius: q̄s nō sibi vt dicit⁹: sed soli deo ꝑparauerat condignū. Hoc igitur vnguentum. de diuersis aromatibus confectū vnctionem significat deuotionis et cōpunctionis z charitatis. Est em vnguentū pinguedine laxās lo cum vnctum. Et ex acumine in locum vnctū penetrans. Et ex suauitate dolorē mitigans. Habet igitur istud Pinguedinē deuotōis: z acutū (al's acumen cōpunctionis: suauitatez charitatis. De Primo horum dicit Ps. lxij. Sicut adipe z pinguedine repleatur anima mea. De Secundo Ps. iij. Qui dicitis in cordibus vestris: et in cubilibꝫ vestris compungimi. De. Terno. Petri. ij. Si tamen gustatis quoniā suauis est dominus. hoc est: charitas domini. Hec igit tria contusa (al's contussa) et cōmixta: vnctionem istam conficiūt. Eccli xxxviij. Unguentarius vnctiones conficiet sanitatis: et pigmenta conficiet suauitatis. Ne aūt careat odore recipiuntur in ipso omnia (al's omniū) virtutum spiramenta. Ut verum sit quod dicitur Cantic.). Fragrantia vnguentis optimis. Et Ille Cantic. iij. Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. Hoc ergo vnguento pedes vngit dominicos. de quibus iam ante dictū est. Mi fericordia enim mollis quidem est: sed isto vnguento delinita mollior efficitur. Veritas autem siue iusticia non emolliturꝫ nisi peruncta: et tunc oblitis cuntur pedes isti dolorum quos peccatrix incussit: dū pedes isti cā ad penitētā querētes lassarent. Nec q̄ [vngebat] vnctōe ꝓsueta: vnctionē de ꝓterito in ꝑnis ꝓnuabat z extēdebat. Et b est q̄s ita

pfona vncti dicit Job. xxix. Lauabã pedes meos butyro. hoc est: deuotõis pinguedie. Ihis ei vnctus sonat. Et vnctus a spũ dñi. Esa. lxj. Spũs dñi sup me eo q̃ vnxerit me dñs Unctiõe charitatis gr̃a ꝛ ifundit. j. Jo. ij. Unctio docebit vos õ oĩa. ꝛ Ungẽtes se diligit ꝛ suspicit. Ps. cxxxij. Ecce q̃bonũ ꝛ q̃iocundu habitare frẽs in vnũ dei ꝓfensum. Sicut vngentũ i capite qõ descẽdit in corpus totũ. In hoc q̃ ꝓfitit dñs miseris obsequiũ. Sz attẽdendũ q̃ Que fuerit ista mulier; ꝛ Ubi tactũ fuerit istud qõ hic refert: nõ est expssum. Et ideo inf patres de ẽ inueniũtur diuersitates. Grego. eni ꝛ Beda hãc fuisse dicunt Mariã magdalenã sororẽ Lazari ꝛ Marthe: ac apiẽtes hoc ꝓ argumto qõ Jo. xij. legit. Maria autẽ erat q̃ vnxit dñm vnguẽto: ꝛ extersit capillis suis: cui⁹ fr̃ Lazar⁹ infirmabat. Adducũt eti am hoc quod dicit Luce. viij. Maria magdalẽna ẽ q̃ septẽ demonia exierũt. Nõ exꝑlanãs Gregorio dicit. Septẽ Maria magdalẽa demonia habuit q̃ vnuersa vicijs plena fuit. Et hoc (als: hos) tota sequit Rhomana ꝛ occidẽtal ecclia. Jn ꝫ rũ hoz opinantur Joãnes Chrys. ꝛ Origenes: Qui dicũt Mariã magdalenã virginẽ fuisse ꝛ virginẽ gmãsisse. Nec ꝓbabile esse q̃ tanta peccatrix cũ dño tãta habuisset familiaritatẽ. Dicũt etiaz corꝓaliter q̃dẽ eã oblectam a demonibꝫ septẽ fuisse Dicit insup Nõ vnã tm̃ istã peccatricẽ pedes domini vnxisse: Sedz illã ꝛ forte plures alias q̃ se q̃bant eũ. Et de facultatibꝫ suis sibi mistrabant Et cũ in hospitijs curã eo⁹ agerent: ꝛ pedes lauarent: nõ terserũt capillis q̃ ꝓcuparõem sciãtis pedũ vrsecũ gestarẽt pulueré (als: vnguẽta) Et vnxerũt ad tollendã de pedibꝫ lassitudinem. Ecce Ista est diuersitas opinionũ patz: ꝛ accipiat q̃libet qõ vult. Ecclia enim Occidẽtalis seq̃t Gregoriũ. Et sic ꝓ certo fecit de⁹ duo magna luminaria: duas Marias. Meam vicz dñi: et sororẽ Lazari. Luminare mai⁹: hoc est virginẽ brãm vt pesset diez: ẽ est: lucẽ infunderet innocẽtibus. Prouer. viij. Semita iustoꝝ quasi lux splẽdens: et crescẽs vsq; ad pfectã diẽ. Luminare aũt minus: ẽ est: Maria penitentẽ sub pedibꝫ beate virginis. Apocal. xij. Mulier amicta sole: ꝛ luna sub pedibus ei⁹. Et hãc fecit vt pesset: exemplũ pnie ꝓbendo nocti: hoc est petoribus. Ecci. xlij. Z luna inistũ diei festi: q̃ Gaudiũ est dei sup vno peccatore penitẽtiã agente. Luminare qõ minuit q̃tuz ad dignitatẽ et humilitatẽ in conseruatõe (als: ꝓsideratõe) virtut⁹ ꝛ pfectõe. Virgo q̃dem sanctificata a spũsco: hũk ancilla ꝓfudit saluatorẽ. Peccatrix aũt extracta de leuiathan maxilla. Job. xl. vnxit vnctõe saluatorẽ in pnie saluteꝫ. Sequitur

**Uidẽs aũt pharise⁹ qui inuitauerat eũ: ait intra se dicẽs. Hic si esset, ꝓpheta sciret vtiq; que ꝛ qualis mulier ẽ que tãgit eũ: quia pec ꝛ catrix est.**

Dicit incipit pars Que est: de Murmuris rep̃ssione. Est aũt duplex murmur. Saliz De mulieris facto. et Alterum. De indulgentia peccatoꝝ quam fecit sibi dñs. Et ideo sunt ẽ Due partes. In Prima harum adhuc sunt Duo. Quoruz Primũ est Murmuratio. et Scõm ẽ Murmuris repressione. In Prima harum sunt Tria. Descriptio murmurantiz. Modus murmuratõis. et Ipsa murmuratio. In Prio dor. tangit Inuidie nũciu⁹: q̃ est dom⁹ q̃s fiebat aspect⁹. In Scõo Jsti⁹ inuidentis religionis fastus. In Tertio Liberalitatis sue apparat⁹. Dicit g̃ Uidens aũt ] Uidit eñ iste et inuidit. Sap. vj. Nec cũ inuidia tabescẽte cõcubo. Uñ de Sex reprehendit iste phariseus Quoz Primũ est Inuidia tabescẽs. Scõm Justicia falsa de se ꝑsumens. Tertiuz Murmuratio intus mordẽs. Quartũ est Q̃ Peccatrix ꝓ confessione (als cõpassione) est indignãs. Quintũ Q̃ Proximũ ꝛ nõ se de criminibꝫ est accusans. Sextũ aũt Q̃ Superiorẽ ꝛ melioꝛ ẽ se est redarguens. De Inuidia q̃dẽ habituz est. De Falsa ꝓ iustitia Rho. x. Ignorãtes eñ iustitiã dei: et suã q̃rentes statuere: iustitie dei nõ sunt subiecti. De Tertio ꝛ Sap. j. Cum dixerint vos a murmuratiõe q̃ nihil ꝓdest: et a detractiõe parcite lingue. q̃a sermo obscurus in vacuũ nõ ibit. De quarto ꝛ Joã. viij. Mihi indignami q̃ rotũ hoiem sanum feci in sabbato. Piero. Religio phariseoꝝ nõ cõpassionẽ sed mãducationẽ habet. De Quinto Lu. xviij. Nõ sum sicut ceteri hoim: raptores: iniusti: adulteri: vel ut etiam hic publican⁹. De Sexto Job. xv. Arguis verbis eũ q̃ nõ est eẽlus tibi. et loq̃ris qõ tibi non expedit. Hoc est ẽ qõ dicit Uidẽs g̃ pharisẽus ] Dum⁹ sus ꝓter religiõis signũ. Matt. xxiij. Pharisee cece mũda pus qõ it⁹ est calicis ꝛ pabidis vt fiat id qõ deforis est mũdũ [ qui vocauerat eũ ] Aliq̃ qñ dñs vocat vt ꝺ. Aliq̃n et humiliatez repellit. Mar. viij. Dñe non sum dign⁹ vt intres sub tectũ meũ. Aliq̃n sine vocatiõe vt pauper recipit. Luc. x. Mulier q̃dam martha noie recepit illũ in domuz suã. Aliq̃n ꝓpitie recipi. Lu. xix. Zachee festinãs descẽde. quia hodie i domo tua oportet me manere. Aliq̃n ꝓmittit nuncios et fiducia ad ꝓparandũ Mar. xxiij. Jte in ciuitatẽ ꝛ occurret vobis hõ lagenam aque baiulãs. in quãcũq; domũ intrauerit: patrifamilias dicite: Ubi est diuersoriũ vbi pasca cum discipulis meis manducẽ: Aliq̃n pulsat vt apiat. Apocal. iij. Ecce ego sto ad ostiũ ꝛ pulso: siquis aperuerit mihi intrabo ad eum et cenabo cũ eo et ipse mecum. Dic tamen phariseus in hoc cõmendabilis erat quia tantum hospitem in domũ vocauerat [ Ait intra se dicens ] Ecce Mod⁹ murmuris. Toties⁹ eñ alios confutatos audiẽs rat q̃ aperte loqui non audebat. Esaie. xxviij. Erit quasi phitonis vox tua: et quasi de humo audiẽtur eloquium tuum. Matthei. ix. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris. Esaie. j. Auferte malum cogitationũ vestrarz ab oculis meis [ Hic si esset ꝓpheta ] Ecce Murmuratio in duobꝫ peccans. In dubitatione. quia Coniunctio: notat dubitationem. Et in minus dicendo: quia dicit ꝓpheram dei filium. De dubitatione Jacobi. j. Qui hesitauerit similis est spume maris q̃ a vẽto mouet ꝛ circũfert. De Min⁹ dicẽdo ꝛ Matth

ij. Moyses q̄dē tanq̄ seruus fidel erat: i oīm domo ei⁹ in testimoniū eor̄ q̄ erant dicēda. Si⁹ milit̄ aut̄ z alij ꝓphete Chr̄ist⁹ tanq̄ filj⁹ in domo sua: Que dom⁹ sum⁹ nos. ¶Scirct vtiq; que et qualis esset. ¶Ecce. Prorumpit accusatio dicit aut̄. Que z qualis. Que aut̄ refert ad naturā corrupta quā mulier ista secuta est. Qualis aut̄ refert ad vitiū supductuz ex consuetudine. De natura corrupta dicit Sap. ij. Erat enī naturalis malicia eor̄: z immutari nō poterat. ℞ ē: immutari vix poterat. Qualis aut̄ refert ad vitiū inoliti ex longo actu. Dicre. xiij. Si pōt ethiops mutare pellē suā: aut pardus varietatē suaz, potest̄ z vos bñ facere cū didiceritis malu. De Ingenita ex corruptōe peri malicia dicit Ezech. xvj. Radix tua z generatio tua de terra chananea. Hoc est: trāsmutata, q: bona natura in corruptiōem trāsmutata est. Et Jo. viij. Vos ex pie diabolo est. De Qualitate aut̄ huic pessime nature supducte (alīs: supducta) dicit Eccl. ix. Propter spēm mulieris multi perierūt. z ex ℞ quasi ignis exardescet. Species enī mulieris hic dicit ꝓpatio, quia ꝓparata ē ad capiēdas aias. Et hec est qualitas supducta nature male. Addit aut̄ ¶mulier ¶que est ab emolliendo dicta. Ūñ Esa. xlix. Non possunt homines separari a mulierib⁹. Si congregauerit hō aurū et argentū z omnez rem speciosam: z viderit mulierē vnā bono habitu z bona specie: eā hec relinq̄ntes in eā tendunt. z apto ore ꝓspicūt z eā allicūt. Sic ergo a molliēdo vocat eam mulierē. Et addit accusatiōes ¶quia peccatrix est ¶Ei ℞ male iudicat. Apoca. xvij. Bestia enī que fuit nō est. Prouer. xij. Terte impiū et nō erit. Sed falsa iusticia nō ꝑmanet bonū de aliquo. si hoc quod fuit adhuc reputat esse: Nō aduertēs q̄ Raab meretrix que habitabat in hiericho tpe meretricij: ꝑ penitētiaz cuius hierusalē effecta est. Psal. lxxxvj. Memor ero Raab z Babylonis scientiū me. Non ei peccatrix mulier sanctū sanctoꝝ potuit tangere ad iniquitatōem sanctitatis: si potius ad emūdationē (alīs: remendationem) peccatoꝝ. Unde Heb. xi. Fide Raab meretrix nō perijt cū incredulis: recipiens exploratores in pace. Ita z ista in fide sancta ō peccatrice facta est. Et in eo cōplera est murmuratio phariseī. Sequit

**Et respondēs Jesus dixit ad illuz. Simon habeo tibi aliq̄d dicere. At ille ait. Magister dic. Duo debitores erāt cuidaz feneratori. Unus debebat denarios q̄ngētos: z alius q̄ngīta. Nō habētibus illis vnde redderēt donauit vtriq;**

Cbis ℞ sic sepe (q: de⁹ erat) respōdet tacite cogitatiōi. ¶Reg. xvj. Moises vidēt q̄ patēt: de⁹ auꝛē intuck eor. Deb. iij. Nō est vlla creatura inuisibilis i ꝑspectu ei⁹. Et ē hic ¶Repssio murmuris. ¶Simon ¶Ecce: Hic ꝑmo notat: q̄ nō sit de Zacheo Lu. xix. quē notat antecq̄ domū ei⁹ ingrediat: cū nō ille fuerit publicanus. Et hui⁹ cā est. q: Ille ad dñm sincerā habuit deuotionē sine duplicitate. Hic aūt nō sinceꝝ sed etiā ipsam facti vocationez videt obseruando fecisse: et minora sensit de dño q̄ se habet vitas. Dubitauit in eisdē. Eccl. ij. Ue duplici corde z labijs scelest̄. Dicit g̃ nūc ꝑmo noians ¶Simō habeo aliq̄d tibi dicere ¶ Jn modo aūt loquēdi erexit studiū audiēt̄ q̄si aliq̄d enigmaticū z magnū dicere velit. Prouer. viij. Audite q̄m de rebꝰ magnis locutura sum z apiencl labia mea vt recta ꝓdicent. Prouer. j. Ad intelligendū parabolā z interꝓtationē: ꝓba sapientū z enigmata eor̄. ¶At ille ait: Magr dic ¶ Magistr nomiat quē deū: z dñm: et patrē vocare debuerat. et tunc demū etiā magistr. Psa. xlviij. Ipe est dñs de⁹ n⁹ et adorabūt eū. Mat. vj. Pater nr̄ qui es in celis Mat. xxj. Un⁹ est magr vr̄ q̄ in celis ē. Mate. xxij. Magr sam⁹ q: verax es z viā dei in veritate doces Joā. iij. Sam⁹ q: a deo venisti magr ¶ Rnit Jesus ¶ Excitata intētione ad audiendū: ꝓpter sitiudinē ꝑ quā cōpescit murmurantēm (alīs z ꝑfundit murmurantē) Et in hac gte Duo facit. Primo cū Judicio Simonis ꝓpter sitiudinez. Et Secundo Post iudiciū cuiusdē: reꝓbat murmuratōes et explanat sitiudinē. Dicit aūt ꝓmo Duo. Sitiudinē. et Sitiudis a Simōe petit iudiciū z apꝓbat. De ꝓmo dr̄ ¶Duo debitores ¶ in Genere nō in spē vl nūero ¶ erāt cuidā feneratori ¶ Jsti eī duo debitores: sunt in q̄libet genere duoz: ineq̄liter peccāres Siue ineq̄luras ista sit i nūero petoꝝ. Siue in Circūstantia peccātū. Un⁹ eī in nūero peccatoꝝ: peccat pl⁹ q̄ ali⁹. Ali⁹ aūt i Circūstātia grau⁹ peccat q̄ ali⁹. Aut q: turpi⁹ peccat. Vel q: ipse peccās in altiori est gradu. Sic gur⁹ peccat Religiosus q̄ secular: et Cleric⁹ q̄ laicus Ota hec cōprehēdit sub vna sitiudie. Tñ ℞ videt loq̄ de petoꝝ multitudine. Mag. ā peccās ē vn⁹ debitoꝝ. Min⁹ aūr peccās est alter debitoꝝ. Feneratoꝛ est chr̄s: sic patet Mat. xxv. q: vocauit seruos suos z tradidit illis bona sua vniuersa fm ꝓpriā vtutē: dicēs. Negociami dū venio. Jsti g̃ debitorez in oi genere boim sūt illi feneratoꝛ: ¶ vn⁹ debebat ¶ q̄ ad debitū satisfactōis ¶ denarios ¶ Denar⁹ ôr: a decē. q: vn⁹ valuit ôcē vsualeꝝ puoꝝ Et i denario erat sculptra imago cesar⁹, Mate. xxij. Cui⁹ ē imago hec? ꝛ supscꝛptio: Dicūt ei Cesar⁹. Tales denarios ¶ q̄ngētos ¶ debuit vnus q̄ pl⁹ debebat ¶ Ali⁹ aūt q̄ngīta ¶ q̄ mi⁹ debebat. Ubiq; aūt nūer⁹ surgit a q̄nq; z decē. Quinches em̄ decez q̄ngīta sr̄. et q̄nches cētū (q̄ st̄ decies decē) q̄ngenta sr̄. Quisq; ār: ad q̄nq; sensuū ōlectabilia referūt q̄ auertūt hoiez a denario pceptois decalogi. Et ℞ ē puersio em̄ i ope. Letenar⁹ aūt refert ad pfectōez vtut̄. q: Illa nō est tm̄ ex ope. Sz ex Uolūtate et ¶perseuerātia i ope. et ex Circūstantia z fine. Et in his ꝓtuoꝝ cōsistit vtut̄ pfectio. Et ió bō ôr q̄dranguł⁹ ad vtutē. Dixm⁹ aūt ℞ q: Letenar⁹ est nūer⁹ q̄drat⁹: multiplicato in se denario. Auerrēta aūt a vtut̄ pfectōes ē q̄nq;. ió q̄nches cētū ē corrupta ℣ vtutē pfectio. Mal⁹ ār ē debitū corruptio vtut̄ q̄s corruptio opis. Et ió vn⁹ debet denarios et corruꝓra imagine sūmi cesar⁹: Quigētos corruptōem q̄

est contra honestatē virtutis: et alius quinq̄ginta ex corruptione imaginis ei⁹dez contra pfectionem operis. Plus eñ peccat corrūpēdo vtutē q̄ op⁹. Matth. xvij. Iratus dñs iussit seruum venūdari et vxorem z filios z redditum hoc est: iram z carnez et oēs vires eius z conatus z opa. Sequit [Nō habentibus aūt illis vnde redderēt] et p̄cio. quia [sibi] habem⁹ nisi quod dñi ē. Lor. iij. Quid habes q̄ non accepisti. Si aūt accepisti quid gloriaris: q̄si non accepis: Joan. xv. Sine me nichil potestis facere.] Parat. xxij. Tua sūt vniuersa. et q̄ accepimus de manu tua obtulim⁹ tibi. Sic ergo patet q̄m de suo nemo soluere pōt debitū. ergo clamemus oēs. Dimitte nobis debita nostra. Mat. vj. Non habentib⁹ ergo vñ reddere ren:p⁹ dñs [donauit vtrisq̄z hoc est: cōdonauit. Matth. xviij. Misertus aūt eius dñs: dimisit ei vniuersum debitum. Largus eñ dñs est in dimittendo et ignoscendo z benedictionem post omnia donando. Sicut Heliseus iij. Regū. iij. Non solum multiplicauit oleum in solutionē debiti: sed etiam impensas z vitam vidue z filiorum dicens: tu z filij tui viuite de reliquo.

**Quis ergo eū plus diligit? Respōdens Simon dixit. Estimo q⁹ is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierē: dixit Simoni. Vides hanc mulierē Intrauī in domū tuam: aquā pedibus meis non dedisti: hec autē lachrymis rigauit pedes meos: et capillis suis tersit. Osculum mihi nō dedisti: hec autē ex quo intrauit nō cessauit oscularī pedes meos. Oleo caput meū non vnxisti hec aūt vnguēto vnxit pedes meos. Propter q̄ dico tibi Remittunt ei pcā multa: q̄m dilexit multū. Cui aūt min⁹ dimittitur: minus diligit. Dixit aūt ad illam. Remittunt tibi peccata. Et ceperunt qui simul accūbebāt dicere intra se. Quis est hic qui etiā peccata dimittit? Dixit autem ad mulierē Fides tua te saluam fecit Vade in pace**

B 2 Petit iudicium Simonis fm rationem rectā. Et dicit duo Judicij: et Judicij approbationem. Judicij pcm: dicēs [Quis ergo] duo⁹ [eum plus diligit] hoc est diligere teneē ex beneficio p̄cepto: aliis omnib⁹ paribus existentib⁹. Sap. xj. Diligis oīa que sunt et nichil odisti eorum que fecisti. Et ideo non est inequalitas dilectionis in deo sed in effectu. Cum igit inequalis sit effectus circa duos debitores: eos q⁹ eū plus diligere tenet [Respōdens Simon dixit] pharisęus cui ꝓpria fuit similitudo [Estimo] hoc dicit. qa tā vidit christum cordis sui ꝓpēdille cogitatōem. Et ideo non audet aliqd assertiue dicere: timens se vndiq⁹ capi in sermone [quia is] debitor [cui plus] debuit [donauit] quo ad effectum dilectionis. qa in alio nō ꝓponit similitudo Job. vj. Respōdete obsecro absq⁹ contentione: et loquēres q⁹ iustū est iudicet [Et ille] Jesus [respondit] et verbis suis arguens et iudiciū cōmendans z dicēs [Recte iudicasti. Isa. iij. Eso. iij. Sup oia vidit vitas [Et cōuersus ad mulierē] respectu misericordie plus q⁹ corporis. Cant. vij. Dilect⁹ meus mihi z ad me cōuersio eius. Pso. xxxix. Expectās expectaui dñm et intendit mihi [dixit Simoni] Mulier, eñ deuotionē compans supbitiem pharisei q̄ nō nisi in exteriorib⁹ gloriabat: cū ch̄s q̄reret interiora Et ideo mulier meruit multa dimitti. Simon aūt nulla. Et ideo etā recedit a similitudine: sicut infra patebit. quia Jncuile esset de hospite dicere q⁹ multa deberet in peccatis [Intrauī in domū tuam] a te liberaliter vocatus. Et ideo alicui salus mea fieri debuit. Tibi, ꝓter suspitionē nē pharisei non potuit salus fieri. O potuit ergo q⁹ illi fieret que hoc ex deuo: ē postulauit. Lu. xix. Salus huic domui facta est ad introitus saluatorie. Nec aūt querebat saluē, et ideo delerabil⁹ in corde penitentis reqeui q̄ in domo tua. Tu q̄dem peccator es: Iz tua reputatione minus debitum habeas q̄ illa. Unde Bzego. Ad ipsius quippe mentem cruitus confugerat quam post vicios ignes: penitentie remperies refrigerabat. Unde Cantic. ij. Similis est dilectus meus capree hinnulog̃ cervorū. quia sicut dicit Bzego. Ut caprea videt cor dis secreta et in pharisęo z in peccatrice: reprehendens contemptū pharisei: et deuotionem z humilitatem penitentis laudans et approbans. Ut hinnulus aūt fugit estum: quereus vmbre refrigeriū post estum cōcupiscentie: ad refrigeratū cor penitentis confugiens. Melius ḡ intrauit in cor penitentis q̄ in domū Simonis. Cantic. ij. Fasciculus myrrhe dilect⁹ meus mihi intra vbera mea cōmorabit. Fasciculus eñ myrrhe ex multis amaritudinibus pnie cōponit q⁹ dilect⁹ libenter imoratur: eo q⁹ ista: cubile cordis pro fetore voluptatis z vtica libidinis: z inobedientie cicuta: aromatibus aspgunt. et sua ꝓpietate putredinē libidinis ericcāt. z sua naturali fragrātia expurgāt fetores voluptatum. Sequit [Aquam pedibus meis nō dedisti] que eñ lassis pegrinor⁹ pedib⁹ a patrib⁹ sanctis adhiberi (als exhiberi) solebat Genes. xviij. j. Timoth. v. Si sanctor⁹ pedes lauit. Vi eñ pedes dñi sunt: qui erant sui sacrosancti corporis mēbra Sed z illi sui sunt pedes qui per mundū sctōs suos portant pauperes. Unde Matth. xxv. Qd vni ex minimis meis fecistis: mihi fecist [Hec aūt] maiore signo dilectionis [lachrymis] de capite et corde suo fluentib⁹ q̄si delicatioribus expensis circa me impensis [rigauit] hoc est: infudit [pe]

ḋes meos ] ad fecunditatē sui cordis. Esaie.xvj. Inebriabo te lachryma mea cheborz eleale. Esebō: signū merozis. Eleale cōsensio interpretat. qz pec̄ catrix anima penitēs sic volupratē trahit in merō rem: qz merore cingit ne voluptas amplꝰ cōstuat. Et p̄ hoc conscendit ad venie autorem dñm [ Et capillis suis tersit ] Multo terenius adhibēs terforiū omnib̄ pannis p̄ciosis Et ideo Lañ.iiij. de ea dicit. Capilli tui sicut greges caprarum: que ascenderūt de monte galaad. Greges ēm caprarum (qui sunt sacrificiū domini) p peccatis exhibendū. Sicut p̄cipit Leui.j.t.ij. Sunt congregatōes sub tilium cogitationū t affectionū in amaritudine t igne deuotiōis christo oblataz: pro peccatis ppetratis. Et iste de mōre galaad. hoc est: de acerno tes timonij ascēdunt: quādo in testimonio scripture spem salutis peccatori tribuūt. Oſculū mihi n̄ B2 dediſti ] qō tū ad hospitū (alꝰ hospitio) recipien tibus pegrinis in primo introitu: in signū securi t pacifici ingressus dari ꝓsueuit. Et quibuscūq; eiꝫ am in occursu p̄cesserunt. Unde Ben.xxix. Jacob ad puteū occurrēs rachel osculat⁹ est eā. [ Hec āt ex quo intrauit ] veniam querēs [ non cessauit osculari pedes meos ] Uestigia pedū adorās Locū misceōie( alꝰ venie) ante pedes querēs: Inj micū sub scabellū pedū meoz conculcās. Uerbuz sedens ad pedes humiliter audiēs. Uestigia mea obseruās. Nec enim oia quesiuit in osculo pedu. Adorauit ēm in locovbi steterunt pedes: eo q̄ ille locus honorandꝰ est adoratione. Esa.lx. Locū pe dum meoruz honorificabo. Ibi ēm deus habitat. Ezech.xliij. Locus soliꝫ mei t locus scabelli pedu meoz: vbi habito in medio filioz. israel. Etiam ve niam quesiuit ante pedes. Deut.xxxiij. Tinget in sanguine pedē suū. B est: in sanguine expiatōis: in quo peccatores veniam consequunt. De Lōcula tione aūt inimici Judi.v. Ante pedes eius voluta batur interfectus t mortuꝰ. Et Ibidē. Conculca uia mea robustos. Rho.vlē. Dñs conteret sathan sub pedib̄ eius velociter. De Auditu autez verbi. Lu.i. Maria aūt secus pedes dñi sedebat: t verbū illius semp audiebat. Uestigia etiaz obseruauit: ne ab eis de cetero aberraret. Esaie.lxiij. Quare oberrare nos fecisti a viis tuis. indurasti coz nr̄m: ne timerem⁹ te: Et ideo vestigia obseruauit: t ea fre quenter osculabat. quia p illa sibi patuit via adve ritatē t vitam. Jo.xiij. Ego sum via veritas t vita [ Oleo caput meū n̄ vnxisti ] Hoc etiā pe egrinis hospitio receptis in calidis terris exhibe bat ad pellis exhilarationē. Nec erat oleū simpler sed compositū. qō nigredinē z pres incōlas i facie sanauit: t vultū exhilarauit. Et hoc Simon non exhibuit. Pſ.ciij. Ut exhilaret faciē in oleo. Eccl. ix. O̅mi tpe sint vestimēta tua cādida: t oleum de capite tuo non deficiat. Mat.vj. Faciē tuā laua: t caput tuū vnge. Dan.xiij. Afferte mihi oleū t smiz gmata vt lauet [ Hec autē vngento ] preciosissi mo [ vnxit pedes meos ] Flores: rosas t osculas cos: vt attrito pedū p̄ b sanct. t pes lassus refocil let. Pſ.lxxxvij. Oleo sctō meo vnxi eum. Eccl.xxiij. Sic Balsamū nō mixtū odor me⁹. Odor ēm suꝰ pinguedis: olei t balsami t aliorum aromatū fuisse ꝓbatur. Et ideo tota domꝰ odore fragrabat. Et b̄ fecit in signuz. Oleū enī excitabat figura sua misericordiaz. Lañ.j. Oleū effusū nomē tuū. Balsamū aūt spirabat diuine bonitatis collocatione. De alijs autē aromatib̄ dr Eccl.xxiij. Sic cinnamomū t balsamū aromatizās: odorem dedi q̄si myrrha ele cta de. sua. odore. Cinnamomū est figuras calore t spiramē charitat⁹ Balsamū ār spiramē bonitat⁹. Electa myrrha i ꝓpūctōis amaritudis odore mor tificatiōis carnis. Dis ḡ aromatib̄ dñi pedes ad fugā doloris gunxit. Pedes ingꝫ de q̄bꝰ supꝰ dix ctū est. Illos ēm sepe leserat t iustū fuit vt eosdem relinuret p suauitat⁹ vnctionē. [ Propter qō dico ti bi ]ex tuo iudicio tuā tibi condēnationē oñdens: sed nō promēs. qz ꝓpē hospit⁹ honorē te nō arguo: sed iudicio tuo te relinquo. Mat.xv. Ex ore tuo te iudico seruе nequā. Pſ.xlix. Arguā te t statuā teꝫ faciē tuā [ Remittūt ei peccā multa ] Ecce sicut dixim⁹ dimittit cōparatōes. Si ēm silitudi nis cōparatione pſeqr̄et: diceret. dimittūt ei peccā Lz plura. qz plꝰ dilexit. Tibi aūt dimittunt pcā pauꝫ ciora: qz minꝰ dilexisti: t minora signa dilectionis exhibuisti. Sed qz Jnicule est culpare hospitem: recedit a comparatōe silitudis: in vna ꝑsona facuz cōcludēs: q̄ duas in silitudine ꝓponit. Dicit ḡ: q̄a [ remittunt ei peccata multa ] Jn gñe t ſpe t nūero. Esa.xxiij. Jniqtates nr̄e q̄si vētus abstule rūt nos. Ja.iij. Jn multis offendim⁹ oēs. Osee.xij Tota die mendaciū t vastitatē multiplicat. Osee iij. Maledictū t mendaciū t furtū t homicidiū t adulteriū inundauerūt: t sanguis sanguinē teti git. Thren.j. Multi ēm gemit⁹ mei: t coz meum merēs [ qm̄ dilexit multū ] qz Charitas operit multitudinē peccatoz. Ja.v.j. Pe.iiij. Hāc tamē charitatē de se non habuit: sed de larga manu dñi. Hanc aūt multā dilectionē ope oñdit post pcēi di missionē. qz Probatio dilectiōis exhibitio ē ope rio [ Cui aūt minꝰ dimittit ] Nō specificat ꝓpē hospit⁹ vbanitatē. Parū ei dilexit q̄ in corpalib̄ exteriozib̄ dilexit. Sed videt falsum qō dr. quia Augustulacūq; charitas oia delet pcā. Adhuc Jm piū est a deo dimidiā sperare veniā. g̃ nō dimittit minꝰ nisi dimittat totū. Rādendus qz intelligit q̄ Charitas p certo operit peccata. qz licet vt dicūt antiq̄ Quattuor sunt in Justificatōe impij. Scz. Infusio gr̄e. Motꝰ liberi arbitrij in deū. t Motꝰ liberi arbitrij cū gr̄a in peccatū. t Ipsa pcēi expul sio. Tū in ipsa gr̄e infusiōe sunt Tria Unū q̄dem fm recessum a malo. Et sic Primū est Timor. Al terū aūt fm accessum ad bonū. Et b̄ est Aut i com paratione adverz. Aut in comparatōe ad bonum. Ad Ueruz q̄dem ꝓma est Fides in Intellectu. Ad Bonū aūt primū est Charitas in Affectu. Et b̄ est simplr primū. qz etiā Fides operat p dilectionē. Et ideo Charitas ē pcēi remissiua. Et qō dr Act.xv. Fi de purificās corda coz: Intelligit de fide que p di lectionē operat In oñib̄ ēm dinis affectus p̄rece dit intellectū Nec timoz pcēm expellit: nisi eū amoz in affectu puenisset. Qd aūt dr Cui minꝰ dimittit: Nō intelligit q̄si ad ipius macule vel reatus di missionē. qz hec oia z tota dimittunt ex quantula cūq; charitate: sed q̄si ad dimissionē pene debite

p̄ pēco. Cui cū mīn⁹ de illa dimittīt mīn⁹ habz ō
feruoz e dilectiōis. Et ō est q ōr. Dixit aūt ad il-
lam tā. p̄cio iudicio: quicq Simone. Aeli dice-
ret Jo.viij. Mlier vbi sūt q te accusabāt: Nemo te
cōdēnauit: nec ego te cōdēnabo. Remittunt ti
bi pēca. Jq ad culpā. Hoc ?stat. Et videt q etiaz
q ad pēnā: q̄ pniam nō iniūxit. Mat.ix. Cōfide fi
li remittunt tibi pēca tua. Lu.vij. Remittunt tibi
pēca. Dec enī oia opat de⁹ sine vlu clauium t sine
Sacris: qbz ipe vtutē suā nō alligauit. Et cepe
rūt q̄ simł discūbebant. Jalij pharisei. q: vt ōr
Eccūs.xxvij. Volatilia ad sibi silia ?gregant. Di-
cere intra se. Jq: apte ñ audebāt: videtes p̄ncipē
suū sua ?scia cē depbētē p̄fulū Rho j. Susurro
nes t detractores: deo odibiles. Et ista Secūda
murmuratio: cui non rūdet dīs. q: ista tā Mat.
ix.t Lu.vj. replīt. Quis ē hic. Despectū notat
infrogatio. q̄ etiā pcā dimittit. Jq nō dimittit
nisi sol⁹ de⁹. Mat.ix. Quis pt dimittere pcā nisi
solus de⁹. Esa.xlij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuz
as p̄pt me. Dicit aūt ad mlierē. Jobloc utor ibo
despectis. Esa.xxvij. Despexit te t subsannauit te
?go filia sion. Fides tua. Gal.v. Fides p dile-
ctionē opat. Dec igit fides q ē vtus charitat. Te
saluā fecit. Jq: Me deū credidisti. Mihi pniaz
p̄dicān credidisti. Per charitatē i me tēdes ad me
venisti. Dec inq̄t fides sub hac charitatis forma
te formał. Saluā fecit. Ego aūt de⁹ vt causalit er
efficiēter. Vade. Jq̄. p̄fectiō vtutum. Ps.lxxvij.
Ibunt de vtute in vtutē: videbit de⁹ deoz in sion
[In pace. sm̄ recōciliatiōe ad deū. Rho.v. Justifi
cati igit ex fide: pacē habeam⁹ ad deū: q̄ nūc re
conciliationē accepim⁹. Dec aūt par etiā facit. Pa⁹
cē conscie: t Pacē cū scīis. q: tūc vno ?sensu bona
sctoz cōtcam⁹. De Pace Conscie. Phil.iij. t pax
dei q̄ exuperat oēs sensū: custodiat corda vra t itel
ligētias vras. De Pace sctoz. Psal.cxxj. Fiat pax
in vtute tua. Ūñ de oibz bis Jo.xxiij. Pacem re-
linquo vobis: pacē meam do vob. non q̄uo mun⁹
dus dat ego do vobis. Sic igit Uade in pace.]

# Capitulum.VIIII.

Tfactum est dein
ceps t ipe iter faciebat p
ciuitates t castella: predi
cās t euāgelizās regnuz
dei: t duodeci cū illo: t mlieres ali
que q̄ erāt curate a spiritib⁹ mali-
gnis t infirmitatib⁹: Maria q̄ vo
caī magdalene: de q̄ dēmonia septē
exierāt: t Joāna vxor Chuse, pcu-
ratoris Herodis: t Susanna: t alie
multe que ministrabant ei ō facul
tatibus suis

Dic incipit ps illa Jn q̄ informat eccl'e platos B
de Predicādi t docēdi officio ad q̄s p̄ncipal'r in-
uent⁹ ē t tradit⁹ ordo Epal'. Et notat b⁹ officij pri
uilegiū in Quattuor. Quoz. Primū ē. q: illi⁹ offi
cij act⁹ ab Epo p se exercend⁹. in alijs at pt consti
tuere vicariū. Act.vj. Dixit Petr⁹. Nō ē equū nos
relinq̄re vbū dei t mīstrare mēsis. Eligite q̄ viros
plenos spūscto q̄s cōstituam⁹ sup b negocijs: nos
aūt misterio vbi insistētes erim⁹. Ex b pt q: i ope
ribz Miscēdie liez hre vicarios. t nō i Verbi dispē
satiōe. De Judicijs at q̄ cōmittūt platis ōr Epis
j. Loz.vj. Cōtēptibiles q̄ sē inē vos ?stituite ad iu
dicādū. Nō q̄dem p̄tēptibiles i vita: sed q̄ ad p̄dicā
dū vbū nō sē idonei. sīē t Jetro psuluit. Ego.xviij.
vt Moyses p se ipm in bis q̄ ad deū p̄tinēt. t vt
maioza referrenk ad ipz. t i alijs haberet vicarios
q̄ odissent auaricīā. t sapientes i iudicijs q̄ iudica
rent pl'm. q: Alie stulto labore ?sumend⁹ eēt. Di
signū ē q: dīs iniūgit officiū doctrie t p̄dicatiōis
Prelat'. t tacet de alijs. Act.j. Erit' mihi testes in
Hierl̄z t i oi Judea t Samaria: t vsq̄ ad vltimū
terre. Dec aūt oia nūc cōmixta t puersa sē. q: de p̄n
cipali nīl'a vel modica cura. De Scōarijs aūt. p̄ter
lucrū annexū totū ?sumk rpo. Scōz ē. q: ad b̄ of-
ficiū p̄ requisitos extremi iudicij eccl'e pastores ob
ligant. t nō ad aliud. ij. Timo.iiij. Testificor cora
deo et dño nostro ihesu chr̄o q̄ iudicatur⁹ ē vivos t
mortuos. Et p aduētū ipi⁹ t regnuz ei⁹. Predica
vbū: insta oportune iportune. Argue, obsecra, ?
crepa: in oi patia t doctria. Tertiū est. q: b officiū
diligēter exercēs: dupl'r remunerab'. j. Tim.v. Qui
bn̄ ?sunt ?sbyteri: duplici honore digni habeant.
Quartū ē. q: cū voce iubili tales q̄s boni sūt iusti
pit de⁹. Mat.xxv. Euge serue bone t fidel, quia i
pauca fuisti fidel: sup̄ multa te ?stituā. Et hac de cā
dīs b valde diligēter. Tria exequit'. t instruit
ap̄los. Facit at circa hec Tria q̄ se nāria. Quoz
Primū ē Diligētia sui i exēplū. ꝓposita. Scōz ut
Diuersitas vbi p̄dicati i fructu demōstrata. Ter
tiū aūt Utor⁹ vbi in cordib⁹ auditoz. p effectū mi
raculoz. pbata. Et hec patēt in lra. In Prio boz
notant⁹ Duo. Prelatoz ad p̄dicādū exēplaris in
structio. t Predicatiū i accipiēdo tale solaciū po
testat'. ?cessio. In Prio boz. adhuc ost⁹ Duo. Exem
pli. scripbitio. t Eoz. qbz exhibet ad exemplū eccl
ratio. Quinq̄ at sē in Exēplo. Scz. Ordiata a deo
ad b̄ misteriū dispō. Laboz. adhibiti solliciudo.
Diuersitas coz. q̄s docuit p̄dicatōis vbo Mod⁹
que būt in ponēdo. t Sinceritas quā renuitver
bū de caste docēdoz nullo pegrino dogmate adul
terādo. Et hec patēt i lra. De Prio ōr. Et factū B
est deinceps. Nō q̄dē adhuc opus exercitō: sz
in sūme sapie poz diatōe. Et ideo b op⁹ ōr sibi poz di
natū a pīe. Jo.xvij. Op⁹ cōsūmaui q̄s dedisti mi
hi vt facerē. Jo.vij. Mea doctria nō ē mea: sed eⁱ⁹
q̄ misit me p̄tis. Hoc aūt q̄d ōr. deinceps. non
notat oz dinē tpis: sz pot⁹ rōis. q: ordiat ista a euā
gelista ex q: ad ꝓsiti sui in officio sacerdotali fa
cūt. pbationē. Et ipse iter faciebat. Ecce Laz
boris adhibiti difficultas. Jtinerādo enī pedes
laborabat dīs in p̄dicādo. Jo.iiij. Jesus fatigat⁹
ex itinere: sedebat sic sup̄ fontē. Prob. vj. Discurre

festina suscita amicū tuū. [p ciuitates] Ecce Eos rū q̄bꝫ pdicā dū est diuersitas. In ciuitatibꝫ em̄ sē pl̄one vbanet̄ solenco. In castell̄ ät habitāt fozen ses t humiles pl̄one. Et b est q̄ ōt. [Et castella] Rbo. Sapientibꝫ t insipientibꝫ debitoꝛ sū. ita q̄ i me ꝓmptu est. Mat. xiij. Circūibat iesus p ciuitates t castella. Lan. xij. Egrediamur i agrū: cōmoꝛemur in villis. Nocat etiā in b q̄ vbants boiw lo quēdu; ē de ciuilibꝫ t rure. Castellanis ät de his q̄ speciāt ad militiā t culturā: ita q̄ cuilibet ꝓponatur vbū fm suā capacitatē: t instruat ex his q̄ magis nouit. vt sic ōt. Hzeg. Ut ex his q̄ animꝰ nouit surgat ad icognita q̄ nō nouit. Ut p ea q̄ vsu dicit cit: discat ea q̄ ignota audit. q̄ Quilibet facilꝰ instruit p ea q̄ vsitauit: q̄s p ea q̄ nō ꝓsueuit [predicās et euāgelizans] Predicatio ē de his q̄ sūt fidei: q̄ licet sint supꝛ rōnē: tñ cōgruis t rōnabilibꝫ silibꝫ expōsita facile capiunt. q̄ Fides nō lōge ē a rōe. Rbo. p. Prope ē vbū in oze tuo t in coꝛde tuo. B est vbū fidei q̄s pdicam⁹. Euāgelizatio ät ē eoꝛū q̄ ꝓnunt er dino oraclo. Et isto dr bona nunciatio. q̄ Osē ex oraculo dei: t angelozꝫ: t scōzꝫ: annūciat: sp est bonū. Uel ad boc q̄ cautos reddit si terꝛet. Ul ad b q̄ allicit si ꝓmittit. Uel q̄ instruit ad vitarē si enūciat aliq̄d de diuis. Uñ ilti sē duo boni modi vbuz ꝓponēdi. Mat. iiij. Circūibat iesus docēs t pdicās euāgelium regni. Lu. ij. Euāgelizo vob gaudiū magnū q̄ erit oi pl̄o [verbū dei] Nō adulteratū: sed simpler t simpl'r ꝓfessū. Ezec. ij. Loquer̄is ad eos vba mea si forte audiāt vel (al's er) desecāt. Noce vbū Zuēte: Subtilitate: Ueritate: Utilitate: pcllit oē vbū. Zuēte q̄dem. q̄ dest q̄ prim⁹ oim auto: auto: est. Et isto ꝓba non sibi vbū vsurpat. sed se calamū auto: vocat. Ps. xliij. Lingua mea calamus scribe velociꝰ scribenꝫ Et isto vbū dei Potestatiuū est. t Oipotēs Potestatiuū q̄dez in Ps. cxl. Audiēt vba mea q̄m potuerūt. Oipotēs ät Sap. xviij. Oipotēs fmo tuꝰ a regalibꝫ sedibꝫ venit. De Subtilitate ät dicitur Heb. iij. q̄ Penetrabilioꝛ ē sermo dei oi gladio ancipiti ꝓtingēs vsq̄ ad diuisionē coꝛpis t anie: cōpagū q̄q̄ t medullaꝝ: t discretoꝛ cogitationū t intentionū coꝛdis. De Ueritate Joā. xvij. Sermo tuꝰ vitas ē ij. Coꝛ. j. Nō est i illo: est t nō. sz est i illo: est. Dionysiꝰ ad Apolliphanū. Ueritati dedisti manꝰ et salutaꝝ tendz: es absolutꝰ. De Utilitate Esa. lv. Uerbū q̄s egredit de oze meo nō reuertet ad me vacuū: sz facit q̄cūq̄ volui: t ꝓsperabit in his ad q̄ missū illō. [Et duodecī cū illo] Ecce Instructoꝛ ad instructoꝛs exēplarē exeitato. Duodecī ci apli figura sē oim Epoꝛ in ecca ꝓstituēdoꝛū. sic dixim⁹ in añ habit⁹. Ubi etiā nūeri istꝰ ostēdim⁹ solicitatē t ꝓfectionē. Isti q̄ duodecī secūbant eū relict' ꝓuis. Mar. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ oia: et t secuti sum⁹ te. [Et mlieres] Ecce Collata ptās tgale solaciū accipiēdū his: q̄ vbū fidelit' annūciāt Et innuit b q̄ etiā a bono (al's ab vno) pōt accipi q̄s alij q̄ illi pdicāt. Pomit aūt i mlieres exēplū. q̄ Deuotioꝛ esset: t facilꝰ obediblil' in bonū. Dicunt aūt b Duo. Prio em̄ Lōmēdant q̄dā spēal'r descpte p noia. Scdo ät Innuit de aliis multꝫ inferioꝛibꝫ q̄ nō sē noiate: q̄ forte vt ancille istis deseruiebāt. Circa eas ät q̄ spēal'r noiant Duo attēdūt Scz. Spūale ipensū eis bñficiū: t Expssio noim. De Prio ōt. [Et mlieres] Non a mollicie: sed a sexu sic vocate. q̄. Mach. vij. Feminee cogitationi masculinū aim igerēs Prouer. vl. Mulierē fortē q̄s inueniet: pcul t de vltimis finibꝫ pcūꝰ eꝰ [quedā] note dignitat' t rtut'. Ruth. iij. Scit oia ciuis mulierē te vrtut' cē. Prou. vl. Date ei ex fructu manuū suaꝝ: et laudēt eā in poꝛt' opa ei⁹. [q̄ erant curate a spiritibꝰ imūdis] Ecce Mulieribꝫ ipensū bñficiū. Qō oprie cōpetit mlieribꝫ plat' eccīe mini strantibꝫ: q̄ pus p eas a spiritibꝫ imundis sint curate. q̄ aliē magnū in b eēt piculū. j. Coꝛ. ix. Nun q̄d nō habem⁹ pātē mlierē soꝛoꝛē circūducēdi: sicē t fratres dñi t cephas. Mlieres ei tūc apōlos iudeos vir' mistrabāt. t p⁹ eos ibāt seoꝛsū: tū seqstrate avit' Zach. xij Mlieres coꝛ seoꝛsū. Uñ etiā legit in Itinerario Clemētis: q̄ mlre mlieres cū vxore petri seqbant. Petrū (al's pteri) q̄ mistrabāt. Seq̄ questrate tñ ibāt a vir' t seoꝛsū noctibꝫ hospitabātur. Nūc aūt q̄ Prelati mlieres a spiritibꝫ imundis nō curāt. sz poti⁹ curatas polluūt: t imūdant: esset b valde susꝑctū si fieret Attēdendū etiā ē q̄ bi q̄ b fecerīt: mortuos suscitauerūt: t alias vrtutes opabant. Uñ Hiero. q̄busdā monachis mlieres circūducentibꝫ rūdit. Suscita mortuū: t ducmu lierē cecū Nō ät erāt tm̄ curate a spiritibꝫ maligni sed etiā ab alijs [infirmitatibꝰ] Un Supꝛ. iij. Curata ē socꝛ Petri a magnis febribꝫ. Et Infra codē. Mulier emoꝛroissa a fluxu sanguis. Et alie q̄daz sē curate [Maria q̄ vocat magdalene] D de q̄ in ꝓcedēti capīo habitū ē. Dicit ät Magdalene a Magdalo castro cui⁹ ipa dña t heres fuit. Et bene ꝓma spēal'r noiata. Et est exēplū p̄ncipat añ dixim⁹. Maria ei amaꝝ mare vl amaritudo itez ꝓtak. Et bec fuit i dolore ꝓtritōis In q̄ sicut dicit Ruth. j. Amaritudine valde repleuit eā oipotens. Magdalena vo iterꝑtak turrita. Q̄ sic turris q̄ daz firmissima suo exēplo salutē penitētes. Cant. iiij. Turꝛ Dauid edificata ē cū ꝓpugnacul'. mille clypei pendēt ex ea oīs armatura fortiū. Dauid ei q̄ manu fortis interꝑtak: etiā exemplū ē penitētiū. Sua ät turꝛ ꝓfidiū ē penitētiū: q̄. ꝓpugnacula bz penitētiū amaritudines. t pnie gtes: t exēpla penitētiū. Armatura ät fortiū sue vtutes: digtos fructꝰ pnie faciētiū. In b em̄ nomē dñi iesu vificāt t glorificat q̄ saluū faciaꝝ ꝓp'm suū a pcīs coꝛ. Prouer. xvij. Turꝛ fortissima nomē dñi: ad ipaz cōfugit iust⁹ a petōre iustificat' t saluabit. Et post nomē ꝓpriū t pne descriptionē rāgit a dño ꝓscriū bñficiū [de q̄ demonia septē exierāt] Septenarꝰ aūt vt dr Hzeg. ad vniuersitatē ptinet. q̄ Osēe eps septē dicēb agit. t isto septē demonia būt: que vniuersis vicijs plena fuit. Uniuersis ät vicijs plena fuisse dr: q̄ septē capitalia vicia būt: ad q̄ omnia alia reducunt sicmēdia ad capita. De q̄bꝫ dr Esa. j. Oē caput lāguidū. t Zbac. iij. Percussisti caput de domo ipi. Et Exo. xij. q̄ i oi domo iacebat moꝛtuū ꝓmogenitū. Primogenitū ei i domo egyptioꝝ rū: est in q̄libet gne capitale vicium. Inuenit' etiā i sacra scp̄a septē noia demoniū: septē vicia ꝓtendentia: que sunt; Diabolus: Satbanas: Leuiatban:

# Capitulum. VIII.

Asmodeꝰ: Uelbemot: Appollion: Demon. Diabolꝰ aūt ꝙ deoꝝsū fluēs iterpt̄at: Fcat supbiā. Que ḡnto in altū se extēdit: tāto pfundi⁹ cadēs deorsuꝫ fluit. Un Job. xli. dr. Ipse ē rex sup oēs filios supbie. Sathanas āt iterpt̄at aduersari⁹ plasmatōni. Et Fcat Invidiā: ꝙ sp comes ē supbie. vt dicūt Aug⁹. ⁊ Greg. qz Invidia ꝑtak oi ei qs i bonū plasmat de⁹. Sap. ij. Invidia diaboli mors irrauit i orbē terraꝝ. Imitant āt illū ꝙ sūt ex pte ist⁹ Et isti duo ōmones cū oi neḡcia sua se spūales. Leuiathan āt interpt̄at: additamētū eoꝝ. Et Fcat Auaricia: ꝙ sp est i addēdo. Esa. v. Ue ꝙ ꝯiūgit⁹ domū ad domū: ⁊ agrū agro copulat⁹ vsq; ad fīmū loci. Et hec cū suo exercitu in medio carnis ⁊ spūs bitat. Appollion qs latīe sonat exterminator: Fcat eus ꝙ pēst Jre: ꝙ oia exterminat. ⁊ boies ponit ex ēminos rōis. qz Immpedit ira aīm ne possit cernere vez. Jac. j. Ira viri iusticiā dī ñ opat. Et ille demō etiā i medio carnis ⁊ spūs bitat⁊ obsidet. qz i carne fac̄ cuapoz atione fdlis. In spū āt vindicatōis appetitū. Demon āt vt ꝙdā dicunt: sufficiēs iniḡtas interpt̄at. Et Fcat Acidiā: ꝙ amoꝛe iocūditat⁊ opat tristi⁊ ⁊ pigra ē in spūalibꝫ. Et materiā ꝙdē bz i exterioribꝫ. Tristiciā āt in interioribꝫ. Et iō etiā ipa ē in medio obsidēs ⁊ oppimēs. ij. Eoꝝ. vij Tristicia sec̄i mortē opat. Eccī. xxx. Multos occidit tristicia: ⁊ nō ē vtilitas i illa. Uelbemoth āt bos dr. Et gastrimargiā Fcat. qz ventrosi sūt viruli effūdunt sup escā. Piere. l. Et fusi estis q̄si vituli sup herbā. Job. xl. Fenū quasi bos comedet. ē sine intellēs discretiōe: sic bos comedit fenū. Phi. iij. Quoz de⁹ vēter ē. Asmodeus aūt insidiator lētoꝝ nuptiaꝝ. ⁊ phanū iudicij iterpt̄at Luxurie ē demon: qpt quē mūdus iudicio dī diluuio perijt. Ben. vj. Cūq; vidisset ds terrā eē corruptā. Omnis ḡro caro corruperat viā suā: Dixit ad Noe Finis vniuerse carnis venit coram me. Sūt tñ adhuc duo nō tā demonū q̄ rez noia: ꝙ demoꝛnes aliqñ accipiūt i pāte. Sic Lucifer ⁊ Māmona. Sz Lucifer Aliqñ dr qpt statū ꝑcedēt: in ꝙ luminosus fuit. Aliqñ qpt cuētū. qz se in āgelū luc⁊ trāsfor. mat. ij. Eoꝝ. xj. Ipe satha. nas trāsfigurat se in āgelū luc⁊. Et iō ē nō ē vni exercitui ꝛ multi⁊ ap propriat. Māmona āt syra lingua: interpt̄at diuitie. Et ē ꝙs aliqñ ꝛmittit demoni auaricie. Et iō nō ḡnie ē nomē demonis. Mat. vj. Nō potest⁊ deo seruire ⁊ māmone. Hec igr septē: vniuersitatez Fcāt neḡcia. ⁊ dēonis. sic dr Greg. Z dño Maria magdalena in figurā oiz penitētiā curata fuit. sic habitū ē ī pcedēti capło. Et iō sapiēter vestigijs illi⁹ sp adhesit: añ qō a tot ōmonibꝫ libata fuit. ⁊ Johanna. Scā ē ꝙ noiat: ꝙ dñm seqbat. Que aliqñ fuit vxoꝛ ꝓcuratoꝛ⁊ Herodis: ⁊ post mortem e⁹ vt credit. Ul etiā añ mortē si vir voluit ei cohabitare. nisi ī ꝛtinētia creatoꝛ⁊. Primū tñ ē ꝓbabili⁹ Hec aūt Joāna ꝙvaga nō fuit: sed vni idolatre ꝛiūcta. et iō Ul eccl̄az de gentib⁹ Uel aiaz Fcat: pri⁹ idolis spectaculoꝝ. mōi declinā. Nūc āt ad chīm vez⁊ spōsū uersā. j. Eoꝝ. vij Q̄ si infidel⁊ discedit: discedat. Nō est ēn frat aut soꝛoꝛ fuerunt subiecti⁊ in bis. Joāna āt infr pcat Dñs est gra ei⁹. Uel Dñs misericors ei⁹. qz p misc̄iaz dñi venit ad gr̄am dñi. Tertiū. iij. Nō ex opibꝫ iusticie q̄ fecim⁹ nos: sed fm suam misc̄iaz saluos nos fecit. Hec fuit ⁊ vxoꝛ vxorio affectu: ñ sorde ꝙtubernij lupanar⁊ Chuze. ⁊ Qui sectari⁹ interpt̄at. qz ad mēsurā iniquam Herodis: ad tributa iniḡ psoluēda boies ꝑpellebat. Mich. vj. Adbuc ignis i domo impij. ⁊ mensura minoꝛ ire plena. Mēsurā ēn minoꝛē bñt ad dandū. ⁊ mēsurā maioꝛē ad recipiēdū ⁊ ꝓcuratoꝛis herodis ⁊ Glo. Cū q̄libet malign⁹ spūs ꝓ regno diaboli ad decipiendū laboꝛat: q̄si Herodis impijssimi ꝓcuratoꝛ existit. Un ⁊ hec Joāna sicut ⁊ Matthe⁹ ⁊ Zacheus de lucris illicit⁊ ad deum cōuersa intelligit. Et sic Matthe⁹ Sup. v. ⁊ Zacheus Lu. xix fecerī dño ꝙmia: Ipse ista. ea q̄ illicite adq̄sita fuerāt: ⁊ nescīebat cui⁹ erāt: in vsus pios sustentādo dñz: erogabat. Un Glo. Ministrabat dño carnalia cui⁹ interebat spūalia: vt formam daret ꝓdicatoribꝫ Q̄ victu ⁊ vestitu debēt esse contenti. Esa. xxiij. Erūt merces eue sctificate dño. Nō ꝙdenḡ neḡ reponent. qz his qui steterūt coram dño erūt merces eius: vt comedāt vsq; ad saturitatē. ⁊ vestiant vsq; ad vetustatez. j. Eoꝝ. ix. Si nos vob spūalia seminam⁹: magnuz est si carnalia vīa metamus: Tertia noiat: inē famosas mulieres est ⁊ Susanna. Ō cuius mō vituēri nihil dr. Interpretat aūt liliū. ꝑter odoriferū celestis vite cādorē vēr. Glo. Et iō Fcat viuentes in celibatu ⁊ innocentes. Can. ij. Sic liliū inē spinas: sic amica mea inē filias. Una igit̄ triū ex scādalo fluxe carnis ad chīm cōuersa. Scā: ex lucris ꝙcupie sec̄i. Tertia aūt ex flore ꝛtutū celestiū adhesit dino flori. Hec ēn est colonia cauitat⁊ diuine: q̄ Luz Susanna ⁊ similibꝫ gl̄iosa dicunt de ea. Cū Magdalena meḡmoꝛe ē Raab meretrice⁊: ꝛ babylōis ꝓfessime cōfusionis. Cū Joanna alienigena: ⁊ Tyrus ⁊ plēs etbiopū ō angustia lucroꝛ seculi creptus habitat in ea. Approbat (als approprīat) ēn ꝛtutē ⁊ attrahit peccōres: oñdens q̄ innocētes ⁊ recti adheserūt sibi. Hoc est qō sc̄i⁊. Et alie multe ⁊ sil̄es illis. Uel sm pniam Ud sm innocentiā. Nec ē bus⁊ mur innocent⁊ ꝛ penitentē. sic Nūc. xij. Maria soꝛoꝛ Moysi pulcra: murmurabat de vxoꝛe moysi etbiopissa. qz tam etbiopissa mutauit pellē nigrā. Oō non fuit possibile Moysi: ꝙ grām q̄ legē suaz nō conferebat. Piere. xiij. Si pōt etbiops mutare pellem suā: aut pardus varietatē suam. poteritis ⁊ vos bñ facere cū didiceritis⁊ malū. Tangit āt barū feminaꝝ pictat⁊ officiū: dicēs ⁊ Que ministrabāt ei de facultatibꝰ suis ⁊ Lu. xviij. dr ꝙ alcen derūt cū eo de Galilea. Et hic dr ꝙ ministrabāt ei ō facultatibꝰ suis. Mat. x. Dign⁹ ē operi⁹ cibo suo. j. Eoꝝ. ix. Quis militat stipendijs suis vnq̄: ꝙo pascit gregē ⁊ de lacte gregis nō mādūcat. Hoc āt illo rpe a mulieribꝫ accipe nō erat scādalū: cūis scandalū cēt apō gentes Nō apud iudeos. Et iō Paulus pdicās gentibꝫ: ista pāte vti noluit. j. Eoꝝ. ix. Dñs ordinauit dis ꝙ euāgeliū annūciāt: de euangelio viuere. Ego aūt nullo hoꝝ vsus sum. Licet ḡ tres sint noiate Quaꝛ. Una fuit penitēs: ⁊ Altera ꝛiugata: ⁊ Tertia cōtinēs ⁊ innocēs. Et quilibet tribus statibꝫ tota cōsistit ecca. Tñ ⁊ alie mulie ad aliquē statū statuū relate seqbant eū. In talibꝫ enī Ædificatōis exemplū est quādo multe sequunt⁊

Scandalū qñ sequtur vna vl' pauce. Lu.xxiij. Seq quebat aũ eũ multitudo magna plꝰ z mulierꝫ q̃ plangebãt z lamentabant eũ. Et tal multitudo sequentiũ innuit hic cum dicit.

## Cum autẽ turba plurima cõueniret: z de ciuitatibꝫ properarẽt ad eũ: dixit per similitudinẽ.

Tangit aũt b Modꝰ doctrine quẽ debent hẽ discipuli. Et sunt i hac pte Due instructiões. Quarũ Prima ẽ Diuersitas ẽbi penes fructũ quẽ faẽ in audientibꝫ. Scõa aũt est Diuersitas modi docendi: quẽ debet hẽ in pdicãtibꝫ. Et hec patẽt i ista Prima hanꝫ instructionũ hꝫ ptes Duas. In q̃rũ Pria Lõpatẽs audientibꝫ ponit sermo gabolicꝰ In Scõa Longrues doctoribꝫ ponit ciusdẽ: exꝑ planatiõis modꝰ Adhuc i Pria hanꝫ partũ eangit Tria. Quoꝝ Unũ est Cõuenientiũ multitudo: sermonẽ gabolicũ exigẽs. Scõm aũt Docentꝭ offi cium: ad docendũ ex debito officij cogẽs. Tertiuꝫ aũt Diuersitatẽ fructꝰ ẽbi: nõ ex docentẽ sed ex auditoribꝫ esse oñdens. De Prio ẽt. Cũ aũt turba plurima cõueniret. Et in b notãt Quinq. Tẽpoꝝ videlicet z gratia. Multitudis ꝑsentia. Turbatiõis in audientibꝫ impedimẽ malicia. Presentiũ ad audiendũ z cordia. z Doctoꝝ vitalis deficientia. Primũ hoꝝ notat cũ ẽt. Cũ aũt. Dicẽm Chrysꝰ. q. Dis doctor bonꝰ: multis pficibꝫ auditoribꝫ ad docendũ incitat. Cũ aũt nulli sẽ presentes: casso labore claudãs doctor ꝑsumeret. Joã.xij. Cũ mlti venirent z gẽtiles etiã ꝑerarẽt: dixit Pater. venit hora clarifica filiũ tuũ. Clarificat ãt maxime in ẽbo fidei in cordibus auditoꝝ. Doctor describit Jo.iij. qñ ẽt discipul'. Videte regiones. qz iam albe sẽt ad messem: qz tam corda auditoꝝ ꝑparata erãt ad ẽbi pdicati fidẽ. turba. a turbando dr. Et erat i eis malicia puersoꝝ dogmatiũ: turbans z obnubilãs ex diuersis hereslbꝫ Pharisorũ: Essoꝝ z Saducoꝝ: iducta. Et in ista turbatione Primo venit ad Joãnẽ: z postea ꝑ Joannẽ ad dñm Unũ Mat.v. Videns iesus turbas: ascẽdit in montẽ. Seqbant aũt eũ sẽ oues nõ bũtes pastorẽ. plurima. Ecce Multitudis pñtia. Pluribꝰ em ꝑ sup abũdantiã dr multitudis. Joã.vj. Cũ vidisset qz multitudo magna venit ad eũ. Joã. xij. Turba mlta q̃ venerat ad diẽ festũ: clamabat Osanna filio dauid. Unde Mat.xiij. z Marci.iij. dr qz ascẽdit i nauiculã. ꝑt turbem multitudinẽ. z turba stabat in litore. cõuenirẽt. Ecce Ad audiẽdũ cõcordia. Ad b eã conuenerũt vt audirent. Beñ.xiij. Cõgregami filij isrl cõgregamini: z audite isrl patrem vrm. Eccl.l. Cõgregate vos in domũ discipline. Dicaũt cõuentꝰ turbe est cõuolutio (alꝭ cõuolutio) mẽtis in vnũ: vt tota intẽtione mo ꝓpiam audiẽ. et de ciuitatibꝫ. Ecce Doctoꝝ in locis solẽnibꝫ vbi esse debuerũt deficiẽtia. Et tãgit Duo. Loca solẽnia: doctrina bona z sti tuta. z Auditate auditꝰ. Dicit g̃. et de ciuitatibꝫ. solennibꝫ. In q̃ꝝ porta (alꝭ locis) Doctoꝝ sedere ẽbuerãt. Ez. j. Nõ facta es mererix ciuitas fidelis plena iudicij: iustitia habitauit in ea. nũc aũt homicide. Esa. lix. Corruit veritas in plateis: z iustitia nõ potuit ingredi. Et tãto currebãt vt. ꝓperarẽt ad eum. tanq̃ ad vitat' doctorẽ. Esa.lv. Omẽs sitientes venite ad aquas. Mat.xj. Venite ad me oẽs q̃ laboratis z onerati estis. Prouer.viij. Sapia foris dãmitat: in plateis dat vocẽ suã. Esa.lv. Properate: bibite cũ lenicia vinũ z lac. b est: doctrinã gaudioꝝ celestiũ: z doctrinã fidei rudimentoꝝ: q̃ debet parvulis. Prouer.v. Deriuentur fontes tui foras: z in plateis aquas tuas diuide. dixit ꝑ similitudinẽ. Ecce: sm analogiã humani intellectꝰ. ꝓprius Doctrine modꝰ. Est eñ vt ẽt Dionys. materiale nostre intellẽs: z nõ instruit nisi ꝑ similitudines corporales introductus. Sic eni ẽt phs Intellectus nr accipit cũ ꝓnnio z tpe. z ideo oꝑtet cũ similitudinibꝫ informari: donec scipm plenꝰ adipiscat: ex pcepto intelligẽte sepatel uie. Adeptus es scipm intellẽs intelligit sine similitudine. Et sic intellectꝰ discipulorũ nõ adeptus aũt: sine similitudie z forma ꝓnnio z ꝓpriis penꝰ intelligit. Et tal' est intellẽs turbarũ. Mat.xiij. Hec oia locutus ẽ iesus in ꝑabolis ad turbas. z sine ꝑabolis nõ loqbat eũ eis. Pũ.lxxvij. Aperã in ꝑabolis os meũ. loquar ꝓpones ab initio. Prouer.j. Audiente sapiẽs z interpretationem. verba sapientium z enigmata eorũ.

## Exijt qui seminat seminare semen suum.

Ecce Officiũ: ad docendũ doctorẽ cogẽs. Et ẽt Quinq. Doctoris. s. ad docendũ ꝑesse. Doctoris debitũ officiũ. Doctoꝝ. ꝓprij actũ. Doctrine materiã. z Eiusdẽ materie puritatẽ. Processũ tangit cũ ẽt. Exijt. Jn domo eni seminatũ putrescit nõ fructificat. Un Mat.xiij. Ager aũt b mundꝰ est: i q̃ ẽbum dei sic in agro seminat. Jo.xvj. Exiui a patre z veni in mundũ. Ite est ager de q̃ dr Geñs. xxvij. Egressus aũt fuerat isaac ad meditandum in agro. Lañ.vij. Egrediamur in agrũ: cõmoremur i villis. Tal' igit est ad seminãdũ ꝓcessus. Arguũt ãt de ignauia agricole domi manẽtes: expectãtes donec ager rura relinquẽs. ꝓpria: ad eos in domũ veniat. Agricola ei egredit ad agrũ: z nõ ager domuꝫ vadit ad agricolã. Geñ.ult. Hoc vir agricola cepit exercere terrã. q̃ seminat. Ecce Seminãtis siue pdicãtis officiũ. Qui seminat ei est seminator: qui seminãdi ꝑ cure susceptionẽ siue ꝑ vota emissi onem suscepit officiũ. Unde Apls Act.xvij. Seminator ẽbi hoc est vocat. Mat.xiij. Exijt seminans ad seminandũ. Pũ.cxxv. Qui seminãt in lachrymis. Igau. metẽt. Esa.xxvij. Qui egrediũt ipetu a iacob: florebit z germinabit isrl. z replebũt facie orbis semine. Videns eñ Esaias in spũ dignitatẽ hoꝝ semiatoꝝ: ãmirãdo ẽt. Qui egrediunt impetu charitatis z zelo aiaꝝ ipulsi a iacob. z in isto egressu florebit z germinabit ope isrl. z replebũt ẽbo predicatores (alꝭ pdicatoris facie orbis: in cordibꝫ hoim semine germinãte ẽbo in fidẽ credentiũ. semias re.) Ecce Seminãtis. ꝓprij actꝰ. Est aũt Semiare iace ꝑ totũ agrũ semẽ spargere. Nõ in vnũ locũ congesta (alꝭ cõiecta) semia reponere. Eccl.xj. Mane semina semẽ tuũ: z vespe nõ cesset manꝰ tua. qz nescis vtrũ ꝥ aut illꝰ eiusꝰ oriat. etiꝫ vtrũq; melꝰ erit

Osee.x. Seminate in iustitia. z metite in ore misericordie. Seminatio enī fit in iustitia fidei vt iustitia bonor. mor. exoriat. Melius ait qui fructus de iuuentione fidelium colligit: fit in ore eius vt iopiez fragili
6 tate: qtū fieri pt parcat. Semē. Ecce Seminantis maria. Nō em pdicatoris maria ē nisi semē qō fructū pt facere. Nō cicuta: q̄ iduat infamiā. Ul' vtica: q̄ excitat libidis pturitū. Sz semen facies fructū In q̄ effectiua cā est fructus ntiatis dine. Heñ. j. Faciēs semē iux genꝰ suū. Sic eriā semē dei iuxta genꝰ suum effectiua cā est ntiatis dine. Psal. cvj. Seminauerūt agros z plātauerūt vineas z fecerūt fructū ntiatis Doc ē em nafale. semē suū. Ecce Semis puritas. Nō ei ds semiari nisi semē sūmi agricole: z ñ aliō. q̄ q̄cq̄ aliō seminat pducit stirpes adulterinas. Sap. iiij. Adulterine plātationes nō dabūt radices altas Mat. xiij. Nōne bonū semē semiasti i agro tuo: vñ ḡ hz zizania: Et ait. Inimicus hō ḡ fecit. Leui. xix. Nō seres agrū duplici semie. Nō ei seminādū ē nisi semē dei: z nullū aliꝰ. Et ḡ optie fcatus est Osee.ij. Exaudiā celos: z illi exaudiēt terrā. z terra exaudiet triticū z vinū z oleum. z hec exaudiēt Jezrahel. Et seminabo eā mihi i terrā. Leti ei rorātes desup ägeti sē: seminiū iacti: illuminādo: purgādo: z pficiēdo semini. vbi i eoꝝ de coop rātes. Terra ãt inundaꝰ ē boni z culti p virtutē coꝝ dis. Triticū ãt fructꝰ eoꝝ pfirmās in gra.

Unū: lentea ferēs i spe celestiū. Jezrahel ãt semen dei interpꝛat: qō est dinū: z efficax ad fructū fidei vere bū. Dis igit dñi terra vtilit seminat. Attēde aūt q̄ Semē. Quisq̄ i sebz boni disponēs. Est ei. Puz a palea purgatiū. Est Jn se bñs duplicē vtutē. Impregnans: z Impgnati vt ōr pbs. Et in his est vigor tosū. Est eriā germinās sola vtute celestiū. Est i se mortes vt faciat sue spēi fructū. Est eriā Suscitās: vice sit paruū: mirabiliē multiplicatiuū. Et a q̄ oq̄ hoz. ceciderit: cadit a rone z pfectioe semis. Purū em a palea (tpaliū supfluitatū) z berba (q̄ē tumen roz. pabuli) depuratū est. sic dr Lu. iij. Cui⁹ ventilabrū in manu sua: z pmūdabit aream suā. z triticū congregabit in horreū suū. paleas ãt cōburet igne inextinguibili. Sz nūc cōuersō est. q̄ agricole dñi: triticū vburūt igne inextinguibil. ocupic. z paleas qbo ignis inferni i eos succedat: diligenter congregāt in horrea sua. Qāt Semē bēat vtutē z Impgnātis z Impregnari ōr pbs. q̄ est sic ouū In q̄ congat⁹ est vterq; ser⁹. Et ideo est efficiēs: z maria fructꝰ. Sic dr Heñ. j. Cui⁹ semē in semetipo sit. b ē. semis efficacia. Non em̄ haberet semis efficaciā: nisi hēret vtrāq; naturā. Virtute ãt celesti pullulat. Sic dr Nicre. xxiij. Suscitabo dauid germē iustū. Q. d. Ego de celo suscitabo. Esa. xlv. Rorate celi desuper: z nubes pluāt iustū. apiat terra z ger. sal. Ps. lxxxv. iij. Dñs dabit benignitatē: z tra no. dabit fructu. De Morte aūt dr Jo. xij. Nisi granū frumenti cadens in trā mortuū fuerit: ipm solū manet Et ideo dic apl's. j. Cor. xv. Tu q̄ semina nō vivificat: nisi pus moriat. Sic z nos mori nob oport: sic in fructu aiaz volumꝰ resurgere. De Mirabili multiplicatiōe dr Esa. lv. Quo mō descēdit imber z nix de celo: z illuc vltra nō reuertit. sz inebriat terrā: z infudit eā. z dat semē serēti: z panē mādūcāti. Sic erit verbū meū qđ egredietur de ore meo: nō reuertet ad me vacuū. sed faciet q̄cūq; volu: z psperabit in his ad q̄ missū illū. Esa. iiij. Erit vbū (alꝰ germē) dñi in magnificētia z gla z fructꝰ terre sublimis Est eriā cōsiderandū p̄m Cōstantinū in Panegyri. z Isaac q̄ in granis bonitas cōsideraī in Triuo. Sez. Sic colore est rubeū. Sic q̄ntate: p̄m suū genꝰ est magnū. Sic pōdere ē graue: i gñe suo. Que cōperit di uino semini. qđ est dei vbū. Doce. Magnū ē. q̄a de magnis. Pro uer. viij. De eodē magnis locutus sū. Et ideo apto ore vult annūciari. Mat. v. Jesus aperiēs os suū docebat eos. Act. x. Aperiens perꝰ os suū dixit. Noc eriā ē Colore exterius charitatis igne rubeum: z intus puritate sube mirabiliē candidū. Can. v. Dilectus meꝰ candidꝰ z rubicundus. Dilectꝰ aūt est vbū dñi. Doc eriā ē pondere intelligēdi ḡuissimū: z oēm excedēs intellēm Eccl. j. Sapiam bi pcedentē oia: q̄s inuestigabit: Rbo. ij. O altitudo diuitiaz sapie z scientie dei: q̄ incomprbensibilia sunt iudicia eius: z inuestigabiles vie eius. Sic igit Exit seminare semen suum.

## Et dum seminat: aliud cecidit secus viam: z conculcatum est.

Ecce Ex pte fūdi suscipiētis semē i fructificando diuersitas. Et tāgit Duo. Sez. Q̄ ex pte seminantis nō est ista diuersitas z Q̄ ex fundo suscipiēte tota generat diuersitas: z nō ex semie. Prim bonotat cū dr. Et dū seminat. B dñi cōe spargit semē sic debet. Nō em̄ pt attendere seminās q̄ semē cadat: dūmō in cōi in agrū vbiq; semen dispergit. Dispgunt aūt semina: q̄n diuersis ad mores (alꝰ moribꝰ) dñi adaptant vba. Unde Mat. vlt. Docete oēs gētes. Hñ. xxxiij. Negociemi i ēra: z exerceāt eā que spaciosa: z lata indiget cultoribꝰ. Spaciose em̄ D
z late semē est spargēdū. aliud cecidit. Ecce Diuersitas ex fūdo. Dic aūt in cōi ex fūdo Duas i cōi diuersitates. Una ex fundo malo. z Alia ex fundo bono. Ex aūt malo est oīs maria. Jo ex fūdo malo Tres ponit diuersitates. Quaz Una ē Malicia nō ex fūdo: sed ab extrinseco fūdi in fundū inducta. Sed a est Ab ipa fūdi malicia causata. Tertia est: Ab primo fūdi cōcepto: ad supficie fūdi pullulādo exorta. Uia em̄ trita ē. z idurata pedibꝰ trāseuntiū. Lapidosa ãt ab ipo fūdo st̄ nata. z Spinosa: a maia stirpe in fundo cōcepta ad supficie emersa. Nec aūt tria: male tres st̄ cordis dispositiōes. Est ei cordis vanitatū z cupiscētiaz. z phantasiaz trāsitibus tritū z ḡsi via factus z induratū: vt nihil boni semis i interioribꝰ sui recipiat. Et huic malicie fūdi Duplex ōr malū. Attritionē z induratōem interiꝰ. Et Insidias auiū exterius. Et ḡ ōr. [ali ud cecidit.] Nō ex intētōe seminātis: sed ex malicia recipiētis [sec⁹ viā. lin loco 2 culcato z idurato. ex frequētia trāseuntiū vanitatū in delectib z letitate abulantiū. Esa. lj. Dixēt aie tue incuruare vt trāseam⁹: z posuisti corp⁹ tuū q̄si viā trāseuntib. j. Reg. xxj. Uia hec via polluta ē. Dec ē dispō cordis in q̄ ois aratura: discipline sarculo fcā: cōsuetudine vanitat: z delinaz. delecta est z i duricia redacta. Sup hanc em̄ cerrā semē cadēs rerundit et resilit. Et cū nudū in supficie dura iacēs: nullas

radices in pfundū mittit.z ideo perit exposituū auibus ad deuorandū. Ps̄. lxxix. Un demāt eā oēs trāseuntes viā. Et ꝟ est q̄ sequit. et volucres | ꝟ est ōnes insidiādo circūuolātes | celi | ꝟ est: būc aerem caliginosum eos eclantem inhabitātes | comederunt. | sibi incorporauerunt. | illud. | q̄ ad fructum quem non facit nisi malum. Deutero. xxij. Deuorabunt eos aues morsu amarissimo. Apoc. xvij. Fera est custodia omnis volucris immūde Obijcit aūt Q. si semē est vbū dei: non pt esse vex q volucres demones ꝟ comedāt: q vbuz dei fugiūt z sibi nō incorporāt. Ad ꝟ aūt dicēdū ē q Oīs semē in naturā suā trahit terrā in quā cadit: Q. alie pullulare nō possēt Et ideo ꝟ etiā nō dr̄ m̄: semē: vbū mudū: sz etiā corditis dispō: q̄ attrahit vel attrahi dz a vbo. Et q ꝟ demon a vbo expolitās incorporat z sibi assimilat. ideo vbū z semē dr̄ deuorare. Osee. viij. Culm⁹ stans nō est i eo germen: nō faciet farinā. q si fecerit: alieni comedēt eā Ezech. xxxix. Feris z auibꝫ oīq volatili celi dedi te ad deuorandū. Attēde etiā q Prio cōculcarū est transitiuꝫ vanitatū: z postea ab auibꝫ comestū. q̄a vanitas cupiscētiaz locū dat diabolo vt suoꝝ et semen vbi. Et ꝟ cauēs Sara Tob. iij. dixit. Nūq̄ cū ludētibꝫ me miscui: neq; cum his q̄ in leuitate ambulant partiapē me pbui. Mat. vij. Ne cōculcent ea pedibꝫ suis: z conuersi dirumpant vos.

## Et aliud cecidit supra petrā: z natū aruit q̄ nō habebat humorem.

Secūa est dispositio Malicia fūdi q̄ ex ipo nascit fundo. Est aūt hec malicia Triplex. Sc̄z. q Aut fund⁹ ē nuda petre duricia. Aut paz terre habēs in supficie. Aut q fund⁹ nō sit petra: sz petroꝝ sus nimis. licet modicū ere sit in positū int petrā z petrā. Nec em̄ ex fundo ē male ere dispō. Si em̄ sufficiēter posita cēt terra int petrā z petrā Et cēt loc⁹ alīq accidēre frigid⁹. Aut q loge cēt a via sol. Aut ex vicinitate montiū frigidoz. (als supioz) etc int positio petrarū faceret agri fertilitatē. q̄ etc petre modicū solis incidentē caloꝛē congregarēt. z diu ponerēt (als tenerēt) z terrā int positā cōperate cale facerēt: z facerent ea feracē z fertilē. Et ꝟ pbāt opa rusticoz: q bñ aīa agros suoꝝ: mōtes altos vius meridie. Illi ei nō ejiciūt de agr̄ suis petras. Ecce ejiciūt: fra reducit ad sterilitatē. Si em̄ loc⁹ totus petra sit: illi nō recipiūt semē ad intrinsecū suū: sz petra sole pcussa retinet caloꝛē ignitū: z arefacē semē: z nō facit fructū. Et hec ēra f̄cat cor obduratum z induratū. Obduratio aūt terre ē ꝓpositū: Nō emolliendi p aliquē dei amoꝛē siue pietatē: Nec ꝓterendi p aliquē dei timoꝛē. Viere. v. Indurauerūt faciē suā supra petrā: z noluerūt reuerti. Job. xij. Ecce cor eius indurabit: z stringet quasi malleator⁹ incus Nec vn̄q̄ hec terra fructum affert nisi būficio dūi fiat. q̄ dr̄ Eze. xxxvj. Auferā a vob cor lapideum: z dabo vob cor carneū. Petrosus aūt locus: paz z min⁹ (q̄z ad fructificandū sufficiat terre bñs in terpositū: f̄cat cor q̄ in se est durū. z m̄ aliq̄n (raro scz) cōapit aliq̄d desperātis timoꝛ: q fossibilis (als fossilis) est in pfundū. Et hic Timor non est ēperie spei mer⁹. z ideo lapis vbiq̄ fere occupās ꝑualet: z caloꝛē solis incidentē colligit: q̄ assat⁹ terram modicā coniunctā incēdit z exurit. z comminutibilem i pulueré reddit: z nō cōmisc̄abilē ad fructificandū. Un̄ Ps̄. lxxix. Incensa igni z suffossa ab increpatiōe vult⁹ tui peribūt. Ignis fulgoris mūdi: est concepte cupiditat⁹ auaricia: q̄ totuz incendit z exurit: z lapideū cor exco quit in petre solidit̄atē. Jaco. j. Exoꝛt⁹ est sol cū ardoꝛe: z arefecit fenū. z flos eius decidit. z decor vult⁹ eius deperijt. Petra aūt in fundo: z paz expassū terre delup: est cor in se q̄dez duz: bñs tamē spēm in se pietat⁹ exterius. De q̄ apl's. Habēres q̄dem spēm pietatis: vtutē eius penit⁹ abnegātes. sic sūt Hypocrite z Simulatores. De quib⁹ dr̄ Job. xxxvj. Simulatores z callidi ꝓuocant trā dei. Nunq̄ ei tales fructuz ad maturitatē venientē: Sz potiꝰ erit sicut fenū tectoꝛ: q̄s priusq̄ euellat exaruit) Nec igit ē ex petra mali fūdi dispō Un̄ sequit. et nat⁹ aruit. | incēsum ex petre caloꝛe vstiuo. Esa. xv. Aruit herba: defecit germen: viroꝝ omnis interijt. Joel. j. Aruit messis agri. Et reddit cām. | q̄z non habuit. | verū pietatis. | humoꝛē. | De q̄ dr̄ Ezech. xvij. Erit ei q̄s lignū viride q̄s ad būoꝛē mittit radices suas. Ps̄. j. Et erit tanq̄z lignū quod plantatum est secus decursus aquarū: quod fructum suum dabit in tempoꝛe suo.

## Et aliud cecidit inter spinas: z sūl exorte spine suffocauerūt illud.

Ecce Terna mali fūdi dispō. Et ōt glo. q̄ Spinosa terra: ē cor sollicitudinibꝫ aggrauatū. Est aūt intelligendū de spina nigra q̄ ex pfundo medulle exoꝛit: z in circūitu: stipitē z ramos replet aculeis. Hoc em̄ lignū multū ē vmbrosū z amaz. q̄s eriaz acumē fructꝰ sui ostēdit. z Umbra sua: fūdus facit frigidū: Dēstrate aūt inaccessibilē: z Amaritudie i fecundū. Et ideo sic ōt Ebry. In spinosis nō est habitatio nisi serpentū. Et ideo f̄cat cor sollicitudinibꝰ z curis ꝓpuncti. Os vo luite nō est lustratū: serpenti. ꝟ est diabolo ad habitādū datū ꝟ: in futuro amaritudie ērna infusū. Proū. xxiij. Per agrū pigri dois trāsiui: z p vineā viri stulti. z ecce totuz repleuerāt vrtice: z operuerāt superficiē ei⁹ spine. Hiere. iij. Novate vob novale: z nolite serere sup spinas. Dmōi spine sunt Ambitiōis aculei pūgētes superbos. Invidie anxietates pungentes inuidos. Sollicitudinū punctiones ꝓdictēres auaros. Felle amaritudies incitātes iracūdos. Pturientes scalpōes stimulātes gulosos z luxuriosos. Esaie. ix. In spinas z in vepres ērūt. Unde sequit. et sīmūl exorte spine | quo ad punctiones inductas | suffocauerunt illud. semen. ꝟ est: cor ad semē conuersum z attractū. Suffocare aūt est subtus occare: aut subtus focū extinguere. Quādo aut sub gutture occat⁹ strangulat: aut ignē naturalem. sc̄z caloꝛē extinguit. Unde. Suffocat extinguit: suffocat guttura stringit. Spine em̄ exoꝛte: fundum cōnaturalem sibi habēres: ex inolita sui germinis consuetudine: preuemūt seminis oꝛtum: q̄s amaritudini non connaturale: frigiditate vmbze extinguit. z subtus occat z putrescit. Hen̄. iij. Spinas z tribulos germinabit tibi. q̄. Re. xxij. Prouarij

catores tanq̃ spine cuellentur

**Et aliud cecidit in terrã bonam: & ortum fecit fructũ centuplũ**

¶ Ecce Una & Sola & simplex terre bone dispositio Que q̃dẽ Pinguis sit deuotõe. Esaie. v. In cornu filio oleo. Et est Trãslatio.ltre.B est in loco pingui. Fossa aũt: sarculor aratro discipline. Adeq̃ta: mãsuetudie Esa. xxviij. Proscindet terrã suaz. & cũ adeq̃uerit eaz seret git & triticũ: & vitiam spget. Nũc etiã sit ad quã decẽdat mõtiũ dulcedo. Ps. lxiij. Valles abũdabũt frumẽto Infusa: pluuia doctrinẽ rozegre: & riuuli lachrymarũ. Deb. xij. Terra sup seuenientẽ sepe bidẽs imbrẽ & generans herbã opportunã illis a quiby colit accipit benedictiones a dño[ et ortũ fecit fructũ centuplũ ] Ortũ q̃ dez: maruz. Ortũ a pmũ: fac Herbe viroꝛ. Dez inde Stipie: crecnõz: & Palee purgatõez: & post Spicã: Florẽ: Siliq̃ circũpositionez: formaz in Fructũ. Et Uiroꝛ q̃dẽ ẽ fidi viroꝛ (al's vigoꝛ) Stipitis aũt erectio: iusticie rectitudo. Palee purgatio: superfluoꝛ expulsio. Triste formatio: bonorũ ẽ societas. Siliquaꝛ circũpositio: necessitatũ proꝛuisio. Floꝛis emissio: bone ꝓuersatõis fama: & pulcritudo. Fructꝰ maturatio: meritoꝛ mkitudo. Dicit aũt Lucas[ cẽtuplũ ] Matthꝰ. xiij. distiguit tricesimũ & sexagesimũ & cẽsimũ q: Matthꝰ sta tuũ in eccliã ꝓsiderat diuersitates. Lucas autem sine dña statorũ: germis iacti ꝓsiderat pfectionẽ (q̃ surgit ex obia ꝓceptoꝛ) i se ductã (al's ducta) dum q̃libet ꝓceptũ in se ipin ducit ꝑ charitatẽ obꝺ suatũ. Heũ. xxvj. Semiauit israel terra illa: & iuente i ipo ãno cẽtuplũ. Et io ôt Ps. xxvj. Inhabita terrã: & pasceꝛ in diuitijs eꝰ. Nũc xij. Terra quã lustrauim⁹ optia est: siẽ ex his fructibꝰ cõgici pt. Benẽ. xlvij. In optio terre solo ponẽ eos Fert aũt terra centuplũ qñ ois viroꝛ (al's vigoꝛ) terre nfe multiplicat ꝑ denariũ ꝓceptoꝛ. Uigoꝛ aũt terre ẽ in Decẽ sensibꝰ. Quiq̃ inclioꝛibꝰ Qui sẽ Sẽlus cõis Imagiatiua: Phãtasia: Estimatiua: & Mẽoꝛatiua. Et Quiq̃ exteioꝛes. Qui sũt: Ulsus: Auditꝰ: Olfactus: Gustꝰ: & Tactꝰ. Et i cordis aspectu: sẽ Intellectꝰ: agẽs: Materiale: Formale: Speculatiuus: adeptꝰ: Sextus siue eleuatꝰ (al's dyacꝰ) & Diuinꝰ. Et isti Septẽ sẽ in aia: & iuuant duoby luminibꝰ. Studij: & Reuelatõis. Et Lumẽ studij Duplẽ. Inuẽtõis. & Doctrie. Et sic decẽ sẽ intellectꝰ.

Decẽ etiã sẽ Illuiaões. Nouẽ. ordinũ ãgeloꝝ & Decia: diña. Decem etiã sunt Modi ad institutõez ꝓsiti. Quidã ei ex mũdana theologia ꝑ vestigiũ creatoꝝ: ꝑficiũt. Quidã aũt alt⁹: ꝑ imaginez quã ad[ als ꝑ se figurauit: ei cognitõez creatoris escẽdũt. Quidã ꝙ sil'itudiẽ gabolic' inducũtur. Quidã ꝙ alt⁹ ibuti: puritate ꝓscie ꝓpicuũt. ꝗũ occi bri ẽ dicũt. Mat. xiij. Quidã ꝙ bũlitatez visionis reuelatoꝝ accipiũt. Sic Dañ. ix. x. Quidã ꝙ raptũ ꝓplanꝫ lympide. Sic Paul⁹. q. Loꝛ. xj. Quidã ꝙ studiũ sacre scẽpe Jn q̃ Quattuoꝛ iuuanꝫ modis. Zfali: Allegorico: Moꝛali: & Anagogico. Sũt etiã Decẽ lilia Rõnis. Scz. Fidei: Sapie: Intellectꝰ: Cõsilij: Scie: Donoꝝ: Prudẽtie: Uirtutꝫ: Mũdicie cordis (q̃ ẽ bricitudo. Mat. v[ Cõtẽplatiuis & act⁹. Ex quib⁹ ãt bis fructificat ꝗ̃ relleꝰ. Affectꝰ aũt i aia hz Libeꝝ arbitriũ. Uolũtatẽ. Synderesim. ꝗ̃ malꝫ remurmurat. Cõscias: & Illã q̃ ipetũ facit ad opꝰ q̃ ẽ: Cõpicuus ex rõe & voluntate ꝓsensus. Jn Sẽsibili ãt aia etiã sẽ Quinq̃. Scz. Experitia: Desideratiua: Cõcupiscibil': Irascibil': & eoꝝ pficit(al's. Scz) Sẽsualitas. Experitia q̃dez: pmo appeit. Desideratiua vo cũ cognitiõe q̃dã trahit. Cõcupiscibil': cũ dilectiõis stimul' ipelit. Irascibil' vo ꝙ aduersa(al's aduersans) insurgit & Sẽsualitas illicitũ tãgit & gustat. Ista ãt Decẽ q̃ insũt i hoie fz aiaz Moniũ: alijs triby ônarijs pficiũt Libeꝝ ei arbitriũ vt ôt Aug. Triby pficit libratiby. Libratꝫ. s. Nature. Hẽ: & Glie. Que sũt libratꝫ. & Marie obligatõe. & Dpe illectõe(al's electõe. & a Mifie affectiõe. Uolũtas etiã Trib⁹ pficit. Bono. s. volutatis dine. Placẽtẽ cõsilio dino. & Perfecto: pfec⁹i merito. Rho. xij. Probetis q̃ sit volũtas dei bona. & ꝑ placẽs. & perfecta.

Synderesis: in colluctãdo(al's reluctãdo) malos Triby ꝓlect: Noticiat appetitu: Uicit. Expedit', & Edificãtis. i. Loꝛ. vj. Omnia mihi licẽt: sed non omnia expediunt. Omia mihi licent: sed nõ oia edificãt. Uicitũ emi ẽ qõ nllo ꝓceptoꝝ phibet. Expedit̃ q̃z ad vtilitatẽ honestã & publicã referꝝ. Edificãtis est qõ i nullꝰ me iudicare cupiat': ponit ptãt Lõscientia iuuat Triby. Scz. Puritate Ut nullꝰ malꝫ sit sibi ꝓscia. Ueritate: Ut doctria sepe sit informata. Spũlsci attestatiõe: Ut fz institutũ spũs sit sp ad opꝰ icitata. De ꝓtio. ij. Loꝛ. ]. Hã nra hec est testioniũ ꝓscie nre. De Scdoꝝ Tertio Rho ix. Ueritatẽ dico i chõo ielu nõ mẽtioꝝ: testionũ phibẽre mihi ꝓscia mea i spũsco Lõsensus q̃ ipetũ facẽ ad opꝰ Triby rectificat. Dr eñ Lõsensus: diversoꝝ rũ i vnũ relatꝰ sensus. Si l. o. abile certa rõe discretiat. Si circãstãtijs debitꝫ actũ velitiat. Si ad finẽ ꝙruũ p intentioꝝ dirigat. Tũc eñ ẽ pfectꝰ ꝓsensus. Experitia etiã q̃ ẽ aie sensibil' Triby pficit ad fructũ Si. l. sit boni. Si sit pulcri. Si sit laudabilis. Boni q̃dẽ qõ habitũ bonũ facẽ. Pulcri: qõ cõfert ꝙruꝫ decorẽ. Laudabil' ãt qõ fame bone facit opinionẽ Desideriũ etiã qõ ẽ cũ delectatõe fz doctrinã moralẽ: pficit Triby. q̃ pfectã facit̃ delectatioez. Si. l. delectatio trahẽs desideriũ: sit Lõnatural'. Si sit ãmirabil'. Si sit firmitate ppetua stabil' z imobil'. Natural' ãt ẽ qñ ẽ pura nihil in natura litat'(al's macie) bñs ãnexũ. Sic i hoie sẽ ea q̃ fm ritellem sẽ delectabilia & i Ihũ alio fz suã simplicẽ naturã. Ammirabil' aũt ẽ qñ est altissimoꝝ & dignissimoꝝ fz naturã. Firma ãt qñ ꝑpetue inmẽt vitati q̃ nihil hz ẽ riũ. ij. Esb. iij. Ueritas vincit & inalescit Cõcupiscibil' ãt etiã Triby pficit. Zelo. s. Scz honesti. Ardoꝝ deuotõis: & Igniõe charitat'.

Irascibil' itẽ Triby pficit. Zelitudie sue dignitatis: Jn q̃ idignat oiby se vilificãtibꝰ & psternẽtibꝰ. Mãsuetudie sue refrenatõnis. & Fortitudie sue ꝙ malũ insurrectõis Sẽsualitas etiã Triby pficit Cũ Uerecũdia turpitudis. Exercitio studioꝝ sitat', & Justũ puritat' & bonis actibꝰ opiby. Nec si dicank i denariũ ꝓceptoꝝ & cũ denario ꝓceptoꝝ acciplank: facũt fructũ meritoꝝ centuplũ. & qõcunq̃ boꝝ ꝓfecerit: erit fructꝰ aliq̃ dinutio. Cũ his ãt ere

qs dr Esa.xiij. Erit germē dñi i magnificētia: gla
z fruct⁹ terre sublimis. In Magnificēta eīs erit g
nakaliū pfectōz. z Bla p̄creplanuor illūinatōz.
Sublimis ār p mortuor siue opabiliū pfectōz.

## Hec dicens clamabat Qui habet aures audiendi audiat

Dicitapit pabole explanatio. Et Tria fac. Prio
eni ad q̄rēdū explanatōes excitat. Scdo Inf audi
tores explanatōis discretōes mōstrat. Tertio: Ex
planatiōes declarat. De Prio dr. [Hec ]pabolice
[dicēs clamabat ] vt intētiōe clamor[:ad intem
tiōes excitaret cor audituz[. Jo.viij. Sedabat iesus z
clamabat: dicēs. Sichs sitit veniat ad me z bibat.
Ps.lxviij Labor aui clamās rauce facte sūt fauces
mee. Lan.v. Dilectus me⁹ clamat ad me[ Qui hz
aures audiēdi audiat ] Est ei Aur[ q nō ē ni
si aur[ figura. sic idoli. Ps.cxij. Aures hūt z non
au. Est aur[ obturata sic aspidis. Ps.lvij. Sicut
aspidis surde z obturāt[ aures suas: q ñ exaudiet
voce incātantiū. Est ceiā Aur[ bona audiēs int⁹: z
retinēs audita Ecci.iij. Aur[ bona cū oi ꝛcupia au
diet sapiaz. Rho.x. Fides ex auditu: audit⁹ ār p p̄s
bū chr̄i. Prou.j. Audiēs sapiēs sapiētior erit: z itel
ligēs gubnacla possidebit. Apoc.ij. Qui hz aures
audiēdi audiat qd spūs dicat ecclīs Hoc ꝥbo
excitati discipli interrogabāt. z B est qs sequit

## Interrogabāt aūt eū discipuli e⁹: que esset hec parabola

Discipuli sūt disciplina mgri ibudi. Et cogscūt
a Quattuor. Professiōe vitat[. Affectione mutue
charitat[. z Exhibitōe māsuetudis: z Habitu hu
militat[. De Profession vitat[. Jo.viij. Si vos
mānseritis in mone meo veri discipli mei eritis z cog
noscet[ vitatē: z vitas liberabit vos. De Affectiōe
mutue charitat[. Joā.xiij. In B cogscēt oēs qz mei
est discipli si dilectōes hab.ad inuic. De Māsuetu
dine z bnilitate. Mat.xj. Discite a me qz mitis sū
z būil corde. Hūilitas discipli icinat aure ad aud
diēdū. Māsuetudo pparat ad bn suscipiēdū. Ue
ritas illūinat ad itelligēdū. Charitas noticiā ama
tā q ꝥbū ē vite cordi ad iplēdū. Doctrine ci Mora
les vt ōr pbs nō sūt cōtēplatiōis gra: hz vt boni fiat
m⁹. De Prio boz. Ps.lxxv. Jndina aurē tuā. qz
ecupi.rex spec.tuā. De Scdo Ja.j. In māsuetudie
suscipite insitū ꝥbū qō ꝑt saluare aīas vras. De
Tertio Ps.xlij. Emitte lucē tuā z vitatē tuā. De
Quarto Rho.xiij. Plenitudo leg[ ē dilectio. Hī g
veri discipli[ interrogāt[ qz nesciēt vt ōr Chr̄y. Et
scirevolēt: dauis scie ē Interrogatio. Ecci.xxxij. Au
di tacēs sil z q̄rens. Un Mar.iij. dr q nō i via: hz
domi i secreto silētij: ceuti ab occupatōiby z tumul
tiby interrogabāt. Ecci.xxxviij. Sapiam scribe i tpe
vacuitat[ z q miorat actu: sapiaz ꝓpter: qz sapia
replebit. Sic g z hac de cā Interrogabāt[ q cēt[ B
cui⁹ intpretatois fz itellem cēt[ hec parabola ]
Prou.j. Audiet vir sapiens z sapiā accipiet: gubnacla
possidebit. Apoc.ij. Qui hz aures audiēdi audiat
qd spūs dicat ecclīs Hoc ꝥbo excitati discipli interrogabāt. z B est qs sequit

## Quib⁹ ipe dixit Vobis datū ē noss e mysteriū regni dei: ceteris āt in parabolis: vt videtes nō videāt: z audientes non intelligant.

Scdo ē in q describit dña capacitat[ in audiēti
bus. Quida em nō nisi pabol instruunt: q adhuc
hūt rōem tota ad sensū reflexā. Et illi dicūt cē Zia
les sensu. Quida aūt hūt rōem ad fidei pncipia ali
qua rulū in se stantē. z illi capiūt vitatē iterptatōis
pabolar. Quida āt hūt rōes ad itelligi dinor. elena
tā: stantē i lūie dino. Et illi sūt pfecti i vitat[ ꝓpla
tiōe: z sē mgri sdinis Prim⁹ gd⁹: est idiotarū tur
bar. Scdo Discipl⁹ ibudor. pficiētiū. Terti⁹
aūt Perfector. De Primis dr. j. Lor.iij. Tanq̄
paruul in chr̄o lac vob potū dedi nō escā. nōdū ei
poterat[: sed nec adhuc q̄dē potestis. De Secun
dis dr Heb.xij. In disciplia pfuerate: se vob tāq̄
filijs offert de⁹. De Tertijs dr Mat.v. Sufficit
discipl⁹ vt sit sicut mgr ei⁹. Nos tres stat⁹ innuit
dñs b. Duos q̄dē in discipl⁹: z Unū in turbis.
Profectū em tāgit in discipl⁹ fz statū futurū in eisdē. Ruditate āt
tāgit i Idior[ turbis Et B est qs dr[ Quib⁹ ipe ]
benign⁹ mgr: oib fm analogiā vnīuscuiusq; do
ctrinā cōicans[ dixit ] Ecci.xxiij. Doctrinā tanq̄
antelucanū illūino oib: z enarrabo eis vsq; i lon
gin quū[ Vobis datū ē ]z donū itellect⁹ ꝥbis
meis vob indtū[ nosse ]B ē noscēdi potēcia z ad
huc pficiet i vob. Un Mat.xv. Adhuc z vos sine
intellectu est[. B ē: sine itellēs pfectōe [ mysteriū
] Mystin grece: latie ē secretū. Et sic btūs docet
Dion⁹. Tota theologia aut ē Mystica aut Sym
bolica. Mystica q̄dem ē in bis q̄ ꝓprie z nō velate
de dinis dicūt. Sz Secreta sūt ꝓt deu atōz cor⁹ su
pza nr̄m intellēm. Sic de⁹: sub a: esse: viuere: z in
telligere z cetera: q̄ nude dicūt. Et B capit incipiunt
discipli. Perfecte āt talia, docēt mgri. Symbolica
aūt sūt oia q velata sūt cor⁹ pali silitudie: in q̄ divina
aliq̄liter capiūt idiote. Et B est qs dr[ Vobis ]dñs
sapūt futur[ mgris[ datū est ]p revelatōes via
tis[ nosse ]B est: noscendi potēcia [ mysterium ]
nō velatū[ regni dei ]B est: cor⁹ q̄ ad regnū dī p
tinent. Regnū ei dei sic tā sept⁹ diuin⁹: cōplera est
ptās: in distributōe boni: z finiū: z legū: z ordinū:
sive officior⁹ z graduū dinor⁹ pfecte ꝥsistēs[ cete
ris ār [idiot[ de turba[ datū est ]p fidē inoluta
adhuc noscēdi potēcia eiusdē regni [in pabol ]B
ē cor⁹ palibo silitudinib: vt ex his q̄ atalis aius no
uit: surgat ad icognita q nō nouit. Lor.ij. Ziniaz
lis hō nō ꝓcipit ea q̄ sūt spūs dei. Stultitia em est
illi quia spūaliter examiāt. Et Ibidē. Sapiam lo
q̄mur iter pfectos. Et Infra Loq̄mur dei sapiam
i mysterio absōditā. Tāgit āt Duos q̄si fines pa
rabolice doctrie: q̄ aliabo debent hoibo. Qui duo
fines fm velationes duor. Sensuū disciplinaliū
accipiunt. Quor. Prim⁹ est Usus: q̄ inuentioni
deserui. Et hoc est q̄ dr[ vt videtes ]enigma
tice i pabola velata dina[ ñ videāt ]nuda z apta
mysteria. Et B fcat ꝓlu.iij. Ubi ꝓcipit q̄ infiora
rabnacli portēt involuta: q̄ tū nuda z apta retigerit

z viderũt Aarõ z filij ei⁹ Exo. xxxiij. Esto patus vt ascẽdas i mõtẽ: et nulꝰ ascẽdat recũ. z oues z boues nõ pascãt. Ecõtra Soli eni Moysi licuit videre nuda: q̃ simpliciꝰ (q̃ p boues) videre nõ licuit: nisi p signa inuoluta. Et ꝟ est qđ sequit (Et audiẽtes) diuia i signis verboꝝ pabolicꝭ: nõ intelligãt nuda: sz inuolura. Nec est intelligẽdũ q̃ dñs aliqs silituidicꝭ ꝓposuerit. vel aliqs pabolas dixerit: q̃s nullo mõ intelligi voluerit. Quia ꝟ esset puaricatoris q̃ doceret et noller intelligi. Sz ꝓt analogiã capacitat⁹ idioꝭte nolunt ꝓponere nisi velare. q̃ nõ intelligebant nuda: Ut sic aliq̃ mõ videret q̃ simplr z nude videre nõ poterãt. Et aliq̃ mõ audiret q̃ simplr z nude intelligere nõ valebãt.) Loi. ij. Zinalis bõ nõ capit ea q̃ sunt spũs dei. Esa. xlij. Educ foras populũ cecũ: z oclos hẽtẽ: z surdũ. z aures ei sunt. Et ꝟ optime significat i ꝑs. lxx. Qm̃ nõ cogũt litteraturã: nec roboi potẽtias dñi. dñe mẽoz abor iusticie tue solꝰ. Deꝰ doc uisti me a iuuẽtute mea z vsq; nũc. Qui eni nõ cogĩt litteraturã spũs: necesse est vt itroeat passiõ ꝙsideratõis i potẽtias operũ dñi mirabiliũ corpaluz. Et vt intueaĩ illa ad suã edificatõez: in qbꝰ velata videt diuia: z mẽoz tur iusticie dei solꝰ: q̃ in facꝭ corpalibꝰ: z verbis pabolicꝭ ꝓponit. q: sic deꝰ docet iuuenes mentes vsq; nũc qñ ꝓficiũt ad spũs litteraturã intelligẽdã.

**Est aũt hec pabola. Semẽ ẽ verbũ dei. Qđ aũt sec⁹ viã hi sũt: qui audiũt. deide vẽit diabolꝰ z tollit ꝟbũ ð corde eorũ: ne credẽtes salui fiãt. Nã qđ supra petrã: q̃ cũ audierint cũ gaudio suscipiũt ꝟbũ. z hi radices nõ habẽt. qz ad tẽpus credũt. z in tpe tẽtatiõis recedũt. Qđ aũt in spinas cecidit: hi sunt q̃ audierũt: z a sollicitudiꝬ z diuitiis. z voluptatiꝬ vite eũtes suffocant: z nõ referũt fructũ. Qđ ãt in terrã bonã: hi sũt q̃ i corde bono z optimo audiẽtes ꝟbũ retinẽt. z fructũ afferũt in patientia**

z [Est aũt hec pabola] Ꝺ ẽ pabolici fmõis et planatio. Ũn Mar. iiij. ðz. q̃ scoꝛsũ oia explanabat discipul suis. [Semẽ ẽ ꝟbũ dei.] Pñt ãt ꝺ expõez. Et faĉ Duo. Prio eni pñt Expõez scis. z Innuit expõez sciant⁹. Et deide Et fũdi diuersitate pñt fruct⁹ dnz. Sator ei chs ẽ. z ois ei⁹ vicari⁹ pdicatoꝛ. Esa. xxxvij. Semiate z mente. z qđ semiatũ fuerit faciet radicẽ subꝰ. z fructum sup. Ite ei est terre celiqs sator. q̃ cũcta supno ductat ab exẽplo. quẽ nõ extĩe pepulerũt fingere causse. Uerũ ista sũmi forma boni liuoꝛe carẽs. Ũn etiã ille sator. Triplez semiat semen ꝟbi dei. Semẽ vicz verbi increati. Semen ꝟbi naturaliꝬ insiti. z Semẽ verbi inspirati. Semẽ ꝟbi increati est de q̃ dꝰ Heñ. xvij. In semine tuo bñdicẽt oes gẽtes Hal. iij. z semi tuo q̃ ẽ chs. Hoc ãt Semẽ i Triplici agro ẽ semiatũ. In agro cordis. In agro vteri ꝟginalis. z In agro sepulcri dñici. De Agro cordis Heñ. xxiiij. Egressus ẽ Isaac ad meditãdũ in agro. De Agro vteri ꝟgiał Deut. viij. Bñdicas dño p terra optia quã dedit tibi. De Agro sepulcri Mat. xxvij. Ut vocaret ager ille achedemac. ꝟ ẽ ager sanguis. In Corde spargit⁹ p nonciã. In Utero p carnis assũptã materiã. In Sepulcro p mortis efficaciã. In corde germiat i luie. In Utero floret oĩalꝭ cũ honestatis scitate In Sepulcro: resurrectiõis vigoꝛe z imortalitate. De Prio dꝰ Jo. j. Erat lux vera q̃ illumiat oẽm hoiem in hũc mũdũ. De Scõo Lañ. vij. Uẽter ru⁹ fit acerꝰ trinei valla⁹ luijs. De Tertio Esa. xj. Erit sepulcrũ ei⁹ gloriosũ Uerbũ ãt naturaliꝬ insitũ situe inatũ: est semiatũ fz Tria: q̃ sẽ in ꝟbo. Est ei potẽs Sicut dꝰ Sap. xvij. Oipotẽs fmo tu⁹. Est nosces z sapies Sicut dꝰ Eccl. j. Fons sapie ꝟbũ pñs in excelsis. Est benignũz spũ plenũ. Sic dꝰ i Ps. cxvij Jgnitũ eloquiũ tuũ vehemẽt. Jgr fm ria hec seminãt in corde. fz Posse. Nosse z Bñ velle. Pt q̃dez semiat: posse. Filius: nosse. z Spũsctus: bñ velle. Uirtꝰ ei altissimi obumbrat vt defendat semiatuz. Sapia filij illũinat vt diffũdat. Bonitas spũsca irroꝛat vt in fructuz multiplicet. Sic ei dꝰ Esa. xlv. Rorate celi desup: z nubes pluãt iustũ. aptat⁹ terra: z germiet saluatoꝛẽ. Sz Attritio vie impedit posse. Lapidositas impedit bñ velle. z Spinositas sollicitudinũ impedit nosse. fz posse q̃dez ẽ in Predat. Sz via tumultuatis turbe ꝛterit z cõculcat. fm nosse semiatũ ẽ i Mgris z Doctoꝛib. Sz duricia coꝛdis impedit ne surſũ germiet. fm bñ velle ẽ in Religiosis. Sz spine diuitiaz suffocãt ne fructũ faciẽt multiplicẽt i meritꝭ. Zgg j. Seminasti multũ: z itu⁹ listis paz. z q̃ congregauit merces misit eas in saccũ pertũ Semẽ ãt inspiratũ sẽ donaz ꝟtutes: q̃ etiã seminãt i agro coꝛdis. Et ꝟ ẽ semẽ cui inimicꝰ superseminat zizania. Mat. xiij. Dñe nõne bonuz semẽ seminasti i agro tuo: vñ q̃ hz zizania. Et ait Inimicꝰ hõ ꝟ fecit. Est etiã bonũ semẽ qđ fert fructũ centuplũ: Elyna ð bonũ fortiꝭ semiata. ij. Coꝛ. ix Qui aũt ãmistrat semẽ seminãti: z panẽ mãducãt. multiplicabit semẽ vr̃m: z augebit icremẽta frugũ iustitie vr̃e. Hoc ãt semis ager ẽ pauper. Ps. cxj. Dispersit dedit pauperibꝰ iusti. eꝰ ma. in se. sedi. Sũt etiã q̃dam q̃ pdũt semia Que. vl Uenꝰ abũcit: vl Terra extiguit. vl Mũoꝛ luxosus nõ excabit⁹ pertrefacit. Jn Uerũ ãt semiat q̃ i fastu z põpositis mẽdacijs ꝟbũ pdicat. Osc. viij. In ventũ semiabũt: z turbinẽ metẽt. Osec. xij. Effraim pascit ventũ: z sequit estũ. Tota die mẽdaciũ z vastitatẽ multiplicat. De his ãt q̃ mala fra degenerat z extiguit dꝰ Mich. xij Semiaueĩt tritici: z messueĩt spinas. Et De his q̃ hũoꝛ mal⁹ ꝙcipie purefacit. Hal. vj. Qui semiz nauerit hõbec z metet. z q̃ semiat i carne: de carne meter corruptõez. Et ista sequit [Qui ãt sec⁹ viam] in q̃ diabolꝰ p delectabilia z vanitates mundi coz ad duriciã conculcauit. Nume. xvij. Peruersa est via tua mibiqz contraria. [Hi sũt q̃ audiũt] au

dim̃ ecclioꝝ Sic̃ via ē suscipitꝛ ñ int⁹ absc̃dit. Esa.xlij. Qui aptas hẽs aures nonne audies? ꝛ. D. Mime(alꝫ miꝫ ē)si nõ audis. Hic est Hel.j. Re.iij. Qui i tẽplo nõ audiuit inter⁹ loquẽtẽ dñz: ꝛ nõ vidit lucernã añq̃ extinguerẽt. deiñ venit j p accessũ tẽtatiõis diabol⁹ j Mat.iiij. Accedẽs tẽtator dixit et tollit ꝙbũ jb ẽ cor: ꝙbo attractũ Lde corde jhũano cor. j Jus.vj Cũ seuisset ifirl venit madian ꝛ amalech ꝛ ceteri orientalĩ nationũ. Et sic erat i herba cũcravastabãt. Diabol⁹ ãt dixit volucr. qz in sũdiãdo circũuolat. Vesp aues q̃s ꝺ sacficio suo abigebat Abraã. Hñ.xv. Finẽ ãt a malicia diaboli ircẽũ (bũgit q̃n ꝺt) ne credẽtes j fiẽ de formata. Que sic ꝺr Gal.v. p dilectionẽ opatur Lsalus fiãt j p gram(alꝫ ꝛ a miseria p gliam) Jo. iij. Ut ois q̃ credit in ip̃z nõ pereat: iz habeat vitã eternã. Jo.xj. Qui credit in me nõ morietꝫ in eternũ. Fiẽ des cñ formata p dilectoꝛ opans saluat. Lu.vij. Vade i pace: fides tua te saluũ fecit. Mã qui sup̃a petrã j in oi petre diuersitate q̃. s. determinata est. cñ spẽalr scõm modũ tãgere videt: vbi pax. terre sup superficiẽ petre ẽ expassũ. ꝛ b est i caldo vsti no incẽsum. Actu. vij. Dura ceruice ꝛ indomabili corde vos sp̃ spũsto restitis j hi sũt p significationẽ. q̃ cũ audierit. j audituꝝ exiit ad interiorẽ flatꝰ cũ gaudio j celeritate ai. precedẽte: nõ ex deuotiõe susciꝑit ꝙbũ j cũ poti⁹ in riore ꝛ deuotiõe eẽt suscipiẽdũ. Esa.xxvj. Ad tiore tuo dñe concepim⁹. ꝛ q̃si pturiuim⁹. ꝛ peperim⁹ spũ saluti. j et hi radices j in. pfũdũ fixas: q̃ ẽ Intellect⁹ vitat. cũ pietate. ꝛ Ziffer⁹ charitat. cũ deuotõe. ꝛ Timor cast⁹ ꝛ initial cũ bũlitate. nõ bñt. j Esa.xl. Eẽdẽ negz plantato negz sato negz radicato in terra tritico (alꝫ trunco)c⁹. Repẽte sufflauit eos: ꝛ aruerũt. ꝛ turbo q̃si stipula auferet eos. Et b est q⁹ sequit. qz ad tps credũt. j pisperitat⁹ Psal.xlviij. Cõtriebit tibi cũ bñfecer⁹ a. et in tpe tẽtatõis recedũt. j a fide ꝛ negãt. Jo.vj. Dur⁹ est ꝺ ꝛmo: q̃s ꝑt cũ audiret ꝛ abiit retrosũ. Sap.iij. Si in ramis i tpe germinauerit infirmiter posita: ta vẽro cõmouebũt. j Nõ aũt in spinis cecidit j vmbrosis: sed j solicitudinib⁹ ꝛ pcur⁹ j solicitudinũ. Hen iij. Spinas ꝛ tribulos germinabit tibi. j hi sũt q̃ audiũt ꝛ a solicitudinib⁹ suffocãtur. j et fructũ non affert. j ꝛ cũ alĩ⁹ motu incitat. j et a solicitudinib⁹ j q̃ si pcur⁹ et spinaꝝ aculeis j et diuitijs q̃ sffocãtur fructus spinaꝝ circũpositi dũ Labore adq̃runt. Tiore possidenꝫ. ꝛ cũ Dolore deserunt. Un̄ v. Duces diuitias nõ colligit(alꝫ cõgregat) absq; labore. Nec tener absq; meru: nec deserit absq; dolore. Heb.vj. Terra pferẽs spinas ac tribulos reproba ẽ: ꝛ maledicti. prima. Esa.xxvj. Sup humũ gẽris mei spine ꝛ vepres ascẽdent. et voluptatib⁹ vite j Iste est niger humor: spine: de q̃ fit icautũ. q̃s inobili colore ois denigrat. Un̄ et aq̃ nigrã spinã emittit. Obscena eni voluptas vite: cõa denigrat vitam. Threñ.iij. Denigrata ẽ sup carbones vult⁹ eoꝝ j suffocanꝫ. b est subt⁹ occanꝫ. j. Tim.vj Qui volunt diuites fieri incidũt in tẽtatiõẽ ꝛ in laqueũ diaboli. ꝛ i desideria mlta ꝛ nociua q̃ mergũt hoies in interitũ ꝛ pditiõẽs. et nõ referunt fructũ. Inili forte accasiaꝝ cuilibẽ excitant ꝛ inducũt strangulationẽ. Rho.vj. Que fructũ habuistis tũc in ꝙb nũc erubescitis? Nã finis illoꝝ mors ẽ. Sapi.v. Quid nob⁹ pfuit superbia: ꝛ q̃d diuitiaꝝ iactantia cõtulit nob⁹? j Quod aũt in terrã bonã j Qui⁹ Cõditiões Sup̃ explanare fr. b ẽi cor bonũ: deuotõe pingue: lachrymis bũdũ. doctrina scõr. cõplutũ gr̃a irroratũ. sarculo disciplie fossũ. p confessionẽ ꝛ p pniam a malis tirpitꝰ expurgatũ: timo dolorose recordatõis pctoꝝ firmatũ. eẽlitate vtutis adq̃rũ: meditatiõe sanguis chr̃i ad feracitatẽ(alꝫ fertilitatẽ redactus) Hec ei est tra bona si austrino flatu spũssancti sic pflata ꝛ lympidissima prẽplatiõe soli exposita. Et de oiby bis supius habitus ẽ. De Prio eñ ꝺr in Pss. lxij. Sic adipe ꝛ pingue(dine repleãia me. De Scõo in Pss. vj. Lauabo p singlas noctes lectũ meũ: ꝛ lachrymis meis stra. meũ riga. De Tertio Esaie.xlv. Nubes pluãt iustũ. De Quarto ibidẽ. Rorate celi desup. De Quito Ose. p. Arabit Judas ꝛ cõfringet sibi sulcos iacob. De Sexto Hiere.j. Ut euellas ꝛ destruas ꝛ dissipdas ꝛ dissipes. De Septio Esa.xxviij. Recogitabo tibi de oẽs annos meos in amaritudine anie mee. De Octauo Esa.xxviij. Cũ adeq̃uerit terrã suam seret. De Nono Mat.xxvij. Locat⁹ est ager ille achelde mac. b est ager sanguis. fm naturã enim terra pinguis hũano sanguie multũ est ferax. Ouidius in Eplis. Luxuriat frigido sanguie pinguis bum⁹. De Decimo Lañ.iij. Surge aq̃lo ꝛ veni auster: pfla ortũ meũ. De Undecio Mat.v. Solẽ suũ facẽ oriri sup bonos ꝛ malos. Lumẽ ei solis viuificũ est. ꝛ iõ cãm gñatiõis in circulo decliuo solis pbi esse dixerunt. Tale igit̃ est cor fcatũ p terrã bonã. Un̄ ꝺr hi sũt significati q̃ in corde bono j p disciplinẽ ꝛ vtutẽ exercitũ. et optio p inẽne cõtẽplatõis ꝛ pfolatõis solacũ. Ja.j. Oẽ datũ optimũ ꝛ oẽ donũ pfectũ desursũ est descẽdẽs luminũ Laudiẽtes. j. melioꝛ auditu spũs j vbũz j Qs ẽ cũ amoꝛe noticia potes Zũinosũ ꝛ spũ plenũ ꝛ scm̃. Lretinent j Memoria Zffectu ꝛ Opis ipletõe. De Prio quoꝝ ꝺr Pss.cxxxv). Adhereat lingua mea fauciby meis si nõ memínero tui. De Scõo Hier. xx. Factꝰ ẽ mo i corde meo q̃si ignis exestuãs: ꝛ la boraui ferre nõ sustinẽs. De Tertio Mat.vij. Omis q̃ audit ꝙba mea ꝛ facit ea: fiẽs est vir edificãti domũ suã sup̃ petrã. Apo.j. Btus q̃ audit ꝙba ꝓphie h⁹ ꝛ seuat ea q̃ i ea scpta sũt. et fructũ. j cẽtesimũ. j affert in patia j tribulatõnũ q̃ insurgũt. p ꝙbũ Ja.j. Patia op⁹ pfectũ hz: vt sit. pfecti ꝛ in nullo deficiẽtes. Heb.x. Patia vob nẽaria est vt voluntatẽ dei faciẽtes reportet⁹ pmissiões. Ja.v. Ecce agricola expectat pciosum fructũ terre patiẽter ferens donec accipiat temporaneũ ꝛ serotinũ.

## Nemo aũt lucernã accẽdens: operit eã vase aut subtus lectũ ponit: sed super candelabrũ ponit: vt intrantes lumen videant.

Hic tangit Modũ doctrine sacre quẽ ꝺz hr̃e ex parte docẽtis Et dicũt b Duo. Mod⁹. s. doctric. ꝛ Uerificatio siue ꝓbatio modi p crẽplũ. q̃n chr̃us suã doctrinã sub modio carnal⁹ affect⁹ nõ absc̃ondit

# Capitulum. VIII.

dit. In ꝓmo aũt hoꝝ. Tria dicũt. Quoꝝ ꝓmũ est ꝓpriꝰ modꝰ docẽe sub metaphoꝛa ꝓpositus. Scõm ẽ Idẽ modꝰ ꝑ simonẽ explicitus explanatꝰ. Tertiũ ẽ Cõminatio ꝛ ꝓmissio fidelẽ vel infidelẽ docẽti: ꝙ q doctor reddit instans et cautꝰ. Instãs q̃dẽ docẽe ꝙ incremẽtũ boni: qõ fidelẽ docẽti ꝓmittit. Cautus aũt ꝙ subtractoẽm habiti boni: qõ amittit q̃ fidelẽ docẽe nõ istitexit. Et hoc patẽt i lra. In Modo aũt metaphoꝛice (alꝫ metaphoꝛico) doctrice quẽ ꝓmittit. Quinq; inuit. Quoꝝ ꝓmũ ẽ Lucerna. ꝛ lucerne ꝓprietas. Scõm aũt Lucerne auisẽ accẽsio quã inuit Tertiũ aũt est Loc⁹ lucerne incõpetẽs in quẽ nõ ponit. Quartũ aũt Loc⁹ lucerne ꝙruꝫ i q̃ locat Quintũ aũt ẽ Debit⁹ lucerne vsus. Lucerna aũt est lumẽ clausũ ꝛ circũdatũ ꝑspicuo corpe. Sic ẽ vitrũ vl̃ crystall⁹ vel pellis vl̃ pãn⁹ erãs parens et albꝰ. Vñ Hõe. ꝺr. ꝙ Lucerna ẽ lumẽ i testa. Lucerna igit ẽ Triplex. Prelat⁹ Videlicꝫ. Sermo ꝓbolicus: et Sermo sonãs creat⁹. Et debis lucernis ꝺ fit fm ꝛkam mẽtio. Pcẽ das aũt lucernas Dicit lucerna: cbis. Di lucerna: baptista Joãnes Sed ambo isti in figura Doctoꝝ ecclie dicunt. In cbõ ei lux ꝑbi diuini: i hũana claritate perꝛ uia (quã pcti tenebꝛa nõ offuscat) lucerna vocat. Job. xxix. Splẽdebat lucerna ei⁹ sup caput meũ ꝛ ad lumẽ ei⁹ ambulabã in tenebꝛs. Nec est lucerna quã sapiẽs mlier: sapia diuia accẽdit. ꝛ domũ eucrit donec iuẽiat drachmã quã pdidit Mat. xiij. De ꝓcõe aũt hui⁹ lucerne (q̃ lucẽ vitaꝫ i vita pura exhibuit ꝺr Jo. v. Ille erat lucerna ardẽs ꝛ lucẽs. De Aplis aũt ꝛ Doctoꝛibꝰ ꝺr in Pss cxxi. Paraui lucernã cbõ meo. Illi enĩ lucẽ doctrine vitaꝫ puia ꝛ ꝑspicua ꝑbẽt. sicut ꝺr Matth. v. Luceat lux vꝛa cor̃ hoĩibꝰ vt videãt opa via bona ꝛ glificẽt ꝑẽs vꝛm q̃ in cel est. Sermo aũt pabolis⁹ ꝓnunt vitaꝫ lucẽ sub sĩlitudie ꝑspicua. Et ideo ꝺ vocat lucerna. Pss. cxviij. Lucerna pedibꝰ meis ꝓbũ tuũ: ꝛ lumẽ semit⁹ meis. Silitꝫ dinibꝰ enĩ ꝙruis doc⁹. vbi Intellect⁹ ꝛ affectus pedẽ ponam⁹. Verbũ etiã creatũ: verbũ sereatũ i se ꝓnũẽs lucerna vocat. Sic i Prouerb. vj. ꝺr Mãdatũ lucerna est. ꝛ lex lux: ꝛ via vite increpatio discipline. Nec enĩ oia lucẽ ꝓnunt diuinã: ad illuminãdũ ꝺis ꝺ q̃ in tenebꝛs ꝛ in vmbꝛa mortis sedẽt: ad dirigẽdos pedes nꝛos i viã pacꝭ. Vñ de q̃nq; lucerne sũt. Et Septa (de q̃ ꝺ nõ fit mẽtio) est Pura in ꝓficiõe intẽtio: Que etiã est vas luc̃ ad lucẽ etnã relata: Nõ nobis lucẽs sꝺ deo. De qua Mat. vj. Lucerna corꝑis ẽ oculꝰ tuꝰ. Si oculus fuerit simplex: totũ corꝑ suũ lucidũ erit. Est etiã Lucerna: fulgoꝛ boneste uersatiõis: vbi virtꝰ vt lumẽ splẽdet ꝛ opibꝰ ꝑspicuis. Ecĩ. xxvj. Lucerna splẽdes sup cãdelabꝝ sctĩ: species faci ei sup etatẽ stabilẽ. Vel possum⁹ dicere ꝙ omes iste Septẽ lucerne stãt sup vnũ cãdelabꝝ in tẽꝑlo dñi. Quia Prelatꝰ in fundamẽto fidei splendet. Lucerna cbr̃i: i pcursiõis ꝛ ꝓparatiõis officio. Nec lucerna pcursoꝝ in flãma sapie ꝺz fulgoꝛe ꝓpe dignitat⁹. In mõ coaptatiõis sui ad auditoꝝ res ꝺz lucernã pabole. In doctria sapiẽtĩ ꝺz lucernã ꝑbi dei. In puritate intẽtiõis ꝺz lucernã ocli. ꝛ In luce ꝙuersatiõis ꝺz lucernã spẽi. Nec lucerna lupiẽtiꝺ oculi ꝺeli ejecta ẽ ꝛ nõ visa. ꝛ iõ ꝙdẽnat⁹ ẽ j. Re. iij. Vis lucernis scrutabit dñs hierlm. doctẽ ecclam. Sopho j. Nec̃ sept̃ lucerne i cãdelabꝛo. Exo. xxv. Et Zach. iiij. vbi ꝺr ꝙ super lapidẽ vnũ: septẽ ocli sũt: q̃ hec septẽ lucernas ꝺsignãt. De Accẽsiõe aũt lucerne sꝺiungit dicẽs (alꝫ sꝺiũgẽs dic) [Accendẽs] Succẽdit aũt lucerna ꝑma: flãma diuinitatis. Esa. lxij. Donec egrediat vt splẽdoꝝ iust⁹ ei⁹. ꝛ saluator⁹ ei⁹ velut lãpas accẽdat. Lãpas ei gre ceelatine flãma ꝺr. Nec ꝺz Ardere i cordẽ plati Ut timeat ꝛ Reuerẽtia sibi exhibeat. ꝛ Ut pcti rubigo in ꝑspectu ei⁹ cõburat. Deut. iij. De ni ignis cõsumẽs ẽ. Lucerna aũt ei⁹ pcursiõis ei⁹ Officio ꝺgẽre debet zelo rectitudis: ꝛ Lucere luce celest⁹ castitat⁹. Vñ Job. xxviij. Nũq̃d pduces lucifer i tpe suo? Lucerna aũt ecclastice rectitudis Accẽdit ꝺz igne charitat⁹ dei: ꝛ Lucere luce claritat⁹ ꝛ scitat⁹. Eccl. xlviij. Surrexit helias sicut ignis: verba eius ardebant vt facula. Lucerna autem parabolice similitudinis: Accendi debet igne veritatis: ꝛ Lucere luce, ꝓtie adaptatiõis. Job Tricesimo octauo. Indica mihi ꝙ quam viam ꝑgit lux: diuiditur estus sup terrã. Lucerna ãr vocat⁹ ꝺbi: accẽdit igne diuino ꝑficẽti. Pss. cxviij. Ignitũ eloquiũ tuũ vehemẽter: ꝛ seruꝰ tuꝰ dilexit illd. Lucerna ãt recte intẽtiõis accẽdit flãma pie deuotiõis. Pss. xxviij. Lõ caluit cor meũ intra me: ꝛ in medit. mea exardescat ignis. Lucerna vo lucide ꝙuersatiõis tota accẽdit flãma charitat⁹ cbr̃i (alꝫ ꝓnunt) Lu. xij. Ignẽ veni mittere i terrã: ꝛ qd volo nisi vt accendat? Sic est ois lucerna ardẽs ꝛ lucẽs. Dic igit lucernã sic accẽnsã nẽo [operit vase] Ecce Loc⁹ icõgruꝰ huic lucerne. Et agit Duo lucernam hãc offuscantia. Quoꝝ Vnũ ꝓtinet ad mensurã. Silicet aũt ad q̃cẽ resolutã. Id autẽ qõ ꝓtinet ad mensurã capacitatis ẽ q̃ ꝺr [et opit sub vase] qõ Mat. v. modꝰ vocat. Et Duo in ipo intelligũt. Capacitas. l. auaritie. ꝛ Capacitas vnꝰ gẽtis Judee. Nõ ei lux euangelica q̃duci ꝺz sub mẽsura lucri auaricie: nec sub pao ponat impiabile. Nec enã sic ꝺr Hiero. q̃ducẽt sub termis vnꝰ gent⁹ Judee ꝛ alteri⁹. De ꝓmo ꝺr Mat. ꝓ. Stat⁹ acceptis⁹ grat⁹ date. j. Loꝛ. Euãgdiũ ãnũcias sine sũptu ponã illo vt nõ abutar ꝓtate mea i euãgdio. De Scõo Esa. xlix. Posuit ẽ mihi vt sũcites mihi tribꝰ Iacob: ꝛ fortes isrl̃ ꝙuertẽdos (alꝫ ꝛ fecce isrl̃ ꝙuertẽdas) Dedit te i lucẽ gentiũ vt sis salꝰ mea vsq; ad extremũ tre. Id ãt qõ ꝓtinet ad q̃cẽ resolutõs tãgit cũ ꝺr [Hec̃ sub lectro] Dẽ aũt id in q̃ decisi resolue⁹ aius: nomine lecti Esai. Et sic modo ꝓpe q̃ lumẽ pdicatiõis obscurat: ꝛ alijs nõ oñdit. Can. iij. In lectulo meo ꝑ noctes q̃siui quẽ diligit aia mea. q̃siui illũ ꝛ nõ inueni. Nõ ei tenebꝛas nocti diligit. q̃ ꝺ dormiũt: nocte dormiũt. ꝛ q̃ cbr̃ij sc. nocte ebriꝰ sc. Sic ꝙ vitas sꝺ modo (alꝫ modio) xamis nõ ẽ abscõdẽda [Sed ponit sup cãdelabꝝ] Ecce Loc⁹ lucerne dei cõgruꝰ. Et agit Duo. Posittõs facta ab alio: ꝛ Lãde labrum. Positio ãt ẽ ab alio sup̃iori facta vocatio. Heb. v. Nec q̃sq; sumit sibi honorẽ: sꝺ q̃ vocatur a deo tãq; aarõ. Landelabꝝ ãt dignitas ecclastica. Apo. j. Noctẽq; ambulat in medio septem candelabꝛoꝝ

als tionis quã et citat ꝑ t⁹ que vt lu.

labꝛoꝝ aureoꝝ. Septē ei cādelabꝛa ē Eccl'astica dignitas: sepē donis scisp̄ūs illustrata. Turca aūt sē ꝓpē deitaꝫ fulgoꝛēi as. Isti sē septē spūs q̄ i cōspectu thꝛoni eꝰ sc. In loco illo igit ponit. Tāgit aꝫ hꝰ lucerne cōem ꝛ gñale vsū. vt itrātes i eccl'az p ostiariū ꝛ ostiū chm· Jo.x. videāt lumē ꝺne veritaꝫ ꝛ celestis ꝺoctrine ad Moꝛes āt p lumē ꝺoctrinā dine. Eph.iij. Mihi oim scoꝝ mimo data est gꝛa hec: p̄dicare inuestigabiles diuitias chꝛi ꝛ illūinare oēs. Baruch.iij. Stelle luxerūt ei cū iocūditate q̄ fecit illas. b est deꝰ nr: ꝛ nō ettimabit altius ad cū.

**Nō ei ē occultū qđ nō manifestaꝫ nec absc̄ditū qđ nō cogscaꝫ: ꝛ i palam veniat. Videte ergo q̄d audiatis. Qui ei habet dabit illi: ꝛ q̄cunq; non habet: etiā quod putat se habere auferetur ab illo**

Ecce Figuꝛate locutiōis ꝛ pabolici fm̄ōis posit exponē. Et ē antipophoꝛa. Quasi aliqs q̄reret Diuisti fmonē pabolicū: vt videꝛes nō videāt. ꝛ hunc ꝓmisisti lucernis: q̄ꝝ lumē oēs ītrātes debēt aspicere Quid q̄: Dꝫ ne occultuꝫ reuelaꝛi: Et oñdit q̄ Sic. Nō ei ꝓꝰ velatū ꝓmittit rudib: ꝓpē b expōit pfectis: vt ab ipis pfectis: aliis ad pfectōes ꝓficiēt ꝛ reuelet. q. alr nēo pficeꝛet: ꝛ nullꝰ de discipulo efficeꝛet mgr. Dicē ā circa b Duo. Unū q̄dē ꝺ Doctoꝛe: sili'tudie coꝛ gali i uoluto. Alteꝝ de Absc̄ditoꝛe: ocul'spūaliū ꝛ uoꝝ oñdēdo. Dicē q̄. Nubi ei ꝺi uinoꝝ. ē occl'ti. ꝺ velatū pabol': q̄s sub modio pciꝫ sit reponēdū. q. nec pciū nec voluptas teneāt vos nisi manifestet. Nō ei est occultū. b ē sub velaminibꝰ dauid. Exod.xx. Uere tu es ꝺs absc̄ditꝰ. Apo.ij. Dabo ei mānā absc̄ditus q̄ nēo scit nisi q̄ accipit. q̄ nō manifestet. b ē intellectui ꝓficiēti pauꝑi apiat. Intellēs ei velatꝰ trinno ꝛ tpe ꝛ maliat nō nisi velata accipit. Si āt auferaꝫ velamē q labꝛē ꝓficiētis. ꝛ diligentiā doctoꝝ: ꝛ nūc mālifesta erūt absc̄ditā q̄ priꝰ erāt i tenebꝛ'. ij. Loꝝ.iij. Cū cōuerſus fuerit ꝺs ad dñs auferet velamē. Deꝰ em̄ spūs ē. Unꝺe Aug. Nesciebā q̄ palato nō sano pena ē panis: q̄ sano est suauis: ꝛ ocul'egꝛ' odiosa ē lux. q̄ puris ē amabil'. Noc eni nīsi intellēs defectui ex pcō accidit. sic ꝺr ·P̄s.xxxviij. ·Ꝓꝛopē iniq̄tatem corꝛipuisti hoiem: ꝛ rabescere fecisti sic aranea aiaz eꝰ. Et iō a saluāte nos sapia ꝺi: ut ꝛ. reuelato intellectū ꝓficere possum⁹ ad veritē. ·P̄s.cxviij ·Reuela oculos meos: ꝛ ꝓsiderabo mirabilia de lege tua. Sic ḡ duobꝰ modis ihūaꝫ ad manifestatōes ꝛ mundatiōe coꝛdis. Mat.v. Bti mūdo coꝛde q̄m ipsi ꝺeū videbūt. ꝛ Diligētia doctoꝛis exponētis veritatem. Apoc.v. Dign⁹ est agn⁹ q̄ occisus est apiꝛe librū: ꝛ soluere signacla ei⁹. Sic ·Philipꝰ imbuit eunuchū Candac' regine sedentē in curru. Act.viij Sic petrus cornelū. Act.x. Sic chꝛs Nicodemū. Jo. iij. Neq; absconditū. Absc̄ditū est q̄s ē pcul in pfundū a noticia hoim c̄ditū. Et b est q̄s myſtice in ꝺnis ē ꝺam. b ei a noticia poſz ē remotū. b eēm est sup intellēm: ꝛ sup rōnē: ꝛ sup lingua vt dicē Sapiēs. Et nō deficiūt lingue a narratione eꝰ nisi ꝓpē excellentiaz nature ꝛ altitudis ipsi⁹. Sic sē ea q̄ de deo sūt. Qꝛ sic ꝺr Dion⁹. cū ad ꝺina ꝥba atꝫ tollim⁹: pfectā irrōnalitatē iuenim⁹: ꝛ q̄d loq̄mur nescim⁹. Absc̄ditas eniaz sē futura q̄ p̄dicā se q̄ spūs scūs. Act.j. Nō est vr̄m nosse tpa vt̄ momēta: q̄ pposuit in sua pōte. Dan.xij. Claude simones ꝛ sigma libꝝ vsq; ad tp̄s statuꝝ. Nec aūt absc̄ditā cognoscent. Primū q̄dem a Doctoꝛibꝰ veritaꝫ. Et tūc in palā veniet ꝓ doctrinā ipoꝝ. Et b est q̄d dicē q̄ nō cognoscaꝫ sic ꝺr Jo.xvj. Ecce nūc palā loqueꝝ: ꝛ puerbiū nullū dicis. Nūc scim⁹ q̄ scis oia: ꝛ nō op⁹ est vbi vt q̄s te intꝛogeꝝ. Et ei cōgscere faē spūs. Deq̄ ꝺr Jo.xvij. Spūs docebit vos oia ꝛ suggeret vobis oia q̄cūq; dixeꝝo vob. Job.xxviij Sapia absc̄ditā a pdurit in lucē. Et sic in palā veniat. Sic eni discipuli q̄d i aure audiūt ꝓdicant sup tecta. Mat.x. Sic ·Hieꝛem.xxj ·Deꝺze.ix. Erūt oēs deo docibiles. Et b est q̄d ꝺr. Laudos aūt oēs reddēs circa hmōi pfectū. Subiūgit. videte ꝺb ē diligēt attēdite vob. q̄uo audiatis ꝺb ē ad q̄ꝺ ꝛ q̄ntū pfectū Nō itellēs trīm: ꝛ etiā spūs et vite q̄pia: ea q̄ dicunt Act.xx. Attēdite vob ꝛ vniuerso gregi in q̄ vos posuit ꝺs rectoꝛes ꝛ cpos regere eccl'az q̄a adq̄siuit sanguie suo. ij. Timo. iiij Attēde eadi ꝛ doctrine. Bñ dico q̄ attendaꝫ. q̄ q̄ hz sm talēm conatū ꝛ studiuꝫ illi dabit spfectio intellēs myſteriꝝ occultoꝝ. Qui eni in talibꝰ hz: non habeꝛ nisi ꝓpia: sine quibꝰ nullꝰ aliq̄d pōt accipe. Unde Jo.xiij. Quē mundꝰ nō pōt accipe: q̄ nō videt eū. nec scit eū Uos aūt cognoscet eū: q̄ apud vos manebit: ꝛ in vob erit. Nullꝰ em̄ aliq̄d accipit ꝓ doctrinā: eusꝰ ꝓpia apꝰ se priꝰ nō habuit Et iō habenti ꝺna: iā in pabolis ꝛ occultis ꝛ absc̄ditis: dabit intellēs vere ꝛ templatōis. j. Lorinth.ij. Nos nō spūm bꝰ mūdi accepimꝰ: sed spūm q̄ ex deo est. vt sciam⁹ q̄ a deo donata sūt nob. Et q̄cunq; nō hz. hec rudimēta fidei in pabol' ꝛ occultis. Et iā q̄ putat se hr̄e. de ille intellēs natural: q̄ ñ vere habeꝫ nisi ad ꝺna referaꝫ. Ad mūꝺū eni relatū putaꝫ hr̄i ꝛ nō habeꝫ. q. obnubilatū habeꝫ. ꝛ b nō vere habeꝫ. Apoc.iij. Dicꝫ q̄ diues sū ꝛ nullꝰ egeo. ꝛ nescis q̄ miser es ꝛ miserabil' ꝛ ceus ꝛ nudꝰ ꝛ pauꝑ. auferꝫ ab eo. Mat.xxv Auferte ab eo mnā: ꝛ date illi q̄ hz q̄nq; mnas. Mat. xiij. Oi hūti dabit ꝛ abūdabit. Qui āt nō hz: etiaz illꝰ q̄s videt hr̄e auferet ab eo. Noc mō Dañ.iij Loꝝ Nabuchoꝺ. mutatū est ab eo. ꝛ coꝛ fere datū est ei. Noc mō ꝺr ·Rhod.j. Q obscuratū ē insipiēs coꝛ eoꝝ. Dicētes ei se cē sapientes stulti facti sū. ꝛ ꝺati sē in repꝛobū sensū. Et iō multū cauēdū ei audiꝛe vbi vt audiaꝫ ꝛ ꝓnaꝫ ad pfectum.

**Uenerūt āt ad illū mater ꝛ frēs eꝰ et nō poterāt adire eū p turba. Et nunciatū est illi. Mr̄ tua ꝛ fratres tui foris stant volētes te videre. Qui respōdens dixit ad eos. Mater mea ꝛ frēs mei hi sūt q̄ verbuꝝ**

## dei audiunt et faciunt

Dic incipit pars illa q̄ cautos reddit doctoꝛes: ne sub lecto vel vase carnal' affect⁹ ponāt lucernā. Reddit aūt cautos p exemplū. Dicuntur aūt hic Tria. Primū est Carnaliū amicoꝝ ad chm dispēsatiu⁹ aduēt⁹. Scōm ē Tptatiuus cuiusdā ō amicꝰ q̄rēdo nūciat⁹. Tertiū aūt Sapientissim⁹ a chō fact⁹ missōis mod⁹. De Primo dicat ⁊ Venerūt aūt ⁊ dispēsante sapia dei. Ut exēplo suo doctoꝛes vitat⁊ instrueret ⁊ ad illū ꝺ̄ est: ad chm ⁊ mater ⁊ q̄ papuo honore erat dig. Tobie. iiij. Honorē habebis mr̄i tue oīb⁹ diebꝰ vite tue ⁊ fratres ⁊ sobrin⁹ ⁊ sanguinei. Mlt̄iplicit̄ eni dicunt frēs: sic notatū ē sup Mat. xij. Cōtribules eni dicūt ꝺ frēs. Et nō sic dicunt hebionite berenice ex eade mr̄e p⁹ chm nati. Job xix. Frēs mei elōgauerūt a me: ⁊ noti mei cāq̄s alieni recesserūt a me. Et nō poterāt adire eus p turba ⁊ Tāta eni erat virt⁹ ꝺ̄noꝝ ei⁹ q̄ certaꝝtim se cōpmebāt ad audiēdū eū. Aggei. ij. Veni⁹ et desiderat⁹ cūctis gētib⁹. Turba eni deuotione sua ꝺ excludit ꝓpīs carnales. ⁊ ꝺ ē glia doctoꝛis. Esa. lx. Videbis ⁊ affluesꝰ: ⁊ mirabit ⁊ dilatabit̄ cor: tuū q̄ ꝑuersa fuerit ad te mlt̄itudo maꝛis: fortitudo gētiū venerit tibi. ⁊ Et nūciatū ē illi ⁊ Ecce Scōs. Glo. vult q̄ ab alīq̄ tēpe sit factū ist⁹ nūciū: volēte expiri si spūalia intēmitteret ꝓpter carnalē affectū. ij. Cor. vj. Nos ex ḇ neminē nouim⁹ fm carnē. ⁊ si cognouim⁹ ḡ carnē chm. sꝫ iā nō cognouim⁹. Vel poterit dici q̄ nō tentando sed bono affectu nūciauit: q̄ nihil mali fecit nisi q̄ temp⁹ oportunū nō expectauit. Eccl'. iij. Oīa tp̄s habēt. Nūciās aūt sic dixit ⁊ Mr̄ tua ⁊ Cui⁹ vēter brūs est q̄ te portauit: ⁊ vbera q̄ suxisti. Lu. xj. ⁊ fratres tui ⁊ ibi ꝓ eandē matrē tā dignaꝫ ꝓlēcti q̄ꝫ affectu merito debes moueri. ⁊ Stant ⁊ lassi ⁊ foris ⁊ ad estū ⁊ aer⁊ intēperiē: ꝺ̄b est ꝺ̄celebrādū. Ean. v. Aperi mihi soꝛoꝛ mea: q̄ caput meū plenū est roꝛe: ⁊ cincinni mei guttꝫ noctiū ⁊ volētes ⁊ affectu intimo cupientes ⁊ videre ⁊ ꝑt ḇ q̄ oēs te videre desiderāt. Jo. xij. Dñe volum⁹ ihū videre. Tuis igit̄ pl⁹ tenet⁊ q̄ alienis. Lxvi. xix. Diliges frēm tuū sicut teipsuꝫ. ⁊ Qui rīdens dixit ad eos ⁊ Tertiū est In q̄ est ⁊ Confutatio tētantis. ⁊ Prepositio spiritual' opis. ⁊ ꝓinq̄tat⁊. ⁊ tū nulla abnegatio carnal' ꝓpinquitat⁊ ⁊ Mater mea ⁊ in cui⁹ cor de formoꝛ Gal. iiij. Filioli mei ḋs trꝫ parturio donec formet̄ mēk chr̄s in vob. Esa. xxvj. Quasi parturiuimus ⁊ peperimus spm̄ salut⁊. Nec⁊ mr̄ bonoꝝ ⁊ bonez stat⁊. Eccl'. xxiij. Que Apoc. xij. damati doloꝛib⁹ zeli ⁊ charitat⁊. ⁊ parit filiū masculū: q̄ rapt⁹ ē ad deū ⁊ ad thꝛonū ei⁹ ⁊ frēs mei ⁊ ex eode ꝓcedēs ꝓ eadē gram: ⁊ ex visceꝛib⁹ castitatis eius dē mr̄is ꝑ charitat⁊ affectū: ⁊ nō carnis ⁊ ꝓceptū nati. Jo. xx. Die fratꝛib⁹ meis. Ascēdo ad ꝓtez meū ⁊ ꝓtez vr̄m: deuz meū ⁊ deuz vr̄m ⁊ hi sunt ⁊ fm̄ spm̄. q̄: dedit eis ꝓtāt̄ filios dei fieri: q̄ nō ex sanguiḇ: neq; ex voluntate carnis: neq; ex volūtate viri: sꝫ ex deo nati sūt. q̄ ꝓbū dei audiūt ⁊ ad Intellectū ⁊ Affectū. q̄ illi sunt filij mr̄is sapie. Eccl'. iij. Sapia vitā filijs suis ispirauit. Verbū ei ē ꝑ q̄s facta sē oīa. Et q̄ formāt: forma ꝺ̄ efficiūt filij dei. ⁊ forma dei: q̄ ꝺ̄bū. Pse. lxxxi. Ego dixi dij estis ⁊ filij excelsi oēs. Esa. lx. Opꝰ manꝰ mee germē plātacōis mee ad glorificādū ⁊ faciūt in opꝰ. Ues ei vtutū doctrie ⁊ itellect⁹: tanti opis q̄ Jn opē ē ꝓfectio virtꝰ. Ja. i. Qui ꝓspexerit sci legē pfectā libertat⁊. ñ auditoꝛ obliuioſus factus: ſꝫ factoꝛ opis: ḋic ḇtus in factō suo erit. Lu. xj. Beati q̄ audiūt verbū dei ⁊ custodiunt illud. Sic ergo terminata est ps de Mō docēdi.

## Factū ē aūt i vna dieꝝ ipe ascēdit in nauiculā ⁊ discipli ei⁹: ⁊ ait ad illos Trāsfretemus trans stagnuꝫ. Et ascenderunt.

Dic incipit ps q̄ ē De ḇbi ꝑdicati potēcia Jn q̄ ispos ꝓfirmat discipl⁹ ad fidē ḇbi. q̄ cōmittit eis ꝑdicādū. Sleēe ei ē q̄ ꝓꝑ ipaz potēcia ḇbi dī videat ⁊ expiant: Et q̄ postea cōmittat eis cadē ptās. ḇ cū stari ꝓñr fuer⁊ capto seq̄nti. Et in ḇ ē pfectio Ordis Apli⁹ ⁊ Epalis. Ostēdit aūt ḇū dei omp̄s: i mōo maioꝛi: ⁊ i mōo minoꝛi. ḇ ēim boie ꝓpt quē mūdus maioꝛ siue macrocosm⁹ fact⁹ ē. Sic cū ōr Plato Uniuersitas rez i q̄tuoꝛ mūdis ꝓsistit. Jta q̄ in q̄liber rota sistit. Jn mūdo. s. Jdeali. Qui ē p̄mus itellect⁹ dei deoꝝ: q̄ opitex ⁊ p̄ existit oīm aliorꝝ. Et ḇ Mūd⁹ ꝺ̄ mūd⁹ ē. q̄: nihil inq̄natū icurrit ipz. Qui sic ōr Boet⁹. Mūdū mēte gerēs pulcrū put cerrim⁹ ipe: siliq̄s imagie formās. Et ḇ mūd⁹ vr ōr Aug. est sapia ⁊ ḇū dī. Et iō potēs sup tres alios mūdos faciendi in eis q̄cq̄d voluerit. Scōs Jn q̄ vniuersitas rez ꝓsistit ē ꝑma matia sic ōr Grego. Un Eccl'. xvij. Qui vivit i ēnū creauit oīa sil. i ꝑma matia. Tertiū: Jn q̄ ꝓstitit rez vniuersitas: ē tota ꝓtinētia celi ⁊ terre ⁊ oīz q̄ i eis sē. Jn q̄ mōo ē vniuersitas formis distincta: ⁊ vtutib⁹ ꝓpagata: q̄ pfecta ē ex ḇo dī. Jn q̄: sē oīa vita ⁊ lux. Jo. i. Oia ꝑ ipz facta sūt: ⁊ sine ipo fm̄ ē nihil. Sic ei dī i Lib. De Intelligibilib⁹. Quecūq; sē i ꝑmo motoꝛe per rōnē ⁊ idā: sē in ꝑma matia ꝑ potētiā. Et in mōo sensibili ꝑ formā distictā. Quartū aūt Jn q̄ est rerū vniuersitas: ē ania boiꝰ: q̄ ē imago mōi vt ōr Tri megist⁹. Jn q̄ resultāt oīa ꝓ imaginē cūcta ābiente Sensibilia q̄dē ꝑ ꝓē sensibilē. Intellectualia aūt ꝑ intellēm potētialē. q̄ (als q̄) ē oīa fieri. sic ōr ꝓbus. Oia aūt hec ꝓtinet mūd⁹ ꝑm⁹ q̄ ḇ⁊ ꝺ̄ cāq̄ mūd⁹ ē. Et iō in alijs fac̄ q̄cq̄d voluerit. Hoc aūt ḇū in oi vtute sua ꝓmittit ꝑdicādū aptis ⁊ aptis epis. Et iō q̄entes ē vt vtutū ⁊ accipiāt vez expimētū: tā i mōo sensibili q̄ i mōo minoꝛi. Jn mōo aūt sensibili duplr ostit vtutē. Jn creata videlicꝫ coꝛpali. Et in creata spūali i eoꝝ pca: vtuti ḇi Jta ḇ ē: i demoni ḇ q̄ꝫ legionē cōpesceit: ⁊ sibi fuire fac̄. sic ꝓz i scīs miracl'o. Jn tto aūt miracl'o ostit se cē potētē ḇo Jn Aq̄ ꝓpetat⁊ sedatioꝝ. Jn aere ꝑ vētoꝝ. q̄rē. (als q̄catione) Jn Terra ꝑ vapoꝛ⁊ ēret q̄ ē vēt⁹ rez pstionē. ⁊ Jn celo ꝑ ḇ q̄lunā ꝓpescuit: ne tale vētū suscitaret q̄ mare moueret. Dicit aūt hystoꝛia hec ī tres ptes. Jn q̄ꝫ ꝑma ꝓtinēt ea q̄ ꝓtinēt ad nauigatioꝝ: in q̄ fm̄ ē miracl'm. Jn scōa oīa ponūt q̄ ag guāt ⁊ rēpestat⁊ ꝓcellā. Jn tertia aūt ea q̄ ꝓficiūt mi

raculū. In ꝑ͛io hui⁹ ꝓtinenť Quattuor. In ꝗrū ꝑ͛io Euāgelista ponit ꝓtinuatoꝝ hist⁹riaꝝ. In Scdo Dñi pparatā nauigatoꝝ. In Tertio Discipulo⁹ ꝓfirmādo⁹ cū dño associatione. In Quarto Dñi ad nauigādū dispēsatoriā ad discipl⁹os exhortatione In ꝑ͛io hoꝝ.nō dat ꝓtinuatoꝝ tempo⁹:sed pon⁹ ꝺ͛ ꝓtinuatione ordis quā sepe dixi⁹mus In ꝗ fides ꝟbo⁹. ꝑbat ꝑ mirabilia ferā opes rū ꝟbo subiacentiū. Et ꝫ notat cū ꝺ͛[Factū ē ār] in sapia ecna ꝟbo(alⁱs ecni ꝟbi)[in vna dierū] ꝫ est:in alīq̄ die. Que nō noiaf ne ordo tpis reqrāf. Non em ferā dñi subiacēt repōri Sz tpus z oīa alia subiacēt facti dñi. Un ꝫ Boeti⁹. Qui ꝑpus ab euo ire iubes. Unde Bcē.j. Tpa z momēta pat posuit in sua pāte[Et ipe ascēdit]Ecce Scōz [Ascēdit] ār. Cui⁹ois ārt ascēsio est. Ps.lxxviij Ascēsiones i corde suo disposuit. Un cū etiam ad passionē iret:cui⁹ hec nauicla figura ē: ascēdisse ꝑ͛hibet. Mat.xx. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā. Ascendit aūt dñs nos ascēdere fecit. Lu.v. Ascēdit in vnā nauī ꝗ erat Simonis:z dixit. Duc in altū z laxa re tia vra in captura[in nauicula] Quemadmū ra:vsu z quātitate passionē crucis significat. Natura ligni. Usu gubnatōis. Quātitate diminuta hūilitatē significat chr̄i in passiōe. Et hec tria sīml' ꝓtinenť Sap.xiij Ut nō cēnt vacua sapie tue opera. ꝓter ꝫ exiguo ligno credūt hoies aias suas. z trāsīcures mare:ꝑ ratē liberari sē. Sic etiā ecclesia a chr̄o gubernata:crucis gubernaculo nauis dr. Et dñs cōpetit. Prouer.vi. Ferā e ꝗ nauis institutis delōge portās panē suū. hoc est de vltis finibꝰ celi afferes per opus redēptōis[et discipuli ei⁹]Ecce Discipuloꝝ ꝓfirmādo⁹ associatio. Tota em familia dom⁹ dñi cū dño ingredit in nauī. qz Extra nauī nō ē sal⁹. Ben.vij. Ingredere tu z ois dom⁹ tua recū in arcā. Te em vidi iustū corā me. Lu.xj. Qui nō colligit dispgit. z ꝗ nō est mecū :cōtra me est. Jō dr Lu.xij. Vos estis ꝗ pmansistis mecū i tēratiōb⁹ meis[Et ait ad illos]Ecce Dispensatoria ad nauigādu exhortatio. Et dicūt Duo. Exhortatio dñi cum ꝑcipet ꝗd eēt futur⁹. z Simplex obia discipl⁹o. Exhortando em dr[Trāsfrete⁹m⁹]ꝫ est:trās fretū siue stagnū qđ fretū vocat ꝫ: nauigem⁹. Jo.vj. Ipse ei sciebat ꝗd eēt factur⁹. et ꝫ dispēsatorie hāc fēt exhortatiōz. Abaē.iij. Uiā feciſti in mari equis tuis i luto aq̄rū multarum.

Norat aūt diligēcia dñi in ꝑdicādo:cui nō suffecit i vna gte ꝑdicādo discurrere:niſi etiā trāsīret ad aliam ripā z ibi ꝑdicaret. Norat etiā trāsīt⁹ cū discipul⁹ab isto litore ad aliud lit⁹ eternitat⁹. Ysaie.xvj. Propagies e rec̄(alⁱs relicte) sē:trāsiet mare. Relicte ei nob ꝓpagies:sē apli z discipli:ꝗ maria trāsīcures z nob ꝑdicauerī:z nos ad lit⁹ eternitat⁹ trāsue xerī. Ysa.xviij. Trāsīrerātes mare repluerūt re aq̄s multe[semēniti messis fluis fruges ei⁹. Itē sūt ei ꝗ mare trāsīrerātes cū dño: nos aq̄s sue doctrine pleuerī. Et simile nili(ꝗ ē vn⁹ ex multis ꝓ paduā) qđ ē ꝟbū dei:frugē fidei z iusticie i nob: irrigauerī corda ad fructū faciēdū. De⁹ aūt dedit incremētū. j. Lorinth.iij. Neq̄s ꝗ plāat ē aliq̄d neq̄s ꝗ rigat: sꝫ ꝗ incremētū dat dō[Et ascēdert]Ecce Discipuloꝝ obia:ꝗ cū dño i nauicula eccle z obie crucꝫ alcēde rūt. Mat.x. Qui ñ tollit crucē suā z sequit me:nō ē me dign⁹. De aliis nō(alⁱs eni)ꝑ dici Jn mari via tua:z semite tue i aq̄s multis.z vestigia tua non cognoscenť. Sz de discipul' Uias ei in aq̄s tribulationū coḡuerī. ꝓuū.xxv. Tria sī difficilia mihi:z q̄rtū penitꝰ ignoro. Uiā aq̄le i celo. viā colubri super petrā. Uiā nauis i medio mari. Uiā viri i adolescētia. Uiā aq̄le i celo ꝗsat ꝗ oc⁹o ꝓplatōis cū chr̄isto gaudet altiuola ꝓplatōe celestia. Uiā colubri sup petrā coḡscit:ꝗ viā sapie et⁹(alⁱs chr̄i) i fudamēto virtut⁹ eccl'iastice ꝑspicacit⁹ puidet cū petro ꝗ hāc ꝟitatē illūinat⁹ a ꝺo ꝓspexit. Uiā nauis in medio mari coḡscit Qui gubnatōz eccl'e a chr̄o p crucē facē(alⁱs factā)p mysteriū coḡuit. Uiā aūt viri in adolescētia iuestigat ꝗ vias icarnatōis i ꝓficerīdo bñ ꝟbis vel i iuuētute hūanitat⁹ assūpte ꝑspexit. Et ꝫ ꝺem nēo ad plenū coḡuit nisi chr̄s. Discipuli aūt securi vestigia ꝓdiror⁹ sm gtē aliquā coḡuerunt. et ō obediēter cū ipo(alⁱs christo)ascenderunt

## Nauigātib⁹ aūt illis obdormiuit.

Hic incipit Decursus ꝑiculi:de ꝗ saluat suos saluator. Dicunť aūt ꝫ Quinq. Quoꝝ Primū ē Insufficiēs ꝫ ꝑiculū adiutoriū hois. Scōz ē Ad tēpus dissimulatio auxiliꝫ saluator⁹. Tertiū est Lā ꝑiculi nauis. Quartū Ipsi⁹ ꝑiculi violētia virest hoim supercellens. Quintū aūt est ꝓsentia ꝑiculi tā iminētis. Hec aūt p singl'a patēt in lra. Insufficiēs em ꝫ ꝑiculū adiutoriū hois tāgit ꝫ ꝺ͛ ꝗ[Nauigantib⁹ aūt illis] Non em est aliq̄d ex arte z labore hois adiutoriū ꝫ ꝑiculū tēpestat⁹:mi⁹ si nauī in ventū vertere z fortiē nauigare. Et inuit ꝫ ꝺ͛ q eēnib⁹ in ꝑicul' auxiliū z ꝫsiliū hūana nō sē refutāda. Et qñ deest auxiliū hois reqrendū ē auxiliū diuinū. Jone.j. Remigauerī viri vt reuerterenť ad aridā:z nō valebāt. q̄ mare ibat z ꝛcumsc̄ebat sup eos Ecc̄i.xliij. Qui nauigāt mare narrāt ꝑicula e⁹[obdormiuit]Ecce Ad tpūs dissimulatiō auxiliꝫ saluator⁹. Lā aūt dormitōis ē lassitudo ꝑdicatōis z veratio turbaꝝ i ꝑcuratōe salut⁹. Sic exꝑsse dr Mar.vij. Assūmūt eū ita vt erat i nauī. Nō em alie naues erāt cū illo. Lōsurak aūt Mamicheus ꝗ dixit chr̄m verū hoiez nō fuisse. Qz si verus hō nō fuit:vere hūana non est passus. Sic sōmnū z vigiliā:cui⁹ ꝛrū hic dr. Dicit etiā Marc⁹ q erat ipe i puppi sup cervical dormiēs: ꝗ solacia nisi ver⁹ hō fuisset:nullo mō ꝗ sumisset. Innuens ꝑ ꝺ͛ q z Nos in laboribꝰ solacia nēcessaria accipere.et nobiscū possumus portare. Sic aūt ꝺ͛ Origenes Mira res ē videl' q dormit ꝗ nūq̄ dormit. Ps.cxx. Ecce non dormitabit neq̄ dormiet ꝗ custodit isrl'. sz dormit ꝑs hūanitat⁹:sz vigilat insomnis est fm deitat⁹. Lan.v. Ego dormio z cor meū vigilat. Cervical aūt sup qđ dormit nō ē nisi ad reclinationē capit⁹. Docēs nos ꝑ ꝺ͛ q si accipim⁹ recreationē lassitudis ad nēcessitē accipiēda sē z nō ad voluptatē resolutionē. Amos.vj. Ue q dormitis in lect' eburneis z lassamini i stratis vrīs. Un etiā non legit q aliquem dom⁹ in lecto iacentē curauit. Sed Jo.vj. dr q curauit cū q iacebat i grabato: qui sola necessitate etiā in infirmitate fuit ꝓtent⁹. Grabatum em est lectulus in q solū qescit caput.

Et dicit a graba qđ hebraice ſonat caput. Unde & aute ꝓtrariũ ei quod dicit Mat. viij. Vulpes foueas habent: & volucres celi nidos. filius autez hois nõ habet vbi caput ſuũ reclinet. Quia ſi cervical ſecũ portabatur: habuit vbi caput qñ voluit reclinauit. Et dicendũ ꝙ in vitate ſicut Marcus innuit: nũc ꝓter laboris laſſitudinẽ: diſcipuli ſecũ in nauim cervical aſſumpſerãt. Cui⁹ ſignũ eſt ꝙ ita cito obdormierat. Nõ enĩ ita cito obdormiſſet niſi multũ laboraſſet: nec ita fortiẽ dormiret in tãto motu nauis: niſi multũ fatigat⁹ fuiſſet. Dormire ꝙo iſtud in naui ſignat dormitionẽ mortis i cruce. Pſal. iij. Ego dormiui & ſomnuz cepi & exurrexi qm̃ dñs ſuſcepit me.

## Et deſcẽdit procella venti i ſtagnũ. et cõpellebant & periclitabant.

U Ecce Lauſa periculi nauis. Et tangũt Quattuor. Modus. ſ. impulſiõis. Impet⁹ concuſſiõis. Lauſa euerſiõis. & Loci diſpoſitio tẽpeſtati ꝛgruens & habilis. Modus impulſiõis tangit cum dicit [deſcẽdit] Dũ enĩ vẽtus in alto eſt & flat: nõ multũ mare ꝛmuit. qz tũc aerẽ trãſcendit: & ñ multũ impellit iferiora. Sicut videt aliqñ in nubib⁹ altiſſimis: q̃ mouenꝫ a vẽto. & infer⁹ vent⁹ vel nõ ſentit. vel paz ꝓpit. Sed qñ grauat venti materia: ſignũ eſt ꝙ ꝓpinue a vapore terreo fortiori regenereꝫ. Et tũc fortiſſim⁹ vent⁹ efficit ad inferiora ꝛcutienda ſua naturali deſcẽdi grauitate. Un Matth. viij. Factus eſt mot⁹ in mari. Jone j. Dñs immiſit ventũ magnũ in mari. & facta eſt tẽpeſtas magna: & nauis piclitabatur ꝓinue. Et iſtũ ventũ pecpit dñs oriri ad ꝓbatiõem diſcipulorum. Pſal. cvj. Aſcẽdunt vſq; ad celũ. & deſcendunt vſq; ad abyſſum. aia eoꝝ in malis tabeſcebat [pcella] Ecce Impet⁹ ꝛcuſſiõis. Procella eni eſt qñ ad modũ colliꝰ & montiũ intumeſcit mare: ſiue ſtagnũ interpoſitis vallib⁹ ſemp inter duas pcellas. qz tũc nauis inequalit̃ aſcẽdit & ꝛ deſcẽdit retro. & timor eſt ne inter duas pcellas abſorbeat. Job. xxvij. Apphẽdet eũ quaſi aq̃ inopia. nocte oppꝛmet eũ tẽpeſtas. Iſaũ. j. Dñs i tẽpeſtate & turbine vie ei⁹. Jone. ij. Hurgites tui & fluct⁹ tui ſup me trãſierũt. Pſal. Intrauerunt aq̃ vſq; ad aiam meã. [venti] Ecce Lã euerſiõis. Vent⁹ enĩ ſicut dicit Auic. eſt fortiſ impellẽs elementũ: qđ in ſe nõ eſt termiabile. & ſp a ſitu v⁹ no i aliũ cuertẽs. Act. xxvij. Miſit ſe contra nauium vent⁹ typhonic⁹: q̃ vocaꝫ euroaquilo: & cuz arreptꝰ eſſet nauis & nõ poſſ⁹ conari in ventum: data naue flatib⁹. ferebamur: & eſt: iactabamur. Et hoc maxime cõtingit qñ mixtum fiant vẽti oppoſiti. Dan. vij. Quattuor vẽti celi pugnabant in mari mag̃ [in ſtagnũ] Ecce loc⁹ pcli. ꝓueniẽs & habil. Si ei cẽr fluẽs aq̃: fluxꝰ pcellas diſtraheret. Sz qñ ſtat ad ipetũ vẽti: tota mouet aq̃ vẽtũ expectãs. & a fũdo illꝰ eleuaꝫ vent⁹ totã aquam criſpãtib⁹ vndis i pcellas ꝛuertẽs motu iordiano. Job. xlj. Feruefacere facit pfũdũ mare: ſic cum vnguẽta bulliũt. Pſ. lxvij. Veni i altitudinem maris & tẽpeſtas demerſit me. Deſcẽſus autẽ iſte impetum ſignificat ſuggeſtiõis diabolice. Eze. j. Vent⁹ turbinis veniebat ab aq̃lone. Job. j. Vent⁹ vehemẽs irruit a regiõe deſerti. Et dr deſcẽdere. qz deorſũ fluere facit. Et fluit iuz interpretatiõe noiꝭ diaboli: q̃ deorſũ fluens interpꝛat. procella autẽ ex iſto flatu cauſata: procelloſa cõcupia. Pſ. cxlviij. Ignis grando niz glacies ſpũs ꝓcellaꝝ. Ignis q̃dem libidis. Hz ando pcuſſionis i violẽtia tentatiõis. Niz in frigiditate deuotiõis. Glacies algide charitat⁹. Spũs ſuggeſtiõis: procellarũ i motu libidinoſi humoꝝ. Nec ei oia ꝓfunduñ in tẽtatiõe demonis. Sap. v. Stabit ꝫ eos ſpũs ꝛtus: & fluminа ꝛcurrẽt duriter. Nec oia irruũt in ſtagnum nñi (al⁹ vani) cordis [Et complebant] (al⁹ cõ pellebãtur) et piclitabant] Metaꝫ ipi⁹ periculi violẽtia vires homis excedunt. Et ideo dicũt Duo. Excẽſus. ſ. piculi ex pte nauis. & Excẽſus ex parte virũ hois. Ex pte nauis q̃dem cũ dr [Et cõplebant] ſ. eſt: nauis incepit ipleri aq̃. qz vento cõ inclinãte ſepi⁹ hauſit aquã. Un Matth. viij ita vt nauicula operiret fluctib⁹. Jone. ij. Proiecti me in pfundũ i cordemar⁹. & flumen circũdedit me. & oẽs gurgites tui & fluct⁹ tui ſup me trãſierũt. Thren. iij. Inundauerũt aque ſup caput meũ. dixi: perij. Jer. cxvij. Pupis ſoluebat a vi maris. [Et periclitabant] Ecce Excẽſus virũ hois. Eccl. xlij. Qui nauigãt mare: narrãt picula eius. Lauſa ꝙo piculi vt dr Hlo. quedã fuit. qz pditor⁹ habebãt in naui. Nõ ꝙ iam tũc cẽt proditor. ſz da forte iam tunc molieb⁹ pditionẽ. Et in b notaꝫ ꝙ Societas malor⁹ ſepe eſt cã diſcrimis bonor⁹. Et b confirmat. Nũc. xvj. vbi dicit. Recedite de tabernaculis hoim impiorꝝ: ne forte & vos vnos terra abſorbeat. Et Joſue. vij Anathema i medio tui iſrl̃ non poter⁹ ſtare cor̃ hoſtib⁹ tuis: donec delearetur & tẽ contaminat⁹ eſt b ſcelere. Un Hlo. Meritoturbaꝫ nauis in q̃ ꝓditor ẽ cũ bonis: & q̃ ſuis meritis firmi fuerũt vel nõ erãt turbati: turbanꝫ alieꝝ nũo. Job. j. Ubi inꝫ filios dei fuit ſatban: q̃ procurauit Job ſpoliatiõẽ liberor⁹ ex incẽdẽz. & corpis bũ Job pcuſſionẽ. j. Lor. v. Expurgate vetus fermentũ. vt ſit⁹ noua cõſperſio: ſic eſtis azymi. Et iõ denaui religiõis & eccle tales ſẽ diminãdi: ne turbẽt & plentia ipor⁹. Sz dñs diſpẽſatorie hũc ſuſtinuit. qz adhuc ſe ipm nõ manifeſtauerat: nec ad huc ꝓditionẽ pfecerat. Et iõ vt hõ iã nihil fecit contra eũ: q̃uis vt dr pſciret q̃d eſſet factur⁹. Ex oiꝰ aũt his colligit pñtia piculi iã iminent⁹. Nõ eniz notaꝫ in b ꝙ dr [Et piclitabant] Unde Hlo. quedã dr. Aduertenemine ſine tentatiõe de hac vita poſſe demigrare: cũz apl̃os quibus dñs adeſt: ſepe tentationũ procella perturbet⁹. Tim. iij. Oẽs qui pie vluere volũt in xpisto perſecutionẽ patiuntur. Lu. xxij. Ecce ſathanas expetiuit vos: vt cribraret ſicut triticum. Tob. xij. Quia placuiſti deo: neceſſe fuit vt tentatio probaret te.

## Accedentes autem ſuſcitauerunt eum: dicẽtes. Preceptor: perimus.

Dic ponunt ea que faciũt ad miraculi pfectionem. Et ſ Trip. Quedã ſunt antecedẽtia. Quedã

essentialia:z Quedã ꝓsequntia. Antecedentia faciũt ad interpellationẽ faciẽtis miraculũ. Essentialia facũt pfectionẽ miraculi Consequẽtia:miraculi oñdunt finẽ. In antecedentibꝫ Tria notant Appropinquatio interpellãtũ. Suscitatio suppliciantiũ. z Allegatio piculorũ iã instantiũ Dic ergo. ¶ Accedẽtes ergo ¶ Ecce Interpellãtium appropinq̃atio: Que nõ tã loco q̃ deuotõe facta intelligit. Jac.iij. Appropinq̃te deo z appropinq̃bit vobis. Psal.lxxix. Nõ discedim⁹ a te viuifica nos. Deutero.iij. Dñs de⁹ noster adest cunctis obsecrationib⁹ nostris. Psal. xxxiij. Jurta ẽ dñs his qui tribulato sunt corde. Psal.xc. Lumbo sum in tribulatiõe. Est tñ debilis fidei significũ q̃ accesserũt:loco estimantes plus posse saluatorẽ in ꝓximos q̃ in remotos. Sile ꝯd passi rẽgulo Joan.iij. Qui dñm decẽdentẽ in domum suã plus posse putarut q̃ absentẽ.z ideo a domino est redarguis⁹ de paruitate fidei:sicut z ꝫ apostoli redarguunt¶ Suscitauerũt eũ ¶ Ecce Excitatio:q; Plus putauerũt posse vigilantẽ q̃ dormientẽ. Qđ q̃uis verũ est fm humanitatẽ:tamẽ fm deitatẽ nõ est verum. q; fm illã nõ dormitabit neq; dormiet q̃ custodit israel. Sed fecerunt sicut docet Josaphat. ij. Paral. xx. Cũ ignoramus quid agere debeam⁹ :hoc solũ habem⁹ reliqui vt oculos nr̃os dirigam⁹ ad te. Prouerb. vj. Discurre festina:suscita amicũ tuũ: ne dederis somnũ oculis tuis. Dispẽsatoria eni (vt dixim⁹) fuit hec dissimulatio adiutorij.vt ꝓbarẽt in quãtũ deuotione z feruore discipuli ad dñm recurrerent¶ dicẽtes ¶ Ecce Interpellatio. In qua Duo ꝓtinẽt. Professio maiestatis.z Allegatio necessitatis. In Quibꝫ Duo alia ꝛelliguñt. Scz. Presumptio benignitatis.z Reuerẽtia subiectionis Professio maiestatis rangit q̃ hoc q̃ dicit¶ Preceptor ¶ Est eni vere Preceptor qui oñi creature ꝓpiendi habet potestatẽ. Hester.xiij. In dicione tua cũcta sunt posita:z nõ est qui resistat voluntati tue. Ibidẽ. Dñs vniuersoꝝ q; es: neq; est q̃ resistat maiestati tue. ps.cxij. Oia quecũq; voluit dñs fecit in celo z in terra.in mari z in oib⁹ abyssis ¶ perimus ¶ Ecce Allegatio necessitatis. Osee.vj. In tribulatõe sua mane ꝓsurgũt ad me Esa.xxvj. In angustia requisierũt te. z in tribulatione murmuris doctrina tua eis. Presumptio autẽ benignitatis notat ex hoc q̃ simpler allegatur necessitas.nec penit aliquid.qz tãtũ de benignitate sua ꝓsumpserũt:q; p seipm scirẽt et vellẽt z posset z faceret qđ saluiferũ z bonũ foret ꝓ ipis. Psal.cliij. Jacta cogitatũ tuũ in dño z ipe te enutriet .j. Petri.v. Omnẽ sollicitudinẽ vram ꝓjcientes in eũ :qz ipi cura est de vobis.ps .xxxix. Ego autẽ mendic⁹ sum z paup:z dñs sollicit⁹ est mei. Reuerẽtia vo subiectiõis notat i ꝫ q̃ ñ peccãt istãtis:merita sua prẽdicẽtes: ꝫ bñli subiectõe se sibi subijciẽtes. Et ꝫ notat Mar.iij. Vbi dñs. Nõ ad te ꝓcer q̃ pim⁹ :Et ẽ sensus Quo ad iferiores causas pim⁹:neq; ẽ aurilio nisi i te. Hest.xiij. Si decreueri saluare nos ꝓtinuo liberabimur.

**At ille surgẽs increpauit vẽtũ z tempestatẽ aque:z cessauit. z facta est tranquillitas.**

Dicꝫ tanguntur ea que sunt ꝺ essentia miraculi. Et sunt Quatruor. Virtutis excitatio. Contrarie potestat⁹ increpatio. Periculi sedatio. Salutis inductio. Virtutis diuine excitatio notatur cum dr̃ ¶ At ille surgens ¶ ß est. virtutẽ erigens z ad actũ ꝛtendẽs.qđ licz fiat vrute diuina operante in humanitate:tñ fm deitatẽ semp vno modo se habet. Dance autẽ excitationẽ vrut⁹: nõ nisi significat in surrectiõe corpis. Psal.lxxvij. Excitatus ẽ tanq̃ dormiens domin⁹:tanq̃ potẽs crapulatus a vino. Nec autẽ surrectio saluatoris in nauicula significat rẽsurrectionẽ eius de morte z infernoꝝ qua soluris vinculis somni z mortis suus surrexit ad salutẽ. Somn⁹ eñ ligatio est sensuũ sicut dicit ꝑbs Judicũ.xv. Irruit spũs domini in samsonẽ. Et sicut solent ad ardorẽ ignis ligna consumi: ita z vincula quib⁹ ligatus erat dissipata sunt z soluta ¶ increpauit ventũ ¶ Ecce Cõtrarie potestat⁹ Increpatio. Et tangit Duo. Unũ: In alto .quod fuit mouens eam (al's causa) Et Alterũ: In imo. qđ motũ fecit periculum. De Primo dr̃ ¶ Increpauit ventũ ¶ vt facientẽ ꝓmo piculum. Et in ß notat Se dominũ aeris z terre. qz Ventus est de natura terre:z est forma(al's in forma)aeris z mouens aerẽ. Matth.viij. Imperauit vẽtis z mari. Marci.iij. Exurgẽs cõminatus est vento.z dixit mari. Tace z ommutesce. Et hoc ẽ qđ subiũgit¶ z tempestatẽ aque ¶ vt se dñm aque ostenderet et dñm lune. qz Luna mouet aquas. Et ꝓ cõsequẽs dominũ ignis:qui a luna nõ nisi calore ignis qui cum lumine celi descẽdit eleuare potest vaporẽ vẽti qui mare ꝛpellit. Aggei.j. Dñs increpans mare z ariccans illud: z oia flumina ad desertũ adducẽs. Psal.lxxxviij. Tu dñaris potestati maris:motus fluctuuꝫ eius tu mitigas.Surgit q̃ dñs cũ aduersorũ ꝓcidit. Increpat ventũ cum suggestionem demonis annihilat. Sedat mare: dũ motũ mundi vel cordis amari ad pacẽ reducit. Esa.lvij. Cor impij quasi mare feruens:qđ quiescere non potest ¶ Et cessauit ¶ Ecce Sedatio pricli. Psal.lxxviij Tu dominar⁹ prãti maris: motũ autẽ fluctuũ ei⁹ tu mitigas. Job.xxxviij. Hucusq; ꝓcedes z non ꝓcedes amplius. z dic cõfringes tumẽtes fluctus tuos ¶ et facta est tranquillitas ¶ hoc ẽ quies in aere z i mari. Et hec ẽ Magnitudo saluris iducte per miraculũ. quia quãdo sedat⁹ ventus per naturam:non continuo sedat⁹ aqua. Sed postea adhuc mouet⁹ aqua,ꝑter motũ qui ante fuerat in ea. Tob.iij. Post tempestatem tranquillum facis: z post fletum z lachrymationem:exultationẽ z gaudium infundis. Esaie.lv. Dedisti in mari viam: vt transirent liberati. Sapie.x. Transuexisti eos per aquam nimiam.

**Dixit autẽ illis Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt ad inuicem:dicentes. Quis putas hic est? Quia z ventis imperat z ma-**

ri: ꝛ obediunt ei.

Ecce Miraculus Lȩsequentia. Et sẽ Tria. Increpatio dubietatis. ꝛ Effectus increpationis. et Effectus miraculi. Increpatio tangit enim dicitur Vbi ẽ fides vestra: tot ꝑmonitȝ instructa: tot exhortationibus inuitata: tot miraculis cõfirmata: tot gratijs data (alȝ dotata) Nõ queritur aũt vt instruat ignorans: sed vt increpet dubitans coꝛ discipulozꝫ. Mar. vlc. Exprobrauit incredulitatẽ illoꝝ ꝛ duritiã coꝛdis: quia his qui viderãt eũ resurrexisse non crediderũt. Matth. viij. Quid timidi estis modicæ fidei. Mar. iij. Quid timetis: necdum habetis fidẽ. [Qui timentes] Effectꝰ est increpationis. ꝛ est timoꝛ filialis ꝛ Reuerẽtialis. Increpati cñ filij timent offensam patris: ꝗȝ uis non timeãt condemnationẽ. Psal. cxvij. Timoꝛ dñi sanctꝰ ꝑmanens in seculũ seculi. Psal. ij. Seruite domino in timoꝛe: ꝛ exultate ei cũ tremoꝛe. [mirati sunt] Effectus est miraculi. Et tanguntur ꝟ Quatuor. Ammiratio: Predicatio: cbristi. Exaltatio (alȝ Exultatio) ꝛ Miraculi celsitudo. Ammiratio tangitur: cum dicit [mirati sunt] manifestatẽ. Deuter. xv Valde mirabilis es dñe: ꝛ facies tua plena gratiaꝫ. Josue. vij. (alȝ Judic. xiij) Cur ꝗris nomen meũ: quia ipm est mirabile. Mirari aũt ẽ ꝑm cognitionẽ (alȝ cogitationẽ) in cognitiõe hui⁹ facti suspendi: ꝛ in agone coꝛdis ꝛ stuporem conuerti. Eccl. xliij. Qui nauigãt mare enarrãt periculꝫ eius: ꝛ audiẽtes auribꝰ nostris ammirabimur. Psal. xcij. Mirabilis in alt⁹ dñs: testimonia tua credibilia facta sũt nimis. Etcñ (alȝ Eo cñ) ꝙ sic in altissimis mirabilis inuẽtus ẽ: omnia que docuit credibilia fecit. ꝛ his argumentis coꝛda ad fidem conuitat. Sic cñ vt dicit Zach. Jn multis argumẽtis fidẽ fuit cũ patrib⁹ fidei: ꝛ cõtestat⁹ est in nos fidez quã tenem⁹: ꝛ ideo securi sum⁹ [ad inuicem: dicẽtes] fidei ꝑdicationẽ in seipis iam ꝛchoantes. Implentes illud quod dr in fine Apo. Qui audit dicat veni. Heb. x. Non deserẽtes collectionẽ vestram sed adhoꝛtãtes: ꝛ tãto magis ꝗto videritis appropinquantẽ diẽ. Esa. xxv Dicite pusillanimes cõfortamini. Prouer. xvij. Frater qui iuuatur a fratre ẽ quasi ciuitas firma. [Quispuꝛtas hic est] Hoc ẽ: ꝗntus ꝛ ꝗmagnus ꝑte diuina ꝑditus. Simile Luc. j. Quispuꝛtas puer iste erit. Nã ꝛ manus dñi cũ ipo est. Ultra hominem cñ videbant eũ facere: ꝛ ideo mirant ꝑtem infinitam: cui⁹ limites nun ꝗȝ (alȝ nusqȝ) vident: ꝛ infinitatẽ eius in multis ꝙspiciunt. Esa. lxiij Quis est iste ꝙ venit de Edom. iste fortissimus in stola sua gradiẽs in multitudine fortitudinis sue. Ps. xxiij. Quis est iste rex glie: dñs virtutũ ipse ẽ rex glorie. Et subiungunt: de Magnitudine miraculi Tria tangẽtes. Facientis facilitatẽ. Facti difficultatem. ꝛ Perfecti signi velocitatẽ. Facilis quidẽ facilitatẽ cum dicit [qz imperat] Jmpio ei facere marie facilitatis est indiciũ. Sz oia hec fecit ꝙ tinus ẽ: utẽ sui verbi demõstraret. ꝛ in tali virtute verbũ ꝑdicandũ aplis cõmitteret. Psal. cxxij. Ipe dixit ꝛ facta sunt: ipse mandauit ꝛ creata sũt. Jo. j. Oia per ipm facta sunt, ꝟ est ꝙ vbũ. Et iõ Sap. xviij. dr. Omnipotens sermo tuus [ventis ꝛ mari] qõ maxime difficultatis est. qz nullo modo hec sunt in ꝑte hois: qz vẽtus capi nõ ꝑt. ꝛ mare nõ potest ambiri ꝓpẽ latitudinẽ. Dei cñ solius vt dic̃ Psal. cxxxiij. ꝓducere vẽtos de thesauris suis: Et Dei solius est ꝓcludere ostia maris vt dr Job. xxxviij. Cñ erumpit quasi de vulua procedẽs. Et dicere: Ducusq; venies ꝛ non procedes amplius. ꝛ ꝟ cõfringes tumẽtes fluctus tuos [et obediunt ei] Et ꝟ est vltimus⁹ modus ꝑficiẽdi. qz ad dictũ hois creatura obedit creatori. Sap. xvj. Creatura tibi factori deseruiens: exardescit in tormentum aduersus iniustos. ꝛ lenior fit ad bñfaciendum ꝓ his qui in te cõfidunt. Quoniã vbum suum omia ordinat: ꝛ moderat per sapiam diuinã: que prędicanda cõmittit apostolis. Et in hoc cõsistit istius miraculi tota perfectio.

## Enauigauerũt autem ad regiõnem gerasenoꝝ: que est contra Galileam.

Jn maiori mũdo sensibili christꝰ oñdit potẽtiã Z.
sui vbi. Dic aũt Eusdẽ verbi oñdit potentiam in eode maiori mundo insensibili. ꝟ est: in spirituali creatura: que bunc mundũ sensibilẽ exercet ad virtutẽ bonoꝝ: ꝛ tentationẽ malorꝫ. Et cõgruus ẽ ordo. qz Prius est ꝙd animale: ꝗȝ qõ spuale est.) Locꝫ. xv. Et ideo prius oñdit virtutem in sensibilibꝰ coꝛporalibus ꝗȝ in spualibus nequitijs. Sic cñ ꝑdicatoribus verbi dei potestatẽ dat sup omia demonia: ꝛ vt languores curent. Sicut patebit in curemoꝛe risse. ꝛ Suscitatiõe filie archisynagogi: que se cõtinue in hystoria consequunt. Tria aũt dicuntur in hac hystoria. Primũ quidẽ est: qd antecedit miraculũ per modũ causalitatis. Secm aũt qõ est de perfectione miraculi. Tertiũ est: qõ est de cõsequentibꝰ per modũ effectus ipius miraculi. Antecedentia aũt sunt Tria. Primũ est ex parte dñi: faciẽdi miraculus inducit oppoꝛtunitatẽ. Et ꝟ est aduẽtus dñi illuc fm coꝛpalem ꝑsentiã. Secz vero ex ꝑte demoniaci: ꝛ miseriã: ad faciendũ miraculũ: misericoꝛdẽ dñm mouentẽ. Et ꝟ est occursus viri demoniaci. Tertiũ aũt est ex parte demonũ: atroꝛ ꝛ ꝓsecutans malicia: que a salutẽ autoꝛe erat cõprimenda. In ꝑtia harũ partiũ Tria cõtinent. Quoꝛ. Primũ est Jrripatio nauigantiũ. Secz: Descriptio loci in quẽ nauigãtes applicuerunt. Tertiũ aũt est Exitus saluatoris: in locũ vbi salutis requirebat effectus. De Prio dr [Enauigauerunt autẽ] dño hec facẽte: vt de abysso aquaꝝ suos educeret. Psal. cxliij. Eripe me ꝛ libera me de aquis multis. Esaie. lxiij Eduxit eos per abyssum quasi equũ in deserto nõ impingentem. Habac. iij. Jtã fecisti in mari equis tuis. Equi cñ dñi quibꝰ vectus est ꝓ mundũ: Ipli sunt ꝛ aplici viri: quos enauigare facit ꝓ abyssum mũdi ceteꝛ summersus. Exo. xv. Sumersi sunt quasi plumbũ in aquis vehementibꝰ. Sic cñ Sap. xiij. Trãseuntes mare per ratem liberati. Sic Petrũ de fluctibus liberauit. Mat. xiij. Sic Paulum tertio naufragantẽz de ꝑfundo maris liberauit. Enauig

gant ergo qui cū dño nauigāt. Sūmergūt q̄ sine dei adiutorio se abyssis cōcupiscūdanc cōmittūt

Describēs ātloci in quē locū nauī ejcitūr Tria dicit. Eulmē: Nomē: z Situ. Eulmen tāgit cū de [ad regnū ] vt noter q̄ omne culmē regni christi subdiendū erat impio. Esaie. lx. Gens z regnū qđ non seruierit tibi peribit: z gētes solitudine vastabuntur. Est aūtem vt Beda hoc regnū: regio minoris arabie. Non illius vnde magi venerūt i tribu manasse iuxta montē galaad: Ubi Jacob a Laban auūculo suo cōprehensius est. Gen. xxx. Scepta enī in vna parte stagni z altera parte ciuitatis: subdēta erāt potēti verbi eius: verbiq; dominās esse intelligat. Psal. cxliij. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ: z dñatio tua in omni generatione z generatione. Nomen etiā subdit [ Gerasenoꝝ ] Qđ sic dicit, pter stagnū adiacens: z fluuiū ripā alteram. In alia enī ripa erat Galilea. Et ꝟ est quod sequit [que est cōtra galileā. Jad dñam illius q̄ē Arabie maioris: de qua tres magi venerunt. Mat. ij. Interptat aūt Uel generās aurā. Uel colonū ejc̄iens. Uel aduena appropinquās. Per pſentiā ei dñi: terra z aura scripſus generabat: in qua deambulabat dñs ad aurā post meridiē. cū in declinatione mūdi dñs quereret Adā ad pniam. Gen. iij Et tunc ejcit colonū suū diabolum. De quo Ps. cxix. Heu mihi q̄ incolat⁹ meus plongat⁹ est: habitauī cū habitantibꝰ cedar. multū in cola fuit aīa mea. Et tunc fuit aduena electus de paradiso: deo suo appropinquās. j. Pe. ij. Obsecro vos tāq; aduenas z peregrinos: abstinere vos a carnalibꝰ desideriis zc. Psal. xxxviij. Aduena ego sū apud te z peregrin⁹ sicut oēs patres mei. Hec sita est spirituali positione cōtra galileā Que trāsmigratio facta interpretat: semp respiciēs eam trāsmigratoꝝ q̄ in dño facta ē: vt ex illa spūali pñtia chr̄i visitet: per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriens ex alto. Et ideo etiam ibidem demonū legio est expulsa.

**Et cum de naui egressus esset ad terram: occurrit illi vir quidā qui habebat demoniū iam temporibꝰ multis: z vestimento nō indue|batur: neq; in domo manebat: sed in monnmentis.**

A2 Ecce Tertiū Egressus dñi ad pcurandā salutē eoꝝ: qui demonibꝰ seruiebāt. Hos vndiq; quereb̄at: z sic eis ranq; bonus ꝛphibuit medic⁹. Mat. ix. Circūibat iesus ciuitates z castella. Aliquādo enim pdicauit Sicut Mat. v. Aliq̄n in tentatiōne ꝛfortauit. Sicut ante fecit timēres in mari. Aliquādo curauit in corpe. Aliq̄n curauit i mēte Sic̄ cuit nunc curat istos demoniacos. Totū em assūpſit hoiem. z totū curat in corpe z mente. Et ideo [egressus ] De Quiete sopoꝝ. De Sapiētia gubernationis. De Conforzatione quā exhibuit tentatis. De Primo Psal. iij. Ego dormiui z soporatus sum z exurrexi. De Scō Prouer. vi. Facta ē quasi nauis institoris. De Tertio Luce. xxij. Ego rogaui pro te vt non deficiat fides tua. Inde ergo [egressus ] Ad Actōis laborē. Ad Hubernatoꝝ eruditionē. z Ad confortatoꝝ ꝛsolationē. De Primo in Psal. lxviij. Labor: aui damans rauce facte sunt fauces mee. De Scō Mat. v. Aperiens os suū docebat eos dicēs. Beati pauperes. Oīm enī christi actio nostra est instructio. De Tertio Esa. lxvj. Qđo si cui mater blandiat: ita ego cōsolabor vos: z in hierlm cōsolabimini. videbitis z gaudebit cor vestrum. Ecce que facit? O portunitatē faciendi miraculum ex parte dñi [ occurrit ei vir ] Hoc est Scōm: In quo describit Misericordia mouens misericordē dñm ad faciendū miracul⁹. Et notanē hic Quinq; Quoꝝ Primū est Demoniaci occursus. Scōm: Demoniaci istius subintellectus status darus. Tertiū est q̄ a demonio miser ē vexat⁹. Quartū est Miserie illi⁹ iam longū tpus. Quintū est Qa demonio etiā in ꝛfusione(als cōfusionē) humanitatis lacerabat: non regens nuditatē babie⁹. z ab dominū habitatiōe in bozrda loca propellebat expulsus. Per Primū boꝝ notat Demonis a christi pſentia coactio. Non em occurrit vt noceret: cum etiā sanctis viris: demones nisi permissi nocere nō possunt. Oportet em q̄ etiā demones luci z discussioni chr̄i se obijciāt. Job. j. Ff fuit inter eos etiā sathan: cui dixit dñs. Unde venis sathan: Nō ex ignorātia querēs: sed vias suo examine discutiēs: vt de Greg. Sic ḡ occurrit cū actus suo se examini pſentans. ij. Coꝝ. v. Oēs nos manifestari oportet ante tribunal chr̄i [ vir ] Dicinq; nuit Clarus status istius demoniaci. Secu em erat vir. Cum dr [ quidā ] Intelligit q̄ erat clare dignitatis. De qua vt dicūt Sancti: tota dolēs erat regio. Et ideo cuz Mat. viij. duos dicat fuisse demoniacos. Lucas vnū solū cōmemorat: quia iste dignitatis erat singularis. Innuēs etiaz in eos q̄ potētes sunt in sec̄o: plus posse demonia. Et ideo dr q̄ iste a Legione possessus erat. Alter aūt: non nisi ab vno verabat demone. Jaco. iij. Nonne diuites ꝙ potentiā o primunt vos: z ipsi trahunt vos ad iudicia: iiij. Regū. v. Naaman ꝓncepo militie Syrie: erat vir magnus apud dominuz suū z honoratus. Per illuz enī dedit dñs salutem Syrie. Erat aūr vir fortis z dives: sed leprosus. Frequenter enī ꝓingit q̄ illi q̄ pre ceteris fulgēt diuitijs et dignitate: ampliori demonū inficiant? ꝗsi cuiusdā (als cuiusdē) lepre variegare.). Timo. vi. Qui volūt diuites fieri incidūt in tentationē z in laqueū diaboli: z in desideria multa z nociua: q̄ mergūt homines in interitū z perditionē. z dū vires z virilitatē strenue in obsequio demonis expendūt: a multis demonibꝰ possidentr [ qui habebat demoniū ] Ecce Demonū habitus: Qui habit⁹ z miser: miserabilis est. Habere em demonem: nō haberi a demonio: notat: q̄ hic ꝙ pēm causa fuerat q̄ demones intrauerūt in eū. Eph. iij. Nolite locū dare diabolo. Jaco. iiij. Resistite diabalo z fugiet a vob. To hic. vj. Sunt q̄ accipiūt vpores: vt deū a mēte sua excludāt Et sue libidini ita vacent sicut equ⁹ z mulus: quibus non est intellectus. z in eos habet potestatē demoniū [ Jam ꝛpoꝝ ] Nota hic Miserie istius antiquitatē z cōtinuatōez.

Per hoc ẽm q dicit | temporib⁹ multis | Nota tar antiquitatẽ. Per ꝟ aũt q ꝺr | iam | Notat continuationẽ. Jam ẽm vt ꝺr Jrnst. in. iiij. Phyſi. notat nunc ꝓpinquũ pñti: vel in ꝑterito vl̃ in futuro. Et eſt ſenſus Ex multo tẽpe continue vſq; ad ꝓpinquũ pſenti nunc | habuit demoniũ | Eſa. xlviij. Pro uaricãs puaricaberis: z trãſgreſore ẽ ex ventre vocauit te. Nicẽ. ij. A ſeculo cõfregiſti iugũ: rupiſti vincula. dixiſti nõ ſeruiã. Dic ẽm demoniac⁹ quãſi nunq; lucida habuit intervalla: qui ab antiquo de vicio in viciũ ꝛ voluntarẽ cuiuſlibet demonis
B 2 exagitabat | et veſtimẽto nõ vtebat | Ecce Demonis furor. q. Et lacerabat habitũ vt deregerent turpia. Et expulit ꝺ domiꝺo: propellẽs ad loca hominũ habitationi incõgrua z horrida. Significatur autẽ in ꝟ q habitũ virtutũ lacerat demonum furioſa inhabitatio: z habitanẽs humane nature re cõgruas horret: querẽs imunda mortuoꝝ i infernopeccatoꝝ (alꝫ poſitoꝝ) ſepulcra. Et i ꝟ Duo genera viciorꝝ notant. Quedã ẽm ſunt ꝟ virtutes. Quedã ꝑter ꝟ: cõtra oim hoim ꝓfectudinẽ z naturam. Quã diſtinctionẽ etiã antenos Phi inuenerunt. Cõtra Virtutẽ ſt: Luxuria: Gula: Ira: z alia hmõi peccata. Contra Naturã z hoim mortẽ: ſunt horrida. Sicut De crancis hoim bideret Doim ſocietatẽ abhorrere. z Lũ mortuis eligere domiciliũ. z hmõi. Que iam etiam brutalitatẽ animalem exceduntneqꝫ anialitati neqꝫ humanitati ꝓgruentia. De Primo Apoca. xvi. Beatus q̃ cuſtodit veſtimenta ſua: ne nud⁹ ambulet. Ezech. xvi. Reuelabo turpitudinẽ ſuaz in oculis amatoꝝ eius. Ubi eni hominẽ nõ operit virtus: ibi ſtarim apparet turpitudo oppoſiti viciꝫ | neqꝫ in domo manebat | Ecce Vicia cõtrarũ anialitati z hũanitati. Dom⁹ ẽm eſt habitatio anialis z hois: ſignificãs quietẽ. In qua vel vt animal vel vt hõ inhabitat. Ut Animal. Dañ. xiij. Cũ beſtijs fer⁹ qꝫ erit habitatio tua. Ut licet peccator ſit: tñ anialis naturã cuſtodit. j. Lor. ij. Anialis hõ non ꝑcipit ea que ſunt ſpiritꝰ dei. Tamẽ q; anialis eſt vita vt ꝺr Hlo ferẽ diſſoluta laſciuia in corꝑis q̃nqꝫ ſenſus: quã intra meras ſuas ſpũs recto⁹ non ꝓtrer. Nihil g̃ admittit ꝓtrariũ generi aialis: qõ ſibi ex gñe eſt nakale. Domus etiã eſt habitatio hois: In qua aliqs per rationẽ humanitatẽ inhabitat. Sicut eſt q̃ cuilia cuſtodit z humana: q̃uis ꝟ deum z gr̃am cõmittat multa. Sic Paul⁹ legẽ emulãs: antecẽ ꝓuerterek ad dñm. z alij multi. De q̃b ꝺr Rbo. x. Ignorantes eius iuſticiã dei z ſuaz querẽtes ſtatuere: iuſticie dei non ſũ ſubiecti. Et ex hac exagitat demon ad ꝑter naturalia: z irrõabilia cõpellit. Vide. ij. Filij mẽpheos z thãneos ꝛſtup⁹ auerũt te vſq; ad verticẽ. Vſq; verticẽ ẽm in q̃ rõ ſita eſt conſtupẽak. cui⁹ ratio penitus ſic cuertit vt irrõabilia ꝑſequat. Dicitgit demoniacus: Et cõtra vtutẽ ciuilem: Et ꝟ naturã anialitatis: Et ꝛtra oꝛdinẽ rõnis exagitabat. Et Quartũ adũgit Ben⁹ viciorꝝ: cũ ꝺr | Iſz in monumentis | In q̃ notaẽ q̃ in ſpurcis cadaueribꝫ z horridis demonũ locis ꝺlectabat. Et talis ꝓſuetudinis dicit fuiſſe tyrann⁹ Sicilie Dionyſius. qui in inuentionibꝫ demoniacis q̃ malicia ferarũ z hoim exercebãt ꝺlectabat. Pſ. xiij. Sepulcꝝ patens eſt guttur eorũ. Baruch. iij. Coinquinat⁹ es cũ mortuis: inuctera ſti i terra aliena. Pſ. lxvij. Qui eduxit vinctos in fortitudine ſimil⁹ eos q̃ exaſperant qui habitãt in ſepulcꝛ. Sz tãta eſt ꝺi miſericordia: q̃ nec illos deſerit. Deut. xxxij. Invenit eum in terra deſerta in loco horroris z vaſte ſolitudinis.

## Js vt vidit ieſum: procidit ante illum.

Tertiũ eſt In q̃ continet id qꝺ ex ꝑte demonis ad miraculũ mouit faciendũ. Sũt aũt Tria. Ut⁹ dit ẽm: z Procidit z Clamauit. Vidit viſu cognitionis z fidei. Quia ꝺr Ja. ij. Demones credunt z cõtremiſcũt. Procidit: coactã reuerentiã exhibẽs. Clamauit: intẽſionẽ malicie ad volũtatẽ nocendi oñdens. De Primo ꝺr | Js vt vidit | ꝟ eſt: datam ẽi cognouit. Lu. iiij. Exibãt demonia a multis clamãtia z dicẽtia: Quia tu es filius dei. Sed Ja. ij. Lor. ij. Si cognouiſſent nũq̃ dñm gl̃e crucifixiſſent. ꝟ ẽ crucifigi ꝓtaliſſent. Rñſio: Sciebãt in ſigno z nõ in veritate. Et ſic videbãt eũ. Demones aũt filium dei videre: Eſt demonũ in tenebris quidẽ exiſtentẽ lucẽ claritatẽ eius in ſignis gr̃e cognoſcere. Et ideo videtes cõtremiſcũt Ut ꝺr Jacobus. Quod non facerẽt ſi in tenebris nõ manerẽt. Spũs ẽm ſunt tenebraz | procidit ante illuz | Ecce Coactã exhibet reuerentiã. Sic ẽm inimicos ſuos eiã iuitos ponit ſcabellũ pedũ ſuoꝝ. Et ites rum. Sup aſpidẽ z baſiliſcũ ambulabis: z cõculcabis leonẽ z draconẽ. Phil. ij. In noie dñi omne genu flectat: celeſtiũ terreſtriũ z infernoꝝ. Sic ergo non ſponte pcidit. Qui ſicut ꝺr Eſaie. xliij vult eſſe ſimilis altiſſimo Sz inuitus: ea quẽ in ſignis eſtimat: reuerentiã debitã coactus exhibet: Ut fidei eiã ab inimicꝫ teſtimoniũ ꝓhibeat. Rbo. xiij. Mihi flectẽt oñe genu: z omnis lingua confitebit deo. Eſaie. xlv. Mihi curuabit oñe genu: z iurabit oñis lingua. Homo q̃ erubeſcat q̃ chriſto dño genu nõ curuat. cui virtutis inimicꝫ: deitatem agnoſcens: cõtremiſcẽs: totus ꝓcumbẽs reuerẽtiã exhibet. Et in hoc hereticꝫ Arriani z Judei peiꝰ aliqꝺ faciũt demoniace malicie. Uñ Hlo. Arrius contẽdit eſſe creaturã: quẽ Demõ cõfitẽt dei filiũ. Judei dicũt In ꝓncipe demoniorꝝ ejicit demões: quẽ demonia negãt aliqꝺ ſecũ habere cõmune

## Et exclamans voce magna dixit. Quid mihi z tibi eſt Jeſu fili dei altiſſimi?

Ecce hic eſt Intenſio clamoris: demõſtrans intenſionẽ malicie ad nocendũ. Et notantur Tria. Mod⁹ videlicet clamoris. Quantitas. z Significatio cordis. Modus ẽpmit cum ꝺr | z exclamans | Exclamatio vocat expulſa ꝑter ordinem voꝝ ab effectu (alꝫ affectu) cordis. Et ideo Aliqñ sumit i Bono qñ bon⁹ affectus talẽ vocẽ expellit: ſic dicit Pſal. cv). Exclamauerũt ad te dñe in tempe afflictionis ſue. z Dañ. xiij. Exclamauit ãt voce magna Suſanna. Jn Malo aũt qñ malus affectus talem extrudit vocẽ. Sic Dañ. xiij. Exclamauerũt

autē ꝛ senes. Et hic Et hoc notat ꝓpositio: q̄ est in cōpositiōe participij [voce magna] que semp est potius affectu expulsa q̄z sit mente ꝛ rōne ordinata. Dicit autē [magna] Non vera vocis q̄ntitate: sz ab intētione sonādi: eo q̄ alte vel horride vl cū acumine sonat. Et notat cor dis anxietatem vox talis. Aliq̄n aūt Vox dicit Magna que magna exprimit. Et sic demonis vox in diuinis magna nō dr. Et ideo vox ista cum ejulatu fuisse putat. Esa. xv. Ululabūt expediti moab: vania eius ululabit sibi. Expediti moab: sunt principes demonū. qui principanť his qui ex patre diabolo sunt. Et vania illoꝝ principis ululabit sibi quādo per christū sibi cognoscit auferri vasa in quibꝫ ꝑfidebat. Lu. xj. [Dixit] Ecce Significatuz vocis. Componit autē ex Duobꝫ: Confessiōe: ꝛ Deprecatione. Confessione autem duplicī. Scz. Disparitatis: ꝛ Veritatis fidei. Disparitas notat cum dē [Quid mihi ꝛ tibi ē] Supple: cōe. O. d. Nihil. Ita cū sumus dispares q̄ me colentes ad te nō pertinēt: ꝛ te colentes nihil mecū habent cōmune. Et q̄ nihil est cōe mihi ꝛ tibi: quare vsurpas vasa mea. Et in b notat q̄ iam se sensit ejiciendū. q̄. Lxx. vj. Que cōuentio christi ad belial: Que cōcatio templi dei cū idolis: aut q̄ pars fidelis cum infideli: [Jesu fili dei altissimi] Ecce Confessio veritatis. In qua est Cōfessio actus. q̄tij redemptoris: qui pcedit ex virtute deitatis. ꝛ Confessio distinctionis psone in deitate. ꝛ Confessio hereditarie equalitatꝫ cū pse. Primū est in b q̄ dicit [Jesu] Qui saluator interpretatur. q̄ salus primus (alꝫ q̄tius) actus est redēptoris. In humanitate q̄dem perfectus: sed ex virtute deitatis elicitus. Mat. j. Vocabis nomē eius Jesus. Ipse enī saluum faciet pl'm suū a peccatis eoꝝ. Abac. iij. Ego aūt in dño gaudebo. ꝛ exultabo in deo iesu meo [Fili dei] Ecce Distinctio psonalis. Ex modo enī ꝛstructionis: transitio ad distinctas psonas refert [Fili dei] b ē fili pris. Jo. j. Rabbi tu es filius dei. Jo. xj. Ego credidi: q̄ tu es christus filius dei qui in hunc mundū venisti. Et hāc quidem ꝛfessionem revelatā a patre celesti accepit petrus. Mat. xvj. Que etiam dr petra sup quam edificat ecclesia. Ibidē. Sed demones per signa gratiet amissionē vasoꝝ: existimatione vehementem acceperūt de ea: ꝛ coacti cū ejulatu confessi sunt veritatem. Nō ex q̄tijs: sed ex cogente virtute loquentes. Jo. viij. Cum loquit mendaciū: ex ꝓpijs loquitur: quia mendax est ꝛ pat eius [altissimi] Non dicit deus altissimꝰ: loco vel cōparatione alioꝝ deoꝝ: q̄ non est cōparatio ipius ad alios. Sz dicitur altissimus altissimoꝝ bonoꝝ naturali possessione. Psal. cc. Altissimū posuisti refugiū tuum. Luc. ij. Gloria in altissimis deo. Heb. xiij. Benedictus abraam deo altissimo: qui creauit celum ꝛ terrā. Si āt iesus noster: filius altissimi est: omia hec hereditare possedit. Et q̄ vnicus est: cum alio hereditarē istam non diuisit. Et ideo ipe est altissimus. Jo. j. Vidimus gloriā eius. gl'am quasi vnigeniti a patre: plenuz gr̄a ꝛ veritatis. Dec̄ Confessio de Fidelitate: conuincit Arrium: ꝛ condēnat Judeuz vt diximus: Quia confitet demon. Q̄ ex virtute diuina procedat: ꝛ Q̄ non ex ꝓncipe demoniorum Beelzebub. Et Q̄ filius dei sit altissimi: ꝛ Q̄ nō sit creatura sicut mentitur Arrius.

g. f. cōfessio

als Cōfessio: de infidelitate

## Obsecro te ne me torqueas.

Ecce Deprecatio: In quo notantur Duo. Modus scz. ꝛ Petitū. Modus tangit cum dr [Obsecro te] b est ob sacramentū tue deitatis ꝛ prefinitionis. Prefinitiuit enī non b tempore iudicij de me facere. Seruā ē sacram tuā prefinitionem. Seruā etiaz tue deitatis rectitudinē. In se enim non habet demon qō alleger ad obtinendā suā voluntatē. Et ideo confugit ad ea que scit esse in saluatore. Sic Dañ. ix. Propter temetipm dñe attende ꝛ fac. Ezech. xxxvj. Non ꝓpter vos ego facio filij israel nomū sit vob: sed ꝓpter nomen meū. Et est Dolosa allegatio in demone: qui (alꝫ quia) ex his que sunt in deo: malicia intendit sue obtinere voluntatē. ij. Mach. ix. Orabat aūt scelestus dñm: a quo non erat misericordia consecuturus [ne me torqueas] Ecce Petitū. Qō in Elo. Dupl'r expo nitur: ꝛ Tertius modꝰ innuit. Uno quidē modo. q̄ Torqueri se reputat q̄ si a lesione hois arceretur: ꝛ tabescit ex ira ꝛ malicia in se ipo. ꝛ sic torquetur. Psal. cxj. Peccator videbit ꝛ irascet: dentibꝫ suis fremet ꝛ tabescet: ꝛ desiderij peccatoꝝ peribit. Mich. vij. Aspicier me inimica mea: ꝛ operiet confusione q̄ dicit ad me Ubi est dñs deus tuus? Aliter exponit in Elo. de Tēpore Q̄ ꝑtus iudicij non erat: in quo poterat ꝛ tentādi hoiem ꝛ vexandi demon scuit se amissurū. Et ideo Luc. iij. dicunt. Venisti ante tpus perdere nos. O. d. Hoc esset cōtra tuam prefinitionē: ꝛ ꝛ ruuz ordinē. Tertia innuit expositio Q̄ in psentia christi demon incendebatur ꝛ puniebat. Qō sit ex odio q̄. Odiēs aliquē: amplius affligit in psentia eius cū videt eū in negocijs suis prosperari. Psal. lxxiij. Superbia eoꝝ qui te oderūt ascendit semp. Mich. vij. O culi mei videbunt eam: inimicam sc̄z. Nunc erit in cōculcationem ꝛ lutum platearum.

## Præcipiebat enī spiritui immundo vt exiret ab homine

Hic ponit Jd qō est ad Miraculi Perfectionē ꝛ Cōmendationē. De Perfectione aūt miraculi nō est nisi preceptū dñi: vt ostendat virtus verboꝝ domini: sicut dixim⁹ in ꝑcedentibꝫ. q̄ in illa virtute verbi dñi: cōmittit verbū ꝑdicanduz apostolis Dicit ḡ [Precipiebat autē] q̄ Cuius ꝑcepto paret etiam sensibilis creatura. sicut ventꝰ ꝛ mare: cui⁹ ꝑcepto (q̄uis inuita) subdit etiā creatura demoniaca: ꝛ obedit coacta. Marc. j. Quenā est hec doctrina nova. q̄ in potestate spiritibꝫ immundis imperat: ꝛ obedīūt e⁊ [spū immūdo] Spūs immundꝰ dr a Duobꝫ. Ab Immunditia quā in se fecit. ꝛ Ab Immunditia quā in alio persuasione facit. Mat. xij. Cū immundus spiritus exierit ab hoie: ambulat ꝑ loca inaquosa ꝛc. Marci. j. Erat i synagoga homo i spiritu immūdo [vt exiret ab homine] In hoc ꝛcp notat q̄ homo iste causam dederat ꝛ locum demoni. ꝛ ideo in interioribus eius erat ꝑsidens ꝛ impediens operationes eius: ne ad ordinem regiminis vite recta ꝑ

nerire posset ratio. Et quo ad ꝫ spūs dicit immūdus esse in aliquo. Non ita q̄ sit intra aiam eius: vel spūi illius illabat. Sz turbat sanguinē: z spīm corporeū ipius: qui est vector: formarū z vrtutum eius: z in cogitatu: z verbis: z motib. Per hunc modū redditur inordinatū. Sic dr j. Reg. xix. Spiritus malus exagitauit Saul. Matth. xvij. dr ō quodā qui male patit a demonio. Nam sepe cadit in ignē: z crebro in aquā. Et Mar. xv. dr. Domine filia mea male a demonio vexat. Et filia multa sūt in scripturis. Et ideo q̄ interiores vias z vires sic impedit: Dicit hic: q̄ pcepit vt exiret ab ipo. hoc ē: vt interiora relinqueret: z non impediret vel vexaret eum.

**Adultis enim temporibus arripiebat illum: z vinciebat catenis z compedibus custoditus: Et ruptis vinclis agebatur a demonio in deserto.**

Dic ponit Miraculi cōmendationez a Quatuor. Quoz. Primū ē Demonū vis z crudelitas: cui posse imperare fuit commendabile. Scōm est Demonū numerosa multiplicitas. Tertiū autez: Demonuz coacta supplicitas. Q̄a ch̄o nihil nisi per supplices pcces impetrabant. Quartū autem Ostēla in porcis demonū malicia: cui posse impedire erat maximū. Circa Primū Duo dicūt: Inimquitas: z Tyrannica crudelitas. Inimquitas adhuc in Duob⁹ describit. In tepore: z Violēcia. In tempore quidez: q̄ [multis temporib⁹ ]posset. derat eū: Jam quasi pscriptū ius hūs in ipo. sicut homo in iumēto suo q̄ ab antiquo possidet. Unde Mat. xij. vocat fortis armat⁹ qui custodit atrium suū: cuius in pace sunt oīa que possidet. nec ab aliquo imperiū vel inquietatur i iure suo: sibi a multo tepore descripto. Scōm aūt norat per hoc q̄ dr [arripiebat illū ]Arrepto cīm sonat violēciam z inordinatā exagitationez z vexationē. Un Mar. v. dicit de isto q̄ erat clamans z concidens se lapidib⁹. Arrepto cīm est raptus spūs corporei: qui est vector virtutū ad impulsum demonis. Et ideo ania destituta instrumēto suo ꝫ mouet corp⁹ z regit q̄ō est spūs: quasi sopitaz destituta: nullū ordinatū motū habet in corpore: sed vitificat ipm cīm. q̄z Uita est essentialis mot⁹ eius: a quo nō destituit dum est in corpe. Sed aliis operatiōib⁹ destituit: pter hoc q̄ spūs ad opatōnes demonis vsurpat. Unde Mat. viij. Dicūtur demoniaci isti seu nimis: ita vt nemo posset transire per viā illā. Esa. r. Ad cōterendū erit cor eius: z ad internecionē gentiū non paucaz. Apoc. xij. Descēdit ad vos diabolus: hūs iram magnā. [Et vinciebat ] Hic describit Tyrannica crudelitatē q̄ rupt] vinculis: in deserto agitabat Dicit ꝫ q̄ [vinciebatur catenis ]que ō ferro fiunt. q̄ō oīa domat: z illum nō domabat. Dan. ij. Ferrum cōminuit: z domat oīa. Istū aūt nō domabat. Mar. v. Nemo poterat eum domare [et compedib⁹ ]ferramentis pedū [custodir⁹ ]iusuz ab boibus. Psē. cxliv. Ad alligandos reges coz⁹ in compedibus: z nobiles coz⁹ in manicis ferreis. Iste cīm significat dementē concupiscentiā: z furoz: z irrōnabilem: z phantasiā proteruā in peccatoz. qui p̄ ista tria exagitatus in concupiscibili z irascibili z rōnali: ruptis omnib⁹ fertur ad motus diaboli: nullo retentus retinaculo. Catene cīm que colligantur ansis: scant pcepta colligata charitat⁹ ansulis. Lōpedes aut̄ sunt sapiēdine institute: per patres promulgata: que tanq̄ nihil rumpunt ab eo: q̄ dementē cōcupiscētia: z furoz: e irrationabili z phātasia proteruā exagitat. Dicē. ij. Nullus auertet eam: omnis qui querunt eā nō deficiēt: in menstruis suis inueniet eā. Et hoc ē q̄ō sequit [et ruptis vinculis ]catenarū z compedū. Dicē. v. Lōfregerūt iugum. ruperūt vincula [agebat ] violenter] a demonio ] inordinato motu] [in deserto ] Ubi nihil humanū colebat vl̄ habebatur. Sicut. ō. dixi⁹mus. Dicē. ij. Onager assuetus in solitudiēi desiderio anime sue attraxit ventū amoris sui. Sic cīm dicit Grego. Qui societatē boim violat: superbit vt solus bestialiter viuat. Marci. v. Neq̄z catenis iam quisq̄ poterat eū ligare: q̄m sepe catenis z cōpedibus vinctus: dirupit catenas z compedes: et semp die ac nocte in monumētis erat z in mōtib.

Et ideo significat eos: quoz. peccata sunt: Et p̄ta grāz. Et contra rōem humanā. Et contra naturā: sicut diximus. Et in (als ex) his agitant: demente concupiscētia in desideriis delectabilib⁹: Et furore irrōnabili in nocumēto proximoz. Et phantasia pterua in cōtradictione veritatis. Et cum contemptu mandatoz. diuinoz. Et cū transgressione statutoz. paternoz. Et pter oīa hec Solitudinez z singularitatē hūt in inuētione nouoz peccatoz. Psal. lxxij. Singlaris ferus depastus est eā. Esa. xij. Lingue eorum z adinuentiones coz⁹ cōtra dom̄inū: vt prouocarēt oculos maiestatis ei⁹. Psal. lxxx. Jbunt in adinuentionib⁹ eius.

**Interrogauit autez illū Jesus dicens. Quod tibi nomen est? At ille dixit: Legio Quia intrauerūt demonia multa in eum.**

Descriptio est Cōmendatōis miraculi a Multiplicitate. Non aūt interrogat vt discat ignorās. Jo. xvj. Non opus est tibi vt q̄s te interroget. Sz interrogat ad cōmendationē gr̄e z miraculi. quia z Magne gratie z Magne maiestatis ē: a tot demonib⁹ dominē liberasse. Dicit aūt Tria. Nois interrogationē. Multitudinis expressionem. z Rationē dat talis nois z responsionis. Nois interrogatio fit cum dr [Quod tibi nomen est ] Accipiunt cīm noia Ab officijs: sicut z angeli boni. Ut aliq̄n etiam Ab operationib⁹. Sicut dr Sathan qui aduersat: Diabolus qui deorsum fluere facit. Mām̄ona qui diuitias suadet. Et sic de alijs infandis (als nefandis) nominib⁹ demonum. Psē. xv. Non recordabor nominū eorū per labia mea. Osee. ij. Auferam noia balaaim de oe eius: z non recordabit vltra nominis coz⁹. Et q̄ hic querit nomen: nō facit vt nominet: sed vt tāq̄ abominabile

E 2

fugiat. Quia sicut dicit Boetius. Non vitat malum nisi cognitū. Jō in morte pessimi Domiciani; Lex rhomana fuit venomen infandū e ligniś ꝛ lapidibꝫ eraderet: ne esset in recordatiōe. [At ille dixit Legio.] Ecce Exprssio numerose multitudinis. Nec respondet questioni. qz hoc erat impossibile. Non em̄ potest multꝫ malicijs in speciali designatis vnū nomen imponi. Multe aūt speciales malicie in isto videbant demoniaco: ꝛ ideo legionē se vocauit. Et quia legio est multitudo militie ordinata ad vnū Ducem: ideo intelligunt oēs isti demones in isto vnū habuisse principē: cuius imperia exercebāt. Multe em̄ legiones contrarie potestatis dirigebant ꝓtra christum: et quilꝫ virtutiś eius experimēta acciꝑe demones intēdebāt. Psal. cx. Cadēt a latere tuo mille: ꝛ decem milia a dextris tuis. Legio aūt antiquitus dicebāt a legatione. Et est multitudine sub vno duce legata: ꝛ ꝓcepta ꝛ statuta illius ligata. Et hec multitudo tunc fer milia ꝛ ferentos ꝛ seragintafer milites continebat. Qui numerꝰ a fer surgit. qz Senarius perfectus ē numerus partibꝫ suis ꝑstitutus: nec abundans nec deficiens: Ut ex perfectione senarij legio ipsa instrueret. q nec in plus nec in minus q̄ ediś cum esset faceret. Continet aūt millenarium in ser multiplicatū. Qui cubicus est numerꝰ. Decies em̄ decē decies faciūt mille. Ut ex ipsa figura cubi stabilitatem ꝛ immobilitatē legio doceret. Minimꝰ em̄ in ea: decē prefuit. ꝛ denarius erat radix. Maximus aūt sub Duce fuit centū. Et hoc erat quadratum radicis. Et Dux ꝑfuit seraginta cētenarijs: ad ꝑmaꝫ perfectionē respiciens: ꝛ ad radicem: ꝛ ad quadratū ꝛ ad figuram cubi. que in oīm latere est stabilis ꝛ incōmutabilis. Nec respōdet domō questioni vt diximus: sed querenti: per legiones innumerā multitudinē malitiez militie ꝛ trarie potestat. [Quia multa demonia.] Ecce Ratio siue respōsionis: ꝛ sunt ꝑba Euāgeliste: nō demonis. Lu. viij. Maria magdalena de qua demonia septē exierāt. Ergo. Septē demonia Maria habuit: que vniuersis vicijs plena fuit. In hoc aūt q ꝺr. [Intrauerant in eum.] Notat q in interioribꝰ ipsiꝰ obsederāt (als possederant) istum boiem. Qđ raro ꝙnigit: nisi quādo demonibꝰ datur locus per enormitatem criminis. Exterius em̄ aliquādo illudunt demones. ꝛ aliquando exteriorꝭ corporis puniendi accipiūt potestatē. ꝛ aliquando rerū ad inferenda damna. Sicut acceperūt potestatē in rebꝰ ꝛ in corpe beati Job. j. ꝛ ij. Sed illudendi sensibus: nunq̄ legit demon accepisse potestatem: nisi ꝑ hus illis sensibus eluserit (als illuserit) scelꝰ vanitas. Sicut. ij. Lor. xj. Ipse sathanas trāsfigurat se in angelum lucis. Qđ aūt intus presideat q oprimat nō accipit potestatē: nisi per peccati alicuius enormitatē. Unde Augustinꝰ in Libro De Cōflictu viciorꝫ ꝛ virtutū. Non exterius diabolus aliq̄ fedauret: nisi ꝑ hus fedasset interius. De isto introitu diaboli Jo. xiij. Post buccellā introiuit in eū sathanas. Et Ibidē. Cū misisset diabolꝰ in cor vt traderet eum Judas simonis scarioth.

**Et rogabāt illum ne imparet illis vt in abyssum irent.**

Describit hic Cōmendatio maiestatis faciēs miraculum a Supplicatiōe demonū. Et tanguntur Duo. Quoꝝ Primū est Supplicatio: ne finaliter cōdemnent. Secundū est Supplicatio: vt saltem in bonis noceant: quilꝫ in corporibus ꝛ animabus nocere non sunt ꝓmissi. De Primo notantur Duo. Scz. Supplicatio ipsa iudicij valde timendi. In quo docet homo timere finale iudiciū: quod tantū timent demones: q differri rogant cū auferri non posse desperant. Secundus est Quid sit in abyssum ire De Primo Job. xxj. Non parcet em̄ verbis potentibus: ꝛ ad deprecandum compositis. Siue enim demon cor̄ summo iudice potentiam iustam alleget Siue deprecet: iudicium tamen finale non euadet. ij. Pet. ij. Deus angelis peccantibus non pepercit: sed rudentibus inferni detractos: in tartarum tradidit in iudicium reseruari. Quod ergo auferre nō possunt: differri rogāt dicentes. [Ne in abyssum irent.] Ire autem in abyssum: est condemnari tenebrosō carcere. nec vlterius potestatem habere tentandi. Hoc em̄ cum fiet in die iudicij: euacuabitur omnis potestas ꝛ omnis principatus. Sicut dicit. [Corinth. xv. Et tradetur regnū angelorum ꝛ demonum et hominuꝫ deo ꝛ patri: qui angelos reget in gloria cum hominibus assumptis. Et demones premet in iusticia cū hominibus damnatis. Et sic oēs inimicos filij sui ponit in scabellum pedum suorum. Rhomanoꝝ. Decimosexto. Dominus conteret sathan sub pedibus vestris velociter. Malachi. iij. Calcabitis impios cum fuerint cinis sub pedibus vestris. Unde Marc. q̄nto dicitur: q rogabāt eum ne expelleret eos extra regionem: quia in illa regione homines magis obediebant eis. Et ideo magis habebant in eos Demones potestatem.

**Erat enim ibi grex porcorū multorum pascentium in monte: ꝛ rogabant eū vt permitteret eis in illos ingredi: ꝛ permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine: et intrauerunt in porcos: ꝛ impetu abiit grex per precceps in stagnū: ꝛ suffocatus est**

Hic tanguntur Commēdatio miraculi Ab appetitu nocēdi demonum: ꝛ Justa permissione domini. Et tanguntur hic Quatuor. Quoꝝ Primum est Nocendi oportunitas. Secundum autem Nocendi cupiditas. Tertium Justa nocendi permissa potestas. Quartū Ipsum nocumentuꝫ. De Prio dicit. [Erat aūt ibi.] In loco expulsorū dēmonū. [grex.] Impropie sumit hic: quia nomē gregis: non competit nisi animalibꝰ gregatim ambulantibus. Gregatim aūt nō ambulat nisi quod custodit ordinē in ambulādo. Sic oues ꝛ boues: ꝛ hmōi. Porcꝰ aūt inordinatus incedit motibus. Et sumitur grex: ꝓ cōfusa multitudine. Ecce. j.

F 2

Stultorū infinitus est numer⁹ [ porcoꝝ ] Porcus ꝺr quasi spurc⁹. q; spurcū (ab spurū) ẽ aial. Natura: Lege: Cōsuetudie. In natura ei ḡs est mōstru. Oō ꝓz ex hoc q; multa i se colligit q̄ in nullo ſm naturā inueniunt aialia. Aial aī qō vngulā in duo diuidit: rumiat. Et polifilū: ō ẽ. multoꝝ nō est filioꝝ: ſz vni⁹. z raro duoꝝ. z māmas nō habz p logitudinē latez vētris: ſz sub posteriozib⁹ cruribꝫ. Porc⁹ aūt vngulā q̄dē diuidit: sed nō rumiat. z polifilū est: z māmas multas habz ab vtroq; latere p lōgitudinē vētris. Adhuc autē cetera aialia vngulā in duo findētia: sepū habent loco pinguedis. Porc⁹ aūt mollē habz aruinaz. Adhuc aūt aial mollis carnis phlegmatice: mollis est pellis: z mollū pilozꝫ. Porc⁹ autē cōtra mollis ꝺr est carnis: z dure z ſpisse pellis. z durissimoꝝ pilozꝫ: ita q; setas habet loco pilozꝫ. Ad huc ât in cōpositōe cētā: capitis ẽ enormis: z colli ſpissi z breuis. Ita q; capite nunq̄s supius eleuato pōt celū aſpicere. Scōm legē autē Leuit. xi. aial est immūdum: q; cōtra naturā: cū oīe aial fortꝫ sit in supiozi mandibula q̄s in inferiozi: qs mouet mandibulā inferiozē z nō supiozē. Sol⁹ porcus z elephas fortius in inferiozi. Et ideo arma defensionis habēt in inferiozi. Cōsuetudo autē causa est quare lex phibet. In luto eni voluta. z luto in pelle indurato ad pugnā armatur. immūdis z spuraꝫ nutrit. Singulariē efferat. z mīras alias ſm suū nomē hz spuraciaſ [ multorū ] Que Mar. v. ad duo milia fuisse dicuntur. [ paſcentiū ] pastu ō terra effosso. Qui terrenū habet saporē: cec⁹ existēs. lumine celi ꝑuatus: et gressus homi incōgru⁹ [ in monte ] Quia fortē timore demoniaci ad montē se ꝓtrahēbāt pastoꝝres porcoꝝ. Dic autē grex: multitudinē ꝓfusam significat voluptuosoꝝ. ij. Pe. ij. Canis reuersus ad suū vomitū. z sus lota in voluta bꝛo luti. Porū grex magn⁹ est. q; lata est via q̄ ducit ad mozt̄. z multi sunt q̄ inueniūt eam. Mat. vij. Hi pascunt in monte supbie z altitudis huius mundi. Lu. xv. Misit eū in villā vt paſceret porcos. Pascunt aūt filiq̄s: nō veris granis. hoc ẽ: ꝑtalib⁹ ianitate: Nō adipe gratie: quo pascunt sancti. Pē cclvij. Adip⁹ frumēti satiat te [ Et rogabāt eū ] Ecce Nocēdi cupiditas: vt saltē nocēt in rebꝫ: q̄ i corꝑib⁹ hoim nocere nō sunt pmissi. Job i. Mitte manū tuā z tāge cūcta que possidet [ vt pmittēret ] quia cētā i porcos nō potest nisi pmissus. Dicit aūt [ eū ] quia ille legio fuerit. tamen tota illa multitudo ordinabāt ad vnū. z ille rogabat.

Si autē querīt. Quare nō rogabat vt pmitteꝝ retur ingredi in oues vel boues istoꝝ dominuz. Dicendū q; Omnis christi actio: fideliū est istructio. Et sicut in primo hoie nō est pmissus tentaꝝ ri nisi in serpente, vt de facili deprehenderet venenū ipius. ita z nunc nō est pmissus ingredi i aial: significās Innocētie māsuetudinē: sicut ē ouis. Ad bonestoꝝ maturitatē. vel pioꝝ sacrificiū. sic est bos vel hircus: Sed significans immūdoꝝ spuraciā: vt est porcus. Ut ex hoc hō instrueret in quos haberet potestatē demoniū. Et sic cauē homo se cōseruaret ne demon in eum potestatez acciꝑet. Unde glo. Porci sunt homines vocis et rōnis experces luxuriantis actibus dediti in monte superbie paſcentes. Et nisi quis porci more viuat: diabolus in cuz potestatē nō accipit [ Et permisit illos ] Iuste quidē. q; creatoris oim erant omnia. Iuste etiam: q; in illa regione demones ex iſ mundis actibus dominū. ſpēalem habebant poſſestatem Et ideo puniendi erant pena dān: quetamen eos instrueret: vt ab immundis actibꝫ cessarent. Signum aūt male conuersatōnis eoꝝ erat. quia dominū a se discedere rogabant. Et sic ista z instructoria erat ista pmissio. In beato aūt Job erat ꝓbatoria: z ad probationē virtutis ordinata [ Exierunt ergo ] Ecce Perfectio vnius miraculi: z nocumenti instructorium aliuum illius regionis. Dicit autē q; [ exierunt ] ne operationē z virtutes z organa eius de cetero impedirent. Et sic liberatus est homo: z homo homini ſm vsum rationis est restitutus: qui ante fuerat quasi porcus. Psal. xlviij. Homo cū in honoꝛe esset non intellexit. cōparatus est iumentis insipiētibus: z ſimilis factus est illis. Dic ergo: homo factus est: p liberationē a spiritu porcino: z restitutionē imaginis diuine. Dañ. iij. In ipo tempore sensus meꝰ reuersus est ad me: z ad honoꝛē regni mei decorem q; peruenit: z figura mea reuersa est ad me [ Et intrauerunt in porcos ] porcino modo viuētes: vt diximus. Ecce Causa nocumēti [ et impetu ] Ecce Nocumentū per effectum. Dicit autem Impetus: motum non ordinatū a natura: sed impulsum a demone. Demon ei ipellit z cragitat eū quē inhabitat. Et sic feruntur voluptuosi: impetu desmentis concupiſcētie. Et hoc habet porcus ex natura. Cuius vr dicit Aristoteles z Auicenna: notatur descēsus concupiſcētie in aurū summissio ne quas ante porcus fert cecas. Ita voluptuosi summittūt aures ad auditum quādo obscena audiunt. De Concupiſcētia carnali. Jacob. Unuſq̄sq tentatur a cōcupiſcentia sua abstractus z illectus [ abijt ] Bene abijt: qui viam honeste cōuersatiōnis dereliquit. Eccl. ix. Mulier fornicaria ē quasi ſtercus in via quod ab omnibꝫ conculcabit. ps. j. Beatus vir qui non abijt in via peccatoꝝ [ per preceps ] quia Concupiſcētia preceps etiam nō vitur ratione. Ose. v. Ligauit eum spiritꝰ in alis suis. Glo. Hieronymi. Spūs fornicatiōis z immundicie ligat z precipitat hominē [ in stagnū ] quod humorem signat carnalium vitioꝝrum: z suffocatus est. hoc ẽ: extinctus. j. Timoth. vltio. Que in delitijs est viuens mortua est. Jstud est poculum meretrias. Apo. xvij. Jstud est mare rubens concupiſcentia sanguinis in quo summersi sunt egyptij. Exod. xv.

## Quod vt viderunt factum qui paſcebant: fugerunt z nunciauerunt in ciuitatem z in villas.

Hic incipiunt Consequentia ad miraculuz. Et sunt Quedam consequentia ex parte pastorū. Quedaz autem ex parte ciuium regionis. Quedā autem ex parte dñi. z Quedam ex parte eius quia

demonib⁹ est liberatus. Ex parte ꝓstorum qui dē sunt Tria. Facti scilicet ꝓsideratio. Maiestatis trepidatio: z Veritatis nūciatio: Facti cōsideratio notat cum dr [qō vt viderūt ] ß est: diligēter inspecerē [ factū ] virtute diuina [ qui pascebāt ] ß est pastores. Sic em facta dñi cōsideranda sunt vt virtus operās in eis consideret ad ammiratiōnē. Mat. viij. Porro boies cū vidissent mirati sē Josue. vj. Illi ḡ boies cū vidissent q̄ fecerat signū dicebāt. Quia hic est ve ꝓpheta qui venturus ē in mundū [ fugerūt ] Ecce Maiestatis trepidatio. Non em se dignos reputabāt ap̄ropinquatione dñi: quia porcos pauerant. sicut Filius prodigus Gen. iij. Audiui vocē tuā z timui: eo q̄ nud⁹ essem a veste virtutuz. Jone. j. Afacie dei cēli ego fugio. Et est stultū cōsiliū. qz potius esset ad ipum accedendum. Psal. lxxiv. Non discedim⁹ a te: viuificabnos dñe. [ Et nunciauerūt ] Ecce Nūciatio veritatis. Job. xij. Opera dei revelare ꝓfiteri bono rificii est. Esa. xij. Annūciate hoc in vniuersa terra. Nunciauerūt aūt ß [ in ciuitate ] vbi habitabant sapiētes z maiores [ et in villas ] ß est illi⁹ ciuitatis pagos z rura in quib⁹ habitabāt rudes z minores. Rhom. j. Sapientib⁹ z insipientibus debitor sum: Ita q̄ in me promptū est. Nunciāda em in virtute: z laude: z timore: sunt opa dei. quia Ex veritate ꝓfirmāt fidē. Ex Laude reddunt gratiaz actionē. Ex Timore cōuertūt ad bonā operatōes. De Primo Rho. ix. Veritatē dico in christo iesu: non mentio. De Scō z Terno. Esa. xxv. Propē hoc laudabit te pl⁹us fortis: ciuitas gentiū robustarū timebit te. Oibus aūt nūciāda sunt magnalia dei. Quia sicut dr Sap. vj. Pusillū z magnuz ipse fecit. z equaliter est ei cura de oib⁹. Ps. cxlvij Juuenes z virgines: senes cū iuniorib⁹ laudent no. dñi. qz exal. est no. eius sol: conf. e. su. cel. z ter.

## Exierunt autem videre qō factuz est: z venerunt ad iesum

Hic ponit Cōsequens effect⁹ miraculi ex parte ciuiū regionis. Dicunt aūt hic Tria. Exitus videlicet ad ꝓbandū. Veritas [ ꝓbatio p visum z auditū. Timoris irrōnabilis ꝑcussio (al's perculsio) ex veritate ꝓbata. De Primo dicunt Tria. Exit⁹ ex auditu causatus. Finis exitus: q̄ est ꝓbatio per visum. z Peruētio exeuntiū vsq; ad dñm. Exit⁹ aūt de ciuitate z villis: exitū significat ꝑfitne cōuersationis z societat'. Gen. xij. Egredere de terra z de cognatōe tua: z veni in terrā quā mōstrauero tibi. Can. j. O pulcerrima mulier: egredere Apocalyp. xviij Exite ab ea populus meus [ videre ] Quia Segnius irritant animū demissa p aures

Dñi que sunt oculis subiecta fidelibus

Job. xiij. Auditu auris audiui te nūc autem oculus meus videt te. Idarco ipse me reprehēdo z agō penitentiam. Joan. iij. Jam non ꝓpter tuam loquelam credim⁹: Ipsi em audiuim⁹ z vidim⁹. qa hic est vere saluator mūdi. Sic z nobis exeundū ē a nob⁹ z nostris: vt videamus dñz iesum. ij. Lor. iij. Reuelata facie glām dñi speculātes: in eandē imaginē trāsformamur. Lanc. iij. Egredimini filie sion: z videte regē Salomonē [ qō factū est ] Quia interim in factis suis dñs videt: donec per speciem in futuro clarius ꝓspiciat. j. Corinth. xiij Videmus nunc p speculum z in enigmate: tūc autem facie. Rho. j. Inuisibilia dei p ea q̄ facta sunt intellecta: conspiciunt. sempiterna quoq; virt⁹ ei⁹ z diuinitas [ Et venerūt ad iesum ] Qui sicut dicit Jo. xiij. est via veritas z vita: Via portans: Veritas ducēs: Vita beatificās z gratificās. Via per mandatū. Veritas per ꝓbz. Vita p gratie tuamentū. Et vtinā ita ꝓfecissent sicut dñs venerūt. Ad hunc aduentū inuitat Mat. xj. Venite ad me oēs qui laboratis z onerati estis: z ego reficiam vos. Hiere. lj. Qui fugistis gladiū: venite z nolite stare. Psal. xxxiij. Venite ad me filij audite me: timorem domini docebo vos.

## Et inuenerūt hominē sedentem a quo demonia exierāt vestitum ac sana mente ad pedes eius: et timuerunt.

Ecce Veritatis ꝓbatio. Primo ꝑ Visum. et Secō ꝑ Jteratū auditū testificatū Dicit ergo circa Primū Duo: Veritat' p rem ipam ꝓbatiōnē: Et Laudatū in eis ex tāto ꝓdigio timorē. Circa Facti vitatem Sex in lra notant: ex quib⁹ ꝓbatur veritas: Qꝫ sc; Naturalib⁹ est redditus: Qꝫ in ordine regiminis vite sedit quier⁹: Qꝫ anteriotis status erat liber reddit⁹: Qꝫ vestitu honestatis erat amict⁹: Qꝫ sana (al's salua) mēte erat decorat⁹: Qꝫ sermonib⁹ dei erat intētus. Hec ei Sex: significat perfecte a demonio liberatū Diat ḡ q̄ [ Jnuenerunt ] ß est: intus ꝓueritatē venerūt siue cognouerunt: z ad rei noticiā perfectā venerūt. Matth. vij Querite z inuenietis. Sic sapiēs mulier accendit lucernā rōnis: z euertit domū cordis. z querit dili genter donec inueniat ebū veritatē. Lu. xv. Esa. lv. Querite dñm dum inueniri ꝑt: invocate eū. Sapi. j. Inuenit ab his qui fidē bñt. apparet aūt his qui nō tentāt illū [ hoiem ] q̄ prius porcino spiritu imundo z fero vexabat. modo hō inuenit: restituit⁹ hūanis z diuine imagini. Gen. j. Faciamus hoiem ad imaginē z similitudinē nr̄am. Eccl. xvij. Deus de terra creauit hoiem: z fm imaginē suam fecit illū. z qñ non sequit imaginē: cū Nabuchod. conuertit in bestiā. cui⁹ actus imitat [ sedētē ß ē quiescentē: invite regimine ordinato: ꝓs per vepres z montana exagitat⁹. Aristoteles i. vij. Phy sicorum. In sedendo z quiescēdo fit anima scīs z prudens Threno z. iij. Sedebit solitarius z tacebit: quia leuauit se super se. Lu. vltimo. Sedete in ciuitate z orate: quo adusq; induamini virtute ex alto [ a quo demonia exierant ] Ecce Pristini status liberatio. hoc est: demonum expulsio. Rho manorum. xiij. Abijciamus opera tenebrarū. Jaco. iij. Resistite diabolo: z fugiet a vobis. Deutero. Trice simo tertio. Dominus a facie vestra ejaciet inimicum vestrum: dicetq; contere [ vestitum ] honestate virtutis z cōuersatōis. Esa. lxj. Induit me dominus vestimento salutis: z indumento letricie circundedit me. Rhomanorum. xiij. Induamur arma lucis: sic vt in die honeste ambulem⁹.

Gene. xxxvij. Fecit ei tunicā polymitā. hoc est: diuersis virtutib⁹ depictam. Ezech. xv). Uestiui te discoloribus ac sana mente ꝺ̄n cōtinentia sapiētie. Mens enim est que rerum rationes et veritates mensurat. Sana autē tunc est: quādo id ꝑficere facere potest. Continētia aūt vt dicit Aristot. virtus est que facit hominē ꝑmanere in mensura mentis. ita q̄ nō abducit violentia passionis z tentatiōis. Hieren. xvij. Sana me dñe z sanabor. saluū me fac et saluus ero: quoniā laus mea tu es. Psal. cij. Qui sanat omnes infirmitates tuas. Hec sanitas mētis ꝑficit per continentiaz. passiones: mensura sane mentis refrenantē. Eccli. xv. Qui cōtinens est iustitiae apphendet illaz. z obuiabit illi quasi mater honorificata. Libab illos pane vite z intellectus. Et infra. Firmabit ei illo z nō flectet. z continebit illū z non confundet.

[Ad pedes eius ] verbū z monita illius inclinanter audientē. Luc. x. Maria autē sedebat ad pedes dñi sedebat. z verbū illius semp audiebat. Recordatus ei erat iste quod dixit Abachuch. iij. Egredietur diabolus ante pedes eius. z ideo semp illius bestie vestigijs ante que diabolus stare nō poterit. In his ergo est ꝓbatio plene vitatis [et ihō] [tris] muerūt [timore] reuerentie ad dñm ꝓpientes. Abac. iij. Domine audiui auditū tuū z timui. cōsiderauī opa tua z expauī.

## Nūciauerūt autē illis et q̄ viderant quō sanus factꝰ esset a legiōe

Ecce Auditus testificatus. Isti ei duo sensus sunt disciplinales Usus z Auditus. Et ex his plene certificat veritas. Dicunt autē hi Tria. Nūciatio. Ueritas nunciantiū. z Modus renūciate. Nunciatio notat cū dicit. [Nunciauerunt autē illis.] Psal. lxij. Annūciauerunt opa dei z facta eius intellexerunt. [erbi qui viderāt] Ecce Certitudo nūciantiū. quia Uisa sunt certa Mat. xj. Nunciate que vidistis z audiuistis.]. Jo.]. Quod vidimꝰ q̄s auduimus: q̄s manus nostre ꝓtractauerūt ꝺ̄ verbo vite hoc annūciamꝰ [quō sanus factus esset a legiōe] Ecce Annūciate rei mod⁹. Jo. v. Ecce sanꝰ factꝰ es: iā noli peccare: ne deceterō peiꝰ tibi aliquid ꝓtingat.

## Et rogauerūt illū oīs multitudo regiōis gerasenorū: vt discederet ab ipsis: q̄r timore magno tenebāt

Nic notat Qualiter irrationabili timore fūt ꝓcussi (alꝫ ꝓculsi) Dicunt autē hic Tria. Rogatio. Unanimitas rogantiū. z Res petita cū causa petitōis. Rogatio expīmit cū dicit. [rogauerūt illū: quem forte violenter eiecissent: si non maiestatē eius extimuissent. Uel forte sōres se petōres timebant ne remēoz arētur eoz iniq̄tates z perirent ꝓpter suam indignitatē. Et ideo etiā ad preces se conuerterūt.]. Timoth. v. Seniorez te ne increpaueris: sed obsecra vt patrē. Genesis xxij. Deus patris tui beri dixit mihi. caue ne loquaris cōtra Jacob quicq̄ durius [oīs multitudo] Unanimitas rogāntiū [regionis gerasenorū] q̄r tot porci magne erāt multitudīis et tot milia demonū magne multitudini ꝓncipabāntur. Multitudinis eni gerasenoz. ꝺ est auras humanas capiantiū: concors ꝓsensus ē ad ejiciēdum dōm. Psal. lxxij. Cogitauerūt vnanimiter: simul aduersū te testamētū disposuerūt [vt discederet ab ipsis] Job. xxj. Dixerūt dño deo recede a nobis: scientiā viarū tuarū nolum⁹. Et est miserabile q̄ isti nunq̄ vnanimiter repulerūt demones: q̄ a mlto ꝛpe erāt cū eis: z semꝫ cū veniente dñō: statim a se ejecerunt. iij. Reg. xvij. Quid mihi z tibi ē vir dei ingressus es ad me vt rememorent iniq̄tates mee: z occideres filiū meū. Luc. v. Exi a me: q̄r hō peccatoz sum dñe [q̄r timore magno tenebant] q̄r porcoz more viuentes: timebāt porcis pari sibi. Exod. xiij. Fugiam⁹ israelem: q̄r dñs pugnat ꝓ eo cōtra nos. Sz stulti fuerūt: q̄ a demonibus non nisi per dūm poterāt liberari. Psal. liij. Timor z tremor venerūt sup me: z ꝓtexerūt me tenebre. Deu. xij. Qui audierūt exculsauerunt: ne eis fieret ꝝbum: ita terribile erat q̄s videbat

## Ipse autem ascendens nauim: reuersus est.

Istud est ꝓsequēs ex parte dñi: Derelictio. s. Jn devoroz. Dicat ḡ [Ipse aūt] scz ihūs [ascendens] Semp eni ascēdit dñs. Modo aūt supercapacitatē eoz q̄ eū a se discedere rogabāt: est deus tus: fugiēs (alꝫ facies aūt) sicut Paul⁹ z Barnabas. Act. xiij. Uobis oportebat ꝓmo loq̄ ꝝbū ꝺi, sed q̄r repellitis illud: indignos vos iudicat eterna vita. Ecce quertimur ad gētes. Gētes ei habitabāt in galilea. Ascēdere ḡ est exaltari in cognitione (alꝫ cogitatōe) deuoroz. Psal. xx. Exaltare dñe in virtute tua cantabim⁹ z psallemus ꝓtutes tuas Mich. ij. Ipse ascendet pandēs iter ante eos. Nauis aūt qua (alꝫ q̄) vndis supnatat: est via ꝓtutū nunq̄ (alꝫ nusq̄) mersa in aquis concupie. Et hic Nauicla vocat ꝓpter vite sue humilitatez. Uocatur aūt z Nauis ꝓpter virtutis securitatē. Sapie xiij. Transeuntes nauim per ratem liberati sunt. Prouerbioz. vlti. Facta est quasi nauis institoz. delonge portans panem suum [Reuersus est] in galileam ad ciuitatem suam: vt dicit Matthe⁹. hoc est Lapharnaū: Quā suā fecit cōuersatiōe miraculorum. Et est mirabile ꝺ pietate ch̄i. quia rogatus recedere: recedit ab indeuotis. Et non rogatus supeuenit deuotis: vbi scit se ea que pertinent ad salutem operaturum. Nec expectat donec cum choris z ꝓcessionibus recipiatur. Uñ Sapientie. xij. exclamat ad ipsum Sapientia. O q̄ bonus z suauis est dominе spiritus tuus in nobis. Non enim conuiciatur bis qui eum a se ejiciunt. nec expectat supplicationes eorum qui se inuitent: sed ingerit se omnibus ad salutem. Michee. vj. Populemeus q̄d feci tibi aut quid molestus fui tibi: respōde mihi. Ejciendo eni molestus non fuit. Recipiēdo aūt grat⁹ saluauit. Impletus illis ij. Timo. iiij. Instā oportune importune

## Et rogabat illum vir a quo demonia exierant: vt cum eo esset.

Dimisit autē eum Jesus: dicens. Redi in domū tuā: & narra quanta tibi fecit deus. Et abiit per vniuersam ciuitatem: prædicās quanta illi fecisset iesus.

Ecce cōsequēs: ex parte Sanati a demonio. Et dicunt Tria. Quoꝝ Primū est Sanati ad dñm deuotio. Scōm autem Eiusdē a cbō salutaris instructio. Tertiū vero Instructi seruēs executio: coꝝ que a dño iniūcta sibi cognouit. Dicit itaq; ¶Et rogabat illū ſcz iesum ille¶ a quo exierat demonia ¶volens adhererе ei qui sibi fuerat causa salutis¶ vt cū eo esset ¶ sequereť eū: sic Maria magdalena. Psal.lxij. Adhesit aīa mea post te me suscepit dextera tua. Zach.viij. Ibimꝰ vobiscū Dñs enim vobiscū.iij. Reg.j. Vnuit dñs & vnit anima tua: qz non derelinquā te. Et est laudāda istius deuotio: cui dulce erat remanere cum dño: & liberari a diabolo. Phil.j. Cupio dissolui & esse cū christo. multo magis melius. Ruth.j. Nō aduersetis mihi vt relinquā te & abeam. Quocunq; enī pregreris pergā. & vbi morata fueris ibi morabor. Mat.xvij. Dñe: bonū est nos hic esse¶ Dimisit autē illū dicēs ¶ Ecce Utilio: dimissio & instructio. Causa aūt dimissionis: est vt saltē ideuoti alii quē habeāt testē veritatis dño recedēte: & aliquem adhortantē ad salutē. Zach.j. Eritis mihi testes in hierlm: & in iudea & samaria & vsq; ad vltimū terre. Causa etiā alia potuit esse: Ut nobis formam daret: ne curatos in testimoniū laudis nobiscum duceremꝰ. j. Cor.iij. Mihi p minimo est vt a vobis iudicer: aut ab hūano die. & j. Caus erit vnicuiq; a dō. Tertia etiā causa esse potuit. Qz ibi iste confirmatꝰ fuit. Et ideo ad p̄dicandus mittendus fuit: Maxime cū notus esset & vir p̄clare dignitatis: & multū fructū facere posset. Mat.ix. Rogate dñm messis vt mittat operarios in messem suam. Jer. Ecce ego mitto vos. Mat.xiij. cū qui in dolo. pter cupiditatē secū esse voluit non misit. sed abiecit: dicēs. Quovis me sequi. Vulpes foueas habet & volucres celi nidos: filius aūt hois non hz vbi caput suū reclinet. Vis ḡ de causis istū deuotū dimisit¶ dicēs ¶p instructionez¶ ¶Redi in domū tuā¶ ¶hoc est: ad familiā tuę generationis: in q̄ magis valeš: cū sis bō p̄clare dignitatis. Mat.ix. Tolle lectū tuū & vade in domuz tuam: Preterea Tuis p̄mo p̄dicare tenēr¶. j. Timo.v. Siqs suoꝝ & maxie domesticoꝝ curā nō hz: fidē negauit. & est infideli deterior¶ ¶et narra p̄dicādo¶ quāta¶ bñficia¶ tibi ¶per me¶ fecerit deꝰ¶ ¶ Psa.xv. Narrabo nomē tuū fratribꝰ meis: in medio ecclie laudabo te. Nocāt fecit ideo vt illis clare dignitatis cōuersis: facilꝰ alīj cōuertereńt. j. Mach.ij. Principes & darissimꝰ & magnꝰ es in hac ciuitate & ois natus filijs & fratribꝰ. ḡ accede prior: & fac iussum regis. Maiores enī sunt in moribꝰ alis minoribus in exemplū obedierie & fidei¶. ¶Et abiit per vniuersam ciuitatē¶ ¶metropolim. Et ē deuota sanati obia. Cañ.iij. Surgā & circuibo ciuitatem: querēs quē diligit aīa mea. Jone.iij. Ingressus est Jonas in ciuitatez itinere diei vniꝰ: & p̄dicauit ¶prædicās oībus¶ Et est mirū q̄ demoniacus a legione curatꝰ: facerꝰ est euāgelista. Mar.vl. Prædicate euāgeliū omni creature¶ quāta illi ¶beneficiorū miracula¶ ¶fecisset iesus¶ ¶hoc est: saluatoꝝ. Psal.lxv. Venite audite & narrabo vob oēs qui timetis deuz quanta fecit anime mee. Tob.xij. Bonis omnibus per eum repleti sumus: quid isti ad hoc dignum poterimus dare?

## Factum est autē cum rediisset Jesus: excepit illum turba. Erāt eī omnes expectantes eum

Hic incipit ondere Verbi vtutē in Mūdo mi/ R2
noꝝ. B est in boie: cā in vita q̄ in morte. Et ibo hic Duo inducunt miracula. Quoꝝ Unū est De Sanatōe emoꝝ rouisse: p qua nemo intercessit. Zach.x. āt De Suscitatōe filie archisynagogi: p qua mlti intercedebāt: quā clamore suscitauit: Docēs apl'os q̄ vbo vtutis sue oia portat. Aliq̄n sanās vtute: verbū cōfirmāte. Aliq̄n aūt Verbi prāte: Uer ipsi virtute vtunt in vite testimoniū. & vbo: in vitatis illūinatione. Et ibo diuidit tota hec historia i Duas ptes. In quaꝝ Prima agit De Solēnitate recipientiū se: expectantiū reditū eius: quē ideuoti abiecerūt. In Scōa aūt ponunt ea que facūt ad miraculoꝝ pfectionē Circa Primū Tria dicuntur. Reditꝰ scz. Exceptio solēnis. & Causa exceptionis. Reditus describit cum dr¶ ¶Factus est aūt cū rediisset¶ ¶ad deuotos q̄ nouerant opa vtutuz eius. Cañ.vj. Reuertere reuertere sunamitis: reuertere reuertere vt intueamur te. Reuertere in q̄z aduētu iterato veritas¶: ¶Per Illuminatōez¶ Intellectus. Lu.j. Illūinare bis q̄ in tenebꝝ & in vmbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. Reuertere Per Accessionem Affectus in ardore charitatis. Esa.lxij. Donec egrediatur vt splendor iustꝰ eius: & saluatoꝝ eꝰ vdut lāpas accendat. Reuertere Per Infusionē vtutꝝ ad curatōez infirmitatꝝ. Zach.x. Pertrāsiuit bñfaciēdo & sanando oēs oppressos a diabolo. q̄m deꝰ erat cū illo. Reuertere Per ostensionē tue speciei: & auditum tue predicationis ad doctrinam honeste conuersationis. Cantico.ij. Ostende mihi faciē tuā: Sonet vox tua in auribꝰ meis. Vox enim tua dulcis: & facies tua decora. Sic ergo cum rediisset¶ ¶excepit illum turba multa¶ Juxta Esaie.lx. varianium. Leua in circuitu oculos tuos: omnes isti congregati sūt: venerunt tibi. Joānis.xij. Turba multa que conuenerat ad diem festum: clamabat dño mino. Benedictus qui venit in nomine domini. Psal.cxvij. O domine saluum me fac. o domine: bene ꝓsperare: benedictus qui venit in nomie dñi mini¶ ¶Erant eī omnes expectantes eum¶ ¶Ecce Causa exceptionis: quia cum magno desiderio salutis in corpore & anima: expectantes erant reditus saluatoris. Psal.xxxix. Expectans expectaui dominum: & intendit mihi. Michee.vij. Ego autem ad dominum aspiciam: & expectabo deum saluatorem meum.

**Et eccevenit vir cui nomẽ Jairus : Et ipse princeps synagoge erat.**

Hec est Scõa pars In qua ponitur Historia duoꝝ miraculoꝝ. Et diuidit in partes Tres. In quarũ Prima ad miraculũ faciendũ ponit Intercedentiũ dignitas ꝛ multitudo : ꝛ Domini ad faciendũ inclinatio. In Secũda : cum esset in itine reponit Prioris miraculi in sanatiõe emoꝛroisse perfectio. In Tertia vero ponitur Filie archisynagogi suscitatio. In Prima harum ponunt Tria. Intercedentis dignitas. Intercedẽtis hũilitas. ꝛ Intercedentiꝫ deuota postulatio cum rationis allegatiõe. que compulit affectũ paternũ ad postulandum. De Primo dicunt Tria. Postulantis stre/nuitas. Postulatis famosum nomẽ. ꝛ Postulantis dignitas. De Prio dr̃ [Et ecce] in turba Ut intercessiõe multoꝝ eraudiret facilius : Et esset miraculum coꝝ multis factum gloriosius [vir] In quo intelligit strenuitas principis in regenda re/publica. Bias qui fuit vnus de vij. Sapientib⁹ Apollinis dr̃. Principatus ostendit virum. Uir em̃ est vt dr̃ Gregorius : qui cõtra diformes fortu/ne insultus : vniformi cõstantia mentis militat p ꝫ/munitus. Et vere vir virens viroꝛe fidei : qui salutẽ filienõ peteret ab eo quẽ nõ crederet saluatorẽ. Viere xvij. Beat⁹ vir q confidit in dño ꝛ erit dominus fiducia eius. Erit em̃ quasi lignum viride qõ ad humoꝛẽ mittat radices suas. Uir inq̃ a vimentis : quẽ nõ desperatio salutis ex magnitudie infirmitatis deiecit a spe salutis. Rbo. iij. Qui cõtra spem in spem credidit. vt vere se probaret filiũ abrae. Hic ẽ vir [cui nomẽ Jairus] Ecce Designatio famosi nominis. Interpretat em̃ Jairus illuminatus. cuius facies cum duo in monte re/splenduit. Exoꝺ. xxxiij. Illuminatus ad fidem re/demptoris. ij. Loꝛ. iij. Nos oĩes gl̃iam dñi reue/lata facie speculantes : in eandẽ imaginẽ transfoꝛ/mamur a claritate i claritatẽ r̃ãꝫ a domini spiritu. Hic ergo sic iuxta nomẽ suum ad fidẽ illumia/rus domino se presentans [et ipse princeps sy/nagoge erat] Allegatio est dignitatis. Non cuiuslibet : sed ecclĩastice q̃ maioꝛ erat oĩ dignitate seculari. Principes em̃ tales populoꝝ congrega/ti sunt cum deo Abrãã. Princeps autẽ erat cuius est prima potestas ꝛ iurisdictio in his que spectãt ad synagogã : ceteris ad minoꝛa officia deputatis. Esa. xxxij. Princeps que sunt digna principe cogitabit : ꝛ non erit amplius is qui insipiẽs est princeps. Principis em̃ est Jurare cõdere : ꝛ aliis parere : ꝛ alios ad honesta p verba ꝛ exempla ducere. Nec em̃ fr̃ Eff. sunt ꝺ digna principi. Et ideo dr̃ Esa. xxxij. q̃ fraudulentus non vocabitur maioꝛ. Ipse em̃ cogitatiões concinnabit ad pdendos mites. Fraudulentus em̃ : qui dicitat leges ad perdendos ꝛ expoliandos mites ꝛ innocẽtes : tyrannꝰ est. Princeps autẽ non misericordia ꝓpꝺo decernit : ꝛ hoc alijs ꝓpꝺit quod ipse prior facit. Ecõtra de Malis principib⁹ synagoge dr̃ Mat. xxiij. Alligant onera grauia ꝛ importabilia : ꝛ imponũt ea in humeros hominũ. digito autẽ suo nolunt ea mouere. Iste aũt princeps erat summus sacerdos. sicut Episcopꝰ vel Archiepus apud nos [synagoge] Et in hoc notat q̃ tam in sacrificijs ꝛ sacramentis synagoge cessauerat virtus curationũ : ꝛ inchoabatur noua gratia : ꝛ requirebat que curaret. Hebr. vij. Nihil ad perfectũ adduxit lex. Si em̃ aliquẽ ad perfectũ duxisset : ipse princeps synagoge alium non requireret

**Et cecidit ad pedes ihesu : rogãs eũ vt intraret in domũ suam : quia filia vnica erat illi fere ãnoꝛ duodecim : ꝛ hec moriebatur.**

Tangit hic istius ꝓpositi Humilitas. Et tangunt Duo. Supplicatas adoratiõis : ꝛ Hũilitas cordis. Supplicatas adoratiõis notat in ẽ q̃ prona adorauit. Exo. iiij. Adorauerũt prosti in terram. Pronus enim : cadit in deũ. Supinus autẽ cadit a deo ꝛ auertit ab ipso. Et ideo pronus maximum apphensione adheret deo ꝛ accedit ad ipm. Supinꝰ autẽ capite auertit ab ipso : ꝛ impingit ꝫ cum pedib⁹. Deut. iiij. Vos qui adheretis dño vestris vniuersi. De Supinis autẽ Esa. x. dicit. In omnib⁹ his nõ est auersus furoꝛ eius : ꝛ populus non est reuersus ad percutiẽtẽ se. j. Loꝛ. xiij. Lapidem in faciem suã adorauit deũ : pnuncians q̃ vere deus in nobis sit [ad pedes ihesu] Ecce Humilitas deuotiõis : q̃ cum ꝓnceps esset : nõ dedignatus est locũ pedum querere. Psal. cxxxj. Adorauimus in loco vbi steterũt pedes eius. iij. Reg. iiij. Mulier sunamitis tenuit pedes helisei. Sic dixit Mardochеus q̃ pro salute israel paratꝰ erat osculari pedes Aman. Hester. iij. Sꝛ multo magis chr̃i. Sic mulier peccatrix stans retro sec⁹ pedes ihesu osculabat eos. Luce. vij. Sic multi gratã inuenerũt ad pedes domini. Heb. iiij. Adeamus igr̃ cum fiducia ad thꝛonũ gratie eiꝰ : vt misericoꝛdiã inueniamus in auxilio oportuno [rogans eũ] Ecce Supplicatio In qua Duo continent. Modus : ꝛ Res petita. Modus exprimit q̃ hoc q̃ dr̃ [rogans eũ] est Rogatio : petitio cum supplicatione ꝛ humilitate. Eccli. xxxv. Oratio humiliãtis se penetrat nubes. Et attende q̃ cũ magnꝰ esset : non cõuertit ad imperiũ vel ad pces armatas : sciens diuinitatẽ nõ cogi nisi p humilitatẽ. Et hoc est argumentũ fidei ipsius. Dan. iij. In animo cõtrito ꝛ ipũ humilitatis suscipiamur [vt intraret in domũ eius] Hic tangit res petita. Et ẽ Dupler. q̃ Una oꝛdinat ad alteraꝫ scz vt intraret in domũ ꝛ suscitaret filiã. Querit autẽ quare nõ increpat iste sicut regulus. Jo. iiij. Et ꝺ hoc patres mitras reddiderũt rõnes. Prima quidem est. q̃ iste cum istis signis humilitat⁹ ꝛ deuotiõis petit. quod nõ ille. Procumbit in pedib⁹ : quod signũ est deuote fidei licet putillc. Psal. xcviij. Adorate scabellũ pedum eius quoniã sanctũ est. Scõa autẽ est. quia iste ad aliud petit q̃ ille. Iste enim petit : vt viso lamento matr̃ puelle magis moueat ad misericoꝛdiam. Ille aũt : quia absentem nõ credidit curare posse. Esa. lxiij. Nunquid sup̃ his contendis ꝛ :

tacebis z affliges nos vehementer. Q.d. Nõ continebis viscera pietat; visa tanta miseria in me z i matre z in familia dom. Quã õtuis scias iam: p pscientiam; al's pscntiã diuinitat; tamẽ humanis eius moueberis videns eam oculis carnis. Tertia causa est. Quia sicut tactus mundissime sue: z deitati vnite carnis: multa operabat in egris. Ita scivit q pscntia corporalis q sensum tactum multa faceret i filia si se domui presentare dignaretur. Multa enim facit carbo ignitus quẽ fac natura ignis. Et ita facit multa deitati vnita humanitas: que non facit per se ipsam separata deitas. Est. Locum pedum meo: glorificabo Locus enim pedum: est humanitas. qui(al's que) glorificatur quando mirabilibus per suum contactũ fac; honorat. Quarta causa est Ut incarnatiõis edificetur fides. quia Nisi pscntia deitatis aliq̃ operaretur que non faceret: absens: nõ construeretur fides incarnatiõis. Joãnis.v. Opera que ego facio in nomine patris mei: ipsa sunt que testimonium phibent de me. His ergo de causis nõ reprehenditur qui dominũ rogauit vt domus eius introiret. Luc.xix. Hodie salus domui huic facta est. eo q z ipse filius sit Abrae. [Nuia vnica filia erat illi.] Ecce Allegano petitionis subintellecte: Que est Ut suscitaret filiã eius. Que sicut Mat. xj. defuncta erat. Hic autẽ z Marci.v. dicitur: q̃ moriebat. hoc est: erat in moriẽdo. quia exeũte pater õ domo: erat in agone. Sed cũ moram faceret: rediẽs iã tẽdebat ad mortẽ. z tãdẽ etiã mortua est: sicut z infernus patrẽ nunciat. Quarto: autez dicuntur ad exaggerationẽ doloris patris: z prouocationez misdie chri. Sc. Q erat vnicũ nature pignus. Fragilitas sexus. Teneritudo erat; florẽtis. z Miseria infirmitat;. De Primo õr; q̃ vnica erat illi. Et isõ affectũ paternũ totũ possedet ratq̃ in alia nate pignora indiuisus erat. ij. Reg. j. Sicut mater vnicũ amat filiũ: ita te diligebam. Diere. vj. Luctuz vnigeniti factibi planctũ amarum. [filia.] Ecce Sexus infirmitas. Filia eni magis tenera est q̃ filius. Eccl. xxxv. Est filia melior filio. Judith. xv. Tu gl'ia israel: tu leticia hierl; tu honorificẽtia pli mei(al's nr̃i) pocat ei eẽ Q tue filie teneritus diligebant circa aduentũ saluatoz; quia sperabat q̃ ẽ ipsius incarnand⁹ esset saluator. Ruth. iij. Benedicta filia tu a dño. [fere duodecim annoz.] Jam quasi pubes effecta. z ideo io cũ ditari parentũ parabat. Et in castitate nutrita: spem honestat; iam pmittebat: z gaudij(al's gaudiũ) parentũ. Dan. xiij. Parẽtes eni q⁹ cum essent iusti: erudierũt filiã suã ꝛ legẽ Moysi. Can. viij. Soror nr̃a parvula: z vbera nõ habet. ẽ est tenella. ex qua spes posteritat; habet: z nondũ fructus. [et hec moriebat.] ẽ est: mori incipiebat. Et hic allegat Magnitudo miserie. q̃ paternũ affectum multũ affecit dolor: mortis filie: ex qua pignꝰ nondum susceperat. Thre.j. Virgines coz squalide: z ipsa oppssa amaritudie. Significat allegorice hic (al's hac) filia: Caro. Ud Eccl'ia. Que mortẽ pdet. Caro: q̃n ab inchoato spũ regit. Vel Eccl'ia: q̃n ab iquieto pcedit. Threnoz. vlt. Mulieres in sion humiliauerunt: z virgines in ciuitatibus Juda.

Aliter autem exponere non est difficile

## Et cõtigit dum iret: a turbis cõprimebatur.

M 2

Hic intelligit Bonitas dñi: z Inclinatio ad faciẽdũ miraculũ. Et ẽ b incitatio (al's inchoatio) ad operationez alterꝰ miraculi. Et tanguntur Tria. Primũ Quorum: Descriptio modi: Ubi: z Quo accessit ad eũ mulier. Sc̃m autẽ Q̃ humilitas z deuotio z fides describit mulier; accedẽtis. Tertium est Fama miraculi: ordinata ad pfortionẽ cuiuslibet credẽtis. Dicit igit de Primo q̃. [cõtigit dũ iret.] ẽ est: in eũdo esse ad domũ principis. q̃ virꝰ de illo sem manabat sicut fons. Lu. vj. Virtus de illo exibat: z sanabat oẽs. [a turbis comprimebat.] Comprimebat aũt pter miltitudinez. Turbe eñ sunt turbata multitudo. Que etiã dominũ cõprimit: nec discernit. Joan. xv). In mũdo pressurã habebit;. in me autẽ pacẽ. Pressura autẽ turbe est Triplex. Est eni Admirantiũ feruens. Et ideo cũ pssura: ad vsum pmentiũ. Joã. vj). Sequebat eũ multitudo magna: q̃ videbant signa que faciebat super bis q̃ infirmabant. Sũt etiã Turbe Deotoz: audire eũ z videre pter edificationem cupientiũ. Sicut Jo. xij. Turba ecles ad eum dixit phili po. Dñe: volumꝰ ihesum videre. Est etiã Turba: tota turbata cõm psequentiũ z pressuras ei suscitantiũ. Qui sequebant vt caperent z accusarẽt. Mat. xxij. Abeũtes pharisei: cõsiliũ inierũt vt caperẽt ihesum in sermone: z mittũt ei discipulos suos cũ herodianis. Primi sẽ Querentes fidem curiosi. Sc̃i Fideles deuoti. Tertij Simulatores fidei z indeuoti. Oes isti accedentes eũ cõprimũt. Primi ãt elicũt signa ad edificationẽ veritat;. Sc̃i cõprimunt virtutem ad perficiendã bonitatẽ z sciẽtat;. Tertij cõprimũt humanitatis fragilitatẽ ad accusandã infirmitatẽ.

## Et mulier quedam erat in fluxu sanguinis ab ãnis duodecim: que in medicos erogauerat omnẽ substantiam suam: nec ab illo potuit curari.

Hic tangit Deotio mlieris accedẽtis. Et tanguntur Duo. Deotio videlicet mulier;. z Meritũ. Deotio tãgit in Quartuo. In sexus fragilitate. z teneritate (al's teneritudine) In singulari dignitate. In infirmitat; descriptiõe. In accessus humilitate. Descriptio Sexus tangit cũ dr. [Et mulier.] Bene mulier: pietatẽ sua. summũ molliẽs berũ. ẽ est: dñm. z ihesũ christũ. Proũ. vl. Mulier timens deũ ipsa laudabit. Eccl. xxvj. Gra sup gr̃am mlieris cã z pudorata. Mulier autẽ hec fortis erat: q̃ se turbis imittere cogitabat. Prouerb. vl. Mulierẽ fortẽ q̃s inueniet: procul z de vltimis finibꝰ pretiũ eius. [quedam] dignitate singularis. Et hec ab Ambrosio in Tractatu de Salomone dicit fuisse Martha: soror Lazari z Marie magdalene. Dicẽ eñ ibi sic: Christꝰ largũ sanguis fluxus restrinxit i Martha, Lazarũ aũt suscitauit quatriduanum.

c

ꝛ demones expulit de Maria. Joā.xj. Diligebat aūt ihesus martham ꝛ Lazarum sororē ei⁹ Maria. Euāgelistus aūt Lucas narrat ꝙ Maria. Euāgelistus aūt Lucas narrat ꝙ Maria quedam peccatrix ad pedes ihesu lacrimis rigauit. Ergo

exemplū.z iudicis omniū iudiciū.z spūssancti do
nuz.z sanguis chīi preciū z testificationē. Et ideo
non est mirū si ꝙsequūt auxiliū:z medicamentū gfe
curātis. Accessit ꝑ retro ] ostēdēs sicut peccatrix
verecundiā. Hiere.xxx. Cōfusus sum z erubui:q̄
niam suscepimus opprobriū adolescētie mee. Dan.ix.
Nobis ꝙfusio faciei: regibꝫ nr̄is:z principibꝫ no
stris:patribꝫ nostris q̄ peccauerūt. Tibi aūt dño
deo nostro miserīa z ꝓpitiatio. Psal.l. Peccatum
meū contra me est ſp̄ [ et retigit fimbriā vesti
menti eius ] Ecce Tactus fidei. Et norant Duo
Q retigit: z Quid retigit. Q retigit:fidei fuit.
Scuit enī q̄ aliqua ꝟtus deitatis lateret in oīm
eo qs tāgeret. Non enī tangit nisi ad immutatōes.
Et ideo adorat Lignū crucis:z Vestīt eius: z oē
quod retigit. Heb.xxvj. Accede ad me vt tangam
te. Tangit enī se tangentē.z Tangit ad imutatiōz
salutis. Lu.vij. Accessit z retigit loculū:z resedit q̄
erat mortuus. Mat.viij. Tetigit leprosum dicēs.
Volo: Mūdare. Hoc aūt maior ] fidei fuit q̄ tetī
git per medīū. Et confundunt in(al's per)hoc De
retici:q̄ irridēt adorantes vestes z reliquias scōz.
Dicētes Nibil inesse ꝟtutis rebus irrationabili
bus. Ad quoz ꝓfutationē dñs voluit ad tactum
vestimēti sui sanitatē p̄stare isti femine [ Tetigit
ergo fimbriā ]que minima est [ vestimēti ] Et
sicut dr̄ Matth.ix. dixit in corde suo. Si tetigero
fimbriā vestimenti eī:salua ero. Legerat enī vl' au
dierat quod dicit Psal.cxxij. Sicut vngentuz in
capite quod descēdit in barbā: barbā aaron: quod
descēdit in oram vestimēti eius. Vngentum enim
gratie a capite christo descendit ad (al's in) apostō
los:tanq̄ in eos qui immediate capiti adhesērūt.
Et ad lr̄am:descēdit in fila vestimentoꝝ eius ex
quibꝫ fideles capiūt iuua mentū. Et ideo vocātur
vestes sacre. Significat aūt allegorice in b Q
tactus Iesus per fidē: i quolibet ministro ecclesie
minimo sanat infirmitates peccatoꝝ. Et sepe etiā
infirmitates corꝑis. quia Non minister operat:
nisi sicut instrumentū. Jesus autem est a quo exit
virtus. Quicūq̄ enim adheret corꝑi Iesu: sanitates
perficit. Qs aūt corꝑi nō adheret: sicut hereticī
z sarmaticus: nō ꝑficit sanitates. Et hoc signatuz
est.iij. Re.xviij. vbi Ydolas exaudit. Sacerdotes
aūt baal non exaudiunt. Qui significāt hereticos.
Post resurrectionē aūt: q̄ Corꝑus glorificatū nō
immutat aliquod nō glorificatū: nec aliquam sui
qualitatē immittit in ipm. non sequit(al's ꝙsequi
tur) aliquid tangens christū. Et ideo calix nō im
mutatur a sanguine christi. Neq̄ palla a corꝑore.
Et ideo palle aut calicis tactus nō legunt tales sa
nitates perfeciſſe. Et ideo forte dixit Joā.xx. Noli
me tangere. q̄ tal' ubi tactus nō confert imutatōz
Veronice aūt vestimentū ante resurrectionez tetī
git:z ad effigiē imutauit. z ꝑ illud mlt' contulit sa
nitates diuersas. Est aūt attendēda mulieris
huⁱ mirabilis humilitas: que sibi fimbriam con
gruere z sufficere reputauit ad consequendā salu
tem. Cum enī parua esset in oculis suis: parua re
putauit sibi congruere. Et cum plena esset fide: sci
uit q̄ in minimo adherentiū christo: sufficiēs esset
virtus ad sue salutis perfectionē.j. Corꝑ.j. Qō in
firmū est deo: fortius est hominibꝫ j. Reg.xv. Cū
esses paruulꝰ in oculis tuis ꝙstitui te regem isrl.

## Et confestim stetit fluxꝰ sanguinis eius.

Tangit hic Miraculi ꝓfectionē. Et tāgit Tria
Curationē subitā. Infirmitatē terminatā. z Sa
nitatē restitutā. Primū est supra naturā. Scōm:
supra artē. z Tertiū est supra creata ꝟtutem. Pri
mū enim est supra naturā. q: Natura operat cum
motu:z transmutatiōe z tpe. Hec aūt curatio est ī
momēto. Et b tangit cum dr̄ [ Et cōfestim ] Ar
sicut dr̄ Brego. Nescit tarda rerū molimina spūs
sancti gratia. Infinite enī virtut' nō est opari pau
latim et cum tpe: Sz cōfestim z in momēto. Et b
ꝓbat Arist. tali rōne. q: Si virtus aliquāta finita
operat aliq̄d in aliquanto tēpe: dupla illi' operat
hoc in dimidio illius tēporis. z tert' dupla ad illā:
operat hoc in dimidio dimidij temporis. Et sic ō
alijs duplis virtutib. Et ꝙ Infinita ꝟtus ꝙ non
habet ꝓportionē ad illam: operabit b in instanti. Et
hoc est ꝓfectim z in momēto. Et b est q: dr̄: q: Si
bi velle: z dicere:facere ē. Matth.viij. Tm̄ dic ver
bo: z sanabit puer meus. Sap.xvj. Subest enim
nbi cū voluerīs posse. Deſter.xij. Si decreueris:
cōtinuo liberamur [ stetit fluxus sanguis eꝰ ]
Ecce Terminatio infirmitat'. Fluxꝰ enim sangui
nis non nisi ex vna trium causarū ꝓuenire potuit.
Aut enī ꝓuenit ex quantitate sanguis. Aut ex cor
ruptione Aut ex defectu ꝟtutis retinētis (al's reten
tiue) Et quocūq̄ modo causabat infirmitas: ꝑ im
perium dñi steterit sanguis. Et b optime significa
tū est Exo.iiij. Tulit Sephora acutissimā petrā.
z circūcidit carnē ꝓpuciī filij sui. Et tetigit. Spon
sus sanguinū tu mihi es: z dimisit eaz. Sephora
enim interꝑtat: adhesio placuit. Et ꝑcat hanc mu
lierem: cuius adhesio christo placuit. Petra autem
acutissima christus est: acutissime a nobis z profūde
abscidens oēs maculā corruptōis. Caro ꝓpuciī
significat superfluum fluxus sanguinis corrupti: ex
defectu pdite ꝟtutis manantē in oēm ꝓcupiscētā
tatem: que per christū absciſa z circūcisa est. Et isto
stetit sanguis. hoc est ꝓcupiscē ebullitio. Psal.l. Li
bera me de sanguinibꝫ deus deus salut' mee: z ex
ultabit lingua mea iusticiā tuā. Ezech.xvj. Dixi ti
bi dū esses in sanguine tuo: viue. Stat enī fluxus
sanguis Qñ terminat fluxus ꝓcupiscē: ex sanguis
feruore ꝓuenies. Et ideo miraculū quod semel in
ista dña mulierē ꝑfecit carnaliter: quotidie spūa
liter adimplet ī fidelibꝫ: quos a feruore liberat cō
cupiscētie. In his aūt duobꝫ Tertiū intelligit. qs
est Restitutio integre sanitat'. Per multitudinē
cruditatis sanguis diminuta. Per corruptionez
hūoris sublata. Per alterationē feruētis sanguī
nis ad temperiē reducta. Per ꝟtutem: ꝓditam per
peccatuz: restituta. Nec enī Quattuor exigunt ad
Restitutionē integre sanitat'. Joā.v. Totū boiem
sanū feci in sabbato. Diminuit aūt sanguis sup
fluus fede manās: ꝑ Abstinentiā. Corruptio san
guinis tollit per Continentiā. Feruoz frenatur per
Penitentiam. Virtus restituit per Gratiam. Ad
Primū monet dñs Joel.j. Sacrificate ieiunū.

Et Jter. Joel. ij. Conuertimini ad me in toto corde vestro: in ieiunio z fletu z planctu. Ad Scōz Lu. xij. Sint lumbi vestri precincti: z luceme ardentes in manibo vestris. Ad Tertiū Mat. iiij. Priam agite: appropinquabit enim regnū celoz. Ad Quartum Joan. j. De plenitudine eius accepimus gram̄ p gratia. Si aūt querit Quō hec mlier cognouit ad se redūsse dūficium sanitatis: Dicendū q cognouit doc Confortatiōe virtutis: z Cōsolidatione cozporis: z Exiccatione humoz[is], q̄ in momēto in tantū inualuerūt in ea: Zesi ptraria boz nunq̄ p infirmitate in ipsa sensisset. Dicrem. xvij. Sana me dñe z sanabor. Saluus me fac z saluus ero: q̄niam laus mea tu es. Psal. cxlvj. Qui sanat ptritos corde: z alligat contriones eorum

## Et ait iesus. Quis est qui me tetigit?

Dicincipit huius Miraculi diffamatio. Ad laudem z gl̄am faciētis. z Ad confortationē fidei archisynagogi: suscitatiōnē filie: a dño stagitantis Quia vidēs sanatā mulierē ex tactu fimbrie: cōfortatus est ad hoc q̄ credidit futurā suscitatiōnē filie si p seipm dignaret eam tāgere. Dicit aūt hic Quattuoz que ptinent ad famam tanti miraculi. Quoz Primū est Dispēsatoria ordinata ad illuminationē astantiū interrogatio. Secundū aūt ē Illuminationē desiderantiū Petri z aliozum respōsio. Tertiū autē: est Obscura quēdā de virtute tacti dñi eruditio. Quartū autē: est Veritatis plena recreatio. De Prio boz dicit[ur] Et ait iesus: Non ignorans. sed dispensatorie ad illuminationē excitans[ Quis est: ] Duo ōr. Persone enīz notat dignitatē: z Factimagnitudinē. Persone eni notat dignitatē cum ōr[ quis est ] ō est: ānte digni tatis. Simile Luc. vij. Quis est qui etiā peccata dimittit: Psal. xxiij. Quis est iste rex glorie: Luce xv. Q mulier habēs drachmas decē zc. Nec ignorat serum: querens per dictionē masculini gener[is], sed sciens femīa esse que iam mente virū induerat ponit interrogationē per masculinum. ij. Machabeoz. vij. Supra modum mater mirabilis: z bonoz memoria digna: que feminee cogitationi masculinū animū igerēs erat[ qui me tetigit ] Ecce Supponit virtutis actū: qui est Tact⁹. Tangitur enim deus: Formata: Viua: z Deuota fide. Formata p dilectionē. Viua per sperandaz rerū in corde vigorem. Deuota p desiderū feruoē. De Formata dr Gal. v. Fides que p dilectionē opat. Viuit aūt fides: q: fm actū exprimentū in nobis certitudine quadā fundat res sperandas. Heb. xj. Fides est substātia rez sperandaz: argumētuz nō apparentiū. Feruēs aūt fides est que nō sinit cor in se ipso quiescere: q̄n tendat ad[ al's in] id qd credit. z hec est que vocat̄ non ficta. q̄. Timo. j. Charitas est de corde puro z conscia bona z fide non ficta.

## Negantibus autem omnibus: dixit Petrus z qui cum illo erant

Ecce Illuminationē de Questione domini desiderantiū respōsio. Et tangūtur Tria. Quoz̄um Primū est Eoz qui virtutē vberiuz dominī ignoraverunt negatio. Secundū aūt Petri qui principes apostoloz erat z alioz qui cum illo erant[ur] a illuminationē: dominū indūnās: respōsio. Tertiū autē de Questione a dño facta ammiratio. Primū notat in hoc q̄ dicit[ur] Negantibus aūt oib⁹ ] Non cīm negat sermonē dñi: nisi qui virtutē eius ignorat. Qui autē virtutē verboz dñi cognoscit: non negat. sed Zut assentit si intelligit. Zut si nō intelligit: illuminationē expectat z requirit. De Negantibus autē dicit Job. xxj. Dec est iniquitas maxima negatio contra deū altissimū. Tit. j. Nō mentiet̄ deus. Nume. xxiij. Non est deus vt homo vt mentiat̄. Rhomanoz. iij. Est deus verax. ois aūt homo mendax[ Negantib⁹ autē omnibus ] sermonē domini[ dixit Petrus ] apostoloz pnceps: z vertex in solidissima petra veritatis fundatus. Matth. xvj. Beatus es Simon bariona: q̄ caro z sanguis nō revelauit tibi: sed pater meus q̄ est in celis[ Et qui cum illo erāt ]in ꝓsensu tu dij ad virtutis inquisitionē. Psal. ciij. Querite faciem eius sp qui non fuerūt rebelles lumini

## Preceptor: turbe te comprimunt et affligunt: et dicis. Quis me tetigit.

In hac Ammiratiōe continent Tria. Primus quidē Preceptorie excellētie, pfessio. Scōm Eius que in effectu apparuit virtutis ostensio. Tertium aūt De Questione a dño facta ammiratio. Dicit eni[ Preceptor ]q̄ Suus erat eis dine illūinationis dare precepta. Preceptor cīm est eis magistrij habēs perfectionē. Luc. v. Preceptor: per totā noctem laborantes nihil cepim⁹. In vbo aūt eius laxabo rete. A. d. Quāuis humane rationi videat inutile: scio q̄ vbum tuū fultum est omni virtute. nec pōt esse irritū z inane qd̄ loquer[is]. Prouer. viij Justi sunt omnes sermones mei: z nō est in eis prauū qd̄ atq̄ puersum. Mat. xxiij. Luc. xxj. Verba mea nō rāsibūt[ur] turbe te cōprimūt ] Ecce Veritatis que est in effectu apparet ostensio. Turbe aūt sunt multitudo turbata cōfusa: z tamē dīs sequens. Multitudo q̄dem ad vnū nō reducta. co q̄ vnus nō vniuit eā spūs. Sicut dr Actuū. iiij. Multitudinis credentiū erat cor vnū z anima vna. Turbata aūt fuit affectus turbatiōe. quia nō simplici corde querebat dñm. Contra qd̄ dr Sapi. j. Sentite de dño in bonitate: z in simplicitate cordis querite illū. Confusa aūt fuit in ordinatiōe. q̄ Modo ꝓsiebat: Mō negabat: Mō honorabat Modo nolebat[ al's lapidare volebat] Joānis. viij Quidā dicebāt, q̄ bon⁹ est. Alij aūt dicebāt non: sed seducit turbas. Sequebat aūt dñm p cor eius z non aie vtilitate. Jo. vj. Queritis me. non q̄ vidistis signa. sed q̄ comedistis ex panib⁹. Et tōo etiaz hec turba nō tangit dñm ad virtutis emissionē: sed ad cōpressionē z afflictionez. Psal. xxxv. Afflictus sum z humiliatus sum nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Malach. iij. Si confligit hō deuz suū q̄ vos cōfligitis me. Et ideo dr suis. Joā. xvj. In mundo pressurā habebitis: in me aūt pacē. Turba ergo talis cōprimit iesum z affligit. Et ideo in eam

nibil sue virtutis emittit [et dicis] q̄ non nisi vera dicis. Deut.xxij. Deus fidelis et absq; vlla iniquitate iustus et rectus. peccauerunt filij ei⁹ et non in eo: dicit [Quis me tetigit:] Od dictū q̄dem oīes miramur et querim⁹ a te: scire desiderantes causam dicti tui. Audit enim Petr⁹ tāgi dūm et cōprimi extrinsece⁹: qui tactus filius est tactui matheumatico. Qui tāgēdo: coniungit quidē in vltimo. sed non facit aliquā naturalis virtutis immutationē. Naturalis aūt tactus: est q̄n q̄s tangit et tangit immutant se inuicē p̄m suas virtutes et qualitates. Et ammiraba⁹ de quo hoc tactu⁹ dūs loqueretur. Et lux vera (que illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū: que semp adest querentibus veritatem) dixit quod sequitur.

**Et dixit Jesus. Tetigit me aliquis: Nam ego noui virtutē de me exisse.**

[Et dixit Jesus] subobscure: ostendēs sue q̄stionis rōem et illuminationē. Dicit aūt Duo. Cōfirmat eā p̄mo iterādo q̄d dixerat [Tetigit me aliquis:] Non tactu turbat cōprimente et affligente per quē nulla de me elicit virtus. Sed tactu deuotōis et fidei. Cañ. vl. Venter meus intremuit ad tactum eius. Uēter enī est quo p̄tinent virtutes diuine. Lu.vj Virtus ē illo exibat: et sanabat oēs.

Et attēde q̄ tacta fimbria tactū Se ēt. Quia ad Ifam fum⁹ et vapor a corpe saluator⁹ resolue⁹: q̄d diuinitati vnitū est fimbrie adhesit: et virtus ei⁹ fideles saluauit. Et hoc est q̄d sequit [Nam noui virtutē de me exisse] Aug. v. Virtus erat dñi ad saluādū oīm. Act.x. Pertrāsijt bñ faciēdo et sanando oēs oppressos a diabolo: q̄m deus erat in illo. Cognouit aūt ē dūs p̄ sui effectus experimentū: qui tū oīa p̄cognouit p̄ deitatē sue sapientiam et p̄finitionem.

**Videns autem mulier q̄ nō latuit: tremens venit et procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum indicauit cōtā omni populo: et quemadmodū cōfestim sanata sit**

Hic incipit Veritatis plena relatio. Et p̄tinet Duo. Ex parte mulieris scz Veritatis p̄fessionem. Ex parte aūt dñi: Facti miraculi p̄firmatiōz et causē miraculi reuelationē: ad oīm fidelium et infidelium eruditiōnē. Circa p̄mū notanda Tria. Scz. Causa mulieris ad p̄fessionē veritatis inducēs. Modus humiliatē cōfitentis p̄tendēs. et Ipsa p̄fessio veritatē explanans. Causa aūt q̄ mulierē ad p̄fitendū induxit, tangit in hoc q̄ dr [Videns autem mulier] visu fidei et Mūdicie cordis: quibus duobus oculis poterāt videri deitas in christo miracula faciente. Psal.cxviij. Reuela oculos meos: et cōsiderabo mirabilia de lege tua. Lu.x. Beati oculi q̄ vident que vos videtis. Dis ē oculis videt [q̄ nō latuit eum] quem nihil latere potuit. Heb.iiij. Omnia nuda et aperta sunt oculis eius: ad quem nobis sermo. Eccl.xxiij. Oculi dñi lucidiores sunt super solem: intuentes in absconditas partes [Videns] ergo q̄ visa ē ab eo quē nihil latuit: q̄uis dissimularet vt cōuenientius instrueret astantes. et ad fidem induceret alienā confessione veritatis [tremens] Ecce Modus plenā et p̄fectam p̄tendēs humilitatē. Et tangit Quattuor. Tremorē verecundie. Accessum amātis. Procasum adorantis. et Humilitatē se sibi p̄ oīa subiicientis. De Primo dicat [tremens] verecūdia eā quasi dissoluēte. q̄ se tanti miraculi operatōre reputauit indignā. et in cōgruū sibi esse q̄ gratissimo p̄spectui christi p̄sentaret. Psal.ij. Seruite dño in timore: et exultate ei cum tremore. Job.xiij. Pauor tenuit me et tremor. et cum spūs me p̄sente trāsiret: inhorruerunt pili carnis mee [venit] Charitate deo appropinquans. Jaco.iiij. Appropinquate deo: et appropinquabit vobis [procidit] adorādo. Matth.iiij. Deue.vj. Dominū deū tuū adorabis: et illi soli seruies. Psal.xlviij. Ipse est dominus deus tu⁹: et adorabunt eum [ante pedes eius] se humiliter sibi subiiciendo. Psal.xxxvj Subditus esto domino: et ora eum. Psal.cxxij. Adoratium⁹ in loco vbi steterunt pedes eius. Sike quid pagens illi peccatrici que erat in ciuitate. Lu.vij. Non enī despicabilē (als despectabilē) reputauit locū Ubi illa p̄secuta est veniam. Ubi gras agit. Ubi miscebiam inuenit per effectū salutis [et ob quā causam] Ecce Cōfessio veritatis Duplex. Confitet enī opus. et Confitet effectus operis. Opus enim q̄s fecit in interiore sua: causabat ex sperato effectu salutis: licet p̄m rē ecōuerso p̄ tactū: meritorie causaret effectus salutis. Et b̄ est q̄ dr [et ob quā causam] q̄ nō iure (als in re) sz sue interēdis cā fuit [tetigerit eū] Scies scriptū esse Lanc.j. Oleū effusum nomē tuum. Et ideo tāgit vt oleum misericordie eliciat [coram oī populo] vt famosius sit miraculum [indicauit] Opera eius dei p̄dicare: honorificum est. Tob.xij. Esa.xij. Annūciate hoc in vniuersa terra [et quēadmodū confestim sanata sit] Ecce Confessio salutis. Esa.liij. Vere languores nros ipe tulit: et infirmitates nras ipe portauit. Ūñ Glo. Deus est virtus que quicūq; omnibus iniquitatibus nostris: et sanat oīes infirmitates nostras

**At ipse dixit illi Filia: fides tua te saluam fecit Vade in pace.**

Ecce Operate salutis confirmatio. Et tanguntur Tria. Benigna saluatē allocutio. Efficacie fidei p̄testatio. Pacifica mulieris sanate dimissio. Primū notat cum dicit [Filia] que iam patrē requiris et siccitudinē pretendis. Ruth.iij. Benedicta filia tua a domino: et p̄iorem gr̄am posteriore superasti. Jo.iij. Nunc filij dei sum⁹: et nondum apparuit quid erim⁹. Samus aūt quoniā cū apparuerit: similes ei erimus [Fides tua saluam te fecit] Causa meritoria nō ex cōdigno: sed ex p̄gruo. Aug.vij. Fides tua te saluā fecit. Hec aūt est fides formata que cor purificat. Et hoc q̄s postulauit: christum p̄stare posse non dubitat. Act.xv. Fide purificans corda eor. Jaco.j. Postulet in fide nihil hesitans [Vade in pace] ubi per sanitatem

operationē restituta. Esa.lvij. Veniat pax z requi/
escat in cubili suo qui ambulauit in directiōe sua.
Hec est pax in q̄ nō bellat oppugnās infirmitas
sed sanitatē cōfirmat. z consolat cordis tranquilli/
tas. Phil.iij. Pax dei que exuperat oēm sensum:
custodiat corda vestra z intelligētias vestras. Hec
rēspōsio z dimissio ꝓfunditurbam cōprimētem.
Erudit: certum apostolicū querentē. Consolat: in/
firmū ad christū accedentē. z Confutat hereticum
de diuinitate chri mentientē. z Cōfortat Jairum:
maius a domino miraculuz expectantē. Sicut em̄
dicit Grego. Et preceptione psentium munerū: fir/
ma fit expectatio futurorū. Et in hoc terminat mi/
raculū de Sanatiōe mulieris emorroisse

## Adhuc illo loquente: venit quidaz ad principem synagoge dicēs ei: Quia mortua ē filia tua noli vexare illum.

S2 Ut vite z mortis ostendatur habere imperium
verbū discipulis/ al's a discipulis ꝓdicandū: ad b
inducit ista historia. In hac em̄ pte vbi: efficium
cur Episcopi in hac victima pte istius capli. Diui/
dit autē historia hec in Quattuor articulas. In q̄
rum Prima continet Jd q̄ ostendit Miraculi
istius magnitudinē. In Scā continet Jd q̄ fa/
al's cit ad gr̄e istius in alios ꝓpagationē. In Tertia
ad mi/ Jd quod facit ad merentiū ꝓsolationē: z Irriden
racū i/ tium ꝓfutationem. In Quarta ꝓ Jd quod facit
stiꝰ ꝓp. ad miraculi ꝓfectionem z ammirationē. In Pri
ma hāz Duo sunt pagraphi. Primo em̄ Nūciat
mors cum difficultia suscitatōis. Cōsequēter Con
fortatur ad fidez cū certa ꝓmissione salutis. Quat/
tuor autē tangunt in Paragrapho.j. Notat em̄
Prio Continuationē bꝰ historie: In qua oēs tres
Euāgeliste cōueniūt: q̄ imediate continuat ad p̄/
cedentē. Mar.v. Mar.ix. z hic Luc.viij. Quia sic
dixim⁹ :precedens factū inducit in argumentū fi/
dei ad istud. Sicut z Judei ammirātes dicūt Jo
an.xj. Nō poterat is q̄ aperuit oculos cōa nati fa/
cere: vt z is non moreret. Consequēs em̄ est vt si vi
te habet ptātem: q̄ z mortis habeat potestatē: z q̄
in dicione sua cūcta sint posita. Hester.xiij. z Sa
pi.xvj. Et Aplꝰ.j. Cor.xv. postq̄ ostēdit q̄ omia
subiecta sunt ei: Infert q̄ nouissime etiaz inimica
destruet mors. Et sic pcedit hic christus: sui verbi
ostendēs ptātem. Et b̄ est q̄ ōt. Adhuc loquēte
illo Et sūe est in cōtrario. Cum dīus pbare vellet
beatū Job: qs dicit. Adhuc loquebaf ille: z venit
alius z. Ut Sicut ibi tristia tristib⁹ succedebant.
Ita hic virtus virtutis esset argumentū: z augeret
fides credentiū. Scō tangit Fidē nunciꝫ venien/
tis: cum ōt venit quidā Q.d. Non ḡlubet du/
bitare fidei: sed excepte actiōis quidā ieu credi
oportebat venit ad principē synagoge Ad
quē paruus vel dubitare fidei nuncius non mit/
teretur. iij. Reg.xiij Ego missus sum ad te durus
nuncius. Esa.xxj. Vade pone speculatorem. z qđ
cunq; viderit nunciet. Dispēsatoria autē hec nunci
atio ad magnitudinē faciens miraculi. Tertio
tangit Nuncium quod affert dicens ei Quia
mortua est filia tua Dixit autē eam diffiden/
tia spei salutis. eā imās diminuta virtute esse do/
mino (al's domini) Que qualitates vite mutare
posset: z non haberet mortis potestatē. Mors at
priuatio est vite: corruptio principioꝝ nature. ex/
piratio spiritus vehentis virtutes vitales in cor/
pore. Destructio organicoꝝ instrumentoꝝ. aie. Et
ideo fm naturā impossibilis est regressus a mor/
te ad vitā. Sapie.ij. Non est agnit⁹ qui reuersus
sit ab inferis. Threnoꝝ.iij. Lapsa est in lacū vita
mea: z posuerunt lapidē super me Talis igitur est
mors puelle. Ut autem dolor crucias ostendat in
patre: dicit filia tua que pignus ē nature: vni/
cum solatiū vite tue: ante subtractaz (al's sbtractū)
q̄s fructū ei ea receperis. Luc.ij. Tuam ipsi⁹ ani/
mam pertransibit gladius: vt reuelentur ex multis
cordibus cogitatiōes.ij. Regum.xviij. Quis mi/
bi dedit ego morior pro te. Quartū est in paragra
pho isto Argumentū diffidentie salutis: cum dic
nuncius noli vexare illuz Et est ista diffiden/
tia pietati admixta: ne Jesus qui in multis procu
rans salutem nostram laborauerat: vlteriꝰ in cas/
sum vexaret. Exo.xviij. Stulto labore ꝓsumeris.
Mar.v. Filia tua mortua est: q̄d vltra vexas ma/
gistrū: Q.d. Consolationez accipe quam poteris:
quia filia tua non redibit ad vitam. Sic.ij. Regū
xij. David mortuo filio consolatꝰ est: dicēs. Pro⁹
pter infātem cū adhuc viueret ieiunaui z fleui. Di/
cebā enim. Quis scit si forte eū donet mihi domi/
nus: z viuat infans. Nunc aūt q̄ mortuus est q̄/
re ieiuno: Nunq̄ (al's Nunquid) potero eū reuo
care amplius: Ego vadam magis ad eū. ille non
reuertet ad me. Et hec est causa q̄ nūcius a domi/
no non increpatur: quia factis patriarchez ꝓbere
se ꝓformauit Sed tm̄modo confortauit patrē. Et
hoc est quod sequitur

## Jesus autem audito hoc verbo respondit patri puelle. Noli timere: Crede tm̄ z salua erit

T2 Dixit autē Duo. Consolationē. z Confortationē
ad fidē. z Scō Consolatōis z Confortatōis ad/
hibet cām. Cōsolatio est cum ōt Noli timere
timore diffidentie. Nic em̄ timor aufferendo spem
occidit salutis fidem. Et ideo p̄cipitat in despera/
tionē. Sap̄.xvij. Cum sit timida negnicia data est
in omniū cōdemnationē. Semp em̄ plumbi seua
perturbata ꝓscientia. Et Jbidē. Dum ab intro mi
nor est timor: maiorē putat potentiam eius cause:
de qua tormentū prestat. Tali ergo timore noli
timere. j. Para.xx. Nolite timere neq; pauea
sed tm̄modo ꝓfidenter state. z domin⁹ erit vobscū.
Et hoc est q̄ sequit. Sed crede tm̄ Fide confor
tata. Gene xvij. Numq̄d deo quicq̄ est difficile:
Luc.j. Non erit impossibile apud deū omne vbū.
Fides enim omnipotētie dei innitit. z ideo oia pos/
sibilia sunt credenti. Rho.iij. z Gen.xv. Credidit
abraam deo: z reputatū est ei ad iusticiā. Ostende
ergo te esse tanti patriarche filium: z crede. Jo.xiij
Creditis in deuz z in me credite. Ego sum virtus
dei que omnia portat z mutat pro voluntatis ar/

bitrio[ Et salua erit ] Non solum ab egritudie: sed etiã a morte.j. Reg.ij. Dñs mortificat: z viuifi cat: deducit ad iferos: z reducit. Job.v. Ipse vul nerat z medet. percutit: z manus ei sanabit. Uter hec quisdẽ in homine non est: Sed ego sum deus. Unde hanc rex israel sibi non ineste presumsit dicens. iij. Reg.v. Nũ p deo ego sum vt occidere possim z viuificare. Deus aũt viuificat. Rbo.vj. Deus qui viuificat mortuos: z vocat ea que non sunt tanq̃ ea que sunt. Aduertendus aũt hic q̃ opportuna z q̃ cauta fuit ista responsio. Opportuna: qz tempore illo facta: cũ tristicia nũciaret( alꝫ tristia nunciarent ) Et hoc notat Euãgelista cũ dic [ Jesus autẽ audito hoc verbo ] tristo nun cij: Fecit em̃ iuxta consiliũ Sapiẽs Prouer.vl. Date siceră merentib: z vinum his qui amaro ani mo sunt. Bibant z obliuiscant egestat̃ sue: z dolꝫ loris sui non recordent amplꝫ. Sicera enim: z vi num gaudiũ excitat. Et significant dinas in tem pore tristicie consolationes. Clauũ em̃ clauo exclu sit. Clauũ verbi tristicie. clauo verbi ꝓsolationis. Ecce vlc. Uerba sapientũ: quasi stimuli z q̃si cla ui in altum defixi. Cauta vero fuit. Non em̃ alter catus est cum nũcio: sed cõuertit se ad patrem: qui p affectu paterno libẽs vba de salute filie recepit. alloquens eũ de salute speranda filie Esa.xl. Loq̃ mini ad cor hierlm: z aduocate eã. Sic ergo con solatus est patrem: z fortauit ad fidẽ Sequit.

**Et cum peruenisset ad domuz: non permisit intrare secũ quenq̃: nisi Petrum z Joannẽ z Jacobũ et patrem z matrem puelle**

Hic agit De Gratie istius in alios ꝓpagatiõe. Tangit aũt hic Duo Quãbenigne scz defũcto ni hil abhorrẽs ap:propiauit. z Quos gratie illi so cauit: vt in eos fortius propagaret. De Primo dicit[ Et cum peruenisset ad domũ ] Ecce q̃ mibi abhorrẽs ẽfuncto ap:propinquauit. Salut q̃ sicut in contactu leprosi: ita nec in cõtactu mor tui cõtaminaret. Unde Sap.vij. Accessit z tetigit loculũ defuncti. Oportuit em̃ q̃ medicus nostra rũ infirmitatũ nobis ap:propinquaret: z intra dos mum miserie nostre cõuersaret: vt nos vndiq̃ tan gẽs z nostra sua facies: mortẽ nostrã fugaret. Uñ Luc.x. Ap:propians alligauit vulnera sauciꝫ z la troniby vulnerati. Hoc q̃ qñ petiuit Rebecca Ge nes.xxiiij. Ingredere benedicte dñi cur foris stas: Hoc qñ ẽm vera translationẽ dicit Jo.j. Uerbuz caro factuz est: z tabernaculo manfit in nob. Sic enim quenit ad nos in domus: nõ iam stans post parietẽ miseriarũ nostrarũ. Can.ij. Ecce ipse iens. deitatis oculo: p fenestras occultoꝫ nostrorum. z respiciens p cancellos manifestoꝫ nostroꝫ: sed in ipam nostroꝫ humanoꝫ ẽfectuũ intrans domũ. Baruch.iij. Jn terris visus est: z cum hominibꝫ infirmis cõuersatus. Sic q̃ cũ peruenisset ad dos mũ. hoc est ad hui⁹ mortue puelle hospitiũ in dos muz archisynagogi. ß ẽ moysi. de iudaismo corꝑ assumens: in quo iacebat defunct⁹: quem lex susci tare non potuit[ non permisit ] Ecce tangit In quot z Quos gra ista fuit ꝓpaganda. Notanꝫ aũt Duo. Quoz undã excluso, ꝓter malũ meritum. et Quoz undã aduocatio, ꝓter suuz beneplacitũ. Exꝫ clusio maioꝫ tangit ex modo negationis cum dr [ non permisit secũ intrare ] Quod attẽdens Apl'us Heb.iiij. dr. Festinemus ingredi in illam requiẽ vt non obdurẽt quis ex vobis fallacia pec cati. Requies aũt illa ẽ in qua quiescat ab infesta tione mortis. Rbomanoꝫ.xj. Electio ꝓsecuta est. ceteri aute excecati sunt. Uñ hic irridẽtes z tumul tuantes exclusi sunt. Sic patet Mat.ix. z Mar. v. Tumultuantes: sunt ꝓfusionem z tumultũ se culi sequentes. Esa.iij. Tumultuabit puer contra senem: z ignobilis cõtra nobilem. Irridẽtes autez sunt spũalia nescientes z carnalia sola reputantes. Matth.vij. Nolite sanctũ dare canibꝫ: z margari tas nolite pijs cere ante porcos. Nos igit excluſit: z hac de causa [ nisi petrũ z ioannẽ et iacobũ ] de suis [ et patrem et matrẽ puelle ] q̃ erant ex parte defuncti cui prestandũ erat beneficiũ: ad misit. Ad defunctũ em̃ suscitãdum ex gre dei Duꝑ plex requirit opatio. Dei scz. z Ministroꝫ. Mini stroꝫ aũt Triplex. Protestat̃ pfecte in Sacramen torum collatiõe: z Ueritatis diuine in fidei cogni tione. z Gratie gratuite in fructis operatiõe. Pri mũ horum significat per Petrũ: cui ligandi z sol uendi plena collata ẽ potestas. Matth.xvj. Tibi dabo claues regni celoꝫ. Secundus significat p Joannẽ: qui radio irreuerberato veritatẽ pspexit. De qua dr Joã.viij. Cognoscetis veritatẽ: z veri tas liberabit vos. Et Joan.xvij. Sanctifica eos i veritate. sermo tuus vitas est. Tertiũ significatur in Jacobo: qui luctator interpretat. z primus lu ctam virtutis inter apostolos pro christo perfecit: Jn quo virtus in lucta nõ occubuit. Act.xij. Occi dit aũt iacobum fratrem ioannis gladio. Et hec est causa q̃ de apostolicis ministris dos z nõ ali os sumpsit. Scions sufficere ad mortis propulsa tionem Lum diuina operatiõe: Clauiũ potestatẽ: Ueritatis agnitionẽ: z Uirtutis z gratie opatiões. Et parte aũt puelle: assumit patrem: qui ꝓlatu tum significat: paterno affectu subditũ diligentẽ. z acerbo luctu de morte filie lugentẽ [ et matrẽ ] lacerato( alꝫ laccro ) pectore ꝓ filia deprecantẽ: que ecclesie significat suffragiũ. Hec em̃ Quinq: nisi defunctus obicem ponat: z in morte remanere cõ tendat: cum operatõne diuina sufficiũt ad mortui suscitationẽ. Postulatio patris significat Jo.iij. Ubi pater ẽt. Domine: descende priusq̃ ḡi moriat filius meus. Quod (alꝫ Hoc ) vbum semper esse debet in ore ꝓlati orantis ꝓ subditꝫ. Suffragiũ matris significat Luc.vij. Hec vidua erat: et multa turba ciuitatis cum illa. Ecclesie em̃ suffra gia multos impetrãt suscitari. Hinc est q̃ Baron Prolatus ꝓ ꝓlo rogãs: inuenisse legit: que ad vi tam est via. Sap.xvij. Silẽ mater pueri ipetrasse legitur suscitationẽ filij. iij. Regũ. iiij. Tcites etiã idonei sunt Diuine opationis in sacramentis: mi nister perfecte protestatis. Doctor lympide veritatẽ z Operator gratiose virtutis: Per quos excludit Scismaticus potestatẽ ecclesiasticã scindẽs. Hereticus veritati fidei contradicens. Prophanus z

immundus virtuti se opponens. His igit de causis hos assumpsit. Sequit.

**Flebant autē omnes z plāgebant illaz. At ille dixit Nolite flere. Nō est mortua puella sed dormit. Et deridebant eum: scientes q mortua esset.**

χ2 Hic ponunt ea q faciūt ad Merentiū ꝓfatio nēz Irridentiū ꝓfutationem. Dicunt ḡ hic Duo. Primo q̄dz Merentiū ꝓfatio. Sco: Irridentium ꝓfutatio. In Prio hoꝝ Tria dicunt. Prio em Merentiū lucr⁹: exprimit. Sco Consolatio lugentiū adhibet. Tertio Ratio ꝓfolatiōis subiungit. De Primo ōr[ Flebant aūt ] lachrymis Lomes ] pter affectuz pīs: q in mālucrudie oibꝰ profuit z pfuit. z ideo patris tanci doloꝛē quilibet tanḡ ꝓprium defleuit[ Et plangebāt illam ] lugētes q incēpt̄ iuc defuncta sit: adhuc verna nans flore iuuentus. Esa. xxxviij. Dū adhuc ordirer succidit me: pēsa est velut a texente vita mea: cum adhuc vita multis diebꝰ videret esse exēda. Eccl. xxij. Sup mortuū ploraz: defecit em luꝛ eius. Fletꝰ igitur refert ad lachrymaꝝ fusionē. Pō. xviij. Et⁹ eius aquaꝝ deduxerūt oculi mei. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquas z oculis meis fontem lachrymarū. z ploꝛabo die ac nocte. Multū em ploꝛandū est vt defunct⁹ reuocet ad vitā. Planct⁹ autem refertur ad lugubre carmē. Vñ Matth. ix. dr q̄ eiecit de domo sibicines. Consuerudo em erat Judeis in exequijs defunctoꝝ z plancu: multas facere impēsas. Ita q sicut tradit Josephus: multi ꝓter expensas defunctoꝝ suoꝝ depauperati sr. Tibicines ḡ carmen lugubre precinuerunt: alijs succinentibꝰ idez carmen. Et hoc vocat Planctus defuncti Hiere. ix. Vocate lamētatrices: z veniant ad eas. que sapiēres sunt mittte: z ꝓperent z festinent: z assumant sup vos lamentū. Hiere. vj. Luctum vnigeniti fac tibi planctuz amarū. Genes. l. Magn⁹ ē iste planctus egyptijs[ At ille dixit ] Ecce Plangentiū ꝓfatio[ Molite flere ]incō solabiliter flentes tanḡ de resurrectōe ꝓpem nō habentes. j. Thes. iiij. Nolum⁹ vos ignorare de dormientibꝰ: vt nō contristemini sicut z ceteri q̄ spem non habēt. Hiere. xxij. Nec dicit dñs: desicat vox tua a ploꝛatu: z ocli tui a lachrymis. q: est merces operi tuo ait dñs. Subiungit aūt cām dicens [ Non est enī mortua puella: sed dormit ]

Duius aūt ire: est Triplex expositio a Patribꝰ tradita. Una quidē. q: pater tantus filiam familias que adhuc in cura patris erat: fm legē domini erudierat. Et tō mūdo defuncta z in sinu abrae recepta: spe felici redemptionē cōem expectās viuebat. z hec hominibꝰ mortua: deo viuebat: z somno beatoꝝ patrū quiescebat Dan. xij. Parētes eius cū essent iusti: erudierūt filiā suā fm legem moysi. De Somno tali dicit Job. iij. Nunc ei dormiēs silerem: z somno meo requiescerē Alia expositio est. quia Defūctus seculo vt ōr Amb. deo viuit. Et qui hominibꝰ qui suscitare nō possunt mortuꝰ est: deo dormit q̄ suscitare potest. Joā. xj. Lazar⁹ amicus nr dor. eam⁹ z a sōno suscitēū. Deb. xj. Etiā a mortuis suscitare potens est deus Tertia expō. quia Quidā moriunt finalē fniam excipiēdo. De quibus dicit in Psal. ciij. Terminū posuisti quē nō transgredient. Job. xiij. Constituisti termios eius qui preteriri nō poterūt. Et illi mortui esse dicunt. Alij aūt defungunt: non finalem fniam accipiendo. Sz potius vita fungunt Ut miracla ad gloriam dei fiant in ipis Et illoꝝ mors temporalis casus est. sicut Somn⁹ tēporalis: dausio z casus est sensibilis vite. Jo. ix. Neq; hic peccauit neq; parētes eius. sed vt manifestent opera dei in illo. Et sic fuit mortua puella. Mors em illi dominari diu nō potuit: cui fons vite appropinquauit. Et ista est ꝓbabilior expositio. Per hmōi enim signa vt ōr Chrysosto. Se esse dñm ꝓbauit: z cōmunem astruxit resurrectionez[ Et deridebāt eū ] Dicχ2 ponit Irridentiū ꝓfutatio. Derisio aūt hec dispensatoria est. quia licet riserint ex infidelitate potētie a morte suscitare volētis (als valētis) Tamē operatur Ad manifestationez mortis: z per ꝓsequens Ad magnitudinē miraculi. et Ad gloriā eius qui vere mortuā puellam suscitare potuit. Peccabāt tamen deridētes dominū: cui⁹ verbis simplicit credere debuerant. Job. xij. Deridet enim iustū simplicitas: lampas contēpta apud cogitatiōes diuitū: parata luccre in tēpus statutū. Luxit em in vita resurrectionis Job. xxx. Nunc deridēt me iuniores tēpore: quoꝝ patres nō dignabar ponere cum canibꝰ gregis mei: z vita ipsa putabant indigni. De Pena aūt sic dominuz deridentiū dr Prouerb. xix. Parata sunt derisoribꝰ tormēta: z mallei percutientes stultoꝝ corporibꝰ. Subiungit Derisionis cām: dicens[ Scientes humana sapiēdo fm causas inferiores[ q: vere mortua esset ]fs naturā. Col. ij. Mortui estis: z vita vra absconditā est cum chro in deo

**Ipse aūt tenens manum eius: clamauit: dicens puella surge.**

Hic agitur De Perfectione miraculi. z Fama. Perfectio aūt describitur in Tribus. In Causa. In Effectu. z In Demonstratione veritatis. Causa describit in Trib. In Facto. In Clamore z In Verbi potestate. Factum describit cum dic[ Ipe aūt tenēs manū eius ] Vt significaret Se Subleuare per adiutoriū diuine virtutis: z Influere vitā per contactum sue vinifice carnis. Job. xiiij. Operi manuū tuarū porriges dexterā. Psal. lxxij. Tenuisti manū dexterā mea: z in voluntate tua ꝺduxisti me: z cū gloria suscepisti me. Pō. cxxxviij. Posuisti sup me manū tuā: mirabilis facta est sciēcia tua ex me[ Clamauit ] Ecce Intentio clamoris: notans difficultatem eductionis de morte. Non quo ad Se: cui omnia possibilia sunt Sed quo ad defunctū qui difficulter redit. Joā. xj. Clamauit z dixit. Lazare veni foras. Pō. lxvij Dabit voci sue vocē virtutis. j. Loꝝ. xv. Absorpta est mors in victoria Ubi ē mors victoria tua. Ubi est mors stimulus tuus[ dicens[ Ecce Verbum virtutis z vite[ puella surge ] Marc. v. dicitur.

Tabita cumi. Quod interp̃tat Puella surge. Nominando autẽ sẽm ꝛ etatẽ: notat fragilitatis ꝛ nericulinem. Que merẽ Ignoscentia ō delictis. ꝛ Gratiam in bonis. Sic em ẽ Beniamin noster, hoc est filius dextere christus: in medio iuuẽculaꝝ rum ẽmpanistriaꝝ: semp delicta iuuẽtutis igno scens: ꝛ bonis gr̃am augens. Lañ. viij. Sozo: nostra parvula est: vybera nō habet. Surge. Per hoc vocat advitã: ostendẽs in his que sursum sũt: verum esse vite fructuꝫ. Col. iij. Si consurrexistis cum chõ: que sursum sunt querite: vbi christus ẽ in dextera sedens. que sursum sunt sapite: non que super terrã: Ibi enim est terra viuẽtium. ꝛ Ibi est fons vite indeficiẽtis Ubi nemo morit. Ps. xxvj Credo videre bona dñi in terra viuẽtiũ. Jre. xxv. Apud te est fons vite: ꝛ in lumine tuo videbim⁹ lumen. Eph. v. Surge qui dormis: ꝛ exurge a mortuis: ꝛ illuminabit te(al's tibi) christus.

Et reuersus est spiritus eius: et surrexit continuo. Et iussit illi dare manducare. Et stupuerunt parentes eius. Quibus precepit ne

Z 2 alicui dicerent quod factũ erat

Hic tangit Miraculũ istũ per effectũ. Et tãgunt Tria. Quoꝝ Primũ est Q reuersum est vere vite principiũ. Secunduꝫ Q ostendit vigorose vite actum. Tertiũ Q hoc perfectũ est. non per natuꝝ ram: sed per miraculũ. Primũ notat cum dicitur Et reuersus est spũs ihoc est ania, que sicut dicit pbus ꝓncipius est ꝛ causa vite. iij. Reg. xvij. Reuersa est anĩa pueri intra eũ: ꝛ reuixit. Ezech. xxxvij. Ueni spũs ꝛ insuffla sup interfectos ꝛ reuiuiscant. Jo. vj. Spũs est qui vivificat: caro nõ pꝓdest quicq̃. Et surrexit. Ecce Vite simul ꝛ virtutis actus. Surrexit autẽ que sursum sc egit: in imis non remanens. Esa. lviij Sustollam re sup altitudinẽ terre: ꝛ ababo te hereditate iacob pris tui. Baruc. v. Surge ꝛ sta i excelso: ꝛ vide. Mar. xviij. ꝛ Lu. xxj. Leuate capita vestra. cõtinuo ꝟ est: in momento simul reparata Vita ꝛ Virtute ꝛ Organis operationũ naturaliũ. Quod nõ potuit fieri per naturã. Eccl. xxxvj. Innoua signa ꝛ imuta mirabilia. glorifica manũ ꝛ brachiuꝫ dextrum. Sic enim vitam ꝛ virtutẽ reddere nõ potuit nisi gloriosa manus dei: que naturam instituit. Psal. lxxvj. Nec mutatio dextere excelsi. Et iussit illi dare manducare. ad vere vite demonstrationẽm. Quia vt ôr Ambrosius: phantastice suscitatus: imaginẽ habet vivẽtis. sed non operationẽ: q̃ est comestio. que animalẽ ꝛ verã vitã indicat. Un Joãnis. xxj. ꝛ Luc. xxiiij. dominꝰ comedit cũ discipulis: veram ꝛ humanã vitã ostendens: q̃ in gloriosis q̃dem corporibꝰ est ẽm potestatem. Sed in his qui ad animalem vitam redeũt: est ẽm potestatem: ꝛ indigentiã: ꝛ nutrimentũ quo indiget corpus hominis animale. Et stupebant parentes eius. Ecce Fama miraculi. Dicunt aũ Stupere parentes: quia illi intus fuerũt: tamen p effectum (al's officium) ꝛ per parentes predicatum est omnibꝰ. Joel. j. Audite boc senes: ꝛ auribꝰ pcipite omnes habitatores terre: si factũ est istud in diebꝰ vestris aut in diebus patrũ vestrorum: Esa. lxvj. Quis audiuit vnq̃ tale: aut q̃s vidit huicsimile. Quibus precepit. Cautelã docẽs humilitatis in magnis. Eccl. iij. Quanto magnꝰ es: humilia te in omnibꝰ. Et ideo licet ꝓformare in omnibꝰ preceptis debeamus voluntatem nostram volũtati diuine: tamen ꝟ faciendus est in fine pcepti: ꝛ non in re ꝑcepta. Et eũ deus intendat per hoc nos reddere humiles: cõformes sumꝰ quãdo de donis dei bũiliamur: nihil nob inde attribuẽtes Et ꝟ est quod dt. ne cui dicerent q̃ factũ erat. cũ tamen miracula deo ꝛ opera semper sint pdicanda: sicut superius sepe dictum est ꝛ probatum

## Capitulũ. IX.

## Onuocatis autẽ

a c Jesus duodecim aplis.

Hic incipit pars illa que ẽ De Lõmissione sive Collatione potestatis Ꝟplꝝ. ꝛ Episcopoꝝ: qui primũ locũ tenent in eccl'ia. Habet ãt partes Duas. In quaꝝ Prima agit De Potestatis ecclĩastice collatiõe. In Secũda vo agitur De Eruditione ꝛ Cautela. ꝛ Modo Qualiter istã potestatẽ in subditos exerceãt. Ad ꝟ ẽm magna ẽ opꝰ eruditione. In Prima haꝝ Tria sunt. Quoruꝫ Primũ est: de Prãtis istiꝰ collatõe. Secũꝫ: de Potestatis istiꝰ executione. Tertiũ de ꝟ Qualiter hãc prãtẽ exercuti (al's ꝓsecuti) sint ad chm relatõe. Siẽ ꝛ q̃libet Legat⁹: legatõis pacte fac̃ relatõꝫ. Prãtẽ aũt chs tradẽs discipul' Quattuor inducit. Primo Lõuocat adventarẽ. Scõo Aplĩcã largit poꝰ testatẽ. Tertio Sui apostolat⁹ ꝛ legatõis cingit ꝛ ꝑscribit finẽ Quarto Formã adhibet viuẽdi trãte legationi ꝓgruentẽ. De his aũt q̃ hic dicunt: multa sup Mat. x. ꝛ Mar. vj. notata sũt. de q̃bꝰ nullam ꝟ faciem⁹ mentionẽ. Dié igit circa Lõuocationẽ Tria. Modũ. l. q̃ intelligit i vbo Lõuocatõis cũ dit. Conuocatis ꝟ ẽm vnũ vocat. Ut cũ chõ sint vnũ. Jnf se sint vnũ: ꝛ Lũ eis ad q̃s mittitur efficiant vnũ. Lũ chõ ãt exñtes vnũ: sc eũ patre ꝛ spũsctõ vnũ: cũ q̃bꝰ chs ẽ vnũ. Jo. xvij. Volo pat vt q̃s dedisti mihi vnũ sint: sic ꝛ nos vnũ sumus. Jtẽ Ibidẽ. Sic m̃ pr̃ i me: ꝛ ego i te: vt ꝛ ipsi i nob vnũ sint. Jtẽ Ibidẽ. Tu i me ꝛ ego i eis: vt sint in vnũ ꝓsummati. In hac em vnione ꝓmꝰ sine inꝛruptiõe: ẽ delectus charismatũ in tota eccl'am. Ps. cxxxij. Sicut vngentũ in capite q̃ descẽdit in barbam: barbã aaron ꝛ dẽ. Acc. xliij. Multitudis credẽtium erat cor vnũ: ꝛ ania vna. Nec aũt vnitas cõ cordia perficit Tribus. Unitate veritatis credite. Unitate charitatis affecte (al's effecte) ꝛ Unitate spiritus totum corpus ecclesie vivificante ꝛ movente. De Primo dicitur. j. Corinth. i. Idipm dicatis omes: ꝛ non sint in vobis scismata. De Secunda Jo. xiij. In hoc cognoscent boes: quia mei estis discipuli si dilectionẽ habueritis ad invicẽ. De Tertia Eph. iiij. Unus spũs vnũ baptisma. Jõo

apl'a.¶. Lo3.xij. Eodē spū potati sum⁹. Sic i vnitate vocat Lredēdoz:Diligēdoz:z Per spm operādoz.¶. Lo3.xij. Nec oia opāt vn⁹ atq; idē spūs diuidēs singul' put vult. Qui⁹ aūt Lōuocatiōis auctor est ¶ Jesus ¶ q̄ē auctor salut' z vniformitatis i eccl'a. Qō significāt p tunicā suā icōsutilē Jo.xix. Et q̄ dr Mat.xij.z Lu.xij. Qui ñ colligit mecū dispgit.z Qui nō est mecū ꝫ me ē Heū.xlix Lōgregami filij isrl' ꝫgregami:z audite Jsrl' pies vestr.ps.xlix. Lōgregate illi scōs eⁱ⁹ q̄ ordinauerūt testamētū eⁱ⁹ sup sacrificia. Tertio aūt tāgit Quos ad se imediate ꝫgregat z vocat. Eos aut ē: mediātibꝫ ill' adūgit sibi ¶ duodecī aplis ¶ Quos sūp noiāb⁹ ꝓpijs expīsit. Dic ei ordiat maiores i eccl'a:q̄ vice funguntˢ apl'oz. Partes aūt duodenarij sūt Unū Duo Tria Quattuor Sex Et i Uno q̄dē exp̄mit Unitas dr̄at'.z Simplicitas intēdit. In Duob⁹ aūt Mādata gemine dilectōis i vnitate Trinitat'. In Trib⁹ aūt Trinitas pfonar' cū tritate theologice vtut'. In Quattuor aūt Perfectio būane vtutis: cū Quadriga euāgelice pdicatōis .z Quattuor mūdi plag': i q̄ bus p̄dicandū est euāgeliū. In Sex aūt Perfectio ꝫsistit opatōis.q̄ i Senario expleuit dē⁹ oēs diuersitatē sui opis. Vt aūt apl's habēt nouē ordinatus p.xij. distributos. Nabēt eni Principatus auctoritatē. Habēt etiā Fundamētalis doctrine fontalitatē. Habēt Scientie fulgorē. Quorum Primū est Ptās' pfis. Scōm Sapie filij. Terciū Bontat' spūsci. Quo ad Primū significāt in Duodecim pīarchis filijs Jacob. Heū .xxxv. Quo ad Scōm: significāt i Duodecim fontib⁹ i uent' in Helym. Exo.xv. Quo ad Tertiū ꝑ eanī i xij. lapidib⁹ pōtifical' ornat⁹. Exo.xxviij. Habent adhuc panis vbi dei z eucharistie apud ꝓpabulū. Habēt i se ꝓstantie in passiōib⁹ tribulationuz stabilimētū. Habēt i oblatōe p ꝓlo de se offerre sacrificiū. In Prio dor:ꝫfiguran chr̄o nouo pōtifici: noui sacri auctori. In Scōo Lhr̄o patieti. In Tertio: Lōfigurati chr̄o hostie. Quo ad Primū ꝑ cāī i.xij. panib⁹ ꝓpositōis. Leuit.xxiij. Quo ad Scōm figurāt i.xij. lapidib⁹ posit' i ripa Jordanis: sup q̄s manauit vnda tribulatōis. Josue iij. Quo ad Tertū in.xij. bob⁹.iij. Reg'.vij.q̄ stabāt sub mari eneo. Habēt adhuc i se Radiantia merita bītudis. Habēt i se Fūdatiōem ecclīastice pdicatis. Dūc in se Portas z aditus ecclīastice dignitatis. Primū Per vite idoneitatē. Secundum Per datam sibi a dño clauiuz potestatem. Tertiū aūt Per gratuitā z diuinā ad apostolatū vocationē. Primū ēt Per cōuenientia ad chr̄isti vitā. Scōm Per ꝓformitatez ad chr̄i fidem. q̄ est fundamentū. Tertiū aūt Per assimilatiōnē ad chr̄ist introitū: qui est ostiū. Oō nō accepit sibi honorē: sed dedit ei honorē qui dixit. Tu es sacerdos in eternū fm ordinē melchisedech. Ps̄. Quo ad Primū significāt g.xij. stellas in corona sponse. Apoc.xij. Quo ad Scōm ꝑ eanī per xij. celestis ciuitat' fundamēta Apoca.xxij. Quo ad Tertiū figurāt g.xij. celest' ciuitat' portas sic vbe hostia: Et sic ter trini ornat⁹ eccl'ie militāt' sūt sicut sunt ter trini ornat⁹ eccl'ie triūphantis, Dos īgit xij. in hos vocauit ornatus. Et hos ornatus omnis pontifex habere tenet. aut ipse inter apl'os non vocat a deo: sed forte se ingerit in dolosa fraude diaboli. Sequitur.

## Dedit illis virtutē z potestatez sup omnia demonia :et vt languores curarent.

Hic Apostolicā largit potestatē. Dicit aūt Tria. Gratuitam scz collationē donationis. Magnitudinem largiti muneris.z Efficaciā eiusdē contra nocumentū contrarie potestis. Gratuitas largiti muneris tangit cum dicit. Dedit illis. Non enī reddidit meritis siue obsequijs. Nec vendidit precijs. Nec exoluit p debitis :sed gratuito dono dedit gratis. Mat.x. Gratis accepistis :grat' date. Jo.j. Oīes accepimus de eius plenitudie. gratiam p gratia. Jaco.j. Dat omnib⁹ affluenter:z nō improperat. Eph.iij. Psal.lxvij. Dedit dona hoīb⁹ minibus. Matth.xxv. Dedit vnicuiq; fm ꝓpriam virtutē. Hester.ij. Largit⁹ est munera fm magnificentiā pncipalē. virtutē z ptātem. Magnitudinē describit largiti muneris. Tāgit aūt Duo munera Quoz Unū dr̄ ꝓfectōnē porētie ad actū. Scōm aūt: ordinationē porētie ad dīne legis ordinationē. Est enī Virtus vltimū porētie cuiusliber ad summū sui act⁹. Sicut dr̄ Phs.z ꝓfirmat Dionys⁹. Potestas est stans porētia ad legis ordinē. Quo ad Primū: indūit virute ex alto. Act. j. Quo ad Secundū dat eis potestas ordinādi et statuēdi oia fm legis chr̄i ordinē. Deq̄ dr̄ Mat. vlti. Data est mihi oīs potestas in celo z in tra. Et in Apostolos candē traduxit ptātem. Et virute igit incōtradicibiliter omia facere prevalent: siue naturalia siue supernaturalia. Diuina ex ptāte tm nihil nisi recte z recta possunt: dicentes cum Paulo.ij. Lorinth.xij. Non possumus aliq̄d aduersus veritatem: sed omnia pro veritate. Rhomano.xiij. Non est ptās nisi a deo. z quecunq; sunt a deo: ordinata sunt. Itaq; qui resistit ptāti: dei ordinatiōi resistit. Virt⁹ igit quasi vi quens: ꝫ insurgētia tuet z ꝓualet. Potestas: vltorē gladiū lege concessū exhiber ad vindictam malor:z laudē bonorū. Sic ē dedit Virtutē: que sic dispositio pfecti ad optimū opus. Et ad actū dedit potestatē: ad ordinate seueritatis districtionē z iudicium: Ut Virt⁹ confortet potestatē:z Potestas informet virtutē. Virtus em̄ sine potestate est temeraria.z Potestas sine virtute debilis et remissa: Potestas em̄ semper iusta est. Virtus aūt aliq̄n ꝓsumptuosa: temeraria. Et ideo Here.ix. dicit. Non gloriet fortis in fortitudine sua. Ps̄.xlvij. Qui gl̄iat in virtute sua:z i fortitudie sua gloriāt. Tale ei donū dr̄ Virt⁹:q̄ē ꝓfectū robur ad actū: vt efficere possit quēcūq; actū iposituz. ¶ Sup oīa demonia ¶ Tāgit b Doni b⁹ efficaciā: ꝫ nequā ꝓtās. Et hec est Duplex: In Spūalib⁹.i.z Corpalib⁹. In Spūalib⁹ dr̄ ¶ Sup oīa demonia ¶ Multiplicitas aūt dmonū: in multitudie demoniacoz nocumētoz. Nec ei nocēt aliq̄n ad sensuū quersionē/al's euersionē/z Imaginatōis turbatiōz. Sic i his q̄ dicūt

maniaci ꝛ demoniaci. Aliqñ aũt ad mozũ cozru ptionẽ. Sicut i his qui bene sentiũt ꝛ male viuũt. Aliquando aũt ad labefactionẽ fidei. Sicut i hereticis: qui fraude diabolica decepti videnꝫ bene viuere: ꝛ male credũt. Et qõliber istoꝝ habet multas differẽtias. Quod significat Matth.ix.ꝛ Lu.viij. Legio mihi nomẽ est. qz multi sumꝰ. Judi.xv Trecente vulpes samsonis: ꝗrũ caudas haberẽ colligatas ꝛ amen faciẽs habebant diuisas. Quia ꝗrũ omniũ (alꝫ omniũ demoniũ) malicia ducat ad finẽ peccati: ramen diuerse sunt facies peccatoꝝ quẽ suadent. Ideo dr Pſ. iij. Domine qd multiplicati sunt qui tribulãt me: multi insurgũt aduersum me. Ideo etiaꝫ Aliquãdo dicit aspis. Aliquando basiliscus. Aliqñ leo. Aliquando draco. Psal.xc. Super aspidẽ ꝛ basiliscũ ambulabis: et conculcabis leonẽ ꝛ draconẽ. Sup oĩa aũt hec ꝛ hmõi demonia est virꝰ ꝛ ptãs apostolica. Sic dicit Mat.xvj. Porte inferi non pꝛeualebũt adu̇ersus eam. Et hoc est qꝛ dr Job.xl. Qui fecit eum applicabit gladiũ eius [et vt languores curarẽt.] Languor est defectus in corpe. Dicit autem languor longus angor. Ecc.x. Languor prolixior grauat medicũ. Jn languores in quos nõ potest medicina: in hos potest aplica autoritas. Marc. vl. Super egros manꝰ imponẽt: ꝛ bene habebũt. Unde Mar.vj. dicit qꝛ vngebãt oleo multos infirmos ꝛ curati fuĩt. Inter etiã dona dina.j. Lozꝛ. xij. dicit: qꝛ alij dat curatio infirmitatũ. Et hoc qñ idem Aliqñ contingit in corpe: qñ nouit dei sapia hoc expedire. Semp aũt cõtingit in aĩa: qꝛ medici animoꝝ (alꝫ animaꝝ) gras sanitatũ pficiunt in mente. iiij. Regũ. v. Unde Lauari septies in Jordane: ꝛ recepiet sanitatẽ caro tua atqꝫ mũdaberis. Lauari septies in Jordane. Lauari septies est in sacramentoꝝ hũli descensu. Uel: influxu. vij. donoruꝫ spũs sancti. Et cũ caro recipiet tẽperamentum pcupiscẽtie. ꝛ Mens mundiciã gratie. Et hec per ministeria Sacerdotũ eccle. Et hmodo dedit apostolis ptãtem [vt languores curarẽt.] Nec est instantia. quã (alꝫ qñ) ferũt hereticꝰ de pontificibus nostri tpis: qꝛ ideo nõ habeãt a deo virtutem ꝛ potestatẽ chũi. qz languores non curant. qz Nec in diebꝰ apłoꝝ oĩs languidi curati sunt. Nec̃ i diebꝰ chũi: Sic ꝛ ipse christus dr Lu.iiij. qꝛ Multi leprosi fuerunt in diebꝰ Helisei pphete: ꝛ nemo eoꝝ curatus est: nisi Naaman syrus. Tales ei gratie Aliqñ fiunt ad edificationẽ fidei. ꝛ Aliqñ non fiunt: qñ ꝓpꝛ aliquã cãm non permittit eas fieri deus. Et Aliqñ fiunt a malis. ꝛ Aliqñ a bonis. Mat.vij. Multi dicẽt mihi. Nõne in nomine tuo virtutes multas fecimꝰ? ꝛ ego pfitebor illꝭ qz nõ noui vos. Sic igr ꝛ adhuc dant virtutes ptãs ecclastica.

## Et misit illos predicare regnuꝫ dei: ꝛ sanare infirmos.

Tãgit sue Legatõis auctem. ꝛ finẽ. Autoritas ẽt in b ꝙ dr Et misit illos.] Misit ei illos. Ut ei eis sua autoritas honoraret. Ut sua volũtas per eos omnibꝰ exponeret. Ut fides ꝙ eos pdicaret. ꝛ Ut eos non credẽtiũ ꝙ eos de infidelitate cõuincerentur. De ꝓmo quidẽ hoꝝ dr Mar.xviij. Qui vos honorat me honorat. ꝛ qꝛ vos suscipit me suscipit. Et Lu.x. Qui vos spernit me spngit. Et hoc etiã intelligendũ est de aplicis Legatis. Sz non sunt aplici Legati: Qui in auctoritate ꝛ vita ꝛ ẏbo nõ veniũt apostoloꝝ. Qui in vitate non habẽt gram curandi. Sed porꝰ demone pessimo implet ꝛ infirmat omne cui manꝰ imponũt. De Scõo dr .ij. Loz.v. Pro christo legatõe fungimur tanq̃ deo exhortante pnos. Obsecramꝰ pro christo reconciliamini deo. De Tertio Mat.vlt. Euntes in mundum vniuersum: pdicate euãgeliũ omni creature. Pſ. xviij. Celi enarrãt gl'am dei. Et sequitur. Jn oẽm terrã exiuit sonus eoꝝ. Rho.x. Fides ex auditu: auditus autem ꝙ verbũ christi. Quo pdicabunt nisi mittant? De Quarto Pſ. celix. Exultatiões dei in gutture eoꝝ. ꝛ gladius ancipites in manibꝰ eoꝝ. Exultatões in faucib: sunt gr'arũ actiões de credẽtibus. Gladij aũt in manibꝰ: sunt testimoniaꝝ cõ damnatões cõtra nõ credẽtes. Mar.vl. Qui vo nõ crediderit condẽnabit. Finẽ aũt legatõis subiungit: dicẽs [predicare regnũ dei.] Tãgit aũt Duos fines. Primũ quidẽ Ueritas. Aliꝫ aũt Uirtutis: tã in spũ q̃ in corpe. Finis Veritat': est regni dei pdicatio. Finis Virtut': est infirmoꝝ sanatio. Jn Primo hoꝝ notant Duo. Veritatis scz ꝓpositio: ꝛ Veritatis rõ. Propõ iportat cũ dr [Predicare.] Predicat eni vt dr Chry. cui? rõ: pbatis ipẽ: nõ habet. Sz cũ sit sup intellectũ: ꝛ sit de' alꝫ incredibilibꝰ opter qꝛ sup mũdanis pdet mirscilius. Est eni Predicare qdã ꝙdicare vel ꝓbiare exponere. Prophetie aũt oẽs innituntꝰ reuelatiõi. Reuelatio aũt nõ hz cãm ꝙ qua possit doceri siue demonstrari. ij. Timo. iiij. Predica ẏbũ: insta oportune iportune. Mar.vlti. Predicate oi creature. Esa.lxj. Misit me vt pdicarẽ captiuis idulgẽtiã: clausis apertionẽ [regnũ dei.] Ratio ꝛ nomẽ est rei pdicate ꝗrtũ ad vitatẽ. Est aũt Regnũ sicut dr Tullꝰ: Perfecta ptãs regendi. Dec aũt cõpletur Tribꝰ Regni. Uidelicꝫ. Subalibꝰ ꝛ Uirtutibꝰ ꝛ Opatiõibꝰ siue Officijs. Subalia aũt regno sũt Tria sicꝫ volũt Sapientes. Quoꝝ Primũ ẽ Cõuersa i naturã iusticia. Scõz aũt Rationũ iusticie plena scia. Tertiũ. Judicij incõtulsa sꝫia. Propꝰ primũ: Regeligit. Propꝰ scõm: decorat. Propꝰ tertiũ: ihronizat. Eligit ei i regẽ: cui ita naturalis ẽ iusticia qꝛ videt nõ aĩa alia aiaꝝ nisi iusticia. Esa. xxvij. Ecce i iusticia regẽbit rex: ꝛ pncipes i iudicio perũt. Et iõ nomẽ iponit ei ab habitu: sibi in natura ꝙuerso. Nicꝫ. xxiij. Voc ẽ nomẽ qñ vocabũt eũ dñs iustꝰ nr. Et iõ ost pbus qꝛ ad Regẽ ꝓfugiũt sicꝫ ad iudicẽ. Ad iudicẽ aũt sicꝫ ad iustũ aiatũ. cui? vitalꝫ aĩalis mors est iusticia. Propꝰ Sciarꝫ aũt rõnum iusticie dat ei corona: In ꝗ sicut rõnes iusticie fulgẽt lapides. Dat habitꝰ regi?: cui? fulgor est signũ splẽdens [in eo vndiq; sapie iusticiaꝫ ꝛ legum. Esa.xxxiij. Regẽ in decore suo videbũt. Qui aũt hec non hz fcat pr eũ. dꝫ dr Dan.xj. Stabit i loco ei? vilissimꝰ ꝛ idigꝰ decore regio. Thronꝰ aũt ponit Ut ꝛnoter incõtulsã iudiciorꝫ sniaꝫ. qz Sedẽdo dꝫcit. Et fcat qꝛ nilꝫ eũ passio timor [vel amoris vl' odij vel acceptionis (alꝫ acceptatõis) persone vel munerum diuelut ad declinandũ ab

equitate iusticie. Esa.xvj. Prepabit in misericor/dia solui: z sedebit sup illo iudicis in eqtate: z ve/locit reddes qs iustu est. Uirt etiã regni pstat et Trib. Qui vicꝫ Ad infima nõ sit inclinabil (als: declinabil) Qui ad oẽ arduuꝫ sit inuincibil. z Qui ad oẽe equũ ordiata. Sic ei infimis nõ enerua/tur. Fortioribꝫ nõ repellit. z In ordiatõe nõ ꝓfun/dit. Et ideo q̃si ossa Regni sc̃i Dñi z boies: ifima excedẽtes. Multie inuiabiles: z pãtes ordia/te: gladiũ defensoꝝ z vltoꝝ portãtes. qbꝫ oia sb/dita sint. j. Pet. z Rbo. xiij. Ois aia ptãtibꝫ subli/mioribꝫ subdita sit Officia etiã Tribꝫ ꝓstituũt Legũ vicꝫ dictatoribꝫ. Officijs publicꝫ. z Utilita/tibꝫ puatꝫ. Nec nouẽ sumunt iurta ordies regni celoꝝ. Et qñ diuisa sunt: facũt Regnũ dei: tã i ce/lo q̃ in terra. Mat. vj. Adueniat regnũ tuũ. Lu. xvij. Regnuꝫ dei intra vos est. Eqꝫ multa sunt in isto regno: Ideo multis compar. Matth. xiij. Hoc ergo regnũ dei misit eos pdicare. qz hoc sic appropinq̃uit p regẽ chm boibꝫ. Mat. iij. z iiij. Pniam agite: appropinq̃bit eni regnũ celoꝝ. Eqꝫ hec difficilia sũt: Jo Mat. xj dr q Regnũ celoꝝ vim pank. z violẽti rapiũt illud. Et pdicã/no isti regni: finis est legatois aplorꝝ. Hoc enꝫ est Regnũ qs amiserũt Judei: z datũ est noue gẽ/ti populo. Mat. xxj. Auferet a vobis regnum: z dabit genti facienti fructꝫ ei. Et hoc simplici no/mine z intentioi sacra scptura vocat Regnum. Ps. cxliij. Regnũ tuũ regnũ oim seculoꝝ. Mat. vj. Primũ q̃rite regnũ dei z iusticiaꝫ eius. et hec oia adiciẽt vobis. Sic mittunt angeli. Mat. xiij. qui colligẽt de Regno dei omia scãdala. Sic Jo. xvij. Et chs. Regnũ meũ nõ est de hoc mun/do. Predicatio q̃ isti regni: pdicatio est veri/tatis explanãtis Leges. z Substãtialia z Uir/tualia: z Officia istꝫ regni: z Ututes z Hias ad ipm adq̃rendũ faciẽtes: z Promissiões eiꝫ: et Eõminatões in eos q̃ isti regno ꝓtradicunt. Et iste est Finis vnꝰ z potissimꝰ (alias: poꝛtissimꝰ)

Alĩ autẽ Finis Ututis exꝑmit: cũ dr: [sanã/re infirmos] Est autẽ Dupler Infirmitas: et Dupler opposita infirmitati Sanitas. Una In/firmitas mẽtis. Alĩa autẽ corpis. Et hec Dupler Una q̃dẽ ex pcõ causata. Alĩa aũt causata ex bu/moribꝫ. Infirmitas mẽtis Dupler. Pcii. j. z Pene Pcm q̃dẽ sanat medicꝰ anie p effectũ sacꝝ. vt (als: sacramẽtal) gr̃e. Infirmitatẽ aũt pene mitiꝫ gat p eãdẽ. Et iõ Ecclx. xxviij. vtrũq; scz Et ꝑ vn gũẽtari vncões ꝓficiẽt sanitatẽ ꝫ Infirmitates culpe. Et pigmẽta faciet suauitatẽ ꝫ Infirmitates pene. Cõtra Infirmitatẽ aũt corpis vtrãq; comi/missa ẽ mistꝝ medicina Uncõis extreme. Mar. vj. Ungẽtes oleo mlos ifirmos z curabant. Jac. vlẽ. Ungẽtes eũ oleo. z oõ fidei alleuiabit i firmũ. zsi i pctis sit dimittet ei. ps. cij. Qui sanat oẽs ifirmitates tuas: q̃ propiat oibꝫ iniqtatibꝫ tu/is. Ack. iij. Nomẽ Jesu z fides q̃ p eũ est: dedit ite grã sanitatẽ istã i ꝫspectu oim vim. Nec est eni p fectio salutarꝫ (als: sanitas) q̃ ꝫmittit mistꝝ eccle siastice. Nec vnq̃ carent tali pãte q̃ ve sũt mistri eccle. Sic Joseph magnꝰ dispẽsator: sũmi regis in figura chr̃i: cõmutat seruis suis medicꝫ vt aro matibus. b est: sacramẽtalis gratie odoramentis cõdiant totũ corpus mysticum sui patris. Beñ. l. Sic Joseph chr̃i amicus z seruꝰ mixtura myrrhe z aloes (que a putredine ꝑseruãt) totuꝫ vngit corꝰ chr̃i. Matth. xxvij. Joan. xix. Sic dr David Pse. xv. Non dabis sanctũ tuũ videre corruptionẽ. q. notas p ministros: fecisti mihi. in sacramẽtis: vi/as vite quo ad rem in sacramẽtis ꝓtentã: adimple bis me lecicia cũ vultu tuo: p rem in sacris significatã z non ꝓtentã. Uerũ tamẽ est q̃ apli sanabant etiã vmbra corꝑis sui mlos egros: z verbis oraci/onum suaꝝ. z impositõe manuũ. Sicut vbiq; legit in actibꝫ. Sed hec gra sanitatũ nõ generalit̃ distribuita est ad ecclesie ministros

**Et ait ad illos. Nihil tuleritis in via: neq; virgã neq; peram neq; panẽ neq; pecuniam: neq; duas tunicas habeatis. Et in quãcũq; domũ intraueritis ibi manete: et inde ne exeatis. Et quicunq; non receperint vos: exeũtes de ciuitate illa: etiã pulueꝛẽ pedũ vr̃oꝝ excutite i testimoniũ supza illos**

Dic Formã adhibet viuẽdi tante legationi con gruentẽ. Nec aũt forma Triplices cõtinet regias q̃tũ ad Tria q̃ cõperunt legatis viatoribꝫ. Pria ma est De Sustentãte in via z defendẽte. Scda ẽ De Necessariorꝝ pulsione. Tertia aũt De Protec/gente ab impugnatoribus aeris. Sustentans au/tẽ z defendens in via: est virga. Que est z baculus sustentans. Et a ruina defendens. Et quia nõ lon/ge mittebantur: sed tm̃ intra terminos Judee. nõ baculo sustentante non indigebant Quia autẽ intra termios fratꝝ mittebant qui pacifici erãt. nõ etiam non indigebant baculo defendente. Adhuc autem quia noua predicabant oĩbus cõtraria: Ideo vni vel paucis contra omnes baculus non profuisset defensionis: z verbum predicatũ plus ꝓfecit patiẽtia q̃ defensiõe. Et ideo ttꝫ interdicit defensionis auxiliũ. Qui autem intra termios Ju/dee tm̃ missi fuerint z non longe: patet Matth. x. Jn viam gentiũ ne abieritis: z in ciuitates sama/ritanorum nõ intraueritis. Nec est enim Prima missio: In qua primuꝫ oportebat verbum offerri filijs israel: z randem cum culpa repulsionis eorũ conuertebantur ad gentes. Tunc longe mittendi erant: z solatijs vie diuersis indigebant. z illa tũc apostolis sunt concessa. De Patiẽtia autẽ quam exhibere debebãt dicit Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. quibus nõ ꝓ/desset pauca defensionis arma. Jta etiã vita con cordat doctrine z exẽplo magistri. Dixit ei Mat/thei. cnto. Percutienti vnam maxillam: exhiben/diam esse alteram quando ꝑualet iniquitas. Ipse etiam patientiã exhibuit in iniurijs. Et ideo etiã apostolis talem formam viuendi z vincendi im/posuit. Rbomanorum. xij. Non vosmetipsos de/fendentes charissimi: sed date locum ire. Scripũ

est em̃. Mihi vindictã: t ego retribuã dr domin⁹.
Sed hec contraria. Dicit enī Marcus. vj. Nihil tuleritis in via nisi virgã tm̃. Filij etiaz israel
ereuntes de egypto: baculos tenebãt in manibus.
Exod. xij Moysi etiam dicit Virgã hanc tolles
in manu tua in qua facturus es signa. Exod. iiij.
Quare ergo hic phibet virgã tolli Ad ꝟ dicendũ
est q̃ Supra dicta rõne prohibet hic t in Matheo virgã tolli. Maxime fm q̃ virga ẽ de armis
defensionis t impugnationis: fm tamẽ q̃ virga ẽ instrumentũ sustentationis lassitudinis: q̃ aliquãdo
cõtingit in via parua: sicut in magna: permittit portari virgã. De Filijs aũt isr̃l non est sile. q: illi recedebant fugiẽtes: t armis indigebant defensionis
De Moyse etiaz non erat sile. quia ille mittebat
vt plurimus t dominus Pharaonis. Et isto ꝟ signũ
huius virgã accepit correctionis (al's directionis)
Isti aũt mittebant ad synagogas ꝑpm eis non obedientem (al's obedituri) Et ideo ad illos regnũ nõ
acceperũt: sed potius in gentibus post resurrectõez.
Sic ergo t cõcedit t interdicit tolli virgã in manibus. Defensio em̃ illa inutilis esset vbo predicando. Esa. xxvj. Forsitan inniteris super baculum
arundineũ cõfractum istum super egyptum. cui si
innixus fuerit homo confringet: t perforabit manum eius. Et ita est de Defensione secularium armoꝝ: que inutilia sunt viris spũalibus ꝓualente
iniquitate: t cotã infideli iudice. Sicut dictimus
alibi. Taliter aũt ꝓualuit iniquitas: t infideles
erant iudices in ꝓncipio nascẽtis eccle. Et isto nõ
erat opponenda nisi patientia.

¶ Hac habita regla d armis Defensionis t Impugnationis: ponit viuẽdi formaz
de Necessarioꝝ prouisione cõtra impugnãs itrinsecus. Hoc aũt est Duplr. Aut enim est De sollicitudine futuri iterũ
dicit peram: dicẽs [neqꝫ peram] Supple: tollatis invia. Pera aũt omne reseruatoriũ dicit in futurum. Unde sacculũ sub phibitione pere prohibuit. t omne reseruatoriũ eculenti vel poculẽti siue vestimentoꝝ. Sicut em̃ dr glo. Concessa ꝓmus
potestate signoꝝ: mittunt predicare regnũ dei: vt
magnitudini promissoriũ atteret magnitudo facroꝝ: t fidem vbis daret vtus ostensa: t noua faceret qui noua ꝑdicarẽt. Judei em̃ signa querũt.
Et cũ signa de nouo exhibebãt necessaria: vtro abeis exhibebãt a contribulibꝰ suis. Et ideo de pera
non oportuit aliqd cogitare. Sed cũ postea ꝓtradictum fuit vbo ꝑdicationis: t signa magicis artibus t ꝓncipi demonioꝝ imputabant: dem̃ fuit
Lu. xij. Qui habet sacculũ tollat: sil'r peram. t q̃
non habet gladium: vendat tunicã suã t emat gladium. Non ꝓualente enim iniquitate cotã fideli t iusto iudice. licꝫ vri armis defensionis ad repulsam
inimici: donec veniat defensio a iudice. Sicut t inter illos qui vtro nõ exhibẽt necessaria: poterit ꝺs
licite vri sæculo t pera. Sicut t dominꝰ loculos
habuit: in quibꝰ ea que mittebantur portari fecit.
Joan. xij. Unde t Jo. xiij. cũ inter Samaritanos
esset: discipuli in ciuitate abierũt vt cibos emerẽt.

Nocest igit q̃ dicit [de pera] Siqs aũt apꝰ
eos qui vtro necessaria exhibẽt: peram portaret. B
elemosynas aliocꝝ pauperũ ꝑripere intenderet t
peccaret. Apud Judeos enim quidꝫ tunc apostoli
predicabãt: preceptũ erat vt foris nõ maneret peregrinus. Et maxime Leuita: q̃ habebat sermonem
exhortationis ad ꝓplm. Leui. xxv. Et ideo tunc pera Apostoli non indiguerũt. Unde Josue. ix. Gabaonite qui i peris t vtribus esculentũ t poculentum portabant: filios israel decepert. Gabaonite
proclives iniquitati interpretabant. Et significat
q̃tuarios ꝑdicatores: inique ꝺ pecuniꝭ t bonis
aliocꝝ suas peras replentes: t non intendẽtes edificationi proximoꝝ. ſz qualiter iniq demosynas
pauperũ ꝓripiãt: filios dei cõuertendos per verbuz decipiũt Sollicitudo aũt necessarioꝝ respectu ꝓsentis defectus tangit hic Triplr. In Escu
lento: t Cõmutabili pro quolibet necessario: t Instrumento. Et omnia hec sunt cõtra impugnans intrinsecus. De Primo dr [Neqꝫ panem] In q̃
omnia necessaria ad victũ intelliguntr. Talis enim
necessarioꝝ sufficientia: copiose a ꝓncipio cum viderent sig̃. t ꝑdicũ non esset adhuc christo a iudeis. exhibebat. Quia etiam decimã quandã apꝰ
se colligebãt: quã pleritis t aduenis ministrabãt.
Sicut dr Tob. j. Ita vt in septimo anno proselytis t aduenis ministrarẽt omnẽ decimationẽ. Job
xxj. Foris non mansit peregrinus. ostium viatori patuit. Cum aũt postea contradicebat apostol:
istud non potuit neqꝫ debuit obseruari [neqꝫ pecuniam.] Que sicut dr Xristo. fideiussor ẽ cuiuslibet necessitatis. Et est. q̃ qualibet necessitate commutabilis. Et ideo melius hoc exprimit Mat. x.
Ubi dicitur. Nolite possidere aurum neqꝫ argentum neqꝫ pecuniã in zonis vestris. Sicut eni dictum est via longissima non sunt missi: neqꝫ ad cõtradicentes sermoni. Et ideo exhibitiõe signorum
omniꝫ abundabãt. Act. iiij. Nec em̃ quisqꝫ egẽs
erat inter illos. Quotquot enim possessores erant
agroꝝ: vendebãt t ponebãt pecia ante pedes apostoloꝝ. Dividebat aũt singul' put cuiqꝫ opꝰ erat:
postea autez cum talis cessauit gratia: ꝓsulte portabatur pecunia. t alia: quibus future prouideretur
necessitati. Sequitur [Neqꝫ duas tunicas habeatis] Tunica hic vocatur fouens calorem
corporis: t continens spiritus ne corpora perfrigus obuians: aut resolutionem spũs: dissoluatur
Quid autem sit habere duas tunicas tam superius ꝓpositum est. Non enim dicuntur duo a numero vestimenti: sed a numero vsus. Non em̃ duo
vsus camisie vel duo vsus tunicarũ q̃ est tunica.
vel duo vsus supertunicalis fm q̃ est supertunica
iesunt necessarij. Sed sicut sufficit vnus vsus camisationis: ita sufficit vnus vsus tunicationis. t
vnus vsus togationis. t vnus vsus pallationis.
t alter simul cum illo adhibitus est superfluꝰ. Et
hoc hic prohibet (al's probibet) quia hoc superflue
sollicitudini deputat. Timo. v. Habẽtes alimenta t quibus tegamur his contenti simꝰ. Ja. v. Agite
nũc diuites: ploraze vlulantes in miseriis que venerunt vobis. Aurum t argentum vestrum crugnauit. Et vestimenta vestra a Tinea comesta

sunt ꝛ erugo erit vobis in testionū :ꝛ mãducabit carnes vras sicut ignis Si ãt dicak Q̃ unica ẽ cõtra defendẽs ab extrinseco :ñ ẽst cõtradicens dũ. S3 tñ cnã ℔ ẽst vex q̃ ꝓnet digerẽs intrise cũ:ꝛ ꝓnet spm̃ q̃ ẽst vehiculũ ꝓtectũ. Jst3 aũt ordiatis:ordinat id necessariũ qđ repellit impugnãs extrisec⁹:qđ ẽst hospitiũ. Hic aũt ordo ẽ f3 Duo. S3 f̃m Recipiẽtes.ꝛ f̃m ñ recipientes. Quãtũ aũt ad Recipiẽtes rãgit Duo. S3 ,q̃ remanẽdũ ẽ in domo vna.ꝛ Q̃ indenõ ẽst ercũdũ ad hospitiũ iura alibi q̃renda. De Prima pte dic̃ **L'In quãcũq; domũ itraue.** J Premissa mõ diligẽti ingstitõe ꝺ hospitũ dictate:quã inuit Mat. x. Et post q̃ dign⁹ hospitalitate hospes iuẽ? est:i illi⁹ domo manendũ ẽst. Est aũt dign⁹ vt ꝺr Beda:q̃ sibi pon⁹ reputat bñficiũ impẽdi suscipiendo hospites:q̃ impẽdere. Talis fuit Abraã Heneč.xviij. Dñe si inuẽ gr̃am i oculis tuis ne trãseas seruũ tuũ:sed affer̃ paupllũ aque ꝛ lauent pedes vr̃i. et reqescite sub arbore :ponãq; buccellam panis ꝛ confortet cor vestr̃m: Idcirco enĩ declinastis ad seruũ vestrum. Talis cnã fuit Loth Ben.xix. Obsecro dñi declinate in domũ serui vestri.ꝛ manete ibi. Hebre.xiij. Hospitalitatẽ nolite obliuisci. Per hãc enim placuerũt quidã angelis hospitio receptꝫ. In talẽ ergo domũ intrãtes: suscipiũt charitatiue ꝓdicatores: Et sine causa erirent. Vñ dicit J Ibi manete J Et addit Mat. x. Edentes ꝛ bibentes q̃ apũd illos sunt. Dign⁹ ẽst enĩ ogari⁹ abo suo.j.Lozin.ix. Dñs ordiauit his qui euangeliũ annũciãt:ꝺ euãgelio viuere. Tũc enĩ nõ erant ecclesie ad quas turbe ꝟbũ audirẽt ꝓfluerẽt.ſ; ad domos fideliũ ꝓfluerẽt vt audirẽt ꝟbũ. Que aliq̃nẽl a ꝑmitiue ecclesie epis in ecclesias sunt ordinate: Sicut in multis sanctoꝝ legik gestis. Et hec ẽst causa dicti istⁱ. Sequitur. **J Et inde ne ereatis** J Tangit hic q̃s scribe et pharisei ꝛ pseudo fecerũt:qui discurrerũt per domos:lautiores querẽtes hospites. Hoc veris ꝓbibet ꝓdicatorib⁹. Discurrẽs enim ꝑ domos: vanitates videt in domib⁹ .ꝛ capik diuersoꝝ delectabiliũ formis.ij. Timoth.iij. Et his sunt q̃ penetrant domos:ꝛ captiuas ducũt mulierculas oneratas peccat̃. Si tamẽ honestus hospes expensis nõ sufficiat:nõ ꝓhibet fieri ab alijs contributionẽ ad expensarũ onera supportãda .sicut ex ratio dicit(alias:dictat) ꝛ Jura Legatis et predicatorib⁹ concedũt. Sicut ꝛ apostol⁹ dicit.j.ad Lozinth .xv) . Unusquisq; apud se reponat per vnam sabbati quod sibi bonũ videtur: vnõ cuꝝ venero collecte fiant. Et.ij. Lozinth.viij. Nõ enim vt alijs sit cõsolatio: vobis aũt tribulatio:ſ; equalitate. Vacigik de causa ibi manere.ꝛ inde ne ereatis. Sequik .J Et quicunq; nõ receperint vos J Tangit hic dẽ nõ recipientib⁹ predicatores :ꝛ verba ꝓdicatiõis. Illi aũt sunt obstinati:sicut dicit Ezech.iij . Filij israel nolũt audire te:quia nolunt audire me. Et dicit Ezechi.ij. ꝙ dom⁹ exasperãs ẽst. Hi sunt ergo ꝺ q̃bꝫ dicit Joan.viij. Sermo me⁹ nõ capit i vobis . Tales igik significant ꝑ viros Hiericbo:qui ciecerunt a se explꝛatores. Josue.vj. Recipiẽtes aũt significantur per Raab:que recepit eosdẽ:ꝛ a persecutoribus absc̃dit. Nõ recipiẽtes igitur indigni sũt q̃ sibi gratia exhibeat hospitalitatis. Et illi sunt digni omnib⁹ plagis egyptioꝝ: qui bonis hospitibus male vsi sunt. Sap.xlvi. Alij quidẽ ignotos non recipiẽdo aduenas. Alij aũt bonos hospites in seruitutẽ redegerũt. Et nõ solum hic:sed ꝛ alius respectus illoꝝ erat:quoniã inuiti(al⁹ inuite)receperunt extraneos. Qui aũt cũ leticia recepert hos qui eisdẽ vsi erant instrumẽto :seuissimis afflixerũt doloribꝫ. Et ideo pecdit Ibidẽ Justek f̃m suas nequicias pariedank. **J Quicunq; igik non receperit vos** J Tertia Canonica Jo. Diotrepes nõ recipit fratres :ꝛ eos qui suscipiũt ꝓhibet :ꝛ de ecclesia ejcit. A talibꝫ igik exeuntes **J de ciuitate illa** J que ẽ habitatio ꝓphanoꝝ illoꝝ qui nõ audiũt dñm dicencẽ. Beatus qui intelligit super egenũ ꝛ pauperẽ:in die mala liberabit eum dñs. Jsti sunt enim imitatores Diotrepis:que ẽ malo suo conuicit. Jo. euãgelista. Jsti sunt imitatores illi⁹ serui nequã:qui bona dñi sui nõ dedit ad mẽsam familie dñi: sed subtrahit filijs dei bona patris coꝝ. Mat.xxv. Et non imitank seruum fidelem ꝛ prudentẽ: qui quia in pauca fidelis fuit :ꝛ ĩbo intrãs in gaudiũ dñi sui supra multa ẽst constituꝫ. Et ideo exeuntes **J pulueꝛẽ pediũ vestroꝝ ercutite** J Triplr. Puluis enĩ in pedibꝫ signum ẽst laboris itineris. Et hic ercunk in eos quando labor suscepti ꝑ eis itineris:in eos ꝓponitur:vt testis cõtra eos in iudicio dei habeak. Et hoc ẽst q̃ ꝺr **J in testimoniũ illis** J Ezech.iij. Si tu annũciaueris impio:ꝛ ille non fuerit conuersus ab impietate sua ꝛ a via sua impia. Jpse quidẽ in iniquitate sua morietur.tu aũt aniam tuã liberasti. Et sic pulueis laboris in non recipiente ꝟbum ercunk qñ labor in testimoniũ condẽnationis eius reꝛ queꝛ. Zcc.xx. Innocens ego sum a sanguine oim vestrum. Nõ enim effugi quo minus annunciarẽ vobis omne consiliũ dei. Sc3o Pulvis ercunk. q̃ temporalia(que pulvis sunt exiguus) non recipiuntur ab his qui veritatis ꝓdicatores non recipiũt. Apoc. xviij. Exite de illa populus meus: ꝛ ne participes sitis delictoꝝ eius:ꝛ de plagis eius nõ accipiatis: quoniã peruenerũt peccata eius vsq; ad celuz. Jnsignum huius Josue.vj. dicit de ciuitate que nuncios dei non recepit. Sit ciuitas hec anathema.et omnia que in ea sunt:sola Raab merentur viuat cũ vniuersis qui cuꝝ ea in domo sunt. Absondit enĩ nuncios quos direximus. Sic Numeri.xvj. Nõ audientibus ꝛ non recipientibus verbum domini: dixit. Ne respicias sacrificia eoꝝ. eu scis q̃ nec asellum quidem vnq̃ acceperim ab eis vt afflige rem quẽpiam ipsoꝝm. Tertio Ercutitur pulvis Spiritualiter. Pulvis videlicet terrene conuersationis: qui in peccatis venialibus (que pulvis dicuntur) adberet predicatoribus veritat̃ et contagione societatis:ꝛ solliciudinis talium contumacium. Dicautem in eosdẽ ercunk quãdo cura pro eisdẽ nõ suscipiũt:ꝛ ad statũ ꝓemplatõis et puritatẽ cassolabore actiõis ꝓdicatoꝝ reuertitur. Jdeo enim ẽt dñs Jo.xiij. Qui lotus ẽst non indiget niſ vt pedes lauet.ꝛ ẽst mund⁹ vot⁹. Rectus

enim ad se: post posito actiõis labore: ppẽ impedire verbum dei nõ suscipientiũ: excutite pulueré vestrũ in testimoniũ quãdo p impedis talib⁹ deliberat: vlcisci⁹ non inquinari: dicẽs illis Lañ. v. Lauit pedes meos: quõ inquinabo illos: Sic ḡ puluis in testimoniũ resproboz a pedib⁹ sctoz ecclie. Dicit aũt. supza illos J q: ꝟ est on⁹ p remẽs illos in iudicio. Psal. xxxvij. Sicut on⁹ graue grauate sunt sup me. Un Mat. x. õz. Amen dico vob. q tolerabilꝰ erit terre sodomoz: z gomoz reoz: i die iudicij ḡ illi ciuitati.

## Egressi autem circũibant p castella: euangelizantes et curantes vbiqꝫ.

J Dic cãgit. Obedientialis collate potestatis executio. Tangũtur aũt Duo: Obedientia discipulorum: z Fama audientiũ eos. Statim eñ mirabilis de eoz fama facta est inter iudeos qui apl̃os audierũt. De Prio aũt tangunt Tria. Egressus sc̃z. Circuitus. z Fructꝰ. Egressus q̃dem cũ ort. Egressi autẽ J A sc̃z. A suis. z A scholis. z Ab intimo cõtemplatõis. A sequendem Se negligẽtes in dcte p̃paratõis. ꝓpter ea q̃ sunt proximoꝝ. Sic egressus est Paul⁹ Act. xx. Spũs sctus per oẽs ciuitates protestat mihi dicẽs: q̃m vincula z tribulatiões hierosolymis me manẽt. sed nihil horũ vereoz. nec facio animã meã pciosiorẽ ḡ me: dũmodo ꝑficiam cursum meũ z ministeriũ verbi q̃s accepi a dño. Lanticoz. J Si ignoras te amica mea egredere: z pasce hedos tuos. Se ignorat qui ꝑpria negligit ad B: vt de se egrediat. z hedos. hoc est peccatores conuertendo pascat. Lañ. vij. Egrediamur in agrum: cõmoremur in villis. Sic Isaac egressus est de se ad meditandũ in agro: z rebecꝫ inuenit. Gen. xxiiij. Isaac: pdicator⁹ missus de suis cõmodis egressus in agrũ verbũ dei seminandũ: inuenit credentium ecclam sibi spũali matrimonio copulandã. Egressi eñ sũt a suis familiarib⁹ familijs: z amicis. Gen. xij. Egredere de terra z de cognatiõe tua. Psal. xliij. Obliuiscere pplm tuũ z domũ patris tui. Deut. xxiij. Qui dixerunt patri suo z matri sue nescio vos: z fratrib⁹ suis ignoro illos: z nescierũt filios suos. hi custodierũt eloquiũ tuũ. z pactum tuũ seruauerunt. Egressi eñ sunt a scholis dñi: studia sapie intermittẽtes. Omnia enī tpus habẽt. Sicut dr Eccl. iij. Tpus colligẽdi lapides. h est solidas vitutes in studio. z tpus spargendi eosdẽ in doctrina z pdicatione aliis ꝓponẽdi. Un Poeta (als Iuuenalis) Semp ego auditor tm̃ nunq̃ne reponã. Eccl. xxix. Transi hospes: ornа mẽsam. z que habes in manu tua: cibа ceteros. Prouerb. v. Deriuẽtur fontes tui foras: z in plateis aquas tuas diuide De Quiete eñ cõtemplationis veritatis: egressi sunt ad laborẽ actionis. Non enim semp sedendũ est cũ Maria ad pedes dñi in contemplatiõ: sed aliq̃n egrediendũ ad cõsiderationes domus i cura exteriori. Prouer. vi. Consideraui semitas domus sue: z panem ociosa non comedit. In figura huius Abraam patriarcha posteq̃ i spiritu cum filio adoraueraꝫ in monte: z in igne spiritussancti arietẽ. hoc est: carnis impetũ concremauerat: reuersus est ad asinũ z ad familiam. z cursũ commisso. Gen. xxij. Puer etiam Samuel non semper auscultauit dominũ in templo: sed eñ aliq̃ando puidit necessaria populo. Sic̃ igit egressi J circũibant J Ecce Circuitus. Et tangit Duo. Modum: z Loca. Modus: quia J circũibãt J ⁊ est: in circuitu ibant. Circuit aũt qui in idẽ a quo incipit gressum z motum conuertit: z tamen extrema oĩa percurrit. In tali aũt ꝓdicatiõis legatione a deo auctore missionis incipit: z ꝓ oĩes differentias hominũ a deo longe distantes discurritur. z in deum redit. Et hec expositio a ꝑbis Dionysij trahit. Ps̃. xxvj. Circũibo z immolabo in tabernaculo eius hostiam vociferatiõis: cantabo et psalmũ dicam domino. Circuit q̃ a domino sicut dictum est exit. Immolat aũt qui sacrificium de conuersione peccatoꝝ adducit in tabernaculũ ecclesie. Hostiam aũt vociferationis exoluit q̃ voce plena deuictis hostib⁹ deo laudes exoluit. Quod non facit nisi quando post fructũ ad deum redit. et sic circuit: cantans psalmũ dicit. Sic circuibat Iesus per ciuitates z castella: docẽs z ꝓdicãs euangelium regni. Mat. iij. J per castella J Locus ẽ circuitus apostoloꝝ. Castella aũt sunt municiones. quia in locis in quib⁹ diabolus magis munitus est: magis pdicationi est insistendus. Deb. xj. Sancti per fidem vicerũt regna. Et Ibidẽ. Castra ꝓterunt exercitoꝝ: fortes facti sunt in bello. Iudicũ. v. Noua bella elegit dominus: portas hostium ipse subuertit. Gene. xxiij. Castra dei sunt hec. Idcirco dicitur in Cant. vj. Terribilis vt castroꝝ rum acies ordinata J euangelizantes J Ecce Fructus siue finis. Est autem finis pdicatoꝝ in ipoz z finis eiusdem in altero. Fructꝰ in ipso semp cõsequitur quando eorum que sui sunt officij: nihil penitus omittit de contingentibꝰ ad finẽ. Et hoc ẽ euangelizare. J. Corinthio. J. Non misit me dominus baptizare sed euangelizare. Non in sapientia verbi: vt nõ euacuetur crux christi Esa. Quadragesimoꝑmo. Primus ad sion dicet Ecce assum. z ad hierusalem euãgelistam dabo. Finis autem z fructus in altero tãgitur cum dicitur J et curantes vbiqꝫ J Non poterat esse nisi diuina virtus: que vbiq; curabat: quia virtus humana non sufficeret. De cura autem ista iam dictum est: q̃ est sanatio integra in q̃nta ſtemper: z frequenter in corpore. Mar. vltimo. In nomine meo demonia ejicient: z super egros manus imponent. z bene habebunt. Et ideo dicit in Ps̃. Scrageſimoſeptimo. Lingua eñ canũ tuorum et inimicis ab ipso. Lingua eñ canũ dei, latratũ pdicatõis emittẽs: vulnera lingue z sanat. Et ideo ex inimicis ad deum convertit. Et sic curat vbiq;. Matth. x. Euntes predicate: quia appropinquabit regnũ dei. infirmos curate. mortuos suscitate. leprosos mundate. demonia ejicite. Gratis accepistis: gratis date. Iste ergo est Finis z fructus in altero: quẽ nõ semper consequitur qui a domino missus predicat. Sed tamen non propter hoc laborem amittit. quia eñ nullum curet: quando predicando de contingentibus nihil omittit: Mercede digna non fraudatur. secunda. Timothei primo. Scio cui credidi

et cernus sum. qz potens est depositū meū seruare in illū die: iustus iudex. Unde. iij. Reg. xix. Ut Helias Heliseū in pheta unxisset: et illeno statim sequi voluisset: dixit Helias. Quod meū est fac tibi. Acsi diceret. Finez optatū quo ad me cōsecutus sum: tu decetero vide qd agere debeas. Qz autē dicit [curantes vbiqz] notat Qz cure sacramentorū nullus morbus obsistit. nisi forte aliquis obicē spiritui sancto posuerit. Quia sicut dicit Sapiēte. j. Spūs sanct⁹ discipline effugiet fictū. nec in maliuolā animā introibit sapientia. nec habitabit in corpe subdito peccatis: sicut dicitur ibidem.

**Audiuit autē Herodes tetrarcha omnia que fiebāt ab eo: et hesitabat eo q̄ diceret a quibusdā: qz Joānes surrexit a mortuis. A quibusdaz vero qz Helias apparuit. Ab alijs autē: qz pheta vnus de antiquis surrexit.**

Hic tangit de fama verbi p̄dicati. Tangūtur autē Tria. Primo eni tangitur Fame solēnitas. que vsqz ad solēnes personas pſonuit. Secūdo tangitur Fame diuersitas. et Tertio Christi: cuius fama p̄dicabat ad videndū desiderabilitas. Circa Primū tanguntꝫ Duo. Fame solēnitas. et Audientiū captio a fama illa. Intra se eni capiebantur: hesitantes que esset pſona tāgrandis ō qua talis fama sonaret. Abuc in Primo horum dicunt Tria. Solennitas fame. Generalitas in bonis laudib⁹ fame. et De quo tālaudabilis fama pſonuit. Solennitas notat in hoc q̄ ad Regū tā deuenit palatia. Et hoc est [Audiuit aūt herodes] Hic Herodes antipas: filius Herodis ascolonite: Sub ō passus est dūs. Que spretuit indutū veste alba. et Qui decollauit Joannē: Imitatus paternā malicīā: q: (als: q̄) pater pueros occidit: q̄re ebim puerū [tetrarcha] Tetrarcha autē dr. qz Mortuo Herode ascolonita pie bui⁹: a Rhomanis diuisum est regnū in q̄tuor tetrarchias. Quarū duas habuit Archelaus Tertiā Philippus. Et iste Herodes Quartam Et hec oia tā in añ babit⁹ exposita sūt. Dec ār Fame solēnitas (q̄ apō oēs bonoz memoria digna fuit) odoz fuit diuinoz bonoz in cbo Qui diffusus est i mūdū: apta p p̄dicationē apłoz: apotheca vtutū suaz. et cōminutis et tritis aromatib⁹ p explanatiōem scripturaz. ij. Cor. ij. Cbi bonus odoz sumus deo in bis q̄ peunt. et in bis q̄ salui fiūt Venenata eni ad odoris fragrantiā moriūt. et munda ꝓfor tant. Cant. iiij. Odoz vestimētoꝝ tuoz sup oia aromata. Vestimēta aūt ꝓprie et lanis agni siue vtutib⁹ cbi. Ps. xliij. Myrrha et gutta et cassia a vestimēt⁹ tuis. Supple. spirant Eccli. xlix. Memoria Josie i cōpositōe odoris facta est op⁹ pigmētarij: In oīm ore q̄si mel idulcabit memoria ei⁹. Josias: in q̄ est incēsū dñi. Vel In q̄ē sacrificiū: interpretat. Et significat cbm: q̄ Incensū boni odoris fuit p nobis i deuotōe oratōis. et Sacrificiū p nobis in oblatiōe passiōis. Et hui⁹ odor coram deo in fama: et laude coram dominib⁹ est mirabilis. Hene. viij. Odoratus est dominus odorē suauitatis. Et isto per eū cunctis benedixit. Hoc aute ad edificationez fecit Episcopoz: vicesuas tenentiū. j. Timo. iij. Oportet episcopum bonum habere testimoniū ab his q̄ foris sunt. oia que fie. ab eo. Ecce Fame generalitas. Omia erant in bona fama: et nō sicut quidā qui maculosam habent famā: que sicut pellis leprosoz: varietate respersa est. Sed ista vniuersaliter erat pulcra et bona. Cañ. iiij. Tota pulcra es amica mea: et macula nō est in te. Ideo dicit agnus immaculatus. Ero. xij. Erit agnus sine macula: masculus anniculus. j. Pet. j. Pretioso sanguine redempti estis tanq̄ agni immaculati christi. Mar. vij. Reddit causa cum dicit Bene omia fecit. Si enim dū oia fecit: tunc fama bona erat de omnib⁹ que fiebant. Sic enim christus omia fecit bene: sic ōt Beda q̄ diabolus omia facit male. [Et hesitabat] Herendo intra se captus. quenā esset tandigna persona: de q̄ ista referrent tam vtr laudabilia. Differēter ār hesitabant Nathanael et Herodes. Nathanael ex dictis Philippi. pbabilibus hesitans. hoc ebet rere incipiens: ductus est ad ihesum. Joā. j. Et hesitatione promouit in adhesionē: et a cbo meruit laudem. Herodes autē paterni doli imitator: qui de situerat in dict⁹ magoz. Mar. vj. Sicut et iste desituit in dictis apłoz. et hesitationē cōcutit i dolum vulpinum: querens cbm: et christi nomē extinguere. et ideo a cbo vulpes vocatus est. Lu. xiij. Leo q̄ diceret [Ecce Fame diuersitas: que causa fuit hesitatōis. Dis ār diuersitas ista fame: magz est et solēnis. Si tñ penit⁹ insufficies magnitudi ni et laudis cbi. Est aūt Triplex diuersitas ipsi⁹: et scire patz in lra. Et b est q̄ dr [eo q̄ diceret a q̄busdā q̄ Joānes surrexit a mortuis] Et notanda in b Duo. Sc. Quid rōnis isti habuerint p sua opinione. et Per q̄d fidē habuerint resurrectionis mortuoz. Ad Primū aūt dicendū fr⁹ Hio. q̄ Omia q̄ de Nitate Joānis dicta sē: sup boiem fuerūt. Que aūt in vita apparuerūt stupēda: et sup vires hūanas. et Que de aute sue missiōis eranti penit⁹ erāt celestia. Et ideo tante opinionis erat q̄ cbs putaret. Et ideo nullū eo maiorē reputātes. b Joāni attribuerūt. Precipue cū oīs fere imbuti essent doctrinis et baptismo Joānis. Fides aūr resurrectiōis e⁹ a mortuis: orta est. qz putabāt q̄ ste rili ab vtero et emortuo corpe p̄ius nati: ipossibile eēt morte deineri. sed occulta fi esse ad tps a deo et iterū surrexisse. Hec igit causa fuit fame ist⁹. Insufficies aute fuit. qz ipe Joānes dixit Jo. j. Cui⁹ nō sum dign⁹ soluere corrigiā calciamēti ei⁹. Joā. iij. Nō sum ego cbs. Joā. j. Nō erat ille lux: sed vt testimoniū p̄hiberet de lūe. [A quibusdā vero qz helias] Scda est diuersitas rōnes siue opinionis accepīes in Duob⁹: vt dicunt Scti. A pheta videlicz: et A fact. A pbis. Mal. vl. Mittā vob helia pheta⁹ aūq̄ veniat dies dñi magn⁹ et horribilis Et cōuertat cor patrū in filios: et corda filiorū ad patres eoz: ne forte veniam et percutiā terrā anathemate. Putabāt igit hāc prophetiam iam

implerā. In factis autē sciebant rōnes a Duob⁹. Z magnitudie viz miraculorū. q⁹ Helias mortuum suscitauit. iij. Regum. xvij. Et Z figura baptismi quā exhibuit Helias qñ iordanē diuisit. iij. Regū. ij. Discipuli autē chri baptizabāt z potestatē acceperūt mortuos suscitādi. sicut iā baptizati est. Iti autē ꝺ Helia dicit q⁹ [apparuit] q⁹ fauerūt heliā nō esse mortuū. sed p turbinem ascēdisse in celū. iij. Reg. ij. [Ab aliis aūt quia ꝓpheta vnus de antiquis surrexit.] Terna est diuersitas. Et dicūt Sci q⁹ ili maxime puratant Heliseū surrexisse a mortuis: Rationē sue opinionis accipiētes a Trib⁹. Ab vno quidē dicto legis Deuteř. xviij. Prophetā vobis suscitabit deus de fratrib⁹ vestris tanq̄ me audiet⁹ illū. Unde Joan. vj. Dicebāt. ꝓpheta magn⁹ surrexit in nobis. z q⁹ deus visitauit plebē suā. Secūdum autē fuit Z magnalibꝰ q̄ fecit Heliseꝰ mortuos suscitādo Panes multiplicādo. Leprosus mundādo: z hmōi: que late de christo p̄dicabant Tertiū autē fuit De diuisione Jordanis i figura baptismi. qm̄ sicut Helias ante: ita Heliseꝰ post exhibuit. Et q⁹ Luce. j. Pcessit in virtute et spū helie: putabant sequi chm in pfectōe heliseī: q̄ duplicatuꝫ in se spiritū Helie populꝰ exhibuit. Hūc autē surrexisse fatenť. q⁹ mortuū esse sciebāt: sed impossibile putabāt eū vinculis mortis detineri qui postꝫ mortuus fuit z sepulꝰ aliuꝫ a morte suscitauit.

**Et ait Herodes. Joannem ego decollaui. Quis est autē iste de q̄ ego talia audio. Et querebat videre eum.**

Hic tangitur Christi ad videndū desiderabilitas etiā ab iniquis. Et tanguntꝫ Duo. Primum quidē Popularis fame reprobatio. Secundo autē Ueritatis inquisitio z desiderū. Reprobatio fame popularis tangit cū dicit [Joannē ego decollaui] Et quia nulla fides apphendenda (als: apud herodē) fuit resurrectōis. ideo Joannē nō esse istū supposuit. Elia autē que ꝺ Helia z Heliseo dicebant: tanq̄ fabulosa subiecuit.

Attēde autē q⁹ efficaēter malū suū iste tactādo ꝓtulit. Esa. iij. Peccata sua sicut sodoma ꝓdicauerūt: nec abscōderūt. Hiere. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi: noluisti erubescere. Faciuus enim magnū fuit decollare Joannē: sacrilegas manus iniicere. ꝓhete: p turpitudie adultery occidere: castitatis z iusticie preconē. z tamen publice dicit. [Joannē ego decollaui.] Prouerb. ij. Lętant cū male fecerint. z exultant in rebus pessimis. Non eni iā cōtristatus est ꝑ iustitiā dū: sed letat⁹ ꝓter homicidiū. Psalm. v. Uirū sanguinum z dolosum abominabit dñs. [Quis aūt est iste. tāmagnus] de quo ego talia audio: Querit pharı z esse bonus. Non est eni querendū quis erat: Sed cū Nathanaele accedendū z experiendū vt sic sequerer vestigia ipius. Psal. xxxij. Accedite ad eū z illuminami z facies vre nō confundent. Sed iste in sola rōne inq̄sitionis stare voluit z non exercere opa. Sūmile quid faciens istis de q̄bus ꝺc Crisost⁹. in Erb. li. iij. Ad rationem confugiēres: querūt pharı et esse boni. Sile aliq̄d faciens infirmis Qui medicos q̄dem audiūt studiose: facūt aūt opandoꝝ nihil. Et quēadmodū illi nunq̄ bene habebunt corpus sic curati: Ita nec illi bene habebunt aiam sic philosophantes. Quid eñ valet bona audire z non facere. Jac. j. Qui auditor est verbi z nō factor: comparabit viro considerāti vultū natiuitatis sue in speculo. Considerauit eñ se z abijt: et statim oblitus est q̄lis fuerit [Et querebat videre eum] Nō ꝓter deuotionē sed ꝓter curiositatē. Lu. xxiij. Herodes viso Jesu gauisus est valde. Erat eñ ex multo tpe cupiēs videre eū: eoq⁹ audiret multa de eo. et sp̄abat signū aliq̄d videre ab eo fieri. Curiosis aūt semp se subtraxit dñs: et exhibuit se humilibus z deuotis. Est aūt Notandū q̄z desiderabilis est iustus q̄ etiā ab iniq̄s videri ꝺsiderat. Lam. v. Guttur eius suauissimū z totus est desiderabilis. iij. Reg. x. Uniuersa terra desiderabat videre vultū Salomonis ꝓter sapiam dei que erat in illo. Joan. xij. Dñe volumus Jesum videre.

**Et reuersi apostoli narrauerūt sibi quecunqz fecerūt.**

Hic tangit Reuertentiū apostoloꝝ ad christū sue legationis relatio. Et tanguntꝫ Duo. Primū ē Reuersio. Secundū aūt Relatio. Redeundū eñ est semp ad ꝓncipiū. quia aliter egredi apostatare est. Figura istiꝰ redⁱ⁹ est revolutio colūbe ad Noe. et Relationis figura est reportatio rami virentis olive. Non redeūtes aūt apostatare: p eorum significanť: eadauerbo delectabilū buⁱ⁹ mūdi detenti ne redirēt. Et sic egrediunť actiōe: ita reuertunť amore contēplationis faciei dñi. Job. xxxviij. Nunq̄d mittes fulgura z ibūt z reuertēta dicent tibi Assumus. Fulgura sonū significant p̄dicatoꝝ: coruscationes miraculoꝝ z bonoꝝ exemploꝝ [nunciauerunt illi quecūq⁹ fecerunt] Hic tangitur Relatio factoꝝ et Fructꝰ legationis imitēre. Nunciauerunt eñ Ut audirent q̄d approbaret vel reprobaret in factis eoꝝ. z Ut bona sibi attribuerēt: cuius vtute facta sunt. mala aūt ad arbitriū suum corrigerent. Ecli. xxxvij. Vade vide si cuncta ꝓpera sunt ergā fratres tuos z pecora: z reuntia mihi q̄d agāt. Sicut aūt apostare ad chm nō reuerťunť: ita q̄rentes latibula in se vl in cōmilitonē q̄ inuenīť nō renunciāt: q̄nimo leganēs verbi dei et visitatiōis (als visitationē) in lucrū suum deputant: z furtum sibi vsurpant bona dñi sui: sicut infideles serui a dño missi. Zach. xj. Pasce pecora occisionis: q̄ qui possidebāt occidebant: et non dolebant et venundabant ea: dicētes Benedict⁹ dñs. diuites eñ facti sumus. Ita directe est forma Legatoꝝ nostri ꝓpter q̄ nō veniūt missi vt occidant corpus z aiam z auferant substantiā. z vendūt q̄q̄ iusticie z spūalium: et reuertentes dicunt Benedictus dñs. diuites eñ facti sumus.

**Et assūptis illis secessit seorsuz in locū desertū qui est bethsaide**

# Capitulum.IX.

Hic agitur de Lōformitate t Instructiōe apostolorū in ꝑncipatu cōstitutorū: fin Utre forma sibi tradita. et fin Potestatē sibi concessam. Et ideo diuidit hec pars in ꝓes Duas. Ita q Primo ponit Confirmationē t instructionē ad vite formam quam tradidit ꝓmittēt Secō aūt dat Instructionem debitā potestati quā dedit aplis. De Utra autē sūt Duo. Quorū Unū est Lōfirmatio forme tradite in hoc q nō solliciteris de ꝛpalium ꝓmissione (alꝫ pulsione.) Quia aūt ois forma vite ad exemplar ch̄i referēda est: sicut ꝛ.j. Lorū.xj. Imitatores mei estote sicut t ego ch̄isti Ideo in Secōa ponit instructionē Qualiter in oīni forma vite semp ch̄s sequendus est. In Prima ꝝ ostendit Nihil tollendū esse in via: q hoc q potenti et pauꝯ vel nullis panib⁹ pascere: seruꝫ t Qui in pulsione necessariorum nunq̄ deserit sperantes in se. Unde etiam alibi cum diceret q attendere moneret (alꝫ debeꝛent)a fermēto pharisēorū: et discipuli intelligerēt errantes: q reprehenderet eos quia panes secū non accepissent: Redarguit sunt a dño de sollicitudine ꝓ exemplū septem panum multiplicatorū in ꝛ̄s tuorūmilia. Et per exemplum q̄nq; panū multiplicatorum in quinq̄milia. Ps. lxxvij. Male locuti sunt de deo t dixerunt nunq̄d poterit deus parare mensam in deserto. Nunq̄d t panem poterit dare aut parare mēsam populo suo: Luc.xj. Si vos cum sitis mali nostis bona data dare filijs vestris: q̄nto magis pater celestis vester dabit spm̄ bonū pueris suis. Mat.xv). Quid cogitatis inter vos modice fidei: quia panes non habetis, nondum intelligitis: nec recordamini q̄nq; panum in quinq; milia dominū: et quot cophinos sumpsistis: Neq; septem panum in ꝛ̄tuorūmilia hoīm: et q̄ sportas tulistis: Sic igitur hec ꝫ inducit hystoria. Dividitur aūt in partes Duas. In quarum Prima Secōsum ducit apostolos rāq̄ ex miraculo speculiter in forma vite confirmādos. In Secunda aūt ponit id per quod confirmat Dicit igit[ Et assumptis illis ] hoc est: apostolis. hoc est: ad se tractis. Quia sic necesse est q ad exteriora missi iterum assumank a dño: ne forte exteriorib⁹ illecti: obliuiscank veritatis t dulcedis interne. Lañ. j. Memores vberū tuorum super vinum. Recti diligunt te. Et ꝑcedit. Trahe me post te: curremꝰ in odore vnguentorū tuorum. Ubera eī domini sunt sapientia et bonitas. Quoꝝ vnum fundit lac candoris in veritate: eoq̄ sapiēcia dei: dicitur candor lucis eterne: t speculū sine macula Sap̄.vij Alterum aūt fundit lac concepte dulcedinis in cōsolatione. qz per ipm̄ gustat dulcedo spiritus eius De quo dicitur Eccl.xxiij. Spiritꝰ meus sup mel dulcis. Et nisi p̄dicatores in ministeriū missi semper sint vberū istorum memores: non trahunt ab exterioribus ad dñm. Hec eī vbera plus afficiunt memoriā cepto. ea ꝛ̄s vinum ꝛpalis iocunditatis: qb aliquādo ꝛpiuntur. ꝓcurando salutē proximorū. Ueritatis igitur t bonitatis vberibus lactatos assumit: Dulcedine trahens: et dilectōe amplexans: et stringens deuotione: Implens quod dicit Esa.lxvj. Ad vbera portabimini t super genua blandientur vobis. Cum assumptis autem discessit seorsum in locū desertum qui est bethsaide. Tria dicit. Secessit eī in se. Seorsum a frequentia venientium t redeuntiū. In loco ꝫ cum ꝫplatiōis aptum. Secedit eī ex hoīe a suis exterioribus occupatiōibus sensuū recedit. Quod facies domin⁹ nos secedere docuit. Incuius figura Exodi.iij. Moyses minauit gregem a via cōmuni ad interiora deserti cum vellet videre visiōem magnā. Esa.xlvj. Redite redite ꝙuricatores ad cor. Matth.vj. Intra in cubiculum t clauso ostio ora patrem tuum. Seorsum aūt ꝯdit quando turbas frequentantiū dimittit Sicut Genes.xxij. Abraam dimisit seruos et asinū ꝓcraturus cum puero. hoc est: cum puro spiritu ad dominū. Thren.iij. Sedebit solitarius t tacebit: ꝙa leuauit se supra se. Sic Helias dimissa regali frequentia Achab: secessit in desertum plus⁹ ꝛ̄ sedit t dormiuit sub vmbra iunipi: cuius lignum ꝓ omnibus lignis diu cōmet ignē. Et significat cor non deserens ignem charitatis. In locum aūt desertū venit qui est bethsaide. Et Tria in hoc notantur. Locus eī dicit continentiā. Desertū aūt habitationis solitudinē. Bethsaida aūt dicit cuiꝫtatis illius vicinitatem t iurisdictionē. Oportꝫ eī redeuntem ad ch̄m habere Locum continentē ne defluat. Desertū: incumpediat. Et ad bethsaida ꝓtinentem vt humiliet. Locus aūt̄ continēs ne defluat: lumen est incircumscriptum t celeste. Unde Phil.iij. Nostra cōuersatio in celis est. Ero.xxiij. Ecce inquit est locus apud me et stabis supra petram Cunq; transibit gloria mea: ponam te in foramine petre t tegam te dextera mea. Locus iste est eterni luminis. Petra aūt soliditas veritatis. Foramen est diligens inquisitio in veritatis aperiōne: vt ad interiora ꝙuentur. Nisi eī celeste lumen t veritas eterna contineāt cōtemplantē. statim defluit per rationē phantastikā: et in diuersos difflu[illegible]t(alꝫ defluit) errores vanitatꝫ. Solitudo autem deserti: est solitudo a seculantib⁹ scientijs et rationib⁹, quia ille nihil habitationis habent in diuinis. Mar.vj. Uenite seorsum in desertum locū et requiescite pusillum. Abdie.j. Perdam sapientes de idumea t prudentiam de monte esau. hoc ē carnalium t secularium scientiaꝝ. De eī subsistuunt aliquādo circa frequēs ministeriū in actōe: sed non veniunt ad contemplationis diuine secretum. j. Corinth.iij. Perdam sapientiā sapientium et prudentiā prudentiā reprobabo. In secreto eī illius deserti dei sapiam loq̄mur in mysterio absconditam: quam nemo ꝺnapiꝫ huius seculi cognouit. hoc est: philosophoꝝ. sicut dicit Glosa Augustini. Hoc aūt desertum est primus bethsaide. hoc est domus pecoꝝ. quia interim dum sumus in corpore nondum (alꝫ non diu) contemplamur nisi intellectu pecorino: qui formis corporū perficitur. quia sicut t pecora dicimus Non sine commodo t tempore diu diuina cōtemplamur. j. Corinth.xiij. Uidemus nunc per speculum in enigmate: tunc aūt facie ad faciē. Litteraliter aūt videt cōtrariū esse quod de ista refectione dicit Joan.vj. q abijt Jesus trans mare galilee quod est tyberiadis: et ibi manebat cum discipulis suis quādo istam ꝓfecit

refectionē. Sed ad hoc dicendū q̄ istud desertus vicinū q̄dem fuit yberiadi: sed tamen grinet ad iurisdictionem berbsaide. Et sic vterq; (als vetꝰ) dicit euangelista. Et hoc tangit interlīa. dicens. Deserto tum grinens ad manꝰ berbsaide. hoc est: ad iurisdictionem eius. Si autē quer̄tur Quare dominus statim venientibus apostolis recessit. Diuersas assignant Sancti causas. Ueriꝰ illarū vt puto fuit. Ut apostolos ab exterioribꝰ ad ītima reuocaret. Sicut videtur sentire Marcus. vj. in auctoritate supius inducta. Et fm hoc littera b a nobis est exposita. Chrysost. tñ videtur sentire q̄ non timore mortis ab Herode inferende secessit. ḋa dicit Matth. x. Nolite timere eos q̄ occidunt et post hec nō habent amplius quid faciāt. Sed timuit infelicitati Herodis qui temere Joannē decollauit. Et nīl cessisset: in tantū infelicitatis barathrū decidisset q̄ homicidiū saluatoris: homicidio ꝓbrete plus q̄ ꝓbrem iunxisset. Beda aūt dicit q̄ celsit malicie Herodis Ut discipulos oportuno tempore cedere doceret Et verbum suum confirmaret qđ Mar. x. dixit. Si vos persecuti fuerint in vna ciuitate: fugite in aliam. Oportunum eīm est cum grex non queritꝰ sed pastor tīm: tyrannidi se tyranno subducere. Sic fecesit Helias a facie Jesabel. iij. Reg. xvij.

## Quod cum cognouissent turbe secute sunt illū. Et excepit eos.

n Hic incipit confortare apl'os ex miraculo facto ꝗtum ad hoc q̄ nihil rollante in via. Diuiditur autē in partes Tres. In quarum Prima apponitur Oportunitas miraculi: ex p̄sentia turbaꝝ: t diſpositione loci: et qualitate temporis. In Secūda ponitur intenta discipulorꝝ eruditio. et In Tertia ponitur Miraculi perfectio t cōmendatio. In p̄ma harum sunt Tres pagraphi. In quorū Primo Deuotio turbe describit. Que in se ex congruo meruit fieri miraculū. In Secundo Qualitas rēsportis ponitur: que exigit faciendū miraculuꝫ. In Tertia tangitur Loa necessitas: que ad miraculum faciendū fecit oportunitatez. In horum paragraphoꝝ Primo: Duo dicunt. Turbe vigs ad audiēdum dominū deuotio. Et Domini benignitatis magnitudo. Deuotio turbe rursus accipitur ex Duobus. Et diligentia cognitionis eius vbi esset dominꝰ. et Ex deuotione executiōis et consecutionis eius. De Primo horū dicit ⌊Quod cū cognouissent turbe⌋ per diligentē inquisitionem. Psal. cuij. Querite dominū t confirmami: querite faciem eius semp. Esa. lv. Querite dñm dum inueniri potest. Joā. j. Rabbi: vbi habitas. Lan. j. Jndica mihi quem diligit anima mea: vbi pascas: et vbi cubes in meridie. hoc est: in cōtemplatiōis plena luce. Ibi eīm lucem habitat inaccessibilē. Ti mo. vj. ⌊Secute sunt illum⌋ sua cōmoda derelinquentes: et horrore t sterilitatem desertinon timentes neq; recogitātes. Et alius dicit. Euāgelista Mar. vj. pedestres sunt secuti: vt labore fatigationis ostenderent magnitudinem deuotionis Dan. iij. Nunc sequimur te⌋ deuoto (als in toto) corde nostro; et timemus te: et querimꝰ faciem tuam. ne cōfundas nos: sed fac nobiscum iuxta māsuetudinem tuam. Job. xxiij. Uestigia eius secutaest pes meus: viam eius custodiui. Phil. iij. Sequor autē si quo modo comp̄hēdam in quo comprehensus sum ⌊Et excepit illos⌋ Benignitatis christi magnitudo b tangitur in Tribꝰ. In benigna exceptione. In veritatē eruditōe. et In egrorum salutari curatiōe. De Primo dicit ⌊Et excepit illos⌋ Excipere eīm sonat quādo affectus interior totus extra diffunditꝫ in eum qui excipit. Et ideo dicit: excepit. et non: recepit vel suscepit. Et talem benignitatez oportuit exhibere: quam docuit Luce. xv. Ubi pater adhuc longe agēte filio obuiā festinauit: amplexꝰ recepit: et habitu decoris indui fecit. Istum etiam modū exceptionis specialiter remunerandū: p̄figurauit Hebre. xj. Fide Raab meretrix non perijt cum incredulis: exciplens exploratores in pace. Placet eīm specialr decentalis modus exceptionis lassorum pegrinorum. Sicut igitur: et se Jnuenire permisit a querentibꝰ et Consequi a sequentibꝰ t obuijs: vultu t manibus excepit venientes.

## Et loquebatur illis de regno dei. et eos qui cura indigebant sanabat. Dies aūt ceperat declinare.

Hic tangitur Eruditio veritatis que debet simplicibus indoctis. Tangit aūt Duo. Modū eruditionis: t Materiā. Modum eruditionis cum dicit ⌊loquebatur illis⌋ hoc ē: possibilitati t capacitati eorum. Psal. lxxviij. Loquet dominꝰ pacem in plebem suam. Altissima eīm sapientia deipfunda dei: tacens loquitur rudibus vt capiatur Esa. xl. Loquimini ad cor hierusalē et aduocate eā Esa. viij. Scribe in eo stilo hominis. Abacuch. ij. Exara visum super tabulas: t pcurrat qui legerit. j. Corinth. xiij. Jn ecclesia volo quinq; verba loqui sensu meo vt alios instruam: q̄ decēmilia verborum in lingua ⌊De regno dei⌋ Ecce Locutionis materia. Quid autē sit regnum dei: iam dictū est. j. Petri. iij. Si quis loquitur quasi sermones dei: non sicut q̄dam fabulas loquat. ij. Timo. iiij Erit eīm tempꝰ cum sanā doctrinā non sustinebūt: ad fabulas aūt conuertent. et a veritate quidem auditum auertent. t ad fua desideria cooperuabūt sibi magistros p̄rurientes auribꝰ. Christi aūt t suorum omnis sermo de regno dei est. Act. j. Per dies quadraginta apparens eis et loquēs de regno dei. Adhuc aūt quando misit discipulos p̄cepit vt p̄dicarent quia regnum dei appropinquat Matth. x. Et ideo nunc cōfirmans sermones apostolorū turbis que discipulos audierāt: de regno dei loquitur: vt ex vno fonte apostolorū et christi doctrina p̄cedere cognoscat. Sicut eīm christꝰ de patre dicit Joan. vij. Mea doctrina non est mea: sed eius qui misit me. Siquis voluerit voluntatem eiꝰ facere: cognoscet de doctrina vtrum ex deo sit: vel ego a meipso loquor. Jta p̄dicator veritatis non suam debet afferre: sed eius qui misit eum doctrinam. Et tūc semp loquitur de regno dei. Regnū eīm dei Docet Justiciā ad mores; Docet Be

atitudiuē ad merita remuneranda. Docet Veritatem sapientie dat z fidei. Docet Fastigium bonoris in premiū frutis. Docet Decorem glorie in cōtemplatione speciei diuine. Docet Potestatem cōfirmatā in contritiōe nequitie. De Primo horum Matth.vj. Primū querite regnum dei et iusticiā eius. De Secundo Matth.v. Beati pauperes spiritu quoniā ipsorum est regnū celorū. De Tertio Matth.xij. Simile est regnum celorū thesauro abscondito in agro de quo effodiunt abscondita sapientie z sacramenta fidei. De Quarto Sapie v. Ideo accipient regnum decoris z diadema speciei de manu dñi: quoniā dextera sua teget eos z brachio suo defendet illos. Pō. aūt dicit. cxvij. q dextera dñi fecit virtutem. De Quinto dicit in Psal. cxliij. Gloriā regni tui dicent z potentiā tuam loquent. De Sexto Matth.xiij. Mittet angelos suos z colligent de regno eius oia scandala. Nihil ergo vtilius loqui poterat turbis q̄ de regno dei. [Et eos qui cura indigebant sanabat] Tangit ꝺ Salutarē curā egrorum Quod est consolationis beneficiū. Mar. aūt. vj. hoc plenius dicitur. Cum egressi essent de naui: statim cognouerunt eum. Et percurrentes vniuersam regionē illā: ceperūt circūferre in grabatis eos q̄ se male habere vbi audiebāt eū esse. Et quocunq; introibat in vicos aut villas aut ciuitates: in plateis ponebant infirmos: et deprecabant eū vt vel fimbriā vestimenti eius tangerent: z quotq̄ tangebant eum: salui fiebant. Sic igitur curabat omnē languorem tam corporaliter q̄ spūaliter. Numera igitur salutaris beneficia. Inuenīt a querentibꝫ. Confessi sunt a sequentibus. Excipit grate venientes. Docet ignorantes. Sanat egrotantes. Non sic impij ꝓlari nostri. Nō sic: non inuenitur a paupibus nisi per precia value dissimulāt vt pateat ingressus. Talis clausura virtutis est Assyrioꝝ. Holofernis: et non successoꝝ christi. Judith.xiij. Nullus audebat tabernaculū virtutis assyrioꝝ pulsando aut intrādo aperire. Isti sunt quos in via positos: nullus pauperꝝ christi consequit. Sed potius ab eis strepitu magno pauper cōculcatur. quia cum impij qui sint tenent legem despatꝝ datam Sap.ij. Qō infirmū est inutile inuenīt. Isti sunt qui nunq̄ dominum: bene recapūt. sed abominant z stridentes dentibus in eos: et derisiōi exponunt. Nullus in eis ē sermo doctrine. quia vel nihil legis diuine vel parū sciunt: et ideo indigni sunt sacerdotio. Osee iiij. Quia tu scientiā repulisti: repellam te et ego: ne sacerdotio fungaris mihi. Non curant infirmos sed sanos vulnerāt et interficiūt rodentes (alꝰ valentes) Ysaie.iij. Ruit hierusalē: vir ad virū: vnusq̄q; ad primū suū. Sic igitur racemus est de Oportunitate miraculi et presentia turbaꝝ. [Dies autē cepérat declinare] Ecce Opportunitas causata ex qualitate temporis. Dies aūt declinat q̄n do a nona hora sol declinat ad occasum. Tūc enī non derelinquendi sed tenendi sūt hospites a vijs (alꝰ ad nos) venientes. Luce.xxiij. Coegerunt illum dicentes Mane nobiscū quoniā aduesperascit et inclinata est iam dies. Unde Mar. vj. dicit q cum iam hora multa fieret q̄ tunc discipuli dixerunt. Desertus est locus hic et iam hora pterijt: dimitte turbas. Est aūt attendendū Quā dulcefluit christi eloquiū qō tādiu turbas in deserto suspēsas detinuit. Quante bonitatis z largitatis fuit. q turbis debēbus sibi p spūalibus temporalia: ꝯdens iuri suo ꝓparare necessaria disposuit. Quante fiducie fuit qui de modico quod sui secum portauerant: tot milibus sufficere cogitauit. De Primo horum dicit Lanc.ij. Ostēde mihi faciem tuā sonet vox tua in auribus meis. Vox enī tua dulcis z facies tua decora. Pō. xliij. Speciosus forma p filijs ho. diffusa est gratia in labijs tuis. De Secundo vnicus inuenīt imitator dñi apostoloꝝ Paulus.ij. Corinth.xij. Ego inq̄t libentissime impendam z superimpendar ego ipse pro animabus vestris: si plus vos diligēs: minus diligar a vobis De Tertio ij. Corinth.ix. Potens est deus omnē gratiam abundare facere in vobis: vt in omnibus semp omne sufficientiā habentes abundetis in oē opus bonum.

**Et accedentes duodecim dixerunt illi. Dimitte turbas: vt euntes in castella villasq; que circa sunt diuertant et inueniant escas quia hic in loco deserto sumus**

Tangit Oportunitatē miraculi et sterilitatē loci. Tāgunt aūt Tria. Primū est Cōmonitio apostoloꝝ. Im sensum humanū qui maior ēbabuerūt ausum apud christum. Secundū est Ab apostolis interpellata dimissio: ꝓpter necessitatē turbarū Tertiū est Allegata loci sterilitas ꝓpter quam necesse esset dimitti turbas. De Primo dicit. [Et accedentes] iussu familiari ad christum [duodecim] Psal.cxliv. Gloria hec est omnibꝰ sanctis eius filijs israel populo appropinquanti sibi. Apostoli ēm secundē dignitatis post christum. Significat aūt hec appropinquatio accessum deuotionis Predicatoꝝ pro populo sibi cōmisso. Sap.xviij. propans domino fine querela despexi pro populis proferēs sacrificiū suū sacrum oratiōnē: et per incensum (alꝰ per intensam) deprecationem allegans: restitit ire: et finem imposuit necessitati. Dicit. cxviij. Recordare q̄ steterim in conspectu tuo vt loquerer pro eis bonus [dixerunt illi] non ignorāti: sed ab eo discere cupiētes quare turbā tenere que fm humanā rationē diu dimittēda fuerat [Dimitte turbas] finiendo sermonē. Simile Matth.xv. Domine dimitte eam q̄ clamat post nos. Dicit aūt: dimitte. quia dulcedine sermonis dñi quasi vinculis quibusdā tenebat. Psal.cxlix. Ad alligandos reges eoꝝ in compedibus: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Eccli.vj. Injice pedē tuum in compedes illius: et in torques illius collū tuum. Subijce humerū tuum et porta illam: et ne acideris in vinculis ipsius. Ab his ergo vinclis soluta dimittere turbam. Et allegant dimissionis necessitatē dicētes. Vt euntes [quia pedestres venerāt in castella

la ⁊ in quibus lautiora inueniūt diuites ⁊ et villas ⁊ vbi grossiora inueniūt pauperes ⁊ que cir ca sunt ⁊ propinque. quia ad loca distantiora p̄ peter occasum dicit re non possunt ⁊ diuertant ⁊ Nota q̄ domū venire non poterant sed ad diuer soria hospitū oportuit decliare. Marci. viij. Quidam em̄ ex eis delōge venerunt. Ysaie.lx. Filij tui delonge venient ⁊ et inuentant escas ⁊ vel mendi cando vel emendo. Adhuc em̄ carnales discipuli non intellexerunt quod dicit Deutero. viij. Nō in solo pane viuit hō sed in omni verbo q̄ procedit de ore dei. Et illud Sap̄. xvj. Non nutritus fru ctus pascunt homines sed sermo tuus pascat eos q̄ in te confidūt. Nec memores fuerāt Moysi Exo di. xxxiij. qui quadraginta diebus ⁊ noctib non comedit: pastus dulcedine sermonis dñi et cōsor tio suo. Psal. cxviij. Quādulcia faucib meis elo quia tua super mel ori meo. Sed hūano sensu lo quentes non aduerterūt q̄ fame laborare non po test quem deus verbo suo reficit et p̄sentia sue fa ciei. Nec em̄ est esca de qua dicit Sap̄. xvj. Ange lorum esca nutriuisti populū tuum habentē in se omne delectamentū ⁊ omnē saporis suauitatē. Il legant ergo loc sterilitatē dicentes ⁊ quia hic in loco deserto sumus ⁊ Non attendentes nō esse christum minoris potentie nunc q̄ olim quando multo maiorē multitudinē pauit in deserto q̄dra ginta annis: sicut dicit Exo. xvj. Ioā. vj. Patres nostri mānducauerūt mānā in deserto. Deserū em̄ vertit in vbertatē quando vult.

**Ait autem ad illos. Vos date illis manducare. At illi dixerunt Non sunt nobis plus q̄z q̄nq̄ pa nes ⁊ duo pisces: nisi forte nos eamus et emamus in omnē hāc turbam escas. Erant autem fere viri quinq̄milia.**

P Dic incipit Apostoloꝝ et miraculo facēdo eru ditio. Tangunt aūt tria que ad Apostoloꝝ p̄fi nēt eruditionē. Primū ei Erudit eos de debito q̄s debent turbis plati. Secundo Non intelligentes apostoli quid erat facturus: excusationē prendunt Tertio aūt docet eos de ministerio q̄s primet ad eos: apud eos qui reficiendi sunt a chio. De Primo dicit ⁊ vos date illis manducare ⁊ Q.d. Hoc vobis impero ⁊ impono: quia vobis hoc est debitū q̄ pascatis vobis cōmissos. Joan.xxj. Si mon Joānis diligis me plus his: pasce oues meas. Joan.x. Ego sum pastor bon⁹ qui pasco oues meas. Ezech.xxxiij. Nōne greges pascuntur a pa store. Vos igit qui pastores ecclie pascite eos ⁊ da te illis manducare Panē verbi. Panem eucharī stieret Panē elemosyne. De Pane verbi dicit Eccī xv. Cibauit illum pane vite ⁊ intellectus. De Pa ne Sacramenti siue eucharistie dicitur Sap̄. xvj. Paratum panem de celo p̄stitisti illis sine labore Psal.lxxviij. Panem angelor⁹ mānducauit homo De Pane elemosyne qui est sumendus de reddiq̄ bus ecclesie dicitur Eza.xxxiij. Erunt mercedes tyri sanctificate dño: non condentur neq̄ reponentur sed bis qui steterunt coram dño erūt mercedes ei⁹ vt comedant vsq̄ ad saturitatem ⁊ vestiant vsq̄ ad vetustatem. Tyrus interp̄etat angustia. Mercedes ergo tyri sunt bona ecclesiarū: angustijs christi et sanctor⁹ martyr⁹ eius ad quisita. quia (al's q̄) sanctificant domino: nec condēda sunt in thesau ros: nec absc̄ondenda in auar⁹ marsupijs. qa bis qui steterunt coram dño dicit glosa ibidē. hoc est: veris pauperib⁹ debent mercedes ei⁹ vt comedāt ad saturitatem ⁊ vestiant. Et horum bonorum ecc̄ desiastic⁹: prelati sunt custodes et erogatores. Et ideo ex illis pascere tenent gregem dñi. Et ideo domin⁹ ter dixit Petro. Pasce oues meas. Joan. xxj. quia Pascere debet vbo: Pascere debet Sac cramēto: et Pascere debet tpali subsidio. Hoc est igitur quod per figuraz instruit apostolos dicens ⁊ Vos date illis manducare ⁊ Et in Matt. xiiij. similit dicens. Non habēt necesse quoq̄z ire: cum sint apud eos q̄ debent eos isto triplici pane pcurare. Et isti significant per tres panes Luc.xj. qui accōmodandi sunt a nobis ab amico nostro christo: quando Js de via venit: amicus noster sa tigatus: venit ad nos pascendus ⁊ non habemus quod ponamus ante eum. Videt aūt Zu. diuer sa dicere Joan.vj. quia ibi dicit q̄ solus christus soli Philippo dixit. Unde ememus panes vt mā ducent hi. Et q̄ hoc dixit tentans. Ipse em̄ sciebat quid esset facturus. Et Ad hoc dicendū q̄ verūq̄z verum est. Primo em̄ dixerunt discipuli vt turbe dimitterent. Et instructi sunt per christum: sicut h̄ et in Mar. et Matth. legit. Sed quia Philipp⁹ pter simplicitatem suam specialē indiguit instru ctionem: ideo post instructionē aliorū specialiter ad eo querit vt specialiter instruat. Et ideo post q̄z dixerat Date illis vos mānducare. et ipsi se excusauer runt sicut h̄ dicitur: tunc demū questus a Philip po vnde emendi essent panes q̄ in toc multa sufficerent ⁊ At illi dixerunt ⁊ Excusatio est carnalium discipulor⁹ ⁊ Non sunt nobis plus q̄z quinq̄ panes ⁊ Ponit negatiuam vt intelligāt (al's intelligant) non esse plures: quod nō fieret si affir mativa poneret. quia minor numerus non exclu dit maiorem. Esi diceret: Sunt nob quinq̄ pa nes: verificaret: etiāsi centum panes haberent. Et tunc miraculū non esset adeo cōmēdabile. Et ideo ponit negatiuā cum exceptione plurū: que excep tio cōtinet in se p̄fessionem. Addit (al's Addit) aūt Joan.vj. q̄ isti panes erant bordeacei. et erant in custodia Philippi: qui specialiter erat instruend⁹. quia simplicior et minor fuit inter apostolos: vt di cit Ebr̄ost. Addunt aūt ⁊ et duo pisces ⁊ q̄ habebant ad dulcorationē panis bordeacei. Reues rentie aūt dñi sanctificentes: et voluntati eius obe dientes: quia dixit Date illis vos manducare: ex hibent obsequiū dicentes ⁊ nisi forte ⁊ Aduerbiū notat libertatē dñice voluntatis. Et quia sepe figu ranter loquebat: ideo nescientes quid intendat dicūt ⁊ nisi forte ⁊ hoc ītēdas: q̄ ⁊ nos eamus ⁊ quod ⁊ parati sumus facere ⁊ et emamus ⁊ con digno pcio ⁊ escas ⁊ panis ⁊ in omnē hanc ⁊ quat tuor milium hominū ⁊ turbam ⁊ Et ex hoc patz q̄

# Capitulum.IX.

secum portabat pecunia. quia sicut dicit Joan. vj Ducentor denarior panes non sufficerent eis vt vnusquisq modicum quid accipet. Attende aut q Apostoli impfecti: vicem agut impfectorum sacerdotum et pdicatorum: qui excusantes pasturam quam tenent exhibere turbe: dicunt q non sit nobis plus q quinq panes. Quinq aut panes sunt quinq modi exponendi. Sut em quinq Leges homini posite. Una sicut exemplar. que est Lex rectitudinis diuine iustitie in mente dei ad quā homo reconciliat. Alia in corde: que est Lex naturalis iustitie: scripta in corde homis. Tertia scripta: que est Lex mandator dei. Quarta inuenta p rationem: que est Lex ciuilis et humana quam opinio hominū genuit. Quinta que est Lex charitat; que finem t terminū nescit. quia ex affectu facit q̄ quid potest et expedit. Isti sunt q̄nq panes quibus in hac vita viuit. De his aut panibꝰ dicit Heñ. xl. Tria canistra vidi me portare super caput meum. et in vno canistro quod erat excelsius vidi me portare omnes aues qui fiunt arte pistoria. Tria canistra sut legū vasa. Mens diuia. Mēs homis. et Libri scripti. Mens em diuina est sup caput homis ad continendū (alꝰ ad confulendū) Quia sicut dicit Augꝰ Superior portio rationis cōsulendis legibus diuinis inheret. Mens hominis sup caput homis est. quia supior pars eius est. Jus aut scriptum (alꝰ Liber aut scriptus) est super caput homis ad studendū. Una igit continet in canistro mentis diuine Duc in canistro mentis humane: Naturalis scz: et Lex charitatis. Duc etiam in canistro libror scriptorum. Una diuina et Una humana: quam opinio hoim p rationē et pari pacto et iudicato pdiit. sicut dixit Tullius. Omnes em isti panes satiāt: et arte pistoria. hoc ē legum inuentoria fiunt. Et sata ex quibus fiūt iste leges sunt tria. Par quod de equum fm (alꝰ vel) rei naturā. et Pactum quod dicit equū fm voluntatis (alꝰ voluntatū) cōuenientiā. quia Pactum ē quod cōuenit inter aliquos (alꝰ alios.) et Judicatum quod ad iustitiā determinatur: est a iudice fm allegata. Decretia significant Heñ. xvij. Scelera tria fata furie cōmisce: et fac subanericios panes azymos. Di panes Quinq esse dicunt p̄ pter quinq iustitias que ipsis legibus rectificantur (alꝰ rectificant) Est em Justum Ante deū. Est Justū: quo ad naturē ordinē (alꝰ rectitudinem) Est item Justum: quo ad effectus oprimi debitū Est Justum: quo ad mandatū. Et est Justū: quo ad ciuilitat; ordinē (alꝰ rectitudinē) De Justo autem Ante deum dicit Luc. j. Erant ambo iusti ante deum. De Justo quo ad naturē rectitudines dicit Rhoma. ij. Judicabit q̄s per naturā est pputius: te qui per litteras et circūcisionē p̄uaricator legis. De Justo quo ad charitatis affectum dicit Rhoma. viij. Lex spiritus vite liberabit me a lege peccati et mortis. Rhom. xiij. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicem diligatis. De Justo legis diuine Ecci. xxiij. Legem mandauit nobis Moyses in p̄ceptis iustitiar. De Justo legis hūane Rho. x. Ignorantes dei iustitiā et suam q̄rentes statuere: iustitie dei nō sunt subiecti. Omne istud Justū quintuplex in eo panis est q reficit et confortat sicut panis. Psal. ciij. Panis cor hois confirmat. Heñ. xviij. Pona buccellā panis et confortet cor vestrū. Secūda expositio est Allegorica. Et tangitur in glosis q Quinq panes: sūt Quinq doctrine libror Moysi In quibus Cōtinet Dignitas patriarchalis quo ad bñdictiōes seminis Qui est panis vn⁹. Continet Exⁱˢ de Egypto et mundo per immutationē conuersationis in semine benedicto Quod est panis Secundus. Continet Ritus t modꝰ sacrificij q̄liter semet ipm homo offerat hostiam viuā sanctam deo placentē. Quod est panis Tertius. Continet Numer⁹ pcedentiū ad bella: qualiter virilis animꝰ in bello luctet contra vicia t firmū robur accipiat. Quod est panis Quartus. Continet Legis iteratio qualiter a veritate veteri in nouam legem gratie trāseat. Quod est panis Quintus. Qui q̄nq panes apostolis turbis miñistrandi cōmittunt Tertia expositio est nē Allegorica Que est: q Quinq panes: q̄nq sunt gene ra gratiar: animā spūaliter reficientes. Una q̄dem gratia est contra peccatū: que est Gratia sacramentalis quasi dās esse spūale filijs dei. Secūda gratia: est virtus: confortans potentias anie ad bonum opis. Tertia gratia est Gratia doni scispūs data vt dicit Hugo in adiutoriū potentiar t virtutū. Ut vbi virtus nō satis spualer: donum faciat pfectionem. Quarta gratia est Gratia fructꝰ spiritus per gustum diuinū tolerabilem faciens peregrinationē: et esurire faciens beatitudinem. Et illa gratia enūerat ad Gal. v. per duodecim fructus qui significāt per duodecim panes positionum Exo. xxij. Quinta gratia est Gratia Beatitudinis que enumerat Matth. v. reficies ad sublimitates summe felicitatis fm pfectissimū statū intellectuū alis t diuine virtutis in nobis. Quarta expositio ité Allegorica est: q Quinq panes sunt Quattuor doctrine euāgelior. Regalis dignitatis quam exequit Matthe⁹. Viuifica virtus (alꝰ Viuificatiue virtut;) que restaurat depdita et viuificat materiam: quam exequit Marcus. Sacrificij virtus et passionis: quam exequit Lucas. Ascensiue virtutis et altitudinis fm diuinitatis cōtēplationē: quā exequitur Joannes. Quinta aut gratia est: expositiua baz (alꝰ bonū) quattuor: quam exequitur Paulus t alij apli in doctrinis aliorū libror nostri testamenti. Iste em quinq doctrine: panis vite sunt t intellect⁹. Quinta expositio Moralis est. Inuenit em panis Lōpūctionis in lachrymis. Panis artus. Panis quotidian⁹. Panis vite. t Panis pinguis. Panis compunctionis in lachrymis: panis est penitēte. Psal. lxxix. Cibabis nos pane lachrymarū. Panis artus est panis satisfactionis iustitie. Esa. xxx. c. xij. Reg. vlc. Dabis ei panē artū et aquā breuē donec reuertar in pace. Panis quotidian⁹ est viaticū eucharistie. Matth. vj Panē nostrū quotidianū vel supsubstantialē da nobis hodie. Panis vite est panis gratie. Ecci. xv Cibauit illum pane vite tc. Esa. iij. Panem nr̄m comedem⁹ t vestimentis nostr; opiemur. Panis pinguis est panis deuotionis t cōsolatiōis interne. Genes. xlix. Aser pinguis panis eius: et p̄bebit

R delicias regibus. Omnes isti q̄nq; panū cōmes
tunk aplicis viris: urbis: q̄ponendi. Omnib; autē
bis generibus panū cōuenit sunt dulcores gemi
norū piscium. Panib; cīm legalib; duo pisces ad
iungunk: legis duricia dulcorātes. Quoz Unus
est Spūs ad legē implēdā gratiā conferēs. Alter
aūt est Dulcedo charitat̄: legis austeritatē nō sen
tiens. Et hoc Joan. xxi. significatū est Lu. vlc. vbi
oblatus est piscis z fauus mellis. Piscis dulcis
spūs consolatiōis. Fauus mellis dulcedo deuote
charitat̄. Spūs oia operatur. j. Coz. xiij. Charitas
omnia dulcorat Beñ. xxix. Videbank ei dies pau
ci p̄ amoris magnitudine. Pisces aūt dulcorātes
refectionē quinq; librorū Moysi sunt Intellect⁹
mysticus. Un⁹ qui latet in aquis historie z pmis
sionis (al's pmissiones) legi. Alius qui capitur in
ripa fidēs obseruantie Qui (al's Quod) significat
Ezech. xlvij. vbi dr. Erunt pisces multi satis. Pis
ces aūt dulcorantes Quinq; genera panū q̄ sunt
quinq; genera gratiaz: sunt duo que cōiungūtur
refectioni gratie. Quoz Unum est Justus inter
ne dulcedinis. Secundū aūt Testimoniū conscī
entie in dulcedine mentis fm gram agentis. Pro
prer primū: Uirtus vocat fructus Gal' v. Fruct⁹
aūt spūs sunt zc. Ibi Ambro. in glosa. De virtu
tes fructus dicunk: quia delectāt possessores sua
sincera z sancta delectatione. De Scō dicitur. q̄.
Coz. j. Gloria nostra hec est testimoniū conscīētie
nostre. Isti sunt pisces de q̄bus dicitur in Psal. viij.
Pisces maris qui gambulant semitas mar'. Isti
cīm omnes semitas amaritudinis humani cordis
et eam ad dulcedinē tempant: et reducūt. Quinq;
aūt panū euangelice doctrine z epistolar' (al's apo
stolice) pisces: sūt duo Sacramēta: in eis p̄cipa
liter cōstructa. Que fuit Passio z Resurrectio chri
Passio cīm dulcedinē habet redemptiōis. et Res
surrectio dulcedinē habet eterne beatitudis. Pri
mus significat per piscem q̄ ascēdit ad hamū Pe
tri: qui habuit in ore statere quez pro se soluit Pe
trus et pro christo. Piscis significat chri passionē
Stater aūt significat chri iam: qui (al's que) pro
Petro. hoc est: summo pontifice soluta (al's solu
tus) est: z p christo. hoc est: toto corpe ipsi⁹ mystico
Secundus aūt piscis significatur p piscē Tobie
cui⁹ fel illuminauit Tobiā senioꝛē: z compescuit a
Sara demonē. Fel cīm christi resurgentis amari
tudinē designat passionis per quā intrauit in glo
riam resurrectionis: z p eandē inducit suos ad bo
num (al's lumē) eternū recipiendū. Epar fcat chri
sti charitatē: que a Sara sponsa Tobie. hoc est: to
ta ecclesia: compescuit demonē. Quintoz autē pa
num pisces sunt duo. bone vite dulcedinē afferen
tia. Quoz Unum est Spes certe remūcratiōis.
et Secūdū Pregustatio quedā interne refectōis.
Spes cīm et certa expectatione delectat. Rhom. v
Gl'iamur in spe filioz dī. j. Petri. j. Regenerauit
nos in spem viuam. Hebre. vj. Spem sicut ancho
ram anie habem⁹ tutā ac firmā z incedētē vsq; ad
interioza velamis. De Pregustatiōe interne z eter
ne felicitatis Esa. lvij. Sustollā te sup altitudinē
terre z cibabo te hereditate Jacob p̄is tui. Mat
thei. xv. Catelli edunt de micis que cadūt de mesa
dñoz suoz. Isti sūt pisces de quib; dicit Matth.
xiij. q̄ elegerūt bonos i vasa sua. malos aūt foras
miserūt. Isti ergo panes z isti pisces sufficiunt ad
refectionē euangelicā. Dicit cīm glo. q̄ duo pisces si
gnificabant duas p̄sonas q̄ israelitico p̄lo ad re
gendū populū vngebant. scz Reges z Sacerdo
tes. Abac. j. Facies hois q̄si pisces maris. Sequit
L'Mō sunt nobis plus q̄z quinq; panes et
duo pisces ] Notank in hac responsione apostō
loz Duo. Insufficientia habitoz: z Sufficientia
cōmutationū. Insufficiētia habitoz. dicit fm my⁹
sterū simul z ſram Quartuor. Quoz Primū dr
Legis insufficiētia: fm mysteriū. Secundū aūt
Ecclesie sufficiētia fm spūm subintellectuz. Tertiū
est Pauptatis sufficientia fm victū: sapiētie stu
dentiū. Quartū Parsimonie modestia: p̄ter con
cupiscentie frenū De Primo dr Glo. Nondum
erant apostolis nisi q̄nq; panes legis Moysaice
et duo pisces. i. ille p̄sone que israelitico populo in
ungebant ad regendū pl'um Sacerdotes et Re
ges In q̄bus nulla plenaria refectio poterat inue
niri. Quādiu cīm legit Moyses velamē positū ē
supza corda eoꝝ. Hoc significatū est Num. xj
Ubi p̄ter insufficientē refectionē populus flagra
bat desiderio aborū egyptiacoz. Hebre. vij. Nil
hil ad pfectū adduxit lex. De Scō notak Q
hoc aplis bene suffecisset qui spiritū in lege intel
lexerunt. Littera cīm cum spiritu gratie: semp suffi
cit. Psa. lxxvij. Manducauerūt z saturati sunt ni
mis: et desiderū coz. attulit eis dñs: non sūt frau
dati a desiderio suo. Cū spū cīm habet in se omne
delectamentū: et omnē sapoꝛē suauitat̄ in viris p̄
fectis qui spiritū in lege percipiunt. Et ideo illi signi
ficank p̄ Moysen qui in sufficientia cibi p̄misit cū
domino in monte. Sicut z apostolis cū dño cib⁹
ille suffecisset: si turba non supuenisset. Ecc. xv. Li
bauit illum pane vite z intellectus. Notak etiam
parsimonia victus: et frenatio cōcupiscentie apo
stoloz. Panes cīm hordeacei fuerūt. z pisciculi in
terra cālida reseruari nō poterāt nisi essent salsi.
Unde Joan. vj. Est puer vnus h̄ qui habet q̄nq;
panes hordeaceos et duos pisces. Dañ. x. Panē
desiderabilē nō comedi. Utrupak etiaz dñes epu
lo Lu. xvj. qui epulabak quotidie splendide ] nisi
forte nos eamus z emamus in oēm hanc
multitudinem escas ] Notak z b Sufficientia
cōmutatiōis. Nisi cīm omnib; emere potuissent et
ad hoc sufficiss̄ent: nō dixissent [ Nisi forte nos
eamus z emamus ] Sed si hoc est vez: gliter
dicunk fuisse pauperes z egeni. Sed Sciēdū q̄ cīs
dño fuerunt multi qui terrenis nō renūciauerunt
qui semp q̄s voluit ministrabant ei de facultatibus
suis. Sicut ē. vij. habitum est. Et p̄ter illoz. suf
ficientiam dixerunt q̄ sufficiebant ad emendū: sic
habet Zach. xiij. Quotquot erāt possessores agroꝛ
afferebāt p̄cia z ponebant añ pedes apl'oz. Dui
debak autē vnicuiq; fm q̄ vnicuiq; op⁹ erat. Sic
Zacheus dimidiū bonoꝛ suoꝛū dedit pauperibus
Lu. xix. Sic Matthēus fecit conuiuiū magnum
in domo Luc. v. Sic Joseph qui vocabak Barsa
bas cum haberet agrū vēdidit eum: sicut dr Zach.
xiij. Sic multi cum dño cum abundarent in temp

poralidns cõicabant illa discipulis: vt spũalia discipulorũ illis etiã cõmunicarent. Sicut dr. ⁊. Lorinth.ix. Si spũalium vos participes facti sunt gentiles: debent ⁊ in carnalibus ministrare eis. Sic multipcia dabant dño ⁊ apostolis et ꝑ hus habebant loculos in q̃bus ea que mittebant portabant. Joan.xiij. Spũaliter tamen siue mystice dicit glosa ℣ nõdũ intellexerũt apostoli cibum populi credẽtis non esse venalem. Nec nouerãt adhuc nos esse redimẽdos non ꝑcio pecunie: sed precioso sanguine agni tanq̃ immaculati christi. ⁊. Pet.j. De esca vo spũali apostolorũ qua pascere iussi sunt turbam dicit Matth.x. Gratis accepistis: gratis date. Luc.vj. Date ⁊ dabitur vobis. Esaie.lv. Lomedite absq; argento et absq; vlla cõmutatõe vinũ ⁊ lac. Nec etiam est esca que in omnẽ turbam sufficiat: sicut dicit aplus. ij. Lorinth. viij. Qui multus: non abundauit. et qui parum: non minorauit. De hac optimus dispensator dicit Joseph Genes. l. Nolite timere ego pascã vos ⁊ parvulos vestros. [Erant autem fere viri ⁊c.] Istud est verbũ euangeliste quod interserit ad miraculi cõmendationẽ. Et cum dicit ꝙ [erant viri fere quinq; milia] intelligitur ſm Matth.xv. exceptis parvulis ⁊ mulieribus. Consuetũ aũt est in talibꝰ ꝙ plures sequunt̃ mulieres q̃ viri. Multi etiã parvuli sequunt̃ ꝑcaque cum mlti essent inter eos qui sequebantur eum: vt sine sollicitudine haberent ab eo necessaria victus. Joan.vj. Quereritis me nõ quia vidistis signa: sed quia comedistis ex panibꝰ.

Mystice aũt dicit Glosa: ꝙ ꝑ q̃nq; milia significant̃ illi qui in scẽ arti adhuc babitu existẽtes q̃nq; sensibus bene vti nouerũt. Illi em̃ vsus sensuum ad ꝑfectionẽ quadrati cubicaliter structũ referunt. Et ideo quinq; panibus: Moysi instructionibus adhuc alunt̃. Sed taliter exponere facile est. et habẽt in glosa. Nos aũt litterę insistim⁹. Et tõ dicit tãtam multitudinẽ esse cõmemoratã ad magnitudinẽ miraculi cõmendandã.

## Ait aũt ad discipulos suos: Facite illos discumbere per cõunia quinquagenos. et ita fecerũt. Et discubuerunt omnes.

Hic incipit Apostolos instruere de misterio plantis debito. Et tangit Tria. Quorũ Primũ est ℣ discumbere homines faciãt per cõunias (alias conuiuia) Scõm aũt Discipulorũ ministeriũ ⁊ Opꝰ turbarum ad ministeriũ Ihesu. Dicit igit̃ tangendo Tria. Discubitũ. Ordinẽ discẽbentiũ. et Numerum satiatorũ. De Primo dicit [Facite] sicut ministri [homines] [rationales] [discũbere] scõmo de sedere Ita ꝙ in cõmoditas sessionis cum lassitudine nõ tollat eis dulcedinẽ refectionis. Discubitꝰ em̃ sicut in aũ habitꝰ durumꝰ: positio est corporis cõposita reclinatiõe ⁊ sessione [Facite] ergo vos discubitus sicut boni mistri. ⁊. Lor.xiij. Sic nos existimet hõ vt ministros chri et dispensatores mysteriorũ dei. Esa.lx. Ministri tĩ nostri dicet vobis.

Discubitus aũt in quibꝰ discũbũt fideles: Gradus sunt ordinis vite in quibus ad chm vocantur: et Sacramenta reficiunt̃. Unus q̃dem cũ sibi similibꝰ in matrimonio. Alius in clericatu. Alius in dominio. Aliꝰ in religione. et sic de aliis. ⁊. Lor. vij. Unusquisq; in qua vocatõe vocatus est: in ea ꝑmaneat apud deum. De discubitibꝰ istis dicit in psal.xlvij. Distribuite gradus eius: vt enarretis in ꝓgenie altera. Sicq̃ Facite [discũbere illos] hoc est: homines rationales: vt quilibet ſm rõnis sui ordinis sit in dei refectione: ita ꝙ pabula comperenti ministrent̃ cuilibet. ⁊. Lor.xv. Unusquisq; in suo ordine. Quidam em̃ in hoc ordine cibo fuerunt, q̃nq; annorũ et quidam remotiores. tamẽ oẽs in lumine. et in cura: et in refectione ipsius. Sap. vj. Pusillum ⁊ magnũ ipse fecit et equaliter est ei cura de omnibus. Jaco.j. Dat omnibꝰ affluenter et non improperat. Discubitus aũt iste sicut dicitur Matth.xiij. stramẽto seni quod multũ erat in loco ꝑpter lassoꝝ recreationẽ est ordinatus. Fenum aũt mollicie significat carnis. Esa.xl. Omis caro fenum: et omnis gloria eius quasi flos feni. Docet aũt ⁊ nos ꝙ tempore lassitudinis: mollitudinibus licet vti stramentis. Sed non licet in deserto religionis vel penitentie resoluta querere. Matthei.j. Qui mollibus vestiunt̃ in domibꝰ regum sunt. ꝙ [communia] hoc est per societates cõmunantiũ Ut vnusquisq; sederet in ordine sue societat̃: Nobilis cum nobili et Minor cum minore. Hic em̃ ordo sapientie placet diuine. Ben. xliij. Sederũt coram eo ꝑmogenitus iuxta ꝑmogenita sua: ⁊ minimus ſm etatẽ suam. ⁊. Lorinth. xiij. Ola ſm ordinem fiant in vobis. [quinq̃genos] hoc dicit ſm longitudinem numeri sedentiũ in vna linea. Mlte em̃ linee comedent̃ ũ discubuerunt in campo. Significat hic numerꝰ remissionẽ. q̃ annus q̃nquagesimus remissionis fuit annus. Et Numerꝰ dicitũ q̃nq̃ginta a Pasca: fuit tempꝰ oblationis ꝑmissę. Pentecosten: q̃ in igne accipiẽdus erat spũs sanctus. Act. ij. Dum complerent̃ dies Pentecostes erant oẽs discipuli pariter in eodem loco: ⁊ subito factus est sonus de celo tanq̃ spũs vehemens: et replẽs sunt omnes spũsancto. Congregatio em̃ turbarum: congregationẽ significat discipulorũ. Repleto turbarũ: repletionẽ significat apostolorum Hec est igit̃ causa ꝙ q̃nq̃geni in numero sunt adinuicem ordinati. [Et ita fecerunt.] Ecce Obediens dño ministeriũ apostolorũ. Exo.xxxix. Omia que locutus est dñs: faciemus. ⁊ erimus domino obedientes. [Et discumbere fecerũt omnes.] Tãgit Reficiendorũ generalitas (alias ẽgritas) Nullus em̃ excipit a largitiua refectiõe ipsius ꝙ dat in mentis escã ipsoꝝ ⁊ pullis coruoꝝ inuocantibꝰ eũ ꝑ. cxlvj. Et ꝛc. ꝑ. cxlvij. Aperis tu manũ tuã ⁊ implens omne animal benedictione. Attendendũ aũt ℣ non reficit̃ nisi in aliquo gradu ⁊ ordine discretus. Et sic etiam ꝓdam ignotis ⁊ inquietis gradum ⁊ ordinẽ sue vite nõ demonstrantibꝰ: sacramẽtali refectione refici nõ debent. Matth xv. Nõ est bonum sumere panem filiorũ ⁊ mittere canibꝰ ad manducandũ. Matth. vij. Nolite sanctũ dare canibꝰ ⁊ margaritas nolite spargere ante porcos Omnibus aũt in ordinibꝰ ecclesie discumbẽtibꝰ: ecclesie Sacramẽta ꝑbenda sunt: et nulli negãda

Nec sunt vendenda: sicut iam añ dixim⁹. Sed liberaliter et gratis conferenda. Prouer. xj. Maledicet qui abscondit frumēta in populis. Benedictio aūt sup caput vendentiū. hoc est: distribuētiū pro mercede eterna. Non enī Sacramēta sūt ministro⁹: sed sunt christi. et Imple⁹ est minister q̄ bona christi subtrahit filijs dei.

## Acceptis aūt quinq; panibus et duobus piscibus: respexit in celū et benedixit illis: et fregit t distribuit discipulis suis: vt ponerēt ante turbas

Hic agitur De perfectione miraculi. Et tangit Tria. Primo enī tangit Ea que pficiunt per modum cause. Secundo tangit Ordines ministerij. Tertio Ea que faciunt ad cōmendationē miraculi. Que aūt pficiunt miraculum per modum cause sunt Quattuor. Acceptio fcz: Respectus in celum Benedictio: et Fractio. Est aūt Acceptio materie eborum: ad diuinā virtutem (que in manibus sanctis erat) reuocatio. Respectus aūt in celum: significat celestis et diuine virtutis (que est in patre t spiritu sancto) concordem cum sua virtute: et indultam oationem. Benedictio significat: boni diuini in panem descendentis multiplicationem. Fractio significat istius boni ad capacitatē singulorum diuisionem. Per primū confutat Manicheus Dupliciter: f̄m duas expositiones. In hoc enim q̄ materiā vetervm eborum accepit: ipse nouam creauit: ostendit q̄ Visibilia corporalia ad esum corporis pertinentia ipse fecit: et q̄ non sunt facta a principe tenebrarum. et maledicta: sicut dicit Manicheus. Joan. j. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil. j. Tim. iij. Spiritus manifeste dicit q̄ in nouissimis temporibus discedent quidam a fide: attendentes spiritibus erroris t doctrinis demoniorum: in hypocrisi loquentiū mendacium: et cauteriatā habentiū suam conscientiam: phibentes nubere: t abstinere a cibis quos deus creauit ad percipiendū cum gratiarūm actione fidelibus et his qui cognouerūt veritatē. quia omnis creatura dei bona est: et nihil immundū quod cum gratiarūm actione percipitur. Sanctificat enī per verbum dei et oationem. Et hoc patet q̄ ī principes tenebrarum ista visibilia fecisset: et ideo immunda essent: nunq̄ ea christus multiplicanda in manus accepisset: sed noua creasset. Dicit etiam Manicheus Q̄ a malo deo principe tenebrarū data sit Lex Moysi. Si ergo f̄m aliam expositionez quinq; panes: sunt libri eorum Moysi refectiōes: nunq̄ christus Moysi per doctrinam spiritualem intellectum multiplicasset: accipiendo eam ad sapm Sz refutatā abiecisset. t nouā doctrinā attulisset. Sic q̄ Accepit ad se panes t pisces: vt ex q̄ creādo fecit: ad se accipiēdo diuie cōfugeret virtuti: t i cōtactu manuū diuinarum: pānes t pisces multiplicādo auxiliaret. Mat. xxvj. Accepit Jesus panes t. Et q̄s in corpus suū mutauit: eadē potentia multiplicauit. Accepit etiā: quādo sicut bona a se creata: accepta habuit. Gen. j. Vidit de⁹ cūcta q̄ fecerat t erāt valde bona. Dicūt etiā hereticī immūdū esse quod p coitus generat. Etsi est hoc verū: tūc christus nō accepisset pisces. quia (als: qui) p certo p coitū maris t femine t generāt t generāt. Sz b facit hereticis error: t. quia ignari sunt t idiote: et pſumūt docere qō nesciūt. Multis enī modis coeunt aialia. Quedā diu: sicut q̄ exterius habēt pēdentes testiculos. Quedā velociter: sicut q̄ interiores (als: interi⁹) habent testiculos. Quedā p cōiunctōem velocissimā genitaliū pororū: Sic pisces. Quedā p reflexionē et implicationē corporū circa se inuicē: Sicut serpētes. Et alij mlti modi sunt coeundi. Quib⁹ omnib⁹ deus concubitū et primationē sexuū t seminū indulsit: quādo ea masculum t feminas creauit: t multiplicari pcepit. Et ideo etiā vt bi cōfutent: pisces cum panibus assumpsit: Quāq; t ipis plātis t in omnib⁹ q̄ generant (als: generant) oportear esse vtrutes permixtas maris t femine. Et nisi segetes vbiq; impregnarēt se t impregnarent: nullū granū ex ipis generaret. Nec man⁹ dei vnq̄ talia pringeret. si hec a principe tenebrarū creata essent. Man⁹ enim dei nihil tangunt quod immundū sit. q̄m etiam (als: quinetā) his que aliquā immundicia p corruptionē sunt passa: confert (als: conferūt) tactus suo mundicia. Ut Leprosis t Mortuis. Sic ḡ pe in ante habitis dictū est. Respexit in celū ¶ Ut indultā suam t patris: qui in celo est: t spūs sancti ostenderet opatōnis virtutē. Jo. v. Pater meus vsq; modo opatur t ego operor. Joan. j. Vidimus gl̄iam eius: gloriaz quasi vnigeniti a patre. Mat. xj. Confiteor tibi pater dñe celi t terre. Sic in celū respexit suscitans Lazarū. Joā. xj. dicens. Gratias ago tibi pater quia audisti me. ego aūt sciebam quia tu semp me audis. Respexit etiam in celū: vt astantes respicere in celū docēret ad patrē celestem. Psal. xxiij. Oculi mei sp ad dominū. quia ipe euellet de laqueo pedes meos. Psal. cxx. Leuaui oculos meos i montes vñ vēiet auxiliū mihi. ¶ Et benedixit illos ¶ Qua benedictione verbali vsus sit: Vel: Quo signo: nō legitur. Sed hoc certum esse constat Q̄ bonum celeste panibz et pīsc̄ibus indidit. Q̄ eisdez dedit virtutē multiplicatiuā. quia Sic omnis benedictio domini intelligit q̄ incrementa dat bonorum. Job. j. Operibz manuū suarz benedixisti. t possessio eius creuit in terra. Gen. j. Benedixit eis. t dixit. Crescite et multiplicamini. Sic ḡ benedixit: quando virtutis sue effectus illis bonum indidit. ¶ Et fregit ¶ Docet: ad capacitatem vnuscuiusq; diuisit. Paruuli enim in christo: antegrum cibum nō capiunt: nisi diuidatur: t ꝓportionata viribus eorum apponantur. Et hoc est miraculū quod pauci aduertunt. Q̄ ex eodem genere cibi: et Paruulis conuenientia (qui rō liq̄dū desiderant cibum) et Maturioribus cōpetentia (q̄ solidū cibū requrunt) et Infirmis (q̄ gestacurationū sequebant: q̄ leue q̄rūt cibum ab infirmo stomacho vincibilem) exhibuit. Et Q̄ in

als docē ḡ naz p spiz

desiderio naturali vnicuiq; saporē quē desidera uit:presentauit. Sapie.xvj. Voluntati vniuscuiusq; eorū deseruiens: ad qđ quisq; volebat conuertebat. Attende autem q̄ ficut nūc cita t nūc suis q̄dem viribꝫ ip dñs panē(alias:t escā) omnē frangit. Licz forte manus bois ministret aliquā do ad fracturā. Nullus eni ex vna materia cōditum:in tot sapores,t in tot qualitates diuersorū edentiū:edum ꝓuertere posſ nisi deus. Sic facit in edo corporali. Sic etiā in eucharistia. Sic in verbo suo quotidie pficit fractionē. Sz benedicte:quia deficiunt manus aplice :opantes in fractione ꝓ ministeriū:stat turba in deserto expectens escarū benedictionē t nō accipit a domino. Threno .iiij. Paruuli petierunt panē: t nō erat qui frangeret eis. Matthei suis dixerunt.hoc ē. plantis. Ubi est triticū t vinū cum exhalarēt animas suas in sinu matrū suarū:hoc est: in subiectione ecclesiaz siue parochiarū. Dicūt eni nostri tēporis Prelati contrariū eius:quod dicit Esa. lij.pro pte:t ꝓueniēs ꝓ parte. Dicūt enim. Nō sū medicus animarū:sed Tyrānus: Oppressor: et Interfector. Et in domo mea nō est panis: Uerbi t Sacramenti:t Uirtutis. Quia nec verbuz est mihi in doctrina.nec operatio Sacramentorum in cura:nec gratia virtutis in conuersatōe. Et tamē cōstituūt me iudicē populi huius: Ut qui ruit:totus corruat;t nunq̄ adiciat vt resurgat. Et hoc est qđ ꝓquerit dñs Esa.lij. Dñatores eius iniq̄ agunt: t cōmodo blasphemat nomen meum inter gētes. Dominatores impio dominantes:t nō forma facti gregis ex animo:sunt maiores in ecclesia:constituti optimates capita populorum. Amos.vj. Iniquissime agunt.quia nullum nisi malū in ecclesie regnū assumūt. Et ideo nomē dñi factū est abominabile t blasphematū [t distribuit.] Hic tāgit Distributōes ministerioꝝ(alias:ministrorum) Non eni omnib⁹ oia cōmisit Nec vni sic omnia ꝙ nō haberet aliquos in parte sue solliciturdis. Nec omnia ꝙ seipm pficeret:cum tamen hoc facere potuisset. Sed vnicuiq; in ordine vicis sue ministeria ordiatim distribuit. Unde.iij. Regū.x. Regina austri mirata est ordines ministrantiū i domo veri Salomonis. Danie.x. Sta in gradu tuo. Sic enim ordinatum est regnum celeste in angelis :t Sic ordo ecclesiasticus de celo descendit. Job.xxxviij. Nunq̄ quid nosti ordinem celi:t rationem eius pones i terra:Sic Luce.j. Zacharias in ordine vicis sue sorte exijt:vt incensum poneret quando reuelat⁹ est ei angelus noue gratie nunciator. [Discipulis aūt suis] distribuit.quia Ministeriū in populum dei accipere nō debet:qui discipulus chri non est. Galat.ij. Qui operatus est Petro i apostolatu circūcisionis:operatus est t mihi int gentes. Unde Luce.xxij.dixit discipulis. Ego dispono vobis sicut dispoſuit mihi pater meꝰ regnū. Psal.xlviij. Pro patribus tuis nati sunt tibi filij. Costitues eos principes sup omnem terram. Ut ponerent ] Ecce Finis ministerij [ut ponerent] nihil aliud nisi quod a dño acceperūt. Ante turbas.j.Lo.xj. Ego enim accepi a dño quod t tradidi vobis. Fidelis aūt seruus est t minister cui nihil adheret in manibꝰ quod a dño acepit:quin fideliter t valiter ꝓnat turbis. Matthei.xxiij. Fidelis seruus t prudens quē cōstituit dñs super familiam suam vt det illis in tēpore tritici mensurā Sed bodie accepta a dño: apostolici nostri vsurpant sibi:nihil valium turbis ꝓnentes Pro certo quia Fures sunt t furū socij:habētes Jude apostolatū:dominū vendentes ꝓ pecunia quā loculis suis ingerunt t turbe nō ꝓponūt: dispensatione(que omnia dissipat)se excusare molientes:et Jura vocātes Statuta sua. Que sic statuunt:vt sibi totum et nihil familie christi propo natur.

## Et manducauerūt omnes et saturati sunt. Et sublatum est quod supfuit illis fragmentorū cophini duodecim.

Tangit Miraculi cōmēdationē a Tribus. A multitudine mādducātiū. A Saturitate:abos in veritate non phantastice sumentiū. A supabundantia fragmentoꝝ. Dicit igitur [manducauerunt omnes] hoc est tota illa multitudo q̄n q̄milliū virorū:exceptis paruulis t mulierib⁹. Dicit aūt Aug⁹ ꝙ simili virtute multiplicat:sicut de paucis granis segetes creat; vnde escas tot mundo largitur. Et ex hoc patet falsum dicere eos qui dicunt Q̄ bos panes ita multiplicauerit ꝙ nihil creando additerit: Sed in ſapſis multiplicando in tantā quantitatē abos istos ꝓduxerit. Et similiter dicunt de segetibus que singulis annis generant. Isti sunt qui opus nature in miraculū cōuertere nituntur:et phiaz naturalem destruunt:et posſitiones qualdā vel potius ficiones afferunt (alias asserunt)quibus sine omni ratione ꝓbationis credi volunt. Ego aūt sine meliotis sententie ſtudio dico ꝙ in toram multitudinē esca ista miraculi cata est:ꝙ additionē materie elementoꝝ in formaz panis t pscium cōuerse. Bene credens ꝙ deꝰ de omnipotētia facere quod vult potest. Sed nō credo eum:hoc ꝙ dicunt voluisse.quia nulla ostenditur ratio(alias ratiōe)quare hoc voluerit. Et in creatura in quā(alias qua)opatus est multo rōnabiliꝰ us:ꝙ augeat ꝙ additionē alicui⁹ alterius q̄ ꝙ sine additione in seipsa(alias ipsam)multiplicet [Et saturati sunt.] Nō non esset si pharastica vt heretici dicunt esset repletio.qa Jd quod phantasma est nō implet nec satiat. Psal.xxj. Edent pauperes t saturabunt et laudabunt dñm. Esaie.ix. Letabuntur coꝝ te sicut qui letant in messe [Et sublatū est quod supfuit illis] Ecce Tertium Q̄ cōmendat miraculū:qa Plus est de supfluo q̄ fuerit de ꝓncipali ꝓmo:qđ fuit quasi semen multiplicatum. Diuina em̄ virtus semper cruberat et creescit.[fragmentorū cophini duodecim.] Duodecim cophini significant reliq̄as duodecz apostoloꝝ:in nos redūdantes. Que etiā Frank per.xij pares ,apostolos Leo.xxv. Fragmēta em̄ Fmonū dei per eos in nos derivata sūt:reseruata in cophinis,b est:in cophinis duodeci apl'oꝝ t i doctrinis

als qa nil⁹ i ecca ni si malū Fgime assumūt

Vide Thom ij.q.q. 44.art ij.i sol ij. arg

in quibus dominꝰ ꝓcepit Matth.xiij. vt colligerẽt in memorias cordium: ⁊ in cophinos codicũ vt nõ perirent. Habachuch.ij. Scribe visum ⁊ exara eum sup tabulas: vt ꝓcurrat qui legerit. Apoc.j. Quod vides scribe i libro ⁊ mitte septẽ ecclesijs que sunt in Asia. Significat etiã cophinꝰ (qui est instrumentũ ꝑ quod de vijs fimus ejicit) ꝙ ꝑ doctrinas istas omino ab ecclesia corruptionis immundicia portet. Psal.lxxx. Diuertit ab oneribꝰ dorsum eius: manus eius in cophino seruierunt. Christus enim ⁊ apli: exemplis duodecim et doctrinis ⁊ onera nostra portauerunt vsqꝫ ad lassitudinis incuriaꝝ: ⁊ cophinis doctrine duodene immũdicias nostras purgauerũt. vt veniat dominꝰ noster ad corda fidelium: mihil inueniat qđ oculos maiestatis eius offendat. Et hoc igit̃ miraculo ad formã vite ꝓscriptã sũt cõfortati: ne soliciti sint aliquid secũ in via tollere: securi ꝙ ꝓuratoꝝ eorũ christꝰ omnia de paucis augens abũdanter ministrabit.

## Et factũ est cum solus esꝫ oraꝫ erant cũ illo ⁊ discipuli

Hic iam confirmatꝫ apostolis fm vite formã sibi traditã: De nõ sollicitos esse. De Tolledo aliquid in via: perficit totam hanc formã vite: ostendendo qualiter in hoc christꝰ sequendus est. Sicut ⁊ Petrus dixit Matth.xix. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ secuti sumus te. Ubi dicit Hiero. ꝙ ꝓ nõ sufficit omnia relinquere: hoc enim Socrates fecit ꝓhus. Unde adiungit quod ꝓfectum est dicens. Et secuti sumus te. Hic igit̃ agit qualiter Christꝰ sequendus sit. Ad hoc autẽ Tria exiguntur Quis vicꝫ sequendus sit: Ne erret in psona. In quo sequendꝰ. quia In tollendo crucem. Ad quid sequendꝰ. quia Ad gloriam resurrectõis quã ostendit in transfiguratione. Et de his oꝝ agit hic per ordinẽ. Et hec etiam est causa quare hic eodẽ ordine inducunt̃. In prima harũ partium Duo facit. Tanias enim ⁊ vanas ⁊ imꝑfectas hominũ de sua psona quas sit: sententias ⁊ opiniones a cordibꝰ apostolorũ excludit ⁊ verã astruit de sua psona sententiã. Et Secũdo Quã ꝺ se futurũ sit. et Qualiter se sequẽtes ꝓcedit: ostendit. Adhuc autẽ Duo facit. In Prima harũ partiũ excludit que iam dicta sunt. excludit varia ⁊ imꝑfecta ab hominibus de se dicta. Et Secũdo elicit ad confessionẽ apl̃orum: vera et sufficienna fidei christiane. In Prima harũ tres sunt ꝑgraphi. In quorũ Primo dicit. Qualiter ad istã narrationem deuẽtũ est. In Secũdo ponitur de ꝺ Que de se sit apud hoĩes opinio: interrogatio. In Tertio autẽ Discipulorũ ad interrogata respõsio. In Primo Tria facit. Narrat enim Primo ꝓximaꝫ oñẽ tẽporis: sicut sepe diximus: sed ponꝰ ꝓbationis qua suã astruit intẽtionẽ de forma vite cõfirmãda. Et hoc est ꝙ dicit. [Et factũ est ]in oꝝpere tẽporali: sicut ꝑfinitur in cõsilio suo eterno deus. Esa.xxxv. fm trãslatõem.lxx. Consiliũ tuũ antiquũ verum fiat. Secũdo dicit Qualiter orauit ꝓ his quos pauerat [ cũ solꝰ esꝫ oraꝫ ] Homo enim cum orat solus esse debet: nõ tã i corpe: cꝫ in secreto cõscientie. Mat.vj. Tu autẽ cũ oraueris intra i cubiculũ tuũ. ⁊ clauso hostio ora patrem tuum. Mirandũ autẽ est de dño quomõ inꝺefecisse semp fecit et oratus est salutem nostram. Turbas ei aduenientes benigne recipit: De regno dei erudit. Infirmis curationes impẽdit. Egentes pascit. Paupibꝰ ministrari per apostolos precipit. Oẽs consolatos dimittit. Sine turbis: totũ se in oratiõe ad patrẽ ꝓ dimissis effundit. Hebre.v. In diebus carnis sue preces supplicationesq; ad deũm cum clamore valido et lachrymis offerens in omnibꝰ exauditꝰ est ꝓ sua reuerẽtia. Hiere.xviij. Recordare ꝙ steterim in conspectu tuo vt loqrer ꝓ eis bonuꝫ: et vt auerterẽ iram tuam ab eis.ij. Machab.xv. Dicit fratrũ amatoꝝ: hic est ꝙ multum orat ꝓ populo: et ꝓ vniuersa ciuitate sancta dei. In his eñ opibus: apostolis: et oĩbus ꝑfectus formã dedit: ꝙibus heu nõ sit constitutꝰ qui ꝑ cum audiat in parte ista. Tertiũ autẽ est Q in secreto orationis [discipuli eius erãt cum eo] Non qđem omnino in loco orationis: sed in loco dimissionis turbaꝝ. Unde ⁊ Matth.xvj. dicit: ꝙ quando istam interrogationẽ fecit ꝙ venit in partes cesarie philippi qui locus erat extra locum ẽ vbi ista cõgerũt. Discipulos eñ assumpsit vt sic formã ab ipso accipiant in ꝓximoꝝ edificatõe quã circa turbas exhibuit: Ita formã accipiẽs in oratiõe quam in secreto ad patrem effudit. Lu.xviij. Oportet sẽp orare ⁊ non deficere.

**Et interrogauit illos dicẽs Quẽ me dicunt esse turbe. At illi respõderunt et dixerũt. Joannẽ baptistam. Alij autez Heliam. Alij Jo quia vnus prophetaꝝ de priscis surrexit. Dixit aũt illis. Vos aũt quem me esse dicitis? Respondẽs Simon Petrus dixit: Christũ dei At ille increpãs illos precepit ne cui dicerẽt hoc: dicẽs. Quia oportet filium hominis multa pati: et reprobari a senioribus et principibus sacerdotum ⁊ scribis: et occidi: et tertia die resurgere.**

Ecce Interrogatio Que sit hominꝫ de se opinio. Dat autem exemplum Prelatis ꝙ aliquãdo etiam ab inferioribus requirant que de eis sit fama. Fama eñ multum requirit in prelatis.j. Timoth.iij. Oportet Episcopũ ⁊ testimonium habere bonum ab his qui foris sunt: vt non in opprobriũ incidat et in laqueum diaboli [Quem me dicunt esse turbe ] Duo dicuntur ꝺ. Interrogatio et Risio. Interrogatio [Quẽ ]in psona [ me dicũt esse turbe ]cũ Tot sig̃ mee ꝺitat̃ videriint Tot bñficia a me fiebant Tot lectiones legꝫ ⁊ ꝓphe

tarum audierint. Tot doctrinis eruditi sint. Tot exhortationib⁹ ad credendum mihi: sint inuitati. Tot testib⁹: Joanne: et vobis: z discipulis sint conuicti. Per omnia eni hec fame bone de pſona sua dedit causas. Sed qui p nullum bonū meritū famā sibi fecit: frustra de fama bona facit que stionē: sed suā de (als: ab) omnib⁹ potest audire in famam. Psal. ix. Non mouebor: a generatiōe in generatiōem sine malo. Mala enim que ppetrauit per infamiā: eū a generatiōe in generationem mouere super linguas hominū effecerūt. Velociter enim currit sermo eius. ps. cxlvij. [At illi re sponderūt z dixerūt] Ecce discipulorū ad interrogata Responsio [Alij Joannem] Respō sio ista fidelis quidē est in veritate. z insufficiens tñ in confessione. Fidelis quidē: quia nec plꝰ nec minus habet q̄ erat in dicto turbarū. Et est contra eos qui libenter audiūt verba mendacij: dū modo dicant eis placentia. Esa. xxx. Loquimini nobis placētia. videte nobis errores. Prouer. xxix. Princeps qui libenter audit verba mēdacij: oēs ministros habet impios. Iſti au tem merā et simplicē dictor̄ a turbis referunt veritatē. Ephe. iij. Deponētes mendaciū: loquimini veritatē vnus quisq̄ cum pximo suo. quoniā sumus inuicē membra. Dicunt ergo. [Alij Joannem baptistā] Tres diuersitates opinionū referūt: quas etiam supra explanauimus: z assignauimꝰ rationes earū. [Alij] ergo dixerūt [Joannē baptistā.] Propter vite excellentiā. z Natiuitatis pueritatem. z Baptismat̄ purificationē. Et fuit hec magna fama: Sed nō sufficiens. Magis enim debuerunt credere Joanni qui dixit Joānis. iij. Quia nō sum ego christꝰ: Sed agnus dei Quez demōstrauit Joānes. Et Uerbū dei Oō pdicauit vox: que fuit Joānes. Jo. j. Sed Lux vera Que illuminat omnez hominē venientē in hunc mūdū. Lui testimoniū phibuit Lucifer z Lucerna Joannes. Lucifer. Job. xxxviij. Lucerna. Jo. v. Sed sponsus ecclesie: cuiꝰ sponsam ecclia; dixit esse panymphꝰ Joannes. Jo. iij. Uerbū aūt; Dei filiū: eo filiū quo verbū: z Agnum dei: et Lumen mentiū. et Sponsum eccl̄ie: credere dei filium: est credere Joanni baptiste. [Alij autem Heliā.] Propter suscitationē mortui. iij. Regū xvij. Propter diuisionē Jordanis. iij. Regū. ij. Et hoc est Insufficies. Quia Helias non dixit: Sed in Spiritu z virtute Helie dñi: pcucurrit pco et seruus. Luc. j. [Alij quia pheta vnus de priozibus surrexit] Aut Moiseus. Aut ille de quo Moyses pdixit. Deuteroñ. xviij. Propheta suscitabit vobis deus de fratrib⁹ vestris: tanq̄ me audietis eū. Et hec etiā opinio fuit Insufficiens. quia Matth. xj. dicit. Lex z pphete vsq; ad Joannē. a diebus aūt Joannis regnū celorum vim patitur: z violenti rapiūt illud. Et iō nūc apparet dñs pphetarū. Actuū. x. Huic omnes pphete testimoniū phibent remissionē peccator̄ accipe in nomine ipius. ad Hebre. iij. Et Moyses quidē fidelis erat in tota domo eius: in testimoniū eorū que erant dicenda. Christus vo tanq̄ filius in domo sua; que domus sumus nos.

Sic ergo iste opiniōes christo filio dei sūt insufficientes. Unde sequit. [Dixit aūt illis] veraz ab eis cōfessionē eliciēdo. A. d. Voces humanas videntes: et insufficientē de me habentes confessionem: et humana sententes: non intelligentes ea que sunt sapientie diuine: sic dicunt [Vos aūt] Quibus datū est nosse mysteriū regni dei: Qui in solido veritatis ēstis fundati: Qui ad familiares reuelationes p̄e ceteris admissi. [quem] Jn persona [me esse dicitis] scz de credendo z ore confitendo. Rhom. x. Corde credit ad iusticiam: ore autem cōfessio fit ad salutē. Et ab isto loco trahit rationē. Examinatio Epoz de fide z confessiōe aūq; ordinem̄ in Epos. quia Christus de confessione sua examinauit a postolos. Non enī debet esse Epꝰ: q̄ veram et sufficientē fidem: et confessionē non habet de christo. Post hanc aūtē examinationē (als confessionē) sequit Rōsio. Et hoc est qō sequitur [Respondens Simon petrus dixit] Qui princeps erat omniū: pro omnibus respondit. quia Omniū cura z confirmatio ad eum pīnuit. Luc. xxij. Tu aliquā conuersus confirma fratres tuos. [Christum dei] Mat xvj. addit. Tu es christus: filius. Sed hec omnia in isto dicto continētur. Christus enī vnctus est Jn quo itelligit Unctio deitatis: et Uncta humanitas: et Unctio pater: et Unctio spūs. Esaie. lxj. Spiritus dñi super me eo⁹ vnxerit me: dominꝰ ad euāgelizandū pauperibus misit me. Und Act. x. Quem vnxit pater spūsancto z virtute. Ex constructione enī transfiritur: christus ad aliam pſonam genet: et ad aliam: dei: quando dr [christum dei] Jntelligit enim: dei pat̄r. Unitrem deus eum in Regē z Sacerdotem. Jn Regem q̄dz fidelū. Esa. xxxiij. Dominus legifer noster: dñs rex noster: ipse veniet z saluabit nos. Psal xcviij. et Deb. j. Thronꝰ tuus deus in seculū seculi virga siue sceptr̄ equitatis virga regni tui: dilexisti iusticiā z odisti iniquitatē: ppterea vnxit te deus deꝰ tuus oleo exultatiōis pre participibus tuis. De Sacerdotio aūtē Psal. cix. Tues sacerdos in eternum fm ordinē Melchisedech Qui z Rex z Sacerdos fuit dei summi: Hebre. vij. Heñ. xiij. Rex q̄dez in pmulgāda iusticia z iusticie legib⁹. Sacerdos aūt in offerēda pro nobis sue anime hostia. Sic ergo christus dei: filius dei viui: est vnctus in Regez z Sacerdotē. Et hec est Cōfessio fidei christiane De qua dicit Matth. xvj Super hanc petrā edificabo ecclesiam meā. Hec inquā est Confessio: quam non decepta hominuz opinio genuit Sed pater de celis deus Qui suū filium mundo ostendit: Per sepsum reuelauit. Unde Matthei. xvj. dixit Beatꝰ es Simō bariona quia caro et sanguis non reuelauit tibi: sed pater meus qui est in celis. Propter quam etiā Simon: petri nomen accepit: quod agnoscens interpretatur vl rupes. Per reuelationē enī istam agnouit. et Propter solicitatē vitatis in hac confessione: rupes vt in ipo fundaret ecclia vocatus est. Jn hac q̄ confessiōe veritas pſone exprimit: eius q̄ vere secūdus est sicut pastor z caput ecclesie. Unde etiam post elicitam confessionem adiungit huius veritatis occultationem vsq; ad sacramētoz

dei complentoneꝫ.et hoc est quod sequit[At ille
z increpās ꝛc̄ Dicit aūt Duo. Occultationem. et
Suā q̄ sequendus est pcessionē. De Occultatōe
q̄dē dr̄[At ille increpans. Increpatio aūt ista
non fuit aliud q̄ sub interminatōe fidelitatis in
terdictio.quia Increpatiōe obiurgationis nō erāt
digni:papue cū magna laude extollat Petrus.
Matth.xvi.ꝑter istam cōfessionē.Naum.i. In
crepans mare z exiccās illū.z oia flumina ad de
sertū adducens. Mare dicit hic ista infinite z cē
ne veritatis ꝑfessio.q̄ exiccauit quādo faciez ec
culeari pecpit. Flumina aūt sunt doctrine:hanc
veritatē cōfitētiū apostolorū:que adduxit ad de
sertū quādo sileri pecpit hanc veritatez a turbis
iudeorū. Lucc.viij. Increpans nō sinebat ea loq̄
quia sciebāt eum esse christū[eos ]dicat: cū vn⁹
solus respondit.quia Ille pro omnib⁹ dixit veri
tatē.z omes alij cōsenserūt. Glo. aūt Multas
causas reddit quare istō taceri pecpit. Unam q̄
dem Ut fallat principē mundi. Secundā autez
Ut declinet iactātie vicū z doceat humilitatem.
Tertiā aūt Ne adhuc rudes z imꝑfecti discipu
li:maioris pdicatōis mole premant. Si autez ꝟ
fallit principē nō potest hoc intelligi nisi q̄ prin
ceps mūdi fallat in membris suis. que si starent
esse christū ꝟ: nūq̄ dominū glorie crucifixissent
Uel forte ver⁹.q̄ Si hec veritas membris dia
boli pdicaret:statim in scandalū insurgerent z oc
ciderent eos z dñm: anteq̄ scripta de deo ch̄o
sacramenta cōplerentur. Diabolus aūt in se fal
lit de hoc nō poterat:qui etiā ista verba a Petro
prolata:audiru ſpūali gaīpe poterat. Nisi aliquis
forte dicat q̄ hoc dñs ab ipo occultabat. Sed ꝟ
nibil esse videt.quia sīliter dici posſ q̄ etiā pdica
tione aplorum a diabolo domin⁹ potuit occulta
re. Unde primus: q̄ sc̄z in membris facta est ista
occultatio:ratōnabilius est dicrū. Sc̄da aūt cau
sa plana ē Tertia aūt sic est intelligenda.q̄ mole
maioris pdicationis.ꝟ est:maiorū sacramentoꝝ
q̄ portare poterat carnalis affect⁹ eoꝝ: nūc ꝓ
meret. quia carnalis affect⁹ eoꝝ nō sinebat eos
cūc credere:q̄ ille qui christ⁹ dei fuit:dura z igno
miniosa pati deberet. Unū Matth.xvi. dixit Pe
trus. Absit a te dñe.non erit tibi hoc. Et ideo ni
si carnali affectu extincto ꝙ spīrū.nō poterāt por
tare tale pond⁹ pdicationis .ij. Cor.v. Itaq̄ nos
neminē ex hoc nouim⁹ fm carnē: zsi cognouim⁹
fm carnē christū:hz tam nūc nō nouimus. Tali
bus igitur de causis increpauit eos ne cui dice
rent. Patiēdi ex ꝓpositi:videre eū: q̄ filius dei
esse pdicat:magis ꝺducerer infidelitas scandalū
q̄ fidei esset argumentū. Cū aūt resurrectōis ap
parebit testimoniū:z victe mortis z inferni argu
mentum:z ascensiōis in celū apparebit stupen
dū miraculū:z spūs missus in omnib⁹ his dabit
testimoniū: nūc tēpus erit de ch̄o sublimia prę
dicare. Psal.xxj. Mirabilis in altis dom⁹:re
stimonia tua credibilia facta sunt nimis. Oīa
enim credibilia facta sunt ipo resurgēte z ascēdē
te z de celo ꝙ spīritū missum dante testimonium.
Et hoc est quod seqnt[Quia oportet filium
hominis ] Tria aūt dicit ad passionē z ipius
onem ꝓtinentia .z Unum quod est Quartū con
sequens hec.q̄ ꝓtinet ad gloriam. Primū inter
tria ꝓtinet in genere ad passiōis multas. Et hoc
q̄ dic[quia oportet ] Tangit aūt duo. Sc̄z.
Scōs quā naturā patit:z Multitudinē passio
nū. Primū tangit in hoc q̄ dicit[quia oportz ]
hoc est:oportunum est ad finem redemptois. Lu.
xxiij. Nonne sic oportuit chm̄ pati z ita intrare in
gloriam suam. Ista oportunitas est ꝓ nobis as
sumpta.quia q̄uis alius mod⁹ nostre redemptio
nis fuerit possibilis:vt dicat Augustin⁹; tamē mi
serie nostre sanande nullus fuit conueniētior[ mul
ta pati ] Ecce tangit Multifariā christi passionē
Multa enī genera passionū sustinuit. Ligaturas
Impulsiōes: Tractus: Trusiones: Sputa: Col
aphos: Alapas: Flagella: Denudatiōes: Puctu
ras spinarū. Baiulationes crucis. Lauacri extem
siones: z Lanceā. Et omnia hmōi. Ista vt Thren.
j. clamet et dicat. O vos omnes qui transitis per
viam attendite z videte si est dolor similis sicut do
lor meus.j. Petri.j. Spūsanctus pronuncians
quem christo sunt passiones z posteriores glori
as [et reprobari ] Hoc ꝓtinet ad virtutem.
Reprobat aūt [a senioribus ]qui videnī habe
re sapientiam per experimentum etatis. Danie.xiij
Iniquitas egressa est a senioribꝫ iudicibus: qui vi
debant regere populum. Esa.xxv. Peccator centū
annorum maledictus erit [et principibus ] q̄
videntur sibi creditam habere potestatem[ sacer
dotum ]in quibus est potestas spiritualis. Joā.
xj. Collegerunt pontifices et pharisei consilium et
dixerūt Quid facimus:quia hic homo multa sig
nia facit ꝛc̄. Psal.ij. Astiterunt reges terre et prin
cipes conuenerūt in vnum:aduersus ꝛc̄. [et scri
bis ] qui videnī consilia et dauem habere scientie
et doctrine. Matth.xxiij. Ue vobis scribe z pharisei
hypocrite qui tulist dauem scientie necꝑ intra
tis:nec alios intrare ꝑmittitis [et occidi ]tan
dem in morte. Daniel.ix. Occidet christus et non
erit ei⁹ ꝙpl⁹ qui eū negatur⁹ est. Mar.xxvj. Que
rebant primates sacerdotū quomō Jesum dolo
tenerent et occiderent. Ista sunt ꝓpter que non
expediebat adhuc Jesum christum:filium dei esse
predicare [et tertia die resurgere ] Hoc solus
primet ad Cōsolationem. Et quando hoc adimple
bitur:tunc tempus erit z oportunitas: Jesum: fi
lium dei esse: publice et vbiq̄ pdicare. Osee.vj. Ut
uificabit nos post duos dies: in die tertia suscita
bit nos et viuemus in cōspectu eius: sequemurq̄
vt cognoscamus dominū. Psal.xl. Tu autez do
mine miserere mei:et resuscita me:z retribuam eis.
Mortuus est enī dominus in feria sexta.et resur
rexit in die Dominica:que est tertia post diem mor
tis:quā sua resurrectione sibi in dominicā re et no
mine cōsecrauit. Ecce qualiter ꝓcessit.

## Dicebat autem ad omnes

Hic incipit ostēdere Qualiter et Jn quibus se
quendus sit. Habet autem hec pars Duas par
ticulas. Jn quarum Prima dicit hoc quod dictū
est. Jn Scā aūt Eius ad hoc q̄ dicit ponit rōnes
ꝙsuasiuas ad sic sequendum. Jn Primo adhuc.

Duo sunt. Onđik em̄ ꝓmo ꝙ⁹ doctrine generalitas: qm̄ nō est via salut̄ nisi ista. Scđo aut̄ Ip̄a forma sequendi describit. Generalitas ostendit ꝙ hoc ꝙ dic̄ [Dicebat aut̄ ad oēs ]q: Oēs vult saluos fieri.j. Tim.ij. Qui vult oēs homines saluos fieri: z ad agnitionē sui nois veire. pe. rxxv. Omines z iumēta saluabis dñe: quēadmodū multiplicasti misericordiā tuā deus. Sap. vj. Pusillum z magnū ipe fecit. z equaliter est illi cura de oībus. Sicut em̄ creator est omniū: ita saluator est omniū: nisi stet p ipos. Et sicut dñs omnium est: ita redemptor omniū est. Rho. x. Idē dominꝰ oim diues in omnes qui inuocāt illū. Sapiēte. vj. Nō subtrahet psonam viri qui omnium dñs est. Rho. x. An iudeoꝝ deus tm̄: Imo z gentiū. Psal. cxij. A solis ortu vsq; ad occasum laudabile nomē dñi. Jō eni opatus est salutē i medio terre. vt omnibꝰ ꝯtā est de se: parata sit salꝰ Marci. xiij. Quod vni dico: omnibꝰ dico Vigilate. Nulla ergo locutio est nisi infidelis z insipiens q⁹ quo ſđa ꝓparauerit ad mortē. Oēs eni creauit ad salutē z ꝓmouet ꝯtū exposcunt ab ipo. Ezech. xviij. Quare moriemi domꝰ israel: q: nolo mortē peccatoris: sz vt ꝙuertat z viuat.

## Siquis vult post me venire: abneget semetipsum: z tollat crucez suam quotidie: z sequat me

Hic describit Formā sequēdi. Dicit aut̄ Tria. Primo eni Sequelā ponit in libertate electōis. Secūdo Sequentē monet a se remouere impedimēta inscutōis z cōscutōis. Tertio dat Formam qua pcedit nostri Ducis. De Primo dicit Quinq; In quoꝝ Primo tangit Sequentiuꝝ rantate. Secūdo Sequentiū dignitatē. Tertio Sequētiū libertatē. Quarto Sequendi rectum tramitē. Quinto Formaꝝ conseq̄ndi pcedentem nos nostre militie ducē. Primū hoꝝ notat ꝙ cōditionē [Si] Q.d. Rarus est. si tamē aliqs est. Matth. vij. Arta est via z angusta est porta que ducit ad vitam. z pauci sunt qui inueniūt eam. Matth. xx. Multi sunt vocati: pauci vo electi. Threno. j. Vie sion lugent: eo ꝙ nō sunt qui veniant ad solennitatē. Hoc significatū est ꝙ cum christus iuit ad crucē ꝙ discipuli eius relicto cofugerūt. Matth. xxvj. Joan. vj. Durus est h sermo: quis potest eū audire: z abierūt retrorsum. z nō ampli⁹ ambulauerūt cū eo. Per crucē eni z sui abnegatiōem: difficile est sequi dñm. Joan. xvj. Venit hora z nunc est vt oēs dispgamini: z me solū relinquatis. Jdeo ꝙquirit dñs Ecclj. Respicies erā ad adiutoriū hominꝰ z nō erat. Esa. lxiij. Torcular calcaui solꝰ: z de gentibꝰ nō ē vir mecū. Pauciss̄imi eni sunt qui tollant crucē. nulli aut̄ qui sic tollāt suā: sicut ipe ꝙ nobis tulit eā. [Quis ] Difficultatē notat z Dignitatem. Pſ. xcij. Quis ꝙsurget mihi aduersus malignātes. aut qs stabit mecū aduersus operantes iniqtatē. Dñs ei in cruce aduersus malignātes ꝙsurrexit z vicit. Jdi extēsus steteri: z de petis z petētibus triūphauit. Sed rarꝰ est ꝙ secū cōsurgat z steterit. Non eni in tpe illo inuentꝰ est niſi vnꝰ latro. Et etiā ille ab imio negauit. Sz postea resipuit. q: Difficile ē valde clauatū z extēsum stare in cruce Sz ñ dignissimꝰ est ꝙ steterit. Esa. lxiij. Quis ē iste qui venit de edom tinctis vestibus de bosra. Nō em̄ de christo dictū est: sed etiam de crucifixis cum chō: qui cum de fragilitate carnis sint alijs venerint: tñ tinctis vestibus sanguine crucifixi veniunt: de bosra que munita interpretatur: victores oim munitionū diaboli: Jdeo demōstrauit eū gloria Joanni Apoc. vij. Isti ꝙ amicti sunt stolis albis: qui sunt z vnde venerunt: Et respondet angelus. Isti sunt qui venerūt ex magna tribulatiōe et lauerūt stolas suas in sanguie agni [vult ] Nō tat arbitrij libertatē. Sicut em̄ ipse oblatus est qr voluit: Ita non dignaꝝ aliquē habere sequentē nisi qui sponte vult z libera electione. Un̄ Chrysost. dicit Ex sicut agonitheta siue adoctheta stās tuna stadij brauiū: non compellit aliquē nisi volentem sed coronat vincentē: et dat brauiū pcurrenti: Ita dñs Jesus chs exhibet brauium z coronam vincenti. sed ad certamen nō compellit aliquē. Jud. v Vos qui sponte obtulistis vos discrimini: benedicite dño. ij. Mach. vj. Dñe qui habes sanctā scientiā oprimere nostri ꝙ cum a morte possem liberari: ꝓpter te duros corpis sustinco labores. Em̄ aiam aut̄ libenter hec patior. Hec sunt verba Eleazari martyris. Esa. lvj. Qui elegerint que volui z tenuerint fedus meum: dabo eis in domo mea z in muris meis locum. et nomē meli⁹ a filijs z filiabus: et nomen sempiternū dabo eis quod non peribit. ij. Machab. vj. Gloriosissimā mortem magis ꝙm odibilem vitam cōplectens: voluntarie pcedebat ad supplicium. In omnibꝰ ergo bis oportet electione voluntatis sequiter crucem portare [post me.] Tangit Rectum sequendi tramitē. Nō em̄ errat qui post dñm vadit. Ille em̄ exiuit a patre z venit in mundū: et per crucem iterꝝ relinqt mundum: et dirēte vadit ad patrem. et ideo non errat qui post eum graditur. Joā. viij. Qui sequit me nō ambulat in tenebris sed habebit lumen vite. Eundum est ergo post eum sicut ouis post pastorē: sicut miles post ducem: sicut athleta post adtheram. In Primo itinere post pastorē imolatū imus ad vitam. In Secūdo aspicimus in nostra pugna ad pugnantē ante nos Ducem. In Tertio contendimus (ak's intendimus) ad coronantē nos athletheam siue agonitheam. De Primo Hier. xviij Ego non sum turbatus te pastorē sequens: et diē homis non desideraui tu scis. Joan. x. Propias oues vocat nominatim z ante eas vadit: et oues illum sequunt. Huius gratia dicit Matth. x. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporuꝫ. Ā ḡrum dentibus et ipse ꝓtor pastor deuoratus est. De Secundo dicit Hebre. xij. Aspicientes in auctorem fidei et consummatorē Jesum qui propositō sibi gaudio sustinuit crucē atq; in dextera sedis dei sedet. Judicū. ix. Dixit dux exercit⁹ socijs: Oēs me videritis facere: celeriter facite. igit̄ certatiz ramos de arboribꝰ pdētes: sequant Ducē. Dux em̄ nī in arboris ramis tollēs crucē pcessit. Certatim igitur z nos ramos precidentes: z cruces nostras

parantes sequamur. Hebr. xiij. Jesus vt sanctificaret per sanguinem suum populum: extra portã passus est. Exeamus igitur ad eum: improperium eius portantes. Remanere enim: duce precedente est ignominiosum. Post eum aũ ire est Gloriosum et Turum. Gloriosum q̃ dũ quia duci se cõfigurat Turũ aũt q: qui post eum vadit: in vmbra crucis precedentis habet refrigerũ. De Primo Eccles. ij. Quid est homo vt sequi possit regẽ factorẽ suum. Eccli. xxiij. Gloria magna est sequi dñm. Logicus do eni dicẽ assumek ab eo. De Secũdo ō Thre norũ. iij. Ante faciẽ nostrã chꝰ dñs captꝰ est in peccatis nostris. cui dicim⁹. In vmbra tua viue mus inter gentes. Psal. xvj. Sub vmbra alarũ tuarũ. protege me a facie impiorũ: q̃ me afflixerunt. Hoc est: sub alis expassis i cruce manibꝰ. Sic igi tur Jtur post eus sicut post Ducẽ. Jtur etiã post eũ sicut post arlotherã (alꝫ: adotherã) cozonantẽ ij. Timoth. ij. Non coronat nisi qui legitime certauerit. Leges ordinates pugnãe christi exemplus sunt sumẽde. j. Corinth. ix. Qui in agone ꝓtendit ab oibus se abstinet. Et Sequit. Sic pugno: nõ quasi aerẽ verberãs: sed castigo corpus meũ. et in seruitutẽ redigo. ne forte cum aliis p̃dicauerim: ipe reprobꝰ efficiar. Sic igitur. Qui vult post me Lvenire. Dic dat Forma cõsequendi: precedentẽ nos militẽ Ducẽ. Ipse est enī currus Jrael et auriga eius. iiij. Regũ. ij. Nõ eni q̃ post aliũ vadit: de necessitate venit: Sed Venit post aliũ q̃ totaz viã vsq; ad eum quẽ sequit. Venire eni est ad terminũ itineris ire. Unde q̃ venit: ducẽ consequit. Et ideo q̃renduꝫ discipulis Joan. j. Ubi maneret: Dicit. Venite et videte. Venire ergo est psequi et perare. Mat. x. Qui pseuerauerit vsq; i finez hic salvꝰ erit. Viere. ij. Qui fugiſt gladiũ: veniet et nolite stare. Recordami p̃cul dũl. et hierusalem ascẽdat sup cor vestrum. Veniendũ enim est vsq; ad dominũ Jesum: et nõ reuertendũ nisi ꝓpter quenam⁹: Nec ab eo est discedendũ. De Primo Matth. xj. Venite ad me omnes q̃ laboratis et onerati estis. et ego reficiam vos. De Secũdo dicit Psal. lxxix. Non discedimus a te: viuificabis nos: et nomẽ tuũ invocabimus. Crux eni reficit fructu quez portat ligni vite. et Crux vivificat vita quã portat. Et ideo et fructũ habz. et vite lignũ dicit. Prouer. iij. Lignũ vite est his qui apprehẽderint eam. et qui tenuerit eam beatus. Sic ergo veniat qui vult venire post me: dicit dominus. Sic Petro et Andree (quorũ vterq; per crucem ad christuꝫ venit) dixit Matth. iiij. Venite post me. Sic de se dixit Joannis. xij. Ego si exaltatus fuero a terra: omnia trahã ad meipm. Omnia ei sibi per crucẽ in cruce trahit (alꝫ: attrahit.) Sic de omnibꝰ cõmunẽ sententiaz dedit Esa. ij. Posuisti profundũ maris viam: vt transirent liberati. Profundũ enim maris est profundũ cbii passionis: per quam transeunt liberati. Et ideo stat tim sequit. Et nunc qui redempti sunt a domino reuertent et venient in sion: laudates. et letitia sempiterna sup capita eorũ. gaudiũ et letitiam obtinebũt: fugiet dolor et gemit⁹ [Abneget semetipm.] Dic monet Sequẽtẽ: a se remouere inse-

curtos et consecutos impedimẽta. Notanꝰ aute circa hoc Duo. Modus remouendi. et Quid sit remouendum. Modus remouendi est in hoc q̃ dicit [abneget.] Est autem verbũ decompositum. Componitur aute a ꝓpositione Ab: et nego verbo: quod est compositũ ex nõ et ago. Et sic Abneget: verbum decompositũ est ex ꝓpositione. quasi (alꝫ: que) notat remotionẽ. et aduerbio: negandi significationẽ habẽt. Et notat negationẽ vt exercita: et vbo actionẽ denotãte Ut intelligak q̃ abnegando: remouemur ab his q̃ abnegamus: nihil penit⁹ agẽtes. De illis Tit. ij. Abnegantes oĩa impietatẽ et secularia desideria: sobrie et iuste et pie viuam⁹ in hoc seculo. Iste ḡ ẽ modus abnegandi Ut negantes actões eorum que abnegãda sunt: etiam remouemur ab his. Hoc significatũ est Gen. xix. Ubi angelus cõpulit Lorth exire de Sodomis: et ꝑcepit vt nõ starez in oĩi circa regione: sed in monte se saluũ faceret. Non enī fuit facta talia infanda nõ agere. sed oportet etiã ab agẽtibus p dissensum (alꝫ: discessum) se elõgare. Rhoma.). Non intellexerũt qm̃ qui talia agunt digni sunt morte nõ solũ qui facunt sed etiã q̃ cõsentiũt facientib⁹. Dicit aũt glosa ibidẽ q̃ Consentit qui tacet: cum arguere possit. Que aũt abnegãda sint ꝛãgit cum dicit Abneget [semetipsum.] Ō ite dcõpositũ est. quia fuit ibi duo ꝓnoia: et in medio syllabica adiectio. Et est sensus Q̃ abnegare se gõ est: et hoc cuius ipse p se causa est. et qõ sibi p seipm inest. Homo enī de se bum⁹ terren⁹ ẽ. Eccl. xvij. Deus de terra fecit hominẽ. Gen. ij. Formauit deus dominẽ de limo terre. j. Cor. xv. Portauimus imaginẽ terreni. Quia aũt terra est: pondere suo grauis est ad sequendũ. Hanc autem terrã abnegare oportet: et virtute celesti supergredi: vt totus homo: celestis in conuersatione et intellectu efficiatur Joan. iij. Qui de terra est: de terra loquit. qui de celo venit sup omnes est. j. Corinth. xv. Primus homo de terra terrenus. Secũdus de celo celestis. Qualis terrenus: tales et terreni. et qualis celest⁹: tales et celestes. Unde vnus celestium dicit Phil. iij. Nostra cõuersatio in celis est: vnde et saluatorẽ expectamus dominũ Jesum christũ qui reformabit corpus humilitatis nostre: configuratũ corpori claritatis sue. Hoc ergo est in hoc: abnegare se. Semet aũt abneget in hoc cuius ipse fm seipsum causa ẽ. Hoc enī nõ est nisi malus. Quod enī per nos sine deo facimus: malũ est. Unde Joan. xv. Sine me nihil potestis facere. Nihil autem est peccatũ. quia annihilat: et peius q̃s nihil fiunt homines cũ peccant. Unde Ezechiel. xxviij. Nihili factus es et nihil eris in ꝑpetuum. Joan. j. Sine ipso factum est nihil. Osee. xiij. Perditio tua ex te israel. O. di. Quicq̃d tu ex te agis: perditio est. Et hoc quod sine me discere agis abnegãdum est: vt ex me agas omne quod agis. Et dicas illud Esa. xxvj. Omnia opera nostra operat⁹ es in nobis dñe. Joan. xv. Sicut palmes non potest fructum facere nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Quicq̃ quid enim profert palmes quod non est ex vite: non profiat ad fructum: sed ad ignem: Ita quicq̃ quid profert homo cogitationum: et verborum

# Capituulm.ix.

et operum que nō sunt et deo: nō pficat ad vite eternē fructū: sed ad gehenne incendiū. Et ideo hec abneganda sunt. Unde Rho. xiij. Rbjciam⁹ opera tenebraꝝ. z induamur arma lucis. ¶ Abneget etiā semetipm ¶ qñ preter hec que dicta sūt abnegat qō in se habitat. hoc est: fomitē mali: extinguendo illū ḡntum pōt. Rhoñ. vij. Sao q nō habitat in me hoc est in carne mea bonū. Nam Velle adiacet mihi. pficere aūt bonū non invenio. Itē Ibidem. Ui deo aliā legem in mēbris meis repugnātē legi mētis mee: et captiuantē me in lege peccati q est in mēbris meis. Et hec oia oportet abnegare. Terram pro celo cōmutare Uicū/ cui⁹ causa sum⁹ p virtute. Fomitē: siue cōcupiscentie ignē: siue ad malum pnitatē: p gratia dei: ad bonum nos tuante. Ut expediti simus a spū celesti: ¶ Confortari a virtute ei⁹ Adiuti a gratia. Tunc eñ sequi possum⁹ crucifixum. Per Primū: dat nobis deus pātem filios dei fieri: Joan. j. Per Secundū mutat fortitudinem. Esa. xl. Qui sperant in dño mutabunt fortitudinē: assument pēnas vt aq̄scurrent z nō laborabunt: volabunt z nō deficient. Per Tertiū Ad omne opus bonū sufficim⁹. j. Lor. xv. Gra dei sū id qō sum: et gra ei⁹ in me vacua nō fuit. sed abundantius oibus laborauī. Sic pdirus z damnat⁹ homo liberat Spū celesti reddente imaginē patri celestis: Uirtute vicium qō fcat expellente. et Dei gratia in omnibz adiuuante. Rhoma. vij. Infelix ego hō quis me liberabit de corpe mortis hui⁹? Et rñdet. Gratia dei p Jesum chm dñm nr̄m. Sic igit Abneget semetipm: et ā se sequendi chm re-
B.2 mouet impedimentū Sequit/ Et tollat crucem suam ¶ Ecce forma ducis pcedentis. Et est Ac si dicat ¶ Tollat crucē suam ¶ sicut ego tuli mea. Unde in hoc Tria norant. Crucis exaltatio. Crucis cruciat⁹. et Proportio passionū: q̄ quēlibet ḡngit. Primū notat in hoc q dicit ¶ tollat ¶ Erut eñ est arbor alta ¶ nō reponēda (al's deponē da) ¶ Non in terra trabenda: sed extollanda. et sic in altitudine portanda. Extollit eñ crucē q cū Paulo in cruce gloriat. Gal. vj. Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i Jesu chīt q̄ mihi mūdus crucifixus est: et ego mūdo. Dañ. iij. Ecce arbor in medio terre z altitudo ei⁹ nimia z magna arbor: et fortis: et pceritas eius cōtingens celū. Nec recognoscat q crucem suā in ea gloriās extollit. Extollit aūt q quotidie ḡntū potest in ea crucifixo appropiat quat vt dicat cum Sponsa Cantic. vij. Dixi conscendā in palmā z apprehendā fructū eius. Fructū eñ apphēdit q dulcissime redemptōis saporē i ea iam pregustatur. Nec eñ arbor in medio terre est vt ab oibz cōtēr scandal. Zlcuudo e. nimia. quia quātūcūq; quis in altū in ea ascēdat: vsq; ad chīt passionē nō pcuniet. Arbor: hec magna latitudine eoḡ umbria pcedēs z esca nutrimenti est in ea: et reḡes lassitudinis: Fortis vtute. q: z diabolū vicit z domū eius infernū fregit: et vasa in qbus cēside bat distribuit. hoc est: cor da que possēdet ra diabolus. Et pceritas eius cōtingēs celū. quia celū ante diluuiū aperuit. Igitur arbor: hec sī deiscat: celū non cōtingit. Deiscāt aūt qñ depomit z crucian⁹ chīt in terrena lucra z cōmoda cōmutat. Sicut q dā de quibus dicit Gal. iij. cum spū ceperit/ nunc carne cōsummami. Qui signati sunt p Isa regem Juda. De c. iij. Reg. xv. multa bona et optia pdi cank Q idola destruxit auaricie z pompe/ secuti Q lucos succidit delicie/ luxurie. Q in bellis vicit tentatiōnē diaboli. Sequit: q Jn senectute do luit pedes: et nec tunc requisiuit dñm: sed magis in medicoꝝ arte consilius est z mortuꝰ est in vngent⁹ meretricijs. Pedes eñ dolere est in extremo vite a cruce mollescere. Tunc dñm nō rogrere: est cū ꝓpo sito: dei timore z amore: deuotionē. z cultū dei z landes eius cōsuetas abiecere. Jn medicoꝝ arte cōfidere: est fomēta libidinis carnalis cū sollicitudine sibi pparare. Mori aūt in meretricijs vngent⁹ est in illecebrosis cōcupiscētie delectationib⁹ vitam finire. ¶ Trahit aūt in terra crucē q eā q̄dem manu tenet: sed nō ascēdit nec tollit: sed de loco in locum būlem crucē ducit. Et isti sunt hypocrite Qui crucem q̄dez manu hoc ē exteriori ope vident tenere: sed de terra in terram trahunt qñ p tpali cōmodo vel lucro faciūt. Et nō ascendunt. qz in occulto nihil de passione chīt sentiūt. De quibo dr Phil. iij. Multi eñ ambulant q̄s sepe dicebam vobis: et nunc flens dico inimicos crucis chīt: q̄z deus venter est: et gloria in cōfusione eoꝝ q terrena sapiunt. Isti eñ crucē vilem ducūt q p sordes crucem trahūt z ñ tollunt in altū. Sic igit Tollit crux ¶ crucem ¶ hoc est cruciatū. Cruciat⁹ aūt ille est Triplex. Unus q̄dez Jn Tristicia absentie delectabilū pro chīo. Secūdus aūt Jn Assumptiōe cōtristabilium. Sicut Uigiliaꝝ. Jeiuniꝝ. Et hmōi et Elemosynaꝝ. Tert⁹ aūt Jn Sustinēcia passionum si inferant pro christo. Primus cruciat⁹ cruciat z domat Concupiscentiā. Secundus gratiat petulantē naturā. Tertius aūt pro chīo expendit aiam. De Primo dr Gal. v. Qui sūt chīt carnem suam crucifixerūt cum vicijs z cōcupiscētijs. Gal. ij. Ego p legem: legi mortu⁹ sum: chīo cōfix⁹ sum cruci. Per legē eñ (que cōcupiscentiam facit z lex membroꝝ vocat) mortu⁹ sum: abstinendo a delectabilibo hui⁹ legi. Et christo. hoc est: ad honorem chīt confixus sum cruci: cō cruciat⁹ ei. De Secūdo cruciatu dr Gal. vi. Decetero nemo mihi molestus sit. Ego eñ stigmata dñi Jesu christi in corpore meo porto. Crucio eñ me cruciatu suo. quia denudo me elemosynis. Exēdo me iuorū. Exalto contemplatōe. Emarico ieiunijs z aboꝝ z potuum asperitate. Flagello disciplinarum accepriōe. Morior charitatis amore. Lōfodior clauis: verborum eius in aiam meam penetratiōe. Eccles vi. Uerba sapientū q̄si stimuli z quasi claui in altum defixi. Lecor compassiōis pauper chīt pfectiōe De Tertio cruciatu dr. j. Pe. iij. Lōcanteo passi onibo christi gaudete vt in reuelatiōe eius gaudeatis exultantes. Primus cruciatus fit Per voluntariam concupiscentie cohibitionē. Secūdus per deuoram pnie assumptionē. Tertius Per patientiam portatam z sufferatam iniustam a dño tribulationem. De Primo dicit Eccl. xviij. Post concupiscentias tuas non eas z a voluntate tua auertere. Si eñ pstes aīme tue concupiscentias suas: faciet te in gaudium inimicis tuis. De Secundo

als reḡre: epost/ ditio/ re z ab more: deuoti one ꝛc.

dicit Leuitici.xxv. Ita que afflicta nō fuerit: perdibit de populis suis. De Terno dicit Jaco. j. Dē gaudiū existimate frēs cū in tētatiōes varias incideritis: Sciētes q̄ pbatio vre fidei multo pciosior est auro quod pigne pbat. j. Pe. j. Ita est ergo crux que tollit. Dicit aūt [Suam] Est autē crux vnicuiusq; portionabil' viribꝫ z statui suo: chri crucian' assumptus. Ad plura enī tenet fortis q̄ debilis. Ad plura sanus q̄ infirmus. Ad plura Prelat' q̄ subdit'. Vñ Ap'lus ad Lor. j. dicat. Suppleo que deſunt passionū chri in corpore meo. Semp enī ita portionsdū ē Uiribꝫ sit onus portabile: z Statui cōpetēs. z Q̄ bono rek christ'. Phil. j. Sicut semp ita z nunc magnificabit christ' in corpe meo: siue p vitam: siue per mortē. Et Ibidē. Mihi viuere christ' est. z mori lucrū. Gal. vlo. Unusquisq; onus suū portabit. Sic g̃ tollat crucē suā q̄libet [quotidie.] Ut sp nouus sit in eo nec deficiat a crucis salutari mortificatōe. Hoc significatū est Numeri. xxv. Tolle cūctos pncipes populi. z suspēde eos contra solē in patibulis: vt auertat furor meus ab Jsrael. Principes enī suspendunt: q̄ principes victorū Sc̄z Lōcupiscētia carnis: z concupiscētia oculorum: z superbia vite crucifigunt. Lontra solē autez suspendunt: q̄ quotidie ad ortū nouī caloris et fulgoris huius mūdi crucifixi: hec tenet. Et sic furor dñi ab isr̄l' viro p oculis habentes deū: auertit. Lor. iiij. Semp mortificatōem ihesu chri in corpore vro circūferentes: vt vita Jesu in corporibꝫ vestris manifestet. Job. vij. Elegit suspendiū anima mea. z morte ossa mea. j. Lorinth. xv. Quotidie morior p gloriā vestrā fratres: quā habeo in ihesu chro dō nr̄o. j. Lorinth. iiij. Semp ci nos qui viuimus in morte tradimur p Jesum: vt vita Jesu manifestet in corpe nostro mortali. Jōo dicit. Phil. ij. Lōfigurat' mortī eius siquo modo occurrā ad resurrectionē que est ex mortuis. Et sequatur me scrucifixū: sicut ē forma mee crucifixionis: Ut in ipo Moriat animalis vita q̄ in me mortua est. Et Destruat corpus peti q̄s ego destruxi. Et Lonstruat noua vita quā ego in cruce Jstruxi. Rho. vj. Si enī complātati facti sumus simlitudini mortis eius. simul z resurrectionis crimus. Talis crucifixio optime significata est. ij. Regū. xxj. Ubi dicit Gabaonite ad dauid. Denē nobis septē viri de filijs Saul: vt crucifigam' eos dño: i gabaa Saulis. Gabaonite p cliues intētati interpretant: qui crucifixiōe magna indigēt. Saul aūt abutēs interpretat: qui ratione ad pcisciēdas abutit. Septē aūt filij sui Septē sunt capitalia vicia crucifigēda ad bonorem dñi. Qui enī sic crucifigit se: z alios tari z vicios mortal: in crucifixione dñm sequit. Qui z regnū peccati in cruce sua destruxit: z vite animali mortuus fuit. Unde Jo. xxj. Significās Petri crucifixionē dixit. Seq̄re me. Hoc est: ad modum mee crucifixiōis oportet te crucifigi. Sūt aūt qui hoc nō faciūt Sed port' suspēsi sequunt Abſalon in quercu suspensum inter celū z terram. ij Regū. xviij. Alij aūt sequunt psidrē Pharaonis in cruce suspensus. Beñ. xl. cui' carnes aues lacerabant. Alij sequunt Aman q̄ in domo sua in excelsa trabe suspensus est Hester. vij. Alij sequuntur Achitophel q̄ suspēdit semp ordinata domo sua. ij. Reg. xvij. Alij sequunt Judā psidrē: qui suspensus crepuit medi' z diffusa sunt oia viscera eius Act. j. Alij sequunt Simonē cyreneū qui crucē portauit in angaria Mat. xxvij. Alij sequūtur latronē in sinistra pte crucifixus cum dño Luxxiij. Alij sequunt latronē in dextra parte pendentē Luc. xxiij. Ambitiosi enī crucē patiunt in angustia obtinēde altitudinis. Sicut dr Bernar. O ambitio ambitiosū crux: quō oēs cruciās oibus places: Et bi semp pēdent inter celū z terram. Celum pngere nitētes z nō valentes. Terre aūt dē tē humilē spnentes: cū Absalon ambitiosō in q̄rcu que port' fructū facit: pēdentes z strangulati. Uaneglorioſi etiā crucē patiunt: affligētes se in vanis q̄rēdo gl'iam. Et bor carnes aues. id est vanor boim verba lacerāt: et lacerator exponunt. Et pendent cū psidrē Pharaonis. Jnuidi aūt etiā crucē bñt. In qua de pfigitate cruciant bonorū. et in domo cordis sui afflicti: pendent strangulati cum Aman q̄ iniq' interpret. Proditores aūt et fraudulēti De q̄by dr Esa. xxij. Fraudulēti vasa pessima sunt: ipse enī cogitatiōes cōinnabit aduersus mites. Illi in quā tales in cruce pendēt angustie sue. psidiōis et fraudis. Et sequunt Achitofel. psidrē Dauid fraudulentū. Auari aūt intima sua pfitentes z alias suas venales habētes Sic dr Eccl. v. Lbim vēdentes p pecunia: crucian tū magnū p lucris terrenis sustinētes: crucifixi sequunt Judam suspēsum. Isti enī inciderūt in tētationē z in laqueū diaboli: q̄ strāgulat eos. Sic dr. j. Timo. vl. Hypocrite aūt crucis signum et cruciatū extra ptendentes et Falsi Religiosi crucē portār in angaria. Et sequunt Simonē cyreneum

Qui aūt p crimnib' suis sustinēt tormēta. Et ꝺ deo blasphemādo imponūt: crucē q̄dē portant: et portant ab ea. Sed sequunt latronē sinistrum. j. Pet. iiij. Nemo vestꝝ patiat quasi homicida: aut fur aut maledic' aut alienorū appetitor. Qui aūt patiunt q̄dem p malis que cōmiserūt: sed penitentes: et sibi culpā dārces: in dextera dei patiunt cum latrone dextro. Et accipiunt spem pmissionis eius q̄ secum erūt in paradiso. Uerissime aūt crucifixi sūt imitatores: qui solo crucifixi amore se crucifigunt vl' ab alijs crucifigunt. Dicēte. Pet. j. caſ. iiij. Lhro igit passo in carne: et vos eadē cogitatiōe armami. Et Jreē. j. Pe. ij. Lhro passus est p nobis: vobis relinquēs exemplū vt sequami vestigia eius. Hic enī patienter ferēs: non remurmurat p iram z vindictā: Non cōminat p iusticiā: Peccati regnū destruit. Hic est de q̄ dicit Lol. iij. Mortui enī estis z vita vestra abscondita est cū chro in deo. Cū aūt chs apparuerit vita vestra: tunc z vos apparebit' cū ipso in gloria. Gal. ij. Lhro confix' sū cruci. viuo aūt ego: iā non ego. vivit vo i me chs. Hoc ē igit q̄ dicat formā nob dādo in q̄ seq̄mur eū q̄m formā Martyres p ceteꝝ tenuer'. Imitati sunt enī etiā Lōfessores seipsos crucifigēdo.

Qui enī voluerit animā suā sal

5

uam facere perdet illã. Mã qui p̃ diderit aniмã suã ꝓpter me: sal uam faciet illam. Quid em̃ ꝓficit homini si lucretur vniuersum mũ dum: seipsum aũt ꝑdat et detrimẽ tũ sui faciat. Mam qui me erubue rit et meos sermones: hunc filius homis erubescet cũ venerit in ma iestate sua et patris et sanctorum angelorum

D.2 Eius quod dixit tangit. Hic Rões ꝓsuasiuas Tangit aũt .b rones Tres. Unam q̃dem p̃ conse quentiã ꝑditionis ad salutẽ anie. Aliam aũt econ tra p̃ consequentiã salut; ad ꝑditionẽ. Tertiã autẽ per compationẽ lucri tpalis cuiuscũq; ad anie ꝑdi tionem. Prima Ratio est hec. Quicũq; volue rit aiam saluare: sequit̃ q̃ ꝑdet eã. quia .Ad salutẽ anie sequit̃ ꝑditio eiusdem. Sciendũ autẽ q̃ ania .b ab actu animãdi. Unde aia sumit .b put aniмat corpus. Et ſm hoc ania intendit corp̃i: t corꝓ porcis (al's corꝓis) delectationiby t corporeis vti litatibus. A quiby etiã .b animalis vita. Quibus intẽdere et saluare tales delectationes sine cõtristan tibus: et tales saluare volitates sine dãnis: est q̃ dere ſm causam meritoriã eandẽ aniam. quia tũc erit cum cõtristantiby eam eternaliter in inferno t in damnis eternoꝝ gaudioꝝ. Et hoc est qđ dicit Joan.xij. Qui amat aniam suã ꝑdet eam. et q̃ ꝑdi derit aiam suam ꝓpter meam vitam eternaꝫ custoꝺi eam. Ecc.xviij. Si ꝑstes anie tue concupiscen tias suas: faciet te in gaudiũ inimici tuus. .Ab huiusmodi ania .b homo animalis t brutalis. q̃ ania q̃ũ iungit (al's imergit) corꝓi: Et intendit per appe titum in q̃nq; corꝓis sensus: animalis t brutalis efficitur. .i. Corinth.ij. Animalis homo non ꝓcipit ea que sunt spũs dei Stulticia em̃ est illi quia spũa liter examinat. Qui cũ q̃ [volucrit] volũtate ir rationabili [aniмã suã] hoc est: animalẽ motuꝫ anie [saluã facere] hoc est: in delectabilibꝫ suis saluare: [ille] [perdet eam] quia cũ illa salute ꝑdita et mortua est ania eternaliter. .i. Timoth.v. Que in deliciis est: viuens mortua est. Unde Lu.xij. di citur ei qui dixit: Anima habes multa bona ꝓparata ad annos plurimos: Comede t bibe t epulare Stulte hac nocte reperẽt aiam tuã: et ea que ꝓparasti cui' erunt: Et sic ꝓ hoc q̃ ꝓcurauit saluare ani maꝫ: ꝑdidit eã. Eadẽ em̃ anialis vita q̃ delectata ẽ et saluata Lu.xvj. in diuite epulone q̃ epulabatur splendide: ꝑdita est in inferno. quia lingua eius cruciabat in flãma gehenne. Alia rõ huius ex̃positio est. quia Salus anie in bonis delectabilibꝫ corꝓus: ꝓnitatẽ inducit in ania ad concupiscẽcias carnis. et quo aliq̃s plus delectat in anialitate: eo plus ad concupiscendũ ꝓnoꝫ efficit. Et quo plus ad talia ꝓnus efficit: eo plus ab appetitu veroꝝ bonoꝝ et honestoꝝ elongat. quia Prohnitas con cupiscentiaꝫ adimit bonũ naturale qđ in veris t in honestis et diuinis bonis naturaliter delectat. Et vocat Bonũ naturale aie quod inest ſm ipsaꝫ: et non in ꝛrũ est in corꝓe. Et sic dicit Aug⁹ q̃ deꝯ lectatio in cõmutabili bono mala est: in ꝛrũ admit mit naturale bonũ aie. Et sic quo aliq̃s saluat ani mã in omni (al's aniali) delectanõe: eo adimit bo num naturale. Et sic etiã .b ꝑdit aniam ſm natu rale bonum eius. Sic intelligit illũ Lu.xv. Qui fi lius ꝑdigus ꝑdidit substantiã suam: boni sc̃ na turalis: viuendo luxuriose cũ meretricibꝫ. Sic il lud Job.vij. Posuisti me cõtrariũ tibi: et factus sum mihimetipsi grauis. Et eo em̃ q̃ cõtrariꝫ sumus deo i bono naturali: nobis graues efficimur [Mam qui ꝑdiderit] per cõtrariũ [aniмã su am] a saluantiby eam ſm anialem motũ et delec tationẽ [ꝓpter me] hũc finẽ ponẽdo q̃ subꝫ trahit sibi delectantia ꝓter me [saluam faciet eã] et in vitã eternam: et in bono naturaliter hac vita. Dicit aũt [ꝓpter me] quia q̃dã ꝑbi Stoi ci vocati Quoꝝ ꝓnceps fuit Socrates: et magnⁱ imitator fuit Craton ꝑbus: multũ abstinuerũt a delectabilibꝫ corꝓis: ꝓter honestatẽ virtutis: et salꝫ uã fecerũt aniam ſm salutẽ boni naturalis. Sed quia ꝓter deũ nõ fecerunt: ideo in vitam eternam aniam nõ saluauerũt. Ihs em̃ est ostiũ vite eterꝝ ne: et qui nõ intrat per ehm̃: non saluatur. Joan. x. Ego sum ostiũ: ꝑ me siq̃s introierit saluabit̃. et ingrediet̃ur et egredie't et pascua inuenie't. Per saꝫ lutẽ q̃ anie: homo adepto bono naturali ꝑdit aniмã: et mutat in bestiam. Ps̃.xlviij. Homo cũ in honore esset non intellexit: comparus est iumentꝫ insipientibꝫ tẽ. Per ꝑditionẽ vo aie redita bestiꝫ alitate ad salutẽ aie vere. Sic ꝺ. Dañ.iij. In ipso momẽto redijt ad me sensus meⁱ. t ad honoꝛẽ deꝯ corem̃ regni mei perueni. Hoc ergo est qđ dixit [Quid em̃ ꝓficit] Tertia ratio est .A compa tione volitatis. Et est sensus Quia ꝑdita substan tia ꝓter quam diligit q̃cq̃ appetitur in mũdo: to tum aliud mutle efficit. Et hoc é qđ dicẽ [Quid] hoc est ad quid [ꝓficit homi:] qui rõnalem t immortalẽ t ad bona honesta et eterna ordinataꝫ habet aiam [si vniuersum mundũ] q̃ ad mũꝺanas delectanões et volitates [lucretur] in cõ cupiscentiꝫ oibus viuẽs [se aũt ipsum] ſm q̃ est ipse in imagine dei cõsideratus q̃a sic est hõ ſm q̃ homo. Dicit em̃ Pbus q̃ Homo solus (al's sus) intellecⁱ est [ꝑdat] in bono naturali. Uel ad eternã vitã [et detrimentũ sui faciat] q̃a Quanto in brutalibus t mundanis delectat̃: tan to magis in bono naturali diminuit̃ t a vero boꝛ no elongat̃. Et tunc etiam illud qđ male dilexit in tormentũ cõuertit̃. Sic em̃ ꝺ. Sap.xiij. Creatuꝛ re in odium facte sunt t in muscipulã pedibꝫ insiꝫ pientiũ. Ista est tinea de domie nata et deuoratꝛ hoiem. Esa.xiij. Subter te sternet̃ tinea t opimeꝫ tum tuum erunt vermes. hoc est densum lutũ qđ hominẽ ve gluten tenet ne ꝓcedat ad bona natura lia. Abacbuch.ij. Ue qui multiplicat non sua Ue quid etiam aggrauat contra se densum lutum? Subiungit aũt viterioꝛẽ ꝑhationẽ q̃ detrimentũ sui faciat q̃ luerandis mundanis intendit dicens. E.2 [Mam qui me erubuerit] Duo tangit. Erubꝫ

bescentiã dei. z Erubescentiã sermonũ dei. Loquit de bis q̃ aniam saluant pseruãdo eam a tormẽt; Et vt saluent eam: negãt confessionẽ vitatis fidei et iusticie. De quibꝫ dicit Matth. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus: et post hec nõ habẽt amplius q̃d faciant. q̃nport⁹ timere eum q̃ post q̃ occiderit corp⁹: habet potestem gdere anim̃ in gehennam. Qui g̃ sic volens saluare animã: pseruãs eã a tristicia mort; questibus ad penam [me erubuit erit] hoc est: me, ꝓter erubescẽnã negauerit [et erubuerit] meos sermones] hoc est: negauerit veros esse sermones meos q̃ sanctificãt z saluant anias. Joan. xvij. Sanctifica eos in vitate Sermo tuus veritas est. Auctor ẽ igit vitatis z veritatẽ, ꝓter salutem tpalem anime negare: est christum z sermones suos erubescere. Et hoc est nature hominis: vt hõ est: estrariũ, quia sicut ꝺr Damascenus Verecundia est timor vel fuga de turpi actu Confiteri aũt chm auctorẽ veritatis: z veritates; honestũ est z non turpe. Et ideo talis erubescentia ꝓtie habet penã debitã. De bis autẽ qui in turpibus non erubescunt ꝺr Piere. vj. Cõfusi sunt q̃a iniq̃tatem fecerũt q̃nport⁹ confusione nõ sunt cõfusi: et erubescere nescierunt. De erubescẽtib⁹ autẽ vere in turpib⁹ actis siue ꝓperatis ꝺr Piere. xxij Confusus sum z erubui q̃m sustinui opprobrium adolescentie mee. De Deo aũt z sermone eius nullus debet erubescere, Esa. l. Dñs deus auriliator meus z ideo non sum confusus. Qui g̃ erubuerit deum z sermones vitatis a⁹ [hunc filꝰ hois] in iudicio cõmuni, erubescet] hoc est: ad modũ erubescẽs, habebit se ad eum: in eo q̃ auertet faciem suã ab eo ac si nõ noscat eum z vitupiũ habeat de noticia eius. Matth. vij. Confitebor eis quia nunq̃ noui vos. Ps. xv. Nec memor ero nominũ eorum p labia mea [cum venerit] iudicare Particulariter post mortẽ cuiuslibet. Vl Uniuersaliter in iudicio cõmuni [in maiestate sua] Lu. xxj. Modo videbitis filiũ hois venientẽ in nubibus et maiestate. Apocal. j. Ecce venit cum nubibus et videbit eum oculus et qui eum pupugerunt. Dan. vij. In nubibus celi filius hois venit z vsq̃ ad antiquũ dierꝫ pucnit: et in conspectu eius obtulerũt eum: et dedit ei potestatẽ z honorẽ et regniũ: et oẽs populi: tribus: et lingue: ipsi seruient. Et hoc est qꝺ sequit [et patris] q̃ Joan. v. ꝺr q̃ pater dedit ei iudiciũ facere quia filius hois est: nolite mirari hoc. In forma em̃ bũana in qua iudicatus est: iudicatur⁹ est vivos z mortuos. Et hoc habet a maiestate patris. Joan. v. Pater non iudicat quenq̃ sed oẽ iudiciũ dedit filio. Non em̃ iudicat pater in forma z maiestate dei: sed oẽ iudicium dedit filio perficere in forma serui. z tũc implebit qꝺ ꝺr Esa. lij. Ecce intelliget seruꝰ meꝰ z exaltabit z elevabit z sublimis erit valde [et scrũ angelorꝫ] q̃ sicut mistri iudicabũt z ꝓ misterium in iudicio apparebũt. Matt. xiij. Mittet angelos suos q̃ colligẽt de regno aꝰ oia scandala. Itẽ Ibidẽ. Eribũt angeli z mittent eos in caminũ ignis: ibi erit fletus z stridor dentiũ. Hoc est g̃ q̃ dicit

**Dico aũt vobis: Vere sunt aliqui hic stãtes q̃ nõ gustabũt mortẽ donec videant regnum dei.**

Hic incipit pars illa in qua docet ad quid seqñs est dbis. qñ Sicut seqñdus est ꝓ formã passionis: ita sequendus est ad gliam resurrectionis: Quã pmõstrat in claritate trãsfiguratiõis. Et hec pars diuidit in Duas ptes. In quaꝝ Prima: ꝓmittit ostensionẽ illius glie nõ oibus: sed q̃busdã. In Secũda aũt: exhibet sicut ꝓmisit. In Prima harũ Tria facit. Per modũ cõsolationis discipulos alloquit. Assertionẽ vitatis ꝓmittit. et Promissionẽ subiungit. Dicit ergo Primo consolatorie [Dico aũt vobis] Adquisitiue exponendũ est. quia hoc nobis ad oẽm cõsolationẽ est dictũ. Hoc em̃ dicit̃ est vere amicis De quibꝫ dicit Joan. xv. Vos dixi amicos: quia q̃cũq; audiui a patre meo nota feci vobis. Vobis g̃ amicis. Vobis q̃ in tribulatiõe posituri estis anias. Lu. xxij. Vos est; q̃ permansistis mecũ in tentatiõibꝫ meis. Vobis inquã pusillis q̃bus bec revelanda sunt. Matt. xj. Confiteor tibi pater q̃ abscondisti hec a sapientibus z prudentib⁹: et revelasti ea parvulis. Vobis igit dico] Vere] assertionẽ ponendo. Hebr. vj. Pollicitatõis sue deus volens heredibꝫ cõfirmare sermonẽ: interposuit cõsilij sui iusiurandũ: vt ꝑ duas imobiles res: quibus impossibile est mentiri deum: firmissimũ habeamꝰ solaciũ. Item. ij. promisit qui nõ mentit deus [sunt aliqui] Petrus Joannes z Jacob: ad oia testes idonei: z ad oi exceptiõe maiores. Esa. viij. Adhibui mihi testes fidles et accessi ad ꝓphetissam [Aliqui] aũt nota specialis familiaritat; est istoꝝ apostolorꝫ. Qui ꝑ ceteris ad secreta dei admittunt̃: z Per ꝙ alijs secreta dei pandunt̃. Et signũ fuit illos In veritate dei mag̃ fuisse illuminatos. In charitate dei magis fuisse accensos. et In gratia magis fuisse confirmatos. Et ideo ad oia dei secreta ꝑ ceteros eligũtur Sicut Moyses z Aaron z Josue in veteri testamento: Moyses plus erat illuminat⁹. Aaron aũt sacẽdos: in his q̃ ꝓpi fuerũt magis erat accessus. Josue aũt ad singulare misterij legislatoris electus. Vel: Moyses in mandatis: Aaron in sacrificijs: Josue in plijs sub dño. ꝑ quos fecerũt. Isti ergo sunt signanter [aliqui] vocati [hic] mecũ z vobiscum [stantes] et assistentes. Benestantes qui rectitudine sunt erecti. Psal. v. Mane astabo tibi z videbo: qñ non deus volens iniq̃tatẽ tu es Ezech. ij. Fili hominis sta sup̃ pedes tuos. Ps. xcvj Stãtes erant pedes nostri in atrijs tuis hierusalem [qui non gustabunt mortem] hoc est: mortem non experient̃ temporalẽ. Justus em̃ q̃dam tactus est vt dicat Pbus. Tactu aũt amaritudinis: separationis corpis z anime mors sentit. Vel dicat Q mors temporalis non est: nisi quidã transitus gustus mortis. Mors aũt eterna tactꝰ mortis est ꝓpetuus. Sap. iij. Justoꝝ anime in manu dei sunt: et non tanget illos tormentũ mortis: visi sunt oculis insipientiũ mori. illi aũt sunt in pace

Sic ergo etiam mortem tpalem non gustabunt [donec videant] corporalibus oculis. Lu. x. Beati oculi qui vident que vos videtis et audiunt q̃

vos auditis. Prouer. xx. Oculū videntē z aurem audientē vtrūq; creauit dñs [regnū dei] hoc est decorē z claritatē beatitudinis regni dei in Trās figuratōe in qua regni dei claritas pmōstrat. Dicunt tñ q̄dam Regnū dei b dilatationē ecclesie significare: quā longo post resurrectionē xpi: viuēs Joānes mortalib⁹ conspexit oculis. Sed pmus est melius fm Ilam. Sap. x. Justū deduxit dñs p vias rectas et ostendit illi regnū dei. Exo. xxxij. Ego ostendā tibi omne bonū: inuenisti eīm gram coram me: et reīpm nouī et nomie.

## Factū est aūt post hec verba fere dies octo. et assumpsit Petrū et Jacobū et Joannē: et ascendit in montē vt oraret

Tangit b dicte pmissionis exhibitionē. Et dicit Tria. Quando scz: et Locā quibus: et Qualiter transfiguratio facta est. et in ipsa Regni dei decor ostensus est. De Primo aūt dicit Factū est autem [q̄ dei pfinitionē fm quā oīa fecit christus Post hec verba] dicte pmissionis et cōfessionis Petri [fere dies octo] Contrariū videt dicere Matth. xvij. et Mar. ix. q̄ dicūt post dies sex accidisse. Ad hoc respōdet Aug⁹ q̄ Matthe⁹ z Marcus non nūcerant pmū pmissionis diē z vltimū in quo facta est trāsfiguratio. Sed intermedios eīm fecit. Lucas aūt cōnūerat⁹ pmo z vltimo dicit: post dies octo [Fere] aūt dicit. quia dies vltima vsq; ad revolutionē eiusdem hore: in qua in primo die pmissionē fecit: nōdū completa fuit: lz esset iā inchoata. Querit aūt Chrys. Quare tātū distulit exhibere pmissionē. Et rndet q̄ hoc fecit ad desiderium discipulor⁹ accendendū. Sulpirat eīm in rē dilatā que pmissa est. Prouer. xiij. Spes que differt affligit aiam. Lignū vite: desiderium veniens. Aliam causam assignāt q̄dam. q̄ interim corda discipulor⁹ ad videndā claritatis sue speciem pparauit. Josue. iij. Sanctificami in crastinū: hoc est in futur⁹. Eras eīm faciet dñs inter vos mirabilia. Alia z Tertia causa esse potuit: q̄a adhuc turbas dimittere apte nō potuit vt familiariter familiaribus suis ostenderet claritatē. Et ideo dixit Sufficit. Jobis datū est nosse mysteriū regni dei: ceteris aūt in parabolis. Unde Exo. xix. Papiē ne turbe montem ascendāt: nec bestie pascant ecōtra mōtem in q̄ dñs in maiestate voluit reuelari. Mystice aūt Quarta cā ponitur. quia Dies octo: sunt octo mentis illustrationes: que nisi p⁹ pficiātur non videbit dñs transfiguratus. Quar⁹ Prima est Fidei. Secunda: Intellect⁹ doni. Tertia: Sapientie doni. Quarta: Beatitudinis que ē: Mūdicia cordis. Quinta est Fructus spūs: qui Gal. v. vocat fides. Et dicit ibi gl. q̄ Fides est inuisibilium certitudo. Sexta: Illustratōis spūs. Septima: Visionis intellect⁹ et Octaua etatis siue status. Fides q̄dem est lumē veritatis p speculum in enigmate. i. Lor. xiij. Videmus nunc p speculū in enigmate. Intellectū aūt dat de⁹: vt dicit Gregor⁹: cum de auditis in doctrina z scriptura mentē illuminat. ij. Timor. ij. Intellige que dico. Dabit eīm tibi dñs in omnib⁹ intellectū. Sapia aūt donū: est illustratio mentis adquisita per sapore⁹ diuinor⁹ altissimor⁹: qua homo patiēdo in se diuina discat magis q̄ p auditū z visum acciptat. Sic dic Ps. xxxiij. Gustate z videte q̄m suauis ē dominus. Et. j. Pe. ij. Si tamen gustastis q̄m dulcis est dñs. Sic dicit Dionys⁹ beatū Hierotheū diuina docuisse. Dicit. xxj. Nō docebit vnusq;q; proximū suū z vnusquisq; fratrē suum: dicens Cognosce dñm quia omnes sciēt me a maiore eor̄ vsq; ad minorē eor̄. Et loquit de Aplis Sap. vij. Spūs sapientie per nationes in aias sanctas se trāsfert: amicos dei z pphetas constituit. Mūdicia aūt cordis est de qua ō: Matth. v. Bti mūdo corde quoniā ipsi deū videbunt. Mundū eīm cor splendorē accipit diuinū: et efficit speculū sine macula et imago in qua repr̄esentat deus. Et ideo deus conspicit in eo sicut lux in suo lūinari q̄s imp̄let. Et ideo de Aplis dicit christus Matthei. v. Vos estis lux mundi. Et iterum. Nemo accendit lucernam et ponit eam sub modio. Fides aūt que est certitudo inuisibiliū: sicut dicit Gal. v. est ceꝛtum fidei exp̄imentum per inspirationē supni luminis acceptū. Et qua hoc gust⁹ quidam z refecto est intellectus: p veritatis exp̄imentum: Ideo Justus vocat z Fructus. Dicit eīm Aug⁹ in li. de Doctrina christiana q̄ Fruimur cognitis: in quibus voluntas delectata conquiescat. Et hec est magna illustratio eterni luminis. De qua dicit Aplus. ij. Lor. iiij. Deus qui dixit de tenebris lumē splendescere illuxit in cordibus nr̄is ad illuminatōnem scientie cuāgelij christi. Spūsancti aūt illuminatio est q̄n lumine suo formar nos spūs ad sue⁹ divine imaginis cōfiguratiōē: vt illustrati ferre possimus p̄niam ipsius. Sicut Moyses resplēduit ex hortatione sermonis dñi in monte: Exo. xxxiij. Et de hac loquit aplus. ij. Lor. iij. Nos aūt reuelata facie gloriam dñi speculantes in candē imaginē transformamur a claritate in claritatē: tanq̄m a dñi spū. Ubi p Intellectū est glumen q̄ vocatur theophania. Theophania aūt est lumē a deo descendens in intellectum. In cuius actu. hoc est: cōplemento agente: vident ea que deus vult revelare. Sicut color ata vident sub actu z per actum lucis. ij. Lorinth. iij. Dē qui dixit de tenebris lumen splendescere illuxit in cordibus nostris ad illuminationē scientie claritat⁹ dñi. Psal. xxxv. In lumine tuo videbimus lumē. Raptus aūt est q̄n excedentes omne quod creatū est: in nullo a corpe retenti: videmus eū sicut est: et sicut in celesti hierarchia vident eum beati. Et hoc est rapi cū Paulo ad tertium celum. ij. Lorinth. xij. Sed hoc contingit raptum. z non diu pmanet. Quia sicut dicit Augustin⁹: Jtez resorbet mens solitis: z terrabit mole corpis. Ista sunt arma lucis quibus in die honeste post lucem christum ambulamus. Rho. xiij. Post hos ergo dies factum est quod b dicit [Et assumpsit] Tāgit b coram quibus facta est ista trāsfiguratio. Dicit aūt Quinq; Assūptionem. Assumptor⁹ nomiationē. Nominator⁹ loca tā sibi ascensionē. Ascendentium elevatiōis terminū. In vertice aūt mōtis oratione. Assumptio

aũt tractus est ad sumentẽ Sumens aũt nos deus est.quia Virtus supior assumit inferiorẽ z attrahit eam. ℣ Pſ.lxxvij. Dñi est assumptio nra et sancti ſrael regis nostri. Perficit aũt tractus iste Tribus.Charitate. Veritate. et Devotione. Charitas trahit m affectu. Veritas in intellectu. et Devotio in spiritu. Primũ Lalidtate. Secundũ Illuminatiõe. Tertiũ Spũs purritate. Ecce.iij. Fuiculus tripler difficile rumpit. De Tractu charitatis Viere.xxxj. In charitate ꝑpetua dilexi te: iſo attraxi te. De Attractu veritatis ℣ Pſal.xlij. Emitte lucem tuam z veritatẽ tuam ipſa me deduxerũt z adduxerunt in montẽ ſancti tuũ z in tabernacula tua. De Devotiõe ſpũs.j. Lozinth.vj. Qui adheret deo vnus ſpũs est.Deutero.iij. Vos q̃ adherentis dño viuitis vniuerſi. ℣ Pſal.lxij. Adhesit ania mea post te:me ſuscepit ꝺ̃tera tua. Doctgit modo assumpſit:plus me̅ ſtringens q̃ terra vocans. ℣ De

D 2 trum et Jacobum et Joannẽ. Dicit autem Interlinear̅ ꝙ Tres assumpſit:vt in tribꝰ idoneis testibus totus mũdus crederet. Deut.xvij. In ore duorum vel trium testium ſtabit omne verbũ Assumpſit Petrũ vt dicit gloſa qui claues regni celoꝝ accepit. Matt.xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Assumpſit Jacobũ. Interl.ꝙ primus inter apoſtolos ſolũ ſacerdotale accepit Sed ille fuit Jacobus minꝰ ꝙ vocabat Jacoby alphei Qui primꝰ fuit Epũs Hierosolymoꝝ. Et h̃ nõ concordat.qz Matth.xvij.ſic dicit Assumpſit Jeſus Petrum z Jacobũ z Joannẽ fratrẽ eius: et duxit illos in montẽ excelſum ſeoꝝſum:et trãſfiguratꝰ est ante eos. Jacobus aũt frater Joannis:filius est Zebedei qui dicit Jacobus maior. z ille ſolum ſacerdotale nunq̃ accepit. Ad hoc dicẽdũ ꝙ rectra Jacobũ maiorẽ assumpſit qui fuit filius Zebedei. Et q̃ dicit Ambro.in glo. Interl. exponendũ est de ſolio celeſti. quia primus inter apoſtolos martyrio coronatus est: Sacerdos et hoſtia:in ſolio celi in throniza. Paſſi ſunt q̃dem ante eum quidã ſancti Sicut Stephanꝰ. Sed ipſe primus inter apoſtolos paſſus. Act.vij. Occidit Herodes Jacobũ fratrẽ Joannis gladio. Joannẽ accepit ſicut dicẽ Interlinear̅ cui mater in cruce cõmittit. Joã.xix. Mulier ecce filꝰ tuus. Deinde dicit diſcipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam diſcipulꝰ in ſuam. Specialis ergo dilectionis ad iſtos: iſta que dicta ſunt: ſigna ſunt. Poſſet tamen dici ꝙ p iſtos tres intelliguñ Tres ſtatus ſaluandoꝝ in eccleſia. Per Petrũ quidem Prelati. Per Jacobum actiui:in lucta ſeculi z tentationiby colluctantes. Per Joannẽ aũt contemplatiui in pectore domini:in cena deliciaꝝ ſpũs:recumbẽtes. Qui etiã Ezech. xiij. ſignificanꝰ ꝙ Noe: Daniel: z Job. qui liberabũt aiaꝫ ſuas. Per Noe qui rexit arcã plaxi. Per Job dolentẽ actiui:circa frequẽs miſterũ occupati z turbati. Per Daniel viſionibꝰ dei vacantẽ:ſignificanꝰ cõtemplatiui. Vos igit aſſumpſit vt omni ſtatui eccleſie future reſurrectiõis deus:iam in figura p̃oſtraret. ℣ Pſ.lxxix. Qui ſedes ſup cherubin: mãifeſtare corã effraim:benia min:et manaſſe. Ubi enim in maieſtate ſeder ſuper omnẽ plenitudinẽ ſcie. Pſal.cxxxvij. Mirabilis facta est ſcia tua ex me: confortata est z nõ potero ad eam. Apparet aũt in figura q̃dam claritaꝝ coram effraim:fructificantiby in actiõe. beniamin filio dextere:Platus in regimine:et manaſſe. hoc est: religioſe cõtẽplantiby in exterioꝝ oblatiõe. Tres igitur. Et hos tres:illis aſſumpſit de cauſis. [Et aſcendit.] Jam est eleuata est magnificẽtia ſua ſup celos: cum ſpecies ſua etiam ſpecies celeſtes exceſſit. Aſcenſiones enim tam in corde ſuo diſpoſuit in hac valle lachrymarꝝ quando diſcipulis q̃al tus esſet in maieſtate demõſtrauit. Aũ enim: ammirabile fuit nomẽ ſuum in vniuerſa terra per oſtenſionem ſapientie in verbo:et per viſam potentiã in ſignis. Mõ aũt ℣m dictũ Sap.vij. Specioſior efficit ſole z ſup oẽm diſpoſitionẽ ſtellarꝝ. luci comparatꝰ inuenit prior. luci enim ſuccedit nox. claritas tem aũt eius nihil poteſt offuſcare. Bñ ergo aſcẽdit qui ſic corã diſcipliꝝ oculis exaltatus aſcẽdit. Qui oculos z corda diſcipulorꝝ ad hec conſpicienda aſcẽdere (alꝫ aſpiciẽda cõſcẽdere) facit. Baruch.v. Sta in excelſo z vide iocunditatem a dño deo tuo tibi venientẽ. [in montem.] Monte in quã Thabor qui veniens lumen interpeak. ℣ Pſ. lxxxvij. Thabor z hermon in noie tuo exultabũt: tuum brachiũ cum potẽtia. Brachium in quo est virtus patris: est filius: quod in potẽtia maieſtatis illuxit et cũ illo exultat Hermon qũ mons maledictus est z anathema interpretatur: bñani intelligentis ſignificãs modicã elevationẽ: que anathematizata dicitur, hoc est: ſeparata fuerat a lumine: ad quod nũc ad contuendũ aſcendere iubet. Iſte est Mons elevationis ſpũs: in quo dñs tranſfiguratus videt Ut primus eleuet in Lumine: et cõſequenter in Virtute. In lumie q̃dẽ Senſibilis viſionis celum trãſcendẽdo, Secõ Imaginarie viſionis cacumen trãſuolando. Tertio Intellectuaꝫ lis viſionis cacumẽ attingendo. Sic enim cũ Paulo rapit in tertium celũ Si ſenſibilia etiam diuina relinquit. Si imagines in quibus figuratiue aliꝫ quid ſignificat tranſcendit. Sed ad ea q̃ ſolo intellectu: puriſſima mentis acie vix attingunt: oculi mentis conuertit. ℣ Pſ.lxvij. Mons in q̃ bñplacitũ est deo habitare: in eo etiã dominꝰ habitabit in finẽ. Ezech.xl. Tulit me in viſionibꝰ dei in montẽ excelſum nimis. Eleuatio ꝓtutis est per Tres gradus. Primus est Omnes paſſiões anie ſenſibilis ꝓtute cardinali ordinare. Temperantia prefigente modũ. Fortitudine vincente difficile. Juſtitia in oibus eis ſtatuente rectum. et Prudẽtia docente in eis ad eligibile rectum ratiõz. Secũdus est in omnibus humanis: meras menſ̃ ℣m ſapientie ordinẽ nunq̃ excedere (alꝫ excedere) Tertiꝰ aũt oĩa hec ad puritatẽ intellectualiũ ſubſtãtarũ referre. Per Primũ efficit homo virtuoſus. Per Secundũ actuũ ſuorum dominus. Per Tertiũ effigitur diuinus. De hoc monte ꝺ̃r Viere.xxxj. Bñ dicat tibi dñs pulcritudo iuſtitie: mons ſanctus. ℣ Pſ.lxvij. Mons dei mons pinguis vt q̃d ſuſpicami mõtes coagulatos. Mons dei p aparitiõez Mons pinguis p deuotiõem. Ut quid em o hõmines ignari diuiꝰ ſuſpicamini: conferentes ad cum montes coagulatos, hoc est: celſitudines bu

manas que coagulate sunt gelicidio supbie vel fastus būanter ideo stolidi: z nibil vere altrudinis
J 2 habentes [vt oraret] Nibil em transfigurat nisi oratio. qz Oratio vr ōt Aug⁹ est pius mentis affectus in deum directe⁹. Et ideo mēs affec⁹ in diuino igne accendit. Damascen⁹ em dicit q⁹ Oratio ē accensus intellectus in deū. Et ideo intellectus in diuino lumine illustrat. Accēsus aūt z illūinatus tam ad transfigurationē est ꝑparat⁹. Et ideo Lu. xviij. 6i: qm oportet sp orare z nō deficere. Orare aūt desiderij mentis accēsione: et intellect⁹ illuminatiōe. Joan. iiij. Veri adoratores adorabunt patrem in spū z veritate. hoc est: spūs feruore: z vitatis illuminatiōe. Nam z pater tales q̄rit q adorāt eū. Spūs est deus: et eos q adorant eum: in spū z vitate oportz adorare. j. Corinth. xiij. Orabo spiritu orabo z mente: psallam spiritu psallā z mente. Sic igitur et tunc z coram istis facta est transfiguratio.

## Et facta est dum oraret species vultus eius altera: et vestitus ei⁹ albus et refulgens

Hic ponit Transfigurationis modū z formā Et tangit Tria. Modū scz. z Formā transfigurationis. et Attestationē transfigurati. Modus aūt z forma describit in ipso dño Jesu. Et describit in vestitu eius. Dicit igit [Et facta] Non q̄dem ꝑ transmutationē substantie vel circūpositionē q̄litatis vel figure aliene. qz Fingere nō cōuenit veritati: sed por⁹ ꝑ effusionē claritat⁹ interne Mozi talis habitus tunc non clausit quō ante. Et sicnihil assumpsit alienū: nihil amisit sibi z nob ꝓpriū [Species eius] hoc est speciositas ei⁹ [altera] Nō alia. Et in hoc solo altera qz mortalis species exterior: nō clausit fulgorē deitatis interiorez. nec fulgor interior consumpsit mortalē speciē exterio rē: sed obtexit ad horā. Et in hoc solo species facta est altera. Quia cum aīa in colore vultus humani esset speciosus forma p filijs hoim: nunc resplēdens sup solem in vultu diuino humanato: speciosus factus est p vultū angelor. Ostendēs q̄nt rabilis est humanitatis nostre futura glorificatio que in suo vultu ꝑmonstrata oēm (al's oim) angelor excellit (al's excessit) claritatē. Hanc videns in spū Ps. xliij. ait. Specie tua z pulcritudine tua: intende ꝓspere pcede z regna. Hoc figuratum est Exo. xxxiij. Ubi in monte et consortio dñi resplendut facies Moysi. Jta vt dicat Apl's. ij. Cor. iij q⁹ non poterant intēdere in faciē Moysi filij ysrael ꝓter gloriam vult⁹ eius nisi velaret. Sed veritas excedit vmbrā. qz incompabil'r plus illuxit facies nostri saluatoris ex cōsortio vnite sibi deitatis q̄s facies Moysi ex cōsortio dñici (al's diuini) sermonis. Unde Matth. xvij. dicit q⁹ resplēduit facies eius sicut sol. Et implerū est Esa. lxij. vaticinium Egrediat vt splēdor iust⁹ eius: et saluator ei⁹ vt lāpas accēdat. Sicut em pellis lucerne retinendo ois ꝓpria: emittit et se splendorē lumis z nō retinendo: sic ihūs: et videt candēs in lumie in se clauso: z nō in colore ꝓpio: quē tm vere habet: Jta resplenduit vnita carni deitas i colore mortalis corpis. Et color corporis in candore splendoris videbat z non amittebat. Est em deitas in hūana carne splēdor glie patris z figura substantie ipsi⁹. Sicut habet Job. j. Sap. vij. Speculum sine macula dei maiestat: z imago bonitat: ipsi⁹. Et ibidē. Ab est candor lucis eterne. Un nō mirū si vel semel candor ille imēsus emicuit z refulsit vt fides regni ōi in nobis cōfirmaret [Et vestitus ei⁹ albus z refulgens] Mar. ix. dicit sic. Vestimēta eius facta sunt splendida z candida nimis velut nix q̄lis fullo sup terram nō potest candida facere. Et hoc ad l'am q̄dē tm fuit q⁹ ex maiestate lumis in corpore sic resplēduit vest: quā induerat q⁹ tota in canduit in mixto sibi lumine corpis qs ad illū cādorē nullo genere artis deduci potuisset. Ps. ciij. Precinctus lumie sicut vestimēto. Et hoc est qs pater dixit de filio Job. xl. Circūda tibi decorē et sublime erigere: esto gloiosus: et speciosis induere.

Mystice em Vestimentū hoc fert ornatū corpor resurgentiū: adherentiū chō. Esa. xlix. Uno ego dicit dñs quia bis omnib velut ornamento vestieris z circūdabis eos tibi velut vestimentuz. Albedo aūt significat in eis innocentiā mundissime castitat: Refulgētia fert reflectionē sup eos: z in eos supni lumis ꝑ qs gliosa corpa fulgebūt sicut sol in regno patris eor. Matth. xiij. Sap. iij. Fulgebunt iusti z tanq̄ scintille in arūdineto discurrent. Moraliter ꝙ Qs chs oparus est in suo corpore: oparur q̄die in viri sancti mēte. In qua dū fulgorē sue claritatis imitat: facē mentis alterā facit: et incipit refulgere sicut sol in lumine diuino. Ps. lxxxvij. Dñe in lumine vult⁹ tui ambulabunt: z in nōie tuo exultabūt tota die: et in iustitia tua exaltabunt. Et luminosis vtutib vestit conuersatione Quid aliud q̄ vestes eor albas et candidas celo sites facit: Apocal. xij. Mulier: ecclesia: monstrat amicta sole: et luna sub pedib ei⁹ et corona duodecim stellar in capite ei⁹. Sic Genesis. xxxvij. filio suo dilectissimo tunicā facit polymitā: coloribus suis splendores stellar sup antez Sic igit eraūfiguratus est domin⁹. Nec mouet aliquē istud nomē transfiguratiōis: q̄si dñs alteram figuram accepit. quia hoc nequaq̄ est sentiendū. Sed nomine figure dicit transfiguratio ꝓter figuras radior ab ipso in magnifica gloria refulgentiū. Illi em in oculis intuentiū varias figuras depinxerunt sicut faciunt radij cuuslibet corporis luminosi. Un Eccl. xlij. Radios in eos ignceos exuftans suos. Per modū em lineaꝝ radij exeunt. et incidentes oculis intuentiū: varias figuras depingunt. Et ideo transfiguratio vocat a Matthēo z Marco.

## Et ecce duo viri loquebant cū illo. Erāt aūt Moyses et Helias visi in maiestate: et dicebāt excessum eius quez completurus erat in hierusalem.

R.2 Nic agitur de Attestatione transfiguratiõ domini. Diuidit aũt hec pars in Duas partes. In ꝑmã Prima ponit Attestationẽ legis ꝛ prophetie. In Secunda vo Attestationẽ patris ꝛ spiritussci. Prima est Attestatio facta: sacramẽt; gratie cõpletis per cbm hominẽ. Secunda est Attestatio magnifice glorie reuelate p boiem deum. Prima diuidit in partes Duas. In quaꝝ Prima ponit Attestationẽ legis ꝛ ꝓphetie. In Scõa discipulorum ꝛ nostre mortalitat; ostendit infirmitatez ad reuelatã gloriã. In Prima harũ Tria facit. Dat eĩ testimoniũ p nomẽ. Ostendit idoneitatẽ testiũ Et Testium tanctoꝝ describit depositionẽ. Dicit igit[ Et eccc ] Demõstrabilef: p reuerẽtia[ dño ] ꝓpter testimoniũ legis ꝛ ꝓphetie[ viri ]pro strenuitate ꝛ animi viroꝝ. Et sic Tria fecit. Reuerentia. Virtus, et Veritas legis ꝛ ꝓphetaꝝ. De Singulari reuerẽtia ipsorũ qui cum Jesu fuerũt dicit Zach.iij. Audi Jesu sacerdos magne tu et amici tui qui habitant coram te: quia viri portendẽtes. hoc est: pro reuerentia sua magna portendentes. Et sic sunt ad honorẽ demõstrabiles. Strenuitate aũt mentis ꝛ viroꝝ viri dicunt. Viri eĩ singularis virtutis fuerunt De quoꝝ Uno Nũc.xij. dicit. Erat Moyses mansuetissimus oĩm hominũ q̃ erant sup terram. De Altero aũt Eccl.xlvj. Quis poterit similiter gloriari tibi qui eduxisti mortuum ab inferis. Et sic vterq; singularit vir fuit[ Duo ] vt dicum est ꝓter Legẽ ꝛ Prophetã. Zbach.iij. Pm translationẽ septuaginta In medio duũ animaliũ cognoscẽris. Ex eĩ data est per dei vocẽ auribus populi intonantẽ. Prophetia vo per diuinã inspirationẽ. Et sic vtrũq; testimoniũ immobilis est veritat;. Isti ergo duo viri[ loquebant ] cum legislatore ꝛ dño ꝓhetaꝝ. Loquebant aũt qz ad ipsum(al's ad ipsum. qz) veritatem sibi reuelatã reuelerunt. Et p synagoga: vt dicit Origenes: inteꝫcesserunt[ Erant aũt Moyses ] Ecce Z nominibus describit Idoneitatẽ hoꝝ testium. Et dicit Duo. Nomina eoꝝ. et Gloriam. Ex Moysis eĩ erant famosi. Ex Gloria aũt in qua apparuerũt sibi a deo facta: erant idonei os(al's et) maiores excepti one Dicit ꝫ[ Erat aũt Moyses ] vn9 De quo ō: Nume.xij. Si qs fuerit inꝛ vos ꝓphẽs dominꝫ in visione apparebo ei vel p somniũ loquar ad illum. At nõ talis seruus meus Moyses: q in omni domo mea fidelissim9 est. ore ad os loquar ei: et palam: et nõ p enigmata ꝛ figuras deum videt. Sic igit testimoniũ Moysi (al's dñi) idoneũ est ꝛ fidelissimũ. Unde Joan. v. conuincẽs Judeos de infidelitate: dicit. Est qui accusat vos Moyses in quo vos speratis. Si eĩ crederetis Moysi: crederetis forsitan ꝛ mihi. De meĩ enĩ ille scripsit Si aũt illius litteris nõ creditis: quomodo verbis meis credetis? [ et Helias ] Qui fuit ꝓphetarum eximius: Jordanẽ diuidẽs: in celum deuaꝫtus: et In paradiso reseruatus. iij. Regũ. ij. Eccl xlviij. Surrexit Helias sicut ignis: vba eius q̃si facula ardebant. iij. Reg. ij. Pater mi pater mi: currus ysrael ꝛ auriga eius. Nic Pro affectu: bis pater dictus est. Pro subiectione infirmoꝝ currus. Pro regimine reuelatiõis: celestis dictus est auriga. Pro zelo: ignis. Pro spiritu eloquij sui: verba eius ardebant vt facula. Bis aũtem pater Pro affectu: formante eos in lumine ꝓphetie. et Pro affectu: formante in charitate. Vi ergo ipsoꝝ nomiꝭ sunt maiores omni acceptiõ[ vtiliꝫ mai]lestat[ magnifice gloriaꝫ ne puraremꝫ apud deuꝫ gloriosũ non esse. Esa.lx. Hermen plãtationis mee opus manus mee ad glorificandum. Psal.xlvj. Principes populorum congregati sunt cum deo Abraam. Et ideo sicut Principes cum Rege fulgẽt in honore: Jta aũt isti reuelanꝫ in maiestate Regis nostri. Est aũt aduertendũ q̃ Moyses mortuus et mortuus venit. et Helias vivus et vivus vt ostẽderet qõ dicit Sap̃.xvj. Tu es dñe qui vivere ꝛ mortis habes imperiũ. ij. Lozinth. v. In hoc christus mortuus est ꝛ resurrexit: vt ꝛ vivorum ꝛ mortuoꝝ dominet. Unus aũt de inferno venit ō limbo patrũ. ꝛ Alter de paradiso: vt ostendat q̃a ꝛ Inferioꝝ est redemptor: ꝛ Ad paradisũ reducetoꝝ Zach.ix. Tu in sanguie testamẽti emisisti vinctos de lacu in quo non est aqua. De Tertio Cant.iij. Emissiones tue paradisus maloꝝ punicoꝝ cũ pomoꝝ fructibus. Omnia eĩ hec que fuit diuini fructus ad paradisum reducit christ9. Sic ergo Per Moysen signũ dedit de pfũdo inferni. Per Helyam aũt receptũ in celum dedit signum i excelsis supra Esa.vij. Pete tibi signum a dño deo tuo in pfũdum inferni: siue in excelsum supra. Quia aũtem ꝛ tres Apli ibi fuerunt: venientes de mũdo: ostendit id quod dicit Phil.ij. Ut in nomie Jesu omne genu flectat: celestiũ: terrestrium: et infernorum. et omnis lingua confiteatur quia dominus Jesus christus in gloria est dei patris. Queritur autem Qualiter visus sit ibi Moyses: cum dicat autoritas q̃ ante christi descensum nullus liberatus sit de limbo. Sed ad hoc dicendum q̃ ly apparuerit in mundo: tamen a pena limbi non adhuc fuit redemptus. Et q̃ dicitur q̃ nullus liberatus sit a limbo: intelligitur de pena limbi Quia et Samuel apparuit ee a limbo quo ad locum ceuit. j. Regũ vltio. Sed adhuc obijcitur Quia si christum in gloria deitatis (al's dei patris) aspexit: tunc a pena limbi liber fuit. quia Pena limbi non est nisi carentia visionis. Sed ad hoc dicendum q̃ maiestas christi visa fuit: fulgor deitatis sue per causam: ꝛ non per essentiam. Essentialiter enim fulgor ille fuit claritas corporalis. Et sic Moyses deum immediate in monte non vidit.

Adhuc queritur Qualiter ibi Moyses apparuit Utrum In corpore proprio vel assumpto: Vel in propria persona: Vel angelorum ministerio: qui in persona eius visionem hanc exhibent. Ad hoc sine preiudicio dicendum videt q̃ Moyses in persona propria ibi videbatur. quia Aliter suum parum valeret testimonium. Et nõ erat ibi in corpore proprio: sed potius in corpore sibi ab angelis aptato et assumpto ad intentionem apparitionis sensibilis: Sicut in antebabitis dicimus. Corpus enim proprii putridum erat: et nõ est credibile q̃ resurrexerat tunc ad istã visionem

peragendam. De Helia autem constanter dicen/
dū est q̄ ibi in corpore z anima fuerit de paradiso
illuc trāslat⁹.z pacto testificatōis misterio:nec in
padisū reuert⁹. Moralit aūt docemur z nos:
q̄ in monte meditatōis z spūalis trāsfiguratōis
ascēdentes:reuoluere debem⁹ Infernalia ad ti/
mendū. Celestia ad apprendū. Ea que mūdi sūt
ad ꝓterendū z deserendū. Unde de infernalib⁹ di
cit Psal.lxiij. Descendāt in infernū viuētes. Ui
uēs enī in infernū descendit:q̄ meditādo ea que i
inferno sunt:timore ꝓcutit.z satagit ne in infer/
nū post mortē descendat. Hēn.xxxvij. Iugēs ad
filiū meū descēdam in infernū. In padisum au/
tem z in celū similit est ascendendū. Ps̄.cvj. Ascē
dunt in celū:z descēdunt in infernū. ania eoꝝ in
malis tabescebat.hoc est:in solliciturdiⁿ salutis.
De his autē que in mūdo sunt meditat ad ꝓtēē
dum qui dicit. Quid ei mihi est in celo. z a te qd
voluī sup terrā. Ps̄.lxxiij. Sic enī ad monte me/
ditatōis est ascendendū. Redeam⁹ aūt ad litte
rā z videamus quid isti testes deponāt. Et dice
bant ꝑcoꝛditer | excessum eius | Charitatis:
Humilitatis Passiōis eius. De Charitatis excel/
su Joan.xv. Maiorē hac dilectōem nemo habz
q̄ vt animā suā ponat quis ꝓ amicis suis. Lañ.
viij. Fortis est vt mors dilectio:dura sicut infer/
nus emulatio. De Excessu Humilitat⁹. Phil.ij.
Exinanuit semetipz formā serui accipiēs. Et p⁹.
Humiliauit semetipm:factus obediens pī vsq̄
ad mortē.mortē autē crucis. Esa.liij. In humilita/
te iudiciū eius sublatū est. De Excessu Passiōis
dicitur Threnoꝝ.j. O vos omnes qui trāsitis p
viam attēdite z videte:si ē dolor similis sicut do/
lor meus. Threñ.iij. Recordare pauptatis mee
trāsgressiōis absinthij z fellis | quem comple/
turus erat in hierusalē | hoc ē:vsq̄ ad cōplez
mentū omniū que scripta sunt ꝓducturus. Luc.
xxiij. Oportet implere omnia q̄ scripta sunt in le/
ge z ꝓphetis de me. Matth.xx. Ecce ascēdimus
hierosolymam z ꝑsummabūt omnia que scripta
sunt de filio homis. Joā.xix. dixit. Consūmatum
est. Uel | completurus | hoc est ad cōplementū
pfectiōis:deducturus. Jo.xiij. Cum dilexisset su/
os qui erāt in hoc mūdo in finem dilexit eos. Ps̄.
cxviij. Ois ꝑsummatōis vidi finem:latū mandatū
tuum nimis. Uñ Mich.vj. Esaie.v. Quid ē qđ
vltra debui facere vbi z nō feci: | Hierusalē jau
tem ad hoc eligit.q̄ in medio est habitabil terre.
Ps̄.lxxiij. Opat⁹ est salutē i medio tre. Hoc aūt
q̄lit sit:tiā in añ habitis expositū est.

**Petr⁹ ꝟo z qui cū illo erāt gra/
uati erāt somno. Et euigilātes vi/
derūt maiestatem eius z duos vi/
ros qui stabant cū illo.**

Tāgit hic Qualiter infirmitas hūana se habz
ad visam brietudinē.ad quā nata est z ordiata hu
manitas. Tangit autē Tria. Scz. Qualiter ex/
cessu beatitudinis ifirmitas grauat. Scōm: fm
qđ brietudo ab infirmitate ꝓcedit.z Qualit dele/
catōe brietudis hūana ifirmitas illicat. De Pri

mo ergo | Petrus vero | vertex apl̄oꝝ z ꝓncipe:
q̄ sibi fore videbat. | et qui cū illo erāt | Jacob
bus z Joānes spēalit inter alios pulegiati sicut
ante dixim⁹ | grauati erant somno | ō est:liga
tione sensuum. Est aūt duplex grauitas capit⁹ so/
mnū ꝓficiens. Una q̄dem naturalis: q̄n a loco di
gestionis fum⁹ elevat ad cerebrū:z a frigiditate ce
rebri ingrossatus z infrigidat⁹: reflectit ad orga/
nū Sensus cōmunis. Et in ipo alia sensuū orga/
na grauant frigiditate:z imobilitant z ligant. Ita
q⁹ vis sensibilis auertit ab eis. Et sic discipuli so/
mno non grauabant. Alia aūt est q̄n supioris visꝫ
onis q̄ est sup mūdana fit ania capit z rapit ad si
peri⁹ q⁹ inferiora derelinqt sensuum organa:z ideo
claudunt acli dormiant. Et hoc mō discipli gra/
uati erant somno rangꝫ in extasi cristēes. Dan.x.
Dñe in visione tua solute sunt compages mee: et
nihil in me remansit virium. Sic Hēn.ij. immisit
dñs sopore in Adam z tulit vnā de costis e⁹. Uñ
dicit ibi glo. Q̄x in illo sopore interfuit celesti curie
et cognouit ꝙliter de christi latere fabricanda esset
ecclia:et ch̄o cōiungēda. Unde glo. Somno gra/
uant:quia splendore incōprehensibilis deitat⁹ ꝓ/
mit sensus humani corporis. Job.xxxiij. Per so/
mnū in visōe nocturna q̄n irruit sopor sup homi
nes z dormiunt in lectulo:tunc aperit aures viroꝝ
et erudiens eos instruit disciplina. Sic Nūc.xxiij
dicit. Dixit hō cui⁹ obturat⁹ est oculus q̄ visiones
oipotentis dei intuitus est:qui cadens aptos ha/
bet oculos. Lan.v. Ego dormio:et cor meum vi/
gilat. Sic grauat⁹ somno Joannes sup pect⁹ do/
mini recubuit. Joā.xxj. Sic in somnis Jacob vi/
dit scalam cui⁹ summitas celos tangebat. Hinc
xxviij. da sic Sōniare est diuina oracula percipe:
et veras et mysticas visiones oculo mētis illustra
to videre. | Et vigilantes | Dic tangit fm quid
beatitudo glorie dei ab humana mente percapit. M.z
Dicat ergo | Et vigilantes | int⁹ magis q̄ extra
Hoc aūt vigilia non est nisi redundantia lucis su
perioris ad organa sensus. Uigilia eñ dupliciter
fit sicut et somnus. Est ei Uigilia expassio caloris
z spūs ab interioribꝫ ad organa sensuū Uel meli
us Solutio sensuum per expassiones caloris na/
turalis et spiritus in organa. Hoc autē contingit
Dupliciter. Uno modo contingit digestione iam fa
cta quando iam cessat fumus ad cerebrum ascen
dens. Et ideo etiam cessat reflexio ingrossati fumi
a cerebro ad sensuum organa. Et tunc subtilis ca/
lor z purus spirit⁹ ad organa sensuum habent in/
flurum. et sic soluunt ad sentiendum. Et hec ē na/
turalis solutio sensuum: et vigilia. Aliquando au
tem contingit quando aliq̄ magnū acceptū atto/
nitā facit mentē homis. et hoc ꝙ redūdantia pau
latim diffluit(als defluit)ad sensus. Sicut quan
do visio intellectualis conuertit ad imagines my/
sticas: et imagies mystice formant in oculis z au/
ribus corporali visione. Et sic factū est in discipu
lis Tunc eñ quando reuehit forma sensibilis: re/
uehit etiam calor z spūs sensibilis. et soluunt sen/
sus ad vigiliā. Sic solut⁹ ē ad vigiliā Eliphā Qui
Job.iiij. sic dr. In horroꝝ visionis nocturne ēt
do soler sopor occupare boies pauor tenuit me et

tremor: et omnia ossa mea perterrita sunt: et cum spiritus me presente transiret: inhorruerunt pili carnis mee Stetit quidam cuius non agnoscebā vultū: imago coram oculis meis: et vocem quasi aure lenis audiui. Q. d. Prius in magnitudie visionis imaginarie ania auersa a sensibus infrigidata est cor meū: inhorruerūt pili. qō non contingit nisi frigiderent pores pilor cōprimente. Sed cum spūs qui visiones presentabat trāsiret ad organa sensuum: tunc vigilās vidi visione corporea q̄ dā q̄ imaginē steterit añ oculos: t aure lenita (q̄ valor ē spūm audituū) q̄ prius obturata erat audiui vocem ipsius mecū sensibiliter loquentis. Et omnē cunctē modū accidit h discipulis. Et hoc est qō dicit [et vigilantes ]sensu redeunte ab interius oppressione visiōis [viderunt ]corporalibo oculis [maiestatē ]hoc est lumen ingens qō significabat maiestatē eius. q̄. Pe.). Nō em indoctas fabulas secuti annunciam⁹ vobis dñi nr̄i Jesu christi virtutē: sed speculatores facti illius magnitudinis. Et Jo. j. ca. j. Qō vidimus: qō audiuim⁹: qō manus nostre contrectauerūt de verbo vite: hoc annūciam⁹ vobis [Et duos viros Moysen t Heliam ] qui stabant cum eo. Dicit aūt h glosa q̄dā Scendū non corpa vel alias Helie t Moysi aparuisse: sed et alīq̄ subiecta creatura illa corpa fuisse formata. Pōt etiā credi angelico ministerio illud factum esse vt angeli corpora assumerent. Hec ait Gl. ex opinione antiq̄. supra est. Et mihi videt verius qō supius dixim⁹. q. hoc magis cōsonat verbis euāgelij. Mystice aūt notat h q̄dā glosa q̄ post somnū mortis melius videbit in illa etna t insomni (al's supna) vigilia gl'a resurrectionis. et rūc etiā cōgnoscet q̄lis duo viri Moyses t Helias sunt cū dño. q. melius intelligent quō vnus tota aut vnus apet non pteribit a lege: Matth. v. Et quō dominus legem t pphetas non soluerit: sed adimpleuit.

**Et factum est cum discederent ab illo: ait Petr⁹ ad Jesum Preceptor bonū est nos hic esse. et faciamus tria tabernacula. Unū tibi: et vnum Moysi: et vnum Helie Nesciens quid diceret**

Hic tangitur Qualiter humana mens ex visa delectatione beatitudinis eterna illicit ad manendū in ea. Tāgit aūt Tria. Quia vicz Illicit t trahit. et Illectionis expressionē. et Ignorantiā siue sui status oblitionē. Dicit igit [Et factū est cum discederent ]Moyses t Helias [ab illo ]hoc est: a Jesu. Ante em Petr⁹ occupat⁹ magnitudine visiōnis t totus absorpt⁹ nihil de recessiōe temporali cogitauit. Videns aūt ia paulatim visionē se subducere: dolens tūc incepit sollicitari de gmanendo. Semetipsum in se qō non parum affectu in Psal. lxxxiij. dictum est Melior est dies vna in atriis tuis super milia. Et ideo illis quoz societatem toto cor de desiderauit se subducentibus [Ait Petrus ad Jesum ] quē sanct autorē huius maiestatis [Preceptor ] Erpmit h Qualiter illectus sit. Et dicit Professionē maiestatis in christo. Affectum dilectionis et parte. et Desiderii et Modū gmanentie. De Primo dicit [Preceptor ] hoc est: quē credimus t expti sumus preceptorem gratie t glorie vite et mortis: miserie et brītudis. Nester. xij. In dicione tua cuncta sunt posita: et nō est q̄ possit tue resistere voluntati [Bonum est nos hic esse ] hoc est: in dulcedine huius beatitudinis gmanere. Et dixit hoc: affectus dulcedine brītudinis: t in ea exutus oībus vite mortalis oblectamentis. vñ Blo. Qui ad montana cōscenderat nō vult ad terram descēdere: sed sp in sublimi pseuerare. Phil. j. Cupio dissolui t esse cum chō. multo mag⁹ meliꝰ. q̄. Lorenth. v. Audemus aūt et bonā voluntatem habem⁹ magis pegrinari a corpe: et pesentes esse ad deum [Faciamus hic tria tabernacula ]Modū et Desiderii trāgit gmanendi. Tria aūt dicit. Propē Legē: t Prophetiā: t Euāgelium: Ignorās adhuc q̄ hoz non tria sunt tabernacla sz vnū tricameratū propē tria q̄ i ea (al's dicta) sē et propē habitationē: peuntū: et cōmitātū: et subsequentiū. et Propē Fidē Trinitat'. Apo. xxj. Ecce tabernaculū dei cum hominib⁹ et habitabit cum illis: et ipsi populus eius erunt: et ipse deus cūctis erit eorum deus. Esa. liij. Erit tabernaculū in umbraculū diei ab estu t in securitatē t absconsionem a turbine t a pluuia. Hoc aūt tabernaculū est absconditū lucidissime facies dei. Ps. xxx. Abscondes eos in abscondito faciei tue a cōturbatiōe hominū: pteges eos in tabernaculo tuo a cōtradictione linguar. Dāc lucē consperexerat Petrus: et videt se pregi a turbine turbar. t ideo manere desiderabat: t vt impiger operarius exhibet obsequiū sui opis cum dicit [Faciamus ] Errat ḡ cum dic [tria ]facienda: q̄ (al's cū) chō vnus venerat Jo. x. Fiet vnum ouile t vnus pastor. Sed tā error nō est psumptiōis sed pietatis: cum totam intentionē refert ad gmanendū in brītudine. et tō nō arguit. Premisit etiā pfessionē (al's formitatē) volūtatis sue ad voluntatē diuinā. Erb trāgit Matth. xvij. dicens eum dixisse Si vis faciam⁹ tē. Qō Chrysostom⁹ ideo dicit eum dixisse: quia ante redargutus fuerat cum diceret Absit a te dñe: non erit tibi hoc. Et ideo ne iterum redarguat: pmittit Si vis faciamus. Nec aūt tabernacula distribuit dicens [tibi vnum ]Nolunt em Petrus vt dic beatus Bernardus seorsum habitare. Et ideo nullū sibi et discipulis singulariter dicit edificādum: cupiēs habitare cum chō: cum socijs: cog⁹ sine ō familia christi. Moysi aūt qui familiā habuerat synagogam: vult edificari tabernaculū. qa Familia Moysi videbat a familia noue gratie diuisa. Similit vult edificari tabernaculum Helie: qui in hoc diuisus a Moyse: qui futurus erat medius inter gratiam et legem. sicut dicitur Malach. vltio. Et sic fm tres familias putabat distribuenda esse tria tabernacula. Nesciens intellectum Esaie dicentis. xxxiij. Oculi tui videbunt hierusalem: ciuitatem opulētam: tabernaculū quod nequaq̄ trāsferri poterit: nec auferenē claui eius vsq; in sempiternū. Nullū (al's Nihil) ḡ faciendum nisi dño

N.2

cuius familia sunt oēs electi. Ysa.lx. Populus tuus: oēs iusti in pperuū possidebūt terrā. [Vos ysi vnū.] Abstr. quia sicut dicit Ezech.j. Rota ē in rota: vetus in nouo: z nō sepatū ab eo. Osee.j. Facies tibi caput vnū: z ascēdent de terra. quia magnus dies Jezrael. [Et pelite vnū.] Qō itez rū stare nō potest. quia licz vr mediator conuertat corda patrū in filios: z corda filiorū ad pīes eoz. tamē nō cōuertit eos ad sese ad christum. Et ideo nō erit nisi tabernaculū christi. Hereticī autē sm dictū Petri: volūt edificare diuersa tabernacula suorū cōuēticulorū. Sed hec corruent z peribūt. Psal.xv. Nō congregabo ꝙuentica eoꝝ rum de sanguinib. neq; memor ero nominū eoꝝ rū p labia mea. Errozē autē Petri corrigit euangelista dicēs. [nescīes quid diceret.] Ablorpt eni delectas in mens excessu dixit: Nō ꝓsiderans Nō esse manēdū i mōte: sz ad redēptōez ꝑerādū Nō querendā esse habitatiōez diuisam: sed diuisos in cruce chr̄i z fide esse vniendos. Ephe.ij. Ut duos condat in semetipo in vno nouo homie faciens pacē. Sic angularis lapis vnit vtrūq; parietem. Sic.j. Cozin.xv. fiet deus omnia in oībus Sic Lāti.vj. vna ē colūba ecclia. Predictis tñ rationib diuisa habitacula facere voluit Petrus ne scīes quid diceret. Dicat aūt Glo. quedā. q Trāsfiguratiōis hui⁹ Tres habemus testes de terra Apl̄os. Tres de celo. Moysen z Heliā: z vocez patris. Et sm hoc tres de celo dicunt: Nō q̄ habitauerint in celo: Sed quia celesti virtute sunt allati. Et sic veritas ꝓstat. qz vnuz sunt isti testes in depositione testimonij.

**Hec aūt illo loquēte: facta ē nubes z obumbrauit eos: z timuerūt.**

Hic incipit oīdere Testimoniū dīnū: pīis et spūsceti de Trāsfigurato dño. Tangit aūt Duo. Testimoniū ipm. z Disciplinā silentij q̄ se cohibuerūt a pdicatōe visōis istī⁹. In p̄ria hāz ptez Quattuoz dicūt. Unū q̄dem Signū p̄sentie sci spūs. Alterz autē Expimentū debilissimi hui⁹ mi serie status: q̄ hoc ferrenō potuit nisi q̄ precnōez obumbratiōis. Tertiū Testimoniū vocē patris. Quartū autē ne error sit cui ferat testimoniuz: Solitudo filij: q̄ ante cum alīs magnis viris apparuerat. Dicit q̄ ꝓtinuando hist̄oriā. [Hec autē in extasi mentis illo petro loquente] ij. Loi.v. Siue mēte erecedm deo: siue sobrij sumus vobis. ps.lxvij. Ibi beniamin adolescētulus in mentis excessu. Beniamin filius dexterē Petri: eterni gaudij ꝑgustans dulcedinē. z in ea voces inordinatas emittēs affectus ebrij. Cant. j. Introduxit me in cellā vinariā. [facta est nubes.] Addit Matthe⁹ lucida: qz de luce ether formata: nō ō opacis elemēts assumpta. Decau tē nubes nō fuit aliud nisi reflexio multiplicati lumis sup̄ ipos. Sic̄ modū nubis multiplicāt radij i pariete q̄n sol incidit sup̄ speculū vel sup̄ crystallū: aut alū lapidē pur. z ꝓsum. Ysa.xix. Ascēdet dñs sup̄ nubē leuē: z ingredietī egyptum. In tali eni nube dñs venit z assumpt⁹ est. Zcc.i. Nubes suscepit eū ab oculis eoz. Ps̄. cxvij. In circuitu eius tabernaculū eius. qz tale lumē ad modū tabernaculi circūfundit z dilatat. Etsi aliqñ ōz caligo: Non ōz hoc qz in se sit caliginosum: sed qz reuerberat oculos sua dantate. et sic obuoluunt caligine in seipsis. Et sic ōz Exo.xix. Jā nūc veniā ad te in caligine nubis vt audiat me populus loquente ad te [et obumbrauit eos.] Losortauit vt aliqn̄ ferre possent dantatē. Lu.j. Virtus altissimi obumbrabit tibi. Obumbrauit eīm Duplici ter. Tempamentū p̄stando. et Se in ipsis formādo: ad modū eis possibiles. Et ideo dantate eī nimia circūuoluti [timuerunt.] Tāta eīm ē Jnfirmitas hūana q̄ hoc ipm ferre non potest. ꝓter qō facta subsistit Ut dicit Grego. Matth. xvij. Simile: Pre timore aūt eī exterriti sūt custodes et facti sunt velut mortui. Nec aūt nubes signuz fuit p̄ntie Spūssancti. Qui (sicut in baptismo) descendebat in charismatib. supra chr̄m Sed ibi ad scificationis opationē. Et ideo venit in columba. Hic aūt ad maiestatis demōstrationē. Et ideo venit in nube.

**Intrantibus illis in nubem. Et vox facta est de nube dicēs. Hic ē filius meus dilectus: ipm audite Et dum fieret vox: inuentus est Ihesus solus: et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis diebus quic q̄z ex his que viderant.**

Tagit Testimoniū patris. Tōgit aūt Tria. Lōsonantiā patris cum Spiritusancto. Demōstrationē filij. et Preceptū obediendi. Lōsonantia patris cum spū notat in hoc q̄ non sonat pater nisi in nube. Oportet eīm q̄ obumbret nube spūs qui audire debet vocem patris. quia Spiritus vehit in cor vocem patris: et docet eam. Joan.xvj. Cum venerit ille spūs veritatis: docebit vos omnē veritatem. et q̄ ventura sunt annunciabit vobis. Ideo etiā de nube sonuit ad legislatorem (al's legislationem) Exo.xix. Nec aliqua vox sonat sm naturam nisi in spiritu. Et ideo vox facta est in eis: intrantibus eis in nubē. Cum eīm dicit [Intrantibus illis.] Non intelligit de introitu pedum. quia iacebant accedētes (al's cadentes) Sed de introitu cordium quādo significatū nubis: capere in cordibus inceperūt. Ps̄.civ. Ponis nubē ascensum tuū. Non eīm ascēdit sup̄ corda hoīm nec eos ascēdere facit nisi in nube ista. Et hoc est qđ dicit [vox facta est de nube] hoc est de claritatis illi⁹ nubē diffusione que diffusionē spūs significabat in corde. Rho.v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris p spūmsanctū qui dat⁹ est nobis [dicēs] Ecce Filij demōstratio i ea nube [Hic] corporaliter in maiestate demōstratus [est filius] naturalis [meus] de substanna mea genit⁹. Joā.j Vidimus gloriam eius gloriā q̄si vnigeniti a patre. Dicit aūt [dilectus] in spūsancto conne⁹ mihi. et eiusdem spūs siue dilectōis: mecum est vnū principium. quia a me fluit in eum: et ab eo in me receptio ea dilectione. et a nobis in mundū. Sap̄.

Spūs dñi replenit orbem terraꝝ. ⁊ ꝟ qđ ꝓtinet
oia. hoc est: celū. Lol. j. Trāstulit nos in regnū fi
lij dilectiōis sue. hoc est: filij sui dilectissīe dicē ibi
dem Glo. Aug. Que dilectio a filio sic̄ a pīe ꝓcedit. Jpm audite. Ecce Obediēdi ꝑceptū. Audi
endus est eni in oib⁹ q̄ dixerit ⁊ obediendū est ei
Exo. xxiij. Lucta q̄ locut⁹ est dñs faciem⁹. ⁊ cri
mus obedientes. Ps. xciij. Hodie si voc̄ ei⁹ au
dieritꝭ nolite obdurare cordavestra. Cū desiderio ei
est audiēd⁹. Cū obedientia exaudiēd⁹. Cum Desi
derio audiendus. quia Diffusa est gra in labijs
eius: mel et lac sub lingua eius. Et ideo dicit
sponsa Cant. viij. Fac me audire vocem tuam. ⁊
Can. ij. Sonet vox tua i auribꝫ meis: vox eni tua
dulcis. Cū Obedientia aūt exaudiend⁹ ; qz ad id
quod vtile est erudit ⁊ ꝓficit. Deb. xij. Pios q̄dē
carnis nr̄e habuim⁹ eruditores: ⁊ reuerebamur
eos: nōne magis obedīem⁹ patri spirituū ⁊ viue
mus. ⁊ illi q̄dē in tpe pauco⁹ dierū erudiebant
nos. hic aūt ad id qđ vtile est in recipiēdo sancti
ficationē eius. Est etiā cū Timore audiēd⁹: sicut
dicit Hebre. ij. qz ꝑbusdā nō audientib⁹ eum i ira
sua iurauit dicēs. Ps. xciij. Si introibūt in req̄
em meā. Jpm ḡ audite libenti charitate: reuerēti
obedientia. ⁊ cū timore sue auctoritat⁹ quā habet
ad iudicandū. ⁊ Et dū fieret vox ⁊ Istud indu
cit vt sciāt Apli cui ꝓhibet testimonium. Q. si so
nāte voce adhuc in maiestate viderent Moyses
⁊ Helias: fortitan discipuli visionis magnitudi
ne attoniti: putarēt aliquē alio⁹ testionū ꝓhibe
ri. Nō ne putet dū fieret vox ꝓtis testificans
solū filiū dñm eē maiestat⁹ ⁊ inuent⁹ est Jesus
solus ⁊ Sicut enim Jn Baptismo sol⁹ dicit vo
ce ptis auctoꝝ sc̄ificatōis. ⁊ in Passiōe solus bey
res clamat⁹. Jo. xij. Sic hic solus dicit esse domi
nus maiestatis. Jō sol⁹ est inuēt⁹ in loco sonātis
voc. Digne eni sol⁹ dign⁹ est maiestate: q̄ sol⁹ et
vnic⁹ heres ē paterne glie. Dañ. iiij. Ptās ei⁹ po
testas eterna q̄ nō auferet: ⁊ regnū ei⁹ qđ nō cor
rumpet. Luce. j. Dabit illi dñs sedē dauid patrꝭ
sui. ⁊ regnabit in domo Jacob in eternū. ⁊ regni ei⁹
nō erit finis. Esa. ix. Multiplicabit ei⁹ imperiū:
⁊ pacis nō erit finis. Hunc ḡ Soli testimonium
dat. ⁊ Soli maiestas attribuit. ⁊ Soli nomē deiꝭ
tat⁹. Phil. ij. Dedit illi nomē super oē nomē. Mo
ysi ergo et Helie vt seruis: datur testimoniū lau
dis. Christo vero vt filio: sicut dicitur Hebre. j.
Et nō solū p illis: sed etiā pr̄eangelis habz testi
moniū. Hebre. j. Tanto melior angelis effectus
quanto differēt⁹ nomē ꝑ illis hereditauit. Cui
eni angelo⁹ dixit aliquādo: Filius me⁹ es tu: ego
hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi in patrem.
⁊ ipe erit mihi in filium. Sic igit ostendit q̄ nulli
dat testimoniū maiestatis nisi filio. Et ideo alios
subducit⁹ inuent⁹ est sol⁹ Jesus: sonāte voce pa
tris. ⁊ Et tacuerūt ⁊ tc. Hic ponit Instruc
tio discipline ꝓcēs visionē ex parte apl̄orum.
Et tanguntur Duo. Occultatio vicꝫ visionis. et
Tempus occultatiōis. Jn Matth. aūt. xvij. le
gitur Q. Jesus ꝑcepit eis vt nemini dicerēt: do
nec filius hominis a mortuis resurgat. Sic ergo ad ꝓceptū domini tacuerūt Tribus de causis. Ut Jactantiā vitare docerēt: et laudes fugere. Eccēs. xj. Non laudes hominē in vita sua. Et
Ibidē. Ante mortem ne laudes quenq̄. Psal. cxj
Qui me laudabāt aduersum me iurabant. Scā
causa est Ut doceat maxime in reuelatiōibꝫ secre
toꝝ tenēdā esse hūilitatē. Unde Paulus. ij. Cor.
xj. facuit p. xiij. annos. Et nec tunc dixisset nisi q̄
pseudoapostoli q̄ populū specie talū falsaꝝ reue
lationū subuertunt: cōpulissent. Eccl. iij. Quanto
magn⁹ es hūilia te in omnib⁹. Hzego. Dep̄dari de
siderat qui thesauꝝ in via publice portat. Matt.
xiij. Simile est regnū celoꝝ thesauro abscōdito
in agro quem qui inuenit homo abscōdit. Tertia
causa est quia non erat tempus oportunū ad hec
p̄dicanda. Si cū maiestas visa p̄dicarēt ⁊ postea
pateret infirmitas in morte: et confusio manifesta
rēt in cruce: excitaret scandalus: et nulla edificatio
sequeret. Sed cum surrexerit a mortuis: tunc vi
ctoria mortis: fides erit maiestatis: ⁊ tunc oportu
nius p̄dicabitur. Eccl. xx. Ab ore fatui reprobabit
parabola quia non dicit eam in tpe suo Et hoc est
qđ sequitur ⁊ Et nemini dixerunt in illis di
ebus ⁊ ante passionē ⁊ quicq̄ ⁊ nec de apparenti
bus cū christo: nec de maiestate eius ⁊ ex his que
viderant ⁊ (sicut dictum est) corpalibus oculis
in magnifica gloria. Dañ. vij. Laude sermones et
signa libri vsq̄ ad tempus statutū.

P.2

## Factum est autē in sequēti die descendentibus illis de mōte: occurrit illis turba multa.

Hic incipit pars illa que est De Cōfirmatione tradite potestatis Jn qua Duo sunt cōsideranda Modus vidz vtendi potestate: et Modus sequēdi christum eorum qui in potestate sunt ponendi Et hec Duo eodem ordine quo b dicta sunt determinat. Usus aūt potestatis Jtur est in eo qui constituitur in potestate ecclāstica Jtur in eo sup. quē potestas accipitur. Si aūt cōsideratur in eo sup per quē ptās accipit Sciendū q̄ ex parte illa semper pōt impediri potestas ecclāstica ne consequatur effectum. Et quo ad hoc inducit historia de lunatico quē apli curare nō potuerūt. Si aūt attendit potestas in eo q̄ in ptāte cōstituit: considerabitur adhuc Tripliciter q̄ ad Tria que sunt in eo q̄ habet sup alios potestatē Quoꝝ Primū quia Potestas constituit in gradu dignitatis et altitudis Et sic habuit ptāre est influere ptāre. Et Bñ vt ptāte est hūilē se recognoscere. Et q̄ ad hoc ordinat potestas in historia q̄ scōs inducit. Scōm (qđ est i eo cui ptās cōmittit) est vita idonea in b q̄ i vita vtatur ptāte fm formā q̄ dās pcessit. Et posset credere alios Q. nō sequēs dñm i vita: nō haberet potestatē ecclāsticā qđ nō est verū. Et quo ad hoc ordinatur in historia tertio loco inducta. Tertiū est Usus ptātis ꝫ malos ⁊ rebelles Cōtra q̄s non sq. oportet cū indignatiōe ⁊ furoꝝ procedere. Et q̄ ad b ordinat ptās in historia q̄rto loco inducta. Prio q̄ oñdit Q. q̄ntūcūq̄ idoneus sit plat⁹ eccl̄ie: ptās ei⁹ aliq̄n in sacrāmēt⁹ effectum non consequit: si obiq̄ cem ponat ille in quē vtitur potestate sacrāmēt⁹ali-

Q.2

Dīuiditur aūt hec hīstoria in tres partes Jn ḡrū Prima Miraculū expostulat. Jn Scōa ꝓfict. Jn Tertia cōmendat. Jn Prima bat. Tres sūt paragraphi. Turbat videlicet intercessio. Miseꝛie demonū ad allegatio. et Dispulꝛ de impotēꝛia curatiōis accusatio. Jn Primo boꝛ Tria diꝯcuntur. Quādo vig: et Ubi: et Qualiter occurrit turba ꝓ mīsero intercedēs. De Primo ōt. Factū est aūt ſm dei dispositionem: ad cuꝰ dispositiōnē ch̄is omnia fecit. Joā.iij. Meus cib⁹ est vt faciam volūtatē patris mei qui in celis est: et vt ꝓficiam opus eius. Luc.ij. Jn his que patris mei sunt oportet me esse [In sequenti die] Luꝛ vna i deꝰ monstranda luce sue ꝑsecie: cōtemplatiuo in monte. Luꝛ alia in demonstrāda virtute: actiuo in valle. Ne cīm dies due sunt: actiuoꝛ et contemplatiuoꝛ quasi due illūinatiōes. Jn Prima Jllumiat mirabiliter a montibꝰ eternis. Jn Scōa Clamat Ego sum lux mūdi: q̄ sequitur me nō ambulat in tenebꝛis sed habebit lumen vite. Et hoc est [In sequenti die] quia ꝓma est lux contemplatiōis in fulgoꝛe verbi. Sequēs aūt dies actionis in ꝑtute operationis verbi. quia Actio inforꝫatur et contemplatione [Descendētibus illis de monte] Ecce Locus vbi factum est in descensu montis thabor. Si cīm ascendat dñs: nos illuminat. Etsi descendat: nos curat. Et sic vndiq; nostrā opatur salutem. Psal.ciij. Ascendunt montes z descēdūt campi in locum quem fundasti eis. Dum cīm ascēdit: nos ascendere facit. et cum descendit: nobis et nostre infirmitati cōdescēdit. nec tīm altis et sapientibus debitoꝛ est i mōte: sed z infimis z inferioꝛibꝰ in valle. Rbōm.j. Sapientibꝰ z insipientibꝰ debitoꝛ sum ita ꝙ in me ꝓmptum est. Et hoc est qō sequꝛ [Occurrit eis turba] gratulabūda. Ita ꝙ leticia coꝛdis expalsa in vultu: interna patefecit deuotionē. Jmos.iij. Preparare in occursum ō tui ūsrael. Joā.xij. Propteꝛea occurrit ei turba q̄a audierat eum fecisse hoc ſignū. Et hec cīā deuotio multū intercessit ꝓ infirmo

## Et ecce vir de turba exclamauit dicens: Magister obsecro te: respice in filium meum: quia vnicus est mihi.

Hic ponit Miraculi expostulatio. Dicunt autēb Tria. Unum est Postulant instantia. Secundū Malignī spūs allegata malicia. Tertiū ē Jnfirmi ꝑiculosa et acerba miseria. Jn Primo horum Quatuoꝛ dicunt Quoꝛ. Primū est Clamoꝛis intensio. Secundū Jn eo ad quē clamat potestatis ꝓfessio. Tertiū Respectus in filium supplex obsecratio. Quartū Magne z naturalis z induit se dilectionis allegatio. Dicit [Et ecce] q̄ sup̄m clamando demōstrabilē fecit [vir] Jn hoc cōmendabilis ꝙ puerilia transcēderat. Loꝛ.xij. Cum aūt factus sum vir: euacuaui q̄ erant puerili de turba [que sibi deuotiōe sua meruit exaudionē Fuit cīm de societate et nūero deuotoꝛ. Cōmunio cīm sanctoꝛ multa merek. Unde Supra.vij. Turba multa ciuitatis erat cum vidua cuius filium dūs fuscitauit [Exclamauit dicens] Tangit Lamotis intētionē q̄ [exclamauit] hoc est ex intimo affectu z toto coꝛde clamauit. Psal.cxvij. Lamauī in toto coꝛde exaudi me dñe. Dan. xiij. Erat coꝛ eius fiduciā habens in dño. Et ideo clamauit [Magister] Ecce maiestatis ꝓfessio. Nomiat aūt eū a ꝓfectiōe sapiēcie ꝓpter doctrinā que ostendebat in ipso plus q̄ dīm quod occultū erat ꝓpter nimiam ipsīus humilitatē. Joā.xiij. Vos vocatis me magister z dñe: et bñ dicitis: sū etenī. Mat.xxiij. Magister sanctus quia verax es: et viā dei in veritate docens: et nō est tibi cure de aliq̄. Joā.iij. Rabbi Scimus quia a deo venisti magr Nemo cīm pōt hec signa facere q̄ tu facis: nisi fuerit deus cū ipso [Obsecro te] Ecce Ut respiciat in filiū suppliex deprecatio [obsecro] hoc est: ob sacramenta ꝓāt z doctrine tue cōiurans pero [respice] oculo miscōie [in filium meū] Sap.viij. Dā z misēdia i sanctos eius: et respectꝰ eius in electos eꝰ. Thren.j. Vide dñe afflictionē meā. Usus cīm afflictionis coꝛ misericordiā mouet ad miserationis effectum Ps.xxiij. Respice in me z miserere mei [q̄a vnicus mihi est] Magnez naturalis z indiuise dilectiōis est allegatio. Et ideo necesse fuit ꝙ coꝛ patris afflīgerek in filio.ij. Regū.j. Sicut mater vnicū amat filium: ita te diligebā. Hiere.vj. Lucū vnigenitū fac tibi planctū amaꝛ.

## Et ecce spīritus apprehēdit eū

Hic ponit Spūs maligni allegata malicia. Poſ nunk aūt b Tria. Primū est Affligens intrinsecꝰ spūs. Secundū est Violētie quā intulit modus. Tertiū est Afflictionis effectus. De Primo dicit [Et ecce spūs] Q.d. Euidens est ꝙ est spūalis et nō coꝛpalis nequa. Ephes. vj. Non est nob colluctatio aduersus carnē z sanguinē: sed aduersus mundi rectoꝛes tenebꝛaꝝ haꝛ: cōtra spūalia nequicie in celestib. Dicit aūt Matth. xvij. q̄ lunatic⁹ erat. Quia sicut ōt glo. ꝛpe noue lune affligebat: vt lunam odibilē hominb faceret cuius lumen boies affligeret et ad insaniā deduceret. et ꝓ ꝙcq̄ns hoꝛmines creatoꝛē blasphemarent: qui tanoctuas fecisset creaturas. Sap.xiij. Creature in odiū facte sunt: et in muscipulā pedib insipiēcū. Uel pōt dici melius: ꝙ ls spūs imūdus buius afflictiōis fuerit ꝓncipium: tū in affligēdo habuit humidū coꝛpis. et maxime capitis humidū ꝓ ꝛpagationis instrumēto. Et qz i nouilunio coꝛruꝑ in capite augmētabat humidū: ideo in nouilunio plus toꝛqbat dem̄onia cus. et ideo lunaticꝰ dicebat. Luna cīm hāc virtutē habet in suo lumie q̄ mouet hūidū: z coꝛrumpit hūidū: qō putrefactiōi est paratū. Et ideo ꝑiculosa fiūt apostemata animaliū que de nocte luminis lune exponunk. Qui aūt accusant lunā: ꝓter hoc pñt etiā accusare solē. quia sub lumine solis febriciteꝫ magis ektuat q̄ si tibi nō exponeretur. Et similiter facit ignis cōburēs dīm Laurentiū q̄ bonus fuit. Creature cīm sua explent officia. Et q̄ aliq̄ nō cent: hoc est ꝓ accidēs. qz exponuntur eis q̄dā in que agunt ſm suas q̄litates. Etsi aliq̄n non agunt in talia: hoc fit ꝓ miraculū diuinum: cū fm oꝛdinē institutionis suū ꝓmum; actiōes suas custo

diunt. Sap̃.xix. In se elemēta dū conuertunt: sicut in organo ḡlitas̄ sonꝰ imutat: z oia suū sonū cu stodiūt. Jō sp̄ dez vniuersa pseuerāt. Sz si alicui no cēt: ē est p accidens. Spūs aut̄ est p̄sidens z affligens inꝰ. z ideo periculosior erat afflictio. quia causa z p̄ncipiū ipius p arte cognosci nō poterat. Spūs ei dic malꝰ accipit quē demonē vocamꝰ. Mat.xv. Filia mea male a demonio vexat. [apprehendit eū] Ecce Afflictōis modꝰ p apprehensiōnē. Apprehensio aut̄ est captio trahēs ad capiētē. Et dat intelligere q̄ Spūs malus cepit vias sensus z morꝰ eius: in ipis nervis sensatōis: z motiuis: z spiritibꝰq; vehere debēt ytures sensitiuas z motiuas ad regimē ordinatū corpis. Et tractat ad se cōuertit ad inordinatū corpis nocumentū. Mat.xvij. Male pat̄. nā sepe cadit in ignem: et crebro in aquas. Apphēsio eni sonat violentā naturalitū ad volūtatē demonis attractionē. Marci.ix. Attuli ad te filiū meū habentē spūm mutū: q̄ vbicunq; apphēderit eū rē. Dicit aut̄ Marcꝰ. q̄ erat mutus z surdus. q̄ demon vias motꝰ ad linguā: z vias sensus ad aures: corrupto repleuit humore: Ita q̄ lingua z aures ad sensum z motū moueri non poterāt. Et forte sīc fecit in vijs aliorū sensuū. Et hoc innuit̄ exsequentibꝰ

## Et subito clamat et elidit z discipat eū cū spuma. z vix discedit dilanians eum

Tangunt hic Multiplices burꝰ miserie effectus. Tangūt aut̄ Septē. Scz. Subita z ideliberata inuasio: vt se p̄munire nō possz. Clamor: iternū. q̄dens dolorē. Allisio: ex cisu quasi epilentico ad terraz. Dissipatio: in ūcturaz dislocatōe. Spuma: in fedi humoris emissiōe. In p̄tinua sine interpolatōe afflictōe. Dilaniatio: in membroꝝ dilaceratōe. De P̄rio horꝝ dicit [Et subito] Dionysiꝰ dicit q̄ Subito est q̄ fit p̄ter spem: hoc est aīa deliberationez. Et fit in momēto: cōtra quod nulli se potest p̄munire. Hoc eni hac astutia facit demon vt afflicto nō possit subueniri. p̄s. xxxi. fm̄ vtatē debitā. Ad momentū ira eius. Vbi habemꝰ nos. Q̄m ira in indignatōne eius. Esa.xxx. Subito dū nō sperat̄ veniet cōtritio eiꝰ. z cōminuet̄ p̄critō p̄ualida [clamat] angustia cordis interiorē indicās. Esa.lxv. Vos dimabitis p̄ dolorē cordis. et p̄ p̄critōē spūs vialabitis. [et elidit eū] hoc est. in casum p̄cipitat: z cadentem allidit z collidit. Job.xxx. Eleuasti me: z q̄si sup vētū ponēs elisisti me valide. z dissipat eū] Job.xxx. Dissipauerūt itinera mea. insidiati sunt mihi: z p̄ualuerūt: z nō fuit qui ferret auxilium. [cū spuma] Marci.ix. Allidit illū z spumat: et stridet dentib⁹ z arescat. [z vix discedit] sine iné polatōe affligens. Job xxx. Qui me comedūt: nō dormiūt [dilanias] eū mēbroꝝ discerptōe z dilaceratōe. Nau.ij. Dissipata est z salta z dilacerata: cōrabescēs. z dissolutio genicul oꝝ. z defectio in cūctis renib⁹. z facies oim̄ sicut nigredo olle.

Ista Septē. septē p̄nt attribui capitalib⁹ vicijs Sed nō eodem ordine quo enumerata sunt. Elisio eī attribuit Superbie. quia illa p̄cipitat z allidit. Pē. cxlv. Dñs erigit elisos. Bto. Elisos p̄ superbiam: erigit p̄ humiliratē. Subito aut̄ inuadit p̄ Inuidiam. q: statim visa. p̄sperit̄ alicui⁹ bonoꝝ rum roz quet̄ p̄ inuidiā. Job.v. Paruulū occidit inuidia. quia nisi paruulus in se esset: ad bonū alterius nō occideret. Clamoz aut̄ attribuit Iracundie. Ep̄b.iiij. Omis amaritudo z ira z indignatio et clamoz z blasphemia tollat̄ a vobis cum oi malitia. Vtcū aut̄ q̄s anie vigorē dissipat: est Acidia: que p miseriā dissipatōis: interiorē etiā vocē acuit act̄ sic vox infirmi p totū dissipati. Propter q̄s etiā acidia vocat̄. Pē. cxxiij. Dissipati sunt nec cōpuncti: tetanuerūt me: subsannauerūt me subsannationē: frenduerūt sup me dentib⁹ suis. Oido eīs dis modis accidosi se habēt ad deum z ad spiritualia. Spuma aut̄ attribuitur libidini luxurie. Propē q̄s z Uen⁹ ō spuma mar̄ cypri nata esse a poetis fingit. et O. semen libidinis cū spuma esse phibet. Hiero. Uenter mero estuās facile despumat in luxurias. Sap̃.v. Spes impi q̄si lanugo q̄ a vento tollit. et tanq̄ spuma gracilis q̄ a vento dissipat. ḡa ad litterā Libido luxurie cito dissipat. QX aut̄ dicit q̄ [vix discedit] sine interpolatiōe affligēs: est Auaricia: que nunq̄ quiescat z nunq̄ satiat. Prouer. xxx. Terra nō satiat aqua. Ignis aut̄ nunq̄ ōr: sufficiat. Hoc est terrena concupiscētia cum eīs & facib⁹ auaricie nunq̄ sufficientia [dilanians] aut̄ z discerpens mēbra est Hula Que post q̄ interiora membra oppressa sunt: z vsq̄ ad dilaniationē extēsa: adhuc cingere nō cessat. Esa.xxviij. Omnes mense replete sunt vomitu: sordiū: q̄ita vt nō esset locus. Sic igit̄ miserabiliter affligit̄ q̄ē diabolus possederit. Sic Lu.viij. Dū ficio dñi de Magdalena septē demonia ejecrant.

## Et rogaui discipulos tuos vt ejicerent illū: et nō potuerūt.

Ecce Discipulorꝝ de impotētia curandi accusatio. Dicit aut̄ Duo. Suā in curatione filij adhibitam diligentiā. et Discipulorꝝ in curando filio imꝑ potentiā. In P̄rio horꝝ dicit Tria. Suā quā ad discipulos habuit fidē z reuerētiā. et Innuit magnā in discipulis nisi curet impfectionē z verecundiā. et Petitōis sue exp̄mit cōuenientiam. Dicit igit̄ [Et rogaui] Reuerentiā exhibens z fidem: quia aliter nō supplicassem. Non eī ab ip̄o rogassem filio meo saluti: nisi credidissem te eis dēisse curādi p̄tātē. Et ideo cū fide z supplicatōe rogaui Et nō cum temeritate. Attendēs q̄s ōr Jaco.j. Postulet in fide nihil hesitans. Tecū in illis venerat⁹ sum: sicut dixisti Lu.x. Qui vos audit: me audit. et q̄ vos spnit: me spnit. Ideo Rogaui [discipulos tuos] De q̄bus dixisti Joan.xiij. Qui credit in me: opa que ego facio z ipse faciet: et maiora hoꝝ faciet. Et Mar.vl. In nomie meo demonia ejicient. Et ideo ne impotentia discipulorꝝ mihi imputet: exaudi me. vt ejicerent illum. q̄ fuit pia et honesta z cōuenies dicti eiꝰ petitio. Tu eī vel nisti vt dissoluas opa diaboli. Et ideo petēs vt ejiciat diabolꝰ fm̄ tenpm̄ peto. Deuc.xxxij. Dūs cōjiciet a facie tua inimicū tuū: dicet̄q; cōterere. Rbo.

vt Dñs conteret sathan sub pedibus vestris velociter⁊ non potuerunt⁊ non dicit: Nō voluerunt. sed: Nō potuerūt. Cui⁹ Quinq; cause esse p̄hibent a Sanct⁹. Una est fm Chrys. Qui dicit q̄ hoc fuit ideo: q: columne discipl⁹ ibi nō fuerūt. Gal. ij. Petrus ⁊ Joannes q̄ videbant columne esse dexteras dederūt mihi ⁊ Barnabe societatis. Hoc fm non videt: q̄a Matth. xvij. indifferenter omnes q̄sierūt dicētes. Quare nos nō potuimus ejicere eū Nisi forte colūnas vocet: in robore columnax exstites. q: sic: colūne nō fuerūt: nisi postq̄ in die Pentecostes spūmsctm ad robur acceperūt Act. j. Sedete in ciuitate q̄dusq; induami virtute ex alto. Et hoc verū est q̄ postea multa potuerunt que ante nō poterant. Alia causa est Modicitas fidei Xp̄i⁹. Unde dñs Matth. xvij. post miraculū illud dicit eis. Si habueritis fidē sicut granū sinapis: dicet⁊ monti huic: tollere: et mittere in mare: et nihil erit impossibile credēti. Tertia causa est Paruitas fidei postulāt⁊. Quitz habuerut fidem: non habuit sufficientē. Et bn⁹ signū est q̄ exprobrando h̄ dicit dñs. O generatio infidelis ⁊ puersa q̄diu patiar vos. Quarta causa ē Indignitas infirmi q̄ locū i se. culpa sua. dedit diabolo. Contra q̄ dicit Xp̄i⁹ Eph. iij. Nolite locū dare diabolo. Quinta causa ē: q: ls dñs posset curare sine vsu clauis eccl̄iastice: cū Xp̄s et alij mīstri ecclesie hoc nō poterant. Et quia Xp̄s nō recte vrebant clauē: ideo istū demonia cū sanare nō potuerūt. Debebāt em̄ oga satisfactionis adhibuisse. Et ideo Matt. xvij. dr eis Hoc genus demoniox nō ejcit nisi in oratione ⁊ ieunio. Et dicit ibi Hiero. in Glosa q̄ Nō sanat oculū q̄s sanat calcaneū. Et ideo idē dicit vtens clauē: nō absoluit sed in errorē inducit.

**Rñdens autē Jesus dixit O generatio infidelis et puersa: Usq; q̄ ero apud vos ⁊ patiar vos Adduc hunc filium tuum. Et cū accederet: elisit illum demoniū et dissipauit. Et increpauit Jesus spūm immundū: et sanauit puerum: et reddidit illum patri eius.**

Luc. 9 Hic agit de Miraculi pfectōe. Habet autem Quatuor paragraphos. In quox Primo ponit⁊ tur Infidelitat⁊ increpatio: et exprobatio. In Secūdo Pr̄cepta a dño filij oblatio. In Tertio Demonis coram dño ifestatio. Et in Quarto Demonis ejectio ⁊ pueri sanatio. Dicit q̄ Nō impatiēna ⁊ tedio victus: sed obiurgans infidelitatē⁊ O generatio Unde Rhom. ix. Sustinuit in multa patientia vasa ire apta in interitū. Qx aūt dicit O generatio Ideo dicit: q: verabat vt Moyses incredulitatē eox. Ps. cv. Uexatus est Moyses. ꝓter eos q: cōtristauerūt spm̄ scm̄ ei⁹. Osee. x. Corripient⁊ ꝓter duas iniq̄tates suas. Dicit aūt generatio⁊ infidelis⁊ ꝓpter defectū fidei. Ps. xxxvij Generatio q̄ nō direxit cor suū: et nō ē credit⁹ cum deo spūs eius⁊ et puersa⁊ ꝓter morum puersitatē. Deut. xxxij. Generatio p̄ua atq; puersa beneme reddis dño popule istulte ⁊ insipiens⁊ vsq; q̄ ero apud vos Ad correptionē vestrā et non recipitis disciplinā. Ps. xciij. Quadragīta annis p̄ximus fui generatiōi huic et dixi sp̄ hi errāt corde: ipsi vo non cognouerunt vias meas⁊ et patiar vos⁊ Ē cōgnimiter duricia vitam sustinebo. Esa. xlij. Tacui semp silui: patiens fui. Ibidem Esa. lvij. Nō cogitastī in corde tuo q: ego tacens ⁊ q̄si nō videns ⁊ mei oblit⁹ es⁊ Adduc filiū tuum⁊ Ecce Pr̄cepta a dño sibi facta oblatio. Mar. xiij Obtulerūt ei oēs male habentes. Nec aūt oblatio nō ideo facta est q: dñs ñ posset eos curare absente sic p̄tem Sed vt turba videns eum vexari in p̄nia dñi: magis credat q: ch̄s non in beelzebub: sed in cōtraria virtute ejcit demonia⁊ Et cū accederet⁊ Ecce Uexatio demonis in p̄nia salvatoris⁊ elisit cū⁊ in terram ad modū epilentici⁊ et dissipauit cū⁊ vt magis pateret miraculū. Apoca. xij. Descendit ad vos diabolus habēs irā magnā: scies q: modicū tps habet. Et ꝓpter hanc impatiēnā demonis ⁊ incredulitatē eox. Qui tot signa ab eo fieri viderunt. Qui tot eruditiōibus fuerunt eruditi. Qui tot testimonijs Joānis ⁊ aliox fuerāt edocti de ipo. Qui tot bñficijs p̄uenti: dixit⁊ O generatio infidelis ⁊c. Jō etiā nō simpliciter impauit demoni: sed⁊ increpauit Jesus spūm immundū⁊ Verba aūt cōminatiōis ⁊ increpatiōis ponit Mar. ix. dicens. Surde ⁊ mute spūs ꝓpio tibi ex ab eo ⁊ amplius ne introeas in eū. Dicit etiā Marc⁹ ꝓ q̄s confirmauit oia q̄ dicta sunt ex q̄ fuit Quantū tps esset ex q̄ hoc accidit. Et dixit pat: ab infantia. Et hoc totū manifestari voluit Ad miraculi cōmēdationē: et Ad ostendendā Jrietatē sui ad demonē. Ut postea cōfunderent dicturi q: in beelzebub demonia ejicerent: et Ut virtus sua vinces demones ostenderet: ⁊ p ñs Regnū q̄s p̄dicauit: regnum dei esse crederet. Lu. xj. Si in digito dei ejcio demonia: pfecto puenit in vos regnū dei. ⁊ Et sanauit puer⁹⁊ Secūdū est In q̄ est Miraculi pfectio ⁊ restitutio integre sanitat⁊ Nō em̄ sufficit malū tollere nisi bonū sanitat⁊ integ⁹ reuocet. Act. iij. Nomē Jesu ⁊ fides q̄ p eū est dedit integrā sanitatē istam in conspectu oim vestr⁹. Joā. v. Ecce san⁹ fact⁹ es: iā noli peccare ne deter⁹ tibi aliq̄d contingat. Tertiū aūt est de Benignitate dñi. q: cū quē curauerat ⁊ a tyrānide diaboli eripuerat: sibi in fuū potuit retinere. Sed in ata sibi benignitate: p̄no amori cōpatiēs: imitat⁹ fcā ꝓbax⁊ dedit illū patri suo⁊ Sic Helias puer⁹ quē suscitauerat matri reddidit. iij. Re. xvij. Sic Helisē puer⁹ quē viuere fecerat mr̄i reddidit. iiij. Reg. iij. Maxime q: ꝓ p̄ credidit: clamās ⁊ dicēs (cū demonū discerpet filium ⁊ Jesus diceret Si potes credere: oia possibilia sunt credenti) Credo dñe Adiuua incredulitatē meam. In argumētū ḡ ꝓfortāde fidei p̄cis: filiū dedit p̄ri ex cui⁹ visa sanitate ꝓnnue in fide cōfirmarēt.

**Stupebāt aūt oēs in magnitudine dei Dibusq; mirātibus ī oibus q̄ faciebat: dixit ad discipl̄os**

suos. Ponite vos in cordib⁹ ve-
stris sermones istos Filij em̃ ho-
minis futur⁹ est vt tradat in man⁹
hoim. At illi ignorabãt verbũ istũ
Et erat velatũ añ eos vt nõ senti-
rent illud. et timebãt eum interro
gare de hoc verbo

Hic ponunk ea q̃ facit ad Miraculi cõmẽda-
tionẽ. Et sũt Duo. Stupor cõis: et Memoria spe
cialis in cordibꝰ discipulorꝫ. In stupore cõi dr q̃
[Stupebant oẽs] deturba. Hiere.v. Stupor et
mirabilia facta sunt in terra. Est autẽ Stupor sy-
stoles cordis ꝓ̃ ammiratõis alicuius [in ma
gnitudine dei] q̃ apparet in virtutib⁹ diuis in ta-
libꝰ manifest⁹ pdigijs. Act.vj. Faciebat prodigia
et signa in populo. Act.x. Pertransijt benefaciendo
et sanãdo oẽs oppressos a diabolo [Horibus q̃
mirantib⁹ in oibus q̃ faciebat] Scõm est in q̃
specialr rangit institutionẽ apl̃orꝫ. Et tãgit Duo
Q vicz Factũ memorie cõmẽdek. et Causam ꝗre
bebet memorie cõmẽdari. De Primo dr [oib⁹
q̃ mirantibus] in cõi Quorꝫ Quidã ex curio-
sitate videbãt mirabilia. Quidã aũt ex Inuidia vi
dentes tabescebãt Et iõ nõ edificabant. Et hac de
causa etiã nõ curat q̃ factũ tãmemorabile in me-
moria corꝫ cõmendet. Et ideo ist⁹ mirãtib⁹ nihil dr
illis. Sed [in oibus q̃ faciebat] mirabilibus
[voluit ad discipulos suos] Memoriã em̃ fe-
cit mirabiliũ suorꝫ misericors z miserator dñs. sic
dr Pſ. cx. Dixit ḡ ad eos de q̃bus dr Pſ. cxlvij.
Memoriã abũdantie suauitatis tue eructabunt
et iustitia tua exultabũt. [Ponite vos] specialr
quibꝰ tam virꝰ magnificẽtie mee in corde mor-
tali innotuit [vos] inquã q̃ primendis mecũ in rẽta-
tione passiõis Lu.xxij. [vos] inquã q̃ predicaturi
estis virtutẽ passiõis mee: z eritis testes opeꝝ meorꝫ
Pſ. cxlvij. Generatio z generatio laudabit opera
tua z potẽtiã tuã pnũciabũt [in cordib⁹ vris]
hoc ẽ: in armario memorie. et edificami ad fidei cõ
firmatõez. q̃ Vos est⁹ de q̃bus dr Pſ. cxlvij. Ma-
gnificentiã glorie sanctitatis tue loquent: et mira
bilia tua narrabũt. Et subiũgit cãm [Filius em̃
hoĩs] Tangit b fm q̃ subijcit passiõi. Hoc em̃
habet a filio hois: et nõ a filio dei fm q̃ fili⁹ dei [fu
turꝰ est in ordinatõe diuia. Rho.viij. Etiã filio
ꝓprio nõ pepercit deꝰ: sed ꝓ nob oib⁹ tradidit illũ] vt
tradat] a deo ꝑ̃: a Juda: z a seipso [in ma-
nib⁹] hoc ẽ: pretem [hoĩm] et exponãt eũ torment⁹
et morti: et cõfusiõi. Et ibi appedit infirmitas in q̃
necesse ẽ fidei vte q̃ memores sint⁹ virtutis dctatis i
signis. Ecci.xj. In die malorꝫ ne immemor sis bo
norꝫ. Threñ.iij. Memoria memor ero z tabescet
in me aia mea. Pſ. cxxxvj. Adhereat lingua mea
fauciby meis si nõ meminero tui. [At illi ignora
bãt] Hoc est⁹ ꝑ̃ns ad pcẽdẽtia. Tantũ em̃ abhorre-
bant sepationẽ a chro q̃ volũtas fecit eos inere-
dibilia q̃cunq; dicebant de passiõe ipsi⁹. Un Glo
sa. Hec ignorantia non tã de tarditate q̃ de amo
re nascitur: quia adhuc carnales z mysterij crucis
ignari: quẽ deũ crediderũt: moriturꝫ credere neq;
unt. Sed sicut p figuras loquẽtẽ audire solebãt:
sic etiã qõ de sua traditiõe loqbat: figuraliter aliq̃
significare putabant. Et hoc est [At illi ignora
bant verbum istud] Matt.xv. Adhuc z vos
sine intellectu est⁹? [Et erat velatum añ eos]
Nõ velamie verbi: qz verbũ in simplici intelligen-
tia veritatis dictum fuit: sed velamine cordis car-
naliter chm diligent. Et ideo nihil de passiõe sua
recipe volẽt (alꝰ valent). ij. Lozꝝ. iij. Velamẽ est
positũ sup̃ cor eozꝝ. Cum aũt cõuersus ḡs eozꝝ ad
dñm: auferet velamẽ [vt nõ sentirẽt illud] Jm
tũcũq; exposse dicerek. qz nõ adhuc nisi carnaliter no
uerũt. Phil.ij. Hoc sentite in vobis qõ z in chro
Jesu. Dr aũt q̃ non senserũt: qz p affectũ pfundũ
(alꝰ pfundatũ) nõ expiebant [et] pter reuerẽtiaz
[timebãt interrogare eũ de hoc verbo] qz
aliq̃n exprobrauerat dure q̃ sine intellectu essent
Precipue aũt timebãt mõ q̃n exclamauerat O ge
neratio infidelis et puersa q̃diu ero vobiscũ: q̃
faciens: erudiẽs verbo: informãs exemplo: curãs
bñficio: portãs bñficio: allicies tpali subsidio. Ti
mebãt em̃ q̃ ipsi maxie talia q̃tidie recipiẽtes inter
alios plus arguerenk: cũ tñ putarẽt ipm figurati
ue fuisse locutũ. Et ideo interrogare nõ audebant
illo tempore.

## Atrauit aũt cogitatio in eos quis eorum maior esset.

U 2

Hic incipit determiano Prãs⁹ ecclĩastice fm gra-
dũ in q̃ ponik is q̃ accipit ptãtẽ. Sic em̃ abuti po-
testate est instari prãte. Et bñ vti ptãte: est bũles se
exhibere ad obsequiũ z utilitatẽ subditorꝫ. Tãgit
aũt b Duo. Scs Principiũ puersitatis: et ambitiõe
z Remediũ ambitiõis ex bũlitate simplicitate. De
Primo aũt dr Quattuor. Tentatione. Tẽtatõis
acceptatione. Acceptate tentationis collatione. et
Collate in corde tẽtatõis ambitione. Tentatiõez
aũt dicit [Intrauit] Significans q̃ diabol⁹ eã
nõ immisit. Sed occasione vbor z factorꝫ christi
intrauit. Dederat em̃ claues regni celorꝫ Petro: z
ex b maior inter alios videbak. Adduxerat tres in
montẽ. z Ad alia familiaria colẽ tres admisit. Et
ex b iterꝫ illi tres maiores esse videbant. Duodeci
aũt ex his nois z ẽgilis dignitatis elegerat: Mar.
x. Lu.vj. Et ex hoc videbant ẽgles. Et ex his du-
bijs: intrauit in corda eorꝫ ista disputatio de maio
ritate platiõis. Contra qõ dr Tob.iij. Supbiam
in cuo anio nun ḡ dñari ꝓmitte. qz in ipa initium
supbie est⁹ a diabolo. Pſ. xxv. Nõ veniat mihi pes
supbie: et man⁹ pctorꝫ nõ moueat me: ibi ceciderũt
oẽs q̃ operant iniquitatẽ. Dereliqit tentatio sic intra
uit portius ḡs a diabolo imitereť. Aliq̃n em̃ intrat
in corruptũ z imperfectũ mentẽ tentatio. Aliq̃n aũt
a diabolo imittit. et Aliq̃n a diabolo monstrat: ve
ad cor oñis subintret. Aliq̃n etiã a bono aliq̃ puer
se accepto: ad cor intrat p seipsam. A diabolo im
mittit nõ sic q̃ a diabolo creet z sic creata impona
tur. Sed q̃ facta in sensibilibꝰ: a diabolo ad cor
dirigit z intẽdit (alꝰ incendit) Pſ. lxxvij. Immis
siones p angelos malos. Jo.xiij. Cũ mississet dia
bol⁹ in cor vt traderet eũ Judas: Simonis filiꝰ z

# Capitulū.ix.

scariothis. A diabolo monstrat Lu.iiij. Mat.iiij Assumpsit eū diabolus ⁊ ondit ei oia regna mundi: et gliam eoꝝ: et ait. Hec oia tibi dabo si cadēs adorauer is me. Per se autē a bono occasionata subintrat. Sicut ōr Sap.xiij. Creature in odiū facte sunt ⁊ in muscipula pedib⁹ insipiēti⁹. Et iō ōr Job.xxxi. Pepigi fedus cū oculis meis: vt nō cogitarē q̄dem de virgine: cū nī virgo q̄daꝫ de bonis dei exist at. Aliq̄n etiā tentatio tangit intrando Aliq̄n etiā mentē abducit. De Tactu q̄dē ōr Esa. xviij. Tetigit aūt ⁊ iustos tunc tentatio mortis: ⁊ in beremo cōmotio multitudinis facta est: sed nō diu gmāsit ira rua. De Abductione aūt mentis a regimīe gre ⁊ rōnis ōr.j. Thes.iij. Ego ampl⁹ nō fustinēs nisi ad cognoscēdā fidē vestrā: ne forte tētauerit vos is q̄ tentat: et inanis fiat labor noster. Intrauit g̃ in eoꝝ aplōꝝ hec tentatio ad mentē tas tū: ⁊ nō ad mentis subuersionē. Et hoc est q⁹ dicit. Intrauit aūt Sequit in eos Et q⁹ hoc notat tentatōis illi⁹ quedā ignorata acceptatio. Nō em̄ hoc malū esse sciebat. Et iō vsq; ad discussionē ⁊ interrogationē hāc tentationē acceptauerūt. q⁹ aūt in eos non intrasset: si eandē vsq; ad tactuꝫ mētis nō acceptassent. Sic em̄ tentatio irrat in hoiem: ⁊ nō hō intrat p̄ sensum in tentationē. Matth.vj. Ne nos inducas in tentationē. Mat.xxvj. Vigilate et orate ne intretis in tentationē. Ūn si tentatio intrat in nos: consolatio est. Hoc em̄ hūanū est.j. Lor.x. Tētatio vos nō apphēdat nisi hūana. Si aūt nos intram⁹ in tentationē piculū est. q⁹ tunc abducti sēq̄mur tentationē. Prouerb.vij. Irretiuit eū multis sermonib⁹ ⁊ blādimentis labioꝝ p̄uasit illū: statiꝫ sequit ōsi bos duc⁹ ad victimā ⁊ q̄si agnus lasciuiens ⁊ ignorans nescit q⁹ ad vinculā stult⁹ trahat. Cogitatio Ecce Tentatōis acceptē collatio. Cogitatio em̄ ōr q̄si coagitatio. Cogitatio igit fit in collatiōe cōcepti q̄si p̄ cognitionē (al's cogitationē) pōderat ab ania q̄d vel q̄ntū vel quale sit q̄d ab aia cōceptū est: et vsq; ad b̄ tentati sunt de platione. Eccl.xxiij. Dñe p̄r ⁊ dñator vite mee ne derelinq̄s me in cogitatu ⁊ consilio eoꝝ ne sinas me cadere in illa exprobratiōe. Ulteri⁹ nō sunt tentati apli. Qui em̄ vlteri⁹ in tentatione p̄cedunt: illiciunt delectatiōe. et Delectatio trahit ad cōsensum. Cōsensus aūt q̄rit q̄liter p̄ficiat in ope. et Op⁹ q̄rit cōsuetudinē. Consuetudo defensionē et Defensio cōtemptū. Et sic ōr Jaco.j. Unusq⁹q; tentat a p̄cupia sua abstract⁹ ⁊ illect⁹. Deinde cōcupiscētia cū concepit: generat peccm̄. peccm̄ aūt cū p̄summatū fuerit: generat mortē. Sed nec ad delectationē nec ad cōsensum nec ad op⁹ tentati sūt apli. Que aūt fuerit hui⁹ cogitatiōis materia subiūgit q̄s eoꝝ maior esset. Qui⁹ q̄daꝫ causeiā habite sunt q̄s inducit glo. Et q̄d etiā cū esse putat: q⁹ Petr⁹ sibi in solutiōe didrachmatis coegit Matt.xvij. q̄uis ibidē chr̄s oēs aplos tangat filios sūmi regis liberos esse. p̄hauerit: Dicim⁹ q̄stionē cū ista ⁊ aīs tributi solutionē ⁊ p⁹ tributi solutionē esse factā. Ūn Luc.xxij. ⁊ b. Intrauit autē cogitatio in eos q̄s eoꝝ maior videret. Nec autē cogitatio de Prelatiōe Nō de Ambitiōe tpal⁹ dignitat⁹: orta ē. q⁹ nihil de illa viderant in dño vel audierant. Sed pot⁹ videret eū fugisse q̄n a turbis ḡrebat vt ragef ad regnū. Jo.vj. Mat.xxvij. et Joā.xviij. Regnū meū nō est de hoc mūdo. Sed pot⁹ de maioritate i regno celoꝝ ⁊ gra ⁊ p̄rate cōtendebāt. Un Mat.xviij. vbi eadem historia p̄scri⁹ ponit: ōr q⁹ Accesserūt discipuli ad Jesum dicentes. Quis putas maior est in regno celoꝝ. Sed nec de illa disputandū est. Sed potius de hūilitate cogitandū: quā exēplo suo docet dñs: q̄ nr̄e miserie sanāde cōperēs est antidotū: q̄ etiā verā apud deū efficie maioritatē gliam. De p̄rio Mat.xj. Discite a me q⁹ mitis sum ⁊ hūilis corde. De Scō Jac.iij.j. Pacē.iiij. Hūilib⁹ dat gram. De Tertio Lu.xiij. Recūbe i nouissimo loco: vt dicat tibi q̄ te inuitauit Amice ascēde sup⁹. Job.xvij. Qui bumiliat⁹ fuerit erit in gla Nec videbat malum de hoc cogitare.

## At Jesus videns cogitatiōes cordis illorū: apprehēdit puerum et statuit illum secus se.

Hic incipit huius tentatiōis remediū. Et continet Tria. Exempli ostēsionē. Exēpli informatiōez. et Informatōis rōnez. De Prio ōr Duo. Mozbi cognitionē ⁊ Medicine sapientissimā pparatiōnē p exempli oñsionē. Dicit g̃ At iecōtra quia Lōtraria est medicina morbo Jesus salvator radicis oīm morboꝝ. Eccl.x. Breue languoꝝ ē placit medicus. Morbo em̄ statim in p̄ncipio p̄cedēdus ē anteqū ualescat. Principijs obsta sero medicina parat. Ben.iij. Ipsa cōteret caput tuū vides cogitatiōes coꝝ hoc est eas ⁊ cōcomitātias cogitationū.j. Reg.xvj. Nō videt q̄ parēt deus aūt itueb coꝝ. Laule aūt cogitationū fuerūt ḡs dicim⁹. Cōcomitāte aūt ⁊ segle freq̄nter sunt Delectatōes p̄tis: ⁊ Ambitio honoris. Quāuis em̄ Qui cp̄atū desiderat: bonū op⁹ desideret.j. Tim.iij. Nō bonū op⁹ de fuba ē platiōis. cū in gradu platiōis freq̄nt surrepit Delectatio p̄tis. et in Reuerentia subiectiōis a subdit⁹ plato exhibitat tētat elatio ⁊ ambitio dignitat. Et b ē q̄d ōr Eccl.j. Multi tyranni sederūt in throno: ⁊ insuspicabil⁹ portauit diadema. Quia lz i bono ope sit ōr Esa. xxvij. Princeps ea q̄ sunt digna p̄ncipi cogitabit Et nō debeat esse is q̄ insipiens est princeps: Neq; fraudulēs debeat vocari: Maior tñ (p̄ter p̄tis) delectationē ⁊ ambitionez glie) dignitatis ope bono (q̄ō prelationi subsit antiale est) negligero: indign⁹ q̄ tyran⁹ (hoc ē oppssor) est: sedet in throno cp̄ali sed irrudens: timore dei postposito. Et insuspicabilis: de q̄ nunq̄ aliqua suspicio pmotiōis esse deberet portat diadema: dignis ⁊ bonis credulis. p̄ astutias vulpinas ambitiosoꝝ ⁊ p̄ta diuinū ⁊ impīssiones porrēū. Das igit causas ⁊ concomitantias et seqlas cogitationū istaꝝ videns benignissim⁹ et sapientissim⁹ Jesus apprehendēs puerū statuit eū secus se ⁊ p̄ exemplū pueri morbo occurrit. Et est error iste aplōꝝ: saluta⁹ eccles si plani nī tpis aduertere dignarent. Quis ei crederet vnq̄ aliqd mali latere in cogitatu maioritatis in regno celoꝝ: nisi b dñs p̄ scipsum ostendere

dignarek. Occurrens aũt huic morbo ỏr Quae ruor valde notabilia. Modũ scz. Exemplũ. Exẽpli firmamentũ. et Confirmati exẽpli prototypum.

Modũ ỏr ⌊Apprehẽdens⌋ Apprehẽsio aũt sonat acceptione cũ impetu facta. qz cũ impetu hute morbo ambitiosis occurrendũ docuit. Dicit eñ dñs Deũ. j. bũane nature dignitatẽ offẽdẽs: Facamus hoiem ad imaginẽ z sititudinẽ nostrã: et pẽ sit piscibꝰ marꝭ: z volatilibꝰ celi: et bestijs terre. Q. d. In hoc sit imago ptãꝭ z dignitaꝭ nostre: in eo vt sicut nos tres psone psumꝰ oiꝰ: et tñ inter nos eẽles sumꝰ: Ita ipse hõ pstit irrationabilibꝰ. Sed in genere suo seruet eẽlitatẽ. Et ideo ỏr Greg. Cõtra naturã supbire: est: hoiem hoibꝰ velle psse. Et hoc est a diuina distare imagine. Eccl. x. Non est cõcreata hoibꝰ fugbia neqꝫ iracũdia natiõi mulierꝫ. Amorẽ (alꝫ Timorẽ) ergo elatõis rẽpmendo (in q̃ occasiõe sumpsit ois ptitio et naturalis subuersio) cũ impetu apphẽdit Jesus puer. Isto mõ locutõis vsus est euãgelista Mat. xiiij. Cum Petꝰ esset in ciuitate dicẽs. Extẽdens manũ apprehẽdit Petrũ z dixit: Modice fidei qre dubitasti. Isto etiã mõ locutõis vsus est Raphael angelus ad Tobiã cũ iam esset a pisce deuorãdus: dicens. Apphẽde branchiã eiꝰ: z trahe eum ad te: Tob. vj. Nocigit mõ: nõ vẽs tardus rex: moluibꝰ (q̃ nes p.2 scat spũsscri gra) ⌊Apprehẽdẽs Ihesus⌋ saluatoꝛ et adiutoꝛ in oportunitatibꝰ in tribulatõe ⌊puerũ⌋ Ecce Exemplũ p oĩa ea que sunt ppria pueri.

Hec aũt sũt Simplicitas: Nũlitas: Innocẽtia: Castitas mentꝭ z corpis: Remissiõis facilitas Societatꝭ siue eẽlitas: Sociꝰ charitas: Eorũ q̃ hꝫ largitas: Oiꝰ alludẽs benignitas: Et Ea quã apud oẽs intuẽtes habet libens gra: Teneritudiꝰ ms sue pulcritudo. Et qz nihil turpe cõmisit: De nullo hꝫ cordã aliq̃ verecundiã. Quibus Aristoꝭ. addit. j. Phỹsicꝰ q̃ Oẽs viros vocãt pres: et Oẽs feminas matres. Dis addit Apꝰ Ã seruo nõ differre: etiãsi sit dñs oim Gal. iiij. Nec ꝯtuoꝛde eim sunt puero attributa. Quia etiã puericia vsqꝫ p (alꝫ ad) ꝯtudecimũ annũ extendit. Et de Simplicitate q̃dẽ ỏr. j. Cor. xiij. Cũ essem puulus cogitabã vt paruulus: meditabar vt puulus: sapiebã vt puulus. j. Cor. xiij. Malicia puuli estote: sensibus aũt pfecti sitis. j. Pe. ij. Quasi mõ genitꝭ infantes rõnabiles sine dolodac cõcupiscite vt in eo crescatꝭ. Deꝰ eñ diligit Simplicitatẽ in Prelatoꝛ et odit dolũ. ij. Paral. j. Scio dñe q̃ simplicitatẽ diligꝭ. De Nũlitate ỏr j. Reg. xv. Cũ esses puulꝰ in oculis tuis: caput in tribubꝰ Israel factꝰ es. Esa. ix. Paruulus natꝰ ẽ nobꝭ z filꝰ datꝰ ẽ nobꝭ. Eccl. iij Quanto maioꝛ es hũlia te in oiꝰ. De Innocentia ỏr in pl. xviij. Innocẽtes z recti adheserũt mihi. Innocẽtia aũt puerilis est: Nulli nocere z nocumenta illata nõ conqri vel expetere. Nõ eñ inferẽs nocumẽta: nõ Prelatꝰ: sed Tyrannꝰ vocat. Reseruãs aũt illata nocumẽta (vt cũ venerint ad cumulũ: tandẽ cõteratꝭ inferentẽ) vocat Dolosus et fraudulẽtꝰ. Puer aũt: et nihil infert nocumẽtoꝛũ: et illata nõ reseruat ad vindictã. Et hec Innocentia vocat Mitritas z mansuetudinis lenitas. Nume. xij. Erat Moyses mansuetissimꝰ oim viroꝛ q̃ erant sup terram. Matth. xj. Discite a me qꝫ mitis sum z hũilis corde. Bñs Bernardꝰ bonus Abbas (in pueri inocẽtia subiectos dirigẽs) in fine vite dixit qbusdã sibi magis familiaribus Nunqꝫ plus sensui meo q̃ alteri⁹ credidi. Ihesus a ledente vindictã nõ expertꝰ Nulli vnq̃ scandalũ fecit Siq̃ incidit aut potuit sedare studuit. De Castitate mentis z corpis Adcuerendũ Q. pueroꝝ añ septimũ est: motꝰ libidinis nõ sentire. Tob. iij Nunqꝫ cõcupiui virũ z mundã seruaui aiam meam ab oi ꝛcupiscẽtia. Hoc signatũ ẽ Dañ. iij. vbi ỏr q̃ in tñ pueroꝝ saraballis odoꝛ ignis non est inuentꝰ. Saraballa eñ loca. pegunt libidinũ. Et significant mentꝭ z corpis castitatẽ. Odoꝛ aũt ignis nõ esse in eis: est nullũ sentire motũ libidinis in piculũ castitatꝭ. De Remissiõis facilitate dicit Col. ij. Supportãtes inuicẽ z donantes siqs adũersus aliquẽ hꝫ qrelã. sicut z dñs donauit vobis ita z vos. Rho. xij. Nõ vosmetipsos defendentes charissimi sed date locũ ire. Scriptũ est eñ Mihi vindictã z ego retribuam. De Societatis eẽlitate Malach. ij. Nunqd nõ pater vnus oim vestrꝝ nunqd nõ vnꝰ deus creauit vos: Quare q̃ despicit vnusquisqꝫ fratrẽ suũ: violans pactũ patrũ nostroꝝ: Matth. xxj. Oẽs vos fratres estꝭ. De Socioꝝ mutua inter pueros charitate Heb. xiij. Charitas fraternitatꝭ maneat in vobis. Joã. xiij. In hõ cognoscent omnes qz mei estꝭ discipuli si dilectionem habueritis ad inuicẽ. De hoc q̃ coꝝ q̃ habet largus est ỏr Tob. iiij. Si multũ tibi fuerit abundãter tribue. Si pauꝫ: hocipm libenter impertiri stude. Jaco. j. Dat omnibꝰ abũdanter z nõ improperat. De oiꝰ alludente puerili benignitate. Col. iij Induite vos sicut electi dei sancti z dilecti: viscera miscõie: benignitatẽ: hũilitatẽ. Tit. iij. Apparuit benignitas z hũanitas saluatoris nr̃i dei. Eph. iij. Estote inuicẽ benigni: misericordes. De eo aũt q̃ puer apud oẽs se intuentes habet quandã libentẽ et placentẽ gratiam dicit Rho. vj. Pro bono forsitan q̃s audeat mori. Et ibi ỏr glo. q̃ Justꝰ a Bono differt q̃a Justꝰ est opa hũs iusticie. Bonꝰ aũt innocentia puerili bonꝰ est. Et ille tã gratꝰ est q̃ pro ea forsitã eiꝰ aliq̃s moreret q̃ p iusto. Hester. xv Valde mirabilis es dñe z facies tua plena gratia. Psal. xliij. Diffusa est gratia in labijs tuis. Sic beata vgo plena gratia dicebat: quia oculis oim erat gratiosa. Teneritudinis aũt puerilis pulcritudo pendet in prelatis ex pulcritudine virtutis. Hester. ij. Incredibilis pulcritudinis oim oculis erat gratiosa. Cui etiã dñs contulit splendoꝛẽ. qa omnis ista compositio non et libidine sed ex virtute pendebat. Hoc eñ maxime prelatis cõuenit sicut dicit Ps. xliij. Specie tua z pulcritudine tua intende pspere procede z regna. Est etiã pueri de nullo habere verecundiã quia nihil turpe cõmisit Et in hoc pximũ Innocentie statum pueri repsentat. Deũ ij. Erãt aũt ambo nudi Adã. s. z vxoꝛ eiꝰ et non erubescebant. Esa. l. Dñs deus auxiliatoꝛ meus: ideo non sum confusus. Ps. xxiij. Deus meus in te confido non erubescam. Frustra enim alios corripit qui in se habet quod verecundetur. Vocat etiam puer a pncipio omnes viros patres

bernard. respũ

eoꝝ ad omnes paternū habet affectū ij. Mach. xj. Eleazar⁹ (alꝰ xiij. Razias) q̄ pro affectu pater Judeoꝝ dicebat. Debte.xij. Patres q̄dez carnis nostre habuim⁹ eruditores z reuerebamur eos.

Ultima ꝓtestas Q cū sit dñs oim: non differt a seruo: Jta z ꝓdar⁹ cōꝰ deo a sibi subditis differenō debet. Hal.xiij. Quanto tpe heres paruꝰ lus est nihil differt a seruo: cū sit dñs oim. Aug⁹. Honore coram vobis plat⁹ sit: vobis timore. coram deo substrat⁹ sit pedibus vestris. Sic ḡ apꝰ prehēdit Jesus puerꝰ i apostolosꝰ z plato⁹ exemplum. Dicit q̄ hic puer fuit beatus Martialis Lemouicensiū Aplus z p̄mus Epus. Sequit [Statuit eum] hoc e: firmiter collocauit Ut in eternū ab exemplo rone nō mouereꝯ Ut ad ipm se mensurās ois ambitiosus confunderet. Mat. xviij. Adūocans Jesus paruulū statuit eū in medio. et dixit: Nisi cōuersi fueritꝭ z efficiamini sicut paruuli: nō intrabitꝭ in regnum celoū. Est aūt attendēdū q̄ Tria exēpla correctionis dñs ambitiosis adhibuit: Virgam Aaron: Luciferꝫ: z Paruulū. Virgā aaron ānū ad introitū z vite rectitudinem. Luciferū quantū ad penam transgredientiū in gradu dignitatis constituroꝝ. De Virga ꝺ: Nume. xvij. Refer virgam in tabernaculū fedēris vt sit ibi in signum rebelliū filioꝝ isrl. Per flores eīm z frondes z fructū virge: aaron in statū magnitudis vocatus est. Deb. v. Nec quisq̄ sumit sibi honorē: sed q̄ vocat⁹ a deo tanq̄ aarō. Vocatus ergo: Rect⁹ sit iusticie z iudicij rectitudine: Flores sit virtutis et cōuersationis pulcritudine: Frondens eloquiꝫ venustate: Fructificās meritoꝝ accumulatiōe. Et dign⁹ erit vt ad statū magnū vocet⁹: z inuit⁹ trahat⁹. Lucifer aūt dat ꝓ exemplū pene ambitiosoꝝ. Ezech. xxviij. Proiecī te ō mon te dei: de medio lapidū ignitoꝝ. Et Jbidē. De ceḷo i terrā pieci te: aū facie regū dedite tē. Esa. xiij. Quō ceciditꝫ lucifer q̄ mane oriebaris: ceciditꝫ ō celo in terrā q̄ vulnerabas gentes: Lapides ignīti ꝓtutes (alꝰ ꝓtices) sūt fulgoꝝ angelicoꝝ. De q̄ bus in tenebras interiores z exteriores lucifer ꝓiectus est. Et ante facie regū. hoc est: ambitiosoꝝ: regnare sup alios cupientiū: z in sede dei sedere volentiū: in exemplū est positus Ut hō terren⁹ cogit̄ret ānis tenebris involuendus sit ꝓter peccatuꝫ ambitionis: si lucifer q̄ mane oriebat ꝑ ceteris clariorꝫ globos sue lucis amittens in tantū barathꝝ tenebraꝝ ꝓiectus est. Unde discipulis gloriantibus de ꝓtate dixit dñs Lu.x. Videbā sathanā q̄si fulgur de celo cadentē. Puer in medio statuit⁹: ꝓter poccatis vsuꝫ sup subiectos Ut hō tyrannice: sed in māsuetudine. Non ad vindictā iniurie: sed in lenitate. Non in fastu glorie: sed in būlitate gubernet subiectos. De Primo hoꝝ ꝺ: Nesterxij. Volui nequaq̄ abuti potēte magnitudine: sed in māsuetudie gubernare subiectos. De Secundo Leuit. xix. Non q̄ras vltionē neq; memoreris iniurie ciuiū tuorum. Hal. vlt. Si occupatus fuerit hō in aliquo delicto: vos q̄ spūales est⁹ instruite illū in spū lenitatis: considerās teipsum ne z tu tenteris. De Tertio Prouer. xvij. Supbū sequit egestas. humilē spū suscipiet gloria. [Secundo se] Ecce Relatio exempli ad ꝓtoꝝpū humilitat⁹ Qui est ch̄s oim būlitaꝫ būlior. et p̄mus typus hoc ē figura p̄ma būlitat⁹. [Secundo se] ḡ statuere paruulū: hoc est paruuli būlitatē q̄ātū fieri poꝰ test sibi cōformare Qui nō tm̄ būliauit: Sedentā cum in forma dei esset (q̄ oī pest visibili z inuisibili creature) et non rapinā: sed ꝓ iustitiā naturale se deo eḡlem arbitrat⁹: tm̄ nō oīm se būliauit: sed etiaꝫ exinaniuit. Pudeat ḡ hominēs solū deo z angelis inferiorē: sedentā in humanis honestatibꝰ nullū: sedentā bestiis ꝓ inūdos act⁹ inferiorē: alta sapere: et nō būlibꝰ cōsentire. Rho. xij. Non alta sapientes sed būlibꝰ cōsentientes. [Pe.v. Būliami sub potēti manu dei: vt vos exaltet in die visitationis. Humilis ch̄s clamat Joan. i. Ego sum ostij z unus: q̄ me sicḥs introierit salu⁹ erit. Stās aūt in alto supbus quomō sine impactiōe intrabit ꝓ ostiū tante humilitatis?

**Et ait illis. Quicunq; suscepe rit puerum istum in nomine meo: me recipit. Et quicūq; me recepe rit: recipit eum qui me misit Nam q̄ minor est inter vos oēs. hic maior est.**

Nic incipit Informatio Aplꝰ. fm exēplū ostensum. Est aūt Triplex Informatio Quarum vna est p̄ñs ad alteraꝫ. Una est: Informatio pueri. Secūda: Informatio sui. Tertia: Informatio patris mitteńtis formā ch̄i in mūdū. Dicit⁹ [Quicunq;] Quia sine ꝓsonaꝝ acceptione sunt dona dei. Act. x. In veritate compert⁹ q̄ nō est ꝓsonaꝝ acceptor⁹ deus. Jac. ij. Nolite in ꝓsonaꝝ acceptiōe habere fidē dñi nr̄i Jesu ch̄i glorie [suscepe rit puerum] fm formē pueritis indutū cm Ut mente: puerꝝ fm ꝓtestates supꝝ inductas induat. Eph. iiij. Induite nouū hominē q̄ fm deū creatus est in iustitia z sc̄itate veritatis. Nouꝰ aūt hō est puer. Quia ꝺ: Pbus q̄ Nouū est suo ꝓncipio ꝓpinquū. Et sic est puer iuxta suū ꝓncipiū in oīi ꝓpinquū. Et ꝓtestate. Rhoma. xiij. Induimi dñm Jesū chm. Sic ḡ suscipiē puer qñ suscipit forma pueritis. Pō. viij. Et ore infantiū z lactentiuꝫ ꝑfecisti laudē ꝓter inimicos tuos vt destruas inimicū z vltorē. Heñ. xlij. Ego suscipio puerꝫ: reḡre illum de manu mea. Sic suscipiēdo puerꝫ fit hō conuersus: z efficit⁹ sicut paruulus. Sicut ꝺ: Mat. xviij Exēꝑ forma hec ad protoꝝpū retorquēda est: Jō subiūgit [in nomine meo] Nomē a notamie ꝺ: Et est sensus. Quicunq; recipit puerꝫ in noīe meo un ḡ habet notamē siue notā meā. hoc est: similitu dinē meā: Ille inquā [me recipit] hoc est: me induit. Rhoma. xv. Suscipite invicē sicut z ch̄ist⁹ suscepit vos in honorē dei. Hoc est gō ꝺ:. Re.ij Samuel aūt mīstrauit añ faciē dñi puer accipēs ephot lineo: et tunicā puam faciebat illi mater sua Samuel eīm interp̄t⁹: postulat⁹ a deo: in oi ꝓtestate pueri: accipēs ephot vestē significāte castꝫ ꝺrē illibate castitat⁹. Cui cū hoc mater ecclēa et

als
in col
q̄ ḓ

gratia: diuersis ytutib⁹ cõtexta fecit tunicã: bũlitate puerili paruã. Matth.xviij. Quicũq; bũlitauerit se sicut paruulus iste: hic magn⁹ vocabit in regno celoꝝ. Iste est sadoch q̃ unct⁹ interpatat. Qui (sicut ꝺz.j. Paral'.xij.) puer egregie indolis: venit in auxiliũ Dauid. Quicũq; ꝙ ꝗ suscepit sic puerũ in noie meo: me dñs: me recipit. Et sic duas habet informationes. Una pueri. z Alteram chñi. Quia aũt vn⁹ est ron⁹ fons bonꝝ: ad quẽ etiaz chñs referet ea q̃ habet: eo ꝙ oia ab (al's sub) ipso habet: Jso vlterius de Tertia informatiõe subiungit [Et q̃ cunq; me recipit] eo modo q̃ dictuz est: mente me induẽdo [recipit eũ] patrem [q̃ me misit] Joã.xiij. Pr me⁹ diliget eũ: z ad eũ veniem⁹ z mãsionẽ apud eũ faciem⁹. Est aũt obiectio. Quia ꝺz Q bũlitas ytutẽ exẽplarẽ nõ habet in deo: q̃ntus habeat in chño hoie. Quia Bũlitas vt dicit Aug⁹ sensus est ꝑtie vacuitat'. Et talis sensus in deũ cadere nõ põt. Nõ q̃ videt esse verũ ꝙ induat alios patrẽ in bũlitate puerili. Ad hoc aũt est dicẽdũ Q sicut Fides q̃ ad formã specificã (q̃ est cognitio ꝙ speculũ z enigma) nõs hz aliqd in deo: sed in suo genere (qs est ꝓgnitio veritat' diuine) habet in deo exemplar. Ita bũlitas ꝓtius (al's put) sensus humi (q̃ vacua est) nõ habet aliqd i deo. Sed hoc est ytus humana. Prout aũt est sensus sui: ꝙ hõ sentiat hoc qs est: ꝓ hoc hz aliqd in deo z in angelica natura. Et sic ꝓportionabil' induit humil' deũ: qñ saepm ꝓgnoscit z sentit. Et sic recipit pater qñ hõ sentit saepm. Hen.xviij. Loq̃rad dñm meũ cum sim puluis z cinis Qui q̃dem fuit bũlis in sensu suũpli⁹. Eccl.x. Quid superbis terra z cinis. Pater igit: in forma bũlitat' mittens filiũ: induxit: qñ bũlis chñs induit. Phil'.ij. Hoc sentite in vobis qs z in chño ihu. Sic dcã ygo prius bũlitate induit chñm q̃ ipm carne induerit. Lu.j. Respexit bũlitatẽ ancille sue. Et iterꝝ. Deposuit potẽtes de sede: z exaltauit bũles [Maiam q̃ minoꝝ ẽ] Hec est Ratio Informatiõis inducte. Et vera ꝺcet ex bũlitate [q̃ntitate. Q.d. Jos q̃ disputat' de maioritate in regno celoꝝ: Contẽdite q̃s vestrũ sit bũlioꝝ. Nam [qui minoꝝ est] in oculis suis et habitu bũlitatis [hic maioꝝ est] in regno celorũ. hoc est: in ecclesiastica z diuia dignitate Et ẽm hoc q̃ faltu supbie inflat⁹ est: etiã sedeat in throno chñi: nullꝰ est in regno celoꝝ. Lu.xvij. Reges gẽtiũ dñant eoꝝ: et q̃ ꝓtrem habẽt inter eos benefici vocant'. Sic nõ erit inter vos sed q̃ maior est ve strũ: fiat sicut minor: et q̃ ꝓcessor: sicut mistrator. Hec ẽm Regula chñi: est Ad gr̃e receptionem. Ad chñi imitationẽ. Ad ordis ecclastici ꝓmotionẽ Ad honoris eterni adeptionẽ. Ad scoꝝ companionez. Hiam ẽm nõ recipit nisi hũlis. Et maioris gr̃e ꝯcipibilis est q̃ bũlioꝝ est. Jac.iiij. Deꝰ supbis resistit: bũlibꝫ aũt dat gr̃az Et ci q̃ humillima fuit gr̃e plenitudinẽ infudit Sicut dcẽ virgini. Sicut ꝓfundiores conchę ꝑlas recipiũt aq̃s. Un ꝓtos lome⁹ Pbus. Qui inter sapientes est bũlioꝝ: inter sapientes est sapientior. Sicut ꝓfundiores lacune: plures recipiunt aq̃s. In hoc etiã est chñi imitatio Phil.ij. Hoc sentite in vobis qs z in chño Jesu: qui cũ in forma dei esset: nõ rapinam arbitrat⁹ est: esse se eqlem deo. sed semetipm exinaniuit formam serui accipiens. Hoc etiã dignũ facit Ad ꝓmotionẽ ordinis ecclastici. ij. Reg. xij. Lum esses puer in oculis tuis: caput in tribubꝫ israel factus es. ij. Reg. vj. Ludam z vilior fiam coꝝ oculis dñi qui elegit me pon⁹ ꝙ domum patr' mei Saul supbi. Hoc ꝓmouet Ad bonoꝝ ẽternũ. Lu.xiij. Recũ be in nouissimo loco: vt dicat tibi qui te inuitauit: Amice ascẽde supius: z erit tibi gloria coꝝ simul discumbẽtibꝫ. Hoc facit etiã sanctoꝝ compatiões Mat.xj. Qui minoꝝ est in regno celoꝝ: maior est eo q̃ maior nõ surrexit inter natos mulierꝫ. De ista autez materia multa notata sunt Matth.xviij. z Mar.ix. et põt ea respicere q̃ voluerit.

**Respõdens aũt Joãnes: dixit. Preceptor vidimus quẽdã in nomine tuo eijciẽtẽ demonia z phibuim⁹ eum: qr non sequit' nobiscũ Et ait ad illos Jesus. Nolite phibere. Qui ẽm nõ est aduersũ vos pro vobis est.**

Hic ordiat' Prãem ecclastica ꝯtum ad eos q̃ in vita mala constituunt in ecclesiastica prãe. De ꝗbus crederet ꝙ Prãtem ecclesiastica non hãent ꝓter vite male meritũ. Os est error. Et ad excludẽ dũ illũ errorẽ: inducit h ista historia. Dicit aũt hic Duo. Ponit ẽm h Applicũ errorem ex simplicitate causar̃: et ex dicto ꝑcedente. Et ꝓter Ponit ꝫ errorem Uerã z catholicã instructionẽ. In Primo hoꝝ ꝺr Tria. Relationẽ facit ẽm ꝓmãtẽ Os istius instructionis est occasio. Prohibitionẽ applicam. et Causam phibitionis. De Primo tangit Euangelistã referentẽ. et Scõo Relationẽ. De Prio ꝺr [Respondens aũt] Et ẽ mirabilis modꝰ loqndi q̃ ille rndeat q̃ de nullo est interrogat⁹. Sed Secendũ Q eũ chñs diceret bũlis (q̃ chñm induit in pueri hũlitate z simplicitate) solũ magnũ locũ in ecclesia iter mistros chñ tenere: putabat illũ a misterio esse arcendũ q̃ sic in pueri hũlitate nõ induit chñm. Et ad hoc rndit. Et hoc est [Respondens aũt Joãnes] ausu maioris familiaritatis. qa a dño in monte fuerat ad visiõis eclest' reuelationez assumpt⁹. Petr⁹ aũt tacuit. qr descendẽs de monte acriter fuit redargut⁹. Matth.xvj. Vade retro sathanas: scãdalũ mihi es. qr nõ sapis ea que dei sunt. Un etiã Joan.xiij. Non est ausus interrogare dñm. Quis est q̃ tradet te: sed annuit Joãni vt interrogaret. Joãnes ꝙ plumens de sibi sepi⁹ ostẽsa benignitate [dixit: Preceptor] Anteq̃ faciat facti reuelationẽ. phicit maiestatẽ. Q.d. Preces proꝝ es: et ideo ad te cuncta referim⁹ vt a te illumi nationes doctrine acapiam⁹ Dñ. cxvij. Ecce sicut oculi seruoꝝ in manibꝰ dñoꝝ suoꝝ: et sic oculi ancille in manibꝰ dñe sue: ita oculi nr̃i ad dñm deus nostr̃. Sed Tuũ est ꝑpe z ordinare. Nostr̃ aũt obedire z obtẽperare. j. Reg. iij. Loq̃re dñe q̃ audit seru⁹ tuus. [Vidimus] Ecce Narratio Fidelis sine detractiõis accusatione Simplex Zonti: quod põr: cõmemoratiua. Fidelis. qr de visa q̃ nõ

fallit. Contra eos: q debiliter audita statim referūt
suprioribꝰ. Sic dicit dñs Heū.xvij. Desecēsa ꝛ vi-
debo vtrū clamorē opa cōpleuerint qui puenit ad
me. Sic cum dñs veller plagare Egyptios ꝓpter
peccata que cōmiserūt in filios israel: dixit Exo.iij
Videns vidi afflictionē populi mei q̄ est in egypto:
et gemitū eiꝰ audiui ꝓpter duriciā eoꝝ qui presunt
opibꝰ. Sic ḡ de Judimꝰ [quendā.] Nō noie dig-
nū. q̄ chīm nō scīebat. Mat.v. Hauderē ꝛ exul.
q̄ noia vīa sctā sunt in celis. Sic chīs sine noie
loquēs dicit Lu.xvij. Dixit Jesus ad q̄sdam qui
de se psumebāt tanq̄ essent iusti: ꝛ aspernabant ce-
teros. Dat aūt forma q̄ nō referimus aliq̄d in de-
trimentū aliozꝰ: bonū est ad noia nō descendere [in
noīe tuo.] Ecce Simplex veritas: q̄ cōmemora-
tionē facit doni q̄ pōe. Dicit aūt [in noīe tuo]
in q̄ virtutem accipiūt Sacramēta ꝛ Claues eccīe
Mar.vl. In noie meo demonia ejcient: linguis
loquētur nouis: serpētes tollent. Joā.xvj. Quicq̄
q̄d petieritis patrē in noie meo dabit vobis. Et b ē
q̄ dicit [in noīe tuo] q̄: Inuocatio nois chīi fa-
cit effectū in Sacramētis. et non minister. Nec em̄
Invocatio: forma est eccīe Quā qui tenet i Sa-
cramētis ꝛ claudit: siue sit malus: siue bonꝰ: siue
fidelis ꝛ orthodoxus: siue hereticꝰ ꝛ sacrilegꝰ: cō
sequit effectū expulsiōis demoniū: Dūmō is q̄ susci-
pit sacramētū obicē nō ponat. Si em̄ ille ponit
obicem: tūc Sacrm cōsequit in nomie iuocato: ꝛ
nō rē sacramēti: quā tū rē sacramēti hēbit fictione
recedēte. Matc.xiij. Tu in nob es dñe: et nomen
scīm tuū invocatū est sup nos: ne derelinq̄s nos.
Ezech.xxxvj. Nō ꝓpter vos ego facā filij israel no
tum sit vobis: sed ꝓpter nomē meū sanctū [ejcie-
tē demonia.] sicut eriaz chīs dixit iudeis. Si
ego in beelzebub ejcio demonia: filij vestri in quo
ejciūt: Mat.xij. Luc.xj. Et sm q̄ndā glosam: Fi-
lios Judeoꝝ: vocauit q̄sdā nō scīntes chīm q̄ in
noīe chīi demones ejecerūt. [Et phibuimꝰ eū.]
Ecce Error: aplicꝰ. Non em̄ erāt a bono ope qō in
forma eccīe fecerūt: phibēdi. Sed ponꝰ de mala
vita fuerūt corrigēdi: in qua chīm eū aplis nō seq̄-
bant. Phil.j. Quid em̄ dū oi modo sive ꝙ verit
tatē: sive ꝓ occasionem chīs annūcet in hoc gau-
deo: sed ꝛ gaudebo: scio ei q̄ hoc mihi ꝓueniet ad
salutem. Lu.xix. Si bi tacebūt: lapides clamabūt
Ideo in Psal.xvij. non solū ōr: Dies diei eructat
verbū. sed etiā q̄: noz nocti idicat scīam. Si aūt
objcit qō dicat Eccl.xv. Non est speciosa laus in
ore pctōis. Et q̄ dicit in ps. xlix. Pctōi aūt dixit
deus Quare tu enarras tē. Dicendū q̄ in veritaz
non est speciosa in ore pctōis: sed n̄ est vtilis et
sonora. Et nō est dignꝰ q̄ annunciet qō ad suā an-
nunciat damnationē. Sed tamē effectū hīt Sa-
cramēta ministrata per ipm: si in forma eccīe mi-
nistrent. Et hoc est qō dicit Xpūs.j. Coz.xij. Si
charitatē non habeā: facta sum velut es sonās aut
cymbalū tinniēs: qō nō ꝓdest nisi scipm ꝛ consu-
mat: em̄ vtiliter sonat oīb alijs [quia non seq̄-
B.5 turte nobiscum.] Ecce Laula, phibitōis. Dicit
aūt q̄ [non sequit te nobiscum.] Sed seq̄-
tur q̄dem te in forma electiōis demoniū: sed nō se-
quit nobilēū in ꝓformitate moꝝ. Sequit em̄ fo-
mā sacramentoꝝ quā christus tradidit. Sed nō
tenent formā vite quā chīs discipulis imirandaz
exhibuit. et ideo cū discipulis nō sequunt. Habēt
em̄ tales sanā doctrinā ꝛ sanā Sacramētoꝝ amꝰ
ministrationē. sed nō hīt bonā vitaz: ꝛ sunt mer-
cenarij vocati Joan.x. Matth.vij. Multi dicēt
mihi in illa die Dñe dñe: Nōne in noie tuo ꝙphe
cauimꝰ ꝛ Nōne in noie tuo demonia ejecimus ꝛ et
ego cōfitebor illis q̄ nunq̄ noui vos. Discedite a
me oēs q̄ iniq̄tatis. q̄ lz bñ confitemi dicentes:
Dñe dñe. tñ ꝓ malā vitā oēs q̄ eis iniq̄tat. [Et
ait ad illum Iesus.] hoc est ad Joānē: formam
instructionis ꝓ eū ad oēs alios referēs. Mar.xij
Quod vni dico: oīb dico. Dicit aūt Duo. Instru
ctionē. et Instructiōis rationē. Instructionē dicit
[Nolite phibere.] Prouerb.iij. Noli ꝓhibere
cum q̄ bñ facit: Si potes ꝛ ipse bene fac. Hoc sig-
nificatū est Nūc.xj. vbi nūciatum est Moysi q̄
heldad ꝛ medad ꝓphetant in castris q̄ non fuerūt
egressi cōz dño cum Moyse. Et dixit Josue mi-
nister Moysi ꝛ electꝰ a pluribꝰ: sicut ꝛ Joānes di-
xit hic: Dñe mi Moyses phibe eos. Et ille. Quid
inquit emularis ꝓ me: Quis mihi tribuat vt oīs
ꝓphetet. hoc est: doctrine recte donum accipiunt.
Medad aūt mēsura interpretatur. et significat eos
qui doctrine verbum sub mensura auaricie et sue
vtilitatis ponunt. Quos verus tolerat Moyses
ꝓpter doctrine vtilitatem. quia Non minister malꝰ
sed bonus dñs in Sacramentis operat. Et ideo
nō officit ecclesie. Si em̄ exigeret minister bonꝰ ꝛ
sanctus: sicut dicunt Manichei heretici: intolera
bilis generaret error: inter fideles. Quia cum nej
mo sciat vtrum amore vel odio in hac vita dignꝰ
sit: sicut ōr Eccē .ix. nemo sciret vtrum Sacra-
menta aliq̄d pficerent in suscipientibꝰ Et sic omni
bona Sacramēta ineerare oporteret. Neq; vnq̄ pos
set sciri qō dicit Esa.j. Lauamini mundi estote. q̄
nesciret vtrū aliquā in Sacramētis recipet mun
diciā. [Qui em̄ non est aduersum vos.] Ra
tio ē Instructiōis. Et hoc generaliter vez. q̄ Qui in
forma doctrine ꝛ sacramentoꝝ non est aduersum
discipulos chīi [pro vobis est.] quia confert spi
ritus sancti gratiam: et generat filios dei ꝛ ecclesie
sicut ꝛ discipuli. Et hoc significatur est Heū.xxij.
Ubi Jacob de semie suo filios bñdictōis genuit
ram ꝓ vultus ancillaꝝ q̄ ꝓ vultus liberaꝝ. Zn
alle fiḡdem significant mistros ecclesie male vite:
et bone existentes doctrine. Que dū saluant semē
liberū patriarche. hoc est: formā fidei in docendo
et Sacramētoꝝ amministratione: generant filios
bñdictionis eterne: q̄uis sint serui peccati. Jo.j.
Dedit eis prātem filios dei fieri bis qui credūt in
nomie eius: qui non ex sanguinibꝰ neq; ex volun-
tate carnis neq; ex voluntate viri neq; ex aliq̄ qō
bomis est sed ex deo nati sunt.

f **Actum est aūt dum comple-
rentur dies assumptiōis eiꝰ:**

et ipse faciē suam firmauit vt iret in hierusalem.

L 5 Hic ordinat Potestatem ecclesiasticā ingēitus Potestas est contra malos ⁊ rebelles: cōtra q̄s in spiritu lenitatis ⁊ patientie oportet pcedere: nō in zelo vindicte vl spū furoris. Diuidit aūt hec hist̄ ria in Quatuor particulas. Jn q̄r Prima ostendit Q̄ constāter se dīs habuit ad plcitā passiōē: festinās pordinatū passiōi. Secundo Qualapiēs ter pmittens nuncios: vt pararet ei in via. Tertio Qualiter ab ingratis: bñficijs ei⁹: non est receptus et Qua de cā. Quarto aūt Qualiter discipuli: postea testatē ꝺ illa dure vti volētes a domino fuerūt instructi. Jn Prima hāz partiū dicit Tria. Primo em̄ sicut ꝓsecutus Diuinā innixus pordinationē. Scōo Sacramentoꝝ complexionē (al⁹ completionem) Tertio Passionis sue cōstans ꝓpositū ⁊ deuotionem. De Primo dicit Factum est aūt Jsupple in ope: sic ordinatū fuit in patrī pfinitōe. Joā. xvij. Laticē quem dedit mihi pater nō vis vt bibam illum: quō ergo complebunt scripture: Dū complerent Jhoc est: per omnia Sacramēta in lege ⁊ pphetī figurata: ad complementū deducerent. Lu. xviij. Cōsummabunt oīa que dicta sunt de filio hominis. Hal. xiij. Ze vbi venit plenitudo rē poris misit deus filium suum natum ex muliere: factum sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. Sicut em̄ misit in mundū: Ita sub lege misit vt legis Sacramenta compleret. Et deinde misit ad passionem vt redimeret eos: et liberati: gratie donaret, quia Sub iugo legis pīsi: per legē redimi non poterant Dices Jhoc est: illuminatōes ad omniū tenebraꝝ expulsionē. Joan. j. Lux in tenebris lucet ⁊ tenebre eam non comprehenderunt. Dester. viij. Judeis noua lux oriri visa est. Psal. xcvij. Lor sicut dies illuminabitur. Mich. vij Cum sedero in tenebris dominꝰ lux mea est Lassumptionis eius Assūptio em̄ b id q̄ de nostro assumpsit: est causa assumptionis. Causa em̄ assumptionis fuit Sacramentū redemptōis cū omnibus ad hoc pmeritis et pordinatis a deo. Unde Psalm⁹ vicesimusprimus etiam intitulat pro assumptiōe matutina Deus deus meꝰ respice in me. quia agit de passione. Hanc em̄ passibilitatem ⁊ passionem dominꝰ de nostro assumpsit Psal. xvij. Misit de sūmo ⁊ accepit me ⁊ assumpsit me de aquis multis: eripuit me de inimicis meis fortissimis. Dicit aūt assumptio. quia ꝑ passionem a patre in celum assumptus est. Joan. xiij. Sciens quia venit hora eius vt transeat ex hoc mundo ad patrem Dices Jergo hoc est: splendores gratie Lassumptionis Ꝺ pro nobis assumpte passionis Lcompleri sunt Jquia venie passca qñ in cruce ꝓ nobis oblatus est dominus Let ipse Jdominꝰ Lfaciem suam firmauit Jsto. Jnterr. obstinata et imperterrita mente locum quo pari decreverat perie. Obstinatio aūt in malo ponit consuetudo. Sed ꝺ ponit pro constantia. Un cōstanti ⁊ imperterrita mente semetipsum crucifixoribus ꝓsentauit Lfaciem suam Jin cuius immutatione deprehendit audacia: quando nō pallescit nec trepidat Ezech. iij. Ecce dedi faciem tuam valentiorē facibus eoꝝ: ⁊ frontem tuam duriorem frontibus eoꝝ: vt adamātē: et vt silicem dedi faciem tuam. Esa. l. Quis tu vt timeas ab oīi mortali ⁊ a filio hominis: qui quasi fenum ita arescet: j. Mach. ij. Ꝺ verbis viri peccatoris ne timueris, cuius gloria stercus ⁊ vermis est: hodie extollit et cras non inueniet. quia cōversus est in terram suam. Sic etiam fecit q̄ dixit Matth. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus: et post hec nō habent amplius quid facāt. Sic ergo imperterrite se loco passiōis repsentans: faciem suam dicit offirmasse. Et hoc est q̄ sequitur Lvt iret in hierusalem Jad locum passionis. Matth. xvij. ⁊ Luc. xviij. Ecce ascendimus hierosolymā ⁊ ꝓsumabuntur oīa que scripta sunt de filio hominis. Uadens em̄ hierusalē: non fuit tunc nisi vt verus pascha consummaret: ⁊ nouum initiaret sua passiōe. Sicut etiam agnus paschalis ꝑmo ad locum imolatiōis ferebat: Exo. xij. et postea occidebat ⁊ imolabatur Et ideo Joan. xviij. objiciens se crucifixoribꝫ: dixit Ego sum. Ersi me queritis: sinite hos abire. Psal. xxxix. Dixi ecce venio: in capite libri scriptum est de me vt facerē voluntatem tuam deus meus. Sic ergo ⁊ hac de causa iuit in hierusalē. Lu. xiij. Baptismo habeo baptizari: et quomō coartor vt pficiam illud? Sic enim in chartare ⁊ in zelo redemptionis vrgebatur: vt firmata facie festinaret pati pro nobis. Psal. lxviij. Zelus domus tue comedit me.

## Et misit nuncios aī conspectū suum et euntes intrauerunt in ciuitatē Samaritanoꝝ vt parēt illi

Agit ꝺ De discretiōe eorū, quia ꝑmisit nūcios Ut reciperet. Ne si psonaliter abiī ceret: vilificaret in oculis eoꝝ q̄ crediturī erāt in eū. Premisit etiam nuncios Ut teneret formā doctrine quā tradidit Mat. x. Jn quācūq; ciuitatē aut castellū intraueritis: interrogate q̄s in ea dignus sit, et ibi manete Discipuli igit̄ ꝑmissi q̄rebāt Quis dignꝰ esset in ciuitate vt rātū reciper hospitē. Et nō inuenerūt. Ut forte veriꝰ est Quia etiam diceret discipulis q̄ ad p̄dicandū nō intrarent in ciuitates Samaritanorū Forte misit vt emerent: ⁊ ꝓuīs manibꝫ parēt. Et q̄ sīē ꝺ Jo. xiij. Judei nō coutunt Samaritanis: etā nō suenerūt apū quē cibos emptos ꝓparent. Et q̄uis hoc totū ꝑcaret dñō: nō ꝑmisit: Ut ex euentu non receptōis: instrueret discipulos q̄ oportunitatē Et ꝺ est q̄ ꝺ Et misit nuncios Jo annē ⁊ Jacobū Lvt ꝓpararēt illi Misit autē Lan̄ cōspectū suū Jvt corda eā erectarēt ad oēs currēdū in deuotōe ⁊ grauitate ꝛspectui suo. Lu. x. Misit eos binos in omnem locū ⁊ gratē q̄ erat ipse venturus

## Et non receperunt eum quia facies eius erat in hierusalem.

Ecce Jngratudo. Propē cōtēptōes em̄ ⁊ emulationē q̄ Samaritam pcēderet q̄ i mōte Samer esset adorandū vbi pres adorauerunt. Judei aūt quia hierosolymis est locus vbi adorare oportet: non

receperunt aliquē qui pgebat in hierusalē adorare. Et hoc est quod sequit. ⁊quia facies ei⁹ ⁊ exterior. ⁊Pretēdebat eni in habitu ⁊ gestu pegrinū eunte in hierusalē ad adorandū. Lu.xxiiij. Tu solus pegrinus es in hierusalē. Jo.iij. Pies nostri in mōte hoc adorauerūt: ⁊ vos dicitis. q⁹ hic rosolymis est locus vbi oport⁹ adorare. Est aūt factū Samaritanorū adhuc simile opi⁹ hoim⁹ secularīū: q⁹ deridēt ⁊ abijciūt omnes in hierusalē celestem euntes. Job.xxx. Deridēt me iunior⁹ ep̄ore quor⁹ patres nō dignabar ponere cū canibus gregis mei. Di sunt qui abijciunt eū: ⁊ non recipiūt saluatorē ⁊ j. Ioā.iij. Tanq̄ purgamenta huius mundi facti sumus omniū peripsima vsq; adhuc. Gene.xlij. Illicitū est egyptijs comedere cum hebreis. ⁊ pphanū putant hmōi conuiuiū. Gene.xlvj. Detestant egyptj oēs pastores ouiū. hoc est: custodes animarū vl virtutū que pecudes significant. Eccli.xiij. Sicut cōcabit lup⁹ cum agno aliquādo. sic pctō⁹ iusto.

## Cū vidissent aūt discipuli eius Jacobus ⁊ Joānes dixerūt. Dñe Vis dicimus vt ignis descēdat ō celo: et cōsumat illos.

Dic ponit Instructio discipulor⁹ in executiōe Potestatis. Tangunk autē Duo. Zelus ⁊ dignationis discipulor⁹. ⁊ Instructio zelū cohibens et ordinans. Tangunk autē Tria. Sc̄a. Zeli exaratio. Zelātū notatio. ⁊ Zeli sub volūtate dominī ordinatio. De Primo dicit. [Cū vidissent aūt discipuli eius] Visus eni malicie cor̄ū ⁊ ingratitudinis ⁊ inuidie: exacuauit zelū. Zelus eni ē virtus vt dicit Beda: que ḡlibet mala videns cor̄i git si potest: si nō potest tolerat ⁊ gemit. Accepe⁹runt aūt exemplū zelādi a Phinees Nūeri. xxv. Phinees fili⁹ Eleazari sacerdotis: auertit ira mea a filijs isrl. q⁹ zelo meo cōmor⁹ est cōtra eos: ). Machab.ij. Phinees dū zelat legē: accepit pactus sacerdotij sempiterni. Hac ergo de causa accensus est in zelo furor⁹ cor̄ū. [Jacobus et Joannes] qui filij tonitrui dicunt. Et iō p ignē cōsumere voluerūt ⁊ cōminatiōi⁹ intonare. Jacobus aūt lucator⁹: pfectōes sonat i actiua. Joannes aūt in q̄ est gra: pfectōes in ꝓplanua vita. Ista ei Duo debēt esse pparāta dño Jesu Lu.x. Mulier quedā Martha noīe recepit Jesū i dom⁹ mum suā. Et huic erat sor⁹ noīe Maria. [Dixerūt] Ecce Zeli sub volūtate dñi cohibito. Tangunk aūt Tria. Professio autoritatis in dño. Cō formatio volūtatis cum dño. Ultio imāgatis p dño. De Primo dic. [Dñe] Dester. xij. Dominus vniuersor⁹ tu es. [Dñe] ergo dicit cui⁹ le⁹ gē pterire illicitū est. ⁊ cui⁹ omne dictū leg⁹ babz vigorē. Esa.xxxij. Dñs legifer noster. [Vis] Ecce Cōformatio volūtatis cū dño. Luce.xx. Nō mea volūtas sed tua fiat. Matth.xxvj. Nō sicut ego volo sed sicut tu. Itē Idem.vj. Fiat volūtas tua sicut in celo ⁊ in terra [dicimus] Ultōis zelus p dño assumpt⁹. ij. Regū.xix. Zelo zelat⁹ sum p dño deo exercituū; q⁹ dereliquerunt pactū tuum [Ut ignis descendat de celo] Jad modū Helie iij. Reg j. Direrūt aūt hoc quia potestatē quā acceperant: tā expti fuerāt in operatiōe signor⁹. Et putabant magic⁹ p dño hanc pātem esse exercēdam. Sicut Helias fecit ab igne dei cōsumi aduersarios dicēs. Si hō dei sum: descendat ignis de celo et deuoret te ⁊ q̄nq̄ginta tuos. Acceperant aūt isti nomē a dño quo bonarges. hoc est: filij tonitrui dicebant. Et ideo p alijs sicut tonitrua reputabāt se debere cor⁹care p ignem in cbīi vltionē. Psal. xcvj. Ignis añ ipm̄ p̄cedet ⁊ inflāmabit in circuitu inimicos ei⁹. Heb.x. Terribilis aūt est q̄dā exp̄ectatio iudicis ⁊ ignis emulatio q̄ cōsumptura est aduersarios. Deut.xxxij. Ignis succensus est i furore meo ⁊ ardebit vsq; ad inferni nouissima: devorabitq; terram cū germine suo ⁊ montiū fūdamenta cōburet. Ota igit hec induxerunt aplos q⁹ voluerūt vlcisci p ignē. Et ꝓpter q⁹ dixerit dñs: Ignē veni mittere in terrā: ⁊ q̄d volo nisi vt accēdat Lu.xij. Hoc eni fortitan de igne materiali discipuli adhuc carnales intellexerūt.

## Et conuersus increpauit illos: dicēs. Nescitis cui⁹ spūs estis

Dic tangit Discipulorū instructio Qualiter in spū lenitatis ⁊ mansuetudinis oporteret exercere p̄terem ecclasticā ⁊ censurā: et nō in furore vel liuore vindicte. Dicit aūt Tria. Increpatiōe vitiate. Instructionē ignorantie. et Dissimulationem dispēsatorā culpe. De Increpatiōe dr Duo. Et gestu eiī cor⁹pis oñdit interiorē volūtatē mēt⁹: cū dr [Et conuersus] b ē cōuersiōe cor⁹pis dure respexit discipulos seq̄ntes Ut oñderet se nolle vindictā quā intendebāt illigere peccatib⁹. Ezech.xviij. Nolo mortē peccātis: sed vt quertat⁹ ⁊ viuat. Sap.j. Deus mortē nō fecit sed impij manib⁹ ⁊ verbis adquisierūt eā. Probauit aūt chās p b se cē filiū Jacob q̄ de filijs vltionē gerēbo dixit Gen.xlix. In cōsiliū eor⁹ nō veniat aia mea: maledict⁹ furor eor⁹ q⁹a pertinax: ⁊ indignatio eor⁹ q⁹ dura. Probauit etiā se cē filiū David q̄ filijs Saruie q̄rentib⁹ vltionē facere p eo: dixit. ij. Reg.xvi. Cur efficimi mihi hodie in satham. Ergo ne hodie inficiet vir i israel? [Increpauit illos] Scōm est In q̄ ponit Increpatio vbor⁹. Ps.lxvij. Increpa feras arūdis. hoc ē feroces ⁊ vacuos. Job.v. Increpatōes dñi ne reprobes. Pe.ij. Quis fili⁹ quē nō corripit pater? [dicēs] hoc ē. insipiētiā eor⁹ argues. [Nescitis] hoc est: nō attēdis [cuius spūs estis] hoc ē. in cui⁹ spū sūgi est? i discipulatu meū. Ille eī ē spūs Charitat⁹ ⁊ Benignitat⁹ ⁊ Sufferētie maloꝝ. Charitat⁹ q̄dē q̄ etiā p inimic⁹ aīas ponit Rho.v. Cōmēdat aūt dei⁹ suā charitatē in nob: qm̄ cū adhuc inimici essemus chr̄s pro nobis mortu⁹ est. Benignitat⁹ aūt q̄ bonū p malo etiā malis impēdit vt ad pniam adducat. Rho.ij. An diuitias bonitat⁹ eius ⁊ longanimitatis contemnis? Ignoras quia benignitas dei ad penitentiam te adducit? Sufferentie autem qua sepe sufferentia mali plus valet ad cor⁹rectionem q̄ vindicta. Unde etiam Samaritani posita per mulierem et dominum confusi penitentiam egerunt. Joan. iiij. Et q̄ modarge

aţe noluerunt ad se mittere: tunc p se exeūtes de ciuitate: ad se vocauerunt absentē. Unde glo. Nō semp in eos qui peccant est vindicandū. qz Nōnū q̄ ampli⁹ pdelt: clemēna ad patientiam: lapso ad cor rectōnē. Deniq; sic samaritanā ciu⁹ crediderūt: a q̄b hoc loco ignis arcet. Vñ. Nescitis cuius ſpūs estis ¶ hoc est: q nō habet ſ in prāte spiritū. quia Spūs sonat iram: eoq in ira nariū amplitis sufflat ſpūs. Esa.ij. Quiescite ab homīe cuius ſpūs est in nariū ei⁹. Et hūc sensum adiuuat interlinear ſ dicēs. Perfecta vtus non habet studiū vltionis. nec vlla iracundia: vbi charitatis est plenitudo. Jaco.j. Patiēcia opus pfectū habeat: vt ſit pfecti z integri in nullo deficientes.

## Filius homis non venit anias pdere sed saluare. Et abierūt i aliud castellum

Tangit Lausam: simul z Exemplū Dicit aūt ¶ Filius homis ¶ quia in hūanitate nr̄am saluare est opus ¶ non venit ¶ in mūdū ¶ anias hoim ¶ hoc est: aniales vitas hoim ¶ pdere ¶ q̄bus pditis eriā ania pderet in gehēnā ¶ sed saluare ¶ Jdeo em z Jesus: hoc est saluator appellat. Joā.iij. Nō em misit de⁹ filiū suum in mundū vt iudicet mundū: sed vt saluet mūdus p ipm. Joan.xvij. Quos dedisti mihi custodiui: et nemo ex eis pit: nisi filius pditionis. Aliqñ em in ſpūalibus facit⁹ aplis talem vindictā exercendi potestatē dedit. Sicut Petro in Ananiā z Saphirā vxorē eius. qz Moyses aliū obstinatoz: viuentiū vtile merū incussit. Et nūc zelo edificatōis z iusticie exercet in tales. Sic z dñs ait Ezech.xxij. Maleficos nō patieris viuere ¶ Jsti aūt Samaritani magis ex ignorantia q̄ ex malicia peccauerūt. Putabāt em eos ñ recipi: deberi: qui in hierlm adorabant: eoq pīarche ſpū dei p̄dixi in monte adorauerant. et sua auctoritate locū oratōis: ipse creauerāt ¶ Et abierūt ¶ Ecce Dñ simulato culpe ingratitudinis ad tempo⁹ ¶ Abiecerunt ¶ q̄ dissimilanter parēter ¶ in aliud castellū ¶ vbi sunt receptī iuxta doctrinā dñi Si pfecti vos fuerint in vna ciuitate: fugite i aliā: Matt. x. Dicit tñ Mar.xiij. q̄ expectabāt ſ q̄s eos inpugnaret: et nō inuenientes: tūc demū ibant ad castellū aliud. De his tñ sup Marcū plura dicta sunt.

## f Actum est aūt ambulātibus illis in via: dixit quidā ad illum: Sequar te quocūq; ieris.

F.3 Hic incipit pars illa In qua agit de Sequela ptārem ch̄i accipientiū. Introducunt aūt b Tria Quoz Primū oñdit Seq̄ntiū simplicitatē. Secundū aūt Seq̄ntiū z optio finē. Tertiū aūt Sequentiū expeditionē. Et p̄m hec tria Tres introducunt b historie. In Prima hāz historiaz. dicunt Tria. Oñ z Vbi factū est. Dolū accedentē z duplicitatē determinate Resp̄sionē eruditōis. De simplicitate pcedentis. De Primo ōr ¶ Factum est aūt ¶ m dei dispositionē ¶ ambulātibus illis in via ¶ Nō imediate post p̄missa sed diu aī Siē paret Matt.viij. Ubi eaḍē historia inducit: post delectum de mōte. Quia sicut tāduđ diximus: historie ab euāgelistis nō introducunt ſm ordinē tp̄is. Sed pot⁹ ſm q̄ facūt ad suoz ꝓpositorum declarationē ¶ Dixit q̄dā ad illū ¶ Mat.viij. ōr q̄ fuit vnus describis q̄ psumptionez habuit scie ¶ Sequar te ¶ Duo tangit in dicto. et Vnū innuat in intentione dicendi. In dicto Speat pterdit pietatis: et Fastū p̄mittit psumptōis. Spēm pretat ¶ prendit cū ōr ¶ Sequar te ¶ Hoc em pietat est z religionis. Matth. vij. venit⁹ in vestimentis ouiū: intrinsec⁹ aūt sunt lupi rapaces .ij. Loz.xj. Ipse sathanas trāsfigurat se in angelū luc. Non est g mirū si mīstri eius tranſfigurant velut mīstri iusticie q̄z finis erit ſm opa ipsoz. Jsti sūt hypocrite significati p gabaonitas Jos.ix. vestitū vilibus z veribus consut⁹ (alis p̄scissis) z deceperunt filios isr̄l. Addit aūt b q̄s est fastuose psumptōis cū ōr ¶ quocūq; ieris ¶ Qui nec p vnā viam pfectionis duce sęq posset. Esa.xvj. Audiuim⁹ superbiā Moab: superbus est valde: supbia ei⁹ et arrogantia ei⁹ plus q̄ fortitudo eius. Propter b irrisorie de eūdo ōr Job.xj. Fortitā vestigia dei cōprehendes z vsq ad pfectū oipotentē reperies. Perfectissima cū deo sponsa trahi vt sequat desiderat: Et iste vēto plen⁹ sęq pmittit deū q̄cūq; erit. pō.xviij. Exultauit vt gigas ad currēdā viā a summo celo egressio ei⁹. Et q̄s sęq posset sic p̄currentes: Eccles.ij. Quid ē hō vt sęq possit regē facroz ē suū? Tertiū aūt q̄ inuit in dicto suo est Intēto dolosa. Intētione em lucrādi sęq voluit: vt p̄tātem acceptā ad miracla faciēda ad lucz cōuerterer: sicut Simō Act.viij. q̄ oblato p̄cio dixit aplis Date mihi hāc p̄tātem vt cuicūq; imposuero man⁹ accipiat ſpūm. Pō.xxv. Inicitatē meditat⁹ ē in cubili suo: astitit oi vie nō bone: malicia aūt non odiuit tē. Eccli.j. Accessisti maligne ad dñm z cor tuū plenū est dolo z fallacia

## Dixit illi Jesus. Vulpes foueas habent z volucres celi nidos: filius aūt hominis non habet vbi caput suum reclinet

Hic ponit Doli cōfutatio p dñi rñsionē. Et qz dolosus fuit z ꝑsūptuosus: q̄p b vtrūq; p silitudines in eo arguit: oñdēs se in neutro eoz p̄cedere. Et tā tales se sęq ñ posse. Et b est q̄s ōr ¶ dolum ¶ Vulpes foueas hūt ¶ Vulpes vt ōr Jsiō.ōr q̄si volupes. qz pedes facile in q̄slibet voluit anfractus. Est em aial astutū: callidū: dolosum: insidiatiuū: venatiuū. latebrosis cauernis anfractuosis hitatiuū. Et tal fuit iste in astutia accedēs z calliditate In callidtate ꝓcipit z auaritie dñm q̄rēs. In dolo tēnās. In insidijs obfuās. Per lucroz appetitū seq̄ns. In latebrosis anfractib⁹ se ablcōdere putās. De Prio Hosē.xij. Serpēs erat callid. cunc. alang tib⁹ fre. Lāc.ij. Capite nob vulpes parulas q̄ demolliunt vineas. De Scdo Osē.vij. Applicuerunt q̄si clibano cor suū cū insidiarēt eis. De Dolo Hiere ix. Sagitta vulnerans lingua eoz: dolum locuta est. Jdeo dñs Luc.xiij. Herodem vocat vulpem; dicens, Dicite vulpi illi quia ecce demonia

tificio.z sanitates pficio bodie z cras.z die tertia ꝓsummor. Callide autē vulpes sunt Samsonis: q̄ ignee sunt: combūrūt segetes. q: attrahunt q̄cq̄d est fructiferū aut lucrosum. De Insidijs ōr ps. ix. Sedet in insidijs cū diuitibus in occultis: vt interficiat innocentē. De Uenatōe Ps. ix. Insidiat vt rapiat pauperē: rapiat pauper dū attrahit eū. Threno .v. Propter montē sion q: disperijt: vulpes habitauerūt in eo. Habitat autē in cauernis: quia sequēs lucrū: apparitū: in absconditis ambulat. nec possunt deprehendi vie eius. ps. lxij.

Introibūt in inferiora terre: trandent in manus gladij: ptes vulpiū erūt. Esa. xxx. Ue qui ꝓfūdē estis corde: vt a dño abscōdatis consiliū: quoruꝫ sunt in tenebris opa. z dicūt: q̄s nos videt: Sic ergo vulpes: hoc est: volupiedes in omnē dolū: sunt in hypocrisi loquētes mendaciū. habētes q̄ dem speciē pietatis: virtutē autē eius penit⁹ abnegātes. ij. Timo. iij. Isti habent foueas. ꝟ est: decapulas: in quas alq̄ incidāt. z sepe cadunt in eas. ps. lvj. Foderūt ante faciē meā foueā. z inciderūt in eā. Hiere. xviij. Foderūt foueā aīe mee. Per istā ergo similitudinē pcussa est astutia dolosa isti⁹. Sequit. Et volucres celi nidos. Volucres alta petentes: sunt ꝓsumentes et supbi. Sicut iste q̄ ad magna dei dona cogitauit ascēdere. z magna de se ꝓsumpsit. Apoca. xviij. Facta est babylon custodia oīs voluc⁹is immūde. Desmones eni alta petentes tales custodiūt. Iste volucres i altis habēt nidos. Abd. Si exaltat⁹ fueris vt aq̄lar: inf sidera posueris nidū tuū: inde detrabā te: dr dñs. Ambitiosus ei sp i altissimo nidificat i corde suo. dicēs illō Esa. xiij. Ascēdā i celū: supꝑ astra celi exaltabo soliū meū. Dñūt autez i se nihil taliū cē dicēs. Filius aūt hois. Minora de se ꝑdicans. ꝓter būllitatē: dicit se filiū hominis qui est dei filius. Rbo. xij. Nō alta sapientes sed hominib⁹ ꝓsentientes: formā serui ꝑtēdes qui est dñs omniū. nō habet. Simplicē pcentē dit pauperē. A. d. Nihil ego ipe pēte mea lucratus sum. q: non habz filē hominis in humanis.

Lybi caput suum reclinet. q̄ si mima quies inf necessaria quietes. Ideo Nat⁹ i ꝑsepio caput in murmuro quieuit diuersorio Juuenis ꝑdicās. Nō ꝓpria q̄uit domo. Crucifix⁹ monies ad caput nullo fustētat⁹ est receptaculo. Ut in oīb⁹ vez sit quod ōr Jo. j. In ꝓpria venit z sui eū nō receperūt. Hiere. xiij. Quasi colon⁹ futur⁹ es in terra. z q̄si viator declinās ad manendū. Ps. lxxxvij. Pauꝑ sum ego: z i laboribꝫ a iuuētute mea. Exaltatus aūt i cruce: būllitat⁹ sū: turpatōe ignominiose crucis: z rurbat⁹ multa penalitat⁹. Natū eni sui nō receperūt. Predicās q̄si viator colon⁹ cordiū. Inhabitabīt ō loco ad locū declināuit: ad diuersa deserti z habitatōis hoīm loca. Monies ār i cruce eleuat⁹ z oblat⁹ cruā capit⁹ caruit receptaclo. z tō inclinato capite tradidit spm Jo. xix. Quia nihil fuit qō nutās caput mortui retinere. Sic pcessit vitas ꝑ q̄s vias dol⁹ z hypocrisis mēdax seqū nō desiderat

B.3

a Jt autē ad alterū. Sequere me. Jlle aūt dixit. Dñe ꝑmitte mihi primum ire z sepelire patrem meum.

Dic agit De Sinceritate intentionis: sequentiū et De fine opis eorū. Tangunt aūt ꝫ Tria: Primū est Jnuitatio deuoti ad sequendū. Secundū Dilatio sequele: ad pietatis officiū explendū. Tertiū est Jnstructio simplicis q̄ Nō meis⁹ bonū: ꝓpter min⁹ bonū intermittendū. Attendēdū aūt Q̄ iste discipulus quēꝫ dns invitat ad sequēdū a quibusdā dicit fuisse Philippus apostol⁹. Qui ꝫ Joan. j. venerit ad dñm: et eriam alios inducerit: tamē postea ad ꝓpria rediens: et cognitionem dñi assecut⁹ sit: et nunc in toto ad relinquendum ꝓpria sit vocatus: hoc tamē non est aūtenū. Quicunq; aūt fuerit: constat q̄ devotus z sincerus fuit: motus ex sermone dñi in monte z sanctificat⁹. Et ideo desiderū suum ad sequendū p verbū dñi est ꝑuentum Et ideo dicit. Jt aūt ad alterū. videns eum devotū. et ideo vocando ꝑuenies desiderium eius. Ps. xx. Dñe ꝑuenisti eum in bñdictionib⁹ dulcedinis. Job. xiij. Vocabis me et ego respōdebo tibi: propter manuum tuaꝝ porrigēs dexteram. Desiderio eñ capiebat trahi. Can.j. Trahe me post te: curremꝰ in odorem vnguentoꝝ tuoꝝ. Videt eñ vnctiones sanitatis cum in oibus ꝓficere infirmis. Et ideo toto corde seq̄ desiderās et hūilis se ad seq̄ndū indignū tantuꝫ dñm reputans: erpetrabat desideratā vocatiꝫ invitationem. Segre me. relict⁹ oib⁹. q: cuis rebꝰ familiaribus oneratus: sed me non posses. Segre. q̄de toto corde. Nō aliquā cordis tui decerero portionē familiaribꝰ rebꝰ impēdens. Dan. iij. Nunc seq̄mur te in toto corde nostro z timemus te: et quesumus facies nā. Segre me. inquā Utam: ne occupatus cum mortuis impediar. z moriar. Osee. vj. Uiuemus in conspectu eius: sciemus: seqūmur: vt cognoscam⁹ dñm. Sequere. adhuc nullo retardar⁹ vt ꝓcedentes cōpendas. Phil. iij. Sequor si q̄ mō comphendā in quo z comphensus sum. Sequere. igit. me. signanter z non aliū. Nō estū auaricie. Sicut ōr Ose. xij. Effraim pascit ventū. et sequit estū tota die: mēdaciū z vastitatē multiplicat. Sic em seq̄ volunt ille: quē vulpes et volucres celi cōpaui. Sz tu. me. ad supna vocāte. segre. Phil. iij. Que q̄dē retro sī obliuiscēs ad ea vo q̄ sūt pona extēdēs meipm: ad destinatū ꝓ segr brauiū supne vocatiōis in chō iesu. Jlle aūt dixit. differēs obediētiā i secutiōis p occupatiōez officij pietat⁹. In hac aūt dilatiōe ōr Tria. Protestionē fidei ei⁹ q̄ seq̄ndus est. Pentionē indulgentie carnalis affect⁹ qui ab ipso creatore indutus est. Et Allegationē officij pietat⁹. Ob z Patriarchis est observatū: z Sanctis istitutum: z ab Angelis cōmendatū. De Prio ōr. Dñe. Profitet eñ dictū cui⁹ iustissimi credit obediēti ec. Et. v. Obedire oportz deo magꝭ q̄ hoib⁹. Ps. cv. O dñe ego seru⁹ tu⁹. ꝑmitte. ꝟ ei dulgē natute quā fecisti. Exo. xx. Honora patrē. Impiū videt ū ei exhibē officiū prius fuerit: sup q̄ ē sacerdos ꝓaminād⁹ Leui. xx. Et tō i dulge. primū ire. Nō ei renuo obediētiā Iz ordinē. alīs ordie) exhantat. differo: q̄ prio

ordinat ad proximos t postea ad alios. Lanf.ij. Ordinauit in me charitatē. Hzeg. Per obedientā nunq̄ peccat malū fieri.sed nonunq̄ p obedientiaz bonū qđ fieri posset p̄cipit itermitti. ¶ sepelire patrē meū. ¶ Voca Patriarcha Joseph est obseruatū Hen.i. Ascēdā t sepeliā patrē meū:ac reuertar. A Satis est hoc institutū Tob.iiij. Cū accepit deꝰ aiam meā:corpꝰ meū sepeli. Hoc est ab Angelis cōmēdatū Tob.xij. Qū reliquisti prandiū et sepelichas mortuos:ego obtuli oratiōē tuam dño. Hoc em dixit Raphael angelus.

## Dixitq; ei Jesus. Sine vt mortui sepeliant mortuos suos.

D 3 Ecce Simplicitatis instructio. Dicit aūt Duo Quoz. Primū est Discretiōis. Secundū autem Priuilegiate dignitat. Jd qđ est discretiōis inuitē Tria. Quoz. Unū est: Ut qđ est vanitatis: dimittat: etiāsi cōtuncū sit pietatis officio. Secūdū aūt Q Discretio habenda est in officijs pietatis. Tertiū Q Jd qđ minꝰ est: cōmittat vicarijs: et Jd qđ maiꝰ est fiat p nosipsos. Primū innuit in hoc q dr ¶ Sine ¶ hoc est: p̄mitte. Et non p̄mittit nisi malū. D.d. Solennitas sepulture quā vanitas hoim sibi ad solaciū:nō mortuis ad suffragiū:annuenit:finēda est alijs. et nō a te: q ad eterna festinas exercēda. Quid ei̇i̇ prodest diuiti purpurato solennis tūba t multa dēfens turba qñ sepultus est in inferno in ania. hoc nō ꝓpter tristicie temperamentū finendū est. Hen.xxij. Princeps dei es apud nos:in electi sepulcri nostri sepeli mortuum tuum ¶ vt mortui sepeliāt mortuos suos ¶ In b notat Discretio hūdā in officijs pietat. Et notant Tria discernēda. Scz Sepulture nec cessitas. Sepelientiū indignitas. et Sepulti Jnidoneitas. Nulla em̄ instans necessitas sepeliendi nob incūbit: vbi multa alij sunt:se vitro offerēres ad sepulture officiū. Sed esset necessariū p nos fieri si alij sepelientes nō inuenirent. Sic Tob.ij. dz q̄ sepeliit iugulatos in platea iacētes. Secūdū est Jndignitas sepelientiū Quā notat cū dicit ¶ vt mortui ¶ Et notat q̄ isti fuerūt infideles in peccatis mortui. Job.xxvj. Mortuꝫ in tempestate aia eoz:t vita eoz inter effeminatos.j. Timo.v. Que in delitijs est: viuēs mortua est. Et cū talibꝫ partiscipare viro iusto est incongruū. qz Quāuis aliquī pietati dene opam:tñ in mō bñt vanitatē: et in fine magis attēdūt̄ seculi pompā q̄s pietatē diuinā. Tertiū ē Mortui Jnidoneitas. Et hāc notat cū dr ¶ mortuos suos ¶ Nō em̄ dicerēt esse mortuꝰ eoz. hoc est: mortuoz: nisi esset oīno a sēsu mortē sepat. Sancti em̄: mortui dicunt dei. Esa.xxvi. Viuēt mortui tui: interfecti mei resurgent. Apoc. xiij. Bti mortui q̄ in dño moriunt. Jste aūt suus mortuoz mortuꝰ dr: qz filio credēte: pr̄ in infidelitate t pctis remāsit. et sic vita functꝰ ē. Pē.cxiv. Exibit spūs eius et reuertet̄ in terram suam: in illa die gibunt oēs cogitatiōes eoz. ¶ Machab.ij. Gloria viri pctōris sterꝫ t vmis est: hodie extollitur t cras nō inuenief: qz cōuersus est in terram suā. Tales aūt indigni fūr sepultura. Et maxime vt viri sancti occupēt exequijs eoz. Esa.xxij. Quasi cadauer putridū: non habebis cū sanctis consortiū in sepultura. Et patet et hoc peccare eos qui intra sancta loca sepeliūt peccatores: t multū occupant funeribꝫ eoz. Et ex his Tertio colligit Qñ nō vrget necessitas: hoc esse ꝓpter meliora dimittēdū. Leui.xv. Docebitis filios israel cauere imūdicias vt non inuenianf (alꝫ moriant) in sordibꝫ suis. Nō em̄ cōmunicandū est talibꝫ.

## Tu autem vade et annuncia regnum dei.

Ecce Quid in Intētione t opis executiōe p̄ncipaliter est habendū. Sic Paulus p̄dicauit:et p̄dicare: baptizare intermisit.j. Corinth.j. Nemiꝫ nem baptizauī nisi Crispum t Baiū. Baptizauī aūt t Stephane domū. Nō em̄ misit me dñs baptizare sed euāgelizare. Et hoc ē qđ dr ¶ Vade ¶ pficiēdo ad vicos: villas: castella: ciuitates. Marci vl. Jte in orbē vniuersum t p̄dicate euāgelium Lu.c. Ecce ego mitto vos ¶ et annuncia ¶ hoc est: ad capacitatē audituꝫ nūcia. Esa.xij. Annunciate hoc in vniuersa terra ¶ regnum dei ¶ Hoc ē: diuinū iusticie diuie p̄ qūtate meritoꝝ. Mat.xj. Regnū dei vim patit t violenti rapiūt illd. Mat thei.iij. Pniam agite appropinq̄bit em̄ reg. celoꝝ.

## e Tait alter Sequar te dñe

Hic agit De sequentiū expeditione. Dicit aūt b Tria. Primo em̄ tangit Jth⁹: ad sequēdū libera t spōtanea oblatio. Scdo aūt Quesita ad seq̄ndū: vtilis vt sibi videbat dilatio. Tertio aūt ponit Differēs seq̄lā instructio. De Primo dr ¶ Et alter ait ¶ alteritate animi a Primo vulpina (alꝫ vulpino) sepat⁹: qz iste bonꝰ: ille aūt malꝰ fuit. Nume.xiij. Caleph qui plenus est alio spiritu. A Scdo aūt aleer. qz Ille pietate officij instantie: Jste autē vtilitate rei familiaris distulit ¶ Se J.3
quar te domine ¶ spontanee me offerens ad te dñm meum sequendū.j. Regū.xij Si timueritis dñm t audieritis vocē eius:nec seruieritis ei: et nō erasperaueritis sermones eius:critis t vos et rex vester qui impat vobis: sequentes dominū deuz vestrū. Timor em̄ facit recedere a peccato ne eatur per deuium. Audire aūt vocem: illuminat viā ad sequendum. quia Lucerna pedibus meis verbum tuū: t lumen semitis meis. Psal.cxviij. Seruire aūt illi: facit de familia sequente. Non erasperare aūt sermones: cōseruat ne auertamur a seq̄la Et tunc pfecte seq̄mur.

## Sed p̄mitte mihi p̄mū renunciare qui domi sunt

Ecce Dilatio. Et tangit Duo. Quoꝝ Primū est Humane infirmitatis. Secundū aūt est Utilitas rei familiaris. Primū notatur in hoc q dr ¶ permitte me primū ire ¶ hoc est: Indulge: quod infirmitas humane debet. Nec em̄ non pōt carere solacijs. Et ꝫ est qđ dr Hen.xix. Est animas ad quā possum ꝓfugere qua. et nunq̄d non parua est. et saluabor in ea. Nec em̄ ciuitas est rei familiaris: vtilitas: in qua saluaf vita animalis. Et hanc iste sibi petit indulgeri ¶ et renunciare ¶

hoc est: ordiare cū relictione. [his q̄ domi sūt] que ad vite bui⁹ ordinata sunt necessitatē. Hic ei z seq̄ dñs voluit. z tamen ordinare de pssione future necessitatis: vt ex ordinatōe illa future ne cessitati p suos puideret. Attendēs hoc qō dicit Aplus.). Timo.iij. Si quis suorū z maxime domesticorū curā nō habet: fidē negauit: z est infideli deterior. Voluit ergo domui sue disponere z sibi Esa.xxxviij. Dispone domui tue. Prouerb.vlc. Cōsiderauit semitas domus sue. z panem ocio/sa nō comedit. Nec cū ordinata charitas esse vi debatur.

**Dit ad illū Jesus. Nēo mittēs manum suam ad aratrū: z aspiciens retro. apt⁹ est regno dei.**

Ecce Instructio. Psal.cxvij. Bonitatē z disciplinā doce me dñe. [Nemo mittēs manum ad aratrū] Attēde q̄ dñs p metaphorā arantis vtā docet pfectōis. Iste eni z tēporaliū voluit habere solacū: z tamē sequi dominū in via pfectionis: z verbi dei pdicatōis. Putans eandē viam pfectis z impfectis esse propositā. Quāuis enim infirmis hoc sufficiat: tamē pfectis viris: z precipue in primitiua ecclesia hoc nō fuit ꝯcessum. vt simul saperēt ea que sursum sunt. z ea que super terram. Aratrū igit Jn quo sūt due stiue vl' vna. Due q̄dem ꝓter duo p̄cepta dilectōis dei z proximi. Jn quo etiā est lignū lōgitudinale: quod ē signū rectitudis iustitiae mādatorū. z Jn quo est vomer verbi dei: z ferrū de subt⁹ cauās terraz dimini timoris: dat in manu ei⁹ q̄ res familiares postposuit. z vultuatiū ꝓpꝛijs renūciauit. Sic.iij. Reg.xix. Heliseus in duodecim arantiū propt duodenū aplorū numerū. Unus erat sanctarum pietate affectus: cum dicit. Oro tamen permitte mihi primū vt deoscular patrē meū. Dicit ergo Ex sic] **mittens manū** [solliciti⁹dinis suscepte] **ad aratrū** [arationis. z passiōes cordiū: vt inserat diuine gratie semen: ad metendum fidei et bonorū operum fructū: Et cū vxore Loth Gene. xix.] **aspiciens retro** [ad rei familiaris solacū z solliciti⁹dinē] **aptus est regno dei** [hoc ē: regimini z opi regni dei. hoc est: ecclesie. quia sicut supra dictū⁹ Regnum dei ex multis conficitur. z ideo multꝫ cōparatur. ij. Timoth. ij. Nemo militans deo: implicat se secularibꝫ negotijs: vt ei placeat cui se pbauit.) Lozinth. ix. Omnis q̄ in agone contendit: ab omnibꝫ se abstinet. Et ideo inter omnes Apostolos: vnus solus curā rei familiaris nimis diligens: dum vltra modū propriā vtilitatē procurare voluit: dominū tradidit z vendidit: z seipm tandem laqueo suspendit. Matth. xxvij.). Timoth. vlti. Qui volunt diuites fieri incidunt in tentationē z in laqueū diaboli. Jdeo dicit Aplus Phil. iij. Que mihi fuerunt lucro hec arbitratus sum vt stercora: vt cristum lucrifacerem. Nocigit est qō intrēdit in pabola.

## Explicit Prima pars Postille venerabilis dñi Alberti magni Ordinis Predicatorū sup Lucam vsq ad Decimū capitl'm

Tercia Pars Postille
Super Lucam.

Venerabilis dñi: domini Alberti magni
quondam Ratisponensi Episcopi Ordi
nis Predicatorum.

# Capitulum.X.

Post hec autem designauit dñs et alios septuagintaduos ⁊ misit illos binos ante faciem suã in oẽz ciuitatẽ ⁊ locũ quo erat ipse venturus.

Hilo. Sicut in Apostolis forma est Eporũ: sic in Septuagintaduoby forma ẽ Presbyteroz. secundi ordis. Septuagintaduo mittunt: q totidẽ linguaz genibz euãgeliũ pdicent. Ut sicut hmũ: xij. Apli pter. xij. cribz isrl. Ita ⁊ bi septuagintaduo propẽ exteras gentes destinent imbuẽdas. Vel cũ christ9 se diem: Apłos vero boras b9 dicit nomier: vt p hunc numez pdicantiũ significet se fidẽ trinitatis mũdo annũciatuz. Sicut sol triduanũ sue lucẽ ambitũ p septuagintaduas boras efficere solet. Tangit glo. hoc qđ dr Jo. xj. Nõne duodecim bore sunt diei: q ambulat in die nõ offendit. qz lucem h9 mũdi videt. Lux cũ huius mũdi chis est: Qui dr Jo. viij. Ego sum lux mundi: q sequit me nõ ambulat ĩ tenebr': sed habebit lumẽ vite. Dies autẽ h9 lucis est claritas doctrine chri. bore autẽ: claritates sũt duodecim apłoz. Duodecim autẽ bore: hũt rñ dentes horas in nocte duodecim: q obscuritatẽ significãt humanã. Et sic in die naturali pficit sol horas viginticẽtuor. Que viginticẽtuor p tria multiplicatẽ: faciũt septuagintaduas. Qui est numer9 predicantiũ. Et sic numer9 multiplicans est tria: significãs fidẽ Trinitat'. Nũerus ãt multiplicatus est septuagintaduo: Qui est numerus pdicantiũ Discipulorz. ⁊ Nũcrus coz quibz pdicat: gentiũ diuisaz in septuagintaduas linguas: Tot enĩz cõstituit Morsoe: Duces ppli Nũe. xj. Quibz ille mirabili facilitate tota multitudinẽ sibi cõmissam gubernaret: Ita cnã chis secundi ordinis viros adiunxit Epis. b est pbyteros: quibz mediantibz in partẽ sollicitudis Epoz vocat': facilitate optima plebes ecclĩarũ gubernarent. Sicut in Ordinario Epoz continet qñ consecrantur pbyteri. Hec inducta sũt propẽ b9 libri diuisionẽ: vt sciat' de intentionibz glosarũ esse extracta. Dicẽm post pfectionẽ ordinis Apłici siue Epalis agit de pfectõe ordis Sacerdotalis siue Presbyteral'.

**Diuiditur** autem hec pars in Duas partes. In quaz Prima ponit omnia que pinent ad doctrinã discipulorũ. Quia autẽ p doctrinã Quidã vocant ⁊ approbantur vt electi. ⁊ Quidã reiciunt ⁊ reprobant vt damnandi. Ideo in Scda parte causas ostẽdit iuste electõis ⁊ iuste reprobatõis. Et hec pars incipit capło. xv. Adhuc pars prior in Tres diuidit. In quaz Prioꝛi docet facẽda ⁊ cauenda. In Scda Ad obsernationẽ illoz inducit exẽpla plurima. Et hec incipit capło Decimotertio. Ur autẽ Omnis doctrina finẽ habet cõuersionis ad chm. Ideo capitulo Decimoqrto docet modũ conuersionis ad ipsum. Adhuc autẽ Prima barũ in Duas diuidit. In Prima cñ docet facieda. ⁊ in Scda: capło Duodecimo docet cauẽda. Cũ autẽ Omis instructio chi sit in sermone: virtutem ⁊ potestatẽ hñt. Ideo in Prima parte iduciunt Duo capła. Quoꝝ rũ Primũ est De Institutiõe. Scdz aũt De Virtutis ⁊ potestat': in q signa fiũt: origine. Jstoꝝ aũt capłm diuidit in Duas ptes. In quarũ Prima ponit Modus electiõis: Missionis ⁊ Informatõis discipulorz. In Scda autẽ Relatio recertenũ: ⁊ Confirmatio ⁊ Instructio cozundẽ. In pozi istarũ dicunt Tria. Scz. Mod9 missionis. Necessitas legatõis: ⁊ Instructio oper'. Duo aũt dr in Primo. Designatiõez mittẽdoz. ⁊ Missionẽ. De Designatõe dicit Quinqz. Cõtinuationẽ historie. Designationẽ. Designantis auctem. Designatoz ab apłis distinctionẽ. ⁊ Designatoz numez.

De Continuatõe dr [Post hec autem] Dicit: nõ notat ordinẽ ẽporis: sed potestat'. Post prãtem cñ ẽpalem: est prãs ordis pbyteralis. qa Presbyteri cõstituunt ad Epis: ⁊ vocant in partẽ sollicitudis eoz: ⁊ Correctio coz spectat ad epos. Titus. j. Multus rei gra reliqui te Crete: vt ea que desunt corrigas: ⁊ pstituas p ciuitates pbyteros: sicut ego tibi disposui. Hoc expłsse dicit in pfatione quã dicit Epus in ordinatiõe pbyteroz. Hoc igit notat cũ dr. Post hec autẽ [designauit] hoc est: signo sanctitat' notorio expłsit. Titũ. j. Constituas pbyteros siquis sine crimine est. Exo. xviij. Prouide ex omi plebe viros potẽtes ⁊ timentes deũ: in quibz sit vitas ⁊ q oderint auaricia. ⁊ cõstitue ex eis tribunos ⁊ centuriones ⁊ qñq; genarios: ⁊ decanos: q iudicẽt pplm omi tempe. Quicqd aũt maius fuerit referat' (als referãt) ad te: et ipsi minora tm̃modo iudicẽt. Leuius q; tibi sit partito in alios onere. Etli b facias imperiũ dñi. ⁊ pcepta eius poter' sustinere. Nume. xj. Cõgrega mihi septuaginta viros de seniorib9 isrl: quos tu noști q̃ senes ppli sint ac mgri: ⁊ duces eos ad ostiũ tabernacli fedet': facies q; ibi stare tecũ: vt descendam ⁊ loquar tibi ⁊ auferã de spũ tuo: tradãq; eis vt sustentent tecũ onus ppli: ⁊ nõ tu solus graueris. Sic q̃ cõuersatiõe sanctitat' istos designauit. Hoc cñ signo debet dligi pbyter. Et ideo de conuersatõe pbyteri examinat qñ recipit ordinẽ an dignus ⁊ iustus sit [dñs] Ecce Designãtis auctoritas. In dñi cñ est prãte quelibet in ordie gradus B sui collocare. Pb. xvij. Distribuite gdus eius vt enarretis in pgenie altera. Exeẽ. xliij. Octo gradibus ascendebat ad templũ. b est: ordinibz ecclĩasticis Janitoz: Exoꝛcistarũ: Lectoz: Acolythoz: sive Ceroferariorũ: Subdiaconorũ: Diaconorum: Presbyteroz: ⁊ Episcopoz. Janitorũ: qui introducendos introducãt. Exoꝛcistarũ: qui demones arcent. Lectoz: qui pphetias ad intellectũ distinguant. Ceroferariorz: qui lumẽ visibile ⁊ inuisibile fidelib9 pferãt. Subdiaconoz: qui coꝛpori mystico in hostijs offerẽdis ministrãt Diaconoz: qui

presbyteris in hostijs oblatis ꝛ ꝓpo cõicãdis seruãt. Presbyteroꝝ :q̃ curam corporis veri ꝛ mystici agant. Epoz: qui medij inter deũ ꝛ pplm existant. Mo oĩs ḡdus in manu dñi sunt ad statuendum ꝛ destituendũ put volũt. Et ideo ipe est spõsus ecclesie Sicut dr Jo.iij. Et oes alij sr paranymphi. B est sponsi custodes. Luc.xj. Vos silete boiem expectantiu dñm suũ qñ reuertat a nuptijs ⌊ ꝛ alios ⌋ Ecce Oidis istoꝝ ab Epis ꝛ Xplis distinctio. Jsti em dant spũsancti ad esse spuale i Baptismo:ꝛ Penitẽtia:ꝛ Extrema vnctõ. Et Eucharistiã dant ad ullius esse vegetationẽ. Epi ãt dant spũsancti ad robur in Firmatiõe ⌊ a Cõfirmatione ⌋ manꝰ impositionẽ:ꝛ ꝓcũr chrisma. Per quod vt dr Dion. in Ecclastica hierarchia: omnis complex sanctitas. Rec.xj. Attẽdite vob ꝛ vniuerso gregi in q̃ posuit vos spũsanctus rectores ꝛ epos regere ecclam quã adq̃siuit sanguine suo ⌊ septuaginta duos ⌋ Dui numeri rõ iam habita est. qz septies duodecim faciũt.lxxij. Senarius ãt signi ficat pfectionẽ ogis. Duodenarius vo vniuersitatẽ ꝑmixtã britudis. Et sic pfectio operis ducta in perfectionẽ britudinis: cõpler numerꝰ istiꝰ ecclastici ordis. Sunt etiã septuaginta ãue lingue nationũ quibꝰ est ꝑdicandũ. Et septuaginta duo dueces ꝓcesserũt in figura veteris legis. Septuaginta etiã fuit numerꝰ annoꝝ redẽptionis captiuitatis. Quibus Duo addunt ꝓpe duo mãdata dilectionis. Ut Septem dona scrispus ducunt in decẽ mãdata decalogi. Et hec oia duobꝰ informent mandatis dilectionis. Et p illa ꝓstituit q̃libet digne in ḡdu ecclastice potestatis. Sup etiã dñs est. Qui in tribus diebus naturalibus septuaginta duabus horis regnent. etiã septuaginta horis lucis. ꝛ triginta seu horis tenebrarum. Ut p arma lucis expellant opa tenebraꝝ nostraꝝ. Ut dicam. Nox sicut dies illuminabit. ꝛ nox illuminatio mea in deliciis meis. Et bꝰ luc sol christus é. Nocte apli vnꝰ dici. Tres dies in confessione Trinitatis. Uel Triũ in christo subꝝ. Septuaginta duabus horis: sunt ḡdus septuaginta duoꝝ ꝓbyteroꝝ. Sequit Et misit illos ⌊ Tãgit istoꝝ presbyteroꝝ missionẽ. Et tãgit Quinqs. Legatiõis. Modũ legationis. Formã. Locũ. ꝛ Finẽ. Legationis auctis tradit tãgit cũ dr. Et misit illos ⌊ Nõ ei pdicarẽt ꝛ curã gregũ suscuperẽt: nisi missi. Propẽ qõ cõquent dñs de q̃busdã. Nicre.xxiij. Ego non mittebã eos: ꝛ ipsi currebãt. Nicre.xxiij. Non misi eos ꝛ nõ ꝑcepi eis: neq; locutꝰ sum ad eos. Per se em isti se ingerũt. Jo.x. Oes q̃cũq; venerũt: fures sũt ꝛ latrones. Uenitt em ꝓ se ipos: q̃ nõ missi veniũt. Rho.x. Quo pdicabũt nisi mittant. Joã.xx. Sicut misit me pr: ego mitto vos. Nicre.xxv. Missi ad eos oes seruos meos ꝓphetas de nocte ⌊ surgens ⌋ binos ⌊ Ecce Modꝰ missionis. Mittit aũt binos: qz sic pcessit in figura. Ben.viij. Aialia immunda bina in arcã inducta sr. Sic isti mittunt bina immũda. B est: Uiros ꝛ Mulieres. Uel Judeos ꝛ gẽtiles: induent in arcã eccle. Sic in Petri linteũ. Act.x. vt scificent. In linteo em Petri etiaz ea q̃ cõia ⌊ b ẽ immũda erãt: scificata a deo dicunt ex B q̃ Judei linteũ intrauerũt: ꝛ in celũ oia recepta sr Linteũ em significabat candoꝝ vest ⌊ baptismat. Sicut arca significat baptismum. Alia cã est fm Greg. q̃ binos mittit ꝓpt charitat ⌊ duo mãdata. Charitas mutꝰ q̃ inter duos bñ non pt. q̃ Charitas ꝓcedit sp in alterũ. Jo.xiij. In b cognoscẽt oes qz mei estis discipuli si dilectionẽ habuerit ⌊ adinuicẽ. Tertia cã est Ut mutuo solacio inf fideles ꝛ ꝑsecutores fouerent. Eccs.iij. Melꝰ est ẽ duos q̃ vnũ. Habẽt em solaciũ mutuũ fouerat ⌊ . Proũ. xviij. Frater q̃ adiuuat a fratre: est q̃si ciuitas firma ⌊ añ faciẽ suã ⌋ Ecce Missionis forma. Duplicit aute misit añ faciẽ. Uno q̃dem mõ Ut esse se haberẽt q̃si sp ante faciẽ suã essent.iij. Re.xvij. Uiuit dñs ante cuꝰ cõspectu; sto. Tob.xij. Ego sum raphael angelus vnꝰ qui in ꝓspectu eius astamꝰ. Jlle em bonꝰ est angelus. B est nũcius :q̃ oia agit in ꝓspectu dei cuncta cernentꝭ. Apo.j. A septẽ spũ ritibꝰ qui in ꝓspectu eiꝰ sr. Talis em Legat ⌊ septiformis spũ est illuminat. Uel ⌊ añ cõspectũ eꝰ ⌋ B est: vt ꝑcederent ꝓspectũ pncie ipsi ⌊ Lu.j. Preambulabit ante faciẽ dñi parare vias eius. Et Jbidẽ. Jpe pibit añ illũ in spũ ꝛ vrute helie: vt cõuertat corda patrum in filios: ꝛ incredulos ad prudẽtia iustoꝝ: parare dño plebẽ pfectã. Semp em dño sic in mundũ in prio aduẽtu: ꝛ sic ad iudiciũ in scõo aduẽtu. Jta ꝛ ad cor venies: ꝑmittit sibi viã ꝑparates ⌊ in oĩm ciui. et locũ ꝛ gen. ⌋ Duo tãgit. Generalitatẽ legationis. ꝛ Differentiã vocatoꝝ. Bñalitas tãgitur cum dr ⌊ in oĩm ⌋ vt nemo sit excusat. Ps.xviij. In oẽs terrã exiuit sonꝰ eoꝝ: ꝛ i fines orbis verba eoꝝ. Lu.xiij. Pauperes ac ẽbiles cecos ꝛ claudos introduc huc. Esa.lv. Oĩs sitientes venite ad aquas ⌊ ciuitatẽ et locũ ⌋ Per b tãgit dñam vocatoꝝ. Tãgit aũt Duas dñas: quas sepe tangũt Sãcti. Una est q̃ dam ciuilitate quadã ꝛ vbanitate ꝛ turũ naturaliũ siue ciuiliũ: disponunt ad fidẽ. Et illi sunt ciues ciuitat ⌊ . Quidã ꝓfusione rusticitatis aliq̃ cadũt in ꝓfundũ vicioꝝ. Et tũc repisciunt ꝛ veniũt ad dñm. Et illi intelligunt q̃ habitatores alioꝝ locorum. De Primis dr Lan.iij. Surgã ꝛ circuibo ciuitatẽ. ꝑ vicos ꝛ plateas q̃ram quẽ diligit aia mea. De Scõis dr Deut.xxij. Inuenit eũ in terra deserta in loco horroꝝ ꝛ vaste solitudis. Desertũ em est habitatio pctoꝝ ⌊ . Locus horroꝝ est: vbi nihil est vbanitat ⌊ . Locus vaste solitudinis: est in q̃ nihil est humane ꝓsuetudis: sed potius mos beluine ferocitat ⌊ . De Utrisq; dicit Rho.j. Sapientib ꝛ insipientib debitor sũ. Jta q̃ in me ꝓmptũ est ꝛ vob q̃ rhome estis euãgelizare. Psal.cxij. A sol ortu vsq; ad occasuꝫ laudabile nomẽ dñi. Mal.j. Ab ortu solis vsq; ad occasum magnũ est nomẽ meũ in gentib: ꝛ in oĩ loco nomini meo offert oblatio munda ⌊ quo erat ipse venturus ⌋ Dic tãgit Legatiõis istiꝰ finẽ. Finis em est ꝓparatio ad dñi aduentũ: ne veniens aliq̃d in nobis inueniat: qõ oculos maiestat ⌊ ei offendat Esa.xl. Parate vias dñi: rectas facite in solitudie semitas dei nri. Esa.lvij. Transite: transite per portas. ꝓparate viam ꝓpło. planũ facite iter. ꝛ digite lapides. Per portas trãsire. est p. Sensus ꝛ Sensibilia exẽplia ad corda fcti nare. Preparare viam populo: est viam mãdatoꝝ. pdicando ostendere ꝛ Utrumq; planam facere. Lapides eligere: ẽ sensibilia

dala ꝛ offensionū occasiones a cōspectu hoīs subducere. Sic cū venit dñs. Uētur⁹ cū dñs est per Fidē in intellectū. ꝛ p deuotionē charitat⁊ in affectū. ꝛ p Sp̄am in cordibus habitaculū. ꝛ p Uirtutē in operōb⁹ effectū. De p̄rio hoꝛ. ij. Tim. j. Fides habitauit primū in auia tua loide: ꝛ mr̄e tua Eunice. Certꝰ sum aūt q⁹ ꝛ in te. Sic ḡ christꝰ per fidē inhabitat. Et est illꝰ habitatōis fundamentum. j. Coꝛ. iij. Fūdamentū nēo pt̄ aliū ponere: p̄ter id qđ positū est: qđ ē chr̄s iesus. De Habitatiōe deuotiōis charitat⁊ Jo. xiij. Pac⁹ meꝰ diliger cū. Sc⁊ diligentē me: ꝛ ad eū veniemꝰ ꝛ mānōne apd eū⁊ faciemus. De Aduentu p gr̄am in cordibus habitaculū. Eph. iij. Jn q̄ ꝛ vos coædificamini in habitaculū dei in Sp̄iscō. De Aduētu v̄tut⁊ in opis effectu. j. Reg. xiij. Uenit deꝰ in castra. Nō cū fuit tanta exultatio heri ꝛ nudiustertius i castr⁊ hebreoꝝ. Tūc cū dextera dñi facit v̄tutē: dextera dñi exaltabit nos. ꝛ iterato (al⁊ iterata) dextera dñi facit virtutē. Primo facit v̄tutē; virtutes nr̄as roborādo per v̄tutē collatā ab ip̄o. Exaltat nos: hostes nr̄os vincēdo: per victoꝝ expulsionē. Iteratā facit virtutem: o ḡa nr̄a meritoria in nob operādo. Esa. xxvj. Omnia opa nr̄a operatus es in nob dñe. Sic ergo ē ventur⁹ dñs post viam p̄parat⁊ a discipulis. Et ē iste fructus ꝛ finis Legatōis ipsorum.

## Et dicebat illis. Messis quidem multa: operarij autem pauci.

Tangit̄ Necessitas istius missionis. Tāgit ḡ Tria. Proponit em̄ euidentē missionis neritatem Innitat⁊ ad fuc intentionis p̄sonantiā: discipulorū deuorā volūtatē. ꝛ Deuotes cū p̄cordantiby: vtile imponit obedientie legatōes. Jn p̄rimo hoꝛ. Duo facit. Multā em̄ dē messū abundantiā. Et dē cōsequēter. Eoꝛ. q. ex deuotōne metūt esse animis dē fectiuā paucitatē De Primo dē [Messis quidē multa.] Nō in agro vno circūstantionis: sed i omni regione pp̄utj. Jo. iij. Uidete regiones: quīa iā albescūt ad messem. Terra ci p̄rio: suscepit Semē dei in eruditiōe: ꝛ fide: ꝛ b̄dictiōe p̄triarchaꝝ. Rigatione aūt in doctrina legis ꝛ ꝓphetaꝝ. Augmentū p̄ullulātiū segetū in illūinatōe Joānis. Ad Maturitatē aūt messū deducta est in tp̄e reuelate gr̄e p dñm. Et iō dē Jo. iij. Qui metit mercedē accipit ꝛ qui ꝓgregat fructus in vitā eternā. Metere em̄ est fructꝰ ab agris in quibꝫ sunt p̄cidere. Congregare aūt: in horreū adducere. Agri aūt sūt⁊ status circūcisionis ꝛ ꝓputj. a quibꝫ statibꝫ fideles p̄sūt sunt. qz si plus in eis mānsissent in toto cōputrui⁊ sent. Horreū aūt in qō cōgreganť est eccla. Proꝛ uer. iij. Impleanť horrea tua saturitate: ꝛ vino torcularia tua redūdabūt. Apo. xiij. Mitte falcē tuā ꝛ mete: qz venit hora vt metat: qm̄ maturuit messis terre. Qz aūt seges ist⁊ a p̄ncipio a patribꝫ seminata est: a quibꝫ noticia dei in cordibꝫ hoīm impressa. Ideo dē Joā. iij. Qm̄ alius est q̄ seminat. ꝛ alius q̄ ment. qz Illi q̄dem in tenebris: ꝛ longe a fructibꝫ vite erāt⁊: Euntes ibant ꝛ flebāt mittentes semina sua. Ap̄li aūt ꝛ Discipuli christi in lumine: ꝛ fructū vite ꝓgregātes. ꝛ (al⁊ in) labores eorum introeuntes, venientes venerūt cum gaudio ꝛ exultatione mentis ꝛ coꝛoꝝ: portātes manipl⁊ suos in eccl⁊ꝝ receptacula in vitā eternā. Sic ḡ Messis q̄dē multa [operarij aūt pauci.] Operarij sonāt messores vtiles. Operius em̄ ab opere dirimāt. Opus aūt, p̄tie ē ab ope dcm: qr (al⁊ qđ) opem fert laboꝝ. Hoc em̄ opus ope p̄cium. b est: vtile vocāt. Et sic, p̄tie loqndo q̄uis forte mercenarij multi sint: tm̄ operij sunt pauci. qz Pauci sūt qui intuitu patrisfamilias vtilit laborēt. Sic dicunť operij. Mat. xx. Voca operios: ꝛ redde illis mercedē suā. Laboratoꝝ aūt Quidā sunt sapientes: ꝛ Quidā stulti. Stulti: q̄ stulto labore ꝓsumūtur: ꝛ ad deum nō referūt labores suos. Eccl. i. Laboꝛ stulti: perdet eos: qz nesciunt in vrbe pgere. Qui ci labores suos in vrbe nō collocat: labores perdit. qz a p̄donibꝫ dispergunť. Labor aūt sapientū in tuto collocať vrbis cēne. Sicut dī. ij. Timo. j. Scio cui credidi ꝛ certꝰ sum. qz potens ē depositū meū seruare in illū diē. Operariꝰ aūt, p̄tie loquēdo sp̄ sapiēs est. Plin abusiue: ꝛ ab ope mala carnis: operius vocať. Eccl. xix. Operius ebrios suis non locupletabit. ꝛ q̄ spernit modica paulatī decidet. Operarius ḡ bonꝰ. Utgil est ad solliciturdinē. Instans ad operꝫ explectionē. Circūspectus ad impedimētoꝝ sūmotionē. Prudēs ad opis vtilitatē. Fidelis ad fructū ꝓgregationē. Sapiēs ad cōmissoꝝ rōnem. De Primo dī Mat. xxiij. Ut⁊ gilate: qz nescitis qua hora dñs vester vēturus sit. De Scō Eccs. ix. Qđcunq; valet manus tua instanter operare: qz neq; opꝰ neq; ratio nec scia nec sapia erit apud inferos q̄ tu p̄peras. De Tertio i⁊ telligit qđ dī Nec. iij. q. vices ꝛ vigilias agebant ad operandū die ac nocte: vna manu tenentes gladios: ꝛ alia facientes opus: vt amouerēt impedimēta. De Prudētia dī sil⁊ Fidelitate Matth. xxiij Quis putas ē fidelis seruꝰ ꝛ prudēs quē cōstituit dñs sup familiā suam. De Sapia dī Eccl. xxiij. Si est tibi seruꝰ sensatus: sit tibi q̄si aia tua. Tales ḡ operios dē dñs esse paucos. Multi quidē ocio resoluti. Multi ad opandū pigri. Multi mercennarij indeuoti. De Ociosis Mat. xx. Quid hic statis tota die ociosi. De Pigris Prouerb. xxiij. Per agrū pigri bois transiui: ꝛ p vineā viri stulti: ꝛ ecce totū repleuerāt vrtice: ꝛ operuerāt superficiem eius spine. De Mercēnarijs Jo. x. Mercēnarius fugit qz mercēnarius ē. Querit em̄ ille lucrū: ꝛ vbi pōt subffugit laborē. Operij ḡ veri, ꝛ boni sunt pauci: ꝛ tamen illi soli sunt Discipuli domini ꝛ Apostolic⁊ (al⁊ Apostolici)

## Rogate ergo dñm messis vt mittat operarios in messem suam

Secundū est Jn quo monet vt voluntati eius ꝓsonet human⁊ affectus. Dicit aūt Quinq. Primū Deuotio ad opus. Scōm: est Aūctas sup eos in quibꝫ est operandū. Tertiū est Positio in opere. Quartū Dispositio bene operantis. Quintum Materia operis. Deuotio intelligit per hoc qđ dī [Rogate ergo] Qđ em̄ aliqs rogat: deuote expostulat. Rogādus ḡ est dñs vt nos ponat i opē: ꝛ Deuote expostulādus: vt nos i suā ponat agriculturā. Et letandū est in tam vtili labore. Esa. xx.

Letabunt coꝝ te sicut ꝙ letant in messe. Ps. cxxv
Uenientes aũt veniẽt cũ exultatione portantes ma
nipulos suos. In b autẽ notaꝝ t Bonitas dñi: t
Qualitas meriti. Qđ est in cõuersione animarũ.
Bonitas dñi. qz cũ nullo bono nr̃o indigeat: ro
gat vt rogẽt: vt ad nos mittat eos qui de nr̃a con
uersione nos alloquanť. Qualitas aũt meriti. qz
Nullus adeo gratũ deo impẽdit obsequiũ. sicut ẽ
cõuersio aiaꝝ. Propt̃ hoc em̃ t de celis descẽdit t
hõ fact⁹ est: t multa sustinere t mori dignat⁹ ẽ. Et
oia facere quecũq; fecit. De Primo dr Psal. cxvij.
Confitemini dño qm̃ bon⁹ qm̃ in eternũ miseria
eius. Hoc em̃ summa bonitas est ꝙ miseriam fecit:
mittẽdo eos q̃ nos de fide t cõuersione illũinaret
Dic. iij. Maia dñi ꝙ nõ sum⁹ ꝓsumpti: qz nõ defece
runt miserationes ei⁹. Qz si b nõ esset: nos sicut alij
peccatores in ignoratia dei in peccat⁹ nr̃os mor⁹
rem essem⁹. Esa. j. Nisi dñs sabaoth reliquisset nob
semen: q̃si sodoma facti essemus. t sicut gomorra
sĩles fuissem⁹. De Gratitu die bur⁹ meriti pat⁹. qz
remunerãs hoc meritũ: in iubilo cordis exclamat.
Mat. xxv. Euge serue bone t fidelis: qz in pauca
fuisti fidelis. sup. multa te ꝓstituã Intra i gaudiũ
dñi tui. Dñm messis. Scõm: et quo vob super
messem dat optis auctas. Dñs em̃ vr dr Dionysi⁹:
oium pulcror̃ t bonor̃ pfect̃ t oimodã dr posse
sionẽ. Propt̃ qđ t Moyses cũ auctem suã sup fi
lios isrl̃ oñderet: dixit Exod. xiij. t. v. Nec dr dñs.
Dimitte qđm meũ. Ruth. ij. Iger ille in q̃ Ruth
collegit spicas: habuit dñm noie Booz. Iger mes
sium mund⁹ est: in q̃ fidel⁹ aia colligit victũ gr̃e sa
cramẽtalis. Hui⁹ dñs Booz (In q̃ est fortitudo)
vocat. Que messores habuit quos in agrũ meten
dum misit sic Ibidẽ legit. Sic g̃ in hoc ꝙ dr. Do
minũ messis. Auctas operi intelligit. Ut mit
tat. Ecce Positio in ope. Mittere em̃ est ponere
in opere. Et hoc ꝙđ sub alia metaphora dr Mat.
xx. Ite in vineã meã: t qđ iustũ fuerit dabo vobis.
Esa. xxvij. In anno tertio semiare t metite. Ann⁹
primꝰ fuit. Naturalꝭ legis in ꝑtarchis. Annus se
cundꝰ: annus legis sẽpte sub legislatore t ꝓphetis
Annus tertiꝰ: ann⁹ gr̃e sub Christo Apl̃is In quo
seminat in spũ: t meti vitã eternã. Hal. vj. Qui se
minat in spũ: ẽ spũ metet vitã eternã. In b tempe
rogat dñs vt mittat messores in agrũ suum. Ope
rarios. Ecce Qualitas meretriũ. Qui nõ ore em̃
dicãt: sed operarij sint: op⁹ exhibẽtes in exemplũ.
Prouerb. xiij. Via operantiũ impinguabit. Job
xxv). Operator ẽ meũ ꝓbabo tuũ. Jac. j. Factor
operis bt̃ũs in facto suo erit. In mes. su. Ecce
Oper⁹ materia. Messis em̃ dñi est q̃ aia fidel⁹ per
gr̃am bt̃: t in futuro ꝑ gl̃am: colligit in horreum
dñi. b est receptaculũ gr̃e vel gl̃e. Mat. xiij. Tẽpo
re messis dicam messoribus. Colligite ꝑmũ zizania
t alligate ꝑ fasciculos ad comburendũ. Triticum
autem congregate in horreum meum.

## Ite: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos

Ecce Missio. Tangit autẽ Tria. Missor⁹ ꝓfect⁹
cum. Missor⁹ officiũ: t Missorum periculum.
Missor⁹ ꝓfectũ tangit cum dr. Ite. b est hõ se
dendo marcescãte: sed eundo ꝓficite. Prouerb. vj.
Discurre festina: fusc̃ata amicũ tuũ ne dederis so
mnũ oculis tuis. Ezech. Z nialta ibãt in fortitudine
fulguris coruscant⁹. Job. xxxvij. Nunq̃d emittes
fulgura t ibũt: t reuertentia dicẽt tibi. Assumus.
b est q̃ mittit discipulos voce ꝓdicatiõis tonãte:
t signis t virtutum exemplis coruscãtes. Mar. vl.
Ite in orbẽ vniuersum. Ecce ego mitto vos.
Quattuor tãgit in officio Legatiõis. Q̃ sit demõ
strabilis t aperta. Q̃ sit diua. Q̃ sit fidel⁹. Q̃ sit
talis nunci⁹: cui⁹ virtus sit approbata. Demonstra
bilis t apta intelligi ꝑ Demõstrationẽ aduerbij.
Jo. xvij. Ego palã locut⁹ sum mõ: t in abscõdito
locut⁹ sum nihil. Lu. xij. Non est occultũ qđ nõ
reuelet: neq; absconditũ qđ nõ sciat. Diuinam au
tem ostẽdit per hoc ꝙ dr. Ego qui de⁹ sum: cui
pater oẽm dedit ptãtem. Mat. vlti. Data est mihi
omis ptãs in celo t in terra. Eũtes g̃ docete oẽs gen
tes. Jõ de apl̃s. ij. Lor. v. Pro christo legatõe fun
gimur tanq̃ deo exhortante ꝑ nos. Et ideo dr Ha
ia. Paulus nõ ab hominib⁹ neq; ꝑ homẽ. Et p⁹
alitq̃ subdit. Neq; em̃ ab homẽ didici euangelium:
sed ꝑ reuelationẽ iesu christi. Mitto. Ecce Officium
nunci⁹ siue legati. Abdic. Legat⁹ ad gẽtes missus
est. Nũc⁹ aũt fidel⁹ dr esse in cõmisso sibi nuncio:
t inuicto ministerio. Jõ dr Mat. x. t Lu. vj. ꝙ ele
git duodecim: q̃s t Apl̃os. i. nuncios nominauit.
Hi aũt nunci ꝙr fidelitatez testes vocant. Act. j.
Eritis mihi testes in omni Judea t Samaria: t
vsq; ad vltimũ terre. Esa. xliij. Vere vos estis tes
tes mei. Ideo dicta eor̃ vocant testimonia. Ps.
xviij. Testimoniũ dñi fidele sapiam ꝑstans par
uulis. Vos. Signãter q̃s elegit ex oibus. Et vere
priuilegiata ꝓditos: q̃ eloquentia t sapia t virtute
operũ t signor̃ totũ illuminet⁹ t monearis mun
dum. Et hoc significatũ est Jud. vij. Ubi viri Hes
deonis complosis lagũculis t micantibus lampa
dibus t sonantibus tubis: clamãtes. gladius dñi t
gedeonis: in fugã cõuerterũt castra madian. Eom
plodere lagũculas est corpa castigare vel martyrio
exponere. Lãpadibus coruscare: Sig̃ t exẽpla virt⁹
rutũ ostẽdere. Tuba sonare: voce ꝓdicatiõis audi
tam facere. Gladius dñi virtus est dei: t Gedeo
nis Ducis fidelitũ. b est chr̃i. Sic g̃ Ecce mitto vos. Fi
Tangit aũt Missorum periculũ cũ dr. Sic agnos inter lup. Et tãgit Tria. Primum est
Missor⁹ qualitas. Scõm est Missorum positio
Tertiũ Qualitas cor̃ ad quos mittunt. Missor⁹
rũ qualitas ꝺcat ꝑ agnos. Hi ei Simplices sũt t
Mũles: Masueti: t Utiles Simplices: sic dr
Mat. x. Estote simplices sic colũbe. Agn⁹ em̃ sacri
ficiũ iuge: t holocaustũ cata mane oblatum: t cata
vesꝑe. Sic dr Exo. xxix. t Eccl. xlvj. In omi enim
sero ab origine mũdi seipm̃ offerente: vel occiso pro
re oblat⁹ est in seipo. t in oib⁹ post se: ꝑ se oblatis ale
Sanctis em̃ seipsos obtulerũt ꝑ pniam: siue occisi sluc
sint. Apo. xiij. Agn⁹ q̃ occisus ẽ ab origine mũdi. seipos
Mat. xxiij. Veniet sup vos oĩs sanguis iustus q̃ obcut
occisus est sup terrã a sanguine Abel iusti vsq; ad
sanguinẽ zacharie filij barachie quẽ occidistis in
ter templũ t altare. Sic igit quicũq; ꝑ deo offert

corpus suū passioni: siue a se ipso illate siue ab alt̄ro inflicte: t non patiꝫ vt latro vel homicida: ille offert se i ignē deuotiōis t charitat̄. Et Innocēs: qz p deo facit. Quāuis forte peccauerit: ñ pēm ñ est cā sue passionis: sed deus. Et ille nō nisi iuge ōi sacrificiū. Et ē Innocens t imaculat⁹ agn⁹: ch̄o p ch̄o in fidei charitate oblatus. Et Innocēs. quia sanguis agni fac innocētes q̄tū ad imunitatē pene. Sic em̄ sanguis agni: postes domoꝝ. Bē Sens suus nr̄i liniunt. Exod. xij. Sicut etiā (vt ibidē dr̄) agnus in oīb⁹ castr̄ isr̄l offert. Sic q̄dit in oblatiōe agni nouū pascha celebrat. Sic legitimū sempiternū fit de oblatiōe agni in cunct̄ gñatiōb⁹ fideliū. Sic g̃ oēs suos chr̄s Misit Mitte t Mittet vsq; in finē seculi: sicut agnos Matthei aūt. x. Xp̄s dixit oues. Qui q̄si verueces: Duces greges missi sē. Sz Septuagintaduos discipulos: inferoꝝ: ordis exītes: mittit vt agnos paruos et būles. Qui sic dr̄ Apoc. xvj. sē agni nouelli a veteribus (al's veruecib⁹) generati ip Rachelis (q̄ ouis interp̄tat) vterū. B est eccl̄ia. Lui⁹ matrix est sapia diuina. qz in statu inferioꝝ būll'r sub tāt̄is Ducibus pascunt. De qua būlitate dr̄ Ezo. xij. Erit eni masculus annicul⁹ (al's agniculus) sine macula. Qz sic dr̄ Mal'. j. Maledict⁹ est q̄ hz in grege suo masculū: t offert dño debile. Perfectū ei ē masculus: q̄ virilē hz sensum t affectū. Nō cōcupie fomētū vt femina Mālueri etiā sē ex natura agni. sic dicit Hiere. xj. Ego q̄si agn⁹ mānuerus q̄ portatur ad victimā. j. Pe. ij. Lū maledicerer: nō maledicebar. cū pateref: nō cōminabat. tradebat aūt iudicāti se iniuste. Esa. liij. Sic ouis ad occisionē ducet: t q̄si agnus coz̄a se tondēte obmutescet: t nō aperiet os suū. Utilitas aūt maria: Luius Uellus decentissimū cōtegit habitū. Lui⁹ Pellis fouet calorem suauissimuꝫ. Lui⁹ Uscera dulcissimū redd̄unt sonū. Luius Carnes optimū p̄stāt nutrimentū. Luius Fimus pinguissimā reddit humū. Luius Nomē natural' agnitōnis ad matrē docet sacramentū. Et Uellere q̄dem contexīt ✠ tutū olim habitus. Dc̄ Prouer. vl. dr̄ q̄ mat̄ Sapia: q̄si nit lanā t linū: t operata est ꝯsilio manuū suarū. Et ideo subinfert q̄ nō timebit domui sue. B est familie a frigoꝝ nimis. Oēs em̄ domestici eius vestiti sē duplicib⁹. Sz. Innocēcie: t Castitat̄ canedoze: qb⁹ opaī de lino forz̄ mlier. Et habitu olim ✠tutū ꝓretto ō lana agni: cui nil'a defuit ✠r'. Pdlib⁹ etiā scr̄z cōuersatiōnū oia nuda ꝓtexit. Sic sub alia metaphoza de hedo dr̄ Ben. xxvij. Ulcera autē fidei⁹ seruūt: dulcissimū sonū reddentiū: qū omīa ī̄teriora nr̄a in viscera miscōie ertēdunt̄: t delectatiōe laudis dine tangunt. Sic em̄ dr̄ Psal. cij. Benedic ania mea dñm: t omīa q̄ intra me sē nomini sc̄o eius. Carnes aūt nutriūt in vegetatiōne sanctis̄pūs: t vnionē membroꝝ corporeī t mystici nostri saluatoris ad eterne vite vigorem. Joā. vj. Qui mād̄ucat carnē meā t bibit sanguinē meū: in me manet: t ego in illo. Lū ār christ⁹ in nob⁹ manet: spūs eius nos inspirat t viuificat. Sicut dr̄ Prouer. j. En ego ꝓfero vob⁹ spūs meū. Fimus aūt agni sē ea q̄ fimāt: recordatio t remissio peccatoꝝ que pinguē facūt: pinguedine deuotionis aiam: t gr̄arumactiōis de remissione. Sic dicit Psal. lxij. Sicut adipe t pinguedine repleat̄ onia mea: t labijs exultatōis laudabit os meū in gr̄arumactiōe. Nominis aūt sacramentum: est q̄ agn⁹ ab agnoscēdo dr̄. Quia cū multa milia ouiū in grege sē: q̄libet agnus suā matrē agnoscit. Et in tanta nequaq̄ decipit portit. Et sic fidelis: matrem agnoscit eccl'iam: t nequaq̄ māmas fugit alienas. B est: spūalis mat̄ seu berencoꝝ. Sz ad sanctē matris eccl'ie cōuerat̄ māmaꝝ suctionē: Dicēs. Quia meliora sunt vbera tua vino: fragrantia vngentis optimis. Lañ. j. In his ꝓtestat̄ christus suos mitte quasi agnos Lupi aūt sē malignoꝝ hoīs perfecutores t ꝓfectiōes. Die em̄ Hiez. q̄ in talibus nō natura attēdenda est: sed ꝓtestas. Et ideo ꝓtestat̄ lupi hūs: lupus vocat. Et ꝓtestatem ferens leonis: vocat leo. Sic est de vso t leopardo: cane: t simia: t oīb⁹ alijs. q̄ Oēlibet animalū feritatē q̄dem beluinā habet vnam. Homo aūt cor: ruptus: oēs suscipit. t in⁹ omnib⁹ feris ē ferocior: t omnib⁹ animalib⁹ animalior. t oīb⁹ irrōnabilib⁹ turpior vt dr̄ Hiez. De talib⁹ lupis dr̄ Joa. x. Lupus rapit t dispergit oues. Tangit aūt hic q̄dam glo. Quinq; lupi ꝓtestates. Una quaruꝫ est Q̄ nocte circūit insidiās. Q̄ dormiēte cane: absente pastore: ouile subintrat. Secūda est Q̄ rigidi corporis: se facile flectere non p̄t. Tertia Q̄ p̄rio ferit impetu: plus impetū sequēs q̄ sagacitatē. Quarta est (que est fm vulgi opinionē) Q̄ lupus prius vidēs hoīem: auferit voce t inducit rauceditē. Ita q̄ nō clamari nō p̄t. Uisus aūt p⁹ ab hoīe nō auferet: sed acuit t inclamat. Quinta ꝓtestas est: Q̄ lupus insidiat sp̄ vitalib⁹. t maxime gutturi animalium. qz ibi forti⁹ stringit t citius interimit. His p̄ ꝓtestatibus addim⁹ Quatuor. Quaꝫ Una ē Q̄ lupus naturales cū ouib⁹ hz inimicitias. Huius signū: Q̄ nō rapit de ouib⁹ ad sufficientiā: sz opportunitatē accipiēs t facultatem: totū gregē inficiat aīāq̄ comedat. t aliq̄n si nō est famelic⁹: omīb⁹ interfectis: de nulla comedēs recedit. Alīs signuꝫ est (qđ Jozath pbus dr̄) Q̄ os lupi ligatum sup os ouis: cōsumit ipm. Tertiū signū est (vt idē pbs dicit) Q̄ instrumento organico ex fidib⁹ cōposito: fidis vna lupi ponat inter fides ouinas: ouinę nō sonant in ꝓspectu fidis lupine. Secūda ꝓtestas Q̄ lupus est animal multe famis ꝓpter acutū calorem naturalē. Tertia ꝓtestas ē Q̄ est animal recordans iniuriaꝫ. Et hui⁹ signū est vt dr̄ Christ. quia intendit in eū q̄ sibi nocuit. z oibus alijs negligens si facultatē habeat: em̄ nocet illi vel plus q̄ accepit nocumenti ab ipo. Quarta est ꝓtestas Q̄ est animal cupidum thesaurizatiuū. Et ideo supflua sibi suffodit in terrā: vt oportuno tpe accipiat. Dec est etiā cā: q̄ sicut canis: reuertit ad vomitū: iterato se devomitu ingurgitans. Sic igit Lupi sunt: persecutores t tyranni: omnib⁹ his ꝓtestatib⁹ lupi ex̄t̄entes. Latebris ei ignorātie t malicie nocte oulia eccl'ie circūeūt: capēres absentiā vel negligētiam pastoꝝ. B est: custodū eccl'ie silentiū canum siue somnū. hoc est predicatoꝝ eccl'ie. Et hoc est qđ dr̄ Hiere. v. Percussit eos leo de silua: lupus ad vesperā vastauit eos. Sophon. iij. Judices ei⁹ lupi

# Capitulum.x.

vespere nō relinquēbāt vsq; mane. Siue eīm hereticus siue tyrannꝰ sit oppressor fidelīū: sp est vespertinus ⁊ obseruat caliginē. Vel cordis q̄ est caligo interior. Vel exterior: ꝙ occultatiōis: in q̄ perficiat: dissimulantiūs platis ⁊ p̄dicatoribus: ꝟ qō cōpit. Or etiā: Pastores Aliqñ interficiūt. Aliqñ aūt in exilium mittūt: oues tūc non ꝺicente aliq̄ deuorantes. Rigiditas etiā lupi: rigiditatē ⁊ insensibilitatē significat malicie hereticoꝝ seu tyrannoꝝ: q̄ implacabilis est ⁊ non misereꝫ. Et ꝟ est qō dicitur Exc.xxij. Principes eī⁹ in medio eius q̄si lupi rapientes predā ad effundendū sanguinē ⁊ ad perdendas aias: ⁊ auare secando lucra. Di lupi impetu ferunt: non rōne. Et ideo p rōne eis est imperiosa volūtas. Vbaꝫ.j. Ceuiores pardis equi eī⁹: ⁊ velociores lupis vespertinis. Ceuiter eīm mouenꝫ fm impetū. ⁊ veloces ad furoris sui nocumentū. Et si auderē dicere fm has ꝓpriet̄tes: Illi q̄ Pastores ⁊ Epi ⁊ Prelati eccliaꝝ dicuntur: sic lupinos mores induerūt. Isti sunt q̄s lupi intuētes: sic absq; voce fecerūt: q̄ potius cū lupis vlulant ad nocumenta pioꝝ: q̄s lupos iudicent. Oīa eīm mores ⁊ actus luporū induerūt. Et ꝟ est p̄cipuum Gen. xlix. Beniamin lupꝰ rapax mane comedet predā. ⁊ vespe diuidet spolia. Beniamin eīm q̄ filius dexterę) platus esse ꝺeberet: facē est lupus rapax ī dei pl'm. Mane surgēs in stipēdijs ecclie: comedit p̄ cēdā ouiū: ⁊ in vespere mortis cop; cēdā accipit id qō apud ecclīasticos vocaꝫ mortuariū: siue p mortuo legatū: vel p eo oblatū. Et sic ⁊ id quod mane oblatū est tollit: ⁊ qō vespere offert diuidit. Isti sē qui sp vitalibꝫ ⁊ maxime gutturib; insidiant: quia malis exemplis ⁊ dentibꝫ suaꝫ cōminationū tam sic strinxerunt guttura ouiū q̄ non est q̄ dicere audeat. Iurta facis. Et ideo Lupus p̄cepo lupoꝝ gloriat. Et ꝺt Esai.x. Sicut colligunt ouaꝫ sic vniuersam terrā ego congregaui: ⁊ nō fuit q̄ moueret pennā: ⁊ aperiret os ⁊ gannireꝫ. Hi sunt q̄ naturales cum ouib; ꝺbt bñt inimicias. Nec p̄ morem placandas: q̄s vndiq; vastant. ⁊ posteꝝ suis ⁊ reliquijs mādant vastandas. Nec dulcis sonus orationū vel laudis diuine sonat in ꝓspectu eoꝝ. Ꝺ Dauid plangit in Ps̄. cxxxvj. dicēs. Dixerūt: exinanite exinanite vsq; ad fundamentū in ea. Et p̄misit. Quomodo cātabimus cāticū dñi in terra aliena. Isti sē qui semp fame insatiabili oues deuorant: ⁊ dentes exacuūt in oues deuoꝝdas: sic lamentabiliter conqueriē. Psal.xlix. Dediisti nos tanq̄ oues escaruꝫ: ⁊ in gentibus dispersisti nos. Oues eīm escarum sē in q̄s ad edendū lupini dentes exacuunt. Mich.iij. Violenter tollitis pelles eoꝝ desuper eos. ⁊ carnes eoꝝ desup ossibꝰ eoꝝ: qui comedunt carnē p̄pl'i mei. ⁊ pelles eoꝝ desup excoriauerunt. ⁊ ossa eoꝝ p̄fregerūt. Exteriora eīm eoꝝ ⁊ interiora diripiūt: ⁊ dura robor; eoꝝ: ⁊ infirma mollia ad solacium gñientia deuorant. fame insatiabili (als insatiabīl') cupiditat'. Et scribit q̄ ꝟ sic Ius eoꝝ. Isti sē q̄ ꝺbificoꝝ. īmemores nō rem cordāt nisi iniuriaꝝ. Et trahē facūt de fenestra: parietes iniurias aggrauantes. ⁊ in vindicta pauper exclamantes. Unde p Holofernē significant. De q̄ scriptū est Judith.iij. q̄ cum omnis sibi offerret: ⁊ res ⁊ corpora: ⁊ cum choris ⁊ tympanis sibi occurreret: ⁊ diceret. Veni nob pacificus dñs: ⁊ letī seruient⁹ tibi. Omnia ista facientes nō poterāt mitigare ferocitatē pectoris eius. Isti sunt q̄ cadauera thesaurizant ⁊ ad vomitū conuertunt. q; Quicq; quid de funere vni⁹ relinq̄tur: statim rapit alius. Et si aliq̄s aliq̄n cōpunctus de multis beneficijs: aliq̄s dimittit in infirmitate vomens superfluū: sed tm Vel ab eode cum sanus efficit: iterꝫ vorat. Vel ab alio id qō iste vomuit turpius ingurgitatur. ij. Pe.ij. Canis reuersus ad suū vomitū: ⁊ sus lota in voluabro luti. Uorax eīm cadauer; animal lupꝰ est ⁊ canis vnaꝫ eade ꝓprietate. Isti ergo sunt lupi ad quos agnu mittunt. Est aūt aliud spēale lupoꝝ genus: qō dñs in euangelio ꝓdidit ex oue ⁊ lupo compositū. extra in pelle figuras ouem: ⁊ intus bñs lupum rapacē. Et illud est genꝰ hypocritarum ⁊ hereticoꝝ. ij. Timo.iij. Habētes quidē spēm pietatis: veritatem aūt eius penitꝰ abnegantes Mat.vij. Attendite a falsis ꝓphetis q̄ veniunt ad vos in vestimētis ouiū: intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. A fructib; eoꝝ cognoscetis eos. ꝟ est: ab his que per simulationē fructificare intēdunt. Di eīm pietate quadā se ingerunt in pastoralē officiū. Ut sicut Ueruces sint duces gregū: ⁊ statim fructu dignitatis p̄cepto: grassant in oues: ⁊ pl⁹ mites persequunt q̄s veri tyranni Dicat aūt sicut agnos inter lupos ] Notans quandā Missorum positionē: in intermediū lupoꝝ. Usi Mat.x. ꝺf. In medio lupoꝝ. Ut nusq̄s sit effugiū nisi vnū Qsq; agni capiāt lupos: vt exuāt eis (als eos) lupinā naturā: ⁊ induāt eis (als eos) ouinā Ut iam nō oues pabulum habeāt: sed cum ouib; ad causas eccl'ie veniāt: pabulo ouiū in virore sanctaꝝ virtutū pabulati. Esaie.xj. Habitabit lupus cum agno. ⁊ pardus cū hedo accubabit. leoꝝ bos simul mozabunt. Hoc aūt fieri non ꝓt nisi per carmen incantās lupū. Ds est verbū dei: veluti ꝓpositū: ⁊ efficaciter adimpletū. Esa lxv. Lupus ⁊ agnꝰ pascent simul. Aliter aūt fiet quod ꝺf Eccl. xij. Sic cōcubit lupus agno aliq̄n: sic peccator iusto. Per ffam aūt dei agni ꝓmittit: captos lupos ꝺuxerit ad ouilia eccl'ie. Nūc aūt peccatis nr̄is exigentib; agni non solū capti sunt a lupis. Sz agni in peiores lupos sunt cōuersi: ⁊ deuorāt agnos ⁊ oues ⁊ bedos. qui ex lupis: in agnos fuerant ꝺ iuꝺuꝝ mutati. Sic ergo Mitto vos sicut agnos inter lupos.

## Nolite portare sacculum neq; perā: neq; calciamenta: ⁊ neminem p viam salutaueritis

D

Hic incipit informare ad vitā eos quos mittit ad p̄dicationem: sic fecit mittēdo apl'os. Habet ꝺ duas pres. In quarū Prima Trinerātes ⁊ p̄decantes informat de expedientib; ad itinerā nec̄ssaria. In Scda Loferēs suā auctem ꝺt Qx auꝺitur ⁊ recipit in ipsis: ⁊ spernit in eisdem. Adhuc in Prima Duo facit fm duplex necessariū itinerāti. Dicit eīm Qualis se habeāt ad recipientes. et Qualiter ad nō recipientes. In Primo horū Duo

facit. Imputat eñ solliciturdinē impedimentorū: ꝛ Concedit vsū necessariorꝫ. Quattuor aūt amputat Impedīcia itinerāt; ꝓdicatione. Quoꝝ Tria sunt Jn bis q̄ pertinēt ad cōmodū corpis. Quarū aūt est Occupatio amicicie secl'aris. Tria aūt q̄ pertinēt ad supfluam solliciru dinē corpis diuidū tur. Quia Quedā pertinēt ad totū corpus. Quedā aūt ad membꝝ qō spēaliter laborat in itinerando. Ad totū autē corpus prinēria sunt Duo. Unūqō fm valorē cōmutabile in qlibet corpi necessarium est. Et b est Sacculus pecunie. ꝛ Aliud qō est de necessitate corpis fm vsum pfentis vite animal. Et b est pera vel vester cū siculeto vel poculeto. Quoꝝ oim supflua solliciturdo interdicta ē. Usus aūt necessitati debitus est pcessus. Et bec oia iam in pmissis sunt expolita. Et ideo b nō est multum īmorandū. Dicit igit[ Nolite por. ] vosīpos ip plendo: sacco onerātes: nec̄ b minus expediri: ad iter efficiamini[ nec̄ sac. ] pecunie receptaculū. Sacculū eñ pecunie secū ferē q̄ more questuarij: ꝟbum ꝓdicatōis ad lucrū refert. Prouer. vij. Nō est vir in domo sua: abijt via longi ssima: sacculum pecunie secū tulit: in die plene lune reuersur⁹. Sic ḡ sacculus nō est portādus. Unde Mar. vj. dicit nec̄ in zonis es ligant. Qui ei studēt marsupijs implendis: nō pure pnunciant ꝟbum dei. sed per occasiouē. Sap. xv. Estimabāt lusum esse vitā hoīs minis. ꝛ cōuersationē compositā esse ad lucrū: et optere vndiciq̄ ꝛ ex malo adq̄rere. Jsti sūt pastores in lupos conuersi. De quib⁹ dr Zach. xj. Qui pascebant pecora: venūdabant ea dicētes. Bñdic⁹ tus dño. diuites eñ facti sum⁹ ꝛ non parcebant eis. Sic ḡ nō est portandus sacculus [ nec̄ peram [ Supple portetis. Ut pera sit receptaculū siculenti vel poculenti. Quā peram portāt qui ꝓ victum ꝛ vestitū predicant: et ex verbo ventre suum implentes. Rho. vi. Dmōi christo dño nō seruiūt: sed suo ventri et p dulces sermones ꝛ bñdictiones seducunt corda innocentiū. Di sunt q̄ mincantes als (post eoꝝ) crapulam nocturnā ꝓdicant ō ieiunijs. Phil. iij. Multi eñ ambulāt quos sepe dicebam vobis ꝛ nunc flens dico inimicos crucis christi: quoꝝ deus venter est: ꝛ gl̄ia in confusionē eoꝝ qui terrena sapiunt. Et tales sunt bodie multi ꝓdicatores qui in cristo suis ad ꝓdicandū pl⁹ studēt ad operam (al's perā) pro ventre q̄ instantie fmonis dñi. ꝛ (al's ex) lucro animarū. Od (al's Quo) cōtra dicit Apl's ad Deb. xij. Nequis fornicator aut ꝓfanus vt Esau: qui propē vnā escam vēdidit ꝓmogenita sua. hoc est ius ꝓmogeniture. Quod ē benedictio spūalium bonoꝝ. Unde glo. Amb. Tanta ꝓdicatori debz esse fiducia in deo: vt pñtis vite sumptus essi nō ꝓuideat: sibi tñ certissi me non defecturos (al's deficturos) sciat. Ne dum occupat mens ad tēporalia: minus ꝓdicet eterna. Unde Psal. xxxvj. Junior fui: etenī senui: ꝛ nō vidi iustum derelictū. nec̄ semen eius q̄rens panē. Hoc aūt marie verū est qui ꝓ mcium erat ꝓdicatores Qñ doctrina christiana erat noua. Qñ martime perfectiōis exēpla: ꝛ ante hoc tps inusta: oportuit ostēdere eos q̄ nona ꝓdicabāt. Precipue tamē ista vera sunt qñ ad filios isr̄l mittebant. quib⁹ precepit fuit de peregrinis suscipiēdis. ꝛ Marie debis qui more ꝓbrarum studebāt ad docendum. pl'm viam salutis. q: illi decimā quandam apud se habebāt reposita: que talib⁹ peregrinis ꝛ aduenis pauperib⁹ debebāt. Et doceri a Judeis obseruabāt q̄diu nō fuit odiosa doctrina christi. Et hoc fuit in prima missione Apl'orum. Et in prima missione inferioris ordis Discipulorꝫ. De q̄ dñs hic loquit. Et ideo istis posita condicionib⁹ ꝛ q̄litatibus tempoꝝ ꝛ personaꝝ ꝛ locoꝝ non existentibus: Apostoli ꝛ Discipuli ad ista nō tenebantur sicut supius ꝛ in Matth. x. notatum est a nobis.

Sequit[ nec̄ calciamēta ] Sol⁹ Marcus die Calciari pedes sandaliis. Et fz vitatē q̄dē interdictā supflua solicitudo calciamētoꝝ: q̄b illa gens pon⁹ studebāt ad decorē q̄ ad nēcitatē. Terra ei illa calida: ꝓ nēcitatē nō magno idiguit studio calceoꝝ. Et ō totū studiū gens illa puertit in calciamēti decorē. Un Esa. iij. Ubi dñs loq̄t de penpēti corꝫ. In die illa aufert dñs ornamenta calciamentoꝝ. Et Jnfra. Ubi spēaliter ornamēta auferēda enūerat. Die etiā periclides auferēdas. Periclides aūt sf ornamēta talorꝫ. Sic Dextralia sf ornamēta brachioꝝ. Judith etiam. xv. cū capere vellet Holofernē decore suo: inter alios ornat⁹ calciauit pedes suos sandaliis. Judith. x. Et inde est q̄ laudara fm sensum lr̄e filia ꝓbaraonis regi in Cantic[: ꝓ decorē calciamētoꝝ laudat. Can. vij. Ubi dr q̄ pulceri sf gressus tui in calciamētis filia principis. Usus eñ calceoꝝ ō bis qui nō itinerabant fuit: ne pes puluere sordidaret. Sicut innuit glo. Esa. iij. Et nō fuit cōra frigus nisi raro ꝛ parum. Et ideo magnum studium habebāt in pulcritudine calceorū: quod interdicit. Jn bis aūt q̄ pedures itinerabant vsus fuit calceorum: ne pedes duricia vie subereni attererentur et deficerent.

Et ō fz Marcū in loco illo: Solee sine decore cōcesse sunt. ꝛ solliciturdo in cura calciamētorum interdicta: que eñ (al's ramen) longius posita itineranribus sunt concessa. Unde Actuum. xij. dicit angelus ad Petrum. Calcia re caligas tuas. Et Exo di. xij. dicitur: q̄ Manducantes carnes agni parati ad iter longum: calciamenta tenere debent, in pedib⁹. Dicit autem Augustinus in Libro De Peresibus: Ex occasione ꝟborum istorꝫ. Et ꝓpe quē propē hoc q̄ dicit Exo. iij. Ne appropies huc sed exue calcios tuos. Locus ei in q̄ stas terra sancta est. Dicerunt q̄ Discipulus xpi esse nō potest qui nō est discalciatus. Et isti hereici vocant Discalciati. quia nō intelligentes scripturas. sectas sibi nouas cōfixerunt nomē accipiētes Discalciatorꝫ. Quod fm legem improperij ꝛ confusionis nomen est in pl'o dei. Jn isto q̄ quē dixim⁹ sensu: intelligendū est q̄ dicit[ nec̄ calciamēta ] Sz etiam fm ciuilitates hominū ꝛ mores: inhonestū est denudare pedes: ꝛ nudos digitos pedū sic mulieribus extendere (al's ostendere) ꝛ occasio est turpitudis quā dicere nō oportet[ Et neminē ꝓ viā salut. aueritis ] Ecce Interdicat b q̄ fm siuerdines illius gentis fuit secularis (al's singularis) amicicia. Magnis eñ ꝛ frequentib⁹ cōsuenerunt occupari salutatiōib⁹. Sicut legit. xiij. Regū. f.

Frēs Ochozie regis sum⁹:z descēdim⁹ ad salutā dū filios regī:z filiol regine. Bed.xxv. Cū dies ali ḗ trāsacti essent Agrippa rex z Bernice descēde rūt celareā ad salutādus Festū. Usq z dūs Mar. xvij.arguit scribas z phariseos q amabāt salu tatōes i foro. Lu.xj. Diligit phas cathedras i sy nagogis:z saluratōes i foro. iij. Regus.xix. Dixit Heliseus ad Deū. Oro vt osculer pmū patrez meū. Et sic ex multi scpturaz loc accipiḗ q i solē nitate salutationū ges illa multū occupabatur. Et bāc solēnitatē innerātes i pdicatōe detinentē: inēdicat dūs:Nō m pbibet eulogiū saluratōis. qñ pcipit saluran(al's:saluare) domū.B ē:famí liā dom⁹ in quā itrauit. Matth.x.z Luc.x. Qua (al's:quo)ntā sancti vsi sūt:sic pz in oib apli epi stolis. Et q aliq dicūt nō esse salutādos. Quia si cut ō: tertia canōica Joānis. Qui dixerit peccato ri Deū:cōicat opib⁹ el⁹ infructuosis:Nibil est. qd B intelligiḗ nō de mal:sed de cpcōicat z apostat. Si enī oēs malos vitare debuissent discipuli:in pmo nulli penit cōicassent:nisi sibi. qz oēs alīj fu erunt ifideles. Et ideo exponēdū est istō p modū q dico. Oia enī impedientia cursū pdicatōis hic inēdicit:ḡtū būana gmi tur fragilitas: vt expedi ti sint ad pdicandū.

**Jn quācūq domū intraueritis primū dicite. Pax huic domui :z si ibi fuerit filius pacis:requiescet super illū pax vestra. Sinautē:ad vos reuertet. Jn eadē autē domo manete:edentes z bibētes que a/ pud illos sunt.**

Hic agit de necessario hospitij:in receptōe pdi cantū. Hoc autē habz Duos pagraphos. Jn q̄ rum Primo tāgit Quid oīm hospitio cōferre de beant pdicātes. Jn Scdo autē tāgit de hospitij ūmobilitate. z qd debēt hospitio recipiendi. Jn Primo dicit Duo. Quoz Unū ē Quid domui offerāt recipiēti(al's:recipiēdi) Jn Scdo autem oñdit Quibz oblatū pdest. z q̄b ñ pdest. De Pri mo ō:. Jn quācūq domū intraueritis B est:in quācūq familiā itrauerit. ad hospitādum Intrat aūt i familiā: Oñ sermo pdicāt capiti i fa milia p fidem:z pdicās:p hospitij receptiōē. De qua receptōe dicit Joan.j. Quotūt autē receperūt eū: dedit eis prātē filios dei fieri bis q̄ credūt in noīe ei⁹. Sap.viij. Intrās i domū meā zqescam cū illa. Nō enī habz amarit udinē zuic⁹ ei⁹:neq; rediū zuiuat⁹ illi⁹. Primū dicite. B est:nulloz q̄ sit de familia dom⁹ bñficijs puenite. Rbo.xij. Honore inuicē puenientes. ps.xx. Preuenisti eū in bñdictōibz dulcedis. Predicator ei ad modū z silitudinē dei:oēs in bñficijs z eulogio saluta/ nōis debz puenire. j. Jo.iij. Jn B apparuit cha ritas dei:nō q̄si nos dilexerim⁹ deū:Is qm ipe p⁹ or dilexit nos. Pax huic domui B ē. Pax sit vel fiat huic domui a deo. B ē:huic familie. Pax enī ē q̄ē trāq̄llitas ex remissiōe pcōz:z recōcilia/ tiōe ad deū: ex B q̄ cessat impugtio q̄ bō ipugnat hic:z in futuro. pz pcēa. Et hec est vera pax. De eā dī Lu.ij. In terra pax hoibus bone volūtat. Es. ix. dī de mediatore huius pacis. Multiplicabit ei⁹ imperiū: z pacis nō erit finis. Hoc enī nomē peredit pacifici. De quo Ibidē dī paulo añ. Uo cabit pat futuri seculi:pncepe pac. Eph.ij. Ipse ē pax nra q̄ fecit vtraq; vnū: mediū parietē macerie soluēs inimicitias in carne sua. Dācigit paecm: mō angelo:z de celo venientiū: pmum cuāgelizāt domui recipiēti. Et si ibi. Tāgit q̄bus pdest cuā gelizatio pacis:z quitq nō. Et si ibi B est i domo illa. fuerit filus pacis B est: informatus a pace sic filus informat a pte. Talis em filus est heres pa cis q fructus eiusdē pacis hereditabit. z ē filus acer ne hierlim:q visio pacis interpat. Hab.iij. Illa q sursum est hierlim lība est:q est mat nra. Tales ut filij pacis sē:qui vbuz pacis sibi pdicatū: ad fidē z opationē capiūt. De q̄bz dī Esa.lx. Ponā visita tionē tuaz pacē:z ppositos tuos iusticiā. Ps cxl. viij. Qui posuit fines tuos pacē:z adipe fru. fan.z Requiescet sup eū pax vra. nō impugnata ma nens requiescet. Sic dī Esa.xxvj. Dab pacē nobis: pacē qm in te speravim⁹. Hec aūt Pax:requies cor dis in trāquillitate appetit⁹. Que nō habēt nisi ab his q deū receperūt in Ueritat illūinatōe:z Cha ritat z dulcedis dine adeptōe. qz Illi soli bñt dei siderū suū. Sic dī Prouer.x. Desiderū suū iust dabit. Sup eos aūt dī pax ista requiescet:q; credū lit intellectuz z affectū sctōz:ista pac tranq̄llitas. Phil.iij. Pax dei q̄ exuperat oēz sensū custodiat corda vra z intelligētias vras. Isti ilos euāgeliste Beñ.viij.Fcank q columbā revolante ad arcā eccle siez ad māsiunculas &.B est ad domos z familiā as ecclie:portās ramū viridis olive:in signū pac. z recōciliatōis in oe suo. Sic Duces legislatoris nfi veri Moysi:oīm nationi(quā gladio verbi dei ipugnare volūt)pmū pacē offerunt. Sicut pcipit Deus.xx. Sinaūt B est Si nō aūt. B est:Si ñ fuerit ibi aliq⁹ pace vbi format⁹ vl formād⁹ Requertet pax vra. B est:fructus pac optare z oblare. Eadvos z reseruabit vob ad meritū z coronam. Sic ei ciues Xpi o. pbyteri veniūt ad voe:pozā tātes pacē:z illuināt patriā: dare pacē gētib z libare p̄tz dei. Ps.lxxv. In pace fact est locus ei⁹. Sic celestis hierlim:visio pac:edificat vt cuiq tas.cui⁹ pticipatio ei⁹ in idipm. q; hec est cā pac: q̄ nō ampli⁹ variat p desideria. Sz pticipati gra id:qs sp est idipum:z nūq̄ sui gnāt fastidiū. Sic fecit Job dolens q pacē hēat tabnaculū suū. Job v. Et eadē āt domo Ecce Docet suam iniuriosa/ bilis ira bospitij. Dicit āt Tria. Preceptū. Pro/ hibitionē. z Profectū quē domui debēt exhibere. Circa Preceptus bospitij Duo ōt. Immobilitatē hospitij:z Usū exhibitoz siue oblatorum ad vite nēaria si sint oparij salut. De Prio ōt. In eadē āt domo manete Eadē dico:in q̄ se filij pac:z nō alia. Filij āt pac sē Dupl. Rei:z Spe. Reqdē tūc pauci fuerūt. Spe āt filij pac sē z fuerūt q̄ i despe ratis opib: obstinata mēte nō mansēr. Apō illos em manēdū ē: qz illi edificant ad fidē:q̄dtu de sa lute coz nō dsperat (al's sperat) Manere aūt

K

dicit:q; Discurrēs vagus est:z nō inuenit ad salu
tis ꝓfectū. Adhuc aūt Instabilis corde:vanitatē z
instabilitatē ondit in mēte. Tertio etiā discurrens
per domos; delectabilia z vana colligit domoꝝ:z
ꝓsequit' voluptates(alꝫ volūtates)ꝓcupiscibilū.
De Prīo dr Dieſ.xiij. Popul⁹ hic dilexit move
re pedes suos:z nō quieuit: z dño nō placuit. De
Scō Dicit.ij. Ambulauerūt post vanitatē:z va
ni facti sūt. De Tertio Prouer.vi. Nō apostata:
vir inutil':annuit oculis:terit pede:digito loquit'.
Prou.vij. q'er' ip'atiēs neq; valēs i domo ꝓsistere
pedib⁹ suis. Et de his q̄dem añ hoc capl'm:in isto
eode ope.z Mat.x.p'la alia dēi sūt [Cedētes] Dat
vsum nēcarioꝝ oblatoꝝ:dūs q̄ sunt ogarij salutis.
Dic aūt Duo. Usū videlz:z Lām cōcelli vsus. De
Usu dr [Cedentes:z bibētes] Scō; duos natu
rales appetus⁹:cōcedit duplicē vsum nēcar', Quo
rū Un⁹:est Naturalis appetꝰ:reficientis subam
coꝝpis. Et ille est appetꝰ esculēti.z Alꝰ ē appetꝰ
ꝓtinuationē pstāt' corpi:z fluxū ꝑ mēbra. Et ille ē
Appetꝰ poculēti:q; Cibus efficit mēbrum simile
fm subam:qñ plene cōuersus. Et est potēcia mem
brum sile qñ sumit:añ.ij ꝓcurat', Et ista appetꝰ
naturalꝫ est in illō. Porus aūt ꝓtinuat mēbra:cōmi
xt⁹ cibo vnito:z añ.ij vnitꝫ dat et fluere sua hūidi
tate z currere ꝑ mēbra:vt vnitꝫ cibē. q; Hūiduz
in se interminabile ēt ad alia fluens vt terminetur.
Ista duo facē. Et hec duo desiderat oē aiatū: z sine
his cōsistere nō valet. Lan.v. Comedite am'ci z bi
bite. Et ista dor duor abūdantiā ꝑmittit. Prou
uer.xij. Impleanꝫ horrea tua saturitate .z vino tor
cularia tua redundabūt. Por⁹ ei q̄ est reparatiꝰ
hūidi naturalꝫ. Calid⁹ est z fm actus hūid⁹ q̄uis
potēcia sit sicc⁹. q; si esset z potēcia humid⁹: para
lysim induceret z mēbroꝝ dissolutionē. Un Bene.
xxvij. Jacob ꝑ fui isaac obtulit cibos: q̄s cū obꝝ
lato comedisset:obtulit ei etiā z vinū. Paul⁹ etiā
j. Timo.v. dixit. Noli adhuc aquā bibere ꝓpter sto
machus z frequentes tuas infirmitates. Sic q̄ dic
[Cedētes et bibē q̄ apō illos sē] Dupl'r sūt em̄
apud illos. Ut:q̄ fm suas facultates
facile cōparant q̄ nēcarī vel infirmitati debent ꝓ
dicantiū . Un etiā apō dm̄ fuit q̄ fm facultates
sibi ministrātiū facile ꝓparari poterat. Jo.xiij. Di
scipuli ei⁹ abierāt ē ciuitatē vt cibos emerēt. Aliq̄
em̄ apud hospitē intra dominū nō inuenit:q̄s cōpe
ret infirmitati: q̄uis inueniat q̄ cōperit nēcarī
si san⁹ esset. Et cūc nō est incōueniēs petere q̄s infir
mitas exigit. Q̄ dñ apō illos est fm facultates su
as. Sz nun q̄ exigendum est q̄ libido expostulat
voluptat', q; alr' maledictio dñi incurreret Mat.
xxiij. Ue vob scribe z pharisei hypocrite q comedi
tis domos viduaꝝ :lō .o.oes orātes. Ja.iij. Ma
le petitis vt ē cōcupiscētijs vr̄is insūnuar'.ij. Pe.ij.
Exīstimātes dici delitias cotidianōis: z macule
dlicijs affluētes i q̄uitꝫ suis. Sic q̄ Comedētes
z bibētes q̄ apud illos sunt:habita. Uel fm suas
facultates sine dispēdio magno habenda.q; talia
etiam fz facultatem apud illos sunt.

**Bign⁹ est em̄ opari⁹ mercede sua: Molite trāsire de domo i domuz.**

Lausam dr q̄s licēter edāt z bibāt. Et tāgit Tria
bie valde attēdenda. Sc̄z. Quo dign⁹ sit: q̄a ope.
Quo dign⁹ sit:q; mercede. z Qꝫ hec merces quaz
accipit:sua ferā sit.z nō mistrata ꝺ alieno. Quo aūt
dign⁹ sit:est.q; est opari⁹ fz fupius habitā opariꝰ
explanatione. Si ei opꝰ suū:opem pstat salut' ape
ope dign⁹ fit. alīē aūt prātem nō hz accipiēdi.). Lo
rinth.ix. Si nos vob spūalia seminam⁹: magnū ē
si carnalia vīa metam⁹: Q.d. Nō est magnū:q̄a ē
debitū Bal'.vi. Lōcer aūt is q̄ cathezizat' vbo ei q̄
se cathezizat in oīb⁹ bonis. Mercēde aūt dign⁹
est Merces autē dr meriti ei⁹: q̄ debeꝫ ꝑ merito.
In merito aūt ꝓtur' Duo sē. Labor' effect⁹: qui ē
circa primū. z Utrūt' z Hr̄e forma in ope: que ē
ad deū. Et q̄ ad ꝑmū debeꝫ ei cibus z sustētatio a
primo. Quo ad Scōs debeꝫ ei remūeratio a deo.
Et ꝺ est q̄s dr. j. ad Tim.v. Qui bñ ꝓsunt ꝓsbyteꝛ
ri: duplici honore digni habeanꝫ.ij. Tim.ij. Labo
rantē agricolā oportet ꝑmū de fructib⁹ ꝓcipe Mat.
x. Dign⁹ est operius cibo suo. Dicit aūt [mercede
sua] quā ope z labore suā effecit. Aliter em̄ peri ñ
potest aliq̄ ure. Et ex ꝺ accipit Q.d nō exhibet
opus eccl'iasticū in Predicatiōez Correctiōe subꝝ
ditoꝝ.z Officijs eccl'iasticis:nullū hz ius in facul
tatib⁹ eccl'iaꝝ. Mat.xx. Tolle q̄s tuus est z vade.
Q̄s videlicet potrādo pondꝰ dici z estus: tuū esse
cisti. Hinc est q̄s dr Ps.lxxx. Sumite psalmuz z
tympanū. Glo. Tympanū:est sustētatio tēporaliꝫ
um. Psalm⁹:oblatio spūaliū. Nec dñ z licite acci
pit tympanū:q̄ nō exhibet psalmū. Sic em̄ nostra
efficiunt ea q̄ sē eccl'iaꝝ.j. Cor.x. Deut. xxv. Nō al
ligabis os bouis trituranti. Et sic exponit Ibidez
Apl'us. Nō de bob⁹ cura est deo: Sz ꝓpter p̄dica
torez ꝺ:q̄uo debēt q̄ euāgelīū nūciant de euāge
lio viuere. Euāgelizādo em̄:abū z potū z alia nez
cessaria q̄ sunt apō eos:q̄uo euāgelizāt.faciūt sua.
Mat.vj. Panē nr̄m q̄tidianū da nob bo.ꝺ ē quē
nr̄m quotidiano labore z merito fecim⁹. alr' enim
a pie celesti.suū z nō nr̄m panē petere doceremur.
Sic igit dign⁹ est operarius mercede sua [Molite
trāsire] Eccephibitio. hec em̄ omnis lex cōnet. z
Sc̄z Preceptū z Prohibitionē: sic ꝑs in legis dif
finitiōe quā in fine ꝑmi Rhetozice dat Tullius.
Lex ē ius scptū: aslcēs honestū. phibēs q̄z ꝓiuz
Jn Prohibitōe aūt ista ꝺ Duo. Prohibet em̄ iꝫ
honestū: z Lōcedit licitū. Jnhonestū phibet cū ꝺ
[nolite trāsire de do.in do.] Penetrātes em̄
domos instabiles sē:z vanitati z ꝓpisceēte fuiꝫ
entes. Eccl. xxix. Uita neq; hospitādi de domo in
domū.z Ubi hospitabiꝝ nō fiducialr' ager. Prou
uerb.xxv. Subtrahe pedē tuū de domo ꝓmi tui:
neq̄n sacia⁹ oderit te. Un sic dicim⁹ i anhabitē:si
grauis ē hospitalitas vni:ꝺz agere discipulus dei
missus:vt fiat ꝛtributo ab alijs. Sic fec̄ Paul⁹
z alij discipli. Phi.iij. Nulla mecū eccl'a cōicauit i
rōne dati z accepti.nisi vos soli. q; z Thessaloniꝫ
cā sec̄ z bis in vsum missitis mihi. Nō q̄ qro daꝫ
tū:sz rec̄ro fructuz abūdantē in rōne vīa. Repleꝰ
sum acceptꝰ ab Epaphrodito.q̄ missist' i odorē suauꝫ
tatis Hostiā acceptam placentē deo. Un enim
dign⁹ hospes inuenit:nō est nisi leuitas vel turpiꝫ
tudo in causa.q̄re ch̄i discipul⁹ hospitat apō alij

um. Sic ꝛtinuus hospes ī creta discipulo⁹ fuit Carpus: vt ōt Dion̄. Sic Ap̄l'o⁹ hospes fuit Jason. vr̄s̄ō: Act. xvij. Fiebat tñ aliq̄n ꝛtributio ab aliis sic ią ditum⁹ Aliq̄ (al's: aliq̄n) etią laborabāt discipuli manibꝰ expēsas hospitū p̄ b̄ alleuiāres. ij. Thes. iij. Nō ingen fuim⁹ int' vos. neq; gratis panē māducauim⁹ ab aliq̄. sed in labore ꝛ fatiga rōe nocte ac die opantes. nequē vīm grauarem⁹. Nō q̄si ñ habuerim⁹ ptātē: ſ; vt nosmetipos fo⁹ mā daremus vob ad imitandū nos.

## Et in quācunq; ciuitatē intraueritis et susceperint vos: mādu cate que apponunt vobis

Dic ꝓcedit liatū. Et de b̄ dat facultatē. Tanꝫ git autē Duo. A q̄b accipiēda sunt necessaria sū ptuū. ꝛ Que sūt q̄ ptinēt ad sūpt⁹. De ꝓtio dic: L Jn quācūq; ciuitatē ] Nō tāgit hic villas et castella. q̄ ad ciuitates ptinēt. Et ī ō sub ciuitatiꝫ bus cōphēdūt. Lañ. iij. Surgā ꝛ circuibo ciuitatē: q̄rā quē diligit aia mea. Ciuitas enī ē vnio ciuiū: ī q̄ ciuilitas ẽ studiū sub vno iure: eadē libertate gaudētiū. Et ad hui⁹ p̄sidia ptinēt castella. Et ad necessitates alias ptinēt pagi: rura ꝛ ville. Et ad habitatōes artificū ptinēt suburbana. Sicꝫ l'alem sensuꝫ ōt ī Ꝑs. cxxj. q̄ Hierusalē edificat vr ciuitas: cui⁹ ꝑticipatio ei⁹ ī idipm. ꝓtio g̃ p̄ dicatores missi intrauerūt ciuitates. vt p̄ ꝓfectus vitas fidei ad castella ꝛ oppida ꝛ villas ꝛ rura ꝛ pagos deriuaret. Esa. ij. De sion exibit lex: ꝛ verbū dn̄i de Hierlm. [ Intraueritis ] ad p̄dicādū: sic Jonas itrauit i Ninuen: voce p̄cōis dei p̄dicās. Sic ōt: Prouer. ) q̄ Sapia foris p̄dicat: i plateis dat vocē suā. Prim⁹ enī p̄dicator intrare debet p̄ salut⁹ verbū: q̄ ille ẽ speculator. Esa. xxj. Pone speculatorē: ꝛ q̄cūq; viderit nūciet. Seq̄t [ Et susceperint vos ] Susciꝑit aut̄ p̄dicator: primo q̄n verbū ei⁹ suscipit. Et tale cordis aptōes ad verbū vocat apl's aptōes ostij. ij. Lor. ij. Cū venissem troadem ad p̄ euāgeliū chīi: ꝛ ostiū mihi aptū est in dño: nō habui requiē spūi meo: eo q̄ nō inuenirem Titū frēm meū. Post hāc aptōs apiē etią dom⁹ ad suscipiēdū p̄dicatorē i ecclīa scripturāres. Apocal. iij. Ecce ego sto ad ostiū ꝛ pulso. si q̄s aperuerit mihi intrabo ꝛ cenabo cū eo. ꝛ ipe mecū. Sic Mat. xxv ōr dn̄s. Nos per fui ꝛ suscepisti me. Job. xxj. Foris nō mansit pegrin⁹. ostium meū viatori patuit. [ Mãducate et bibite ] quemlibet natures labori et infirmitati [ que apponūtur vobis ] q: ille la vra fecistis p̄ laborē ꝛ vtilitatē p̄dicatōis: sicut iā ante dictū est. j. Lozin. x. Omne q̄d in macello venit mãducate: nihil interrogātes ꝓpē ꝛscientiaꝫ. j. Timoth. iij. Omis creatura dei bona. ꝛ nihil inmundū q̄d cum grāꝫ acrōe accipit. Tamē in ista missione nihil erat opus interrogare. quia non mittebāt nisi ad filios isrl. ī q̄b dominꝰ nihil erat cōe ꝛ inūdū. ꝛ apud q̄s erāt sp̄ decime separate. q̄ talib⁹ pauperib⁹ ꝛ pegrinis offerebant. Et ideo dic [ que apponūtur vobis ] Illa enī erāt oblationes que offerenda ꝛ apponēda erant pauperib⁹ maxime verbum dei annunciantibus

## Et curate infirmos qui in illa sūt: ꝛ dicite illis: Appropinquabit in vos regnum dei

Duo ōt A discipul' repēdēda suscipiētib⁹. Unū Jn effectū opis. Alter ꝓ virtute fmonis. Jn Effectu opis ẽ q̄d ōt: ꝛ curate infir. ] Nō tot⁹ patrie. ſz q̄ in ea sē domo vl' ciuitate q̄ suscepit vos. Aliq̄ enī infirmi idigni sē curatōe. Infirmos aūt ōt: nō tam corpe q̄m mēte: vt tot⁹ bō sanet. Ja. vl. Infirmatur q̄s ex vob: iducat p̄sbyteros ecclie: ꝛ orent sup eū: vngentes eū oleo in noīe dn̄i: ꝛ oō fides saluabit infirmū. Sp̄ ei in rīlib⁹ ab infirmitate aie (al's animi) sic piētū ē. vt cessante cā infirmitat⁹ (q̄ frequēt pcm ē) cesset etiā i corpe infirmitas. Dic ei Bzeg. q̄ Nulla nocebit aduersitas si nulla dñet iniq̄tas. Psal. cij. Qui p̄pitiat oibus iniq̄tatib⁹ tuis: q̄ sanat oēs infirmitates tuas. [ Et dicite illi ] Ecce Quales ee debēt in ꝓtute seruitio. [ appropinquabit in vos regnum dei ] Duo tāgit, Appropinquatione. Et determinat (al's declarat) q̄d appropinquit. Appropiquit aūt Quadruplr. Sc; Per ꝓphetis implentē. Per grē operatōes. Per debitā solutōes. Per ꝛrīj regni solutionē ꝛ destructōes. De Ꝛpetis implentē Bal. iij. Oīa venit plenitudo tēp⁹ misit dē⁹ filiū suū. Esa. xlij. Tpe accepto exaudiui te: ꝛ in die salut⁹ adiuui te ij. Lor. vj. Ecce nūc tp̄s accepta. ecce nūc dies salut⁹: nemi dāres vllā offensionē. De Hr̄e operatōe i opis Regni. Jo. j. Hr̄a ꝛ vitas p̄ iesū chīm fcta ē. ps. lxxxiij. Miam ꝛbitate dili. ōs: grāz ꝛ glo. dab. dn̄s Rho. j. Per quē accepimꝰ grāz ꝛ aplatū ad obedētēdū fidei in oibus gētib⁹. De Debiti solutōe dr̄ Ben. xxj. Ego dānū oc reddebāq̄d furti ꝓcurat a me exigebas Ꝑs. cxxix. Copiosa apd eū redēptio. De Cōtrarij regni solutiōe q̄b erat regnū mort⁹ ꝛ diaboli dr̄ Debi. ij. Sci p fidē vicer̄t reg. opati sē iusticiā. adepti sē repromissiōes. Mat. xxj. Lu. ij. Alligabit fortē: ꝛ oia vasa ei⁹ distribuet in q̄b ꝓfidebat. Antiqto ei statu pcī ꝛ regni ei⁹ quē ler nō soluebat: venit regnū chīi ꝛ destruxit statū regni pcī. Ut sic Dcb. viij. dicēdo nouū: veterauit p⁹. Oō āt veterat ꝛ senescit: ꝓpe iteritū ē. Sic ḡ appropinquit regnū ōi.

Tria sūt de Reg̃ dei. Suba Que ꝓsistit i Decore iusticie. Uirt⁹ Que ꝓsistit i Ꝑtē gr̄e. ꝛ Op⁹. Oō ꝓsistit in Cōuersatōis honestate. Sic i aīabitis oīdim⁹. Et hec tria appropiquer̄t. Ja ci sic dr̄ Ek. xxxiij. Regē chīm i decore suo videm⁹ regnārē. Ps̄ cij. Dn̄s regnit deco. idu. ē. Jā vincit virt⁹ q⁹ i potestat⁹ plenitudie. Mat. vl. Data ẽ mihi oīs ptās in celo ꝛ ira. Et ī ō dr̄ Mat. ij. q̄ regnū celoꝝ vim patit: ꝛ violēti rapiūt illd. De Cōuersatōis hōestate. Phi. iij. Hra conuersatio i cel'ē. Jō Apo. vij. dicit⁹ stare i ꝓspcu agni: amicti stol' albis: ꝛ palme i manib⁹ eorum. Jn his ergo ꝓsistit oē bonū regnū (al's regni) Dicit tamē Glo. interli. que magistra lis est Q Regnum celorum: est Uel Christus: Uel: Uita eterna. Uel: Scriptura. Christus aūt dicitur regnum celorum sicut causa. Uita eterna (que est in oīi gl'a iusticie) est regnū celoꝝ futuꝝ per subam. Scptura aūt siue mr̄sterīū scpturarū est regnū celoꝝ p analogiā, q: Docet ꝛ indicat re-

gnuz celoz. De Prio dr. j. Loz. xv. Cū tradiderit regnuz deo z pri. Ps. cxliij. Regnū tuū: regnum oim secloz. De Scdo Mat. vj. Adueniat regnuz tuū. De Tertio Mat. xxi. Auferet a vob regnū: z dabit gen: facienti fructz eius. Ibi glo. exponit de regno scpturaz, qz Scptura regit docēdo regnū. Oblibet istoz elt Regnū dei: z Effectiue z Materialiter z Formalit z Finalit dem. Effectiue: quia dr est cā efficies. Materialr. qz ipse est materia ō qua ē regnandū: z in q regnāt q regnant. Formaliter: qz splendor dei est forma regni ipsi. Finalit: qz preter ipm: z ad ipm: regnat q cunq regnant: z ab ipso: z de ipso: z in ipso: z ad ipm: sit oīe bñficiū nis z iustic regnū. Jdeo dr. j. Timo. j. Regi aūt seculoz imoztali: inuisibili soli deo honor z gl'ia. Jdeo Apo. xix. dr: qz hz in vestimēto z i femore suo scriptū. Rex regū z dns dominantiū. Sic dicitur Matth. iij. z iiij. Agite penitentiā: appropinquabit enī regnū celoruin.

**In quancunqz autē ciuitatem intraueritis z nō suscep erit vos: exeūtes in plateas eiz: dicite Etiā pulueē qui adhesit nobis de ciuitate vestra extergimz i vos: Tamē hoc scitote quia appropinquabit regnum dei.**

Agit ℔ De Nō recipientiū Conuictōne z Condemnatiōe. Et hoc Utr z Particularit: in ceptis spēalib. Uniuersalr aūt Dupl'r. Sci. De Conuictione z Condemnatiōe. De Cōuictiōe aūt dupliz (scz dupl'r) determinat Per signū scz frustrati in eis labor' p̄dicantiū: z Per testimoniū annūciati i eis vbi vitae. In Prio fac Duo. Exaggerat cul pā p̄temnentiū. z Subūgit punctionē p̄dicantiū. De Exaggeratōe culpe dr Duo. Diligētia coz qui vbū p̄dicāt. z Lōtēptū coz q nō recipiūt. De Primo dr. In quācūqz āt ciui. vel rura z alia loca ciuitati attinētia] intraue. Nō ſb trabēdo vos q̄ min eis annūciet, ſi illū dei. Bcē. xx. Innocens ego ſū a sanguie oim vīm. Nō em ſb terfugi q̄ minus annūciarē vob oē ꝓſilū dei] et nō rece. vos] ℔ ē nō recepert fmonē vim. qz Doce p̄dicatoz ē re cipere: qō est vbū dei recipe. Sic aī dixim Lu. xx. Nō recepert eum: qz facies ei erat cuntz in bierlm. Prouer. xvij. Nō recipit ſtule vba prudētie nisi ea dixer q̄ placant in coꝛde suo. Mat. xxv. Uospes fui z nō recepistj mei] Exeūtes] Tāgit punctoz in iudicio: p signum frustrati labor'] exeūtes ia domibz vel ciuitatibz coz. Zach. ij. O o fugite de tra aq̄lonis. Apo. xviij. Exite ō illa populе meus. Nume. Decimo sexto. Recedite ō tabnaculis horz ipioz] in plate. e dicite] Platea dr a greco platon. qō est latū: hoc est: latitudie ebearū: vbi oēs vel plures cuenūt. Ps. lxiij. Nō deficet ō plateis eaz vsura z dol] Etiā pulueē pedū] Puluis pedū: fcat magnū iter. Et fcat fatigatioz p̄dicantiū ex assūpto in eos officio z zelo p̄dicationis Lq adhe. no. Jq fatigatōe Loe ciui. vīa. Jvl' domo p q sic fatigati sumz] Lertergimz] Jeconuētes] ī vos] vt sic tectioniū punctiōis ꝓuocēs: q nob nō subterfugietis laboze veniēdi ad vos credere nos luistis. Et ideo ꝓdenabimi merito vic obstinatiōnis. Nō negligētia subtracte p̄dicatōis. Joan. xv. Si nō venissem: z locutz fuissem eis: pccm nō haberēt. Nūc āt excusatoz nō hūt de pcco suo. Alie exp positiōes due mystice supl' ponite sc. cās ñ oportet iterare. Ista em expō q̄ b posita est: literalis est.

## Tamē hoc scitote: quia appropinquabit regnum dei.

Ecce Quales debēt ee in vbo vitae] in tectioniū cōuictionis illoz. Dicē ℔. Lū] cuis nō recipiat] hoc sci. Jp vbū vitae] annūciare] qz appro. regnū dī] qđ ꝓmet malos z rebelles. z remūerabit bonos z fideles. ij. Loz. v. Oīes nos manifestari oportet añ tribunal chi: vt referat q̄sq; ꝓpria corpis prout gessit. Un sensus ē. Nō sp regnabit] vos: Sz regnū iustic dei, spe est. Jam vēt labrū hz in manu z purgabit aream suā. Et vos q estis palea: cōburet igne ineztinguibili. Triticū aūt. b est bonos: colliget i horreū suū. Jā secur] ad radicē arbor] posita est: q est] infructuose arbores erademini: z in ignē mittemi. Lu. iij. Hoc ei regnū fiet qñ dr Ps. ij. Reges eos i virga ferrea: cās vas figuli cōfringes eos. Hoc ei regnū fiet qñ dr. j. Loz. xv. Oportet ipz regnare donec ponat inimicos suos scabellum pedū suoz. Et hec oīa fcā sc ꝓpter synagogaz: q repulit vbū disciploz. Ose. iij. Dies multos sedebūt filij isrl sine rege: z sine sacrificio z sine pncipe: z sine altari z sine ephor z sine theraphin

## Dico vobis: qz sodomis in die illa remissi erit q illi ciuitati

Hic cāgit Lōdēnatio i gñali. Dicit āt Duo. Confirmatōz dicti. z Lōdēnatōz. Cōfirmatioz tangit cum dr. Dico vo. Jn cui dcō vitas ē. ij. Loz. j. Nō ē in illo: ē z nō: is est i illo: est. Mat. xxiij. Uerba mea nō trāsibūt] qz sodo. i il. die iudicij remissi. c. q ad ꝓdemnatōz pene] cās illi ciui. vel domui. scicē z ex prepcu vbū repellēti. Cui' ꝓnū videt cē vez. qz Esa. xxvij. In mesura ꝓ mesurā: cū abiecta fuerit iudicabit eā. g mēsura pene erit ꝓ unē surā culpe. Culpa āt Sodomoz i pcco sodomitico maioz ē cās ck'a repulsiōis vbi dei. g pena sodomoz maioz ē cās pena vbū repellētiū Rnsio Dicē dū ℣ sic dr glo. Nō fit cōparatio pcci ad pccm i sba petōz. fz port fit ꝓpatio circūstantie ad circūstantiā. qz Sodomā ad pniaz iniciauit Lord. Judeā āt ad pniaz iniciauerit Prophe z Apli z discipli: z precipue Ebis. Et iō maioz ē ꝓpe Judee: in b q maiores se ad pniaz hortātes ꝓcepsit. Glo. Sodomite etiāsi i vicijs erardebant z inhospitales erāt: tñ apō illos nulli rles hospites erāt cles apō iudeos fuerit. pbe: z apli reprehēsi. Loth inē eos esi iust: nō tñ aliq̄d docuit. Illa sig fec. Et iō cui mltū donatū ē: mltū ab eo requirit: z Potētes potenter tormēta patient. Sap. vj. Eze. xvi. Uino ego dr dns: qz nō fec Sodoma sozoz tua ipa z filie e: sic fecisti tu: z filie tue. Et. j. Ibidē. Uicisti sozores tuas scelerib tuis: z iustificasti eas i oib abominatoib tuis

**Ve tibi Corozaim: ve tibi bethsaida: qz si in Tyro z Sidone facte fuissent virtutes: que facte sũt in vobis olim: cilicio et cinere sedẽtes penitere̅t. Verũtamẽ Tyro z Sidoni remissius erit in iudicio ꝙ vobis. Et tu Capharnaũ vsqz ad celũ exaltata: vsqz ad infernuz ꝺmergeris. Qui vos audit me audit. z qui vos spernit me spernit. Qui ãt me spernit: spernit eũ qui misit me.**

Dicta ꝯgit Cõdemnatõez i spẽali. Diuidit autez hec pars i Duas. Ja q̃z Prima sub noie z spe de triũ ciuitatũ ꝑfirmat hãc ꝺdenatõez Jn Secũda aũt Generaliter q̃si a silẽtio ꝺducit de ꝺdenatione oĩm: discipulos ꝓtenentiũ. Jn Pria baruz Duo sunt. Pzio enĩ iducit Cõdenationẽ duaz ciuitatũ simul. z sil'r peccãnũ. Jn Scõa autẽ Jnducit vnã ciuitatẽ ꝑ alijs q ꝺdenabit. eo q ꝑ alijs excellentias signoz suoz ꝓdicationũ susceperit: z nõ se correxit. Jn Pria dicit Duo. Pzio enĩ Jnemiat maledictões. z Scõo p cõparatiõz exaggerat culpã. Dicit g̃ Ve tibi Corozaim Que est q̃dã ciuitas Galilee. z infpetrat Mysteriũ vl' secretũ mihi. Ve tibi bethsaida Que ẽ alia ciuitas Galilee. Et interpat Dom' frugũ: vel Dom' venatoz. Sũt aũt due ciuitates in qbꝫ dñs plã signa cũ discipul' suis fecit. Et eiã a Bethsaida gloriosiores int alios mtos discipulos vocauit. Andreã. s. z Petrũ z Philippũ. Jo. Erat autez Philipp' a Bethsaida ciuitate Andree z Petri Est ẽ sensus Ve tibi Corozaim ꝟ ẽ. inemitatio eine dãnatiõis ubi iminet Ve tibi bethsaida ꝟ ẽ eine dãnatiõis maledictio ea ꝓphendet Et diuisim ỏt de vtraq. qz licz i genere sil'e sit peccatũ vtriusq. tñ in ẽnitate z specie diuisa: erant pcã ciuitatũ illaz. Bal. v. Unusq̃sq on' suum portabit. Mat. xij. Colligite pmũ zizania g fasciculos ab cõburẽdũ. Sic igit iminet vob maledicto Corozaim iaũt fcat cos qui p scias mtũ de mysteriis dei cõgnerũt. qz scia aggrauat peccatũ z ꝓcepũ. ij. Petri. ij. Melꝰ erat illis viã veritatis nõ agnoscere ꝙ p' agnitã retroire ab eo qꝺ traditũ ẽ illis scõ mãdato. Jaco. iij. Scietis bonũ z ñ facietis: peccm ẽ illi. Lu. xij. Seru' scis volũtatem dñi sui z ñ facies: vapulabit multis. Bethsaida Jaũt noie z re fcat cos q mlta tpalia a dño recepe rũt i diuitijs: z ptãe: t honore: q fm ea q venari sũt etiã ꝺdenabũt. Amos. vj. Ve vob q opulenti est i sion. z confidis i mõte samarie. optimates capita pl'oz: ingredientes pompatice domũ isr'. Trãsite i calanẽ. z videte. z inde i Emath magnũ: z descendite i Geth palestinoz. z ad optima q̃qz regnoz si latior fmin' coz fmio vro ẽ. Qui separi est in die occisiõis: z approp̃inq̃t solio iniq̃tat. Q. d. Ue vob diuitibꝫ z potentibꝫ in ecclia: q̃z termini possessionũ z ꝑdioz latiores sẽ oĩb' fminis aliorũ. Et ideo separi est in die occisioni: separatus pre aljs penas expectãtes. qz solio iniq̃tat appropinquastis. Et hec duo cõpetere vident Religiosis z Clericis in eccl'ia. Sequit Exaggeratio culpe p cõparationẽ qz si in Tyro q est ciuitas gẽtiliũ. z is terpat angustia Et Sidone q est pucia gẽtiliũ: in q̃ sita ẽ Tyr'. Que pucia z ciuitas olim fuerit amice Dauid z Salomonis: z pterea (al's postea) euãgelizantibꝫ chꝰ discipul' deuote fidẽ receperit sic ꝺt glo. facte fuis. Ja Dauid z Salone virtutes signoz z exẽploz q in vo. fac sũt p me z discipulos meos. Jo. xv. Si sig nõ fecissem i eis q̃ neo ali' fecit: peccm nõ haberẽt. nũc aũt z viderẽt et oderũt z me z patrẽ meũ olim spe Dauid z Salomonis in cilicio qꝺ alsi trare pũctõis ad mẽ mortã reducit cõpunctiõez petoz z cinere qꝺ ad mentẽ revocat mortalitatẽ. hũilitarẽ. Eccl. x. Quid superbis cinis z cinis. Hẽ. iij. Pulvis es z i pulvẽ reibis sedẽtes in pnia q̃dentes z mortãtes. q. Quies oz esse petoz pnia. Bene iij. Peccatũ q̃ esse. Esa. j. Quiescite agere pverse: discite bñ facere. Mora aũt ỏt ipa pnia: q̃ si pene tenẽtia vocat penitere̅t. Jb est: pena voluntaria. p pcõ teneret. z puniret in se ipos qꝺ se doleret cõmisisse. Dicẽ. iij. Accingite vos cilicijs z plãgite z vlulate. q: nõ est aversa ira furoz dñi a vob. Dicẽ. vj. Filia pplꝰ mei accigere cilicio z ꝓspergere cinere. Z iccij vnigeniti fac tibi plãctũ amarũ. qz repete vemetv astatoz sup vos Si ãt q̃rat Quare dñs p̃dicauit z discipulos p̃dicare fecẽ nõ creditur. Et nõ p̃dicauit nec p̃dicari fecẽ creditur. Dicẽ gl. q nouit ille q oia nouit Tñ dicẽdũ q̃ suis nõ tuc p̃dicari fecerit: tñ postea p̃dicari iussit. qz Ordo ille observãdꝰ fuit: vt p's mũ filijs isr'l p̃dicarẽt. z ill' repellentibꝫ vbũ fidei: postea p̃dicatores ad gẽtes creditur as ꝺcurrerent. Zac. xiij. Vob optebat pmũ loq vbũ ꝺi: s qm̃ rejpulistis illoz idignos vos iudicastis eine vite. Ecce ꝺvertimur ad gẽtes Si ãt dñs Nũc q añ illos fuerit pierũt. qz vbũ fidei nõ audierũt. Dicẽdũ q̃ b factũ ẽ. qz In nakali lege tũc saluari poterãt. Rbo. ij. Judicabit id qꝺ p naturã ẽ ꝑputiũ te q p lram z circũcisionẽ ꝑuaricato: leg es. De Cõparationẽ ãt cõdenatõis sbiũgit dicẽs Verumtñ Ty. z Sido. sanitati z pucie gẽtiliũ remissi. erit si ꝺdenatiõe i iudicio q̃ vobis corozaim z bethsaide. Et b' cã dcã est. Ez tales: Illusiratores z Doctores z talia signa nõ ꝓtemplarẽt. Mat. xij. Viri Ninive surgẽt in iudicio cũ generatõe ista z ꝺdenabunt eã. qz pniam egerũt in pdicatiõe Jone. Et ecce plꝰ q̃ Jonas hic Et tu capharnaũ Tulla pulcritudis Ul' Tulla pinguedis interpar. eo q̃ iuxta nomẽ tuũ i pinguedie tpalitz i spualiũ plãtata es. Esa. v. Unica fuit dilecto i cornu filio olei vsqz i celũ exal. Jcorusatione miracloz ỏ celo fcẽz z ꝛtrunkv celestiũ. Esa. vij. Pete tibi signũ a dño do tuo i pfundũ inferni siue i excelsum sup. Joel. ij. z Zac. ij. Dabo pdigia i celũ sursuz. z sig in terra deorsum. Taliby ei signis honorata i celũ exaltata ẽ p aljs ciuitatibꝫ. Et iõ ꝓtenẽs vsqz ad ifernuz ꝺmergeris p condenationez. qz Quãto altior

grad⁹:tāto pfundior casus. Esa.xiij. Veruntū in infernū detrahet ad fūdamēta laci. Nec ât ciuitas pinguissimas ⁊ Collegiatas Pcat ecclias .q̄ quāto pl⁹ donis dī exaltatee sr:tāto pfundi⁹ cecidrūt.⁊ acerbior erit ea⁹ condēnatio. Mat xj Lepit exprobrare iesus ciuitatibꝫ in qbꝫ facte sūt plurime virtutes e⁹.q̄ nō egissent pniam. Abdie. Si exaltatus fueris vt aq̄la:⁊ inter sidera posuer⁊ nidū tuū: inde detrabā te ait dñs. Job.xx. Si ascenderit i celū superbia ei⁹:⁊ caput ei⁹ nubes tetigerit: q̄si in sterq̄liniū in fine pdet. Vel legat sic. vsq̄ in celū exaltata ⁊ tua repentinē vsq̄ in infernū demergeris ⁊ iudicio dīno.q̄ Frangit de⁹ oēm sūperbū sicut dē Salusti⁹. Luce.xiij. Qui se exaltat būliabit. Sic ei cecidit luscifer qui mane oriebat. Esa.xiij. Sic de medio lapidū ignitoꝝ de monte dei cecidit rex tyri:eo q̄ posuit cor suum sic cor dei. Ezec.xxviij. Qui vos audit. Ds in spāli dixit vniuersalr:adaptans ꝓdudit. Et est Xps dicat In ista⁹ ciuitatum pcō:non est sile.q̄ te(al⁹ me)contempserūt. Nō discipl⁹. Et ideo vt par intelligat pcēm:q̄ntū ad vitatis ꝓmptū subiungit. Qui vos audit. ⁊ est:audiēs in cordis bospitio suscipit me audit. Jō dicē apl⁹.). Dscf.q. Accepist verbū:non sic verbū bois.sed sic vere erat v̄bū dī. Et maior. reuerētie ⁊ merito est:bñ suscipe nūcium q̄ dñm. Mat.xxv. Qđ vni ex mīmis meis fecist: mihi fecistis. et qui vos spernit me spernit. Ezec.ij. Domus isr̄l nolūt audire te; q̄ nolūt audire me. Jō ꝓfidēter dr apl⁹.q. Lox.xiij. In experimentū queritis eius q̄ in me loquit chr̄s Sic enī chr̄s in suis audit ⁊ in suis cōtēnitur. Esaie.xxxij. Ve q̄ spernis:nōne ⁊ ipse spernēris? Et Infra. Cū fuerit⁹ desertus cōtēnet:contēneris. Attendendū aūt est q̄ chr̄s dicat ciuitatib⁹ quib⁹ maledixit se pe corpali bospitio sit receptꝰ:eñ q̄ nō fuit receptꝰ ꝑ fidē in cordis bospitio:maledixit. Et ideo omia q̄ inducta sr:de spūali receptiōe sunt intelligenda sic enā exposita sr. Qui aūt me spernit ꝺ deum in boie latente. Joā.j. In ꝓpria venit ⁊ sui eū nō receperūt. Luc.xviij. Spernit aūt illū berodes eū eccitu suo:⁊ illusit indutū veste alba. Job.xxx. Mūc in stultoꝝ cantieū cōuersus sū.⁊ facē sum illis in puerbiū. Spernit eū. patrē. q̄ me misit quia Ego ⁊ pat vnū sum⁹. Joā.xiij. Ego in patre ⁊ pater in me ē. Ideo eñ ꝓtēnit in eo pat. Qz pat ⁊ In Uoce. Mat.iij.⁊.xvij.⁊ Luc.ix.⁊.x. Testimoniū ꝑhibuit filio. Et in Opere testificat⁹ est. Jo.v. Opera que ego facio in noie patris mei: ipsa sunt que testimoniū ꝑhibent de me. Pſ.cxviij Mirabilia testimonia tua dñe:ideo scrutata est ea alia mea.

**Reuersi sunt autem septuaginta duo cum gaudio:dicentes. Domine: etiam demonia subijciūtur nobis in nomine tuo.**

Hic incipit agere de Reuersione discipulorꝝ:⁊ Instructōe eorūdē sup pfectu legatōis Et iō Duo tanguntr. Legatorꝝ reuersorꝝ narratio: Et fm narrata eorūdē instructio. In Pria hāt adhuc Duo tanguntr. Reuersio:⁊ Profect⁹ relatio. Reuersio tangitur cum dr. Reuersi aūtē septuaginta duo. Mali ei nunciꝰ signū est nō reuerti ad mitentē. Apostatice eñ signū est. Sic eorū⁹ reḡeuit in cadauere:⁊ nō est reuersus ad arcā. Gen.viij. Corui⁹ nigerrimor cadauer. significat nunciū ꝑ q̄libet carnali auaricia a fideli legatione apostatantē. Qui stat oblato concupiscibili oc̄lor vel carnis: nō curat nunciare mittēti: sed reḡescit in eo qđ iuuat. Sopho.ij. Uor cātant⁹ in supliminari: corui⁹ in feneſtra. Isti aūt nō sic. Sic eñ apli:ita⁹ illi reuersi sunt:referētes pfect⁹ suos ad chr̄m. Tob.xij. Tēpus est vt reuertar ad eū q̄ me misit. Uos aūt bñdicite deū; ⁊ enarrate oīa mirabilia e⁹. Eccls. j. Ad locū vñ oriunt flūia reuertunt vt iterū fluāt. Sic eñ ꝓtinue reuertendū est ad dñm a q̄cūq⁹ officio nob iniūcto. q̄ alīs deficiet in nobis ⁊ spūs ⁊ sensus ⁊ ois vigor. Sic etiaꝫ spūs ⁊ sensus ad cor reuertunt vt ibi vigorē ⁊ k. Omis illuminatio a deo exiens in nos: ita manat: vt nos apḡhensos reducat ad patrē. Sic tili⁹ ad patrē reuertr. Sic Legati ad chr̄m reuertunt. Jo.xvj. Exiui a pte ⁊ veni in mundū. iterꝫ relinquo mundū ⁊ vado ad patrē. Sup etiā quedā de⁹ sr notata. Mali eñ nunciꝰ signū ē nō audere redire ad eū q̄ misit eū. cū gaudio ꝺ duplici gaudio. Sc. Elatōis cuiusdā: de sūgnor⁹ oḡatōe. Ds corda cor⁹ tetigit: q̄ adhuc carnales erāt. Rho.xj Noli altū sapere.sed time. Ul:eū gaudio de virute spūali:ostēsa in signis fidei. Phē lip.iiij. Gaudete in dño sp: iterū dico gaudete:modestia vīa nora sit oīb⁹ boib⁹. Dicētes Ecce Relatio De ꝓfectu legatōis. In relatione ât ista Tria dicunt. Professio maiestat⁹ quā in virute signoꝝ ꝑ exprimentū dixerunt. Relatio ꝓfect⁹ potissimē que virute dñi fecerit. ⁊ Qb⁹ ꝓfectū noi dñi ⁊ nō sibi attribuerit. De Prio dicūt. Dñe cui⁹ dñium iam cogn̄scim⁹ ꝑ effectū q̄ oia tibi subijciūt. Phil. ij. In noie dñi oīe genu flectat: celestiū terrestriū ⁊ infernoꝝ.j. Lox.xv. Psal. Oia subiecisti sub pedibꝰ e⁹ [cētā demonia .q̄ sr autores malicie tibi ꝓprie:⁊ q̄rū fortitudo oia alia vincit. Job xij. Non est pās sup terrā q̄ possit ei cōparari:q̄ factꝰ est vt nullū timeret. In demone eñ notat Excellēs posse:et Excellēs nosse:⁊ Excellēs ad nocendū malicia. Et iam habituꝫ est de Excellenti posse. Demon aūt in greco:sonat scientē vel intellectū. Et in ꝺ notat Excellēs nosse.ij. Lox.ij. Ne forte circūueniamur a sathana. Non eñ ignoramꝰ cogitationes eius. Gen.iij. Serpens erat callidior cunctis animantibꝰ terre. De Malicia Abac.). Expandit sagenam suā:⁊ semp interficere nō parcet. Esa.x. Ad conterendū erit cor eius:⁊ interneciōē gentium non paucarū. De omnibus his tribus dicitur sīmul Esaie.x. Dixit eñ: in fortitudie manꝰ mee ego feci. in sapientia mea ego intelleri.⁊ abstuli terminos populorum. Qz enim in fortitudine se fecisse iactat: superbia est de potestate. Qz in Sapientia sua se iactat intellexisse: iactat astutiā. Qz terminos se populoꝝ iactat abstulisse: iactat q̄ nō posuit finem malicie. subijciunt nobis. Prevalet enim prās tua prāti:⁊ sapia astute calliditati:⁊ bonitas tua prevalet malicie. Et ita tibi nihil resistere potest. Dester.xij. Domie de⁹ rex oipotēs :in dicione

tua cūcta sunt posita. ꝛ nō est q̄ possit resistere voꝝ lūtati tue. Et ideo⁊ subijciūt nobis ⁊q̄: nbi resistere nō pñt. Qui eni subijcit nbi: subijcit ꝛ nobis: q̄ tuā bēᵐ ꝓtue. Ysa.l. Ecce dñs deᵘ auxiliatoꝛ meᵘ: q̄s est q̄ pdēnet me: Ecce oēs q̄si vestimētū ꝛterent. tinea comedet eos. Si hec ḡ subijcūt: ois effectᵘ prāt⁊ ꝛ astutie ꝛ malicie eoꝝ subijciet. Sic eni sedet a dextr⁊ donec ponat inimicos suos scabellū pedū suoꝝ. ⁊in noīe tuo ⁊ B ē: vbicūq; i nob est notamē bonitatis tue ꝛ diuitat⁊: vt tua sit gloria: nō nostra. Psal.cxiij. Nō nob dñe nō nobis ⁊ noi tuo da gliaz. ħ. Loī.iij. Ut sublimitas nō sit ex nobis sed ex ꝓtute dei. Sic igit vex ē q̄d 02.ij. Loī.x. Arma militie nře ñ sūt carnalia: ⁊s potēcia deo ad destructōez munitionū: ⁊ illa destruentes. ꝛ oēm altitudinē extollētē se aduersus scīā dei. ꝛ in captuitate redigētes oēz intellectū in obsequiū xpi.

## Et ait illis. Videbā sathanā sicut fulgur de celo cadentē

R Ecce Redeūtū fm relatōez factā eruditō. Hec aūt eruditio diuidit i ꝑtes Tres. In q̄ꝝ Prima dat Eruditōez caute ꝛ ⁊ suboꝛtā ō ꝑtē Elatōez In Scā De bonis fact⁊ agit gr⁊aꝝ actiōem. In Tertia Magna laude extollit bonoꝝ a deo pceꝛ proꝝ ꝓtuē. In hac Pria Tria facit. Prio enīz Ois ptātis collate dūcapul' oñdit origiñē ne gloriem. Scō oñdit In ptāte pcepta nō ē gaudendū ne inflem. Tertio oñdit In q̄ fm vera ⁊sciam est gaudēdū: vt ad oīe internū bonuz edificem. In Prio hoꝝ adhuc duo sunt pagꝑbi. In ām⁊ Prio Lasus sathane pr̄ elationē: se notat esse cū pie approbatorē. ꝛ cām efficientē: ꝓpter malū meritū. In Scō Ptātis accepte se notat autorez. De Prio dr Videbā ⁊ Et tāgit Quinq. Lasus ap⁊probatōez. Lām. Modus. ꝛ Ā q̄. ꝛ In qd ceciderit. Approbatio casus tāgit cū dr ⁊ Videbā ⁊ Usus em filij: approbatio ē iudicij ꝑis: qui nō secū iudicat. Videēs ei iniq̄tatē ill⁹: pat iudicauit esse casū rū: q̄s secū ꝛ fecit ꝛ iudicauit fil⁹. Ā bac⁊. Mūdi sē oculi tui ne videas malū: ꝛ respicere ad iniq̄tatē nō poter⁊. B est dictu Mūdi sunt ocli tui: ne approbādo videas malū. Et ideo dēicis oēm q̄ male operat. ꝛ respicere bñplaciti ocli(qui(al's q:)beneplacitū visum sepe ad id q̄d placet rēducit)nō poteris ad iniq̄tatē. Sz ponᵘ visu auerso condēnas stati: vt orta est iniq̄tas. Et ideovisus est dñs sup casum iniq̄tat⁊. qz ille placet. iniq̄tas aūt videt auerso visu. Jn ꝙbo aūt ⁊ Videbam ⁊notāt Tria. Ēternitas filij. Presentia. ꝛ Approbatio casus. Eternitas q̄dem ꝛ psentia notant in ꝙsignificato. qz est preteriti impfecti ꝙbū. ꝛ in ꝓterito q̄dez notat eternitas. in impfecto aūt q̄d includit psens nunc: notat ꝑtia Uñ sensus ē. Antɛ B fuit: ꝛ psens tūc aderā. Jn sig̃nificato aūt ꝙbi notat Casus approbatio. ꝛ Bñ placitū. De Prio Prouer. viij. Ab ēterno ordinata sum ꝑmogenita añ oēm creaturā. Eccl.xxiij. Ordinata eni est ordie gñatōis ꝙbi: ꝙ q̄d facta sē oia ad creature. pductōz: q̄ facta est ꝓ ꝙbū. sic est ordo causē ad causatū. De Presentia sui ad casū dr Ibidez Prou. viij. Qñ ꝓparabat celos aderā. De Approbatōis bñplacito Ibidē Cū eo cōponēs oia. Oia em ꝓposuit ⁊ mbil iordinatū relict: qñ etiā superbiā ecl ꝑpitauit ⁊ i bonū ordiauit. ⁊ sathanā. ⁊ q̄ aduersari' interpat. Et in B notat Cām casus: q̄ deo aduersabat. Ysa.xiij. Similis ero altissimo. Zacha.iij. Sathan stabat a dextr⁊ eⁱ vt aduersarē ei. Ab initio ei se de prāte sibi tradita erexit: ⁊ aduersari deo cepit. Et ideo Dicet.ij. dr. Mons pestifer ex corrupit gētes. qz ab initio se elevauit ⁊ gētes corrumpere nitebat: vt deo ꝑria sentirēt. Jo.viij. Ille erat homicida ab initio ⁊ i ꝑitate nō stetit. qz mendax est ⁊ pr eiᵘ. Dicigt superbia cā est casus. ps. xxv Non veniat mihi pes superbie. ⁊ manᵘ peccatoris non moueat me. ibi ceciderūt q̄ opant iniq̄tatē ⁊ sic fulgur ⁊ Ecce Modᵘ cadēdi. Et notant Tria. Velocitas. Expulsio. ⁊ Forma lūis. Velocitas: qz velocit cadit. ⁊ ideo subito stati elatōe ꝓcepta ceciditⁱ. Ysa. xiij. Quo ceciditⁱ lucifer q̄ mane oriebar⁊: cecidisti i terrā. O.d. Dū adhuc manc oriebar⁊ cecidisti. Ysa.xxviij. Dū adhuc oriret⁊ succidit me Expulsus(al's Expulsio)qz fulgur: cū ipetu cadit: violētia ꝑie nature: q̄ in loco dñak ⁊ expulsum. Ps. v. Scōm multitudinē ipietatū coꝝ expelle eos: qñ irritauerūt te dñe. Ysa.lxiij. Iniq̄tates nře q̄si ventus abstulerūt nos. Fulgur em expellit frigoꝛe: humore loci ⁊ nubis ex q̄ cadit: cū ipetu venit. Et sic ꝑio iudicio dei: ⁊ optimis volūtatibꝰ scrōꝝ angelꝝ. ⁊ conatibꝰ ad cōformitatē iustitie ⁊ volūtatis dīne: expulsus ē diabol⁹. Et B Petr⁹ vocat rudentes detrahentes sathanā. ij. Pe. ij. Si deᵘ angelis peccantibꝰ nō pepcit: sed rudentibꝰ inferni detractos in carcere tradidit cruciādos. Lumē aūt micans notat in B q̄ splēdoꝛē nakalū cadēs nō amisit: sic nec fulgura. Et B splēdoꝛe aliq̄s vsq̄ ad deceptionē. ij. Coꝝ. xj. Ipse sathanas trāsfigurat se i angelū luc⁊. Do aūt splendoꝛe in malū sic ꝺixiᵐ abutit. Et pr̄ hūc: lucifer. Ysa.xiij. noīat⁊ De celo ⁊ Ecce vii ceciditⁱ q: de clo. B ē de decoꝛe sūmo celesti. Et ideo Ezc.xxviij. dr Signaculū similitudinis: plenᵘ sapia ꝛ pfectus decoꝛe in delitijs paradisi dei fuisti: ois lapis ꝑciosus operimentū tuū. Quo em filiitudo dei ꝑfundi⁹ fuit in eo impssa ꝑ ceteris: eo mag⁊ signaculū similitudis dicebat⁊. Plenᵘ sapia i intellectu. Perfectᵘ decoꝛe: i splēdoꝛe nakalū ꝓtuū. Ita q̄ oi lapide ꝑcioso. B ē: alioꝝ angeloꝝ decoꝛe videbat⁊ ornat⁹ Ab B ḡ ceciditⁱ i tenebꝛas: ⁊ luc⁊ sue globos amisit. qz ꝙnius etiā aliq̄d decoꝛ⁊ retinuit naturaⁱ: tñ bonū malū ꝙuertit. Et ideo Job.xij. dr Tenebꝛosus turbo possidēs noctē pcti: noctē illā tenebꝛosus turbo possideat: ⁊ nō illustrētur lumine. ca dentem ⁊ Ecce Casus ⁊ Ih q̄d ceciditⁱ. Leciditⁱ em q̄ nō amplⁱ steterit. Apo.xij. Proiect⁹ ē draco ille magn⁹: ⁊ angeli ei⁹: ⁊ nō est inuent⁹ loc⁹ coꝝ amplius in celo. Ezc.xxviij. De celo in terrā ꝓiecit⁊. Ysa.xiij Jn infernū detrahet⁊ ad furidamēta lacꝰ. Jn quid aūt ceciditⁱ notāt in cōsignificato parti cipij: q̄s formaⁱ a ꝑterito impfecto: ⁊ est ꝑtic: ꝑ teriti impfecti tpis. Et notat q: casus eiᵘ q̄ ad terminū sp est impfect⁹. qz sp cadit ⁊ cader vsq̄ i finē. Ps. lxviij. Infix⁹ sum i limo ꝓfundi: ⁊ nō ē suba. Deff. vj Uñ quē cadere cognitⁱ: ñ ei poter⁊ resistere ⁊s cades i ꝙspcū eⁱ. Vᵗ dicti sensus ē. Videbā

[sathanā cadentē] ꝛ qui ꝓmo ī celo in ꝓspectu meo stare nō valēs ecce dit: nō est miꝝ si etiā in terra in ꝓspectu meo ꝛ meoꝝ cadit. Sed nō cauere. qꝛ elatio que eū deiecit: etiā vos deijceret si de cōcel sa vobis prāte sugbia vos ꝑ cōsensum rentaret

**Ecce dedi vobis potestatē calcandi super serpentes ꝛ scorpiones ꝛ sup omnē virtutē inimici: ꝛ nihil vobis nocebit. Ueruntn̄ ī hoc nolite gaudere: qꝛ spirit⁹ vobis subijciuntur. Gaudete autē q nomia vestra scripta sunt in celis**

S Sic ꝓtinua. Non est miꝝ si demonia vob subijciunt: qꝛ Ego ꝓmus sū ꝓcipiator sathanc. Ecce Prātem. ꝛ ideo in ꝓspectu vestro stare nō ꝑt. Pūꝛ xc. Cadent a latere tuo mille: ꝛ decēmilia a dextris tuis. Dicit autē ꝓncipalr Quattuor. Loicatam diſcipul prātem. ꝛ Determiat in Specie sup qd hāc prātem acceꝑint. ꝛ Tertio ex illꝫ inferi ī Ihē super oēm inimicū eos prātes acceꝑisse. Quarto āt Quo ad quid prātem acceꝑint explanat. De Prio die Tria. Lollationē. Lollatā prātes. ꝛ Modū vēdi prāte collata. Lollatio notat in b qꝛ ꝑt. [Et ecce dedi] qꝛ nihil boni habeſ nisi a me: ꝛ a pfez spū sancto datū vob.). Loꝛ.iij. Quid habes qō non acceꝑisti. Si autē acceꝑisti qd gloriarſ ꝙsi non acceꝑis? Epb.iij. Dedit dona hoīb. Deſter.ij. Largit⁹ est munera iuꝝ magnificentiā ꝓncipalē. Inter cetera autē dona Prās sup supiorē naturā nō baꝛbet ab inferiori nisi data a deo. Et ideo prās signa faciēdi ꝛ demones expellendi nō nisi a deo bñ pōr. Rbo.xiij. Non est prās nisi a deo[ prātem] Potestas est potētia stans: ordine iuris ꝛ rōis. Sic ei est prās discipulorꝝ ꝛ ministrorꝝ eccle. Et iō abuti continget hac prāte: si nō ordine iurꝝ ſm rōnē ꝙs vtak. Sicut vſi sunt discipuli.ſ. Loꝛ.ix. vt nō abſurat prāte mea in eūs gelio.ij. Loꝛ.xiij. ſm prātem meā quam dedit mihi dñs in edificationez ꝛ non in destructionē vſam. Et in b differt Prās a Potentia. Et hec est cā q Prās nūqꝫ est passiua. Potentia āt Quedā est Passiua. ꝛ Quedam Actiua. Hec est etiam cā q Prās ꝙtinuꝫ fit magna: nō timeſ ab eo q dñs agit. Rbo.xiij. Vis nō timere potestatē: bonū fac ꝛ habebis laudez ex illa. Unq quidā Successores Apłorꝝ ꝛ Uicarij xpi cōtenrunt prāte sua bonos: ꝑ certo non bñt a cōcessa sibi prāte: sed potⁱ a diaboli furore ꝛ indignatiōe.

Modū aūr vēdi prāte ℨ malum ꝺt [calcādi] Et in b Duo notank. Qui cū calcat: fine q dez corporis tāgit: ꝛ toto corꝑe ꝑmit: ꝛ toto pondere. Ita ꝛ discipli christi: fine. hoc est intēnone q prefixuit operi finē: sathanā tangūt. sed tota opis vtute ꝓmunt. ꝛ ideo conterūt. Heū.iij. Ipsa cōteret caput tuū: ꝛ tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Mal.iij. Lalcabitis ipios cū fuerint velut cinis sub pedibꝫ vestris. Judic.v. Cōculca ania mea robustos. Rbo.xvj. Dñs cōculcabit sathanā sub pedibꝫ vestrſ; velocitez. Nisi cū toto pondere ꝓmat: tortuosus diabitur serpens. Et ideo calce premend⁹ est. Judi.v. Uoluebat ante pedes ei⁹: ꝛ iacebat exanimis ꝛ miserabilis[ super serpētes ꝛ sup scorpiones] Tangit Duas in Specie vtutes inimici sathanc. Serpēs aūt a serpēdo dictus: ꝑncipio sui corꝑis. B est ore nocet. ꝛ sic se totū intrabit paulatim serpendo. Scorpio aūt ꝑncipio vulnꝫ ore blandit: ꝛ cauda infigit aculeū in eū qui innitit sup ipꝫ. Et ita facit diabol⁹. In aperſ; cū tentatōibꝫ malorum: statim dentes figit ꝛ venena diffundit: donec se totū intrabat in pfectā hois possessionē. In occultis aūt tentatōibꝫ insidiando circuolat: ꝛ suadendo blandit: ꝛ ꝑmittendo decipit: donec hoiem sibi innixi sentit. ꝛ tūc in fine pungit. ꝛ venena deceptōis infundit. De Prio ꝺt Pūꝛ xc. Sup aspi. ꝛ basiliscū am. ꝛ cōcul. leo. ꝛ dra. Que sunt diuersitates ſcare ih morsu serpētis. De Scōo Ezech.ij. Subuersores ꝛ increduli sunt tecū: ꝛ cū scorpionibus habitas. Ad ſkam tū ista cōpleta sunt in quibusdā scis. Unde Mar.vl. Serpētes tollent[ et sup oēm virtutē inimici] Inimic⁹ hic ꝺr diabolus: q semp ad deū ꝛ ad hominē agit inimicias. Mat.xiij Inimicus hō hoc fecit. Uirtus eius dicit omne illud ꝑ quod ꝑt ꝙsummare malicia suaꝫ in nocēdo: inq̄tum cōcedit sibi prās a deo. Sicut sūt venenosa alia: ꝑ que ledit Aliqn corꝑa. Sic precipitēre dño Nūc.xxj. Immisit ignitos serpentes in castra filioꝝ ıſrl. B est caliduꝫ valde venenū babētes. Aliqn in generib⁹ vēationū accipit hanc virtutē. Job.xl. Uirt⁹ eius in lūbis eius: ꝛ fortitudo e⁹ in vmbilico vētrſ eius. Et in q̄unq̄ summū sue malicie ꝙstituit diabol⁹: in hoc prātem christ⁹ dedit suis. Et in b verificauit qō in ꝓma Canoñ. Joānis.iij.ꝺr. In b apparuit filⁱ dei vt dissoluat opera diaboli. Sic ei intrauit ꝛ domū fortſ; ꝛ alligauit eū: ꝛ oīa vasa nocumentoꝝ ei⁹ distribuit in quib⁹ cōfidebat. Matth.xij.ꝛ Lu.xj. Sic q̄ dedit discipulis potestatē sup oēm vtutem inimici. Deuc.xxviij. Ejciet a facie tua inimicū tuū: dicetq̄ cōterere[ et nihil vobis nocebit] Ecce i Quantū discipuloꝝ prās ē supra vtutē inimici. qꝛ Usq̄ ad hoc q nihil eis nocebat: Quinpotⁱ q exercende coꝝ vtuti ꝓficiat. ſ. Loꝛ.x. Fidē de⁹ qui nō patiet vos tentari supra id qō poteſtis: sed faciet etiaꝫ cū tentatōe puentū vt possit[ sustinere. Btūs Bern. Jocundū plane iudicium: vt ille iniquⁱ omniū bumilium malleator: fabricet eis inuitis coronas ꝑpetuas: dum oēs tentat: ꝛ ab oīb⁹ superat. Esa.ij. Sup foramina aspidis: ec in caueria reguli q ablactat⁹ fuerit manū suā mittet. Nō nocebūt nō occident in vniuerso mōte sancto meo. qꝛ replera ē terra sciēa dñi. Mons dñi: est excelsum sanctatis ministroꝝ eccle ꝛ discipuloꝝ xpi. Hi sūt pfecti: ianduđ ablactati. Qui sic ꝺr Heb.iij. Inſ miserunt inchoatōis christianevite ꝛmones: ꝛ ad pfectionē eius iam se trāstulerūt. Illi sunt cū qui repleti sunt scia ꝛ vtutib⁹ diuinis. ꝛ ideo vtus inimici nihil eis nocere poterit. Incipiētes aūt parnuli sunt: ꝛ indigent lacte. Esa.xxviij. Quē docebit sciam: ꝛ quē intelligere faciet auditū: ablsos a lacte. pulsos ab vbertib⁹. Heb.v. Facti estis qbꝫ lacte opus sit ꝛ nō solido cibo. Perfectoꝝ aūt ē solid⁹

cibus eor. qui p ꝓsuetudinem exercitatos hñt sen/
sus ad discretionē boni ⁊ mali ⁊ veruntñ i hoc
noli.gau. ] Ecce Eruditio cautele ꝯ prāt. delecta/
tione: qz Gaudere de ptāte vanū est. ⁊ eo ipo virt⁹
inimici ꝑualere incipit ꝯ gaudenē. Hiere.ix. Hec
dicit dñs. Nō gloriet sapies in sapia sua: ⁊ nō glo
rietur diues i diuitijs suis: ⁊ nō gloriet forte ⁊ i fo
titudine sua: sed in ħ gloriet q gloriat: scire ⁊ nosse
me. In ptāte g nō est gaudendū. Et ħ est q ōr. qz
spūs maligni subjciunt vobis ] ad cedendū
ab obsessis advīm impiū. qz hoc etiā mal⁹ aliqñ cō
cedit. Mat.vij. Multi dicēt mihi in illa die: dñe.
Nonne in nōie tuo ꝓphetauim⁹: ⁊ in nōie tuo dey
monia eiecim⁹ ⁊ ⁊ nōie tuo ⁊tutes mltas fecim⁹ ⁊
⁊ ego iurabo illis: qz nunqꝫ noui vos. Hoc em̄ est
inuocatiōis nois diuini ⁊ nō vīm. Ezec.xxxvj. Nō
ꝓpter vos ego facia filij: notū sit vob: sed ꝓpter no/
men meū. Nolite g̃ gaudere in eo qđ vestrū nō est
meritū. qz ħ est vanū ] Gaudete aūt q nomia
vra scripta sunt ] in libro vite [in celis ] Ecce
Jn q̄ gaudendū est. Dicit ār Duo. Q scz Hauden
T dū. ⁊ Jn g̃ gaudendū. Q Gaudendū ōr. [ Gau/
dete aūt. ] Esaie.lj. Letitia sempiterna sup capita
eor. gaudiū ⁊ letitiā obtinebūt. fugiet dolor ⁊ ge/
mitus. Esa.lxvj. Letamini cū hierl'm: ⁊ exultate i
ea oēs qui diligitis eā. Gaudiū em̄ illō est diffusio
animi in ꝑceptōe sūmi ⁊ eterni boni q̄ fruendū est
in celo [q nōia ] Ecce de quo ⁊ Jn q̄ est gauden/
dū. Et tāgit quid de nob notū est. ⁊ Qualr ꝓfirma
tū per scriptū. ⁊ Jn q̄ scriptū. ⁊ ibi (alis vbi) reposi
tū. Primū tāgit cū ōr [ nōia vestra ] p q̄ notitiā
nob fecim⁹. Hec aūt nōia sunt q̄bus scīa gñatiōe q̄
ex do ē nōiamur. ] Canoñ. Jo.iij Videte qlē charı
tatē dedit nob de⁹ vt filij dei nominemur ⁊ sum⁹.
Jn his diuinis nōib⁹ non sum⁹ in cel'. Exo.xxxij.
Jnueniſti em̄ gr̄am cor̄ me: ⁊ te ip̄z nouī ex nōie.
Hinc est q Nūc.xvj. ꝑceres synagoge ex nōie vo/
cabant. Hinc est etiā q̄ ꝑhibēdā magnor. meritor
rū ⁊ singulariū ꝓuilegior. a deo nōia sē mutata.
Ben.xvij. ⁊ Ben.xxxij. Scōz em̄ q̄ actibꝰ diuinis i
celo se noros faciūt: sic nōiant. ⁊ dr ⁊ deor. filij vo
cant vt ōr Dion⁹. Ps. Ego dixi dij estis ⁊ filij ex/
celsi oēs Scīpta sē aliqñ p ꝑsentē iusticiā. Et hec
scīptura delebilis ē. Apo.iij. Tenē qđ habes: ne ali
us accipiat coronā tuaz. Ps. lxviij. Deleanť de li/
bro viuentiū: ⁊ cū iustis nō scribank. Aliqñ āt scri
bunť per p̄destinatā ad gr̄am iusticiā. Et nō delen
tur. Apo.iij. Qui vicerit vestiet vestimēt⁹ albis. ⁊
nō delebo nomē eius ꝺ libro vite. ⁊ ꝓfitebor nomē
eius cor̄ ꝑre meo ⁊ cor̄ angelis ei⁹. Hec aūt scri
ptura nō est nisi imobilitas recedēdi a lūe noticie
dine [ in libro vite ] Tāgit Jn q̄ scripta sē nōia.
ħ est: in libro vite. Liber aūt ōr. qz imobiliter cōti/
net: ⁊ dare repsentat nōia scōr. Unde aūt vocat. qz
⁊ vīuūt q̄ in eo scripti sē. Et ipse Liber: q̄ est noticia
dei ꝑpetue vite: est radix imortalitat⁹. Et qz imobi
liter cōtinet ⁊ dare repsentat. ibo vocat liber moni/
menti. Mal.iij Scīpt⁹ est liber monimēti cor̄ eo
rimentib⁹ deū ⁊ cogitantib⁹ nomē eius. Qz aūt vi/
tam influit eternā: ideo dicit liber vite. Eccl.xxiij.
Hec omnia liber vite ⁊ testamētū altissimi ⁊ agni/
tio ꝑfat⁹. Sic g̃ vocat Noticia dr liber vite. Hec
aute noticia qz eterna est: dr Aliqñ Predestinatio.
Et sic: Noticia ꝑdestinatōnis: dr aliqñ liber vite.
Apoc.xx. Alius liber aperus est: qui est vite. ⁊ iudi
cati sunt mortui ex his q̄ scīpta erāt in libro. Quia
Predestinātis noticia nō em̄ est de ꝓmiſs salua
dis: sed etiā de meritis gr̄e: ⁊ de ꝓmiſs gl̄e. vt ōr Au
gust. in Lib. De Predestinatōne scōr. Predesti
natio em̄ est ꝑparatio gr̄e in ꝑsti: ⁊ gl̄e in futuro.
Unde ⁊ Moyses qz in ħ libro scribi nō poterat p
meritū Ducis (qz Iliſi plus esset cui ducatū ꝑhi/
ret) dixit Exo.xxxij. Aut dimitte eis hanc nōiā: aut
dele me de libro vite quē scripsisti. Q.d. Si non di
mittis nōam: delebis in deserto multitudinez. ⁊
per ꝓphs ego meritū Duc⁹ nō habebo. ⁊ ſle delebis
me quo ad meritū Ducis. Et qz ħ non facies: ibo
nōiā dimitte. Jn isto libro nō scribunť mali. Cū ei
nomē qđ inscribit sūptū sit ex noticia meritor. gr̄e
⁊ ipsi tale nomē nō habeāt: nō ꝑt scribi i libro no
ticie dine. Quāuis em̄ noscat eos de⁹: tñ ħ non est
noticia approbatōis. Sz simplicis visionis. q̄ re
probando alta alonge cognoscit: auertēs se p indi
gnatiōnē ab eis. Ezec.xiij Jn ꝓfilio pl'i mei nō erūt
⁊ in scriptura domus isr'l non scribenť. Isti em̄ q
statuerūt oc'os suos declinare in terrā: sunt: de q̄
bus dr Hiere.xvij. Recedētes a te: in terra scribē
tur. qz dereliquerunt venā aquar. viventiū dñm.
Hic est igit Liber vite. ⁊ hac de causa sic vocatur.

Sunt em̄ ⁊ alij Libri qui erūt in iudicio. Sicut
Lex da scōr. viror. q̄ cōtemplādo veritatē dei: inſ
scriptas in cor de suo babēt leges ⁊ iusticias diui/
nas. Et p illas in iudicio q̄libet videbit gr̄e saluat
⁊ quare dānatur. Dan.vij. Libri aperti sūt. Et ꝑcep
dit Jbidē: Judicium sedit. In cor dib⁹ q̄ scōr. scri
ptū est vnde quisq; damnet vel saluet. Ps. cxlix.
Ut faciāt in eis iudiciū cōscriptū. glia hec est oib⁹
sanctis ei⁹. Et iste Cōsciantie sic legib⁹ dīnis inscri
pte: aliqñ etiā dicunť libri vite. q̄ exemplata que/
dam ⁊ figillata sē: ad primū ⁊ ꝓncipale libꝝ vite.
Aliqñ etiā Liber Sacor. diuinor. dr liber vite:
ꝓ terviā vite quā docet Apoc.v. Vidi in dextra se/
dentis sup thronū libꝝ scripti intus ⁊ foꝛ: signa/
tum sigillis septē. Que sunt Sacramēta Natiui/
tis: Baptismat⁹: Passionis: Descēsus ad inferos
Resurrectōis: Ascēsionis: ⁊ Judicij. Quo iudicat
vivos ⁊ mortuos. Hic em̄ liber etiam est Noticia
diuina: fm ꝓfinitionē sui ꝓfilij: explicās cōgruis
temporib⁹ ea q̄ cōpetunt singulis Sacris. Et iste
est liber de quo dr Esa.viij. Sume tibi libꝝ gran
dem: ⁊ scribe in eo stilo hois. Ex his g̃ patet qđ sic
Nomen scriptū esse in libro vite. Ps.cxxxviij. In
libro tuo oēs scribenť dies formabunť. qz oēs in
luces scribunť eternas. Et ibo Nec.vij. Qui scpeu
ram genealogie sue inter scōs nō inuenerūt: sepa/
rati sē a pl'o dñi in cel' vbi scptura ē hereditatis ij
marcessibil'. ] Pe.j. In hereditatē ico: ruptibilē et
incōtaminatā cōseruatā in cel'. Celū em̄ imarcessibi
le ē: in q̄ sedes (alis filij) dei est. Aliq āt i terra q̄ a bo
ꝓculcat: scribūť. Ps. lxviij. Oblaceāt noia sua in
terris suis. Esa.lxvj. Celꝰ mihi sedes ē: ⁊ terra sca
bellum pedū meorum.

In ipsa hora exultauit in spiri/

tusancto: ⁊ dixit. Confiteor tibi dñe pater celi ⁊ terre q̄ abscōdisti hec a sapientib⁹ ⁊ prudentibus: ⁊ reuelasti ea paruulis. Etiā pater: quoniā sic placuit ante te. Oīa mihi tradita sunt a patre meo. Et nemo scit quis sit filius nisi pat̄. ⁊ quis sit pater nisi filius: et cui voluerit filius reuelare

V Tangit Gratiarūactionē de bonis que a patre summo collata sunt discipul'. Tangit autē Tria. Bona collata. ⁊ Lausam collatōis. ⁊ Modū. In bonis aūt collatis tāgit Tria. Modū scz gratias agentis. Moduz gr̄arumactōis. ⁊ De q̄ gratias agit. Circa Modū gr̄as agētis tangit Duo. Tempus scz. ⁊ Modū. Tēpus tangit cū dr̄. [In ipsa hora.] Mar.xi. In illo tpe respondēs iesus dixit. Tēpus em̄ illud ⁊ hora fuerūt: q̄n intima p̄ris noticia de reuelatōe Sacramētoz fidei: ceperunt p filiū corā discipulis patefcere claret intelligi. Joā. xvij. Ego te clarificaui sup terrā. opus ꝓsummaui q̄ dedisti mihi vt facerē. Tūc em̄ ꝓsummatus est q̄ dicit Mat.xvij. Vidum tēpli scissum ē: ⁊ apte visa sunt q̄ velata fuerūt. Apoc.xj. Apertū est tēplū dei in celo: ⁊ visa est arca testamēti ei⁹: in tēplo eius. Templor ar̄ nō est in vsu: nisi in cōpositis. Lōtemplor artis. ⁊ ab hoc dirīuat templū: in q̄ cōtemplandū est. Apertū est aūt tēplum q̄n se cons remplabilē ꝓbuit diua vitas. Et tūc visa est arca: cōtines omīa secreta sacra dei: q̄n pater p filiū patefecit sua secreta discipul'. Bñ em̄ filꝰ dr̄ arca: in quo sunt oēs thesauri sapie ⁊ scientie dei absc̄diti. Dr̄ q̄ hora lucis eterne fuit Q̄n lux diuina: tenebras humanas illumiauit. Psal.xvij. Deus meꝰ illumina tenebras meas. Tunc fecit candor lucis eterne: q̄s Sap.vij. scriptū est. Per nationes in animas sctas se transfert: amicos dei ⁊ ꝓphetas cōstituit. [In ipsa ergo hora] q̄ sic secreta pater discipulis patefecit, exultauit in sp̄usancto] cōcepto bono discipulor. Q̄s sp̄usanctus inspirauit. Sp̄us em̄ sanctꝰ suus (ab ipo procedēs) sp̄us ē Qui gaudiū fecit christo hoi: infundēs se p lucē reuelationis discipulis. Dr̄ aūt exultatio: vite eterne re fecto est: ⁊ delitie. Rbo.xiij. Nō est regnū dei esca ⁊ potus: sed iusticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in sp̄usancto. Vic autē, p̄ius modus est gr̄as agentis. q̄ In letica donoz: precoz: gratie agunt Esa.lxj. Gaudens gaudebo in dño: ⁊ exultauit ania mea in deo meo. [et dixit] Ecce Modus gr̄arūactōis. Duo autē tangit. Modū ꝓfessionis. ⁊ Qui confitendū est in gr̄aruactōe. Modus cōfessionis tangit q̄n dicit. [Confiteor.] b est: ex toto corde ⁊ omnib⁹ q̄ intra me sūt fateor. [tibi] bona tua in terefundēs. Ecce. ⁊. Ad locū vnde oriunt flumina reuertunt vt iterū fluant. Dec em̄ est Cōfessio gr̄arūactionis ⁊ laudis. Psal.cvij. Confitemini dño q̄n bonus: q̄n in eternū misericia eius. Esa.lxiij. Miserationū dñi recordabor: laudes dñi super omnib⁹ que reddidit nobis dñs. ⁊ sup multitudinē bonorum domus isr̄l. que largitus ē eis. ⁊. Loz.ix. Gratias ago deo sup inenarrabili dono eius. Est tamē etiā Confessio peccati in pnia. Confessio vitatis in pdicationis doctrina. De quib⁹ alibi dm̄ est. Sz ista est gratiarūactione ꝓfessio laudis. Ecci.vl. Cōfitebor tibi dñe rex. ⁊ collaudabo te deū saluatorē meum. [tibi] Propter discretionem: ponit ꝓnomen [tibi] qz.j. Timo.j. Soli deo bono: ⁊ gl'ia. Esaie. xlij. Gloriā meā alteri non dabo. Propē alnitudinem ⁊ possessionē diuitiaz: pulcroz: ⁊ bonorum veroz: dr̄. [dñe] Rbo.x. Dñs oim diues in omēs: qui inuocāt illum. In b em̄ est Dñs oium: qz pcs latus est omnib⁹. Diues aūt in omēs: qui inuocāt illum: qz perfecta possessio oim pulcroz: ⁊ bonorū veroz: est apud ipm. j. Loz.ij. In omnib⁹ diuites facti estis in illo. Et ex his diuitijs effudit dona i discipulos. de quib⁹ hic filius gr̄as agit. Epb.iij. Flecto genua mea ad deū: ex quo omīs paternitas in celo ⁊ in terra nominat': vt det vob fm diuitias glorie sue: virtutē corroborari p sp̄m eius in interiori homine christū. Ite est dñs diues De quo dicit Jaco.j. Dat omnib⁹ abundāter: ⁊ nō improperat.

Sicg̃ Confiteor tibi dñe [pater] Doc est Terminū [pater] in q̄ meus p naturalē ⁊ eternam generationem. ⁊ [pater] discipulor: p adoptionē. De Primo Jo.j. Vidim⁹ gl'iam eius: gloriā q̄si vnigeniti a p̄re. Joā.v. Pater meus vsq; modo opat: ⁊ ego operor: De Scō Rbo.viij. Dedit nob sp̄m adoptionis filior: in quo clamam⁹ Abba pat̄. De Utroq; simul Joā.xx. Ascendo ad patrē meū ⁊ patrem vestrū. deus meū ⁊ deū vestrū [celi ⁊ terre] Non quidē pater vt de Glo. sed [dñe] qz Non est pater: eius ad q̄s nō habet ꝓportionē imaginis. Habet aūt conformitatē imaginis in eadē substātia ad filiū: ⁊ in diuersitate substātie ad hoiem Et iste filius dicit. Col.j. Imago dei inuisibil. Gen.j. dr̄ Homo fact⁹ ad imaginē ⁊ similitudinē dei. Celū aūt ⁊ terra non dicunt facta ad imaginē: sed vestigia dicunt diuina. Joānes aūt Scotus qui mlta re mere ꝓtulit: dicit eum patrē celi ⁊ terre: ꝓter vestigij imitationē. Inducēs hoc quod dr̄ Col.j. Primogenitus omnis creature. Non em̄ vt de dicere pōt genitus creature: nisi creatura diceret scōgenita. Sed bene sequit. qz Primogenit⁹ non natus ibi ordinez ad scōgenitū. Sed notat ibi ordinem causē generatōis ad exitū creature ⁊ in esse p creationē. quia Verbū genitū a patre/ q̄s est rano creature) in quo est vt fiat creatura (Sicut in arte est: vt fiat artificiatū) est causa creatōis. Sicut ars in mente artificis: causa est vt fiat artificiatū. Dicit tñ Metaphorice. b genuisse. Sed Metaphorice locutōes nō sunt extendende. Job.xxvviij. De cuius vtero egressa est glacies: ⁊ stillas roris q̄s genuit.

Sic igit̄ Confiteor tibi [dñe] somnū [celi ⁊ terre] ⁊ in eis contentoz: patet: mei et hois: diuersa paternitate [qz absc̄disti hec] De Duobus fit̄ mentionē. Per Primuz non ꝑbat nisi q̄ hec se ipsa absc̄dita sunt. De Secūdo aūt: Confitetur in gratiarūactōe. De Primo dr̄. qz [absc̄disti hec] Doc est: talia fecisti que fm se absc̄dita sūt. Inuisibilia em̄ dei: sua excellētia absc̄dita sunt

[illegible]

ab oculis hoim. Non ꝓter illoꝝ defectū. Sꝫ ꝓpē defectū oculoꝝ cordiū būanoꝝ. Sicē fulgor solis: absc̄ditus ē ab oculꝫ vespertilionis. qz ꝓpē sui claritatē q̄ excellit oc̄os vespertilionis: vespertilio iꝫ noluit tenebrꝫ: ꝛ non pt videre lumē. cum tñ lumē solis nihil faciat ad b ꝙ absc̄dat. Sꝫ potꝰ manifestat se clare ḡtūi in se exh̄t: ꝛ vespertilioni ꝛ herodio equal̄r. Sꝫ Herodꝰ ꝓtāre sui oculi videt lumen in rota solis. Et vespertilio sui oc̄i defectu: ꝛ obvoluit tenebris: ꝛ lumē solis nec in rota nec i aere lympide lucēs videre pōt. Job. xxxvij. Osteñde nob̄ ꝙd dicamꝰ ei. Nos ꝙpe inuoluimur tenebris. Sic ḡ

Labsc̄ōdisti hec ]luadulissima i se. maxime tñ hec absc̄dita sūt ab infirmis oculꝫ cordiū pc̄oꝝ infideliū. Qz vt dr Augu. p. Cōfessionū. Oculis egris odiosa est lux: q̄ puris est amabil. Eph. iij. Teneb̄ris obscuratū habētes ītellectū alienati avita dī: per ignorantiā q̄ est in illis ꝓter cecitatem cordis ipsoꝝ. Et b est qđ subiungit

a sapiētib⁹ ꝛ prudentib⁹ ]norās sapiam ꝛ prudentiā bꝰ secū. Est aūt Sapia apud phos: cognitio rerū altissimarū quas difficile est boi scire: vt dr Arist. in.j. Lib. sue Metaphy. Et has res suo modo Phi vocāt diuinas. Prudētia aūt est cognitio ꝓferentiū ꝛ vtiliū hominib⁹ in dispēsatiōe vite: ꝛ domꝰ ꝛ ciuilitatis. ꝛ Sapia talis nō est fidei. Et sīr Prudētia: nō est habēs ꝓferentiā ad vitā christianā. Et ideo Sapientia ē stultitia: ꝛ Prudētia est inspiētia queda. Abdie. Perdā sapientes de idumea: ꝛ prudentiam de monte esau. j. Lor. j. Perdā sapiam sapientiū: ꝛ prudētiā prudentiū reprobabo. Rho. j. De Sapientib⁹ hⁿ seculi dicit Q cū p creaturas: ꝛ rōnes creaturaꝝ. cognouissent deū. nō sicut deū glorificauerūt: sed euanuerūt i cogitatoib⁹ suis: ꝛ obscuratū est insipiēs cor eoꝝ. dicētes ei se esse sapientes: stulti facti sunt. De Prudentia aūt dr Rho. viij. Prudētia carnis mors est. gīa aūt dei: vita ꝛ pax. Eccl. xix. Non est cogitatus bonꝰ prudētia pc̄oꝝ. Ab his ḡ

sapientib⁹ ꝛ prudētibus absc̄ōdisti hec ] per modū absc̄sionis: q̄ dicꝰ est Job. xxiij. Ipsi fuerūt rebelles lumini: nesciērūt vias eius. nec reuersi sunt ꝓ semitas illius. Jō dñs flens dr Lu. xix. Qz si cognouisses. ꝛ tu: Subaudi: fleres. nūc aūt abscondita sunt ab oculꝫ tuis. Non q̄dem dño absc̄dēte lucē clarissimoꝝ. donoꝝ suoꝝ. sꝫ te: obvoluēte: tenebrꝫ oculos: vt videre nō possis. Aug. in .xv. de Trinitate. Sic̄s alꝫ digito solem osēderit: ꝛ ille li ꝓpter oc̄os solem nō viderit: culpet oculi li ꝓpitudinē. nō digiti ostensionē. Sic ḡ absc̄ōdisti hec ]a sapientib⁹ et prudentibus ]nisi hil ad absconsionē operās: sed tenebras inteller eoꝝ ꝓmittens: ꝛ tua luce ꝛfundēs ]

ꝛ reuelasti ] De b gīas agit. qz ]reuelasti ]velamē obscuritatis ꝓ gīam tue fidei ō cordib⁹ eoꝝ auferens. Psal. cxvij. Reuela oc̄os meos: ꝛ ꝓsiderabo mirabilia de lege tua dñe. ij. Lor. iij. Lū conuersus fuerit qs eoꝝ ad deum: auferet velamē. Deus em̄ spūs est. Nec ē pellis: q̄ per fel piscis. hoc est passionis chīi egressa ē de oculꝫ Tobie. Tob. xj. Lea ]ista: q̄ tñ in se clarissima sūt ꝛ sereno lūie lympida ]

paruulis ] Qui diminuti sunt a paruis. qz Hūiliores sūt ce teris humilib⁹. Illi em̄ reuelationes illuminatiōnum p̄ ceteris humilib⁹ accipiunt: q̄ ꝓfundius se humiliāt. Sicut lacune ꝓfundiores ce plures capiunt aquas vt dr Ptolome⁹ phs in puerbijs suis. Illi em̄ illuminatores nostro chō sil'iores sē. ꝛ ideo luminis capaciores. Psal. cxviij. Declaratio ſmonum tuoꝝ illūinat: ꝛ intellectū dat paruulis. Jo Prouer. ix. dr Sapia. Siq̄s paruulus est: declinet ad me. Dis ḡ

paruulis ] q̄ etsi pñt: nolūt ē magni: mirabilia tua ꝛ salutaria reuelasti. Causā aūt bⁿ rāte reuelatiōis. ꝛ q̄ sola causa est: dr

Etiā pater ] Sola em̄ volūtas placēs patris huⁿ rei causa est. Dicit aūt circa b Duo. Assertionē veritatis. ꝛ Altitudinē causalitatis. Assertio vitatis tangit cū dr

Etiā pater ] q. d. etiā ] in vitate sic ista tu paulis reuelasti. Nec a se hūt. Nec ab alio nisi a te. Et hoc qđ dr

etiam ] assertiōis est indiciū. Etsi dicat. Vere pat: paterno affectu hec fecisti Sap. xvj. Subam tuā ꝛ dulcedinē tuā quā in filios habes ostēdisti. Exo. xxxiij. Ego ostēdam tibi omne bonū. nuenisti em̄ gīam coram me ]

qz sic

cōplacuit ante te ] Complacitū est voluntas q̄ tota simul placēt in volito. Hec est volūtas quam ceperiri iubet apls Rho. xij. Probetis q̄ sit voluntas dei bona: ꝛ bñplacēs: ꝛ pfecta. s. Sapere cum paruul' ad sobrietatē fidei: ꝛ nō plus sapē q̄ oportet in ebrietatē sapie seculi. Nimis em̄ iocundi de neplacitū est di. q̄d dr Apls. j. Lor. j. qz nō cognouit mundꝰ per sapiam suā deū: placuit deo ꝓ stultitiam p̄dicatiōis: saluos facere credētes. Hoc au tē placitū est qđ dixim⁹ Q hūilib⁹: se sibi exhibentib⁹: tollit velamē: quo reuelatū lumē agnoscāt. qđ turgētes de seculi sapia: cum magis Pharaonis agnoscere non pñt. Lu. ij. Lumē ad reuelatiōs gentium: ꝛ gīam plebis tue isrl. Et q̄dem b de⁹ omnibus parauit. Et b modo vez est qđ dr Jo. j. Erat lux vera que illuminat oēm boiez venientē in hūc mundū. ꝛ tamē non omis hō illuminat. qz Soli paruuli: intellectū suū capciuātes in p̄cepta fidei. percipiūt lumē: quod oīb⁹ equal'r exhibet. qz in solis paulis complacitū est pris. Judith. ix. Nec sūperbi nobi placuērūt ab initio: sed humilū ꝛ mansuetoꝝ semp tibi placuit depcatio. Jō dr Apls ad Ephe. iij. Mihi omnū scōrū minimo data est gīa hec. in gentib⁹ euāgelizare inuestigabiles diuitias chīi: ꝛ illūinare omes. Hoc ḡ est bñplacitū spiritⁿ dñi: illuminatio paruuloꝝ: ꝛ occecatio superbōrū de se ꝓsumentiū ]

Mia mihi tradita ] Dixit q̄ pat reuelauit paruul. Et tāgit b Modū reuelatōnis. Et tangit Duo. Modū reuelatōis. Et Q non est possibilis alicꝫ modꝰ reuelationis: nisi ille solus Modꝰ est. qz Oīa tradita sibi sunt a pre ꝓ ipm reuelāda. Et b quod dr. Tu q̄dem pater reuelasti. quia ]

omnia ]illa reuelata ꝛ edocta a me ]

mihi tradita sunt ]

ꝓ eternā generationem ]

a patre ]

Sum em̄ lumē de lūie pie. Sap. vij. Laudo luce eterne ꝛ speculum sine macula dei maiestat: ꝛ imago bonitat illius. Heb. j. Qui cū sit splendor glie ꝛ figura sub̄e illius. Col. ij. In oēs diuitias intellectus plenitudis in agnitione mysterij dei: patr̄ christi iesu: in quo sunt omnes thesauri sapie et scientie absc̄diti ]

Omnia ergo mihi tradita sunt a patre meo ] ꝛ nihil me latet Sacrorum

et Consiliorꝫ diuinorꝫ. Et isto mea doctrina: reuelatio est pris. Jo.vij. Mea doctrina nō est mea: sz eius q̄ misit me pris. Si q̄s voluerit voluntatē eius facere: cognoscet ex doctrina vtrū ex deo sit. Et hꝰ Aug⁹. quidē pulcrū ponit Simile. Cū enī intellectus practicus ōt se in tota sue artis plenitudine: tanqī est in ꝟbo: ꝛ̄trū in intellectu dicēte. Et sic: oīa que sc̄ intellect⁹: tradita sunt ꝟbo: ꝛ tñ habet ea ab intellectu. Et in ꝺ solo differt ab intellectu. q̄ ab intellectu est. ꝛ intellect⁹ a nullo est. Et ꝺ quidē vez ē in Intellectu agēte. Sz i possibili ꝛ ꝛemplatiuo (qui a rebꝰ accipit q̄ intelligit) nihil est silē. Sic q̄ oīa tradita sunt sibi a pre. Et sic sē in eo oēs thesauri sapiē ꝛ scie patr̄. Et nihil min⁹ habet filꝰ q̄z pater. q̄z Filꝰ est ars ꝛ verbū pris ꝛ imago inuisibilis ipius: nihil min⁹ hīs (vt ōr Hilar.⁹) q̄z ipe: eandē hīs natura: idem posse: idē nosse: idē velle: ꝛ idē opari. Jō Jo.x.ōt. Pater me⁹ q̄ dedit mihi: maior oīb⁹ est. Joā j. Hīa eius q̄si vnigeniti a pre. Qui sicut ōr Basilius: gr̄iam paternā cum nullo sēo genito diuisit: sed totaz integraliter possidet. Phil.ij. Dedit illi nomē q̄ ē sup oīe nomē. glo. Amb. q̄ vere deus sit: nosci: vt in nosce ihesu: omne genu flectat celestiū terrestriū ꝛ infernorꝫ. Nihil ḡ retinuit q̄s non tradidit. Et sic quicq̄d reuelat pater is ē: ꝛ a fonte lūe procedit. ❡ Et nemo nouit. ❡ Ecce Q nullus modus reuelationis diuinorum possibil est: nisi ille q̄ est a pre p filiū. Q aūt dicit ❡ nemo ❡ Negationē nō facit in genere: sed ex gen⁹ Ut sic sensus ❡ nemo ꝺ est nihil ❡ nouit patrez nisi filꝰ ❡ Dicto aūt exceptiua q̄ intelligit in Q̄s iunctō: excipit respectu subē: ꝛ nō psone. Ut sit sensus ❡ nihil nouit patrē nisi filius ❡ ꝺ est: ꝑter q̄z filꝰ. ꝺ est ꝑter ꝺam filij. Quia sic: q̄ spūssctūs sit eadē suba cū filio: ecias spūssctūs nouit patrē. Sz dic̄ ❡ nisi filius ❡ q̄: filꝰ est noticia patr̄. Et est res currendū ad Silē sugi⁹ inducti. Q: dicentē Jn̄ rellectū agentē nihil nouit i plenitudie sua nisi verbū quo ōt se ipm. Alia enī: sm ptem pñt nosse (alis nosca) Sz in plenitudie sua: nō nosc̄ eū nisi ꝟbūz quo plene ōt se ipm. Sic si dicam⁹ Q mens artificis non nosc̄t plene nisi ab arte q̄ est ab ipa: ꝛ in ipsa q̄ (alis q̄) nosc̄t ea in toto ambitu ꝟtutis ei⁹: Fz oia q̄ facere pōt. Sic patrē q̄s sit ꝺ est: q̄s sit i Subalitby oiby ꝛ Potētialiby ꝛ Scientialiby: ꝛ oiby Attribuz⁹ ei⁹: ñ nouit ❡ nisi filiꝰ ❡ ꝟbū pfecte demonstrās ipm. Dus⁹ aūt silē (diminutū tñ est) q̄z Sol a ꝓbis: ponit oim generabiliū par: plumen suuz. q̄ oim stellaz est informatiuū. Duplex ḡ est Noticia solis ꝑticular. ꝺ est sm ꝑticulaꝛem ꝟtutē. Et sic nosci ꝑ a mult⁹: tā in celo q̄z i terra: q̄ lumine ꝑticulari informat. Et est Noticia sol in ꝟtute Vñ: q̄ oium in se hz cām generatōis ꝛ informationis: tā in celo q̄z i terra. Et in ꝟtute illa nō nouit sol: nisi lumē indistās (alis indistanꝫ) accꝺ prū in ipa rota sol antēq̄z egrediat de ipo: si lumē illō: gr̄a crēpli: ponamus intellectū ꝛ noticiā hīc. Et sic est ꝟbū filꝰ in pre: intellectu nosc̄s patrē in oīi sua plenitudie nature ꝛ ꝟtut. Et tal est ꝺ sensus. Q: illō lumē in pre sic patrē manifestās: ē verbū increatū: ꝛ filius pris ❡ Et silr nēo nouit ❡ q̄s sit filius nisi pr ❡ q: Ipse filius est ꝑfecta ꝛ indistans silitudo pris. Oīe aūt q̄s nosc̄t: simili cognoscāt. Et q̄ ꝑfecte cognoscāt: indistāt ꝛ indifferenti cognoscāt silitudine. Et sic mutua ē cognitio patr̄ a filio: ꝛ filij a pre: A q̄ nō excludit Spūssanctus. Sz q̄ spūs non nosc̄t in ista ꝑfecta noticia ꝛ mutua: est ideo, q̄z ipse nō ꝓcedit vt ꝟbū ꝛ Noticia. Sz vt amor: cōnectens patrē ꝛ filiū. Multa aūt hīs silia notata sc̄ de hoc codē ꝟbo Mat.xj. q̄ q̄n cōiungunt his q̄ hic dicta sc̄: ꝑfectius intelligūtur. Cū nō dubito q̄n crēpta sint cōuentia: q̄z uis imꝑfecta. Sic Oīs creatura in rep̄sentando deficit ad creatorē. Sic q̄s aūt hī scit naturā Intellectus agētis ꝛ luminis q̄ est in ipo. Q̄s sicut dic̄ Phs: est vt ars ad naturā (alis materiā) Et si quis hī nouit naturā solis: ꝛ lūis q̄ est in ipo: scit alis qualr̄ q̄liter solū ꝟbum filꝰ: nosc̄t patrē. ꝛ qualr̄ solus patern⁹ intellect⁹ nosc̄t ꝟbū filiū. Sequit ❡ et cui voluerit filꝰ reuelare. ❡ Hoc mō ē facile. Ex inductis enī crēplis planū est q̄ non est reuelatio intellectus nisi p ꝟbum q̄ ē in ipo lūe ipi⁹. Nec in deo nec in hoie ꝑt esse alia reuelatio. Sicut nec solis est reuelatio aliqua nisi per lumē q̄ ē in ipso. Quāus aūt ipm lumē in sole exīs: in se beat vnde ꝑfecte reuelet solē. ꝛ Ita: in intellectu: sine ꝟbo: in se habeat vnde ꝑfecte reuelet intellectū: Tm̄ fm q̄ lumē: a sole distare incipit. ꝛ incidit in id q̄ formal lumie: ꝑticulaꝛ manifestatio. Et isto oē cui incidit: non accipit reuelationē sol: nisi fm ꝟtutem particulaꝛē. Et silr oīe in q̄ ꝓcedit ꝟbi manifestatio: accipit manifestationē illā fm modū possibilem sibi: ꝛ in pre: ꝛ nō in toto: cum tñ nulla possit esse reuelatio nisi p ꝟbum. Et ꝺ est q̄s dr̄ Jo.j. Deū nemo vidit vnq̄. Unigenit⁹ qui ē in sinu pris ipe enarrauit. Nulla enī creatura p seipam vidit deū i plenitudie sue deitat̄. Sz soli splēdori glē sue ꝛ figure sue: de⁹ notus ē. Et ꝺ ꝓcedēs ab ipo: enarrauit fm modū possibilē vnius cuiusq̄: angeli vel hois: hāc reuelationē accipiētis. Paruul⁹ aūt reuelauit. Et isto ꝺ gr̄as agit.

Attēde aūt q̄ hāc reuelationē apls. j. Loꝛ.ij. attribuit spūssctō Ubi dr̄. Nob aūt reuelauit deus per spm̄ suū. Quis enī nouit ea q̄ sunt hois nisi spūs homis: q̄ est in ipo: Ita q̄ sunt dei nemo nouit nisi spūs dei. Nos aūt nō spm̄ hꝰ mundi accepim⁹: re scam⁹ que a deo donata sunt nob. Sed ꝺ est ideo dictū. q̄z Sicut spūs hois vehit verbuz: q̄ est in manu artificis q̄n opat: ꝛ vehit ꝟbum in linguam q̄n loquit. Ita spūssctūs vehit ꝟbum reuelationis dine in corda hoim credentiū. Et sic idē ꝟbū patris q̄s reuelat patrem vehit spūs. Et sic reuelatio est ꝛ Patr̄: sic originis ꝛ autor̄. Et Verbi: sic formeliis et noticie formal. Et Spūs sic aduchētis ꝛ inspirātis. Et tñ non est nisi idē ꝛ vnū solū verbū. Et eo ꝟbū q̄ filius siue noticia a pīno ꝓcedēs intellectu p generatōz. Sic dr̄ Jo.xvij. Ego te clarificaui sup terrā. Et Ibidē Manifestaui nomē tuū hominib⁹ q̄s ꝺdisti mihi. Sic dr̄ Mat.xxiij Unꝰ est magr̄ vr q̄ in cel̄o. Paruul⁹ ār vule reuelare sic tā dictū ē ꝛ nō supḃ. Prou.xj. Ubi hūilitas: ibi sapia.

## Et conuersus ad discipulos suos: dixit.

Dec est pars In qua laudat eos ꝙ hmõi Relatione accepert. Tanguñ aũt Tria. Mod⁹ dicentis. Beatitudo reuelatõs acquirẽtis. Dignitas in ꝺ primlegñ singlaris. Mod⁹ dicentis tangit per ꝺ ꝙ ór[Et cõuersus] In gr̃a ci actione: totus erat in celũ erectus: totus ad patrẽ direct⁹. ij. Parall. xx. Doc solũ habem⁹ residui vt oculos nros dirigam⁹ ad te. Sz nũc erudies discipulos ad eos se cõuertit: vt exterior corpis puersiõe: interiorẽ ani intentionẽ ꝺmõstraret. z vox ad eos directa i aures eor̃ form⁹ sonaret. Ps. lxxxix. Cõuertere dñe ali quantulũ: z deprecabilis esto sup seruos tuos. De sunt due corpis habitudies: qꝺ⁹ sepe iter patrẽ z discipl̃os: mediator: dei z hoim: homo chꝰ iesus vsus est [ad discipulos suos ait] Sua ei cõuersione nos ad se trahit. z sic ad patrẽ reducit. Thren. vl. Cõuerte nos dñe ad te z cõuertemur. innoua dies nostros sicut a ꝓncipio

## Beati oculi qui vidẽt que vos videtis. Dico eni vobis ꝙ multi ꝓphete et reges voluerũt videre ꝙ vos videtis z nõ viderũt: z audire que auditis: z nõ audierũt.

Hic trãgit Beatitudinẽ: reuelatões a pce accipiẽtiũ. Et ꝺ Duo. Beatitudinẽ oculoꝝ: cordis z corporis. z Lãm beatitudinis. In Beatitudine Duo sc̃. Sz. Suba beatudis. Et fm qꝺ insit beatudo. Ꝺe Primo ꝺ[Beati] Due apꝰ Moralem pbum Beatitudies determinant. Una qdz Aristotiles mos ralis fm vtutẽ actiua moralẽ. Altera aũt Contemplatiua dina fz vtutẽ intellectiua siue intellectualem. Illa vo que est Actiua fm vtutẽ moralẽ: consistit in pfecta actione regitiue vtut⁹. z ordiatiue: cui nihil desit ad regendũ z ordinandũ in oi opatõe vite ciuilis. Et hec est Prudẽtia: cui nihil deest in omi rõne eligibilũ ad vitã: ad regimẽ: z ordinẽ vite: facientiũ. Et ideo opteꝛ nõ deficere aliquã virtutũ aliaꝝ. Et ꝺfece habitu ꝓfecto faculatẽ i tali ordine: regimine. z nõ deesse ordinate obsequẽtia in hoc ordie z regimine. Sic: diuitias: potẽtatus: et honores: in sect i amicis: Et etiã fortunã siue eu⁹ fortunũ in oibꝰ his. Et ꝺ vocat Aristo. in. j. Ethic. actũ fm perfectã animi vtutẽ: cũ perfectione ꝺ qua tam deũ est. Et ideo oia hec sil' volẽs comꝑhendere Boeti⁹ in Cõsolatõne ꝓhic: ꝺt ꝙ Beatitudo est status oim bonoꝝ aggregatiõe ꝓfect⁹. Hec autez beitudo fm regimẽ z ordinem vite chriane a dño astruit. Mat. v. Alia est Beitudo Cõtemplativa: Que est fm actũ perfectũ vtutis intellectual' in sũmo cõtemplatiõis. Que ꝓsistit in actu ꝛeplationis mirabilissimoꝝ: purissimoꝝ: z certissimoꝝ: non retracta z nõ ipedita: retẽta in ꝓtemplãdo delectatione nõ habẽte ꝛsiũ. Et Cõtemplatio qdem ẽ fz solũ intellectũ visio: nihil habentẽ cõmixtũ z tẽporis siue imaginatiõis z sensus. Oꝝ in illo discurrunt rões phãtasticoꝝ ꝺ Dion⁹. Mirabilissima aũt sunt altissima: supra ꝙ non sunt alia. Purissima autẽ sunt: nihil cõe cũ materia aut materialib⁹ habẽtia. Certissima aũt sunt: ꝙ sunt via ad omnia alia certificãda. z ipsa ꝑ alia nõ certificanꝰ. Nõ retracta aũt cõtemplatio: est ꝙ virtute oĩi sic unita tur: ꝙ a carne z carnalib⁹ corruptionib⁹ viciorum vel tentationũ: ab actu sic ꝓtemplandi nõ retrahitur. Non impedita autẽ est: ꝙ sic claro ꝓtemplat lumine tam adepti ꝑ studiũ intellectus: qꝫ i naturã cõuersus habit⁹ nõ sentit difficultatẽ. Retẽta aũt in ꝓtemplando est: ꝺ delectatiõe nihil ꝛsiũ. Oꝝ hec nõ remittit aliqñ. Talis aũt est ꝙ nihil sui habet in aia sensibili. Et hec est ꝙ est in lympida veritate z luce ipsũ⁹: z delectatiõe vitat⁹. Et illa ẽ Beatitudo: dina dicta: ꝓp Tres cãs. Quaꝝ Una est. Oꝝ est fm hoc qꝺ solus ꝺiuinꝰ est: z imago dei in hoĩe. Et ꝺ est intellect⁹. Secũda est. qꝝ est ꝺ diuinis ista ꝓtemplatio. Tertia est. qꝝ ista ꝓtemplatõe vtit deus: z sube dine: ꝙ per ꝓticipationẽ dei ditũ ꝺ uine. Et hanc Beitudinẽ cõmendat ꝺ dñs qñ ꝺixit [Beati] .iij. Reg. x. Beati viri tui z bri seruitui. bi ꝙ stant coã te semꝑ z audiũt sapiam tuã. ij. Para. ix. Beati viri tui z bri seruitui: ꝙ assistunt coãte in oĩi tpe. Tob. iij. Btũs ero si fuerint reliquie seminis mei ad videndã claritatẽ dei in sc̃m. Sic bri sunt illi de qꝺ dr in Ps. lxxxviij. Dñe in lũe vultus tui ambulabũt. z in noĩe tuo exultabunt tota die: z i iustitia tua exaltabunt. qꝝ gla vtutis eoꝝ tu es. Et sic btũs fuit apl's z alij discipuli dñi: qñ dixit .ij. Cor. iij. Nos omnes reuelata facie gliam dñi speculãtes in eandẽ imaginẽ. Supple: glorie: transformamur a claritate in claritatẽ tanq̃ a dñi spũ. Sic ꝙ Beati sunt oculi ꝙ vidẽt [Tria ꝺe fm partẽ ꝙ beati sc̃. Instrumẽtu. Actũ. z Act⁹ determinationẽ. Est eĩ oculꝰ nobil' pars corpis: solla er lũis compositiõe z illustratõe bis venustatẽ. Sunt aũt oculi facile in oĩe qꝺ intueri volũt: volubiles. Figurã luminũ celestium in sperica forma ꝓtendẽtes. Et in ꝺ tangit oculꝰ interior: (qui ẽ intellectus) ꝙ nobilissima qꝺ est dominis: fz quam ad dei imaginẽ facti sum⁹. Eccl. xvij. Ad imaginẽ suã fecit illũ. z fm se vestiuit illũ vtute. Dic lumine celesti in cognitõne veri z boni venustatus est. Unꝺ Psal. iij. Signatũ est sup nos lumẽ vultus tui dñe. Volubilis etiã est oculꝰ in circũspectione intellẽus. Ꝺ optime fcat Exo. xxv. In cãdelabro lũis in ꝙ erãt sperule volubiles in oĩm ptẽ. Proꝑter hoc etiã Eze. j. Et Apo. iiij. dicunt animalia dei plena oculꝝ ante z retro. Oꝝ ad oĩm partẽ erant circũspecta. Oculus eĩ in vno tñ stans: spasmatus est. z Preter volũtatẽ aũt a visibili auersus: remẽs est. z paralyticꝰ. Sz bonꝰ oculus cõuertibil' est ad nucũ. Figura aũt celestis in oc'o ꝓtendit. ꝙ formitatẽ celestiũ in intellectu. Ita ꝙ tota pulcritudo celestiũ in ipo resultet. Et hoc ite: significat Exod. xxv. Ubi in candelabro lũis sphere figurabant in nucis modum. Isti sunt oculi columbaꝝ. Cant. j. Pulcriores sũt oculi tui vino: qꝺ sua claritate rẽperant sumptũ: subtilẽ fac spũm visiuum.

Actuꝫ autẽ oculoꝝ tangit cũ ꝺ[qui vident] Oculus eĩ nõ videns: nõ est oculus. sed idolum oculi. Prouer. xx. Oculũ videntẽ z aurẽ audientem utrunq; fecit dñs. Sz ꝺ idolis qꝺ diabol⁹ prestidet: z supuacua curiositas hoim inuenit ꝺ Ps. cxiij. Oculos hñt z nõ videbũt. Et ita sunt qdaꝫ ꝙ

fuguacua curiositate inueniũt sibi pelliciẽtes oculos plenos adulteriꝫ incessabil' delicti. Sicut dr Ier. Pec.ij. Quid tibi dabol' pſideras: z gubernat: nõ habẽt oc̃los videres. Quo ꝫ dr Pſ.xij. Illumia oculos meos ne vnq̃ obdormiã i morte. Oculus em̃ non videt nec: tñ somniat. Sic q̃ in morte peccati dormiũt: nõ videt nisi phãtasias ad modũ apparẽtes. Sꝫ veritatẽ nõ ꝓsiderãt. q̃ tñ clara est añ oculos coꝝ. Sic Egyptij in claro lũe scrõꝝ nihil penit' videt nisi phãtasias somniatiũ. Sap.xvij Omnis em̃ ordisterraꝝ lympido illumiabat lũe: z non ipediẽt operib' ꝓtiebãt. Solis aũt ill'supposita erat grauis nox. imago tenebrarũ. grauiores erãt tenebꝝ. Sãctis aute tuis magna erat lux. Et iſo B ti oculi q̃ videt z aures q̃ audiũt. Determinans aute visum ór, que vos videtis siue visu interiori siue exteriori. Visus ei exterior ordinat' est ad interiorẽ: z est, qꝫ illũ. Et sic sensus est. B ti sunt q̃ sic me exteri' alpiciũt: q̃ interi' diuinitatẽ p fidez in me: ex exterioribꝰ miracul' intelligũt. Vel cõuersio Qui sic interiora diuinat' mee intelligũt vt eãvnq̃ cã esse humanitati quã videt: credãt. Ut sic exteriora: ad fidẽ diuinat' manuducãt. Qui me videt exterius: z interiora visa p intellectũ: exteri' miracula operari: credant ab eis q̃ interiorẽ videt deitatem. Neutro em̃ modoꝰ vnq̃ visus est nisi ꝓsentibꝰ: deitatẽ z humanitatez ei' cõgscentib'. Et B cſt, q̃ videt que vos videtis inter' z exterius sunt aſpicientes. Iob.xix. In carne mea videbo deũ saluatorẽ meũ. quẽ visuꝝ sum ego ipe. z oculi mei cõspecturi sũ. Hoc est qõ dr Jo.j. Canoñ.j. Qõ vidimus qõ audiuimus qõ manꝰ nre cõtrectauerũt de ꝟbo vite. Esa.lij. Videbũt oẽs fines terre salutare dei nr̃i. Oñs fines terre sunt, qꝫ ds est ois terra. Et illi sunt electi z vocati. Lu.ij. Viderũt ocli mei salutare tuũ. qõ parasti añ faciẽ oium p'lorꝫ. Di co em̃ vobis, Assertio est. Qõ ẽ singulare ꝑule gũ discipulorꝫ. q̃ multi ꝓphete iustus, pcul videndo in furorꝫ. Eccl.xlviij. Spũ magno vidit vltima: z ꝓsolatus ẽ lugẽtes sion vsq; in sempiternuꝫ Let reges, se z alios regẽdo. Eccl.xlviij. Nũciantes in ꝓphet' dignitatẽ, ꝓbetarũ: z iperantes in ꝓsenti ꝓlo, voluerũt videre. Jo.viij. Abraã pr vester exultauit vt videret diem meũ: vidit z gauisus est. Voluerũ aũt videre oc̃lo corpali. Lañ.viij. Quis mihi det te fratrẽ meũ: sugentẽ vbera mris mee. vt inueniã te foluz foris: z deosculer te: z iam me nemo despiciat. Et est B ꝟbũ magno deũ affectu. Frat' em̃ est i eadẽ carne visus: Sugẽs vbera matrꝭ bte virgis. in cui' spũ oñs fiñ deũ fratres chti nati sum'. Oz Ipsa vt dr Aug'. figura ẽ eccle que oẽs nos castis, pgenuit viscerib'. Inuẽtus est aũt foris: ex occultũ deitatꝫ qñ in terrꝭ visus est: et cũ hoib' conuersat' est. Jbi Osculat' est qñ spũs eius: spũ discipulorꝫ. ꝓiunct' est: z os doctrie ei': ori coꝝ impssum ẽ. Ut ex ore ei' loquerenr. Et iſo nõ est q̃ despicere possit istos singulari ꝓuilegio. sic dignificatos. Et B priuilegiũ oib' hõ cõcupiuit qui in spũ ista ꝑuidere potuit. Lañ.ij. Ondẽ mihi faciem tuã. Sonet vox tua i auribꝰ meis Vox em̃ tua dulcis z facies tua decora. Mũc.xxiij. Jn desiderio dixit miser Balaam. Deu q̃s victur' est qñ ista faciet dñs: Sic q̃ oculo corpali ad interiorẽ ordinato: voluerũt videre, q̃ vos videtis, exteri' z interius. Nec em̃ est ꝓsummata visio. Qñ intus videꝭ z nõ ex dixit Tob.v. Quale gaudiũ est mihi q̃ in tenebꝭ sedeo: z lumẽ celi nõ video. B est: de ceu lo veniẽtis nõ video. Et in ꝑsona Discipulorũ dr Esa.lij. Tenuerũt voce: sil' laudabũt qz oculo ad oculũ videbũt qñ cõuerterit dom' sion, z nonvidẽrũt. Et B est vestrũ singl'are ꝓuilegiũ. Cũ em̃ cuperẽt corpali pñtia videre quẽ credebãt: non est eis datũ. Sꝫ vni soli Symeoni cũ diu suspirasset chti ꝓsentiã: Respõsum ẽ in spũ. Nõ visurꝰ se mortem nisi videret chm dñi. Illũ aũt nõ vidit. Et sic lugẽtes descẽderũt in infernũ. Et ẽ in eis verificatũ qõ dr em̃ est Legislatori coꝝ Moysi. Exo.xxxiij. Posteriora mea videb: facie aũt mea videre non poteris. Posteriora aũt sr create: z allegorice in q̃bus deũ videt. Sicut dr Heb.j. Multifariam multisq; modis olim de' loquẽs patribꝰ in ꝓphetis. Et Ose.xij. Ego visiones multiplicaui eis: z i manib' ꝓphetarꝫ assimilatus sum. Et Esaie.vj. Ea q̃ sub ipo erãt replebant templũ. Hoc est: creature z sil'titudines dependentes ab ipso. Ipse inuisibil' sedebat sup' solũ excelsum: ab oculꝭ boim z elevatũ: etiã vltra oẽm intellẽm, et ideo, nõ viderunt, Job.xxvj. Qui videt eum intuent' pcul. Non em̃ parue delectatiõis fuit videre deũ hoiem miracl'a facientẽ, et audire, desiderauerũt doctrinã ab ore dei sonantẽ. Lañ.ij. Sonet vox tua in auribꝰ meis Vox em̃ tua dulcis. Pſ.xlviij. Diffusa est gra i labijs tuis, que, vos, auditis, ꝟbum sonãs ab ore ꝟbi incarnati: in spũ verbi in aures vestras ifluens. Eccs.j. Non satiat' oculꝰ visu: nec auris auditu implet. Et iſo ecclamat Petr' Jo.vj. Verba vite eterne habes. Pſ.cxl. Audiet verba mea q̃m potuerũt. Esa.l. Dns dedit mihi linguã eruditam vt sciam sustentare eũ: q̃ lapsus est ꝟbo. Lañ.viij. Mel z lac sub lingua tua, et nõ audierũt, Cũ em̃ in desiderio spũs diceret, (al's diceret) illõ Lañ. viij. Fac me audire vocẽ tuã. Audita em̃ voce redẽptoris: impletũ est qõ dr in Pſ.cxvij Vox exultationis z salut' in tabernaculis iustoꝝ. Moralit' aũt ista pñt dici multis ꝑdicatoribꝰ in scriptura videntib': z in lectiõe multa audientib' de deo: q̃ ipsi parũ curãt. z multis Doctoribꝰ sil'r. q̃m, ꝓphete monachi. z laici simplices. z sancti viri: z multi reges seipsos et alios regẽtes: voluerũt libẽter videre per sciam scpturarũ que ipsi videt: z nõ ẽ eis datũ. z audire vellẽt in lectionib' ad intellẽm q̃ audiunt illi cũ fastidio: z nõ est eis datũ audire. Di sunt Qui Nume xij. fastidiũt manna. panẽ scz angelorꝫ. Vi sũt de quib' Ose.x. Effraim vitula docta diligere triturã calcabo sup' pulcritudinẽ colli eius. Effraim frugifer q̃ fructuꝫ i spũ p sciam lectã z auditã facere deberat: cõuersus est in vitulam lasciuientẽ z diligentẽ triturare. B est: Corpales hui' mũdi labores: postposito studio spũali: diligunt discurrere: rep' temporaliũ sollicitudini se imiscere. ex palcis negocioꝝ secl'arũ: granuꝫ pabuli sui quod interim carpant ercenere: sicut in tritura. Et ideo dñs cõculcabit colli coꝝ pulcritudinẽ. Collũ

al's doctrine eorum

est vt ōr Xp̄us Dionȳ ꝓtinuatio corꝑis ad caput. Et sic mentē nr̄am (que continuat nos ad caput nr̄m christū) quā videm⁹ in talib⁹ conculcatā: demersā i cogitatōes temultas h⁹ miserie Un̄ Hzc i glo. Ibidē sup Osee ōr: q̄ p̄ vitulam illam sc̄atur desides aic: quibo nihil labor ostus est q̄ in h⁹ mū di non laborarc laboribus.

## Et ecce quidaz legisperitus surrexit tentans illū z dicens. Magr̄: q̄d faciēdo vitā eternā possidebo?

B 2 Dic p exēpla ꝓfirmat q̄s dixit. Et inducit Duo. In quoz Primo ondit Ox de arcana sua absc̄ dit a sapientib⁹. In Scōo aūt ostēdit Quale reuelat ea parvul⁹. In Primo hoz Duo cōmēdatur. In quoz Primo Cuiusdā (q̄ sibi sapiens videbat) ꝓponit de via salutis (q̄ paruulis reuelat) q̄stio. In Scōo aūt p̄ iteratā: a sapia dei factā questionē ponit tentāns Instructio z ꝓfusio. In Primo hoz Duo dicūtur. Tentator descriptio. z Proposita ab eo q̄stio. Descriptio Tentatoris ꝓponit in Quatuoz. Quoz Primū est: Ox inē alios magis fuit demōstrabilis. Scōm: Ox fuit scripturis specialis. Tertiū: Ox fuit sup alios maioris elatiōis. Quartū: Ox in tentādo magne fuit dolositat. Primus notat ꝑ Zduerbiū Demōstrādi: cū ōr Ecce q̄si inē alios demōstrabilis. Mat. xxij. Interrogauit eū vn⁹ ex eis legisdoctor: tentās eū z dicēs Magister: Qō est mādatū magnū in lege. In B aūt q ōr vn⁹ demōstrabil⁹ inē alios videbat q̄d̄az legisperit⁹ Ecce Litteratura singularis. Litterat⁹ aūt fuit in lege z ꝑhet. Sic sunt Theologi apōs nos. Jo. iij. Tu es magr̄ i isr̄l. Dañ. xiij. Egressa est iniq̄tas a senioribus iudicibus q̄ videbant regere ꝑplm surrexit in signū maioꝛ datōis. Superbi em̄ inq̄eni se: z sc̄ātes inrogare vel rūdere non pūt. qz spūs timoꝛ exagitat eos. Job. xxij. Plen⁹ fū sermonibus: z coartat me spūs vteri mei. Un̄ Bmb. ōr q̄ iste legisperit⁹ vba leg̃ tenebat: z vim legis ignorabat. Mat. xxij. Errat nescientes scripturas neq; virtutē dei. Surrexit q̄ si in altū sup bie coꝛ erexit. Job. xv. Quid te extulat coꝛ tuū. z q̄si magna cogitās: attonitos habes oculos. Quid tumet ira deū spūs tu⁹: vt p̄feras ō ore tuo huiusc̄emodi sermones: Tentans illū Ecce q̄s malignē fuit in tentādo dolositat. Mat. xxij. Quid me tētatis hypocrite: Ps. xcvij. Tentauerūt me pres vestri. Deut. vj. Non tētabis dñs deū tuū (et dicēs) virus q̄s i coꝛde suo habuit emittēs. Job. xij. Unā tacerēt vt putaremi esse sapientes. Magister Ecce Proposita a tentatore q̄stio. In hac āt questione facit Duo. Primo em̄ Dolose: mgr̄m a quo q̄rit: p̄fitet. Scōo Querit de merito salut. Dic g̃ Magister Mgr̄m vocat vt ōr Chr̄y. cui⁹ non vult esse discipul⁹. Nō aūt cōfitet deū vel dñm. qz Nec colere vult vt deū: Nec Fore sibi vult vt dño Sz fingit se ab eo discere velle sic a mgro. Silr facit q̄dam Mat. xxij. Mgr q̄s est mādatū nouū i lege: Et Ibidē. Mgr scim⁹ qz verax es: z vīa dei in vitate doces. Et vez q̄dez dixit in eo q̄ vocauit eum mgr̄m. Mgr em̄ fuit Doctrine z Disciplineꝰ fuit inq̄ ipe sapia dei ꝑfis. Sap. viij. Doctrix est em̄ discipline dei z electrix operū illi⁹. Quid faciēdo: Querit de Merito salut. Et Duo notat. Meritum z Premiū. De Merito q̄rit q̄d faciendo. Totū em̄ meritū in faciēdo ꝓsistit ꝓncipaliter Et pax in dicēdo vl docēdo: nisi cōiugatur operi. Un̄ Mat. xxiij. de q̄busdam dñs dicentibꝰ ōr. Que dicūt facite. Fz opa vo eoꝝ nolite facere. Jo. vj. Quid faciem⁹ vt operemur opa dei: Jō ōr Jo. x. Etsi mihi non creditis: operib⁹ credite. Ja. j. Factor opis in factō suo dūs erit. Virtutis em̄ perfectio: in ope suo est: z Id op⁹ est virtus vt ōr Ꝑbus. Xpo. xiij. Opa em̄ illoꝝ sequunt illos. Et ō Premio sbinfert vitā eternā possidebo Tria tāgit. In Premio: Vitā. z Eternitatē vite. z Possessionē vite. Vita est actꝰ cōtinuus dine vite iamis ma vel in coꝛp⁹ z aīam post resurrectiōs. Ut (Sic Sol facit die: cōtinuis influrionib⁹ in mundū) ita ꝓtinuis influrionib⁹ vite sue: de influat vitā secū viuētib⁹ z se participātib⁹. Ideo Nec vita fonti cōparat. Psal. xxvj. Dñe apud te est fons vite. Apoc. xxij. Ostn⁹ q̄ in medio throni est: reget illos z deducet illos ad vite fontes aquaꝝ. Nec flumis impetus q̄ lenificat ciuitatē dei. Eternitas āt vite h⁹ causat ab eo q̄s nō hz ꝓtiū. qz Jam nō erit amplꝰ neq; luct⁹ neq; clamoꝛ: sed nec vllus dolor. Apoc. xxj. Et iso i eternū viuēt. Sap. v. Justi aūt in ppetuū viuēt: z apud dñm est merces eoꝝ. Radix ārum mortalitat⁹ est custodia legū dinaꝝ. Sap. vj. Custoditio legū: ꝓsummatio est incorruptois. Incorruptio aute facit esse ꝓximū deo. Sic g̃ est eterna vita. Possessio aūt est vt adnutū z votū habeat: sic id q̄s possidet. Et iso ōr hereditas. q: heret inseparabilit ad votū z ad nutū habita Esa. lx. Populus meus: eos iustū in ppetuū hereditabūt terrā Eccl. ij. Uetter meꝰ cōturbat⁹ est: q̄rēdo sapiam: ꝓterea bonā possidebo possessionē Attēde āt q⁹ ōr Quid faciēdo vitā eternā possidebo: Ox tūc tempoꝛ ꝓt diuersas sectas Judeoꝝ: Pharisecoꝝ: et Saduceoꝝ: z Essenoꝝ: mag erat q̄stio inē Doctoꝛes Que cēt iusticia deo placēs. z Qua remuneratiōe remunerāda. Et de hac altissima inē Judeoꝝ Doctores q̄stiōe: iste tētabat dñs iesum chm.

## At ille dixit ad eū. In lege q̄d scriptū est Quomodo legis.

Ecce Respōsio cōfutās tentantē p legē. Diuidit B 2 aūt in Duas ptes. In quaꝝ Prīa Per legē cōfutat tentantē. In Scōa Per similitudinē inducta: cōfutat hypocrisim ipsi⁹. Zdhuc Prima istaꝝ Duo cōtinet. Quoz Unū est Ox querēdo mittit ad legē z ad leg̃ intellectū. Scōo āt Accepta occasione ex lege ōr hāc cē iusticiā remunerandā. In Primo Duo facit. Mittit em̄ ad legē. z Mittit ad veruz legis intellēm. Ad legē mittēs ōr In lege quid scriptū est Quid sc̄ptū. Si ei chr̄s rndisset p aliquā sectā: dem⁹ ei⁹ calūniatū fuisset. Nūc āt mittit ad Legē: que ab oīb⁹ Sect⁹ a deo data esse supponebat: Fm ꝓfiū. Esa. viij. Nūqd nō ꝓpls a deo suo req̄rit visionē ꝓ viuis ac mortuis. ad legē magis z ad testioniū Supplet recurrendū: q̄si ad erroꝛes hoim. Sic g̃ mittēs ad legez ōr In lege q̄d

scriptū est] Lex em ē Jus scriptū: assistens bone stū: phībēs q; ꝑ nū. Nec ei est lex iustitie: z promissionū p merito iustitie. Eccl. xxiij. Leges mādauit vob Moyses in ꝑcepī iustitia. z hereditatē domui Jacob. z istā promissiones. Exā igit se ibi ꝑcepta iustitia: hereditas dom⁹ iacob: z promissiones istā: in lege ꝑtinēt omne qđ quer. Dic g [Jn lege qđ scriptū ē] Un sili intentione q̄dam de istis quesiuit Mat. xxij. Mgr: qđ est mandatū magnū in lege: Ut quer mādatū magnū de iustitia: magis dō placēte. Quo legis: Jō ait: ad quē intellectū leg: z. d. Multi errado legūt scripturas [quo ꝑtinent legis] Docēt em traditōes hoim. z relinquūt q̄ gratuito a se leg. Mat. xxij. Rbo. p. Ignorātes iustitiam dei z suas querentes statuere: iustitie dei nō sunt subiecti: Tu [quomodo legis:]

## Jlle respōdēs dixit. Diliges dñm deuz tuū ex toto corde tuo z ex tota ania tua: z ex oibus viribꝰ tuis: z ex omni mente tua.

Hic occasione accepta ex nūsio leg: ō illā: quā ler ō ē iusticiā: quā dē remunerat p virā. Sūt g̃ Duo pagphi. Unꝰ qđes Qui ꝑtinet leg respōsionē. Scōs aūt Qui cōtinet respōsionis approbationē. Primū hz Duo. Unum De Dilectiōe dei. z Scōm De Dilectiōe chīi De ꝑmo ōr [At ille] vt legisperitꝰ: de sapia gloriās: promptꝰ ad respondendū [dixit] Jō illud Jac. j. Sit aūt oīs hō velox ad audiendū: tard⁹ aūt ad loquendus [Diliges dñm deū tuū] Tria ōr. Scā. Diligēdi modū. z Quis diligendꝰ. z Quātū diligēdū ē. Et Modū dilectōis ōr in b q̄ dic [diliges] Diligere em ē ex alijs multe electū: intimo amare: charitat affectu. Non em diligeret nisi discrete ex alijs electū. Nec ex multe: dicit: nisi oibus vl multis ꝑceptorum. Et b est in q̄ resident charꝰ z inimus affectus: nō in alia diuisus. Can. v. Dilectꝰ meꝰ candidus z rubicundꝰ: electꝰ ex mlīb. Dic Sapia Eccl. xxiij Ego mat pulcre dilectōis. Pulcra ei est q̄ pulcrū ō oibus eligit. z electū ꝑ oīa chara dilectiōe cōplectit. Cant. viij. Fort est vt mors dilectio. Et Jeremus. Aque mlte nō potēt extinguere charitatē dei. Hoc ē: mlte alie frigide z insipide rep seclariū dilectiones [dñm] Dñs ꝓpē Tria. Propē Altitudinē bonoꝝ. Propē excellētes diuitias remunerationis. Propē Fortitudinē redēptōis z defensiōis. Nec em cria i se ꝑtinet diffinitio Dñi: Quā ponit Dio. q̄ Dñs: ōr. Nō subditoꝝ excellū tm. sed oim pulcrorum z bonorū possessione verā: z nō cadere vel nutare valentē fortitudinē. De Ꝑmo Exo. xv. Cantem⁹ dño. Gliose em magnificat⁹ est. Ps. lxxviij. Propē honorē nois tui dñe libera nos. Apo. xiij. Dign⁹ es dñe deus nr accipe honorē z gl̄az z virtutē. Honorē: ꝑter dignitat: altitudinē. Gliam: propē diuinā magnitudinē. Virtutē: ꝓpē fortitudinis inuincibilitatē. De Diuitiarū aūt copia dr Rbo. p. Jdē dñs oīs diues in oēs q̄ iuocāt illū. Bgg. ij. Meū est aurū z meū ē argentū. Magna erit gl̄a dom⁹ b nouissime: pl⁹ q̄ ꝑme. Bē: Sapia z Eloquētia in thesaur meis z oīs boni possessio.

De Fortitudie ār redēptōis dr Mūc. xxiij. Deꝰ de terra egypti eduxit eos: cui⁹ fortitudo ē sicrhinoceront. Qui igremio capit vgis: sic sume fortitudinis dñs capꝰ ē in vtero bē vgis. Job. xl. Si fortitudo q̄rit: robustissimꝰ ē. Sic igr diligēdus est dñs [deū] ꝓpē Tria Que sonat nois expō fz Damasce. Theos em si dicit ek theoro ras. ō oia videntem. Si dicit ek rhamī al⁹ rheonilo as ardeo sonat idē qđ incēdere vl ardere. q̄ Deꝰ nr ignis consumēs est. Si ār dicit ek rheaste greco: sonat idem qđ circuire. q̄ Ipse oia Circuit ꝑ ꝓuidentiā et curā: q̄ creauit Uidet: i abscondita: illuminās. Penetrat: in pfūda intēdēs. z Circuit: oia ꝓseruās z ꝓcurans. Et iō de ꝑmo Ps. xij. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdorm. i mor. Deb. xij. Oia nuda sūt oculis eius: ad quē nob fmo. Eccl. xxiij. Oculi dñi: lucadiores sūt sup solē: circūspicātes oēs vias hoiz z pfundū abyssi. z hoium corda intuēs i absconditas ꝑtes. Jō dic Ps. xvij. Deꝰ meꝰ illumina tenebras meas. De Scō Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā. z qđ volo nisi vt accēdat. ij. Reg. xviij. Deꝰ q̄ exaudies me q̄ ignē ipe sit deꝰ Esa. xlj. Egrediat vt splendor iustꝰ eꝰ. z saluator eius velut lāpas accēdat. De Certio Sap. vj. Eqlr est illi cura de omib Ps. xxxix. Dñs sollicit⁹ ē mei. Jō Mat. xxiij. cōgauit se galline ex custodia z sollicitudie pullos: q̄ infirmat et vocē acuit) dicēs. Quotiēs volui cōgregare filios tuos: quēadmodū gallina cōgregat pullos suos sub alas z noluisti? Sic ergo z hīs de causis [diliges dñm deū] Secḋ [tuū] dñm. Qui te iure creatōis z redēptōis possedit. Deut. xxxij. Dñs ds tuus q̄ possedit: fecit z creauit te. Ps. cxv. O dñe ego seruꝰ tuꝰ: ego seruꝰ tuus: z filꝰ ancille tue. Ut [Tuꝰ] Qui se tibi dedit ad votū z vsū. Heb. xj. Nō ꝑfundit deꝰ vocari eoꝝ ds. Exo. iij. Ego sū ds abrāā z deꝰ isaac z ds iacob. Ā nomē mihi ē in eternū. Sic g̃ Diliges dñs deū tuū [ex toto coꝛ. t.] Lz

Hic tāgit Dilectōis q̄ntitatē: iuxt possibilitatem diligētis: Et ā fz valorē rei dilecte. Ut fz valorē rei dilecte non est creatura que possit diligere. Sz sic se diligunt ad inuicē patꝛ z filꝰ z spūsscus. Hec ei dilēo i illa q̄ntitate icōicabil ē creatꝛ. q̄ Infinita ē Hec vba ār Deut. vj. sic iacēt. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. z ex tota aia tua. z ex tota fortitudie tua. Mat. ēt. xxij. sic dr. Diliges dñm deū t. ex to. coꝛ. t. z ex to. aia t. z ex to. mēte t. Ā ꝑmū z maximū mādatū. Et i Deut. q̄dēnō pōit: ex tota mēte tua. qō tm ponūt duo euāgeliste. Matthe z Lucas. Adduc ār i Deut. nō ponūt nisi tria i q̄ntitate dilectōis Et silr Matthe nō nisi tria ponit: z tamen Lucas ponit q̄ttuor. Et q̄ttuor hoꝝ cō.

Ad Ꝑmū ār hoꝝ dia ꝑt q̄ mens a mentēdo deā mēsurat vires z fortitudinē exꝑēdēa in Affectu: z Effectu dilectōis. Et hāc i fortitudie intelligendā esse vult Deuteronomꝰ. Et iō nō ponit eā. Quasi aūt aliū ē mēs mēsuras affectū, z aliū fortitudo virili exercēs effectū. iō Lucas hec distinguit i Duo Matthe⁹ aūt mentē accāpit pro virilo mensurat se in effectu. Et iō ponit mētē z nō vires. Et sic ꝑs soluta vtrusq; q̄stiōis. Quecūq; aūt Mat. xxij. notauim⁹ sup istā legē dilectōis: ibi reḋrank z cō iūgank his q̄ hic dicem⁹. Jbi dixim⁹ q̄n q; expo;

sitões. Augustini Lhyp. Jsid. Bern. et nr̃as vnã. Hic aũt solũ Luca exponẽtes: exponem⁹ ista fm̃ aptietates coꝝ q̃ videt sonare lra. [Ex toto coꝛ de tuo] Tria dic. Coꝛ adhibẽs dilectõi. Totaliratẽ adiũgẽs dilectõi. z id qõ nostꝛ ẽ vult dari sibi. Coꝛ aũt fm̃ naturã vt ọ̃ Basili⁹: fũdamẽtũ est generatõis: qz in boie pmo generat̃ ex ipo. Coꝛ etiam fm̃ oẽs fos est calꝛis. Primũ mobile: mouens oia. A q̃ oẽs mot⁹ oriũt. z Ad qõ referũt. Coꝛ etiã vite z spũs ẽ pncipiũ. Sedes aie. Origo sensuuꝫ fm̃ Bristo. Pyramidalis figure. Dure carnis. Ligatũ neruis et lõgitudinaliꝫ a basi ipi⁹ ad conũ ptract̃. z trãsuersaliꝫ in modũ retis circũducẽs. z implexis. Fũdatũ sup basim fortẽ xꝰ dorsũ. In pectore tres habẽs ꝛcauitates: plenas spũ et sanguie. In sinistra locatũ: Declinãs aliq̃ntuluꝫ xꝰ sus dextrã: maiori vẽtriculo ipi⁹. Et iõ i dextra pi⁹ emittit de spũ z sanguie. Propꝛ qõ calidior z mobilior est dextra pe q̃ sinistra. Jtẽ aũt ꝓpe rarũ attribuẽdũ ẽ dilectõi. Fundamẽtũ eni vite z pncipiũ sigillãdũ ẽ dilectõe Ut ex ipo oia influ ra q̃ ex corde formãt: dilectõe sigillẽtur. Lañ. viij. Pone me sic signaculũ sup cor tuũ. In b̃ fundamẽto (tãq̃ i fonte q̃ i medio padisi bullit) ignis: vital' calꝛis custodiẽd⁹. Leuit. vj. Ignis i altari meo sp ardebit. Lu. xxiij. Nõne cor nostꝛ ardẽs erat de Jesu: Hoc ẽ pmũ mouẽs mobile: mouẽs oia; vt ipm charitati mãcipatũ: z motũ dilectõe: oẽs alios (al's: alioꝛ) mot⁹ iformer. qz Null⁹ motus ẽ meritoꝛ⁹ nisi charitate iformat⁹: sic dr̃. ij. Coꝛ. v. Charitas chr̃i vrget nos. Hoc ẽ: sua vrsti mulat z mouet Coꝛ vite z spũs pncipiũ. Et sic dã dũ ẽ spũs cto q̃ ẽ charitas (al's: charitas) pncipiũ i nob boni spũs z vite. Jo. vj. Spũs ẽ q̃ viuificat. Rbo. viij. Lex eni spũs vite: ubaut me. Glo. ibi dẽ. Lex spũs vite: ẽ charitas q̃ ligat sic lex. Sic eram Coꝛ ẽ sedes aie: Jta charitas ẽ sedes z quies ipi⁹. Unde dr̃ sedere z manere deꝰ i amãtib⁹. qz Uita gr̃e non sedet nisi i charitate. Lañ. iij. Media ferculi sui i q̃ sedit: charitate pstruit: vt molli⁹ sederet z q̃en⁹. Sed vñ oꝛigo ẽ: qz ꝑ cũgs Sensus nõ formatꝛ elicit charitas; nihil valẽt. Et iõ spũs i Lañ. iij. laudat ꝑ sam ab oib⁹ oꝛganis sensuũ. Ab Oculꝰ ꝓpe charitatẽ virat̃, Ab Auribꝰ ꝓpe charitatẽ obediẽtie. A Naso ꝓpe charitate suauitat̃. Ab ore ꝓpe charitatẽ dulcissime bonitatis A Tactu ꝓpe charitatẽ solidit̃at̃ z firmitat̃ diuine. Dia eni bec a charitate pducũt Q̃ clara ẽ ꝑ fectas. Q̃ iocũda obediẽtia. Q̃ suauis ẽ suauitas dei. Q̃ dulc⁹ bõitat̃. Q̃ solidissima firmitas: cui bõ inirꝫ sp. Nũq̃ inira sup vanitatẽ. Coꝛ pyramidal' figure ẽ at infra latã charitatẽ in effectu circa primũ. Ps. cxvij. Latũ mandatũ tuũ nimis. Supꝛ strictũ: i affectu simplici ad deũ. In signũ bꝰ pyramidales figuras Judas Machabꝰ sup busta parẽtũ erexit: docẽs talẽ parẽtes bũsse charitatẽ. Dure carnis: z charitas dure emulatõis: ꝛtendẽs vt placeat amato. Lañ. viij. Dura sic̃ infernꝰ emulatio. Ligatura neruoꝝ optie charitati cõuenit: q̃ ẽ virta ligãs amãtẽ amatũ: Lõgitudinaliꝫ in cẽtũ. qz nũq̃ excidet, z Latitudinaliꝫ circulariꝫ ad primũ: quẽ vndiq̃ circũit: sb uentẽdo nẽitatib⁹ eius ꝑ deũ Osc. xj. In funiculꝰ adã trahã coꝝ: in vinculis charitat̃. Fũdatio coꝛdis: in fortitudine ossiũ doꝛsi: in pectoꝛe: imobilitatẽ ẽcat charitat̃. Rbo. viij. Quis nos sepabit a charitate chr̃i. O. d. null⁹. Jbidẽ. Nulla creatꝰ poterit nos separe a charitate chr̃i: q̃ est i chr̃o iesu. Tres concauitates plene spũ z sanguie: tres receptões charitat̃: in q̃bus spũm bꝫ pietat̃. Pria est Receptio fũma dei: qua ꝓpe oib⁹ diligit. Scda Receptio anie sue z aie ꝓximi: q̃s post b̃ diligit. Tertia Receptio sue lo catio coꝛpis sui z ꝓximi: qs (al's q̃)in fine diligit. z tñ oib⁹ exhibet pietatẽ. Ps. lxij. Sitiuit in te ania mea q̃ multipl'r tibi caro mea. Fũdit calꝛe z bumore Charitat̃ z pietat̃ pl⁹ in dexterã. qz ilt q̃ ad dexterã tenẽt pl's exhibet signa charitat̃ z pietat̃. Heb. xiij. Bñficẽtiez charitat̃ nolite obliuisci. Et Jbidẽ. Charitas fraternitat̃ maneat in vob. Jtẽ q̃ aptietatib⁹ Coꝛ ad dilectionẽ est referendũ. Sic Ut fũdata sit vita i charitate. Ut oia mot⁹: z sens⁹ sus: z coꝛdis ꝓfũdẽtia: sit i charitate. Sic dr̃ Eph. iij. In charitate radicati z fũdati. Aug⁹. aũt attendẽs coꝛ ẽ pncipiũ sensus z cogitatõis: dr̃ coꝛ poni ꝑ Intellectu. Et dr̃ [Ex toto coꝛde diligere] Jẽ ex oi intellẽu sine errore tẽdere in virtatẽ. Totalitas dr̃ coꝛdis est vt i codẽ coꝛde vel pte ei⁹ nõ sit retrahẽs. Nõ eñ pte de⁹ hr̃e partẽ cũ diabolo vl' pecato. ij. Coꝛ. vj. Que cõicatio cẽplo dei cũ idol'. Et Jbidẽ. Que conuentio chr̃i ad Belial. [tuo] Jaũt dr̃. q̃ sicut dr̃ 3 Reg. Nihil coꝛde ẽ fugax⁹. z sepe auertitur etiã dũ teneri ꝑsumit. Et qz deꝰ nõ ꝓcipit impossibile. ideo dr̃ [tuo] Qõ ei nob ꝑter ꝓsensum de coꝛde nr̃o elabit: nõ possum⁹ referre ad deũ. Et iõ dicimur iuenire coꝛ: qñ a fugacitate ad deũ reducim⁹. ij. Reg. vij. Jnuenit seru⁹ tu⁹ coꝛ suũ vt oraret te oõne hac. Hoc est q̃ dr̃ [ex toto coꝛde tuo] p2

Sequt [et ex tota aĩa tua] Dicitur Tria notanda sũt. Ut sit Zia charitati subiciat. Et nihil ẽ totalitate aie dilectõi sbtrahat. Et Hoc qõ tuũ ẽ: a te de aĩa nõ retineat: q̃n charitati mancipet. Zia aũt nr̃a ꝓncipiũ ẽ z cã intellectual' vite z oꝛganice in nob. Sic dicũt sapientes. Hec ãt charitati mãcipat q̃n vita intellectual' z oꝛganica ad charitatẽ refert. Qualr̃ ãt b̃ fieri possit oñdam⁹. Dic Phus q̃ Intelligere: intellectualiby est esse. Ab eade tñ ania ẽ vita oꝛganica tã in ocul' q̃ i manibꝫ q̃m in pedibꝫ z alijs mẽbris. Un Auicẽna dr̃ de aĩa hũana q̃ab ipa fluũt q̃dã vires nõ ꝓiũcte coꝛpi. Sic Intellect⁹: z Liber arbitriũ: z hmõi. z Quedã ꝓiũcte coꝛpori. Sic Phãtasia z Sẽsus z hmõi. Et iõ aia nõ refert ad charitatẽ: nisi z intellectus z oꝛganoꝝ virtutes ad charitatẽ referãtur. Hoc vult dicere Esa. xxvj. Zia mea desiderauit te i nocte; sed z spũ meo in pcordijs meis ỏ mane vigilabo ad te. Q̃ enim dicit aiam: intelligit id qõ separatũ est i aia: qõ est cã ꝓncipiũ vite intellectual' Q̃ aũt dic̃: de spũ in pcordijs: intelligit de spũ mouente pcordia z oꝛgana. Que etiã mãcipant charitati dñi. Hȳ totalitas ẽ in ania q̃dez: Intelligẽtia. Meoria. Uolũtas. Jn Oꝛganis aũt Sensibilitas z Uegerabilitas. Tota igit intellectual' vita charitati mãcipat q̃n Intellect⁹ afficit charitate luc. Meoria noticia etnitat̃

z Voluntas tranq̃llitate pacis. De Primo dicit Sap.vij. Proposui p̃tuce bñ illaz. venerũt mihi oia bona pariẽ cũ illa. De Scõo Ps.cxxvj. Adhereat lingua mea fauci|bo meis si non meminero tui. De Tertio Phil.iij. Pax dei q̃ exuperat oẽm sensum custodiat corda vra z intelligentias vras. Organica ãt vita: suas hz totalitatẽ q̃n oia membra exrẽdit ad charitatẽ| opa Sic dr Rho.v. Sic exhibuistis membra vra seruire immundicie.z iniq̃tati ad iniq̃tatẽ: ita nũc exhibete membra seruire iustitie in sanctificationẽ. In his aũt multũ est corruptibis: qõ nostruz nõ est. Et in b trãsgressores nõ sum⁹ si nõ exhibem⁹. qz corruptionẽ sentiẽtes gemim⁹: sciences q̃ nõ habitat in nob .hoc est in carnẽ|a.bono. Rho.vij. Et clamam⁹ cũ Paulo ibidẽ: dicentes. Infelix ego homo: q̃s me liberabit de corpore mortis h⁹? Sequit| Ex omnib⁹ viribus | Et in b etiã Tria tãgit. Vires.s. bois Universalitatem (als Universitatẽ) earũdẽ.z Jd qõ .nostrũ ẽ in eis. Qõ infirmitas absorptũ nõ deficit. Vires aute a vi dicte sũt roboza z fortitudines. Unã etiã Deut.vj.dr. Ex oĩi fortitudine tua. Vires ẽ sunt robora: que bñ possum⁹. Habem⁹ aũt Tria que vires mĩistrãt. Unũ q̃dem Nature habilitas. De quo dr in Ps.lvij. Fortitudinẽ meã ad te custodiam. Scõm aũt Exercitũ virtutũ: qõ tribuit facilitatẽ. De quo dr Esa.xl. Qui sperãt in dño mutabũt fortitudinẽ.assument pẽnas.s. vtutũ vt aquile.current z non laborabũt. volabũt z nõ deficient. Tertiũ ẽ Bñs dei: Que facit poteẽtes z vincẽtes. Phil.iij. Oĩa possum in eo q̃ me cõfortat. Hec est igit vniuersitas virtũ. Jn oĩibus aũt multũ tollit infirmitas. Et b: ad charitatẽ operãdo referre non possumus. Et ibo dr| tuis | Ps.cxxvij. Imperfectus meũ viderunt oculi tui. Sequit| Ex toi mente tua | Itez Tria dr. Mentẽ ad charitatẽ dei referendã. Totalitatem mẽtis. z Jd qõ nr̃m est in ea. Mens aũt (a metiendo dicta) rõ intelligit: q̃ mensurat op⁹ z circũstantias opis z finẽ. Iste ei mensurat se necessarie ordini charitat⁹: q̃ nullo modo ẽ violand⁹. Can.ij. Introduxit me rex in cellã vinariam: ordinauit i me charitatẽ. Iste ẽ vir De quo dr Eze.xl. Funiculꝰ lineus i manu ei⁹. z calam⁹ mẽsure in manu ei⁹. Funiculo eñ lineo(q̃ linum de ereo nit) mẽsurat act⁹ ad circũstantias terrene vtutis. Calamo aũt solide recti: studis mẽsurat op⁹ ad finẽ interiorẽ is Ut sic ex oĩi mẽte procedat op⁹ ordiate charitat⁹.j. Cor.xiij. Oĩa honeste z p̃z ordinẽ fiant in vob. Jn his ãt iterũ p̃ surreptiões z ignorãtiã multa deperẽt: q̃s(si q̃) nõ p̃t cauere buana Ignorãtia Job.xij. Uiro cui⁹ abscõdita ẽ via: z circũdedit eũ Deꝰ tenebꝛ. Et ideo dr| tuã | Sic q̃ Dilige deũ ex oi mẽte tua. Ex toto q̃d est cor.de Ut mot⁹ vite ad ip̃s referas. Ex tota aĩa Ut Intelligẽtiam z Voluntatẽ z Memoriã eũ corp̃alibus organis ad ip̃s cõuertas. Ex oĩbus viribꝫ Ut nihil tibi de viribꝫ tuis reteneas vel attribuas. Ex toi mẽte tua Ut oĩa: ordine charitatis ordines: z nihil inordinatũ relinquas Sic eñ attingit charitas a fine vsq̃ ad finẽ fortiter: z disponit oĩa suauiter. Sap. viij

**Et proximũ tuũ sicut te ipsum.**

Tangit duo. Jd qõ diligendũ est. z Formã dilectois. Jd qõ diligendũ ẽ: est primꝰ. Leuit.xix. sic habeẽ. Diliges| amicũ tuũ sicẽ te ipꝫ. Et dr q̃ ibi ixx. hñt primi. Est aũt notãdũ q̃ ẽ Proxim⁹ Sanguie.z ẽ Proxim⁹ Bñficio largitat⁹| vl̃ Miscõie. Proxim⁹ Sanguie: est fm gradũ aliq̃ẽ sanguinis: qe vel ꝑius iunct⁹.ij. Reg.xiij. Nõ multi| plicẽt primi sanguis ad vltimũ. Dicẽtes primi dicẽ Bñficio miscõies charitat⁹. Iste eñ ꝑximus est: q̃ prie accedit in affectũ. Et ille ẽ a q̃ dependeo: p affect⁹ exhibitõz in charitatis bñficijs: quib⁹ me ꝑuenit. Et ibo dr Luce. q̃ Lognatio nõ facit proximũ: sed miscõia. Que etiã Miscõia: fz natura ẽ. Nihil eñ tã fm naturã ẽ q̃s nate adiuuare ꝑsortẽ. Est aũt intelligendũ vbiq̃: q̃ Lognatio nõ facẽ primũ fz actũ ꝑtũ primi: q̃ Proxim⁹ fz actũ ꝑtũ z opationẽ primi: est q̃ appropiat. Sicut b dr: q̃ Samaritan⁹ appropiãs alligauit vulnera. Sepe aũt ptingit q̃ cognati nõ appropiãt: sed longe recedũt. Ps.cxxvij. Qui| iuxta me erãt delonge steterũt Duplr ẽ dr proxim⁹. Gradu nate.z Appropiatiõe bñficij. Gradu nate: nemo primior q̃s ille q̃ sine gradu ꝑiungit. Sic parẽs ꝑualis. De principali⁹ Jn q̃ sicut dr Act.xvij. Uiuim⁹: mouemur z sum⁹. Et post hũc parẽs carnal⁹ q̃ sine gdu cõiungit corpori nfo. Jn ꝑmo ãt gradu q̃ nobiscũ est ex eode: sicut frat⁹ z soror. Et sic postea fz distantiam est aliq̃s ꝑinquior z alꝰ longinquor. Et fm b cum oẽs ꝑualr⁹ z fm opus creatois z reformatois: fim⁹ ex vno parẽte deo: omnis hõ: oĩs hominis est ꝑim⁹ in gradu.j. Ruth.iij. Nec abnuo me ꝑpinquũ esse: sed alius ꝑinq̃or me est. Sed ꝑim⁹ fm actũ primi ꝓncipal⁹ ꝑim⁹ est. Et de illo b loq̃ur dño z lex q̃n dr| Et primũ tuum sicut te ipm | Supple: diliges. Qñ aũt dr Diliges: in futurũ extẽdẽs dilectoz notat ꝑsecurantiã dilectois: tã ad deũ q̃ ad ꝓximũ. Joãnis. xiij. Cũ dilexisset suos q̃ erãt in mũdo: in finẽ dil.eos. Jo.xiij. Ego dilexi eos: z manifestabo ei me ipꝫ. Ps.xvij. Diligã te dñe virtꝰ mea | primũ Joem hoies Ut tibi appropinquantẽ: q̃ ille te ꝑuenit bñficijs charitatis. Eccli. xxvij. Oĩs hõ ẽt. z ego amicicia copulaui. Hũc q̃ diliges| sicut te ipꝫ | Sic: aũt nõ notat q̃ntitatẽ sed Similitudinẽ: in Forma z Fine. Jn forma q̃dez vt ex eius dẽ charitat⁹| sinceritate diligam⁹ eũ. q̃ dr Tullꝰ i Li. de Amicicia q̃ Prima lex amicicie sancta est: vt p amicꝫ non nisi honesta faciam⁹. Et sic diligit ex charitat⁹| sinceritate: expulso oi fermento libidinosi amoꝛ| l'lucrose dilectiõis.j. Cor.v. Expurgate vetus fermentum vt sitis noua cõsperssio sicut estis azymi. Charitas eñ sicut dicit.) Cor.xiij.non agit perperam. Scõm finem autem diligit sicut se ipsum quando z Ad terminũ dilectois diligit: z Ad finem. Ad terminũ. quia ad charitatis opera. Sicut eñ dicit Bzeg. Charitas magna operat⁹ si est. Si aurẽ desinit operari: charitas non est. Ideo etiaz dicit. q̃ Probatio dilectois exhibitio est opis. Unde Joan xiij. Sic⁹ diligit me: sermonẽ meũ seruabit.j. Jo.iij Qui habuerit substantiã hui⁹ mũdi: z viderit fratrẽ suũ necessitatez patientem: z clauserit viscera sua ab eo: quomodo est charitas patris in eo: Ad finem etiam eundez

quis ꝓter idē diligit primus ꝓter qđ diligit seipm. Et ꝟ ē ꝓf saluté cr̃ā ꝓf quā facit q̄q̄d faē Deus. xxxij. Dilexit ꝓfos. Et ꝓf qđ dilexerit subdit dicēs. Oēs scti i manu illi⁹ sūt. Sic diligit in deo amic⁹: Et ꝓf deū ꝑuerted⁹ diligit inimicus Sic ḡ ⁊ Diliges primū tuum sicut teipm ⁊ Si aut̄ faciliter hunc passū dilectionis vellem⁹ exponere: dicerem⁹. Quia Una charitas accipit in Affectu. z accipit in Effectu. In Affectu: q̄nitas a⁹ mēsurak ad deū. z i Effectu mēsurak ad ꝓim In mēsura aūt affect⁹ ad deū: q̄ bonꝰ nr̄ꝰ nō indiget mēsurak fz duas aie pres. Mortuā vicz z apphēsiuā. Siue Affectuā z Intellectuā: qđ idē est. Ecti mēsurak fm prē Affectiuā vel Mortuā: nō pōt mēsurari nisi duob⁹. Uno: qđ ē ſtēmotū z affectū imperās. z Alto qđ est ſtē exequens. Imperās aūt motū ē Lor: qđ ē ois mot⁹ z affectus ꝓncipiū. Et q̄ ad ꝟ ōt. Diliges dñm deū tuū ex toto cor: de tuo ⁊ Prouer. iij. Di custodia seruā cor tuū. q. ex ipo vita pcedit: Hoc est. ois motus vite. Si aūt mēsurak eo qđ mortū exequit: ē vires q̄ ad mot⁹ charitat̄ exercēt z expēdunt. Et sic ōt ⁊ Diliges dñm deū tuū ex oībus viribꝰ tuis ⁊ q. Uires expēdit charitas: ōt spōsa i Cañ. v. Nūc ate dilecto q. amore lāgueo. Si aūt mēsurak fm ꝓē Apphēsiuā siue Intellectuā. Hoc itez ꝓpt Duob⁹ modis. Uno q̄dez fm Ueritat̄ intellectū z acceptōz. Et ꝟ eq̄ dic. ⁊ Diliges dñm deū tuū ex tota aīa tua ⁊ q. Nō est i boie aia nisi intellectiua. Sensibil eni et vegetabil: ptes sē ꝓtinue (als: potēcie) Et nō Anime. Et ió ōt Pbs in. p. Ecb. q. Nō est sol⁹ intellectus. Aut etiā mēsurak fm accepte vl intellecte siue apphēse vitat̄ collatōz. Et hic ōt. ⁊ Diliges dñm deū tuū ex tota mēte tua ⁊ Quia sicut dixim⁹. Mēs a mēsurādo dicta siue metiēdo: rationē suppōit: ꝓferēte accepta ꝓ intellectū: z pbāte q̄d sequak er accept̄. Sic ōt Apls. j. Thes. v. Omia pbate qđ bonū ē tenete: ab omi specie mala abstinete vos. Si aūt mensurāda est fm effectū: tūc dilatak in ope ad primū ꝓ modū q̄ dict⁹ est. Ordināk aūt ista fm rōez. Quia ci Imperās est añ exeq̄ns. Jō duo impantia sunt añ duo exequntia. Jnt exeq̄ntia aūt id ponit ante qđ est essentialiꝰ ad ꝟtutē. Et ꝟ (als: hec) sūt vires opantes añ mentē mēsurātē. Et q. dilectio affect⁹: est añ dilectōez effect⁹: Jō dilectōz dei ponit añ dilectionē ꝓpriā. Ruth. iij. Expāde pallū q. ꝓpiqu⁹ es: ꝟ ē pallū charitat̄ i latū ꝓtinḡtat̄ ꝓ oēm differētiā ꝓri expāde. Et hec expō ō duob⁹ mādat̄ charitatis int̄ alias ꝓuenīt ió: esse videt. Tamē si hec que dicta sūt hic: his q̄ sup Matth. dicta sūt adiank melius potest intelligi.

## Bixitq; illi. Recte respondisti. hoc fac et vives.

Ecce Vera salutar̄ iusticie ostensio: accepta de responsis legis: q̄ caluniam habere nō poterāt Dicat ergo. ⁊ Recte rndisti ⁊ Mat. xxv. Ex ore tuo te iudico serue neq̄ dñe. xix. Arguā te z ista tua ꝫ faciē tua ⁊ hoc fac Si ope. Jac. j. Sic⁹ ꝑpe ꝓfecti lege ꝑfecte libertat̄: non auditor obliuiosus factus: sed factor operis: hic ꝟtūs in facto suo erit. Psal. cc. Intellectus bon⁹ omnib⁹ facientibus eus. laudatio eius manet in seculū seculi ⁊ fac ⁊ ḡ i merito sicut leg⁹ z intelligis ⁊ et vives ⁊ possessiōe vite eterne. Et ió cōsignificat in ꝟbo viuēdi tps futurum: cui⁹ nullus est finis. Ad Rho. viij. Si spū facta carnis mortificaueris: viuetis. Spūs aut̄ quo facta carnis mortificank: spūs ē charitat̄. Or in hoc est vet⁹ qđ dr̄ Cant. viij. Fortis est vt mors dilectio. Jste calor charitatis est q̄ calefacta ē caro pueri (qūs se sup eū expandit ꝓpā magn⁹ potens in opez sermone) z mortē fugara reuiuit. iij. Reg. iij. Quo eñ nō viuet in q̄ cōtinue spirat spūs vite: Charitas aūt est spūs vite: q. spūs scūs ē Rho. viij. Lex spūs vite liberauit me a lege peccati z mortis. Qđ de charitate exponit glo. Ibidem

## Ille autem volens iustificare se ipsum: dixit ad iesum. Et quis est meus proximus?

Hic tāgit Lūcitio hypocrisis eius dē tēerator⁹: q̄ ante de malicia tentatiōis ꝓiectus est. Diuidit aūt in Quattuor gres. In quaz. Prima principē Questionis silatio. In Scā Simulator⁹ in pabolica similitudine instructio. In Tertia Instructi ꝓpara bolā inq̄sitio. In Quarto Per occasionē acceptā ex respōsis ipsi⁹ ꝓfuratio. De Primo aūt dr̄ Duo. Simulationē. z Silator⁹ vt se occultet q̄stionē. De Silatiōe ōt ⁊ Ille aūt volens iustificare se ipm ⁊ Et: iustū oñdere putās se corā boiez nō corā deo stare. Et ió Mat. xxiij. dr̄ dñs: q. ipse et sites sui: sites sē sepulcris dealbatis: q̄ a for⁹ videt boib⁹ speciosa. intrinsec⁹ aūt sē plena spurcicia z oi imūdicia. Job. xxvj. Silatores z callidi puocāt irā dei. Mat. vj. Ate dūte ne iusticiā vestrā faciat⁹ corā boib⁹ vt videami ab eis. Lōtra qđ ōt Dañ. ix. Nō añ in iustificatiōib⁹ nr̄is pstermim⁹ preces añ faciē tuā: sed in miseratiōib⁹ tuis multis ⁊ dixit ad iesum ⁊ De q̄ dr̄ Jo. ij. q. nō erat ei op⁹ vt q̄s testimoniū phiberet de boie. ipse eñ nouit q̄d eēt in homine ⁊ Et q̄s est me⁹ primus: ⁊ Aut enim iste nesciuit q̄s esset. ꝓximꝰ in ope z actu primi. Aut sciuit: sed finxit se nescire. Si nesciuit: tūc nō ad intellectū legis: legit legem. Et sic ōt Glo. quedā Qui legis peritus vt sapiēter respondisse dicat: ꝓmū se legis facet ignorare mādatū. q. Nūliari recusans z se ipm iustificare volēs: arcana non pt̄ videre: q̄ reuelāt parulis dr̄t. Cui dñs ira rīsum temperat: vt ois qui misēdiam facit: primus esse intelligat. Specialit̄ ipe dei filius: q̄ nob per pbianitatē ꝓximus esse dignak ex factis. Si aut̄ sciuit: q̄s erat ꝓximus: tūc simulator fuit. Et ꝟ verius videt esse fm litteram que dicit q. voluit iustificare se ipz. quia aliquo modo potest ignorare aliquis cognationem primi z negare. Ideo q. forte q. actum se elongat et opationē. Job. xix. Dereliquer⁹ me. ꝓinqui mei: z q̄ me nouer⁹ obliti sunt mei. Sz null⁹ pōt ignorare eū q̄ fm actū z op⁹ appropiquat. q. alius nec bos illū ignorat. Esa. j. Logu⁹ bos possessorē suū: z asin⁹ ꝓsepe dñi sui. Et ió ꝓpter mlta ignorātia dicit q̄ fuit i isto ad oēs bñficos suos: z ꝓ mlta

simulatõe sua motus dño fuit Et ꝟ est qđ seqūtur

## Suspiciēs ãt Jesus dixit. Homo qđã descẽdebat ab hierlm in hiericho: z incidit in latrones: q etiaꝫ despoliauerũt eũ: z plagis impositis: abierunt semiuiuo relicto

Gr [Suspiciēs aũt ieſus] in celũ p mltã dois ingratitudie z ſiltatõe: oñdẽs in ſua i celũ aſpectione. q̄ntum peccarẽ ſic ſil'ando: z ingratitudis vitio. Ita ſuſpiciẽs in celũ in mo:re Lazari: oñdens q̄ pfude eũ mors abſorbuerat. Jo.v. Jeſus ãt elevatis ſurſũ oculſ dixit. Nic ãt incipit p Siltũ dine gabolica inſtructio. Utrũ aũt ſtõ ad lr̄am facꝰ ſit: ſic ꝟ narrat. Zn p ſiltudinẽ ita aptaꝫ ſit Reſpõſioni (al's Rñſione) nõ ẽ dẽminatũ. Et ſõ ſub dubio relinq̄t. Qz ſi ita non fuit: tñ ſic eſſe potuit. Et pbabiliꝰ eſt q̄ ita ſicut narraꝫ accideꝛit. Qz adhuc defũ q̄dã intiacet inẽ hierlm z hieriche: vbi mlti trãſeũtes picitant. Diuidit aũt iſta ſiltudo in Tria. Jn q̄z Prio de Pericło agitur ſauciati. Jn Scõ aũt De Duricia z imiſericordia eoꝝ q̄ videbant eẽ primi. Jn Tertio De Miſcõia eius fꝛ opatõeꝫ z actũ primi licet fm cognationẽ eẽt lõginquꝰ z alien⁹. Jn Prio ãt boꝝ. Quatuor dẽrminant. Uia. ſ. hois in piculũ icidẽs'. Miniſterũ ſceler'. Perpetratio piculi. z Crudelis abiectio z derelictio ſemiuiui. Quatuor aũt dr circa Primũ. Naturã. ſ. picitati ſub metaphora. Lãm pericli. Z q̄ receſſit. z Jn q̄d teẽdit cũ picitari incepit. De Prio dr [Homo] Adã hõ interpꝛtat. Et genꝰ hũanũ ſcat. qz Dis hõ: in natura eſt adã: Ut dr Zuſcl. [quidã] aũt dr (al's dr) in rõe dignitatis: Jn q̄: ſingulare añq̄ caderet: hũit pulegium Dei ad ũ. Ecce adã ſiue homo q̄ſi vnꝰ ex nob facꝰ eſt: ſciẽs bonũ z malũ. Geñ. v. Vocauit nomen eius Adã. Z eſt hõ. Geñ. j. Faciamꝰ hoiem ad imaginẽ z ſiltudinẽ noſtrã. Dis q̄dem hõ in naꝛa: Quilibet aũt peccãs hõ in plona: ſignificaꝫ in hac ſiltudine. [descẽdebat] Ecce Cauſa piculi ſub metaphora ſcata. Deſcẽſus eſt ẽ i pcẽm declinatio (al's inclinatio) Jn q̄ Z Bſa dei: z Z Dignitate naꝛe. et Z Cuſtodia ãgelo: deſcẽditur. Eſa. lij. Jn egypтũ deſcẽdit pl's me⁹: vt colon⁹ eſſet ibi. Deſcẽſio iſta inclinatões ſcat hois in pcẽm ad regionẽ q̄ mort⁹: meroꝝ: z renebraꝫ ẽ plena. Dicẽ ãt [deſcẽdebat] A pterito in pſens cõtinuãs deſcẽſiones ſuas. ſic grauis cor de. Pſ. xiij. Filij hoiꝝ vſq̄quo gui cor de. ve q̄d diligitis vanitatẽ z q̄rit⁹ mẽdaciũ. Semp eñ deoꝛſũ tendit q̄ cor ſuũ grauat ꝑ pcẽm. qz ſicut dr Zach. v. Jniq̄tas ſeder ſup talentũ plũbi. Dicit aũt: q̄d reliq̄t [ab hierlm] ad lr̄am. Sz figuraliter intelligit illã: Que ſurſũ eſt hierlm. Que libera eſt. Que ẽ mat⁹ nra. Bal. iij. Que noſe z interpтãtiõe: viſio eẽne z ẽterne pac⁹ interpꝛtat. Ubi nulle latronũ iſtdie. Ubi ſic dr Eſa. xxxij. Sedet pl's dñi in pulcritudie pac⁹. in tabnacul⁹ fiducie. z i requie opulẽta. Ab iſta deſcẽdit qñ pcẽo ꝓſenſum dedit Lin hiericho [Que interpꝛtat luna vel⁹ defect⁹. qz ſic dr Eccl. xxvij. Dõ ſapiens in ſapia gmanet ſic ſol. nã ſtult⁹ vt luna mutat. Et ex ꝟ: defect⁹ oẽs q̄s patitur incidit. Pſ. xxx. Defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitib⁹. infirmata ẽ in paupтate virtus mea. Jn Intellcũ igr z Sẽſu: mẽſtruis defectib⁹ ſ biacuit vr luna. Jn oĩb⁹ aũt aliis defecit in infirmitatib⁹ ad bonũ: ex paupтate ſpolioꝝ: quã incidit ex q̄ ſpoliat⁹ fuit. [et incidit in latrones] Tangit Jn miſterio piculoꝝ primũ: autores ſceleris: dicẽs [incidit in latrones] Et hũ dr [incidit] qz Nemo ex intẽtõe vult pcẽm. Cũ Pcẽm ſicut dr Dion⁹. ſit inuoluntariũ z ꝓter intẽtionẽ cauſale: infecũdũ: z pigrũ. Et ſõ dr Aug. q̄ Pec catũ: eſt actus incidẽs ex defectu boni. Et ſõ [incidit] qz licet ex intẽtõe in cõmutabili bono delectari vellet: tñ ex intẽtõe abſtrahi ab icõmutabili bono nõ intẽdit. Sed ꝟ incidit: qz frui voledat vretdis. Et ſic dr Bũs Bern⁹. Nẽo ſil' ſape pt q̄ ſurſũ ſunt: z q̄ ſup terrã. Col. iij. Sic q̄ incidit. [latrones] Ecce Miſtri ſceler'. Latro aũt ẽ apte ſpoliãs. Fur ãt a furno. qđ nigrũ: dic⁹ eſt: q̄dam inſtdiak. Latro aũt eſt diabol⁹: agre tentãs. Et fur: qñ occulte inſidiak. Abdit. Si fures introiſſent ad te: ſi latrones p noctẽ: qũo cõticuiſſes. Latro ei z fur: ius nõ hũit: ſed iuito dño cõtrectãt ea q̄ auferunt. Ita diabol⁹ ius nõ hũit in hoiem ſpolia cõrecta q̄ tit malicioſa volũtate: z dei p̃miſſiõe. Joã. x. Qui aſcẽdit aliũde: ille fur eſt z latro. Oſe. vij. Fur ingreſſus ẽ foris latrũculus ſpoliãs. Jn tales q̄ incidit latrones [qui etiã despo. eũ] Ecce Sceler⁹ miniſterũ dupler. Deſpoliauerũ aũt eũ: gratuit⁹ aufer̃tes ſalutis habitũ. De q̄ dr Eſa. lxj. Jnduit me dñs veſtim̃to leticie ſalut⁹: z idumẽto leticie circũdedit me. Sic fr̃es Joſeph: exuer̃t Joſeph tunicã polymitã quã fecerat ei pat⁹ ſu⁹. Geñ. xxxvij. Grãtiã eñ z vtutes pdit hõ: qñ diabolo ſuadẽte z pcẽ pirãte cadit in pcẽm. z plagis ꝓpoſitis [quia in Naturalib⁹ bonis vulnera grauiſſima ĩcuerunt Naturale eñ bonũ eſt in ordie cordis ad bonum cognoſcendũ: credendũ: volendũ: operandũ: ꝓſequendũ: z retinẽdũ. qđ q̄lr vulneratũ ſit pt⁹ oĩb⁹ q̄ niti voluerit ad bonũ: z difficultatẽ ſentiunt in his q̄ dicta ſt Eſa. j. Vuln⁹ z liuor z plagatumẽs nõ eſt circũligata nec curata medicamine. neq; fota oleo. qz neq; ligata ſt̃ ligamẽt⁹ neq; ꝓpтoꝝ: nec curata medicamie Sacꝛoꝝ: neq; fota oleo miſcõie miſtoꝝ z cõpaſſionũ. Job. xvj. Locidit me vulnere ſup vulnus. arruit i me q̄ſi gigas. qz pcẽo poſt pcẽm cõtinue vulnerat naturale bonũ [abierũt] q̄ diſſimilatiõnẽ ad tpa: nõ tñ ceſſantes ab inſidijs añ mortem. Pſ. Seder i inſidijs cũ diuitib⁹ in occultis: vt interficiat inocẽtes. Diuites: ſ' ẽmones multas ſpoliãtes [semiui. reli.] qz mortu⁹ fuit a vita gr̃e per culpã p̃riuat⁹: z in vita nature pfũde vulneratus: ſolã imaginẽ in q̄ creat⁹ eſt retinẽs. Pſ. xxxviij. Jn imagine ꝑtranſit hõ. Job. xix. Spoliauit me gl'a mea: abſtulit mihi coronam de capite meo. deſtruxit me vndiq; z pereo. Hĩa ei ꝓcie in gr̃e pditiõe ſpoliat. corona lapidũ ꝑciosoꝝ pdit i ornatu vtutũ. deſtruit hõ vndiq; in habitu naturaliũ bonoꝝ: z ſic volutat de pcẽo in pcẽm: z perit.

Accidit autẽ vt ſacerdos q̄daꝫ

descẽderet eadẽ via. ⁊ viso illo ꝓ/
terijt.

D2 Dic cãgit Silitudinẽ ꝓpinquoꝝ fm opa ⁊ a/
cciũ ꝓximi nõ ꝓpinqñtiũ. Et habet duas ꝑ
tes fm duo genera ꝓpinqꝝ nõ ꝓpinqntium.
Tãgit aũt Tria. Debitũ ꝓpinqñdi. Inexcu/
sabilitatẽ. ⁊ Apꝓpinqñcionis dissimulatione. De
Prio dr. ⁊Accidit aũt ⁊ Quia etiã q̃ sacerdos
infirmitate in manꝰ latronũ cadit: accidit ⁊ ꝑter
intentionem fit: vt dixiꝰ. Debet. v. Oñ ⁊ ipe ponti
fex circũdatꝰ ẽ infirmitate. ⁊ ꝓpea debet quẽad/
modum ⁊ ꝓ ꝓpria ⁊ ꝓ semetipo offerre ꝓ pcto.
⁊ vt sacerdos quidã ⁊leg⁹ veter⁹ habẽs sacerdo
tũ. Ps. xcvij. Moyses ⁊ aaron i sacerdotibus
eius. Et in b notab debitũ. q̃ Sacerdos officiuꝫ
est subuenire infirmis ⁊ ipendere curã. Quia sicut
dr Leui. xiij. ⁊ Sap. xvij. Sacerdos offerre ha/
bet ꝓ ꝓpria. ⁊ orare ⁊ curare infirmitates ꝓpria ⁊ im
mũdicias ⁊descẽderet ꝙ tentatõem. Ut (sic dr
Deb. vij.) ex his que ipe passus esset: disceret cõ/
passionẽ ⁊eadẽ via ⁊Ut sit inexcusabil q̃ nõ iue
nit cũ modo aũt sanctũ iuenit. ⁊ ꝙ viso eo ⁊: nõ cõ
passionis oculo: sed ponꝰ claudens viscera sua ab
eo: q̃ uis esset loco cõpatriota: ordine pater: genes
re frater. viso tñ eo duro oculo. Job. xxx. Muta/
tus es mihi in crudelẽ. ⁊ in duricia manꝰ tue aduer
saris mi⁹ni ⁊perijt ⁊nihil subuentionis ⁊ misericoꝛ/
die impedẽs. Threñ. iij. Filia pris mei crudel⁹ sis
struthio in deserto. Crudelitas enī struthionis est quã
dam̃iat Job. xxxix. q̃ durat ad filios q̃si nõ sint
sui. Et sic sacerdotiũ veteris leg⁹ in quo lex statũ
buit: sanctato hoi nullã curã vel misericordiã ipedit.

## Similiter autẽ ⁊ leuita: cũ esset secus locũ et videret eũ: ptãsijt.

Tãgit h sili⁹ Tria. Debitũ curãdi. Inexcusabi
litatẽ. ⁊ Curatõis subtractõe. Dic igit ⁊Sili⁹ ⁊
sili⁹ de cã. q̃ gradꝰ nullã ꝓtulit: sic nec sacerdotiũ vl
lex. q̃ Sic ꝑcutẽte aliq̃ q̃ curã sanctato nõ ipen
dit: augẽt dolor sanctan⁹ gemit⁹. ⁊ non minuit.
Ita lex ⁊ sacerdotiũ subtrauerit vt abũdaret de/
lictũ: ex b q̃ Delicta idicauerũt ⁊ nõ curauerunt
Rho. v. Mihi aũt cinã nr̃oꝝ. Sacerdotiũ ñ curãt
sanctatos i pcis: ꝫ paucula illa (q̃ a demõio reli
cta fũt) epalia tollũt: ⁊ pcõꝝ vulnera nõ curãt ꝓ
sincerã Sacroꝝ exhibitõeꝝ. Job. xxiij. Nudos di
mittũt hoies indumẽta tollẽtes: q̃b nõ est operi
mẽtũ i frigore. Et sic facũt Dñi i defendẽdo. Ad/
uocati i patrocinãdo. Medici i curãdo. Et q̃lib⁹
ad alterꝝ est in affectu eractoꝛ⁹ ⁊ latrõis. Esaie. iij
Pplm meũ exactores sui spoliauerũt. Hiere. vi.
A maiori vsq; ad miorẽ oẽs auaricie studẽt. ⁊ le
uita ⁊ Leuita hic ab officio leuite dr: q̃ miorẽs ordi
dinis existẽs sacerdoti obsequi. Et Allegorice q̃dẽ
cuneũ significat ꝓ beratꝝ. q̃ ꝫ lympidis oculi sanc
cũ viderit: tñ nec curauit nec curare potuit. Sed
vere eiꝰ curatorẽ idicauit. Moraliter aũt Quilibꝫ
ordis iferioris curã ⁊ misericordiã nõ impedẽs ꝫ
lucꝝ intrẽdes: ꝓ leuita fcat. Et marie illi q̃ curam
sanctoꝝ suscepit. sic ꝓlati ⁊ Judices ecclesiarũ.
Mich. vij. Contra dñm ẽ manꝰ eoꝝ: ⁊ cõcupierunt
agros. ⁊ violenter tulerũt eos. Esa. v. Qui iustificat
ipiũ ꝓ munerib⁹ ⁊: iustitia iusti auferꝫ ab eo. Sic
significat ãt ⁊ illi q̃ dissimulãt actiuam: cũ debeãt
⁊ ꝑsit. Oẽs cũ isti ō crudelitate arguũt ⁊cũ cẽt se
cula ⁊pinquꝰ. Sec⁹ ãt via cẽ: fcat rõcz vicinitatẽ ⁊
ꝓpinquitatis ex ꝑtia: ⁊ cognatiõe: ⁊ ordie Ps. xxxvij
Amici mei ⁊ ꝓximi mei aduer. me apꝛo. ⁊ steterũt ⁊ et
viso eo ⁊vt sic inexcusabil. Mat. xxv. Infirmꝰ fui
⁊ nõ visitastꝭ me ⁊ ꝑtriuit ⁊Hier. vj. Crudel⁹ ẽ et
nõ miserebit. Esa. xxij. Ubi ẽ zelus tuꝰ ⁊ fortitudo
tua: multitudo miserationũ tuaꝝ ⁊ viscez tuoꝝ sup
me cõtinuerũt se. Sic hem fere i oĩb⁹ historiã: narrat
Alexãdro. Arist. i Lib. De Regimie dñoꝝ de Jude
oꝝ gẽtili: ꝓcipiẽs Alexãdro ne vnq̃ ꝓdat ō Ju
deo. Est ãt hec historia: Judeꝰ ⁊ gentil⁹ iter fecerũt ꝙ
desertũ. Judeꝰ pedẽ. ⁊ gẽtilis i iumẽto ⁊bueꝰ. Cũ
aũt Judeꝰ deficeret: gẽtil⁹ ibauit eũ. ⁊ de vtrib⁹ su
is potauit. Jtine: rãtes ãt abinuicẽ q̃ siuerũt q̃b leꝫ
gib⁹ vterenꝰ. Hentil⁹ dixit suã cẽ legẽ Oĩb⁹ boĩb⁹ fi
dẽ tenere: Bñficia ipẽdere. Juuamẽ (al⁹ miscẽdiaꝫ)
exhibere. Ez Judeꝰ dixit suã cẽ legẽ. Nulli fidẽ teꝫ
nere nisi cõtribuli. Nulli gẽtes ꝓ bñficijs exhibere
nisi sue cẽt leg⁹. Nulli etiã miscẽdiaꝫ facere nisi car/
ni sue. Tãdẽ lassato Judeo: posit⁹ ẽ a gẽtili i iumẽ
to cũ esculẽtoꝝ poculẽto Qui statim abegit Jumẽtũ
cũ nãrijs dimisso gẽtili in pcul⁹ deserti. Sz vltoꝛ
iniqtatis deꝰ: misit bestiã ꝛ Judeũ: q̃ deiectũ deiu
mẽto ꝑstrauit ⁊ debilitauit. ⁊ sic gẽtil⁹ in iumẽto re
posit⁹: a pcul⁹ deserti saluatꝰ ẽ. Lũ ãt ipoperaret
gentil⁹ Judeo cur ingratꝰ bñficijs: malũ ꝓ bono red
derevoluisꝫ. In excusatõs ꝑtdit Legẽ: dicẽs Hoc
cẽ sue Legi q̃ alieni gentis mala cẽnt ipẽdẽta: etiã
si bñficia cẽnt recepta ab eis. ꝛ q̃b ꝛ apl⁹ Rho.
xij. Nulli malum ꝓ malo reddẽtes. Sz cõtio: bñdicẽ
tes. j. Lor. x. Sine offensione estote iudeis ⁊ gen
tibus ⁊ ecclesie dei.

## Samaritanꝰ ãt q̃dã iter faciẽs ve nit secꝰ eũ. ⁊ vidẽs eũ: misẽdia mo tus ẽ Et apꝛopiãs alligauit vul nera eiꝰ infundens oleũ ⁊ vinũ. ⁊ imponẽs illũ i iumentũ suũ duxit in stabulũ: ⁊ curã eius egit

Dic oñdit Qual⁹ Alienigena: ꝫ opa ⁊ actũ pri J2
mi apꝛopiãs: primoꝛ effica: q̃ cuiuscũq; ordis
vel q̃dꝰ cognatõis (al⁹ cognatꝰ) Dicẽt Duo. Scz
Qual⁹ miscẽdia mos apꝛopinquit. ⁊ Qual⁹ curã
misericordiã ipẽdit ⁊ bñficia. In Prio Ser cõti
nent. Quoꝝ Primũ Descpio est ꝑtie. q̃ alienige
na fuit: eo q̃ vulneratus erat Hierosolymitanꝰ. ⁊
iste Samaritanꝰ. Scõs Q eodẽ itinere ãbulauit.
Tertiũ Q passu cordis ⁊ corpis ad cũ venit: non
ꝓtãsiẽs sic alij duo fecerãt. Quartũ Q nũcio pie
tatꝭ ocio vulnera eꝰ respexit. Quintũ Q miscẽdia in
tus motꝰ viscerib⁹ pietatꝭ ẽ affectꝰ. Sextũ Q ꝛge
mẽs dolorib⁹ eꝰ: ad ipꝰ ꝓ passionẽ a propinquit

Dicẽ igit ⁊Samaritanus quidã ⁊Cõgruum
nomẽ ptie accepit. quia Samaritanus custos in/
terpretat⁹. q̃ sui custos ⁊ alioꝝ: nihil nõ custoditũ
relinq̃ret. Sui ẽ custos est q̃ sapꝫ intra fiminos

humane pietatis z virtutis custodit. Et qui hoc nō facit: in cane vel asinū vel aliā bestiā trāsformatur dicit. Pś. xlviij. Nō cū in honore eēt nō intellexit: cōparat⁹ est iumentis insipientib⁹. Deuc. iij. Custodi temetipm z aiam tuā sollicite. Alios etiā custodit sibi cōmissos. qz hic custos ielus chs est: z e⁹ seqūces. Jo. xvij. Quos dedisti mihi custodiui: z nemo ex eis perijt nisi filius p̄ditionis: vt scptura impleret Pś. cxxv. Nisi dns custodierit ciuitatē. Pś. cxx. Ecce nō dormitabit neq; dor. q custo. isr̄l. ¶ Iter faciēs ¶ Trāsit em̄ tal⁹ custos: frequēter visitans z q̄rens cui miserationū impendat bñficia. Hoc optime fcatū ē Tob. v. Uiā q ducit i rages ciuitatē medoz. noui: z oia itinera e⁹ frequēter ambulaui. Medi ei: mēsurātes iterpeat vl adequantes. Et fcat miscōia plenos: q sp cōmēsurāt z adequāt se miser. Rages āt iterpeat egrocatio. Uiā em̄ q ducit ad egrotos nouer̄t: z oia itinera illa fz diuersitates paupeꝝ z infirmoꝝ frequēter ambulāt. Tertiū est q ¶ venit sec⁹ viā ¶ qz In eadē via ponit se p cōpassionē: in q infirm⁹ est p passionē. ij. Loz. xj. Quis infirmat z ego nō infirmor: q̄s scandalizat z ego nō vror: Job. xxx. Flebā quondā super eo q afflict⁹ erat: z cōpatiebat aia mea pauperi. z vidēs eū ¶ Ecce Quartū ¶ Nūao pietat̄ oc̄lo vulnera e⁹ respexit. Thre. Uide dñe q̄m tribulor. cōturbat⁹ ē vēter me⁹. subuersū ē cor meū in memet ipso: q̄m amaritudie plena sū. Pś. xxxij. Respice in me z miſere mei. Exo. iij. Uidēs vidi afflictiōez pl̄i mei: z gemitū e⁹ audiui. ¶ miscōia mo. ē ¶ Ecce Quintū ¶ miscōia int⁹ motus ē Hiere. xxx. Cōturbata sū viscera mea sup eū. miserās miserēbor e⁹. Ose. xj. Cōuersum est i me cor meū pariter turbauit me penitudo mea. ¶ Et appropiās ¶ Ecce Sextū ¶ q miseratōes appropinquit. Pś. xxxij. Juxta est dns bis q̄ tribulato sī corde: z hu. spū. saluabit. Deuc. iij. Nō ē alia natio tā grādis q̄ hēat deos appropinquātes sibi: sic dns de⁹ nr̄ adhesit oīb⁹ obsecratōib⁹ nr̄is. Sic amici Job: appropinq̄bāt sibi. Job. ij. Cōdixerāt ei sibi vt piter venientes: visitarēt eū z cōsolarēt. Sic em̄ optet q appropinquet cōsolato: cōsolādo: Ut pius cōpatiendo cōdescēdat. z cōdescendēs afflicto cōgemat: cōgemēs ibereat. z inherēs ad cōsolatōes trahat. ¶ alligauit vulnera ¶ Nic oñdit Qualr bñficiū curā vulnerato ipēdit Dicit āt Septē q vulnerato impēdit. Bñficia scz Alligatōis. Lenificatōis. Depurgatōis. Subuectōis. Hospitalitat⁹. Curatōis. Expēsaꝝ exhibitionis De Prio dr ¶ Alliga. vul. ei⁹ ¶ Vulnera sē aperte plagaꝝ pctoꝝ. Que plage sī apte q̄ diu cō sensu z actu z sollicitudie diuidūt integritatē nakalis boni aīe. Esa. j. Uuln⁹ z liuor z plaga tumēs nō ē circūligata neq; curata medicamīe: neq; fota oleo Nec vulnera istē custos alligauit: z stringēdo ea istis z restidō ¶ Precepto. z Cōsilio. dinoꝝ. Pś. cxlvj. Qui sanat ctri. cordē z alli. ctritōes e. Eccli. vj. Ne acidter̄ i vincul⁹ e⁹. Et. j. paꝝ. Uincla illa alligatura (al⁹ alligature) salutar̄ ¶ infun. oleū ¶ Ecce Bñficiū Mitigatōis. Oleū ei leniuū est. Cāt. j. Oleū effusū nomē tuū. z Oleū vnctōez fcat gr̄e Sacral. Eccli. xxxviij. In his curās mitigabit dolorē. z vnguētari facies pigmēta suauitatē. z vnctiōes p̄ficies sanitatē. Hra em̄ Sacral ptē pene tollēs: mitigat acerbitatē dolor. ¶ z vinum ¶ Ecce Bñficiū Purificatōis. Uinū ei mordificatōe (al⁹ mordacitate) sua purificat vulnera: tollēs z lauās sīd ē in eis putredis. pś. lix. Potasti nos vino cōpunctōis. Geñ. xlix. Lauabit i vino stolā suā: z i sanguie vue palliū suū. Stola dr̄ a greco stolō: qō sonat latie lōgū. Et fcat stola vitā corpis h⁹: q̄ sepe fz tota longitudine iuuetus vsq; ad senectā vulnera ta ē: z vino cōpunctōis lauāda. Palliū āt amic⁹ aie ē z spūal⁹ conversatōis i corde: z vbis: q̄ silr lauāda sē vinopene z cōpunctōis: dicēdo. Aspges me dñe isso. z mūdabo. me: z sr̄ni. deal. pś. l. ¶ Et ponēs illū i iumē. su. ¶ Ecce Bñficiū Subuectōis. Jumētū ei dr̄ q̄si iuuamētū. qz iuuat ad laborē. Et fcat onerī supportatōz: q̄ infirmoꝝ onera supportam⁹ vt melius ferāt on⁹ pnie. Pś. lxxvij. Ut iumētū factus apd̄ te: z ego sp̄ tecū. Gal. vi. Alr̄ alteri⁹ onera portate. z sic adimplebit̄ legē chr̄i. Rhom. xv. Debem⁹ nos firmioꝝ onera infirmoꝝ portare: z nō nob placere. vnusq̄sq; primo suo placeat i bonū: ad edificatōz ¶ duxit i stab. ¶ Ecce Bñficiū Hospitalitat̄. Stabulū a stādo dr̄. Significat eccl̄iaz i qua penitēs introducit p reconciliatōe. Uel fcat domū i qua introducit paup infirm⁹. Job. xxij. Foris non mānsit pegrin⁹: ostiū viatori patuit. Esa. lviij. Egenos vagos q̄s induci domū tuā. Heb. xiij. Hospitalitatē nolite oblīuisci. Per hāc em̄ placuer̄ q̄dā angel⁹ hospitio recepti ¶ Et cu. e⁹ egit ¶ Ecce Bñficiū Curatōis Quia nihil aliō ē niſi adhibere lollicitudinē: vt cū effectu ꝑbleuet nēitas indigētis. Sic ei curat z sanat infirm⁹. Ose. xiij. Sanabo contritiōes cor: diligā eos sponcance. Pś. lix. Sana contritiōes eius quia commota est.

**Et alīa die, ptulit duos denarios: z dedit stabulario z ait. Curā illi⁹ habe Et q̄cunq; superogaueris: ego cū rediero reddā tibi.**

Et dr̄ Quartuor: Expēsaꝝ. platōz. Hilarē donatōz. Fidēle egroti apd̄ stabularīū ꝑmissionē. z Supererogatōis soluende ꝑmissionē. In Prio boz. adhuc Tria notant. Quoz. Unū ē Samaritani apd̄ egrotū morosa māsio. Scdz Tpis ad recessū demoratio. Tertiū ē Ob. s. dem̄ ē Expēsaꝝ. plurio. R z

De Primo Nota q ab inuentiōe egroti samaritan⁹: vno die pmāsit. qz Postea q̄ vulnera ligata sūt: in vno die videt (al⁹ videt) de infirmi desperatiōe vl cōualescētia. qz Si nō adiūgunt sibi pres vulnerz: sed spasmant. desperatiōis signū ē. Si āt sanet vuln⁹ z adiūgit: spes ē cōualescētie. Et est op⁹ miscōie māsio apd̄ egrotos donec emēdēt. Job. ij. Sedebāt cōz Job dolente septē diebz z septē noctib. Ecōtra de subito se ꝑtrahēdo (al⁹ abstrahē tib⁹) a cōsolatiōe. dr̄ Ose. vj. Miscōia vīt q̄si nubes matutina: z q̄si ros mane pertransiens. Nubes em̄ matutina stat̄ sole orto recedit: z ros exiccat (Biro. Determinatio aūt Tēpor⁹ est: q dr̄ ¶ Altera die ¶ Et huius causa ꝑbalis iam dicta est. Allegorice āt Altera dies samaritani nr̄i veri custodis chr̄i ē alt̄a lux ei⁹, qz Prio die fuit nobilcū vulnera nr̄a

ligās in luce gratie. Altera die in luce glorie recessit a nobis parare nobis locum. Joan. xiij. Vado parare vobis locum. cui parauero vobis locum. iterꝫ veniā & assumā vos ad meipm. Judic. xx. Quelo te vt bodie hic maneas: pariterqꝫ letemur. Altera ergo die. ꝟ ē altera luce surgenꝫ auroze: & noue sanitatis i vulnerato: & noue glie in samaritano. ꝓtulit duos denarios. Ecce expensaꝫ impendendaꝫ plato. Duo aūt denarij duo sunt Testamēta: imagine summi regis impssa. Uel sunt Lex & Fides interpetatio. Ut sūt Mandata & Cōsilia. Uel sunt Bīa sacrāt & Uirtus. Hec significant ꝑ duo era munera. Luc. xxi. & Marci. xij. que vidua i gazophylatiū obtulit. Dicit aūt minuta, ꝓter brilitatē: q̄uis magna sint ad omnē abundantiā impensarū faciendaꝫ. Uel forte sunt Duo mādata charitat. Matth. xxij. Diliges dīm deū tuū ex toto corde tuo &. Ē est primū & maximū mandatū. Scōm aūt silē est huic. Diliges. primū tuū sicut teipm. Matth. xxij. In his duobꝫ mādatis tota lex pendet & pphete. Denarij decē valet vsuales. Quodlibꝫ eī istoꝝ decē: implet mandata decalogi. Rho. xiij. Qui primū diligit legē ipleuit. Et dedit stabulario. Stabularius est Plebanꝰ vel Prelatus: qui expensis sibi dimissis vulneratū pcurare tenet. Ephe. iiij. Dedit dona hoibꝰ. Dedit aūt: Nō mutuauit: nec vēdidit. Mat. x. Gratis accepistis: gratis date. Mat. xxv. & Lu. xij. Quis putas fidelis seruꝰ & prudēs quē pstituit dīs sup familiā suā vt det illis abū in tpe. Et ait. Cura illius habe. Ecce Solliciatudis commissio iij. Regū. xx. Custodi virū istū: qui si elapsus fuerit: erit aia tua ꝓ aia illius. Ecc. xlij. Ego suscepto puerū: requirc illū de manu mea. Prouerb. xj. Qui suscipit aias sapiēs est. Et quodcunqꝫ superogaueris. Ecce Superogatōis soluēde pmissio. Superogat aūt In sermōe. In pxte. In ope. In debits. In sermōe doctrine: q̄n expositōes bone & fideles ꝟbis dīi addunt. Dan. xij. Pertransibūt plurimi: & multiplex erit scientia. Hec ē vsura cū qua recipe vult dīs cōmissa seruo fideli talenta. Mat. xxv. Prouerb. xj. Maledict qui absc̄dit frumēta in pplis. Benedictio aūt sup caput vēdentiū. In pxte superogat q̄n alicui pxte sibi pcessa: nō vult ꝓter deū. Sicut dicit. j. Corin. ix. Dīs ordinauit dis q̄ euāgeliū annūtiāt de euāgelio viuere. Sed nō vsi sum hac protestate. Gratis eni pdicauit: victū labore manuum adquirēs: In ope eni superogat: qui cū nō teneat nisi ad pcepta Impleret cōsilia vel oia vel q̄dā. & c. Osee. vi. De ꝟginibꝰ pceptū dīi nō habeo: pfectū aūt do tanqꝫ misericordiā psecutus a dño vt sim fidelis. In debito superogatq̄ debitus alicui q̄d addit: Sicut a viris deuotis Oratōes vouue addunt hoꝝ. Canonicis & statutis. pbs. cxviij. Media nocte surgebā ad confitendū noi tuo super iudicia oris tui. Ego cū redicro. Ut In morte vniuseuiusq̄ q̄n redit ad iudicium particulare: Ut In resurrectōe ꝟmūli: q̄n ad vniuersale redierit iudiciū. Zach. x. Sic veniet quēadmodū vidistis eum euntē in celū. Lu. xxiij. & Matth. xxv. Amodo videbitis filiū hominis venientē in nubibꝰ. Apoca. j. Ecce venit cum nubibus: & videbit eum omis oculus: & qui eum pupugerunt.

**Quis horum trium videtur tibi, primus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit. Qui fecit misericordiā in illum. Et ait illi Jesus. Vade & tu fac similiter.**

Hic querit Judicium cōuictionis ex ipō tentatoꝛe. Et confictis ex Trib. Et Questione: ad veritatē dicendā obligāte. Et Veritat. respōsione. & Et concluſa in tentantē (alīs tentāte) cōuictione. De ꝓximo &. Quis horum trium. Quoꝝ primi duo: sunt compatriote & cōtribules. Et ex Ordine spirituales patres & pcuratores. Tertiꝰ aūt alienigena: cui non conuebat hiero solymitanus (alīs ierimitanus) tamen fm actū & opus primi approximans Uidet tibi. iudicio recto (alīs recte) rōis. proximus. fm actū & opus primi. fuisse illi. misero. Qui incidit in latrones. Job. vj. Respondes te obsecro absq̄ cōtentione: & loquēte: id quod iustum ē iudicate. At ille dixit. Ecce Cōuicta responsio piratis: quā libēter (alīs q̄uibenē) iste dissimulasset si potuisset. Qui fecit misericordiā in illum. q̄ alij q̄uis sint carne primi: tamē q̄a Omnis res quando ꝓtio & sibi essentiali ope destituitur: tunc etiam cadit a noīe & nominis rōne: & non habet nomen nisi fm q̄d. Psal. xxxvij. Ami ci mei & ꝓximi mei aduersum me appropinquauerūt & steterunt. Dicere. xx. Audiui contumelias & terrores un circūitu: psequimini & psequamur eum ab omnibꝰ viris q̄ erant pacifici mei & custodientes latus meum. Unde tales cadunt a rōne primi. Psal. xlj. Ore suo benedicebāt: & in corde suo maledicebant. Sed qui facit misericordiā: appropinquando opere proximi: proximꝰ efficit. Prouer. xj. Benefacit anime sue vir misericors. qui aūt crudelis est: a pinquos abijcit. Et ait illi Iesus. Ecce In tentāte cōclusa cōuictio. Vade. ꝑ os pfectu virtutis q̄s passu pedis. Iste em videt nunq̄ misericordiā fecisse qui in sensū est expertus q̄rū per cōpassionem cordis appropinquat (alīs appropinq̄tur) miſero. Dicit ꝗ tali. Vade. cordis cōpassione. Eccli. xvij. In pces vade secuti sancti cū virtutis et dantibꝰ pfessionē deo. Mat. ix. Eūtes discite q̄d ē misericordiā volo & nō sacrificiū. Et tu mgr in isrl disce a Samaritano. Jo. iij. Tu es mgr in israel & hec ignoras. fac sili. Nō docet em sic legisdoctor et scriba iꝫ ad opꝰ ruere. et fac. Jō am Leuit. j. pcipit os eorum. i sacrificio ad ascellas retorq̄ri: vt os doctrie ꝟbi ad opꝰ retorq̄at. Os i alio cōgisse vex. & sine dissimulatiōe facias & te ipso. alioqn dicet tibi illud Rho. ij. Ut q̄d aliū doces: teipm nō doces: Luce. iiij. Dicet mihi hāc silitudinē. Medice cura te ipm. ij. Tim. ij. Sollicite cura te ipm exhibere & probabilē operariū icōfusibilē: recte tractātē ꝟbū ꝟitat. vt. s. fidelē sentias & efficaciter facias quod doces.

**Factum est autem dum irent: &**

ipse intrauit in quoddã castellum.

12 Hic ostendit Qualr deus arcana sua reuelat parvulis. sicut patuit in diuisiõe superius inducta. Ilo. tamẽ hanc historiã precedenti continuans dicit. Q Nabito sermone de dilectiõe dei z proximi: supponit exemplũ vtriusq; dilectiõis. Nõ tam in solo sermone q̃ in operis exhibitiõe. Per istas eñ duas sorores Duc vite significantur spũales. Per Marthã: Actuosa deuotio: qua primo i charitate sociamur. Per Mariã: Religiosa mentis intento in dei verbo: qua in amore dei suspiramus. Et gõcũq; q̃s vult dicere poterit. Primũ tñ melr est quo ad historie inductionẽ. Scõm aũt Lre õe continuationẽ. Unde Sicut in precedenti historia per questionẽ tentatoris: arcana dei ostendunturr esse abscondita ei: qui se sapientẽ esse putabat. z q̃ vir parua rudimẽta per similitudines parabolicam intellexit. Ita hic q̃ duarũ sorop opera studiosa, z per querelã inde exorta datur intelligi: istis tanq̃ parvulis arcana esse reuelata. Et q̃ in arcanis dei: sint quidẽ bona ad vitam: sed dentura. z que sint in vita sic agenda: q̃ nunq̃ sunt destitura. Tangũtur q̃ hic Tria. In quop Primo Utriusq; sororis in bona vita ponit exercitiũ. In Secũdo Unius sororis õ altera pomit interpellatio apud dñm. In Tertio Dñi questionis diffinitio ostendit p domini respõsum. In Primo bop. Tria continent. Quop Primũ est i domo: in qua vtraq; soror est: dñica receptio. In Scõ Marie continet ocium z contemplatio. In Tertio Marthe continet ministerium z occupatio. In bop Primo continentur Quatuor. In quop Primo Attendit Dñi circa salutẽ nram: translr z diligentia. In Scõ Loci ad hoc cõuenientia. In Tertio Pietas, z hospitij honestas, quã discipulos docuit congruentia. In Quarto Exsorore reapitis notat honesta familie sufficientia. De Primo ôt [Factũ est aũt] Hm prefinitionẽ consilij diuini. Sicut filij Isrl ad motum colũne ignis z nubis mouebãtur: Ita cũ discipulis fecit dñs ad pñtionẽ consilij diuini: q̃ sic nubes refrigerabat: z sicut ignis Intellẽm illuminabat. z Affectũ accendebat: Sicut dicitur Num. ir. [dum irent dñs z discipuli querẽdo salutẽ hominũ. Mat. iij. Circũibat Iesus per ciuitates z castella predicãs z docens euangeliũ regni. Psal. xxvj. Circũibo z immolabo in tabernaculo eius hostiã vociferatiõis: cantabo z psalmũ dicam dño. Allegorice tñ Dum patet z filius z spũssanc9; Et angeloq; pdicia z ministeria ibãt runc ad nos: q̃ hoc iter venit ad nos dñs de celo pfectus. Jo. xvi. Exiui a patre z veni in mundũ. Can. iij. Vadam ad montẽ myrrhe z ad collẽ thuris. Mons eñ myrrhe: pter amaritudinẽ sollicitudinis: in officio Marthe: Collis thuris: in deuotione Marie. Dum q̃ sic irent saluator z ministri saluris [et ipse] Sicut discipulis preceperat: vt inquirerẽt q̃s esset dignus in ciuitate. Mat. x. z Luc. x. Et sic tale inuenies hospitiũ [intrauit i quoddã castellum] ad Iram: in Bethaniã. Et hoc est planum. Allegorice aũt hic notant Tria. Introitus mirabilis. Dignitas receptaculi singularis. z Munitio inuincibilis. Introitus mirabilis: in vterũ beate v̄ginis. Dignitas singularis in beatitudine matris v̄ginis. Munitio inuincibilis in vtute tante sanctificatiõis. Introitus est porta clausa. Ezec. xliij. Porta hec clausa erit nõ aperiet. qñ dominr deus Israel ingressus est p eã. Hec est porta orientalis p quã ingressus est ille: cui nomen oriens. Zach. vj. qz subter ipm semper orietr lumen indeficiens. Sic intrauit quando sic dr Lu. j. Ulsitauit nos oriens ex alto [i quoddã] Ecce dignitas singularis In terra z In celo. In Terra: in omnib9 generationib9 quib9 redẽptoz protulit. Lu. j. Ecce eñ ex hoc beatã me dicẽt oñes generatiões Inter oñs mulieres: quib9 primam dignitatẽ per Euam amissam reddidit. Lu. j. Benedicta tu in mulieribus, Inter v̄gines quap sterilitatis opprobriũ abstulit. Prouer. vi. Multe filie congregauerunt diuitias: tu sola supgressa es vniuersas. In celis aũt. Quia Celibatũ pria deo deuouit. Quia Regno celop integritatẽ reddidit. Et Quia Ut illuminatis in celis etiam mirabili lumine totã celestem curiã sua luce ventstauit. De Primo Lu. j. Quo fiet istũ qñ virũ nõ cognosco: hoc est: non cognituram, pono. Hec est arca dei: visa in templo dei. Apo. xj. Intus fulgens auro cõtis mũdicie: vt extra circũtecta corporis virginei fulgore. Exod. xxv. De Scõo Luc. xv. Que mlier habẽs drachmas decẽ. Etsi pdiderit vnã: nõne accendit lucernã z euertit domũ: z querit diligenter donec inueniat: Mulier hec est btã virgo: habens in se omnẽ imaginẽ. Nouem: beatitudinib9 angelorum. z Una: beatitudine hominis insignitam. Perdita ẽ vna: culpa parentũ. Ipsa aũt accensa lucerna flamme datans in tecta humanitat: euertit totam domuz: Suprema infimis in vtero suo sociando. Noua veteribus cõmiscendo. Eterna temporalibus ingerendo. Incorruptibilia mortalibus vnẽdo. Preciosa vilibus imponẽdo. Et sic quesiuit diligenter donec drachmã perditã inuenit. z regnũ celop reintegrauit. De Tertio dr Apoc. xij. q̃ mulier i celo apparuit: amicta sole: luna babẽs sub pedibus: coronã. xij. stellarũ in capite. Quia Fulget diuinus splender in ea in miraculis. Quicqd gratie in luna significat: in ecclia: procumbit ei meritis. Quicqd lucis fulget in celo in beatis: refertur in eam. eo q̃ mater est redemptoris: aperientis ianuam regni celestis [Castellũ] Jn Castello aũt notat Munitio sue sanctitat, z virtus. Que quidez in Scr sistit. Situ. altitudis. Fossatorum depressione. Muroz circũdatione. Turrium altitudine. Expensap abũdante pparatiõe. Militũ instructiõe. Sicus ei9 est in mõte sancto: ad quẽ nulla machina pringit inimici. Esa. ij. Erit in nouissimis diebus pparatus mons dñi in vtice montium: z eleuabit super colles: dignitatuz angelicarũ. z p gratia impertrãda fluent ad eũ oñes gẽtes. Est eñ hic mons eminẽtia sue sanctitatis. Dicere. xxij. Bñdicat tibi dñs pulcritudo iustitie mons sancr9. Ps. lxvj. Mons dei: mons pinguedie cõsolatiõis dinc pinguis. mons in q̃ bñplacitum est deo habitare in eo. Etenim dñs: per gram z gloriã: habitabit in eis vsq; in finẽ: qui non habet finem.

M 2

cL

# Capitulum.x.

Matth.v. Non potest ciuitas abscõdi sup̃ mons̃ posita. Nec est cñ ciuitas in q̃ ois ciuitas celestis habitauit. Psal.xxiij. Quis ascẽdet i montẽ dñi: Nulla q̃dam creatura p cõsistẽte. Omis tñ scñs exaltat in ea: p suffragꝫ subuẽtionẽ. Proj fundit as fossat: abyssus est humilitatis eiꝰ. Eccl. j. Profundũ abyssi q̃s dimẽsus est: Nullus penitus nisi q̃ de altissimo respexit humilitatẽ ancille suę: z dealtus in eã descẽdit. q. Regũ. v. Edificauit dauid a mello intrinsecus. Mello cñ erat vallis pfundissima quasi voragoꝫ in qua summꝰ Dauid pergens (als per girũ) vallem circũducẽs edificauit. q. Humilitas vndiq; munies: custos est bonoꝝ: omiby exterius occurrens. ita vt nihil in exterioriby fastuosum inueniat. Murorum autẽ circũdatio est meritoꝝ vtutũ: in cõuersatiõe p charitatis glutinũ: q̃si quorundã solidoꝝ lapidũ q̃dratoꝝ: eleuata edificatio. Esa.xxvj. Urbs fortitudinis nostre sion saluabitur: ponet in ea murꝰ z antemurale. Murus q̃dem ex implentiby preceptaꝝ meritaq; vtutum. Antemurale aũt ex supererogatis opibus consilioꝝ. Et sic z murũ habet z antemurale: ex lapidiby pretiosis vtutũ. Esa.liij. Ecce ego sternã per ordinẽ lapides tuos. fundabo te in saphyris: z ponã iaspidem pugnacula tua: z portas tuas in lapides sculptos: z oẽs terminos tuos in lapides desiderabiles. Lapis fcat operũ solidꝫ: saphyrus in lapidiby significat in solidꝫ operũ: celestẽ intentionẽ. Jaspis in operiby significat fidei viroꝝ: per quã fuit filij dei ingressus ad eas. Et pugnabat diabolus in pugnaculis fidei istius sic virẽtis i corde eius. Porte sculpte: significãt ingressus quos habemꝰ ad eam p imitationem vtutũ eius. Sculptura: significat imagines patrũ: quos (als quas) p imitationẽ in se oportẽt. Sicut Dauid in humilitate. Salomonẽ i sapientia. Josias in religione. Moysen in mansuetudine. Et sic de aliis. Termini aũt castri q̃s extendit: totũ montẽ altitudinis celestis occupãdo: fuit expresse claritates angelice: quas pfert in cõuersatione. z omẽ illi termini lapides solidꝫ (als solidati) positi. Et sunt hi desiderabiles: honestatꝫ pulcritudine z dulcedine. Turres sunt dilationes contẽplatiõis eius: q̃m sup omẽ vtutes angelorũ eleuat in contuitu vitaꝫ. Cañ.iiij. Turris dauid edificata est cum pugnaculis: mille clypei pendẽt ex ea omis armatura fortiũ. Dauid aspectu desiderabilis: est filius dei cõtemplandꝰ. j. Pet.j. In quẽ desiderãt angeli pspicere. Turris bꝰ: contẽplatio dña in oculꝫ diate (als beate) virginis. Mille clypei pẽdentes ex ea: sunt infinite veritates: in ea cõtemplatiue resplendẽtes. z omẽ signũ regis alissimi sp i alicꝫ imagine prendẽtes. In ea etiã pendet omis fortiũ armatura. q. in ea videt qualꝫ q̃li bet militũ eius armatꝫ cõtra hostes. z quibꝫ virtutibꝫ pfidijs munirj pt. Et ideo dñ Cañ.vij. Nasus tuus sicut turris libani: que respiat contra damascũ. Nasus vim fcat discretiõis in contemplatiõe. q̃ suauitatꝫ dine capit fragrantia. Nec est: eleuata z fortis sicut turris libani: p candidationẽ lucis: fugant nebulas phãtasiaꝝ: z respicit cõ damascũ. firmãs sein parte illa q̃ sanguini cõiungit. q. Damascus potus sanguis interptat. Firmat aũt vt nõ accipiat aliq̃d in carne z sanguie: sed a patre luminũ apud quẽ nõ est transmutatio: neq; vicissitudinis obumbratio. Ja j. Mat.xvj. Btus es Symõ barjona. q. caro z sanguis nõ reuelauit tibi: sz pater meus q̃ est in celis Sicq̃ castellũ istud turritũ.

Quintũ est Expensarũ abundãs pparatio: nec tame vel defectu alicuꝰ necessarioꝝ vnq̃ capi possit Jbi cñ est Panis vite q̃ de celo descendit. Jbi est Adeps frumẽti satiantꝫ. Jbi Sal sapie. Jbi Fons aque saliẽtꝫ in vitã etnã. Jbi Carnes agni immaculati. Jbi vestis decoris z honestatꝫ. Jbi Ignis charitatis. Jbi Morꝰ conclusus voluptatis. Jbi Aura flatus sanctisp̃us. Jbi Nulliꝰ boni defectꝰ. De Primo dñ Jo.vj. Ego sum panis viuꝰ qui de celo descẽdi. Nec est cñ pnceps Sara: q̃ hũc panẽ ex eribꝰ sarꝫ farine sub cineribꝰ nre mortalitatꝫ dei coqt. Gene.xviij. De Scõo in Pñs. cxvij. Adipe frumẽti satiat te. Doc ẽ pinguedine vbi. q. Mat. iiij. Non in solo pane viuit hõ; sed in omi vbo qđ pcedit ds ore dei. Deu.viij. Aser pinguis panis eꝰ: z ꝓbebit delitias regũ. De Sale Mar.v. Vos estis sal terre. Leui.ij. In omi sacrificio offeres sal. Mater aũt sapie sale carere non pt: nec põ cruane fcere sal eius: vel infatuari. Aqua etiã nõ deest. qa Jpsa est fons indeficiẽtis aque p plenitudinẽ gre ipius: Z q̃ Peccatoꝝ accipit absolutionẽ venie. Justus autẽ puritatẽ gre. Tentatus: refrigerũ tẽpes ramenti. Deuorus: haustũ dulcẽ sapie cõsolatiõis cõsolantis. Nehem.x. Fons paruꝰ creuit in fluuiũ maximũ: z in aqs plurimas redũdauit. Psal.xlv Fluminis impetꝰ lenificat ciuitatẽ dei. sanctificauit. hoc est: ꝓfozauit tabernaculũ suũ altissimꝰ. Jsta ẽ de cuꝰ expẽsis Carnes agni recẽtes: sp z oibꝰ (als in omiby) ad quietatione desideriꝫ cõuenientes ac̃ cepte sunt. Unde Numeri.xj. Sanctificami: cras cñ comedetis carnes. Et Jbidẽ. Dñs dabit vobis ad vescendũ carnes. De buꝰ etiam agni vellere caꝫ stellum. b est: vestitu decorꝫ; nõ deficit. Nec est cñ de q̃ Prouer.vl. Quesuit lanã z linũ. z opata est ꝓ filio manuũ suaꝝ. Lanã cñ conuersatiõis in exterulas cõtexuit. Linũ autẽ innocẽtie: neuit ad interulas. Et ideo Prouer.vlc. dñ q̃ nõ timebit domui sue a frigoꝛibꝰ niuis. Oẽs ei domestici eꝰ vesti ti sunt duplicib. Jn isto etiã castello Jgnis eterni lumis nũq̃ extinguit. Lu.xij. Jgnẽ veni mittere i terrã: z qđ volo nisi vt accendat: Prouer.vl. Non extinguet in nocte lucerna eꝰ. Et qũo lucerna extinguet: q̃ iuxta nomẽ suũ illũinatrix est z interpretat: Jbi etiã est horꝰ Jn q̃ omis boni oris fructus: z arbores. fructꝰ medicinales. fructꝰ p singulos mẽses pmitiua offerẽtes; veteribꝰ sp noua cumulãtes. Et pmũ qđem sic hic dcm est Exec.xlvij. continet. Scõm aũt Cañ.vij. Ola poma noua et vetera: dilecte mi fuaui tibi. Et ne desint herbe salutares z aromata dñ Cañ.iiij. Hortus cluſus: fons signatꝰ. Jbi flat aura suauissima sactisp̃us Cañ.iiij. Surge aquilo z veni auster. perfla hortũ meũ: z fluent aromata illiꝰ. Ad hãc aurã deam bulauit dñs post meridiem: iam remisso calore ecclie: declinãte sole per pcẽm parentũ ꝓmoꝝ. Beneuij. qñ de redẽptõe ꝓme puaricatõis cogitauit,

Et vt breuiter dicaꝫ. In ꝟ castello nulla bona est defectus. Pſ.cxi. Fiat pax in virtute tua. & abundantia in turribꝰ tuis. Pſal.cxxv. Inebriabuntur ab vbertate domꝰ tue: & torrente voluptatis tue potabis eos. Domꝰ enī deus ego eſt tua. Et Incastellatum pſidium: cōtra timores inimicoꝝ: abūdantia domus: plenitudo eſt charismatū: q̄ plena gr̄a: oīa abundāter vsq; ad ebrietatē refundit. Torrēs inde eſt erūpens impetu magno: pietatis eius fluxꝰ eſt: ebrietate cogēte ipetuosus & rapidꝰ: oium ad se rapiens deuotionē. Firmissimū ḡ eſt hoc castellum ad indeficientē abundantiā expensarum.

Nec deest. Instructio militū defendentiū: Que in se per illuminatiōes quas largit semp: hꝫ oīa agmina angelorū. Can.vj. Terribilis vt castrorū acies ordinata. Beñ.xxxij. Castra dei sūt hec. Et ideo non timeat aliqs vtute aliquā inimici. Quia iuj. Reg.vj. dr Q plures nobiscū sūt q̄ cū illis. Dan. vij. Miliamilia ministrabant huic castello. & decies milies centenamilia assistūt ei. Sic filius suo deest Rex & heres bꝰ castelli. Et ideo q̄cunq; cōfugit in hui⁹ castri defensionē: fiet in eo qđ dr Pſ.xc. Q Cadēt a latere tuo mille. & decēmilia a dextris tuis. Tibi aūt nō adpropinq̄bit. Verumtāmen hec pestilentia oculis tuis aliqñ cōsiderabis: & retributionē demoniū peccatorū videbis. Nec eſt enī vnica mulier: q̄ (sic habet Iudith.xiij) Una mulier debilis fecit cōfusionē in domo Nabuchodonosor Regis Babylonis. Beñ.iij. Ipsa cōteret caput tuum. Zbac ij. Percussisti caput de domo impiꝰ. & capite peruso omnia sceptra Ducū eius sternes. Quāuis aūt tantꝰ pſidiozꝰ sit castruz fortissimū: tñ diminutionē noie. Castellū. qr ex nimia humilitate nomat. Et ideo oēm fiduciā in humilitate ponēs defensionis: dicit. Respexit humilitatem ancille sue. Ille enī superbos & superbozꝰ Rex (De q̄ Job.xl. dr) oīe sublime videt. & ipse eſt rex super oēs filios superbie) nō nisi humilitatis pſidio poterat expugnari. Luc.j. Deposuit potentes de sede: & exaltauit humiles. Eccli. x. Sedes ducū superboꝝ euertit dñs. Sic ḡ Instruxit iesus in quodā castellum Introitu mirabili. Dignitate singulari. & Munitiōe inuincibili preparatū. Sequitur.

## Et mulier quedaꝫ Abartha nomine excepit illum in domū suaz.

D2 Hic agit De domꝰ istius familia. Et primo tangit de familia actuosa: per omnis vtutis pfectionē. Scđo de familia suspēsa ad mirabilia celestiū pulcritudinē: per plenē lucis illustrationem & exemplationē. In primo hoꝝ. Sex ptinentur. Sex. Naturali mollicies pietatis. Spēalis pānitentie vtutis. Prouocatio exēplaris. Hospitalitas hilaris. Receptio salutis. & Domus ppie ꝑparatio cōmoditatis. Primū hoꝝ notat in ꝟ q̄ dicit. Mulier. que non tā a sexu q̄ a sexꝰ optima ppietate mlier vocat. qr Mulierū est frāgi mollitie pietatis. & ad nihil durū coꝝ exhibere. Scōm autem notat per ꝟ q̄ dr. quedā. Hō in generalitate mulierū: ptinēt. & ideo spēalitate notat vtutis. Tertiū notat ꝟ dr. Martha noie. qr Martha quocatus vel ireās interpat. quia emulatio sua ad bonū (alꝰ vtutes) plurimos quocat. quia heroica sua vtute quocat ad sui emulationē. Vñ syro ꝑmone. Martha dña interpat. Quartū qđ ē Hospitalitas hilaris. Et notat in hoc q̄ dr. excepit. Exceptio enī eſt. put supius nos diuisse meminimus: q̄n omnibus interioribus cū gaudio ad extrinsecus occurrēdo fit alicui⁹ dilecti susceptio. Quintū notat in ꝟ q̄ dr. illum. ꝟ eſt iesū saluatorē: in q̄ est receptio salutis. Sextū notat in ꝟ q̄ dr. in domum suā. Jn q̄ notat Et ppio ꝑparatio cōmoditatis: ad cōmodū receptū hospitis ꝑparata. Que omia magis spūaliter implenda sūt in dā ꝟginē q̄n sic extrinsecꝰ aliter exhibita p diligentiā martheē. Hec enī nō fractura sexꝰ vel pudoris: sed ppietate pietatis singularis: berum vt heroem summū emollitur & flectit a duricia: qua aduersabat nobis: quando pīs lachrymis & deuotiōe flexū molli carne induit. & sic ad pietatē emolliuit vt nulli penitꝰ resisteret. sed oīa q̄si mollis sustineret. ij. Regū.xxij. Jpe q̄si tenerrimꝰ ligni vermiculus. Qui adeo mollis eſt vt eiā tactꝰ non sentiat. Et hāc mollitiē corporee molli (qđ humanū eſt) ꝑtendēs: māsuetudie oꝝ cordis: & bonū exhibuit qñ dixit. Discite a me. qr mitis sum & humilis corde. Q aūt mulieris fuerit hec mollities Attende q̄ eū a matre. puocaret ad faciēda miracula: dixit. Quid mihi & tibi ē mulier. nondū venit hora mea. qñ scz me ex te emollitū exhibes. Veniet tpus qñ māsuetudine emollitus: nihil fortitudinis: nihil duricie ostēdā: & tūc filiū mulieris me. pbabo. Esa.liij. Sic ouis ad occisionē ducet: & q̄si agnꝰ coram tondente se obmutescet: & non aperiet os suū. Pierce.xj. Ego quasi agnꝰ mansuet⁹ qui portat ad victimā. & nō cognoui q̄ cogitauerūt sup me cōsilia: dicētes. Mittamus lignū in panē eius: & eradam eū de terra viuentū. Tunc enī cū sic ad modū ista nō cognoscentis: se habuit: recte & ꝓprie emollitꝰ fuit. qr Molle diffinit: Qđ nō resistit tangenti. Sic ḡ nobis illū antiquit⁹ durissimū: quē nullꝰ tāgere ausus fuit: mollitum & emollitū exhibuit. Antiquitꝰ enī dictū est Deu.xij. Est bestia tetigerit montē in quo os habitauit: lapidabit. Et ita terribile erat qđ videbat: q̄ ꝓmus inter oīa (qui maioris audacie esse debuit) moyses: dixit. Exterritus sum & tremebundꝰ Quid ḡ alij facerēt nō tam familiares & non tā audaces? Exo.xx. Loquere in quibus tu nob. & non loquat nobis dñs ne forte moriamur. Nunc aūt sic mollis factꝰ est: vt ab oībus tractet ad libitū. & nulli penitus resistat tāgenti. Dec. quedā. Jest in generalitate mulieris: excepte & spēalis vtutis: ad oēm actiue vite profectum. De qua dr Ruth.iij. Scit omnis Israel mulierē te esse virtutis. Prouer.vl. Decenter fortitudine lumbos suos: ne defluant. & aliquam libidinē: & roborauit brachiū suum: ad oēs virtutis opationē. Et ideo Prouerb.vlti. dr ō ea. Date ei de fructu manuū suarum: q̄ dulcissimum virtutis habet gustū: & laudent eā in portis opa eius. Que oīa laude digna: ad portas oium sensuū se manifestabunt. Dicit. Martha noie. quia sua emulatiōe multos choros ꝟginū ad celibē vitā ꝓvocauit. ij. Cor.xi. Vna emulatio puocauit plurimos. ij. Cor.ix. Emulor enī vos dei emulatione.

# Capitulum.x.

Despondi eñ vos vni viro: ꝓginē castā exhibere chio. Que eñ vnḡ sic ad heroicā siue dominalem ꝛ celestē vitā: sic oim corda irritans ꝓuocauit: vt hec nr̄a martha. Non[ noie ]ſſ nois interꝓtatiōe. ].Loz.vij. Ad id qđ bonestū ē ꝓuocem. Sc̄s. Uo tum ꝓginitat[ ꝛ ℣. sine ipedimēto facultatꝫ ꝓ2 Pz beat dño se obſuādi[ ꝛccepit ]ḡ hec bilan⁹ in vte ro: ꝛ gremio: ꝛ domo: dūm q̄ Martha dicēs an gelo cum hilariter exciper dñm. Ecce ancilla dñi: fi at mihi scđm ꝟbum tuū. ℟. est. Ut dñs sit mecum. qz hoc scōm fuit in ꝟbis angelic[. Hoc ꝑcatum est Esa.xlv. Ubi dr. Zgulē terra ꝛ germiet saluato rē. Ulic eni terra nr̄a: q dedit salut[ fructū: apta nō est: nisi q̄ oīa interiora eꝰ occurrēria in ꝓsulum ꝟbi angelici: peregrinum in terra dūm: in gaudio suscepērūt. Et tunc cātans dixit. Mđic ania mea dñm: ꝛ oīa q̄ intra me sc̄e nois scō eꝰ [illū ]salu tis autorē. Qui in ipo mr̄is hospitio saluē nr̄am est ogat⁹. Lu rix. Hodie salꝰ domui huic facta ē: eo qđ ꝛ ipe hō ꝑ redēptionē filꝰ fact⁹ sit Abrae. Mat thē.j. Ipse eni saluū faciet ꝓp̄m suū a ꝑctis eoꝝ [in domū suā ]. Dic innuit ꝓparato cōmoditaꝫ tis ad suscipiū in domo hospitē ꝓpinantis. Ad hāc aut̄ cōmoditatē Duo sc̄ necaria. Quoꝝ Unum est De Cōmoditate dom⁹. ꝛ alter. De Cōmoditate re cepti in domo hospit[. Ad cōmoditatē dom⁹ ꝑti nent Cenaculū: ꝛ Lect⁹: Mensa: Sella: ꝛ Lande labrū. Que ꝑ omnia domus in vtero sūt bt̄ virḡ ginis. Et ℟ significatū est. iiij. Reg. iiij. Ubi dr q̄ mulier magna recepit Helisēū ꝓpterā. ꝛ cum freq̄ quēter trāsiret ꝑ cā: fecit ei cenaculum paruū: ꝛ po suit in eo lectū ꝛ mēsam ꝛ sellā ꝛ cādelabrū: vt ve niens req̄sceret ibi ꝛ reficeret. Hec mulier magna: dignitate: dra ꝟgo ē. Heliseus ꝓpha: potēs in ope ꝛ sermone: dñs ꝓpterarū chr̄s est. Mulier ḡ hec magna: ad recipiendū istū in vtero ꝓpterā cenacu lū fecit: aporhecā videlicet scrī corḡis suum q̄ oīm cibus inueniret[ sanctorum repositus. Ps̄. cxliij. Promptuaria ei⁹ plena: eructātia ex ℟ in illud. Ben̄. vj. Collegit ex oīnibꝫ q̄ esu spūali mādi pāt: vt sint trā sibi q̄s alijs in cibū. ꝛ reposuit in hac ar ca apud se. Hoc aūt cenaculū licet oium contineat gr̄az ꝛ ꝟtutū abundantiā ꝛ ꝟbi dei: tū paruulꝫ est ꝑ hūilitatē. ꝛ intrare ꝑ ostiū ei⁹ non ꝑt nisi bu milis. Esū būles sc̄ esurierēs: impler bōis. ꝛ eos qui se diuites reputāt: dimittit ianes. In ℟ ponit Lectū quietis: in secreta mētis dilectōe: ꝛ charita tis amplexu. Ponit Mēsam in refectiōe medita tionis dini ꝟbi: ꝛ operū dei: ꝛ magnaliū ipsi⁹. Po nit Sellam in ꝯera sapie sessione. vt quiete sapien tia docens audiat[ in corde. Ponit Candelabrū in intellect⁹ sui illūiatione. Sternit lectulū flori bus ꝛ odoribꝫ ꝟtutū. Can̄.j. Lectul⁹ noster floreꝫ Mundat domū in expurgatiōe peccatoꝝ. Psal. xxv. Dñe dilexi decorē dom⁹ tue: ꝛ locū habitatio nis gl̄e tue. Ornat cenaculū ꝛ mēsam: mūdicia cō scientie. Eccl̄i.xxix. Ornā mēsam. ꝛ q̄ babes i domo tua alia ceteros. Hec igit̄ ꝓparatio dom⁹. Ea quē q̄ in domo sc̄ ad recepti hospit[ cōmodū ꝑpa randa Gene. xvij. describunt. Ubi dixit. Abraam afferā pauxillū aque: ꝛ lauent pedes vr̄i. ꝛ requi escite sub arbore. Ponā q̄ buccellā panis. Para uit tū de tribꝰ satis simile subcinericios panes: ꝛ vitulū tenerrimū ꝛ optimū. Que oia in domo ilta parata sc̄. Pauxillū aque fuit in gr̄a scīspūs san guinē purificāte. et qua facti(al's lori)sunt pedes būanitat[ chr̄i: quibꝫ terrā nr̄az calcauit. Umbra requiei sub arbore: fuit vmbra refrigerij in vtero Marie: q̄ sicut rubꝰ virēs ꝓginitate: ignē diuinū per fecūditatē tenuit: ꝛ florem pudicicie incōsum ptū seruauit. Buccella: ad cellā bucce ꝓtinens: pa nis dei fuit: q̄ de se dixit. Ego sū panis viuus q̄ de celo descēdi. Jo.vj. Subcinericꝰ(al's Uicsub ci neribꝫ)būane mortalitat[ manu sapie format⁹: deꝰ coctus est igne charitat[. De tribꝰ purissimis sat[ simile cōpositus. Sc̄s. Lorde: ꝛ Anima: ꝛ Deitas: ꝛ oīs in eucharistiā ꝓparat⁹. Uitulus āt sacrifica tum ꝓ pcō: ē ipe hō natus ex ea fm būanitatē ob latus. Tenerrim⁹: ꝓter devotiōis ꝛ gr̄e adipem. Optimus: ꝓter sanguis sui ꝓciositatem. j. Pet. j. Non corruptibilibꝫ auro vel argēto redēpti ehis a vana vr̄a conuersatōne p̄ne traditiōis: ſ̄ ꝓcioso sanguie agni. Sic ḡ recepit eū in domū[ suā ]. Nō aliena. Hāc eñ domū: ipa cū hospite suo filio dei habuit. In q̄ nullus cōcauit alien⁹: nec demon: nec homo nec aliquis vnḡ: nisi ille hospes tuus vl op⁹ habuit secū in ea. Ps̄.c. Nō habitabit in do mo mea qui facit supbiam. ꝛ q̄ loquit iniqua: nō direxit in ꝓspectu oculoꝝ meoꝝ.

## Et huic erat soror noie Maria

Ecce Residuū familie h⁹ dom⁹. Que Maria li cet fm historiā sit Magdalena: de q̄ demonia sep tem dñs ejecerat. Sic ꝛ Martha a ꝑfluuio san guinis curauerat. ꝛ Lazarū fratrē harū sororum posita ḡ riduanū a monumento suscitatu⁹ erat. Et ideo fiduialiter ad domū illā declinabat. Lū Spūaliter hec mdlius in familia dom⁹ bt̄ ꝟgis inueniunt. Hec eñ Maria sē dirim⁹ faltigium ꝛ suspensionē ſcat dine ꝛtemplatiōis. Oō plenissi me fm Intellectuales ꝟtutes fit in corde bt̄ virḡ ginis. Tangunt aūt b Duo. Primū est Beata ꝛ cer actiuā ꝛ ꝛtemplatiuā sororitas. Scōm āt: In hoie sororis: alrissima dine lucis ꝛtemplanda ver itas: ꝛ ꝟitatis puritas. Primū notāt in ℟ q̄ dic [Et huic ] sc̄s actiue[ erat soror.] Et eodē ci pie bonitat[ ꝛ ꝟitatis formate sc̄. Jo.viij. Unū patrē habem⁹ deū. Et ex vtero vnius mr̄is ꝓcesser: q̄ est Sapia. Per Saporē dōitat[ formās actiuā. Et Per Claritatē ꝟitatis, pducēs alterā. Dec ci duo imponrat nomē Sapie: Per Saporē vnus. ꝛ per Sapere alterū. Sapia eñ sapidū sapere iportat Una igit̄ soror̄ ritarū: ot dinatrix est passionum ꝛ operū. Et ideo Actiua latine: grece aūt ꝓracticaꝫ cak. Altera āt Illuminatiua intellectuū. ꝛ Accessiua affectuū in deū. ꝛ Delectatiua in solis abstract[ di uinis. Et ꝛso latine Contēplatiua. grece āt Theo rica. Una regit̄ Prudētia: Que est actiua. qz Pru dentia: cū rōne actiuus habit⁹ ve ūt Phs. Altera regit̄ Sapia. sc̄s Contēplatiua. qz Sapia ē cogni no(al's cōtemplatio)altrissimoꝝ diuinoꝝ. Que nō propt̄ aliꝰ sed propt̄ se ipam scire ꝛ cognoscere deſi deram⁹. Prouer. vij. Liga illā in digit[ tuis. ꝛ scri be illaz in tabulis coꝝdis tui. Dic sapie soror mea

es:z prudentiā vocaui amicā tuā. Actiua cū pter diligentiā oper' dīgit' est inscribēda. Sapia autē ꝓpē ꝓemplationē inscribēda ē rabulis cordis in intellēm. De duc: domū dē ꝑginis: Jn q̄ ꝓio peregrinante dñm suscepert: totam pparauerunt. Actiua q̄dem in exteriorib⁹ flore omīs virtutis z honestat'. Ecci. xxiiij. Flores mei fructus bonor'. z honestat'. Altera: ornans thalamū interius: per pulcritudinē eterni splendor'. Can. iij. Tota pulcra es: z macula nō ē in te. Can. j. Tigna domorū nostrar' cedrina. laquearia nr̄a cypressina. Cedrina quidē tigna fulcīēria thalamū imputribilia eterne veritatis ꝓncipia. Laquearia aūt fidei ꝓter ornatū complexa. Cypressina eterni viror'. sē fidei lumina: Que articulos noiam⁹. z alios spūs reuelatiōes. Actiue vite in opib⁹ dē ꝑginis est iste fmo. Ecci. xxiiij. Jn me ois spes vite z vtut'. Omīs em̄ spes vite est: in q̄ ois ordo est viuēdi. Quia: z Virgo z mat' est: Soluta: Uor: z Uidua: Toto seruiens: z Libera. Ecce ois spes vite: z ois spes vtutis ꝺ quēlibet statū. Ois em̄ stat⁹ exemplū ḥz in ea. Lon remplanua ꝺ tin ea: Oīs ꝑcedit parū. Jn me omīs gr̄a vie z vitat'. Ute q̄dem quib⁹ venit ad visionē. Veritat' aūt: qua inberet virati ꝑcepte. Ute ille sē: Per vestigiū ascēdere. Per speculū ꝓsiderare Per enigmata ꝑcipe. Per reuelatiōs videre: Jn luīe ire: Jn meditatiōe querere: Jn raptu sēc: z Pertinge re in vltima intellēs ascēsione. Jste sē vie de quib⁹ dē Prouer. iij. Vie ei⁹ vie pulcre: z oēs semite ei⁹ pacifice. Et Prouer. iiij. Semite iusti q̄si lux splendens z crescēs vsq; in pfectā diē. Job. xxxvij. Jn dica mihi p quā viā spargit lux: diuidit estus sup terrā. Veritas autē est q̄ tenet z vincit z inualescat. Sicut. iij. Esdre. iij. z torā tenet mentē. z afficit et obligat sibi. Sic dē filī⁹ gl'iose ꝑginis Joan. xiiij. Ego sum via vitas z vita. Uia q̄ itur. Veritas ad quā ꝑuenit. Uita q̄ inst'uit ad vitatē ꝑuenīēti. Ecce Quale mysteriū (al's ministeriū) in ancillis suis ḥz dom⁹ ista. Jste sē ancille de quib⁹ dē Prouerb. ix. Misit ancillas vt vocarēt ad arcē: z ad menia ciuitat'. Ad arcē q̄dē ꝓplatiōis: et Ad menia virtutis z ciuilitat'. q̄ Ciuilitas est fm vsum z exercitium vtut'. ꝺsuetudo cōmendi cohabitantib⁹: vt dē Sapiēs. Obsequio istar' ancillar' sic circūmo uentū se: in sedulitate obsequior'. z ipsa Domina dom⁹ se vocat ancillā: dicens Luce.). Ecce ancilla dñi. Ecce Qualis sororitas: ꝑfectio (al's sororitas ꝑfectio) est inter istas in domo sctā dē ꝑginis Noīe Maria. Jn q̄ notat felix z plagiū nomen ꝓemplatiue. Maria em̄ amar' mare: z Illumiatrix interꝓtat. Cōꝑplatiua ei amaritudie puncta recedit ab exterior' admistratione: z luīe affecta trahit ad ꝓemplationē interiorē. Sic Ruth. j. Noemi dinomia fuit: dicēs. Nolite me vocare noemi. ḃ est pulcra: sed vocate me marath. ḃ est amara: q̄ amaritudie me valde replenit omīpotēs. Hoc est Desiderū amplerū omīpotent': fecit omia alia amara videri. Et ḃ est q̄ dē[ noīe ]m q̄ fui nomīs nota exprimit. q̄ amaricat ad exteriora: totum in interiorib⁹ bīs desiderīs z cordis oblectationem. Cant. v. Nunciate dilecto meo q̄ amore langueo. Uidit em̄ ambulātes in luīe dei. z adeo affecta ē: q̄ nihil sibi dulce est nisi esse cū illis. Ps̄. lxxxvij. Dīe in luīe vult⁹ tui ambulabūt: z in noie tuo exultabūt tota die: z in iustitia tua exaltabunt. Ps̄. xliij. Omīs gl'a eius filie reg' ab intus. Nihil em̄ querit foris laudis vel vtilitat': q̄ intus ḥz fūdū: as subtiliū ꝓplationū: quib⁹ depēdet ad dilectū Nec igit: noie[ Maria ]vocat Propt Quattuor causas. Duas in amaritudie. z Duas in Illūmatione. Amaricat em̄ ad exteriora. Ut sē sollicitudi ne plena. z Ut amministrari non pūt sine fedante oculos puluere. De Prio dē Prouer. v. Nouissima illi⁹ amara q̄si absinthiū. Nouissima aūt concupiscētie subiecta: sē hec exteriora plena sollicitudie. Propter secundū eiā pfectissimis ap'lis dē q̄ exꝑtergant puluere de pedib⁹ affectuū suor'. Mat. x. z Lu. x. z Joā. xiij. Qui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet. Duc cāe in Illūiatiōe: sē Duo lūis be neficia. Quor' Unū est Q lumē venustat. Altera Q lumē dissolues penetrat. De Venustatōe siue pulcrificatiōe dē Apoc. xij. q̄ mlier est amicta sole ad venustatione. De Subintratōe ꝑ dissolutionē: cordis aptionē dē. ij. Cor'. iiij. Deus q̄ dixit ḃ rene ḥz lumē splēdescere: illuxit in cordib⁹ nr̄is: ad illuminationē scie claritat' dei. Sic ḡ Jntus penetrata lūie: z Extra venustate cū Moyse. Exo. xxxiij cornuta siue splēdida fcā est facies e⁹: Et cū ministris gl'ie lūis. ij. Cor'. iij. revelata fa cie gl'iam dñi speculās: a claritate in claritatē a dñi spū trāffor mata: in eandē imaginē lucis ascēdit. Ut vere Jlluminatrix sit: z noiē Maria[ hinc ergo erat sor' nomine Maria.]

## Que etiam sedēs secus pedes dñi audiebat verbum illius

Dictanguntur barū sor'. ꝓria officia. Et Prio R2
mo tangit Officium Marie: z Scdo Officium Marthe. Jn Officio Marie Duo sunt: Quies: z Verbi dei audit⁹. Quies aūt adhuc Duo hab: Positionē quiescētis ē Sessio: quā notat cū ḃt[ sedēs ]Jor cus ac est[ sec⁹ pedes dñi.] Jn Sessione aūt positio est q̄ sup'iora libera erigunt: sultra substrata inferiorib⁹. Et ḃ ꝓtiū est ꝓplant[ (al's cōtemplatiuus) posteriora z inferiora substernere. z sup'iora capit' z mētis erigere: z libera exhibere. Sicci cor recte ꝺscit: inferiora posteriora substernens: z al'ioza libera ad celū extēdens. Phi. iij. Posterior⁹ oblit⁹: ad interiora me extēdo. Sic vincla vanitatis collū (p qō trahunt virales spūs) ḃ est rōnem deꝑmentia: soluunt. z residēs cor imbuitur sapia. Esaie. ij. Excutere de pulvere, ꝓsurge: sede hierm. solue vincla colli tui captiua filia sion. De pulvere excutit ꝑ abiectionē terrene fiditatis. Consurgit aūt ꝑ extēsionē in celū ꝓemplative intētiōs. Sedetur per quietē cordis q̄ ꝑuenit ex subiectōe cor' por'. z Filia sion speculatiōis ecce vincla soluit ꝑ absolutionē exterior' obligatōis. Que vincla collum. ḃ est rōnem ꝑ quā spūs vitalis trahit interꝰ cipitūr. Sic ḋt Phs: q̄ in sedēdo z q̄sedēdo fit aīa sciens z prudens. Hac sessione q̄s mortaliū vnq̄s sic sedit sic cor[ Marie mīs sapie filij dei: Can. v. Oculi e⁹ sic colūbe sup riuos aquar': que lacte sūt

lore:z residēt iuꝑ fluēta plenissima. O culi būt ꝓgis sē Duo aspectꝰ eius ꝑ sapiam. Per sapiam exponi mētalem Unꝰ. Et ꝑ Intellectū ꝑatꝛ audite Filiꝰ. Isti em aspectꝰ simplices sē z inocētes z sine felle. Nē colūbe. Sedēs aūt ꝺcēs sup riuulos aq̄ꝝ (ꝺ est fluxuū ꝓsolatiōis spūssancti. In q̄bꝰ sīē i aqua claritissima: refulget imago ꝑtatꝛ cerne. Et sīē i aqua perua penetrat lumē diuinū vsq; in pfundū Dī aspectꝰ siue ocli: lacte candoꝛ z dulcedis) quod de vberibꝰ sapie manat sūt lon ab oīi ingnamento carnis z spūs: z mellea delectatiōe affecta residēt i toto ꝺescensia iuꝑfluenta plenissima: de ipso fonte bonitatꝛ z ꝑtatis ad modū rotrēnis effluēta. Locus ār quietꝛ bꝰ [secus pedes dñi] sest. Huc ei locū Magdalena elegit. q; ibi a turpitudis sue maculis purgata fuit. Luc. vij. Ubi etiā mat dñi tāq; in schola ꝺcuit. Ubi sapia pedes fixit: Per sapoꝛem sūmi bonitumpmēs vestigiū vnū. z Per lumē verbi dini: infigens vestigiū alterū. Deut. xxxiij. Qui ap:ropinq̄t pedib⁹ eius: accipiēt de doctrina eꝰ Psal. xxxj. Adoꝛabim⁹ in loco vbi steterūt pedes eius. Jo. ij. Maria cū venisset vbi erat Iesus: per dulcedinē delectate bonitatꝛ; Et ꝑ visionē clare veritatis vidēs eū: cecidit ad pedes eius. Ecce Locꝰ z Sīstit apud dñm: in spūs ꝓemptatiōe Opꝰ aūt eiꝰ z officiū describit cum dr [audiebat verbū illiꝰ] Tria tāgit. Audiendū patulū. Uerbuꝝ audiendi: z Verbi audiri fontē irriguū. Et nulli hoc ita cōpetit sīē ꝑtē ꝑgini: Quē p oīm̄ patulū audiendū habuit: ad audiendū q̄d dicat spūssctū. Et tō ornamentū aureū accipit. Cant. j. Murenulas aureas faciem⁹ tibi vermiculatas argēto. Ornamentū ipm: deuotionez Scat: aurū. Murenule q̄ maxillis teneri non pñt: sed stricte elabunt: Scant susurria sapie q̄ insensibilit illabunt. Aureē aūt sūt. q̄a splēdoꝛe dini lūis ffulgēt. Vermicli vo Scās ſbtiles motus ꝑtatis in corde: q̄ argētati sūt per eloquiū pulcritudis. qō immut [al's splendet] in vbis ꝑtatꝛ. Psal. xj. Argentū igne ꝓbatū: purgatū septuplū. Nec est Rebecca q̄ multū accepit a dño: In cui⁹ aures seruꝰ summi ꝓtriarche: fmo scz ꝓbeticus: suspēdit inaures aureas: vt nullam audire delectaret ꝑter solū dilectū. Et ideo ꝺr Cañ. v. Dilecta mea liquefacta est vt dilectꝰ locutus ē. Tota em liquescit ad auditū eiꝰ expta q; mel z lac est sub lingua eiꝰ. Cañ. iiij. z in Ps. xliij. Diffusa est gra in labijs eius. Et hec memoria sp aures eꝰ aperit ad audiendū in desideꝛio: z sp indinat aures ad ipm auscultandū. nec aliū audire delectat. Psal. xliij. Audi filia z vide: et inclina aurē tuā: q̄ concupiuit rex spēm tuā. Et ideo ꝺr Cañ. ij. Sonet voꝛ tua i auribꝰ meis. Uoꝛ em tua dulcis. In aure em meos ē, z in corde tubil⁹. Audiebat aūt [verbum] Dīe Aug⁹. in Lib. de Trinitate. viij. Q̄ vbum q̄s insinuare intēdim⁹: cū amoꝛe noticia est vel notia amata. Hoc aūt vbum Quattuoꝛ facit in anima. Sono em spūali mentē verberat. Noticia intellectū illūinat. Amoꝛe accēdit affectū. z Lōueniēntia sui cuꝝ corde homis rapit (al's capit) z tenet. Sono q̄dem ꝑcussit ꝓter q̄s etiā vbuꝝ vocaī. Et ideo malleo comparaī. Hiere. xxiij. Nonne verba mea q̄si ignis sī: z quasi malleꝰ conterens petras. Uerberat em ad cordis ꝓtritionē. Precipue fmo diuinꝰ. Iste est malleꝰ q̄ Jahel pforauit tps Sisare. Judic. iiij. Jahel em: ascēsio dei: interpꝛatur. Et significat eam q̄ altius ꝑ cetes in vbo dei ascēdit: z diabolo caput pforauit. Q̄ aūt q̄ noticiam illūinet ꝺr Psal. cxviij. Lucerna pedib⁹ meis vbū tuum: z lumē semitis meis. Psal. cxviij. Declaratio sermonū tuoꝝ dat intellectū dñe. Amoꝛe etiā accēdit. Sīē scriptū est Act. ij. Apparuerūt aplis dispertite lingue tāq; ignis. Hiere. xxiij. Nōne vba mea ignis sē. Psal. cxviij. Ignitū eloquiū tuū vehemēter. Capit etiā q̄ ꝓsensu z q̄uentiā sui cū mente. Deut. xxx. Prope est vbū in oꝛe tuo z i corde tuo. Et ꝺ idem ꝺr Apls Rho. x. Uñ quibusdā rebellibus ipꝛoperās dñs Jo. viij. ꝺr. Sermo meꝰ non capit in vob. Sic q̄: Loquens: Illūinans: Accendens: z Lapiens q̄ inforꝛmationē vbū pre oīm̄ illa audiuit: Quā Sic Locutus est vt totuꝝ pforaret z ꝓfoderet. Sic Illūinauit vt totā irradiaret. Sic Accēdit vt totā inflammaret. Sic Lepit vt i ea cāro fieret. Et Primū q̄dē boꝝ opatū est in ea. sīē ꝺr Mich. v. Claudus z malleus cōpegit vt ñ dissoluat: Sic em ꝓsolidata fuit vbo dñi q̄ moueri non potuit ad peccandū. De Scdo tantū habuit q̄ etiam ab illo nomē accepit. Ezec. xliij. Terra resplēduit a maiestate eꝰ. Hoc est Btā vgo: que terra: diuinū ferens fructū: vocaī. Accēsa etiā est q̄ sīē ignis incanduit. q; Esa. lxij. In ea egressus est vt splendoꝛ iustꝰ eius: z saluatoꝛ eiꝰ velut lampas ē accensus. De Quarto aūr ꝺr Jo. j. Uerbū caro factū ē: z habitauit in nob. Ecce Qualr audiebat vbū [illiꝰ] ꝺ est iesu chri. fontis sapie z oīs vbi: a cuiꝰ oze nō est transfusum de vase in vas. Et ideo sapoꝛ eiꝰ nō immutatꝰ: sed odoꝛ aꝰ remāsit in eo. Eccl. j. Fons sapie vbum dei in excelsis. Et tō de officijs Contēplatiue partis ꝺr glo. q̄ Contēplatiua Libertatē dei z primi retinet: Et ab exteriozi actione ꝺescit: Solꝰ q̄ditoris desiderio inheret. z Lacatꝛ oīb⁹ curꝛ: Ad videndaz facie creatoꝛ; inardescit: z Desiderat misceri supnis ciuib⁹: ꝺ eterna in ꝓspectu dñi ij corruptiōe gaudentib⁹. Nec aūt Sex ꝑ oībus hominib⁹ q̄ dtā habuit. Secꝰ pedes ei dñi sedēs: Sola charitate dei: Et ꝓximi: in affectu flagrans: deū sibi p charitatē attrapit. z ꝓximo redēptiōez impetrauit. Et de Primo boꝝ ꝺr Cañ. j. Lū esset rex in accubitu suo. nardꝰ mea dedit odoꝛē suū. Nardus em calida z būtilis z odoꝛifera: charitatꝛ ardorem z humilitatē Scat: q̄ regē regū de celi accubitu in uterū virginis suo attrarit odoꝛe. De Proximi ātē Redēptiōne. Hecē. xxvij. Jn me sīt ista maledictio fili mi? Hec etiā audiēdi z videndi desiderio: ab exteriozi ꝺcuit actiōe: sciēs ꝺ q̄s dīē Ecclesiastic⁹. xxxvij Tēpoꝛe vacuitatꝛ scribe sapiaz: et q̄ minoraī actu sapiam accipiet: q; sapia replebit. Hec: solꝰ condi tonis desiderio: dicēs illud Ps. Unā petij a dño: hanc requirā: vt inhabitē in domo dñi oibus diebus vite mee. Et illud Psal. lxxij. Quid em mihi est in celo: z a te q̄d volui sup terrā? Hec etiā oīm curas exterioꝝ calcauit: Dicēs sibi illud.). Pet. v. Oēm sollicitudinē vram ꝓiciētes in eū: q̄m ipi cura est de vob. Psal. liij. Jacta cogitatū tuū in dño mino: z ipse te enutriet. Psal. xxxij. Dñs solliciatus

est mei. Dec etiã ad videndã faciem creator⁹ inar⁹ descit: attendẽs hoc Psalmiste. ciij. Querite dñm z pfirmamini. querite faciẽ eius semp. Dicẽs cum Moyse Exo. xxiij. Si inueni gram in oculꝫ tuis: ostende mihi teipm. Et Jlis Cant. ij. Ostẽde mihi faciem tuã Sonet vox tua in auribꝰ meis. Vox ei tua dulc⁹: z facies tua decora. Dec miseri sup nis ciuitꝫ desiderat. Et ideo etiã familiarius Ysaiak: Salutak Conforteak. z Instruik ab ipsis: de concepcu futuro z regno: qꝫ in ea inchoatũ est: z p filiuꝫ eius perfectũ. Dec igit sunt officia Marie: Quoꝝ dilectione z delectatione omnia alia postponit.

Sequit De Officijs Marthe. Dicat ḡ.

## Martha autez satagebat circa frequens ministerium

Quinq; autẽ dr circa Actiue officiũ. Cõuenienꝫ tem em̃ primo ponit Actiue vite nominationẽ. Secundo Sufficientẽ suã dr actionẽ. Tertio Actuoꝫsam opationẽ suam: dr esse circa boiem exteriorem Quarto Diligentẽ dr esse sui studꝫ laborẽ. Quisto Dicit hoc torũ pertinere ad hui⁹ vite admistratioꝫnem De Primo dr Martha aũt sicut supra dixim⁹ prouocans vel irritãs interpat. Et h congruũ nomen est Actiue vite: Que suis operib⁹ multos prouocat ad emulationem melioꝝ. j. Cor. xiij. Vos qui emulatores estis spirituũ ad edificatiõnem ecclesie queritet abũderis. Ad hoc em̃ omnis actiꝰ emulat: vt ad edificationẽ ecclie sua contendat emulatio: et eccl'a accipiat edificationem. Sic em̃ Martha prouocat ad bonũ emulandũ p exemplum suũ: z pueniens p hñficiuꝫ. Deut. xxij. Sic aquila prouocans advolandũ pullos suos: z supercos volitãs expãdit alas suas: z assũpsit eos: atq; portauit i humer⁹ suis. Ecce Martha nomẽ actiꝰ ac tuc cõueniẽs Ds illi pre oĩb⁹ cõuenit: que pluriꝫmos in imitatõe (al's imitationẽ) sui prouocauit. sic supius iam determinatũ est. Dec est a (al's in) maria: Que Exo. xv. tympano assũpto mor tificatione carnis: per votũ castitatis pcinuit: z infinite mulieres: in chorꝰ bo psallentiũ: egresse sunt post eã: Quidꝫ ipa pcinuit vt cãtent deo: Qui in eis gloseꝫ honorificatus Equũ effrenẽ impetũ concupiscentie. Ascensorẽ eius sensũ libidiis piecit i mare: amare pnie z religionis. De sunt iuuencule tympanistrie. In quaꝫ medio: Beniamin: filiꝰ dextere dei: adolescẽculus: adhuc in carnis integritate gaudet in mẽtis excessu: se ipm excedens vt interi⁹ appareat. Dec ḡ Martha: prouocans: z vtutũ domina Jsatagebat ꝺ est: satis agebat in eũ viriliter virtutum ope. Non em̃ satis agit qui fm vtutem nõ agit. agens bonũ: z ad modũ boni vtutis. ij. Pe. j. Fratres magis satagite: vt p bona opa certa vestram vocationẽ z electionẽ faciatis. Quod pre oĩb⁹ mnibus illa fecit que ad modũ certe vtutis oĩa sua perfecit opera. ij. Pe. iij. Satagite immaculati deo inueniri in pace. Jdo em̃: Quia omnia: bec ad edificationem ecclesie egit: nõ nunq̃ inuita octi delicate contemplatiõis interrumpens: et chorꝰ ciuitatis celestis egrediens: vt primo pficiat: dolens dicit in Cant. vij. Egrediamur in agrum: cõmoremur in villis: rura etiam rusticana pcolere satagentes. Mich. iiij. Dole z satage filia sion: q̃si parturiens: quenunc egredieris de ciuitate z habitabis in regione. z venies vsq; ad babylonẽ. Ecce q⁹ satactio sua de ciuitate superna egressa: vsq; ad babylonem confusionis peccatoꝝ pertingit vt ibi liberetur: arbitrãs liberari in proximi libatiõne. Sic ergo satagebat nostra mater z Martha. Satagebat autez [circa] quis Omnis operatio: deseruiens proximorũ saluti circa est: z non intuꝫ nisi per intentionem. Illum enim pascit: bunc vestit: docet illum: z corrigit alterum. Et sic circũit: z circa fertur (al's circũfertur) circa oĩes proximoꝝ rum necessitates. Psal. xliij. Circũamicta varietate. Tob. j. Pergebat per oĩes qui erant in ea pfiuitate: z monita saluris dabat eis. Jste autẽ circuitus sic perficit. quia Zmor proximorũ expellit (al's impellit) eam ad proximoꝝ procurãdam salutem. Et diligentia vtutis z misericor: dic: facit eã moueri in circuitu: per omnes omnium miserias subleuandas. Et sic a summo celo ẽ egressio eius: z occursus eius vsq; ad summũ eius. nec est qui se absondat a calore eius. Psal. xviij. Sic enim p pie anaIla dicit. Que cõponit ab an greco quod est circum. z calleo les. quod est moueo: tus.). Regum. xxv. Ecce famula tua sit in ancillam: vt lauet pedes seruoꝝ domini mei. frequens Ecce Obsequij diligentia z frequentia. Non enim est vna necessitas proximi. Nec semel em̃ incidit primus necessitatem. Et ideo oportet diligenter z frequenter obsequi. Unde Rbomanoꝝ. xij. ðt Necessitatibus sanctorũ cõmunicantes. Oportet enim instanter operari circa primũ. Ecc's. ix. Quodcunq; valet manus tua instanter operare. Unde etiam Apostolus. ij. Timo. j. dicit. Det misericordiã dominus onesifori domui. quia sepe me refrigerauit z catenam meã non erubuit. Ideo Matth. xxv). dicit dñs. Pauperes habebitis vobiscum: z cum voluerit is poteritis illis benefacere. Deuteroñ. xv. Non deerunt pauperes in terra vra. Et cum multi defecerint corpore: z plures mente: oportet banc Martham valde esse frequentes. Quanfrequens autez illa est beata virgo: que semper affuit: z nunq̃ alicui defuit in necessitate. Prouerbioꝝ. xxxi. Manum suam aperuit inopi. z palmas suas extendit ad pauperẽ. Hoc autẽ totum est [ministerium Jad vtilitatem fidelium perfectũ. j. Corꝝ. iij Sic nos existimet hõ vt ministros christi z dispẽsatores mysteriorũ dei. Non enim dominam se exhibet receperit filij dei: Sz ministratricẽ z famulam in omni deuotiõe ministrantẽ. Dec em̃ ẽ pnceps z domina earũ mulierũ. De quibus dr Luc. viij. q⁹ secute sunt cum a galilea: z ministrabant ei de facultatibus suis. Unde hic in Glo. enumeratur officia actiue vite pncipalia: q̃re oĩb⁹ impleta sunt a beata vgie. Dic em̃ Glo. sic. Actiua pane Uel Lor palẽ ciuitatẽ. Uel Doctrine ignoratã erbuit. Errantem corrigit. Superbũ ad humilitatẽ revocat. Que singulis expediant dispensat. Dec ei beata virgo perfecit panẽ tribuit. z ceteras necessitates corpales suppleuit qñ aurũ sibi a tribu Regibus qui parum non obtulissent: sic invsus paupertatis distribuere nihil vel parum sibi retinuisse

puteꝝ ꝑs. cxj. Dispsit dedit pauplibus: iustícia eiꝰ manet in seculũ seculi. Doctrinã ignorãti largita ꝙñ sic dicat Lu. ij. Maria ꝓfuabat oia ꝙba hec: ꝓferens in corde suo. Que postea Aplos z Discipulos ad ꝓdicandũ. z Euãgelistas ad scribendũ edocuit. Errantẽ correxit sepꝰ. Sicut Theophilũ z alios quos ad veritatẽ reduxit. Supbos ad humilitatẽ reduxit: quãdo sue bũlitatis ostẽdit supbis exemplũ dicẽs. Respexit bulitatẽ ancille sue. Dec: que singule ad vitã bonã expediãt (qꝛ sicut iã ante dixim⁹) oim in se trãsformauit vitaꝫ z statũ. Et isto Eccl. xxiij. ad oẽs ꝓonãs clamat dicẽs. Trãsite ad me oẽs q̃ ꝓcupiscitis me. z a generatiõib⁹ meis adimplemi. Quecũq; enĩ desiderant (alꝰ: desiderãt) in ipa inueniunt. Et ideo dicẽbidẽ. Ego mater pulcre dilectõis z timoris z agnitõis z sancte spei. Pulcre q̃dem dilectõis dei z ꝓximi: ordinãtis ad faciẽdũ oñe bonũ ꝙrutis. Timoris autẽ ordinant⁹ ad fugiendũ oñe malũ malicie z vicij z iniqtatis. Agnitõis autẽ ad cognitõez ois diuine ꝙitat⁹. Sctẽ autẽ in fine (alꝰ: siue) firme spei: ad expectatiõez eẽne britudinis Sic q̃ stat in pfectõe deuote actõis: z altissime cõtemplationis.

U2

## Que stetit et ait. Dñe: nõ est tibi curẽ q⁹ soꝛoꝛ mea reliquit me solã mistrare: Dic ergo illi vt me adiuuet.

Hic incipit agere de cõparatiõe actõis z contẽplatõis. Et diuidit i Duas ptes. In questionem querulosam. z Diffinitionẽ dñicã. Prima baruz habet Tria: Quoꝝ. Primũ: Et lassitudie stãs z subtracta actio. Scõm autẽ Querulosa de soꝛoꝛe ad dñm interpellatio. Tertiũ Adiutoꝛij soꝛoꝛ petitio. Primũ notat⁹ in hoc q⁹ dicit. [Que stetit z ait] Et Duo dicat. Lassitudinẽ stãtis: z Locutionẽ impatiẽtis Primũ tãgit ꝙñ dic. [Que stetit] Lassa ei subtitit: eo q⁹ in tot misteriis p agẽdis: sola non suffecit: q̃uis p viriũ sategerit. Dñs enĩ cũ magna iuit turba discipulorũ: Et intrãte ad ꝓcurãdũ cũ erigebant sumptuũ ꝑparatões Et ideo Martha lassata [stetit] Hoc significatũ est. j. Reg̃. xxx. Ubi dicat: q⁹ iter viros Dauid lassi q̃dã subtituẽrũt ad torrẽtẽ besoꝛ. Besoꝛ enim tribulatio vl̃ angustia inẽptat. qꝛ Ubi torrẽs angustie vires supgredit: ibi necesse est q⁹ Martha lassata subsistat. Sz valde ꝫmẽdabile ẽ q⁹ nõ sedit: ꝙ stetit ite. ꝓpata ad laboꝛẽ: resũpto spũ ꝙrutꝰ qꝛ Stãs ad laboꝛãdũ ẽ ꝓpata. Stat ãt ꝓincta ad mistrãdũ ꝑ oib⁹ Dña ꝙrutꝰ. Que sic ꝓuer. vl. Accinxit foꝛtitudie lũbos suos: z roboꝛauit bꝛachiũ suũ. Et sic ipa ds Lu. j. Fecit potẽtiã i brachio suo. z mira peregit in obsequijs dñi saluatoꝛis. Ruth. ij. Demane vsq; nũc stat i agro. nec ad modicũ q̃de reuersa ẽ domũ. Dec enĩ i agro actõis ferẽs põd⁹ dicit ẽ est⁹ pstitit. nec ad modicũ q̃dem laboꝛẽ intermittẽs: ad rei familiaꝛ curã reuersa ẽ. vt collectões spicaꝝ. intermitteret. Spice ei remanẽtes fcãt aias ad manꝰ messoꝝ. aplos nõ venientes: q̃ fallẽte diabolo manibꝰ messoꝝ. Aplos sunt subducte. Et has Regina misẽdie stãs i agro actiõis z miseratiõis colligit. Et in hoꝛreũ dñi. b est eccliam: humer⁹ sui adiutoꝛij repoꝛtans regis. Sic q̃ stetit z ait aliquãtulũ victa lassitudiis ip̃a patia. Turbata ei est: z est locuta p locutiõẽ dicẽs illud Job. xxij. Loquar z respirabo paululũ. Locutio eñ ꝓdens doloꝛẽ: solet refrigeriũ quoddã ꝑstare laboꝛantib⁹ [Dñe nõ est tibi curẽ] Ecce Dñi aduersus soꝛoꝛẽ q̃ẽrẽte inꝑpellatio. Et Tna dicit: Maiestat⁹: in dño actõis z ꝓmptariis: ꝓfessionẽ. Miserabilẽ: de dño q⁹ nõ curet innuit cõquestionẽ. Et De q̃scente soꝛoꝛe inꝑpellationẽ. De Primo dr [Dñe]. O. d Dñe: z mee z soꝛoꝛis mee (alꝰ mei) actiõis z ꝓmptariis dispsatoꝛ. Dicẽ. xij. In dicione tua cũcta sũt posita: z nõ est qui tue possit resistere voluntati. Prouer. xvj. Oñs vie bo minũ patẽt ocul⁹ eius: spirituũ pderatoꝛ est dñs [Dñs] ꝫ in cui⁹ dicione oñia. z q̃ vides vias boꝛ minũ: z pderatoꝛ eo spirituũ [nõ est tibi curẽ] cum tñ cura sit tibi de oib⁹ (alꝰ Sap. vj. Exãrẽ bi cura de oib⁹). j. Pet. v. Ipsi cura est de vob. Tu es q̃ dixisti Esa. xlix. Si ꝓt obliuisci mr infantẽ sum vt nõ miserear filio vteri sui. etsi illa obliuisceꝛ rit: ego tñ nõ obliuiscaꝛ tui. Sic q̃ dixisti [Non] hoc ẽ. Nõne [est tibi curẽ] qꝛ tu solus laboꝛem⁹ doloꝛẽ ꝓsideral. Hoc laboꝛe circa misteriũ ꝓmit: q̃uis nõ vsq; ad murmuratões: tñ vsq; ad lassitudinẽ ancilla bũlis dñi sepe laboꝛauit Un etiã in Psal. cxxij. Sic⁹ oculi ancille in manibꝰ dñe sue: ita oculi nri ad dñm deũ nr̃m. Propter bũc laboꝛem actuosis cõpatiens dñs: iussit interponi laboꝛib⁹ die sabbati z alios festos dies. Exo. xx. Ut requiescat ingẽ seruus z ancilla tua. Et ꝓcipue Illa: que ipsũ deo ancillata ẽ. q⁹ soꝛoꝛ mea. q̃ ex naturali mihi obligat ꝓcurare. Frat ei q̃ inuat a fratre: est q̃si ciuitas firma. Prouer. xviij. [relict] sedens in ocio quiet [me solã] Cum dicat Salomon Eccs. iij. Ue soli: q; si ceciderit non bꝫ sublenantẽ. Et Ibidẽ. Melꝰ est ee duo q̃ vnũ. Unt enĩ emolimẽtũ sue societatis. Si duo sint fouebũt mutuo [mistrare] Os tam vtile est vt tibi z tuis inde puideat. q̃. Loꝛ. xx. Misteriũ bꝰ officij: nõ solũ suppleꝛe ea que desunt scis: sed etiã abũdat p multas grãꝝ actiones in dño [Dic q̃ illi vt me adiu.] Putabat Martha ex vtilitate misterij: ꝓuasũ ee dño q⁹ soꝛoꝛe reuocaret a ꝓmptaõe: z mitteret eã i ministeriũ. Et ideo añ riũsionem dñi infert [Dic q̃ illi. vt me adiu.] Cõsueꝛũ ei est vt Quilibet opꝰ q̃ occupat: z cui deꝰ est: meliꝰ reputet. Gal. v. Alr alteriꝰ onera portate: z sic adimplebis̃ legẽ christi

X1

## Et respondens illi dñs: Martha Martha sollicita es z turbaris erga plurima. Pauoꝛo vnũ est necessariũ: Maria optimã ptẽ elegit q̃ non auferet ab ea.

Hic ponitur huius questionis diffinitio per dominum. Ad obiecta enim soꝛoris penitus conticuit Maria. Ne dñs respõdẽdo cũ soꝛoꝛe altercaret (alꝰ altercaretur) a ꝓmptatiõis intẽtiõe remitte

retur. Sicut dē Amb. Cant. ij. Dilect⁹ meus mihi: z ego illi. ꝟ est: Dilectus intrēdit mihi. z ego illi. z ideo nō aduerto qđ dicat vel faciat mihi homo. Felix tñ vt dē dñs Bern. domus est: in q̄ Martha de Maria conquerit. qz Fere vterq; tam ꝑfecti fuerūt ꝓtemplatiōis: tam Maria de Martha cōquereb̄at: potius eligēres esse in hoc mundi laboriosis: q̄s sedere ad pedes dñi in otio cōtēplatiōis: z audire verbum illi⁹. Qui significant Nume. xj. per eos q̄ manna fastidiēres: ita grabāt desiderio egyptiacarū carniū. z desiderabāt pepones z cepas z allia lachrymosis oculis māducare: q̄s dñs angelorum: habentē in se. Sicut dr Sapie. xvj. omnem saporē suauitatē. Carnes em̄ egyptiace carnalē sūt significant voluptatē. Pepones ferentes: vanitatū factas deductōes. Cepe negociatorū (alīs negociorum) lachrymosas angustias. Allia acuta z feruentia. libidinū impedimēta: in q̄bus querūt occupari. Felix etiā Maria: est q̄ tacet ad querelas sororis. Signū est interioris, abiti tacētis. qr etiā ea que preoculis z auribus habet nō ꝓcipit. Obdormiuit cum Joāne in pectore dñi. Jo. xxj. Et ideo nō ꝓcipit ea que exterius eam ꝑturbare nitunt. Dñs q̄ se meditum obijcies: querelas determinat. Tria faciendo. Laudat em̄ Marthe ministēna. Ostendit: qđ necessariū ad vitaz. Determinat: qđ optimū. qđ post hanc vitā nō est auferendū. Dicit q̄ [Et respōdens ]ad querelas Marthe [ dixit illi ]ad cōmendationē eius [ dñs ] Multū em̄ valet ad compescendū murmur laborātis: qñ cōmendat opus laboris. z accepturz esse comprobat. Hiere. xxxj. Qui scat vor tua a ploratu: z oculi tui a lachrymis. quia est merces operi tuo ait dñs [ Martha tē. ] Tria dr. In gemiat nomē: In signū acceptationis. Cōmendat sollicitudinē. Cōpassionē exhibet ad turbationes. De ꝓmo dr [ Martha martha ] In signū firme recordatiōis nois eius z noticie: q̄ est q̄ dilectionē ꝑ approbationē. Apoc. iij. Nō deleb̄o noīa eoꝝ de libro vite. ꝟ est: de corde z mente mea. Psal. cxxxviij. Imperfectū meū videt oculi tui: q̄ scis facto qđ possum. Verūtñ i libro tuo omnes scribunt q̄ faciunt ꝟ qđ pñt. Et ideo Martha ibi noīat in gra vtute. z noīat in gra opis. ij. Coꝝ. viij. Fm vtutē testimoniū illius phībeo. z ꝑ virtutē volūtarij fuerūt. Ibidē Infra. Si voluntas ꝓmpta est fm id qđ hz: accepta est. nō hz id qđ non hz [ solicita es ]ad mīstranduz ea: de quibo solicita fuisti ad ad̄rendū Heb. vj. Non iniust⁹ est deus vt obliuiscat opis vīi z dilectiōis: quam ostendistis in noie ipius. qz ministrastis scis z ministratis Mich. vj. Judicabo tibi o hō qđ sit bonū. z qđ deus requirat a te, Utiqz facere iudiciū z diligere misericordiam, z solliciti te ambulare cū deo tuo. Jgit hac solliciti tudie mīstrādi solliciti es [ z turbaris ]qz i plurimis necessarijs z necessitatibus ſ tua ministeria: mīta capiencia impedimēta: nec esse ēvt turberis [ erga plurima ] Psal. cv. Uexatus est moyses ꝑ eos: quia exacerbauerūt spiritū eius. Illeri. xj. Sed z moyſi intoleranda res visa est: z ait. Quare non inuenio gram coram te: z cur posuisti pond⁹ vniuersi ꝓli hui⁹ super me. Dum q̄ oīm pond⁹ Marthe imponit: necesse ē vt erga plurima turbet. Etsi non turbat omnib⁹ ministrans: hoc donū dei est spāle. Sic in bā virgine: q̄ sine murmur, turbatiōe omib⁹ mīstrauit. Sic dr Rbo. xij. Sollicitudie nō pigri. spū feruētes. dño seruiētes. Et Infra. Necessitatib⁹ sanctoꝝ vz cōicantes. hospitalitatē sectātes [ Porro vnū est necessarium ] Declra diuersimode exponit.

Scōm meā opinionē ad cōmendationē partis actiue siue Marthe sic exponēda est. Tu quidem Martha turbaris erga plurima. Sed vnum est. Ut hoc qđ agis est necessariū: z a vite hui⁹ nēcitate exactū. Et ideo mihi z sanctis acceptū. quia sine hoc Maria nec ꝓmplari poterit. Aug⁹. tñ videt exponere ꝑ parte Marie. Dicit em̄ qr vnū ē necessarium quasi formaliter accipiēdo vnū. ꝟ ē vnicū. quia Multa ab vno: nō vnū a multis. Sed multa sunt nēaria vt queniat ad vnū. Hoc aūt vnum a quo multa sunt: z non ipum a multis: deus est. Quē querit diligēdo z ꝓmplando Maria. z ad quē per multa circa que turbat vult venire Martha. Et hoc est illud de quo dr Psal. xxvj. Unā petij a dño tē. Tob. x. Omnia in te vno būtes: non te ꝟbuimus dimittere a nob. Exo. xx. z Deut. vj. Dominus de⁹ tuus vn⁹ est. j. Coꝝ. viij. Nobis tamē vnus deus per quē oīa: z nos ꝑ ipm. Hoc q̄ solum vnum est necessariū. qz Sine omnib⁹ aliis vivitur ꝓter illud. Act. xvij. In ipso viuim⁹ mouemur z sum⁹. Psal. lxxvij. Mihi aūt adherere ꝟbonū est: ponere i domino spem meā. Sicut Maria virgo in qua oīa hec perficiunt. vnus quere/ barta quo sunt oīa. z in ipo spem totam posuit. Thren. iij. Pars mea dñs dixit anima mea: propterea expectabo eū [ Maria optimā partem elegit que non auferet ab ea ] Poltqz parte laudauit Martha ab vtilitate. qz necessitati plenā vtiliter deseruit. Et in hoc etiā parti Marie prefertur. Laudat partē Marie in hoc qr nō auferet. Si enim consideret ex parte Intellectus in visione: auferet quidem modus cognitionis: sed remanet genus visionis: qđ est videre deum. j. Coꝝ. xiij. Scientia destruet. Ex parte em̄ cognoscim⁹. z ex parte ꝓbetamus. Cum aūt venerit quod perfectum est: euacuabitur quod ex parte est. Si autem consideratur ex parte affectus in amore dei: satior (alīs fortior) erit amor i futuro q̄ nūc est. Isa. xxj. Uiuit dñs: cui⁹ ignis est in sion: z camin⁹ i hierusalē. Qz sicut dr glo. Ignis charitatis q̄ nunc calescit in futuro: qñ per spēm deus videbit⁹ amplius exardescet. j. Coꝝ. xiij. Nunc autem manent fides spes z charitas tria hec. maior aūt hoꝝ est charitas. Ibidē. Charitas nunq̄ excidet. In ꝟ q̄ maior est: quia pmanentior est: qz manet in eternū Tū a multis q̄rit de cōparatiōe Actiuez Cōtēplatiue. Et ideo Notandū qr Cōtemplatiua ꝓfert Actiue: Unitate: Puritate: Ēmitate: Firmitate: Delectatione Unitate q̄dem. qr est circa vnū. Puritate. qz nō sordidat puluere venialiū. Ēmitate. qz b z i patria pmanet in eternū. Firmitate. qz ē in luce q̄ nō fallit (alīs fallit) fallacia erroꝝ. Delectatiōe. qz cōsolatōe spūs tuge oblectat animum. In hoc oppositi poltponit sibi Actiua. Nec ei ē circa plima q̄ indiget ꝓtimus. Et hec sunt frequēter: nō pura a

# Capitulum.X.

venialiū ꝓt̄ eos inc̄ hs ꝓuersamur. Esa.vj. Uir polluti labiꝭ ego sum.ꝛ in medio populi polluta labia habentꝭ ego habito. Nec est enī circa trāſ torta: qz in futuro. Nec panēpo: riget cū ñ sit egenus. Nec docebit cū nō sit ignoraⁿs. Nec corriget cū nō sit errans. Nec vsitabit: cū nō sit aliq̄s i carcere neq; infirmus. Est etiaz circa ꝑbabilia: q̄ pernos fieri pñt: quc nō habēt firmā ꝑbationem.ꝛ turbat̄ pon⁹ q̄ delectet. Est aūt ꝓcēplativa circa oīa intelligibilia ꝛ meditabiliaꝛ ꝓsiderabilia ad finē ꝗtatis. Et circa Affectiua ad finez dulcedis ꝛ bonitatis Actiua aut̄ circa effectibilia ꝛ effecta ad ꝓximi vtilitatē ꝛ necessitatē. Si g̃ ꝓsideretur activa In pluralitatis vtilitate. In merēdi ꝛtu ꝛte. In ogandi fortitudie ꝛ vigorē. In necessitatis bus: ꝓsubuēnione. In ea q̄: p mlt̄os q̄w subuenit: fit gr̄arū actōe. In q̄nq; bis ꝓponit Activa Contēplativa. Et ideo dicit̄ q̄dam q̄ habēt se ſtē excedentia ꝛ excessa. Quia ēn totū qō actiue est nō habet rationē bonitatis inquantū vtile: est bonū. Et totū qō est cōtēplativa: habet rationē bonitatis: inq̄ſtum honestū est bonū ꝛ delectabile. Bonū aut̄ vtile: est bonū ꝙ hoc ꝙ est ad finē boni. Honestū aut̄ qō vtile ꝛ delectabile: bonū est. qz ipm est finis simplicit̄ loquēdo. Tūc Cōtemplativa ē optima: ꝛ ꝓter se volita. Et ideo libera. Activa aut̄ nō est optima: sed ad aliō bona: ꝛ ꝓter aliō volita. Et ideo ancilla. Hoc ante vltimū verbum.

alꝭ Honestū ārt tōcādi le: bonū

Z ꝛ Maria optimā partē elegit ita ꝓmittē brē ꝗgini ꝙ nulli alij. In bono eni Corpis. ꝛ In bono Aie.ꝛ In bono Meriti.ꝛ In bono Glie: semꝑ elegit ptē optimā. In bono eni Corpis: ꝗginitatis elegit pudorē. Et habet florē honestatis. Et cū hoc elegit matris vtilitatē. Et ideo habz gauꝺiū matris. Et ideo nec ꝑmā simile visa est: nec habere sequentē. Significata Exo.iij.ꝑ rubū ardentem incōbustū: q̄ ꝓndit ignē diuini fructꝰ. ꝛ virōr carnis remanet incōbustus. In bono aut̄ Animē etiā habet ſplādorē diuine lucis in itellectu. ꝛ nō deest sibi fructus ꝗtatis in op̄e. Significata Esa.xi.ꝑ virgam recitudis virtutis q̄ alcēdit de radice iesse. Ꝟ est: ancēdio charitatis ſuper quā stat flos diuine lucis. q̄ candor est lucis eēne ꝛ speculū sine macula. Sap.vij. Et sup hunc florem supueniēs in eam: requiēcit spūsc̄tus. Anima ergo eius vlera ꝓfecta est in oīi bono. cādēs flore lucis. ardens incēdio charitatis. In altū cō surgēs oīm rectitudie ꝗtis. In Op̄e aūt siue in bono meriti habz omnē actiue. ꝓrictatē bonā. Et omnē contēplatiue puritatē. Et nihil habz de defectu vtilis. Utile enim mulier ꝛ circa multa Merēdi ꝗtatē tantā habuit: ꝙ ꝓulegia singularia ꝓmeruit. Tāfort̄ i ogando ꝙ inuicibilē oībus supauit. Mulr̄ z oīd: ipaz q̄rendo inēcitatis subuenit artic̄o. Et ió p multos q̄w subuenit abūdat gr̄a ꝓpter actio deo. Habz cum Cōtēplativa Unū: qō omni intentōne q̄ fuit ꝛ inuenit. Habet ꝓritatē: quā nunq̄ etiā in mimo (sic̄ tota pulcra) sordidauit. Habz Ēcitatē: quā ꝓstātia ꝓpos sit: ꝛ vultus ꝓstātia: ꝛ imutabilitate ꝓtēdit.). Regū.). Vultus eⁱ nō sūt amplⁱ i diuersa mutati. Habz Ueritatis firmitatē. qz ad nugas ꝛ fallacias se nunq̄ miscuit. Tob.iij. Nunq̄ cū his qui in leuitate ambulāt participem me ꝑbui. Habet Lętitis delectationē iocūdissimā. qz delectabat in dño. ꝛ dedit ei petitionē cordis sui. Agens g̃ ē Lucas plura: nō turbata. Circa maculata venialibus nō sordidata. Circa trāſtoria non imutata. Circa infirma fortissima. Circa tristia iocūdissima. Significata Mume. xvij. pervirgā Aaron. Que in rebellione filioz̄ isr̄l Uiruit: Fronduit: Floruit: ꝛ Amygdalinū cibū fructificauit( alꝭ fructū produxit) Uiruit ꝗtate. Fronduit benedictiōe. Floruit gustatiōne Cordis: q̄ nos concipit. ꝛ Corporis: q̄ filium ꝺum incarnatuz suscepit. Fructificauit in partu: salutis cibum ꝛ refectionē salutarem. In Bono aut̄ Gloriē optimā partem elegit. Pars eīm Bona stola corpis. Pars Melior: stola animę. Pars Optima: consortiū imperij ꝛ Reg̃ nostri in impatoria maiestate. Dicēte scripka.iij. Regū.ij. Q̄ positus ē thron⁹ matri Regis iuxtā thronum regis. Rege dicēte. Pete mater a me. neq; ei fas ē me aliq̄d negare nbi. Nō eiꝰ salua pace bironymi) ratio est: quare esset ibi corpus chr̄i: ꝛ non esset ibi id vnde sumptum est corp⁹ chr̄isti. Dicente Apl̄o Rho.v). Q̄ si delibatio sancta: ꝛ massa: est ramus sanct̄. ꝛ radix. Hoc significatū est.). Reg.vj. Ubi archa ascedēs de terra philistiim: stetit i agro Josue bethsamitis. Arca enim: ꝛgo mater dei est. Terra philistiim: mundⁱ. Hic est in q̄ arca dei capta ꝛ peregrinata fuit. Solutis aut̄ mortis nexibus quibus deprimi non potuit: libera deꝰ mūdo rediens: in agro. Ꝟ est: in beatitudinis māsione Josue. hoc est saluatoris ſtetit in bethsamos q̄ interp̄etat Domus solis. Uel Domus illuminationis. quia exaltata super oēs chozos angelorum ad celestia regna ad thronū. ꝛ illuminationez filiꝭ sui ꝓprima ascendit. Et ideo Cant.vj.dr̄. Cant surge sicut aurora ꝙsurgēs: pulcra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorū acies ordinata. Ut aurora enim lucē gratie soli miscuit q̄n gr̄am in gloriam cōmunicauit( alꝭ cōmutauit) Que ē lux plena. Pulcra vt luna fuit: quādo in corpe aⁱ: creati solis filij sui lucē: sc̄i corpore eius collegit Ecc̄l. Sicut luna plena in diebus suis lucet. Electa aūe fuit vt sol: quādo in ania immaculata: imago lucē eterne apparuit. Apoc̄.xij. Mulier amicta sole ꝛ luna sub pedibus eius. Terribilis autem fuit vt castrorum celestium acies quando omnia celestium agminum splandores expressit. Apocal'.xij. Corona duodecim stellarum in capite eius. hoc est Noluem ordinum angelorum ꝛ Trium statuū Sanctorum: Cōiugum: Uirginum: ꝛ Uiduaruz. Uel Trium: aureolas portantiū: Doctorū: Que apostolos docuit: Uirginum: Que flos ꝗginū fuit. Martyrum: Cuius anima gladⁱ doloris filij sui pertransiuit. Ipsa enim custodiam exhibuit Angelorum. Secreta consilia Archangelorum. Iusta decreta principum. Securitates contra malitiam exhibuit. Potestatum. conterendo caput dęmonis. Interminabilem virtutem in miraculis ostendit. Uirtutum: Altitudinē non inclinabilem ostendit Dominationū: Quietē in receptōe sessionis diuine ꝑbuit Thronoz̄: Altitudinē scientie ꝛ

contemplatōis Cherubin transcendit. ꝛ Affectiōe charitat' incēdiū Seraphin superauit. Docetur aūt Virgo ꝛ Martyr fuit. Et ideo omni luce celesti (q̄ in duodecim stellis figurat) coronata decoratur. Hoc ēnū significat. iij. Reg. xviij. Ubi dicit q̄ nubes gnula tantū vestigiū boris elevata est de mari. Helias statim clamāte ꝛ dicēte. q̄ sonus imbre pluuie est. Nubes ēn solis calore attracta: terrena est inhabitatio corporalis bte ⁊gīnis: que attracta sursum calore dilectiōis solis veri: filij sui. Eleuata aūt per assumptionē in celū. de mari amaritudinis et inquietudis b̄ mūdi: ad rhetorū sursume dignitatis ꝛ regie maiestatis. Statim aūt clamat sermo ꝓphetic⁹ ꝛ omnis bonor⁹ certus q̄ son⁹ mandatis est multe pluuie: q̄ terrestres complue in gr̄az venia: celestes in illūinationū gr̄az: infernales in indulgēcia. Ue sibi p bonore filij sui curuet oīe genu celestiū terrestriū ꝛ infernorū. Et omnis lingua confiteat. q̄ ipse est vt domina maiestatis: in gloria ihesu chri filij eius. Cui cū patre ⁊ spūsco ēbor⁹ ꝛ gloria ꝑ bonore tante regine in secula seculorum Amen.

## Capitulum.XI.

**Tfactus est cum e cum esset in loco quodā orans**

Habito de Doctrina ꝛ Reuelatiōe facta paruulis ꝛ Cōfirmatione eor⁹: Agit hic ō eo cuius vtute oia ea que dicta sūt: ꝓficiunt. Hoc est: de virtute boni spūs: qué pater celestis dat ꝓ virtutem oratonis. Nec ēn puebit ad hoc ꝓpulos: q̄ eis celestia tam in actiua q̄ in ꝛemplatiua reuelātur. Et ꝓ eisdem ōt glo. continuans Ambrosij sic. Post historiā soror⁹ q̄ duas vitas significāt: inducit dominū orasse: ꝛ discipulos ad orandū informasse. q̄ Oratio quam docuit veritasq̄ vite continet mysteriū. Et ipsarū perfectio vitarū: nō nostris viribus: sed ꝑ bus est obtinēda. Diuidit aūt ꝓ ista que in B caplo tota continet in Duas partes. In quarū ꝓma ostēdit id per qđ oīa ꝓficiūtia habenk ꝛ confirmanf. Hoc ēn fit vtute orois. In Scā oñdit q̄ totū hoc fundat i interiori mūdicia ꝛ nō in obseruātia exteriori. In ꝓma harū partiū adhuc Duo facit. ꝓmo ēn docet Orationem: cui⁹ virtute oīa hec fiunt. In Scā aūt oīa hec effici ꝑ ipsum qui dat in oratiō: probat per effectū. Et oñdit p rationē. Adhuc Prio: ista Duo cōnet. In quor⁹ Prio docet orationes. In Scō Oratōis psuadet instantiā ꝑ vtilitatez ex auditionis. Adhuc autem in harū partiū ꝓma Tria cōtinent. Sc̄s. Facit huius occasio. Docrīne orationis a discipulo expostulatio. ꝛ Doctrina oratōis. Facit h⁹ occasio ipor⁹ cum dr̄ [Et factū est.] Et b̄ refert ad dispositiōē diuinā. Que oīa facta chri dispositue sicut ipe dr̄ Jo. vij. Qui me misit mecū est: ꝛ nō reliquit me solū, q̄ que placita sunt ei facio semp. [cum esset in loco quo⁹dam: a cumulatiu dominū. Mat. vj. Tu aūt cum orauer' intra in cubiculū. ꝛ clauso ostio ora patrē tuum.] orans [Deu. v. In dicto carmis sue preces supplicationes q̄z ad deū cum clamore valido ꝛ lachrymis offerens: exauditus est ꝓ sua reuerentia. Oratio ēn sua: Aliis exemplū orādi dedit. ꝛ Desiderium aliorum ad orandū accendit. De Primo Jo. xiij. Exemplū dedi vobis: vt quēadmodū ego feci ita ꝛ vos faciat'. De Scō Cantico⁹. iij. Que est ista que ascendit de deserto sicut virgula fumi: ex aromatiu myrrhe ꝛ thuris. Hec ēn verba sūt adolescentularū: desiderantiū sic devote ꝛ feruenter orare sicut sponsa orauit. Cuius maxime personam gerit anima chr̄isti. Discipuli aūt exhibent ꝓsonas adolescentularū. ꝛ in desiderio imitandi; ꝛ admiratiōis que est ista. Psal. cxl. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Et quia sic in devotione orationis inarserunt.

**Ut cessauit** ab oratiōe dom̄i⁹. quia Aliq̄n in oratione pro nobis erat cum pīe. Aliq̄n pro bonore patr' docens: erat nobiscū. Cum pie existens erat pro nob. Nobiscum ēn⁹ erat ꝓ patre. Sic se vtroq; modo ꝓbans esse Mediatorē ꝛ Pontificē futuroꝝ bonoꝝ. j. Tim. ij. Mediator⁹ dei ꝛ hominū homo chr̄istus ihesus. De Pontificatu aūt dr̄ Heb. ix. Chr̄istus assistens pontifex futurorū bonorum. Ibi Glo. assistens patri: ꝛ assistens nobis. Sic Moyses intrat tabernaculū ad deum. ꝛ egre dicitur iterū ad ꝑsim. Nume. xij. Sic docet nos aliquando in secreto esse cū deo. ꝛ aliquādo vtilit esse cum hominib. ij. Cor. v. Siue mēte excedimus deo: siue sob⁹ij sum⁹ nobis. Eccl. iij. Omnia tempus habent: tēpus Ampleādi: ꝛ tēpus vacandi ab amplexibus. Amplexandi ēn tēpus est in oratione. ꝛ Tēpus vacandi ab amplexib⁹: est in vtilitum exteriozib⁹ occupatione. Sic inter tabernacula Rachelis ꝛ Lie murabatur Jacob Gene. xxix. [Ut ꝑ cessauit] ab oratione'

**Dixit vnus ex discipulis eius ad eum. Domine doce nos orare sicut docuit Joānes discipulos suos**

Hic expostulatio est doctrine orationis a discipulis. Et tangūtur Tria. Tempus expostulationis. Dispositio expostulantis. ꝛ Ipsa expostulatio. Tempus expostulatōis fuit [Ut cessauit] a oratione. quia dum esset in orationenon erat q̄ quierandus. Cantico⁹. iij. Adiuro vos filie sion per capreas. ceruosq̄ camporum: ne suscitetis neq̄ euigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. La pree visu preeminent. Cerui autem salubus. Unde adiurare adolescentulas per capreas cerusq̄ camporum: est adiurare per lympidas contēplationes in visu intellectus. ꝛ per salcus gaudiorum in iocū ditare affectus. que apparent in orantibus cum in deuotione sunt: cum d̄o sopiti in sensibus exterioribus: ꝛ interius (al's interioribus) instantius vigilantes. Sciētes igitur hanc adiurationem discipuli: Interpellare dominum

nō audebant dū orare. Sed [vt cessauit dixit
vnus ex discipulis eius ad eū.] Ecce Disposi
tio expostulātis. [Vnus] ieni erat q nō in multa
se diuiserat. z ideo orare z scire orare cupiebat.
Sil'r de potionib⁹ discipulis fuit Qui cetera au
dita a dño: sic memorie cōmendauerat: q vt alia
potiora docerēt: dignus erat. Utrūq; eni horum
exigit ad orandū. Sez. Cordis in vnū collectio.
z Disciplina ad mentē reuocatio. De Unitate dr
Can. vj. Una est colūba mea. Et hoc est Ad com
mendationē vnitatis spūs z cordis. Ecōtra de diui
dentibus cor p multa dicit Osee. x. Diuisum est cor
eorū nūc intercidit. De Memoria discipline pe
rite dicit Joan. viij. Si vos mānseritis i sermone
meo: vere (alias: veri) discipuli mei eritis. z cognos
ceretis veritatē: z veritas liberabit vos. Sic q fu
it Unus ex discipulis q dixit ad eū. [Dñe doce
nos orare.] Duo dicit. Petrōz ei ponit. z Ra
tionē impetrādi subiūgit. Petitio est. [Domine
doce nos orare.] Dñe: dicit: reponēs ei reveren
tiā siue timorē reuerentialē. Malach. j. Si ego
dñs: vbi timor meus? Dñs etiā: q orat p maie
state sciam habet qualiter orandus sit. Ps. xliij
Ipe est dñs de⁹ tu⁹ z adorabūt eū. [doce nos]
q discipl'i tui sum⁹: et doctrinā tuā ptemur. Et
dicit [nos] cōmunit: petens p se z p aliis: affect⁹
charitate fraternitatis. Rho. xij. Charitatē frater
nitatis inuicē diligētes. Jo. xiij. In hoc cognōscēt oēs
q mei estis discipuli si dilectionē habueritis ad
inuicē. Heb. xiij. Charitas fraternitatis maneat
in vobis Sic ergo in ymūj p se z p fratr⁹ affectus
dicit [doce nos orare.] Noc eni necessariū est.
Rho. viij. Nā qd oremꝰ sm q oportet nescimus
In hoc aūt q dicūt [doce nos ora.] volūt dicere Do
ce nos orare. z Modū oratōis. z Quid oremus.
z Oratōis vtutē z Effectū. Ofo eni est pi⁹ mētis
affect⁹ i deū direct⁹: vt dr Aug. Mod⁹ aūt orati
onis In Lorde q̄dē exprmit Jo. iiij. Veri adora
tores adorabūt patrē i spū z vitate. Nā z pr̄ tales
q̄rit q adorēt eū. Spūs est de⁹. z eos q adorant eū
in spū z vitate oportz adorare. In Lorde autez
pr̄ mod⁹ exprmit. j. Timo. ij. Volo viros orare
in oēm loco: leuātes puras manꝰ sine ira z disce
ptatiōe. Uirtus aūt oratōis est subleuare mētez:
z cor in deū. Et hoc multis rōibus et exemplis p
bat Dion. in li. de diuno. c. ij. Ois est de vtute ora
tionis. q: si etiā in oratōe videt homi q deū i se
trahat: tamē ecōtrario est: q: se portz trahit i deū
orando: q̄z ecōuerso deū in seipm. Sicut si mul
ti lumia catenā de celo pendentē: aliqs ad ferra
here videret: nō traheret q̄dē ad se catenā celi q ñ
est declinabilis: sed per manuz exaltatā vicissi
tudinem in catena se ad catenam exaltaret. Et sic
ad celum appropinquās exaltaretur. Et sic oran
do trahit se in deum. Et non attrahit ad aliquid
deum vbiqz p̄sentem. Ista aūt oratōis virtus
significatur Judicū. xiij. Ubi dicit. q cum flam
ma altaris ascēderet in celū: angelus domini pa
riter in celū ascendit. Altare enim cor est. Flāma
aūt est flāma deuotionis in corde. Angelus au
tem domini: spiritus dei est: nostro vnitus z cō
iunctus spiritui. qui in flāma deuotōis in celuz
ascendit. Sic cū p̄uenīunt p̄ncipes celi cōtinuei
psallentibus: vt in virtutibus orationum z profe
cuum nostrōz: nos secū reducant in celū. Sic di
cit Damas. q Oratio est ascensus intellect⁹ in deū.
Subiungit aūt rōnem huius petitionis: dicēs
[Sic z Joannes] baptista Qui precursor ruus
fuit. z Cuius tu facta sp approbasti. z Que maio
rem inter natos mulierū esse dixisti [discipulos
suos docuit.] Est aūt hec doctrina salutaris: q
discipuli perūt disciplinā oronis. Oratio eī pro
dest Ad remouenda mala. z Ad adipiscēda bona.
Ad remouenda mala spūs. z Ad remouenda ma
la corporis. z Mala operis. Spūs eī mala re
mouet: q: diabolum fugat: vt dr Chrysost. Mat.
xvij. Hoc genus demonis non ejcit nisi in orone
z ieiunio. Sic Tobia z Sara orantib⁹ Tobie. rū
angelus raphael compescuit z ligauit demoniū.
Contra malum etiā corporis valet oratio. q: valet
etiam contra corporis infirmitatē. Eccl. xxxviij. Fi
li in infirmitate tua ne despicias te ipsum. sed ora
dñm: z ipse curabit. Jac. vl. Ofo fidei saluabit in
firmū. z si in peccatis sit: dimittent ei. Valet etiam
contra mala operis Dupliciter. Sez. Ne fiant. Et
si facta sunt q deleant. De Primo dr Mat. xxv.
Orate vt non intretis in tentationem. Qd fetā ma
la deleant. Jac. vl. Si in peccatis sit: dimittentur
ei. Eccl. xxviij Depecātī ribi: peccata soluent. Un
de. ij. Regum. xij. Postq̄z David cōfessus ē ora
uit: statim dixit Nathan pheta. Dñs quoq; trāsl
tulit a te peccatum tuum. Sic ergo valet contra
malum omne. Valet etiam ad adipiscenda bona
anime z corporis. Anime q̄dem Quadrupliciter.
Primo enim Hram impetrat. Luce. j. Exaudita
est oratio tua: z helisabet vxor tua pariet tibi filiū.
z vocabis nomē eius Joannem. Uxor: nostra cō
scientia est: que parit Joannē. hoc est gratiam per
orationem. Gen. xxv. Deprecabatur isaac pro vxo
re sua. eo q esset sterilis: qui exaudiuit eum. z de
dit conceptū rebecce. hoc est conscientie: que mul
tum accepit quando accepit gras. Sco Soluit
debitum dominis. Oratio eī vt dicit Chrysosto
mus: est debitum quod soluit homo de viscerib⁹
suis: z de profundo sui cordis. Tob. xij. Ego ora
tionem tuam obtuli do. Psal. cxl. Dirigatur ora
tio mea sicut incensum in ospectu tuo Et hēc Duo
facit in Affectu. Duo etiam facit in Intellectu. Il
luminat enim. z Erudit in dubijs. ij. Paralip. xx.
Cum ignoramus quid agere debeamus: hoc so
lum habemus residui vt oculos nostros dirigā
mus ad te. Dat etiam lucem sapiēcie. Jacob. j. Si
quis indiget sapientia: postulet a deo qui dat oī
bus affluenter: z non improperat. postulet autez
in fide nihil hesitans. Adhuc etiam valet Ad bo
num operis. z Ad bonuz temporis. Operis quid
dem meritorij vt dulcius sit ad faciendum. Eccl.
xviij. Non impediaris orare semper. z non vere
ris vsq; ad mortem iustificari: quoniam merces
dei manet in eternū. Bonum etiam temporis im
petrat. qō est pax z tranquillitas. j. Timo. ij. Obse
cro primum omnium fieri obsecrationes: orationes.
postulationes. gratiarum actiones: p omnib⁹ ho
minibus: p regibus: et omnibus q in sublimitate

sunt constituti: vt quietam & tranquillam vitam agamus. Cum sic igit ad oīa valeat oratio: pre ceteris est vtilis disciplina orationis. Et iō discipuli petunt vt orare doceantur

## Et ait illis: Cum oratis dicite. Pater.

Pius doctor nō deest discipulis, sed oīa vtilia docens eos: docet orare sicut petunt discipuli Esa. xlviij. Ego dñs docens te vtilia: & gubernās i via qua ambulas [Cum oratis] hoc est: orare vultis [dicite] Matth. vj. Vos autē sic orabitis, Et pōit b doctrinā oīoīs. Quecūq; āt nos ō ista oīoe super Matth. cap. vj. notauim⁹ subiaceant, q̄nia hic illa repetere, p̄ter plenitatem nō audem⁹. Sz hic alia dicere studebim⁹. Diam⁹ igit q̄ hec Oratio i Duobus ꝓsistit. In q̄z. Prio docet ad quem oratio est dirigenda. In Scō autē ponit ea q̄ in oratione potissime sē petenda. Primū no catur in hoc q̄ dicit [Pater] Quod est nomē fontis, natura, & nomē affectus. qz Pater est a quo fluunt oīa. & Pater est ex quo in nos: & a nobis in ipm dulcissimus tendit amoris affectus. Q̄ cū pat sit a quo fluunt oīa: Pater ex hoc q̄ pater est q̄ pōducit verbum, quod est ars plena rationū oium viuentiū. In quo ꝥbo sicut in formali & effectiua causa est: vt fianez pducantur oīa. Psal. cix. Ex vtero ante luciferum genui te in splendoribus sanctorum. Pater cū genuit ꝥbum exīs in omnib⁹ splendoribus sanctitat⁹, & sanctoz. hoc est mundorum. A quibꝰ etiā sicut Plato ōt mundus vocat mundus. Sicut iam in antehabitis b⁹ libri nos diuisse meminim⁹. Mat. xj. Tu. p. Cōfiteor tibi pater dñe celi & terre. Pater ḡ sic vocat⁹ est tota Trinitas, que pater nr est ꝑm verissimā patris rōnem, que colligit ab Arist. in Libꝛ Anialiū. xvj. c. xvij. q̄ Pater est qui sui aliq̄d hz in alio. Un ille cōstat in fieri & esse pfecto. Pater cū summus in nobis habꝰ Utrutē. Spūm. & Imaginē. sicut oīis pater verus habet in filio. Utrutē quidē: qua pue bimur ad Esse. & Bene esse. Spūm aūt quo formamur. & Imaginē qua assimilamur. Per Utrutem cū in ipso viuim⁹. Per Spūm in ipo eodem mouemur. & Per Imaginē sua sum⁹ in ipso id quod sum⁹. Utrutē largit p̄ : qz sibi attribuit potēnia. Spūm aūt dat qz generat p adoptionez. Imaginē autē: qz filijs dat pātem filios dei fieri.

De Utrutē dr Esa. vl. Si ego q̄ generationem cunct⁹ tribuo: ipe sterilis ero: dr dñs. Doce: virtutem generādi nō habeo: Imo est in eo vtus parīendi: in qua fundat oīis vtus gnatōis. Et sic dr [Pater] p creationē. Esa. lxiij. Nunc dñe pat: nos ster es tu. nos ꝺo luctum. & ficto: noster. & opa manuū tuarū oēs nos. Per Utrutē cū producti ā pat ē noster p creationē. Eph. iij. Flecto genua mea ad deū. ex quo oīs paternitas in celo & terra nominat. Et b est primū in quo pī celestis suā in nob ostendit paternitatē. qz dat posse ad esse: & bonū siue bñ ee. Jo. j. Dedit eis potestatē filios dei fieri: ꝺis q̄ credūt in nomine ei⁹. Etsi natura in nobis aliq̄d accipit de ista potestate. hoc non est alia de causa: nisi quia natura est creatū exemplatū, ad potestatē patris. Solus cū deus pater est. De q̄ verū est quod dr Rho. iij. Qui vocat ea que non sunt tanq̄ ea que sunt: sua ꝥrute & potestate. Et q̄ natura pat⁹ carnal⁹ in nobis pullulat a non ē in esse: hoc habet ab illa patris ꝥrute: & efficiēter & exemplariter. Et sīlr Q Sacramentū Baptismi cōfert esse spūal⁹ generās. hoc est etiā exemplarie ab illa virtute. Et simil⁹ Quicunq; corde tam pullulat a non esse gre: in esse gre: tam in se sentit hāc virtutem. qz iam fingit eum deus ad esse. Et sic dicit pater p creationem. Hiere. xviij. Sicut lutū i manu figuli: sic vos in manu mea domus isrl. Psal. xxviij. Qui finxit singillatim corda coz. & intelligit omnia opera coz. Pō. l. Coz mundum crea in me deus: & spūm rectū innoua in visceribꝰ meis. Sic non de filio naturali tm̄ intelligit q̄s dicit. Pō. ij. Dñs dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Nunq̄ em̄ fons generatōis diuine arefiat: sed semp fundit ꝥrutem: ex qua tales filij fiunt & formenť: tam ꝑm esse nature q̄ ꝑm esse gre. Hoc est ergo primū qs sui habet in nobis deꝰ trinitas Pater nr. ꝥrutem sez sic ad esse nos deducentem

D

Dicit etiā Pat. qz spūm adoptiōis filioz hz in nobis. Hic aūt spūs cōfert nobis tam p gram ex istentibus: Uitā & Motū & Sensū siue Cognitionē & Affectū. Et diuinā Uitā quidē. quia nobis eam influit. Jo. vj. Spūs est q̄ viuificat: caro non prodest q̄q̄. Et hec est vita: qua ꝑmo in vtero matris ecclie viuere incipim⁹ & vitam nostrā manere stare: & coz nr̄m aperīt ad fontē vite patris celestis Deut. iiij. Vos qui adheret⁹ dño viuitis vniuersi. Psal. xxxv. Dñe apud te est fons vite. Ecc. xvij. In ipso viuim⁹. Jo. j. Quod factū est in ipo vita erat. Et quos sic nō viuificat pater: abortiui sunt ad nihilum valentes. Job. iij. Sicut abortiuū abscondītū non subsisterem. Un etiā Apl⁹s. Quādiu hāc vitam nō habuit: eāpm abortiuū reputauit. j. Corinth. xv. Tanq̄ abortiuo visus est & mihi dñs. Nec cū vita motus est dei pīs in hoīem ad commouendū coz eius in vita dei vt deus viuat i ipo: & nō viuat sibi homo. Gal. ij. Uiuo ego: iam non ego. viuit ꝺo in me chīs. q̄ aūt nūc viuo: in fide vivo filij dei. qui dilexit me & dedit semetipm p me. Sic dicit Eccl. iiij. Sapia vitā filijs suis inspirauit. Sic dr Ezech. xxxvij. Uenī spūs & insufflasti super interfectos & reuiuiscant. Et hoc est ꝓmum beneficiū paterni spūs in nob. Et Scōm bñficium patris. qz post q̄z ad esse spūale fot: manet p virtutē paternā: inspirat nob vitā per spm̄ paternū. Dic ē spūs qui dat motū i gra vt moueamur: post q̄z vificati sumus. Est hic motus spūs: impulsus q̄dam cordis ad dñm: ex quo venit spūs. Esa. xxv. Spūs robustoz quasi turbo impellens parietē. Robusti sunt Pater & filius & Spūssanctus. q̄rum virtuosus spūs statim vt coz filioz dei intrauerit: motū dat saluti ad deū: in desiderio spūalis Sic impleť illō Esa. ij. Cui⁹ spūs est in narib⁹: qz statim flare in narībus incipit spūs sctūs. Ben. ij. Inspirauit in faciē eius spiraculū vite: & factus ē homo in animā viuentem. Sic ōt Apl⁹s. j. Coz. xv. q̄ nouissimus adam factus est in spm̄ viuificantem. D est: vitam gre per motus cordis manif

DD

festantem. Hoc spiritu mouent aialia dei sequentia spūm. Ezec.j. Et Ibidem. Eodem spū mouent z rote sequentes aialiā. quia vbi erat impet⁹ spūs ritus: illuc sequebant⁹ z gradiebātur z anialia ōt: que significāt dei filios. z circulantia (al's circularia) corda eoꝝ. Que a deo incipiunt omnē suū motum: z per deum diriguntē: in deū terminant motꝰ suos per sanctam intentionē. Sic eñ circūeunt.

Tertium autē qō dat spūs patris est Cognitio per Intellectuꝫ. z Affectio per charitatē. Sap.vij. Est eñ in sapia: spūs intelligētie sctūs. Intelligentie quidē per cognitionē. z Sctūs p charitat' affectionem. Et in hoc spū incipit filius cognoscere: i uocare patrem diuinum. Et de primo horum. j. Eoꝝ.ij. ōt Apl'us. Nos non spūm huius mundi accepim⁹: sed spūm qui ex deo est: vt sciamus que a deo donata sunt nobis. De Scdo dr Rhoma. viij. Non accepistis spūm seruitutis iterū in timore: sed accepistis spūm adoptionis filiorū: in quo clamamus Abba pater. Sic spū suo quē habet i nobis pater summ⁹: deducit nos ad Esse: z Uitā: z Motū: z Cognitionē: z Affectionē filiorum. Et quia ducit ad esse: pater est per creationē. Et hoc facit per creatiā virtutē. Et q: dat vitam z motum z intelligentiā z affectionē: pater est per adoptiōꝫ. Et istis etiam modis ꝓtus patris Carnalis: z spūs ritus datus ab ipso operant⁹ in generatiōe carnali. Sicut sciunt oēs qui bene didicerunt naturas generatiōis huāne Adhuc ār pater est p Assumptionē. Et sic de suo habet in nobis imaginē: nos sibi assimilantē: q̄tum est possibile creature assimilari creatori. Et b est quod ōt Genē.j. Faciam⁹ hominē ad imaginem: z similitudinem nr'am. Et hec imago quasi imitago vocat⁹. quia facit nos imitari similitudines z exemplar patris celestis. Eccl.xvij. Deus de terra creauit hoiem: z fm imaginē suam creauit illum. Sicut eñ pater carnalis naturaliter filij (nisi natura erret) ꝓmouet semp vsq; ad pfectā similitudinem ipsius. Ita pater spūalis ꝓmouet spūs ritualis hominis generationē vsq; ad similitudines diuinā: nisi obicem ponat homo. Nec aūt imago distinguit Triplr ab Aug⁹. in glo. Super illud Pē.iij. Signatū est super nos lumen vultus tui dne: dedisti leticiam in corde meo. Est eñ Imago Creationis. Recreationis. z Imago Similitudinis. Et oīa hec tres imagines habet in nob pat celestis. sicut ante colligit. Imago creatōnis est in Tribus. sicut ōt Aug⁹. super Gene. In naturali imitatiōe. In naturali potestate. In naturali origine In naturali imitatōne. q: sicut deus habet potestatē z liberā facultatē ad cognoscendū verū z bonū. Ita z homo habet facultatē ad cognoscendum z q̄erendū z faciendū per grām dei. Genes. iij. Ecce adam quasi vnus ex nobis factus est: sciens bonū z malum. Homo ergo qui deum vocat patrē hoc dz imitari: q̄ Ueritatē agnoscat z diligat sicut deus. Pal.iij. Multi dicunt quis ostendit nobis bona. Et b Supple: incōueniēs est. q: signatum est. hoc est sigillatu: in sup: emā parte anime: lumen vultus tui sup nos: quo cognoscere z videre q̄rere z facere possum⁹ bonū. Et in hoc dediſti leticia in corde meo. Ab hac imagine: degener filius efficit alienus a semine dino. Psal.xvij. Filij alieni mentiti sunt mihi. Filij alieni inueterati per imaginis deformationē. z claudicauerūt a semit' suis. in q̄bus meam imaginē debuerūt imitari. Ni sunt q̄ in peccatis z ferinā mutant imaginē. p diuersitatē passionū: quib⁹ cōmutātur. Psal.xlviij. Homo cum in honore esset nō intellexit: cōparatus est iumentis insipientib⁹: z similis fact⁹ est illis. Et tales non vere vocāt deū patrē Est autem Imago recreatiōis: que quasi pictura z color serenat: z deo coꝝat creatā imaginē. Et hoc sicut ōt glo. est fides: spes z charitas. Fides eñ vultū anie per lucem veritatis purificat z ventilat. Spes aūt eternoꝝ bonoꝝ exhilarat z eleuat. z Charitas grato calore z rubricante faciem accēdit. z roseum sup candorē lilij inducit colorē. Canticoꝝ.v. Dilectus meꝰ candidus z rubicūdus. Iste filius est sp̄ciosus pr̄e filijs hoim: q̄ in decore z similitudine dina sic pfulget. Zac.vj. Intuebant⁹ vultū eius: tanq̄ vultū angeli stantis inter illos. Ab hac imagine degenerant: Qui Defectu formate fidei: filij difficilē fr̄ apl'm efficiunt. Et Defectu rerū sperandaꝝ turpitō trahunt sapos. z Defectu charitat' diuine scatent scatebra libidinū carnaliū. Quos plāgit hiere. Threnoꝝ.iij. dicēs. Filij sion inclyti amicti auro ꝓmo: quō cōputati sunt inter vasa testea opus manuꝝ figuli. Filij eñ sion sunt filij speculationis eterne. Inclyti per imaginē diuinā. Amicti auro ꝓmo p fidē spem z charitatē: que conferunt eis z splendorem ferentat' z hilaritat' z grate pulcritudis. Sz per peccatū cōputant⁹ sē in vasa testea de turpē vsuꝫ deputata: qū nihil nisi frenū remanet in eis. Opꝰ aūt manuū figuli sūmi amittere ñ pñt. Et b turpe z indecoꝝ retinēt. Imago aūt Similitudis est que est in assimilatiōe Memorie Intelligentie z Uolūtatis. Et b q̄tum nūc ad ꝓsentē sufficit est: Ut forma patris cōtinue sit in memoria: z splendeat intelligētia: z fortissimo ō sideratio affectata sit in voluntate. Et hoc forte est diligere dīm deū tuū ex toto corde tuo: z ex tota aīa tua: z ex oi mente tua. Ut nihil obliuionis a facie patr' interrumpat memoriam. Nihil errotis vel obnubilatiōis phantastice seducat intelligentiā. Nihil concupiscentie illiciat voluntatē: z ab affectu tante (al's recte) filiatudinis patris auertat. Sic filij sunt de quibus dr. j. Canoñ. Jo.iij. Nunc filij dei sum⁹: nondum apparuit q̄d erimus. Scimus aūt q̄m cum apparuerit: hoc sc̄z q̄ erimus: ex diuina paternitate filij facti sumꝰ: z videbim⁹ eum sicuti est. In nob autē sic eum videbim⁹. Isti dignissimā in se videt patris celestis similitudinē. Et ideo verissime vocāt eum patrem. Psal.lxxxviij. Ipse invocauit me pr̄ mens es tu. deus meus z susceptor salutis mee: z ego primogenitū ponā illum. q: ꝓmus est inf' spiritualiē genitos qui sic ꝓfert imaginem patris.

Adhuc autē sicut dixim⁹ ex glo. sup Genē. colligitur q̄ Imago est etiā in simultudine Potestatis: z Similitudine Originis. In Similitudine q̄dez Potestatis. Ut sicut deus pest omnibus: ad nihil ignobiliter inclinat⁹. Ita homo pñt sibi subiectis ad nihil inclinare: sibi subiectoꝝ. Dicit⁹ est aūt ve

preſit piſcib⁹ maris: z volatilib⁹ celi: z reptilib⁹ et beſtijs rre: ad nichil hoz ignobilis iclinat⁹. z b oñ dit rcā z creata ſtatura hois. qz ſic ōt poeta Ouiō.

Os homini ſublime dedit celumq; videre

Juſſit: z erectos ad ſidera tollere vultus.

Et hoc ſit p hoc q⁹ dñs eſt homo omniū non ſcā bellariter ad aliq̄ infertoz per amorē vel imitacionem inclinatus. Pſal. viij. Gloria: z honore coronaſti eum: z ꝓſtituiſti ſuper opera manuū tuaꝝ rum. Oīa ſubiecaſti ſub pedib⁹ eius. Et illeralis non degener (alꝫ degeneras) a gloria patris: ineꝫ rito vocat: z inuocat patrē glorie: patrē. Eſaie. xxij. Erit in ſolium glorie domus patris ſui. z ſuſpendam ſuper eum oēm gllam dom⁹ patris ſui. Sic patrem nominare non pt ingloriꝰ homo: quem paſ gloriosus erubeſcat vocare filiū: q̄ vilia dilige: z cum infimis querit habere cōuerſationē: contra naturalem ſuā z ꝓpriam dignitatē. Sicut Ezech. xvj. de quodā dicit. Radix tua z generatio tua de terra chananea. paſ eꝝ amorreus: z mater tua cetthea. Et q̄n natus es in die ortus tui: nō eſt preciſus vmbilicus eꝝ. Chananea: tranſmutatio inꝫ preterat. quia filij glie cōmutant generatōes ſuaꝝ a naturalitate ignominie. z ibi figūt radices. Zmoꝝ reus aut̄: amaricans interpret. Et ſignificat diaꝫ bolum: Qui in peccati ꝓuatione configurat eos ſibi per cetheā matrem: q̄ interpretat inſanies. Et ſignificat concupiſcentiā. in cui⁹ vulua concipiūꝫ tur illi ignominioſi filij: ſignificati p Jeaboth: q̄ interpretat ingloriꝰ. qz natus eſt q̄n tranſlata e gloria dñi de iſrael. Reg. iiij. In ſilitudine autem originis homo prefert ſili tudines ſummi patris. Quia ſicut ex deo ſunt oīa: ita ex vno homine tota prodijt humana natura. z ſic adam vere ē ad imaginē dei. Spūaliter aut̄ loq̄ndo: nō oīis origo eſt cōmendabilis. Sed origo diuina a qua bona cuncta procedunt. z etiam ea que mala videntur. z in ipſo bona ſunt. Et ſcīm hoc in quo omnia: quecunq; in ipſo ſunt: vita ſunt: z lux. z ſic procedunt ab ipſo. Illa eſt diuina origo z imago dei. Talis aut̄ homo: a cui⁹ Intellectu nō pcedit niſi lux: z a Lorde ſuo vita: eſt imago dei. Et talis homo eſt de quo dr Matth. xij. Bonus homo ē bono theſauro cordis ſui profert bonū. Et Matth. xiij. profert de theſauro ſuo noua z vetera. Iſte em̄ eſt imago verbi filij dei: quē ſicut theſaurum omniū bonoꝝ de ſe genuit deus. Sic dicitur paſ Mat. xj. z Lu. x. Confiteoꝝ tibi pater dñe celi z terre. quia abſconditi hec a ſapientib⁹ z prudentib⁹: z reuelaſti ea paruulis. Paruuli em̄ in quibus ē theſaurus ſapie z gē: z a quib⁹ talia pcedūt: filij dei ſunt. quia talia procedūt ab ipſo. Jac. j. Omne datum optimū: z omne donum perfectū deſurſū eſt deſcendens a patre luminū: apud quē non eſt tranſmutatio: nec viciſſitudinis obumbratio. Voluntarie em̄ genuit nos verbo virtutꝫ ſue: vt ſimꝰ initiū aliq̄s creature ipſius. A tali autem filiatioꝫne degenerant: a quibus non procedunt niſi mala z corruptiones. De quib⁹ dicit Joānis. viij. Vos ex patre diabolo eſtis: z opera illius vultis facere. Sic igit̄ Pater eſt: qui ſui aliquid habet in nob Per virtutem creatricē: pater ē creatione. Per ſpiritum autem eſt pater adoptōne. Per imaginem autem pater aſſimilatione. Vic pater omne adnos oñdit Jus z bonitatē patrī. Erudit em̄: Corrigit: Recipit: z Theſauros ꝓfert hereditat̄. Erudit: vt ei⁹ recipiam⁹ diſcipline ſanctitatē (alꝫ ſanitatem) Corrigit per verbera: ne bona ipſius amittamus per indiſcipline errorem. Suſcipit miſeriter reuertentes: vt trahat ad fructuz vite meliorem. Theſauros congerit z largitur: ne inopia faciat filium deteriorē. De Primo dicit Hebreo. xij. Patres quidem carnis noſtre habuimus eruditores: z reuerebamur eos. nonne magis obediemuꝰ patri ſpiritui z viuemus? Et iſti quidem in tempore paucorum dm̄ ſm̄ ſuā voluntatē eruditer nos. Vic aut̄ iſ quod vtile eſt in recipiēdo ſanctificationem eius. De Scō Prouerb. iij. z Heb. xij. Quis filius quem non corripit pater. Q⁹ ſi ex diſciplinā eſtis: cuius participes facti ſunt oēs. ergo adulteri z non filij eſtis. De Tertio in Pſal. cij. Quomodo miſeretur pater filioruꝫ: miſertus eſt nobis dominus: quoniā ipſe cognouit figmētum noſtrum. Exemplū Luē. xv. Vbi pater longe adhuc agentē recepit reuerentem ad ſe filium: dicens. Lito proferte ſtolam primā: z induite illum: z date anulum in manu eius: z calciamenta in pedes eius. z occidite vitulum ſaginatū. quia ſaluū illum recepi. De Quarto dicit. ij. Corinth. xij. Nō debent filij parentibus theſaurizare: ſed parētes filijs. Eſa. xlv. Dabo tibi theſauros abſconditos z arcana ſecretorum: vt ſcias quia ego dominus qui vocaui nomen tuū. Theſauri autem iſti ſunt diuitie: gratie: z glorie. z Arcana ſecretorum ſunt abſcondita myſteriorum: que ſuis filijs deus ſemper reuelat. Sic ergo vocamus cum patrē. Eſt autem Pater ad filium Nomen Honoris z Reuerentie: z Plene fiducie impetrandi quicquid petimus Q⁹ em̄ nomē ſit Honoris ſummi: patet Malach. j. Si ego pater: vbi honoꝝ meus. Exo. xx. Honora patrem tuū z matrem tuā: vt ſis longeuus ſuper terram. Q⁹ autem ſit nomē Summe reuerentie z obedīētie: patet Hebreoꝝ. xij. Patres habuim⁹ carnis noſtre eruditores: z reuerebamur eos. Et quia marie reuereri z obedire debemus patri celeſti: z nulli contra eum. Jō dicit̄ur Matth. xxiij. Patrem nolite vobis vocare ſuper terram. Unus eſt enim pater veſter qui in celeſt. Matth. vj. Pater noſter qui es i celis. Q⁹ vero Summe fiducie ſit hoc nomen ad impetrādū omne quod petimus. Dicit exp̄reſſe Ebryſt. ſuper Matth. in Originali. Unde Luē. xv. Surgam et ibo ad patrē meū: z dicam ei. Pr: Peccaui in celū z coram te. Jam nō ſum dignus vocari filius tuus. fac me ſicut vnum ex mercennarijs tuis. Et ſtatim impetrauit ſupra id quod petijt. Joannis. xi. Gratias ago tibi pater: quia exaudiſti me. Ego aut̄ ſciebam: quia tu ſemper me audis. Hoc em̄ non eſt m̄ de filio naturali verū: ſz etiā de filijs adoptiōnis quos ſemper audit pater. Et ideo ſibi eos in paternitate cōiungit. Jo. xx. dicens. Die fratribus meis. Aſcendo ad patrem meū z patrem veſtrū. Sic igit̄ eſt pater: oīe oſtendēs ad nos Naturaꝝle ius patris: z Paternū affectū: z Fiduciam ipſo

nomine faciens imperandi quicqd petierimus: Unde Joānis.xvj.dicit. Amen amen dico vobis. Quicquid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis.

## ſ Anctificetur nomen tuum.

Hic post Laptionē benivolentie eius a q̄ petendū est: ponit omniū que petenda sunt sufficientiam in Quinq; petitionib⁹: Oīa que huic 8 rum Tres sunt de Adeptiōe boni: et Due ō Amotione mali. Tres autem que sunt de Adeptiōe boni diuiduntur sic: Q̄ Due sunt de Adeptiōe boni Spūalis. z Una ō Adeptione boni Corporalis. Inter eas autē que sunt de Adeptione boni Spiritualis Una est de Adeptiōe boni Diuini. Ab inuocatū est sup. nos. z Alia est de Adeptione boni Meritorij. Quod cōducit ad bonū diuinū. Et ex hoc patet Diuisio petitionū ista: z Ordo. q: Bonum est ante malum: sicut Habitus ē ante p: uationē. Et iné bona: Spūale bonū est añ Tēporale qz dignius est illo. Et inter Spūalia bona: Diuinum bonū est ante Meritoriū bonū Quod cōducit ad ipm. Sicut Finis est ante id q̄ est ad finē.

Prima ḡ petitio (que diuini z nobilioris boni est) est q̄ ōt. Sanctificet nomē tuū. Dicit autem Tria. Petitionē: scz sanctificationis. z Cui⁹ petit sanctificationē: quia nois. z Cuius nois: qz tui. ō est diuini nominis in nob. Cum aūt sanctificari idem sit q̄ purificari z emūdari z cōfirmari: Sanctificat nomē diuinū in nob Sex modis. Emundat cū per immundantiū z inquinātium ablectionē. Depurat aūt per impuroz segationē. z Manifestat per obscurantiū ipsum illuminationem. Clarificat per venustantiū ipm appositionē. Confirmat autē per inscriptionē. z Fortissimam cordis impressionē. Et sic ordo. Sanctificet nomen tuū. De Emundatōne nois diuini dr Ezech.xxvj. Sanctificabo nomē meū magnū: qđ pollutū est inter gentes. Sanctificat aūt deus pater nomē suū in nob quando imundas cogitationes z sermones: z actus abstergit a nobis p gram z pniam: vt nihil in nob apareat nisi id qđ nominatur a tāto patre. Timos ḡ. Filij z pater iuerūt ad puellam: vt violarent nomē sanctū meum. Immūdicijs cū stupri z alioz carnaliū peccatorū: sanctitas siue mundicia patris dei i nob ingenitra: pollutiē z violat. Et iterū Sanctificat: qñ nomen patris sancti in nob emundat: z mundū custodiat. Eze.xliij. Non polluent vltra domus israel nomē sanctū meū. ipsi z reges eoz in fornicationibus suis. Ideo cū dr Leuit.xix. Sācti estote: qñ ego sanctus sum. Ut sanctitas patris innata nob custodiat. Ersi pollut⁹ est: nec emūdet ad nr̄a mūdicie dine. Ideo etiā impeorat dūs q̄busdā. Esaie.lij. Jugiter tota die nomē meū blasphemat inter gētes. Nomē cū mūdit sancti patris blasphemari facit immūdus filius: sequēs carnis immundicias. Sicut fecit filius pdigus: qui oēm substātiam suā consumpsit: viuēdo luxuriose cū meretricibus. Talia cū pcā immunditiarū: carnalium scīpuet: cōtraria sunt sanctificationi z mūdicie q̄ innata est nob a patre. cuius sanctitate sancti esse debem⁹ Qui tam mūdus est vt dr Sap.vij. Ꝙpter suā mundiciā nihil inquinatū incurrit in il̄m j. Thes.iiij. Hec est enī voluntas dei sanctificatio vra: vt abstineatis vos ab oīb⁹ fornicatōne: vt sciat vnusquisq; possidere suū vas in sanctificatione z honore: non in passione desiderij. Sic cū z ex patre carnali innasc̄ filio id qđ naturale ē patri carnali in corpe. Ita ex patre spūali innasci debet nob mundicia siue sanctitas patris spūalis. vt non cū preferam⁹ imaginē ipsius. sed etiā prefera mus mundiciam siue sanctificatiōis: z denoiemur ab ipa. Eph.j. Elegit nos ante mundi pstitutionē vt essemus sancti z immaculati in ꝓspectu eius.

Nomen etiā diuinū si sanctū esse debeat z sctificari: purificandū est ab his que sibi ad impuritatem pmiscent. Sic enī sanctū dr agios: qđ est sine terra. Terreno⁹ enī admixtio⁹ concupia: splendorem offuscat nois dini in nob Et hoc est in ꝓcātē depuratiōe a terreno⁹ appetitu. Ideo dr.iij. Regū vj. q̄ Salomon operuit z vestiuit oraculū ex auro purissimo. Et sil'r Moyses texit arcā auro purissimo. Exod.xxvj. Sicut aurū autē purissimum ab oīi fece terrena purgatū est. Ita ꝓscētia nihil in se terrenū hīs: pura est: z diuinum nomē qđ ex patre celesti est: in ipa purificatū dr. Jo Sapi.iij. dicit q̄ Sāctos probat dūs. Dicit enī sic. Tanqz aurū i fornace ꝓbauit illos: vt ad purū deco quantur. Purū enī est in qualibet natura qđ alienā ture non est admixtū. Ita semen diuinū: qđ ex patre celesti in nobis est: purum ē. qđ (alq̄ quādo) nihil habet admixtū alienū. Ideo.q̄. Paral.xiij. dr: oīa que ad ritū templi facta sunt: oīa ex auro purissimo z mundissimo sune ferā. qz In his que ad deū pertinēt nihil debet esse nisi pure diuinum. Et hūc est agios .ß est: sanctificatū vel depuratus. Pō.xvij. Sc̄dm puritatē manuū meaz retribuet mihi. In quibus nihil debet esse nisi purus diuinus flos veritis: nob ex deo innat⁹. Prouerb.iij. Primi z purissimi fructꝰ eius. qz Primū. ideo nihil añ ipsum. z qz Purissimū: ideo nihil habet admixtum. Sic igit Sanctificat nomē: p aliena nature depurationē. Et ideo dr Osee j. Ascēdent de terra q: magn⁹ dies iesrael. Ascēdit enī ō terra: q̄ se eleuat ō terrenitate. z tūc est magn⁹ dies israel: qđ semē dei interpretat. qz tūc nihil in nobis apparet nisi semen diuinū. Sanctificat etiā p obscurantiū ipm in nob manifestationē. Sepe ei nomē dei imūdis actib⁹ nō est inānatū: nec puluere (alq̄ puluer) terreno⁹ admixtū. Sed cū adeo est obscurum q̄ non bene est manifestū: nec dū agnoscit in nob. cui⁹ sim⁹ nois. Oportet ḡ in ß: nomē dei sanctificari q̄ manifestet: cuius sim⁹ nois. Hoc aūt cognoscit per diuinoz manifestationē Sic̄ z in naturis per naturā z cām. pria rei formalē cognoscitur nomē illius nature. Sic̄ nomē bois z nomen equi z nomē asini: z hmōi. Ita etiā in dūis cognoscitur z manifestat nomē pris dini. Ubi figura et ꝓprietas eius in nato manifestat. Sic cū dicit in Psal.lxxij. Ego dixi dij estis: z filij excelsi omnes: Generato enī dei in nobis manifestat (qua dij dicimur) si nihil i nobis apparet nisi diuinū: z nob D

a patre celesti ingenitū. Et hoc omnib⁹ p exemplū exterius fit manifestum. Joānis Decimo. Illos dixit deos ad quos sermo dei facꝰ est. Best: qui ser monē dei (qui est ꝓbum z imago dei) in opc com pleuerūt. q: In illoꝝ vultu apparet q nomē dei in eis sanctificatum est. Unde z Judeos dns cōuin cēs Jo.x. dixit. Quē pater scrificauit. B est sctm mū do demonstrauit: z sic in mundū misit: vos dicit, quia blasphemat. q: dixit: filius dei sum. Nomen istud multi obnubilant: adeo q nescāt vtrū ex deo vel ex mūdo sint. Ūñ.j. Jo.iij. Omnis q habz hāc spem: scz q sit filiꝰ dei: sanctificat se sicut z ille san ctus est. Talis aūt est qui omia a se abiçit opa tez nebraꝝ z dubietatis: vt in luce dei (als dici) possit manifestari. Sic cñ dr Jo.xvij. Manifestaui no men tuuz hominib⁹ q̄s dedisti mihi. B est: nomen tuuz cordib⁹ coꝝ impssum ad manifestum eduxi. vt oīs clare videāt: q: sunt filij dei. Sicut dicit Rbo.xiij. Abijciam⁹ opera tenebraꝝ z induamur arma lucis sic vt in die honeste ambulem⁹. hoc ē: in lumine diuino. Ephe.v. Ut filij lucis ambulate. Qui cñ non in manifesto sed in latebris ambu lant: nō ambulāt in virtute. Et ideo diuinū nomē in eis occultat: z non sanctificat. sed obtenebratur Sic sanctificat nomē q̄ celebre z grande efficit: per eiusdē nois in diuinis actib⁹ publicā manife stationē.ij. Reg.vij. Feci tibi nomē grande iuxt nomen magnoꝝ q̄ sunt in terra. Ruth.iij. Habeat celebre nomen in ebrata. B est: inter eos q deo fru ctificāt. B cñ mō Jd q̄ scificatur: celebrat. Quia sicut dr Phus Sanctus est virtus q̄ sare facit q̄ ad deū iusta sunt. Et ideo q̄ aliqs se illa scire per effectū oñdit. tūc nomē dei q̄ sup eū invocatuz est: scificat. Dier.xiij. Nomē tuū invocatū est super me dñe deus exercituū. Ubicunq; cñ diuinū no men manifestū est in actib⁹: ibi ab omnib⁹ invocāt. Sic ḡ sanctificat ad celebrandum q̄ manifestat.

Sanctificat ergā q̄s clarificat vt effulgeat z splē deat in gra: q̄s latet in humiliate. Et sic sanctifica tur in Sanctis q̄ mirificat. q̄ scz mirabilis de⁹ in sanctis suis: z videt z pdicat. Psal.cxij. Scito te q̄ mirificauit dns sanctū suū. Jo.xvij. Pater clarifica nomē tuū boibus. B est: darū i gloria no minis splendere facito. Ben.xxxj. Cur queris no men meū q̄ est mirabile. Sic cñ mirabil' est de⁹ in sanctꝫ suis. Et in sanctitate sua sanctos: qui no men invocāt: facit sanctificatos. Et p sanctitatē ta lem nominis: etiā quidam coꝝ catalogo sanctoꝝ ascribunt. Psal.lxxiij. Sanctū est templū tuū mi rabile in eqtate. q̄uis aūt non oēs sancti faciāt ea que vocam⁹ miracula: tamē hoc miraculuz fit in omnib⁹ q̄ pusilli z paupes diabolū vincūt: plen ribus non attendentes (als accedētes) ad eterna suspirantes in carnis incendijs cruces: celibem vitaz ducunt. Et q̄s omīdo est mirabilitus: Simplices z Illitterati: secreta nozūt diuinoꝝ consiliꝝ. Et B est q̄ petit Pſ. Fac mecū dñe signuz in bonū: vt videant q̄ me oderūt z cōfundant: q̄m tu dñe adiuuisti me z consolat⁹es me. Sic ḡ sanctificat nomen quando clarificatur in mirabilib⁹ gloriosis.

Est aūt sanctificatio idem q̄ cōfirmatio. Et B fit Dupl' sicut diximus. Per Jnscriptionē ne deꝫ leatur. z Per Jmpressionē in mentis memoriam: ne aliqua oblitione recedat a corde. Fit aūt Jn scriptio per lām z elementa quedā: z signa spūa lia: quib⁹ legit: z In fronte: z In femore: In ve stimento. Nomē sanctificat in fronte p publicam operis ꝓfessionez. In femore p sinceram noie dñi delectationē. In veste p honeste cōuersatiōis vir tutem. Unde Apoc.iij. Scribam super eū nomen dei mei: z nomē ciuitat' dei mei noue hierl'm: q̄ des scendit de celo a deo meo: z nomē meū nouū. No men cñ dei in nobis ꝺscribit: q̄ñ spū dei in nobis similitudo dei publice cōfitet. Nomē aūt celestis ciuitatis in nobis scribit: quādo omia nostra ad exemplū sanctoꝝ z angeloꝝ ꝓficiunt Jta q̄ in nō bis legi pōt omniū similitudo celestiū. Nomē aut tem filij nouū nob⁹ inscribit: quādo nouꝫ opa prꝫ ullegiata filij in mentꝫ nostris figurant. Sic Le libatus in corpore. Doctrina verbi in officij perfe ctione. z Martyrij cōstantia in periculoꝝ mortis perpessione. Et q̄ scriptura hec indelebilis ē: ideo nomen sic inscriptū: est sanctificatū. Dec cñ scrꝫ ptura sancta: est spūsancto exarata. Eze.ix. Signa thau super frontes viroꝝ gementiū z dolentium. Abac.ij. Scribe visum: z exara sup tabulas vt pꝫ currat q̄ legerit. Sic ḡ Jnscriptū nomen: est scitꝫ catum. Et sic a chio scripti z signati sum⁹ z sanctiꝫ ficati. Sanctificat etiam z confirmat Per me morie impressionē. Ut nulla oblitione hoc nomē vnq̄ delcatur. Pſ.cxxxvj. Adhereat lingua mea fauciby meis si nō memínero tui. Sic dr Esa.xxvj Nomen tuū z memoriale tuū in desiderio anime. Non cñ esset in desiderio anie: nisi sp in memoria esset dulce. Unde legit ō Cipriano martyre: q̄ no men dñi aureis lris scriptuz habuit i corde. Quia sanctificatū. B est: per memorie impressionē sic fuit confirmatū: q̄ sepium in corde etiā corporaliē fix gillauit. Et hoc est q̄d clamans desiderat dominꝰ in Cant.viij. Pone me sicut signaculū sup cor tuū. B est: sicut sigillū in pfundū pringens: in quo imago mea in relemp resultet. Sic sanctificatū su mitur Eccl.xxiij. Ubi dr. Sapia in plenitudine sanctoꝝ detennio mea. hoc est: vbi plena est confir matio per impressionē. Prima harum sanctifi cationum operat: mundicia cordis z anime. j. Lo rinth.vij. Mulier innupta z virgo cogitat q̄ dō mini sunt: vt sit sancta corpe z anima. Secundaz sanctitatē operat spūalitas: segregans cor a terre noꝝ puluere intertius fedante. Esa.lij. Exite exi te: polluturum nolite tangere. mundamini qui fertꝫ vasa domini. Tertiam sanctificationē Illumina rio facit spūalis: vt diuini nominis decꝰ appareat Sicut dicit.j. Coꝝ.iij. Templū domini sanctuz est q̄d estis vos. Et hoc fit per elongantiā obscuꝫ rantium spūaliū peccatoꝝ. Sicut est Superbia: z Ira: z Invidia: z Acidia. Dec cñ obscurāt sanꝫ ctitatem dei. Luc.j. In sanctitate z iusticia coram ipso omnibus diebus nostris. Quarta sanctitatē (que fit per clarificationē) operat in nobis diuinꝰ splendoꝝ intus ingrediens. z extra in operib⁹ splē dens. Psal.cix. In splendoꝝibus sanctoꝝ ex vtero ante luciferum genui te. Prime tres sanctitates significantur in sanctis. z Quarta significatur p



simon strauit

Jgna cio

sancta sanctoꝝ. Exo.xxvij. Quinta Sanctitas est Confirmatōis sanctitas Que fit scriptura autentica. Sicut Leges ꝛ Jura sanciunt. Et hoc fit qñ leges diuine: in nobis per doctrinam ſpūs intus scribent in corde. Hiere.xxxj.ꝛ Heb.viij. Dabo leges meas in cordibꝰ eoꝝ: ꝛ in visceribꝰ eorum ſuꝑscribam eas. Sic dr sanctū. Rho.vij. Zex q̄dez sancta: ꝛ mandatū sanctū: ꝛ iustum: ꝛ bonū. Sexta sanctitas (que est ꝓfirmatio memorie) fit p dilectionem. quia illa facit nomē dei profundari in memoria. Hiere.b. Recordaminī ꝑcul dominī: et bierīm ascendat sup eoꝝ vim. Sic ḡ dicim⁹ Sanctificet nomen Quod a nomine dr: q: notam sui facit in alam. Sicut character q̄dam ꝓsignās dominē deo. Sicut eñ patris carnalis ꝓtus: notam facit in nato per quā facit characterē patr̄. Et ideo imꝓmit ei nomen nature patris: vt dicatur ꝛ sit homo. Ita natiuitas diuina characterem facit virtutis diuine: per quā natus dr filius dei. ꝛ participatur dr deus. Exo.vij. Constituī te deū pharaonis.j. Loꝝ.viij. Sunt duj multi ꝛ dñi multi: siue in celo siue in terra. Hoc eñ nomen verissime (alꝫ verissimū) est qō per⁹ sanctificari. Hoc eñ est quod dr Jo.j. Lanoū.iij. Nunc filij dei sumus Supple: participādo diuinitatē. Nondū apparuit quid erimus. quia nondū nomen est sanctificatus per depurationē ꝛ confirmationē. Scimus aut̄: quoniā cū sanctificatione ꝑfecta apparuerit nomē illud cū re nominis: silles ei erimus participatōne deitatis. ꝛ nō equalitate. ꝛ cū in nobis videbim⁹ eum sicuti est: in ſue ꝑfectione participate deitat̄. Hoc est igit̄ nomen quod est ſuper omne nomen: qō ꝑtimus sanctificari. q̄ sanctificatiōe ſua perfecta: nos ꝑfecti sum⁹. hic ſm ḡram: ꝛ in futuro ſm gloriam. Hoc aut̄ nomen q̄uis sit multiplex: tamen Quintuplex est ſm relationes ſue deitatis ad nos: ſm quā nos deificat. Unū aūt est Deus. Dō est nomē nature diuine. Alterū aūt est Qui est: Dō est nomē eternitatis dine. Tertiū aūt est: Dominus: Quod est nomē diuine potestat̄. Quartū aūt Jesus. Quod dr deus humanatū. Quintum: Christus. Quod dr hoiem deificatū. sicut dr Damasce. Primū: Quattuor operat in nob. Nature ſcz diuine ſilitudinē per adoptionē. Intellect⁹ illuminationē: per diuinā lympidam visionē. Interiorem ꝛ Exteriorē circūitionē: per prouisiuam ei⁹ virtutem. ꝛ Nostri curam: ꝛ ſuam ꝑfectam ꝓuidentiā. Et Per primū vocat Pater. Per scōm aūt Illuminator. Per tertiū vocat Custos. Per Quartū autē Gubernator. Per primū formar. Per scōm autē Oculos illuminat. Per tertiū Impedimēta remouet. Per Quartū autē Dirigit in dubijs. De Primo dr Esa.lxiij. Pater noster es tu. nos vero lutum. ꝛ fictor noster tu. ꝛ opa manuū tuaꝝ oēs nos. Eccl.xvij. Ad imaginē ſuā fecit hoiem. ꝛ ꝛz se vestiuit illum virtute. Et sic dr Hiere.xiij. Nomē tuū inuocauī est ſup nos. De Scō dr Ps.xvij. Tu es qui illuminas lucernā meā dñe: de⁹ meus illumina tenebras meas. Psal.xxxvj. In via hac qua gradieris firmabo ſup te oculos meos. Jo.j. Illūiat oēm hoiem venientē in hunc mundū. Sic ereꝫ occultēs Symeon illuminat⁹ clamauit Luc. ij. Lumen ad reuelationē gentiū: et gl̄am pleb tue Isr. De Tertio dr in Ps.cxx. Ecce non dormitabit neq; dormiet qui custodit Isr̄l. Semp ei castra nra circūit. Deut.xxiij. Dñs deus tuus ambulat i medio castroꝝ: vt eruat te ꝛ tradat tibi inimicos tuos: vt sint castra tua sancta: ꝛ nihil in eis appareat feditatis ne derelinquat te. De Quarto dicitur Prouerb.j. Ubi nō est gubernator ꝓplꝫ coꝝ ruet. Esa.xlviij. Ego dñs docens te vtilia: ꝛ gubernans in via qua ambulas. Dec eñ quattuor sūt in ō nomine: deus. Imponit eni hoc nomen nature diuine que fecunda est. Et ideo vterus q̄dam ſp gignens dr in Psal.cx. Ex vtero ante lucifer̄ genui te. Job.xxxviij. De cuius vtero egressa est glacies: ꝛ stillas roris q̄s genuit. Pater aut̄ ē ſilius creat: quod ad ſuam ꝓducit ſilitudinē vt dr Aug⁹ gust. Damas. aut̄ dr q̄ theos grece sonat visionē. q: theoro ras. est videre. Et sonat circūitionē. quia theastē. circūire: q: circūit oia que ſua fruunt ꝓuidentia. Et theryn sonat ardere: ꝓpter curā quam habet ſuoꝝ: ſicut etiā in antehabit̄ deūs est. Deut̄ero.iij. Deus noster ignis ꝓsumens est. Hoc nomen dñs: nomen est potestat̄ vt dr Amb. Potestatis aut̄ perfectio in Trib cōſistit. In grad⁹ ſuppositione. In instrumētalit̄ obſequētis ad potestatē: perfectā poſſessione. In continēdi prātem: fortitudine. Oportet eni eū qui participat prātem diuinā poni in alto ſup alios: vt alij ū ſint ausdez prātis. Et sic Exo.vij. Moyses dr deus pharaonis: q̄ruz ad altitudinē potestat̄ diuine. Oportet vt abundāter habeat ea q̄ huic prāti deseruiūt tam q̄ instrumenta ipſ⁹: ꝛ sine q̄bꝰ non ꝓficit in actu. Sic sūt Amici ꝛ Amicoꝝ copie: ꝛ Diuitie: ꝛ Zꝓparatus: qui ꝓtinet prāti. Oportet etiaz q̄ in ipso qui vtit prāte sit ꝓtus cōtinendi eos: ſuper quos accipit prātem cōtra inimicas fortitudines. q: alie ꝛcruciet prās eius. Et ꝑz hec tria nomē patris dꝰmuni sanctificat in nobis. qñ ista in nob depurantur: ꝛ clarificant. ꝛ describunt in nob confirmata. Et tunc sumus filij dñi: sicut fuim⁹ dei (alꝫ dij) er deo patre. Sicut eni deus: deus generat. sic etiam dñs generat dñm. Omnibꝰ aūt ſupponimur per per gl̄am ꝛ bonitē Jn nllo deficim⁹ ī instrumentaliter operantibꝰ per gratias ꝛ virtutes ꝛ illas copiam ꝛ scientiarū. Contemnendi aut̄ oīa nostra: virtutē accipimus p plidia ſuffragioꝝ diuinorū: Angelorꝝ ꝛ Sanctorū. De Primo dr de domino hominē in Ps.viij. Gloria ꝛ honore coronasti eū: ꝛ constituisti eum ſup opera manuum tuaꝝ. Sic Genc.xxvij. dr. Jacob Esto dñs fratrū tuorum. ꝛ incurvent ante ee filij matris tue: scz ecclie. Et Ibidem. Dominū tuum illum ꝓstitui. ꝛ oīes fratres tuos seruituri illius subiugaui. Hoc aut̄ fit per actus dominales ꝛ virtutes qui in ſupremo constituūt. Reg.ix. Zb humero ꝛ ſursum eminebat ſuper oēm ꝓplm. Zb humero eminet: q̄ fortitudine operationis: ꝛ ſustinentie passionū dei ſuper alios omnes diuina operat ꝛ patit. Et ille in alto coram deo tam est constitut⁹. Sicut dr in Psal. cxij. Quis sicut dñs deus noster qui in altis habitat ꝛ humilia respiat in celo ꝛ in terra. Habitat ei dominus bonoris sic in altis: qui tamen in ocul

suis humiles sunt. Isti sunt in quorum persona dr Apls Phil.iij. Nostra conuersatio in celis ē. Nunq̄ ergo ad pedestria calcēdar scabella(al's scabellaria)inclinati sr. Sed tota volūtate i altissimis celestium perfectionib⁹ cōuersōēs ducere viram. Hoc est Dominus se esse probat q̄tum ad primā partē dominatiōis. Insit rumēraliter aūt ad hec iuuantia sunt: virtutes z scientie: z alia cooperantia. Non em̄ ad gl'am altitudinis istius :se erigere potest:qui in aliqua virute deficit. Unde dns Job xl.dr. Esto gloriosus z speciosis induere vestibus. Et pmittit. Circunda tibi decore: z in sublime erigere. Decore em̄ virtutū oium oportet esse renitens: z speciosis operibus indutū: qui gl'iosus in sublimibus debet esse erectus. Ecc.xliij. Dominantes in potestatibus suis :homines magni in virtute z prudētia predicti :nunciātes in ꝓphet' dignitatem ꝓphetarū. Et imperātes in pśenti populo. Oīa em̄ talia:sicut instrumenta quedā:subluant dominē in sublime potestatis diuine:in qua nihil est imporātie. Breuiter ergo q̄udēdo Qui cunq; oīa instrumēta virtutum z spūalium habz amminiculoz: quibz oīa sua in potestatis pfectione fiant: z nunq̄ declinet ad infirmitat' ostensionem : hic p certo secundaz partē hui⁹ nominis in se sanctificauit:depurando z ꝓfirmando. Dico aūt Infirmitatē voluntat' Non corpis. Infirmitas em̄ voluntat' in peccatis est z vicijs . Et hec infirmitas cōtraria est potestati diuine. Sic etiam oportet:vt in tertia parte cōtinendi habeat fortitudinem. quia alit' dilapat totū. q; aliter ea que sibi subiecta sunt:ad pacem reducere non posset. Ūñ Job.xl. dicit ei qui sic in sublime ē erectus. Disperge cunctos: z omnē arroganē humilia. Et hoc q̄dem facit homo domin⁹ in ꝓprio corde. Et pater familias in ꝓpria domo. Et dominatus tenentes in cōmissis. vel o gret dispendiū pati in dominatiōe. Hec tria simt' tanguñ. Hester.xiij. Dñe rex oīum potens :in dicione tua cuncta sunt posita: z nō est qui possit resistere tue volūtati. In hoc em̄ q̄ dr: omnipotentē: Regē in loco honoris dr esse positū In hoc aūt q̄ dr:omnia in dicione sua esse posita: notat q̄ oīa subseruiētia potestati habet in possessione pfecta. In hoc aūt q̄ dr:q̄ non est q̄ possit resistere sue volūtati:notat q̄ habet virtutē fortitudines oīa ꝓtinendi fortitudīe inuincibili. Et hoc dominiū participat homo p modulo suo :qñ sem alto ponit:z subseruientes ad hoc virtutes possidet. Et se sic continēdi contra tentatiōes inimici habet perfectā facultatem. Hec etiā tria notantur Ecc.xliij. Moises diuites in virtute: pulcritudis studium hītes :pacificantes in domib⁹ suis . In hoc em̄ q̄ dicit Virtutib⁹ diuites: significat oīm ad potestatē operantiū perfectā possessionē. In hoc aūt q̄ dr:pulcritudinis studium habentes :significat ea que faciūt ad dignitat' exaltationē. Et cū subiungit Pacificātes in domib⁹ suis .innuit ea que faciunt continēdi fortitudinē. Sic ergo scriptū est confirmat in nobis participatio huius nomi-
nis Adonai siue dns. Et sic dr z domini genantur a patre celesti: deo z domino. Est autem ꝓpriū nomen Substātie dine: Qdi est: Quod a Tribus perficit. Veritate sez entitat'. Identitate. Stabilitate. Veritate sez;quia vere ē. In comparatione cuius:ea que ab alio vl' per aliud sunt: nō sunt. Sicut dr Aug. Identitate:q; Unum z idez est qđ simplex est. In comparatione cui⁹:non sūt: que ex diuersis z diuersa sunt. Stabilitate: q; in se stabile:nihil expectans in futurum. z nihil abijciens in preteritum. In comparatiōe cuius: non sunt:que nunq̄ in eodez statu pmanent. De Primo dr Deut.xxxij. Fidelis deus z absq; vlla iniquitate iustus z rectus. Glo. Fidelis. Hoc est Ver⁹: absq; defectu: iustam z rectam habens entitatem z substantiā:non deflexam ad priuationē vl'ad nōens. De Simplicitate siue Identitate dicit in Ps⁹ ij. z Deb.j. Tu aūt idem ipse es: z anni tui nō deficient. Dic em̄ vt dr Boetius idem vere z simplex est: i quo nullus numer⁹ quod nulli nitit. Quod autē quibusdā vel cuidā nitetur: vt sit:nō vere simplex est. De Immutabilitate dicit j. Tim.vl. Qui solus habet immortalitatē lucē habitat inaccessibilem. Et in Glo. Ibidē dicat Aug. q̄ Vera imortalitas vera est immutabilitas.quoniā in his que mutant:ipsa sua mutatio:nōnulla mors est. Numc.xxiij. Non est deus vt mentiat:neq; vt filj⁹ hominis vt mutet. Hoc nomen etiā in nobis sanctificatur quando Veritatē ipsius participamus :p veritatis perceptionē:z falsitatis z vanitat' abiectionem depuram⁹. Simplicitatē aūt dei per intentionis nostre simplicitatē: vt in simplici intentione non ad aliud:sed ad ipsum tendam⁹. z Immutabilitatem ipius per ꝓstantiam nostri ꝓpositi percipiam⁹. De Primo dr dicit Joan.viij. Si vos manseritis in sermone meo; vere discipuli mei critis. z cognoscet' veritatē. z Veritas liberabit vos.

Uani aūt nō sunt in veritate.q; Uanū est:quod finem ad quem dirigere videt non induit. Sap. xiij. Sani sunt offices homines in quib⁹ nō subest scientia dr.quia ad veram entitatē non puenunt. Ps̄.iij. Ut quid diligitis vanitatē z queritis mendacium? Falsi aūt sunt qui cum aliq̄d ꝓtendant: aliud intrinsecus habēt. Matth.vij. Attendite a falsis ꝓphetis qui veniunt ad vos in vestimētis ouium:intrinsecus aūt sunt lupi rapaces. Mendaces aūt qui hoc quod dicūt vel ꝓmittunt in Sacramentorum perceptione vel voti emissione non persoluūt. Rho.iij. Est aūt deus verax Oīs autem homo mendax. Joā.viij. Cum loquit mendacium:ex ꝓprijs loquit.q; mendax est z pater eius.

Abdicātes autem mendacij otis:z oper⁹:z seq̄rantes se ab oīi falsitate, z fugiētes vanitatem: sanctificant in se vitatem. Est:puram dei entitatē. Sicut pcat dns . Joā.xvij. Sanctifica eos in veritate;fmo tu⁹ veritas est.iij. Esdre.iiij. Omis terra veritatē inuocat: celum etiam ipam benedicit.z omnia opera mouent.z tremunt eam:z non est cū ea quicq̄ iniquum. Et Ibidē. Veritas manet z ualescit in eternū z viuit:z obtinet in secula seculorum Vera autem identitas per simplicitatem participat a nobis:z sanctificat' p duplicitat' emēdationem. Sap.j. In simplicitate cordis querite illum quoniā inuenit ab his qui non tentāt illus. apparet autem his qui fidem habēt in illus. Hoc

modo nomen nō sanctificat: qui Uel est dubi⁹ de deo Uel duplex. Dubius em dicit quasi duuius. hoc est: qua via ambulet dei nescius. Jaco.j. Qui hesitat: similis est fluctui maris qui a vento tollitur z dissipat. De Duplici Eccl.ij. Ue duplici corde: z labijs scelestis: z manibus malefacientibus: z peccatori ingredienti terram duabus vijs. Jac.j. Uir duplex: anio: inconstans est in omnibus vijs suis. Hi sunt: nō simplices neq; simplicitatē dei in se sanctificātes. Sed sanctificātes sē: q ad vnū z idem simplex: simplici corde. pcedunt z prendūt. Psal.xiij. In pace in idipsum dormiā z requiescā. hoc est in pace cordis cōtendam ad id qō est idipm. z i hoc dormiā. quia ab omnibus alijs sensus z appetitus claudā. z in ipso: nihil pter ipsum querēs: requiescam. Psal.xxv. Una petij a dño hanc requiram. Matth.vj. Z.ij. Si oculus tus fuerit simplex: totum corpus tuū lucidū erit. Psal.cxxj. Cuius participatio ausus in idipm. s. Cor.j. Idipsum dicatis omes: z nō sint in vobis scismata. Immutabilitatē autē participam⁹ per ꝓstantiam ꝓpositi: sicut diximus. Q. sēs cor a vacillatōe: et opus a tre pidatione purificet. Tunc em nomen illud sanctificatur: z manifestatur: z clarificat. j. Reg.j. Uultus eius amplius nō sunt in diuersa mutati. Exo. xiij. Tm modo confidēter state: z dñs pugnabit p vobis contra illos. ij. Paral.xx. Constantes estote: videbitis auxilium domini sup vos. Et est ista Lxx. Sic igit nomen Qui est: sanctificat in nobis. Nomen aūt quod nob magis deū (al's magis deo) cōiungit: est Jesus. Qō saluatoris vel saluator interpretatur. Hoc autē in nobis sanctificat: qñ a periculis seiungamur: z remouemur per electionis gratiam: a massa perditionis. Hoc aūt fit quando ab omnibus dissidentes actibus corde z opere remouemur: vt salus nostra a saluatore perfecta ꝑficiat a nobis. Sicut dr Abac.iij. Ego autē in dño gaudebo: z exultabo in deo iesu meo. Eccl.lj. Confitebor tibi dñe rex: z collaudabo te deum saluatorem meum. q. adiutor: z protector factus es mihi. z liberasti corpus meū a perditiōe. Hoc nomen nō sanctificat qui a periculosis et non depurat. Qō a metaphora vasis: Aptus.ij. Timo.ij. satis cōuenienter dr sic. Si quis ḡ emundauerit se ab his. s. cōtumelijs: erit vas in honore sanctificatū. z vtile dño mino ad oē opus bonū paratum. Et b est etiam quod Esa.viij. dr. Dñm exercituū sanctificate. ipe pauor vester. z ipse terror: z erit vobis in sanctificationem. Christus autē dr boiem deificatū christmatis vnctione. Et hoc nomen participata a nob christi matis siue vnctionis participatione. Unctio autē est gratie. Et hanc vnctionez participamus p gratiē z gratitudinis ꝓticipationē. Et b est quādo nihil nisi gratiosum admittim⁹: z in oib⁹ gras agimus. j. Thes.v. In omnib⁹ gras agite. Sic participauerunt nomē illud isti. De quibus dr.j. Paral. xvj. z Ps.cxiij. Nolite tangere christos meos. z in ꝑphetis meis nolite malignari. Hoc autem nomē trāsfundit in nos pater celestis: qñ filij sui vnctionem per spūm z eius donatiōn nos instituit. Lanc.j. Oleū effusum nomē tuum. qō est christ⁹: ab vnctione denominatus. Psal.xliij. Dilexisti iusticiā z odisti iniquitatē: ꝓterea vnxit te deus: deus tus oleo letitie ꝑ consortes tuos. Hoc est vngantū qō delectat a capite in barbā. best aplos. z a barba i oram vestimenti vt omnibus vncto exhibeat. Sic ergo nomina dei et patrem nos diuinata sanctificātur. quia Per emundationē mundificant. z Per terenorum depurationē pura reddunt. z Per abstersionem offuscātū reuelant z manifestātur. z Per clarificationem pulcritudinis emittit. z b totus continet nomē: Liberā sanctificatōis (fm q sonat liberā ab omī in nomēto) z ꝑfectam mundiciam. fm autē q sonat z firmationē: sic implet per inscriptionē in cor. de. z sigillationē siue impressionē indelebilem i meōria. Hoc est ḡ quod dr Sanctificetur nomē tuū. Nomē em dñi solius: est sanctus in se. z ideo in nobis sanctificandum. Psal.cxlvij Juuenes z virgines senes cum iuniorib⁹ laudent nomē dñi: qz exaltatū est nomē eius solius. Quidam em nomē suū: quasi sanctū celebrāt. De quibus dr Psal.xlviij. Uocauerūt noia sua in terris suis: z illi de noie dei non curāt. Qui aūt nihil aliud rendunt nisi nomen dei qō invocatū est sup eos cum Psal.cxiij. dicunt. Non nob dñe nō nob: sed nomini tuo da gl'am. Nomē em a noramine dicit. z Sancti nullam de se notā z noticiā habere quę runt nisi diuinaz. Et ideo dicāt [sanctificet] per 2firmationē [nomē] Non nr̄m: sed [tuū] Alij aūt b nomē blasphemāt. Ja.ij. Nōne diuites blasphemant nomē qō invocatū est sup nos. Non ḡ nr̄m quod in terra tm vocat: sed [tuū] tam in terra qm i celo sanctificet. Dicit igit qnqz noia dei in nob sunt sanctificanda. Quātus em alia sint: sicut Ja Sadai. z hmōi. que Hiero⁹ ponit z Heloim: z huiusmodi. Dec ad ista reducunt. qz Ja: est idem q dño. Sadai aūt omnipotēs. Que omnipotētia sit cur patet. s. in intellectu dñationis intelligit. Heloim autē est plurale hⁱ⁹ nominis bel: quod sonat deū. Adonai autē idem est qō dñs. Tria igit ꝑma nominant deū. Sedm subam eius (al's em) nomē est. Qui est. fm ꝟitatem autē nomē est dominus. z fm operationē ꝓpriam dei nomē est deus. Omnis autē res ꝑfecte habet z cognosci qñ habet z scitur fm subam: ꝟitatem: z operationē. Duo autem restant noia mediatoris: per quę gra z veritas facta est iesus christus. Jesus igit fm adventū dei in nos. christ⁹ aūt fm ꝓcessum z ꝑfectū nr̄m (al's rerū) in deū. Sic ḡ O pater: Sanctificet nos men tuum. Emanuel aūt: sonat nobiscū deus. Et b est Jesus christus.

## a Buenia t Regnum tuum.

Hoc est Secunda petitio qua per meritum a venit ad primū. Tria autē in ea notāda occurrūt. Unum q dem Quod ꝓcipal' petit: est regnum. Sedm autē per quod determinat est [tuū] Tertium autē: modus ꝓpiendi est hoc petitū. Quod designat cum dr [adueniat] Omittimus autem quo: undā irrōnabilem distinctionē de multiplici Regno dei. quia supra tetigim⁹ eam sufficienter. Et dicim⁹ q ēgtum ad intellectū hui⁹ petitiōis in regno. Tria petunt. Dec: videlicet regni. z Uirtutis. z Operatio iusticie. Dec: autē regni cōsistit

i Lorona·Purpura.·Phibulā.Sceptro.ꝛ Thro⁹no. Lorona aurea q⁹ ornamentum est capitis ornamentum significat mentis:ꝑ ea que faciūt cā dentem ꝛ radiantē mentem. Hec aūt non sunt nisi Quinq⁹.Sc.Sapia.·Intellect⁹.Sciētia.·Prudentia.ꝛ Tres vlt̄ē·Phs.Sapia q̄dem in cognitione altissimoꝝ dei ꝛ diuinoꝝ. Intellectus in cognitione pncipioꝝ fidei:ꝛ aliorū contemplabiliū. In omnib⁹ aūt his oportet nos inniti q̄busdā pncipijs:quoꝝ tūrare pintelligere oportet. Scientia vero est cognitio coꝝ que ꝑ rones fidei ꝛ scripturarum sunt.pbata.·Prudētia:cognitio eligibilium ad vitā ꝛ operatiōes vrtutum .Ars aūt est cognitio corū que faciēda sunt vel fcā in exteriori materia. Sicut i tēplis ꝛ cāclabdis ꝛ alijs dinis vtensilibus. Sic eī ista q̄ꝝ diuinis rebus adaptāt̄ur. Ista ꝙ radiant in mēte tanq̄ preciosi lapides i corona. De Sapia q̄dē dr̄.i. Lor.ij. Sapiaz loq̄mur inter pfectos. Sapiam aūt nō huius seculi nec pncipū h⁹ seculi. Hoc est:pbor:qui destruuntur. Sed loquimur dei sapiam in mysterio absc̄ōdita. De Intellectu aūt dicit ·Prouer.i. Audies sapiēs sapientior erit:ꝛ intelligēs gubernacla possidebit. Intellect⁹ eī est veritatū suppositarū ex fide ꝛ scpturis ex quibꝫ gubernamus nos ꝛ ituam⁹ ad scienda diuina. De Sciēta aūt Osee.iiij. Quia tu scientiā repulisti repellā te ꝛ ego ne sacerdotio fungaris mihi. Qui eī arguta ꝛ pbata ex fide ꝛ scripturis nō percipit ꝛ cognoscit:frustra de regimie sacerdotij ꝑsumit.qz in regimine deficit. De Prudentia aūt Que est eligibiliū ad vitā cognitio dicitur ·Prouer.ij. Intelligā aurem tuā ad cognoscenda vbā prudentie. Sine hac eī nēmo vitam suam ꝛ aliorꝝ nescit regere qui regnū sibi assumit. De Artibus diuinis dr̄ Eccl.xxxviij. Unusquisq⁹ in arte sua sapiēs est. Sicetiā Rex in arte regiminis sapiens esse debet:aut ipse peccabit in regēdo. Rex aūt est cui aduenit regnuꝫ sicut patebit inferius. Coronā ergo Regni in decore portare:est:quinqꝫ ista in capite habere: Ut Sapia sit superiora ordinans. Intelligēta anterius p̄cedens. Sciētia posteriora dicitēs.ꝛ ideo posterius disposita. Prudētia a dextris:eligibilia discernēs. Ars aūt in his q̄ sinistra sunt:ꝛ exteriora per bonū ingenū sp vtilia perficiēs. Hec est corona. De qua dr̄ Eccl.xlv. Coronauit aūt illuꝫ in vasis virtutis. Et Ibidē Infra. Corona aurea sup mitram eius expressio signo sanctitatis.gloria honoris:ꝛ opus vtutis. Hic est igit̄ decor regni in capite. Purpura aūt ꝙ ornamentū conuersatiōis exteriorꝭ. Purpur enim ostreū est conchiliū. Quod de mari legit̄.ꝛ suo humore sericum vestimentū tingit̄:quo reges vtunt. Hoc autem dñm ipsum signat Qui de mari hoc ē multitudine amaritudinis legit̄. Et suo cruore vestimentū corpis ꝛ cōuersatiōis:regnuꝫ eius rubricatur. Esa.lxij. Quare rubrū est indumentū tuuꝫ ꝛ vestimentū tuuꝫ q̄si calcantiū in torculari .Sic vestimentū cōuersationis regū cbī rubrū esse debet per colorē sanguis:qui semper in eis debet apparere. Cantico.vij. Come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalibus. Come capitis ꝙ opera a mente ordinante dependentia. Sicut enim in antecedentibus dictū⁹ omnia prouidinat ꝛ premēsurat mens ꝛ ratio.ꝛ ordinate a mente descendūt omnia.cogitationes.verba ꝛ opera.que vestiunt regem decore. Psal.xcij. Dñs regnauit decorē induit⁹ est. Decor autem iste purpureus est in Rege. in signum vtericis virtutis per sanguinē Et in signuꝫ sanguinis christi in spūalibus:sicut iam dictum⁹. Non eī sicut dicit ·Rhomanorū.xiij. sine causa gladium portat. In omnes enim gladio spirituali (qui est ꝟbum dei)vlciscit contradicentes. Sicut dr̄ in ·Psal.xciij. Deus vltionum dom⁹. Hec purpura regis est iuncta canalibus scripturarum doctrinis.quia fm scripturas ꝛ leges scriptas omnia operatur. ·Phibula aūt q̄ magno decore munit pectus(ꝛ monile vocatur a quibusdam)ꝛ capitium stringit sub gutture:ne apertura (alꝫ apertus)sinus:familiaria pectoris reuelet ꝛ decenter: Significat secretum consilij non omnibus esse reuelandum Tobie.xij. Consilium regis celare honorificum est. ·Prouerbioꝝ.xj. Qui ambulat fraudulēter reuelat arcana. Qui autem fidelis est celat amici commissum. Sceptrum aūt est signum directionis:semper florens in virtute ꝛ iustitia:ꝛ semper frondens in sermonibus iuris ꝛ equitatis. Et semper rectum in offic⁹(alꝫ offi)exemplo rectitudinis operū. Psal.xliij. Virga directionis virga regni tui. Exoꝺ.iiij. Virgam quoq⁹ hanc tolles in manu tua i qua facturus es signa. Hec igit̄ sunt Insignia regalia ꝛ decor regni: Sapi.v. Regnum decoris ꝛ diadema pulcritudinis accipient de manu domini In omni ornamēto capitis.per Virtutes intellectuales. In omni ornamento tot⁹ corpis:per purpuratā ꝓuersatiōē. In omni ornamento directionis in dubijs:ꝑ sceptralem virgam frondentē ꝛ florentem. Thron⁹ aūrem in his signat mentis tranquillitatem in oīb⁹ fortune venationibus.ꝛ huius seculi tumultibus ꝛ diuersitate causarum. ·Psal.xliij. Throꝝnus tuus deus in seculum seculi. quia Quocūq⁹ modo seculum ꝛ secula variantur:semper stabilis manet ꝛ incōcussus. Non enim regnat:cuius cor cum omni varietate concutitur ꝛ tactatur.ij. Regum.vij. Stabiliam throꝝnum regni eius vsq⁹ in sempiternum. Psal.lxxxviij. Ponam in seculum seculi semen eius :ꝛ throꝝnum eius sicut dies celi. Psal.lxxxviij. Throꝝnus eius sicut sol in cōspectu meo. Hoc modo dispositum est regnum decoris ꝛ decor regni. Uirtus aūt regni consistit i Tribus. Uno quidem ꝙ in senō sic ad humilia declinabile:suam semper ꝛ vbiq⁹ tenens nobilitatem ꝛ altitudinem. Secundo aūt Q̄ non infirmātem ad omnia magna habeat virtutem. quia per hoc est timori omnibus que insurgere possent contra ipm. Tertio aūt Q̄ ordinē nō excedat in rep̄mēdo malicias ꝛ p̄mēdo ciuilitates. Hic eī ordo: ꝓpua pace est prātis. Et in his tribꝰ ois cōsistit regni virt⁹ ꝛ stabilitas. Et hec tria regnū di ꝑtis ꝓfirmant in nob. Ad hūlia cor idinabile:nō regnat: sed ꝓcul ab vlitb. Esa.lj. Dixerunt aie tue incurua re vt trāseam⁹.ꝛ posuisti corp⁹ tuū q̄si terrā transeuntib. Job.xx. Uadet ꝛ veniēt sup eū horribiles Et ꝺ accidit quādo singuli ōmones ꝛ singla vicia

vicissim conculcent hominem. Regnū autē tenet hominē in sublimi sue nobilitatis ⁊ dignitatis. Bal.ij. Nec ad horā cessum⁹ subiectioni. ps.cxlvj. Subiecit populos nobis ⁊ gentes sub pedib⁹ nostris. Virtus etiā ad ardua debet nō esse infirmata p resoluto9em alicui⁹ mollicie. Et hoc optime notat Salomon in .puerb.xij. vbi dicit. Manus fortiū dñabit. que autē remissa est tributis seruiet. Eccli.iiij. Noli esse inutilis ⁊ remissus i opibus tuis. Ideo dicit Apl⁹ Hebre. xij. Remissas manus ⁊ dissoluta genua erigite. ⁊ gressus rectos facite pedib⁹ vestris: vt nō claudicans quis erret: magis autē sanet. De ordinata autē rep:essione iniquitatis: ⁊ pnicentia ciuitat⁹ dicitur. j. Lozin.xiij. Dia fm ordinē fiant i vobis: vt nō cum furore insurgat ꝓra malū: nec in dissolutione ꝓmeat bonū. Et ꝫ est qđ dicit Job .xxix. Siquādo ridebā ad eos nō credebāt mihi. quia nō ꝑpter hoc dissolui pmittebā. Et idē. Lux vultus mei nō cadebat in terrā. q: leticiā quā prēdit inutilem ⁊ dissolutiōis causaz esse nō pmisit. Ab altera parte nec in insurgēdo cōtra malū; debet exagitare furo:: sed ordie ratōis compmenda sūt mala. Eccli.iiij. Noli esse quasi leo in domo tua: euertēs domesticos tuos: ⁊ oppmens subiectos tibi. Opus autē regni pfitit etiā i Trib⁹. Scd. In ordine decernēdi iusticie. In distributōe officioz fm ministros ⁊ ministeria cōgrua. ⁊ In vsu rutis exercitatiōe. Ordo autē decernēdi iusticie est in ratiōe. officia cōgrua i viribus ⁊ membris. ⁊ virtutis exercitiū in opis occupatōe. Et sic ē de patrefamilias in domo. ⁊ rege in regno: Qui Recta decernit. ⁊ Officia cōgrua singulis imponit. ⁊ Occupatōe vtili cuiuslibet in hoc qđ sibi ꝓgruit. De Primo dicit Prouer.xx. Rex q̄ sedet in solio iudicij: dissipat omne malū intuitu suo. Prouer.xvij. Non est bonū damnū inferre iusto: nec percutere principē qui recta iudicat De Secūdo. j. Lozi.iij. Sic nos existimet hō vt ministros christi: et dispēsatores misteriop. dei. j. Lozi.iv. Unusquisq; i suo ordine. De Tertio. j. Loz.xv. Gra dei sum id quod sum. ⁊ gra dei in me vacua nō fuit. sed abundanti⁹ oīb⁹ laborauī. nō ego autē ꝫ gra dei mecū. ij. Lozin.vj. Videte ne in vacuū gratiā dei recipiatis. Sic ḡ regnū tale est qđ petimus nobis aduenire. q: sic ꝓ certo ⁊ nos regnamus: ⁊ deus regnat in nobis. Et sicut dicit Lu.xvij. Regnū dei ītra vos est. Et qui sic nō regnat cū deo: sustinebit grauē cōminatiōnē quā rex noster facit Matth.xxj. Auferet a vobis regnū. ⁊ dabitur genti faciēti fructus hui⁹. Hoc aūt est regnū [tuum ]discretiue. q: In eo deus regnat in nobis. ⁊ nos cū ipo. et Lōducit ad regnū eternū. De Primo horum ⁊ Secundo dicitur Apocal.v. Fecisti nos deo nostro regnū ⁊ sacerdotes. ⁊ regnabim⁹ sup terrā. Regnū eni istud est sacerdotale: q: i fabris est: sicut regnū melchisedech: qui rex pacis ⁊ rex iusticie interpt̄at. Heb.vij. ⁊ Gen.xiiij. Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei sedē in throno meo. sicut ⁊ ego vici ⁊ sedi in throno patris mei. Hoc etiaz regnū ideo [tuum ]hoc est: patris celestis ⁊ eterni dicit. q: ꝺducit regnū celeste. ⁊ Lōducit ad lud. De Primo Sap̄. r. Justū deduxit dominꝰ per vias rectas: ⁊ ostendit illi regnū dī. De Scdo Sap̄.vj. Concupiscētia sapientie conducit ad regnum ꝑpetuū Oram⁹ autē vt hoc regnū [ adue niat ]nobis. quia per pniam quidē qua corrigit illicita nobis apꝛopinquat. Scd per iusticiā adueuit ⁊ obtinet in nobis. In futura autem vita cō summatur. De Primo horum dicit Matth.iij. ⁊ iiij. ⁊ Luc.iij. Agite penitentiā: appropinquabit ā regnum celoꝝ. Et ibo dominus cuidam se pēitentiā ꝑparanti dixit Marc.xij. Non longe es a regno dei. iusticie autē in decore ⁊ virtute ⁊ operibus status facit aduenire ⁊ obtinere in nobis. Esa.xxxij. Ecce in iusticia regnabit rex: ⁊ principes in iudicio ꝑcerūt. De Futuro regno qđ cōsummat omnia dī Matth.xiij. Exibunt angeli ⁊ colligent de regno eius omnia scandala. Dan.vij. Potestas ei⁹ potestas eterna que non auferetur: ⁊ regnum eius quod non corrumpet.

Ub hac petitione Lontinetur illa quam
s Matth.vj. ponit tertiam: que est Fiat voluntas tua sic in celo ⁊ in terra. Qñ cū regnum dei perfecte aduenit: ⁊ non obtinet nos nisi ꝑ hoc q̄ conformis sit voluntas nostra volūtati diuine sicut in celo ⁊ in celestib⁹ est conformis: sicut pater ex̄ prenduct̄. ⁊ tunc implebit quod dicitur Esaie.xlvj. Consilium meū stabit: ⁊ oīs voluntas mea fiet. Esa.lxij. Non vocaberis vltra derelicta: neq; vocaberis amplius desolata: sed vocaberis voluntas mea in ea: ⁊ terra nostra inhabitatur: quia complacuit domino in te.

## p Anem nostrum quotidianum da nobis hodie

Hec est ꝫz Lucam Tertia petitio inter eas que sunt: de Adeptione. Est autem hec de Adeptione: boni Temporalis fm expositionē litteralem. Pater enim noster in omnibus curam habens ō nobis vult vt etiam ex materiali parte nostra mereamur: ⁊ dependeamus ad ipum: ⁊ petamus ab ipo omne quod est necessarium. Notantur aūt Sex in hac petitione. Quorum Primū est petiti ad vite sustentationē necessitas. Secundum autem: Sustentantis ⁊ petiti ex iusticie rationibus ad nos congruitas. Tertium Ex tempore solliciti di nis pro sustentante oportunitas. Quartuz Ad ꝫ concedendum patris liberalitas. Quintum autē Ad hoc cogens nos instans frugalitas. Sextum autem Temporis huius cogens ad petendum ex acta penalitas. [Panis ]enim: sustentatio est necessitatis. [Noster ]autem panis est: qui ex iustis cie rationibus: congruit nobis. [Quotidianꝰ ] autem est: qui quotidie est oportunus necessitati. Liberalitas autem attenditur in hoc q̄ dari petitur. ⁊ non vendi vel rēdi. Nec frugalitatem excedimus. [nobis ]petentes. Nec in immensum sollicitudinem: ad hanc diem necessaria petentes. In istis ergo Sex continetur id quod petitur in ista pe. ⁊ōe. Dicit igitur [Panem ] Quāuis enim multa sint sustentamenta: tñ id qđ de gratis: laboze hominū ad quirit: ⁊ nō vagis ⁊ clamosis agitatōib⁹ agitat velvenat. Gen. iij. In sudore

vultus tui yescris panc tuo. Panis em̃ cor̃ homi nis confirmat. quia nutrimentū acceptū de pane: citius refiat z magis confortat. z fortius haberet membris. Dic aūt est panis de frumēto. z qui so lus panis simplr vocat. Quia alia grana non fa ciunt panem simplr: sed faciunt pane quandā per quandā similitudinē ad istum dictā. Nec facit pe ti potū: qz potus non sumit a natura neq; desi derat nisi ꝓter cibū. vt sez fluxu suo: det cibo mo tum ad membra. Et id qō de potu incorporat: cō tinuationē prestat ei qō de cibo incorporat. Et ideo Sicut qui equū petit ab aliquo: in equo petit oia que ad equitandū sunt necessaria. Sic q̃ petit pa nem: petit omnia q̃ necessaria sunt ad vite necessi tatem. Petit em̃ potū qui fluxum dat cibo: z cōti nuationē cibo incorporato. Et cibati corporis pe tit fomentū in veste z domo: vt digestio possit ce lebrari. Vñ. j. Timo. vj. Habētes alimēta z qbꝰ tegamur. his contenti sumus. Eccl. xxix. Initiū vite hominis aqua z panis z vestimentū z domus ꝓ tegens turpitudinē. Quod ei petit a patre celesti: petit fm intentionē vtilitatē; z fm vtilitatē nostrā pater concedit petita. Sūt aūt bis que dā sunt panis nō est vtilis nobis. Unde in Pane: intelli gitur conueniēs infirmitati hois: z statui suo nu trimentū. z in Aqua: intelligit conueniens fluxui nutrimēti: z cōtinuationi membroꝝ potus z hu mor: z fouentia in corpore acceptū nutrimentum. Et hoc totū petit in pane. Eccl. xxix. Initium ne cessarie rei vite hois: aqua ignis z ferrum: salz lac z panis similagineus z mel z botrus vue z olus z vestimentū. Hec oīa Sanctis in bona: Sic z impijs z peccatoribꝰ in mala: cōuertent. Si em̃ hec necessaria nō essent: non ea dñs in iudicio sibi in pauperibꝰ suis facta vel nō facta cōputaret. Hec igit intelliguntꝰ in pane cum dr̃ [panē nostrum] Prouer. xxx. Diuitias z paupertatem ne dederis mi hi: distribue mihi victui meo necessaria: ne forte satiat⁹ illiciar ad negandū: z dicā. Quis est dñs: z egestā re compulsus furer. z peierem nomē dei mei. Die aūt [nostrū] In q̃ Tria intelliguntꝰ. Noster em̃ est: quē labor meretonius: Uel pcium emens: Uel prediū redditus ecclesie: nostrū effecit. Et ille cēo bis debitus a patre celesti. Noster cnā ē qué. Ne cessitas ꝓpone: Uel Stat⁹ egritudo: Uel Infirmi tatis indigētia expostulat. Dō em̃ sufficit vni z cō gruit: alij non sufficit nec congruit. Et qō vnus ꝓ pter infirmitatē vel pristinā ꝓsuetudinē requirit: alteri nō est opus: qui nec infirmus est nec delecta bilibus assuetus. Sic q̃ cōgruens persone vel in firmitati: alteri dicit: noster panis. Nō nobis debi tus: sed nobis cōgruus. Tertio dicit. Non nobis condign⁹. Et sic nolde dr̃ quo digni sumus apō patrē. Aut re: si boni sum⁹. Aut in spe: si dignos facere ꝓpotuit⁹. Sic igit dr̃ panē nr̃m. De Prio di citur Esa. liij. Panē nr̃m comedam⁹: z vestimenta operiemur: tm̃odo inuocet nomē tuū sup nos: aufer opprobriū nr̃m. De Scdo dr̃ Esa. xxxij. Pa nis datus ei. aque eius fideles sunt. De Tertio di citur Mat. x. Dignus est operarius cibo suo. Ecc. xxvij. Si dñs deus meus fuerit mecum in via q̃ ego ambulo z dederit mihi panē ad edendū z vesti mentum quo operiar: erit mihi dominus in deum. Sic igitur materiāl' panis quo vescimur: noster vocatur. Panis vero raptus: vel perversus: z illi cita ad quisitus: vel voluptati z nō necessitati que situs: vl quo per peccatū indignos nos fecimus. sicut ecclesiarū quem non decerum⁹: nō est noster sed alienus. Eccl. xxxiij. Panis egentiū vita pau perum est: z qui defraudat illum: homo sanguinis est. Et quia sic difficile est nostrū panem facere: ideo cum magno timore Sancti leguntꝰ panem mādu casse. Job. iij. Anteqũ comedā suspiro. z tanq̃ inun dantis aque sic rugitus meus. Tob. ij. Mandu cauit panem cum luctu. z tremore comedit. Dan. x. Panem desiderabilē nō comedi: trium hebdo domadarum temporū. Psal. lxxix. Cibabis nos pane lachrymar⁹. [quotidianū] quem sicut q̃ti diana exigit necessitas: ita quotidianū meritū no strum facit. ij. Thes. iij. Qui non laborat nō man ducet. Dic etiaz interdicit annua (al's nimia) z in annos plurimos sollicitudo talis que pietatez in corde extinguit. Lu. xij. de illo qui bona se dicit ha bere plurima reposita in annos plurimos: quem deus stultuz vocauit. qz ipsa nocte repetenda erat aia sua. Et ideo dixit ei deus. Que parasti cuius erunt: Ideo igit̃ dr̃ [quotidianū] Hoc est etiaz quod dr̃ dñs Matth. vj. Nolite sollicite esse dicen tes: Quid manducabimus aut quid bibemus in futurum. Scit enim pater vester celestis quid vo bis necesse sit. Ubi autem Lucas dicit: quotidia num. Matth. vj. dicit supersubstantialem. Et in hebreo habetur segella. quod interpretatur egregi um. Et sicut ibi diximus: supersubstātialis: dicit quia super substantiam nostram est ordinatus. Egregius autez: quia quicquid a patre celesti da tur est egregium. Quotidianus aūt dicitur: quia quotidiane indigētie est a patre celesti. Ut semper sic in ore nostro. quod dicit Psal. cx. Memoriam fecit mirabilium suoruz: escam dedit timentibus se. Ad liberabilitatem autem eius aspicientes dici mus [Da] quia non habetur nisi de benignitate liberalitate sua. Luce xj. Accōmoda mihi tres pa nes. Panem scz refectionis. Panem congruentie infirmitatis. z Panem confortationis ad robur operis. Ad ista enim tria requirimus panē. Tres notum iij. Paruuli petierunt panem: z non erat qui frangeret eis. Dic autem sperantur a liberalita te patris: qui de paucis seminibus: multiplicatis segentibus: omnes pascit. sicut dicit Augustinus Psal. cxliij Oculi omnium in te sperant domine: z tu das escam illorum in tempore opportuno. ape ris tu manum tuam: z imples omne animal bñ dictōe. Psal. cxlvj. Qui dat iumentis escam ipso rum: z pullis coruorum inuocantibus eum. Non negligit hominem qui prouidet iumentis z cor uis [nobis] Non enim petimus aliis ad prope indigentie relevationem. Presumptuosum enim est petere pro aliis: qui vix sufficit petere pro se ipo. Nec petere pro al's per se auderet: nisi pater affe ctu paterno daret rogandi fiduciam. Gregor⁹. Preceptis salutaribus moniti z dina institutiōe fozmati audemus dicere. Pater nr̃. Uñ Joan. vj Operamini cibū q̃ nō perit: quē pater me⁹ celestis

dabit vobis. Exo. xvi. Iste est panis quez dedit dominus vobis ad vescendu. Hodie. Hac mortalitatis die. Exo. xvi. Colligite ex eo vnusquisq; tantum sufficat ad vescendū. Unde ibi dicit q; mana(quod fuit panis viatorū in mane reseruatus) cōputruit. Ita etiā nutrimētū vltra q; sufficit necessitati mortalitatis p̄sentis: z repositus ex auaricia in abundātias futuras putrescit. z putredo in vermes cōuersa: manducabit corpora z aias auare reseruantiū. Matth. vi. Sufficit diei malicia sua. Crastinus eni dies solliciti⁹ est p̄ scipo Crastinus eni dies dicit: qui non p̄inet p̄sentis necessitati: Sz reseruat futur⁹ abundantijs (al's abundāt⁹) in delicijs p̄lumendis. Sic ergo ōr. Panē nostr⁹ quotidianū da nobis hodie. Quando autē licet petere delicias: vel vestitū claritatē. qui etiā panē in futurū petere nō docet: z abūdātiā panis Sodome imp̄operat quē labore suū nō effecerat: sed ocio repebat: Ezech. xvi

S Pintualiter autē hunc locū exponēdo sūt
e q̄dē Tres panes quotidie necessarij: z q̄
tidie requirēdi. Pāis ſ. Intellect⁹: Qui ē
veritatis verbū. Panis Affectus: Qui ē virtutis firmamentū. z Panis Sacramēti: Qui est anie famelice verū viaticū. De Primo dicit Deut. viij Non in solo pane viuit hō: sed in omni vbo q̄ p̄cedit de ore dei. Eccli. xv. Libauit illus pane vite z intellectus. z aqua sapiēte salutaris potauit illū. De Scdo dicit i Ps. lxxvij. Panem angelorū manducauit hō. De quo dicit Iacob. ij. Luz accepisset abū confortat⁹ est. Hic enim cibo maxime p̄fortat q̄ est panis virtut⁹. Eccli. xxj. Spūdidū in panibo bñdicent labia. Hoc eni maxime verū est de splēdido in panibo virtutū. De Tertio pane dicit Sap. xvj. Paratū panē de celo pstitisti illis sine labore: habentē in se oīe delectamētū. z omnē(als: otis) saporis suauitatē. Substantia eni tua: z dulcedine quā i filios bes oñdebas. z voluntati vnuscuiusq; deseruiēs: ad q̄d quisq; volebat p̄uertebat. Plen⁹ eni delectatiōe z refectione est hic panis: habens i se vas gre: aiam chr̄i quasi gomor mānatis. Habens in se substantiā corporis chr̄i. qui vere cibus est: sicut dicitur Joan. vj. Caro mea vere est cibus. Habens humorē i se sanguinis chr̄i: qui dat saporez cibo. Lactuj. Fructus eius dulcis gutturi meo. Hic aūt sanguis est in specie vini. De quo ōr. Lañ. vij. Dignū dilecto meo ad potandū: labijsq; z dentibus q⁹ ad ruminandū. q: Quo freqnt⁹ per me mortā reuocat: z p meditatiōez terrif: eo dulci⁹ inuenit z iocundi⁹ z suaui⁹. Unde habet deitatez ad p̄dimentū. Ps. cxvij. Adipe frumenti saciate. Esa. xxv. Faciet dñs omnib⁹ populis in mōte. h est: elevatione ecclesie: conuiuiū pinguiū: conuiuiū vindemie. pinguiuz medullatoz: z videmie defecate. Omnib⁹ enim populis est p̄paratus huius gratie conuiuiū: Quod est medullatoz pinguiū. Quod est corpis z anime christi: q̄ medulla pinguissima: habēt gratia: z vindemia defecata. q: in gaudijs gra: eius nihil vnq̄ sunt de fece peccati immixtū. Misit tres panes ḡ ac cōmodam⁹ ab amico deo pie Lu. xj. qñ nr̄ amic⁹ animus nr̄ per cōue sionē venit ad nos: z reuertit de labore seculi fames⁹ z ecclus de labore mūdi. in q̄ nihil inuenit refectōis. z n̄ habem⁹ vt ponam⁹ ante illū reficiēdū aliq̄d: nisi a deo pie exhibitem⁹ ſ Unt adhuc alij panes spūales. Panis. i. Penitēte. Panis Obie. Panis Doctrine. Panis Elemosyne. Panis Cōsolatiōis dine. z Panis Deuotōis in oone. De Pane pnie dr̄ in Ps. lxxx. Cibabis nos pane lachrymarū: z potuz dabis nobis in lachrymis in mensura. iij. Reg. vlt. Mittite virū istum in carcere: z sustentate eū pane tribulationis z aqua angustie. Esa. xxx. Dabit tibi dom⁹ panem artum z aquā breuem: z non faciet auolare a re doctor⁹ tuū. In angustia enim reficit panis iste. De Pane obediēte dr̄ Jos. xij. Meus cibus est vt faciā voluntatē patris mei: z vt perficiā opus eius. Cibus aūt simplr̄: nō vocat nisi panis. Hen. xvij. Ecclera: tria sata simile cōmisce. z fac subcinericios panes ad vxmos Tria sata similesunt p̄cepta: Cōsilia: z exēpla diuina. Panis aūt subcinericius est obie humil⁹ refectio Azymi aūt sunt qñ sine remurmuratiōe. In fort⁹ titudie isti⁹ panis ābulabat Heliae. iij. Reg. xix. quadraginta diebz z q̄draginta nocti⁹ vsq; ad montē dei oreb. Quadragenar⁹ eñ partib⁹ suis quinq̄gīta ꝓficit. q̄ est nūerus Jubilei Et signat tpus pñs in obia ambulandū vsq; ad remissionē futurā. qñ sicut dr̄ Job. ij. Seru⁹ erit liber a dño suo. De Pane Doctrine: q̄ sc duodecim iuxta nūmerū doctrine ap̄lor⁹. z nūeri doctrine p̄tarchar⁹ z nūerū. xij. p̄bet⁹. z numerū q̄nq; libr⁹ mos̄ſi. z q̄nq; p̄phar⁹ maior⁹. David: Esaie: Hieremie: Ezechielis: Danielis: z Job: z Salomonis. De bis inq̄ dr̄ Luc. xviij. Et fcant p. xij. panes p̄positiōis Significant eūs p. xij. cophinos: q̄ sustulerunt de bis q̄ manducauerūt. Mat. xiiij. Luc. ix. De Pane Elemosyne dr̄ Esaie. lviij. Frange esu⁹rienti panē tuū: z egenos vagos q; induc in domū tuā. Job. xxx. Si comedi buccellā meā sol⁹: z nō comedit alien⁹ ex ea. Eccl. xj. Mitte panē tuū sup transeūtes aquas: z post mlta rpa inuenies eum. Aque dicunt hic transeūtes pauper⁹: q: transeunt accipiēdo: z redeūt centuplū retribuēdo. De Pane Cōsolatiōis dine dr̄ Mat. xv. Nō est bonū sumere panē filioz. z mittere canib⁹. Esa. xxj. Qui habitatis terram austri cum panib⁹ occurrite fugiēti. Habitantes eñ terram austri( que est terra lumi nis z calor[) sunt angeli z Sancti qui abundant illuminationib⁹ z consolationibus spūssancti. De Pane Deuotionis in oratione dicit Henoch. xlix. Aser pinguis panis eius: z p̄debit delicias regib⁹. Hoc est manna quod habet saporem panis oleati. Sicut dr̄ Exo. xvj. Sume. ij. Hi sūt q̄nq; panes ex quib⁹ satiauit dñs q̄nq; milia hominū. Matth. xiiij. z Luc. ix.

**D Imitte nobis peccata nostra.** z

Hec est Prima petitio: h Timorē mali. que ꝓprie Deprecatio vocat. Multiplicantur autem iste petitiones fm multiplicationem mali q̄b⁹ imp̄ugnat. Aut enim hoc iam contra eum est z inest fm se ipsum. Aut iam q̄dem inest fm cām: z timet

fieri in futurꝫ. Et de Primo q̃dem Petitio ꝑma. De Scõ aũt est Petitio scõa. Prima aũt harum petitionũ Duas habet partes. In quarũ Prima Talis mali pene remissionẽ. In Scõa aũt Illi⁹ remissionis ꝓmium ponit remissiuũ Dicit ergo ¶Dimitte nobis debita nostra ¶ In q̃ Tria notant. Paterna inuocata pietas. Inuocatis bonus supplicitas. Orantis debita recognoscẽtis humilitas. ⁊ Sui ante dñm accusabilitas: in hoc q̃ Sua ꝺr ee debita. Pietas paterna innuit cum ꝺr: Dimitte. Non em̃ in parte dimittendũ petit vt expectandũ: donec reddi possit. Sꝫ tãtũ sperat de bonitate sua q̃ simplr dimittat. Unde ⁊ ipse liberaliter ꝺr dese Lu. vj. Duo debitores erãt cuidam feneratori. Unus debebat denarios q̃ngentos: ⁊ alter q̃nquaginta. Non habentibꝫ illis vnde redderent: donauit vtrisq;. Et ideo pietas eius ⁊ bonitas notat in Trino. Quoꝫ Unũ est Ex gratꝫ dimittit. Scõm Ex totũ dimittit. Tertiũ Ex nõ imꝓperando dimittit. De Primo ꝺr Psal. xxxj. Beati q̃z remisse sunt iniquitates: ⁊ quoꝫ tecta sũt peccata. Hoc em̃ Apls Rbo. vj. exponit de eo cui deus accepto fert iusticiã: quẽ accepto: ⁊ gratis ô impio facit iustuꝫ. Et hoc facit ꝑ gr̃am prevenientem. Esa. lij. Gratis venundati estis: ⁊ absq; argẽto redimemini. Ꝺ est: gratꝫ absq; cõmutatiõe. Nec em̃ est vera gr̃a patris nostri vt gratꝫ faciat. Titꝫ iij. Non ex operibꝫ iusticie que fecim⁹ nos: sed ꝑm suam miseꝛiam saluos nos facit. Eph. ij. Hꝫ em̃ saluati estis ꝑ fidem: ⁊ hoc nõ ex nobis. Dei ei donum est non ex operibꝫ: vt nequis glorietꝫ. Totuꝫ aũt dimittit. Matth. xviij Misertus dñs fuit illius: dimisit ei vniuersum debitũ. Et Ibidẽ. Oĩe debituꝫ dimisi tibi quoniã rogasti me. Ideo dicit Amb. q̃ Impium est a deo dimidiã sperare ventiam. Eze. xviij. Omniũ iniquitatũ eⁿ non recordabor amplius. Psal. l. Auerte faciem tuã a peccatꝫ meis: ⁊ oĩa iniquitates meas dele. hoc est: dele. De Tertio saluet Ex non imꝓperat. Jacob. j. Dat omnibus affluenter ⁊ non imꝓperat. Luce xv. Non em̃ filio ꝓdigo non imꝓperauit: sꝫ eriaꝫ stolam primã protulit: ⁊ decorem multum dedit ⁊ conuiuiuꝫ instruxit: quia saluũ illum recepit. Et Eodẽ. Gaudiũ est angelis dei sup vno pecõre penitenciam agente. Qui aũt gaudet non imꝓperat. Sic q̃ facilis est ad dimittendum pater noster. Et sic docet nos orare. ¶Dimitte nobis ¶ In ô notatur Orantis supplicitas. Nob em̃ dimitti petimus: attendẽtes q̃ supplicandũ est ꝓ nostrꝫ excessibus. Sic Supplicat orauit Manasses. ij. Paralip. vlc. Ubi dixit. Flecto genua cordis mei ad bonitatem tuã. Domine peccaui. Domine peccaui: ⁊ iniquitatẽ meã ego agnosco: peto rogãs te domine ne mittere mihi. remittre mihi: ne simul perdas me cum iniquitatibꝫ meis. neq; i eternũ reserues mala mihi. Hoc est ei supplicitꝫ petere. ¶debita ¶ In hoc notat Debita recognoscẽtis humilitas Psl. Oĩa iniquitatẽ meã ego cognosco: ⁊ pcm̃ meum cõtra me est semper. Jo. j. Si dixerim⁹ q̃ peccatũ nõ habemus: nosipsos seducim⁹: ⁊ veritas in nobis non est. Qui em̃ petit sibi remitti debita: recognoscat se esse debitorẽ. Jos. vij. Fili mi da gl̃am deo ⁊ confitere peccatũ tuũ Recognoscens debituꝫ: stat in veritate Negans debitum. a veritate declinat ⁊ mendax est. Debita aũt dicunt peccata. q̃z ꝑ ipsis debitores deo efficimur. Debitores em̃ sumus Et Omisso: ⁊ Et Cõmisso. Et Omisso q̃dez. Oĩa q̃s debuimus facere omisimus. Et ꝺ est Triplicit Omissum obedictie. Omissum concessi temporꝫ. ⁊ Omissum lucrũ gratie concesse. Omissũ Obedientie est cõtra ꝑcepta affirmatiua que implere omisimus. Et in ꝺ notat Debitũ delicti quasi derelicti. Unde dñs de Preceptis negatiuis ⁊ affirmatiuis ꝺr Mat. xxij. Hec oportuit facere: preceꝓta: sꝫ negatiua. ⁊ illa nõ omittere: preceꝓta affirmatiua. Omissio aũt huius magne fit Aut ꝑ negligentiã Aut ignorantiam. Sicut ꝺr Psal. xxiij Delicta iuuentutis mee: ⁊ ignorãtias meas ne memineris. Omissio aũt siue delictũ Temporis est q̃ perditur tẽpus quod cõcessum est ad pniam ⁊ seruiendũ deo. Unde Apls loquens ad litterã de gr̃a concessi temporis ꝺr. ij. Coꝛ. vj. Uidete ne in vacuum gr̃am dei accipiatis. Ait em̃. Tẽpore accepto exaudiui te: ⁊ in die salutis auxiui te. Multum est em̃ debitum tempoꝛ⁹ vt ꝺr Ansel. Quãdo de toto tempore non ꝑcurrit vnicum momentuꝫ: quod non exigat qualiter sit expensum. Job. xxiij Dedit illi deus locum pnie. ⁊ ille abutit eo in superbiam. Omissum aũt lucri: gr̃e concesse: ꝑm omnẽ gr̃am nobis datam multiplicat. quia Jn diuitijs quando non elargiunt. Jn sciẽtia: quãdo nõ docetur vel predicatur vel cõsulitur. Jn ꝓtute: quando in opere non exercet. Et sic est de aliis (al⁹ aliarum) gratiarum omissionibꝫ. Sicut em̃ ꝺr Luce xix. Cum crescunt bona: rationes intercrescũt domorum. Matth. xxv. Serue male ⁊ piger. sciebas quia meto vbi non semino. ⁊ cõgrego vbi nõ sparsi. Oportuit ergo te pecuniam meã cõmittere nummulariis. ⁊ egoveniens accepissem vtiq; quod meum est cum vsuris. Debitum aũt em̃ Commissi est quod cõmittendo nos debitores efficit. Et hoc est peccatum Transgressionis. Hoc enim est cuius debitores sumus deo ad satisfaciendũ. Un̄ Psal. l. Tibi soli peccaui ⁊ malum coram te feci. Hec ne. xlij. Ju me hec omnia mala redundant. Et ideo sibi debitores efficimur. ⁊ ex Omisso sicut dixim⁹ ⁊ ex Cõmisso Est aũt aliud debitũ per quod efficimur debitores ꝓximo: quem si fraudamus: deo non dimittit nobis debita: nisi ꝓximo ꝗtum possumus soluamus ꝓximo sua debita. Rhoma. xiij. Reddite ergo omnibus debita. Cui tributus tributum. Cui honorem: honorem. Cui vectigal: vectigal. Nemini quicq̃ debeatis nisi vt inuicem diligatis. Aliquod etiam debitum debem⁹ spiritui. Rhomañ. viij. Debitores sum⁹ non carni vt sm̃ carnem viuam⁹. Hoc est spũ. Si em̃ sm̃ carnẽ viceritis moriemini. Si aũt spũ facta carnis mortificaueritis: viuetis. Oĩa hec debita patri celesti debent. q̃z eriã ea que ꝓmo vel spũi debent: ipse reposcit q̃ nõ soluunt: Sicut cãm suscipies ⁊ ꝓmi ⁊ spũs. Et q̃ ad oĩa hec dicim⁹. Dimitte nobis debita ¶nostra ¶ aũt ꝺr: docens nos accusare in oratione: quia nostra sunt debita peccatorum: ⁊ nihil aliud habem⁹ de nostro, Prouerbioꝝ. xviij.

als ꝺ em̃ ẽ vere gr̃a

Justus pius est accusator sui. Ps. cxl. Nō declines cor meū in verba malicie: ad excusandas excusationes in peccatis. Sic ḡ dicim⁹ ⌊Dimitte nobis debita nostra⌋

## Siquidē et ipsi dimittim⁹ oīni debenti nobis

u Hic ponit ꝓmiū remissiuū: in quo sit remissio peccatoꝝ. Et hec est charitas fraterna remittens debita fratrū. Et notanter Tria. Scz. Remissiōis ꝓfirmatio. Ꝓpha dimissio. z Ēnalitas dimissionis. Primū notat ꝑ hoc q̄ dicit ⌊Siquidē⌋ qō tantū valet sicut certe. Hoc enim cōza deo debet esse ꝓfirmatū: Qui Deut. xxij. Fz trāslationē. Ixx. dicit. Da mihi vindictā z ego retribuā.⁊. Pet. iij. Nō redderes malū ꝑ malo. nec maledictū ꝑ maledicto: sz ecōtrario benediceres. Cōfirmatio ens sermonis cōfirmationē notat charitatis. Ideo ei dicit Mat. v. Diligite inimicos vr̄os: vt nō tm̄ inimicis dimittant debita: sz etiā ecōtra affectus dilectiōis impendant: z effectus opis. Rho. xij. Si esurierit inimicus tuus ciba illū. Si sitit potum da illi. Hoc ei facies carbones ignis congeres sup caput eius. Leui. xix. Non ḡras vltionē: nec memor eris iniurie ciuis tui. Ꝛ. Certitudiuē ergo charitatis aduersus eos q̄ in nos delinquūt notās: assertionē sermonis interponit cū dicit. Siqdē ⌊z ipi⌋ Ꝓpham tāgit hic dimissionē. qz Quidā sīt adeo fellici (al's: felliti) cordis: q̄ iniurias nō ꝑ ipos sz ꝑ alios dimittūt. Dūs aūt vult q̄ bonitas z dulcedo cordis ꝓueniat eū qui venia petit. s. quilibz nō ab alio inductus: sed ipe ꝑ se dimittat. Et hoc est q̄ dicit. Siqdem z ipi ⌊dimittim⁹⌋ Eccl. xxviij. Relinque ꝓximo tuo nocenti: z tūc deprecanti tibi pcā soluent. Lu. vj. z Matth. vij. Dimitte: z dimittemi. Et ibidē Eadē q̄ppe mēsura q̄ mē si fuerit: remetiet vobis. Eccl. xxviij. Homo homini seruat iram: z a deo querit medelam? O. d. Nō inueniet. Mat. xviij. Serue nequā oīe debitū dimisi tibi quoniā rogasti me. Nōne ḡ oportuit z te misereri ꝓserui tui: sicut z ego tui misert⁹ sum? Eccl. xxviij. In doiez silem sibi nō dabz misericordiā: z de peccatis suis deprecabit. Ezech. vij. Ne statuas illis hoc peccatū. qz nescūt q̄d faciūt Lu. xxiij. Pater ignosce illis quia nesciunt. Ecce ipi sic dimittimus: nullo nos inducente vl cogente: vel ꝑ emendationē z humiliatiōem ꝓuemente. Sed nosipi ex nobis dimittim⁹ ⌊omnibus debentibus nobis⌋ Ecce Dimissionis generalitas. Eccl. xxviij Qui vult vindicari a dño inueniet et vindictā. z peccata illius seruās seruabit. hoc est: qui ex ira appetit vindicari de malo illato sibi a ꝓximo: ille nihil aliud inueniet a dño: nisi q̄ vindicabit in eū omnia peccata que cōmisit in deū. Et omnia peccata illius seruās seruat. vt dem̄ cūoluatis in vnū peccatis suis: condēnet eū. Omnibz ergo dimittrē dū est. z omnia dimittrēda sunt. quia sicut vult omnia sibi dimitti a dom̄no. ita omnia dimittere debet. qz Ira z inimicia i nullo est retinēda. Eccl. xxviij. Homo dum caro sit reseruat irā. z ꝓpitiationē petit a deo. quis exorabit ꝓ delictis illius? O. d. Nullus. Sicut aūt dimittere debemus debita debentibz nobis. Ita cum nos sumus debitores alicui: veniam petere debemus z reconciliari sibi. Matth. qnto. Si offers munus tuum ante altare et recordatus fueris: quia frater tuus habet aliquid aduersus te. relinque ibi munus ante altare: z vade prius reconciliari fratri tuo. z tūc veniens offeres munus tuum. Unde sicut charitate paratus debet esse animus offensi vt dimittat debitum. Ita ꝓ penitentiam z charitatem paratus debet esse animus offendentis: vt placet per satisfactionē eum quem offendisse se recognoscit. Qui autem sic nō facit: offensus: z offendens: sine lesus: z ledens: in peccato remanet apud deū. Psal. xxxvj. Mutuabit peccator z non soluet. quia Per peccatū quo ledit ꝓximum: debitor fit ꝓximo. Et non soluit per satisfactionem z amende exhibitionē. Similiter im̄ properatur ei qui non est facilis ad dimittendum ꝓximo. Esa. lvij. Omnes debitores vestros repetitis. Boni ergo cordis est debita dimittere: z ei qui (al's cui) debet: per humilitatē satisfacere. Est tamen vnum debitū Charitatis: quod nunq̄ est dimittendū: sed semper exigendum Et ita reddendum q̄ semper est z manet adhuc debitus. Et hoc est debitum charitatis. Rhomanoꝝ. xiij. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicem diligatis. Hoc ei debitum dulcie obligat z Benigne soluit: z Soluendo se magis ad debendū astringit. Debet dic Apostolus ad Philemonē: Et te ipum mihi debes. Sic ergo dicit. Dimitte nobis debita nostra. siquidem z ipi dimittimus omnibus debentib⁹ nobis. Qui autem non dimittit: frustra hanc oīonem presumit dicere. Nisi ī persona ecclie dicat. Et cum fiducia q̄ deus per orationem cor suū illuminet. z in futuro gratiam charitatis acciat: qua debitoribus omnia debita dimittat.

## e Ne nos inducas in tentationem.

Hec est Deprecatio. que est. de Malo futuro. x quod iam imminet per causaz. Tentatio eīm (que est impulsus: hostis ad ulticitum) est causa peccati ꝑ intentionem tentatoris. Quia non induceret in tentationem: nisi intenderet peccatum. quia aliter per tentationez prodesset homini. quia Tentatio cui per peccatum non consentit: materia est q̄ crescende virtutis. Unde etiam aliqui fortiores: ex pertiri vires suas in gratia dei sancti: tentari optauerunt. Psal. Ucesimoqnto. Proba me deus z tenta me: vre renes meos z cor meum. z vide si via iniquitatis in me est: z deduc me in via eterna.

Tangūtur autem Tria in Petitōe ista. Quorum Primum est in deo. Et est Id quod petitur. Et est Preseruatio a casu in tentatione. Secundum est Jn q̄ est casus ille quoniam ille in ipo inducitur: ingreditur per gradus in tentationē. Tertium autem est Jn quo est ille inductus z ingressus qui casus est. Ille eīm est in tentatione. Dic ergo Primo ⌊Et ne nos inducas⌋ O. d. a malo inminente libera ꝓbiti dimissionē. z a malo futuro caue z pserua. Per b q̄ ⌊ne nos idu.⌋ Jb est: induci permittas vel dissimules. qz Quicūq; duc

ctor sic hominis in aperitiõe z ꝓfectꝰ z operibus suis seducit homines ꝑter se solũ. Attendendũ em̃ q Quattuor ducũt z inducũt hoies ꝯdiu est in via. Opimo em̃ sua ducit i dubijs. Et hec errat. Quia ꝺr Auguſt. Q opinamur: debemus errori. Ductor in aperitiõe frequẽter est cõcupia. Et hec ꝓcipitat. Ductor in peruersis opiõ: vt freq̃nter est diabolus: Et decipiẽdo seducat. Ductor in bonis gſe est solus deus. Sicut ipse ꝺr Jo.xiij. Ego sũ via veritas z vita. Si aũt aliq̃ ducit ratio naturalis z natura: valde ista sunt seducibilia. Et ideo non sequenda nisi cum gꝛa z ductore gſe. Et ꝺ est quod ínrẽdit Moyses Exod.xxiij. Si nõ tu ipse precedis nos: non educas nos de loco isto. Deut. xxxij. Dñs solus ductor eius fuit: z nõ erat cuꝫ eo deus alienus. Esa.lxiij. Sic ẽduxisti ꝑm tuum vt faceres tibi nomẽ gl̃ie. Sic igit ducẽdo z tenendo manũ itinerantis in via buꝫ vite: ꝑseruat a tentationis casu. Psal.lxxij. Tenuisti manuꝫ dexterã meã: z in voluntate tua deduxisti me: z cũ gl̃ia suscepisti me. Sic Matth.iiij. z Lu.iiij. Ductus est iesus i desertũ a spũ vt tentaret a diabolo. Et oẽs qui sic ducunt: vincũt tentatorẽ: et alij cadũt. Habac.v. Quicunq; spũ dei agunt: hi filij dei sũ. Sap̃ pt.x. Custodiuit illum ab inimicis: z a seductore: et cauit illũ: z certamen forte dedit illi: vt vinceret: sciret: qm̃ oim melior est sapia. Sic ergo ꝑseruat a casu in tentatione. Secm̃ aũt qꝺ valde attendẽdum est Jn quo est ille casus. Qꝛ est in ductu i tentationem. Et attende q non ꝺr Nemo tentatio tangat. q: Oẽs qui pie volũt viuere in chio: tentatio tangit. Tangit aũt aliq̃ cũ extraꝛ in obligatione illiciti facta ab hoste. Sicut Mat.iiij. Accedens tentator ad chm̃ ait. Si filius ꝺi es dic vt lapides isti panes fiant. Et sic etiã tenuit primos parẽtes ꝓmo: antecq̃ per peccatũ corrumperentur. Beñ.iij. Serpens dixit ad mulierẽ. Cur ꝓcepit vobis deus vt nõ comederetis de omni ligno paradiſi. Aliquãdo etiam tangit cũ interius. Sicquãdo nõ bonus. sed concupiscẽtia causa est principij tentationis. Jac.j. Unusquisq; tentat a cõcupiscentia sua abstractus et illectus. Aliquãdo est ab exteriori z interiori: quãdo quidẽ exterꝰ offertur illiciteꝫ: z interius incipit trahi desideriuꝫ. Beñ.iij. Ipsa conteret caput tuũ: z tu insidiaberis calcaneo eius. Caput enim serpentis contereret: est primũ motum eius in ꝓncipio tentatiõis excludere ne venenũ infundat. vl ne infusum ad exitiosam vitalis spũs ſerpere valeat. Hic aũt nõ ozat vt non tangat tentatio. quia hoc est impossibile in hac vita. Oẽs em̃ tangit aliquo dictoꝝ modoꝝ tẽtatio. Sap̃.xviij. Tetigit autem z iustos tentatio mortis. z cõmotio in deserto facta est multitudinis: sed non diu permansit ira tua. Quãdiu em̃ sumus in hac valta deserto: in qua tot instrumenta diaboli impugnãt: non potest esse quin tẽtatio tangat nos. Hoc eni est vtile ad Sc̃z Quorum Unum est Ut nostre fragilitatis memores: humiliemur. ij. Lozꝛ.xij. Ne magnitudo reuelationũ extollat me: datus est mihi stimulus carnis meæ: angelus sathane vt me colaphizet. Secm̃ Ut a peccato purgemur. Psal.xvj. Probasti me dominez visitasti nocte. igne me examinasti: z nõ ẽ inuenias in me iniquitas. hoc est: ira depurasti vsq; dũ consumatur iniquitas. Tertium est Ut virtus exerceatur. Tob.xij. quia placuisti deo: necesse fuit vt tentatio probaret te. hoc est: probatum ostenderet. Et sic in exemplum aliorum: virtus tua poneret. Hoc etiam modo tentatus fuit beatus Job. Sicut etiam Jbidem dicitur. Quarta causa est Ut seipum homo in Infirmitate z Uirtute z Fidelitate: quam ad deum habet experiatur. Quia sic Uel cautus Uel audacior efficit. Eccl.xxxiij. Qui tentatus nõ est: qualia scit. Et Jbidem. Qui non est expertus quid scit: Uir in multis expertus: cogitabit multa. Quinta causa est. Quia per constãtiam tentationis digni deo efficimur. Sapi.iij. Deus tentauit illos: z inuenit eos dignos se: tanq; aurum in fornace probauit illos: z quasi holocausti hostiam accepit illos. Jn omnibus enim aliis: sacrificium facit homo de suis. Jn Tentatione autem offert seipum deo. Sicut se christus in cruce obtulit se patri. Secta causa est Ut per victoriam miles christi gloriosus fiat. Et hoc est quod dicit. Psal.v. Domine vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos. Victoribus em̃ fm̃ leges antiquas scuta rotunda: quibus pugnaturi: retro capitibus alligabãtur. Et sic in conspectu Regum z Ciuium: pro quorum libertate pugnaturi: in gloriam z honorem adducebant. Psal.viij. Gloria z honore coronasti eum domine. Attende autem ꝺ q: Tactus tentationis: vocatur: z non inductio: totum tempus in quo manet aliquis in tentatiõe forti animo. Ira q; in tentatiõe animus nec mollescit nec frangit. Diu enim fuit Job in tentatione. z diu Tobias. z nullum in eis habuit tentatio. pꝛgressum. Sed semper stabat animus sicut in tentationis principio. Et ideo dicit Jacobi.j. Beatꝰ vir qui suffert tentationem. quoniã cum probatꝰ fuerit: accipiet coronaꝫ vite: quam repromisit deus diligentibus se. Alij aũt in tentationem inducuntur. Et illi sunt qui per gradus tentationũ vsq; ad interiora procedunt. Hoc est De ꝓmo motu procedunt ad delectationẽ. De Delectatiõe vsq; ad delectatiõis moram. De Mora vsq; ad rationis deliberationem. z de Deliberatione vsq; ad cõsensum. z De Consensu vsq; ad voluntatis impetum. De Impetu vsq; ad opus. De Opere vsq; ad iterationem operis. De Iteratione vsq; ad consuetudinem. De Consuetudine vsq; ad defensionem. De Defensione vsq; ad profunditatem desperatiõis vel presumptionis. Sic procedere z induci in tentationem in quolibet gradu: est cadere: vel paruo vel maiori vel maximo casu. Et ideo ozandum est ne sic inducamur. Quãuis enim tentatione tangi sit proficuum: Tamen quia spiritus promptus ẽ caro autem infirma: dominus dicit Matth.xxvj. Ozandum est vt non intretis in tentationem. Sic igitur ad interiora tentationis pallibus anime deuenire: est induci in tentationes. Et qꝛ sic in principio tentationis Uel a tẽtatõe tangẽdo Uel: aliq̃ quantulum delectando multi tentant. Jõo dicitur Prouerbiorum.xxiij. Septies cadit iustus z resurgit. Impꝰ vero corruit in malum. Et quia

# Capitulum xi.

dñs de vlamis portis tentatoꝝ ⁊ peccatoꝝ reꝫducit aliqñ pctoꝝ in tentatione ⁊ pcm induc. Ideo dr Job. xxviij. Nunqd apte sunt tibi portē mortis. ⁊ ostia tenebrosa vidisti ꝯ.d. Nō tu fecisti hoc sed ego. i. Reg. ij. Dñs mortificat ⁊ viuificat: deducit ad iferos ⁊ reducit. Sic ei de ostijs tenebrosis inferoꝝ reduxit Magdalenā. Vnde ergo induci [in tentationē] Jam supra dictus est q Tētatio est ipulsus ad illicitū. Sup. Matheū aut diximus de tentatōe quedā. Nic aut ad hoc qđ hic sufficit dicam⁹ q hic nō intēdit dominus de tentatōe qua hō deū tentat: vt ipe tentatū ꝙ tute suaz cognoscere faciat. Sicut tentatus fuit Abraam Gen. xxij. Nec de tentatōe qua hō hominem tentat: vt experimentū sui capiat. Nec de tentatione qua hō deū tentat: vt vtrū deus pto eo signū faciat expiatur. sicut in Psal. xciij. Tetaueꝝrūt me patres vestri: probauerūt ⁊ viderūt opa mea Exo. xvij. Tentauerūt dñm dicentes. Est ne dns in nobis an nō? Sed hic loquit dñs trā ō tentatione diaboli. Queritur Aliqñ q hostem. Aliqñ per carnē. Aliquādo q mundū: Ē est. mūdi oblectāta: Que sunt. Cōcupiscētia carnis. Cōcupiscentia oculoꝝ. ⁊ Superbia vite. Sicut dicit. j. Joan. ij. Nec enī tentatio: est ex appetēto illicito: motꝰ pꝑpellens hominē ad illicitū: p gradus Sensualitatis in delectādo. ⁊ Inferioris partis rōis i appetēdendo: delectādo: ⁊ immorādo. Et gradus Superioris partis rationis in videndo: dissimulādo: vel ꝓsentiendo. Et gradus Uolūtatis in impetū faciendo. ⁊ membra in opa exhibendo ad illicitū pagendū. Et q diu q diem est in Sensualitate: peccatum quidē est: sed veniale. Uterꝰ aut vel ē mortale vel periculū mortalis. Et ideo dicit. j. Corin. x. Tētatio vos nō apphēdat nisi hūana. Fidelis aut deus qui nō patiet vos tentari supra id qđ poteſtis: sed faciet cum tentatione etiā puentum vt possitis sustinere. Hoc igit est qđ orabꝰ dicētes [Et ne nos inducas i tentationē] Hoc aut quod addit Mat. vj. Sed libera nos a malo: continet sub ista cadez petitiō. Cuius signū est vt dicit Glo. q nō copulat istiꝰ Cōiunctionē Copulatiuā: sed Aduersatiuā. Q.d. Nō pmittas in q̄ducī in malū tentatiōis sed libera nos a malo eodem Quia a malo pene neq liberari possumꝰ. nec orabꝰ nos omnino liberari ab illo. quia Oratio nō est ō hoc quod impossibile est fieri. Malū autem culpe Aut iam contractū ⁊ factū est. Aut per tentationē timet futurū. Et hoc sufficiēt orat: aut remitti: aut caueri per duas obsecratōes pcedentes. Et ideo in his duabꝰ dēpatōibꝰ fit tur Oratio dominica fm Lucā. Matheus aut nō tm docet petere sufficiēcia: Sedētā explicās implicita: plura ponit in oratōe dominica. Et b tam super Matheū explanatū est. Ubi etiā ostēdimus qualiter Septem Dona: ⁊ Septem Beatitudines in septē illis petitōibꝰ intelligunt. Et qualiter Septē vicia excludunt p eaſdem.

**e Tait ad illos. Quis vestruz habebit amicum:**

Z Mic q Similitudinē inducit ad oratōis instantiam. Diuiditur aut hec pars in Duo. In quoꝝ Primo inducit Ad instāter orandum. In Scō vero docet Quid est petendū. Adhuc aut Primū horz habz Duas ptes. In quarū Prima: ponit similitudinē. In Scā Similitudis applicate conclusit intentionē. Similitudo posita Duo ꝓmet. Prio em ostendit Petendi necessitatē. Secundo Ēstruit instandi importunitatē. In Petēdi necessitate Tria continent. Scz. Ad cum p quo petitur vinculum obligatiōis. Expressio petitōis. ⁊ Causa necessitatis. De Primo dr [Quis vestrum] Fm Glo. remittitur est legendū. Hoc est: Aliquis. Uel: Siqs vestrm. Et in hoc notat Amici cieraritas. In hoc aut q dr [habebit] notatur Amici fidelitas. In hoc aut q dr [amicū] notatur Amicie necessitudo ⁊ honestas Dicit ergo [Quis vestrū] hoc est aliqs vestrū. quia Non omniū est habere veros amicos: sed paucoꝝ vt dic Phus in Ethic. Ecci. vj. Amicus fidelis qui inuenit illum: inuenit thesaurū. Ite aut amicus allegorice christꝰ est. Jo. xv. Vos dixi amicos. ꝙa omnia q cūq audiui a pre meo nota feci vobis. Et ante Ibidē Maiorē hac dilectionē nemo habz q̄ vt aiam suam ponat quis p amicis suis. Moraliter aut Amicus noster: est noster animꝰ. Uel: Nostri cordis intellectus. Prouer. vij. Dic sapie soꝝ: mea es: ⁊ prudentiā vocabi amicā tuā. Can. ij. Ego dilecto meo ⁊ dilectus meus mihi: qui pascitur inter lilia. hoc est: virtutuz odoribus: in quibus pascit animus [habebit] Ecce Amici fidelitas: que notatur in psecutia dilectōis in futurum. Prouer. xvij. Amicus est qui omni tempore diligit. Prouer. xviij Uir amicabilis ad societatē magis amicus erit q̄ frater [amicū] Amicꝰ dicitur quasi animi custos. Et in b notat necessitudo amiciae ⁊ honestas. Due em sunt False amicie ⁊ Una vera. Falsa em est que fundat sup temporalem vtilitatez: tantū diliges quanta est vtilitas. Non diliges hominē: sed vtilitatē ab homine puenientem. Ecci. vj. Est amicus socius mense: et non permanet in die necessitatis. Falsior aut amicicia est que non fundat: nisi super delectationem Sicut fuit amicicia Samsonis ad Dalilā. Judicū. xvj. Per quā tonsus est a virtute. Ligatus funibus cōcupiscētie: excecatus obtenebratōne intellectus. Ezec. xxiij. Nasum tuum ⁊ aures pcident amatores tui. Tertia est amicicia vera: Que fundatur super honestum. Hieronymꝰ. Uera em illa necessitudo est: quam non vtilitas rei familiaris: non subdola ⁊ palpans adulatio: sed christi necrit amor. ⁊ studia sacrarum scripturaruz conciliant. Ecci. vj. Qui timet dominum: eque habebit amiciciam bonam: quoniam fm illum erit amicus illius. Hoc igitur modo aliquis [habebit amicum] siue Literaliter siue Moraliter siue Allegorice: quoniam In amicis nihil est diligendum nisi honestum.]

**Et ibit ad illum media nocte: ⁊ dicet illi. Amice: commoda mihi tres panes**

Ecce ꝫ continꝫ ꝓteritōis ex̄ssio. Tangit aūt Tria. Motū confidentie. Tempus indigentie.et Petitionē sufficientie. Motū confidentie tangit cū dicit [ibit ad illum] ad quē habet imperandi confidentiā. Prouer.vj. Discurre festina: fusca amicū tuū. Talis aūt est amic⁹: est vnus cum amico cordis: et magꝫ ꝯ frater. Eccl.vj. Amic⁹ ſ ꝑmanserit fixus: erit tibi ſm corp⁹ tuū: et in domesticis tuis fiducialiter aget [media nocte] pūr indigentie Ut aduersitat. Sap.xvij. Dum q̄etū silentiū tenerent oīa: et nox in suo cursu medīū iter ꝓgeret: oipotēs sermo tu⁹ venit. Pſ.cxviij. Media nocte surgebā ad cōfitendū tibi sup iudicia iusticie tue. Esa.xxvj. Anīa mea desideraui te in nocte: sed et spū meo in ꝓcordijs meis de mane vigilabo ad te. [Et dicet ille] Ecce Cōfidētia amicicie. Eccl.vj. Si possides amicū: in tentatione possidebis eū. [Amice] q̄ es animi mei custos. Eccl.vj. Amico fideli nulla est compatio: et nō est digna compatio auri et argenti contra bonitatē illi⁹. [accōmoda] hoc est: ad cōmodū meū ꝓsta. Ea em̄ q̄ sunt amicoꝝ: cōia sunt ꝯtū ad cōmodū vtriusq;. Eccl.viij. Multitudinis credentiū erat cor vnum et anima vna. nec q̄ꝫ eoꝝ quę possidebat suū esse aliq̄d dicebat: sed erāt illis oia cōia. Eccl.vj. Amic⁹ fidelis medicamētū vite et immortalitat. q̄ meruīt dīm inuenīre illū. Talis em̄ facilis est ad accōmodandū. [tres panes] hoc est: tres refectiones. Qui ſm gloriam fūt Fides sancte Trinitat. Ut Fides patris nostrā reficiat infirmitatē ex oipotētia: Fides filij nostrā reficiat ignorantiā ex sua sapia: Fides ſpūſcti nostrā reficiat et reparet malitiā ex sua bonitate. Fides aūt vnitat. essentie: nam reficiat anmā ex sue gr̄e vnione et consolatōe. Ben.xviij. Accelerate tria sata similē cōmisce: et fac subanericios panes azymos. Prim⁹ panis Dat virtutem. Pſ. cij. Panis confirmat cor hominis. Secūdus Dat oculoꝝ illuminationē q̄ attenuari fūt et obtenebrati p̄ inediā. Reg.xviij. Gustans paululū de melle ūto et illuminati sunt oculi mei. Verbū em̄ veritatis ō: Panis: ꝓter solicitatē virtutis. Et ō: Mel ꝓter dulcedinē sue puritat. Pſ. Quādulcia faucibus meis eloq̄a tua sup mel oti meo. De Attenuatione aūt oculoꝝ: ex fame Esa.xxxviij. Attenuati sunt oculi mei suspicientes in excelso. Naturale em̄ est ex longa fame obscurari visum. Eccl.xv. Li bauit illum pane vite et intellectus. Tert⁹ panis Dat sanitatē p dei bonitatem. Et ideo ō: panis vite. Matth.xv. Cū mulier syrophenissa peteret filie sanitatem que male a demonio verabat: Respondit dūs q̄ non est bonū sumere panē filioꝝ et mittere canibus ad. Et intellexit de gratia bonitat. cōtra malitiam demonis. Prouer.vi. Panē ociosa nō comedit. Fides aūt Unitatis non est panis ꝯtus: sed est idem in tribꝰ vnius affectiones et intentiones anie que in multa diuisa est ſm multa vanitat. cōcupiscibilia. Ben.xlix. Aser piguis panis eius et ꝑbebit delicias regibus. Poterit etiam dici q̄ cr̄ḡis qui venit de via amicus: est nr̄ anim⁹ Q. Tres panes sunt Intellect⁹ veritatis: et Affectus bonitatis: et Diuine dulcedo consolationis. Prim⁹ Crescit in spica verbi. Secundus Germinat in culmo virtutis. Tertius Floret in delicijs cōtemplationis. Prim⁹ panis est azymus absq; fermēto herētice prauitat. Exo.xiij. Azyma comedetis: et nō erit fermentum vobis in domibꝰ vestris. Secūs panis est Calidus calore charitat: sine cui⁹ calore informes sunt virtutes. Jos.ix. Panes q̄n egressi sumus de domibꝰ nostris ut venirem⁹ ad vos calidos ſūpsim⁹. Hoc: q̄n nostra relinquētes sociari quesiumus sanctoꝝ virtutibus. Tertius panis ē Oleat⁹ pinguedine ſpūalis consolatiōis. Exo.xvj et Nūe.xj. Manna sapor ē habebat panis oleat. Isti sunt ꝙ tres panes. Vel Tres panes sunt Discretio mor. Discretio eligibilium. et Perfectio amoris siue desiderior. Discretio mor est ad actus piscēdū honestū virtut. Discretio eligibilis est ad cautelam vanitat et adeptionem veritatis. Perfectio amoris est ad cuitationē libidinis et amplexū sume dulcedinis. De Prīmo ō: Deu. iij. In studore vultus tui vesceris pane tuo. q: Panis motū cū labore excolit. De Scōo dicit. iij. Reg. xix. Respexit Helias: et ecce ad caput eius panis subcinericius et vas aq̄. quia Panis discretē veritat se pe regit siktitudinib⁹ vanitat. De Tertio ō: Luce xiij. Btūs qui manducauerit panē in regno dei. Prim⁹ hoꝝ docet in puerbijs. Scōs aūt Eccliastc. Tert⁹ ho in Cantic canticoꝝ.

## Quoniā amicus meus venit ō via ad me: et non habeo qō ponā ante illum.

Allegatio est Cause indigentie. Et tangit Dus. Quoꝝ Unū est Oportunitas indigentie. Alterū aūt Ipsa indigēia. Oportunitas est ex hospitalitate. Illa em̄ facit oportunā petitionē. Et circa hanc tangit Tria. Idonietatē hospit venientis. Lassitudinem recreatiōe indigent. et Declinationē ad se cui incōueniēs est pati repulsam. De Primo dicit [Qm̄ amicus meus] qui recepit est idone⁹: q̄a ab illo mihi habeo diuitū. Prouer.xij. Qui negligit dānū ꝓter amicū iust⁹ ē. [Amic⁹] ergo [me] cuius occasiōe libenter damnū subeo ex̄pēsarum [venit] de via lassus et fract labore. Esa.xxviij. Hec est requies mea. reficiat lassum: et hoc est meus refrigerū [ad me] et ideo denegare hospitalitatē est turpe. Deb.xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci. p hāc em̄ placuerūt q̄dā angelis hospitio receptis [et non habeo] Allegatio est indigentie. Dicit [nō habeo] Esa.iij. In domo mea nō est panis neq; vestimentū. Est aūt nimis indigens domus: panes sup̄addictos nō hūs. et ideo cōpellit ad amicū diuitē recurrere Qui est deus. De cui⁹ domo ō: Pſ.xxxv. Inebriabunt ab vbertate dom⁹ tue et torrēte voluptatis tue potabis eos [quod] cū honestate [ponam aī illum] vt ad libitū accipiat ꝯtrum vult vel indiget. Ecc.iij. Distribuebatur vnicuiq; ꝯtrum cuiq; opus erat. Et h̄ ostēdit q̄ hospiti pauperi apponēdus est cibus potus q̄ frāgēdus Maxime si in deo sit amicus et honestus. Un̄ Lu.xviij. Lucas et Cleophas q̄ collegerāt domīū in specie pegrini: nō dño dederunt fragmēta panis: sed potius cōmensalē sibi fecerūt: et sibi

panem apposuerunt frangendū. Unde ibidē dicit q cognouerūt eum in fractione panis: vt ōr Hzego. merito rāe hospitalitat. Paupt aūt trāseūt: q sola fortuna paup est: nō spū paup: frangend est panis. Sicut ōr Esa.lviij. Frange esurienti panē tuū: et egenos vagos q induc in domū tuam.

## Et ille deintus respondens: dicat. Noli mihi molestus esse.

Hic tangit Similitudinē ad oratiōis instārā. Tangit aūt Tria. Scz Amici ad quē tpe necessitatis recurrit excusationē. Perentis pseuerantem importunitatē. et Importune instanz victoriam. Circa Primū Tria tangit. Primū q dem Amici ad amicū difficilē aditū. quia vnus est intus: et alter est foris. Scōm aūt Petitiōis ꝓpositē cōrari eratē. Tertiū vo Excusationis causam multiplicē De Primo ōr [Et ille] .s. amicus diues. Rho. Diues in oēs q inuocant illum [deintus] quia ipse est intus in secreto et gaudio contēplatiōis beator. Joan.xiij. In domo patris mei mansiōes multe sūt. Ad hoc intus vocat Matt.xxv. Intra in gaudiū dñi tui. Heb.iij. Fest inem in gredi in illam reqem Et ñ obdurez q s er nobis fallacia peccati, Pś.xcv. Introite in conspectu ei in exultatione. Intus em esse: est in intimis secreti faciei dei manere. Pś. xxx. Absc̄odes eos i absc̄ōdito faciei tue: a cōturbatione hoiz. Sic g deus noster amicus: nullo indigens: oibus bonis abūdās: est intus: et nos stātes ad ostium miscōie ei pulsantes foris. Mat.xxv. Uenit sponsus: et q parate erant intrauerūt cum eo ad nuptias: et clausa est ianua [Rūdēs dicat.] Nō em sic reducit vt pulsans non audiat. sed audit et respōsa dant petentibus. Esa.lviij. Tunc inuocabis et dñs exaudiet: clamabis et dicet Ecce assum: q misericors sum dñs deus tuus. Erit aūt tps cū nec exaudiet: neq; respondebit. Threñ.iij. Cū clamauero et rogauero: excludit orationē meā. Pś.lxxiij. Cū accepo tempus ego iusticias iudicabo. Mō aūt clamātes: Aliq audit et rūdet: sed non exaudit. Sicut audiunt diuitē purpuratū in inferno: et respōdit Sed non exaudiuit Lu.xvj. Aliq audit et rūdet: sed exaudītione differt vt ad instantiā orōis .p.occet. Jaco. vl. Multū valet deprecatio iusti assidua. Aliq statim orantē exaudit. Nicre.xxiij. Clama ad me et ego exaudiā te: et annūciabo tibi grādia et firma q nescis. Aliq exaudit desiderū an clamo: ē. Pś. ix. Preparationē cordis eoz audiuit auris tua. Exo. xiij. Quid clamas ad me. Hoc em ad Moysen dixit dñs cū non ore sed corde clamaret. Sic igit clamanti et pulsanti amico: deintus respondēs dixit [Noli mihi molestus esse.] Ecce Petitōis dispensatoria contrarietas vt auditus et instantius petatur. Job. xxx. Clamabo et non exaudies me. sto et non respicis me: mutat es mihi in crudelem: et in duricia manus tue aduersaris mihi. Habacuch.j. Usqquo domine clamabo et non exaudies: Uociferabor ad te vim patiens et nō saluabis? Sic em se habet aliq dominus acsi sibi molest sit ozās et pulsans. Et hoc dispensatorie facit vt instanti requirat.

## Jam ostium clausum est et pueri mei mecum sunt in cubili: non possum surgere et dare tibi

Ecce ml'timoda excusatio exaudiēdi. Premittit aūt b Duas causas difficultat exaudiendi: et Scōo Subiungit Surgēdi impotētiā. Una q dē causa est q Intēpestiua est petitio: qa ostiū est clausum. Scōa aūt est Quies familie quā nō est conueniens inquietare, De Prima ōr [Jam em] tpe q cetis [ostiū meū clausum est.] Est em tps laborīs dū viuim et sani et fortes sum. Et tūc pater nobis ostium diuine miscōie et largitat. Gal. vl. Dū tps habemus operemur bonum ad omnes Esa.lv. Querite dñm dū inueniri pōt. inuocate eū dū ꝓpe est. Et Esa.xlix. Tpe accepto exaudiui te: et in die salut auxiliat sum tui. Tunc em ostiū pater aditus diuine miscōie, Qñ aūt tam defessa est virtus: vel vita funct est hō: ostiū est clausum: et tunc mag difficulter impetrat q petit. Pś. cxvij Aperite mihi portas iustitie: ingressus in eas confitebor dño. hec porta dñi: iusti intrabūt in eam.

Attendēdū aūt q Molestū ōr q̄si molest est lassum. Et hoc est idē qđ supgrauans. Et ideo molesta est petitio Tripl'r. Aliq̄n em molesta est petitio ꝓpter ingratitudinē petentis: q molestus est dño. ij. Machab.ix. Orabat aūt sceleratus dñm a q nō erat misericordiā consecuturus. Aliq̄n molesta est ꝓpter Petitionēq mala: et male petunt. Jaco.iiij Petis et nō accipis: eo q male petas. Aliq̄n molesta est ꝓpter ꝓportionē petentis ad rē petitam: q nō expedit peteri neq; decet. Cū Oratio sit petitio decentiū a deo: vt ōr Dam.ij. Loz.vij. Ter dñm rogaui vt discederet a me. et dixit mihi dñs. Sufficit tibi gra mea. Et hoc est q̄n homo petit p seipso. Uno aūt modo est molesta quādo petit pro alio Scz: ꝓpter finalē abiectionē ipsi .j. Reg.xvj. Usq quo tu luges Saul: cum ego abiecerim eum. Dic aūt ista petitio dispensatorie ōr esse molesta: Ut istās petat: Ut auidus reqrat. Pś. ciij. Querite dñm et cōfirmamī: qrite faciē eius sp. Ostium etiā miscōie aliq̄n est clausum. Aliq̄n etiā est repagulis ꝑpetuis offirmatū. Mō em dū viuit: et aliqua causa dissimulationis misericordie diuine et dilationis est clausum. Post mortē aūt erit offirmatum. De Primo dicit Beñ. viij. Clausit affixis ostium dominus. Quod tamen postea ad misericordiam conuersus aperuit. De Firmatura perpetua dicit Matth.xxv. Clausa est ianua. Et ideo ibi pulsantibus respōdet Nescio vos. Hoc est ergo q dicit primo modo loquēs [Ostium meum clausum est: et pueri mei mecum sunt in cubili.] Secunda causa est excusationis. Dicunt aūt pueri a puritate qui sunt cum dño. Esa.viij. Ecce ego et pueri mei q̄s dedit mihi dñs.j. Re.xxj. Sūt vasa puerorum sancta. hoc est corda pura sunt puerorum. Vi sunt cum dño Vel ꝑsentialiter in beatitudine. Deut.xxxiij. Omnes sancti in manu illius sunt. Uel sunt cum ipso ꝓ intentionem pie cōuersationis. Phil.iij. Nostra conuersatio in celis est Et est acsi dicat. Si purus esse: et de puris: et

meū esse. Et ḋa purus nō es: non dignus es vt
statim vbi detur. Sed stude puricari z insta peri-
tionē. Oportet eī instanter orare. z nō deficere. Di
cit aūt [in cubili] Cubile vocās Vel: secretū bea
titudinis. Vel: secretū cōemplationis. Matth. vj
Intra in cubiculū z clauso ostio: ora patrē tuum.
Esaie. xxvj. Vade popul⁹ meus intra in cubicula
tua z claude ostia tua sup te: abscōdere modicum
ad momentū donec pertranseat idignatio mea. [Nō
possum surgere] quasi conclusio est ex p̄missis
Et dicat se non posse: qō nō cōmode pōt vel cōgru
it fieri, ꝙt tempus negligētiū: in quo facilius pote
rat inuenīri misericordia. Sicut quādo aliqs vsq; ad
vltimā eratem vel vsq; ad vltimā egritudinē dif
fert cōuersionē. Illius eī amic⁹: animus scz Vel
spūs: semp est in via: de qua ꝺr Sap. v. Lassati su
mus in via iniquitatis z ꝑditionis z ambulauim⁹
p̄ vias difficiles. Tarde igit iste reuertitur ad cor.
Contra qō dicit Eccl. v. Ne tardes cōuerti ad do
minū: et ne differas de die in die. Subito eī ve
niet ira illi⁹: et in tpe vindicte disperdet te. Dicit eī
Ezech. ꝙ Qui non vult conuerti ad dominū cum
pōt: iustū est vt infligat ei nō posse eū voluerit. Et
ītētū ad hoc ꝺ dicat [Non possum] ḋa quo ad
hoc nō cōgruit: q̄ horam in qua ostiū aperum fu
it neglexit [surgere] Hoc ꝺr effectum. ḋa Si
cut ꝺr Ps. cxx. Nō dormitabit neq; dormiet q̄ cu
stodit israel. Sed quia ceteri⁹ opatur circa nos: et
nos donis suis z deuotiōe surgere facit. ió Surg
gere dicit. Et ꝺr Nō surgere: q̄n hoc nō facit. Lan.
v. Surreri vt aperem dilecto meo. at ille iam decli
nauerat atq; transierat [et dare tibi] Attēde q̄
amic⁹ petit accōmodari panes. Deꝰ aūt amicus
tacet de accōmodatiōe: et dicit de Datiōe. q̄ Bra
tis sunt dona z vocatio dei Sicut ꝺr apls Rho.
xj. Et sensus est [Non possum] de congruentia
et culpa negligētie tue: stari [surgere] [et dare ti
bi. Sed in pena negligentie tue donū differt. Ue
instantia deuotiōis recupes: quod negligētia tpis
neglexisti. Ptere. xlviij. Maledict⁹ qui facit op⁹
dei negligenter. Matt. xx. Quid h stans tota die
otiosi. Ideo ꝺr Eccles. ix. Quodcunq; valet man⁹
tua instanter opare. q̄ nec op⁹ nec ratio nec sapia
nec scia est apud inferos q̄ tu ꝑgeras.

**Et ille si pseuerauerit pulsans
dico vobis: et nō dabit illi surgēs
eo⁹ amicus eius sit: propter im
probitatē tñ eius surget: et dabit
illi quotquot habet necessarios.**

Tangit alterā ꝑtem Silentiū. Et dicat Tria.
Perseuerantiā pulsatiōis. Causam donationis.
et Sufficientiā collatoꝝ. De Primo ꝺr sic. [Et il
le scs pulsans z indigens] si pseuerauerit] cū
instantia z deuotiōe z humilitate] pulsans ad osti
um misericordie. Mat. x. Qui pseuerauerit vsq; in fi
nem hic saluus erit. Ideo ꝺr Hebre. xij. In disci
plina perseuerate. se nobis tanq; filijs offert deus
Ideo etiā docet Lanf. v. cum pseuerantia pulsare
misericordiaz dicēs. Aperi mihi soror mea: columba mea:
immaculata mea. q̄ caput meū plenū est rore: z an
cinni mei guttis noctiū. Si eī contingat nos ri
gari rore tribulationū: z infundi guttis aduersita
tis in seculo tenebroso: tamē nō remittere debem⁹
de instantia orationū [Dico vobis] Confirma
tio est: humana vtens similitudine. Matth. xxiij
Lu. xxj. Verba mea nō transibūt [etsi nō dabit
ei] Non q̄ liberalis nō sit. sed q̄ differt ex causa
donationem. Ps. lxxvij. Iudicit deus z distulit
Ideo ꝺr Ps. xxxix. Expectans expectaui dñm. Et
iterꝫ Psal. xxvj. Expecta dñm viriliter age z cōfor
tet cor tuum z sustine dñm [surgens] sicut nos
in exteriorib⁹ agens: et nō vltertius pulsatione dis
simulans. Ps. xlvij. Exurge quare obdormis do
mine: exurge z ne repellas in finē: quare facie tua
auerti] eo⁹ amicus eius sit. ḋa Pulsans tē
pus negligēdo: amicitias ñ meruit. Prouer. xvij.
Qui celat delictū: querit amicitias. qui altero ser
mone repetit: separat federatos. Celare delictum
est: post reconciliationē ad deum factā delictū non
repetere. Altero aūt sermone repetere: est post recō
ciliationē factam p̄ ingratitudinis vicium poste-
(al's iterꝫ) peccatū innouare. Et Ille sepat amicicī
as: et nō merek q̄ deꝰ ei aliq̄d faciat. [eo⁹ amic⁹
eius sit] nisi cuincat p̄ instātā deuotionis. Ps.
lxij. Oñ si inimic⁹ meus maledixisset mihi: sustī
nuissem vtiq;. Tu vo homo vnanimis dux me⁹
et notus meus Qui simul mecū dulces capiebas
cibos: in domo dei ambulauim⁹ cum ꝓsensu. Ue
niat mors sup illos z descēdant in infernū viuen
tes. Et ideo nō merenī ato exaudiri. Et hoc est qō
se quit [propter improbitatē ei⁹ eius] hoc e:
ꝑ importunā istātā ipsi⁹. ij. Ti. iiij. Insta oportune
importune. Ps. Non discedimus a te: viuifi
cabis nos. xlij. Reg. ij. Viuit dñs z viuit anima
mea: quia nō derelinquam te. Esa. xxxviij. Sicut
pullus hirūdinis sic clamabo: meditabor vt colū
ba. Attenuati sunt oculi mei suspicientes in excelso.
[surget] in exteriorib⁹ circa nos opando. Ps.
lxvij. Surrexit tanq; dormiens dñs. Matt. viij.
Tunc surgens imperauit ventis z mari: et facta est
tranquillitas magna [Et dabit illi] quia etiā in
se liberalis est. et libenter dandi accipit occasionē.
Jaco. j. Dat oib⁹ abundanter z nō improperat [q̄t
quot habet necessarios] Ecce Sufficientia
dari: q̄s ille ad nūerꝫ puū perierat. Hester. ij. Largi
tus est munera iuxta magnificentiā ꝓpriā palem
Et quō nō daret: qui abiens ad secretū celi: seruis
cōmisit vt darēt oia necessaria: etiā anteq; peteren
tur. Matth. xxiij. et Lu. xij. Fidelis seruus z pru
dens quem cōstituit dñs sup familiā suam vt det
illis in tpe tritici mensurā. Ps. cxlvij. Agnus tu ma
num tuam et imples omne animal benedictione.
Ideo Lu. xxij. ꝺr. Qñ misi vos sine pera z sine sac⁹
culo: nunq̄d aliq̄d defuit vob? At illi dixer. Nihil
Tob. xij. Bonis oib⁹ p̄ eū repleti sumus.

**Et ego dico vobis Petite z da
bitur vobis. querite z inuenietis
Pulsate z aperiet vobis. Omnis
eī qui petit accipit: et qui querit
inuenit: et pulsanti aperietur.**

B 2 Explanatio est Similitudis. Et tangit ꝫ Duo primo cũ cõducit assuetudie (alis cõducit a similitudine) inducere similitudinis. Scõ Ulteriorem rationẽ inducit a minori in qua probat vtilitatẽ rei petite. Dicit ergo [Et ego] qui veritas sum. Joan.xiiij. Ego sum via: veritas: et vita [dico vobis] Matt.v. Jota vnum aut vnus apex non preteribit a lege donec omnia fiant [Petite et dabitur vobis] Duo dicit. Exhortationẽ ad petendũ. et Fiduciam dat ad impetrãdũ. Et de expositione huius loci et sequentiũ plurima fm expositiones Sanctoꝝ a nobis notata sunt capl'o. vj. q̃ B repetere non oporet. Est Acti dicit. Exq̃ p instantiã vincit deus vt det petita [Petite et dabitur vobis] Penit igit donũ gratie et virtutũ ad merendum [Et dabitur vobis] illud. Et adijcient dono eternitatẽ ad beate viuendũ et feliciter regnandũ. Matth.vj. Primũ querite regnum dei et iusticias eius. et hec oia adijcient vobis. Attendẽdum aũt Qualiter sit petẽdũ bonũ vtuꝫ. et Quid petendũ. et Pro quo. Petẽdũ em est: Pie. hoc est: q̃ ipse petẽs pietate fidei et dilectionẽ organtis sit informatus. Et hec fides debet mouere ad petendũ. Jaco.j. Postulet in fide nihil hesitãs. Qui em hesitauerit similis est spume maris que a vento mouetur et arcẽtur. Nõ g̃ estimet hõ ille q̃ aliqd acceptur⁹ sit a deo. Joan.xvj. Sicut petieritis patrẽ in nomine meo. hoc est: in pietate et fide nois mei: dabit vobis. Jaco.iiij. Petis et nõ accipis: eo q̃ male petas. vt in cõcupiscentijs vestris insumatis. Est aũt petendũ donũ vtutis: ad meritũ. q: hoc ẽ ad salutẽ. Joan.xvj. Usq; mõ non petistis quicq̃ in nomine meo petite vt gaudiũ vestrũ sit plenum Nullus em boni: profectum habet gaudium nisi virtus meritoria. Que sicut de Zimbro. sincera et sancta delectatõe suos delectat possessores. Pſ. xvij Unam petij a dño: hanc requirã vt inhabitẽ in domo dñi oibus diebꝰ vite mee. Hoc aũt nõ fit: nisi p meritũ virtutis. Hoc cõsiderans Helisꝰ. iiij Reg.ij. cum diceret sibi ab Helia q̃ peteret ab eo q̃ vellet: anteqũ tolleret ab eo: dixit. Dic vt spiritus tuus duplex fiat in me. Spũs em meriti duplex est: dũ per vtutẽ organ ad meritũ: et p eandẽ virtutem organ ad veniã delectoꝝ. et satisfactõẽ. Hoc igit est petendũ Pro seaũt est petendũ. quia nõ semp p alio eraudit petens. Sicut patet. j. Reg. xv. Ubi Samuel nõ est exauditus pro Saul petens. Sed qui Pie ad salutẽ petit pro seipo: semp accipit q̃ petit. Pſal.xvij. Exaudiuit de tẽplo sancto suo vocem meã: et clamor meus introiuit in aures eius. ij. Cor. xij. cũ Paulus peteret a se remoueri stimulũ: nõ est exauditus. quia amotio stimuli non fuit ad salutem: sed potꝰ exercitio (alis crescitium) stimuli opabaꝫ ad virtutem meriti. Aliqñ tamen aliquis exaudit pro alio petens. Sic Stephanus pro Paulo. Sed hoc non fit semper: vt prius dictum est. Pro se aũt semp exaudiunt sancti. Debꝛe.v. In omnib⁹ exauditus est pro sua reuerentia. Joan.xj. Ego sciebam quia tu semp me audis. Nec em nõ em de christo vera sunt fm se: sed etiam vera sunt de mẽbris. Addũt etiam q̃dam ꝙ Perseueranter petat qui petit. Luc.xj. Si perseuerauerit pulsans dico vobis etsi non dabit ei surgens: eo ꝙ amicus eius sit: ꝓpter improbitatẽ tamẽ illius surget et dabit ei quotquot habet necessarios. Sic ergo petite donũ virtutis [Et dabitur vobis] quia Liberalis pater bñ sibi reputat fieri si inueniat locum dandi et oportunitatem Et hoc habet si aliqs ad ipm manus ad accipiendũ petens extendat. Pſal.cxliij. Magnificentiã glorie sanctitatꝭ eue loquent: et mirabilia tua narrabũt. Magnificentia aũt vt dicat Pbs est Magnoꝝ et i magnis liberalitas. Ero.xv. Date magnificentiã deo nostro. Dic em dat omnibus: et abũde iuxta magnificentiam principalem. Deſter.ij. Ero.xv. Magnificus in sanctitate. hoc est: in donis ad sanctitatem pertinentib. Sic ergo a magnifico principe deo magnifice dabitur vobis. Eph. iij. Dedit dona hominꝫ. Rhoma.x. Diues in oẽs qui inuocant illum. Jdeo dr.). Corinth.ij. In oib⁹ dictis diuites facti est [in illo: in omni verbo: et in oi scientia: sicut vt nihil desit vobis in vlla gra] Que rite et inuenietis] lumẽ veritatis. Non em q̃ritur dicit Augustin⁹ nisi qd iam fm aliquid nosc̃atur quia aliter inuentum non cognosceret. Est em ꝓncipium veritatis in nobis concreatũ: vt dicat Damasce. ad cuius lumẽ: cognoscãt inuẽta in conclusionib⁹ veritas. Sic em dicit Pbs ꝙ Omis scientia intellectiua ex principijs fit cognitiõe. Nec mo em querit hoc quod si inueniat: nesciat se inuenisse. quia sic semp quereret post inventiones: sicut antecq̃ inueniat. Sic ergo et hac de causa lumẽ q̃ritur veritatis: cuius ꝓncipia sunt in nobis. Et attende ordinem. quia Per donum virtutis: quod petitur datur virtus querendi: et tunc imperatur vt queramus. Pſal.ciij. Querite dñm et cõfirmamini: querite faciem eius semp. hoc est: presentiam veritatꝭ eius. Querite aũt Diligẽter et Sapienter: et Cum humili intellectu: et Cum pietate. Diligẽter: sicut docet dñs Luc.xv. Accendit lucernam et euerrit domũ: et querit diligenter donec inueniat. Accendere lucernã est deuotione et confessione cor purificare: et flamma sacratie scripturarꝫ illuminare. Euertere domũ est euoluere Sacramẽta ecclesie triumphantis et militantis: et considerare effectus diuinos in rebus mundi huius: et in his inuestigare veritatẽ. Querere diligenter est meditatione et contẽplatione per rationẽ continue in admiratione esse suspensum donec inueniat. Querere est vsq; ad illuminationẽ veritatis pseuerare: et tunc de inuenta veritate ꝓmaximũ gaudium concipere. Pſal.cxviij. Revela oculos meos et considerabo mirabilia de lege tua. Sapienter querere: est deum Ubi est q̃rere: et Quando potest inueniri. Job.xxviij. Non invenitur in terra suaviter viuentium. Oportet ergo studere difficilibus: arcaque est omnis disciplina et virtus. Debꝛe.xij. Omis disciplina in pñsenti nõ est gaudij. sed meroris. Addũc. j. Cor.ij. Loquimur dei sapientiam in mysterio absconditam quam nemo ꝓncipũ huius seculi

li cognouit. Ergo inter potētes seculi z pbos mūdi nō inuenit. Job.xxviij. Trabit sapia de occulto: būilitō absōdit: a secularibō. Matth.xj. Abscondisti hec a sapientibus z prudentibus z reuelasti ea paruulis. ita pater qm sic placuit fuit aīs re.j. Lo rinth.ij. Loquimur dei sapiam in mysterio absōditā. hoc est: in occultis diuinis susurrijs z deuota contēplatiōe in secreto acceptū. Job.xiij. Ad me ditū est verbū absconditū: et q̄si furtiue suscepit aurīs mea venas susurrij eius. Cū būilitate aūt ieiū lectus q̄rendū est: vt in captiuitatē redigāt. Lo.x. In captiuitatē redigētes omnē intellectū extollentē se aduersus sciaz christi. Pō. cxviij. Intellectū dat paruulis. Prouer.j. Ut det paruulis astutia: adolescēn aūt scia z intellectus. Ptolome⁹ pbus. Qui inter sapientes est humilis: ipē sapientes est sapientior. Sicut pfundiores lacꝰ ymę plures capiūt aq̄s. Sic būl Salomon accepit sapiam. Sap.ix. Da mihi sedīū tuaꝝ assistricē sapiam z noli me repbodare a pueꝛ tuis: q̄ ia seruus tu⁹ sum ego z filius ancille tue. Quirendū est etiam pie cum deuotiōe que totū cor affluere faciat ad veritaꝫ ammirationē. Esa.lx. Videbis z afflues z mirabit z dilatabit cor tuū. Sicut dr Dan.x. In visione tua solute sunt cōpages mee: et nihil in me remansit virū. Hoc significatū est Exod.iij. vbi dicit Moyses Vadam z videbo visionē hanc magnā. Nō em magna vitas videt nisi per pietatem z deuotionē ad eam accedat. Sic ergo querēda est veritas z pscientia diuina: diligēter: sapienter: humiliter: et pie. Et hoc est q̄ dr

**Querite et inuenietis** ¶ hoc est: in⁹ venietis q̄ foris fuistis. Cant.iij. Cū pertransissem eos inueni quem diligit ania mea. Hoc est: pertransissem vigiles q̄ custodiūt ciuitatē. Vigiles aūt dicunt angeli, pter suam insomnē naturā: vt dr Chrys. Inter q̄s cōuersandū. et Cū quibꝰ cōfabulandū est. et A quibꝰ querēda est veritas diuina: que tamē vltra eos inuenit in seipsa: q̄ius in eis resplēdeat p multa decoris z glorie argumenta. Baruch.iij. Deus noster adinuenit oēm viam discipline: et tradidit illam Jacob puero suo: et israel dilecto suo. Ua discipline dicit veritas diuina quā inuenit deus qñ nos inuenire facit. Tradit aūt eam inuenientem Jacob luctanti in orōne cū sapia. Et israel recissimo: in mandatis dei tradit q̄piendā. Qñ sic dr Sap.j. In malivolā aiam nō intrabit sapiētia: neq̄ habitabit in corpe subdito peccatis. Sic autem

D.2 inuenta veritate: et data virtute ¶ **pulsate z aperietur vobis** ¶ Pulsat em qui iam quenit. Pulsat aūt ad ostium beatitudinis z pfectionis. De q̄ dicit Joan.x. Ego sum ostium: per me siquis introierit saluabit z pascua inuenier. Nec aūt beatitudo perfectionis: non est cū patrie ad quā pulsans continue dicit illud Phil.j. Cupio dissolui z esse cum christo. sed etiam est beatitudo pfectionis vic vt homo iam virtute, pficiens z veritate intus resplendens: totus diuinus in deo delectatus iuenitur. Pō.xxxvj. Delectare in domino: et dabit tibi petitōes cordis tui. Ita q̄ iam despiat quicqd deus nō est. Hic em iam ad secreta dei pulsat: alibi gmanere non valens: d. cum Pō.xv. Dixi dño deus meus es tu: quoniā mihi bene non est sine te Sic em habet vitas hebraica: in loco vbi nos habemus: qm̄ bonoꝝ meoꝝ non eges. Ad hoc ergo ostium instanter manu boni operis z clamore orationis z deuotionis pulsandum est ¶ **et aperietur vobis** ¶ Aperit aūt cum introitus panditur ad diuinas pulcritudines z delectationes. Psal. xcix. Introite in cōspectu eius in exultatiōe: introite portas eius in confessiōe: atria eius in hymnis confitemini illi. Hymnizantes em ingrediuntur qui diuinas in se sentiunt delectatiōes. Ui sunt q̄ claues accipiūt habitatiōis diuine et intrant cum nouerint. Esa.xxij. Dabo clauem domus Dauid qui aspectu desiderabilis ierēpiatur: super humeꝝ rum eius: z aperiet: nō erit qui claudat: z claudet et nō erit qui aperiat. Ui sunt illi felices De q̄bus dicitur in Psal.xl. Ingrediar in locum tabernaculi: admirabilis vsq̄ ad domū dei. Propter hec tria dicit christus Ego sum via: veritas: z vita Joan.xiij. Via em est pficientibus in merito virtutis. Veritas aūt splendentibus in scientia Veritatis. Vita aūt quenientibus ad delectationē diuine dulcedinis. Sic fm Augustinū Petit fide operante per dilectionē que est forma omnis meritorie virtutis: Queritur spe semp illuminantis veritatis: Pulsat charitate pfecte beatitudinis. S; de his super Matth. dictū est. Dat aūt fiduciam impetrandi cum subiungit ¶ **Omnis em qui petit accipit** ¶ Tante em magnificentie congruit vt omnis qui petit acapiat: et nullus a tanta magnificētia repellatur. j. Machab.ij. Cogitate per generationē quia omnes qui sperant in eum: non infirmantur. Psal.cxliij. Oculi omnium in te sperant domine: et tu das illis. Joel.ij. Omnis q̄cunq̄ inuocauerit nomē dñi saluus erit ¶ **et qui querit inuenit** ¶ quia lumen veritatis seipsum ostendit. Sol em dum queritur: statim luce, pria manifestatus inuenit. Sap.j. Inuenit ab his qui nō q̄runt illum. Apparet aūt his qui fidem habēt in illum. Et quid dicam de querentibꝰ: quia etiam non querentibus se: vltro ingerit se veritas. Esa. lxv. Inuentus sum a non querentibus me: palaꝫ apparui his qui me non interrogabant. Et ideo sicut dicit Aplus Rhoma.j. nullus est excusabilis quia quod notum est dei: manifestum est in illis. Deus em illis manifestauit. Sicut tam em supervius dictus est Nihil querit nisi id qō fm aliquid sui iam intus manifestum habet Et ideo culpabiles sunt qui non querunt: q̄ per naturam suā, pria am quam negligunt cōdemnabunt. quia Omes homines dei veritatem natura scire desiderāt. Et ideo Qui dissimulat nature lumē vt sequat illud querens deum: iuste ydemnat. Psal.xiij. Signatum est sup nos lumen vultus tui dñe: dedisti leticiam in corde meo. Zach.xvij. Diffiniens statuta pora z terminos habitatiōis hoim: querere deū si forte attractent eum: aut inueniant: q̄uis nō lōge sit ab vnoquoq; nostrum. In ipso em viuim⁹: mouemur: z sumus. Uiuimus per gratiam virtutis. Mouemur per inquisitionē veritaꝫ. Sumus per adeptionem z introitū beatitudinis ¶ **et pulsanti aperietur** ¶ Tantum em desiderium

habet vt intremus ad beatitudinem ipsius: q̄ nō sicut homo amicus q̄rit dilationē: sed statim irruptis repagulis t dissilientibꝰ valuis: apit nobis: dicens illud. Gen. xxiij. Ingredere benedicte dñi: cur foris stas. Sic em̄ ad ingrediendum inuitat Esa. xxvj. Aprite portas: ingrediat gens iusta: cuꝰ stodiens veritatem Nec sustinet q̄n ruptis repagulis: volentē intrare t pulsantē introducat. Ps. cxj Contriuit portas ereas t vectes ferreos cōtriuit: suscepit eos de via iniq̄tatis sue. Nihil em̄ diuidit inter nos t deū nisi iniq̄tas. Esa. lix. Iniq̄tates vestre diuiserūt inter vos t deū vestrū. Sic ḡ pulsanti ad ianuam beatitudinis t misericordie libenter aperietur.

**Quis aūt ex vobis patrem petit panem: nunquid lapidem dabit illi? Aut piscem: nunquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petierit ouum: nunquid porriget illi scorpionē? Si ergo vos cum sitis mali nostis bona data dare filijs vestris: quāto magis pater vester celestis de celo dabit spiritū bonum petentibus se.**

£ 2 Hic determinat Utilitatē doni patris celestis cū fiducia imperrandi qō petit. Et in hac parte facit Duo. Quoꝝ Primū est Q̄ primitus instruitur Secdo aūt Ex posita similitudie doni: arguit vtilitatem t patris ad nos benignitatē. In Prio horū Tria facit: p̄m Tria petita q̄ a patre carnali petunt. Petit em̄ Aliqn̄ qō necessarium est cōiter ad vite sustentamentū. Petit etiam aliqn̄ qō est delectationis dulcoramentū. Petit itē aliqn̄ qō promittit vtilitatē future fructū. Et in his tribꝰ omne genus petibilium intelligit. De Primo igit Duo dt. Petiti necessitatē a patre naturali. Et arguit ex impossibili dati nociui collationē. In Primo dic Tria. Dispositionē petētis. Affectū eius a quo petit. et Petiti necessitatē. Dicit ḡ [Quis ex vobis] qui patris affectū non demeruistis: sed mādata patris custodistis vt boni discipuli t obedientie filij. Lu. xv. Ecce tot annis seruiui tibi t nunq̄ mandatū tuum preteriui. Nō em̄ estis filij cōsumaces q̄ lapidandi sūt Deut. xxv. Sed ex vobis nullus est talis q̄ est dilectissimi filij: q̄s pater sp audiet. Eph. v. Estote imitatores dei: sicut filij charissimi. [Quis ergo ex vobis] qui patrē sic vobis obligastis [patrē] qui tantum ad vos habet affectum. Dicre. xxj. Si filꝰ honorabilis mihi est frater: si puer delicatus. quia ex̄ō sum locutus de eo adhuc recordabor eius. Esa. xlix. Si potest obliuisci mulier infantem suum: vt non misereat filio vteri eius. Etsi illa oblita fuerit: ego tamen nō obliuiscar tui. [petierit panem] hoc est: cordis confirmationē: que fit per vtrumq̄. et pāpue p charitatem: que est forma t mater t vtus virtutum. quia Sicut cetera fercula sine pane sic cetere virtutes nihil nutrimenti et confirmationis habent sine charitate. Ps. cij. Panis cor hominis confirmat. Hic est panis supmoꝝ seraphin qui ab incēdio amoris denominant. Hoc calore calidi panes in conspectu domini ponunt p singula sabbata. ℔ cordis q̄cos t delectationes. j. Reg. xxj. Ut ponerent panes calidi in conspectu dñi. hoc est: panis sanctus: vt ibidē dicit Nō habeo panes laicos nisi em̄ panem sanctū [Munq̄d lapidē] Arguit ℔ impossibili apud affectū paternū. Lapis aūt significat cordis duriciā ad charitatē t virtutē donum. Dicit ḡ [Munq̄d] pater tāpius et bonus [lapidem] hoc est: cordis duriciā [dabit illi] O. d. Non est possibile. Quinpotius pater pōt dicat lapidi, hoc est: cordi duro: vt panis fiat Mat. iiij. Ezech. xxxvj. Auferā a vobis cor lapideū t dabo vobis cor carneum. Sap. xvj. Paratū panem de celo pstitisti illis sine laboꝝ: habentē in se oīe delectamentū: et oēm (al's ois) saporis suauitatē. Substantia em̄ tua t dulcedinē tuā quā in filios habes oñdebas [Aut piscem] Secundū petitum est Q̄ est necessitatis pānis dulcoramentū. quia aliter presens necessitas esse importabilis.

*Et arrendo* Q̄ Boni filij: non petunt libidis fomentū: sed potius coitum p̄sentis necessitat' dulcoramentū. quia Pisces: et dulces sunt: t frigidū et castū faciunt humoris nutrimētū. Et hui⁹ signus est q̄ domin⁹ cū suis piscē sepe in vsum nutrimēti legitur habuisse. Piscꝭ aūt qui in aquis nutrit: fidem formatā t opantem p dilectionē significat: que a patre petit inq̄sitione veritatis q̄ est p̄m pietatē. Titū. j. in significatiōe (al's agnitione) veritatis que p̄m pietatez est. Nec est (al's em̄) Veritas lympida nutrit fidē: sicut aqua lympida bonum piscem. Lu. xxiij. Obtulerūt dño ptem piscis assi: et fauū mellis. hoc est: dulcedinē spiritus. Ezech. xlvij. Erant pisces nutriti (al's multi) satis. Joan. xxj. Afferte de piscibus quos prendidistis nunc [nunquid] Arguit ab impossibili [pro pisce] tādula [serpentem dabit illi] hoc est: infidelitatem: quam serpens primo homini inspirauit. O. d. Non facies. ij. Corinth. xj. Timeo aūt ne sic serpens seduxit Euam astutia sua: ita corrumpantur sensus vestri et excidant a simplicitate: que est in christo Jesu. Fides em̄ simplex est quia rationi astutiaꝝ naturaliū vel secularium scientiarū non innititur: et est vera Que super autoritatē diuinam t non super humanā opinionē fundat. Esa. lxij. Fundabo te in sapphyris Qui sunt omnes celestis colloris, et significant diuinas reuelationes t autoritates [Aut si petierit] aliquis ex vobis bonis filijs [ouum] in quo est spes pulli volatilis Ex q̄ consequens sit ḡt spem eterne beatitudinis ad quā est pulsandū: sicut in antecedentibus diximus. Hoc est ouum columbe In qua aparet spūssanctus Qui (al's Que) mirificat in foraminibus petre. ℔ est: in vulneribus christi. et i caueria macerie. hoc est: in latere Jesu christi. et ibi ponit oua sua. Ps. lxxxiij. Passer inuenit sibi domū t turtur nidum vbi reponat pullos suos: altaria tua domine virtutum [Munq̄d porriget illi] pro ouo tante spa [scorpionem] sine pungentem per beatitu

dinis desperatiõe. Q.d. Nõ faciet. Deuc. viij. Dux eor tuus fuit in solitudie horribili in qua erat serpens flatu adurens z scorpio z dipsas. Serpens flatu adurens in cõcupiscẽtie tentatiõe. Scorpio in future brituditis finali desperatione. Dipsas: immũdana rerũ sitiabili cupiditate. quia Dipsas: sicula alio noie vocat: qz quẽ pcutit: sitiẽ nõ desinit. ⁊ Si ergo vos cum sitis mali ⁊ Hic Arguit a Minori ex posita similitudine. Premittẽdo ĝ in argumentatiõe ẽt. ⁊ Si ergo vos ⁊ boni filij ⁊ cum sitis ⁊ scilicẽ ⁊ mali ⁊ hoc est: malicie buius vite z corrupte nature gmixti: et ideo ad malũ inclinati z p peccatum mali. Pss. xiij. Oẽs declinauerũt simul inutiles facti sunt: non est intelligẽs aut requirens deum. Rho. iij. Non est iustus q̃q̃. ⁊ Jo. j. Si dixerimus quia peccatũ non habemꝰ: nosipos seducimus z veritas in nobis nõ est ⁊ nostis ⁊ et alijs rõnis scintilla z naturali pietate ⁊ bona ⁊ hoc est: valia tpaliter (als tpalia) ⁊ data date filijs vestris ⁊ hoc est amicis in filiali dilectõe dilectis. Heb. xij. Patres quidẽ carnis nre habuimus eruditores z reuerebamur eos. Et post pauca. Et illi q̃dẽ in tpe paucoꝝ dierũ erudierũt nos sm suam voluntarem. Et hoc q̃dem minꝰ videtur ⁊ quanto magis ⁊ ergo ⁊ pater celestis ⁊ et assecuti paternũ diligens. Matth. vj. Pater noster. Matth. xxj. Unꝰ est pater noster qui in celis est. ⁊ de celo ⁊ qui naturaliter bonus est: nihil habẽs terrene admixtũ malicie. Mar. x. Nemo bonꝰ nisi solus deus. Pss. cxviij. Bonꝰ es tu z in bonitate tua doce me iustificatiões tuas. Joan. viij. Unũ patrẽ habemꝰ deũ ⁊ dabit ⁊ naturali pietate z liberalitate quam in filios habet ⁊ spũm bonum ⁊ ois bonꝰ auctorẽ z inspiratorem. Pss. cxliij. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectã. Pss. l. Spũm rectũ inoua in visceribus meis. Nec. ix. Spũm tuũ bonũ dedisti eis q̃ doceret eos. Sap. xij. O q̃bonus z suauis est dñe spũs tuus in nob ⁊ petentibus se ⁊ illo modo petitionis qui dicꝰ est: dumõ petant in spũ adoptionis. Rhoma. viij. Quia ex his filij dei: mittit deus spũm filij sui: in corda vestra clamantẽ abba pater. Spũs eñ mouet ad petendũ damãdo abba pater. Spũs docet postulare. In spũ petendũ est. et Spũs datur petẽtibus. Et de Primo hoc iam dictum est. De Secundo aũt dr Rho. viij. Quid oremus fm q̃ oportet: nescimꝰ. Ipe aũt spũs postulat pnobis gemitibꝰ menarrabilibꝰ. hoc est: docet postulare. De Tertio dicit Dan. iij. In spũ humilitatis z in animo cõtrito suscipiamur sicut in milibus agnorũ pinguiũm. De Quarto Act. j. Accipietis vtutẽ spũsancti supuenientis in vos. Joan. xx. Accipite spũmsanctũ: quoꝝ remiseritis peccata remittunt eis. Dat ĝ est donũ patris qui in celo est. Qui per spũm vnificat filios: et In spiritu diliget eos: et Despiritu remunerat z dirat eosdem. De Primo horum Joan. vj. Spũs est qui vnificat. De Scõo Prouer. j. En pfero spũm meum vobis. De Tertio Ezech. xxxvj. Dabo vobis spũm nouum. Sicergo est pe
f 2 rendum z orandũ apud patrẽ de celo. Multa autem de his dicta sunt Mat. vj. q̃ si fuerint cõiuncta his q̃ h dicta sunt: magis sufficiunt.

## e Erat eiiciens demonium: et illud erat mutum

Exposita parte de Oratiõe In qua Virtus impetrat oationis Discipulorꝝ: Tangit h de ipsa Virture opantre in discipulis: regnum celorꝝ pdicantibus. Diuidit aũt in ptes Duas. In quarũ Prima hanc Virturem demonstrat per Rationes et Effectũ ptium. In Secunda aũt ostendit q̃ hec Virꝰ nõ est in exteriori obseruantia legaliũ Sed in interiori spũs sanctificatiõe. Prima harũ diuidit in Duas partes In quaꝝ Prima vt dictũ est demonstrat Virturẽ. In Scõa ostendit Qualiẽ demonstrata Virtus ad mũdi vtilitatem est ꝓpanda p similitudinẽ lucerne: que in abscondito nõ ponit. Prior aũt harꝝ adhuc diuidit in Duas In quaꝝ Prima per Effectũ z Rationem ꝓbat hanc Virturẽ. In Scõa aũt ostendit ĉtrariate reatꝰ eorum qui huic Virtuti cõtradicunt: per hoc q̃ imũdus spũs cum septez nequioribus ad illos reuertit. Prior aũt istarꝝ in Tres priculas subdiuidit In quaꝝ Prima hanc Virturem ostendit p effectum. In Scõa Malicia exaggerat cõtradicentiũ z deuotionẽ fidelũ. In Tertia ꝯo per Rationes multas demendacio cõuincit cõtradicentes: z veritatem ostendit Virtutis. In Prima harum Quatuoꝝ dicunt. Virtutis emanatio. Modus opationis. Defectus z malicia virtutis contrarie. et Effectus virtutis. Primũ horꝝ intelligit in verbis suppositio cum dicit ⁊ Et erat ⁊ Subintelligit eñ Jesus chs. De quo dicit j. Lozꝝ. Christum dei vtutẽ z sapiam. Dicit aũt Matth. xij. q̃ obtus est ei. Et in hoc notat fides z deuotio offerentium que exposulant z imperant miraculũ. Per ista eñ vtus altissimi obũbrat fidelibꝰ sic obumbrauit beate virgini. Lu. j. Quantacũq; virtꝰ eñ sit in saluatore: non opabitur in nobis: nisi cõiungatur nobis p fidẽ z deuotionẽ. Sicut medicina in pxide Que nõ opatur nisi suscipiat: in corpus et naturam egrotantis nihil penitus opatur ⁊ eiiciens ⁊ Ecce Modus opationis. quia Non per clauces crorũ nec per vel supplicationũ. Sed in potestate eiecit. Deut. xxxij. Eiiciet a facie tua inimicũ tuum: dicẽsq; pterere. Lu. xij. Quod est hoc verbum quia in potestate z virture impat demonibꝰ et exeunt ⁊ demonii ⁊ Ecce Contrarie vtutis malicia cõtra quam opatur virtus diuina. Demoniũ eñ sufficiens iniqtas interpat. Demoniũ aũt ĝnis singulariter h ponat: tñ in nocumento malitie multipler fuit. Sic Lu. viij. de Maria magdalena septẽ demonia exiuisse ꝓbibent ⁊ et illo erat mutum ⁊ Hic tangitur Effectus malicie demonis. Dicit aũt Matth. xij. q̃ erat cecus z mutꝰ. nec poterat esse mutus nisi esset z surdus. Et sic ĝtur ad minus intulit nocumenta. Interius eñ pfidenes: ordinẽ z regimẽ Rationis impediuit. Extra in Sensibꝰ: abstulit lumẽ visus: z auditũ auriũ. Et in virture Motiua impedimentũ facies: linguam imobilẽ reddidit ad interpretationẽ sermõis. Et pro tãta ĉgnitate multiplicis malicie exclamat Esa. xxxviij. Quasi leo sic ꝓtriuit omnia ossa mea. Abac. j. Semp interficere gẽtes nõ parcet. Esa. x.

Ad conterendū erit cor eius ⁊ ad internecionē gēs ciū nō paucaꝝ. Quia em̄ semp̄ grauat in malicia: ideo nō sufficiat ei q̄ vnū inferat nocumētū: sed inferet multa: impetrata licentia nocēdi a dño. Sic patet Job.j.⁊.ij. Et hoc facit ad cōmendationē miraculi. Et ideo de hoc miraculo p̄cipue fuerūt edificati fideles deuoti Et scandalizati indeuoti ⁊ infideles. Impedimentū aūt Rōnis Spūalit̄ est in cragitatione inordinata de pcō in peccatum.j.Reg.xvj. Spūs dñi recessit a Saul: et cragitauit eū spūs nequā a dño. Cecitas aūt est obtenebratio lumis veritat̄: cuius sinistro oculo lumē temulentū (al's cenulentū) videat mundi vanitat̄ ⁊ cupiditatis.j.Reg.xj. In hoc vobiscum feriā fedus vt eruā oim̄ vestrū oculos dextros. De Surditate ab auditu interiori p̄bi dei ⁊ cecitate simul dicit Esa.vj. Excreca cor populi huius: ⁊ aures eius aggrana: et oculos eius claude: ne forte videāt oculis ⁊ auribus suis audiāt: et cor de intelligant: et cōuerant ⁊ sanem eos. De Muticate (que est tacitur nitas a laude dei) Ps.xxxvij. Ego aūt tanq̄ surdus nō audiebā: et sicut mutus non aperiens os suum. Mar.vij. Adducūt ei surdū ⁊ mutū: ⁊ deprecabant eū vt illi manus imponat. Ecce tot demonia intulit nocumenta. In Rōne q̄dam: ne veritatē p̄aperet. In visu: ne lumen claritat̄ dei in miracul' videret. In auditu: ne ex auditu p̄bi ad fidem veniret. In Loq̄la: ne de salute ab aliquo inquirere posset. De Olfatu aūt ⁊ Gustu ⁊ Tactu nō curauit. quia illi sunt sensus nutrimēti p̄ q̄s homo magis ad cōcupiscentias carnis inclinat̄ q̄ in uck ad veritatis cognitionem.

## Et cū eiecisset demoniū locut⁹ est mut⁹: et ammirate sūt turbe

6.2 Dic tangit diuine Virtutis effect⁹. Tangit aūt Jn Causa: ⁊ In Effectu. Jn Causa p essentiam malicie. Dicit em̄ Jrisko. q̄ aliq̄d per p̄riam causa est alicui⁹: ⁊ p absentiam est causa oppositi. Sic̄ gubernato: nauis causa est salutis nauis p p̄sentiam. Et causa p̄ditationis nauis per absentiam. Jta demon per p̄sentiam causa est p̄cli: et p absentiam causa est salutis, quia Non abest nisi per gratiam saluatoris. Et hoc est q̄s dicit Et cum eiecisset demoniū j hoc est: per gratiam suam expulisset Sicut ꝺ: Hēn.xxj. Ejice ancillam: ꝺ est pernitentiā, et filiū eius: hoc est diabolum. ⁊ opus eius: peccatū. Nō em̄ heres erit filij ancille diabolus: cū filio meo Jsaac. hoc est: cum chr̄o. Jdē con. Gal.iiij. Noc p̄misit dñs Esa.xxij. Expellā te de statione tua: et de misterio tuo deponam te.). Joan.iij. Jn hoc apparuit filius dei vt dissoluat ⁊ destruat opera diabol' j Locutus est mutus j Matth.xj. Curauit eum: ita vt loq̄ret ⁊ videret Sicut em̄ dicit Ezech.xxiij. Amatores nostri: diaboli: q̄ nasum p̄ciderāt ⁊ oculos effoderant ⁊ aures p̄ciderāt: expulsi per filiū dei vep. amicū anie: eū p p̄sentiā oia nobis mala fecerunt: p absentiam ipsoꝝ filius dei oim̄ nobis bonoꝝ causa ē effect⁹. Jdeo cecus videt lumen diuinum in veritate splēdente. Joan.ix. Cum essem cecus mō video. Surdus audit. et mut⁹ loquit. Audit q̄dem dei p̄bum loquit aūt laudem dei ⁊ veritatis confessionem Esa.xxxv. Tunc aperientur oculi cecoꝝ ⁊ aures surdoꝝ patebunt Tunc saltet sicut cervus claudus: et aperta erit lingua mutoꝝ. Mar.vij. Bñ oia fecit et surdos fecit audire ⁊ mutos loqui [Et ammirate sunt turbe] Ecce Deuotio simplicitas fidei Jlli. Sicut em̄ dicit Chrys. Ammiratio via ē ad fidem. q: Dū videns miraculū ex dei potēcia suspēdit: tūc inuestigās p̄ruē diuinā: ad fidem edificatur. Un Mar.vij. Bene oia fecit: ⁊ oipotens est: Subaudi. Et surdos fecit audire ⁊ mutos loqui. Matth.xij. Stupebant oēs turbe ⁊ dicebāt Nūq̄d iste est filius Dauid Supplein lege. p̄missus. Joan.vj. Jlli q̄ homines cū vidissent q̄s fecerat signum: dicebant q: hic est vere p̄pheta qui venturus est in mundum.

## Quidā aūt ex eis dixerunt: In beelzebub p̄ncipe demoniorum eijcit demonium.

[Quidam aūt ex eis dixerūt] Jndeuoti sic̄ et excecati p̄ inuidiam Sicut pharisei. Sap.ij. Nec dixerunt ⁊ errauerunt. Excecauit em̄ illos malicia eoꝝ. Tāgit aūt ꝺ Duo genera indeuotoꝝ: et idem pari malicia consentientiū. Quidā em̄ facrū calumniari non valentes: causam facti calumnian sūt Sicut pharisei. Alij aūt in idem consentiētes: argumentū ⁊ signū celest̄ p̄rutis q̄ fuerunt: q̄m ista virtus quā viderant celestis non ell̄: sed infernalis: latenter q. ytentes testimonio. Esa.vij. Pete tibi signum a dño deo tuo siue in p̄fundū inferni: siue in excelsum supra. De primis q̄ dicit [Jn beelzebub p̄ncipe demoniorum j Attende q̄ sicut dicit glo. Ninus rex Ninive ⁊ cōditor: Belo patri suo statuam cōfecerauit: eiq; diuinos honores ifulcuit. Cui⁹ similitudinē Chaldei recipientes: bel dicebant. Jnde Palestini suscipientes: baal dicebant. Moabite appellabant beelphegor. Judei aūt vni⁹ dei cultores, p̄ter derisionē gentiliū: beelzebub appellabant: q̄si vir muscaꝝ: coq; in sordibus cruoris sacrificioꝝ suoꝝ mltitudo insidebat muscaꝝ. Ab idolū quia p̄mū fuit: dicebant in se habere p̄ncipem demonum. Sap.xiij. Acerbo luctu dolens pater: citō sibi rapti filij fecit imaginē. Et illū qui quasi homo mortuꝰ fuerat: nūc q̄si deum colere cepit: et cōstituit inter suos sacra ⁊ sacrificia. Deinde interueniente tpe ⁊ cōualescente iniq̄ cōsuetudine: hic error tanq̄ lex custodit⁹ est. Nūc ꝺ demonē: dicebāt in p̄tē hic chr̄m. Sic̄ Necromantici in p̄tē demonū cogūt demones. Et Lucas q̄dē ponit affirmatiua que minus dicat [Jn beelzebub p̄ncipe demoniorum j Joan.xiij. Venit em̄ p̄nceps mūdi huius ⁊ in me non habet q̄q̄ [eijcit demonia j Sic̄ Necromantici. Et hanc affirmatiua dicerūt illiq̄ erāt min⁹ mali. Mat.aūc.xij. ponit negatiua: q̄ nihil de diuia rēlinq̄e p̄rute: Sic. Nic nō eijcit demonia nisi in beelzebub p̄ncipe demoniorum. Pl⁹ aūt ꝺ Mar.iij. q̄m in furorē p̄lus est et beelzebub habet: et in p̄cipe demoniorum eijcit demonia. Et in hoc notatur Triplex gen⁹ malicie istoꝝ. Sed nō intellexerunt

ūli q̄ Necromātici eiecerēt demonia nō cōpescūt ea: nisi ab exteriori hoc mente: et nō ab interiori malicia. Ihūs aūt interis p̄mo: et postea in exteriorib curauit. Jo. vij. Totū hoīem sanū feci i sabbato. Et ideo de blasphemia cōuincunt. Sic̄ patet dit in sequentibus

## Et alij tentantes: signum de celo querebant ab eo

D 2 Secundū genus est Indevotor. Qui fuerunt Scribe: sibimetipsis in sapientia sua placētes. Dicat ḡ alij ] sic Scribe[ tentātes ] experimentū istius vtut̄ q̄rētes. Matth. xvj. Quid me tentatis hypocrite [ signū de celo q̄rebant ] Ideo dicerent Que circa inferiora oparis: a vtute possūt ee inferiori. Sed in celestib nō potest opari virt⁹ inferior. Et ideo si de celo signū facis: cognoscemus q̄ nō in p̄ncipe demoniorū sed vtute diuīa facis q̄s facis. Sic em̄ p̄apui inter ḡbetas i se esse ꝓbabāt vtutes diuīas. Sic̄ p̄tim⁹ Moyses i columna ignis z nubis: signū de celo dedit. Exod. xiij. Samuel Scōs mugire fecit tonitrua tpe messis ]. Reg. vij. qō cōtra naturā z cōsuetudinē fuit terre illius Helias ignē de celo descēdere fecit sup̄ sacrificia. iij. Reg. xviij. Helias etiā ignē dicebat de celo bis Qui cōbussit duos q̄nq̄genarios p̄nāpes: cū q̄nq̄ginta suis q̄ erant cū eo. iiij. Reg. j. Silr aūt oratiōe sacerdotū Jonatha intonāte[ als inchoāte ]ceteris aūt rūdentib: descēdit ignis sup̄ sacrificia. ij. Mach. j. Ita igit tentātes [ signū de celo quer̄ebāt ab eo ] tanq̄ nō. Et illa calūniari possent Dicentes ex varijs aeris passionibus ea accidisse Calūniator. em̄ veritat̄ n̄ cogitat q̄d dicat: dūmō contradicens veritati calumniā imponat. Joā. vj. Quod tu facis signū vt videam⁹ z credam⁹ tibi: Quid operaris: Patres nostri manducauerūt mānā in deserto. Manna autem etiam de celo descendit.

## Ipse aūt vt vidit cogitationes eorum: dixit eis

Hic incipit Calumniantiū cōfutatio et Veritatis diuīe demōstratio. Facit aūt Duo. Primo em̄ cuāgelista ostendit chīo virtutem diuīnā inesse: per quā est omnisciens. Deinde inducit Rōnes: Mēdacīū cōfutantes: et Veritatē demōstrantes. Primū horū ibi[ Ipse aūt ] Jesus. Lol. ij. In q̄ sunt oēs thesauri sapie z scientie dei abscondit[ Ipe ] ergo q̄ est in sinu patris. Joā. j. Qui oia secreta patris scrutatus est z nouit. Lu. x. Matth. xj. Nemo nouit patrem nisi filius ipse. Ergo vnigenit⁹ dei cui nihil est absconditū[ vt vidit cogitatōes eor ] quas solus nouit de⁹. Hier. xvij. Prauū est cor hominis z inscrutabile quis cognoscet illud: Nesmo nisi solus deus. Ps. vij. Scrutās corda z renes deus. j. Reg. xvj. Homo videt q̄ patet: deus aūt intuet cor. j. Paral. xxviij. Omnia corda scrutatur dominus: z vniuersas mentiū cogitationes intelligit. Ps. xciij. Dūs scit cogitatiōes hominū q̄m vane sunt. Esa. j. Auferte malū cogitationum vestrarum ab oculis meis[ dixit eis ] Et hoc patet q̄ in cordibus suis ista dixerūt. Ps. lij. Dixit insipiens in corde suo: non est deus. Dixit autem ipsis respondendo

## Omne regnū in seipsum diuisū desolabitur: et domus supra domū cadet. Si aūt et sathanas i seipsum diuisus ē: quomō stabit regnum eius: quia dicitis in beelzebub me eiscere demonia. Si autē ego in beelzebub eiscio demonia: filij vestri in quo eisciūt: Ideo ipi iudices vestri erunt. Porro si in digito dei eiscio demonia: profecto puenit in vos regnum dei

Hic ponit Rōnes Mēdacīū z blasphemiā cōfutātes: et Veritatē demōstrātes. Ponit aūt Primo Rōnes deducētes ad ipossibile: eoq̄ ꝫ aduersarios vtat̄ disputat: pcedēs ex falsis dat̄ ab ipis. In tali em̄ disputatōe rō ad ipossibile hoc est q̄s rō vtat̄ ostēsiua. Scōo aūt ponit Rōnes oñsiuas. Disputādo aūt ad Impossibile pcedit sup̄ q̄dam diuisiōe fm expositionē glose: Sic. Jtur eiscio demonia in beelzebub. Jtur in demōstratōe diuina ipūs z vtut̄. Sic̄ dē eiscio in beelzebub: sequit inq̄ cōuenies Q regnū ei⁹ desolabit. et Q filij vri in eodem eijciunt demonia. Ergo nō eiscio in beelzebub. Jgit Altera ps diuisiōis est vera Q eiscio i demōstratōe vtut̄ dei z ipūs scī. Et tūc sequit Q Nō regnū beelzebub qō destruo: sed regnum dei qō cōstruo[ puenit in vos ] Et hoc ē qō arguere intēdit. Duas aūt rōnes inducit: q̄rū ad mēdacīū p̄mā ptē diuisionis deducit. In p̄ma rōne vltr̄ ponit cām destructiōis ois Regni. Et ē ꝓpria ciuitas. Scōo Assumit Caulam desolatiōis Regni sathane. Tertio Cōclusionē ꝓpositi innuit: tēperans cōclusionē. In hoc q̄ p modū interrogationis eam inducit et non p modū illatiōis Cum tñ aduersarius obligatus sit ex cōtextione syllogistica p̄missa. Proponēs aūt vniuersaliter in ois Regni corruptione dicat[ Oē regnū in seipm ] ō ē vtra seipm[ diuisū desolabit ] Regnū em̄ vere sepius dixim⁹: est ordinata z completa ptās ad vnū in essentialibus z ptātius: z oparōib⁹ pfecta. Cuius corruptio: diuisio est ordinator. ad vnum: q̄ cōtra se inuicē: et cōtra eum ad quē ordinant diuij dunt. Corruptione aūt facta in ptib ordinatis ad vnum: necesse est q̄ desolet totum. Vñ Esa. iij. cū diceret Tumultuabit puer cōtra senem: et ignobilis cōtra nobilē. Jn quo notat illis regni in seipsum diuisio. Post pauca subiungit Ruit hierlm: z iudas cōcidit. q̄ lingue z adinuentiones eor. ꝫ dñm. Finē etiā mōdi z calum declarās dūs p̄ sīg̃ precedentia Mat. xxiij. z Lu. xxj. dr. Surget gens ꝫ gentem et regnum aduersus regnum. Et per diuisionem vult ostendere regni ruinam et casum. ij. Paralip. xx. Filij versi in seditionem in seipsos diuisi: mutuis concidere vulneribus. Matth. xij. Omne regnum diuisum: et omnis ciuitas diuisa cōtra se

non stabit.[ Et domus supra domũ cadet] Signũ est desolatõis. Dom⁹ aũt ois familia. Sicut Dom⁹ Iacob. et Dom⁹ Leui: z Dom⁹ Aaron Familie tales z parētele ruũt. z ñ̃c regni est desolatio. Esa. xxiij. Defluxit ordis: infirmata est altitudo virorũ terre. z terra interfecta est ab habitatoribus suis. Altitudo viroꝝ dicit hic: alto z sanguie. ꝑgenies. Et qñ ille i se diuidit: tũc cadit domus supra domũ. Esa. xvj. Saffuras ciuitatis David videbitis: q̃ multiplicate sũt. [Si autẽ z sathanas] Assumpto in regno sathane: Qui aduersarij⁹ interpat. q̃ oñi bono z oi bõe ordiatõi aduersat. z maxime ordiatõi facte ꝑ chm̃. Matth. iij. Vade sathanas: Nõ tentabis dominũ deũ tuũ. [in seipm̃ ] ℔ est: in seipm̃ [diuisus est] si mlitudie prauꝝ z mistroꝝ regni sui sicut vos dicitis. Quãuis enĩ mali: sp diuisi sint. z nihil habeãt vere vnionis. sicut Iudicũ. xv. 6t. Vulpes samsonis capita babebant diuisa. z causas colligatas: tamẽ in intẽtiõe nocẽdi ꝓueniũt. Et nisi ad illã ordinẽt actꝰ suos: ad pfectõem nõ cumẽti nõ ꝓficiũt. Qñ aũt ꝓcordãt in vnũ: tũc ad pfectõem mali intẽri ꝓficiunt. ij. Timo. iij. Mali homines ꝓficiũt in peꝰ errãtes. z i errorẽ mittentes. Propẽ quod dicit. ℔s. q̃ Bonũ z finis cuiusl̃ liber regni est: sic in duce exeratꝰ. In q̃ sibi quilibet ꝑm suũ officiũ ad victoriã coopat. Et quãdo ad multa tendũt in seipos diuisi: tũc destruũt victoria. Prouer. xxviij. Propẽ peccata terre multi ꝓnapes eius. ℔ ẽ ad multa tẽdentes. Et cum destruendũ esset regnũ Alexãdri Macedonis: diuisio fuit causa destructõnis. i. Macha. i. Diuisit Alexãder regnũ puerꝰ suis nobilibꝰ dum adhuc viueret. z imposuerũt sibi oĩes diademata. singuli in loco suo. z multiplicata sunt mala super terrã. Osee. x. Diuisum est cor eorũ: nũc interibũt [Si ergo regnũ sathane in seipm̃ diuisũ est] cũ Diuisio sicut ꝓbatũ est sit tota z sola causa desolationis [quõ stabit ] hoc est: stare potest [regnũ ipius ] Tẽperat Cõclusiõe in modũ questiõis: ne apte conducẽs nimis videanꝫ cõfusi aduersarij veritatis. i. Corin. iij. Nõ vt ꝓfundã vos hec scribo: sed vt filios charissimos moneo. Unde ꝑ questiõe exeritat vt ipi in sensum redeãt veritatis. Acũ dicat illud Esa. xlvj. Redite redite ꝓuaricatores ad cor [quia dicitis ] Cõfirmatio est assumpte. ꝓpositionis assertiue ꝓnũciando [in beelzebub ] hoc est: in virtute z ꝓtãte beelzebub [ejicere me õnia ] Et q̃ dicto sequit̃ sathanam i seipm̃ diuisum esse. Attendeaũt ꝙ Regnum diaboli: nõ ꝓprie Regnũ vocat. q: Regnũ est in ordine boni regimis: ad vtilitatẽ populi q̃ regitur: ordinatũ. Quod ñ est regnũ demonum Quod potius ordinatũ est ad nocumentũ. Et ℔ est corruptio regni que ꝓprie vocat Tyrãnis: et Rex sic Principãs vocat Tyrãnus. Sed ꝓpter similitudinẽ obediendi ad vnũ: z sub vno: vocat Regnũ. Esa. xix. Tradam egyptũ in manu dñoꝝ rum crudelũ. et rex fortis dominabit coꝝ. Hoc regnũ est chaldeoꝝ (qui feroces interpant) qõ venit dissipare optimus Rex noster chr̃s. Esa. xlvij. Non est soliũ vltra filie chaldeorũ. Et ifra. Ibidẽ Sede: tace: z itra in tenebras filia chaldeorum: q: nõ vocaber̃ vltra dña regnoꝝ. Et q̃ sic virtute regni summi celest̃ (qõ cõstruit christus) destruat regnum diaboli: intendit ℔ ꝓbare. Luc. i. Regnabit in domo Iacob in eternum: et regni eius non erit finis [Si aũt ego in beelzebub ejicio demonia ] Secũda ratio est deducẽs ad iniq̃ cõueniẽs. Et fundat̃ super hoc qõ est Ecclesiastũ cũ z Sacramẽtale ꝓncipũ Quo vtunt̃ z Necromantici: et Ecclastici Q Unꝰ inuocationis: vna est operatio. Filij aũt eoꝝ. Vel fuerũt apli: Qui (sicut sup. x. legitur) missi expellebant demones. Vel alij Discapuli: Qui reuersi ad chm̃ Lu. x. dixerunt. Dñe: etiam demonia in nomine tuo subiũ cunt nobis. Vel fuerunt etiam illi: qui christum non sequentes: tamẽ in nomine chr̃i etiam demones ejiciebant. Lu. ix. Uidimus quendam in nomine tuo ejicentẽ demonia: et ꝓhibuimꝰ eum: qa non sequẽbat nos. Et respondit christus q̃ nõ ꝓhiberet. Act. xix. Adiuro vos in nomine Jesu quẽ Paulus ꝓdicat. Vel sicut dicat q̃dam glo. fuerũt eo: caste. Qui vidẽtes infirmos iã esse: eo: cismos Salomonis: adiurare ceperũt in nomine christi. Isti ergo sunt filij phariseorum instructi ab eis et nati: et non: z approbati. Si ergo illi non in beelzebub sed in virtute diuina ejciunt. et cum Unius inuocatiõis eadem sit operatio: ego in ꝓsentia unius perans demonibus: et eadem virtute ejcio. Et hoc est [Si autem ego ] cuius nomẽ ab alijs inuocatur [in beelzebub ejicio demonia ] Nõ nomen meum: sed beelzebub nomen ab alijs esset invocandum [filij vestri ] de quibus dictum est [in quo ejiciunt: ] Iterũ tempat Illationẽ confusionis in questionẽ Ut ad rationem redeant et considerent rationis veritatem. Job. vj. Loquentes quod iustum est iudicate: et non inuenietis in lingua mea iniquitatem. ij. Corinth. vj. Que conuentio christi ad belial. et que cõmunicatio tẽplo dei cum idolis [Ideo ipsi ] Exaggeratio est. Quia [ipsi ] nomen meum inuocant: demones ejiciendo [Ideo ] comparue loquendo [iudices vestri erunt ] Rhoma. ij. Judicabit quod ꝑ naturam est ꝑputum: et qui per litterã z circũcisionem preuaricatoꝝ legis es. Esaie. xlviij. Uere vos restes mei dicit dominꝰ. Si autem de Apostolis et Discapulis intelligitur: tunc est concors (alis cõcordia. Matth. xix. Sedebitis et vos sup̃ sedes duodecim: iudicantes duodecim tribus isr̃l. Pẽ. qtit. Ut faciant in eis iudicium conscriptũ: gloria hec est omnibus sanctis eius. Glosa q̃dam arguit ex hac contextione dicens. Si omne regnum diuisum desolatur. ergo regnum patris et filij z spiritus sancti: quod nulla contradictione: nullo impulsu desolatum est: non est diuisum. Et ideo est eternum. Danie. ij. Suscitabit deus celi regnum quod in eternum non dissipabitur. Daniclis. vij. Potestas eius eterna: que non auferetur: et regnum eius quod non corrumpetur [Porro si in digito dei ] Zeceptio est alterius partis diuisionis: quia iam destructa est ꝓma. Et hoc ẽ [porro ℔ est Sed aduersando ꝓdicẽs q̃ ad inconuenies deducta sũt [si in digito dei ] hoc ẽ in dmõ

stratione ꝓtutis dei ꝛ diuini spūs [ cuius demonia ] diuino spūi ꝛ virtuti cōtraria. Lu. viij. Ego cognoui ꝓtutē diuinā a me exisse. Exo. viij. Digitus dei est hic. hoc est: Spūs ꝛ ꝓtus dei demonstratio. Mat. xij. Si aūt ego i spū dei cuius demonia: igit̄ puenit in vos regnū dei [ profecto ] hoc est: certe. Et est aduerbiū: in ꝓtute cōiunctionis illatiue siue rōnalis [ puenit in vos ] in sensus et corda [ regnum dei ] qō destruit regnum diaboli. Di aūt Regnū dei: ptās regni dei: vincēs cōtrariā tyrannidem diaboli. Lu. xvij. Regnū dei intra vos est. Mat. vj. Aduenias regnū tuū. Joā. xviij. Regnū meū nō est de hoc mundo. Vñ glo. dicit ꝙ ideo Quia in christo spem nō gerunt: sed in ꝑncipe demoniorꝫ ejci demones opinantur: eos regni negat esse ꝓpetui.

**Cū fortis armat⁹ custodit atrium suum: in pace sunt ea que possidet. Si aūt fortior eo supueniēs vicerit eum: vniuersa arma ei⁹ auferet in quibus cōfidebat: et spolia eius distribuet. Qui nō est mecum: cōtra me est. et qui non colligit mecum: dispergit.**

R.2 Hic Adducit ad ꝓpositum Rōnes ostensiuas Que oēs a ciuilib⁹ sumunt. Et sunt Tres: q̄ ꝓ oībus inducunt Quaꝝ Prima sumit a ꝑsidio fortis: ea q̄ in dicione sua sunt custodiēs. Habet aūt ꝓtes Duas. Una q̄dem a possessiōe quieta q̄ sua possidet fortis: non eiectus de possessiōe ab alio se fortiori. Dicit g̃ [ Cū fortis ] q̄libet in ciuilib⁹ armatus [ armis ꝑsidia sua muniēdo: hē sūt amici: ministri: et lorices: et clypei: et castra: et hmōi [ custodit ] ꝓ fortitudinē suam [ atriū suū ] hoc est: ea q̄ sunt in dicione sua [ in pace ] hoc est pacifica possessiō [ sunt oīa ea q̄ possidet ] siue iuste siue iniuste possideat. Sic diabolus [ fortis ] De quo ōr Job. xlj. Non est ꝓtās sup terrā q̄ possit ei compari: q̄ facꝰ est ne nullū timeret. Idē. ). In iudicio posuisti eum ꝛ fortem vt conteres funda sti eū [ armat⁹ ] sentētijs ꝛ maledictōib⁹ dei: ꝛ peccat⁹ hoīm: ꝛ multitudinib⁹ demonum. ). Reg. xvij. Lorica hamata iduebat. Rho. vj. et mēbra vīa arma iniquitatis peō [ custodit atrium suum ] hoc est mundū: quem habet in dicione sua. ). Joā. v. Mūdus totꝰ in malig̃ positꝰ est. Vñ Mat. xij. ōr: domꝰ sua. Job ix. Terra tradita est in manꝰ impij: vultū iudicū ei⁹ operit [ in pace ] Nō ītemorise curitate cōscie. q̄a Esa. xlvij. Nō est pax impijs ait dñs. Sed q̄ ertenꝰ non impulsa ab ab aliq̄. Esa. xxxviij. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Esa. x. Universam terrā ego ꝙgregauit: nō fuit q̄ moueret pēnā: ꝛ apiret os ꝛ gannires [ sunt oīa q̄ possidet ] Abac. ). Totū in hamo suo subleuabit: trahit illō sagena sua: ꝛ ꝙgregauit in rete suo [ Si aūt fortior illo supueneri. ] Scā ps est rōnis eiusdē. Dñs aūt ōr fortior in iure: ꝛ fortior in roboꝛe ꝛ armis. Job. ix. Si fortitudo q̄rit robustissimus est. Exo. xv. Quis similis tui in fortibus dñe: q̄s similis tui magnific⁹ in sctitate. Hic supuenit fortē q̄ supior eo extitit. Hiere. xlvj. Fortis impegit in fortē ꝛ ambo corruerūt: Dñs ꝓ morte corpis in sepulcrū: et Diabolus a prāte deiect⁹ in infernū. Esa. xlix. Nunq̄d tolletur a forti preda: aut q̄ ablatū fuerit a robusto saluum esse poterit. Et q̄dē: et a forti tolletur p̄da: et q̄ ablatū est a robusto saluabit. Et hoc est q̄ dicit [ vicerit fortē ] Apoc. vj. Data est illi corona ꝛ exiuit vincens vt vinceret. Apoc. xx. Vidi angelū fortē de celo descendē tē ꝛ habuit clauē abyssi ꝛ catenā magnā in manu sua et appḧēdit serpentē antiquū draconē: et alligauit per annos mille [ illum ] scz fortē diabolū. Hiere. vj. Fortis est ꝛ crudelis ꝛ non miserebitur Larma eius auferet ] Hec dicunt vasa Mat. xij. q̄ continent iram dei. Et sunt arma impugnationis diaboli: q̄bus expugnat alios. Hoc significatur ē ). Re. xvij. Ubi dauid tulit arma Goliath: deposuit ea in tabernaculo suo. Et ꝓ Mach. viij. tulit Judas arma Lisie ꝛ gladiū eius. et erat pugnās in eo oī tpe. Vñ dicit dñs ꝑdatoribꝰ. Esa. viij. Uoca nomen eius velociter spolia deprade: festina ꝑdari. q̄ añ q̄ sciat vocare matrē suam aut patrē suum: deprahent spolia damasci. Epḧ. iiij. Captiuā duxit captiuitatē: dedit dona hominib⁹ [ in q̄bus cōfidebat ] Sicut cōfidebat in Saulo ꝛ fratres sua diabolus: q̄ abstulit dñs Act. ix. dicēs. Uas electionis erit mihi iste vt portet nomen meū coram gentib⁹ ꝛ regib⁹ ꝛ filijs israel. Sic Exo xij. Filij israel spoliauerūt egyptū Et hoc est q̄d sequit [ et spolia eius ] hoc est ablata ab eo [ distribuet ] diuersis dabit ꝓ virtute ecclesie Esa. ix. Deprahent coram te sicut q̄ letātur i messe: sicut exultāt victores capta ꝑda q̄n diuidūt spolia. Prouer. vlē. De nocte surrexit dedit̄ ꝑdā domestic⁹ suis. ꝛ ancillis ancillis suis. ). Jo. iij. In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera diaboli Hec est ergo ratio prima. quia Quicunq̄ diripiens vasa diaboli: fortior illo est: ꝛ cōtrar⁹ illi. Ego autem sic diripio: ergo fortior illo sum ꝛ contrarius illi. Ergo ꝓtia ꝓtute ex me emanante ejcio illum [ Qui non est mecum ] Scā ratio. quia Immediata sunt Uel esse cum deo: Uel esse cōtra deum. Et ideo cum diabolus ꝛ membra eius nō sunt mecum: facientes ꝛ opantes: sequit ꝙ contra me sint. Et sic ꝓtute potentiori diuina et contraria ꝑdit ejcio eū. Q aūt non sit mecum Pater. q̄a ꝑ sentiā meā nō sustinet. Sed est sibi tormentū. Luce. iij. et Mat. viij. Quid nob ꝛ tibi fili dei venisti añ tps torquere nos [ cōtra me est ] ꝑs. lxxiij. Superbia eoꝝ q̄ te odiēt ascēdit sp. Job. xv. Quid tumet cōtra deū spūs tuus: Sluc. xvij. Perversa est via tua mihiqꝫ ira [ Et q̄ nō colligit mecū ] Tertia rō est sumpta a ꝓpriete opez. qz Dñi e colligere. Demonis aūt dispggere. et sic regnum dī cū demonū reg̃ nulla habet cōiationē. Colligit ei dñs ꝛ Scti colligūt secū. Colligit aūt dñs ꝑ o Passiones in formā virtutis: Actiones ad normā rectitudis: Electōes ad prudētā rōnis: Habites vires ꝛ mot⁹ ad mēsurā bñ ꝓstitute mētis. Diuersas ꝛ discurrētes ꝛ vagas cogitatōes: ad cōtemplatiōes

Z.z

intellectus diuini simplicis. Multitudinē tā tam opē: in vnū simplicis intentōis. Multitudinē credentiū: in vnanimitatē cordis. Multitudinem ouiū in omnib⁹ nationib⁹ ad vnitatē vnius ouilis: ꝛ cure pastoralis. Et sic semp christus colligendo est ꝛ congregādo. Unde Aug. in li. ꝛ. confes. In oib⁹ q̄ mēte peccauro nō inuenio locū cuius aie mee pēter te: in q̄ colligunt sparsa mea. De bis collectōib⁹ dicit. Pſ. xlix. Cōgregate illi sctōs eius. Heñ. xlix. Cōgregami filij isrl: ꝛ audite isrl' p̄cm vestꝝ. Ese. xxvj. Cōgregabo vos de terris in q̄b⁹ dispsi estis. Pſ. Saluos fac nos dñe: ꝛ congrega nos de nationib⁹ vt confiteamur noī tuo sancto. Act. iiij. Multitudinis credentiū erat cor vnū ꝛ aia vna. Matt. xxiij. Quotiēs volui congregare filios tuos quēadmodū gallina congregat filios suos sub alis. et noluisti. Jo. x. Fiet vnū ouile ꝛ vn⁹ pastor. Joan. xj. Jesus moriturus erat p gēte. ꝛ nō tm̄ p gente. sed vt filios dei q̄ dispsi erant cōgregaret in vnū. [dispgit] Omni ꝛrio mō collecta dispgit diabol⁹: Qui diuisiōis est pater et origo Dispgit enī in varietatē passionū Desideria peccantiū. Dispgit in corruptiōem actionū Multitudinē iniustor̄ operū. Dispgit voluntatē in diuersitatē eligibiliū. Dispergit mentis mensuram p diuersitatē aialiū motuū. Dispgit intellectū in cuagatōes cogitationū inutiliū. Dispgit intentionē p diuersitatē finiū intentor̄. Dispgit credētes in contrarietatē discordiarū. Unitatē ecclīarum in diuersitates errorū. Jo. x. Lupus rapit ꝛ dispgit oues. Exo. v. Dispsus est populus ad congregandas paleas. Sic Heñ. xj. Duisum est labiū loqle cordiū in turri babel: b est: cōfusionis. Pſ. lviij Dispge eos in virtute tua et depone eos protector meus dñe. b est: mittere ꝛ dispgant.

## Cū immūd⁹ spūs exierit de homine ambulat per loca inaquosa: querēs requiē et nō inueniēs: dicit. Reuertar in domū meam vnde exiui

M.12 Hic exaggerat peccatū isti⁹ blasphemie i spm̄ sanctū. Dicāt Quatuor. Quor̄ Primū est Emundatio synagoge a spūs immūdicia. Scōm autez Perambulatio spūs immūdi: q̄rēs locū habitatōis q̄rte. Tertiū est Reuersio ad synagogā. Quartū est Profectus malicie p⁹ reuersionē. Intēdit aūt q̄ añ legē data ꝛ circūcisionē patr̄: immūd⁹ spiritus fuit i pplo phariseor̄. Qui p legē ꝛ circūcisionē deuotōem cultus diuini: ꝛ fidē patrū: exiuit ab eis. Quo recedente: otio vacātes: ꝛ scopis exterioꝝ traditionū se ornātes: sctā inuenerūt pharisceor̄. In q̄ secta vacātes i iustitia simulata hypocritarū: spūs immūdus reuersus inuenit eos. ꝛ ideo ingressus i eos: cōcurrit vel potius pugnat in spm̄ blasphemie: ꝛ hypocrisis. Et ideo facta sūt nouissima eor̄ peiora prioꝝ. Et b est q̄d intēdit. Sed generaliter loquit: tēperans sermonē gratie discipline: ne nimis puocet eos. Dicit ergo. [Cū immūdus spūs] Nō p naturā: sed p effectū. Matth. x. Dedit eis ptātem spirituū immūdorū [exierit ab hoīe] q̄libet Uel: a synagoga. Uel: pharisceis. Luc. iij. Exierant aūt demonia a multis. Lu. vij. De Maria magdalena septem demonia exierāt. Ecce Ecce imōi spūs [ambulat] Ecce Discursus. Ambulat em̄ cōpositꝝ ab an q̄ circum: et bulo q̄ in simplici nō est in vsu sed i cōposito. Et est idem q̄ vado. Job. j. Circūiui terrā et pambului eā. j. Pe. v. Aduersarius vr diabolus circūit querēs quē deuoret: cui resistite fortes in fide. Pſ. xj. In circuitu impij ambulant. Imo mundꝝ em̄ spirituū est ambulare in circuitu: q̄a sp declināt ab itinere recto. Cōgillime em̄ dicitur a recto circuitus. Curuū em̄ nō circūducuꝝ in aliq̄ parte distat: ꝛ in aliq̄ parte appropinquat. Sed circūducrum vndiq⁹ marie distat: Ita q̄ rectum nō tangit nisi in puncto: et starim recedit. Psal. xxxv. Astitit oī vie non bone: malicia aūt non odiuit [p loca] fūdata. quia inter pricipatores: rores sunt que magis cōpetunt loco. Sic; Immobilē esse motu. Locati continentē esse. et Nō ad ipsum sit motus. Ista sunt corda q̄ querit diabolus: Que immobilia sint a malicia: Que intra se circūdādo contineant diabolū: et detineant etiā recedentē. et Ad q̄ sicut ad locum sibi cōuenientē moueat. De Prio dicit Apoc. ij. Habitas vbi sedes est sathane. De Scdo Dtron. iij. Circūedificauit aduersus me lapidib⁹ q̄dris vt non egrediar. De Tertio Job. xx. Uadent ꝛ venient sup eum horribiles. Sic Locus in malo accipit. Et similr Locus b: cor immobile a bono vtus. Heñ. xxviij. Vere dñs est in loco isto Exo. iij. Locus iste sctūs est. b est: firm⁹. circūdās ē. Pſ. lxxvij. De in loco sctō suo de⁹ q̄ inhabitare facit vnanimes in domo. Ad istum etiam locū cōuersio dī est. Can. vij. Dilect⁹ meus mihi: ꝛ ad me conuersio eius. Jō b: Eccles. x. Si spūs potēt habentis ascendere super te: locū tuum ne dimiseris quia Spūs maligni⁹ sp corda sctor̄ explorat. [in aquosa] hoc est: a vicijs ꝛ hūore cōcupiscētie arida. Pſ. cxv. Ita mea sicut terra sine aq̄ tibi. Sic ea em̄ loca: alta: ꝛ bñ pfabilia: ꝛ plana: sana sunt fm naturā. Sicca a ꝛcupie humore. Alta cōtēplationis suspensione. Plana ꝛtutis eqlitate ꝛ iuste equitate. et Bñ pfabilia spūsancti inspiratiōe et consolatione. Primū significat Exod. xxij. Ubi dñs filios israel sicco vestigio eduxit per mare rubrū: Egyptios aūt dimersit in mare. Scōm autē est q̄d dicit Esa. lviij. Sustollam te sup altitudinē terre: et cibabo te hereditate Jacob patris tui. De Tertio Esa. xlix. In omnib⁹ planis erunt pascua eor̄. De Quarto Can. iij. Surge aq̄lo ꝛ vēi auster pfla hortū meū: ꝛ fluāt aromata illi⁹. Talia igit loca explorās pambl'at [q̄rēs] p tēratōes. j. Pe. v. Querēs quē deuoret [requiē] māsiones p peti ꝛsensū ꝛ obstinatiōem. Sic Heñ. viij. Loti⁹ recedunt i cadauere. Apoc. xviij. Facta ē habitatio demoniorum ꝛ custodia oīs spūs imūdi ꝛ ñ inueniēs] in sctis talē requiē [dicit] Et tāgit b Reuersio immūdi spūs ad synagogā Et ad quēlibet exteriorib⁹ et non interioribus studentem. Nō em̄ ille qui In vmbra dormit: In secreto calami: In locis humentibus Job. xl. inuenit requiē in Sanctis: intus et extra ab humore cōcupiscentie siccus In luce: et nō

in vmbra ambulantib⁹ Et solidū veritatis: z non vacuum arundinis ad auras flibilantis psequentibus Qui dicunt dño. In terra deserta: inuiaret inaquosa sic in scō apparui tibi: vt viderem ⁊ rutē tuā z gliam tuā. Usi cum in mētib⁹ fideliū omnia
M.2 sua tēamenta cessare ppēdit ōr. [Reuertar] rō uersione nequitie: iniqtat⁹. ij. Pet.ij. Canis reuersus ad suum vomitū. et sus lota in voluabro luti. Esa.lxvij. Per via q̄ venit reuertet z nuitates habenō ingredietꝫ [in domū] habitationis mee: quam iniqs construxi actib⁹. Job.xvij. Habitēt in tabernaculo ei⁹ socij eius qui nō est. Esa.xxvij. Erit habitatio demoniō⁹ Apoca.xviij. Facta ē habitatio demoniō⁹ [mea] quā sibi q̄ra possessiōne adq̄siuit. Dec est domus impij: de q̄ ōr Abac. iij. Percussisti caput de domo impij [vsq; exutū] cōpulsus p iustificationē. Deut.xxvij. Ejciet a facie tua inimicū: dicetq; cōterere. Lu.xj. Erat ihesus ejciens demoniū: et illud erat mutū. Lu.xij. Exibant demonia a multis.

## Et cum venerit inuenit eā scopis mūdatā. Tūc vadit z assumit septem alios spiritus secū nequiores se: et ingressi habitant ibi Et fiūt nouissima homis illius peiora priorib⁹

Dic tangit Qualē inuenit domū que non interiori sed exteriori studet iusticie. Dicit ergo [Cū venerit] per immūdicie p̄sumōnē. Venit autē cum accedit. Matth.xiij. Accedens tentator dixit Sic Beñ.ij. Serpēs accessit ad Euā [inuenit] quia locum tentandi dedit. Piere.ij. Oēs q̄ pertranseūt ingrediunt ad eam in mēstruis suis inuenīunt eam. Contra q̄ dicit Eph.v. Nolite locū dare diabolo [scopis mundatā] Scopa nō purgat nisi exteriꝰ in superficie. Et significat phariseos z hypocritas: exteriori studētes pulcritudini. Unde Matth.xxiij. assimilant⁹ sepulcris dealbat⁹ q̄ exteriꝰ apparēt hoib⁹ speciosa: et intꝰ sūt plena oi spurcicia z fetore. Et Ihū dicunt mūdare q̄ exteriꝰ est calicis z catini: et interiora spurca z immūda reputinḡntes. Esa.xxij. Scopabo eā in scopa terēs hāc exteriorē malicīā: neglecta interiori. ōr apls Rho. j. Ignorātes dei iusticiā z suā q̄rētes statuere: iusticie dei nō sūt subiecti. [Et tunc vadit] Dic tangit Qualis reuertūt. Tangit aūt b. pfectꝰ malicie in Tribus. In profectu. In habitatōe. In cōparatione ad statū p̄cedentē. Profectꝰ aūt tangit in Trib⁹. In pfectꝰ processu. In q̄ntitate. In malicie intensione. De Prio ōr [Tūc vadit] p incremēta malicie. ij. Tim.iij. Mali hoies p̄ficiūt in peius errātes: z in errorē mittētes. Mat.xxiij. Quia abūdabit iniqtas refrigescet charitas multoꝝ. Sic q̄ [vadit] passiū iniquitatis [et assumit] q̄ Uera iniqtas falsam z simulatam sumit vt rutē vt veniat in vestimentis ouium: et intrinsec⁹ sit lupꝰ rapax. Ite sunt adhortatiōes de q̄bꝰ ōr Job.xxvij. Adhortatiōes ducū exercitꝰ [septē alios spūs] septē simulatorib⁹: capitaliū viciorū platos. Sicut vera supbia sumit secū falsam: būt litatē. vera Invidia falsam fraternā charitatem: et fraternā correptionē. vera Ira: falsam mansuetudinē sub pallio zeli latentē. vera Acidia mūdanoꝝ gaudioꝝ placētā mentē sub integumēto debilitatis. vera Auaricia: simulatā paupertatē. vera Gula: apparentē necessitatis indigētiā. vera Libidinis immundicia simulatā in exteriorib⁹ mulierculaꝝ cōsolationē. ij. Reg.vi. Ero spūs mēdax in ore oīm pphetaꝝ ei⁹. ij. Lor.xi. Ipse satbanas trāsfigurat se in angelū lucis. Non est ḡ mirū si ministri ei⁹ trāsfigurant sicut ministri iusticie [nequiores se] q̄a Simulatio magis est efficax ad decipiendum. ij. Reg.vi. Decipies z prevalebis. Dicit enī Aug⁹ q⁹ Simulata ectas: nō est ectas: sed duplex iniqtas [et ingressi] Mat.xiij. Intrauerant enī multa demonia in eū. Ingredit aūt diabolus p̄ sensum Joan.xiij. Post buccellā introiuit in eū satbanas [habitāt ibi] morando p consuetudinē. Cōtra q̄s ōr Ps.v. Neq; habitabit iuxta te malign⁹. Et sic in phariseis habitabāt spūs imūdi: mouētes eos ad blasphemiaz spūs sancti [et sunt nouissima hois illius] in spū blasphemie z ipugnatōe veritatis agnite (q̄ dei digito demonstrat) [peiora] q̄ntū ad aggrauationem peccati [prioribus] q̄s ingrantia dei viderūt. Quia cū ignorantia excusabat eos. etsi nō a toto: tñ a q̄co. ij. Pet.ij. Melꝰ erat illis viā veritat⁹ nō agnoscere q̄ p⁹ agnitā retrorsū cōuerti ab eo: q̄s traditū ē illis a scō mādato. Mat. xxvij. Erit nouissimus error peior priore. Viere.vij Pei⁹ opati sunt q̄ patres eoꝝ.

f Actū est aūt cum hec diceret Extollens vocē quedā mulier de turba: dixit illi

Dic tāgit Lōdēnationē iſtoꝝ: et Judicio cōpationis. Tangit aūt Duplex Lōdēnatio cōpationis Una q̄dē Mulierculē bñdicēs: ad blasphemātes phariseos z scribas. Alia aūt antiq̄ miorib⁹ credēnū ad phariseos: maiora nō credēnib⁹. In Prima bat Duo dicunt. Scz Descpcio bñdicēs, mulierculē. et Ipsa bñdicio. Descpcio aūt Bñdicens est a Quiq. Scz A Tpis oportunitate. Ab extollētia (al⁹ excellētia) quā habuit i fmōe. A Singulari dignitate. A Sex⁹ fragilitate. A Plebeis et turbaꝝ (qbꝰ ipediri nō potuit) strepitu z tumultuositate. Oportuno ei tpe fuit ꝫ blasphemātes auxiliata. s. qñ ꝫ tumult⁹ cessā obstrepētiū vocē clamoris sunt fuit cleuata. Iné mulieres etiā ad bñdicendū ch̄m singularē fuit dignificata. Et cū esset fragilis sex⁹: terror blasphemātiū nō est exercita. Et cū esset in medio plebis z turbaꝝ hūilis: ꝫstanter ꝓtacē est ꝓfessa. De Prio ḡ ōr euāgelista [Factū est aūt] dño exercāte spūs mulier⁹ debil⁹ cū vndiq; pstreperēt blasphemātes. Eccl.ij. Circūdederunt me vndiq; et nō erat q̄ adiuuaret. Ps.cxvij. Circūdederūt me sic apes z exarserūt sic ignis in spinis: et in noie dñi q̄ vlc⁹ sum in eos [Cum hec] disputās z blasphemātes ꝓfutās. Job.xij. Prō vos ostēdens fabricatores mēdacij. z cultores p uersoꝝ dogmatuꝫ. [diceret ad turbas] In q̄

luerũt Veritatẽ rationũ suarum intelligentes.t Malicã pharisęorũ aduertẽtes. Esa.lv. Audite audiẽtes me: t comedite bonũ .hoc est. qui erauditis: veritatẽ eligite.t vobis eam incorpate[ad turbas ]aũt loquit.quia parui t populares audierũt. Alij aũt erecean sunt. Joã.viij. Sermo meus nõ capit in vobis. De alijs aũt ỗ: Mat. xxiij. Et infra eodẽ. Vobis legisperitis Ue:q tulistis clauem sciẽtie;t vos non intratis :t alios intrare nõ gmittis. Matth.xj. Abscõdisti hec a sapiẽtibus t prudentib;t reuelasti ea paruulis In hoc ergo tpe cũ turbarũ pharisei blasphemarent:ista muliercula bñdixit. Pṡ.cviij. Laudem meã ne tacueris:q os peccatoris t dolosi super me aptum est. Psal.eodẽ. Maledicẽt illi t tu benedices:qui insurgũt in me ꝓfundenꝫ.seruꝰ aũt tuꝰ letabit.[extollens ]extra clamores omniu; sonũ vincentẽ tollens. Esa.xl. Exalta in fortitudi ne vocẽ.t exalta:noli timere. Nec aũt extollẽtia vocis:magnifice laudis ẽ indiciũ. Eccli.xlvij. Magnificantes dñm exaltate quantũ potestis. Maior est eni omni laude. Pṡ.xxix. Exaltabo te dñe qñ̃ suscepisti me:nec delectasti iimicos meos super me. Per disputationẽ enim dñi obstruerum est os loquentiũ iniqua. Per magnificã laudem mulierculeꝫcondẽnata est t repꝫsa aduersarioꝝ blasphemia[quedã ]dignitate singularis: q̃ius conditiõe humilis. Nec est vna de ancillis (de q̃ bus dicit Job.xl. Ligabis cũ ancillis tuis.hoc ẽ leuiathan )que sic ligauit linguas blasphemorũ. Ancilla ꝓfecto fortissime mulieris sapiẽtie dixit. quam ipa sapia edauit pane vite t intellectꝰ ad cognoscendã veritatẽ. sicut dicit Ꝓuer.vl. De nocte surrexit:dedit q̃ pdam domesticis suis.t cibaria ancillis suis. Ad litterã eni ferk ab antiquis hec fuisse ancilla bẽ Martҫ: Stella nomine.que post Passionẽ t Ascensionẽ dñi cũ beata Maria magdalẽa t Lazaro t Martha.t beato Matrimino mare transiens in Massilia pꝫuenit. Cuiꝰ nomẽ( quod est Stella)signat illuminationẽ radiosam cognitiõis ipius. Nec eni vna de stellis:q̃sic ỗ: Judicũ.v.)ꝫ Sisarã pugnauerũt.q pharisęos cõmouit i blasphemiã:ỗ ẽ ꝫ diabolũ. Nec inquã estella q illuxit i medio nebule Eccl.l.q chim arcũ dederat. Nec inquã estella ỗ q ỗ: Baruch.iij. Stelle lerate sũt i custodijs suis.t luxerũt ei cũ iocũditate q fecit eas .Dan.xj. Qui docti fuerint fulgebũt q̃si splẽdor firmamẽti.t q ad iustitiã eruditi multos:q̃si stelle i ꝑpetuas eternitates.[mulier) Et sicut dic Zmb. Quãto i firmior sexꝰ:q̃nto infirmiꝰ vasculus gõ reportat ex hoste triũphũ:tanto maiori opprobrio diabolus inducit:tanto dux militie nre ebis iocundius in pugnaribꝫ suis delectat Judith.xiij. Una mulier debet ea fẽ ꝓfessionẽ i domo nabuchodonosoꝛ regꝭ. Nec ẽ fortꝭ mlier cui ꝑcul:t ỗ vltis finibꝫ pciꝰ eiꝰ Ꝓuer.vl. Que aula ẽ ꝫ scribas t pharisęos vocẽ laudis extollere. Jo.ir. Ji eni ꝫspirauerãt vt sic ꝫfiterẽt eũ esse chm :extra ꝫsynagogã fierent. Nec ẽ mlier:q̃sic ỗ.ij. Macha.vij. Feminee cogitatõi masculinũ animũ ingessit. Ruth iij. Sat ois israel mlierẽ fortẽ te esse ꝭrue[. Ꝓuer.vlt. Date ei de fructu manuũ suaꝝ t laudent eam in portꝭ opa eius. Sic g̃ Dignitate singularis:illuminatõis noie ꝑsignita :fortitudine t fide fulta:aduersarioꝝ ꝓtute ornata:et chri laude plenissima[de turba ]turbata clamoribus blasphemoꝝ quã clamore demoniis trãscẽdit. Sicut eñ chis ex ore infantiũ t lactentiũ ꝑfecit laudẽ vt destrueret inimicũ blasphemantẽ cum ascẽderet hie rusalẽ. Mat.xxi .et Joan.xij. Et Sic suscitauit spiritũ pueri iumoris vt ꝓfunderet t damnaret senes iudices inichat Dan.xiij. Sic spũ puelle bũlis condicionis ꝟ suscitauit de turba laudẽ suã damatis vt ꝓfunderet altitudinẽ supba ꝑsumentẽ.) Loi. j. Que infirma sunt elegit deus vt cõfunderet fortia[ dixit illi ]hoc est:ad laudẽ ipsiꝰ. Cor eñ ipsiꝰ intẽtũ erat ad ipm:et blasphemãtes: ꝓbanos reputabat,et q indigni essent allocutiõe ipsiꝰ. Et ibo non eis:sed chio dixit:audientibꝫ eñ illis vt cõfunderent. Pṡ.xxxiij. Jnduank cõfusione t reuerentia q maligna loquunt sup me. Mich.vij. Aspice et inimica mea t opiek confusione que dixit ad me Ubi est dñs deus tuus?

## Beatus vẽter qui te portauit.

Dic buiꝰ mulieris laus quã de chio dixit dicẽs[ ꝑ 2
bit. Dicunk aũt ꝟ Duo. Laus eñ ꝑmittit origis chii fm carnẽ. Et p chim: Rñdet: Laus originis eiusdem fm spũm in audiẽtib;t custodiẽtib;verbũ ipsiꝰ? Qui sunt matres chri spũales. Et Primus hoꝝ est figura scoi. Scõm aũt est causa ꝑmi. q̃a Ihm brã ꝟgo corpalr nõ genuisset:nisi ꝑus verbum aure cordis cõcepisset et custodiuisset q̃si gestãs ipm in cordis vtero. Jn Prio aũt hoꝝ Duo notantk. Scz Laus vẽtꝭ portatꝭ: Jn q̃ chis carnẽ induit. Et Laus vbeꝝ q̃ sunt Quoꝝ lac christus ad incrementũ aluit t ꝓduxit. Jn Priori hoꝝ adhuc sunt Duo. Laus ventris.et Lausa Scz quia portauit. Z fructu eñ est laus arboris fructifcãtis. Laus aũt ventris adhuc Duo cõtinet. Laudẽ bitudis.et Materiã laudis q̃ est ventr. Laus ipa sic dixiꝰ laus ẽ bitudis:q maiori ẽ oi laude. Festiꝫ nãq̃es sacra ꝟgo Maria t oi laude dignissima. Dic eñ ꝑbs ꝙ Felicitas t bitudo aliq̃d meli?sic oi laude t bono laudabilior. q. Qui laudat: fm aliq̃d ꝭrue[ habitum laudat. Bitrudo aũt actũ ỗ ꝑfectissime:et in nullo deficiẽs[ ꝭrue[:sic alibi dixiꝰ. Cõsiderem? g̃ q̃ bitrudo sit vẽtꝭ q̃ ỗ ꝑdicat. Cõstat aũt q̃ actꝰ ꝓprius (als ꝑmꝰ femineꝰ vẽtꝭ:fecũditas ẽ. Qui actꝰ fm naturã ꝑmo institutã:ꝙcupie t corruptiõis nõ ẽ. q. Cõcupia t corruptio ꝑ pcm intrauerũt. In misena g̃ est venter in cõcupiscẽtia t corruptõe ꝙpiẽs Ps̃.l. Ecce eñ in iniq̃tatib cõcep.fũt:t i pec.ꝙce me mr̃ mea . In nature aũt statu est vẽter ex virili semie cõcipiens. Hec.ij. Nõ est bonũ hoiꝭ esse solũ:faciam? ei adiutoriũ sile sibi. Q ỗ: Nõ est bonũ. hoc ẽ: Nõ est fm naturã vile. Q aũt de Faciam? ei adiutoriũ. hoc ẽ:adiutoriũ ad generationẽ. q. Generatio fm naturã est ex commixtiõe seminũ. Sed Beatitudo ventris in virtute divina: est in ventris actu ꝑfectissimo. Ut nihil miserie patiens : naturalem eriam fecunditatem transcendens; ex deo accipiat

fecunditatē Ut ꝛ florē vernantē habeat ꝩginitaꝫ tis (alꝫ ꝩginitatē) ꝛ fecunditatē diuine fecunditaꝫ ti simlē habeat in gaudio matꝛ. Et sic nec ꝓmam sil'm visa sit: nec hic sequentē. Iste est ēm ventris ꝓmus ꝛ ꝓfectissimus actus: beatitudinē colligēs et Septē. Quoꝝ Primū est Fecunditatē afferēs. Secundum aūt Fecunditatis miseriā abstergēs. Tertium Flores pulcritudis conseruans. Quartū Mirabilē fecunditatē eꝛnans. Quintū Puritas fecunditaſ mundiciā nutriēs. Sextū Uirtutem fecunditaſ augmentans. Septimū ꝛ vltiꝫmū Hlozioſissimū exemplū: eternā fecunditatem ostendēs: et oēm diuinā fecunditatē ꝛ in futuꝛ ꝓsignans. Quoꝝ Primū q̄dē est magnū: magnifica ꝓficiens. Scōm aūt Gratia plenū: maledictuꝫ omne abstergens. Tertū Oi flore ꝛruis: fecunditatē ipā pulcrificans. Quartū ꝙ Omni miraculo fidei obseqūs. Quintū aūt Per oēm genitricis mūdiciā totū natū alens. Sextū Ne aliq̄d deſit marti ꝓ ꝩginitatē et ne aliq̄d deſit ꝩginī ꝓ maternitatē: diuina q̄dam prātis plenitudie ꝓficiēs. Septimū In doctrinā: ꝛ crēpluꝫ nobis traditū: ad veritaſ contemplationē ꝛ exemplū imitatiōis est ꝓpositū. Primū aūt qō est Fecunditatē ipā afferens: et ꝓ ꝑnis actū. ꝓnium ventris beificās: est: Quia venter ille fuit fabrica: rndimium Uirtutis summe. Que attribuit patri: q̄ ipsa ꝩginē se obumbrauit. et Sapientie Que attribuit filio: q̄ in ipso ventre tantū opus ꝛ tāmirificū ꝓficere studuit. ꝛ Bonitatis altissime Que ſpūsancto datur que tor bona in hoc opus cōgesit. Sic ēm ꝺr Luce.j. Uirtus altissimi obumbrabit tibi. hoc est: sui q̄ndam in te ꝓducet imaginē ex se resultantē: per quā potentia in tantū fecūditatē diuine ꝛ celesti generationi simlē Ut incorrupta ꝓducas ꝓlē Sic pater filium. et Sicut fidus radiū. ꝛ Sicut gemma splēdorē. et Sicut virga florem. Esa.xj. Flos de radice eius ascēdet. Cant.ij. Sicut lilium inſpinas: sic amica mea inter filias. Lilū ꝛ rute celeſti crescens: fecunditas est ꝩginis in candore castitatis: que(alꝫ qō)sola virꝫ altissimū ꝓficere potuit. Et ideo chīs fabꝛ ꝺr esse fili. Oō iz linguis blasphemantiū dicaſ: tamē(sicut ꝙ Laipbam) ſpūsctō dictū est alio intellectu qui (alꝫ qz) summi fabꝛ ē filius. De quo Psal.xxxij. dicit. Tu fabricatus es auroꝝ ā ꝛ solez. Hoc ꝙ est magnuꝫ Uirute. In hoc etiā ventre Sapia edificauit sibi domū: et totum studium sue artꝫ adhibuit. vīi columnas sepē excidit. Prouerb.ix. Que septem columne fulcientes eaꝫ: fuerunt: Fides ab angelo dictoꝝ: Spes ꝓmissoꝝ: Charitas exhibitoꝝ: Fortitudo i aduersis deterrentib: Castitas in carnis illecebris: Justicia in opibus: et Prudentia in eligibilib. Die etiam in eodē ſpūsancto omnē sue bonitaſ exples uit sanctitatē. Unde Luce.j. dicit: Spūsanctus ſuperuenier in te. In hoc etiam ꝙ ꝺr: ſuperuenier: ostē ditur ꝙ omni sanctitate ſuperuenīēre repleuit eam Ut Uirtus magna: Sapia mira: et Spūsancti bonitas ꝓficiat optima. Et hoc in arca dei sicut dicit Heñ. vj. tristega fiant ſue fricamerata. Sic ergo Magnitudine diuinoꝝ sacramentoꝝ vēter iſte

 beatꝰ est Secundo etiam beatꝰ est: gratia: miseriam aliaꝝ fecundaꝝ mulierū abstergente. Et vē de alijs taceamus Tres habent miserias in fecūditate ceteꝛe mulieres que a ꝑtribus ſue notaꝛte. Concipiunt ēm in concupiscēna. Portāt in grauitate. et Pariūt in dolore. Primū est Miseria libidinis vnde nascit peccatū in cōceptu. Secūdū Miseria infirmitatis et qua nascit miseria corruptiōis. Tertiū Miseria ſenſibilis doloris quam ſequit in partu vagiꝰ pūis calamitatis. Propt̄ que tria q̄ et tribus imascunt dicit Psal.lv. Lotꝛ meū cōturbatū est in me: ꝓter dolorē incolatꝰ ꝓsentē: dereliq̄t me virtus mea: ꝓter pōdus infirmitatis. et lumē oculoꝝ meoꝝ ꝛ ipm nō est mecum: ꝓter caliginē originalis. Propter libidinē aūt cōceptus: dicit Job.xl. Uirtus lenitatum i lumbis eius ꝛ fortitudo eius in umbilico ventriſ illiꝰ. quia Uiris libido est in lumbis. femis ꝺo in umbilis co. Propter Scōm ꝺr Tob.iij. Memoꝛ esse deꝺbes q̄ ꝛ quāta sit passa ꝓter te in vtero suo. Proꝛpter Tertiū ꝺr Joan.xvj. Mulier cū parit tristiciā am habet quia venit hoꝛa eius. Lōtra hec eria: illa que inuenit gratiā coꝛā deo: et gꝛa fuit plena: sine cero concipies vtero verbum incarnatū: Nihil libidinis est expta. que ſpūsancto concepit verbum qō ſpūs est ꝛ vitaꝫ. Nihil grauitaſ in portatōe que gesta hac oia gestantē dei virtutem. Nihil doꝛloris in partu: que pepit ꝛeuntē intacto pudoris signaculo. Propter Primū ꝺr Cant.vij. Umbiliꝰ cus tuus sicut crater coꝛnatilis nunq̄ indigens poculis. Crater in quā dei sapiam cōcipiens Tornatilis in oēm scī ſpūs opationē volubilis: Nunq̄ ꝛ nusq̄ ꝓ libidinē impeditus: Nunq̄ poculis indigēs ad fecunditatē. Poculis in quā bibant seminis: aut aliculꝰ libidinosi amoꝛis. Propt̄ Secundū ꝺr de Uerbo cōcepto Deū). Portās oia verbo ꝛtutis ſue. Et de mſe Can.vij. Uenter tuꝰ sic ācerꝰ tritici vallatꝰ lilijs. Zcer uus ēm tritici: cōceptꝰ ex granis puriſſimi sanguis colleccꝰ erat: vallatus lilijs diuinoꝝ floꝝ ꝛ castitatiſ: vt vndiq̄ ſustentatꝰ nihil senſiret ꝙ ſuaſ in onere. De Tertio dicit Esa. vl. Znteqū parturiret pepit: añq̄ partus ipſe veniret pepit masculū. Quis audiuit vnq̄ tale: aut q̄s vidit huic ſil'e. Pepit ēm añ omnē ſenſum doloris in parturitione: ꝛ añ ipſe doloris ediꝺit masculū: q̄ nulla libidine maculata fuit in cōceptiōe. Ecce ꝙlter gratia plena abstersa: impediens beatitudinē: miseria. Tertū aūt est Floꝛibus quibusdā: beatitudines depingēs. Et sunt in ea diuini flores: Fides q̄dem in intellectu. Hūiliaſ in ſenſu. Feruentiſſime charitatis in affectu. Deuotiōis in coꝛdis deſiderio. Uirginalis cādoris illiꝰbati in coꝛpoꝛe. Sapientiſſime discretiōis in raōe. Fortitudinis in boſt' rētaroe. Justicie in oi ope. ꝛ Sedulitaſ in oīs obſeqū exhibitōe. Preter oēs aliam ꝛtutē qua veſtita est regina celoꝝ ſm Psa. dicentē. Astitit regina in veſtitu deaurato circūdata varietate. De Fide q̄dē eiꝰ ꝺr Lu.j. Beata q̄ credidit q̄m perficiēnt que dicta sunt ei a domino De Hūilitate aūt Lu.j. Ecce ancilla domini (alꝫ Reſpexit humilitatē ancille ſue) De Charitatis affectu (alꝫ feruoꝛe) Cant. v. Nunciate dilecto quia amoꝛe lāgueo. De ꝺuotiōis sue ꝛcēdo ꝺr Cāt. vij

# Capitulum.xi.

Lampades eius lãpades ignis atq; flãmarum. Dis enī lampadib⁹ ꝯcaluit cor eius intra cam. t in meditatõe eius ꝯardescebat ignis deuotio⁹nis. De Sapientissima discretõe eius ꝑcedebant sapiẽtie responsa ad angelũ t cogitatões: qualis esset illa salutatio. Prouer. viti. Os suũ aperuit sapiẽtie. t lex clemẽtie in lingua ei⁹. De Fortitudine eius: contra insul⁹ hostis dicit Gene. xlj. Ipa pteret caput tuum. Prouerb. viti. Accinxit fortitudiẽ lũbos suos. t robor⁹ auit brachiũ suũ. De Justicia eius in omni ope Esa. xj. Egredietꝝ ga de radice iesse: Que recreatiõe sua iusticiam vniuersales ꝓfigurauit in virgine. Hec est virga Baron Nũeri. xvij. que floruit virtute iusticie. frõduit iusticie fmone. fructificauit in oi ⁊tuj ope. Ut ꝑ dicit de ipa. Justa florebit vt palma i dõmo dñi. t florebit in eternũ ante dñm. De Sedulitate obsequij ei⁹ dicit Lu. j. In diebꝫ illis exurꝫgens Maria abijt in montana. t intrauit in domũ Zacharie. t salutauit Helisabet. t iuuencula obscura est vetule: manens apud eã vsq; post partũ. Porro de Lastitatis eius cãdore in corpe ꝓfignatũ est. iij. Reg. j. Ubi thronũ sibi fecit rex Salomon de ebore grandẽ. Ebur enī significat candorẽ castitatis: In q̃ ver⁹ noster requiescit pacificus: nullis libidinũ stimulis inquietat⁹. Tob. iij. Nunq̃ cũ ludentibꝰ me miscui. t mundã seruauit aiam meã ab omni ꝯcupiscẽcia. Propter hec t dis similia dicit Lan. j. Lectulus noster floridꝰ. Hoc est: thalamus vteri in q̃ quieuit dei filius.

Quartũ est in hac Beatitudine: que (als q̃ )oi miraculo in ea fidei est obsequẽs. Et ve alia taceãt Tria sunt que omnibꝰ mirus sunt mirabilitra. Parit virgo. Creat eternus. t Ima summis ꝑ vnionẽ indissolubilẽ socianꝫ. De Primo miramur matrẽ. De Secũdo obstupescimus ad nasũ. De Tertio agoniã patimur ad modũ nascentis. Primũ est quod Esa. vij. oib⁹ ꝑis pro signo ꝓdixit. Ecce virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ: ⁊ vocabitur nomẽ eius emanuel. Dicit. xxxj. Nouũ faciet dñs sup terrã: femina circũdabit virũ. Femina inguã: Nõ mulier viro subacta. q̃ hoc nouũ non esset. Ezech. xlviij. Porta hec clausa est. t nõ aperiẽtur. quia dñs deus israel ingressus est ꝑ eaz. De Sedo ôr Baruch. iij. Post hec terris visus est. t cum hominibꝰ conuersat⁹ est. Esa. x. Verbum abbreuiatũ faciet dñs sup terrã. Verbum dico eternũ per quod facta sunt oia. abbreuiatũ in creatione carnis. t tpalis natiuitatis. Et hec cõsummatio abbreuiata inundabit iusticiã: qua ois hõ iustificat. De Tertio dicit Jo. j. Q̃ Nõ est dign⁹ soluere corrigiã calciamẽti quo venit ad nos calciata diuitas. In qua corrigia colligant vltima primis: q̃ hũana diuinis. Noua antiquis. q̃ania corpori. Tpalia eternis. q̃ creatura creatori. Mich. xiij. Agglutinauit mihi domũ israel. In matre diuinũ cernimus miraculũ. In nato ad nos contractũ immensũ deũ. In modo charitatis indissolubile vinculũ. Funiculus enī tripler difficile rumpit In quo: nouũ anti quo: ⁊ nouũ eterno: ⁊ antiquũ eterno colligatũ est. Ita enim corpus. t aia homa deo. t corpus deo sociatũ est triplici vnioꝫnis funiculo. Vere igit Beatus venter in quo hec ꝓfecta sunt. Sic cũ completa sunt oia que dicta sũt ꝑ angelum de ⁊gine Maria. Quintũ bꝰ beatitudinis est Puritas mirabilis ⁊ singularis: fecunditatẽ ⁊gineã nutriens. Et hoc est in sanguine. vnde natus Concipit: formar: ⁊ Zlif. Sanguis enī in quo fit cõceptio: a spũsancto purificat. Sãguis in quo figura mẽbrorꝫ filij dei figurat⁹ a sapientia dei: ipsi puritati filij assimilat. Sanguis autẽ (vnde format⁹ ⁊tra vterꝫ alitur) ab ipa aniã deitati vnita: filio dei incorporat. Et sic oia necessario ꝑme puritati assimilant. Non enī Spũs filium a quo ipse ꝓcedit: sanguine (als sanguini) ꝓ conceptũ imꝑmeret: nisi ad puritatẽ diuinam purificaret. Nec verbum sapia dei. t virtus mẽbra sua formaret: nisi in eque puro et in q̃ conceptũ erat. Nec sibi incorporaret aliq̃d nisi ad eundẽ mũditie mo⁹dũ purificatũ esset. Hoc aũt significatũ est Exodi xxv. Ubi ⁊ arca testamẽti ⁊ vrna cõnes manna: fieri ꝓcipiunt⁹ ex auro purissimo. Job etiã ôr agni⁹ sine macula Exo. xij. Arca enī vterus est virginis. Urna aũt corpus saluatoris. Manna ꝙ dulcedo diuinitat⁹. Et hec est puritas in qua Lõcipitur: Organizat: et Zlif filius dei in beatissimo ventre Et ideo flores eius sunt fructꝰ honoris ⁊ honestatis. Septũ bꝰ beatitudinis est ꝓulegium: huius fecunditatis dignitatem adaugens. Sũt aũt Quattuor huꝰ fecunditatis ꝓulegia. Primũ In natura. Secundũ Inter femiaz gaudia. Tertiũ Inter hoim consortia. Quartũ Ultra angelorum agmina. Nã Natura in ipsa supra mor̃ reflorauit. Pre mulierib⁹ bñdictionẽ oim femina⁹ adꝰsiuit. Supra hoies grãz inuenit. Ultra ꝑices angelis⁹ gloria ⁊ honore coronata refulsit. De Primo dicit Lanc. ij. Sicut lilium inter spinas: sic amica mea inter filias. Nulla enī natura floruit nisi cõcupiscẽne spinis compũcta Sed sola ⁊gis natura floruit castitat⁹ flore: spina cõcupiscentie ⁊ pecati nescia. Sic enī vinea nostra floruit Can. ij. q̃ vulpes grauie: hoc est peti motus: capte ꝑ refrenationẽ mibꝰ penit⁹ in ea demolire sunt. Inter multi⁹ eres etiam florẽ habens ⁊ginei pudoris: gaudiu⁹ adepta est matris: optimã prem eligẽs q̃ nõ aute⁹ret ab ea. Unde Can. iiij. ôr. Ortus cõclusus: fõs signatus. Ortus enī est in quo orit: Et sic est mater. Conclusus aũt qui nõ fodit neq; seminat. Et sic ẽ virgo. Fons etiã a fundẽdo dict⁹ est ingẽitum est mater filiũ ꝑfundens. Signat⁹ aũt est fons q̃ a nullo haust⁹ est. Et sic est ⁊go intacta ⁊ illibata. Pre boibꝰ aũt omnibꝰ accepit gram: q̃ oibus inuenit reparationis viam. Per ipsam enī accessum habemus ad filiũ. ꝑ filiũ aũt ad patrẽ. Unde sic Rebecca Jacob filiũ introduxit ad patrẽ Ben. xxvij. Sic ista que multũ accepit filio Jacob nostro lucratori pelliculas bedoz. hoc est: similitudinẽ carnis pcũ circũponens: nos ad patris reducit benedictionẽ. In hoc ꝓulegiata ꝙ nobis banc viã bedictiõis: inuenit ꝑ filiũ. Hec ait⁹ ꝑ angel⁹ coronata refulsit in patria. Ps. viij. Ait elevata est magnificentia tua sup celos de⁹. Dec igit bꝰ beate sunt ꝓuligia. Sup. bꝰ dignitatẽ castitat⁹ ꝯclamat Sap. viij. O q̃ pulcra ꝙ casta

generatio cū charitate. Immortalis est cū memoria illius. qz z apud deū nota ē z apud hoīes. Cū pūo est: imitarī eam. z desiderāe cū se eduxerit. z i perpetuū coronata triūphat: incoinquinatorum certaminū premiū vincens. Septimū bō bricz dinis. Oz est Exemplū generatiōis eterne. z Figura generatiōis spūalis future. Eterne q̄dez est qō dam signum z doctrina. Future autē: speculum z disciplina. In eterna cū vnicus natus devnico patre cum oīm integritate sube: in silitudinem pris z imaginē. In ista autē vnic⁹ ex vnica matre cum sube integritate: in silitudinem z imaginē matris. Et sicut dr Greg. Per incarnati vbi mysteriū nostra mentis nr̄e oculis lux veritatis infulsit: vedum visibiliter deus agnoscim⁹: per hūc inuisibilium amorem rapiamur. Sic cū vt dr Sap. vij. Cādoz q̄dem est lucis eterne. z speculū sine macula dei maiestatis. z imago bonitat⁹ illi⁹. Sic etiā figura Generatiōis spūalis: in qua: castis visceribus concipit eccl̄ia: z castis affectib⁹ formar vbū christū in nouo partu. Gal. iiij. Filioli mei q̄s iterum parturio donec formet christus in vob. Sic Apoca. xij. Sole amicta: coronata stellis. luna sub pedib⁹ eius prona: In celo parturit z parit continue filiū: vnicum: quē in omnib⁹ formar ad rhythmū dei rapiendū. Sic g̃ deat⁹ vēter ē q te chie portauit. Et be preter innumerabiles sunt pres beatitudinis ipsi⁹ Est aūt: beatus [venter] Qui b⁹ beatitudinis est materia. Venter (inq̄s) Loc⁹: quo vbum concapit. Pagina: In qua f̄s carnis susceptionē inscribit. Mensura: cui vbum breuiādus cōmensurat. Forma: ad quā summi patris imago figurat. Urna: In quā māna celeste colligit. Theca: In quaz thesaurus desiderabilis reconditur. Thalamus: In quo deiz hois connubiū dignissime celebrat. Aula regia In qua regi sūmo discubitus preparat. Vestibulū: In quo celi dūs nostris induuijs induit. Ortus conclusus: ex q̄ aromata diuinū spirantia odorē exoriuntur. Terra: q̄ ad germinādū saluatorē aperit. Coccus: quo pura summi regis pncipis tota contingit: z rubricatur. Et de Loco q̄dem Conceptiōis dr Luc. j. Ecce concipies in vtero z paries filiū. Concipies inq̄s in te simul claudes vbum diuinū. tamscilicet diuinū conceptū operans. z sanguinē tuū a te manu spūsancti separati: in conceptū formandum. Ut vere pceptus sit duoz: captus: vnius formatis: z alter⁹ ab illo ad se formati. Sic cū operata est salutē nr̄am in medio terre boc est vteri virginalis summa sapia. Gal. vij. Junctura feminū tuorum: sicut monilia inq̄s a muniēdo dr: eo q̄ munita sint illa femina: que locus conceptⁿ sunt filij dei. z pceue addicta vginitati. Ite enim est rubus igne dei plenus: z per libidinē incombustus. Exo. iij. Propt̄ q̄s oīm fidelis dr cū moyse Vadam z videbo hāc visionē magnā. quare (al's quō) rubus ardeat: z non comburat. Vadam inq̄s passibus deuotionis ap̄z opinquando. Videbo fidei z ammiratōnis oculis: magnā ingenti dignitate visionem istā: quare rubus virens virginitatis viroz: ardeat: diuino plen⁹ in loco conceptionis igne: z non comburatur aliqua castitatis cum sumptione. Gen. xxviij. Vere dūs est in loco isto: z ego nesciebam. Exo. iij. Solue calciamentū de pedibus tuis. Locus cū quo stas terra sancta est. Calciamento cū pecorine pellis solut⁹: ⁊ pedib⁹ intellectus z affectus: nudo spū potest accedere vir spūalis. Quia sicut dr j. Coz. ij. Animalis homo nō percipit ea que sunt spūs dei. Sed spūalis homo iudicat oīa. Et sic accedit ad locū in quo stat homo: qui per peccatuz ceciderat. in quo terra sancta est: que stat in eternū. Eccl's. j. Generatio preterit: z generatio aduenit. terra autē in eternū stat. Hec inq̄s terra que fundat generatione preeuntiū. morientium. z mundat generatione aduentenciū nascentium. Locus cū iste vt dr Transl'atio. lxx. Gene. xxviij. A deo factus est inestimabile sacramentum: irrephensibilis est. Psal. lxvij. Deus in loco sancto tuo. Locus cū vt dr pbus generatōnis est principiū: quēadmodum z pater. Et ideo vterus locus dr conceptionis vbi diuini. Verbo cū concepit vbum ꝯgo: virile ignorans consortiū. Esaie lv. Verbū quod egredietur de ore meo nō revertetur ad me vacuū: sed faciet quecunq̄ volui: z pspera⁹ bitur in his ad que missi illud. Esa. ix. Verbū mi⁹ sit dominⁿ in iacob. Per angelū q̄dem ad aurem. Ad coz autē per verbi diuinā intentionē. z In vterum: per carnis susceptionem. Sed heu ceciditis Israel: per inedoz. excecationē. Sic g̃ venter dūs: Locus est conceptiōis verbi dei. Pagina ē etiā in qua vbum dei scribit f̄m carnis susceptionem. Sic cū vbum bonū quod coz summi patris ereuauit: calamo lingue scribe: qui spūssancrus ē: pagine nostre susceptiōis est inscriptū. Esa. viij. Sume tibi librū grādem: z scribe in eo stilo hominis. Verbū summi patris est ad spūsanctū. Liber aūt dr: pagina: candore castitat⁹ dealbata. Disciplina bonestatis rasa. Equalitatez cōuenientia morum adequata: Omni virtute ꝑparata. Grandis aūt dr a sacramentoz. capitu z cōtinentia. Talem g̃ pagi nam sume: per fidei ꝓsensum. z scribe. b̄ est: inscribe in eo stilo hois: hoc est naturā hois p̄ incarnationem. Jo. j. Verbū caro factum est: z habitauit i nobis. z vidim⁹ glo. e. glo. q̄i vnige. a p̄e. Isti sunt articuli scribētis in pariete ad dissipationez regni babylonis. b̄ est diaboli. quod est regnū confusionis. Dan. v. Parices cū est vterus ꝯginis: in quo scribit. Mane tetbel pbares. b̄ est: numeratum. appensum: diuisum. Numeratū: numero plenitudinis tempoz. Appensum: pondere chr̄i meritoz. Diuisum: potestate redemptiōis: in solutione p̄cū facta pro nob. qz sic diuisum est a diabolo regnuz istud. Sic g̃ vterus est pagina: cui vbum istō inscribit. Est etiam Mensura: cui vbum breuiandum cōmensurat. Lum cū sicut dr Esa. x. vbum abbreuiatū dūs faturus esset supra terram: pus inuenit vter⁹ virginis: ad cuius breuitatē verbum breuiaret. Breuitas autez ista non tam molis est attendenda breuitate: q̄ sensu humilitatis: q̄ parua in oculis suis fuit ꝯgo beata. Unde Lanc. viij. Soroz nostra parvula est: z vbera non habz. boc est: se haberenō reputat vbera doctrine z exhortationis: quibus fundat lac sciēie per doctrinam. z lac consolatōnis per exhortationē. quib⁹ christus

al's formar et alit christū

Sr

alar: formatū in cordibꝫ fidelīū. Et ideo paruulam se reputat ad concipiendū. Sz ad hanc paruitatez cōmēsurat būilitate ꝑbū. De quo dr Ysa.ix. Paruulus enim natus est nobis: z filius datꝰ est nobis.j. Reg.xv. Cum esses paruulus in oculꝭ tuis: caput in tribubus isrl factus es. Sic ei breuiatū ꝑbum dr ō se. Mat.xj. Discite a me quia mitis sū z humilis corde. Sic etiam iam ꝑdicans z saluter hominū ꝓcurans: intrauit ad eum qui decurtata fastus alitudine statura pusillus erat. Luce.xix. Sic dr Eccl.xj. Breuis in volatilibus est apis. z initium dulcoris habet fructus eius. Apis enim nostra bta virgo in omnibꝫ volatilibꝫ celi lympide contēplationis oculo: celum ꝓuolantibꝫ breuissima fuit mēsura sue humilitat'. Et ideo ꝓcipium z cām oīm dulcedis christū sine cōmixtione viri fructificauit. Ad hanc em mensurā se contraxit verbi immēsitas. Et hoc significauit ꝙ ogo qñ dixit Luc.j. Respexit humilitatē ancille sue. Sic g̃ mensura fuit verbi breuiandi. Fuit eciaz forma ad quā eterni patris imago figurat' (alꝰ formaf) Est enim filius imago dei inuisibilis. Unde Sap.vij.dr: q̃ est speculū sine macula dei maiestatis: z imago bonitatis illius. Nec igr imago figuranda in forma bois: formaculū accepit vterū ꝑginis. Sic sigillum mundissimū in cera imꝓssit mundissima. Eccl.xvij. Ad imaginē creauit illū: z fm se vestiuit illum fortitudine. Quod licet de omnibꝫ dicatur hominibꝫ: tñ maxime intelligit de saluatore. Figura autem z forma in qua hus (alꝰ hec) imago formata est: vterus ꝑginis est. Et sic factus est spectosus forma pr filijs hominū. Cant.j. Ecce tu pulcra es dilecte mi: z decorus lectulus noster floridus. Pulcritudine em florum lecti vteri virginis figuratus est natus ptulcer z decorꝰ fm hominem. Sed retinet pulcritudinē ꝑis fm deū. Sic em imago patr': facta est ad imaginē matris: z figura sube patris. Heb.j. Configurata est imagini matris. Et nos ꝗdem (sicut dr Aplꝰ) ꝓius portauimus imaginē terreni: z deinde imaginē celestis. Christꝰ autē redemptor noster: ab eterno habuit imaginē celestis. z posterius accepit imaginem terreni in vtero ꝑginis: parentibꝫ terrenis cōfiguratus. Ut sic educeret a terrena imagie ad celestem ipsius configurationē. Et hoc est quod dicit Rho.viij. Quos pscuit cōformes fieri imaginis filij eius: hos z vocauit. Sic ipse dei filius q̃ si vnꝰ ex nobis factus est. Phil.ij. Formam serui accipiens: in similitudinem hominum factus. z habitu inuentus est vt homo. Sic Sap.vij.dr. In ventre matris figuratꝰ sum caro. In forma veteri: formam accipiens humane figuratiōis. Nec Urna: In quam manna celeste colligit. Urna inq̃ aurea: splendore gratie: capax celest' panis: In quā grana sanguinis z sara pure similaginis: fuit collecta ad diuini Sacramēti confectionem. Sic em ꝓcipit in vrna seruari manna. Exo.xvj. Sic Hebreoz.ix.dr: q̃ in arca est vrna aurea habens manna. Hoc est: In corpe virginis est vter' continens dulcedinem celestis panis: vt exinde ꝓmꝓr ꝓficiatur ꝑficientibus. Psal.cxliij. Promptuaria coz plena eructantia ex hoc in illo. Proverbioz.iij. Implebunt horrea tua saturitate. z vino torcularia tua redūdabūt. Nec em sunt nostre sufficiētie horrea: omnē nostrum supplentia defectum. Torcularia vinū refundentia dine iocunditatis. Diuersis em ꝓpietatibꝫ vterus virginis: et vrna est: horreum: z torcular oīmbus: ministrans esculentū z poculentū diuinus. Hec est Thecathesauri ꝑciosissimi: q̃ absconditus est in filio dei. Coloss.ij. In ipso sunt oēs thesauri sapientie et scientie dei absconditi. Super quo ammirat. Baruch.iij. Et dr. Quis inuenit locū eius: z quis introiuit in thesauros illius. Prouer.xxj. Thesaurus desiderabilis requiescit in corde sapiēs. Hic autē non in corde em requieuit: sed etiam in theca vteri ꝑginalis. Et ideo Prouerb.vl. Multe filie congregauerūt diuitias: tu sola supgressa es vniuersas. Isa.xlv. Dabo tibi thesauros absconditos z arcana secreto: vt scias quia ego dominus. Si em fm dictū dni Matth.xij. z Luc.vj. Bonꝰ homo de bono thesauro cordis sui profert bonū: potest aduerti quantū thesaurū bonum in se habuerit: que tantū bonum protulit toti mūdo. Si em regnum celoꝝ simile est homini patrifamilias. Matth.xiij. qui pfert de thesauro suo noua z vetera: gre nō esset simile multo magis matrifamilias: que de thesauro suo ꝓtulit tam noua q̃ vetera: et eterna z humana z diuina: ꝑcium vniuersitatis z angelis z hominibꝫ thesaurꝰ tam ꝑciosum. Hic vterus est Thalamus: In quo connubiū diuine z humane nature dignissime celebrat. De quo canta ꝙ ecclesia Cant.viij. Dilecte mi apprehendā te: z ducam te in domū matris mee: z in cubiculū genitricis mee. Apprehensus est filius pervnionem carnis. Introductus in domū matris: p introitū cōceptus ꝑginalis. q̃ Virgo figura est matris ecclesie: in qua cōcipimur. In cubile autē genitricis introductus est: q̃ ne nos vt genitrix gre z miseri cordie genuit: quando etiā nostram penalitatē in vtero ꝑginis sibi cōiungere est dignat'. Hoc cuī diculum est thalamus: in quē Isaac rebeccā introduxit. z in tantū dilexit eam: vt dolorē qui ex morte mis acciderat reparet. Gen.xxiij. Isaac ei nr filꝰ dei est. Rebecca ō genitiō nata: natura est nostra. thalamus vterus ꝑginalis. Hic est lectulꝰ Salomonis: quem seraginta fortes ambiūt: omnes tenentes gladios: z ad bella doctissimi. Cantico.iij. Decem videlicet Illuminationes. Decem Speciales virtutes. Decē Precepta. Decem Priuilegia. Decē Gratie singulares. z Decē Fulgores gloriam celestem exꝑmentes. Decem qdem Illuminationes sunt Illuminatio: et creatur' accepta. Illuminatio: per lectionem scripture collecta. Illuminatio: studio rationis inuenta. Illuminatio: contemplationis oculo percepta. Illuminatio: familiarib⁹ apparitionibus angelo: corde virginis inuecta. Illuminatio: crebris dei reuelationibus clara. Illuminatio: per hausturn dine dulcedinis: z gustum z experimentū certissimū infusa. quādo gustauit z vidit quia bona est negociatio eius. Prouerbioz. vl. Psal.xxxiij. Gustate z videte quoniā suauis est dominus. Illuminatio: g salutationem z doctrinā Gabrielis infusa. Illumi

natio: ſpecialiter ſuper aduentu ſpūſſancti z ⁊rut̄ altiſſimi ſupſplendide donata. Et tandem Illuminatio per inhabitationē totius diuinitatis in ea corporaliter ſuge impletat: vt vere amicta ſit ſole z luna ſub pedibus eius. Et iuxta nomē ſuū illumias/ triz appellet. Decem autem Virtutes ſunt Fides: Spes: Charitas. z Quattuor que Cardiales vocantur. Prudentia: Juſticia: Fortitudo: z Tēperantia. Et his adiunctę Spēales. Humilitas: et
U2 Pudicicia ⁊ginalis. Et ea quā habuit Sapiam in dictis: vt merito dicaſ ō ea illō Ruth.iij. Sat oīm iſrl' mulierē te eſſe ⁊rutis. Decem aūt Precepta ſunt Q̄ Sibi nō eſt niſi vnus deus cui inteudit. Nec nomē inuanū habuit. quod ſemp invocauit. z Q̄ quietē ſabbati cordis nunq̄ interrupit: ſed continuo feſto ō celebrauit: ſanctificauit. Q̄ parenti ſummo ſemper honorē exhibuit. Q̄ nullum ⁊bo vel exemplo occidit: que oīa viuificauit. Q̄ ſuper verū anime ſpōſum adulterinā doctrinam non admiſit. Q̄ nulli nocuit aliquid q̄ larga miſerie manu ſua omnib⁹ indigentib⁹ porrexit. Que veritate ſic linguam dicauit q̄ omnibo dolis relegatis: diffuſam grām in labijs protulit. Q̄ nullius bona concupiuit Que charitate perfecta quod ſuum erat non queſiuit. Juxta apl'm. j. Lor. x. Non querēs quod ſibi vtile erat: ſed quod multis vt ſalui fierent. Phil.ij. Que ſibi erant lucra: hec arbitrata eſt vt ſtercora: vt chriſtū lucrifaceret. Q̄ luxum carnis nō concupiuit: que ⁊z Tobiā.iij. nunq̄ cum ludentib⁹ ſe miſcuit: z mūdam ſe ſeruauit ab omni concupiſcētia. Decem āt Priuilegia ⁊ginis ſunt Virginitaſ fecunditas: Matris illibata ⁊ginitas: Conceptus ſine concupiſcētia. Gravidatio ſine g̃uitate: Parturitio ſine dolore: Naſcentſ nouī ecernitas: generatiōis ad diuinam eternitatem (alīs generationē) aſſimilata proprietas. Eiuſdem filij cum deo patre cōmunicas. Qui ſicut ex deo patre ſm deitatē: Sic ex ipſa pceſſit ſm humanitatē. Inter mulieres beneditta benedictio: z Vite ſue ſine macula ſanctitas. Nec ei ſola habuit: ita q̄ neq; in terris nec in celo primā ſimilem viſa eſt: nec habere ſequentē. Decē autem Gratie ſingulares quibus Deo z Domini z angelo grata facta eſt: ſunt Gratia pudoris: Gratia puritatis: Gratia ſolitudinis qua mūdi fugit cōſortia: Gratia orationis: Gratia quietis cordis. Et his quidē deo z angelo grata fuit. Nomi aūt Gratia miſericordie qua miſeris compatit: Gratia benignitatis: qua miſer ab ea benigne ſuſcipitur. Gratia auxiliatōis: qua miſero in neceſſitate ſubuenit. Gratia conſolatōis: qua deſolatos cōſolat. Gratia reconciliatōis: qua miſeri z deſperati ſepe per eam filio recōciliant. Decem aūt Fulgores Gloríe: ſunt quib⁹ ſuper omnē grām celi p̄fulget. Fulgor q̄dem decoris. Fulgor virtutſ ſiue poteſtatis. z Fulgor operatiōis. Fulgor q̄dem decoris in Quattuor. Fulget ei diuino ſole amicta: ſuper omniū Angelorū claritatē. Fulget ardore affectus cum Seraphin ardens in deū lata. Fulget lumine intellectus ſuper Cherubin: et veritate illuſtrata. Fulget ſup Thronos cordis quiete: diuino aduentu: ſibi inſidente repleta. Poteſtatis autē fulgor z gloria eſt in Trib⁹. In hoc videlicet q̄ dominatus eius ſup celeſtes dominationes altis intēdens: nunq̄ ſcabellarib⁹ z cōculcandis inferioribus per deſiderū ap⁹propinquat. Virtus eius ſup celeſtes ⁊rutes: nulli⁹ legib⁹ coartata ſuperat oīa. Poteſtas eius ſuper celi poteſtates. Non tyrannice (alīs tyrannide) premens: ſed rationibus equiſſimis leguz: omne nequā (alīs iniquum) premit z ſuperat. Operatio eius fulget ſuper Principes quidem. quia nō niſi iuſta z equa z bona eſta facienda deliberat z decernit. Sup Archangelos aūt. q̄ oīa per conſiliū diuinū perficit. Super angelos vero. q̄ oīa operāda in deū reducēs: dei gloriā ſemp intēdit. Ut vere Cant. vj. diceret. quia pcedit ſicut aurora cōſurgēs in opere: pulcra vt luna in ⁊rutis ſue poteſtate. electa vt ſol: in ſue claritatſ decore. Nec ē Aula regia: In qua Regi ſummo diſcubitus pparat. Aula inq̄ in qua p̄nceps totius iſrael ſedit cum p̄ncipib⁹ populi ſui: z Regem ſe exhibuit. Eze. xliij. Princeps ſedebit in ea: vt comedat panem coꝝ domino: refectione gratie: qua gratificauit dominē ſaturatus. Jo. iij. Meus abus eſt vt faciam voluntatē patris mei: vt pficiam opus ipius. Iſte eſt Joſeph: ſedens in hac aula z comedēs cum fratrib⁹ ſuis. Gen. xlv. Audiuit eſt: z celebri ſermone vulgatum in aula regis. Venerunt fratres Joſeph. Fratres eñ veri Joſeph: hic p̄mo per nature cōiunctionē ad Joſeph dei filiū venerūt. Nec eſt aula in qua: iij. Reg. vij. Nunciatū eſt illud bonū nūcium q̄ inimicus p̄li dei: oppreſſor antiqu⁹: potentia dei fugatus ſit. z liberatus ſit p̄l's ab obſidione ipſius. Hoc eſt Veſtibulū in quo celi dñs noſtris induitur induuijs. Eze. xliij. Per viam veſtibuli porte ingredietſ: z per eandē egredietſ. q̄ Noſtris indutus ingrediēſ: z in eis ad nos egredit ex vtero virginali. Hoc eſt veſtibulū quod Ezech. xl. iuxta portā templi p̄cipit̄ pparari. Beata eñ virgo porta templi eccleſiaſtici eſt ſpeciosa. Juxta quam veſtibulum eſt vteri: in qua ſummus Rex Sacerdos ſacris eſt indut⁹: in quib⁹ p̄o nobis imolatus ad deum accedat. Hoc eſt veſtibulū: inter qō z altare plorante ſacerdotes z leuite. Joel.ij. ad deū mentā dñs inclinōtes. quia Inter inſignia pietatis vteri ⁊ginalis z crucis (in qua dñs immolat⁹ fuit) ſu plicātes: grām inuenīt diuine miſeratiōnis. Hic vterus eſt ortus cōdulus: ex q̄ aromata diuinum ſpirantia odorem ero⁊unt. Cant. iiij. Emiſſiones tue paradiſus. Que eñ odorē paradiſi hic paradiſus nō emittit: Vas eñ: odorē continentem ſpirat. Nec aūt z habitaculū eſt virtutis altiſſimi: In qua ſe expreſſit vmbra ipius. z Operatorū ſpūſſancti. Vas ⁊tinens cor pliter plenitudinē deitatis in filio dei. Miraculū angeloruz. Ortus oium aromatū virtutis. Ut merito dicat Cant. iiij. Ortus cōdulus. z Cant. viij. Qui habitant in ortis amici auſcultant te. Sic eñ vidus eam plenā charitate z dilectione in cubilibus z in ortis aromatū: vt merito dicat paradiſus dinarū delitiarū. Hic eſt ortus q̄ plantauit dom⁹ in eden. hoc eſt: in delitijs. Gen. ij. Hic ē ortus arboribus ⁊rutum conſitus: in q̄ ingreſſus eſt Rex

Asuerus,hoc est beat⁹.Hester.viij. Hec est Terra que ad germinandus saluatorē spūs̄ erorat. Esa.xlv. Rorate celi desup̄ nubes pluant iustū: aptat terra ⁊ germinet saluatorē. Psal.84. Dñs dabit benignitatē: ⁊ terra nr̄a dabit fructū suum. Fructū inq̄ quo angeli ⁊ homines perfruunt. Hec ē terra in qua agricola spūsanct⁹ expectat fructum p̄ciosum: patienter ferens donec accipiat temporaneum ⁊ serotinū. Ja.v. Temporaneū in cōceptu. serotinū in crucis redēptione. Psal.xxiij. Dñi est terra ⁊ plenitudo eius. Terra inq̄ cui benedixit dominus. Terra que iuxta apl̄s ad Heb.vj. accepit benedictionē a dño. Hic vter⁹ est Loccus: quo purpura summi regis tota contingit ⁊ tantus q̄ etiam angeli rubricatā illam purpurā miratur. Esa.lxiij. dicētes. Quare rubrum est indumentum tuū: ⁊ vestimentū tuū sicut calcantiū in torcular. Hec est purpura vncta(al's tincta)in canali⁹ vene nar⁹ mātissimi sanguis beate v̄ginis: q̄ coccus est mundissim⁹: in se gerens rubor̄ purificatū spiritus̄ ⁊ concipiēs margaritū p̄ciosam filiū dei. Unde Exod.xxv. precipit in vestib⁹ summi pontificis: color esse de cocco bis tincto. q̄ Sicut in scrico vel lana vn⁹ color fundat in alio. Ita est in diuinis Purpureus color sanguis: p̄mū fundatur in p̄cepta mūdicia carnis: ⁊ p̄sequēter in sanctispūs̄ritus purificatōe. Cant.vij. Come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalib⁹. Coma est apl̄icus cetus ⁊ totus eccl̄ie rubricat⁹ sanguie christi: dependens a capite rubricato: q̄s est christ⁹. Et ideo clamat Sponsa in Cañ.v. Dilectus me⁹ candid⁹ ⁊ rubicund⁹: electus ex mille⁹. Est em̄ vt dr̄ Sap. vij. eterne candor lucis. Rubricatus purpureo sanguine v̄ginis: quo v̄bū eternū caro factū est: ⁊ habitauit in nobis Sic ḡ est beatus vērer[ qui re]christe[ portauit] Portauit aūt Virgo mr̄ in fantem. Portauit ⁊ Symeon senex: q̄si cum fuscepit in vlnas. Portauit ⁊ crux: morientē. Et sic dicunt aliqui Portauit ⁊ diabolus supra pinnaculum tēpli. Portauit ⁊ Joseph ab arimathia ō cruce ad(al's in)sepulcrū. Portauerūt multi vtriusq̄ sexus paruuli ieſum: Qui nutricū: gerulaq̄ funguntur officio. Sed v̄go mater Portauit: cōceptum: de suo sanguie formatū ⁊ vegetandū nutriendū ⁊ augendū: in vtero. Symeon iustus ⁊ senex: p̄sentandū ⁊ offerendū in templo ⁊ sistendus: dño. Crux: crucianduꝫ sacrificādū. pro p̄lo. Diabolus ⁊ membra eius: tentandū: p virtut⁹ exercitio. Joseph ab arimathia. p̄sepulture officio. Illi aūt vice nutricum ⁊ gerulaq̄ ad obsequendū infirmo paruulo. In omnibus aūt his portationū diuersitatibus: Sola v̄go portauit: suo infudit sanguie: ⁊ Sola crux infusa est sanguie crucifixi. Sicut dr̄ Amb. Quem sacer cruor gumat fusus agni corpore. Propē q̄s ⁊ Sola v̄go portans: ⁊ Sola crux pro sciuare cōmunicati sanguinis chr̄i venerantur Virgo sc̄: sanguine filiū dei infundēs: ⁊ Crux infusa chr̄i sanguine. Illi aūt portātes Vel Utrupetantur p malicia voluntatis. Vel Laudant⁹ p obsequio pietatis Portauit v̄ḡ virgo christū Sic Arbor fructū: succū ministrās ad fruct⁹ formationē. Germinat: in fruct⁹ conceptionē: Florens in fructus p̄missionē. Frondens: in fruct⁹ defensiones: Ramos: extendēs in fructus portationē. Soli de celo se exhibens: in fructus formationē ⁊ maturationem. Sic em̄ vnaquēq̄ arbor de fructu suo cognoscit. Virgo em̄ beata arbor est virens virtute: Plantata secus decursus aq̄rū. Q̄ est riuus vberrimos dono⁹ spūsancti: cōsolationū: ⁊ gratiarū. Hiere. xvij. Erit q̄si lignū viride q̄s ad humorem mittit radices suas: q̄s in p̄te siccitat⁹ non erit sollicitum: nec aliq̄n̄ desinet facere fructū. Portat aūt fructū dependentē a sanctis viscerib⁹ v̄ginis. Un̄ cantat Eccl̄ia q⁹ Beata est mater: cui⁹ viscera meruerunt portare chr̄m dn̄m. Et pendēti a viscerib⁹ sacrosancti sanguis sui: ad formationem ⁊ nutrimentū augmentū: sumministrauit sucū Psal.). Erit tāq̄ lignū quod plantatū est secus decursus aquarū: q̄s fructū suum dabit in t̄pe suo. Nec fuit gemmata cōceptione: stans onerata nobili onere: vtero tumēte: et pomis mamillari⁹ modico tumore prumpentibus. Etiam per modū gemmar⁹: cōceptum demonstrantib⁹ pietatis humorē. In cuius figura Flume. xvij. dr̄. Turgentib⁹ q̄p̄e gemmis: flores eruperant: qui folijs dilatat⁹ in amygdalum formati sunt. Flores em̄ sunt: sacri fruct⁹ promissiones. In q̄busdam diuinor⁹ florum argumentis. In angelica saluatiōe. Sanctispūs̄ritus̄ superuentione. Utrutis altissimi obumbratiōe. In quib⁹ salus nostra floruit: quando p̄pe fuit salus nostra. Ezc.xxvj. Vos mōtes isr̄l ramos vestros expandite. ⁊ florete. ⁊ fructū facite p̄lo meo israel. Frondet aūt virgo dū in salutarium verborum emissione. De Modi inquisitōe Cum dixit. Quo fiet istd. De Sui cōsensus expressione: Ecce ancilla dn̄i fiat mihi s̄m v̄bum tuum. De Pacis eulogio: Luc. beat⁹ Elisabet salutauit. De Gratiarū actione: Et exultauit Magnificat anima mea dn̄m. Ut vere dicat de ea Jllud Osee.x. Uit⁹ frondosa isr̄l: fructus adequat⁹ est ei. Nec em̄ omnia folia fructū cooperiunt ⁊ defendunt ne in aresc̄at. quia Omia Virtutes sunt ad instructionē Prudentie. Vel: ad Humilitat⁹ ⁊ fidei expressionē. Vel: ad p̄dni benivolentiā. Vel: ad Gratiarū actionē ⁊ laudem. Unde merito dr̄ in Psal.j. Folū eius nō deciderit: ⁊ omia q̄cunq̄ faciet p̄osperabunt. Et Ezc.xlvij. Folia ei⁹ p̄ficiunt in medicinā. Nec ramos expandit ad oms: dilatata lactitudine charitat⁹: fructum suū porrigens omnib⁹. Eccl̄i.xxiij. Rami mei honoris ⁊ gratie. Dan.iij. Uolucres celi requieuere in ramis eius. Hoc est: Anie sanctor̄: p̄nate virtutibus: in ramis: bt̄e virginis quib⁹ fructū porrigit: requiescit Sic ḡ[ beat⁹ venter qui re]sic chr̄e [portauit] Et hanc q̄dē Singularit⁹ habuit beatitudinē. In cruce aūt portatus: de v̄gine cruor̄ acceptū refudit. Ut omēs crucis se exhibentes: ⁊ stigmata crucifixi in corp̄e suo portātes: eodē cruore sanctificēt. Propter quod dr̄ Gal.vj. in p̄sona redemptor̄. Mihi absit gloriari nisi in cruce dn̄i nr̄i ihesu christi: per quā mihi mūdus crucifixus est: ⁊ ego mūdo. Totus em̄ de mūdo triūphauit: q̄s cruci est affixum. Mūdus ḡ per b: quod mundo est in nob⁹(quod vt dr̄ j. Lanoñ. Jo.ij. ē cupiscentia oculor̄ ⁊ concupiscēna carnis: ⁊ sup̄

bia vite) cruci affixū est vt spūs. t mortuū: viuens in cruce. deo viuat: dicēte apl'o Gal.ij. Vt deo viuā: christo cōfixus sum cruci. Ibi g̃ cruore christi infusi sanctificat. Apoc.vij. Lauerunt stolas suas i sanguine agni. Sic g̃ In visceribo portātes christum humore pietat̄ infundūt. Portātes aūt in cruce: cruore chr̄i infundunk t sanctificanē. Portantes aūt chr̄m in debilib' mēbris ipsius chr̄i: christo miscēt̄ impendūt. Mat.xxv. Quod vni ex minimis meis fecistis: mihi fecistis. Rho.xv. Debemus nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere t portare: t non nob placere. Portantes aūt iesum crucifixū ad sepulcrū: sunt q̄ chr̄i stum ad occultū diuine quiet̄ abscondūt. Coloss. iij. Mortui estis: t vita vestra abscōdita est cum christo in deo. Psal.xxx. Abscondes eos in abscōdito faciei tue a conturbatōe hominū. Esa.xj. Erit sepulcrū eius gloriosum. Portātes aūt christū ad ūlecebras tentationū cū satbana: merent in bera thrum precipitationē. Mat.xvj. Vade satbanas: non tentabis dñm deum tuum. Psal.xcvij. Quidq̄ iurauī in ira mea si introibūt in requiē meā. Nic em̄ iurauit tentanib' eū: portantib' ad delectabilia tentationū. Non sic aūt portauit ꝙgo beata. Et ideo beatus [venter qui te portauit.]

## Et vbera que suxisti

℣2 Ecce Scā pars laudis b⁹ mulieris. Laudat in matre membra q̄ nutrimentū ministrauerunt. Vbera autem ab vbertate dcā sunt. eo q̄ vberum fundūt lac dulcedinis concepte. Vbera aūt de celo plena laudat. t ideo indeficiēte ministrās vbertatem. Cant.viij. Soror nr̄a parvula est: t vbera non h̄z fracta libidine. Sed habet vbera ō celo: rorem pietatis t dulcedinis concipientia. t vbertim (al's vbera) pfundētia liquor ē ad christi nutrimētum ministratuz. Et quis crederet vberatē esse in virginis vbere nisi de celo ministratum e Gen.xxj. Quis audiuit⁹ crederet q̄ Sara lactauit filium quē peperit ei iam seni. Sara inq̄ princeps virgo Maria lactat filiū: magno patriarche patri multarum gentiū quē peperit ei: ad ꝓtutem ei⁹ demonstrandā iam seni in fine mundi. Non em̄ datur h̄ nature q̄ vber arens nō infusum: semine viri: lac ministret vbertim filio nascenti. Cant.vij. Statura tua assimilata est palme. Vbera tua botris. Palma em̄ dulcedinē habet in summo: de celo capiēs eam: t botrus ex Solis respectu cōcapit. t fundit gaudij vberatē. Ita sicut dī Cant.j. Meliora sūt vbera tua vino fragrantia vngentis optimis. Nihil ei austeritate pungēs: nihil p libidinē inebriās est. cū (al's in) vberib' illis Sed vngentū fragrās: ex humore nutriens chr̄m vnctū: t offēs sanans nostras infirmitates. Nec em̄ Tria fm naturam sunt in vbere. Scz. Conuersio sanguinis in nutrimentū candens. Nutrimēti abundātia. t Medicamentū infirmitatis. De Primo dī Exod.iij. q̄ promittit nob terra lacte manās: t melle. Que terra sicut iam dixim⁹ ꝓpue btā virgo est: babēs in vbere sue pietatis vnde nutriat chr̄m in gremio et in cordib' fidelius mellito lacte cordis sui: a q̄ vbera sua dependēt. De Scdo dī Judi.v. In phiala principum, ꝓinauit butyrum. Phiala ei ista vber virginis est. qō, ꝓinauit pinguedinē lactis: q̄ est butyrū in christi nutrimentū. Et Sisare. b̄ est diaboli in sopōratione t interfectione. De Tertio aūt Medico: est sciētia: q̄ papula vber' in os infantis ītmissa: contra oēm valet infirmitatē infantis. Et ideo dicunk fragrantia vngētis optimis: sicut ia aī ē ꝓpositū. Jō dī Cant.vij. Ibi dabo tibi vbera mea. Et Ibidē aī. Duo vbera tua sic duo gemelli capree binnuli. Gemelli em̄ ex eodem concepti (al's conceptu) sunt: sic ut vbera virginis sūt gemina habētia conceptū celestem. Sunt aūt binnuli abscondīti capree: que acutū habēt visum, ꝓpt̄ absconditū sacramentū ꝓginis: quod nō nisi capree celi. b̄ est videtes lympide divina videre poterunt. Nec igit̄ sunt vbera ꝓginis dēo. christe [que sūxisti.] ad vegetationē t nutrimentū. Non em̄ lactēdulium perficit masticatōe: sed suctione. Nec est em̄ huius causa beatitudinis: quia suxisti. Quasi em̄ nō genit⁹ infans rōnabilis sine dolo lac cōcupiuit ꝓgineum: vt in eo cresceret fm corpus t pfic̄eret: qui fm animē profectū ōes ab instanti conceptionis semp fuit perfectus Attendendū autem est q̄ mlier hec dixit [suxisti.] t nō: comedisti. Qō em̄ comedit durū est: t solidū: dentib' divisum t molaribus tritū: t humiditate salivali infusum. t liquore potus ad liquidū cōuersum. vt per mēbra t ad membra currere possit: t venis epatis q̄ miserator vocank fuctum t tractū: vt postea p venas ad membra deducak. Lac aūt sicut dicūt phīci: solum est qō sufficiēter natura ꝓparat ad nutrimentū. t ꝓpue lac ꝓgineum de ꝓtute celesti vberibus infusum spūsancto purificatū quod totum erat nutrimentū cōuenies dei filio. Et ideo non comedendo: sed sugendo statim ad membra dirigit ex virgine fuctum. Et ideo inco: porandū ad nutrimentū corpor⁹ quod divinitati est vnitū. Un Esa. vij. Butyrū t mel comedet: vt sciat reprobare malum t eligere bonum. Butyrum em̄ adeps lact⁹: lac est virginei. Mel aūt ros celestis est: linguis apum collectus. Et signat nutrimenti huius dulcedinē. Cum em̄ nihil nutriat nisi dulce f⁹ Meo dicorum experta rationē: pensandū est quāte dulcedinis fuit lac virginei: quod dei mēbris conueniens exhibuit nutrimentū. Hoc lac ros cōueniēter vocat. quia de celo sicut ros ministrat. Esa.xv. vj. Ros lucis ros tu⁹. Deut.xxxij. Celi caligabūt roze. De celo ergo sic mīstrata dulcedo lactis mellea: ros vocat Hec est dulcedo Que nos offices infunditur ex Ebr̄o capite in nos distillans. Et hoc est quod dī Esa.lxvj. Advbera portabimini: t super genua blandiet vobis. Adhuc enim mat̄ virgo in multorum cordib' formatū: sua lacrat dulcedine. t nisi lacraret periret recenter format⁹. Unde Esa.lxvj. Ecce ego declinabo in vos sic flumen pacem: t tanq̄ torrentē inundantē gliam gentiū quam sugetis. Gloria em̄ omniū gentium: dulcedo est consolatiōis beate ꝓginis: vbertim ex vberibus gratie eius in vas (al's nos) infusa: q̄dtu sumus parvuli ab vberibus eius dependentes. Et hoc est quod in consolatione eccl'ie dicit Esaie.lxvj. Gaudete in ea omnes qui lugebatis super eam: vt

fugatis ⁊ replecamini ab vberibus consolationis eius: vt mulgeatis ⁊ delitijs affluatis ab omnimoda gloria eius. Sic igitur Beata sunt vbera que suxisti domine ihesu.

## At ille dixit Quinimo. Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud.

[At ille dixit] Inter tot oppugnãtes os eius aduersarios: non omittens respõdere mulieri vicaria ꝓdicatione beatitudinis: que auditu concepérat vbum dei: ⁊ quasi in vtero gestans custodiuit illud. Et tangit hic maternitas: cuius ipa mater virgo est figura: dicẽs [Quinimo] Duo tangens. Assertionẽ: dictoꝝ mulieris. ⁊ Confirmationem. ⁊ Addẽs beatitudinis maternitatis ſpualis predicationẽ. Dicit ḡ [Quinimo] Q. d. Doc verum dixisti. Sed non tm ea que carnaliter portauit ⁊ lactauit beata est: sed etiam illi qui auditu me vbum dei concipiunt: ⁊ custodiẽdo fouent: et pariunt in opere: sunt beatitudinis illius particeps qua ipsa mater carnalis bta est. Et hoc est qd dicit [Quinimo] Quia ⁊ ipsa mater ꝓ vbo auditum cordis ꝓcipit ⁊ portauit: que in vtero corporaliter conciperet. ⁊ et beatitudine conceptõis ſpualis: causata est per modum congrui: beatitudo maternitatis ſpualis. Mar. xij. Qui fecerit voluntatem patris mei q̃ in celis est: ipe meus frat soror: ⁊ mater est. Unde Luc. j. Deliabet dixit. Beata que credidisti: quoniã perficient que dicta sunt tibi a domino. Et Ibidẽ ante. Ipsa beata ego dixit. Fiat mihi ſm vbum tuum. Q. d. Sicut vbus a te auditum cordis deuotione conceptũ: iam credo ita concipiat in vtero [Beati qui audiunt verbum dei] Duo ꝺ respondẽtia duobus que dixit mulier. Auditus em est conceptio ſpiritual': respõdens portationi in vtero. ⁊ Lactoditio est ꝓmoduz lactationis: respondens sucioni vberum: Sicut patebit in sequentiby. Circa Primũ Duo notanꝺ. Beatitudo audientiũ: ⁊ Audie⁹. Beatitudo aũ sic in ꝓbabit' dixim⁹: est in ꝓpio actu membri qõ beatum ꝓdicatur qu ando ille actus est ſm naturam membri illius: ſm optimũ ⁊ perfectum statũ virtutis & in nllo ipeditũ. Beatitudo ergo auris est ſm perfectam auris virtutem non impeditam. Hec autem virtus colligit ex Tribus. Uno quidem quod habet auris inḡtum est organum sensus. Secundũ aũt quod habet auditus inḡtus est sensus disciplinalis. Tertiũ autez quod habet auditus: inḡtum est discretiuus sonorũ. Primũ est q̃ querit non interruptos: ⁊ nõ confusos recipiat sonos. ⁊ sic est aure lenis ſm naturã. Secundum autẽ qõ causat ex hoc: q̃ ad memoriam bene dirigunturaudita. Et ideo versus posteriores capitis: natura dispositi aures in homine. q̃ in posteriori capitis disponitur cella memorialis. Tertiuz est qõ habet auditus: inḡtum accipit sensibile q̃ accidens: in comparatione ad virtutes confertes de auditis. Quarum Una in homine est Ratio. ⁊ hec vocat Auditus discretio. De Primo dicitur Job. xiij. Uoce quasi aure lenis audiui. xiij. Regus pri. Ante dominũ ſibilus aure tenuis ibi dominus. De Scõo dr Jacob j. Siquis permanserit in lege perfecte libertatis: non auditor obliuiosus factus est: sed factor operis. hic beatus in fcõ suo erit. De Tertio dicit Mat. xiij. Qui habet aures audiendi audiat. hoc est: Qui habet aures auditas discernẽdi: audiat verba dei. Sic discernit qui dicit. Narrauerunt mihi iniqui fabulationes: sed nõ vt lex tua. Psal. cxviij. Sic btãs dixit aures ⁊ oculos dominus. Lu. x. Uestri autem beati oculi. Et subintellegit etiam de auribus. quia subinfert: q̃ multi reges ⁊ prophete voluerũt videre que videtis ⁊ non viderunt. ⁊ audire que auditis ⁊ nõ audierunt. Prouerbioꝝ. xx. Oculum videntẽ ⁊ aurẽ audientẽ: verumq; fecit dominus. Fecit em dominus aurem sicut dictum est audientẽ. Et ideo beatus ⁊ perfectus est talis auditus: membꝝ: quo sicut in matrem ingredit dei filius. Auditum ergo beate auris: est vbus dei. Uerbũ autem: angelus intelligẽtie patris: vt ꝺ Damascenus: Est noticia amata: sicut ꝺ Augustin⁹. Est faciendorum ars et ratio: sicut ꝺ Dieronym⁹. Per Primũ: manifestat patrem. Per Secũdũ: clarificat. ⁊ Per Tertium: docet omne quod est faciendũ ad patris beneplacitũ. De Primo dicit Joannis. xvij. Pat' manifestaui nomen tuum hominibus quos dedisti mihi. De Secundo dicit Ibidem. Ego te clarificaui super terram. De Tertio Ibidem. Opus consummaui quod dedisti mihi vt facerem. Per Primũ Uerbum dei candor est lucis eterne: ⁊ speculũ sine macula dei maiestatis ⁊ imago bonitatis illi⁹. Sap. vij Per Scõs Doctrinã ⁊ secretũ dei ꝓfitẽ manifestat. Joã. j. Deum nemo vidit vnq̃. Unigenitus qui est in sinu patris: ipe enarrauit. Mat. xj. Abscondisti hec a sapientibus ⁊ prudentibus: et reuelasti ea parvulis. Per Tertius: Leges condit operũ ꝺi: que beneplacita sunt illi. Eccl. j. Fons sapiẽtie vbum dei in excelsis. Per Primũ: purgat nos vbum: ab ingenito nobis dissimilitudis barbitu informans nos Luce diuina. Rhomanorũ xiij. Abijciamus opera tenebrarum: ⁊ induamur arma lucis: sic vt in die honeste ambulem⁹. Per Scõm: apud intellectum docet omnem pietatẽ veritatem. Eccl. xxiij. Doctrinam quasi antedicentẽ illumino omnibus ⁊ enarrabo eam. vsq; in lõgum quiꝰ penetrabo inferiores partes terre: ⁊ illumino omnes sperantes in domino. Per Tertium: formã est virtutis et vite. Sapie. viij. Sobrietatem ⁊ prudentiam docet: ⁊ iusticiã ⁊ virtutes quibus in vita nihil est vtilius hominibus. Per Primum horum facit nos dei filios: formam patris ingenerans nobis. Jacob. j. Uoluntarie genuit nos verbo veritatis (als virtutis) vt simus initium aliquod creature ipius. j. Joannis. iij. Cum apparuerit: similes ei erimus: ⁊ videbimus eum sicuti est. Per Secundũ Illuminat ad vitatem credendorum. Joãnis. xvij. Uerba que dedisti mihi: dedi eis: ⁊ ipsi acceperũt ⁊ cognouerũt vere quia a te exiui. Per Tertium: perficit affectum ad verã operandoꝝ perfectionẽ. Deut. xxxij. Date magnificentiam deo nostro: dei perfecta sunt opera. Hieremie xlviij. Maledictus qui facit opus dñi negligẽter.

Sic ergo per ꝟbum dei christus formak in nobis ſm Patris imaginē quo ad deū. ſm Veritatē in formationem quo ad fidei Sacramentū. ſm Virtutis perfectionē quo ad meritū. Et ſic dr Joā. j. q̄ dedit potestatē filios dei fieri his qui credunt i nomine eius. Sic ergo Beati ſunt qui audiūt ver bum dei [et custodiunt illud.] Custodire ꝟbum
z 2 perfectā et Tribus. Sg. Amotione contrariorū. Adimplenone(al's Ab impletione) per verbū dīcrorum. Tenaci memoria audītor. Contraria verbo: ſunt faciencia ꝟbum a corde euanescere. Et faciencia ꝟbum in corde non fructificare. De quibꝫ dēm est q̄ ſr: petra: via: ſpine: et Celi volucres: verbum ex corde auferentes. De quibus. ē. ſanus dēm est. Conueniens aūt verbo: terra opima. verbū in vigore retinens: et ad fructum multiplicē fouens. Et hec est terra ꝟbum custodiens. Huic em̄ terre ſm Pſal. lxxxiij. Domin⁹ dabit benignitatē ge: Et terra nostra dat fructū ſuū in ꝟtutis meritorio opere. Eſa. lv. Verbum quod egrediet de ore meo non reuertet ad me vacuū: ſed faciet que cunq; volui: et proſperabit in his ad que miſi illud. Jo. xv. Poſui vos vt eatis et fructū afferatis: et fructꝰ vester maneat. De Secundo dr Joan. xiij. Si quis diligit me ſermonē meum ſeruabit. ē est opere implebit. Matth. vij. Qui audit ſermones meos et facit eos: ſimilis ē homini edificāti domū ſuā ſupra petram. De Tertio dr in Pſal. cxviij. Meditabor in mandatis tuis que dilexi valde. Thre. iij. Memoria memor ero: et tabescet i me anima mea. Sic ergo Beati ſunt qui ꝟbum dei custodiunt. Pſal. cxviij. In custodiendis illis retributio multa. De aliis aūt quibus ꝟbum euanescit: miseria est et eterne damnatiōis. In quibus ꝟbum dei pertentationē contrarijs exponit. A quibus ꝟbū in opere non ponit. A quibꝫ dei ꝟbum oblitioni datur.

Primi ſignantur in viris Leile: qui Dauid libe rantem ſe: tradere voluerūt in manus ſaul inimici ſui. Sic em̄ faciunt q̄ filium et ꝟbum dei redēptorem ſuum: ꝟbum in ſe est tradunt in manꝰ diaboli inimici ſui.} Reg. xxiij. Secundi ſunt vt ōes pbs ſimiles curioſis: qui medicos quiāt audiunt ſtudioſe: faciunt aūt operando. nihil. Et quemadmodum illi nunq̄ bene habebūt corpꝰ bñ ſic curati. Sic nec illi bene habebūt animā ſic philoſophātes. Matth. vij. Qui audit ſermones meos et nō facit eos: ſimilis ē homini ſtulto qui edificat domum ſuā ſuper arenam. flouerūt venti et deſcēdit pluuia. et venerūt flumina: et irruerūt in domū illā et cecidit. et facta est ruina magna. De Tertijs dicitur Agg. j. Qui congregauit merces: miſit eas i ſaccum pertuſum. Sic q̄ [Beati ſunt qui audiūt ꝟbum dei et custodiunt illud.] Sic em̄ lactat homo in malo per blandimentū peccatorꝫ. ſic chriſtꝰ natus in corde lactat in bono per conſolatiōes ſpiritualium profectuū: et per exhortatiōes ad bonū. Et hoc ſignificatū est Beñ. xxj. ſm hebraicam veritatē. Ubi dicit q̄ Sara lactaret filios quos peperit abrahe iam ſeni. vno enim edito filio: multos ſpūaliter lactauit per conſolationem ad meliorem profectum. j. Corinth. iij. Tanq̄ paruulis i chriſto lac vobis potum dedi non eſcam

t Urbis autez concurrentibus cepit dicere.

Hic agit de Judicio condēnatiōis et phariſeorum. Quod est comparatiōe alioꝝ predicantium ? z ſumptū: et eoꝝ quibꝫ predicatū est. Qui min⁹ illuminati ad fidem exſtīte: crediderūt ih̄u his qui minoris fuerunt ꝟtutis in opere et ſermone et virtute ſignoꝝ q̄ christus. Habet aūt hec pars particulas Duas. In quaꝝ Prima Judiciū iſtarū comparationū ponit. In Scōa ondit q̄ merito ſgra titudinis et infidelitatis iſtoꝝ: lux ſue p̄dicatiōis ad gentilitatē est conuertenda. In Prima harum partiū Duo facit. Primo em̄ oſtēdit iſtis puerſis viam pnie: que ſola reſtat. Scōo demōſtrat iuſtā condēnationē his q̄ finaliter impenitētes inuenti fuerunt. In Primo boꝝ ponit Tria. Primo em̄ dicendoꝝ p̄mittit occaſionē. Scōo Subiungit malicie et p̄ſumptiōis eoꝝ detestationē. In Tertio Bonitatē eiā ad malos oſtenſionē. Dicit q̄ [Turbis.] q̄ Conſuetis ſcribis et phariſeis per ſapiam: putabat turba q̄ alijs qui ſignū de celo petebāt: dare vellet ſignū ad ſue potestatis declarationē. Et ſic magis confunderent ſcribe et phariſei. Et ideo concurrebāt turbe: q̄ Conſuetum erat eis ad omnē ſermonē ſignū querere. j. Coꝝ. j. Judei ſigna petunt: et greci ſapiam querūt. Eccl. xxj. vj. Innouia ſigna et immuta mirabilia. Sz iſte ſermo in tantū fuit fultus et ꝓfirmatus rōe q̄ ſignis non indiguit. Et ideo p̄ſumptio eoꝝ ſignū nō meruit accipere. Et hac tamē cauſa [turbis.] decepꝰ [concurrentibꝰ] ad ſigna videnda. Et hac cauſa maxime ſequebat eū turba. Joā. vj. Sequebat eum multitudo maxima: quia videbāt ſigna q̄ faciebat ſup his qui infirmabant. Ex ꝟ igit ſumens occaſionē cepit dicere: cām dicēdi ipſis turbis accipiēs Quoniā aūt ante mltā dixit: mirabilevidetur qualr hic dicit q̄ cepit dicere. Sed ſciendus q̄ diſputatiōe completa: cepit modo noua dicere ō condemnatione confutatorum

Generatio hec generatio nequā est: ſignum querit.

Hic incipit Peccati coꝝ et infidelitatis obſtinatio. Dicit aūt Tria, Malicia hereditaria a parentibus conceptā. Culpam nequā in eis nō diminutam: ſed auctam. et Tertio Preſumptionē q̄ i tali culpa ꝓſumere audent ſigna accipiēdo. De Primo dr [Generatio hec.] Dec inq̄ genꝫ que exꝑgentibus in ſe traducta ꝟ malicia. Zu. iij. Genimina viperarū quis vob oſtendet fugere a vēturā ira. Matth. xxiij. Teſtimonio eſtis vobis q̄ eſtis filij eoꝝ qui ꝓphetas occiderūt. Act. vij. Quē ꝓphetarū non ſunt ꝓſecuti patres vri. Chryſoſto. Venenati veneratoꝝ filij. Sap. xij. Semen erat maledictū ab initio: et immutari nō poterat naturalis malicia eoꝝ [generatio nequā est] adiuuente malicie ad paternā malicia additione. Pſal. lxxx. Jbūt in adiuuentionibꝫ ſuis. Mar. xij. Generatio mala et adultera. Eſa. j. Ue genti peccatrici ſemini nequā. filijs ſceleratis. Ezec. xvj. Pater tuus amorreus et mater tua cethea: et in die ortus tui non eſt

precisus vmbilicus tuus. quia sc̄z oēm imitaris paternā malicīā: z adinuenisti nouā. Rbo.j. Inuentores malor̄. Deut.xxij. Hñatio eñ peruersa est: z infideles filij. Et Ibidē. Generatio p̄ua atq; peruersa beccine reddis dño pke stulte z insipiens. Job.xxx. Filij stultor̄ z ignobiliū [signū quer.] Ecce Presumptio. Signū ci nō querit generatio bona: mala vo querere debet. Sed boni z deuoti tpe necessitatis fidei petere z q̄rere possunt signa. Psal.lxxv. Fac mecū signū in bono vt videant q̄ me oderūt z confundant. Sic certā ad ꝓfortatiōē fidei apud infidelem regem a ꝓpha deuoto dictus est. Esa.vij. Pete tibi signa a dño deo tuo in ꝓfundum inferni siue in excelsum supra. Sed isti ex ꝓsumptione petierunt: z gra curiositat̄. Unde. ē. dictū est. Alij aut̄ tentātes de celo signum querebant. Et ideo dñs improperat eis. Jo.xiij. Nisi sīgna z pdigia videritis: non credis. Di ḡ indigni signo: signū querebāt. Os magne fuit ꝑsumptionis. q̄ licet. j. Lor̄.xiij. dicat q̄ signa data sunt nō fidelibus sed infidelibus. Tamē nunq̄ signa exposcūtur infideles sī fideles. A deo eñ petunt: exposcūtantur signa. Et b̄ oportet facere fideles. Sed infidelibus exhibent signa: ad videndū vt p signa credant oñs potēne deū: z edificent ad fidē. Hoc ḡ est quod cum despectu z contemptu ōt dom̄s. Generatio nequa signum querit.

## Et signum non dabitur illi nisi signum Jone prophete.

Hic oñdit etiā ad malos suā bonitatē. Et b̄t Tria Sc̄z. Signi petiti negationē: Signi non quesiti exhibitionē. z Signi exhibiti explanationē. Signi petiti negatione tangit cum dr̄. Et signum non dabit̄ ei. Signū inq̄ potēne z malestatis ostensiuū. qđ causa curiositat̄ z tentationis expectebant. z ideo signum de celo tentantes petebant. Jo.vj. Quod ergo tu facis signū: vt videam⁹ z credamus tibi: Quid operaris: Non eñ humilitatis petebant signum: quod edificat ad mores. Nec mundicie querebāt signū: quod edificat ad fidem Nec infirmitatis querebāt: quod edificat ad vtutes. ij. Lor̄.xij. Virtus in infirmitate perficit. Primū datur humilitō: cōbm querentibo. Lu.ij. Hoc vobis signū. Jnuenietis infantē pannis inuolutū z positū in pspio. Scōm dak deuote cōbm expectantibus. Esa.vij. Domin⁹ ipse dabit vob signū. Ecce virgo concipiet z pariet filium: z vocabit nomen eius emanuel. Tertium exhibet cum christo in passione certantibus. Luc.ij. Ecce hic positus ē in ruinā z resurrectionē multor̄ i israel: z in signū cui contradicet. Isti ergo talia signa non petebāt sed curiositate tentātes. An vere esset deus ō celo. Querebat generatio hec non querentiū dñm. sī generatio nequā [signū.] Et isto tale signū [nō dabitur ei. Mar.viij. Si dabit generationi isti sī gnum. Q. d. Non dabit [nisi signū Jone prophete.] Ecce Exhibitio signi cōuenīētis ad lucrū z penitentiā. Jonas eñ post ḡ fuerat in ventre pīscis: nbus diebus z triby nocnibus: ad luctum et penitentiā inuitauit Niniuitas: de loco Mortis et Putrefactiōis: z Profundo amaritudinis cuadens. Et hoc signo Niniuitas ad pniam vocans. Ita etiā christus de loco mortis: z putrefactiōis: et profundo inferni: illesus z incorrupt⁹ euadens: per resurrectionē ad pniam vocauit Judeos. Et b̄ est signum Jone quod fecisse in figura. z secutum est in vitate gratie: exhibite per passionē z resurrectionem chi. Unde Dieron⁹. in proemio galeato Jonas pulcerrima columba: passionē christi prefiguras: mundū ad pniam reuocat: z sub nomine Ninive salutē gentibus nunciat. Matth.xij. Signū non dabit ei nisi signum Jone ꝓphete. Et Ibi plūa de hac materia sunt notata. Ideo oino sub alia silitudine dr̄ Joan.ij. Ubi dixerūt Judei Quod signum ostēdis nob: qr hoc facis: Respondit Jesus: z dixit eis. Soluite templū hoc z post triduū reedificabo illud. Hoc aut̄ dicebat de templo corporis sui

## Nam sicut fuit Jonas signum Niniuitis: ita erit z filius hois generationi isti

Explanatio est Signi exhibiti. In Explanatōe aūt ista Duo fac̄. Premittit ei Silitudinē in figura: z Prosequit adaptationē in gra. Dicit ergo [Nam sicut Jonas ꝛciens incorruptus ō loco corruptiōis voraginis incorruptus: z non detentus. sed liber [fuit signū. ꝓnie.] Niniuitē.] Stomachus eñ piscis per b̄ q̄ est loc⁹ digestiōnis: est locus putrefactiōis z alterationis cibi. Jonas aut̄ nec alteratus nec putrefact⁹ est. Jēstomachus per b̄ q̄ separat subtile a grosso: z dirigit subtile ad mēbra: z grossum trahens q̄ inferiora et abiect. Sic est loc⁹ solutionis ꝛ continuitatis z cōpaginationis. Jonas aut̄ solutionē continuitatis: z compaginationē membr̄o: suor̄ nō est passus. Per hoc aut̄ q̄ cetus locū habet abyssum: est loc⁹ cōtinuitatis: ne deuolutus redeat ad liberos actus vite. Euadens ḡ Jonas de omnibus his: z liber in actibus vite eius: signū fuit veritis diuine. z vitatis sermonū Jone. Et isto talibus inducti: penitentiam egerunt Niniuite: ad p̄dicationē Jone [ita erit ꝛadaptatio est figure ad vitatem [ita ḡ erit.] post passionē z resurrectionē. Et b̄ est etiā vt scriptura impleat [filius hois ꝛin carne vera hominis quā de vno homine matre accepit: ꝛexistens signū pnie [generationi isti] qui videbūt q̄ de loco corruptiōis surgens: incorrupt⁹ erit. z ō loco solutionis continuitat̄ surgēs: nullā patīt membr̄o: discontinuitatē. Psal.xv. Non dabis sctm tuū videre corruptionē. notas mihi fecisti vias vite. Et ō inferno redīes fm aiam: abysso inferni nō detētus: surget inter mortuos liber Act.ij. Quem deus suscitauit soluto dolorib⁹ inferni: iusta qđ impossibile fuit ipm detineri ab illo. Dicit autem Mat.xij. q̄ sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diebz z tribz noctib⁹: ita erit filius hominis in corde terre. Quod qualr̄ intelligit sup Matheū est exꝑlanatū. Et ibi q̄ voluerit requirere poterit. Ea eñ que dixim⁹ ad intellectū eorum que hic dicunt̄ sufficiunt. Unde ad signū istud multi post Passionem z Resurrectionē penitentiā egerūt. Et maxie

post Resurrectionē z Ascēsionē. Psal.xcij. Mirabilis in altis dñs: testimonia tua credibilia facta sunt nimis. Hoc est signum sanguinis quod filij Isrl in postibus cordiū linierēt: liberauit ab exterminatore. Exod.xij. Hoc etiam est signū quod fidelium signarum sup frontes gementiū z dolentiū: liberat ab interfectore. Ezēch.ix. Hoc est item signū qđ fidelis signat in numerū saluandorū. Apoc.vij. Nolite nocere terre neq; arboribus: qđ usq; signemus fuos dei in frontibus eorum.

## Regina austri surget in iudicio cum viris generatiōis huius: z cōdemnabit illos: qz venit a finibus terre audire sapiētiā Salomonis: Et ecce plus q̄ Salomon hic.

Hic exequit Judiciū cōparatōis ad exaggerationē condēnatōis istorū in Spēali. Et habet Duos paragraphos Dicit g̃ L Regina austri J De qua legit.iij. Reg.x.z.ij. Paral.ix. Dicit ōr Regina J propē eminentiā sapie z scie: quib⁹ suo tempore etiam viris sapientib⁹ pfulgebat. Psal.xliij. Astitit regina in vestitu deaurato: circūamicta varietate. Hec est consors Regni Assueri. B est: Regis beati. Quod Assuer⁹ interpret. Dester.ij. J Austri J In qua plaga sunt sapientes. qz calore z lūe subtiliores hūt humores. Abac iij. Deus ab austro veniet: z sctūs de monte pharan. qz Diuine sapientie z veritis indicia in austro pfulgent. Et iso Eze.xl. Limitas dei dr̄ vergere ad austrum. Et per oppositū: tenebre z obstinatio diaboli: dicūtur venire ab aquilone: quia congelat humores: homines illius plage: bebetes sr̄ z grossi z pigri. Et qz frigus exterius ambiēs: interius feruere facit ioīs dinates: sunt etiam feroces z crudeles z audaces. Eccl.xliij. Frigidus ventus aquilo flauit: z gelauit crystallus ab aqua. Hiere.j. Ab aquilone pandetur omne malū sup vniuersos habitatores terre. Unde Chaldei qui in aquilone sunt: feroces iter⁹ perant. Dec g̃ regina austri J habitu mentis de ne?stitute: z naturali callens ingenio. z iso docet na sapie min⁹ indigēs J surget J ostensiōe sue devotionis z studiose solliciteq; studio ad querendā doctrinā sapie J in iudicio J Particulari. post mortem vnūscuiusq; homis. Vl Uli: in fine mundi. Vel etiā modo In iudicio comparatōis vnius cuiusq; sapiētis bois. Esa.iij. Dns ad iudicāū veniet cū senioribus ppli sui. Mich.vj. Surge z contende iudicio aduersus montes. B est supbos: z audient colles vocē tuā. Esa.v. Judicate inter me z vineam meā J cum viris J qz deuotiores z sapientiores z studiosiores esse ꝺberēt q̄s femina. Job.xxxiij Uiri intelligētes loquant mihi: z vir sapiens audiat me. Sed hoc est vez quod dr̄ Eccl.xxvj. Est filia melior filio. Et ideo subiungit J cū viri generationis huius J que pessima est. Mat.xij. Generatio prava z adultera. Prouer.xxx. Generatio q̄ patri suo non bñdicit: z matri sue maledicit. qz patrem deū blasphemat: z matri ecclie maledicit J z ideo J condēnabit eam J B est: comparatōe sui condēnandam ostendet. Ezēch.xvj. Non fecit socio⁹ma soror tua ipsa z filie eius: sicut fecisti tu et filie tue. Esaie.xxiij. Erubesce sidon ait mare fortitudo maris dicēs Rhoma.ij. Judicabit qđ per naturā preputiū est: te qui per lram z circuncisionē puari cator legis es. Et subiungit eām hui⁹ cōdēnationis dicens J quia venit J zelo z studio sapie et fama Salomonis inuitata.iij. Reg.x. Regia saba audita Salomonis fama: in nomīe dñi venit tentare eum in enigmatib⁹.ij. Paral.ix. Regina austri saba cum audisset famā de sapia Salomonis: venit J a finibus terre J habitabilis nostre. Sunt autē duo fines hui⁹ terre nře habitabilis. Un⁹ q̄dem Finis fm latitudinē. Et ille est a meridie in p̄mo climate: Quod est sub equinoctiali. Alter aūt finis est fm lōgitudinē in oriente a mari oceano. Ueritas autem litterre ē qđ ab vtroq; fine venit. qđ venit ab oriente primi climatis. Et ideo dicit hic: Regina austri: quia venit ab equinoctiali a meridionali plaga. Et aliquādo dicitur venisse ab oriente. quia venit a primo puncto orientis eiusdē climatis. Unde Mat.ij. dicitur etiaz de Magis: qđ venerunt ab oriente. Dec autem terra fm Aristotelem z Auicennā z Ptolomeū philosophos: omnibus terra melior est: z conuenientior ad bonam habitudinem hominis. Esa.lx. Omnes de saba venient: aurum sapie z thus deuotionis deferentes: et laudem domini annunciātes. Talis igit z tancalens ingenio. z naturalib⁹ p̄dita virtutib⁹ J venit a finibus terre J tanto vie labore suscipiēs: cum femina esset J audire sapiam Salo. J.ij. Paralip.ix. Nō erat ei stupore in ea spūs. Cū cū Salomon: mior in sapia eēt Dño z discipulis ei⁹. Et B est qđ sequit J Et ecce plus Salomone hic J Plus inq̄t. sapia Salomone: est in me apparēs in isto loco. Et ideo nō oporter fatigationē lōgi itineris assumere: quib⁹ summa offert sapia sine labore. Eccl.xij. In ipso sunt oēs thesauri sapie z scie dei absconditi. Prouer.j. Sapia foris clamitat: in plateis dat vocē suā. z iso nō lōge oportet eaz querere. Eccl.xvij. Non lōge est ab vnoquoq; nr̄m In ipso cū viuimus mouemur et sumus

## Uiri Niniuite surgent in iudicio cum generatiōe hac et cōdēnabunt illam: quia pniam egerunt in predicatione Jone. Et ecce plus q̄ Jona hic.

Scōm Judicium comparationis fm inuitationes ad penitentiā sumptū J Viri niniuite J qđ viriliter fecerunt: in assumendo pniam ad predicationem pphete. Jone.iij. Adduc.xl. dies z Niniue subuertetur J surgent J Comparatione melioris facti: z sanioris consilij ostendēdo. Job.xij Interrogate quēlibet deviatorib⁹: z hec eadem intelligere cum cognoscetis J in iudicio J comparationis. Psal.cxlix. Ut faciant in eis iudicium conscriptū J cū generatiōe hac J cui⁹ pfessionis sē discipulū z dñs. cui⁹ lingue: cui⁹ leg⁹. cū Jonas nec eiusdē pfessiōis: nec eiusdē dignitat⁹ fuerit cū dñs Eze.iij

Nō mitto te ad gentē ignote ligue cui⁹ nō possis intelligere sermonē. z si ad illos mitterer⁹ ipi audirēt te. Dom⁹ aūt ist' nolūt audire te. q: nolunt audire me. Lq: penitentiā egerūt. sic boni pueri ō qb⁹ sup dictū ē. Qui placerūt plamētāte eis Jona. Judei aūt neq; saltauerūt ad p̄centū Salomōis. nec plāxerūt ad lamētū Jone. Ninia aūt Niniuitarū scribit Jone.iij. Reuertat a via sua mala: z ab iniquitate: que est in manib⁹ eo:. q⁹ scit si forte reuertat z ignoscat de⁹: z reuertat a furore ire sue. z nō pibim⁹ L. z ideo cōdemnabūt eā. Jfaci me lioris cōpatōe: cui nō essent gentiles: noticiā dei p legē nō habētes. Job.xij. Numerū interroga iumēta z docebūte. z volatilia celi z indicabunt tibi.

Ubi ergo penitentiā egerūt ad p̄dicatiōne Jone sq; Ignote ligue z Ignote fuit p̄fessiōis. z Signa nō oñdit. Jo.xv. Si non fecissem opa i eis q; nemo alius fecit: peccatū nō haberēt: nūc aūt exculatiōez nō habēt de pcō suo. Et ecce Demōstratus p testimoniū: ppheta: voc⁹ patris: z opes rū. plus Jn efficacia facti z sapia vbi. Q; Jona hic Jn hoc loco inter vos existēs. Joan.i. Jpe est qui post me venit z añ me factus est: cui⁹ nō sū dign⁹ vt soluā corrigiā calciamenti ei⁹. ps.cxliij. Speciosus pre filijs hominū: diffusa est gratia i labijs tuis. Phil.ij. Dedit illi nomē q̄ est super omne nomē vt in nōie Jesu omne genu flectatur Heb.i. Tanto melior angelis effectus ḡnto differentius nomē p illos hereditauit.

**Nemo lucernā accēdit z in abscondito ponit neq; sub modio sz supra candelabrū: vt qui ingrediuntur lumen videant.**

Oñdit dic dñs q: merito malo blasphemie iu deoz: lumen doctrine sue ad gentes est deriuandū. Eri hec doctrina tāgit Duo. Quoz. Unū est Q lux noticie sue sub vni⁹ gentis terminis non est cohibenda: sed ad fines orbis terrei gētes extēdenda. Scōm aūte est q̄ docet. Cū ḡnta sinceritate verbum dei a p̄sbyteris est p̄dicādū. Jn Primo hoz Tria facit. Dicit enim Ubi lucerna nō est ponenda. Secūdo rangit. Ubi ponenda ē. Et in Tertio determinat. Ad quē vsum ponit in loco candelabri. Jn Primo p̄mittit Generale exemplum: sumptum ab vsibus z consuetudine hominū dicens. Nemo. Hoc est: nulli⁹ rationabilis homo Laccēdit. Hoc est: accendere cōsuevit Lucernā. ecclesiastice dignitatis in officio dignitatis episcopalis vl p̄sbyteralis: Que ingn lucerna. Peruia est. Concaua est. Flāma lucente z ardente p fectā est. Peruia per castitatē. Lucēs p veritatem. De Primo dicit Matth.xxv. Ornaz uerunt lampades suas. Job.xxviij. Non adeqbitur ei aurū vel vitrū. quia Precio debet esse castitas super aurū. z puritate debet excedere vitz. De Secundo Matth.xj. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. De his duobz simul dicit Eccli.xxvj. Lucerna splendens sup candelabrum sctm: spes faciei sup exaltē stabilē. Splēdēs enim lucerna: est lucerna peruia castitat⁹ honestate. Est speciose facies: ex gra pudicicie. Sap.iij. O ḡnpulcra est casta generatio cū claritate. Est sup exaltē stabilem: mo⁹ maturitate. q: Jncōtinētia istabit ē. Et b sctm cādelabrū p̄fecta mūdicia mētis z corporis. Ardēs aūt ē cū charitate: Lūmosa virtute. Sic dr Jo.v. Jlle erat lucerna ardēs z lucēs. Sic mulier sapiēs Lu.xv. accēdit lucernā: z euertit domū z querit diligēter donec inueniat drachmā perditam. quia multi per tales platos inueniunt adultam. Sic Sopho.i. dr dñs. Scrutaboz hierlm i lucernis. Nihil em remanet tenebrosum vbi tales lucerne accendunt. Esa.lxij. Propt sion non tacebo: z ppter hierlm nō quiescā: donec egrediatur vt splēdor iust⁹ eius: z saluator ei⁹ velut lāpas accendat. Talem ḡ lucernā nemo sapiēs accēdit ardore charitatis: z lumine scie diuine virtutis: z pspicuā facit claritate. castitatis: z concauā sensu humilitatis. Et sic pparatā Lin abscondito ponit. Est em sicut dr Job.xij. parata in repus statutū: ḡnus deridebat z conrēnatur apud cogitationes diuitū. Est autem Absconditum tenebrosum: vita opaca z intellectu nubiloso non videntium. Sic officiū predicationis non est cōmittendum opacam vitā habentibus: quoz⁹ sunt tenebrosa opera. vt malis. Thenozum.iij. Me minauit z adduxit in tenebras z non in lucem. Debet em p̄latus confidenter dicere illud Joānis.viij. Qui sequitur me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Simil⁹ non est cōmittendū bis qui carnales et tenebrosum bñt intellectū. Sic Judeis. Deqbz dr Apl's q: tenebris habēt obscuratū intellectū: vt nō fulgeat in eis claritas euāgelij chri. Eph.iij. Ecce em duo sunt abscondita. Heb.iij. Auditu dñe vocem tuaz z timui: z abscondi me. eo q: nud⁹ essem. Neq; sub modio Modius est aridoz⁹ mensura. Modius etiaz fm vsum est q̄ soluit census terrarū locarū ad cultū. Et Prio q̄dz modo sz Hieron⁹. vult dicere q: sub mēsura leg⁹ vni⁹ gētis nō est lux cohibēda sacre p̄dicatiōis. Esa.xlix. Dedi te in lucem gentiū vt sis sal⁹ mea vsq; ad vltimum terre. Et p̄mittit dicēs. Parum est mihi vt suscites mihi tribus iacob z feces israel conuertendas. Q eiā intra feces israel cohibeatur gra predicatōis parū est deo: sed oportet vt lux vsq; ad vltimū terre pueniat. Rhom.iij. An iudeoz⁹ de⁹ tm. Nōne z gentiū. qm quidem vn⁹ deus q̄ iustificat circuncisionē ex fide: z p̄putiū per fidē. Modius etiaz ē quo soluit census. Et fm b sensus est: q: p̄dicatio nō est ponēda sub p̄cio. Loz.ix. euangelij predicans sine sumptu ponam illud: vt nō abutar pos testate mea in euāgelio. Act.viij. Pecunia tua tecum sit in p̄ditionē. q: cogitasti donus dei pecunia possidere Mat.x. Gratis accepistis ḡtis date. Sic ḡ neq; i abscōdito neq; sb modio est ponēda lucerna Lsed sup cādelabrū. sb est. p̄tiū ei⁹ retinaculū. Cādelabrū aūt aureū cū lucernis septē: ē homo eccl'asticē vite: cui fulgore intellect⁹: Jn q̄ est tocius cōuersatio charitate informata: auri fulgor: z p̄ciū. Pes: eccl'astica dignitas. Lucerne septē: fulgores intellēs: q⁹ req̄rit p̄as eccl'astica ex ḡnuo: sacre scripture intellectibus: Mistoriali: Allegorico

Moraliz: Anagogice: Intellectu aliaz sciarū. Que vt dr Micro. sr. Physica: Ethica: z Scia loquendi ꝓgrue z ornate. Vel melꝰ dicak ꝙ Septē lucerne: sr dona spūsancti. Septē aūt dr illis: sūt septē ꝟtutes. Tres ꝙ dicūt theologice. z Quattuor ꝙ vocant Cardiales. Et tales plati septē. Hoc est Ulcorius chū. Cardiales. Pōtiarche: Archiepi: Epi. Inferiorꝫ dignitatum Prelati: z Presbyteri simplices: sr septē candelabra: in qꝫ medio ambulat dūs. Apoc. j. habēs septē stellas: quib; qlibet illuminat candelabrū ad executionē officij ꝓprie dignitat. Et b fcatū est Exo. xv. Ubi tale cādelabrū ex auro mūdissimo fieri ꝓcipit. Et sili Zacha. iij. Ubi de isti loquit cādelabro. vt q ingrediunt. Tāgit b lucerne ꝓprīū vsū Mat. v. dr. vt luceat oib; q i domo sr. Sensus ꝙ est: Ut q ingrediunt in domo vel in domū videāt lumē. Lumē aūt videtur Duplr: In se: z Diffusum in rdy qb; demonstrat. qñ cadit sup illas. Et sic dr se demonstrare. doctor. eccl'astic': ingredientib; in domū eccl'ie: qꝫ in ipso nō appareat nisi lumē. Et ꝙ ab ipo oia. alia q se in domo illustrent z oñdant. Mat. v. Luceat lux vestra coꝝ hoib; vt videāt opa vra bona: z glorificent patrē vrm q in celis ē. Jo. viij. Qui sequit me nō ambulat i tenebr: sz habebit lumē vite. Joā. xj. Qui ambulat in die nō offendit. qz lucē bt mūdi vider. Prouer. iiij. Semita iusti q si lux splendēs z crescens vsq; in perfectū diem. Prouer. vl. Non extinguet in nocte lucerna eius.

## Lucerna corporis tui est oculꝰ tuꝰ. Si oculus tuꝰ fuerit simplex: totum corpus tuum luciduꝫ erit.

Dz Dic tāgit lucerne de q dixit: dispositōz z ꝓprietatem. Et ista ē Intētio isti' pars. Quoñdat doctorē de q dixit debere esse simplicē fm intētionē. Tāgit aūt b Tria. Lucerne determinationē. Diuisiones. et Laudē doctrinā. Determinatōz tāgit ꝙ b Lucerna corpis tui tē. Quod. q. huius dixerit doctores z sacerdotē lucernā: in rōne cuiusdāmq; ē in ipso: lucerna vocat. Et b est oculꝰ. Et ē qd ōt. Lucerna corpoꝝ. ē oculꝰ tuꝰ. Quātus āt fm Aristo. z fm rei veritatē oculꝰ cōponat ex aq z tunicis perspicuis: tñ fm formā eli ciēdi actū videndi: cōponit ex lumine. Et ideo dr Plato: ꝙ cōponit ex igne claro. Et sic oculꝰ hoīs ē Intellectꝰ eius z rō. Et sr Duo oculi. Unꝰ Agnitio veri. z Alr Agnitio boni operabilis: Qui ꝓcedere debēt oēs vias hoīs. z Intentio est q finē ꝓsigit: q per opa ꝓsequat. Psal. xij. Illumina oculos meos ne vnq; obdormiā in morte. Psal. xxxj. In via hac q̄ gradior firmabo super te ocu. meos. De talib; ꝑ dicēs. Lucerna corpis Corpꝰ Duplr sumit. Est ci Corpus dēm a corpoꝝ retrare cōi. Et b mō nō sumit hic corpꝰ. Alio mō dr Corpus organicū: quod est per mēbra instrumentū anie ad opera exercēda. Sic cōgeries mēbroꝝ operantiū dicit corpus. Et sic dicēs totius corporis z omniuꝫ operū anime z corporis sunt oculi. Et sic sumit hic corpus. j. Thes. vl. Ut integer vester spūs z corpus z anima seruet. Sic. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Psal. xvij Quoniā tu illumīnas lucernā meā domine deus meus illumina tenebras meas. Lumen aūt in hac lucerna Fides est z Sciēcia scripturarū. De Fide Ier. xv. Fide purificans corda coꝝ. De Scientia scripturarum. ij Coꝝ. iiij. Deus qui dixit de tenebris lumen splendescere: illuxit in cordibus nostris ad illuminationē sciētie cuāgelij chr̄i. Sic cñ illuminat Intellectus: z Intētio Rōnis scit q̄ ꝓgere debeat. Et est lucerna lumē spargēs ꝑ illuminationem vbi dei in ipso. Pś. cxviij. Lucerna pedibus meis vbū tuū z lumen semitis meis. Si oculꝰ. Dat oculi diuisionē penes bonū z malū oculū. Et Prio dicit dispositōz boni oculi: dicēs. Si oculꝰ tuꝰ fuerit. sim. b est: adunatꝰ ad vnū verū finē omnū operū tuoꝝ. Si cñ vis oculi nō sit adunata: nunqꝫ fm naturā recte z bene videt oculus: sed dirigit in diuersa: z confundit opera ꝙ homo nescit quo pergat. Cantico. iiij. Vulnerasti cor meum soror mea myno oculorum tuorum. Hoc est: in adunatione z simplicitate oculoꝝ tuoꝝ. vr. s. p. Matthei. x. Estote prudētes sicut serpentes: z simplices sicut columbe. Cantico. j. Oculi tui columbarū. Simplex autem est quando non respicit ad modum temporalis remunerationis: sed sine omni plica respicit ad eterna. Conversa cñ in lapidem vxor loth respiciens retrorsum. Genes. xix. Luc. ix. Nemo mittens manū ad aratrum z respiciens retro: aptus est regno celorum. Prouer. vj. de boīe apostata ꝙ annuit oculos: z ideo vir est inutilis. Totum corpus tuum. in omni congerie operum suoꝝ. lucidum erit. qz tunc opera ℟ luce eliciunt. z Luce vestiunt: z Luce dirigunt: z ad lucē terminant. Eliciunt quidē a luce. qz lumē ōs intellectus est vitalis z virtuosus elicit ea. Vestiunt autē a luce: qz formā induunt vitalis z virtuosa. Dirigūtur a luce: quia lumine intellectus z rōnis ordinātur. Terminant ad lucem: qz ēne luci ꝑ intentionem coniungunt. De Primo dr Job. xxviij Indica mihi ꝑ quā viā spargit lux: dividit estus super terram. Per viā cñ lucis eliciunt. De Secundo dr Apo. xij. qꝫ mulier que signū est ecclīsti corum bonorum: amicta est sole. ꝓpter splendores operū suoꝝ. Rbo. xiij. Induamur arma lucis: sicut in die honestē ambulem. De Tertio dr Sap. xviij. Sancti tuis erat lux maria q̄ dirigebant oia opera coꝝ. De Quarto dr in apocrīph. Esdre Lux ꝑpetua luceat eis. Sic ꝙ totus corpus in (als cū) vniuersitate operꝝ suoꝝ lucidū erit. Ut vez sic qd dic Prou. iiij. Semita iusti q si lux splēdēs z crescens in ꝓfectū die. Dan. xij. Qui docti fuerit fulgebunt q si splēdor firmamēti: z q ad iusticiā erudiunt multos q si stelle erūt in ꝑpetuas eternitates.

## Si autez nequā fuerit: etiā totum corpus tuum tenebrosum erit

Tangit dispositionez oculi mali. Nequā enim vocatur qui nequit in malo plus. z plꝰ vult mali q̄ potest. Sicut oculus liuidi semp respicit ad nocumentū. Eccl. xxij. Memēto qz malꝰ est oculus nequā. Nequius oculo qd creatū est: Matth. xx. An oculus tuus nequaz est: qz ego bonus sum. Nequicia oculi istꝰ est Duplicatas: ꝙ recte qui

dē docet: male autē apperēdo agit. Et hec necēcia dicit oculi: q̄ mala nunciat cordi. Heñ .iij. Vidit igit mlier lignū q̄ esset pulcrū visu: aspectuq̄ de lectabile. Jdeo dic̄ ps. cxviij. Auerte oculos meos ne videāt vanitatē. Sap. iij. Falsanatio aūt magne fit per oculū. ij. Pet. ij. Oculos habētes plenos adulterij: z incessabilis delicti. Adulter eni oculus: p̄ pro vero anime spōso: spōsū; respiciat: sīz adonizā do adultrez. Si ergo sic neq̄ fuerit oculꝰ [ et ia corpus tuū ] instrumētū operationū: cū congerie suoꝝ operū [ tenebrosum erit ] q̄ Illicit opꝰ tenebris: z Delict tenebris. z Stat in tenebrosꝫ. z Dirigit ad tenebras eternas. De .p.rio Job. iij. Vtro cuꝰ abscōdita est via: z circūdedit eū deꝰ te nebris. De Secūdo Ibidē. Noctē illam tenebro sus turbo possideat. z nō illustret lumie. Jsta ab Apl̄o Rbo. xiij. vocāt opa tenebrarū. De Tertio dicit Sap̄. xvij. Solis egyptijs supposita erat ḡ uis nox: imago tenebrarū que erat eos comphē sura. De Quarto dicit Thren. iij. Me minuit z adduxit in tenebras z nō in lucē. Jdeo ōr Mat thei. xxij. Proijcite eū in tenebras exteriores: ibi erit fletus z stridor dentiū. Prouer. iiij. Via impi orum tenebrosa: nesciūt vbi corruāt.

**Vide ergo ne lumen quod in te est: tenebre sint. Si ergo corpꝰ tuū totū lucidum fuerit: nō habēs aliq̄ partē tenebrarū: erit lucidum totū. Et sicut lucerna fulgoris il luminabit te.**

Ecce Instructio ad cautelā ex p̄missis assūpta. Dicit aūt Duo. Instructionē cauentē a malo. et
£3 Conclusionē de vtilitate oculi boni. Dicit ergo [ Vide ergo ] hoc est: caue ergo [ ne lumen ] in tellectus z rationis [ quod in te est ] ß est: qđ in te debet esse. ps. iij. Signatū est sup nos lumē vul tus tui dñe. ß est: ne industria z sagacitatē z scien tiā intellectꝰ z rationis ad malū cōuertas. Sic diabolus: q̄ tanto peior: est ḡnto est ad agendū ma lum sagacior. Hiere. iij. Sapientes sunt vt faciant malū: bñ aūt facere nesciērūt. Esa. v. Veq̄ dicitis malū bonū. et bonū malū. ponētes tenebras lucē: z lucē tenebras. q: si clicies z formās z dirigēs opa tenebrosum est: nō egredietꝫ nisi opꝰ tene brarꝫ [ Si ergo corpus tuū lucidū ] Ecce cōclusio de vtilitate oculi boni: q: si bñficio oculi clari totū corpꝰ tuum cū omni ꝛgerie suoꝝ ope rū [ lucidū fuerit ] eritis vos sic filij lucis. Eph. v. Ut filij lucis ambulate. ps. xxxvij. Dñe in lumi ne vultꝰ tui ambulabūt. z inoie tuo exultabunt tota die ß ēt plena luce [ nō habēs aliquā p̄te tenebrazꝫ. Neq̄ i elicière: neq̄ i informāte: neq̄ i dirigēte: neq̄ i cruināte: nūc nihil habēs ꝛmūe cū tenebris. Judic. v. Qui diligūt te: sic sol i ortu suo splēdet: ita rutilent. Cañ. vj. Processit sic aurora ꝛurgēs: pulcra vt luna: electa vt sol [ erit luci dū totū ] Nō sic luna mēstruos capiēs defectꝰ luc̄: sed torꝰ coruscans lūce. Eccl. xxvij. Sapiēs in sapia ꝓmanet sicut sol. Stultꝰ vt luna mutat [ et sicut lucer. fulgo. ] ß est que vndiq̄ fulgoram emittit. Jo. v. Erat lucerna ardēs z lucēs. Esa. lviij Implebit splendoribꝰ aiam tuā: z ossa tua libera bit [ illuminabit te ] z hic z in futuro. Ps. lxxv. Illuminās tu mirabilit a montibꝰ eternis. Eccl. xliij. Mundū illūinās in excelsis dñs. Jsta sī vas sa luc̄ lumiare mai. qđ est vbi irradiatio. z Ilu minare minus. qđ ē serena ꝓclerō: q̄ ab initio mū di fecit dñs. Zu. j. Illumiare his q̄ in tenebris: z in vmbra mortꝭ sedēt ad dirigēdos pedes nostros in viam pacis.

**e Tcū loq̄ret rogauit illū q̄daꝫ pharisei ꝰ vt p̄randeret apud se: Et ingressus recubuit**

Hic incipit oñdere q̄ Dñs tus p̄tus p̄ris eccle siastice ab interiori. pcedit. Et Jlla cīā q̄ vidēt esse in exteriori honestare sic dāt (alꝭ fundāt) i interio ri spūs ētate. Dividit eñ pars ista in Duas. In quarū .p.ma: p quandā historiā: venit ad hāc doctrinā accipit occasionē. Jn Scā aūt Jpam po nit (alꝭ Pnie) doctrinā. Jn .p.ria hui. Tria dicūt tur. Vocatio ad p̄randū: z Recubitꝰ. Scō aūt Jn recubitu: discipulorū illoꝝ manibꝰ ad mēsam accessus. Tertio Pharisei murmur: de omissione traditōnis seniorꝫ. Et hec plana sē in lra. Dicit ḡ [ Et cū loq̄ret ] adhuc ō materia īducē dispuras ꝛōis ꝓ phariseos: z ꝓtraxisset eos [ rogauit illū ] deuotōes simulās [ q̄dā phari. ] vt p̄ ꝓfusionē alioꝝ declinaret. sicut q̄ spēāle deuotionē haberet ad chm. Sīle aliq̄d fecerūt Mat. xxij. Mgr̄ sci mus q̄ verax es: z viā dei in vitate doces. z nō est tibi cura de aliq̄. Eccl. j. Accessisti maligne ad deū: z interiora tua plena sūt dolo. Rogauit aūt [ vt p̄ā de apud se. Et ingress. ] in domū pharisei [ re cubuit ] Volebat ei exteriori familiaritate: būc pha risei de pnia ꝓuincere: q̄ iam exteriꝰ p̄ba se vidit ꝓfuratū. Apo. iij. Ecce ego sto ad ostium: z pulso. si q̄s aperuerit mihi intrabo ad eū: z cenabo cū eo z ipe mecū. Est eñ cēuiuatio cā familiaritatꝭ et mu tue charitatꝭ z ꝓfidentie. Psal. xiij. Zu bō vnanimis dux meus z notus meus: qui simul mecum dulces capiebas cibos.

**Pharisꝰ aūt cepit intra se re putās dicere. Quare nō baptizatus esset ante p̄randium**

Hic oñdit Dol. z obuatio: insidie pharisei Di cit ḡ [ Pharisꝰ ] de exteriori mūditia carnali ista tus z iustitia. ps. ix. Sedet i insidijs cū diuitibꝰ i occultis: vt interficiat innocentē. ps. eod. Insidiat vt rapiat pauperē: rapere pauperē dū attrahit eum [ cepit ] cogitādo [ intra se cepit. ] Extrēs oñdere nō audebat: eo q̄ viderat ḡr aliq̄ fuerit confutati. Mat. ix. Ut qđ cogitatꝭ mala i cordibꝰ vris. j. Re gū. xvj. Deꝰ intuet cor. Eccl. xxiij. Oculi dñi circūspi ciūt ois vias hoīm [ dicere ] in corde. Psal. xj. Za bia dolosa in corde z corde locuti sunt. Psal. xiij. Dixit insipiēs i cordel. nō ē deꝰ [ q̄. si bap. cf. ß ē lotus ] ante p̄randiū ] Matth. xv. Quare discī

puli cui transgrediunt mādata seniorū. Non enim lauāt manus cum panē manducāt. Mar.vij. Pharisei nisi crebro lauent manus suas nō manducāt: et a foro venientes nisi baptizent non māducāt. Traditionibus insidiabāt christo: q in mādatis ei nullam reprehendendi inuenit occasionē. Plus em cupiebant de suis traditionib⁹ q̄s de mādatis dei. Mat. xv. Irritum fecistis mandatū dei propter vias traditiones. Rhom.x. Ignorantes iustitiā dei: et suam querentes statuere: iustitiæ ei nō se subiecerūt. Mat. xv. Non lotis manibus manducare nō coinquinat hominem.

## Et ait dominus ad illum Nunc vos pharisei quod deforis est calicis et catini mūdatis. quod autē intus est vestrum: plenū est rapina et iniquitate. Stulti: nonne qui fecit quod de foris est: etiaz id quod de intus est fecit?

Hic incipit Scōa pars: In qua accepta occasione docet oēm virtutem de interiori mūdicia procedere. et nihil esse curandū de exteriori: nisi in ordine in interiori radicat. Psal.xlviij. Omnis gloria eius filie regis ab intus. Esa.lij. Mundamini q̄ fertis vasa dñi. ¶ Nunc vos pharisei ¶ Nec pars diuidit in duas. In quarū Prima ostēdit Quid mundicia faciat interiorē In Scōa: occasione accepta oēndit Quante maledictōis sit exterior mūdicia absq; interiori. In Prima harū Tria facit. In q̄r Primo oēndit Quantū pharisei exteriori studebāt mūdicie. In Scōo oēndit q̄ hoc stultū est: destituta (al's deserta) interiori mūdicia. In Tertio oēndit Quid potissimū mundicia faciat interiorē. In Prima harū Duo facit. Primo em Mūdicie exterioꝛ oſtēdit studiū. Secōo oēndit Interioꝛ mūdicie negligentia circūpta Dicit g̈ Nūcvos in hac tēpore. Aula apud principes et pbas hō nō fuit: sed est adinuētio eoꝝ. Sumebat aūt Leui.ix. occasionē: Vbi dr q̄ cū tetigerit aliq̄d immundū: lauet aqua. Et Leuit. xv. Vas q̄ non hz operculū: immundū erit. ¶ Pharisei ¶ ab alijs p obseruantia exteriori mūdicie diuisi q̄s de foris est calicis ¶ B est exteriora calicis. B ē vasis in q̄ bibit. ¶ et catini ¶ Magnū vas rotunduz in q̄ cibi reponunt catin⁹ vocat. Os aliq̄s dr parapsis. a paries absidiū dem. Et ē sensus q̄ curāt multū de exteriori mūdicia: negligēta interiori. Et ideo Mat.xxj. dicunt dom⁹ ad quā reuertitur diabol⁹: cū septē spiritibꝰ nequioribꝰ se: quā inuenit scopis mundatā et ornatā: vacantē. hoc est ab interiori studio corpentē. Isti sunt de quibus dr Mat.vij. q extrinsecus sē in vestimētis ouiū: intrinsecus aūt sē lupi rapaces. Et B quod dr ¶ quō autē intus est vestrū ¶ B est cor et studiū cordis ¶ plenum est rapina ¶ Esa.iij. Rapina pauperis in domoviis. Isti ei studebāt q̄ sub spē pietatis preripere pauperibꝰ elemosynas: et parentibꝰ subuentiones debitas: et p̄cepras a dño. Et ideo semp rapere conabāt. Esa.iij. Populū meū exactores sui spoliauerunt: Dicētes cū filijs beli.j. Reg. ij. Nunc em dabis: alioq̄n tollam vi et iniquitate. quia ad iniquitatē inclinabāt animas subditorum. Esa.v. Justificant impiū pro muneribꝰ: et iustitiā iusti auferebāt ab eo. Osee.iij. Peccata plebi mei comedēt: et ad iniquitatē sublevabūt animas eoꝝ. ¶ Stulti ¶ Ostēdit stultū ee studere exteriori mūdicie: neglecta interiori. Et B est quod dr ¶ Stulti ¶ Non pensiderantes quid primū et principale. et q̄d secōarium. Rho.j. Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. Esa.xix. Sapiētes cōsiliarij pharaonis dederunt consilium insipiens ¶ Nōne qui fecit quod de foris est ¶ B est corpus quo ad exteriorem hominē ¶ fecit et quod intus est ¶ B est anima sm hominē interiorē. Et quia vnus virtusq; natura autor: mundissim⁹ est: virtūq; naturā mundare dari voluit. et illam magis que sibi similior est. B ē interiorem. Leui.xix. Sancti estote: qm̄ ego sanctus sum dñs deus vester: q̄ sanctifico vos. Hiere.iij. Laua a malicia cor tuū hierusalem vt mundēris. Esa.j. Lauamini mundi estote: auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis.

## Veruntamen quod superest date elemosynā: et ecce omnia munda sunt vobis.

Hic tangit qualiter exterioꝛ sm veritatem fit emūdatio. Non em fit per baptismata et lotiones aquē: sed per Immūdantis abdicationē. Duo aūt sē immundātia. Iniuste scz adq̄sitū. et Superfluum. Iniuste acceptum vel adquisitum oportet restitui. Tob.ij. Videte ne forte furtiuum sit: sed reddite eū dominis suis. Non enim licet nobis aliquid edere de furto aut contingere. Furtum aūt hic dicit omne quod fraude vel dolo vel mendacio est adquisitum: vel ablatum alicui vel quocunq; modo alicui illicite abstractum. Exod.xx. Non furaberis. Luce.xix. Si quid aliquē defrau dauī: reddo quadruplum. Superfluum est Dupl'r dicrum. Est em Superfluum nature: et Superfluum persone. Superfluum nature est quod est vltra sufficiens nature: et bone habitudinis: et operi si est operand⁹. Et quod est vltra continentiā nature in tali esse: et bona habitudine et opere. Potest em homo prouidere sibi facultates q̄s se continear continue sine defectu. Et ideo quod superfluum est dicit: non superest vite sic continuande et continende. Superfluum aūt persone est: per quod persona sm suum gradum et familiam cōseruari potest. Et ideo plura necessaria sunt Episcopo q̄m clerico. et plura Regi q̄m militi: et plura patrifamilias q̄m priuato homini. Superfluum igit vtroq; istorum modorum dandum est in pios vsus. Et tunc exteriora munda fiunt. Luce.xix. Dimidium bonorum meorū do pauperib⁹. Tob.iij. Si mītū tibi fuerit abūdanter tribue. si pauca: idipm̄ ipertiri studebis. Prouer.iij. Honora dñm de tua substa et de primitijs oīs fructuum tuorum da pauperib⁹. Esa.lviij. Frangere esurienti panē tuū: et egenos vagos q̄s induci domum tuam. Cum videris nudum operi eum: et carnem tuam ne despexeris. Ille enim panem frangit qui

supfluus a necessario diuidit: ꝛ pauperi porrigit. Sleemic. viij. Comedite pinguia ꝛ bibite mulsū. ꝛ mittite ptes eis qui nō pparauerūt sibi [clemosynā.] Que ō: ab ele(als:eleoles) qō est miseria. qz miseris est distribuēda Job. xxxj. Fortis nō mānet pegrin⁹: ostium viatori patuit. Et ante. Sic comedit buccellā meā sol⁹: ꝛ nō comedit alien⁹ ex ca. [Et ecce residua] oīa [ad vsus] mūda sunt vobis.] Ad Titū. j. Oia mūda mūdis. Coinquinatis autē ꝛ incredulis nihil est mūdum. Qñ enī hō mūd⁹ mūdat exteriora: ad vsū necessitatis ꝛ cel⁹ sa: oia fiūt sibi mūda. Et hec mūdicia exterior ab interiori pcedit mūdicia. Aug. x. Qō de⁹ scrificauit tu ne cōmūe dixer⁹. Pharisei ār pfumēres ō sua iustitia putabāt interiozē mūdiciā ab exteriori causari ꝛ dependere: ꝛ ideo redarguit Esa. lxvij. Faci sum⁹ vt immūd⁹ oēs nos. sicut pān⁹ mēstruate vniuerse iusticie vestre. Sic enī a peccato fit omnis immūdicia.

## Sed ve vobis pharisei: qui decimatis mentā et rutā et oē olus: ꝛ pteritis iudiciū ꝛ charitatē dei. Hec aūt oportuit facere. ꝛ illa nō omittere.

B3 Dixerat qlit oīa munda efficiūt. Et p ptrariū: etiā illa q̄ munda esse videbant: imūda efficiūtur p malā auaricia ꝛ calūniā (als: ingluuiē) Zbac. ij. Ve ḡ pgre. ñ sua: vsq; q̄ ꝛ aggluat Z se deūs iuxta Esa. v. Ve q̄ ꝛiūgit domū ad domū: ꝛ agrū agro copulatis vsq; ad t̄minū loci. Nūqd vos soli habitabitis in medio terre: Circa aūt B tangit hic Tria. Maledictōem auaricie. ꝛ Maledictiones sūpsit Et hypocrisīs: Per quā: ꝛ supbiā ꝛ auaricia venabant. Circa Auariciā autē Duo dic. Auariciā. ꝛ Mādator⁹ dī omissionē. q̄ ex auaricia causat. Et B est Fz Hiero. ꝛ glosa⁹ expositōz. Scōz Ebryc. aūt In Prima maledictōe ñ ꝺdēnat auariciā: sed supstitōz. Et in Scā Supbiaz. Et in Tertia hypocrisim. Et hec est expositio Litteral. Et tunc aliter ptinuat lra Sic. Ita dicit Qm⁹ dank exteriora nō p ablutōem aque: sed p supstitiōz in elemosynas erogatōem. Sed hoc quidem vos pharisei nō facitis q̄ iustificari queritis coram hominibus. Et ideo [vobis o pharisei ve] eterne imminet maledictōis. Matth. xxiij. Ota opa sua faciūt vt videanť ab hominib. [q: decimatis.] B ē: decimas datis: vt ōe Ebryc. [mentā ꝛ rutā.] ꝛ hmōi minuta: q̄ nō in magno erāt dāno. [ꝛ omne olus] pulū oluscula Ut per B etiā alia viderenť decimasse: Cū tñ maiorū frugū decimas vbi poterāt retinerēt. Luce. xviij. Decimas do omniū q̄ possideo. Malach. iij. Inferte oēm decimatōem in horreū meū vt sit cibus i domo mea. Numeri eni. xviij. Pcepit dñs vt leuitis decimas darenť. Et in hoc iustificōlētes esse pharisei decimas minutoz⁹ soluebāt. Et in hoc ñ male faciebāt. Hiero. aūt dicit q̄ pharisei papue erānt clerici ꝛ sacerdotes Judeoz⁹. Et ideo alit exponit. [decimatis.] hoc est: decimas exigit⁹ de menta et ruta: ꝛ quolibet paruo oluscule: qō alii qō lucrū p̄ inferre. Sap. xvj. Estimabant lusum esse vitam hominis: ꝛ conuersationē nostrā cōpositam esse ad lucrum: ꝛ oportere vndecunq; eriaz ex malo adquirere. Et relinquitis que grauiora sunt legis: ōr Matheus. Lucas autē [Et pterentis omne iudicium et charitatē] dei. Judicium q̄dem in reddenda iustitia. De qua dr Deutero j. Ita paruum vt magnum audietis. q: Domini est iudicium. Esaie. xvj. Preparabit in misericordia solū suū: ꝛ sedebit sup illud iudicans in equitate: ꝛ velociter reddēs. Nec cñ grauiora sūt; que als q: negligentib⁹ ea grau⁹ imputabūtur. Inter mādata cñ Quedā sunt ponderis ḡuioz⁹: ꝛ Quedā leuioris. Unde Luc. x. querebat tentās Quod esset magnū mandatū in lege. Charitatem autē negligit q̄ misebiam in pauperib⁹ nō facit. j. Jo. iij. Qui habuerit substantiā b⁹ mūdi ꝛ viderit fratrem suum necessitatez patientē: ꝛ clauserit viscera sua ab eo: quomodo est charitas patr⁹ in eo: Michee. vj. Indicabo tibi o homo quid sit bonum. ꝛ quid deus requirat a te. Utiq; diligere iudicium ꝛ facere misericordiā. ꝛ sollicitum te ambulare cum deo Deinde facit hoz comparationē. Dic. [hec autē oportuit facere] sc; iudiciū ꝛ charitatem. Jn Causis q̄dem iudiciū: ad oēs aūt charitatē. q: Charitas da malum non opaī. Qui cñ primum diligit legē impleuit. Rho. xiij. [et illa] decimaz⁹ dationē vel exactionē [nō omittere.] Et ido illa sē grauiora que pcepto legis facere optet Mat. v. Jota vnū aut vnus apex: nō pteribit a lege donec oīa fiant. Nec cñ minima legis non omitta: sūt fimbrie in veste sponsi (als spōe) adhibite. Psal. xliij. Fimbrijs aureis circūamicta varietatib⁹. Mal fimbrias tetigit mulier emo: roissa: ꝛ sanata est. Mat. ix. q: esse bone sunt dūmodo de maioribus maior cura adhibeať. j. Corinth. xiij. Omnia fiāt ordinem fiant in vobis. Qui autem curam istam peruertūt: derisibiles ꝛ cōdemnandi sunt. Mali cñ sunt rerū estimatores: q̄ magnā de minimis: ꝛ nullaz vel paruā de maximis curā gerūt. Mat. xxiij. Liquantes culicem: camelum aūt glutientes. Tales fuerūt pharisei Luc. xiij. Qui in die sabbati adaquabāt pecora redimentes ea in nītate sua (als sitis) Et infirmos diebāt non debere solui i die sabbati: ūn (als a) necessitate infirmitatis. Magna ergo principaliter oportet facere: ꝛ minora nō omittere. Quia sic dicit Aug⁹. Qui magna negligit: paulatim defluit.

als gnioza pcepta legis: q facere oportz

## Ve vobis pharisei qui diligitis primas cathedras in synagogis: et salutationes in foro. Ve vobis quia estis vt monumenta que non patent: et homines ambulantes supra nesciunt.

D5 Condemnatio est supbie ꝛ ambitiōis ꝛ fastus. Tangit autem hic Duplicē ambitionē. Sc; Magistratus: ꝛ Fauoris popular⁹. Et p verag; illaz dicit iam eos esse condēnatos. q: iam causam sue

condẽnationis apud se pferunt (alꝫ perfecerunt) Sicut dr Joã.iij. Qui nõ credit: iam iudicat⁹ est. j. Timo.v. Quorundã hoim peccata manifesta sẽ ad iudiciũ. Doce igit qs dr ¶Ve vobis pharisei ¶ ij. Timo.iij. Habentes q̃dem spẽm pietatis: verutem autẽ eius penitus abnegantes. Apo. iij. Nomen habes q̃ vivas: z mortu⁹ es ¶qz dilectus ¶Non em̃ amor docendi te veritat⁹: z necessitas: vos ad docendũ inuitat. Sz amor: dignitas ꝙ magistralis. Jaco.iij. Nolite plures magistri fieri: scientes quia maius iudiciũ sumitis. Rhom.ij. Confidis te ipm esse eruditorẽ insipientiũ: mgrm infantiũ. Qui enim diligit cathedrã: hunc necessitas ad cathedram non vocat. ¶primus ¶dignitate ¶cathedras ¶Que dicunt cathedras antiũ (hoc est: doctentiũ) edes. Et est Cathedra edes. ꝺ est solẽnis sedes docẽtis. qui auctoritatẽ z officiũ docẽdi accepit. Et hanc sedẽ suscipere in doctrina veritat⁹ non debet nisi idoneus ex vita. z potens in opere z sermone. Tales ei sedes Epor z Magistror Theologie. Unde Jnidonei vita z sciẽtia z eloquentia: id ola q̃dã sẽ doctor z errorũ magistri. Esa.xxij. Jngredere ad eum qui habitat in tabernaculo: ad sobnam ꝓpositus rẽpli. z dices ad eũ: tu quis hic aut q̃ quis hic: Zach.xj. O pastor z idolum derelinquens gregẽ: gladius sup brachium eius: z sup oculum dexterũ eius. Isti sunt qui docẽt errores. Diere.v. Prophete ꝓphetabãt mendaciũ. z sacerdotes applaudebãt manibꝫ suis: z ꝓpulus meus dilexit talia. Psal.l. De Sancto viro dr q̃ In cathedra pestilẽtie non sedit. Silr aliud facit Secta res: nihil religionis prendẽtes: z bonos pfectos christi discipulos: z eñ cathedras ascendere presumentes. Psal.xlix. Peccatori dixit de⁹: quare tu enarras iustitias meas: z assumis testamentum meũ per os tuũ. Tu vero odisti disciplinã: z proiecisti sermones meos retrorsum ¶in synagogis ¶hoc est vbi cõueniunt hi q̃ vbum dei discere z audire intẽdũt: vbi nõ debẽt incathedrari nisi digni. Psal.cvj. Exaltẽt eũ in ecclia sanctor: z in cathedra seniorũ laudent eum. Eccl.xv. In occultis (alꝫ ecclesijs) altissimi apiet os suũ. In locis ẽ sanctorũ Pontificũ Doctor: isti hostes eis boni sedere cupiebant. Dañ.xj. Sedebit in loco eius vilissimus: indign⁹ honore regio ¶et salutatões i foro ¶Ecce Favor popularis. Adquirebãt (alꝫ quærebant) sibi applausum z acclamationẽ ꝑpli. Tunc em̃ ꝓfectum fuit sẽ adhuc est in quibusdã terris: salutari ꝓpotentes ab inferioribꝫ. Contra qs dicat Psal.lij. Qui hominũ placẽt ꝓfusi sunt: qm̃ dispersit eos. Hal.j. Si adhuc hominibꝫ placerẽ: ꝺ est placere quererẽ: chr̃i servus nõ essem. De talibꝫ salutatoribꝫ dr.iij. Re.iij. Si occurrit tibi quis q̃: non salutes eũ. Mat.x. Neminẽ per viã salutaueritis. Isti non attendunt quod dr Act.xij. ꝙ cũ populus acclamaret Herodi voces dei z nõ hoium: statim ꝓcussit eum angelus dñi: z ꝓtinus ꝙ vermibus expiravit. Jn foro autẽ ꝺr. qz in foro z theatris voces ꝓpor exprimuntur cũ tumultu. z tal turba forensis magis ducit tumultu erroꝛ: q̃ attentione vitar. Esa.iij. Populi me⁹ q̃ te beatũ dicũt: ipsi te decipiunt. z viã gressuũ tuor dissipãt. Diẽ etiã ¶in foro ¶qz ibi fiũt venales laudes. Mat.xxv Jte porri⁹ ad vendentes oleũ laudis vane: z emite vob. Psal.cxl. Oleũ pctoris nõ impinguet caput meum. ¶Ve vobis ꝓbarisei scz. Esa.iij. Ue impio in malum rẽributio manuũ eius fiet ei. Eccl.ij. Ue duplici corde: z labijs scelestis: z manibus malefacientibus: z peccatori terrã ingredienti duabus viis. Causam autem subiungit maledictionis esse hypocrisim: dicens ¶qz estis vt monumenta ¶Matth.xxiij. Similes estis sepulcris dealbatis. Monumentũ autẽ vocat quasi monimentũ. q̃ moner transeuntes de eo qui ibi sepultus est: ne a memoria pereat. Et ideo sepulcra edificata z picta memorijs defunctor: monumẽta vocantur. Et illa sicut dicitur Matth.xxiij. ap̃arẽt extra hominibus speciosa. In qua pte pulcre imagines z magna facta defunctor: z qualiter in celum recipiantur ab angelis. In eo autẽ quod occultũ est: feror est z corrupno: z horror ossium defunctor. Et ꝺ ẽ quod ꝺr ¶quia estis vt monumẽta ¶Act.xxiij. Percutiet te de⁹ paries dealbate ¶que nõ apparent ¶extra ſm spurcitiã quã intus ꝓtinent. qz exterior a videnr: que picta sr. j. Regũ.xvj. Do ics videnr q̃ patẽr ¶et hoies ¶adhuc viui ¶ambulantes supra ¶pcreuntes sepulcra nesciũt q̃d fetor⁹ intꝰ ꝺaudat. Sic ẽ hypocrita ex⁹ pict⁹ simulata et falsata: z falsa pietate: z int⁹ plen⁹ fetore peccator: que in occultis facit vel facere cõcupiscit. Psal.v. Sepulcrũ patẽs est guttur eor: linguis suis dolose agebant: venenũ aspidum sub labijs eorum. Esaie.xiij. Tu proiectus es de sepulcro tuo quasi stirps inutilis. sicut sanie pollutus z obuolutus. Jdeo dr Ezc.xxxij. de sepulcris: q̃ iniquitates eorũ sunt in ossibus eorum. Matth.xxiij. Intus estis pleni hypocrisi z iniquitate.

r Espondens autem quidam ex legisperitis: ait illi Magister: hec dicens etiam: nobis contumeliam facis. At ille ait.

Dicit incipit Reprehensio legisperitor qui prelu 35
mebant de falsi nominis scientia: z cereros simplices aspernabant. Dicunt autẽ in ista parte Duo. Jn quor Primo ponit Qualiꝫ factum cordis in zelo laudis prodidit legisperitus. Jn Secunda autem Qualiter occasione accepta: dominꝰ legisperitos (alꝫ legisperit⁹) maledicit: z iusta oñdit eorũ condẽnationẽ (alꝫ maledictionẽ) Jn Prima ꝺr sic ¶Rndens aũt ¶ad ea q̃ ad alios dicebant, ꝙ consequentia similis delicti. Prouer.xviij. Qui prius rñdet q̃ audiat: stulti⁹ sẽ esse demõstrat: z cõfusione dignũ ¶quidam ¶qui excepto reputabat ꝓ alijs promptulus ad loquendum. Prouerbiorũ xij. Factuus autem statim indicat iram suam. qui autem dissimulat iniuriam suam callidus est ¶ex ¶legisperitis ¶qui verum intellectum legis non habuit. Sed apud Judeos narratores mendaciorum impossibilium legisperiti vocant. Mat. xxiij. Erratis nescientes scripturam neq; virtutem dei.ij. Corinth.iij. Usq; in hodiernum diem cum legitur. Moysen velamen est positum sup̃a cor

eoꝝ [ait illi] manifestās cordis sui stultitiā Jobi. xij. Cœpitū ꝓmonē tenere q̄s posit: Matth. xij. Et abūdantia cordis os loquit. Malꝰ homo ō malo thesauro cordis sui pfert malū. [Magister.] Magistꝝ vocat vt discat Chriſt, cuiꝰ non vult esse discipulꝰ. Mar. xij. Mgr scimꝰ q̄ verax es [Nec dicens] Tu q̄ videris autenticus: eo q̄ verba tua sunt sicut ꝓtem habētis. z ideo attēdit tibi populꝰ. Jo. vij. Nunq̄ hō sic locutus est vt iste loquit. etiā nobis [O. d. Laudesumꝰ dignissimi: z ꝓnapes populi. Exo. xij. Principes populi tui nō maledices. O. d. Tolerabile esset ō alijs: sed cū etiā nobis facis contumeliā: amplꝰ non est tolerandū [contumeliā facis] Tak eni est fastus magnoꝝ: q̄ mala ticāt facere volunt: z argui de malis dedignāt: Dicentes: ea q̄hū arguunt in ꝓtumeliā bonoris sui dicit: z nō ad emēdatōem delicti. Unde Joā. xviij. Quidā de astantibꝰ dabat chriſto alapā dicens. Sic respōdes pontifici: Xpe. xviij. Princeps sacerdotū Ananias ꝑcepit astantibꝰ ꝑcutere os Pauli. O. d. Magnam meruisti penā: eā z nobis facis ꝓtumeliā. Tles eni valde parati sunt ꝓtumeliā bonis facere: Si increpatōes nolūt sustinere. Nō attēdentes q̄ in laude Delie dicit Ecclīastic⁹. xlviij. In diebꝰ eiꝰ nō timuit ꝓncipē. z potentia nemo viat illuꝫ. nō superauit illū verbū aliquod. Et ideo sequitur. [At ille] jmperteꝰ [ait] Ezech. iij. Ecce dedi faciē tuā valentiorē faciebꝰ eoꝝ. z frontē tuā durioꝝ frontibꝰ eorū.

**Et vobis legispitis ve: q̄r oneratis hoīes oneribus que portare nō possunt: z ipi vno digito vro nō tangitis sarcinas.**

Hic incipit Intermiatio maledictōis. Et dicit dīs in Tres pagraphos. Quoꝝ Primꝰ ꝓtinet maledictiōem de duricia: quā habebāt in cōmissos. Scōus aūt Maledictōes quā meruerūt. vbo q̄ dē colētes Scōs: z actu imitatores eoꝝ q̄ scōs interfecerūt. Tertꝰ autē ꝓtinet Maledictionē. eo q̄ legis intellectū verū puerterūt. In Primo horꝝ Duo ꝓtinent. Quoꝝ Primū Q̄ aliꝫ dura imponebāt. Scōm autē Q̄ sibi etiā ꝓpa nō imponenda distrūt. Dicit igit. [Et vobis legispertis ve.] Causa dicit Matt. xxiij. Dicūt eni z nō facūt. Rho. ij. Ut q̄d aliū doces: teipm non doces. [q̄r oneratis hoīes] graues penitētias z ímportabiles iponētes. Et caꝑut penas pecuniarias iponētes. Dicūt eni q̄ illa pena infligenda est q̄ magꝭ timeꝫ. Et hanc dicūt esse: Penam pecuniariam: Nō corrigentes peccatum: sed implentes crumenas: Dicentes cū Roboā. iij. Regum. xij. Pater meꝰ imposuit sup vos iugū gue: ego autē addam sup iugum vestrū. Pater meus cecidit vos flagellis: Ego autē cedā vos scorpionibus. Tales sunt: qui omnia dura scripturarū interpretant de laicis. Et de se nihil: dicētes Laicos pecora esse: Nec iudicant parcendū esse pecoribus. Contra quod dicit Prouer. xij. Novit iustus aīas pecorum suoꝝ. Uiscera aūt impiorum crudelia. Matth. xxiij. alligant eīm onera grauia z importabilia. z imponunt ea humeris hominum. Contra quod dr Esa. lviij. Dissolue colligationes impietatis. solue fasciculos deprimentes: dimitte eos qui confracti sunt liberos: z oīe onꝰ dirumpe. Isti autem omne onus legis imponebant humeris subditorum. Actuū. xv. Hoc ē onꝰ quod nec nos nec patres nostri portare potuimus. Et hoc est quod sequit [oneribus q̄ portare non possunt.] Parū eīm portare pnt infirmi. Unde Dominꝰ compatiēs infirmis: z sup afflictos pia gestans viscera dr Jo. xvi. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed nō potestis portare modo [et ipsi vno digito] hoc est adiutorio minime compassionis. Uel: demōstratōne eminīi adiutorij. Mar. xviij. Digito autē suo nolunt ea mouere. Contra quod dr Esa. xl. Qui appēdit tribꝰ digitis molem terre. b est: tribꝰ adiutorijs subleuat onera infirmoꝝ adhuc terrenoꝝ: Hoc ē Compassione cordis. Cōsolatiōe oris. z Supportatiōe operis. Isti aūt aggrauāt q̄tidie z deprimūt: z ipsi [per vos ipos] [vno digito vestro] b est: vnꝰ adiutorij demonstratiōe [non tagitis.] Nedū dicā q̄ subleuatis [sarcinas] Cōtra qō dr apl's Gala. vi. Alter alterius onera portate. z sic adimplebitis legē chri. Rho. xv. Debemꝰ nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere z non nob placere. De istis dicit Amos. vj. Optimo vngēto delibuti: nihil compatiebāt sup cōtritiōe Joseph.

**Ve vobis qui edificatis monumenta prophetarum: Patres aūt vestri occiderunt illos. Profecto testificamini q̄ consentitis operibus patrum vestrorum. quoniā quidem ipsi eos occiderunt. vos autem edificatis eoꝝ sepulcra**

Scda Maledictio est de b q̄ ore laudabāt sanctos. z opere cum interfectoribꝰ Scōꝝ conueniebant. Et ideo itez reꝑhendunt de crudelitate sil'z auaricia. Sanctos eīm laudabāt. ꝓter oblatiōes z vota sanctoꝝ q̄ accipiebāt. Cum tñ in ꝑsecutiōne sanctoꝝ viuoꝝ cōuenirent cū occisoribꝰ sanctorū. Dicit autē in hac maledictiōe Duo. Primo ei ponit Maledictiōis interminationē. z Scōo ponit Causam. De Prio dr sic [Ve vobis] Mich. iij. Audite hec ꝓncipes domꝰ iacob z iudices domꝰ isrl: qui abominamini iudiciū: z oīa recta peruertitis qui edificatis sion in sanguinibꝰ: z hierusalē in iniquitate [qui edificatis] solenni structura [monumenta ꝓphetarū.] Populus eīm videns solennitatem edificatiōis: facile inclinat ad Supplicationes: z ad Uota: z Oblatiōes. Accipiebāt tamē autoritatē huius edificationis. Esa. xj. Ubi dr. Erit sepulcrum eius gloriosum. z j. Macha. beoꝝ. Decimoterto. Ubi Simon supra sepulcra parentum: z fratrum suoꝝ structuram fecit solennem. Et posuit in eis Pyramides z Naues que longe a nauigantibus mare: videri possent.

Nec reprehendit dñs honestatē sepulture exhibitaꝫ Sanctꝫ: Sed intentionē. qz hoc causa auaricie fecerunt. Et in vita occisor ibi consenserūt. Heū. xxiij Dñe mi: ꝓnceps dei es apud nos: in electꝫ sepulcris nostris sepeli mortuū tuum | Patres aūt vestri | Vñ nō cñ hereditatē terre ad vos mittes: sed etiā malicie. Exo.xx. Vindicās peccā patrū in filios in tertiā z q̄rtam generationē: in his qui oderūt me. Ezech.xvj. Pater tuus amoreꝰ: et mē tua cerbea: et in die ortꝰ tui nō est pelsus vmbilicꝰ tuus | occiderūt alios | Act.vij. Quē ꝓphetaꝫ nō occiderūt patres vestri: et ꝑsecuti sunt eos qui ꝓnunciauerūt dies iusti: cuiꝰ vos nūc facti estꝭ ꝓditores z homicide. Sed | ꝑfecto testificami | p hoc: q̄ adhuc q̄rit me interficere: z aplos: et eos q̄ restimoniū de me ꝓhibuerunt. Sicut Joānes z Zacharias ꝑ eius. Sap.iij. Et iniqs oēs filij q̄ nascunt: rectes erūt malicie in parētes eoꝝ. Testificant cñ ꝑ imitationē opeꝝ q̄ sunt filij homicidarū. Et hoc est qđ sequit | q̄ cōsentitis opib⁹ patrū vestroꝝ | Joan. viij. Vos facitꝭ opa patrꝭ vestri. Et Infra. Vos ex patre diabolo estꝭ: et opera illiꝰ vultꝭ ꝑficere. Exꝓlanat aūt qđ dixerat | Qui quidē ipsi | patres vestri | eos occiderūt | Et ideo dicunt Matth.xxiij. serpentes: genimia viperaꝝ. q̄a sūt venenati venenatoꝝ filij: vt ꝺr Lyrꝛ. | vos aūt edificatis eoꝝ | ꝓphetarum | sepulcra | Dissimili q̄dē causa: sed pari malicia. qz Auaricia est cā edificationis. Sed crudelitas cā interfectionis. Et ideo nec illi neqz istī poterūt effugere a ventura ira. Esa.xxix. Populus h labijs me honorat: coꝛ aūt eoꝝ lōge est a me. Et ira cōtra: lōge est a me. Et ita cōtra: lōge est a me. Et ita cōtra: lōge est a me. Et ita

Ezech.xvj. Generatio tua ⁊ radix tua ⁊ terra chanaan. Esa.xiiij. Nō cōsurgat in eternū semen pessimoꝝ. Sap.xij. Semē erat maledictū ab initio et naturalis malicia eoꝝ: nec imutari potuit. ⁊ Ve vobis legispitis. ⁊ Esa.v. Ue qui sapientes estis in oculꝫ vris ⁊ coraꝫ vobismetipsis prudentes. Esa. xxix. Ue q̄ profundi estis corde vt a dño abscōdat consiliū: quoꝝ sunt in tenebris opa: ⁊ dicūt. Quis nos videt: Laudam aūt buꝫ maledictōis subiūgit dicēs. ⁊ q: tulistis. ⁊ hoc est: de scriptura abstulistis. ⁊ clauē scientie. ⁊ q̄ est spūalis intellectꝰ. De q̄ ꝺ Esa.xxij. Dabo claues domꝰ Dauid sup hūerū eius. et apiet: et nō erit q̄ claudat. et claudet: ⁊ nō erit q̄ apiat. Mat.xvj. Tibi dabo claues regni celoꝝ. Ibi glo. Clauis vna est: Scia iudicādi. Hāc clauē spūalis intellectus: abstulerūt scribe dicētes scripturā. nō nisi carnaliter esse intelligēdā. ij. Loꝝ. iij. Ira occidit. spūs aūt viuificat: hoc est spūalis intellectꝰ. ⁊ Ipsi nō introistis. ⁊ in mysteria spiritualis intelligētie. Baruch.iij. Discе vbi sit prudentia: vbi sit virꝰ: vbi sit intellectus. Et post pauca. Quis inuenit locū eiꝰ: ⁊ q̄s introiuit in thesauros illius: Hac clauе vsus est Paulus. j. Loꝝ.ij. Nobis aūt reuelauit deus p̄ spīm suum. Et paulo post. Nos eīm nō spūm huiꝰ mundi accepimꝰ. sed spīm q̄ ex deo est: vt sciamꝰ q̄ a deo donata sūt nob Et de hac eadem clauе ꝺr Ibidē. Spūalis homo iudicat oīa: et ipse a noie iudicat. hoc est: intelligit Ipsi nō introistis ꝓ spūalem intellectū. Joā. v. Si Moysi verbis crederetis: forsitan ⁊ crederetis mihi. De me eīm ille scripsit Rhom. x. Finis legis chr̄s ad iustitiā oi credēti. et ad hūc finē isti nō veniūt: q: ꝓ spūm nō intrant. Ostiū eīm est christi veritas. Clauis aūt spūalis intellectus. Ezech.j. Nuoci⁹q; ibat spūs ipeꝰ: illuc gradiebant a ialia sequentia spīm. et simili⁹ rote duoꝝ testamentoꝝ. quia spūs vite erat in rotis. Joan.vj. Verba que locutus sum vobis spūs ⁊ vita sunt. Glo. hoc est: spūaliter intellecta: vita sunt. Q aūt isti nō intrāt significatū est Beñ xxij. Vbi ferui Abrae cum asino expectabant donec ꝓtiarcha cū filio reuerteret ad eos. Serui eīm sunt seruiliter in lege seruientes. et Asinus sensus carnalis asininꝰ. Sed filꝰ filius aliter legem implēs per spūm Et hic nō nisi in fine mūdi reuertet ad istos. ⁊ eos qui introibāt. ⁊ hoc est: introire capерāt ꝓ fidē spūalis intellectus ad me venientes. ⁊ phibuistis. ⁊ Hoc aūt fecerunt Joan.ix. Jā eīm cōspiraueрāt Judei vt q̄s cōfiteret ipm esse chr̄m: extra synagogam fieret. Ista tria ve q̄ dñs scribis inferminauit iuxta tria: q̄ sunt de officio Doctoꝝ. Doctor eīm Aut cōsideraꝫ: Ad hoiem se habēs: Uel Ad deū: cuiꝰ docet doctrinā Si ad subditū quē docet. Hoc est Aut fm facienda docet: Aut fm intelligēda. Et fm puersitatez ꝓmi actꝰ: accipit ꝓmū ve. q: alligāt onera grauia sup hūeros aliorꝝ. Scōm aūt puersitatez secundi actꝰ acapit Ue tertiū. q: docēt ⁊ tollūt clauē vere intelligentie. Et sic destruūt ea q̄ docere videbant Bal.ij. Si ea q̄ destruxi iterꝝ reedifico: preuaricatorē me cōstituo. In cōparatiōe aūt ad deū m docēdo puerse accipit Ue scōm. q: ꝓ pietate reuerentiā debebāt facere: exhibere diuis. Et ipi fecerꝫ ꝓ auaricia: nihil pietatis in se deo vel sanctis exhibentes.

**Cū aūt hec ad illos diceret: ceperunt pharisei ⁊ legispiti grauiter instare: et os eius opprimere de multis insidiantes ei: et querētes aliquid capere ex ore eius vt accusarent eum.**

Ultima est clausula buiꝰ doctrine Jn q̄ ostēdit Obstinatio scribaꝝ ⁊ pharisеoꝝ. Qui neq; instructioib⁹ illūinabant: Neq; ꝑmissionib⁹ trahebant: Neq; cōminatioib⁹ terrebant. Et ꝺ est qꝺ dicit. ⁊ Cū hoc ad illos diceret. ⁊ cōuertēdos. ij. Tim. iiij. Argue: obsecra: increpa in oi patiētia ⁊ doctrina. ⁊ ceperūt. ⁊ manifeste Ita eīm fecerūt illud idē occulte. ⁊ pharisei. ⁊ de iusticia sue religiōis psumentes. ⁊ et scribe. ⁊ de falsis nois scia supbientes. ⁊ grauiter. ⁊ cū clamore ⁊ tumultu. ⁊ insistere. ⁊ cōdamādo. Act.vij. Impetū fecerūt vnanimiter in eū. ⁊ et os eius opprimere. ⁊ Nō manib⁹: sed interrūpētes ꝓba ipsiꝰ: ⁊ nō paucis dictes eum. Esa.vj. Excecа coꝝ pli buiꝰ: et aures eius aggraua: et oculos eiꝰ claude: ne forte videant oculis: ⁊ auribus audiāt: et coꝝ de intelligāt ⁊ cōuertant et sanē eos. ⁊ de multis. ⁊ que dicere solebat. ⁊ insidiātes ei. ⁊ vt quererēt vel ꝓbaꝝ eiꝰ intellectū. Ps.ix. Insidiat in abscondito sicut leo in spelūca sua. Dicit.ix. Sagitta vulnerās lingua eoꝝ. dolū locuta est. Ps.v. Linguis suis dolose agebāt: venenū aspidū sub labijs eoꝝ. Venenū aspidū est: Qui sic surdus ꝓbaꝝ denis non audit: et cū grauiter insistit impugnādo. ⁊ et q̄rētes capе aliq̄d. ⁊ ad rephēdendū. ⁊ ex ore eiꝰ. ⁊ Job.vj. Respōdete obsecro absq; cōtentiōe: et loquentes q̄s in ista est iudicate. ⁊ vt accusarent eū. ⁊ Ecce Mala intentio. Mat.xxij. Cōsiliū inierūt pharisei vt caperēt Jesum in sermone. Mat.xij. Interrogauerūt eū dicētes Si licet sabbato curare: vt accusarent eū. Un etiā in passiōe Lu.xxiij. Stabāt aūt ꝓncipes sacerdotū cōstanter accusantes eū. Sic ꝙ terminat ꝙs in q̄ docet faciēda.

# Capitulum.xii.

**Ultis aūt turbis cōcurrētibus. ita vt se inuicem cōculcarent: cepit dicere ad discipulos suos. Attendite a fermēto pharisеoꝝ qꝺ est hypocrisis**

Hic determiat A quib⁹ cauendū est discipulis q̄ sunt ordinis inferioris. Tāgit aūt Duo in capto isto Jn q̄ꝝ. Prio ꝺr A qb⁹ viris ꝑcipue ē cauēdū Jn Scōo aūt oñdit Qualr q̄libet sollicite parare se debeat ad dñi occursum. Jn Prima haꝝ oñdit Qualiter cauēdū est a fermēto pharisеoꝝ qꝺ ē hypocrisꝫ coꝝ cū auaricia. Jn Scōa aūt oñdit Qualiter cauēdū ē ab oi auaricia. Adducit in Prio haꝝ Duo facit. Jn q̄ꝝ Prima Docet cauere fermētū

A pharisęoꝝ. Jn Scꝫ aũ Nihil esse timẽdũ: q̃uis pharisei mltꝰ ꝫ eos attẽtẽ: minꝰ et consiliꝭ eos ad mortem q̃rentes. Adhuc Jn Prima hãꝫ facit Duo. Jn q̃ꝫ Prima Occasionẽ accepit veniendi ad hãc doctrinã. Jn Scꝫ aũt Jpsam ponit doctrinã cauẽdi a fermẽto pharisęoꝝ. Jn Prima harũ facit Duo. Primo enĩ ostendit sl̃iter cã curiosꝫ statis: audiẽdę disputatõis: et videdi signa arcũ quaꝝ turba afflurit. Jn Scꝫ aũt Qualiter curiosꝫ negleꝛ: solos discipulos docuit. Dicit igit tar[Multis aũt turbis ]q̃ turbare fuerũt multitudines [circũstãtibus ] qꝫ Jnqeta curiosꝫtas sedere nelcat ꝺelcẽdo: sed strępitũ facit circũstando Esa.lix. Cor impiũ q̃si mare feruẽs qđ ꝺescere nõ potest [Ita vt se inuicẽ cõculcarẽt ] eoꝝ quilibet volebat esse primꝰ ad audiendũ et videndũ curiosa. Jsti sunt de q̃bꝰ ꝺr.ij. Timo.iiij. Ad sua desiderią coaceruabũt sibi mgros pruritẽtes auritꝰ: et a veritate ꝺđ audituꝫ auertẽt. Et hoc est qđ seq̃tur [Cepit dicere ]Dicit aũt[cepit ] qꝫ añ hoc talia non dixit. qꝫ et ipsi malicią suą nõ detexerãt. Sed postq̃ dona grąꝫ et vtutũ beelzebub attribuerãt tunc cauendũ fuit discipulis Et ideo ꝺr: cepit dicere[Ad discipulos suos ]q̃ doctoꝛes vitaꝫ et pręceptis esse debebãt. Mat.v.z Lu.vj. Jpse eleuauit oculos ad discipulos docebat eos. Jlli eñ meruerũt q̃ vestigia eius secuti sunt. Deut.xxiij. Qui appropinq̃t pedibꝰ eiꝰ: accipiẽt ꝺ doctrina eiꝰ. Ecclj. Appropinq̃te ad me indocti: et cõgregate vos in domũ discipline. Esa.viij. Liga testimoniũ: signa legem in discipulis meis [Attẽdite ] Diceaueꝛlas docet discipłos dicẽs [Attẽdite ] diligenꝛ et cauete. Prouer.j. vt dęꝛ giuulis astutia: adolescentiaũt scią et intellectꝰ. Matth.vj. Attẽdite ne iustitią vestrã faciaꝫ coꝛã hominꝫ. Mat.x. Cauete aũt ab hoibꝫ. Dicit aũt Duo. Excitat eñ attentionẽ ꝺi scipułoꝝ. et Ostendit doctrinã. Per ꝺ q̃ ꝺr Attẽꝺite ] excitat attentionẽ. qđ nõ ideo facit q̃ mltũ difficile sit qđ docet. sed ideo qꝫ est valde vtile ꝺoctoꝛibꝫ vitaꝫ q̃ verbo et exẽplo fũdare debebãt ecclesią. qꝫ illi debebãt esse lucide vitaꝫ et eminentis scritaꝫ. Pſ.lxxxvj. Fũdamenta eiꝰ in montibꝫ sanctis. Doctrinã aũt ponẽs ꝺr[a fermẽto ] Et dicit Duo. A q̃ in doctrina cauẽdũ. et Scꝺo ꝺic Quaꝫ liter sincere est ꝓponendũ. De Prio ꝺr[a fermẽto pharisęoꝝ ]Fermentũ est qđꝺ simile cõspłõi siue paste: et tũ est paste coꝛruptio. Adhuc aũt fermentũ vt ꝺicit ꝓbꝰ spũaliter se ꝺiffundit q totũ sibi coniunctũ: et in suã coꝛruptionẽ ꝺuertit. Et bis duabꝰ ꝓtietatibꝫ hereſis vocaꝫ fermentũ. Verba hereticoꝝ silia sunt vbis fidei. et sunt coꝛruptio fidei. Loꝛ.v. Expurgate vetꝰ fermentũ vt sit noua cõspłio sic̃ est azymi. De Scꝺa ꝓtietate ꝺicit j. Loꝛ.v. et Gal.v. Modicũ fermentũ totã masſam coꝛrupit. Fermẽtũ aũt pharisęoꝝ est hereſ: eoꝝ hypocrisi ad decipiẽꝺũ cõfirmata (als cõformata) j. Timo.iiij. In hypocrisi loq̃ntiũ z mẽdaciũ. Fuit aũt ista hereſis Legẽ esse fm ilam et nõ fm spũm intelligendã: Traditiones antiq̃ꝭ plus q̃ ꝺei esse venerãꝺas: Manũ coram hoibꝫ z nõ coꝛã deo cẽ cohibendã: Bñficare ꝓbis: et ꝺim ꝓbaꝭ. cum discipul' esse pſequẽtiũ. Et hmõi Sup. Mat.xvj. notauimꝰ etiã de fermẽto Saduceoꝝ: et De fermento Herodis quod ponit Marc.viij. Sed h nõ facit mentionẽ nisi ꝺe fermẽto pharisęoꝝ. Qđ ẽ hoc qđ ꝺicit. Hoc eñ: est in se coꝛruptũ: et alia coꝛrumpens. j. Tim.vj. Hoies coꝛrupta mẽte carẽ fiꝺe exaꝺerũt. De Scꝺo Osc.viij. Quicuit paululum ciuitas a cõmixtione fermenti donec fermẽtaret totũ.ij. Timo.ij. Sermo eoꝝ vt cãcer serpit Et ideo ꝺr apłs. j. Loꝛ.v. Expurgate vetꝰ fermentũ vt sitꝭ noua cõspłio. Et post pauca. Non in fermento veteri: neq̃ in fermẽto malicie z neq̃tie: sed in azymis sinceritaꝫ z veritaꝫ. Et hec est cã q̃ tales oẽs ab ecclesia pęsi q̃ anathema Locliorum. ad Tit.iij. Heretici boiem post pmã z secunꝺã coꝛreptionẽ deuita: sciens q̃ subuersus est q̃ eiusmoꝺi est: et ꝺelinq̃t ꝓprio iuꝺicio cõꝺẽnatꝰ. Explanat aũt fermentũ ꝺicens [qđ est hypocrisis ]quia Dis hereſis hypocrisi cõfirmat. Est aũt hypocrisꝭ duplr. Per Simulationẽ veritatis in sermone. z Per simulationẽ vtutis in opere. Uñ simulat veritatẽ in sermone: cũ ꝺicat mendaciũ. Esa.ix. Prophęta docẽs mẽdacium: ipse est cauda. Hiere.v. Prophete ꝓphetabãt mendaciũ: et sacerꝺotes applaudebant manibꝰ suis: et płs meꝰ ꝺilexit talia. De Simulatiõe vtutis ꝺicit Job.xxxix. Penna struthionis similis est pẽnis Herodij z accipitris Struthio est hypocrita cuiꝰ simulata virtus: extra est sil'is pennis vtutũ Herodij. hoc ẽ: cõęplatiui viri q̃ marcũscẽꝭ lumẽ aspiciat: z pennis virtutum accipitris. hoc est: boni actus. Qui volãtes aues vanitatum ꝺño capit. Et q̃uis pẽne eius similes sint pennis nobilũ auũ: tñ per eas nec in altũ volat contemplande veritatis: sicut herodes. nec animas capit vbo pꝺicationis sicut accipiter.

**Nihil eñ opertum est quod nõ reuelet: neq̃ absconꝺitum quod non sciatur. Quñ que in tenebrꝭ ꝺixistis: in lumie ꝺicent. et quod i aure locuti estis in cubiculis: pꝺicabitur in tectis**

Die determiat Qualiter sincere vbum ꝺei ꝓponendũ. De hoc aũt ꝺr Tres Rones. Quarum Prima sumit Ab ipa vbi vitaꝫ et cõitate. Scꝺa aũt ẽ antipophora ꝫ id qđ posset obijci: ex timore retrahentes a manifesta pꝺicatõe. Tertiũ aũt antipophora pb q̃ possit a simplicibꝰ obijci de ignorantia. De Primo ꝺicit Quattuor Que p ordinẽ in lra continẽ. Quoꝝ Primũ est Qꝫ euangelũ pꝺicandũ nõ est optũ. Scõm Qꝫ nõ est absconꝺitũ. Tertiũ aũt Qꝫ in lumine est pꝺicandũ. Quartũ vo Qꝫ est exaltãꝺũ z publicandũ. De Prio ꝺr [Nihil aũt ẽ ]De sacramẽtis [optũ ] Hoc est: de sacris meis: z fiꝺe: z vbo pꝺicatõis [nihil ẽ ]de natura sua[optũ ]sub mẽsura aliq̃ coopiẽꝺũ: sic turpia vł q̃ ꝓpter lucꝝ ꝺocenꝺ. ij. Loꝛ.iiij. Euangelũ nostꝝ nõ ẽ optũ Qꝫ si optũ est euangelũ meũ: in bis q̃ pereũt est optũ. Dicit aũt Duo circa euangelũ pꝺicãꝺũ. Optũ. et Absconꝺitũ. Quibꝰ Duo rñdet p Primũ. Reuelatio vicꝫ z Scꝺa. Et vtriusq̃ subiũ

B

git cām. Quia q̄ dicta in tenebris: erūt in lumine. et audita in aure p̄dicabunt publice. Est aūt cuāgeliū Optum ex nobis. et Abscondituꝫ et causa sui ipsius ad nos compta. Ex nobis aūt est optum Tribus opimentis. Opimēto carnal' intellectus. Opimento hūani vel mūdani rumoris. z Opimēto excecatōis infidelitatis. De p̄mo opīmto dr. ū Lor. iij. Velamen est positū supra cor. Et h̄ velamē Moysi q̄ posuit sup faciē suā q̄n descendit ad filios isrl. Hoc aūt velamen z opimentum auferet p spūalē intellectū. ij. Lor. iij. Cū cōuersus fuerit quis ad dñm auferet velamen. Dns cām spiritus est. Et hm hoc est sensus. Habere fiduciā p̄dicande veritatis. Nō cām sp erit optū euāgeliū a vobis: sed cognoscet p spūm vitare manifestam. et tunc p̄dicabit. ij. Lor. iij. Nos aūt reuelata facie gliam dñi speculantes: z in eandē imaginē transformamur a claritate in claritatē: tanq̄ a dñi spū De Opimento hūani Rumoris dr. Ecc. vij. Oēs montes opti sunt diluuio. h̄ est: rumore p̄secutōis: sub vniuerso celo. Hoc opimentū ita optuit Petrū q̄ negauit cognitionē vitare. Reuelat aūt hoc opimentū Per Duo. Per inditionē spūs ad robur. et Per vitare victoriaz. De p̄mo dr. Act. j. Sedete in ciuitate q̄adusq̄ induami virtute ex alto. De Sexto dr. iij. Eldre. iij. Sup oīa vinat veritas. Veritas vinat z inualescat. Jo. viij. Si vos manseritis in sermone meo vere discipli mei eritis. et cognoscetis veritatē z veritas liberabit vos. Et hm hoc est sensus. Confidite p̄dicando. q̄ huius rumor optat in vobis euangelium: dabit vob spūs ad robur. Et tūc. j. Joan. iij. p̄fecta charitas foras mittit timorē. Ut dicat. id Act. iij. Nō possumꝰ illa q̄ vidimus z audiumꝰ: hec nō loq. Et sic p̄dicatione vestra reuelabit oīb euāgelii. ij. Lor. iij Deus q̄ dixit de tenebris lumen splēdescere illuxit in cordibus nostris ad illuminationē scie claritatis euangelij christi q̄ est imago dei inuisibilis. Et iste erit fructꝰ vestre p̄dicationis. De Tertio opimento dr. in ps. cviij. Opiank sicut diploide confusione sua. hoc e: sicut duplā veste confusiōe cecitatis sue. q̄ Infideles sunt z fidēt malis z virtutem Hoc opimentū reuelabit: q̄n in die iudicij: vel p signa aū iudiciū: cōuincet infidelitatis peccatum. Joā. xvj. Ille arguet mūdū de pcō q̄ non crediderunt in me. De Reuelatōe aūt iudicij dr. j. Lor. iij. Veniet dñs q̄ z illūinabit abscōdita tenebraz. et manifestabit cōsilia cordiū. Un tūc dicent Infideles. Vel: cōuicti p signa. Vel: cōuicti luce iudicij illud Sap. v. Nos insensati vitā illoz estimabam insanā. Et tunc est sensus. Nihil est modo optū de euāgelio p infidelitatē iudeoz vel gentiū: q̄ nō reueleꝫ p attestationē sig̃z z confessionē vitare in iudicio. Et ideo cōfidenter p̄dicate. q̄ ex nō vob fiat cōfusio ab infidelibus: cām postea ista cōfusio conuertet in bonorem. Ps. viij. Ex ia z bonore coronasti eū dñe: z pstituisti eū sup opa manuū tuarū Esa. lxij. Nō cōfundet neq; erubescet: non cām te pudebit q̄a opprobriū adolescētie tue obliuiscēris Sicq̄ dictum est p Nihil optū q̄ non reuelerur

L Necq; absconditū q̄ non sciat. Est autem absconditū q̄ sua luce nostrū excellit intellectum Job. xxvij. Indica nobis q̄d dicamus. Nos q̄p̄ inuoluimur tenebris. Iste aūt tenebre in q̄bus inuoluit oculus nr̄i intellectus in cōtuitiōe diuini lumis: sic inuoluit oculus materiale in intuitu solis in rota. Et q̄ sic clara sunt diuina: ideo necesse est p nobis sint metaphoris z allegoriis velata. Et hec vocant mystica siue occulta et abscondita. Mat. xiij. Eructuabo absconditā a constitutione mūdi. j. Lor. ij. Loq̄mur dei sapiam in mysterio absconditā: quā nemo p̄ncipū huiꝰ seculi cognouit Est aūt ista absconsio Trib modis. Sc̄z Excellētia sue lucis. Allegoria absconditē vitatis. Mysterio occultationis. De Primo dr. Eccl. xlij. In mēridiano sol exurit terrā: et refulgēs radiis suis oculos. Sol lic̄de veritat in meridiano sue. cecat oculos. Sol lic̄de veritat in meridiano sue altitudinis z manifestatiōis: exurit calore sue claritatis terram. h̄ est: affectū terreno: refulgēs claro lumine trinitat z vnitat excecat oculos mortalium: q̄ tenebris inuoluunt ad lumis excessū. Ps. cxxviij. Mirabilis facta est scientia tua ex me confortata est z non potero ad eam. De Occulto allegoriaz dr. j. Lor. xiij. Videmus nūc p speculū in enigmate: tunc aūt facie ad faciem. In p̄senti cām q̄ nr̄o intellectui q̄ accipit cū p̄mo z tpe vt dicit Dion. impossibile est lucere diuinū radiū nisi velaminibꝰ sacr circūclatū. Tertiū aūt mysterium siue occultū est in his q̄ dicunt. p̄cie. Sed de deo nō nisi hm ablationē z eminentiā intelligunt. Ut: vita: intellect. substantia: z scia: et hmōi. Que de deo magis p̄prie cōp de inferioribꝰ dicunt. Cū cām deus dr̄ suba: intelligit q̄ nō est suba hm q̄ apō nos suba vocat: sed sup oēm subtantiā. Et hoc est q̄d dicitur. Qui sedes sup cherubin. hoc est: omnē scie plenitudinē. Sic igit Triplr absconditū scitur. Primū cām absconditū sat: p Cōfortationē z Illuminatiōez intellect. Ps. cxxxviij. Nox sicut dies illūinabit sicut tenebre eius ita z lumen eius. Mich. vij. Cum sedero in tenebris dns lux mea est. Sic Moyses nr̄ ingressus est in caliginē Exo. xx. Intellect illuminationē. Et hm hoc sensus est. Nō timeat de p̄dicatiōe vitatis. q̄ huius excedat vires vestre intelligēie: cām cōfortabit vobis intellect. et tunc scienter a vob q̄ mō vos exceduntur. Joā. j. Lux in tenebris lucet z tenebre eam nō cōprehēderunt. Sc̄d aūt mō q̄ absconditū est: scicet q̄n tollet dispensatio siltitudinū z puerbioꝝ z nuda se manifestabit veritas. Et est sensus lic̄ Cōfident p̄dicate q̄ aliq̄n sine metaphoris z siltitudinibꝰ veritas se vob manifestat. Joā. xvj. Ecce nunc palā loq̄ris et puerbiū nullū dic. Nunc sam q̄ scio ia: z non op est tibi vt q̄s te interroget. Joā. xvj. Venit hora cum iam non in puerbijs loq̄r vobis sed palā de patre meo annunciabo vobis. Tertiū absconditum scicet q̄n id q̄ nunc mysticū est in luce clara videbit. Et hoc maxime in patria. Per raptū eaz aliq̄n. Et q̄busdā paucis in vta. Ps. xxxv. In lumine tuo videbimus lumen. Ps. lxxxviij. Dñe in lumine vultꝰ tui ambulabunt. Et tunc sensus est Non vos terreat oculum vitatis quam tam dico p̄dicandā. quia q̄uis mō abscondita sit: tamen aliq̄n in lumie apparebit vobis. et tūc scietꝭ omnia q̄ vobis mō occlta esse vident. Job. xxviij. Abscō

dita produxit in lucem: pfundaq; fluuios scrutata est. ℣. Lox. ij. Spūs oia scrutat etiam pfūda dei Hoc est q̄ q̄s dicat ⁊ nec absconditū quod nō sciat ℣ Qui aūt manifestatiōis subligit causam. Et tangit Duo. Unum: qđ est ex parte nostra. Et Alterū: qđ est ex parte euangelij. Ex pte nostra fit discipulo: q̄ dicat ⁊ qm̄ que in tenebris ⁊ hoc est in tenebroso intellectu ⁊ dixistis ⁊ discedo in lumine ⁊ hoc est in illūinato ⁊ dicenk ⁊ intellectu pdicando ⁊ docēdo. Eccl. xxiij. Adhuc doctrinam q̄si antelucanū illūino oibus ⁊ enarrabo vsq; in longinquū et ibi illumiabo oēs sperātes in dño. Mich. vij. Si sedero in tenebris dñs lux mea est. Pſ. cxxvij. Non sicut dies illuminabit. et nox illūinatio mea in deliciis meis. Alterū ūt ponit ex pte reuelatiōis euangelij. Hoc em̄ est in aure: hoc ē in susurrio occulte cōtēplatiōis ⁊ reuelatiōis audire. Et hoc est ⁊ q̄ in aure ⁊ hoc ē in susurrio auris ⁊ locuti estis ⁊ meū tractando. Job iij. Quasi furtiue suscepit aur̄ mea venas susurrij eius. ij. Reg. xix. Sibilus aure tenuis: ibi dñs in cubiculis ⁊ hoc est: in pſciaq; secretis. Matt. vj. Tu cū oraueris intra in cubiculū: ⁊ clauso ostio ora patrē tuū. Isa. xxvj. Vade pplus meus intra in cubicula tua: et claude ostia tua sup te pdicabit ⁊ publice coram oibus ⁊ in rectis ⁊ loquitur ad modū palestine in q̄ recta plana sunt ⁊ ibi, pter nere cōsueuerūt. In terris em̄ calidis, pter radios reflexionē circa terram est cōbustio: et loca cōbusta: et calefacta ad sedendū: et aer cōbust⁹ ⁊ feroꝛe cōbustiōis rēspsus. et ideo boies in eo manere nō pñt. Sed in loc⁊ altioꝛibo sinceriꝛ ⁊ tpatioꝛ est aer sicut in tecꝛ. Et isō recta plana faciunt. Isa. xlix. Dedi te in lucē gentiuꝫ vt sis salus mea vsq; ad vltimū terre. Matt. v. Vos in aure auditis pdicate sup̄ tecta. Isa. xvij. Quidnā tibi est q̄ ascēdisti ⁊ tu ois in tecta damoꝛis plena: vrbs frequēs ciuitas exultans. Hoc em̄ admiratiue dicit̄ est: qm̄ Isaias in spū vidit cōcursum oim̄ i publico: ad pdicatiōnē apl̄oꝛ. In tecta em̄ ecclie ascēdere: est ad publicū altre pdicatiōis cōcurrere: ad serenū lumē scie divine. Isa. xlv. Nō in abscondito locus⁹ sum in loco terre tenebroso.

**D Ico autez vobis amicis meis ne terreamini ab his que occidunt corpus: et post hec non habent amplius quid faciāt. Ostendam autem vobis quem timeatis. Timete eum qui postq̄z occiderit: habet potestatez mittere in gehennam. Ita dico vobis hunc timete.**

D Antipophora est tacite obiectionis Quia posset dicere. Quid est qđ dic⁊ Si publice pdicauerimus: hostes tui occident nos. Et ideo ad hāc obiectionē Rñs excludit timoꝛē. Et ponit deꝫ Quatuoꝛ Rones Quaꝝ Prima sumit penes hoc Q̄ Timoꝛ pene hoim̄ dimittēdus est: pter timoꝛem penarum quas infligit deus. Scđa sumit penes cōsideratiōem, puidēte: apō quā hō pſecutoꝛ etiaꝫ minimas pēs tollere nō pōt q̄ nō restituant. Tertia sumit in comparatione honoris futuri q̄ exhibebit cōtrentibo. Quarta aūt induc⁊ penes irremissibilitatē peri⁊ reat⁹ q̄ incidit scientēr blasphemātes. In pma ōt Duo. Ponit em̄ pſuasionē contra timoꝛē humanū ⁊ mūdanū. Scđo ondit Qualiter magnipendendus est timoꝛ diuinus. In Pmo aūt adhuc Duo ōt. Persuadet em̄ hoies non esse timēdos. et Scđo adiūgit rōnem. q̄ pax nos cere pñt. In Prima notant Tria. Scz Quāfideliter pſuadet qđ dicit. et Quid suadet. et Nocumētū qđ homo pſecutoꝛ inferre poterit. De Pmo dic ℣ Dico aūt vobis ⁊ fiducialiter ego q̄ sum veritas. ⁊. Lox. r. Fidelis deꝰ q̄ non patiet vos tentari supra id qđ potestis. Deut. xxij. Deꝰ fidel⁊ absq; vlla iniq⁊tate tuus⁹ ⁊ rectus ⁊ amicis meis ja qui bus nihil absc̄do. Joā. xv. Vos aūt dixi amicos q̄a q̄cq; audiui a pre meo nota feci vo. Unde si terrem vobis imminere periculū ego vos pmunirē ℣ ne terreamini ⁊ Esa. ij. Quis tu vt timeas ab hoie mortali⁊. ⁊. Mach. ij. A verbis viri peccatoris ne timueritis eius⁹ gloria stercus ⁊ vmis est: hodie extollit et cras nō inueniet q̄ cōuersus est in terrā suam: et cogitatio eius⁹ pibit ℣ ab his q̄ occidunt ⁊ hoc est occidere pñt ℣ corpꝰ ⁊ vitā nature pūdtes. Sed ℣ Mortis periculū est: qđ cadere poterit in quelibet cōstante vir. Sed ad ℣ dicendum est: q̄ hoc vez ē ciuiliter ⁊ respectu bonī ciuilis. Sed in cōpatiōe ad veritatem vite dimittendā: vl̄ veritatē doctrine negandā: nō est aliq̄s periculum qđ cadat in cōstantem virū. q̄ sicut Pbs Moꝛs talis est bono viro tali salute eligētior. Tales em̄ sunt de q̄bus ℣ Job iij. Quasi effodientes thesauꝝ gaudēt q̄q; vehementer cū inuenerint sepulcꝝ. Unde em̄ tales mortem in desiderio: et vitā in patientia. Phil⁊. ⁊. Cupio dissolui ⁊ esse cū chīo. multo magꝭ melꝰ. Isti em̄ dei certes p q̄z mortes magnificat chīs sunt q̄ insultant morti. ⁊. Lox. xv. Ubi est mors victoria tua, vbi est mors stimulus tuus? Phil⁊. Mihi viuere chīs est: et mori lucꝝ ℣ et ⁊ hoc est q̄ ℣ post hec non amplius quid faciant habent ⁊ Et est rō eius qđ inducit est de morte non timēda. quia anime nihil facere pñt. q̄ Sap. iij. dicit. Justoꝝ anie in manu dei sunt: et non tanget illos tormentum malicie Uisi sunt oculis insipientū mori. illi aūt sunt in pace. Et Ibidē. In pauc⁊ vexati: i multis bñ disponent. Un̄ cātantes dicunt martyres ī Psal. cxxiij. Ala nostra sicut passer erepta est de laqo venantiū. laqueꝰ cōtritus est ⁊ nos liberati sumus. ij. Mach. vij. Tu q̄dez scelestissime in pñti nos pdis. Sed rex mundi dñs utq; nos suscitabit in Epla Hieremie. Ne ḡ timueris eos ℣ Ostendam aūt vobis ⁊ Per comparatiōez pſuader deū esse timendū. Et hoc est qđ dicit ℣ Ostendā ⁊ per rōnem ⁊ p signa ℣ quē timeatis ⁊ cui⁹ manū nec vitā nec mortē poteritis effugere. Psal. cxxxviij. Quo ibo a spiritu tuo. et quo a facie tua fugiam. Sap. xvj. Tu es dñe qui vite ⁊ mortis habes imperium ℣ Timete eum ⁊ deū scz. Pſ. cxxiij. Timete dñm omnes sancti eius ℣ qui postq̄z occi

derit ] Supple corpus [habet potestatem ] etiā aiam [ mittere in gehennā ] Dicro. ōt q̄ hoc nomē gehēna non legit in veteribꝫ libris. sed a dño est inuentū z positū. Erat aūt q̄daꝫ vallis iuxta hierlm q̄ dicebat tophet a suo possessore: q̄ tophet a ꝓpellabat. Et hic fuit filꝰ cuiusdā q̄ dicebat ennon. Dicre. xix. Ecce dies veniūt ōt dñs z non vocabit amplius locꝰ iste tophet: neq; vallis filij ennon: sed vocabit vallis cōcisionis. Quia em̄ in valle illa sacrificabant filios suos et filias in igne: Ideo p̄ silitudinē ignis q̄ iugiter ibi erat a nomie p̄mi possessoris q̄ tales igne ibi incendit: nomē infernj gehennā dñs appellauit. Esa. xxx. Denoiat a filio q̄ patrē in igne idolatrie imitat̄ est. Vbi sic ōt. Preparata est ab heri tophet a rege: pparata. pfūda z dilatata: nutrimenta eius ignis z ligna multa: flatus dñi sicut torrēs sulphur̄ succendēs eā. Ezech. aūt. xxxi. vocat poliandrū. hoc est: sepulcꝝ multitudis. q̄. ꝓter pcm̄ idolatrie multi ibi occisi sunt: q̄s ignis inferni sicut carbones q̄sdā attraxit in voraginē inferni. Deuc. xxxij. Ignis succensus est in furore meo z ardebit vsq; ad inferni nouissima: deuorabit eos terrā cū germine suo. Hec est igit causa nois [ Ita dico vobis ] Assertio ē adhibita rōni. Rbo. iij. Nunq̄d iniustus est deꝰ si infert iram. Et añ. Est aūt deꝰ verax. ois aūt hō mēdax [ hunc timete ] Triby de causis. Una q̄ habet potestatem que semp est g iusticiam ordinata. Rbom. xij. Qui resistit potēti: dei ordinatiōi resistit. q̄ aūt resistit ei: ipsi sibi dānationē adq̄rūt. Qui em̄ Iuste potēti resistit: nō timēdo eā: ei ipso dānationē adquirit faciendo contra iusticiam. Secunda ratio est. quia cum potētem habeat: indulsurꝰ nō statum erequit iudicium. Esa. xvj. Vdocat rēdēs q̄s iustū est. Sap. xvij. Indulsumulatū impērium portans tuū. Ps. ij. Reges eos in virga ferrea: tanq̄ vas figuli confringes eos. Tertia rō est quia implacabilis est z inflexibilis ꝑce vel precio. Ps. lxxiij. Cū accepo tēpus: ego iusticias iudicabo. Prouer. vj. Zelus z furor viri non parcet: nec recipiet p redēptiōe dona plurima. Hunc ḡ timete. Psal. ij. Seruite dño in timore: z exultate ei cū tremore.

## Nonne quinq; passeres veneunt dipondio: et vnus ex illis nō est in oblīuione coram deo. Sed et capilli capitis vestri oēs numerati sunt

Secunda ratio est Sumpta ab ordine. Prout dentie q̄ talis est Q̄ etiā minima sine rōnis ordine perire nō sinit. Dicit aūt Tria. Primū Z Minoꝝ ri pimittit Q̄ minima: et nō scā: nō rōnabilia: nō peunt nisi p ordinē. puidētie. Secō: q̄s inferendo oīdit Q̄ apud puidentiā candē: etiā minime partes corporis sanctorum: sunt multo mag; ad consecutionē salutis numerate: et ꝑe nō sinūt. Tertio aute Rōnem dui cōsecutiōis subūgit q̄ est hec Q̄ minima pars corpis cuiuslibet sancti: multi talis dui ꝓtectio est apud deū. Et hoc est q̄d ōt [ Nōne quinq; passeres ] Passer: et quelibet auis paruula parui valoris passer vocat. Dipondius aūt est pondus duoꝝ assiū. Bs aūt p̄mū est in pōderibꝫ q̄ nullū est min⁹: sicut pondus grani tritici vel hordei Dicit ait Matth. x. Nōne duo passeres asse venēūt. Et sic dipondio debebāt vēdi ihesu tuo passeres: z nō q̄nq. Sed ad hoc dicendū q̄ as plus valebat q̄ duo passeres. Sed q̄ vn⁹ passer, ꝓter guitatē diuidi nō poterat. Ideo q̄s singulariter emebant: duo asse venūdabant. Q̄s aute plures emebant sil: tūc q̄nq; vēdebant duobꝫ assibus. Et hoc est dipōdi⁹: sicut b ōt. ex duobꝫ p̄mis ponderibꝫ cōpositꝰ. Vēdebant aūt in Libū p̄mōi aues minute: et in Sacrificiū. Erat em̄ sacrificiū ꝓpheticū mūdato passer Leuit. xiiij. Et b est q̄ dē Nōne duo passeres [ veneūt ] hoc est: vēdūtur [ dipondio ] q̄s ē valde puo pcio [ et ] tm̄ [ vnus ex illis ] qui p̄ q̄ voluerīby [ nō est in oblīuiōe apud deum ] Dicit aūt in oblīuione. q: constat q̄ sui recordabāt q̄s fecit. et cui⁹ tūc recordationē habuit vt faceret: nō est oblitus ad hibēdo. puidentie curā vt maneret z saluaret in esse. Sed cōtra hoc videt esse hoc q̄d ōt. j. Cor. ix. Nunq̄d de boybus cura est deo? Sed ad hoc ōt Aug⁹ Q̄ dūplex est cura. Scz Salus in esse: et Cura ordinis vite p legū rōnem (alis positionē) ad fructum vite eterne. Et p̄mā curā habet deus oībus suis creaturis. Ben. j. Vidit deus cuncta q̄ fecerat et erant valde bona. Hoc est: vt ōt glo. q̄ oculo bnplacēti vidit vt faceret: oculo eiusdē bnplacēti vidit. p̄ uidit vt maneret. Secundā aūt curā nō habet nisi de boie cui leges posuit: ad capiendū fructuꝫ vite eterne. Sap. vj. Pusillū z magnū ipse fecit: et equaliter est illi cura de omnib⁹. Dicre. xxj. Dabo leges meas in cordibus eoꝝ: et in visceribꝫ eoꝝ supscribam eas [ Sed z capilli ] Illatio est. quia Si de minimis curā habet: q̄s min⁹ videt. ergo de magnis. Igit nō tm̄ caput z man⁹ z nobilia membra vestra: sed etiā [ capilli capitis vestri ] q̄ minime partes sunt: et min⁹ vitā aie participātes [ omnes ] ꝑ singla [ nūerati sunt ] ne subtrahi possint ab ordine prouidētie. Ps. cxlvj. Sapie ca⁹ nō est nūer⁹. Attēde aūt q̄ capilli capitis sicut dicit Auicēna sunt Ad decorē dati a natura: z Ad cerebri saluationē. Alij aūt capilli subascellis z inguine sūt solū ad euaporatiōes superfluitatis, et ideo illi q̄ sunt in capite q̄nū sufficiat decori hūano sunt de hūane nature veritate. Et illi tm̄ conseruant de istis a cura puidentie: q̄nū decori sufficit: ad demōstrationē sapientie: ornantis opꝰ suū. Immēsitas abyssoꝝ capilloꝝ nō cōseruatur. Et q̄ capilli capitis vt dicim⁹ sunt ad decorem et nō alij: ideo dicit: capilli capit⁹ sunt nūerati. Quicq; quid em̄ princ ad decorē z incorruptiōē erit i corporibꝫ gliosis. j. Cor. xv. Lanet em̄ ruba z mortui resurgēt incorrupti. hoc est q̄ Spūs dedit sanctꝝ q̄ mēbra corruptibilia cōtemnerēt vt incorruptibilia possiderent. ij. Mach. vij. Postulat⁹ linguam cito protulit: z manus cōstanter extēdit: et cum fiducia ait. E celo ista possideo: z ꝓter deu leges hec ipsa despicio q̄ me iterum recepturum spero.

## Nolite ergo timere: multis pas

seribus pluris estis vos.

Tertiū est In quo ōt Rationē consecutiōis. Et ideo repetit Nolite ergo timere cōiunctionē rōnalem siue illatiuā interponēs. Tales em̄ time re nō possunt: nisi timore mūdano vt būano. Quia etiā tales qñ morte inferūt: transitoria mors est. et hec lucrat vitam eternā. Et est ostium vite. ij. Lor. iiij. Jd em̄ qō in pñti est: momentaneū: et leue tri bulatiōis nr̄e supra modū in sublimitate eternę glorie pōdus operat in nobis: nō cōtemplantibꝫ nobis ea q̄ vident sed que nō vident Multis pas seribus pluris ppē estis vos Jer ideo nō est dubitandū neq; timendū de hmōi. Rones multas sil'es ponit Matth. vj. Si fenū qō bodie est: et cras in clibanū mittit deus sic vestit: ḡnto magis vos pusille fidei Matth. xvj. ḡnto magis hōmo melior est oue.

Dico aūt vobis Omnis quicūq; confessus fuerit me coram hominibus: et filius hois confitebit illum coram angelis dei. Qui autem negauerit me coꝝ hōibus: negabit coꝝ angelis dei

Terna rō est Sumpta p̄ comparatione bonoris quē habebit cōfitēs. Et habet Duo. Comparatiōez ad honorē confitentis. et Comparatione ad confusionem quam habebit is qui negauerit. De Primo dicit Dico aūt vobis certitudinaliter asserendo. Nume. xxiij. Non est deꝰ vt hō vt mentiat neq; vt filꝰ hois vt mutet Omnis quicūq; Rho. ij. Non em̄ est distinctio. Job. iij. Paruꝰ et magnꝰ ibi sunt: et seruus et liber a dño suo cōsirebitur me confessione fidei z veritatis in iudicio z p̄dicatōe. Rho. x. Corde creditur ad iusticiā: ore aūt cōfessio fit ad salutē coram hominibus indifferenter coram omnibꝫ. Tob. xij. Coꝝ oībus viuentibꝫ confitemini illi. Psal. cvij. Confiteor dño nimis in ore meo: z in medio multoꝝ laudabo eum. Ecc. li. Cōfitebor nomi tuo assiduez: z collaudabo illud in cōfessione confitebor et ego eum confessione laudis coram patre meo coram quo nō laudat nisi laude dignus qui in celis est Vbi laus tota est et nō marcescit. Lorinth. iiij. Tūc laus erit vnicuiq; a deo. Psal. cxv Confessio et pulcritudo in cōspectu eius: sanctas z magnificentia in sanctificatione eiꝰ. Joan. xij. Nomen tuū clarifica pater meus q̄ in celis est Qui autem negauerit me coram hominibus Per oppositum est compatio ad oppositum. Negatur aūt Aliqñ christus timore. Sicut Petrus eū negauit Matth. xxvj. Aliqñ autē negatur sacro suo siue opere ab eo qui illeciꝰ est concupiscentia. Esa. xxix. Appropinqt populus iste labijs suis. coꝝ aūt eoꝝ longe est a me. Hiere. xij. Prope es tu ori eorum: et longe a renibꝫ eoꝝ. Ad Tit. j. Confitētur se nosse deum: factis aūt abnegant: cum sint abominati z incredibiles: et ad omne bonum opꝰ reprobi Denegabit coram angelis dei Vbi denegatio: duplex est confusio. Quia et a cōscientia cōfundet. et exterius ab Angelis confusio testificabit. Psal. cvij. Induant sicut diploide confusione sua. Mat. vij. Confitebor eis q̄ nunq̄ noui vos. ij. Tim. ij. Si negauerimus z ille negabit nos. Lu. ix. Qui me erubuerit z meos sermones: hūc filius hois erubescet cum venerit in maiestate sua: et patris: et sanctoꝝ angelorꝫ.

Et omnis qui dicit verbum in filium homis remittet illi. et autē qui in spiritū sanctum blasphemauerit non remittetur

Hic incipit Quarta rō cōtra linguas blasphematiū. quia Christus sine blasphemia negari nō poterit. Dicit aūt Duo. Primū quidē ostēdit Remissibile esse peccatum: dictum ex ignorantia contra christū: ab his qui ex infirmitate carnis tegere deitatem: aliquid cōtra christum dixerint. Secundo aūt ostēdit Irremissibile: quod dicitur ex certa malicia contra spiritum deitatis eius ab his quibus ipse spiritꝰ per signa iam innotuit. De Primo ḡ dicit Qui igit ignorans qui dicit verbum blasphemie in filium homis quē propter nubem carnis deum esse non credit. Vñ etiam Joan. j. fm Chrysᵐ. laudat Nathanael quia nō cito credidit: dicens. Z nazareth potest aliquid boni esse: Qui em̄ nō videt nisi filiū hois: non pōt statim scire esse deū. Et ideo illi q̄bꝫ nō innotuit christi diuinitas p̄ sig̃ vel scripturā (sic simpliciter) forte ex ignorantia vel infirmitate in christo apparēte: dixerūt aliq̄d: et fecerunt p̄ filiū hois. Et ꝺ petrꝰ pallium habuit excusationē. Et q̄ ad ꝺ habuit cām facilioris venie Que ōt Remissibilitas in peccāte: et Circūstantia inclinās ad remissionē. Act. iij. Et nunc fratres scio q̄ p ignorāntiā fecistis. Penitemini igit z cōuertimini vt deleant vobis peccā. Lā aūt huꝰ est qō ōt Esa. liij. Quasi absconditꝰ est vultꝰ eius z despectꝰ vñ nec reputauimus eū. j. Cor. ij. Si cognouissent nunq̄ dñm gl'ie crucifixissent. j. Tim. j. Misericordiā consecutus sum: q̄ ignorans feci. Jsti ergo dicūt aliq̄d cōtra filiuꝫ hominis. Et ideo petrꝰ coꝝ habet aliq̄d excusatōis a tāto q̄nus nō a toto. Lu. xxiij. Pater ignosce illis q̄ nesciunt q̄d faciunt. Act. vij. Ne statuas illis hoc petrꝰ q̄ nesciūt q̄d faciūt Illi aūt maliciosꝫ qui in spūm sanctū hoc est cōtra spūm sctm blasphemauerit Blasphemia em̄ est impositio falsi crimis in deū. Blasphemat aūt aliq̄s Dupl'r. Aut qñ deo aufert qō suuz est z attribuit alteri. Aut qñ imponit ei qō suuz nō est. Sic agnoscēs vicarē z poterīā (q̄ fieri ñ pōt nisi a tudicio spūsci) z attribuit illā diabolo. Vl'r ea dei non esse. cū scia (als̄ ꝓscia) conuincat q̄ non nisi dei est. Dicat aūt nō cogente aliq̄ sed ex certa malicia: illa dei nō esse. nō tm̄ impugnat hoiem: cuiꝰ hec esse ñ pñt inātum homo est: sed impugnat spūm scm̄ cuius illa esse cognoscit. Sicut Judei: pharisei ꝺ scribe quando expulsionem demonū attribuerūt principi demoniorū beelzebub. Et hoc modo ꝺ Qui in spūm scm̄ blasphemauerit nō remittetur ei. Eanſam ḡre deꝰ inclinet ad remissionem

nō habet. j. Jo.v. Est pctm̄ ad mortē Nō dico vt p eo roget quis .qz nō est dign⁹ vt alios roget p eo .j. Re.xv. Quousq; tu lugeo Saul: cū ego abiecerim eum. Viere.vij. Noli orare p populo hr. z ne assumas p eis laudē z orationē: qz nō exaudiā te in tpe clamoris eoꝝ ad me.ij. Machab.ix Orabat scelestus dñm: a quo nō erat misericordiam cōsecutur⁹. Dicit enī Peccatū veniale siue remissibile Trib modis. Ex genere. s. z Ex causa Et ex euētu. Ex genere qdē qñ fm totū genꝰ suū veniale est siue remissibile: Sic cū Ociosum ꝓbum vl' factū: Nō caret qdē ratōe iuste necitatis: aut pie vtilitatis: z tamē fit sine nocumēto. z prēptu: z libidine ipz oba. Ex causa aūt: Sicut qñ qdem i se est mortale. er tñ habz causam excusantē z diminuentē reatū ipi⁹. Sic cū Jd qđ p ignāciā fit. Uel magne tētatōis ifirmitate. Ex euētu aūt remissibile siue veniale ē: Qđ fuit qdē mortale qñ factū est. Sz p euentū pñie z pfessiōis seqntē factū ē venia dignū z remissibile. Et h mō oē pctm̄ ē venia dignum: si seqr ipm̄ pfessio z pnia. Sc̄do aūt mō Peccatū in spm̄ scm̄: qđ ex certa malicia fit dicitur nō remitti. h. ē: indignū remissiōe. Et b ē qđ h dr [nō remittet] Quid aūt sit Peccare in pcz. z Quid peccare i filiū. z Quot sint genere pcā in spm̄ scm̄: nō est pñs' inētōis. Sz h dixim⁹ ꝰgntū satis ad ꝓpositū videbat' sup Matth.xij. Et qui voluerit ibi requirat.

al's
2Quot
speies
generz
peccare
in spm̄

**Cū aūt inducēt vos i synagogas z ad mgr̄at⁹: z ptātes: nolite solliciti eē qualiter aut quid rñdeatis. aut quid dicatis. Spūs eni sctūs docebit vos in ipa hora quid opz teat vos dicere**

B Jstō ē Quintū qđ dat fiduciā nō timēdi. Dic̄ au tē b Duo. Jnc̄diat eni Cōsidere i deo q nō derelinqt⁹ se pz sumētes. Jn Prio dr Duo. Cāz qđē hūani z natural' timoris i dict' illi fact' z simplicitū. z Jnc̄di cū solliciturdis. De Prio dic. [Cū āt inducēt vos] captos vl' ligatos [in synagogas] in qbo est multitudo ꝓuocata infidelitū pfeqntiū. Apoc. ij. Dicūt se iudeos esse z nō sunt: iz sunt synagoga sathane. Ps. xv. Nō congregabo q̄ēricula eoꝝ de sāguinib⁹ nec memor ero nois eoꝝ p labia mea. [z ad magistrat⁹] Jncipū: i qbo est pfitū z regimē populi. j. Esd. ix. Man⁹ mgfrantiū ꝓma fuit in quartacōe hac. Diere. v. Optimates magf̄ fil ꝓfregerūt iugū. ruperūt vincla. Dan. xiij. Egressa est iniqtas a senioribꝰ iudicib⁹: q videbant regere plm. [et ptātes] qui in sublimib⁹ sunt pfitui. Synagoga eni vim facit z fortitudinē ex multitudine. Magistrat⁹: ex consilio sapiēcie. Potestates autem ex assumpta auctoritate potestatis. Sap. vj. Data est a dño potestas vobis: et virtus ab altissimo: q mirogabit opa vra. Hoc ipleuz est Actuū. v. Ubi Jbāt apli gaudētes a cōspectu pauli: qm̄ digni habiti sūt p nōie Jesu pūeliā pati. [Nolite solliciti esse] De duob⁹ ꝓhibet sollicitudinē. Sz De Modo. ꝓnis: et De Materia dicēdoꝝ. Modus notat' cū dr [qualiter] b est q̄ornate: aut q̄b pluasiōibꝰ. j. Lor. ij. Nō venit ad vos in sublimitate sermonis aut sciē: annūcās vob testimoniū dei. et sermo me⁹ z pdicatio mea nō in doct' hūane sapie ꝓbis: sed i doctrina spūs Esa. xxxij. Populū impiū dabo nō videbis ibi: populū alti sermonis cui⁹ nō possis intelligere linguā. pter disertitudinē lingue eius in q̄ nulla ē sapientia. [Aut quid dicatis] hoc ē de materia discendoꝝ. Ps. xxij. Dns scit cogitatōes hoim: q̄m vane sunt. Prouer. xxij. Qui cōfidūt i cogitatōibꝰ suis corruēt. ij. Lor. iij. Nō q̄ sufficientes sim⁹ cogitare aliq̄d a nobis q̄si ex nobis: sed sufficientia nostra ex deo ē. Eccl. xlij. Mīra diciⁿ⁹ z deficim⁹ in verbis. Cōsumato aūt sermonū ipe ē. Uidam⁹ eñ animⁿ⁹ in duris nescit q̄d dicat. [Spūs eñ sanctus] Cām dicat iterdicte sollicitudis. qz spūssanctus loq̄tur p eis. Nic eñ est de q̄ dr Joā. ix. Etas tē habet: p se loq̄tur. Et ideo dr doctor paracle⁹, hoc est aduocat⁹ qz z inf docet. Jo. xiij. Ille vos docebit oīa. et suggeret vobis oīa q̄cūq; dixero vobis, paracle⁹ aūt qz z de simplicitate cōsolatur: z aduocati fungūt officio, p eis apud alios. Joā. xiij Rogabo patrē meū z aliū paracletū dabit vobis vt maneat vobiscū in eternū. Hic aūt accepit Dupliciter. Sz Ad scificationē. Joā. xx. Accipite spūm sanctū: q̄r remiseritis pcā remittunt eis. Et ac cepit Ad robur z ad doctrinā z eloq̄nciam. Act. ij. Sedit q; sup singulos eoꝝ spūssanct⁹ z ceperunt loq̄ varijs linguis put spūssctūs dabat eloqui illis. Sic ergo spūmsanctū accepisse: dicitur est. Et hoc ē qđ dr: [spūs eñ sanctus docebit vos] p inspiratione internā. Ezech. xxxvj. Dabo vob spiritū nouū. Job. xxxiij. Ut video spūs est in hoib⁹ et inspiratio altissimi dat intelligentiā. Sicut eñ spūm lsai viri acapies sair: q̄cūq; scit ille vir lrat⁹: Ita spūm dei in quo est ois sapia dr accipiēs: dicit ar q̄cquid est diuinoꝝ: ad doctrinam: quā docere vult: ꝓuenientiū. j. Lor. ij. Sicut ea que sūt dois nemo nouit nisi spūs dois qui est in ipso: Ita q̄ sūt dei: nemo nouit nisi spūs dei. Nos aūt nō spm̄ huius mūdi accepimus: sed spm̄ q̄ ex deo est: vt sciamus q̄ a deo donata sunt nobis: que z loquimur non in doctis humane sapiēcie ꝓbis: sed in doctrina spūs: spūalibus spūalia compantes. Spiritus enim oīa scrutat': etiam profunda dei. Joan. iij. Spiritus vbi vult spirat' [in ipsa hora] quia fit cur dic̄ Gregor⁹ (al's Ambros⁹) Nescit tarda rerum molimina spūssancti gratia. Et ideo etiam cadens venit super eos quos imbuit. Act. x. Lecidit spiritussanctus super omnes qui audiebant verbum. Act. ij. Subito factus est sonus de celo tanq̄ spiritus ferens repleuit totam domū vbi erāt sedentes [quēadmodū] Non enim eñ dat noticiam: sed etiam modum ꝓpositionis, quia Constāter: et Spiritualiter: et In spiritus Virtute ostēdendo quod dicunt. De Primo horum Actuū. iij Uidentes Petri constantiā z Joannis: comperto q⁹ homines essent sine litteris et idiote: magis mirabantur. ij. Paral. xx. Ipm̄ confidenter state. Jbi dr Trāsl. lxx. Cōstātes estote videbit' auxiliū

dñi super vos. De Scdo.] Lox.ij. In doctrina spūs spūalia spūalibꝫ componetes. De Tertio 02 Lu.xxj. Dabo vobis os z sapiam cui nō poterunt resistere oēs aduersarij vri. Ūñ Zac.vj. Non poterāt resistere sapie z spūi q loqbat loquebat. Ꝫ ē: opē poterat z pfectū. Sic em in actat spūs ad dicendū. Zac.xvij. Incitabat spūs Pauli intra semetipm: vides idolatrie dedita esse ciuitatē: et tō locutus é Athenis ibꝫ. Job.xxxij. Plen⁹ sum sermōibꝫ et coartat me spūs vteri mei: loq̄r z respirabo paululū. [ vos dicere ] Mat.x. Non em vos ēt qui loqmi: sed spūs patris vestri q loquit in vob.j. Lox. xiij. Spūs loquit mysteria. Jbo i figura linguarū igneaꝝ apparuit sup aplos Zac.ij. Verbis vt essent pfuli: z charitate feruidi.

## Jt autem illi q̄dam de turba

a Hic docet cauendū esse ab oi auaricia. In hac aūt gte facit Tria. Jn q̄ꝫ. Prio p Similitudinē: ab auaricia docet cauendū: Rationes accipiēs ab Jnutilitate diuitiaꝝ. Jn Scdo Monet ad cauendā follicitudinē rez tpaliū: accipiēdo Rōnem a benignitate putentē. Jn Tertio obstēdit iterū Non debere follicitū esse: coꝝ pñia cōtemnēda sunt ex magnitudie pmij pmissi in futurū. Jn Primo hoꝝ Duo facit. Jn q̄ꝫ Prio: dē factū: Gliter venit ad hāc doctrinā. Jn Scdo aūt ponit Similitudinē principaliter ad hāc ēmonitionē. De Prio hoꝝ dē Tria. Jn q̄ꝫ Primo dē Interpellationem cuiusdā: ex auaricia interpellātē dñm p diuisione hereditatis. Scdo dicit Dñi responsionē: auaritiā detestantis. Jn Tertio aūt sumit doctrine huius parabolā. De Prio dē [ Ait illi q̄dam de turba ] Turbate em multitudis iste fuit. Qui p redemptiōnē fecit dñō q̄stionē: Qui nunq̄ nisi spūalibꝫ intendit: Qui in oibꝫ spūi intēdere pcepit (Joan.vj. Verba q̄ locut⁹ sum vobis spūs z vita sūt. Rho. viij. Qui spū agunt hi filij dei sunt. Gal.v. Spū ambulate z desideria carnis nō pficietis) post: hāc q̄stionē z nō cōgruo tpe: cū de spūalibꝫ et cōtēptu tpaliū agere ei interesset. Eccl.xx. Jn ore fatui repro babit parabola. Nō em de illā in tpe suo. Sed cā est quā dē dñs Mat.xij. Ex abūdātia cordis os loquitur. Iste em qz in corde nihil habuit nisi diuitias Jdeo nō putabat aliud esse ēmētū Putās q Sūmū bonum essent diuitie. Eccl.xxj. Jn ore fatuoꝝ cor coꝝ. z in corde sapientiū os coꝝ.

## Magister dic fratri meo: vt diuidat mecum hereditatem.

Ecce h ponit Interpellatio facta ad dñm p hereditate diuidēda. Dicit aūt Tria. Professionem autoritat. Scdo Sationē fraterne charitat. et Separationē cōtat. De Primo dē [ Magister ] Non de Dñe Vel Rex. qz Non volebat eū esse dñm terreno. vel Judicē: sed tm magist. hoc est: iurisconsulti. Qui ex cōsilio iur. decerneret iustuꝫ esse Qd hereditas inter fratres esset diuidēda. Et voluit q̄ sibi p̄desset dictū christi: si pro eo diceret. Nō aūt obesse posset si ꝫ cū aliq̄ pmūcaret. Sap.xv. Existimabāt cōuersationē hois cōpositā esse ad lucrū et oportere vndecūq̄ enā ex malo conquirere. Lucrari em voluit iste in dicto dñi et nō pdere [ Dic fratri meo ] cui me natura cōiūxit: ab illo separari debeo. Sicut em ab vno fuerūt patre. z de vna natura pīs principauerunt vt essent: Ita in cōiunctione hereditat. possidere debuerūt. Prouer.xviij. Frater q̄ iuuat a fratre est quasi ciuitas firma. Eccles.iij. Melⁱ⁹ est esse duos q̄ꝫ vnū Nūc em solacium sue societat. Ūñ Duos ex vnoꝝ in vno natura vniuit: nō debebant petere diuisionē. Frater em cōiunctis z indiuisionis nomē est. Et scissure z diuisiōis (et maxime apud dñm) hanc interpellationē facere non debuit Qui venit vt faceret vtraq̄ vnum: Eph.ij. Joā.x. Fiet vnū ouile z vn⁹ pastor.j. Lox. x. Multi em vnū coꝝpsum⁹ in dño. Potⁱ⁹ debebat dicere cū Joseph Gen.l. Os meū z caro mea frater meⁱ⁹ est: ego pascā eū.j. Lox.xiij. Nō est dissentionis sed pacis [ vt diuidat ] Qui aūt diuidit: ab vno recedit: et alteritati z contrarietati appropinq̄t. Diuisio em ab vno semp est cū scissure. Joan.xix. Nō scindamus eā sed sortiamur de ipa cuiⁱ⁹ sit.j. Reg.xv. Cū scidisset Saul orā pallij Samuelis: dixit Samuel. Scidit dñs a te regnū tuum: et dedit illud proximo tuo meliori te [ mecū hereditatem ] Hereditas ab herendo dr. quia ex vno heret posteritati. Hanc cōem (alⁱs cōionem) omnibꝫ dedit deus indiuisam. Ps.cxiij. Celum celi dño: terrā aūt dedit filijs hoim. Hanc etiā Sāncti in fraternitate spūali cōmunē (alⁱs cōionem) habuerunt. Zac.xiij. Nec q̄sq̄ qđ possidebat suū aliquid esse dicebat. Sed erant illis oia cōmunia: et distribuebat vnicuiq̄ prout cuiq̄ opus erat. Et ideo hereditas nō erat diuidenda. Lu.xv. Ille qui pecebat portionē subeq̄ cum cōtingebat et separi voluit a patre z fratre: non attēdens naturalis communitat. z dilectionis vinculū: abijt in regionem longinquā: et cōsumpsit bona sua viuēdo luxuriose cū meretricibus. Et ideo apud dñm mōgruum nimis erat ista interpellatio.

## At ille dixit ei: Homo quis me constituit iudicem aut diuisorem super vos?

Hec est dñi: diuisionē z tpalium dispositionē et auaricia detestantis rnsio. Dicit aūt Duo. Primo Notat hāc q̄stionem ab humo z humi amore procedere. Scdo Jnducit se hoc p detestationē damnare. De Primo dicit [ Homo ] j. Corinth. iij. Cum em sit inter vos zelus z contentio: nonne homines estis et sm hominē ambulatis. Humū em sapit qui de terrenis sollicitat. Psal.iij. Filij hoim vsq̄quo graui corde: vt quid diligitis vanitatē et queritis mendacium: Seneca ad Lucilium Quis diuitiaꝝ modus sit queritur: Responsio. Primo habere quod nature (alⁱs necesse) est. Secundo q̄ satis est. Nulli potest secura vita contingere qui de prouidentia reginimis cogitat. Nullum bonum adiuuat habentem: nisi ad cuius amissionem preparatus est animus. Nic igitur quia (alⁱs qui) ab vnitatis z cōmunitatis autore ꝺ irrōnabiliter propositū, et ideo confutari meruit. Et hoc q̄ꝫ

dicat Homo] Quis me cõstituit] Videt Xpi
stus a pte vdere omniũ esse ꝓstitut⁹. Hiere.j. Ecce
ꝓstitui te hodie sup gentes ⁊ regna. Sedq; gra
tie intẽdit: Ideo de reporalib⁹ se nõ intromisit.
Eoi.vj. Secularia iudicia si habeatis: inẽ vos cõ
ẽptibiles q̃ sunt in ecclia illos ꝓstituite ad iudi
candũ] iudicẽ] reporaliũ] et diuisorẽ] qd quẽ
q; tangat reporalis hereditatis] sup vos] qui
spualib⁹ intẽdo.) Lozn.ix. Dis q̃ in agone ꝑten
dit ab omnib⁹ se abstinet.ij. Timo.ij. Nemo mi
litans deo iplicat se secularib⁹ negocijs. Luc.xi.
Nemo mittẽs manũ ad aratrũ: ⁊ respiciẽs retro:
aptus est regno dei. Vñ etiã Joan.vj. Cũ ꝓrerek
ad regnũ fugit: ⁊ ablcõdit se. Et cozã Pilato cuz
se Regẽ pfiterek: statim iculit Regnũ suũ de hoc
mũdo nõ esse. Joan.xviij. Hoc est q̃ ꝙ dr. Pertz
net tamẽ ad Judicẽ Spualẽ ⁊ paliũ distributio:
sed nõ in tpe q̃ spualib⁹ est intendendũ. Et nõ mi
si annexa sint spualib⁹: vel ad spualia sint ordiata
Sicut patet. Exo.xviij. in pãlio Jetro. Et Actu.
vj. in decreto Petri. Jbi dicit. Eligite viros ple
nos spũsancto: quos ꝓstituam⁹ sup hoc negocij
Nos vero misterio verbi ⁊ orõi instãres erim⁹.

**Dixitqz ad illos. Videte ⁊ caue te ab oi auaricia: qz nõ in abũdan tia cuiusq̃ vita eius est ex his que possidet.**

Hoc ẽ Tertiũ Ubi er dicit sumit doctrine occasi
nẽ de ꝙ do q̃ docer cauere ab oĩ auaricia. qz Si
cut dr Ecci.x. Juaro nihil ẽ sceleste⁹. Et b ẽ qs dr.
Videte] Et tãgit Duo. Admonitões ⁊ Sumi
litudinẽ: ꝙ quã ꝙbat admonitõem esse cõueniẽtẽ
Dicit aũt circa Primũ Duo. Quoz Primum
est Ipa admonitio. Scõm aũt Admonitõis cã.
Circa ãt admonitõz Duo dr. Ingeniat ei caute
lã. ⁊ dr De q̃ sit cauẽdũ. De Cautela] Videte ⁊
Cauete] Die aũt Uidẽdũ ⁊ Cauẽdũ. Et dr Ui
dẽdũ p exprimẽtũ. ⁊ Cauẽdũ p rõez. Matt.xxiij.
Videte neq; seducat vos vllo mõ. De Scõo dr.
Mat.xvj. Attẽdite a fermẽto phariseoz. Cautes
la enĩ ẽp. puidẽtia rois euitatio. ⁊ declinatio picu
loz. Mat.x. Cauete aũt ab hoib⁹. Prouer.j. Ue
dẽ gpulis astutia. adolescẽti aũt scia ⁊ intellect⁹
[ab oĩ auaricia] Quãuis enĩ auaricia sit ma
le adq̃rẽdo: ⁊ ĩ male retinẽdo i gñe. ẽ Mlti sunt
modi Adq̃rẽdi: ⁊ Mlti modi male Retinendi.
Adq̃rẽdi aũt male sunt modi. Iniuste adq̃sitũ.
⁊ Turpe lucr. Turpe aũr lucr est qñ actio illici
ta ẽ. ⁊ fen⁹ (als: id) qõ adq̃rit licitũ. Sic lucr Ex
mercricio. Ex ludo. Ex ope turpi: Sic lenocinio
Uel: Oñ lo cak dom⁹ mercricib⁹. Et i talib⁹ q̃dz
trãsferr dñiũ. Sed nõ põr inde fieri publice: facti
ticiũ: vl' clõsyna. In occulto tñ: vbi nõ ẽ scãdalũ
opino: q̃ fieri põr. Ben.xxviij. Dixit Judas de
seco: ꝙ tulerat armillã ⁊ baculũ ꝑ arrabone. ⁊ ꝑ
cio eoꝝ⁹ Habeat sibi. Certe mẽdacij nos arguere
nõ põr. In ludo aũt adq̃sitũ: retineri nõ põt. Sz
nec reddi ẽ necessariũ: sz ĩ pios vsus ẽ erogãdum
Iniuste aũt adq̃sitũ ẽ fraudatũ: furatũ: raptum:
mẽdacio vl' deceptõne acceptũ. Nec dico vltra di
miditi iusti pcij. Quia et ãsi cẽtesimã vl' millesimã
fraudet: cozã deo restituere tenet. Exo.xviij. Advsus
rã nõ accõmodauerit ⁊ ampli⁹ ñ accepit. Ps.xiij.
Qui pecuniã suã nõ dedit ad vsurã: ⁊ mũera sup
innocẽtes ñ accepit. Qui eñ furat vl' rapit inuito
dño: ꝓtractat rẽ alienã. Qui aũt mutuat ⁊ ꝓter for
tẽ aliq̃d accipit ex pacto: vsuraꝝ⁹ ẽ: ⁊ iniusta lucra
sectat. Qui aũt nõ ex pacto accipit mũera: ꝓpt mu
tuũ ampli⁹ accipit: ⁊ munera: et hic etiã accipit lu
crũ illicitũ. Ecci.x. Dic eñ. Lauar⁹: ⁊ aĩam suã ve
nalẽ habet: qm̃ in vita sua ꝓiect intima sua. Esaie
xxxij. Qui pijcit auaricia ex calũnia: et excutit ma
nus suas ab oi munere. Jn retinẽdo aũt ẽ Zua
ricia qñ sup suũ sibi retinet tpe necessitat. Lu.xj.
Oẽ supest date elemosynã: ⁊ ecce oia mũda sũt vo
bis.j. Jo.iij. Qui habuerit substãtiã b⁹ mũdi: ⁊ vi
derit fratrẽ suũ necessitatẽ patiẽtez: quo ẽ charitas
pis in eo. Nec q̃ talis ẽ ois auaricia] qz nõ in
abũdãtia] Cãm ẽ ꝓpto nõ pdest auaricia. qua
[vita] bois ꝓpria [nõ] est [in abũdantia]
diuitiaz⁹ [cuiusq̃] Sed pot⁹ vite eñc impedi
mentũ. Per diuitias eñ se redimere nõ põt. Prou
uer.vj. Nõ recipiet ꝓ redẽptiõe dona plima. Esti
objcit ꝛ b qõ dr Prouer.xiij. Redẽptio anie viri
diuitie sue. Dicendũ q̃ diuitie nõ redimũt aiaz nis
si expalr. hoc est: aiale vitã. Uel: Si redimũt aiam
ille non sunt male adq̃site. Et tõ dr diuitie sue: siue
ꝓprie: q̃ expendunt⁹ in elemosynas. Dañ.iij. Pcã
tua elemosynis redime: ⁊ iniq̃tates tuas miseri⁹
dño paupez. Sic q̃ dr q̃ nõ est in abũdãtia
cuiusq̃] cõfidit in abũdãtia [vita ei⁹ ẽ] Job
xxvij. Diues cũ dormierit nihil secuz auferet. aperi
oc⁹ suos ⁊ nihil inueniet. Tpe q̃ necitat⁹ diuitie
deficẽt. Ps.xxxij. Diuites egueriũt ⁊ esurierũt: in
q̃rẽtes aũt dñm non minuent⁹ oi bono. Ps.lxxv.
Dormierũt somnũ suũ ⁊ nihil inuenerunt oes viri
diuitiaz ꝓ ĩa. suis. Sic q̃ Inutiles sũt ad redimẽ
dũ. Nõ durabiles ad ꝓmanẽdũ. Incerte ad possi
dendũ. Mentientes ad sufficientiã. ꝓmittẽdũ [ex
his q̃ possidet] q̃ tñ sunt certioza. qz Possessio
est pedum positio. Etsi illa sunt incerta: nulla alia
certa pñt ee. j. Tim.vj. Precipe diuitib⁹ nõ sublime
sapẽ neq; spare in incerto diuitiaz⁹. Quiinimo sunt
nocive. j. Tim.vj. Qui volũt diuites fieri ic. in tẽ
tn la. diabol: ⁊ in desideria mul. q̃ mergũt hoiez
in interitũ ⁊ pditõez. Et tõ dr Amb. q̃ Rex ⁊ renaz
facẽtes ipediuerẽt antiqs pies q̃ ñ et roto cõuer
terãt se ad deũ. Abac.ij. Ue qui congregat nõ sua
vt q̃d etiã aggrauat z̃ se densum lutũ Sic aũt
abũdãtia diuitiaz⁹ impedit: ita mlti⁹ etiã ipedit
nimia pauptas. Prouer.xx. Diuitias ⁊ pauptaz
tẽ ne dederi mihi: ne forte satiat⁹ illiciar ad negan
dũ: et dicã: q̃s est dñs. egestate cõpulsus: furer et
peierem nomen dei mei. Et ibo medũ elegit apls
j. Tim.vj. Nihil intulimus in hũc mũdũ: haud
dubiũ qz nec portare q̃d possum⁹. Dñites igit alt
mẽta ⁊ q̃bz regamur: bis cõtenti sim⁹. Et ibo etiã
dñs tempat locutionem dicens q̃ non in abun
tia est vita homis. Abũdantia eñ impedit: sed fa
cultates psone congruentes ⁊ sufficientes conser
uant bonam vitã. Et nimia egestas cõtribulat eã
sicut dicit Phus. et Nemo semp tribulat⁹ potest

bonā vitam ducere. Propter qō vt dicit b. Aug⁹ dñs loculos secū habuit. z secū pusores expēsaꝝ ire fecit: ne sp sollicitudine in craſtinū tribularent discipuli. Duⁿ aūt doctrine inducit parabolam Et hoc est qō dicit

**Dixit aūt similitudinē ad illos dicens. Homis cuiusdaz diuitis vberes fructus ager attulit. et cogitabat intra se: dicens. Quid faciam q non habeo quo cōgregem fructus meos? Et dixit. Hoc faciam. Destruā horrea mea et faciā maiora: et illuc congregabo oia q̄ nata sunt mihi z bona mea. Et dicā anie mee. Anima: habes multa bona posita in annos plurimos. requiesce: comede: bibe: epulare**

℟ In hac aūt Sīlitudine exemplari ponit Duo. Similitudiné. z Juxta silitudinē sumptam ammonitionē. In Silitudine Duo facit. Abūdātiaz inutilē diuitiaꝝ exprimit. Et Ad vitā inutilitatē diuitiaꝝ ostendit. In oīssione abūdātie facit Quatuor. Ponit eīm Diuitiaꝝ abūdantiā. Scdo ex b oīdit In diuite mltiplicatā angustiā. Tertio ponit Cōsiliū inḡatis. Et Quarto Fructū vorācitatis. In Prio horū Duo sunt. Primo em pmittit euāgelista Doctrinā istam esse exēplarē z silitudinariā. et Scdo ponit Doctrinā. De Prio dicit [Dixit aūt similitudinē] Utrū aūt ita facta sit in re sīt dr: qrūt qdā. Et Dicendū q̄ in veritate sic factū est sīt dr. Et puto q̄ tūc b famosum z nosū fuit apud Judeos. Et ió in exemplū ꝓpositum Prouer.). Aniaduerte pabolā z interpretationem: ꝛba sapiēū z enigmata eoꝝ. Pō. lxxvij. Aptiam in pabol os meū: loḡr. pōnes ab initio. Prouer. xxj. Multato pestilēte: sapiens efficit puul⁹ [ad illos] b ē: ad vtilitatē illoꝝ. Ptolome⁹ phs. Qui ad alīū nō corrigit: alīj corrigenē ad ipm. Et ió ponit b in eoꝝ exēplū. [Homis] humū [sapiene] q̄ vere de humo terre factus fuit: nihil se esse cogitās nisi humū. j. Coꝝ. xv. Qual⁹ terren⁹: tales z ſreni. Joā. iij. Qui de terra ē: ō terra loquit. Job. iiij. Qui terrenū hñc fundamentū: cōsumenē velut a tinea. Et q̄ nullus ītelligit: noīs filī⁹ pibūe [cuiusdā] Qui noiatōe dign⁹ ñ erat. q̄ Jn terra nomiari voluit. Etiā in terra scribi. Hiere. xvij. Recedentes a te in terra scribenē. Pō. xlviij. Vocauerunt noīa sua in terr⁹ suis. Et ideo dr de⁹ Nō ero memor noim eoꝝ nisi in gladia mea. Ecce Natura terren⁹ et actu: inominābilis erat [diuitis] fortūa. iiij. Reg v. Erat vir diues z fortis: sed lepros⁹. Pō. lxj. Diuities sufferūt: nolite eos apponere. Sap. v. Quid nob p̄s fuit superbia: et diuitiaꝝ iactātia quid cōtulit nobis Lyberes fruct⁹] Uberes. q̄ eruberabāt. Pō. cxliij. Prōptuaria eoꝝ plena: eructātia ex b in illis Uberes aūt dicunt q̄ successiuis z redituis fructibꝰ vltra sufficiētia oēm: reddu⁹ ꝓpetuos exhibebant. Et hoc q̄dē terra: nō sibi facit: sed vsibꝰ colentiū eā. Nō aūt terren⁹ ꝫ terre intentionē: ista ſḡ bi soli vendicat. Pō. lxxxiij. Terra dedit fruct⁹ suos. Pō. cvj. Semiauerūt agros z plantauerūt vineas: z fecerūt fructū natiuitatis [Fruct⁹] Jaūt dr a fruor. er]. Quia iste sīe pec⁹: tota aniam effūdit vt bis frueret. Et nō adhibuit ea ad vsum frutis et meritoꝝ vt referret ex bis vitam eternam. Pō. iiij Z fructu frumēti vini z olei sui multiplicati sunt [Lager Jab agēdo dr. q̄ actiōe in ipm facta: sp redi uitos ꝓduxit fructus. Et ió Sollicitudinē a dño agri (al⁹ ager) collit. q̄ Sp suffiat. Et Liberalitate docz. q̄ Sp reddit hñficia. Sz hō irrōnabilior insensibili clemēto: hoc nō recogitat: q̄ terra libe ralitate sua docet eū. Job. xij. Jnḡroga iumēta et docebūt te: z volatilia z dicent tibi [attulit] hoc ē ad vsum vite obtulit. Hēn.). Replete terrā z subiici te eā. Hic aūt repleri a terra voluit: z subiici fre qūuit. Deu. xxviij. de carnali ꝓlo dr. Tīmō oculus Jacob in terra frumēti vini z olei [et cogitabat] Ecce Jngustia suborta ō diuitijs vt vere spine dicanē. Mat. xiij. Dicit aūt Duo. Angustiā interiorē. z Sollicitudinē. Angustiā exprimit p̄ signis dicens [et cogitabat intra se] Cogitare em est coagitare. qñ mens ex angustia fluctuat ignorās q̄d agat. Job. xx. Cū satiar⁹ fuerit arctabit z estuabit. et oīs dolor irruet sup eum. Dañ. viij. Angustie mihi sunt vndiq; z q̄d eligā ignoro [dicēs quid faciā:] Ecce Sollicitudo. Uor em miseri z in suma egestate z sollicitudie positi est Quid faciam: Lu. xvj. Quid faciā. q̄ dñs me⁹ aufert a me villicationē: Job. xvij. Quid faciā nō ē sufficientia receptacula [quo cōgregē fruct⁹ meos] Nō cogitauit iste terrā dare fruct⁹ nisi sibi. et ió ō paupez vēribꝰ ñ cogitauit De q̄bꝰ si cogitasset: sufficētia inuenisset receptacula Esa. xxiij. Qui steterunt corā dño: erunt mercedes eoꝝ: nō cōdenē neq; reponenē: et comedant vsq; ad saturitatē: et vestianē vsq; ad vetustatē. Hoc aūt nō cogitabat iste. Et ió est de illis de quibꝰ dr Jac. v. Agite nunc diuites. Plorate vlulantes in miseriis q̄ aduenīūt vobis. Diuitie vre putrefacte sunt et vestimenta vīa a tineis comesta sūt. Aur⁹ et arḡ genti vestr⁹ eruginauit: et erugo erit vobis in testimoniū: z mādūcabit carnes vras sīe ignis: thesaurizast⁹ vob irā in nouissimis diebꝰ [et dicit] Ecce Cōsiliū inḡatas ab auaricia inuētū [hoc faciā] qs ab inḡrate docēte iuenī. Job. xv. Nocuit inḡtas tua os tuū: z imitaz linḡua blasphemātium Hiere ix. Ut inīq agerēt labor⁹ auerūt [Destruā horrea mea] Ōlo. Hec ē ex solliciteudie ist⁹ deliberatio. Horrea pua vl mag̃ ꝓportionaroꝝ receptacula ꝓ diuitias ducūt capacitatē. et ió suffi cīēta fuerūt. Tob. v. Sufficiebat nob paupertas nra vt diuitie cōputarēt. Jste aūt q̄ ñ posuit finē diuitiaꝝ. Hō ḡnto maiora horrea sufficiāt dr: sz maiora z maiora vsq; ī infinitū facere iēdit. Prouer. xxx. Ignis nunq̄ dr sufficit. Jste ē ifern⁹ q̄ oēs absorbet z nūq̄ repleť. Esa. v. Dilatauit ifern⁹ aiam suā absq; vllo fmio. Et ō ē qō addit [et maiora hoc faciā] z ñ dr quāto maiora. Eccl. xviij. Insatiabilē oculi cupidi. Esa. v. Uc q̄ conūgitis domuz

qs

z

ad domū. ꝛ agrū agro copulatis vsq; ad termi/
nū loci. Nunqd vos soli habitabitis i medio ter/
re? Eccles. v. Auar' nō implebit pecunia. ¶ Et ilꝫ
congregabo ¶ Ut simul ꝫgesta potius putre
fiant q; pauperib; erogent. ¶ Q; nata sunt mihi ¶
Stult' est. q; si nata sunt iteꝝ renascent. ꝛ ideo cō/
gregare nō oportuit ea. Eccles. v. Est ꝛ alia infirmi
tas pessima quā vidi sub sole. Diuite ꝫgregate i
malū dñi sui. Pereunt enim in afflictōe pessima
¶ Et bona mea ¶ et hoc verū dixisti. q; hec sola bo
na sunt q; a dño recepies. Lu. xvi. Recepisti bona
in vita tua. et Lazar' illa mala. Nunc vo hic ꝫso
latur: tu vo cruciaris. Job. xxi. Ducit in bonis
dies suos. ꝛ in puncto ad inferna descēdit. Bona
ergo tua congrega. quoniā vera bōa nulla ꝑfuis ha
bebis. Congrega āt in malū tuū. Bene. xxv. Filꝫ
ꝫcubinaꝫ largit' est munera ¶ ꝛ dicaꝫ anie
mee ¶ Ecce Ingluuies voracitas gastrimargie. b
est. vermis insanie. Notant aut hic Tria. Brue
litas eius q; dixit. Sufficiēna abundātie i omne
futurū. et Resolutio carnalitat'. Brutalitas no
tat in hoc q; dicit ¶ dicā anie mee ¶ Putabat ei
iste aiam corpalib; indigere. q; in brutū ꝫuersus
erat: cū pors' ania gratior: virtutib; ꝛ sacrīs esꝫ
nutrīda. Dan. iii. Lor' ei' ab humano mutat'. et
cor fere dat ei. Psal. lxviii. Dō cū in bonore esꝫ
nō intellexit. cōparat' est iumētis insipientib; ꝛ si/
milis fact' est illis Matt. vi. Ania est plus esca
¶ Nō eni aie sed vēri esca debet. ¶ Lor. vi. Esca vēꝝ
tri: vēter escas. de' aūt būc ꝛ bas destruet. ¶ Ani
ma habes multa bona ¶ Ecce Abundātia sufꝫ
ficiēs i omne futurū. Et hoc est q; dr ¶ reposita
in annos ¶ Ambro. in Gen. Non sunt hominuꝫ
bona que secū auferēn possunt: Sola misericor
dia comes est defuncto. ꝛ. Apoc. xiiii. O pa illo: ꝛ
sequunt' eos. Dic aūt credebat omne bonū esse i
abūdantia tpaliū. Nō credidit iste q; dicit ipse.
xxxiii. Ingrētes auet dñm nō deficient oi bono.
Sed b est q; dr. ¶ Lor. ii. Fatalis bō nō capit ea
q; sunt spūs dei. Stulticia eni est illi: quia spūali
ter examinat' quiesce ¶ Ecce Resolutio: cū sicut
dr Job. v. Dō hat' ad laborē: Quiescere resolu/
tus cogitauit. Contra q; dr Prouer. vi. Discurre
festina: nō des somnuꝫ oculis tuis. Ps. cxxii. Si
dedero somnū oculis meis: ꝛ palpebr' meis dor
mitatōem: donec inueniā locū dño ¶ comede et
bibe ¶ delicijs carnalib; indulge. ¶ Phil. iii. Quoꝝ
rū de' venter est. ꝛ glia in ꝑfusione eoꝝ q; terre/
na sapiūt. Sap. ii. Uino paoso ꝛ vngētis nos iꝝ
pleam'. ꝛ nō ꝑtēsat nos flos tpis ¶ epulare ¶ b
sonati delicias ꝛ abundātiam. Lu. xvi. Epulaba
tur q;tidie splēdide. Magn' eni apparat' est in
epulis. ii. Pe. ii. Existimātes diei delicias coinq
natōis ꝛ macule delicijs affluētes i quinuijs suis

**Dixit aut illi deus. Stulte hac nocte aniaꝫ tuā repetūt a te. Que aūt parasti cuius erūt:**

D Ecce Exitus miserabilis incerti diuitiaꝝ ꝛ des/
liciaꝝ. Et hoc est q; dicit ¶ deus dixit illi ¶ De q;
dicit Job. xxiii. Stacuisti termios eius qui cerni
non poterant ¶ Stulte ¶ Stultus est subꝫ quo
de cōingentib; futuris nihil putidet. Sicut ꝛ insi
piens est q; suiꝫ ipsi' nescit q;n nitatē. Ut q; ignorat ses
ipm. Et ideo nisi stult' esset de cetero (alis incerto)
futuro statu suo consideraret ꝛ ordinaret: ꝛ certuꝫ
ꝑponeret iccrto. Certū eni est nos morituros. Ex
incerta est hora mortꝫ ꝛ locus ꝛ Modus. Et iō
sapiens hec ofa ꝑordinat et semp eū mors paratū
inueniet. Stult' aūt qui nihil horꝫ facit. Stult'
eni a stolido dictus est qui nihil sentit nisi presens
Contra q; dicit. ii. Lor. iiii. Non contemplāntib;
nobis que vident: sed que nō vident. Job. v. Ego
vidi stultum firma radice ꝛ maledixi pulcritudini
ei' statim. Deut. xxii. Bene. ablaq; consilio ꝛ sine
prudentia vtinā sapent ꝛ intelligerēt ac nouissima
ꝑuiderent. Sicut eni dr Glo. Iste gratias agere
deo debebat: q; nō circūibat pcr ostia. et stult' pu
tabat esse secur' in omne futurꝫ. Deut. xxii. Dece
cineredis dño ꝑle stulte ¶ insꝑies ¶ hac nocte ¶
b est: hora tenebrosa ꝛ ipzousa. Mat. xxv. Me
dia nocte clamo: fact' e. Mat. xxiii. Qua hora nō
putat' filꝰ hominis veniet. ¶ Thes. v. Cum dicerint
pax ꝛ securitas: tūc repentin' supueniet eis iteriꝫ
tus ¶ animā tuam ¶ quam putabas a bruto nō
differre. q; est Immortalis ania. Ps. cxiviii. Ue
rūtamē in imagine ptransit hō ¶ repetent a te ¶
fortores: ministri iustitie diuine siue exactores: ve
dr Glo. Quia exigūt q;cunq; donata sunt ad rōnē
reddendam: et q;cunq; fecit hō ad penam luenda.
Job. xx. Luet q; fecit omnia: nec tū consumet. Fm
multitudinē adinuentionum suaꝝ: sic ꝛ sustinebit
¶ Que aūt parasti ¶ in longū futurum ¶ cuius
erunt: ¶ q. d. Ad te de cetero ñ ꝑtinebūt: neq; scio
ad cuius manus deuoluent'. Ps. xxxix. Uidi im/
pū superexaltatū ꝛ elevatum sicut cedros libani: ꝛ
transiui: et ecce nō erat: quesiui: et nō est inuent' lo
cus eius. Job. xx. Si caput eius nubes tetigerit
q;si sterq;linū in fine ꝑdet. Eccl. v. Noli animus esse
in diuitijs iniustis: non em ꝑderunt in die obdu/
ctionis ꝛ vindicte. Eccles. v. Quid ꝑdest et q; labo
rauit in ventū. Cunct' diebo vite sue comedit in teꝝ
nebris: et in curis multis ꝛ erumna at; tristicia.
Job. xxvii. Que est spes hypocrite si rapiat et non
liberet deus aiam suaꝫ. Et post modicū. Si com/
portauerit q;si terram argētū: et sicut lutū ꝑstimēꝝ
ta. comportauit q; dē: sed iust' vestiet illis. et argen
tū innocens diuidet. Quia Ille dū viueret: nec iu
stum voluit vestire: nec cum innocentibus argen/
tum diuidere.

**Sic est qui sibi thesaurizat: et nō est in deum diues.**

Hic incipit Doctrina iuxta similitudinē istā in/
troducta. Dicit aūt sibi thesaurizans: q; ad ꝑsens
hoc vite vsū: thesauros suos ꝛ lucra cōgregat: ꝛ p
elemosynā in celo nō reponit. Baruch iii. Aur ar/
gentū thesaurizāt ꝛ aur': in quo confidūt homes:
et non est finis adq;sitionis eoꝝ. Aur argentum fa
bricant: ꝛ solliciti sunt: nec est inuentio operꝝ suoꝝ
rū: Exterminati sunt: ꝛ ad īferos descēderūt. Lu.
xvi. Mortuus est aūt ꝛ diues ꝛ sepult' est in īfer/
no ¶ et non est in deū diues ¶ Quia si diuitias

in pios vsus erogaret: in deū diues esset. ij. Tim. j. Scio cui credidi z certus sū. q; potes est depositū meū seruare in illū diem. Luce xij. Alie diuitie nō pdesset. Pō. cij. Dispsit dedit pauperib; iusticia ei manet in seculū seculi. Si aūt nō ē in deū diues: tunc fiet hoc quod dicit Job. xx. Diuitias q̄s deuorauit euomet. de vētre ipius extrahet eas de⁹. Ad tantā enim egestatē in inferno deuenit diuesepulo: q̄ guttā quam aque petijt: z nō obtinuit. Luce xvj.

## O Jrit q; ad discipulos suos: Jdeo dico vobis. Molite solliciti esse aie vestre quid manducetis: neq; corpi quid induamini

Hec est doctrina iurta similitudinē inductaz accepta: de mūdano timore z sollicitudine dimittendis. Dicit aut̄ Duo. Jn quoz. Primo Sollicitudinē remouet. Jn Secūdo aūt ondit Quid sollicitare est requirendū. q; regnū dei. Jn Prio boz sunt Quiq; pagraphi. Jn quoz. Primo ōt Prio tpalib⁹ nō esse sollicitādū. quia ea ad que ista referunt: hoc est: corpⁱ z aia: maiora sunt his. z iō p eis nō fuit periculo cōmittēda. Jn Secūdo aut̄ dicit hoc idē Ab psideratione puidētie diuine: que puidet corpis: z vilib⁹ aialibus: cū maioz sit ei cura de sanctis. Jn Tertio suadet hoc idem Ab inutilitate sollicitudis. q; Nihil potest adūcere ad vitā sup id quod de⁹ disposuit. Jn Quarto hoc idē suadet Ab psideratōe pulcrozū florū agri: quos deus vestit. Cū minoz sit ei cura de talib⁹ q̄ hoīs sanctis. Jn Quinto suadet hoc idē. q; talis sollicitudo Jnfidelitū est: ipem ereme vite nō habentiū: a q̄bus debem⁹ esse distincti: cū pater noster celestis de talib⁹ sit sollicit⁹ p nobis. Jn Prio boz Tria dicit. Premittit eni Quoz. prie est hec doctrina: q; discipulorū. Secūdo Exprimit modū z speciē interdicte sollicitudinis. z Tertio dicit Rationē inhibitōis. Dicit g̃. Dixit q; Jer silitudine inductaz ad discipulos suos qui pcipue in seruitūtio suis z exēplis manere debebant. Joā. viij. Si vos manseritis in sermone meo: vere discipuli mei eritis: z cognoscetis veritatē. Vi sunt q̄busta tanta cura debuit esse vbi de: vt tpalia obtimiscerent. Phil. iij. Que mihi fuerūt lucra: hec arbitratus sū vt stercora vt ch̄m lucrifacerē. Et Jbidē. Preteritoz oblitus: ad anteriora me extēdo: ad destinatū p̄sequor brauiū. Dis ergo talib⁹ quib⁹ tāta cura z instātia incūbebat pdicatōnis: q̄ sollicitudine tpaliū retro cari nō debuerūt dicit. Jdeo dico vobis quos in officio pdicatōis cōstituo. Joan. xv. Non vos me elegistis: sed ego elegi vos. z posui vos vt eatis z fructū afferatis. z fructus vester maneat nolite solliciti esse ne ꝑpē sollicitudinē ab exercitōe officij vob inūcta retrahamini. Sciendū q̄ est multiplex sollicitudo. Quedā enim est Jmproba cura puidētie adq̄rendi vel pseruādi bona tpalia: siue in corpe: siue in his que ptinēt ad corpus. Et hec vocat a Sācts Sollicitudo Suffocās. q; stringit vel extinguit vitalē spiritū dei: ne spiret ad deū i cognitiōne z amoze: z ne moueat obediēdo vt pagat inūcta officiū sicut spūs suffocat⁹. Et de h̄ ōt Mat. xiij. q̄ a curis z sollicitudinib⁹ suffocat dei verbuz et nō refert fructū. Et hec discipulis interdicit: q̄a impedit vbi pdicandi officium Est em̄ mala talis sollicitudo. Et q̄uis sit multiplex sicut oē peccatū in multitudine cōsistit: tm̄ in q̄nq; modis freq̄ntat⁹ inuenit. Retrahit em̄ a bono: et retinet in malo sollicitudo peccandi Maxime in venereis q̄ ligant z suffocant mentē. Dan. xiij. Volētes concūbere cū Susanna: observabāt sollicit⁹ videre eā. Secūdus modus est Angustia improba occupationis circa amicos seculares. Sap. xvij. Jmagiūē regis que honozare volebāt fecerūt vt illum q̄ abierat (al's aberat) tanq̄ pñtem colerent sua sollicitudine. Per modū em̄ idolatrie colit amicos q̄ eos deo z diuinis pponit. Tert⁹ modus est Jmproba z inq̄eta cura diuitias cōseruādi. Sicut ōt Mat. xiij. Sollicitudo hui⁹ seculi z fallacia diuitiaz suffocāt vbum: et sine fructu efficit. Quart⁹ modus est Improba cura z labor diuitias adq̄rēdi. Ecēs. ij. Perōni aūt dedit deus afflictionē z curam supflua: vt addat z congreget diuitias: z credat (al's tradat) ei q̄ placet deo Sed z hoc vanitas et cassa sollicitudo mentis est. Quint⁹ modus est Improba cura curiositatū: impedientia officium vel p̄ceptū vbi imunctū. Ecēs. ij. Est ali⁹ q̄ laborat in sapia z doctrina z sollicitudine: et homi ocioso q̄sica dimittit. Et hoc g̃ vanitas z magnū malum. Iste sollicitudines male sunt et interdicte q̄ iste sunt improbe cure suffocātes vitalē vbi dei spiritū. Est alie alia Sollicitudo: nō improba Sed Ordinata cura necessariaz. ad vitā. Et hec est tolerabilis z indulta. q̄ Sine ista nō subsistit pñs vita q̄ solacijs indiget necessariaz. Et hec etiā habet vt i pluribus Quiq; modos. Est em̄ aliq̄s Cura: necessarie dispēsatiōis: fm̄ misterū dom⁹. Luc. x. Martha martha sollicita es z turbaris erga plurima: pauca vnū est necessariū. Secūdus mod⁹ est Cura moderata: ordinata: de salute p̄ximoz. sanguis vl' amicicia. Tob. x. Cū moras faceret Tobias cā nuptiaz: sollicit⁹ erat pr̄ ei⁹: dicēs. Puras q̄re moraꝝ fili⁹ meus: Tert⁹ modus est Cura moderata cautele ab hoīb⁹ ignotis. Tob. v. Ne te sollicitū reddam de filio tuo. ego sum amanuensis azarie magni filius. Quart⁹ modus est Cura moderata exigentie vinculi matrimonialis. j. Cor. vij. Qui habet vxorē: sollicit⁹ est q̄ sunt mūdi: z quō placeat vxori suc. Quint⁹ modus ē Cura rōnabilis rei familiaris ad vsum vite cōcesse. j. Reg. ix. De asinis q̄s nudiustert⁹ p̄didisti ne sollicit⁹ fis z turberis: quia inuēte sunt. Ista q̄ntuplex sollicitudo indulta est. Sed nō sic q̄ p ea impedim debeat officium verbi imunctū. q̄nimo si inūcto pponunt officio: improbe efficiunt. Est aūt adhuc Miserabilis (sine q̄ hec erūnis plena vita esse nō potest) Et hec q̄uis ifinitos habet modos: tñ Tres modos frequēt⁹ habet. Primus modus est Cura nimia laboris instantis. Ecēs. ij. Detestat⁹ sum industriā meā: qua sub sole laboraui habitur⁹ heredē post me quē ignoro vtr̄ sapiens an stult⁹ sit: et dñabit in laboribus meis quib⁹ defudaui z sollicit⁹ fui. Et



Bibliotheca Seminarii Ex Libris Nr. Olstini

est ne ḋcq̄ tāv anū: Secūdus mod⁹ est passionis victra vires affligēris. J. Machab. vj. Recessit so⁹ mnus ab oculis meis ꝛ corrui corde ꝑ sollicitudi ne;et dixi in corde meo in ḡnra; tribulationē deue nirt ꝛ in q̄s fluct⁹ miserie. Tert⁹ modus est Cura multa difficultate de malis insidiantiū nob. Die re.xxxvij. Sollicit⁹ sum ꝓter iudeos q̄ cōfugerunt ad chaldeos:ne forte credar in man⁹ eorum et illudant mihi. J. Iſti modi sollicitudinū sunt huic vite annexe. Sed nō ꝓter eos est dimittēdū aliq̄d q̄ sit de obedientia vel virtute vite. q̄ hec esse cū moz mundanus vel human⁹;quem dñs precipit deponere. Alia quedā optima Sollicitudo spiritum vitalem nec stringens nec suffocans:sed dilatans ꝛ auras sancti spūs ingerens. Et hec est q̄ est in ꝓcepto Et hec etiā est multiplex. Tū vt freq̄ntius ē Quartuor modus. Est enī Sollicitudo puniendi subditi Que incūbit prelatis. Rbo xij. Qui p̄est in sollicitudine.ij. Loz.xj. Mea q̄tidiana sollicitudo oim ecclesiaꝝ. Secūdus modus est sollicitudo obediendi. Et hec incumbit subditis. Jos. xxiij. Estote solliciti vt custodiatis cuncta que scripta sunt in volumine legis Moysi. Tertius modus sollicitudinis est sollicitudo retinendi pacem cū oib⁹ ḡntum in nobis est. Eph.iij. Solliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis. Rbom. xij Si fieri pōt q̄ ex vobis est cum omnib⁹ hoib⁹ bonetes pacē. Quartus modus est sollicitudo siue cura ꝛ feruoz ꝓficiendi cōtinuus incremēt⁹ ad meliora. Et hoc est Duplr. Per declinationem scz A malo:et Per inclinantia ad bonū. De Primo dr Deute. iij. Custodite animas vestras solicite;ne videatis aliquā siltitudinē in die qua locut⁹ est vob⁹ in oreb ō medio ignis:ne forte decepti: faciat⁹ vobis sculptam silitudinem. Sollicitudo autem que est ꝓfectus ad bonū Illa est Duplex. Scōm ordinē ad verum in Intellectu. Et sm ordines ad bonum in Affectu. De Primo dr Deut.iij. Custodi ergo temp̄m sollicite ꝛ aiam tuam: ne obliuiscaris verboz que viderunt oculi tui:ꝛ ne excidāt de corde tuo cunctis diebus vite tue. De Secūdo modo dicit Rboma.xij. Sollicitudine non pigri: spiritu feruentes:dño seruientes. De Utroq; modo simul dr Mich.vj. Indicabo tibi o homo q̄d sit bonum:ꝛ quid dn⁹ a te req̄rat. vtiq; facere iusticiam ꝛ diligere miseiam ꝛ solliciti ꝛe ambulare cū deo tuo. Er̄ pater Que ꝛ Qualiter ꝛ Propt̄ que sollicitudo p̄cipiat. Que bñ ane infirmitati indulgeat. Que dispensationi familie concedat. et Que interdicat Et hoc est q̄d dicit. Nolite solliciti esse

D Et determinat Partes sollicitudis dicēs anime vestre quid manducetis Anima aūt b dr animalis vita que cibis est sustentanda. Et dr ania ab anilarare. q̄ hec animalis vita talib⁹ indiget solacijs. Et ꝓter illam nutriendā aut sustentādam nō debet homo retrahi ab officio p̄dicatōis imuncto maxime. Cum tanta est necessitas siēfuit cum p̄mū incepit eccl̄ia. Taliter enī solliciti sunt de quibus dr Rbom.xvj. Hmōi christo dño nō seruiunt:sed suo ventri.et ꝑ dulces sermones ꝛ benedictiones seducunt corda innocētum. Phil.iij. Multi ambulant quos sepe dicebam vobis mihi micos crucis christi: quoz deus venter est: ꝛ gloria in confusionem eoz qui terrena sapiunt. Et b est q̄d dicit sup̄ Non esse portandā peram in via.

Dicit aūt Quid manducetis mihi tagēs de poculento.;quia Potus non desiderat nisi ꝓter cibum:eoq̄ potus est cibi vehiculū. Et ido in esca intelligit potus Hec; corpi vestro Sc̄da pars est illius sollicitudinis. quia Indumentum debet corpi ad fouendū caloꝛ naturalē ab impugnantib⁹ extrinsec⁹. Et de his duob⁹ dr. Tim.vj Habentes alimēta ꝛ q̄bꝫ tegamur: his cōtenti sīmus. Et hoc est q̄d dic Quid induamī De his duob⁹ piger volens fugere obedientiā p̄dicatōis: sollicitus est. Esa.iij. In domo mea non est panis nec vestimentū: nolite me constituere iudicem. Et p̄mittit q̄ nō est medicus. A.D. Non sum medic⁹ aniaꝝ nec volo subire iugū obedientie predicādi. Sed volo esse sollicitus qualiter abundet panis in domo et vestimentum ad regumentum et ornatum corporis.

## Anima plus est q̄z esca. et corpus plus q̄z vestimentum.

Nic dicit rōnem. Quia enī Anima plus est q̄z esca:patet q̄ esca q̄rit ꝓter aniam. et eadem rōne corpus plus est q̄z vestimentū. Corpus aūt ꝛ anima sunt ad deo obediendū. Indigni⁹ aūt ꝓpter dignius est semp postponendū. q̄ si sollicitudo cibi ꝛ vestimenti retrahāt ab obedientia dei:sollicitudo talis est abijcienda. Ecce vl. Deum time ꝛ mādata eius obserua. hoc est oib⁹ homo. Et hoc ē q̄d dicit in tali casu Ps̄. Iuij. Jacta cogitatū tuum in dño:et ipse te enutriet. Et hoc est q̄d dicit et corpus quod ad obediendū deo ordinat plus ē q̄z vestimētū J.ij. Pe.v. Oēs sollicitudinē vram ꝓjicientes in eum. quia ipsi cura est ō vobis. Ps̄. xxxix. Ego aūt egenus sum et pauper:dominus sollicitus est mei.

## C Onsiderate corvos: quia nō seminãt neq; metũt: quibus nō est cellarium neq; horreũ: ꝛ deus pascit illos. Quãto magis vos plures estis illis? Quis aūt vestꝝ cogitãdo potest adijcere ad staturam suam cubitũ vnum? Si ergo neq; quod minimũ ē potestis: q̃d de ceteris solliciti estis?

Ecce Secunda ꝓsideratio ꝓsuadēs nō esse sollicitandū. Ponit aūt Prio Silitudinis cōsideratione et Scō dicit ꝓsuasionis rōnem. In Primo inducit Duo: Aue; scz cōsiderandā: et Quid in ea considerandū sit. De aue dicit Considerate corvos Corv⁹ quidem Nilentis nigredis ꝛ Magne vocacitat. Et sicut dicit fabule Magne glorioſitat. Et cū ad oia hec sollicitudo erigat:sua voce oia differt in crastinum:ꝛ Oia sua ꝓcrastinat:ꝛ Oia q̄bꝫ indiget deo cōmittit:et A deo expostulat Et cū cum hoc de sibi necessario:alijs cōmunicat

In torrentibꝫ residet: Damnatos lacerat. Per Nigredinē q̄dem significat p̄dicatoꝝ humiliationes exteriores. Can.j. Nigra sum sed formosa. Nigra q̄dem tribulatiōis bullatiōe. Formosa aūt virtutis nitore. Cañ. v. Come capiti; cui sicut elate palmæ nigre ēsi cornua. Come capitis: Apli z Discipuli ch̄o adherētes: sicut elate palmæ; late z fructuose z victoriose p̄dicantes ramū: Nigre p̄secutōis bullatiōe. Quasi cornu⁹: cro citatiōe sermonis. Et hec est Cōuenientia p̄ma p̄dicatoris ad cornū. In Scō aūt(q̄s est q̄ magne eit voracitat) cōuenit in ꝓposito. q̄ cū multis indigeat: pauca vel nulla solliciudine prouidet in futurum. Dei ergo ministri non multis indigētes sollicitudinē deponant. De hac voracitate ꝺr Hcñ. viij. q̄ cornu⁹ emissus ō arca reḡeuit i cadauere. Magne aūt ē gl̄ie. Propter q̄ ꝺr Ysiod⁹(al's Esop⁹)q̄ cū in multi; gloriari posset: Q̄ sc; Apollini erat cōsecrat⁹: Q̄ vnguibꝫ forti; : Q̄ alis extensus: Nem gloria vocis deficere videret:eos ingēs ad cantandū aptuit z ofa fam carnis amisit. Vnⁱ⁹ signū est q̄s dicit Virgilius q̄ serena diligit: Ita q̄ cnā in tēpestate ad p̄cū nidū z pullos nō reuertit. q̄ gl̄ie pulcritudinis sue est nimis curiosus. Et hoc f̄cat in p̄dicatore q̄ pulcritudinē fame z vt⁹ cust̄odiat studiose Eccl̄i. xliij. Noies diuites in virtute p̄dicatōis studiū habēres. Q̄ aūt sua voce oia differi crastinū f̄cat q̄ hoc pñs oē despicit z nō attēdit. Sic z p̄dicatoꝛ facere debet:respiciēs ad crastinū vite future. Sophō. ij. Vos cantate; in fenestra cornu⁹ in sup̄liminari. Q̄ aūt a deo postulat z deo cōmittat: p̄dicatoꝛi p̄cipue cōuenit: p devotionē z reſpectum quem debet hr̄e ad deum z fiduciam. Job. xxxviij. Quis ꝓparat cornuo escam suā q̄n pulli ei⁹ clamāt ad deum vagiētes coḡ ñ habeant cibū. Pſ. cxlvj Qui dat iumentis escā ipsoꝝ:z pullis corui⁹ inuocantibꝫ eum. In hoc aūt q̄ ō cibi(al's sibi)necessario aliis cōcat: f̄cat mistroꝝ ꝺr largitatē Quibꝫ ꝺr Job.iij. Si multū cibi fuerit abundanter tribue Si pauca hoc ip̄m impiri studе. Et buⁱ⁹ signum est q̄ cornix fortes sint:alias aues a cibis nō ꝓhibēt ij. Reg. xvij. Precepi cornicibꝫ vt pascant te. Et ibꝫ ꝺr ibidē q̄ cornix pauerūt Delīa: ferētes ei carnes et panes mane:z carnes z panes vespe. Q̄ aūt in torrentibꝫ residet: ideo est: q̄ torrens freḡnter trahit aniali cadauera. Et ira p̄dicatoꝛ in torrēte tribulationis residere debet. q̄ ibi inuenit escā spūalem. Nō em̄ in tribulatiōe posit⁹ sepi⁹ rogat(al's cogitat) de cōuersione. Pſ. cix. De torrente in via bibit ꝓterea exaltabit caput. Micēā cornu⁹ lacerat cadauera dānatoꝝ. Et b̄ f̄cat q̄ p̄dicatoꝛ lacerat cōminationibꝫ et terroribꝫ eos q̄ sunt damnādi. Prouer. xxx. O culū q̄ subsannat patrē: et q̄ despicit partū matris sue suffodiat eū cornix de torrentibus:z comedāt eū filij aq̄le. Pr̄ em̄ de⁹ subsannatur: q̄n pr̄ celesti; p pctīs puocat. Pater⁹ aūt mat⁹ eccl̄ie puocat: q̄n primo malū dat exemplū. Lorū aūt sunt p̄dicatores suffodiētes p incussionē timoris. Et filij aq̄le sunt filij ch̄i q̄ tales ꝓbo p̄dicatōis fidē incorrigant. Et q̄ sic lacerat cadauera cornix: ideo ꝺr fetidi esse anhelit⁹. q̄ aure p̄dicatoris horride sunt secularibꝫ z carnalibꝫ hominibꝫ. Job. xix. Halitū meum exhorruit vxor mea. Dicat aūt de cornuo q̄ osculādo cocat: q̄ semē pos emittat z ova Q̄ si ova sua coquant q̄ lapidē inueniāt q̄ aut̄ inter ova ponat z ova in pristinum statū reducat. Sed exp̄imēto dicti hec esse falsa: t ideo de talibꝫ nō curo. Iste ḡ sunt cause ḡre inter aues accipit a cornix silitudinē. Ab auibꝫ aūt z nō a natatilibꝫ vel gressibilibꝫ vel reptilibꝫ sumit silitudinem quia auiū alꝫ longe lateḡ dispersus est. ꝓter q̄s etiam natura dedit eis pēnas ad volandū vt eatopgant p(al's ad)oēm locū cibi sui. Et in pennis illis cōuenit cū Scīis Qui pennati pēnis virtutuꝫ volāt late ad cibū diuine cōsolatōis colligendum Pſ. lxvij. Quis dabit mihi pennas sicut columbe Esa. lx. Qui sunt isti q̄ vt nubes volant et q̄si columbe ad fenestras suas. Alia aūt animalia de ꝑpe colligunt cibū: et cū alia aialia magꝫ sollicita sūt q̄s vocalia. q̄ gressibilia cōgregāt z reptilia. Natatilia aūt frigida sunt et diu abstinentia: et ideo congregatiōe nō indigent. Volatilia aūt respectu sui cornicis z multi cibi sunt: z nullius solliciudinis. et ideo sumit exemplū ab illis. Un̄ Matt. vj. ꝺr. Cōsiderate volucres celi Tangit aūt Patres solliciudinis Duplicī. In laboꝛādo. et In reseruando. In laboꝛādo q̄dē Dupl'r. Seminādo z Metendo. Seminatio em̄ labor est ad naturā rat; fructuum excolendum. Messio aūt est ad eūdē fructū colligendū. Dicat ergo [Qui non seminant] ad multiplicandū naturā; fructum q̄ sepe fallit Ag.). Seminast; multū z incultū; paꝛ. Abac. iij. Menthek op⁹ olive: et arua nō afferēt cibum. De Seminatōe spūali ꝺr. ij. Corꝛ. ix. Qui seminat in benedictione: de bñdictiōe metet vitam eternā. Et cō de seminatione carnali nō est multum curandum [Neq; metūt] ad colligendū. Mat. vj. Respicite volatilia celi q̄ nō laboꝛant neq; congregant in horrea: et pr̄ vester celestis pascit ea [quibus nō est cellariū.] Tangit Partē solliciudinis q̄ ad reseruandum est. Esculentū z poculentū ꝓparatū vsibꝫ hoīm reseruat in cellarijs. hoc est: in cellis a celādo dict;. Granū aūt in arist; nō parū: sed tm̄ messum reseruat in horreis. Neutrū aūt solliciturꝫ dinū istaꝝ habent aues [et tū deus pater] pascit illas [prouidēs eis escas. Psal. cxlvij. Oculi oim in te sperant dñe: et tu das escam illoꝝ in tempore oportuno. Item ps. eodem. Aperis tu manum tuam z imples omne animal bñdictōe. Job. xxxvj Per hoc iudicat populos et dat escas cunct; mortalibus. Videte aūt quanto magis vos] q̄ ꝑ fertis imaginē patris celestis: et eius ḡtiam vt filij obedientie voluntatem z beneplacitum patris [pluris] pcij apud patrē celestē[estis illis] corꝛuꝫ z volatilibus. Psal. lxxvij. Male locuti sunt de deo dixerunt numq̄d deus potest populū pascere suum: numq̄d z panē potest dare aut parare mensam populo suo. Vnⁱ⁹ signū est q̄ manna cibus celestis secut⁹ est pr̄ium in deserto. et aque dulcissime ad potandū. et vestimentū non est inueteratū. et calciamenta non sunt attrita. Et nō est minoris potentie vel minoris scie in paudendo: vl minoris voluntat; ad ministros nouī testamenti q̄s ad veteris testamenti populum semp rebellem z incredu

ām. Esa. liv. Ecce nō est abbreuiata manꝰ dñi vt saluare neq̄at: neq; aggrauata auris eiꝰ vt non exaudiat. Videt aūt non esse completum qō dicit in discipulis. ℔. Lox. iij. Esurimus ⁊ sitimus ⁊ nudi sumus vsq; in hanc horā. Hebre. xj. Circūierūt in melotis in pellibꝫ caprinis egētes angustiati: afflicti quibꝰ dignus non erat mundus. Ad hoc dicendum q̄ in veritate sollicitudo suffocās sicut dictū est inhibita est. Sed labor ꝓuidentie exercēdus. Laborē aūt voco opꝰ militie christiane deseruiens: sicut Aug⁹ in libro de opibus monachoꝝ. Opus aūt militie christiane Aut est spūale: aut corporale. Spūale quidem Sicut ꝓdicatio fidei ⁊ Fundatio ecclesie ⁊ hmōi. Corporale aūt Sicut Arare: Vineas plantare: ⁊ hmōi. Si aūt est spirituale: est eoꝝ qui missi sunt ad euangeliū p̄dicandum. Et istis debet sustentatio. Tamē ꝛc fundationis ecclesie non dabat aliq̄s: et tunc opabant manibus suis ne impedimentū darēt euangelio. Si aūt oīno deficiat in ꝓcurando oīe cōsilium humanū: qđ vix fieri pōt: tūc ꝑ certo habeo q̄ ḡcūq; modo ꝓuidebit deꝰ. Etsi nō faceret: esset b̄ dandum dispōsitioni diuine. Quia tunc Aut fame tali purgaret peccata. Aut exerceret ⁊rutē ad patiētiā. Aut forte iuste cōdemnaret eos q̄ ministri dei alimenta subtraherēt. Qō tū non legimus accidisse.

Abdiæ as

Quia⁊ Helias pauerunt corui. iij. Reg. xvij. ⁊ cētum ꝓphetas pauit Michees in spelunca. iij. Re. xviij. Et angeli pauerūt Magdalenaꝫ. Et patres in egypto. Et cū sturet Saluator accesserunt angeli ⁊ ministrabant ei. Et qō fecerūt in capite: parati sunt facere in membris: si sit necesse. Et ꝓ q̄draginta annos pauit deus angelorꝫ esca populum suum in deserto. Sap. xvj. Angelorum esca nutristi populum tuum: habētē in se oīne delectamētum ⁊ omne(al's oīs)saporis suauitatem. Psal. xxxvj. Iunior fui etenī senui ⁊ non vidi iustū derelictum neq; semen eꝰ querēs panem. Etsi obiicit de illo Thess. ij. Matrib⁹ suis dixerūt Ubi ē mꝰ ticum ⁊ vinum cum exhalarent alas suas in sinu matrū suaꝝ a facie tempestatū famis. Dicendum q̄ b fuit pena ifidelis ppli ⁊ nō seruoꝝ dei. Deb tamē multa dicta sunt Matth. vj. Et quādo illa continuunt his que b dicunt: melius intelligetur locus iste. Quis aūt vestrū cogitando Ecce Tertia cōsideratio, quia talis etiaꝫ sollicitudo qua ꝑter ꝛc talia dimittunt spūalia: non prodest. Detur enī q̄ ꝛc talia tali ꝓcurent sollicitudine: tūc cōsequēs est q̄ ad ꝓfectus corporis ⁊ incrementū ꝓcurant. Sed ꝓfectus corꝑis ⁊ incrementum nō ꝓueniūt nisi virtute patris celestis. Sicut ꝛc j. Cor. iij. Neq; qui plantat est aliq̄d neq; q̄ rigat: sed q̄ incrementū dat deus. Et hoc est qō dicit Quis aūt vestrū cogitans per sollicitudinem suę cogitatiōis potest naturali vel aniali ꝓtē adijcere augendo ad staturā suam quā termis suis limitauit deꝰ cubitū vnum in latum: vel in longum: vel in ꝓfundum per q̄cunq; ammunicula ꝛc alium: et sollicitudine adq̄situm ꝓter corꝑis sui ꝓfectum. O. d. Nullꝰ quia hoc non est in nobis. Sed in ⁊rute ꝓtis celestis. ij. Machab. vij. Nescio q̄liter in vtero meo apparuistis. Non enī ego spūm donaui ⁊ vitam, nec singulorꝫ membra egoipsa compegi. Sed mundi creatorꝫ q̄ inuenit bois naturitatem: quiq; oīm adinuenit originem Si ergo neq; qō minꝰ mū est in potentia non potestis quia Unū qōq; deberet plus nosse in naturaliter sibi vnitis q̄ in extrinsecis q̄d de ceteris extrinsecis solliciti estis Quia etiā habitis eis: non ꝓficiunt ad corꝑis incrementū sine cura ⁊ pulcritia ⁊ ⁊rute patris celestis. Et iō dicit Jacob Gen. xxij. Dñe qui pascis me a iuuētute mea. Ps. xxij. Dñs regit me ⁊ nihil mihi deerit in loco pascue ibi me collocauit.

**Considerate lilia quō crescunt. Non laborāt: neq; nent. Dico autem vobis: quia nec Salomon in in omni gloria sua vestiebatur sicut vnum ex istis.**

Quarta est Cōsideratio ad Vestimentuꝫ pertinens. quia p̄cedēs ptinebat ad Nutrimentū. Dicit aūt Tria. Quid considerandū. et Quid in considerationis aduertendū. et Tertio ex bis inducit sue ꝓsuasionis argumentū al's augmentū De Primo dicit Cōsiderate ḡ rationem qua(al's q;) dicat Apls Rhoma. j. Invisibilia dei ꝓ ea que facta sunt intellecta conspiciunt. sempiterna q̄z virtꝰ eiꝰ ⁊ diuinitas: Ita vt sint inexcusabiles talia considerare non volentes lilia agri boc est: Nō bonestia q̄ colunt sed agrestia: quibꝰ nullus labor adhibet. q; etiam bec Sanctis apropiant. Cantic ij Sicut lilium inter spinas sic amica mea inter filias Bme. s. vestita ⁊ redimita. Ps. xlv. Pulcritudo agri mecum est quō crescunt pulcerrima sine sollicitudine boim Non laborant sollicitudine ꝓuidentie semia vel cultū neq; nent q; tam elaborauerunt ꝓ cultum lanā ⁊ linū Dico aūt vobis sine dolo. j. Pet. ij. Neq; inuentꝰ est dolus in lingua eiꝰ q; nec Salomō q̄ tāgloriosus fuit in vestitu q̄ etiā gloriosissima Regina austri. iij. Reg. x. mirabat vestitū seruoꝝ suoꝝ. Et formosi tati pellū suaꝝ sponse formositas compar Can. j. Et bic talis in omni gloria sua cui vitra modū studebat. ij. Parali. ix. Magnificatꝰ ē rex Salomō diuitijs ⁊ gloria sua oēs reges vniuerse terre: et oēs desiderabāt videre vultum Salomonis Vestiebat ita vernante colore et pulcritudine sicut vnū ex istis liliꝫ. Qualr̄ ḡ posset oīb compari. Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni quē bñdixit dñs.

**Si aūt fenum quod hodie est in agro et cras in clibanū mittit: deꝰ sic vestit: quāto magis vos pusilli fidei?**

Dic elicit Rationem. Et vocat fenum quāz liber herbam florentē. Sicut ⁊ lilium vocat quēlibet florem quod hodie est in agro florens. Ps. xcv. Laudebūt campi ⁊ oīa que in eis sunt Let ⁊ apparuit cure est apud deum ⁊ homines q̄

Cras ihoc est:statum post modicū [mittitur in celibanū ]comburendū tanq̄ ad nihilū vtile[ deus sic vestit ]ramutis coloribus ꝛ hnandus [quanto magis vos ] de quibꝰ maior cura est apud patrē. Quia ꝛ Pro vobis filium misit.ꝛ Zeges vobis posuit.et Omnia ꝓpter vos q̄ in mūdo sunt fecit.j. Lor.iij. Nunqd de bobꝰ cura est deo: Im ꝓpter vos? Vtiq; hec dicit Esa.xlviij. Propꝫ vos misi in babylone ꝛ detraxi chaldeos in nauibus suis gloriantes. Esa.lx. Gens ꝛ regnū qđ nō seruient tibi pibit:ꝛ gentes solitudine vastabuntur [pusille fidei ]Hec est reꝓhensio. Signum eñ parue fiducie apud patrē: qui nō confidit a patre dona accipe q̄ accipit insensibilis ꝛ vilis creatura. Mat.xiij. Modice fidei q̄re dubitastis? Rho.v. In reꝓmissione etiā dei nō hesitauit dificēria:sed confortatus est fide:plenissime sciens q̄a quecunq; ꝓmisit ei deus: potens est ꝛ facere.

**Et vos nolite querere q̄d manducetis:aut quid bibatis: et nolite in sublime tolli. Hec eñ oia gentes mundi querunt.**

Quinta est hec consideratio Sūpta penes hoc Q in confidentia de patre celesti:aliqua debet esse distantia:filij cognoscent, curam ꝛ dilectionē:quā pater habet de filijs ad eos q̄ ignorāt curam ꝛ dilectionē patris. Sicut eñ dr Sap.xvj. pater celestis ꝑ substantiā ꝛ dulcedinē quā in filios habet ostēdit. Et hoc est qđ dicit [Et vos ]dilectissimi filij patris[ nolite ꝙrere ]ꝓ sollicitudinē retrahēs tē vos a ꝑdicatōe dicentes[ quid mādicetis ] hoc est:q̄d puidear abū: si dederitis vos euangelio ꝑdicando [aut quid bibatis ]eam puidere non possitis potū si celtis in ꝓbi ministerio occupari. Quia verificat in vob qđ dicit Joan.xvj. Si q̄d petieritis patrem in nōie meo:dabit vobis[ et nolite ]ꝓ sollicitudinē vestrā [in sublime tolli ]i. supbie. Quia sic dr Jac.iij. Deꝰ supbis resistit: humilibꝰ aūt dat grām. Judith.ix. Neq; eñ supbi tibi placuerūt ab initio:sed humilū ꝛ māsuetorū semp tibi placuit deprecatio. Pusillo eñ gregi nō est timendū. quia cōplacuit patri celesti illi dare regnum Lu.xij. [Hec eñ omnia ]ꝑtat ꝛ ad delitias:ꝛ gl̄iam ꝓtinentia [gentes mūdi ]hoc est genuiliter ꝛ mūdane viuentes[ ingrūnt ]ꝛ rogant ad hoc sollicitudinē cōuertūt. Et ad chīi ministros hec nō ꝓtinent. Ps̄.lij. Confusi sunt qui hominibꝰ placent qm̄ deus spreuit illos. Serui aūt chīi non querunt nisi chīm. Ps̄.lxxij. Quid mihi est in celo:et a te ꝗd volui super terram: Psal. cō dē. Deus cordis mei ꝛ pars mea deus in eternū. Thren.iij. Pars mea dominꝰ dixit anima mea: ꝓpterea expectabo illum.

**Pater autem vester scit quoniam his indigetis.**

Hic arguit A cura patris. quoniā Sua benignitas mouet eum ad puidēdum de talibꝰ. Et ꝺ est qđ ꝺr [Pater aūt vester ]celestis q̄ nō errat vel negligens est in puidendo. Matth.vj. Pater noster qui es in celis[ scit ]scientia cure ꝛ prouidēne. Ps̄.cxxxviij. Im ꝑfectū meū viderūt oculi tui. Ps̄.cij. Sicut miserek pater filioꝝ: miserꝰ est dominus timentibꝰ se: qm̄ ipse cognouit figmētū nostrū [ qm̄ his ]sine quibus ꝑsens vita nō agitur [indigetis ]et sine his seruire sibi non poterātis. Osee.ij. Exaudiā dicit dñs deus celos:et illi exaudient terram:et terra exaudiet triticū ꝛ vinum:ꝛ illi exaudiēt Jezrabel. hoc est: dei semen

**v Eruntamē querite ꝓmū regnum dei et iusticiam eius:ꝛ hec omnia adijcientur vobis.**

Ostenso Q non est sollicitandus ꝓ rebus. Nec oīno intelligant postponi: dicit pro q̄ sollicitandū est ꝓmo et ꝓncipaliter. Et sic hec ꝓma adijcientur.

In hac aūt parte tangit Duo. Primo eñ hoc dr Scdo hoc idem ꝑsuadet ꝓhibendo. Dicit ḡ circa Primū sic[ Verūtamē ]Q.d. Dixi nō esse sollicitandū ꝓ solacio rebus(al's ꝓ rebus) [ Verūtamē ]ne in dubio de aliū pulsione relinq̄mini[ primū querite ]orando ꝛ operando [regnum dei ]ꝙ est:q̄ vestro misterio regnare deus incipiat. Mat.vj. Lu.xj. Adueniat regnum tuum. Mat. aūt.vj. addit [et iusticiam eius ]vt sc iusticia illa in mūdo cōualescat que ad rēgnū dei conducit. Et de hac dr Rho.x. Finis legis chr̄s ad iusticiā omni credenti. Hec est eñ sapientia ꝛ solicitudo chīianoꝝ:q̄ Et iusticiam deo placentē faciāt. Et ꝓ illā regnū dei cōforter ꝛ ꝙualescat. Sap. vj. Concupiscentia sapientie cōducit ad regnū ꝑpetuum. Si aūt hoc regnum queritur[ oia hec ]necessaria vite etiam nō perentur[ adijcient vobis ]tanq̄ accidentia ꝛ accedentia ad illud. Eccl. xxxiij. Libaria ꝛ virga ꝛ onus asino:panis ꝛ disciplina ꝛ opus seruo. Dūmō eñ porter onꝰ ꝛ iugus asinꝰ: dñs ꝛ nō asinus cogitabit de cibo. Et dummō vere sit seruꝰ seruēs ꝑm actū seruū: dñs ꝛ ñ seruus cogitabit de cibo. Tob.xij. Bonus oībus per eum replen sumus. Sap. viij. Venerunt mihi oia bona pariter cū illa. Lu xv. Dēs mercenarij q̄ sūt in domo ꝑis abūdāt panibꝰ. solus ille q̄ extra domū patris ejulabat ad nullū officiū patris deputat:in exilio fame laborabat.

**Nolite timere pusillus grex:q̄a complacuit patri vestro dare vobis regnum.**

Hic ponit huius ꝓsuasionis rationē. Dicit aūt Duo. Rationē.et Subiūgit ꝓsuasionē ꝓ rōne cō firmatā Dicit igit[ Nolite ]ergo [timere ]de rebus pulsione[ pusillus grex ]Nūero ꝛ būlitate. Nūero q̄dē Matth.xx. Multi sunt vocati: pauci vo electi. Eccl.j. Stultoꝝ infinitꝰ est nūer. Grex aūt dr qz ad modū gregis cognoscat vocē pastoris. Exech.xxxiij. Vos aūt oues mee boues est dr dñs. Ps̄.lxxviij. Nos aūt ꝓpls eiꝰ ꝛ oues pascue eiꝰ. Jo.x. Oues mee vocē meā audiūt. Pusillus aūt ēnā est iste grex būlitate.j. Pe.v. Humiliamini sub potēti dei manu vt vos exaltet in die visitatois[ q: cōplacuit patri vestro ]q: (al's q̄)

semp sollicitus est pro vobis cura paterna [dare vobis regnum] er iō illi t nō rgaliby est intendē dū. Rhom. viij. Quō non etiā oia nobis cum illo donauit. Luc. xv. Oia mea tua sūt. Etq̄ em regnū dat: oia cū illo nobis dabit: et adijcit hec q̄ sūt vte solacia (alīs necessaria) De Regno aūt isto dicit Mat. xxj. Auferet a vobis regnū t dabit gēi faciēti fructus eius. Luc. xxij. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnū. Hoc autē Regnū est prās perfecta ecclesiastice iustitie: sicut dictum sepius est.

**Vendite que possidetis: t date elemosynā. Facite vobis saccl̄os qui non veterascunt. thesaur⁹ nō deficientē in celis: quo fur non appropiat: neq; tinea corrūpit. Vbi enim thesaur⁹ vester est: ibi et cor vestrum erit.**

Rte ratio est psuasionis. Quia em p̄mi p̄dicatores ad infideles mittebantur: oportebat esse stabiles t nihil possidere. q̄ aliter retracti fuissent a p̄dicationis officio. Et hoc est qđ dicit [Vendite que possideris] vt nudi nudā possitis sequi veritatē. Matth. xix. Ecce nos reliq̄mus oia t secuti sumus te. Mat. xix. Si vis perfectus esse: vade: vende oīa q̄ habes t da pauperib⁹. Hiero. ad Paulinum. Si habes in ptate tua rē tuā: vende. Si nō habes ptiose: credenti tor⁹ mundus diuitiar⁹ est: infidelis aūt etiā obolo indiget. Hoc em p̄mis expediebat ecclie fundatorib⁹ q̄bus dictū Mat. v. q̄ tollenti tunicā etiā palliū dimittendū est [et date elemosynā] p̄cio: qđ vendit⁹, possessio ib⁹ accipit⁹. Act. iij. Quotq̄ erant possessores agror⁹ offerebāt p̄cia eor⁹ t ponebant ante pedes apl̄or⁹: et diuidebat singulis p̄ut cuiq; opus erat. Lu. xix. Ecce dimidiū bonor⁹ meor⁹ do pauperibus: et si q̄d aliquez defraudaui: reddo q̄druplū. Dañ. iij. Consilium meū placeat tibi: et pcā tua elemosynis redime: et ini quitates tuas misericordijs pauper⁹ [Facite vobis saccl̄os] hoc est: reseruatoria. Eccl. xxij. Elemosyna viri q̄si saccul⁹ cū eo: t gratiā hominis q̄si pupillā seruabit. hoc est Saccul⁹ q̄ q̄si cōtadit marima erit/ alīs erit lenia in centupla mercede. Pō. xxij. Locūdisti saccū t circūdedisti me leticia [qui nō veterascit] quia sicut ō: Debet. viij. Ō antiquak t senescit, pe iterū est. Elemosyna aūt nunq̄ veterascet: sed oia innouat in eternū [thesaurū] Matt. vj. Thesaurizate vobis thesauros in celo vbi nec erugo nec tinea demolitur: et vbi fures non effodiunt nec furant. Deut. xxviij. Inundationes maris q̄si lac sugent thesauros occultissimos arenar⁹. Tob. xij. Bona est oratio cū ieiunio t elemosyna: plus q̄ thesauros auri p̄dere. q. elemosyna a morte liberat. Eccl. xlij. De pat⁹ vestri dedit vobis thesauros in sacculis vestris [indeficientē] q. nec deficiat vnq̄. Pō. xxj. Disp sit dedit pauperib⁹: iusticia eius manet in seculū seculi [in celis] in domo eternitatis. Job. iij. Qui possident aur⁹ t replent domos suas argento, Et Esa. xlv. Dabo tibi thesauros absc̄ditos. Isti sūt aūt thesauri splēdoris t diuitiar⁹ dei. Mat. xviij Sup oia bona sua c̄stituet eum. Hoc est q̄d d: ). Pe. j. In hereditatē incorruptibilē: imarcessibilē et incōtaminatā c̄seruatā in celis [quo fur nō appropiat] Fur a furno dictus (qđ fcat nigrū) est diabolus occulte insidians. Abdie. Si fures introissent ad te: si latrones: quō cōticuisses? Jo. x. Qui ascendit aliunde q̄ p ostiū: ille fur est t latro. Deu. xxij. Quicquid furti peribat: a me exigebas Ibi aūt in cuto est. q: fur illuc non appropiat [neq; tinea corrumpit] Tinea q̄ de vestimēto nascit significat. Concupiscēne peccatum qđ de carne orit. Et illud in celis: cor pe glificato nō erit. Econtra de Malis d: Esa. xlij. Subter te sternetur tinea t opimentū tuum vermes. Jaco. v. Aur⁹ vester tinea t opimentū tuum vermes. Jaco. v. Aur⁹ vestr⁹ eruginauit: vestimenta vīa a tineis comesta sunt: et erugo erit vobis in testimoniū t mādducabit carnes vias sicut ignis. Sed nō sic in Regno celor⁹ vbi oia sunt in tuto. ij. Tim. j. Scio cui credidi et certus sum q: potens est depositū meum seruare vsq; in illū diem [Vbi em est thesaurus tuus] Q. d. Ideo dico ista reponēda esse in celis. qa Si ea q̄ diligitis in celo sunt: conseqūns est vt ea cor: sit i celis. Et ꝟ est [vbi est thesaurus tu⁹] hoc est: diuitie mentor⁹ vestror⁹. ij. Cor. iij. Habemus thesaur⁹ istū in vasis ficilibus: vt sublimitas nō sit et nobis sed et ꝓture dei. Idē cōtinet Mat. vj. [Vbi est cor tuum] quia vbicūq; bō longos et multos reposuit labores: ibi etiā est cor ei⁹. Celum aūt est locus diuitiar⁹ t deliciar⁹. Esa. lx. Oēs de saba venient: aur⁹ t thus deferētes: t laudem dñi annūciantes. Unō Tob. xij. d:: q. oēs platee hierl̄m ex auro erūt mūdissimo: et p oēs vicos ei⁹ alleluia cantabit. Vnde est q̄ Apoc. xxj. dicit: ex la pidibus p̄ciosis fiūt porte t muri eius. Tot em diuitias illuc ꝓgerunt sancti q̄ omnia sunt aurum fulgoris diuini: t lapides p̄ciosi ꝓtrum.

## S Jnt lumbi vestri precincti

S

Ista est Scā pars duⁱ doctrine In qua p̄monet mīstros esse cautos de aduentu dñi Qui venit ad audiēdam rōnem obsequij iniūcti t doni cōmissi. Diuidit aūt in ptes Duas In quar⁹ Prima monet nos de aduentu siue reditu suo esse sollicitos. In Scā arguit eos q̄ signa redit⁹ ei⁹ nō cognoscunt t aduertunt. Adduc In Prima due sunt ptes. In quar⁹ Prima dt nos debere ad reditum esse sollicitos t suspēsos. Quia aūt aliqs posset q̄rere qđ interim donec veniat sit agendū: Jō in Scā ostendit Quid sue sit Intentōis q̄ fiat Q. scz Ignis accēdat: Baptisma gficiat: et Belū inter domesticos conficiat. Adduc in Priori barum ptiū Duo sunt. Ult em esse suspensos nos ad reditū. Et hoc psuadet. Quia hoc vo facie subsistitudine quadā: Jō in Scā Inducit Questio Petri de sit⁹ eudie illa. et Rūsio dñi ad q̄stionem Petri. In Prima har⁹ Duo facit In quor⁹ Prima docet Qualit⁹ solliciti sim⁹ de aduētu iudicis. In Scā p Rōnes ꝓbat hoc idē. Adduc in Prioꝛi bor⁹ sunt Duo In q̄r⁹ Prio ost Modū sollicitor⁹. et in Scō determiat circa qđ maxie sit solli

citandum. Primū hoꝝ consistit in Tribus. Scz In Viciosꝝ carnalium cohibitione et restrictione. In Bonoꝝ meritoꝝ pfectione. et In Sollicitudi nis de aduentu expectato attentione. Dicit igit de Primo [Sint lumbi vestri precincti.] Quattuor aũt in hoc ipso notant. Preceptum au toritatis. Radix z pncipium concupiscẽtie carna lis. Subiectio eiusdem sub facultate nostre pote statis. et Modus restrictõis. Primū notat cum dicit [Sint] hoc em̃ est impium autoritatis cui debet obedientia pmpte deuotionis. Exo. xxiij. Oia quecũq; locutus est dom̃s facem⁹ z eṁ⁹ obedientes. Sunt aũt Quinq; cause quib; do minus restringi pcipit carnales illecebras. Qua rũ Prima est. quia in se sunt imunde. Secunda quia spũi sunt contrarie. Terna quia pueniũt ab humane nature puersitate. Quarta qa sapientie et bonorũ studiorum voluptates sunt impeditiue. Quinta aũt quia in seipsis sũt male: deo z regno eius contrarie. De Immũdicia illecebraz carnaliũ dicit Eccli. ix. Ois mlier fornicaria est q̃si ster cus in via ab omnib; pterenuntio cõculcabitur. Si tercus aũt valde est immũdũ. Idarco Eze. xxiij Olla z olliba dicunt mlieres nefarie. Olla em̃ tabernaculum interpetat. Oliba vo interpetat ta bernaculũ meũ. quia in cõcupiscẽtia carnali taber naculum est eoꝝ q̃ cõtubernia diligunt carnaliuꝫ libidinũ. De Contrarietate aũt carnalis concupi scentie ad spũm dicit Hal. v. Spũs cõcupiscit ad uersus carnem: et caro aduersus spũm vt nõ q̃cũ q; vultis illa faciat. Ideo Gen. xvj. Agar que si gnificat carnẽ z Sara spũm. Hal. iiij. Is q̃ fm car nem psequebat eũ qui fm spũm Sicut tunc ita z nunc. Hec etiam pueniũt a natura puersitate. In ordinata em̃ natura Ratio impat: et caro obedit. In puersa natura caro imperat z ratio obedit. Et tunc fiũt omnia: que sunt cõcupiscentie carnalis. Habacuch. j. Preualente impio aduersus iustus: egredit iudiciũ puersum. Hoc est Si sensualitate car nis pualente aduersus rõnem spũs: omnia fiunt puersa. Num. xxij. Peruersa est via tua mihiq; cõ traria. Q aũt bonis sapientie z virtutũ studijs con trariet dr. Sap. j. In malivolã animã non intra bit sapientia: nec habitabit in corpore subdito pec catis. Et ideo dr Aristot. in. iij. Eth. q; hoc qd sapi entes plebis passi sunt ad Helenam: hoc oportet nos pati ad delectationẽ libidinis. Ut ses studen tes virtuti dicamus: Fuge Fuge. Sicut sapientes plebis dixerũt fugiendã Helenã: ne sua pulcritu dine capiant. Ideo pheta dicit Psal. cxviij. Auer te oculos meos ne videant vanitatem. Job. xxviij Sapia non inuenit in terra suauiter viuentiũ. hoc est: in delectabilib; carnis cõuersantiũ. Q aũt in seipsis sint male: et deo z regno eius contrarie dici. j. Cor. xv. Caro z sanguis regnum dei nõ pos sidebunt: neq; corrupcela incorruptionẽ possidebit. Joan. j. Non ex sanguinib; neq; ex voluntate carnis: neq; ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. Mis ergo de causis fit pceptum de voluptate car nis abdicanda. Hoc est ergo qd dicit Sint [lũbi.] Lumbi sunt Instrumenta z loca carnalium passionũ z concupiscẽtiaꝝ. Infernus respectu lu minum celestiũ. Receptacula venereoꝝ Jlectura supioꝝ z inferioꝝ. Vasa illusionum. Loca corru ptionum z infectionũ serpentinaꝝ. Q aũt sint instrumenta z loca passionum et concupiscentiaꝝ patet Job. xl. Ubi de diabolo in membris eⁱ⁹ do minus ad beatũ Job loquit: dicens. Virtus eⁱ⁹. hoc est: diaboli in lumbis eius: et fortitudo eⁱ⁹ in vmbilico ventris eius. Ostẽdit em̃ per hoc q; vir tus cõcupiscentiaꝝ per quas diabolus decipit ho mines: In viris q̃dem sit in lumbis: in femis aũt in vmbilico: in quibus mẽbris concupiscẽtia pn cipaliter dñat. Q aũt infernus sit respectu lu minũ celestiũ: dicit expsse Plato. Qui dicit In lũ bis quasi inferno concupiscentiã esse dimersam. Et ideo tante esse puersitatis q; corrigi nõ potest. quia Procul a lumine rationis z mentis relegata. Et iõ significat Prou. cr. vij. per mulierẽ vagam: garrulam: q̃etis impatientẽ: q̃ non valet in domo consistere pedibus suis: nunc foris: nunc in plate is. quia Tot humoribꝫ defluit (al's diffluit) Tot colorib; exagitat. Tot fumis execrat. Tot incita tionib; impellit Tot stimulis libidinũ vrgetur: q; Nihil constãtie: Nihil modestie: Nihil serenitat: Nihil castitatis in se pualet exhibere. Hec est mu lier stulta que Job alloquit: stultum reputãs q̃ cũ quid ille de deo sentit sapiẽter. Job. ij. Quasi vna de stultis mulieribꝫ locuta es. Dic est infern⁹ de quo dicit Prouer. xxx. Tria sunt insatiabilia. quar tum vo q; nunq̃ dicit sufficit. Infern⁹. z os vul ue. et terra que non satiat aqua. Ignis vo nunq̃ dicit sufficit. Infernus q̃dem pter concupiscentie pfunditatem. Os aũt vulue quod a voluendo dr pter insatiabilẽs libidinẽ. Terra aũt pter terre ne concupiscentie rendẽ ostiatẽ. Ignis aũt propẽ estum libidinũ. Quia sicut dr Hieroñ. Non etnei montes: non vulcanei ignes ita estuant vt iuuenti les medulle vino z dapibus inflãmate. Prouer. xxij. Fouea pfunda os aliene cui iratus est domi nus incidit in eam. Os aliene dr os concupiscen tie siue vulue. Et est pfundum quia in inferno se pultum. Jso Plato dicit Rationẽ esse extra oia: concupiscentiꝫ non imersam. Irascentiã autẽ in media regione. Concupiscẽtiã aũt in infimo sepul tam. Lumbi etiam sunt Receptacula venereoꝝ quoniã ibi totum est regnum veneris. Unde Eccli xlvij. impropat Salomoni: Incliasti femora tua mulieribꝫ: poreftaẽ habuisti in corpore tuo: posu isti maculã in gloria tua: pphanasti semen tuum. Femur em̃ z lumbus idẽ est: nisi q; vnũ dicat ad latus. alteꝝ aũt ad dorsum. et vnum ad extra. z al terũ ad intus. Hec igit inclinare mulieribꝫ est ista veneris exhibere. Prẽrem aũt in corpore habere cũ enervatiõe mentis est veneris sequi concupiscen tias. Quia sicut Homerus in versu greco dr Ve neris corrigia stringens in cõcupiscentia furatur mentem valde sapientũ. Hec sunt vnguenta me retricia in quibus mortuⁱ⁹ est Isa. xlij. Reg. xx. Ezechiae Et ideo etiam sunt iunctureinferioꝝ z supioꝝ in ansis. Et ideo supioribus in quibus vigent spiritualia cauendum est ne ad infima p delectationes depri mant: z in imis ligata z inuiscata pmaneant. Si cut tarde (al's cõde) pcrit Manasses. ij. Parali.

ſtrio. Incuruatus ſum multo vinculo ferri: z nō
eſt reſpiratio mihi. Sicut eñ ferro domāte oīa
ligatus eſt: qđ ligat grauitas voluptatis lūborū
Erectio eñ roca ſuprioꝝ conſiſtit in lumbis. et bis
ligatis totū corpus deprimit. Iſte ſpūs ifirmita-
tis qui incurauit mulierē annis decem z octo
Lu. xiij. quam a vinculo illo ſoluit dominꝰ. Ideo
dicit Col. iij. Si conſurrexiſtis cum chriſto q̄ ſur
ſum ſūt querite vbi chriſtus in dextera dei ſedēs:
que ſurſum ſunt ſapite: nō que ſuper terrā. Hec
ſunt Uaſa illuſionū diabolicaꝝ. Pſ. xxxvij. Quī
lumbi mei impleti ſunt illuſiōibꝫ: et nō eſt ſanitas
in carne mea. In lumbis eñ congregata materia
delectatiōis: ſtatum illudit diabolus: In vigilia q
cogitationes z concupiſcentias: et In ſomnis per
mulierē (alꝫ multas) phantaſias. Unde etiam la
ſciuiens vxor Phutifar (alꝫ Pharaonis) dixit:
Introduxiſti virū hebreū vt illuderet mihi Heñ.
xxxix. Eccl. xxxiij. Sicut parturiētis cor tuū phā-
taſias patitur. Parturiens dicitur p̄gnās. qa
Mulier p̄gnans (co q̄ ſemen conceptū in intimis
tāgit neruos in lumbis) plus alio tēpore ſomnī
at cotum z delectat in illuſionibus. Et ita facit q̄
illuſiones materiā in lumbis cōcipit. quia ille dat
cauſam illuſionib⁹. Lumbi etiam ſunt loca cor
ruptionū et infectionum ſerpētinarū. Uenenū eñ
primi ſerpentis nusq̄ ita pfunde corrupit z infe-
cit corpus hoīs ſicut in lumbis. Et ideo ibi lo-
cus veneni eſt fue infectionis. Et crinde fumat in
totum corp⁹. Et hoc ſignificatū eſt Nume. v. Ubi
dicit q̄ aque in quas maledicta congelta ſunt: pu
trefcere fecerunt femur mīeris adultere. Hac pu
tredine corrupti erāt de quibꝫ 02 Dañ. xiij. Semē
chanaan z non iudā: ſpecies decepit te: et concupi
ſcentia ſubuertit cor tuum. Cōcupiſcētia eñ lum-
boꝝ tanta eſt q̄ etiam cor ad ſe corrumpit z trahit
Et hoc eſt qđ dicit Oſee. iij. Ligauit eum ſpiritꝰ
in alis ſuis. Quod gloſa ibidē de ſpū fornicatio-
nis exponit. Qui alis: inuolantis in cor cōcupiſce
tie infecte z corrupte (alꝫ et corrumpit) multos li
gat et infiat Sunt aūt ꝑ dicta Patrū Lumbi
mentꝭ z Lumbi corporis. Lumbi q̄dem corporis
ſunt de q̄bꝫ dictū eſt. Lumbi aūt mentis ſūt Duo.
Uis ſcz concipiendi delectationē p cogitationē illi
citā. et Uis delectandi in eadē p voluntatē: ſiue ef-
fectū: illecebroſam. Et de bis lumbis 02. j. Pet. j.
Propter quod ſuccincti lumbos mentis veſtre ſo-
brij z pfecti ſperate in eam que offert vobis grā-
Unde etiam Joā. Apocal. j. vidit p̄anctū ad maꝫ
millas zona aurea vt lumbos mētis reſtringeret
vt eſſet mundus in ſpū z in corpe. Sicut dicitur
j. Cor. vij. Mulier innupta z virgo cogitat q̄ dñi
ſunt vt ſit ſancta corpore z ſpiritu. Iſti ergo Sūt
lumbi [ veſtri ] Noſtri dicunt bi lumbi: nō quia
partes ſunt corpis: ſed quia paſſio lumborum: in
noſtra eſt poteſtate. Sicut dicit Heñ. iij. Subter
te erit a petitus tuus. hoc eſt: peccati. Peccati eñ
a petitus ſub nobis eſt: quando facultas eius eſt
in nr̄a poteſtate. Et hoc ſignificatum eſt Heñ. xvj
Ubi dictū eſt Agar (que carnis petulātā ſignifi
cat) Reuertere ad dñam tuaꝫ z humiliare ſub ipa
boc eſt: ad dominiū rōnis. In cuiꝰ dominio petu-
lantia eſt carnis. Sic ergo noſtri ſūt lumbi. Si
autem ſic noſtri dicant Obijcit id quod Ariſtote-
les diſputat in Eth. libro ſeptimo. Ubi determiat
Phūs q̄ tales opationes p tracte (alꝫ tracte) paſ
ſionibus concupiſcentie: non oino ſunt in noſtra
poteſtate: ſed ſunt mixte grim tracte: per concupi
ſcentias: et partim voluntarie. Sic videt q̄ nō de
ne dicāt: lumbi veſtri. Sed ad hoc Dicendū. q̄
Ariſtoteles ibi loquit de ꝓpriete Incontinentis
in q̄tum incōtinens eſt. Incontinens aūt eſt q̄ ra
tionem q̄dem in faciendis z eligendis habet ſanā
ſed concupiſcentiā habet paſſionibꝫ attractam. Et
in q̄tum eſt in tali ſtatu ille incōtinens: non habet
actiones z electiones ſue rōnis liberas oīno. quia
immerſus eſt cōcupiſcentie paſſionibꝫ. Non tamē
habet coactas: ſed potius coactiōe habet liberas:
q̄tus non habeat eas libere (alꝫ liberas) ab inꝭ
fectione. Et hoc eſt qđ dicit [ lumbi veſtri ] quia
in noſtra ſunt poteſtate q̄tum ad coactionē. Poſ
ſumus igit dicere q̄ lumbi noſtri ſunt Quadru
pliciter. Noſtri eñ ſunt ſm ſtatum hoīs damnati
per libertatem a coactiōe. Noſtri ſunt ſm ſtatū bo
minis incipientis per reſtrictionem a mala actiōe
Noſtri ſunt ſm ſtatum hoīs in virtute. pficien-
tis per libertatem a vicij infectione. Noſtri ſūt ſm
ſtatum virtutis pfecte per libertatem a tentatiōe.
Et ideo talibꝫ vt diſcipulis ſpecialiter dicit [ Sint
lumbi veſtri p̄cincti ] Status eñ hoīs Dānati
eſt: quia paſſione carnali ſine gratia mens trahit
et vincit: ſed non cogitur. De quo 02 Rhoma. vij.
Scio q̄ nō habitat in me: hoc eſt in carne mea bo
num. nam velle adiacet mihi: pficere aūt bonū nō
inuenio. Iſtud ſignificatū eſt Judic. xvj. vbi Da-
lila (q̄ fomitē lūborꝫ ſignificat) raſo capite Sāſo
nis: ligauit eum reſtibus z tradidit in manꝰ phili
ſtinoꝝ. Caput eñ hominis meus c. Septē crines hu
ius capitis ſunt ſeptem mentis illuminatiōes ad
bonum. Que ſunt: Sapia q̄ eſt ꝓgnitio diuinoꝝ
Intellectus qui eſt acceptio veroꝝ: Conſiliū qđ eſt
directio dubioꝝ: Scientia que eſt lumen conuer-
ſationū humanaꝝ: Prudentia que eſt habitꝰ pfe
ctus eligendoꝝ ad vitam ꝓmentium: Fides que
eſt cogitatio (alꝫ cognitio) cū aſſenſu credendoꝝ:
et Reuelatio ſpūs que eſt acceptio ſecretoꝝ. Dis
eñ raſis a mente p illecebrā cōcupiſcentie: Sam-
ſon (ſol fortis) eſt in manibꝫ philiſtinoꝝ. In quoꝝ
rū manus ſe ſponte tradidit q̄n Dalile gremio ſe
immerſit. Ideo 02 Apl̄us. j. Cor. vj. Fugite fornica
tionem. Omne eñ peccatū qđcunq̄ fecerit homo
extra corpus ſuū eſt. Qui aūt fornicat in corpus
ſuum peccat. q̄ vulnꝰ concupiſcentie inflictū cor-
pori: fauciam facit aie rationē. Status aūt ho-
minis Incipientis ſm concupiſcentiam lūboꝝ exꝑ
mit Eccl. xxx. Mercedes iniq̄tatis videns z ingemi
ſcēs ſicut ſpado cōplectēs vginē z ſuſpirās. Spa
do eñ q̄ ſeipm caſtrauit ab actu concupiſcēte: ad
huc in volūtatis concupiſcentia ſecū portat mer
cedes iniq̄tatis in delectabilibꝫ concupiſ, et ibo cō
plectit vginē vt materiā libidinis in cōcupiſcentia
et ingemiſcit ad (alꝫ in) eā: ſed nō eā cognoſcat Iſte
eſt ſpado de q̄ 02 Sap. iij. Spado q̄ nō eſt opa-
ꝑ manꝰ ſuas iniq̄tatē. Quāuis eñ in concupiſcē

tia sit: tamen iste talis ab actu continet. Et in hoc ostenditur lumbos se habere in potestate. Status Proficientiū est ꝙm liberrate a vicio inficiente In quo virtus tam ꝙ adolescit z proficit ad vicij expugnationē. Sed remanēt adhuc fumi q̄dam ex apo rantiū cōcupiscentiarū. Et hic est status homis q̄ loquit in ps. cxxviij. Impfectū meū viderūt oculi tui: verūtn in libro tuo oēs scribent: Supple q̄ faciunt tā q̄s possunt. Iste est de quo dr in Sap. viij. Ut sciui quia non possum esse cōtines nisi de⁹ det. q̄ est hoc ipsum: esse sapia: scire cui⁹ esset ꝺ donum: adij dominum deum et ro⁹ p̄cor dijs meis.

Stat⁹ aūt quartus est Perfectoꝝ: qui liberi sunt a tentatione: z adepti sūt libertatē gratie: q̄ lūbos carnis penitus habent in potestate. De quibus dicit Pē. lxxxij. Cor meū z caro mea exultauerunt in deum meū. Pē. lxij. Sitiuit in te anima mea: cōmultipl⁹ tibi caro mea. Sic q̄ lumbi sunt nostri plus et minus in nostra existētes potestate

Et hoc est q̄s dic Sint lumbi vestri p̄precincti.

Et trāgit ꝺ Quartū quod est Modus restrictionis. Restrictōis aūt modus est Ser modis. Fortitudine em̄ pugnāt contra emollitiōes. Justicie disciplina: contra luxū. Meditatione diuina: contra motum surgentē. Castigatione carnis: contra mali radicem. Continētia: cōtra passionē vim mētis enervantē. Utilitate animi: cōtra oblectamenta tentationē. De Restrictiōe fortitudis cōtra emollitionē dr Prouer. vi. Accingit fortitudie lūbos suos z robor: auit brachium suū. Fortitudi ne restrinxit emollitionē delectationis ne diffluer: fortiter se in virtute tenens: z confortata robor rauit brachium ad opera meritoꝝ. Sic dr Exod. xij. comedētibꝫ carnes agni: q̄ renes accingāt. Renes aūt z lumbi idē sunt: sicut aū dixim⁹. hoc ē locus delectatiōis: Nisi q̄ renes ad intra dicuntur posterius: et lumbi in eodem sicu dicunt respectu exteriozis prīs. femur aūt ad lat⁹. Ois em̄ hec eandem nolant prē corpis. Ecōtra de nō accingi fortitudine dr Psal. xcij. Renes mei cōmutati sunt: et ego ad nihilū redact⁹ sum z nescui. De Precinctione Per iusticie disciplinā cōtra luxū carnalem dicit Esa. xi. Erit iusticia cingulum lūborum eius: z fides cinctoriū renum eius. hoc est: iusticie disciplina. Non em̄ restringit luxus seculi nisi discipline seueritas carni adhibeat. Hoc p̄cepit angelus Petro Act. xij. dicens Precingere z calcea te caligas tuas. Precingit em̄ q̄s ne luxus defluat vestimentoꝝ. Et calceat caligis q̄ mortem cogitando a delictis restringit affectum. Esa. xx. Accingite lumbos vestros super vbera vestra. In vberibus enim nitallato est libidinis ad lumbos collimitata (al's colliminata) Et ideo lumbi accingendi sunt: iusticie disciplina: ne libido lumboꝝ ad vbera pungens lacteret formēto malaꝝ cogitationum. De Precinctione Meditatiōis xta motum surgentē dicit Apoca. j. Precinctū ad mamillas zona aurea. Zona em̄ aurea: restrictoriuꝫ meditationis scripturaꝝ ad mamillas cordiū. Unde Petrus ad Clementē in Itinerario Clemēt. Inscēsanter debet quisq̄ que dei sunt cogitare et loq̄. quia Si in his bonis mens occupata fuerit; diabolus non inuenit locum ad mentem. Hieronym⁹. Ama studia literaꝝ: z carnis vicia nō amabis. Castigatione aūt carnis fit restrictio contra mali radicem z fomitē. Judith. viij. Habēs cilicium super lumbos suos ieiūnabat omnibus diebꝰ vite sue: preter sabbata et neomenias: z festa domus Israel. Cilicium em̄ est castigatio lumboꝝ. Lozx. Castigo corpus z in seruitutem redigo: ne forte cum aliis p̄dicauero reprobus efficiar. Nec. xxj. Percussi femur meum confusus sum: et erubui quoniā sustinui opprobriū adolescentie mee. De Continentia contra passionem: vim mentis eneruantem dicit Gregor⁹. Lumbos p̄cingimus cū carnis luxuriā per continentiā coarctamus. Continentia em̄ est tenentia infra metas mentis ne vis mentis per passionem z violentiam passiōis enerued z homo extra metas mentis extrudat. Eccl. iv Qui continens est iusticie apprehendet illā: et obumbrabit illi q̄si mater honorificata. Job. xij. Balteum regū dissoluit z p̄cinget funē renes eoꝝ. Soluta em̄ lasciuia vanitatis: funē renes p̄cingit: quando continentia motus restringit illicitos: et frenat passiones. De Utilitate cōtra oblectamento⁹ tentationem dicitur Job. xxxviij. Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo te. respond de mihi. Non em̄ deo respondere potest qui oblectamenta tentationum z vanitatum nō restringit. Hieremie. j. Tu ergo accinge lumbos tuos z surge et loquere ad eos oīa que ego precipio tibi. Oportet enim viriliter oblectamenta mūdi restringere et surgere per erectionem intentionis: et tunc loqui de diuinis. Est autem Notandū q̄ idem est precingi: et accingi: et succingi: ꝙm rationes diuersas. Omnia em̄ hec virtutis significant actum et vitiorum restrictionem. Sed quia Virtus: est ad ambulandū et proficiēdum: ideo ea p̄cingimur Et hoc est ministrare deo z proximo. Et quia armat cōtra diabolum: ideo accingimur. Et quia amputat defluentiam fluxus concupiscētie: ideo succingimur virtute. Cum tamen in substantia idem sit. Unde dom⁹ p̄cinget se et transiēs ministrabit illis. Et Petrus succinxit se z misit se in mare. z Paul⁹ p̄cipit: Accingamur armis virtutum contra diabolum Sequitur

## Et lucerne ardentes in manib⁹ vestris.

Hic Secundo determinat de bonoꝝ operum p̄fectione ad que p̄cipue prelati tenent. Dicit autem Tria per metaphoram Quorum P⁹imum est Illuminatiōis. Secundū q̄s est Incensionis Tertiū aūt q̄s est p̄fectē operatiōis. Et hec Tria sumuntur penes tria que sunt de officio Hierarcharum: vt dicit Dionysius. Hierarche aūt sunt p̄festatem sacram p̄ actiones z officia ammīstrātes: sicut Episcopi z Prelati. Noꝝ em̄ est lucere ad ignorātes z errantes z ad eos q̄ in tenebris cōuersant: Per doctrinā q̄dem ad ignorantes: Per correctiones aūt et consilium: z dispūtationē ad errantes. et Per lumē virtutis z gratie ad eos qui in p̄cor tenebris conuersant. De P⁹io noꝝ Epb. iij. Mihi oim sanctoꝝ mimo data ē gra hec p̄dicare

# Capitulum.xii.

in gentibus inuestigabiles diuitias christi: et illuꝛ nare omnes que sit dispensatio sacramenti a seculis in deo absconditi. De Secundo dicit Rbo. ij. Lon fidis teipm ducem esse cecoꝝ: eruditoꝛe insipien tiuꝫ: magistꝝ infantiuꝫ. Titu. j. Obtinentē eū qui fm doctrinā est fidelē sermonē: vt potēs sit exhoꝛ tari in doctrina sana: z eos q̄ cōtradicūt reuin ce re. De Tertio dicit Luce. j. Illuminare his q̄ i teꝛ nebris z in vmbra mortis sedent: ad dirigēdos pe des nꝛos in viā pacis. Joan. viij. Ego sū lux mū di. qui sequit me nō ambulat in tenebris: sed hā bebit lumen vite. Primū notā p hoc q̄ dic [lu cerne] Scōm p ardoꝛē: cū dic [ardētes] Ter tiū aut̄ p hoc q̄ dicit lucernas debere esse i ma nibus cū dicit [in manibus vestris] Per hoc enim significat opis pfectionē. Est aūt Lucerꝝ na Predicatōis. Lucerna directe Intentōis. et Lucerna Honeste conuersatōis. De Lucerna Predicantōis Psal. cxviij. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū: z lumē semitis meis. In hac lucerna vitꝝ ū: est claritas vocis in eloquētia: que nulla i fama sit obscurata. Sicut Joānes fuit voꝝ. Jo annis. j. Ego vox clamātis in deserto. Lumē aut̄ em est verbū. Lychn⁹ cui lumen adheret est intel lectus: sapia verbi inflāmatus. Et de vitro q̄dꝫ dicit Job. xxviij. Non adequabit ei aurū vel vi trū. Uitrū enim quūi est. z lumen nō absc̄ndit sed traducit ad illuminationē ambulantiū. Job. xxix Splēdebat lucerna eius sup caput meū: z ad lu men eius ambulabā in tenebꝛ. De Lumie aut̄ verbi dr ps. cxviij. Declaratio sermonū tuoꝝ illu minat: z intellectū dat paruulis. De Intellectu cui q̄si lychno adheret lumē dicit Prouerb. vlti. Nō extinguet in nocte lucerna eius. q̄z Intellect⁹ ta lis spargēs lumen in nocte aduersitatis z dubio rū nō extinguit: sed semp sibi adhērēs spargit lu men. Oleū aut̄ q̄ est huiꝰ lumis fomētū: ē oleū pietat⁹ z liq̄scentis ad deū: z ad pximū benigni tas affect⁹. Eccles. ix. Oleū de capite tuo nō deꝛ ciat. Prouerb. xxi. Thesaur⁹ desiderabilis z oleū in habitaculo iusti. Sic lucerna Doctoris in vbo p̄dicatōis est para. ps. cxxxi. Parauī lucernā chri sto meo. B ita me vncto in officiū platōis z p̄dica tōis. Sic implet q̄ Ela. lxij. dr. Egrediat vt splē doꝛ iust⁹ et⁹: z saluatoꝛ eius velut lāpas accēdat Iste enī vere iust⁹ est 2gruēs officio. z ꝛe saluaꝝ toꝛ: a gditōe saluās sibi cōmissos. De Lucerna aut̄ bone z directe Intentōis: dicit Lu. xj. Lu cerna coꝛpis tui ē oculus tu⁹. Idē dr Matth. vj. Et ibi dic Glo. q̄ Oculꝰ est intētio dirigēs opaꝝ onē. Sopho. j. Scrutabo Ierlm i lucernis. q̄z fm intētōes opiō 2siūctas: singuli iudicabuntur Et ō hac lucerna tā in añ habit⁹ dicit ē. Nec aūt lucerna necessaria ē p̄dicatoꝛi z plato: Ut nō intē tōe prāue: vl laudis vel bonoꝛ: vl lucri: vel cōmo di alicui⁹: cādelabꝝ ecclīastice prāt⁹ accēdat. Sed pon⁹ puꝝ lumē in intētōe exhibeat. Sic eni lu cerne ardētes sūt i ꝛspectu dñi: Sic dr Exod. xxv. Per contrariū hui⁹ Heli mal⁹ sacerdos nō pote rat videre affectu carnali obūbratus lucernā dei añq̄ extingueret. j. Reg. iij. Extinguit eni intentio ad deū: q̄n affect⁹ tot⁹ dirigit ad carnalē affectū.

De Lucerna aūt honeste conuersatōis dr Mat. xxv. Surrexerūt vgines sapientes: et ornauerunt lāpades suas. Lāpas em est lucerna. Ornat⁹ aut̄ eius est ornatus honeste conuersatōis [ardentes] Hoc est incēsionis. Et hoc Incensio est p tri plicem ignem. Et Prim⁹ est Diuin⁹ (al's est incēn dens ad deum) Et hic est Ignis charitat⁹. Lu. xij. Ignem veni mittere in terram: z quid volo nisi vt accendat. Lan. vl. Lāpades charitatis lampadeꝝ ignis atq; flāmaꝝ. Secundus est Ignis zeli ani maꝝ. Eccl. xlviij. Surrexit Helias q̄si ignis: verꝝ ba eius ardebant q̄si facula. Helias etiā zelatoꝛ. Uñ dicit. iij. Reg. xix. Zelo zelat⁹ sum p dño deuꝝ cituū quia dereliquerunt pactum tuum filij israel Tertius Ignis est compassionis ad desolationeꝫ (al's cōsolationē) primoꝝ. Thren. j. De excelso mi sit ignem in ossibꝰ meis: z erudituit me. Sic ignis tus fuit q̄ dicit. ij. Loꝝ. vj. Quis infirmat z ego nō infirmoꝛ. q̄s scandalizat z ego nō vroꝛ. Uñ enim interius in compassione primi qui ad pximū hā bet ignem dilectionis. Primus Ignis est diuinus Scōs Amoꝛe virtutis z odio vicij excitat⁹. Psal. xxviij Concaluit coꝛ meū intra me: z i meditatiꝝ one mea exardescit ignis. Tertius aūt ex sarmen tis primi est collect⁹. Et hic (al's hoc) significatur Esa. vj. q̄ ignem calculi q̄ ignita z purgata fuerūt labia q̄bere. Calculi em in sacrificio sunt tribulaꝝ tiones z afflictiones z desolationes pximoꝝ. Sap. iij. Tanq̄ aurū in fornace pbauit eos z iuenit eos dignos se. Isto triplici igne incensa debet esse lu cerna. Unde ꝛficat de eo Joā. v. Ille erat lucerna ardens z lucēs. Sic em dr Ps. cxviij. Ignitū eloꝝ quiū tuū vehemēter: z seruꝰ tuus dilexit illud. In hoc em igne a summo celo fuit egressio filij dr: nec fuit qui se absconderet a caloꝛe ei⁹. Sic dr Deut. iij. De⁹ noster ignis cōsumēs est. Sic etiā Judic. xiij. Angelus dñi (q̄ prelatū z p̄dicatoꝛem ꝛcar) in flāma ignis ascendit in celū. Sic q̄ lucerne sūt ar dentes Sequit [in manibus vestris] Per q̄s significat Perfectio bone opatōis. Lucere em em in scientia et verbo vanum est. Lucere z ardere pzelum inordinatum: furioso alicui simile. Sz Lucere z ardere z pficere q̄s ostendit lumen: z ad quod ineat ardoꝛ: pfectissimū est. Et in his tribꝰ pficit ois sacre potestatis amministratio. Ut vicꝫ Igne malicia in alijs 2sumat. Ps. xlix. Ignis in conspectu eius exardescet z inflammabit in circuitu inimicos eius. et Per lumen verbi illuminationē infundat. Lu. ij. Lumen ad reuelationem gentiū et gloriam plebis tue israel. Per Tertium autem ad virtutis pfectionem informet. Phil. iij. Imbuꝫ late sicut habetis formam nostram. Joannis. xiij Exemplū dedi vobis vt quēadmodū ego feci vos bis: ita vos faciatis. Exodi. xxv. Unde omnia faciꝫ to fm exemplar q̄s tibi in monte mōstratū est. Et hoc etiā dicit Heb. viij. Sic em sacer hierarcha z sacerdos: purgat: illuminat: z pficit oēs sibi cōmiss̄ sos: quēadmodū p angelos deus facit i celis. In manibꝰ q̄ hoc est in opibus lucerne sunt: q̄s omnia que ostendit lucerna: per manꝰ perficiunt sacerdoꝫ tum z clericoꝝ. Rhoma. xv. Non em audeo aliꝫ quid loqui eoꝝ que p me nō efficit chr̄s. Sic viri

Beconis manibꝰ sinistris. hoc est in aduersitate tenuerunt lampades. ⁊ dextris: hoc est intentione eterno ꝓ: tubas. et confregerunt lagunculas corꝓ pꝰ per carnis mortificationē. et fugauerunt castra madian Judic. vij. Sic dñs Jesus cepit facere ⁊ docere Act. j. Sic implet qꝫ ꝓpit Matth. v Luceat lux vestra coꝝ hominꝫ vt videant opa vestra bona ⁊ glificent patrem vestꝝ q̄ in celis est.

Attende aūt q̄ Manꝰ est intellectus organū: ⁊ fcat opus rōnabile Et est distinctum digit' organum. et sic significat diligentiā in ope. Et est organū organoꝝ. et sic in operib' vult esse vniuersalis De primo 6r. Rho. xj. Rōnabile sit obsequium vestꝝ. De Scō 6r Lanf. v. Manꝰ eius tornatiles auree plene hyacinthis. Tornatiles eñ sūt in diligentia digitoꝝ: Auree in sapia discretiōis: plene aūt hyacinthis in intentione celestis puritatis. quia hyacinthus celestis est cōuersatōis (al's coloris) De vniuersalitate(al's vniuersitate) aūt operis Notandū q̄ manus Parat pedē ad ambulādū ꝑ calciationē. Purgat oculū ad videndū. Aperit aurē ad audiendū: ꝑ auriculare remouēs obstaculum. Emūgit nasum ad olfaciēdū. Scalpit linguā ad gustandū. Armat boiem ad pugnādū. Et sic oia parat organa ad agendū. Et oia exhibet orma ad impugnandū ⁊ defendēdū. Et iō vle est instrumentū ad opandū. Et hoc est qꝫ 6r Lan. v. Manꝰ mee distillauerūt myrrhā: ⁊ digiti mei pleni myrrha pbatissima. Myrrha eñ est q̄ mortuis adhibet' corpib' cōtra putredinē. Et Fcat vlām xtuē ordinata ꝫ putredies oim vicioꝝ: q̄ myrrha ꝑ manꝰ ⁊ digitos significat. Sic ꝑ lucerne ardentes sunt in manib'.

## Et vos similes hominibus expectantibus dñm suum.

Ecce Modus sollicitudinis. Dic aūt ꝫ Quatuor. Qui vicꝫ. Quib'. Qualib' (al's Qualr') et In quo debeant esse sūles. Qui scꝫ. q: [Vos] Quib' spūalis sollicitudo idicta est: ꝓpter Tria. Quia scz alioꝝ. Vigiles: Quia Speculatores: Quia Pastores ⁊ custodes sūt alioꝝ. et ideo magis debent esse solliciti. Vigiles eñ sunt q̄ vigilias but' cēporis ḡ si cuiuscū noctꝫ in custodia alioꝝ obseruant. Ps. c). Vigilaui ⁊ factꝰ sum sicut passer solitarꝰ in tecto. Tudos eñ hoim: et occupatiōes terrenoꝝ rū: ⁊ societates vanoꝝ fugiēs: factꝰ est sicut passer solitarꝰ In recto aūt: hoc est: in recti ruinaꝫ ⁊ pīturis (al's casis) but' mundi ruine et desolatiōis ꝑ considerationē mentꝫ inhabitās. Vigilās aūt ꝑ solliciudinez cōmissoꝝ. Beñ. xxj. Nocte ac die estu uebar ⁊ gelu: fugiebatq̄ somnꝰ ab ocul' meis. De die predicans: et nocte orans pro animabus commissorum. ⁊ fugiebat somnus ab oculis ꝑ sollicitudinē. Vos ergo Vigiles similes est' ⁊c.

Vos ⁊ Speculatores q̄a pcauere debet' hostiuz insidias. Ezech. iij. Fili hois speculatorē dom' isrl dedi te. hoc ē: oim insidiaꝝ hostis pnūciatorem Talis fuit Speculator q̄. ij. Loꝝ. ij. dixit: ne forte circūueniamur a sathana. Nō eñ ignotam' cogitationes eiꝰ. Esa. xxj. Pone speculatorē ꝫ dēcū q̄ viderit annunciet. Talem igit' qui cāoculta: cā multiformia de insidijs hostiū pnūciare multum debet oportet esse solliciti. Vos ḡ similes hominibus ⁊c. Vos etiaz q̄ Pastores estis eccliaꝝ: qui ⁊ pascua debetis discernere: et que quibus vtilia pꝰuidere: ⁊ pestilentias ouiū pcauere. Act. xx. Attendite vobis ⁊ vniuerso gregi in quo vos posuit spiritussanctꝰ regere ecclesiam quaz adquisiuit sanguine suo. Jdeo etiam vocat' Pastoralis cura. qz Noc officiū curam quent ⁊ vigilantie solliciudinem. Lu. ij. Pastores erāt in regione eadem vigilātes ⁊ custodientes vigilias sup greges suoz. Vos ergo quos pono pastores: sīles sitis hominib' ⁊c. Similes aūt sitis [hominibus] Non irrationalibus: que nullam habent prudentiam futurorū. Jn hoc eñ homo factꝰ est in honorē: q̄ signatum est lumen prouidentie vultus dñi super euz. Et qui non habet prudētiam: similis factus est iumentis insipiēdus ⁊ comparus est illis. Hominibus ergo similes sitis q̄ cognouerunt per prudentiam iudicium futuꝝ: Ne impropando dicat' vobis: Cognouit bos possessorem suum: ⁊ asinꝰ presepe domini sui: israel autez me non cognouit: populus meus nō intellexit. Esa. j. Estote ergo sīmiles hominib' [expectantibus dominū suum] Ecce Qualiter hominib' similes esse debeant. Et dicat Duo. Unum Ex pte expectanciū. Alterum aūt Ex parte eius q̄ expectat. Ex parte expectantium est Ex Expectans immobilis est fm locum condicium in quo expectat. Secundum Ex sperat ad eum quem expectat. Tertiū aūt Ex cōtinue protendit' desiderio ⁊ animo ad aduentum eius quem sperat. De Jmmobiliteate loci est q̄ in fide ⁊ vita ⁊ proposito cepto pmaneat is qui expectat. Eccles. x. Locum tuum ne dimiseris. Sic ēa intelligit' quod dicit' Psal. lxvij. Deus in loco sancto suo Deus qui inhabitare facit vnius moris in domo. De Spe autem dicit' Hebre. vj. Firmissimū habeamus solaciū qui confugimus ad tenendam ꝓpositam spem. quam sicut anime ancoram habemus tutam ac firmā. Rhoma. v. Spes non confundit. ideo consolat' quodā expectantes Apostolus Hebre. x. Adhuc modicum aliquantulū ⁊ qui venturus est veniet: et non tardabit. De Tertio autem. hoc est: de Desiderij prenūe dicit' Lanceoz vle. Quis mihi det te fratrem meū vbera sugentem matris mee: vt inueniam te solum foris: et deosculer te: et iam me nemo despiciat. Et illud Cantic. v. Nunciate dilecto meo quia amore langueo. Et illud Phil'. Cupio dissolui et esse cum christo. multo magis melius. De omnib' his Tribus conficit Expectatio. De qua dicitur in Psal. xxxix. Expectans expectaui dñm et intendit mihi. Et illud Psal. xxvj. Expecta dominū viriliter age confortet' coz tuū ⁊ sustine dominū. Et illud Habacuch. ij. Si moram fecerit expecta eum: quia veniens veniet et non tardabit. De hac Expectatione gloziatur Paulus Philip. iij. Saluatorem expectamus dominū Jesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre configuratum corpori claritatis sue. Jd aūt qō est ex pte bonoꝝ eius q̄ expectat: est notatū q̄ hoc ꝓ dicit [dominum suum] Dñs eñ expectat Cū Timore ⁊ Reuerēcia

De timore eius dī Malach.j. Si ego dominus vbi timor me⁹ ⁊ De Reuerentia aūt dicit et bonos quem debemus dño. j. Timoṫ.j. Soli deo bonor ⁊ gloria in secula seculoꝝ Amen

## Quando reuertatur a nuptijs

Ecce in q̄ ponit Similitudo expectantiꝰ dñm. Et Duo notant in vbo ꝓpositi. Unū ē. Que sint nuptie a q̄bꝰ ad nos reuersur⁹ expectat dñs. Secūdū aūt. In q̄ similitudo ista attendit. Nuptie q̄dē sunt Triplices. In Natura. In Gratia In Gloria. In Natura q̄dē q̄n sibi filiꝰ dei naturā nr̄am in individuā vite ꝙsuetudinē in vnitate ꝑsone in vtero v̄ginis copulauit: habens tria bona ꝓuigij. Prolē q̄dē filiol dei: q̄s redemit. Fidē: q̄ nunq̄ naturā assumptā deseruit. Sacramentū: q̄ ea deitati indissolubiliꝫ ꝓiunxit: vnā vni copulādo. De nuptie facte sunt in Cana galilee: et erat mater Jesu ibi. Uocat⁹ est aūt ⁊ Jesus cuꝫ discipulis suis ad nuptias. Jo.ij. Cana enī ydeus interpretat .q. sicut Esa .ix. Zelus dñi exercituū fecit hoc. In Galilea aūt facte sunt. q̄ in trāsmigrationē filij dei ad nos: Q̄n sic dr̄ Baſ.ij. in terr̄ vt sus est. ⁊ cū bobꝰ ꝙuersatus est. Ibi aūt mr̄ Jesu fuit: Per fidem ꝙ sensum in corde. Per āmonitionē suſpiratōm materie in corpore. Per obsequiū in ope. Ipe aūt Jesus ꝑ psonā in carne se ibi exhibuit. ⁊ q̄rēt erāt discipuli eⁱ⁹ q̄bere ꝑ patriarchē ab initio: ꝑ exultatōm visionis in spū. Joan. viij Abraam pi vester exultauit vt videret diē meum vidit ⁊ gauisus est. Oēs enim q̄tquot spūales erant: suſpiratēs i spū direxit illō Eccl. xxxvj. Da mercedē dñe sustinentibꝰ te .vt q̄bent tui fideles inueniant. Sede nuptie sunt in Bſa: Que sūt copulatio filij dei cū fidei aia: vnꝰ ꝙformis volūtatis in ꝓcept̄ ⁊ ꝙsilijs .quasi individue vite cōsuetudine reūnēs. Hoc mr̄imoniū Tria bōa habet ꝓuigij. Bonū q̄dē ꝓlis. In bonis ꝙpositis: cōceptū. ⁊ In bono ꝙsensu partū. ⁊ In bono opere habet ꝓlē. Fidē aūt habet in hoc ꝙ fideliter in dei ꝙseuerat dilectōe. ⁊ Bonū Sacramēti: in anie et filij dei i dilectōis amplexu vnīōe. De sūt nuptie q̄s bō rex fecit filio suo. ℟ est. Ille būanus ⁊ būana(hoc est benigna)ō bonis cogitās deus. In ist̄ nuptijs ꝓcessit figura in Jsaac ⁊ Rebecca. ℟ est .i filio dei ⁊ ecclesia: mortua mr̄e synagoga. Quam filiꝰ dei ver⁹ Jsaac in tabernaculū sue mīs iduxit. hoc est: in diuinitas ⁊ secretū ſcḣure. Et i tāctum amauit eā: ⁊ (alꝫ vt) dolor ē qui et mortē matris synagoge accederat rēperaret. Et ꝫ maxime i deuotōe ꝓmitiue ecclesie. Sed heu nūc tāta lasciuia fidem violat ⁊ ecclesiam de gentib⁹: q̄ ⁊ ipam fastidire incipit ꝙsensus ecclesie christus. Tertie nuptie sunt filij dei in Gloria cum anima beata ⁊ cum angelis. In quibus individue vite consensus: perfectus voluntatū cōsensus. quia omīs modam facit vite individuitatē et consuetudinē quando nihil a bonis(alꝫ: beatis )diuisum habet deus. Quia suos super omnia bona sua ꝓstituit: sicut dicit Matth .xxiij. quando regiā animam in thalamū absconditi sue deitatis introducit. Psal: xxx Abscondes eos in abscondito faciei tuete conturbatiōe hominū. Hoc matrimoniū habet Bonum ꝓlis: in partu multorum gaudiorum cōtinue nouorū. Bonuꝫ fidei: quod nunq̄ violabitur impossibilitate admissiōis contrariorꝫ. Bonum aūt sacramenti indissolubilem vnionē spiritui creati ⁊ increati in lumie. Et hoc ē matrimoniū Jsueri ⁊ Hester absconditi in cōsortium regni. Hester eīm absc̄ondita. et Jsuer⁹ interpretatur beatus. Ad ꝑmas autem nuptias filius dei semel venit: neq̄ vnq̄ recessit: neq̄ vnq̄ redibit. Ad secundas multoriens venit quoties ꝑ gratiam fideli cōiungit̄ anime. Recedit aūt per peccatum ⁊ redit per penitentiam quando recōciliat dicens illud Dtere.xxj. Vulgo dicit Si dimiserit quis vxorem suam: et illa recedens duxerit virum alterum: nunq̄d reuertet ad eum vltra: ſtīquid non polluta et cōtaminata erit mulier illa: Tu aūt fornicata es cum amatorib⁹ multis: tamē reuertere ad me et ego recipiam te dicit dominus. Ad tertias aūt nuptias ꝑm corpalem ꝓtinam tuit dominus in die Ascensiōis Qui tamē semp presens fuit ꝑm exhibitionē sue diuinitatis. Et redit cōtinue reditu reuelationis: et apparitionis: ⁊ consolatōis quam facit Sanctis. Ostendens hoc quod dicit Matth. vlt. Ecce ego vobiscum sum omnib⁹ diebus vsq̄ ad consummationē seculi. Redit tamen ꝓpue In die mortis quādo traducere venit spōsam. Et redibit In die iudicij: traducens vniuersam ecclesiam. Et tunc verificabit illud Matth. xxv. Uenit sponsus: et que parate erant intrauerunt cum eo ad nuptias: et clausa est ianua. Iste sunt ergo nuptie: et talis expectatur reditus sponsi

Similitudo aūt expectantiū sic reuertentē spōsum est in Scr. Expectantes eīm Spōsum ex deo lucis venientem Uestitu nouo fulgent: Lampades nouis sonant: Musicis instrumentis concrepāt Luminibus solennib⁹ illuminant: Domos et mansionibus effluunt. Dapib⁹ ⁊ epulis delicatissimis epulant. Et in talibus se sponsi delicijs cōformāt Et Uestitus q̄dem: est varietas honeste conuersationis: omni colore virtutis adornata. De qua dicitur Esa.lxj. Induit me dominus vestimēto salutis: et indumento leticie circūdedit me. tanq̄ sponsam decorauit me. Indecorum eīm est sponsum et spōsam regio fulgere habitu: et sodales et amicos vtriusq̄ vilibus esse pannosos. Unde Matthei xxij. Eccē⁹ est qui intrauit ad nuptias nō habens vestem nuptialem. Lampas aūt est vt dicit Lasius odorus: exultatio mētis in vocem modulata (alꝫ modulationis) ꝓrumpens. Eph. v. In psalmis et hymnis exultantes ⁊ cantātes in cordibus vestris domino. Judic. v. Ego sum ego sum qui dño cantam: psallam domio deo Jsrael. Musica aūt instrumenta siue organa sunt: Tympanū q̄dem in corporis castigatione ⁊ maceratione. Chorus aūt consonantia dilectionis proximoꝝ. Chorde autem in vbilo cordis ad deum. Organū aūt in modulatione laudis diuine. et Psalterium in operis ꝓfectione. Psal.cl. Laudate eum in tympano ⁊ choro Laudate eum in chordis ⁊ organo. Lumia aūt solēnia q̄ triplicāter cōposita sūt: Lumē vbi ꝑdicatiōe: Lumē crēpli i crēpli onē: et Clarit̄ fame

in omniū ore. Mat.v. Luceat lux vestra coꝝ hominibus. Phil.ij. Inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Dona aūt quibus efficiunt sunt dona elemosynarū ꝛ oim bonoꝝ que ad cōmunicationē veniūt. Hester.ij. Largitus est mūera iuxta magnificētiā principalē. Nec.viij. Mittite partes eis q̄ nō preparauerūt sibi. Tob.iij. Si multū tibi fuerit abundanter tribue. si parū: buicpm impᵗiri stude. Dapes aūt ꝛ epule sūt interiores in sancto spū refectiones.j. Cor.v. Epulemur in azymis sinceritatis ꝛ vitaꝝ. Ps̄.xl. In voce exultationis et cōfessionis sonⁱ epulantⁱ. Lu.xv. Epulari ꝛ gaudere oportebat qꝝ frater tuus mortuⁱ fuerat et revixit: perierat ꝛ inuentⁱ est. Sic q̄ similes sitis boīb⁹ expectātib⁹ dñm suū qñ reuertat a nuptijs. Sequit

## Ut cū venerit et pulsauerit: cōfestim aperiant ei.

B 2

Tria b dicit propter que patos oportz nos esse Unū Aduētus Qui est ex gre dei. Scōm est Pulsatio Que etiā ex gre sua est. Tertiū est Ex pte nr̄a Oō est Apertio. Aduentus cū debet esse gratus. Pulsatio desiderata. Aptio aūt festinata. Uenit aūt dñs Dupliciter. Uisitando p bonū ꝓpositum in gratia. et Uocādo per infirmitates in fine vite. Simil'r Pulsat Dupl'r. Pulsat cū Inetando ad pfectionē boni concepti p inpulsatiōes spūs. et Pulsat per symptomata mortis in finem exitus.

De Primo aduentu.j. Cor.iij. Veniet dñs ꝙ illūmabit abscōdita tenebraꝝ ꝛ manifestabit consilia cordium. et tunc laus erit vnicuiq; a deo. Lū cū dñs per gratie deuotōnē mētē intrauinsitatim cor illuminat ad bonum concipiendū ꝓpositum: et manifestat consilia pfectionis ad salutem. Ps̄. xcv. Exultabūt oīa ligna silue a facie dñi qm̄ venit. Omnia cū in anīa q̄si virentia tunc exultant. Uiret boni ꝓpositi conceptione. Fronder vbis salutis in dei confessione. De Pulsatione autem: illi aduentui rñdente dicit Lanfr̄. v. Uox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi soror mea amica mea: colūba mea: immaculata mea. quia caput meū plenum est roꝛe: ꝛ cincinni mei guttis nocium. Sic cū ōe pulsans: p incitationem spūs ad boni ꝓpositi pfectionem. Soror aūt vocat: pter castitatem amoris. Amicam: pter recti tudinē (al's tenerit udinē) dilectionis. Columbā: pter Innocentiā simplicitatis. Immaculatā: pter imunitatē pcī in bone state cōuersationis: Promittēs q̄ caput deitatis (al's diuinitatis) eius plenum est roꝛe gratie ad fecunditatem spūalis germinis. Et cincinni (per q̄s euaporantia a capite deitatis (al's diuinitatis) in in humanitatē: signant: sunt plena guttis noctiū. hoc est: humore consolatiōis: estū tribulatiōis refrigerantib⁹ in noctib⁹ aduersitatuꝝ huius seculi. Apocal.iij. Ecce ego sto ad ostium ꝛ pulso: si quis audierit mihi introibo eum et cenabo cū eo: et ipe mecū. quia Interiores i gratia ꝑparabo refectiōes

al's Uiret ei mōs frute. Floꝛet boni, p pos. cē

De Aduentu aūt Scō Qui est p imissionem infirmitaꝝ: dicit Isa.v. Ecce festinus velociter veniet non est deficiens neq; laborans in eo: et non dormitabit neq; dormiet Quia p infirmitatē mors oppoꝛtūnē cessat, Et non deficit. Quia ꝓinuc plus ꝛ plus aggrauat. De Pulsatiōe illi aduētui respondente dicit Prouer.xvj. Nunciꝰ mortis indignatio regis. Isa.xxvij. Spūs robustoꝝ q̄si turbo impellens parietem. Hoc cū fit q̄n mors pulsat ad introeundum: confestim aperiāt ei. Diligens cū aduenierit dñm Sive ad gratie augmentū: Sive ad remunerandū venientem: statim apit venienti. Apit aūt: Primo aduentui per deuotionē. Scō aūt per exitus ad eum congratulationem. De Primo dicit cum Sponsa Can. v. Surrexi vt aperem dilecto meo. Quia nisi cito apiatur ei per occursum deuotionis: timendū est q̄ transeat. Sicut Ibidē sequit. Aperuit ille tam dedi nauerat atq; transierat. De Aptione respondente Scō aduentui et pulsationi: quando p desiderū moriendi desiderat ania transire cū iudice desiderato ad requiē: ꝛ in ps̄.cxvij. Aperite mihi portas iusticie: ingressus in eas confitebor dño: hec porta dñi iusti introibūt in eam. Qui cū scit se ad requiem transiturū: q̄ mors sua introitⁱ est vite: Iste statim ꝛ cum Paulo Phil'.j. Cupio dissolui ꝛ esse cum christo. multo magꝭ melius.

## b Beati serui illi: quos cū venerit dñs inuenerit vigilātes.

Hic post Ammonitionē tāgit huius Sollicitudinis rōnem. Tangit aūt Duas rōnes. Una q̄dē sumptam a ratione Mercedis. Alia aūt a ratiōe Periculi furis: quod iminet ei q̄ non vigilat sollicite. Illa aūt que sumit a ratione mercedis Tres habet ꝑgraphos. Unus q̄dem sumit a rōne beatitudinis in Genere. Alius aūt sumit a quadā illius beatitudinis in Specie. Tertⁱ aūt ē ipse Lōclusio istoꝝ duoꝝ. Et explicat Vigilandi modus: fm distinctiōes vigiliaꝝ. De Primo aūt ꝛphmit Tria. Rationē mercedis ꝛ laudis. Condicionem et debitū vigilantis. et Vigilantⁱ meritū laboris. De Primo dicit Beati Janduū dicit; est q̄ Beatitudo sonat aliq̄d pfectum. Uñ Brūs in vigilando est: pfectionem attingens vigilie. Vigilie autem beatitudo est: sob dietarē sensuum ab ineunte etate ad dominū ꝛ sapientiā ostendere (al's ostēdere) et omnē modū obseruantie ostendere ad studium sapientie. Eccl.xxxix. Cor suum tradet ad vigilādum diluculo ad dominū qui fecit illum. et in cōspectu altissimi deꝓcabitur. Vigilia enim sicut dicit Pbus: est expassio caloris et spiritus ad exteriora corpoꝛa sensuum. Et summū eius est: q̄ ad deum et sapientiā extendatur. Iste cū semp vigilat qui spiritum totum ad dominū aduentū extendit. Et ille talis est beatus qui semp corde ad deū vigilat. Lanfr̄. v. Ego dormio ꝛ cor meū vigilat. Si cū semp homo sit vigil: ꝛ quando dormit propter necessitatē corpis q̄ etiam somniat domini aduentum: ille vigilia sua beatus est. Isaie.xxvj. Anima mea desiderauit te in nocte: sed ꝛ spiritu meo in p̄ corde meo de mane vigilabo ad te. Ps̄.26. Deus deus meus ad te de luce vigilo. Somnus cū pigri est. Piger aūt oīa negligit. Prouer vij. Usq; quo piger dormis: paululum dormies: paululū dormitabis: et veniet tibi q̄si viator egestas: et paupies q̄si vir armat⁹. Est g̃ Beatitudo ista in

hoc. ⁊ homo cor de vigilet: et sollicitus die ⁊ tinua: sensus ⁊ spiritum extēdat ad ea que dei sunt. Que sunt sibi cōmissa de cura primorū. Condiciones autē tāgit: qñ dr. [seruū] Im domo nati. ꝑcio sāguinis compati: ⁊ i bello adq̄siti ⁊ reseruati. ps. cxv. O dñe q: ego seruꝰ tuꝰ: ego seruꝰ tuꝰ ⁊ filꝰ ancille tue. Seruꝰ inquā i bello adq̄situs ⁊ reseruatꝰ. ⁊ tcr. seruus ꝑcio sanguis emptus. et filꝰ ancille. hoc est: ecclesie in domo natꝰ: eius a sacramentis nutritus. Causam aūt britudinis istoꝝ enumerat qñ dr. [quos cū venerit dñs inuenerit vigilātes] Venit enī dñs sicut fur. i. Thes. v. Dies dñi sicut fur ita in nocte veniet. Apocal. iij. Veniā ad te sicut fur in hora quā ignoras. Hoc enim i bonis magis ē laudabile: qō fit ex habitu plꝰ q̄ ex pmeditatōe: sicut dicit .pbus. Et ideo si nō pulsos: inuenire patos: signū est q ex habitu vigilēt. Et illi nō vigilāt nisi ꝓpt bonū: ⁊ ideo ꝓcio ois sunt laudabiles. Mat. xxiv. Vigilate ⁊ orate: ⁊ nō intretis in tentatiōē. i. Pe. v. Sobrij estote ⁊ vigilate. q: aduersarius vester diabolꝰ circuit q̄si leo rugiēs quē buor et. cui resistite fortes in fide. Sūma cni sollicitudie vigilādi ē. Tum ꝓpt aduēt⁹ dñi incertitudinē. Tū ꝓpt studiū adiscende sapie: ⁊ laborē. Tū ꝓpt cōmissoꝝ pulsionem. Tū ꝓpt ipi⁹ vigilie vtilitatē. De Aduēt⁹ quidē incertitudine dicit Mar. xiij. Vigilate q: nescitis q̄ hora dñs vester vēturꝰ sit. De Studio aūt sapie: cui sp attendādū Lañ. v. Ego dormio ⁊ cor meū vigilat. De Vigilia cōmissoꝝ Lu. ij. Pastores erāt in regione eadē vigilātes: ⁊ custodientes vigilias sup gregē suū. Psal. cxx. Ecce nō dormitabit neq; dormiet q̄ custodit isr̄l. De Utilitate vigilie ⁊ sobrietate Ecci. xxxj. Vigilia honestatis tabefaciet carnes. hoc est: carnalē cupiscentiā. ⁊ eo gitatꝰ illꝰ auferet somnū: hoc est: pigriciā dormitantē. Vigil enī ꝓpat seipm. somnolētus aūt ꝓcupat a piculo. ij. Regū. iij. Banaa ⁊ Rechab interfecerūt Isboseth (vir confusionis) dormientē in feruenti die: dormiētē sup lectū: cū ostiaria purgans triticū obdormiuisset. Banaa respondens significat penā petō respondentē. Rechab autez mollis pater sigē carnis mollicē. Hi intrāt i domū viri ꝑ fusionis eterne (al's: in ne) dormiētis in feruore diei. ꝑ est: in domū ꝓcupite carnali seruiētis ⁊ lasciuiēti in stratu suo. ostiaria ancilla: ꝑ ē: ratōe (q̄ purgare deberet triticū. ꝑ eanimi in ꝓbo dei refectoez) dormiēte. Et ꝓcussērūt eū i inguine ꝓ appetitū fornicatōis. ⁊ mortuꝰ ē. ⁊ regnū ⁊ bonor regni ablata sūt ab ipo. Hec oia effugit q̄ sobrietē ⁊ vigilias diligit. Et ideo dr. Cato. Plꝰ vigila sp. nec somno dederis esto. Iō cuā Mat. xxvj. dixit dñs Petro. Simon dormis: nō potuisti v̄ nā horā vigilare mecū? Et ꝑ dr. [qs cū venerit dñs inuenerit vigilantes]

B 2

**Amē dico vobis q̄ ꝓcinget se ⁊ faciet illos discūbere: ⁊ trāsiēs mistrabit illis.**

Dic ponit Retributōis. ꝓmissionē: ꝓmittēs promissionis confirmationē: cum dicit [Amen dico vobis] hoc est: vere dico vobis. Quāuis īmobile sit dei verbum: simplicis promissiōis: tū humano modo nobis et infirmitati nostre condescens ad promissionē: ponit assertionis ⁊ iuramēti confirmatiōez. Hebre. vj. Volens deus ostēdere pollicitatiōis sue heredibus īmobilitatez: interposuit consilij sui iusturandum: vt per duas īmobiles res quibus impossibile est mentiri dei: firmissimū habeamus solacium: qui confugimꝰ ad tenendam propositā spem: quā sicut anie ancoram habemus tutam et firmam [q̄ ꝓcinget se.] Ecce promissio retributiōis. Et tangit Tria. Gloriosam ex retributionis preparationem. Nostri ad suscipiendū retributionē: cōmodas dispositionem. et Honorificā nimis in retribuente remuneratonem. De Primo dicit q̄ [ꝓcinget se] hoc est: gloriose se ad retribuendū q̄ sepm ꝑparabit. Ꝓcingit enī se humiliter in obsequio. Joan. xiij. Quādo adhuc mortalis: surgit a cena: et posuit vestimenta sua: et linteo ꝓcinctus misit aquā in peluim: cepit lauare pedes discipulorꝝ suorum et extergere linteo quo erat ꝓcinctus. Et quod tunc fecit ad humiliatis obsequium: in gloria immortalis exhibet ad decoris premium. Sicut autem dicit Augustinꝰ sup illud Psal. xcij. Dominꝰ regnauit decorem indutus est: indutus est fortitudinem ⁊ precinxit se vtute. Nos cingimur ad operandum. Succingimur ad ambulandū. Accingimur ad pugnandū. Ꝓcingimur autem ad ministrandū. Et de Cinctione quidem dicit Esaie xj. Erit iusticia cingulū lumborꝝ eius: et fides cinctorum renum eius. quia Non bene operatur cui (al's cuius) lumbi per flurum defluunt. Nec bene accepta est deo operatio in qua delectamenta carnalia fides non restringit. De Accinctione aūt dicit Ps. xliij. Accingere gladio tuo sup femur tuū potentissime. Gladiꝰ enī verbi dei peccatores trāsuerberans femur premit: quando in nobis illecebras occidit. Et dicere possim. j. Corinth. ix. Castigo corpus meū ⁊ in seruitutē redigo: ne forte cū aliis ꝑdicauero: ipse reprobus efficiar. De Succinctione aūt dicit. j. Petri. j. Propter quod succincti lumbos mētis vestre sobrij speret in eā que offertur vobis gratiam. Ad Ephes. vj. State ergo succincti lumbos vestros in castitate preparati ad iter ceptum in profectu meritorū. De Ꝓcinctione autem dicit Job. xij. Balteum regū dissoluit: et ꝓcingit funes renes eoz. hoc est: In ministris suis: secularī pompa deposita: in asperitate ⁊ humilitate facit eos sibi ministrare. Sic ⁊ ipse dominus secularib⁹ pompis dimissis: asperitate ⁊ humilitate ꝓcinctus: discipulis ministrauit. In gloria aūt iam indutus decore glorie corpis: ꝓcinget se quando decorem oim angelorꝝ ⁊ beatorum anterius sibi adhibet. Hoc enī est Ꝓcingit: anterius sibi aliquid adhibere. Adhibebit igitur sibi anterius illum ꝓcisum decorem beatorum: q̄s omnes in gloriam sanctoꝝ cōuertet. ⁊ sic se ad obsequendū ꝓparabit. Sic enim etiam verum est quod dicitur ad Hebreos. j. Nonne omnes sunt amministratorij spiritus in ministeriū missi ꝓpter eos qui hereditatem capiunt saluti, Job. xl.

Circūda tibi decorē et esto gloriosus ⁊ in sublime
£ 2 erigere. ¶Et faciet illos discūbere. ¶Ecce Lom
moda multū nr̄a dispositio. Sic em̄ ōr glo. Nr̄m
discumbere est in regno quiescere. Discubitus em̄
est cōmoda corpis positio: cōposita ex iacendo se
dēdo: q̄ dorsum molli recipit reclinatorio ⁊ infe
riora molli recipiunt. Matth. viij. Recūbent cū
Abraam: Isaac ⁊ Jacob in regno celor̄. Recubi
tus aūt ille siue discubit⁹ est fm sedes ⁊ loca ⁊ mā
siones paras in glia. De q̄bus ōr Joan. xiiij. Va
do parare vobis locū. Etsi pauero vobis locū: ite
rum veniā ⁊ assumā vos ad meipsum. Et Ysa. In
domo patris mei mās̄iones multe sunt. in his glo
rie sempiterne receptaculis facies illos discūbere.
Sicut Gen. xliij. Fratres Joseph sederūt ⁊ discu
buerunt corā eo in glia sua: remoto aūt (al's omni)
incōmodo corpis ⁊ anie. Apocal. xxj. Jam nō erit
ampli⁹ neq; luct⁹ neq; clamor: sed nec vllus dolor
que prima abierūt. ¶Et transiēs ministrabit
illis. ¶Transibit q̄ nunq; transibit: q̄ stabilis ma
nens dat cuncta moueri. Psal. ciij. Tu aūt idem
ipse es ⁊ anni tui nō deficient. Trāsibit em̄ Triplī
ci transitu in gloria ministrādo. Corpali videlicz.
Mentali. Et corpali simul ⁊ mentali. Corpali q̄
dem transibit in scpso: q̄n post iudicū de aere in
quo occurrunt ei sancti cum eis mouebit. j. Tes.
iij. Rapiemur cū illis obuiā christo in aera. et sic
semp cum dño erimus. Mentali autem transitu
nō transibit in se: sed in sanctis: q̄n nouis illumi
nationibꝫ ⁊ cōsolationibꝫ reficiet scōs. Eccl. xxiij.
Transite ad me oēs q̄ cōcupiscitis me ⁊ a genera
tionibꝫ meis adimplemi. Simul aūt corpali ⁊ mē
tali transibit in sanctis q̄n sensibꝫ corpis exhibe
bit gl'iam corpis: ⁊ menti exhibebit gloriā deitat⁹
Joan. x. Per me si quis introierit saluabit⁹ ⁊ ingre
diet ⁊ pascua inuenie. Bto Aug. Foris egredies
pascet in saluatoris hūanitate. Intus egrediens
pascet in saluatoris diuinitate. Et sic verobiq; pa
scua inuenie. Ezech. xxxiij. Ego ipe pascam oues
meas ⁊ accubare eas faciam. Sic igit transiens
ministrabit illis.

## Etsi venerit in secunda vigilia etsi in tertia vigilia venerit: et ita inuenerit: beati sunt serui illi.

Hic ponit Subdistinctionē (al's sub distinctī
one) vigiliar̄: beatitudines vigilantiū. Tangit aūt
Duas vigilias: in q̄bus magn̄ laudabile: vigilare

Ad hoc aūt intelligendū Notandū est q̄ Quat
tuor sunt vigilie noct̄: que distincte fūt a Scris:
et in q̄bus nor nihil de lumie diei habet admixtū.
Quar̄ Prima vocat Intempestū que est quasi
primus somnus in primis tribꝫ horis noctis. Et
tunc somn⁹ est valde profundus ⁊ obscur⁹. Et ideo
paucissima somnia sunt illi⁹ hore siue vigilie. q̄a
spissus fumus resolui⁹ a loco digestiōis obscurat
organa sensuū ⁊ opilat organa q̄ phātasmata et
motus a sensibilibꝫ facti in eis apparere non pos̄
sunt. De hac vigilia mentio fit. iij. Reg. iij. Surr̄
gens intempeste noctis silentio: tulit filium meuz
de latere ancille tue dormientis ⁊ collocauit in si
nu meo. Q. d. quando grauissim⁹ sopor erat: non
potui capere ablationem filij mei viui: et reposi
tionem filij sui mortui in sinum meū. Secunda
aūt vocat Conticiniū que est quasi secundus so
mnus: quando iam spissitudo fumor̄ cibi aliēn̄
tulū sunt attenuati: et mēbra corpis conscendūt iā
suauiori somno: mēbra reficiente ⁊ nutrimentum
sepante eam in stomacho: q̄n in epate: Jta q̄ hūor
cibalis iam infundi incipit et trahi versus venas
et grauat eas. Et quia tunc mor⁹ inor̄ dinati calo
ris residere incipiunt: Jdeo cōticiniū vocatur. Et
de hac vigilia mētio fit Sap. xviij. Dum em̄ quie
tum silentium tenerent omnia: et nox in suo cursu
medium iter haberet: omnipotēs sermo tuus ve
nit. Nec em̄ vigilia extendit vsq; ad mediū noctis
Et habet etiam tres horas priculares. Tertia au
tem vigilia vocat Gallicaniū: quando iam ab an
gulo medie noctis sub terra sol incipit ascendere.
Et de hac vigilia mētione facit dūs Matth. xxvj.
Hac nocte anteq̄ gallus cantet: ter me negabis.
Tunc em̄ pter solis ascensum moueri incipit nu
trimentū ad exteriora organa sensuum. Et ideo so
mniare incipiunt paulatim animalia et moueri. Et
ideo quedam garriūt: et galli cantant. Quarta au
tem vigilia vocatur Antelucaniū: quando sol ver
sus orizontem appropinquare incipit. et ideo tūc
nutrimentū ab interiori motu in tertia vigilia inci
pit supfundi organis sensuū: ⁊ somnus incipit
attenuari ⁊ dulcescere: et somnia incipiūt mulcapli
cari et suaui motu organorum a nutrimento. Et
ideo animalia tunc sunt multi garritus. Et gallo
rum cantus crebr̄scunt. Et de hac vigilia mentio
fit Exo. xiiij. Factum est in vigilia matutina respe
xit dom⁹ super castra egyptiorū et subuertit ro
tas curruum: ferebanturq; in profundum. Mat
thei. xiiij. Quarta aūt vigilia noctis venit ad eos
ambulans supra mare. De omnibus his quatuꝫ
or vigilijs simul dicitur Mar. xiij. Nescitis quā
do dom⁹ vester venit: sero: an media nocte: an
gallicantu: an mane. Quelibet aūt istarum vigi
liarum fm Astronomos in tres horas distribu
itur. Et sic nor habet duodecim horas: sicut ⁊ di
es. Joan. xj. Nōne duodecim hore sunt diei. Sed
tunc prima hora noctis vocatur crepusculū: et vl
tima vocatur diluculum. quia prima hora noctis
lucem solis habet mergentē (al's vergētem) in te
nebras. et vltima habet eandem emersam de tene
bris ad lucem diei. Sed ille due partes horarum
non vocāntur vigilie. quia in illis exhibe non so
lent poni: eoq; in illis cōmuniter homines vigilāt.
De quattuor vigilie solēt a Scris attribui Quat
tuor etatibus hominū: Jta q̄ prima sit Pueritia
et Juuentus habens ante se quasi vnam partem
hore infantiam. Secunda autem sit Virilis etas
quando vita nature stat in robore. Tertia autem
sit Senectus: quādo iam declinante virtute: stat
adhuc substantia: et corpor̄ ⁊ mēbror̄ habitudo
Quarta aūt sit Senii: quādo defecta iam fructe
etiam corpus incipit rugari ⁊ incuruari et defor
mari. Et fm hoc de prima vigilia non facit dom⁹
nus mentionem. quia illa mersa est in etate humi
da: et nullam habet experientiam. Et ideo in illa

dormitare habet ignoscentiã ꝛ miscõiam. De vltima etiam nõ facit mentionẽ.qz illa ꝛ ꝓture ꝛ corꝑ poꝛe deficit ꝛ defecta est.ꝛ ideo a laboꝛe solliciturdi nis excusata.qz q̃si enervata est. Sed de scõa que est in roboꝛe:ꝛ ꝓtutis:ꝛ corꝑis. Et de tertia q̃ licꝫ iam ꝓture declinet:nõ tñ est notabilis defectus.et habet iã expientiã faciendoꝝ. Et ideo illis duabꝫ maioꝛ indicꝫ sollicitudo: et fures ꝛ latrones illis magis insidiant.quia in illis boꝛis magis q̃etus est somnus. Hoc est q̃ qõ dicit [Si venerit in secũda vigilia: ꝛ in tertia vigilia venerit ] q̃n fures solent insidiari.ij. Thes.iij. Ipsi diligenter scitis quia dies dñi sicut fur ita in nocte veniꝫ et. Apocal.iij. Si nãũt nõ vigilauer⁹: veniã ad te sicut fur ꝛ mouebo candelabꝝ tuum de loco suo. Fur enī ve ꝛ Labeo õt:a furno õr:qõ est nigꝝ. quia in nigro hoc est in obscuro venit. Volut enī dñs incertã ꝛ ignoꝛatã nobis esse hoꝛã mortis vt semp simus parati. Matth.xxiiij. Et vos estote parati: qz q̃ hoꝛa nõ putat⁹ filius hois veniet. Et ideo dicit Amos.iiij. Preparare in occursum dei tui israel. Exo.xix. Estote pati in diez crastinũ.hoc est:in q̃dꝫ libet futuꝝ. Heñ.xxx. Rñdebit mihi eras iustitia mea:cũ placẽ tempus venerit. Et hoc est qõ sequi tur[et ita inuenerit ]vigilantes scz ꝛ sollicitos qz tales nunq̃ puniunt⁹ a morte ꝛ a veniẽte dño sed sp ꝓuenitur ꝛ mortem ꝛ dñm. Vñ Sap. iiij. Justus si morte ꝓoccupat⁹ fuerit in refrigerio erit quia lz tpe ꝓoccupet:tñ ꝓparatione semp ꝓuenit morte. Job.xiiij. Dixit Job ꝓparatus vocabis me et ego rñdebo tibi:operi manuum tuaꝝ porriges dexteꝛã [Beati sunt serui illi ] beitudine act⁹ ꝓfecti fm vigiliaꝝ solliciturdinẽ. Prouer.viij. Beatus hõ q̃ audit me ꝛ obseruat ad fores meas q̃tidie.q̃ inuenit me:inuenit vitam ꝛ hauriet salutẽ a dño. Et sic ideo vigilantes sunt beati.

**Hoc aũt scitote quoniã si sciret paterfamilias qua hoꝛa fur veniꝛet: vigilaret vtiqꝫ: et non sineret pfodi domum suum.**

Ecce Secunda rõ ad ꝓcautela periculi. Duo autẽ facit in hac rõne. Quoꝝ Primũ est Similitudo ꝓmissa bũana in cautela periculi. Secõm autẽ Ammonitio cautele sumpta a dicta similitudie. De Primo Duo dr. Premittit enī assertiõez. ꝛ Secõ supponit Similitudinẽ. De Assertione dr sic[ hoc aũt scitote ] q.d.ex vbis meis ꝛ bũana rõne[ scitoꝫ re ]qz Quicqd satur est verũ:et falli (al⁹ fallere) nõ põt. Prouer.viij. Justi sũt oẽs sermones mei: et ñ est in eis prauũ q̃d atq; puersum[ Q̃m si sciret paterfamilias ] q̃ habet curã gubernande dom⁹ ꝛ familie. Et hinc debet esse similis doctor ꝛ gubernatoꝛ ecclie. Mat.xiij. Jõo ois scriba doctus in regno celoꝝ similis est boi patrifamilias qz pfert de thesauro suo noua ꝛ vetera [qua hoꝛa fur veniret ] qui in nigro. hoc est in obscuro aufert.quia ille est diabolus qui aufert. Joan.x. Fur nõ venit nisi vt furet ꝛ macret ꝛ perdat. Qui aũt improuisus venit:non vt ꝑdat:sed vt fm meꝛita rependat:nec est fur. Sed in aduẽtu habet furis similitudinem Ille est Judex filius hois.quia ille sicut fur veniꝫ improuisus. Matth.xxv. Meꝛdia nocte clamoꝛ factꝰ est:ecce sponsus venit. Eccles ix. Nescit hõ finem suũ:sed sicut capiunt pisces hamo et aues laqueo: sic capiunt hoies in tpe malo.]. Thes.v. Cum dixerint pax ꝛ securitas: tũc repentinus supueniet interitus [vigilaret vtiqꝫ ] Bẽ oculos ꝛ sensus ad lumẽ aperet. Et ita vigilat homo de salute sua sollicit⁹ oculos ꝛ sensus ad creꝛ num lumen apiendo:ꝛ cauẽdo ne dom⁹ corꝑis sui improuisa morte suffodiat:et thesaur⁹ anie ꝑdatur. Dom⁹ enī corꝑis: dom⁹ lutea est ꝛ defacili suffodit. Job.iiij. Qui habitãt dom⁹ luteas ꝛ terꝛenũ habent fundamentũ: velut a tinea cõsument ij. Loꝛ.v. Scim⁹ q̃m si terrestris dom⁹ huius habitatiõis nostre dissoluat: eternã habem⁹ in celis Et hoc est qõ sequit[ et non sineret pfodi domũ suam ] Supple improuisse. qz fundaret eam supra petrã vbi suffodi non põt. Mat.vij. Venerunt flumia ꝛ flauerũt venti ꝛ irruerũt in domũ illã:et nõ cecidit. Fundata enī erat supra petram. Thesaurũ etiã reponeret i celo. et tũc isidias a furibus ñ pateret. Matth.vi. Thesaurizate vob thesauros in celo vbi neq; erugo neq; tinea demolit: et vbi fures nõ effodiũt neq; furant. Jdeo ]. Pes dicit in hereditarẽ incoꝛruptibilẽ ꝛ imarcessibilem et incõtaminatã cõseruatã in celis.

**Et vos estote parati:quia qua hoꝛa non putatis filius hominis veniet.**

Conclusio est a Simili. Et: Coniunctio que vide Copulatiua:illativa ẽ. Et est sensus: Ergo [et vos estote parati ]qz ad silitudinẽ furis contꝛnue ꝓfodit dom⁹ inhabitatiõis vestre. Psã.cxviij. Paratus sum ꝛ nõ sũ turbat⁹.ij. Loꝛ.ix. Ecbata parata est ab anno priore:ꝛ via emulatio ꝓuocauit plurimos. Emulãdo parati esse debem⁹ vt alios ad silem ꝓpationem ꝓuocem⁹ [qz q̃ hoꝛa nõ putatis ] eoꝝ eam ꝓuidere non poteritis. Act.j. Non est vestrũ nosse tempoꝛa vl momẽta que pater posuit in sua ꝓtate. Sicut enī nihil certius est mortenta nihil incertius est hoꝛa mortis[ filius hois veniet ]hoc dicitꝛquia in humana natura in qua iudicatus est: alios iudicabit. Apoc.j. Ecce veniet cum nubib⁹:ꝛ videbit eum omnis oculꝰ et q̃ cũ pupugerũt. Primo in Judicio particulari vniuscuiusq;. Et deinde in Judicio vniuersali oĩm. Joan.xix. Videbũt in quẽ transfixerũt. Joã. v. Pater nõ iudicat quenq̃. iudiciũ oẽ dedit filio. Et Ibidẽ. Pater dedit ei iudiciũ facere quia filius hois est. Nolite miran hoc. Sic g̃ ꝓnes ad vigilandum inducit.

**a Jt aũt ei Petrus. Domine: ad nos dicis hanc parabolã an ꝛ ad omnes.**

Hic incipit paro illa de ẽstione ꝛ resp̃siõe Petri. Multa enī dixerat dom⁹ Quedam cõmunie pertinẽtia ad omnes: Quedã aũt specialiter ad discipulos: Quedã figuratiue dicta: Quedã aperte.

Et ideo querit Petrus dicens Dñe ad nos dicis Et diuidit in partes duas. In quaꝝ Prima ponitur Questio Petri. Et in Scda Rēspōsio dñi mini Dicat ḡ Dñe Ad nos ne discipulos et apl̄os m̄ dicis pmonendo nos hanc parabolam hoc est: similitudinariū sermonem An ad omnes prelatos t subditos: apl̄os: siue discipulos. An t ad alios omnes indifferētes homines: Parabolā aūt vocat silitudinariū sermonē. Sicut De lumboꝝ pānctione. et Aduentu furis. Et hmōi. Sublimia em̄ instituta sunt que oportz obseruare expectantes dñm. Et ideo querit Petr⁹ Si hec tm̄ ptinet ad Apl̄os t Successores eoꝝ: An etiam ad alios omnes expectātes dñi iudiciū. Tit. ij. Sobrie et iuste t pie viuamus in hoc seculo expectantes bēām spem: t aduentuꝝ glorie magni dei. Malach. iij. Ecce venit: et quis poterit cogitare diem aduentus eius: Et qs stabit ad videndum eum: Et ideo non est mirū si dubitat Petrus de his q̄ ptinent ad tanti aduēctus pparationem. Et quibusdā em̄ verbis aduentus ad iudicium: videt ptinere ad Apl̄os solū t eoꝝ successores. Sicut et illo Matth. xix. Cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue: sedebitis t vos super sedes duodecim iudicātes duodecim tribus israel. Et q̄busdā aūt videt ptinere ad omnes electos Matth. xxiij. Vbicunq; fuerit corpus: illuc congregabunt t aquile. Sed quo ad Judiciariā potestatē ptinet ad Apl̄os t successores Apostoloꝝ: q̄ iudicabunt cum chō. Quo ad bñdictionē aūt t possessionē beatitudinis: ptinet ad omnes electos hoc q̄ in ante habitis dictum est. Et ideo ꝛ p̄ncipaliter hmōi sollicitudo indicat prelatis qui sunt successores Apostoloꝝ. tamē sm̄ modū vnuscuiusq; ptinet ad omnes. Unde hec fuit causa dubitationis Petri.

## Dixit autem dñs Quis putas ē fidelis dispensator et prudens

Hic incipit Rēspōsio dñi de solutiōe q̄stionis inducte. In hac aūt Rēsponsione Tria continent In quoꝝ Primo Beatitudie magna extollit vigilans et se ad aduentum dñi pparans: et ostēdit esse rarus. In Scdo Mali serui ostenduntur stipendia maloꝝ meritoꝝ. In Tertio per modū suppradicti Dissoluit Petri questio. Dicit q̄ ad vnū plus ptinet cui plus cōmissum est. Et ad alterum minus cui min⁹ cōmittit. In Prio hoꝝ Tria continent. Eius scz q̄ dicta obseruat raritas. et Obseruantis beatitudo. et Eiusdem beata remuneratio. Hoꝝ aūt Primū rursus Scz ptinet. Quorū Primū est Hec Obseruāt raritas. Scōm In dispensando vnitas. Tertiū In cōmisso fidelitas. Quartū Prudētie et circūspectionis et sagacitas. Quintum Vocationis eiusdē puritas. Sextum est Finis vocationis eius ostensa sinceritas. De Primo hoꝝ dicit Quis putas iem est A.d. Tu q̄s Petre An ad oēs dicam preparationis inducte et sollicitudinis parabolā. Sed quis putas est qui teneat ea que dicta sunt: Deus em̄ rara avis ē in terris tante perfectionis homo qui sollicitudinem illam exhibeat. t illam fidem ad me ostendat. Luxviij. Cum venerit filius hominis: putas inueniet fidem supra terrā: Eccles. vij. Virū de mille vnum reperi: mulierē ex omnib⁹ nō inueni. j. Esdr. iiij. Jā querit inter dispensatores vt fidelis q̄s inueniat. Pro. xxj. Oēs declinauerūt simul inutiles facti sūt non est qui faciat bonū: nō est vsq; ad vnū. Phil. ij. Omnes que sua sunt querunt: nō que Jesu christi. Reg. xix. Ego relictus sum solus t querūt animā meam Quis ergo putas est talis: et tantus fidelis in cōmisso sibi grege: vel talēto dominorum dñi sui: Fides em̄ vt dicit Aug⁹ componitur a fiant t dicta. Et dicit fides quando dicta facta compensant. In cōmisso em̄ gregis et cōmisso talento bonoꝝ: magna pmanunt. cum compensant facta: tunc est fidelis in cōmisso qui hec facit Si aūt non fit vel minus fit: ille non est fidelis. Prouer. xx. Multi misericordes vocant: virū autem fidelem q̄s inueniet: Sic fidelis in cōmisso fuit de quo dicit. j. Reg. iij. Cognouerūt aūt omnes a Dan vsq; Berlabee q̄ fidelis Samuel ꝓpheta esset dñi. Et ideo ipe summus sacerdos: bona pro tāfideli dispensatore impetrat: vt dicēs. Reddat tibi dominus pro fenore quod cōmodasti dño. j. Reg. ij. Ille em̄ fidelis fuit quia omnia que pmisit: exhibuit in facto. Est aūt t alter fidelis in cōmisso pceptoꝝ: qui omnia sibi imposita t imperata ad bonoꝝ dñi sui fideliter pagit. j. Re. xxj. Quis in omnibꝰ seruis tuis sicut David fidelis i regno tuo: ingrediens t egrediens t pgens ad imperium regis: Est Tertio modo fidelis in obsecō: non seruiens ad oculū vel pro mercede: sed ex fide quā habet ad dñm. Eccl. xxxij. Si est tibi seruus fidelis: sit tibi ḡsi anima tua Quarto modo adhuc fidelis est Qui omnes diuinas et gloriaꝝ dñi in potestate accipies: nihil ꝺ oīb⁹ sibi attribuat. Bern. Fidelis pfecto miſter eris: si de vniuersa gra dñi tui: etsi transeunte per te: nihil manibus tuis adherere cōtingat. Et sic fidelis fuit Joseph Benes. xxxix. Ecce dñs meus oīb⁹ mihi traditis ignorat quid habeat in domo sua preter tcā vxorem eius ea: quomō ergo malū possum hoc facere: iniq; delicat scz: t peccare in dominū meū: Est Quinto modo fidelis Qui omnia ad deum refert: fidei dñi omnia cōmittens: et ꝓter solam spem quam in deum habet seruiens. Eccl. xlv. In fide t lenitate ipsius sanctum fecit illum: et elegit ipsum ex oī carne. Et sic fidelis fuit Abraam Rhoma. iiij. In repromissione dei non hesitauit diffidētia: sed cōfortatus est fide: plenissime sciens quia quecūq; pmisit ei deus: potens est t facere Sexto modo fidelis est Qui omnia que credit operibus ostendit: sola dilectione omnia complens ad que fides illuminat. Gal. v. Fides que p dilectiōem operatur Jaco. ij. Fides sine operibus mortua est. Et Ibidem. Ego ostendam tibi ex operibus fidem meā. Omnibus ergo his modis Quis putas est fidelis: Si cui aliqs istoꝝ modoꝝ deficiat: non potest dici fidelis. Aut em̄ pmissa non cōpleꝫ. Aut pceptа non implet. Aut fraudat obsequiū. Aut bona subtrahit. Aut ea que facit infideliter ad dominū non refert. Aut fide mortua: sicut demones credūt: t in rem creditaꝝ apud deum non habens

spem:non tendit:z ideo fidelis non reputat[dispensator.] Hic notat in dispensando vtilitas. Dicit em Dispensator qui p diuersitate psonaz:et tempoz:z locorum:et bonorum sibi cōmissoz um vtiliter distribuit distribuenda:et vtiliter reseruat reseruanda. Talis ergo qrit est dispensator. Talis fuit dispensator domus: Joseph Genes.xliij. Oportet aūt dispensatorē Tria habere. Primus q̄dem Ut sit idoneus sine crimine existens. Scōo aūt Ut gratiā quā accepit in bonis interioribz vel exterioribus libenter amministret et dilectiōe quā habet ad familiam supra quam cōstituit. Tertiū Ut ex timore dei:postposito timore hoim: familie dei nihil subtrahat bonoz dñi sui. Et de Primo q̄dem bonum dicit.j. ad Timoth.iij. Oportet Episcopū irreprehensibilē esse sicut dei dispensatorē. De Secūdo aūt dicit.j. Petri.iij. Unusquisq; sicut accepit gratiā illam ministrātes sicut dispēsatores multiformis gratie dei. De Tertio autez dicit iij. Reg.xviij. Abdias vocauit Abdiā dispensatorē domꝰ sue. Abdias aūt timebat dñm deum israel valde. Nam cum interficeret Jezabel pphetas doꝰ minitulit ille centum pphetas z abscōdit eos q̄n quagenos z q̄nquagenos per spelūcas: et pauit eos pane z aqua. Ite ergo bonus fuit dispēsatoz Qui iz mali domūs fuerit dispensator: z male mulieris:non veriꝰ est malicia Regis z Regine:quominus pabula seruis dei etiam de ꝓpriis sumptibus dispensaret. Dicitur ergo tria ad bonū exiguntur dispensatorem. Quidam aūt Quartū his apponunt Qđ est bona opinio siue fama.) Loz.iiij. Sic nos existimet homo vt mīstros christi z dispensatores mīsteriorz dei. Sed hec necessaria ē propter alios z non ꝓpter seipm. His igitur tribus vel quattuor habitis bonus erit dispensator eorū q̄ sibi cōmittunt. Hoc ꝙ ē qđ dicit Quispuras fide lis dispēsator[et prudēs] Prudēna est(vt dicit Pbus)cum rōne actiuus habitus. Est aūt Prudens in dispensando qui pecuniam dñi z alia bona prudenter multiplicat:et caute damna dñi sui erudit. Sicut sapiam per doctrinā multiplicās: et ꝙ cauet am serpentinā erudit nequitiaz:ne virus in subditos effundat. De Primo bonū dicit Prouerb.xiij. In corde prudentis requiescit sapiētia:et idoctos quosq; erudiet. Dan.xij. Qui docti fuerint fulgebunt sicut splendor firmamenti: et q̄ ad iusticiam eruditi multos:fulgebunt sicut stelle in ꝑpetuas eternitates. De Scōo aūt oz Matt. v. Estote ergo prudentes sicut serpentes:et simplices sicut columbe. Quia erudiūt astuta boni serpentis:venenum serpentis mali. Bonus em serpens curat a malo(als mali)serpēs morsu. Nume.xxj. Fac serpentē eneum z erige eum in palo: et qui eum aspexerit viuet. Joā.iij. Sicut exaltauit Moyses serpentē in deserto:ita exaltari oportet filium hominis:vt omnis qui credit in eum non pea sed habeat vitam eternam. Sic ergo prudēs:bonum bene dispensat. Et taliter prudens debet esse dispensator ecclesie dei. Econtra aūtē insipiens in dispensando:z fraudulentus in retinēdo:non debet ecclesie dei ꝓponi. Esa.xxvij. Non vocabit is q̄ insipiens est pncepe,neq; fraudulent⁹;maior vocabit. Fraudulenti em vasa pessima sunt. Ipse em cogitationes cogitabit ad pdendos mites cum loquet pauꝑ iudicium.

F 2

## Quem constituit dominus sup familiam suam

Ecce Puritas vocationis. Et notantur ꝟ Duo Stabilitas:z Auctoritas. Stabilitas notatur in hoc q̄ dicit[Quem constituit] hoc est:stabiliter et immobiliter posuit:vt nec terrore nec precio moueat. Sed potius pncipalibus (als principibus) exhibeat se Heliam: Populis Joannē. De Helia em dicit Eccl.xlviij. In diebus suis non extimuit principem. Et hoc impleuit.iij. Reg.xviij. Ubi Achab z Jezabel non extimuit. Joannes autem Nec ad fauorem populi: Nec ad terrorem mouebat. Matth.xj. Quid existis in desertum videre arundinem vento agitatam: O.d.Nō. Ergo cōstitutus est a deo immobiliter. Esa.xxij. Figam illum paxillum in loco fideli: z erit in solium glorie domus patris sui. Psal.xliij. Cōstitues eos pncipes sup oēm terram. Psal.ij. Ego autē constitutus sum rex ab eo in mōte sancto eius. Auctoritas aūt notat per hoc q̄ dicit[dominus] Nō em debet intrudi per potentiā secularē Sicut Alchimꝰ. Nec precio secularis potentie Sicut Jason. Nec emere debet Sicut Simon. Nec amore pecunie sacramenta dispensare Sicut Hiezi. Nec sine signis euidentis sanctitatis z idoneitatis constitui Sicut Idiote. Sed cū signis diuinis Sicut Aaron Luꝰ virga vite recentitudinis:gemmata est: Conceptione fructis floruit: Pulcritudine bone opinionis fronduit: Eloquentia sacre pdicationis ꝓtulit diuini fructus amygdalū:dulcissimū fructum virtutis z honestatis. Hebre.v. Nec quisq; sumit sibi honorē:sed qui vocat a deo tanq̄ Aaron. Unde dominus Num̄ xvij. ꝓcepit vt virga Aaron referret in tabernaculū testimonij federis vt esset ibi in signum contra rebelles dño et ambitione poteſtatis ministrorū. Hiere.j. Ecce constitui te hodie super gentes z regna[super familiam suam] Et ideo sollicite dispensandum. Quia z Bona domini sunt que cōmittunt ad dispēsandū. et Familia dñi:cui eroganda sunt cōmissa. Act.xx. Attendite vobis z vniuerso gregi in quo vos posuit spūs sanctus rectores regere ecclesiam quam adq̄siuit sanguine suo. Exoð.xviij. Constitue et eis centuriones et decanos z quinquagenarios et tribunos. Nō enim parui estimanda est familia quam cāro p̄cio sui sanguinis emit dei filius.j. Pet.j. Nō corruptibilibus auro vel argēto redempti estis a vana vestra cōuersatione paterne traditiōis: sed pretioso sanguine agni tanq̄ imaculati christi.) Loz rinth.vj. Empti em estis pretio magno glorificate z portate deum in corpore vestro. Qui ergo super tales ponit: Multum debet esse sollicitus: et Ut cōmissa talenta Utiliter impendat: Et familiam Prudenter cōseruet:et Fideliter custodiat.

B 2

## Ut det illis in tempore tritici mensuram

Ecce Finis sinceritas in platione Qui non pēt

nisi vt prosit et nihil in potestate delectet. Tangit aũt Quinq. Gratam vicz (que gratis impendit) donoꝝ dñi sui donatiõem. Eorum quibus talis debetur donatio discretionem. Temporis oportuni considerationẽ. Eorũ que donanda t distribuenda sunt nobilitatẽ. et Distributiõis ad vnũquenq; congruentẽ ꝓportionẽ. De Primo dicit [Vt det.] Non vẽdat. Nec ingrati ingerat. Nec coacta t exacta violentiã expectet vel timeat. Sed gratis [det.] Matth. x. Gratis accepistis gratis date. Sacramenta eñ dei nõ vendenda: sed gratis sunt exhibenda. Vñ etiã Petrus princeps Apłoꝝ dixit Simoni Act. viij. Pecunia tua tecum sit in ꝑditionem: non erit tibi sors in sermone isto. Sed heu hodie Sapientes facti sunt archimandrite. Vñ q dicunt. Dia esse sua. et ideo licere sibi non ꝑ sacramentis sed de suo accipere. Sed attendãt q vniuersoꝝ dominꝰ Matth. xxj. numulariorꝝ euũdit ea: et his qui columbas vendebant dixit (qui etiam principes erãt sacerdotum) Auferte ista hinc et nolite facere domũ patris mei domũ negociationis: cum tamẽ omnia sua essent. Nec sibi offerri poterat nisi suum ꝓ suo. Si aũt forte dicant q christo non offerebat sed sacerdotibꝰ. Responsio: q illi Sacerdotes tunc erãt: quibꝰ a tẽpore Machabeoꝝ summa rerum cõmissa fuit. Et habebãt Regnum t Sacerdotiũ: sicut illi vel plus q̃ isti. et ideo illis non potuit offerri quod suum nõ esset sm q nostri tẽporis sacerdotes interpranꝫ. t tamẽ christus dicit q hec cõmertio domus patris sui: domus sit negociationis. ergo nec isti ea facere ꝑt que faciunt. Adhuc aũt quid dicẽt de Petro q fũdamentum est ecclesie t vertex t cephas. hoc ẽ: caput interpretat. Hic eñ tante vt ipse (si deo placet) fuit autoritat; cui non tante fuerit ꝑfessionis. et eñ dixit Simoni: Pecunia tua tecum sit in perditionẽ. Ergo Vel isti cõemnãt pecuniam et saluẽtur. Vel accipiant ꝑditionis ꝑmium t cõdemnentur. Sacramenta eñ christi vendere: est christum vendere et cum Juda tmigrat; mercedem possidere. Omnia ergo hec ecclesie dicit [Vt det.] Nõ vendat vel exoret; exhibeat. Sic fecit chrisostomus Epł. iiij. Dedit dona hominꝫ. Jaco. j. Dat omnibꝰ abũdanter t non improperat. Hester. ij. Largiꝰ est munera tanta magnificentiã ꝓncipalem Hoc ergo est q dicit Ut det [illis] Non extraneis. Suis eñ: hoc est sibi cõmissis: ꝓncipaliter quilibet debet intendere. j. Timoth. v. Si quis suoꝝ t maxie domesticoꝝ curam non habet: fidem negauit: t est infideli deterior. Hic est q dicit dominꝰ Joã. x. Proprias oues vocat nominatim: et ante eas vadit: et oues illum sequunt. Hinc est etiam q Paulꝰ 6t Act. xx. Attendite vobis t vniuerso gregi in quo vos posuit spũs sanctus rectores et episcopos. Q. d. illis specialiter tenemini qui regimini vestro sũt cõmissi. [in tempore.] Ecce Temporis oportuni consideratio. quia Non vilificãda sunt Sacramenta. Nec iterum tempore necessitatis reiterãda. Sed ꝓ congruitate tẽporis exhibenda. Martime in Confessione t Cõmunione eucharistie. Quidã stulti omni tempore confiteri t cõmunicare volunt. Quidam aũt ꝓ libitu suo in tempus lõgum differre Ideo ꝑcipit vt ꝓ temporis congruitate Sacramenta exhibeant. Non q̃dem ꝓ stulticia cuiuslibet petentis: ne vilescant. Nec etiam ꝓ malicia t indevotiõe cuiuslibet differat: ne populus dilabat: sed ꝓ congruitate tẽporis vt exhibeant et subrabant. Ecclesiastici. Omnia tempus habent t suis spacijs cũcta voluunt. Eccl. xx. Ab ore fatui reprobabit parabola: quia non dicit illam in tempore suo. Psal. xxxj. Omnia a te expectant vt des illis escam coꝝ in tpe oportuno [tritici.] Adeps grane sacramentalis vocatur ꝟ triticum. Est tñ Triplex triticum. Sacramenti. Spũalis edulij. et Temporalis subsidij. De Tritico Sacramẽti dicitur in Psal. cxlvij. Adipe frumenti satiat te. Psa. lxxx. Libauit eos ex adipe frumenti: t de petra melle saturauit eos. Adepe frumenti gratia ẽ eucharistialis. et Mel de petra ẽ dulcedo sanguinis de coꝝpore christi. Frumentũ autem edulij spũritualis est refectio vbi dr. quia sicut dicit Deuter. viij. Non in solo pane viuit homo: sed in omni verbo quod procedit ab ore dei. Hoc conqueriꝫ subtra eum Hiere in Threñ. ij. dicens Matribus suis dixerunt: vbi est triticum t vinum cum exhalarẽt animas suas in sinu matrũ suarum: a facie tempestatum famis. Sic heu est hodie. quia Pastores litigantes in causarum cauillatiõibus nec vnũ iota sciunt de eo quod est vere triticum animarũ: quod est scientia verbi dei. Sed non dicit: vt det illis in tẽpore: iltis materiam. sed: vt det illis in tẽpore [tritici mensuram.] Triticum subsidij tẽporalis est. De quo dicitur Gene. v. Ego t fratres mei t pueri mei plurimis accõmodabam⁹ pecuniam t frumentũ t non repetebamus. Ideo Petro dictum est ter. Pasce: Pasce: Pasce. Pasce panes sacramenti: Pane verbi t exemplui: et Pane tẽporalis subsidij Joã. xxj. Sic ergo [Quispuras] vite idoneitate] est fidelis [in intentiõe] [dispensatoꝝ officij officiosa humilitate] [et prudens] in officij executiõe] [quem constituit dominꝰ] in officij susceptione] [super familiam suam] in gubernationis mansuetudine. Hester. j. Vos lui nequaq̃ abuti potẽtie magnitudie: sed in mãsuetudine gubernare subiectos [vt det illis in tẽpore tritici mensuram] vnicuiq; pro modulo suo (alis sue) capacitatis tritici Sacramẽti: Spũalis alimenti: et Temporalis subsidij. Dicit aũt [mẽsurã] quia quod competit vni: non competit alij: pauperi subsidio spũali. Paruulorum eñ est lac t non solida doctrina. Perfectorũ aũt doctrina ẽ solida. j. Corinth. iij. Tangit paruulos in christo lac dedi vobis potum t non escam. Hebre. v. Perfectoꝝ est solidus cibus: eorum qui ꝑ consuetudine exercitatos habẽt sensus ad discretionem boni ac mali. ideo est q ꝑcipit dominus Exod. xvj. q manna colligerent ad mensuram gomor per singlos dies sm q sufficere poterat vnicuiq.

**Beatus ille seruus quem cũ venerit dominꝰ inuenerit ita faciẽtẽ.**

Hic icipit pars illa in qua talis serui ponit beatitudinem et remunerationem. Et habet Duas

partes. In qua. Prima ponit beatitudinis laudē. In Secunda aūt ponit remunerationē. Tangit aūt Tria. In quoz. Primo tangit talis serui beatitudinē. In Scō tangit illi⁹ beatitudinis ex tem/ pore designationē. In Tertio aūt ex opere ciusdē beatitudinis tangit causalitatem. In Primo ho/ rū tangit Tria. Beatitudinē: Significātie di scretionem: et Tāb̄ilis dispēsatoris condicionē. Be atitudinem tangit cum dicit [Beatus] Signifi cantie discretionē tāgit cū dicit [ille] Condicionē aūt tangit cum dicit [seruus] Sicut em̄ sepe di ximus Beatitudo semp aliq̄d vult sonare pfectū. Unde Beatus t in bono diuinissimo q̄s non ad se solum sed ad totam deinde christi familiam est q̄ in gubernatione familie sit pfectus. Propē q̄s Matth. xv). cum Petrū super ecclesiam vellet cō stituere: dixit. Beatus es Simon bariona. Beatitudo em̄ semp est in abundanti bono quod p̄dix dik ad alios. Sicut in Actib⁹ Apl'oz dom⁹ dixisse phibet: qm̄ Beatius est magis dare q̄ accipere: quia Accipere videt esse indigentis t imperfe cti. Dare aūt supabundantis t beati est [ille] significanter dicens. et discretionem notat. quia Desi/ gnabilis est t rarus qui hec q̄ dicta sunt perficiat [seruus] condicionē. Cum em̄ Seruus sit: qui impeditis in se viribus anime: ad sinū regnū (al's regimen) non sufficiens: alienū querit rectorem. Ille seruus dei specialiter vocat qui in bñano sen su non confidens: nec de viribz suis psumens: ad dei omnia refert gubernationem t adiutorium di cens illud Psal. cxxv). Nisi dominus edificauerit domū: in vanū laborauerūt qui edificant eā. Nisi domin⁹ custodierit ciuitatem: frustra vigilat q̄ cu/ stodit eam. Esa. xxvi). Omnia opera nostra opat⁹ es in nobis dñe. Sic em̄ Sensus t vires ad deū referre t nihil de se psumere: deo regnare est. Be atus ergo ille seruus [quē cum] improuisus [ve nerit dominus] sicut supius dictum est. quia Improuisum paratū inuenire: signū est q̄ sp t ex habitu virtutis paratus sit: et non ex studio deli/ berationis. vl' necessitate timoris coactus. Psal. cxviij. Paratus sum t nō sum turbatus vt custo diā mādata tua [inuenerit] improuisus. Sic em̄ seruum suū fidelē inuenit esse dauid. Pō. lxxxviij Inueni Dauid seruū meū. hoc est: Inueni q̄ Da uid ex habitu virtutis est seruus meus: et non ex coactione necessitatis. et ideo oleo sancto meo vn/ xi eum. et ideo etiam manus mea auxiliabit e⁹ [sic facientem] Ecce Causalitas beatitudis ex ope/ re. Sic aūt facientes: referrur ad omnia que de p/ fectione fidelis dispensatoris dicta sūt. Un etiam Apocal. xij. dom⁹ monet quendam dicens: Te/ ne quod habes: ne alius accipiat coronam tuam Matth. x. Qui pseuerauerit vsq; in finem hic sal/ uus erit. Hal. vl. Bonū facientes non deficiam⁹. tempe em̄ suo metemus vitam eternam.

## Vere dico vobis: quoniam supra omnia que possidet constituet illum.

Tangit b istius Beati remunerationē. Et dicit Duo. Confirmationē cum dicit [Vere dico vo bis] Nō em̄ dicit: nisi vere dicat: is: qui de Matt thei. xxiij. Celum t terra transibunt: verba autem mea non transibunt. Joan. xv). Ego veritatē dico vobis quam audiui a patre meo [quia sup oīa que possidet tē.] Remuneratio est. Et tangūr Duo. Remunerationis magnitudo. et Ilitu do. In Primo tāgunt Duo. Perfectio Potestā tis. et Sufficientia Remuneratōis. Perfectio po testatis tāgitur in hoc cum dicit sup omnia consti tuendus. Sufficientia aūt Remunerationis in/ telligit in collatione vniuersali (al's vniuersal') pos/ sessionis. De Primo est quod dicit Petro Mat thei. xv). Tibi dabo claues regni celorum: et q̄d cunq; ligaueris super terram: erit ligatum t in cē lis. et quodcunq; solueris sup terram: erit solutū et in celis. In tali em̄ potestate serui fideles consti tuti: sunt principes super omnē terrā et super oīe celum. Et sic dicit. j. Corinth. iij. Omnia vīa sūt: vos autem christi: christus autem dei. Sic dicit Rhoma. viij. Quomō non etiam cum illo omnia donauit: Psal. viij. Omnia subiecisti sub pedib⁹ eius: oues t boues vniuersas: insup t pecora cāj pi tē. Sic dictum est Ade Heū. j. Implete terraz et subiicite eam. Sic em̄ fidelis seruus: potestatē accipit in oīb⁹ bonis domini: dūmodo idonei state vite et humilitatis habitu t dispēsatiōis pru dentia t fidelitate: dñm imitēt. quia sic vere Apl's et apostolicus vocat. Si autem potestate abunit: tunc certe potestatem non recte habet: dicente apo stolo. ij. Corinth. xiij. Scōm potestatē meā quam dedit mihi dom⁹ in edificationē t non in destru ctionem vestram. Sufficientia v̄o Remuneratio nis est in omnib⁹ que possidet domin⁹. Omnib⁹ em̄ bis potest vti. Spiritualib⁹ quidem Ad Jn/ dulgentiā: t Cōmunicandū: et Excōmunicandū. Temporalib⁹ aūt ad vsus vite t misterij expletio nem accipiēdū: dūmodo omnia illa seruet que dic ta: et nō aliter. Si em̄ domino infidelis est etiam in obolo: non habet potestatem. Sed fideli dispē satori omnia dispensanda tradunt ad honorem et ad vtilitatem dñi. Sicut em̄ exp̄esse dicit Num. xij. Seruus meus Moyses qui in oī domo mea fidelissimus. De tali Seruo et Dispēsatore dr in Psal. viij. Gloria t honore coronasti eū domine: et constituisti eum sup opera manuū tuarū. omnia subiecisti sub pedibus eius. Qui aūt alijs de cau sis t non a deo sed ab errore dominū dispensato/ res constituunt: fm rei veritatem non habent po testatem in bonis domini tam spiritualib⁹ q̄s tem poralib⁹. Sed potius tyrannoz more lupi rapa/ ces sunt: ab alijs lupis sup oues dñi ad devoran dum cōstituti. Etiam de his intelligitur id quod sequitur

## Si dixerit seruus ille in corde suo: moram facit dominus meus venire.

Dic em̄ tangunt mali serui stipēdia (al's dispē J 2
dia. Et tangunt Duo. Quorum Primū est Lor/ ruptio mali serui. Secundū aūt Damnatio respō

dens corruptiõi. Corruptio aũt attẽdit ſm Tria. in quibꝰ ꝓfecta z ad fidem deuoluta eſt corruptio Tãgit em̃ Primo Corruptionẽ ſm Rõnem In qua eſt vite regimẽ. Scõo Corruptionẽ ſm Irraſcibilem. Tertio corruptionẽ ſm Cõcupiſcibilem. Sicut ꝺr Dionyſ⁹ q malũ demonis eſt Phãtaſtia prerua: cõtra Veritatẽ. Furor Irraſcibil⁹: cõtra Bonitatem virtutis. et Demens cõcupiſcẽtia circa delectabile brutalitat⁹: contra Sobrietatẽ Tẽperantie z Laſtiuitas. Pſ. xxv. Corrupti ſunt z abominabiles facti ſũt in ſtudijs ſuis. De Corruptõe Rationis ꝺr[ M⁹ ſi ] vanis ſpebꝰ decepꝰ. Sap. v. Spes impij q ſi lanugo q a vẽto rollit. Job. xl. Ecce ſpes eius fruſtrabit⁹ eum[ diſcerit ] in corde decepto. Pſ. xiij. Dixit inſipiens in corde ſuo: nõ eſt deus. Pſ. xxxvij. Iniq̃tatẽ meditaꝝ eſt in cubili ſuo: aſtitit omni vie nõ bone: malicia aũt non odiuit[ ſeru⁹ ille ] Bene Seruus q nihil liberũ: nihil habet dñũ ſuper ſeipm. Joan. viij. Qui facit peccatũ ſeru⁹ eſt pcti. Hab. iij. Qui de ancilla ſm carnem nat⁹ eſt [ in corde ſuo ]corrupta ratiõe. Pſ. xxv. Dixit iuſt⁹ vt delinq̃t in ſemetipſo: nõ eſt timor dei añ oculos eꝝ. Nec em̃ in corde ſuo ſi diceret niſi abſoꝓta vicia rõnẽ haberet. Oſe. vij. Effraim quaſi columba ſeducta non habens cor [ mozã facit dñs meus venire ] et iſto nõ erit iudicium. ꝺ. d. Caſu vel fato z nature neceſſitate mouet⁹ mũdus: z nõ regit⁹ puidentia. Et ideo dñs non veniet ad iudiciũ. ij. Pe. iij. exquo dormierũt patres oĩa ſic ꝑſeuerant. Sap. ij. Non eſt refrigerium in fine. et nõ eſt agnit⁹ q reuerſus ſit ab inferis: qm̃ ex nihilo nati ſum⁹. Et poſt hoc erim⁹ q̃aſi nihil fuerimus. Hoc em̃ dixerunt impij z erraverunt. Excecauit em̃ illos malicia ipoꝝ: et ignorauerunt ſacramenta dei: neq; mercedẽ ſperauerunt iuſtitie: et nõ iudicauerũt honorẽ animaꝝ ſanctarũ: Sap. ij. Contra qõ ꝺr. ij. Machab. vij. Noli fruſtra ertolli vanis ſpebꝰ q: tu effugias iudiciũ dei.

Dicat eriã aliq̃n malus ſeruus q [ mozam facit dñs meus venire ] Non q̃dem diſcredens iudiciũ: ſed fidi longam vitam ꝓmittens. Mat. xxv. Mozã aũt faciente ſponſo dormitauerũt omnes et dormierũt. Nec em̃ putat iudicium eſſe differẽdũ: dicens illũ Eſa. xxviij. Expecta reexpecta expecta reexpecta modicũ ibi modicũ ibi. Nec em̃ dicunt viri illuſores eos quoꝝ vincula conſtringent: vt ibidem dicit. Et ſicut dicit Aug⁹ in Confeſſionibꝰ ſe. Lum dñs inuitaret eum ad cõuerſionem: ſic dicens. Non erat q̃ reſponderẽ tibi dicenti mihi: Surge qui dormis z exurge a mortuis: niſi verba lenta z ſomnolẽta Sine paululũ: Et ecce paululum Sine modo: Et ecce modo. Sinez modo: z mõ non habeat modũ. et paululũ ibat in longum Nec em̃ ſeruus recognoſcit dominũ ſuuz eſſe ſuũ dominũ et videt credere aduentũ ad iudicium. ſed em̃ fiduciam ponit in mora. Eccl. xviij. Vidit ꝓſumptionẽ cordis eorum q̃m malum eſt. z cognouit ſubuerſionem cordis eorum quoniã nequam. Nec em̃ magna ꝓſumptio z magna ſubuerſio rationis z cordis humani q̃ in incerto z fallaci confidens: negligit ſeruitium dñi ſui Infideliter agit in bonis domini. Jaco. iij. Quę eſt enim vita veſtra: vapor eſt ad modicum pareñs z deinceps exterminabitur.

## Et cepit percutere ſeruos (al⁹ pueros) et ancillas

Ecce Corruptio ſm Irraſcibilem. Tangit autez Corruptionem z Percuſſoꝝ infirmitatẽ: quibus potius erat miſerendũ z ignoſcẽdũ q̃ꝫ ꝙ ꝑcutere tur. De Primo ꝺr[ cepit percutere ] Tripliciter Verbo: Verbere: et Malo exemplo. De Percuſſione vbi dicit Ezech. xxxiij. Cum auſteritate imperabat⁹ eis: et diſperſe ſunt oues mee. De Verbere in corpe z in rebus. Eſa. iij. Quare facies pauperum cõmolitis: et rapina pauperꝝ eſt in domo veſtra: De Verbere mali exẽpli. Coz. vij. Sic peccantes in fratres: et ꝑcutientes conſcientiã eorum infirmã in chriſtũ peccatis[ pueros ] Qui propẽ puritatem innocentie bonorandi erant: et Propẽ teneritatem etatis erant miſerandi vt parcereꝝ eis Rbom. xv. Debemus nos firmiores: imbecillitatẽ infirmoꝝ ſuſtinere: et nõ nobis placere. Unuſq; quiſq; proximo ſuo placeat ad edificationẽ. Et ſi Paulus bonus diſpẽſator⁹ dixit. ij. Coz. xi. Quis infirmat z ego non infirmor? Ideo etiam Mat. xxiij. galline compaſ que infirmak ad affectum et miſcõiam pullorꝝ. quoties volui congregare filios tuos quẽadmodũ gallina congregat pullos ſuos ſub alas? Nos ꝙ percutit malus ſeruus [ et ancillas ] quib⁹ parcẽdũ eſt z ꝓpter fragilem ſexum. Et fouende ſunt ꝓter obſequium quod in nomine ancille impozt⁹k. Unꝺ Eccl. iij. Noli eſſe quaſi leo in domo tua: euertẽs domeſticos tuos: et oppꝛimens ſubiectos tibi. Econtra ſicut fortis mlier tales deberet honorare z paſcere. Prouer. vl. Et de nocte ſurrexit deditq; ꝑdam domeſtice ſuis et cibaria ancillis ſuis. R.2

## Et edere et bibere et inebriari.

Tãgit b Corruptionẽ Cõcupiſcibilis ſm Duos Sc⁹ ſm Qualitatem: z ſm Quantitatẽ. Scõm Qualitatẽ quidem in duobꝰ deſideriis. Que ſunt Appetitus calidi z ſicci: et Appetitus frigidi z humidi. De Priori ꝺr[ edere ] Intelligit ꝓfuſio in delectabilibꝰ gule. Eſa. xxi. Vocauit dñs ad fletũ z plãctũ: et ecce gaudiũ z letitia: occidere vitulos et iugulare arietes comedam⁹ z bibamus. Sap. ij. Hec eſt pars noſtra et hec eſt ſors. Eccl. ij. Quis ita devorauit vt ego[ et bibere ] Ecce Secundũ deſiderium. Et intelligit de delectabilibꝰ (al⁹ delectantibus) in potu. Sap. ij. Uino ꝓioſo z vngẽtis nos impleamus. Eſa. v. Ue qui potentes eſtis ad bibendũ vinum. De Utroq; iſtoꝝ ſimul dicit Amos. vj. Ue qui comedit⁹ agnus de grege: et vitulos de medio armenti. bibentes in phialis vinũ et optimo vngento deliburi nihil cõpatiebant ſup contritione Joſeph. Phil. iij. Quoꝝ deus venter eſt: et gloria in confuſione eoꝝ qui terrena ſapiũt. Di Haſtrimargi dicunt⁹ pro ventre inſanientes. Haſtris em̃ venter eſt. et margeno margenas: eſt idem q̃ inſanio inſanis. Dan. xiij. Non poteſ dicere q̃ iſte non ſit viuens deus Zin non vides q̃n ea comedat z bibat quotidie[ et inebriari ] Ecce

de quantitate. Ebrias enī vt dicit Aug⁹ est mensura sufficiens nature. Ebrius ergo est: hanc mensuram excedens. Ysaie.xxviij. Sacerdos z ꝓpheta nesciērūt p̄ ebrietate: absorpti sunt a vino: errauerunt in ebrietate: nescierunt videntē: ignorauerūt iudicium. Omnes mense repletē sunt vomitu: sordiū q3: ita vt nō esset locus vltra. Eccē.x. Ue terre cuius rex puer est: et cuius principes mane comedunt ad ebrietatem. Eccī.xxxvij. Propter crapulam multi perierunt. Prouerb.xx. Luxuriosa res est vinum. monstruosa (alias cumulituosa) ebrietas. Quicunq3 his delectat nō erit sapiens.

## Veniet dominus serui illius in die qua non sperat: et hora qua nescit.

Dictangit talis serui cōdemnationē. Tangit aūt Tria. Scz Aduentum potentis iudicis. Improuisionē aduentus: et Penam condēnationis. In primo horum Tria dicunt. Judicij certitudo. Potentia iudicis. et Justicia iudicij. Primū notatur in hoc q̄ dicit [Veniet] Certissimū enī. Job.xix. Scitote esse iudicū. Et ideo dicit Abacuc.ij. Si moram fecerit expecta eum. quia veniēs veniet et non tardabit. Etsi considerat tempus brevitatis vite hominis: dicit Jaco.v. Ecce iudex ante fores assistit. Sopho.j. Silete a facie dñi dei quia iuxta est dies dñi. Apocal.vj. Ecce venio cito Certum est igitur iudicium iam aduenientis dñi mini [dominus] Ecce Potentia. quia dicit Ambrosi⁹ q̄ domin⁹ est nomen potestatis. Sic enam Exodi.vj. dicit q̄ nomē suum adonai q̄s nō ostēdit patribus: ostendit duriciē Pharaonis. quia dominꝰ est nomē timoris z potestatis prementis. Hiere.xxij. Hoc est nomen q̄ vocabunt eum dominus iustus noster [serui illius] Ecce Justiciam habet iudicare de ipo quia seruus meus est. Rhoma.xiij. Seruus suo domino stat aut cadit. Seruus enī habet iudicari a domino suo. nec iudicium domini debet vl̄ potest effugere seruus. Unde Matth.xxv. dicit q̄ post multum temporis venit dominus rationem ponere cum eis [in die qua non sperat] quia adhuc sperat diuitias: z ideo ꝓcrastinat. Supra eodē. Scitte hac nocte repetent animā tuam: et que parasti cuius erunt? Daniel.iij. Improuise vigil et sanct⁹ descendit de celo z clamauit fortiter dicens: Succidite arborem. Dicit autez [in die] quia adhuc in luce ꝓsperitatis huius mundi sperat se victurū: quando vocat ad tenebras. Psal.lv. Ab altitudine dei timebo Job iij. Maledicta dies in qua natus sum. Dum enī est in die prosperitatis: non speret dominū esse venturū [et hora qua nescit] quia incerta est hora mortis. Sicut in antebabitis dictum est. Quod valde est periculosum. quia tunc z imparatus rapit ad iudicium: et rationes excusationum ordinare non potest: nec emendare potest delictum. Apocal.xviij. In vna hora venit iudicium eius. Job.xxj. In puncto ad infernos iustissima descendunt. Eccē.ix. Nescit homo finem suum: sed sicut pisces capiuntur hamo z aues laqueo: sic capiunt homines in tempore malo. Abachuch.j. Facies hominis quasi pisces maris et quasi reptile non habens ducem.

## Et diuidet eum: partemq3 eius cum infidelibus ponet.

Ecce Pena. Tangit Tria. Penam separationis. Penam sortis. et Penam societatis. De Pena separationis dicit [Diuidet eum] Diuisio aūt ista Tripliciter intelligit. Una est diuisio separationis a consortio beatorū. Matth.xxv. Statuet oues quidem a dextris: hedos autem a sinistris. Num.xvj Separamini a tabernaculis hominū impiorum. Apocal.xviij. Exite ab ea populus meus. Secūda diuisio est Separata ponderatio et numeratio culpe cuiuslibet vt sit mensura pene contra mensurā culpe. Et separet⁹ omnis concupiscentia eorum a suis delectabilibus et pene cōiungat. Dani.v. Scripsit runt articuli scribētis in pariete: mane thecel phares. hoc est: Numeratū: appensum: diuisum. Numeratū vt tot sint pene quot sunt culpe. Appēsum vt fm pondus circūstantiarum sit etiam pondus penarum. Diuisum aūt vt in boc etiam habeat tristiciam quia ab omnibus peccati delectabilibus separatur. Ysaie.xxvij. In mensura contra mensuram cum abiecta fuerit iudicabit eam. Deuteron.xxv. Scōm mensuram culpe sit z plagarum modus. Apocal.xviij. Quantū glorificauit se z in deliciis fuit: tantum date illi tormentum: et luctum. Tertia diuisio est: corporis: z animē: et facultatū. Corpus enī vermibus: Anīa demonibus: et facultates mūdi amicis dabunt. Eccī.x. Cū morīt homo hereditabit serpentes: et bestias: z vermes. Serpentes sunt carnales amici qui modo serpentum serpunt: occulte mordētes: vt bona temporalia diripiant. Bestie dicte quasi vastie: sunt demones q̄ crudeliter inuadunt animā. Uermes sunt qui ea dauer corporis inuadunt. Ecce qualiter diuisus est iste. Ose.x. Diuisum est cor eorū non intelligibile (alias nunc interibunt) [partemq3 ei⁹ sortis scz sue damnationis. Job.xviij. Maledicta pars ei⁹ in terra. Hiere.xvij. Disseminabo eam quasi stipulam que a vento rapit in deserto. Hec est sors tua pars q3 mēsure tue. Esa.xvij. Rapietur sicut puluis montū a facie venti: et sicut turbo coram tempestate. Hec est pars eorum qui vastauerūt nos et sors diripientium nos. Job.xx. Deuorabit eos ignis qui nō succenditur: affligetq3 reliquos in tabernaculo suo: derabet in ira furoris domini. Hec ē pars hominis impij. Psal.x. Ignis sulphur spiritus procellarum pars calicis eorum [cum infidelibus ponet] Ecce Societas malorū. Dicit aūt q̄ ponet cum infidelibus quia cōstat de illorum damnatione. Mar.vl. Qui vo non crediderit cōdemnabit. Joan.iij. Qui non credit: iam iudicat⁹ est. Est aūt Justicie ratio q̄ pars mali dispensatoris sit cum infidelibus. quia infideliter egit cōtra dominū suum et proditiose. Et similiter infideliter egit contra familiam. et ideo iustum est vt partez infidelium sortiat: et peiorem (alias z peior est) in eo q̄ videtur fidelis extra: et infidelis est intra. Unde

* Matth.xxiij. Diuidet eum partemq3 eius ponet

cum hypocritis. Lu.xvj. Qui infidelis est in mo/dico etiã in magno infidelis est. Esa.xxxij. Fraudu lenti vasa pessima sunt. Ipse enĩ cogitationes cõ/cinnabit ad gdendos mites. Et ille directe est ma lus dispensator.

**Ille autem seruus qui cognouit voluntatem domini sui: z non se preparauit: et non fecit ſm voluntatem eius: vapulabit multis. Qui autem non cognouit et fecit digna: plagis vapulabit paucis.**

M.2 Loco hoc Petri questio tota soluit. Oñdit enĩ ad vnum plus z ad alterũ minꝰ grauere qõ indu/cum est. Dividit aũt hec ps in Duas ptes In q̃z Prima soluit questionẽ. Et in Scõa rõnem indu cit solutionis. In Prima autẽ harum sunt Duo gagraphi In quoz Primo ostendit q̃ sciẽtia ag/gravat peccatũ. In Scõo autẽ oñdit quia Igno/rantia simplex non crassa nec affectata: peccatũ di minuit. Dicit ergo de Primo [Ille autẽ ser/uus] qui debitor: est domini sui ex ipsa seruitute. Pſ.cxxij. Ecce sicut oculi seruoz in manibꝰ dñoꝝ suoz: et sicut oculi ancille in manibus domi/ne sue: ita oculi nostri ad dñm deum nostrũ [qui cognouit voluntatẽ domini sui] Hic Log gnoscere dicit Uel: qui cognouit. Uel: qui ex offi/cio cognoscere debuit: sicut Clerici z Prelati. Ba ruch.iij. Zniequior esto pꝰ⁹ deo: hoc est clerici: quia que deo placent manifesta sunt vobis. Pſ. cxlvij. Non taliter fecit omni nationi: et iudicia sua nõ manifestauit eis. Sap.xiij. Vani sunt omnes homines in qbus non subest sciencia dei. Sap.xv. Nosse re est cõsummata iusticia. et scire iusticiã ra dix est immortalitatis. Precepta enĩ z iudicia z cõ filia sunt signa voluntatis domini. et litterati sunt in lege: qui bene sciunt [et non se preparauit] vigilando z dispensando vt dictũ est. Quia si/ mo sine gratia gratũfaciente: non possit illa perfi/cere: tamen ad talia potest se ꝑparare. et tunc dñs apponet gratiam. Prouer.xvj. Hominis est ani/mã ꝑparare: dñi vo gubernare linguam. Ideo di cit Samuel.j. Reg.vij. Prepare corda vestra do mino et seruite illi soli z liberabit vos. Quidã aũt sunt q̃ nec dño adherent: nec mũdo. Et de illis di citur.iij. Reg.xviij. Usq; quo claudicatis in duas partes si dominus est deus: sequimini eum. Ta/les enim non se ꝑparant. Subiungit autem In quo se ad aduentũ domini nõ preparauit [et nõ fecit ſm voluntatem domini sui] Hoc est: nõ fecit que ꝑcepit et voluit dñs suus. Quinimo que noluit dominꝰ: fecit. et contra voluntatem do mini: ſm q̃dam virtẽ voluntatem. Pſal.lj. Ecce homo qui nõ posuit deum adiutorẽ suum. et pre/valuit in vanitate sua. hoc est: in vanitate ꝑprie vo luntatis. Esa.lij. Lingue z admuentões eorum cõ tra dominũ vt ꝑuocarẽt oculos maiestatis eius Illi enĩ qui vel sciunt scripturã: vl' ex officio suscẽ ꝑo debent scire z non faciunt: duas deformitates habent in peccando. Quia scz in actu vicij deformiter agunt et Quia contra id quod docẽt vl' do/cere debent faciunt. et Turpe est doctori cum culꝑa redarguit ipsum. Pſal.cx. Intellectus bonus omnibꝰ facientibꝰ eum. Si aũt non facit ſm intel lectum quem habet vel debet habere: dicit ei illud Jaco.iij. Scienti bonum z non facienti: peccatũ est illi.ij. Pet.ij. Melius erat illi viam veritatis nõ agnoscere q̃z post agnitam retrorsum ab eo quod tra ditum est illis a sancto mandato. Ideo Sap.vj. dicit: quoniã iudicium durissimũ in his qui ꝑ/sunt fiet [vapulabit multis] Eccles.j. cog in multa sciencia multa sit indignatio: et qui addit scientiam: addit z laborem. Ideo ꝑfundit⁹ fur ca sus luciferi, quia sicut ꝑe alijs eminebat sciencia: ita grauior ruit eius cõceptus et ꝑfundit⁹ ca/sus. j. Corinth.viij. Sciencia inflat: Charitas vo edificat. Nec tamen ꝑpter hoc vt dicit glosa Au gustini fugiendũ est ad latebras ignorãtie. quia Ignorantia eoꝝ qui scire debuerũt z potuerunt: neminẽ excusat. Et officio aurem dispensator⁹ do/mini scire tenet voluntatem dñi sui dispensando. j Corinth.xvij. Qui ignorat ignorabit. Ambr⁹ osius super Epistolã ad Rhoma.ij. Grauissime peccas si ignoras. Hoc est periculosissime. quia non redit ad penitentiam qui ignorat. Ose.iij. Quia tu sci/entiam repulisti: repellã te z ego: ne sacerdotio fun garis mihi. Esa.v. Ideo captiuus ductus est po/pulus meus: quia non habuit sciẽtiã. j. Reg.ij. Filij Heli filij belial: nescientes dominũ neq; offi/cium sacerdotij ad populum. Q.d. Ideo filij beli/al fuerunt quia nec scientiam dei: nec scientiam of ficij sacerdotalis habuerunt. De his aũt qui sim/pliciter ignorant nec ex officio tenentur scire: sub/ingit [Qui autem non cognouit] nec cogno scere tenebatur Sicut simpler idiota [et fecit di gna plagis] peccata aliqua ex ignorantia [va/pulabit] quidem: sed [paucis] respectu eius qui scienter peccauit. Osee iij. Populus non in/telligens vapulabit. Thren.v. Pauperes sunt et stulti ignorantes iusticiam domini z iudicium dei sui. Ibo igitur ad optimates et loq̃r eis. Ipsi enĩ cognouerũt viam domini z iudicium dei sui. z ec/ce hi magis simul confregerunt iugum: ruperũt vincula. Et ideo dicit dominꝰ Matth.xxiij. z Lu ce.xj. Ue vobis legispitis qui rulistis clauem sciẽ/tie: ipsi non intratis: et alios intrare non ꝑmittis quia malo exemplo ꝑhibetis.

**Omni autẽ cui multum datum est: multum queret ab eo. et cui cõmendauerunt multũ: plus petent ab eo.**

Hic ponitur Ratio solutionis inducte. Uter/q; enĩ vapulabit et sciens z non sciens q̃ se non ꝑ/parauit. Sed sciens multis: et non sciens paucis Multus autem ratio est z causa. quia et cui mul/tum donatum est: multum tenet. Et cui parũ do natum est: parum tenet. Dicit ergo Duo. Scz Exigentiã rationis de donato. et Exigentiam ra/tionis de cõmisso. De donato q̃dem dicit [Omni autem] hoc est; quia. Intellectus enĩ Eontum/

crionis(sicut dicit Priscianus)accipiē et coniunctis. quia[ cui multum ] in donis gratiaꝝ interiorꝝ t exteriorꝝ[ datum est ]ve sapientia:sapiētia: gubernationis cōsiliū:t prudētia:t hmōi.[ Lor. ij. In omnib⁹ diuites facti est ]in illo:in omni verbo:in omni sapia:sicut testimoniuꝫ christi confirmatum est in vobis:ita vt nihil desit vobis in nulla gratia. Matt.xv. Tradidit illis bona sua vniuersa ꝑm ꝓpriā virtutem. Luc.vj. Mensuram bonam t confertā t coagitatam t supefluentem dabunt in sinum vestꝝ[ multum quereꝫ ab eo ] in ratiōe vsus gratie donate.q. Corinth.vj. Videte ne in vacuum gratiam dei recipiatis.i. Lor.xv. Gratia eius in me vacua nō fuit: sed abundanti⁹ omnib⁹ laborauī. Matth.xxv. Venit dñs t posuit rōnem cum seruis suis. Luc.xvj. Redde rationem villicatiōis tue[ Et cui cōmendauerunt multū ] in cōmissione subiectoꝝ. Sicut Papa t Episcopis[ plus petent ab eo ] quia de omnibus reddēt rōnem. Et ideo dicit Sap.vj. Exiguo conceditur misericordia:potentes autē potenter cruciabunt patienter.iij. Regū.xx. Custodi virum istum qui si elapsus fuerit de manu tua:erit aia tua pro anima illius

## i Gnem veni mittere in terrā: et quid volo nisi vt accēdat?

M.2 Hic dicit ea quibus homo se preparat ad aduentum dñi:qđ est aliqđ de solutione questionis Petri:sicut dicit Beda. Ad omnes em̄ ptinet qđ tota terram succendere habet:q̄uis specialiter ptineat ad succendētes. Dicit aūt Tria. Ad omnes generaliter:t specialiter ad quosdā:ptinere Charitatis accensionē.Baptismatis purificationē.et Bonorum contra malos in gladio verbi cōcertationem. De Primo dicit Duo. Ignis charitatis imissionem.et Eiusdē accēssionem.De Immissione istius ignis dicit Tria. Quorum Primū est Q hoc est Aduentus sui finis. Secūm Q charitas est: per eum imissus ignis. Tertium est Q terra est ultꝰ ignis ꝑ̄ crematile.De Primo dicit[ Veni ] quia ad hoc venit vt ignem istum succenderet. Et huius signum:quia et ipe in igne isto veniſſe dicitur t igne istum miserit (alꝫ iniecit) in sui aduentus ꝓfectione.Q em̄ in igne isto venerit ꝺ Malach.iij. Ipse quasi ignis conflans t quasi herba fullonū:et sedebit conflans t emūdans argentū et purgabit filios Leui.Debet.xij. Deut.iij. Deus noster ignis ꝑsumens est. Huius signum est q̄ mons in quo descēdit(qui dignitate huane nature significat quam sibi vnuit)tot⁹ fumabat in flammaꝫ ex igne.Exod.xx. Ostendens q̄ exturne egrediebat de sinu patris vt splēdor: iustus noster et saluator noster vt lampas accensus est. Q aūt ipso ignem istū miserit(alꝫ iniecit)in apostolos: dicit Act.ij. Apparuerunt apīs dispertite lingue tanq̄ ignis: seduq̄ super singulos eorum spiritꝰ sanctus. In igne igitur ignis deus venit: et ad ꝺ q̄ ignem mitteret(alꝫ iniceret)in omes. Ignis aūt quem misit(alꝫ iniecit)est charitas (alꝫ charitatis) Set de causis apellata. Quaꝝ Prima est Q ignis pre omnibus purificat. Secūda Q inflāmat. Tertia Q illuminat. Quarta Q deuat. Quinta Q liquefacit. Sexta Q liquefactū dulcissime afficit: subtilissime penetrādo t vniēdo cū ignito per amorē. Hec enim facit charitas que tante est violentie in amatū q̄ omne contrarium amato:consumit.et sic puritatē affectionis induc. Psal.xlix. Ignis in conspectu eius ardescit: et in flāmabit in circuitu inimicos eius. Esaie.xxxiij. Spine congregate igni comburent:hoc est cōpūctionis peccatoꝝ vl̄ tentationum. Q aūt inflammet ad accensionem dicit Cant.viij. Lampades eius lampades ignis atq; flāmarū. Ebrꝝ. Magnum amor:et igne vehementꝰ: et non aliqđ qđ eius propium impetū valeat sustinere. Q autē Illuminet sicut ignis dicit Esa.l. Succendentes ignem succincti flāmis ambulate in lumine ignis vestri quē succēdistis vobis. Hinc est q̄.ij. Machab.ix.dicit:q̄ ignis quē succendit Judas Machabeus:lumini suo reliquit vsq; hierusalē. Charitas em̄ intus:in celestem naturā cōuertendo: lumen infundit vt totum cor quasi lumīare quodā dam ardens t lucens efficiat (alꝫ afficiat) Et sic sancti sol vocant Eccl.xlij. Sol fornacem custodiens in opib⁹ ardoris. Q aūt id qđ inflāmat t illuminat sursum eleuet:t emoueat de infimis ad superna transponēdo:t sic quandā extasim faciat:dicit Job.xxxvj. In manib⁹ absondit lucem: annunciat de ea amico suo:q̄ possessio eius sit:et q̄ ad eā possit ascendere sug hoc expauit cor meū et emotum est de loco suo. Lucem em̄ charitatis veritatis manibus amicis charitate dilectis ꝓhibet: dans per charitatem ad eam ascendendi vires. Et ideo cor ad magnitudinē ammiratiōe pauens de loco suo emouet:et totum extasim passum in dilectum transponit. Et hic est languor quo charitas detentꝰ tuit diligentē:et reducit in extasim,quia cor in aliq̄ ud trāspositum languet:se t suis viribus destitutum. Unde Dionysi⁹ in libro de diui.no. Est autē et extasim patiens diuinus amor: non sinens vt amantes seipsos ament: sed transponens in eos quos amāt. Lanē.v. Nunciate dilecto quia amore langueo. Huius etiam signum.quia tacto pulsu amantis:velocius mouet pulsus quando nominat is qui amat. Et hoc totum facit charitas ꝑ hoc q̄ deuat t emouet cor quasi ignis ascēdēs de infimis in dilectum deum. Quinto etiā liquefacit vt ignis. Cor em̄ diligens:pingue est:adipe deuotionis impinguatū.et charitas intrās in illud resoluit ipsum t liquefacit: et liq̄faciendo replet p̄ cordia:ita q̄ quasi angustias patiuntur p̄cordijs. Psal.lxij. Sicut adipe t pinguedine repleat anima mea:et labijs exultationis laudabit os meū. Tali affectu dictum est Lanē.v. Anīa mea liquefacta est vt dilectus meus locutus est. Non sustinens enim vocem dilecti de dilectione loquentis resolutа a seipsa pre teneritudine loquentis q̄si concidit ad amorē. Psal.xxxviij. Cōcaluit cor meū intra me: et in meditatione mea exardescit ignis. Et ideo interius non liquefieri nō potuit. Sexto dulcissime afficit viuendo cum amato. Cum em̄ quasi spiritualis ignis omīb⁹ que in amico inuenit suꝑfluentem,ilibet qđ in ipso est vnita suauiter sup-

ferueno ardet. et ideo est q̄ in Cantic. omnia mē
bra eius singulariter describendo suauiter affic-
dū de singulis meditando dulcedines amici ima-
ginat. Sic enim dicit. j. Corinth. vj. Qui adheret
deo vnus spūs est. Psal. lxij. Adhesit anima mea
post te: ḡm̄ ꝑplicater tibi caro mea. Sic eñ amor
inḡitum est ignis operat. Hūc ergo ignem venit
mittere in terram: ad omnē terram succendēdam:
et ad omnē terrenitatē comburendā. Soph. j. In
igne eñ zeli mei deuorabit omnis terra: quia con
summationē cum festinatione faciet cunctis hab
tantibo terrā. omnis eñ terrenitas cōsumpta est
per ignem sancti spūs. Et hoc fit cum festinatione
quia Nescit tarda rerū molimina spūssancti gra
tia. Desiderio eñ spūssancti nihil satis festinū est.
Sic igit dñs ignem venit mittere in terram ⁊ Et
D.2 quid volo nisi vt accendatur ⁊ Hic ostēdit
q̄ semp̄ hunc ignem magis ac magis in cordibo ho
minum accendi vult: et plus ⁊ plus exardescere.
In celo eñ viantes ea sibi spūs: nomine ardoris
Seraphin vocauit: qui sup̄ thronos superaltati
vicinores sibi exstunt. Esa. vj. Seraphin stabāt
sup̄ illud: sex ale vni: et sex ale alteri. Sex enim ale
vni significant ꝑfecte altiolum in veritate. Et sex
ale alteri significant ꝑfecte altiolum in charitate.
Sex eñ in veritate sunt intuitus. Ala vna ⁊ sūma
Perceptio theophanie. Ala secunda sub illa Re
velatio. Ala tertia. Cognitio sacramentorū ecclesie
Ala quarta (quia sicut dicit Hieronym⁹ multa p
ecclesiam angeli didicerunt) Acceptio per tempo
ra. Ala quinta fm q̄ ex tempore consilia dei mani
festant. Acceptio per subtiliteatem intelligēie: ala
sexta. Sic etiam ale charitatis sunt: Adhesio per
spiritus vnionē: ala summa ⁊ prima. Mutua ꝑ
mixtio consensuum amicicie ala secunda. Joā. xv.
Vos dixi amicos: quia omnia quecunq; audiui
a patre meo nota feci vobis. Experta notitia p re
ceptionē impssionis consolationis ala tertia. Re
velatio secretor⁹ que sit amicis ala quarta. Lonie
ctura cordis amici per signa dilectionis ala quin
ta. Odor dulcedinis amici per quedam que sunt
circa dilectum ala sexta. Cantic. iij. Odor vestimē
torum tuor⁹ super omnia aromata. In his ergo
spiritibo quasi in igne est in celo. Per hos succen
dit ignem in terra. Psal. civ. Qui facit angelos su
spūs: ⁊ ministros suos flammā ignis. Hic est de
us qui semp̄ exaudit in succensione hui⁹ ignis. iij.
Reg. xviij. Deus qui exaudierit per ignem ipse sit
deus. Hinc est q̄ viri illi qui Ezech. x. de templo
egressi sunt: carbones acceperūt de medio ḡtuor
animaliū: et piecerūe super ciuitatem ad accendē
dam ciuitatē. Hinc est q̄ tota visio domini est in
igne. Ezech. j. Hec visio glorie domini: est in igne:
splēdor ignis: et de igne fulgur egrediens. Ignis
eñ est ferue: charitatis in corde. Splendor autē
ignis ardens vt facula: est opus in virtutis exem
plo. Fulgur autem cum tonitruo egrediens: est
ignitum eloquium in predicationis sono. Sic er
go vult vt feruor ille ignis charitatis accēdatur.
Et modo autem significandi videt innuere q̄ ni
hil aliud vult nisi vt accendat. quia Accenso isto
igne nullum malum poterit fieri: et oīe malum
fieri non potest. quia Charitas vt dicit j. Corinth.
xiij. malum non operatur. ⁊ charitas omne bonum
operatur. quia dicit Rhoma. xiij. Plenitudo legis
est dilectio. Sicut enim in naturis dicit Pbs qa
Omnia alia: materia sunt ⁊ erunt igni. Ita etiam
in diuinis: q̄ Quicquid est in bonis moribo: igne
charitatis inflammat ⁊ informat: et oīe malum
consumit. Unde sup̄ omne sacrificiū respicit do
minus per ignem: Leuit. et iij. Reg. xviij. Qui au
tem omne malū igne isto consumit: dicit. j. Cor.
iij. Uniuscuiusq; quale sit opus: ignis probabit.
Quod vna glosa de igne sancti spiritus exponit.
Et ideo taliter loquitur ⁊ Et quid volo nisi vt
accendatur? ⁊ Asi dicat. Nihil aliud volo. qa il
lo habito: ⁊ omne bonum ꝑficitur: et omne malū
flamma istius ignis absorbetur. Sicut eñ dicit
Esa. vltimo Dominꝰ in igne veniet: ⁊ sic succendet
omnē terram. Hoc est quod petit Esa. lxiij. Uti
nam dirumperes celos ⁊ descenderes. A facie tua
montes defluerent: sicut exustio ignis contabesce
ret. Psa. lxvij. Sicut fluit cera a facie ignis: sic pe
reant peccatores a facie dei. Hoc est ergo qō dicit
Ignis eñ charitatis intrans in hominē: non cel
sat: sed semp̄ consumit ardore: vt dictū est. Sem
per erudit illuminatione. Thren. j. De excelso mi
sit ignē in ossibus meis ⁊ erudiuit me. Semp̄ ad
bonum vrget sui zeli incitatiōe. Corinth. v. Cha
ritas christi vrget nos. Semp̄ fertur deuotione.
j. Thes. v. Spūm nolite extinguere. Semp̄ ebul
lit noua opera: sua ꝑfectione. Gregor⁹. Charitas
magnū opat si est. Si aūt cessat opari charitas nō est.
Corinth. xiij. Omnia credit: omnia suffert: oia spe
rat. Semp̄ cum christo dilecto anime: esse desidē
rat sua perfectione. Phil. j. Cupio dissolui et esse
cum christo: multo magis melius. In hoc eñ ve
rum est qō dicitur Prouerb. xxx. q̄ ignis nunq̄
dicit sufficit. quia Ignis charitatis nunq̄ stat sed
semp̄ in bonis ebullit. Sic etiam dñs vult vt iste
ignis sp̄ plus ⁊ plus accendat.

## Baptisma autem habeo baptizari: et quomodo coartor vsq; dū perficiatur.

Tāgit ꝺ de purificatione. Dicit autē Tria. De- P 2
bitum purificationis ordinem. Angustiatam vo
luntatem ad hoc. et Purificationis perfectionem
De Prio dicit ⁊ Baptismo ⁊ hoc est purificatio
one ⁊ habeo ⁊ ego in membris meis vt totus sim
mundat⁹ et purificatus ⁊ baptizari ⁊ hoc est pu
rificari: quatinus sicut purum est caput: ita con
sona purificatione membra purificent. Nec autez
purificatio vt dicit Chrysostom⁹ et Quinq; perfi
ficitur. Verbo sez predicationis. Joannis. xv. Jā
vos mundi estis propter sermonem quem locu
tus sum vob. Joannis. xvij. Pater sanctifica eos
in veritate: sermo tuus veritas est. Et de hoc pu
rificante forma baptismi accipitur. Baptismus
enim vt dicit Hugo de sancto Uict. ex verbo dñi
habet sanctificatiōis purificatiōem: ⁊ sanat a cul
pa impunitatis. Sap. xvj. Non herba neq; ma
lagma sanabit eos: sed sermo tuus q̄ sanat oia.

Sedm ex quo conficit est Aqua: que est baptismi materia. Ezech. xxxvj. Effundam sup vos aquas mundas: r mundabimini ab omnibz inquinamentis vestris. Hoc significatu est. iij. Regū. v. Ubi cus Naaman syrus lotus est3 in Jordane: mūdatus est a lepra r restituta est caro ei9: sicut caro pueri paruuli r mūdata est. Tertiū est Spiritus: q in Sacramēto operat: p modū ignis purificatis Zac. j. Joannes qdem baptizauit aqua, vos aūt baptizabimini spiritu sancto r igni. Hoc significatū est Gen. j. Ubi spūs domini ferebat sup aq̄s r fouebat eas. vt dicat Ambro. j. Hexameró. ad nouos fructus pducēdos. Psal. ciij. Emitte spiritū tuū r creabūt: r renouabis faciē terre. Quartum aūt qđ opatur est Sanguis xpi. Apoc. vij. Lauerūt stolas suas in sanguie agni. Hoc significatū est Exod xiij. Ubi in mari rubro sūmersi sunt Egyptij. hoc est: in aqua sanguie christi rubcata: extinguūt peccata. Mich. vij. Deponet oēs iniquitates nostras: r pjciet in pfundū maris oia peccata nostra. Quintū est qđ opat in baptismo ? obicē: ad gram baptismalē cōsequēdā Deuotio penitētie: q̄ vm habet ex passiōe christi. Zacu. iij. Penitemi igit vt deleant vobis pcā. Dec ät oia pter aquā solā sp suas vtutes retinent opandi cōtra malū. Et ideo in talibz semp remanet vis purificatiua. Q igit dicē dns. [Baptismo habeo baptizari: Jde se dicat cū mēbz. Esa. iij. Si abluerit dns sordes filiarū sion in spū iudicij r spū ardoris. Iste sunt aque saluatoris: de qbus dr Esa. xij. Hauritis aquas i gaudio de fontibz saluatoris. Fons eni verbi: os est. Fons sanguinis: latus r vulnera sūt. Fons spūs: diuinitas est. Fons deuotionis aia christi. Dan. iij. Benedicite fontes aquarum dño. Et q̄uis tinctio i aqua facta nō iteret: tamē tinctio in verbo veritatis: r spū sanctificationis: r in sanguine redemptōis: r in deuotōe penitentie: semp iteranda est r frequētanda. Videns igitur dominus se: in se capite esse purū r claru: et in membris nondum esse purificatum: dicit. [Baptismo habeo baptizari] Sicut etiam Joannis. xvij. dicit loquens ad patrem. Clarifica me tu pater apud temetipm: qui tamen in seipso semper clarus fuit: sicut r pater testimoniū perhibuit. Joānis. xij. Et clarificaui r clarificabo. A.d. Quem in seipo clarificaui: dum clarū nasci feci de virgine: iterum clarificabo membrorum A.2
claritate. [Et quo modo coarto:] Ecce Angustia spiritus ex charitate quam fm humanitatez sustinuit: vt purificatio ista dilataret. Job. xxxij. Coartat me spiritus veteri mei. Dec coartatio ingentem significabat charitatem nostre salutis, et ingentem deuotionē ad nostram purificationez, quibus nihil ante posuit. ita q̄ etiam multa (al's lucra) crucis r confusio gaudiosa essent, pter bominum amorem. Hebre. xij. Propposito sibi gaudio sustinuit crucē confusiōe cōtepta. Et ideo hac charitate coartatus clamat ad nos. Et amotis ifensione inclamat dicēs illud Can. viij. Ponemе sicut signaculum super cor tuum r sup brachium tuum. quia Fortis est vt mors dilectio: dura sicut infernus emulatio. Dec est ḡ qđ dicit [quo mō coarto:] Loquens aūt per infinitū nomen [quo] significat coartationē esse inexplicabilem: nec aliq̄ modo esse explicabilem. Dec eñ coartatio est quā oculus non vidit antea: neq̄ auris audiuit: nec in cor hominis ascendit ante ipm. Esa. v. Quid est qđ vltra debui facere tibi r nō feci. Hoc igit est q̄ dicit quo modo coarto: [vsq; dum pficiar] De Sacramento: qdem pfectiōe perfecta est purificatio in Passione r Resurrectiōe. Quia sicut dr Rom. iij. Mortuus est, pter nostra delicta: et resurrexit propter nostrā iustificationē. Effect? aūt huius purificationis quotidie plus r plus proficiat: r pficietur in die iudicij: cum sicut dicit. j. Cor. xv. totum regnum sim' tradiderit deo r patri. Et quia fm pfectionem Sacramentor: in christo pfecta fuit in Passione et Resurrectione: Ideo dicit in cruce Joan. xix. Consummatū est. De perfectione aūtem que quotidie fit in membris dicitur Eph. iij. Donec occurramus oēs in vnitatē fidei r agnitionis filij dei in virum pfectum in mensuram etatis plenitudinis christi. Sic ergo dupliciter pficit ista purificatio.

## Putatis quia pacem veni mittere in terram? Non. dico vobis: sed separationem.

Tangit expurgationē (al's expugnationē) r electionem regni diaboli futurā p se r suos. Et dicit Tria. Primo eñ Corrigit suor: intellectum p sermonū suor: veram intelligentiā. Secundo Suā explanat intentionē. Tertio aūt ponit Modū per quem impleri habet explicationē. De Primo aūt dicit [putatis] hoc est Putatis ne [quia pacē veni dare in terra] hoc est q̄ Regnū diaboli in pace sine disturbatione remaneat. Et corrigendo hunc errorem dr [Non] Deinde aperit circa B suam intentionē dicēs [sed separationem.] Separatio aūt est effect? pugne r litis: sicut dicit Em pedocles. Et hoc est qđ B intendit. Et hoc est q̄ dr [Putatis] ne pter hoc qđ dr Esa. ix. Multiplicabit ei? impium r pacis non erit finis. Esa. xxvj. Dabis pacē nobis. pacem q̄ in te speramus. Et q̄ hoc ego dico "Pacē relinq̄ vob: pacē meā do vobis Joā. xiij. Et q̄ angeli dixerūt Et in terra Pax hoīb9 bone volūtatis. r hmōi [Putatis] inquā [quia pacē veni mittere in terrā:] hoc est oī modā pcordiā [Non] q̄ Esa. xxxviij. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Pax eñ q̄ est concordia peccator: i malo amara est mihi. Ps. lxxij. Zelaui in peccatōib9 pacē peccator: videns. Sap. xxiij. In magno insanie (al's insanie) bello viuentes: hoc et tā magna mala pacē esse arbitrati sūt. Dāc igit pacē q̄ est ches in peccatis (al's ipietat) detest or. q̄ In illa Lu. xj. fortis armat? diabolus custodit atriū suum: et in pace sunt omnia que possidet. Cū quo ego fortior in hunc mundū veniens congredi veni: sanctos (al's seruos) meos. B est: vos mitto: qui pugnes, cum eo: r fusceps cū ad bellum. Job. iij. Maledicāt ei q̄ maledicunt dei: qui parati sunt suscitare leuiathan [in terra] Jem: hoc est: in terrenis affectib9 nolo pacem. Quinimo volo comple

re quod dicit Judic.v. Noua bella elegit dominꝰ Esa.xxx. In bello populus expugnabit eos [Ilō] Quia ꝛ sicut dicit Ephe.ij. Est pax bonis faciens vtraq; vnū: z medium parietē inimicicias q; soluēs in carne mea: Tamē non sum pax impioꝝ: sed pio rum: vt mecū z cum patre: et secum securitatē con scientie: et tranquillitatē sine omni disturbatione ha beāt. Sed impijs non est pax. Sicut dicitur Esa. lvij. quia et In se dissident. et Inter se discordant. Et oēs mei dissentient ab eis. et continue eos gla dio spiritus impugnant. Non ḡ veni mittere pacē [sed sepationem] Non locorum: sed affectuū. Ut mei nunq̄ concordent cum ipsis. Sed vt illi expugnent z trahant ad concordandum cum san ctis (alꝰ seruis) meis. Ezech.xiij. Ipsi cōuertent ad te: z tu non cōuerteris ad eos. Malum ēm vt dicit Pbus si oīs artium malū sit: et iam sciam destruit. Et dicit Dion. q̄ Malū bono inniti nō vt stare possit. Et Aug̃ⁿ q̄ Malū non coalescat nisi in bo no. Veni ergo [sepationem] facere boni z mali: vt malū a bono sepatum: cadat. Et bonum nō fe dēt z deturpet a malo. Farina ēm nō deturpat lu tum. Sed cōuerso lutum deturpat farinā. Nec; mel amaricat fel, sed cōuerso modo amaricat a fel le. Seperat ḡ pulcrū a fedo: vt turpitudo fedi ap pareat. Sep̄ aret dulce ab amaro vt fellitū displi ceat. Sep̄ lumen a tenebris vt tenebre odiose fi ant. Gen.j. Diuisit deus lucem a tenebris. Gen. j. Diuisti malos in vniuersam terram vt nō pos sēt quilibet melligere labiū proximi sui. Et sic adꝰ duc: sicut pater meus: veni facere sepationem Sic etiam Matth.xxv. In iudicio sepabo oues ab he dis. Et Matt.xiij. zizania a tritico. Et explanat modum dicens

**Erunt ēm ex hoc quinq; in do mo vna diuisi: tres in duos: z duo in tres dividēt. Pater in filium et filius in patrem suū. mater in fi liam. et filia in matrē. socrꝰ in nu rum suam. et nurus in socrū suā.**

R2 Dicit autem Duo. Primo enim hanc sepatio nē ostendit in Cōmuni. et Secundo eandē exposi nit in Speciali. In Cōmuni quidem dicēs subdit [Erunt ēm ex hoc] hoc est ex tempore p̄dicate fidei quo bellum istud incipit. Apocal.vj. Datum est illi vt sumeret pacem de terra: et vt homines se inuicem interficerent. Hiere.xlviij. Maledictus qui facit opus domini negligēter: et q̄ phibet glaꝰ dium suum a sanguine. Sic Moyses eos q̄ erāt dūiunctos sibi transire fecit de porta ad portam z interficere parentes z fratres z omnes inimicos domini Exo.xxxij. [quinq;] Ām numerū psonaꝝ rū [in vna domo] hoc est: in vna familia diui si. quia familie inter se inuicem diuident. Ut im pleatur illud Matth.x. Erunt odio omnibus ho minibus ꝓpter nomen meū. Inter illos autē q̄nq; [tres] psone [in duos] hoc est cōtra duas psoꝰ nas diuidentur [et due] persone [diuident in tres] hoc est cōtra tres. Luc.j. Filij matris mee pugnauerunt contra me. Psal.liij. Qm̄ si inimicꝰ me maledixisset mihi sustinuissem vtiq;. Tu vo homo vnanimis dux meus z notus meꝰ. Mich. vij. Nolite credere amico z nolite confidere in du ce. Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui. Hiere.ix. Unusquisq; a primo suo se cuꝰ stodiat: et in omni fratre non habeat fiduciam. qꝛ omnis frater supplātans supplantabit: et omis amiꝰ cus fraudulenter incedet: et vir fratrem suū decipi debit z mendacia loquet. Dan.xj. Ad vnam men sam sedebunt z mendacia loquent. [pater in fili um] Hic dicit Specialiter q̄s dixerat in Cōmu ni [pater in filium] hoc est: pater fidelis: cōtra filium infidelē. Vel cōuerso: volens nisi in contu meliam creatoris cōmouere. [et mater in filiā] hoc est mater fidelis vel infidelis: contra filiam fi delem vel infidelem. [et socrus] fidelis vel infi delis [contra nurū] fidelem vel infidelē. Mich. vij. Filius contumelias facit patri: et filia consurget aduersus matrē suam: z nurus aduersus socruꝫ suam: et inimici hominis domestici eius. Quā; uis ēm bonorandi sunt parētes sicut p̄apit Exo. xx. tñ nō sunt bonorādi in contumelia creatoris.

Sed cum dñs dicat Tres in duos; et duos in tres diuidendos: Sex videtur enūerare. Sex pa trem: filiū: matrē: filiam: socrū: z nurum. Sed ad hoc dicat glo. q̄ quando isti sunt in vna domo. Ꝟ est in vna familia: tūc eadē q̄ mīr est filij z filie: et socrus nurꝰ. Ꝟ est vxoris filij. Aliter ēm si esset alia socrꝰ et mr: nō crūt in vna domo siue familia: sed duas familias efficerēt. Et sic q̄nq; q̄dē sunt nūe ro psonaꝝ: sed sex cōdicionū relpectuū ad se inui cem distincte (alꝰ distantiū) Sed due cōdicōes seu respectꝰ cōueniūt vni psone q̄ est mr filij z filie: et socrꝰ nurus q̄ est vxor filij. Hoc ḡ est q̄ dr. Si ēm tres sunt fideles p fidem Trinitatis, et p fidem spem z charitatē: sepantur a duobꝰ vicia spūalia z carnalia psequnt. Sic ēm tres viri Noe Daniel et Job suas saluabūt aias: z alij pdent. Si aūt duo sūt fideles: gemia dilectiōe saluant: et tres q̄ cōꝰ piscētia carnis z ꝛcupiam oculoꝝ z superbia vite dili guūt pdunt. Eccl.xxxiij. Intuere in oia opa altissi mi: duo ꝫ duo: z vnū ꝫ vnū. Hoc ēm bellum inse dabile q̄ vitas ꝫ errorē vnū pugnt: dū se (sic dr Au gust.) et vitas tenet: z unitatis, error obnitit. Hinc est q̄ dñs ꝓcepit filijs Israel q̄ nō inirent fedus cum amorreis: sed semp pugnarent aduersus eos.

**Ꝺ Ibebat autem et ad turbas Cum videritis nubem orien tem ab occasu: statim dicitis nim bus venit: Et ita fiet. Et cum au strum flantem: dicitis quia estus erit et fit. Hypocrite faciem celi z terre nostis probare: hoc aūt tem pus quomō non probatis? Quid autem z a vobisipsis non iudica tis quod iustum est?**

Dic incipit arguere eos qui signa aduent⁹ sui nō ꝑsiderāt.et ideo nō sēparāt. Et ostendit eos esse inexcusabiles. Diuidit autē in duas partes. In Quarū ꝓma nō cognoscentiū aduēt⁹ sui tēpus ostendit inexcusabiliter.sicut tam dictū est. In Secūda autē Documēta dat euadendi iudiciū aduenientis. Sq Q ꝗs ꝑsentiat cū aduersario qui habet accusare eū in iudicio. Tunc eni tacente aduersario nō cōdemnabit in aduētu iudicis. Ꝓma hui⁹ partis duos habet ꝓgraphos. In quoꝝ Primo quasi ꝓmittens oñdit Facultatem ꝓcognoscendi aduētus ad iudicium: esse apud rationē hominū. In Secūdo quasi concludens ostendit Inexcusabiles esse: q̄ neglecta cōsideratōe tēporis:nō sēparant ve euadāt futurū iudicium. In Primo horū duo dicit. In Quorum Primo q̄ eos quibo loquit ostendit hoc esse cōmune omni homini habenti iudiciū rationis. Q a signis pōt ꝓiecturare de fuko iudicio. t Secundo ostēdit in ratōe esse facultatē futura ꝓgnoscendi. Dicit ergo ō Primo hoꝝ sic. [Dicebat autē et ad turbas ]ōiter Sapientes t Inuipietes.quia omnibo inest ista iudicādi facultas. Exo.xx. Lūcus populus audiebat voces. Quando eni deus per naturalia signa docēs loquitur: omnibus i cōmuni loquit. Et iste sunt voces creaturarū. De quibo dicit Psal.cxviij. In omnem terrā exiuit sonus eoꝝ:t in fines orbis terre verba eorum. Hoc enim de creaturarū verbis litteraliter dē Ps. Uñ t apls Rho.x. oñdēs inexcusabiles eos q̄ se iudicio parare nolūt dicit. Sz nūq̄ quid non audierūt: Equidem Supple audierūt. quia in omnē terrā exiuit sonus eoꝝ. Sic ergo ista cōmunia que naturalis dictat ratio dic̄ turbis [Cū videritis ]Tangit hic signa Naturalia:ex quibo circa quedā futura:naturali ratōe ꝓgnosticant. Et tāgit Duo signa. Sq. Signū nimbi tempestuosi.t Signū ictus. De Primo dicit. [Cū videritis nubem ]migrā spillā cū vēto occidentali [ab occasu ]deuenire [statim ]hoc signo naturali edocti:sine magna deliberatōe [statim dicitis ]ꝗ rationē ꝓgnosticando [Nimbus venit ]hoc est:vehemēs t tempestuosa pluuia. [Et ita fit ]sicut dicitis.quia Frequenter fuit: q̄ naturalibo signis ꝓgnosticāt. Et hec signa naturalia vocat Ptolome⁹ i Centilogio suo stellas fixas. Uñ de ibidē: q̄ Ꝓgnosticator q̄ ꝓgnosticatur a stell' fixis:ven⁹ ꝓgnosticat. Intrēdenduꝫ autē q̄ nubes elevata ab occasu sp est tēpestuosa. t cū iperu descēdit.t cū vēto vēn (al's vehemēti) q̄ vēt⁹ ille fortioris est crufftatōis. Et hui⁹ causa est.q̄ In occasu q̄ ꝓxima sol nō emisi cadēs.t il le sol est debil':t obliq̄ terrā respiciens:t radijs suis sup hemispherū nō facit angulos nisi debetes valde.t anguli illi ꝓinue distrabunt̄ casuꝫ solis:in lineas orizontē nō nisi ꝓpingētes. Tales autē radij eleuāt q̄dē multū t nihil ꝓsumūt.t ideo vapor inspissatus ꝓinue generat nimbos tempestuosos. In oriēte autē sol ascēdēs ꝓinue sup vapozē ascēdit.t angulos radioꝝ ꝓinue acuit. t ō plus cōsumit q̄ acuit. Et ideo signū est serenitatis. Mat.xxi.ij. alia signa ponit. Et ibi alie cause fuē notate. Job.xxxvj. Qui affert stillas pluuie et effundit imbres ad instar gurgitū qui denubibus fluunt. Et Ibidē. Si voluerit extendere nubes quasi tentoriū suum t fulgurare lumine suo desup:cardines quoq̄ maꝝ operiet. Per hec ēm iudicat populos:t dat escas multis mortalibus. Glo.ēm Allegorice loquēs dicit q̄ nubes est caro christi ascēdēs ad gliam resurrectionis:ab occasu passiōis. Esa.xix. Ascendet dñs sup nubē leuē t ingrediet egyptū. Ps.lxvij. Qui ascēdit sup occasum:dñs nomē illi. Nic ascensus causant effusionem imbriū euangelice ꝓdicatiōis.iij. Reg.xviij. Nubecula pua rangit vestigiū hois ascēdit de mari. Et dixit Helias Son⁹ multe pluuie est. Q mari ēm passionis caro xpi ad gloriaz beatitudinis ascendens:pluuiā effudit ꝓdicatiōis. Esa.xlv. Nubes pluant iustū. Ps.lxvij. Pluuiā voluntariam segregabis deus hereditati tue. Osc.vj. Veniemo bis tangit imber tempan⁹ t serotinus terre [et cum austrū flante ]Secūdū est signum quo naturali rōne futura ꝓnosticant. Et hoc est [cū ]videritis [austrū ]ventū calidum t humidū terras euocantē [flante dicitis quia estus venit ]quia cū calore suo terram agit t humiditate sua resolvit:educit de terra vapores ignitos:et illi respersi in hemispherio estum faciunt: et corpora resoluunt t destruūt. et ideo periculosus est vētus ille. Job.xxxvij. Uōne vestimenta tua calida sunt cum ꝑflauerit terra austro. Et ideo dicit glo. allegorica q̄ auster significat estū tribulatiōis aīe iudicium. Apoc.xvj. Datū est illi estu affligere homines et igni et estuauerunt homines estu vehementi [et ita fit ]sicut dictis. Quia sicut animus: Signa naturalia raro fallunt. Ps.cxxxiij. Qui producit ventos de thesauris suis. Et ideo in talibus vera ꝓnosticant. et maxime rustici t pastores sub dio et in agre libero agentes:talia signa sepius considerant. Et sunt eis signa naturalia quasi q̄dā liber. [Hypocrite faciem celi ]Hypocrita ō vocat qui rōnem naturalem dissimulat et deste laruam sibi circumponit. Ps.xlviij. Homo cum in honore esset non intellexit: compatus est iumentis insipientibo: et similis factus est illis. Nic ꝙ hypocrita ē terra:de testis:cuius vultum sequitur. et incus homo:cuius vultum in senon agnoscat.j. Corinth.ij Animalis homo non ꝑcipit ea que sunt spiritus dei stulticia eni est illi quia spiritualiter examinat [faciem celi et terre ]Ratio est sumpta a Minori. quia min⁹ videtur q̄ futura incerta a signis naturalibus cōiecturare possint q̄ futura certa. Et si incerta coniecturant:ergo etiam certa possent cōiecturare. Sap.xiij. A magnitudine enim speciei et creature creator eorum cognoscibiliter poterunt videri. Et hoc est q̄d dicit [faciem celi et terre nostis ꝓbare ]q̄tum ad futurorum cōiecturas [hoc autem tempus iudicij futuri ]quo⁹ modo non ꝓbatis ]multo magis futurum: Quia sic dicit glo. Et capit de Boecio ō Cōsol. phie:per rōnez naturalē ꝓbat q̄ Ꝓnuntiētia regit mūd⁹: Ersi hoc est vez:oportz q̄ apō iustū iudicē recipiat vnusquisq̄ que gessit in corpe siue bonuz siue malū. ij. Coꝝ. v. Omnes astabimus ante tri-

S z

Z z

bunal christi vt referat vnusquisq; propria corpo
ris, prout gessit siue bonum siue malū. Act.xvij. Dif
finiens statuta temporā t terminos habitationis
hominū querere deum: si forte attrectent aut inue
niant eum: q̄uis non longe sit ab vnoquoq; nō
strum. In ipso enī viuimus: mouemur: t sumus
Rhom.j. Inuisibilia dei per ea que facta sunt in
tellecta conspiciunt. Facilius igit probare est tem
pus iudicij q̄ pluuiaz vel ardorem futuri. Et po
nit Rōnē Secūdā: sumptā ab ipsa naturali rōne
sine signis exterioribus iuuantib; hoiez Quia enī
per rationez naturalē q̄ Intellectus homis incor
ruptibilis est. et ad virtutis p̄fectionē ordinatus:
Quaz si quersis moribus amittit: iustum iudici
um non effugiet. Et hoc est qđ dicit. Quid aūt
hoc est quare etiam a vobisipsis hoc est a p̄
pria ratione vestra non iudicatis per rationē
quod iustum est Job.vj. Loquentes qđ iu
stum est iudicate. Joan.viij. Uoca virum tuum. b
est rationem: glo. dicit. Esa.xlvj. Redite redite p̄
naricatores ad cor. Idcirco de quibusdā ex natu
rali lege hoc p̄cognoscēbz t sibi a iudicio p̄cauē
tibus dicit Aplus Rhom.ij. Judicabit qđ p nas
turam est p̄putium custodies legem: te qui per lit
erā t circūcisionē preuaricator: legis es

**Cum autem vadis cum aduersario tuo ad principem in via: da operā liberari ab illo: ne forte trahat te ad iudicem: et iudex tradat te exactori: t exactor mittat te ad carcerem. Dico tibi: non exies inde donec etiam nouissimū minutum reddas.**

Positis Rationibus contra eos qui dicere
possent Se nescire de iudicio futuro: ponit psuasi
ones qualiter scīētes futurū ē iudicū: cauebūt iu
dicū. Et hoc est Una sola psuasio. Ut sez caueant
q̄ nemo eos in iudicio accuset. Quidam enī accu
sabunt a conscientia: et illi componant cum consci
entia. et Quidā accusabunt a prio: et illi cōponāt
cū proximo. Quidā aūt a sermone diuino: t illi cō
ponant et cōcordent cum sermone diuino. Et a q̄
cunq; generaliter loquēdo alijs accusari potent
iuste: cū illo componat satisfaciendo: et erit secur⁹
in iudicio. Et hoc est qđ dicē. Cum aūt vadis
quotidie cōtinuatis dictis (als diebus) et passib⁹
cum aduersario tuo quocunq; qui aliā iu
ste querere habet aduersum te. Pōpue tamen cum
sermone diuino ad principem ioim dīm. Dan.
vij. Judicium sedit t libri aperti sunt. Apocal.xx.
Judicati sunt mortui ex his que scripta erant in li
bro. hoc est in sermone diuino. De hoc principe di
citur Esa.xxij. Princeps ea que sunt digna pnci
pe cogitabit: et ipse sup duces stabit in via hoc
est dum adhuc es in via. quia confessio vel conuic
tio in iudicio p̄iudicat. da opam sollicitem li
berari ab illo Uel: sanctificando. Uel: aliter cō
cordando cum illo. Matth.v. Esto cōsentiēs ad
uersario tuo dum adhuc cum eo es in via. Tunc
enī eris ante pncipem sine q̄rela. Lu.j. Incedens
tes in omnib; mandatis t iustificationib; dīi sī
ne querela ne tradat te apud iudicem per
iustam querelam. tradat te in potestatez Judicis.
De quo oz Rhoma.xij. Timdex in iram est ei qui
malum agit. hoc enī modo iudex de te dabit sen
tentiam et iudex ioim deus tradet te in pos
testatem exactori penaz. Apoca.xviij. Reddi
te illi sicut illa reddidit vobis. Exactor ille est dia
bolus. Job.xxxix. Clamorem exactoris non audit
de⁹: qui sez cum aduersario cōposuit t exactor
diabolus mittat te in carcerem infernī fo
ueam. Esa.xxiij. Cōgregabunt congregatiōe vnius
fascis: et mittent in carcerem in purgatorium.
Dico tibi in veritate: quia ego sum veritas cu
ius verba non p̄teribunt non exies inde hoc
est de carcere donec etiam nouissimū minu
tū reddas Si in inferno est carcer: tūc Donec:
est inclusiuum. Et est idem q̄ nunq; exibis inde.
Si aūt in purgatorio: tunc est exclusiuū: ita q̄ ex
reddideris tunc exibis. Job.xx. Luet que fecit oia
Minutū aūt nouissimū est Ueniale vt Origina
le peccatū. Qđ si cum alijs mortalibus in inferno
erit: rōne aduenit puniet in eternum. quia In in
ferno nulla est redēptio Uenialis vel Mortalis.
Matth.xviij. Misit eum in carcerem donec red
deret vniuersum debitū. De hac aūt materia mul
ta notata sunt a nobis sup Matth.ca.v. fin ea q̄
exigit illa materia. Et hec dictis connexa meliora
erunt. quia Jbi loquit in materia ire. Jbi etiaz est
expositio multiplex glosaz: quarum nulla compe
tit fm hoc q̄ b̄ inducit. Sed b̄ exposita sunt ista
fm materiam quam modo habem⁹ p̄ manib⁹.
Hoc est qđ dicit in littera

## Capitulum.xiij.

**Derant aūt quidam ipo in tempore nunciantes illi de galileis: q̄rum sanguinem Pilatus miscuit cum sacrificijs eorum. Et respondens dixit illis. Putatis q̄ hi galilei pre omnibus galileis peccatores fuerint: quia talia passi sunt? Non: dico vobis: sed nisi penitentiam habueritis: omnes similiter peribitis.**

Hic incipit capm Tredecimū In quo diuers
exēplis ostruit qđ aī docuit. Diuidit aūt in Duo
Primo enī exemplis docet Quantū est periculum
se non p̄parantium ad iudicium: t Quantus p̄fec
eius et veritas sit p̄pantū. Jn Scōo aūt Sui
exemplo ostendit q̄ nō est a tali p̄paratione absti
nēdū. Sic ipse, q̄r metū Herodis: nō abstinuit a
nra salute organda. Quinimo cū sciret sibi i hierm

mortem esse ꝓparatam: illuc venit intrepidus: ve nos aduentu (alꝫ aduentui) suo ad iudicium pre pararet. Anteriora autē harū partiū diuiditur In duas. In quaꝝ Prima nō ꝓpanniū se ostendit periculū. In Scōa aūt Preparantiū se ostendit ꝓfectū p similitudies seminis: z fermēti quas in / ducit. Adhuc autē Prio: harū habet duas ptes In quarū Prima ē Periculū se nō ꝓpanniūz. In Secūda vero ostēdit Longanimitatē z patiē tiam Judic̄: ad ꝓparationē hominis expectantis: per arborē fici z p mulierē curuā. Primū autem horū ostendit p duo exempla. Quorū Unum fa ctū est p malicā hois: quā dñs ordinauit ad suū um iudicū exequendūz. Secundū aūt Judicio dei factū intelligit esse contra eos: de q̄rū penite / tia spes nulla fuit. In Prima horuꝫ tanguntur duo. Oportunitas tēporis quo exemplū indu / citur. z Et exemplo accepta instructio: Quo veri tas dictorū comꝓbat Dicit igit Aderāt au tē quidam. Notat Circūstantia litterę: Q pre habitam de aduētu Judicis instructionē fecit do minus in Judea: ad quā de Galilea veniēs trāsi erat. et Q secuti sunt eū de Galilea in Judeaz: doctrina eius instrui cupientes. z illi tunc aderant Et hoc ē q̄ dicit [Aderant autē quidā] Luc. xxiij. Stabant autē eōs noti eius et mulieres q̄ secute erāt eum a Galilea hec videntes. Apli enim z Discipuli: ꝓpue Galilei fuerūt. Et ad illos di uersis temporib⁹: de Galilea tanḡ ad contribu / les z cōpatriotas multi venerunt [ipō tēpore] istius p̄dicatōis: vt sermo ꝓ effectuz ꝓbaret. Ps. cxl. Audient⁹ ba mea: qm̄ potuerūt: hoc est: ad ef ficaciā voluerūt. Rho. xv. Non audeo aliq̄d loq̄ eor̄ que per me nō efficit christus [nunciantes illi iesu] de galileis] Narrat Josephus z Hi storia Ecclesiastica et Egisippus Q eo tpe i Ga lilea q̄dā surrexerat: qui se filiū dei p̄dicaret: z mł tos auertit post se: ducens eos in montē garisim in desertū: in q̄ monte se in celū ascensurū prędi xerat. In quo monte cū sibi Galilei in eū creden / tes sacrificarēt: supuenit Pilat⁹ z eum interfe / cit: z omnes sibi sacrificātes. z sic [miscuit san guinē] sacrificantiū cū sanguie sacrificioꝝ: z cū sanguine eius cui sacrificabant. Et hanc cē cau sam dicit q̄ Herodes inimic⁹ erat Pilati. De q̄ bus inimicicijs in passiōe xp̄i recōliati sūt. He rodes enim tetrarchiam habuit Galilee. Et dice bat q̄ Pilatus in homies sue tetrarchie nō ha / beret aliquā potestatē. Unde Actuū. v. dixit Ga maliel. Ante hos dies exiuit Theodas quidam: dicens se aliquē esse. cui cōsensit numerus viroꝝ circiter quadringentoꝝ: z occisus est. z oēs qui credebant ei dissipati sunt. Jte Ibidē. Post hūc exiuit Judas galileus in diebus ꝓfessionis. z auer tit populū post se. z omnes quicūq; consenserunt ei dispersi sunt z ipe periit. Tales quidā erāt isti Galilei heretici: a quodam pseudoꝓpheta sub uersi. Uel forte ijdem erant [quoꝝ sanguinē] in monte garisim [miscuit Pilatus] pcuraꝝ: Judee. Miscuit autē sanguinē eorum [cum sacrificijs eorum] ne sibi regnum vsurparent si multiplicarenḡ, Deus autem fieri voluit ꝓp ter meritum ifidelitatis eorū Matth. xxi. Ma los male perdet. z vineam suaz locabit aliis agri colis. Psal. lxvij. Dissipa gentes que bella volūt. Genes. vj. Omnis caro corrupit viam suā. Et se / quitur. Ego disperdam eos cum terra. [Et re / spondens dixit illis] Accepta oportunitate p exemplū nunciarti [putatis] ne [q̄ hi galilei] attendentes mendacio z blasphemijs sui seducto / res [ꝓ omnib⁹ alijs Galileis] q̄ doctrinam veritatis abiecunt z mendacijs credunt. ij. Tim. iij. Z veritate q̄dez audirum auertent: ad fabulas aūt zuertunt [peccatores] soli [fuerunt q̄ talia] iudicia dei [passi sunt] vt peccatis suis in fi nem deuoluti ita in eos dñs iudicasset (alꝫ vin / dicasset per manus Pilati.) Reg. xv. Recolui q̄ cunḡ fecit Amalech israelt: quō restitit eum via cū ascenderet de egypto. Nunc ergo vade z ꝑcute pec catores amalech z demolire vniuersa eius. Unde b Supponit dominꝰ q̄ isti ꝓcōres fuerūt: z me / rito sue iniq̄tatis interepti. Sed nō fuerūt soli pe catores nec ꝓ omnibꝰ alijs. Et hoc est q̄ subdit [Non] Hoc est Non fuerunt peccatores ꝓ cēi / bus alijs. Aliq̄n em̄ quosdam deus punit pecca / tores ad exemplū z terrorem alioꝝ. Sicut dr glo sa Prouer. xxi. Flagellato pestilente sapientior efficitur paruulus. Et hoc est quod subdit [dico vo bis] q̄ sum veritas [sed nisi penitentiā egę / ritis] Non solum de pnia Logritis vl Dicatis: sed Agatis in opere pniam. Matth. iij. Agite pe / nitentiam. Zac. xij. Penitemi igitur vt deleanḡ ve stra peccata. Job vi. Ipse me repręhēdo z ago pe nitentiam in fauilla z cinere [omnes similiter] B
hoc est: ex simili causa [peribitis] Esa. xxx. Expe ctat vos deus vt misereat vestri. Rhomañ. ij. An ignoras qm̄ benignitas dei ad penitētiā te addu / cit. Et est Acti dicat. Si pniam egeritis: iram dei auertetis: ita q̄ parcet vobis. Si aūt tempus pe nitentie neglexerimus: iusta est ira que in vos vindi cabit (alꝫ iudicabit) Rhoma. ij. Scōm duriciam tuam z impenitēs cor thesaurizas tibi iram in die ire z revelationis iusti iudicij dei. Job. xxiij. Dę dit illi deus tempus penitentie: et ille abutitur eo in superbiam. Est autem b Questio. Cum de sī milibus sit simile iudiciū Et dicit Boca⁹. Quaꝝ re deus punit q̄sdā peccatores: et q̄sdā ad penitē / tiam reseruat: Si dicas q̄ ꝓuidet istos peniten / tiam acturos. illos autez non: hoc nihil est. Quia ꝓuidit antecḡ nascerent. Et sic debuit non ꝓui / fisse q̄ nascerentur. Cum ipse dicat Matth. xxvj. Melius illi erat si natus non fuisset homo ille. vt

Ideo dicendū: q̄ q̄uis Judicia dei sint abyssus multa: super que in tali casu exclamat apostolus Rhoma. xj. O altitudo diuitiarū sapientie z scien tie dei: Tamen possumꝰ dicere q̄ Nullum sic da mnat nisi peccatis suis in finem deuoluris: et tūc condemnat eos quos sic finaliter damnat ad ter / rorem z exemplū alioꝝ. sicut dr glo. Peccata autē in finem deuoluunt Dupl̄r. Scz Ad Sūmū ma liciez: et Ad Sūmū finē. Ad Sūmū malicie non deuoluunt aliqua pcā in finē. q̄ Nemo ita malꝰ efficit q̄ ñ possit fieri peior. Ad Sūmū aūt finem deuoluitur: quando etiam fin inferiores causas

sic sententiã merek q̃ non est ꝓbabile q̃ reuertak ad pniam. Sicut pater in his qui pierunt in diluuio: quoꝝ tota intentio fuit ad malũ oñi (alꝰ toto)tempore. Et in his q̃ pierunt in pentapoli Qui etiã angelis querebant abuti. Et reuocans ad penitentiã: videbak q̃si ludẽs loq; et deridebãt ꝓbetas. Et tales puniunk a deo meritꝫ suis qñ magis valet punitio eoꝝ ad exemplũ correctionis. Et hãc puto esse veram buꝰ q̃stionis determinationẽ. Et ideo minꝰ peccãs: aliqñ punik. Et magꝫ peccãs: aliqñ differk: vt i exemplo ꝓposito. Tam ꝓsecuit dicq̃ mule, de causis aliquis punik. Unde ysus

Ut probet: aut purget: aut puniat: aut tuetk

Aut christi pareat gloria pena datur.

Ut sit in exemplũ terroꝝ vel pena parentum

Ut sit sobria mens: cauta: memoꝝq; dei.

Ut probet quides Sicut Job primo t Job scõo. Nunqd nostꝛi seruum meũ Job q̃ nõ sit ei similis in vniuersa terra: Tob.xij. Quia placuisti deo: necesse fuit vt tentatio ꝓbaret te. Jaco.j. Beatꝰ vir q̃ suffert tentationẽ; qm̃ cũ probatus fuerit accipiet coronam vite quam repromisit deus diligẽtib; se Ut purget. Sicut lepra percussit Mariã sororem Moysi: ꝓ pcõ murmurꝫ purgãdo Nũc.xij. Malach.iij. Sedebit cõflans t emundans argentũ t purgabit filios Leui. Ut puniat t punitionẽ continuet; Ira vt eterna pena continuek pñi. Et sic ẽ incipiak vt in eternũ pena cõtinuetur. Deut.xxxij. Ignis accensus est in furore meo: t ardebit vsq; ad infernj nouissima. Et sic punitus herodes Qui sicut ꝺr̃ Act.xij. percussus ab angelo dñi consumꝫ ptus ymbus expirauit. Ut tueak boiem a peccatis: Et maxime a pcõ superbie aliqñ puniti pmittit. Et hoc idem est q̃ punit ad humilitatis conseruationẽ. Sic Paulũ punivit stimulo carnis. ij. Cor. xij. Ne magnitudo revelationũ extollat me: datꝰ ẽ mihi stimulus carnis mee angelus sathane q̃ me colaphizet. Ut ex miraculo liberationis manifestetk gloria dñi aliqñ pmittit hominẽ puniri. Sicut ꝺr̃ Joan.ix. in ecco nato. de quo ꝺr̃ Rabbi: q̃s peccauit: hic aut parẽtes eius q̃ cecus nascerek: Rñdit Jesus t dixit. Neq; hic peccauit neq; parẽtes: sed vt manifestenk opa dei in illo. Et sic videk mortuꝰ fuisse Lazarus Joan.xj. De q̃ dixit dñs. Nõne dixi tibi: q̃ si credideris videbis gl̃iam dei. Aliqñ etiam deꝰ punit boiem vt ꝺr̃ Joã. Damasc. vt aliꝰ exemplũ patientie ꝓpoak. Jac.v. Exẽplũ accipite fratres mei: sufferẽtie t lõganimitatꝫ ꝓphaꝝ. Sufferentiã Job audistis. Finẽ dñi vidistis Lu.xvij. Si hec in viridi: in arido q̃d fiet. Tobie.ij. Nunc tentationem pmisit ei dñs accidere: vt darek posteris exemplum patientie eius: sicut t sancti Job.

Punit etiã dñs aliqñ vnũ ad terrorem alterꝰ. Prouer.xix. Flagellato pestilente: sapiẽtior efficitur parvulus. Esaie.j. Sup quo percutiã vos vltra addentes p̃uaricationẽ. Omne caput languidũ t omne cor merens: a planta pedis vsq; ad ꝟticem non est in eo sanitas. Adhuc aũt aliquis punitur Ut ostendak pena peccati parentũ: in pena filiorum: qui parentes in peccatis sũt imitati. Ero. xx. Ego sum deus zelotes vindicãs peccata parentum in filios in tertiam t quartam generationem in his qui oderunt me. Adhuc autem aliquãdo punit: Ut hominẽ post ebrietatem carnalis cõcupiscentie: sobrium reddat. Eccl.xxxj. Infirmitas grauis sobriam facit animã. Sic punitus fuit Zmeÿ ochus qui ꝓsperitate terrena inebriatus: existimabat terram ad nauigandã: et pelagus ad iter agẽdum se habiturũ. Et cum rediret per penam in sensum dixit. Justum est hominẽ mortalem non paria deo sentire. ij. Macbab.ix. Sic dicit Gregoriꝰ. Odꝫ quos culpa claudit: pena aperit. Sic Dan.iij. Nabuchodonosoꝛ ab humano mutatꝰ est: et coꝛ fere datum est ei: donec sobrius effectus rediit in sensum. Et tunc ad coꝛ homis t ad honorem regni decoꝛẽq; puenit. Adhuc autem q̃dam puniuntur innocẽter Ut eisdem a maiori pena caueant. Sicut Heñ.vij. pueri summersi in diluuio. Et Heñ.xix. pueri cõcremati in Sodomis Et.j. Regũ.xxx. pueri occisi ab amalechitis Qui si vixissent: maiores peccatores fuissent, et ideo magis puniti. Sap.iij. Et iniqs omnes filij qui nascenk: testes erunt neqtie in parẽtes suos. Esa. xiij Non consurget in eternum semen pessimoꝝ: ꝓparate filios eius occisioni: iniqtate patruꝫ suoꝝ nõ cõsurgent. Adhuc aũt fit ad memoriã fidei veroꝝ dei habendã. Lu.j. Ꝓto eo ꝙ non credidisti verbis meis: eris tacẽs vsq; in diem quo hec fient que ꝓto tpe cõplebunt. Dis igit de causis iustis dicio dei punik aliqs. Glosa etiã Moralis dicit q̃ Jsti quorum sanguis mixtus est sacrificijs coꝝ rum significat eos qui quidẽ deo sacrificant: sed cum hoc peccata a corruptione sanguinis ꝓcedentia non cuitant: quoꝝ iusta est condemnatio. Jsti enim sunt socij Cain. De quo dicit Heñ.iiij. Nonne si bene offeras: male aũtẽ diuidas: peccasti. Bene enim obtulit: qui obtulit creatori creaturã: quã sibi donauit. Male autem diuisit qui seipsum diabolo: substantiã autem obtulit deo. Illi sanguinem miscent sacrificio de quo dicit Osee.iiij. Sanguis sanguinem tetigit. et ideo merito condẽnantur et puniuntur per Pilatum: qui os malleatoris interpretatur: hoc est per diabolum qui omnium talium est malleator. Parata sunt enim derisoribus tormenta t malleꝰ ꝓcutientes stultorum coꝛporibus. Sic igit isti sunt puniti ad exemplũ peccantium vt peniteant.

**Sicut illi decem et octo supra quos cecidit turris in syloa t occidit eos. Putatis quia et ipsi debitores fuerint: preter omnes homines habitantes in hierusalem? Non: dico vobis: sed si non penitentiam habueritis: omnes similiter peribitis.**

Istud est Secãdum exemplum superborum acceptam (alꝰ vt cessent) a ꝓsumptione superbie C
Qualiter autez istud accidere nesciatur nisi q̃ ꝓbabile est q̃ turrim edificauerint et ꝓpter operis debilitatem turrꝫ super eos ceciderit. Põt aũtẽ

esse q turris ante edificata sup trãseuntes decez
t octo dispositõe diuia eciderit. Quia sic dicuz
est supius. xij. Passeres quinq q venciũt dipon
dio: sine dispositõne diuia nõ cadũt in terrã. Per
qõ intelligit q mlto mino boies puniunt sine dei
iudicio. Et hoc est qõ dicit Diciũt illi decem t
octo. q ambinõs fast bũani turrim edifica
bant in syloa Ubi fuit habitatio humilis Re
gis: signa fastus bũani nõ erãt edificãda. Esa. viij
Eo q abiecit popul iste aquas syloe: q vadũt cũ
silentio. t elegit magis Rasyn filiũ romelie sup
bum: pter hoc adducet dñs aquas flumis sup
eos regẽ assyrioz: t omnes gliam ei. Hoc est: qz
abiecit humilitatẽ: t elegit supbie fastũ. Sicut illi
li qui Ben. xj. turrim edificauerũt. Et b est q ot.
Sup quos cecidit turris in syloa pter rea
tum supbie. Esa. xxx. Erũt sup omnẽ collẽ riui cur
rentiũ aquarũ. b est: sup omnẽ supbũ inundatio
nes tribulationũ: in die interfectois multorum:
cũ ceciderint turres. b est: altitudines supborum.
Eccli. x. Sedes ducũ supborũ euertit dñs. xij. Co
rinth. x. Arma nre milicie nõ sunt carnalia sz pos
tencia deo ad destrucõem munitionũ. ysaie dez
struẽtes: t oẽm altitudinẽ extollentẽ se aduersus
scĩam dei. Nec enĩ altitudo est turris cõtra deũ
edificata: t cadit sup edificantẽ. Mat. xxj. Qui ce
ciderit sup lapidẽ istũ ofringẽt. Sup quẽ autẽ ce
ciderit cõteret eũ. Et hoc est q sequit Et occidit
eos Cõtenk enĩ cũ delinquente delictũ putas
tis ine: quia t ipi debitores fuerint Nec
catũ enim debitore facit pene. Mat. vj. Dimitte
nobis debita nostra pter oẽs hoies magos: t
forte maiores ipis peccatores habitantes in
hierusalẽ que multos continet pctores. Unde
Matth. xxiij. Hierusalem hierusalẽ que occidis
pphetas t lapidas eos qui ad te missi sũt Mõ
Respõso Supponẽs qdẽ hos fuisse peccatores
sed nõ solos. Dico vobis q nõ mentior sed si
nõ penitẽtiã habueritis hoz exemplo corre
cti: hoc est penitẽtiã habueritis in pena tenẽ
da p peccatis oẽs similiter hoc est ex simi cau
sa. peribitis Hebre. ij. Si ois puaricatio t ins
obediẽtia iustã pcepit mercedẽ retributõis: quo
modo nos effugiemꝰ si tanta negleximus salu
tem. ij. Petri. ij. Si deus angelis peccantibꝰ nõ
peperat: sed rudentibus inferni detractos tradi
dit cruciandos in iudiciũ reseruari: Item ibidẽ.
Si originali mundo nõ peperat: sed octauum
Noe iusticiẽ preconẽ custodiuit: diluuiũ mundo
impioz um inducens. Item Ibidem. t ciuitates
Sodomorũ et Gomorreorũ in cinerem redigẽs
euersione damnauit: exemplum eoũ qui impie
acturi sunt ponens. Item Ibidem. Nouit igit
tur omnes pios de tentatiõe eripere: iniquos ve
ro in diem iudicij reseruare cruciandos. Dico au
tem iudicij iniquoz est quãdo datur sententia ỏ
eis. Job. xxj. In diem perditiois seruatur malus
Sic igitur per duo exempla pbat: q t Illi qui
bonis suis mala miscent. t Illi qui fastu cordis
simpliciter mali sunt: altitudinẽ mundi quieren
tes: iudicio dei cõdemnant: vt exemplo suo oĩes
ostendat cõdemnãdos. Angelus propter fastum
superbie: Homo pter cupiditatem elationis (als
elationem cupiditatis) scientie: Mundus prop
lurum cõcupiscentie: Pentapolis pter incendiũ
infandi vicij contra naturam: Sacrificantes gali
lei propter errorez opprelsi in syloa: propter fastũ
penas etiam temporales sustinuerunt. Et semp ins
nocentes liberati sunt: vt ostendat q nullus pec
catoz euadet penas. Sed innocentes t recti a deo
liberabunt. Job. xiij. Recordare obsecro qs vnqz
innocens perit: aut qñdo recti deleti sunt: Quin
pos vidi eos qui seminant dolores t metũt eos:
flante deo perisse: et spiritu ire eius esse consum
ptos: Proue. xj. Justus de angustia liberatus
est: tradet impius pro eo Finaliter deus numqz cõ
demnat iustos. Necz saluat: sed condemnat pec
catores.

## D Icebat autem et hanc similitudinem. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua.

In hac parte determinat longanimitatem iudi
cis: per patientiã eos qui se preparare debẽt expec
tantis. Est autẽ huiusmodi Longanimitas Du
plex. Et fm hoc duo: inducunk b Due historie. In
quarum Prima per Similitudinẽ ostendit long
ganimitas circa subditos per intercessionem san
ctorum ministroz platoriũ ecclesie impetrata. In
Secunda aũt per sanationem mulieris incurua
te ostenditur longanimitas: que in Judice causaz
ex bonitate propria. Nec aũt prior historia diui
ditur in Quattuor pagraphos. In quorum Pri
mo Diligentia dicit plantatiois in loco conuenti
enti. In Secundo autem Infructuositatẽ arbo
ris. In Tertio Lam allegatione cause: fm caus
sam demeritoriã: sententiam successionis. In Quar
to Ab agricolis patientiam imperatã de successi
one: longanimitatem expectatiois. Premittit aut
tem modum inductionis huius historie: dicens
Dicebat autem hanc similitudinẽ volẽs
cautos t sollicitos esse de pparando se ante iudi
cis sententiã. Roma. xiij. Sollicitudine non pi
gri: spiritu feruẽtes: domino seruientes. Hoc au
tem aftruit per Similitudinẽ. quia Intellectꝰ hoi
minis imaginationi cõiunctus: connaturales ha
bet exemplares t similitudinarias instructiones.
Psal. lxxvij. Aperiam in parabolis os meũ: loqr ap
positiões ab initio. Osee. xij. In manibꝰ pphetaz assi
milatus sum. Mat. xiij. Aperiam in parabolis os
meũ: et eructuabo abscondita a constitutiõe mun
di. Et Ibidem redditrõnem dicit. quia ẽjus apo
stolis t viris perfectis datum sit nosse mysteriũ re
gni dei sine similitudinibus: Tamẽ ceteris de tur
ba nõ est datũ aliqđ intelligere de hoc nisi in para
bolicis similitudinibus. Dicit igit Arborem fi
ci Genus dicit arboris inter plantas. Que inter
plantas vnlior: In fructu multiplicioz est: qz herz
ba vel olus vel frutex vel fũgus. Nec cñ sunt ge
nera plantarum. Est enim arbor statura procerz
or: stipitis robore fortior: ramositate latior: viri
ditate foliorum vmbrosior: floze pulcrior: fructu

suauior: z vtilior plantio alijs. Dan.iij. Arbor in medio terre: z altitudo ei⁹ nimia: z magna arbor z fortis: z proceritas eius contingēs celū. aspectus illius erat vsq; ad terminos vniuerse terre: folia eⁱ pulcerrima: z fructus eius nimius: esca vniuersoꝝ rū erat in ea. Et ideo hō inter ceteras creaturas dignior: huic arbori comparat: Qui in medio terre est sicut dominus positus. Psal.viij. Constituisti eum sup opera manuū tuarū: oia subiecisti sub pedibꝰ. Statura pcera est attingens celuꝫ .q. imagies sup celestiū: dei filitudinis insignis. Stirpe fortis. q. in roboꝛe naturaliū est creatus. Ramositate latus. q. sensuū z imaginationis z rōis consideratōes p totam extendit: triplicē mūdi machinam: celestiū: terrestriū: z infernoꝝ. Foliis viridantibus vmbrosis. q. verbis (alꝫ vmbra) sapiēte cunctis pstare potest refrigeriū. Floꝛe pulcerrimus. q. naturali insunt ei per creationez pncipia quedā virtutū z bonestatis: quasi quedā promissiones futuroꝝ profectuū. Fructu suauioꝛ z vtilioꝛ. quia meritis omniū bonoꝝ operū: omnibꝰ vtilis ad exemplū z refectionē virtutū. Et ideo vir sctūs ūn.j. Psal. arbori tali comparat. Hec arbor est arbo: [fici] fꝫ species Que pre ceteris dulcioꝛ inuenitur: qū est vtilis. Fatua aūt: quādo est inutilis Sicut enī ficus ceteris est vtilioꝛ arboꝛibꝰ quādo est fructifera. ita ꝑ multis est inutilis quando est infructuosa z infatuata. q. lignum est nodosum: curuū: z frangibile. Et iō non ad edificia ꝫ ad ignē aptum. Sicut z vitis Piere.xxiij. Ficus ficꝰ bonas. bonas valde. et ficus ficus malas: malas valde: que comedi non pñt: eo q sine male. q. Domo iustus dulcissimꝰ in fructu vtutis: bonus ē in verboꝛ: bonus valde est in opere. Domo autē iniustus z pcipue clericus vel religiosus si malus sit: malus est in oꝛe: z malꝰ valde in opere. Ita q nullum reficit: sed omnibꝰ generat abominationē. Ficus etiam cū bona: bona est dulcedine sua. purgat vulnera de pfundo educens virus z putredines. Cum aūt fatua est z dulcedine destituta: in apostematibus quibus supponit generat exasperationē z contractionē. Ita gratia viri sancti in vboꝛum z operꝫ lenitate sanat z lenit z mundat peccatoꝛum apostemata. Et puersitas fatui: exasperat z cōtristat z doloꝛ inducit z nō emūdat. Esa.xxxviij. Just sic Ezaias vt gecipereꝫ massā ficoꝝ: z curaplasma: erat super vlcus. Ficus etiam ꝑpria dulcedie delectata: eam nullius spe pmotionis in secularibus dignitatibꝰ deserit. Et hꝰ fm naturā causa ē. quia tantū decoquit humoꝛ ē in dulcedinē. z tantū desiderat dulcissimi fructus multiplicationē: q parū de nutrimento ponit in altitudinē. Et quando ponit sucum sibi ministratū in altitudinē: tūc statim efficit fatua: z sup gredit ceteras arbores in altitudine. Propter qꝰ etiam Latine: celsa vocatur. Et sic facit vir sanctus: delectat in dulcedine spiritus: z multitudine ꝑfus: z multitudine consolationis diuine. Non curat altitudinē seculi. Etsi curare ꝑ ambitionē incipit: infatuat. Et exaltat aliquando super alios in dignitate aliqua: q ad nihil vtilis est: nisi q statura pusilli. Ē humiles z simplices: profectu meriti: scandunt super eum ad videndū dominū. Luc.xix. Ascendit in arboꝛē siccomoꝛum. quia statura pusillus erat. quia vnde infatuatus z elevatus est platus impius: inde pficit iustus: simplex z pius. Bona autem ficus dulcedinē nō deseret, ꝓter altitudinē seculi. Judicū.ix. dixit ficꝰ. Non possum deserere dulcedinez meā: z ire vt inter ligna promoueat. Habet etiā ficus florem fructum: qui etiam maioꝛ est ceteris fructibus suis z preciosioꝛ: cuius nō stadeo dulcis. Et sic vir sanctus statim a pncipio floꝛem etatis z mūdi in fructum spiritus cōuertit. Qui cuius nō sit adeo dulcis sicut pcedente tēpoꝛe: cum pfecerit fructum pducit. tamē propter innocentiam in conspectu dei gratus est z preciosus. Mich.vij. Precoquas ficus desideravit anima mea. Habet etiam ficus: q suis grossis: indicium est estatis: caloꝛ: z luminis. Et ita vir sanctus Et pcipue: Prelatus: Clericus: z Religiosus: suo exēplo iam quasi gēmatus concepte dulcedinis: exprimens z ostendens expectationē ire tempestat: dine: ponit fines: z gratiozem z clementioꝛem auram significat: future in cordibus serenitatis z tranquillitat. Cantico.ij. Ficus protulit grossos suos: flores aparuerunt in terra nostra. imber abijt z recessit. byems trāsijt. Habet item ficus ꝓprium: q cum emergunt fic⁹ ex ficulnea. limite omni die oleo oliue. tad portū anteriozem: citius matuescunt. z esibiles fiunt: z saporem olei aliquantulū pretendūt. Et hoc competit viro Justo: Prelato. Clerico. z Religioso. Qui quantūlibet dulcem habeat spūm: tamē si omni die vngatur et limat consideratione miscōie z bonitatis diuine: citius matuescat ad perfectū. z odoꝛem accipit diuine bonitatis z misericoꝛdie apud proximum. Et ideo dr Cantico.j. Meliora sunt vbera tua vino. fragrantia vngentis optimis. q. Ubera concepte talis dulcedinis: nihil hñt mordax et asperum: sed dulce fragrans dei misciam et bonitatem. Sic dr.j. Mach.vij. q quilibet de pplo sedebat subter ficum suaz: z de bonis terre tractabant. quia In vmbra talis prelati quilibet subditus quiescat. tractans de bonis que fiunt per eum. Habet etiam ficus ex spissitudine z lactitudine foliorum. z humili dilatatione ramoꝝ ū: vmbrā valde dulcem z desiderabilem. si nō est infatuata. Si autē fatua est z celsa: habet vmbram siccā z nocentem ex vapoꝛe foliozū. Et sic vir sanctus: Prelatꝰ: Clericus: Religiosus: in vmbra protectiōis subditoꝝ est dulcis et desideratus. Et fatuꝰ est arefaciens etiam id quod viride videt: z optimēs ꝑ tyrānidē. Unde Matth.xxj. maledixit ficulnee ad quam venit: causa fructus: cum non haberet nisi folia. Cantico.ij. Sub vmbra illius quam desideraram sedi: z fructus eius dulcis gutturi meo. Habet etiam ficus q non poteſt inseri in aliud lignum. quia nihil est in ea nisi dulce. Et ideo alteri arboꝛi que est alicuius amaritudinis inseri nō potest. Et sic vir sanctus: Prelatus: Clericus vl Religiosus: radicem suā dulcedinis diuine deserēdo: nunq̄ amaritudini secularis rerum sociak vel inseritur. Matth.vij. Nunquid de spinis colligunt vuas: aut de tribulis ficus: Habet etiaz ficus: q decoꝛticata arefiat: z fructū non facit. Ita vir sanc

cius: Prelatus: Clericus: vel Religiosus; bono exemplo spoliatus; intus dulcis esse non potest in spiritu. Joel.j. Ficum meam decorticauit nudam: spoliauit eam z picat eam: albi facti sunt rami eius. Habet etiam grām ficus amabilitatē in quiete fructus eius; propter quā frequentat ab hominibus. Et ħ est in viro sancto: Prelato; Clerico z Religioso: qui dulcis est q amat z visitat a deo z sanctis angelis. Jo.j. Cum esses sub ficu vidi te. Aug⁹. Quis verunq; sit necessarius: nō a nobis magis apperat amari q ameri: semp cogitās se p nos bis reedificare esse rationez. Sic g arborem fici.

Ficus cōmuniter ꝺr Grāmaticū est femini generis z quarte declinationis. Tamē ab hac cōtare Grāmatico: se excepit quidā Ecclitanus antiquus Grammaticus: Qui dixit q ficus est masculini generis: z secūde declinationis. Sed de Grāmatico rationibus alibi dictum est. Micauit aliquam autoꝛ sequit Grāmatica: z ōt arborem fict z nō arborē ficus habebat q̄dam singular diligētie in cultura: qui nihil principes culture sue ruribus suis denegauit. Cant.vij. Egrediamur in agrum z cōmoremur i villis. Sic Isaac Deū. xxiij. egrediebatur cum fuerat ad meditandū in agrum: vt videret si aliquid culture deesset. Sic Deū. ij. dominus deambulauit in paradiso ad auram post meridiē culturam paradisi considerās. Sic Deū. ij. posuit dominus Adam in paradisum: vt operaret z custodiret illum plantatū. Non silue strē sed p plantationē facta hortensem. Sicut plantauit fideles in Ecclia. Cleric in Lonumniis z pbendis ecclarum: z Religiosi in religionibus. Exo.xv. Introduces eos: z plantabis in monte hereditatis tue. hoc est in altitudine dignitatis z vite firmissimo habitaculo tuo: quod oparatus es domine. quia Contra diaboli impugnationez ecclie firmamentū domi nus edificauit. Sic posuit Hiere.j. vt edificares z plantares.j. Corinth.iij. Ego plantaui: apollo rigauit: deus autem dedit incrementū. in vinea sua Vinea eīm In loco pingui esse solet: z In loco vbi altitudine montis contra boream protegit. z In loco ad meridiem: vbi tota die soli est exposita. Et sic omnis bona ecclesia est plātata In loco pingui per deuotionem. In deuexo montis contra boream per eminentē vite sanctitatem: contra flatum diaboli obumbrante lucem veritatis: z infrigidantem scintillam charitatis. Quia sicut dicitur Hiere.j. Ab aquilone pandet omne malum super omnes habitatores terre. Eccl.xliij. Frigidus ventus aquilo flauit: z gelauit crystall⁹ ab aqua. De hoc mōte dicit Hiere.xxxij. Benedicat tibi dominus pulcritudo iusticie mons sanctus. Esa.v. Vinea fuit dilecto vberi: in cornu filio olei. Eundem eīm locum plantatiōis vult habere ficus z vinea. quia Sicut vitis propter multū humorē indiget calore fornaci(alꝭ fornicer) digerente. Ita ficulnea: propter spissitudinē z grossiciem humoris: indiget feruore solis: eodem vero(alꝭ quo) vinea. Spūaliter Vec eīm(alꝭ Ficus) plantat in vinea: quando dulcedo spiritus in celestibus plantatur gaudijs. Eccl.xxiij. Spūs meus super mel dulce. Ecce ficus. Hierem.ij. Ego te plantaui vineā de ꝛam: omne semen verū. Ecce gaudia celestia. Sic igitur diligentia notatur culture.

## Et venit querens fructum in illa et non inuenit. Dixit autem ad cultorē vinee. Ecce anni tres sunt ex quo venio querens fructum in ficulnea hac: et non inuenio

Tāgitur hic Infructuositas ficulnee. Et dicit Tria. Spem fructus inanem. Diligentiā inquirentis: z Frustrationem laboris. De Primo dicit Venit visitando sepe Per verbū ammonitionis. Per beneficia visitationis. Per flagella correctionis. De Primo dicit Psal.cvj. Misit verbum suū z sanauit eos. hoc est sanandos predixit. Esa. ix. Verbum misit dominus in Iacob z cecidit in Israel. quia ad fructum faciendum venire noluerūt. Matth.xxiij. Hierusalem hierusalē que occidis prophetas: z lapidas eos qui ad te missi sunt. De Beneficio visitatōe dicit Esa.v. Sepiuit eā: circumfodit z maceriam circūdedit: z turrim edificauit in medio eius. Sepiuit eīm custodia angelorum. Circūfodit: timore cōminationis. Maceriam circūdedit: multitudine mandatorum. Turrim erexit: altitudine ministeriorum z presidiorū. z multa alia adhibuit beneficia. De Eruditione p flagella. Esaie.xxvj. In tribulatōe murmuris doctrina tua eis. Sic ergo Venit grens fructū virtutis in illa speratum. Esaie.v. Expectauit vt faceret vuas: z fecit labruscas. Matth.xxj. Nō inueni in ficulnea nisi folia eīm. hoc est verborum lasciuiam. Hiere.xij. Prope es tu ori eorū: z longe a renibus eorum. Esa.xxix. Appropinquat populus iste labijs suis: cor autem longe est a me. z nō inuenit Judas in epistola sua Arbores autūnales infructuose: bis mortue. Mortue autem sunt in se: z in proximo fructum impediūt p morbis exemplum Dixit autem ad cultorē Ecce Cōminatio sentētie: quia dicit per inspirationem ad cultorem vinee Christū: vel Prelatum vinee: christi vicarium. Sicut fuerunt apostoli et apostolici viri.). Corinth.iij. Dei agricultura est: vince autem cultor. non solum vinum colit: sed in celestibus gaudijs colit virtutis z spiritus dulcedinem in ecclesijs z in hominibus. Ante Sententiam autē cōminatam dicit Sentētie iuste rationem Ecce anni tres sunt Di anni tres sunt Legis Naturalis tēpus: z Legis Moysi temp⁹: z Tempus gratie legis in pdicatione christi. Ut Tempus cultus circūcisionis in patribus. Tempus dare legis in trāsitu de egypto: z Tempus p̄missionis in terra promissionis. In quibus nullum fructum fecerūt. Vel Moraliter: Anni Tres sūt. Iuuentutis. Virilis etatis. z Senectus. Esaie.xx. Trium annoꝝ signum z portentum erit sup egyptum z super ethiopiā. Esaie.xxxvij. Comede hoc anno que sponte nascūtur: z in anno secundo pomis vescere. In tertio ōno seminate z metite z plātate vineas z comedite fructus earum: z mittet q̄ saluatum fuerit radicem deorsum. z faciet fructū

sursum. Naturale eñ est in plantis arborib⁹ q̄ in prima plantatiõe cõualescunt in radice Et postea in ramis dispositę:disponũt se. Tertio ad fructus paruum vel magnũ. Et hoc est quod dicit. Ecce tres anni sunt:ex quo venio querẽs fructũ in ficulnea. Laborem z expẽsas ad cultũ adhibens:querebat precium laboris fructum. Jaco. viti. Ecce agricola expectat p̄ciosum fructum terre. donec accipiat temporaneũ z serotinum. in ficulnea hac. Que infatuata z infecunda: non generat dulcedinem. sed p̄uriginẽ in omnibus quibo apponitur. Heñ.iij. Consuerunt folia ficꝰ: z fecerũt sibi perizomata. Quod enim p̄uriginẽ exarat:perizoma facit. preciosis. quia. Dum homo infecundus:intus p̄urit p̄urigine libidinis peccatorũ: extra querit excusationes z velatiões in peccatis. Sicut dixit Adam Heñ.iij. Timui q̄ nud⁹ essem. z abscondi me. et nõ inuenio. Ecce Tota alle-
B gatio cõminatiõis Sentẽtie:quia Adhibuit cultum. Non subtraxit laborẽ. z nõ respõdet ficulnea per fructus vtilitatẽ. Hiere.xxij. Scribe vir istũ sterilem:virum qui in diebꝰ suis non p̄sperabitur. Hiere.xvij. Erit quasi myrice in deserto: z non videbit cum venerit bonũ. Sed habitabit in terra salsuginis z inhabitabili. Non eñ tales dant fructus vtilem. Etsi figura fructus aliqñ in bonis q̄busdam exterioribꝰ appareat: non habet maturitatem charitatis: sed abominabiles z acerbi. Sap. iiij. Fructus eorum inutiles z acerbi ad mãducandum Nisi forte faciant fructũ aptum porcis. hoc est in concupiscentia carnali conuersantibꝰ. qr talibus comperunt opera eorum Luce.xv. Lupiens implere ventrem de siliquis quas porci mãducabant. Ecce Causa cõminate Sententie. Et hoc est quod sequitur.

## Succide ergo illam Vt q̄d etiã terram occupat?

Duo dicit. Cõminationẽ successionis:z q̄s miserabile est) Impedimentũ occupatiõis: quod p̄stat ne alia planta in loco illo fructificet. De p̄imo dr. Succide eam. hoc est: de vita z ecclesia amputat talem virum. Aut:z In se inutilis est:z Alijs p̄stat impedimentũ. Danielis.iij. Vigil⁹ sanct⁹ descendit de celo z clamabat fortiter:dicẽs, Succidite arborem. Job.xxiij. Obliuiscatur eꝰ dulcedo illius:non sit in recordatione. z cõteratur quasi lignum infructuosum. Matth.iij. Jam securis ad radicem arboris posita est. Omnis ergo arbor que non facit fructum bonũ:succidetur z in ignem mittet. Securis aũt est Sentẽtia mortis: que quotidie datur de inutilibꝰ. Et hoc est q̄d dicit. Succide ergo illam. Vt quid etiam terrã occupat: In cuius fundo per sucum loci ministratum radicꝰ:planta fructifera planter. Et sic In bonis a deo datis alicui homini. Vel In prebendis malis clericis:starer alius vtilis isto decedẽte. Sicut z ecclesia vtiliter radicata est in Sacramentis z doctrina prophetarũ: in quibus synagoga inutiliter ante stetit. Baruch.iij. Ad inferos descendẽrunt:z alij in locum eorũ surrexerunt. Unde Zmbrosius; Terram occupat qui locum quem tenet bonis operibus nõ exercet: qui exemplo sue prauitatis impedimentũ ceteris p̄stat. Unde etiã terra talibus ministrans bonuz nutrimentũ: clamat aduersus tales plantas. Job.xxxi. Si aduersum me terra clamat. Q.d. Male mihi accidat. Item Ibidem. Si fructus eius comedi absq; pecunia. hoc est Si dona dei sumpsi: et nihil immerito vel in doctrina deo rependi p̄o cõmutatione: p̄o frumento oriatur mihi tribulus:z p̄o hordeo spina. Frumentũ est pastus hominũ:in verbo dei. Hordeum autem pabulum iumentoꝝ: in doctrina p̄dicationis. hoc est laicorum: Pro quo tribul⁹ oritur:quando in peccatũ dona dei conuertunt:quo conscientia compungit. Spina autem ad ignem apta est:quando dona a deo accepta: sine fructu in materiam ignis eterni conuertũtur. Sic enim dicitur Hebreoꝝ.vj. Terra sepe venientẽ super se bibens imbrẽ z generãs herbam opportunã illis a quibus colitur:accipit benedictionẽ a deo. Profere rens autem spinas z tribulos reproba est z maledictioni proxima:cuius cõsummatio erit in combustionem ignis. Terra enĩ non comburitur:nisi quia plante z stirpes in ea inutiles comburũtur. Hoc est igitur q̄ Judex sen̄ p̄parantib⁹ ad aduentum eius cõminatur

## At ille respondẽs dixit illi Domine dimitte illaz z hoc ãno: vsqz dum fodiam circa illam z mittam stercora. Et siquidem fecerit fructum: sinautem: in futurum succides eam.

Nic ponit Dilatio Sentẽtie ex Patiẽtia iudicis. z Intercessione sanctoꝝ. cultorum. z Spe future fructificatiõis. Et hoc ẽ quod dicit. At ille] cultor. Scilicet Bon⁹ p̄latus. Vel Quilibet sanctus :in ecclesia Militante vel Triũphante p̄o alio intercedens. Job.v. Voca ergo si est qui tibi respondeat:z ad aliquem sanctoꝝ conuertere. Heñ.xxv. Deprecabatur Isaac p̄o vxore sua: eo q̄ esset sterilis qui exaudiuit eum:z dedit conceptuz rebecce. Et hoc est. Domine: dimitte illam z hoc anno. quarto scz. quia Aliquis vsqz in senium reseruat. iam inutiliter iuuẽtute: z etate virili: z senectute expẽtis: z expectat in putrido senio: an fructum aliquem facere velit. Allegorice autem etiam Sententia:synagoge: p̄cibus apostolorum suspensa est:per totũ tempus gratie in annum future persecutiõis antichristi: Ut tũc saltem fructũ dilectionis afferat. Rhomanoꝝ.xj. Ceitas contingit ex parte in isrl donec plenitudo gẽtium intraret. z sic omnis israel saluus fieret. Esa.xxx. Expectat vos deus vt misereatur vestri. Ose.iij. Dies multis expectabit me non fornicaberis z nõ eris cũ viro:sed z ego expectabo te. Aesi dicat Non fornicaberis ad inanem fructus:z non eris cum viro alieno ad spuria virulamina: que sunt adulterine plantationes: sed expectabis me donec eme fructus tuus inueniat. z ego ad penitentiã expectabo te. Usqz dum fodiam circa illam] D.

Ecce Promissio adhibẽdi cultus ad fructum p̃ducendũ. Et Duplicem dat p̃missionem adhibendi cultus. Primũ dicit [vsq; dum fodiam circa illam] Foditur ad radices: vt duricia terre distillatione humor ad radicem non impediat. Et hoc est Primum beneficiũ fossure. Secundũ autem est q̃ nova terra adulti (al's aduita) humore non exucto radicem tangat Tertiũ autem est aliquando antiquara arbore (cuius radix) coreet indurata: z inspissatus est) vt cultor radicem findat: vt inter fissuras per poros nõ occlusos: fugat Et ita facit agricola Spiritualis. Fodit cõminationibus timoris: vt mollificet q̃ stillicidiũ gratie in cor possit descendere. Osee.ij. Fodi eam mihi. Sic enim fodit sarculo disciplinę. Esaie.v. Fm Translationẽ.lxx. Macriam circũdedit z circũfodit Ubi nos. Et sepiuit eam: z elegit lapides ex ea. Hoc autẽ fit disciplinę sarculo: quando cultor bonus suadet fieri corporales disciplinas. Heb. xij. Omnis enim disciplina in p̃senti non videt esse gaudij: sed meroris. Postea autẽ exercitatis p ea: pacatissimũ fructuz reddit iusticie. Per hoc in nova z non extructa (al's exucta) terra radici apponitur: quãdo noua z salutaris z humore gratie plena: instructio perviberur per terrenas similitudines cõprobata: Ut ex similitudie terrena spiritualia intelligãtur. Sic enim intelligit istud Esa. xlv. Aperiatur terra z germinet saluatorẽ. Sic intelligitur qđ dicit Psal. cxl. Audient verba mea quoniam potuerunt. hoc est: potentiam z valorem ad fructificandũ in se habent. Sicut crassitudo terre erupta est super terram: que sua pinguedine nouã amministrat fecunditatẽ. Tertium autẽ est quando duriozib⁹ duriores fiunt cõminatiões z ictus Sententiaz per excõmunicationes: vt scindãtur qui mollire non possunt. Hiere. xxiij. Verba mea sunt quasi malleus conterens petras. Joelis. ij. Scindite corda vestra z nõ vestimẽta vestra: z cõuertimini ad dominũ. Sic ergo fodit circa ficulnea bon⁹ agricola [et mittam stercora] Stercora mittere: est p̃terita peccata ad memoriã reuocare: z ex hoc ad deuotionẽ penitentie inclinare Amos. iiij. Ascendere feci putredinem castrorum vestrorum ad nares vestras: z nõ rediistis ad me. Joel. j. Computruerũt iumẽta in stercore suo. Q sic homo suam aduerit putredinem iumẽtinam: z ex hoc disponit ad fructum. Esaie. v. Facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio platearum. hoc ẽ: Morticina quibus homo moritur in peccato: facta sunt in stercora ad fructificandũ in medio platearũ. hoc est: in vite latitudine. Job. ij. Job dolens vesta sanie radebat se sedens in stercquilinio [Et siquidem fecerit fructũ] Aposiopesis est: Tacet responsionẽ ad hoc pertinentẽ. Quia vere z probabiliter constat q̃ nõ facier. Aut quia constat dominũ per se ipsum libenter parcere quando fructum facit. Et ideo hanc partem edẽs ptica dimittit. Quia per se ex patientia domini intelligitur. quia tunc non succidet. Sapie. j. Deus mortem non fecit: sed impijs manibus z verbis acciverunt illam. Ezechie. xxiij. Quare moriemini domus israel: quia nolo mortem peccatoris: sed vt magis conuertatur z viuat [Sinautẽ] hoc est: Si nõ autem faciet fructum expectatz cultz [in futuro] quando iustior est tua cõdemnatio [succides eam] per sententiam cõdemnationis. Sicut succidisti angelos z alios peccantes: qui finaliter voluerunt perdurare in peccatis In Epistola Jude. Cõmonere autem vos volo: sciẽtes semel omnia: quoniã Jesus populum suũ de terra egypti saluans: scõo eos qui non crediderũt perdidit.

Sic ergo demonstratũ est Qualiter Sententia misericordie Judicis: Aliquando per intercessionem bonorum suspenditur. ẽjus non auferatur. Aliquando autem ex sola misericordia dei: diu ad penitentiã expectatus peccator: liberatur. Et hoc est quod consequenter inducit.

## e Rat autem docens in synagogis eorum sabbatis.

Diuidit autez hec historia in Duas partes. In Factum videlicet: Louctionẽ eorum qui facti cz illuminabãtur. Factum autem habet Duos paragraphos. In quorum Primo cõtinetur Temp⁹ z Locus: qualiter ad factum est deuentũ. In Secundo autem cõtinetur Factuz ipsum. In Primo ergo dicit. Q predicta z alia de preparatione hominũ ad iudicium [Erat docens] sicut ipe docturus z illuminaturus omnes in mundum venerat. Esaie. xlviij. Ego dominus docens tevilia: z gubernans in via qua nescis. Psal. cxviij. Bonus es tu: z in bonitate tua doce me iustificationes tuas [in synagogis] propter loci solennitatem: vt in pluribus (al's pluribz in) synagoga conuenientibus prodesset. Joãnis. xviij. Ego palam locutus sum mũdo: ego semper docui in synagoga z in templo quo omnes iudei conueniũt: z in occulto locutus sum nihil. Ideo etiam dixit Luce. viij. z Matth. x. Nihil occultũ quod non reuelet. Hęretcorum enim mendacia angulos querũt. Sed non plana veritas [sabbatis] Ecce Tempus in quo plures ad auditum verbi dei vacabãt. Heb. iiij. Relinquit sabbatismus populo dei: quando opera seruilia fieri non licebat: sed tm̃ vacabãt verbo dei z obsequio diuino. Esa. lviij. Si auerteris pedem tuum a sabbato: facere voluntatem in die sancto meo: vocaberis sabbatum delicatum et sẽmen domini gloriosum

## Et ecce mulier que habebat spiritum infirmitatis annis decem z octo: z erat inclinata: nec omnino poterat sursum respicere.

Hic tangitur factum. Habet autẽ partes Duas. In quarum Prima Magnitudo infirmitatis exaggerat. In Secunda vero Miraculũ perficitur. Adhuc autem In Prima tanguntz Quinq; Demõstratio scz seus fragilis. Causa infirmitatis. Longitudo egritudinis. z Magnitudo dejectionis z defectionis. z Damnũ delectionis De Primo dicit [Et ecce mulier] In qua fragilitas erat sexus. Jõo magis miserabilis] Jone. iiij. Sciebam q̃ tu deus clemens z misericors es pa

tiens z mīte miserationis z ꝓstabilis sup malicia. Nec autem mulier carnē humane nature corruptam significat. Allegorice autē synagogā. Rbo manoꝛ.vij. Sciō q̄ non habitat in me. hoc est: in carne mea bonū. [ que habebat spiritum infirmitatis ] Ecce q̄ causa huius erat a Spiritu z a Peccato. Spiritus em̄ malus sibi fuit causa infirmitatis. Iti sunt spiritus immūdi. Dehis dicitur Zacha.xiij. Etiam spiritus immundos de terra. Apocal.xvj. Sunt spiritꝰ demoniorum. j. Timo.iiij. Attendentes spiritibus erroꝛ. Nic spiritus facit infirmitatez ad omne bonum. quia peccatuꝫ debilitat ad bonum. Unde clamat Prophēta Psal.vj. Miserere mei domine quoniam infirmus sum [ decem et octo annis ] q̄ etiam in decē Mandatis decalogi: z in octo Beatitudinum perfectionib⁹ que Matth.v. describūtur infirmabaſ. Ut quia ter sex sunt decem z octo: Infirmabaſ in fide trinitatis z in perfectione operum: que in senario significatur. Uel Significat illos qui tribus temporibus Ante legem scriptā: in Lege naturali: z Sub lege suscepta (alꝫ septa) z Sub gratia: longa detenti sunt infirmitate peccati. Eccl.x. Languoꝛ prolixioꝛ gratiat medicum [ nec omnino poterat sursum respicere ] Ecce Domine. quia sicut Jumentū erectionem ad celum amiserat. Psal.xvj. Statuerunt oculos suos declinare in terram. ij. Paralip. vlē. Incurua⁹ eus sum multo vinculo ferri: nō est respiratio mihi. Esa.xxix. Tu illaberis: de terra loqueris. z erit quasi phitonis vox tua. z eloquiū tuum de humo mussitabit. Psal.xxxvij. Miser factus sum z curuatus sum vsq; in finē: tota die cōtristatus ingrediebar. Esaie.l. Diserunt anime tue incurua re vt transeamus: z posuisti coꝛpus tuum quasi terrā transeuntibus.

**Quam cum vidisset Jesus: vocauit eam ad se: et ait illi Mulier: dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus: et confestim erecta est: et glorificabat deum**

Hic tāgitur Perfectio miraculi. Et tanguntur Tria: Causa: Effectus: z Finis. Causa miraculi ē in Quattuoꝛ: In Uisione: Uocatiōe: Illocutiōe: z Manus impositiōe. Primū est Respectus misericoꝛdie. Scō: Uocatio gratie. Tertium Instructio cautele. Quartuꝫ Zelum toꝛnū diuine potentie. De Primo dicit [ Quam cum vidisset Iesus ] saluatoꝛ: in respectu saluſ. Sap.iij. Gratiaz misericoꝛdia est in sanctos eius: z respectꝰ in electos illius. Ezod.iij. Uidēs vidi afflictionē populi mei: qui Lu.x. videns eū: misericoꝛdia motus est [ vocauit ad se ] et iam prope fieret quelōge abierat. Rbomanoꝛ.viij. Quos prescuit conformes fieri imagini filij eius: hos z vocauit. z quos vocauit: hos z iustificauit. Uocatio enim hec fit per gratiam electionis. Et est segregatio a massa perditionis. Baruch.iij. Uocate sunt z diserūt: assumus: z luxerunt ei cum iocūditate qui fecit illas. Per hoc enim stelle lucentes facte sunt: quia ab inclinatione ad terram vocate sunt ad celum. hoc est ad se: ad celestia vocare [ Et ait illi ] Ecce Illocutio de instructione sanitatis. Et facit hic Primo mentionem molliciei que sibi infirmitatis causa fuerat: quādo dicit [ Mulier ] mollita z subacta. Sicut ea que quinq; viros (hoc est delectamenta quinq; sensuum) passa est. Joānis.iiij. Quinq; viros habuisti. hoc est: a quinq; subacta z mollis es fecta es. Hieremie.ij. Quāvilis effecta es nimis: iterans vias tuas [ dimissa es ] per peccati remissionem ab infirmitate tua. Psal.cij. Qui ꝓpitiatur omnibus iniquitatibus tuis: qui sanat oīs infirmitates. Osee.xiij. Sanabo contritiones eoꝝ rum: diligam eos spontanee. quia auersus ē furoꝛ meus ab eis. Dicit autem [ dimissa ] Ut notaret eam debitricē infirmitaſ per peccatum. Matth.vj. Dimitte nob debita nostra: sicut z nos dimittimus debitoꝛib⁹ nostris [ et imposuit illi manum ] Ut per cōactum coꝛporis in coꝛpoꝛe nō secretur esse diuinitas operans ꝓlibitu voluntatis. Simile Matth.viij. Et extendens manuꝫ tetigit eum: dicens. Uolo Mundare. Impositio ramē manus notat iniunctionē penitētie in satisfactione operum Psal.cxviij. Posuisti super me manum tuam. Psal.lxxxix. Opera manuum tuarum dirige super nos: z opus manuū tuarum dirige. Sicut dicitur Job.j. Operibus manuū ei⁹ benedixisti. Sic Patriarcha Jacob: manus filijs suis imposuit z benedixit. Genes.xlviij. [ Et cōfestim erecta est ] Perfectio miraculi quo ad effectum. Hoc est: erectio ad staturā rectam ad celū porrectam. Cantico.ij. Recti diligunt te. Job.xl. Esto gloriosus z in sublime erigere. Psal.cxliij. dominus erigit elisos ad iustitie rectitudinez: z celestium intentionem. Unde sequit: Dominus diligit (alꝫ dirigit) iustos [ z glorificabat deum ] quem in effectu tanti cognouit miraculi. Et hic ē finis istius miraculi. Luc.vij. Magnificabāt deum dicentes: quia ꝓphēta magnus surrexit in nobis. Et quia deus visitauit plebem suam. Glorificabat autem maxime in hoc ꝙ in finem in bonis operibus perseuerauerit. Corinth.vj. Glorificate z portate deum in coꝛpoꝛe vestro

**Respondens autem archisynagogus indignās quia sabbato curasset Iesus: dicebat turbe. Sex dies sunt in quibus oportet operari. In his ergo venite et curamini: et non in die sabbati.**

Hic incipit Confutatio calūniantis. Et habet partes Tres. Quarum Una est calūnia malicioſe facetum reprehendens (alꝫ reprehēdentis) Secunda Confutatio falsitatis: facta per irrefragabilem rationem veritatis. Tertia est ex parte deuotorum Congratulatio turbe fidelis. In Primo horum Duo sunt. In quoꝝ Primo describitur Persona calūniantis. In Secundo ponit Dicitq; calumniatoris. Describitur autē Persona calūnian

tis a Tribus: A Facilitate respõsionis: A Dignitate plationis: A Passione mentis. A Facilitate responsionis describitur cum dicit[ Respõdes autem ]quia continere sermonẽ sicut stultꝰ non potuit. Job.xiij. Conceptũ sermonem quis tenere possit: Job.xxij. ]princeps synagoge Unus de illis de quibus dicit Amos.vj. Ue vobis qui opulenti estis in sion:optimates capita populorũ ingredientes pompatice domus israel. Iste enim fuit vnus de illis qui fastu dignitatis inflati: bonis inuidebãt:iusticia apparenti gloriãtes. Rhomanoz.x. Ignorantes dei iusticiam z suam querentes statuere: iustitie dei non subiecti. Describit autem hunc a passione animi que eũ exagitabat. Dicit[ indignãs ]Falsa enim iustitia[ als vt dicit Hieronymꝰ ]indignationẽ habet:nõ religionem. Indignabat autem[ quia sabbato curasset ]Quod est de bono opere indignari. Joãnis.vij. Mihi indignamini :quia totum hominẽ sanum feci i sabbato[ Dicebat ergo turbe ]Domino enim nostro iesu christo dicere non audebat. quia audiuerat qualiter alios ꝓfutauerat:sed simplici turbe dicebat:que discretionem nõ habebat. Dicremie.v. Pauperes sunt z stulti ignorantes viam domini:z iudicium dei sui[ sex dies sunt in quibus oportet operari ]Sicut precipit Exo.xx. Memẽto vt diem sabbati sanctifices. Genes.ij. Requieuit die septimo ab omi opere quod patrauerat. Leuit.xxiij. Sex diebus facies opus. Dies septimus:quia sabbati requies est :vocabitur sanctus: Omne opꝰ non facietis in eo. Et ideo dicit[ Sex dies sunt in qbus oportet operari ]fm exemplũ domini qui sex diebus fine interuallo est operatus. Et fm Legem que hoc concedit :Non enim necesse est operari in illis:ꝫ oportet ]Hoc est:licitum est vnicuiq; operari in illis: dũmodo opus vere sit opus. Hoc est:q; opem ferat fm aliquam utilitatẽ: sicut in antecedentibꝰ dictum est. Peccatũ enim non est opus: sed potius deformitas operis. Si ergo in sex diebus oportet operari Et ideo dicit[ In his ergo venite et curamini ]Hoc est:in his sex diebus in quibus oportet operari [ venite ]cum deuotiõe [ et curamini ]ab infirmitatibus mentis z corpoꝛ. Ecclesiastici.l. Qui curauit gentem suam z liberauit eam a perditiõe. Dicremie.xvij. Sana me domine z sanabor. saluũ me fac z saluus ero. quoniam laus mea tu es[ z non in die sabbati ]Intellexit iste magister erroris q; nihil operis esset faciendum in die sabbati: Cum tamẽ: Sentire: Uidere:z Audire :z Interioribus orare: Hymnizare: Laudare deũm: Hostias offerre: sint opera: que omnia fiebant in die sabbati. Similiter autez: Comedere: Bibere: Circũcidere:z huiusmõi. Similiter: Parere: Nasci Mori. Omnia enim talia fiebant in die sabbati. Adhuc autem : Infirmari: Lõualescere: z huiusmodi.[ Quorum nullus est quin sepe factum sit in die sabbati. Nec deus ista inhibuit:que Uel per se. Uel cum gratia. Ut per naturam operatur. Joannis.v. Pater meus vsq; modo operatur:z ego operoz. Nec inhibuit: sed ꝓpꝛecepit ea que ad laudem vel ad cultum suũ:ipse ab homine instituit fieri. Leui.xxv. Adhuc sine qbus vita non agitur:z sine quibus necessitas non ducitur:omnia hec fiunt in die sabbati. Et ideo iste magister est erroris:qui legẽ non intellexit quando voluit:q; homo ab infirmitate corporali: sine omni opere medicine exteriꝛis :non curaretur in die sabbati. Et ideo confutatur a domino.

**Respondens autem ad illũ dominꝰ dixit. Hypocrite: vnusquisq; uestrum sabbato non soluit bouem suum:aut asinum a presepio: et ducit adaquare? Hanc autem filiaz Abrae quam alligauit satha nas:ecce decem et octo annis :nõ oportuit solui a vinculo isto die sabbati? Et cum hec diceret: erubescebant omnes aduersarij eius: et omnis populꝰ gaudebat in vniuersis que gloriose fiebant ab eo.**

M Habet autem hec Responsio Tria. Confutationem. Confutatorum confusionẽ: z Deuotorũ glorificationẽ. De ꝓmo dicit[ Respondens autem ]potius malicie cordis eius q; verbis: quia verba parui erant momenti[ ad illius dominus ]quem nihil latebat de intentiõne cordis. Hebꝛeoz.iij. Omnia nuda z aperta sunt oculis eius: ad quem nobis sermo[ dixit ]Psal.lj. Sicut nouacula acuta fecisti dolum[ ]Hypocrita ]Hic Cõfutatio ponitur. Et habet Duas partes. Conuicium:z Rationẽ confutationis. Conuitiũ est cum dicit[ ]Hypocrita ]qui (als quia)exteriorem querit iusticia:neglecta interiori. Matth.vj. Attendite ne iusticiã vestram faciatis coram hominibus vt videamini ab eis [ vnusquisq; vrm ]Ecce Ratio Confutationis. Et sumpta a Minoꝛi. Minus enim videtur q; bos a necessitate curandus sit q; homo. Et bos vestro iudicio curandus est.ergo multo magis homo. Et hoc est quod dicit [ vnusquisq; vestrum ]Bos.qs est ad duplicem vtilitatẽ animal ordinatũ. qz Ad esum:z Ad laborez. Sed verum:q; horum est ꝓpter homines. Psal.viij. Omnia subiecisti sub pedibus eꝰ oues z boues vniuersas[ bouem suũ ]animal mundum: quod diuidit vngulam z ruminat[ aut asinum ]quod est immundũ animal:nec vngulã diuidit aut ruminat[ non soluit ]hoc est:Nonne soluit[ a ꝓsepio ]quando comesto pabulo:potu indiget[ et ducit adaquare ]Et sic necessitatem bruti attendentes: dicitis soluendũ sabbatiz. Et necessitatem hominis cõsiderantes: dicitis nõ esse sanandũ (als soluendum)cum tamẽ homo sit dignioꝛ omnibus brutis animalibꝰ. Ducere enim ad aquas brutum :est opus seruile.j. Corinth.vi. Nunquid de bobus cura est deo[ hanc autem ]femmã ad imaginem dei factam. Et fm religionẽ

filiam abrae Jeum cuius semine est etiam gra gatio religionis abrae ad ipam [quam alligauit sathanas vinculo infirmitatis. Exq etiam patet q infirmitas eius a peccato causabat [Ecce decem et octo anni sunt] Os est miserabile xta diu femina in infirmitate otenu esse [Nō] hoc est Nonne: multo magis [oportuit solui] solo vbo sine oni opere seruili [a vinculo isto] hoc est infirmitatis istius [die sabbati] Joā. v. Si circumcisionē accipit homo die sabbati vt nō soluat lex sabbati. Mihi indignamini quia totū hominē sanum in sabbato feci: Per Bouē autem significant Literati z Clerici. Per Asinum: simplices z idiote. Vel Judei z gentiles a vinculo peccatorum absoluēdi. Esa. j. Cognouit bos possessorem suum: z asinus presepe domini sui. Israel autē me non cognouit: z populus meus non intellexit Esa. xxxij. Beati qui seminatis super omnes aquas immittētes pedem bouis z asini. Filia aūt Abrae significat qualibet miserabilem personaz: gra dei adiuuandā a prelatis ecclesie. Psal. cxv. Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiā laudis Esa. lij. Solue vincula colli tui: captiua filia sion [Et cum hec diceret] confutādo malos errores z gestros Psal. lxij. Obstructū est os loquentiū iniqua. Psal. xvij. Ad nihilū deductus est in conspectu eius malignus [erubescebant oēs aduersarij eius] Luce. xx. Dabo vobis os z sapientiā cui non poterunt resistere omnes aduersarij vestri Miche. vij. Videbit me inimica mea: z inuelur confusione. Psal. xxxiij. Induant confusione z reuerentia qui maligna loquuntur super me [et omnis populus] simplices fideles z deuoti. Luce. xix. Si hi tacebunt: lapides clamabunt [gaudebat] concepto bono quod fiebat per eum [in vniuersis] signis z factis z confutationibus malignorum in verbis. Marci. vij. Bene oīa fecit. Luce. xviij. Fuit vir q̄dā potens in opere z sermone coram deo z omni populo [que gloriose] Tullius: Gloria est late patens preconium. Vel: Oratrix. predicata laudatio [fiebant ab eo] Psal. xxxij. Ipse dixit z facta sunt: ipse mandauit z creata sunt. Psal. cxiij. Oia quecunq; voluit dominus fecit. Exod. xv. Lantemus domino: gloriose enim honorificatus est. Sic enim perfecte laudez ore populi simplicis sicut ex ore infantiuz. hoc est: ex litteratura loqui nescientiū: propter inimicos suos calumniatores: vt destruat inimicum et vltorem.

## D Jcebat ergo Cui simile est regnum dei. et cui simile estimabo illud.

In parte ista ostendit Profectuz se pparantiū ad iudicium. Et diuidit in partes Duas. In quarum Prima sub Similitudine preparantium se ostendit profectū. Quia aūt profectus est difficilis: eo q̄ Omne bonum virtutis est circa difficile. Jdeo In Secunda parte sub Questione Si pauci sunt qui saluant: inducit q̄ preparantiū ē pauc⁹ numerus in circūcisione; sed loco eoū intrat plenitudo gentiū. In Prima harū Due inducuntur Similitudines. In quaz Prima sub Similitudine grani sinapis ostendit: Profectus humilitatis fidei in verbo dei. In Secunda ostēditur: Profectus charitatis fidei sub Similitudine fermenti. Prima Similitudo habet Duos paragraphos: Ut eīm nos reddat attentos circa mysteriuz Primo facit Questionē. Et deinde volens nos instruere inducit Similitudinem. Tria inducit circa Primū. In quoz Primo ostēdit q̄ Obstructo ore loquentiū iniqua: adhuc ad docendū paret os eius. Et hoc est quod dr Euāgelista. [Dicebat ergo] j. ij. Lor. vj. Os nostruz patet ad vos o corinthij. Nullus enim valet opilare os vitaz. Sicut enim dicit Apocrypho Esdre. Veritas fortior est z inualescat. Scdm aūt Expositoris attentionis (alis intentiōis) in vniuersali: cum dr [Cui simile est regnum dei.] Regnū autem dei dr Potestas perfecta iusticie: per quā deus regnat in nob. Matth. vj. Regnum celorū vim patit: z violenti rapiunt illud. Matth. vj. Adueniat regnum tuū. Hoc regnū ab humilitate maxima incepit: z in altum pfecit. Et quo ad hanc pfectē dicit quērēs [Cui simile est] q̄z sicut in antehabit; ptz: Propter nostri intellectus est: vt per similitudines terrenas: facilius capiat celestia z spūalia. Et ibo quērit, pter nos vt facilius instruamur: quasi manuducat [Cui simile est] Hoc est: que inuenit huius rei congrua ad terrena: que nora sunt homini comparatio? Job. xxxviij. Nunqd nosti ordinem celi: z rationē eius pones in terra? hoc est: in similitudine terrena. Apocalip. xxj. Ciuitas sancta hierusalem celestis de celo descēdit in terrenas similitudines. Sic in scala Jacob Gen. xxviij. Angeli de celo ad terram descendūt. Sic Luce. ij. Angeli descendunt in terram super filium dois. Et quando resoluūtur similitudines terrene: ad intellectū spūalium: tunc transcēdunt a filio hominis in celum. Hoc est ergo quod dr Ut auditores reddat: ad similitudines diligenter aduertendas. Prouerb. j. Animaduertet parabolam z interpretationē verba sapientum z enigmata eorum. Et cui simile estimabo illud. Estimabo dicit. quia Comparationes terrenorum ad spūalia sunt magis in estimatione q̄z in rei veritate. Et hoc est Tertium in quo modum aperit talium similitudinū. Ose. xij. Ego visiones multiplicaui eis: z in manibus ppheta rum assimilatus sum. Est ei hic modus doctrine rudibus facilior: vt per similitudines manuducantur sicut z apostolis factū est. Quando autem perfectus est aliquis intellectu diuino: tūc nō indiget disp ensatione similitudinū. Unde Joannis Decimosexto. Ecce nunc palam loqua s: z prouerbium nullum dicis. nunc scimus quia scis oīa: z non est tibi opus vt quis te interroget

## Simile est grano sinapis

Ecce Similitudo inducta de Profectu humilitatis fidei. In qua Tria notant. Scz. Quid: cui. z In Quo. z In quem effectum (alis Quo profectu) assimilentur. Quid: cui assimiletur attendit in hoc q̄ dicit [Simile est.] scz Regnum dei: ab hu-

militare maxima incipiens [grano sinapis ]mi nuto valde inter semina. q; Nec a sapiẽtia Nec a potentia incepit Nec a diuitijs huius mũdi. Sz potius sicut dicit .j. Corinth q. Que stulta sũt huius mundi elegit deus: vt confundat sapientes. z que infirma sunt huius mundi elegit deus. vt cõfundat fortia. hoc est: potestates mũdi. z ea q̃ non sunt elegit deus. hoc est: paupertina z in abiecta z mendica paupertate degentia. vt ea q̃ sunt destruer: vt nõ gloriet omnis caro coꝝ illo. Ecce Qualiter minimũ est semen fidei. De hoc semine dicitur Esa.j. Nisi dominus sabaoth reliquisset nobis semen: sicut sodoma facti essemus: z quasi gomorra similes essemus. Super hoc exclamãs Esa.xxvñ. ôt Qui egrediunt ipem a iacob. O.di. Omnes sunt natalitij scientia: z tñ faciũt magna. Unde sequit. Florebit z germinabit israel: z implebũt factem orbis semine. hoc est: verbo dei. Sic ergo semini simile est Quod nudus granum: omnibus his destituit: que postea apparẽt in eo. Nec enim nobile magnificẽtia naturalium. Nec coruscum flore sapiẽtiei scientiarũ. Nec vestitũ diuitijs foliorum z barbarũ.j. Corinth.xv. Non corpus quod futurum est seminas: sed nudũ granum. Granũ autez in specie determinat quãdo dicit [sinapis ]ꝑter quod ipe domin⁹ Matth.xvij. fidem grano sinapis comparat: dicẽs. Si habueritis fidẽ sicut granum sinapis. Sinapis enim in grano Calidum est granũ: Vaporosum: Subtilis substãtie valde. et Dissolutiuũ: Acutum: z Penetratiuũ. Et hoc habet quãdo teritur. Sic fides: Calida est per veritatis dilectionẽ. Vaporatiua sursum per cordis intentionem z deuotionẽ. Subtilis valde substantie ꝑ creditorũ ab ipsa ratione. Dissolutiua: per veritatis reuelationẽ. Acuta: per virtat; ad intima penetrationẽ. Penetratiua autẽ: est intimorũ per veritatẽ diuine ostensionẽ. Et fm ista: verbuz fidei sinapis grano comparat. De Primo q̃dem bonũ dicit Hal.v. Fides que per dilectionez operat. De Secũdo Luc.xvij. Nonne coz nr̃m ardens erat in nobis de Jesu dum loqueret nobis in via: z aperiret nobis scripturas. Tardũ enim coz ad credendum: iam tunc in deuotiõe fidei vaporare incepe rat ad iesum quãdo v̄bũ fidei audiebat. De Tertio autẽ. hoc est de Subtilitate dicit Sapie. vij. q̃ Spiritus Sapiẽtie: est multiplex: vnicus: subtilis: mod⁹: diserer⁹ (al's dis crtus) mobilis. Oñe quod est subtilis substãtie: multiplicabile est valde. z Quicq̃ est multiplicabile: multũ est subtilis substãtie fm naturã. Et ideo dicit multiplex in effectibus: z vnicũ in subiecti simplicitate. quia In omnib⁹ creditis fidei: vnicũ subiectum est prime veritatis. Et ista subtilitate: fides est Subtil⁹ i articulis creditis. z ẽ Modesta i religione. z Discreta (al's diserta) in fidei defensionib⁹: z Mobil⁹ ad omnia coꝝ da. Quia sicut dicit Deut.xxv. z Rhomano.x. Prope est verbum fidei ad coꝝ da hominum. De Quarto autẽ quod est: esse dissolutiuuz per reuelationẽ dicit. Dan.x. Oñe in visione tua solute sunt compages mee. z nihil in me remansit virium. Resoluit enim veritas fidei nos a nobilissimis: vt non nobis vel rationib⁹ nr̃is: sed veritati fidei innitamur. ij. Corinth.x. In captiuitatẽ redigẽtes omne intellectũ in obsequiũ christi. De Quinto. hoc est: q̃ acuta est per virtutis ad intima penetrationem. Dicit Hebreorũ p. Q̃ Fides est argumentũ non apparentiũ. hoc est: arguit z conuincit mentẽ de his que non apparent. Et hoc modo (sicut ibidem dicit) est substantia. hoc est fundamentum fundãs in nobis omes res sperandas. Ad illas enim non pertingimus nisi acumine fidei. Et sic etiam fides compungit corda sicut claui quidã: et stimulat sicut stimuli. Eccl'iastes.vi. Verba sapientum sunt sicut stimuli: z quasi claui in altũ. hoc ẽ: in profundũ defixi. De Sexto: quod est esse penetratiuũ per virtutis ostensionẽ et probationẽ dicit Hebreoz.iij. Uiuus est sermo dei z efficax: z penetrabilior omni gladio ancipiti: pertingẽs vsq; ad diuisionẽ anime: compagii quoq; z medullaz. z discretor cogitationũ z intentionũ cordis. Hoc enim dictum est de verbo fidei: Quod ad oia ista penetrat sicut gladi⁹ anceps. Et homini ista in seipo ostendit: Qualiter scz corpus ab anima diuidit. z Quid corpori: z Quid anime debeat. z Que compages sint membra corpoꝝ z vires anie colligantes. z Quid vnicuiq; debeat. z Que sint medulle: in gratia dei: ossa anime (ꝺ est virtutes eius) irrigantes. z Qualiter cogitatiões a cogitationib⁹. z Qualiter intẽtiones ab intentionibus discernantur. Dec ei oñia sinapis facit in corpore. Et Uerbum fidei in corde. Et ideo v̄bum fidei grano sinapis comparat. Ostendit autẽ consequenter in quo potissime ista attendit comparatio.

## Quod acceptum homo misit in hortum suum.

Et dicit Quartoz. Granũ videlicet decenez. Eligentis prudentiã z rationẽ. Cultus adhibitiõ nem. z Loci cui cõmittit custodiã z feracitatem De Primo ôz [Quod acceptũ ]hoc est: acceptabile granum. Non vanũ. quia Granũ vanũ nõ fructificat: nec effectũ ostendit sue virtutis. Et ideo vt acceptum sit: oportet q̃ eligat: z sit electũ z ꝓciosum in nature sue vigore: de quo dictũ est. Ideo Verbũ fidei: inuente ꝓciose margarite: sub alia similitudine Matth.xiij. comparat: ꝓ qua homo dat oia sua z cõparat eam. Ideo Cantico.v. Dilect⁹ meus electus ex milibꝫ dicitur. quia nisi sit valde in cordis deuotiõe acceptum: sine fructu permanet: quia in terram bonã non cadit. Unde Glo. Amb. [Quod acceptũ ]hoc ẽ acceptabile habẽs [homo ]rõabil' z prudẽs: z nõ qs⁹ fatu⁹ eligit. Et ꝺ est Scõm [homo ] qui scit quod eligit. Alij enim homines in similitudine bestiaz sunt computati. Psal.xlviij. Homo cũ in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientib⁹ z similis factus est illis [misit ] Ecce Cultus adhibit⁹. Non enim homo rõabilis misit semen in hortum: nisi primo hortum z fimaret: z foderet: z adequaret. Foderat sarculo disipline. Fimaret pinguedine deuotionis in remissionẽ peccatoꝝ uz. Adequaret in sanctificatione per iustitie exercitiũ. De Primo hortum dicit Esaie.ij. Abscondere in fossa humo. De Primoz Secundo dr Luc.xiij. Usqdũ fodi

am circa illam z mittam stercora. De Tertio Esa. xxviij. Cum adequauerit faciē terre ferer. Sic ergo: misit [in hortum suū] hoc est cor vel ecclam suam. Et hoc est Quartū: Qui hortus clausus est custodia mandatorū: ne pateat accessus diabolo. Cant. iij. Ortus cōclusus. Ortus etiam ab oriendo dicē: eo q̄ ferax ē ad oēs (alīs oim) stirpiū bonarum plantationē. Ecclīastici. xxiij. Dixi rigabo ortum plantationū: z inebriabo partus mei fructum. In talem ergo ortū mittit: z in hoc orto nobilem valde z mirabilem habet granū sinapis proprietatē. Missum em̄ in ortum z coualescens in eo: per se ipsum suffocat omnes malas stirpes vitiarū z vepriū: z altarū stirpium inutilium. Et hoc facit fides i cordē in ecclesia. Destruit em̄ hereses z scismata z concupiscentias viciorū spiritualium z carnaliū quādo cōualescit: Semen em̄ diuinū potentius efficit: z omnia destruit diaboli plāratā adulterina. Sapi. iij. Adulterine plantationes nō dabunt radices altas: nec stabile firmamentum collocabunt.

## Et creuit: et factum est in arborem magnam: et volucres celi requieuerunt in ramis eius.

Facit hic comparationē ad effectum. Dicit autem Tria. Sc̄q. Q̄ creuit in profectu. Profectus autem magnum fuit: cū in vmbram: z fructu. Factū est vile. De Primo dicit q̄ [creuit] profectus ex paruo. Genē.] z Gen. xl. Crescite z multiplicamini z replete terram. Crescere enim est continue in quantitate virtutis proficere. Sic em̄ crescit sanē: Sic crescat ies⁹. hoc est fides domini ihū in corde. Luce. ij. Puer ihūs p̄ficiebat etate z gratia z sapientia coram deo z hominib⁹. Sic dicitur. i. Cor. iij. q̄ neq; qui plantat neq; qui rigat est aliquid: sed qui incrementū dat deus. Perfectum autem [factus est in arborem magnā] Et sinapi dē arbor ligneo stipite non fit: sed arboris similitudo. Stipite enim orto ex radice: emittit ramos multos et stipite. z dis indurātis exprimit arboris similitudines: cum tamen in veritate sit olus. Fides autē verbū elcuatur vt arbor in stipite. hoc est in fide christi: z dilatat in ramis. ß est in membris domini nostri ihū christi. z in ecclēsijs (alīs in virtute) eius que sibi adherēt. Psal. lxxix. Extendit palmites suos vsq; ad mare: z vsq; ad flumen p̄pagines eius. Ideo Joānis. xv. sub alia similitudine loquens dicit. Ego sum vitis z vos palmites. Ezech. xxxvj. Vos autē montes israel ramos vestros expandite z florete: z fructum facite populo meo israel. Osee. xiij. Erumpet radix eius: vt libani ibunt rami eius. z erit quasi oliua gloria eius. Magna ergo virtute: z proceritate sanctitatis: et vmbra defensionis sue est ista arbor. [et volucres celi] Ecce Unitas. Volucres autē celi sūt Sancti pennati plumis virtutum. Psal. Quinquagesimo q̄rto. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe volantes altitudine cōemplationis Esa. Seraphim. Qui sunt hi qui vt nubes volāt: z quasi colūbe ad fenestras suas. Esa. Quadragesimo. Assumbulabunt z non deficient. Hi volucres sunt [celi] quia semper desiderio z intentione petunt ecclēstia. Philip. iij. Nostra cōuersatio in celis ē. Sic in Apocalip. viij. vidit Joānes aquilam volantē per medium celum. Sic Ezech. j. Vidit prophetā pennatis z altiuolis animalib⁹ celum tangere capita. Hi igitur volucres [requieuerunt] oīs vias difficiles: huius mundi dimittentes [in ramis eius] ß est in ecclēsijs Uel: in Modis viuēdi: Quib⁹ alī⁹ sic alī⁹ sic viuit i ecclesia: Sicut dic Augusti. Job. iij. Ibi requieuerunt fessi robore. Genē. xviij. Requiescite sub arbore. Cantico. ij. Sub vmbra illius quem desiderabam sedi: z fructus eius dulcis gutturi meo.

## Et iterum dixit Cui simile estimabo regnum dei.

[Et iterum dixit] sicut profectum humilitatis: ita profectum charitatis fidei volens demonstrare. Et hoc est Similitudo Secūda [Cui simile existimabo regnum dei] per quod deus in nobis regnat profectu charitatis. Esai. xlv. Assimilaui te: z tu non cognouisti me. Doctis in antehabitis est expositum.

## Simile est fermento quod acceptum mulier abscondit in farine sata tria: donec fermētaret totū.

Dic Tria dicat sicut in precedenti similitudine. Quid. scilicet: cui: et In quo. Et fm quem effectum assimiletur. Quid: quia regnū dei. Cui: q̄ fermēto. Et hoc est quod dicit. Regnum dei [Est simile est fermento] Attende q̄ Fermētū dōnas proprietates habet Quattuor: fm quas: hoc Regno dei comparatur. Est enīs Caliduz Spiritualis virtutis. Implectiuum: z Elcuatiuū. Et sic est de Charitate veritatis: que in verbo dei est ignite caliditatis Psal. Centesimo decimo octauo. Ignitum eloquium tuum vehementer: z seruus tuus dilexit illud. Hieremi. Uicesimo. Factus est sermo dei in corde meo quasi ignis ecstuans: clausus q̄z in ossibus meis: laboraui ferre nō sustinēs. Sic ergo per caliditatem: fermento (quod a feruore sic vocatur) comparatur. Est etiam Fermentum Uirtutis spiritualis. quia nisi spiritualiter diffundederetur: per totam pastam (alīs massam) diffundi non posset. Et ideo dicit Philosophus: q̄ Sicut se habet semen masculi ad guttam femine: ita se habet fermentum ad pastam: z coagulum ad lac. Sic autem se habet charitas ad cor hominis: et ad ecclesiam z ad ceteras virtutes. q̄ Sicut Spiritus diffunditur in eis: z capit offices: z tenet eas z formal. R. domanozum. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum: qui datus est nobis. Psal. Quinquagesimo. Spiritum rectum innoua in visceribus meis. Sapie. vij. Per nationes in animas sanctas se tranferet: amicos dei z prophetas ꝓstituit. Sic ḡ diffunditur z cōprehendit z capit corda fidelium spiritus charitatis. Implectiuum etiam est fermentum. qa totam pastam implenita q̄ nihil sui iuenit quod

pastam non impleverit. Et ideo nihil fermenti in aliqua parte panis inuenit. Et sic charitas spiritu suo replet ⁊ excludit(alꝰ:extrudit) receptibilitatē alioꝝ.¶Quia sicut dicit beatꝰ Bernꝝ. Non ē quo se ingerat vanitas:vbi totum replent charitas.¶Item.ij. Replen sunt oēs spūsancto. Psal. lxxxix. Repleti sumus mane misericordia tua: exultauimꝰ ⁊ delectati sumus.Sic etiā leuat. Fermento eni leuat ⁊ allcuat pasta ⁊ panis .⁊ sic fac charitas:que leuat cor ⁊ eleuat in celuꝫ. Ihezij. Leuemꝰ corda nostra cū manibꝰ in celū. Exe. viij. Eleuauit me spūs. Exe.j. Cū eleuaret spiritꝰ de terra:eleuabant simul ⁊ rote sequēres eū. Sic ergo ꝓtextibꝰ istis Regnū dei in ꝑfectu charitatis fermēto assimilat [qđ acceptū.] Quattuꝫ or dicit sicut supra. Electionē .Eligentis dispositionē.Eligētis opꝰ.⁊ Electi effectuꝫ. De Electōe dicit [Qđ acceptū ]hoc est:acceptatū ⁊ acceptabile:ne sit euanidū. Non eni est acceptū qđ ꝑ spiritum charitatis nō efficit acceptabile. Un dns in lege Exo.xxv vij.fecit fieri acetabula quibꝰ ꝓbabatur si sacrificiū esset acceptū. Et hec acetabula spiritū charitatis significāt[ mulier ] Dicit Dispositionē eligentꝫ. Mulier enim est (que focaria ⁊ pa nifica est) sapiētia:que bmōi fermentū sat eligere ꝙ sine corruptōe inducat calorē et spīs.⁊ ipleat ⁊ eleuet. Hec enim mulier bnꝰ artis sūma est magistra. Hec significat ꝙ Saram Genes.xviij. Qui dixit ꝑtriarcha. Accelera tria sata simile cōmisce:⁊ fac subcinericios panes. Eccl.xxvj. Bta supgram mulier sancta ⁊ pudorata [abscōdit ] ne
R vana laude euanescat. Psal.xliij. Dis gloria eꝰ filie regis ab intus [in farine satis tribus ] Brana hec sunt grana tritici :que sunt membra corpis mystici. Psal.cxlvij. Adipe frumēti satiate. Mola autē qua teritꝫ:est spes ⁊ timor. Timor mola inferior de penis.Spes autem mola superior: de pmijs. Unde ꝑcepit dns Deute.xxiij. Nō accipies ꝙ pignere inferiorē et superiorē molā. quia Sine Timore spes degenerat in ꝑsumptionem. ⁊ Sine spe timor deciditin desperatiōem. Psal. cxiij. Letet cor meū vt timeat nomen tuum. Farina autē cōminuta est ꝑfectio pura in oibus bominibus.ex quibꝰ ꝑfectis multi sumus vnꝰ panis in christo.sicut dicit.) Corin.x. Leui.vij. Precepit dns ꝙ ꝙ pacificis offerant panes fermentati.qui sunt de farina simile[ sata ] Satū est mensura capiēs modiū ⁊ dimidiū: Ut modꝰ referat ad spiritum. ⁊ dimidius referat ad animalitatē: Que fm dimidiū sui:in singulis viribꝰ aliqđ capit mensure diuine .hoc est : fm hoc ꝙ ꝑsuasibil est ratione ⁊ obedibilis. Nec autem sunt tria sata. hoc est:tres vires anime humane. Ut in Ratione possideamus ꝓudentiā .in Irascibili odiuꝫ vitioꝝ .⁊ i Cōcupiscibili ōs siderū strutū. Ut Mulier est ecclesia. Tria sata sunt omnes boies a tribus filijs Noe:Sem Cham et Japhet :i tribus plagis mundi distribuūt.hoc est. Asia :Africa :et Europa. Vel etiam Charitas est fermentū in tribus satis (hoc est:mensuris) charitatis: abscondirum. Matth.xxij. Diliges dominū deum tuū ex toto corde tuo:⁊ ex tota ania tua:⁊ ex tota mēte tua. Vel Tria sata sūt tres ꝓsone: ex quibꝰ accepta sunt subtecta omniū articulorum fidei. Vel etiaꝫ Tria sata:sunt tres status hominū: qui liberant animas suas. Hoc:Danicl: ⁊ Job. hoc est.ꝓlati:continētes siue cōmplatiui .⁊ penitētes :qui per dolorem(alꝰ dolentē) Job intelliguntur. Exe. xiiij. Quedam etiam glo.vult ꝙ ꝙ Tria sata mtdligantur tria merita bonoꝝ, quoꝝ Quidā tricesimū fructum. Quidā sexagesimū. Quidā aurē hō bent centesimū. Matth.xiij. Hilarius autem dicit ꝙ fermentū est fides cum dilectiōe: quod abscōditur a sapiētia dei in scripturis Legis ⁊ Prophetarum ⁊ Euāgelij. Ad que tria:omnis alia reducitur scriptura . quia Hystorie patrū sunt quedā ꝓphetia futuroꝝ. Et dicta Apostolorū sunt exposītiones euangelioꝝ. Et alie tales multe diuersitates fieri possunt.quia [nihil habet granitat] :tria tribus adaptare. Vel Tria sata: sunt capacitates Corporis ⁊ Anime ⁊ Spūs. Ut Corpus obediat. Anima passiones ordinet: ⁊ Spūs celestibus intendat.) Thes.v. Ut integer vester spūs et corpus ⁊ anima seruet. Vel Tria sata:sunt tria: que sunt de imagine similitudinis: in quibus Trinitatem increatā imitamur. Ut Veritas (que est fermentum )in intellectu sit caritas lucis. In Voluntate:plenitudo dilectiōis :⁊ in Memoria noticia: nihil habens obliuionis. Sic ergo mulier Sapientia:vel Ecclesia fermentū abscondit sub farina satis tribꝰ [donec fermentaret ꝛc totum.] Ecce Effectus. Totum cū quod est in massa paste:cōuertit ad se fermentum. Sicut coagulum cōuertit lac. ⁊ Sic semen conuertit concepti :trahēdo ⁊ formando. Et sic Spūs charitatis:ad se cōuertere debet cor ⁊ ecclesiam. Osee.vij. Quicuit ciuitas paulum a commixtione fermenti: donec fermentaret totum. In his ergo ꝓtextibus: fermentum in bono accipitur. Est autē fermentū Pharisęorum ⁊ Saduceorum; Quod est corruptio fidei per hereſim. Et est fermentum Herodis: Quod est corruptio vnitatis ecclesie per dolum. De quibus dicit Matth. Decimosexto. Et est Fermentū corruptio bonoꝝ morum.) Corinth.v. Modicū fermentum totā massam corrūpit. Et sic de fermēto non loquit hic dominus Et ideo iste ꝓtextates fermenti dimittunt. Diximus autem quedaꝫ de hac materia super Matth.xiij.

## e Tibat per ciuitates ⁊ castella:docēs:⁊ iter faciens in hierusalem. Ait autem illi quidā Bomine: si pauci sunt qui saluantur? Ipse autem dixit ad illos.

Hic ostensa difficultate ꝓparationis ad iudiS cium: Surgit ex hoc questio de Paucitate saluandorum. Et habet hec particula Tres partes. In quarum Prima ponitur Instantia nostre salutis: procurate per salutis autorem. In Secunda autem Questio de numero saluandoꝝ. In Tertia autē ponitur Responsio Dicit ꝙ [Et ibat ] proficiendo in salute nostra. Prouer.vj. Discurre

festina: suscita amicum tuum. Actuum.x. Pertransijt benefaciendo sanando omnes oppressos a diabolo [per ciuitates] vbi habitabant ciuiliter ad virtutes ciuiles dispositi. Cantico.vi. Surgam & circuibo ciuitatem: quæro quem dilegit anima mea [& castella] vbi erat diabolici erroris præsidium. Deu.vii. Castra verterunt ex terorum [docens] ea quæ ratione probari poterant. Sicut quãdo similitudines induxit cõgruas rõm. Matth.viij. Erat docẽs sicut prãtem habens. Job.xiij. Docuisti plurimos vacillantes confirmauerunt sermones tui: & genua debilia roborasti [et iter faciens in hierusalem] vbi complere voluit omnia que ad salutem nostram spectabant. Luce.ix. Sermocinabãtur cum eo de exessu quẽ complerurus erat in hierusalem. Luce xviij. Ecce ascendimus hierusalem: & cõsummabũtur omnia que dicta sunt de filio hominis. Et videtur ꝑm litere circũstantias ꝙ de Galilea ascenderit: in quam descenderat postea ꝙ̃ nunciatũ fuerat ei de illis: quorum sanguinẽ miscuit pilatus cum sacrificijs eorũ. Sic enim in mari amaritudinis: ꝓpter nos fuit via ei⁹: & vestigia eius i aquis multis: & vestigia non cognoscebant ab ingratis [Aut autem illi quidam] Qui non nominat. Sed tamen sollicitus de sua salute fuisse præsumitur: qui quæsiuit de numero saluandorũ. Queritur autem iste ꝑm considerationem inferiorũ eaꝝ sarum: que sumuntur ex consideratione difficultatis meritorũ: que in premissis est expressa. Sic ergo dum circuiuit iesus vndiq; querens saluãdos per ciuitates & castella sicut dicit Chrysostom⁹: nõ personas discernẽs: sed salutem hominũ inqrẽs. Et sic Rabanus Ut doceat se doctorem: nõ personarum acceptorem. tunc vnus saltem inueniretur qui de salute ꝓpria curã agit: viam salutis ꝙrit [Ipse autem dixit ad eos] Quia vn⁹ pro omnibus quæsierat. Et hoc dominus: qui cordis inspector est cõsiderabat. Ideo dicit Euangelista ꝙ omnibus in vno respondebat. Et ideo ꝺr [Ipse autem dixit ad eos] Simile est Matth.xxij. Vbi vnus pro omnib⁹ interrogabat Magister: quod est mandatum magnum in lege

## Cõtendite intrare per angustã portam.

Hec Responsio diuidit in Duas partes. In quarum ꝓma ponit Ammonitionẽ. In Secũda vero Ammonitionis ponit rationẽ. Ammonitio quam dicit [Contendite intra-ꝑ angustã portam] Est Porta glorie. Porta ecclẽ. Et est Porta gratie. Et est Porta glorie. Porta ecclẽ est ꝑ quam intratur in ecclãm. Et hec est Duplex. Christus scz: et quo Sacramẽta ecclesie fluxerunt: & Ipsa Sacramenta: ꝑ que aliquis inducitur in ecclesiam. De Ostio quod ẽ christus dicitur Joãnis.x. Ego sum ostium: ꝑ me si quis introierit saluabitur: & pascua inuenier. Pṡ. xcvij. Hec porta domini: iusti intrabunt in eam. Sic enim ostium est apertura lateris: ex quo fluxerunt ea ex quib⁹ ecclie Sacramenta virtutem contraxerunt. Et ideo ista est porta angusta. Qz videm⁹ ꝙ Pauperrim⁹ fuit: & abiectissimus: & in Asperitate maxima christus fuit in cruce: Cum tamẽ nõ nisi ꝑ crucem pateat ingressus in ecclãm. De Pauperate quidem dicitur Matth.viij. Filius hominis non habet vbi caput reclinet. De Abiectione dicit Ysaie.liij. In humilitate iudicium eius sublatum est. De Asperitate dicitur Threnorum .j. O vos omnes qui transitis ꝑ viam attẽdite & videte si est dolor sicut dolor meus. Nec est ergo porta ex parte christi intrandi in ecclesiam. Et qui sic venit (sicut dicit Joannis.x.) huic ostiarius aperit. Talibus vidit Joãnes Apocalip̃.iij. ostium apertum in celo. hoc est: in celesti vita ecclesie. Et parte autem ecclesie ostium est apertura Sacramentorũ. Psal.cxvij. Aperite mihi portas iustitie: ingressus in eas confitebor domino. Porte enim iustitie: sc Sacramenta ad iustificationem introducẽtia. Et sic accipiens Sacramenta: intrat per portas in ecclesiam. Ysai. Uicesimosexto. Aperite portas: ingrediatur gens iusta: custodiens veritatem. Pṡ. xcix. Introite portas eius in cõfessione: atria eius in hymnis: confitemini illi. Nec porta eius angusta est. Qz licet in Sacramentis conferatur gratis remissio peccatorũ: Tamẽ oportet ꝙ homo paret se ne fictus veniat ad Sacramentorum perceptionem. Sicut dicitur Baruch.iij. Delicati mei ambulauerũt ꝑ vias asperas. Est autẽ Porta ad viam gratie. Et hec est porta virtutis angusta valde: eo ꝙ Omnis virtus est circa difficile et bonum: vt dicit Tullius. Sed tamen hoc habet: ꝙ quanto plus homo ambulat in ea: tanto magis dilatatur per consuetudinem & virtutis delectationem. Psal.xvij. Preuenerũt me in die afflictionis mee. Ecce arta & angusta porta: & fact⁹ est dominus protector meus: & eduxit me in latitudinẽ. Ecce ꝙ ingredienti via est dilatata. Proverbiorũ iij. Adducam te per semitas equitatis: quas cum ingressus fueris: non arctabunt gressus tui. Pṡ. xvij. Dilatasti gressus meos subtus me: & nõ sunt infirmata vestigia mea. Est item Porta glorie celestis. Que strictissima est in angustia persecutionis. Genes.xxviij. Non est hic aliud nisi domꝰ dei & porta celi. Psal.lxxvij. Januas celi aperuit. Hec est porta: cuius clauem dominꝰ commisit petro: aduersus quam porte inferi non ꝓualebunt. Et de hac porta dicit in Psal.cxxvi. Beatus vir ꝙ implebit desiderium suum ex ipsis: non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta. Per omnes illas portas cõtendendum est intrare. Contendere em intrare: sonat violentiã. Quia sicut dicitur Matth.xi. Regnum celorum vim patitur: & violenti rapiunt illũ. Unde Actuũ.xiij. dicitur. Per multas tribulatiões oportet nos intrare in regnum celorum. Matth.vij. Angusta est porta & arta est via que ducit ad vitam: & pauci sunt ꝙ inueniunt eam. In apocrypho Esdre Est ciuitas posita in sublimi: omnibus affluens bonis. Sed accessus difficilis: a dextris ignis: & a sinistris aqua summergens. Et ideo Sancti peruenientes dicunt Psalm. Sexagesimoquinto. Transiuimus per ignem et aquam: et eduxisti nos in refrigerium.

# Capitulum.XIII.

**Q**r multi dico vobis q̄rēt intrare et non poterunt. Cū āt intrauerit paterfamilias et clauserit ostium: incipietis foris stare. ⁊ pulsare ad ostiū dicentes. Domine aperi nob̄is. et rn̄dens dicet vobis. Nescio vos vnde sitis.

Dic incipit ponere Ratōes sue ammonitiōis Et ponit Quinq; rationes per ordinē. Quarum Una: qr multi excludent ⁊ pauci intrabūt. ⁊ iō timendū est ne nos simus de multis. Secūda ē: quia a patrefamilias ostiū claudetur. ⁊ illi qui foras stabūt nō cognoscent: nouncia beneplacīti ad intromissionē. Tertia est Q nō pdest tunc allegatio nouāe quā prius aliqs demeruit. Quarta autē est Segregatio a parētib⁹ bonis: quoz; intēcessio nūc nihil pderit. Quinta aūt Q tunc extranei doni malis notis ⁊ propinquis pferunt. ⁊ ideo difficile est negligere: sed p̄ius meritis prendendū intrare. De Prima Ratōe dicit. [Qr multi] fide quidē cōfitentes: factis aūt abnegātes. Eccl. j. Stultoz; infinitus est numer⁹. Matth. vij. Lata est via que ducit ad mortē: ⁊ multi sunt qui inueniūt eā. [quer̄ intrare] Vel: error decepti sicut ignorātes ⁊ heretici. Vel: pl̄umpt̄one miseri cordie dei seducti: dū in mala via pdurāt. [quer̄ūt] Jaūt putātes se inuenire refrigerū ⁊ nō inueniunt. [⁊ nō poterūt] Matth. xix. Facilꝰ est camelū p foramē ac⁹ intrare: q̄s diuitē rē. Pauci ei inueniūt hāc viam. Paucores p̄ficiscunt (al's: p̄ficiunt) in ea. Paucissimi p̄ficiūt eam pseuerādo. De Inuentiōb⁹ q̄dē dicit Matth. vij. Pauci sē qui inueniūt eam. De Profectiōb⁹ dicit Joā. v. Multi discipulorū eius abierūt retrorsum: ⁊ iā nō ambulabāt cū eo. De Perficientib⁹ dr Mat. x. Qui pseuerauerit vsq; in finem hic saluus erit. [Cum aūt intrauerit] Secūda ratio. [Cū intrauerit] Jad occultū beatitudis. [paterfamilias] christus: successiue colligēs suos. ⁊ intrās cum eis in morte cuiuslibet. Luce. xvj. Factus est vt moreret̄ mendicus. et portaret̄ ab angelis in sinum Abrae. [et clauserit ostium] Sicut sup̄ dixim⁹ Ostium nō clauditur simpliciter quo ad omnes nisi post diem iudicij. Quo ad illum aūt qui propter demerita finalia excluditur: claudit̄ur in morte cuiuslibet. Luce. xj. Noli mihi molestus esse: iam ostium meū clausum est: et pueri mei mecum sunt in cubili. Matth. xxv. Que pa rate erant intrauerunt cum eo. ⁊ clausa est ianua. Dicunt etiam quidā q̄ est Ostium doctrine. qđ est aptura ad corda hominū. ij. Lorinth. ij. Cum venissem Troadem. ⁊ ostiū mihi apertum esset: nullam requiē habui spiritui meo: eo q̄ nō inuenissem Titū fratrē meum. Et hoc claudet in die iudicij. quia dicit Nicrēn. xxx. Non docebit vir vltra p̄ximū suum: ⁊ vnusquisq; fratrē suū dices Cognosce dominū: quia omnes scient me: a maiore eorum vsq; ad minorē eorum. Sed de hoc non videt hic loqui scriptura. Redeuntes ergo ad primā expositionē dicem⁹. [Et incipietis foris stare.] Inceptio dicit exclusionis nouitatem Que ideo q̄ noua est et incōsueta: impatientius portatur. Stare autem dicit permanentiā illius exclusionis: que inducit introductionis desperationem. ⁊ ideo maiorem tristiciam. Apocalip. xxj. Foris canes ⁊ impudici ⁊ venefici. Sic dicit Joannis. xij. Jā p̄nceps huius mundi ejicit foras. P̄rinceps enim mundi diabolus cum omnibus suis membris sic excludit. Matth. xiij. Colligent de regno suo omnia scandala. Matth. xxij. Ligatis manibus ⁊ pedibus: p̄jcite eum in tenebras exteriores. Tunc cēm: ad intima dei: exclusus: amplius non admittetur. [et pulsare ostium] misericordie ⁊ remissionis. Sicut diues in inferno. Luce. xvj. Pater abraam miserere mei: ⁊ mitte lazarum vt intingat extremū digiti sui in aquam: vt refrigeret linguam meam. Sicut cēm dicit Chrys̄ostomus: Nihil proderit pulsationis diligentia: quam prodit timor ⁊ non fides. [dicentes Domine aperi nobis] quia nō perfecte dicūt. Si enim dicerēt corde ore ⁊ opere pro certo aperiret. Sed quia ore tm̄ dicunt: ⁊ corde ⁊ opere contrarium clamant: ideo non aperitur Mar. xiij. Matthei. xxv. Domine domine aperi nobis. Dicunt enī fide informi quidam. ⁊ quidaz fide informi ⁊ ore. ⁊ illi non exaudiūtur. Sed qui dicerēt: corditis deuotione: ⁊ oris confessione: ⁊ operis intentione. Domine: illi aperietur. j. Lorinth. xij Nemo potest dicere dominus iesus: nisi in spiritusancto. Matthe. vij Non omnis qui dicit mihi domine domine: intrabit in regnum celorum. sed qui facit voluntatem patris mei qui in celis est intrabit in regnuz celorum. [Et respondens dicet vobis] potius cōsciente q̄s operi exteriori. [nescio vos] Noticia quidem simplicis visionis vel noticie: nō scit omnes. Sed noticia beneplaciti non nouit nisi bonos: ad quos respicit oculo amoris. Sapie. xiij. Respectus eius in electos illius. De Noticia autem beneplaciti dicitur Exod. xxxiij. Ipsum nouit et nomine: inueniſti enim gratiam coram me. ij. Timoth. ij. Nouit dominus qui sunt eius. Q autem alios ignorat dicitur. j. Lorinth. xiij. Qui ignorat ignorabit. Joannis. x. Ego cognosco meas: ⁊ cognoscunt me mee. [vnde sitis] boc est de qua secta vel errore sitis, quia Sicut non nosco vos: Jta ignoro errores vestros. Matth. vij. Sm veritatem littere. Ego iurabo eis: quia ego nunq̄z noui vos. Omnes enim impij ⁊ impietates eorum ab ore gloriosi vultus sui sunt absconditi. De quo gaudent omnes beati. Esa. xxvj. Sm Translationem. lxx. Tollatur impius ne videat gloriam dei. Nra aūt Trāslatio habet: Nō videbit glaz dei.

**Tunc incipietis dicere: Manducauimus coram te et bibimus: et i plateis nr̄is docuisti. Et dicet vobis: Nescio vō vos sitis Discedite a me oēs operarij iniq̄tatis Ibi**

erit fletus et stridor dentium

Tertia rō ē Allegatio notīe dī z scōz :q̄ nihil pficiet. Et ꝟ ē ꝙ dī[ Tu incip. dice. ]icipiet[ qō nū ꝯ pficiet[. qz Inceptio notīe scōz fuit fz extrioꝛem hominē apud eos: z nunq̄ fuit vera amicicia familiaritatis pfecta. Et ideo dicit [incipietis dicere ]Non em̄ habent aliquid perfecti operis [manducauimus coram te et bibim⁹ ] Uidetur in hoc tangere Judeos Qui tribus vicibus per annū coram domino i pastophoriis templi manducauerūt coram domino z biberūt. Sicut p̄cepit Leuit.xxiij. Manducant tamen etiā z bibunt coram domino qui de bonis eius saciantur. Psal.lxxvij. Manducauerūt :z saturati sunt nimis.z desiderū eoꝝ attulit eis dominus: non sunt fraudati a desiderio suo. Manducant etiam qui difficiles scripturarū partes studio frangūt: z intellectui(al's intellectu)incorporāt. Hebreoꝛ. v. Perfectoꝝ est solidus cibus eoꝝ qui p̄ consuetudinem exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac mali. Bibunt autem qui facilioꝛa suauiꝰ sine difficultate gluriūt.j. Corinth.iij. Tanq̄ paruulis in christo lac vobis potū dedi :nō escā. Nondum enim poteratis. Omnes em̄ isti sunt coram domino in mensa sua :refectionem vel corporalem vel spiritualem vel vtrangz sumentes[ et in plateis nostris docuisti ] Dicit iterum tangit Judeos: In quoꝝ plateis publice christus docuit. Matthei. Nono. Circuibat iesus per ciuitates z castella:docens z predicans euangelium regni. Spiritualiter etiam: grece platon:latine latū sonat. quia doctrina christi per discipulos suos late sonat. Prouerbioꝛ.j. Sapiēcia foris predicat: in plateis dat vocem suam. Tangit autem Duo q̄ cōsueta sunt. quia In magnis festis epulāmur homines: gaudentes de festo. Sicut dicit Ose.viij. Comedite pinguia z bibite mulsum.z mittite partes eis qui non preparauerūt sibi. Sanctus dies domini est:nolite contristari. Et tunc etiam interfunt laudibus z predicationibus diuinis. Sicut etiam precipit Hester vltimo. Psal.cxl. In voce confessionis z exultationis sonus epulantis .Et hec iactant z allegant se fecisse coꝝ domino. Sed sicut dicit Beda: Non festiuitatum epulatio ostenat :quem fidei pietas non cōmendat. Et ideo sequitur [et dicet vobis ] respondendo conscientijs vestris [ Mescio vos[ ;notīa amoꝛis [ vnde sitis ]quia vos non ex me sed ex patre diabolo estis. Joānis. viij Rhomanoꝝ.xvj. Duiusmodi enim christo domino non seruiūt :sed suo vētri per dulces sermones z benedictiones seducūt coꝝ da innocēnium. Joānis. vj. Amen amen dico vobis Queritis me:nō quia vidistis signa. sed quia comedistis ex panibus. Philip.iij. Multi ambulant quos sepe dicebam vobis:z nunc flens dico: inimicos crucis cristi: quoꝝm deus venter est et gloria in confusionꝫ. Hi agunt dies solennes vt comedant:z non in cordis deuotione[ Discedite a me ] In quibus nibil de suo cognoscat a seiubet discedere: Ostendens quid inueniant recedentes in penis inferni. Discessus enim a summo bono:non solum patitur damnum boni amissi :sed etiam inuenit p̄sentiam omnis mali. Et hoc est quod dicit. Discedite[ a me ] Discessus a summo bono punit (al's ponit) malum desperatum. quia Non est medicina alicuius mali peccatoꝝ nisi per summū bonum. Hieremie.xxx. Insanabilis ē fractura tua:pessima plaga tua: Non est qui iudicet iudicium tuum. O.di. Omnia bona ad que creati estis:ō cetero abiudicata sunt vobis Sic ergo discedite a me. Heneſ.iij. Ecce ejcis me a facie tua hodie. Omnis ergo qui inuenerit me: occidet me. Omnia enim mala possunt in eum: quem dominus ejcit a facie sua. Hieremie.xvij. Recedentes a te in terra ad conculcandū scribentur.quia dereliquerunt venam aquarū dominū. Sic ergo discedite a me. Sed Uidetur q̄ ab eo qui vbiq̄ presens est nullꝰ discedere possit. Psal.cxxxviij. Quo ibo a spiritu tuo:z quo a facie tua fugiā: Si ascēdero in celū:tu illic es. Si descendero ad infernū: ades. Ad hoc dicit Augustinus in Confes. Qui a te recedit:quo it:nisi a tē placido ad te iratum: Nō effugiunt ergo deum:sed manum benefici euadēdes:manum irati iudicis non euadunt. Hiereñ. xxx. Propter multitudinez iniquitatis tue: z ꝓpē dura peccata tua feci hec tibi. Oportet enīz durari iudicem contra duriciam z obstinationē peccatoꝝ. Et hoc est quod sequit[ operarij iniquitatis ]hoc est: qui adhuc in corde operātur iniquitatem. Psal.lxxiij. Superbia eoꝝm qui te odierunt ascendit semper. Psal.vj. Discedite a me oēs qui operamini iniquitatem. Ezechiel.xxxij. Iniquitates eoꝝm in ossibus eoꝝm. Ita q̄ iniqua voluntas eorum conuerti non poterit. Psal.xxxv. Iniquitatē meditatus est in cubili suo :astitit omni vie non bone.malitiam autem non odiuit. Psal. lj. Propterea deus destruet te in finem:z euellet te de tabernaculo tuo :z radicem tuam de terra viuentium. Sic enim iuxta dictum Sapientis[ Eccliastici.xxvij. Cōtristatur cum delinquente delicatus ]ibi erit fletus et stridor dentiū ] Ecce Presentia mali :quod inueniunt a summo bono recedentes. Dicitur autē Fletus propter fumū ignis. Stridor autem dentium: propter algorem frigoris ꝯgelantis. Et(quod miserabile est) nunq̄ erūt in medio temperamenti frigoris z caloris. Sz de extremo caloris vrentis transeunt ad extremū frigoris congelantis. Job xxiij. Ad calorem nimiū transibunt ab aquis niuium. Et ēm quandā Glosam: Fletus pena erit oculorum: propter euagationem in concupiscentia seculi: ad diuitiarum iactantiam:z ad vanitates pertinentē. Stridor autem dentium pena erit dentium :propter voracitatem;z eam que voracitati continuata:venereorum delectationem. Matth. Uicesimosecundo. Ligatis pedibus z manibus:proijcite eum in tenebras exteriores: Ibi erit fletus z stridor dentium. Ut: quia Fletus est ex causa interiori. Stridor autem dentium ex causa exteriori: Ut noterur dolor cēinctus in anima:z afflictio extra in corpore. Ideo dic[ Fletus z stridor dentiū ]q: z in libidiem cupiditate illicito igne arserūt:z in charitate algidi ad oīe bonū fuerunt.z ideo flebūt.qz ꝟ nō penituerūt. Et

stridebũt sibi indignãtes.qz talia sustinere merue
runt.Sap.v. Gementes pre angustia spũs: dicẽt
intra se penitentiã agentes:z p angustia spũs ge
mentes. Bis ẽt gementes:propt duo que dicta sẽt
Esa.vlti. Vermis eorum non morietꝛ:z ignis eorũ
nõ extinguetꝛ. Sicq z bis de causis ibi erit fletus
z stridor dentium. Per q duo eriaz in malis vera
corpoꝛ resurrectio.pbat Zmos.viij. Leuabũt vos
in contis.z reliquas vestras in ollis feruẽtib.z p
agturas exibitis:altera ꝑa altera.z ꝓiciemi in
armon. Lõta est instrumẽtũ q carnifices leuãt in
terfectorũ z excoriatoꝝ. aialiũ corpa. Sic ei dãna
ti leuanꝛ a demonib. Reliqe aũt sunt aie in par
te vna.et corpa in pte altera in ollis aduerãa.Hẽ
in inferni mãsionib.z penaꝝ receptacul. Per ag
turas autẽ exire altera ẽ altera: est aiaz in iudicio
de iferno exire ẽ corpa.z corpa de sepulcro exire ẽ
animã.z vnusq p sententiã dñi in armon.ꝓfici. qõ i
terptaꝛ anathema.merozis: qõ est infernꝰ. Ibi e
rit fletꝰ z stridor dentiũ.

Lon
tus

## Cũ videritis Abraam et Isaac z Jacob z oẽs ꝓphetas in regno dei. vos autẽ expelli foras

Ratio ẽ Quarta.qz Tunc videbũt Successiõnẽ carnaliũ:carnalẽ a sancta habitã nobilitatẽ:
nihil ꝓdesse penitꝰ. Dicat g[Cũ videritis ]scz
in effectu z in causa[abraam ] Patrẽ populi fi
dei q̃ carnis[z Isaac ] castitatꝭ amatorẽ. Et[sic
dicit Sap.viij. ]Multigenã impioꝝ multitudinẽ in carnis successione: reputare inutilẽ[z Ja
cob ]ptiarchã iusticie luctatorẽ.filios aũt ipios
detestantẽ. Esa.lxiij. Abraã nescivit vos. z israel
ignoravit vos.[z oẽs ꝓphetas ] bonos q̃ p vo
bis intercedere ꝓsueuerũt:q tũc testes erũt ꝓ vos
Esa.lxiij. Nõ est q̃ invocet nomẽ tuũ:q ꝓsurgat z
teneat te. Hiere.xv. Si steterint Moyses z Sa
muel coram me:nõ est aia mea ad ꝑplm istũ. Ejce
illos a facie mea:z egrediant q̃ ad gladiũ ad gla
diũ. z q̃ ad mortẽ ad mortẽ. Sicq̃ p se nõ intercedẽtes videbũt oẽs ꝓphetas[in regno dei ] Nõ
est:ꝓsũmata ptãs in iusticia gre.z ꝑm iustiaã glo
rie:vbi patriarche z ꝓphete sicut senatores erunt
Pss.cxlv. Ut faciãt in eis iudiciũ ꝓcẽptũ:gliã hec
est omnib sanctis eius.[Vos autẽ ] qui carna
lem originẽ craristis ab eis: sed electõis z ꝓmissionũ nõ eltis heredes. Rho.ix. Nõ q̃ filij sũt carnis:sed q̃ filij sunt ꝓmissionis estimanꝛ[expelli
foras ]violẽtia incredulitatꝭ z iniqtatis viarũ:
Pss.v. Secũdm multitudinẽ impietatũ eoꝝ expelle eos.qm irritaverũt te dñe. Esa.lxiij. Lecidim⁹
quasi folia vniuersi:iniqtates nre quasi vẽtꝰ abstulerũt nos. Pss.xxxij. Erit tanq̃ pulvis aũ facie vẽti.Sic ergo expellenꝛ[foras ] ab intima dei contemplatõne: Que est omnis felicitas z beatitudo
sanctorũ: Ubi oculus nõ satiaꝛ visu: neq̃ auris
auditu implꝛ:sicut dicit Ecclesiastes.j.

## Et venient ab oriente et occidẽte et aquilone et austro. z accumbent in regno dei. Et ecce sunt novissimi qui erant primi. et sunt primi qui erant novissimi

y

Quinta est ratio Q vere cundum est valde Q
vocati per legem et ꝓphetas :et vocatione christi
et Apostolorꝝ:ereludenꝛ. Et non vocati in regno
optime disponenꝛ. Dicit aũt ein hac ratiõe Duo.
Unum quidem Quo cõfunditur cecitas perfidie
Judeorum. Secundũ autem Quo aliquantulũ
consolatur penitẽtia in fine conuertendorum. De
Primo autem Circa vocationẽ gentium ꝺr Duo.
Tacitudinem videlicet venientiũ. z Dispositionẽ
optimã recumbentium. De Primo dicit[Et ve
nient ]devotione fidei apropinquantes. Esaie.
lxv. Inuentus sum a non quirentibus me: palam
apparui his qui me nõ interrogabant. Ose. ij. Rho
manorum.ix. Vocabo non populum meum populum meum:z nõ misericordiã consecutam:misericordiam consecutã. z non dilectam :dilectã. Et
erit in loco vbi dictum est eis. Non populus meus vos:ibi vocabuntur filij dei viuentis. Sic ergo Veniunt a(al's ad) me inuitati. Matthei.xj.
Venite ad me omnes q laboratis z oneratis estis:
z ego reficiam vos. Psal.xxxiij. Accedite ad eũ z
illuminamini qui in tenebris ignorantie sedistis:
z facies vestre non confundentur[ab oriente et
occidente :ab aquilone et austro ] Vocẽt:
quattuoꝛ plagis celi a toto mundo Esa. Quadragesimotertio. Ab oriente adducam semen tuum:z
ab occidente congregabo te. Dicam aquiloni da.z
austro noli ꝓhibere: Affer filios meos de lõgis
quo:z filias meas ab extremis terre. Malach.j.
Ab ortu solis vsqz ad occasum:magnus est nomẽ
meum in gentibus:z in omni loco nomini meo offertur oblatio munda. Psal.cxij. A solis ortu vsqz
ad occasum laudabile nomen domini. Et deo pater dicat ad filium:q parvus esse fructus in Judeis futurus :quia ipsi sunt ex mundi: facti per
infiditatem. Sed magnus est fructus in multitudine gẽnium ad fidem cõuersorum. Esa. Quadragesimonono. Parum est mihi vt suscites mihi tribus Jacob :z fortes (al's fecce )israel conuertendas:dedi te in lucem gentium vt sis salus mea
vsqz ad vltimum terre. Tamen ab oriente ingrediuntur qui ab ipsa natiuitate domino seruiunt:
qui iugum domini ab adolescẽtia portant. Threnoꝛ.iij. Bonum est viro cum portauerit iugũ ab
adolescentia sua. Zacha.vj. Ecce vir oriẽs:nomen
eius z subter ipm orietur. Job.j. Erat vir ille magnus inter omnes orientales. Potest etiam dici:
q ab oriente veniunt Nobiles:quos ipa nobilitas
ad bonum inducit:nec vituperium per peccatum
suis natalibus inferunt. Prouerbiorum vltimo.
Nobilis in portis vir eius quãdo sederit cum senatoribus terre. Luce.j. Per viscera misericordie
dei nostri: in quibus visitauit nos oriens ex alto.
Ab occidente autem veniunt in egritudine vel senio finali cõuersi. Sic enim dominus per effectũ
dicit ascendere super occasum. Psal.lxvij. Psallite domino qui ascendit super occasum dominus
nomen illi. Ascendere eũ fecit multos ab occasu:
quos in finali egritudine vel senio ꝙrtit vltimo.

hoc est q̃terre sancte finalis termin⁹ ad occidentē: est ad mare magnum. quia ibi non subueniet nisi magna amaritudo penitentie z compunctionis. Psal.lxvij. Dixit dominꝰ et basan cōuertam: conuertam in profundū maris. Ab aquilone autē venient qui venūt a frigore z a tenebris peccatorū. Mich.j. Ab aquilone pandet omne malum super vniuersos habitatores terre. Eccl.xliij. Frigidus ventus aquilo flauit: z gelauit crystallus ab aq̃. Mīti eīm sunt frigidi z gelidi z tenebrosi: qui ad dominū conuertunt. Sicut Manasses.ij. Para liꝑ.xiij. z Maria magdalena. Luce.vij. Quidam autē veniunt ab austro: calore spūssancti calefacti: z inspirati z illuminati. Sicut dicit Cantico.iij. Surge aquilo z veni auster: perfla hortū meum: z fluent aromata illius. Sic ergo ab omnibus actionibus (alꝫ occasionibus) peccatorū: veniunt ad conuersionē: spūsancto perflati z conuersi. Eze chi.xxxvij. A quatuor vētis veni spiritus: z insuffla super interfectos: z reuiuiscant. Esa.xj. A quatuor ventis celi cōgregabo dispersos iuda. hoc est: deo confitentes: z dominū glorificantes [ z accūbent in regno dei ] Ecce Qualiter bñ disponentur. Accubitus eīm fit quando q̃dem cōmodū q̃dam et duobus sitibus componit. sessione scz z tacere. Sapie.iij. In multis bene disponentur. Sicut eīm dicit Esaie.xxxij. Populus dominī sedebit in multitudine pacis Quo ad securitatē. In tabernaculis fiducie Quo ad societatis iocunditatē. Et in requie opulenta Quo ad voluptatis abūdantiaz indeficientē. Sic ergo accūbent in regno dei. Luce.xxij. Ego dispono vobis sicut dispoſuit mihi pater meus regnum: vt edatis z bibatis super mensam meam in regno meo ] Et ecce sunt nouissimi [ hoc é Judei: nouissimi sunt in introitu [ q̃ erant primi ] in vocatione [ et sunt primi ] in introitu gentiles [ qui erant nouissimi ] in vocatione. Matth.xx. Sic erunt nouissimi primi: z primi nouissimi. Luce xiij. Idem. Et bꝫ est In gratia: z In gloria. Matth.xxi. Publicani z meretrices precedent vos in regno celorum. Deut.xxviij. Aduena qui tecum moratur ascendet super te. ille erit in caput. z tu eris in caudam. Sic etiam multi sunt qui in principio sue conuersionis sunt feruentes: z in fine remittunt. z alij statim venientes: feruore illos transcendūt. z tūc iterum nouissimi erunt primi: z primi nouissimi. Matth.xx. Ni nouissimi vna hora fecerūt: z pares illos nobis fecisti. Adhuc aūt nouissimi in mūdo: primi erunt in iudicio. z primi in mūdo: nouissimi erunt in iudicio. Jac.ij. Pauperes elegit deus diuites in fide: z heredes regni. quod promisit deus diligentibus se. Matth.xix. Vos qui reliquistis omnia z secuti estis me: centuplū accipietis: z vitam eternam possidebitis. Et ibidem. Sedebitis sup sedes iudicantes duodecim tribus israel.

**i A ipsa die accesserunt quidā pharisei: dicentes illi. Exi et vade binc: quia Herodes vult te occidere.**

Hec est vltima pars capli: In qua ostēdit Q̃ propter merum corꝑis ab opere dīno nō est abstinendū. Et diuidit in tres Duas. In quaz Pria Ostendit hoc qō dñs est Suo crēplo. In Scōa autem Plangit eos sub typo hierlim: qui vitatem odientes ꝓpheras occidūt. In Pria baz Duo sūt. Prenunciatio corꝑis q̃ chr̃m munimunt. Et Rnsio chr̃i. Ostendēs: qm̃ propter merū corꝑis nō oportet relinquere vitaē doctrine z vite. In Pria baꝝ rū Duo ōt. Unū quidē Qd describit illos qui hec chr̃o nūciant. z Scōo Ponit nunc. ū illoz. Dicēs [ In ipsa die ] qn̄ in Galilea hec predicauit dñs [ accesserūt ] q̃si cōpatientes z Et amicitia sibi ap propinquātes [ quidā pharisceorū ] Uel Et veritate cōpassionis. Uel: forte tentātes: vtrum ex rimore veritaē doctrine posponeret. Job iij. Tūc āt venit sꝛr et timor: z defecisti tetigit te: z cōturbatus es. Hoc eīm explorare intēdebant in eo. Unde etiā Mar.xij. Quid me tentatis hypocrite [ dicentes illi ] q̃si ex compassione eum p̃munientes [ Exi et vade hīc ] In galilea tūc p̃dicauit dñs: vbi fuit tetrarchia Herodis Qui a pgenitoribus suis habuit q̃ chr̃s p̃sequeret. qz Pat⁹ su⁹ pueros chr̃m querēdo occiderat. Et ipe Joannē chr̃o restimoniū perhibentē decollauerat. Et chr̃m ad p̃dē dū querebat. Sicut adhuc faciūt q̃dam Oñe qō chr̃m confitet querētes occidere. Et in hoc sunt herodiane p̃cipes malicie. Job.xxi. Dixerūt domino deo recede a nobis: scīam viarū tuaz nolum⁹. Uel: Si ex deuotiōe chr̃m p̃munūt: tunc simile est. q. Loz.xj. a fratribus summissis per murū i sporta. z sic euasit manus eius. Dicit aūt [ Vade binc ] hoc est. Exeas de herodis potestate. Apoc. xviij. Exite ab ea populus meus. Zacha.ij. O o: fugite de terra aquilonis [ qz herodes vult te occidere ] Q. dicāt Jam in hoc habet malitiam confirmatā. qz (sicut Athalia) confirmatā hz malitiam vt occidat oñe semē regiū. iij. Reg.xj

**Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi Ecce eijcio dēmonia et sanitates perficio hodie et cras: et tertia die consūmor.**

Hec est Responsio chr̃isti ad illos. Diuidit autem in duas partes. In quaz Prima ponit Herodis increpationē. z In Scōa ponit Tentatōis responsionē. De Primo ōt [ Ite dicite vulpi illi ] Et dicit Duo. Quorū Unum est Q̃ rales a se discedere precipit cum ōt [ Ite ] hoc est Quia rentatores Ul' timidi estis: a me discedite: z illi appropinqte. Psal.cxviij. Discedite a me maligni: z seruabo: mandata dei mei [ dicite vulpi ] Ecce Increpatio. Dicitur autem vulpes herodes Propē Dolum. Propter Nomen. Propter occultas insidias. Propter Latebras. z Propter Nocumenta que infert. De Dolis dr Neemie.iij. Si ascenderit vulpes: transiliet murum eorum. Dolosus enim: semper machinationibus suis omnia trāsgredietur: que alij ad muniendum se: parauerunt. Esa.xxxij. Fraudulēti vasa pessima sūt. Ipe ei cogitationes cōcinnabit ad p̃dēdos mites cum loq̃tur

pauꝑ iudicium. De Nomine: qꝛ interpꝛetat̃ vers̃i pellus: hoc est: astutus dictus. Lañ. q̃. Capite vos bis vulpes paruulas q̃ demoliũt vineas. Astutꝫ tꝫs suis herodiana malicia i hereticꝭ ⁊ tyrannis semꝑ demolik ecclesias. De Tertio: hoc est: de lapidibꝫ insidiarũ dicit ꝓs. lxij. Introibũt in inferiora terre: tradenk in manus gladij: ꝑtes vulpiuꝫ erunt. Psal. ix. Sedet in insidijs cũ diuitibꝫ i occultis: vt interficiat innocentem. De Nocumentis aut̃ que q̃ põt inferꝛ: dicit Threñ. v. Propter montẽ sion q: disperijt: vulpes ambulauerũt in eo: plurima nocumenta inferẽtes. Est enꝫ animal sua calliditate partes corꝑis incendens. ⁊ lepꝛa (alꝫs: lepꝛã) inducẽs. Et ita facũt Dolosi Astuti: Ypocrite. Tyranni ⁊ Heretici. qꝛ licꝫ capita habeãt diuersa: tñ caude (alꝫs: caudis) nocumentoꝝ sunt colligate (alꝫs: colligati) sic̃ dꝛ Judicũ. xv. de vulpibꝫ samsonis q̃ incenderũt segetes arcarũ. Ecce ciclo demonia ⁊c. In hac Ratione (alꝫs: Responsiõe) dñs dicit Duo. In quorũ Primo determiat opus qõ intendit: Dõ Herodes nõ intellexit. In Secũdo respõdet questioni

Dicit ergo Prio. Dicite illi opus ꝑter qõ veni, qõ impedire nõ poꝛest. Ecce Q. d. In ꝯuidenti est q: ego ciclo demonia ab aia ⁊ a corꝑe. Lu. iij. Exibãt aut̃ demonia a multis clamantia ⁊ dicẽtia: qꝛ tu es filꝫ dei. Lu. vij. Interq̃s erat Maria magdalẽa ꝯ q̃ septẽ demonia exierãt Mat. 8. Mar. v. Legio mihi no. ẽ: qꝛ multi sumus. Et sanitates pficio pfecte sanitates fiunt in corꝑe et ania. Jo. vij. Totum hominẽ sanũ feci in sabbato. ꝑs. cij. Qui ꝑticip oibꝫ iniquitatibus tuis. qui sanat oẽs infirmitates tuas. hec est ei pfecta sanitas Hodie ⁊ cras B est: modo ⁊ postea. Hodie ei cognominat̃ tẽpꝰ ꝓsens. cras aut̃ vocat tẽpꝰ futurũ. Psal. xciij. Hodie si voce eius audieritis nolite obdurare corda vestra. De Futuro aut̃ dꝛ Heñ. xxx. Respondebit mihi cras iusticia mea cũ placiti tẽpus aduenerit corã te. Hoc est ergo qõ dicit. Zeſi diceret. Tẽpꝰ mortis mee nõ est in ꝓtẽ herodis. Quia sicut dicit Jo. x. Nemo tollet a me aiam meã; sed ego pono eam ⁊ iterꝫ sumo eã. Joan. vij. Tẽpus meum nõdum aduenit. ⁊ tertia die cõsũmor. hoc ẽ: ꝓsũmabor. Nec aut̃ tertia dies: est dies glorificationis: quãdo ꝓsũmatus est dñs. Prima eni dies fuit Lux sue ꝓsentie in carne ⁊ ꝓdicatõis: Oñ sicut dicit Malach. iij. Timentibꝫ nomẽ dei orꝛtus est sol iusticie. ⁊ sanitas in ꝑnis eius. qꝛ tũc orꝛtus est sol: oriẽs ex alto. illuminare bis qui i tenebris ⁊ in vmbra morꝛ sedẽt ad dirigendos pedes nostros in viã pacis. Esa. ix. Populus q̃ ambulabat i tenebris vidit lucẽ magnã: habitantibꝫ in regiõe vmbre mortis: lux orta est eis. Secunda aũt dies fuit Dies Passionis ⁊ mortis: quãdo sol ad occasum tendẽs: illuminauit inferiores ꝑtes terre. Eccl. xxiij. Penetrabo inferiores ꝑtes terre: ⁊ inspiciã omnes sperantes in domino Et sicut in prima die luxit lux vꝛitatis in ꝑdicatione; Jta secunda die luxit lux gratie in sacramentoꝝ pfectõe. Joan. j. Lux in tenebris lucet. ⁊ tenebre eam nõ cõprehenderũt. Michee. vij. Si sedero in tenebris dominus mea lux est. Tertia aut̃ dies: est lux surgentis aurore in luce resurrectionis: ad lucem glorie Psal. cxvij. Hec dies quã fecit dominꝰ: exultemus ⁊ letemur in ea. Dñs eñquos christus luce veritatis per fidem illuminat: hos Sacramentis ad iusticiam regenerat: ⁊ regeneratos in gloria resurrectionis beatificat. Ose. vj. Viuificabit nos pꝰ duos dies. In die tertia suscitabit nos: sequemurq; vt cognoscamꝰ dñm. Sic dictũ est de christo Sap. iij. Consummatꝰ in breui explcuit tempoꝛa multa

**Veruntamẽ oportet me hodie et cras et sequenti die ambulare: quia non capit prophetam perire extra hierusalem**

Dic respondet eis quod illi dixerunt. Et Nota q: ad litterã: de galilea ꝛes dicte sunt in hierusalẽ. Et hoc est qõ fm Ilam dꝛ. Verumtñ sciat heroꝛdes q: [opoꝛ]me B est o portunũ est me hodie ⁊ cras et sequẽti cras B est: q; tres dies [ambu]. [vsq; ad locũ passionis. Et non dꝛ ido q: tri]duꝫ fuerit numerꝰ ꝛpis ad patiendũ. Sed quia triduo distabat locus passionis. Et hoc est qõ sꝛcitur [quia non capit.] Absolute ponit ꝛbuꝫ. hoc est: quia non est conueniẽs fin rõnem ꝓphetiez pfinitionis patris [prophetã] B est dñm ꝓphetarum. De quo Deut. xviij. dꝛ. Prophetã suscitabit vobis deus de fratribus vestris: tanq; me: audietis eum. Lu. xxiij. Fuit vir ꝓphet: potẽs in opere ⁊ sermone coram deoꝛ omni populo [perire extra hierusalem] in quo loco passurus est: a patre ꝑfinitus: ⁊ a prophetis prenunciatꝰ: vt in oibus scriptura implcat. Ambulat aũt adhuc dominus hodie ⁊ cras ⁊ sequenti cras Moralit. qꝛ. Die pnie: demonia ejcit. Die aũt iusticie: opera dirigit: ⁊ Die glorificatiõis ad coronam vocat. Vel. Tres dies sunt: Compunctio: Confessio: Satisfactio. In Compunctione eñ demones ejcit: Confessionis die sanitates pficit: ⁊ in Satisfactõe consummatio fit perfectionis. Exoꝺ. iij. Jbim⁹ viam trium dierum in solitudinem: ad sacrificandum deo nostro. Adhuc aũt Dies vna qua venit dominus ad corꝛ: est boni cogitatio ⁊ conceptio. Dies scã: q̃ vadit ad oꝛ: est ꝛbi dei ⁊ laudis diuine locutio. et. Tertia: est operatiõis ad ꝛtutes illustratio. Quia sic dꝛ Prouer. iij. Semita iusticie quasi lux splẽdens ⁊ crescẽs vsq; in perfectũ diem. Jone. iij. Adhuc tres dies ⁊ Ninive subuertet: Oñ subuersa ẽ ciuitas mũdi: ⁊ constructa ciuitas dei. Adhuc ãt Prima dies est Cogitatio veri. Scã: Detestatio mali. ⁊ Tertia: Amoꝛ boni. Hene. xl. Tres adhuc dies sunt: post quos recordabit̃ pharao ministerij sui: ⁊ restituet te in gaudiũ pristinũ. Adhuc autẽ Prima dies Bona cõuersatio. Scã Quieta cõtemplatio. ⁊ Tertia Veritatis ꝑdicatio. Mat. xv. ⁊ Marci. viij. Misereoꝛ sup turbã: qꝛ ecce iam tri duo sustinent meneq; hñt quod mãducent

**Hierusalem hierusalem que occidis prophetas: ⁊ lapides eos q̃**

mittuntur ad te. Quotiens volui cõgregare filios tuos quẽadmodũ auis nidum suũ sub pennis .t noluisti.

Hic incipit ex cõpassiõe plangere reatũ t penã hierusalẽ. Et habet Duas partes. Planctũ peccati.t Planctũ pene. Reatũ aũt plãgit(als:tangit)Duplicem. Trãsgressiõis t Ingratitudinis. Trãsgressionis adhuc:duplicis homicidij:ponit reatũ. In cõmuni eni dicit [Hierusalẽ hierusalẽ] Seminat nomẽ: pter affectũ. Uel:Ut nõ tet ꝓfirmationẽ eorũ que dicit. Uel:propter duplicem reatũ eorũ quẽ ponit. Gen.xlj. Quod aũt secũdo vidisti:ad eandẽ rem ptinens somniũ:firmitatis est indiciũ: q̃ sermo dei velocius implebitur [que occidis ꝓpheras] Matth.xxiij. Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas t sapientes t scribas:t ex illis occidetis.t flagellabitis in synagogis vestris. Zach.vij. Quẽ ꝓphetarũ nõ occiderũt pres vestri [t lapidas eos qui ad te missi sunt] Zach.vij. Lapidabãt Stephanũ:invocantẽ t dicentẽ. Dñe ne statuas illis hoc peccatũ. Heb.xj. Lapidati sunt.secti sunt.in occisiõe gladij mortui sũt. Uel etiã Moraliter vsq; hodie lapidãt:q̃n duro corde verbis increpatõis seruos dei repellunt Zach.vij.t Eze.ij. Dura cernice t indomabili corde. vos semp spũsancto restitistis. Aliquãdo etiã veritatẽ ꝓdicantes: stercorib; rpalis lapidantur Ita q̃ ꝓtescunt. Eccli.xxij. In lapide luteo lapis dabit piger. Quia piger est qui ꝓter hoc ommu telatꝛ [Quoties volui] Ecce vicia Ingratitudis. t est sensus. [Quoties] hoc est: quotiescũq; ego [volui cõgregare filios tuos] quos semine meo in lege t ꝓphetis genuisti. quos ego in vnaꝛ fidẽ:t vnũ cor t vnũ ouile ꝙgregare volui. Psal. cxlvj. Dispsiones israelis congregabit. Eze.xxxvj. Cõgregabo vos de cũctis locis in quib; dispersi estis [quẽadmodũ auis nidũ suũ] Metonomia est. hoc est.oua vel pullos nidi sui:congregat [sub pennis suis] hoc est :sub alis: t virtuti caloꝛe [t noluisti:] hoc est. Quotiescunq; voluiti noluisti.et quotiescũq; ꝙgregauiti:te nolente congregaui. Matt.xij.xxiij.vbi eadẽ series ponitur: specificat auis ad gallinã: que magno affectu fibi cõnaturales:t alienos fouet pullos. Et ibi eni am plura de ꝓprietatib; galline dicta sunt. Hic autẽ tangit auẽ ꝓter volatũ in alta conuersatione t ꝓfectiõe:t intentõe. Psã.liij. Quis dabit mihi pennas sicut colũbe. Unde Psã. v. veritas hebraica habet. In dño confido: quõ dicitis aie mee:transmigra in montẽ sicut auis. Nõ eni vni aui assimilat se dñs:sed multis.Ps.c). Similꝛ factus sum pelicano solitudis:factus sũ sicut nocticoraꝛ in domicilio:vigilaui t factꝰ sum sicꝫ passer solitanꝰ in tecto. Deutero.xxxij. Sicut aquila ꝓuocãs pullos suos ad volandũ. Est enim turtur ꝓ nobis gemẽdo. Colũba:nobis viã ad fenestram celi indicãdo. Aquila:alta nos petere docẽdo. Gallina:ꝓ nobis infirmãdo.t nras infirmitates portãdo. Pelicanꝰ solitudinẽ ꝓ nobis petendo.t regna mundi t oĩa que mũdi sunt nos fugere docendo: Dicẽs cum ꝓpheta Psal.liij. Ecce cõgaui fugiens:t mansi in solitudie. Noticoraꝛ in oratione ꝓ nobis solus ꝓnocando. Passer solitarius ꝓ nobis solus habitãdo in parietinis. hoc est in ruinis cum pauperib; habitando: t suos deserendo ꝓterea q̃ in malo sunt obstinati.

Ecce relinquetur vobis domꝰ vestra deserta. Dico autẽ vobis: quia non videbitis me donec veniat cum dicetis Benedictus qui venit in nomine domini

Hic tangit Penã:futurũ ꝯcidium ꝓ Rhomanos:t futuram damnationẽ predicẽs. Domꝰ ergo est ciuitas Uel Synagoga: que derelin quitur deserta quando incendẽt t diripiẽt. Zach.xij. Uenient dies in te:t inimici tui circũdabunt te: t cogent angustabunt te vndiq;:t ad terrã prosternent te t filios tuos qui in te sunt. Esa.j. Derelinquetur filia sion sicut tugurium in cucumerario:t consumetur sicut in vastitate bostili. Huius aũt causa dicit Hieremie.xij. Dimisi hereditatẽ meam:facta est mihi hereditas mea :quasi leo in silua dedit contra me vocem [Dico autem vobis] Cõfirmatio est pene. Zach dicat: Uos derelinquemini a me [quia non videbitis] me in ꝓsentia carnis vestre:studentem edificationi:t cauentẽ abiectioni [donec veniat] hora in secũdo aduentu: [tunc dicetis] quia ante aduentum illum relique conuertentur : t tunc videbunt eum. Matthe.xxvj. Modo videbitis filium hominis venientem in nubibus celi. Zacha.xij. Aspiciẽt ad me quem confixerunt. Apocal.j. Uidebit eum oĩs oculus:t qui eum pupugerunt. Et tunc [dicent Benedictus] in quo omnes gentes benedicentur. Gene.xvij. Esa.lxv. In quo qui benedictus ẽ: benedicetur in deo amen [qui venit] t in primo t in secundo aduentu [in nomine] hoc est notamine. Joãnis.xvij. Ego te clarificaui sup terram: opus consummaui: quod dedisti mihi vt facerem domini [patris. Hoc eni nomẽ ostendit q̃ vnicꝰ filiꝰ fuit patris Jo.v. Egoveni in noĩe patris mei t non recepistis me. Hec est expositio Chrysosto. Non eñ verum est quod dicunt quidã q̃ hoc impletum sit quãdo pueri clamabãt Benedictꝰ qui venit in nomine dñi. Mat.xxj.t Joã.xij.q; sic exponendo nõ probaret dñs desolationẽ futurã ac cidisse ꝓter peccatũ ingratitudinis eorũ. Sed in die Judicij t ante: quãdo cognoscent se deceptos fuisse per antichristum: tũc vere scient dñm iesum christum fuisse filiũ dei. t tunc scient q̃ oĩa que passi sunt:video passi sunt. qi ingrati fuerũt benefi cijs t visitationi eius. t tunc reliquie ꝓuertent ad ipum:clamantes. Bñdictus qui venit in nomine dñi. Hoc autẽ etiã cum ad passionẽ ire clamabãt pueri in signũ futuri clamoris q̃ oĩs. Lũ ei pueri clamabãt:seniores cõtradicebãt: sed in fine oẽs in cõi clamabũt:t ad ipm cõuertent. Et hoc est qõ dicit Pm Chrysost. expositionem.

# Capitulum.XIIII.

## Tfactuz est cum introisset Jesus in domum cuiusdã principis pharisẽorum sabbato manducare panem:et ipsi observabant eũ

Hic incipit pars illa In qua docet qualiter conuersi ꝛ ꝑparati ad iudicium debẽt venire Ad ipm: ꝛ Post ipm. Et dividit hec pars in Duas partes fm documẽta quibus venit Ad christũ. Nec eñ documenta Aut sunt fm fidem spũalis intelligentie. Aut sunt fm mores. Hoc est: fm opera vtutũ. Et ideo in Prima parte per sanationez paralytici (al's hydropici)in sabbato: docet legis Spũalem intellectum :ꝛ carnaliter legem impientẽ nõ posse sequi ipum. In Secunda autẽ docet per exercitũ virtutũ: vere homines conuerti Ad ipum:ꝛ Seq ipsum. Et illos fm rectam rationẽ ad regnum dei esse ꝑparatos. Prima harum habet Tres partiz culas. In quarũ Prima tangunt Inſidie eorum qui carnaliter legem observari dicebãt. In Scba ponit Beneficiũ quod spũaliter legem implebat. In Tertia Ratio chri ab illoz operibz sumpta: ostendens qhoc contra legẽ fm legis spũalem intentionẽ non erat. Adhuc in Prima harũ ſ Duo paragraphi. In quorũ Primo ponit Domini cũ insidiantibz inuitatio. In Secũdo Dicrum ꝛ factum ex quo sumebak insidiarũ machinatio. De Primo ôr Tria. Jstius facti diuinã ordinatiõez. Domini ad principẽ sacerdotũ vocationẽ. ꝛ Insidiantium machinationez. De Primo ôr[ Et factum est ] diuina ordinatiõe Que in factis christi ponit ordinẽ ꝛ non successionẽ temporis. Joã. xvij. Opus ꝑsummaui quod dediſti mihi vt faceꝛem. Et ideo facta ista aliter ordinantur a Luca. ꝛ aliter a Matthẽo: fm qꝛ ad diuersas intentiones eorum ꝑbandas induxunt. Sicut tam in ante babitis sepius dictum est [ Cum intraret in domum ] inuitatus: vt salutem eoruz qui in domo erant procuraturus. Sic eñ ꝛ non alia de causa intrabat principaliter. Luc.xiv. Hodie salus huic domui facta est. Hinc est qꝛ Matth.x. ꝑcipit discipulis: In quancunqz domũ intraueritis: primuz dicite. Pax huic domui. Pax autẽ est salꝰ salutz roris ꝛ reconciliatio peccatorũ. Describit autẽ paꝛ tremfamilias domus. Non a nomine: quia nomi ne insidiatoz non erat dignus. Psal.xv. Nec meꝛ moz ero nominũ eoz ꝑ labia mea Sed describiꝛ tur a dignitate: dicẽs [ cuiusdam principis sacerdotum ] Qui Joãnis.x. ,collegerunt concilium vt iesum dolo tenerent ꝛ occiderẽt. Sicut dicitur Matth.xxvj.). Esdre.ix. Manus magistratium (al's magistratuũ) fuit prima in trãsgressioꝛne hac[ sabbato ] Fit mentio de tẽpoze vt habeat locum calumnia: quia maxime calumniant facta christi propẽ sabbatum: quod eũ violare dicebãt. Joãnis.ix. Non est hic homo a deo qui sabbatuz non custodit[ manducare panem ] Hoc fuit ẽptum ad exteriꝰ causa inuitatiõis. Interꝰ aũt erant calumniatores pessimi: sub pallio honestat' querentes mordere dominũ. Matth.vij. Uenũe in vestimentis ouium: intrinsecus autẽ sunt lupi rapaces. Et ꝟ quod sequit[ Et ipsi observabãt eũ ] vt accusarent. Eccli.viij. Ne contra faciem stes contumelioſi: ne sedeat quasi insidiator ozi tuo.j. Regum.xxij. Cõtraxit aduersus me seruꝰ meus insidiator: vsqꝫ hodie permanens.

## Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum

Hic incipit Factum de quo insidiabant. Et diꝫ at Quinqꝫ. Quorũ Primũ est Oblatio hydropiꝫ ci. Secunduz autẽ Interrogatio de observatione sabbati. Tertium autẽ Curatio facta in die sabbati. Quartum Confutatio de carnali observantia sabbati. Quintũ autem est Erubescẽtia eorũ qui insidiabantur de operatõe facta in die sabbati. De Primo dicit[ Et ecce ] Quartuor ôr. Primo ponit Miserie demonstrabilitatẽ: cum ôr[ Et ecce ] Secundo ponit Miseri rationabilitatẽ cum dicit[ homo quidã ] Tertio Explanat magnam miseri infirmitatẽ cum ôr[ hydropicus ] Quaꝛto ponit Misericordis a pẽcntia infirmi inexcusabilitatem quãdo ôr[ erat ante illum ] De Primo horum ôr[ Et ecce ] Ysaie.lxiij Ecce domine respice populus tuus omes nos. Psal.xxiij. Respice domine in me ꝛ miserere mei: quoniã vnicus ꝛ pauper sum ego[ homo quidam ] rationalis: cui miserendũ est. Mich.vij. quia misericordiam volo ꝛ non sacrificiũ. ꝛ scientiam dei plus qꝫ holocausta. Luc.xiij. Hanc filiam abrae non oportuit solui a vinculo isto die sabbati: Q.di. Sic opoꝛtuit[ hydropicus ] Ecce Expositio infirmitatis ꝛ miserie. Dicit aũt hic glo. Bede qꝛ hydrops( al's hydroposis)est morbus aquosus ab humore sucutaneo dictus: a vicio vesice natus: anbelitu feriꝫ do ꝛ corpoze turgente. Et hic humor in principio quidẽ est succutaneus: postea autẽ totã inflat carnem. Nec est a vicio vesice per vicii vesice. Sꝫa epar humorem aqueum a carne nõ separat. Ideo vesica bũoꝛẽ aꝺſum ad se nõ directuz nõ attrahit. Et ideo pellis ꝛ corpus turgent. Inhelitus autez feret ꝓter spũalium oꝑssionẽ ꝛ corruptionem. Hic etiam habet proprietatẽ qꝛ quanto plꝰ bibit: tanto plus sitit. quia mẽbra interius nõ nutriuntur. ꝛ ideo semper desiderãt. ꝛ patitur(al's patiuntur)magnam spũalium oꝑssionẽ. Et hec sẽ morbi istius accidentia: ꝛ miseria christo pẽsentialiter exhibita. Significat hic morbus auariciã rerum huius mundi: ꝛ accidentia. Auaricia enim humorem frigidarum consolationũ huius mũdi aperit que per aquam significant. Unde Prouerb.xxx. Terra non satiat aqua. Nec anima auari artãa se replens: nunqꝫ satiat aperitu terrene adquisitioꝛnis ꝛ consolatõis mundanoꝛ. Psal.cxlij. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. De sunt aque Tantali: de quibus dicit Poeta Quo plus sunt pote: plus sitiunt aque. Hebreoꝛ.vj. Terra sup se veꝛnientem sepe bibens imbrem. Jsti sunt qui dicunt

illud Judicū.j. Terram arentē dedisti mihi Eccls. v. Quarus non implebit pecunia. Et quo plꝰ habet eo magis sitit. Job.xvij. Exardescet cōtra eum ira mea. Sed attracto humore: pellis ⁊ corpꝰ turget, quia abundantia temporaliū inflationez inducit superbie ⁊ ambitionis. Exod.ix. Facta sunt vlcera vesicarū turgentium in hominibꝰ ⁊ iumentis: nec poterāt malefici stare coram pharaone ꝓpter vulnera erumpentia in ipsis. Turgent eīm homines ⁊ iumenta (alꝫ iumentini) ⁊ malefici ex tactātia diuitiarum. Fetet etiā anhelitus hydropici ꝓpter spiritualium oppressionē. q; tales non nisi de fetidis ⁊ corruptis rebus loquunt. Psal.v. Sepulcrum patēs est guttur eorū: linguis suis dolose agebāt. Sic ergo ⁊ humor attrahit ⁊ sitit ⁊ fetet. Esa.xxxiij. De cadaueribꝰ eorū ascendet fetor. Iste morbꝰ etiam spūalia opprimit. ⁊ ideo spīrāt anhelitu graui. j. Corinth.ij. Animalis homo nō percipit ea que sunt spūs dei. stultitia eīm est illi quia spūaliter examinatur. Tales eīm sunt ꝑ quibꝰ dicit Osee.ij. Inflatus sensu carnis sue: ⁊ nō tenens caput. ex q̄ totū corpus per nexū ⁊ coniūctionē sumministratum crescit in augmentū dei. Sed sicut hydropici solutūtur iuncture. Ita ipse solutus a iunctura christi: nihil spūalium intelligit. Vic morbꝰ etiaz semper interius inanis remanet quia cupit ea que non nutriunt: sed opprimūt. Abacbuc.ij. Ue ei q̄ multiplicat non sua: vt q̄d etiam aggrauat contra se densum lutum: Habet etiā hic morbꝰ frequenter genitalū inflationē. quia frequenter abūdantia temporaliū: luxuria inducit. Ecci.xlvij. Inclinasti femora tua mulieribꝰ. polluisti maculam in gloria tua. Pedes etiam hic morbꝰ facit pigros. hoc ē affectꝰ ad bonū pigrescēres. Sapie.xv. Pedes cor pigri sūt ad ambulandū. Psal.cxiij. Pedes habent ⁊ non ambulabūt. Habet etiam hic morbus cutis infectionē: per variolas ⁊ vesicas, per morphcas. Quod significat exteriorū cōuersationis deformitatē. Thrēnorū.iij. Filij sion inclyti amicti auro ꝓmo: quō computati sunt in vasa testea manuū figuli: Tales eīm essi quādoq; quesrant pulcritudines vestium. ꝫ facūt vt pallient in cōpositionē interiorē. Un dūs Bernū. De forma vestium: deformitat, mentiū ⁊ morum indicium est. Ne sunt igitur ꝓtectates istius morbi: quē sacerdotes ⁊ pharisei magis ūterius in ania q̄ iste exterius in corpore patiebant (alꝫ patiebatur) Et ideo etiam hoc factū est q̄ erubescerent se interius saluatori non ostendēres: cū ille exterius saluzem expetēret. Sic eīm hydropicus erat ante illū salutem expetēs: ⁊ miseriā ostendēs medico saluatori.

**Et respondens Jesus dixit ad legisperitos et phariseos: dicens. Si licet sabbato curare? At illi tacuerunt.**

Hic ponit Spūalis intelligēcie de lege inquisitio. Et dñs Respondens ] Non q̄ aliquid direrint: sed quia cogitationibꝰ obseruantiū respon£ dit. j. Regum.xvj. Homo videt que patēt: deus autem intuet cor. Dixit ad legisperitos ] quoruz erat intelligere legē. Matth.xxiij. Ue vobis scribe ⁊ pharisei hypocrite: qui clauditis regnū celoz. ante homines. Luc.xj. ⁊ vobis legisperitis ve qui tulistis clauem scientie. et pharisēos ] qui ꝫ religione singulariter gloriabantur. Rhoma.ij. Qui gloriaris in lege per preuaricationē legis deū inhonoras? De sacerdotibꝰ racet propter honorem hospitis q̄ princeps sacerdotū erat: ne euz videat confundere. Si licet sabbatis curare? ] Cum eīm omnia ad curam hois facta sint ⁊ propē hominem. Et cum curare nō sit opus seruile ꝫ spūale: ⁊ non posset nisi virtute diuina fieri: quando fit sine inuocatione ⁊ sine sacramēto per solū imperiū. Unde Matth.xij. Si licet sabbat, dēs facere: anima pdere aut saluare? At illi tacuerūt ] Merito tacent: qui contra se esse vident quicq̄d dixerint. Oportuit eīm alterā partē respondere cōtradictionis. ⁊ quancūq; respōderint obligati sunt. Si eīm dicāt q̄ nō licet: dicet eis. Quare ipsi animalia curent? Si dixerint q̄licet. dicet eis Quare ch̄istuz curantē obseruāt? ⁊ ideo tacuerūt. Psal.lxij. Obstructum est os loquentiū iniqua. Sic Dan.xiij. Os draconis obstructū est ne aliquid posset contra danielem.

**Ipse vero apprehēsum sanauit eum ac dimisit. Et respondens ad illos: dixit. Cuius vestrum asinus aut bos in puteum cadet: ⁊ nō cōtinuo extrahet illū die sabbati? Et nō poterant ad hec respōdere illi.**

Hic ponit Miraculi ⁊ beneficij perfectio. Dicit ergo ] Ipse vero Jesus saluator omniū miserorum: attendens q̄ prophetā dr de eo. Psal.xl. Tibi derelictus ē pauper: pupillo tu eris adiutor. ] Apprehendēs ] aurē charitate ⁊ misericordia. Dicre.xxxi. Jn charitate ꝑpetua dilexi te. ideo attraxi te miserans. Apprehendit tamē etiam manu: vt ostenderet q̄ virtus deitatis exiret de carne. ꝓ nos assumpta: Matth.viij. Tetigit eum dicens. Volo Mūdare ] sanauit eum ] hoc ē: ab hydropisi curauit. Osee.xiij. Sanabo cōtritiones eoz: diligam eos spōtanee: quia auersus est furor meus ab eis. Iste est medicus de quo dr Eccl.xxviij Honora medicū: propter necessitatē illuz creauit altissimus. Hieron.xvij. Sana me domine ⁊ sanabor. ] ac dimisit ] sic eū corporaliter sanatum. Dimisit liberū quē obsequijs retinere poterat pro mercede sanationis: vt ipso (alꝫ ipse) oge doceret q̄d dixerat Matth.x. Gratis accepistis gratis date. Sic dimisit Heliseus Naaman sanatū.iij. Regum.v. Dimisit etiam liberū vt libera mente confiteretur ⁊ crederet ⁊ gratias ageret deo. Joānis.v. Ecce sanus factus es: iam amplius noli peccare: ne deterius tibi aliqd contingat. Et respōdēs ad illos ] insidiatores ⁊ obseruatores: ponius attendens malicā cordis q̄ vba: quia verbis nihil dixerāt ] dixit cuius vestrū ] possessus a vobis ] asinus aut bos ] hoc est mundū vel imundus iumentū ] in puteū ] hoc est in foueā aliquā ] ca

dens:et nō continuo ¶nemo:am trahat periculum lesionis vel mortis[extrahit cum ¶qō ramen est opus seruile:z p seruili intellectu[die sabbati ¶in quo a seruilib⁹ preceptū est feriare. Hoc autem accipiebāt ab illo quod dictū est Exo.xxij. Si occurreris bouiuel asino inimici tui errantireduc eum. Cum eñ pcpta talia moralia ad virtutē pmi sunt data:oportet q si aliqs in sabbato errans aial inueniat: q statim reducat. q aliter gderet animal. Et cum charitas sit ordinata: in suo animali multo potius est ꝫ obseruandus. Oz Luc.xiij. decñ est:q multo magis melior est homo boue.j. Corinth.ix. Nunqd de bobus cura ē deo: an propt nos vtiq; ꝫ lex dicit. multo magis in omnī bona subueniendū est boi in necessitatis articulo ꝓstituto. Et q hec rō incontradictibilis est:ideo sequit[z nō poterāt ad hec respōdere illi.¶ Job.ix. Si voluerit ꝓtendere cū eo:nō respōdebit ei vnū pro mille. Zac.vi. Non poterant resistere sapientie z spūi qui loquebat. Bos aut̄ z asin⁹ significāt litteratū z idiotā: siue sapientē z stultum. Job.j. Boues arabant:z asine pascebant iuxta eos qui de fouea peccati z perditionis cōtinuo sunt extrahendi. Prouer.xxiij. Eruc eos qui ducunt ad mortem. z qui trahunt ad interitū liberare ne cesseis. Sic ḡ terminata est pars illa:in qua docet q spūali intelligentia legis redeundū est ad ipm

D ¶Icebat autē et ad inuitatos parabolam: intendens quomodo primos accubitus eligerēt.

Hic autez Tria instruit ſm tres vtutes q̄ nos ebo conformāt. Et faciūr ad suaz inuitationē deuenire. Quarum Prima est Humilitas: nos sit i subiciens. Scōa aut̄ Voluntaria paupras:nos sibi conformās. Tertia aūt Perseuerātia: ab ipo coronā accipiens. Sic eñ ad iudiciū ꝓparatus intrauit⁹ cum dño. Circa Instructionē humilitatis Duo dicunt. Primo eñ Euāgelista onēdit occasionē Qualiter ad hanc instructionē venit dñs. Scōo ponit Instructionē. In Primo hoz Tria dicit. Quib⁹ videlicet dixit. Modū dicēdi.z Causam. De Primo sumit dicti congruentia. q̄ Sermones ſm materiā inquirēdi sunt. Audieres aūt sunt materia p̄dicationis(al's p̄dicantis)vt dicit Grego. Et Scōo sumit intellectus dictorū. Et ex Tertio Necessitas. Dicit ḡ[Icebat autez ¶Et ꝫ est etiam non solum ꝓfanas sacerdotes: scribas z phariseos. Secerta doces deuotos:z reprehendens supbos. Rbo.j. Sapientib⁹ z insipientibus debitor sum:ita q̄ in me promptū est[ad inuitatos ¶Honorē eñ volēs facere dño in conuiuio:multos secū inuitauit. Tob.ij. Cū esset dies festus:z esset prandiū bonū in domo Tobie:dixit filio suo. Vade Introduc aliquos ō tribu nostrā frēres deū vt epulent nobiscū. Isti aut̄ Propter epulas:z Propter ꝫ ibi in honore viderent honoran⁹ a ꝓncipe:venerūt ad conuiuiū Ad hos ḡ dirigit sermonez. Hester.v. Expoluit Aman amicos suos magnitudinē suā. Et dixit Regina ḡz hester nullū aliū vocauit cum rege ad cōuiuiū ꝓter me apud quam eriā cras cū rege prandiurus sum[parabolam ¶stā. ꝫ est:sermone silitudinis q̄ Parabola proprie vocat:vbi negociū negocio comparatur. Dō nō fit hic. q̄ hic plana ponit instructio humilitat̄. Sed q̄ per silitudinē vocaz ad nuptias docet.ideo large sumpto vocabulo:parabolam vocat. Prouer.j. Ad aduertet parabolam z interpretationē:verba sapientū z enigmata eoz. Et hoc igit Modus accipit ist⁹ doctrine[intendens ꝫ est:intendere siue intelligere eos faciens. Psal.xlix. Arguā te z statuā te contra faciē tuam. Isti eñ nō videbāt sapos[q̄o ¶ ꝫ est ḡindecenter[primos accubitus ꝫ est sine merito virtutis acciperēt cathedras honoris z dignitatis[eligerēt[ꝓpria volūtate. Non vocati ad eas auctoritate supioris. Et hec ē dicēdi Necessitas. Eccl.vij. Noli querere ab homie ducatū. neq; a rege cathedram honoz. Eccl.x. Sedes gentiū superbarum euertit dñs. Zu.j. Depsuit potētes de sede. Est ei silr vt simia i throno regni sedeat:qñ idolum z nō veritas ponit in cathedra honoz. Eccl.x. Est malum qō vidi sub sole:quasi per errorē egrediēs a facie principis Positum stultum in dignitate sublimi:z diuites sedere deorsum. Dac ergo Necessitate fuit.

## Dicens ad eos: Cum inuitatus fueris ad nuptias: nō discumbas in primo loco:ne forte honoratior te sit inuitatus ab illo.

Hic incipit Instructio. Et habet Duas partes Scz. Instructionē per silitudinē. z Instructiōis ꝓclusionē. Instructio ipsa habet ptes Duas. Scz Cautelā contra būltatiōis verecundiā. z Instructionem ad humilitat̄ gl'am ꝓsequendā. De Primo dr Tria. Honorē ē vocatiōis. Cautelā ne incurrat verecundia ꝓfusionis. z Modū qualr frequenter incurrit verecūdia ꝓfusionis. De Primo dicit[Cū vocatus fueris ad nuptias ¶Jn q̄ Duo notant. Honor vocationis:z Participatio gaudij vocant̄. Honor ergo primū cū dr[cū vocatus fueris ¶Est eñ honor magn⁹: a magno ad festū vocari. Et ꝓpue a deo. Apocal.xix. Beati q̄ ad cenā nuptiaz agni vocati sr. Prouer.ix. Prosposuit mēsam. vocauit ad arcē z ad menia ciuitatis[ad nuptias ¶vt particeps gaudij te vocant̄ Et ꝓpue si de⁹ Rex celest̄ ad hec gaudia revocat. Sicut eñ dr Mat.xxij. Sile est regnū celoz hoi regi q̄ fecit nuptias filio suo. ꝫ est Desponsatōis humane nature cū dina. z Fidelis anie cū filio dei:z Intellect⁹ hois cum sapia.z Lordis hūani cū iustitia. z Boni plati cū ecclesia. De Primis nuptijs dr Apoc.xix. Venerūt nuptie agni z vxor eius. ꝫ ē humana natura ꝓparauit se. z datuz est ei vt operiat se byssino. q̄ humana natura candore innocētie z gratie z splendore diuinitat̄ est ꝓfusa z operta in sanctitate iustificatiōis. Apo.xix. Byssinum est iustificatiōes sanctoz. De Secundis nuptijs dicit Luc.xij. Vos silēs hominib⁹ expectantib⁹ dñz suū qñ reuertat̄ a nuptijs. De ꝫ nuptie Assueri Reg⁹:q̄ interpretat̄ dñs.z Hester:que absconſ

dita propẽ humilitatẽ interpretat. De Tertio dr Sap.viij. Hãc amaui ⁊ exquisiui mihi eã sponsã accipere: ⁊ amator factus sum formæ illius. De Quarto dr Mal.ij. Dñs pertractatus est inter te ⁊ uxorẽ pubertatis tuæ: quã tu despexisti. Et hæc particeps tua ⁊ uxor fœderis tui. Teges enim iustitiæ: cui corde tuo fœdo habere debẽt: ẽjuis hæc uxor ab isto uiro frequẽter despiciat ⁊ dẽ libellus repudij. De Quinto nuptijs dr Tob.vj. Est hic Raguel uir propinquus de tribu tua: ⁊ hic habet filiam nõie Saram: sed neq; masculũ neq; fœminã uillam aliã habet præter eã. Tibi debet ois substãa: ⁊ oportet te eam accipere cõiugem. Raguel interpretatur pastor dei. Et significat chm: quẽ deus pater in mundũ p pastore destinauit. Una filia ẽ ecclesia unica: post quã (alis præter ẽ) non habz prolẽ. Et iste hanc Tobie (qui interpretat bonus dominꝰ) b est fideli pastori cõiungit: ⁊ illi omnis substãa ei⁹ defertur. q; quicq; redditui est in ecclesia debet tali pastori. De sunt igitur nuptie ad quas vocat nos Rex summꝰ. Est aũt ⁊ generaliter cautum ⁊ bonus: omnibꝰ vocatis ad quascunq; nuptias: ẽ q; dicẽ dñs. Et bo est quod dr. Filiꝫ discumbas in primo. hoc est honorationi loco tuæ gratia auctoritate: Innatũ eñ est hominibꝰ filiabus concupiscere alta loca. Et ideo si recumbas tua electiõe in magno loco: uilis es ⁊ uilis reputaberis. Sic lusciferꝰ Esa.xiij. altum locũ p scipm cõcupiuit: ⁊ ad imũ delectus est. Sedebo inq; in monte testamenti in lateribꝰ aquilonis. Ite Super astra ceti exaltabo solium meũ. Et post modicũ dicẽ ẽt. Uerumtamẽ ad infernũ detraheris ad fundamẽta laci. Econtra dr de filio dei. Phil.ij. Exinaniuit seipm: formã serui accipiẽs. Bal.iiij. Nihil difficet a seruo: cum sit dñs omniũ. Eccl.iij. Quanto magnꝰ es: humilia te in omnibꝰ. Ne forte honoratior te sit inuitatus. Ecce Ratio cautele. Et hoc cuilibet debet reputare in corde suo: q; scz quilibet inuitatorꝰ sit eo honoratior. Rho.xij. Honore inuicẽ preuenientes. Psal.cxxxviij. Numis honorati sunt amici tui deus: numis confortatꝰ est principatus eorꝫ. Omẽs eñ super se reputat esse q; vere humilis est. Ephe.iij. Mihi oium scrõꝝ minimo data est gra hec. j. Corꝫ.xv. Ego eñ sum minimꝰ apstorꝫ: qui nõ sum dignꝰ vocari apls: quia persecutus sum ecclam dei. Ecce nouissimꝰ locus in quo recubit summꝰ apostolorꝫ Paulus.

**Et veniens is qui te et illũ vocauit: dicat tibi Da huic locum. ⁊ tunc incipias cum rubore nouissimum locum tenere.**

Tãgit hic Urbanitatẽ inuitantis. q; intrat ut videat discũbentes ⁊ ordinẽ ipsorꝫ. Et hoc est qõd dicit. Et cũ ueniens qui te et illũ inuitauit. Mat.xxij. Intrauit aũt Rex ut videret discũbentes. Dicit est ordo de quo dr. iij. Reg.i. q; Regina videns ordinẽ ministrantiũ: nõ habebat ultra spiritũ. Nimis eñ mirabile est ut in oculis oium superior exñs: in solis tuis oculis in inferiori sedere cumbas. Aut q; in oculis oim in inferiori sede recumbere debens: in solis tuis oculis superiorem sedem usurpes. Et cũ eis qui te inuitauit. dicat tibi: Da huic locũ. Superbia eñ pati non pt: qui humilis corde est Job.xl. Disperge superbos in furore tuo: ⁊ respiciens oẽm arrogantez bũlia. despice cunctos superbos ⁊ confunde eos: contere impios in loco suo. Et tunc incipies cũ rubore nouissimũ locũ tenere. Dec eñ maxima ẽ cõfusio: ut depositus a sede mateſtatis ad ima proijciaris. Esa.xxij. Expellã te de statione tua: ⁊ de ministerio tuo deponã te. Prouer.xxix. Superbũ sequitur egestas: ⁊ bũlem spũ gloria suscipiet. Eccl.x. Sedes ducum superboꝝ destruxit deꝰ: ⁊ sedere fecit mites pro eis. Dicẽ ẽt. incipies. q; sic incipit q; confusionẽ nunq; p̃summabit: sed in eternũ in cõfusione erit. Et ẽt. nouissimũ. q; Sicut primus cõcupiuit ⁊ superbia eius sp ascendit: ita semp deſcẽdit usq; ad fundamẽta laci. Esa.xiij. Uerumtñ in infernum detraheris usq; ad fundamenta laci.

**Sed cum vocatus fueris vade recumbe i nouissimo loco: vt cum venerit qui te inuitauit: dicat tibi Amice ascende superius. Tũc erit tibi gloria coram simul discumbẽtibus. Quia omnis qui se exaltat humiliabitur. et qui se hũiliat exaltabitur.**

Documentũ est humilitatis. Oĩs aũt deus vocat ad nuptias Quinq; supra dictas: habẽtes vestem nuptialẽ. hoc est: dignã suis nuptijs conuersationẽ. j. ad Timo. j. Qui vult oẽs hoies saluos fieri: ⁊ ad agnitionẽ sui nois uenire. Mat.xj. Uenite ad me oes q laboratis ẽ. Vade et recumbe in nouissimo loco. Tria dr. Humilitatis pfectus notat per ẽ q dr. vade. Psal.lxxxiij. Ibũt de ẽrtute in ẽrtutẽ. Humilitatis affectũ notat per hoc q dr. recumbe. Ad cõmodũ eni ⁊ ad affectũ sedet: q ex corde bũliari desiderat ij. Regũ.vj. Ludam ⁊ vilior fiam cora dño. j. Reg.xv. Lũ paruꝰ esses in oculis tuis: caput in tribubꝰ isrl facꝰ es. Psal.lxxxiij. Elegi magis abiectꝰ esse in domo dñi: q̃ habitare in tabernaculis peccatorꝫ. Tertio dicẽ Humilitatis locũ: cũ dr. in nouissimo loco. j. Reg.ij. Suscitans de puluere egenũ: ⁊ de stercore erigens pauperẽ. In stercore enim est locus nouissimꝰ. ut cũ venerit qui te inuitauit. Nõ dicit qui tez illũ inuitauit: q; spẽaliter placet ei humilitas: ⁊ illum spẽaliter inuitauit. Jaco.iiij. Deꝰ superbis resistit: humilibꝰ aũt dat gram. Judith ix. Neq; enim sup̃bi tibi aliqñ placuerunt: sed humilũ ⁊ mansuetorum semp tibi placuit deprecatio. dicat Amice. Tangit Humilitatis Gratiam ⁊ præmiũ. Gratiam q̃dem cum dr. amice. Superbus enim nullꝰ amicus est. q; Inter supbos semp turgia sunt: sed Humilis: amicus dei est. q; Amicicia sñtudo quedã est. Et Christꝰ dr Mat.xj. Discite a me q; mitis sum ⁊ humilis corde. Esa.lxvj. Ad quẽ respiciã nisi humilẽ ⁊ contritũ spũ: ⁊

trameñtē sermones meos: Ideo etiaz Dañ.iij.dr. In spū humilitat⁹ zi animo cōrito suscipiamur. Nō aūt aliquis suscipiēt nisi ēt amicus. Ascēs de supcrius. Ecce humilitatis pmiū. Luce.j. Exaltauit humiles. Psal.cxij. Dūtūia respicit in celo z in terra: suscitās de terra inopē: z de stercore erigens pauperē: vt collocet eū cū pncipib⁹ cū pncipibus populi sui. Tūc erit tibi gloria coraz simul discumbentib⁹. Simul discūbentes in omnib⁹ nr̄is: fidles sunt boni: cor a quibus ē gīa būili nouissimo loco discūbenti. qz Quāo se alijs inferior: ē reputauit: tanto p̄ferr̄ oīb⁹. Exemplo eius: q̄ dixit Jo.xiij. Vos vocaz me magister z dñs: z bñ dicitis. sum etēm. Si ego q̄ lauī vr̄os pedes dñs z mgr: q̄nto magis z vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes. Exemplum ēm dedi vobis vt quēadmodū ego feci vobis: ita z vos faciaz. Lu.xxij. Qui inter vos fuerit maior: sit sicut minor. z qui p̄cessor: sicut ministrator. Job.xxij. Qui humiliatus fuerit erit in gīa. Quia oīs qui se exaltat humiliabit. Ecce Omnīū iudicror. Cōclusio. Q enim exaltat humiliabit: Probat: Per dictum purpuratū. Lu.xvj. Qui sepult⁹ est in inferno. Per Lucifer: qui sup astra celi exaltare volebat solium suū. z ad infernum detractus est ad fundamenta laci. Esai.xxiij. Per Regē tyri: qui in medio lapidū ignitor⁹ in paradiso posuit cor suū sic̄ cbor dam (al's cor dei) z demōte dei pjectus est in terrā. Ezēc.xxviij. Et qui se humiliat exal. Per Jhesum. Et b: pbat g Dauid: q̄m inter suos fratres minor fuit: in regno exaltat⁹ est. Reg.xv. Psal. xxxij. Humiles spū saluabit. Ideo dr de Christo Phil.ij. Exinaniuit semetipm: formā serui accipiens. Et post modicū sequit. Propē qđ z deus exaltauit illū: z dedit illi nomē q̄ est sup oīe nomen: vt in noīe iesu omne genu flectat celestiū terrestrium: z infernor⁹. Et ois lingua confiteat. quia dñs ihesus chr̄s in gloria est dei p̄tis. Hec ē humilitas que spēcialiter vt euangelica virtus p̄dicatur in euangelio a dño. Hanc laudat: hanc suadet: hanc de loco thesauro sapiēr scie dei in se absc̄dito: specialiē docet imitandā. Et ideo etiā Euāgelica virtus vocat: qz Per illam vr̄ dr Aug⁹ tumor sanat nostre miserie. Dāc eligit in matre. qz Sine humilitate nec castitas eius placuisset. Hanc diligit in omnib⁹: nec aliquez suscipit sine būilitate. Judith viij. Humiliem⁹ illi animas nr̄as: z in spū zrrito dicam⁹ stentes dño: vt fm voluntatē suā sic faciat no biscum: qz cum būilitatis nunq̄s faciet nisi miseri⁹ cordiā. Ideo dr Ap̄lus Eph.iij. Obsecrovos ego vinctus in dño: vt digne ambuletis vocatione q̄ vocati estis in omni humilitate.

**D** Jcebat autem ei qui se inuitauerat Cum facis p̄dium aut cenam: noli vocare amicos tuos: neq; fratres tuos: neq; cognatos: neq; vicinos: neq; diuites: ne forte et ipsi te reinuitent et fiat tibi retributio. Sed cū facis conuiuiū: voca pauperes: debiles: claudos et cecos: et beatus eris. qz nō habent retribuere tibi. Retribuetur enim tibi in resurrectōe iustor

Hic incipit docere de Voluntaria paupertate. Et dicit hic Tria. Quor. Primū est q̄ docet Quib⁹ z Qualiter talia quando reinquunt sunt distribuenda. Secm aūt est Q oñdit Quale impedimentū p̄stant ad sequendū: cū fm si possidēt̄ cum amore. Tertio aūt oñdit Incongruitatem: q̄ est inter diligentē tēporalia ad suū discipulatum. qz Qui alios istor⁹ plus deo diligit: nō est dign⁹ suo discipulatu. Circa Primū aūt dr Tria. Dic ē. Prio Qui in cōtratem (al's cōiuiū) eor⁹ q̄ sua pē deū distribuūt: nō sunt vocādi. Secō aūt dr Qui sunt vocādi. Tertio Nor. dr rōnem. Circa Primū boz dr Quattuor. Primo ēm oñdit Dictor⁹ ad eū qui audit cōuenientia. Secō oñdit Elemosynę largitionē esse debere tēporaneā: z tp̄is habēre debere congruentiā. Tertio ostēdit Refectōnis paupertū p̄parationē debitā. Quarto aūt oñdit Vocationē debere nō esse carnali affectu macula tam De Primo igit dic. Jcebat aūt et ei q̄ se inuitauerat. Volens tp̄alia sua metere nisi spūalia seminaret.ij. Cor.ix. Si nos vob spūalia seminauim⁹: magnuz est si carnalia vra meram⁹. z Gal.vl. Cōcer is qui cathezizat̄ bono ei qui se cathezizat in omnib⁹ bonis. Hinc est q̄ dr apl's.ij. Thes.iij. Neq; gratis panē manducauimus ab aliquo. Cū facis. Duo tāgit. Tēpor⁹ cōgruentiam: z Elemosynā debere esse voluntariā. Primū tāgit dicēs. cum. B est qñ: Jnuitēs nō semp pos se fieri elemosynam. qz nō supereret facultas. qz Nō esset ordo charitat⁹: se depauperare z alijs ministrare.ij. Cor.viij. Non ēm vt alijs sit remissio: vobis aūt tribulatio. Jo.xij. Pauperes sp habebitis vobiscū: z cū voluerit⁹ poteritis illis benefacere. B est: cū opportunitas tp̄is in facultatib⁹ vestr⁹ hoc requirit. Luc.xj. Qđ supest date elemosynā: z oīa munda sunt vob. facis. Ostēdit elemosynā debere esse voluntariā z cū effectu. De Primo dr facis ita q̄ nō sit coactio vel tristicia: sed sit facium tue (al's mere) volūtatis.ij. Cor.ix. Non est ex tristicia aut ex necessitate. Hilarē ēm dat⁹ z dilīgit deus. Rho.vij. Si quod nolo illud facio: nō ego operor illud: sed qđ habitat in me peccatū. hoc est auaricia. Notat etiā q̄ cum effectu esse debet: z nō solum in vbo aut corde. Jaco.ij. Si frater aut sor⁹ habuerit necessitatē: z dixeritis eis. Jte in pace: caleficimini aut saturamini. non dederitis aut eis quid amplius faciet⁹. Unde.ij. Cor.viij. Nūc vero z facto ostēdite. Nam si voluntas prompta ē fm id qđ habet: accepta est: nō fm id qđ nō habet. Prandiū aut cenā. Ecce Preparatio. Dicitur ēm prandiū quasi parandiū: eo q̄ sē in ipo multe p̄parationes refectionū. iij. Reg.vj. Apposita est eis cibor magna pparatio: z comederr̄ z biberūt. Matth.xxij. Ecce prandium meū paraui. tauri z altilia occisa sr̄: z tam parata sunt oia. aut cenā. Que est nocturna comestio: p̄fecta ex somnifer⁹ et

digestiuis Sicut sup Matth. notauim⁹ Prandium em̄ est elemosynarū refectio vegetās ad gratie virtutes. Cena aut̄ refectio pauperū vegetans ad gl̄iam. Vis em̄ duab⁹ ꝓsiderationib⁹ (alis refectionibus) debēt refici pauperes. Psal. xxj. Edent pauperes t saturabunt: t laudabūt dominū qui requirunt eū. Ecce ad gl̄am laudis diuine Viuēt corda eorū in seculum seculi. Ecce Refectio ad gl̄iam vt in gloria ꝑpetua viuant. Esa. xxiij. Nō cōdentur neq; reponent mercedes tyri. quia bis qui stetterunt coram dño erunt mercedes eius vt comedant vsq; ad saturitatē: t vestiant vsq; ad vetustatem: Glo. ōr. hoc est veris pauperib⁹ qui corā domino stetērūt hic in rectitudine gratie. t in futuro
D in rectitudine gl̄ie [noli inuitare] Ecce Qui se excludendi: omes scz carnali affectu coniuncti. Et est intelligendū q̄ non ꝓter carnalem affectū sunt vocandi. Etsi vocārur: vocatio caret mercede eterna. Sed tamen non est peccatum vocare eos alij quando: dūmodo p̄ expēsas eorū vocans non efficiatur impotēs ad dandū elemosynā. Hoc ē ergo quod intēdit. Quinq; aut̄ cōiunctiones ab elemosyna excludūt: cum ōr [noli vocare] non indigentes [amicos] amicicia seculari tibi coniunctos si non indigent. Ut sit sensus [noli vocare amicos] vt cā vocatiōis sit amicicia secularis. Mat. v. Si dilexeritis eos q̄ vos diligunt: quā mercedē habebitis: hoc enim t ethnici faciūt. Eccl. xxxvij. Omīs amicus dicet: t ego amicicā copulaui Et si vocas amicos: sit Causa vocatōis Deus. t Nec essitas inuitatōis: sit paupras t indigentia. Taliter em̄ amico magis teneris q̄ alij: ꝓter ordinem charitat̄. Cantico. v. Comedite amici t bibite: t inebriamini charissimi [Neq; cognatos] eos. s. qui ex matrimonio vō vel amicoz. vob appropinquant: vt hec scz sit causa vocatōis (alis inuitationis) essit non sint pauperes. Eliter em̄ si sunt pauperes: magis sunt vocandi. Tob. ij. Cum esset dies festus t esset prandiū bonū in domo Tobie: dixit filio suo: voca aliqs de tribu nostra timentes dominū. Ecce q̄ magis vir sanct⁹ precepit vocari cognatos q̄ alios [neq; vicinos] non indigētes. Sunt aut̄ vicini in cōiuctu quotidiano nob⁹ communicantes. Qui si indigentes sunt: magis sē vocandi. Lu. xv. Conuocat amicos t vicinos suos: dicēs. Congratulami mihi tē. [Neq; fratres] ex eis dē parentibus vobis iunctos: nō indigētes. Sed si indigēt: nulli tantū sunt vocādi. Esa. lviij. Frange esurienti panē tuū: t egenos vagosq; inducie in domū tuā. Cum videris nudum operi eū: t carnē tuā ne despexeris [Neq; diuites] q̄ nō indigent Ita q̄ hec sit causa inuitatōis. Alit aūt possunt inuitari. Unde Rex Asuerus qui in multis laudatur fecit prandiū talibus. Hester. ij. Et largitus est eis munera fm magnificentiā principalem. Laudam aut̄ quare tales nō sunt inuitandi: subūgit dicēs [ne forte ipsi te reinuitēt] quia alia spe mercedis nō possunt tales inuitari: quia nō habent vnde aliud retribuāt. Matth. vj. Amen dico vobis receperūt mercedem suam. Lu. xvj. Fili recepisti bona in vita tua [et fiat tibi retributio] in vita ista. Sed Cōtra: q̄ Marē. x. dicit q̄ centuplū accipiet in vita ista cum persecutionibus: t in futuro vitam eternā. Ad hoc dicendum q̄ centuplū accipiet: nō in vicaria temporalium retributiōe: sed potius in virtutis misericordie t largitatis delectatiōe: que ꝓ centuplo reputatur. Gen. xxv. Sciit Isaac i terra illa: t inuenit in ipso anno centuplū. hoc est: posuit in elemosynas. t ꝓ delectatōne reputauit se centuplum inuenisse. Eccl'iastes. xj. Mitte panē tuū sup transeuntes aquas: t post multa tempora inuenies eū
J [Sed cum facis conuiuiū] volens vnde tua J expendere. Conuiuiū aut̄ sonat diuitias (alis delitias) quod frequēter sonat in malo. Sonat enim aliquādo fastū t iactantiā. Dan. v. Balthasar rex fecit conuiuiū grande optimatibus suis mille: t vnusquisq; fm suam dibebat etatē. Aliquando sonat honestatez seculi. Hester. j. Rex Asuerus fecit grande conuiuiū cunct̄ principib⁹ t pueris suis fortissimis Persarū t Medorū inclyt̄. Aliquando sonat gaitrimargiā Prouerbioz. xxiij. Noli eē in conuiuijs potatoz: nec in comestationib⁹ eorū qui carnes ad vescendū conferūt. Est iterum Conuiuium lasciue t luxurie. Ose. iij. Separatum est conuiuiū eorum: fornicatiōe fornicati sunt. Tale fuit conuiuiū Herodis: in quo ꝓter saltus baptiste de diadis pēsum est caput Joannis. Est aut̄ conuiuium gratie t virtutis. Sicut dicit Job. j. q̄ filij Job. hoc est virtutes: faciebant conuiuia p singulas domos: t mittentes vocabant tres sorores suas. hoc est: tres virtutes theologicas. Est etiā conuiuium misericordie: sicut hic. Et ab hoc loco cōfunduntur qui dicunt pauperib⁹ non esse danda delicata. Quāuis em̄ non sint eis delicata porrigenda continue: ne consuescant. Tamē crudele est dicere q̄ nihil vnq̄ delicati debeat porrigi pauperibus. q̄ Sine delitijs omnimodis nō potest viuere natura humana. Ecclie. viij. Comedite pinguia t bibite mulsum: t mittite partes eis qui nō ꝓparauerūt sibi. Pinguia aut̄ t mulsum sunt delicata. Luc. v. Fecit ei conuiuiū magnū Leui in domo sua. Cum ergo tale conuiuiū misericordie feceris. t bic ōr: Qui sunt vocandi: t Quādo. Quando q̄dem [cū facis conuiuiū] Qui aut̄ subdit [voca pauperes] Nō expectes donec petant: sed [voca] eos: q̄ (alis qui) forte ꝓter verecundiam vel merum nō venirēt. Pauges autem sunt q̄ non sufficiūt sibi: t ideo vocandi sunt vt ex abundantijs tuis recrecent Job. xxx. Compatiebar ais me pauperi. Hoc est q̄d dic dñs Matth. xxv. Esuriui t dedisti mihi māducare tē. Etiā sunt q̄ in exteriorib⁹ deficiūt: neminē in exteriorib⁹ habentes consolatorē [et debiles] interius viribus destitutos nec laborare valentes. Debilis aut̄ est infirmus quacunq; infirmitate. Rho. xiij Infirmum aut̄ in fide assumite: t nō in disceptationib⁹ cogitationū. Rho. xv. Debem⁹ nos firmiores imbecillitates infirmoz sustinere [et claudos] qui quere nō possunt victum suū. Actuū. iij. Laud⁹ q̄dam cum vidisset Petrū t Joannē: cepit rogare eos: vt elemosynam acciperet [et cecos] qui vestigia querendi elemosynā videre non possunt. Luc. xviij. Cecus sedebat ecclis viam mēdicās. Omes

ōm vltī nihil tucrozꝑ pñt agere q̄ sibi ꝓbueniāt. Ratione aūt subiūgit: dicens [Et dīus eris] Tob. iiij. Ne auertas faciē tuā ab vllo paupere. Iſti ēm vere pauperes sunt q̄ tā in bonis fortunis q̄m in naturalib⁹ deficiūt. Non tm̄ parū habētes: sed etiam impossibiles ad adquirendū cēteros. Et illis maxime est subueniendū. Precaputē illius q̄ boni sūt: z timētes deum. Eccl. ix. Viri iuſti sint tibi cōuiue: z in timore dei sit tibi gloriatio. Eccl. xij. Da misericordi: z ne suscipias peccatorē. Eccl. x. Noli despicere proximū tuū paupere [q: nō hūt retribuere tibi] q: in illius vocatione sol⁹ deus est causa. Eccl. xij. Benefac iusto: z inuenies retributionem magnā. Etsi non ab ipso Certe a deo [retrib. ēm tibi] ij. Timo. j. Scio cui credidi z certus sum: quia potens est depositū meū seruare in illum diem [in resurrectiōe iuſtorum] Tunc ēm retribuet unicuiq; ꝓpe z uia. Esa. iij. Dicite iusto: q̄m bñ retributio manuū eius fiet ei. Psal. cxj. Bñus homo q̄ miseretur et commodat: disponit sermones suos in iudicio: q: in ēternū nō cōmouebit. Prouer. xix. Fenerat deo qui miscret pauperi (alīs pauperi) z vicissitudinē suā reddet ei. Quātus aūt z iuſti z mali resurrecturi sint: tm̄ non facit mentionē nisi ꝑ resurrectiōe iuſtoꝝ. q: illi soli resurgūt ad premium z gl̄iam. Psal. j. Non resurgēt impij in iudicio: neq; peccatores in cōcilio iuſtorum

**b Ec cum audisset quidam de simul discumbentibus: dixit illi. Beatus qui manducabit panem in regno dei.**

Tangit hic impedimēta que facit Amor rēporalium ad sequendū dñm. Et habet ptes Duas. In quaꝝ Prima Excludit errorē cuiusdā malicie intelligentis pinducta. In Scā aūt tangit Multiplicia ad sequendū dñm impedimēta: ex amore temporaliū causata. Circa Primū aūt tāgit Tria. Occasionē errorꝭ: Infamiam: z Speciem erroꝝ. De Primo dr [Et cū hec audisset] De remūcratione eterna a ꝑbis christi: putans esse remuneratione terrenā. Sicut dicūt Judei: de Regno mille annoꝝ z aurea bierkm. In quibꝰ (sicut dicūt) futuri erūt iudei Sicē aliq̄d passi cū illis: q̄ Joā. vj dixerūt de chō. Durus est hic sermo q̄s pōt eū audire. z abierunt retrorsum. Ita iſte z ſlēs sibi (alīs sui) carnaliter intelligēs (alīs intelligētes) ꝑba christi dicūt ꝑ contrariū q̄ Beatudo quedaꝝ sit corporalē edere z bibere in regno dei terreno. Nō aduertēs q̄d dr Rbo. xiij. Nō est regnū dei esca nec potus: sed iusticia z pax z gaudiū in ſpūsc̄o. Dicit autem [quidā] [Notās infamiā bui⁹: q̄ nō est dign⁹ nomine. Psal. lxviij. Deleant de libro viuentiū: z cū iuſtis nō scribant] [de simul discumbentib⁹] q: diuersa genera simūl ibi discūbebant. Et iſte fuit vnus de nō vestitis veste nuptiali q̄ ad fidē. Et vidēt de Saduceis fuisse Qui dicūt resurrectionez nō esse spūalem vitā. Vel forte fuit vn⁹ de Esseis: Qui dicerūt nulla esse spūalia: sed tm̄ ꝓ temporalib⁹ deo esse seruiendum Deut. xxiij. Tm̄o modo oculus iacob i terra frumēti vini z olei. Ps. cxij. Edum celi dño: terrā aūt dedit filijs hoim. Et dis ēm z hmōi sui erroris sumebāt (alīs sumebat) occasionem. Fuit aūt quidā noie Lozintbus bⁱ⁹ erroris defensor vt ꝛ Augusſt. Dixit igit [Beat⁹ qui manducabit panē in regno dei] Intelligēs de Regno terreno. Q: si ō pan espūali z ō Regno spūali (quod in celo futuꝝ est) ꝙ intellexisset: nihil erasset. Luce. xxij. Ego dispono vo ō sicut disposuit mihi pater meus regnū vt edatis z bibatis super mensam meā in regno meo. Et q: ea: nalis intellectus: occasio est erroꝝ. Ideo dr Joā. v. Spūs est qui vnificat: caro nō pdest quicq̄. Ver ba q̄ locutus sum vobis spūs z vita (Glo. ibidē. ō est spūaliter intellecta) vita sunt ij. Coꝝ. iij Littera occidit: spiritus autem vnificat

**At ipse dixit ei Homo quidam fecit cenam magnam: et vocauit multos**

Hic Et excludit errorē male intelligētis. Et ostēdit q: in ꝙalibus nō est ꝑfectio veniēdi ad regnū: sed potius impedimentū. Dicit aūt Tria. Multorū sc̄z ad cenā regni dei vocatoꝝ: Impedimenta excusantiū: z Alioꝝ vocatoꝝ loco coꝝ q̄ venire neglexerūt. Et ō est quod dr [At] Econtra ipse iesus spūaliter dicta intelligēs [dixit illi] [redarguens carnalē intellectū ipsius. Epoca. ij. Qui habet aures audiendi audiat q̄d spūs dicat ecclesijs [Homo] O. di. Tu dicis in rēporalū abundātia beatitudinē esse regni dei. Econtra ego: spūaliter intelligens regnū dei ostendēdo nō in temporalū abundantia regnū dei consequendū. Lu. xij. Non est in abundāria cuiusq̄ vita ipsius. Dicit igit [homo quidā] Circa Preparationē istā dic Quatuor. Preparantis sc̄z magnificentiā. Circa vocationē liberalitatē ꝓfusum: z Sui cordis ad hoc vtvres mirent vocari: Deuotionē feruētissimā. Circa Primū horum dr Quattuor. Preparātis. sc̄z dignitatem: Humanitatē: Preparationē: Largitatez. Dignitas q̄dem notat in ō quod dr [quidā] [cuius dignitas z dominatus z honor sunt ineffabilia. Psal. cxxvij. Quis sicut dño deus noster qui in altis habitat. Ezoē. xv. Quis similis tibi in fortibus dñe: Quis similis tui magnificus i sanctitate terribilis atq; laudabilis: faciens mirabilia. Iste ergo: q̄dez: est ab oīibus alijs excusus (alīs excelsus) Et ideo ꝑ speciē dominatōis inexplicabilis. Psal. lxxxv. Nō est sm̄ opa tua. Dic hō dr [cui tm̄ paē z Rex sit oīm) Nō a natura humanitat⁹: sz a benignitate. Sicut Sapie. vij. dr Spūscūs dr human⁹: stabilis: secur⁹: oēm amās vtutē. Sap. j. Benign⁹ est spūs sapie. Sicut etiā dr Mat. xxij Homo q̄dam: q̄ nihil facit inhūanc. Est ēm humanitas: māsuetudo ipsi⁹. Q: sic dr Pbs. Homo ē anial māsuetū natura. ij. Reg. xxij. Jpe q̄ū teneris rim⁹ ligni vermicul⁹. Sic q̄ est [homo] [oēs Benigne suscipiēs: z benigni⁹ gratias: z Benignissime in sua cena disponens. Sap. viij. Disponit oia suauiter [fecit] Hic notat ꝑparatio: Jn q̄ studium ꝑparatōis intelligit z diligentia. Esaie. lxiij. Oculus nō vidit deus absq; te que ꝑparasti dilī-

al's Infamiam errantis.

gentiū re). Cor.ij. Qđ oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit: que ꝓparauit dꝰ diligentibus se. Tobias. viij. vxori sue dixit vt ins struerēt conuiuiū: t ꝓpararet omnia que in cibos uer agentiū sunt necessaria. Tobias bonitas dīi interpꝛat. Uxor aurē ei⁹ est fūma sapia Que bonitas dīi: facultates bⁿ cene: sed sapia: sua: studium apponit ꝓparatōis. Psal. lxvij. Preparasti in dulcedine tua pauperi dꝰ. Cena magnā. Dicit aut̄ gīt Magnifica liberalitas in ꝓparatōe. Et dicuntur Duo. Modⁿ cōuiuij: qz cena. t Quātitas: qz magna. Cena aūt est posit quā nō est aliud cōuiuium. t tūc maxīe signat finalē refectionē in gloria: a qua nullus q̄ intrauerit ejcīt. De quo dī Mat. xxv. Nō bibam amodo ex hoc genimine vitis: vsq; dū bibā illud nouū vobiscū in regno meo. Et tūc istud aliud est ab eo quod describit Mat. xxij. qa ab illo ejcīt is q̄ intrauit: non bñs veste nuptialē. Et ideo fcat hic in ecclesia refectionē in gra: a cui⁹ cōione ejcīt q̄ nō est bonestę cōuersatōis. In glia igīt fecit cenā magnā. Si em̄ cōiter loq̄mur: tūc facit Quadruplicē cenā. Scz. In refectiōe doctrine. In refectiōe virtutis t gre. In refectiōe eucharistie: t In refectiōe glę. Refectionē doctrine: fac in ꝓemplatiōis intellectu. Refectionē virtut̄ t gre: facit in volūtatis affectu. Refectionē eucharistie: i cor. de. alīs cor. dia) deuotōe t fidei gustu. Refectionē glę: facit in patria in sue dulcedis aspectu. Prima refectio: est in vitate. Scđa i forma t mīe virtutū charitate. Tertia: in gre vbertate. t Quarta: in perfecta beatitudine. Prima: inchoatōis. Secunda: ꝓfectiōis. Tertia: pfectiōis. t Quarta: ē dulcedis supefluentis Zuē. vj. Mensurā bonā t confertā t coagitatā t supefluentē dabūt in sinū vīm. De Prima cena dī Apoc. iij. Ecce ego sto ad ostiū t pulso. si qs aperuerit mihi: introibo ad eū et cenabo cū eo: t ipe mecū. Pulsat em̄ ꝓbum dei t sapientia patr̄. Per vitatē ad Intellectū: vt aperiat ei per fidei cōsensum. Intrat aut̄ per illuminatiōnē. t concenāt intellect⁹ t sapia p vitatis refectionē t delectationē. Dicit em̄ pbs q̄ amirabiles habet sapia delectatiōes: puritate t firmitate. Hoc cōuiuiū instruit sapia Prouer. ix. Sapia imolauit victimas: miscuit mensā suā: miscuit vinū: misit ancillas suas vt vocarēt ad arcem t ad menia ciuitatis. Si q̄s est paruul⁹ veniat ad me. Et insipientibus locuta ē. comedite panē meū t bibite vinū q̄s miscui vob. Ultime aūt sapie q̄ a vincēdo dicunt: sē diuine vitat̄ studia: t lectiōes t ꝓplatiōes. Iste immolant q̄n̄ t deuote dei cultui amministrant: t delectatiōes eaꝝ pregustant per intellectū. Uictima em̄ immolata: partim deo offerebat: t partim a sacerdote gustabat. Mensam q̄ pingue in his sapiētia ꝓponit oib⁹ diuersaꝝ veritatū diuinaꝝ: vnicuiq; sapori ꝓponēs: Dū ꝓponit facta t aparitiōes ꝓtiarchar. in vtutibus t aparitiōnib⁹ diuinis: veritatem diuine notitie Docentibus: t Reuelationes ꝓbetarum Sacramenta diuine dispositiōis t voluntatis paulatim Experientibus: t Sublimitatem legislatoris: t legis mandata morū t iusticiarum Exponēntibus: t in Mediatore christo: per quem gra t veritas facta ē. Siue cenā in Doctoribus apostolicis: p quos sacra fidei sunt patefacta. Siue in studio patrū: per q̄ fides ꝙ defensa est. Hoc vinū spūalis intelligētie miscet: vt capiuet intellect⁹ in obsequiū fidei: t in omnibꝫ fiat ꝓceptū apli. ad Rho. xij. Non plꝰ sapere q̄s oportet sapere: s̄ sape ad sobrietatē. Hec mittit ancillas suas. Q est: ad eaz ancillantes sniaz: tā Rationales q̄ Naturales: q̄ etiā Morales phi losophias t Scientias iur̄ tā Monastica q̄ Politica. Uocare ad arcē fūmi intellēs dīni: t ad menia ciuitat̄: in qua sunt scholę doctorum oīm̄. Uocat aut̄ paruulos. Q est būles non de sua scientia: que inflat: p̄sumētes. Et insipientibus locuta est. Q ē qui sapore vitatis dīne nondū gustauerūt: vt veniant ad gustū sapientie t ad vitatis indagatiōes. Ecclī. xv. Cibauit illū pane vite t intellect⁹: t aquā sapie salutaris potauit eū. Sap. xvj. Non n. alitatis fructus pascit hoies: sed sermo tuus pascit eos qui in te ꝛfidunt. Hoc cōuiuio refectus t delectatus fuit Moyses: ita q̄ quadraginta diebꝫ t quadraginta noctibꝫ panē nō comedit: t illustratus est facies eius ex consortio sermonis dīi. Sic dī Exo. xxxiij. Hec est ꝙ cena ꝑma. Scđa cena in M
conuiuio vtutis t bonitat̄ in charitate. Hec ē cena de qua dicit Judith. vj. Ozias: epleto cōsilio suscepit achior in domū suā: t fecit cenā magnā. t vocat̄ oēs ꝓcteris sil refecerē. Ozias fortitudo dei interpꝛetatur. Et significat christū dei vtutem siue fortitudinem. j. Corinth. j. Christū dei virtutem t dei sapientiam. Hic recipit Achior. qui fratris mei lumē interpꝛetat. hoc est: illuminatū tam in cena prima ex veritate: in domum suam: que est domus virtutis t gratie: que est ecclesia bonoꝝ. Psal. c. Nō habitabit in medio domus mee qui facit superbiam. Exo. j. Quia timuerunt obstetrices deū: edificauit illis domos. Glo. domos virtutum. Et ibi fecit cenam magnam in charitate q̄ mater est virtutum) filiꝫ septem t filiabus Job: (hoc est septem donis) t tribus theologicis virtutibus (que sunt tres sorores) in charitate dei et in delitijs charitatis epulantibus. Etvocatis omnibus ꝓdyteris: quorum exempla sunt exemplaria virtutum Sanctorum: refecerūt t epulati sūt: magnas delitias habentes in dulcedine spūtus charitatis. Ecclīastici. Uicesimoqrto. Spūs meus super mel dulcis: t hereditas mea super mel t fauum. Et ideo sequitur Qui edunt me adhuc esurient. qui bibunt me adhuc sitient. quia Tanta est delectatio honestatis virtutum t spūtus sancti in charitate q̄ fastidium tollit: t continuum auget desiderium. Intantū q̄ Esaias dicit. iij. q̄ sine expensis hominis: iste virtutes suis expensis hanc faciunt refectionem. Apprehendent septem mulieres virum vnum: t dicent. Panem nostrum comedemus: t vestimentis nostris operiemur: tm̄ modo inuocet nomen tuū super nos: aufer opꝛobrium nostrum. Hanc refectionē dulcedinis mīnistrabim⁹ ex spū dulcissime charitat̄ (alīs veritatis) t velitū ministrabim⁹ honeste cōuersatōis. Non pereātes nisi q̄ diligēdo nos: auferas opꝛobrium sterilitat̄ nr̄e: t q̄ in te noiemur. Septem em̄ mlieres: septē sūt virtutes: Fides: Spes: Charit̄

tes. Prudentia: Justicia: Tgantia. Fortitudo. Prouer.xv. Secura mēs ḡsilūge ꝓuiuū. Securitas aut̄ mentis nō ē nisi ꝑ charitat̄ q̄ infor/mat vtutē: z nulla ei deest virt⁹. Tertia cena ē: in Eucharistia recepta ab altari. Et hec est in gr̄e vbertate. ex qua eucharistia nomē accepit: Que bona gr̄a interptat. Hec est cena pasce quā chr̄s habuit cū discipul suis. Joan.xiij. De quo dicit Tu.xxij. Desiderio desideraui hoc pascha māducaꝛre vobiscū ant̄q̄ patiar. Hec cena chr̄i ꝑficit Sa/cramento Jn q̄ Incorporatio fit chr̄i (al's chr̄o) ad salutarē omniū bonorū cōmunione: ꝑ sūptio/nē sui corporis. Infusio fit ad omniū intimoꝛuꝫ aspersione: ꝑ sūptionē sui sanguis. Perfecta fit reconciliatio ad deū p̄em: ꝑ pacem redēptōis sue sanctissime anie. Vnificatio ad restauratiōez oīs depditōis spūalis vite ex influxu sui sanctissimi spūs. ex Grat: pfecta gratificatōe reddimur deo ex gratitudine sue diuinitatis. Et ex vasc oīs gratie (quod ꝺ sacramentū eucharistie est) gr̄am ꝑ ḡtia accipim⁹: vt chr̄o semp ꝓformemur z vniamur. Dicit.xxij. Inebriabo aias sacerdotū pinguedi/ne, z popul⁹ me⁹ abūdabit bonis. Hoc est Lōsi/liuū cene de q̄ ōr Esa.xxv. Jn die illa faciet dñs oibus popul' in monte hoc ꝓuiuū pinguiū: z cō/uiuū vindemie: cōuiuiū medullatoꝛ pinguium z vindemie defecate. Oīdo eni popul' ist cena cō/uiuū: q̄ ros⁹ mystica corpoꝛ facit z significat vtutē. In monte aūt fit q̄ rāta fit excellētia cha/ritatis: q̄ chr̄s sei̇pm nobis obtulit manducādū. Est aut̄ ꝓuiuū pinguiū in corpis refectōe. i dei tatis dulcedine. z in spūs delectatōe: z aie gratia Vindemie aut̄ ꝓuiuū est in sanguis infusiōe et aspsione. Medullatoꝛū aut̄ pinguiū ē: q̄ nulluꝫ doꝛ est sine diuitat̄ penetrāt̄ ꝑ totū: pinguiſſi/ma deuotōe. Et est vindemie defecate ꝓhoc q̄ im munne est ab omni corruptōis fece. Jste ē panis ō
¶ quo ōr Beñ. xlix. Aser pinguis panis ei⁹. z ꝓbe/bit delicias regib. Quartū est ꝓuiuū in gr̄ia i oī bitudis plectōe. Et hec est cena de q̄ ōr.ij. Esd. iij. Rex Dar⁹ fecit cenā magnā oib ꝙnacul⁹ suis: z oib magistratib Medie z ꝑsidis. et oib purpu ratis z ꝓcerib z consulib z ꝑfectis sub illo. Rex iste significat eū q̄ in vestimento z i femore habet scriptū. Rex regū z dñs dominantiū. Qui bñ Da rius: hoc est: augmentat⁹ dicit: q̄ de naturalibus bonis in gr̄am: z de gr̄a auget in gl̄iam. Fecit au tē ꝙnaculis: ꝺ ē: seruis in domo sua gentis: Qui significāt Jnnocētes. Fecit z mgr̄atib: hoc ē. ma gist̄ciū bone vite docentib. Fecit inquā mgr̄atꝫ bus Medie. que mēsura interptat. q̄ doctrinaꝫ vite: cuiuslibet bois mensuraueriūt. Vi etiā sūt mgr̄at⁹ ꝑsaꝛ: qui tentari interptant. q̄ doctrinā contra cuiuslibet tentatōez adaptauerūt. Fec purpuratis. hoc est: omnis generis Martyrib: qui ꝓ nomine suo purpureo sanguie sunt ꝑfusi. Fecit etiā ꝓceroꝛib: hoc ē: optimis ꝑatis aura vnicuꝫ q̄ reddentib. Fecit etiam consulib omnib⁹ qui erant sub illo. hoc est. omnib⁹ sua cōsilia sequentiꝫ bus: sicut virginibus: viduis z bonis coniuga/tis. Fecit etiam. Prefectis: hoc est: bonis Lōsello ribus sub ipo populū regēnibus: sine fuerit Epi/scopi: sine Prepositi: sine Archidiaconi: sine Pref byteri: sine alterius ordis Clerici z Religiosi fue/rint: Jn hac cena cenant fratres cū fratre suo Jo/seph. Beñ. xlij. Et ꝓ nimietate gaudioꝛ inebria tur coram eis: eo q̄ omnis doloris z gemitus in se z in suis obliuiscitur. Apocalip. xxj. Jam non erit amplius neq; luctus neq; clamoꝛ: sed necvl⁹ doloꝛ: que prima abierūt. Hec est cena de qua di/citur Apocalip. xix. Beati qui ad cenam nuptiaꝫ rum agni vocati sunt. Et de hac cena q̄nis nō in/telligeret quid diceret: tamen in desiderio magno dixit Jste. Beatus qui māducabit panem i regno dei. Et ideo quia in deuotionis defide/rio dixit: chr̄istus errorem suum non reprehendit: sed sine reprehēsione per similitudinē ad spiritua/lem intellectum instruxit. Hal. vltimo. Q̄ si peccꝰ cuparus fuerit homo in aliquo delicto: vos q̄ spi/rituales estis: instruite illum in spiritu lenitatis. Jste.l. q dño ꝺeconi ꝺede i trechio cēdā pa rabolā vlti. ē. capto.

Quelibet istarum cenarum est magna. Prima quidez Tmmiratione veritatis z altitudine. Se/cunda autem: Magnitudine charitat̄ z latitudi/ne. Tertia Sacramenti effectu z significatione. Quarta Mirabilitate iocunditatis z refectionis delectatione. De Prima veritatis altitudine dic̄ Psal. lxij. Jecedat homo ad cor altum: z exaltabi tur deus. Psal. cxxxviij. Mirabilis facta est scien tia tua ex me: confortata est z non potero ad eam. De Secunda dicit Matth. xxij. Hoc est primū z maximum mandatuꝫ quod omniū virtutū man/data comprehendit. Psal. cxviij. Omnis cōsum/mationis vidi finem: latum mandatuꝫ tuum ni/mis. De Magnitudie terne cene dicit Ecclesiast. xxj. Ad mensam magnā sedisti: scito quoniā talia oportet te preparare. De Magnitudine quarte ce ne dicitur Baruch.iij. O israel q̄ magna ē dom⁹ dei: z ingens locus possessiōis eius. Tu. xxij. Ego dispono vobis sicut dispposuit mihi pater me⁹ reg/num: vt edatis z bibatis super mensam meam in regno meo. Tamen potest dici ꝙ libet ista/rum cenaꝝ dī magna Ferculoꝝ multiplicitate: z preciositate: z abundantia. Multiplex enim do/ctrina: z intellectus refectio est in vtrate. Multi/plex dulcedo in virtute. Multiplex sapoꝛ in eucha ristia. Multiplex gaudium in beatitudine. De Multiplicitate Veritatis significat Actuum. ij. q̄ Apostoli erant loquentes varijs linguis: ꝓ/ut spūssanctus dabat eloqui illis. De Preciositate Psal. cxviij. Dilexi mandata tua super aurum z topazion. Prouerbiorum. iij. Preciosioꝛ est sapi entia cunctis opibus. De Abundantia autem di citur in Psal. cxliij. Promptuaria coꝝ plena eru ctantia ex hoc in illud. Ideo Prouer. viij. Audite me: quoniam de rebus magnis locutura sum.

Cena autem Virtutis magna est etiam: multi/plicitate ferculoꝝ: z preciositate: z abundātia. De Multiplicitate dicitur Proverbiozum. xiij. Multi sibi i noualib⁹ patrū. Hoc ē multa genera ciboꝝ noualia si de nouo erculta. q̄ patres sem/per noui sunt in colendo. Et ideo etiam delectatio/nes vtutū dicuntur fructus: vt dicit Tmb. Bala. ynto. Fructus autem spiritus sunt: charitas: gau dium: paꝛ: ⁊c. Jsta sunt crocea: Jn quibus filij

dei nutriunt: quos plangit Hieremias i threnis quando p reuersionē ad vitia: stercora amplexant. Crocea enim delicata sunt: z redolentia: z pulcritudinem inducentia venustatis. Hec sunt paiola: sicut dr Eccl.xxj. Splendidum in paribus: bene dicunt labia multorū. Non enim splendidē est in refectione nisi qui splendida proponit z preciosa. Abundanter autē z ista ministrant. Jacob.j. Dat omnib⁹ abūdanter: z nō improperat. Hec igit est etiam cena magna maior q̄ pma: licet pma magnifica. Tertia autē maxima est. Que est in sacramēto eucharistie. Quod ostēdit: quia nō nisi in cenaculo grandi strato preparari potuit. Marci.xiij. Ipse ostendet vobis cenaculum grande stratum: z ibi parate. Qualis autē nō sit magnificentie fercu lorum: est tm magna: z maxima (q̄ mirabilius est) multiplicitate saporum. q: Non est grā que in eu charistia nō sapiat. Joānis.j. De plenitudine eius omnes accepim⁹ grām pro grā. Sap.xvj. Panem celi pitissi illius sine labore: habentē in se oīne delectamentū: z oēm saporis suauitatē. Substantia enim tuā z dulcedinē tuam q̄s in filios habes ostendebas: z voluntati vnius cuiusq; deseruiēs: ad quod quisq; volebat: cōuertebatur. Quis enim sapor: deest: vbi sapit dulcedo sanguinis: confortat nutrimentū corporis: condit omnia condimentū gratie exuberantis? In eo quidem in sacramento: anime vere infundit̄ur. z anime que vnū deiras: suauitates immēsam inducit spūs: ab eo (qui in sacramēto est) fm deitatē procedens. Beatitudinis delectatione causat deiras in sacramento contenta: compunctiōis aperiens lingua z palatum: operatur lactucā agrestis i corde compunctione: Petrus zelum et cena assumit vindicte in traditore: querens diligenter quis sit: vt vindicet in eū. Joannes in suauitatem excessus amoris resoluit: z in pectore reclinatur christi. Ceteri autem apostoli christo tanq̄ membra incorporant̄ur. Venenati autē proditores: ad diabolū expelluntur: tanq̄ venena a salutaribus cibis produntur: z expelluntur. Sicut em̄ legitur Jo.xiij. Cum accepisset ille buccellā exiuit continuo: erat autem nox. Est igit multiplex in sapore: multiplex i effectu: z Salutaris in gustu: non permittens venenum secum esse in perceptentib⁹. Est āt cena illa Preciosa sug omnē thesaurū.j. Pe.j. Non corruptibilibus auro vel argento redepti estis a vana vra cōuersatione paterne traditionis: sed pciosi sanguine tanq̄ agni immaculati christi. Precium em̄ vniuersitat̄: agnus hic immolatur: z sumit. Qui Et a seruitute liberat. Et exterminatore nostrū inimicum excludit. Et nos reconciliat ad deū. Et introducit in regnum. Abundanter autem amministrat: q: tos⁹ vnicuiq; christus in natura hois et deitatis amministrat. Jta q; etiam mercennarij: tm̄ sacramentaliter sumentes: in domo istius dominis abundāt panibus. Sicut dicitur Lu. Dec. cimo quinto. Sic fit pax in virtute ecclesie: z abundantia in turribus tuis. Dum sicut dicit Psal. Centesimo octogesimo septimo. Dū fines ei⁹ ponit pacem. z adipe frumenti satiat eam. Cena āt gloriose: maxima quidē: dicā non pōt. q: cōparationē non admittit: sed sup effluentis magnitudinis ē: sup omnē cōparatiōis portionē. Ubi sicut dr Luce.xij. Faciet rex reguum iustatos discūbere: z trāsiens ministrabit illis: Cum ipse sit immobilis. tamen transit dum nouā fercula cōtinue ponit: dicente eo q̄ sedet in throno Apoca.xxj. Ecce nouā facio omnia. Effugit z hoc immensa mensa cene: fercu lorū immensa numerositate: pciositate z abundantia. Quis enim numeret delectatiōes in dei ra dei cristentes. De eum delectatiōes sūt vsq; in finem: nihil habētes nisi delectabile. Non sicut iste in quib⁹ risus dolore miscebit: z extrema gaudij luctus occupat. Prouer.xiij. Dicit Dionysius Numerum z Magnitudinem istarum deitatum: etiam ipsos non ad plenum scire: qui eas percipiunt. Iste sunt preciosissime: quia gloriose z decore. Esa.lxvj. Ecce declinabo in vos sicut flumen pacem: z tanq̄ torrentem inundantē gloriam gentium quam sugetis. Ibi sicut Esa.lxv. dicit. Seruui dei comedent: z mali esurient. ibi serui dī bibēt: z peccatores sitiēt: z nō erit qui porrigat eis. Hoc est conuiuiū magnū quod rex Assuerus brūs omnibus optimatibus suis pparauit. Abundantia enim magna est dicente Psal.xxxv. Inebriabunt ab vbertate domus tue: z torrente voluptat⁹ tue potabis eos. Sic igitur est cenam magnam.

al's impossibile ē ipos

Consilium igit Sapientis dignū est vt tenat̄ur. Prouerbior.xxiij. Quādo sederis vt comedas cum principe: diligenter attende que ponunt ante faciem tuā. In omnibus enim bis cauis sedemus cum principe. In prima quidē: sicut Veritatis Magistro. In Secunda autem sicut cum Virtutis Domino. Joānis.xiij. Vos vocat⁹ me magister z dominē: z bene dicitis. sum etenī. In Tertia autez sicut cum summo Sacerdote in suo sacrificio. Hebreor.vij. Talis decebat vt esset nobis pontifex sanctus: innocēs: impollutus segregatus a peccatoribus: z excelsior celis factus. In Quarta sedemus cum Rege in decore suo fulgente. Esai.xxxiij. Regem in decore suo videbunt. Attendat ergo quilibet diligenter que sibi apponunt̄ur: quia talibus dignas gratiarū actiones: oportet eum ppararel et vocauit multos. Hoc est largitatis z munificentie (al's magnificentie) Duplex autē est Vocatio. Per Verbū: z Per inspirationem. Et vtroq; istor⁹ modor⁹ vocauit multos: q: omnes ad quos puenit sermo auditus: z quib⁹ lumen infundit inspiratiōis. Prima vocatione facit exteri⁹. Psal.xviij In oēm terrā exiuit sonus eor⁹: z i fines orbis terre vba eor⁹. De Interiori vocatione dicit.j. Tim.ij. Qui vult oēm̄ hoīem saluū fieri: z ad agnitionē sui nois puenire. Os exponēs Jo. Damas. dr q̄ Volūtate signi: oēm̄ hoīem vult saluū fieri z voluntate antecedente. q: talē naturā dedit hoi: cui impōssa est noticia veri z boni: z q̄ recipit illūinatiōes inspirationū deuanēdo ad ipum. Jo.j. Erat lux vera q̄ illūinat oēm̄ hoīem venientē in hūc mundū. Hac autē vtrāq; vocatiōe pmouet Aliquan do per flagella: erudiens hominem vt reuertatur. Aliquando autem per beneficia trahit. De Flagellis quidē dicitur Esa.xxvj. In angustia requisierunt te: In tribulatione murmuris dor

ctrina tua eis. De Beneficijs autē dicit Rho.ij. In ignorātia q̄ benignitas dei ad penitētiā te ad ducit: Unde etiā impropat negligentibꝫ (alīs: negligentes) in vtrogꝫ modo vocatōis. Esa.j. De Flagellis quidē. Sup quo pcutiā vos vltra adḋentes p uaricatiōēz: De capite lāguidū: z oē cōmerēs. A plāta pedis vsq; ad vticē nō est in eo sanitas. Esa.lx. Adhuc manus a extēta. z populꝰ nō est reuersus ad pcutentē se. De Beneficijs autem Esa.j. Cognouit bos possessorē suū: z asinus ꝓsepe dñi sui. Israel autē me nō cognouit. z populus meus nō intellexit. De Vocatione aūt q̄dam loquit aplus Rho.viij. dicens. Quos pscīuit cōformes fieri imagis filij sui: hos z vocauit. Hec autē vocatio est segregatio p gr̄as electōis a massa pditōis. Et q: nullus vocatorū huic vocatiōi ꝓtradicit. ideo oportz dicere q̄ de tali vocatōe nō loquit hic dñs. Sic q̄ Uocauit multos Mat. xx. Multi sunt vocati pauci vo electi. Omīs enī vocat q̄ntum in se est: sed tamē q: nō oēs audiūt vocatē: ideo dicit multos z nō omnes. Multi enī audiūt vocatē intꝰ z extra: ij pauci ex audiūt. Quod ꝓtradicit ps. xciij. Hodie si vocem eiꝰ audieritis nolite obdurare corda vra. In b ergo liberalitas istiꝰ bonis attendit. q: largā manu extendit ad oēs. Psal. cxliij. Aperis tu manū tuam: z implēs oīe animal benedictōe.

## Et misit seruū suū hora cene dicere inuitatis vt venirēt. q: iā parata sunt omnia

Hic ostēdit Deus idem ferutissimā ad hoc q̄ inuitati veniāt. Dicit aūt Tria. Q̄ mittit seruū vt moneat ad veniēdū. z Couenientiā tpis cogentis intrare ad cenā. z Ad quid vocat venientes. De Primo dicit Et misit seruū suū Et ꝺ Duo Serui auctoritatē: z Nunciꝫ certitudinē. Z uctoritas vocatōis babet a missiōe: Ille enim vocare pōt q̄ missus est. Lu.x. Ecce ego mitto vos. Rho.x. Quō pdicabūt nisi mittant: Missio ei confert auctoritatē seruū suū Hic facit nunciꝫ certitudinem. Papa enim z oēs pncipes: quos certitudinaliter vocare intēdit: vocat p seruū notū. z maxime q̄ iantorē. Seruꝰ ergo ille significat ordinē pdicatoꝝ: Qui primo pcessit in Ptiarchis. Secūdo in Prophetis. Tertio in Xpīs. Quarto in doctoribꝰ vsq; in finem mundi. Dicesit seruus de quo dicit Esa.lij. Ecce intelliget seruus meꝰ: z exaltabit z elevabit z sublimis erit valde. Esa.xlix. Seruus meꝰ es tu israel: q: in te gloriabor. Iste q̄ est seruus cuiꝰ babitꝰ assumptꝰ est a dño. Phil. ij. Formā serui accipiēs. Supsit enī dño babitus huius serui: qui est iste ordo pdicatorū. Supsit autē z actū: hoc est: pdicatōis officiū. Hiere. vij. Misi ad vos omnes seruos meos ꝓphetas dñs oriens ꝓsurgēs z mittēs. Gen. xxxvij. Uenī mittaz te ad eos. Hiere. j. Ad omnia que mittā te ibis: nec timeas. z que mādauero tibi loquer̄ ad eos. Iste ig̃tur seruus est ros ordo pdicatoꝝ: a Ptiarchis sicut dixi Incboat. Et p Legislatorē z Prophetas in Joannē baptistā Continuatus. z Extēsus p Saluatorē. per Apostolos in Doctores z predicatores vsq; in finē seculi vbum dei denūciantes. Iste igī est certus z incontradictabilis nunciꝰ Nunc autē misit hora cene Hoc est hora q̄ separare debent ad cenandū. Et hec hora finis mundi vocat vt ꝺr Hlo. Finis autē Duplicater ꝺr sicut dicit quedā glo. super Epistolā ad Rho.x. Est enī Finis consumptōis. Sicut ꝺr q: finis est panis: quādo comestus z consumptꝰ est panis. Et ꝺ modo nullus scit q̄n finis erit mundi. Matth. xxiij. De die autē illa nemo scit nisi solus pater. Zcu.j. Non est vestrū scire tēpora vel momenta que patꝰ posuit in sua potestate. Est item Finis cōsummationis. ꝺ est vltime perfectionis. Et sic dicit j. Corinth. x. q: nos sumus in quos fines seculorū deꝫ uenerunt. hoc est ꝓsummatio seculi. quia Secūlum Incepit a creatiōe: z Corruptū est per diuuium. Restitutū per Patriarchas. Directū per Legislatorem. Illuminatū per Prophetas. Perfectum vltima perfectiōe per Xpm: post quā nō sequitur alia. quia Post xpm non fier alia renouatio spūalis vel perfectio. Et ideo quia modo aperta tanua: hora est ad cenam se pparandi. j. Joan. ij. Filioli nouissima hora est. Hoc est hora vltima Mat. xx Post quā non sequitur nisi hora noctis z cene. z ideo seruus modo plus instat ad veniendum. Sicut enim dicit Joannis. xiiij. Christꝰ preceſſit parare nobis locū. Sed seruus post hoc dimisit qui inuiter ad veniendus. Et hoc est quod sequit Tertius Dicere inuitatis vt venirēt hoc est alloqui eos de preparatiōe per penitentiā. Hiere. lj. Qui fugistis gladium venite: nolite stare. Recordamini procul dominū: z hierusalē ascendat super cor vestrum. Fugerunt enim gladiū: qui vulnera diaboli effugerunt per contritionem z cōfessionem. Ueniunt autem: qui se per virtutem expediunt. Non stant: qui semper in virtute proficiunt. Recordantur domini: qui inuitationis facte per dominū non sunt immemores. Hierusalē autem ascendit super cor eorum: qui dulcedinem continuꝫ parati nunciū a mente diuittunt. Dicunt autē vt veniremꝰ quia parata sunt omnia Significanter dicit omnia quia omnia in omnis rei bono ibi parata habent (alīs habentur) Tobie. xij. Bonis omnibus per eum repleti sumus. Mat. xxij. Dicite inuitatis Ecce prandiū meum paratū est: tauri mei z altilia occisa sunt. z omnia parata sē venire ad nuptias Tob. x. Omnia in te vno habentes non te debuimꝰ dimittere a nob

## Et ceperūt simul oēs excusare.

Hic agit De vocatoꝝ ingratitudine. Et diuiditur in Duas partes. In quarum Prima ostenditur: hec Ingratitudo in Cōmuni. In Secūdo vero Excusatio in Speciali. Excusatio aūt in Communi importat per hoc q̄ dicit Et ceperūt simul omnes excusare Dicit autez Quattuor. Sc. Istoꝝ ad excusandū instantiā. Excusationū ꝓsensū. z Excusātū gñalitatē. z Excusatōis modū Instātia iportat p ꝺ ꝺr ceperūt Qui em̄ icipit nouꝰ ei ꝺ q̄ fac z seruez instās. Iste aūt adeo instāter excusabāt q̄sq nouꝰ fuerit i excusādo nouas

excusationes inuenientes. Hebreorum pñ. Qui audierūt excusauerūt se:ne eis fieret ybum. Non em̄ poterabāt quod diceba. z ideo excusabant. ḡa difficilis videbat eis preparatio. Ideo dr Dñs. cel. Ne declines cor meū in verba malicie:ad excusandas excusationes in peccatis. Excusare aut̄ est diminutionem culpe querere per suffragia aliorū:z sub alterius intercessionis umbra supportari. Et b fit:quādo nolens venire:seruos dei rogat vt pro ipso intercedāt vt excusatus habeat. Sicut Jonathas excusauit dauid.j. Reg. xx. Hoc aut̄ incipiūt:quia semp in hoc peccatores sūt noui:volentes in peccato manere: z intercessionibus bonorum excusari. Jaco. vic. Multū valet deprecatio iusti assidua. Psal. lxxvj. Dixi nunc cepi:hec mutatio dextere excelsi. Sic ergo ceperunt [simul] per ꝓsonā in peccato remanendi volūtatē. Hiere. v. Simul hi confregerūt iugum:ruperūt vincula [oēs] generaliter. Hiere. vj. A minimo vsq; ad maiorem oēs auaricie studēt. Psal. xvj. Oēs declinauerunt simul inutiles facti sunt [excusare] Nume. xvj. Oēs vocati responderunt non venim⁹

## Primus dixit ei Villam emi: z necesse habeo exire et videre illā. Rogo te habe me excusatum.

Ecce Excusatio in Spāli. Et habet partes duas. In quarū Prima ponit in Spāli Vocatoꝝ excusatio. z In Scā Serui vocantis ad dominū suū renunciatio. Prior habet partes Tres. Scs(al's fm)tres excusatiōes in littera positas:ō Villa: Bobus:z Uxor: Prioꝝ excusatio habet Tres particulas: Ville emptionem. Videndi villam necessitatem: z Excusationē per seruū faciendas. Dicit ergo [Primus dixit] qui capitcviciorum superbia se primū fecit. Zbachuch. iij. Percussisti caput de domo impij: denudasti fundamētum vsq; ad collum. Superbia em̄ semper sepriā mam facit. Eccl. x. Initiū apostatandi a deo:superbia. Tob iiij. Superbiā in tuo anio nūq; dominari permitte:quia in ipa initium sumpsit omnis pditio. Dic ergo dixit [Villam emi] Ecce Primū. Et notanḋ in hoc Tria. Scz. Emptoris in re empta dominatio fm Augustinū. Scōm: Redditus ville adquisitio:fm Hieronymū. Tertiuꝫ: Emptionis cōmutatio. De Primo dr [Villam emi] z q emit: ville z hominibus ville dominari appetit:z exinde superbit. Eccs. viij. Interdum dominatur homo homini in malum suū. Luce. xxij. Reges gentiū dominant eoꝝ: z qui potestatē accipiunt super eos benefici vocāt̄. sic nō erit inter vos. Omnibus em̄ vocatis ad cenam suā dominus interdicit dominatū. Secundū aut̄ est rei lucrū z possessio. Et sicut primū notat ambitionē superbie: Ita secūdū notat cupiditatē auaricie fi; Hieronymū. Eph. v. Auaricia que est idolorū seruitꝰ. hec em̄ sic mentē occupat q; verba eoꝝ vocantiū sine fructu efficiunt. Et ideo Sup. xxij. spinis cōparant:que suffocāt. Eccl. x. Auaro nihil est scelestius. Villa em̄ labores importat terrenoꝝ:ppē lucrū z curam vite huius. Unde. xiij. Reg. v. dixit beliseus Giezi puero suo:q; quessuisset sibi argentum vt emeret oliuera z ficeta: z seruos z ancillas. z ideo etiaꝫ lepra Naaman adhereret ei. Lepra autem Naaman fuit potentie secularis z auaricie dd uitiarum. Sic em̄ legit Naaman ꝓncepo militie syrie erat vir potens z dives. Tertiū aut̄ gō bieno rāk est cōmutatio: q; studiū virtutis z anima ꝓ terrenis cōmutat: propē quod indign⁹ reputat̄ vocatione. Et hoc est quod dr [emi] Eccl. x. Nihil est iniquius q; pecunia amare. hic em̄ z animā suam venalem habet:quoniā in vita sua proiecit intima sua. Ideo suis dr dñs Matth. xvj. Quā cōmutationē dabit homo p̄ nia sua: [Et necesse habeo] Necessitate. Occupatōis necessitatē. Et dicit Tria. Ambitionis z Auaricie exactā necessitatē: Exitū a studio interiori ad exteriora sollicitudinē. Experiendi noua lucra curiositatē. De Prio dicit [Necesse habeo] inferēte mihi ambitiōe z auaricia exactā necessitatē. Isti sunt Pr̄epositi operū egypti:q; exacta necessitate instant quotidie ad implendū numerū laterū. hoc est:lucroꝝ terrenoꝝ. Exo. v. Sap. xv. Existimabāt cōuersationem hois compositā esse ad lucrū: z oportere vendecunq; etiā et malo adquirere Prouer. xxx. Sanguisuge due sunt filie ambitiōis dicentes Affer affer. Ambitio em̄ querit vt habeat vnde dominet: z Auaricia vt possideat quod lucrat̄ [exire] a studio interioris ad curā exteriorē. Quod proprīū ē deprauare animā: que fastidit spūalia interiora: z querit occupari circa exteriora. Sumite aliquid agens populo iudeorum. Numeri. xj. qui fastidiens manna flagrabat desiderio carnium z ceparum: z alij et pponum. hoc ē carnalium occupationum: que sua sollicitudine lachrymas educunt. Sicut cepe et alia: z frigida sunt. sicut pepones z pisces. Osee. x. Effraim vitula docta diligere triturā: calcabo sup̄ per pulcritudinem colli eius. Effraim vir in spiritualibus debens fructum facere: vocatus ad celestia: efficitur vitula laborans in villa: diligēs triturā qua excutiantur grana lucroꝝ temporalium. Et ideo dominus conculcat in terrenis pulcritudinem colli eius. hoc est cordis: per quod capiti christo deberet continuari. Gregorius Jbidem in glo. Sunt quedam animē per vitulam significate: quibus in hoc mundo nihil laboriosius est q; in huius mundi laboribus non laborare. Sic ergo exit Cantico. j. Si ignoras te o pulcerrima mulierum egredere. hoc est:si ignoras per gustus pulcritudinem interiorum morum(al's eorum) conuertere ad lucra exteriorum sollicitudinū [videre illam] Ecce Curiositas. Dulce enim ē auaro videre terrena lucra. quia nihil habet plus nisi q; dulciter videt diuitias. Ecclīastic. v. Et quid enim prodest possessori nisi q; cernit diuitias oculis suis. Ultra enim hoc q; comedit z vescatur: nihil habz preter q; intuentur eas oculis suis. Et hoc ē q; dr [Necesse habeo exire videre illā] Et ideo talia. j. Joā. ij. vocant̄ cōcupia oculorū [Rogo te habe me excusatū] Hzeg. Bñ dr [rogo te] In voce humilitatē pretendit. Sed superbiaz erbiber in opere: dum venire contemnit. Est autem simile illi quod faciunt nostri temporis hoꝝ

mines: vt dicit Glosa. Dum enim inuitantur ad dei cenam: seruos dei quidem rogant vt ozēt pro ipis: quia peccatores sunt: sed in emendatiōe operis: et deuotōne ad cenā dei nō veniūt. Melꝰ tamen faciūt isti: q̄ illi de quib⁹ dicit Matth⁹. xxj. q̄ alij seruos patrisfamilias quosdā occiderunt. alios autē occiderūt. alios autē ꝓtumelijs affectos eiecerunt. Excusatos aūt isti putāt se habere. quasi rei familiaris impedimēto detētos. Quasi dicēres illud Heñ. xxx. Justū est vt aliquādo domui mee putidā. Quasi ēni a puidēria tpaliū sub pallio vtilitat⁹ z honoratōe (als: honoratōis) seruī vocant⁹ de nō veniēdo volūt excusari ne eis iputet in cōceptū. Quib⁹ cōtra dr. Hiere. vij. z. xj. Vocauī et nō audist⁹: nec inclinastis aurē vestrā ad me. Prouer. j. Vocauī et nō renuistis: extēdī manuz meā: z nō fuit qui aspiceret.

## Et alter dixit. Juga boum emi quinqz: z eo ꝓbare illa Rogo te habe me excusatum

S Tria dicit. Allegat ēni impedimētuz. Addūcit illius impedimēti exercitiū. z Petit excusari pretextu vtilitatis ꝓpter. ꝓpter quā merito cena sit negligēda. Dicit igit. Et alter dixit. Alteritas autē ista a alio est impedimēto. quia multiformes sunt occasiones cōcupiscētie: dominē detinentes. Psal. iij. Multi insurgūt aduersum me. Juga boum. Duo dicit. Cōmutatōem. z Quid cōmutatōe adquisiuit. Attendendū autē q̄ sicut Judei vtilitatē terrenā: promissionū spiritualiū prophetarū anteponūt: Ita etiā literalē sensum q̄nqz librorū legis anteponūt impletiōi legis spirituali. Et decē ꝑcepta legis (q̄ quinqz z quinqz q̄si in quinqz iuga cōbinata sint) carnalibus: z nō in gratia promissionis impleri dicerūt. Et ipi quidem more omniū carnaliū delectabilib⁹ quinqz sensuū se subdiderūt z alligauerūt. Nec ēni significant. Quinqz iuga boum. Unde in hoc ꝙbo Tria notant. Scz. Proprietas iugi. Necessitas ligamenti ad iugū: z Proprietas boum. Properas ꝙdem iugi est q̄ collū pmit. z vnum vni iungit. ꝓpter quod etiā iugū vocat. Collū autem est cōmunatio corpis ad caput. z significat mentez bois q̄ quā homo deo capiti suo subberet. Hoc premitur sensibiliū delectatōe: sicut dr. Osee. x. Effraim vitula docta diligere triturā: calcabo sup pulcritudinē colli eius. Sic ēni pmit z ꝓculcat. Jugus etiam a iungendo dictū: duo iūgit equalia. quia Sensus omnes i nobis geminauit creator. vt dicit Joānes Damas. Ut si forte vni p occasionem aliq̄d accideret: sensus saluet in altero. Duo enim sunt oculi. Duo aures. Duo nares. Duo lingue: z in medio in vnū ꝓiūcte: ne cometionē impediāt i homine. In q̄buscā tñ animalib⁹ sunt diuise. Sic i serpentū ḡdā genere. Tactꝰ aūt q̄ fundamentū ē sensus: p totū corpꝰ est diffusus: z i duo latera geminatꝰ. Et sic sūt q̄nqz iuga. Glo. tñ dicit q̄ duo instrumenta gustus sunt lingua z palatū. Si nō oportuit: q̄ p certo duc sunt ligue in vnū ꝓiūcte fm naturā. Hoc ē iugū de q̄ dr Esa. ix. Jugū enim oneris eiꝰ z sceptrū exactoris eius supasti. Sic in die madian. Quia cbs sua charitate superat hoc iugum. Esa. x. Lōputrescet iugū a facie olei. Unz culum aurē sine lorum ligans ad iugū istō est cōz cupiscentia delectabiliū hoz sensuū: que ligat ad istud iugū. Esa. v. Ue q̄ trahit⁹ in iquitate in funz culis vanitat⁹ z quasi vinculū plaustri pēm. Ab b iugo vocauit delias beliseū. iij. Regū. xix. qui in duodecim arantib⁹ vnꝰ erat. Absoluit aūt eū vocatiōe ad sequendū. Duodecim ēni arāte: septem quidē vicia capitalia: Superbia: Invidia: Acidia: Ira: Auaricia: Gula: Luxuria. Ira q̄ Superbia in sensu querit altū. Invidia aūt quenō vult altū exaltari: querit b altū habere sola. Et ideo dr August. q̄ Invidia est pdisse qua supbie. Acidia autē querit in sensu iocundū. z ideo cristaī in spūalibus. Ira autē vindictā. Auaricia lucrū. Gula i gustu delectari. z Luxuria in veneroz tactu. Cū bis aūt arant quattuor anie passiones. Spes vana. z vanius Gaudiū: Timor: malue: z pcio: tristicia. Preter hec autem vndecim arat Infidelitas: bis promittens impunitatē. Ab his aūt omnibus liberauit belias beliseū: in figura vocatiōis christi z discipulorum suoꝝ fm ꝓphetiā patriarche Isaac. Heñ. xxvij. Cēpus veniet cuz exactes z exoluas iugū eius de ceruicib⁹ tuis. Cōmutatio autem ista est ꝓ delectatiōe sensuū: spūalem z intellectualem. ꝓ tuis. ꝓ istis delectatiōē cōmutare. Sicut Esau vēdidit primogenita p gustabilis vilis delectatiōe. Heñ. xxv. Heb. xij. Nequis fornicator aut prophanus: qui propter vnam escam vendidit primogenita sua. Jus ēni primogeniture est apud spūm: pmo a patre celesti in imagine sua genitū: z non apud Esau sanguineū: qui ē in concupiscentia carnis z sanguinis. Hec igit commutatio Esau fuit vilis z pphana. Tāgit autē boz rum iugoz exercitia: dicēs [Et eo] Bene ōt eo z quia continue iuit proficiendo in peius per delectatiōes. Psal. Jbunt in adinuentionibus suis. Prouerbioz. j. Pedes eoꝝ in malum currunt ꝓbare illa. Omis ēni delectatio sensuū in experimēto semp z probatiōe est. Luxuriosus ēni singula delectabiliū in sensu ꝓbare: est iuga boum ꝓbare: qualiter arant in delectabilibus. Unde Jus dicū. xiij. Nisi arasseris in vitula mea non solusti⁹ seris ꝓpositiones. hoc est: nisi per delitias sensuum attentaueris secreta cordis z spiritus: non inuestigasseris. Hec est causa q̄ bos diligit triturā. Quia licet labos sit triturari: tamen propter deliberationem qua experitur gustum triture: gaudet z currit in tritura. Hinc est q̄ suadet sapiens Eccl. Decimooctauo. Fili post cōcupiscentias tuas nō eas: z a voluntate tua auertere. Si ēnim prestes anime tue concupiscentias suas: faciet (als facīt) te in gaudium inimicis tuis. Concupiscentia ēm trahit sensus z animam: sicut Jugum bouem. Prouerbioꝝ. vij. Statim sequitur Juuenis meretricem: quasi bos ductꝰ ad victimā: z q̄si agnꝰ lasciuiens: z ignorat q̄ ad vincula stultus trahatur: donec transfigat sagitta iecur eius. Meretrix ista est sensus delectabile quem (als quā) sequitur iuuenis cōcupiscentia ductus: sicut bos tractꝰ ad

mortem: qz vult experiri delectationē. z sic fugiens cōcupiscentie transfigit iecur eius. In quo Plato dixit esse sedem cupiditatis z concupiscentie. ¶Rogo te habe me excusatum ¶ Sicut enī qui concupiscētia rerum dedit sunt: per seruos dei se excusant. Ita etiam illi qui delectabilibus decipiunt: frequenter ad cor redeunt. z per seruos dei se excusari cupiunt. Et hoc est quod dicit ¶Rogo te ¶ humilitatem pretendens ¶habe me excusatū ¶ suffragium seruoz dei petens ¶. Regū.xv. Porta q̄so peccatū meum: z reuertere mecum vt adorē dominum deum tuum.

## Et alius dixit. Uxorem duxi: z ideo non possum venire

¶Tertius dixit ¶ Non quidem tertius in numero: sed tertius in causa excusatōis. qz In qualibet causa excusatōis multi sunt numero ¶ vxorē duxi ¶ In ductione vxoris cōmodū intelligit carnis. Et ille non ōs nisi Duo. Allegat enī Impedimenti z Impotentiā veniēdi. Sed nō petit excusari. Et huius causa est. qz Ductus vxoris tam licitus est Et a lege excusatus. Et tam nature necessarium est matrimoniū: q̄ non credebat se excusatione indigere Dixit ergo ¶ Uxorē duxi ¶ carnis cōmodum z voluptatē. Prouerbioz. xix. Tecta perstillantia: litigiosa mulier. Caro enī litigiosa mulier: que semper cōtra spūm reluctatur. Gala. v. Caro concupiscit aduersus spūm. spiritus aduersus carnem. Hec enī sibi inuicem aduersant. Uxorē vxor Job: q̄ improperando dixit ei. Benedic deo z mori re. Cui ipse respondit. Quasi vna de stultis mulieribus locuta es. Stulta enī est caro: que oīa appetit stulta. Hec est enīa vxor Tobie: que de spe dixit. Tob.ij. Manifeste vana facta est spes tua: z elemosyne tue quas faciebas. Cōmoditas enim carnalis brutalis ē: z stulticiam indicat Prudentiam spūs. ¶. Corinth.ij. Animalis homo nō percipit ea que sunt spiritus dei. Stulticia enī est illi: quia spiritualiter examinat. Tamen quia sub ratione necessitatis abducit spūm: ideo quasi in licito iste occupatus: excusatione nō querit: solam pretendens infirmitatis impossibilitatē dicens ¶ Nō possum venire ¶ Gen.xix. Non possum ascendere in mōtem: ne forte apprehendat me malum. Est hic ciuitas ad quam possum ?fugere parua: z saluabor in ea. Ad montem enī sanctitatis vocationis domini: iste carnis cōmodū querens ascendere non potuit: sed in matrimonio se saluare cupit: Que ciuitas est parua. hoc ē parua munitio ?tra diabolum. tamen multi se putant in ea saluari. q̄ tamen negligunt vocationem dei. Matthe.xxiij. Duo erūt in lecto vno: vnus assumetur: z alter relinquetur. Tamen coniugiū vt dicit glo. in ō non reprehenditur: sed integritas ad maiorem bonorem vocatur. ¶. Corinth.vij. Mulier non peccat si nubat. beatior autem erit si sic permaneat ?m consilium meum.

## Et reuersus seruꝰ nūciauit hec domino suo

Dic agitur de Renunciatōe serui. Et ōs Duo. Serui reuersionem. z Eiusdem de re gesta renun ciationem. De Primo ōr ¶ et reuersus seruus ¶ Cum autem seruꝰ: totus sit ordo predicatorum et cerus: seruus reuertit: cum p̄dicator de operatiōe exteriori quam habuit circa proximū ad familiarem dei collocutionē: in (al's ex) cōscientie secreto cōuertit. Sicut fecerūt Apostoli z prophete nuncii antes synagogę vt venirent quando in intimis dei ingratitudine in eorum exposuerunt in amaritudine anime sue: deo ingratos illos esse tāta vocatione nunciauerūt. Sicut fecit Helias.iij. Reg. xix. Domine ꝓphetas tuos occiderūt. z altaria tua suffoderūt. z ego relictus sum solꝰ: z querunt animam meā. Sicut fecit Moyses Num.xvj cū dathan z abiron ad suam reuocationē redire nollent. dixit ad dominū. Domine ne recipias sacrificium eorum. Iste ergo seruus cum amaritudine animi ¶nunciauit hec domino suo ¶ Matth.x. Luce.ix. Puluerē pedum excutite ¶ in ipsos: vt cassum ꝗtum advocatos (al's contēptores) ostendat laborem suum. Sic enī fit dicit Job.xxviij Nun quid emittis fulgura z ibunt: z reuertenta dicent tibi. assum. Sicut fm ō ꝓ ōr Ecclīastes.j. Ad locum vnde exeunt flumina reuertunt vt iterū fluant. qz in intimis exposita ratione sue legationis iterum illuminationem accipiunt: quid de dei voluntate perficere debeant.

## Tunc iratus paterfamilias: dixit seruo suo. Exi cito in plateas z vicos ciuitatis: z pauperes ac debiles: et cecos et claudos introduc huc.

Hic incipit Secunda vocatio post contēptum primo vocatorum. Diuiditur autem pars hec in Duas partes. In quaꝝ Prima vocare iubet alios in locum primorum. In Secunda Cōfirmat priores ꝑunctꝫ ad cenam admittendos. In primi adhuc Duo sunt: fm duas vocationes quas iducit. Unam de plateis z vicis. z Alteram de septibus z viis. In Prima earū Duo dicit. Prouocationem patrisfamilias aduersus vocatos. z Iteratam vocationem aliorū de plateis z vicis. Dicat ergo ¶ Tunc iratus ¶ Introspectatos quando in deum refertur humana passio. Quia in hoc iratus deus dicit: quia ad modum irati z prouocati facit: repellendo vocatos a cena. Esa.lxiij. Ecce tu iratus es z peccauimus: z in ipsis fuimꝰ semper. Esaie. Uicesimooctauo. Irascetur dominꝰ vt faciat opus suum. Irascitur autem De vocatorū ingratitudine: z De laboris seruorum suorum frustratione. De expensarum autem perditione non irascitur. quia expense conuertūtur in cenam deorum. Esa. Quadragesimonono. Ego dixi in vacuum laborauī sine causa: z vane fortitudinem meam consumpsi. Et Infra parū ¶Nunc hec dicit dominꝰ: formans me ex vtero seruū sibi vt reducat Jacob ad eum: z israel non congregabit ¶ Dixit seruo suo Jordini predicatorum: in omnibus verbum dei annunciantibus. Et hic notatur

Iniunctio officij ꝓdicationis. Luc.x. Ite: ecce ego mitto vos. Et hec pars vocatōis diuidit in Tres partes. Scz. Officij iniunctionē. Vocandoꝝ deꝫ terminationē: z Officij iniuncti relationē. De Primo ōr[ Exi cito Jab intimo tue conꝫplatōis: ad ea que sunt circa proximū exteriotis actōis. Esa. lxx. Egredere de eis. Canticoꝝ. vij. Egrediamur in agrum: cōmoremur in villis. Gene. xxxvij. Veni nitram te ad eos [in plateas.] Determinat hic vocandos Dupliciter. Scz. fm Locū. z fm Sortunam. Dicit ergo [in plateas.] Platea dr a greco platon: quod est latū. Et de plateis vocant qui de latitudine licentiosa gentū quos nulla lex constringit vocātur. De vicis aut̄ vocātur qui de angustia vite vocātur. qz Vicus: est via stricta inter domos. Et sunt qui in angustia sunt salutis: z exꝫpedientē se nullum habēt. Sicut quidā ex nature indagatione immo: talē animā esse sciētes: sed neꝫ scientes qua iusticia saluaret anima. z ideo in arꝫto erant posiri. Sicut fuit Clemēs antecꝫ instrueꝫretur a Petro. Canticoꝝ. iij. Surgā z circuibo ciuitatem per vicos z plateas: quercꝫ quē diligit anima mea. Tamen ambe iste condītiones hominum in ciuitate sunt: ciuitatē aut̄ quandā ciuilū virtutuꝫ obtinēres. Tangit autē fortune diuersitatē: diꝫ
x cens[ pauperes ac debiles.] Tangit aī Quatuor genera defectuū. Defectū cīm fortune tāgit cū dicit[ pauperes.] Quem cīm diuites i villis: z bonis contēnunt oportet vt pauperes vocet. Sunt aut̄ Pauperes qui quantūlibet diuites sint: tamen se in ꝑsentibus mendicos reputant nisi eterna bona adipiscanť spūalia. Matth.v. Bti pauꝑres spū: quoniā ipsoꝝ est regnum celoꝝ. Jaco. ij. Nonne deus elegit pauperes diuites in fide: z heredes regni. qō reꝑomisit deus diligentiꝫ se. [ac debiles.] Debiles sunt viribꝫ destituti. Et isti sunt qui ad terrenos labores vires nō habent: sed ad spiritualia vires exhibēt z expendūt. Ps. lxvij. Fortitudinē meā ad te custodiā Esa. xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē. Psal. vj. Miserere mei dñe quoniā infirmus sum. ij. Loꝝ. xij. Cum enī infirmor: tunc fortior sum z potens. Aliter debilis fuit puer amalecbites.] Regū. xxx. Quem infirmus z debilem dereliquit dominꝫ suus: z assumpsit eum Dauid in ꝑsona z figura chr̄i: z durit eum in cuneū hostium ꝓhendendū. Tangit autem defectus in corꝑe fm duas vires corꝑoris. Apprehensiuā scz: z Motiuā. fm Defectuꝫ ꝙdem apprehēsiue ōr[ cecos.] qz Visus est summꝫ in apprehendēdo. fm Defectū autē motiue quꝫ sequitur cōueniens corꝑis: dicit[ claudos.] Lex ei ꝙ sunt ea que fulgēt in mūdo nō videres: qui cū prophera dicūt. Psal. cxvij. Auerte oculos meos ne videant vanitatē. Job. xxxj. Pepigi fedus cum oculis meis: vt nō cogitarē quidē de vgine. Sunt etiam ceci qui lumen vtutis nō viderunt: sed illi non veniunt nisi ꝑus illuminenť. Mar. ix. z Luc. xvij. Quid vis vt faciam tibi: Rabboni: vt videam. Prior autē exꝑositio magis fm ystam: cuius Glo. tangat secundā. Ceci cīm: qui se videres reputant: nolunt venire. Joānis. ix. Si ceci essetis peccatuꝫ non haberetis. nunc autē quia dicitis videmus: peccatū vestrū manet[ et claudos.] Defectū in Motiua siue ꝓgressiua vtute patientes. Et isti sunt qui iam mūdi delectabilia ꝓsequi nolunt. Et sunt boni claudi ad familiā sum. mi patris principes. Esa. xxxv. Saliet sicut seruus claudus. Mar. ij. Ceci vident: surdi audiūt: claudi ambulāt. pauꝑes euangelizantur. Glo. ōr: Claudi in via recta claudicantes. Sed illi non veniūt nisi ꝑus sanꝫctur. iij. Reg. xviij. Usqꝫ quo claudicatis in duas partes: si dominꝫ est deus sequimini eū. Deu. xij: Gressus rectos facite pedibꝫ vestris: vt nō claudicans quis erret: magis aūt sanet. Psal. xvj. Perfice gressus meos in semitis tuis: vt nō moveant vestigia mea[ Introduchuc.] Bene dr Introduc: vt intrent in peneralia domus dñi. qz qui foris remanent nō saluanť. Psal. xcv. Introite in cōfessione atria eius. Psal. lxiij. Beatus quem elegisti z assumpsisti habitabit in atrijs tuis. Psal. lxxxij. Elegi abiectus esse in domo domini magꝫ q̄ habitare in tabernaculis peccatoꝝ.

## Et ait seruus. Domine: factuꝫ est vt imperasti: et adhuc locus ē.

Ecce Relatio serui. hoc est ordinis predicatorū [Domine factū est vt imperasti.] Tangunꝫtur hic Duo. Scz. Jussionis z obedientie ꝙpletio. z Magne dom̄ patrisfamilias adhuc ad alios capiēdos amplitudo. De Primo ōr[ Domine ꝛc. ] Duo dicit. Professionē dominī: eius qui in omnes diues est vocatos. Rhomanoꝝ. x. Jdē dominus omniū diues in omnes qui inuocāt eum [factum est vt imperasti.] Ecce Expletio obꝫsequij. Hieronym̄. Facimus quod iussisti. Exod. xxiij. Omnia que locutus est dominꝫ faciemus: et erimus obedientes[ et adhuc locus est.] qz per hoc numerus predestinatorum non est impletus. Baruch. iij. Magna est domus domini: z ingēs locus possessionis eius. Attende cīm q̄ primi ꝓphete vocauerunt omēs. Apostoli autē vt ōr Ambrosius: secunda vocatione vocauerunt multos: de circumcisione: de plateis z vicis ciuitatis dominī: de quibus z ipsi apostoli fuerunt. Sed adhuc locus restabat ad gentū vocationē. Sic ei distinguit Ambrosiꝫ. Dicit enim q̄ Prima vocatio facta est per patriarchas z ꝓphetas. Secunda autē per Joannem(alꝫs christum) de plateis z vicis. Et Tertia facta est z fit quotidie per apostolos: z apostolicos viros in gentibus. quando siē dic. Psal. lxvij. venient Legati ex egypto ethiopiam ꝓueniunt manus eius deo. quia de merore peccatoꝝ rum z tenebris ignorantie legati vocant ex egypto spirituali ethiopiam. Etiam. hoc est: vbi nigredo peccatoꝝ: um per consuetudinem inualuit: ꝓueniunt ad vocandum manus domino deo. hoc est: ad dei honorem. Et hoc est quod sequit

## Et ait dominus seruo. Exi i viꝫas et sepes et compelle intrare: vt impleatur domus mea.

Dicit autem Tria. Exitum serui. Compulsioꝫnem cenaturi. z Finem ꝓpter quem facit vocaꝫ y

tiones ſtras. Dicit ergo [Exi ] cito de intimo contemplatōis: z de quiete ſtudij z meditatōis. Sic em exiuit ille glorioſus ſeruus qui dixit Joā. xvj. Exiui a patre z veni in mundū. Et rursū Joan. viij Ego em a deo pceſſi z veni hūc. Attende aūt q̄ i hoc q̄ dixit [Exi ] Notat ſeruū intus fuiſſe. Sic ipſe paterfamilias de Lu. xj. Jam oſtiū meū clauſum eſt z pueri mei mecū ſunt in cubili. et ideo ſeruus q̄ deo intus (al's deintus) non eſt: p certo legationis vocatiōe; fert in terrā (al's incertā) quia neſcit voluntatem mittentis. Tales ſūt Excōmunicati z Scismatici. Tales etiaz ſunt mali nō tpis ſplati qui de Legationis z miſſionis officio gloriāntur: z p̄curationes lautas accipiūt: cum nunq̄ in intimis fuerint. De veraciter aūt miſſis dicit Abb. Audicium audiuimus a dño z legatus ad gentes miſſus eſt. In auditu em ſcripſit cuius ſit legatus et in operibus. Eſa. xlix. Propter vos emiſi in babylonem z detraxi chaldeos i nauibus ſuis gloriātes. Propter ſalutem q̄pe electoz miſit ſeruos nuncios in babyloném cōuertēdā: z detraxit chaldeos: feroces demones: qui in nauib⁹ mundū pſcabant. Vnic ḡ ſeruo ait Exi in vias z ſepes ] hoc eſt in omnes vias z omnes ſepes. Vie aūtez ſunt ꝺ vocate ois modus viuendi quo q̄libet ſine lege aliqua vixit pro libitu ſue voluntatis. Mat. vij. Spacioſa eſt via que ducit ad mortē: et multi ſunt qui vadunt p eam. Prouerb. xiij. Via peccatum tenebroſa eſt: neſciunt vbi corruant. Thre. iij. In vijs ſedebas expectans eos ſicut latro. Iſte ſunt vie modi vite qua (al's quo) q̄ſq̄ vixit ad libitum ſine omni lege. In has vias exiuit doctoz gēntium: qñ dixit, Loz. ix. his qui ſine lege erant: ſactus ſum ſicut ſi ſine lege eſſem: cum ipſe ſine lege dei non eſſem: ſed in lege eſſem chi: vt eos qui ſine lege erant lucrifaceret. Ideo dr Eph. ij. Eratis ſine lege z ſine deo in hoc mundo: holpices teſtamenti coz: pmiſſionis ſpem non habētes. Eſa. lvij. O ēs nos quaſi oues erauimus: vnuſq̄ſq̄z in viā ſuam declinauit. Sepes aūt ſunt Modi viuēdi: legibus z ſtatutis quaſi q̄buſdā ſepibus oſtirmati Sicut antichriſtus Quidā viuebant in legibus Pythagore. Quidā vtebant legibus Zabadoz: q̄ oia ad naturalē referebant rōnem. Quidā autē legib⁹ Solonis. et Quidā legibus alijs diuerſis: tanq̄z ſepes: ſuos viuendi modos offirmantes: aliq̄n turpes: aliq̄n honeſtos. Sed abſq̄ fide chriſti oēs fuerunt. Eccl. xxxvj. Vbi non eſt ſepes diripiet poſſeſſio. Oſe. ij. Sepiā viam tuam ſpinis: z ſemitas ſuas nō inueniet. Doc eſt: claudā modū viuēdi legibus z penis: ſicut ſepe ſpinoſa: vt non decetero viuat ad libitū. In ſepes iſtas exiuit p̄dicatoz gentiū. Loz. ix. qñ dixit Factus ſum bis qui in lege erant tanq̄z in lege eſſem. Qui ḡ in via erant z ſūt: Barbari ſunt. Qui vo intra ſepiū (al's ſepē) hoc ē legū municiones: non barbari: ſed ſapientes dicebant. Rhom. j. Sapientib⁹ z inſipientib⁹: greci z barbaris debitor ſum. Quid aūt faciat ſeruꝰ iniūgit dicens [et compelle intrare] Et nota diſferentiam. Primi em tanq̄z rōnabiles vocantur. Nume. xvj. Proceres ſynagoge z q̄ ex nomine vocabant. Secundi aūt tanq̄z iam intellectu legē ex cecati introducunt manu: docti doctrina coz qui intellectum legis habebant. Tertij aūt pene⁹ idiotas compellunt ad intrandū. Compulſio autez iſta fit Virtute Veritatis in oſtenſione ꝓbatiōis In apocripb. Deſd. vij. Veritas vincit z vualet ſcat. Et Ibidem, Sup omnia vincit veritas. Ideo dr Tit. j. de epiſcopo (qui ſeruus eſt vocās) vt potens ſit in doctrina ſana exhortari z cōtradicētes reuincere. Secundū aūt compellēs eſt Virtꝰ Miraculi vel ad minꝰ exēpli. Matth. viij. Mirabant ſuper doctrina chriſti. Loquebat em ſicut pātez habens: z non ſicut ſcribe z phariſei. Sic ḡ cōpelle intrare in domū Eccleſie Primū ad cenam veritatis: et gratie virtutis: et cōmunicationis Sacramentoz. et Poſtea ad domū Glorie ad cenandū in beatitudine. Domꝰ em veritatis z virtutis z ſacramenti ſunt facte (al's ſicut) quedā porte ad domū glorie. Pſal. xxv. Populus eiꝰ z oues paſcue eius introite portas eius in cōfeſſione: atria eiꝰ in hymnis confitemini illi. Sequit [vt impleat domus mea ] Doc em Totum ſtudium: Tota cura eſt iſtius magnifici patriſfamilias vt bonis ſuis non ſolus pfruat: ſed multi pfruantur z oib⁹ cōmunicent ingēitum eſt ſuſceptibilis q̄libet. Pſ. lxiij. Replebimur in bonis domus tue. Vñ Lu. xv. Epulari z gaudere oportebat. Eſa. vlt. Delitijs affluatis ab oīmoda gloria eius. Tunc em implebit domus: quia parate manſiones ab ipō fm numerū p̄deſtinatoz cōplete demōſtrant. Qñ q̄libet ſtat in ſorte ſibi prepara. Dan. xij. Stabis in ſorte tua. Apoca. vij. Vidi turbam magnā quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentib⁹ z tribubus z linguis: ſtantes ante thronum. Et hoc ē qꝺ dicit Rhoma. xj. Ceitas contigit in iſrael. donec plenitudo gentium intraret: et ſic omnis iſrael ſaluus fieret.

## Dico autem vobis: q̄ nemo virorum illorum qui vocati ſunt gustabit cenam meam

Confirmatio eſt obduratiōis cōtra ingratos. Tangit ꝺ Duo. Confirmationē z Sententiā cōfirmatā. Confirmatio eſt cum dicit [Dico autez vobis ] hoc eſt Ego qui ſum veritas ꝺ dico. Vñ alibi dicit q̄ iuranit. Pſ. xciij. Quibus iuraui in ira mea ſi introibunt in requiem meā: q̄ [nemo virorum illorum ] in infidelitate obſtinatoruz Hebr. iij. Quibus aūt iuranit vt non intrarēt in requiem ſuam: nōne bis qui increduli fuerunt: et videmus: quia non intrauerunt propter incredulitatem. Doc ſignificatū eſt Num. xiij. Vbi dicit q̄ iratus dñs confirmauit (al's iuranit) q̄ nullus eoꝝ qui vocati erant ex egypto: intraturus eſſet terram pmiſſiōis ad quā vocati fuerunt [qui vocati ſunt ] vocatione p̄ma per prophetas. Vl: p̄ma miſſionē Apoſtolor. Matth. x. et Luce. ix. quando dictum fuit eis In viam gentium ne abieritis: et in ciuitates ſamaritanoz ne intraueritis Ite potius ad oues que pierunt domꝰ iſrael. Sic et ipſe dominus dixit Matth. xv. Non ſum miſſus niſi ad oues que perierūt domꝰ iſrael [guſta

bit cenam meā.] Paucissimi eñ de Judeis gustauerunt:ita q̄ numer̄ inter vocatos nō fecerūt sed p̄ seruis vocantibus sunt assumpti: et p̄ q̄dā semie messiōis future in die iudicij. Esa.j. Nisi dominus sabaoth reliquisset nobis semē: sicut Sodoma facti essem⁹ z q̄si Gomorra sīles essem⁹. Ps. lviij. Circūdūxit ciuitatē z famē patienē vt cancr: si eñ nō fuerint saturati z murmurabūt. Esa.lxv Ecce serui mei comedent z vos esurietis.serui mei bibent z vos sitietis. In Matth. aūt.xxij. redditr Ratio Ubi dicit: Nuptie q̄dē parate sunt:sed qui inuitati erant nō fuerūt digni:q̄ se indignos effecerunt p̄ incredulitatē:sicut iam dictū est.

i Bant autē turbe multe cum eo.et cōuersus dixit ad illos Siquis venit ad me z nō odit patrē suū z matrē z vxorem et filios z frēs z sorores:adhuc aūt z aiam suā: non pōt meus esse discipul⁹.

Dic ostendit quale impedimentū prestāt temporalia carnaliter dilecta ad sequendū eum. Dicit aūt Duo circa partē istam. Quor. Unum quidē est q̄s euangelista ostendit Qualiter ventū est ad hanc doctrinā. Secūdū aūt est Doctrina ipsa. De Primo dicit. Ibant autē turbe multe cum eo.] Et ideo habēs occasionem vt multi proficisset dixit ea q̄ erant perfectionis. Joā.vj. Seḡbant cū turbe multe quia videbant signa sup bis q̄ infirmabant. Ibant aūt m̄ta Quidā p̄p verba. Multi aūt p̄ter signa. Joan.vj. Verba vite eterne habes. Joā.vij. Nunq̄ sic locutus est homo vt iste loquit. Multi aūt etiam ibant p̄ter tempora aliū amorē: quia aliq̄ refiebant ab ipso. Quidā eñ cum ipso inuitabant.et ideo vt affectū oim a tēpora relucrat reuocaret: dixit ipa. Et istud significat modus loquendi cum dr [et cōuersus ad eos dixit.] quia Directio docentis ad audientē: multū facit ad impressionē sermonis. Cōuersione eñ corporis: docuit eñ illos cōuerti ad ipm. Tertiū.v. Cōuerte nos dñe ad te z p̄uertemur:innoua dies nostros sicut a p̄ncipio. Psal.lxxxv. Conuertere dñe aliquātulū z deprecare sup seruos tuos [Siquis venit.] Duo dicit. Intentionem veniēdi.et Impedimenta. De p̄mo dr [Siquis venit ad me.] hoc est venire intendit, sicut oēs saluandos venire oportet:q̄ aliter nō intrabūt per ostium qđ est ipse christus:q̄ ipse est forma intrādi. Ps.xxxij. Venite filij audite me:timorē dñi docebo vos. Ecclī. Ap̄r opinḡte ad me indocti:et cōgregate vos in domū disciplie. Quicūq̄ ergo sic p̄ disciplinā christi venit ad christū [et non odit.] Sepē h̄ q̄ posnit odienda p̄ter que carnalit diligunt quecunq̄ carnaliter diligunt. Hec autem sic accipiunt. Zut eñ carnalis dilectio est in homīe: Zut in sibi coniunctis. Si est in ipso tunc est ille qui diligit aiam suam. Si est in sibi coniunctis: Zut est in sibi conjuncto ad nature in specie saluationē. Et sic diligit vxor. Zut in sibi coniuncto fm individualis naturę dilectionem. Et hoc est Tripliciter fm relationes originis actiue aut passiue. Passiue q̄dē Dupliciter. Seḡ fm relationē ad eos a quibus ducim⁹ originē. Zut latcraliter fm eos qui ab eisdē originem passiuam ducūt nobiscū. Et p̄mo q̄dē modo se p̄ter sicut agens: z Mater materiam ministrans. Scōo aūt mō sunt frater z soror. Scōz generationē actiuā cōiungunt nobis filius z filia Et p̄ter hec septem diligibilia diligit q̄cquid carnaliter diligit. Pecunia vo vt dicat Xristoſ. nō diligit p̄ter se: sed quia fidei ustor est future necessitatis in nobis vel in cōiunctis accepta. Dicit ergo [et non odit.] Non q̄dem naturam sed vitiū in quo est pater. Pater eñ b dicit terren⁹ portans imaginē terreni patris:in trahendo nos ad peccatū. j. Cor.xv. Qualis terren⁹:talis z terreni. Eze. xvj. Radix tua z generatio tua de terra chanaan. pater tuus amorreus:z mater tua cethea: z in die ortus tui non est p̄situs vmbilic⁹ tuus. Chanaan seruitutis addict⁹: est qui (sicut dicit Joan.viij.) ser uus est peti qui ex patre diabolo est z opera illius vult facere. Zmorre aūt amaricans interp̄at. Et significat eū qui ex cōtemptu z superbia dulcem fm naturā patrē celestem, p̄uocat ad amaritudinē. Cerbea aūt insaniens:concupiscentia significat q̄ est ignominiosa mater. Et in talibus vicijs epistēcos: non honorare sed odire debem⁹ patrē z matrē. dicentes cū Moyse Deut.xxxiij. Qui dixerunt patri suo z matri sue:nescio vos.et fratribus suis: ignoro illos:et nescierunt filios: hi custodierūt eloquium tuum et pactum tuum seruauerūt. Sic igit odiendus est pater z mater. Sic eñ pater fouet peccatū in filio q̄s filius a patre contrahit. et mater nutrit corruptionē quam generādo transfudit in natum. Nisi eñ sic exponat: tunc contrariū erit ei q̄s dicit Exo.xx. Honora patrē et matrē vt sis longeuus super terrā. Tob.iij. Honorē habebis matrem tuc omnibus diebus vite tue. Semp eñ memīsse debes quāta passa sit p̄ter te in vtero suo [et vxorem.] Hoc est cōiunctū fm saluationem nature in specie:cum homine indiuidua vitam ducentes. Et q̄s plus est:individue vite consuetudinem. Est aūt vxor illa odienda q̄ nō vult cohabitare nisi in cōtumelia creatoris: vel vbo:vl op̄: vel vtroq⁹. Hoc eñ sic dr Mat.xxiij. est vna d illē qñ duo sunt in lecto vno:et vnus assumet.seq̄ vir bonus:alter relinquet: hoc est vxor mala. Eccles. vij. Inueni amariorē morte mlierē que laqu⁹ venatorū est. Sicut in vicio Job odiuit vxorē suam qñ dixit Job.ij. Quasi vna de stultis mulierib⁹ locuta es. Eccl.xxvj. Sicut boum tugū q̄s mouet: ita et mulier nequā: qui tenet illam quasi qui apprehendit scorpionē. Talis ergo mulier odienda est. Qui vellet illam diligere in vicijs (Cum nō possit esse dilectio nisi similiū) oporteret q̄ sibi similis efficeretur [et filios.] in quibus etiam filie intelligūtur: quia Masculinū concipit femininū in grāmaticis. Et iterū intelligunt per hoc filij contumaces: monita boni patris non audientes. Sicut dicitur Deut.xxj. q̄ tales filij a patribus ad iudicū producendi sunt et lapident. Prouerb.x. Filius sapiens letificat patrē:filius vo stultus mestitia est matris sue [et fratres et sorores.] qui contra

deum viuunt:neq; redire volūt. Quia illi alieną verunt se a summo patre celesti.et ideo qz negauerūt illum:fraternitatē nobiscū habere nō possunt. Pſ.xvij. Filij alieni mentiti sūt mihi:filij alieni inueterauerunt z claudicauerunt a semitis suis. Isti sunt de quibus dr Osee.j. Facite filios fornicationū quia fornicans fornicabit terra a domino. Et iō illi nō sunt fratres aut sorores.qz Nulla fraternitas ei⁹ est q negat patrem deū z vterq; matris ecclesie. Pſ.lvij. Alienati sunt a vulua:errauerunt ab vtero:locuti sunt falsa. ¶ Adhuc aūt z aiam suam ¶ hoc est animalem vitā suam. qz Anima dr ab animare. Que sp est In cōcupiscentijs sensibilū contra bonos mores:et in phārastic; rōnib⁹ contra fidē. De cōcupiscētijs dr Eccl.xviij. Si pstes anie tue cōcupiscentias suas:facie te in gaudium inimici tui. De phantasijs z fidem dr.j. Loq.ij Animalis hō nō capit ea q sunt spūs dei Stulticia em est illi quia spūaliter examinat. Joan.xij. Qui amat aiam suam perdet eam: z qui odit animam suam in hoc mūdo:in vitam eternā custodiet eam. Hec est animalitas siue bruralitas in hoie contra nue destruēda.qz Quāto magis destruit: tāto magis bonū rōnis z intellect⁹ construit. et hoc est humanitas.et Quāto magis animalitas cōstruit: tāto magis destruit bonū hūanū. Pſ.xlviij. Dō cum in honore esset nō intellexit:comparat est iumētis insipientib⁹ z similis fact⁹ est illis. Dan.iiij. Loz hominis tollat ab eo:et eo? fere dek a. Sic ḡ ista sunt odienda. Et q nō sic odit ¶ non potest me⁹ esse discipulus ¶ Cause aūt sunt.quia Discipulus est q disciplinis magistri est imbut⁹.et cū tota disciplina chīi sit de fide z moribus:et amor carnalis ad se ipsum:vel ad suos:ad bis auertāt:nō pōt esse discipulus chīi q talem habet affectū. Ad disciplinā em chīi Quinq; exigunt q⁹ bus affect⁹ carnalis cōtrariat. Quoz. Primū est Congregans tot⁹ anie ad audiendū pepiendū. Eccl.lj. Approprinate ad me indocti:et congregate vos in domū discipline. Beñ. xlix. Congregami filij israel congregamini z audite israel patrē vestr. Nec aūt q dicta sunt: carnaliter dilecta:dissoluunt mentē z disggunt. Secūdū autem est Totus intellect⁹ būllatio z inclinatio ad accipiendū q̄cq audit sine omni contradictione. Deut.xxxiij. Qui approprinquant pedib⁹ eius accipiunt de doctrina eius.hoc est:q se ad pedes būlliant. Pſ.xliij. Audi filia z vide z inclina aurem tuam qz cōcupiuit rex speciem tuā. Non aūt būliatur ille qui affect⁹ carnalis auertit. Unō sequit: obliuiscere populū tuū z domū patris tui. Tertius aūt est Veritat⁹ ꝓhoz. chīi pfecta retentio. Jo.viij Si vos pmanseritis in sermone meo:vere discipuli mei eritis:et cognoscetis veritatē:et veritas liberabit vos. Nec aūt oia que dicta sunt natiuitate(al⁹ vanitatem)et falsitatē fugerunt. Quartū est Dilectio tā discipline q̄ magistri q̄ etiā ꝓdiscipuloz. Joā. viij. In hoc cognoscent oēs q uia mei estis discipuli si dilectionē habueritis ad inuicē. Nec em Dulcitio vera est vt dicat Hieronym.in prooemio galeato: vbi illa necessitudo est z chīisti glutino copulata: quam non pſentia tm corpoz: quam nō subdola et palpans adulatio:sed chīisti nectit amor z diuinaq; scpturaz studia conciliant. Quintū est Mānsuetū esse ad audiendum. Jaco.j. In mansuetudine suscipite insitū verbū q̄ potest saluare aias vras. Hebre.vl. Rogo vos fratres vt sufferatis verbū solacij. Hec aūt que inducta sunt:et dilectionē veram euacuant:et mansuetudinē destruunt. quia Seruo audit⁹ penitus est aduersarius eorū. Iste igitur sunt cause quare iste affect⁹ impedit venire ad chīistum. et ideo euacuant suū discipulatū. qa Nullus venit ad ipsum nisi discipulus.

## e Et qui non baiulat crucem suam z venit post me:nō potest meus esse discipulus.

Dic tangit Qualiter venit ad chīistū. Et tangit Tria. Unū quidem q̄ est Similitudinis z conformationis. Secundū aūt q̄ Imitatiōis z insecutionis. Tertiū aūt q̄ est pfectiōis z cōsummatiōis. Primū est q̄ dicit ¶ Qui nō baiulat crucem suam ¶ In Primo hoz dr Quinq;. Quoz. Unū est Accedēs ad ea que dicunt. Et hoc ē Crucem tollere. Secundū q̄ dicit est Crucē baiulare. Tertiū est Crucē cruciatum cōmunicare. Quartum aūt est Suā crucē facere(al⁹ ferre)et nō alterius. Quintū aūt est hoc consequēs Crucī chīisti et passiōib⁹ cōmunicare. In Primo aūt horū adhuc Duo sunt. Scz Crucis acceptio,et Crucī exaltatio. Crucis q̄dez acceptio chīisto nos cōfigurat Et hoc fit q̄n cruciatus chīi in penis: animalitatis z carnalitatis domādis z mortificādis nobis accipimus in voto vl penitēa. Sic configurat⁹ fuit Xp̄us Phīl.ij. Configurat⁹ morti eius si quo mō gueniam ad resurrectionē que est ex mortuis. Rhoma.vj. Cōplantati sumus similitudini mortis eius. Quando em vitia et animalem vitam in nobis extinguimus:ieunijs z abstinentijs delectatiōnium:spe gloxie resurrectionis:tunc cruci chīisti cōfiguramur. Bal. vlt. Decetero nemo mihi molestus sit.ego em stigmata dñi mei Jesu in corpore meo porto. Bal.ij. Chīo cōfix⁹ sum cruci. Bal. v. Qui sunt chīisti:carnem suam crucifixerunt cū vicijs z concupiscētijs. Qui em sic crucifix⁹ est:nihil carnaliter diligit.ij. Loz.v. Itaq; nos ex hoc neminē nouimus sm carnem. etsi cognouimus sm carnē chīm:sed nūc iā nō nouimus. In his talib⁹ totus carnis affectus extinctus est:et vitute spīrit⁹ in deo z spūalis affectus. Tollere aūt crucē est exaltare in se chīisti passionē ab omnib⁹ terrenis. z oia trahere ad spūalem affectum. Joā.xij. Ego si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipm. Hoc em non chīist⁹ fecit in se solū:sed quotidie facit in mēbris. Pſ.xx. Exaltare dñe in virtute tua. hoc est:in virtute crucis in q̄ vicisti peccatū z diabolum z carnē z mundū. Sic Num.xxj. Moyses fecit serpentē eneum z erexit eum in palo:et qui aspexit eum saluabat a morsib⁹ venenator. Serpens em eneus figurā habet serpentis z non venenum. Et hec est prudentia Spiritus:erecta z exaltata in palo crucis:sanans a venenato morsu prudentie animalis:que est diabolica. Qui em aspicit ad spūm exaltatum non curat:et excludit venena

# Capitulū.xiiii.

reptiliū que ventre ꝛ pectore repunt ad delectabi/lia terren oꝝ. Heū.iij.fm Septuaginta: pectore ꝛ ventre reper in cogitatōe turpitudinis ꝛ polluti/ne carnalis delectatōis. Joan.iij. Sicut exaltauit Moyses serpentē in deserto:ita exaltari oportet fi/lium hominis in se ꝛ in membris. Tertium autē est Crucem baiulare.hoc est:portare Non q̄dē in an/garia Sicut Simon cyrenęus Lu.xxiij. Neq; in su/ppliciū eīm Sic fecit latro reprobatus.Sed sic in gaudio ꝛ pfectu cōtinuo fecit christus. Joā.xx. Exiuit in eū locum qui vocat golgata baiulās sib/i crucem. In exitu eīm pfectus significat ꝓtinꝰ. In baiulatione aūt gaudiū. De effectu crucis qui est redemptio ꝛ gloria consequēs redēptōem He/bre.xij. Aspicientes in autorē fidei et cōsummato/rē Jesum q̄ ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucē cō/fussione cōtempta: atq; in dextera sedis dei sedet. Sic Exo.xij. filij israel sub signo sanguinis pfecti sunt de Egypto:ad terrā tendētes ꝓmissionis. Sic dicit Aplꝰ Heb.xiij. Jesus vt sanctificaret p sanꝝ sanguinē populū:extra portam passus est. Exeaꝝ/mus igit ad eum improperiū eius portantes. Cru/cem aūt debemꝰ baiulare Ut toti in ea simꝰ distenti: Ut tote extremitates sint expasse: Ut manibus et pedib⁹ simus cōfossi: Ut latere apto simꝰ lanceati: Ut ab omnib⁹ huius mūdi rebus simꝰ denu/dati: Ut toto capite spinosi: Ut toto gustu fellea sumus amaritudine infusi: Nihil glorie habentes nisi in solo titulo crucis. Est aūt crucis distensio: nostri ad chīm fm virtutem exēplo. Phī.xxj. Dinu/merauerunt omnia ossa mea.hoc est:nimia distē/sione dinumerabilia fecerūt. Et hoc fit q̄ndo nos sic ad deū distendimus vt omnia nostra in nobis dinumerent q̄si vnum membrū solū a cōpage alte/rius p altero festinet ad chīm. Dañ.x. Dñe in vi/sione tua solute sunt compages mee: et nihil in me remansit virtū.quia totū ad te est distēsum ꝛ exten/tum. Expassis aūt extremitatib⁹ sumꝰ in ampli/tudine charitatis omnes amplexātes. Esa.lxv. To/ta die expandi manꝰ meas. Psal.cxl. Elevatio ma/nuum meaꝝ sacrificiū vespertinū. Sacrificiū autē in victima vespera in fine mūdi oblatus(al's obla/tum)est christus in cruce.Sic expandit se ꝓpheta magnus in opere ꝛ sermone sup puerum mortuū et reuiuiscit.hoc est:sup spīm.iij. Reg.iij. Lon/gissi aūt manibus ꝛ pedib⁹ sumꝰ p fossiū (al's fossurā) operū ꝛ affectuū:p verbū nos cruci affig/ēs ꝛ imobiliter in ea retinēs. Ecce vl. Verba sa/pientū sunt q̄si stimuli: ꝛ q̄si claui in altis siue p/fundum defixi. Esa.xlj. Exfortauit eum clauis vt non moueret. Zbach.iij. Cornua in manib⁹ eius: ibi abscondita est fortitudo eiꝰ:ante faciem eiꝰ ibit mors:egrediet diabolus aīi pedes eius. Et vt di/cit Beda Figura grammatice est in cōstructione: quam greci dicunt hypallage. Et est sensus. Ma/nus eiꝰ christi ꝛ mēbra eoꝝ:sunt in cornib⁹ crucis:vicz affixe. Et ibi absconditꝫ omnis fortitudo hois vt dei virtus appareat. Et ideo:virtute diuina aīa fa/ciem sic in cruce cōfixi:vadit mors.et stimulꝰ mor/tis peccatū. Et ante pedes sic stantis:egredit ꝛ cōs/terit diabolus. Sic latere lanceati: et vulnerati per charitatē dei:stamꝰ exhibiti: dicētes illō Lan/tic.vj. Vulnerata charitate ego sum. Et illō Lanc. v. Nunciate dilecto q̄a amore langueo. Lupinus eīm tunc dissolui ꝛ esse cum christo: multo magis melius. Phil.j. Eoq; transiuerberauit nos gladi/us quem in corpore sensit christus in anime intimis. Sicut dicit Luc.ij. Tuā ipsius animā pertransiuit gladius. Et illud Job.xvj. Circūdedit me lanceis suis:cōuulnerauit lumbos meos: et concidit me vulnere sup vulnus. Ab buꝰ mūdi cētā omniꝰ ve stitu sumꝰ denudati:ita q̄ de suo nihil inueniat in nobis mundus:dicentib⁹ cum beato Job.j. Nu/dus egressus sum ex vtero matris mee:nudus re/uertar illuc. Cum nuda veritate nudi pendentes. Nihil palliationis vl' dolositatis hītes (que sunt mundi vestimenta) Vel etiam excusatōis in pec/catis:que sunt pizomata q̄ sibi ꝓmi peccantes ad/hibuerunt Heū.iij. Esa.xx. Sicut ambulauit ser/uus meus Esaias nudus ꝛ discalceatꝰ (qui est fi/gura chīi) ita nudi cum christo pendeamꝰ cruce.

Toto aūt capite spinis sumus suti(al's birsuti) quando a nostra mente que caput est anime nun/q̄ recedit asperitas passionum:et spinarū christi: cuius nos causam dedim⁹ per peccatum. Thren. iij. Recordare paupertatis: mee transgressiōis: ab/synthij ꝛ fellis. Et sequit. Memoria memor ero ꝛ tabescet in me anima mea. Ista eīm sunt aculei spi/narū:in quos supnum per passionem cecidit ver/bum:et quo ad vitam naturalem in cruce suffoca/tum.Sic implemus quod dicit Lañ.iij. Egredi/mini mente:et contemplatiōis recordatōe filie hie rusalem ꝛ videte regem Salomonē in diademate quo coronauit eū mater sua synagoga. Sic Ge/nes.iij. Terra quam operari sumꝰ spinas ꝛ tribu/los germinauit christo. Sic Hal.iij. Ante nostros oculos christus ꝓscriptus est.in nobis crucifixus hoc est:in causa nostra. Toto aūt gustu felluti su/mus in amaritudine anie nostre:recogitantes q̄/liter christum sitientē salutem nostram:acето ꝛ fel le potauim⁹ nostroꝝ peccatorū. Deut.xxxij. Vua eorum vua fellis ꝛ botrus amarissimꝰ:fel draco/num vinum eoꝝ. Nihil aūt habemus gloriē nisi in titulo crucis Si sc̄i cum Jesu participes su/mus salutis: Si cum Nazareno:floreamus Flo/re vtutis:in Spe crucifixi de beatitudis:et Odo/re optime fame laudabilis:et Pulcritudine bone ste cōuersationis. Si cum Rege regū:regnū adi/piscamur iustitie decoris. Si cum spūalibus Ju/deis(qui in spū non in littera sunt)confessionē ha/bemus veritatis ꝛ diuine laudis. Joan.xix. Scri/psit aūt Pilatus titulum Jesus Nazarenꝰ Rex Judeoꝝ. Ideo dicit Hal.vj. Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nostri Jesu christi per quem mihi mundus crucifixus est:et ego mundo. Hāc aūt crucem quilibet debet facere[suam] Ut ad men/suram virium suarum.quia Qui plus potest:de/bet portare grauius.et qui minꝰ potest:debet por/tare minus. Jta tamē q̄ quilibet porter. Matth. xvj. Si q̄s vult post me venire abneget semetipm et tollat crucem suam ꝛ sequat me. Est etiam dlio modo[sua]hoc est sibi debita. Et tunc iterū crux est inequalis.quia Unꝰ plus debet q̄ alter fm q̄ plus ꝛ minꝰ peccauit. Lanc.j. Fasciculus myrrhe

dilectus meus mihi inter vbera mea cōmorabit. Fasciculus eñ est inter vbera quando ad portionem debitā peccat; amaritudo christi portat. Est Tertio modo vniciq; rollenda crus sua: quando fm cōgruitatē; pſone cōmensurat. Magis enim de cruce debet apparere in Vicario chri q̄ in alijs Et magis in Patriarchis z Episcopis q̄ in alijs Et magis in Prelat; q̄ in subditis: fm q̄ christi locum tenent maiorem vel minorem. Nume. xxv. Tolle cunctos pncipes populi z suspende eos cōtra solem in patibulis vt auertatur furor meus ab Israel. Nisi eñ in cruce sua sit princeps populi: nō auertet furor domini. Sic ergo gliber suspēsus sit vt dicat illud Job. vij. Elegit suspendiū ania mea et mortem ossa mea. Ut quieq̄ roboris est in homine ad peccatū moriat. Sic eñ id qđ consequēs est: habebimus. hoc est: cōmunicatiōes christi passionū. j. Pet. iiij. Cōmunicātes chri passiōib; gaudete: vt in revelatione glorie eius gaudeatis exultantes. Sic eñ cōmunicatione passionū intram⁹ cum christo in regnū. Ap̄e. xxiij. Sic oportuit pati christum z ita intrare in gloriam suaz. Sic Eze. ix. signat thau sup fronres viroz gementiū et dolentiū vt liberent a pcussore. Sic clamat in Apocal. vij. Nolite nocere terre z mari neq; arboribus q̄ adusq; signemus seruos dei in frontib; eoz. Ibo dicit Petrus. j. ca. iiij. Christo igitur passo in carne: et vos eadē cogitatione armamini. quia q̄ passus est in carne desist a peccatis: vt iam nō hominū desiderijs sed voluntati dei quod reliquū est in carne viuat temporis. Colo. ij. Mortui eñ estis et vita vestra abscondita est cum christo in deo. et

B.2 venit post me. Hoc est imitationis z pfectionis. Venire eñ est motus pfectionis ad christum Bd(cals Post)christū aūt venire est humiliari ab ipso z eum imitari. Notanť igit in hoc Quinq; Venit eñ post christum sicut post exemplar. Venitur post ipm sicut post ducem. Venit post ipm quia non possumus vsq; ad ipm: et ideo humiliati seq̄mur ipsum. Venit post ipsum imitādo ipm Venit post ipsum cōsequendo ipm et gloriā ipsi⁹

De Primo q̄dem dicit Joan. xiij. Exemplū eñ dedi vobis vt quēadmodū ego feci vob: ita et vos faciatis. Hebre. xiij. Vide omnia facito fm exemplar quod tibi in monte monstratū est. Hocidem dicit Ero. xxv. Ita voluit imitari non chīm q̄ dixit Hebre. xij. Respicite eū q̄ talem sustinuit a pcussoribz contradictionē vt nō fatigemi animis vestr; deficiātes: nōdū eñ vsq; ad sanguinē restitistis aduersus peccatū repugnantes. De Secūda Duc̄ dicit Mich. ij. Ipse ascendet pandens iter añ eos Deus. xxiij. Dominus solus dux eius fuit: et non erat cum eo dur alienus. Psal. lxxij. Tenuisti manum dexterā meā z in voluntate tua deduxisti me et cum gloria suscepisti me. Esa. lxij. Sic eduxisti populū tuum vt faceres tibi nomē glorie. De bus militare aūt sequendi eum quia non possum⁹ vsq; ad ipsum Dañ. ij. Et nūc seq̄mur te in toto coz de nostro z timemus te ne confundas faciem nostram. Hoc signatū est in Principe Apostolorū pfectissimo De quo dicit Matth. xxvj. Pet⁹ vo sequebat alonge: quia Comitari nemo potest euz qui omnes pcedit. Psal. xviij. Exultauit vt gigas ad currēdā viam: a sūmo celo egressio eius. Prope etiam sequi: non est q̄ possit. Job. xxvj. Omnes qui vident eum intuent⁹ pcul. Sequunt ergo alōge vestigia vestigia eius. Job. xxiij. Vestigia ei⁹ secutus est pes meus: viā eius custodiui. De Quarto aūt quod est Sequi ipsum: imitādo ipsum: dicitur Hiere. ij. Recordatus sum tui miserās adolescentiā tuā: quādo secuta es me in deserto. Sic Joan. xxj. dixit dominꝰ Petro: Seq̄re me. Mar. iiij. Venite post me. De Quinto aūt modo consequitur pmū et gloriē cum ipso Matth. xix. Ecce nos reliquim⁹ omnia z secuti sumus te: Quid ergo erit nobis? Respondens Jesus dixit. Amen dico vobis q̄ vos qui secuti estis me: centuplum accipietis z vitam eternam possidebitis. Osee. vj. Viuemus seq̄mur: q; vt cognoscamus dominū. Isti ergo intrant in gaudium cum christo. Et hoc est qđ dicit: et venit post me Non potest meus esse discipulus Quomō efficeret enim discipulus eius: quē in doctrina non imitaret? In Quatuor. In Forma seq̄ viuendi. Dicit Apl's Phil. iij Ambulate sicut habetis formam nostrā. ij. Cor. vij. Lapite: nos neminē lesimus: neminē circūuenimus: neminē corrupim⁹. Hoc est Habere formam vite nostre. In forma aūt doctrine: Ut eadē doceat que magister docet. j. Corinth. j. Idipsum dicatis omnes: et non sint in vobis scismata. j. Corinth. xj. Ego eñ tradidi vobis qđ z accepi. Eze. ij Verba mea loquer; ad eos. Job. xxix. Verbis meis nihil addere audebant sed stillabat sup eos eloquium meū. De Modo probationis qui est per exemplū Rhoma. xv. Non eñ audeo loqui aliqđ eorum que per me nō efficit christus. ideo dicitur Testimoniū. quia per facta testificant. Psal. xcij. Testimonia tua facta sunt credibilia nimis. Nec hic. ij. Ab his qui audierunt in nos contestat⁹ est testimoniū phibente deo signis z portentis z varijs virtutib; z spūssancti distributiōibus fm suam voluntatem. Psal. cxviij. Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea. In forma etiam, pmissionū magistri: oportet discipulū conformari magistro. quia aliter doctrina finem non haberet. Promittit eñ omnis artifex finē doctrine siue congruentem. Sicut Magister moz promittit pfectionē felicitatis: et Doctor fidei promerit beatitudinē patrie. Sicut christus dicit Joan. xij. Si quis mihi ministrauerit honorificabit eum pater meus qui est in celis. Ideo dicat discipulus christus. Ut vbi ego sum: ibi z vos sitis. Hoc est in beatitudine patris. Ibi eñ erimus pfecti: et non ante: Ubi omnia videbimus in facie dei. Tunc eñ experiemur qđ dicit christus Matth. xxj. Unꝰ est eñ magister vester qui est in celis. Istum aūt discipulatū non consequit nisi qui in cruce sequitur christum. Et hoc est qđ dicat, nō potest meus esse discipulus.

q Uis eñ ex vobis volēs turrim edificare: nōne prius sedens computat sumptus qui ne

cessarij sunt: si habeat ad pficiendum: ne postq̄z posuerit fundamētum ⁊ non potuerit perficere: oēs qui vident incipiāt illudere ei. dicentes: quia hic homo cepit edificare et non potuit consummare.

Hic ostendit donum Perseuerantie qđ est vltimū istius doctrine. Dicit aūt Tria ꝺ: Qualiē sēz vires ꝓportionande sunt ad pseuerantiā. Secūdo Qualiter aliqs se debet ꝓparare ad pseuerandum Et Tertio ḡnaliter ostendit qui non pseuerant. Ad primū inducit Duo exempla. Quoz primū est de turris edificatiōe in ꝓportione ad sumptus. Secundū aūt est de volente cōmittere bellum cū Rege aliquo ⁊ ꝓportione virium ad occurrendū. Circa primū dicit Quatuor. De Propōsito sēz volētis edificare turrim. De Computatiōe expensarū De Prouisione pfectionis edificij. De Timore illusionis si non posset cōsummare qđ incepit. De primo igit dicit Tria. Propositum edificantis. Magnitudinē edificij. ⁊ Diligentiā et fortitudinem operis. De primo horū dicit Quis enim ex vobis ¶ Q.d. Rarus. Glosa aūt illud legit remissiue Sic. Quis ex vobis: hoc est: aliqs ex vob. quia nō omnis homis est ista pfectio. Cum enim duas similitudines inducat ḃ dñs. Unam inducit fm altitudinē contemplationis. Alteram autē inducit fm pfectionem actionis. Et de turre q̄dem inducit fm contemplatiōis pfectionez. De proposito igitur talis edificū dicit Quis ¶ hoc est: aliquis volens ¶ hoc ꝓponens edificare ¶ hoc ipm em bonū ē ꝓponere erigere edificiū: spūalē (alis spiritualē) iij. Reg. vij. Quia cogitasti edificare domū nomi meo: bene fecisti hoc ipm mēte gtractās. Propositū em boni: cōducit ad boni operis inceptionem. ij. Reg. vij. Ofic qđ est in corde tuo fac. quia dominꝰ tecum est. Sicut em dicitur est in ps. lxxv. Quoniā cogitatio homis confitebit tibi: ⁊ reliquie cogitatōis diem festū agent tibi. Cogitatio em dñi inchoat bonū: sed ꝓpositū ordinat ⁊ opus incipit et pficit vsq; in finē Turrim ¶ turrim ¶ Ecce Edificij sublimitas, Est aūt Turris dñi Multiplex Est em Turris Dauid. Est Turris eburnea. Est Turris libani. Est Turr vbez sponse. Est Turris gregis nebulosa. Est Turr ananebel. Est Turris fortissima nomis dñi. Turr q̄dem Dauid manu fort ⁊ aspectu desiderabilis: est turr Studij sacre scripture. In quam affectare debet vir sanctus ad videndū aspectu desiderabilem. De qua dicit Cant. iij. Turris Dauid edificata est cum ꝓpugnaculis: mille clypei pendent ex ea: omnis armatura fortium. Et hoc est Studiū vl meditatio sacrarū scripturarū Ex qua pendēt clypei insignia signis angelorū per reuelationes. Et armatura fortium. hoc est: gesta et virtutes patrum: q̄ fortia pro deo fecerunt. Turris aūt eburnea est de qua dicit Cant. vij. Collum tuum sicut turr eburnea. Collum em sicut sepe diximus: continuatio est capit cum corpore Et significat Mentē humanā; que nos capiti christo continuat: Que debet esse castitatis eburnee: vt non adulteret per phantasias vl rationes hereticas: sed castam cōcipiat fidē. Turris aūt libani est de qua dicit Can. vij. Nasus tuꝰ sicut turris libani que respicit contra damascum. Nasus em ꝓdorem habet vim discretiuā cōuenientis ab inconuenienti. Et significat mentis vim. Que: cōueniente veritatem diuinam: ab inconuenienti: mūdana vitate discernit ⁊ illā recipit: hanc aūt aspernat. Cantic. iij. Odor tuꝰ sicut odor thuris. hoc est: diuini cultus ⁊ deuotionis. Hec respicit contra Damascū. hoc est: contra peccatū sanguinis. quia Omne qđ est ex carne ⁊ sanguine feret in conspectu ipsius. Unde Cantic. iij. Odor eius vt libani. In quo monte semp est odor thuris. Turris aūt vbez est turris lactationis qua contēplās id qđ haurit contēplando: profundit. Uno q̄dem vbere lac candide veritatis. Alio aūt vbere consolationis: lac dulcissime delectatiōis et iocunditatis spūalis. Et de hac dicit Cant. viij. Ubera mea sicut turris. In vbere em doctrine: ascendit ignorans contra falsitatem ⁊ vanitatem. In vbere autem consolatiōis ascendit deiectus ⁊ desperās cōtra tristiciā ⁊ desperationem. Turris aūt gregis est turr custodie pastoralis cōmisse. De qua dicitur Mich. iij. Tu turris gregis nebulosa vsq; ad te veniet. Nebulosa em est hec turr ꝓter multas angustias custodiendi gregis. Tamen vsq; ad hanc turrim veniet dñs in potestate sua ꝓncipali. quia ipse est pastor bonus qui posuit animā suam pro ouibus suis: et pro quo grege mori dignatus est. Turris aūt ananebel est turris familiaritatis diuine in deuotione et secreto conscientie. q̄ Jnane bel gratus deo interpetat. Zach. xiij. Z turre ananebel vsq; ad excularia regis: et habitabunt in ea. et anathema non erit amplius. Habitatio em boni viri ⁊ grati deo: ꝓpingit ab elevatione turrita cōtemplationis ⁊ familiaritatis diuine: vsq; ad excularia regis. hoc est: vsq; ad expīssionem regalū ⁊ diuinoꝝ gaudioꝝ: que in secreto mentis ꝓstat deus. Unde alia interꝑtatiōe ananebel: cui dedit deus: interpetat. Jn his em mens boni viri inhabitat q̄tinus agendo in exterioribus anathema non incurrat. Turris aūt fortissima est turris spei nominis domini. De qua dr Prouer. xviij. Turris fortissima nomen dñi: ad ipsam confugit iustus et saluabit. Ps. lx. Esto nobis dñe turris fortitudinis a facie inimici. De Omnib his turribus dicit in Psal. cxxj. Fiat pax in virtute tua ⁊ abundantia in turribus tuis. Huiusmodi turrim pstitū edificauit dominus in vinea sua. Esa. v. Turrim edificauit dominꝰ in medio eius. Ista est ergo edificij sublimitas quam omnis bonus homo in virtute contēplationis vult ⁊ debet edificare. Et de hac edificatiōe dicitur Ephes. ij. Superedificati supra fundamentum apostolorū ⁊ prophetarū ipso sum ꝓmo angulari lapide christo Jesu in quo oīs edificatio cōstructa crescit in templū sanctum in domino: in quo et vos coedificabimini in habitaculum dei in spūsancto. Ad hoc em edificiū: diligentia magna exigit: vt super fundamentū forte (qđ ē fides christi) excelsi parietes ⁊ fortes erigantur per

spem:et tectum decentissimum(quod defendat totum edificium)altissime charitatis erigat. Et ideo subdit de huiusmodi structura dicens [Nonne
D.2 prius sedens cū.] Dicit aūt Tria. Diligentiam scz suppūtātis expensas necessarias. z Ipsam supputationem.et Causam tāditigentis supputatōis Dispositionē(alīs diligentiam)aūt supputant, describit per Tria. Per premeditationes difficultatis operis. Per quietē mentis:ne a computatiōe impediat.et Per ipsam computationē rationis. De dispositione supputantis dicit [Nonne prius] puenies Difficultatē:et Magnitudinē: z Ordinem:et Materiam operis:diligenti cōsideratōe. Sicut dicit in Psal.cxviij. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua. Hoc est: Primo cogitaui Qualiter cōuerterē:et tunc rōna diliter conuerti. Ps.lxxv. Meditatus sum nocte cum corde meo: et exercitabar z scopebā spūm meum. Omnē cīm nostrū actum difficilem debet pūenire consideratio:iuxta consiliuz Sapientis q dicit Eccī.xxxij. Omnia fac cum consilio: et post factum non penitebis. Unde z Dauid ante opus edificij pparauit expensas Salomoni cum repto edificare instituēret.ij.Reg.vlt.et.j.Paral.vicio. Difficile est cīm edificium diuinum quia est arca virtutem.et Magnum:quia est circa honestum. et in Materia pciosissimū:quia est circa gratiaz optimū.et Ordo sapientiam requirit:quia est ad ordinem celestium que occulta sunt hominibus nisi reuelentur. Unde.ij.Paral.ij. Domus quā edificare cupio magna est. Magnus est cīm dominꝰ deus noster super omnes deos. Quis ergo potest pualere: vt edificet ei dignā domū. In hoc aūt q dicat magnam esse:notat edificij magnitudinē. In hoc aūt q dicat:quis poterit pualere zc, notat operis difficultatē. Ordinem aūt habet:descēdentem de celo. Apocal'.xxj.a deo paratam sicut sponsam viro suo qō(alīs quē)etiam Regina saba mirabatur.ij.Reg.x. Materie autem pciositas describitur Esa.liij. Fundabo te in sapphyris: ponā tas pidem pugnacula: et portas tuas in lapides sculptos:et omnes termios tuos in lapides desiderabiles. Fundaf cīm in celesti conuersatiōe z inrentione. Propugnacula pinnarū accipit in viro re fidei operantis per dilectionem in omnibꝰ mādatis. Portarū introitus sculptos habet lapides qui chamahu vulgariter dicunt: in quibus quomodo(alīs qualiter) introuit Jesus z sancti eius est insculptum. Omnes aūt termini angulariē patrietes continentes:habent lapides desiderabiles. Hinc q̄dem virtutes Patriarchaz:et inde Prophetarū: In alio latere Apostolorū: et in quarto Martyrū:et in medio aliorū beatorū soliditates disponunf. Et sic turris erigitur. Igit sic premeditaf[sedens] hoc est quiescens magis a strepitu cordis q̄ corporis. Fragilitatis cīm passionibus Ire:ambitionis:acidie:siue tristicie:et inuidiꝰ: et cupiditatibꝰ:z illecebris gule:z scatebris libidinū nunq̄ prevalet vacare ad huius edificij consummationem:Sed anima eius inquieta ferf vt meretrix De qua dicit Prouer.vij.q̄ est vaga:garrula:quietis impatiens:non valens in domo consistere pedibus suis: Nūc foris:nūc in plateis: nūc in angulis. Cōtra quod dicit Aug'.j. Sedere in ciuitate z orare q̄ usq̄ induamī virtute ex alto. Et Aristoteles in Septimo Physicoz. In sedendo z q̄escendo fit anima sciens z prudēs. Thren.iij. Sed debit solitarius z tacebit z leuauit se supra se[cōputat] actu rationis[sumptus]virtutū[qui necessarij sunt] ad edificiū [si habeat] in facultatibus suis [ad pficiendum] tantum z tā excellens edificium. Et ex hoc accipitur q peccant qui pueros z puellas annos pfecte discretiōis nō habentes sed adhuc sub tutoribus degētes induc unt ad promittēdū z vouendū magna que postea soluere non possunt. Propter quod etiaz Aplus qui virgo fuit: votum virginitatis nulli imponē re voluit:sed beatitudinē celibatus pdicauit: relinquens vnicuiq; vt sm̄ q̄rium ageret consilium z deliberationem.j.Corinth.vij.j. aūt ad Timo.v plus dicit. Volo aūt iuniores nubere: filios procreare:matresfamilias esse:nullam occasiōem dare aduersario maledicti gratia. Turrim cīm alicuius edificare:non est:nisi sumptus virtutum habeatur ad consummationē. Dicit autem q̄dam Glo. Q̄ homo computat quando merita vel virtutes de quibus sibi constare est:pōderat. Sicut dicit Mar.v. et Luc.viij. Ego cognoui virtutem de me exisse. Si enim sic ad opandum virtus de aliquo egredit:ille sumptus habet virtutum. Sicut z Paulus.ij.Cor.xj.suas enumerat virtutes et expientias in tribulationibus in quibus nunq̄ cessit. Eccī.xlviij. Nomica diuites in virtute pulchritudinis studium habentes:et pacificātes in domibus suis. Aliter enim (sicut dicit glosa) edificaf edificium spirituale:et aliter corporale. Corporale cīm edificaf congregando diuitias corporales: et dispgendo spirituales. Spirituale aūt edificatur dispergendo corporales:et congregando spirituales. Et ideo in fine huius doctrine dominꝰ Concludit Q̄ nisi quis renunciauerit omnibus que possidet non potest esse meus discipulus. Quod non oīm est:sed pfectorum. Et ideo bene cōputandum est ante:si vires z virtutes sufficiant ad tantum edificium.j. Para.xxix. Opus grande est:neq; enim homini pparaf habitatio sed deo. Ego totis viribꝰ meis pparaui impensas domꝰ dei mei. Ubi autem rātus rex:tamerimus prophetat:rantus miles:tāstrenuus pugil qui z leonem et vrsū et gigantem straui:omnes vires suas expēdit ad sumptus congregandos:non sine magna deliberatione est assumendū a minoribus:debilibus:et pauperibus hominib. Dicat aūt periculum:qō aliter facienti sepe euenire solet:vt cautos nos reddat [Ne postea] In hoc autem paragrapho E 2
Tria innuit. Cōsideratam (alīs Incōsideratam) scz operis inchoationem. Generalē omniū irrisionem.et Irridentium confusibilem imperfectionem. De Primo dicit [Ne postea q̄s posuerit fundamentū] Fundamentum aūt est Inconsiderata magni operis inchoatio. Sicut Emissio voti Uel Solennizatio voti ad modum vite arduę et difficilis:que fundaf supra vitam inceptam:passionibus adhuc z tentationibus periculis

losis subiacentem. Fundamentum enī quod fundatur super inceptam vitam: ponitur super arenā De quo dicit Matth.vij. Similis est viro stulto qui edificat domū suam: et posuit fundamentum super arenam. Venerunt flumina: flauerunt venti et irruerunt in domū illam: et cecidit: et facta est ruina eius magna [et non potuerit pficere] Facile enim est incipere. Paruis enim expensis et paruis laboribus incipit opus. Sed perficere est difficile et magnis expensis opus vir consummatur. Et ideo dicit Eccl.xviij. Ante iudicium interroga teipm: et in conspectu dei inuenies spiritanominem. Ab altera parte si habet expensas et non audet incipere: pusillanimis reputat. Prouer.xxiij. Si dixeris: vires non supperunt. qui inspector est cordis ipse intelligit: et seruatorem anime tue nihil fallit. [Omnes qui viderint incipient illudere ei Ps.xxi. Omnes qui videbant me deriserunt me: locuti sunt labijs et mouerunt caput. Iste enī sunt inimici humani generis. Qui quīq ad hoc suadent vite excellentis ꝓpositū vt profundius pāpitēt in barathrum. Psal.xxxvij. Dum cōmouent pedes mei sup me magna locuti sunt. Et in figura huius: sermonem non intellectum et fm suam errorē opinionem inceptū: et non pfectum deriserunt: Matth.xxvij. dicentes. Vah qui destruit templū dei et in triduo illud reedificat. christus rex israel est: descendat nunc de cruce et credimus ei: Dixit enī: quia filius dei sum. [dicentes quia hic homo] Dicit incepit acsi esset deus: nō cogitans se esse hominē et infirmū et imperfectum. et ideo dicere debuit deo illud Psal.xxxviij. Imperfectum meum viderūt oculi tui. Et illō Sap. ix. Cogitationes mortalium timide et incerte prouidentie nostre. Et illud.ij. Corinth.iij. Non q̄ sufficientes simus aliquid cogitare a nobis quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex deo est. Et illō Job iij. Ecce qui seruiunt ei non sunt stabiles: et in angelis suis reppit prauitatem. Quanto magis homo putredo et filius hominis vermis: [cepit edificare] Matth.x. Non qui ceperit: sed qui pfecerit: perseueauerit vsq; in finem: hic saluus erit. [et non potuit consummare] Dicunt enī illud Luce.xiiij. Nunquid potuerunt edificare lapides de acernis pulueris qui combusti sunt: Et Infra. Edificent: Si ascenderint vulpes transilient murum eorum lapideum. Ita dicunt irridentes Id est quos habemus votor. stultor. persuasores. quia de acernis pulueri combusti pignem consuere concupiscentie: non poterimus edificare. ersi aliquid edificauerimus: vulpes demonia ce astutie transilient murum imperfectum quem insoliditate nouicia edificauimus: et demolient edificium. Luce.ix. Nemo mittens manum ad aratrum et respiciens retro: aptus est regno celor.

**Aut quis Rex iturus cōmittere bellum aduersus aliuz Regem: non sedens prius cogitat si possit cum decēmilibus occurrere ei: q̄ cum vigintimilibus venit ad se. Alioquin adhuc illo longe agēte: legationem mittens: rogat ea que pacis sunt.**

Secūda est Similitudo quā inducit de Perfectione actionis. In qua homo per exercitiū virtutum adquisitarum ad bellum venit: regnū dei violenter capere. Sicut dicit dominꝰ Matth.xj. Regnum celorum vim patit: et violenti rapiūt illud. Dicit autem Tria. Primo quidem Factum in quo similitudo attendit. Secōo aūt Diligentiā premeditationis et computationis virium et expensarum. Tertio aūt Fistutiā infirmioris: declinans fortitudinem aduersarij: per tractatū pacis. Circa Primū dicit Tria. Dispositionē ad bellum precedentis. Modum belli. et Fortitudinem aduersarij. De Primo dicit [Quis] hoc est aliquis [rex] Et ideo non interrogatur: sed remittitur legendum est. [Rex] Dispositio est eius qui ad bellum procedit. Si enī non sit Rex: nō debet ad bellum procedere: sed alium sequi in bello. Rex autē est qui se et alios regere ꝓualet in (alꝰ ex) regimine rationis. Esaie.xxxij. Ecce in iustitia regnabit rex: et principes in iudicio perunt. Non aūt est omnis Regis ad bellum procedere: et ideo dicit [quis] hoc est aliquis [rex] quia tales pauci sunt q̄ viribus et expensis sufficiant. Job.xxij. Nolo multa fortitudine contendat mecum: nec magnitudinis sue mole me premat. Job.ix. Nō iustificat homo compatus deo: si voluerit contendere cum eo: non poterit ei respondere vnū pro mille. [iturus ad bellum] Ecce Modus belli. Cuiꝰ Modꝰ est: vt homo semp in bello ꝓficiat. Et sic vadat in bello (quod est magnarū virtutum) Et semper in bello sit fortior: et non debilitet. Sicut dicit Deut.xj. Fortes facti sunt in bello: castra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Perpaucor. enī est: eos etiaz qui in bello moriunt: fortiores iterato ad bellū resurgere. Sicut quidam faciunt in bello domini: qui aliquādo cadentes vulnerati: iterum per penitentiam resurgunt fortiores. Tales sunt perpauci viri: summi Salomonis: qui lectulum eius ambiunt: omnes tenentes gladios virtutū: et ad bella doctissimi. Talis fuit et Josue qui sic ad bella agēda paratus fuit in senectute vltima sicut in robore sue iuuentutis. Sed non omnīū est hoc ꝓbum Multi enim debilitant et senectute. Sicut Asa: Qui in senectute doluit pedes: et mortuus in vnguentis meretricijs Qui a(alꝰ in)iuuentute multa bella domini laudabiliter peregit.iij. Regū.xv. Multi etiam vulneribus hostium debilitantur. Sicut Ochozias filius Athalie: et multi alij. Cōfortanr autem in bello perpauci: sicut dictum est Jos.j. Cōfortare et esto robustus [aduersus regem alium] hoc est: aduersum regem regū dominum. Quilibet enim qui violentia suarum virtutum nititur capere regnum dei (sicut dixim⁹) vadit cōmittere bellum aduersus regem celorum Job.vij. Militia est vita hominis super terram.

F 2

ij. Timoc.ij. Omnis qui in agone contendit non coronabit nisi qui legitime certauerit. j. Corinth. ix. Qui in agone contendit ab omnibus se abstinet. Tunc aũt hoc bellũ cõmittere vadit qui meritis suis se capere regnum dei psumit. [aduersus regem alium] christum. De quo dicit Esa.xx. Dominꝰ rex noster ipe veniet z saluabit nos. Hoc modo bellum cõmittere volunt qui dixit Hieremi. xij. Justus qdem tu es domine, cũ disputem tecũ verũtamen iusta loquar ad te. Sic bellum iniit cum deo Jacob Osee.xij. In fortitudine sua directus est cum angelo. ꝓualuit ad angelum z cõfortatus est: fleuit z rogauit eum. Gen.xxxij. Dimitte me aurora est. respondit ei: non dimittam te nisi benedixeris mihi. Et benedixit ei in eodem loco: et dixit ad eum. Si contra deum fortis fuisti: quanto contra homines prevalebis? Isti ergo sunt qui ad pie disputationis bellum cum deo procedunt: contra diabolum cum duabus manibus: vtraq; ꝓ dextera vtentes pugnant cum aioth. iudex qui defendit israel Judic.iij. [Nonne sedens prius cogitat] Hic describit sicut prius dispositionem sapienter cõmittere bellum intendentis. Et describit quid sapienter ꝑmeditat. Dispositionem aũt sapientis describit sicut supius a Tribus. A Meditatione opus ꝓueniente. et Ab ipa meditatione quiete: ne a meditatione impediatur. z Ab ipa meditatione. A ꝓueniente quidem meditatõe. qa dicitur Prouerb.xxiij. Vir sapiẽs fortis est: z vir doctus robustus z validus, quia cum dispositõe itur in bellum. et erit salus vbi multa consilia. [sedens] vt quiescens: a ꝑmeditatione non impediatur. Psal.cxlij. In factis manuũ tuarum meditabar. Et ꝑmittit. Memor fui dierum antiquorũ et meditabar in omnibus mãdatis tuis. qz Magna in talibus opus est deliberatõe. de ecemplis dei et sanctorum. Bellum em̃ dei magnum est: sicut dicitur Job.xl. Memento belli z ne adijcias
B.2 loqui. [cogitat] Ecce Computatio viribus ꝓportionata. [si possit cum decẽmilibus occurrere] Decẽmilia habet qui ꝑfectionẽ decalogi ducit in quadrangulũ Virtutum Cardinaliũ. quia decẽmilia faciũt quadrangulũ z non quadratũ Si ergo ꝑcepta in se ducanẽ vt cum gratia omnia impleanẽ que natura z lex ꝑcipiebat Et iterum in quattuor fortes ducanẽ vt omnia recte: fortiter: modeste: et prudenter impleanẽ: Tunc cum decẽmilibus: superatis in mente militib; deo occurrimus. quia opera que ꝑcipit decem in ꝑfectione nature ad centenariũ reducimus. Et hunc centenariũ in ꝑfectione Gratie z sermõis dei: in millenarium ꝓducimus. Et hunc millenariũ in quadrangulum virtutum cardinaliũ quadriformiter extendimus. Decem em̃ mandata dei in vtraq; tabula Decem aũt sunt in homine: in que mãdata ista sũt multiplicanda. Unum quidem est Simplicitas fidei. Secundũ aũt Cordis sinceritas. Tertium aũt Delectatio dei. Quartum aũt Innocẽtia ꝓximi. Quintũ aũt Beniuolentia similitudinis dei apud omnes. Sextum aũt Voluntas proficiendi ꝓximo. Septimũ Castitas apud semetipm. Octauum aũt Veritas sermonis ad omnes. Nonum vo Cõmunicatio sui ad omnes. et Decimum Mundicia cordis z corporis in omnib;. In oibus enim istis decem: omnia mandata dei: sigillatim multiplicanda sunt. z tunc centum ꝑficiunt ex decem. Si aũt ista centum iterata sigillatim in rectum: decies. Et in Forte decies. et in Prudẽs decies. et in Modestũ decies mlt̃iplicauero: Decim mille ꝓ quolibet multiplicabo Que sunt quattuormilia Quibus quattuor militib; si ꝑfectiones operum (que in se continet) addidero: decẽmilia militum instruo: quibus cum deo ad bellum quo regnum suum obtineam procedo. Sic ergo cõpuro. Sic em̃ dicitur Matth.xviij. qꝰ dominꝰ posuit rationem cũ seruis suis: z oblatus est ei vnus qui debeat decẽmilia talentoꝝ. [Et qui cũ viginti millibus venit] Dominus enim ad nos venit multiplicato (alꝫ duplicato) numero. Quia z nostra sua sunt: et ꝓpria affert: in quibus partẽ nõ habemus. Esa.xxvj. Omnia opera nostra operatus es in nobis domine. Et ideo Job.ix. Verebar omnia opera mea: sciens quia non parceres delinquenti. Iterũ duplicato nũero venit ad nos Qui omnia fecit ex charitate patr̃; z in charitate hominis: et nihil debuit. Nos autem omnia debemus et non ita ex charitate dei z ꝓximi sicut ex debito facimus. Luce.xvij. Cum feceritis hec oĩa: dicite: serui inutiles sumus: que debuimus facere fecimus. Et ideo non restat consilium nisi qõ subiungit. [alioquin adhuc illo] Rege nostro aduersario: in hac cõmissione belli [longe agente] ꝑ dissimulationẽ iudicij: quando adhuc scz sancti z iuuenes sumus. Eccl.xvij. Vivus et sanus confitebitur tibi. Esa.xxxviij. Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut z ego hodie Pater filijs notam faciet veritatem tuam. Sic em̃ implemus consilium Salomonis Prouer.iiij. Oculi tui recta videant et palpebre tue ꝓcedãt gressus tuos. Nos em̃ non possumꝰ ostendere nisi ꝑfectionẽ operũ vt dixim. Ille aũt forte etiam requiret ꝑfectionem intentionum. Et sic geminat sup nos viginti milia. Vl' forte cum nos opponim. facta: ille ꝓponet facta z passiones ꝙs sustinuit. Et sic numerũ contra nos militantium duplicabit. Et ideo optimũ consiliũ est: qꝫ illo sicut patientissimo adhuc longe agẽte ꝑ dilationẽ vindicte. Sap.xij. Bone spei fecisti filios tuos qz ñ vindicas ꝑ illo iudicas das locũ ꝑ penitentie [legationẽ mittes] Oĩonũ et lachrymarũ et Intercessionis suffragij sctoꝝ. Gen.xxxij. Mitto nũc legationẽ ad dñm meũ: vt inueniã gratiã in cõspectu tuo [rogat ea] ꝑ Legatos [que pacis sunt] Psal.cxxj. Rogate que ad pacem sũt hierusalem. Esa.xxvj. Dabis pacem nobis: pacem qz in te speraui. Hoc aũt fit misericordia superat tante iudicium: et nostros defectus ex suo munere et gratia supplente: Et dicente filio dei ꝓ nobis illud Genes.xxxj. Ego damnum omne reddebam: quicquid furti peribat a me exigebas. Nos autem dicentibus illud Mich.vj. Quid dignum offeram domino. Et illud Genes.xlviij. Quid respondebimus domino meo: aut quid loquemur: aut qđ iuste poterim. obtendere. Sic ergo duplex Similitudo ostendit meditandũ esse Sapienter:

tam de vita contemplationis q̃ de vita actionis in qua homo vsq; in finem valeat pseuerare. Et ideo dicitur. ¶. Petri.iij. Nolite peregrinari in feruore spūs q̃ ad tentatiõem vobis fit. ¶. Joan.iij. Nolite omni spūi credere. sed pbate spūs vtrū a deo sint. In talibꝫ enim verū est qđ dicit dñs Matt. xxvj. Spūs quidē pmptus est caro autē infirma Et in talibus quantū ad votuꝫ ꝓpterue ꝓnentie dicit apls. ¶. Corint.vij. Melꝫ est nubere q̃ vri. ¶. Pe.ij. Melius erat illis viam veritatis nõ agnoscere q̃ post agnitã retrorsũ conuerti ab eo quod traditũ erat illis a sancto mandato. Hoc est igit qđ p ista similitudines astruere intẽdit. Qualiē autē sine impedimẽto efficiamur discipuli: t pseuerare possimus: t turrim edificãtes: t sūmo regi occurrentes: pseqenter oñdit cum dicit.

## Sic ergo oīs ex vobis qui non renũciat omnibus que possidet: nõ potest meus esse discipulus.

D.2 Et est Conclusio ex inductis ꝓdusa: Similiter Generaliter: t Congruẽter. Dicit igit ⁊ Sic q̃ ⁊ Similit: cũ sine christo aliqđ diligat: tunc pfecti ſptus virtutũ nõ habent. ¶rouer.j. Animaduertet pabolã t interpratione eius: verba sapientum t enigmata eorũ. Si enim turra similitudinem inducã ꝙ ista accipiãt: tũc Turrim non edificat: nec Regi magno occurrere poterit: qui oia nõ relinqt. Turrim eni edificare est fastigiuꝫ pfectõis ꝓstruere. Sūptus ꝓparare: est ꝙ rutes p ciosissimas 2gregare. Legatos mittere est suffragia meritorũ optimoꝝ corã deo ꝓponere. t intercedẽtes sanctos q̃ de bonis dispũs refecti sunt p mittere. Pacẽ querere est recõciliationẽ ad deuꝫ obtinere. Et hec oia facũt discipulum chri esse. ⁊ Sic ergo oīs ex vobis ⁊ qui me sequi cupit. ⁊ qui nõ renũciauerit ⁊ Beda hic distinguit inẽ Renunciare t Relinq̃re. Dicẽ q̃ Renũciare ꝓuenit eis q̃ ita licite vtũr mũdanis q̃ possident: vt cũ mẽte tendãt ad cẽna Relinq̃re aũt est ꝑmõ pfectoꝝ: q̃ oia tpalia postponũt: t sol eẽnis inhiant. Et hec glo. multũ est ꝓtra eos q̃ dicũt oia nõ esse relinq̃nda. ⁊ oībus q̃ possidet ⁊ Et etiã affectũ possidẽdi ea q̃ habere posset. Un Bte. Multũ reliqt q̃ affectũ ad ea que habere possꝫ dimisit Mat. xix. Ecce nos reliq̃mꝰ oia t secuti sumꝰ te. Mat. iiij. Cõtinuo relictis retibꝫ t naui: secuti sẽ eũ. Nudũ eni christũ (q̃ exultat vt gigas ad currẽdã viã) onerat⁹ seq̃ nõ potit. Et tiõ volens insequi et ꝓsequi chm: nõ ad insipientia oia sua derelinquit. ¶ẽ. Ixvij. Quid eni mihi est in celo. t a te qđ volui sup terrã. ¶hil. iij. Que mihi fuerũt lucra hec arbitratꝰ sũ vt stercora vt chm lucrifacerẽ. ⁊ non potest meꝰ esse discipulus ⁊ Cã aũt qđ dicit Matth. vj. Nemo potest duobus dominis seruire. Et ibidem. Non potestis deo seruire t mamone: Quod ſpra lingua diuitias sonat. Et tiõ Discipulũ christi qui christo seruire intendit: diuitijs renunciare cõuenit. Sicut enim iam ante diximus Duobus intendere non possumus, discipulũ autẽ oportet intẽdere suo magistro,

## b Onuꝫ est sal. Si autẽ sal euanuerit in quo condietur? Neq; in terram: neq; in sterquilinũ vtile est: sed foras mittetur. Qui habet aures a udiendi audiat

Hic vltimo ostendit periculũ eorũ qui incipiũt christi discipulatũ t non pseuerant vsq; in finem. Dicit aũt Tria. Salis vtilitatem. Salis infatuationem. et Infatuati salis abiectionem. De Salis vtilitate dicẽ ⁊ Bonum ⁊ hoc est vtile. ⁊ est sal ⁊ Sup Matth. v. notauimus salis ꝓprietatẽ: t ad apostolicam gratiam adaptationẽ. Sal eñ cõdimentũ est ciboꝝ: sicut doctrina discipulorꝝ: t exprimentũ est cib

aliquando condiunt z impinguãt aliquos. Luce xij. Sine vsq; dum fodiam circa illam: z mittam stercora. Sed peccata Sacerdotũ sunt sacrilegia: et tãa abominabilia q; nullũ impinguãt. Sed adu runt per cõcupiscentiã simulta faciendi: et excecant in populo omne qõ est pietatis. et ideo cita in ster quilinũ non erit sal illud. ergo ad nihilũ valet [ni si vt mittatur foras] per excõmunicationẽ et degradationẽ: Precipue si per hereſim z scismata deprauat. j. Corinth. v. Auferte malũ ex vobisip̃s Dicre. liij. Furor dñi erat in hierusalem z in iudã Q̃usq; pciceret eos a facie sua. iij. Regũ. xxij. Irascebat furor dñi contra hierusalẽ z contra iudam donec pciceret eos a facie sua. Esa. xvij. Expellã re de statione tua z de ministerio tuo deponam te [z conculcetur ab hominibus] sicut vile quid abominatũ. Esa. v. Erit in cõculcationẽ z ponam eam desertam. Esa. vij. Erit in conculcationem pe dũ. Esa. xv. Ponam illum in conculcationem sicut lutum platearũ. Luc. viij. Conculcatũ est ab hominib⁹. Sic ergo penitus erit nocuũ z inutile

Et quia hoc ꝓcipue dictum est ad instructionem ꝓlatorũ: ideo reddit eos attentos dicẽs [Qui habet aures audiendi audiat] Per signifi cans auditum: Ut Iure ꝓpiant: z Audiẽdo intelligant: et Exaudiendo opere compleant. Heb. iij. Nõ profuit illis sermo auditus non admix⁹ fide: et his que audierunt. Quidam eñ obturãt aurem ne audiant: Sicut aspis venenata. Psal. lvij. Sicut aspidis surde z obturant aures suas que non exaudiet vocem incantãtiũ z venefici in cantantis sapienter. Quidã aũt audiunt z nõ intelligunt. Esa. vj. Exceca cor populi ne forte audiũ ant auribus z corde intelligant z conuertant z sa nem eos. Quidam aũt audiunt sed audiendi non ꝓficiunt. Luc. xij. Seruus sciens voluntatem do mini sui z non faciens vapulabit multis. Et ideo tria ista coniungit. Ut Iure leui audiant. Jaco. j. Sit aũt omnis hõ velox ad audiendũ. et Saga citer intelligant. Matth. xv. Audite et intelligite. Et intellecta opere compleant. Psal. cx. Intellect⁹ bonus omnibus facientibꝰ eum: laudatio ei⁹ ma net in seculũ seculi. Matth. xij. et Lu. viij. Jesus hec dicẽs clamabat. Qui hꝫ aures audiẽdi audiat.

# Capitulum.xv.

## ¶Rant autem ap/ propinquãtes ei publica/ni et peccatores vt audi/rent illum.

Ab isto loco vsq; ad Ulcesimũ secundũ capitulũ Agit de Electione et Reprobatione vocandorum ꝙ Discipulos z Aplos. Et dividit in Tres partes. In quaꝝ Prima ostendit Quãpaterne recipit q̃ eligit. In Secunda aũt ostendit Quo merito eli gitur qui eligit: et reprobat qui reprobat. hoc aũt incipit capło Sedecio. In Tertia aũt ponit Mo dũ electionis z reprobationis. Et hoc incipit post medium capli. xix. Ubi dicit Cum autem venisset Berbphage ad montẽ oliueti zc. Prima ergo ꝑs cõtinet tota in isto capło. Et dividit in ꝑtes Duas In quarũ Prima per factum sumit occasiõ veni/ endi ad doctrinã. In Secũda aũt Doctrina per fecta tradit de paterna pietate recipiẽtis. In Prĩ ma harum Tria dicunt. Peccatoꝝ scz cõuersiõ ad dominũ appropinquatio. Secundũ aũt Pha risęoꝝ murmuratio. Et Tertium quod est cauſa murmuris: Benigna peccatoꝝ a domino susce ptio. In Primo notant Quinq; fm litterã. Scz Appropinquationis cõmunitas. Appropinq̃tionis ꝓpinquitas. Eius cui approping̃ habant benigni tas. Appropinquantiũ peccatum z iniq̃tas. et Ea quam intẽdebãt appropinq̃ndo aꝺ ip̃m vtilitas. Primũ hoꝝ notat per hoc q̃ dicit [Erant] qõ ẽ preteriti impfecti temporis. In quo ꝑsentiũ includit presens z dirigit in futurũ. Et per hoc nõ otak contr nuitas appropinq̃tionis in omne tẽpus. Tob. iij. Omni tẽpore consilia tua in ipo pmaneant zc. Ps. xxxiij. Benedicã dñm in omni tpe: semp laus ei⁹ in ore meo. Sic eñ sumus deo appropinquãtes [Appropinquãtes] Dicnotak Appropinq̃tio nis ꝓpinquas sine vicinitas. Cõuersiõe eñ cordis appropinquak ad ip̃m. Eph. ij. Vos q̃ eratis long̃ facti estis nũc ꝙpe. Sic appropinq̃uit peccatrix qñ stetit retro circa pedes eius: et osculabak eos: et rigauit lachrymis: et terſit capillis: et vnxit vn/ guento Luc. vij. Jaco. iiij. Appropinquate deo et appropinq̃bit vobis. Conuersione eñ cordis: ap/ propinquak penitentia z dilectione: Non eñ ore. Esa. xxix. Appropinquat aũt iste populus ore: cor aũt eoꝝ lõge est a me. Dicre. xij. Prope es tu ori eorum: z longe a renibꝰ eoꝝ. Qui tribulato corde recedimus a malis: et oim bonoꝝ optimo: a ꝓ pinquamus per dilectionẽ: Dicentes domino il/ lud Ruth. iij. Expande palliũ tuũ quia ꝓpinquus es Palliũ inquã Justiciae: decoris: honestat⁹. et Pal liũ Charitatis quo peccata operiunt Sicut dr. j. Pe. iij. et Pallium Laudis ꝓ spiritu merotis da ꝓpinquantib⁹ tibi. Esa. lxj. Sic appropinquan tes dicũt. Non discedimus a te: vivificabis nos. Ecce qualiter erant appropinquãtes [ei] Lui ei⁹ Jesu chio saluatori vngenti vulnera eoꝝ Qui p̃ nimiã charitatẽ omnib⁹ sibi appropinq̃ntib⁹ appro/ pinquat. Deut. iij. Que est alia natio tãgrãdis q̃ habeat deos a ꝓpinquãtes sibi sicut dominus noster: adest omnib⁹ obsecrantib⁹ nostris. Tãpi us eñ est: q̃ ipse longe adhuc existentem revocat. z occurrẽs appropinq̃t venienti Sicut pater (al⁹ pater) in filio prodigo Luce. xv. Imo etiam long̃ agentem non deserit et trahit vinculis sue cha ritatis. Et hoc est qõ dicit Hrego. Quid miramur fratres Peccatricẽ venientẽ: vel dominũ trahen tem: Uel pon⁹ z dominũ per charitatẽ trahentẽ: et peccatricẽ per cordis compunctionẽ venientem. Osee. xj. In funiculis trahã eos in vinculis cha ritatis. Ideo q̃ etiam recedentẽ non deserit: Pie tatem eius describens aplus Zac. vij. dicit: Non longe est ab vnoquoq; nrm. In ipo eñ viuimus: mouemur: et sumus. Uiuimus q̃dem inspirati ꝙ spiritus sui charitatem ad venicndũ. Mouemur

accedendo tracti per ipsum. Sumus enim in gratia eius postq̃ accessimus. Sic eñ clamat Matthei.xj. Venite ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati estis: et ego reficiam vos. Et non appropinq̃uit iproperat. Joan.v. Nō vultis venire ad me vt vitā āt habeat. Proverb. aūc.viij. ōr. Qui me iuenerit inueniet vitā: ⁊ hauriet salutē a dño Quinā aūt sūt q̃ crāt appropinq̃antes [publicani ⁊ pctōres.] Publican⁹ est q̃ infert iniuriam Sic Matthe⁹ ⁊ Zacheus: ⁊ latro: q̃ nō sua rapiebāt sub occasiōe publicorū vectigaliū. Pctōres aūt sūt q̃ sine alter⁹ iniuria deformes habēt act⁹ Sic peccatrix: ⁊ alij multū voluptuosi i carnalibꝫ peccātes. Et in hꝫ duobꝫ generibꝫ omis generis pctōres ꝓtinēt. Isti ĝ q̃ indigebāt ad dñm accēt scrīt. Matt.ix. Nō est op⁹ valentibꝫ medic⁹ :sed male habēdꝫ. Isti eni sunt q̃bus ōr Eccli.xxxviij Honora medicū. ꝓter necessitatē eni illū creauit altissim⁹. Isti ĝ suam attēdentes necessitatē: bonitatē dei ꝓfitētes pcā sua. ⁊ accedentes ad ip̄sum ꝛ ip̄spectui suo pnītātes. Josue.vij. Da gloriā deo: ꝛ ꝓfitere peccatū tuum. Gen.xxvij. Accede huc vt tāgā te fili mi. Ita dixit p̄s ad filiū :pellibꝫ hedi⁹ est: ꝙ uersa rō pcti circūligatū. Et ideo etiā iste, ꝓpius accessit. Hiere.iij. Tu fornicata es cū amatoribꝫ multis: tamē reuertere ad me ⁊ ego suscipiā te. Sic ĝ publicani iniurias inferētes ⁊ pctōres famosi in pctis erāt appropinq̃antes ad Jesum [vt audirēt eū.] Et in b notāt appropinq̃tiōis vtilitas. Sciebant eni q̃ verbū illi⁹ lāguores curaret. ꝑs.cvj. Misit verbū suū ⁊ sanauit eos: et eripuit eos. Sap̄.xvj. Nō herba neq; malagma sanauit eos: sed ip̄orū sermo tu⁹ q̃ sanat oīa Verbū etiā inflāmabat ad charitatē. Psal.ciij. Eloquiū dñi inflāmauit eū: misit rex ⁊ solvit eū. ꝓnceps populoꝝ ⁊ dimisit eū Verbū etiā veritate sua corda roꝝ sibi obligauit. Joā.viij. Si vos manseritis in ſmōe meo vere discipuli mei eritis. ⁊ cognoscetis veritatē: ⁊ veritas liberabit vos. Verbū etiā altitudine sua ad admirationē pducit. Jo.vij. Nunq̃ sic locut⁹ est hō vt iste hō loquit. Verbū etiā ad oīa agenda illuminauit. Ps̄.cxviij. Lucerna pedibꝫ meis verbū tuū: ⁊ lumen semitis meis. Ideo ergo appropinquauerūt vt audirent. Luce.vj. Descēdens Jesus de monte stetit in loco campestri. ⁊ turba discipuloꝝ eius: ⁊ multitudo copiosa plebis que ꝙenerat vt audiret illum: et sanarent a languoribꝫ suis. Adhuc autem nō ꝓpter verbū eius auditū: Sz Propter dulcedinē audientis. ⁊ Propter gratia labioꝝ multi appropinquabant vt audirent eū. De Primo autē horum dicitur Cantic.viij. Fac me audire vocē tuā. sonet vox tua in auribus meis. Vox eni tua dulcis. ⁊ facies tua decora. De Secundo autē dicit Psal.xliij. Diffusa est gratia in labijs tuis. Cantic.iij. Mel et lac sub lingua tua. Adhuc autem audiebant eum. quia sermo eius erat cum efficacia. Matth.vij. Loquebatur sicut potestatem habens: et non sicut scribe ⁊ pharisei. Psal.cxl. Audient verba mea quoniā potuerunt. Hiere. xxiij. Nonne verba mea quasi ignis sunt. ⁊ quasi malleus conterens petras. Sic ergo erant appropiquantes ad eum publicani ⁊ peccatores vt audirent eum

**Et murmurabāt pharisei ⁊ scribe: dicentes: quia hic peccatores recipit ⁊ manducat cum illis.**

Ecce Secundū: quod est Murmuratio Judeorum (al's invidoꝝ Sap̄.). O custodite a murmuratione: et a detractione parcite lingue. quia sermo obscurus in vacuum nō ibit: os aūt quod mētitur occidit animā. Psal.xlix. Sedēs aduersus fratrem tuum loquebaris: ⁊ aduersus filium matris tue ponebas scandalum. Murmur enim est detractio que in aures susurrā. Rhoma.j. Susurrones detractores deo odibiles [pharisei.] qui de iusticia presumebant. quia sue traditionis iusticiam diuine iustitie pferebant. Rhoma.x. Ignorantes eñ dei iusticiam ⁊ suam querentes statuere: iustitie dei non sunt subiecti [et scribe.] pesumentes de falsi nominis sapientia. et ideo Exo. ix. significantur per magos qui turgidi stabāt in conspectu regis Egypti.]. Corinth.viij. Scientia inflat: Charitas vo edificat. Eccīs.j. In multa scientia multa fit indignatio. et qui addit scientiam: addit et laborem. [dicentes: quia hic peccatores recipit.] Murmurant quidem de duobus De Benigna peccatorū receptione: et de Gratiosa cum peccatoribus cōmunicatiōe. Et in hoc notatur q̃ benignus fuit in peccatorum receptione et cōmunicatione. Primus notatur per hoc q̃ dicit Quia hic peccatores recipit. Larga benigtate: Dulcissima charitate: et Gratissimo sinu misericordie. De Prio dicit Rhoma.ij. An ignoras quia benignitas dei ad penitentiā te adducit. De Secundo Hiere.xxj. In charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi te miserans. De Tertio Esa. xl. In brachio suo cōgregabit agnos ⁊ in sinu suo leuabit: feras ipse portabit. Per Primū: diu dissimulat et expectat peccantem. Per Secundum: dulciter suscipit venientem. Per Tertium: fouet susceptum ad se conuersum. De Primo horum dicitur Joelis.ij. Benignus et misericors est: patiens ⁊ multum misericors: et prestabilis super malitiam. De Secundo dicit in Psal.cvj. Suscepit eos de via iniquitatis eorum: propter iniustitias enim suas humiliati sunt. Suscepit eñ in visceribus charitatis. De Tertio Luc.j. Per viscera misericordie dei nostri in quibus visitauit nos oriens ex alto. [Et manducat cum illis.] Ecce Convsus (al's Refectio) et cōmunicatio. Refici eñ in bonis penitentiū. Unde Luce.v. Fecit ei convivium magnum Levi in domo sua. Sic refectus est in bonis Zachei Luc.xix. Luc.xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat quia frater tuus mortuus fuerat et revixit perierat ⁊ inuētus. Ps̄.xij. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis. q: exultat in cōversione ⁊ penitentia peccatoris.

**Et ait ad illos parabolam istaꝝ dicens. Quis ex vobis homo qui habet centum oues**

Supta occasiõe doctrine:ponit doctrinã de optima pcessu suscepciõe. Et q; Tria sunt in recta cõe pcessus ad pniam: Jo Tres iducit parabolas in quibus ista doctrina cõsummat. Primũ em qđ est in susceptione pcessus est Particularissima revocatio errantis. Secundũ aũt est Diligentissima inquisitio gdite in eo ꝓme imagis. Tertiũ aũt Paterna recepcio reuertentis. Et quo ad Primũ inducit parabola centũ ouium cõtra phariseos z scribas cruz delitatẽ q gdtos revocare nõ curauerũt. Propter Secundũ inducit pabola decẽ drachmarũ: cõtra negligentiã qui gditos q̃rere negligebãt. Propter Tertiũ inducit pabola de filio pdigo: cõtra avariciam phariseoꝝ z scribaꝝ: qui ne erogarẽ indigẽtibus tpalia: multos fame gire gmittebant. In ista aũt prima pabola Duo facit. Primo em ostendit euangelista modũ huius doctrine esse pabolicum. Et in Scõo doctrinam suponit. Dicit igit Et ait benignus magister: etiam ingratis inferens suas illuminationes. Eccli. xxiij. Adhue doctrinã quasi antelucanũ illũino oiboꝝ: et enarrabo illã vsq; in lõgum quũ. Joã. j. Lux in tenebris lucet qñ etiam tenebrosos illuminat z cõfundit tenebras cor. Ad illos ad doctrinã z vilitatẽ cor. Esa. xlviij. Ego dñs docens te vtilia z gubernans via qua nescis parabolam A para qđ est iuxta: z bole qđ est sententia. qz est sententia iuxta q̃ndã similitudinem rez notaz assumpta. Ps. lxxvij. Aperiã in parabolis os meũ: loquar ꝓpositiones ab initio. Dic modus vt sepe dirim⁹ q̃uenies est rudibꝰ materiã olem intellectũ in diuinis habentibꝰ. Osee. xij. Inmanibꝰ ꝓphaz assimilat⁹ sum. Hoc est em qđ dicit Esa. viij. Scribe stilo hois. Stilo em hominis scribere: est p similitudines humanas diuina cordi hominis imꝑmere. dicens hoc est explanando ꝓponens. qz ita ꝓponit qđ libet facile ad partã explanationẽ intelligit. Abac. ij. Scribe visum z explana cum sup tabulas: vt percurrat qui legerit. Hoc est: vt currendo sine difficultate intelligere possit. Et ideo diuidit pabola ista in Duas ptes. In q̃z Prima Parabola ꝓponit. In Scõa aũt Eiusdẽ expositio inuit. In pabola aũt Quattuor ꝓponunt. Primo em ꝓponit Similitudo hois centũ oues habentis. Scõo Similitudo vnã ex centũ perditis. Tertio Similitudo ouẽ gditi revocantis. Quarto gaudiũ gditam ouẽ inuenientis. In Primo hoz Quattuor dicunt. Raritas diuitis pastoris (alis possessoris) Judicium qđ libet sumit de suis ꝓpriis. Humanitas hois. et Diuissima abundantia possessiõis. De Primo dicit Quis hoc est aliquis. Glo. em vult q; remissiue legat. Tamẽ nõ ois homis sunt iste diuitie: sed alicis est q̃ habet: Unus sez cui cura illa cõmittit: z pastor bonus vocat. Joan. x. Ego sum pastor bonus q̃ pasco oues meas: et ꝓ ouibꝰ meis pono aiam meã. Aliqs est q̃z nõ ois bõ est bui⁹ industrie z pfectiõis. Beñ. xlvij. Qui nosti in eis esse viros idustrie (alis industrios) illos cõstitue magistros pecoꝝ meoꝝ. Talis igit rarus est. nñ est: alicis Ex vobis q̃ ex ꝓpriis cognoscat qđ circa curã ouiũ facere debeat. Eccli. xxij. Intelligea q̃ sunt ꝓprii tui ex ipso.

Dicit aũt cui Ex vobis q; talis est cõstituendus sup oues q̃ sit de ipsa congregatione. Osee. ij. Dabo eis vinitores z agricolas ex eodẽ loco. Deut. v. Ois nanq; pontifex ex hominibꝰ assumit⁹: ꝓ hominibꝰ cõstituit. Jra igit est Ex vobis q̃ ex vestris vtilitatibus rationẽ poteritis reddere quesiti homo qui non in leonẽ vel lupum sit mutatus Ille em nõ erit oues sed devorat z dispgit. Sed homo est mitis sm naturam z prudens: innocenti animali suo cõpatiẽs z damnis ꝓpriis cõsulens Prouer. xij. Novit iust⁹ animas pecoꝝ suoꝝ: viscera aũt impioꝝ crudelia. Hiere. vj. Crudelis est et nõ miserebit. Sed homo ihũs⁹ est sup eos qui bus vt ouibꝰ ꝓponit. Hic habet centũ oues Centũ oues sunt pfecta ouiũ possessio. qz Centenarius: pfectus z q̃dratus est numer⁹. Perfectio est a denario q̃ est limes nũeri. Et hoc refert ad decalogũ. Quadratio aũt ad virtutũ refert quadrationẽ. Oues aũt ad Simplicitatẽ z Innocentiã et Unitatẽ. Simplicitatẽ in malo: vt sint sine plica mali. Rhoma. xvj. Volo vos esse simplices in malo. Innocentia aũt in ouibꝰ est qz etiam ledentẽ nõ reledit. Ps. Innocẽtes z recti adheserũt mihi. Ps. xxiij. Innocẽs manibꝰ z mundo corde q̃ nõ accepit in vano aiam suam. Utilitas aũt est in hoc animali potissima Sicut Sup. ix. notatũ est. Paulus ad Philem. Nunc aũt z mihi z tibi vtilis est. Uñ Psal. lxxviij. Nos ꝓpl⁹ pascue eius: z oues manus eius. qz vtilitas gregis: respondet pascuis z laboribꝰ manuũ. Sicq; habere centum oues: ẽ paucoꝝ. Sũm⁹ aũt pastor: sic possidet centum oues in pfectione quã dixim⁹ tam in angelis q̃z in boibꝰ bonis z pfect. Ezech. xxxiij. Vos oues gregis mei boies estis dicit dñs. In cẽnario enim vniuersitas ouiũm pro perfectione nũeri designatur.

## Etsi pdiderit vnam ex illis.

Secundũ est parabole stitue. Dicit aũt Tria Perditionem. Unius pditionẽ. et Perdite ouis cum aliis annumerationẽ. Perditio aut ez fit per peccatum: per reatum qui peccatum consequit: ad diaboli z inferni captiuitatẽ. Esa. liij. Omes nos quasi oues erravimus: vnusquisq; in viam suam declinauit: et dominus posuit in eo iniquitates oim nostrum. Psal. cxviij. Erravi sicut ouis que perijt require seruum tuum dñe: quia mandata tua nõ sum oblitus vnam ab vnitate recedentem. Eo eñ ipo q; perdit: ab vnitate gregis dividit. Joan. x. Lupus rapit et dispergit oues. Una aũt pdita homẽ significat qui a perfectione centenarij in qua remanserunt angeli stantes. Sic ergo perditur vna que genus humanũ significat. ex illis que illis est adnumeranda. quia ad numerũ pditorum non pruet. sicut cadentes angeli. sed ad numerum saluandoꝝ per redemptionem. Debet. ij. Nusq; enim angelos appḧendit: sed semen abrae appḧendit. Sed si ex illis non fuisset: quesita nõ esset. Et hoc est qđ dicit Si pdiderit vnã ex illis

cecidit

**Nonne dimittit nonagintanouem in deserto et vadit ad illam que perierat donec inueniat eam**

# Capitulum.xv.

Tertiū est iſtius pabole in q̄ notat ouis iſtius reuocatio. Et dicit Tria. Cuſtodita q̄ ouiū ad tēpus dimiſſionē. Perdite ouis inſecutionem. z Vsq; ad inuentionē pdite ouis infatigabilē req̄ſitionem. De Primo dic. Hōne Jo.d.fm rōz humanā iudicare. Job.vj. Quod iuſtū eſt iudicate. Dimittit in ſui ipoz cuſtodia. diligentiā exteriorū cuſtodie nō adhibēdo. Et ita fecit dñs i celo dimittēs angelos. Hiere.xlj. Relinq̄ domū meā: dimiſi hereditatē meā. Aliq̄ enim nō relinq̄t dñs aliquez iuſtū neq; in celo neq; in terra: niſi exteriorē cuſtodiā aliq̄n nō adhibēdo. eo q̄ tal cuſtodia (al's cuſtode) nō indiget. Deute.vj. Cuſtodi ceipm ſollicite. Intus tū ſp gubernat z cuſtodit. Ps.cxx. Eccē nō dormitabit neq; dormiet q̄ cuſtodit iſrl. De exteriori autē cuſtodia dic q̄ Dimittit nonagintanouem in deſerto Omnes beati angeli: et omnes boni ſignificanť p nonagintanouē. Nouies enī decē ſunt nonaginta. Nouē aūt q̄ in decē precepta multiplicāť. Odiūz enī p̄ceptū ipiendū est et Ardore charitat̄. z Luce ſtratio. z Judicio dei z diſcreti cordis. z Alacritudie pfecte ſup inferiora vilia dominatiōis. z Vigore pfecte virtut̄. z Ordine ordinate a deo ptātis. z Ratōe equitat̄ a p̄ncipe aio decreta. z Illuminatōe diuini p̄ſilij z Cuſtodia ab vſidq; aduerſarij. Sic ḡ nouies multiplicata mādata: dei: z iuſtitie naturāl' nonagintapficiūt. Si autē de ipa ad pfectōem Illuminationū: z pfectiōem Virtutū z Opez referanť un ſe nouē ſunt. Et ſic nonagintanouē pficiunť. Tribus eni gficiť Illumiatio. Affectu amoris. Intellectu ſtratie: z Quiete diſcretōis: Que illuminationes dijudicat. Tribo etiā pficiť virt⁹. Si alta ſit. Si vigoroſa. Si ordiata ratōib⁹ eq̄tatis. Trib⁹ pficitur op⁹. Si ordinatū ſit decretis p̄ncipū. Si p̄edat de cōſilio ſapientū. Si in honeſtate nihil b̄eat contrariū. Quicūq; autē tales ſunt: exteriori diligēcia cuſtodie nō indigēt: ſiue ſint i celo ſiue i terra. Quāuis eni Bto. exponat de angel' in qb⁹ pfectōes ſunt p̄firmate: tamen etiā in terra ſūt p̄modulo iuſtoꝝ quoūcūq;. Et dico generaliter loquēdo dñs Luce.ij. Gloria in excelſis deo. z i terra pax hoīibo bone voluntatis. Mat.vj. Fiat voluntas tua ſicut in celo z in terra. Nos igitur reliquit q̄n cuſtodiā exteriorē nō adhibet. Et iſta expoſitio generalis ad Moralē z Allegoriā: que eſt in gloſis. Jo.xvj. Modicū z nō videbit̄ me: et rurſus modicū z videbitis me. Cū eni iuti in ſternū requirere pditos: nō p̄ſentialiť fuit cum apoſtol. Joan.xvj. Exiui a patre z veni in mundū. Et rurſus p̄ſentia corpali (in quā tamē deſiderant angeli p̄ſpicere) nō fuit cū angelis ſed nobiſcuz. Multos etiā ſanctos diligēcia exteriozis cuſtodie deſerit. q̄ talibus nō indigent. z ſic eos derelinq̄t. Eccli.xv. Dereliquit eū in manu p̄ſilij ſui. Eſa.xxvij. Quē docebit ſcientiā: z quē intelligere facier auditum: apulſos ab vberibꝰ z ablactatos a lacte. Quaſi ei infantis: eſt paſtoꝝ diligētia circa ouē errabūdā. qua diligētia nō indigent illi q̄ pfectiōes habent ſupradictas. In deſerto. vbi paſtura eſt ouiū p̄ pter paſcuoꝝ vberitatē. Exod.iij. Minauit Moyſes gregem ad interiora deſerti. Significat autem deſertū locū vberē paſcuis z ſolitariū: vbi latro nō inſidiať. quo fur nō venit. vbi ſilueſtria liberis ſaltib⁹ ludunt: z quo lupus q̄ domitus inſidiať nō appropinq̄t. qz libera ſilueſtria conſeq; nō poterit. Et ſic oz celū deſertū: qz ibi paſcua vberrima ſūt in paſtura diuinarū delectationū. Ezech. xxxiij. In paſcuis vberrimis paſcā eos. Nic locꝰ ſolitariꝰ: eſt a ſtrepitu tentationū z tentātū ſecretus Ubi Moyſes videt viſiōes dei cum omnibus Exo.iij. Ibi latro diabolus nō venit. qz Apoc.xij. locꝰ eoz nō eſt inuentꝰ amplꝰ in celo. Ibi fur non appropinq̄t. qz libidō q̄ fur eſt z mentē furat certa eſt. Matth.vj. In celo fures nō effodiunt neq; furant. Lupus ñ occurrit. hoc eſt inuidus qui mordat (al's mūdus q̄ vozat) eſt. qz ſibi, q̄inquis et domuſ inſidiať. Joan.x. Lupus rapit et diſpgit oues. Ibi ludunt libere dei pecudes. Job.xxxix. Quis dimiſit onagrū liberū z vincula eius quis ſoluit: Cui dedi in ſolitudine domū z tabernacula eius in terra ſalſuginis. Cōtemnit multitudinē ciuitat̄: clamoꝝ exactoris non audit. Job.iij. Parvus z magnꝰ ibi ſunt z ſeruꝰ liber a dño ſuo. Sic ḡ celum oz deſertū. Deſertū aūt eſt etiā vita contēplationis z fructus in quocūq; ſtatu bō cōtemplatōi et rerū ſtuduerit. q̄ dic a deliriis z tumultu mūdi ſe abſcōdit. Ps.lxxij. Pinguēſcent ſpecioſa deſerti: z exultatiōe colles. hoc eſt: eminētes viri acciēt genū. Job.xxxix. Circūſpicit mōtes paſcue ſue z viridia quēq; q̄quirit. Eſa.xxv. Exultabit ſolitudo z florebit q̄ ſi liliū: germinās germinabit z exultabit letabūda: z laudās (al's plaudens) Doctū magiſtie eſt in religione. Deſertū etiā eſt vbi cunq; mūdi frequētia nō eſt: In eis q̄ dicere pñt Phil.iij. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. Joan.xv. Si de mūdo eſtis: mūdus q̄d ſuū eſt diligeret. In hoc eñ deſerto pauit dñs oues ſuas Mat.xv. et Joan.vj. In q̄libet iſtiuſmodi deſerto ſecure dimittunť oues errabunde: q̄ ſunt nonagintanouē ſupradicte pfectionib⁹ ꝓſummate. qz ille ſic apud ſe pfecte ſūt q̄ ad ēs exteriozi diligentia nō indigēt.

## Et vadit ad illam que perierat donec inueniat eam.

Tria dicit. Sic Q vadit ad ouē pdītā. et Lauſam quare vadit. et Quādiu in q̄ſitionis ſue adhibet diligentiā. De Primo oz (Vadit ad illam) exterius appropinquando per ſe vel per vicarium paſtoꝝ ſollicitū. Vadit autem paſſibus Vocationū: Admonitionū: Promiſſionū: Cōminationū Viſitationuz. Ezech.xxxiij. Ecce ego ipſe req̄ram oues meas ſicut viſitat paſtoꝝ gregem ſuuz in die quando fuerit in medio ouium ſuarum diſſipatarum. Sic enim de celo viſitauit nos oriens ex alto: vt pditam generis humani ouem recuperaret. Sic etiam adhuc per ſuos facit et in ſuis recuperans ouem pditam. Job.xxx. Cōterebam molas iniq: et de dentibꝰ eius auferebam predam: hoc eſt diaboli. Sic fecit in manu Dauid manu fortis. j. Reg.xvij. q̄ dic. Venichat leo z vrſus z auferebat arietē de medio greg⁹: p̄ſequebar eos z percutiebā: eruebā q̄ de oze eoꝝ. Sic ab initio perditis appropinquauit per ſe et per ſuos: z bonos ſue cuſtodie

reliquit. Lausa-aũt est [que pierat] et recuperãe indiguit. Prouer.xiij. Erue eos qui ducuntur ad mortẽ. t qui trahunt ad interitũ liberare ne cesses Osee.xiij. De manu mortẽ liberabo eos: de morte redimã eos. Psl.cxviij. Errani sicut ouis q̃ perijt requre seruũ tuũ dñe. [donec inueniat illam] Ecce q̃dũ adhibet exteriorẽ diligentie reqsitionem. Cum em̃ reportauerit t virtutũ tutũ confortauerit: tunc eandẽ cum alijs secure dimittet. Sola em̃ esse non pot in malo. Eccles.iiij. Ve soli qa si ceciderit non habet subleuantẽ. Hec est solliciatudo de qua ꝺr Esa.xl. In brachio suo congregabit agnos: et in sinu suo leuabit: fetas ipse portabit. Apponit em̃ brachiũ confortationis in gratia pũitentis. Sinũ in quo foueat in gratia spũalis cõsolationis. Subleuamẽ portationis in gratia subsecutionis: in mitigatiõe tentationis: dũmodo ferã ouẽ inueniat in ꝓposito bone volũtatis. Sic ergo Diligentiã exteriorẽ adhibet in reductiõe peccatoris: Aut p se Sicut qñ pñs in corpe oues in vnũ congregauit: Aut p fidelem opationem siue pastorem Sicut quotidie fact.

**Et cum inuenerit eam: imponit in hũeros suos gaudẽs. et veniẽs domũ: conuocat amicos t vicios dicens illis. Congratulami mihi: quia inueni ouem meã q̃ pierat.**

Tangit gaudiũ de oue pdita t inuenta. Et dicit Quattuor. Lausam exultationis. Diligentiam reportationis. et Quis ad domũ reductionis. et Lõuocationẽ amicoꝝ ad exultationẽ cõgratulationis De Primo ꝺr [Et cum inuenerit illã] Nec Inuentio ad vilitatẽ ouis est ꝓtius q̃ pastoris Est em̃ Inuẽta q̃ndo a periculo erroris est saluata. Amos.iij. Quõ si eruat pastor duo crura de ore leonis: aut extremũ auricule: sic eruenẽ filij israel. Duo em̃ crura quibus domũ redit: sunt Intellectus veritatis: t Affectus bonitat. Extremũ aũt auricule est auditꝰ obedientie extreme q̃ deũ oportet audire t pastorẽ: et tunc ouis erui t inueniri. Cum aũt sic inuenerit [imponit in hũeros suos] Hũeri chũ sunt brachia crucis in qbus oẽs reportauit. Vel: Hũeri sunt duo iuumenta petoris. Quoꝝ Unũ est Supportatio infirmitatũ. t Alterũ est Subleuatio sacramẽtoꝝ. De Prio Rho. xv. Debemus nos firmiores idebilitates infirmitatũ sustinere. Gal. vj. Alter alterius onera portate: et sic adimplebit̃ legem chri. Subleuatio aũt sacramẽtoꝝ significat Luc.x. vbi sauciatũ posuit in iumentũ suũ: et duxit in stabulũ. Psl.xl. Peccata nostra ipe tulit in corpe suo sup lignũ. hoc est: penam petoris. Esa.liij. Vere lãguores nostros ipe tulit: et infirmitates nostras ipse portauit. Num. vij. Filijs caath nõ dedit Moyses plaustra. qz in sanctuario seruiũt t onera ꝓtijs portant hũeris. Caath patẽtia interpꝛtat. Et bonus pastor̃ significat: q̃ plaustr̃ terrene subuectionis n̄ curat: sed dño in sanctuario deseruit sacramẽtoꝝ: t onera cõmissoꝝ ꝓtijs hũeri portat: cõpatiẽs necessitatibꝰ infirmoꝝ. [Gaudens] aũt portat. qz Gaudiũ suũ ẽ pfectus subditoꝝ: dicẽs illud Esa.lxj. Gaudens gaudebo in dño t exultauit spũs meus in deo salutari meo. Nec.viij. Gaudiũ dñi ẽ fortitudo. nostra [et veniens domũ] ad caulas ouiũ ad qs reducit oues. Joã.x. Alias oues habeo q̃ nõ sunt ex hoc ouili: et illas oportet me adducere: et vocem meã audiẽt: et fiet vnũ ouile t vn⁹ pastor: qñ petoris cũ scis accubabit. Hinc est etiã q̃ saucIatũ in stabulũ reduxit samaritanus q̃ custos interpꝛtat. Et sub alia metaphora idem qõ ꝺ significat [conuocat amicos et vicinos dicens] Ecce Lõuocatio deuotoꝝ ad congratulãdum. Et tangit Duo. Conuocationẽ. et Lõgratulationẽ. Lõuocatio est in vnũ coꝝ dilectiõis primi. Uieni em̃ in, eodẽ vijs eo habitãtes: sunt scti in eadẽ Regula nobiscũ viuẽtes. Gal. vj. Quicũq; hãc regulã secuti fuerint pax sup illos t sup israel dei. Lognan aũt sunt in eadẽ nobiscũ ꝓpinqtate cum deo cõiuncti. Act. xvij. Gen⁹ ẽ cũ sum⁹ dei. Ibidẽ. Ips⁹ etiã t gen⁹ sum⁹ Vos ꝙuocat oẽs affectu charitatis: primi bonis cõgaudẽtes. Tob. viij. Preparet epulas oĩb⁹ vicinis suis: cunctis q̃ amic. [Congratulamini mihi q̃ inueni ouẽ quã pdideram] Esa.lx. Letabunt coꝝ te sic qui lerant in messe: sic exultãt victores capta ꝓda qñ diuidũt spolia. Tunc em̃ impletũ est qꝺ dicit Esa.xlix. Eq̃dem a forti tollet ꝓda: et qꝺ ablatum fuerat a robusto saluabit. Sic ꝓgratulabat Paul⁹ Phil.iij. Itaq; fratres mei charissimi t desideratissimi: gaudiũ meum t corona mea sic state in dño charissimi. Lausa aũt tãte iocũditat̃ est [q̃ inueni onẽ quã pdideram] Et qꝺ pl⁹ ẽ Sic Heb.xij. ꝓposito sibi gaudio sustinuit crucẽ: cõfusiõe cõtẽpta. Et oia facilia t parua reputauit vt ouẽ pditã recuperet. Et qꝺ deꝰ tanq̃ tũ reputat: miriũ t miserabile est nos ꝓ minimo reputare. Ut nõ tm̃ opes: sed etiã oues chũ nõ solũ gdamus: sed etiam cum pelle t carnibus t ossibus deuoremus. Miche.iij. Absorbuit me quasi draco: repleuit vẽtre suum teneritudine mea: et eiecit me. Ista ergo vna ouis est que sic reducit. Lũ aũt supra dictum sit de pfectionibꝰ nonaginta nouem: vna in oĩbꝰ perdita est: que in deũ (al's dominũ) id est in diuinã illuminationẽ nõ est reducta. Etiam hec est cõtẽsima. Per omnes em̃ illas gratias purgamur t illuminamur. Et q̃ nõ ꝓficit i bis oĩb⁹ p cã q̃ intellect⁹ (al's q̃ in deũ) est reductionẽ: oberrat: et cum magno labore pastoris ad dominũ reducit. Hec igit est vna q̃ ab vnitate recedit: t vadit in dispsionem t pditionem. Joan.xj. Non tm̃ moritur⁹ erat ꝓ gente: sed vt filios dei qui dispsi erant congregaret in vnum. Hoc est in illõ vnũ et pfectum quod est reductio in vnum. quia alij n̄ saluantur. Hec est igit ista pabola q̃re pcẽtibꝰ apropinq̃uit vt eos reduceret: t ad illud vnũ cum alijs ouibꝰ congregaret.

**Dico vobis q̃ ita gaudium erit in celo super vno peccatore penitentiã agẽte: q̃z supra nonaginta nouem iustis qui non indigent penitentia.**

Explanatio est parabole inducte. Dicit ꝺ Tria. Assertionē. Similitudinē. Similitudis cōparationem.

De Primo dicit. Dico vobis Asserendo in veritate. Joan. xiij. Ego sum via veritas et vita. [Qꝫ ita.] Ecce similitudo. [gaudiū erit.] Gaudiū est Duplex. Interius et Exterius. Interius quidē gaudiū est. de maiori bono maius gaudiū. Et cū maius bonū sit in nonaginta nouē iustis: qꝫ in vno: maius gaudiū est de nonaginta nouē qꝫ de vno. Exterius autē gaudiū est in applausu et gratulatione. Et hoc est in ratione (alis minori) bono et difficiliori bono: aliquā maius qꝫ in maiori et cōtinuo. Et sic magis gaudēt sancti in cōuersione peccatoris. quia ran⁹ est et difficil⁹ cōuerti peccatorē qꝫ iustū remanere iustū. Et sic loquit hic. Hoc enim nouū est et mirabilis mificor die. et magne dei potētie cui obuiat peccatū. et tamē nō vincit eū (alis eam) quin saluet peccatorē. Eccli. xxxvj. Innoua signa et immuta mirabilia: glorifica manū et brachium dexterū. Hoc enim nouū est qꝫ in exterioribus sanctorū: nouū requirit applausum. Ps. xlvj. Omnes gentes plaudite manibus: iubilate deo. [in celo.] Per meronomiā. hoc est. i celestibus angelis et hominib⁹. Unde Apoc. xij. Postqꝫ proiectus est draco accusator fratrū. et victus est a sanctis cōuersis: dicit sancti. Propterea letami celi: et qui habitatis in eis. Sicut eni celi obstupescūt: quādo sanctus aliquis guerrā. et angeli pacē plorant. Hiere. ij. Obstupescite celi sup hoc et porte eius desolamini vehemēter. Duo eni mala fecē populus meus. Dereliq̄runt fontē aque viue. et fodeunt sibi aisternas dissipatas: cōtinere nō valētes aquas: ꝺ est. laborando in terrenis qꝫ sicunt refrigeriū. Similiter ad modū sentiuꝫ se habebunt. Esa. xxxiij. Angeli pacis amare flebūt. Ira etiam cū sint ministri cōuersionis peccatorū: in exterioribus gestis nouoꝝ gaudioꝝ exprimunt scīa et angeli in quersione peroꝝ: que nō ostendūt in pristinatōe iusticie iustoꝝ. eo qꝫ hoc nō sit nouū. Nec ster. viij. Judeis noua lux orta visa est. gaudiū et letitia. [sup vno peccatore penitentiā agente.] condignā. Lu iij. Facite ergo dignos fructus pnie. Et hoc est valde rarū. Sicut eni dicit Bmb. Facilius inuenies q̄ teneat innocentiā: qꝫ q̄ condignā agat penitētiā. Unum eni de mirabilib⁹ dei est: qꝫ hō auersus reuertat. et qꝫ de kaualib⁹ inferni extrahat ad sinū Abrae. Et tamē fit et est de gloriosis ogib⁹ mificordie dei. Psal. lxxvij. Dixit dñs et basan. ꝺ est: et profluso. quertam in pfundū maris. ꝺ est. amaritudis penitētie. j. Regū. ij. Suscitans de puluere egenū et de stercore erigēs pauperem. vt sedeat cū pncipib⁹: et solū glorie teneat. Bal. j. Zudith habebat de me. qm̄ qui aliquādo impugnabat nos. nūc aūt cuāgelizat fidē quā aliqñ expugnabat. et i me glificabāt deū. [Qꝫ super nonaginta nouē iustis.] Hoc in applausu exteriori scīoꝝ sp verus est. [qui.] Jboc ē: quia illi [nō indigēt penitētia.] Et ideo nō ē nouū materia gaudiū eoꝝ neqꝫ rara. Esa. xxxv. Gaudiū et letitiā obtinebūt. fugiet dolor et gemitus. Esaie vlti. Gaudete in ea vniuersi q̄ lugebatis sup ea. Sic nouū gaudiū fuit in sanatiōe beati Job. vl. Sic noua gaudia in illuminatione Tobie senioris: et reditu iuuenis Tob. xij. Plus qꝫ si pat̄ cōtinue vidisset: et filius nunqꝫ exulasset. Et idem patebatur in multis similibus.

## a Ut que mulier habens drachmas decē si pdiderit drachmam vnam

Secunda pabola est de eodem De Inuentiōe et Restitutione in peccatore prime imagīs: contra negligentiam pharisoꝝ et scribarum. quia in talibus nullum studium posuerunt. Dividit aūt hec parabola in Quattuor. In Primo ostendit Possessio abūdantissime et in decoris ornatu mulieris. Secundo Perditio huⁱᵘˢ tanti decoris. Tertio Sollicitudo inq̄sitionis. et Quartū: Gaudiuꝫ decorem istum inuenientis. De Primo boꝝ dicit Tria. Dispositione possidentis: Habitum: et Ornatum. De Dispositione possidentis dicit. [Que mulier.] A. d. Rara est eni. Et est illa sola de q̄ Prouer. vl. dicit Multe filie congregauerunt diuitias: tu sola supgressa es vniuersas. [mulier.] sapientia dei summi. Uel: ecclesia filia sapiēcie: ab ipsa sapientia redimita. Prouer. vl. Procul et de vltimis finibus pcium eius. Nec eni et berū molit summū. Sic Ruth emollit Boos: qui firmitas interpretatur. Nec iram herois auertit. Sicut Abigail emollit Dauid. j. Reg. xxv. que patris mei inuolutio interpretatur. quia ita inuoluit eū sapientia et dulcedine q̄ auertit ab ira. Nec est que frigidum et inflexibilem regem foueret et calefaceret. Sicut Abisaac que patris mei gaudiū interpretatur: et charitatē significat. Nec est igit mulier de q̄ dicit Ruth. iij. Scit oīs israel mulierem te esse virtutis. Nec est igit descriptio istius mulieris [habens.] in possessione diuitiarū [drachmas decem.] Drachma pondus est in quo numismatis imago est impssa. Nec aūt est imago summi regis. Et hec drachma est homo factꝰ ad imaginē et similitudinē diuinam Ben. j. et Eccl. xvij. Dec imago pondus habet gratie. quia dicit Eccl. xvij. q̄ deus hoiem creatū f⁹m seipm̄ vestiuit virtute. Et ideo dicit Beda q̄ drachma regis eriam continet superscriptionē. Matth. xxij. Cuⁱᵘˢ est imago hec? inscriptio: Dicunt ei: Cesaris. Inscptio aūt hec est iuris naturalis faciendoꝝ: et cognitio dei: inscripta i cordibus. Unde sicut dicit Damascen⁹: oibus ab ipsa creatione impssa sunt. Hiereⁿ. xxxj. Dabo leges meas in corda eoꝝ: et in visceribus eoꝝ superscribam eas. Ne drachme decem sunt. q̄ decem operibus mandatoꝝ pfecte et decem ornatib⁹ pciosis redimite. Decē aūt pcepta sunt decē mādata Exo. xx. Decem aūt ornatus sunt eidem ter termi angelos. qui supradicti sunt: et vnus qui est oim illoꝝ reductio in deum: sicut iam ante diximus. Et ideo idem significat per decem drachmas: qꝫ p cētum oues: qꝫ nos non significet eodem modo. sicut pater in differentia parabolaꝝ quā induxim⁹. Iste sunt igitur drachme ij. Machab. xij. Duodecimilia drachmas argēti misit Judas hierl'ymā offerri ea ꝛbi p peccat̄ mortuoꝝ. Drachma eni est quā

dixim⁹. Duodecim aut̄ mūdi sunt pfectōes accepte ad doctrinā duodecim ꝓphetarū vl' Apostolo⁹. Decem sunt optimū sacrificiū ꝓ peccat⁹ mor⁹ tuo⁹ vt resurgant. [Etsi pdiderit vnam.]

Dic tangit drachme habite ꝑtitio: quod idē est qđ imaginis ad similitudinē dei create deturpatio ꝑtitio. Quādis enim in .Ps. xxxviij. dicat ꝙ in imagine ꝑāsit hō: retinendo essentiā imaginis. tñ qz multū deturpat ꝑ diabolicā accepit similitudinē: pditur a deo qñ valde sibi ē dissimilis. Threñ. iij. Filij sion inclyti amicti auro primo. q̄modo cōputati sunt in vasa testea: op⁹ manuū figuli: Jn tanta enī dissimilitudine decor⁹ ꝑ speciosus forma: imaginē suā nō recognoscat. Matth. vij. Jurabo illis qz ego nō noui vos. Nau. ij. Facies oīm sicut nigredo olle sunt sic cōbusti ꝓ igne infernali (alias: natural') ꝓcupiscētie. Threno. iij. Denigrata est sup carbones facies eoꝝ. Et sic facies ista ꝑ imago est plꝰ q̄ pdita qñ sic est deturpata. Jn epla Nere. ꝑ Baruch. vj. Nigre sunt facies eoꝝ a fumo q̄ in domo fit. Phil. ij. Sic ḡ pdit vnam q̄ nō est in deū reducta sed abducta i similitudinē diaboli. [ex illis] ad numer⁹ saluandoꝝ principes. Illa enī est ꝑciosa.

## Nōne accendit lucernā ꝑ everrit domū. et querit diligenter donec inueniat eam.

Dic tangit diligentē drachme inq̄sitionē. Dicit aut̄ Tria. Lucerne accēsionē. ꝑ Domus eversionem. ꝑ Diligentē inq̄sitionē. Et mulier q̄dem dei sapiētia: lucernā accēdit qñ i incarnatōe filij dei testat hūanc nature flāma sue deitatis implevit. Ponēs animā chi ꝓ lychino flāmam tenēte, ꝑ oleū gr̄e ꝓ ignis nutrimēto. Esa. lxij. Egrediat vt splēdor iust⁹ eius. ꝑ saluator ei⁹ velut lampas accendat. Mulier aut̄ ecclesia lucernā accendit quādo ꝓlatū sicut ꝓiemfamilias dom⁹ Jn tecta coꝝ: facit castitatis splēdere ꝑ in Jntellectu anie facit radiantē in virtutis fulgore. ꝑ Jn mente ꝑ viscerib⁹ facit pietatis ꝑ misericordie oleo fluere. ꝑ Jn affectu igne charitatis ꝑ zeli animā ardere. Jo. v. Jlle erat lucerna ardēs ꝑ lucēs. ꝑ vos voluistis ad tēpus exultare in luce eius. Supra xj. Nemo accēdit lucernā ꝑ ponit eam sub modio sed sup candelabr⁹: vt q̄ ingrediunt videant lumē.

Attende aut̄ qđ q̄rendā drachmā pditam lucernā oportet accēdere. qz lumen fulgoris sui ꝓdidit. ꝑ nō nisi lumine alieno manifestat ad inueniendū. Non pdita aūt drachma manifestat ꝓprios splēdore. Phil. ij. Jnter quos lucetis sicut luminaria in mūdo. [ꝑ everrit domū.] Nec dom⁹ est domus ꝓscētie interioris quam tota oportet everrere in cōpunctōe ꝑ confessiōe: vt drachma ipsa veniat ad splendorē. ꝓ ouer. vi. Cōsiderauit semitas dom⁹ sue: ꝑ panē ociosa nō comedit. Sophonie. j. Scrutabor hierusalē in lucernis. j. Cor. xiiij. Illuminabit abscōdita tenebraꝝ. ꝑ manifestabit cōsilia cordiū [ꝑ querit diligenter.] Ecce Diligentia inquisitōis. Nec aut̄ Diligentia est in discussiōe cōscientiaꝝ peccatoꝝ: q̄s pdita lucerna illumīat: ꝑ vias ꝑ actus ꝑ causas ꝑ circumstantias peccatoꝝ ostendit ꝑ ante oculos ponit. Ephe. v. Que a lumine arguunt: a lumine manifestantur. Job. xiij. Vias meas in conspectu eius arguam: ꝑ ipse erit saluator meus. [donec inueniat] quia non sufficit nisi drachma inueniatur. Cantico. j. Queram quem diligit anima mea. Et post modicū Jnueni quem diligit anima mea. Deutero. xxxij. Jnuenit eum in terra deserta: in loco horroris ꝑ vaste solitudinis. Deserta enī terra sterilis est cōscientia peccatoꝝ. Nec est locus horroris: in quo horrēde sunt demonū figure occurrentes. Vasta autem solitudo ꝓpter boni naturalis desolationem. Jbi ergo inuenitur drachma ad recuperationē

## Et cum inuenerit: conuocat amicas et vicinas: dicens. Congratulamini mihi: qz inueni drachmā quam perdideram

Dic tangitur Congratulatio inuēte drachme. Et dicit Tria. Causam gaudij. Cōuocationē amicoꝝ ꝑ Congratulationem. De ꝓmo dic. [Et cum inuenerit.] Jnuenire enim causa ē gaudij. quia peccator inuenitur ad recuperationē. Phil. j. Jn hoc gaudio sed ꝑ gaudebo. [conuocat amicas.] Jn charitate cōiunctas sanctorum animas. Baruch. iij. Jpe rursus adducet vobis sempiternam iocunditatē: cum salute vestra. [ꝑ vicinas] in vico celesti: secum mansionē habentes celestes essentias. Esaie. lx. Leua in circuitu oculos tuos ꝑ vide: omnes isti congregati sunt: venerūt tibi. Vt tecum sīs iocundentur. [Congratulamini mihi.] Baruch. iij. Circumspice hierusalem ad orientem: ꝑ vide iocunditatem a deo tibi venientē. [qz inueni] ad gratias. [drachmā] imaginis. [quā perdideram] per peccatuꝝ ꝑ imaginem deprauantem. Baruch. iij. Ecce enim filij tui veniunt: quos dimisisti dispersos. veniunt colligi in tho sancti: gaudentes in honorē dei. Psal. cv. Jn letitia gentis tue: ꝑ laudetis cum hereditate tua.

## Jta dico vobis: gaudiū erit coram angelis dei super vno peccatore penitentiam agente

Adaptatio est Similitudinis. [Gaudiū enī est angelis dei.] quia ipsi amministratorij spiritus in ministeriū missi ꝓpter eos qui hereditatē capiūt salutis. Et ideo gaudent de cōuersione: qa tunc non frustratur sue diligentia custodie. Ps. xc. Angelis suis mandauit de te: vt custodiāt te in omnibus vijs tuis. Vel: angelis sacerdotibus celestibus Malach. ij. Angelus dñi exercituum est sacerdos. Jn exterioribus enim fulcrant applausum: sicut dicim⁹. [super vno peccatore.] Qui ab vno fuit auersus. quod solum est necessarium. Luce. x. Porro vnum est necessariū. Hoc est vnū de quo dicitur Jacob. ij. Qui offendit in vno: factus est omnū reus. [penitentiam agente.] ꝺ est pene tenentia: vt perseueret in dolore. vt sicut de

Grego. Mala cōmissa defleat: z deflenda vteri⁹ non cōmittat. Illi em̄ per penitentiā regnum celoꝝ rum appropinquat. Sicut dicit Matth.iij. Pe⁹ tentiam agite: appropinquabit em̄ regnum celoꝝ. Sic ergo finitur hec Secunda contra phariseos parabola.

## a Jt autem Homo quidam habuit duos filios.

Hic Tertia inducit parabola: In qua ostendi⁹ tur Quā benigne peccatoꝝ ad penitentiā redtēs est⁹ suscipiēd⁹. z Quā large: z Quā magnifice: z Quā honeste exhibēdus z gratādus. Quod est cōtra phariseoꝝ z scribarum auariciā: qui de suo: pau⁹ peribus redeuntibus nihil exhibebant. Et insup siqua habebant rapiebant. q̄ sicut dicitur Esa.v. Justificabant impium p̄o munerib⁹: z iusticiaz iusti auferebant ab eo. Hoc ergo generaliter intel⁹ ligitur in hac parabola: sicut patz cuilibet. Quātus J Allegorice de Gentili z Judeo in glosis exponaꝝ tur. Prima ergo nos prosequimur expositionez. Et tandem etiā de vltima q̄rum sufficat mentionē faciemus. Diuiditur autē hec parabola in Quatꝝ tuor partes. In quarum prima Ostenditur Pa⁹ trisfamilias natural⁹ decor in duob⁹ filijs: z innui tur fortune successus in abundantib⁹ bonis. Se⁹ cundo Inducit Et dissoluto iuuenili sensu a pa⁹ tre recessus iuniorꝭ: z infaustus successus in bo⁹ nis. Tertio Inducitur Qualiter egestate compul⁹ sus: redijt ad supplicationē quam demeruerat gra⁹ tie patris. Quarto z vltimo ostenditur Eiusdem benigni: z liberalis z magnifica susceptio: patris. Prima harum Parua est: de qua dic̄ [Ait aūt ad illos.] hoc est ad vtilitatem instructionis z edi⁹ ficationis scribarum z phariseoꝝ. Esa.xl. Loquiꝫ mini ad cor hierusalem: z aduocate eam. hoc est: ad intellectum dictorum vocate [homo quidam.] Ut de humanis exemplis dentur: dicat hominem: phariseos eiusdem nature cum illo significans: z debere erubescere si similia ad filios non faciant. Patres enim: se cognoscere debent: z affectu pa⁹ terno sibi subditos diligere. Joannis.iij. Pater amat filium: z omnia dedit ei in manus. Unde ⁊ eo qui curam suscepit filiorum dicitur Nume.xij. Erat autem Moyses mansuetissimus omniū vi⁹ rorum qui erant super terram. Homo ergo erat mollis ad filios: z non durus. Natura enim struc⁹ tionis z non hominis: durari ad filios. Job.xxix. Duratur ad filios quasi non sint sui. Hic autem [quidem] dicitur singularis benignitatis in suos. Esa.xlix. Si potest oblivisci mulier infantem: vt non misereat filio vteri sui. Etsi illa oblita fue⁹ rit: ego tamen nō obliuiscar tui.iij. Regū.iij. Com⁹ mota sunt quippe viscera eius super filio suo. Ge⁹ nes.xliij. Commota sunt omnia viscera eius sup fratre suo. Iste ergo est Homo q̄dam: sic benign⁹ ad filios [habebat.] adhuc in cura z regimine. Gal.iij. Quāto tempore heres paruulus est: nihil differt a seruo: sed sub tutoribus z actorib⁹ est vsq; ad p̄finitum tempus a patre. Sic ergo habe⁹ bat eos in cura vt pater: z sollicitudine regiminis [duos filios.] Ecce Flos nature qua reflorvit. j. Machabeoꝝ.iij. Princeps magnus es in ciuita⁹ te ista: z ornatus filijs: z fratribus. Ecōtra de abꝫ iectis dicit Hieremie.xxij. Scribe virum istū ste⁹ rilem: qui in eternū non prosperabit in diebꝫ suis [Duos.] autem habuit gemine dilectiōis vincu⁹ lo in deo z inter se colligandos. Genes.xlviij. Duo filij qui nati sunt tibi i terra egypti antequā huc ve⁹ nirem ad te erūt. Iste enim homo deum significat. Esa.lxvj. Si ego qui generationē aliis tribuo: ipe⁹ sterilis ero dicit dominus: Iste duos genuit sicut dicit Esaie.xlvj. qui gestamini a meo vtero: z por⁹ taminī a meo vulua. Duo autem sunt: diuisi in ra⁹ tionabiles z irrationabiles. In Ratione sequen⁹ tes: z Concupiscentiā. Sapi.xj. Diligis em̄ oia q̄ sunt: z nihil odisti eorum que fecisti.

## Et dixit adolescentior ex illis patri.

Hic incipit agere de Recessu vnius a cura pa⁹ tris. Et diuidit i partes Tres. De Acceptōe sub⁹ R stantie z Separatiōe p̄rio. Et de Longregatioꝫ ne z recessu z dissipatiōe tangit Scōo. Et ō Egeꝫ state: lasciuiā eius premente agit Tertio. Dicit igitur [Et dixit.] Tāgit autem Tria. Strulticiā ale⁹ impellentem ad recessum. Postulationez. z Acceꝫ postu⁹ptionem. De p̄rimo dicit [dixit.] Psal.xiij. Dix⁹ latoꝝ it insipiens in corde suo nō est deus. Psal.xxxv. gtis Dixit iniustus vt delinquat in semetipo non est ti⁹ mor dei ante oculos eius [adolescentior.] hoc est: desideria adolescentie secutus. In puericia em̄ propter multum humidus: non sunt adhuc acuti aculei concupiscentie: sed paululum crescato hu⁹ mido z non remisso calido: circa annum quartū⁹ decimū incipiunt senseri stimuli. Et tunc est adole⁹ scentia. Et ideo Prouerbioꝝ.xxx. dicit Quartuoꝝ sibi est incognita. Uiam aquile in celo. Uiam ca⁹ rine in fluminibus. Uiam colubri sup: a petram. z Uiam viri in adolescētia. Teutis em̄ z alriuolus in euagatiōe efficit vt aquila: Natans vt nauis in cōcupiscētia. Tortuosus in desideriis vt coluber: z Inconstans z incontinens vt iuuenis in adoles⁹ scentia. Prouerbiorū.vij. Uideo vecordem iuue⁹ nem qui transit per plateā iuxta angulum: z pro⁹ pe viam domus meretricis graditur in obscuro: in noctis tenebris aduesperascente iam die. Job. xxiiij. Oculus adulteri observat caliginem: dicēs. non me videbit oculus. Sic quidem Quilibet fa⁹ cit: iuuenilia desideria sequens. Unde.ij. Timo.ij. Juuenilia desideria fuge. Sic etiam fecit Gentiꝫ lis populus sequens concupiscentias: nulla lege frenatus. Qui ideo dicit adolescētior: quia lege fre⁹ natus populus in Adam z Eua in paradiso fuit: Et non frenatus a Cain filio eorum incepit. Bo⁹ num enim semper est ante malum. z legale ante ill⁹ legale. Lex enim data in paradiso: profecit p legē Moysi. z per legem christi z gram: est consumma⁹ ta. Ista ergo causa dissolutus iste est adolescētior. Dicit autem [patri] qui paterno affectu etiā stul⁹ tos diligit filios. Hiere.xxxj. Si filius honorabi⁹ lis mihi effraim. si puer delicatus. Q. di. Non est. Et tamen sequitur ex quo locutus sum de eo: adꝫ huc recordabor eius.

**Pater da mihi portionez substantie que me contingit. Et diuisit illis substantiam**

Ecce Postulatio stulta portionis: que in maꝝ nibꝰ remanēs custodita: augēda erat z data stulto consumenda. Dicit autē Tria. Primo Jus nature patris (alꝫ patri) ad mentem reducit. Scōo Debitum quomodo requirit. Tertio De quo debitum sit: subiungit. z Qua ratione. Dicit igitur [Pater.] Q. di. hoc ex iure naturali denegare nō debet. Dicit enī Philosophus naturalis Q sicut filius egreditur cum parte substātie de corpore patris per generationē. Ita cum parte facultatis de domo patrꝭ debet emitti. ij. Corinth. xij. Non debent filij parentibus thesaurizare: sed parentes filijs. Hac igitur ō causa ōt. Pater [da mihi.] ad vsus meos. Q. di illud Gen. xxx. Justum est vt aliquando domui mee prouideā. Non semper ōbeo sub tutore esse: z ad alienam respicere manū [portionem meam] quia aliqua portio z maior debebatur sentori: aliqua etiam debebatur patri. Et ideo temperat postulationē: Dicens [portionez meam] quecunq; est illa. Nume. xxvij. Justam rationem postulāt filie Salphaad. Da eis possessionem inter cognatos patris sui. Que sit autez ista portio quam filius accipit a patre: dicūt Sancti Q est Bonū Naturale. z Cū natura datuꝫ: z Donatum: z Adquisitū. Bonum autem naturale est aptitudo nature habitualis ad verum z bonum. Cum natura datū est Intellectus perspicacitas: Ingenij subtilitas: Sollertia. Liberū arbitrium. Sensus. Et omnia alia talia. Donatū est aut̄ Forma titudo corporis: Pulcritudo: Nobilitas. Et similia. Adquisitū Scientie: Honores: Bona temporalia. Et huiusmodi. Hec omnia cīm a deo patre accipimus pro portiōe. Matth. xxv. Dedit vni cuiqz sm propriā virtutem. Ephe. iij. Dedit dona hominibus. Hester. ij. Largitus est munera ex magnificentiam pnapalem [substātie que me cōtingit.] Tangit De quo: egredies de domo: circ portionem: quia [substātie.] Substātie autē dicuntur facultates: quia (alꝫ que) sunt date. Ad subsistendū in substantia individue persone hominis: z ad Substandū in domo. Prouerbior. ij. Nouerat dominū de rus substantiam: z de primitijs omnium frugum tuarū da pauperibꝰ. Sic dicitur de Job. i. Q perdidit omnem substantiā suā. Tangit autez Rationē iusticie quādo addit [que me contingit iure hereditar.] Decreuit cīm dominus Nume. xxvij. Q substantia patris deuoluit ad filios: si filios habet. Dicaut̄ filius ea que accipit a domino: sibi dari petit: vt ppria volūtate his vtēs fruatur ad libitū. Eccl. xvij. Dedit illi potestatē eorum que sunt super terrā. Ecclīastici. xv. Deus ab initio constituit hominē: z reliquit eum in manu consilij sui. [Et diuisit illis substantiā.] Tertium est q sibi debitam obtinuit portionem. quia Pater ordinē nature attendens: nec ordinem illū corrumpere volēs: diuisit substantiā inter filios: Volenti recedere sua donans. z Volentē, secū manere filij: cum sua in manibus tenens z augēs. Et hoc est quod interdicit Apls Hebreoꝝ. iij. Ne forte sit in aliquo vestro cor malū incredulitatis discedendi a deo viuo: Tamen pater ordinē nature corrumpere nolens: dat ei quod suū est. Matth. xx. Tolle quod tuū est z vade Rhomanoꝝ. xiij. Reddite omnibus debita.

**Et non post multos dies: congregatis omnibus: adolescentior filius peregre profectus est in regionez longinquam: et ibi dissipauit substantiam suam viuendo luxuriose.**

Dicagit de Filij stulti recessu a patre. Et dicit Quattuor. Sq. Q ito recessit a patre. Q omnia secum cōgregata deulit. Q in regionē lōginquā peregre abijt. Q ibi omnia sua turpiter consumpsit. De Primo dicit [Mō post multos dies.] Hoc fuit tempus breue: quo reuerentia tanti patris: z ordinatio domus patrꝭ adhuc in corde remansit. Gene. xxxi. Nisi deus patris mei abraam z timor ysaac affuisset mihi: forsitan nunc vacuus me dimisisses. Quādiu ergo reuerētia paterna remansit in corde: z doctrina patris (quod fuit parvum tempꝰ) remansit verecundia retentꝰ. De talibus dicit Matth. xiij. z Luce. viij. Temporalis est: quia ad tempꝰ credit: z in tempore tentationis recedit. Dicit autez [dies] quia dies fuit q̄diu in conspectu patris. Joānis. ix. Me oportet operari dum dies est: venit nox in qua nemo potest operari. Unde etiā cum proditor exiuit de domo christi: Joānis. xiij. dicit. Ille accepta buccella: sic portione que eū contingebat: exiuit continuo. erat autem nox. [Congregatis omnibus.] Duo dicit z Q facultates omnes cōgregauit. z Q cum omnibus peregre est profectꝰ. De Primo ōt [Cōgregatis omnibus.] vt omnia referret ad mundi sterilium lasciuie z iniquitatꝭ: Intellectum: z Ingenium: z omnia que ad bonum dedit illi deus. Et omnibus illis: deū pium patrem impugnaret: vt quasi fierer in eo quod dicit Psal. lxxvij. Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum. Job. xv. Lucurrit contra deum extento collo: z pingui ceruice armatus est. Deutero. xxxij. Incrassatus est dilectus z recalcitrauit. incrassatus impinguatus dilatatꝰ: dereliquit deum factorem suū: z recessit a deo salutari suo. Et hoc est quod ōt Ose. ij. Vinescaute quia ego dedi ei frumentū: vinū z oleum z argentum multiplicaui ei. z aurum: que fecerunt baal (hoc est: absq; ligo. quia hoc baal interpretat) Frumentū verbi quod confortat cor hominis. Vinum iocunditatis spūalis. Oleum pinguedinis in deuotione. Argentū eloquentie. z Aurū sapientie. Et ex omnibꝰ illis recedens: efficit sue libertatis: impugnator patris: z psumptor substātie ipsius [adolescentior filius] plus lasciuia mentis q̄ erat. Philosophus: Nō ab erate defectio est: sz ea passione Esa. lxv. Puer centum annoꝝ morietꝭ: z peccator centum annoꝝ maledictus erit [peregre]

vt peregrinus esset a cõspectu tam reuerẽdi pñis. Esa. xxviij. Peregrinũ est opus eius ab eo. Hier. xiij. Quare quasi colon⁹ futurus es in terra. t q̃si viator declinans ad manendum. Homo em̃ sm̃ diuinũ intellectum in contemplatione veritatis habet patriam: t peregrinus ẽ in alijs caducis t abducentibus animũ. Unde. Per. ij. Obsecro vos tanq̃ aduenas t peregrinos abstinere a carnalibus desiderijs. [qui profectus est in regionẽ longinquã ] Longinquitas ista ẽ per dissimilitudinis patrie(al's paterne) t non p distantiam locorum. Et maxima longinquitas est recedere vsq; ad oblitionẽ dñi patris. Psal. cxviij. Longe a peccatoribus salus. Prouerbiorũ. xv. Longe ẽ dominus ab impijs. Mich. iiij. Egredietur de ciuitate: t habitabis in regione: t venies vsq; ad babylonem. Et in hac longinquitate maxime fuit error gentilis. [et ibi ] non recurrus vultum patris, [dissipauit substantiam suam ] omnia bona accepta a patre. [ viuendo luxuriose ] hoc est ad luxum concupiscẽte. Sapie. xv. Existimabant luxum esse vitam hominis. Talis em̃ vita: corpus: animã t res consumit. Job. xxj. Ignis est vsq; ad cõsumptionem deuorans: t omnia eradicans germina. Prouerbiorũ. xxix. Qui nutrit scortũ: perdit substantiã. Prouerbiorũ. xv. Qui diligit epulas in egestate erit. Ista em̃ est lex luxurie q̃ omnia consumit. Sicut Helena consumpsit Greciam t Phrigiã. edes cõbussit, t omnia redegit in nihilũ. Et hoc est ideo. quia consilio nõ regitur. frena non patitur: t nullum sibi ponit modũ. Prouerbiorũ. xv. Dissipatur possessio vbi nõ est consilium. Prouerbiorũ. xxx. Tria sunt insatiabilia: t Quartum nunq̃ dicit sufficit Infern⁹ t os vulue: t terra q̃ non satiat aqua. Ignis vero nunq̃ dicit sufficit: Juxta Platonẽ. Locupletata sepulta est in inferno. Et ideo Horatius concupiscẽte dicãt infern⁹. Os autem vulue (a voluendo dem̃) vocat delectatio ligans mentẽ: que nõ satiatur. sed per rememorationẽ semp̃ similes suscitat apperitus. Terra autem terrenitas huius est semper ad bibendum desiderabilis. Ignis est incendium fomitis. Ista ergo eorum consumũt.

## Et postq̃ omnia cõsũmasset: facta est fames valida in regiõe illa: et ipse cepit egere.

Hic tãgitur de Egestate ad reditũ compellẽte. Et hec exaggerat a Quartuor. A Lausa. Ab Effectu. A Frustratione laboris inutilis. A Penuria: que(al's qua)etiam vilem cibũ mereri non valuit. De Lausa dr. [ Et postq̃ cõsummasset oĩa ] que a manu domini acceperat: t viribus consumptis. Ben. xlvij. Non celamus domino nostro: q̃ deficiente pecunia: pecora simul defecerunt. Nec dam re est: q̃ absq; coporibus t terra nihil habemus. Cur ergo moriemur re vidente. Consumpta est pecunia sapiẽtie t eloquentie. Pecora autẽ defecerunt: quando etiam pecorine vires deficiunt ad voluntatem hominis explendã. Et nihil remanet nisi marcidũ corpus: t pondus terrenũ in vltima senectute. Psal. xcv. Corrupti sũt: t abominabiles facti sunt in studijs suis. Sapie. v. Utique quidẽ nullum signũ valuimus ostendere: in malignitate autẽ nostra consumpti sumus. [ Facta ẽ fames valida in terra illa ] Hec est Secũda causa: t Effectus prime. Dec autẽ fames est desiderio audiende veritatis per ẽbum. Et percipiende gratie per Sacramẽta. Ben. xliij. Interim fames omnes terram vehementer premebat. Amos. viij. Mittam famem et sitim in terrã. non famem panis: neq; sitim aque. sed audiẽdi verbum dei. Job. xxx. Egestate t fame steriles: qui rodebãt in solitudine squalentes calamitate t miseria. Omnis em̃ humor boni exiccatur in talibus: t rodunt in solitudine siluestri: vbi piloli saltant. hoc ẽ demones: t squalẽt egestate spũalis boni t miseria. Decigitur fames est effectus consumptionis substantie t premit istum miserũ destructum omni bono paterno. [ t ipse cepit egere ] hoc est Scõm: effect⁹ duo. Egruit autem quando q̃dem voluntate fruendi peccato habuit: t valitudines non habuit. q̃ perficere nõ potuit. Psal. xxxiij. Diuites egenerũt t esurierunt. inquirentes autẽ dominũ non deficient omni bono. Prouerbiorũ. iij. Egestas a deo in domo impij. Prouerbiorũ. xij. Egestas t ignominia ei qui deserit disciplinam. Prouerbiorũ. xx Anima dissoluta esuriet. Prouerbiorũ. xiij. Miseros facit populos peccatũ. Unde ôr Beda: Ois locus absente patre penuria est.

## Et abijt t adhesit vni ciuium regionis illius: et misit illum in villam suam vt pasceret porcos.

Ecce Tertiũ: quod est Frustratio laboris inutilis. Dicit autem Quartuor. S. Q. abijt a sc. Q. malo adhesit. Q. vili laboze se occupauit. Q. labor sibi inutilis fuit. De Primo dicit [ Et abijt ] a semetipso t ipsius bono recessit: in quandã recedendi desperationem. Psal. j. Beatus vir qui non abijt in cõsilio impiorũ. [ et adhesit ] illicito amore t cõmunione illicita. Esa. ij. Pueris alienis adhesserunt. [ vni ciuium regionis ] pessime. Ben. xiij. Homines sodomite pessimi erant: t peccatores coram domino nimis. Nec dicit ciuis: eo q̃ esset aliqua ciuilitate dispositus. sed quia ad modum ciuis concorditer malis cohabitauit. Que concordia pessima est vnanimis ꝓsensus ad peccandum. Psal. lxxij. Et dauit in peccatoribus: pacem peccatorum vides. Isti ergo misero adhesit. [ et misit illum in villam suam ] Ecce Occupatio laboris inutilis. Dec autẽ est villa in qua terra ad cõcupiscentias excolitur. Lu. xiij. Villam emi: t ideo nõ possum venire. Ben. iij. Spinas t tribulos germinabit tibi. hoc est: punctiones sollicitudinũ: t aculeos libidinũ. Prouerbiorũ. xxiij. Per agrum pigri hominis trãsiui: t per vineam viri stulti. t ecce totum repleuerant vrtice: t operuerant superficiem eius spine. Iger em̃ in quo agit stult⁹: est cõcupiscentia corporis. t Umea est gaudium huius mundi: que operta sunt vetica (que ab vrẽdo) dicãtur libidinum, t spina sollicitudinũ vanarum. In

hanc ergo vllam misit eū: vt abominatā coleret cō cupiscēniam. Et hoc est quod sequitur [ vt pasceret porcos ] Porcus nomine suo quasi spurc⁹ dicitur quia spurcicijs gaudet. Et nos ꝯdem ism in prebadit: z super Matthei propa porci dixi mus: Tamen z hic aliqua dicemus. Dicit autem glo. ꝙ Porci sunt demones: qui spurcicijs deles ctantur. Psal. xvj. Saturati sunt porcina: z diui serunt reliquias suas paruulis suis. Nos iste pa nit quando voluntati eorū satisfecit. Esa. lxv. Qui comedunt carnem suillam: z ius prophanū in va sis eor. Luxuria autē precipue est porcina. Pro verbioz. xj. Circulus aureus in naribus suis: siue porce: mulier fatua z pulcra. Statim enim gem mā anuli ponit in stercore Et sic facit luxuriosus: omnē decorem suū abscondit in infamia luxurie. Porcus etiam ferencis est Ire. Et ideo correp tio propria(al's proprie)est porcorum. Psal. lxxij. Singularis ferus. hoc ē porcus: depastus ē eas: domini scz vincā. Est etiaz porcus aper indignan ter superbus. Et ideo alia secat animalia. nec pati tur societatem aliorū. Matth. vij. Nolite sanctuz dare canibus: z margaritas nolite spargere ante porcos: ne forte conculcent ea pedibus suis: z cō uersi dirumpant vos. Lupidi etiā valde sunt por ci: z soli volentes possidere suam habitationē. Et ideo significāt auaros. Matth. viij. Si nos hinc ejcis: mitte nos in porcos. Est etiā ventrosus por cus. Et ideo significat gastrimargiā: que est ventrj insania. ij. Pet. ij. Canis reuersus ad vomitum: z sus lota in volutabro luti. Est etiaz porcus piger: propter carnis pondus. Et significat pigritiam: que est acidia. Leuit. xj. Sus quia diuidit vngu lam z non ruminat immunda erit vobis. Nō em habet discretiuā vim: ad discernendum inter spiri tualia (in quibus veloces esse debemus) z carna lia (ad que tardi esse debemus) Nos igitur por cos misit eum pascere ciuis regionis ignominio se: Que tota est plena puteis bituminis voluptā rum. Sicut Sodoma. Sicut dicit Gene. xiij. Et hec fuit occupatio sua in labore vili z inutili

## Et cupiebat implere ventrē suū de siliquis quas porci mandu cabant: et nemo illi dabat

Dic tangitur Labor inutilis frustratio. Et di cit Tria. Turpe desiderij. Porcinum abum de sideratiz z Desiderij frustrationē. De Primo di cit [ cupiebat ] ardenti cōcupiscentia. Jacob. viij. Petitis z non accipitis: eo ꝙ male petatis: vt in concupiscentijs vestris insumatis. Hic em nihil cupiebat nisi insumere sicut pecus [ implere ventrem suum ] hoc est: carnalem concupiscentiam. Philip. iij. Quorū deus venter est: z gloria in cō fusionem eorum qui terrena sapiūt. Ecclesiastes. ij. Quis ita deuoratit vt ego. Et nota ꝙ dic Jm plere ventrem suum. quia ad tantā erat reductus necessitatē: ꝙ iam non cogitabat saporez: dūmo do venter quocunqz ꝑz quantitatē impleret. Job vj. Que prius nolebat tāgere anima mea: mūc pre angustia abi mei sunt [ de siliquis ] Siliqua ꝑz glo. est genus legu minis: habens folles sicut fa ba vel pisa. Et dicit ꝙ est legumen concauū: mul tum habens de folle: z parum (al's paruū) de sub stantia. Dicunt autē alij ꝙ est fructus cuiscūq ar boris. Scōm Philosophū autem naturalem in Scientia de Vegetabilibꝫ: non dicitur Siliqua aliquis fructus vel semen vel legumen: sed gene raliter oīis folliculus concauus: in quo semi na vel fructus vel legumina continentur: siliqua vocatur. Famis enim tempore domin⁹ porcorū: fructus z legumina comedendo: vel vendendo: in vsus ppriōs redegerat: z porcis z custodi porco rum siliquas ad infelicem vitam sustētandam in cibum ministrabat. Significāt aurem silique sic cas libidinosorum consolationes in amplexibus z tactibus turpibus: quando peccatū cōmitti non potest vel non licet propter homines. Sicut qui tangunt turpia mulierz: vbera. z inguina ferentia. Et i hoc delectant sicut sus: que summittit aures in concupiscētia. Job. xxx. Mandebant herbas z arborum cortices: z radix iuniperorū cibus eorū. Herbe sunt cibus iumentorum. Arborum autez cortices sunt: non ligni ꝺdem cortices: sed fructuz um. sicut diximus. Et illi cortices dicūtur silique. Et radix Juniperoz pre omnibus lignis continez re dicitur ignem. Jta vt quadraginta diebus sub cineribus inclusum: carbo de radice iuniperi: di citur ignem cōtinere. Et significat incendq materi am libidis inextinguibilem: etiam in non valenti bus peccare [ Et nemo illi dabat ] qa ea in vsū sumere vel non valebat: Vel ꝓpter confusionem non licebat. iij. Regum. vij. Videbis ꝺdem ocu lis tuis: z tamē inde non comedes. Psal. cxj. Pec catoz videbit z irascetur: dentibus suis fremet z ta bescet: desidc. pecca. gibit. Dic ei vez ē illō poete.

Tantalus a labris fugientia pocula captat.
Quo sunt plus pote: plus sitiuntur aque.

Prouer. xx. Propt frigꝰ piger arare noluit: men dicabit ergo estate. Et iam non dabitur ei. Doc ē: refrigerium aque: quod damnatus in inferno pe tuit: qui de nullo bono curauit: nec non obtinuit. Unde beatus Bernardꝰ. In eternum nō obtine bit quod vult: z tamen quod non vult in perpetu um sustinebit. Nec enim pertinacia est inique vo luntatis: z precipue in damnatz: vt adhuc peccanz di habeat desiderium: etiam cum nō valet explere delicrus Et illi spadones diaboli: qui fornicari nō possunt: z ad puellam suspirant Eccl. xxx. Merce des iniquitatis videns oculis: z suspirans sicut spado complectens virginem z suspirās. Sic vo luntatem habens ad omne peccatum: z perficere non valens.

## Jn se ãt reuersus dixit Quanti mercēnarij in domo patris mei abundant panibus. ego autez hic fame pereo

Dicuntur autem hic Tria. Reuersio ad sui cog nitionē Attrabentia ad patris reuersionem: Et Ejus quod cogitauerat per effectū impletionem.

De Primo dicit [ Jpse autem ] peccati vias

inuenire non valens. O sce.ij. Sepiam viam tuaz spinis: z semitas suas non inueniet [in se reuerz sus ]hoc ē ad rationis actum introrsus in corde: a ꝺ discesserat [reuersus ]Esa.xlvj Redite redite ꝑuaricatores ad cor. Ps̄.lxxvj Exercitabar cū corde meo: z scopebam spiritum meū. Iste est nunciz us qui ad Job reuertit: dāna renuncians. Job.j. [dixit ]Nic tangire ea que reuertendū trahebant. Dicit autem Duo. Spem benignitatis z charitatis paterne: in non(al's genere)cōiunctos. z Affliz ctionem penaz peccati: qua plangebatur in exilio. Et ex his dicit reuertendi propositū. De .Primo dicit [Quanti mercennarij ]ad domum patris non pertinentes: sed mercede temporali sibi constituta seruientes Sicut Judei: qui semp spe mercedis temporalis seruierūt. Deuero. xxxij. Ziimodo oculus iacob in terrā: frumenti vini et olei. Psal.iiij. A fructu frumēti vini z olei sui multiplicati sunt. Et bi [in domo patris mei ]hoc est: in familia magni patrisfamilias.ij. Timoth. ij. In magna autē domo non sunt solum vasa aurea z argentea: sed lignea z fictilia: z alia quidem in honorem: alia vero in contumeliam. Mercennarius vero inuite seruit: z tamē seruit in spe mercedis. Et hac accepta de domo egredit: z nihil boz nitis habet: tamen mlta bona facit. z ideo sui indiget. z non tm̄ toleratur. sed etiam ad domū vocatur z conducitur. Ita est qui in ecclesia pro mercede temporali seruit. Sicut Clericus pro stipendio prebende multa bona facit: z vocatur z remuneratur. Sed tandem sine bonore cum damnaz dis egreditur. j. Corinth. ix. Si inuitus euangelizum annuncio: merces mihi constituta est. Ille em̄ se non exponit periculo pro domo patrisfamilias. Ezech. xiij. Non ascendistis ex aduerso: nec oppo suistis vos murum pro domo israel. Joannis. x. Mercennarius fugit quia mercēnarius est: z nō pertinet ad eum de quibus [Abundant panibus ꝫ ad litteram: Panib⁹: cor confortantib⁹ veritate verbi: gratia Virtutis: z refectione Sacramenti. De quibus panib⁹ iam ante diximus. z habent vnde se z alios reficiant. Psal. xxxv. Inebriabūtur ab vbertate domus tue: z torrente voluptatis tue potabis eos. Esa.xxj. Qui habitatis terraz austri: cum panibus occurrite fugienti. Esa.xxxij Panis ei dat⁹ est: aque eius fideles sunt. Dec igitur spes traxit eum. quia liberalis fuit etiā in non contūctos. [ego autem hic fame pereo ]refectione destitutus. Sicut Gentilis populus in idolatria. z sicut quilibet in peccati exilio. Agge.j. Lo medistis z non estis satiati. Et ibidem. Qui congregauit mercedes: misit eas in saccum pertusum Quia si etiam aliquid delectationis habet peccatum. hoc ipum non nutrit. sed conuertit in tormentum z venenum. Et ideirco fame perit etiam: qui delectamenta peccatorū comedit. Esaie. xxx. Sicut somniat esuriens z comedit: z cum expergefaz cus fuerit: vacua ē anima eius. Et sicut somniat sitiens z bibit. z cum euigilauerit: lassus adhuc sitit: sic facti sumus. Ille enim vere fame perit: qui delectatione peccati querit reficiz nihil reficiat: sed perit de die in diem. Esaie. lxv. Ecce. serui mei comedent: z vos esurietis. serui mei bibent: et vos sitietis.

## Surgam et ibo ad patrē meum

Ecce Reuertendi propositū: In qua gre Quatz tuor continentur. A peccato surrectio. Ad patrem bonum profectio: Peccati confessio: z Venie supplicatio. De Primo dicit [Surgam ] Nō tm̄ in presenti momentaneo: sed in omne futurū surgam me agam. Ephe.v. Surge qui dormis: z exurge de mortuis. z illuminabit tibi christus. Esa. lij. Consurge sede hierusalē: solue vincula colli tui captiua filia sion. Hoc est: vincula consuetudinis peccatorū: collum rōtis ruū deprimentis. Psal. lxij. Accedat homo ad cor altum. Luce.xxj. Leuate capita vestra: ecce appropinquat redemptio vestra. Sic igitur non ad terram: sed ad celū factus surgum: cum caput mentis in sublime bonum extollit. [et ibo ] Ecce Ad patrem bonum profectio. Eccl'iastici. xvij. In partes vade seculi sanctī cū viris: z dantibus confessionem deo. Hieremie. ij. Venite z nolite stare. Psal. lxxxiij. Ibunt de virtute in virtutem: videbitur deus deorum in sion. Genes. xxvij. Reuertere in terram natiuitatis tue. Et deo enim natus es: z terra natiuitatis tue ē habitatio sanctorum [ad patrem meum ]ad eternuz(al's paternū)fontē boni reuertar. Eccl'iastici. xvij. Reuertere ad dominū: z auertere ab iniusticia tua: z nimis odito execrationē. Pater em̄ non obliuiscitur Substantie z Proprietatis patrie: z Affect⁹ filialis. Substantia em̄ patris ipsa deus ē. Proprijū: misereri z parcere. Affectus: ad filium semper dependere. Et de substantia quidez dicit Sapie. xvj. Substantiā tuam z dulcedinem quam in filios habes ostēdebas. De Misericordia. Joelis. secūdo. Pariens z multe misericordie: prestabilis super malicia. De Affectu. ij. Reg. j. Sicut mater vnicum amat filiū: ita te diligebā.

Ad talem igitur ibo patrem.

## Et dicam ei: Pater peccaui in celum et coram te.

Ecce Humilis confessio: In qua Tria dicit. Spem patris. Confessionē veritatis. z Eam quā meruit per peccatū abiectionem indignitatis. De Primo dicit [Pater ]Q. di. Nihil spei mihi ē in me(al's sine re)sed multa fiducia in te qui vere pater es in patr̄ affectu. Esa. Sexagesimo ꝯrto. Tue domine pater noster es tu: nos vero lutū: z fictor noster: z opera manuū tuarum omnes nos [peccaui ]Ecce Humilis z vera confessio [peccaui ] ij. Regum vlti. Ego sum qui peccaui: ego iniqe egi. Job. Tricesimotertio. Peccaui z vere obliqui: z vt eram dignus nō recepi [in celum ] Per meconomiam. hoc est: sanctos z angelos offendendo. Hieremie. ij. Obstupescite celi super hoc: z porte eius desolamini vehementer. Duo enim mala fecit populus meus. Me derelinquerunt fontē aque viue: z foderunt sibi cisternas dissipatas: cōtinere non valentes aquas. Peccatum enim redundat in verecundiam sanctorum: qui celum vocantur. quia eorum conuersatio est cum angelis in celo.

Esa. Tricesimotertio. Ecce videntes. boc est: prophete: clamabunt: angeli pacis amare flebunt [et coram te] qui omnia vides. Uel coram te] b est: ante conspectum tuum. Hebreor. xiij. Omnia nuda t aperta sunt oculis eius. Ecclesiastici. xxiij. O culi domini lucidiores sunt super solem: circuspicientes omnes vias hominū. Prouerbiorum. xvj. Omnes vie dominum patent oculis eius. Dolor igitur quia peccauit in celum in amissione t offensa societatis sanctorum. Uerecundia aūt: quia coram patre peccauit. Deformitas autem ex ipso peccato. Ps. Quinquagesimo. Tibi soli peccaui t malum coram te feci.

## Iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut vnū de mercennarijs tuis. Et surgens venit ad patrem suum

Ecce Recognitio proprie indignitatis. Imaginem enim tuaz in me deturpaui: t Bona optima a te collata consumpsi. t Ideo Filius alienat⁹ sum qui mentitus sum tibi. Inuenerauī i terra aliena: t a semitis tuis claudicaui. Non sum de illis de quibus dicit Hieron. Decimoseptimo. Nō sum turbatus re pastor⁹ sequens: t diem hominis nō desideraui. Sed alios sequens: indignus factus sum tua paternitate. Factus sum de illis de quibus dicitur Joannis. viij. Vos ex patre diabolo estis: t opera illius vultis perficere. i. Corinth. xv. Portauī imaginem terreni patris: t deturpaui imaginem tuam. Sic igitur Non sum dignus vocari filius tuus [sed fac me sicut vnum] Ecce Humilis supplicatio venie. In hac autez supplicatione Recognoscit potentiam faciendi non esse in se: sed in patre. Et non dicit q̄ faciat mercennarium, quia ille non manet in domo patris in eternum. Sicut dicitur Joānis. viij. Sed q̄ faciat cum filium mercennariū. boc est: filium: in habitu humilitatis serui in domo operantem. De Primo dicit [fac] Tu: qui potestatez habes. Ego enim deficio. Matth. iij. Potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrae. Seruum enim potest facere filium: dominus pater [fac] ergo qui omne bonum ex te facis. Esa. Uicesimooctauo. Confractum est opus in manibus figuli: t conuersus rursus fecit illud in vas alterum: sicut placuit in oculis suis: Et dixit. Hec dicit dominus. Sicut lutum in manu figuli: sic vos i manu mea domus israel [fac] ergo deluto corruptovas quod merito placeat in oculis tuis. Sic ergo dic [fac me] Non mercennarium. quia in domo tua pperuo manere cupio: sed [sicut mercennariū] qui i habitu humilitatis serui seruiat: t tamen in domo remaneat. quia sic imitabor filium tuū dilectum. Phil. ij. Exinaniuit semetipsum: formam serui accipiens. Et post pauca Humiliauit semetipsum: factus obediens patri vsq; ad mortē. sicut et ego vsq; ad mortē seruire disposui. [Fac ergo me sicut mercennarium] Job. xiiij. Donec operata veniat: t sicut mercenarij dies eius. O pater: fac ergo quod dixisti. Ecci. vij. Non ledas seruum in veritate operantem: Neq; mercennariū dātem tibi aīmā suam. Ego em̄ in veritate opera seruī perficere volo: t mercennan⁹ dare tibi totam aīmā et omnibus viribus meis. Ecce Uenia imperrans supplicatio [Et] cū hac Sui indignatione: t Veritatis confessione: t Deuota t humili supplicatiōe [surgens] agens: per effectum oper⁹ se ursum: a sentina viciorum. Ps. xiij. Ego dormiui t sopor⁹ atus sum: in peccato t erroꝛ rexi ḡnīā dominus suscepit me [venit] profectu virtutis [ad patrē] dicens cum seruis David. j. Regum. xxiij. In die bona venimus ad te.

## Cum adhuc longe esset: vidit illum pater ipsius: et misericordia motus est. et accurrēs cecidit super collum eius: t osculat⁹ est eū.

Dic tangit Patr⁹ benignissima susceptio reuertentis filij. Tanguntur autē hic Duo. Quoꝝ Primū est Benignissima susceptio patris. Secundū aūt est Placatio indignātis coheredis. In Prioꝝ Tria sunt. Scz. Signa benignitatis patris in suscipiēdo. Ueritas filij in penitēdo t cōfitēdo. Festiuitas totius familie in congratulando. Signa benignitat⁹ in suscipiēdo sunt Quinq;. Scz. Q̄ longe adhuc positum vidit. Q̄ ad venientem misertus: misericordia motus fuit. Q̄ lasso paterne occurrit. Q̄ senō cōtinēs sup eum cecidit. Q̄ intime dilectiōis osculū impressit. De Primo dic [Cum autē adhuc lōge esset] q̄ in reliquijs peccati t retentionib⁹ adhuc fuit. Uel forte meli⁹ q̄ Nimia humilitate se lōge esse reputauit: q̄uis tam ꝑpe fuisset per gr̄am. Dan. vij. Aspiciēs alongē: ecce video deos potentes venientem. Esaie. lx. Filij tui de longe venient. Esa. xxx. Ecce nomē dominī venit de longinquo [vidit] respectu vocatiōis: quo vocauit Petrū a trina negatione. Mat. xxvi Conuersus dominus: respexit petrū. t egressus foras petrus: fleuit amare. Jo. j. Cum esses sub ficu prius q̄z te philippus vocaret: vidi te. Ben. xxij. In monte domin⁹ videbit. b est de specula sue celsitudinis. Sapi. iij. Respectus eius in electos illius. Sapi. iij. Respectus eius in electos illius [et misericordia mor⁹ est] Cor eū paternum misericordia mouet ad filiū. Hiere. xxxi. Conturbata sunt viscera mea super eum: miserans miserebor eius ait dominus. Ose. xi. Conuersum est in me cor meū. pariter conturbata est penitudo mea. non faciam furorem ire mee. non conuertar vt dispergam effraim [Et occurrēs] Hierāgitur. Qualr lasso occurrit. q̄z lassat⁹ fuit in via iniquitatis: t magna ꝑficere nō valuit. licet volūtate magna voluerit. ij. Mach. j. Corde magnoꝝ anio volēte. Illis enim q̄n truncuq; debilitb⁹ p se z p suos occurrit. Esa. lxiij. Occurristi letāti t facienti in vijs tuis iustitiā. Mach. xj. Occurrerūt ei de ciuitate honorifice. Occurrit em̄ de⁹ z sui t manuz porrigit adiutricē [cecidit] ipeū amoris ferre nō sustinēs. Cecidit

enim qui tot⁹ venit. Actuū.x. Cecidit spūs scūs sup oēs qui audierūt verbū. Cecidit autē [ super collū eius ] Gen.xlvj. Cūq; vidisset cū ruisse sup collū eius. Collū autē: sicut sepe dixim⁹: fm expositionē beati Dionisii. est cōtinuatio capitis ad corpus: in q̄ decurrit vitalis spūs. z p qs trahit alimōz corporis totus. Et fm hos ꝓprietates Ratio est collū z tinuās caput aīe (quod ē mens) cū aīe virtutibus inferioribz quasi cū corpore. quia In capite (quod est mēs) est imago dei impssa. z in corpe sunt sensibilis (al's sensibiles) vires animē: z Ratio ꝓtinuat vnū cū altero. q: Inferiora refert ad superiora p obedientiā. z Superiora reducit ad inferiora p ordinationē z prudentiā. Sicut igit dicimus: ipa est collū. Cant.j. Collus tuū sicut monilia. Hoc est: discretionis munimenta (al's monimenta) Inde est q̄ qui supbe sunt ratiōis: colloſi tollunt. Job.xv. Lucurrit ꝓtra deus extēto collo: z pingui cervice armat⁹ est. Hinc est q̄ dns colla supbōz cōculcare dicit: q̄s rationē eoz humiliat. z in obsequiuz fidei sue inclinat. Eccli.xxiij. Supborū z sublimiū colla ꝓria virtute calcauit Et quia de collo ratōis bone: laus dei egreditur: ideo de laudāte deuz vectore dei dicit Job.xxxix. Nunq̄d ꝓbedis equo fortitudinē: aut prebedis collo ei⁹ binnitū: Q.d. Non tu facies hoc: sz ego gratia mea hoc ꝓficio. Sicut collo istius prodigi ꝓduxit cōfessiōis binnitū [ z osculatus est eū ] osculū amoris impīmens. In Osculo eni est impssio labioꝝ: z pmixtio spiritū. z in impssiōe labiorū est vnio oris vtriusq; .vt vnū os de cetero sit ipius cū patre in omni ꝓbo virtutis (al's vitatis) cōfessione. Hiere.xv. Si separaueris ꝓciosum a vili quasi os meū eris. In pmixtione autē spiritū est vnio cordiū z affectuū. j. Corinē.vj. Qui adheret deo vnus spūs est. Cant.j. Osculetur me osculo oris sui. Gen.xxvij. Accede ad me. z da mihi oscula fili mi. Ecce Signa benigne receptōis

## Dixitq; ei filius. Pater peccaui in celū et coram te. Jam nō sum dignus vocari filius tuus

Ecce Filij būiliatio coram patre. z vitatis cōfessio. [ Pater peccaui ] ij. Paral.vlti. Peccaui dñe peccaui: z multiplicate sunt offensiones mee corā te [ in celū ] in celi offensionē: hoc est celestiū Unde Luce.xviij. Publicanus nolebat ad celuz oculos leuare: quia sciebat se celestes offendisse. [ et coram te ] q: iniquitas mea clamat ante cōspectum tuū. Gene.xviij. Clamor sodomorum z gomorreoꝝ venit ad me. ij. Paralip. vl. Irritauit iram tuā: z malū coram te feci. Et tāgit eam quā et peccato incurrit indignitatē dicens [ Jam nō sum dignus vocari filius tuus ] Gen.xxxij. Minor sum cunctis miserationib⁹ tuis. ij. Paral. vlti. Indignū saluabis me fm multitudinē miserationū tuarū. Anteq̄ autem verba que deliberauerat compleat: ex non vt filius: sed vt mercennarius in domo esse petat: pater victus misericordia sermones interrumpit. z humilē exaltat Et hoc est quod sequitur.

## Dixit autez pater ad seruos suos. Cito proferte stolam primam: et induite illum: Et date anulum in manu eius: et calciamēta in pedes eius.

Et dicūtur hic Duo. Edictuz patris. z Id quod edicit. Edictuz patris ē in hoc q̄ dicit [ Dixit autem pater ] indissimulato imperio imperans. Sapie.xviij. Verbū tuū venit: indissimulatū imperium portans tuuz [ ad seruos suos ] Angelos: Apostolos: sanctos Martyres: z Confessores: z Predicatores. Esaie.lxj. Vos autem sacerdotes dei vocabimi: ministri dei nostri dicetur vobis Esa. Quadragesimonono Seruus meus es tu israel: quia in te gloriaboz. j. Corinth.iij. Sic nos existimet homo vt ministros christi z dispensatores mysteriorum dei [ Cito proferte ] Ecce Edictum: de Vestitu honestatis. de Ornatu nobilitatis: z de Conuiuio iocūditatis. Sed Vestitus datur Duplex. Honestatis: z Virtutis [ in praeparationem euāgelij pacis. Et ideo Ornatus decoris interponitur inter vnum z alterū vestitum. Sicut parebit in sequentib⁹. De Vestitu quidez Honeste cōuersatiōis dicit [ cito sine mora. Oz sicut Gregorius (al's Ambr.) Nescit tarda rerum molimina spūs sancti gratia [ proferte ] hoc est ꝓferendam mea benignitate ꝓnunciate [ stolā primam ] hoc est honeste cōuersationis habitum: ex virtutū decore cōtextum [ et induite illum ] Nuditas maculārum eius de cetero appareat. Esa. lxj. Jnduit me dominus vestimento salutis: z indumento leticie circūdedit me. Rhomanoruz. xiij. Jnduamur arma lucis: sic vt in die honeste ambulemus. Ezech.xvj. Expandi amictū meum sup te: eram esses nuda: z ignominia plena. Hec est igitur stola prima: que est ornamentū anie. Prouerbioꝝ. vlti. Byssus: z purpura indumentū eius. Byssus in candore conscientie: z purpura in virtutum picturatiōe. Apocalip. vj. Date sunt singulis singule stole. Stola dicit a greco stolon, quod est longum. quia totam regunt vitā: z conuersationem quando sunt cū dono perseuerantie [ Et date anulum ] Ante calciamenta dat anulus. quia Nisi sit certa fides z fidelitas ad deum: predicationis officium assumere non debet. Anulus autem qui in decorem datur: fidem ad patrem vl ad sponsum significat. Et ideo quia vena cordis in medico digiti sinistre manus pulsat: Jdo antiqui anulum in medico sinistre manus portabāt. Sed quia Prelati qui sunt sponsi ecclesiarum: dextera manu benedicunt: Ideo in medico dextere manus anulum portant. Hoc igitur ornamentū pater filio in signum restitute dignitatis z fidelitatis pristine. Genes.xlj. Tulit anulum de manu sua: z dedit in manu eius. vestiuitq; eus stola byssina. Antiqui tamen ante nos versus de vsibus proprietatibus anuli fecerunt. Qui tales sunt.

Anule desponsas: preciose: pusille: sigillas.
Clare. teres: digitū dextrū: gemmate vel nuptas.

Q enim desponsat anulꝰ patet et hoc ꝙ Judas Thamar anulum cum alijs ꝙbusdam dedit pro arrabone: significans ꝙ deus meretricē animam aliquando sibi coniungit in fide. Preciosus autē est Sicut dicit Ecclesiastica. xxxij. Hēmula carbunculi in ornamento auri. quia Fides innititur auro sapiētie :z carbunculo charitatis: que per dilectionem operatur. Pusillus autem est in humilitate fm suum nomen. quia anulus est diminutium ab anus. quod est circulus.j. Pec.v. Numiamuni sub potenti manu dei: vt vos exaltet in die visitationis. De Sigillatione autē habetur Hester.vij. Ubi littere regis sigillate erant anulo suo. Et significat impressionem imaginis summi regis in corde. Canticoꝝ.viij. Pone me sicut signaculū super cor tuum. Clarus autem est anulus iste irrationibus articuloꝝ. Sapie.vj. Clara est :z que nunq̄ marcescet sapiēcia. Et vt nihil aliud claruisset in corde anulati a deo. Sapie.vij. Hec est speciosior sole:z super omnem dispositionē stellarum luci comparata inuenitur prior. Teres autem est: quia in seruentur propter memoriam eternitatis: vt semper in pncipio amoris sit ille qui anulatus est. Et ideo ꝑcipitur Exod.xxviij. vt semp anuli parentur in mensa :z in arca quibus portet. Ornat autem digitum dextrum ad operis diligentiā :z ornatum. Judith.x. Tulit Judith dextralia :z lilia:z inaures et anulos:z omnibus ornamentis suis ornauit se. Dextralia adhibens ad fortitudinem. Lilia in pruris castitat̄ candorem.z Inaures ad obedientiam. Anulos autem ad fidem demonstrandā. Et sic virtutū ornamentis omnibus se ornauit. Gemmatus autē est fulgore celestiū cōuersatiōis :z fulgoris. Canticoꝝ.v. Manus eius
R tornatiles auree plene hyacinthis. Talē igit anulum date[ in manu eius ] hoc est: conuersatiōne operum eius. quia Sicut dicit Jaco.ij. Fides sine operibus mortua est. Jacob.ij. Si intrauerit ad vos homo in veste preciosa:aureū habens anulum. Si enim intrat i ecclesiam iam iste vestitus :z anulatus[ et calciamēta in pedes ] Calciamenta de pellibus mortuoꝝ animalium: sūt mee morte mortis :in cordibus predicatorum: dei filiorum. In pedibus autē sunt: quādo sunt inverbo veritatis quo ad Intellectū: dominibus mortem :z premium mortis denuntrantibus: Et in Affectu ante(alꝰ apud)se vt capiāt dissolui :z esse cum christo. Isti enim duo pedes :calciamenti sic muniuntur. Hieremie.ij. Prohibe pedem tuum a nuditate. Exod.xij. Calciamenta tenentes in pedibus. Canticoꝝ.vij. Quā pulceri sunt gressus tui in calciamentis filia principis.

Et adducite vitulum saginatū et occidite:et manducemus:z epulemur. quia hic filius meus mortuus erat: et reuixit. perierat: et inuentus est. Et ceperunt epulari.

Ecce Instruitur Conuiuū congratulantium. Dicit autem Duo. Preparationē conuiuij.z Causam. Circa Preparationem dicit Quinq. Adductionem viruli. Adducti saginationem. Saginati occisionem. z Occisi epulationem. De Primo dicit[ Adducite ] hoc est ad memoriā reducite. Gene.xviij. Abraam autez cucurrit ad armentum:z tulit inde vitulum tenerrimū z optimum. Cursus abrae: feruentiam significat deuotionis: in qua totus currit animus. Ad armentū autem currere: est ad omnium sanctorū bona mente percurrere. De numero autez illo vitulum adducere: est de numero martyrum omniū: passionem christi ad memoriam reuocare. Uel forte Vitulū occidere: est lasciuiam corporis deo imprpolare z occidere. Psal. Quinquagesimo. Tunc acceptabis sacrificium iustitie oblationes z holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. De Conuiuio autem subinfert[ vt manducemus ] Manducare: est ad necessitatem. Epulari: ad iocunditatem. Spirituales enī cibus restaurat vires spirituales ꝑditas. Et sic est ad necessitatē. Iterum. Cum accepisset cibum confortatus est. Nehem. Decimooctauo. Ponam buccellam panis: z confortetur cor vestrū[ et epulemur ] ad iocunditatem. z conuersorum redeuntiū iocunditatem. Psal.xlij. In voce exultationis z confessionis sonus epulantis. Epulatio enī: iocunda refectio est in bonis pprijs. j. Corinth.v. Epulemur in azymis sinceritatis: conscientie: z veritatis in sermone z opere[ Quia hic ] Laudem hic dicat tāte letitie [quia hic ]in presenti demonstratus [ filiꝰ meus ]qui vnus est: perditus de domo mea Sicut vna ouis errabunda:z vna drachma perdita. Nō enim modicam iacturam reputat vnicum de tanta domo perdidisse: Nec paruū gaudium estimat vnicum de tot milibus perditis recuperasse. Joā. xvij. Quos ꝺedisti mihi custodiui:z nēo ex eis perijt nisi filius perditōnis: vt scriptura impleretur [mortuus fuerat ]in peccato.j. Timo.v. Que in deliciis ē: viuens mortua est[ z reuixit ]in gratia. Esa.xxvj. Viuent mortui tui:interfecti mei resurgent. Ezech.xxxvij. Uenī spiritus z insla super interfectos z reuiuiscāt[ perierat ] sicut ouis errabūda[ et reuixit ] Psal.cxviij. Errauī sic ouis que perijt :require seruū tuum domine. Psa.cxxviij. Inuenī dauid seruum meum.

Erat autez filius eius senior in agro. Et cum veniret et appropinquaret domui:audiuit symphoniam et chorum. Et vocauit vnum de seruis: et interrogauit que hec essent. Isqz dixit illi. Frater tuus venit:et occidit pater tuus vitulum saginatum: quia saluum illum recepit.

Hic tangit Placatio senioꝝ[ filij sup indignatione qua receptus ē iunior tambenigne a patre. Diuiditur autem in Tria. In quoꝝ Prio tangit S

Filij senioris indignationē. In Secundo tangit Filij cum patre disceptationes. Tertio tangit Filij a patre placationem. In Primo horum Tria dicit. Filij. s. in congratulatiōe ista absentiā. Filij autē dictū cū veniret symphonie. z Interrogatōem de causa tante vocalitat. De Primo dicit. [Erat autē filius eius senior.] Dic allegorice est in dade populi: qui sp fuit in agro terrene exercitationis qñ ad spualia genalr populꝰ vocabat. Exi od.iiij. Filiꝰ meꝰ pmogenitꝰ israel. Causa autem quare sit senior vocatus: supius est assignata. i. Macha.vi. Judei agriculture operaz dederunt. quia terrenis inhiabāt more Lain. De quo dicit Ben.iiij. Lain agricola cepit exercere terrā. Scōz autē generalē modū exponēdi ad moralē sensuz z allegoricū: sicut etiā dns loquit videl. sic supi dixim⁹ rūc senior filius est qlibet q̄ more seniorū imitatur: in terrena sapiētia lucra aqrēs. Hic est i agro lucroz terreno: extra domū pitis z pernitalia zuersak: q: interiora spualia: nō rimatur. i. Cor.ij. Spūalis hō dūdicat oia. Et Ibidē hō. q̄ Animalis hō non pcipit ea que sunt spūs dei. Chrys. eni ōt Moralit loquēs q̄ duo fratres sūt Clericus z Laicus. Senior clericus: qui si i agro est terrene occupatōis: extra domū est patris. Dicit enim Aug. q̄ Negociatio ita damnabilē est clerico sicut vsura laico. Unde Chrys. Qui voluerit esse negociator: pticiat ō ecclesia dicēte pheta ps lxx. Quia nō cognoui negociationē introibo i potentias dñi: dñe memorabor iustitie tue solius. ij. Timo.ij. Nemo militās deo implicat se secularib⁹ negocijs. vt ei placeat cui se pbauit. Eccli. xxvj. Due species difficiles mihi apparuerūt. Difficile exuit negocias a negligētia: z ñ iustificat caupo a petis labioz. Inter venditōem eni z emptiōē intercueniūt mēdacia z turamēta falsa. Nos autē exponem⁹ generaliter q̄ Senior: nō dissolute vivens est z nō inuenulib⁹ intendēs: sed lucris mūdi dedit⁹ ad intima spiritus nō ptingit. z ideo extra domū z penetralia p agrum discurrit. z iō sine cogitatu terreno nūq̄ est. Sicut neq; cribrū sine puluere. Eccli. xxvij. Sicut in pcussura cribri remanebit pulus: sic aporia homis in cogitatu illius. Illud eni cogitat in (alꝰ a) quo aportiatur. [Cum autē venerit.] Dic agit (alꝰ tangitur) quod rales ante gratias conuersiōz peccatorum considerāt. Un dicit. [Cum autē veniret] Jacessu mentalis considerationis: ad domestica z oculta dei. Sicut quidā Judei fecerūt ad gratiaz conuersationis (alꝰ conuersionis) gentiliū. Sic eni multi venerūt ad talem considerationē. sicut imperat eis dominꝰ Jo.v. Non vultis venire ad me vt vitam habeatis. Esa.ij. Venite ascendam⁹ ad montē domini: z ad domū dei Jacob. docebit nos de vijs suis: z ambulabimus in semitis eiꝰ. [Et appropinquavit domui.] hoc est: familie domus: per intellectū spiritualem: et considerationem decoris domus. Sicut ille fecit qui dixit in Psal.xxv. Domine dilexi decorem domus tue z locū habitatōis glie tue. Sic regia Saba.iij. Regū.x. videns ordinē ministroz Salomonis non habebat vltra spiritū. Sic ergo et iste appropinquans domui dei: [audivit] in domo dei [symphoniā et chorū.] Sicut dicit Psal.lxxx vj. Sicut letantiuz omniū habitatio est in te. Et iterum Psalm.xxxj. Letamini in domino z exultate iusti: z gloriamini omnes recti corde. Est autē Symphonia dicta a syn greca ppositiōe: quod est con. z phonia quod dicit sonus. inde symphonia: quod est cōsonantia. Et est idem quod concentus multoz: quando multi vnanimiter cantāt voces modulatas. Et hoc est quādo in exultatiōe cordis laudāt deus a sanctis: de bonitate beneficiorum z effectu misericordie quā exhibet sanctis. Sicut laudatur de dulcissima susceptōe peccatoris penitentis. Sicut cantat in ecclesia. Laudemus opus dei in Maria genitrice: sed virgine. Laudemus opus dei in Maria peccatrice: sed penitēte. Hec est speculum inuocētie. Ista autē exemplum penitentie. Dine est q̄ omnes sancti canūt (alꝰ concinunt) Psal.cv. Saluos fac nos domine: z cōgrega nos de nationib⁹ Ut confiteamur nomini sancto tuo: z gloriemur i laude tua. Ecce symphonia de salute congregatorū per penitentiā de nationibus peccatoz. Chorus autē est instrumentum factum sicut cornu: in quo multe sunt fistule diuersis sonis in vnam symphoniā modulate. z grauibus z acut⁹ sonis cōiunctē. Et significat diuersas laudes sanctoruz consonas: et diuersis dei donis gratias agentes. Aliquando etiam a similitudine istius: choꝰ dicit circuitus: in quo stant illi q̄ carmina sic modulata decantant vocibus. Psal.cl. Laudent nomen eius in choro: in tympano⁹ psalterio psallant ei. Ista laus exprimit Apoc.xix. Audiui vocem magnā de celo dicentem. Nunc facta ē salus z virtus z regnuz dei nostri. z potestas christi eius. quia proiectus est accusator: fratrum nostrorum: qui accusabat illos ante conspectum dei nostri die ac nocte: z ipsi vicerūt eum propter sanguinem agni: z propter verbum testimonij sui: et non dilexerūt animas suas vsq; ad mortē. Propterea letamini celi z q̄ habitatis in eis. Ecce symphonia in canta. z chorus in letitia: z concentu celi de proiectōne accusatoris a corde penitentium: qui animalem z bruralem vitam cum portis nō diligentes: vsq; ad mortem confitentes z penitentes redierunt ad patrem. Ephe.v. Loquimini vobismetipsis in psalmis z hymnis z canticis spiritualibus cantantes z psallentes in cordibus vestris domino. Dancigitur symphoniam audiēs auditu interiori aliquis Judeoꝝ: intellectu spirituali dans operam de gentili cōuersu. Uel: quicunq; non publicus peccator de publico peccatore conuersus: sicut de Paulo z Magdalena: z huiusmodi: stupet z miratur. [Et vocavit.] Mentis autem considerationē vocauit [unum.] quēcunq; sanctum: qui causas huius letitie declarat: vel in libris vl in dictis. vel in exemplis: qui ē vn⁹ [de servis. Et interrogavit.] legendo vel audiendo in pdicatione: vel doctrina: vel in facto exemplari. [q̄ hec essent.] Est: quenā essz cā huius tante letitie in domo. Sic Philistei quesiuerē causam letitie de vocibus hebreoz: cū venisset deus in castra ad inimicoz expugnationem. i. Regnz.

tiũ. Quenam est hec vox clamoris magni in castris hedeorum: Audierunt q̃ arca dei venisset in castra. Quicunq; enim ꝺ iustitia propria presumit: sicut Judei z Pharisei. Et generaliter de propria presumentes iusticia: nesciunt sacramenta dei in gaudijs cordium: que facit deus in cordibus sanctorum cum vident peccatores conuerti. z in ꝺ laudem z gloriam dei magnificari. Sicut enim iam ante diximus: in exterioribus maior exhibetur letitia de eo qui periculum euasit: q̃ de eo qui continue sanus z securus fuit. Non ideo q̃ melius sit: sed quia iocundius est z fraterne dilectiõis ostensiuum fm actus. Et hoc est quod sequitur. Joqꝫ dixit illi seruus vel doctor: vel scripto vel facto: vel verbo vitæ vocis. Job. xxvij. Docebo vos per manũ dei que oĩm potẽs habeat. Psal. xxxiij. Uenite filij audite me: timorem domini docebo vos.

Dicit autem Tria: instruendo presumentem de sua iusticia. Scilicet. Causam letitiarum: Modum: z Rationem. Causam dicit in hoc. [frater tuus venit] a longinqua regione tenebrarum: z de terra inimicoꝝ aliena dissimilitudinis. Esaie. ix. Habitantibus in regione vmbre mortis lux orta ẽ eis. Baruch. iij. Quid est israel q̃ in terra inimicorum es: inueterasti in terra aliena. coinq̃natus es cum mortuis: Nam si in via dei ambulasses: habitasses vtiq; in pace in terra tua. De hac ergo terra venit. Terra inq̃ miserie z tenebraꝝ: vbi vmbra mortis: z nullus ordo. sed sempiternꝰ horror inhabitat. Job. x. De hac inq̃ fra venit ad domum abundãtie patris. Psal. xxxv. Inebriabuntur ab vbertate domus tue: z torrente voluptatis tue potabis eos. [Et occidit pater tuus vitulum saginatum.] Vitulus potest dici tã cuius iuuentus: que occidit in conuersio peccatoꝝ. z ꝺo offertur: z refiat omnes sanctos z ipsum peccatorem. Psal. l. xvij. Placebit deo super vitulum nouellum: cornua producentem z vngulas. Cornua Intellectus z Effectus: quibus diabolum ventilet. z vngulas discrete ratiõis: quas in omnia eligibilia ad vitam discernẽdo diuidat. Hic saginatus. hoc est impinguatus: dicitur sagina deuotiõis. Esa. xxv. Faciet dominus conuiuiũ pinguiũ: conuiuiũ medullatoꝝ pinguium. z vindemie defecate. Psal. lxij. Sicut adipe z pinguedine repleatur anima mea. Uel Vitulus saginatus: ẽ deuotione passionis christi pro peccatoribus immolati. Sicut supra expositum est. Uel melius dicatur q̃ Vitulus vtrunq; significat. Osee. xiij. Omnẽ auferiniquitatem z accipe bonum: z reddemꝰ vitulos labiorum nostrorum. In his ẽm est letitia z refectio sanctoruꝫ. [quia salvum illum recepit] de tantis periculis ereptũ. ij. Corinth. i. Nõ limus fidentes in nobis: sed in deo qui de tantis periculis eripuit nos: in quem speramus: quoniam adhuc eripiet adiuuantibus vobis in oratione pro nobis. Decigitur est ratio tãte letitie iocunditatis.

als est pinguedo deuotiõis

## Indignatus est autem et nolebat introire.

Ecce quod dicit Gregorius: q̃ Falsa iusticia et presumpta: habet indignationem: z compassionem non habet. Tangit autez Duo. Indignatioñez: z Auersionem duricie cordis. De primo dicit. [Indignatus est autem] quia dignũ illuz tanto gaudio nõ reputauit. Hoc autem ex Quatuor causis soler prouenire. Quarum prima est presumptio meriti q̃rũ. Secunda est Confidens ratio lapsus alieni. Tertia Confidentia status ex propria vi. Quarta autem Ignorantia iudiciorũ misericordie dei. Primi inter hec exemplum Lu. xviij. Gratias tibi ago domine: quia iam nõ sum sicut ceteri hominũ. Jeiuno bis in sabbato. decimas do omniũ que possideo. Secundi exemplum est Ibidem. Udit etiam hic publicanus. Lu. vij. Dicit si esset propheta: sciret vtiq; que z qualis est mulier que tãgit eum quia peccatrix est. Tertij exemplum est in Petro. Joãnis xiij. Quare nõ possum te sequi. Modo paratus sum tecum z in carcerem z in mortem ire. Quarti exemplum est Rhoboam. xij. O altitudo diuitiarũ sapiẽtie dei z sciẽtie: q̃ incõprehensibilia sunt iudicia eius z inuestigabiles vie eius. Sic indignatꝰ est Jonas. iiij. Obsecro domine: nonne hic est sermo quem dixi: cum adhuc essem in terra mea. Idcirco preoccupaui vt fugerem. Rhoboam. x. Testimonium perhibet illis q̃ emulationẽ dei habẽãt: sed nõ fm sciẽciam. ignorantes eñ iusticiam dei: z suam quererentes statuere: iusticie dei non sunt subiecti. Sic ergo [nolebat introire.] hoc est: in eos se per deuotionem z fidem cõiungere: qui de misericordia gaudent in conuersione peccatoꝝ: ignorãs q̃ contra primã causam indignatiõis dicit dominꝰ. Apoc. iij. Dicis quia diues sum z nullius egeo. z nescis quia miser es z miserabilis: z cecus z nudꝰ z pauꝑ. Contra Secundã Micheꝫ. vij. Ne letetur inimica mea q̃ cecidi: consurgã. Et ibidẽ. Iram domini portabo: q̃ peccaui ei. Et post pauca cõspiciet me in lucem: videbo iusticiã eius. Eccli. viij. Ne despicias hominẽ auertẽtẽ se a peccato: neq; improperes ei. Memẽto quoniã omnes in corruptiõe sumus. Contra Tertiã ꝺ Zpl's. j. Coꝝ. x. Qui stat videat ne cadat. tentatio vos nõ apprehẽdat nisi hũana. Contra Quartã ꝺ Eccli. iij. Altiora te ne quesieris: z fortiora te ne scrutatꝰ fueris. Pro bis oĩbus caliꝺo ꝺ se psumentibo ꝺ ꝺño Mat. xx. Amice nõ facio tibi iniuriam. Et paulo post. An oculꝰ tuus nequa est: quia ego bonus sum.

## Pater ergo illi egressus cepit rogare illum

Hic tangit Qualiter benignus pr̃ suaderet placat filiũ. Et ꝺ Duo In quibꝰ patr̃ cõmendat benignitas. Unũ quidẽ q̃ supplicat inferiori sibi subiecto. Scõm aute: Qz (als Q) rõnes psumptuosi audit: z parerne z rõnabiliter elidit. De prio igit dicit. [Pater ergo illi] q̃ vere benignꝰ (etiaz in presumptuosos) est. Jocꝺ. ij. Benignꝰ z miticors est. [egressus] ex occulto sue diuinitatẽ in assumptionez carnis. Jo. xvj. Exiui a pre z veni in mundũ. Uel: Spũaliter. egressus de occulto sapie in reuelationẽ iudicioꝝ: z exhibẽda misericordia. Ezechielis. iij. Benedicta gloria domini de loco suo.

Psal.xviij. A summo celo egressio eius. hoc est de summo sapientie lucis sue venit in reuelationem occultorum suorum Quibonus & misericors sit. Matth.ix. Eunces discite quid est misericordiam volo & non sacrificium: & scientiam dei plus q̄ holocausta ¶ cepit rogare eum ¶ vt intraret in consortionem mysteriorū: & se gaudio sanctorum cōiungeret. Ben.xviij. Ingredere benedicte domini cur foris stas Rhomanor.vij. Gaudere cū gaudentib⁹ & flere cū flentibus :idipz inuicē sentientes

**At ille respondens dixit patri suo. Ecce tot annis seruio tibi: et nūq̄ mandatū tuum preteriui: et nunq̄ dedisti mihi hedum vt cum amicis meis epularer.**

y At ille ¶sicut pſumptuosus de sua apparēte iusticia pſumens ¶respondēs ¶tanquam ater ¶ dixit patri ¶ cuius oēm voluntatē sine disceptatiōe audire & facere debuit. Jaco.i. Sit autē omnis homo velox ad audiendū: tardus autem ad loquendum: & tardus ad iram. Ira enī viri iusticiā dei non operatur. Et dicuntur Duo. Paritēr patris in audiendo filium: obsequia iactantē: & Sapiētia patris filium suadentis: & reducentis in sensum. De Primo dicunt Quartuor. Longitudinem obsequij iactat: & Diligentiam: & Se irremuneratū fuisse ab eo etiā in paruo: & Patrem accusat q̄ digno negligero: indigno multa: magna cōferat. Dicat igitur de Primo horum ¶ Ecce tot annis seruiui tibi ¶ Longum enī oīm tp⁹ reputabat q̄ in angaria seruiebat. Si enī ex(ala's in)amore seruijsset: breue tempus esse reputasset. Ben.xix. Videbantur ei dies pauci pre amoris magnitudine. Psal. lxxxix. Mdio: est dies vna in atrijs tuis super mille. Psal.lxxxix. Mille ānos ante oculos tuos tanq̄ dies hesterna que preterijt ¶ et nunq̄ mandatum tuū preteriui ¶ Jactat & improperat diligentiam obsequij. Non attendēs quod dicit Luc.xvij. Cum feceritis hec oīnia: dicite serui inutiles sumus: que debuimus facere fecim⁹ Cum tamen falsum dicat. Job.xiij. Ecce qui seruiunt ei non sē stabiles. & in āgelis suis reperit prauitatē. Prouerbior.xx. Quis potest dicere: mundum est cor meum: purus sum a peccato. Ysaie.lxiij. Facti sumus vt immūdus oīnes nos. Sed pſumpta iusticia si non reputat offendisse nisi magna cōmittat scelera ¶ et nunq̄ dedisti mihi hedū ¶ Medus enī sacrificium est pro peccato. Et est sensus: Si nunq̄ me interiori sagina refecisti de conuersione peccatorum: sicut reficis sanctos reuertentes a magnis peccatis. quia Magni peccatores frequenter deuotiores sunt in penitentia & gratiarū actione: q̄ repidi iusti de sua iusticia pſumentes. Et frequenter maiores consolationes in spiritus sancti dulcedine & refectione a deo percipiunt. Psal. Quinquagesimo octauo. Circūdunt eum tartarem: famem patientur vt canes. Canes in q̄ latrantes p̄ta gratiam sanctorum.

**Sed postq̄ filius tuus hic qui deuorauit substantiam suam cum meretricibus venit: occidisti illi vitulum saginatum.**

Hic improperat q̄ indignis cōferat & dignos negligat benefaciendo. Unde dicit ¶ Filius tuus hic ¶ cum despectu demōstratus: quē nō recognosco fratrem meum. Cuius cum tu filium tuū recognoscas ¶ qui deuorauit substantiam suaz ¶ Voracitas sonat in vitium gulositatis. Titus.j. Creteyses semper mendaces male bestie ventres pigri ¶ cum meretricibus ¶ Notat malam societatem & causam condeuo: antiū. Deutero.xxiij. Nō abominaberis idumeū: quia frater tuus est. neq; egyptium: quia aduena fuisti in terra eius. Jdumeus enim est carnalia peccata cōmittens. & Egyptius: tenebrosus in alijs ¶ venit ¶ Non deuotionе sed necessitate compulsus. Seneca. Bñas ago necessitati: que nō sinit perficere posse quod male volui. Augustin⁹: Felix necessitas que cōpellit ad bonum male volentem ¶ occidisti illi vitulum saginatū ¶ qui multo maioris est precij q̄ hed⁹. Interius enim illum reficis: ego autē in interioribus aridus sum: & exteriori videor pollere pſeruatione peccatorum. Sic Luce.vij. peccatrix sagina refecta est interiori: phariseo ieiunante interius. Licet exteriori visa iusticia reficeretur cum domino: cum murmure ex inuidia stimulatus interi⁹. Job v. Parvulum occidit inuidia. Refectio enim interior fuit in deuotiōe peccatricis: Uenient ¶ in lachrymis penitentie: In osculis diligentie: In humiliatione se peccatricē ostendentis: In vnguentī pinguedinis spūalis consolationis. Et ideo dicit Gregorius: q̄ magis intus refectus est dom⁹ penitentia peccatricis: q̄ exterius pharisei inuidi epulis.

**At ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es: et oīnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat: quia frater tuus hic mortuus erat: et revixit. perierat: et inuentus est.**

Ecce Sapiētia patris Duo faciens. Primo enī Justiciam filij collaudat: & remuneratiōe magna dignam estimat. Scdo Misericordiā filio delinquenti faciendā esse pronunciat. Dicat ergo ¶ Fili tu ¶ De cui filium recognosco. Exo iiij Primogenitus meus israel. Osee.xj. Ex egypto vocaui filium meū ¶ tu semper mecum es ¶ consona voluntate iusticie.j. Paral.xij. Tui sumus o dauid: & tecum filij isai. Et tangit Remuneratiōē ¶ et ¶ ideo ¶ omnia mea tua sunt ¶ Superiora: Inferiora: Medita. Superiora ad perfruendum. Medita ad viuendū. Que sunt Justicia. & cetere virtutes. Inferiora ad adiuuandū. Matth.xxv. Super oīnia bona sua constituet eū. Rhoma. viij. Etiam proprio filio suo non peperit: sed pro nobis oīnibus tradidit illum: quomodo etiā non oīnia nobis cum illo donauit: Et est valde notabil' pieras

patris: qui etiam exteriores acceptat iusticiam. ꝛ dicit esse remunerandā omnibꝫ suis bonis Esaie. iij. Dicite iusto: quoniā bene retributio manuum eius fiet ei. [Epulari autē] Tangit Misericoꝛ die dulcedines: peccatoribꝫ exhibendā Quattuoꝛ innuens. Haudq̄ oportunitatē. Peccatoꝛ] cum iusto in hereditate fraternitatē. ꝛ Haudq̄ causam. Et bis tribus p̄mittit Haudq̄ modū. Dicit igitur [Epulari autē ]hoc est dulcedine bonitatis dei refici[ er ]de rāto bono et cordel gaudere[ Rbo. q̄. An diuitias bonitatis ꝛ longanimitatꝫ dei contemnis? Ignorans quoniam benignitas dei ad pniam te adducit. In hac eīm refectio magna. hoc est in dulcedine bonitatꝫ dine. Psal.lxvj. Preparasti in dulcedine tua pauperi deꝰ. Haudq̄ autez est in conceptione rāti boni. Psal.lxxix. Cibas sumus p̄ diebus quib⁹ nos humiliasti: annis q̄ bus vidimus mala. Psal.xciij. Secꝫ multitudi nem dolorꝫ meoꝝ in corde meo consolatōes tue letificauerūt aiam meam. Prouerbiorꝫ.xv. Sez cura mens quasi iuge cōuiuiū [oportebat] hoc est oportunū erat. quia Pater gaudet de bono filij. Bene.xlvj. Jam letus moriar: equo te superstem relinquo.q̄. Reg.xiij. Dauid rex lugebat filiū. Oportunū ergo erat patrez gaudere in bono filij [quia frater tuus ]tecū pertinens ad eandē hereditatē: cui officiū fraterni affectus debebas impendere. Debeoꝝ.ij. Non confundit fratres eos vocare: dicens. Annūciabo nomen tuū fratribus meis. Joānis.xx. Vade die fratribꝫ meis ascendo ad patrem meū ꝛ patrē vestrū.q̄. Reg.j. Frater mi ionathas amabilis: valde doleo sup te[ mortuꝰ fuerat ]in peccat] a vita dei separatus. Baruch. iij. Coinquinat⁹ es cū mortuis: ꝛ cū bis q̄ descendunt in infernū[ ꝛ recidit ] per pniam mortuus quatriduanus. De Uolūtate peccati veniens in Actū. Et de actu: in consuetudinē. Et de consuetudine in desperationē vel obdurationē. Jo.ij. Zazare veni foras. Rhomanoꝝ.vj. Stipendia peccati mors[ perierat ]per eruoes. Osee.xiij. Perditio tua ex te israel tm: ex me auxiliū tuus[ ꝛ inuentꝰ est ]ex mea misericordia. Job.xxxij. Libera eū vt non descendat in corruptionē. Inuenim in q̄ ei propitiet. Consumpta est caro eius. hoc est carnalitas eius: a supplicijs. reuertat ad dies adolescētie sue. hoc est ad dignitatē pristine filiationis. Sic igitur probatū est ꝗ prius est dominus in electorum susceptione quando de peccatis conuertuntur ad ipm per tres parabolas se consequentes.

## Capitulum.XVI.

Iecebat autez et ad discipl'os suos. Homo quidaz erat dives q̄ habebat villicū: et hic diffamatus est apud illuz: quasi dissipasset bona illius. et vocauit illum: et ait illi. Quid hoc audio de te: Redde rationē villicationis tue. Jam enī nō poteris villicare.

Hic incipit determinare de Merito Electiōis ꝛ Reprobatiōis. Tangit autem hic Quattuoꝝ: ꝛ B
opposita coꝝ: Quattuoꝝ. In quoꝝ Primo tangit Misericordiā in pauperes esse meritū Electiōis. ꝛ Obdurationē auaricie: merituz eē Reprobationis. Et hoc facit in capło isto. In Secūda autem parte tangit Fidem operantē per dilectionem: esse meritū Electōnis. ꝛ Incredulitatē oppositam: esse causam Reprobatiōis. Et hoc facit in capło xvij. In Tertia autem parte tangit Perfectionem obseruatiōis mandatoꝝ: esse cām Electionis. ꝛ Inobedientiā: esse cām Reprobationis. In Quarta autē pte oñdit Bonū vsum cōmissi doni: eē causam Electionis. ꝛ Malū vsum eiusdem: esse causam Reprobatiōis. Et hoc per ordinē determinatur in Quattuoꝝ capłis. In isto autez capło Duo facit. Primo eīm loquit de causis electionis ꝛ reprobationis: scꝫ Misericordiā clemosyne Corporalis: Que est de bonis fortune. In Scōa autē loquitur de Misericordia: ꝛ obdurātōe in clemosyna spūali. Que est: in remissione debiti inimicoꝝ. Ubi determinat de Uitatōe scandali: ꝛ Dimissiōne debiti eius qui peccauit in aliquē. In Pria harum partiū tangit Tria. In quaꝝ Prima tangit Qualiter per suffragiū pauperū quis possit eligi In Secūda autē Qualiter pet indurationē opposītam ad pauperes: aliquis merito debeat reprobari: Occasionē accipiens a pharisēis: qui hec audiebant ꝛ erant auari. In Tertia aūt parabola diuitis ꝛ lazari ostēdit hec ita vt dixī ē se habere p exemplum. In Prima harum partiū tangit Duo. In quoꝝ Primo Exemplarē inducit Doctrinaz de villico: Qui de commissis sibi bonis: fecit in tabernaculis se recipi. In Scōo Z Simili rōes inducit. Qꝫ qui vult eligi ad regnū: simile aliq̄d debet efficere de bonis fortune. In Prima Doctrina exemplari Tria inducit. In quoꝝ Primo determinat de Exactiōe rationis a villico. In Secūdo tangit Sagacitatē villici: reprobationes suam p̄ecauentes. In Tertio aūt inducit Zdaptationez huiꝰ Similitudinis. Zdducaūt In Prima haꝝ Tres sunt paragraphi. In quoꝝ Primo ōt Sapientiā ꝛ abundantiā: villici habētis. In Scōa: Diffamationē villici bona domini dissipantis. In Tertio aūt Exactionē rōnis. De Primo dicit [homo quidā.] Describit autez hunc Natura: qua erat pditus. Et cum (sicut dr Phūs) Homo sit solus intellectus: sapiētia iste homo fuit predictus. Psal.iij. Signatū est super nos lumen vultus tui domine. hoc est: lumen sapiētie tue insignitum est nob.i Et ideo Homo est rōnale animal p̄ naturā. In hoc eīm creatus est homo ad imaginez ꝛ similitudinē diuinā. Et iste ē bonꝰ hominis in quo est creatus. Dic[ erat dives ]Et est Descri

ptio a Fortuna. Hic enim significat eū qui diues
est in omnes qui inuocant illū. Rhomanoꝝ.x.ij.
Paralip.ix. Magnificatus est rex Salomon di
uitijs ⁊ gl̄a sup oēs reges vniuerse terre. q̄ habe
bat villicum. Descendit dic a ministro. Ville
autē dicitur ville custos: qui(a)s quia) custodit
reditus villarum ad domus procurationem: vt
domus in abundantia permaneat: Et ideo greco
nomine iconomus. hoc est: dispēsator domus vo
catur. Et significat eos quibꝰ rerum temporaliū
dispensatio est credita. Lo:inth.iij. Sic nos ex
istimet homo vt ministros christi ⁊ dispensatores
misteriorꝝ dei. Esa.lxj. Ministri dei nostri dice
tur vobis. Rhomanoꝝ.xij. Unusquisq; sicut acꝰ
cepit gr̄am illā in alterutrū amministrantes. Et
hic dic. q̄ apud eū. Ecce Diffamatio. Differt āt
Diffamatio ab Infamia. q: Diffamatio ē bona fa
ma vl̄ mala: ⁊ lōge lateq; dispsa. Et notāt i ℔ sapiē
tia huiꝰ patrisfamilias. quia non cito credidit con
tra eū quem fidelem existimauit: nisi prius longe
lateq; a grauibus personis fama dispergeret Si
cut dominus fecit de Sodomitis. qui descēdit vt
videret si opere cōpleuerint hoc: quod fama longe
lateq; clamauit de eis. Hoc enim vocāt fama da
mans: longe lateq; respersa). Regū.ij. Non ē bo
na res quam ego audio de vobis. Tales enim mi
nistri magnoꝝ virorū: ex:or: quere consueuerūt ab
hominibus: ⁊ dissipare eū sarcinulis suis ea que
ex:ort quent. Et ideo fama de eis velociꝰ currit. Ge
nes.vj. Isti sūt potentes a seculo viri famosi: Sup
ple:ō mala fama. quia dissipasset bona sua.
quia ⁊ male cōgregauit: hominēs colentes bona
de pauperando. ⁊ sic terra remāsit inculta: ⁊ ea que
male congregauit (Sicut Nemroth) male expen
dit. Et sic bona domini nō auxit. Et sic omni modo
dissipauit. Psal.cxxvi. Diterū exinanite exinani
te vsq; ad fundamentū in ea. Esaie.lij. Lōquerit
ipe patermilias: dicēs Populū meū exactores sui
spoliauerūt: ⁊ rapina pauperū i domo vr̄a. Et iterū
Ibidem. Quare atteritis populum meū: ⁊ facies
pauperum cōmolitis. Sic ergo iste est diffamat⁹.
Et beatus paterfamilias apud quem minister: sic
⁊ de hoc potest infamari. Apud enim tyrānos no
stri tempoꝝ: hec est optima fama ministri: si mul
tos spolier: ⁊ terrarū sit vastator: dūmodo domi
no cūcta subiiciat. Sicut minister Nabuchodono
soꝝ: holofernes. Judith.ij. Non pareat oculus tuꝰ
ulli regno: omnemq; vrbem munitā subiugab
mihi. Isti sūt Nemrothite: qui robusti venatores
pauperū sunt cor̄a domino. Heū.x. Ecclīastici.xij
Uenatio leonis: onager in deserto. sic pascua diui
tum pauperes. Nic autem optimus paterfamili
as: hoc reputat bonoꝝ suoꝝ dissipationē. Per ta
les enim fit quod dicit Esa xxiij. Ecce dominus
nudabit. hoc est: nudari ꝑmittit terram ⁊ dissipa
dit eam. ⁊ affliget faciem eius: ⁊ disperget habita
tores eius. Et post pauca Dissipatōe dissipabitur
terra: ⁊ direptiōe ꝓdabitur. Et vocauit. Dic
cōmēdatur paterfamilias de iustitia. quia licet fa
ma laboraret contra eum: tamen noluit eum cōj
demnare: nisi prius vocatum audiret. Et hoc ē q̄
vocauit enim. Joānis.vij. Nūquid lex nostra
aliquem condemnat nisi prius audiat eum: Et
dixit ei Jobicies quod fama referebat. Quid
hoc: hoc est: Cum tu sis minister iustitie: quare
contrariū. de te audio. Sapie.vj. Cum esseris
ministri regni eius: nō recte iudicastis neq; custoꝝ
distis legem iustitie: neq; ꝑm voluntatē dei ambu
lastis. Zudicius autem iste est de clamore eorū: q̄
a talibus oppriminunt. Sive sint villici clerici: qui
Sacramenta in lucrum conuertūt. Sive secl'ares
secularū ministri principum Jaē.v. Ecce merces
operariorū vestrorum qui messuerunt segetes ves
stras: que fraudata est a vob clamat: ⁊ clamor eoꝝ
rum in aures domini sabaoth introiuit: ⁊ clamat
esse fraudatū cor̄am domino. Ecclīastici.xxxv. Nō
despicies ꝑces pupilli: neq; viduā si effuderit cor̄ā
illo loquelam gemitus. Et iterum Ibidē. Nonne
lachrymē vidue ad maxillam descendunt: ⁊ ex
clamatio illius super deducentem eas. A maxilla
enim ascendunt vsq; ad celum: ⁊ dominus exaudi
toꝝ non delectabit in illis. A talibus ergo clamo
ribꝰ puocatꝰ dñs dicit. Quid hoc audio ō te:
Rede rationem. Duo dicit: in quib⁹ iste di
uites commendat. Prudentiā scz In audienda ra
tione. ⁊ Constantiam in mali ministri amotione.

De Primo dicit. Rede rationem. hoc est
computationem rationis. villicationis tue.
Sapie.vj. Quoniam data est potestas nobis: et
virtus ab altissimo qui interrogabit opera vestra:
⁊ cogitationes scrutabitur. Villicatio autem ista
de qua queritur ratio: est commissio Vel vite In
omnibus. Vel officij: In quibusdam Vel potes
statis In aliquib⁹. Vel: ecclesie. Vel: cure animaꝝ
rum Vel dominatus: Sive cuiusq; alterius nos
bis commissi. Hanc autē allocutionem facit no
bis deus Aliquando per inspirationē cogitatōis
in corde. Aliquando per flagellum. Aliquādo per
beneficium. Aliquando per doctorem extrinsecū.
Matth.xviij. Simile est regnum celoꝝ homi
ni regi qui posuit rationem cum seruis suis. Mat
the.xij. De omni verbo ocioso quod locuti fuerint
homines: reddent rationē in nouissimo die. Hoc
dixit scriptura articulorum manus scribentis in
pariete. Danicl.v. Mane tethel phares: Numeꝝ
ratum: Pōderatum: Diuisum. Numeratū in ra
tione dispensationis. Ponderatum: ꝑm pondus
bone vel male intentiōis. Diuisum ab ipso ꝑ cuiꝝ
genciam inique operatiōis. Ideo dicit Matthe.
v. Esto consentiens aduersario tuo dum es in via:
ne forte aduersarius tradat te iudici. ⁊ iudex cor̄eo
ri: ⁊ in carcerem mittaris. Amen dico tibi q̄ non
exies ide: donec reddas nouissimū q̄drātē. Sic ꝙ
redde rationeꝫ. Matth.xviij. Redde quod debes
Jam enim non poteris villicare. Ecce Cō
stantia. Non enī fecit sicut nostri temporis Pre
lati faciūt: qui partē ꝓdatiōis vel extorti a mini
stris accipiūt: ⁊ iterum extorquere permittūt. Sz
iste depositionem confirmauit: ne iterū populum
torqueret. Prouerbioꝝ.vj. Zelus ⁊ furor viri nō
parcet nec adquiescet cuiuslibꝫ ꝓcib⁹: nec recipiet
pro redemptione dona plurima. Job.xij. Nō par
cet enim verbis potentibus ⁊ ad deprecandū com
positis. Potentia ad impetrandū verba sunt que

sic sunt composita q possunt z valē inducere ad impetrandum. Ite ergo constans est: z malū deponit ministrū. Esaie.xxij. Expellam te de statione tua: z de ministerio tuo deponam te.

**Dit autē villicus intra se Quid faciam: quia dñs me⁹ aufert a me villicationez? Fodere non valeo: mendicare erubesco Scio quid faciam: vt cum amotus fuero a villicatione: recipiant me in domos suas.**

Dic tangit Prouidentia: In qua laudat villicum. Non enim laudat de iniquitate: sed de prouidentia sui: sicut sepe bone pactates inueniuntur in malis. sicut dicit Dionysius. Tangit autem hic Septē in quib⁹ laudatur iste prudētia villici. Quorū Primū est Rerum futurarū apud se pertractatio. Secundū Dubiorū diligens inquisitio. Tertium Periculi sui in depositione ab officio: sollers prouisio. Quartū Sui ad alium actum quo necessaria cōquireret nulla dispositio. Quintum autem Faciendoz certa diffinitio. Sextum: Rationis vtilis ad faciēda adhibitio. Septimū autem Eorum que sic diffiniuntur: efficax per opus implerio. Et hec Septem per ordinē iacent in littera. De Primo dicit Euangelista[ **Dit autez villicus intra se**] apud se futura sibi cōuenientia pertractans z disponens. Hoc enim Sapientis est: prius omnia apud se pertractare z examinare. Job. v. Ecce hoc vt inuestigauim⁹ ita ē: quod audiuim mente pertracta. Sic enim pertractauit apud se quod audiuit a domino. Psal.cxviij. In corde meo abscondi eloquia tua Psal.lxxvj. Meditabar nocte cū corde meo[ **Quid faciam**] Ecce Dubioz inquisitio z discussio. Job. xxix. Causam quam nesciebam diligentissime inuestigabā. Discussio enim z inuestigatio aperiūt dubia. Dan'. xij. Angustie sunt mihi vndiq: z quid eligā ignoro[ **quia dominus meus aufert** cē.] Ecce Periculi sui sollers prouisio. Gregorius. Mignus enim iacula feriūt que preuidentur. z nos tolerabilius mundi mala suscipimus: si contra hec per clypeum prouidentie premunimur. Ideo stultus reprehenditur Prouerbiorum. vij. Ignorās q ad vincula stultus trahatur: donec trāsfigat sagitta iecur eius. Velut si auis festinet ad laqueū: z nescit quia ꝑ periculo anime ipsius agitur. Dominus enim ius z voluntatem habet auferendi: z ipse iam conscientia dicrante villicationem per malum demeruit meritum Esa.xiij. Non consurgat in eternum semen pessimorum. Ideo enim: quia dominantes vitam demerentur. dicitur Ecclesiastici.x. Omnis potēratus vita breuis. Prouerbioz. xxvij Non habebis iugiter poresta[ **fodere** nō **valeo**] Hoc dicit Sui ad aliū adquisitionis actum nullam videns esse dispositionē. Et de actu quidem laboris dicit[ **fodere non valeo**] terrā in agro vl' vinea. Ecclesiastic.xl. Nec opus nec ratio est apud inferos quo tu ꝓperas. Joannis.ix. Me oportet operari dū dies est: venit nox i qua nemo potest operari. Gal'.vj. Ergo dum tempus habemus operemur bonum ad omnes. quia remota (al's amori a) villicatione: operari z fodere non valem⁹[ **mendicare erubesco**] Erubescentia enī est mēdicare. Sed destructa villicatōe: nemo mendicāri dabit: ex quo dives epulo a patre misericordiarū Abraam: gutta aq obtinere nō potuit. Luce.xvj. Ecclesiastici.xl. Fili in tempore vitetue ne indigeas. Melius enim mori q indigere. Fatuis etiam virginibus mendicantibus oleū: a consodalibus prudentibus virginibus denegatum est. Matthe.xxv. quia nō in tempore congruo miseri cordiam petierūt. Prouerbiorū.xx. Mendicabit estate futurre serenitatis: z non dabitur ei. Sic ergo preuidet ad actus talis adquisitōis se nō esse dispositū[ **Scio quid faciam**] Ecce Faciendorum certa diffinitio. Scientia enī necessarior iū z certoz est acceptio. Et hoc quidez cōmune' al's cōuenit] sanctis: quādo certificant ex consilio sancti spiritus. Esai.ix. Vocabit ammirabilis consiliarius. Esa.xlvj. Consilium meū stabit: z omnis voluntas mea fiet. Ecclesiastici.xxxij. Omnia fac cum consilio. z post factū nō penitebit[ **vt cum amotus fuero**] Ecce Rationis vtilis ad faciēda adhibitio[ **recipiant me in domos suas**] Illi. i. ex quibus ex alieno benefecero in hunc modū. j. Regum.xx. Dixit ionathas ad dauid. Si vtero facias mihi misericordiam domini. Sic Raguel recipiens Tobiam iuniorem in domū suā: dixit. Desit tecum fili mi. quia boni z optimi viri fil⁹ es tu z faciens elemosynas. Tob. vij. Ecclesiastici.xxix. Beatiam fideiussoris ne obliuiscaris. Dedit enim pro te animā suam. Ecclesiastici.xiij. In diuisione sortis: da z accipe z iustifica animā tuaz. Fideiussor enim quidā est similia recipiendi in futurum: beneficiū impensum. In diuisione enim sortis: dat z accipit qui primo dat: vt scīō ab eodem beneficium repensum accipiat

**Conuocatis itaq singulis debitoribus domini sui: dicebat primo Quantū debes domino meo. At ille dixit: Centū cados olei. Bi xitq illi. Accipe cautionem tuā: et sede cito scribe quinquaginta. Deinde alio dixit: Tu vo quantū debes? Qui ait: Centū choros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas et scribe octogita Et laudauit dominus villicum iniquitatis: quia prudēter fecisset. quia filij hui⁹ seculi prudentiores filijs lucis in generatione sua sunt.**

Ecce Eius quod diffiniuit per opus implerio. D

# Capitulum.XVI.

Multi eñ sunt qui optime consiliant ⁊ non faciunt per opus. Hic autē ⁊ prudens fuit in cōsilio: ⁊ efficax in opere. Dicit aūt hic Duo. Primo quidem Q vocauit debitores. Scōo autem Q rationabiliter debita diminuit eis. De Primo dicit [Conuocatis itaq; ] Omēs simul cōuocauit. vt si vnus negare debuit velle: hoc facere coram altero non auderet: vt ab alijs conuinceret [Singulis debitoribus ] hoc est: qui reddit⁹ anuos domino soluere de terris debebāt. Mat. xviij. Cū cepisset rationem ponere: oblatus est vn⁹ qui debebat decē milia talēta. Luce. vij Duo debitores erant cuidam feneratori. quoꝝ Unus debebat denarios quingentos: Alter quinquaginta. Et omibus eis cōmissis ⁊ omissis ⁊ cōtra prohibitiones perpetratis: deo sumus debitores. Et hi Prelati quibus cōmissi sumus: rationes in iudicio penitente. De nobis audiunt ⁊ quantū onera nostra et discretione ⁊ misericordia diminuūt: tantū sibi receptione(al's receptionis) in eterna tabernacula construūt. Et hoc est quod inferit [Hic primo ] Hoc est: principale debitum debenti. Principale enim debitū est in mensura olei ⁊ tritici: et quo conficit panis verbi: ⁊ panis gratie: et panis Sacramēti. Unde Matthe. xxiij. Lu. xij Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudens quē constituit dominus sup̄ familiā suam: vt det illis in tempore tritici mensuram: Psal. cxlvij. Adipe frumenti satiat te. Hoc ergo est primū debitū quod dominus a suis requirit cultoribꝫ [Quantum debes domino meo: ] Nec questio fit in Confessione de peccatis ⁊ delictis. Unde Matth. vj. Dimitte nobis debita nostra sicut ⁊ nos dimittimus debitoribꝫ nostris. Hoc enim debituꝫ minister debet discrete requirere. ⁊ quod vltra vires est misericorditer debet relaxare. Esa. xliij. Narra siq̄ habes vt iustificeris. Josue. vij. Fili mi da gloriā deo: ⁊ confitere peccatū tuum: ⁊ indica mihi quid feceris [At ille dixit ] simpliciter ⁊ vere cōfitens [Centum cados olei ] Beda dicit q̄ Cadus greece: est amphora latine. continēs vrnas tres. Dicit aūt Jsidorus: q̄ Urna est mensura quā quartanam (al's quaternā) vocant: sicut nos vocamus quartale. Scias autem q̄ Urna grece est vas: in quo mortuoꝝ cineres vel busta reponuntur. Hic autem pro vsuali mensura ponitur liquidorum. Sunt aūt vrne centū olei: mensure misericordie retente: que nō est expensa in familiā domini. Sicut bona ecclesiarū retinentes: que sunt oleum cordi qui elemosynas in pauperes dederunt: ⁊ ecclesijs cōmittuntur. Et que nō distribuūtur: sunt domino retenta ⁊ debita. Unde. ij. Machabeoꝝ. xij. de bis que in erario ecclesie cōtinebant dicit: Sumus sacerdos ostendit hec esse victualia viduarū ⁊ orphanoꝝ. Quedam vero esse Hircani tobie viri valde eminentis. Sic eñ est in ecclesia ⁊ aliarum possessionū redditibus: que sunt vltra sustentationem honestarū personarū que per hircanum significant: sunt victualia viduarū ⁊ pupillorum. Et sunt oleum misericordie: cōmissus ecclesie. Dicit autem centum cadorū: est debitor ille q̄ non soluit mandata in illis Nouem perfectionibꝫ que angelis attribuūtur. ⁊ Una decima: q̄ est Omnium reductio in deum. Decies enim decem: fūt centum. Tres autem vnc que sunt in cado: Fides sē Trinitatis. Quia sicut dicitur Hebreoꝝ. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Omnia autem hec in misericordia debent ⁊ reddi ⁊ exigi. Jaco. ij. Superexaltat autez misericordia iudicium. Misericordia autem habet etiam Tria. Primo quidem Q ordinata sit ⁊ a se incipiat Ecclesiastici. xxx. Miserere anie tue placens deo. quia Qui sibi nequam: cui alij poterit esse bonus: Ecclesiastici. xiij. Secunda mensura: est vt ex compassione cordis. Esaie. Quinq̄gesimo octauo. Si effuderis quasi aquam animā tuam. Job. xxx. Flebam quondam super eo qui afflictus fuerat: ⁊ compatiebatur anima mea pauperi. Tertia est mēsura vt sit ex quantitatem facultatum. Tobie iij. Si multum tibi fuerit abunduanter tribue. si parum: bocipum impertiri stude. Si enim ita nos habemus in bonis nob ꝫmissis a dño ad altos: siue sint bona spiritualia siue temporalia: vt alijs dimittēres debita: vel donantes nobis cōmissa: fm possibilitatem subueniamus. tunc etiam ipsi nobis apud patrem celestem subuenīūt. Et hoc est quod dicit [Scriptis illi villicus debitori [Accipe cautionem tuam ] Littera in qua cautum est de debito: cautio vocatur. Et notatur in hoc prudentia villici: qui cautione instrumenti publici debitum confirmari fecit. Hieremie. xxxij. Accepi librum possessionis signatum: ⁊ stipulationes ⁊ rata ⁊ signa fortisce⁹: Talis autem liber monimēti accipitur: quando a discreto prelato vel villico: relaxatio quasi in libro recordationis divine conscribitur. Job. xxx. Librum scribat ipse qui iudicat: vt in huero meo ponam illum [et sede cito ] Hoc est quiescere: de cetero debitū adaugeas. Esa. Quinquagesimo secundo. Sede hi rusalē: solue vincula colli tui captiua filia sion. Uincula inq̄: quibus pro debito teneris captiua. Threnorū. iij. Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit. quia leuauit se supra [se] Cito aūt scribit: quia vehementia doloris temp⁹ quod perdidit recuperat. Psal. xliij. Lingua mea calam⁹ scribe velociter scribentis. Lingua autem hec est lingua deuotionis: qua ad deum loquimur in oratione: petētes nobis quod vltra vires est debitum dimitti: Dicentes illud Matthe. vj. Dimitte nobis debita nra sic ⁊ nos dimittim⁹ debitoribꝫ nostris. Scribe autem [quinquaginta ] qui ēnus merus inutilei ⁊ remissionis. Et dimitte dimidium debiti. quia cognouit esse vltra vires debitoris. Sic enim debet facere discretus dispēsator: q̄ omne onus dimittat quod vires penitentium nouit excedere. Hic autem dimittit mediam partez debiti: eo q̄ ipse dimidia vi clauium ⁊ virtute consolatoꝝ sermonis: ⁊ exhortationis ⁊ supportationis alleuiat: Gauens ne dicat illud Lu. xi. ⁊ Matthe. Uicesimoterrio. Alligant enim onera importabilia: ⁊ imponunt ea humeris hominū: digito autē suo nolunt ea mouere. Ecōtra de bono et prudenti dispensatore dicit. ij. Corinth. iij. Cui autem aliquid donastis: et ego. Nam ⁊ ego quod donaui: propt̄ vos in persona christi. Psal. lviij. Solue

colligatiões impietatis. Solue fasciculos deprimentes. Quicqd enim est vltra vires subditorum: siue in corpore siue in reb⁹: debet moderari discretus dispensator: vt per intercessionē meritū pietatis illius quam haber in subditos: deus etiā moderetur suum pondus cum defecerit. [Et alio dixit] qui etiam de principali debito debuit. Oleū enim misericordie: z triticū refectionis familiēp̄n cipaliter debemus. Vinum autem spiritualis iocunditatis z leticie non cōmittitur dispensatoribus: sed vnusquisq; colit hoc: z bibit inter se z deum. [Tu vero quantū debes] Non (al's Nec) enim questio est discreti dispensatoris circa subditum: vt querat de oneribus delictorū (al's debitorum) sed alleuiet vbi potest precium ratione. Attendens semper quod dixit Jacob Gene. xxxij. Nosti domine mi q̄ parunlos habeā teneros: z oues z boues feras mecum: quos si plus in ambulando fecero laborare: morientur in vno die cūcti greges. [Qui ait Centum choros tritici] Centū chori sunt: de quorum centenario perfectiōis iam dictum est. Dum scilicet quodlibet mandatorum perficit Jn feruore charitatis. z Jn luce summeveritatis. z Jn tranquillitate discreti iudicij cordis. z Jn altitudine dominalis virtutis: musq; ad infima inclinate (al's inclinante) z Jn vigore virtutis inuincibilis: z Jn ordinatione ecclesiastice potestatis. z Jn opere decreto a principe deo: z fz cōfilium diuinū: z fm virtutē alicuius custodiam: fm q̄ alibi diximus. Et hec omnia referuntur in (al's ad) deum: tanq; in summū perfectorem. Nec enim decem precepta multiplicatia (al's multiplicata) faciunt centum. Sed ō hoc debito soluendo frequenter non preualet humana infirmitas: Et tunc moderandū est a prudenti dispēsatore. Cibus autem sic dicitur Ezech. Quadragesimoquinto triginta modijs vsualibus implebatur. Modi⁹ autem mensura est aridorum. Et variatur fm vsum gentium diuersarum. Triginta autem modij: fidem significant Trinitatis cum decalogo: in fidem illam ducto. Vel melius Q̄ impleatur decalogus in quolibet precepto Fide veritatis. Spe eterne retributionis: z Charitate diuini amoris. Tūc enim quilibet chorus triginta habebit mensuras. Vel Q̄ impleat de Lorde puro z Lonfacientia bona. z Fide non ficta. ij. Timo. ij. Vel Sobrie z Juste z Pie viuamus in hoc seculo. Titū. ij. Vel Et toto corde. Et tota anima. z Et omnib⁹ viribꝫ. Matth. Vicesimoseptimo. De omni autem hoc debito: remanet ex imperfectione humana. Et hoc est quod discretus querit minister. [Dixitq; illi] p̄cia discretione: videns importabile pondus esse debitorū: dicētibus subditis. Pater tuus imposuit nobis onus graue: tu ꝓ alleuia de onere nostro. iij. Regū. xij. Pō. Tricesimoseptio. Sicut onus graue grauate sunt super me. Threnorum j. Vigilauit iugum iniquitatū mearū in manu eius. Conuolute sunt z imposite collo meo. Jnfirmata est virtus mea: dedit me dominꝰ in manum de qua non potero surgere. Sic enim die penitens vltra vires oppressus. Et ideo minister de prudentia a deo laudat⁹ dicit. [Accipe litteras tuas] hoc est: cautionis instrumentū: in quo cautū facias dominū meū. Et ō est: promissio firma obediendi: z memoria retinendi: z explendi iniunctum. Habacuch. ij. Scribe visum z exara eum super tabulas: vt percurrat qui legerit. [et scribe] hoc est confirma ad memoriam. Ysaie. xxx. Ingredere sus scribe ei sup buxū: z i libro diligēter exara illō [octoginta] quintam partes iniuncti debiti auferendo. Nec enim accepta habet dominus: quia z ipse aufert quintam. reliquas quattuor in penitente requirens. Requirit enim Jn dolore voluntatis: in Compunctiōe: Jn Veritate oris: in Confessione: Jn Virtute operis: in Satisfactione: z in Perseuerantia penitentie: Jn Continuatione. Et dimittit Quintum: quod erat in inferni z purgatorij expiatiōe. Luc. Decimonono. Si quid aliquem defraudauti: reddo quadruplum. Prouerbiorū. vj. Deprehensus reddet quadruplum. Sic enim soluitur vsq; ad nouissimum quadrantem. Matth. v. Quintum autez solui nō potest. z hoc est dimittendum. Sic prudens minister: implens hoc quod dicit Esa. Quinq̄gesimoquarto. Dimitte eos qui confracti sunt liberos: z omne onus dirumpe. Sic conformat se domino suo q̄ ōr Matthe. xj. Venite ad me omnes qui laboratis z onerati estis: z ego reficiam vos. Tollite iugum meū super vos: z Discite: quia mitis sum imponendo iugum: z humilis corde in exigendo debitū: z vos non opprimo per potentiā. Jugum enim suaue e: z onus meum leue. Et ideo sequitur. [Et laudauit dominus vilicum iniquitatis] Nō q̄ dem de iniquitate: quia in hac non erat laudabil'. j. Cor. xj. Laudo vos: in hoc nō laudo. [quia prudenter egisset] Jn hoc ergo laudatur: quia prudēter egit: z secum: z cū familia domini: quā proꝑ ter onera debitorum relinquere oportebat rura: z villas: z culturam domini: nisi debitū diminueretur. Tangit autem Rationē laudis: dicēs [q;] frequenter [filij huius seculi] hoc est: qui naturitates suas ad secularia lucra referūt [prudentiores] hoc est: prouidentiores. [sunt in generatione sua] hoc est inē suos consortes. Baruc. iij. Filij agar qui exquirunt prudentiā que de terra est: negociatores terre. [filijs lucis] hoc est: q̄ filij nati ad lucem eternā. Ephe. v. Ut filij lucis ambulate. Causa autez huius prudentie est. quia filij lucis non conuertunt industriā suā ad terrena. et ideo simplices sunt in terrenis prouidētib⁹. j. Corinth. vj. Secularia iudicia si habueritis: contemptibiles qui sunt in ecclesia illos cōstitute ad iudicandum. Contēptibiles autem dicitur illi: qui ad spiritualium dispensationem non sunt idonei. Nec in hoc detrahit viris spiritualibus. quia ipsi sunt melioribus dediti. Sicut nec detrahit herodio: quia de nocte non videt: cum de die videat lucem in rota solis. Nec laudatur vespertilio in hoc q̄ noctibus videt: cum de die lucem solis non videns cadat in terram. Tamen hoc est precipue q̄ Prelati nostri temporis viris spiritualibꝰ opponunt. Q̄ dicunt eos simplices esse ad temporalium dispensationē. Non attendētes q̄ Dauid non erat consuetus armis Saul: z tamen in armis

simplicitat; fue: funda scripture: z lapide solide veritatis prostrauit eum: quem docti ad prelium loricati z galeati inuadere non audebant

**Et ego vobis dico. Facite vobis amicos ō māmona iniq̄tatis: vt cum defeceritis: recipiant vos in eterna tabernacula.**

Accipit hic doctrinam iuxta inductam similitudinem. Facite vobis amicos. Pauperes: per elemosynam. z Subditos per debitorū subleuationem. ij. Lozinth. viij. Et equalitate sicut scriptū est. Qui multū: non abundauit. z qui modicū: nō minorauit. quia vestra abundantia illorum inopie sit supplementū. vt illorum abundantia vestrā futuram suppleat inopiam. Abundantia in presenti temporalium: suppleat defectum pauperū. Et abundantia pauperū in futuro in regno: suppleat defectum eorū qui nunc in presenti diuites esse videntur. Vos ergo facite vobis amicos. quia illorum erit regnum. Jacob. ij. Nonne pauperes elegit dominꝰ diuites in fide z heredes regni: quod repromisit deus diligentibꝰ se. De mammona iniq̄tatis. Māmon vt dicit Hg. grecismus vocatur diuitiarū: vel demon cui cōmissum est de diuitijs tentare. Sed māmona fra lingua vocantur diuitie. Que dicit iniquitatis. In on q̄ semper ex iniquo congregate sint. sed quia commisse a deo: sepe sint unique rerenet. hoc est inequaliter: z inequaliter diuise. De hoc ergo māmona: inequalitē vobis fiat que dei sunt: facite vobis amicos pauperes: onera eorum subleuando. vt cum defeceritis. a p̄senti vita. Psal. lxx. Cum defecerit virtus nostra: ne derelinquas nos domine. recipiant vos. sic ut domini regni. Mat. v. Vera fra. Beati mendici spiritu: quia vestrum est regnum celorū. Luce. Decimoseptimo. Factū est vt moreret mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrae. in eterna tabernacula. hoc est in eterna domicilia. Psal. O crucifixo quarto. Quā dilecta tabernacula tua domine virtutum cōcupiscit: z deficit anima mea in atria domini. Nume. Vicesimoqrto. Quā pulcra tabernacula tua Jacob: tentatoria tua israel. Apocal. Vicesimoprimo. Ecce tabernaculum dei cū hominibus: et habitabit cū illis. Esa. Tricesimoseptimo. Secessit populus meus in pulcritudine pacis: in tabernaculis fiducie: z in requie opulenta: In q̄bꝰ Rex regū in castris cū celi militibꝰ glat.

**q Vis fidelis ē in minimo: z in maiori fidel' est. et q̄ in modico iniquus est: et in maiori iniquꝰ est. Si ergo in iniquo mammona fideles non fuistis: quod verū est: quis credet vobis? Et si in alieno fideles non fuistis. quod vestrum est: quis dabit vobis?**

Hic incipit ponere Rationes ad id quod docuit per Doctrinam exemplare. Ponit autez Rationes a duabus comparationibꝰ sumptas. Primo enim sumit Comparationes ex ratione Maioris z minoris. Secūdo autem: ex Comparatione Contrarietatis. In Primo horum Duas facit cōparationes. A maiori: in comparatione ad minus sumptas. Primo enim comparat Modicum ad grande. z Secūdo comparat Alienū ad proprium. Et post ꝯ illas comparationes premisit de vera q̄ infidelitatem pharisei q̄ arguit. Premittit igitur generale prime comparatōnis principium. a quo etiam suū confirmat argumentū. Et est argumentatio ista logica. Qui fidelis est in minimo. Cum census vt dicit b. Bernar. non sit in crimine: sed affect⁹. Etiam in maiori fidelis est. Hoc enim ē probabile: z presumptione generat q̄ Justus delitis in quo: minꝰ p̄sumit se deprehēdi q̄ in magno. z ideo infidelitatē suam citius in hoc ostēdit. z consuescēs in paruo: tunc demū in magno incipit esse infidelis. Minimū autem est hoc presens temporale quod delectat. Et ideo qui in hoc infidelis est z fraudulentus: in magno: quod spirituale est: procul dubio semper erit infidelis. nec sibi est aliqualiter cōfidendū. quia spirituale pro temporali commutabit: sue cōsulens auaricie. Hoc ē igitur quod dicit. qui in minimo. j. Lozinth. vj. Temporale vocat minimū: dicente apostolo. Si in vobis iudicabit hic mundus: indigni estis qui de minimis iudicetis. Et ij ad Phil. iij. Temporalia reputauit sterecora. Que mihi fuerūt lucra: hec arbitratus sum vt sterecora: vt xp̄m lucrifacerē. Hec est etiam causa q̄ in petendo: hec sunt spiritualibus adiecta. Matth. vj. Querite regnum dei z iusticiā eius: z hec omnia adijcient vobis. Hec etiam est causa q̄ vocantur munera filiorum consubinarū. Gen. Vicesimo qnto. Filijs autem concubinarū largitus est munera. filio autem suo q̄ liberam vxorem dimisit hereditatē. Hec etiā ideo reputātur non bona simpliciter: sed bona huius vite ad iniquos pertinentia. Luc. Decimosexto. Fili recepisti bona in vita tua. z lazarus similiter mala. Vnde est etiaz q̄ in potestate sua reputat ea sathanas. Matth. iij. Hec omnia tibi dabo. si cadens adorueris me. Joannis. xiij. Venit enim princeps mundi huius: z in me nō habet quicq̄. Sic ergo vocantur minima. Quia Sicut in nullo genere est aliquid minus minimo. Ita i domo dei nihil est minus istis. Isti enim sunt quibꝰ minimū placet p̄o magno. Sicut dicit Eccl'iastici. xxx. Et in maiori fidelis est. hoc est: in Spirituali. Quod simpliciter magnū est. Nec p̄prie dicitur maius temporali annexo. Sed abusio est in Comparatiuo. quia Fidelis i paruo est: qui fidelis domino in paruo: in familia domini dispēsando. z ille etiam in spiritualibus dispensandis est fidelis. Beatus Bernardꝰ. Fidelis profecto minister eris: si devniuersa gla domini tui. essi trāseunte per tenibil manibus tuis adherere contingat. Matth. xxv. Euge serue bone z fidelis: q̄ in pauca fuisti fidelis: supra multa te cōstituam: intra in gaudium domini tui. Et q̄ in modico. Scda

comparatio. Modicum aut̃ vocatur hic: q̃ modicum est Jn Jure:z Jn valore. Jn Jure quidem: quia alienus est: z nobis non nisi cõmissum. Matth̃.xxv Tradidit illis bona sua:z dixit. Negociamini dum venio. Nobis ergo commissus ẽ vsus ad lucra: sed possessio ẽ domini. Ose.ij. Nec nesciuit quia ego dedi ei frumentũ vinum z oleũ: z argentũ z aurum multiplicauit eis: que fecerũt baal. Et ideo de male vtentibus post pauca dicit. Liberabo lanam meam z linum meũ: que operiebant ignominiã eius Modica etiam sunt in vaxore. Unde Ambrosius. Non sunt bona hominũ que secum portare nõ potest. Sola misericordia comes est defunctorũ. Et ideo bec omnia modica sunt z parua. [Qui autẽ] in hoc modico infidelis est. [sibi illud vsurpando z non familie dñi dispẽlando est fraudulentus:z Fur: z Cruda vulcera habens. De fraudulento autem dicit Ysaie. xxxij. Fraudulenti vasa pessima sunt. Ipse cõsultationes cõinnabit ad perdendos inites. Bas autem concinnat quando ea que sibi dispensanda tradita sunt in periculũ vite pauperũ sibi vsurpat. De Fure Ybdie Si fures introissent ad te. nonne furati essent sufficientia sibi. Joãis.x. Fur nõ venit nisi vt furetur. Psal.lxix. Si videbas furẽ: currebas cum eo. De Crudelitate dicit Ysaie.vj. Crudelis est z non miserek. Talis igitur in isto modico infidelis est [et iniquus] hoc est: non equus qui sibi totum: z familie domini sui nihil diuidit. Gene.xlij. Nõne si recte offeras: male autem diuidas peccasti: et in maiori] Hoc est: in spirituali simpliciter magno [iniquus est] dispensator. Et ideo illi non debet cõmitti dispensatio talũ: quia pro certo pro rẽporali illecrus z abstractus: male dispensabit. Unde Esaij. vbi loquit de infidelibꝫ z malis dispensatoribus: dicit. Principes tui infideles socij furum omnes diligũt munera sequuntur retributiones. Istis premissis generalibꝫ principijs: Concludit sub hypothesi iam certificata cõtra pharisecos. Dicit. Ergo si in iniquo mãmona] hoc est in diuitijs que sunt nõ equos. z ideo sunt abijciende. Nec ad veritatẽ vite pertinent. Quia cum Veritas vt dicit Anselmꝰ sit Rectitudo solamente perceptibilis: pro certo quod iniquum est: rectum nõ est. Et ideo veritati vite hominis nõ est consonum. Nec tamen est falsum bonũ: sed est apparens: vt hic z nũc: z non bonũ simpliciter in se. ergo est bona creatura. Gen.j. Vidit deus cuncta que fecerat: z erant valde bona. Jn vsu autem cũ non remaneant: non sunt vera bona: sed apparẽtia: z veritati vite nõ cõmensurata. sed per effectum in vsu sunt iniqua. Sapie.xiij. Creature in odiũ facte sunt: z in muscipulam pedibus insipientũ. Si ergo in illo sic iniquo O pharisei] fideles non fuistis] sed vobis illa attribuistis fraudat̃ pauperibus [quod verum est] hoc est de veritate vite: Sicut Spirituale ad vitam pertinens [quis credet vobis:] hoc est committet vobis. Hoc autem dixit dominus: quia omnia z legem z intellectum legis z traditiones: z vitam ipam pharisei conuerterũt ad lucrum. Et ideo digni fuerunt reprobatione q repellerent a cõmissione spũalium nouelegis. Matth̃.xxj. Auferetur a vob regnum: z dabitur genti facienti fructus eius. Ibidẽ. Malos male perdet: z vineam suam locabit alijs agricolis qui reddũt ei fructũ temporibus suis [Et si in alieno non fuistis fideles] Alienum est vt dr Beda quicqd seculi est. z est preter naturam. quia ad hoc non sumus nati: sed ad scientias z virtutes. Alienũ autem maxime fm intellectũ litere: est quod Legẽ z Sacramenta que sua nõ fuerũt: z traditiones z obseruantias vite z legis in magnũ onus z grauamen populi conuerterunt in instrumenta sue auaricie: Cum tamen hec sua nõ essent sed dei: z eis tm cõmissa. Hoc enim qõ ad vtilitatem populi dominꝰ promulgauit: ipsi in onꝰ populi ad lucra conuerterũt. Actuũ.xv. Ut quid tentatis imponere eis onus: quod neq; nos neq; patres nostri portare potuimus: [Quod vestrum est] sicut labor z opera z sudor in spũalibus bonis [quis dabit vobis:] Supple: dispẽsandũ. O.dr. Nullus. Nõ cũ essent ministri idonei. Jo fidelis apostolus gloriat sibi tãq; fideli creditum esse ministeriũ.ij. Corinth̃.iij. Qui idoneos nos fecit ministros noui testamenti. Si autem aliquis esset ausus dicere: Omnia propter que dicit esse reprobandos ministros veteris testamẽti: videlicet in ministris noui testamẽti: Episcopis: z Sacerdotibꝫ: z Clericis inueniũtur. z per ea que dominꝰ reprobat: magis ac magis approbãtur. Et ideo timendũ est ne de eis dicat illud Malach.j. Non est mihi voluntas in vobis: z munus non suscipiã de manu vestra.

**Nemo seruus potest duobus dominis seruire. Aut enim vnum odiet: et alterum diliget. Aut vni adherebit: et alterũ cõtemnet: Nõ potestis deo seruire et mãmone.** D

Hic incipit Secunda cõparatio De ordine seruitutij ad deum vel ad lucrũ. Et est antipophora siue responsionis occulte: quã multi faciunt consolantes falsc semetipos. Volũt cũ deo seruire z lucris propterijs Dicentes: Utrunq; bene posse fieri.j. Corinth̃.vij. Qui cum vxore est cogitat que sunt mundi: z quomodo placeat vxori suc: z diuisus ẽ. Ita dicunt q partim sibi: partim deo possint seruire. Non attendẽtes q vxor debito suo sub dominio z ordinatione domini est. Et vbi vnũ est propẽ alterum: ibi vnũ est tm. Sed hoc habet q est verobiq; quia in superiori. sicut in ordinante: z inferiori sicut ordinato. Ita lex vxoris sub lege domini est. z ideo vna lex tm. Tamen ita dicebãt pharisei: q legem seruando domino seruire possent. Leges aut̃ ad lucra cõuertendo in votis: Sacramẽtis: z Penis: possent seruire sibi in lucris. Et ad hoc excludendum dicit dominus: generalem propositionem Primo premittens: z Deinde probationem eiusde sententie z explanationẽ subinferens. Cui sio ex ea contra pharisecos proposituz concludens.

Dicit ergo [Nemo] Et in hac positiõe innuit Indiuisibilitatẽ seruiẽtis: z Contrarietatẽ domiꝰ

noxus:z Seruitiū qō impendit. Indiuisibilitatē seruientis innuit per hoc qō dicit[ Nemo ]hoc ē: nullus indiuisibilis homo. Quia sicut dicit Philosophus. Eadem est ratio hominis z vni⁹ cuiuslibet hominis. Unū autem vt Idem dicat: est indiuisum in se:z diuisum ab alijs. Omīa em̄ vires hominis ad idem finē ordinem imperantis z imperati referūtur. Et ideo dicit.ij. Regum.xvij. Usquequo claudicatis in duas partes: Quia ad duas partes equo nullus indiuisus ire potest. Ecclesiastici.ij. Ue duplici corde labijs scelestis:z peccatori terram ingredienti duabus vijs. Nulla enim linea recta ad duo puncta in eandē partem terminatur. Neq; aliquis bos duo iuga portat simul. Neq; auis simul medit duobus nidis:suo z alterius speciei auis. Nec apis vna ducit ad duo alueraria simul. Sic ergo indiuisus nō seruit duobus. Osee.x. Diuisum est cor eorum:nunc interibūt. Non ergo hoc ex indiuiso z toto homie fieri potest[ duobus dominis ] Adiecit⁹ numerale suus respicit substantiaū ;ratione formē. z non ratione subiecti z materie. Et sic duo domini habent duo domina. Dualitas autem vt ōr Pythagoras in aritmeticis:principiū alteritatis est. Alteritas autē causat inconuenientiā: facit distantiā. z distantia inducit contrarietatē. Sicut dicit Ptolomeus. Ergo duo domini sunt duo (als oc)cōtrarijs dominijs. Et hoc est quod dicit glo. Duobus dominis contraria precipientibus. Si aūt essent duo: quoruz vnus esset sub altero: nō esset duo domini Sed vnus superior dominus:z alter minister eiusdem dominij. Et illis vt vni ab vno posset seruiri. Et ideo reprobant. De quibus dicit.iij. Regum.xvij. Erant gentes timentes deum: z nihilominus idolis seruientes Sopho.j. Disperdā eos qui iurant in domino:z iurant in melchon. Esai. xxviij. Coangustatū ē stratum: ita vt alter decidat pallium brevetūq; operire nō potest[ seruire ] Ecce Obsequiū. Seruire em̄ est seruiri: qui ꝓprius est. Et est actus per quem suam debitam z totam ostendit subiectionē. Et hic actus duobus dominis: de duobus dominijs exhiberi ab vno z eodē in vno tempore nō potest.j. Corinth.x. Non potestis mense domini participes esse:z mense demoniorū. Et ideo Esaias cum videret se esse destituū per idolatriā z mala opera:dominio domini dixit Esaie.lxiij. Facti sumus sicut a principio: cum nō dominareris nostri. Et cum iterū videret populus redire ad dominū dixit Esa.xxv). Domini possederunt nos absq; te:tm̄ in te. hoc ē:in tuo dominio: recordemur nominis tui. Hanc autē propositionem probat per explanationē: Inferēs de Affectu z de Opere. De Affectu ꝯdem dicit[ Aut enim vnum ]dominoꝝ [ odio habebit ]sicut diabolum:z lucrum. z mundū. z cōmodum proprū. Et tunc est vere ordinatus. Quia sicut dicit Joānis. xij. Qui odit animā suam in hoc mundo:in vitam eternam custodit eam. Tamē quia mām̄onem infra nominat qui demon est:dicit Augustin⁹ q; diabolus non potest esse dilectus: quia Ex semetipso inimicus ē:z depravatus z odibilis. Et ꝙuis ea que offert aliquando diliganf :ꝑ tamen nihil habet ꝓpter quod diligi possit. Habacuch.j. Horribilis z terribil est ex semetipo iudicij eius. Nec etiam nihil in se habet quo superponat vt dominet. Et ideo impropzie dicit dominꝰ. quia in veritate est tyrannus. Neq; supest alicui: sed hō summittit se diabolo absq; prepositōe diaboli. Esaie. xix. Tradam egyptū in manu dominoꝝ crudelē: z rex fortis dominabit eoꝝ. De his super Matthe. vj. disputatū inuentes. Ille ergo ē odio habitus[ et alterum diliget ]deum scz; quem nihil odire potest. quia Deus sonat principiū :dans cē z conservationem z gubernationē. Principiū nulla creatura odire potest: neq; per naturā: neq; per imaginationē: neq; per intellectum. Tamen qdaz deo attribuūtur. Sicut Judicem esse iniquitatū z Ultorez criminū: z huiusmodi. que scz odire potest qui diligit iniquitatē. Psal.lxxij. Superbia eorum qui te oderūt. hoc est:iudicium z iustitiam tuam oderūt: ascendit semper[ Aut vni ]ꝑ opus Ladherebit ]Pō.lxvi. Adhesit anima mea post te.j. Corinth.vj. Qui adheret deo vnus spiritꝰ est. Deus enim est cui adheret. Diabolo autem nullꝰ adherer. quia Odium z Ira vt dicit Empedocles: sunt causa separatiōis z diuisiōis z pugne. Quāobrem ergo adhereat bono cōmutabili quod offert tamē nullus sibi adheret. Gene.xxxiij. Sichem filio meo adhesit anima filie vestre. Nec autem adhesio fuit ratione fornicatiōis in concupiscētia carnali. Hoc est igitur quod dicit[ Et alterum cōtemnet ] hoc est diabolum. Esaie.xxxviij. Desperjt te:subsannabit te ꝙ filia sion. post te mouebit caput filia hierusalem[ Non potestis ]Conclusio est ex predicti. Q. di. Ergo nō potestis[ deo seruire et mām̄one ] Et sic credula est ratio vestra. Quibus autem dicuntur esse multe rationes. Quarū Prima z potissima est. quia Deus ō bonis ab eo collatis vult sibi fuiri dispergēdo. Psal. xxj. Disperfit dedit pauperibus:iustitia eius manet in seculuz seculi. Mammon autem sibi seruiri vult colligēdo. Luce.xij. Destruam horrea mea: z maiora faciam. z illuc cōgregabo fructus meos z ea que nata sunt mihi. Exod.v. Dispersus est populus meus ad colligendas paleas. Secunda ratio est. quia In contrarijs sunt exercitia istorum seruitioꝝ. Dei enim seruitium est in exercitio virtutum. Luc.j. In sanctitate z iustitia coram ipso. Et premittit Seruiam⁹ illi. Psal.ij. Seruite domino i timore:z exultate ei cum tremore. Mām̄onis autem seruitiū est in exercitio vitioꝝ. Luc.xv. Adhesit vni ciuium regionis illius: qui misit eum villam vt pascos pasceret. hoc ē vicia. Tertia ratio est. quia Dei seruitiū est in cultu dī. Mām̄on autem vult idolatriam.ij. Corinth.vj. Que ꝙuenitio christi ad belial:aut que cōmunicatio rēplo dei cum idolis? aut que societas lucis ad tenebras? aut que pars fidelis cū infideli? Omnia enim contraria his in cultu vult deus. Sicut eedem ꝑdant autoritates. Dan.iij. Precipit mām̄on Rex Nabuchodonosoz fecit statuam auream grandem: z preconis voce clamari fecit. Siquis non adoauerit statuam mittetur in fornacem ignis ardentis. Econtra Deutero.xij. precipit deus Dissipate aras

subiecum

eorum: ꝛ confringite statuas. Quarta ratio est. qz Unus stare cum altero non potest. Et ideo .j. Reg. xv. Dagon corruit coram arca domini truncas ꝙ tus manus ꝛ pedes. Quinta rō est. qz Oculatos ante ꝛ retro ministros exigit dñs. Apoc. iiij. ꝛ Eze. j. Sed Mammon vult ministris suis eruī oculos dexteros. j. Regum. xj. In hoc feriam vobiscū fe dus: si omnium vestrum eruam oculos dextros. Septa ratio est. quia Uterqz vult habere totum tempus ad seruiendum sibi. Māmon quidem sic cut dicitur Hiereiē. Decimoseptō. Seruiet dñs alienis qui non dabunt vobis requiem die ac no cte. Deus autem sicut dicit Luce. j. In sanctitate ꝛ iustitia coram ipso omnibus diebus nostris. Nec est ergo causa ꝙ dicit. Non potestis deo seruire ꝛ mammone: quia Omia ꝛ Legem ꝛ Sacramenta ꝛ Judicia ꝛ Traditiones ꝛ Ritam: rector querc ad mammonā ꝛ ad deū est impossibile

**a** Udiebant autem omnia hec pharisei qui erāt auari et de/ridebant illum

Hic tangit Qualiter per obdurationes cordis ad pauperes aliquis reprobatur. Et dicuntur in hac parte Quinq. Quorū Primum Unde occa/sionem sumit: duricia est pharisęoz. ꝛ ideo repro bandorum. Secundū autem Obiurgatio duri/cie eorum. Tertium autem Quia in lege gloria/bantur: ostensio ꝙ gloria quam habebant in lege sublata sit de medio. Quia autem et hoc crederet aliquis ꝙ omnia natura transirent: oñdit. Quar to ꝙ Lex spiritualiter non transit: sed semper im/plerur. Quintum vero: ꝙ maxima duricia phari/sęoz fuit in libello repudij. Nunc enim legem ma xime conuertebāt ad lucrum. Ideo loquitur in fi ne de illa. Et ostendit Qualiter pharisei illa lege: cō tra miserecordiam propter lucrum abutebantur.

Dicit igitur de Primo. [Audiebant autez] aure exteriori [hec omia pharisei] Esa. vj. Au/ditu audietis: ꝛ non intelligetis. excca cor popu/li huius Psal. Zures habent ꝛ non audient. [qui erant auari] Et ideo terrenorum appetitu: obs/tructum habebant auditum. Zuarus autem ni hil audit nisi terrena. Esai. Uicesimooctauo. Erit quasi phitonis vox tua: ꝛ de humo musitabit elo quium tuū. De Zuaricia āt dicitur Ecclīastici. x. Zuaro enim nihil est scelestius. Nic enim ꝛ aiam suam venalem habet: proiecit enim in vita sua in/tima sua. Prouerbioꝝ. Uicesimooctauo. Qui co acervat diuitias vsuris ꝛ fenore liberali: in paupe res. hoc est: cōtra pauperes: cōgregat. quia paupe res ex hoc deprimūtur. quia vsuris opprimuntur. Zuaricia enim est idolorum seruitus. Ephe. v. Et est radix omniū malorum cupiditas. j. Timoth. vj. Et ideo sermonem dei accipere non potuerunt Joannis. viij. Sermo meus non capit in vobis. Si ergo intus non audiēres [deridebant eū] reputātes stulticiam quod dicebatur Ecclīastici. xxj. Uerbū sapiens quodcunqz audierit sanus: lau dabit ꝛ adijcet: audiuit luxuriosus ꝛ displicebit sibi ꝛ proijcet illū post dorsum suum. Job. xxj. De/ridebatur iusti simplicitas: lampas contempta apꝰ cogitatiōes diuitum: parata in tempus staturū. Bene. Decimonono. Uidebatur eis quasi ludēs loqui.

**Et ait illis Uos estis qui iusti/ficatis vos coram hominib⁹. de/us autem nouit corda vestra. Qz quod hominib⁹ altum est: abomi/natio est ante deum**

[Et ait illis] obiurgando eos. ij. Timo. iiij. Ar/gue: obsecra: increpa: in omni patiētia ꝛ doctrina. R Erit enim tempus cū sanam doctrinam non susti nebunt. sed ad sua desideria coacervabūt sibi ma/gistros pruriētes auribus: ꝛ a veritate quidem auditum auertent. [vos estis] Tria dicit in hac obiurgatione. Primo enim imꝓperat Simu/latam iusticiam. Scōo autē Ueram in corde im/mundiciam. Tertio: Iusticie humane coram deo abominationem. De Primo dicat [Uos estis] illi. [qui iustificatis vos] hoc est iustos vos pō/dicatis [coram hominibus] Mat. vj. Attēn/dite ne iusticiā vram faciat coꝝ hoibus vt videami ni ab ab eis. Ideo Mat. xxiij. dicūt sīles sepulcr dealbat. Rho. x. Ignorātes dī iusticiā ꝛ suā q̄ren tes statuere: iusticie dei non sūt subiecti. Pō. iij. Lō fusi sē qui hominib⁹ placēt: qm dēspexit eos. qa hoies nō vident nisi exteriora. [deus aūt nouit corda vestra] q̄ rapina plena sūt ꝛ imūditijs. j. Reg. xvj. Hoies vident q parent. deus aūt intuet cor. Prouer. xvj. Spirituū pōderator ē dñs Nec autem displicent deo sic vita. Esa. lix. Uidit dñs ꝛ malū apparuit in oculis eius: qz nō est iudiciū ꝛ apoꝛ riat⁹ ē [qz qō hoibus altū est] ꝺ ē: qō reputāt hoies altā iusticiā ꝛ magnā sanctitatē. qz deceptū sē freqnter. Sepe eīi būanū fallit iudiciū [hoc est abomīabile apd deū] qz Noc est sīe dr Mat. xij. q̄ sepē neḡotes veniūt ad tēs simulatores: ꝛ ingressi habitāt ibi: ꝛ fiūt nouissima hois illi⁹ pe/iora prioribꝰ. j. Loꝝ. iij. Sapia hui⁹ mūdi stulticia est apud deū. Prouer. xvj. Abomīatio est dñi oīs arrogās. Esa. ij. Incuruabit altitudo virozꝝ: exal/tabit⁹ aūt dñs sol⁹ Proū. xj. Ubi būilitas ibi sapia. Jaco. iiij. Deus superbis resistit: būilibꝰ aūt dat gr̄az.

**Lex et pphete vsqz ad ioannē. ex eo enim regnū dei euangelizat: et omnis in illud vim facit**

Ecce Tertiū. Acsi dicat Uos gliamī i lege ꝛ p le gis falsā sapiam ꝛ carnalē obꝺuatōs putatis vos semp fore in gl̄ia ꝛ lucro. Sed sciatis ꝙ alius sta/tus incipit: ꝛ alij erunt ministri ꝛ dispēsatores. qa [lex] ꝺ est status legis. [et pphete] ꝺ est stat⁹ pbie nō fuit nisi [vsqz ad ioannē] Stat⁹ ei leꝝ gis vsqz ad ioānē fuit: q̄ promissū in lege digito dei mōstrauit. Et extunc incepit nouę legis Sacra/manifestarī obseruari. Sīē Baptism⁹: q̄ fundas mentū ꝛ ianua est Sacroꝝ: ꝛ alia sīlia. Et paula/tim lex incipiebat mori ꝛ ad tumulus deduci: do nec post christi Passionē ꝛ Ascensionē et Apl̄oꝝ

predicationē lex mortifera facta fuit. z nō tm̄ mor/
tuus. Hiere.xxxj. z Heb.ix. Dabo eis testm̄ nouū
ñ ex testm̄ qđ dedi pūdo eor. Mat.xxvj Hic calix
nouū testamentū est in meo sanguine. Prophe
te enā fuerūt post christū: Sicut Agabus :z filie
Philippi. Sed nō erant ꝓphete vētura sacramē/
ta pnūciātes: Sed ventura quedā alia. z illi non
proprie prophete dicunt. Usq; ergo ad Joannes
qui digito hec omnia demōstrauit: cuciurne vm/
bra: Veniente aut veritate: vmbra cessauit. Jo.
j. Lex p Moysen data est: gratia z veritas per ie/
sum christū facta est. Mat.xj. Omnes enī ꝓphe/
te z lex vsq; ad Joannē ꝓphetauerūt [ex eo] ꝫ ēt
ex Joanne: Ita q̄ ꝓpositio notet ordinē tempo/.
z nō materiā: Sicut cum dicimus. Ex mane fit
meridies. Matth xj. Et dieb̄ Joannis regnum
dei euāgelizat. Et hoc est quod dicit :ex eo [Re/
gnum dei] hoc est: iusticia ꝓfecta que deo place
z nō ē cōā hominib̄ tm̄ [euangelizatur] hoc
est: pdicatur Matth.ix. Circūibat Jesus ciuita/
tes z castella docens et pdicans euangeliū regni
Hoc est enī regnum de quo sepe diximus: iusti/
cia dei. de qua dicit Matth.v. Nisi abundaue/
rit iusticia vestra pl⁹ q̄ scribar. z pharisеor: non
intrabitis in regnū celorū. Matth.vj. Primuz
querite regnū dei z iusticiā eius [z omnis vim
2 facit illud] Matth xj. Et violenti rapiūt illū.
quia vi virtutis et gracie iam rapitur regnū celo/
rum: nr non p̄ obseruantiam phariseorum z legis

Et attende q̄ cum dicitur Lex cessare: non di/
citur cessare: nisi fm ea que sunt legis. Moza/
lia autem non sunt legis: sed naturalis iusticie.
Et ideo in ea que fuerunt in obseruantijs exteri/
oribus (que mores bonos ꝓtendūt z pulcri/
tudinē virtutis) nō cessant. Sicut Thurificatio
z Uestes sacerdotū z leuitarū: z Ornatus eccle.
Illa enī idem significāt apud nos quod apud il
los. Et significant q̄ semp est faciendū. Et ideo
semp sunt tenenda. Et q̄ctum ad hoc dicit religio
ppetua. Exod.xxj.z.xxix z Leui.vij.z.xv. Sic enīz
verū est quod dicit Matth.v. Jota vnū aut vn⁹
apex nō ꝓteribit a lege donec omnia fiant. De vio
lentia autez facientibus regno dicit Esa.xl. Qui
sperant in dño mutabunt fortitudinē: assument
pennas vt aquile: volabunt z nō deficient. Sūt
tamen vt dicit b̄tus Beriō. Quattuor genera ho
norum qui regnū celorū adquirūt. Alij nāq; vio
lenter rapiunt. Alij mercant. et Alij furant. et Alij
compelluntur ad illud. Uolenter quidē rapiūt
perfectione virtutis armati :in perfectōe apostoli/
ca: relinquentes omnia: z cū ch̄o sic obtinentes.
Quib̄ dicit Genes.xxxij. Si cōtra deum fortis
fuisti: quāto magis contra homies ꝓualebis z
Osee.xij. In fortitudine sua direct⁹ ē: cum angelo
ꝓeualuit ad angelū et confortatus est. Mercan
tur autē qui datis temporalibus in ꝑsenti pau/
peribus: quorū regnū dei est: in futuro abeūdez
regnum recipiūt. Luce.xvj. Facite vobis amicos
de māmona iniquitatis: vt cum defeceritis reci/
piant vos in eterna tabernacula. Furantur autez
qui bona faciūt occulte: laudē humanā vitantes
solo dei testimonio contenti. Et hi significantur
per latronē pendentē a dextris. Luce.xxiij. Amen
dico tibi: hodie mecum eris i paradiso. Compel/
luntur autē qui in firmitatib̄ z paupertate arcen
tur ad regnum. Luce.xiiij. Compelle intrare vt im/
pleatur domus mea.

## Facilius est autem celum z terram ꝓterire: q̄ de lege vnū apicem cadere.

Quartū est Ubi innuit Legis spūalis (al's spi/
ritualem) intellectum. quia fm illam (al's illum)
necesse est legem impleri: z non transire sed mane
re. Matth. Uicesimo q̄rto. Celum z terra transi/
bunt: verba autem mea non transibūt. ꝑs. cxviij.
In eternū domine permanet verbum tuum. Nec
enim nunq̄ transibunt. Esaie.lv. Uerbum quod
egredietur de ore meo non reuertet ad me vacuū.
Sic ergo dicit q̄ de lege vnū apicem] Apex
est summitas quelitere apponit magis rōne dei/
cotis q̄ q̄ sit de substātia littere. Et est Acsi dicat
q̄ nec minimū quid de lege trāsibit. Matth.xxiij.
Celum z terra transibūt: verba autē mea nō trāsi/
bunt. Esaie.li. Celi sicut fumus liquescent: z terra
sicut vestimentū atteret. Salus autez mea in sem
piternū erit: z iusticia mea non deficiet

## Omnis qui dimittit vxorem suam: et alteram ducit: mechatur. et qui dimissam a viro ducit: mechatur.

Hoc est Quintum: quod maxime conuertebāt
in questum. quia semper querebant occasiones vt
facerent diuorcium per libellū repudij. Quia po/
pulus timēs dabat conantur pecunias: ne vxores
a viris: z matres a filijs separarentur. Et ideo hoc
spiritualiter induxit de legevbi loquit de auaricia
phariseorum. Dicit autem Duo. Unū quidez Ex
parte viri: vxorem dimittentis. Aliud autem: Ex
parte mulieris dimisse. Ex parte quidem viri di/
citur Matth. Decimonono. q̄ propter duriciam
cordis eorū Moyses permisit eis dare libellum
repudij. Et non quia iustū fuerit: sed ne peius ali/
quid ficeret: repudium scilicet z homicidiū. Et ideo
dicit [omnis] vir [qui dimittit vxorem suā]
Matth.v. excepta causa fornicationis [et ducet
alteram] viuente prima: cum vinculuz ma/
trimonij ſter ad primam [mechatur] hoc est: cū
secunda non est matrimonium: sed adulteriuz. Et
ideo vos qui talia promouetis: facitis homines
mechari. Et hoc impropērat eis Malach.ij. Re/
plestis lachrymis altare meum. quia dimittebā/
tes fiebant ante dominū. Et Jbidē. Contaminā/
uit Judas sanctificationem domini quam dilexe/
rit: z habuit filiam dei alteni. disperdat dominus
virum qui fecerit hoc: magistrum z discipulum in
israel [Et qui dimissam duxerit] q̄ ꝓter causā
fornicationis dimissa ē [mechatur]. j. Lor.vij.
Ego dico vob vxorē a viro ñ discedere Q̄ si discē
serit: manere innuptā aut viro reconciliari. Hec aūt
pharisei z scribe oia in questum suis traditōibus

peruertebant. Esaie.v. Ue q̄ condunt leges iniq̄: ꝛ scribentes scripserunt vt oppriment in iudicio pauperes: ꝛ vim facerēt cause humiliū plˀi mei

**b Omo quidam erat dives qui induebatur purpura ꝛ byssо: et epulabaꝫ quotidie splendide**

Dic facit exemplo q̄ Misericordia facit homi nem fm p̄sentem iusticiam eligi. ꝛ q̄ Indurario a presenti iusticia facit dominꝰ reprobari. Habet autē hec hīstoria parabolica Tres partes. In q̄ rū Prima est Dissimilis vita: duri diuitis: ꝛ mi seri pauperis. In Secunda ostendit Dissimilis exitus vtriusq̄. Et in Tertia Dissimilis statꝰ post mortē vtriusq̄. In Prīa hāz Duo facit. Oñdit Splēdoꝛē immisericordis diuitˀ fz iactātiā diuitiaꝝ. Secundo autē ostendit Abiectionē pauperis fm abiectionē humillime sue mendicitatis. Immiseri cordem autē diuitem describit Tripliciter. Ā Na tura. Ā Fortuna: ꝛ Ab vsu vite. Ā natura q̄dez cū dicit [Homo quidam] Cum em̄ homo duo ha beat in se: Humū ex qua factus est. ꝛ Intellectum fm quem ad imaginē dei factus est. Iste in mul tis humū: ꝛ in paucis sequebatur intellectū. ¶. Lo rinth.j. Cum sit inter vos zelus ꝛ contentio: nonne homines estis: ꝛ fm hominē ambulaꝫ ? Joan. iij. Qui de terra est ō terra loquitur. ¶. Corinth.xv. Qualis terrenus: tales ꝛ terreni. Esa. Uicesimo nono. Erit quasi phitonis vox tua: ꝛ ō humo mu rmabit eloquiū tuum. Phiton est spiritus ventriꝫ loquus. hoc est de ventre. Intellectū autem iste se quebatur in paucis. De quo dicitur in Ps̄. Tri cesimoꝰmo. Intellectū tibi dabo: ꝛ instruam te in via hac q̄ gradieris: firmabo super te oculos meos. Deus q̄ni intellectū dedit homini. Et Instru xit eum: perficiendo Scientias ꝛ Uirtutes natu rales: ꝛ Consuetudinaleo: ꝛ Liuiles in ipso. ꝛ Fir mat super eum oculos: hec custodiendo ꝛ augen do per illuminatiōes continuas oculorum suoꝝ: qui luciliores sūt super solem. Sicut dicit Eccl. Uicesimoterio. Sed tamen omnꝰ bis accepꝛ: auertit homo aliq̄n a bo: ꝛ ratio(alˀs tunc)non se quitur intellectū: sed er intellectus(alˀs sed intelle ctus)bonis superbit. Et tunc intellectus nō valet. Esa. Decimoq̄rto. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris: corruisti in terram. quia Intelle ctus bonus est omnibꝰ facientibus eum. Ālijs au tem fit peccati aggrauatio. Luce.xij. Seruus sci ens voluntatem domini ꝛ nō faciens: vapulabit multis. Jacob.iij. Scienti bonum ꝛ non facien ti: peccatū est illi. Hoc ideo dico. quia quidā Do ctorum bunc dixerunt nobilibꝰ bonis intellectus esse predituꝫ. Dic homo[ quidam] Dicit sine no mine. quia tales aburentes bonis naturalibus: non sunt digni nomie. Quāuis pauper nominet. Cuius Quatuor rationes solent assignari. Una quidem que est in glo. Ad innuendum q̄ diuites apud deum sunt ignoti. Matth.vij. Ego iurabo illis q̄ ego nunq̄ noui vos. Quāuis enim illi fue rint predicti Spūalibus virtutibꝰ: tamen q̄ inde superbierunt ignoti sunt deo. Secūda ratio ē Ad innuendū q̄ deus cōtrariꝰ est nominatis in mun do: qui non nominat nisi Faltuosos ꝛ superbos. Ecclīastici.xiij. Sicut execratio ē superbie (alˀs su perbo)humilitas: sic abominatio ē diuiti paup. Luē. Decimosexto. Quod hominibꝰ altuꝫ est: ab ominatio est apud deum. Tertia ratio est: q̄ alti in hoc mundo nominari apud deum nō querunt: sed in mundo. Et ideo in mūdo nomen adquiren tes: apud deum perdunt. Gen.xj. Faciamꝰ turrim cuius culmen pertingat vsq̄ ad celum: ꝛ celebre mus nomen nostruꝫ. Psal. Quadragesimooctauo. Uocauerunt nomina sua in terris suis. Quar ta ratio magis est p̄pria: quia putrescit in manib coꝝ in quo nominari querūt. Et ideo vbiq̄ erūt in obliuiōe. Prouerbioꝝ.x. Memoria iusti cum laudibus: nomen autē impiorum putrescet. Ps̄. lxviij. Deleantur de libro viuentium: ꝛ cum iustis non scribantur. Psal.xvij. Ut lutum platearum delebo eos. Job.xviij. Non celebretur nomē eius in plateis. His ergo ō causis dicitur[ quidam] sine nomine[ erat dives] Describitur hic Ā foꝛ tuna. Fortuna autē hec diuitiarū: ad aggrauatio nem peccati facit q̄s immisericorditer ista sibi so li retinuit. Multi enim diuites laudantur. Gen. xiij. Erat abraam dives valde. Sed quia recorda batur sui nominis: q̄ Abraā sonat diuitias: pau peribus distribuit. quia pater multarum gentiū interpretat. Sed iste diuitie retente: ꝛ Ā regno cō sequendo impediūt: ꝛ Dominꝰ cōtinue per desi deria ad interitum immergunt. de Prīmo dicitur Matth. Decimonono. Facilius est camelum per foramen acus intrare: q̄ diuitem in regnum celoꝝ rum. De Secūdo dicit.j. ¶. Timoth.vj. Qui volūt diuites fieri: incidunt in tentatiōnē ꝛ in laqueum diaboli: ꝛ in ōsideria multa ꝛ nociua que mergūt hominē in interitum ꝛ perditionē. Dicitur autem iste etiam in spūalibus diues fuisse. De quibꝰ ta men dicitꝰ superbiuit. Uel forte tales i ecclesia sig nificat qui de donis ecrolluntur: ꝛ altos con temnunt nec respicere volunt. Sicut quidam cru diti. ꝛ forte casti: ꝛ in exterioribus iusti aparētes ꝛ alijs non cōpatientes: sed potius cōtemnentes. Prouerbioꝝ.viij. Mecū sunt diuitie ꝛ gloria: ꝛ opes superbe. Esa.xxxiij. Diuitie saluris sapientia ꝛ scientia timor domini: ipe est thesaurus ei. De bis enim multi ecrolluntˀ: ꝛ contemnūt eos qui ge munt tanq̄ mendici in peccatis : ꝛ non est qui porrigat manus consolatiōis. Tales enim miros vi demus in ecclesia: diuites in rebus: ꝛ honestos in exteriori conuersatiōe. Sed immisericorditer se ha bere ad pauperes: tam in rebus q̄ in spūalibꝰ. Quinimo cum contrēptu abijciūt eos de sua iusti cia psumentes[ Et induebaꝫ] Ecce Qualis fuit in vsu ꝛ accu vite. Et dicit Duo. Fulgoꝛē vestium: ꝛ Splendoꝛē epularum. De Fulgore vestium dic [Induebaꝫ purpura: et byssо] Byssо vestiꝰ lini: ꝛ purpura extra. Purpura em̄ est tinctura ō quodā ostreo cōchilio(qō purpur vel murexvoca) tur)sumpta. Et est tinctura vestimēti Regū. q̄ fortе iste fuit regie dignitat: ꝛ ps̄apic. Byssus āt genꝰ ē lini cādidissimi ꝛ mūdissimi ꝛ mollissimi: ꝛ in suas facit erulas vt cēt ad corpꝰ mollem mūdez

# Capitulum.XVI.

candide. Et in hoc studuit commodo carnis. Ex/
terulas ãt fecit de purpura. Et in hoc studuit mũdo
gloriæ inanis. Hie. Si culpã subtilũ ꝓcessa rũqz
vestiũ peccatuz nõ esset: neqꝫ sermo diuinus tã
vigilanter exprimeret: qꝫ diues purpura z bysso i
ductus esset. Luce. xvj. Ecce qui in ꝓcessa veste sũt
in delicijs z in domibꝰ regũ sunt. Est enĩ vestis
reprehensibilis a Quinqz. Si. sit plus qꝫ sta/
tus plane exigat preciosa. Eccli. xj. Jn vestitu ne
gloriaris vnqz. z in die honoris tui ne extollaris.
Ecc. xij. Herodes indutus veste regali cõciona/
batur: z populus acclamabat voce dei. z pcussit
eum angelus dñi: z cõsumptus vermibus expi/
rauit. Quia sicut dicit in Historia Ecclesiastica:
veste induebat se auro z argento z lapidibꝰ ꝓcio
sis contexta. que receptũ in seradium solis multi
plicaret. z ab eo lumen quasi a deo quodã in ali/
os refunderet: qõ nõ erat sui status: cũ homo pu/
tridus esset. Talibꝰ enim sumptibꝰ multi paupe/
res possent sustẽtari. z isto tales vestes nõ pascũt
(als postulant) nisi oculos videntũ. Multipli
citas etiam vestiũ vituperatur. Habent enim mul
ti multiplicia: fm numerũ dierum festorũ vel. p/
festorum: nihil curãtes de pauperũ nuditate. Ja
cobi. v. Vestimenta vestra a tinctis comesta sunt
Job. xxiij. Nudos dimittũt homines: indumen
ta tollentes: q̃bus non est operimentũ in frigore
quos imbres montiũ rigant: nõ habẽtes velamẽ
Hiero. Aliena rapę conuinck qui vltra necessita
tem sibi retinere cõprobat. Curiositas etiam in
vestitu reprehendit. Multi enim magis studẽt ad
ornatũ vestiũ qꝫ ad vtilitatem. Contra quos dici
tur Matth. vj. De vestimentis quid solliciti estis:
respicite lilia agri quõ crescunt: nõ laborant neqꝫ
nent. Dico autẽ vobis quoniã neqꝫ Salomõ in
omni gloria sua coopertus est sicut vnum ex istis.

De Jndecẽtia enã vestis multi reprehendunck qꝫ
nõ portant vestes decentes suũ statũ z suam pro
fessionem. Deuteroñ. xxij. Non induet mulier ve/
ste virili: neqꝫ vir veste feminea. Abominabil est
enim qui facit hoc. Sopho. j. Visitabo sup ostia
qui induti sunt veste pegrina. Vituperat etiam
vestis quando nõ est nisi ad ostentationẽ z. Jaco.
ij. Si introierit ad vos homo in veste preciosa:
aureum habens anulum: z dicetis illi. Sede hic
bene. Pauperi autẽ dicatis. Tu sta illic. aut sede
sup scabellum pedũ meorũ: Nonne iudicatis a/
pud vosmetipsos: z facti estis iudices cogitatio/
num iniquarũ. Dis ergo de causis vituperatur
ꝓcessus habitus. Mollis autem de bysso ꝓpe
nimiã carnis emollitionẽ vituperatur. Matthei
xj. Ecce qui mollibus vestiunt in domibus regũ
sunt. Hoc significatũ est Jo. xix. Vbi milites il/
luserunt christo induto vestimento purpureo. et
Luce. xxiij. vbi Herodes illusit ei induto vestimẽ
to albo. qꝫ p talia sepe illudit in se z in suis paupe
ribus christus. Quidaz etiam sunt qui purpura
sanguinis christi vestiunt in ministerio sacerdo/
tali vel clericali: z byssо castitatẽ etiãdẽ. z inde glo
riantes contẽnunt pauperes: quia nõ compatiũ
tur eis. Exo. xxvj. ꝓcipitur. qꝫ in veste sacerdos sit
purpura z byssus retorta. qꝫ ꝓclarius diues ista
debet habere indumenta Ut per purpurã egrue
at passionẽ. z per byssuz continẽtie christi. Sz Lã
tico. vij. docet qualis purpura est ornatus christi.
Ubi dicit. Come tue sicut purpura regis iuncta
canalibus. Canales enim concauti sunt z humore
fluentes. Et ideo si decor dignitatis humiliter cõ
iungatur z pietati: vt rigor iusticie temperetur pie
tatis humore z altitudo dignitatis inclinetur: ca
nalis concauitate. tunc est decor regius z regalis
sacerdotij. Si autem sic retineat iusticia exterius:
z altitudo dignitatis: qꝫ nec pietate temperat. nec
humilitati coniungitur. tunc est purpuratus qui/
dem diues: sed propter impietatẽ in inferno sepeli/
endus. Similiter autem byssus cõtinentie ornat
quidem in veste. Si autem desit oleum misebie in
corde tunc est sicut lãpas vacua sine oleo in manu
virginis fatue. Matth. Uicesimoqnto. Si autẽ
z purpura z byssus ita apteretur vt diximus: tunc
ornant christi vicarium. Sicut dicitur Prouer/
biorũ. vltimo. Byssus z purpura indumentum
eius. Sic ergo tam Lorporaliter qꝫ Spiritualiter
diues iste induebatur purpura z byssо. Et epu/
labatur quotidie splendide. Hoc enã Lor/
poraliter z Spualiter cẽ poterat. Lorporaliter qꝫ
dem tangitur in hoc vocabulo. Epule enim sonãt
in delicias. Exod. Tricesimosecũdo. Sedit popu
lus manducare z bibere z surrexerũt ludere. Epu/
le enim sunt que laute z studiose ꝓparantur. Et
ideo faucibus deceptis per saporẽ: z nimis z ar/
dentius sumuntur. Jaco. v. Epulati estis: z in lu/
xurijs enutristis corda vestra. ij. Pet. ij. Voluptа
tem existimantes diei delitias coinquinationes z
macule: delitijs affluentes in cõuiuijs suis. Epu
latio autem sonat abundantiam. Splendor autẽ
in bonorem cõuiuentium: z decorem apparatus
mensarũ in vasis aureis z argenteis z alio decore
aparatus. Attẽdit cũ iste quod dicit Ecclesiastici:
xxij. Splendidum in panibꝰ benedicẽt labia mul
toz. Qõ bñ põt cẽ qꝫ istũ sic z alios plꝰ pauit in ta
libꝰ epulis manis glã: qꝫ refectio ciboz. Tã laura
cũ plꝰ q̃runt gfa fame: q̃ gfa gule. Un Lucanꝰ.

Et questorum terra: pelagoqꝫ laborum.

Ambitiosa fames: z laute gloria mense.

Delectatio enim gule quo ad gustuz: vix est latitu
dinis duorum digitorũ in lingua et faucibus. Et
isto sicut dicit Aristoteles Erbicoz. iij. philoxenes
erixius: pulmẽti: z maxime piscũ voratoz existẽs:
orabat cum pulmentũ piscium comederet: fauces
ei (als eius) longiores grues fieri. Sic igit expo/
nitur istud ꝺ epulatione coꝛporaliꝫ Sunt autẽ
quidam etiam qui epulantur quotidie splendide:
epulatione Spirituali. Uel in Uirtutibus ciui/
libus. Uel etiaz in virtutibꝰ veris. Sic filij Job:
qui faciebant conuiuia per dies: singuli in domo
sua. Et cum refectio ista in orbem transiit: aliquis
in suis virtutibus gloriatur: et parum parẽtibus
(als peiuntibꝰ) pauplbꝰ compatiꝫ. Et tunc qꝺ ipse
splendide epulatur non proficit. quia manuz ege
no z pauperi non porrigit. Ezechiel. xvj. Nec fuit
iniquitas Sodome sororis tue: abundantia pa/
nis z ociũ. z quia manũ egeno z pauperi nõ por/
rigebat. Pauper autẽ in ꝺ sensu sũt q̃ virtutibus

indigent.ꝛ non est qui eis compatiatur

**Et erat quidam mendicus nomine Lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus: cupiens saturari de micis que cadebant de mensa diuitis.et nemo illi dabat:Sed.ꝛ canes veniebant ꝛ lingebant vlcera eius.**

Describitur hic Status mendici. Describitur autem hic a Septem. A Fortuna .Primo. Scdo A Nomine. Tertio :Ab Abiectione. Quarto :Ab Infirmitate. Quinto: Ab Indigentia minimoꝝ. Sexto: Ab Auxilij destitutiõe. Septimo: A Tanta etiam indignitate: q̃ nec canes ab eo prohibebantur. Et hec exponũtur Dupliciter. Primo de Mendicitate Corporali.ꝛ Secũdo de Mendicitate Spirituali. De Mendicitate Corporali sic |Et erat quidã| inter alios notabilis indigentie| mendicus.| Non em̃ pauper.quia Pauper: est non sufficiens sibi :vt dicit Augustinus. Sed Mendicus est qui circũit per ostium oĩm auxilio destitutus. Psal.xxxix. Ego autem mendic⁹ sum ꝛ pauper:dominus sollicitus est mei. Hanc autẽ mendicitatẽ dominus in amico suo Lazaro cẽ voluit Ut ꝛ patientia sua exerceret:ꝛ Dives de tenacitate cõuincerẽt. Prouerbioꝝ.xxij. Dives ꝛ pauper obuiauerũt sibi. Vtriusq; operator est dominus. Operatus est enim Egenũ ad patientiam. ꝛ Diuitem ad misericordiam si elemosynam daret. Sinautẽ non daret: operatus est eũ ad condẽnationem. Prouerbioꝝ.xxix. Dives ꝛ creditor. hoc est pauper obuiauerũt sibi. vtriusq; illuminator ẽ dominus. Illuminat enim pauperem ad virtutẽ patiẽtie.creditor ẽ autem qui subueniẽ pauperi:ad opus misericordie:in spe mercedis eterne. Sic ergo erat mendicus sicut dicit domin⁹ Joannis.xij Pauperes autem semper habebitis vobiscum:ꝛ cum voluerit⁹ potestis illis benefacere. Et sic mittitur pauper ad meritũ diuitis :ꝛ diues ad misericordiam pauper|Nomine Lazarus| Ecce describitur a Nomine. Cuius nomen nouit domin⁹ propẽ Quinq;. Quia ses sunt noti apud eũ pauperes :quia ipsos elegit. Jacob.ij. Nonne deꝰ elegit pauperes diuites i fide ꝛ hæredes regni: quod repromisit deus diligentibꝰ se. Secũda autẽ ratio est :quia paupertatẽ diligit:ꝛ humilitatẽ approbat. Luce.xij. Nolite timere pusillus grex: quoniã complacuit patri vestro dare vobis regnũ. Et ideo sicut nominati sunt principes regni coram rege: Ita sunt pauperes nominati coram rege suo. Numeri.xvj. Proceres synagoge ꝛ qui statuto tempore ex nomie vocabãtur. Tertia ratio est.quia Nomina nulla habent in terris.ꝛ ideo in celis habere nomina merenꝫ hi qui propter deũ sunt pauperes. Esai.lvj. Dabo eis in domo mea locum:ꝛ nomen melius a filijs ꝛ frarribus. ꝛ nomen sempiternũ dabo eis quod nõ preteribit. Quarta ratio est. q̃ apud deũ sunt gratie singulares Expõ.xxxij. Inueneristi gratiam coram me:ꝛ te ipz noui ex nomie. Quinta ratio ẽ.quia i celis :ꝛ nõ i terra :oĩa merita per que nominãdi sunt scripserũt. Apocalip. iij. Scribam super eum nomen nouum:ꝛ nomen ciuitatis noue hierusalem. In signum huius deus mutauit nomen Iacob qui lucrator interpretatur.ꝛ vocauit eum Jsrael.hoc est rectissimus. Genes. Tricesimoseclo. Sic ergo |erat quidam mendicus| non nisi vnus ꝛ vnicus: qui ꝛ vni ꝛ vnico nõ dedit:aunq; ad plures misericordia motus fuisset. Psal. Ucesimoqrto. Unicus ꝛ pauper sum ego: vide humilitatẽ meam ꝛ labores meum. Mendicus autem est: qui mendicando clamat ad ostia vt erciter pietatem. Si em̃ faceret vel plures essent; non esset adeo damnabilis diuitis impietas. Ecclĩastici.xiij. Declina pauperi sinet̃ iusticia aurem tuam: ꝛ redde debitum illi.j. Joã.iij. Qui habuerit substantiam huius mũdi :ꝛ viderit fratrem suum necessitatem patientẽ:ꝛ clauserit viscera sua ab eo. quomodo est charitas patris in eo: Sic ergo erat quidam mendicus| nomie Lazarus |Nec puto q̃ a christo inter tot pauperes nominaret:nisi specialis paupertatis ꝛ miserie note fuisset apud homines:ꝛ specialis meriti apud deum. Ecclĩastici.xiij. Clamorem vel rogationẽ contribulati ne despexeris |qui iacebat ad ianuã eius| Exaggerat hic Paupertatẽ ad Abiectionẽ ꝛ Destitutiõe. Subiectus (al⁹ Abiectus) em̃ non habens gerentem vel gestatorẽ: iacebat similis illi de quo dicit Joãnis.v. Domine non habeo hominem: qui cũ mota fuerit aqua:mittat me in piscinam. Et sic iste Jacebat:cui impotẽti oĩes alij pauper ẽynas ꝓripiebãt. Jacebat q̃ apud diuersorum ostia victum quereret non valebat. Jacebat qui se ad accipiendũ quod offerebatur erigere nõ valebat. Psal.lxxxvij. Pauper sum ego:ꝛ in laboribus a iuuentute mea. hoc est:in infirmitatibus |ad ianuam| pertranseũtes prouocaret ad misericordiam. In ianua enim diuitis :frequens erat transitus amicoꝝ diuitis. Threnoꝝ.j. O vos homines qui transitis per viam :attendite ꝛ videte: si est dolor sicut dolor meus. Chrysostom⁹ autem alias causas quare iacebat ad ianuam assignat super hunc locum :sic dicens. Jacebat ante ianuam diuitis lazarus:vt crudelitatrez diuitis in suo corpore demõstraret. Jacebat ante ianuam vt diues diceret nõ posse :Non vidi: Jn angulo fuit: Alpices re non potui. Jacebat ante ianuam vt diues cum videret exiens ꝛ reuertens. O q̃ dissimilis iste diues beato Job fuit: q̃ dixit Job. Tricesimoꝑmo. Foris non mansit peregrinus:ostium viatori patuit. Quãdissimilis fuit beato patriarche Abrae. Geñ. Decimooctauo. Abraam sterit i ostio tabernaculi sui in ipo feruore diei:ꝛ vidit tres viros descendentes per viam:ꝛ corruit in faciem suam. Et dixit. Domine si inueni gratiam in oculis vestris: ne pertranseatis seruum vestrum. Quãdissimilis Luce ꝛ Cleophe. Luc. Ucesimoquarto. qui coegerunt peregrinuꝫ:dicentes. Mane nobiscũ quia aduespascit.ꝛ inclinata ẽ iam dies. Greg.ãt sic õt In vna re duo iudicia dei explenꝫ. Scꝫ. Et visõe pueris ;diuitis non miserentis ; cumulus da-

mnatiõis inferk. Et rursus Et vissione diuitis ten tarus quotidie: pauper probab. Quẽad ipsũ ꝑ bationẽ ex paupertate: simul z visa diuitis copia: z nulla adhibita sibi ꝑsolatio: fortiꝰ afficiũt. Et ibo multa erant istũ conflatoria: q̃ sic in camino aurũ eum conflabunt. Sap.iij. Tanq̃ aurũ in fornace probauit illos: z sicut holocaustã hostiam accepit eos. Sic ergo iacebat ad ianuã eius ⌊vlceribꝰ plenus.⌋ Vlcera sunt infirmitas omniũ oculis exposita: z que intuẽtes mouent ad pietatem. Et ideo magis mouere deberẽ ad miserecordiã. Vñ Eccli.xiij. Ne trãsuertas oculos tuos ab vllo pau pere. Tob.iiij. Ne auertas faciẽ tuam ab vllo pau pere. Prouer.xxj. Vlcera impiorũ cruditia. Vñ sicera ergo nimis cruditia sunt que ad vlceratus nõ mouentur. Job.ij. Egressus sathan a facie do mini percussit Job vlcere pessimo. qui rasta saniẽ radebat: sedẽs in sterquilinio. Et ita iacebat z iste Esa.j. A planta pedis vsq; ad verticẽ capitis non est in eo sanitas. Itẽ Ibidem. Vulnus z liuor z plaga tumens nõ est circũligata. neq; curata me dicamine: neq; fota oleo. Auribꝰ eni diuitis obtu rat' nihil eẽt vox vniꝰ oris clamãs. Vñ dñs ad a piendũ eos eiꝰ multa vulnera siẽ multa ora aperu it. vt quot essent vulnera: tot essent ora clamãtia Unde Salomon Prouer.xxj. Qui obturat au rẽ suã a clamore (alꝫ ad clamorẽ) paupis: z ipe da mabit et nõ exaudiet. Sic ergo iacebat vlceribꝰ plenus. Vlcera autẽ Triplicẽ ingenerãt (alꝫ in gerunt) infirmitatẽ. Tumorem eni habent: z tra corporis cõpositiõem. Generatiõem autẽ sanie: q̃ semp cum calore febili est: habent ꝑ tra corporis complexionẽ. Et contra complexiõis equalitatẽ: z immunditiã fluxus saniei z abominatiões. Et hec omnia nõ poterãt mouere diuitẽ ad pietatem Unde glo. Brego. Si qua reprehensibilia videmꝰ in pauperibus non debemꝰ despicere. quia fortaſ se quos morum infirmitas vulnerat: hos medi cina pauperis curat. Eccli.iij. Animã elurientes ne despereris: z ne exasperes pauperẽ in inopia sua ⌊cupiens saturari de micis.⌋ Ecce q̃ desides ritus pauris in minimis z iustitiã auaro: cõple ri non poterat. Et in hoc duricia diuitis aggra uatur. Si enim periisset delicias: forte nõ immeꝰ rito nõ erauditusset. quia Non decent pauperem delicie. Unde Augustiñ ꝰ verbis domini in mõ re. Non cogantur diuites pauperum cibis vti: vrantur consuetudine infirmitatis sue. z doleant se aliter non posse. quia si consuetudinẽ murãt egrotant. Edant delicata: dent pauperibus su perflua. Edant preciosa: dent pauperibus vilia. Et quidem paupertatis sunt reliquie: Non delicie: Non oblectamenta: sed fragmenta. Hec autẽ fra gmenta camẽ sũt de delicatis cibis qui supersunt. Sed delicie pauperibus ex studio nõ preparan tur. quia malum esset eis consuescere vti delica tis. cum ex hoc magis rogarent qñ haberẽ nõ possent. Aliquãdo tamẽ delicata exhibenda sũt: sicut dicitur Neemie. viij. Comedite pinguia: et bibite mulsum. et mittite partes eis qui nõ pre parauerunt sibi. Partes autem pinguiũ z mulsi sunt delicata. Ista autem delicata nõ petuit: sed miculas. Job.xxij. Quam lasso non dedisti. esu rienti subtraxisti panem. Econtra dicit Job.xxj. Si negaui pauperibus quod volebãt. z oculos vidue expectare feci. Nec peredat miculas remanentes ſ; que cadebant de mensa diuitis ⌊que non nisi canibus proiciebantur: et ad aliuz vsum non erãt. Matth.xv. Catelli edunt de mi cis que cadunt de mensa dominorum suorum. ⌊Et nemo illi dabat.⌋ Nec dominus: nec famu lus. quia Qualis erat dominus: tales sibi que sierunt ministros. Ecclesiastici.x. Scõm iudicem po puli: sic z ministri eius. Chrysostomus. Infelix si dei precepta non consideras: saltem misere condi tionis tue memor are ne talis fias Job.v. Visitãs speciem tuam non peccabis. Omnes ergo mini stros iste habuit impios ⌊. Sed z canes venie bant.⌋ Istud est vltimũ. Quia nec dignus habi tus est in conspectu diuitis: a quo canes prohibe rentur. Et in hoc notatur Nimia duricia z inhu mana: hominem videre canibus expositum: z ca nes ab eo non prohibere. Est autem prouerbium quoddam diuitũ quando maledicunt pauperibꝰ: Optant eos tradi canibus deuorãdos. Unde fi cut impissima Jezabel canibus deuorata est. iiij. Regum.ix. Comedent canes carnes Jezabel. Et erunt carnes eius sicut stercus super faciem terre. Reputant eñ pauperes omni vituperio dignos: z ad modum stercoris conculcandos. Hec igitur vtputo est expositio litteralis Et diuina autem dis pensatione conuersum est hoc in lenimentũ pau peris: z diuiti in cumulum damnatiõis. Lingua enim canum medicabilis (alꝫ medicinalis) est in sanitatem: z mundat vulnera a putredine. Et ibo canes pacifici (alꝫ benefici) fuerunt misero: cui di ues subtraxit beneficiũ. Adhuc autem pauper li beralior fuit canibus diuitis: cibans eos suo bu more z cruore: cui dives auarꝰ negauit cibũ canũ. Micule enim cadẽtes: cibus sunt canũ. Matth. xv. Nam z catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorũ suorum. Adhuc autem Patien tiam z humilitatẽ ostẽdit pauper: a se canes di uitis non repellendo. Indignationem autem di uites ad pauperem: non prohibẽdo canes ab ipo. Et sic mirabili modo in vno z eodem facto: z pro batur virtus pauperis: z diuiti adquiritur cumu lus damnationis. Et hoc est quod addit ⌊Et lin gebant vlcera eius.⌋ Puto enim canes forte feroces venisse ad pauperem. Sed ad mansueti dinem fuisse conuersos: cum ad pauperem veni ssent merito pauperis. Sicut z leones ad Danielẽ se habuerũt. Danielis.xiij. Hoc autem etiã Spi rituliter verum est. Si enim diues: est virtute exteriori diues: z glorians in diuitijs: z durus et immisericors in peccatoribus: cõsequẽs est Ut pau per sit peccator penitens: paupertatem suam reco gnoscens. Threnor.iij. Ego vir videns pauper tatem meam in virga indignatiõis eius. Vicino mine lazarus est. quia Lazarus: adiutus vel auxi liatus a domino: interpretatur. quia solum deus habet adiutorem talis pauper. Psalm. Nono. Tibi derelictus est pauper: pupillo tu eris adiutor. Dic sepe facer ad ianuam misericordie diui

tis consilium ꝛ auxiliuꝫ animę requirens. Et ma
rime ad tanuas clericorum ꝛ litteratorum: peren
tes iacent penitẽtes: diceres illis Mat. Vicesimo
quinto. Date nobis de oleo vestro: quoniam lam
pades nostre extinguuntur. Sicut Helisęus. iiij.
Regum. iiij. fussit oleum mitti in omnia vasa vas
cua. Q̃ est: opus misericordie in ꝺolatos transꝺ
fundi. Iacet autem vlceribus plenus. hoc ẽ: osten
sione peccatorum. Vulnus enim apparens in cu
reest vicus detectuꝫ. Prouerbioꝝ. Vicesimooctauo. Qui abscondit scelera sua: non dirigetur. qui
autem confessus fuerit ꝛ reliquerit ea: misericordi
am consequetur. Hic cupit saturari de micis que
cadebant de mensa. Q. ꝺ. Hoc est de paruis: que
parua sunt. diuini in scientia: verbis diuinis: et sa
cramentis. quibus ad penitentiam nutriatur. Et
nemo illi ꝺabat. Threnorum. iiij. Paruuli petie
runt panem: ꝛ nõ erat qui frangeret eis. Cum ta
men illi epulentur in ꝺelitijs verbi ꝺei splendide.
Hieren. Tricesimonono. Inebriabo animas sa
cerꝺotum pinguedine: ꝛ populus meus abunda
bit bonis. Et ꝺare ꝺeberet ad minꝰ micas ser pau
peribus. Scilicet. Compassionis. ij. Corinth. xj.
Quis infirmatur: ꝛ ego non infirmor. Secunꝺa:
Congratulationis in aduentu ꝛ ꝺeuotione pau
perum. Rhomanoꝝ. xij. Gaudere cum gaudenti
bus: ꝛ flere cum flentibus. Tertiam: Verbuꝫ pie
consolationis. Iur consilij. Iut sustentatõis. Job.
xxix. Cum sederem quasi rex: eram tamen merenti
um consolator. Et iterum. Oculus fui ceco: ꝛ pes
claudo. Ecclesiastici. Decimooctauo. Nonne ardo
rem refrigerabit ros: sic verbum melius q̃ ꝺatũ.
Quartam: micam porrigere ꝺeberet. Verbum in
structionis siue ꝺoctrine. Mar. vltimo. Docete o
mnes gentes. Quintam Exemplũ bone conuersa
tionis. Matth. v. Luceat lux vestra coram homi
nibus: ꝛ videant vestra opera bona: et glorificent
patrem vestrum qui in celis est. Sextam Ꝺeberet
porrigere micam. Corporalis sustentationis ꝛ sup
portationis. Gal. vltimo. Alter alterius onera por
tate. Rhomanorum. xv. Debemus nos firmiores
imbecillitates infirmorum sustinere: ꝛ non nobis
placere. Unusquisq; proximo suo placeat: in bo
num ad edificationem. Sed heu bodie nemo illi
ꝺabat. Amos. vj. Optimo vngento ꝺelibuti: nihil
compatiebantur super contritione Joseph. Hoc
est pauperũ. Dicunt enim diuites Prelati illud
Ecclesiastici. xj. Inueni mihi requiem: nũc manꝺu
cabo ꝺ bonis meis solꝰ. [Sed et canes venie
bant et lingebãt vlcera ei.] Hoc istis tem
poribus verificarum est. Canes enim venatici Or
ꝺines sunt predicantium: qui non expectant ꝺo
mi: sed veniunt ad pauperes: ꝛ linguntvlcera pec
catorum suorum: habentes in ore latratum predi
cationis. Tertium. ij. Hec loquere ꝛ exhortare. Et
hos ideo suscitauit ꝺe⁹. quia antiqui canes Pre
lati sunt ꝺe quibus ꝺicit Esa. Quinq̃gesimosexto
Speculatores eius ceci omnes: canes muti non
valentes latrare: Canes impudentissimi: nescien
tes saturitatem. Habent etiam isti canes boni in
ꝺentibus morsum increpationis ꝛ redargutõis.
ij. Timoth. iiij. Argue obsecra increpa in omni pa
tientia ꝛ ꝺoctrina. Habẽt tñ ꝺominus in lingua
medicamẽtũ sanitatis. Ecclesiastici. Tricesimosexto.
Est lingua curationis ꝛ mitigationis ꝛ misericor
ꝺie. Prouerbiorum. xij. Lingua sapientum sani
tas. Psal. Sexagesimoseptimo. Lingua canum
tuorum ex inimicis ab ipso. Ecclesiastici. xx. Me
lior est canis viuus leone mortuo. Canis enim vi
uus est bonus predicator: gratiam habens latra
tus in predicatione. rodargutionis in ꝺente. ꝛ me
ꝺicationis in consilio lingue. Leo autem mortuꝰ
prelatus: austerus ab operibus prelati ꝛ regimi
nis mortuus. Ecclesiastici. xiij. Noli ẽ quasi leo in
domo tua: euertens domesticos tuos: ꝛ oppimẽs
subiectos tibi. Hec igitur sic satis apte spiritualiter exponuntur.

## Factum est autem vt moreretꝝ mendicus: et portaretur ab angelis in sinum abrae.

Dicitangitur vtriusq; ꝺiuitis ꝛ pauperis: diꝛ
similis ab hac vita exitus. Et Primo tangit Exi
tus pauperis. ꝛ Secũꝺo: ꝺiuitis. Dicit aũt Tria
circa exitum pauperis. Mortis qualitatem. An
gelorum in ꝺeferendo animã amministrationem:
ꝛ Receptaculi beatitudinẽ. Mortis autem quali
tatem notat in hoc q̃ ꝺicit [Factum est autem]
ꝺispositione ꝺiuina prouiꝺente: ꝛ miserijs suis fi
nem imponente. Apocal. xiiij. Scribe beati mor
tui qui in ꝺomino moriunt. Felix enim mors est:
quam ꝺominus ꝺispensando facit. Tunc enim ꝺi
cit pauper. Anima nostra sicut passer erepta est ꝺe
laqueo venantiũ. Laqueus contritus est: ꝛ nos li
berati sumus. Psal. cxxiij. [Vt moreretur] Sa
pi. iij. Visi sunt oculis insipientiũ mori: illi aute
sunt in pace. [mendicus] Ve nunq̃ plus sit men
dicus: nec vnq̃ aliquo iꝺigeat. Tobie. xij. Bonis
oĩbus per eũ repleti sumus. Deo igitur vocan
te pauperem ad gloriam: Factuꝫ est vt moreretur
mendicus. [et portaretur] subleuatus meri
et angelorum comitatu. [ab angelis] Non quiꝺe
quiꝺigere: sed (alꝫ qui) q̃riꝰ subuehebatur me
ritis. Sed angeli congratulationem in comitatu
ostendebant: quam simpliciter ꝛ recte consiliꝰ eo
rum ꝛ custoꝺijs operã viuꝰ ꝺeduxerat. Hebꝛoꝝ. j.
Nonne omnes sunt amministratorij spiritꝰ in mi
nisterium missi. Psal. xc. In manibus portabunt
te: ne forte offenꝺas ad lapiꝺem pedem tuuꝫ. Ba
ruch. v. Exierunt a compẽꝺibus suis ꝺucti ab ini
micis. Adꝺucet autem illos ꝺominus ad hereꝺita
tos (alꝫ se portatos) in honorem sicut filios regũ.
Esa. Sexagesimosexto. Ad vbera portabimini. et
super genua blanꝺientur vobis. [in sinuꝫ abrae.]
Hieronymus. Sinus Abrae: est requies beatorum pauperum. Hec autem ante Passionem ꝛ
Ascensionẽ fuit in limbo inferni. hoc est in ora in
ferni superius iuxta infernum: in quo antiqui iu
sti Patriarche ꝛ Prophete: spe felici aꝺuentũ ꝺomini expectabãt. Dicit eo ꝺinꝰ vocat. q̃ capacitatem habuit alias continentẽ ꝛ occultationẽ. Abrae
autẽ vocat. q̃ Abraã prima via fuit credẽꝺi iustificã ꝺi. Et primꝰ ꝺe requie illa habuit promissiones.

Matth.viij. Multi venient ab oriente z occidente z recumbent cum Abraam: Isaac: z Jacob: in regno celorum Iste igitur fuit sinus Abrae. Modo autem post ianue celestis apertionem: Sinus Abrae est regnum celorum in quo beati colloc̃ntur in mansionibus ibi a christo paratis. Sicut ipe dicit Joan.xiij. Vado parare vobis locū Si autē abiero z pparauero vobis locum: iterū veniā z assumam vos ad meipm. Et hoc etiā dicitur Sinꝰ ratōe Capacitatis z Absconsiōis. De Capacitate q̃dē dicit Baruch.iij. O israel q̃ma gna est domus dominī: z ingens locus possessionis eius. Joan.xiij. In domo patris mei mansiones multe sunt. De Occultatiōe autē dicit̃ Ps̃ xxx. Abscondes eos in abscondito faciei tue: a cōturbatione hominū. Et iterū. Protege eos in tabernaculo tuo a contradictōe linguarum. Iste g̃ rationib⁹ dictis Sinus Abrae vocat requies beatorū pauperū: qui omnib⁹ p affectū derelictis solum penuriē deū: dicētes illud Psal.lxxij. Quid enim mihi est in celo: z a te quid voluī super t̃ram Et illud Psal.xxvj. Unam petij a dño hanc requiram: vt inhabitem in domo dñi omnib⁹ diebꝰ vite mee. Hec sunt tabernacula: in que recipiūt beati pauper̃ post mortē suos amicos: sicut in antē habitis dictū est. Contra Primā partē huius determinatōis videtur esse quod dicit Job.xvij. In tenebris strauī lectulū meū. Et illud Ibidē. In pfundissimū infernū descendent omnia mea. Putas ne saltem ibi erit requies mihi? Sz dicendū q̄ limbus patrū erat in tenebris quo ad ꝑ q̄ visionem dei nō habebant. tamen aliquid lucis habuerunt gratie interioris. p̃ter felicem fidem z spem: qua redemptorē expectauerūt. Ad aliud dicit Grego. q̄ Infernus dicit Aer in quo habitant tentatores. Inferior autē Terra: in qua tentati z afflicti habitant homines. Profundissimꝰ autē infernus: est locus penarū cum omnib⁹ suis limbis: tam cū limbo patrū: q̃ cum limbo puerorum z purgatorij. Omnia eīm hec ꝛia loca: sūt loca penarū. Sz Aer demonū. Terra tentatorum hominū. z Infernus locus penarum animarum. Sic igitur constat hoc: et pro veritate habendum est quod dictum est de sinu abrae. Moraliē autem loquendo est Multiplex sinus diaboli paratus cōtra sinum Abrae z dei. Est enim Sinus Voluptatis in carne. Est Sinus Lupiditatis i fraudulēta acceptione. Est Sinus Vanitatis in falsa gloriatione. Est Sinus Impenitētie in peccatorū absc̄ssione. Est Sinus Negligētie in plagarū dissimulatōne z correctiōe. Est Sinꝰ Male cōscientie in penaꝝ p peccatī receptōe. De Sinu Voluptatis dicit Prouerb.v. Quare seducēris fili mi ab aliena: z foueris in sinu alterī⁹. Aliena est quācunq; amamus preter sapientiā q̃ spōsa nostra est. Et hec est voluptas carnis. in cuius sinu: hoc est: occulto blandimēto multi fouentur De Sinu Lupiditatis dicit Prouerbiorū.xvij. Munera de sinu iniquus accipit: vt perueitat semitas iudicij. De Sinu Vanitatis dicit Ezc.xliij. In sinu eius erat cubitus. z diffinitio eius vsq; ad labium. Cubitus est mensura brachij per quod opera intelliguntur. Que quidem semper in sinu meditantur: z diffinunt per iactantiā labiorum Hoc etiam est quod dicit Exodi.iiij. Cum missiset Moyses manum suam (per quam opa significantur) in sinum protulit eā lepr̃osam: ad instantiam. quia lepra inficit opus quod iactantia maculauit. De Sinu Impenitētie dicitur Job.xxj. Si absc̄ssi quasi domo peccata mea: z zelauī in sinu meo iniquitatem meam. Iuramentū est execratiōis. A.di. Male mihi accidat. De Sinu ꝺo Negligentie prelatorum dicit.iij. Regum.iij. Tulit filium meū a latere meo: z posuit in sinum suū. Suum autem filium qui erat mortuus collocauit in sinum meū ancille tue dormientis. Sic eīm de sinibus negligentium prelatorum viui filij p iniquam mulierem carnis concupiscentiam surripiuntur z morti reddūtur. De Sinu autem Male cōscientie: recipientis p̃o meritis dicitur Esa.lxv. Remetiar opus eorū in sinum eor̃. Ec̄ contrario autem etiam Conscientia bonorum: p meritis recipiens: sinus vocatur. Luce.vj. Mensurā bonam z confertam z coagitatā dabunt in sinum vestrum. Primo ergo dicto modo sinu: portatus est lazarus in sinum abrae: vbi requies tunc fuit beatorum pauperum

## Mortuus est autem et dives: et sepultus est in inferno.

Tria dicit circa Mortem diuitis. Mortem: Obsequium funeris. z Receptaculū anime De Morte dicit. [Mortuus est autē z dives.] Et non dic̄. [Factum est autem.] quia sicut dicitur Sapie.j. Deus mortem non fecit. impij autem manibus z verbis accersierunt illam. Sz ipe dives mortem suam malis meritis offert (als⁹ esse elt) Psal.liij. Viri sanguinum z dolosi non dimidiabunt dies suos. Ad exaggerationem autē mi serie dicitur. [Dives.] quia ille assuetus erat in deliciis. Et ideo magis in tormentis torquebatur. Erat autē vere mortuus: quia nihil vite habuit: sed in toto separatus a vita fuit. Perfecte eīm mortuus est: qui triplici morte mortuus fuit. Gratie: z Nature: z Pene. Et ideo dicitur Apocalip.viij. Ve ve ve: habitantibus in terra. Hoc est: defixis in terrenis. Dives autem in extrema erat indigentia. Job.xxvij. Dives cum dormierit: nihil secum auferet. aperiet oculos suos: z nihil inuenīet. Ps̃ lxxv. Dormierunt somnium suum: et nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Et ideo cum talem penurnam pati non consueuerint: multo plus alijs torquentur. Unde Boeti⁹: Extremum genus infelicitatis est in misero: aliquando fuisse felicē. [Et sepultus est.] Ecce Exequiarum officium a demonibus p̃sbyteris impensum. In hoc enim precipue verus est quod dicitur Matthe.viij. Sine mortuos sepelire mortuos suos. Mortuꝰ ei est demon p̃sbyter: morte gr̃e. Et mortuꝰ est dives morte gr̃e: z gl̃ie. Et ideo demō sepeliuit diuitē. Esa.xiij. Nō habebit p̃sortium cum regibus: neq; in sepultura Hiere. xxij. Sepultura asini sepelietur. hoc est: insensati z sine sensu viuentis. Tale ergo obsequium fuit sui

tunes. ⁊ Sepultus est in inferno ⁊ Ecce Anima receptaculū in inferno. Non em dicitur fuit ei qđ dicit fuit Abrae Patriarche: et qđ dicunt Religiosi diuitibꝫ ad se venientibꝫ: ⁊ apud se eligentibꝫ sepulturā. In electis sepulcris nostris sepeli mortuū cuum. Gen. xxiij. Sed in inferno sepultus est Esa. xiiij. Detracta est ad inferos superbia tua: cōcidit cadauer tuum. Job. xxi. Ducūt in bonis dies suos: ⁊ in puncto ad inferni nouissima descēdunt. Ibi ꝫ sepultus est. Aliam aūt expositionē. pseudo: ⁊ Tunc Mendic⁹ est penitens pauper. Et factū ē vt ille mor eret aliqđ p casum peccati: ⁊ merito humiliatus portaret ab angelis ministris paradisi. hoc est: bonis sacerdotibꝫ ⁊ pdicatoribꝫ nūcijs dei in sinum ⁊ gremis ecclesie ⁊ est sin⁹ gratie Abrae. Isti sunt angeli qui descendunt ⁊ ascendūt in scala Jacob Gen. xxviij. Ascendūt: animas portantes in sinum. Descendunt aūt: animas reportantes gre donum a deo. Nūe. xxiij. Moriat ania mea morte iustoꝝ. et fiant nouissima mea horū similia. Mortuus est aūt et diues. hoc est: Epulatus diues in scientijs: ⁊ in vicio (al's merito) sue imisericordie quam habuit in peccatoribus: sepult⁹ est in inferno. hoc ē: in viciorū pfundo. Psal. xxxiij. Mors peccatorum pessima: et qui oderūt iustum delinquēt. Esa. xiiij. Ad infernum detraheris in pfundū laci. Ideo dī. Lor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat.

## Eleuans aūt oculos suos cum esset in tormentis: vidit Abraam alonge: et Lazarum in sinu eius.

Hic tangit diuersus status vtriusq; post mortem. Et Status diuitis tangit exposse. Stat⁹ aūt pauperis innuit. Hec aūt ps diuidit in Duas partes. In quarū Prima exponit miserie cordia diuitis quam habuit p se. In Scōa autē innuit statū diuitis quem habuit pro fratribus suis ⁊ in culpa socijs. In Prima hor dicit Quatuor. Scz Locum tormentorū diuitis. et Vsum gloriā pauperis. Clamorē angustie diuitis. et Petitionē parue ⁊ nō obtente consolationis. De Primo hor dicit Duo Eleuationē oculorū diuitis. et Locū quem habuit in tormentis. Dicit igit ⁊ Eleuans aūt oculos ⁊ qz oculos quos ante culpa clausit: pena aperuit: vt dī Greg. Job. xxvij. Aperit oculos suos et nihil inuenit. Sic Ade ⁊ Eue oculi eleuati ⁊ apti sunt p penā: sicut dicit Gen. iij. Aperti sunt oculi amborū ⁊ cognouerūt se esse nudos. Miserabile aūt est qz iam sic oculos apros habuit et eleuatos: qui pauperē de loco mense sue ante ianuam iacentem videre non potuit ⁊ cum esset in tormentis ⁊ hoc est in loco tormentorū deorsum longe in infimū suppositus pauperi: qui ante in loco thronī residens noluit recordari in imo iacentī miseri. In b em verū est qđ dicit Prouer. xxix. Superbū sequit humilitas: humilē aūt spū suscipiet gloria. Prouer. xviij. Jacebunt mali añ bonos ⁊ impij añ portas iustorū. Et est miserabilis permutatio solus loci infimi in altū: ⁊ alti in imū. sed etiam delitiarū in tormentū: et tormentorū in epulas delitiarum. Esa. lxv. Serui mei comedent ⁊ vos esurietis. serui mei bibent et vos sitietis. Serui mei letabuntur et vos confundemini. Serui mei laudabunt p exultatione cordis ⁊ vos clamabitis p dolore cordis: et p contritione spūs vlulabitis ⁊ vidit Abraam alonge: et Lazarum in sinu eius ⁊ Tria dicit. Q. scz vidit. Q. longe positos vidit. et Quos vidit. De Primo Notandū qz vt dicit Greg. Credendū est qz ante remūcrationē iudicij extremi: ⁊ mali bonos conspicūt in gloria ad sue damnationis cumulū. Sed mali bonos in gloria videre nō poterunt post iudicij extremū. Sed tunc fiet qđ dicitur Esa. xxvj. Tollat impius ne videat gloriam dei. Sed boni malos in penis: ⁊ ante iudicium et post videbunt. Esa. lxvj. de Bonis dī. Egredient: passibus considerationis: et videbūt cadauera virorū q̄ p uaricati sunt in me: vmis eoz non morietur: ⁊ ignis eorū non extinguetur: et erūt vsq; ad satietatem visionis omnis carnis. hoc est visiōis electorū. quorū gaudium et hoc intendit qz iusticiam dei videt pualere. Ps. lvij. Letabit iustus cum viderit vindictam: manus suas lauabit in sanguine peccatorum. Videt aūt ⁊ alonge loco et meriti dictā. quia dicit Ps. cxvij. Longe a peccatoribꝫ salus. Et Prouer. xv. Longe est dns ab impijs. Videt ꝫ ⁊ Abraam ⁊ Lazarū in sinu ei ⁊ Hos duos specialiter ad sue vidit cumulū damnationis. Unū quidē compatione cuius condemnatus est. Alterū aūt quē contempsit. Abraam em hospitat' fuit: cuius compatione condēnatus est. Ut Hebre. xiij. Hospitalitatis nolite obliuisci. Per hāc em placuerunt q̄dam angelis hospitio recept'. Jlloꝝ aūt vnus fuit Abrāe: cui⁹ hospitalitate approbauit deus per hoc qđ misit ad eū angelos in specie hospitū. Alius aūt Lazarus fuit quem contempsit: et merito illius immisc⁹ie cōdemnat⁹ fuit. Et ideo hos duos vidit. Esa. xxvj. Videant et cōfundant zelātes populū: ⁊ ignis hostes tuos deuoret. Vidit aūt Lazar in sinu Abrae forū: vt ideꝫ hiet optis in requie quod habuit in merito. quia meritum suum cū viuere fuit fouere pauperes: et de eodem beatificabat in reqe. Esa. xl. In sinu suo leuabit agnos mites: et pauperes: fetas ipse portabit.

## Et ipse clamās dixit: ⁊ Dī abraam miserere mei: et mitte Lazarū vt intingat extremuz digiti sui in aquam: vt refrigeret linguam meam: qz crucior in hac flamma.

⁊ Et ipse clamans dixit ⁊ Ecce Clamore angustiam animi sui ostendit. Baruch. iij. Anima in angustijs et spiritus anxius clamat ad te. Sed accidit ei quod dicit Prouerb. xxi. Qui obturat aurē suā ad clamorē pauperis: et ipse clamabit ⁊ non exaudiet. Thren. iij. Cū clamauero ⁊ rogauero: excluſit orationē meā. Ratio aūt huius redd. Joan. ix. Scim⁹ qz peccatores nō audit de⁹. Et ió etiam ipse clamor irrōnabilis fuit ij. Machab. ix. Orabat aūt scelestus dñm a q̄ non erat misc̄dturus consecuturus ⁊ Pater Abraam ⁊ Ecce petitio minimi suffragij qđ diues non meruit cōsequi. Et ideo b dicunt Duo. Scz Formatio indisserete pe-

titionis.et Eiusdē petiti denegatio. Formatio aūt petitionis continet Tria. Et parte q̄dem eius a q̄ petit ponit inclinata ad misericordiā. Deinde ponit Misēdie inuocationē. Et deinde subiūgit Petitionis rōnem. De Primo dicit [Pater Abraam.] Monet em̄ recordari affectus patris q̄ dixit Esa.xlix. Nunq̄d poterit obliuisci mater infantē suum vt nō misereat filij vteri sui: etsi illa oblita fuerit: ego tamē non obliuiscar tui. Esa.lxiij. Ubi est zelus tuus z fortitudo tua et multitudo viscerum tuorū z miserationū tuarū sup me cōtinuerunt se. Abraam aūt pro malis intercessit Heñ.xviij. qñ pro Sodomis rogauit: et misēdiam inuenisset si decem bonos in q̄nq; ciuitatib; inuenisset. Sic ḡ dicit: Pater Abraā. Sed heu patrē Abraā cuius paternitatē dū viueret recognoscere noluit. Et ideo dicit ei illud Joan.viij. Si Abraam pr̄ vester est: opera Abrae facite. Nunc imitis et inhospitalē pauperes fuisti: hoc abrahām nō fecit [miserere mei.] Misēdiam inuocat qui noluit misereri. Dicē aūt b Duo. Misēdie inuocationē: z petiti formationē. De Misēdie q̄dem petitione dē [miserere mei.] Jaco.ij. Judicium sine misēdia fiet ei q̄ nō fecit misēdiam. Matth.xviij. Nonne z te oportuit misereri cōserui tui: sicut z ego tui misertus sum. et iussit eum mitti in carcerē donec redderet vniuersū debitū. Sic ḡ fit qñ dicit Hebre.xij. Satagite q̄m̄ z postea cupiens hereditare bñdictionē: reprobat⁹ est: ḡ ḡ cum lachrymis inq̄sisset eam [et mitte Lazarū.] In hac petiti formatione tāgit Quattuor. Scz Quē voluit hīe misēdie ministrū Quantū petiuit suffragium. Quale. et Ad Quid. Primū tangit cum dicit [mitte Lazarū.] In q̄ notat⁹ est⁹ mendici charitas. a quo etiā is qui eum offendit misēdiam denegādo psumit inuenire misericordiā. Sciuit em̄ eum esse vnū de illis q̄ audiuit de cbō Matth.v. Diligite inimicos vros: bñfacite his qui oderūt vos: et orate pro psequentib; z calumniantib; vos. Et illud Rbo.xij. Nulli malum p malo reddentes: sed cōtrario bñdicentes. Fuit tñ ista presumptuosa in diuite petitio: vt hunc pater Abraam mitteret: quē ipse diues petēte z indigentē in nullo fuit consolat⁹. Sic igit̄ ōt: [Mitte Lazarū [vt intingat extremū digiti sui in aquam.] Ecce Quantū petit: Non pl⁹: ḡ ad extremū digiti potuit adhere. Ō q̄dem valde esset exiguū. Extremū aūt digiti aliq̄d est mune rū z cōsolationis spūssancti. quia Spūssctus est dei digitus. Ūñ Lu.xj. Si in digito dei ejicio demonia: pfecto puenit in vos regnū dei. Exō.viij. Digit⁹ dei est hic. Ūñ digit⁹ Lazari nō dicit̄ b digitus qui pars est manus Lazari: sed potius qui tm̄ Lazarū. Diues em̄ bñ vidit q̄ digit⁹ Lazari nullus ibi fuit. et sciuit q̄ talis cōrpalis digit⁹: cōtra flāmā inferni nihil cōferebat. Ūñ petiit actiuū cōtra gratie spūssancti. Dic em̄ digit⁹ Tres habet unctiuas. Unam q̄dem Hgratiā iustificātē. Aliā aūt Hgratiā adiuuantē. et Tertiā Hgratiā consummantē Quā iste libenter habuisset: Non in ḡtum q̄dem gratia est: quia obstinat⁹ erat in malo et de gratia non curauit. sed in ḡtum liberat a penis a quibus libenter fuisset liberat⁹. Et hoc est q̄ dicit Ut intingat extremū digiti [in aquam.] gre spūs ritussancti. Ezech.xxxvj. Effundā sup vos aquas mundās z mundabimi ab oib; inq̄inamentis vestris: et dabo vobis spūm nouum. Hoc est igit̄ q̄ petit Extremū digiti parū capit: et ideo paruo cōtentus fuisset refrigerio. Quia em̄ paruum etiā Lazaro negauit: sēz micā cadentē: ideo hoc pm̄ puū accipere indignus fuit. Lu.vj. Eadē q̄ mēsura qua mensi fueritis remetiet vobis. Attende autem inconuenientē esse petitionē diuitis: Qui nō petiuit se mitti ad Lazar̄.q; et obstinatiōe de regno non curauit. Sed pot⁹ Lazar̄ ad se mitti: vt eum cui durus fuerat in vita: etiam nūc a regno in infernum deponeret: de solio sublimi in sentine imū deduceret: et de loco sancte quietis in locū tormentorū. Et hoc considerat b Petrus Rauēnas in q̄dam Homelia. Longuentiā aūt pene ad peccatū tangit p hoc q̄ dicit [vt refrigeret linguā meam.] Nō q̄ diuitis anima ibi linguā haberet: sed quia vis interpretatiua z gustatiua o pank in lingua dum viuit hō: et manent in aia postea qñ (als ḡ) moritur: p̄m illas anie vires fortius siue acerbius cruciabāt. quia z epulo fuit: et in epulis ad loquacitatē lapari consueuit. Et maxime: q; paupis per dulce ꝓbum saltem memor nō fuit. Sap.vj. Per q̄ peccat q̄s: p hec z cruciat. Prouerb.xviij. Qui dat paupi: nō indigebit. Qui despicit deprecantē: sustinebit penuriā [quia crucior in hac flamma.] Causa est sue petitionis. Nullus flamme materia peccatū est: Ō homo faciendo: flammā istā fuisse dic. Snia aūt dei ignē incrīguibilē injcit. Esa.l. Ambulate in flāmis quas succendistis vob. Flāmis dicit̄ pter multitudinē peccatorū. Deut.xxxij Ignis succensus est in furore meo: et ardebit vsq; ad inferni nouissima. Devorabit; terram cū germine suo. hoc est terrenū affectū in peccatoribus. et montū. hoc est supbor: fundamenta cōburet.

**Et dixit illi Abraam: Fili recordare: q̄r recepisti bona in vita tua: et Lazarus similiter mala.**

Irrōnabilis petitiōis ponit b rationabilis denegatio. Et dicunt b Duo. Primo em̄ ponit Ratio: Quare non concedenda est petitio. Secundo ostendit Ad cōsequendū aliq̄d misēdie: liberantis impossibilitas. Jn hoc. Primo Duo dicunt. Rei memoratio statūs diuitis z paupis invita. Scdo aūt Respondens vtriq; retributio congrua. Jn Primo tangit Statum diuitis. Scdo Statum paupis. Jn Primo hoc. dicit Tria. Scz Recognitionē dignitatis nature. Rememorationē culpe pstine. et Receptionē debitā vite. De Primo dicit [Fili.] in quo imaginem meam recognosco. Pō. xxxviij. Veruntamē in imagine pcēdit hō. Notat etiam in hoc Mirabilis pat̄r Abrae benignitas qui iustum sic deformatū: filium vocare non dedignat. Tamē fuit filius alienatus q̄ mentitus fuit patri z claudicauit a semitis suis: tamen pter naturam bonas: filium recognoscit. Jn hac em̄: alienus deus⁹ partem non habuit. Malach.ij. Nonne vnus est pater omniū nostrum [recordare.]

hoc est pristine vite tue remiscere. Esa.xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudie anime mee. Et hoc aūt q̄ Abraam hunc vocat filium: patet eum Judeū fuisse. Et hoc etiam vocat filium vt grauiter doleat in se amisisse dementiaz. Pristinam aūt vitaz reducit ad memoriam: vt ex hoc magis doleat se aliquando fuisse felicē q̄ cunctante subiacebat infelicitati. Miserabile aūt valde est qs dicat q̄ [recepisti bona in vita tua] Quod duos habet sensus. Unum q̄dez: quia essi bona aliqua in vita diues fecit: hec remuneratiōe tēporali recepit. Sicut in Ezech. dicit q̄ Nabuch qui impium oīm pfecit in tyro: in remunerationez accepit egyptum Ezech.xxix. Alius sensus est: q̄ recepit in vita a patre Abraam bona: que reputabat sola bona z beatitudinē suam. hoc est: fructū tēporalium. Ite eñ fuit vnus eozum de quibus dicit in Psal.cxliij. Quoz filij sicut nouelle plantationes in iuuentute sua: filie eozum compositе circūornate vt similitudo templi. Promptuaria eozum plena: ernctantia ex hoc in illud. Oues eozū fetose abundantes in gressibus suis: boues eoz crasse. Non est ruina macere neq; transitus: neq; clamor in plateis eoz. Beatū dicerunt populum cui hec sunt. Et ideo in his bona sua recepit: parte in hereditate eterna nullam habens [Et Lazarus similiter mala] Sub duobus sensibus opponitur. Quia si Lazarus aliqua parua mala ex impatiēcia pauperis z infirmitatis fecit: hoc in pena tēporali purgauit. Sap.iij. Tanq̄ aurū in fornace pbauit illos z sicut holocausti hostiā accepit illos z inuenit eos dignos se. Uel dicit [mala] que vite huic annexa sunt cepit Lazar⁹ in vita. Sap.iij. In paucis vexati: in multis bene disponentur. Dec sunt duplicia de quibus dicit Esaie xl. Suscepit de manu domini duplicia pro omnibus peccatis suis.

**Nunc autem hic consolatur: tu vo cruciaris.**

Adiicit respondens vtriq; pmiū z stipēdia meritoz. De Paupe quidez [Nunc vo] in statu post mortem [hic pauper] Lazarus [consolatur] a me.ij. Lozinth.iij. Id eñ qs in presenti est mostmentaneū z leue tribulationis nostre: supra modū in sublimitatem eternū glorie pondus operat in nobis: non cōtemplantibo nobis ea que videntur: sed que non vident. Esa.lxvj. Ecce egoipse cōsolaboz vos: dicit dom⁹. et in hierusalem consolabimini: videbitis z gaudebit coz vestrum [Tu vo] iusta recipiens malorum meritoū stipendia Rhoma.vj. Stipendia eñ peccati mors. grana aūt dei vita eterna [cruciaris] in flamma et penis infernalibus. Prouer.xiij. Risus doloze miscebitur: et extrema gaudij luctus occupat. Ista mutatio statuū significat Beñ.xlviij. Ubi Jacob dexterā posuit sup iuniorem filiū qui erat ad sinistram: z sinistrā super maiorē qui erat ad dexterā. quia Maiores in hoc mundo in dextera prosperitatis stantes: in futura vita ad sinistram penarū eternaz trāsferunt. et Juniores in hoc mūdo paupertes ad sinistram aduersitatis stantes frequenter benedictionem dextere in eternis bonis accipiunt in futuro.

**Et in his omnibus inter nos z vos chaos magnum firmatū est. vt hi qui volunt hinc transire ad vos non possunt: neq; inde huc transmeare.**

Tangit h Consolationis impetrande impossibilitatem. Tāgit aūt Tria. Laudem pfirmatiōis. Naturalē sanctoz ad compatiendū inclinationez. z Miserendi impossibilitatē. De Primo ōt [In his omnibus] Q.d. Quid valet longa tua petitio z mea negatio. quia in his omnibus consolationib⁹ pauper⁹: et tuis: z damnatoz cruciantibus [firmatum est] sententia dei iudicis [magnū chaos] hoc est voragio bīas [inter nos z vos] et in gaudijs z cruciatibz existentes. Hoc aūt chaos immeabile: est sententia obstinatōis in malis. et sententia cōfirmatōis in bonis. Ezech. viij. Scias quia ego dom⁹ quia ponam diuisionē inter populū meum z populū tuū. Hoc significatū est ij. Reg. v. Ubi dicit q̄ habitauit Dauid in arce et vocauit eam ciuitatem Dauid z edificauit per gyrum a mello z intrinsec⁹. Mello aūt erat fossatū et voragio distinguens ciuitatem hierusalē ab extrioribz. Hec ergo voragio significat chaos: quod firmatum est inter beatos z damnatos: hūs vnū latus Sententie diuine confirmationem: z aliud Exigentiā meritoz. Sic [vt hi] Secūdū est Jn quo tangit Q. etiāsi Sancti ex inclinatione nature que pfectissima est in eis [qui volunt trāsire] vltra chaos: compassionis affectu. quia sicut dicit Eccl.xliij. sūt viri misericordie [ad vos] damnatos iuuandos [non possunt] pter cōgratulationē iusticie: cui adherent. Est eñ in eis inclinatio nature sine sensu passionis. Et cōuenit hāc obligatio voluntatis ad letitiam vincentē iniqtatem. Psal.lvij. Lerabit iustus cum viderit vindictam. Eccl.xliij. Benedictus Abraam: deo exc̄elso quo protegente hostes in manibus tuis sunt. [neq; inde huc] per voluntatem beatitudinis [transmeare] valeant damnati. Quia sicut dicitur Ezech.xxxij. Adeo sigillate sunt iniquitates coz. in ossibus coz: q̄ ita habent obstinatā in malo voluntatem q̄ hūs vellent esse sine penis: tamen in gloria nollent esse cum deo Judice: z Sanctis: q̄ essent sine iniquitatis volūtate. Pē.lxxiij. Superbia eozum qui te oderūt ascendit semp. Apoca.xvj. Blasphemauerūt boies nomen dei habentis potestatem super has plagas: et non egerunt penitentiam vt deo darent gloriam.

**Et ait Rogo ergo te pater: vt mittas eum in domū patris mei: habeo enim quinq; fratres: vt testetur illis ne et ipsi veniāt in hūc locum tormentoum.**

Ecce Secūda pro carnalibus sollicitudo diuiz

tis. Et diuidit in Quattuor pagraphos Peritōis diuitis ⁊ Negatiōis Abrae. Qui successiue in litera ponunt. In Primo sunt Duo. Primo enim petit Lazari missionem. Secundo adiungit Petitiōis rationem. Dicit ergo ⌊Rogo ergo⌋ A. d. Et quo dicis chaos esse inter mortuos damnatos et beatos: qō non est inter vivos malos ⁊ damnatos ⁊ beatos ⌊ergo rogo te pater⌋ qui in affectu patris tuos diligis. Sap. xj. Diligis omnia que sunt: et nihil odisti eorum que fecisti: dissimulans peccata hominū propter penitentiā ⌊vt mittas eum⌋ ad vitam revocando ⌊in domū⌋ hoc est: in familiam ⌊patris mei⌋ carnalis ⌊habeo enim quinq; fratres⌋ Unde dicit Bernard⁹. Seruaē diuitis ⁊ cogniō pauperis quem despexit: et memoria fratrū quos illiciere amauit: Ut de visa gloria pauperis quem despexit: et de pena carnaliter amatorū amplius torqueak. Sed hunc videtur esse contrariū quod dicit Job. xxiij. Siue nobiles fuerint filij eius siue ignobiles non intelliget. attamen caro eius dum viuit dolebit: et anima ipsius sup semetipso lugebit. ergo damnati nō intelligent aliquid de his que sunt ℔. Et hoc quidem expresse dicit Gregor⁹ super eundem locum. Ad hoc dicendū q̄ forte specialefuit in diuite q̄ de fratribus cogitauit propter exemplū. Aliter dicunt quidam: q̄ fratres p accidens in mundo adhuc vivere cognouit. Scz quia nō vidit omēs (als eos) in inferno. Sed ista solutio debilis est. Et iō prima melior est. Et concordat dictis Sanctorū. Et hoc est qō dicit ⌊vt testetur⌋ resurgēs⁊ miraculo ⌊illis: ne⁊ ipsi veniant⌋ post mortem damnati ⌊in locum hunc⌋ Locum vbi est terra tenebrar. ⁊ miserie: vbi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat Job. x. ⌊tormentoz.⌋ Prouer. xix. Parata sunt derisorib⁹ tormenta: ⁊ mallei p̄cutientes stultorū corporib⁹. Sed hoc contrarium videt: q̄ damnati fūt inuidi ⁊ male ad inuidem voluntatis: et conformē cū diabolo habēt voluntatē. Et iō (sicut diabolus) omnes homines vellēt esse damnatos. Ad hoc dicūt quidam q̄ diues per istam petitionem: aliam obtinere conabatur. Putabat enī tādilectum esse Lazarum q̄ nō amplius a gloria ad miseriā bus⁹ vite mitteret: et tām misericordē patrē vt vivorum errantiū (als erratui) compateret. Et ideo suspicabak se esse mittēdum: et sic a penis absoluendū. Sed mentita est iniquitas sibi. quia propter suos fratres non erat inuenieēdus specialis modus vocationis ad penitentiā. Potest etiā dici q̄ sibi timuit in fratribus: vt in presentia cor: malus carnalis suus affectus amplius torqueret. Sicut Ambro. dicit q̄ Iguorak pena Arrij: quia nesciturq̄ quot sunt errōe eius subuertendi. Et hoc est probabil⁹ et dictis Sanctorum cōcordans. Socij enī sui ⁊ fratres in culpa: futuri erunt socij sui in pena. Esa. xxiij. Congregabunt congregatione vnius fasciis ⁊ p̄cientur in lacum. Matth. xiij. Colligite zizania per fasciculos ad comburendū. Dicit autē optime locū ⌊tormentoz.⌋ quia ibi omnia concurrunt tormēta. Job. xxiij. Ab aquis niuium transibūt ad calorem nimiū. Innuit etiam in hoc diuitem damnatū nihil habere gratie in voluntate. quia non timēt nisi tormenta: timore seruili. Iu q̄ dicit: Beda Uiuit peccādi volūtas: et sequerek opus si speraretur impunitas. Non enī dicit: vt restek illis ne peccent. Uel: vt peniteant. sed: vt ad tormenta nō veniant. Et verificak quod dicit Esa. v. et Esaie. ix. In omnibus his nō auersus furor eius; et populus nō est reuersus ad penitentē se.

## Et ait illi Abraam: Habēt Moysen et prophetas: audiant illos.

Ecce Secundus paragraphus de Responsione Abrae ⌊Habēt Moysen et prophetas⌋ Moysen q̄dem in observantia operū mandatorum. Prophetas autē in illuminatiōe credendorum ⁊ p̄missorū ⌊audiant illos⌋ quia hec ad cōuersionem sufficiūt. Et ideo de Moyse dicit Eccl. xxiij. Legem mandauit nobis Moyses in p̄cepta iustitiar⁹. De Prophetis aūt dicit Eccl. xxxvj. Da mercedem dñe sustinentibus te vt prophete tui fideles inueniank. Nec est etiam causa q̄ Mat. xvij. vbi claritatem future beatitudinis ostendit: cum domino apparuerūt Moyses ⁊ Helias: vt ler et prophetia testificarenk euāgelice de futura vita p̄missiom. Sic igit dicit Abraam. Sic Christ⁹ Joan. v. Scrutamini scripturas quia ipe sunt in q̄bus vos putatis vi. hic. Et ille sunt que testimonium perhibent de me: ⁊ non vultis venire ad me et vitam habeatis.

## At ille dixit. Non pater Abraam: sed siquis ex mortuis ierit ad eos: penitentiam agent.

Tertius paragraphus de Stultitia diuitis q̄ Abrae verbum nititur infirmare. et ideo incipit a negatione dicens ⌊Non pater Abraam⌋ Job xl. Nunq̄d irritū facies iudiciū meum ⁊ p̄demnabis me vt tu iustificeris? Potius cum David humiliter dicere debuit illud Psal. l. Iustificeris in sermonib⁹ tuis ⁊ vincas cum iudicar⁹. In hac autem cōtradictione fortiter ingemiat patrem Abraam. De meritis enī p̄prijs diffidens ad gremiū patris misericordie libēter se cōuerteret: et fasē q̄dem cordis sui: humilitatem p̄priam recognoscere nonsinit: Ut diceret illud Luē. xv. quod filius prodigus dixit: Pater peccaui in celum ⁊ coram te: iam non sum dignus vocari filius tuus ⌊Sed siqs ex mortuis⌋ resurgens ⌊ierit⌋ vocādo ad penitentiam ⌊ad eos⌋ quia resoluti delitijs: nullum requirūt q̄ via deceat penitendi. Et in hoc quia accusantur: et exaggeratur malicia eorum: ideo non merenk q̄ aliquid fiat pro eis: sed q̄dem irati animus iudic⁹ ad deteriora p̄uocē. Et maxime quia etiam Js qui displicet: intercedere p̄sumit. et ⌊penitentiam agent⌋ Et hoc quidem non est probabile. quia dicitur Esaie. viij. Nunquid non populus a deo suo requirit visiōnē pro vivis ⁊ mortuis: Ad legem magis ⁊ ad testimonium. Et hoc est qō sequitur

## Ait autem illi: Si Moysen et

prophetas non audiũt: neqꝫ siqs ex mortuis resurrexerit credent.

[Ait autem illi] scz Abraam. Et est Quartꝰ paragraphus In quo ratio diuitis excludit p sapientiam iusti patris [Si Moysen et prophetas non audiunt] quoꝝ testimonia tot signis cõfirmata sunt. Hebre. ij. Quomõ nos effugiemꝰ si tantam neglexerimꝰ salutem? Que cũ initiũ accepisset enarrandi p dñm ab his qui audierũt in nos confirmata est: contestante deo signis et porentis et varijs virtutib⁹ [Neqꝫ siquis ex mortuis resurgeret credent] Et hoc ostenderunt quia domino resurgenti nõ crediderunt. Et sicut dicit Hebre. ij. Multe mulieres de resurrectione acceperũt mortuos suos: nec tamen pter hoc Judei crediderũt. Similr ait Joan. xj. Surrexit Lazarus: et ex hoc ad deteriora puocati sunt. Joã. xij Cogitauerunt pncipes sacerdotũ vt et Lazaꝝ interficerent: quia pter illum multi abibant post ipm Narrat etiam Nicodemus in euangelio suo q filij Symeonis et multi alij surgentes ex mortuis: testimoniũ christo phibuerũt: et tamẽ in incredulitate Judei manserũt. Matth. xxvij. Multa coꝛpora sanctoꝝ qui dormierãt surrexerũt: et ingressa in ciuitatẽ sanctam visa sunt a multis: nec aliqd ad fidem Judeoꝝ pfecerunt. quia erat eis verificatum qđ dixit Esa. vj. Excreca coꝛ populi hui⁹ et aures eius aggraua: et oculos eius claude: ne forte videant oculis et auribus audiant et corde intelligant et conuertant et sanem eos. Huius aũt tota causa fuit. quia Gloriã mũdi ad humilitatẽ fidei cõmutare noluerunt. Sicut nec diues dum viueret. Joan. v. Quomõ poteritis credere qui gloriã ab inuicem accipitis: et gloriam que a solo deo est non vultis. Hoc est ergo qđ dicit

# Capitulum.XVII.

## Dait ad discipulos suos: Impossibile est vt non veniant scandala Ve autẽ illi per quem veniunt

Hic incipit capitulũ Septimũdecimũ fm Lõ cordantias: Tamẽ ẽ rum ad sniam istud est ad huc de precedenti parte. Quia h agitur de Misericordia Spiritu ali p quã aliquis meret electionez ẽ tum ad iusticiam prite. Habet aũt Duas partes. Unam ẽdem De Vitatione scandali. qz Eruditis est qui scandalũ ponit per (al's et) offendiculum primo. et Misericors est qui vitando scãdalum edificat primũ. In Scõa aũt agit de Misericordia eius qui remittit in se peccanti. In Prima harum partiũ dicit Dixi. Prio enĩ dicit q Necesse est vt veniant scandala vt pbent illi qui sunt electi. Scõo tangit Maledictionẽ coꝝ qui scãdala suscitant. Tertio autem ostendit Periculũ coꝝ qui scandala faciũt. Dicit igit [Et ad discipulos suos] quoꝝ maxime est cauere de scandalo

[Ait] Matth. xviij. Videte ne scandalizetis vnũ de pusillis istis. Prelatoꝝ enĩ maxime est: scandala vitare. Istis ergo dixit. j. Coꝝ. viij. Sic peccantes in fratres et percutientes conscĩam eorum infirmam in christũ peccatis. Dicat igit illis [Impossibile est vt non veniant scandala] Sic dicitur. j. Coꝝ. xj. Oportet hereses esse vt hi qui probati sunt manifesti fiant in vobis: Ita impossibile est vt scandala non veniant tot malis existẽtibus in mundo qui obicem ponunt in via recte ambulanti. Scãdalon enĩ grece: latine sonat: pedis impactio. Est tamẽ equocum ad Tria scãdalũ. Prio obice ad quem impingit. et Prio ipsa pedis impactione. et Prio casu qui prouenit ex impactõe. Unde. Scandalũ equocum est: ode: impactio: casus Quãuis aũt impossibile sit non venire scandala: sicut dicit Pẽ. cxxix. Juxta iter scandalũ posuerunt mihi. Et iterum Psal. lvj. Foderunt ante faciem meã foueam et inciderũt in eam. Tamẽ Maledictus est qui facit scandalũ actiuum. Et hoc est qđ sequit [Ve autem illi per quem veniũt] Supple: scãdala Attẽdendũ est aũt q est Scãdalum Actiuũ: et Scandalũ Passiuum. Scandalum Actiuũ est Dupler. Scz Quando aliquid agitur per quod directe aliquis causam sumit peccandi. Sic Cum aliqs peruerse docet: et alius doctrinã eius imitatur. Vel Cum peruerse agit: et alius ad exemplum eius cadit in peccatum. Et de Primo horũ dicit Esa. xx. Propheta docens mendaciũ ipse est cauda. Viere. v. Prophete pphetabant mendacium et sacerdotes applaudebant manibꝰ suis: et populus meus dilexit talia. Et hoc scandalũ est causa ruine. Scãdalum aũt qđ fit p factum minꝰ rectum: est: de quo dicitur Esa. vij. Ruit enim vir ad virum: vnusquisqꝫ ad primum suum. Ruere aũt est scandalizari: sicut iam dictum est. Secũdo mõ dicit Scandalum Actiuum: vri libertate conscientie in his que non sunt peccata: sed tamen in peccata possunt interpretari. Et ideo interpretantes in peccatum: in eisdem occasionem ruine accipiunt. Sicut fuit in pmitiua ecclia quando firmi et fortes in fide habebant conscĩam q idolum non haberet numen a deo (al's aliquod) Et ideo cibus ei imolatus non esset execratus: sed esset sicut prius: et iõ manducabant illum cibum sicut alium. Quãdo aũt hoc publice fecerũt coꝝ infirmis: qui credebant q idolum numen haberet: statim infirmi acceperunt occasionẽ ruine: et ad exemplum illorum comederunt sacrificata idolis ad honorẽ idoloꝝ: et efficiebant idolatre. Et hoc est qđ dicit Aplus. j Corinth. viij. Quidam er conscientia vsqꝫ nũcidoli cũ idolothitũ manducant: et conscientia eorum cum sit infirma polluit. Esca aũt nos non cõmendat deo. Neqꝫ enĩ si mãducauerimꝰ abũdabimus: neqꝫ si nõ manducauerimꝰ deficiemus. Et Ibidẽ Bonum est nõ manducare carnem: et nõ bibere vinum: neqꝫ in quo frater tuus cõturbatur vel scandalizatur. Simile scandalũ inuenit Clerici vl pcipue Religiosi: qui ea que non sunt eis prohibita: et tamen a laicis in malam libertatem sunt interpretabilia: faciunt coram laicis. quia Laici ex hoc

ad malas inducunt libertates. Et hoc est qđ infirma z scandalizata anima conqueritur Lam. j. Filij matris mee pugnauerunt contra me j. Loq. viij. Sic peccātes in fratres z peuūtes cōsciam coꝝ infirmam: in christum: hoc est contra christū: peccatis. Hoc igitur est scandalum actiuū. Scandalum aūt Passiuū est qđ efficit ab illo. Et hoc est Tripler. Aliqñ em infirmus et dicto vl facto alterius conturbat. Et sic impingit ne hilariter vadat in via recta. Psal. xxvj. Turbatus sum z nō sum locutus. Hoc autem conturbatio potest esse: qđ audit vel videt hoc quod recte (al's directe) est cōtra legem dei. Et hec conturbatio est bona. Aliqñ autem turbatur quia audit vel videt quod putat contra legem dei esse cum tamē non sit. sed ex consuetudine tali z malo intellectu sic iudicat. Sicut pharisei scandalizabant de verbis domini. Et tūc dicit qđ Veritas doctrine in doctore. et Veritas iudicij in Judice. et Veritas Vite: in quolibet homine non est dimittenda pro scādalo alicuius. Sicut nec dominus dimisit. Unde Versus

Justicie: vite: doctrine: scandala cedunt.

Uel sic

Scandala non vitent: doctor: iudex: nñ viuens

Aliqñ autem Scandalum Passiuum procedit vltra conturbationē vlqz ad eius quod vidit vel audiuit imitationem (al's inuitationē) Et sic est ruina siue casus in mortale peccatum. Tamen quers si accipiunt aliquādo occasionē offensionis vl' casus ex bonis facti. Et sic Judei offenderūt in christum vt caderent. Et tunc est scandalum passiuum sine actiuo. Sed homo tunc scandalizat seipsum: Sicut dicit Lu. ij. Ecce positus est hic in ruinam Et Esa. xxviij. Ponā in fundamentis sion lapidē preciosum. pbatum in fundamēto fundatum qui crediderit non festinet. Et idem est Esaie. viij. Sic igitur tenendū est de scandalo.

**Utilius est illi si lapis molaris imponatur circa collū eius: et pjiciatur in mare: qz vt scandalizet vnum de pusillis istis. Attendite vobis.**

B al's minus inutile

Ecce Tertiū quod facit ad peccati exaggerationē. Dicit igit qđ [Utilius] Abusio est in lōs paratiuo. hoc est: melius inutile est illi [si lapis molaris] Ad litteram qui grauis est et impetu magno descendit. Unde Apocal. xviij. Tulit angelus lapidem magnū molarē z dimisit eū in mare: et dixit: Hoc impetu summerget Babylon in pfundum [ponat circa collum eius] Ad litteram Mar. ix. Bonum erat illi si suspendat molaja asinaria ad collum eius [et proijciatur] ad summergēdū [in mare] Hoc aūt fm antiqs leges nō fiebat nisi patricidis: et illis quum nefandis criminib' sunt deprehensi. vnde per hec fit huius peccati exaggeratio [qz vt scādalizet vnū de pusillis istis] Hoc est de ifirmis in fide qa Infirmorum est scādalizari. Utilius em est eum confusione mortē corpalem subire fm corpus qz mortem eternam. Hoc aūt intelligit de eo qui ponit scandalum actiuum: directe inducens ad ruinam peccati. Ideo dicit Matth. viij. Si oculus tuus scandalizat te: erue eum z pjice abs te. Super Matheū aūt plura de hac materia dicta sunt et ibi requirant [Attendite vobis] Exq tanta misēria moueri debetis ad subditos: ergo attendite vob magna sollicitudine ne scandalizetis subiectos. quia illi sunt infirmi z de leui possunt scandalizari. Rhom. xiij. Infirmū aūt in fide assumite z non in disceptationib' cogitationū. qz Disceptatio cogitationū frequenter inducit scādalum. Acta em que non sunt de veritate Vite z Doctrine z Judicij: dimittēda sunt ꝓpter scandalū. Sic dom's̄ soluit didrachma: dicens Petro. Ne scandalizemus eos: vade ad mare et pimum piscē qui ascenderit ad hamum tolle: et in ore eius inuenies staterem: et solue pro me z pro te Mat. xvij. Alia autem que de veritate doctrine erant: nō dimisit ꝓpter scandalū. Sicut Matth. xv. dixit Nō quod in os intrat coinquinat aiam: sed q̄ de ore pcedunt: furta: adulteria: et hmōi. Hec sunt que inquinant aiam. Et cum discipuli dicerent: Scis quia pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt: Respōdit. Sinite eos. Cęci sunt duces cecorum. ergo [Attēdite vobis] Actuū. xx. Attendite vobis et vniuerso gregi i quo vos posuit spiritussanctus rectores z episcopos. Deut. iij. Attende tibi sollicite.

**Si peccauerit in te frater tu⁹: increpa illum. Etsi penitentiā egerit: dimitte illi. Etsi septies in die peccauerit in te: et septies i die cōuersus fuerit ad te dicens: Penitet me: dimitte illi.**

[Si peccauerit in te frater tuus] Q. d. Cauete a scandalo: quinetiam dimittite peccātib' in vos: ne ꝓturbentur vel scandalizentur. Dicit autem b Tria. Scz: Q peccans: fraterna charitate corripiat: Q penitenti indulgeat: et Q sepruagies septies peccanti z penitenti dimittat. De Primo dicit Duo. Scz: Quis corripiendus. et Qualiter, Quis autez corripiēdus: dicit qđ frater peccans [Frater] em corripi pt. Ja aūt qui nō frater est: qui extra ecclesiam est z infidelis: corripi non potest. j. Corinth. v. Quid mihi de his que foris sunt iudicare: Q. d. Nihil. Eros. ij. Quis te cōstituit pncipez z iudicē sup me [Frater] ergo cū charitate: fide: et spe coniungimur: cuius debem⁹ habere curam z sollicitudinez: sicut de cōmembro eiusdem corporis nobiscum ille est corripiendus. j. Thes. v. Corripite inquietos: consolamini pusillanimes: suscipite infirmos: patientes estote ad omnes [peccauerit] quia Non nisi peccato debetur correptio: et nō nature fratris. Unde peccatū est causa correptionis. j. Timoc. v. Peccantem coram omnib' argue: vt et ceteri timorem habeant. Et intelligit de peccato publico quod corā omnibus fit. Psal. xlix. Arguam te z statuam cōtra faciem tuam. Si igitur habetur Quis z Quare sis

corripiendus. Et exinde patet q falsum dicũ qui dicunt q p̃o peccato futuro est corripiẽdus ne fiat. quia sic quilibet etiã non peccans deberet corripi: ne in futurum peccaret. Et sic nunq̃ cessaret a correptione: quod falsum est. Et ideo falsa est hu⁹modi determinatio [in te] peccat qui te offendit. Et hec ē vera diffinitio peccati quod fit in nos Offendit autem in te dupliciter. Sc̃i: Malum inferendo. Sicut Damnũ bonoris. Vel rerũ. Vel etiam penam infligendo. Et hoc dicitur vere in te peccare, quia sic tu aliquid iuste querele habes aduersus eum. Et sic p̃cipitur ei vt placet te: et (al⁹ vel) sacrificium suum a deo non recipit. Matthei v. Si offers munus tuum ante altare: et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te: relinque ibi munus tuum ante altare et vade p̃ius reconciliari fratri tuo: et tunc veniens offeres munus tuum. Et sic dicitur tibi q̃ remittas perenni penitentiam agẽti. quia aliter nõ esset correptus. Secundo aũt peccat in te Spiritualiter: qui peccato suo scandalizat te. Et hoc est qõ dicit Augustinus. Si peccauerit in te. hoc est: te sciente peccarum suum.) .Corinth. viij. Sic peccantes in fratres et penitentes conscientiam eorũ infirmam: in christũ peccatis. Heñ. xlij. In me hec omnia mala redundant (al⁹ receiderunt) Sic igit̃ vtroq; istorum modorũ Si peccauerit in te frater [tuus] p̃ eo qui recũ in ecclesia: vel in vno Capitulo: vel vna Religione: sicut dicimus [increpa illum.] Dicetangit de correptione. Sunt autem due correptiones. Una quidem Autoritatis Altera v̄o Charitatis. Illa que est autoritatis: ista est cum solennitate et seueritate iudicij. Et hec ē solius p̃lati: nec alius tenetur ad illam. Illa autez que est charitatis fraterne fundat̃ super hoc quod dicitur Exodi. xxiij. Si videris bouem odientis te errantem in via: non p̃teribis: sed reduces eũz. Et aliam dat legem. Si videris aliquem iacentẽ sub onere vel asinum eius: nõ p̃teribis: sed subleuabis eum cum illo. Cum eñ maiorem curam debeã habere de salute q̃ de boue z asino: magis debeo facere vt subleuet̃ z reducat̃ ania ipsi⁹. Adhuc p̃cipitur elemosyna corpalis: Et multo magis elemosyna spiritualis. Maxima aũt elemosyna ē Reductio errantis in viam mãdator̃. Et ideo q̃libet tenetur ad hanc correptionem. Nec aliquis excipitur ab hac ammonitione fraterna: nisi qui excipit a charitate fratris. Et ideo nõ est verum qõ dicunt antiqui: In quodam vsu comphendentes Casus in quibus aliquis ad correctiõem fraternam non tenetur. vsus

Nõ spes: nõ testes: p̃sul scit: plebs: monach⁹ sũ

Nocẽñ verum est q̃ si nõ sit spes correctiõis sue q̃ tunc non teneor corrigere. Hoc aũt non est verum: si non habeo testes q̃ non tenear eum corrigere. quia adhuc debeo eũ monere inter me z ipm solum. Adhuc autem si p̃sul vel p̃latus su⁹ scit peccatum vt inde: tunc verum est q̃ non teneor eum corrigere. Si aũt scit vt homo tm: tunc non absoluor debito correctionis fraterne. Adhuc autem Etsi plebs sciat z nesciat per denunciationẽ p̃lati: non absoluor a correctionis debito Si autez plebs scit per denunciationem iudicis: tunc sum absolutus. quia tunc correctio nõ solum fraterna: sed etiam autoritatis adhibita est. Q̃ aut̃ dicunt monachus sum. hoc est: q̃ monach⁹ melioribꝫ est intentus: et ideo a correctiõe sit absolutus. hoc est simpliciter falsum. quia Nullum opus ita placet deo sicut fraterna reductio que ex charitate procedit. et ideo ab illa nullus absoluitur. Huius aut̃ correctionis Matth. xviij. ponunt Tres gradus Primus est amoris. Secundus timoris. z Tertius confusionis. Primus est: cum inter te z ipm solum conuenit proximus ex sola charitate de hoc quod fecit. Hal. vj. Si p̃occupatus fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spũales est, instruite hũmodi in spiritu lenitatis: considerans teipsum ne et tu tenteris. Eccl. xix. Corripe amicum tuum ne forte non intellexerit: et dicat: non feci. aut si fecit: ne iterum addat facere. Et hoc est qõ dicitur Matthei. xviij. Corripe eum inter te z ipsum solum. Si te audierit: lucratus es fratrem tuum. Secundus gradus est cum timore conuictionis. Et hoc fit quando adhibent̃ duo vel tres qui sciunt peccatum illius. quia alij testes non valerẽt. Unde Augustinus. Si te non audierit: adhibendi sunt alij per quos conuincendus est si negauerit. Leuit. xix. Non oderis fratrem tuum in corde tuo: sed publice argue illum vt non habeas super illo peccatum Publice aũt vocat̃ b: coram testibus adhibitis. Tertius gradus: qui cum confusione est: quãdo cum pudore reuocat̃. Et hoc fit quãdo dicit eccles sie: z referur ad iudicium. qõ si non audit: vitetur sicut ethnicus z publicanus. Tit. iij. Hereticum hominẽ post p̃mã et secundã correptionem deuita: sciens q̃a subuersus est qui eiusmodi est: et delinquit, p̃prio iudicio condemnatus.) .Timot. v. Peccãtes coram omnibus argue: vt z ceteri timorem habeãt. Isti ergo sunt gradus fraterne correctionis. In hac aũt fraterna correctione peccat Multis modis. Quorũ Primus est. Si aliter corrigit q̃ debet. Quia sc̃z corrigẽs simili vicio vl⁹ maiori subiacet publice. Matthei. vij. Eiice p̃ius mũ hypocrita et tunc videbis vt educas festucam de oculo fratris tui. Secũdo modo Si crimen quod occultum est p̃odat corrigendo. Hoc eñ non est faciendũ. Heñ. xlviij. Percussit Pharaonis exploratores estis: ut nuncius terre p̃sideare venist⁹. Tertius modus est: Si incorrigibilẽ corrigat. Ille enim non lucratur nisi vituperium z odium. Hieronym⁹. Frustra nititur nihil aliud q̃ odium quereret: extreme demẽte est. Prouer. xv. Non amat pestilens eum qui se corripit: nec ad sapientes graditur. Ibidem. Qui odit correptionem morie. Quartus modus est: q̃ndo cum indignatione corripit. Sic Maria corripuit Moysen de vxore sua ethiopissa. et p̃cussa est lepra: quia ex indignatione p̃cessit correptio Num. xij. Quintus modus est: quando ex derisione p̃cedit. Sicut Cham verenda patris derisit et seruituti addictus est. Heñ. ix. Sextus modus est Si ex inordinatione p̃cedit. Sicut si sit cum accusatiõe et delatione. Hoc eñ non est fraterne charitatis. Sic peccauit Joseph Genes. xxxvij. Qui accusa⁹

uit fratres suos apud patrem crimine pessimo. et ideo inuidiam z odium conceperunt contra ipm. Et ideo antiqui dixerunt q̄ cōsiderandū sit in correctione fraterna Q̄ sit vtilis: Q̄ sit expediens: et Q̄ sit facilis correctōis ille qui corrigit: et Q̄ in processu correctōis honest⁹ modꝰ adhibeat. Ūñ ꝟ.

Utilis: expediēs: facilis: processus honestus

Tunc em̄ quando sic ex charitate procedit: ab Augustino vocat osculum colūbinū. Dicit em̄ sic in ꝓmo de Tri. Gratanter quippe recipit osculū columbinum benignissima charitas. Dentē autē caninū vel cuitat cautissima humilitas: vel retundit solissima veritas. Sic igit et a tali: et talis debet fieri correctio fraterna. Unde Greg. Si proximos nostros sicut nosipsos diligere debem⁹: restat vt eorū peccatis sicut nostris trascamur. Beda. Ita peccat qui peccantē videns tacet: sicut qui peccantē mōdulget. Eccl. iij. Ne reuereatis primū in casu suo: nec retineas verbum in tpe salutis. Ebryꝰ. Oportet peccatorib⁹ dicere que fecerunt: sicut fit ebrijs post ebrietatem. Semp em̄ correctio adhibenda est: nisi sit desperatio correctionis: sicut dixinus ꝓuer. ix. Qui erudit derisorem: ipse sibi iniurias facit. et qui arguit impium: sibi maculam adquirit. Et iterum Ibidē. Noli arguere derisorem ne oderit te. Argue sapientem: et diliget te.

Sic ergo sentiendū est de fraterna correctione.

De Correctione autez autoritatis non se intromittat nisi Iudex z Prelatus. Rhoma. xiij. Tu quis es qui iudicas alienum seruum? Suo domino stat aut cadit. Et hoc modo platus a subditis non corripit. Unde Grego. Prelatum peccantem arguere nemo ꝓsumit. Et in exēplū culpa vel demerer extendit cum pro reuerentia grad⁹: peccatori honorat. Corripit tamē fraterne plat⁹ z monet quādo peccat. Hoc igitur est qd dicit [Increpa illum.] j. Timoth. iiij. Argue: obsecra: increpa in omni patientia z doctrina. Increpatio autē sonat in iram quandā que debet esse ex zelo iustitie. Ps. lxviij. Zelus domus tue comedit me. [Etsi penitentiā egerit] etiamsi peccatū illud in nouissimum tui fuit [dimitte illi] j. Paral. vlc. Peccaui: remitte mihi. Lu. vj. Dimittite et dimittemini. Eccl. xxviij. Relinque primo tuo nocēti te et tunc deprecanti tibi peccata soluentur. Si autem non in te sed in deum peccauit: non tui est arbitrij dimittere: sed rogandus est de⁹ vt dimittat. j. Reg. ij. Si peccauerit vir in virum: placari potest ei deus. Si aut peccauerit in deum quis orabit pro eo? [Etsi septies in die] vna [peccauerit in te] Prouerb. xxiij. Septies cadit iustus z resurgit impi⁹ aut corruit in malum. hoc est: quotienscūq; peccauerit in te. quia Solet vniuersitas septenario designari. Septies autē peccare dicit in fratrem. Seductione intellectus a veritate. Corruptione affectus a bonitate. Corpus affligendo a pacis tranquilitate. Necessaria auferendo a vite sustentatione. Sua nō cōmunicādo necessitati pōre. Famā ledendo detractione. Malo exemplo corrumpēdo in via iustitie. Dis em̄ septē modis leui pt ꝓxim⁹. De Prio dicit. ij. Corin. xj. Timeo ne sicut serpēs seduxit Euam: ita seducant sensus vestri: et excidant a simplicitate q̄ est in christo Jesu. De Secundo dicit Prouer. ix. Mulier stulta et clamosa plena illecebris et nihil omnino sciens sedit in foribo domus sue sup sellam in excelso vrbis loco vt vocaret transeuntes. hoc est: a tramite bonitatis voluntates reuocaret. De Tertio dicit Lanc. j. Filij matris mee pugnauerūt contra me. De Quarto aūt Esa. xij. Populū meum exactores sui spoliauerunt. De Quinto dicit Prouerb. xiij. Pasce fame morientē: si non pauers: occidisti. De Sexto Psal. lxix. Sedēs aduersus fratrē tuum loquebar: z aduersus filiū matris tue ponebas scādalū. De Septimo dicit in Psal. cxxix. Jutra iter scandalū po suerūt mihi. Et iterū Ps. lvj. Laqueū parauerunt pedibus meis: et icurua uerunt aiam meam. Omnib⁹ igitur his modis si peccauerit in te frater tu⁹ [et septies in die cōuersus fuerit] Erinde dicūt q̄dam q̄ nō tenet aliquis remittere nō penitenti z veniā nō petenti. Quod falsum est: Lū dicat Rhoñ. xij. Si esurierit inimic⁹ tuus ciba illum. esi sitit: potum da illi. Būficijs em̄ debeo ꝓuenire eum vt mea charitate ad pniam illum inducam. Sed hoc verū est quando cōuersus fuerit z penituerit: tunc luceat⁹ sum eū. cum nō grauitate mor⁹ z iusticie debet remittere: ne nimis facilis veniā incētiuū prebeat trespassendi. Et ideo aliqua severitas est adhibenda. et hoc est qd dicit [conuersus fuerit ad te dicens] hoc est ad charitatez fraternā [penitet me] fecisse: tunc [dimitte illi] Lu. xj. Siqdem ergo ipsi dimittimus oib⁹ debentib⁹ nobis. Sic ergo vt dictum est: dimitte illi q̄ in te peccauit.

## c Dixerunt Apostoli domino Adauge nobis fidem

Hic incipit ostendere Lausam electionis in duas partes. Et b Quidā: et bene: in capite Lapl'm. Diuidit hoc aūt Lapl'm in Tres partes sicut Tria ad fidem exigunt. Primū quidē Q̄ vias sit p deuotionē z calorem nimis charitatis. Secundū autē Q̄ efficax sit in inducenda salute Et hoc ostendit in miraculo leprosorū. Tertiū autem est Q̄ nō sit seducibilis: sed cauta in credulitate articulorū. Et hoc ostendit vbi respondet questioni phariseorū. vtrum regnum dei veniat vl nō. In Primo horū. Duo dicunt. In quorū Primo tangit Potentia viue z deuote fidei. In Secundo aūt Fidei oñdit obsequiū z būitas. In Primo horū. Duo dicuntur. In quorum Primo Petitio ponit discipulorū. Et in Secundo: Doctrine modus ex petitiōe formatꝰ (al's format⁹) Dicit igitur [Et dixerunt discipuli domino] Audiētes em̄ tanta mirabilia: de Merito z Premio misericordie. De Merito quidem in villico. De Premio aūt in diuite purpurato z Lazaro. et Tantū terroꝛem in scandalo: detectati in ꝓmio futurorū: dixerunt domino [Adauge nobis fidem] Q. d. Jam q̄dem credim⁹: sed crescere in fide eternorum desideram⁹. j. Pe. ij. Lac cōcupiscite vt in eo crescatis. j. Corinth. xiij. Cum essem paruulus: loquebar vt paruulus: sapiebā vt paruulus: meditabar vt paruulus. Quando aūt factus sum vir

euacuaui ea que erant paruuli. Sic eñ nobis augetur fides: quando nos augemur in fide: et abnegamus ea que erãt paruuli. hoc est: dubitatiõnem ꝛ timorẽ. Unde Matth.xiiij. Modice fidei quare dubitasti: ergo [nobis adauge fidem] vt ꝛ nos augeamur i fide. Deu.xj. Fide Moyses grandis factus: negauit se esse filiũ filie Pharaonis: Jta ꝛ nos ista pſentia: ꝓpter futura desideräntes: perimus crescere in fide

**Dixit aũt dominus. Si habueritis fidem sicut granum sinapis: dicetis huic arbori moro: eradicare et transplantare in mare ꝛ obediet vobis.**

[Dixit autem dominus] respõdens apłis Et suum Dicere: fuit suum Facere. sicut dicit Bregorius Nazãzenus. Pſa.xxxij. Ipse dixit et facta sunt [Si habueritis fidem.] Tangit ꝺ Duo Fidei, priã qualitatẽ: et Potentiam. Propria q̃litas fidei nocat ꝓ hoc ꝙ dicit [Si habueritis fidem vt granũ sinapis] Et q̃dem in pcedentibus dictum est ꝙ granum sinapis Paruũ (al's Subtile est in subſtãtia. et Acutũ valde in actiõe. ꝛ Calidum ꝛ dissolutiuũ. Parutas autem significat fidei humilitatẽ. Matth.xj. Abscõdisti hec a sapientibꝫ ꝛ prudentibus: et reuelasti ea paruulis Humilibꝫ eñ ea que sunt fidei reuelant. Subtilitas aũt sinapis subtilitatem significat sapie fidei De qua ꝺr.). Lozꝛ.ij. Sapientiam aũt loquimur inter pfectos. sapientiã aũt non huius seculi: neq; ꝓncipum huius seculi qui destruunt: sed loq̃mur dei sapientiã in misterio abscõditam. In hac eñ veritate: subtilitas maxia est. Hec est acuta in penetratione. q̃ cõfigit corda ad consentiendũ veritati. Hebr.iiij. Viuus est sermo dei ꝛ efficax ꝛ penetrabilior oĩi gladio ancipiti. Hinc est ꝙ de verbis fidei dicitur Psal.cxix. Sagitte potẽtis acute Mis eñ verbis ſcut sagittis transfigit cor bois. Calidũ aũt est per charitatem: que per dilectionez operat: et per illam dissoluit quicq̃d est machinationũ aduersus fidem. Hocigit modo: fides habita: vt granũ sinapis habet. Suptius aũt ꝛ Super Matthеũ plura dicta sunt de hoc [dicetis huic arbori moro.] Hic tangit de Potentia fidei. Et dat exemplũ in arbore moro. Matthe⁹ autem.xvij. dat exemplũ in monte. Et fm litteram q̃dem ſ̃cribit q̃ in Matthеo dicit ꝙ Nihil est ĩ possibile credenti. Et exẽpla sunt materialia. Quãtum autem ad mysteriũ Mons est altitudo stat⁹ (al's fast⁹) diabolici: qui stare nõ potest ante fidei hũilitatem. Arbor aũt significat cum q̃ fructificat mundo et diabolo. Uel (al's Hec) arbor moro est: est a nigredine fructus. Et quia muscis et vermibꝫ est aptus (al's apta) Folia eñ comedunt vermes qui bombices dicunt: et faciunt inde sericum: subtile opus: ad vanitatẽ mũdi. Esa.xix Confundent̃ qui operabunt linum: plectentes ꝛ texentes subtilia. Muſce aute; que importune sunt ꝛ insidentes ꝓ examina fructibus moro: sunt cogitatiões carnales et tentationes carnis. Eccls.x. Muſce morientes perdũt ſuauitatem vnguenti. hoc est: deuotiõnis. Et hec arbor non floret quia nõ habet odorez virtutis. Eccl.xxiiij. Flores mei fructꝰ odoris (al's honoris) ꝛ honestatis. Et ideo ab hac arbore nullum mel colligit. quia nihil habet dulcedinis. sed est amari ſuci ꝛ grossi: et ideo non floret. Job.xvij. In amaritudinibus morabatur oculus meꝰ. Hic fructus (al's ſuꝰ) dũ exꝑmit ꝛ vino permiſcet vehemẽtes oppilationes efficitur. Unde morẽtiũ q̃ ex morte et vino confectum est: valde est inebrianiũ Et sic aufert ſensum et motum ꝛ inducit obstinatẽ Esa.xxviij. Di errauerunt ꝓ ebrietate et scelerunt videntem. Sic ergo ſignificat arborem fructiferantem in diabolo. Huic ergo [dicetis eradicare] hoc est: radices quas infiſti euelle. Hiere mie.j. Prophetam in gentibus dedi te: vt euellas et destruas et dissipes [Et transplantare in mare] hoc est: Uel in amaritudinẽ penitentie: Uel inferni amaritudinem. Sed primum est conueniẽtius quia sic operatur deuotio fidei Psal.cv. Irritauerunt ascendentes in mare: mare rubrum. Sic dicitur in Psal.lxxiij. Jndicia tua ĩ abyssum multa. Et obediet vobis] Creature fidei. Eoq̃ ipsa Fides innititur omnipotentie. Sicut fides beate ṽgis: stetit in ṽbo potẽtie q̃ dixit Angelus Quia non erit impossibile apud deum omne verbum Luce primo. De Conceptu autem Sare: illi ṽbo inniebatur quod dixit angelus: Nũ deo quicq̃ erit difficile Genes.xviij. Et illi q̃ dixit do minus: Omnia possibilia sunt credẽti Marci.ix. Sic igitur q̃ fides obedit oĩpotentie: ita oĩa obediunt fidei.

**Quis autem vestrum habens seruum arantẽ aut pascentẽ boues: qui regresso de agro: dicat illi statim: transi et recumbe. et nõ dicat: Ipara q̃ cenem ꝛ precinge te ꝛ ministra mihi donec manducem et bibam: et post hec tu manducabis et bibes. Nunquid gratiã habet seruo illi: quia fecit que ei imperauerat? Non puto.**

Hic tangit de Fidei obsequiosa humilitate. Dicit aũt Duo. Primo enim ponit exemplarem ſi militudinem. Secundo Jurta Similitudinem accipit doctrinam. Jn Similitudine tãgit Ser. Duorum Primum est Serui ad dominum condicio. Secundum Serui obsequium. Tertium est Jncompetens esse seruo dñi cõmodum. Quartum est Seruo ꝙrũ obsequium post obsequiũ Quintum est Seruo deberi seruilẽ cibũ. Sextũ est Seruo nõ deberi gratias ꝺ obsequio: quia ſibi obsequiũ est debitum. Et hec Ser ꝓ ordinem

in litteris continent. De Primo dicit [Quis autem vestrū] hoc est: aliquis vestrum [habens seruū] quia non omnū apostoloꝝ fuit habere seruum. eo q̄ plerīq; eorū erāt valde pauperes. z victū ipūnet manu z arte querebāt. j. Corinth. j. Videte vocationē vestram fratres: q̄ inē vos nō multi potentes fm carnē. non multi nobiles. Sed aliqui nobiles z diuites erant inē eos. Sicut Matthēus et Bartholomeus: z pauci alij. Et ideo dicit. aliqs vestrū [habens seruū] Ecce Condicio serui ad dominū: sicut z nostra cōdicio est ad deū. Esa. lx. Gens et regnum qd̄ non seruierit tibi pibit. et gentes solitudie vastabunt. Psal. cxvij. Seruus tuus ego sum: da mihi intellectuz dñe [arantē] Hec Duo obsequia Apostolis z Discipulis conueniūt. Arare enim est corda vomere verbi: z aratro discipie pscindere. Luce. ix. Nemo mittēs manū ad aratrū: z respiciens retro apt̄ est regno dei. j. Corinth. iij. Dei agricultura estis. Osee. x. Arabit iudas z frīget sibi sulcos Jacob. Prouer. xiij. Multi tibi in nouālibo patrū [aut boues pascentē] Hoc ē Scōm opus cure pastoral: z pcipue pasture (als pascue) boum. q̄ boues significāt clericos: qui z ipi possibiles sunt ad arandū. His enim platus maiorē curā debet impēdere: vt eē ipis arantes corda plebiū semp possit accipe. Job. j. Boues arabāt z asine. Hoc est: simplices pascebant iuxta eos. Eccli. xxxviij. Qui tenet aratrum: z qui gloriatur in iaculo: stimulo boues agitat. Stimulus enim quo agitat: est aculeus diuini timoris. Jaculum autem est acutū auctoritatis. His ei duobus boues pparat z incitat ad arandum [Quo regresso de agro] actionis z exercitij pdicatōnis [dicat ei] Regresso inquā de labore actōnis ad domum conteplatōis [transi] ab actione ad qetem [et recumbe] quiescens. A. d. Hoc non dicet ei dum aliquid operis restat ad agendū in tanta necessitate temporū. Sicut ei dicit Job. v. Homo nascitur ad laborē. exercēdus ei qui suscepit agr̄. hoc est: ecclesiam regendā. Et ideo quies nō est conueniens seruo. Eccli. xxxiij. Libaria z opus seruo [z nō dicat ei [para q̄ cenem] A. d. Opus arantri z boum pasturā pficiens: statim opus coctionis domi in manu accipit. z sic de operein opus transit: Dicens cū Psal. lxxvj. Dixi nunc cepi: hec mutatio dextre excelsi. Eccli. xviij. Cum cōsummauerit hō tunc incipiet. Sicut enim dicē dicatus Bernardus. Homo ab homine seruo non vnicū sed multiplex obsequiū exigit. Tamē z hoc obsequiū congruū est Apostolis: qui de fructib⁹ quos excolunt: dño refectionē parant. Ecc. xxvij. Ziffer de venatiōe tua. z fac mihi cibos vt comedam: z bñdicat tibi anima mea. Loquūtur enim di cibi igne charitatis. Preparant manu sapientie: z Condiunt sapore bonitatis diuine. Sic parant cibi quib⁹ libēter vescit pater noster: sicut dicit Rebecca. hoc est: sapiētia diuina [z pinges re et ministra mihi] Ecce aliud obsequiuz cōquinationis (als post coquinarem) Ministratio ad mensam. Joan. xij. Qui mihi ministrat me sequatur. z vbi ego sum, hoc est: in habitu serui ministrans: illic z minister me⁹ erit. Phil. ij. Formā serui accipiens z habitu inuentus vt homo. sc̄z ad ministerium pparatus [Donec manducem pōpatos ad te cibos mihi incorrupcibo [et bibam] hoc est: sine difficultate gluriam. Et significat ingressentes ad gratiam venientes sicut ad domini refectionem [et post hec tu manducabis et bibes] Vel Corporaliter sustentatus vel refectus. quia Refectio non debet nisi ei qui laborauit. ij. Thes. iij. Qui non laborat non manducet. Psal. cxxvij. Labores manuū tuarum quia manducabis beatus es z bene tibi erit. Unde Genes. xxiij. Dixit fidelis seruus Abrae Eliezer Non comedā donec loquar sermones meos. Vel etiam Spiritualiter in contemplatione domini dapibus refectus. quia hec refectio non datur nisi post laborem actionis. quia Nō sapit cibus spiritualis nisi post laborem fructis. Unde Prouerb. vlt̄ dr. Gustauit z vidit q̄ bona est negociatio eius [Nunqd gratiam habet dominus [seruo illi: Ja quo tot genera exigit obsequiorū. Psal. cxvij. Ad oia mandata tua dirigebar: omnē viam iniquaz odio habui [qui fecit quod imperauerat ei] dominus eius. Luc. xv. Ecce tot annis seruio tibi: et nunq̄ mandatū tuum pterui] non puto [sc̄z q̄ gratias āgat: quia debitum explevit seruus: z vapularet nisi faceret. Luce. xij. Seruus scīes voluntatē domini sui z non faciens: vapulabit multis.

## Sic et vos cum feceritis oīa q̄ precepta sūt vobis: dicite: Serui inutiles sumus. Quod debuimus facere fecimus

Hic accipit doctrinam iuxta Similitudinem induerat. Dicit aūt Quattuor. Seruitij generalitatem: Omnīū preceptoꝝ obedientiā: Humilitatis recognitionem: et Debiti astrictionē. De Primo dicit [Sic et vos] vt ille seruus generaliter seruiens [cum feceritis omnia] Exodi. xxiij. Omnia que locutus est dominus faciemus z erimus obedientes [que pcepta sunt vobis] q̄a sicut dicit Jaco. ij. Qui cunq̄ omnia mandata seruauerit: offendat autem in vno: factus est omnīū reus. quia Connexe sunt virtutes: et connexa sunt mandata. Nec vult deus habere obedientē in vno sed in oīb⁹. Tob. v. Dia quecūq̄ pcepisti mihi pater faciam [dicite: serui inutiles sum⁹] Ecce Humilitatis recognitio. Sc̄z Qꝫ factū primum partum videat z inutile et sapso. Etsi aliqd est in eo q̄ boc sit ex deo. Esa. lxiij. Quasi pannꝰ menstruate vniuersē iustitie nre: Ps. cxxviij. Imperfectū meum viderunt oculi tui. Et nobis cū opus nostrū est inutile. j. Cor. xv. Ego enim sum minim⁹ apostoloꝝ. ideo q̄ nō sū dign⁹ vocari apl̄s j. Cor. iij. Neq̄ q̄ plantat neq̄ qui rigat est aliquid: sed q̄ incremētū dat deus [quod debuimus] Obligationis et debiti ad obsequendū recognitio. q̄a [qd debuim⁹] Jex Natura qua conditi sumus ab ipso. et ex precio quo empti sumus ab ipso [facere fecimus] etiamsi in nullo essem⁹ remunerandi. Sic enī ille qui formam nobis dedit seruiendi: seruiute.

Matth.xx. Filius homis nõ venit ministrari: sed ministrare: et dare aiam suam redemptiõem pro multis. Luce.xxij. Quis maior: qui ministrat: an qui recumbit: Ego aũt in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Et Ibidẽ. Qui inter vos voluerit esse maior: fit sicut minor. et q̃ precessor: sicut ministrator. Sic ꝙ determinata est pars De Fide christiane obsequiosa humilitate.

e T factum est dum iret in hierusalem: transibat per mediam Samariam ⁊ Galileam. Et cũ ingrederetur quoddam castellum occurrerunt ei decem viri leprosi

D Dicunt autem h Quattuor in quibꝫ ostenditur Efficacia fidei. Scz: Sanandoꝝ leprosoꝝ. occursus. Sanitatis a sanari cupientibꝫ interpellatio. Sanationis sacramentalis in fide oratio. ⁊ Sanatoꝝ de beneficio precepto gratiarũ actio. In Prioꝝ horum Quinq; dicunt. Domini de miraculo futuro dispositio. Via domini ad sanitatis oratoꝝ nem cõgrua directio. Castelli in quod intrauit mansionis. Leprosoꝝ occursio. et Leprosorum mystica numeratio. De Primo igitur dicit. Et factũ est ] Ibi est ꝓfus. Et intelligit factũ in diuine sapientie dispositione: que omnia christi opera disposuit. Joan.xvij. Opus consummaui qđ dedisti mihi vt faciã. Esa.xxvij. Et diebus antiquis ego creaui illud ⁊ nunc adduxi ] dum iret. ] Ecce Ue ad salutem saluandoꝝ directio. Duo aũt dic. Intentionem christi quo tendebat. et Loca p que trãsibat. Dicit igit̃ ] dum iret ] hoc est: dum ire disponeret ] in hierusalem ] vbi excessum completus erat nostre salutis. Sicut em̃ supra dixit capitulo xij. Non capit ꝓphetam perire extra hierusalem ] transibat ] in eundo hierusalẽ ] per mediam Samariã. ] Per illam em̃ frequenter transibat ⁊ ibi multos cõuerterat. Sicut dicit Joã. iiij. Et ibi etiã discipulos ad eundũ ad messem adhortatus fuerat. Quare aũt dicat Samaria: iã Supra.x. dixim⁹. Et quia iam fides ibi pullulare sic granũ sinapis ceperat: Ideo ibi cõuentus fuit ve virtus eius ostenderet. Sic ergo trãsibat p mediã Samariã: vt vndiq; ad eum cõfluere possent qui saluti cupiebãt ] et Galileam ] q̃. Et ab illa pdicare incepit. Et de Galilea papiuos et apostolos et discipulos vocauit. Vñ ⁊ Galilei Discipli vocabant. Zcc.ij. Nonne omnes isti qui loquunt galilei sunt. Conforrando ergo illos per miracula qui iam de his regionibꝫ credere incepant: p ipsas pcipue transibat. ] Et cum ingrederet quoddã castellum ] hoc est: oppidum incastellatũ: ꝺa cũ multis diuersoꝝ turbis ibat. Nec poterant eum capere loca parua. et ideo frequenter ibat ad ciuitates ⁊ oppida. Maxime quia ibi plures erant q̃ bus verbum salutis prodesse poterat. Adhuc aũt Quia ⁊ facto mystice docuit: Ut nos: ⁊ nra: semp in tuto loco collocarem⁹. Diserat em̃ p linguã Eccis. p. Labor stultorum affligit eos quia nescunt in vrbem pgere. In cuius rei figuram. ij. Regũ. v. Dauid edificauit arcem ⁊ habitauit ibi: ⁊ vocauit eam ciuitatem Dauid. Ut et Nos recipiẽtes dominũ: in locum munitum recipiamus eũ: Ubi sunt fossata humilitatuꝫ: Ubi sunt munimenta oꝝ. et Preceptoꝝ ⁊ Consiliorũ: Ubi sũt turres vite et contemplationis altitudinũ: Ubi sunt porte virtutum: Ubi ꝑsidia angelorum ⁊ Sanctorum. Profundum quippe humilitatis est fossatum: sicut dicit. ij. Paral. xx. Facite rotum agerem: fossas. quia terrenos affectus effodientes: in ima humilitatis quenire debem⁹. Custodia autem Sacramentoꝝ ⁊ Preceptorum et Consiliorum solidorũ: et ad Voluntatem: et Opus: et debitas Circũstantias: et bonum Finem: quadratorum: fortissimũ ꝑficit murũ hospitij domini in quo tute collocat. Esaie. xxvj. Ponetur in ea murus et antemurale. Turres autem sunt vite ⁊ cõtemplatiõis fastigia. Judith. xiij. Vos qui in turribus estis aperite portas: Dominus em̃ nobiscũ qui fecit virtutem. Psal. cxxj. Fiat pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis. De Portis autem Virtutum dicit in Psal. cxvij. Aperite mihi portas iusticie ⁊c. Presidia angelorũ etiam nõ desunt. Nec enim sunt illa presidia: de quibus dixit Jacob q̃ vocãtur manaim. hoc est: castra. Castra em̃ dei sunt hec Genes. xxxij. In hoc enim castellum intrat tute Jesus cum discipulis suis galileis: qui voluerunt eum ꝺcipitare Luc. iiij. et Samaritanis qui noluerunt eum recipere Luc. ix. ꝓ transiens. Sic igitur docet mystice quod vl quale sit sibi tutum hospitium. Omnis em̃ christi actio nostra est instructio ] Et ecce occurrerũt ei ] J per deuotionẽ et sibi offerẽtes. Amos. iiij. Ꝑpara te in occursum dei tui. Israel: quia ecce faciens montes ⁊ creans ventum: annuncians hominẽ eloquium suum: et faciens matutinam nebulam: et gradiens super excelsa terre dominꝰ deus tuus.

Quinq; gratias tangit quas exhibet occurrenti. Facit enim mõtes altissime iusticie. De quibus Piere. xxxj. Benedicat tibi dominꝰ pulcritudo iusticie: mons sanctus. Psal. lxvij. Mons in q̃ beneplacitum est deo habitare in eo. Vic est qui creat ventum in refrigerio concupiscentie per flatum sancti spiritus. Dan. iij. Fecit medium fornacis q̃si ventum roris flantem. Vic facit homini annunciari eloquium suum per veritatis inspirationem ad intellectum. Psal. Qui annunciat homini eloquium suum. Psal. lxxxiij. Audiam quid loq̃tur in me dominꝰ deus. Vic facit matutinã nebulã Nec autem est fumus et vapor deuotiõis ad electionem solis in corde ⁊ lucis Ut mane a diebus iuuentutis elenak hec nebula. Eccl. xlvij. Medicina omniũ in festinatione nebule. Ose. vj. Misericordia vestra sicut nubes matutina. Vic gratia dicitur conculcando ⁊ despiciendo super excelsa terre. Despicit em̃ omnia ad excelsa terrene altitudinis pertinentia: Dicẽs illud Judic. v. Conculca anima mea robustos. Et illud Malach. vl. Calcabitis ipsos cũ fuerint cinis sub plãta pedũ vestroꝝ. Vic est dñs deꝰ noster cui oẽs infirmi debent occurrere. q: in his gratijs recipiunt sanitatẽ ] decem viri leprosi. ] Mero: Sexu: et Egritudie discre-

bunt. Numero enim decem quia decem defectib⁹ subiacebant: quib⁹ omnis ordo diuinus pficitur ad numerum salutis et perfectionis. In opere eni deficiebāt ℟ Rectitudine virtutis. ℟ Lonsilio siue prudētia ordinis. ℟ Directiõe legis. Op⁹ eni nostrū: Lege regulat Ut sit licitū: Prudentia ordinat: vt sit bonestū. Virtute autē pficit Ut sit edificatoriū. De q̄bus dicit Aplus. i. Lorinth. vi. Omnia mihi licēt: sed nō omnia edificāt. Vtis igit deficiebant in opere. et erat opus eorū fede maculatus: et lepra respersum ad deformitatē morphēā. In Virtute autē opatiua: siue Spūs siue Lorporis a Trino deficiebāt. Virtus eni opatiua Tripler est. Rationabilis q̄dem: op⁹ decernens. Lōcupiscibilis: bonā voluntatē disponēs. et Irascibilis: cōtraria bono et impedimēta remouēs. Lepra autem in Rationabili: est pteritas phātastica. Lepra vero in Loncupiscibili est cōcupiscentia mundana. Lepra autē in Irascibili: est indignatio ad id quod ad bonum promouet et inclinat. Primū est lepra Insipiētie. Scōm: lepra libidinose cōcupiscētie. Tertium autē: lepra famose ire. De Primo dicit in Psal. xxx. Lorrupti sunt et abominabiles facti sunt in studijs suis. De Secūdo Pū xij. Omnes declinauerūt. De Tertio autez dicit Ibidē q̄ simul inutiles facti sunt: qz pius inutilis est qui bono indignat. et malū amplectit. Nec est enim malicia de moniaca. Similiter in Lordis imagine sunt Quattuor corruptiones. Imago dei: Debet esse Thesaurus diuinorum bonorum per Memoriā: Debet esse lucerna veritatis p Intellectū. Debet esse dulcedo diuine bonitatis: per Voluntatē. Debz esse imitatio (al's imago) totius trinitatis p assimilationem: Lepra autē respgens Memoriā: est dei oblitio. Lepra inficies Intellectū: est vanitas intuitio. Lepra respgens Volūtatē et corrūpens: est in caducis delectatio. Lepra autē totā facie anime deformās: est imagnis diaboli vel mundi conformatio. De Primo horum dicit Esa. lvij. Mēnta es et mei nō es recordata. De Scōo dicit Esa. xxviij. Posuim⁹ mēdaciū spem nostraz. et mēdacio pteti sumus. De Tertio dicit Joan. viij. Vos ex patre diabolo estis et desideria illi⁹ pficere vultis. Desideria autē diaboli: sunt in mala et peuersa volūtate et pertinaciter corrupta. De Quarto autez dicit Esa. j. Abalienati sunt retrorsum. derelicq̄runt dñm: blasphemauerūt sanctū israel. Esa. lix. Quersi sumus ne iremus post tergū dei nostri. Imitādo eni diabolū: imaginē dei: in silitudinē diabolicā cōuertūt. et sic lepra deformāte: imago maculatur. Iste decē lepre decē sunt leprosi. Sed Primi tres lepraz habent in exteriozib⁹. Et Pria q̄dem Lepra: lepra man⁹ Moysi. Exo. iiij. Que facta est leprosa p eductionē de sinu. Manus eni refert ad opa. Et hec inficit: quādo i occulto sinus: nec lege: nec consilio honestat: nec recti tudine virtutis regulatur. Virtutis autem defectus in ope: manum maxime inficit: per leprā ē: que est ex defectu cōsilij et honestatis: q̄n hō totus turpis in ope et inhonestus efficit: nihil agens ꝑfulte. Luce. v. Ecce vir plenus lepra: et videns Jesum. pcidit in faciē suam dicēs. Domine si vis porces me mundare. Tertia lepra est: que est in opere ex defectu liciti. quia fit contra legem. Dicit enī Aug⁹ q̄ Peccatū est dictum vel factum minus rectum cōtra legem di. Dicit. ij. Paral. xxvj. Habitauit Ozias leprōsus plenus lepra. Tales enī legi non obedientes: semp se ab alijs separant: et sunt excōmunicati a dño. Lepra aūt quarta que est Rationis: opus decernere debentis: est lepra Simonis: qui obedies incrept⁹ tat: exq̄ a lepra est purgatus. Sed anteqū curaret dominū hospitio non recepit. sed de factis dominj puerse murmurauit Lu. vij. Lepra aūt concupiscibilis est lepra sc̄z Marie Mume. xij. In cuius fronte apparuit lepra. quia Loncupiscētia pcedit ad noticiam et cum verecundia. qz etiam ipsa frequenter denudat pecunda. Lepra aūt Irascibilis distorte: est lepra Naaman syri. iiij. Re. v. que per ablutiōem Jordanis q̄ humilis descensus interpretatur: curata est. quia talis indignatio non pcedit nisi ex superbia et fastu: nec curat nisi per humiliatē. Quattuor aūt imagines lepre sunt significate per quattuor leprosos sedentes in porta samarie qui ad castra syrioꝝ dei inimicoꝝ trāsfugere cogitauerunt: et bonis illoꝝ suas supplere inopias. iiij. Regū. vij. Sicq̄ sunt decem leprosi. Isti omnes qui ad dñm veniunt sunt [virl] virilem animū induentes. quia spem et fidem habentes ad saluatorez virilit̄ venerunt. Hoc enim fuit opus viri. Job xxxviij. Viri corde audite me. Ephes. iij. Occurramus omnes in vnitatem fidei et agnitionis filij dei in virum perfectum in mēsuram etatis plenitudinis christi. Vt dicunt leprosi sicut dictum est: quia cum lepra sit corruptio nutrimēti: et corruptiõe vasoꝝ. pcedēs: et vsq̄ ad fōtes membroꝝ. pringēs: ꝑter quod etiam incurabilis est nisi p miraculum magnū. Vasa aūt in quibus omne nutrimentū est bone vite: sicut potentie diuie imagines et vires motiue in ipsis sunt corruptiones primo inducte: et pringunt ad fontes membroꝝ. operum sc̄z que inficiunt: et quoꝝ congerie sicut ex membris constituit corpus humane vite. Unde dominus Leuit. xiij. Caue diligenter ne incurras plagam lepre. Et dicit cauēdū ℟ Lepra corporis que est sicut lepra imaginis. et ℟ Lepra vestis que adheret corpori: et est significans lepram motiuarū siue opatiuaꝝ. vtutū. et ℟ Lepra dom⁹ que significat lepram operū: eoq̄ est in exterioribꝫ sic dom⁹

## Qui steterunt alonge et leuaue runt vocem dicentes

Ecce Sanitatis impetrande petitio et Salutaris interpellatio. Et dicunt Tria. Alonge enim stant. Uocem leuant. et Saluatorē interpellant. De Primo dicit [Qui steterunt alonge.] In quo Duo notant. Sc̄z Rectitudo voluntatis. et Humilitas. In Primo autem Duo notant Qui enī stat: immobilis est. Per quod significatur status talis q̄ vltertus non pcesserunt in peccat: ne morbus cresceret cum al's in eis. Per Positiõez autē corpis que recta et erecta est in Stante: Duo

rursus significant. Sc; Voluntatis rectitudo. et Cordis p intentionē ad celū directio ꝛ erectio. Et De primo horum trium dicit Hieremi. vj. State super vias vestras ꝛ videte que sit via bona. Q. d. Non peccatis amplius in via mala per quam incurristis: sed state. hoc est: gradū sistite. De Secundo dicitur Lantic. j. Recti diligunt te. Hebre. xij. Gressus rectos facite pedibus. hoc est: affectibus vestris. De Tertio dicit Genes. xv. Suspice celum et numera stellas si potes. Psal. xxiij. Zece dat homo ad cor altum. Humilitas aūt notatur in hoc q̄ longe stetērūt. Lepra eīm hominē abominabilis est morbus. et ex humilitate se cōgauderunt. Luce xvij. Publicanus stans longe nolebat oculos ad celum leuare. Psal. cxviij. Longe a peccatoribus salus. [Leuauerunt vocem: dicentes.] Tria notantur in hoc. Cordis intentio. Vocis ad intellectum expressio. et Aperta edictio eorum que in corde concepant. Cordis intētio notatur per elevationes. quia Cordis intentio innuit cordis compunctionē. Esa. lij. Leuauerunt vocem: simul laudabunt. Thre. xxxj. Vox in rama audita est: ploratus ꝛ vlulatꝰ multus. Rama autem interpꝝtat alta vel excelsa. Per [vocē] aūt notatur ad intellectū expressio. quia Vox est sonus: articulariter ad discernendū formatus. Et de hoc dicatur Job. vij. Non parcam ori meo: loquar in tribulatione spiritus mei: et cōfabulabor in amaritudine anime mee. [Dicere] autem pertinet ad enarrationem peccatoꝝ. Esa. xlij. Dic tu iniquitates tuas: narra si quid habes vt iustificer. Josue vij. Confitere peccatum tuum et dic mihi quid feceris.

## Jesu p̄ceptor miserere nostri

Ecce Salvatoris: et salutis interpellatio: et expostulatio. Dicunt aūt Duo. Saluatorem eīm interpellant. ꝛ Misericordiam expostulant. Primum notatur in hoc q̄ dicunt [Jesu p̄ceptor.] Ubi Duo innuunt. Zucrorē salutis. et Ordinatorē vite ꝛ operis. Zucror salutis intelligitur in nomine [Jesu.] qui saluator interpꝝtatur: eo q̄ fm nomē suum: vt dicitur Ecci. xlvij. fortis est in salutē gentis. Luc. j. Salutem eīm ex pcauit nobis ex inimicis nostris: et de manu omnium qui oderunt nos. Aesi dicat quilibet eorum illud. q. Paral. vl. Ingnum saluabis me fm multitudinē miserationum tuarū. [p̄ceptor] autē ordinatoꝝ est vite per legem positam. Et in hoc innuit saluādorum obedientiam: si saluatis consequantur gratiā. Preceptor eīm est qui vite ponit legem et p̄cepta. Eccli. xlv. Dedit illi cor ad p̄cepta: ꝛ legem vite: ꝛ disciplinę. Aesi dicant. Preceptis tuis parati sumus obedire. Ps. xxxvj. Lex dei eius in corde ipsius: et ideo nō supplātabunt gressus eius. [Miserere nr̄i.] Dicentes misericordiam ostendentes patentem esse misericordiā. Eccli. xxxvj. Miserere nostri deus oīm et respice nos: ꝛ ostende nobis lucem miserationum tuarum. Aesi quilibet eorum dicat illud Matthei. viij. Domine Si vis potes nos mūdare: et iō miserere vt velis. Sap. xij. Subest eīm tibi cū volueris posse.

## Quos vt vidit: dixit. Jte ostendite vos sacerdotibus.

Hic tangit Infirmorū sanationem. Dicit aūt Tria. Sanitatis causam in auctore salutis. Sacramentalem sanitatis causam. et Sanitatis p̄fectionem. In auctore salutis sunt due cause sanitatis. Visio. ꝛ Verbum. Primam notat per hoc q̄ dicit [Quos vt vidit.] Visio eīm dei: est processus luminis gratie ad illuminandū tenebras infirmitatum ꝛ peccatoꝝ. Ps. xxiij. Respice in me ꝛ miserere mei: quoniā vnicus ꝛ pauper sum ego. hoc est: vnice ꝛ singulariter pauper. Et hoc maxime competit lepr̄osis qui ex infirmitate sunt abiecti ꝛ abominabiles. Esa. lxvij. Ecce respice dñe populus tuus omnes nos. Exodi. iij. Videns vidi afflictionē populi mei q̄ est in. [dixit] hoc est: verbum sanitatis emisit. Sap. xvj. Nō herba neq; malagma sanauit eos: sed sermo tuus dñe sanat eos qui in te cōfidunt. Psal. cvij. Misit verbum suum ꝛ sanauit eos: et eripuit eos de interitionibus eorum. [Jte ostendite vos sacerdotibus.] Ad quoꝝ iudicium pertinet de discretione inter lepram ꝛ lepr̄am: sicut p̄cepit Leuit. xiij. Dicit autem Tria. Profectum in obedientia ꝛ penitentia. Criminis manifestationē. et Sacerdotij iudicium. De Primo dicit [Jte.] Q. d. proficiate in via virtutum sicut incepistis. Psal. lxxxiij. Ibunt de virtute in virtutem. Thre. j. Nolite stare. Prouer. vj. Discurre: festina: nō des somnū oculis tuis [ostendite vos] quia curari non potest qui medico non ostendit vulnera. Prouer. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō dirigēt. Qui aūt confessus fuerit et reliquerit ea: misericordiā consequet. Sic igitur ostendite vos [sacerdotibus.] ꝛ horum iudicio state. Et quod inuenerint tenete: et quod constituerunt est offerte. Ut p dauos absolutionem consequami. et Miraculum exinde famosum efficiat. Et Diuulgatum pluribus: ad fidem pficiat plurimorū. Matthei viij. Vade ostende te sacerdotibus ꝛ offer munus tuum q̄s constituit Moyses. Sic ergo ostendite vos sacerdotibus.

## Et factum est dum irent mundati sunt.

Ecce Sanitatis perfectio. Merito eīm obedientie: quia simpliciter obedierunt: mundationē lepre sunt consecuti Signanter ostendendo Q̄ in contritione cum voluntate obediendi peccatores mundantur ante confessionem ꝛ receptionem iunctere penitentie. Deus enim solus emundat peccata. Psal. l. Cor contritum ꝛ humiliatum deꝰ nō despicies. Dan. iij. In spiritu humilitatis ꝛ in animo contrito suscipiamur. Et ideo [dum irent] in p̄posito se ostendendi et sanctificationem offerendi omnes [sunt mundati.]

## Unꝰ aūt ex illis vt vidit qꝝ mūdatus est: regressus est cū magna voce magnificans deum. Et cecidit in faciem ante pedes eius grās

agens. Et hic erat samaritanus.

Tangit ꝟ Gratiarũ actio mundatorum. Dicunt aũt ꝟ Duo. Sꝫ Unus gratitudo cum ingratitudine aliorum. et Acceptatio gratitudinis vnius cum exprobratione ingratitudinis aliorũ. Dic autẽ hic Octo de gratitudine istius. Quoꝝ Primũ est Istius ab ingratꝰ diuisio ꝛ distinctio. Secundũ autẽ Beneficioꝝ sibi impẽsoꝝ recognitio Tertiũ autẽ est Ipꝺ ad beneficii regressio. Quartũ vo Vocis i laude magnificatio. Quintũ Magnifica benefactoris pdicatio. Sextũ Lapsus ifaciem adoratio. Septimũ Ad pedes iesu humiliatio. Octauũ est Gratiarũ de bñficio percepto exhibitio. Post hec Octo ponit ab euãgelista Istꝰ tãlaudabilis viri descriptio. De Primo aũt Dorum dicit. Unus aũt ex ipis Qui In se indiuisus fuit ꝛ Ab aliis diuisus. In se quidẽ indiuisus: qz indiuiso corde in christũ ferebatur totꝰ: dicens illud Pſ. ix. Cõfitebor tibi dñe in toto corde meo Pſ. cxviij. In toto corde meo exquisiui te. ne repellas me. Dañ. ij. Nũc sequimur te in toto corde nro: ꝛ timemus te. Hic etiã ab aliis est diuisus: Nõ ingratꝰ sicut alij. Apoc. xviij. Exite de ea populꝰ meus. Osee. iij. Dimitte eos: separatũ est cõiuniũ eoꝝ. Taliter igit vnus ex ipis vt vidit quia mũdatus est Ecce Bñficij pcepti recognitio. qz Qui nõ recognoscat ingratꝰ est. j. Corinth. ij. Accepimꝰ spiritũ qui a deo est: vt sciamꝰ que a deo donata sunt nobis. Ideo improperat quibusdã ingratis Esa. j. Cognouit bos possessorẽ suũ ꝛ asinus pſepe dñi sui: israel aũt me nõ cognouit: ꝛ qꝛ meꝰ nõ intellexit. Ingti eni est non recognoscere munꝰ ꝛ manũ largientis regressus est Ecce Tertiũ Ad bñfactorẽ regressio. Job. xxxvij. Tunc emittes fulgura. ꝛ ibũt: ꝛ reuertẽtia dicẽt tibi: assumꝰ. Ite ei vt fulgur: ipetus spũs: ipse in obediẽtia pcepti ad sacerdotes. ꝛ tractꝰ ad more bñfactoris: reuersus ẽad ipm. Eze. j. Biabia ibãt ꝛ reuertebanꝫ i similitudinẽ fulgurꝫ coruscãtis cũ magna voce Ecce Quartũ ꝟ Magna voce laudis. ij. Machab j. Colatꝫ cum corde magno ꝛ ano volẽs. Uox eni magna ꝟ magno corde ꝛ ano pcessit. Pſ. xxvj. Circuiui ꝛ immolaui in tabernaculo eius hostiã vociferatiõis magnificãs deum Quintũ est. hoc est. Magno extollẽs pcomio. Et ꝟ est dare gloriã. qz Hlia late patẽs pconiũ est: sicut dicit Tullius Pſ. xxxij. Magnificate dominũ mecũ: ꝛ exaltemꝰ nomẽ eius in idipm. Eccli. xlvij. Magnificantes dñm exaltate cũ quanto potestis. maior eni est omni laude. Et cecidit in faciẽ Ecce Sextũ quod est Adoratio. que latria vocat. Exodi. iiij. Audierũt qꝝ visitassꝛ dñs filios israel: ꝛ nõ despexisset afflictionẽ eoꝝ. ꝛ adorauerũt. pni in terram. Cadens eni in faciẽ videt quo cadit. et ideo bene ꝛ munde cadit ꝛ casum suum ordinat. j. Corin. xiij. Sic cadens in faciẽ suam pnũciat qꝝ vere deꝰ in nobis sit. Cadẽs aũt retrorsum: casum suũ nõ ordinat. nec videt quo cadit. Et ideo ille male cadit in peccatũ vl̃ penam peccati. j. Regũ. iij. Cadens de sella retrorsum fractis cruribus expirauit. Cante pedes eius Ecce Septimũ: quod est Humiliatõnis: quia aũ pedes eiꝰ diabolus erit: auferẽs secũ plagam lepre. quam ex peccato intulit Abachuch. iij Egredietur diabolus ante pedes eius. Pſ. cxxxj. Adorauimus in loco vbi steterunt pedes eius. Ante pedes etiam doctrinã quesiuit. Deut. xxxiij. Qui appropinquant pedibꝰ eius accipient de doctrina eiꝰ Gratias agens Octauũ est de Gratiarũactione. Eccis. j. Ad locum vnde oriunt flumina: gratiaꝝ videlicꝫ: reuertunt per gratiaꝝ actionem: vt iterum fluant. j. Thes. v. In omnibus gratias agite Et hic erat samaritanus hoc dicitur ad cõmendationẽ istius. quia cum nõ esset illuminatus doctrinis prophetarũ: et pauca miracula vidisset: tamen fide fultus rediit. Matꝫ thei. viij. Amen dico vobis: non inueni tantam fidem in israel. Forte ideo dixit hoc. quia alij minꝰ deuoti: fuerũt de filijs israel: et propter pharisęos non rediuerũt. Dic autem de Samaria salutem querens: venit in terram Judeorũ. hoc est qꝺ dicit. Samaritanꝫ eñ in hoc cõmẽdankꝫ facile crediderunt ad vocẽ mulieris: sicut habeꝫ Joan. iij. Item qꝝ misericordes fuerunt: sicut patꝫ Luce. x. Ubi Samaritanus curam eius egit quem sacerdos ꝛ leuita iudei: pterierunt. Cõmendantur etiã de gratiarũactione de beneficio pcepto Ut ꝟ. Jesu diceret illꝺ. j. Corinth. xv. Gꝛa dei sum id qꝺ sum: et gratia eius in me vacua non fuit.

**Respondens autẽ Jesus dixit: Nonne decẽ mundati sunt: Et nouem vbi sunt: Non est inuentus qui rediret et daret gloriaꝫ deo nisi hic alienigena. Et ait illi: Surge: vade: quia fides tua te saluum fecit.**

Hic tangit Acceptatio deuotiõis eius qui gratias agit cum reprobatione ingratitudinis aliorũ Et dicuntur ꝟ Duo. Acceptatio deuotiõis. et Absolutio cũ confortatione gratias agentis. In Primo horum tanguntꝫ Quatuor. Ostensio immensę gratie ad ignominiã indeuotorum. Requisitio ad agendum gratias suorũ receptores donorum. Acceptatio gratias agentis. Et Innuitur iudicij cum condẽnationis et comparatione reuertentis

Dicit igitur Et respondens Non ad verbum aliquod: sed ad factum dixit Jesus volens astantes illuminare ad gratiarũ actionem Nonne decem mundati sunt: Quasi dicat: Sic. Omnibus enim large dona salutis impendit. Jacobi. j. Dat omnibꝰ affluenter et nõ improperat et nouẽ gl̃ vbi sunt: Ecce qꝝ ingratos ad gratiarũactionẽ requirit. Job. xxxviij. Ubi eras cum me laudarent astra matutina: et iubilarent in gratiarũactione omnes filij dei. A.d. Tu cum illis non apparuisti. Isti aũt nouem deficientes a denarij perfectione: significant eos qui post peregrinam gratiam abeunt retrorsum. Esaie primo. Abalienati sunt retrorsum. ij. Petri scdo. Canis reuersus ad suum vomitum: et sus lota

in voluptatib⁹ luti. [non est inuentus. ]de decem. [qui rediret. ]et cōde cōuersus ad gratias agēs dū mihi. Ecce. Et probatio ingratitudinis: et Acceptatio gratias agens. Sicut adhuc multi accepīs mūs. donis dñi quibus curant infirmitates. Paupertatem. z Ignorantiaz: et aliorū defectus corpalium. z spūalium: ad dñm per gratiaz actionem nō reuertunt. Deut. xxij. Incrassatus est dilectus. z recalcitrauit: incrassatus: impinguatus: dilatatus derelīqt deum factorē suum: et recessit a so salutari suo. [Nūquid hic alienigena. ]Innit alios alienigenas non fuisse. et ideo comparione istius esse cōdemnādos. Lu. xj. Viri niniuite surgent in iudicio cum generatione ista: et condemnabunt eam. qz Piam egerūt in pdicatione Jone. Matth. xij. Publicani z meretrices pcedent vos in regno dei. Psal. lxxxvj. Ecce alienigene z tyrus et populus ethiopū hi fuerūt illic. Alienigene eñ de gentilitate z idioꝫ venientes. Et populus laicoꝝ de nigredine ignorantie et tenebraz peccatorū habitant in ciuitate dñi: Et clerici foris excludūtur z Iudei: pphas z magnas hūes doctrinas. Hoc est ḡ qd dicit. [Et ait illi. ]Confortans eum ad psecutionē. Mat. xxiij. Qui pseuerauerit vsqz in finez: salu⁹ erit. [Surge vade. ]Verbum ē confirmationis. Et ōr Tria. Duo eñ imperat: et Tertiū dicit effectum meritoriū. Imperat eñ qp a loco būtiationis surgat: ad eterna se decetero erigēdo. Lol. iij. Que sursum sunt querite: vbi chs̄ est in dextera dei sedens. que sursum sunt sapite: non que sup terram. Imperat etiam qp vadat: dicēs. [vade. ]pficiendo ad deum: et ad primoz edificatiōes Mat. x. Ite: ecce ego mitto vos. Idem est Luc. x. Joan. xv. Ego posui vos vt eatis z fructum afferatis. Mar. vl. Euntes in mundū vniuersum pdicate euangeliū omni creature. Sic ḡ Surge z vade. [quia fides tua. ]hoc est: fidelitas tua. qua facit hoc qd dixisti. Cū diceres: Jesu p̄ceptor. Nec in qua fidelitas z fides tua. Prouerb. xx. Multi misericordes vocant: virū aūt fidelē quis inueniet: Lu. xvij. Veniēs filius hois: putas inueniet fidem sup terrā: Nec eñ de decem nisi vnum inuenit. Nec igit fides tua. [te saluum fecit. ]et in salute cōseruabit. Luc. vij. Fides tua te saluam fecit: Vade in pace. Nec aūt fides opans per dilectionem: est fides cum opibus.

## i Nterrogatus aūt a phariseis Qñ venit regnum dei:

Hic determinat de Fide firmitate: ne discipuli et electi a fide deflectant. Sunt aūt Duo in parte ista. Quoz. Unū est Responsio q̄stionis phariseoꝝ. Scōm aūt est Habita occasione a phariseis instructio a firmitate (al's ad firmitatē) fidei discipulorz. In Primo aūt horz Duo dicit. Audite eñ questionē phariseoꝝ: et Adaptat ꝛgruā responsionem. De Primo dc. [Interrogatus. ]Phariseī eñ Videntes opationē oipotentie fidei: z Ad uertentes eum ire in hierl̄m (vbi erat caput regni) Intelligentes concurrere signa plenitudinis temporis ex pphetia Daniel: erūtimabāt chm ascendere hierl̄m vt regnum dei z Dauid occuparet: liberando Judeos a tributo Rhomanoz: z dominio alienigenaz. Et hec est causa Interrogationis istius. Et hoc est. [Interrogatus aūt a phariseis. ]qui pcipue libertatem pl's pmittebant. [qñ venit. ]g manifestationē. [regnū dei. ]hoc est potestas completa dei in populo suo: excluso alienigenis: Rhomanis z Herode z Pilato a potestate. Esa. xxvij. Dñi possederūt nos absq; tem̄ in te recordemur nois tui. Esa. lxvij. Facti sum⁹ sicut a pncipio cum non dominaueris nostri z nomē tuum nō inuocatū sup nos. j. Macha. ij. Que gēs non hereditauit regnum eius z non obtinuit spolia eius: Dis compositio ca⁹ ablata est. Que erat libera facta est ancilla. Et pmissiones de regno restituendo fuerūt: sicut illa Ezech. xxxiij. Suscitabo super gregē pastorē vnū q̄ pascat eū: seruū meum Dauid: ipse pascet eū. et ipse erit eis in pastorē Et illa Osee. j. Congregabunt filij Juda z filij Israel pariter et ponēt sibimet caput vnum: et ascēdēt de terra quia magn⁹ dies Jezrabel. hoc est: sanctes dei. Hoc eñ interpretatur Iezrabel. Et illa Amos. ix. In die illa suscitabo tabernaculum Dauid qđ cecidit: et reedificabo aperturas murorum eius: et ea que corruerant instaurabo: et reedificabo eum sicut in diebus antiquis. Ex omnibus huiusmodi scripturis z ex Signis omnipotentie que apparebant in domino: putabant regnum terrenum abeo fore instaurādum. Et hec est causa istius questionis.

## Vñdens eis dixit. Non veniet regnum dei cum obseruatione.

[Nūs eis dix. ]Nō plene istruēs: ꝛ cñ p negationes excludēs erroneū intellectū: Ut ipleret qđ dixit Matth. vij. Nolite sanctum dare canibus: neq; margaritas spargite ante porcos. Et hoc est qđ dicit. [Nō venit. ]Duo tangit. Unum ḡdem in Cōmuni. Aliū aūt Oō est quasi Specificatio illi⁹. De Primo dicit. [Non venit regnū dei. ]in mūdum istum. [cum obseruatione. ]hoc est cum signis certis per que certum tempus eius obseruari possit. Quia aliter dies dñi non veniret sicut fur. Sic dicit. ). Thes. v. et Apoc. iij. Ecce venio sicut fur. Sed hoc videt falsum. qz Matt. xxiij. discipuli eandem questionem mouent domino dicentes: Dic nobis Quando hec fient: et Quod signum erit aduentus tui: Respondit dominus ponēs eis multa signa sui aduētus. Ad hoc dicendū q̄ in veritate ml̄ta signa posita sunt approximātis regni. Sed nullum positū est qđ certum tempus et Diem et Horam demonstret Et ideo dicit ibidem, De die autem illa nemo scit neq; angelus: neq; filius: nisi solus pater. Act. ). Nō est vestrum nosse tempora vel momenta que pater posuit in sua potestate. Unde Hieronymus. Nulli sanctorum angelorū: nec alicui sanctorum hominū huius diei notitiam concessum est habere: quod solus deus pater et filius et spiritus sanctus: id est vnus deus incognitum alijs seruat. Et ideo patet q̄ pseudoprophete sunt qui de scientia huius diei gloriant. Oō autem dixit in cōmuni: specificat dicens

Neq; dicēt. Ecce hic: aut ecce illic
Duo tāgit. Negociatōes false pharisco; opinionis. et Paruā regni dī manifestatōs. De Prio dr
L Neq; dicent [sicut vos putatis q̄ secularē ī
coīpali potēa regnū dei futurū existimat] Ecce hic [est regnū dei in potēa seculari dauid et victoriis sup coīpales inimicos vīos [aut ecce illic [sicut multi hereſiarche dixerūt. Ut Donat⁹ dixit esse in Aphrica. ī Arriani dixerūt esse alibi. Regnū enī gr̄a dei In potestate seculari nō erit. Neq; in vna pte mūdi: sed in toto mūdo: q; totū oībē obtinebit. Esa.lx. Gens ī regnū qđ nō seruierit tibi peribit. ī gētes solitudine vastabunt. Nō ergo erit hic vel ibi: ſi pot⁹ hic ī ibi ī vbiq. Esa. xlix. Dedi te in lucē gentiū vt sis sal⁹ mea vsq; ad extremū terre. Psal.cxij. A solis ortu vsq; ad occāsum laudabile nomē dñi. Malach.j. Ab ortu solis vsq; ad occāsum magnū est nomē meum in gentibus: ī in omni loco offert nomini meo oblatio mūda. Lōtra hoc tamē obijcit p illud Joelis.iij. Congregabo omnes gētes in vallē Josaphat: ī disceptabo cū eis. Ergo videt q; ad min⁹ regnū vltime cōſūmatōis incipiat ī valle Iosaphat. Ad hoc dicendū q; Josaphat ibi sumit appellatiuē fm interpr̄tatōnē Josaphat: iudiciū dñi. Un̄ sensus est. Lōgregabo oēs gētes in resurrectōe cōmuni: in vallē iudicij dñi. ī ibi disceptabo cuz eis de electōne electoriū. ī de rep̄obatōe cōdemnādorum. Dicit aut̄ in valle hoc iudiciū futurū: q; erit in isto aere contra terrā. Theſ.iij. Sic̄ rapiemur cum illis obuiā christo in aera. ī sic sp cum dño erimus. Et q; in hūili isto aere erit. ideo dicit futurū in valle.

P Ecce enim regnū dei ītra vos ē
Hic tangit quandā obscurā regni dei determinatōem. Attendendū aut̄ ē qđ Regnū dei est sentialiter de regno dei loquēdo: est cōpleta potestas in scientia ī virtute ī actibus iusticie dei: sicut sepe diximus. Hec aut̄ potās est in gr̄a ī in gl̄ia. Hic quidē in gr̄a. In futuro aut̄ ē p̄cipuē iudicio extremo erit i gloria. Materialit̄ autem Regnum dei est in sanctis ī beatis. in quib⁹ obtinet ī plenū locū habet hec potās iusticie. ī in damnatis: quos iusticie potās premit. Et hoc est qđ dicit Rbo.xiij. Non est regnū dei esca ī pot⁹: ſ; iusticia ī pax ī gaudium in ſpūsancto. Et deb⁹ Regno papue dictū est [Quod intra vos est] quia totus est in obseruantijs iusticie in interioribus ī nō i exterioribus. Tamē fm l'am hic intendit Regnum materiale iā esse intra pharisēos. Quia ī Rex iustorū: ī prima oblatio potestatū: ī principū Apostolorū ī Discipulorū fuit intra eos ī nō recognouerunt. Un̄ Pſ.xlvj. Principes populorū congregati sunt cū deo Abraam: qm dij fortes vehementer elevati sūt. Et iterū Pſ.xlvij. Pro patribus tuis nati sunt tibi filij: ponitures eos principes sup oēm terrā. De Rege aut̄ dr Esa.xxxij. Dñs legifer noster: dñs rex noster. Et de virtūsq; simul dicit Esa. xxxij. Ecce in iusticia regnabit rex: ī principes in iusticia p̄erūt. Sic ergo obscure loquēs pharisēis clat eis mysteriū regni sui: Quod cū ītegre declarat discipulis quibus dixit Matth.xiij. ī Lu.viij Vobis datū est nosse mysteriū regni dei: ceteris aūt in parabolis vt videntes non videant: et audientes non intelligant. Et hoc est qđ sequit

Et ait ad discipulos suos. Venient dies quando desideretis videre vnum diem filij hominis: et nō videbitis. Et dicent vobis. Ecce hic. ecce illic. Nolite ire: neq; sectamini.

Dicit aut̄ ꝫ Duo. In quor⁹ Prio Lautos redit ab errore seducente ī auertente a regno suo. Et in Scō: dat Signum cognitiōis Regni sui: dicens: q; erit eis clarum sicut fulgur. Adhuc autē in Primo sunt Quattuor pagraphi In quorum Primo inuit Necessitatē ꝑter quam desiderabit illuminatio filij hominis. In Secundo dicit q; ꝫ desideret: tñ dispensatorie denegabit. In Tertio ostendit instantiā hereſiarchar⁹ a fide auertentiū. In Quarto aūt monet suos ne ab hmōi seducant

Dicit igit̄ in primo Duo. Primum q̄dē qđ est Periculi futuri ceruitudo: cū dr [venient dies] vltime p̄secutiōis Que p̄uenit per dies captiuitatis hierusalem Qui eis erunt piculosi: ī ꝑter peccatum qđ in dñm cōmiserūt inducti. Luē.xix. Uenient dies ī coangustabūt te ī circūdabūt te vndiq; ī inimici tui vallo: et ad terram p̄sternēt te ī filios tuos qui in te sunt. Dañ.xij. Venient rēpus quales nō fuit exquo gentes ceperunt esse vsq; ad tempus illū. Hoc em̄ de vtroq; rēpore verum est Sic De Tpe captiuitatis hierusalē. et de Tempore vltime sub antichristo p̄secutionis. In istis ergo diebus erit magna tribulatio. quia Cum sint Quatuor p̄secutiones eccl̄ie que sibi successerūt Tyrānor⁹: Hereticor⁹: Falsor⁹ christianor⁹: Ultra quaz antichr̄i cōſtabit̄ et oībus tribus. Et ideo piculosior erit. Et similiter fuit in captiuitate hierusalem Pugna exterior Rhomanor⁹ tyrannor⁹. Secunda interior trūm hereſum: Pharisēor⁹: ī Essenor⁹: ī Saduceor⁹. Et Tertia falsor⁹ Judeor⁹ quāū compugnantiū. De Utraq; istar⁹ ecclesie ī hierusalē dicitur Mat.xxiij. Erit tribulatio magna q̄lis nunq; fuit ab initio mundi vsq; mō: nec fiet. In istis ꝫ diebus erit qđ sequit [qm̄ desiderabitis videre] Duo tangit. Desideriū: et Id qđ desiderabit. De Primo dicit [qm̄ desiderabitis] hoc est vehemēter cupietis. Can.ij. Ostende mihi facie tuā: sonet vox tua ī auribus meis. Pſ.lxxix. Appare coram effraim beniamin ī manasse. Et iterū Eodem Ostende facie tuam ī salui erimus. Sic ꝫ desiderabūt [videre] hoc est fm veritatē p̄cipe. Jo.viij. Abraam pater vester exultauit vt videret diē meum: vidit ī gauisus est [vnum diē] hoc est: vnā p̄sentialem illuminatiōē [filij hominis] inter tot timores pſſuras: errores dubia hereſiū. Pſ.lxxiij. Melior est dies vna ī atrijs tuis sup milia. Zacha.vl. Erit dies vna que nota est domino: neq; dies neq; nox. Dies em̄ dicit ꝑter dei illuminatōē et non propter rei qualitatem. Et ideo dicit neq;

dies neq; nox.q; neutra qualitas reportis facit diem illam. Jn illa tñ die illustrabit quicq; modo dubiũ est de vitate fidei.j. Corinth.iiij. Veniet dominus qui z illuminabit abscõdita tenebrarũ: z manifestabit ptilia cordiũ. z tũc laus erit vnicuiq; a deo. Hec est ergo dies desiderata a sanctis

Objicit autẽ cõtra hoc quod dictũ est: per illud Amos.v. Ve desideratibꝰ diem dñi Utq; eã vobis: Dies ista tenebrarũ z non lucis. ergo z male faciunt qui desiderãt. Et hec dies non erit illustrationis sed obtenebrationis. Solutio dicẽdus q; Sancti q; semp desiderãt finiri pegrinatõez istã: desiderãt diẽ illam. Alij autẽ formidant p̃sentiã iudicis propter malã conscientiã: nõ desiderãt eã Et ve eis si desiderant: q; ibi damnabunt. Phil. j. Lupio dissoluti z esse cum chro multo magis melius. De Malis autẽ dicit Luce.xij. Veniet dñs serui illius in die q; nõ sperat z hora qua nescit et diuidet eũ ptẽq; eius cum infidelib. Hec autez dies illuminabit ad vitatẽ fidei pdicate. q; ibi clara erunt oia. Et ideo in pñ.cij. Dñs ventes dicitur accinctus (al's amictus) lumine sicut vestimẽto. Sz quo ad angustiã croi; dicit esse tenebrax. Threno iij. Memmauit z adduxit i tenebras z non in lucẽ. Si ergo verũ est q; desiderabit; vnũ diẽ filij hominis [z nõ videbitis.] Tangit hic illius diei denegationẽ. Et hoc fit ad Electox. pbationẽ. z ad reprobandox. iustã condemnatõez Jo.viij. Quereꝭ me z nõ inuenietis. Lañ.v. Que fuit illũ z nõ inuenit. Alij autẽ in peccato infidelitatis z obstinatõis sue morient. Jo.viij. Si non crediderit; q; ego sum moriemini in peccato vio Expectabũt eni tunc iudei cũ asino donec ad finalem reuelatõem quãdo se in antichristo deceptos esse videbũt. Gen.xxij. Expectate me hic cum asino. hoc est: asinino sensu. ego z puer illuc vsq; pro perãtes cum adoauerimus reuertemur ad vos. [z dicent vobis.] mlti. Pseudoprophete z pseudochristi sic: sicut dicit Matth. xxiiij. z seducent multos. Et qñ abũdabit iniqtas refrigescet charitas multoꝝ. Sicut fuit Theodas de quo dicitur in Actibꝰ apostolox. v. qui seduxit multos: sicut dicit; est a nobis Supra.xij. Et sicut añ dixi es beati Augustini parũ surrexit q̃dã: qui se Joannem baptistã diceret: et pfecit paululũ. ita q; tãdem se asseruit esse christũ. Hoc autem tã bis accidit tẽporibus nostris. In Francia eni apparuit̃ duo: q; se Heliã et Enoch esse pnunciauerunt Jn Germania aũt vnus surrexit q; se Jesum z saluatorem esse fatebat. Jpe etiã Simon: sic in verbis suis legit dicit. Ego sum sponsus. Ego sũ paracletus. Ego sum dei xpus que vocat magna. Ego sum omnipotẽs. Ego sum verbũ dei. Ego sũ filiꝰ dei. Ego sum oia dei. Surgẽt etiã nũcq; anticristi: et pe anticristꝰ. et dicẽt vobis [Ecce hic] in ista secta est christus [z ecce illic] in alterius hereticarche secta est christꝰ. Matth.xxiiij. Sicꝫ dixerit vobis. ecce hic est christus: aut ecce illic nolite credere. Surgent eni pseudochristi z pseudoprhete. z dabũt signa magna z pdigia: ita vt i errorem inducant: sũ fieri potest etiaꝫ electi Et tales multi fuerũt z sunt z erũt auertẽtes a fide. Et iõ subdit. Nolite ire. cum illis p consensum incredulitatis. Esa.xxviij. Qui crediderit non festinet [neq; sectamini.] in opere.ij. Thes.ij. Cuꝰ aduentus erit fm operationem sathane in omni virtute z signis z pdigijs mendacibus: z in omni seductione iniqtat; in his q̃ pereunt. Et ideo nõ sectemini eos. quia tales sicut ꝺr in epla.ij. Pe.ij. sectas nõ meruũt introducere pditionis.

## Nam sicut fulgur coruscãs de sub celo in ea que sub celo sũt fulget: ita erit filius hois in die sua.

Tãgit signa sui aduẽtus qñ regnũ suũ incipiẽt in totius plenitudine potestatis. Dicunt aũt ꝺ Duo. Jn quox. Primo ponit Signa. Jn Secũdo aũt respondet q̃stioni apl'oꝝ: vbi hec regni potestas sit congreganda. Jn Primo hox. ꝺr Quatuor. Jn quox. Primo ꝺr Clarã sui ad regnãdũ aduentus coruscationẽ. Jn Secundo dicit Illiꝰ aduentꝰ imp:ouisam sup hoies fore occupationem. Jn Tertio Illiꝰ aduentus et potestat; subitam necessitatẽ ad quam nulla potest esse pcipatio. Jn Quarto aũt ostendit Jn illo aduentu de quolibet statu hoim: quosdam esse eligẽdos: z q̃sdã esse reprobãdos. Jn Primo hox. adhuc Duo dicit. Jn quox. Primo tangit Secũdi aduẽtus coruscatio que pcone non indiget. Jn Secõ autẽ dicit Quedã que pambula esse oportet. Jn Primo hox ponit quandã Similitudinẽ: z adaptat eam ad propositũ qñ intendit. Dicit igit [Nam sicut fulgur] qñ fulgethra vocat quia subito micat. Job.xxxviij. Nunq̃d mittes fulgura z ibũt. Q.d. Sicut ego [coruscans de sub celo] hoc est de oriẽtis imbi habitantiuꝫ hemisperio [in ea] loca [que sub celo] illo [sunt] hoc est sub imbi habitantiũ hemispherio [fulget] quia fulgur statim impletur hemispherii habitantiũ sub illo oriente de quo fulget. Est aũt fulgur illud inductũ pro similitudine aliquantula imitatiõis: et nõ p similitudine eq̃litatis. quia fulgur non impletur nisi pauꝝ illius habitationis oriẽtem. Lumen aũt diuinũ totum implebit mundum. Job.xxxvj. Si voluerit extendere nubes q̃si tentoriũ suum z fulgurare lumine suo desup: cardines q̃; maris operiet. Illud aũt fulgur est splẽdox miraculox. z splẽdox lumis sanctitatis sanctox. Et hoc q̃dem est p modo gratie in p̃mo aduentu. Per modũ aũt glorie est in aduentu secũdo. Et ideo hec illustratio p̃mit z excecat oculos inimicos eius: q̃ perturbati z excecati cadant coram ipso. ij. Thes.ij. Quem dominus Jesus interficiet spũ oris sui z destruet illustratione aduentus sui. Sicut eñ dicit Chrysost. Coruscatio non indiget precone: sed in momento z in thalamis z in domibꝰ est: et p vniuersum orbem mõstratur. Usi Tria habet. Repente eñ fit z Imp:ouise z Manifeste. Repente q̃dem fit ne declinari. Imp:ouise ne caueri. Manifeste ne negari possit quin sit revelatum. Et hoc q̃dem totum verum fuit in p̃ma hierusalem destructione p rhomãos. p̃ter reatũ passiõis christi. Erit tamẽ multo plus in secundo aduentu per (al's ad) iudi-

eium. Ille eñ erit manifestus. Esa.xl. Videbit oīs caro salutare dei. Ille erit subitus.j. Lor.xv. In momēto:in ictu oculi:in nouissima tuba. Ille erit ipzouisus.qz sic furtiua in nocte veniet.j. Thes.v. ¶Ita erit filius homis ¶Sumit adaptationē dicte similitudinis. Dicit aūt q ita erit filius hois quia in natura z forma assumpti hois veniet ad iudicium. Joan.xix. Videbunt in quē trāsfixerūt. Zpoč.j. Ecce venit cum nubibus:et videbit eum omnis oculus:a q eum pupugerūt. Mar.xxvj. Zmodo videbitis filium homis sedentē a dextris virtutis dei z venientē in nubib⁹ celi. Lu.xxi. Tūc videbūt filiū hois venientē cum potestate magna et maiestate. ¶in diē sua ¶hoc est:i declaratōe sua. Tunc eñ lux claritatis sue z oīm sanctorū cū eo existēciū mirabiliter coruscabit. Job.xxv. Pax et terror apud eum est q facit cōcordiā in sublimib⁹ suis:nunqd ē nūerus militū eius:et sup quē nō surgit lumen illius. Mar.xiij. Tūc fulgebūt iusti vt sol in regno patris eius. Hec aūt dies dr sua. quia est ab eo statuta:et qz est ab eo solo scita: z qz oīs voluntas sua fit in ea. De Primo hoz dicitur Ecc.xvij. Statuit diem in q iudicabit⁹ est orbem in equitate in viro in quo statuit fidem. De Secūdo Matth.xxiiij. De die aūt illo nemo scit nisi sol⁹ pater. De Tertio Esa.xlvj. Cōsiliū meū stabit: et oīs voluntas mea fiet. Esa.liij. Voluntas dñi in manu eius dirigēt. Dis igit modis dr dies.

**¶Primū autē oportet illū multa pati et reprobari a generatōe hac**

R Hic aūt tangit qō est pambulū z ad diem diei rusalē destructiōis:z ad diem aduent⁹ ad iudicū. Et hoc est q dr ¶Primū ¶ sicut causa p̄cedit causatū. quia sacramēta christi causa sunt salutis electoz:et causa p cōtemptū sūt reprobatiōis dānandoz:et tp aliter in captura ciuitatis:et eternaliter in iudicio extremi examis. Lu.xxiij. O stulti z tardi corde ad credendū in oibus q locuti sunt ꝓphete. Nōne sic oportuit chīm pati z ita intrare in gloriam suā. Per hec eñ sacramenta sua chīs cōstituit electoz per qō secum interabūt ad gloriam. Joā.x. Ego sum ostiū:p me siqs introierit saluabit.j. Lor.xv. Primitie chīs.deinde hi q sunt chīi in aduentu eius crediderūt.j. Pe.j. Spūssanctus pnuncians eas que in chīo sunt passiones:z posteriores glorias. hoc est q dicit ¶Primū aūt oportet illum ¶ hoc est oportunū est z vile:et congruens ordini sacramentoz ¶multa pati ¶ Sicut eñ dicit bēs Bern̄. multū difficultas assumpsit quo te multe dilectionis debitorē constitueret: ammonereq gratiaz actionis difficultas redemptōnis quem min⁹ deuotum effecerat condītionis facilitas. Esa.liij. Vidim⁹ eum nouissimū virorū: virū dolorum:z sciētē infirmitatez:vnde neq reputauimus eum. In his eñ passionib⁹ et didicit cōpati his qui tribulant et patiunt:et compat dilectionem sanctoz:et reprobi implent suoz mensuram peccatoz. Et de Primo horum dicit Deb.ij. In eo in quo passus est ipse z tentatus potēs est z eis qui tentant auxiliari. De Secūdo aūt dr Rbom. v. Cōmendat aūt deus suam charitatē in nobis: q̄m cum adhuc inimici essemus dē⁹ p nobis fm tempus mortuus est. De Tertio dr Matth.xxiij. Et vos implete mensurā patrum vestroz ¶et reprobari ¶a Judeis de Judeis natus Judeis Promissus:transit ad gētes:et duos parietes ediuersō venientes circūcisionem scz z preputiū cōcludit in vnum. Ps.cxvij. Lapidē quem reprobauerūt edificantes hic factus est in caput anguli. Z dño factum est istud:et est mirabile i oculis nostris. Esa.liij. Pro eo q tradidit in mortem animā suam z cum sceleratis reputatus est:et ipse peccata multoz tulit:z pro transgressoribus oravit vt non pirent ¶a generatione hac ¶ adultera et nequam indeoz. Lu.xj. et Matth.xij. Generatio hec mala z adultera z nequā. Deut.xxxij. Generatio prāua atq̄ peruersa. Prouerb.xxx. Generatio q̄ patri suo maledicit z matri sue nō bñdicit.

**Et sicut factū est i diebus Noe ita erit et in diebus filij hominis. Edebant et bibebant: vxores ducebant: et dabātur ad nuptias vsq; in diem qua intrauit Noe in arcam et venit diluuium z perdidit omnes.**

Dic tangit diei illius inōsideratā supuētionez. Et tangit Duo, Inōsideratoz z damnatoz exemplaz. Scz: Punitoz p Diluuium in diebus Noe. et Punitoz per Ignē in pentapoli in diebus Loth In Primo aūt horū dicit Tria. In Prima eñ parte adaptat similitudinē. In Secunda dr opa quedam que punitionis fuerūt causa. In Tertia dicit qualiter sunt puniti. De Prima harum dicit sic ¶Et sicut factum est ¶ in originali mundo Beñ.vj. In diebus Noe. Dies ille dicuntur Noe quia solus ille in illuminationis diuine die vixit. Beñ.vj. Noe erat vir iustus z pfectus in generatione sua fuit:cum deo ambl'auit. Et Beñ.vij. Te eñ vidi iustū coram me in generatiōe hac. Et ibo altj erant filij noctis. Iste aūt fuit filius dei. quia Prouer.viij. dicit. Semita iustoz quasi lux splēdens z crescens vsq; in pfectum diem. Ideo ergo dicunk dies Noe ¶Ita erit ¶ Adaptat Similitudinem ¶in diebus filij hominis ¶ Jam in p̄ceden tibus dicrū est quare dicank dies filij hominis ¶ comedebant et bibebant ¶ Tangit ea ad Dire cōseruationē ptinentia. in quib⁹ dederunt intellig̃ere q nihil pīsumebant de periculo futuro. Et Tangit ea que nature opera videtur: Ut det intelligere quonīā et in illis si supflua cura ad ea adhibeak peccatum est. Q ergo dicit ¶edebant ¶ intelligit q supfluum studium in edendo habuerūt. Esa.xxij. Vocabit dominꝰ ad flctum z ad planctū:et ad ungulum sacci:et ecce gaudiū et letitia occidere vitulos z iugulare arietes Comedamus z bibamus: cras enim moriemur. Sap.ij. Fruamur creatura tanq̄ in iuuentute celeriter, Dec eñ est pars nr̄a: et hec est sors. Unde comedere:et vēri seruire:reputabant huius vite beatitudinem Rboma.xvj.

Huiusmodi christo dño non seruiunt: sed suo ve
tri: p dulces sermones z bñdictiões seducũt cor
da innocentiũ. [et bibebant.] studiũ corpi impẽ
dentes qõ ferori deseruit. Lu.xxj. Attendite vob
ne grauent corda vestra crapla z ebrietate. Sap.
ij. Uino p̃cioso z vngent' nos impleam' nõ sit p̃ra
tum qõ nõ p̃transeat luxuria nostra. Ubiq; relin
q̃mus signa letitie. Comedẽtes em̃ z bibẽtes lasci
ui sunt: et lusui sunt incõtinẽtes. Sic ꝺt Hze. q
vẽermero estuãs: facile ꝺspumat i luxuriã. Pro
pter qõ etiã genitalia ventri subnexa sũt. Eto.xxxij
et.j. Lop.x. Sedit pl's me' mãducare z bibere et
surrexerũt ludere. [vrores ducebãt.] qõ etiã ꝺ li
citis opibꝰ esse videt.j. Lop.vij. Uir si ducit vxorẽ
non peccat. Sed isti quia ꝺ futuris nullã hẽbant
curã: ideo intelligit q̃ ardentiores fuerunt amato
res suaꝝ cõiugũ: q̃uis extern' p̃ter honestatẽ secu
larẽ: nõ alijs q̃s cõiugibꝰ verent. Rbo.vij. Sunt
q̃ vrores accipiũt vt deũ a mente sua excludant: et
sue libidini ita vacẽt sicut equꝰ z mulus q̃bꝰ nõ ẽ
intellect'. Et in hos habet p̃tem demoniũ. Sez
xtus phytrotic'. Ardentiori amatori sue coniugis:
adulter est. Ardẽtiori aũt est q̃ nec bona mrimonij
attẽdit: nec legẽ honestatis circa modũ cognoscẽs
di custodit: nec t̃a religionis. Tales igit nõ bñt ꝓ
oculis iudiciũ futuꝝ. [Et dabãt ad nuptias]
filias suas: et cõmictas sibi mulieres cõnere nõ
valẽtes: sed in amplex' viri exardescẽtes. Heñ.vj.
Dis q̃pe caro corrupit viam suã. Et ibidẽ. Cũq;
vidisset deus terrã esse corruptã z cuncta cogita
tionẽ hois esse intentã ad malũ. q̃ em̃ viros duce
bant: non ducebãt nisi ad libidinẽ explẽdã. et lege
mrimonij nõ vtebant nisi ad honestatẽ exteriorẽ.
et ideo deũ a mente sua excluserũt. Sed ꝺ bonuꝝ
hẽbant q̃ sexũ distinguebant: z alijs lege honesta
tis exteriotis vtebant. [vsq; in diẽ.] sic implebãt
mensurã suoꝝ pecꝰ. [qua Noe.] q̃ solus cum fi
lijs suis erat iust' coram dño. [intrauit in ar
cam.] post centũ annos: q̃bus cõtinentiã suis pe
nitentiã p̃dicauerat. nec penitere curauerunt. Job
xxiij. Dedit illi tps deus in pniam: et ille abusꝰ eo
in superbiam. Uns z Heñ.vj. dicit. Erunt dies illi'
centũ viginti annoꝝ. Supple q̃bus eos ad pniaz et
peccabo. Sed cũ in centũ annis non penituerẽt: tũc
viginti annos subtraxit: et p centũ annos eos ad
pniam expectauit. Arca aũt erat vitã ecclesiasticã:
que sola saluat bosem. Unꝰ.j. Pe.iij. In arca pau
ci. Loco aĩe salue facte sunt: p aquã q̃ z vos nũc
similis forme saluos facit: baptisma. nõ carnis depo
sitio sordiũ: sed ꝛscie bone interrogatio in deũ. In
baptismo em̃ crux ꝓgatur in qua enatam' p aq̃s
summergẽtes ꝛcupiam: sicut in q̃daz naui. Sap.
xiij. Ut non essent vacua sapie tue opa: ꝓpter b liꝫ
gnio creãũt hoies aias suas: et erãsceutes mare p
ratem liberari sunt. Bñdictũ em̃ lignum ꝓpter qõ
fit iusticia. Et ideo ꝺt Apl'us Heb.xi. q̃ fide Noe
de his q̃ adhuc nõ videbant' metuẽs: fabricauit ar
cam in q̃ ipse saluat' est: z figurã salutis tori mũdo
exhibuit. Illi aũt de futuꝝ iudicijs deꝰ nihil cõsi
derãtes: voluptatꝰ opam dabant. [et venit dilu
uium.] a deo imissum. [et pdidit oẽs.] q: nec ꝺ di
luuio penituerũt, et ideo oẽs pditi sunt. Pso.xxxij.
Flagellum inũdans cũ transierit: eriꝫ ei in cõcul
cationẽ. Sic g̃ illi pditi sunt q̃ de futuris deꝰ iu
dicijs nihil curẽ habuerũt.

## Similiter sicut factum est in diebus Loth. Edebant z bibebant.

In naturalibꝰ peccatis non timentes: dãnauit
dñs in diebꝰ Noe. Sed eos q̃ peccabãt ꝺ naturã
et futurũ iudicium nõ habebãt p̃ oculis: ꝓdidit
de' in diebus Loth. Dicit aũt ꝺ Tria. In quorũ
Primo innuit Sũtudinẽ esse qõ dicit z In cul
pa: et In pena. In Scõo Inconsideratoꝝ z ipsoꝝ
ulsoꝝ inducit opa. In Tertio aũt Opeꝝ cõdẽna
tionẽ Dicit g̃. [Similiter.] q: Sicut ꝺt Boe
cius De sili ꝺ est simile iudicium [sicut in diebꝰ
Loth.] Nihil em̃ lumis fuit in sodomis nisi i do
mo Loth. Sap.xviij. Sancti' tuis fuit lux maria
[Edebant.] Tangit Opa cõta et ad Necessitatẽ
et Uanitatẽ pinentia. Duo aũt tangit pinẽtia ad
Necessitatẽ. Unũ dicit. [Edebant.] Intelligit q̃
non cõsiderato timore iudicij diuini: p eũm in se
cõcupiam carnalem nutriebant: z pauperꝝ in nul
lo recordabant. q: iudiciũ p̃ oculis non habue
runt. Ezech.xvj. Dec fuit iniq̃tas Sodome abũ
dantis panis z ocium: et q: manũ egeno z pauꝑi
non porrigebant. Ser em̃ modis vtũt Hzego.
peccaꝫ in edendo. Scs. Si horã cõstitucã p̃uenit.
Eccles.x. Ue terre cui' rex puer est: et cui' p̃ncipes
mane comedũt: Non ad necessitatẽ: sed ad ebrie
tatem. Sic videtur peccasse Jonathas.j. Reg.xiij
Qui aũ terminũ statutum a patre rege z p̃nape q̃
statuere debuit z potuit: mel comedit: et finie mo
tis est addictus. Secundo peccaꝫ edendo: cũ li
mis frequenter comedũt. Semel em̃ comedere vi
ta angelica est. Bis aũt: est vita humana. Pluri
es: est vita pecorina. nisi ꝺ exigat infirmitas. Pbil.
iij. Quoꝝ deꝰ venter est z gl'ia in cõfusionẽ eorũ q̃
terrena sapiunt. Gal.vj. Qui seminat in carne: de
carne meret corruptionẽ. Tertio fit pctm: quãdo
q̃s limis ardenter comedit. Heñ.xxv. Esau p lẽ
ticula quam limis ardenter desiderauit: p̃moge
nita sua vendidit. Heb.xij. Neq; fornicator: aut
p̃fanus vt Esau q̃ ꝓter vnã escam vendidit p̃i
mogenita sua. Aug'. Malo comedere agnũ cum
chio vel quẽlibet cibum delicatum q̃s lenticulã cũ
Esau. Non em̃ substantia abi: sed auiditas sumẽ
di in culpa est. Rboma.xiij. Carnis curam ne fece
ritis in desideriis. Quarto fit: q̃n aliquis limis
lauta z delicate p̃parata exhrit. Lu.xvj. Epulabat q̃
tidie splẽdide. Prouer.xix. Qui delicate nutrit ser
vum suum. hoc est: corpus suum: sentiet eum cõtu
macẽ. Quinto mõ fit: Sumptuosa animis pcurã
do. Eccles.vj. Ois labor hois in ore eius: sed aia
eius non implebit bonis. Lu.xv. Dissipauit sub
stantiam suam cum meretricibꝰ viuendo luxuri
ose. Sexto modo fit: In nũmia quantitate sume
do. Dan.xiij. Zn non vides quãta comedat z bi
bat q̃dq̃e. Luc.xij. Attendite vobis ne corda vra
grauent in crapula vel ebrietate. Sic ergo isti ede
bant. [et bibebant.] Aliud opus eorum Qui
q̃ autem modis in bibendo peccabãt. Primo q̃
dem Non sanitatẽ vel necessitatẽ in vino querẽdo

qQ z

sed ipsum vinū sapozem. Esa.v. Ue qui cōsurgit̄ mane ad ebrietatē sectandā t potandū vsq; ad vesperam vt vino estuet̄. Nocēm est leccatoz. Secundo: q̄ querebāt nimietatē bibēdi vsq; ad ebrietatē. j. Reg.j. Usq; quo inebriar̄ digere paulisper vinū q̄ mades. Esa.v. Ue q̄ potēres estis ad bibēdum vinū. et viri fortes ad miscēdā ebrietatē. Jst̄ cēm nō sufficit vniuslmodi vinū vel poculū bibere sed vnā ebrietatē miscēt in altā. Tertio mō peccāt in vino: qū in detrimentū corpis bibit: et cum studio magno requitur. Prouer.xxiij. Cui ve: cui⁹ patri ve: z cui rixe: t cui fouee: cui sine cā vulnera: cui suffossio oculoz: Nonne dis q̄ morant in vino t student calicibꝫ eporandis: Quarto mō peccatur: nimis delicata vina pparando. Sap̄.ij. Uino p̄cioso t vngent̄ nos impleam⁹. Amos.vj. Bibentes in phialis vinū et optimo vnguento deliburi: nihil patiebant̄ sup cōtritiōe Joseph. Quinto mō peccāt malo fine bibendo: ad libidinē scs excitandam t calores concupiscentie. Prouer.xx. Luxuriosa res est vinum: tumultuosa ebrietas. q̄ cunq; his delectat̄ non erit sapiens. Eph.v. Nolite inebriari vino in q̄ est luxuria. Taliter em̄ edentes et bibentes obdormiūt iudiciū: poccupant̄ in lecto donec iudicio p̄ueniunt̄.

## Emebant et vendebant: plātabant t edificabant.

Tangit Opa ciuilitatis. Et tangit Duo: q̄ pti-
cōmu nent ad cōlocationē ciuiū. Et Duo q̄ ptinent ad cul
tatōz tū t habitationē t populationē (al's plantationē) patrie. De Primis q̄ ptinent ad cōlocationē dicit ⌊Emebant⌋ Jn emptiōe aūt intelligit̄ auaricia et fraudulentia. Et q̄a in necessitate prio nō dant̄res nec accōmodantes: cogebāt̄ possessiones vendere.) Leuit.v). Uos iniuriā facitis t fraudatis: t hoc fratribꝫ. Eccī.xxij. Difficile equit̄ negotians a negligentia. et caupo nō iustificabit̄ a peccat̄ labiorū. Eccī.xxvij. Sicut inter medios cōpagines lapidū palus figit̄: sic inter medios emptōis t venditionis negociatoz: angustiabit̄ peccat̄. Esa.v. Ue qui cōiungit̄ domū ad domū t agrū agro copularis. Nunq̄d vos soli habitabit̄ in medio terre: ⌊et vendebāt⌋ Jsta vēditio fuit sub specie vsure quando vendebāt carius q̄ digno p̄cio: temp⁹ modicū expectātes. Leui.xx. Usuris nō opp̄mes primū tuū. Ps̄.xiij. Qui pecuniam suam nō dedit ad vsurā: t munera super innocētes nō accepit ⌊plātabant agros⌋ vineas t hortos. Ps̄.cvj. Seminauerūt agros t plātauerūt vineas: t fecerunt fructū natiuitat̄ in lōga tempora fruct⁹ ppa rantes. Lu.xij. Ania habes multa bona reposita in annos plurimos: comede: bibe: et epulare ⌊et edificabant⌋ decoē nimiū et fastuz in edificijs pparantes. Eccīe.ij. Edificaui mihi domos t plātaui vineas t feci hortos. Amos.v. Domos quadro lapide edificab̄t̄ t nō habitabitis in eis. Uineas amantissimas plātabit̄: et nō bibet̄ vinū earū. Hiere.xxij. Edificabo mihi domū latā t cenacula spaciosa. q̄ aḡit sibi fenestras et facit laquearia cedrina pingitq; sinopide. Sic ergo peccatū est edificando.

## Qua die autē exijt Loth a Sodomis: pluit ignem et sulpbur de celo: et omnes perdidit.

Hic innuit̄ Contemp⁹ predicātis penitentiā. Gen.xix. Egressus aūt Loth: locutus est ad generos suos qui accepturi erant filias suas: et dixit Surgite egredimi de loco illo: q: delebit dñs ciuitatē hanc. Et videbat eis q̄si ludens log⌊Loth exijt⌋ de Sodomis: iust⁹ de iniustis. Genes.xiij Moises sodomite pessimi erāt t petōres cōā dño nimis. Nūc.xvj. Separami a tabernaculis dom̄ im piozum: ne forte et vos vīuos terra absorbeat ⌊pluit⌋ dom⁹ ⌊ignem et sulpbur de celo⌋ vrece ꝓportio pene ad culpam. q: multa fuit culpa: et iō pluit abundanter fundens. Esa.xxvij. In mensura contra mensuram cum abiecta fuerit iudicabit eam. Quia p̄o ignitā t exardescentē vltra fas naturalis ordinis habebant cōcupiscentiā: ideo ignē pluit. Deut.xxij. Ignis succēsus est i furore meo: et ardebit vsq; ad inferni nouissima. Quia p̄o turpitudine infamie scatebāt, ideo pluit sulpbur. Genes.xix. Pluit dñs sup Gomorram t Sodomā sulpbur t ignem a dño de celo. hoc est: Fil⁹ a patre. Ut autem hoc iudicio diuino scirēt esse factum: ideo de celo pluit. Ps̄.lxxv. De celo auditum fecisti iudicium. Ezech.xxxviij. Ignē t sulpbur pluā sup eum t sup exercitum eius. Apocal.xix. Uuu missi sunt in stagnum ignis t sulpburis. Beat⁹ Bern. Flāma gehēnalis mozā non sustinens fugere istā tollere nationē: necnō t tellurē ipsozum. Conscientiam em̄ tante confusiōis nature absumpsit ignis et spūs pcellaꝝ sulpburis. Quāuis aūt multa sint detestanda in oib⁹ peccat̄: Tamen quatuoz sunt in infando isto peccato ꝓter q̄ magis est abominabile Quoz. Primū est Ardoz: oz dinē nature subruens. Et quia magis etiā in mares q̄; in feminas exardescūt: et femie in femias. Rbo.). Tradidit eos deus in passiōes ignominie t exardescūt in desideriis suis inuicē: masculi in masculos turpitudines opantes. Ps̄.lvij. Petōres a vulua errauerunt ab vtero. Secūdū aūt est Feroz: infamie istius peri. Joel.ij. Ascendit feroz eius: et ascēdit putredo eius. Esa.xxxiij. Interfecti coz. ꝓjci entur: de cadauerib⁹ coz. ascendit feroz. Et bñ dicitur feroz iste ascendere. quia infandū istud vicium plus in altis psonis q̄; in humilib⁹ iuenit regnare. Tertiū est Adherentia istī⁹ peccati. q: Nocumentū habet: q: eum quē capit: vir vnā deserit. In cuius signum dicit̄ Gen.xiij. q: vallis illustris in q̄ fuit pentapolis habebat multos puteos bituminis. Bitumē aūt est gluten tenacissimū. Quartū aūt est: q: dicit̄ esse moꝛbus cōtagiosus et de vno inficere alium: ꝓter qō Gen.xix. dicit̄ Loth egredies de Sodomis: Non stes in omni circa regione: sed in monte saluum te fac. Hec est causa q̄re hoc peccatū damat coram dño Gen.xviij. Clamor Sodomoz t gomoꝛre venit ad me ⌊et omnes pdidit⌋ quia perdiderāt naturam quam assumpserat dominus. Esa.xxxiij. Perdidit ciuitates non reputauit homines. q: Reuera non sunt boꝛ

mines in tāta deformitate nature hūane viuētes.

## Scōm hec erit qua die filius hominis revelabitur.

Accipit doctrinā fm Silitudinē inductā. Dicit aūt q[ fm hoc erit ]q ad hoc q̄ improuise supueniet dies illa sicut ultis (alis illi⁹) iudicium condemnatiōis.j. Thes.v. Cum dixerint: pax z securitas: tunc repentin⁹ supueniet eis interit⁹ sicut dolor in vtero habētis [ qua die ] qr tunc plena erit claritas lucis ad dissipationē oim tenebraꝝ. Tūc em̄ fiet qō dicit Joan.j. Lux in tenebris lucet: z tenebre eam non comphenderunt. Dia em̄ tunc ponent in lucem q̄cunq; mō sunt ablcōdita [ filius homis revelabit ] Abac.iij. Splēdor eius vt lux erit: cornua in manibus ei⁹. Splēdor em̄ glorie manifestabit ablcōdita: et cornibus peūtis ini quos ventilabit.

## In illa die qui fuerit in tecto et vasa ei⁹ in domo: ne descendat tollere illa: Et q̄ in agro similiter non redeat retro Mēores estote vxoris Loth

Tāgit Necessitatis b artatiōnē. Et ad litteram p̄dicit q̄ in tempore captiuitatis rhomane tāarta erit obsidio q̄ q̄ fuerit in tecto: domū defendēs nō poterit defendere ad aliq̄d secū tollēdū de domo cum quo fugiat. Sed em̄ querit effugere psonam saluādo: et tū non poterit. Silr imminente extremo iudicio. Qui est in tecto vt pspiciat imminentia: non pōt cogitare vt aliq̄d ordinet de re familiari: siue i domo: siue alibi. sed em̄ cogitet se saluare. Moraliter aūt In tecto est edificij spiritualis qui est in charitate. Hec em̄ ꝓsummatio est edificij spūalis sicut rectū. Que aūt in domo sunt: sicut ea que ptinent ad corpis cōcupiscētias: et ad illas nemo debet descēdere. Homo em̄ debet esse sicut passer solitarius in tecto: nihil curans de bis q̄ sunt mūdi: sed in altitudine tenens se charitatis. Hec em̄ est rectū que totum opit. Vnde est q̄ que in aure audiunt: p̄dicari ꝑcipiunt sup tecta. quia In charitate q̄cquid reponit: ab impulsu tempestatū conseruat [ Et q̄ in agro est ] in arta ista obsidiōe vltimo examine [ similiter non redeat retro ] quia forte ꝓuent⁹ involueret in captiuitatem. In agro aūt est moraliter q̄ est in exercitio bone actionis. Et hic non debet retro ad domesticos. hoc est: carnis curas respicere. Lu.ix. Nemo mittens manū ad aratrū z respiciēs retro: aptus est regno dei Sic em̄ diligenter exercendus est ager iste q̄ nihil aliud habeat ad manus. ij. Timoth.ij. Nemo militans deo implicat se secularibꝰ negocijs vt illi placeat cui se ꝓbauit. hoc est igitur q̄ dicit. Ut aūt exemplū det sue admonitionis: subiungit dicens [ Mēores estote vxoris Loth ] Nec ei⁹ ꝓpter solū respectū retro: sum: conuersa est in statuā siue figmentū salis: vt oēs cōderet q̄ insulsi retrosum aspicere desiderarēt. Sap.x. Incredibil⁹ animo memoria stans figmentum salis.

## Quicunq; quesierit animā suā saluam facere: ꝑdet illam. Et q̄cunq; perdiderit illam: vivificabit eam.

Ostenso periculo captiuitatis hierusalem ꝓter peccatū crucifixionis christi Et cum illo ostenso ꝓiculo ꝓoccupationis dici iudicij: Induxit cautelaz qua q̄libet p̄ esse ꝓparat⁹. Dicit igit Q[ quicunq; quesierit animā suam saluā facere: perdet illam ] Hoc aūt tam in antecedit⁹ exposicum est: q̄ aia dicit b ꝓsona et anima viuens: ꝓpter ꝓtem dignior⁹ē: sicut Exod.j. Anie que egresse sunt de femore Jacob z ingresse sunt in egyptum. [ Quicunq; ergo in tribulatiōe extrema [ vult aiam suam saluā facere ] ita q̄ in eternū pire non possit: ille [ perdet eam ] exponēdo eā morti in tribulatiōe illa: ꝓter dūm: ne neget fidē. Act.xx Spūs testificat mihi per omnes ecclesias q̄niaz vincula z tribulationes hierosolymis me manent sed nihil horum vereor: nec facio aiam meam ꝑciosiorē q̄ me: dūmō ꝓficiam cursum meū z ministerium verbi ma[ Et quicunq; ꝑdiderit illā ] Matth.x. addit: ꝓpter me. q̄a Causa facit martyrem: non pena. Quicunq; ergo tribulationi vel morti exponendo aniam ꝓpter me ꝑdiderit eam rē poraliter [ vivificabit eam ] in eternū. quia cōiunget deo qui est fons vite: et bibet vitam in fonte suo in eternum. Ps.xxxv. Dñe apud te est fons vite. Apocal.vij. Agnus dei reget illos: et deducet eos ad vite fontes aquarum. Sic ergo vivificabit eam.

## Dico vobis In illa nocte erunt duo in lecto vno. vnus assumet: z alter relinquetur. Due erunt molentes in vnum. vna assumetur: z altera relinquet. Duo i agro. vn⁹ assumetur: et alter relinquet?

Tangit Electoꝝ. de omni statu assumptiōem: et Damnādoꝝ de omni statu reprobationē. Et hoc tangit sub Triplici differentia status: in q̄ omnis status intelligit. Dicit ergo [ Dico vobis ] per veritatis assertionē. Rhoma.ix. Veritatē dico in chō Jesu: nō mentior: [ in illa nocte ] Extremū iudiciū frequēter vocat dies dñi ꝓter causas ꝑs supra diximus. Nic tamen vocat nox ꝓter horrorem tribulationis z angustie in quibꝰ corda obrepsant q̄ nō habent effugiū. Matth.xxv. Media nocte clamor factus est [ Duo erunt in lecto vno ] Litteraliter vult dicere Q[ inter q̄escentes z inter laborantes seruiliter vel ad velitatē ꝓpriam semp q̄dam assument: z quidā reprobabūtur. Tamen p duos qui sunt in lecto vno: Literaliter significantur matrimonialr iuncti. et Allegorice significant Lōtemplatiuū: qui in lecto mollis conscientie cum dño recūbunt. Deut.xxiij. Amātissimus dñi in eo tanq̄ in thalamo domus iugiter requiescat. Cant.j. Fasciculus noster floridus.

Et hoc lecto Quidā assumunt qui pure in contē/platione veritatis plistūt. Quidam aūt reprobantur qui ocio marcent in religione: et habitum sine effectu operis bñt. Threñ.j. Viderūt eam hostes et deriserūt sabbata eius [due] ancille [molentes in vnum] sacerū vel lucrum. Molere enī fuit antiquit⁹ opus seruile z ancillarū. Et ideo Exo. xj. dr q a pmogenito Pharaonis qui sedebat in solio: vsq; ad pmogenitū ancille q stabat ad molā percussit dñs pmogenita egypti. Et ideo p molētes in vnum significant seruiliter opantes. Unō etiā Judic.xvj. Philistiim capētes Samsonē mittūt eū suum: et exercuerunt z ve seruili ope cōfunderent: fecerūt eum molere. Per hoc aūt significant Allegorice laborātes Quor. Quidā assument ad gloriam: q labores suos referunt ad honorē dei z vtilitatem eccle. Eccl.xxiij. Videte q non soli mihi laborauī: sed z omnib⁹ exārētib⁹ vtitatem. Quidam aūt relinquent ad damnationē: qui opera laboris referunt ad mundū z vanitatē. Eccles.x. Labor stultor⁹ affliget eos: quia nescūt in vrbē pgere. Hoc q intendit p molam. Nec est etiam causa q Deut.xxiij. scribitur. Non accipies pro pignere supiorem vel inferiorē molam. Tum ꝓpter hoc q paup laborator in hoc victum q̄sūt. Tū etiaz ꝓpter hoc: quia labor ad vtilitatē cōis necessitatis extrinc. Nec est etiā causa q cum Babylon dña regnorum esset ancillariter būliāda: dixit Esa.xlvij Non vocaberis vltra mollis z tenera: tolle molā: mole farinā. Nec fuit etiam causa legū antiquar⁹ q enorme cōmetēs crimen: mola ad collū suspensa: summergebat⁹ in pfundū. quia in mola significabat q crimie seruilem effecerat z confusiōe dignissimū. [Duo in agro] Ager ab agendo dict⁹: significat opus qđ ptinet ad patrie populationem z facultates ciuilitat⁹ z reipublice. Et ideo istud est honestum z ad rempublicā ordinatū op⁹. Et ideo per hoc significant q̄ cu nḡ plati rempublicā ordinantes: et cōmuni intendētes regimini. Sic enī dicit Heñ.xxiij. q Isaac egressus est ad meditandū in agro. Sic dr Prouerb.xxiij. Diligenter exerce agrū tuum z post edifica domū tuā. hoc est: familiam. quia sm facultates agri multiplicat⁹ puden tia domus. Heñ.xxvij. Ecce odor filij mei sic odor agri pleni quē bñdixit dñs. Talis q̄ platorū curā cōis vtilitat⁹ habentiū [vnus assumet] ad gloriam: q fideliter et prudenter familie dei intendit. Matth.xxv. Euge serue bone z fidelis q in pauca fuisti fidelis: supra multa te constituā: intra in gaudium dñi tui [et alter relinquet] ad dānationē: qui piger vtilitatibus proprijs deseruiuit z ad se bona dñi sui conuertit. Matth.xxv. Serue male z piger sciebas q ego hō austerus: tollo vbi nō posui: mero vbi nō seminaui. Quare ergo pecuniā meam non dedisti ad mensam: et ego veniens vtiq; cum vsuris exegissem q̄s meum est. In his aūt tribus statibus omnis status mundi z eccle comphendit⁹. Qui Ezech.xliij. per Noe: Daniel: et Job (qui anias suas liberant) significantur. Per Noe q̄dem qui arcam gubernauit: status significat platorū. Per Daniel aūt qui prophetā contiuēs fuit: status significat Contemplatiuor⁹. Per Job aūt dolentem: ad sterquilinū pjectum: significat status Actiuor⁹ laborantiū. Hoc aūt q vn⁹ assumit z alter relinquit significatur Leuit.xxij. Ubi duo passeres viui imolant: ex q̄bus vn⁹ dimino in sacrificiū assumit: alter aūt abire permittit

## Respondentes dicunt illi. Ubi domine? Qui dixit illis. Ubicunq; fuerit corpus: illuc cōgregabūtur et aquile.

Hic tangit determinationē dubitantiū de pōducūs. Dixerat enī dñs q dicendū esset: Ecce hic: et ecce illic. Dixerat etiā q vn⁹ assumet: et alter relinquet: Apostoli dubitauerūt Ubi esset futur⁹ chr̄s: et Ad quē locū essent assumēdi q assumunt: et In q̄ loco relinquendi qui relinquunt. et Ideo [Respondentes] ad hoc ḡrūt z [dicūt illi] Mar. em.xij.dr q̄ seorsum oia discrebat discipulis. Et ideo audacter ḡrunt [Ubi dñe:] Supple: erit chr̄stus verus. et Ubi erunt q assumunt: Lañ.j. Indica mihi quē diligit ania mea: vbi pascas: et vbi cubes in meridie: ne vagari incipiā post greges sodaliū tuor. Joan.j. Rabbi vbi habitas [Qui dixit illis] breuiter z optime certificādo [Ubi cunq; fuerit corpus] Corpus b dr cadauer. Nocaūt multū vaporat. q dū calor naturalis in puretescēte corpe euaporat: humidū interi⁹ trahit ad exteriorem superficiē: et resoluit in fumū: et ab illa fumali euporatiōe late dispgit odor corporis et [illic congregabunt et aquile] Que aq̄le ab acumie visus z olfat⁹ dicunt: qui longe vident et olfaciūt tale corp⁹ ꝓpatū sibi in escā. Job.xxix. De summis silicib⁹ aq̄la ꝓtēplat escā: z oculi eius delōge pspiciunt: Pulli ei⁹ lābunt sanguinē: vbi q̄ cunq; fuerit cadauer: adest statim. Ab ista ꝓpterea re dñs sumit silitudinē. q. Hiosum corp⁹ eius in iudicio: et meritū mort⁹ eius: et vaporatio dulcedinis ei⁹ tanta erit: q oēs sancti: q aq̄le sunt ꝓpter visus acumē ad vtitatē: et ꝓpter vim discretiuā ad bonitatē eius (q̄ p olfatū designat) statim pcipient vtitatē ipsius. Pē.cij. Renouabit vt aq̄le iuuentut⁹ tua. Et ideo ad ipsum [cōgregabunt] alijs in dispsiōe error⁹ relict⁹. Esa.xl. Assumēt pēnas vt aq̄le: volabūt z nō deficiēt. Job.xx. Sicut aq̄la volans ad escam. Tali odore attracte sunt ad corp⁹ dñi Maria magdalena: Maria Iacobi: z salome Matth.xxviij. Hoc igit⁹ est qđ dicit Retorquetur aūt istud dictū derisorie z Moraliter ad Sacerdotes z Religiosos Qui ex vapore lucri: sicut vultures: trahunt ad cadavera mortuor. z decerant quia eorum feridum peccatoris cadauer desferat ad sepulcrum (al's sepulturam) nichi sui. Cūtamen de Sapientia dei dicatur Job.xxviij. Semitam ignorauit auis: neq; intuitus est eam oculus vulturis. Vultur enī vt dicit Isidorus dicit: quia corpum semper ad cadauer habet vultum Sic igitur expleta est pars que est de Firmitate fidei.

# Icebat autem et parabolam ad illos: Qm̃ oportet semp orare z non deficere dicens

Hic incipit prem illam que fm̃ suptos diuisiõnem est de Oronis instantia z deuotiõe. Cũ em̃ ea q̃ dicit̃ virtibus ꝓpijs nullus possit hẽre: Restat vt deuotiõe z instantia oratiõis impetrentur. Et sic̃ istud inducit capitulũ. Sicut em̃ suptus dñs in hoc capitlo agit de Perfectiõe mãdatoꝝ: q̃ fm̃ pñtem statũ est cã electõis. Vñ hoc Lapm̃ diuidit in Tres ptes. In q̃ꝝ Prima docet de Oronis instantia z Humilitate p quã puenit ad pfectiõez mandatoꝝ. In Scõa aũt suponit in q̃ consistit mandatoꝝ pfectio. In Tertia aũt: q: Dis pfectio et cõsummatio ẽ in cõicatiõe passionũ chũ: Ideo ꝺ reuelatione sue passiõis suponit: z de eo ꝙ prio ek̃cu. Prima haꝝ ptium diuidit in Tres ptes. In quaꝝ Prima docet Instantiã oronis. In Scõa aũt Eiusdẽ oronis docet hũilitatẽ. Quia aũt hũilitas difficulter discũ: ideo in Tertia exemplarez de hũilitate suponit doctrinã. Prima haꝝ ptiũ continet Tria. Premittit em̃ suũ qõ ꝑsuadere intẽdit intẽtũ. Scõo Ad ꝑsuadendũ inducit sile. Tertio aũt iurta sile positũ formaz ꝑsuasionis doctrinã. In Primo hoꝝ sunt Duo. Ostendit em̃ Primo Doctrine modũ et Scõo Suã apte intentionem.

Dicit igit̃ [Dicebat aũt [docẽs Ihũs et Dis scipulos [et [hoc ẽ eis [parabolã [gabolicũ sermonẽ: vt facil⁹ capere dicta z retinere[ [ad illos [hoc est discipulos. Osee. xij. In manibꝰ ꝓphetaruꝝ assimilat⁹ sum [ qm̃ oportet semp orare [Oratio est vt ꝺr Aug⁹ Pius affectus mentis in deũ diuectus. Et q̃diu hic pius affectus in cogitatu z sermone z ope a deo nõ reuocat: tãdiu in deũ dirigit. Nõ reuocat aũt nisi p cõtrariũ actũ. Et ideo dicit glo. q̃ nõ desinit orare q̃ nõ desinit bñ facere. Ille q̃ est ver⁹ sensus lre. ). Thes. v. Sine intermissiõe orate. ). Lor. xiij. Orabo spũ: orabo z mẽte. psallã spũ: psallã z mẽte. Eccl. xviij. Non impediat̃ orare sp z nõ verear̃ vsq; ad mortẽ iustificat̃. Hiero. Frequẽs oratio vicioꝝ tumorẽ extinguit. Lotra b aũt q̃dã obijciũt p illũ Mat. vj. Oratẽs aũt nolite multũ loq. Eccl. vij. Nõ itereris ꝙd ũ in oratione tua. Dec aũt iã soluta sunt p ea q̃ dicta sũt de diffinitiõe Orationis. In oibꝰ em̃ cogitat̃ z dict̃ z fact̃ orat̃ p q̃ affect⁹ pi⁹ mentis a deo nõ retrahit. Et q̃ dñs dicit Nõ multũ esse loq̃ndũ: loquit̃ de q̃busdã q̃ putabant q̃ oratiõnibꝰ rhetoricis de⁹ inducerẽt sicut hõ: cũ nõ inducat nisi pietate affect⁹. Hoc aũt q̃d ꝺr Eccl. vij. q̃ nõ iterandũ ꝙd ũ est in oratione: intelligit q̃ si semꝰ aliq̃ a deo: non debet p cõtrariũ actus interrũpi oratio: ita q̃ ꝙd ũ oronis iterare oporteat. Dicit igit̃ qm̃ sic oportet sp orare [et non deficere [ Non deficere est spũm ab oratiõne p̃ria actũ nõ retrahere. Sicut legit̃ q̃ Seuer⁹ Epus de Martino scribit q̃ inuisctũ ab oratiõne spũs nõ relabat. Heb. v. In diebꝰ carnis sue ꝑces: supplicationes ad deũ cũ clamore valido z lachrymis offerens: in oibꝰ exauditus est ꝓ sua reuerentia. In diebus em̃ carnis sue. hoc est: per totũ vitam. Sic orat q̃ nunq̃ spũm z pios affectus retrahit in deũ directũ. Sic orabat Susanna Dan. xiij. de q̃ ꝺr q̃ erat cor eius fiduciaz habens in dño. Sic orabat Moyses De q̃ cũ nihil ore diceret ꝺr Exo. xvij Quid clamas ad me. Sic orare intendit Pss. cxl. Dirigat⁹ oratio mea sicut incẽsum in cõspectu tuo: elevatio manuũ mearꝰ sacrificiuꝝ vespertinũ. Non em̃ dep̃munt man⁹ nisi ad conterendũ actũ retrahãtur j. Tim. ij. Volo viros in oi loco orare leuãtes puras man⁹ sine ira z disceptatiõe.

# Judex quidam erat in quadam ciuitate qui deũ nõ timebat: z hominem non reuerebatur.

Hic incipit ponere parabolã Que Tres habet pagraphos. In q̃ꝝ Prio ponit Judic⁹ Jnic⁹ dns scpius. In Scõo Delphino videt ꝙ vindicta istantis. In Tertio Judicũ Judicis qõ coactꝰ z inuitꝰ facit, ꝓter importunitatẽ vidue instantẽ. A Quatuor aũt describit Judicem. A Prãte auctoritat̃. A Solennitate loci: q̃ sue erat iurisdictiõis. A Positiõe divini timoris. et Ab Irreuerentia alicuius cuiuscũq; hois. Dicit igit̃ Judex q̃dam j hũs prãtem auctoritatis sup alios. Matth. viij. Ego sum hõ sub prãte constitut⁹: hãs sub me milites. De isto aũt iudice ꝓphetat Job. xx. Terra data est in manus impij: vultum iudicũ eius operit Esa. j. Principes tui infideles socij furũ [in q̃dã ciuitate ] Ciuitas aũt locus solẽnis est: cũ q̃a iudex malus fuit: probabile est q̃ z ciuitas mala fuerit. Esaie ). Quõ facta es meretrix ciuitas fidelis: plena iudicij: iustitia habitauit in ea: nunc aũt homicide. Pss. lxiij. Zudium cõtradictionẽ in ciuitate: tota die sup muros eius iniquitas: et labor ẽ medio eius z iniusticia: et nõ defecit de plateis eius vsura z dolus [q̃ deũ nõ timebat ] diuinũ timorẽ iudicio postposuit; dicens illud Job. xxj. Quis est oipotẽs vt seruiam⁹ ei: Job. xxij. Quasi nihil possit facere oipotens estimabãt illũ. Et q: iste deum non timuit: ideo in mũeribꝰ z psonaꝝ acceptiõe iudicauit. Esa. v. Justificabãt impiũ ꝓ mũeribꝰ z iusticiam iusti auferebãt ab eo. Lotra qõ ꝺr Deut. j. Ita guum ve magnũ audiet̃: q: dñi ẽ iudiciũ [et hoĩes [hoc est hoim honestatẽ] nõ reuerebat [ Ezech. iij. Dis dom⁹ isrl' attrita fronte ẽt z duro corde. Hier. xij. Frõs mlier' meretricis facta ẽ mihi: noluisti erubescere. Duo igit̃ excludũt ab isto iudice q̃ timore retrahit aliquem a pcõ. Timor. s. z Pudor. De Timore Eccl. ). Qui sine timore ẽ nõ poterit iustificari. De Pudore Thre. vl. Facies senum nõ erubuerũt: adolescẽtibꝰ ipudice abuũ sunt

# Vidua aũt quedam erat in ciuitate illa: et veniebat ad eum dicẽs Vindica me de aduersario meo. Et nolebat ꝓ multum tempus.

Hic describit viduã Et dicit Quinq̃. Primũ ẽ

Detentio auxiliū. Scōm aūt Multiplicatio adversarij maligni. Tertiū Freq̄ns adit⁹ iudicis mi q̄. Quarti est Interpellatio iudicij. Quintū ē Jnq̄ dissimulatio iustī iudicij. De ꝓmo ōr [Vidua aūt q̄dā.] q̄ a viro iduata fuit: z nō patrono z defensore ēcclīe tuta. Thre. vi. Pupilli facti sum⁹ absq; pī: matres nr̄e q̄si vidue. Job. vj. Ecce non est auxiliū mihi i me: necessarij q̄z mei recesserūt a me De hac vidua ōr Esa. j. Subuenite oppresso: defendite viduā. Misceā eīm misērabilīū psonaꝝ: deberet mouere iudices ad taliū defensionē [erat ī quitate illa] Vbi erat inuariantiū multitudo. q̄ Pe. ij. Alpecta z auditu iust⁹ erat hīās apō eos q̄ de die in diē aias iustā cruciabāt. Apoc. ij. Scio vbi habitas: vbi sedes ē sathanē [z veniebat ad eū dicens] Tertiū est. Et ꝙ ōr [veniebat] nō in se claudit ꝓtestū impetrū in pñs cōtinuarum: notat aduēr⁹ eī⁹ freq̄ntā. Prouer. vj. Discurre: festina: suscita amicū tuū: nō des somnū ocul̄ tuis. Ad ipm eīm ḡtinebat defendere miserabiles psonas [vindica me] p iustū iudiciū [de aduersario meo] inic̄. Pš. xxxvij. Judica dñe nocentes me: ꝓpugnātes me: appbēde arma z scu. et exur. in adiu. mihi. Apoc. vj. Usq; q̄ tu dñe sanct⁹ et iust⁹ z verus non vindicas sanguinē nr̄m ab his q̄ sunt in terra. Eccl. xxv. Nonne lachrymē vidue ad maxillā descēdunt: z exclamatio ei⁹ sup deducentē eas [Qui nolebat ꝑ multū tps] q̄a mūera n̄ dedit: nec habuit vñ daret. Esa. j. Pupillo n̄ iudicātur cā vidue nō ingredient ad eos. Dicit. v. Laudam viduā nō iudicauerūt.

**Post hec aūt dixit itra se. Etsi deū non timeo nec hoiem reuereor: tñ q̄ molesta ē mihi hec vidua vindicabo illā: ne in nouissimo veniens suggillet me.**

Hic oñdit Qualiter Importunitas vidue vicit iudicē. Et ōr Quinq. Quoꝝ. Primū est: Qualis ira se ꝓfulsus z vic⁹ ē iudex iniqu⁹. Scōm Qualiter nec timore dei: nec hūanā ad iudicatū est flet⁹. Tertiū Qual⁹ molesta instātia ad iudicium est cōpulsus. Quartū Qualis iudicium fecit. Quintū z Ultimū Qualis merū suggillationis ē sibi error fit q̄ viduā vindicauit. Dicit ḡ [Post hec aūt dixit itra se] reduct⁹ ad cor afflictōe ꝓpria. Esa. xxvij. Tm̄ō sola vexatio dabit intellectū auditui. Pš. xv. Multiplicate sūt infir. eor: postea acceleraverūt. Mat. xv. Dimitte eā q̄ da. post nos [etsi deū nō ti.] q̄: timor: da ñ indurit eū. Pš. xxij. Nō est timor dei aī oculos eor̄ [nec ho. reue.] q̄ Lorā boiby hūdia est negare iudiciū miserabilibꝰ psonis. Thre. vj. Cōfusiōe nō cōfusi sē z erubescere nescierūt [q̄ mo. est mi. hec vidua] ꝙ instātia ḡdiana. q̄. Ti. iij. Jnsta oportune importune. Sitē i malo Hēn. xxix. Illerecusabat stup: tū. et illa molesta erat adolescenti. Sitē Judic. xvj. cū Dalila molesta esset Sāsoni pdidit ei secretū cordis sui [vindicabo illā] iudicis sibi facēs. Lu. xj. Etsi pseuerauerit pulsans dico vobis: etsi n̄ dabit illi surgēs: eo ꝙ amic⁹ ei⁹ sit: ꝓpter improbitatē tñ ei⁹ surget et dabit ei q̄ntūcūq; necessarios [ne i nouissimo veniēs] exp̄ repellu nō pōt. Lu. xviij. Qui pībāt increpabāt eū vt taceret: ipe vo multo magis da. [suggillet me] Suggillare aūt tantū valet q̄ntū iuxta gulare. Cōponē aūt sic ōr Jnsū. a sugo z gula. Quasi: ne sugat tādem sanguinē de gula mea. Ad ꝓpium ōr esse lamiaꝝ Que occulte veniūt ad boues z sugūt sanguinē de gula eoꝝ. Vñ alia lra b hs [Heiteꝝ et iteꝝ veniēs suggillet me] Thre. iij. Sedz lamie nudauerūt mamas z lactauerūt catulos suos. Hec aūt vidua typū tenet cuiuslibet fidel⁹ anie. Ad etiā Vniuersal⁹ ecclīe: q̄ tota die clamat: et tandē exaudit. Eccl. xxv. Oio hūiliantis se penetrat nubes: et donec ꝓpiet nō cōsolabit: et nō discedet donec altissimus aspiciat.

**Ait autē dñs. Audite q̄d iudex iniq̄tatis dicit. Deꝰ aūt nō faciet vindictā electoꝝ suoꝝ clamantiū ad se die ac nocte: z patiam hēbit in illis. Dico aūt vobis: q̄ cito faciet vindictā illoꝝ. Verūtñ filius homis veniēs putas inueniet fidem in terra?**

Dic sumit doctrinā itra iducta ꝑabolā Argumens a Mioꝝ. Vñ ōr [Audite q̄d iudex iniq̄tatis ōr] i. audite dictā iudicē. Si eīm malꝰ iportunitate peret: vlt⁹ ē ꝑ vidua: multo magis deꝰ iudex iust⁹: fort: z patiēs: aliq̄n vlaſcet ꝑ scīs suis. Lu. xj. Si vos cū sīs mali nostī bōa data dare filijs vīs: q̄nto magis pr̄ vr̄ celest⁹ dabit spūm bonū petentib⁹ se. Et ō est ꝙ ōr. Deꝰ aūt nō ē est nōne [faciet vindictā] decoꝝ suoꝝ. Zach. ij. Qui tāgit vos tangit pupillā oculi mei. Pš. cxij. Nolite tāgere chīos meos: et i ꝓphet meis nolite maligri. Vñ ōr Deut. xxij. Fm altā Trāslationem Mihi vindictā z ego retribuā [clamātiū ad se die ac nocte] ē instanē z ꝓtinue. Pš. cxix. Ad dñm cū tribl̄arer clamaui: z exaud. me. Pš. lxxvij Ultio sanguis fuoꝝ tuoꝝ: irroret in ꝓspectu tuo gemit⁹ ꝓpiatoꝝ. Job. xxv. Oipotēs singl̄oꝝ cās ruebit [et patiaz ha. in illꝰ] q̄ suos offendit. O. d. Nō hēbit in eis patiam. Eccl. xxv. Dñs iudicat iustos z fortissim⁹ nō hēbit in illis patiaz. Pš. xciij. De⁹ vltionū dñs de⁹ vltionū libere egit: exaltare q̄ iudicas terram: redde retributiōem superbis.

Obīcit aūt q̄dā Q: cū Scī oēt ꝑ psecutiōibus suis Sīc fecit Stephan⁹ Act. vij. videt q̄ ñ debeant petere vindictā. Deb. xij. Accessist⁹ ad sanguis effusionē meli⁹ loq̄ntē q̄ Abel. Abel et loq̄bat vindictā. ebri aūt sanguis orantē ignēcā. Lu. xxij. Pr̄ ignēsce illi. q: nesciūt q̄d fa. Rño ē. Q ñ petūt Scī vindicari in cōdēnationē finalē: sed in cōuersionē. Ut sic vidicenk vt relicta iniusticia cōuertant: z sic boni fiāt. Prouer. xij. Uerte ipīū z ñ erit. Hiere. xvij. Cōfundant̄ q̄ me ꝑsequunt̄: z ñ cōfundar ego: paueāt illi z ñ paueā ego: induc sup eos dñe diem afflictōis, z duplia cōfusiōe: timoris. i. z cōfusiōis:

cōtere eos dñe de⁹ me⁹. Ps. cvij. Induant sē dū ploide cōfusiōe sua [Dico vobis] Assertio ē [qz cito faciet vidictā illoz] Deut. xxij. Sāguis nē seruoz suoz vlciscet: et vindictā retribuet i hostes eoz. Aliqñ em̄ vindicat: inimicū conuertēdo. Sic fecit de Paulo. Vl⁹ Patiam scīs bādo: z illos dēnādo. Sap. xij. Tu aūt dñator virtutis cū tranquillitate iudicas: z cū mag̃ reuerētia disponis nos [Verūtn fi. bo. venies] A.D. Ita fil⁹ dī et fil⁹ hois fidē hūs in suis: faciet vindictā de eis ertamē rat⁹ (als mirat⁹) ē q̄ viceuersa fidē habeāt in ip̄m z pseuerēt in eadē fide. Lib est [verūtn] tra fidē exhibēs [fili⁹ bo. venies] ad iudiciū post tot tribulatōes [putas ne inue. fi.] p seruande ad ip̄m [in terra] Jn q̄ sunt tot miserie z tribulatōes A.D. vix inuenier. Nere. vij. Perijt fides: ablata ē ab oze eoz. Mich. vij. Perijt scīus de terra z rect⁹ in hoibꝫ ñ est. Ps. xj. Defecit sanct⁹ qm̄ diminute sūt veritates a filijs hoim. Esa. lix. Corruit veritas in plateis: z eqtas nō potuit ingredi.

## D Jrit aūt et ad quosdam qui in se confidebant tanq̃z iusti z aspernabantur ceteros: parabolam istam dicens.

Hic incipit agere d Oionis būilitate. Et habet duas ptes. Jn q̄z. Prima d oñdit in Silitudie pabolica q⁹ Dio būilis iustificat. z Fast⁹ iactantie in oz̄one accusat. Jn Scda aūt Generalr⁹ concludit q⁹ Dis būilis exaltabit. z Superbꝫ deprimet. Adhuc in Prima pte duo sunt. Jn q̄z Prima dr Quidā et Quare dr ista pabolā. et Jn Scda p orditē ponit pabolā. Dicit aūt in Prima Quattuor. Prio em̄ dicit Jn Genere q̄d dr. Secdo: Quare. Tertio tāgit Fastū ip⁹z. Quarto ad tāgit Modū docēdi ne. Dicit igit Oēs qm̄ nō oportet em̄ instanter orare: sed etiā būiliter. Et vr b oñdat: modo nob cōuenienti q̄ intelligere possim⁹ [dixit ad q̄sdaz] noie indignos: p̄ malū meritū ip⁹z. qz nō trāsiunt ad nomē: et ideo in p̄so dei nō noiank nec nuncupank. Ps. xv. Nec memoz ero noim eoz̄ p labia mea [q̄ in se cōfi.] hoc est: qz in se cōfidebant [tanq̃z iusti] hoc est: tales essent vere iusti et p̄pe virtute. Apoc. iij. Utinā esses frigidus aut calidus sed qz tepidus es: incipiam te euomere de oze meo Justi em̄ sūt hypocrite de q⁹ dr Rho. r. Jgrātes ei dei iustitiā: su ā q̄rētes statuere: iustitiae dei nō sunt subiecti. Sat⁹ em̄ miz ē q̄ ise cōfidebāt cū Nec suū ēt: Nec puz⁹ esset: Nec stabile esset: Nec sarct vtz deo acceptū ēt: et Mirabil⁹ in firmū ēt. De Prio hoz dr. 1. Cor. iij. Quid bēs q⁹ ñ accepisti. Si aūt accepisti: q̄d glo. ris ñ accepis: De Scdo dr Esa. lxvij. Quasi pan⁹ mēstruate vniuerse iusti cie nre. De Tertio dr Job. iij. Ecce q̄ fuūt ei ñ st stabiles: z in angel⁹ suis repperit pauitatē. Et quāto mag̃ q̄ terrenū hūc fūdamētū q̄ hītāt domos lutceas z tinea. De Quarto dr Eccles. Nēo scit vtz odio vl amore dign⁹ sit. De Quinto dr Esa. lxvij. Eccidim⁹ q̄si folium: vniuerse iniqtates nre q̄si vēt⁹ abstulerūt nos. Miz ē q̄ in dis cōfidebāt. Est aūt Ipsa confidentia nulla. Prouer. xj. Qui cōfidit in diuitijs suis: corruet. Nere. xlviij. Prio eo q̄ habuisti fiduciā in mūtōibꝫ tuis z in thesaur⁹ tuis: tu q̄z capier⁹. Eccl. xxxvij. O prec supno necessima vnō creata es [et asp. ceteros] Ecce q⁹ alios despexerūt Sua aparēcia bona magnificātes: et alios mala cōsiderātes. Sic em̄ die būs Bern. Multi multa sciūt z seipos nesciūt. alios inspiciūt z seipsos negligūt. Ps. xx. Deus q̄ videbāt me asignabank me: locuti sūt la. z moue. co. Asignari em̄ est cū motu capit⁹ deridere. Esa. xxxvij. Ue q̄ signis: nōne z ipse signeris? Eccl. iij. Ne reuereāris p̄mū in casu suo: z ne retineas vbū in tpe salut⁹ [parabolā istā] hoc ē silitudinaria historiā. q̄z Silitudinē inducit. Eccl. Sepe vez fuit in rei vitate. Ps. lxxvij. Aperiam in gabol⁹ os meū: loq̄r p̄positiōes ab initio.

## Duo homines ascendebant in templū vt orarent.

Hic ponit pabolā. Et hz Tria. Jn quoz Prio ostendit Qui sūt a q̄bus trahit silitudo. Scō in q̄. Et i Tertio ponit Silitudinis inducte iudiciū Dicit ait in Prio Sec. Quē fm̄ Iram z fm̄ mores notank. Quoz. Primū ē Numer⁹ orāntiū. Scōm Natura. Tertiū Ascēsus ad locū. Quartū Loc⁹ orōnis. Quintū Finis itentiōis. z Sextū Religiōis differēcia. De Prio dr [Duo] Sp ei duo sūt q̄ ad oz̄onez vadūt. Un⁹ Interior ē cās spūs. Scōs ait Exterior ē cās cura z sollicitudinē cor poliū. Istud ēcatū est Beñ. xxij. Ubi Abraā cū puero. Ō ē: ecc spū pgēs ad oz̄onez: dixit secū asinus z seruos. Et Asin⁹ q̄dē ēcat cor p⁹. Seruꝰ aūt corpalē sollicitudinē: Isti q̄ duo sunt. Noc sub alia metaphora dr. Eccles. p. Muscē morientes pdunt suauitatē vngēti Unguentū em̄ est deuotio spūs se recognoscentis Muscē aūt sūt vanitates cogitationū corpaliū: q̄ se igerūt oratiōi. Aepue ist⁹ q̄ se ñ recogñt. Hoc est ēnā ēcatū Beñ. xv. Ubi descēdebant aues sup sacrificiū p̄iarche. sed abigebat eas Abraaz. Per aues ei vagabūdas: cogitatōes ēcant vage. Per sacrificium aūt: spūs cōtribulat⁹. Sic q̄ sūt [duo hoīes] Jyn⁹ nature būane exītes. Sz ñ cēlr p̄ticipātes eādē. Spūs ei se recoḡscēs: ad imaginē dī ē. Alt⁹ aūt decept⁹ in seipso opinione sua hō est: cū vir aliq̄d homis habeat. Dō em̄ cū in honore esset ñ intellexit: cōpar⁹ est iumēt⁹ i ipiētiū z silis fact⁹ est illi. Ps. xlviij. Un⁹ q̄dē hō: imaginis diuine: et fm deū vestit⁹ sue cognitōis vtute. Eccl. xvij. Ad imaginē suā fecit illū. z fm seipm vestiuit illū vtute vt sez cogñceret seipm z deū. Alt⁹ aūt humū sapit rot⁹ j. Cor. iij. Nonne hoīes estis: z fm hoiem ambulatis. Et p̄misit cām dicēs: cū sit inter vos zel⁹ z cōtēto. j. Cor. xv. Prim⁹ est de celo celest⁹. Scōs de terra terrenus. Prim⁹ em̄ portat imaginē celestis Secund⁹ aūt portat imaginē terreni. et iō rota die decipit in seipo [ascēderūt iambo. Dio ei ve dr Damasce. est ascensio intellect⁹ in deū. et ideo oēm oratē oportet ascēdere. Et iō Abraā Patriarcha ascēdit in montē visiōis cū vellet orare Beñ. xxij. Dñs etiam ascendit in montē Thabor vbi trāsfigurat⁹ est Matth. xvij. Mosses etiā cū pugnaret isrl cōtra Amalech: ascendit in montem: et eleuatis in

celum manibꝫ in oratõe: vincebat ist̃l. descẽdentiꝫ
bus ãt manibꝫ vincebat Amalech. Exo. xvij. Esa. ij
Uãte ascẽdam⁹ i montẽ dñi. t docebit nos ꝺ vijs
suis: t ambulabim⁹ i semitꝭ eius. Tagit etiã locũ
orõis dicẽs [in templũ ] Templũ aũt a templor dꝫ
ruak: qꝺ ꝺicit i simplicitate nõ sit i vsu: nẽ in cõpoſi
to inueniꝫ. Lõtẽplor ei dicit. Et vocat templũ vbi
theophanie: t cultꝰ t laus t deuotio dei apparẽt.
t vbi rogos nos pferim⁹ ad ea q̃ dei sunt videnda
t petenda. Matth. xxj. Domꝰ mea domꝰ orationis
est. ps. lxvij. Templũ tuũ sanctũ mirabile in equita
te. Et mouet nos Ipse locꝰ terrorꝭ. Ad maiestatẽ
sanctitatis. Ad vitã diuinã. Ad pfectationes laudis
Ad cultũ ianue celestis. Ad deuotiones: t Ornat⁹
decẽs ad dñi honestatẽ. Propt̃ Primus hoꝝ ꝺr
Gen. xxviij. Pauẽs q; Jacob q̃terribilis inq̃t est lo
cus iste: De Scdo ꝺi in ps. xcij. Domũ tuã domi
ne decet sanctitudo in lõgitudie diez. De Tertio ꝺr
Esa. vj. vbi loquit̃ de templo. Vidi dñm sedentẽ su
p soliũ excelsũ: t elevatũ. t plẽa erat omis terra ma
iestate ei⁹. t ea q̃ sub ipo erãt replebãt templũ. So
liũ ei excelsum pfectationes templo celũ est: cle
uatũ in celestibꝫ spiritibꝫ t scis aliabꝫ: q̃r (alias:
quaꝝ) conuersatio in celis: t exinde resplẽdens omis
terra: maiestate eius plena est. quia sicut Exo. ꝺr
xliij. Terra resplẽdet a maiestate ei⁹. Et ea q̃ sub
ipo: in gratiaꝝ ordinibꝫ replẽt templũ ecclie. Eze.
xliij. Fiat bois oñde domui ist̃l templũ. t ꝓfunda
tur ab inchatibꝫ suis. Sic Zach. iij. Petr⁹ t Joan
nes ascẽdebant in templũ ad horã orationis nonam.
Sic ꝺi Eze. xl. q̃ octo gradibꝫ ascẽdebat i templũ
Tribꝫ. l. g̃ditibꝫ in cõtemplatõe. Sc̃s. Lõtemplatõe vi
sionis: Lorpalis t Imaginarie: t Intellectualis
Que pfectationes sũt Sex: Tres: celi: in q̃ rapitur
Paul⁹. ij. Loi. xij. Tribꝰ aute in amore: diligẽdo
et toto corde: t ex tota aĩa: t ex tota mẽte Matth.
xxij. Et in Duobꝰ. In Deuotõe orationis. t Altitu
dine recte intẽtionis. Ascẽderũt aũt ist̃i [vt orarẽt]
t est finis istoꝝ. Est aũt Oro pi⁹ affectus in deuꝫ
directꝰ. Et est Oro petitio decentiũ a deo. Et ⁊m pmã istaꝝ dif
finitionũ affectꝰ ascẽdit deuote in dei bonitatem.
⁊m aute scõam q̃ est Damascen: intellectꝰ ascẽdit
lympide in veritatẽ. ⁊m tertiã: q̃ ite est Damascen
dess. derũ ascẽdit in bonoꝝ dei plenitudinẽ. Et sic
vt dicit ps. xxiij. Ita orãtis in bonis demorabit
p tertiũ. Et excedit i lumie p scõm. Jo. iij. Spũs
est deꝰ. t eos q̃ adorãt deũ: in spũ t vitate oportꝫ
adorare. Nã t pater tales q̃rit q̃ adorent eũ. Per
⁊m tota intendit in bonitatis diuine dulcedine.
Psal. xxxv. Inebriabunt ab vbertate domus tue.
t torrente voluptatꝭ tue potabis eos. In hoc lo
co orationis laudis memoria est ad dei cultũ. q̃ fu
it de supius introductus. Apoc. xix. Laudẽ dicite
deo nr̃o oes scꝛi ei⁹: t q̃ timetis deũ pusilli t magni
Quinto etiã ianue celestis recordãdũ est ad deuo
tionẽ. Gen. xxviij. Non est hic aliud nisi domꝰ dei
t porta celi. Sexto autẽ Ornatus decẽs recordãꝫ
dum est ad ill⁹ honorẽ: et angelorũ suorũ: q̃ do
minus est dom⁹ Ut habitus decẽs mulieres o⁊
periat. Exterior bonor viros erbibeat. Religiosa
vestis clericũ in reuerentiã laicorum ponat. Psal.
xxv. Dñe ꝺilexi decorẽ domus tue: t locum habi
tationis gloriẽ tue. Hinc est q̃ Moysi Exod. xij. et
Josue. v. dictũ est. Solue calciamẽta de pedibus
tuis: Locus cũ in q̃ stas terra sancta est. Cũ reue
rentia cũ t bonore ꝺebet se ibi ꝺm suũ gradum
debet exhibere: Ne dicat ei illõ Matth. xxij. Amꝫ
ce quomõ huc intrasti non habens vestem nuptia
lẽ. Sic ergo duo homines ascenderũt in templũ
vt orarent

**Unus phariseus t alter publi⁊canus. Pharisẽꝰ stans: hec apud se orabat. Deus Gratias ago tibi q̃ nõ sum sicut ceteri hominũ: rapto⁊res: iniusti: adulteri: velut etiã hic publicanus: Jeiuno bis in sabbato: decimas do oim q̃ possideo**

Ecce differẽs pfessio. Phariseus cũ diuisus
fuit ꝺ cõsideratõe apparẽt⁊ iusticie gl'abat. Reli⁊
gionis cũ phariseoꝝ erat in manu t in frõte ha⁊
bere mẽbranulas in qbus scpta erant leg⁊ manda
ta: ad legis recordationẽ Uel: potius ad ostenta⁊
tionẽ. Si aliqñ legis obliuiscerent: habebant spi⁊
nas in oris vestimentoꝝ: qbus pũcti: ite⁊ redirẽt
ad leg⁊ recordatõs t obs̃uatões. Et iõ fcãt hypocri
tas q̃ omnia ista faciũt ad ostentationes. Matth.
xxiij. Dilatãt phylacteria t magnificant fimbrias.
Ideo ibidẽ Infra ꝺr: q̃ sil'es sunt sepulc⁊ dealba
tis q̃ extern⁹ vident speciosa: intus aũt sunt plena
spurcicia cadauer: t ossibꝰ mortuoꝝ. Tal' igit̃ur
erat phariseꝰ: q̃r q̃ꝺ humanitat⁊ habuit: q̃quid
ascensionis in templũ: totũ ad laudem dois retu⁊
lit: et complacuit sibi in tali sil'itudine iustitie. Ut⁊
potius in idolo sil'itudinis exteriorꝭ [Alter au⁊
tem publicanus ] qui public⁊ fuit vectigaliꝭ
Que vir: aut nunq̃ iuste exercẽt. Sp cũ sunt cũ
violentia t oppõsione. Et ille talis quasi publicus
tyrannus t oppõsor habebat.

Iste aũt q̃ꝺ recog
nitõis habuit: ex hũanitate. q̃ꝺ ascẽsionis in tẽ⁊
plũ: totũ retulit ad (al's in) ꝺeum: q̃rens p his que
in se recognouit indulgentiã t miseriordiã a deo.
Isti q̃ tales ad templũ ascẽdũt. De Phariseo ꝺicit
Matth. vj. Amant in angulis plateaꝝ orare. Et
ideo etiamsi ad templũ ascenꝺat: coꝝ cũ multitudine
ascenꝺit: vt videret ab hominibꝰ. Publican⁹ aute
et verecundia non patiens se ipsum: ꝺiam ascenꝺit
et intra secretũ cordis sũ in cubiculo orauit. Mar.
vj. Tu aũt cũ orabis⁊ intra in cubiculũ tuũ: t clau
so ostio ora patrẽ tuũ. Esa. xxvj. Vade q̃ꝺ⁹ intra
in cubicula tua: t clauꝺe ostia tua super te: ꝺonec
pertranseat indignatio mea [Phariseus stans]
Uictangit orationũ istaꝝ ꝺiuersitatẽ. Et hꝫ par⁊
tes Duas. Unam q̃ꝺem phariseꝰ. Alteram aute⁊
publicanꝰ. De Oratõe aũt phariseꝰ ꝺr Tria. Dispo⁊
sitões orantis. Tertiũ orationis. et Sextẽ (al's Finẽ)
ei⁹ſẽ. Ditẽ igit̃. de Primo hoꝝ [Phariseꝰ aut⁊
tem stans ] Phariseus diuisus: diuisꝰ ab alijs
orationem se habere significabat. Putabat enim
q̃ multiloquio in cõmendatione sui modo rhetoꝛ
rico indigeret. Contra hoc quod ꝺicit Matth. vj.

Orãtes autem nolite multũ loqui. Isti sũt sacerdotes baal.iij. Reg.xviij. Qui cultris z lanceolis se in ꝓspectu plebis vulnerabãt. Pro cultris eñ z lãceolis isti phylacteras z spinas hẽbant. Talis igit fuit pharisꝰ. Hic aũt stãs orabat: cũ pcubẽs z pn̄ debuisset orasse. Ero.iij. Adorauerũt proni in terrã. Esa.xlix. Vultu i terra demisso adorabũt te:et pulverẽ pedũ tuoꝝ lingent. Esa.lx. Venient ad te curui q̄ humiliauerũt te z adorabũt vestigia pedũ tuoꝝ. Iste aũt stans:elationẽ mentis indicas orabat. Oratio eñ ꝓria büillianꝫ se: postulatio ẽ. Dicit aũt titulũ sue oñonis cuãgelista:cũ subiũgit

**Hec apud se orabat** Tãgit aũt Duo. Qꝫ scz q̄dam q̄ sibi videbanꝫ orauit:cũ potꝰ orare debuisset q̄ reuelauit spũsctũs. Rho.viij. Nã q̄d oremꝰ sm q̄ oportz nesciꝫ.ipse aũt spũs postꝫlat ꝓ nob gemitibꝰ inenarrabilibꝰ. Et iõ nõ ꝺ orare debuit q̄ sibi videbanꝫ. Nã z Paulus ꝓ stimulo petijt.iij. Cor.xij.z nõ erauditꝰ fuit. Sed dño docente didicit q̄ gre dñi oño cõmutẽdã fuit Dicẽs. Sufficit tibi gra mea. Secundũ in q̄ reprehendit est Qꝫ apud se orabat:z nõ apud deũ. Ipõ se eñ orat q̄ se z q̄ sibi placẽs est orat. Rho.xv. Non debemꝰ nob placere: vnusq̄sq; ꝓio suo placeat in dño ad edificationẽ. Quid eñ orat q̄ sibi placet. Ille eñ ibꝫ qõ vult:nec oportet vt oret. Aliter orabat Job xvj.q̄ dixit. Nõ inueniat locũ latẽdi i terra clamor meꝰ.qz in celo ẽ testis meꝰ:z cõscꝰ meus in excelsis

**In terra** eñ later oño desꝑsumens:qz sub terreno affectu q̄ ipe sibi placet absc̃dit. Apud deũ aute habet oronem q̄ tota suã penitẽtẽ deo cõmittit. Aliter ẽ apud scẽos oño ꝛ: da sp est vicina oricor.z corde. Psã.xij. Apud me oño deus vite mee. Nec eñ oño büillantis se:sc̃ ꝓria q̄ assiduitatẽ oricor:in sinũ cor.conuertet. qz vultis est cõscientijs cor.Psã.xxxiij. Oño mea in sinũ meũ cõuertetur. Nec eñ oño büillanns se penetrat nubes:vt dicitur Eccl.xxxv. Et ẽ apud scẽos est ꝓ deuotionẽ:et in sinũ cor cõuertit per veritatẽ:et deo apꝓriatur ante in deũ ascensionẽ. Et nullo mõ est apõ orãtem ꝓ sui ipsius placentiã. Hic aũt sibi placebat:et ideo apud se orabat.qz in oñone q̄ videbat apõ se bona: allegabat. Psã. Confusi sunt qui boiby placent:qm̄ deꝰ spreuit eos. Hal.j. Si adhuc boiby placerẽ:chꝛi seruꝰ ñ essem. Qualiter aũt sibi placeat in orõnis serie ostẽdit quã coneinue interseritdicens

**Deus gratias ago tibi** Jn Quattuor reprehẽsibilis inuenit hec oño. In pncipio. In ꝓgressu. In fine.et In grto qõ subintelligitur: quia In oñone nullo indigere recognoscẽs nihil penitꝰ petebat. In pncipio ei gras agit cũ accusare se deberet. Prouer.xviij. Justus ꝑior accusatior est sui. In ꝓgressu aũt ceteros aspernat. Mal.v. Quare despicit vnusq̄sq; primũ suũ. In fine aũt cõmendat seipm. Prouer.xxvij. Laudet te alienꝰ z nõ os tuũ:extraneꝰ z nõ labia tua. Oꝺ ãt subintelligit ex his: Quia ita se abũdare in bonis z deficere in malis reputat q̄ nihil a deo petit in oñone. Apoca.iij. Dicis qz diues sum z nullꝰ egeo:et nescis q̄a miser es z miserabilis z cecꝰ z nudus z paup. In pncipio g̃ ꝺõ

**Gratias ago tibi deus** Bias aũt agere non est pauꝑis:sed multaꝝ gratiaꝝ animẽ

Nã qui penitꝰ deest:tutꝰ est:de quo gras agit:Sicut eñ ingratus est qui de ꝓcepto mũere gratias non agit: Ita ẽ tutꝰ z cecꝰ est q̄ gratias agit de boc qõ nunq̄ percepit. Vñ Eccl.xxv. inter ea que odit deus ponit paup superbus. Qualiter eñ gras agit qui gratias nõ accepit:z deo est gratus. Potius cum Dauid dicere deberet: Gia mea sicut terra sine aq̄ tibi Psã.cxlij. et Illud Judic.j. Terrã arentẽ dedisti mihi adde z irriguã. Incõuenienter ergo iste a gratiarũ actõe incepit

**Qz nõ sum sicut ceteri hoim** Ecce q̄ cum aspernatione alios ꝓcedit. Et in Lomunt: et in Speciali boies aspnatꝰ. In Lõi q̄dẽ cũ ꝺõ

**Nõ sum sicut ceteri hoim** Dicit aũt Phs:q̄ Qui non est sicut boies:aut aliq̄d melius est oi boie sicut deus: aut aliq̄d vile oi boie sicut bestia. Deus aũt iste nõ fuit. ḡ in bestia est cõuersus. De hoc igit titulꝰ gratias agit. Dan.iij. Cor eius ab humano mutet:z cor bestie detur ei. Hoc dictũ est Nabuchodonosor q̄ sibi placuit in robore suo z in decore regni sui. Psã.cxviij. Nõ cũ in honore esset nõ intellexit: cõparꝰ est iumentis insipientibꝰ:z similis factus est illis. In hoc eñ verbum suũ est vere:qz nõ sum sicut ceteri hoim. Vides igit supra dixim̄ q̄ duo boies ascenderũt in templũ:natura hũana nõ eqliter gratiãtes. Job xij. Vos estis soli boies z vobiscũ morietꝫ sapientia. Iste eñ bestia:se solũ boiem reputauit:et secũ moritꝫ hoc est hũane sapie.iij. Reg.xij. Ego relictꝰ sũ solus. Job.j. Effugi ego solus vt nũciarẽ tibi. Cũ tũ hoc sit falsum z magne ꝑsumptiõis indicium.

Dic aũt specificat dicens

**Raptores** Tangit aũt Quattuor ꝺ peccatoꝝ differẽtias. Et Primo ponit

**Raptores** q̄ cũ violẽtia in alienis bonis iniusti sunt:q̄ sine dubio mali et condemnandi sũt Sicut significatũ est Leui.vj. Altera z accipitrem nõ comedas iuxta genus suum. Alterius pua rapit:Accipiter aũt magna. quia Utrũq; genus rapinarum immũdum est:et nobis per imitationem non incorporandũ. qz Non census in crimine est: sed rapiendi affectus. Et reuera iste Raptor fuit z fraudulentꝰ. quia:et Ab homibꝰ rapuit. Matth. xxiij. Comeditis domos viduarꝝ:longas oratiões orantes:et A deo gloriam rapiũt. De qua dicit dominus q̄ eam alteri nõ dabit nisi rapiat. Esa.xlij Gloriam meã alteri nõ dabo z laudẽ meã sculptilibꝰ. Job.xxvij. Que est eñ spes hypocrite si auare rapuit z non liberet deꝰ aiam eius. Mentit ergo dicendo se nõ esse raptorẽ. ḋa z

**Proximi raptores** est et Dã

**Iniusti** sunt qui fraudibꝰ z periuriis cõmittunt. Abac.ij. Ue ei qui multiplicat nõ sua vt quid etiam aggrauat ꝑ se densum lutum. Eccls.iiij. Non satiant oculi eius diuitijs. Iste autem itez mentit Matth.xv. Qui dixit munꝰ q̄d cunq; est ex me tibi proderit:et non honorauit patrem. Isti enim ꝑter suam auariciam traditiões ad lucrum fecerunt:z illas contra deum ꝓcepta seruari fecerunt. Et ideo iniusti sunt:z in Homines:et in Deum. Prouer.xxj. Rapine impiorum detrahent eos. qui noluerunt facere iudicium.

**Propter hoc** Esaias.xiiij. Deridet istos z ꝓhibet penã eoꝝ dicẽs Quo cessauit exactor:deuite tributũ. Et subdit. Subter te sternet tinea:z operimẽtũ

tuū ꝯmes. Exactor: eni rapit. tributari⁹ aūt iuri as infert. Et ideo cinea de veste corpis subiecti ra pine ozik. ꝛ ꝯmis de cadauere iustitie ferēt, nasci tur Adulteri. Adulteriū dicit. qz cū fornicatio simplex: sit vltra ꝓcessus a lege ꝓhibitū vsurpata: violatio thori est cū hac deformitate: addēs vio latōem bonoꝝ mōmonij. Que sūt tria. Sacrāmē tū Fidei: ꝛ Prolis. Et ꝑ est qđ ōr Ecci. xxiij. Mu lier oīs relinquēs virū suū: peccabit: statuēs here ditatē ex alieno mōmonio. Primū: in lege altis simi incredibil fuit. Et in ꝑ ꝯ bonū Sacri pecca uit. Secūdo: qz virū suū derelict. Et in ꝑ bonus Fidei violaute. Tertio ꝙ in adulterio fornicata ē: ꝛ ex alio viro sibi filios ptarit. Et in ꝑ ꝯ bonum Prolis peccauit. Et de viro dicit Ibidē. Oīs hō q trāsgredit lectū suū contēnit in aiam suaz. Iste aūt q vez aie virū ex cupiditate derelict: nō se pu tat adultez. Cōtra qđ dicit Hiere. iij. Tu forni cata es cū amatoribꝰ multis. Matth. xij. Gene ratio mala ꝛ adultera signū q̄rit. Esa. lvij. Accedite huc filij augurator: semen adultere ꝛ fornicarie. Si iste nō reputat: nisi exterꝰ in ope coꝛpali cō mittant. qz errabat in ꝑ ꝙ dixit: ꝙ Lex cohiberet manū ꝛ nō animū. Et ideo se iustū i dacpte iustitie reputauit. qm exterioꝛa maxima facinoꝛa ñ fecit. Velut etiā hic publicanus. Hoc cū aspnari one ꝛ stomacho dictū est. Et ideo vtil demōstrati one ad ipm. Cōtra qđ ōr Eccli. vij. Ne irrideas ho minē in amaritudie aīe sue. Est eni q̄ hūiliat ꝛ ex oltat circūspectoꝛ deus. Malach. ij. Quare despi cit vnusquisq; ꝓximū suū: Deut. xxiij. Nō abomia beris idumeū: qz frater tuꝰ est. neq; egyptiū qz ad uena fuisti i terra eꝰ. Nec sufficit sibi se iustificaꝛe coꝛā deo ꝛ illā iustitie ptē: q̄ est Declare a ma lo: nisi etiā iactet se ꝑm aliā: q̄ est Facere bonū: Cō tra id qđ ōr Eccl. vij. Nō te iustifices apd deū: q̄ nā cognitoꝛ coꝛdis est tpe. Dicit aūt de afflictōe corpis. Jeiuno bis i sabbato. ꝑ eiꝰ septima na: q̄ a sabbato denoiat: ꝓt ꝑ ꝙ ꝑm cos ꝓma di es fuit sabbati. Et q̄dē ieiuniū bonū est. Si sācti ficatū sit abstinētia vitioꝝ. Si adiuvū sit oratōe. ꝛ largitōe eleōsynaꝝ. De ꝓmo istoꝝ ōr Joel. j. Sanctificate ieiuniū. De Secdo aūt Esa. lviij. Post q̄ dixit ō ieiunio: dic. Hoc ē magꝭ ieiuniū qđ ele gi. Dissolue colligatōes ipietat: solue fascicul os dēpmentes. Et Infra. Frāge eluriēti panē tuū, et egenos vagos q̄ sq; iduci domū tuā. Et infra ō Ora tōe. Tūc inuocabis ꝛ dñs exaudiet: clamabis ꝛ di ces. Ecce assum. Nō eni nō solū ꝑdit alicui ieiu nare. ſteriā multū nocet q̄n ex auaricia ieiunat. ve marsupia q̄ paraticatē ipleant. Et ꝩ mō ieiunabat iste: qz de ꝓximi bonis nō saturabat: vt magꝭ satu rarer crumena. Esa. lviij. Nūq̄d tale ieiuniū qđ ego legi: ꝓ die affligere aiaz suā: ꝛ ꝓtorq̄re q̄si circulus caput. Die aūt. Jeiuno bis i sabb. qz sel iau nabat ad oīnatōes. ꝛ sel ad auaricia. Vas eni du as causas habuit ieiuniū sui. Matth. vj. Cū ieiu nat, nolite fieri sīē hypocrite tristes. Exterminat ei faces suas vt appeant hoīb⁹ ieiunātes. Decias do oīm q̄ possideo. Qui ōr fuuit de corpe: ōr se etiā seruisse de rebus. Decima aūt soluit: vt de cima ꝓcemōis: apd accipiētē decimā eē recogīscat Hoc est: apud deū. cuiꝰ vicariꝰ ꝛ miſter accipit de cimas. Nouē aūt ꝓtes retenre: f cant impfectiones esse apō eū q̄ dat decimas: et sic idigere illū libera ꝛ tione ab impfectiōe: et ꝙ illeliberatoꝛ sit q̄ decias accipit. Malach. iij. Infere oīm decimationes in hoꝛreū meū vt sit abūs in domo mea. hoc ē in ecꝰ clesia. Aug⁹. Redde decimas: alioq̄n dedūcer, ad ꝓtem decimā angelorꝝ q̄ de celo ecidit in infernū. Attē de aūt ꝙ creatura decima inter intellectuales creaturas est hō. qz angeli sunt in nouē ordinib⁹. Decimꝰ aūt oꝛdo est hoim. et ideo hois est decimā soluere: vt rumā angelicā suppleat. Et cēsus de ter ra quā dedit dñs hoī est decia. Ps. cxiij. Celū celi dño: terrā aūt dedit filijs hoim. Lex aūt est ꝙ qui cēsum nō soluit: aggr. ꝓdcit. Un dñs ōr se affligit hoc pctō: qđ est Nō soluere decimas. Malach. iij Si cōfigit hō deū suū qz vos cōfigitis me: Et dixi stis In q̄ figim⁹ te? In decimis ꝛ ꝓmitijs Quas Supplet: nō reddit. Iste aūt phariseꝰ iactādo ꝑ se et ḡuiora omisit. Sic Judicū ꝛ Miscōiaz i pen tes: q̄s nō sustētauit: neq; pauper. Un Matth. xxiij. Decimas, mētā ꝛ anetū ꝛ oē olus: ꝛ relinq̄s q̄ ḡuiora sē legis. Decias aūt iste soluit vt apud sa cerdotes de iustitia hīet laudis ꝓconium

**Et publicanꝰ alonge stans no lebat nec oculos ad celum leuare: sed ꝓcutiebat pectꝰ suum dicens. Dñe ꝓpitiꝰ esto mihi pctōri**

Tāgit Oīonē publicani. Duo aūt ōr. Describit ei Prio Dispositiōes oār, et Secdo induē Seriem oīonis. Dispositio oār, describit i Trib. In Re cognitiōe sue indignitat. In Abiectiōe sue hūlia tiōis. ꝛ In Modo sue afflictionis. De Prio dicit. Publicanꝰ alōge ſhās. qz reputabat se indi gnū vt ꝓpe accederet: cū publicanꝰ eēt. Lu. v. Exi a me qz hō pctōr sū dñe. Sciebat em q̄. ij. Reg. vi. Oza occisus est q̄ arce dñi tetigit indignꝰ appoꝛ pinq̄uit. Sciebat q̄ David dixit. Lōge a pctōrib⁹ salus. Ps. cxviij. Et hanc indignitatē fuit: etiā loco lōge stās oñdit. et cū lōge esset: nō stetit ꝛ nō in fa stu, ꝓcessit sic phariseꝰ. Stās aūt a pctō surrexit ꝛ rectitudinē iustitie apphēdit. Ps. xciij. Quis ꝙsur get mihi aduersus malignātes: aut ꝙs stabit me cū aduersus opantē iniqtatē. Sic ḡ alonge stans Sic vt nolebat nec oculos. ꝑ est: saltē oc̄los Lad celū leuare. In ꝑ sui cordis oñdēs hūlia tionē: scēs ꝛ dicēs illā salutarē oīonem Eccl. xxiij. Dñe pr̄ ꝛ deꝰ vite mee ne derelinq̄s me i cogitatu il lor. supboꝝ. s. Extollentiā oc̄loꝝ meoꝝ ne dederis mihi: ꝛ oē ōsiderū auerte a me. Sciebat ei iste q̄ signū a deo fornicat, aie: est i extollētia oc̄loꝝ. Eccl xxvj. Fornicatio mlier, in extollētia oc̄loꝝ eiꝰ in palpebris eiꝰ agnit. Et iō oc̄los depsit: et ad celū qđ offendit leuare oc̄los ausus ñ fuit: dicēs i cor de suo illō Lu. xv. Pr̄ peccaui i celū ꝛ coꝛā te: iā ñ sū dignꝰ vocari filiꝰ ꝛ. Un dūs Bē. nolebat ocu los ad celum leuare vt ꝓ humiliratem celum ad se posset inclinare. Ps. cxiij. Domine inclina celos tuos et descēde. Sz ꝓcutiebat pectꝰ suū. Ec ce Qualꝰ fuit i sui afflictiōe Pectꝰ aūt ꝓcutiebat qz

pctā q̄ fecerat de pectore exterā. Mat.xv. Que pcedunt ab ore: de corde exeūt: furta: adulteria: blasphemie: z alia hmōi. Et hec sunt q̄ coinq̄nāt hoiez Jn pectoris aūt tūsiōe: et Afflictio ē: z Sonus: z Man⁹ apposito. Per afflictionē q̄dē fcak cōpunctio: que est cordis afflictio. Jn Tūsiōe āt Son⁹ q̄ fcat cōfessionē. et in Man⁹ appositōe fcak satisfactio. Exo.iij. Jbim⁹ viā trium dier⁹ in solitudinē ad sacrificandū deo nr̄o. Thiere.xxij. Postq̄ ostēdisti mihi egi pniam: percussi femur meū: confusus sum z erubui: q̄m sustinui opprobriū adolescētie mee. Jbi cū percussit: vbi p̄cep⁹ pcti fuerat. Percussio cū pectoris vnū est de delictis pcti: z maxime venialia Que multi remedijs absoluuntur Scz. Tūsiōe pectoris. Oratione dūica: Signo crucis Aspersiōe aq̄ bñdicte. Cōfessione cōi: q̄ fit in Prima z Cōpletorio z Aū missā. et Bñdictōe cēpali. Prec hec aūt hz remedia cōia cū mortali. Sicut Cōmunionē: z Cōione eucharistie: et Cōfessionē specialē: et Elemosynelargitatē: et Cōdonationem iniurie quā inimicus frater Et multa alia hz remedia. Sed ħ nō est hoc de ꝓposita intētione. Est aūt adhuc Notandū in pcussione pectoris. q̄ Jn pectore est discretio: q̄ in ħ significat q̄ rōnabilr ad pcti q̄nti tatē debet cē ꝓportionata pnia. Rho.xij. Rōnabile sit obsequiū vr̄m. Tū Leui.vij. Pectuscaliū eleuatiōis z armⁱ sepationis cedūt in ḡe sacerdotis q̄ apud sacerdotē absoluentē a pctis: et ligantem ad satisfactiōem cōdignā: peipue dū vigere hmōi discretio. Sic ḡ penitebat pectus suū dicēs ⌊Deus ⌋ Tangit ħ serie Osonis. Jn q̄ tangit Propitiantē ex miscōia. Propitiationē. z Sui accusatiōnē. Propitiantē deū tangit cū ōr ⌊Deus ⌋ Luius est pudere ex miscōia: Cui⁹ ē videre cor ex deitate et scie eminētia: Cui⁹ est circūire p bñficentiā omnia Nec cīm cria sonat nomē dei: sicut sepe dixim⁹. De Cura q̄dē pudētie ōr: Jacta cogitatū tuū in dño. Et ita iste: sei curantē de se deum iactauit. Aug⁹. Proijce tem deū: q̄ Nō est ita crudelis vt se subtrahat z te cadere p̄mittat. j. Pe.v. Oēm sollicitudinē vestrā pijciētes in eū: q̄ ipsi cura est de vob. Deo aūt oia vidēti se ondit: z nō absc̄ōdit siē p̄timi pctōres Heū.iij. Audiui dñe voc̄e tuā z timui: ego⁹ nudus essem z abscōdi me. Lu.xvij. Jte ostēdite vos sacerdotibꝫ. Pctōr em se sacerdoti loco ōstendit. De⁹ etiā circūit oēs p bñficia sua mones nos ad siliā: vt oiby decetero sim⁹ benefica. Lu.vj. Estote misericordes sic̄ pater vr̄ celest⁹ misericors est: q̄ solē suū facit oriri sup bonos z malos: z pluit sup iustos z iniustos. Sic ḡ ōr: De⁹ ⌊propitꝰ esto mihi ⌋ Dic tāgit Propitiationē. Propitiatio aūt est clementia iudic⁹ ad pcti venīā z indulgētiā. Ūñ ōr: de cbo q̄ indulgentiā et venīā nob obtinuit j. Joan.ij. Jpse est ꝓpitiatio ꝓ peccat⁹ nostr⁹ Pſ.lxxxviij. Propitꝰ esto dñe pctis nostr⁹: neq̄n dicant gentes vbi est deus eor⁹. Et Exo.xxxvij. ōr. Propitiatorij locus vbi se dñs ostendit ꝓpitius ⌊peccatori ⌋ dicit: vr se accuset. Pſ.cxl. Non declines cor meū in verba malicie ad excusandas excusatiōes in peccat⁹. Non em ōr: mihi peccanti: sed pctōri: qui ex habitu et consuetudine se peccatores cōfitet. Dañ.ix. Peccauim⁹: iniq̄ egim⁹ in oēm iustitiam tuā.ij. Reg.vlc. Ego sum q̄ peccaui: ego iniq̄ egi.ij. Paral.vl. Peccaui dñe peccaui: z inīq̄ plicate sunt offensiones mee.

**Amen dico vobis: descēdit hic iustificatus in domum suam ab illo. quia Omnis qui se exaltat humiliabit: et q̄ se hūiliat exaltabit.**

Sententia dñi est p inducrā Similitudines ꝓbata. Dicit igit ⌊Amē ⌋ hoc est vere ⌊dico vobis ⌋ que vitas non fallit ⌊Descendit hic ⌋.s. publican⁹ ⌊iustificat⁹ ⌋ q̄a Pnia iustificat impiū. Ezech.xviij. Justicia viuet z nō morietꝫ. Et premette. Quacūq; hora pctōr ingemuerit: oīm iniq̄tatū eius nō recordabor amplⁱ. Q̄ aūt ōr q̄ ⌊descendit ⌋ a templo: notat q̄ in cōsideratiōe sua semp humilior z hūlior fuit. Reg.vj. Ludā et vilior fiam in cōspectu dñi qui elegit me. Jaē.iij.er.j. Petri.iij. Deus superbis resistit: humilibꝫ aūt dat graciā. Justicie ḡ meritū est in humilitate penitentiā ⌊ab illo ⌋ pharisco tumido z inflato. Sicut em ōr Greg. Tumor mentⁱ obstaculū est veritatis. Dicit etiā Greg. q̄ Quartuor sūt spēs Tumoris. Quoꝝ prim⁹ est: q̄n aliqs ex seipo putat hīe bonum quod habet. Dañ.iiij. Nonne hec est babylon magna quā ego edificaui in robore meo. Et cōtra hoc dicit.j. Cor.iij. Quid habes q̄ non accepisti Si aūt accepisti: q̄d gloriaris q̄si nō acceperis: Secundus aūt rumor est: q̄n q̄dē a ꝺo se habere recognoscat sed ꝑ merita se hīe ōr. Matth.xx. Pares illos nobis fecisti qui portauim⁹ pondus diei z estus. Contra q̄ dicit.j. Cor.xv. Gratia dei sum id q̄ sum. Sic etiā supbi erant et tumidi illi q̄ Esa.lviij dixerunt: Quare ieiunauim⁹ et non aspexisti: humiliauimus aias nostras et nescisti: Tert⁹ fast⁹ est: Cum aliqs sibi falso iactādo attribuit q̄ non habet. Apoc.iij. Dicis q̄a diues sum: z nullo egeo et nescis quia miser es et miserabilis z cecus z nudⁱ z paup. Quart⁹ fast⁹ ē: cū putat se hīe pl⁹ aliꝫ: vel oiby: vel q̄busdā: et illos despicit. Sic hic phariseꝰ. Et hec est cā. q̄ ab illo fastuoso pharisco publican⁹ hūl se recoḡscēs z venīā petēs: descēdit iustificat⁹. Rōnē aūt z cām oim eor. q̄ dicta sē dñs subiūgit dicēs ⌊q̄ oīs q̄ se exaltat ⌋ fastu mētⁱ siē pharise⁹ (hūliabit) ꝺ est: ad humū pſternet. Prouer.xvj. Añ ruinā exaltabit cor. Lu.xiiij. Qui se exaltat hūliabit. Sic Esa.xiij. Lecidit lucifer q̄ in celū cōscēdit: sup astra celi volēs exaltare solū suū. Et hoc est dictum de pharisco. De publicano aūt dicit ⌊Qui se humiliat ⌋ sicut publicanus ⌊exaltabit ⌋ Job.xxij. Qui hūliat⁹ fuerit erit in gl̄ia. z q̄ inclinauerit oc̄os suos ipe saluabit. Ecc̄l.xx. Propter gl̄iaz minoratio: z est q̄ ab hūlitate leuabit caput. Hoc est ergo ꝙ dicit.

**a Ferebant aūt ad illū et infātes vt eos tāgeret. Quod cū viderēt discipuli increpabāt illos**

Hic docet simpliciratē hūilitatis Et dicunt hic Duo. Quoꝝ Primū est Historia: de q̄ sumit oc

tationē doctrine. Et deinde ponit Doctrinam. In Prima vō partū Tria dicunt. Oblatio. s. puuloꝝ simpliciū ꝛ būillū. ꝛ Prohibitio discipulos rū a fatigatōe dñi: ꝛ Correctio erroꝝ discipulorū ꝙ dām. In Prio vō Tria dicūt. Paruuloꝝ allatio. ꝛ Paruuloꝝ in simplicitate dispositio: ꝛ Allatoꝝ (alꝫ Oblatoꝝ) paruuloꝝ intentio. De Primo dicit. [Offerebāt autē] Matth. xviij: dicit ꝙ offerebāt. Et notāt ꝙ chro infantes suos dedicauerūt. Sic ꝛ nūc eccl̄ia puulos suos affert ꝛ offert chro. Ps. xxviij. Afferte dño filij dei afferte dño filios arietū. Filij arietū sunt filij ducū gregis. Hoc est: bonoꝝ sacerdotū: q̄ gregē dñi ducunt. ꝛ pueros eccl̄iasticis imbuūt Sacramētis. Esa. lx. Offerent sup placabili altari meo. ꝛ domū maiestatis mee glificabo. Altare enī chr̄i est. ꝛ domus eccl̄ia q̄ i talib⁹ glificat. Infantes nihil fantes ꝓpter simplicitatē. ꝛ. Pe. ij. Quasi mō genīti infantes rōnabiles sine dolo lac ꝛcupiscite vt in eo crescatis. Lac autē est doctrina ꝛ gr̄a sacramentorū ecclesie. Tales igit̄ afferebāt ad chr̄m. 4. Loi. xiij. Malicia puuli est ore: sensibꝰ aūt pfecti sitis. [vt cos tāgeret.] Ecce Oblatōis intentio. Sciebāt enī ꝙ Tacꝰ in se hēt virtutē diuinatis. ꝛ sic sanarent a lāguoribꝰ suis: ꝛ olim bonis infirmarentur. Luce. ix. ꝛ Mat. ix. Si tetigero fimbriā vestimēti eiꝰ salua ero. Marci. vj. Quotq̄t tāgebāt eū: salui fiebāt: a q̄cūq; etiā infirmitate detinebantur. Ideo dicit Beñ. xxvij. Accede huc fili mi vt tāgas te. Tangēs enī ꝓlat. Dañ. viij. Tetigit me ꝛ stat̄uit mei gdu mo. Tāgit aliq̄n dure: pcīn tollit. Job. xix. Miseremini mei miseremi mei: saltē vos āmici mei: q̄ manus dñi tetigit me. Tāgit: cū ꝓtutē influit. Lu. viij. Tetigit me aliq̄s. ego enī cognoui ꝓtutē de me exisse. Nō cū videret discipuli ꝛ facīū nō itelligerēt, increpabāt illos. [cōpaūētes dño lasso ex instātia pdicatōis. ꝛ volētes eū paulisp̄ recedere. Sed dñs vt dicit Beda salutē omniū sitiēs: fatigari nō potat desiderio salutis, q̄tus cotraliē aliq̄n fatigaret. In b ei gētū vocatio figurabat. Sic aūt aliq̄d passi sūt discipuli Jesu (alꝫ Josue) Qui Num. xi. dixit ō gheteāmby. Dñe mi Moyses phibe eos. Attēde aūt ꝙ dicipuli increpabāt. ꝓ prophenissa deprāti ꝙ filia. Mat. xv. Dic aūt increpāt offerētes (alꝫ afferentes) puulos. In vtroq; compatiētes dño. s. ne illa diu ipotuna essꝫ q̄ leui ꝓbo absolui potat. Et nec dic dño multitudie fatigaret facto ꝙ q̄ diu laborare oportebat. Tñ dicūt. Amb. ꝛ Beda ꝙ Xp̄i pus volentes gentē suā saluare: phibebāt oblatiōnē puuloꝝ. Per q̄ ō itelligebāt gētes esse saluādas Rhoma. ix. Optabā ego ipse ꝙ fratrib⁹ meis anathema esse ꝙ sūt cognati mei ꝛm carnem.

**Jesus aūt cōuocās illos dixit. Sinite pueros venire ad me ꝛ nolite vetare eos. Talium est enī regnum dei.**

Dicit aūt b Quartuor. Quoꝝ Primū ē Qꝫ oēs in cōi de facto b istruxit. Scōm aūt Qꝫ puulos ad se venire ꝓmitti voluit. Tertiū Qꝫ arceri tales ab aduētu ad ipm noluit. Quartū aūt Qđ oīm stoꝝ cā fuit. Dicit igit̄ [Jesus aūt cōuocās illos] mag̃ in vnū cordis itellām ꝛ cōsensū q̄s in vnū locū. Discors enī erat intellectꝰ discipuloꝝ ab intellectu mysterij. Job. xxv. Ptās ꝛ terror apō eū est ꝙ facit ꝓcordiā i sublimib⁹. Beñ. xlix. Cōgregami filij isr̄l cōgregami ꝛ audite isr̄l patrē vestr̄m. [Dixit. Sinite pueros.] nō tā erate q̄s simplicitate in cēte, venire ad me.] Prouer. ix. dixit dei sapia. Sicḡ est puulꝰ veniat ad me. Esa. lxvj. Ad quē respiciā nisi ad paupculū ꝛ cōtritū spū: ꝛ tremētē sermones meos. [et nolite phibere eos.] remouēdo etiā obstaculū sicḡ est ad veniēdū. Nō enī sufficit sinere venientē: nisi etiā remoueat aduenienti obstaculū. Prouer. iij. Noli phibere eū ꝙ būfacere si potes ꝛ ipe būfac. Nec ē enī herodiana malicia persequ puulos ad chr̄m venientes cum chro natos. Mat. ij. Mittēs occidit oēs pueros i bethlē Jude: ꝛ in oib⁹ finib⁹ ei⁹. Fm tp̄s qs exq̄sierat a magis. Nec ē etiā egyptiaca crudelitas: puulos pl̄i ōi exstinguere: q̄ ōi. Exo. i. Quicḡd masculini sexꝰ fuerit i fluuiū pjicite. [Talium.] Simplicitū. s. ꝛ Būillitū: q̄ seipsos quos reputāt: ꝛ Miores ad oia dei dona. De Prio ōi Prouer. iij. Cū simplicib⁹ sermocinatio eiꝰ. Sap. i. Sētite de dño in bonitate: et i simplicitate cordis q̄rite illum. i. Paral. vl. In simplicitate cordis mei letus obtuli vniuersa. De Būillitate aūt ōi Prouer. xix. Būillē spū suscipiet glia: Mat. xviij. Quicūq; q̄ ḡ būiliauerit se sic̄ puus ille: hic maior vocabit i regn̄ celoꝝ. De Minoꝝ rauōe aūt ad dei dona ōi Ecc̄i. xxxij. Minor sum cūctꝝ miserationib⁹ tuis. Adhuc aūt pusꝰ ē: ꝛ puulꝰ minor quo: ꝛ ō būillib⁹ būillor. Et ō Ad recipiēdā dei būillor (alꝫ babilior) ꝛc Ad notādā sapiēciā dei ꝙ spicacior. ꝛc Ad reuelatiōes dei magis idoneus. De Prio ōi Lu. xix. Querebat eum videre ꝛ ñ poterat ꝓ turba q̄ statura pusill⁹ erat. et ideo dñs dixit. Descēde: q̄ hodie i domo tua oportet me manere. ꝛ ille festinās descēdit ꝙ būillitatē ꝛ accepit illū gaudēs. De Scō Prouer. ix. ōi sapia. Sicḡ ē puus ille veniat ad me. De Tertio Matt. xj. Reuelasti ea puulis. Adhuc aūt (sic̄ b ōi) Talium est regnū celoꝝ. Ni etiā veraces fuit dū ānt ab eis. ꝛ Iniurie ñ fuit meores. De Prio vō. ōi Nūe. xxij. Paruuloꝝ vios q̄ nescūt distātiā boni ꝛ mali introducā i terrā q̄ displicuit vobis. De Scō Apoc. xxij. In ore eoꝝ ñ ē inuētū mēdaciū: sine macla sūt enī chro. Et De Tertio Eph. iij. Sol nō occidat sup iracūdiaꝝ viaꝝ. j. Coꝝ. xiij. Malicia puuli estote: sensibꝰ aūt pfecti sitis. [Talū.] Igit̄ innocentū, ē regnū celoꝝ. Jad ītram regnū celoꝝ. q̄: Perfecto gaudēt ꝛ iusticie cōmitēt illis in celo: et debent talib⁹ cōmitti in terra: vt in vtroq; regn̄ sp̄ sint pfecti

**Amen dico vobis. Quicunq; non acceperit regnū dei sicut puer: non intrabit in illud.**

Dic incipit Doctrinaꝝ iuxta similitudinē indus etam. Et ꝓmittit confirmatiōē dicēs [Amen] hoc est verē] dico vobis Quicūq; sine pſonaꝝ rū acceptiōe. Act. x. In virtute compl̄a nō est pſonaꝝ acceptio ꝛc: sed in oi gente q̄ operatur iusticiā

ꝛ tūnet deum accept⁹ est illi⁊ nō accepit regnū dei vt puer ⁊ hoc est in Humilitate: et Innocē tia ꝛ Obedictia. qz Puero ꝛ. est obedire. Bal. iij. Quanto rp̄e heres paruulus est: nihil differt a ser uo: cum sit dñs oīm. De Innocētia Job. xxij. Sal uabit innocēs: saluabit aūt mundicia manuū su arū. De Hūilitate aūt ꝺ̄. Lu. j. Deposuit potētes de sede ꝛ exaltauit humiles ⁊ non intrabit in il lud ⁊ Per coꝛame ēm acus transire opoꝛtet. et nisi paruulus fit: ad tā artū coꝛame impinget. Mat. vij. et Luc. xij. Contēdite intrare p̄ angustā portā qz Arta est via ꝛ angusta porta que ducit ad vitaꝫ Paruulus ḡ intrat: et magn⁹ impingit. Efficia⁊ mur ḡ puuli cū paruo dño De quo dictuꝫ est Esa. ix. Paruulus ēm nat⁹ est nobis: et filⁱ⁹ dat⁹ est nob̄. Sic paruificar⁹ est q̄ dixit. j. Coꝛ. xv. Ego suꝫ minim⁹ apl̄oꝝ: q̄ si sum dignus vocari apl̄us. Et Eph. iij. Mihi oīm scīoꝝ minimo data est gratia hec. Matth. xj. Qui minoꝛ est in regno celoꝝ: maioꝛ est illo. Sic ēm gradus bonoꝝ sui: humilis dño disposuit: dicēs. Qui maioꝛ est vestꝝ: erit mi⁊ nister vester. ꝛ q̄ pessoꝛ: sicut ministratoꝛ. et Lu. xxij

e Tinterrogauit eum quidam princeps dicēs: Magr̄ bone q̄d faciēs vitā eternā possidebo?

Hic incipit agere De Perfectiõe mandatoꝝ. dum post q̄ p̄missa q̄quid erat de hūilitate dicendum. Diuidit aūt hec ps in Duas. In q̄ꝝ Prima Que stio ponit De Via pfectiõis. In Scda aūt ponit Instructio. De Primo dic̄ ⁊ Interrogauit cū quidā ⁊ Matth. aūt. xix. ꝺ̄: q̄ dñs erat in domo et cum esset interrogauit eū q̄dā adolescēs bmõi q̄stionē. Sed et ꝺ̄ patet q̄ Lucas nō sequit ordi⁊ nē hist̄orie. sed gesta dñi ordinat: ꝛ iducit fm q̄ ad sui ꝓpositi faciunt declarationē. Iste aūt qui ꝺ̄ p̄n ceps vocat: etiā etate fuit adolescens. Iste aūt fm Ambro. et Hiero. videt tentādo q̄sisse. Lui⁹ signū dicūt esse: q̄ reꝓhendit eū dñs dicēs. Quid me di cis bonū: Aliud signū dicūt: q̄a fuit conꝛistatus. Beda aūt videt velle: q̄ fuerit simplex ꝛ non tens rans. Lui⁹ signū dicit esse: q̄ Mar. ꝺ̄ q̄ ituⁱ⁹ est cum iesus. Nec dñs legit intuⁱ⁹ aliquē esse nⁱ⁊ si bonū. Lu. xxij. Respexit Petrū: et egressus Pe trus fleuit amare. et Sap. iij. Respect⁹ eius in ele ctos eⁱ⁹. Potuit aūt esse q̄ primo tetauit: ꝛ postea verbis dñi ad benuolentiā inducⁱ⁹ est. et tunc nō tentauit. Vl̄ forte diuersi fuerūt ꝺ̄ ⁊ in Matthęo Iste ḡ q̄cūq; fuerit: siue tentādo: siue simplr̄ accesserit: occasionē ex ꝟbis dñi accipit Ubi pfectionez in simplicitate ꝛ hūilitate posuit. qz Perfectio po tius in sapia legis esse fm antiq̄s videbat. Dicit ḡ ⁊ Magr̄ bone. Tria ꝺ̄ in Questione. Premittit ēm Benuolentie captationē. Querit de opib⁹ pfectionē. ꝛ Ꝺ̄: pfectoꝝ. cōgruā remūerationem

Dicit igit̄ captādo benuolentiā ⁊ Magr̄ bone ⁊ Ehrys. ꝺ̄ q̄ Beat laudatoꝝ es scīoꝝ ꝛ non imitatoꝛes. Laudat ēm eū a pfectiõe sapie: cū ꝺ̄ ⁊ Magr̄ ⁊ Joā. iij. Rabbi scim⁹ qz a deo venisti mgr̄. Nemo ēm pōt facere hec sig̃ q̄ tu facis nisi fuerit de⁹ cum ipo ⁊ bone ⁊ Laudat eū a pfectõe ꝛtutⁱ. Ps. cxviij Bon⁹ es tu: et in bonitate tua doce me iust̄ificationes tuas ⁊ q̄d faciēdo ⁊ Ecce Querit de Perfec tiõe opeꝝ. Ubi⁹ ēm in opatiõe ꝛ nō in sermõe cōsistit: vt ꝺ̄ Phs. Fides ēm sine opib⁹ ꝛ sine mortiꝫ uo ad opa q̄s est charitas: mortua ē Jac. ij. Ergo qz nō est in sermone sed in ꝛtute: nō q̄rit iste q̄d di cendo vel faciēdo Sed potⁱ⁹ q̄d facies: possit hic p⁊ fectionē. Jaco. j. Estote factoꝛes ꝟbi ꝛ nō auditoꝛes tm̄: fallentes vosmetipsos. ij. Coꝛ. viij. Facto oñdite vt quēadmodū ꝓmpt⁹ est animⁱ⁹ voluntatis ita sit ꝛ faciēdi fm id q̄s habeat ⁊ vitā eternaꝫ possidebo ⁊ Ecce Longrua opis remūeratio. Et ꝺ̄ Tria. Vitā in q̄ est remūeratiõis substantia. et Eternitatē in q̄ est mercedis duratio. et Possessiõē: q̄ est in hoc ꝙ ad nutum habeak remūerato. Dicit igit̄ ⁊ vitā ⁊ beatā. qz alia vita nō est summū bonū q̄s expetak. Nec aūt vita est actⁱ⁹ ꝛ influētia vite diuie in aiam. Eccl. iij. Sapia vitā filijs suis inspirauit. Sic ēm de⁹ fons vite. nō est de⁹ mortu oꝝ: sed viuentiū. Matth. xxij. Deut. iij. Vos qui adheret⁹ dño viuit⁹ omnes. Sic ꝺ̄ in Psal. xxvj Credo videre bona dñi in terra viuentiū. Nec vi⁊ ta penit⁹ ⁊ eterna ⁊ vt nunq̄ deficiat. Jo. iij. Ut oīs q̄ credit in ip̄m nō pear: sed habeat vitā eternā. Et ꝺ̄ est q̄n mors a sctis ꝓpellet ꝛ destruet. ⁊. Coꝛ. xv. Nouissime aūt ꝛ ipa inimica destruet⁹ mors. Osc. xiij. O mors ero mors tua: mors⁹ tuⁱ⁹ ero inferne Esa. xxv. Precipitabit mortē in sempiternū. Hāc aūt vitā ⁊ possidere ⁊ hoc ē ad nutū hīe: q̄rit iste. q̄ sit hereditas ab herendo dicta ⁊. Pet. j. Regenerauit nos in spē viuā in hereditatē incoꝛruptibi⁊ lē ꝛ imarcessibilē ꝛ meō caminatā ꝛseruatā in celis Hec est possessio oīm faciēnū dei volūtatē. Mat. xix. Cētuplū accipiet⁹ ꝛ vitā eternā possidebit⁹. In hac ēm vita pedes ponent. qz Possessio q̄si pedū posstio ꝺ̄. j. Reg. ij. Pedes scīoꝝ suoꝝ custodiet: et ipi⁹ in tenebꝛis obticescēt. Affect⁹ ēm scīoꝝ ita in il la hereditate rejcescēt. Nec est ḡ q̄stio isti⁹ ꝓncipis Sic ēm ꝺ̄ Esa. xxij. Princeps ea qun sūt digna ꝓncipe cogitabit: et nō erit ampl⁹ is q̄ insipiens est princeps.

Dicit aūt ei Jesus Quid me dicis bonū? Nemo bon⁹ nisi sol⁹ de⁹

Scōm est Ubi ponit Rūsio q̄stiōis. Et ꝺ̄ Duo Quoꝝ Primū est Rūsio q̄rēt⁹. Scōm aūt Solutio q̄stiōis. De Prio ꝺ̄ Duo. Reꝓhensionē laudāt⁹. ꝛ Locutionē blādicteris. Dicit igit̄ ⁊ Quid me dicis bonū ⁊ O. d. Cū me credis boiem vanitati ꝛ malicie subiectū: sic ē oīs hō pur⁹. Ps. xiij Nō est q̄ faciat bonū: nō ē vsq; ad vnū. Et ideo ē. ij dixit apl̄us. Si vos cū sit⁹ mali nostis bona data dare filijs vīs ꝛē. Cōparāt ēm de⁹ nulla creatura est bona. Job. iij. Nunq̄d hō cōparabꝛ deo iust̄ificabit⁹ ꝛ Greg. Vana iustitia diuie cōpara iniusti cia ē. Job. xxv. Nūq̄d ꝺ̄ hō iust̄ificari cōparabꝛ deo ⁊ Nemo bon⁹ nisi solus de⁹ ⁊ Doc ei ē bonū: oīs boni bonū: ꝛ sine q̄ nihil ē bonū. et iō ē̄ntialr̄ ē bon⁹. oia aūt bona sūt accidēt̄aliꝛ ꝛ participatiõe hōl Mat. xix. Neō bon⁹ nisi sol⁹ de⁹. Matt. aūt. xix. ꝺ̄: quid me interrogas de bono. Et respicit ad hoc qō ille q̄ situr Quid faciendo ꝛē. Hoc aūt qō dicit hic

Quid me dicis bonū? respicit ad hoc qđ dr: Magister bone. Solus aūt dicit bonus quia est causa boni. Jaco.j. Omne datū optimū: et omne donum pfectum desursum est descēdens a patre luminum. Et hoc modo non est bonus nisi solus dē

**Mandata nosti: Non occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non falsum testimonium dices. Honora patrem tuum et matrem. Qui ait. Hec oīa custodiui a iuuentute mea.**

Hec est Rūsio q̄stiōis. Et habet partes Duas. In quaz Prima docet pfectionem iusticie in mādatis. In Secunda vo Perfectionem vite primi legiatet in consiliis. In Prima harum Duo facit. In quoz Primo pfectionē ostendit mandatorū in ope existentium. In Secundo aūt ponit Responsio de pfectiōe ista. In Priori harum adhuc Duo dicit. In quoz Primo Noticiā mandatoz apud illum esse ostendit. In Secundo aūt Mādata operis enumerat. Dicit igitur [Mandata nosti] Cum cēm mandata Moralia de naturali iure sint: omnis homo vsum rationis habēs: mandata nouit. Et hoc est q̄ dicit [Mādata nosti] hoc est: nonciam habes mādatoz. Et ideo qđ agere debeas ḡrere non oportet. Pš.ciij. Multi dicunt quis ostendit nobis bona: Signatum est sup nos lumen vultus tui dñe: qđ scz ostendit qđ faciendum: et quid non faciendū sit. Baruch. iiij. Anie quior esto populus dei: quia que deo placēt nota sunt nobis. Ihō Exo.xx. dicit. Cunctus aūt populus audiebat voces: quia vox mandatorū p naturale iudicū rōnis ad omnes ptinet. Sic igit̄ tur Mādata nosti [Non occides] Attende q̄ quia iste quesiuit quid faciendo vitam eternā ꝛc. ideo dñs non facit mentionem nisi de his mandatis que constituunt in exteriori opere et ideo de his tribus mandatis que ordināt ad deum: nullam penit⁹ facit mentionē: nec duoby vltimis q̄ sistūt in cōcupia cordis. Quāuis cēm Scōm mandatū videat esse in verbo: non tamē est in vbo. qz invasiū accipe nomen est in cordis vanitate. Ea autem que consistunt in opere ordināt fm duas ptes iusticie: que sunt Declinare a malo: ꝛ Facere bonum. Et apud nos q̄dem primus est declinare a malo q̄ facere bonū. In hac autez parte iusticie que est declinare a malo: ordinat mandata q̄tuoz fm q̄ sūt maioris nocumenti contra primū. Et Primū q̄dem quod est contra nocumentū psone proximi: est [Non occides] In quo omne nocumentū qđ in psonā primi cadere potest. phibet. Fit autez duobus modis nocumentū in psonā primi. Nocumenti. s. irrogatione. et Beneficij subtractione. Nocumenti irrogatiōe: sicut quando consilio vel voluntate, ꝓcurante vel verbere psona proximi leditur. Matth.v. Nō occides. Qui aūt occiderit reū erit iudicio. Beneficij aūt subtractione: sicut q̄n liberare possum et non libero: vel pascere possum et non pasco, et sic morit̄ homo: ḡ mei beneficij subtractionem. sicut ōr Aug⁹. Pasce fame morientem: q̄ si non pauer occidisti. Prouer.xxiij. Eruе eos q̄ ducunt ad mortē. et eos q̄ trahunt ad interitum liberare non cesses. Hoc est igitur q̄ dicit [Nō occides] [Non mechaberis] Mechia adultery est: qđ Secundū locū tenet in nocumēto pximi. qz illud est nocumentum quod infert in fide thori in adiutorio qđ datū est homi ad salutē speciei: et quo capere debet nature fugientis pignus Matth.v. Dictū est antiqs Non mechabet, Ego aūt dico vobis Qui viderit mulierē ad cōcupiscēdū eam iam mechat⁹ est in corde suo. Et ideo mechia cōmittit operе: et voluntate: et machinatione [Non furtum facies] Hoc est Tertiū contra nocumentū qđ irrogat, primo in his que concessa sunt primo ad solatiū vite: et ad substantie indiuidualis sustentationē. Et ꝓhibet in eo omnis modus rapine. Scz: furti: fraudis: doli: seu quocūq modo alics potest ad alio in bonis damnificari. Mat.xix. Non furaberis. Exo.xx. Idem Joan.x. Qui nō intrat p ostiū: sed ascendit aliunde: ille fur est ꝛ latro. Et sic multi latrones sūt in bonis ecclesiarum q̄ nihil iuris habent: sed inuito dño cui⁹ sunt bona aliena contrectant [Non falsum testimoniū dices] Hoc est contra Nocumentū in verbo, Et ꝓhibet oē mendaciū: ꝓcipue tū ꝓhibet mendaciū ꝓnciosum. Et hoc est qđ omnibus nocet: ꝛ nulli ꝓdest. Fit aūt Tribus modis vt dicē Aug⁹ in Libro De Mendacio. Scz: Cum mēdacio alicui⁹ alics ꝓdit ꝑtrem: vel honorē: vel alicuā rē ꝑtis condicionē: sicut Virginitatē. Secūdo aūt modo qñ mendacio alicui⁹ alics ꝓdit vitā vel sanitatem: vel aliquid huiusmodi in corpore. Tertio mō. Cum mēdacio alicuius alics ꝓdit bona fortune. Hoc cēm mendaciū: Nocet mentienti: Nocet damnū patienti: Nocet etiā damnū inferēti. quia ꝓdit aniam. Et de hoc intelligit qđ dicitur Sap.j. Os aūt qđ mentit occidit aniam. Psal.v. Perdes oēs q̄ loquunt mendaciū. Deinde ponit vnum qđ est fm ꝑtem illam iusticie: que est Facere bonum: dicens [Honora patrē tuum et matrem] Hoc aūt ideo ꝓpit. quia debilitat virt⁹ in parentibus. Et ideo indigent sustentatiōe filioꝝ. Honor aūt ille consistit in reuerētia debita: ꝛ obedientia devota: et sustētatiōe corꝑali. Eccli.iij. Qui honorat patrem suum vita viuet longioz, et qui obedit patri refrigerabit matrē. Exod.xx. Honora patrē tuū ꝛ matrē tuā: vt sis lōgeu⁹ sup terrā. Tobie.iiij. Honorē habebis matri tue oib⁹ diebus vite ei⁹. Memor cēm esse debes quanta sit, ꝓpter te passa in vtero eius. Eccli.iij. Qui timet dñm honorat parentes. et q̄si dñis seruiet his qui se genuerunt in oī ope ꝛ sermone ꝛ in omni patientia. Hec igit̄ sunt illa mandata in factis de q̄bus ille q̄ sūt cōsistentia. Et q̄ nihil quesiuit de cordis pfectiōe cōstat istum sicut ōr Chrysost. fictū fuisse. Credens cēm fuit q̄ lex esset in facto ꝛ nō in cordis deuotōe [Qui ait] .s. ꝓceptis [Hec oīa custodiui] in ope [a iuuentute mea] Et sic se ad primū ostendit innocentē. Pš.lxx. Deus docuisti me a iuuentute mea: et vsq; nūc ꝓnūciabo mirabilia tua. Thr. iij. Bonū est viro cū portauerit iugū dñi ab adoꝝ

lescentia sua. Pſ. cxviij. Ad oia mandata tua dirigebar: omnē viā iniq̄tatis odio habui.

**Quo audito Jesus ait ei. Adhuc vnū tibi deest. Oia quecunq; habes vēde ⁊ da paupibus: et habebis thesaurum in celo.**

Nic incipit tangere Ulā pfectionis Cōsiliorum Et hz gres Duas. Jn q̄z Prima Ulā pfectionis ꝓponit. In Scā aūt Ex refutatiōe vic illi⁹: discipulos istruit. De Prio dr. [Quo audito] qō rīn scuit: Sed audiri ab aliis: ⁊ ib instruēdis: volunt [Jesus ait ei] instruēs eū de vteriori pfectōe Sicut petit Pſ. xvj. Perfice gressus meos in semitis tuis vt nō mouean⁹ vestigia mea. hoc est: pficiēdos doce. [Adhuc vnū deest tibi] Tria ōe Jn q̄z Prio Mādata factor⁹ exterior⁹ pfectioni non sufficere ostēdit. In Scō Impedimēta pfectionis amouere instruit. Tertio Aō pfectum est adijcat Dicit igit [Vnū tibi deest] hoc ē: vnū qō reddit hoiem totū indutilē in corde. Et hoc est vnū: vere vnēs. Aō suus petit dīs Joan. xvij. Ut sint vnū sicut nos vnū sum⁹. Au. ꝛ. Unū est necessariū. Ut. l. hō nō diuisus sit in ea q̄ sūt mūdi: et in ea q̄ sunt dei. J. Cor. vij. Qui cū vxore est: cogitat q̄ sūt mūdi: ⁊ quō placeat vxori sue: ⁊ diuisus ē. Ecōtra de diuis hoiby q̄ n̄ cogitāt nisi q̄ sūt dei dr Joā. xvij. Tu in me ⁊ ego in eis vt sint in vnū cōsūmati. Sic Aug. iij. Mlt⁹ tu dis credētiū erat cor vnū hoc ē indiuisū. et ad ia vita ꝑ diuersas sollicitudines ⁊ curas ⁊ affectōes indiuisa. Osee. x. Diuisū est cor eor⁹ nūc interibūt. [Oia q̄ hēs vēde] Ecce Remotio impedimēti pfectiōis. Dicit aūt Duo. Scz Distractionē rei: et Collocationē eor⁹ in tuto. De Distractiōe dr [Oia q̄ hz. vēde] Nicro. in pemio galeato. Si hēs in prāte tua rē tuā vēde. si nō habes. pjice. Credēti tor⁹ mūdus diuitiaz ēt infidelis etiā obolo indiget. Dicit aūt [Oia vēde] qa si ptē retineat: accidit ei sīē Ananie ⁊ Saphire Act. v. Qui fraudauerūt de ꝑcio agri: et iō ꝑcussi sī sniam dīi. ij. Cor. vj. Tanḡ nihil hītes ⁊ oia possiden. Hac igit dc cā dr [oia q̄ hēs] Si em aliq̄ abstulit violēter ei mūd⁹: nō poterit vendere. sed Patria dānt: ē ꝑ merito elemosyne. Heb. x. Rapinā bonorū vestror⁹ cū gaudio sustinuist⁹: arbitrātes vos hīe melior⁹ ē ⁊ manentē subam. Sic igit dr. Oia q̄ hēs [vēde] ad formā aplicā. Dcō dr Acti. Quor⁹q̄t erāt possessores agror⁹: vendebāt ⁊ ponebāt precia ad pedes apl⁹or. Diuidebat āt vnicuiq; prout cuiq; op⁹ erat. Vendebat ḡ nō ꝑ auaricia. sed ve melio⁹ pcīū ēt ḡ pdīū dignis paupibus distribueret. Et hō ē q̄ sequit [da paupib⁹] Et tāgit Qualr in tuto res debeat collocari. Et dr Duo. Unū. ſ. Q manibus paup⁹ distribuat. Alter. Q fiat intentiōe celesti remūeratōis. De Prio dr [da paupib⁹] Dat āt qō grat⁹ exhibet: libere: ⁊ liberer: ⁊ sine ipropatiōe ij. Cor. ix. Unusq̄sq; prout destinauit in corde suo: nō ex tristicia aut ex necessitate. Hilarē em datorē diligit de⁹. Jac. j. Dat oiby abūdanḡ sū impropat. Dic dr [paupib⁹] Nō diuitib⁹: sed indigētib⁹: ⁊ q̄ veri pauperes sunt ꝑ euangeliū. Esa. xvij. Dis q̄ steterūt cora dño erunt mercēdes ei⁹ vt comedant vsq; ad saturitatez ⁊ vestiant⁹ vsq; ad verustatem. Glo. dis q̄ steterūt cora dño. hoc ē: veri paupibz. Pſ. xxj. Edēt pauperes ⁊ saturabunt⁹ ⁊ laudabunt dīm q̄ req̄rūt eū viuēt cor⁹da eor⁹ in sec'm sec'm. Di sūt em veri pauperes q̄ req̄runt dīm ⁊ laudāt eū: ⁊ q̄z cor da viuūt i gra. Pſ. cxj. Dispsit dedit pau. iusticia ei⁹ ma. i seculū se. Dis ḡ: nō diuitib⁹ dandū ē. Esa. lviij. Frange esurienti panē tuū: et egenos vagos sq; induc in domū tuā. Lu. xiij. Voca pauper: debiles ⁊ cecos ⁊ claudos [et hēbis thesaurum in ce.] ꝑ incrētionē. q⁹ nō nisi intentiōe celestiū das. Mat. vbi. vj. Thesaurizate vob thesauros i celo vbi nec erugo nec tinea demolit: et vbi fures nō effodiunt: nec furant. Ubi em est thesaur⁹ tuus: ibi est ⁊ cor tuum. Esa. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos. Iste em est ꝑciosus thesaur⁹ qui congregat in celo ad visionē: Fulgor sapie diuie splēdent⁹: Nitor⁹ cādentis lumis ad illūinatōem aīe ⁊ cor⁹p⁹: Copia ⁊ tu tū angelica⁹ ⁊ diuina⁹ ꝑ lapidib⁹ ꝑciosis: Dulcedo diuini spūs ad Fruitionē: ⁊ Oēs diuitie dei ad possessionē: et Regnū decoris ad gl'iaz. Pſ. lxvij de Prio dr. Posteriora dorsi colūbe erūt in splēdore auri. Posteriora aūt spūs sunt q̄ erūt in gla De Scō dr Pſ. lxxxviij. Dñe in lumie vult⁹ tui ambulabunt. De Tertio Pſ. xvij. Desiderabilia sup aur⁹ ⁊ lapidē ꝑciosum multū. De Quarto pſ. cxviij. Dulcior⁹a sup mel ⁊ fauū. De Quinto. Pſ. viij. Cōstituisti eū sup opa ma. tua⁹. De Sexto pſ. xx. Gliaz ⁊ magnū decor⁹ ē ipones sup eū. Job. xxij Dabit ꝑ terra siliē ⁊ ꝑ silice torrētes aureos.

**Et veni sequere me**

Dic adiūgit qō pfectum est. Dicit aūt Duo. Prio⁹ fectū in bono. et Imitatiōz. De Prio fectu dr [Et veni] Cōmue. pficiēdo: Te ⁊ tua derelinq̄ndo: ⁊ Ad me accedendo. Sic em venis. De Prio Luce ij. Puer iesus. pficiebat etate ⁊ sapia coram deo ⁊ hoib⁹. Lu. ij. Puer aūt. pficiebat ⁊ cōfortabat spū ⁊ gra dei erat cū illo. De Scō dr Pſ. xliij. Obliuiscere pp'm tuū ⁊ domū patr⁹ tui. Heb. xij. Egredere de terra ⁊ de cognatione tua: et veni ad terraz quā mōstrauero tibi. De Tertio dr in Pſ. xxxij. Accedite ad eū ⁊ illu. et faces vre n̄ cōfūdent [et sequere me] imitando formā quā exhibeo. Jo. xij Sequere me. Job. xxiij. Uestigia ei⁹ secut⁹ ē pes meus: viā ei⁹ custodiui. Daniel. xij. Huc sequmur ten voro corde nro ⁊ timem⁹ te. Judi. ij. Certatim sequebant ducē. Mat. viij Sequere te q̄cūq; ieris.

**His ille auditis contristat⁹ est: quia diues erat valde**

Hic tāgit Juuenis vl' principis isti⁹ cōtristatōez Et dicit Duo. Quor⁹ Primū est Factū. Secūdū aūt Doctrina ex ipso facto occasionata. De Facto dr Duo. Cōtristationē. et Cām cōtristatōis. De Cōtristatōe dr [His auditis cōtristat⁹ ē] Et erat ei audituꝰ cā cōtristatōis: cū pon⁹ deberet ee cā letitie ⁊ exultatōis. Sic fuit illi q̄ dicit Lāt. ij. Gonet vox t. in au. meis. Vox em tua dulcis. Pſ. xliij. Diffusa est gra in labijs tuis. Iste aūt q̄rebat audire a dño: nō q̄ dño vellet: sed q̄ esset fm desiderium

ꝓuū: et ille malus miſter fuiſſet. Uñ ꝺe b. Beꝛ. Ille tu⁹ miſter erit: q̄ nō q̄rit audire qꝺ voluerit: ſz velle ḟcḋ audierit. Etq; ꝫ volūtatē cupiditaſ ſue ꝓbū audiuit: ideo cōrſtat⁹ eſt. Job. xv. Sonitus terroris ſp in auriby eius: et cū pax ſit: ille inſidias ſuſpicat. Prouer. xviij. Nō recipit ſtult⁹ ꝓba prudentie niſi ea dixeris q̄ ꝑſanx in coꝛde ſuo ⌊qz diues erat valde⌋ Ecce Lauſa triſticie: cupiditas diuitaꝝ ḟs amauit ad retinēdū: et ꝓfruendū eaſꝫ dē. Diuitie eñ facil⁹ relinquunt̄ q̄z amor diuitiaꝝ rū. qz miſi nō habēres diuitias: amoꝛē eaꝝ diuitiaꝝ rū nō deſeruit. Et illi ſe viri diuitiaꝝ: Qui diuitiaꝝ ſunt ꝓuū: z diuitias reputāt ſūmū bonuz in vita. Sicut ille de quo ꝺr Lu. xij. Qui dixit: Anima habes multa bona repoſita in annos plimos: comede: bibe: et epulare. Contra qꝺ ꝺr in ꝑſ. lxj. Diuine ſi affluant nolite coꝛ apponere.

## Videns aũt Jeſus illũ triſtẽ factum: dixit. Quãdifficile q̄ pecunias hñt in regnũ dei intrabunt.

Dicit occaſiõe facti accipit Doctrinā Diſcipuloꝝ. Et ꝺr Duo. Doctrinā. z Solutionez dubiū qꝺ et doctrina oꝛtū fuit in coꝛdiby audientiū. In Doctrina ꝺr Tria. Primū eſt Qꝺ ḟat occaſionē docēdi. Scḋm eſt Ipſa doctrina de diuitiꝫ. Terciū eſt Modus eaꝝ qꝺ ḟcat in difficultate. Tāgit ḟ Primū: z ꝺr ⌊Videꝫ aũt Jeſus illū⌋ magis interi⁹ ſpiciēs lumie diuitaꝝ ḟs ceteri⁹ oculo coꝛporis⌋ triſtẽ factū ⌊Ezech. xij. Abij amar⁹ in idignatiõe ſpꝰ mei. ij. Loꝝ. vij. Sed⁹ triſticia moꝛtẽ opaꝛ. Nec eñ triſticia fuit ex abſentia illicti deſectabilis qꝺ illicite amabat. Hēñ. iij. Cur ꝛcidit facies tua⌋ dixit ⌊docēdo diſcipulos q̄ diuitiarū erāt ꝛceptoꝛes⌋ ⌊Quãdifficile q̄ pecu. hñt⌋ qꝺ habere pecuniā: ecōtra hz coꝛ. Habere eñ geneꝛat difficultatē: z ꝛmare ſupra deū generat impoſſibilitatē intrādi in regnū. Eccli. v. Qui amat diuitias: fructū nō capiet ex eis.⌋. Timo. vj. Qui volunt diuites fieri incidūt in ten. z laq. diaboli z in deſideria multa z nocua q̄ mergūt hoiem in interitū z ꝑditionē. Difficulē ḟ intrat ⌊in regnū celoꝝrū⌋ q̄ habet. Sed impoſſibile ꝙ intret q̄ amat diuitias. Et ideo ſunt ꝓiculoſe. Propter qꝺ Regnū celoꝝ ꝺr eſſe pauꝑ. Mat. v. Bti pauꝑes ſpiritu: qm ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ. De diuinis aũt nō ſubijcitby diuitias: ſed ſubiect⁹ diuitijs ꝺr Jac. ij. Nōne diuites opp�somūt vos ꝑ potēcia: z ipſi blaſphemant bonū nomē qꝺ inuocatū eſt ſup vos.

## Facilius est eñ camelũ per foramen acus transire q̄z diuitẽ intrare in regnum dei.

Tangit modū difficultat⁹. Et eſt abuſio in Lō paratiuo. Et eſt ſenſus. Facil⁹: Hoc eſt min⁹ difficile. Quia q̄uis ipoſſibile ſit camelū per foramen ac⁹ trāſire. huic eñ impoſſibili ñ obſtat niſi impoſſibilitas naturaꝝ. Sepe aũt diuerſ⁹ de cauſa deo fiūt: q̄ ſm naturā impoſſibilia ſūt. Sed q̄ talis vt dictū eſt: diues intret in regnū celoꝝ: obuiat iuſtitie diuine. Et ꝺ nunq̄ fit neq; a natura: neq; a deo. Matt. vj. Nō poteſt⁹ deo ſeruire z māmone. et ſic facilius eſt iſtud q̄ illꝺ. Lū eñ camelus vñ baꝛbeat pōdus coꝛpale, ꝑter qō nō pōt transire. Diues duo hz pōdera vꝺ ꝺrūs Berñ. Unū ē Ons diuitiaꝝ. Aliꝺ aũt on⁹ peꝛōaꝝ. Pōd⁹ q̄ꝺ diuitiarū in moꝛte deponit. Sed on⁹ peꝛōaꝝ qō ex amoꝛe diuitaꝝ cōtraxit ſecū defert: et cū illo in trare non poterit ꝑ artā viā z angustā portā que ducit ad regnū. Qui aũt pmū in moꝛte deponit ꝺr Job. j. Nudus egreſſus ſum ex vtero matꝛ⁹ mee: nud⁹ reuertar illuc. j. Tim. vi. Nihil intulim⁹ in būc mūdū: haud dubiū q̄ nec poꝛtare q̄ꝺ poſſum⁹. Eccli. v. Diuitie cōſeruate in malū diñi ſui. Pereūt eñ ab afflictiõe peſſima. Sicut egreſſus eſt nud⁹ ex vtero matꝛis ſue: ſic reuertet. Miſerabilis ꝓrſus iſtius miſtias quō venit ita z reuertit. Et iõ ꝙ filiū daſ q̄ aũ moꝛte: et diuitie dimittant: z pōd⁹ amoꝛis deſerat. Deb. xij. Deponētes oē pōd⁹ z incircūſtantes nos ꝑcñ ꝑ patiam curramꝰ ad ꝓpoſitū nob certamē. Deb. xi. Fide Moyſes grandis facꝰ: negauit ſe eſſe filiū filie Pharaonis: magꝭ eligēs affligi cū ꝙlo deo ḟ q̄alis ꝑcñ bie iocūditatez: maioꝛes diuitias eſtimās thesauris egyptioꝝ improgium chꝛi. Aſpiciebat eñ in remūeratiõē. Sūr aũt qui iſtud exponūt aliter. Dicūt eñ q̄ qꝺ porta ē hieruſalē ſtricta z arta q̄ vocaꝰ foꝛamē ac⁹: ad quā cū ſarcinis cameli venientes trāſire nō ꝑnt niſi depoſita ſarcina. Et dicūt q̄ de hac porta ḋns loquitur. Sed hoc nō eſt vez. ſed ꝑt⁹ intelligēdū ſīc dictū eſt. Allegorice aũt loq̄ntes dicunt q̄ Xp⁹ ē Ebriſt⁹ in ꝑma ꝓe acuta acumie ſtrat⁹. In coꝛpe recta: ꝑ cōuerſatōis iuſticiā. Poſteri⁹ groſſior ꝑ aſſumptā hūanitatē Et ibi ꝓforata ꝑ paſſiōis vulnera. Nec acus eſt q̄ reſarcuit tunicā nr̄e moꝛtalitaꝝ in Adā cōſſam: et cōſuit gētile cū Judeoꝝ vnā eccl'ie veſtē. z angelū cū boie ad ruine angelice repatiōez Et ḃ ḟcatū eſt Exo. xxvj. Ubi veſt⁹ ſacerdoꝝ z coꝛtine tabernaculi: ꝓcipiunt̄ fieri ope plumarioꝝ. Ḃ ē acuali. Et ꝑ hoc foꝛamē camelū depoſita ſarcina cameli
ꝑt⁹ z inclinato doꝛſo ſupbie transire pōt mirabili lus
miſcōie dei facilitate. Sed diues manēs in amoꝛe diuitiaꝝ: ad foramia vulnez. chꝛi nō venit: z iō ꝑ ea ad regnū nō trāſit. Uñ de bonis transcūtib⁹ in Lanc. ij. ꝺr. Colūba mea in foraminiby petre: et in caucrna macerie. Petra aũt erat chꝛs. Macerie aũt: macer mur⁹ chꝛs: in moꝛte macceratus. Et caꝝ uerna ē foramē later⁹ qō p⁹ iſtuꝰ fuit. Piere. xlviij Estoꝛe q̄ſi colūba nidificās in ſūmo oꝛe foramis.

Scḋz iſtā expoſitionē (q̄ Chryſ. eſt) Camel⁹ ſignificaꝝ ꝑcṓtē: Septē ꝓpteraꝝ cameli q̄s ipſe Chryſ. enūerat. Quaꝝ Prima eſt Gibbi erectio. Doꝛſi depſſio vt ſit q̄ modū ſelle. Et quia vt cetera aialia collū nō ꝑt erigere. Etq; directo (al's erecto) collo: deoꝛſum non pōt aſpicere. Adhuc aũt crura hz enoꝛmiter excedēcia. Adhuc aũt qz ſm legē ſeꝛ miplena eſt ea⁹ mūdicia. qz rumiat z vngulā ñ findit. Adhuc aũt pedē hz mollē terrā amplectēte. q̄a cedit terre z circūſtat terre recepte in pede. Primū aũt boꝛ. faſtū vel ſuphi ſ cat. Lu. xiij. Qui ſe exaltat hūiliabit. Eccl. x. Quid ſuperbis terra z cinis? Sella autē ſuaue inſeſſionē ḟcat diaboli q̄ inſidet peꝛſonis. Pſ. lxx. Diuertit ab onerib⁹ doꝛſum a⁹

ꝑ8,lxviij. Dorsum eoꝝ sp icurua. Q aũt incuruatũ hz collũ: nec põt erigere vt cetera aialia: fcat auersionẽ petõꝝ a celestib. Luc.xij. Mulier hñs spũ infirmitat incuruata: nec oino potat sursum respicere. Q ãt ꝛ directe ñ põt collũ dirigere deoꝝ sum: fcat q petõꝝ suos gressus ñ ꝓsiderat. Thre. j. Vigilauit iugũ iniqtatũ meaꝝ in manu ei conuolute sũt ꝛ ipositę collo meo. Infirmata est virtꝰ mea: dedit me dñs in manũ de q nõ potero surgere. Erurũ aũt enormis lõgitudo: fcat in petõꝝ desiderioꝝ lõgitudinẽ ad vitã quã sibi ꝓmiserunt. Sic diues Lu.xij. dixit. Habes mlta bona reposita in annos plimos. Esa.lxv. Petõꝝ cẽtũ annorũ maledict erit. Semplena aũt mũdicia: fcat q ctũ petõꝝ dimes: aliq bona facit exterꝰ: interꝰ tñ cõsciam nõ emũdat. et exteriora fiunt ꝑ hypocrisim. Mat.xxiij. Justificat vos coꝝ hoib: intꝰ aũt est plen iniqtate ꝛ rapina. Q aũt pes mollis ẽ: fcat affect molles cutibet dilectabili cedẽtes. Dic pes terrã amplectit per dilectionẽ terreno. Pso.xlviij. Do cauerũt noia sua in terr suis. Hiere.xvij. Res cedẽtes a re in terra scribent. Sic q ot q facilꝰ ẽ talẽ petõꝝ de deposito onere petõꝝ ꝑ foramẽ ac christi passionũ transire: q diuitẽ manẽtes diuitẽ intrare in regnum coeloꝝ.

**Et dixerũt q audiebant. Et cs põt salꝰ fieri? Ait illis. Que ipossibilia sunt apud homies: possibilia sunt apud deum**

[Et dixerũt q audiebãt] discipuli ꝛ alij q dã admiratiõe stupefacti. Joã.vj. Durus est hic sermo ꝛ qs põt eũ audire: Heb.xij. Terribile erat q videbat [et qs põt sal. fi.] Ecce peruersus sensus audientiũ. Et hz Duo. Questionẽ: ꝛ Solutionẽ. Questio est q dicta est. Videbãt em mlti hẽ diuitias. O es aũt fere amare diuitias. Et ideo rarit salnãdoꝝ ꝓsiderãtes dicunt [Quis põt salꝰ fieri?] O.d. Rar est ille. Aug. Cũ plures sint pauges q diuites: nõ b dixissent apli: nisi in nũero diuitũ intellexissent oes q diuitias adipisci vellent. Mat.xx. Multi sũt vocati: pau. ro electi. Let ait illis [sanctificãdo q stiõi inducte ne in dubio relinq̃nt q rẽtes. Ecci.xxiij. Jlluminabo oes spẽrantes in dño. Joã.j. Erat lux vera q illũinat oẽm hoiem veniẽtẽ in hũc mũdũ [Que ipossibilia] Duo dr. Solutionẽ. Etq Petꝰ ex solutione recepit spẽ: ió ex dicto Petri ondit aplice ꝑfectis res mũeratoem. Dicit igit [Que ipossibilia sunt apud hoies] q corda puertere nõ pñt possibilia sunt apud deũ] q corda pt cõuertere. Hen. xvij. Nunq̃d deo q̃q difficile est ꝛ Lu.j. Nõ erit impossibile apꝰ deũ oe ꝟbũ. De em põt facere suꝑbũ hũle. et amaroẽ diuitiaꝝ. põt facere spũ pauperẽ. et tũc intrabit in regnũ coeloꝝ. Et ió nõ est desperandũ. quia deus sepe talia facit. Sicut patet in Zachęo ꝛ multis aliis.

**Ait aũt Petꝰ. Ecce nos dimisimus oia et secuti sumus te.**

Dic, ꝓmit via ꝑfectis aplice. Et hz Duo, Prio positionẽ Petri. et Remunerationẽ a ꝓmone dñi Petꝰ q̃dẽ sic dr [Ecce nos japñ ex corde] dimisimꝰ oia] q cõcupiscere poteramꝰ vel hic. Mat. xix. Ecce nos reliq̃mꝰ oia [et secuti sumus te] q̃d ḡ nob erit: Ubi dr Hiero. Hz ãtiq fiducia: petrus piscator erat: victũ manu ꝛ arte q̃rebat: et ñ cõfidẽter dr: Reliq̃mꝰ oia. Et soluit. q: tot ꝛ tãta a seq̃ntib relicta sunt: q̃t ꝛ quãta a nõ seq̃ntib concupisa potuerũt. ij. Lor.vj. Tanq̃ nihil habẽtes: et oia pos. Oia em relinq̃t q de amore oim nihil retinet: dicẽs cũ Pso.lxxij Quid em mihi ẽ in celo: ꝛ a te q̃d volui sup terrã. Quia aũt non sufficiat dimittere oia ꝛ ꝓtinere. Hoc em ꝛ Socrates fecit phs: iũgit q̃ ꝑfectũ est [et secuti sumꝰ te] Qui em oia ꝑdẽ relinq̃t: nihil cõputat se reliq̃sse respectu eiꝰ q̃s iuenit. Lañ.viij. Si dederit hõ oẽm substantiã suã ad mercandũ dilectionẽ: q̃si nihilũ despiciet eã. q: tot ꝛ tãta iuenit ẽ eo quẽ sequit q̃ alta oia ꝓ nihilo cõputabit. Un Ecci.xxiij. Blia magẽ seq dñm. Lõgitudo ei dicit ab ipo assumet [secuti sumꝰ] inq̃s Nõ em Hiesu corpis. Sed etiã Affectu cordis: ꝛ Imitatiõe opis: ꝛ Assimilatione ꝟtutũ. De Hiesu q̃dẽ corpis iocũdũ fuit seq̃ tãtus ducẽ. Jo.viij. Qui sequit me ñ ambłat in tene. sed ha.lu.vite. Affectu aũt cordis dulce est seq̃ precedentis odorẽ. Lañ.j. Trahe me post te: currem⁹ ĩ odore vngẽtoꝝ tuoꝝ. Imitatiõe opis optimũ est seq̃ tantũ informatorẽ. Joã.xij. Exẽplũ em dedi vob: vt quẽad. ego feci vo. ita ꝛ v. faciaꝭ. De Assimilatiõe aũt ꝟtutũ: honestissimũ est seq̃ tantũ doctorẽ. Hiere.xvij. Ego ñ sũ turbatus seq̃ns te pastorẽ: ꝛ die hois nõ desiderau. Sic ḡ secuti sumꝰ te: crucẽ suã portando: ꝛ gl̃iam cruis assequendo. Luc.ix. et xiij. Qui vult venire pꝰ me: abneg. semetipm: ꝛ tol. eru suã ꝛ sequat̃ me. et hic ꝓsequet gl̃iaꝝ. Lu.xxiij Nõne sic oportuit chm pati ꝛ ita irrare ĩ glo. suã? Sic ḡ dimisimꝰ oia ꝛ secuti sumꝰ te. Nec redire disponꝰ retrorsũ. Heb.x. Sic̃ dẽ illꝰ meminisse nt de q̃ exierũt: hẽbant vtiq tpo reuertẽdi. nunc aũt melioꝛ appetũt. i. celestẽ. ꝓterea nõ confundit deꝰ vocari eorum deus.

**Qui dixit eis Amẽ dico vobis Nemo est q relinq̃t domũ aut parentes: aut fratres: aut vxorẽ: aut filios: propter regnũ dei: et nõ recipiat mlto plura in hoc tẽpore: ꝛ in seculo futuro vitam eternã**

Quia Petrus q̃rebat ꝓ oibus: adeo chs ñdet oiꝰ dicẽs [Amẽ dico vobis] Mar.xij. Quod vni dico oiꝰ dico [Nemo ẽ] Quartoꝛ h̃ dr. In q̃rũ Primo ondit Q psonã ñ accipit. In Scõo Meritũ relictõis ponit. In Tertio aũt Premiuꝫ pñt; tpis subijcit. In Quarto aute Admigt pmiũ eternitat. De Prio dr [Nemo ẽ] sine psonaruꝫ distinctõe. Jac.ij. Nolite in psonaꝝ acceptõe hre fidẽ dñi nr̃i ie. chi glie. Sap.vj. Pusillũꝫ magnũ ipse fecit: et eq̃liter ẽ illi cura de oibus [q̃ relinq̃t domũ] Differẽtias oñdit relinq̃ndoꝝ carnali affectu dilectoꝝ. Et ponit Sex differẽtias. Quoꝝũ

Primū est Lōe. q; dom⁹ est ꝛ cōtinēs ꝛ contentū Nec est dom⁹ hitatiōis: et familie hitans: ꝛ diuitiaꝝ familiā sustentantiū. Dicit. xij. Relinq domū meam: dimisi hereditatē meā: tradidi dilectaꝝ animā meā in manu inimicoꝝ ei⁹. Deinde tangit ea q̄ ad domū ordinant: sic familia. principales aūt in domo sūt [parētes.] Parētes em̄ sunt a q̄b⁹ descēdim⁹. aut parētes: q̄ discordāt nobiscū ch̄m sed q̄ nolēt⁹ (al's nolētes) Et illi sūt relinq̄ndi. Ps. xxvj. Cū p̄r me⁹ ꝛ mr̄ mea dereliq̄rūt me: dns aūt assūpsit me. Ezech. xvj. P̄r tu⁹ amo: re⁹ ꝛ mr̄ tua cerbea [aut fratres] Secūdarij in domo ab eodē trūco nobiscū descēdētes: q̄ q̄dē socij sunt errōris: sed ch̄m seqū nolūt nobiscū. Mat. x. Qui amat patrē: aut ma. aut frēs: aut sor. plꝰ q̄ me: nō ē me dig. Isti sunt de q̄b⁹ ꝺr. Lan. j. Filij mr̄ mee pugnerūt ꝫ me [aut vxorē] volentē cohabitare nūl i cōtumeliam creatoris. j. Loꝝ. vij. Si infidelis vxor discedit: discedat. nō est em̄ frater aut sor. in seruitutī subiect⁹ in hmōi [aut filios] q̄s genuit in ifi delitate remānere volētes. Ps. xvij. Filij alieni mētiti sunt mihi: filij alieni inueterati sunt ꝛ claudicauerūt a semitis suis. Sic Rabsaces filius Esaie rex ciuitā p̄cepit Jasub eiusdē Esaie filiꝰ cū dño remānsit. Esa. vij. Quade in occursum achaz: tu ꝛ q̄ derelict⁹ est filiꝰ tu⁹ [aut agros] q̄ ad eiusdē dom⁹ ornamēt sustentationē. Qui ager p̄cat terrenoꝝ hoīnoꝝ occupatōrs. et ipedit̄ ne ch̄m seq̄mur. Heñ. iij. Lū opaꝝ fuer⁹ terrā nō dabit fructū⁹ suos: sꝫ spinas ꝛ tribulos germinabit tibi. Prouer. xxiiij. Per agrū pigri bois transiui: ꝛ p vineā viri stulti: ꝛ ecce totū repleuerant vrtice ꝛ opuerant superficiē eius spine. Urtica em̄ q̄pit ꝛ spina solliciatudis crescit in agro laboris terrenoꝝ: bois pigri q̄ ch̄m nō sequit̄ propter regnū dei. sōseqūndū. q; aliter relinq̄ndo nō esset bona intētio. Mat. vj. Aduenit regnū tuū. Hoc etiā mr̄ filioꝝ zebedei petuit filiis suis q̄ ꝛ ipsam ꝛ patrē ꝛ oia reliq̄rāt: ꝛ secuti sūt ch̄m. Mat. xx. Dic vt sedeant hi duo fi. m. vn⁹ ad dex. ꝛ alē ad sinist. t. in regn. [et nō recipiat.] Ecce Merces hui⁹ tp̄is [multo plā in hoc tp̄e] q; P̄ro parētib⁹: deū patrē. P̄ro filijs carnis: filios gre. P̄ro carnalib⁹ spūalia. P̄ro hoīb⁹ angelos. De P̄rio ꝺr. Heñ. xv. Noli timere Abraā q̄a ego p̄tector tu⁹ sus ꝛ ego merces tua mag̃ nimis. Ps. xxvj. P̄r me⁹ ꝛ mr̄ mea dereliq̄. me: dns aūt assūp. me. ij. Reg. vij. Ego ero illi i patrē ꝛ ipe erit mihi i filiū. De Scō Bal. iij. Filioli mei q̄s iterꝝ parturio. De Tertio ꝺr. Heñ. xxvj. Semiauit Isaac in terra illa: et iuenit in ipso anno centuplū. De Quarto ꝺr. iij. Reg. vj. Noli timere: ples em̄ noscū sūt q̄s cū illis. Deut. xxxj. Fm aliam Trāsla. Statuit terminos pl'oꝝ iuxta nūerꝝ filioꝝ israel. Sic g̃ recipit mlto i infinitū meliora in b tp̄e [et i seculo fu. vi. eternā.] Joan. x. Ego vitā eternā do eis. Jo. iij. Ut ois q̄ credit i ipm̄ ñ peat sed. ha. vi. eternā. De hac aūt vita sepe dictū est in anbabitis.

a Sumpsit aūt iesus duodecim et ait illis: Ecce ascendimus hierosolymā ꝛ cōsūmabunt oia q̄ scripta sūt p ꝓphetas ꝺ filio bois

Lū Ois p̄fectio trahat ꝛ trucē a passiōe ch̄i: per quā oēs electi puenīūt ad regnū: Ideo ꝺ annectit de Reuelatiōe passiōis. Et tāgit Duas historias. Quaꝝ Prima est De Reuelatiōe ipsi⁹ passionis Scōā aūt de Illūinatiōe eccl̄e q̄ est ꝑpt⁹ passiōis effect⁹. Dicit aūt Tria circa p̄mū. Jn ꝗrū Primo ostēdit Qꝫ hec reuelatio Secretarijs suis facta fuit. Jn Scō Ipsam reuelatōes seriatim ponit. Jn Tertio aūt q̄ Impediēte carnali affectu: nulli⁹ eoꝝ hāc reuelatōem intellexit. De Prio ꝺr. [Assumpsit] hoc ē: ad se sūpsit vt amicos ꝛ familiares q̄s maiꝛe ꝫ piculū incredulitatis ꝑmunire voluit: Ut dū eū morientē cernerēt: de resurrectōe eius q̄ ista p̄dicere potuit: nō dubitarēt. [duodecim ꝛ ait illi.] Jo. xv. Vos dixi amicos q̄: oia q̄cūq; audiui a pa. meo nota feci vob. Heñ. xviij. Nū celare possū Abraā q̄ gesturus sū. Scio em̄ q̄ preceptur⁹ sū dom⁹ ut sue p⁹ se vt timeat nomē meū. Ps. lxxxiij. Audita q̄d loquitur in me dns de⁹. [Ecce ascēdim⁹.] Tāgit aūt Tristē reuelationē passiōis. P̄rio. Et deinde Letā reuelationē resurrectiōis. De Passiōe aūt ꝺr Loq̄: Tp̄s er Scripture ꝑdinationes: ꝛ Modū. De Tpe ꝺr. [Ecce.] Q. d. Jn euidēti ē id ē (al's iā) in p̄n colligit̄ cōcilio Dant consiliū: quō me trad̄at. Joā. xj. Collegerūt g̃ pōtifices ꝛ phari. cō. et dicebāt: Quid facim⁹: q; hic hō mul. sig̃ facit. Fac tē. Fac aūt ꝺ dns dans nob exēplū ne cōuersionē nr̄aꝝ differam⁹. sed statim incipiam⁹. Eccl. v. Ne tardes cōuerti ad dñm: et ne differas de die i diē. Etiō statim in Iuuētute ē faciendū. Eccl. xxxix. Sapiens cor suū tradet ad vigilādū diluculo ad dñm q̄ fecit illū. Nacꝫ de cō in euidēti ponit. [Ascēdimus.] q; passionē suā ascēsionē esse reputauit. q; Jn ꝛtute redēptiōis: ꝛ Uincēdi mortem: ꝛ Diabolū: in ea exaltat⁹ fuit. Unde ps. xx. Exaltare dne in ꝛtute tua: cantabim⁹ ꝛ psallem⁹ ꝛtutes tuas. Et ideo etiā tale gen⁹ mortis elegit. Job. vij. Elegit suspēdiū aīa mea ꝛ mortē ossa mea. Joā. iij. Sic exaltauit Moyses Nūe. xxj. serpētē in deserto: Ita exaltari oportꝫ filiuꝫ hois. Jo xij. Ego si exaltat⁹ fuero a ter. tra. oia ad meipm̄. Jn ꝺ aūt docuit q̄ ꝛ nos in passiōib⁹ nr̄is ascēdere sciam⁹. Ps. lxxxiij. Ascēsiones i corde suo disposuit i valle lachryma. Unde ē q̄. ij. Loꝝ. xij. Post mlt⁹ passiones Paul⁹ in tertiū celū: ꝛ i paradisum rapt⁹ ascēdit [hierosolymā.] Ecce Loc⁹ passiōis. Ubi in loco passiōis vilio erūe pac⁹ patefacta fuit. Pacē ei nob sua passiōe fec. Esa. liij. Disciplina pac⁹ nr̄e sup eū: cui⁹ liuore sanati sum⁹. Ps. lxxv. In pace fact⁹ ē lo. ei⁹. Jō ꝺr ibi i pace obdormiuit. ps. iij. In pace i idipm̄ dor. ꝛ req. Sic ē nos p patriam passionū docet pacē accipe fm̄ p̄sciam: ꝛ eā q̄ ē ad deū recōciliatiōem. Jo. xiij. Pacē relinq̄ vob: pacē meā do vo. nō quō mūd⁹ dat ego do vo. Sic Lu. ij. pat nūciat boīb⁹ bone volūtat⁹. Sic g̃ deīmiat Instās tp̄s ꝛ Locū passiōis. Tāgit aūt Passiōis p scripturas ordinatōes dicēs [Consūmabunt.] Et ꝺr Quattuor. Modū ipletōis. Generaliter ipleroꝝ. Modū ꝑticlariōis. et Mareriā. De Mō ipletōis ꝺr. [cōsūmabunt.] ꝺ est ad sūmū p̄fectōis iplebunt. q; pl⁹ in oīb⁹ implebit g̃

dictū fuit Joā.xix. Cōsūmatū est. Esa.x. Cōsūmatiōnē z abbreuiationē faciet dñs sup terrā. Oñdit aūt qz z nos ad sūmū ea q̄ facim⁹ reducere debem⁹ Sūma ät breuissima ē charitas patēt dñi. Ps. cxviij. Ois ꝓsūmatōis vidi fi. latū man. t. nis. Jo. xv. Maiorē hac dilectōē nēo hz vt aiaz su. po. q̄s p ami. su. Jn charitat ꝓsūmatōe clamat Lan. vij Pone me sic sigculū sup cor tuū. z sup brachiū tuum: qz fortis ē vt mors dilectō ⁊oſa ⁊ Ecce Cōsūmatoz generalitas. Mich. vj. Quid ei facere tibi debui z nō feci. Esa. v. Quid est qđ facere debui vinee mee z nō feci. Dia ḡ cōsūmata sc. Nra aūt nō sic cōsūmata. Job. ix. Si voluerit cōtēdere cū eo nō rūdebit ei vnū p mille. Dicam⁹ ḡ cū Ps. cxxviij. Imp fecerūt meū viderunt oēs tui. Tū ne nihil rūdeam⁹ sic piger q̄ i nuptijs ommutuit Mat. xxij. dicam⁹ cū David ps. cxv. Quid retribuā dño ꝓ oib q̄ ret. mibi. Calicē salutar⁹ accipiā z no. do. iuocabo. cōtēcando passiōib chri. Sic em ipe ōt filijs Zebedei Matt. xx. Calicē qđē suū bibere opteret ⁊ q̄ dicta ſūt p ꝓphe. Pharaone facto: ꝓphe aūt vbo sacra chri. ꝓbetauerūt. j. Pe. j. De salute exq̄sierūt atq; scrutati sūt ꝓphe. ij. Pe. j. Nō ei volūtate būa. alla. est aliq̄n. ꝓphia: sed ꝑsūs inspi. lo. sc̄i dei hoies Et cnā q̄dā sacra cōplen desiderās ōt Eccl. xxxvj. Da mercedē dñe sustinētib⁹ te vt. ꝓphe tui fideles inuenīant. Lu. xviij. Optet ipleri q̄ scripta sūt in lege z in ꝓphis z in psal. de me. Per b aūt z nos docet p oia nra fm scpturas dirigā. Rho. xv. Quecūq; scripta sūt: ad nram doctrinā scripta sūt: vt p patiam z ꝑsolatōem scpturaz spē habeam⁹ ⁊ de filio hois ⁊ Ecce Materia scpturaz Verbū incarnatū: cui suis membris: et suis sanctis Hoc ei ois scptura loquit Act. x. Huic oēs ꝓphe testimoniū phibēt remissionē pcōz accipe p nomē ei⁹. Filⁱ cnā hois ḡtuis passionē in seipso ꝓsūmauit: tñ i membris p vniuscuiusq; membri mortione: adhuc consumādā relict. Un. ij. Ti. iij. Oēs q̄ pie viuere vo. in chio psecu. patient. Cū ipo ḡ et nos fm scpturā patiamur. Apocal. j. Agn⁹ q̄ occ⁹ sus ē ab origie mūi vt z nos cū eo (alis i nob) scripturas ipleā⁹ z sim⁹ de membris ei⁹ patientib⁹. Ps. cj. Ossa mea sic in fruozio ꝓfrixa sūt. Hoc ē: fortiora membra mecū z p me sustinenta.

**Tradet em gentibus: et illudet et flagellabit: et cōspuet: z postq̄z flagellauerint: occidēt eum: et die tertia resurget.**

Tāgit b Quinq; genera passiōis: et p illa Gloriā redurrectōis. Hēra ät passiōis sc Traditōis: Illusiōis: Flagellatōis: Cōspuitōis: et Occisiōis. De Prio q̄dē dr ⁊ Tradet em gētib⁹ ⁊ Ēptāti gēnilū: cui⁹ ꝑses fuit pōti⁹ Pilat⁹. Tradet aūt a pie q̄dē deo dispēsatiue p nra salute. Rhom. viij. Qui etiā ꝓprio filio suo nō pcē. sed p nō. oib⁹ tra. illū Tradet etiā a seipo oblatiue. qz se volūtati pris obtulit p nra redēpōe. Esa. liij. Pro eo q̄ tradidit in morte aiam suā z cū sceleratis reputat⁹ est: ipe pcā mlt⁹ tulit: z p trāsgressoribus orauit vt non pirēt. Tradidit gēs Judeoz consilio: z sanguis ꝓcio: et accusatōe. Jo. viij. Hēs tua z pōtifi. tui tra. te mihi Quid fecisti? Tradidit iudas pfidie pditōe. Jo. xiij. Lena fcā cū diabol⁹ missū ei cor vt tra. eū Jusimoīs scariothis. Ab oīb ḡ tradet gētib⁹ ē ḡes tili prārū: q̄ tūc i Judea dñabāt. Adhuc ät Verbū dat tradit qñ crudelit⁹ z imūdis i se z i suis membrs exhibet. Et ꝺ sit qñ cura pastoral gēlit⁹ viuētibus pozrigit. Mat. vij. Nolite scīa dare cānib⁹ z marg. no. spgere añ por. Noc ꝓ grit ⁊ Ps. lxxviij. De⁹ venerūt gētes in hereditatē t. polluerūt tēplū scīm t. ⁊ et illudet ⁊ Thre. iij. Fact⁹ sū i drīsū oi pl⁹ meo cantici cor⁹ oi die. Noc ꝺr adhuc fieri Ezech. qñ chis vbū vitat⁹ tradit in mā⁹ fallox. Sacerdotū q̄ pñciāt ipm p⁹ dorsum suū z deridēt. Ps. lxviij. Aduersū me loq̄bant q̄ sedebant in porta: et in me psallebāt q̄ bibebāt vinū. Thre. iij. Vide dñe ego sū psalm⁹ cor ⁊ et flagellabit ⁊ Esa. l. Lorp⁹ meū dedi pcutientib⁹: et genas meas vellentib⁹. Hoc aūt vsq; hodie fit qz flagellat Act. xiij. apl⁹ dixerūt qz p multas tribulatōes oportet nos intrare i reg. ce. et ad min⁹ a flagello lingue null⁹ amicoz ꝺr eripit Job. v. A flagello lingue absconder⁹. ij. Lox. xj. A iudeis q̄nques q̄dragenas vna min⁹ accepi ⁊ et cōspuet ⁊ vt nō solū puniant sedentā turpēt dñm maiestat⁹ q̄ speciosus erat p filijs hoim. Esa. l. Faciem meā nō auerti ab increpātib⁹ z cōspuētib⁹ in me Noc cnā fit membris: qñ fluxa z q̄ fluētes salutas in mēbra dei: mali emittūt ex ore. Job. xxx. Faciem meā cōspuere ñ verenī. Jbi Greg. in glo. Facie cōspuere: est iustos cnā in pñtia ꝓtarere: z in cor. cōtumelias vba fluxa q̄ fluētes salutas emittere ⁊ et postq̄z fla. Jsiuo: ē vberib⁹ iſtigētes. Esa. liij. Cuius liuore sanati sū⁹ ⁊ occidēt eū ⁊ mlte mort⁹: turpationē (alis turpitudinē) cruc⁹ sociantes. Esa. liij. Precisus est de terra viuentiū. Dan. ix. O ceciderūt dis z ñ erit ei⁹ pl⁹: pl⁹ q̄ eū negarunt ē. Sic aūt z in mēbris occidit cū p malū exēplū in cordibus fidelū interfict. Mal. ij. Si cōfigit gens deū suū: qz vos ꝓfigit⁹ me: Sic ḡ revelata est passio. Post vor aūt cristia: lerā su pōit ꝺ revelatōe resurrectōis Ad vesp̄am em demorabit flet⁹: z ad maturinū letitia Ps. xxx. Et ꝺ ē ⁊ et tertia die resur. Ose. vj Viuificabit nos p⁹ duos dies: in die tertia suscitabit nos. Quare aūt die tertiaiā sup⁹ capl⁹. ix. dicū est. Per suā ei simplā: plenā luce mort⁹: duas nras mortes absoꝛbuit. et iō vno die z duabz nos cnēbo in sepulcro fuit. Et iō tertia die resurgere conuenīes fuit. Noc est igit signū Jone. ꝓphe qđ gentiū dak incredule vr p ꝺ ad pniaz reuocē. Mat. xij. et. xvj. Signū ñ dabit ei nisi signū Jone. ꝓphe. Sic fuit Jonas in vētre ceti trib⁹ diebz z trib⁹ noctib⁹: Jta erit fili⁹ hois in corde terre.

**Et ipsi nihil horū intellexerunt. Erat verbū istud absconditū ab eis z nō intelligebāt q̄ dicebant.**

Hic tāgit Reuelatiōis istius a discipulis suis occultatiōē. Tāgit aūt Triplicē modū z cām occultatōis. Una q̄dē fuit Cōtrarietas volūtat⁹ ad ea q̄ dicebāt. vñ z Petr⁹ dixit Mat. xvj. Absit a te dñe: nō erit tibi ꝺ. Et iō ꝺr ⁊ Ipi nihil horū itel. ⁊ Adhuc aūt z carnales erāt z sacra dei tr̄ grauerunt

Et iō dixit eis Lu.xxiiij. O stulti ⁊ tardi corde ad credendū in oibꝰ q̄ lo.fūt.pphe. Tūc aputt eis sensū vt intelligerēt scripturas q̄s añ passionē ⁊ resurrectionē nō intellexerūt. Et iō ꝺr ꝺ Let erat vbū istud absco. ab eis ⁊ Tertia vo cā fuit: q̄a dns parabolice mīra dixit eis: et putabāt eū etiā istud in parabolis loq̄: ⁊ p illiteratos ꝺebere intelligi. Lu.xij. Dns ad nos dicit hāc parabolā: an ad oēs: Joā.xvj. Quid est ꝺ q̄ ꝺr nob: modicū ⁊ nō videbit me: et rursꝰ mo.⁊ vide.me: ⁊ q̄ vado ad pa. nescio q̄d loq̄t Et iō tertio adiūgit ⁊ nō intelligebāt q̄ dicebant ⁊

## f Actum est aūt cum appropi quaret hiericho.

U Hic vltimo ponit Effectꝰ passiōis: q̄ est Illūinatio. Tangunt aūt ꝺ Sco. Loc⁹ cōueniēs. Oportūitas ifirmi cęci. Instātia clamāt, Stat⁹ dūi mīserentꝭ. Perfectio miraculi. et Utilitas ex miraculo causata. De Primo aūt ꝺr. Duo ꝺr. Dispositionē sapiē ordinantis oia chīlogā. Et ꝺe hac ꝺicit ⁊ Factū est aūt ⁊ Oia em sapia ordinauit. Rbo. xj. Om̄ ex ipso ⁊ p ipm ⁊ i ipo sunt oia: ipi gl'ia. cū appro. hiericho ⁊ Secūdū est De Loco in quo dns miraculū fecit. q̄z in via cū ad cuitatē hierꝰ chontinā appropinq̄uit. Dicit aūt Piero. q̄ in hiericho latrones habitauerunt infidiantes vt eos q̄ ꝺebierīm p ꝺesertū transiebāt interficerent. Dns aūt ideo hiericho venit: vt se illis ad curā p̄itaret. Scō m mysteriū aūt hiericho interp̄tat luna vl' defect⁹. Et fcat defect⁹ passibilis nr̄e nature: q̄b: cū dns assumēdo appropinq̄sset: statim illūinatū est gen⁹ hūanū. Ecci.xlij. Luna lūinare q̄s minuit ī cōsūmatiōe. Diminutio em dni cā est nr̄e cōsūmationis. Et ideo Ibidē ꝺr. A luna initiū diei festi. Festiuitas em solennitas a defectiu incepit saluatoris. Quia em p̄m⁹ Adā vt stultus ad mutabilitatē ab imutabilitate accessit: ꝺe q̄ ꝺr Ecci.xxvij. Sapiēs in sapia manet sic sol.nā stult⁹ vt Luna mutatur. Ideo secūdus Adā q̄ est sol sic ꝺr Mal.iij. Vobis timentibꝰ nomē meū orīet sol iusticie. et sanitas i pēnis ei⁹: lune: hoc ē defectui appropinq̄uit: vt lune defectū in solis plenitudinē reduceret. Et sic toraz ecclam sole vestitur. Apoca.xij. Mulier amicta sole: et luna sub pedibꝰ ei⁹. Et iō sic sol lumē in luna infūdit vt lūinosa fiat q̄ in se tenebrosa ē: Ita dns lumē tūc sparsit z cecos tres illūinauit. Unū ī ingressu ꝺe q̄ agit ꝺ. Et duos in egressu: ꝺe qbꝰ agit Mar.x. et Mar.x. Sic igit ꝺr. ⁊ Cū appropinq̄ret hiericho ⁊ Est aūt ciuitas hiericho quātuz ꝺane trāsmissō: filij isrl' subuerterūt Jos.vj. quā z ipe Josue sub anathemate posuit: ne rursus edificarē: q̄z sp ciuitas latronū fuit. Pro q̄ alia postea extructa ē. Sic legit.iij. Reg.xvj. Et hanc ꝺe sua pñtia sanare volēs: oēs visitauit: pdās impleri q̄ ꝺr in ps.xvj. Propt vba labioꝝ tuoꝝ ego custodi uias latronis. Nāc ārerūs postea rhomāi, pter mīa homicidia q̄ ab eis i ꝺefto iurta hiericho sito p̄curabant: subuerterūt. p q̄ tertia edificata est q̄ vsq; hodie pmanet cr ruinis duaz: q̄ ruine adhuc i magē pte pmanēces duaz p̄cedēnū euersiōz oñdūt. Hoc ē q̄s ꝺr Cū appropinq̄ret hiericho

## Cecus quidam

Ecce Leci ad curandū oportuna inuentio. Utr̄q; ca hoc aūt ꝺr Quattuor. Scz: Leci miseria. Leci via pñtā. Leci paupertatē mēdicā. Leci in interrogādo sollertiā. De Prio ꝺr ⁊ Lec⁹ q̄dā ⁊ noie carens quia De paupez noiē nō curat. ⁊ miseria patens fuit: q̄z cecus erat. Lecitas aūt cōtingit Quinq; modis. Uno q̄dē: Q̄n oculo manēte: sub trahit visus. Et iste vocat̄ p̄prie cecus. Scō vo: Q̄n perit oculi corp⁹: et cōuertit q̄si in hyacinthi colorē: ⁊ cōfundit humoꝝ: ⁊ cōgelat in corp⁹ oculi. Tertio aūt mō: Q̄n vngula vl' pelle tegit oculꝰ. Quarto aūt mō: Q̄n aliq̄ piecto in oculū: sicut puluere: vl' buz more defluēte: inficit oculus: ad suc subsātie corruptionē. Quinto aūt mō: Q̄n tor⁹ extrahit oculꝰ Et iste p̄prie vocat ortw q̄si orbat⁹. Di aūt modi marie fiūt in cecitate spūali. Isti em q̄ oculos hñt et non vident p̄ spūs visui defecti: sunt q̄ sapia seculari vel kali pollēt: et spm̄ ad videndū lūina diuina nō hñt. Ps. cxiij. et. cxxxiij. Oculos hñt ⁊ nō videbūt. Et iō ꝺr. Neq; em̄ est spūs in oze ipsoruz. Esa.xlix. Educ foras populū cecū ⁊ oculos habētē: et surdū ⁊ aures ei sunt. Illi aūt q̄ hñt oculos glacialiē ad modū lapidis cōrupt⁹: significāt duros corde: q̄ p duricia sui: diuia ⁊ cōferentia videre nō p̄nt. Esa.vj. Exceca cor p̄pli hui⁹ ⁊ aures ei⁹ aggraua: ⁊ oculos ei⁹ claude: ne forte videāt oculꝰ ⁊ auribus audiāt ⁊ corde intelligāt: et conuertant ⁊ sanē eos. Terō mō Lec⁹ hz añ oculos pellē. Et fcat eos q̄ pelle carnalis affect⁹ vl' incredulitatis: hñt oculos cordis velatos: q̄z lumē gre ⁊ vitat, videre nō p̄nt. ij. Cor. iij. Usq; in hodiernū ꝺie velamē ēpo sitū supra cor eoz. Uester. vij. Adhuc vbuz erat i oze reg⁹: et opuerūt facie ei⁹ ⁊ nō suspēderunt Zman Qui interp̄tat iniq̄tas (al's iniq⁹) Hoc ipedimēsū petit a se remoueri Ps. cxvij. cū ꝺr, Revela oculos meos ⁊ cōsiderabo mirabilia de lege tua. Ad hoc etiā venit dns in mūdū. Esa.xlix. Ut dicerēris hīs q̄ vincti sūt: exite. et q̄ in tenebris sūt: revelamini Lu.ij. Lumē ad revelationē gentiū ⁊ gl'iaz plebis tue isrl. Quart⁹ mod⁹ cecitat⁹ accidit duobꝰ modis. Aliq̄s em̄ fit a cā interiori. Aliq̄s aūt a cā exteriori. A cā interiori q̄n humor aliq̄s a corpe vaporat ad caput: et a capite distillat in oculū: ⁊ rubēs: ⁊ sanguie malo infect⁹ efficit oculꝰ ⁊ amittit visū. Et fcat eos q̄n pcā carnis ⁊ sanguis excecant in corde: ne recta ⁊ vera cōsiderare possint. Dan.xiij. Semē chanaan ⁊ nō iuda: spēs decepit te ⁊ cōcupiscētia subuertit cor tuū. Et Ibidē. Euerterūt sensum suū ⁊ declinauerūt oculos suos vt non viderēt celū neq; recordarent iudicioꝝ iustoꝝ. Alia aūt cā est ab exteriori q̄n aliq̄s puluis in oculū cadens: oculos destruit. Et fcat eos q̄n auaricia terreno rū oculos excecat ne videāt spūalia. Ps. vj. Oculos suos statuerūt declinare in terrā. Hec est cecitas Tobie. q̄ p calida birūdinis stercora excecat⁹ est Tob.ij. Mirū do auis est instabilis. Et fcat tēporaliū fugacitatē. Stercora āt tpaliū fcāt vilitatē. Phi.iij. Que mihi fuerunt lucra hec arbitratus sū vt ster. vt chīm lucrifa. Calor aūt stercoꝝ: calorē fcat cupiditat⁹ ad lucrandū ⁊ retinendū. Quintus mod⁹ q̄n tor⁹ extrahit: cōpetit heretice p̄auitati, q̄ illa totū extrahē mentꝭ oculū: ne aliq̄s cec⁹

orbus ad lumen valeat redire.j. Reg.xj. In hoc fe
riam vobiscū fedus vt eruam oim vestr̄ oc̄los de
preros.hoc est:eos q̄ ea que dextera dī fūr:in q̄bus
dēis sēdet:possent cor de videre. Zach.xj. Brachiū
eius aridit̄ate siccabit:et oculꝰ dexter tenebr̄escēs
obscurabit. Iſti ceci vel excecationis modi dū ce
citatis sue modos z causas cognoscūt:domino se
p̄sentant. Et hoc est qđ sequit̄ur

## Sedebat secus viā mēdicans.

Tria dicit: Q̄ sedit.in tenebris l; fuerit:nō sedēs et
a petō q̄escens non impingit. Et f̄cat eos:q̄ vltr̄ius
petis nō indulgent z in tristicia sunt suaꝫ tene
brar̄. Tob.v. Quale gaudiū est mihi qui in tene
br̄is sedeo z lumen celi nō video. Et ideo ab ange
lo confortari merui: Forti animo esto:in primo est
vt a deo cureris. Qui aūt in tenebris vaganť im
pingunt z offendūt z cadūt. Joan.xj. Qui ambu
lat in tenebris offendit. Secundū aūt: Q̄ secꝰ viā
am:nō longe:sedit. qz lumini z p̄ceptis dei appro
pinquit. Quasi diceret illis Job.xxxviij. Indica mi
hi p quā viam spargit lux:diuidit estus sup terrā.
Sedit aūt[ secꝰ viā ]iuxta scr̄ōr̄ semitā. Nō q̄dez
in via:sed ap̄e. Sciuit em̄ q̄ ibi fulgeret lux scrip
turis z exempli scr̄ōr̄:de q̄ si acciper:illūinaret. Pro
uer.vj. Semita iustī q̄si lux splendens z crescens
vsq; in p̄fectū diem. Joā.viij. Qui sequit̄ me ñ am
bulat in tenebris:sed habebit lumen vite ōr dñs.
Alicḥ aūt ceci fugiunt z elōgāt se a via lucis z semi
ta lucentiū.et ideo nunq̄ illuminant. Job.xxiij.
Ipsi fuerunt rebelles lumini:nesciērūt vias eius:
nec sunt reuersi q̄ semitas illi⁹. [Mendicās.] Ec
ce Mēdica pauptas illi⁹. Ēponit aūt mendic⁹:
a manu z dico dic⁹:q̄si manu dicēs se paupem.qz
extendit manū ad accipiendū. Et hoc ꝓprie cōpetit
ceco:q̄ cū nescit vbi z q̄ñ accipiat:sp̄ habet manuꝫ
extensā ad accipiendū. Hoc mō mendic⁹ fuit Laꝫ
zarus q̄ rogare nō potuit.sed iacens: manū danti
extēdebat Lu.xvj. Hic aūt mēdic⁹:causas siue pau
pertatis z cecitatis dolens:manum:q̄rens auxiliū:
extēdebat.j. Li.ij. Volo viros in oi loco orare: leꝫ
uantes puras manꝰ sine ira z disceptatōe. De his
ōr Matth.v.fm veraſ̄am Bti mēdici spū: q̄niā
ipsoꝝ est regnū celoꝝ. Qui aūt non mēdicat sic: illū
luminationē nō accipit. qz palmas ad accipiendū
nō extendit. De dño em̄ ōr Prouer.vi. Manum
suā aptit inopi:et palmas suas extēdit ad paupe
rē. Nonꝫ sic mendicantiū defensor z illūinator: est
dñs:z indignat̄ledentibꝰ eos. Pſ.cviij. Fiāt ꝑra
dñm sp;z dispereat de terra memoria eoꝝ.qz nō ē
recordat⁹ facere miseriam:z p̄secut⁹ est inopē z mē
dicū:z compunctū cor:de mortificare.

## Et cū audiret turbā prętereun tem:interrogabat q̄d hoc esset. Bi dērūt autem ei q̄ Jesus nazarenꝰ transiret.

Victangit Quartū.sc̄z Leci in interrogādo sol
licitudinē z sollertiā. Luca hoc aūt dicunt Tria.
Excitans em̄ ad interrogandū:z fuit audit⁹ turbe.
Excitatus aūt interrogauit: quid esset, et Tertio
Responsum turbe de transitu illuminatoris acce
pit. De p̄mo igit̄ ōr[ Et cum audiret turbaꝫ
ꝑtere. ] Turba ār mltitudo fuit q̄rentiū z seqntiū
dīm Quoꝝ Quidam miracula videre venerant:
Ut curiosi. Quidā aūt curari: Ut infirmi. Quidā
aūt doceri ꝓbis ei⁹: Ut studiosi. Quidā ꝓ imita
ri vestigia ei⁹: Ut p̄j z ꝑuosi. Quidam ꝓ mini
strare sibi de facultatibꝰ suis: Ut deuoti. Quidam
aūt refici ab eo cupiēres: Ut ociosi. Quidā aūt ca
pere in sermone eū volētes: Ut insidiosi. Quidam
aūt gratā z dulcissimā faciē eius videre desideran
tes: Ut amici. Et ideo cū mltas causas seqndi ha
buerit:multi fuerunt:et fuit magn⁹ strepit⁹ transe
untiū. De his q̄ miracula videre voluerūt: ōr Joā
an.vj. Seqbat eū mltitudo magna qz videbāt sig
na sup his q̄ infirmabant. De his aūt qui curari
venerant:ōr Lu.viij. Oēs q̄ habebāt infirmos du
cebant illos ad Jesum z curabant. De his q̄ doce
ri volebāt:ōr Joan.vj. Ad quē ibimus verba vite
eterne habes? De Seqntibꝰ ōr Mat.viij. Seqr
te q̄cunq; ieris. De Mistrantibus ōr Luc.viij. et
Mar.xv. Ascenderāt vt ministrarēt ei de facultaꝫ
tibꝰ suis. De Querentibꝰ refectionē quā p̄bes exꝫ
hibuit lassis:ōr Joā.vj. Queritꝭ me: non qz vidiſ
tis signa: sed qz māducastis ex panibꝰ z saturati
estis. De Insidiosis ōr Mat.xxij. Conuenerunt
pharisei ad Jesum vt capent eū i sermone. De his
aūt q̄ visu eꝝ⁹ nō poterāt satiari: ōr Joan.xj. Dñe
volum⁹ Jesum videre. Hanc q̄ turbā ꝑtereunt̄
audiuit cū dño. Hoc em̄ marie voluit:ad illūinaꝫ
tionē vt lūinosoꝝ turbā scr̄ōr̄ obseruaret z audiꝫ
ret. De oibꝰ em̄ bmōi ōr Joan.viij. Qui sequit̄ me
nō ambulat in tenebris. Pſ.lxxxviij. Dñe in lumie
vult⁹ tui ambulabūt:z in nomine tuo exultabūt tota
die. hoc est:plena luce siue illuminatiōe. Hanc er
go turbā audiuit aure interiori potius q̄ exterioꝫ
ri Sciens dictū esse Apoca.ij. Qui hz aures audi
endi audiat[ Interrogauit. ] Interrogans em̄
addiscere q̄rit. Mierc.vj. Interrogate de semitis an
tiq̄s q̄ sit via bona. Eccl.vj. In multitudie pbioꝝ
sapiētiū sta: z sapie coꝝ ex corde cōiungere: vt oēm
narrationem dei possis audire. Item Ibidē. Jux
ta viā sapiam z manifestabit mihi. Interrogauit
igit̄[ q̄d hoc esset. ] Sic interrogabāt Exod.xvj.
refectionē z illuminatiōes de celo accipientes cum
māna missum esset a p̄e luminū: a q̄ oē bonū deſ
scēdit Sicut ōr Jac.j. dicentes: Manbu.hoc est:
Quid est hoc? Joā.ix. Quis est dñe vt credā in eū
Jā em̄ iste cec⁹ q̄si manu palpās incipit attrectaꝫ
re si forte illuminatorē inueniat. Zac.xvij. Queres
re deū si forte attrectēt eū: q̄uis nō lōge sit ab vno
quoq; nostr̄. In ipo em̄ viuim⁹: mouemur: z sum⁹
[ Dixerūt aūt ei q̄ Jesus nazarenꝰ transiſ
ret. ] Pretereūtes ia de Illuminatoris trāsitu ceꝫ
cū int⁹ illuminauerūt. Lanc.ij. Tū qđ diligit aia
mea vidist̄:z Estimandū em̄ est q̄ ista torpe ad p̄sen
tiam illūinatoris suspēsus fuit:et ideo statiꝫ vt ali
quē audiuit q̄siuit. Ēogrus aūt noīb⁹ illūinatoꝝ
describit Nomie ꝓprio.z Noie patrie. Propio qz
Jesus:q̄ saluatoꝝ interp̄tat:q̄ salute sua lumen est
qđ in tenebris lucet ad tenebraꝝ dissipatiōes. Sic
ōr Joan.j. Qui saluās oēs q̄ in tenebris fuerunt

Dicit de se Joan.ix. Ego in iudiciū veni in mūdū vt q̄ nō vident videant.et q̄ vident:ceci fiāt. Nomē aūt patrie est Nazaren⁹: qui florēs vel florid⁹ interp̄tat Qui semp̄ floret: In oēm salutis odorē: et In omnē gr̄e spem:et In oēm cōuersatiōis z pulcritudinis bonestatē. De Primo horum dr Eccl. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri plent quez benedixit dñs. et ideo odore suo trahit eccū. De Secundo dr Eccl.xxiij. In me ois spes vite z vtutis Et ideo generat spes vtut⁹ viuitur z vite q̄ est in lumine. De Tertio dr Cant.ij. Ego flos cāpi.et ideo fiduciā hz ec⁹ reflorere in flore Nazareni. Dic ḡ nunciat⁹ est [transire fac sp̄ trāsit beneficia impendendo. Act.x. Dic ḡ trāsijt benefaciendo z sanādo oēs oppressos a diabolo: qm dē⁹ erat in illo.iij. Reg. iij. Inaduerto q̄ vir dei sit q̄ freq̄nt trāsit p nos.

**Et clamauit dicēs: Jesu fili dauid miserere mei.**

Hic ostēditur Jstus mendici eccī instantia in Quattuor. Scz: In vocis exaltatione. In ad eū a q̄ petit deuotiōe. In petitōis supplicatione. In eo q̄ repulsus:nō cessat a petitione. De Prio dr [Et clamabat dicēs ] qđ intentionē significat cordis Ps.cxix. Ad dñm cū tribularer clamaui. Bar.iij Dñe de⁹ israel aīa in angustijs z spūs anxius clamat ad te [Jesu fili Dauid.] Ostēdit ad eū a q̄ petit deuotionē: Vocans eū Jesum: vt ex officio et noie recordet salvatōis. Mat.j. Vocabis nomen ei⁹ Jesus: Ipse em̄ salū faciet pp̄lum suū a petis coz. Non em̄ vacuo noie Jesus vocat. Sicut dr Eccl.xlvj. Fort⁹ fm nomen suū in salutē gent⁹ sue. [fili Dauid ] fm carnē. Rhom.j. Qui fact⁹ ē ex semie Dauid fm carnē. Jmutatōe vo est filius Dauid: Qui etiā in inimicos misericors fuit ḡrentes aiam ei⁹: sicut in Saul z Abſalon. Et ideo vocat eū filiū Dauid. Dicē.xxij. Suscitabo Dauid germē iustū z regnabit rex z sapiēs erit. Mat.xv. Fili Dauid miserere mei. Tertio etiā vocat eū filium Dauid: qz ad ipm̄ pticr collapsa regni restituere. Amos.ix. Suscitabo tabernaculū Dauid qđ cecidit z reedificabo ruinas muroz ei⁹. Luc.j. Dabit illi dñs de⁹ sedē Dauid patr⁹ ei⁹. Et hoc ḡ exaltat dm̄ vt restituat in eo quod ruinosum est. Hec ḡ est cā qr dr: Fili Dauid [miserere mei ] Ecce petitōis supplicatio. Miserie em̄ cecitat⁹ (q oib⁹ maior ē miseriis) debet misēia. Deꝰ em̄ nature aufert cecitas: Lumē vite: z Pulcritudinem ois creature. Et ideo maxia est miseria. Faciei em̄ dei⁹ est oculoz lumiositas. Thren.j. Et egressus est a filia sion ois decor ei⁹. De Lumie aūt vite dr Job.xxix. Ad lumē ei⁹ ambl'abā in tenebris Hoc etiā lumē est manifestatio ois creature spūalis z corpalis. Psal.xxxv. In lumine tuo videbimus lumē. Carēs igit̄ his: oib⁹ est miserabilibus miserabilior Ergo [miserere mei ] miseriā meā attendens:et misericordiā meā tuā faciens. Ps.lxv. Non amouit oratione meā z misēiam suā a me. Sic igit̄ dicit Miserere mei

**Et qui preibant increpabāt eū vt taceret. Jpse vo multo magis clamabat Fili dauid miserere mei**

Hic trāgit Q̄ aduersar⁹ (al's aduersar⁹) a pterea nitiō non destitit. Et dr Tria. Scz: Q̄ aduersabant sibi turbe p̄ increpationē. Q̄ ex b ad clamoris incitabat ingemmationē: et Q̄ reiterabat mi sericordie rationē. De Primo dr [Et q̄ ibant ] añ dñm. Et illi significabāt legis duriciam. Silr etiam q̄ preabant significāt eos q̄ pcā sua p̄cedentia cōsiderātes:indignū reputabant eū miscōia,et increpabāt eū z tacitur̄nitatē imponebant.qz dicebant q̄ inicietas sua tacitur̄nitatē imponebat eidē Thre.iij. O posuisti nubē ne trāseat oratio. Esa. lix. Pcā vra diuiserūt inter vos z deum vestrū:et abscōderūt faciē ei⁹ a vobis ne exaudiret. Ebryca etiā dr q̄ Precūces:platos fcāt q̄ ñ pmittūt paupes venire añ faciē dñoz: dicēiū illud Exo.xxiij Nō apparebis in cōspectu meo vacuus. Et illud Matth.xxij. Quō huc intrasti nō bñs vestem nuptialē [Jpse vo multo magis clamabat ] Ecce q̄ Increpatio silentiū facit clamoris ingeminationē. Thre.j. Ploras ploraut in nocte:z lachryme ei⁹ i mapillis ei⁹:nō est q̄ cōsolet eā ex oib⁹ charis ei⁹. Ps.xxj. De⁹ meus clamabo p diē:z non b est:nōne:exaudies:et nocte et nō ad insipientiam mihi. Jmo ad sapientiā.qz ex b tuā impetrabo miseratione[ fili Dauid miserere mei.] Fili m̄ę [Dauid ]aspectu desiderabilis: vide misēiam te aspicere nō valentē. Eccl.s.j. Non sanat oculus visu. Lañ.ij. Ostende mihi faciē tuā. Facies em̄ tua decora. Esa.vi. Videbitis z gaudebit coz vestr̄m.j. Pe.j. In quem desiderant angeli pspicere. Quia igit̄ oculus null⁹ vilu faciei tue sanat. Quia etiaz tua facies est decora.et Quia angeli desiderant faciē tuā videre: nō me pmittas i hac miseria. Quia sic dixisti Lu.x. Bti oculi q̄ vidēt:q̄ apli tui vidēt. Ego aūt te nō video aspectu tādesiderabilē [Fili Dauid ] tu etiā es:manu fort⁹. Et ideo sicut dixisti Esa.lxiij. Propugnator⁹ es ad saluandū. Salua tua ḡ me miser. Quia sicut dr pr tu⁹ Dauid ps.ix. Tibi derelictus est paup:pupillo tu eris adiutor Matth.xxj. Osanna filio Dauid bñdict⁹ q̄ venit in nomie dñi. Osanna aūt idē est qđ salua obsecro Et hoc est: Fili Dauid miserere mei.

**Stans aūt Jesus iussit illū adduci ad se. Et cum appropinquasset: interrogauit illū dicēs. Quid tibi vis faciam? At ille dixit. Bñe vt videam. Et Jesus dixit illi. Respice: Fides tua te saluuz fecit. Et confestim vidit: Et sequebatur illum magnificans deū. Et omnis plebs vt vidit:dedit laudem deo**

Hic agit̄ de Perfectione miraculi. Et dicunt̄ b Quinq̄. Qualr.f. dñs fubstitit ex misēia. Qualiter iussit cecū adduci ex cōpassione. Qualit̄ q̄siuit vt notā faceret cōfessionē. Qualiter cec⁹ suā cecitā

oilv exposuit petitionē. Qualr dñs miraculi opus tus est pfectionem Dicit igit Stans aūt ie sus Stetit ꝙ pereuntis furū (alꝰ furiꝫ) gressum: et ad misericordiā expectauit. Esa.xxx. Expectat vos dñs vt misereat vestri. Pſ.xxxix. Expectās expectaui dñm z intendit mihi Iussit cecum adduci ad se qz ꝙ seipm venire nescuit. Manibꝰ aūt iussit adduci eū: manibꝰ .s. se sequentiū: Significās qm cecꝰ latens manu clerici ꝺbet adduci ad dñm. Matth.xx. ꝺ hoc idē sub alia metaphora de asino Soluite z adducite mihi. Et ideo Ducēs cecū debet cē videns: oculo (alꝰ ꝙ cognitionē) intellectꝰ: Et esse cū dño: amore affectꝰ: Et seq dñm: imitatione effectꝰ. Pſ.xc. In manibꝰ portabūt te: ne vnq̄ offēdas ad lapidē pedē tuū. Pſ.lxvij. Tenuisti manū dexterā meā: et in volūtate tua deduxisti me: et cū gl'ia suscepisti me Et cū appropinq̄sset cecus .s. ad Iesum ꝙ cōfessionē z corꝺis deuotiōēz Jaco.iiij. Appropinq̄te deo z appropinq̄bit vobis Pſ.xxxij. Accedite ad eum z illuminamini: z facies vre nō ꝓfundent interrogauit illum dicēs Nō vt ignorantē instrueret Sed ꝓpꝰ vt palam deuotionē suā z defectū ꝓfiteret. Rhoīi.x. Lorde credik ad iustitiā: oze aūt ꝓfessio fit ad salutē. Nec em cōfessio valuit edificationi ꝓximoz. Jos.vij. Da gl'iam deo: et confitere patrī tuō: et indica mihi qd feceris. Job.xxxvij. Interrogabo te respōde mihi Quid tibi vis vt faciam? Attende Magnā dantis bñficiū liberalitatē. Quid vl Quantū det: in volūtate cōstituit petēti. Et ideo ōr Quid tibi vis faciā. iij. Reg.ij. Pete a me qō vis vt dem tibi ante cō tollar a te. Sap.xvj. Uolūtati vnīuscuiusq; eoz deseruiēs: ad qō ꝙq; volebat ꝓ verteba tur. Noce ē qō dicat Quid tibi vis faciā Ac si dicat. Jam video deuotiōēz tuā. Jā intueoz fidē Jā ꝓsidero spem. Jā sentio charitatē. Petitio tua in tua sit voluntate z optiōe Et ille dixit cecꝰ sez dño Dñe vt videā Nō tā extra q̄ intꝰ. Uisio em tota merces est. et Uidere deus beatudo est. Esa.vlē. Uidebis z gaudebit cor vestr: et ossa vestra q̄si herba germinabūt. Hec visio cognitio dei est. de q̄ ōr Joa.xvij. Ut ꝓgnoscāt te solū deū verz z quē misisti Jesum chm. Hec est vita eēna. Hoj. xxxij. Uidi dñm facie ad faciē z salua facta ē anima mea. In his consistit petitionis determinatio.

Et Jesus dixit verba pacifica z consolatoria videns Zach.j. Rndit dñs verba bona z consolatoria. Eccl.iij. Declina paupi sine tristicia aurez tuam: et respōde pacifica in māsuetudine. Respice Tangit ꝺ Perfectio miraculi in Tribus. In verbo curante. In causa interitus obstaculū remouente. z In effectu miraculū cōprobāte. Dicit igit Respice hoc est potentiā pfectā respiciēdi accipe. Esa.xxxv. Apient ocli cecoz: z aures surdoz patebunt. Matth.xj. Ceci vident. surdi audiunt. Lu.xxj. Respicite z leuate capita vra: ecce approp inquabit redemptio vra fides tua te saluū fecit ē tum ad obstaculi interitus remotionē. Act.xv. Fide purificans corda coz. Lu.vij. Fides tua te saluam fecit: vade in pace. Fides est lumen: interꝰ coz a tenebris cecitat emūdās. Et hec oculum exteriorē videre facit. Matth.v. Beati mundo corde: quoniā ipsi deum videbunt Et confestim vidit quia Nescit tarda rez molimina spiritussancti gratia. Uidit aūt sicut dixit Symeon Lu.ij. Uiderūt ocli mei salutare tuū. Eccls.xj. Dulce lumen z delectabile oculis videre solē. Ecce Miracli ꝓfectio Et sequebat illum Nec est Miraculi sequela: et vtilitas Dupler. In eo in q̄ miraculū est pfectum. et In alijs videntibus effectum ipsis. De Primo dicit Duo. Unū In operis deuotiōe. Aliud aūt In laude. De Primo ōr Et sequebat eum Ūn Chrys dicit ꝙ bonum munꝰ obtulit chō. quia semꝑ obtulit ad seqndū Hiere.xvij. Nō sum turbatus re pastorem seqns. Joā.x. Cum ꝓpias oues emiserit: aīa eas vadit: z oues illum sequunt. alienū aūt nō sequunt. qz nō nouerūt vocem alienoz. Quem em aliū seq debet ret q̄ creatorē (alꝰ curatorē) suū. Quinimo dic cū Naamā Syro: Uere scio q̄ ñ sit alꝰ deꝰ nisi dñs deꝰ Israel.iij. Reg.v. magnificans hoc ē: magna laude extollens cum Eccl.xlij. Benedicentes dñm exaltate eum quantū potestis. maior est em omni laude. Psal.xxxij. Magnificate dominū mecū: z exaltem⁹ nomē ei⁹ in idipm et omnis plebs Ecce Edificatoz ad fidem generalis laudatio Omnis enim plebs dicit qz Pharisei ex inuidia nō laudauerūt. Pſ.cxj. Peccatoz videbit z irascet: dēntibꝰ su. fremet z tabescet: desideriū peccatorum ꝑibit. Plebs aūtem simplicium videns miraculū benedixit dominū. Joan.xij. Turba multa que conuenerat ad diem festum clamabat domino: Benedictus qui venit in nomine dominī. Dicit autem vt vidit sez miraculum. ꝙa hoc ad fidem z ad laudem excitauit. Sicut Exo. xv. Cātemus dño: gloriose em honorificatus est. Deut.xxxij. Date magnificentiā deo nostro: dei ꝑfecta sūt dedit laudem deo Apocal.xix. Laudem dicite deo nostro omnes sancti eius et qui timetis deum pusilli z magni. Laudabant igit deū in omnibꝰ operibꝰ suis. Pſ.cxj. Benedicite dño omnia opera eius: in omni loco dnationis eiꝰ. Ul laudabant ꝓ fide: que sic ex inſperato miraculū impetrauit. Psal.cl. Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſm multitudinem magnitudinis eius.

# Capitulum.XIX.

## Tingressus perambulabat hiericho

In hac parte ostēdit ꝙ Bonus vsus dom cōmissi: causa est electionis ad presentem iusticiam. et Malus vsus dom eiusdem: causa ē reprobationis. Diuidit aūt in partes Duas. Quia hoc Primo ostendit per exēplū Zachei. Secūdo aūt ostendit hoc in parabola regis cōmittentis seruis suis bona sua ad negociandū. Exemplū aūt quod primo induxit habet partes Duas. In quarum Prima ostendit Qualiter ad istam doctrinā est deuentum. In Secunda autem ipsum indu

at exemplum. Circa Primū dicit Duo. Scz: Tēs portis cōtinuationē ad p̄cedens miraculū. et Opportunitatem veniendi ad Zacheum. De Primo dicit. Et cōfestim ꝓfecta ceci illuminatōe q̄ facta ē in via venit di hiericho. Saluator eni nihil i terponit: ꝫ de salute vn⁹ ad saluādū alīū p̄cedit. Et ꝫ ē q̄ dr. cōfestim Lu.xij. Baptismo habeo baptizari. z q̄ modo coartor vsq; dū ꝑficiar. Hoc eni baptisma nō fuit purificatio capit ꝫ mēbror. Et ío q̄si coartar⁹ ispū vno ꝑfecto: mor ꝑcedit ad aliū. ij. Cor. v. Charitas chri vrget nos. Prouer. xxij. Vidisti virū velocē i ope suo: coz̄ regib⁹ stabit: z nō erit añ ignobiles. ingressus ꝫ ē: rotus ad ingrediēdū z discurrēdū dispos⁹. Ezech. Bias lia ibāt i silitudine fulgur coruscāt. Prouer. vj. Discurre: festina: fusca amicū tuū. nō des somnū oculi tuis ꝑs. xxxij. Si dedero somnū oculi meis: z palpe. meis dor. donec iue. locū dño. Et pambulabat ꝓtinuis ꝑfectio oēs visitās: z oib⁹ salutes rūcias. Mat. ix. Circuibat Jesus p ciuitates z castella: docēs z p̄dicans euāgelium regni. Tob. v. Oia itinera ei⁹ freq̄nt pambulaui. Sic ḡ pambulabat hiericho vt ibi salutē idigētib⁹ ꝓcurarz: sic ia añ babit dictū ē: defectū (al's ꝑfectū) nostr assumēs. ꝑs. viij. Minuisti eū paulo min⁹ ab angel. Deb. ij. Eū q̄ paulo min⁹ ab angel minorat⁹ est videm⁹ Jesū p passionez mortē gl̄ia z honore coronatū. Defectiuo nīs eni appropingns: statis facit ea q̄ impossibilia sūt apō hoies. Q. l. camelus deposita sarcina trāsit p foramē ac⁹. z ío eni hiericho pambulauit. Nec ē igit Opportunitas veniēdi ad id q̄ intēdit exēplum.

**Et ecce vir noie Zacheus: z hic princeps erat publicanorum: et ipse diues.**

Hic tāgit Exēplū. Dīcit aūt i Quattuor: ptes In q̄r. Pria Desideriū diuit: dona dei abūdant dñt: oñdit. In Scda Nec deuotio p declinatōnē dñi i domū suā remunerat. In Tertia Murmuratio nescientiū sacra dei ꝫ hāc dñi susceptiōem excitat. In Quarta Pervsū optimū ꝓmisor. bonor. B sacrm apit. In Prio bor. Tria dicūt. In q̄r. Prio Quis sit desideras dām describit. In Scdo Desideriū ad ꝓplēdū ipotētia apit. In Tertio Mirabil' industria ad ꝑficiēdū q̄ desiderabat oñdit. In Prio ait describit B Dignitat' demonstrabilitate. B Strenuitat' virilitate. B Noie. Bb Officij ꝑtē. z A Fortūe successiōe. De Prio dic. Et ecce demōstrabil' clare dignitat' in ciuitate Esa. xlv. Viri sublimes ad te trāsibūt: z tui erūt. post te ābulabūt: z tui erūt vir strenuitate aīm potī q̄ seru. Vic eni ē ō q̄ dr Eccl. xxxi. Beat⁹ vir (al's diues) q̄ post aur⁹ nō abijt: nec speravit in pecunie thesaur. Quis ē hic: z laudabim⁹ eū: Fecit eni mirabilia i vita sua. Quia sic dr bt⁹ Bern. Nō minoris strenuitat' ē: q̄ q̄uis post aur⁹ abijt: tñ virilit' recūit: q̄ q̄ post aurū nō abijt. Nec minus ē miraculū ꝫ mat⁹ pecuniā adq̄sitā i vsus pauper⁹ dispsisse: q̄ nō habitā ñ curasse. Ecce igit vere Vir noie Zacheus. Ecce describit a Nomie. Zache⁹ aūt: iustificat⁹ festinās inspexit. q̄ festiabat ad dñm vt iustificaret. Eze. xviij. In iustitia qua operatus ē viuet z ñ morit. Rhomañ. viij. Quos vocauit: illos z iustificauit. q̄s aūt iustificauit: illos z magnificauit. Quid ḡ dicem⁹ ad hec: Si de⁹ p nob q̄s ꝙ nos ē. Hoc est nomen q̄ os dñi nominauit. Esa. lxv. Vocauit suos suos noie alio: in q̄ q̄ bñdict⁹ ē sup terrā: bñdicet in deo amē. Ezo. xxxiij. Ceipm nouī ex noie. Sic noie hoc ē notamie q̄s futuror⁹ erat plagū Zache⁹ quia ad iustitiā p dñm iustificante festinauit. Esa. lxij. Justificabit ipse seru⁹ me⁹ iustitia sua plurimos et hic erat pzin. publi. Ecce Descriptio ab officio. Publicani aūt sicut sepe dictū⁹ illi erāt qui publica vectigalia colligebāt z exigebant. Q̄s dupler erat iniq̄tas. Una q̄de Cōis apud oēs. Quia scz exactōr̄ gabāt vltra cōstitutū: et defensionem viar quā tenebant nō faciebāt. In q̄ peccō adhuc mītū peccāt publicani nr̄i. Un Luc. iij. dr talib⁹. Nemi nē cōcutiat: neq; calūniā faciat: et cōtēti estote stipēdijs vr̄is. Aliud aūt petīm erat Speciale apud Judeos Quia ab illis accepunt q̄r bona debebāt a teloneo esse libera. Sic a mīstris dei. Un etiā a dño accepunt. Mat. xvij. Reges gentiū a q̄bus accipiūt tributū: a suis: an ab alijs: Ait Petr⁹: Ab alienis. Dixitq; dñs: ḡ liberi sūt filij. Et b plangit Hiere. in Thren. j. Princeps ꝓuinciar facta est sub tributo. Propter duo petā reputabant isti publici petōres. q. d. publice canis esset q̄ publicanus vocabat. Nor igit iste Zache⁹ fuit princeps Nō vero noie: sed eo mō q̄ tyrann⁹ princeps vocabat. Et sicut dr pnceps latronū esse pnceps. q. sic dr Esa. xxxij. Nō erit amplius q̄ insipiēs ēpnceps nec fraudulēs vocabit maior. Princeps eīm q̄ sue digna pncipe cogitabit. Hoc ē igit q̄d dr pnceps publicanor. J hoc est: q̄ alios publicanos p puncti am illā dispos: et ordinatōe publice pēāt rhomanor. hēbat subiectos. Talis fuit q̄ ex crudelitate erat imisericors: et nihil dimittebat nō extortum. Miser. vj. Crudel est z nō miserebit. Esa. j. Principes tui infideles: socij furū: oēs diligūt munera: sequunt retributiōes. Hoc igit istius fuit officium et ipse diues Descriptio ē a Fortune successu. Diues aūt sicut dr Aug⁹: aut iniq⁹ est: aut heres iniq̄. Iste aūt vtroq; mō diues erat. q̄ iniq̄ adq̄sivit: et sic fuit iniquus. et avare retinuit: et sic heres iniq̄ fuit. Eccl. xj. Si diues fuer ꝙ nō eris imunis a pcō. j. Tim. vj. Qui volunt diuites fieri incidūt in tentationes z in laqueū diaboli: et in desideria multa z nociua que mergunt hominem in interit̄ z ꝑditionē. Et ío Dñice dicunt Spine Mat. xiij. suffocantes vbum. Abac. ij. Ue q̄ multiplicat nō sua: vt quid etiā aggravat cōtra se densum lutū: Suffocant ḡ vbū quantēs ad dñm. Sicut lutum glutinosum tenēre cōuertat. Et Iniquet sūt in adq̄sitione. Hereditas iniq̄tatis in retentōe. Et ideo locum habent in inferno: non in celo. Lu. xvj. Mortu⁹ est diues z sepult⁹ est in inferno. Talis igit magna dei misericordia trahente

**Et querebat videre Jesum q̄s esset: et non poterat pre turba: q̄**

**statura pusillus erat.**

Ecce Deliderū venīdi ad saluatorē. Et dicunt ꝫ Quattuor. Quor primū est Ipsi⁹ desideriꝫ expōsitio. Scōm Explēdi desiderū: importēs pusilli in corpe dispositio. Tertiū aūt: Ut desiderio satisfaceret in excellū (als in celsā arborē) ascēdio. Quartus ho: Trāsit⁹ dñi p uiā illā sollicita obseruatio. De primo ōr Quattuor. Sc̄z Desideriꝫ sui in ope exhibita significatio: z Desiderati visio: Utsi saluatoris i salute noiatio: et Quis esset i effectu tāti nois cognitio. Dicit igit[ur] q̄ grebat [Erat⁹ inuestigādo: Jn agēdo: z laborādo. Piger aīt est q̄ desiderat z ñ q̄rit. Prouer. xxj. Desideria occidūt pigrū. Talis aīt sic Prouer. xiij. ōr Vult: z nō vult. Vult q̄dē tenuiter in corde: sed nō vult laborare z q̄rere qđ desiderat. Nec agere z operari vt cōseqūtur Jste āt agēdo z opando z laborādo q̄rebat. Ps. xxij. Nec est generatio q̄rentiū dñm; q̄ren. fa. ōr iacob. Esa. lv. Querite dñm dū inueniri pōt; iuocate eū dū ꝑpe est. Querēdus ē aīt dñs Sine fictōe Jn ope: et cōfirmata inq̄sitōe: et Jn locis in q̄bꝫ pōt inueniri. De primo hoc ōr Sap. j. Sentite ō dño in bonitate: z in simplicitate cordis q̄rite illū qm̄ inuenit ab his q̄ nō tēptāt illū. apparet aūt his q̄ fidē hūt in illū. De Scōo ōr Esaie. lviij. Me de die in die q̄rūt z scire vias meas volunt q̄si gēs q̄ iusticiā fecerit: z q̄ iudicia dei sui ñ dereliq̄rit. Petunt iusticie aīt op⁹ dz q̄ri dñs. De Tertio ōr i ps. cxiij. Querite dñm z cōfirmami: q̄rite faciem ei⁹ sp. De Quarto ōr Job xxviij. Nō inuenit in tra suauiter viuēntiū. Sic ḡ Querēd⁹ ē dū inueniri pt: Jnuocandus dum ꝑpe est. Esa. lv. Qđ Jste attēdēs [grebat videre Jerusalem [Volebat aīt videre eū de qđ ōr Ag. xj. Ut nicer ōsideret⁹ cūct[i] gēntes z repleāt glia dom⁹ dñi Sauit aīt p certo q̄ facies illa cēt Speciosa: De cor: Mirabil[is]: et Hīa esset diffusa in labijs illius: Qui desiderat⁹ ē oīb⁹ gētib⁹: Jn quē sic ōr. j. Pe. j. desiderant angeli ꝑspicere. Et ibo q̄rebat videre. Q̄ aīt Decora fuerit: ōr Lan. ij. Faces tua decora. Q̄ Speciosa: ōr in ps. xliij. Speciosus forma p filiis hoīm. Imo etiā p vultibo angelor. Esa. lxvij. Jste formosus i stola sua. Q̄ Mirabil[is] z gra plena: ōr Hester. xv. Valde mirabilis es dne z facies tua plena gra. De Hīa ōr in ps. xliij. Diffusa ē gra in labijs t. ꝓterea dīcit te de⁹ i cē. Et ibo iste tenebat desiderio illor. q̄ dicebāt ad Philippū Jo. xij. Dne: Volum⁹ Jesum videre [Jesum [salutorem: ꝓter salut[is] effectū. Jā aīt plago desiderio sentiebat q̄ in ipsius salute aliq̄n exulturus erat Abac. iij. Ego aūt in dño gaudebo: et exultabo in deo Jesu meo. Psal. xliij. Saluasti enim nos de afflige[n]tib⁹ nos: et odientes nos confudisti. Jste ei fm suū nomē Saluator est: q̄ in domū fortē intrauit et vasa inūtat[is] ei⁹ rapuit. Sicut Zacheū z Magdalenā z Saulū. z ex eis vasa electōis effecē. Act. ix. Vas electōis erit mihi iste: vt portet nomē meū coram gen. z regi. z fi. isr[ael]. Un̄ z Paulus. ij. Tim. ij ōr Ubi loquit[ur] q̄ in magna domo ōt: q̄dā sē vasa in honorē: q̄dam vo in cōtumeliā: Postea subiūgit Q̄ si q̄s emūdauerit se ab his: erit vas i bonorē sc̄rificatū ad oē opus bonū paratū. Jste ḡ vero noie est Jesus saluās qđ ꝑcrat. Esa. xlix. Eādem tollet a forti p̄da: et qđ ab latū fuerit a robusto saluabit. Quia Jesus saluator interpr[etat]: querebat ḡ videre Jesum [q̄s esset] hoc est: vt cū determinate nosset. Sauit aīt q̄dam spūs inspiratiōe q̄ cognitio illa esset fidei Causa cōsūmate iusticie: et esset sibi arca (al's cā) vite eēne. De primo hoc ōr Sap. xv. Nosse te est cōsummata iusticia. et scire iusticiā tuā: z virtutē tuā: radix est immortalitat[is]. De Scōo ōr Joan. xvij. Et cognoscāt te solū verū deū z quē misisti Jesū chm. Nec est aīt vita eēna. Jde o ḡ q̄rebat videre Jesū qđ esset [et nō poterat p turba [Turba aīt: turbata ē mltudo: q̄ in cōsūta mtudine: mō ad deuotionē. mō ad psecutionē mouetur. Un̄ Joā. xij. que damabat Osanna filio Dauid: statim infra sex dies damabat: Crucifige Crucifige eū. Mat. xvij. Judēs Pilat⁹ q̄ nihil ꝓficeret sed magis tumult⁹ fieret: adiudicabat fieri petitionē eor. Nec etiā languidū impediuit ne reciperet sanitatē Joan. v. Jn porticib⁹ iacebat mltitudo magna languentiū: ceco: claudo: z aridor: exp[ec]tantiū aq̄ motū. Et subiūgit de languido Dñe non habeo hoiem vt cū mota fuerit aq̄ mittat me in piscinā: Dū venio ei ego: alⁱ aīt me descendit. Nec cecū inuocantem dñm increpat vt taceat Lu. xviij. Nec paralyticū exduditē ne aīt Jesū venīat Mat. ix. et Mar. ij. et Lu. v. Querebāt itroferre paralyticū z nō valētes p turba: ascēderūt in tectū: z sūmiserūt eū p tegulas. Nec etiaz parentes ipsi⁹ dñi retardat ne veniant ad Jesum Mat. viij et Mar. iij. et Lu. viij. Nunciatū est Jesu: ecce mater tua z fratres tui foris stant q̄rentes loqui tecū Nec turbe puelle suscitatonez retardat Mar. viij. Nec Jesum affligit z comp̄mit. Lu. viij. Turbe te cōprimūt z affligunt. Nō est ḡ mir. si Zacheū impedit ne dñm videre possit. quia Qui turbatione turbator. z cōfusione dignor. sequit: a dño retardat. Joā. viij. Turba hec que nō nouit legē maledicta est. Oportet igit: vel a curba separi: vel ꝑcurare. Separ[et] qui fugit et deserit. Ps. xliij. Oblui scere ꝓp[te]r tui. Ps. liij. Ecce elōgaui fugies z mansi in solitudine. Precurrit aūt qui velocior ꝑs turba currit semita Cōsilior. Ps. xviij. Exultauit vt gigas ad currendā viā: a summo celo egressio ei⁹. Dis ḡ de causis p turba non potuit. Cām aūt subiūgit: quia [statura pusillus erat] Pusillos aūt nō curat turba: sed de magnis curam gerit. Pusillus aūt erat Humilitate: Pusillanimitate: et Fide Adhuc. quia nou⁹ fuit. De Pusillitate būlitatis ōr Luc. xij. Nolite timere pusill⁹ grex quia complacuit patri vro dare vobis regnū. Tales aūt pusillos turba calcular. Ps. lv. Conculcauerūt me inimici mei tota die: qm̄ multi bellantes aduersum me. De Pusillitate pusillanimitat[is] dicit Esa. xxxv. Dicite pusillanimes cōfortami z nolite timere. Et tales pusillos turba deterret. Ps. liij. Timor z tremor venerūt sup me: et cōtexerūt me tenebre. De Pusillitate āt fidei dicit Mat. xvj Quid cogitat[is] o panibꝰ pusille fidei. Et tal⁹ pusill⁹ adhuc de dño plene ñ ꝓfidit. Mat. xiij. Modice fidei q̄re dubitasti. Nunc em̄ pusillum mundus scandalizat et confundit. Matth. xviij. Videte ne scandalizetis vnum de pusillis istis q̄ in me credūt

Hoc est igit qs dicit: q statura pusill⁹ erat. Statura em corpis indicabat pusillanimitatē mētis, sed tñ hec cōsolatio q pusillis humilitate dñs grās donat. Jac.iij. Nūlib dat grām. Pusillos aut pusillanimitate fortat. Josue.j. Cōfortare z esto robustus. Pusillis aut fidei etiā p miraculoz; adiutoriū fidem augmētauit. Et b significauit Mat.xiij. qñ extēdens manū ad adiutoriū z miraculū apphēdit Petrū: z de fluctib⁹ reduxit (al's eduxit) eū. Sic g nō indecēter sibi statura pusillis erat. Dauid enim etiā statura pusillus erat. j. Regum.xvj. Erat aut puus z rufus z pulcer aspectu: z tñ ipe gigantē straux: z inuincibilē oib⁹ supauit.

## Et p̄currēs ascendit in arboꝛeꝫ sycomoꝛū vt videret eū: qꝛ inde erat transiturus.

Ecce tāgit Sagacitas videndi dñm. Tangunt aut hic Tria. Scz. Qꝛ curbe frequētia p̄cucurrit. Qꝛ i sycomoꝛ ascēdit. z Quo fine siue vtilitate b fecit. Præcucurrit aut ceteros: Qui plus amauit. Qui vtq̄ Cōsilioꝛ. qñ quoddā cōpendiū cucurrit. Qui in cursu velocioꝛ fuit. De Primo doꝛ dicit Joā.xx. Ille alⁱ discipul⁹ p̄cucurrit citi⁹ Petro. z vēt prior ad monumētū. Sup qō vbū dr brūs Beꝛ. Qui pl⁹ amauit: velociꝰ cucurrit z citi⁹ p̄uenit. Amanti enī nihil laꝛ: velox est. Esa.xl. Qui sperāt in dño mutabūt foꝛtitudinē. assumēt pennas vt aq̄le. currēt z nō laboꝛabūt: volabūt z nō deficiēt. De cursu aut Cōsilioꝛ. dr. ij. Reg.xviij. Curr⁹ aut achymaas p viā cōpendij trānsiuit chusi. Achymaas frat⁹ mei assumptio interpꝛtat. Et significat eos q̄ a chō p̄silioꝛ. implerōes assumunt q̄ est frater nr̄. Chusi aut interpꝛtat niger me⁹: vt tenebꝛās me⁹. Et significat curbā cōem in via tenebꝛaꝝ. incedentē. Sic cucurrit Paul⁹. j. Corin. ix. Ego aūc sic curro nō q̄si in incertū. Qui enī in via p̄silioꝛ. currit nihil incertitudis habz. Sed q̄ currit in via curbe cōis: multa dubia patit z multa incerta. De Tertio mō currēdi. s. Qui deuotōe velocioꝛ est: z ad currēdū patioꝛ dr Hiere.ij. Cursoꝛ leuis explicās vias suas. Ecci.xxxij. Præcurre poꝛ in domū tuā tuꝛ: illic aduocare: z illic lude z age p̄ceptōes tuas: z nō i delict⁹ z vbo supbo. Præcurrēs enī i domū p̄sidē posth̄ aduocauerit seipm: b ē: omnes vires z intētōes p̄gregauerit z luserit i delectatōe z deuotōe p̄sidē: z egerit oēs: z expedierit p̄ceptōes suas ad deū. z i delictis nihil p̄mūe habuerit: nec in aliq̄ vbo supdie p̄cipauerit: vehemētissime currit. Vis g trib⁹ modis p̄currēs fuit. Sic aut p̄currēs [in arboꝛē sycomoꝛ ascēdit.] Sycomoꝛ aut q̄dā vtute vocabuli ignoꝛātes: dicūt arboꝛē q̄ est sic moꝛ⁹: dicentes q̄ in cortice z ligno est sic fic⁹. si foliis aut sic moꝛ⁹. Et ō dicā sycomoꝛ: eo q̄ sic sic moꝛ⁹ Doc aūt totū est ficꝰ. Dic enī Beda q̄ sycomoꝛ⁹ ē fic⁹ quo fatua. Sycos enī grece: latine dr fic⁹. Moꝛos aut grece vocat fatū⁹. Vñ moꝛiones naturaliter fatui dicūt. Vñ grece Sycomoꝛō: fic⁹ fatua vocatur: quā nos sycomoꝛ dicim⁹: latinā cermiatōes z latinā declinatōes: greco vocabulo iponentes. Hoc igit ē sycomoꝛ⁹. Lā aūt ē q̄ fic⁹ q̄dē ē grossi z viscosi humoꝛ: q̄ qñ accipit calidū subtilias et attenuāt pl⁹q̄ digerēs: tūc būdū ei⁹ subtiliat: attenuat z extēdit. Et sic arboꝛ i celsitudinē magnā elevat: et folia magna stringunt z rotūdant. et ioꝛ folijs. s. moꝛi assimilant. et tūc arboꝛ sine fructu efficit. qꝛ Generale ē in oi natura generabilū: q̄ q̄nto aliq̄d magꝝ ponit in substātia: tāto min⁹ ponit i fructu z i semie. Et cōuerso Quāto plus ponit in semine: tāto min⁹ ponit in substantia. In talē igit arboꝛē: qꝛ excelsa fuit ascēdit: vt tāto melius id qs veller: ab alto cōtēplaret. Hoc ē igit q̄ ēm ihꝰ extendit Spūaliter iā supius. xiij. capō dixim⁹ sycomoꝛ platū vel hoiem fatuū figurare. Qui q̄us natus sit ad diuinā cōapiendā dulcedinē: z fructum dulcedis ferendū: tñ calore cupiditaꝝ mūdi extinguat z fructū nullū poꝛtat. Mat.xxj. Nō inuenit chūs in ficulnea nisi folia tm. et iō maledixit ei dicens. Nunq̄ ex te fructꝰ oriat amplius. Inde arboꝛes autūnales infecūde chūs moꝛtue. In hāc g̃ arboꝛē Zache⁹ ascēdit q̄ si vtute sup eū scādens exaltauit: et ad exēplū eius se coꝛrexit z fecunditatē accepit: dū se sterilē esse sic illi sunt erubuit. Vñ Ptolome⁹ pbs in Prouerbijs pboꝛ dr. Qui ad exēplū alteriⁿ nō coꝛrigit: aliq̄ exēplo suo coꝛrigunt. Unde Lu.xvij. dr suis. Mēores estote vroris Loth Lan.vij. Dixi cōlēdā in palmā z apphēdā fructū eius. Sed alia est silitudo ibi de arboꝛe fructifera sup quā etiā p exemplū scandēdū est. Sic g̃ ascendit in arboꝛē sycomoꝛ. Qua aūt vtilitate: subiūgit, vt videret eū. Tāgit aūt Duo. Finē intentiōis. et Oportunitatē cōsequēde volūtaꝝ. De Primo dr [vt videret eū.] Desiderabat ēt videre eū et iō ascendit in sycomoꝛ. Sycomoꝛ⁹ ēm eū sic fic⁹ fatua: vt dr Beda: ex ficu hz dulcedinē. et q̄ fatua est: hz derisionē. Et sic f cat crucē: q̄ q̄dē habet Dulcedinē in se: sed ex infirmitate habet Derisionē. Dulcedinē hz Gal.vj. Mihi absit gl'iari nisi in cruce dñi nr̄i Jesu chū. Derisionē habet sic dr. j. Coꝛ. j. Nos p̄dicam⁹ chm crucifixū: Judeis q̄dē scādalū: gētib⁹ aūt stulticiā. Et est Una ascēsio sycomoꝛi: de q̄ videt chūs in cruce. Lan.iij. Egredimi filie Sion⁹ z videte regē Salomonē in diademate q̄ coronauit eū mr̄ sua. hoc ē spinis in cruce coronatū. Sic ēm Videre Jesū hūiliat: De passiōe admonet: et Verecūdiā de cā passiōis mduat: z Formā dat timitādi: et Spem gl'ie resurrectiōis. Quez ēm nō hūiliat illa q̄ dicunt Phil.ij. sic exinaniuit semetipm factꝰ obediēs p̄i vsq̄ ad mortē: mortē aūt crucis. Quis etiā de passiōe p cōpassionē nō recoꝛdet: Judeis in cruce clamantes ad nos dñm illud Thren.iij. Recoꝛdare pauptatis mee transgressionis: absinthij: z fellis. Quis nō recūdet añ faciez suā p peccis suis capitū z despoliatū z moꝛtē multatū z cruce turpatū: maiestatis dñm: Thren.iij. Añ facie chūs dñs capⁱ est in peccis nostris: cui dixim⁹: in vmbꝛa tua viuemus inf gētes. Sed foꝛmā imitatōis accipiētes: p̄curram⁹ ad ipm cū Zacheo in arboꝛē dulcissime fatuitatis ascēdentes. Si q̄s ēm vult p⁹ cū venire: rollat crucē suā z seq̄t cū: Mat.xvj. Lu.xiij. Heb.xiij. Extra portā pass⁹ vt

sanctificaret p sanguinē suū populū. Exeam⁹ igit ad eū improperium ei⁹ portantes. hoc em firmā spē generat resurrectōis t glie. Rho. viij. Nō sūt cōdigne passiōes hui⁹ tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ revelab̄ in nobis. Sic ḡ ascendit vt videret eū [q̄ inde erat transitur⁹ ] Per viā em crucis ambulauit: p quā nos oportz ambulare. Pſ. lxxvj. In mari via tua: et semite tue in aquis multis. hoc ē: in fluctibus amare passiōis. Et cū dolore dicēdū est qđ sequit. Et vestigia tua nō cōgnoscent. De rāta em turba non coḡit nisi Zache⁹: cum tū Petr⁹ dicat j. Pet. ij. Chr̄s passus est p no. vob relinq̄ns exē. vt sequmi vest. ei⁹. Sic ḡ inde erat transitur⁹. Lu. xxiij. Nōne sic oportuit chr̄m pati: et ita intrare in gloriam suam.

## Et cum venisset ad locum

Nic tangit de Receptiōe dñi a Zacheo. Et tāgunt Duo. Quoꝝ Primū est: Qualiter Zacheo se dñs exhibuit. Secūdū aūt: Qualiter exhibētē se: dñm Zache⁹ recepit. In Prīori autem pagrapho Duo dicunt. Quoꝝ Primū est Loci ad exhibēdū se oportunitas. Scōm aūt Exhibitionis sui (al's sue) benignissima t dulc̄ volūtas. De Prīo dicit [Et cum venisset ad locū ] ad quē loc⁹ Zache⁹ p̄cucurrerat. P̄cucurrenti em semp se obtulit et ingerit dñs. Sap. vj. P̄occupat q̄ se cōcupiscunt vt illis se p̄ostendat. Esa. lxiij. Occurristi letāti et facienti iusticiā: i viis tuis recordabunt tui. Sic occurrit in cōsolatione Magdalene qñ eū videre q̄siuit Joan. xx. Sic occurrit mulieribꝰ qñ q̄rentes eū: postea pedes ei⁹ tenuerūt vt ei⁹ vestigia observarēt Mat. xxviij. Sic oibꝰ p̄currēdo i devotōe occurrit in gaudio dñs in spū t in cōsolatiōe dulcedinis t devotōis. Sic t hic fecit zacheo. Unde q̄ dā dicūt q̄ devotiō zachei cōdescēdens: a via diuertit in agrū. q̄ sycomor⁹ in agro: nō in via steterit

## Suspiciens Jesus vidit illum.

Ecce benignissima volūtas dñi: p̄ua suscipies Zacheū in visceribꝰ misericordie q̄s suscipiat ab ipso exteriori hospitalitate. Dicit aūt Tria. Susperit em: Vidit: t Allocut⁹ benignissime fuit. Susperit ad patrē: patrē p eo exorans. Vidit: lumen sue cognitionis infundens. Allocut⁹ est: charitatem quā habuit ad cōversionē ipsi⁹ ostendens. Dicit igitur [Suspiciēs ] hoc est: in altū p̄spectum erigens Sic suspexit qñ Lazarū suscitaturꝰ dicēs. Gratias ago tibi p̄r̄: q̄r audisti me. ego aūt sciebā q̄r semp audis Joan. xi. Non em erat minoris potētie vel misericordie dic Lazar̄e de inferno ad supos revocare ad vitam q̄s Zacheū de barathro vicioꝝ revocare ad cōpunctionis t iustificatōis gr̄am. Et vt hanc ostēderet difficultatē: nō suspexit. Adhuc aūt suspexit: Ut oratione talis gr̄e a patre descēdere signific̄aret. Pſ. cxx. Levaui oculos m. in montes: vñ veniet auxiliū mihi. Adhuc aūt suspexit: Ut t Zacheus sursum aspicere doceret t animū ad patrē celestes dirigeret. Pſ. cxxij. Ad te levaui oculos meos qui habitas in celis. Ecce sic̄ oculi seruoꝝ in manibꝰ dominoꝝ suoꝝ: t sic̄ ocli ancille i manibꝰ dñe sue: ita oculi nr̄i ad dñm deū nr̄m donec misereat nr̄i. Sic ḡ suspiciēs [vidit. illum] sue gr̄e in eū radiādo t infundendo. Sic em respexit Petrū Matt. xxvj. Et egressus petr⁹ fleuit amare. Sic⁹ Sap. iiij. q̄ respect⁹ illi⁹ est in electos ipsius. Sic vidit philippū sub ficu sedētē Jo. j. B ē: adhuc i dulcedine pcti reḡescētē. Sic ḡ Vidit [illum ] Jā desiderio a terrenis elevatū: Jam in figura crucis surſū exaltatū: Jā ad ipm videndū suspēsum. De Prīo dicit Lol. iij. Que sursum sunt q̄rite vbi chr̄s est in dextera dei sedēs. q̄ sursuz sc̄ sapite: nō q̄ super. De Scōo 2 Bal. ij. Prīo chr̄o cū chr̄o cōfix⁹ sum cruce. De Tertio 2 Job. vij. Elegit suspendiū aīa mea t mortē ossa mea. Sic ḡ [vidit illū ] in ramis arboris sicut in brachijs sue crucis extēsum pendētē: sic̄ vidit Abraam arietem in vepribꝰ hērentē cornibus Heū. xxij. quem p filio sacrificium deo: post modū cū erat immolaturus.

## Et dixit ad eū. Zachee festinās descende: quia hodie in domo tua oportet me manere.

Ecce Benigna allocutio. Dicit aūt Tria. Nominat eū In signū specialis ad gr̄az 2 dinare notitie. Ut descēdat impatē: vt būiliat⁹ sit. parat⁹ obsequiū p̄estare. Q̄ apud eū hospitari oporteat in dicat. Dicit igit [Zachee ] Jā re nomīo in signū specialis notitie. Ero. xxxiij. Ego ostendā tibi oē bonū: inuenisti em gr̄am coram me: et teipm noui ex nomīe. Esa. xlv. Scias q̄a ego dñs q̄ vocauī nomē tuū de⁹ israel. Festinans [p charitat⁹ feruoꝝ t devotionē] descēde [p cui humiliatione t cognitionē. Charitat⁹ em devotio festinare facit. Hoc est qđ 2 Heū. xxiij. q̄ Eliezer festinato (al's festin⁹) reuertebat ad dñm suū. Eliezer de⁹ meus adiuuet: interp̄tat. Et fecit quez deus sua adiuuat allocutiōe. Et ideo feruoꝝ charitative devotiōis festinat ad recipiendū eū. Hec est Rebecca q̄ iam fm suū nomē multuz accepit a chr̄o in visu t bono ip̄si⁹. q̄ cito oguit se reuisitō: b ē festinauit solēni charitat⁹ t hospitalitat⁹ pallio Genes. xxiij. Heb. xiij Charitas fraternitat⁹ maneat in vob: et hospitalitatē nolite obliuisci. Per hanc em q̄das placuerūt angelis hospitio recept⁹ [Descende ] tui būiliatiōe t tui cōsideratōe. Duos em mot⁹ laudabiles Zache⁹ habuit. Unū in figurā crucis p desiderū ascēdendi: vt cōēplari posset exaltatū. Aliū descendendi vt dñm reciper būiliatū. Eph. iiij. Qui ascēdit ipse est q̄ descēdit. Isti mot⁹ coim bonoꝝ āgelorꝝ ascēdēdi i crucē p cōēplationē cruafixi: et descēdendi p būiliatione. Heū. xxviij. Angelos ascēdētes t descēdētes i scala t dñm inixū scale deūp vidit Jacob. Joā. j. Videbit⁹ āgelos descēdētes t ascēdētes sup filiū hois. Isti ei mot⁹ āgelorꝝ demōstrant p̄cipue in p̄fectib⁹ hoim q̄b⁹ ministrāt angeli. Descēdo ergo ad cognitiōez sue fragilitat⁹ vilis ē aliq̄n. Sic 2 Mich. xviij. Descēde i domū tuā. et ibi audies verba mea. In domū em figuli descēdere: est ad p̄sidera tiōez fictil⁹ nature ēclinari: t ex b būiliari. t ibi in būilitate ꝑba t mādata di petere. q̄. Lor. iij. Habem⁹ thesaurū istū i vasculis fictilibus. vt sublimitas sit ex no. t non ex vir. tute. Sic ḡ Festinās descēde [q̄ hodie ] gr̄a dono spiritalis [in do. t. oportet me ma. ] Tria aūt

6 dicãt. Illustratõe felicis ⁊ accepti tpis. Dispositi onẽ masiois ⁊ Desiderii tal' hospitalitat'. Illustratio accepti tpis notat i b q̃ dr [ hodie ] qñ sol soluto sereniot tibi illucescat: q̃ pus nubilo pectatoꝝ tuoꝝ tibi abscõdit' fuit. ij. Machab. i. Tẽpus affuit q̃ sol refulsit q̃ pus erat i nubilo. Malach. iij. Vobis timẽtib nomẽ meũ oriet sol iustitie: ⁊ sanitas i pẽnis eius. Sic Hester. x. Fõs parvus creuit in fluuiũ magnũ: ⁊ in lucẽ soleꝝ ꝑuer sus est. Fons eni fundẽs doctrinã est pua allocutio: q̃ chr̃s Zacheũ allocut' ẽ. ⁊ creuit i fluuiũ exuberãt' in charitate hospitalitatis in mltos pauperes: ⁊ i sereno cordis sui: pulsis nubil' sollicitudinũ mũdi in lucẽ gr̃e soleꝝ cognitõis diuine ꝑuer sus est. ⁊ fecit die sibi q̃ hodie vocat [ hodie ] õr hoc die clarificatõis diuie [ in domo tua ] Ecce Dispositio mãsiois in domo Zachei q̃ iniurijs ⁊ fraudib⁹ plena fuit. in q̃ violẽt (alꝰ violẽs) exactor diabol' dñabat. Sed sicut dr. j. Jo. iij. In b apparuit fil' dei: vt dissoluat ⁊ destruat opa diaboli. Et sic intrauit in domũ Zachei: sic intrauit i infernũ domũ diaboli. Extraxit ea q̃ diabol' ibi cõgregauerat. Et ita facit in domo Zachei. Osee xiij. Morsus tu' ero iferne. Faux eni fuit diaboli domus zachei. Et hec ẽ eni dom': de q̃ dr Osee. vj Supplãtata sanguie: fauces viroꝝ latronũ: supplãtatõe paupeꝝ ditata. Dom' hec facta est indyta q̃ sudorẽ paupeꝝ ⁊ sanguinẽ: q̃ sudorẽ ⁊ sanguinẽ paupeꝝ auferebat. ⁊ ꝓceps fuit vt ꝓcepsi viroꝝ strenue spoliantiũ boies. Sz dñs in hanc domũ igredit vt dispdat iniquũ cũ iniq̃tate: ⁊ cõsceret eã sibi. Job. xxix. Cõterebã molas iniq̃: ⁊ de dentib⁹ eius auferebã ꝓdã. Molas cõmandentes paupes: ẽ est: publicos exactores. ⁊ õ dentib⁹ fortiter tenẽtib⁹ auferebã ꝓdã. Hoc ẽ: de tenaci auaricia: ⁊ edaci appetitu cupiditat': bona illicite ad q̃sita eruere ⁊ vnicuiq; qõ suũ est restituere. Sic ẽ Jesus intrauit in domũ: vt eiecto dño domus diabolo: oia vasa iniq̃tatis distribuat: ⁊ domum sibi ꝑ pnias (alꝰ ꝑpetuũ) consecret mansionem. Dicit ẽ. [ In domo tua ] que mea erit in ꝑximo [ oportet me ] Et hoc q̃dem charitate vrgente: Me facere oport': Tibi aut̃ hoc ꝑm opẽ portat. ⁊ Oibus opes paupibus ⁊ spoliatis ꝑparabit. Oportet ergo ꝑter Me: vt charitan sanctificam. Optz ꝑ̃t te: vt opẽ tibi adq̃rã. Optz ꝑ̃t Paupe res: vt opes eis adq̃rã. De ꝑrio Lu. xij. Quo mõ coartor vsq; dũ ꝑficiat. ij. Cor. v. Charitas christi vrget nos. Eañ. viij. Fort' ẽ vt mors dilectio. De Scõo dr Luc. xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat: q̃ fr̃ tu' mortu' fuerat ⁊ reuixit. De Terno Matt. xxiij. Nec oportuit facere. s. ꝑcatꝝ opa. ⁊ illa si omittere: ob fugacẽ minutaꝝ decimaꝝ. Sic q̃ Tripli cit Optz me [ manere ] Jo. xiij. Ad cũ veniem⁹ ⁊ mãsionẽ apud eũ faciem⁹.

## Et festinãs descẽdit: et excepit illum gaudens

Dic tãgit Dnora tãti hospit' receptio. Et tangit Duo. Occursũ ⁊ Receptõez. Occurrẽs ei dño [ festinãs descẽdit ] ad misterii hospitalitatis ꝛc exhibendi corã ipso se hũiliãdo vt sez mistraret, cui añ ministrabat Accipiens formã ab eo qui dixit Luc. xxij. et Matth. xx. Ego in medio vestr̃ sũ sicut qui ministrat. Sic Phil. ij. Formã serui accepit ⁊ ministrauit. ) Cor. iij. Sic nos existimet homo vt ministros christi: non vt dñantes in laboribus alienis. Sic ergo vt Martha sollicite festinans descendit in misterio occurrens domino Lu. x. Martha aũt satagebat circa frequẽs ministerii [ et accepit illum gaudens ] j. ij. Cor. ix. Non ex tristicia aut ex necessitate. Hilarẽ cñ datorẽ diligit deus. Rdom. xij. Qui ministrat in hilaritate. Iste cñ est de quo dicit Eccl. xxxj. Splendidũ in panib⁹ dñicent labia mltoꝝ. q̃ hilari facie resplendent in receptione bonorũ hospitũ. Sic ergo gaudens excepit. Et hoc notat verbum excẽptionis. Supra cñ hoc notauim⁹ sup illud verbum Mulier quedam Martha nomie excepit illum in domũ suam. Ubi etiã de domo plura sunt notata: que b repetere nõ oportet.

## Et cum viderẽt omnes murmurabant dicentes: quia ad hominẽ peccatorẽ diuertisset.

Tangit b Tria. Generalitatẽ murmurãtium. Murmurationẽ. et Murmur' cãm. De ꝓmo dicit [ Cũ viderent oẽs ] Jn tactu q̃dem Magdalene murmurauit domin⁹ dom⁹ Luc. vij. Jn conuiuio Leui murmurãt multi pharisei Mat. ix. Dic aũt cum intrat ad Zacheum murmurant omnes. Duius aũt causa est. quia rãfamosius peccator fuit iste q̃ omnib⁹ stuporẽ immisit (alꝰ iculs sit) q̃ dñs ad ipsum diuertere non inuitatus voluit. Sed hoc fuit immensa dei miscõia. De qua dicitur Rboma. v. Ubi abundauit delictũ: supabũdauit ⁊ gratia. Et ideo impleuit dom⁹ quod per ꝓphẽtã ꝑdixerat Psal. lxxx vj. Memor ero Rahab et Babylonis scientiũ me. Et ideo vbi maioris infirmitat' cura fuit: ibi maior laus fuit medici: ⁊ maioꝝ ꝓbat' virtus medicine. Matth. ix. Non est opus valentibus medicus: sed male habentibus Sic euntes discam⁹ illud salub: e ꝑbũ dei. Osee vj Misericordiã volo ⁊ nõ sacrificium. et sciam dei plus q̃ holocaustũ. Dicam⁹ igit̃ generalitati murmurãtiũ. Custodite vos a murmuratiõez a detractiõe parcite lingue. quia Sermo obscur⁹ in vacuum nõ ibit Sap. j. Sed opera dei in misericordia superaltãte iudiciũ omnes laudate: dicẽtes illud Psal. cxliij. Suauis dom⁹ i vniuer' ⁊ miserationes eius sup omnia opera eius. Threñ. iij. Misericordie dñi quia non sum⁹ consumpti quia nõ defecerũt miserationes ei⁹. Ps. lxxvj. Aut obliuiscet misereri de⁹: aut ꝓtendit ira sua misẽias suas [ Murmurabãt dicẽtes ] Murmur nomẽ est ficticiũ (alꝰ fictũ a sono) q̃ q murmurat murmur i auribꝰ sonat sub silẽtio Et fuit murmuratores occulte sub susurrio detrahẽtes. Rbo. j. Susurrones ⁊ detractores deo odibiles. Isti sunt serpentes sub silentio venenũ detractõnis infudẽtes Eccl. x. Quomodo si mordeat serpens sub silentio: nihil minus habet qui occulte detrahit. Non enim audebãt manifeste aliquid loqui: quia ram

sepe ꝓfutati fuerãt ꝙ iteꝝ ꝓfutari metuebãt. Eãm aũt murmur, subiũgũt dicẽtes [ꝙ ad hominẽ pecꝛes diuertisset.] Pecꝛ ãt ꝺꝛ b a magnis peccat, ꝛ a ꝓfectudine peccandi. Et ad talẽ reuera diuertit, qꝛ in tali miscẽtia, suã ꝛ salutẽ oñdere voluit. Osee.ij. Vocabo nõ plebẽ meã: plebẽ meã, ꝛ nõ miscẽtiam cõsecutã: miscẽtiam consecutã. Et erit in loco vbi dictũ est ei. Nõ ꝓpꝛus me⁹ vos: ibi vocabũt filij dei viuentis. Et ꝺ est qꝺ cõtra taliter murmurãtes hypocritas dñs opponit Deut.xxxij. Ipi me puocauerũt in eo q̃ nõ erat deus, et in sculptilibꝰ suis ad iracundiã cõcitauerunt. Hoc est: illi q̃ mihi videbant seruire: spectacula (alꝰ sculptilia) laudis elegerũt sibi in deos q̃bꝰ seruiãt: et sculptilia vanitatis, ꝛ cupiditatis sue ꝺ me ad puocandum adorant. Ego recedã ab eis: et puocabo eos in eo q̃ nõ ẽ ꝓpꝛus: et i gẽte stulta irritabo eos. ℔ ẽ cõtiguã me publicanis ꝛ penitẽtib⁹ q̃ mõ nõ ꝓpꝛus: et in gente stulta meretricũ ꝛ pecꝛ. cõuersa irritabo illos cũ eis manẽdo ꝛ miscẽtiam illis faciẽdo. Et vtinã ℔ audiant Clerici ꝛ Religiosi a q̃bꝰ de⁹ fiẽ a phari scies recedite ꝛ ꝓiungit publicanis cõuersus. Mat. xxj. Publicani ꝛ meretrices ꝓcedẽt vos in regnũ dei. Sic ꝺꝛ Paul⁹. Venit Jesus pecꝛes saluos facere q̃ꝝ ꝑm⁹ ego sũ: sed ió miscẽtiam cõsecut⁹ sũ quia ignorãs feci in incredulitate mea. j. Ti. i. Et ꝑmutat Qui pri⁹ fui blasphem⁹ ꝛ pꝛsecutor ꝛ ꝓtumeliosus

## Stãs autem Zacheus dixit ad Jesum

Hic incipit ostẽdere Hospitalitas, bu⁹ fructũ. Dicit aũt Duo. Quoꝝ Primũ est Dispositio peꝛnitẽs, ꝛ Secundũ Lõfessio ꝛ ꝓmissio satisfactõis De ꝓmo ꝺꝛ Tria. Recitudis in penitẽte signification. Eiusꝺẽ ꝑ nomẽ exmũe demõstrationem. et Ad dñm ꝑ votũ obligatõem. Dicit igit̃ [Stãs aũt.] Ut recitudo positõis coꝛpis: directiõis signi ficaret ꝓtue. Stãs eñ rect⁹: est q̃ stat sic hõ. Ps. v. Mane astabo tibi ꝛ videbo qm̃ non de⁹ volẽs iniq̃tatẽ tu es. Hoc est ipsa coꝛpis recitudine: videbo. hoc est: videri faciã. ꝛ demõstrabo q̃ nõ vis iniq̃tatẽ sed rectitudinẽ. A.D. Diu Jacut: terrenis cupiditatibꝰ obtut⁹. Sed audio te dicẽte Esa.lij. Excurere de puluere. Diu Sedi: cũ Leui in lucris illicitꝰ q̃escẽs: sed audio te ꝓcipientem in ps. cxxvj. Surgite postq̃s sederitis, q̃ mãducat̃ panem doloris. Dic eñ est panis rapine ꝛ fraudis ꝛ vsurarꝝ. Nũc ꝗ surrexi ꝛ Sto i ꝓspectu tuo. iij. Re. ij. Ut uit dñs exercituũ in cui⁹ cõspectu sto in rectitudie iusticie [Zacheus] festinus ad iustificatiõe q̃ festino ad rectitudinem. Ps. v. Dirige in cõspectu tuo viam meã. Eo (alꝰ Quero) eñ semitas eqtatis, et gradũ rectitudis. Prouer. iij. Adducã te ꝑ semitas eqtatis: q̃s cũ ingressus fuer̃, nõ arctabuntur gressus tui: et currens nõ habebis offendiculum. Sic ꝗ festino ad iustificatiõnẽ [dixit ad dñm.] Nõ eñ aduertit calumnias ꝛ detractiões pecꝛ. Sic Dauid. ij. Reg. xvj. dixit. Dimitte eũ vt maledicat mihi iussu ꝓcepti dñi: forte respiciat dñs afflictiõnẽ meã: et reddat mihi bonũ ꝓ maledictione hac. Sic ꝗ conuersus ad dñm stetit in iusticia dñi inter lingꝫ maledicentiũ. Ps. cxxviij. Ab oꝺo iniq̃tatibꝰ meis eripe me: et opꝛobriũ insipiẽti ꝺeꝺisti mihi. Vñ glo. Stat: iusta (quã cepit fides ꝛ ꝛitatẽ ꝑsistens: nõ solũ se ex pecꝛ cõuersum: sed etiã inter innocẽtes se probat cõuersatũ. Hoc aũt nõ affuit: sed post ꝛuersiõnẽ: cũ omnibꝰ distribuit: inꝺiscipulos discipul⁹ fuit. Hac ꝗ confidentia ait̃ stacie dixit ad dominum

## Ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ domine do pauꝑibus. et siq̃ aliq̃ꝫ defraudaui reddo quadruplũ

Duo dicit. Quoꝝ Unũ ꝑtinet ad elemosynarũ largitionẽ ꝑ gõ curat̃ auaricie cupiditas: Que (siẽ ꝺꝛ Aplꝰ. ſ. Tim. vj.) Radix ẽ oim̃ malorꝝ. Scõm aũt ꝑtinet ad Iniurie illate satisfactionem. Oꝺ est Reddere illicite adq̃sita fm̃ iusticie ꝓfectiões (alꝰ rõnem) ꝛ ordinẽ. Et hoc ꝑtinet ad primi reconciliationẽ. De Primo ꝺꝛ [Ecce dimidiũ bonoꝝ meoꝝ dñe do pau. Et m̃ ℔ notant Sepẽ. Notat eñ Exẽplũ ꝑtinens ꝑ hoc ꝙ ꝺꝛ [Ecce.] Secꝺo notat Abũdãs largitio ꝑ hoc ꝙ ꝺꝛ [dimidiũ.] Notat Tertio Et⁹ qꝺ dat nobilis condicio: ꝑ hoc ꝙ dicit [bonoꝝ.] Notat Quarto Justa dati possessio: ꝑ hoc ꝙ ꝺꝛ [meoꝝ.] Quinto notat Dãs, directa intentio: ꝑ ꝙ ꝺꝛ [dñe.] Sexto Notat Grata (alꝰ Gratuita) erogatio: ꝑ hoc ꝙ ꝺꝛ [do.] Septimo notat Et cui dat ex miscẽtia cõpassio: ꝑ ℔ ꝙ ꝺꝛ [pauꝑibus.] Dicit igit̃ [Ecce.] Notãs ꝙ sic publice oẽs ꝑ auaritiã scãdalizauit: Ita publice vult misericordie in pauꝑes ꝑbere exẽplũ. Mat. v. Luceat lux vꝛa coꝛã hoiꝺb⁹ vt videãt opa vꝛa bona ꝛ glorificẽt patrem vꝛm q̃ in celis est. Quãuis eñ dñs Mat. vj. dicat ꝙ In elemosyna nõ ꝺebeam⁹ tuba canere añ nos. Et Deberne scire sinistra nꝛa qꝺ faciat ꝺexterat: nñ hoc glosat Gregoꝛi⁹ ꝙ hoc non est ideo dictũ ꝙ primi opa nꝛa nõ videãt: sed potiꝰ ió ꝙ op⁹ nost̃ sic sit in publico q̃nus intentio nꝛa semp maneat in occulto. Ut ꝛ de bono ope primo exhibeam⁹ exemplũ. et ꝑ intentionẽ q̃ soli deo placere ꝺesideram⁹: semp optemus secretum. Hoc ẽ igit̃ qꝺ demonstrãdo ꝺꝛ Ecce [dimidiũ.] Notat hoc Abũdantiã distribuẽdoꝝ. Quicꝺ eñ vltra necessitatẽ est: vocat dimidiũ. qꝛ Dimidiũ vnius cuiusq̃ integri fm̃ Zrich mericũ est altera ꝑs ipsi⁹. Et ideo vna ꝑs est p̃ñs, necessitat̃: et altera ẽ distributiõis in pias elemosynas. Et ideo ꝺꝛ [dimidium) Lu. xj. Oꝺ superest: ꝺate elemosynã: et oia mũda sũt vobis q̃ sũt in altera ꝑte. Tob. iij. Si multũ tibi fuerit abũdanter tribue. si paꝛ. nim̃ impẽri stude. Lu. vj. Eaꝺẽ q̃pe mẽsura q̃ mensi fueritis remetiet vob. ij. Coꝛ. ix. Qui parce seminat: parce ꝛ metet. et q̃ seminat in bñdictiõib⁹: de bñdictiõib⁹ ꝛ metet vitã eternã [bonoꝝ.] Notat Dãdoꝝ vtilitatẽ ꝛ nobilitatẽ Contra errorem quoꝺã crudelis in chr̃i pauꝑes Qui ꝺicit ꝙ non ꝺeberent pauperib⁹ ꝺelicata ꝺari: ne consuescerent ꝓpter hoc Augustini qꝺ in añ habit⁹ induriꝝ. Sed mẽtꝛa ẽ iniq̃tas sibi. Ipi eñ ꝛ sui ꝓsortes de elemosynis eccl'ia. ꝺelicata recipiũt. Neemie. viij. Comedite pigꝫa ꝛ bibite mulsũ ꝛ mittite ꝑtes eis q̃ nõ ꝑparauerũt sibi. Ecce de optimis ꝓcepit ꝺari partes.

Esa.xxiij. Erūt mercedes tyri sctificate dño. Non ꝺcenk neq; reponēt:q; bis q̄ steterūt coꝝ dño: erūt mercedes ei⁹:vt comedāt vsq; ad saturitatez. t vestiāt vsq; ad vetustatē. Ō exponēs Hieron. ait. Mercedes tue ꝓiose eū labore t angustia ad q̄sūre:erūt scificate dño i eleōsynas:q; ꝓiose sūt. Nō ꝺcenk ꝑ auaritiā.neq; reponēt ad supflutatē.q; bis q̄ steterūt coꝝ dño Hlo.ver. pauꝑibus: erūt mercedes ei⁹ vt comedāt ꝛc. [meoꝝ ]vt ele mosyna fiat de iuste adq̄sito. Prouer.iij. Honora dñm de tua substātia:t de ꝓmitijs oim frugū tuaꝝ da pauꝑib⁹. Meū eni dare possuꝫ:ꝫ nō alienū [ Ho ] Ecce ꝛtuita donatio:t leler:q; in psenti logt. Et nō dic Dabo:differēs i futuꝝ. De Primo ꝺ: Matth.vj. Sit eleōsyna tua i abscondito. Eccli.xiij. Cū fac ꝓximū noli vocare amicos t diuites:ꝫ vocā pauꝑes q̄ nō habēt retribuere tibi. retribuet eni tibi in resurrectōe iustoꝝ. De leleri tate aūt ꝺ: Prouer.iij. Ne dicas amico tuo. Uaꝺe t reuertere cū possis statim dare. Eccli.iiij. Coꝝinopis ne afflixer:t ne ꝓtrahas datā angustiāti. L Dñe ] Ecce Intētio pura. Propter a Mat.xxv. Ō vni ex mīmis meis fecist:mihi fc. Sic em ꝺ: Sapiēs Prouer.ix. Fenerat dño q̄ miserē pauꝑis. Paral.vlc. Dñe i simplicitate cordis mei le tus obtuli vniuersa.t q̄m tuū q̄ reper⁹ ē vidi cū ingēti gaudio tibi offerre munera. De⁹ istī castoꝺi hāc volūtatē [ pauꝑib⁹ ] sibi nō sufficiētibus. Dañ.iij. Pcā tua eleōsynis redime. t iūsticias tuas miſicordijs pauꝑuꝫ. Jo.xij. Pauꝑes semp habet vobiscū. t cū voluerit is poterit is illis bñ facere. Tob.iiij. Nō auertas faciē tuā abvllo pauꝑe. Job.xxx. Flebā q̄dā sup eo q̄ afflict⁹ fuerat: t cōpatiebat aīa mea pauꝑi. Sic ꝝ ꝺic [ Ecce ꝺimidiū bonoꝝ meoꝝ ꝺnē do pauꝑib⁹ ] Et attēde q̄ añ restitutōem debiti ponit op⁹ pietat. q̄ ꝝuis i ope pnie restitutio ꝑ sit pietate: Tñ i Dignitate t i Valore est pietas añ oia alia. Et de Dignitate q̄ꝺē ꝺicit Jaco.ij. Superexaltat autem misericoꝺia iudiciū. De Valore aūt ꝺ:.1. Timoth.iiij Pietas ad oia valet:ꝓmissionē vite q̄ nūc est habēs t future. Jō ꝝ ꝓponit eā [ t sic ] ꝺ aliquē ꝺe fraudaui reꝺꝺo q̄druplū ] Exo.xxij.paꝑit tur q̄ outs in quadruplū reddak Sed nō alia. Sed ꝺicendū q̄ Judicialia ꝓcepta variank ꝓ q̄litate tpis:et locoꝝ:t psonaꝝ. Et cū ad terroꝛez tpe Moysi ꝓceptū fuerit:reꝺꝺi i quadruplū:p cedente tpe inualescētiꝺ latronitꝺ.tēpore Salomonis ꝓceptū est:vt furtū reddak in septuplū et cui accidit damnū:vt totū resiꝺuū cedat iudici: vt ille fur ꝑ hoc vitā redimat. Prouer.vj. Nō ꝝ ꝺis est culpe cū q̄s furak. Furāt enim vt esurientē impleat aīam:ꝺephēsus q̄ reꝺꝺet septuplū.t oēs substātiā domꝰ sue traꝺet:t habebit se. Tꝑibus autē ꝺis suspēꝺit q̄ furak. Et ꝺ ad terroꝛē iudicū est q̄n(al's q̄)mīmis multiplicati fūt latrōes. Sz ꝺic Zache⁹ fur nō erat:sed fraudiꝺ extorsit i pu ꝺlicis vectigaliꝺ mulꝛa. Et ꝺe illis ꝺicit. [ siquid aliquem ] Attende autē q̄ in talib⁹ Duplicat fraus cōmittit. Primo q̄ꝺem Oñ plus q̄ constit tutū est accipit Lōtra quod ꝺ: Lu.iij. Lōtēti estoꝝ stipendijs vr̄is. Secūꝺo:q̄n q̄ꝺem cōstitutum accipit: et defensio vie: t securitas non exhibetur. Tunc em acceptū est rapina. Esa.iij. Populū meum exactores sui spoliauerūt. Et ter. Jnꝺē. Quaꝛe atteritis ꝓpl'm meū t faciēs pauꝑez cōmolū? De bis ergo ꝺuobus modis ꝓpter ꝺ [ siq̄d aliquē ꝺefraudaui ] Attende q̄ iste videt etiam in fraudiꝺ aliq̄ꝺ timoris dei habuisse Et ideo ꝺi [ siquid aliquem ] quia sibi a (al's in) fraudiꝺ cauit:q̄ntum in cōsuetudine publicanoꝝ fieri poꝛ tuit. Et hoc forte dño in eo respexit: quando alijs omissis:ad eū declinauit. Est em Inter latrones vn⁹ melioꝛ et Inter fraudulentos vnus magis rimens deū q̄s alⁱ. Job.xxj. Sp em q̄ tumentes sup me fluct⁹ timui deū:t pōdus ei⁹ ferre nō potui Hoc est q̄ qs ꝺ [ Sic ] ꝺ aliquē ꝺefraudaui [ reꝺꝺo q̄druplū ] Simplū. s.p damno qs fecī. Duplū ꝓ mora expectāꝺi q̄ (al's q̄) ablato caruit is qui fraudat⁹ fuit. Triplū aūt ꝓ iniurijs quā intulit vt leso satisfacerē. Quaꝺruplū aūt ꝑ pcō quod cōmisi. Nec em q̄tuoꝛ in omni fraude sunt t violentia male ablati. Damnum. Mora. Iniuria. et Peccati ꝺeformitas. Mat.v. Non exies inde ꝺonec reꝺꝺas nouissimū q̄ꝺrantē. Sic restituere nos iuuat nostri tpis fraudulenti. Esa.xxxij. Fraudulēti vasa pessima sunt. Ipse em cogitationes cōcinna ꝺit ad q̄ꝺendos miteꝛ:cum loq̄rek pauꝑ iudicium. Fraudulēt⁹ est etiā cum est añ cōfessoꝛē:cogitat q̄ liter aliq̄ꝺ de male ablato retineat:t non restituat. Hlo. aūt q̄ꝺā Moralis ꝺ:q̄ restituit Dolendo: Cōfitēꝺo: Satisfaciendo: et Ꝓ reatu suo oranꝺo. Hoc est igit q̄ ꝺ Reꝺꝺo q̄ꝺruplum.

## Ait Jesus ad eum: Quia hodie salus domui huic facta est: eoq; et ipse filius sit Abrae

[ Ait iesus ad eum ] sc̄z Zacheū: recipiens et oblationē:t approbās satisfactionez [ ꝙa hodie ] Pleonasmos videt in Lōfessione quā premittit: Nisi supleak oño Sic q̄ ꝺicak: Manifestū est q tuam cōuersionē [ ꝙa hodie tē. ] Dicit aūt Tria. Scz: Saluē ꝺomui factā ꝑ introitū ꝺñi. et Jn q̄ salus illa facta sit. et Q̄ hec salus fiat ꝺe intentōe ꝺñi in ꝺomū itroeūt. De Prio ꝺꝰ ꝺ Quattuoꝛ Scz: Saluē. Tps oportunū salutī. et Cui data sit sal⁹.t Q̄ ẽ facta salus domꝰ ꝺe ꝺepdita ꝺomo De Salute q̄ꝺē ꝺ:q; salus [ gr̄a. s. saluās a peccato:t a gehēne(al's a recidiuꝰ)periculo. Ps. xiij. Saluasti nos ex affligentiꝺ nos. s. cōmōitꝺ t pcis Hiere.xvij. Saluū me fac t salu⁹ero q̄ laus mea tu es. Ps. lix. Saluū fac ꝺexteꝛa tua t exaudi me [ hodie ] tpe accepti pnie.ij. Coꝝ.vj. Ecce nūc tps accep. ecce nūc ꝺies sa. nemi ꝺātes villā offen. vt nō vituperet miste. nr̄m [ huic ꝺomui ] q̄ (al's q;) eli miara spurcicia ōmonū facta ẽ ꝺitatio(al's domꝰ) ꝺei: chīi:t scrōꝝ aplōꝝ t angeloꝝ:quā ipe ꝺe⁹ ꝺitauꝺo ꝑcrauit sibi. Et mag; ꝺ ꝺ: ꝺomo mēt; q̄ ꝺe domo exitꝰis ꝺitatōis. Gen.xviij. Nō ẽ aliud nisi domꝰ ꝺei t porta celi. Domꝰ ad secū haꝺitandū. Porta celi ad intrandū in regnum. Domus inq̄ habens Thalamū cōtemplatōis: Ecclesiaculū meꝺitatōis: Mēsam refectiō :Iulā ꝺei

ambulatōis cū amicis. Consistoriū discussionis, Loquinā ꝑparatōis. Lauatoriū cōfessiōis :z Tēplum oratōis. z Speculā custoditōis ab insidiātibus inimicis. Ne cui fūt officine magne dom⁹ Et ꝓter hec oia habens apothecā optime fraḡtiōis. z Armamēntariū militū ordinatoꝝ in ꝓfidium expugnatōis. z Thesaurariā summarū diuitiarū diuine diratōis: z domū Disciplineꝫ eruditiōis. Et de omnib⁹ his dabim⁹ exēplū. De Thalamo ei caste cōtemplatōis :i qua sanct⁹ Rachel amplexib⁹ vacādū est dicit in ꝑs. xviij. Ipe tanq̄ sp̄ōsus ꝓcedens de thalamo suo. Jn ḃ thalamo ē Lectus sincere delectatōis in veritate. z Lucerna luminis in vitatis illustratiōe. Et de Lecto q̄dꝫ dicit Lañ. j. Lectulus noster floridꝰ. De Lucerna aūt in ꝑs. cxviij. Lucerna pedib⁹ meis verbum tuū. Lenaculū occupat sacra meditatio .q̄ sternit eꝝ discubitū ad recūbendū. Meditatio enim frequens reditus est mentis: sup audita ꝑ⁹ vel inuenta. Jn hoc eni reficit chr̄s. Mar. xvij. Ipse ostendet vobis cenaculū grāde stratū. z ibi parate. Sed heu hodie ista paḡphoria dom⁹ sunt diruta. q: nō est hodie qui in lege dei (sicut deberet vir sc̄us: vt dicit Psal. cxxxviij) meditet die ac nocte. Et ideo (al⁹ illud) plāgit Judas. ij. Macha. xj. Jn hoc cenaculo est Mensa q̄dem scripture. z Mensa eucharistie. z Mensa elēosyne. De Mēsa scripture dicit Lu. xxij. Sedebitis z vos super mēsam meā vt edatis z bibatis sup mensaꝫ meā in regno meo. hoc est: in eccl̄ia. De Mensa eucharistie dicit in Psal. xxij. Parasti in ꝓspectu meo mēsam aduersus eos q̄ tribulāt me. De Mensa pauper: que fit in elemosyna Tob. ij. Voca aliḡs inimicos deū de tribu nostra vt epulent⁹ nobiscuꝫ. Job. xxx. Si comedi buccellā meā solus z nō comedit alienus ex ea. Jtula aūt deambulatōis cū amicis: est cōsideratio exēplorꝫ z ꝓuerbiorū sc̄orum. ij. Cor. vj. Jnhabitabo in eis z inambulabo Sic deambulauit David in aula solarij domus sue: qñ reddit Bersabee. hoc ē: christus qñ tulit ecclesiaꝫ ab Uria: ḃ est: a diabolo. ij. Regū xj. In hac est Cōsistorij discussionis ratio de omnib⁹ omissis et cōmissis: sicut dicit Prouer. xx. Rex q̄ sedet in solio iudicij dissipat omne malū in circuitu (al⁹: intuitu) suo. Jbi est Loḡna ꝑparationis: Sicut dicit Ezech. xlvj. Ubi dicit: Q̄ coḡne. sunt i domo cēpli. Dec aūt coquina est: cōpunctiōis: coquēs i igne doloris: z parās sapores optimos: sicut dicit Pō. xxxviij. Cōcalmit cor meū intra me. z in meditatōe mea ex⁹descet ignis. Dec est Rebecca parās hedos peccatoꝝ: sicut libenter nouit vesci piem nostrū. Gen. xxvij. Dec est Sara focaria facies panes gr̄e sub cinere hūilitatis penitentie. De simila mūdissime cōsp̄ctie. Gen. xviij. Dic est Lauatoriū ꝓfessionis in quo lauant man⁹ et mēbra oia Significatū ꝑ labiū siue luteꝝ quē fecit Moyses Exo. xxx. z ꝑ mare eneū quod aū dom⁹ fecit Salomon. ij. Regū. viij. z. ij. Regū. vij. Dic est Templū oratōis: cōsideratio celest⁹ dispositionis: exemplificatū habens in se arcā continētie omnis sanctitat⁹: Tabulas .l. mandatoꝝ: in operi: Manna in delectatōe ꝓfic. Urnā aureaꝫ in diuinitat⁹ capacitate. Apo. xj. Aptū est templuꝫ dei in celo. z visa est arca testi eius in tēplo e⁹. Habet etiā Speculā altā: fastigiū intelligentie: Jn q̄ custodiūt vigiles domū ab insidiantib⁹ inimicis. Eccl. xxiij. Sic in sion firmata sum. Sion autē specula interp̄tat. Esa. xxj. Contēplare in specula. Habet etiā Apothecā (in qua sūt fragrantia) doc⁹ virtutū custodiā. Que hꝫ Tres cellas pigmentariaꝫ: Rationalē: Locupsabilē: z Irascibilē. Dec est cella pigmētaria quā edificauit Salomon. iij. Reg. vj. Hꝫ etiā armamentariū militū i strenuitate z firmitate armoꝝ spūalium: in quib⁹ vbum est gladius: fides scutū: galea salus dei nostri: loḡica iustitia. Sicut dr̄ Eph. vj. Lancea aūt ire per zelum. Sicut dr̄ Sap. v. Doc armamētariū est iij. Reg. xiij. Habet etiā Thesaurariā secretuꝫ cordis: Jn quo diuitie dei sunt recondite. Jn meritoꝝ valore: Jn donis gr̄e: Jn auro sapie: Jn argento eloquēcie: Jn lapidib⁹ operū. Mat. xij. Bonus hō ē bono thesauro cordis sui ꝓfert bonū. Mat. xiij. Omis scriba doct⁹ in regno celoꝝ similis est homini pr̄familias: q̄ ꝓfert de thesauro suo noua z vetera. Habet etiaꝫ Promptuaria studia bona: z ꝓsuetudinis facilitatē: et quib⁹ facile abūdat in omēs sumptus Psal. cxliij. Promptuaria coꝝ plena eructātia et ḃ in illō. Habet etiā Schola disciplineꝫ sacrā lectionez vel auditū diuinoꝝ in p̄dicatiōe. Eccl. ij. Appropinquate ad me indocti: z ꝓgregate vos in domū disciplne. Sic igitur dom⁹ ista disponit in officinis. Est ār hec dom⁹ M
Quadruplex in edificij dispositiōe. Est eñ Superior z Inferior :z Exterior z Interior. Superior quidē est celestis. iij. Regū. viij. Tu exaudies in celo in excelso habitaculo. Jnferior aūt est mund⁹: in q̄ in creatura sua cernit de⁹. Et de hac ad litterā dr̄ Baruch. iij. O isr̄l q̄m magna est dom⁹ dei: z ingens loc⁹ possessionis ei⁹. De Superiori aūt dicit etiā Jo. xiij. In domo p̄tis mei mās̄iones multe sūt. Exterior aūt est eccl̄ia. De qua dr̄ Jo. ij. z Mat. xxj. Dom⁹ mea dom⁹ ōrationis est. Aug⁹. In oratorio nemo aliq̄d agat: nisi ad qđ factū est. Uñ z nos men accepit. vt si forte ꝓter horas ꝓstitutas aliquid orare voluerint: non eis sint impedimēto q̄ ibi aliq̄d agendū putauerūt. De Interiori aūt q̄ est Conscientia: dr̄ Sap. viij. Intrans in domū meam conquiescā cū sapia. Non eñ habet amaritudinē conuictus eius: nec tedium cōuersatus eius

b Et dom⁹ gaudet Patrono dño: Matrona Regina celi virgine Maria. Familiaꝫ sanctis omnib⁹. z Ministr⁹: sanctis angelis. Habet aūt figurā crucis. Et de omnib⁹ his fit mentio in ꝓfatōe quā dr̄ Epūs in ꝓsecratiōe eccl̄esie. De Patrono q̄dem Gen. xxvij. Nō est hic aliud nisi domus dei. De Familia in Psal. lxxxiij. Beati q̄ habitāt in domo tua dñe: in sec̄la sec̄loꝝ laudabūt te. Lu. xj. Pueri mei mecū sunt in cubili. Esa. viij. Ecce ego z pueri mei quos mihi dedit dñs. De Matrona dr̄. iij. Regū. ij. Posita est sedes matri regis iuxta thronum regis. Psal. xliij. Astitit regina a dext⁹ tuis in vestitu deaurato circūamicta varietate. De Ministr⁹ angelis dicitur Heb. j: Nonne oēs sunt āministratorij spūs in

# Capitulum.xix.

miniſterū miſſi ꝓpter eos q̄ hereditatem capiūt ſa
luris: Nor. miniſtror. ordies ita mirabat Regi
na ſaba.iij. Regū.x.q̄ nō habebat vltra ſpm. Re
gina aut̄ ſignificat eccl̄iam in oi cōgregatiōe fide
liū. In hꝰ rei teſtimoniū in locovbi fundandū erat
tēplū in bethel,q̄ dom⁹ dei interpꝛat. Gene.xxviij
Vidit iacob ſcalā:cui⁹ ſummitas celos rāgebat.z
dñm innixū ſcale deſup:z angelos deſcendentes z
aſcēdentes p eā. Vt aſcēdentes vota fideliū in ce
lū ferrent.z deſcēdentes gr̄as donor. z petitorū
in oīone referrent eranditiōis. Hui⁹ figura ē Lu
cis figura. Prop̄e qō ois baſilica in honore ſancte
crucis ꝑſecrat̄ pncipalr. Sic̄ patet in ꝓfatōe ep̄ali
dedicatōis eccl̄ie. Et eſt q̄dꝫ caput cruc̄ ſup ſcām
ſanctor. Brachia in extēſione latitudis crucis: et
longitudo ſtipitis p ſancta q̄ ſūt cor⁹ eccl̄ie:vbi ē
locus plebis q̄ſi dñs extēſus ſup domū:faciēt(al's
facie)altare videat reſpicere:z extēſus manuū ſcā
ſanctor. amplecti:z longitudie corꝑis ſcā tegere vi
deat. Eſa.vj. Vidi dñm ſedentē ſup ſoliū excelſum
z elevatū. Hoc ſcālē fuit ſup̄ tēplū:z plena erat
oīis dom⁹ maieſtatee⁹. Hoc eſt chorus:q̄ ē ſan
ctaſtor. Et ea q̄ ſub ipo erāt replebāt tēplū. B eſt
cor⁹ chr̄i a pectore inferius. Sic̄ em̄ dñs dr. Ego
ſi exaltat⁹ fuero a terra i crucē:oia trahā ad meipz.
Joā.xij. Ita diſpō eius dom⁹(al's diſponim⁹ dos
mū)z cū deſup extentū ſignificam⁹;ad quā conue
nimus ordines vnos trahat ad ſeipm. Nec dom⁹
adhuc hz fundamentū:apoſtolicā z catholicā fidē
ſtantē ſupra petrā ſolidā ꝑfeſſionis dri Petri pn
cipis apoſtolor. Mat.xvj. Sup hāc petrā edifi
cabo eccl̄iam meā.i. Cor.iij. Fūdamentū aliꝰ ne
mo pōt ponere ꝑter id q̄ poſitū eſt:q̄ eſt chr̄s ie
ſus. Pſal.lxxvi. Fundamenta eⁱ⁹ in montibꝰ ſan
ctis. B eſt in doctrinis aplicis. Et in hꝰ ſignus cru
ces in eccl̄ia fiunt in honore z numero Apl̄orum.
Hui⁹ eccl̄ie parietes in altū ſurgētes ſunt merita
ſpei:q̄ ex q̄tuor virtutibꝰ eliciunt. Ecc̄i.l. In vita
ſua ſuffulſit domū:corroborauit tēplū. Tēpli eiꝰ
am altitudo ab ipa fundata: eſt duplex edificatio
eius:z excelſi parietes ei⁹. In vita em̄ Fulcire do
mū:eſt domū inhabitatiōis diuine: in cōuerſatio
ne vite p virtutes ꝑſtruere. Fundare aut̄ tēplū in
fundamēto vitat̄ fidei tota habitationes firmiter
collocare. Dupler edificatio eſt q̄ Contemplatiua
quidē:ſancta ecclēſia. Actiua aut̄ ſcā ꝓximat. Excelſi parietes quatuor erigunt:dū opa meritoria a
q̄tuor cardinalibꝰ virtutibꝰ elicita: per ſpem altiſſi
mā in celū ꝓrigunt. Sic em̄ ſpes eleuat tēplū.
Or. ſicut dr̄ Heb.vj. Nos ꝓfugim⁹ ad tenendā p̄
poſitā nr̄am ſpem:quā ſicut ancorā habem⁹ anie
tutā:ac firmā z incedentē vſq̄ ad interiora velami
nis. Hoc ē in celū. Vbi ꝓcurſor ſpei nr̄e introiuit
ieſus: pōtifex factus in hui⁹ dom⁹ fm ordinē mel
chiſedech vſq̄ in eternū. Compaginatio aut̄ ſupe
rior q̄ per modū teſtudinis ꝓcludit totū z tegit eſt
charitas. De qua dr̄ Epł̄s q̄. Oīus edificatio con
ſtructa creſcit in templū ſanctū in dño:in q̄ z vos
coedificamini in habitaculū dei in ſpūſcō. Spiri
tus aut̄ ſanctus charitas ē. Sic̄ edificatur tem
plum. Ostium aut̄ huius tēpli eſt chr̄s cū oīibꝰ
ſuis Sacramētis. Et ideo in ꝓſecratione eccleſie:
crux in noie chr̄i fit ſuper oſtiū. q̄: Chr̄s dr̄ Joā.x.
Ego ſum oſtiū:per me ſi q̄s introierit ſalvabitur z
paſcua inuenie. Cum aut̄ chr̄s cū oīibꝰ ſuis ſa
cramentis ſit oſtiū:intrat per oſtiū qui participa
tionē in(al's et)cōmunione habet ſacramentoꝝ.
Pſal.xcix. Introite portas eius in ꝓfeſſione. Ma
bet aut̄ etiaꝫ hec dom⁹ colūnas Septē quibꝰ inſ
nitit: Que ſ: Septē chr̄i Sacramēta.q̄ oia ſuſti
nent z ſanctificāt que ſ: in domo: Que ſunt Plati
tudo: Circūciſio: Baptiſm⁹ q̄ baptizat⁹ eſt chr̄s.
Paſſio. Deſcēſus ad inferos: Reſurrectio: Aſcēn
ſio: que ſtant in pre vna. Et Septē Sacra ab his
virtutem trahentia:q̄ ſunt(al's ſtant)in latere alio
ex parte nr̄a. Que ſ: Baptiſm⁹: Cōfirmatio: Pe
nitētia: Euchariſtia: Extrēa vnctio: Ordo:z Ma
trimoniū. Et de Primis septē dr̄ Prouer.ix. Sa
pīēta edificauit ſibi domū: excidit colūnas ſeptē.
De Secundis aut̄ q̄tū ad Effectū remiſſiōis pec
catoꝝ dr̄.iij. Reg.v. Vade lauare ſepties in Jor
dane: z recipies ſanitatē caro tua atq; mūdaberis.
Nec dom⁹ cōſecrat̄ aqua:cinere z ſale: z vino cō
mixta. Oleo ſcō altare bis cruciformiter vngit z
chriſmate:tam altare q̄ dom⁹ tota cruciformit̄ cō
ſecrat̄. Alphabetū grecū z alphabetū latinū: ō an
gulo in angulū crucifo: miter ſcribunt. Pallis al
tare veſtit.z ſic dom⁹ in habitaculū dei perficitur.
Aqua q̄dem expiatōnis eſt fons de latere ꝑpli de
chriſto(al's de ꝑtro)egredīs. Sicut dr̄ Ezec.xlvij.
Eſt aqua ſapie z gr̄e diuine:cū aqua lachrymarū:
que a corde:p oculos ꝓducit. Pſal.l. Aſperges me
dñe iſopo z mūdabor.q̄ Iſopus ſanguine purifi
cat. Lauabis me: ſup niue dealbabor. Nec tamen mi
xtum habet ſalē vt dicim⁹ diuine ſapie:ſapore ſuo
oia condiēte. Mat.v. Vos eſtis ſal terre.iij. Re
gū.ij. Sanauit heliſeus aq̄s:imittēdo in eas ſal:
q̄ Non placēt deo aque nr̄e expiatōis:niſi ſale ſa
pientie ſint condite. Job.vj. Nunq̄d poterit come
di inſulſum q̄ nō eſt ſale conditum. Habet etiaꝫ
immixtū cinerē:humilis recordatōnis nr̄e future
incineratōis:vt cōtrahat acumē:z efficaci⁹ macu
las nr̄as lauare poſſit. Et B ſignificatū eſt Zenit.
xvj. Vbi ꝓcepit dñs q̄ cineres vitule rufe in aquā
expiatōis tabernaculi imitterent. Vitula em̄ rufa
petulantiā ſignificat: q̄ temperat̄ z infrigidat q̄n
fit recordatio incineratōis. Ecc̄i.x. Quid ſuperbis
terra z cinis: Et ſicut dixim⁹:aqua ex hoc contra
hit acumē abluēdi ſicut lixiuia. Pſal.vj. Lauabo per ſingulas noctes lectū meū lachrymis meis ſtra
tum meū rigabo. B eſt per ſingulas peccatoꝝ ob
tenebrationes:z ibi moliter in peccato quieui. Vi
nū aut̄ eſt cōmixtio celeſtiū gaudioꝝ:in aquis ex
piationē facientiū. Gene.xlix. Lauit in vino ſtolā
ſuā:.z. hoc eſt converſatione vite ſeruauit. Sic̄ ex
piatur dom⁹ intus z extra. Vngit aut̄ oleo miſe
ricordie diuine.q̄ ſpes miſcētie diuine: z lenit dos
lorem cōpunctiōis:z paſcit mentē deuotōis: et lu
centem.z clarā facit faciem ꝓhilaratōis ſpūalis:ſi
cut ea in crucis.hoc eſt redemptōis forma homo p̄
ungatur bis. Semel ad remiſſionē peccatorum.z
Secō ad lenimentū laboꝝ z penarū. Cantic.j.
Oleū effuſum nomē tuū. Eſai.lxj. Spūs dñi ſup
me:eo q̄ vnxerit me dñs. Et hoc eſt oleum quod

Samuel effudit sup Dauid.j.Reg.xvj. Ebrisma aūt odor ē significat diuine bonitatis: totū eclum z totā terrā implens[.] Et ideo tota domus z alia re cum ligo crucifornitter vngunt: significando q nisi vngamur diuina bonitate:odorē di nō habem⁹ in virtū fragrantia. Cant.iij. Odor tu⁹ sup per cuncta pciosa vngenta. Altare autē significat cor humanū:sup quod oia illa fieri debēt Esa.xix. Erit altare dñi in medio terre egypti: z titulus ad terminū eius. Altare cñ cordis in medio est corporis: qō est terra egypti, qz non in corpe nisi mesor z tenebre. Titulus tñ imaginis dei est ad terminum eius. hoc est:in summitate spūs in mente. Psal.iij. Signatū est sup nos lumen vultus tui dñe. Palle aūt sunt albissime innocētie candores in cōuersatione vite. Apoc.iij. Ambulabūt mecū in albis:quonīs digni sunt. Eccles.ix. Omni tēpore sint vestimēta tua candida:z oleū de capite tuo non deficiat. Hec est igit dom⁹ de qua dr. Salus bodie huic domui facta est[.] Si aūt facta est salue:ante non fuit ei salus: cū nō esset domus dei. Et hoc quidē est verū. qz sic salus fit ei: z efficitur saluans ad sefugientes. Et ideo pontifex cōsecrator domus sub interminatōe anathematis precipit vt sic saluā a violentia cū rebus in se contentis z cum omnib⁹ ad eam confugientib⁹. Un. iij. Regū. viij. dr. Si quis cognouerit plagā cordis sui z expanderit ad te man⁹ suas in domo hac:tu exaudies in celo in habitaculo sancto tuo. Sic ergo[.] salus huic domui facta ē[.] Cuius signū erat vt Ibidem legit. qz templuz implerū est nebuloso fumo. In cuius signuz pontifex incēdit thura sup altare in tantū q fum⁹ omnib⁹ apparet consurgēs in domo. quia Iste est fumus deuotiōis:qui consurgit ob altari cordis per ignem charitat[.] in oīone. Un. iij. Regū. viij. dominus dixit vt habitaret in nebula. Psal.cxl. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Laneicoz.iij. Que est ista q ascēdit sicut virgula fumi:ex aromatib⁹ myrrhe z thur[.] Sic ergo[.] salus hodie[.] per ingressum sūmi pōtificis cū famula z ministris[.] huic domui facta est[.] Q autem hec salus tota referak ad homines: ostendit cū subdit[.] eo q et ipse filiꝰ sit abrae[.] Per hoc autem q dicit[.] et ipse[.] Quidā dixerūt q Zacheus esset gentilis. Acū dicat Non tm Iudeus:fedetiam ipse qui gentilis est:factus est filiꝰ abrae per imitationē fidei z conuersatōis:z per beneditatem promissionis. Sed hoc nō est probabile,quia Mat.xv.dr. Nō sum missus nisi ad oues ysrael. Adhuc autem Matth.x. precipit In viā gentium ne abieritis. z q ipse tunc ad gentiles declinauerit:non est verisimile. Adhuc aūt Joānis.iiij primo noluit intrare ad Samaritanos:sed precepit discipulis vt cibos emerent. Et hoc est concedendū. quia post Ascensionem cum pertinaciter z finaliter Judei repulerunt vbum predicate fidei: tunc primo dominus spirituali gratia: se conuertit ad gentes. Unde sensus est[.] eo q et ipse[.] de magnis peccat⁹ recēter cōuersus[.] sit filiꝰ abrae[.] per fidei imitationes:z promissionis hereditatem: sicut alij qui innocentiā Abrae retinuerunt. z nō solum pharisei qui murmurāt q ad dominē peccatorem diuertit dicere nihil possunt: cum ipsum peccatorē vident in filium abrae cōuersum. Rbo manoz.ix. Neq; q semen sunt abrae omnes sunt filij:sed in ysaac vocabit tibi semen. Hoc est: non q filij sunt carnis hi filij sunt: sed qui filij sunt promissionis estimantur in semine. Joānis.viij. Si filij Abrae estis:opera abrae facite: Sic ergo dom⁹ in domino:domus cōsecura est saluē. Hoc autem dicit finem esse sui aduentus. Et ideo non esse murmurandum: si ipse facit hoc ꝓpter qō venit in mundum. Et hoc est qō sequit.

## Uenit enim filius hominis quere et saluum facere qō perierat.

Tangit Duo. Scz. Naturam fm quā venit: et finem ad quē venit. Primū tangit cum dr[.] Venit enim filius hominis[.] quia fm hoc q ē filius hois venit:cū i natura hois apparuit: fm autem q est filius dei:vbiqz est:z nusq; venit:nec ab aliquo loco recedit. De hoc aduentu dicit Bak.iij. Un venit plenitudo tēporis misit deus filium suum natū ex muliere factū sub lege:vt eos qui sub lege erant redimeret. Joānis.xvj. Exiui a pte z veni in mundū: iterum relinquo mundū z vado ad patrem. Sic ergo venit[.] querere[.] ad vitam gratie[.] et saluum facere[.] ꝑ vitā glorie[.] quod perierat[.] per errorem z vicia cōuersatōis vite. Primū horum Trū significat Gene.xxxvj. Ubi dicit Joseph:fratres meos quero.ij. Timo.j. Sollicite me quesiuit z inuenit. Sic ergo circūiens i mundo:in se z in suis quod perierat quesiuit. Un Ezech.xxxiij. Ecce ego ipse requiram oues meas. Et Ibidem improperat malis ꝓlat[.]: vicarijs suis in cura pastorali dicens. Quod perierat non quesiuistis. Luce.xv. Perierat z inuentus est. Sic ergo querit Uiuificādo(al's Uisitando) per gratiā. Uocando per vbum: Trahendo per beneficium: Flagellando per aduersitatē. De Primo dicit Luce.j. Per viscera misericordie dī nostri: in quibus visitauit nos oriēs ex alto. Illuminare his qui in tenebris:z in vmbra mortis sedent:ad dirigendos pedes nostros in viā pacis. De Secūdo Job.xix. Ore ꝓprio deprecabar illum. Hoc est seruū meus, Matthe.iij. Uocauit eos dicēs. Uenite post me. Psal.xciij. Hodie si vocem eius audieritis. nolite obturare corda vestra. De Tertio dicit Joan.x. Proprias oues vocat nominatim scz: per beneficia. Exod.xxxiij. Te ipm noui ex nomine:inuenisti enim gratiā coram me. De Quarto Esa.xxvij. Per omne flagellum erudiet[.] hierusalē. Sic ergo querit[.] saluum facere[.] ad gloriam. Joānis.iij. Ut omnis qui credit in ipum nō pereat:sed habeat vitam eternam. Matth.j. Ipse saluum faciet populum suum a peccatis eorum[.] quod perierat[.] ꝑ errorem. Esai.liij. Omnes nos quasi oues errauimus. Unusquisqz in viam suam declinādo: z dominus posuit in ipso iniquitates omnium nrm. Sic filius prodigus perierat inuētus ē. Lu. Decimo quinto. Hoc est igitur q dicit in hoc exēplo: vbi ostendit Q bona dispensatio cōmissi talenti in bonis exterioribus:causa est electōnis fm presentem iustitiam.

h Ec illis audiẽtibus adijciẽs dixit parabolam eo q̃ eẽt ꝓpe hierusalem: et qui existimarent q̃ confestim regnuz dei manifestaretur. Dixit ergo Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipe sibi regnũ ⁊ reuerti.

p Hic docidem quod exẽplo ꝓstendit parabola instruit. Tangit aũt Duo. Unũ q̃dem est qꝫ ꝓmittit Qua necessitate hanc parabolã induxit: Et Aliud est Doctrina parabole. Dixit igit [Hec] que dicta sunt [illis audientibus ] ꝛ oze cõclusso tacentibꝫ. Psal.lxij. Obstructũ est os loquentiũ iniqua. Illis audientibꝫ dico vt eiaz ingratos instruerer: Regnũ suũ de hoc mũdo nõ esse [adijciens ] ꝓbabilis [dixit parabolã ] sermonẽ similitudinarũ ostendente: q̃ regnũ suũ nõ esset tẽporale. Duius aũt causa erat qꝫ sequit [eo q̃ esset prope hierusalem. Ybi erat sedes regni terreni [Et quia estimauerũt ] discipuli ⁊ alij qui audierunt eum debere saluare qꝫ periclitat [q̃ confestim ] quando veniret hierusalez [regnum dei ] q̃ in potestate terrena: sicut fuit sub Dauid [manifestaretur ] in ipo chro. Unde etiã sacerdotes accusauerunt eum. Joãnis.xix. Si hũc dimittis: non es amicus cesaris Omnis em̃ qui se regez facit: ꝛtradicit cesari. Ipse aũt de regno terreni ptis cipat⁹ non intellexit: sed ꝫ regno gratie: sicut diximus sepe. Et ideo ad corrigendũ errorẽ istuz: inducit hanc parabolã. Hec autẽ parabola habet Duas partes. In quarũ Prima ostendit Qualr quidam de suis ordinauit cũ recessit. In Secũda autem ostendit Qualiter cõmissum ei regit cum rediret. In Prima autẽ Tria facit. In quoz Primo ostendit Quare recessit. In Secũdo Qualiter de veritate sua cogitas: bona sua per seruos suos ad lucranduz ordinauit. In Tertia Qualiter a quibusdam malivolis insidiantibꝫ bonoz suo quantũ in ipsis erat ab intẽtiõe sua impeditus fuit. In Primo horum ꝺr Tria. Alitudinẽ ſez abeuntis: ꝛ Duo abijt: Zd qd. De Primo ꝺr [Dixit ergo ] parabolice: significans q̃ primus esset in celum eundũ anteq̃ regnuz inciperet diuinũ. Et hoc dixit parabolice. Eccl.xxxix. Occulta prouerbioz ez quirer sapiens: ꝛ in absconditis parabolarũ conuersabitur [homo quidã ] Describit hũc Dupliciter: A Natura: ꝛ Naturalib. A Natura cũ ꝺr [homo quidã ] Est aũt homo iste chr⁹: ad humanitate assumpta homo dictus. Psal.lxxxvj. Homo natus est in ea. Phil.ij. In similitudinẽ hominũ factus: ꝛ habitu inuentus vt hõ. Homo eiaz est ab hoie ꝓtestate: q̃ human⁹ ꝛ mãsuetus erat. Mat the.xj. Discite a me qꝫ mitis sum ꝛ humilis corde. Sic igit est Homo [quidã ] Non nominat aũt: qꝫ nomẽ suum est ineffabile ꝛ inenarrabile. Ben. xxij. Cur queris nomen meũ: qꝫ tpm est mirabile. Psal.lxxvij. alia Trãla. Homo est ꝛ q̃ cognoscet eũ: Nobilis A Naturalib describit. Nobilis em̃ erat ex parte matris: ꝛ nobilis: ex parte ptis. Ex parte matris pertinet ad cũ nobilitas regni Dauid. Luj. Dabit illi deus sedẽ dauid ptis eius: ꝛ regnabit in domo iacob in eternũ: ꝛ regni eius nõ erit finis Ex parte aũt patrꝫ: regnũ habet celeste: ꝛ est filius summi regꝫ. Phil.ij. Deus exaltauit illum: ꝛ dedit illi nomẽ quod ẽ sup oẽm nomẽ: vt in noie iesu oẽe genu flectat celestiũ terrestriũ ꝛ infernoz. ꝛ oẽis lingua confiteat: qꝫ dñs iesus chr⁹ in gla est dei patris. Jo.j. Vidim⁹ glam eius: gloriã q̃si vnigeniti a patre: plenũ gra ꝛ vitat. Sic q̃ est Nõ nobilis. Talis igit ac tantus [abijt in regionẽ longinquã ] Nic est em̃ nobil⁹ de quo dr ꝓuerb. vlt. Nobilis in portis vir ei⁹ qui sederit cũ senatoribꝫ terre. Eccl.x. Bñ terra cui⁹ rex nobilis ẽ. Hic ergo [abijt ] Nõ abisset autẽ nisi ꝓus venisset. Et ideo notanꝫ hic Quattuoz. Scz. Uñ abijt: ꝛ Quaꝫliter abijt: ꝛ Quo abijt: ꝛ Zd q̃d abijt. Uñ abijt: qz de mũdo ad quẽ venit. Joã.j. In ꝓpria venit ꝛ sui eũ nõ receperũt. Et hec regio sibi peregrina fuit ꝛ diuinitatẽ. Diere.xxiij. Quare q̃si colon⁹ futur⁹ es in terra: ꝛ quasi viator declinãs ad manendũ. Jo. xvj. Exiui a pre ꝛ veni in mundũ. Zb hoc q̃ mũdo [abijt ] qñ ꝺ loco in quo fuit recessit. Et ꝺ Dupliciter. In Judea em̃ fuit sicut dr in Psal.lxxv. Notus in iudea de⁹: in isrl magnũ nomen eius: ꝛ Zd gentes recessit ꝓ apl'oz ꝓdicationẽ. Act.xiij. Job oportebat primũ loqui vbum dei. sed qz repellis illꝺ ꝛ indignos vos iudicatis eterne vite: ecce conuertimur ad gẽtes [Abijt ] etiã avisibili mũdo ascẽdens inuisibilis. Joã.xvj. Modicũ ꝛ nõ videbitis me: iterũ modicũ ꝛ videbitis me: qz vado ad patrẽ Ecce Unde ꝛ Qualiter abijt [in regionem longinquã ] Best: in celũ. Quc regio a carnis natura ꝛ actiuo lõge vsqꝫ ad illud tps distabat: qz nõ erat in celo aliqua cõuersatio hois. Esa.lv. Quo distãt celi a terra: sic distant cogitatiões mee a cogitatioꝫnibus vris: ꝛ vie mee a vijs vestrꝫ dicit dñs ꝓuer. vij. Nõ est vir in domo sua. hoc est: in ecclesia. Abijt via longissima ꝛ accultũ pecunie. B est: cozp⁹ gloriosum cũ thesauro glorie secũ tulit in die plene lune: in ꝓsummatiõe seculi reuersur⁹: cũ omnis mutabilitas cessabit ꝛ stabit ad imutabilitatem. Sic etiã abijt in vbo fidei ad gẽtes q̃ longe erant. Eccl.xxxiij. Adduc doctrinã quasi añlucanũ effudam: ꝛ enarrabo illã vsqꝫ in longinquũ. Hoc est q̃ qꝺ ꝺr Jn regionẽ lõginquã [accipe sibi regnũ et reuerti ] Duo tãgit in intentiõe. Unũ est Potestatis: Alterũ Judicij. Potestat⁹ quidem [accipere sibi regnũ ] Best sicut sepe dictum⁹ completam potestatẽ regnãdi in iusticia in ecclesia. Hoc aũt regnũ accepit quidẽ a pre sicut a datore. Psa. ij. Ego aũt ꝛstitutus sum ab eo sup montẽ sanctũ eius: ꝓdicans ꝓceptũ ei⁹. Esa.xxxiij. Dñs legifer noster: dñs rex nr ipe veniet ꝛ saluabit nos. Psal. ij. Postula a me: dabo tibi gentes hereditatẽ tuã ꝛ possessionẽ tuã terminos terre. Reges eos in virga ferrea. B est: in potestate donante eos. Hoc igit licet acceperit a pre per generatiõez eternã: nñ in iurisdictionẽ ꝛ possessiones perfectã intrauit per apostoloz ꝓdicationẽ. Psal.xxj. Quñ dñi est regnu: ꝛ ipse dominabit gentiũ Mat.vj. Adueniat regnũ

nũ. Uel accipere sibi regnũ] Non ꝙdem sibi in se qui sp hoc habuit. Sed accipere sibi hoc est suus regnũ ecclesiã. Et hoc fecit qñ eos in die Ascensionis secũ in regnũ introduxit. Lu.xij. Nolite timere pusillus grex: qñ cõplacuit pri vr̃o dare vob regnũ. Et hoc ꝙñ in idẽ redit cũ priori. quia Sui ex parte maxima erãt in gẽtilitate cõuertẽda. Psal.cv. Saluos fac nos dñe: z cõgrega nos de nationib⁹ :z cõfiteamur nomini scõ tuo:z gloriemur in laude tua. Apoc.xij. Nunc facta est salus z virtus z regnũ dei nr̃i:z pt̃as xp̃i eius. qz proiectus est accusator fratrũ. Sic em erat ablata dia bolo pt̃as:z data dño. Uñ Aug⁹. Uenale habeo: Uenale habeo. Queris qd: Regnũ celoz. Quo emit⁹: Paupertate regnũ: Laboze requies: Dolore gaudiũ: Ultimate humilitaꝫ glia:z morte vita. Sic igit Abijt accipe sibi regnũ in se z in suis] z reuerti Jn mundũ ad iudiciũ. Act.j. Sic veniet quemadmodũ vidistis eũ euntẽ in cẽlũ. Sic etiaꝫ redibit in israel qui in fine cõuertent post conuersionem plenitudinis gentiũ. Rho.xi. Lecitus contigit in israel donec plenitudo gentiũ intraret.z sic omnis israel saluus fieret. Esa.x. Uere reliquie conuertentur ad dominũ fortem qerentium. Sic ergo intendit reuerti.

**Uocatis autem decem seruis suis:dedit eis decem mnas: et ait ad illos. Negociamini dum venio Ciues autem eius oderant eum. et miserunt legationem post illuꝫ dicentes. Nolumus hunc regnaꝛre super nos**

Ecce Qualiter disponens de rebus suis post se recessit. Et tãgunt hic Duo. Qualiter scz bona sua tradidit fidelibus:z Qualiter infideles se habuerũt ad ipm. Jn Priori aũt hoz Tria dr. Scz. Uocatione fideliũ: Cõmissione talentoꝝ: z Inductiõe negociationũ. De Primo dr. Uocatis igitur decem seruis ꝺ est:fideliũ perfectõe z vniuersitate: qui decalogi operibꝰ perfecti fuerũt: eo ꝙ sic supra dixim⁹ Decem pfectões habet qlibet op⁹. Tres ꝙdem in corde. Tres in fructu operatiua. et Tres in opere:z Unã in intẽtione. Tres in corde Ut fiat fertẽter: Sapiẽter:z plena animi trãquillitate. Tres in virtute: Ut fiat Virtute altissimõ designabili: Forti z invincibili: Justa prãcepta ordinata. Tres in opere: Ut fiat Licitũ fm leges: Cõsulte fm deliberationẽ. z Recte fm fructum. Unã autez habet intentionẽ: als in intẽtione) vt fiat pure ꝓpter deũ. Ecce ꝓpr̃e quid decẽ vocant qui ẽ novo decalogi sunt subiecti. Tunc em cũ abijt: neminẽ misit nisi de Judeis: qui omnes decalogo seruiebãt. Psal. In psalterio decachordo psallã tibi. Psalterij aũtem ẽt Ibidem glo. ad pfectionẽ refert operationis. Sic ẽ vocauit decẽ seruos suos] dedit illis decẽ mnas] Utrũ aũt cuilibet decẽ dederit: vel cuilibet vnã nõ est perspicuũ Nisi ꝙ Infra: vbi vocant ad reddẽdã rationẽ quilibet ẽt. Mnaꝛua decem mnas adq̃siuit. Et quo videt ꝙ cuilibet vnũ dederit. Et hoc esse supponat.qz hoc est ex lra acceptũ. Dicit aũt glo. ꝙ Mna pond⁹ est decẽ drachmaꝝ. Et fm hoc cũ decẽ mnas dedit:drachmas dedit centũ. Per centenariũ aũt perfectio significat decalogi.qz dum illa decẽ que dixim⁹:in quodlibet opus decalogi fuerit multiplicata:surgit in quadrũ. Dicit centenari⁹:in quo rõne ia dicta significatur opis pfecti vniuersalr cõuersatio. Jsidor⁹ aũt dicere videt :ꝙ Mna in ponderib⁹ centũ drachmis appendit. Ezech. aũt.xlv.dr ꝙ Uiginti sicli z viginti q̃nq; sicli z q̃ndecim sicli :mnã facit. Sed ista non sunt ad ꝓpositũ:qz hec fm diuersa pondera sẽ maiora z minora: fz ꝙ pondus legale z vsuale:z pond⁹ sanctuarij; Legale em maius est vsuali.z pond⁹ sanctuarij maius est legali: z fm diuersitatẽ gentiũ z ciuitatũ ista variantur. Accipiam⁹ ergo ꝙ cuilibet dedit mnã: in pondere z quantitate diuersam fm ꝓportionẽ virtutũ. Unde Mat.xxv.dr:ꝙ dedit vnicuiq; fm ꝓpriam virtutẽ: z pfectus est status. Tãgit aũt hic numerꝝ pond⁹z mensurã.quia in denario ponit numerũ:in mna ponit pond⁹. Jn virtute serui ponit mẽsuram fm diuersitatẽ ẽntitatis pderis. Sap.xj Omnia in nũcro z mensura z pondere distribuisti. Jta.iij. Regũ.iij. Uidua infudit oleũ fm capacitatem vasoꝝ. Nec aũt significãt dona gratiaꝝ: quez) Corinth.xij.enumerant. quia alij per spũm datur sapia:alij sciẽtia in eodem spũ.alteri fides in vno spũ.z sic de alijs. Jta ꝙ de seruis dñi nullus est qui nõ debonis dñi mnas accipiat: ad munerum gratiaꝝ :z pondus valoris z mensuram sue capacitatis] Et ait ad illos Jdatis talentis pro quolibet] Negociamini dũ venio Jrõnem ex eo acturus. Per negociationẽ aũtem vult inducere talenti cõmissi multiplicationẽ. Sicut oleũ vidue ꝑ vasa est multiplicatũ.z Sicut semen multiplicat seminatũ: Jta dona gratiaꝝ multiplicant :in alios sparsa. z congesta putrescũt. Unde Matth.xiij dicit ꝙ Regnũ celoz simile est homi negociatori querenti bonas margaritas.ꝺ est:pciosas animas: in quib⁹ bona sua multiplicet. Et his igit accipit intellectus ire. Spũaliter aũt dicunt in hoc xp̃o Scr. Scz. Ministroꝝ vocatio: Uocatoꝝ condicio: Ponder⁹ acceptio: Gratuita collatio: Acceptũ numeratio: z Negociatiõis indictio. Primũ notatur ꝑ hoc ꝙ ẽt [vocatis] Triplr: Per Interiora spũs inspirationẽ: Per Exteriorẽ ammonitionẽ:z Per Officij iniunctionẽ. De Interna spiritus inspiratõe dicit Actuũ.xiij. Dixit spũs scõs Segregate mihi Paulũ z Barnabã :in op⁹ ministerij ad quod assumpsi eos. Sic em sanctitate spũs: ab alijs debet esse segregatus qui ad platos nem vocat. De Exteriori ammonitõe que est Electio dr Matth x. Elegit duodecim quos z apl̃os nominauit. De Officij impositõe Titũ.j. Uinus rei gr̃a reliqui te reliquerem: vt constitueres p ciuitates Epos z presbyteros:sicut tibi dispositi .aliter nisi sic vocatus:non constituit in ministerio domini. Rhomanoꝝ.x. Quomodo ꝑdicabũt nisi mittantur. Debreoꝝ.v. Nec quisq; sumit sibi honorem: sed qui vocat a deo tanq; aaron:quẽadmodum z

christus nō semetipm dānificauit vt pontifex fieret. Sed qui locutus ad eū: tu es sacerdos in eternū fm ordinē melchisedech. Ecce Modus vocationis [seruis suis] Nec est Londicio vocatoꝝ vt se seruos sciant: Non dños Matth.xx. Scitis qz principes gentiū dominant eoꝝ. Sic non erit inter vos. sed q̄cunq; voluerit inter vos maior fieri sit vester minister. Ponder' aut̄ acceptio notat̄ in hoc q̄ [dedit illis mnas] Et de hoc sat' sufficienter in expōne hr̄ dictū est. Bz tuita aūt collatio notat̄ in b q̄ dicit [dedit] Nō vendidit Ut eos moneret: ne ꝑ ipsi sibi donata vēderēt. Mat. x. Gratis accepistis: gr̄tis date. Et de hoc etiā sepe sanctis dictū est, De Accepti etiā muner' numeratōe p denariū iā satis dctm est. Negociatōnis aūt inuictio notat̄ cum dr̄ [negociamini dū venio] Sancta em̄ est ista negociatio: qua ad vsurā proximo impendit talentū acceptum: vt fiat multiplicatū tam in intellectu q̄ in affectu z in operepximi. Prouerbioꝝ.xix. Fenerat dño qui miseret pauperi. b est: fenerat ad vnitatē z lucrū dñi: qui pauperi spūaliter vl̄ coꝝporaliter mutuat dona dñi. Sz heu hodie serui dei Clerici z Religiosi adhuc plꝰ negociationē spūalem cōuertēt in tēporalē. z domū domini fecerūt domū negociatōis tempoꝝralis: que cū fraude z mēdacijs exercetur. Et ideo negligentes sunt in negociatiōe spūali. Eccl.xxvj. Difficile negociās equitur a negligētia: z caupo nō iustificat̄ a peccat̄ labioꝝ. Osee.xj Lircūdedit me effraim in negociatōe sua. Nauī.xij. Plures fecisti negociatōes tuas q̄ sint stelle celi [dum venio] Dicit rationē habiturus de oīb cōmisso: siue coꝝporali siue spūali talento [Ciues aūt eius oderant eum.] Hic tangit Qualit̄ ab indeuotis recessit. Ciues aūt eius Spēaliter dicunt Judei: de quoꝝ ciuitate natus est christus Rho.ix. Quoꝝ rum patres ex quib⁹ christus natꝰ est fm carnem: hi enim in ciuitate sua habitabant. Psalm.lxxxvj Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei: sed postea facti sunt guersi. Esai.j. Quo facta est meretrix ciuitas fidel' plena iudicij: iustitia habitauit in ea. nūc aut̄ homicide. Sunt aliter Ciues isti dilectoꝝres mūdi qui oduunt christū. Jaco.iij. Quicunq; voluerit amicus esse hui⁹ seculi: inimicus dei constituit. Hi: ciues sunt ciuitat̄ mūdi. De qua dicit Osee.vj. Galaad ciuitas operantiū idolū supplantata sanguine. Idola em̄ vanitatis colit: z peccat̄ de coꝝrupto sanguine exortis supplantant. Ose.xj. Deus ego z nō homo. In medio tui sanct⁹: z non ingrediar ciuitatem. Ciues aūt hui⁹ ciuitatis sunt iniqui: Custodes eius sē ceci ꝑ ignorātiā: z Claudi ꝑ rectū gressum ꝑtuis.ij. Regū.v. Non ingredietis in ciuitatē: nisi abstuleris ceccos z claudos q̄ sunt sup murꝝ: odientes aiam Dauid. b est dñi. Hi etiā sunt ciues christi. Jo.j. In mūdo erat: z mundus ꝑ ipm factus est: z mund⁹ eum non cognouit Sic ḡ dr̄ q̄ Ciues eius oderāt illū [et misso] misserunt legationē post ipsum] Nec legatio tota multitudo Tyrannoꝝ psequentiū christū in suis: z Hereticoꝝ: vitarū eius ꝑtradicentiū: z Falsorum christianoꝝ: trutes eius coꝝrumpentium. Usq; hodie em̄ nō cessant tales mittere legatos satellites diaboli. Hi significant̄ Apo.xij. ꝑ fluuiū quod draco emisit ex ore suo: vt flumine mulierē parturientē. b est ecclīam: facere ad se trahi. z sicut gnum christi absorberet. ij. Timo. iij. Omnes qui pie volunt viuere: psecutionē patient̄ [dicentes ipsi fcō] [Nolumus hunc regnare super nos] Job.xxiij. Ipsi fuer̄ rebelles lumini: z ignoraue̅ runt semitas eius. Hoc significat̄ est Esai.viij. co q̄ abiecit ꝑ⁹ iste aquas siloe q̄ vadūt cum silentio: z elegit magis rasim (al's rasin) z filiū romelie adducet dñs sup eū aquas fluminis mltas z fortes in rege assyrioꝝ. Siloa interpretat̄ missus Et significat ꝑ m intellectū l̄alem Regnum dauid z christi. Quod cū pace z tranq̄llitate silentq̄ cōscientie imperat. Hoc aūt abiecit ꝑ⁹ Judeoꝝ et mūdi. z elegit mag' esse sub regno rasin: qui interpretat impius. Et significat diaboli: Elegit enim esse sub regulo romelie: Qui interpretat: supplantans laborantē. Et significat mundi: qui oēm in se laborantem supplantat. Ideo adducet dñs post morte super eos: aquas tribulationū fluminis oīnose affluent̄ in fluminib⁹ inferni: q̄ sunt coceytus: z lethes: z styx: z alij fluuij infernales in regeassyrioꝝ diabolo. Qui sicut dr̄ Job.xli. est rex supomēs filios superbie. quia Syria sublimis inepretatur. hoc est ergo q̄ tota die clamant vbis z factis. Nolumus hunc regnare super nos: cū tamē Seruire sibi: regnare sit. Sicut dr̄ Zeeg. Job.xxi Dixerunt domino recede a nobis: scientiā viaruꝝ tuarū nolumus.

## Et factuꝫ est vt rediret accepto regno.

Hic agit De reditu domini ad rationē audiendam. Tanguntur aūt hic Tria. Sc. Qualit̄ redijt: Qualiter ab his quibus bona cōmisit: rationem exegit: Qualiter in odientes se vindicauit. De Primo dicit [Et factum est] dispositōe diuina [cū rediret.] Tripliciter redit dominus: Mentaliter: Temporaliter: z Eternaliter. Mentaliter cum cu iuslibet mentem visitat. Temp aliter: cum i pcōres psecutiōs rpalē peurat. Eternaliter cū post mortem: Aut eternaliter ꝑmiat. Aut eternaliter condēnat. Mentaliter venit conuertendo. Zcha.ix. Quis es domine: Et dominus ad eū Ego sum chr̄s quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulū calcitrare. Temporaliter venit super Judeos in posteritate Titi z Uespasiani: quādo hierusalem destruxit. Luce.xix. Uenient dies in te: z coangustabunt te inimici tui vndiq; z ad terram prosternēt te: z filios tuos qui in te sūt. Eternaliter. Matth. xxv. Cum venerit filius hominis in maiestate sua z omnes angeli eius cum eo: z sederit in sede maiestatis sue: congregabuntur ante eū omnes gētes: z segregabit eas ab inuicem: sicut segregat pastor oues ab hedis. Et Infra. Et dicet his qui a dextr̄is eius erunt. Uenite benedicti patris mei: percipite regnum. Dis autem qui a sinistris eius erunt dicet. Ite maledicti in ignem eternū: qui paratus ē diabolo z angelis eius. Redit enim [acceptoregno] hoc est regnandi z iudicandi potestate. Joā. v. Pater non iudicat quem q̄: sed iudicium omne

dedit filio.j. Lor.xv. Oportet ipsum regnare donec ponat inimicos suos scabellū pedum suorum. Sic ergo redit accepto regno

## Et iussit vocari seruos quibus dedit pecuniam: vt sciret quantū quisq negociatus esset

Istud est Secundū. Et dr Tria. Scz. Seruorum citationē: Seruor. rationē. Et immiscet huic Tertiū: quod ponit Seruor. p stipendijs meritorum condignā remunerationē. Litatio ponit in hoc q dicit [Jussit] Duo dicunt. Litatio peremptoria: z Ad qd citant. Litatio peremptoria notatur in hoc q dr [Jussit vocari] Jussit aūt p angelos fieri istaz citationē.j. Thes.iiij. Ipse dominus in voce archāgeli z in tuba dei: descendet ō celo: z mortui q in christo sunt resurgent pmi. Vox autem archangeli sm vnā expositionē est vox angelorum vocantiū ad iudiciū. Nec vox est vt dicit Hieronymus: q virtute intellectuali dicent angeli. Surgite mortui z venite ad iudiciū. Sic ergo Jussit vocari [seruos suos] Quia sicut dr Ps lxvij. Tunc dabit voci sue voce virtutis: vt hec vox efficaciter faciat surgere mortuos. Nec cni vox tube est vox filij dei: sonans ministerio angelorum. Joā.v. Venit hora quando omnes qui in monumentis sunt: audient vocem filij dei: z q audierint viuent. Sic ergo vocabunt [quibus dedit] bona sua: quā hic dicit [pecuniam] suaz. Pecunia enim pmo dicta est vt dr Augustinus: que ad cōmutationē pecor. est inuenta. Bona aūt domini maxime dantur ad pecor. suorum. hoc est: animarum cōmissarum vtilitatē. Psal.lxvij. Ut iumentum factus sum apud te: z ego semper tecum [vt sciret] hoc est: per ratiocinij sciri faceret [quantum quisq negociatus esset] ī ē est: negociatione talenti accepti lucratus esset in proficuis subditorum. Hoc enim iustū est. q. Seruus non habet aliquid nisi noie dñi sui. z ideo iustū est vt lucrū adv̄sus dñi referat. Matth.xxv. Post multum vo temporis venit dñs seruor. illor. rationē positurus cū eis. Luce.xvj Redde rationē villicationis tue. Jam enim non poteris villicare. Mat. xviij. Simile est regnum celor. homini regi q posuit rationem cum seruis suis.

## Venit aūtē primus dicēs. Domine: Mina tua decem mnas adquisiuit.

S Dicit angit De redditiōe rationis z lucri. Et dicitur hic Duo. Scz. Qualiter fideles remunerantur pro lucro: et Qualiter pigri condēnantur pro malo mento. In Primo adhuc Duo dicit: ſz duos qui duplicia lucra repor: tauerūt domino. Primus ergo inducit: qui perfecto lucro venit ad dominum. Et dicitur hic: z Qualiter computauit: z Qualiter receptus: z Qualiter remuneratꝰ est. In Computatione autem Duo sunt. Qualiter venit confidenter: z Q computauit sufficiēter. Primus autem notat cum dicit [Venit aūtē] confidenter. Nihil dubitās: z Nihil trepidans: z Nihil excusatōis prętendēs. Dubius enim ignorat quid agere debeat in computando. Sicut villicꝰ iniq̄tatis. Luc.xvj. Quid faciam q dominus meꝰ aufert a me villicationē? Et hoc modo sunt quidam qui etiam non curāt scire quid debeant domino: vel in quanto teneant: cum tamē lucrum querat dominus de omnibus annis vite. Esa.xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine anime mee. Multi etiam malam consciētiā habentes trepidant z timent. Sap.xvij. Cum sit timida nequitia. data est in omniū condemnatōez. hoc est: in signum future cōdemnatiōis. Non etiā excusat torporem. Psal.cxl. Ne declines cor meum in verba malicie: ad excusandas excusatōes in peccatis. Non enim fecit sibi peryzomata: quibus verecunda tegerent. Sed ad lucem veniēs sciuit q̄ dicit Joānis.iij. Qui bñ agit: venit ad lucē: vt manifestent opera eius: quoniā in ō facta sunt. Sic igitur [primus] dignitate z lucri perfectiōe [venit] Computationē suam iam ante pparauerat Quadruplr. Scz. Quis esset sumptus: Que esset computatio. Quid in quos expensum: z Oō esset superexcrescens lucrum: Qui sumptus. q. Vie erāt periculose: z Tempora mala in quibꝰ oportebat occurrere hostibꝰ. Edificia magna que domino in presidia z tutelam bonor. edificari oportuit. Unde Lu.xiij. Quis enim ex vobis volens turrim edificare: nonne prius sedens computat sumptus qui necessarij sunt si habeat ad perficiendum: Ita iste ante computauerat q̄quid posuit in edificio z pfidio virtutis. Et Ibidē. Sedens prius cogitat si possit cum decem milibus occurrere illi qui cū viginti milibus venit ad se. Sic ergo computat q̄q̄ quid i pugna p deo facit. z sic venit paratus. Hoc igitur modo computat sumptꝰ. Preordinat etiaz Que sit z De quibꝰ computatio: ne unp̄ remedia tua preoccupetur. Computat cm debita vt satisfaciat. Computat cōmissa: vt rationē reddat. Zbac. ij. Super custodiā meā stabo: z figam gradū supmunitionez meam: z conēplabor vt videam quid dicatur mihi: z quid respondeā ad arguētem me: Computat etiaz: Quid in quos sic expensum. Nō enim in histriones. Non in gliam mūdi: ſz in pauperes indigentes de familia domini existēres expendit bona domini sui. Psal.cxj. Jocundus homo qui miseretur z cōmodat: disponet sermones suos in iudicio: quia in eternū non cōmouebitur. Miseratio enim z cōmoditas quam fecit sanctꝰ: centuplū soluent in iudicio. z ideo iam sermones computatōis Iste: preordinauit z disposuit. Superexcrescens etiam lucrū computat quantum lucratus est. Matth.xxv. Ecce alia quinq̄ superlucratus sum. z ideo iste paratus z securus venit: dicens [Domine: mna tua decem mnas adquisiuit] Tria dr. Dominū enim suum recognouit. Bona cōmissa domino attribuit. Lucrum excrescens bonis domini concedit: z nō sibi vsurpauit. De primo dicit [domine] cuius seruꝰ sum ego: z aliquid habere possum in nomine tuo. Deuter.xiij. Dominꝰ vniuersorum es [mna tua] Mō mea.j. Paralip.xlix. Que de manu tua accepimꝰ: hec obtulimus tibi. Mna aūtē ista: Donū dei est

als z nihil dicpos su nisi ī noie ei

quodcunq. In genere autē multiplicat in Tria. In Bonū gentis. Et hoc accipiūt Reges ⁊ Principes ⁊ Epūcopi. Et in Bonum familie. Et hoc accipiunt illi quibus familie cōmittuntur: vt Decani ⁊ Plebani: ⁊ Patrefamilias domorum. Et in Bonum priuatū: quod in sui regimine quilibet accipit. Acceptum est donum Intellectus: in fide: in sapientia: ⁊ intellectu ⁊ scientia ⁊ prudentia ⁊ artibus: ⁊ consilio ⁊ scientia gubernando. Et donum Affectus in virtute operatiua fortitudinis: iusticie: temperantie: spei: charitatis. Et in Exteriorib⁹ bonis. Sicut est Nobilitas: Sanitas: Eloquentia: Diuitie: Amicorū prosperitas: ⁊ humi|modi. Hec igit̄ est [Mina tua] Joānis .xvij. Tui sunt: ⁊ mihi eos dedisti. Nec enim filius nō desert in se cū dic. sed etiam de se in membris. Et proferē lucrum dicens [Decem mnas adquisiuit] .s. di. Domina tua decē effecerūt. Non ego de mea industria velut|ribus hec facere potui. ¶ .Lozinth.xv. Non ego autem sed gra dei mecū. Et Ibidem. Gratia dei sum id qđ sum: ⁊ gratia eius in me vacua non fuit. Dicit autem q̄ decem mnas: quia Totū lucrū talenti cōmissi recuit ad perfectionē decalogi. Vt: retulit ad illas decem perfectōes quas sepius dixim⁹: Ita q̄ Omne quod erat in opere: Actum fuit: ⁊ Honestum: ⁊ Expediens ad cumplū edificatiōis proximoꝝ. In Virtute autem opatiua sit ad ima indeclinabilis. In Vigore: virtus] inuincibilis: ⁊ i potestate rationabilis. In Corde autē: sit Feruēs in bonis: Lucens ad omne verum: ⁊ Quietus si|ue trāquillus ad omnē impulsum. In Intentiō|ne autē sit semp simpliciter ordinat⁹ ad deū. Iste enim talis summe lucratus est: vt omne suum lucrum referatur ad regni dei perfectū. Et iste sē decem mnē Quas cū bonus adquisiuit: ⁊ in duplū multiplicauit. quia in se quod sic accepit: in alterū propagauit. In hac enim perfectiōe omnes regni dei diuitie consistunt. Baruch.iij. Sicut fuerūt sensus vestri: vt prouocaretis eū: decies tantū cōuertentes requirens eum

profectum

**Et ait illi. Euge bone serue: qa in modico fuisti fidelis: eris potestatem habens supra decem ciuitates. Et alter venit dicens. Domine Mina tua fecit q̄nq mnas. Et huic ait Et tu esto super quinq ciuitates**

Hic tangit Receptio istius serui. Recipit aūe
℣ In Baudio ⁊ signo letitie cordis: ⁊ In Cōmēdatione. ⁊ remuneratio sibi exhibet. Dicit igit [Et ait illi] domin⁹ eius benigne suscipiēs eum [Euge] Ecce Signū letitie cordis Matth.xxv. Euge serue bone ⁊ fidelis. In hoc patet quantū domin⁹ amat lucrum animarū: quādo studentē tali lucro: tanto recipit signo exultatiōis. Luc.xv. Baudiū est angelis dei in celo super vno peccatore penitentiam agente. Significat enim hic Euge: affectum gaudentis ⁊ cōgratulantis. Luc.xv. Congratulamini mihi: quia inueni drachmā quā perdideram. Et hec est exultatio in bonis proficuis spūalium lucrorum. Malign autem spūs exultant in prosecu malorum ⁊ destructiōe bonorū. Ezech.xxv. Dixisti euge euge super sanctuariū meum: qđ potuit est. Aliquando autē notat insultatiōnē malorum qua insultāt bonis. Psal.xxxiij. Dilatauerunt super me os suū dicentes euge euge. Aliquādo autē notat adulationē blandientiū. Pō.xxix. Ferant confestim confusionē suam qui dicunt mihi euge euge. Aliquando autē notat ammiratiōē. Ezech.xxvj. Euge confracte sunt porte populorū. Hic autem notat aplausum ⁊ congratulationē: sicut diximus [serue bone] Cōmendatio est virtutis quadruplic⁹: Justicie: Benivolētie siue charitatis: Prudētie: ⁊ Fidelitatis. Justiciam autem cōmendat dicēs [serue] Justum eñ est q̄ ille seruiat. Lu.xvij. Serui inutiles sumus: que debuimus facere fecimus. Iste est seru⁹ cognoscens sei habitū serui: ⁊ non querēs dominari .j. Pe.v. Nō vt dominantes in cleris: sed forma facti gregis ex animo. Esaie.xlix. Seruus meus es tu Israel. hoc est rectissime: qz in te glorīabor. Sic ergo dic. Euge serue [bone] hoc est ad obsequiū meū beniuole ex charitate quā habes ad me. Joānis.xiiij. Si quis diligit me sermonē meum seruabit. Iste enī honorem domini sui diligit: qui hunc ad ꝑceptuz eius multiplicare studet: ⁊ non que sua sunt que rit: sz q̄ domini sui. .s. Corinth.xiij. Charitas nō q̄ sua sē q̄rit: sz q̄ alioꝝ .j. Corinth.x. Sine offensiōne estote iudeis ⁊ gentibus ⁊ ecclē dei. sicut ⁊ ego per oīa in omnib⁹ placeo, non querens qđ mihi vtile est: sed quod multi: vt salui fiant. Iste ergo est Bonus. Malus autē qui querit que sua sunt: ⁊ non que domini sui. Phil.ij. Omes que sua sunt querunt: nō que ie|su christi. Sicut sunt serui iesu christi qui dominant nostri in hoc tēpore. Subiungit autez [quia in modico fuisti fidelis] Et in hoc q̄ modicū sic multiplicauit: notat prudentia. Hoc enim prudētis serui est: modicū conuertere in magnū ⁊ multū. Sicut quotidie videmus humiles Doctores in plebib⁹: ex parua scientia ⁊ eloquētia multū facere fructū: quando modici. hoc est humiles sunt in oculis suis .s. Lozi.iij. Non multi sapientes intervos: non multi potentes: non multi nobiles. sed que stulta sunt elegit vt confundat sapientes. ⁊ que infirma: elegit deus vt confundat fortia. ⁊ ea quenō sunt elegit: vt ea que sunt destrueret: vt nō glorietur oīs caro coram illo. Sic dicit Esaie.xl. Minimus erit in mille: ⁊ paruulus in gentem robustissimā. Sic dicit Deuter.x. Paruus fons creuit i fluuium. ⁊ in lucem solēq̄ conuersus est: ⁊ in aquas plurimas redundauit. Sic dicit.iij. Regum iij. q̄ modicum olei quod vidua habet in lecbito cordis sui: per multiplicia vasa vacua auctū ē in oim debitorum solutionem: ⁊ vite sui ⁊ filiorum sufficiēnā. Ecce Prudentia maxima que hoc facere potuit [⁊ fidelis] quia fecit quod dixit. Non spopondit magna: et parua vel nulla fecit. Sicut faciunt hodie qui ęras animarū ⁊ dignitates suscipiūt. Qui sicut de Pō.xij. Linguam nostrā magnificabimus: labia nostra a nobis sunt: quis noster dominus est. Et

ideo promittem⁹ z nō soluemus. Fidelis enim est qui complet quod dicit. Prouerbioꝝ.xx. Multi homines misericordes vocāt: virum autē fidelem quis inueniet: Idem continet Matthe.xxv. Serue bone z fidelis: quia in pauca fuisti fidelis Luc.xij. Quisputas est fidelis seruus z prudens: quem constituit dominus sup familiam suam.j. Timoth.j. Fidelem me existimauit: ponens in ministerio[ eris potestatem habens sup decem ciuitates ] Ecce Remuneratio. Et notanda tur i ea Quattuoꝝ: Eternitas: Potestas: Magnitudo diuitiarū: z Gloria. Eternitas notat per hoc q dicit[ eris ] Erit enim vt dicit Gregorius: qō nunq̄ desinit. Et hoc erit eternū. Esa.lx. Populus tuus omnes iusti in eternū hereditabunt terram. Psal.cj. Filij seruorum eorum habitabunt: z semen eorum in seculum dirigēt[ potestatem habens ] Ecce Potestas. quia ea que dat: habebuntur in potestate ad nutum: nec erit q impediat vel exterreat Dan.vij. Potestas eius: potestas eterna que non auferet. z regnum eius quod non corrūpetur. Tob.j. Dedit illi potestatē quecunq̄ facere voluisset[ super decē ] Ecce Diuitie. Quicqd est in celo in decem generibus diuitiaꝝ continetur. Summe enī diuitie in deo: Et alie magne diuitie gaudiorū sūt in nouem ordinibus angelorum. Psal.vij. Constituisti eum super opera manuū tuarum: omnia subiecisti sub pedibus eius. Omnia enim hec decem genera diuitiarū fundit in sinum fidelis seruii. Ecclesiastis.vij. Sapiēta cōfortauit sapientem super decem principes ciuitatū[ ciuitates ] Hoc refert ad gloriam: Dominari: z Esse gloriosum super gloriosas dei ciuitates. Psal. Octogesimoseptō. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Illa enī que sursum est hierusalem que ē mater nostra: decem habet ciuilitates in se. Vnam quidem: patris z filij z spiritussancti. Secundam: seraphin. Terciam: cherubin. Quartam: throni. Quintam: dominationuꝝ. Sextam: virtutum. Septimam: potestatum. Octauam: principatuum. Nonam: archangelorum. z Decimam: angelorum. Et boni seruii eos quos conuertunt: ad quemlibet ordinez angelorum transmittunt. Et tunc omnes de gaudio dei diuites z gloriosi sunt. Et sic ipsi gloriosi in gloria illorum fiunt. Et sic in decem ciuitatib⁹ gloriam habent.j. Thessal.ij. Que est spes nostra aut gaudium aut corona glorie. Nonne vos ante dominum iesum: O. di. Vos estis gloria nostra. Sic igitur est super decem ciuitates [ Et alter venit dicens ] Alter in profectu: sed tamen in eadem fide. In via enī dei vt dicit Augustinus: alius sic alius sic habet quo mirabilis resultat pulcritudo: quando quod est in vno: non est in altero. Ita tamen q̄ in omnibus sunt omnia.j. Corinth. Duodecimo. Multi vnus corpus sumus in christo: singuli autē alter alterius membra. Talis igitur alter[ venit ] preparatus ad computationem confidēs z securus[ dicens ] laudacter. Job. Tricesimoprimo. Librum scribat ipse qui iudicat: z in humeris portabo illum. Scōm enim q̄ scripsuꝝ fuit in libro bone cōscientie: sic computauit dona commissa[ Domine ] sū cuius nomine possideo quicquid habeo. Joan. Decimoseptimo. Omnia mea tua sūt: z tua mea sunt: z clarificatus sum in eis[ mna tua ] quam mihi cōmisisti. Dec autem mna q̄tus iam exposita sit: Tamen potest dici q̄ hec mna minor est q̄ prima: quia hec est ad prouidendam domus ordinata. hoc est: familie. Sicut Capituli vel Parochie. Donum autem est donū regiminis talis familie: quod quidem mna vocatur. sed ad minus pondus est q̄ precedens. Rhoꝝ manorum. xij. Habentes donationes sm̄ propoꝝ situm gratie dei que data est nob: differētes. Dec autem mna decem habet drachmas. Sex quidez in Intellectu: z Quattuor in Affectu. In Intellectu enim habet Intellectuz verbi: Sapere z saporationem diuinoꝝ: per experimentum enim discit Reuelationē secretorum. Scientiam certorū: Consilium dubiorum: z Experimentū emergentium. Et quo conficit Zro regiminis. In Affectu autem habet timorem a malo recedentē. Charitatem ad bonum festinantē. Cautelam tentationes excludentē: z Affabilitatem: familiam in dulcedine alloquentem. De Primo dicit Ps. cxviij. Declaratio sermonum tuorū illuminat: z intellectuz dat paruulis. De Sapiēcia (que est p̄ receptionez saporis) dicit in Psal. xxxiij. Gustate z videte q̄m suauis est dominꝰ. De Reuelatione item in Ps. cxviij. Reuela oculos meos z cōsiderabo mirabilia. De Scientia dicit Osee.vj. Misericordiā volo z nō sacrificiū. z scientiā dei plus q̄ holocaustū. De Consilio dubioꝝ dr Esa.xl. Vocabitur admirabilis consiliarius. De Experimento emergentiū casuum dicit Ecclesiastici.xxxiij. Qui non est expertus qualia sciet: De Timore autem dicit Esaie.xj. Replebit eū spiritus timoris domini. De Amore autē dr Sap.vij. Amās bonū actū q̄ nihil vetat bene facere. De Cautela autē dr Prouer.j. Ut det paruulis astutia. Dan.j. Cautos scia z doctos disciplina. De Dulcedine alloquij dr Lan.iij. Mel z lac sub lingua eᵉ. Istis enī decē ois hō indiget q̄ regit familiā: Ut Dulcedine alloquij trahat. Cautela: tēptatiōes subditoꝝ excludat. Amore boni ad bonū iducat. Timore a malo remoueat. Exprimēto: ptis casus declinet. Cōsilio dubitatōes illuīnet. Scia certa doceat. Reuelatōes ō secretꝝ dei eruditat. Sapia: saporē dinoꝝ z inspiditatē mūdanoꝝ oñdat. z Verbi dei intellēu certaz viā docet. Et ex his decē drachmis hec mna istꝰ fuit cōficit. [Hec ℞ ār mna fe.q̄n.mnas ] In oī enī domo vl familia pfecta Quinq̄ psone sūt. Pat: Mat: Filꝰ: Filia: Socrꝰ. que ē mat. z Nurꝰ q̄ in domū introducitur propt̄ domꝰ successionē. Sic fuit in familia Patriarcharū. Docet enī patrē ad filiū: z ordinat filiū ad patrē: siue corpale siue spuale. Matrē dispōnit ad filiā z ecouerso. z maritū ad vxorē: z ecouerso. z socrū ad nurū z ecouerso. Vñ Lu.xij. Quinq̄ erūt i domo una. Vl fz Lbz. Quicq̄ sit: q̄ doctria quinq̄ libroꝝ ad precepta dei sunt imbuti.j. Esd. xiij. Malo q̄nq̄ vba loq̄ sensu meo in ecclīam vt alios instruā: q̄ decē milia vboꝝ i ligua. Aug⁹. āe vult q̄ q̄nq̄ mnē sc̄ Intellect⁹ bon⁹ i exercitiū q̄nq̄ sensuū diffusus in fructū 6. Pria ē melior exposi moysi

tio.et Secūda post hoc. Tertiā aūt pfecuti sum⁹ sup Matth.xxv. ⁊ huic ait ⁊ dñs facies mentionē ō mercedē. Et tu esto ⁊ Nō dicit hic signū ex ultatōis.q⁹ hic nō venit ad pfectōz pfectōis. In pfectū tamē fm mensurāz qua meruit retribuēt ei. Esa.lij. Dicite iusto qm bñ:qm fructū adūetionū suaꝝ comedet ⁊ sup ḡnḡ ciuitates Jb ē:ḡnḡ ecclīaꝝ ciuilitates in subdit⁹ regēdas. Patrē scz ad filiū ⁊ ecōuerso. Et hec ē vna. Secūa Mr̄is ad filiā:⁊ ecōuerso. Tercia Sur⁹ ad socrū:⁊ econuerso. Quarta Uir ad vxorē:⁊ ecōuerso. Quinta Patrūfamilias ad familiā:⁊ ecōuerso. Et nō sūt plres in familijs ciuilitates ⁊ cure. Esa.xix. Erunt ḡnḡ ciuitates i terra egypti loqntes lingua chanaꝛea. Jb ē:trāſmutata.q⁹ lingua eoꝝ i dei laudez trāſmutat. Unde Jlo. Et eaꝝ aiaꝝ ḡs ibi uisti fide ⁊ quiescētē:magn⁹ sublimisq; eris vt non tm de tuis.sedz de auditoꝝ pfectibꝫ honoꝛeris

**Et tertiꝰ venit dicēs. Dñe. ecce mna tua quā habui repositam i sudario. Timui eni te: qꝛ hō austerꝰ es:tollis qō nō posuisti. et metis qō non seminasti. Dixit ei. De ore tuo te iudico serue nequam. Scie bas q⁹ ego hō austerus sū :tollens quod non posui.⁊ metēs qō non seminaui. Et quare nō dediſti pecuniā meā ad mēsam:⁊ ego veniens cū vsuris:vtiq; exegissē illō.**

⁊ Et tertius venit dicēs ⁊ Tertiꝰ nō potuit esse fm diuisionē boni ciuis ⁊ iconomici:⁊ monastici inductā:nisi q̄ puato bono studuit: ⁊ nulli p fecit. Nic eñ ab his duobꝫ est tertius. De q̄ dicit Piero. i proomio galeato. Sctā q̄ppe rusticitas solūmō sibi pdest. et quantū edificat ecclīam dei ex vite merito:tātū nocet si destruētibꝫ nō rſiſtat. ⁊ Dñe ⁊ Dictangit Tertij cōputatio ⁊ remūeratio fm stipēdia suę pigricie. Diuidit aūt in Duo. In serui cōputatōes.⁊ In dñi.p meritꝫ dignā remuneratōnes. Seruꝰ aūt cōputatio habz Tres ptes. Pecunie cōmisse integrā rep̄sentatōez. Pigricie ⁊ merite excusatōez.⁊ Dñi cui lucrari debuerat accusatōez. De Prio dicit. ⁊ Domine ⁊ Dominū vocat:cui⁹ timoꝛi nolui obedire.q⁹ dñs ip̄i dixerat ei nego ciarōez:⁊ iste neglexit. Malach.j. Si ego dñs:vbi timoꝛ me⁹ ⁊ Incōgrue ḡ domiꝰ nū appellauit ⁊ ecce mna tua ⁊ Dic pecuniā quā accepit integre repōtauit.⁊ eā dñi sui esse coḡuit. Et in Jb q̄de nō peccauit. Mna aūtez ista: est doꝛnū qō ad pfectū sui sol⁹ suffecit: Oō vocat bonū monasticū:q̄ sibi soli scientijs ⁊ vtutibꝫ profecit. Dec eni est mna quā dñs multꝫ dedit: Ut (cum tres ptes sint in aia rōnali.Scz. Inferior:⁊ Media ⁊ Supior) q⁹ inferioꝛi dat ḡtuoꝛ passionuꝫ naturaliū oꝛdice: Oñ dat Timere nūēda.⁊ nō mere nō nūēda. Tristari i tristabilibꝫ.⁊ nō tristari in nō tristabilibꝫ:⁊ Gaudere in his in q̄bꝫ gaudendū est.⁊ nō gaudere in quibꝫ nō ē gaudendum. ⁊ Sperare speranda.⁊ non sperare nō speranda. Per hec eñ ḡtuoꝛ sicut p ḡtuoꝛ oꝛacōnes inferioꝛes fiunt. Dic eñ ad ordinē. Jlle eni sūt ḡtuoꝛ passiones naturales ⁊ vles aīe inferioꝛes. De Prīmo q̄dem dr Jn malo. in Pō.xiij. Trepidauerūt timoꝛe vbi non erat timoꝛ. Jn bono aūt in Psal. xviij. Timoꝛ dñi sanct⁹ permanēs in seculū seculi. De Tristicia aūt bona dr ij. Coꝛ.vij. Quod ipsum fm deū contristari vos:quantā in vob operat sollicitudinē. De Mala aūt tristicia Jbidē. Seculi tristicia mortē operat. De Gaudio malo Prouerbioꝛ.ij. Exultāt in reb⁹ pessimis. De Bono gaudio Rbo.xiij. Nō est regnū dei esca ⁊ potꝰ: sed iustꝫticia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spūsctō. De Spe aūt mala Sapi.v. Spes ip̄i quasi lanugo. De Bona spe Rbo.v. Spes nō confundit. Timoꝛe igit dei: tristicia ⁊ malis seculi: gaudio boni: spe gre ⁊ venie:oꝛdinat ꝓs aīe inferioꝛ in oi passiōe. Media aūt ps est Rōnalis: Cōcupiscibilis: Irascibil'. Et si oꝛdinata Oñ in rōne habeat⁹ prudentiā: in Cōcupiscibili desiderū vtutū: ⁊ in Irascibili odiū vitioꝝ. Lu.xiij. Sile est regnū celoꝝ fermēto: qđ acceptū mulier absc̄ōdit sub farine sata tria: donec fermentū totū. Sicut supꝝ sup eundez locū notatū est. Supioꝛ enā oꝛdinat tribꝰ. Ut Jn Intellectu: fulgoꝛ sit diuine veritatis. Jn Uolūtate: amoꝛ diuine bonitat⁹.⁊ In Memoria: indelebilis noticia diuine eternitat⁹. Ecce mna ex decē dr achmis cōfecta. Per hec eñ hō in se ipo perfect⁹ est. Nāc igit ꝓfert: in euidēti eā ostendēs cū dr ⁊ Ecce ⁊ Nihil eñ in nob boni demōstrari pōt nisi donū dei. Jaco.j. Oñe datū optimū:⁊ oē donū pfectū desurſum est ℣ descēdēs a patre luminū ⁊ mna tua ⁊ Suū enim est q̄quid boni in nob est. Osc.xiij. Perditio tua isrl:nā ex me solutio tua. Et deinde ponit excusationē dicēs ⁊ quā habui repositā in sudario ⁊ Habet aūt ē:p hoꝛ 2seruationē in sudario: quia labore cōparatā ⁊ sudoꝛe adq̄sitā. Sic̄ multi: ista q̄ diximꝰ magno sudoꝛe in studio adq̄siuerī Eccl. iij. Jn sudoꝛe vultus tui vesceꝛꝭ pane tuo. Habet igit hec alios apud se ip̄m: ⁊ nulli prodest ex ista mna:dū nec p̄dicat nec curā subditꝝ impēdit. Lo ḡitās q⁹ ō q̄ sudoꝛe adq̄siuit:siue sit donū interiꝰ ō q̄ diximꝰ.siue bonū exteriꝰ q⁹ accepit:vult cōmo ditatibꝫ ꝓpꝛijs impēdere:⁊ nō primo inde pficere Dicēs illō Malach.j. Ecce de labore. Et Jllud.j. Reg.xv. Tollā panes meos ⁊ aquas meas:⁊ carnes pecoꝝ q̄ occidi tonsoꝝibꝫ meis:⁊ dabo viris ḡs nesciovñ sint:⁊ d. dñi. Nō facīā. Sic ei dixit Nabal stult⁹: nolēs dona dei cōicare dauid ⁊ viris ei⁹. Nocē ḡ qō dr ⁊ quā habui repositā in sudario:timui eni te ⁊ Dic ḡsigit a suo ꝓpꝛio accusatio dñi. Accusat aūt eū ō Quattuoꝛ. Scz. Q fuerit sibi cā timoꝝ in distrīcta ꝑpuratōe. Q austerꝰ in dura pceptiōe. Q minus ⁊ acceptiōe. Q nimis cupidꝰ in fructuū messiōe. De Prio dr ⁊ timui eū te ⁊ q̄ tu nimꝰ districte ꝑputas vsq; ad nouissimū q̄drantē. Mat.v. Et dū primoꝝ vultis tradi inten derē: mltos q̄dantes pderē in me ipo Precapuit ⁊ Apl⁹ Lu.ix.⁊ Mat.x. pulueꝝ pedū ex cutere iubeant. Jb ē purgare venialia: q̄ p q̄drantes significꝫ

cantur[ qz hō austerus es ]in ꝓceptis z iudicij distrinxō: Dices Mat.xij.qz De omi vbo otioso qō locuti fuerint boies reddent rōnem in die iudi. Timui g ne dum primoz vultuabo intenderē: z Lōmodū ꝓcui gderem: z Otiosa multa cōmitterem. Precipue cū dicaf Esaie.vj. Cembi: qz vir polluti labij ego sum: z i medio pl'i polluta labia habēs ego habito. Attendēs etiā q ōr Loth. Gene.xix. Nō possum ascēdere in tante perfectionis montē: ne forte apꝛehendat me malū. qz Debilis sum: z Labozare nō possum. z Lōmodu antuo ꝓcuaf ogtet me intrēdere[ tollis vbi nō posuisti ] Tollit qō non posuit qñ eos: ꝙs in tidā vbo non collocauit: tū ad iudiciū suū vocans tollit. Esa.viij Voca nomē eius velociť: spolia detrahe: festina ꝑdari[ et mettis qō nō seminasti ]hoc ē falce in diciꝫ ꝑcidis eos quibꝰ per recipim nō seminasti verbum. Jo.iiij. Alij laboꝛauerunt: z vos in laboꝛes eoꝝ introistis. Ista est g excusatio serui. Et in oibꝰ mentiť. Si ei cū timuit: ꝓceptū custodire debuit. Et ꝙ nō fecit. j. Joan.iiij. Perfecta charitas foras mittit timoꝛē. QAut ōr q est austerꝰ in ꝓcipiēdo: Rīdet Chrysoſt. q austeritas ꝓtemni nō debuit. Iste aūt austeritatē illā ꝓtēpſit. Hiere.v. Cōfregerunt tugū: ruperūt vincula. Adhuc aūt collit vbi nō posuit. multo magꝭ tollit vbi posuit. Posuit ēt talentū ad lucrū: z ideo lucrū ꝓ rata ei⁹ iusta ratione exigit. Et q ōr[ Mettit vbi non seminauit ] Mentit. qz in oībꝰ semē iustīcie naturalis sparsit. Et ideo merito fructus ꝓciosum metere voluit. In oibꝰ aūt his: qz duricia arguit: mendacia fuit. Cū ipe dicat Mat.xj. Discite a me qz mitis sum z humilis corde. et ideo frustra dñm accusauit Job.xl. Numqd irritū facies iudiciū meū: z cōdemnabis me: vt cū iustificer? Dicat em dñs seruo: z cōducto (alꝫ cōuictō[ De ore tuo ] hoc est: de vbis otiosis tui. Job.xv. Cōdemnabit te os tuū z nō ego. z labia tua respondebūt tibi[ serue ] nibil ḃñs nisi seruitīle. Beñ.xx. Seruꝰ suoꝝ sit fructibꝰ suis[ nequā ] z Qz piger z iners. z Qz fructū subtrazisti quē facere debuisti. z Qz primo non subuenisti. z Quia in me negligēcias tuas reꝛosisti. Mat.xviij. Serue nequā omē ḃitū dimisi tibi. Nōne ergo oporuit z te misereri cōserui tui sīc z ego tui misertus sum? [ et quare nō dedisti pecu. meā? ] Hoc est: donoꝝ tibi cōmissoꝝ [ ad mēſam ] numulariā. Ut sub spe lucri spūalis: z tu ꝓfectibꝰ in melius: z Alijs vtilitas fuisset adḋita. ij. Reg.iij. Dauid ibat ꝓficiens et ipso robustior effectus. Sicꝫ ḃ profectibꝰ alioꝝ: z tu z ego z illi ditati fuissem⁹. Beñ.xxj. Tulit iacob subſtantiā ꝑtis nostri: z ḃ illꝰ facultatibꝰ ditatus: factus ē indiesꝰ. Mensa em ad quā dat pecunia dñi: est solēnis z aperta. ꝑ positio donoꝝ eius ad lucrū aiaꝝ. j. Loꝝ. ix. Oibꝰ ꝓia facta sum: vt oēs lucrifacerē[ et ego veniēs ] Vel visitādo ꝓficientes in gr'a. Lan.v. Veniat dilectus meus in hortū suū: vt comedat fructum pomoꝝ suoꝝ. Vel rōnem audiens in morte. q. Loꝝ. v. Omnes astabim⁹ ante tribunal christi: vt referat vnusq; ꝙ cōputādo ꝓpria coꝝ ꝓ quę gessit[ cum vsuris ]ḃ est: excrescentibꝰ lucris. Exci.xxix. Qui facit miscoiam fenerat ꝓximo. Sicut enim vsilicos suo cōmendās semen ad seminandū: nō recipit. vl' requirit em semē si ille nō seminauerit: sed z recipit fructū qui semē facere potuit. Et cū ḃ exigit dānū qō terra sua inculta iacuit ꝓ villici inertiā. Ita fac dñs. Et ibo seruꝰ piger Triplr culpabilis efficit. Quia sc; cultū neglexit. Qz fructuū dānuꝫ fecit: z Quia ꝓpter inertie ex pusillanimitate studuit. Sic ergo ōr[ q cū vsuris exegissem illā ]Matth. xxv. Cum vsuris recepissem vtiqꝫ qō meū eet.

**Et astantibus dixit. Auferte ab illo mnam: z date illi qui decem mnas habet. Et dixerunt ei. domine: habz decem mnas. Dico autē vobis: quia omni habēti dabitur z abūdabit: ab eo aūt q non habet: et qō habet auferet ab eo.**

Dic incipit ponere Jstius serui cōdemnationez. Duo aūt tāgit. Penā dāni: z Penā sensus ad ꝙs cōdēnat. Jn Prio boꝝ Tria facit. Mnā ei auferri ꝓcipit Ammirātibꝰ facta sua rōnem bꝰ oñdit: z Ante ḃ mnā ablatā: illi q plus accepit addi ꝓcipit

Dicit igit[ Et astantibꝰ dixit ]Astantibꝰ inq; Angelis z Sanctis. Qui bñ astātes dicūtur: qz (alꝫ q) ad dño in recti. die stant ad oēm boni ꝓfectū ꝓparati. Tob.xij Ego sū raphael angelꝰ vnꝰ de septē q in cōspectu da astam⁹. Psal.v. Mane astabo tibi: z videbo qm non deus volēs iniq; tatē tu es. Sic Heb.xi. Ebrs ē assistēs. ḃ est astās patri futuroꝝ bonoꝝ. semp. ꝓmoues lucra dina ꝓtis sui. Sic dr Eccis.xj. Mane semina semen tuū: et vespe nō cesset manꝰ tua. qz nescis vtrū ḃ vel illud. eaꝝ oriat. erit verū qz melꝰ erit[ Auferte ab illo mnā ]Aufert mna qō dona q dedit dñs: ꝓ inertiā vel pereūt: vl' minuūt. Sic donū intellecꝰ qō mi nuit z habebat ꝓ inertiā: z destruit ꝓ oblitionē. Et donū gr'e z virtutis: ꝓ inertiā paulatim destruitur (alꝫ obstruit) vicijs z tentatōib. Et sicut in horto bona semina z bone stirpes mal' plantę suffocant. Ita accidit in corde de vsu bonoꝝ dei donoꝝ. Et sic continue auferť q ad vsum z quo ad habitū: talentū cōcessum. Job.xviij. Conterat⁹ quasi lignus infructuosum. pauit em sterilē: z q non parit z vi due bñ nō fecit. Sterilis qui nō parit est inertia z torpor: cui q dā deseruiūt: sibīpsis nō viuētes. Ui duā aūt aiam. primi negligūt: cui ꝓficere possent: z Illi tāq; lignū infructuosū ꝓcrunt ꝓuer.xx. Auferte vestimentū ei⁹ q fideiussit extrici: z ꝓ extraneis auferť pignꝰ ab eo. Qñ eni mnā in vsum negociationis sibi indicere accepit. cū ꝓ alijs fideiussor extrici. qz Ipsa mna fideiussor est necessitatū. primi: cum nō sibi ꝓpter se: sed sibi ꝓpt' alios sit data. Sicut dicit Pbus: q Pecunia fideiussor est future necessitatis. Et iste ꝑ extraneis defixit (alꝫ dedit) fidem suam. Et ideo merito tollit quādo sine vsurare inuenitur. Luc.xiij. Succide ergo eaz Ut quid etiam terrā occupat? [ et date illi qui decē mnas habet ]Qui em hꝫ: in vsū ponēs ea: que in spiritualibus accipit: continue crescit in eis

et augetur. Et sic mnam pigri cū sua mna recipit. Non q̄dē in numero: ꝫ in ōntrate ꝛ specie. q̄ Ille ꝓtinue crescit. iste aut̄ decrescit. Adhuc aūt De bono q̄s piger accepit: in fructudie nō gaudebit. ꝫ illi q̄ p vsū in regnū venūt: de oi bonitate ꝛ largitate dei gaudebūt. Et sic etiā gaudebūt de largitate dei bonitate quā fecit pigris ꝛ ꝛorpētib⁹. ꝛ sic accipiūt gliam de bocq̄ illi p inertiā pdiderunt. Apoc.iij. Tene q̄ habes ne alī⁹ accipiat coronā tuā. Sic Hēn.xxv). Primogenita Esau pdidit: ꝛ Jacob accepit. Sic pharcha Jacob manus sup Manassen ꝛ Effraim cancellauit. Hēn.xlviij. Q. Senior inertes significat: iuniꝛes q̄ ad cōmoda vite studēres. Junior aūt Effraim: significat eos q̄ in spūalib⁹ pficiūt. ꝛ vsu gre reclmūt q̄s ipi nō acceperūt. Subiūgit aut̄ ratōem hoꝛ p rūsio nē ammirātiū. Et habet gres Duas. Prio eni ponit dictū ammirātiū. ꝛ Secō Rōm inductoꝛū Dictū ammirātiū est i hoc p dicī. Et dixerūt illi Astantes dño p ammirationem et devotōnem Dñe habꝫ decē mnas Q.d. Mirū ē qualiter ille ex vsu in gra crescit ꝛ roꝛ gras habꝫ: ḡt multis sufficeret. ꝛ alius destituꝛ nulla habꝫ. Hoc eni ē multoꝛ vsq; hodie b dicētiū Job.xxj. Iste moꝛit robustus ꝛ sanꝰ: diuites ꝛ felix. viscera ejꝰ plēa sūt adipe: ꝛ medullis ossa ejꝰ irrigant. Alīꝰ vo moꝛitur in amaritudie anie sue absq; vllis opib⁹. Robustus eni ꝛ Sanꝰ est: quē virꝰ dei ꝓfortauit: et scia dei verbi sanā doctrinā habere fecit. Diues ē in oi gra dei. et Felix in bono successu lucri aiaꝝ. ꝛ Viscera itima eius plena sunt adipe deuotōis. ꝛ Ossa ejꝰ: ꝫ est: vires aie sue Rationabil⁹. Locupletabit ꝛ Irrigabit: medullis oim graꝝ irrigantur. Alīꝰ vo piger ꝛ iners ad bona studia ꝛ lucra se exhibēs: moꝛit. in amaritudine moꝛit. q; omīs labor sibi amarꝰ videt. ꝛ destituit in gra de die i diem: donec fit (alīs sit) absq; vllis opibus gratiarū. Et hoc est q̄ multi in ammiratōe dicūt domio. Dñe habet decē mnas Hoc est: omniū (alias omnē) gratiarū pfectionē. cū alius nulla habeat. Et ad hec dñs dicit. Dico aūt vobis ꝛc Ex hoc aūt q̄ hic dicit q̄ Decē mnas habet: cōiūctū ꝗdā q̄ decē seruis ita decē mnas dedit: q̄ libet decē mnas accepit. Et hoc nō variat ōtū ad intellectū. quia vna mna ex decē dracḥmis cōposita: idem munus significat: quod decē mne a quolibet accepte. Decē aut̄ seruī dicunt. ideo: quia seruitus ad pfectionē decalogi refert: cm illas decē pfectiones quas supra idurim⁹. Dico ꝫ vobis q̄ veritas sū: ꝛ cuiꝰ verba nō defluūt. Ps.). Folīū eius nō defluet quia omni habenti dabit hoc est: habenti in vsu. Non: habenti in habitu solo. quia Qui in habitu solo habet: non habet nisi per modū doꝛmientis. Sed habens in vsu habet per modū vigilantis et exercitātis. Si ergo qui sic habet dabitur. ꝓfectus gratie in augmento in se. et in pfectu habet ad primū. Genes.xxx. Dilatat est homo vltra modū: ꝛ habuit greges multos: ancillas ꝛ seruos: camelos et asinos: hoc est: simplices cōuersos ꝛ oneriferos ꝛ seruientes. et in omni domo dei mobiles ad obsequia: ꝛ familias ecclesiarū sicut greges: et omnes diuitias gratiarum. Job.). Operib⁹ manuū eius benedixisti. ꝛ possessio eius crevit in terra [ꝛ ] sic [abundabit] sibi sufficiens ꝛ alijs. Psal.cxliij. Promptuaria eoꝝ plena eructantia ex hoc in illud. Psal.cxliij. Memoriā abundantie suauitatis tue loquent: ꝛ mirabilia tua narrabūt [ab eo aūt qui non habet] in vsu exercitij ꝛ lucri talentum diuinum [et q̄ habet] in habitus receptiōe. Iste em̄ est de q̄ dicit Apoc.iij. Nomē habes q̄ viuas ꝛ moꝛtuus es. Habens eni in habitu non differt a doꝛmiente vel moꝛtuo Phus. Doꝛmiens est similis moꝛtuo. ꝛ sic habēs multa in habitu: ꝛ nō in vsu exercitij: nomē habet q̄ viuat ꝛ nō differt a moꝛtuo. Et hoc est q̄ dicit [auferetur ab eo] quia ꝛ hic destruit: ꝛ in futuro inde non gloriabit. Prouer.xj. Qui abscōdit frumenta: maledicet in populis. Eccl.xx.ꝛ.xlj. Sapientia absconsa ꝛ thesaurꝰ invisus quę vtilitas in vtrisq;. Exod.xvj. Manna congestū ꝛ ablconditum compuruit: ꝓpositū menꝰ saporosum fuit. Frumenta seminata multiplicant: congesta putrescunt. Prouerbioꝝ.xv. Labia sapientium disseminant scientiam: coꝛ stultoꝝ dissimile erit. quia ꝫ de die in diem deficit. Ecclīastici.xxix. Multi non causa nequitie non fenerati sunt: sed fraudari gratis timuerūt.

## Veruntamen inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super se adducite huc: et interficite ante me.

Dictangit Penam sensus. Et istum pigrum ꝛ inertem seruum cum inimicis involuit. q; ab inimicis dei per fructum bonum non recessit. Sicut enim dicitur Luce.iij. Omnis arbor que nō facit fructum bonum excidetur ꝛ in ignem mittet. Dicit autem hic Tria. Improperiū peccatoꝝ. Punitionem: ꝛ Penarum sanctarum. De Primo dicit domino Unum in Communi: ꝛ Aliud in Speciali. In Communi dicit [Veruntamen] Q.d. Quāuis remunerem et pietate devotos [Verūtamen] quia iustus sum vt dico: ideo in inde uotos. Psal.xciij. Deus vltionum domin⁹. Deus vltionum libere egit. Iniquitates [inimicos meos] in communi: qui seculum hoc: ꝛ nō me dilexerūt. Joan. Decimoqnto. Odio habuerunt me gratis. Et Ibidem. Oderunt ꝛ me ꝛ patrem meum [qui noluerunt me regnare super se] ꝫ perfectā iustitie mee potestatem: sed ō regno mundi ꝛ diaboli esse voluerunt. Job. Ulcerosimo. Dixerūt domino deo recede a nobis: ꝛ quasi nihil possit facere omnipotens est imabāt eū [adducite huc] ad iudicium. Esa. Quadragesimo. Simil ad iudicium propinquemus. Michee.vj. Judicium domini cum populo suo ꝛ cum israel dijudicabit [et interficite] Exod. Decimoqnto. Euaginabo gladium meum: ꝛ interficiet eos manus mea. Deutero.xxxij. Si acuero vt fulgur gladiū meū: ꝛ arripuerit iudicium manus mea: reddā vltionē hostib⁹ meis: ꝛ bis q̄ oderūt me retribuā. Sicem̄ snia cōdēnatiōis quasi gladio ancipiti oēs hostes suos in iudicio interficiet. ij. Thes. ij. Quem dñs

ihesus interficiet spiritu oris sui: t destruet illustratione aduentus sui. Esa.xj. Spū labioꝝ suoꝝ interficiet impiū. [Ante me ] vrvidēā non in meo loco: sed in oculis omniū electoꝝ meoꝝ: vt ipsi delectati in iustitia mea: delectent in penis eoꝝ. Pō. lvij. Lerabit iustus cum viderit vindictā: manꝫ suas lauabit in sanguine peccatoris. quia ex comparatione peccatoꝝ: mitide manus bonoꝝ videbuntur. Esa. vltimo. Egredientur t videbunt cadauera virorum: qui puaricati sunt in me: vermis eoꝝ rum non morietur: t ignis eorum non extinguet: t erunt vsq; ad satietatem visionis omnis carnis. Hoc igitur est quod dicit.

e This dictis pcedebat ascendens hierosolymam.

Hic tangit: de ipsa Electione t Reprobatione ? Habet autem duas partes. In quarum Prima ostendit: facto: quosdam esse eligendos: t ꝙdam reprobandos. In Secūda hoc ostendit: verboꝝ rationibꝫ. In Primo horū Tria facit. In quoꝝ Primo determinat Qualiter ō Iericho versus hierusalem processit. In Secūdo Receptionē suā t aduentū in ciuitatē ordinauit. Et in Tertio Indignos electos: t dignos in templo dimisit. Et per hoc quosdā eligendos: t quosdā reprobādos fore significauit Dicit igit de Primo sic. [Et his dictis ] in iericho t sanatis duobus cecis. Sicut dicit Matth. xx. de quibꝫ Lucas tacet quos sanauit in exitu de iericho. [ precedebat ] sicut Dux gregē suū festinans ad passionē. Mich. ij. Ascendet pandēs iter ante eos. Jo. x. Cum pprias oues emiserit: ante eas vadit: t oues illū sequunt. [ Hierosolymā ] Luc. xiij. Non capit prophetā perire extra hierusalē. Et ideo ad locuꝫ passionis festinauit. Luc. xij. Baptismo habeo baptizari: t ꝙ modo coartor donec perficiat? Hoc est baptismo sanguinis. Psal. xviij. Exultauit vt gigas ad currendam viam.

Et factum est cū appropinquasset ad Bethphage et bethaniā ad montē qui vocatur oliueti: misit duos discipulos suos: dicens

Hic tangit Preparationē qua recipiebatur in hierusalē. Dicit aūt Tria. Qualr ics venit. Qualr ercidiū futuꝝ ciuitatis deplanxit. Qualr ō rēplo indignos eiecit. Circa Primū adhuc facit. Quatuor. Scs. Qualr discipl̄os misit. p pullo: Qualr pullo allato pullo insedit: Qualr cū hymnis receptus fuit: Qualr murmur de ō exortū: fuit cōfutatū. In Primo aūt horꝫ. Quinq; ōt. Scs. Unus misit: Quor misit: Quo misit: t Ad qđ misit. t Dicentibus aliq̄ respondere docuit. Dicit igitur [Et factū est ] sm pnūciationē ꝙphe. Zach. ix. t Aggei. j. [ cū festinās ad locū passionis ] appropinquasset ihesus ex ciuitatē i via [ bethpha. t bethā. ] Ordinē cōmutat. Q: primo in sabbo añ ramos palmaꝝ venit ihesus Bethaniā: t ibi factus ē ei puiuꝰ: vbi Lazarꝰ erat vnꝰ discūbētiū: t maria ibi effudit vngentū nardi spicati sup caput ipi⁹ recūbentis. Sic legit Jo. xij. t Illuc cōuenit magꝫ turbe mltitudo: ad videndū Lazaꝝ: quē ꝛsuscitauerat ihesus. Et i crastino exies ō bethania: vadēs hierlim: venit bethphage: qō fuit casale qđam in mōte oliueti. t interpr̄at dom⁹ buccē. Primus ei veniendū ē i domū obic: qō ieropr̄at bethania Phil. ij. Factꝰ obedies pr̄i vsq; ad mortē: mortē aūt crucis. Et deinde bethphage in domū pdicatōis. qr sic ō cepit ihesus facere t docere. Mat. v. Aperies os suū docebat eos [ ad mon. qvo. oliueti ] Mons ad ilam fuit i via veniēti hierlim. Significat aūt mons: sue pietatis eminētiā. Esa. ij. Ecce ille venit saliēs i montibꝫ: trāsiliēs colles: in montibꝫ excelsis sanctitatis venit: t colles bonoꝝ mūdani trāsiliuit. Hic mons vocat oliueti: qr nora est miscdie quā cūe venit oīdere. qr sic vndiqꝫ miscdia circūfusus fuit. Et etiam tūc nouellas oliuas plantare docuit discipl̄os. Pō. cxxvij. Filij tui sicut nouelle oliuarū in circuitu mēse tue Zach. xiiij. Stabunt pedes eius in die illa supꝫ montē oliuaruꝫ. Ecce de eminēti miscdie sue signo misit discipl̄os. Et ꝺ est ꝙ ōt [ misit duos discipulos su. ] Ecce Quor t Quales misit. Quor qr duos. Quia ōt Hzego. ꝙ inter pauciores ibi duos charitas haberi non poterit. Eccls. iiij. Melius ē esse sīl duos ꝙm vnū. habent em emolimentū sue societat. Itē Ibidē. Si duo sē fouebūt mutuo: Unus qūo calescet: Quales aūt miserat accipit ex ꝺ ꝙ ōt [ discipulos ] iam sua disciplina imbuos: t in vita t fide probatos. Alij em nō sē mittēdi. De talibꝫ dr Esa. xlj. Primꝰ ad sion dicet. Ecce ego assum. t ad hierlim: euangelistā dabo. Tales em sē ꝙs misit: t ō ignoti t non discipuli non sē mittēdi. Qui aūt sint quos misit: non est perspicuū: sed ex sequentibꝰ patebit ꝙ contigerit sciri pōt Ecce quor t quales misit dicēs

Ite in castellū qđ cōtra vos ē. In qō introeūtes: inuenietis pullū asi ne alligatū: cui nemo vnq̄ hoīz sedit. Soluite illū: et adducite.

De ꝺ aūt ōt Duo. Dicē em Prio Quo misit. Et adiūgit Quid i illo inuēturi sint: vt magi certi sint ō legatōe. De Prio ōt Tria. Profectū itinerꝫ: Locū ꝙ est finis intētōis: t Loci positō Dicē igit [ Ite ] passibꝫ pdū. pficite: t mlto magi intellēu mysterij Job. xxxviij. Nūqd emittes fulgura: t ibūt: t reuertēta dicēt tibi assum⁹? Fulgura discipli dicunt sīgnis micātes t vbis conātes: t feruore charitatis igneſcētes: t ipetu spūs i devotiōe festinātes: t pficiētes. Quo aūt vadāt ōt [ In castellū ] qđ̄ui mōcēt ciuitas metropol: tū pⁿ destructiōz babylonica puissimi ad instar oppidi redacta fuit ꝙ Esa. vati cinīū: ꝙ dixerat Esa. j. Derelinquet filia sion sic tugurīū i cucumerario. t sic citas ꝙ vastat. t ō castellū vocat diminutiē. Incōstrata aūt fuit ꝙ vndiqꝫ insurgēres hostes i circuitu. Thre. j. Facti sūt hostes eius i capite: inimici ei locupletati sūt. Quidā etiā dicūt ꝙ ōt castellū. qr tā incastellauerat se. ꝺ ē: munīuerat t armauerat ꝙ dñs. Esa. iij. Ligue eoꝝ t adiuēröes eoꝝ ꝙ dñs: vt puocaret ocl̄os maiestatis ei⁹, Deū ꝙ git sīcū; dī. [qō J v. ē ] ꝙ recēū sīcū. A z

q; directo sicu ꝫ coꝛ. via fuit. ℔ est: coꝛã eis in via Uel cõtra vos est. Iqꝛ ad ifam ꝺnie fuit volũtatis ad ꝺnm :: ad oes suos .j. Esd.iiij. Uenerũt ꝛu dei in hierlm ciuitatẽ rebellẽ ꝛ pessimã: quã edificãt. Subiugit aũt signũ qꝺ inuenũt vt certi sint de sua legatõne. [ Jn qꝺ Isꝛ castellũ [ introcũꝛres inuenietis pullũ asine Jtã fortificatũ ad onera ferenda. [ alligatũ ]Di q alligat⁹ fuerit ad vsus cões pauper: q alia vecturã bñe nõ poterãt Et fozte debilitabant i via: qñ trib⁹ vicib⁹ i anno optuit eos apparere in hierlm. ꝛ cũ vl ipi vl one rã coꝛ q pozrare nõ poterãt: afferebant in asino ꝛ lo [ cui nemo vnq̃ hoim sedit ]Hoc aute; sic ꝺns voluit Ut cũ videꝛib⁹ oib⁹ ꝺnm mãsuete pozrare: boies ad fidẽ edificarẽt (al⁹ edificaret) ꝛ vesecũdarẽt nõ mãsuescere ad eũ ad quẽ aial paruisensus ꝛ adhuc idomitũ mãsuetabat. Esa.j. Loq̃ uit bos possessoꝛẽ suũ: ꝛ asin⁹ ꝓsepe ꝺñi sui: Israel aũt me nõ cogn̄ouit. ꝛ ꝑ⁹ me⁹ nõ intellexit.ij. Pe. ij. Correpõnem ꝛo habuit sue vesanie Subiugale mutũ aial bois voce loq̃ns: coꝛripuit ꝓphe insipientiã. Hec q̃ de cã tale aial adhuc ad frena ꝛ subsellia nõ domituꝛ sibi i vehiculũ voluit adhiberi. Hec est igit expositio ystalis. Scõꝛ mysteriũ aũt dicũt qꝺã glo. sic ꝛ vez est: q pulli⁹ asine non infrenat⁹ fcat ꝑ⁹ gẽtilẽ: cui nemo frenũ (al⁹ iugũ leg⁹ diuie iposuerat vnq̃. Sꝛ ꝑmo p discipulos chñi fuit infrenat⁹. Esa.xlvij.d. Zõge facia furoꝛẽ meũ: ꝛ laude mea infrenabo te: ne intereas. ℘l. xxxi. Jn chamo ꝛ freno maxillas coꝛ. ꝛstringe q nõ approximãt ad te. Dic ꝺiak pulli⁹ asine: q asina ab antiq̃ strata: significat Judeã: qꝛ ex patribꝰ iudeoꝛ. p licẽtias ubtatũ exiuit gẽtilitas. Sicut ex domo Noe p cham ꝛ iaphet. ꝛ ex domo Abrae p Ysmael: ꝛ ex domo Isaac p Esau. Asina autez ⁊p frenũ aliqꝺ habuit. Sicut Circũcisiõis. cuius legẽ seruauerũt q i domiꝺo ꝛ familijs ꝑtarchariũ mãserũt ꝛ nõ alij. ꝛ sicut leges Morsi. Gẽtilitas aũt nulla lege dei frenabat. Et iõ dicit q duo ꝺiscipuli. ꝓbabiliꝰ loq̃ndo fuerũt ꝓhilipp⁹ ꝛ Petrus. ꝓhilipp⁹ adduxit Samariã q gẽtilis fuit. Act. viij. Petr⁹ aũt adduxit Corneliũ: q etiã gẽtil⁹ fuit. Act.x. Noc tñ nõ est certũ: nisi q mysteriũm ista ꝛgruit. Dec igit est ista glosa;. Et ex ℔ ꝑs qꝺ supꝺ dimisim⁹: ⁊ꝑ probabiliꝰ sciri põt q fuerint illi q missi fuit ꝺiscipli Attẽde enã q fol⁹ Matthe⁹ xxj. ℔. q misit ꝓ asina ꝛ pullo. ℘s oes alij euãgeliste Marc⁹. xj. Jo. xij. ꝛ Lucas ℔ nõ faciũt mẽtionẽ nisi ℔ pullo. qꝛ Matthe⁹ attẽdit q⁹ licꝫ Judea p leges ꝛ ꝓphetas: ꝛ patꝛ ꝓmissiões adducta sit ab antiq̃: tñ nũc acceptiõe noue gꝛe cũ gẽtili pullo adduci debuit. Alij aũt euãgeliste videtes Judeã excecãdã fore vsq; ad tpa nouissima: ꝛ plenitudinẽ gẽtiũ intraturã ad fidẽ ꝛ gꝛaz: q⁹ asinã Judeã stãte relinquũt: ꝛ pullũ gẽtilẽ adducũt. Isti nini aũt pulli ꝓtectores: ꝓt q⁹ gẽtilẽ ꝑ⁹ significat Chꝛyst⁹. die esse ꝓtima q̃dẽ: qꝛ asin⁹ est aial ignobile. Scõa qꝛ immũdũ ꝑm legẽ. Tertia qꝛ ꝑ ceteꝛ; iumẽt; stolidũ. Quarta q⁹ mãsuetũ: ñ ferox sicut equ⁹. Quita: qꝛ tardũ. Sexta: qꝛ asperis et duris pabulat: sicut carduo q̃ꝫ vrigũ (al⁹ ꝛtingũ) vocant. Septima: qꝛ onerifeꝛ. Octaua: quia vocis horrende quasi lugubri voce vocale. Nona aũt: quia cõiter est cineri coloris: crucem nigram gestans in dorso. Decima autem: Quia naturali morte raro moꝛit: nisi de capitis infirmitate. Cuius signũ est. qꝛ omnis infirmus asin⁹ ꝓstratus et multuꝫ phlegma de naribꝰ emittit. Et quãdo boc sibi accidit nõ euadit. Dec aute gẽtis popl⁹ adaptanꝺ ad chꝛm conuertendo. Ignobilis est quilibet ad chꝛm conuersus: sui reputatiõe per humilitatem. j. Corinth. iiij. Nos nobiles: nos aũt ignobiles. Immunꝺuꝫ aũt se reputat per peccati recognitionem. Esa. lxiij. Facti sumus vt immundus eẽs nos: q̃si ponn⁹ mẽstruate cuncte iustitie nre. Stolidus aũt est sui reputatiõe per simplicitatez. j. Corinth. iiij. Nos stulti ꝓpꝓt chꝛm: vos autem prudentes in chꝛo. Mansuetũ est animal propter lenitatẽ: quia nec mozdet nec calce ferit. Matth. xj. Discite a me qꝛ mitis sum ꝛ humilis corde. Tardꝰ est maturitate: facies qꝛ festinus pedibus frequenter offendit. Sicut ꝺr ꝓuer. xix. Duꝛis aute est contentus p parsimoniã. j. Cor. iij. Esurimus ꝛ sitimus ꝛ nudi sum⁹ vsq; in hanc hoꝛã. Onerifer⁹ etiam est ꝓximoꝝ subleuatiõe. Gal. vl Alter alteriꝰ onera portate: ꝛ sic adimplebit⁊ legem chñi. Uoce (al⁹ Vocis) lugubris est per gemitũ ꝛ planctuꝫ. ꝓ peccatis suis ꝛ ꝓmi. ꝛ ꝓ incolatu huius miserie: ꝛ ꝓ ꝺilatiõe patrie. Matthe. v. Beati q lugent q̃m ipsi ꝛsolabunt. Cinericꝰ (al⁹ Cinereus) aũt color cũ cruce: memoriã significat mortis cũ cõicatione passionũ crucis. De Memoria mortis Eccli. vij. Memorare nouissima tua ꝛ: ꝛ in eternum nõ peccabis. De Cruce aute ꝺicit Gal. vl. De cetero nemo mihi molestus sit: ego enim stigmata ꝺñi iesu in corpe meo poꝛto. Q aũt nõ sentit vel raro sentit: nisi per infirmitates capit⁹: significat q non curat de suis penis: sed semper sentit penas capitis chꝛisti in membris chꝛi. ij. Coꝛ. xi. Quis infirmatur ꝛ ego nõ infirmoꝛ. Habet aũt asellus alias ꝓprietates malas. Sicut Q tempore veris: lasciuit. Q in feminam non sue speciei: sicut in equam semen fundit: ꝛ bmõi. De quibus non curam⁹: qꝛ non competunt nobis. Redeam⁹ igit ad litterã: ꝛm supꝛa inducã diuisiones litterę prosequentes [ Soluite illum ] Ecce hic ℔ Ad quid misit. Et tangit Duo Opera discipulorum. Primũ est q ℔ [ Soluite ]hoc est: vincula eius peccatoꝝ absolute. Prouer. v. Iniq̃tates sue capiunt impiũ: ꝛ funib⁹ peccatoꝝ suoꝝ constringit Esa. xxx. Ad perdendas gentes in nihilũ: ꝛ frenuꝫ erroꝛis quod est in maxillis coꝛ. Perdit eũ in nihilum gentilis erroꝛ: quando per disputationem destruit: ꝛ frenum erroꝛis soluit quãdo mens ab erroꝛe liberat. Secunduꝫ Op⁹: est q ℔ [ adduci⁊te mihi ]qꝺ fit per ꝛitatis ꝛ ꝛtuis informationem. Esa. lxij. Sic adduxisti ꝑm tuũ vt faceres tibi nomẽ gle. Ps. xlij. Emitte lucẽ tuã ꝛ ꝛitatem tuã. ipsa me ꝺeduxerũt ꝛ adduxerũt in montẽ sanctũ tuuꝫ: ꝛ in tabernacula tua. Psal. lxxj. Tenuisti manũ dextrã meã: ꝛ in volũtate tua ꝺuxisti me: ꝛ cum gloꝛia suscepisti me

B2

**Et siquis vos interrogauerit**

quare soluitis: sic dicetis ei. quia dominꝰ operā eius ōsiderat. Abierunt aūt qui missi erāt ⁊ inuenerunt sicut dixit illis stantē pullum. Soluentibus aūt illis pullū: dixerunt dñi eius ad illos. Quid soluitis pullū? At illi dixerūt Qꝛ dominus necessariū habet. Et duxerunt illum ad iesum. Et iactantes vestimēta sua supra pullum imposuerunt Jesum.

Hic docet Qualiter contradicentibꝫ sit respondendū. Et dicit Duo. Qualr sez ꝑtradicāt. ⁊ Qualiter cōtradicentiō rūdendū est. Dicit igit. [Et sicꝫ vos interrogauerit.] Interrogat q debide certificari desiderat. s. Pe. ij. Parati semꝑ reddere rationē de ea que in vob est spe. Multi ḡ interrogāt ꝛre de errore suo soluat (alꝫ saluaꝫ) gentilitas. Et illi sē interrogāres [quare soluitis / pullū: Un Marē. xj. Quid facitis soluētes pullū: Hoc mō questuerūt Atheniēses. Act. xvij. Possumꝰ scire q̄ est hec noua doctrina quā infers auribꝫ nr̄is: Talem quandaꝫ questionē Apolliphanꝰ fecit beato Dionysio: di. Quare p nouis documēris: antiqꝫ patrū suoꝝ leges deseremus [sic dicetis / et ꝛeplaꝫ natione vitatis. ⁊ exēpli probatiōe. Sic em tenent reddere rōnem de spe ⁊ fide [qꝛ dñs operā eius desiderat / magꝭ ad mysteriū q̄ ad vehiculum. Sp em dñs desiderat aniaꝝ salutē. Huic dñi volūtati ꝓcurrēs i desiderio dr Dauid Psal. lxxij. Ut iumen. fac. sum apꝫ te: ⁊ ego sp tecum. Desiderat em iumentū dñi esse ve sit sanctū. Istud significat ē est Ben. xxij. Ubi Abraā Patriarcha ad immolandū filiuꝫ venit in asino: cuꝰ desideraute operā. Cum aūt mittit ꝑ pullo: nō fecit se vocari dñm cū aliqua adiectiōe: vt dicaꝫ dñs noster: sed simpliciter dñs: vt significet qꝫ dominꝰ est vniuersoꝝ: ⁊ Judeoꝝ ⁊ Gentiū. cuius sunt oīa. Hester. xiij Dominꝰ vniuersoꝝ tu es. Rho. xij. An Judeoꝝ deus tm̄ Nonne ⁊ gentiū: quāquidē vnus deus est qui iustificat circūcisionē ex fide: ꝓputiumꝫ vero per fidez. Sicḡ dimittet vob. Mat. xxj. Dicit ēḡ dñs his opꝰ hz. ⁊ pfectum dimittet vob [Abierūt aūt / ꝛo obediētiā mādati [qui missi fuerāt / ꝛo missionē autoritatē legatōis accipiētes. ij. Cor. v. Pro christo legatiōe fungimur tanḡ deo exhortāte ꝑ nos. Illi aūt missi Philippus ⁊ Petrus esse ꝛe dunturꝫ supius inducta rōne [⁊ inuenerunt sicut dixerat illis Jesus qꝫ misit eos [stantē pullū / a nullo frenatū: a nullo ad vsus humane legis adductū. Let bois est colere deū. In asinino aūt sensu: semꝑ remanere est solutum esse pullū. Job. xj. Uir vanus in superbiā erigit: ⁊ sic pullū onagri se natum liberū putat. Onager em̄ est agrestis asinꝰ. Job. xxxix. Quis dimisit onagrū liberum: ⁊ vincula eius ꝙs soluit: Idē em̄ qui quondā asinā sudeā legē sua frenauit pullū agrestem: liberū a lege dr̄ā misit. Et hic idē nūc ab erroris vinculo absoluit: ⁊ sibi adduci ꝑcipit. Stans igit inuenitur pullus. qꝫ stabat ociosus a nullo adductꝰ. Mat. xx. Quid hic statis tota die ociosi. Soluentibꝫ aūt illis pullū / a vinculo erroris asinini sensus. Joā. xj. Soluite eū ⁊ sinite abire. Mat. xvij. Quecunqꝫ solueritis sup terrā: erunt soluta ⁊ in celo. Psal. cxv. Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiā laudis. Ois em̄ homo habet intellectuꝫ ligatū vinculis asini: q̄ nō pōt attollere intellectuꝫ ad deum ⁊ ad vitā ēpiternā. Et ab hoc absoluit qui ei ꝓncipia vitalis ⁊ virtutē demonstrauit. [Dixerunt dñi eius / hoc est illi quoꝫ custodie cōmissus fuit pullꝰ. Et isti fuerūt magros erroꝝ. De quibꝰ dicit. ij. Timo. iij. Mali homines ꝓficiunt in peius errantes ⁊ in errorē mittētes. Hi sunt q̄ in antiqꝫ erroribꝫ homines remouere (alꝫ retinere) nituntur. ij. Corinth. xj. Timeo ne sicut serpens seduxit Euā: ita corrūpatur sensus vr̄i: ⁊ exciāt a simplicitate: q̄ est in christo Jesu. Isti sē dñi: a deo sellos: ⁊ gubernatore alieni. Esaie. xxvj. Dñe: domini possederunt nos absqꝫ te. Isti sunt dñi crudeles q̄ nolūt hominē a prono in terrā sensu liberari. Et Eso. xix. Tradam egyptiꝫ in manu dñoꝝ crudeliū: ⁊ rex fortis dominabit eoꝝ. [Quid soluitis pullū: / Quesrere rationē solutiōis: est quererē rōnem articulorum fidei. Sicut Nicodem Jo. iij. quesiuit: Quōmō ꝑt hec fieri: [At illi dixerūt: qꝛ dñs eū necessariū habet / Non q̄ dem ꝓper se: q̄ bonoꝝ nostroꝝ non indiget: sed ꝓper nostram veritatē vt ad suuꝫ regnū deueniam. Esa. xxxiij. Dominꝰ legifer noster: dñs rex noster. ipse veniet ⁊ saluabit nos. Et hoc dixit Nicodemo Jo. iij. Amen dico tibi: qꝛ Quod scimꝰ loquimur: ⁊ qꝫ vidimꝰ testamur. Et ideo talibꝫ dr̄ Prouer. xij. Noli phibere eū q̄ bene facit: si potes ⁊ ipse bñfac. Et sic illos expedientes Duxerunt illum / pullum asinini sensus ꝛbis ⁊ monitis [ad iesum / vt fidē acciperet domini iesu. [Et iactantes vestimēta / Tactu angit Qualiter pullum subsellijs (alꝫ subsellantes) ꝓparauerit: ⁊ Qualiter dñm imposuerūt. Et hoc est quod dicit [Et iactantes vestimenta super pullū / hoc est fidem ecclesiastice cōuersatiōis. Talis em̄ cōuersatio vestimentū est apostolicum. Esa. lxj. Induit me dominus vestimento salutis. Attende aūt q̄ vestimentuꝫ hominis habet hominis figuram. Unde iam prius asinus christū in vestimēto incipit figuram hominis inducere: ⁊ ad humanum sensum figurari. j. Pe. i. Non configurati priorib⁹ ignorantie vr̄e desideriis. sed fm eum qui vocauit vos sanctū: vt ⁊ ipsi in omni conuersatione sancti sitis. De his vestimētis dicit Ecclesiastic. xl. Omni tempore sint vestimenta tua candida. Sic ergo mollibus ⁊ rationabilibus sternentes asinū [imposuerunt Jesum / super asinum: vt de cetero nō mordus asini: sed moribꝫ regiminis (alꝫ regentis) Jesu mansuetus per vias salutis ambularet. Ps. Tricesimoꝰ mo. Nolite fieri sicut equꝰ ⁊ mulus quibus non est intellectus. Regentez se ⁊ insidentem habēs dñm: ne odiate ⁊ insensate moueri non ꝑte Attende q̄ mansuetudinem ostendere volens eundo ad passionem: nō elegit currus

et equites ⁊ magnū comitiuꝫ pugnatoꝝ: cum illā etiam de angelis habere potuisset. Matthe.xxvj. An putas qꝝ non possum rogare patrē meū: ⁊ exhibebit mihi modo plꝰ q̄ duodecim legiones angelorum. Sed simplr cum pauperib⁹ venit fidelib⁹ cum turmis: pro quib⁹ immolandus fuit. Nec eligit equos feroces ⁊ pulcros in quib⁹ vectus veniret. Sciens scriptū esse in .Psal.xix. Hi in curribus ⁊ hi in equis. Nos aute in nomine dei nostri invocabim⁹. Equus ei superbū animal: superbiā ⁊ fastum significat dominatus. Amos.ij. Ascendet equi non saluabit anīa suam. Esa.xxxj. Nec descendunt in egyptū ad auxiliū in equis. speranres: ⁊ habentes fiduciam sup quadrigis: qꝝ multe sunt: ⁊ super equitibus: quia pualidi sunt nimis: ⁊ non sunt confisi super sanctū israel: ⁊ dominum non exquisierūt: Sed potius mansueti animalis dorso insidens: venit ad sui oblationē. Zacha.ix. Exulta satis filia sion. Jubila hierusalem Ecce rex tuus venit tibi iustus: ⁊ saluator ipse pauper ascendens super asinam ⁊ pullū filiuꝫ subiugalis. Sic enim ꝓphetzauerat Jacob patriarcha Heñ.xlix. Ligabit ad vitem pullum suum: ⁊ ad vineas asinas suas. Et dec littera .xx. quia sic ligauit ⁊ asinam ⁊ pullum ad vites apostolos: ⁊ vineaꝫ ecclesiā. Sic igitur vt rex pauper ⁊ mansuetus venit

**Eunte autem illo substernebāt vestimenta sua in via. Et cum appropinquaret iam ad descensum montis olīueti: ceperunt omnes turbe descendentium gaudentes: laudare deum voce magna super omnib⁹ quas viderant virtutib⁹.**

Hic tangit Quali processione receptus est. Et tangit Tria. Veneratione devotoꝝ. Invidiā malignoꝝ. ⁊ Confutationem eoꝝ. In Primo sc̄ Tria. Vestiū substratio: Laudis acclamatio: Dignitatis regal' professio. De Primo dr [Eunte autem illo] de bethphage: ad quem locū adductus fuit pullus. Et significat hoc Eum d̄ domo bucce. hoc est: ꝑdicatione apostoloꝝ: transiuit in noticiam turbarū: ⁊ in fidem: ⁊ incepit augeri fidelium numerus [substernebant] Apostoli ⁊ alij devoti [vestimenta sua] Hoc est: ad litterā In via sternebant conversationis exempla. Vel ens ipsa corpora sua martyrio exposuerūt: vt facilius asellus. hoc est: gentilitas siue rudis populus vehens dominū: transiret. Matth.xxj. ⁊ Joan.xij. Alij vestimēta sternebāt in via: alij ramos d arboribus prosternebāt. hoc est: viridantes in ope virtutes. Implentes illud Esaie.xl. Parate viā domino: rectas facite in solitudie semitas dei nostri. Esa.lxij. Transite transite per portas: planum facite iter populo. ⁊ eligite lapides [Et cū appropinquaret iam ad descensum montis olīueti] ad locū ad quē turba de hierusalem occurrerat: ⁊ ibi ꝓ nimia humilitate ex misericordia sua descenderet. Psal.cxliij. Inclina celos tuos ⁊ descende. Esaie.lxiij. Utinā dirumperes celos ⁊ descenderes ex magna maiestate celesti: tunc descēdit ad infima suc humilitatis. Phil'.ij. Exinanivit autez semetipm: factus obediens patri vsq; ad mortem. [ceperunt omnes turbe] que convenerāt ad diem festum descendentiū cū eo de monte olīueti, quia etiaz ipsi se humiliaverūt in humilitate ebri. j. Pet'. v. Humiliamini sub potenti manu dei: vt vos exaltet in tempore visitatōis. Et ideo dr [descendentium] de monte ad civitatē [laudare deum voce mag.] Que mag vox non tā damoris fuit q̄ intentc (al's intense) devotōis.ij. Magchabeoꝝ.j. Ut eolatis cum corde magno ⁊ animo volenti. Esaie.xl. Exalta in fortitudine vocem tuā: exaltra: noli timere. dic ciuitatibus iuda: ecce deus noster [super omnibus quas viderāt virtutibus] Et maxime in Lazari suscitatiōe. Esa.lxij. Miserationū domini recordabor laudem dñi super oib⁹ q̄ retribuit israel. Esa. xij. Exulta ⁊ laudababitatio sion: quia magnus in medio tui sanctus israel. Psal.cl. Laudate dominū in sanctis ei⁹: laudate eum in firmamento virtutis eius

## Bicentes. Benedictus qui venit rex in nomine domini. Pax in celo et gloria in excelsis

Ecce Regij honoris ⁊ potestatis professio. Et dicunt Tria. Regnum eī profitent. Pacē dicūt concessam: ⁊ De cetero gloriam dei ꝑdicandā. De Primo dicunt [Benedictus] hoc est: plen⁹ dei benedictionibus domini: est rex Deutero.xxiij. Plenus benedictionib⁹ domini. Heñ.xij. In te benedicentur omnes gentes. Eccl.xliij. Benedictionem omniū gentiū dedit illi: ⁊ testamentū suū cōfirmavit super caput eius. Iste est rex Hebreorum.vij. Rex iusticie ⁊ rex pacis. Iste est Melchisedech sacerdos: ⁊ rex altissimi [qui venit] Venit aūt iam ad oblationez [in nomine] hoc est: in notamine [domini] qui notos domini ostendit. qz in ipo nosc̄itur domin⁹. Exod.vj. Ego apparui abrae in deo omnipotente: ⁊ nomē meum magnū adonai non ostendi ei. Sed modo ostendit nomē domini rorum mundū excitans in sui devotionē ⁊ laudē. Joan.viij. Honorifico patrē meū. Sic ergo venit in honore nominis dei q̄s per eum honorat: ⁊ ꝑdicatur ⁊ invocat' [Pax in celo] Effect⁹ propriꝰ regis celestis vt pariſit in celo ad patrē reconciliatio: ⁊ ad āgelos dominū grata societas. Colos. j. Omnia in ipm pacificās ꝑ sanguinez crucis ei⁹: sive que in terris sive que in celis sunt. Pax enim in (al's de) celo: discēdit ad terrā: vt etiā hīs obtineat i hoīb⁹ bone voluntatis. Esaie.xxvj. Dabis pacem nobis: pacē qz in te speravim⁹. Pax enim que i celo: est concordia fruendi deo: ⁊ vivere in deo vt dr Augustin⁹. Et illa descendit de celo: quando vno corde ⁊ vno animo omes concorditer deo seruūt ⁊ sibi subijciunt. Nec est pax de qua dr Joā.xiiij. Pacem relinquo vobis: pacem meā do vob, non quomodo mundus dat: ego do vobis. Nec ēpax que tranquillat ⁊ serenat a turbationib⁹ mentem: ⁊ custodit a tentationib⁹ diaboli. Phil'.iiij. Pax

dei q̄ exp̄at omnē sensum custodiat corda vr̄a. z intelligētias vias [z gloria in excelsis ] Nō tā loco q̄z virtute. Quia sicut dicit Esa. xl. Excelsus reputat⁹ est ipe: q̄ tā excelsa pficere potuit q̄ ḡtidu anū suscitauit. Lu. ij. Gl̄ia in altissimis deo. et in terra pax hoib⁹ bone volūtatis. Talis eni est diuisio inter hominē z deū: vt pax reddita sit ea p sanguinē chr̄i. q̄ pacē nō habuit: sed vbiq̄ z añ mortē z post mortē pdē patuit. Gl̄ia aūt dē deo qui hoc potēcia sue deitatis effecit. Esa. xlij. Gl̄iam meam alteri nō dabo j. Timoth. j. Soli deo honor z gl̄ia. Ipe eni sol⁹ est in excelsis opibꝰ q̄ gl̄iosa sr̄. Psal. xcij. Mirabilis in altis dñs.

**Et quidā pharisēozū de turbis dixerūt ad illū. Magister increpa discipulos tuos. Quibus ipse ait: Dico vobis: q̄z si hi tacuerint lapides clamabunt.**

[Et quidā pharisēozū ] Hic tangit Jnūidia murmurantiū: z Lōfutatio eozū. Dicit igit q̄ [quidā ] de numero [pharisēozū ] q̄ suam et nō dei ḡrebāt gl̄iam. Joā. v. Quō potest⁹ credere q̄ gl̄iam ab inuicē accipit⁹: z gloriā que a solo deo ē ñ vultis [de turbis ] Quia se turbis imiscebāt: vt turbas ꝓtarēt. Sicut z post modicū fecerūt. [dixerūt ad illū ] q̄si stantes ne honor dei ad hominē trāsferret. Sicut fecit Mardoche⁹ Hester. iij. z xiij. [Magr ] Ideſt dicāt ḡtuis mḡr fis. nō tñ honor dñi (alias diuinus) debet tibi attribui. Joānis. v. Nos de bono ope nō lapidam⁹ te: sed de blasphemia: q̄z tu hō cum sis :facis teipm deū [increpa discipulos tuos ] q̄ turbas icitant z instruūt: ad te sic laudandū. Un Matth. xxi. Audis q̄d isti dicūt: O. d. Mirū est q̄ nō compescas eos [Quibꝰ ipe ait ] Respondēs malicie et sūꝑbie [Dico vobis ] in veritate quā audiūt a pte meo [quia si hi tacebūt lapides clamabūt ] Un Matth. xxi. Nunq̄z legistis: q̄ ex ore infantiuꝫ et lactentiū pfecisti laudē ꝓter inimicos tuos vt destruas inimicū: hoc ē: pharisēū: et vltrō sue defensorem. hoc est: scribā z iudeum. Sic ergo si hi tacebūt q̄ dei ordinatōe ad vestrā pfussionē loquūtur. [lapides clamabūt ] Et hoc factū est in morte q̄n terra mota est. z petre fisse sunt. z monumēta apta. Quia sicut dicit Hieroñ. Morte filij dei clamabat mūd⁹ se sustinere nō posse. Ut [lapides ] hoc ē: duri z frigidi gēiles. Matth. iij. Potēs est de⁹ de lapidibꝰ istis suscitare filios abrae.

**Et vt appropinq̄uit vidēs ciuitatē fleuit sup illā dicēs. Quia si cognouisses z tu. Et quidē i hac die que ad pacē tibi: nunc aūt abscōdita sunt ab oculis tuis**

Ez Hic tangit q̄ dñs in medio sue exultatōis q̄n cū ramis ecciebat: fleuit ciuitat⁹ excidiū: q̄ merunt in sua passiōe. Et ideo i Ramis palma z vbi tantū gaudiū rep̄sentarū est passio legit: in signū z recordatiōez fiet⁹ h⁹. Dicunt̄q̄ in hac pte Quatuor. Scz. Fleꝰ ex cōpassiōe. Ostēsio cause fletus in genere: z Determinatio illi⁹ cās in specie pene. Et in fine determinat (alis terminatur) illarū penaz causa meritoria. De Primo ꝑ Quando z Ubi z Super quid fleuit. Quando [Ut ] id est post q̄. Eccls. iij. Tempus flendi z tempꝰ ridēdi. Job. xxx Flebam quondā super eo qui afflict⁹ fuerat: z cōpatiebatur anima mea pauperi [appropinquauit ] Ecce locus tristicie. Appropinquauit autez nō tam loco q̄z miserant⁹ affectu. Jaco. iiij. Appropinquate deo z appropinquabit vob. Deuter. iij. Nec est alia natio tā grandis que habeat deos appropinquantes sibi: sicut domin⁹ de⁹ noster adest omnibus obsecrationibꝰ nostris [videns ] miserantis affectu. Luc. x. Videns illum misericordia motus est Osc. xj. Penitudo mea conturbauit me [ciuitatem ] insanientē. Sap. xiij. Dum letant insanium. Videns ergo sic insanientem: z nihil ō futur⁹ periculis preuidentē. Ideſt dicerēt illō Esa. j. Quomodo facta est meretrix ciuitas fidelis plena iudicij iusticia habitauit in ea: nunc aūt homicide: Sic ergo [fleuit ] ex compassione. Miere. ix.

Quis dabit capiti meo aquas: z oculis meis fontem lachrymaz: z plorabo die ac nocte interfectos populi mei: Fleuit autem etiam aliquando p miseria huius vite ad incolatū pertinente. Et de sunt lachryme attediatiōis. Joānis. xj. Lachrymat⁹ est Iesus. Aliquando autem fleuit pro casu quo ceciderunt a beatitudine patrie per peccatū. Heb. v. Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq̄z ad deum qui possit illum salū facere a morte cū clamore valido z lachrymis offerens ꝑ omnibus: exauditus est p sua reuerentia. Et de lachryme devotionis. Et his tribus modis fleuit nos dominus in se ipso. In membris autem facit nos plorare pro peccatis ꝓximi. Et iste sunt lachryme cōpunctionis. Psal. vj. Lauabo per singulas noctes lectum meū lachrymis meis stratum meū rigabo Hec sunt quattuor flumina paradisi: que ex vno fonte gratie dei diriuantur Hen. ij. Fons ascendebat e terra: irrigans vniuersam superficiem terre. Et Ibidem Fluuius egrediebat de loco voluptatis: qui inde diuidit in quattuor capita. Sic ergo vidēs ciuitatem fleuit compassionis lachrymas fundens [super illam dicēs ] Et tanto plus fleuit ḡnto illa minus doluit. Et hoc est quod dicit [q̄z si cognouisses ] causam fletus mei [et tu ] supple fleres. Threnoz. j. Plorās ploranit in nocte: z lachryme eius in maxillis eius: z non est qui consolet eam ex omnibus charis eius [et quidez ] Id est certe: fleres [in hac die ] ꝑsenti [que ꝑtinent ad malam ] pacē tibi ] in qua pacifice interfectiōis mee tractas proditiōes. Sicut cū dr Prouerb. xiij. Risus dolore miscebit⁹: z extrema gaudij luctus occupat. Job. xxj. Ducūt i bonis dies suos. z in puncto ad inferni nouissima descēdūt. Et ideo illa mala pax ē tibi. Sap. xiij. In magno insciēcie bello viuētes: tot z tam magna mala pacem cē arbitrant⁹ sunt. Ezech. xiij. Prophete deceperūt populum meū Dicentes pax: z nō est pax [Nūc autem ] quia gaudes in pace tua. Nec que ego fleo

Labscondita sunt ab oculis tuis] quia non ꝓsideras eam tua culpa tibi claudit oculos: et putas te sp̃ in peccatis pacē habituꝝ. Nō esse nō p̃r. quia deus est virtutum dñs. et in primo vindicabit. j. Thes. v. Cum dixerint pax et securitas tūc repentinus superueniet eis interitus.

**Quia venient dies in te et circundabunt te inimici tui vallo: et circundabunt te et coangustabūt te vndiqꝫ: et ad terraꝫ prosternēt te et filios tuos qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem sup lapidem: eo ꝙ nō cognoueris tempus visitationis tue**

In Specali ōr hic ecclīa futurū. Dicit autem Tria: Lentitudinē in primo aduenientis temporis Modos future extirpationis et destructionis: et Causam. Lentitudo aduenientis tēporis est in hoc ꝙ ōt [Quia venient dies] in quib⁹ claro lumine aperient tūc oculi tui per pēn: q̄s modo claudit culpa. Psal. xix. Irguā te: et statuā contra faciem tuā [in te] aūt ōr. qz dies illi mali sui erūt. Ephe. v. Redimētes tēpus q̄m dies mali sūt. Ben. xlvij. Dies peregrinatōis vite mee parui et mali [et circundabunt te] Hic particulariter describit: et futura per Rhomanos obsidionē. Et Excidium. Et tāgit Sex per ordinē. Quoꝝ: tria prima pertinent ad obsidionē: et tria sequentia ad destructōez.

Primū de his qb⁹ pertinet ad obsidionez est ꝙ dicit [et circūdabūt te] exercitu cingētes [inimici tui] Rhomani cū Tito venientes [vallo] ne aliqs de te effugere possit. Vallum em̄ est et sepes et fossa ꝙ in circuitu coꝝ fūt fētā: ne possent nocte exire de ciuitate. Esa. xxiij. Formido et fouea et laqueus sup te qui habitatoꝝ es terre. Et erit ꝙ fugerit a facie formidinis cadet in fouea: et ꝙ se explicuerit de fouea: tenebit planta eꝰ laqueo [et circūdabunt te] Secundū est: prinēs ad obsidionem. qz posit in circuitu vallis per comportatoꝝ nē aggerū et fossaꝝ et septū: ipsi Rhomani [circūdabunt te] impugnantiby hostiby: Qui cōtra te per valla diuident: contra murū: et contra portas ad impugnandū. Et sic vallo et cōcluderis et militi impugnaberis. Abac. j. Super oēm munitionez ridebit et cōportabit aggerem et capiet eā. [et coangustabūt te vndiqꝫ] Hoc est Tertiū: ꝙ inferent vi violentias: vñ te coangustabūt intra temetipōs: Ita ꝙ nō videas effugiū: nec in te habeas defensionē. Ita ꝙ dicas illud Dan. xiij. Angustie sūt mihi vndiqꝫ: et qd eligam ignoro: Or Intus erit fames pualida. Inter ciues seditio amara. Extra ār gladi⁹ anceps Ut dicas illō Thren. j. Foris interficit gladius: et domi mors similis est. Deinde tāgit ea ꝙ pertinēt ad destructionē. Primū qdem [et ad terrā prosternēt te] scapēs in ciuibus et edificijs. Esai. j. Derelinquet filia sion sic tuguriū in cucumerario: et sic ciuitas que vastat. Mich. iij Sion ārj ager arabit: et ciuitas in acerui lapidū erit: et mons tēpli in excelsa silue. Deinde tāgit Sōs [et filios tuos q̄ in te sūt] Ne in successione posteritatis spem habeas resurgēdi. Esa. xxiij. Nō ꝓsurget in eternū semē pessimoꝝ. Preparate filios eiꝰ occisioni: in iniq̄tate patrū suoꝝ nō consurgent. Et b quidē est. Qz sic narrant Josephus et Egisippus: Titus tota ciuitate cuertit: et Judeos in captiuitatē duxit et interfecit. Postea aūt cū q̄dam de latibul exiuissent: et cineres ruinaꝝ collegissent: et tuguria quedā ad habitandū in ruinis fecissent: miserūt Rhomani Heliū adrianū: q̄ illa destrueret: et Judeoꝝ nullū vltra mare dimitteret. Is oēs ad terrā italie captiuos trāsmitteret. Et hoc q̄dem ille complenit. Et postea in alio loco: vbi scz crucifixus fuit dñs quandā paruā ciuitatē edificauit: quā nomine suo Heliā vocauit. Que postea multo tpe helia vocabat. Et hec stat vsq̄ ad hec tempora [Et non relinquēt in te lapidē super lapidē] Nocē vltimū de pstratiōe muroꝝ. Mat. xxiij. Non relinquet lapis sup lapidē q̄ nō destruat Esa. v. Zuferā sepē eꝰ: et diruā macerā eꝰ et erit i direptionē. Deinde oim istoꝝ tāgit cām meritoriā dicens [eo ꝙ nō cognouisti tpus visitatōnis tue] Tēpus aūt visitatōis est qñ visitauit eaz filꝰ dei p viscera miscōie dei nr̄i oriēs ex alto. Qō tps ꝓdictū fuerat a Daniele. ꝓbat: et ideo etiā cum paruo studio cognosci poterat. Hoc em̄ tps est de quo dr̄ in Psal. lxviij. Tpus bñplaciti deus. Esa. xlix. Tempore accepto audiui te: et in die salutis auxiliate sum tui. Exquo em̄ irrōnabilia animalia sciunt p nature instinctū tpa sibi cōgrua: tūc multo magis rōnalis natura: lege aduersa: ꝙ hec⁹ illūiata: poterat cognoscere tps gre exhibite. Lu. xij. Hypocrite: faciem celi et terre dijudicatis. hoc autem tempus quō non probatis. Hiere. viij. Miluus in celo cognouit tpus aduentꝰ sui: turtur et hyrundo et ciconia. Populꝰ aūt meus nō cognouit iudicium dñi. Et ideo merito imputat eis ad peccatuz. Sic em̄ dr̄ Augustin⁹. Ignorātia coꝝ qui scire noluerunt: vel debuerunt et potuerunt: damnabilis est. Hoc est quod dicit.

**Et ingressus in templum cepit ejicere vendētes et emētes: dicēs illis. Scriptū est: quia domꝰ mea domus oratiōis est. Vos aūt fecistis illam spelunca latronum Et erat docēs quotidie i tēplo. Principes autem sacerdotū et scribe et principes plebis querebāt illū pdere: et non inueniebāt quid facerent illi. Dis enim populus suspēsus erat audiens illum**

Hic ponit Ultima pars istius capli: In qua Zelus eius ad domū dei ostendit. Ostendit aūt in hoc ꝙ futuri eccliē maxime causa fuit peccatum sacerdotū: qb⁹ cōmiserūt in templo. Et ideo ostendit se illud detestari in planctu future destructōis

Tangunk aũt hic Duo. Qualiter.s. templũ expurgauit:z Qualr templũ sua doctrina illũinauit. In Primo hoz. Tria dicunk. Templi ingressus:ad ostendendã ſmoniace prauitat' detestationes. Autoritatis scripture inductio ad facti sui confirmatiõnẽ z approbationẽ Dicit[ Et ingressus i templũ ]ad veneratiõnẽ ostendendã q templo debebatur. Psal.cxxxvij. Adorabo ad templũ sanctũ tuũ:z confitebor nomini tuo. Uñ Dañ.iij. tribus vicibus per diem adorauit vsus tẽplũ. Esai.lx. Domũ maiestat' mee glorificabo. Docet aũt nos sua actione etiam ad templũ debere festinare. Ibi eñ z deuotius orat:z ea videnk z audiũtur que excitant ad deuotiõnẽ. Iacu.iij. Petrus z Joannes ascendẽbat in templũ ad horam oõnis nona. Luce.xviij. Duo homes ascenderũt in templuz vt orarent:vñ⁹ phariseus:z alr publican⁹ [ cepit ejicere ]sicut dr Jo.ij. Flagello de tribus facto funiculis [ vendẽtes ]in tẽplo[ et ementes[ Attende q vendẽtes ꝓmo ponit.q? Illi q vẽdebãt:aut erãt de familia sacerdotũ:aut de familiaritate eorum. Uendebãt eñ ibi pecora vt haberenk parata ad ritus sacrificioz.z cedebãt in vsus sacerdotũ. Quidaz etiã vendebãt colũbas que erãt sacrificia pauperum. Cum eñ preceptũ sit Exod.xxiij.q? tribus vicibus per annũ omne masculinũ appareret in conspectu domini z nõ vacuis manib:nõ poterãt sẽ cum sacrificia ferre: sed dato pcio ibidem emebãt.

Et hoc attendẽtes sacerdotes: tunc sua animalia coram vendi fecerũt:z suis familiaribꝫ etiam hoc ꝓmiserunt in atrio exteriori tẽpli. Hoc eñ hic templum vocat. Sedebãt etiã ibidẽ nummularij: q? pignore accepto vel caunõe alia:mutuabãt pecuniã sub vsuris ad emẽda sacrificia. Et hec torum erat ad lucrũ sacerdotũ. Cum aũt hec illicita essent opera:z negociator de templo dei sit expellend⁹ vt dicẽ Chrysost. domin⁹ zelum oñdens expulit oẽs hmõi negociatio eñ nõ pertinet ad domũ:eo q? sit contracta cũ fraude latronũ. Uenditio columbarũ nõ est de domo dei: eo q? speciem habeat prauitatis ſmoniace hereſis. q? columba donũ est ſpũſſanc'i. Numularius ẽ domo dei ejiciatur: eo q? accipit munera sup innocẽtes:quib⁹ gratis accõmodare debuit. Forte enim subvsur' nõ audebãt accõmodare. q? Deutero.xxiij. prohibitũ est ne sub vsuris accõmodent.primo. Tamẽ vt dr Aug⁹.sub nomine collibiozꝫ accõmodabãt. Collibia eñ sunt munera fructuũ annone vel vini vel olei vel aliorum fructuũ:ꝓ quoꝫ collibioꝫ spe illi accõmodabãt Beñ.xlij. Sumite de optimis terre frugibus in vasis vestris:z deferte viro munera. Beñ.xxij. Dixit enim placabo eum muneribꝫ:z sic videbo faciẽ eius. Attendendũ etiam q? bis dñs electionem fecit. Anno.s. ꝓmo sue ꝑdicatiõis. Et hoc sol⁹ Joannes ponit.ij. Scõo fecit hoc vltimo anno sue ꝑdicatiõis:imminẽte iam passiõe. Et ꝓponunt tres euangliste. Mar.xxj. Mar.xj. Luc.hic. Iste aũt zelus domus dei propheratus fuit a Psal. lxviij. Zelus dom⁹ tue comedit me:z oprobria exprobrantiũ tibi ceciderunt sup me. Sic ꝙ cepit ejicere vendẽtes z emẽtes de templo: quia ꝙ illud facturꝫ sacerdotũ principes socij furũ efficiebant. Esai.j. Principes tui infideles socij furũ:omes diligũt munera.sequunk retributiões. Docet aũt peccatuꝫ vt dr Chrysostom⁹: pl⁹ est in eccl'ia q? i ſnagoga: Ubi Sacerdotes venduñ Sacramẽta:z numuꝫ larioꝫ numerus magn⁹: qui vsuris ecclãm destruunt:ad fores stant principum sacerdotũ:z ab eis vsurandi accipiũt autoritatẽ. Et ideo nũc magis q? prius necessari⁹ esset iesus expellens. Nehe.xviij. A ꝓhetis hierl'm egressa est pollutio sup terrã omnẽ. Ezech.xxij. Ecce ego complosi manus meas sup auariciã tuã quã fecisti. Et post pauca Conturatio ꝓpheraꝝ in medio eius sicut leo rugiens:capiens q? predam: aias devoraverk:opes z pciũm acceperũt sacerdotes:contẽpserũt legem meã:polluerũt sanctuariũ meum. principes eius quasi lupi rapientes predã. Sic ergo cepit ejicere vendẽtes z ementes de templo. Zacha.vl. Nõ erit vltra negociator in domo dñi. Chry. Qui voluerit esse mercator? proijciet de eccl'ia:dicente propheta. Quia non cognoui negociationẽ. Eccl.xxvj. Difficile equitur negociãs a negligẽtia:z cauꝑ non iustificabik a peccatis labioꝫ[ dicens illis ]Tãgite Confirmatiõe[ Scriptũ est ]Esai.lvj. Quia domus mea. ℞ est templũ qõ patris z mea:z spiritus a nob procedent' dom⁹ est. Beñ.xxviij. Nõ est aliud nisi domus dei z porta celi. Unde tradũr Patres q? cũ hoc diceret: q? ꝺam fulgor egrediebak a facie eius qui replebat templũ. ex quo circũstantes territi non audebãt resistere expulsioni. Ezech.xliij Ingressa est gloria dñi in templũ per viam porte orientalis :z replẽduit terra a maiestate eius. Sic ergo dom⁹ mea domus oiõis vocabit. quia sic patet.iij. Reg.viij.ad orandũ est constructa. Augustin⁹. In oratorio nemo aliꝺ agat nisi ad qõ factũ est. Uñ z nomẽ accepit. Peccant ℊ qui grauaria vel reseruatoria inde faciũt[ Vos aũt fecistis ]Duo dr. In autoritate eñ inducta ostẽdit Ad quẽ vsum est dom⁹ cõstructa. Ex se aũt ostẽdit q? p auariciã sacerdotũ ad abusum malũ est deputata. Et hoc est quod dr[ vos aũt fecistis ]Et ex hoc patet q? autoritate sacerdotũ forũ factum fuit in templo.pter auariciã eoz. Facit eñ is:cui⁹ autoritate videt fieri[ spelunca latronũ ]Sicẽ enim latro in spelunca abscondit vel rapiat: Ita sacerdotes autoritate z religione templi obumbrant:ne videank ſtabãt in insidijs quocũq? modo rapiendi z eoꝝrũpere nitebank ius sacerdotale z puritatem. Psal.ix. Insidiatur quasi leo in spelunca sua:insidiak vt rapiat pauperẽ:rapere pauperẽ dum attrahit eum Mich.iij. Sicꝫ nõ dederit in ore ipsoꝝ: sanctificãt sup eũ prelũ. Nec.vlt. Recordare dñe deus me⁹ aduersus eos q? polluũt sacerdotiũ ius q? sacerdotale z leuitarũ. Hiere.vij. Nunꝺ spelunca latronũ facta est domus ista:in qua invocatum est nomẽ meũ in oculis meis:ego sum:ego vidi dr dñs. Ose.vj. Galaath ciuitas operantiũ idolum supplãtata sanguine:z fauces viroꝝ latronũ. Galaath:aceru⁹ testimonij interpretat. Et tẽpluꝫ significat:vbi aceru⁹ testimoniozũ est scpture: In

quo non sē mō veri pastores:sed idola q̄dax pastorū. Nec ingredit aliō nisi p sanguinē.z illi q̄ fauces sē vtroz latronū.B est virilit latrocinia exercentiū[et erat docēs ]Ecce Qualr diminata spurcicia:repluz sua plentia ꝓfecrauit:z sua doctria ul luminauit.iij. Reg.ix. Lōfecrauit mihi domū hāc: vt ponā nomē meū.z erūt oculi mei z cor meū ibi per domū hanc vsq; in sempiternū. Jdeo ḡ erat in rēplo[quo tidic ]docēs. Jo.xviij. Ego palā locutus sū mūdo.ego sp docui in rēplo q̄ oēs iudei cōueniūt:z in occulto locutus sum nihil. Hoc ḡ est p̄mū qō diēb[ Principes ꝑt sacer.]Ecce Secūdū Ubi malū p bono retribuūt. Tāgit āt Tria Qui machinabant malū dño:z Q̄ nō valebāt: et Lausam impedimēti. De Primo ōr Tria genera machinantiū[principes sacerdotū ]q̄ erāt primi i malicia.z quoz auctoritate z iussu fiebat. Jo.xj. Collegerunt pōtifices z pharisei ꝯsiliū:z dicebant q̄d facim⁹:Et paulo post. Zb illo ḡ die cogitauerūt interficere eū:ad cōsiliū Caiphe: q̄ erat p̄ceps sacerdotū[et scribe ]Di doctores erāt legis quoz consilio oia dirigebant. Dicre.iij. Sapiēres sūt vt faciāt mala:bñ aūt facere nescierunt[et principes plebis ]q̄ plebi p̄fuerūt in parte vocati sollicitudinis:q̄ plebi oēs suas volūtates gmiserunt:vt eis in necem chr̄i consentirent. Dicre.v. Prophete ppherabāt mendaciū:z sacerdotes applaudebāt manibus suis:z pp̄ls me⁹ dilexit talia. Prophete doctores q̄ scribe vocabant:mēdacia in cōsiliis inuenerūt. Et cūc Sacerdotes applauserūt plausu manuū.B est opez Et pp̄ls hec diligens: perfecit in malicie cōplemēto.]. Esdre.ix. Nō ēs ꝑatus pp̄s isr̄l a populis terraz:cōmiscuerunt semen sanctū cū populis terraz. Man⁹ eñ principū z magistratuū fuit in trāsgressione hac prima. Añ eñ sacerdos non segat ab operib⁹ plebis terrene:z semē sanctū ꝑbi dei cōmiscet cū terreno affectu:z loqui incipiet verba laicoz ad lucra illicita:z principales in B sunt p̄ncipes z doctores: tunc cogitat de morte dñi. Undeb. Berū. O bone ieſu totus mund⁹ videt cōiurasse cōtra te:z bi primi sūt qui vident regere pp̄lum:diligere p̄ncipatū. Dig[querebāt ]ꝯsilio z machinatiōe[illū ]dñm Jesum chr̄m[perdere ]Sap.ij. Circūueniam⁹ iustum:quia inutil⁹ est nob:z ꝯrarius operib⁹ nostris. Dicrem.xj. Logitauerūt cōtra me ꝯsilia dicētes. Uenite mittam⁹ lignū in panē ei⁹:z cradam⁹ eū de terra viuentium.z nomē eius nō memoret amplius[Et nō inuenerunt q̄d facerent illi ]Ecce Imporēna neq̄tia. Esa.xvj. Superbia ei⁹ z arrogantia ei⁹ pl⁹ q̄ fortitudo e⁹. Osee.ij. Septā viā tuā ſpinis:z semitas tuas nō inuenies. Nō eñ facere poterāt antecq̄ ipse volebat. Et cūc dedit facultatē:sed cū non fecit cozū malicia. qz illam ex se z a diabolo habuerūt. Jo.x. Nemo tollet a me animā meā:sed ego pono eā:z iterū sumo eā[Dis enim popul⁹ ]Lausa e. Nō eñ depositerūt nocētē nec quicquā:sed pon⁹ timidi cr̄iores timebāt turbā. Sapi.xvj. Lū sit timida nequitia: data est in oim timidoz condēnatione[Dis eñ popu. suspensus erat ]auribus z vultib⁹ porrectis ad ipz[laudes illū ]dñm iesum. Non enim declinare statuerunt

M2

ock'os suos ad terrā vt terrena audirēt. Sed sicut dr Job.vij Elegit suspēdiū aīa coz: vt audirēt alta celestia ab ipo. Jo.iij. Qui de terra est:ō terra loq̄tur.qui de celo venit:sup oēs est. Et qō vidit z audiuit hoc testat. Prouer.viij. Audite me qm̄ ō rebus magnis locutur⁹ sum. Unde Jo.vij. qñ miserunt ministros qui captū adducerēt eū: z illi redierunt infecto negocio:dixerūt querentes Quare non adduxistis eum: Illi responderūt. Nunq̄ sic locutus est homo vt iste loquit. Dec ergo est causa quare non audebant tunc

# Capitulum.xx.

T factum est in
e vna dierū docēte illo
populū i tēplo z euāgelizante:conuenerunt principes sacerdotū z scribe cum senioribus:
et aiunt dicentes ad illum Dic nobis in qua potestate hec facis:aut quis est qui dedit tibi hāc ptātem

Tangit Reprobationē Judeoz. p ꝑbi demonstrationē. Diuidit aūt in Duo capla istius vltime B doctrine. In quoz Primo Parabolice ostendit Judaice ꝑfidie z nequitie reprobationē. In Secundo aūt Finalem abiectionē z destructiōz. In Priori aūt capło Due sunt ptes. In quarū Prima Per parabolā reprobationē ꝑfidie eoz⁹ demonstrat. Et in Secūda Machinatiōes coz⁹ contra se factas denudat. Prima hap̄ (que cōtinet reprobationis parabolā) Duo cōtinet. In q̄z Primo Parabolā inducit: In Scdo Judiciū iustū ab ipsis q̄rit. In Priori aūt partiū Duo dicunt. Scs. Maliciosa a principib⁹ sacerdotū suc potestat⁹ inuestigatio. z Interrogatiōis illi⁹ per aliā interrogationē a dño factā elusio. In Priori harū Tria facit. Ostēdit eñ Euāgelista dñm bono operi dedituū. z Scdo ex hoc oñdit Potestates z magistrat⁹ Judeoz:esse ad malum cōitatos:z Tertio Qualr dolosam sibi posuerunt questionem.

Dicit igit[Et factū est ]fm dei prouidentiā et dispositionē. Sap.xj. Omia in numero z pōdere z mensura dispositisti. Psal.ciij. Omia in sapiētia fecisti[in vna dierū ]B est:in quadā die. Non quidē continue post añcedens: sed ante vt quidaz dicūt: Quia dicunt q̄ istud:factū est cōtinue post ficulnee maledictionē. De qua dr Mat.xxj. Sz Lucas non attendit ordinē temporis:sed ordinem probāde sue intentionis. Etquia factū est de conctantibus principes ad ꝑsequendū chr̄m. Jō istud dicit ordinat ante passionē cum aliis que ꝑtinebāt eos. Jdeo ergo dr[in vna dierū ]quando ad iudiciam Sacerdotum luce sue doctrine relucebat. Psal.xvij. Dec est dies quā fecit dñs exultem⁹ z letemur in eo[docente illo ]instante doctrine.ij.

Timo.iiij. Predica verbum: insta opportune importune |In templo| qđ est loc⁹ doctrine. Eze.xlvij. Aque egredientes de templo a latere dextro: que sunt a que doctrine eternop: que per dexterā significantur |populū| qui doctrina indiguit: z ad docrinā deuotus fuit. Sic enī circuibat docens indoctos. Eccl.vlc. Appropinquate indocti ad me: z congregate vos in domū discipline| et euāgelizā tellio| Ecce Modū doctrine. q: boni nuncij fuit banulus.iij. Reg.xvij. Vir bon⁹ est: z bonū nuncium apportat. Est enī euangelīū bonū nunciū ō regno dei z iusticia ad regnū conducēte. Esa.lij. Ad hierl'm euangelistā dabo. Esai xl. Sup montē excelsum ascende tu qui euangelizas sion: qui euangelizas hierl'm. Ecce qualiter vilibo operā dedit.

B |cōuenerūt| Tangit hic Quattuor. Malicie ꝓsensum: Potestatis auxiliū: Consilij adiutoriū Senatus societatē. Dicit ḡ |cōuenerūt| magis ꝓsensu malicie q̄ cōpop⁹ un cōgregatōe Psal. ij. Principes conuenerunt in vnū aduersus dñm: z aduersus chr̄m eius |principes sacerdotū| qui ex potestate auctores fuerunt malicie. Esaie.j. Principes tui infideles. Matth.xxvj. Conuenerunt principes sacerdotū vt iesum dolo tenerēt z occiderent |et scribe| cōsilium iniquū adhibētes: vt caute z quasi sub forma iusticie ꝓficere nequitia. Esa.x. Scribētes scripserunt vt opprimerēt in iudicio pauperes: z vim facerēt cause humilū q̄ li mei |cum sentoribꝰ| B est senatus qui videbant regere populus. Dañ.xij. Egressa est iniquitas a senioribus iudicib⁹ qui videbant regere populum |et aiunt| quasi ex vno ore| dicētes| Ps.xlix. Os tuū abundauit malicia: z lingua tua cōmentabat dolos |Dic nobis| Debes enī ostendere autoritatem tue legationis z potestatis: cum non sis missus a summo pontifice: nec hēas a cesare legatiōs. Ostende ergo Quo ordine potestatis ista ꝓsumas facere q̄ sic homines docere: z ejcis de templo Sacerdotes. Jo.x. Si tu es chr̄s dic nobis palā: Et premittunt Quousq; animas nostras tollis: |In qua potestate hec facis| diuina fez aut humana: Et attende maliciam. q: Mat.xij. z Luc.xj. cognoscentes potestatē non esse humanā: attribuerūt eam beelzebub. Et ibidem demonstrauit luce clarius hanc potestatē esse digiti dei: dicens. Si in digito dei ejcio demonia: profecto puenit in vos regnum dei. Et modo acsi tunc confutati non fuerint: querunt In qua potestate ista faciat. Acsi dicant Tu nō es de tribu vel familia sacerdotali. Tibi etiam hoc non cōcessit Senatus. Et ideo seniores secum adduxerūt. Unde ergo presumis hec facere: Et ideo subiungunt |Aut quis dedit tibi hanc potestatem| Acsi dicant Omnis potestas est ordinata ad vnum. Vel ad cesarem. Vel ad summū sacerdotem. Tu autē neutrius habes potestatem. Rhomanop. xiij. Que sunt a deo ordinata sunt. Et cum ordo potestatis illius sit a deo: si tu esses a deo: procederes sm autoritatem alicuius potestat'. Hoc autē non facis: quis ergo dedit tibi hanc potestatē: Et Isti cognoscere nolue runt q̄ a deo habebat potestatem: iuxta Danielis ꝓphetiā. Dañ.vij. Potestas eius potestas eterna que non auferet: z regnum eius quod non cōrumpetur. Matth.xlviij. Data est mihi omnis potestas in celo z in terra. Joannis.v. Ecce habeo testimoniū maius Ioanne. Opera enī que ego facio ipsa testimoniū perhibent de me: quia ipsa opera loquunt: q: in dei potestate hec facio.

**Respondēs autē iesus dixit ad illos. Interrogabo vos z ego vnū verbū Respondete mihi Baptismum Joannis de celo erat: an ex hominibus:**

Dicta angit Istorum confutatio per aliā questionem. Dicit autē Tria: Interrogationē: Illorū responsionem: z Et responsione accepā confutationem. In Primo hoc Tria dicit. Primum est Unius verbi interrogatio. Secundū Responsionis petitio. Tertium Interrogatiōis ꝓpositio. De Primo dicit |Interrogabo et ego vos| Quāquis enī illi interrogauerint: z sic videatur illis esse ꝓius respondendū. Non tamen hoc semper ē verum. Quia aliquādo solutio interrogatōis dependet ab alia questione: quā oportet pr⁹ interrogare. Sicut est in ꝓposito. Et ꝺ bene est de lege disputantium. Et ideo dicit |vnū sermonē| a quo solutio totius dependet vestre interrogatiōis. Job. xl. Accinge sicut vir lūbos tuos z interrogabo te: respondē mihi. Job.xlij. Voca me z respōdebo tibi. Aut certe loquar: z tu respondē mihi |Respōdete mihi| Job.vj. Respōdete obsecro absq; cōtentiōe: z loquētes qđ iustū est iudicate |Baptismus Joannis vnde erat| ꝺ dr: cuius autoritate venit ad baptizandū: Docē qđ Matthe⁹ xi. dixit. Quid existis in desertum videre. Nōnenim existis videre nisi hominē diuinū: acsi de celo ad terram descenderit. Non hominē mollib⁹ vestitum de cōmodo carnis venientē. Nec arundinē vento agitatā: de inconstantia hominū z humane opinionis procedentē. Et determinat questionem |de celo an ex hoibus| Querit enim hoc: Ar Joannes ipse coram omnibus contestatus fuit ꝺ celo esse baptismū. Joānis.j. Qui misit baptizare in aqua: ille mihi dixit. Super quem videris spiritum descendentē z manentem super eum: hic est qui baptizat.

**At illi cogitabāt intra se: dicentes. Quia si dixerimus: De celo: dicet. Quare ergo nō credidistis illi. Si aūt dixerimus: ex hominib⁹: plebs vniuersa lapidabit nos. Certi sunt enim Joannē prophetam esse. Et respondentes se nescire vnde esset. Et iesus ait illis. Neq; ego dico vobis in q̄ potestate hec facio.**

Ecce hic Obligatio ad confusionem quicquid

# Capitulum.xx.

Cepit autem dicere ad plebem parabolam hanc. ¶Homo quidam plantauit vineā ⁊ locauit eā colonis:et ipse pegre fuit ml'tis tpib⁹

Hic deuentū est ad parabolā: In qua iam detecta malicia eoꝝ Odit esse reprobādos ⁊ ejciendos. Et sicut diximus in ante habitis ꝓmo ꝓponit parabolam. Et deinde querit iudiciū astantium de intellectu parabole. In Parabola autez Quatuor facit. Quorum Primus est ꝙ ostendit Cui dicit. Secdo Locatione vinee proponit. Tertio Fructum requirit. Quarto autē Jugi ratiocinatione ⁊ inuectiue agricolaꝝ subiūgit ¶Dicit igitur ¶Cepit autē di. ¶Non quidem nūc ꝓmo: sedꝝ omne factum ⁊ verbū adeo fuit in feruore:ꝙsi tūc inciperet. Psal.lxxvj. Dixi nunc cepi.hec mutatio dextre excelsi¶ad plebem ¶quia sciuit principes peruersum iudiciū contra conscientiam fore daturos. Job.xiij. Primo vos ostendens fabricatores mendacij: ⁊ cultores peruersorum dogmatū ¶parabolam hanc ¶similitudinariū sermones.quia illuꝝ plebs melius intelligit. Ecclesiastici.xxxix. Occulta prouerbioꝝ exquirer sapiens:⁊ in absconditis parabolarum cōuersabitur¶Homo quidā¶ Dria dicit: Vinee plantationē: Vinee locationē ⁊ Plantatoris ⁊ locantis: peregre profectionem. Et de Primo ꝺr¶Homo quidam ¶Deuꝝ sicut sepe diximus)quia humanus siue benignus ēbo minem vocans. Non a natura quam pater nunqꝫ assūpsit:sed a ꝓprietate:quia mansuete: ⁊ benigne ⁊ rationabiliter. Mansuete q̄dem est. quia peccatores mansuete ⁊ clementer recipit. Benigne aūt cum benigne expectat. Rationabiliter autez cum rationabilia quert. De Primo Matth.xj. Discite a me quia mitis sum ⁊ humilis corde. Et ideo: Vicarius eius Moyses mansuetus ab eo dicitur. Numeri.xij. Erat moyses mansuetissimus oīm virorꝝ qui erant super terram. Non enim elegisset tām mansuetū nisi mansuetus esset. De Benignitate Rbomanoꝝ.ij. Ignoras quia benignitas dei ad penitentiā te adducit. De Rationabilitate equitatis eius dicit Prouerbiorū. viij. Dominus possedit sapientiā initio viarum suarum: anteq̄ quicq̄ faceret a principio. Sic ergo ¶Homo quidam ¶plantauit vineam ¶Litteraliter quidem:synagogā. Allegorice:ecclesiam. ⁊ Moraliter autem:animā fidelem. Sed Vites synagoge:sunt prophete ⁊ iusti. Vites ecclesie:sunt persone ecclesiastice. Vites autem anime:sunt virtutes. Esaie.v. Vinea fuit dilecto in cornu filio olei. Et Jbidem. Vinea domini sabaoth domꝰ israel:⁊ viri iuda.germen eius delectabile. Hoc est: viri deum confitentes ⁊ deum glorificantes. Hoc enim iuda interpretat. Hieremie ij. Ego te plantaui vineam electam omne semen verū. Plantauit autez Locando in cultu. Precepta circūspiendo. Maceriam cerimoniarū circūdando. Fossatum discipline circūducendo. Bāficijs impinguādo. Presidio regni turrim in ea extruendo. Per cultum sacerdotij murum erigendo. Et de omnibus his in

diserint. Et dicunt ℈ Duo. ℈ Deliberatio obligationis ad inconuenientes ⁊ Responsio dolose simulatōis. Deliberatio autē est ad ambas partes diuisionis de dubio. Dicunt igit¶Quia si dixerimus de celo ¶sicut ipe Joannes ꝓbauit ¶dicet ¶nobis:ad inconuenies nos deducēdo¶Quare ergo non credidistis illi:¶Credendū enim est illi q̄ est ō celo. Joānis.iij. Qui de celo venit: super oēs est:⁊ quod vidit ⁊ audiuit hoc testatur. Hebreoꝝ.xij. Quomodo nos effugiemus qui de celo loquentē nobis auertimus. Joannes aūt testimoniū perhibuit christo. Joannis.v. Vos misistis ad Joannem:⁊ ille testimoniū perhibuit veritati. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucens:⁊ vos voluistis ad horam exultare in lumine eius. Primo eñ cum credidist¶ ꝙ pro vob ⁊ vestra potestate locuturus esset:tūc voluistis exultare in lumine eiꝰ: ⁊ venistis ad eum. Postea aūt cum videretis eū esse pro me contra vos:tūc persequebamini eum ⁊ noluistis audire eū¶Si autē ex hominib⁹ dixerimus ¶hoc est:ex vana hominuꝝ opinione.sicut arundo agitata.vel homo:qui mollib⁹ adulatorum verbis indui potuit¶plebs vniuersa ¶q̄ eum sciuit esse propheta ⁊ plus q̄ propheam¶lapidabit nos ¶Et lapidibꝰ irecuū: Et lapidibꝰ increpationum. Zacha.xxiij. Educ blasphemū extra castra:⁊ lapidet eum omnis populus. Et subiungunt cām dicentes¶Certi sunt enim Joannes propheam esse¶Luc.j. Tu puer prophea altissimi vocaberis. preibis eñ ante faciem domini parare vias eius. Tamē(licet ipsi dissimulent) Johanni nō crediderūt:nisi primo ꝙdiu putabant eū pro ipsis predicaturū. Matth.xj. Venit Joannes neq; manducās neq; bibens Et dicūt: demoniū habet¶Et ideo videtes se cē obligatos ad vtrāq; partē questionis¶respondert¶mentientes Se nescirevnde esset¶Simulauerunt enim se scripturam nō aduertere. Malach.iij. Ecce mitto angelū.Best nuncij meū: qui pr:parabit viam ante faciem tuā; Et statim veniet dominator dominꝰ ad templū sanctū suum. Sed mentiri erat eis pro nihilo:etiaꝫ in doctrina veritatis. Esa.xxviij. Posuimus mendaciū spem nostrā: ⁊ mendacio protecti sumus¶Et ait illis¶ cōfutatis iam per obligationem questionis: a qua solutio questionis eorum dependebat¶neq; ego dico vobis¶ aperiendo secretum meum. Esa.xxiij. Secretum meum mihi:secretum meuꝫ mihi¶in qua potestate hec facio¶ Exquo eñ mentimini; exp:esse nō est conferendum: nec estis erudiendi. Quia dicit Chrysostomus Mendacia si non habeant quem decipiant:ipa sibi mentiuntur. Unde in Psal.xxvj. Mentita est iniquitas sibi. Dec est ergo Prima causa: quare indigni sunt de veritatis instructione. Secunda autem est:quia insidiosi fuerūt: et non querebant ad addiscendum: sed potius ad lacerandum per contentiōes ⁊ detractiones. Matth.vij. Nolite sanctum dare canibus ⁊ margaritas nolite spargere ante porcos. Tertia causa est: Quia res erat in se ipsa manifesta. Sicut probatum est Matthei.Duodecimo. ⁊ Luce.xj. Et ideo non respondet eis.

precedentibus satis dictum est Exo.xv. Introduces & plantabis eos in monte hereditat⁹ tue firmissimo habitaculo tuo quod operatus es domine. Psal.xliij. Eiecisti gentes & plantabis eos. Sic igitur plantauit vineā: que fructificare debuit fructum gaudioꝝ eternoꝝ. Plantata autez sic vinea ¶locauit eam colonis¶ Synagogam principibus sacerdotū. Ecclesiam Archiepiscopis: & Episcopis & ceteris prelatis. Et Animā: custodibꝫ animarum. Cantic⁹.j. Posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodiui. Nocidē dicitur Matth.xxj. Locauit eam cultoribus.j.Lo. rinth.iij. Dei agricultura estis. Qualiter aūt colenda sit vinea in precedentibus dixim⁹. Sed heu iam negligentia agricolarum potest dici illud Prouerbioꝝ.xxiij. Per agrum pigri dominis transiui: & per vineam viri stulti: & ecce totum operuerant vrtice: & repleuerāt superficiem eius spine. Urtica ardendo dicta: ꝓcupiscentiā carnis significat. Spina autez que pungit: sollicitudines significat auaricie. Et bis duobus tota operta est vinea domini sab aoth ¶Et ipse peregre fuit¶ domin⁹ & plātatoꝝ vinee. Istud non bene exponit ¶aliter ō filio fm carnem in celo ꝓfecto. quia postea legit⁹ q̄ filium missum ab eo qui peregre profectus est: eiectum extra vineam occiderūt. Sed exponendum est de patre qui in hoc peregre profectus est. quia a loco cultus sui recessit ꝓpter inquirates sacerdotum. Sicut significat Ezech.xij. Vbi dicit. Benedicta gloria domini ō loco suo Supple:recedit. Et quia aliud templuz in mundo non habuit: dē quo ad hoc incerta sede vagari domin⁹ Hieremi. xiij. Quare quasi colonus futurus es in terra. & quasi vir vagus declinās ad manendū? Hoc cū ¶aliter dicat Hieremias ō recessu domini a templo. Ose.xj. Deus ego & nō homo: & non ingrediar ciuitatez. Templū enim fuit locus domini in terra. Psal.cxxxj. Si dedero somnum oculis meis: & palpebris meis dormitationē: donec inueniam locum domino: & tabernaculum deo iacob Ezech. xliij. Locus soleꝫ mei & locus scabelli pedum meoꝝ rum: vbi habito in medio filioꝝ israel. Deserēs ergo locum istum: & non diligens alium vbi nomē suū ponat: dicit peregre profectus ¶multo tempore¶ quia vsq; ad fundationem ecclesie ꝓ dñm & apostolos. Osee.ij. Multis annis sederunt filij israel sine rege & sine sacerdote & sine principe. Sic ergo profectus est peregre

**Et in tempore illo misit ad cultores seruū: vt ō fructu vinee darent illi. Qui cesum dimiserūt eū inanem. Et addidit alterum seruū mittere. Illi autē hunc quoq; cedentes: et afficientes contumelia: dimiserūt inanem. Et addidit tertium mittere: qui et illuz vulnerantes eiecerunt. Dixit autez dominus vinee. Quid faciam? Mittā filium meum dilectum forsitan cū hunc viderint verebūtur. Quem cum vidissent coloni: cogitauerūt intra se: dicētes. Hic est heres Occidamus illum vt nostra fiat hereditas. Et eiectum illum extra vineam: occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vinee? Veniet et perdet colonos istos: & dabit vineam alijs.**

Hic tangitur Fructus requisitio. Tangit autē hic Quadruplicē fructuum requisitionem. Et ad qualibet requisitionem opponit colonoꝝ ingratitudinem. Et ita sunt hic .6. paragraphi: fm q̄s distinguitur littera. Tangitur autem in .Primo Opportunitas temporis ad fructum perendum. & Nuncij certitudo quem misit: & Finis intentionis ꝓpter quem misit. Unde dicit ¶Et in tempore vindemie¶ quando oportunū tempus fecit liberatio de egypto: in qua multum studium & laborem posuit circa eam: & erat tēpus respondendi per fructum bonoꝝ operum Psal.lxxix. Vineam de egypto trāstulisti: eiecisti gentes: & plātasti eam: dux itineris fuisti in conspectu eius. Psal.v. Expectauit vt faceret vuas & fecit labruscas ¶Misit ad cultores¶ ad synagoge proceres: q̄ ex nomine vocabātur. Sicut dathan & abyron. Numeri. xvj ¶seruum¶ suum: moysen scz. Psal.ciij. Misit moysen seruū suum: aaron quē elegit ipm. Posuit in eis verba signoꝝ & prodigioꝝ suoꝝ in terra cham ¶vt de fructu vinee¶ gaudij q̄s est ex profectu spirituali ¶darent illi¶ seruo. 2.u.xij Ecce tres anni sunt exquo venio querens fructum in ficulnea vel vinea. Nunc enim fructuz moyses quesiuit: volens eos ad spūalem intellectum dirigere & non potuit. Joānis.v. Si crederetis moysi: crederetis forsitan & mihi. De me enī ille scripsit Et ideo tempus q̄dem vindemie: tempus ē incarnationis & reuelande iam gratie gaudij spiritual⁹. Moyses autem ꝓ fructu mittitur quando testimonia legis vt christo credant ad ipsos dirigunt⁹ ¶Qui¶ agricole ingrati ¶cesum¶ hoc est: afflictum & verbis cesum. Psal.lvj. Lingua eoꝝ gladius acutus. Ceditur autem quando falsa interpretatione ad aliud q̄m intendit lex eius accipit interpretationem. Psal.cv. Iratus est moyses ꝓpter eos: quia exacerbauerūt spiritum eius. Et sic ¶dimiserunt eum inanem¶ sine fructu: quem in eis in spūali intellectu accipere debuit. Et ꝟ fuit propter terrenū intellectū & affectum coꝝ. Reg.j. Terra erat inanis & vacua. Hiere.xliij. Non inuenientes aquā: reportauerūt vasa vacua cōfusi sūt. Aquā enī viuā spūalis intellectus: nō inuenerunt ¶Et addidit alterū seruum mittere¶ hoc ē: Dauid regem: qui psalterio & cithara de spūalib⁹ cōmoneret eos. Qui etiā christo testimoniū reddit

# Capitulum.xx.

ꝛ sic ꝓ christo missus fuit. Pſ.lvj. Exurge gloria mea: exurge psalterium ꝛ cithara: exurgã diluculo. Sicut em̃ dr Hiero. Dauid chr̃m lira predicat: ꝛ cithara ab inferis excitat resurgentẽ. Iste ergo ad testimoniũ christi etiã missus est. Illi aũt colonj principes sacerdotũ hunc quoq; ꝑsalmistã ꝓcedentes ꝑ falsoꝝ sensuũ impositionẽ ꝛ afficientes cõtumelijs. In cui⁹ signũ. ij. Regũ xvj. dixit Semei: Egredere egredere vir sanguinũ ꝛ vir belial: reddidit tibi dñs sanguinẽ vniuersum domus saul: cui invasisti regnũ ejus. ij. Reg. xx. Non est nobis pars in domo dauid: neq; hereditas in filio ysai. Sic fit vsq; hodie. quia cum veritas predicat: ꝛ testimonia legis ꝛ psalmoꝝ inducuntur: audientes illa post dorsum suũ proijciũt: ꝛ predicanti verbis lacerãt: tunc seruos dei verberant ꝛ cõtumelijs afficiũt. Et addidit iterum mittere seruũ tertiũ qui totũ significat cuneum prophetaꝝ. Hier. vij. ꝛ. xliij. Misi ad vos omnes seruos meos ꝓphetas: de nocte consurgens ꝛ mittẽs: ꝛ nõ curastis redire. Dicaut̃. fiẽ ꝛ priores: totiens mittit: quotiens testimonia ei⁹ induc̃unt. Et ideo cum dño in monte Matth. xvij. vbi gl'am oĩdit: appuerũt: moyses in leg' testimonio: etiã helias in testimonio ꝓphetarũ. Luc. xvj. Habent moysen ꝛ ꝓphetas: audiãt illos. Pro his tribus seruis chr̃s in testimoniũ missus ẽ ipse. Luc. xxiij. Oportet impleri ea que scripta sunt in lege moysi: ꝛ in psalmis: ꝛ in ꝓphetis de me. Sicut em̃ tunc quando viserũt missi sunt ita qñ venit chr̃s nunc missi sunt: quotiẽs scripture eorũ sunt introducte. Sicut cũ eunuch⁹ ethiops candac' regine legerat esaiã. rũc Esaias missus fuit: sicut dicum est Jo. viij. ꝙ Abraã exultauit vt videret diem chr̃i: ꝛ vidit ꝛ gaudius est. Sic vsq; hodie mittũtur ꝛ contẽnuntur. Qui coloni ꝛ illum ꝛ chorum prophetarũ vulnerantes sensus eoꝝ laceratos ꝛ ciecerũt extra vineam. ꝙ Isti quidus testimonia veritatis inducũtur: de eadem vita sunt cũ illis qui occiderũt ꝓphetas. Et ideo ꝓ certo occidere unt eos: occiderent eos si viuerẽt. Et ꝙ ossa eorũ venerant: non est ꝓpter sanctitatẽ ꝛ reuerentia: sed ꝓpter questũ. Esaiam enim illi serra lignea diuiserũt. Hieremiã lapidauerũt. Ezechielem exercebra uerũt. Et hoc factũr isti: factis quibꝫ eos qui ꝓphetas occiderunt imitantur. Matth. xxiij. ꝛ Luc. xj. Testimonio estis vobismetipsis: quia estis filij eorum qui ꝓphetas occiderunt. Filij aũt dr ꝑ(alꝫ propter) opeꝝ imitationẽ. Zecuij. vij. Quem ꝓphetarũ non sunt ꝓsecuti ꝓres vestri: ꝛ occiderũt eos qui ꝓnunciauerũt dies iusti: cuius vos nũc estis proditores ꝛ homicide: ¶ Dicebat aũt dñs vinee ſcz deus pater dicebat hoc in prophetis ꝛ in alijs scripturis. Quid faciam? Nõ deliberat dubitãs: sed vt nobis in quos cadit dubium: forꝫ mam det in dubijs ꝛ arduis consiliãdi. Prouer. iij. Oculi tui recta videant: ꝛ palpebre tue ꝓcedãt gressus tuos. Eccli. xxxij. Fili sine consilio nihil fac̃as: ꝛ post factum nõ pẽnitebis. Mittam filiũ meum ꝛconsubstantialẽ mihi in omni (alꝫ oim) potentia signoꝝ ꝛ dilectũ qui totã gl'am meam possideat. Jo. xij. Sic deus dilexit mundum vt filium suũ vnigenitũ daret. Jo. j. Vidimus gloriã eius: gl'am quasi vnigeniti a patre plenũ gratie ꝛ veritat̃. Matth. iij. Tu es filius meus dilectus: in te complacuit mihi. Forsitan ] Non notat dubitationem: sed volubilitatẽ in illã (alꝫ illis) libeꝝ riarbitrij: quia possunt facere quod volũt. Joã. v. Si em̃ crederetis mosi: crederetis forsitan ꝛ mihi De me em̃ ille scripsit. cum hũc viderint jm digito dei facere miracula: ꝛ loqui sicut potestatẽ habentem. verebunt ꝙ boc est: reuerendo maiestatẽ timebunt. Matth. xxj. Forsitan reuerebunt filiuꝫ meũ. Quem cũ vidissent coloni ꝙ ẽ tan matestace dicat̃ cognouissent. Vel cognoscere potuissent eum multis deuotis qui cũ cognouerunt: ꝛ illi ꝓ certo cognouissent si invidia eos ꝛ ambitio non impedissent. Hoc ideo dr: ꝙ Zpl's ẽ j. Lo rinth. ij. Si cognouissent: nunq̃ dominũ gl'e crucifixissent. Et Petrus Actuũ. iij. Et nũc fres scio: quia ꝑ ignorantiã fecistis sicut ꝛ ꝓncipes vestri. De facili em̃ cognoscere potuissent si de ouibꝫ eius fuissent. Joan. x. Quare loquelã meã non cognoscitis: quia nõ estis ex ouibus meis. Tamen estimationẽ habebant de ipo. cogitauerũt intra se dicentes ] Intra se em̃ capti: concilij cõgregauerunt: consiliũ inierunt. Esa. viij. Inite consiliuꝫ ꝛ dissipabit. loquimini ꝛbum ꝛ nõ fiet. hic ẽ hęres ] Joan. xj. Quid facimus ꝙ hic homo multa signa facit: si dimittimus eũ sic omnes credent in eum: ꝛ venient rhomani ꝛ tollent nr̃m locũ ꝛ gentem. occidam⁹ eũ vt nostra fiat hereditas ] Mat. xxj. Occidam⁹ eũ vt nostra fiat hereditas. ¶ est: dominũ ꝛ possessio synagoge. ꝙ tunc ad eũ ꝛ ad suos nõ transferet: Tanta em̃ est ceritas ambitionis ꝛ auaricie ꝙ finẽ in malis non ponit: dũmodo dignitates ꝛ diuitias rapere (alꝫ capere) possit. Eccli. x. Nihil est iniquius ꝙ amare pecuniam. Hic enim ꝛ iam suam venalẽ habet: qñ in vita sua proiecit interiora sua. Hiere. xj. Ego ũ sũ agn⁹ mãsuetus qui portat ad victimã. In figurã hui⁹ occisus est Naboth iezrahelita: vt achab ꝛ iezabel: de vinea sua facerẽt sibi hortũ olerum. iij. Reg. xxj Achab enim fraternitas ꝑris iterpretat. Et significat Judeos: inter quos ꝓmo fraternitatẽ de⁹ pater suscitauit. Jesabel aũt interpꝛtat flurus ſter qui linij. Et significat concupiscentiã carnis ꝛ oculoꝝ rum ꝛ mũdi: quã cadẽ fraternitas in ꝓtẽ durat. Naboth aũt iterpretat ꝓphetia. Et significat chr̃istum. de cj dr Lu. vij. ꝛ Joã. vj. Qr ꝓpheta magn⁹ surrexit in nob: ꝛ qr deus visitauit plebem suam. Vinea aũt significat congregationẽ celestia gaudia ferentẽ. Unde Judic. ix. dixit vitis nõ possum deserere nomẽ (alꝫ vinũ) meũ: qũ lenificat deum ꝛ homines: Oliꝫ aũt oleꝝ significat hui⁹ mundi vrídantia: ex quibꝫ huius mundi cõcupiscentijs coĩs quinamur. Et hec fuit intẽtio sacerdotũ Ut ex populo lucra cõcupiscentie haberẽt: ꝛ in hoc mundo virides apparerẽt. Et ideo chr̃m interfecerũt ꝙ esse cũ illũ extra vineã. extra portã bierl'. Heb. xiij. Jesus vt sanctificaret ꝑ suũ sanguinẽ populũ: extra portã passus est. occiderũt ] Per effectuꝫ perficiẽtes: qũ iniquo cõsilio tractauerãt. Dan. ix. Occidet chr̃s: ꝛ nõ erit eius populus ꝙ eũ negatu

rus est. Hec est parabola posita. Quid ergo facier illis? Dic querit Judeis ad ipsis facer dotibus. quia nemo est a deo quin vigeat in eo scia tilla cōscientie: sm quā iudicare potest de veritate. Auertit igit iudeis illorū. Quid facier illis? malis colonis dñs vinee. qui vniuersis reddet pro meritis. Abdie. Sic fecistis: fiet tibi. retributio nem tuā conuertā in caput tuū. Esa.lxj. Ue impio in malis retributio manuū eius fiet ei. Veniet. Ecce dñs ad iudiciū veniet cū senatoribus plis sui. et pdet per Titum: Uespasiani filiū. Zu.xij. Veniet dñs seruis illius in die qua nescit: z hora qua nō sperat z diuidet eus: partēq; eius ponet cū infidelibus. Et dabit. Hic cura pastoralem z culture vinee dabit. Vineā. Hoc est: bonos congregationē z terram. Alios: Inoui testamēti patribus. Debet aūt vtrūq; hoz legi interrogatiue: vt iudiciū ipsos requirat. Deut.xxxij. Et inimici nostri sūt iudices. Esa.v. Iudicate inter me z vineam meam. Osc.ij. Judicate matrem vestram iudicate. quia ipsa nō vxor mea: z ego non vir eius.

**Quo audito dixerunt illi. Absit. Ille autem aspiciens eos ait. Quid est ergo hoc quod scriptum est. Lapidem quem reprobauerūt edificātes: hic factus est in caput anguli. Omnis qui ceciderit supra illum lapidem conquassabit: supra quem autem ceciderit comminuet illum.**

6 Hic ponit Resp̄sionē ipsoz. Dicit aūt Tria. Audit eūs factā: z contra conscientiā datū resp̄sum. Et pdat exaggerādo hoc peccatuz cōmitt in se ipm. Tertio aūt Ostēdit hoc q effecti. qz exaspe rati querebāt eū tenere in eodez loco: mīs plebis ex more ab audacia cōpescerent. Dicit igit. Quo audito sacerdotes z scribe. dixerūt. mentientes. Absit. q alijs loceat vineam vel perdat suos agricolas. qz quicq; peccauerint totū pter dilectionē priarcharū indulget. Et tāco dicit. absit. Matth. aūt.xxj. dicunt cōtradictoriū resp̄sum Malos male pdet: z vineā suā locabit alijs agricolis: q reddēt ei fructū tēp oribus suis. Hic autem dñs ōr illā resp̄sionē: ei ipsi dicit. absit. qz fiē dicē. Psal.xv. In corde z corde locuti sūt. Un Lucas ponit qs oze loquebant. Mattheus aūt ponit resp̄sionē cordis z cōfectic. Sapie.ij. Nec dixerit z errauerūt. Excecauit eīm illos malicia eoz. Ps. xj. Disperdat dñs vniuersa labia dolosa: z linguā magniloquam. Ille āt resp̄t eos dixit. Hic exaggerat malicia eoz. Et ostēdit q ipse e ille de res quē interficere eogitabāt. Dixerit aūt oculos ad ipos: vt scirēt qm ad ipos diceat. mone: z aspiciet eos vultus sui duriciae. Job.xl. Respicies oēm arrogantē humilia. Prouer.xv. Rex q sedet in solio iudicij: dissipat oē malū intuitu suo. Quid ē est. Ex q dicit: absit: respondere de scriptura quam negare non poteratis. Dicite igit. Quid ē hoc. qual' dixit ipsis scriptū est. qs Dauid. Nō ene pōt solui scriptura. Lapidē quem reprobauerunt edificātes. Ad lras: cū rēplū edificaret allatus ē lapis magn' de loco in q dolabāt lapides: cui nullus loc' inuenīri potuit toto templi edificio: nisi tandē in fine pter oīm opinionē in sūmo cōiunct duos parietes eo q angular' fuit. Et b est qd dic. Hic fac. est in caput anguli. Ut z caput sit z angular': z duos parietes iungat. Dic ei ē chr's caput z anguli: duos parietes ppuctis z circūcisionis: in vnā congregatōes iūgēs: et nob sic auferens ptrem. Esa.xxviij. Ecce ponā in fundamēto sion lapidē angularē pbatū pciosū in fūdamēto fūdatū. Job.xxxviij. Quis demisit lapidē angularē eius? Eph.ij. Ipe est pax nra q fecit vtraq; vnū. Sic ostēsa scpra q eū pbat esse reprobatū a colonis. A deo āt electū z pciosū. sic dicit. j. Pe.ij. Exaggerat penā coz. dicēs. ois q ceciderit sup eū fuerit. sup illū lapi. sic ipsi sacerdotes q peccauerūt in chm. cōquassabit. Duabz de causis. Propter pond's. qz pōderosū cōquassat. Ut qz ab altissimo cadit. Et vtraq; cōquassatōes bēbant pncipes sacerdotū. Qzz grauit peccabāt. Uel Qz in dignitate tali fuerit: q alia difficiliorē fecit casū. Eccis vlt. Cōfringet hydria sup fontē. qz sup lapidē fontis ce cidit. Et b modo añ iudiciū cōquassati sē in culpa. Sup quē aūt. lapis iste pōdere iudicij pdens. ceciderit. sic postea chr's cecidit sup eos i exercitu. cōminuet illū. z in anima rediget: ita vt nō sit regnū neq; gens de cetero. Esa.xxx. Subito dū nō sperat: veniet cōtritio eius: z cōminuet sic cōteritur lagena figuli cōtritōe pualida: z nō inuenietur de fragmēto. ex' testa in q portet ignis de incēdio: aut hauriat parū aque de fouea. Ista ē exp̄o Ilalis. Sunt aūt z alie istius loci expositōes. Qz Peccans venialit cadit sup lapidē. qz lapis est fūdamētū. Et talit peccās salu' erit merito fundamēti: qs nō subruit. j. Coz.iij. Sicjs edificauerit sup fūdamētū hoc ligna: fenū: stipulā: vnius cuiusq; qz ōpis sit op': ignis pbabit sic op' arsert qs sup edificauerit detrimētū patet. Ipse āt salu' erit. sic tn quasi per ignē. Dicit ibi glo. q merito fūdamēti salu' erit. Lapis āt cadit sup eū qui peccat mortaliter. quia illum pondere sui iudicij comminuit. Diere. x. Corripe me dñe. sed nō in furore tuo: ne forte ad nihilū redigas me. Adhuc autem dicunt q christianus peccam habens fidem: sed informē. peccat cadens super lapidem: z cōquassatur. Esa. xlij. Calamum quassatum non conteret: quia leuis fidelis est calamus. Infidelis autem iudeus: gentilis vel hereticus: peccans recipit lapidē sup se cadentē. Jo.iij. Qui nō credit iam iudicatus est. Prima expositio est litteralis.

**Et querebant principes sacerdotū z scribe mittere i illū manus illa hora et timuerunt populū. Cognouerunt enim q ad ipos dixerit similitudinem hanc**

Tertiū est iſtꝰ partis. Ubi ꝓ effectū ſe ꝓbāt illos eſſe de q̄bus dixit. Et dicit Tria. Primū ē Quē cape q̄rebāt in cadē hora. Et hoc e[ Et querebant ]oportunitatē[ principes ſacerdotū ]in q̄bus erat auctoritas[ z ſcribe ]in q̄bꝫ erat ſcientia que inflat[ mittere manus ]violētas z ſacrilegas[ in illū ]tenendū z capiendum. Prouerb.j. Inſidiemur ſanguī. abſcōdam⁹ tendiculas contra inſontē frustra: deglutiam⁹ eū ſicut infernus viuentē. z integrū quaſi deſcendentē in lacū[ illa hora ]quia omni hora grauiē ſuſtinebant ad videndū. Sap.ij. Grauis eſt nobis etiā ad videndū Et timuerūt populū[ Mat.xvj. z Lu.xxij. Quebant ꝓncipes ſacerdotū quō Ieſum dolo tenerent z occiderēt: timebāt vō plebem[ Cognouerūt eni ]q̄uis contra ſcientiam negauerūt Q̄ de ipis dixerit ſilitudinē iſtā. Amos.v. Odio habuerūt corripientē in porta. z loq̄ntē pfecte abominati ſunt. Pſal.cvij. Pro eo vt me diligerēt detrahebāt mihi: ego autē orabam.

**e Tobſeruātes miſerūt inſidiatores qui ſe iuſtos ſimularēt: vt caperēt eū in ſermōe. z traderēt illū principatui z ptāti preſidis. Et interrogauerūt eū dicentes. Magiſter ſcimus: q̄ recte dicis z doces: z nō accipis ꝑſonam: ſed viā dei in veritate doces. Licet nobis tributū dare ceſari: an non?**

Hic incipiūt q̄rere occaſionē accuſatōis ꝓtra eū. Et diuidit in ꝓtes Duas. In quaꝝ ꝑma ponit Inſidiantiū ꝓfuratio. In Secūda aūt ꝯ cos ponit Veritatis ꝓbatio: q̄ in veritate ſit filius dei ꝓ teſtimoniū Dauid: q̄ vocat eum dñm. In ꝑma barū partiū ſūt Due hiſtorie. In q̄ꝝ ꝑma tanguntꝫ Inſidie Q̄ querūt accuſatōem contra poteſtatē publicā. In Secunda autē querūt accu ſatōem i lege diuina. Prima autē hiſtoria Duas habet partes. Inſidiantiū dolū. et Doloſoꝝ ꝓfuratōem. In ꝑtiori baꝝ partiū Tria dicunt. In quoꝝ Primo exponit ab Euāgeliſta Malitia eoꝝ intentio. In Scōo autē doloſa adulatio. In Tertio vō verſuta interrogatio. Dicit igit in Primo[ Et obſeruātes ]Eccl.xlj. Non eſt bonū omnē irreuerentiā obſeruare: etnon oia in omnibꝫ placēt. Obſeruabāt autē Tēpus z Locum: quādo eſſet cōmodū populo Ut reſtes cōtra eū haberent. z Ut populū ꝓtra eū ꝓcitarēt[ miſerūt inſidiatores ]Job.xxij. Simulatores z callidi puocant irā dei.[ qui ſe iuſtos dicerent ]z iuſta reſpōſa ꝑpter iuſticiā querere:: nō ꝑpter accuſatōes. Prouer.xj. Simulator oris decapit amicū ſuū. iuſti autē liberabunt ſcientia. Prouer.j. Frustra iacit rete ante oculos pennatoꝝ. Et ſic dicit Matth.xxij. z Marci.xij. Miſerūt diſcipulos ſuos cū herodianis: hoc eſt: herodis militibꝫ: vt ſicnō cauentē ſibi ab inſidijs illoꝝ[ capent eū in ſermone ]aliquo: quē diceret contra maieſtatē publice poteſtatē[ Mat.xxij. Tunc abeuntes pharisei conſiliū inierūt vt caperēt Ieſum i ſermone[ et traderēt eū ]contra maieſtatē publicā loquentē[ principatui ]herodis regis z rhomanoꝝ[ et poteſtati preſidis ]pilati. q̄ vterq; erat ſub Rhomanis. Unꝰ vt rex tetrarchie. z Iterꝰ vt procurator z preſes cuiuſdā partis regni illius. Dicit eīm Ihēs. q̄ iniquitas z malicia ſūt ſicut aqua præceps Cui ſi obſtruit vnꝰ meatꝰ ſtatim irrumpit ſemitā per aliuꝫ meatū[ Et interrogauerūt illū dicentes ]Eccl.xiij. Et multa loquēdo tentabit te: z ſubridens interrogabit te de abſconditis tuis. inimicis animꝰ illius conſeruabit vba tua: z non parcet de malicia z vinculis[ Magiſter ]Magiſtrū vocat vt dñm Ihēm. cuiꝰ non vult eē diſcipulus[ ſcimus ]q̄uis mentiamur cōrartū[ q̄a recte dicis ]in reſponſis. Prouer.viij. Iuſti ſūt oēs ſermones mei:: nō eſt in eis pratū q̄d neq; peruerſum[ et doces ]in parabolis ſē dicatione. Eſa.xlviij. Ego dñs docens te vtilia. z gubernās in via qua neſcis. Sapie.viij. Sobrietatē z prudentiam docet z virtutem: quibus in vita nihil eſt vtilius hominibus[ et non accipis perſonam hominis ]Actuum.x. In veritate comperi quia non eſt acceptor perſonarum deus. Sap.vj. Pusillum z magnum ipſe fecit: z equaliter eſt ſibi cura de omnibus[ Sed viam dei ]hoc eſt: iuſticie dei. Et hec eſt via rectitudinis virtutum. Prouerbiorum.iij. Uie eius vie pulcre: z oēs ſemite eius pacifice: z viam mandatorum dei. Pſal.cxviij. Uiam mandatorum tuorum cucurri: cum dilataſti cor meum. Eſt autem penitentia via dei peccatori ambulanda. Eſaie.xxx. Audies verbum poſt tergum monentis: hec via: ambulate in ea. neq; ad dexteram neq; ad ſiniſtram declinantes[ In veritate doces ]Veritas enim doctrine nec propter timorem hominum: nec propter amorem: nec propter ſcandalū aliquod eſt dimittenda. Omnia autem hec vere quidem: ſed adulando z tentando dixerunt Matth. Uicesimoſcō. Magiſter ſcimꝰ quia verax eſt:: z viam dei in veritate doces:: z non eſt tibi cura de aliquo: propter quem deseras veritatem[ Licet ]ne[ nobis ]qui decimas damus z primitias:: z qui populus dei peculiaris ſumus z liberi[ tributū dare ceſari an non: ]Orta eīm fuit queſtio a phariſeis in populo Dicentibꝫ phariſeis: q̄ populus dei qui liber eſſe deberet:: z decimas ſolueret:: z primitias:: z vota. z ſacrificia: non deberet tributa dare: ſed oratōnibus iuuare rempublicam:: nō tributis. quia ꝺ eſſet indignū z cōtra populum dei ꝑuilegium:: z libertatem. Alij autem econtra aſſerebant q̄ Rhomanis qui pro omnibus militarent:: z omnes defenderent: ab omnibus deberēt accipere tributum Et ideo injiciunt(als mouent)iſtaꝫ queſtionem. Ut ſi dicat tributa debere dari: contra libertatē populi loqnat: z populus contra eum conciteſ. Si aūt dicat non debere dari: tunc poteſtates Rhomanoꝝ z militēs exaſperent contra ipm. Hoc aūt tributū eſt qō cenſus capitum vocamus. qō ſub ceſare auguſto eſt

ꝓstitutū: vnde de hoc loquuntur. Necest igit malicioſe cōfecta interrogatio. Eſai. xxxij. Fraudulēti vaſa peſſima ſt: ipſe em cogitatōes cōcinnabit ad ꝙ uerſus mites: cū loquꝛ: rēt pauper iudicium.

Conſiderātes autem dolum illorum dixit ad eos. Quid me tentatis? Oſtendite mihi denarium. Cuius habz imaginē ⁊ inſcriptionem? Reſpondentes dixerunt ei: Ceſaris. Et ait illis. Reddite ergo que ſunt ceſaris ceſari: ⁊ que ſunt dei deo. Et non potuerunt verbum eius reprehendere coꝝ plebe: Et mirati in reſponſo eius tacuerunt.

3 Hic incipit Confutatio illoꝝ. Dicunt autē hic Quinq; Quoꝝ. Primū ē Qꝛt ōs dolū cordis coꝝ vidit. Scōs Qꝛ intētione malicioſe interrogationis rēphendit. Tertiuꝫ Qꝛ cer figura numiſmatis doloſos ꝓfutauit. Quartum Qꝛ hec determinatio apſ oēs irrēphenſibilis fuit. Quintū Qꝛ hec prudentia ām̄irabilis doloſis tacturnitatē induxit.

Dicit igit Conſiderās aūt ſyr de dolum illoꝝ dixit ſ. 3. Reg. xvi. Deus intuet cor. Sap. j. In cogitatōibꝫ impij interrogatio erit. Matth. xxij. Judex ieſus nequitiā illoꝝ dixit. Quid me tentatis: Matthe addit: hypocrite. Et argunt hic malicia. Deut. vj. Non tentabis dñm deū tuum. Pſ. lxxvij. Converſi ſunt ⁊ tentauerunt deū: ⁊ ſanctū iſrael exacerbauerunt. Zach dicat: Fruſtra tentaris: quia ego noui oīa anteqū fiant. Daniel xiij. Et ſum abſconditoꝝ cognitor. Oſtendite mihi numiſma cenſus. Tertiū eſt ex quo conſtat eos. Eſt autē numiſma qđ ad numū venit: hns ſignum publice poteſtatis: ne falſificari poſſit in figura vel puritate vel pōdere. cenſus aūt dicit: qꝛ per illud cenſus de capite ſoluebat. Lu. ij. Exiit edictū a ceſare auguſto vt deſcriberet vniuerſus oꝛbis. Et banc fam habet Mat. xxij. Die autem ōt. Oſtēdite mihi denariū. Denarij autē valebat decē numos vſuales: qui in cōmutationibus quotidianis numerabant. Cuius hz imaginem ⁊ ſuperſcriptionē. Impſſa em erat imago ceſaris Octauiani: ſub quo paſſus eſt: ⁊ ſuperſcriptionē nois eius. Matth. xxij. Cuius eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio. Reſpōdentes. phariſeoꝝ discipuli. dixerūt ei: Ceſaris. Celar latine dr poſſidēs pncipatū. Et ideo nomē iſtud oēs cōiter Impatores habuerunt. ſicut ⁊ Auguſti ab augendo impio ſunt vocati. Ceſari aūt: ſtatim dixerūt. Ceſaris: arbitrātes q̄ aliq̄d cōtra ceſarē diffinire deberet: ⁊ q̄ ignorās quereret. ⁊ ſic ō ſaali deciperet. Sz ille nō ignorās ꝛit: ſed vt apret reſpōſum cōſequēs ad dēm coꝝ. Et ait illis. Rexprobris coꝝ condemnans coſ. Reddite ergo q̄ ſūt ceſā. ceſari. A. d. Ergo cōmutationes in foꝝ: ⁊ defenſiones terē: ⁊ iudicioꝝ determinatōes vos dñe ꝓhibemꝰ q̄ denariū: eius cuius imaginē datis ⁊ accipitis. Reddite ſibi vt ſiſſitudinē tributi. ſ. Roꝝ. xiij. Quis militat ſuis ſtipendijs vnq̄: Rho. xiij Reddite q̄ oibus debita: cui tributū tributum: ⁊ cui vectigal vectigal: ⁊ cui honorē honorē. Et q̄ ſūt dei deo reddite. Sicut decimas: primitias: ⁊ vota: ⁊ q̄cunq; ſt talia. Jone. ij. Ego aūt in voce laudis immolabo tibi. q̄cunq; vouj reddam. p ſalute dño. Pſal. lxv. Reddā tibi vota mea que diſtinxerūt labia mea. Mat. xviij. Patientiā habe in me: ⁊ oia reddā tibi. Attende aūt q̄ Moraliſta ꝛ ſtio fiet nobis a deo Cuius eſt imago hec ⁊ ſupſcriptio: Eſt enim Jmago dei in nob: ⁊ Supſcriptio ſui nois. Et hec duo querunt in denario. Et duo alia: Puritas. ſ. ⁊ Pond. Sic in nob preter duo dicta: queritur Puritas intētionis: ⁊ Pond affectus ſiue amoris. Si ſit imago ſit pulcra. Si Supſcriptio expreſſa ⁊ clara. Si intētio pura. Si amor: affectus magni pōder. De primo dr in Pſal. xliij. Specie tua ⁊ pulcritudine tua. De Scōo Apocalip iij Scribā ſup eū nomē meū nouū: ⁊ nomē ciuitatis mee hieruſlm. De Tertio ⁊ Quarto ſimul dr. j. Tim. vltimo j. Charitas eſt de corde puro: ⁊ cōſcientia bona: ⁊ fide nō ficta. et nō potuerūt reprehēdere verba ei Job. vj. Non mutientur in lingua mea iniquitatē: neqꝛ in faucibꝰ meis ſtultitia ꝓnūciabit. coꝝ plebe. Quod tū marie deſiderauerūt. Unū Mat. vij. Turbe mirabant ſup doctrina ei. Loquebat em ſic ꝓtātem hns: ⁊ nō ſicut ſcribe coꝝ phariſei. et mirati in reſpon. ei Prouer. xxvj. Reſpōde ſtulto ſz ſtultitiā ſuā: ne ſibi ſapiēs videat. Aug. Dente caninū rerūdit ſolicitiſſima veritas. tacuerūt Pſal. xxij. Obſtructuꝫ eſt os loquentiū iniqua. Job. xxxix. Qui male locue ſum: reſpondere quid poſſum:

a Ceſſerunt autez quidam Saduceorū: qui negant eſſe reſurrectionem. Et interrogauerūt eū dicentes. Magiſter: Moyſes ſcripſit nobis: ſi frater alicuius mortuus fuerit habens vxorē: et hic ſine liberis fuerit: vt accipiat eam frater eius vxorem: et ſuſcitet ſemen fratri ſuo.

Tybe ij Dicetangit Tentationem in fide ⁊ lege. Et diuiditur in Tres partes. Quarum Prima continet Tentationem. Secunda Tentantiū cōfutationem. ⁊ Tertia Reſurrectiōis probationem. In Prima harum Quatruoꝝ dicūtur. Scilicet. Tentantium deſcriptio: Legis iurta interrogationem ponitur inductio: Caſus poſitio: ⁊ Facta tentantium interrogatio. In Primo horum Quinq; dicuntur. Doloſus tentantium acceſſus: cum dicitur. Acceſſerunt autem confutatis phariſeis: ⁊ ſilentio impoſito eis. Matth. xxij. Saduceꝰ videntes q̄ Jeſus ſilentium impoſuiſſet phariſeis. Ecci. j. Acceſſiſti maligne ad dominum: ⁊ cor tuum plenuꝫ eſt dolo. Eſaie. lvij. Vos autem acceſ

dite hue filij auguratricis? z adulterę. z semẽ forni/
carię. quidã non digni noie. Insãdi eni sũt here
tici: nõ noiandi. ps. xv. Nec memor ero noim eoz
p labia mea. Saduceozũ. Saduceꝰ interpat iu
stus. Isti eni ąuis dicerẽt resurrectões corporuz
nõ esse: rñ dixerũt aias ꝑ iustitia esse remuneran/
das. Et iõ colères (alias colẽdã) leg' iustitiã valde.
ꝑ qõ iusti vocabãt. Pharisei aũt diuisi: qz di/
cebãr esse resurrectões corporꝫ: Sz dicebãt q post
resurrectões boies i aurea bierem vterẽ abo et
porcu z vroziby sic mõ. Et ideo ꝯ ad illos opia fu
it qstio Saduceoꝝ z insolubil'. Essei aũt dicebãt
nec spũ esse nec angelũ: nec resurrectõem: Sz ꝺo
esse fuiẽtũ. p rgalib'. Et hoc est qõ sequit. q̃ ne
gant esse futurã resurrectionẽ corporꝫ. Tñ
aiaꝝ spũale ꝓfitebãt esse resurrectões. Et iter
rogauerũt eũ stẽdo. j. Cor. x. Neq; tẽtem⁹ de
um sic qdã tentauerũt. dicẽtes. Putabãt enim
eũ ab opinõe pharisecoꝝ remouere. ꝑ odiuꝫ qõ
habebãt ad eos. Sed ipe falsitatẽ vtrorũq; dete
stat. Ps. v. Perdes oẽs q̃ loquunt mendacium.
Magister. Ecce Prio induxit legẽ. Dicit aũt
Magr. qz deũ esse nõ credebãt ꝫ sapientẽ. Jo.
iij. Rabbi scim⁹ qz a deo venisti magr. Nemo eni
pt hec signa facere q̃ tu faç nisi fuerit de⁹ cũ eo.
Moyses. q̃ tãte auctoritat' fuit q̃ legẽ de⁹ de/
dit p eũ. Exo. xxiij. Legẽ mãdauit nob Moyses
in ꝓceptis iustitiaꝝ. Joh. Lex p Moysen data ẽ
Scripsit nobis Deut. xxv. Si frater alicu
ius ihois mortu⁹ fuerit habẽs vxorẽ. qz il
le tã ꝑẽ habuit hereditatis: z domũ habuit z fa/
miliã: que de populo dei deleda nõ erãt. nec vxo
erat ab hereditate separanda. qz ꝺ esset iniuria. Et
hic sine liberis mortu⁹ fuerit. cũ rñ tã fami/
liã z domũ haberet. vt accipiat eã. frelictã illi/
us. frater ei⁹. defuncti. vxorẽ. Frater aũtẽ di
citur hic non vterin⁹ tm̃ sed propinquior in gene
re. quia Ruth. iij. ita accepit Booz Ruth moa/
bitidem. Et suscitet semen fratris sui (alias
fratri suo). quia fm naturaꝫ Semen viri licet
aliquãdo nõ sit efficax ad generatõem: tamen est
efficax ad matricis alterationẽ. Cuius signuz est
q̃ mulier ex cõcubitu viro sepe generat filiũ: priori ma
rito similez. Et mulier cum qua coiuit leprosus
qui fortiter infectus est: inficit secundũ. qui cito
post leprosum erit cũ ea. Et ideo ąuis semen de
functi: totũ fm substantiã effluxerit: tamẽ quali/
tates remanent in matrice spiritualiter diffuse in
venis: et arterijs z neruis: ex quibus sequentis vi
ri semen trahitur ad similitudinẽ prioris. Et ideo
dicitur prioris viri semen suscitari per sequentẽ.
Hoc aũtẽ facilius fit per fratrem. quia ille ex eo
dem parentibus: natura frequenter similiorẽ ha
bet cum ipo cõplexionẽ. Et ideo etiã precipitur q̃
primũ filiũ ex secundo genitũ: nominet nomine
fratris prioris. Hoc tamen maxime preceptũ est
ne sortes hereditatũ z familie distincte in tribuꝫ
pmiscerentur z confunderenꝫ. Hec igitur fuit ratio
z causa legis.

Septẽ ergo fratres erãt. z pri/
mus accepit vxorẽ: z mortuus est
sine filijs Et sequens accepit illã:
et ipse mortu⁹ est sine filio Et ter/
tius accepit illam. Similiter et o/
mnes septem: et nõ reliquerũt se/
men et mortui sunt. Nouissime o/
mniũ mortua est et mulier. In re/
surrectione ergo cuius eoruz erit
vxor? Siquidez septem habuerũt
eam vxorem. Et ait illis Jesus Fi
lij huius seculi nubunt et tradun/
tur ad nuptias. Illi vero qui digni
habebuntur seculo illo et resur/
rectione ex mortuis: neqz nubent
neqz ducent vxores: neqz eni vl/
tra mori poterunt. Equales enim
angelis sũt: et filij sũt dei cũ sint fi
lij resurrectionis.

Ponit hic casus de quo fit Interrogatio Di/ 2
cit igit' Septẽ ergo fratres Sicut Job septẽ
filios habuit. Et sicut iunior Tobias habuit septẽ
erant Japud nos in gente Judeoꝝ: hãc legẽ ob/
seruantes. Et primus accepit vxorẽ legitimã
Et mor. est. soluta vxore a lege viri. Et ꝑ esse q̃
ille fuit iniqu⁹. qz Scriptũ ẽ Sap. iij. Ab iniquo
thoro semen exterminabit. Et sequens. spinçor
sibi. accepit eam. vxorẽ. Sic fecit Onã: qui ac/
cepit vxorẽ fratr' her. Et videns nõ sibi nasci filios:
semẽ fundebat in terrã: z ꝺns interfecit eũ: eo q̃ rẽ
detestabilẽ faceret. Sicut dr Gen. xxxviij. Et ipse
mortuus est. z ille. sine filio. Hec tm̃ lex etiã
a pharisęis ante legẽ seruabat. Et tertiꝰ accepit
illam. sic Sela debuit accipe thamar qñ creuit
ser. Silr et octo septẽ. successiue habuerũt eaz.
Ita q̃ vno sentoꝝ defuncto: sequens accepit eam.
Ese. xxiij. Non ꝛsurgat in eternũ semẽ pessimoꝝ.
Et hoc est quod dr. Et nõ reliquerũt semen.
Per hunc modum Tob. iij. dicitur q̃ Sara filia
Raguelis tradita fuit septẽ viris: z demoniũ no/
mine asmodeus interfecit eos. Unde z anglia di
xit. Nunq̃ ex re videamus filium vel filiam interꝛ
fectrix viroꝝ tuorum. In illa tm̃ diuerse fuit idẽ ca
sus. Per oppositũ aũtẽ modũ dr Ysaie. iij. Apprę
hendẽt septẽ mulieres virũ vnum in die illa: dicen
tes. Panẽ nostrum comedemus: z vestimẽta nos
tris operiemur: rñmodo inuocẽt nomen tuũ su/
per nos: auser opprobriũ nostruz. Plures tm̃ vni
aliq̃ concesse sẽ: eo q̃ dicat Xristo. ex opi. Plato/
nis: q̃ vn⁹ mlt'as ꝑ se fecũdando. Sz nunq̃ con
cessũ fuit q̃ mlier vna haberet ꝑles viros. Hoc ẽ
Xrĩ fecũditati. Sz q̃ritũ est de institutõe ꝓma ma
trimonij: vna ẽ vni⁹. Gen. ij. Relinquet hõ patrẽ z
matrẽ z adherebit vxori sue: z erunt duo in carne
vna. De ꝺ rñ nõ est hic loc⁹ disputãdi. Nouissi/
me ꝺo oĩz. marito. fratrũ. mor. ẽ. mulier.

septem vira. Dicunt pharisei q̄ Unusquisq; resurget in ordine suo z in eode actu in quo pr̄i⁹ vixerat ⁊ In resurrectiõe ergo cuiꝰ septẽ fratrũ ⁊ cuius erit vxor ⁊ Ecce Juxta inducta lege interrogatio. Et firmãt fortificãdo q̄nes dicebãt ⁊ Si quidẽ ꝟ est q: ⁊ septẽ ⁊ singuli successiue omnes habuerũt eã vxorẽ ⁊ Hãc aũt q̄stionẽ inerpliabilẽ sepe ꝓposuerãt pharisei: z putabãt q̄ dñs aut errori cõsentiret: aut cũ pharisei rephensibilis appareret. Unde Mat.xxij. dr̄. Errat⁊ nescientes scripturas neq; virtutem dei. Sap.ij. Nescierunt sacra dei: neq; mercedẽ sperauerũt iusticie: z non iudicauerũt honorẽ aiaꝝ sanctarũ. Q̄ autẽ sm ly am hic dr̄ (nec aliquã habet difficultatẽ) in mystico sensu sepe inuenim⁹ impletũ. Prelatos ei ecclie z dñi sponsos adeo inuenim⁹ steriles: q̄ nõ dico de septẽ scẽdentia de mille succedentibꝰ: nullus semẽ fratri defuncto. ℔ est dr̄o: reiunct. Et ideo de eis dr̄ Hiere.xxij. Scribe virum istum sterilẽ q̄ in eternũ non ꝓsperabit. Redeam⁹ aũt ad ly am: z videam⁹ qualiter isti a dño confutant. ⁊ Et ait illi ihesus optimã rẽperans responsionẽ: Simꝫ causas mirimonij z dispositionẽ resurgentiũ ondens.

Dicit g̃ ⁊ Filij h⁹ seculi immortal⁊ animalis ⁊ nubunt ⁊ in filiab⁹ suis ⁊ et traduꝫ ad nuptias ⁊ in filijs: qui accipiũt vxores. q̄ cũ mortales sint: fugient per mortem: natura nõ saluak nisi pignore prolis. Proles aũt non habeẽ nisi q̄ coitũ: in q̄ficiẽ cõmixtio. z ideo nupties sẽ bonũ mortaliũ. ⁊ Illi vero digni habebũt seculo illo ihesu xpo. Psal.xxv. Credo videre bona dñi in terra viuentiũ. Tob.iij. Bũs ero si fuerit reliquie seminis mei ad videndũ claritatẽ dei tm. Quãuis eñ oẽs resurrecturi sint: tñ non loquit dñs nisi de resurrectõe iustorũ. q̄ Illi soli habebũt spualia corpora. s. Lxx.xv. Oẽs q̄dem resurgem⁹: sed nõ oẽs immutabimur. Immutatio eni est ad formã corporis gloꝛi. Et ꝟ est quod dr̄ ⁊ et resurrectione ex mortuis ⁊ Soli eñ iusti oino z simplr resurgent ex mortuis. Alij aũt inter mortuos in eterna morte iacebunt i inferno. Psal.j. Nõ resurgũt impij in iudicio: neq; peccatores in ꝓsilio iustorum ⁊ neq nubent ⁊ sicut femine ⁊ neq ducẽt vxores ⁊ sicut viri. Et subiungit rõnem ⁊ neq ei vltra mori enꝫ ⁊ cũ contra mortẽ date sint nupties. s. Lxx.xv. Nouissime aũt destruet⁊ ipsa inimica mors. Et Ibidẽ. Absorpta ẽ mors i victoria. Apoca.xxij. Neq; mors erit vltra nec dolor: que prima abierunt. Lxx ꝑa etiã ipsa nõ erũt plus animalia sed spualia. s. Lxx.xv. Seminat corpus animale: surget corpus spuale. Et talia corpa vt dr̄ Aug. membra quidẽ generatiõis. nõ q̄ ꝓspiscentia mouebunt: sed que sapiam ordinant⁊ mundũ ostendant.

Ulterius addit dicẽs ⁊ Equales eñ erũt angelis ⁊ In Spiritualitatis lumine. In Immortalitat⁊ ⁊ Impassibilitat⁊ dote: In Lastitat⁊ ⁊ mũdicie puritate. De Primo dr̄ Mat.xiij. Tunc fulgebũt iusti sicut sol in regno pr̄is eorum. Sap.iij Fulgebũt iusti: z tãq; scintille in arũdineto discurrent. De Scõo dr̄ Apo.xxj. Absterget de⁹ oẽm lachrymã ab ocul⁊ eoꝝ. ℔ est cãm lachrymaꝝ: que ẽ in omni passibilitate. Ideo dicit q̄ habebũt vitã eternã. Jo.x. Ego vitã eternã do eis. q̄ Nihil niſi viuẽs erit in eis. Esa.xxv. Hauditũ z letitiã obtinebunt: fugiet dolor: z gemit⁹. De Tertio dicit. s. Lxx.vij. Mulier inupta z ꝟgo cogitat q̄ dñi sint: vt sit sct̃a corpe z spũ. Hoc eni est celibat⁹. Mat.xxij. Neq; nubent neq; nubent: sz erũt sicut angeli dei in cel. Ideo etiã ꝟginitas celibat⁹ vocat. In Lastitate eni natura vincit adeo virtutibꝰ vt angel⁊ assimilet: vt ꝺr̄ Ciprian⁹ ⁊ et filij sunt dei ihabẽs omni corruptiõe: in quib⁹ apparet q̄d paternitas diuina effecit in ipis. s. Jo.iij. Filij dei sum⁹: nondũ apparuit q̄d erim⁹. Cũ aũt apparuerit: q̄d. s. erim⁹ et filiatiõe dei: silles ei erim⁹: z videb⁹ eũ sicuti ẽ. Et in ℔ sensu dr̄ Joã. s. Qui nõ ex sanguinib⁹ neq; ex volũtate carnis neq; ex volũtate viri: sed ex deo nati sũt. q̄ nihil ex corruptiõe carnis z sanguis apparebit in ipsio. s. Lxx.xv. Caro z sanguis regnũ dei nõ possidebũt. neq; corruptela incorruptionẽ possidebit. ⁊ cũ filij sint resurrectõis ⁊ q̄ oino z a morte surgũt: z a corruptõe. s. Lxx.xv. Lanet cũ tuba: z mortui resurgẽt incorrupti: z nos imutabimur. Oportet ei corruptibile ℔ induere incorruptionẽ. z mortale ℔ induere imortalitatẽ

q Ulia vero resurgent mortui z moyses ostendit secus rubũ: sicut dicit dominũ deum abraam et deũ ysaac et deũ iacob. Deꝰ aũt non est mortuorum: sed viuorum. Omnes enim viuunt ei

Hic cõtra Saduceos ꝓbat futurã esse resurrectionẽ. Et ℔z Duas ptes. In q̄z Pria est Veritat⁊ probatio: quã etiaꝫ scribe cõmendãt. cõtra q̄s adhuc nihil dictũ fuit. Ideo in Secũda pte onditur cõtra Scribas: messias in lege expectat⁹: esse. verꝰ deus. z ideo cauendũ esse a falso Scribaꝝ in lege intellẽu. In Primo hoꝝ sẽ Duo: Resurrectõis ꝓbatio: z Probatiõis cõmẽdatio. In Probatõe sẽ Tria. Prio eni nolẽs sophistice apparere: suũ manifestũ facẽ ꝓpositũ. In Scõo Probatõnis ponit Principiũ. In Tertio Argumẽtatiõis facẽ decursũ. Dicẽ g̃ ⁊ Quere⁊ resur. mor. Icor ꝑalr ⁊ Moyses q̄ pre alijs apõ vos ℔z auctoritatẽ. Ois enim scẽtura veter⁊ testamẽti: legi moysi innitit. Mũc.xij Si fuerit inꝰ vos ꝓpheta: lo ꝭr ei ꝑ somniũ: aut in enigmatibꝰ apparebo ei. Zt nõ sic⁊ seru⁹ me⁹ moyses q̄ in oi domo mea fidelissim⁹ est: z non per enigmata deus videt. ore ad os loquar ei: sic⁊ soler hoc̃ ad amicũ suũ. Dicẽ g̃ ⁊ ostendit ⁊ ꝓpositõe tante auctis ⁊ sec⁹ rub. ⁊ vbi nõ opinionẽ ꝓriã secut⁹ ẽ: sz simplicẽ dei reuelatõz: vbi ipe dñs apparuit: z oino eidẽ reuelatõz fecit. Et iõ etiã Loc⁹ z Tẽpus facũt ad auctis firmitatẽ ⁊ sicut dr̄ ibi deus ipe ⁊ dñm: deũ Jsse ⁊ abraã et deũ ysaac et deus iacob ⁊ Ula Ero.iij. sic facet. Ego sũ de⁹ abraã: deus isaac z de⁹ iacob. Qui tñ oẽs corpalr erãt mortui: z nõ erãt tũc nisi aie in sinu abrae spe felici redemptionẽ expectãtes. g̃ aie corp vinebãt. Hoc ãt negabãt Saduceꝰ: q̄ dicebãt q̄dẽ ãgelos cẽ: sz aias gre cũ corpe. Si ãt aie sũt z distincte: z est ania Abrae

vna: z aīa Isaac alia. z aīa Jacob tertia. cū optz ō necessitate q̄ sint aie. p̄ter eas dist̄ce. Ne ät p̄ter eas indiuiduātes ñ sunt nisi ex cōpatione ꝑ gradōis et naturalitatis (als ꝑ naturalitat) ad b corpus z illud. q̄ illas ꝑ naturales habēt. p̄ter eas aie. Ille aūt. p̄ceptōes aut pficient z resurrectione incorruptibili corpoz: aut nō. Si pficiēt: rūc necessario erit resurrectio eorūdē corpoz in forma incorruptōnis. Et sic habēt ꝓpositū. Si aūt nō erit rūc impfecte relin nt aie. z pcedit op⁹ dei a pfecto ad impfectū. q: Perfectio: fuit ania fm illas ꝑ naturalitates ad corpus i corpe q̄ ex tra corpus. Et b̄ absurdū. Deute. xxxij. Date magnificentiā deo nr̄o. Dei ꝓfecta sunt opa. Nec nō tota fundat sup Tres ꝓpositōes. Quaz Una est Q̄ post mortē remaneat aia. Scōa. Q̄ dicta in individuo post mortē maneat aia. Tertia ē Q̄ oīs mortz natural ꝑ mortionē naturalē habet ad id q̄ mouet z nō ad aliud. Et ideo aliud quod ē simulis spēi vel gener̄ mouere nō possz. Et ipe mortz est impfectus i natura: nisi hec ꝑmortio ad actū reducat. ¶ Deus aūt ¶ Ponit argumētatiōis decursū dicēs. ¶ Deus aūt nō est mortuoz ¶ q: Deus est coz q̄ fruunt beatitudine ipi⁹. z illi nō pūt esse in toto mortui. q: Frui optz fm animas. z aīa finalit nō pōt impfecta manere. q: Oīe qō finalit impfectū est destruit z nō desinit esse. ¶ sed viuentiū ¶ mō fm fruētē aīaz. z finalit etiā victuroz fm corp⁹ ꝑs. xxxv. Apud te est fons vite. z i lumine tuo videbim⁹ lumē. Esa. xxvj. Viuēt mortui tui: interfecti mei resurgēt. Eze. xxxvij. Bēdicti oz vēris veni spūs: z insuffla sup interfectos z reuiuiscāt. Dañ. xij. Multi ex his q̄ dormiūt i terre puluere euigilabūt. alij in vitā eternam. alij i opprobriū sempiternū: vt videāt sp. Job. xix. Credo eni q̄ redēptor me⁹ vivit: z i nouissimo die de terra surrecturꝰ sum. z rursū circūdabor pelle mea. z in carne mea videbo deū saluatorē meū. quē visurus sum ego ipe z oculi mei ꝓspecturi sunt: z nō alⁱ. ¶ Omnes eni ¶ Tāgit Resurrectōis veritatis causam dicēs. ¶ Nēs eni ¶ mortui ¶ viuūt ei. ¶ b est: sue potēte. Jo. v. Sicē pr suscitat mortuos et viuificat. sic z filꝰ q̄s vult viuificat. ¶ Thef. iij. Si eni credim⁹ q̄ Jesus mortu⁹ ē et resurrexit. ita z de⁹ eos q̄ dormierūt p Jesū adducet cū eo. ij. Macabb. vij. Tu q̄dē scelestissime in p̄senti nos pdis. sz rex mūdi dñs itez nos suscitabit. tibi aūt resurrectio ad vitā non erit

**Respōdentes aūt quidā scribarū dixerūt ei. ¶ Magister: bñ dixisti Et amplⁱ nō audebant eū quicq̄ interrogare.**

Cōmēdatio est rñsiōis. Dicit aūt scribas rūdisse. q: illi erāt legis spīti z credebāt futurā esse resurrectōz. sed ad modū errozis phariseoz. dicebant eā futurā. Et hoc est q̄ ōr. ¶ Respondēres aūt quidā scribaz. qui doctiores esse videbantur. ¶ dix. ¶ approbando rñsiōz dñi. ¶ Mgr. ¶ q̄ pfectū legis intellectū attigisti. Lu. xx. Ego dabo vobis os z sapiētiā cui nō poterūt resistere oēs aduersarij. ¶ Bene dixisti. ¶ nec b erat mirū. q: ad vbū deus non nisi bñ dicere poterat. Jos. vij. Nunq̄ homo sic locutꝰ est vt iste homo loq̄t. ¶ et amplⁱ ¶ ab illa die ¶ nō audebāt eū ¶ timētes cōfutari ¶ q̄cq̄ interrogare ¶ tentādo. Et ideo erunt interficere cogitabāt. q: videbant eū vbis invincibilē. Jeru. vj. Non poterāt resistere sapie z spūi qui loquebatur. Sic Dañ. xiij. Os draconis oppluit picē et adipe z pilis: simul coctis. Pix eñ significat feroꝛem z tenacitatē infidelitat; phariseoz z saduceoꝛrū. Adeps aūt significat auaritie cor. pinguedinē Pili vo divini intellect⁹ z vitat; subtilitatē. Nec tria zeli igne coxit simul chr̄i: ostendens ꝓfutatoꝛnem infidelitat; aliq̄n. Aliq̄n aūt pinguedinē auaricie sub hypocrisi latenrē. Et interseruit subtilissimos pilos vitatis de mēte sua z detrate: quasi de capite euaporantes: z os draconis virtus eiomentis oppluit. Et sic draconē destruxit. Et sicut babylonici extunc nihil quesierūt nisi danielē interficere. Jta Judei extunc nihil querebāt nisi domini interfectionem.

**D Jxit autez ad illos. Quomodo dicunt christum filiū esse dauid: et ipse dauid dicit in libro psalmoz̄ū Dixit dominus domino meo sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos: scabellum pedum tuorum. Dauid ergo dominum illum vocat: et quomodo filius eius est?**

¶ Dixit aūt ad illos ¶ sc̄z scribas: volēs cōfutare errorē eoz: ne plus in errore eoz remaneret. Est ät ista ꝓpō cōtra Scribas: q̄ dicūt messiā quē expectāt in lege futurū esse purū hominē. Diuidit aūt ista ps in Duas ptes. In quaz P̄ria ostendit Errorē. Et in Scām da Lauendū docet eē ab intellectu eoz q̄ nō recte scripturā intelligūt. z in doctrina nō vitatem sed fastū querūt. In Prima harum partiū sē Tria sic in ꝑcedenti. In q̄z. Primo: Ne lateat: Conclusionez intentā in ḡstione ponit. In Scāa P̄incipiū rōis firmat. ꝓpositz inducit. In Tertio Facit rōnis decursū. Dicit ḡ ¶ Quō dicunt ¶ b est Quō dicere pūt Scribe doctores legis ¶ christū ¶ quē expectārt venturū ¶ filiū dauid esse ¶ cū. Et ideo nō essent ñ boiem purū: Nec ei omes dicūt. Un Matth. xxij. Quid vob videt de christo cuꝰ filius est: Dicūt ei oēs David. Quia i ¶ Psal. cxxj. dicit. Defructu ventris tui ponam super sedem tuā ¶ et ipse ¶ sc̄z dauid ¶ dicit ¶ in spīritu sancto loquēs. Matth. xxij. Quō david in spīt vocat eū dñm. ¶ Psal. lxxxiij. Audiā q̄d in me loq̄tur dñs de⁹. ij. Reg. xxiij. Dixit vir cui ꝓstitutū est de chr̄o dñi egregi⁹ ¶ psalmista in isr̄l. Spūs dñi locutꝰ est p me: z sermo eꝰ p linguā meā: dixit. Deus israel mihi locutus est fortis isr̄l. Hec est ergo certissima auctoritas ¶ in libro ¶ qui scriptus: ad memoriam eternam rāte veritatis. Abac ij. Scribe visum. Danielis. xij. Clausi sunt libri: signatiq̄z

sermones ad eternaz rei memoriam [ psalmoz. ] quia tres sunt libri distinctiones: z vnaquecz: distinctos multos continet psalmos. Dicit aũ [ psalmoz. ] B est solilo quioz: in quibꝫ ipse solus cum dño loquebat: z dns cũ eo. Nec cñ vba maioris sunt auctoritatis ꝙ alia. Psal. xlviij. Eructauit cor meũ verbũ bonũ: dico ego opera mea regi. lingua mea calamus scribe velociter scribẽtis. hoc est spiritussancti [ Dixit dns dño meo ] Aut em David hec verba dr Aut nõ. Si dixit (sicut verus est) tunc David vocat messiã dñm suũ. qz tũc sensus ẽ [ Dns creator: [ dixit dño meo ] messie [ sede a dextris meis ] Aut enim hoc dr messie: q. Aut ei q nõ est. Si ei qui est. ꝙ messias tũc fuit quãdo David ẽ dixit: sed tunc nondũ natus fuit ꝑm carnem: ꝙ ꝑm humanitatez tũc nõ fuit. Oportet ergo ꝙ tũc fuerit ꝑm deitatẽ. ergo deus est: z nõ purus hõ Si aũt dixit ei q non fuit. cũ oia (aks oino) incongruelo quebaf cũ dixit Sede a dextris meis. Et ꝓpue in codẽ Psal. cix. cũ dixit. Tecũ ꝓncipiũ in die virtutis tue: ez vtero ante luciferũ genui te. Ante luciferũ eñ nõ genuit purũ hominẽ. Adhuc aũt Et vtero sue deitatis non potuit purũ hominẽ producere. Adhuc Nulla creatura pura a dextris in equalitate dei sedere poterit. Et lucifer qui hoc presumpsit Esa. xiiij. turpiter deiectus fuit. Si ergo messias purus hõ erit vt dicitis: male dr: sede a dextris meis. Et si David istũ psalmũ nõ fecit: falso Esdras titulũ posuit. Titulus eñ istius psalmi non est alius nisi Psalmus david. Adhuc aũt Si messias nõ est nisi purus homo delcẽdes a david: tũc david ipsa paternitate, auctoritate maior ẽ messia. z tũc non deberet eũ vocare dñm. Matth. xxij. Si ꝙ David vocat eũ dominũ: qũo filius eius est:

Attende aũt ꝙ malicia scribaꝝ videns istã consecutionẽ ex dictis psalmi necessario consequi contra eos: confinxerũt ꝙ istũ psalmũ non fecerit David sed Eliezer seruus abrae ac ad honorẽ domini suiqñ reuerso a cede regum occurrit ei melchisedech. Gen. xiiij. Sed hoc oino confictũ est: z sequentibꝫ psalmis nõ concordat. Et maxime ei quod dr. Ex vtero ante luciferũ genui te [ Donec ponã inimicos ] Donec est inclusiuũ. quia ea ꝓpter quã sup pedaneã facti sunt inimici: sed ebit a dextris dei. ]. Ezo. xv Oportet illũ regnare donec ponãt inimici eius mali hoies z demones. Et ꝓpue Judei scabellũ pedũ eius: ita ꝙ sint in conculcationes sicut lutũ platearũ. Malach. iij. Calcabitis impios cũ fuerint quasi cinis sub planta pedum vestroz. Heb. x. Sedet ad dexteram dei de cetero expectans: donec ponãtur inimici eius sub pedibꝫ eius. Pedes autẽ veritas eius z potestas. Qui duo pedes z porzant eũ z sustentant eum in apostolis z apostolici viris: Qui vbo veritaꝝ z prãcis subiugãt ei mundum. Nau. j. Ecce super montes pedes euangelizantis z annũciantis pacem. Psalm. viij. Omnia subiecisti sub pedibꝫ eius. Esa. vl. Celũ mihi sedes est: z terra scabellũ pedum meoz. [ Quid ergo ] sicut pater in his que dicta sunt [ illũ ] dñm cepe crati [ dominũ vocat ] qui tamẽ summus regũ fuit terreno ꝙz dignissimus inter reges [ et qũo filius eius est: ] Unde oportuit enim ꝙ talis suꝑpositionem haberet ꝙ super dignissimũ regem. Sedm humanitatem solam sibi supponi non potuit. ꝙ oportuit ꝙ ẽm deitatẽ sibi supponat.

a Audiente autẽ omni populo: dixit discipulis suis Attẽdite a scribis qui volunt ambulare i stolis: et amant salutationes in foro. et primas cathedras i synagogis: et primos discubitus in cõuiuijs. Qui deuorant domos viduarum simulantes longam orationẽ. Hi accipient damnationẽ maiorẽ

Hic cautos reddit discipulos ab errore scribarum: q legem nõ spũaliter intelligũt. Dicit autem Tria. Primo enim publice docuit. z qz precedẽs probatio publica fuit. Secũdo a quibꝫ cauendũ sit distinguit. Tertio Judiciũ condẽnationis eoꝝ predicit. Dicit igit [ Audiẽte omni populo ] Ut etiam populus ad fidem edificaret: z Ut error propalatus non amplꝰ deciperet simplices. Mar. vl. Docete omnes gentes [ dixit discipulis suis ] quos spãliter doctrina sua imbui voluit: z per quos alios voluit doceri. Marci. iij. Secundum autẽ omnia differebat discipulis suis [ Attendite ] Duo dicit: a quibꝫ attendendũ: et Quare. A quibꝫ: quia a scribis: qui corruptum in scripturis habẽt intellẽm: ne inuoluamini erroribus eoꝝ. Titũ. iij. Hereticũ hoiem post vnam z secundã correptionẽ deuita: sciens qm subuersus est qui eiusmodi est. z delinquit ꝓprio iudicio condemnat. Attendite ig a scribis: qui non querũt verum spũs intellectũ. ꝙ potius cũ spũs sit clauis scientie illum abstulerũt Dicentes legẽ esse carnaliter intelligendã. Matth. xxiij. z Luẽ. xj. Ue vobis scribe qui tulistis clauem scientie: ipsi nõ intratis: z alios intrare non ꝑmittitis Igitur attendite a scribis: qui neglecta veritate [ volunt ambulare ] Quinq dicit: que intendũt consequi ex doctrina. Quoꝝ Primum: ꝙ [ volunt ] ex doctrina sua [ ambulare ] inter homines [ in stolis ] ad lutez ram sutis. hoc est: camisias lineas longas portaz uerunt: in signũ munditie: quia vestimentis communib⁹ sacros libros tractare nõ deberent. Vas autem apetebant: non propter mũditiam magis sterij que bona est: sed propter fastum: vt ab omnibus honorarentur. Mat. Uicesimoterto. Uolũt vocari ab hominibus rabbi. Jaco. iij. Nolite plures magistri fieri fratres charissimi: scientes quia maius iudicium sumitis. Nec est ergo causa ꝙ ẽ stolis ( que dicũtur agreco stolon: quod latine sonat longũ) quia longas ferunt tales stolas. Fecerunt enim ex hoc melius vestiri. Et hoc etiam intendit cum dicit ꝙ volunt ambulare in stolis. Et ab ista consuetudine z a precepto domini procedit ꝙ clerici portant vestes sacras. quia semper sacra habent tractare. Et hõ dicit Eccõ. Uicesimo ꝙ septimo. Judiciũ. xvij. Regum. ij. q̃ inter vestes sacras erat ephot lineus [ Et amãt salutatões

in foro ] Nē salutatiōes non vacuis manib⁹ fieri consueuerūt. qua melior quecz doctoribz dari consueuerūt. q⁹ Matth.xxiij. Amant salutatiōes in foro: et vocari ab hominib⁹ rabbi. Jhc aīm consuetū fuit q⁹ maiores salutabāt in signū reuerentie. Et hanc reuerentiā multū affectabāt. Joan.v. Quō poteritis credere qui gl'am ab inuicē accipitis: z gl'am q̄ a solo deo est nō queritis? [ et primas cathedras in ſynagogis ] Cathedra dicit capacitatē. Et q̄ maiores sederint in tali cathedra vt dicit Chrysost. minuta facit cathedre. Tamē q⁹ cathedra fuit honor quidā docentiū: ꝓrerea apparebant eā. ℞ est docendi auctoritatē. Eccl.viij. Noli ab homine querere ducatū: neq; a rege cathedrā honoris. q⁹ Qui indign⁹ accipit cathedrā: fecit in cathedra pestilentie. Psal.j. In cathedra pestilentie nō sedit. [ et primos cōcubit⁹ in cōuiuijs in cenis ] ℞ est honoratiores recubitus. Et vocat cōcubitus: q⁹ cū multis in cenis recumbit. Lu.xiij. Cum vocatus fueris ad nuptias recūbe in nouissimo loco. Illi aut̄ econtra semp voluerunt recūbere in loco ꝑmo cū lucifero qui elegit sedē ponere super astra celi. Esa.xiij [ Qui domos deuorant ] hoc est: conrēta in domo. hoc est: facultates [ viduarū ] Vas aīm sibi aduocabāt Quia dare habebāt. Et q⁹ custodes non habebant. Et ex segnitie vitatē consentiēdi. Et ex remeoratiōe ꝓsistine delectatiōis plane erāt cōcupiscentijs.ij.Timo.iij. Speciem quidē pietatis habētes: virtutē aūt eī⁹ penitus abnegantes. z hos deuita. Et his aīm sūt qui penetrāt domos: z captiuas ducūt mulierculas oneratas peccat⁹. Chrisost. aūt ōt hic q⁹ dū iudaeos sacerdotes cōfundit: cbīanos ammonet. [ Simulātes longā oratiōnē ] q⁹ Judei (als reuera) non diu orāt: sed simulant se diu orare: vt occasione longe oīonis accipiāt. Chryſ. Quarticā vestraz religionis colore (als decore) depingitis: z diabolo cbristi arma ꝓstat⁹ vt armet iniquitas: dum hypocrisis pietas esse estimat. Mar.xij. Devorant domos viduarū sub obtentu prolixe oratiōnis. Ose.iij. Peccata p⁹i mei comedent: z ad iniquitatē subleuabūt animas suas. Nostri vero temporis sacerdotes aliud penis faciūt. quia nullam penitus ꝓcēdunt pietatē vel oratiōnē: z tamen devorant domos omniū. Jus suum esse dicentes hoc z illud. sed nō esse ius vt aliud vel deo rependant vel hominib⁹. Mich.iij. Audite principes iacob z duces domus isr̄l qui violenter tollitis pelles super oues meas: z carnes eoz⁹ desuper ossibus eoz⁹ [ hi accipiunt ] Dic tangit talium hypocritaz⁹ iustā condēnationē. Et ℞ est quod dicit Jhc hypocrite [ accipiūt ] Ja ℞ iusto iudice ℞. lxxiij. Cum accepero tēpus ego iusticias iudicabo [ damnationē ] Jeremā maiorē in acerbitatib⁹ z pluribz penis. Quia sicut dr̄ Lu.ij. z Mat.xij. Immūdus spūs qui erit a simplici peccatore ad hypocritā reuertit cū septē alijs nequioribus se: z ingressi habitāt ibi. z fiunt nouissima hoīs illi⁹ peiora priorib⁹. Et hec est Una causa ꝓ damnatiōne sumunt ampliorē. Secūda causa est: q⁹ arma dei conuertūt contra deū. Oratione aīm z doctrina quibus diabolus impugnare debebāt: deū impugnāt. Esa.iij. Lingue eoz⁹ z adinuentōes eorum contra dominū: vt prouocarēt oculos maiestat⁹ eius. Tertia causa est. q⁹ cum sint Doctores deberēt ostendere bonis exēplis hoc quod docent. Sicut Beda.) dr̄. Cepit ihesus facere z docere. Johannis.xiij. Exemplū dedi vobis vt quēadmodum ego feci ita z vos faciatis. Quarta causa est: q⁹ spiritualia gratis deberēt exhibere. Et hec ipsis venditant. Mat.x. Gratis accepistis gratis date. Sic ergo vt dicit Ambro. hic in glo. Dominus in fine testamenti sui conclusit fidem in auctoritate dauid qua contra scribas est vsus: suam per eā probans deitatem. Testamentū aūt cbr̄i vocat doctrinam euangelicā: in qua nobis hereditatē eternam ordinauit cui ℞ finē dedit. quia ō doctrina quasi nihil addit. Quod aīm sequitur: historia passionis est: z predictio future vastationis ierusalem desolatiōis z mundi. Hoc igitur est quod intendit Ambrosius

sedes

Nota bene

# Capitulum.XXI.

R Espiciens autez vidit eos qui mittebāt munera sua in gazophylatiū diuites. Vidit autē quandā viduā paupeculā mittētē era minuta duo. Et dixit Vere dico vobis: q⁹ vidua hec pauper pl⁹ ꝯ oēs misit. Nam omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera dei. Hec autem ex eo quod deest: illi omnē victum suum quem habuit misit.

Hic incipit pars que est De Reprobatorū destructione z abiectione. Diuidit aūt in partes Duas. Jn quarū Prima ostendit Reprobatio condemnatiōis diuitū: in comparatiōe ad oblationez paupercule vidue. Jn Secunda inducit Destructio futura reprobor⁹. tam in hierusalē q̄ in mundo. Jn Prima harū dicit Tria. Tangit aīm ꝓmo ad viduā Benivolū respectū. Jn Scā Oblationis tangit quantitatē. Jn Tertia aūt Eiusdē oblationis cōmendationē. De Primo ōt Dixim⁹ q⁹ confutatis omnibus pharisēis: saduceis z scribis [ Respiciens ] oculo approbatiōis [ vidit ] grata pietate [ eos qui ] in palea: quādo sicut dicitur Exod.xxiij. Non debebant apparere in conspectu domini vacui [ mittebant munera sua ] Hoc est votiuas oblatōes. i. Paral.vl. Populū qui repertus est vidi cum ingēti gaudio tibi offerre munera: domine deus israel custodi hanc voluntatē. Esai.lx. Offerent super placabili altari meo: z domum maiestatis mee honorificabo. Psal.xxviij. Afferte domino gloriam z honorē: afferte domino gloriā nomini eius: adorate dominū in atrio sancto e⁹ [ in gazophylatium ] Gaze sonāt diuitie

Z

t phylaxe seruare. Et iñ gazophylatiuz: arca dicebak. i qua reseruabank diuitie donoz. illoz. q of ferebãt. Est autẽ Triplex tale reseruatoriũ in tẽplo. Unũ q dẽ erat in quo reseruabank oblatões pncipũ sabbati: Que i sabbato magno p tria rpa anni offerebank. Et hoc vocabak Musach sabbati. Sicut dz. iiij. Reg. xvi. Et interpak Musach attrectatio frus .qz princeps frater erat pncipis sacerdotũ. t in ipo donũ ei⁹ attrectabak ad pond⁹ Secũduz autẽ repositoriũ erat arca in q̃ reponeb̃ank oblatões sacerdotũ. Et hoc vocabak corban vl corbanan: qõ donũ a⁹ sonat. qz i eo donarta mũdissima reponebank. que alijs donarijs pro pter mũdiciã misceri nõ debuerũt. Matth. xxvij Nõ licet eos mittere in corbonan: qz pcũ sanguinis est. Aeli dicãt. Pretiũ sanguis est immũdũ. Et luce denarij qui dati sunt. pditozi: fuerũt de donarijs sacerdotũ: tñ nõ licet reponere ad sancras oblatões: qz iã immũdi facti sunt ex pditõe sãguinis. Tertiũ erat reseruatoriũ oblationũ populi i atrio ante tẽplũ: ad quem locũ potuit accedere populus. Erat tñ portic⁹ quedã circa hoc reseruatoriũ edificata: Que: nõ offerente p̃lo claudebak pter securitatẽ. Et iuxta illã porticũ t ea stabãt sacerdotes ammonẽtes populum vt offerret. Et hec portic⁹ aliqñ p meronomiã etiã gazophylacium appellak. Joã. viij. Hec locutus est Jesus in gra gazophylatiũ docẽs in tẽplo [diuites] quorum quilibet obtulit nõ sicut potuit: sed sicut voluit. Et de hac oblatõe ad lram dicit Esa. lx. Oẽs de saba venient: aurũ t thus deferentes: t laudem dño annũciantes. Aliqñ tamẽ oia reseruatoria le uitarũ gazophylatia dicunt. Et maxime in visõe Ezechiel' vltima. Eze. xlij. Ubi dr: q iuxta tẽplũ in supiori parte dom⁹ erãt gazophylatia. In redtu aũt ð captiuitate babylonica: cũ oia hec destructa fuerũt: tũc gazophilatia vocabãt locũ in q̃ decime que sacerdotibꝫ dabank: reponebãt. Significant autẽ gazophylatia in eccl'ia man⁹ pauperũ: que in celestes thesauros oblatões ecclie reportare deberẽt. Prouer. vlt. Manꝰ suas aputt iopi. t palmas suas extẽdit ad paupez [Videt aũt] respectu dilectõis. Sap. iij. Respect⁹ ei⁹ in electos ipi⁹ [t quandã viduã] Pre pauptate nomen nõ habetẽ: t inf alias nõ noiatã: qz in terris nõ celebrauit nomẽ suũ. Non eni erat de illis de q̃bus dicit Psal. xlviij. Uocauerũt noia sua in terris suis [viduã] inquã a solacio viri iduã. ẽ est: diuisã. Dñs. v. Que aũt vere vidua ẽ t desolata spet in deũ. t instet obsecratõibus t oratõibꝫ die ac nocte [paupculã] humilẽ in pauptate sua. Esa. liij. Paupcula rep. egestate cõuulsa t ablqs vlla cõsolatione. Esa. lxv). Ad quẽ respiciã nisi ad pauperculum: et contritũ spũ: t trementẽ sermões meos: [mittentẽ] hoc est: offerentẽ. qz in gazophylatũ supius fozamẽ habuit: p quod oblata i profundũ sui mittebãt [era duo minuta] Potest esse minuta substantiuũ. Et tũc hoc quod dr. era: resoluendũ est in adiectiuũ: qõ denominatões faciat materie minutoz. Ut duo era minuta dicantur duo erea minuta. Potest etiã era esse substãtiuũ. t minuta esse adiectiuũ. Et tũc sũt duo gua

era. Sed ꝓmus sensus magis est in vsu nummisma tis in quo fuerũt denarij t numi t oboli t minuta pter quaz rez facilioz cõmutatione. Era autẽ ꝓtie vocank denarij vel num vel oboli cupręi. q̃ es est cupz. Et in hoc significat q̃ ista vidua valde pua fecit oblationem: sed ex magno affectu fecit eam. Tob. iiij. Noli timere fili mi qñ pauperẽ vidẽ de vita gerim⁹. sed multa bona habebim⁹ si deum timuerim⁹ [Et dixit] oblationẽ vidue cõmẽdãdo [Vere dico vobis] hoc est: in veritate q̃ sum et quã in cordis deuotione huius vidue conspicio Esa. xxxvij. Memẽto quõ ambulauerim coꝝ te in veritate t in corde pfecto t qõ bonũ est in oculis tuis fecerim [vidua hec pauz] reb⁹ [plus q̃s oẽs misit] Dic duplex est sensus ex eo q̃ hoc q̃ dico: plus: pot esse nomẽ: et sic non loquit̃ id dictũ nisi ex affectu pfect: vel ex facultate. quia maiori affectu misit et fm suas facultates pl⁹ fecit. Uel pot esse aduerbiũ t stare iuxta suũ vbũ [misit] Ut sit sensus [plus misit] hoc est: in mittẽdo ipsa plus oĩb⁹ fuit. Et hoc mõ loquit̃ dñs. qz ẽ⁹ alij pl⁹ donauerint: tamẽ ipa plus in mittẽdo fuit. ẽ. Loz. viij. Si volũtas prompta est: fm id qõ habet acceptra est. Nõ fm id qõ nõ habet.). Paral'. vlt. Scio dñe q̃ pbas corda t simplicitatẽ diligas. Unde t ego in simplicitate cordis mei tet⁹ obtuli vniuersa. Sic Matth. xix. dicit se reliq̃sse oia. q̃a ex affectu q̃ parat⁹ esset oia relinq̃ndi: dimisit. Hiero. in prohemio galeato. Uidua paup duo erã minuta i munera dei obtulit t pferẽ Ecclesiasticis [Mã] Non est causales sed ostensiuũ. Q. d. Qui⁹ signus est q̃ Loẽs hi q̃ accesserunt [ex abũdanti sibi] ẽ est qõ sibi eruberabat in copia [miserũt] oblationes [in mũera dei] ad fabricã templi t ritus sacrifitiorũ t expensas mistroz. i. Parat. vl. Populũ q̃ reptus est vidi cũ ingenti gaudio tibi offerre mũera. Zu. xj. Ds supest date elemosynã: t ecce oĩa mũda sunt vobis. Tob. iiij. Si multũ tibi fuerit: abũdanter tribue. si paruz. hocip̃m impturi studete [Hec aũt ex eo qõ deest illi] hoc est ex eo qõ si retinuisset: adhuc necessitati sue multum deesset [oẽm victũ suũ] ex quo vita sua pẽdebat [quẽ habuit misit] Ecci. vij. Ne dicas in multitudine muner⁹ meoz. respicit de⁹ t offerẽte me deo altissimo mũera mea suscipiet. Uñ Hiero. Nõ ẽ⁹ tum: sed ex ẽ⁹ offeras respicit de⁹. Istud est valde cõtra illos q̃ dicũt q̃ peccãt q̃ oia relinquũt t postea mendicãt. qz expẽsse laudat vidua q̃ totũ victũ misit: q̃ p certo totũ victũ nõ dicta esset mittere: sed alunde victũ nisi ex mendicatõe posset hic. Sic est ð vidua sareptana. iij. Reg. xvij. que nõ habuit ni si pugillũ farinule pro se t filio. et ex ipsa farinula Helie ꝑ⁹ ẽ⁹ sibi t filio ꝑparauit cibum Helie.

Duo aũt minuta que vidua obtulit Moralit̃ significant verbũ dulce t quantũcũq̃ facultatum dant: qõ primo pauꝑi est offerendũ: t deo erit acceptum sacrificium. Ecci. xvij. Nonne ardoꝛẽ refrigerabit ros: Sic t verbum melius q̃ datum Ecclia stici. iiij. Declina pauperi sine tristicia aurem tuam: et redde debitũ tuum: et respõde illi pacifica in mansuetudine. Debitũ aũt est donũ misericordie et compassionis.

Et quibusdā dicētibus de tēplo q̄ bonis lapidibus et donis ornatū esset: dixit. Hec que videtis: venient dies in quibus nō relinquet lapis super lapidē qui non destruatur.

Hic incipit p̄dicere reprobor̄ desolationē. Et dicit̄ in ptes duas. In q̄r̄ Prima facit q̄s dictū est. In secūda aūt ostēdit q̄nstans fuit: de die ad doctrinā in tēplo: et de nocte ad orationē. Et hoc facit in vltimo bu⁹ capli ꝑ gapha bo. Anteriora aūt barū geū Quatuor hz ptes. In q̄r̄ Prima ostēdit futurā templi et Judee destructionē futurā p̄ rhomanos. In Scā dē q̄ aūb erit p̄secutio magna iudeor̄ in discipulos: vt ad gētes transire cogant. Tertio aūt Predicit futurā mūdi vltimam desolationē: Dicēs q̄ tūc erūt signa in sole et luna sicut infern⁹ parebit. In Quarta āt et vltima Monet attētos et sollicitos debere esse fideles vt nō improuisa die illa ꝓcumpant. In Prima hāʳ facit Quinq̄. In q̄r̄ Primo Ā q̄busdaʒ decor̄ et edificiū templi ondit: vt p hoc aliq̄d dicēdi de futur̄ eruteꝛ. In Scō Futura destructio tēpli p̄dicit. In Tertio Signa demōstrātia scī tps q̄n hec fiant a chīo petunt. In Quarto Instātia seductor̄ multor̄: dicentiū se esse chīstos: ꝓ vno signo dat̄: et a seductōe illor̄ caueri p̄cipit. In Quinto aūt Vera signa destructionis p̄mōstrant. In Primo aūt dē Et q̄busdā de discipulis suis nō tēptantibus dicentibus de tēplo q̄ post ruinam babylonice captiuitatis sub Esdra et Neemia edificatū est: ꝓberātibus Aggeo et Zacharia ꝓbet̄ Q̄ bonis lapidibus hoc ēfirmis et polit̄. Mar. xiij. Magister aspice q̄les lapides et q̄les structure et donis ad ornatū tēpli et ad facultates mi nistror̄ pertinētibus ornatū esset q̄ hoc est ad decor̄ dom⁹ ptinēs. Agg. ij. Meū est aur̄ et meū est argētū. Magna erit dom⁹ gl̄ia dom⁹ hui⁹ nouissime plus q̄ ꝑme. ij. Mach. iij. Igit̄ cū sancta ciuitas habitaret in oi pace: leges etiā adhuc optime custodirent ꝓpter Onie pontific̄ dispositionē et anios odio habentes mala: fiebat vt ipsi reges locū sūmo honore dignū diuerēt: templū etiā maximis muneribus illustrarent. Et hoc est q̄ dē ps. xxv. Dñe dilexi decor̄ dom⁹ tue: et locū habitationis gloriē tue. Sic etiaz eccl̄e tēpla ornata. Sed cum cessat ornatus sctitatis in psonis: parū valet ornatus parietū. Eph. ij. Vos ipsi tanq̄ lapides viui superedificami dixit dñs Jesus. Et est Tertiū In q̄ Tēpli p̄dicit futurā destructionē: eo ꝙ in pcedentib⁹ mor̄tuis et nō in psonis tanq̄ in lapidibus viuis esset ornatū. Hec q̄ videtis tpales structuras. ij. Lor. iiij. Que vident: tpalia sunt. q̄ aūt nō vident: eēna venient dies clari iudicij dei q̄ mō sunt absc̄ōdita ab oculis ist⁹ hierusalē. Tue. xx. Nūc aūt absc̄ōdita sunt ab oculis tuis. Sed sic dī. j. Lor. iiij. Veniet dñs iudicās q̄ et illūminabit absc̄ōdita tenebraʒ et manifestabit cōsilia cordiū: et tūc cōgrec̄et dñs iudicia faciēs q̄n i ogibus manuum suaʒ comprehēsus erit petr̄: sicut dī. ps. Quibus non relinquet lapis sup lapidē ps. cxxxvj. Direrūt eraminte eraminte vsq̄ ad fūdamentū in ea q̄ nō destruat q̄ etiā lapides cōminuerunt rhomani. Mach. iij. Sion q̄n ager arabit̄ et hierlm i aceruū lapidū erit. Esa. lxiij. Ec ce dñe respice sion: deserta facta est hierusalē: desolata est dom⁹ sctificatiōis nostre et gl̄ie nostre: vbi te laudauerūt patres nostri facta est in exustiōem ignis. Hoc spāliter magis impletū est in ecclesijs in q̄bus in lapidibus viuis nihil remānsit nisi ignis infernalis exustio in carnis ꝓcupiscētia. Deut. xxiij. Ignis succensus est in furore meo: et ardebit vsq̄ ad inferni nouissima: deuorabit q̄s terrā. Ē est: terrenū hūtes affectū: cū germine suo. hoc ē: cū nepotibus q̄s in ecclias introducūt. Et montiū. hoc est: Prelaror̄. Cardinaliū: et Epor̄: fundamēta comburet. q̄ fundamentū eor̄ materia ignis. s. concupiscentia carnis: et cōcupia oculor̄: et superbia vite. j. Joan. ij. Hoc em fūdamētū: pice tenaci cōcupiscētie: et sulphur ferentis ꝓ imundū libidis cōfectū: corā igne ifernj stare nō potent.

## Interrogauerūt autē illum dicentes. Preceptor q̄n hec erūt: et q̄s signū cum fieri incipient?

Interrogauerūt aūt illū. sm aliū euāgelistā Mar. xiij. Petr⁹ et Andreas et Jacob⁹ et Johannes dicentes Et hoc est Quartū In q̄ hui⁹ destructōis petūt Ps et Signum Preceptor q̄n hec erūt: Et ad hoc nō rndet dñs. Et Ratio reddit Aug. j. Non est vestr̄ nosse tpa vel momenta q̄ pr̄ posuit in sua pāte. Incōueniēs fecīret si ē scīret. q: cū tales cōminatiōes sint de ꝓbenia pcedentē q̄ fundant in cauſ inferioriū: si illi q̄bus fit cōminatio pniam agerēt: cōmutaret etiā cōminatio: et nō induceret malū: et sic error generaret contra ꝓbetis tanq̄ essz falsa. Sicut accidit Jone q̄ dixit tps subuersiōis Nineue. Q̄ aūt mutet cominatio ꝓ pniam: expresse dr Hiere. xviij. Repente loq̄r aduersus gentē et aduersus regnū vt eradicē et dispdam et destruā illud. Si pniam egerit gens illa a malo suo ꝓpter q̄s locut⁹ sum aduersus eaz: agā et ego pniam de ꝓbo q̄s locut⁹ sum. Alia etiaz cā est. q: q̄n sumus incerti de hora: certi tñ de iudicio q̄s timem⁹: cōtendim⁹ oi rpe esse parati. et io de tpe nō rndet et q̄s signū ierit iudicij tui de pessima natiōe cū hec iudicia tua fieri incipiēt Et ad hoc rndet dñs dando multa signa. Matt. xxiiij. Dic nobis q̄n hec erunt: et q̄s signū erit aduētus tui ad iudiciū istud pficiēdū. Joel. ij. Dabo ꝓdigia in celo sursū et in terra deorsum sanguinē: et ignē: et vaporē fumi. Apls em adhuc cōsuetudinē iudaicā nō deposuerāt. Dicit em apl's. j. Lor. j. q̄ Judei siḡ petūt. et Greci sapiam q̄rūt. Joā. ij. Q̄s signū ondis nob vt videam⁹ et credam⁹ nūbi. Talia aūt signa petēres vocāt eū ꝓceptorē: Dicētes ꝓceptor q: tā cognouerūt q̄ vbū in ptāte habuit et q̄ ad ꝓceptū ei⁹ fierent q̄cq̄d vellet. ps. xxxij. Ipse dixit et facta sūt: ipse mādauit et creata sūt Sic em viderāt q̄ clemēt̄ ꝓcepit: et obedierūt. Mat. viij.

dñe salua nos:perim⁹. Marci.iiij. Magister nō ad te pertinet quia perimus. Et surgens imperauit ventis z mari:et facta est tranquillitas magna. Ideo ḡ eum z nūc vocāt pceptorem.

**Qui dixit. Videte ne seducami Multi em̄ venient in nomine meo dicētes qz ego sum z tps appropinq̄uit:nolite ire post eos.**

Christi ponit b Rusio. Et hz Tres ptes. In q̄rū Prima Premunit discipulos ꝛ pseudochꝛos seductione:q̄ fuerūt in Judea apparebūt. Secōa aūt Cōtra terrores pliox q̄ surgēt ꝛ Judeā illo tpe:ne forte territi recedāt ab instantia pdicatōis. Tertio aūt Dat signa future destructiōis. In Primo horū Tria hr. Quox Primū est Cautela cōtra seductores. Secundū aūt est Cauēdi necessitas. Tertiū Prohibitio discipulox a seductoribus. De Primo dr[ Videte ne seducami ] Seductor em̄ est q̄si seorsum a vitat⁹ via ductor. Mar.xiij. Videte neq̄s vos seducat vllo mō.ij. Thes.ij. Nequis seducat. Tāgit aūt Tām bus⁹ cautele dicēs[ Multi em̄ venient in nomine meo ]hoc est se christos z messias dicētes. Sicut Judas galileus z Theodas. Et sic refert Josephus:Simō magⁿ q̄ de secta fuit Essenox nat⁹ de cāpis israhel:pdicabat se esse christum:z multos seduxit. Act.viij. Vir q̄dam nomine Simō magⁿ dicēs se aliquē magnū em̄ auscultabant oēs a minimo vsq; ad maximū dicētes. Hec est virtus q̄ vocat⁹ magna. Et ille dixit se esse christum et in primo Judeā liberatum ꝛ vt refert Josephus. Dicat etiā Egesippus q̄ cū filij Herodis essent Rhome:et litigarent de regno q̄ Quartuor surrexerūt in Judea sil:q̄ꝛ vnusq;sq; pdicabat se esse christū. Simō trī magⁿ maior fuit inter oēs. Et ideo etiaz in catalogo hereticorum:simoniaca hereſis prima ponit ab Augustio. Et b est q̄ hr[ dicētes qz ego sum ] Supple christus. Sap.iij. Multigena ipsox multitudo nō erit vtil.j. Joan.iij. Mlti pseudoprophe exierūt in mundū. Hoc significatuz est in psl.cij. Ubi hr. Posuisti tenebras z facta ē nox: in ipsa ptransibūt oēs bestie silue. Dñs em̄ tenebre tribulationū vt fit nox ignorātie:rūc stabunt multiplicat incursus bestiarū fidem vastantiū pseudoprophetarū.ij. Pet.ij. Fuerunt ho et pseudoprophete in pplo sic z in vob erūt magistri mendaces q̄ sectas introducūt pditionis:et eū q̄ emit eos deū negāt: superducētes sibi celere pditionē. Et multi sequent eox luxurias:p q̄s via vitatis blasphemabit: z in auaricia fictis ꝛbis de vobis negociabunt Unde Ebryſ.hr q̄ sicut hō circa mortē: turbato iam spū videt phantasias: Ita Judea circa finez suū multos passa est errores phārasmatū[ et tps appropinq̄bit ]q̄ inter ceteras falsitates etiā die iudicij instare dixerūt. Amos.v. Ue desiderantibus die dñi vt q̄d ea vobis:¶ Illi em̄ determinabāt q̄s dies dñs determiare noluit sez die z horam future destructiōis z iudicij. Lu.xij. Veniet dñs serui illi⁹ in die q̄ nō sperat z hora q̄ nescit.j. Thes.v. Diligenter scit⁹ q̄ dies dñi sicut fur ita in nocte veniet[ ergo nolite.Jeꝛ.ij pmuniti(al⁹ pmoniti est)]Ergo nolite ire ]ꝛ imitationem errorū[ post eos ]q̄ sic hr Mat.xv. Si cec⁹ cecū ducatū prebet:ambo in fouea cadunt. Rho.xvj. Observate eos q̄ dissensiones z offendicula pter doctrinā quā vos didicistis facūt:z declinate ab illis. hmōi em̄ chr̄o dño nō seruiūt:sed suo vētri.et p dulces sermones z benedictiones seducūt corda innocentū. B ē simplicū.

**Cum audieritis prelia et seditiones:nolite terreri Oportet ei primū hec fieri:sed nōdū statim finis Tunc dicebat illis.Surget gens contra gentem:et regnum aduersus regnum:z terremotus magni erūt p loca:et pestilētie:et fames: terroresq̄ de celo z signa magna erunt.**

Tangit b ea que facūt ad terrorē. Dicit autem Tria. Primo em̄ terribilia ab boibus pcurata dicit in Lōi.Scō Monet ne pter illa terra hanc a pdicatiōe in Judea faciēda. Tertio Illa terribilia ponit in Speciali. Dicat igit[ Cum aūt ] in Judea[ audieritis plia ]q̄ ad bostes exteriores ptinent[ et seditiōes ]q̄ ptinent ad ciues. Hoc ē: q̄ Judea scindit ad exteriores:z interius in seipa. Illa em̄ multū añ vlamā destructionez in Judea abūdauerūt. Mat.xxiij. Audituri est⁹ bella z opiniones bellox. Esa.xix. Pugnabit vir contra fratrem suum:et vir ꝛ amicū suū:ciuitas aduersus ciuitatē:et regnū aduersus regnū: et dirumpet spiritus egypti in visceribus ipsi⁹. Ecce bella in hoc q̄ regnū est cōtra regnū. Et seditiones in hoc q̄ vir ꝛ fratrē est et cōtra amicū:et ciuitas contra ciuitatē. [ Nolite terreri ] vt, p̄ter illum terrorem a Judea recedatis:q̄n instanter pdicet⁹ ei. q̄. Talis ratio multis dabit intellectum:ita q̄ cōturbentur Esa.xxvj. In angustia sua exq̄sierunt te: in tribulatione murmuris doctrina tua eis. Et Ibidē.xxviij Tm̄modo sola veratio dabit intellectum auditui. Dicat aūt cām quare non terreant:dicēs [ Oportet em̄ ] hoc est:oportunū est [ primū ] ante plenariā destructionē[ hec ]bella z seditiōes[ fieri ] vt p ista moueant vt faciāt pniam de pctis q̄ime cōmiserūt. Sap.xij. Eos q̄ delinquunt corrigis z admones vt relicta malicia credāt in te dñe[ sed nōdū statim finis ]erit Judee: p rhomanā destructionē.q̄ ista bella z seditiōes durauerūt⁹ Judea p.xlij.annos ante q̄ꝫ p Titū tota vastaret⁹ hierusalē. Paulatim em̄ ciuitates z puincie vastari ceperūt p tps.xlij.annoꝝ. Et tūc demū post illud tps destructa est hierlm: et in illo tpe pdicauerūt discipuli de ciuitate in ciuitatē fugitēes. Matth.x Si persecuti vos fuerint in vna ciuitate:fugite in aliā. Nolite ḡ terreri:sed confidite. Prouer.xxviij. Fugit impⁱ⁹ nemine psequente. tust⁹ q̄si leo cōfidens absq; terrore erit. Prouer.xij. Nō contristabit iustū q̄cq̄d ei acciderit. Jo.xvj. In mūdo pressurā habebit:sin meā pacē.sed confidite q̄ ego vici mundum. j.Mach.ij.¶ Nolite viri peccatores ne timueritis:

ciuius gloria stercus ⁊ vmis est: hodie extollitur ⁊ cras nō inueniet. qz cōuersus est in terrā suam: et cogitatio eius pībit. Tūc dicebat illis familiarit et magis ad speciem decidens [Surget gēs] Rhomanoꝝ [cōtra gētē] Judeoꝝ [et regnū] rhomanoꝝ [aduersum regnū] Judeoꝝ. Uel etiā in scipsis ⁊ cū vicinis gētib cōfligēt Judei. et tūc cito erit desolatio. Mat. xxi. Oē regnū i seipm diuisū desolabit: ⁊ dom⁹ supra domū cadet. Esa. ix Unusqsq; carnē brachij sui vorabit. Manasses cōtra Effraym. et Effraym ꝛ Manasses. et sīl ipsi ⁊tra Judā. Carnē em brachij sui vorare est q: do vn⁹ aliū a q debebat hīe adiutoriū impugī. Esa. iij Lorum et pl's: vir ad vīz: vnusqsq; ad primū suū tumultuabit. Puer ꝛ senē: ⁊ ignobilis ꝛ nobilem Sic mō fit in ecclīs q Canonic⁹ impugnat Canonicū: et ꝓdar⁹ subditū: et laic⁹ clericū: et econuerso. Et est signū future ecclīe desolatōis (al's destructōis) in q ista fiūt. Tū coꝝ q inducta sūt: dicit Chrys. q nullū est signū: qa sepe fiūt. Sed dic Brez. q hec sunt signa future desolatōis facta ab homib. Sed Chrys. vocat signū mīz qđ raro fit Brego. aūt large accipit signū ꝓ omī eo qđ aliqđ pīnōstrat in futurum [Et terremot⁹] Dic fm Chrys. tāgit signa Duplr. Primo em Quattuor tangit in Speciali. Scđo aūt tangit mlta in Lōi futura. de qbo longū esꝛ facere mentionē. Primū inter ītuos est de terra: q ōr Q [terremotus magni] erūt. et solito maiores [erūt ꝓ loca] diuersa Judee: succedētes sibi. Terra enim q̄ssabit: horrēs pōd⁹ habitatoꝝ suoꝝ q filiū dei occiderūt Sicut etiā ōr Matth. xxvij. q in morte chīi terre motus facꝰ est magn⁹. Esa. xxiij. Concutient fundamenta terre. contractione cōfringet terra. cōtritione conteret terra. cōmotione cōmouebit terra. agitatione agitabit terra sīc ebrius: ⁊ auferet sicut tabernaculū vn⁹ noctis: quia grauabit eam iniq̄tas sua Talis em terremot⁹ in Judea aū rhomanā captiuitatē multiplicabat sepi⁹. Quia sicut ōr Esa. xxiij. Grauabit eam iniq̄tas sua. Esa. lij. Linguę coꝝ ⁊ admuentiōes coꝝ ꝛ dūm vt puocarent oculos maiestat⁹ eī. Sicut em ōr Esa. xl. tribꝰ digit⁹ appēdit dñs molē terre. Sc̄z: Fidei veritate: et Uite vtute: et Lōscie puritate. Et qñ ista terre fundamenta concutiunt: tūc necesse est moueri terrā. Hec aūt in Judea cōmissa sunt. Fidei em vitatem heretici pseudochīi ꝛ cusserūt. Uite aūt ⁊tutē phārisei ⁊ scribe mouerūt ⁊ mali boies. Lōscientie puritatē maculauit peccm. Et ideo terra Lōfracta est in pac⁹ federe: Contrita ⁊ in minima redacta in terrenoꝝ cupiditate: Mota est in seditōis inq̄rudine. Agitata aūt in bellor. multiplicitate [et pestilentie] Scōm signū qđ est ad aere. Aere em corrupto cadit ros corrupt⁹ ⁊ gutte pluuiaꝝ corrupte sup terre nascentia: ⁊ faciūt ea venenosa ⁊ pestē siue mortalitatē inducentia. Unde Pestilentia vt ōr Jsidoꝝ ōr q̄si pastulentia: qz pest⁹ illa a pastu venenatoꝝ causat. Ezech. v. Pestilētia ⁊ sanguis ꝑtransibūt p te. Hiere. xxj. Percutiā habitatores hui⁹ ciuitat⁹. s. hierlm: boies ⁊ bestie pestilētia magna morient. De vtroq; istoꝝ simlr ōr Apocal. viij Accepit angelus thuribulum ⁊ implenit illud de igne altaris ⁊ misit in terrā. ⁊ facta sunt tonitrua ⁊ voces ⁊ terremotus magn⁹. Angelus aūt est ebrius dñs Qui thuribulus cordis sui implenit igne furoris dīi in Judeos: et effudit in terrā Judeā. Et facta sunt tonitrua ⁊ cozuscatiōes: Que naturalit ex vapore ignito venenosa (al's venenoso) Et corrūpunt aerem ⁊ pastū q de terra nasat. Et cōmouendo vapores subterraneos faciūt terremotū. Hec aūt plaga Spūaliter ab eis ꝓcurat qz mala dant exempla. Pastu em illoꝝ alij corrumpunt [et fames] Ecce Tertiū peccēs desolationē signū. Primo Pestilentia corrumpit fructus nanitatis. et deinde excecat eos: et tūc fit fames. Ezech. v. Mittā in eos famē ⁊ bestias pessimas vsq; ad internitionē. Hoc aūt dñs ꝑcedere voluit vt obsessi ñ haberēt victualia: qbꝰ sustēt⁹: ciuitatē diu possent defendere. Un narrat Egisip⁹ tantā tūc fuisse famē in hierlm q vno mastīcāte bolū: al's ꝓcabat ei guttur: nīe masticatū trāsgluti're. sed ecutū (al's arripiens) de ore illi⁹ ipe comederet: Et q due matrone nobiles cōdixerūt inter se q filios suos sucessiue comederēt. Et vno comesto: altera cū fletu vocauit filiū dicēs. Ueni infelic⁹ matris infelicior nate: veni ad man⁹ non matris sed mactatricis et deuoratricis viscer. suoꝝ. Ezech. iij. Man⁹ mulierū misericordiū cocerūt filios suos. facte sūt eis in cibum in contritione filij ꝓpli mei. Uāc pestem ꝑcurāt Spūalr mali ꝓlati ⁊ illitterati subtrahentes ꝓlo pabula ⁊bi dī. Amos. viij. Mittā famē in terrā: nō famē panis neq; sitim aq: sed audiēdi ⁊bū dn̄ [terroresq; de celo] in montis apparitōibꝰ de celo venientib. q. Mach. v. Cōtigit ꝑ vniuersam hierosolym⁹ ciuitatē: ꝑ dies q̄draginta videri q aera eqtes discurrēres armatos (al's auratas) stolas hītes ⁊ hastas: ⁊ q̄si cohortes armatas: ⁊ cursus equoꝝ ꝓ ordīe digestos: ⁊ cōgressiones fieri comin⁹: et scutoꝝ mor⁹ ⁊ galeatoꝝ multitudīne gladiꝰ district⁹: et telor. iact⁹: et aureoꝝ armoꝝ splēdor ēoisq; gener⁹ loricar. Un narrat Josephꝰ Q iminēre captiuitatē: stella (q vocat comeres) sīlis gladio: pepēdit sup hierlm: et curr⁹ et eqtes armati pugntes in aere. Et virtus sacrificij inē man⁹ imolantiū pepit agnā (al's agnū) Spūaliter aūt hec fiunt in ecclīa: qñ de plat⁹ q̄si de sublimi celo ñ audiunt nisi tribulia ⁊ austera ⁊ cōminatiōes. Rō aūt hoꝝ est mirabilis: qz vniuersitatis creatōē occaderūt: nec penitere voluerūt: ideo ola ꝛ eos pugnauerunt. Sap. v. Pugnabit cum eo orbis terraꝝ ꝛ insensatos. Sap. xvj. Under ē orbis iustoꝝ [et signa magna erūt] Dic subiūgit generaliter: post quattuor inducta de terra: ⁊ aere: ⁊ de celo. Signa aūt dicunt ira dei ⁊ cantica. Amos. v. Dies dīi ista tenebre ⁊ nō lux: quomodo si fugiat vir a facie leonis: et occurrat ei vrsus et ingrediat domū ⁊ innitat manu sua super parietem: et mordeat eum coluber. Esaie. xxiij. Terra interfecta est ab habitatoribꝰ suis: quia trans̄gressi sunt leges: mutauerunt ius: trans̄gressi sunt fedus sempiternum.

ſ. Ed ante hec omnia iniſcient vobis manus ſuas ⁊ pſequē

tradẽtes in synagogas ⁊ custodi/as:trahẽtes ad reges et ꝑsides ꝓ/pter nomẽ meũ. Cõtinget aũt vo/bis in testimonium

Secundũ est in quo ꝺr q̃d passuri sũt ab eis di/scipuli cũ instanter ꝓdicant. Dicit aũt ꝺ Tria. In q̃ꝫ. Prio Discipuloꝫ ostẽdit passiões ꝓ patiẽtia/ sustinẽdas. In Secũdo ꝓdicit Xꝝ ꝓter hec ⁊ alia circũdari videbũt ciuitatẽ ab exercitu rhomanoꝝ. In Tertio aũt Distrinctionẽ obliditonis exaggerat In Primo ꝺr adhuc sunt Tria. In q̃ꝫ. Primo Persecutionẽ discipl'oꝝ futurã ostẽdit. In Secõ aũt Cõsolat q̃ liꝫ virtꝰ: corꝑibꝰ sint inferiores: q̃ tñ sapia: et vbi efficacia multo erũt illis fortiores. In Tertio aũt Cõsolat q̃ nihil de corꝑe eoꝝ pdit si patientes fuerint. In Prio aũt Tria ꝺr. Manu/um violẽtaꝝ (al's violentiã) infectionẽ. De loco ad locũ ꝑsecutionẽ. et Retributiõis eternę ⁊ ꝛ/ritatis testificationẽ. De Primo ꝺr [Sed ante hec oĩa] cũ ꝓdicatis eis sub gicꝰo vite vie: anteq̃ veniat desolatio: et oĩa illa q̃ dicta sunt: vt inducatis eos ad pniam vt deleank eis pcã: et sic ira dei auertat ab eis. Act.iij. Penitemini igit vt deleank/ vob pcã. Cũ q̃ sic dat̃ opam saluti eoꝝ: illi eõtra [inuiciẽt vobis manus] sacrilegas ⁊ violẽtas. Thren.j. Manũ suã misit host̃ ad oĩa desidera/bilia eiꝰ. Act.xxj. Iniecerũt Paulo manꝰ clamantes Viri ſraelite adiuuate. Nic ẽ hõ q̃ aduersus pl'm ⁊ legẽ ⁊ locũ ⁊ oẽs vbiq; docet. Insup ⁊ gentiles induxit in tẽplũ et violauit locũ sem̃ istũ [et ꝑsequent] Hoc est Sc̃ũm de persecutione. Et ꝺr Duo. Persecutionẽ et Traditionẽ ad iudicium publicũ. Et de Persecutõe Matt.v. Bti q̃ ꝑsecu/tionẽ patiunt ꝓpter iustitiã: q̃m ipsoꝝ est regnum celoꝝ.j. Pe.iij. Sic̃d patimi ꝓpter iustitiã beati. De traditiõe aũt ꝺr Quattuoꝝ. Sc̃ꝫ Xꝝ tradũt et trabũt ad audiendũ in cõsilio. et Ad custodiẽdum in carcere. Ad cõdẽnandũ in iudicio. Et in fine annectit cãmq̃ sola facit martyrẽ: q̃ hec oĩa fiunt ꝓ/pter nomen dei. Dicit igit [tradentes in synagogas] vbi est cõsiliũ Judeoꝝ: vt vos audiant. Act.v. Ibãt apli gaudẽtes a con. cõsilij: q̃m digni ba. sunt ꝓ no. Jesu ꝛcu pati. Mat.xxiij. Tradent vos in synagogis ⁊ in synagogis suis flagellabũt vos [et custodias] carcerales. Act.v. Iniecerunt in eos manꝰ: et posuerũt eos in custodiã. Act.xij. Petrus q̃dẽ seruabat in carcere. oĩa ãt fiebat sine intẽ/missiõe ab eccl'ia ad deũ ꝓ eo [trahẽtes] eos captos [ante reges] Act.xij. Misit Herodes rex manꝰ vt affligeret q̃sdã de eccl'ia. Occidit aũt Jacobũ fratrẽ Joannis gladio. Vñ [ad reges] sup/riores iudices [et ꝑsides] inferiores trahe/bant vt punirent. Mat.x. Tradet aũt frater fratrem in mortẽ ⁊ pr̃ filiũ: et insurgent filij i ꝑentes eoꝝ: ⁊ morte afficiẽt eos [ꝓpter nomẽ meũ] q̃s ꝑdicat̃: q̃ illꝰ notiã hoĩb; impmit̃. Et hec est cã gl'iosa: q̃ martyrẽ facit. q̃ cunc q̃rit in vob nomen chr̃i. ⁊ sunt inimicitiã chr̃i nõ vñ q̃ ꝺ nomẽ ihũ extinguere. Mat.x. Erit̃ odio oĩb; hoĩb; ꝓpt nomẽ meum. Doc cñ est: nomẽ Magnũ q̃s est sup oẽ nomen: sicut ꝺr Phil.ij. Dedit illi nomen q̃s est sup oẽ nomẽ. Hoc est nomen Immirabile. Isa.xxvij Cur q̃ris nomẽ meũ q̃s est mirabile. Doc est nomẽ in q̃ benedictionẽ cõsequik oĩs qui bñdicẽ. Esa. lxv. Vocabit seruos suos noie alio: in q̃ qui bñdixerit ẽ est: bñdicẽ in deo amen. Hoc est nomen q̃s os dñi noiauit. Esa.lxij. Vocabit tibi nomẽ nouum q̃s os dñi nomiauit. [Continget aũt vobis] hec ꝑsecutio [in testimoniũ] ꝛritatis ⁊ virtutis. Unde etiã martyr grece: testis est. Ianne: et testimoniũ ꝫ illos cõdẽnandos. Deut.xxx. Testes inuoco cõtra vos celũ ⁊ terrã. Ps̃.cxviij. Mirabilia testimonia tua dñe. Cũ cñ in iudicio cõuenit̃ eos de eo q̃s ad peruersionẽ eos ãmonuit̃: erũt testes erũt ꝫ eos ꝑsecutões q̃s ꝓ veritate vobis intulerunt. Esa. viij. Liga testimoniũ: signa legem in discipulis meis.

Ponite ergo in cordib⁹ vestris non ꝑmeditari quẽadmodũ respõdeatis. Ego enĩ dabo vobis os ⁊ sapientiã cui non poterunt resistere ⁊ contradicere omnes aduersarij vestri.

Ecce ꝺ Scõo cõsolat. quia in verbo inuocabi/les erũt. Et ꝺr ꝺ Tria. Sc̃ꝫ: Qualiter a dño sapiẽtiã rñdendi accipiẽt. et Scõo: q̃s sit hoc necessarũ. q̃ illi q̃ deberent loq̃ ꝓ eis: impugnabunt eos. Et Tertio Qualiter etiã cõingat mori ꝓ veritate: deus eis ⁊ vitã ⁊ membra restituet. Dicit igit [Ponite] ꝺ ẽ firmare [in cordibus vestris] nihil deliberãdo [nõ ꝑmeditari] ꝑ studiũ ⁊ tractarã [quẽadmodũ rñdeatis] hoc est: quẽadmodũ rñdere debeaꝫ. Mat.x. Nolite ꝑmeditari q̃liter aut q̃d loq̃mi. Rõ aũt dabit̃ ẽ Joã.xiij. Spũs paracletus quẽ ego mittã vob a pr̃e: ille vos docebit oĩa ⁊ suggeret vob oĩa q̃cunq; dixero vobis. Sic fecit apls.j. Cor.ij. Sermo meꝰ ⁊ ꝓdicatio mea nõ fuit in ꝑsuasibilibꝰ humane sapie verbis: sed i dos/trina spũs [ego enĩ dabo vobis] per spm̃scm̃ [os] hoc ẽ eloq̃nciã [et sapientiã] interꝰ ligua informantẽ [cui nõ poterũt] per ratiões [resistere oẽs aduersarij vestri] siue tyranni: siue hereici: siue falsi aduocati q̃ vlq; hodie cũ cõtentione ꝫ veritatẽ loquunt̃. sicut Tertull's cõtra Paulũ Act.xxiiij. Exoꝺ.iiij. Perge igit ⁊ ego ero in ore tuo: docebo q̃ ꝺ loq̃ris. Hiere.j. Ecce dedi ꝓba mea in ore tuo: ecce cõstitui te hodie sup gẽtes ⁊ regna. Act.vj. Nõ poterant resistere sapie ⁊ spũi qui loq̃bat.j. Cor.ij. Nos nõ spm̃ hui⁹ mũdi accepimus: sed spm̃ q̃ ex deo est: vt sciamꝰ q̃ a deo donata sũt nob: q̃ ⁊ loq̃mur non in doctis hũane sapie ꝓbis: sed in doctrina spũs: spũalibꝰ spũalia cõparantes. Eccl.xxj. Os prudentis q̃rit in eccl'ia: ⁊ verba illi⁹ ꝑgregabunt̃ in cordibꝰ suis. Sz ꝫ q̃s ꝺ videt esse q̃s ꝺr Esa.xlv. Annunciate ⁊ venite et cõsiliamini insim̃l. Glo. vt oẽs ꝑ mũdũ cũtes: idẽ annũciet̃. Sed ad hoc dicẽdũ q̃ hoc cõsiliũ vnꝰ formitat̃ fecit i eis vnitas spũs. Ita etiã ꝺr Paulus Gal.ij. q̃ ascendit in hierl'm ad apl'os vt cog/

ferret cū eis euāgeliū:ettū in collatione illa sibi nihil cōtulerūt.qz totū reuelauerat spūs qō illi conferre poterant. Aliter em idiote exītes z diuisi: lōge lateqz p mūdū idē p̄dicare nō potuissent. Dicat aūt qz aduersarij etiā cōtradicere nō potuerūt. Et hoc nō intelligit ꝯtū ad cōtradictionem exteriorē: sed ꝯtrum ad intrinsecus rōnem.

**Trademini aūt a parentibus z fratribus z cognatis et amicis:et morte afficient ex vobis Et eritis odio oibus hominib⁹ ꝓpter nomen meum. Et capillus de capite vestro non pibit**

D Ostendit em ꝯnecessariū est qꝫ talis eis dek sapiēria:qz illi q̄ loq debebant p eis: impugnabant eos. Et hoc est ⟦Trademi aūt a parētibus⟧ carnalib⁹ infidelib⁹. Ps.xxvj. Pr̄ me⁹ et mr̄ mea dereliquerūt me:dns aūt assumpsit me. Lu.xiij. Sicq̄ venit ad me:z ñ odit patrē z matrē z vxorē et filios z fratres z sorores;non pōt me⁹ esse discipulus⟦ et a fratrib⁹⟧ Mich.vij. Oēs in sanguine insidiant:vir fratrē suū venat ad mortē⟦ et cognatis⟧ q̄busq̄ gradib⁹ cōsanguinitat⁹ z affinitat⁹ cōiūct⁹. Mere.ix. Ois frater supplātās supplātabit⟦ et amicis⟧ Mere.ix. Ois amic⁹ fraudulēter incedet. Mich.vij. Inimici hois domestici illi⁹. Tales em amicitiē sūt de qb⁹ dr Ecci.vj. Est amicus socij⁹ mēse: et nō pmanet in rpe tēcatiōis. Tales em sunt amici huj⁹ mūdi:de qb⁹ dr Jaco.iiij. Quicunq; voluerit esse amic⁹ huius mūdi:inimicus dei cōstituit⟦ et morte afficiēt ex vobis⟧ Quosdā sicut Jacobū maiorē:et Jacobū minorē et Stephanū:et Quosdā alios quos interfecerūt Judei. Mar.x. Nolite timere eos q̄ occi. corpus: aiam aūt ñ pñt occidere. Lōlak aūt eos ō resurrectiōe dicēs⟦ et capillus de ca. vestro⟧ ad dēcorē z honestatē nature ptinēs⟦ nō pibit⟧ Lu.xij Uñ aūt z capilli capitis oēs numerati sūt. Supā aūt expositū est hoc ipm. Si aūt nō perit capill⁹ q̄ minima ps est aniaē corpis:nullo modo alia mēbra pūt pire.ij. Mach.vij. Postulat⁹ linguā ato ptulit:et man⁹ cōtēptor extēdit:et cū fiducia ait: e celo ista possideo:et ꝓter dei leges hecipsa despicio:q̄ntā me ab eo hec eadē iret⁹ receptur⁹ spero.

**In patiētia vestra possidebitis animas vestras**

Hic tāgit qꝫ oia ista:patientia vincunt. Et hoc ē qō dicit⟦ In patiētia⟧ q̄ est cōmunis tolerātia aduersor⁹:vt dr Tull⁹⟦ possidebitis⟧ hoc ē ad nutū hēbitis sicut bō sua possessionem⟦ aīas vestras⟧ hoc ē animalitates vīas. et intēdit dicere qꝫ ꝯtus aialitas:tolerātie aduersor⁹ relucatet:ñ regimine rōnis possidēda z reducēda est:vt ꝓt aduersa nō cedat:sed deū etiā vite tpali ꝓponat. Act.xx. Nihil hor⁹ vereor nec facio aiam meā ꝓciosiorem ꝙ me: dūmō ꝑficiā cursū meū:et misteriū vbi mei qō accepi a dño. Jaē.j. Patiētia op⁹ ꝑfectū habet vt sīt ꝑfecti z integri in nullo deficiētes. Dicit aūt b Greg.qꝫ Patiēna ē radix z custos oīm vtutū, qō alibi dr de Mūlitate. z alibi dr de Charitate. qꝫ radix est vtutū. Et oia hec dr idē sctūs Hre. Est aūt Patiēna radix:ꝙtū ad illā radicis ꝓprietatē qꝫ est arborē firmare ꝛ impulsus exteriores. Mūlitas aūt custos est ꝙtū ad occultationē ab insidiātib⁹. sed Charitas ꝙtū ad succi z nutrimēti mistrationē est radix. Prouer.xiij. Qui patiēs est: multa gubernat sapia. Prouer.xix. Doctrina viri p patiēntiā agnoscit. Hic em possidet ad nutum aiam. Prouer.xv. Qui adq̄escit inerepatiōib⁹: possessor est cordis. Prouer.xvj. Melior ē patiēs viro fortī:et q̄ dñat aio suo fortior est expugnatore vrbiū Sapia em in vbis:et patientia in vbertib⁹ oia vincunt. Que due ale date sunt mlieri Apoc.xij. q̄ ecclīā figurat:q̄b volat in desertū vt defendat a dracone diabolo q̄ eam psequit.

**Cum aūt videritis circūdari ab exercitu hierusalē:tunc scitote qꝫ appropinquauit desolatio eius**

Hic exaggerat obsidionem. Et dicit Duo. Sꝫ Obsidionē: et Obsidionis districtiōem. De Obsidione dr⟦ Cū aūt videritis⟧ oculis corporeis .qz vsq; ad illa tpa mīri Discipulor⁹ z Apl̄or⁹ viderūt⟦ circūdari⟧ in circuitu (als)⟦ exercitu⟧ p totū⟦ hierlm⟧ p rbomanos. Luc.xix. Circūdabunt te inimici tui vallo:z coāg. te vndiq; ⟦tūc scitote⟧ ex virtute. Jo.xiij. Predixi vob⁹ pus q̄ fiāt:vt du factū fuerit credat⟦ qz appropinquauit desolatio⟧ qz tantū debilitauit eā iniqtas qꝫ resistere nō poterūt. Negs de liberabit eos sic liberauit ab obsidione Sennacherib: Esa.xxxvij. Uñ Joseph⁹ dr qꝫ in obsidione rbomanor⁹ nullū rīsus ab aliq̄ ꝓphetar⁹ hic potuerunt qō nunq; antea accidit, qa Dñm oīm ꝓphar⁹ offenderūt z occiderūt.

**Tūc qui in Judea sunt fugiant ad montes:z q̄ in medio eius discedāt:z q̄ in regiōib⁹: ñ intrēt in eā: qz dies vltōis hi sūt. vt impleant omnia que scripta sunt**

Hic Exaggerat istā obsidionis districtionē. Et dr Duo. Prio ei Exaggerat in bis q̄ fugere pñt. et Scdo i bis q̄ ñ pñt effugere. In Prio hor⁹ Duo facit. Prio em Persuadet qꝫ sine alia occupatiōe fugiāt q̄ fugere pñt. et Scdo dr Līm. Dicit igitur Trib⁹ generib⁹ hoim qꝫ sine q̄libet alia occupatione fugiāt dicēs⟦ Tūc⟧ obsidiōe ꝑfecta⟦ q̄ in iu. sunt⟧ ꝙ ē in Reg̃ iudee: Nō in ciuitate hierlm⟦ fugiāt ad montes⟧ ꝙ est ad silvestria z cāpestria: et ñ ad mūtiōes qz defendi nō poterūt. Abac.j. Ipe sup⁹ oēm mūtiōē ridebit z cōportabit aggere z capiet eā⟦ et q̄ in medio ei⁹⟧ ꝙ ē iudee sunt ꝙ habitationē⟦ discedāt⟧ qz sic extrēa:ita nec media potēr resistere. Thre.iij. Discedite a tab nacul⁹ hoim ipios⁹:ne forte z vos cū eis vinos absor⁹beat. Apoc. xviij. Exite ab ea pl's me⁹:et ne ꝑticipes sīs delictor⁹ ei⁹:z ō plagis ei⁹ ne accapiat⁹. Qui ꝙ ī medio habitat vbi reg̃ mag⁹ ꝓfuerūt cē pacifica:nō descēdat⟦ ea:ne ipe descēsus ei fuge velocē⟧: impedimentū fiat:sed relict⁹ oīb⁹ cito discēdat⟦ et q̄ in reg.⟧ sue

dsp̃si nõ intrent in cã ꝓuentẽtes in Judeam vt aliq̃d de suo ibi tollãt. Mat.xxiij. Tue q̃ in reẽto ẽ: nõ descẽdat tollere aliq̃d in domũ suã. Et q̃ in agro: nõ reuertat domũ tollere tunicã suã. Fuga eñ erit adeo ipedita: q̃ modicũ ipedimẽtũ poccupabit hoies. Amos. ij. Perdit fuga a veloce: z fortis ñ obtinebit vrutẽ suã: z robust⁹ ñ saluabit animã suã: z tenẽs arcũ nõ stabit: z velox pedib⁹ suis ñ saluabit: z ascẽsor eq̃ nõ saluabit aiam suã: z robust⁹ cor deuĩ fortes nuꝺ⁹ fugiet in die illa ỏt dñs

Uñ i hist̃ia Eccl̃iastica legit q̃ chr̃iani añ captiuitatẽ rhomanã ãmoniti ꝑ angelũ de Judea fugerũt: z in ciuitate q̃ vocat Pola trãs Jordanẽ habitauerũt donec pterijt captiuitas. Dur⁹ ãt tãe distrctõis reddit eãm dicẽs. q̃z dies vltõis ista gustus Ebii z Prophaꝛ z Discaplox dei: z Ins gratitudis Judee: q̃z ꝓs sue visitatõis nõ cognit Ubi sunt q̃ sẽ pechis cũ plãctu Zu. xx. ꝓnũciauit Esa. xxxiij. Inebriabit terra eox sanguie: z bum⁹ eox adipe pinguiũ. q̃z dies vltõis dñi ann⁹ retributõis iudicij siõ. Ps. lxxviij. Ultio sanguis serui tuox itroeat i ꝓspcũ r. Esa. lxij. Dies vltõis i corde meo: ann⁹ retributõis mee vẽit. Abd. Sic fecisti fiet tibi: retributionẽ tuã cõuertã in caput tuũ Lvt impleanꝝ oia q̃ Jude| scripta sũt| q̃ de⁹ vltionum dñs: oze dei z ꝓphaꝛ z aplox prediere Mat. v. Jota vnũ aut vn⁹ apex nõ ꝓte. a le. donec oia fiãt. Sic igit̃ in his q̃ fugere pñt exaggerauit captiuitatẽ: et obsidiõis distrctionẽ.

## De aũt ꝓgnantibus z nutriẽtibus in illis diebus.

Hic exaggerat istã distrctionẽ in his q̃ fugere ñ pñt. Dicẽ aũt Duo. Scs Q̃ ve erit ñ potẽtib⁹ fugere. Et subiũgit Eãm. De ꝓio ỏt Duo. Scs| De ꝑgnantib⁹ J Per ꝑgnates intelligit oẽs q̃ ipediẽtꝫ fuge ꝓcipiunt in sapr. Illi añ q̃si ꝑgnates sẽ uij. Re. xv. Percussit Manaben Thersam z oẽs q̃ erãt i ea. Noluerũt ei apire ei. z inclusit oẽs ꝑgnates eⁱ⁹. Manaben iterꝫtak cõsolãs. Et sic cõm cõsolante suos inclusos. Thersa aũt pulcra iterꝫtak: et sic Judeã pulcrã ꝑ rhomãos a cheo pculsam: q̃z ei noluerũt apire. Jo. j. In q̃tia vẽit z sui eũ nõ recc. Amos. j. Dissecuit oẽs ꝑgnantes eⁱ⁹. Esa. xxxvij. Dies tribulatõis z angustie: dies hec. venerũt filij vsq̃ ad ptũ z ñ est v⁹ ꝓpiendi| z nutriẽtib⁹ J Per nutrientes intelligunk oẽs q̃ ipediment̃ fuge dñi in sibi ꝓiũct| z sibi adherẽtib⁹: q̃a illi sẽ in charꝫ suis puniẽnk. Thre. ij. Effudit est ira ꝑcutere meũ: sup cõtritionẽ filie pplꝫ mei: cũ deficeret puꝫ z lactẽs i plateis oppidi. Matrib⁹ suis dixerũt: vbi ẽ tritic̃ z vinũ cũ deficerent q̃si vulnerati i plateis ciuitat| cũ exhalarẽt aias suas i sinu matꝝ suaꝝ. ij. Mach. vi. Delate sũt due mlĩes natos suos circũcidisse. q̃s: ab vbera suspẽs infantib⁹: cũ publice circũdurisset: ꝑ muros ꝓpitauerũt. Ue q̃ ꝑgnãtib⁹ z nutriẽtib⁹ | in illis dieb⁹ J angustie et tribulationis. q̃z Illi dies: luce iustic̃ie sue: oculos aperient quos culpa clausit: quando filiũ dei recognoscere noluerunt. Joan. j. In mundo erat: et mũdus ꝑ ipsum facꝰ est: et mundus eum non cognouit.

**Erit ẽm pssura magna sup terrã: et ira populo huic. Et cadẽt in ore gladij. et captiui ducent̃ i oẽs gentes. Et hierlm calcabit a gentib⁹ donec impleanꝝ tpa nationũ** ℟

Hic subiũgit Eãm ꝓio in Loi: postea i Speciali. In Loi q̃dẽ ꝓio oñdit illo⁹ tribulatõis esse| cũ dicens| Erit ẽm pres. mag. ꝺ ẽ tribulatio opp̃mẽs: ita q̃ nullũ parebit effugiũ. q̃z pssit eos de⁹ mole iudicij sui. ꝓter mltas suas iniquitates. Uñ Job talẽ tribulationẽ abbo: rens in spũ dixit xxiij. Nolo mltã fortitudie cõtendat mecũ: ne magnitudis sue mole me premat. ij. Lox. j. Supmodũ q̃uati sũ⁹ z supra vrutẽ: ita vt etiã rederet nos viuere: et ipsi responsũ mort| in nob habuim⁹ | sut̃ terrã | iudeã. Jo. xvi. In mõo pss. hẽbit| in me aũt pa. | et ira |q̃ ẽ cã pssure| ira |dei| pplo huic | Judeox. Esa. xxvij. Jrascet dñs vt faciat op⁹ suũ. Esa. xxx. Ardẽs furor eⁱ⁹ z grauis ad portãdũ. Labia eⁱ⁹ repleta sũt indignatõe: et lingua eⁱ⁹ q̃si ignis devorãs. Quia vitas ꝑdox dñi ad ista mala Judeã ꝺduxit| et ca. i ore gla. J Tres modos Speciales ꝺ induct. et Quarto subiũgit mali istⁱ⁹ dupationẽ. Primũ aũt inter tria ẽ: q̃ Illi q̃ defendẽre terrã deberẽt: cadẽt i ore gladij vincti(al's victi) et ꝑfusi z occisi. Thre. j. Facti sunt ꝓncipes eⁱ⁹ velut arietes: nõ inuenientes pascua: et abierũt absq̃ fortitudie añ facẽ subsequẽtis. Job. xix. Fugite a facie gladij: qm̃ vltor iniquitatũ gladi⁹ ẽ. Deut. xxxij. Si acuero vt fulgur gladiũ meũ: z arripuerit iudiciũ manꝰ mea: reddã vltionẽ hostib⁹ meis: z his q̃ oderũt me retribuã. Ibidẽ. Gladi⁹ me⁹ devorabit carnes z de cruore occisoꝝ et de captiuitate nudanti inimicoꝝ capit. Ibidẽ. Sanguinẽ fuoꝝ suoꝝ vlsicet: z vindictã retribuet in hostes eox. Intantũ aũt vt narrat. Egisip⁹ devorauit eos gladius q̃ cũ fama surrexisset inter rhomanos milites (q̃ sp aux sitierũt) q̃ Judei translgluti(ut)issent aux. q̃s seruauerãt in absc̃dito: q̃libet rhomãox quos cũq̃ iuenisset Judeũ: iuuenẽ vel senẽ. vix. vl' multi erẽ. stati gladio scidit ꝑ mediũ vẽtr: z in stomacho suo q̃rebat aux. Impletuꝝ eñ erat in eis q̃ dixit Job. xx. Diuitias q̃s devorauit euomet: de ventre suo extrahat eas de⁹ | et captiui du. i oẽs gẽ. J dispsi illi q̃ remanserint a gladio. Uẽdita sẽ eñ iudaica mãcipia, et. xxx. mãcipia vno denario distracta in vltõez eⁱ⁹ q̃ dñs ab eis. xxx. argẽteis empt⁹ fuit. Thre. vi. Ecruciabo miabamur. lassis ñ dabit reqes. Esa. lj. Filij tui. pieci sẽ: dormierũt in capite oĩm viaꝝ: sic̃ oryx illaqat⁹: pleni i dignatiõe dñi: increpatiõe ỏt tui. Ezech. v. Dispgã i oẽm vẽtũ z gladiũ nudabo p⁹ eos. q̃z nec in captiuitate pcitur eis | z hierlm cal. a gen. Jhoc ẽ tẽplũ: q̃s simonijs ꝓphanauerũt z polluerũt. et io gẽtib⁹ e traditũ cõculcãdũ. Ps. lxxviij. De⁹ venerũt gẽtes i hereꝛ. pol luerũt tẽ. sc̃m t. posuerũt hierlm i pomoꝝ custodiã. Thre. j. Uidit gẽtes ingressas in sanctuariũ suũ ꝺ q̃bus ꝑcepas ne ingrarẽt i eccl̃iam tuã. Dre. ij. Reppulit dñs altare suũ: maledixit scificatiõi sue: tradidit in manꝰ inimici muros turriũ eⁱ⁹. vocẽ dede

rūt gētes in domo dñi sicut in die solēni. Durabit aūt ꝺ malū | donec impleant ꝛpa nationū | Nationes dicunt gēnīū diuersitates q̄ ad fidē sūt cōuertēde ad die nouissimū. Rhom. xj. Ceatas ex pte rigit in isrl̄ donec plenitudo gētū intraret: et sic oīs isrl̄ salu⁹ fieret. Esa. x. Vere reliq̄e ꝓuertent et co: etiāsi fuerint sicut arena maris. Sic igit̄ finit pars q̄ est de Judee desolatione.

**e Terunt signa in sole et luna et stellis: et in terris pressura gentiū pre cōfusione sonit⁹ maris et fluctuū: arescentib⁹ hominibus p timore ⁊ expectatione q̄ supuenient vniuerso orbi. Nā virtutes celoꝝ mouebunt. Et tunc videbunt filium hois venientē in nube cum ptāte magna ⁊ maiestate.**

Z Dicincipit Tertia pars: In q̄ signa p̄cedētia regnū suū ponit: q̄ sc̄ sig̃ destructiōis mūdi. Habet aūt ptes Duas. In q̄ꝝ Prima: ponit sig̃. In Secūda aūt ꝑitate futuroꝝ signoꝝ cōfirmat ꝑ firmitatē ⁊ imutabilitatē ꝓboꝝ. Adhuc aūt Prior harū in Tria diuidit. In q̄ꝝ Primo Dicat sig̃ valde terribilia. In Scō Lōlolat suos: q̄ ista sint ext⁹ mali sc̄oꝝ: et Regni dei q̄s desiderauerūt appropinq̄tio. In Tertio autē: hoc ꝑ similitudinē florētis arboꝝ ondit. In Prio horꝝ ōt Sce. In q̄ꝝ Primo ōt Signa de celo. In Scō Sig̃ de terra. et In Tertio Sig̃ de mari. In Quarto Signa de hoibꝰ ⁊ er elementꝫ sūt cōpositi. In Quinto Sig̃ de ꝓtutibꝰ celestibꝰ q̄ ad inferiora referuntur. In Sexto ⁊ vltio De aduētu auctoris tocꝫ mundi. In Prio horꝝ ponit Sig̃ celi in Tribꝰ. In soiecꝫ pi est oīm generabiliū: vt dicunt phi. Et cuꝰ motꝰ in decliui circulo cā est generatiōis ⁊ corruptiōis Et In Luna que dñat in humido. Os oīm generabiliū est genitura. Propter qs etiaꝫ luna fortꝫ mutat corpa. Et iō Regina celi i sacra scꝑtura vocat. Et Tertiū signū ponit In Stellis q̄ cā sūt figuratiōis corporꝫ ⁊ ꝓtutū eoꝝ i organis figurat⁹ Sic dicit Astronomi. Dicit igit. Etiā | Erūt | aū die iudicij. signa ꝑstupēda | in sole | q̄ cūctis viris ad generatiōnē ⁊ corruptionē nō exhibebit. De Sole em̄ ōt Ecci. xlvij. Sol vas āmirabile i opꝰ excelsi. Quia mirabilia dei oñder tūc sol. Que aūt futura sint signa in sole: ñ placuit determiare: nisi velim⁹ accipe er ꝓterit⁹. Tūc em̄ Quattuor signa erunt in sole que iā in ꝓterito legim⁹ accidisse. Que sunt Obscuratio: Statio: Percussio vel toro vel in pte: ⁊ Retrocessio. De Obscuratōe sol ōt Apoc. vj. Sol factꝰ ē niger q̄si saccꝰ cilicin⁹. Et b effectꝰ ꝑcessit in Passiōe: q̄n sol ē obscuratꝰ. q̄ sicut iduit tenebras in Passiōe: Sic iduet tenebras i mūdi transitōe: et subtrahet lumē suū a sceleribꝰ q̄ cōmisit mūdꝰ. Statio aūt fuit sol q̄n ad ꝛram stetit sub Josue. x. Sol ꝛ gabaon ne moueat⁹ et luna ꝛ vallē baylon. steterūtq̄ sol ⁊ luna donec vlasceret se gēs de inimicꝫ suis. Propē q̄s ōt Dionꝫ ad Apollophaniū: q̄ Sacerdotes Chaldeoꝝ die duplicati solis celebrauerūt. Ān iudiciū aūt tradūt Scī q̄ sol ⁊ luna stabūt in domiby celi in q̄bꝫ creati sꝫ. Sol. ſ. in leone. et luna in cācro. et nō plꝰ circūdūt. Abac. iij. Sol ⁊ luna steterūt in habitaculo suo: in luce sagittaꝝ tuaꝝ. Tertiū signum in sole est percussio q̄ aliq̄ ꝑs eiꝰ. ſ. est: aliq̄ta ꝓportio percussa est aliq̄a hoc ē: ab effectu impedita. Apoc. viij. Percussa ē tertia ꝑs solis: et tertia ꝑs lune: et tertia ꝑs stellaꝝ. Tertia aūt ꝑs percutit: q̄a Una p̄cē sui effectꝰ habet in se fm q̄ ē fons lumis. Et ōt sol q̄si solus lucēs. Et hec ꝑs nō percutit. Secūdus effectꝰ est ⁊ Scōa ꝑs eiꝰ: fm quē lune ⁊ stellis lumē suum infundit. Sic ōt Ecci. xlvij. Illūinās in altissimis dñs. Et hāc p̄cē etiā nō amittit. Tertia aūt ꝑs ꝓtutis eius quā terrenascēntib⁹ infundit. Et hec percutit: ⁊ in sole: in luna: ⁊ in stellis. q: nō influēt terrenascēntib⁹ ꝓtutē generatiōis. Quartū signū est Retrocessio Propē ea iter. ōt Dionꝫ. q̄ Sacerdotes chaldeoꝝ die ⁊ festū triplicati solis celebrauerūt. Esa. xxxviij. Reuersus est sol decē lineis per gradꝰ q̄s descēderat. Et habuit illa dies. xxx. horas. q̄ decem horis descenderat: et decē horis reascēdit: et decē horis rescēdit. Ista sig̃ in sole legim⁹. Et forte ita ascēdendo ꝛ descēdendo ibit aū iudiciū: vt errore suo ostē dat tremorē ⁊ terrorē ire Judicꝫ ad iudiciū veniēt.

In luna aūt specialr Tria signa legunt. Sc̄s Q̄ sanguin⁹ erit. In testimonium fundendi sanguinis. Joel. ij. Sol ꝛuertet in tenebras ⁊ lūa in sanguinē anteqū veniat dies dñi magn⁹ ⁊ māifestus Secūdū aūt ē q̄s ia dictū ē Q̄ luna stabit in habitaculo suo: nolēs plꝰ ꝓbere mōdo sui circūit⁹ obsequa. Tertiū signū in luna est Percussio tertie ꝑtis Que est Effectꝰ eiꝰ ad influētia sue ꝓtutis ad inferiora. In se em̄ ꝓsiderata manet fm subst̄atia: et in cōgatōe ad solē capit lumē plenū. Sed illa cōgatio quā hz ad inferiora ꝑcutit. Esa. xxiij. Erubescet luna ⁊ cōfundet sol: cū regnauerit dñs exercituū. Stelle aūt vnū signū hnt q̄ in terrā cadēt. Et nō intelligitur q̄ntū ad casum sue subst̄atie: sed q̄tū ad casus sue ꝓtutis: quā mō hñt. Matth. xxiij. Stelle cadēt in terrā. Apoc. vj. Stelle ceciderūt de celo sicut ficus emittit grossos suos. Nec igit signa erunt in celo (al's sole) nec luna ⁊ stellis. Hec autē signa mō fiunt. Sol em̄ obscurabit q̄n illi q̄ Illūinatores oīs terre debērēt esse: obscurabunt. Sic Papa: Cardinales: Archiepi: Epi. Sap. xvij. Tot⁹ orbis terraꝝ tympido illūinabat lumie. Solus aūt ille sua ꝓssima fuit q̄ eius nox imago tenebraꝝ q̄ eos erat comphēdura. Hec em̄ lūinaria tenebrosa ꝛ iaꝫ sc̄ q̄s alia tenebrosa. Tū ꝑ ignorantiā. Tū etiā ꝑ nigrā vitā. Hi etiā sunt q̄ stant. Nō circūeunt. q̄a de cura subditoꝝ nihil cōsiderāt. sed in altitudine sue ambitiōis stāt erecti ꝛ otiosi. Jos. x. Steterit sol i medio celi: ⁊ ñ festinauit occūbere spacio vnius dici. q̄ non est respectꝰ morti eoꝝ: sed in altitudine dieis stāt: in supbia ambitiōis sue. De q̄ altitudie ꝛ ꝑs. lv. Zb altitudie dicit timebo. Hi ꝑ tertia ptē percussi sūt: q̄a lumē dignitat⁹ retinentes ⁊ q̄stū: rota vtilitas spūaliū pcussa ē. Nec em̄ tria sūt Dignitas: et Spaliū dispēsatio: ⁊ Utilitas spūaliū quā

debebãt repẽdere. Que tota pcussa est. Eze.xxxiij. Bregẽ meũ nõ pascebat. Esa.j. Sup q̃ peccauam vos vltra addentes puaricationẽ. Retrocessio aũ est q̃ reuersi sunt ad vomitũ z ad virã laicalẽ ñ. Mach.iiij. Sacerdotes festinabãt principes sicñ palestre: z pbitõis eꝝ minuste: z patrios q̃dẽ honores nihil arbitrãtes: grecas glorias optias arbitrabant. Noctmõ tor⁹ retrocessie cler⁹: q̃ sol mũdi fuit. Et ideo Luna: hoc est laicoꝝ cõgregatio eclipsim patit sui lumis: z cõuersa ẽ in sanguinem hoc est ad carnalitat̃ amorẽ. Of.iiij. Sãguis sanguinẽ tetigit. Unde exclamat Dauid ps.l. Liba me de sanguibꝫ de⁹ de⁹ sal⁹ mee. Nec cñ stat roꝝpẽs in ocio curpi z cupie: Dicẽte dño Mat.xv. Quid statis tota die otiosi. Et est etiã ipa luna pcussa in tertia pte. Una eñ ps laice plẽ est Dispẽsatio rei familiar̃ in domo. Scõa: Cõgructia ciuilitat̃ in ciuitate/ al⁹ ciuitatis in ciuilitate/ Et Tertia ẽ exercitꝰ Sacꝛoꝝ: q̃ ps manifeste pcussa ẽ. q̃ de Sacramẽt̃ nihil curant. Job.xxj. Dixerũt dño deo: recede a nob: sciam viaꝝ tuaꝝ nolum⁹. Stelle aũt sũt Religiosi Qui sicut stelle in celo/ al⁹ micãtes/ ita deberẽt stare in celesti cõuersatione. Phil. iij. Nra cõuersatio in cells est. Juõ.v. Stelle mañẽtes in ordine z cursu suo cõ Sisaram pugnauerunt. Nñ aũt Tres ptes. Sc̃: Uorũ obedientie. Uorũ castitat̃. et Uorũ Pauptatis. Et Uorũ q̃ dẽ obedientie alijs̃ tenẽt: et sili⁹ vorũ castitat̃. Sc̃ Abꝛ: enũciatio paupt̃: manifeste pcussa ẽ. q̃ fere oẽs ad terrenoꝝ amorẽ cñ plꝰ q̃s sect̃ares sunt inclinati. Et iõ signiter dꝛ Matthei.xxiiij. q̃ decidẽrũt in terrã. Sic g̃tã spũal⁹ q̃ irãt erũt sig̃ i sole z luna z stell⁹ [et in terris pssura gentiũ] Ecce Signũ de terra. Pressura eñ intelligẽdam vult esse q̃ de fame z pestilẽtia terre eroriũt. q̃ ipsa terra pestiles erit z sterilis. Et in signũ hui⁹ Egypt⁹ pcussa est talibꝫ plag̃. Elemẽta eñ creatoꝛi deseruiunt. Et q̃n creatoꝛ ipugt hoiem: tũc z ipsa cum ipo impugnãt. Sap.vi. Dis creatura ab initio ad suũ genꝰ refigurabat: deseruiẽs tuis pceptis: vt pueri tui custodirenꝫ illesi. Job.xx. Reuelabũt celi iniq̃tatẽ ei⁹: et terra cõsurget̃ aduersus eũ: aperiẽt germẽ dom⁹ illi⁹: detrahẽt in die furoꝛis dñi. hec est ps impij a deo z hereditas vbꝺ ei⁹ a dño [Ꝑ cõfusiõe so.maris z fluc.] Ecce Sig̃ a mari. q̃ sic dꝛ Sap.v. Fluina z currẽt durit̃ z repiobos: z mare elatibꝫ suis irumẽscet sup eos. Jone j. Mare ibat z irumẽscebat sup eos. ps.xcij. Mirabiles elatiões mar⁹: mirabil⁹ i alt⁹ dñs. Jone.ij. Circũdederũt me aq̃ vsq̃ ad aniam meã: abyssus vallauit me: pelag⁹ opauit caput meũ. Mare cñ vt dicit Sci tũc pl⁹ soluto ire irumẽscet sup terrã: z inundabit [arescẽtib⁹ boibus] signis itaq̃ sca con currẽtibꝫ. Et est iste signũ ab elem⁹ tat̃ boiũ sumptũ. Cõcurrentibꝫ eñ istis signis icipiet aresceꝛe in se boies [Ꝑ timoꝛe] Ppũris mali ne inuoluat eos. Sicut dꝛ Esa.xxvij. Flagellũ inundãs cũ transierit erit̃ ei in zculeationẽ [et expectatione] futuri iudicij Dꝛ ista signa durissimũ foꝛe ploquunt.

Hoc aũt oñdit Piero. enũerãs Quindecim sig̃ q̃ diem iudicij pcedent in q̃bꝫ boies aresceꝛe. Dicit aũt q̃ Primũ signũ est Q̃ eriget se mare q̃ dragita cubitꝰ sup altioꝛes mõtes: z stabit sic i loco suo q̃si murus. Ps.xcij. Mirabiles elatiões maris. Secũdũ aute est Q̃ adeo descẽdit vt vix possit in pfundo abyssi videri. Ps.cvj. Ascẽdens vsq̃ ad cel⁹ los: et descẽdẽs vsq̃ ad abyssos: aia eoꝝ in malis tabescebat. Tertiũ est Q̃ marine belue apparẽtes sup mare ꝛ gregate dabũt mugitũ (al⁹ rugitum) vsq̃ ad celũ. Ps.ciij. Illic reptilia q̃ꝝ ñ est nũer⁹: animalia pusilla cũ magnis. et postea draco iste quẽ formasti ad illudendũ ei. Quartũ est Q̃ mare arꝺebit vsq̃ in pfundũ. Apoc.xxj. Et mare iã non est Quintũ est q̃ herbe z arbores tũc dabũt roꝛẽ sanguineũ. Joel.ij. Dabo pdigia in celo sursũ: z pdigia i terra deoꝛsũ: sanguinẽ z ignẽ z vaporẽ fumꝰ. Exudant eñ plãte rune sanguinẽ innocentẽ q̃ irrũgate sũt a mal⁹ q̃ bonos inexecerũt. Sextũ aũt est Q̃ oia sil⁹ ruẽt edificia. Apoca.xiiij. Cecidit cecidit babylon magna: et habitatio facta est demoniorũ Septimũ est Q̃ petre ad inuicẽ collidenꝫ. Judith vlt. Petre sic cera liq̃scẽt añ facie dñi. Hoc etiã p̃ cessit in Passiõe dñi Mat.xxvij. Petre scisse sũt. Octauũ est Q̃ general⁹ fiet terremot⁹. Terra mota est. etem celi distillauerũt a facie dei sinai. Matthei.xxvij. Ecce terremot⁹ fact⁹ est magn⁹. Nonũ est Q̃ terra eq̃bil⁹: coq̃ mõtes cadẽt i valles. Esa. xl. Dis vallis implebit: z ois mons z collis bũiliabit: Et erũt pꝛauа i directa: z aspa i vias planas. Decimũ est Q̃ eq̃ta terra: eqbunt boies de cauernis in q̃bꝫ latitabãt: et ibũt amentes z nõ poterũt mutuo loq̃ pꝛ timoꝛe. Amos.iiij. Exibit⁹ g apertuꝛas: altera ꝛ alterã z pjdemini in armon. Undecimũ est Q̃ eleuabunt ossa mortuoꝝ: z stabũt sup sepulcra. Ezech.xxxvij. Durit me in cãpũ qui erat plen⁹ ossibꝰ. Duodecimũ est Q̃ stelle p modum q̃ dirim⁹ cadẽt de celo. Apoc.vj. Stelle ceciderunt de celo: sicut ficus emittit grossos suos. Terciũ decimũ est Q̃ simul morient oẽs boies viuentes. Ezech.vj. Ego dispdã eos cũ terra.j. Thes.iiij. Nos q̃ viuim⁹ non pueniem⁹ eos q̃ dormierunt qz nos ante Supleꝛmortem. Oportet eñ sententiã dñi ꝓficari Ezech.ij. Quacũq̃ die comederis ex eo: morte morieris. Quartũ decimũ est Q̃ ardebunt celum z terra.ij. Pe.vi. Celi ardentes soluẽtur: et elementa ignis ardore tabescẽt. Quintumꝺ decimum est Q̃ fiet nouum celum et noua terra. Et resurgent omnes. Esa.vltimo. Sicut celi noui et terra noua que ego facio stare coram me: sic stabit semen vestrum et nomen. Ista igitur prodigia expectando aresceꝛe homines. Et hoc est q̃ dicit [que superuenient] ita q̃ vincunt z oppꝛimunt totum mundũ.j. Thessal.v. Cum dixerint pax z securitas: tunc repentinus superueniet eis interitus [Nam virtutes celorum] hoc ẽ virtus tota celi que deseruiebat iferioribus [moꝛuebuntur] Et illi angeli: qui Virtutes dicuntur tunc circũmouentur vt multa terribilia faciant. Job.xxvj. Concordantia est. Columne celi cõtremiscunt et pauent ad nutum eius. Job.xij. Cũ sublatus fuerit timebunt angelice territi purgabuntur. Si autem de Lorꝺoꝛalibus virtutibus celi exponitur que mouent inferiora: tunc est Concordantia Job.xxxviij. Quis pduxit oꝛdinem celi

ꝛ concentū ecclie ꝙl dormire facier: [Et tunc] ſtādē ꝑ hec oia ſigna [videbunt] oculꝰ corꝑis [filiū hoīs] i forma hūana venientē. Apocal.). Videbit eū oīs oculꝰ: ꝛ q eū pupugerūt [in nube] ꝑ ē in ſplendore ſanctorꝫ. In q̄ lumen eſt adeo calcatū q̄ appetit i arcūitu ſic nubes. Apoc.j. Ecce venit cū nubib⁹. Dan.vij. Ecce i nubib⁹ ecclie filꝰ hoīs venientē cū ꝓtāte magna [iudiciaria. Dan.vij. Ptās eius ptās eēna q̄ nō auferet: ꝛ regnū eius q̄ nō corrūpet. [Et maiestate] vt iuncibil ſtet i iudicio ab iniq̄s ꝓtāte aduersariorꝫ. Eſa.ij. Incuruabit ſublimitas hoīm ꝛ būiliabit altitudo virorꝫ. exaltabit aūt dñs ſolꝰ in die illa. ꝛ idola penitus conterēt. Matth.xxvij. Amodo videbitis filiū hoīs venientē cū ꝓtāte et maiestate.

**His autē fieri incipiētib⁹: respicite ꝛ leuate capita vra. q̄m̄ appropinquat redemptio vestra**

Tāgit Cōſolatōes bonorꝫ. Dicēs q̄ i ꝓncipio añ iudiciū [his fieri incipiētibus] ꝙrū ad ꝓma ſigna ꝓcedēta [respicite] hoc ē: oculos ad celū erigite. ꝑs.cxx. Leuaui oculos meos ad mōtes vñ venier auxiliū mihi [ꝛ leuate capita] ꝑ ē: mētes q̄ ſūt capita aīaꝝ. ad deū remuneratorē oim laborū viorꝫ. Deb.xij. Curram̄ ꝓpoſitū nobis certamen aſpicientes i auctorē fidei ꝛ ꝓſūmatorē ieſū: q̄ ꝓpoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucē. Jtē Ibidē. Recogitate eū q̄ tale ſuſtinuit aduerſus ſemetipm a pctōribꝫ ꝯdictōes: ꝛt nō fatigemi animis vīis deficiētes. nōdū ei vſq; ad ſang. reſtiti. aduerſus pctm̄ repugnātes. Sic ꝙ i auctorē ſalutꝭ vīe caput leuate [q̄m̄ appropinq̄t] ꝛ tā ꝓpe ē [redēptio vra] de mūdi tribulatōib⁹. ꝑs.cx. Redēptōem mādauit dñs ꝓ ſo ſuo. Oſee. xij. De manu mortꝭ liba bo eos: de morte redimā eos.

**Et dixit illis ſilitudinē. Videte ficulneā ꝛ oēs arbores: cū pduxerit iā ex se fructū: ſcitis q̄m̄ ꝓpe ē estas Jta ꝛ vos cū videritis hec fieri ſcitote q̄m̄ ꝓpe ē regnū dei. Amē dico vobis. q̄ nō ꝑteribit generatio hec donec oia fiāt. Celum ꝛ terra trāſibūt. verba āt mea ñ trāſibūt**

Probat ꝙ p Silitudinē tūc eſſe tps vicinū reflorētōis iuſtorꝫ. Et ꝛ Duo. Silitudinem. ꝛ Ad aptandā. Silitudo ē iſta [Videte ficulneā et oēs arbores] De ficulnea ſumit ſilitudinē. Arbz dulcedinē: ꝙ quā fcat dulcia gaudia bonorꝫ. Et arbz abominatōes q̄n mala ē: ꝙ quā fcat triſticia malorꝫ. Hiere.xxiij. Fice⁹: fice⁹ bonas: bonas valde: ꝛ fice⁹: fice⁹ malas: malas valde: q̄ comedi nō pōt eo q̄ ſunt male. Ab oibꝫ aliis arboribꝫ ſumit ſilitudinē ꝓpter reſtoritōis mūdi generalitatē. Eſa.vi. Oſſa via q̄ſi herba germiabūt [cū pduxerit] ſcā iā pduxerit icipiūt [ex se fruc.] ꝑ ē: ꝓma ꝓncipia fructꝰ Sic ſi groſſi i ficulnea: ꝛ gēmei aliis [ſcitis] [tale ſigno] [q̄m̄ ꝓpe ē estas] Jā cū incipit vernū tps intepeſcere: q̄ dat in plāt̄ talia eſt iuꝰ fructꝰ ꝓncipia. Can.ij. Hyems trāſijt: imber abijt ꝛ re. flores appa. vox turt. au. ē in ter. nr̄a: fic⁹ ꝓ tu. groſſos ſuſpi pu. aduēit: vinee flo. odorē de. ſurge. ꝑ. ami. m. for. m. ꝛ veni. Eſtas ār: tps maturitatis q̄n ea q̄ in vere floruerūt: falce ꝓcidunt: ꝛ in ꝓmptuaria congreganť. Jta ꝑ dicta ſig̃ flor et meſſis terre: ad pās dendū falce iudicij: ꝛ cōgregandū electos i horrea celi: et reprobos in horrea iferni. Apoc.xiij. Mitte falcē tuā ꝛ mete: qa venit hora vt metat q̄ maturuit meſſis terre. Joā.iij. Leuate ocu. ꝛ vi. regiones q̄ iā albe ſūt ad meſſem [Jta ꝛ vos] q̄ ad meſſem eēnā ꝑ flor⁹ ē honeſtatꝭ. ꝛ vos: ꝛ mltos alios ꝓpaſt⁹ [cū videritis hec fi.] ſig̃ q̄ dicta ſūt ſcitote q̄ ꝓ. ē [fm tps ſpaciū] [regnū dei] q̄ in apta iuſticia poterer tūc oib⁹ malis expulſ: obtinebit vtutē Ztrēde āt q̄ mltī de hac inducta ſilitudine dñi mirant: maxie: cū tribulatōes i ducte magis videanť eſſe ſiles ſeuitie hyemis in q̄ flores et fructus cadūt: q̄s reſtoritōi. ſ. ver⁹ ꝛ fructificatiōis eſtatꝭ. Sciendū igit q̄ iſta ſilitudo ſubtiliſſima ē ꝛ ab eo in q̄ ſūt oēs theſauri ſapie ꝛ ſcie ꝑi abſcōditi: poſita. Scōm naturā ſuperficies ꝛre hyeme frigiditate cōſtringit: ita q̄ ſpirare ñ ꝑ. et iō fortes ꝛ calidi vapores in viſceribꝫ terre tūc cōgreganť. Sed ꝓno tpe cū ſol ꝛepeſcere icipit: tūc ſuperficies ꝛre agit ꝛ icipit vapor ꝑ ꝓm ſpirare i radices plātarꝫ ꝛ pducere ꝓncipia floꝝ: ꝛ fructuū: ꝛ ꝓm icipit erūpe in aere ꝛ turbare cū nubib⁹ ꝛ vēt⁹ ſpellere ꝛ grādines facere ꝛ rēpeſtates ꝓter q̄s talia maxime ꝓno tpe euenire ſolēt. Et ſic paret q̄ ex codē theſauro dñi pducunť: Et flores fructuū: Et rēpeſtates vētorū et gndinū. Et rēpeſtates ſt ſilitudo ad malos. Oz tūc ſic ꝛ: Sap.v. a petroſa ira dei plene mittent⁹ i eos gndines. Quātū ad bonos āt flores ꝛ fructꝰ ſūt ſig̃ iocūditatꝭ ꝛ tranq̄llitatꝭ. eēne Et ꝙ mō ſilitudinē induxit dñs. De ficulnee aūt ꝓpietatib⁹ ſactis in ꝓcedentib⁹ dictū ē [Amē dico vobis] Quia ꝑdixerat futura i tps lōgū: cōſolat⁹ ſuos dicēs Qz ꝙrū ad ꝓma deſtructōis Judee ſig̃ [nō ꝑteribit generatio hec] iudeoꝝ. de q̄ ōr: Deuter.xxx. Generatio q̄ dē ſuo maledicit ꝛ q̄ mr̄i ſue ñ bñdicit. Au.xj. Generatio hec generatio nequā ē. Nec tū nō ꝑteribit a regē Judee [donec oia fi.] ſup eos: q̄ dicta ſt. Et poſtea ducenť q̄dā coꝑ in captiuitatē. ꝛ illi vſq; ad ꝛpa finalia manebūt: et tūc conuertenť. ꝑs.lviij. Cōuertenť ad veſpaz ꝛ famē pa. vt canes: ꝛ circūibūt ciuitatē. hoc ē eccīe auilitatē. mēdicādo a viris eccliaſticis pabula ꝛbōi. Seda generatio ē ſucceſſio moꝝaliū in mūdo. Que etiā nō trāſibit: donec fiāt ſig̃ deſtructōis mōi ꝑdicta. Eccīs.j. Generatio ꝓterit ꝛ generatio aduenit: ꝛra vo i eternū ſtat. Et ē ſtabilitas eccīe. De q̄ ōr: ꝑs.xxiij. Dñi eſt ēra ꝛ ple. ei⁹. Tertia generatio ē generatō fideliū: vbo bi generata ꝛ mltiplicata. Que etiā ñ trāſibit. q̄ naūicula ꝑetri ꝙtiari ꝓterſed ſūmergi ñ ꝑ. Et ō hac ōr i ꝑſ.xxiij. Nec ē generatio q̄re. do. q̄. fa. bi iacob. Nec igit ñ ꝑteribit donec oia ipleanť [celū ꝛ terra trāſi.] q̄ ad ſpeciē ꝛteriorē: ſed ñ q̄ ad ſubſtātiā. j Coꝝ. vij. Ꝓtererit figura mūdi huius. Glo. Nō ſubſtātia. q̄ innouabunť ꝛ purificabunť vt hitatori

ñdeat habitaculū. Mortali eñi homi ꝓgruit hec figura mūdi que generatiōi deseruit z corruptiōi. Sed vestito hoie p gl̄iam: oportet q̄ z mūd⁹ glorificet: vt glorie congruat habitatoris ꝓpter quem fact⁹ est. Rho. viij. Expectatio creature reuelatōis filioꝝ dei expectat. Et post pauca. Ipa creatura liberabit a seruitute corruptiōis in libertatē gl̄ie filiorū dei. ¶ Uba aūt mea nō transibūt ¶ q̄n oia cōpleant. Jo. xvij. Sermo tu⁹ vitas est. Veritas aūt sicut. ij. Helde. viij. 81: sp vicit z ualescit. Ps. cxviij. In eternū dñe permanet vbū tuū. Esa. lxv. Ec ce ego creo celos nouos z terrā nouā: nec nō erūt in memoria ꝑ z nec ascendent sup cor

**Attendite autē vobis ne forte grauent corda vestra in crapula z ebrietate z curis hui⁹ vite: et sup ueniat in vos repentina dies illa Tanq laque⁹ eñi supuenieti oēs qui sedent sup facie oīs terre.**

Dic in vltima ista ꝑte reddit cautos q̄ hec mala nō incidāt. Et habet Duas ptes. In qua ꝑ ma docet ℟ q̄d est abstinēdū. Et in Scā Quib⁹ insistēdū. vt hec mala sup eos nō veniant. In ꝑ ori 81 Tria. ℟ q̄d cauendū est. et Una vilitate. et Tertio Rōnem subiūgit vtriusq. Dicit aūt cauendū a Tribꝰ: Dicēs ¶ Attendite aūt ¶ diligenē. Act. xx. Attendite vob z vniuerso gregi in q̄ vos posuit spūsct⁹ rectores z ꝑos regere ecclīam quam adq̄siuit sanguie suo. Ps. lxxvij. Attendite ꝑple me tio legē meā: inclinate aurē vestrā in vba oris mei ¶ Ne forte ¶ Nocnō 81 ꝓpter vbꝝ. suoꝝ mobiliꝰ tate: sed potiꝰ ꝓpter liberiarbitrij flexibilitatē. Ezech. ij. Logr̄ ad eos si forte ipsi audiāt z desecant ¶ grauent corda vestra ¶ q̄ ad deū vigilare debent z respicere. Lanē. v. Ego dormio z cor meum vigilat. cor aūt grauatū ñ pōt vigilare ¶ in crapula ¶ q̄ corrūpunt sensus in somnolentiā. Crapula aūt vocat h oīs supadimpletio terrene ꝺlectatiōis Eccl. xxxvij. Propter crapulā mlti pierūt. Qui aūt abstinēs etadijcet vitā. Lu. xvij. Sic i diebꝰ Noe comedebāt z bibebant z nō cogitabāt donec venit diluuiū z tulit oēs ¶ et ebrietate ¶ Scōm ē ℟ q̄ est cauendū. q̄ Ebrietas subuertit sensum. Prouer. xx. Luxuriosa res ē vinū: tumultuosa ebrietas. Quicūq; his delectat nō erit sapiēs, Ebrietas aūt 81 ꝺ cuersio sensuū a gaudijs z pōpa z dignitatibus z honoribꝰ hui⁹ secli. Prouer. xxx. Noli regib⁹ dare vinū. noli regib⁹ o Lamuel dare vinū: q̄ Nullū secretū vbi regnat ebrietas ¶ et curis ¶ supfluis ¶ hui⁹ vite ¶. Et q̄ 81 ꝑtinet ad auaritiaz. De q̄. j. Tim. vj. Radix oim malorꝝ est cupiditas Mat. aūt. xxiij. 81. Orate ne fuga vra fiat hyeme vel sabbato. Et 81 itelligit q̄ in hyeme q̄tū ad crapulā oēs fructꝰ eſtat⁹ sūt cōgregati. In sabbato aūt cū nō eopandū tractat de curꝰ hui⁹ vite. Deb. xij. Optimū est gr̄a stabilire cor: nō esc̄ q̄ nō ꝑficiūt ambulātes in eis. Phil. iij. Quoꝝ de⁹ vēter est z gl̄ia in cōfusionē eoꝝ q̄ terrena sapiunt. j. Cor. vj. Esca vētri z vēter esc̄, de⁹ aūt hūc z has destruet. Cor. viij. Esca nos nō cōmēdat deo. Rhom. xiij. Nō in comessatiōibꝰ z ebrietatibꝰ. Rho. xiij. Nō ē regnū dei esca z potꝰ: sed iustitia: pax: z gaudiū in spūsct̄o. Rho. xvj. Hmōi chīo dño nō seruiūt sed suo vētri: p dulces sermōes z bñdictōes seducunt corda innocētiū ¶ et supueniat in vos ¶ sūe opp̄mēs. Lu. xx. Sup quē cadent lapis iste ꝑteret eū ¶ repētina ¶ anq̄ sperer̄. Dic eñi Dion. q̄ Subito siue repēe fit: q̄ fit ꝑter spem. j. Thes. v. Cum dixerint pax z securitas ꝙtc repē. eis supue. iteritꝰ sūe dolor i vēo būt ¶ dies illa ¶ iudicij. qz tūc ñ patebit effugiū. Eze. xxvj. In terra sedebāt z cōtriti sūe repentino casu. De ꝺ 81 Anſ. (al's Aug⁹) O angustie sup angustias. Nunc erūt ꝑtā accelsāta. In de terrēs vult⁹ (al's visus) demonū. Subt⁹ parēs horridū chaos inferni. Desup irat⁹ iudex z impendēs gladi⁹. Int⁹ vrens ꝑscia. Foris ardēs mūd⁹. Just⁹ vix saluabit. Ego ꝓstrat⁹ petis vbi lateā: quō apparebo: Latere erit ipossibile: apperc intolerabile. Illud desiderabo z nunq̄ (al's nusq̄) erit. Illud exterabor et vbiq̄ erit ¶ Tanq laque⁹ ¶ Dictāgit. Ām z rōnēs dictoꝝ. ¶ Tanq laque⁹ ¶ ꝑpetuo captiuās z detinēs. Esa. xxiij. Qui se explicuerit de fouea: tenebit plāta eꝰ laqo. Hiere. xlviij. Pauor z fouea z laqueꝰ sup te: q̄ habitator es terre ¶ q̄ sedēt ¶ q̄ceteo z resoluti z marcētes ocio. Illi eñi sedēt cū bestia Apoca. xvj. Quint⁹ angel⁹ effudit phialā suā sup sedē bestie: z factū est regnū eꝰ tenebrosū. Eccl. i. Duas gētes odiuit aia mea: tertia aūt nō est gēs quā odiuit: q̄ sedēt i mōte seyr et philistijm: et stult⁹ ꝓ⁹ q̄ habitat i ſpchimis. Sedēt̄es in mōte seyr: sūt q̄ crapulis indulgēt. qz seyr interꝑtat hirc⁹: ꝙt ketor ē: gulam: z luxuriā ſcans Qui sūe 81 Deb. xij. ꝙt vnā dēā vēdidit ꝓmogēnita sua. et ℥ peccpa parentū: libidis sue accepit cōiuges. Ben. xxvj. Philistijm aūt q̄ pauore cadētes in terꝑtant: Fcātebrios cū idumeis q̄ in seyr sedēt cōuiuātes. Sychem aūt labor interꝑtat vl' hūerus z fcat eos q̄ ꝙt cura vite hui⁹ oī labori supponūt hūer. Sedēt aūt isti ¶ sup facie oīs terre ¶ qz totū mūdū repleuerūt: z totā terrā sibi vsurpare desiderant. Esa. v. Ue q̄ cōiungit domū ad domū z agrū agro copulat⁹ vsq; ad terminū loci: nunq̄d vos soli habitabitis in medio terre:

**Vigilate itaq; oī tpe orātes: vt digni habeami fugere ista oia que futura sūt z stare añ filiū homis.**

Dic suadet bonis esse insistēdū. Dic aūt Duo. Sc̄z Q̄ vigilare bonis studijs est insistēdū. z ℟d quē finem. Circa ꝑmū Duo 81 Q̄ sc̄s Vigilandū z Orādū. De ꝑmo 81 ¶ Vigilate itaq; ¶ ꝓsollicitū vit custodiā. Est ei Vigilare sic i anīabꝰ dirigere calorē cordis: z spūm: z sensus: z motꝰ: ad exteriora extēdere. Calorē ei charitat⁹ q̄ ꝑmꝰ ē calor cordis ad dei bonitatē debem⁹ extendere: Spūm totū q̄ principiū est cognitōis ad vitatē dei expandere. Sensus obsequijs chīi mācipare. Motꝰ oīes in ꝑtutib⁹ exercitare. Cūc facim⁹ qđ dicit Eccles. astici. xxxix. Just⁹ cor suū tradet ad vigilandū diluculo q̄ fecit illū. z i ꝓspectu altissimi deꝓcabitur

Esa.xxvj. Via mea desiderauit re i nocte sed⁊ spū meo in precordijs meis de mane vigilabo ad te. Tūc eni erit hora: de qua dicit Rho.xiij. Hora ē tā nos de somno surgere⁊ orate Joi xpe: qz icerta est hora. Lu.xij. Btūs seruꝰ quē cum venerit dñs eiꝰ inuenerit vigilantes. Etsi venerit in secunda vigilia: etsi in tertia vigilia venerit: ita inuenerit beati sunt serui illi. Semp ei huic vigilie⁊ oration⁹ insistēdū est. Lu.xviij. Quia oꝑtz semp ora re⁊ nō deficere. Thes. vlc. Sine intermissione orate. De Vigilia autē⁊ Oratōe: in pmissis multa dicta sunt⁹ vt digni⁹ Tangit hic Finē Duplicē. Unus est eni in cauendo picula. Alter est in adipiscēdo pmiū. Dicit ergo⁹ Vt digni⁹ ꝑ fructis merita⁹ habeami⁹ a deo⁹ fugere ista⁹ mala⁹ que futura sunt⁹ nō involuamini ab eis. ij. Pe. vl. Vos igit frēs pscientes hec custodite vos ne insipientiū errore traducti: excidatis a propria firmitate. Sic eni deꝰ liberabit nos: sicut liberauit suos Exo.xij. Non sinēs ad eos pcussor⁹ ingredi⁹⁷ stare⁹ Secūdꝰ est finis. Dicau⁹ tē⁹ et stare⁹ securi⁹ ante filiū hois⁹ qui tūc veniet ad iudiciū. Nec eni securitas: istā ipa beatitudo est. Dicit eni est de quo dicit in Ps.xcj. Dispnet ꝓmonea suos in iudicio: qz in eternū nō commouebit. Terribil eniz erit valde Judex: Ira ꝙ Apocal.vj. Abscōdent se in spelūcis et petris⁹: et dicant montib⁹ et petris. Cadite sup nos: et abscondite nos a facie sedētis sup thronū: et ab ira agni Isaie.j. Montes cōmoti sūt ab eo: et colles delolati sunt. Et extremuit terra a facie eiꝰ. et orbis et oīes habitātes in eo. Ante faciē indignatōis eiꝰ quis stabit. et ꝙs resistet in ira furoris eiꝰ: Mal. iij. Ecce venit: et ꝙs poterit cogitare diē aduētꝰ eiꝰ? et quis stabit ad videndū eū: Magnū ē ergo ibi posse stare.

**e Vat autē diebus docēs i tēplo: noctibus vero exiēs morabatur in monte qui vocatur olineti. Et ois populꝰ manicabat ad eū in templo audire eū.**

S Dic est Ultimꝰ pagraphꝰ In quo ꝓ exemplū ostendit ꝙinstant ipe institut nostre saluti. Dic igit⁹ Erat autē diebus Joibꝰ: qz tūc festū vicanū fuit: et multi⁹ conuenerāt⁹ docēs in tēplo⁹ ꝙ ploci solēnitate. Jo.xviij. Ego palā locutꝰ sū mūdo. ego sp docui i tēplo ꝙ oēs iudei conuēiūt. et i abscōdito locutꝰ sū nihil. Mat.v. Oīs dico vob in tenebris dicite in lumie. et ꝙs i aure auditꝰ i cubicul⁹ ꝓdicate sup tecta. Q eni in tenebr⁹ pabolaz dñs docuit: voluit ꝙ apli publice docerēt⁹ Noctibus vero exiens⁹ de tēplo et ciuitate: qz i reproba ciuitate nō iueniet: ꝙ eū merito sacerdotū et scribaz et phariseoz auderet hospitari⁹ morabat⁹ ⁊ in monte ꝙ vocat olineti⁹ Jnuigilās oīb⁹. Docuit aūt in hoc ꝙ nos de die ꝓficationi: et opib⁹ bonis deb⁹ mus⁹ insistere. In nocte aūt oīoni⁹ et cōtēplatōi vacare debere. Ps.xlj. In die mandauit dñs misericordiā eiꝰ et nocte canticū eius. Thren.ij. Lon surge laudā in nocte in ꝓncipio vigiliarū: effunde sicut aquā cor tuū añ cōspectū dñi. Leua manꝰ tuas ad dñm ꝓ aiabꝰ puloꝝ tuoꝝ. Q aute orauit in mōte erat ꝙ in eminētia spūs orandū est. Jo. xiij. Orabo spū: orabo⁹ et mēte. psallā spū: psallā et mēte. Joan.iij. Veri adoratores adorabūt patrē in spū⁹ et veritate. In oliueti aūt monte orandū est qz in afflictu diuīe bonitat⁹ et miscōie. Lan.j. Oleū effusuz nomē tuū⁹ et oīs ppls manicabat ad eū⁹ hoc est: mane venire ad eū accelerabat⁹ venire in tēplo⁹ vt ꝓuidora capent loca⁹ et meli⁹ possent⁹ audire illū⁹ Jqz Bia diffusa fuit i labijs suis: et Dulce eloquiū ipsiꝰ: et Loḡbak sicut ptātem habens. De Primo hoz dr in Psal.xliij. Diffusa est gra in labijs tuis. De Scdo Can.ij. Vor tua dulcis. De Tertio Mat. vij. Loḡbak eꝫ sic ptātē habēs: et nō sicut scribe eoꝝ⁊ pharisei.

# Capitulum.xxii.

**Ppropinquabat aūt dies festus azymoꝝ qui dr pasca. Et querebāt principes sacerdotū et scribe quomodo eum interficerent: timebāt vo plebem.**

a Zb⁹ loco dcmiat de Sacro Passiois: Subiūgēs ō Sacro Sepulture: et Tertio subnectēs de Sacro Resurrectois. Sic patuit in diuisiōe libri ist⁹ quā a ꝓncipio iduximꝰ. Sacrm āt Passiois diuidit in Duas ptes. In q̄z Ptia Dia circūstāna passiōis describunt. In Scda āt ꝙ glorificatione Centurionis: q̄ deū gl.ficauit: aliq̄d de effectu passiois apit. Adhuc aūt Passio ipa h⁹ Tres ptes. Dicit eñ Ptio ea q̄ circūstabāt captuitatē. In Scda aūt ponit ea q̄ circūstabāt iudicuz. In Tertia āt ponit ea q̄ circūstāt mortē dñi. Primū hoz⁹ trū⁹ tenet i capto isto. Et h⁹ Quattuor ptes. In q̄z Prima ponunt⁹ ea q̄ faciūt ad discipl⁹ cōfirmatōes. In Scda āt: ea q̄ ad traditōes. In Tertia āt: ea q̄ circūstāt Principis Apl⁹ negatione. Et i Quarta: ea q̄ faciūt ad illusionē⁊ accusatiōes. Ih⁹ dñm. In Prima istaz Tres sunt ptes. Ponit eñ Ptio Ea q̄ cenā circūstāt. In q̄ ꝑfirmauit eos ꝙ sacri susceptiōem. In Scda Loz de ambitione ꝓncipat⁹ cōpescit cōtentione. In Tertia āt firmat eos ꝙ oionē. Adhuc aūt Ptio⁹ haz in Quattuor subdiuidit ptes. In q̄z Prima dr Ad patiēdū conuenientia tpis. In Scda āt ponit Proditōes traditoris. In Tertia ponit ea q̄ circūstāt cenā: In q̄ traditoris volūtas est ꝑfirmata ad tradendū. In Quarta ꝙ ponit tractaz ꝓditoris a ꝓposito malo reuocatione. In Ptia haz Tria ꝓnent. In q̄rū Ptio cōuenientia tpis ad passionem ebit describit. In Scdo Cōfirmata volūtas sacerdotū ad h⁹ idē oīdit. In Tertio Timor⁹ plebis ad h⁹ ꝑficiēdū alegat. Dic igit⁹ Appropinq̄bat āt⁹ dñ ea q̄ dicta fuit agerent. In sabbato ei añ Ramis palmaz⁹ in bethania fuit Ubi Maria sup caput ipsiꝰ vngentum effudit in solēni cena q̄ sibi ibidē grata fuerat.

Jn seq̃nti aũt die: q̃ ꝑma feria fuit ap̃s illos: sedẽs sup̃ asellum: venit hierl'm in templũ z expulit inde vẽdẽtes z emẽtes, et circa vespam eiusdẽ diei iterũ egr̃s de hierl'm rediit ad suũ hospitium. Et scõa feria iterato rediit z docebat in tẽplo. z tũc ꝑnatam sibi adulterã liberauit. Sicut legit Joan. viij. Et dicũt q̃dã q̃ tũc egr̃s de hierusalẽ maledixit ficui/nee Sicut legit Matth. xxj. Tũ hoc nõ est certũ. Tertia aũt feria venies in rẽplũ cõfutauit scribas z phariseos Sicut Mat. xxiij. capl'o habitum est Et codẽ die ostensio sibi edificio templi: ꝓdixit ea q̃ de destructione tẽpli z mũdi habita sunt in capl'o anteriori. Et illo die fm Matth. xxvj. dixit. Scitis q̃ post biduũ pasca fiet. Et q̃ tunc diceras Mat. xxiij. Nõ me videbitis amodo: donec dicatis: Bñdictus q̃ venit in nõe dñi: putabãt q̃ vellet passiõẽ subterfugere: Jdeo codẽ die congregati sunt in atriũ (al's atrio) ꝑncipis sacerdotũ q̃ dicebat Caiphas Et tractabãt ꝛliter capere cũ sine turbis. Illis aũt ibi existentibus: audiunt Judas ibi esse cõgregatos. et in crastino mane: hoc est in q̃rta feria venit ad eos. et pacti sunt cũ eo p. xxx. denarijs q̃z quilibet valebat. r. vsuales argẽteos: h est: trecentos. Et sic damnũ vni genti cui⁹ ꝑcũ putabat se furaturus: venditione dñi sui z magistri recõpensauit. Et ideo q̃a in q̃rta feria venditꝰ est ꝑ dñs: legit ꝓphẽta Esaie capl'o. xl. in q̃ fit mẽtio de ꝑcio Ubi ꝛ. Ecce mercees eius cũ eo: et op⁹ illius cor̃ illo. Et hec est cãa causa ꝓter quã q̃rta feria in afflictionibus iejuniorũ secundũ locũ tenet post sertã ferã. q̃. Principalis est sexta feria: in q̃ dñs est crucifixus. Secũdũ aũt locũ tenet q̃rta feria in qua est venditꝰ. Et ibo multi iejunãt illas duas ferias in septimana. Q̃ aũt q̃dam glo. h ꝛ (Nec aũ biduũ pasce cõgregatis ꝑncipib⁹ sacerdotũ z scribis in atriũ Caiphe Matthe⁹ gesta testat) intelligẽdũ aũ biduũ. Jratiõ q̃ in ipo biduo. q̃ q̃rta feria facti est: q̃ biduum fuit vsq; ad sextam feriã: q̃ fuit dies pasce. Et non fuit factũ in tertia feria. Sed res gesta se habuit sicut dictũ est. Sic q̃ dũ ista fierent Lappositiõ (dies festis azymoꝝ) hoc est q̃rtadecima luna q̃ festum solemnitatis celebrandũ fuit. Durabat aũt festũ septẽ dieꝝ: in q̃bus licebat fermentatũ comedere Sicut ꝛ Exodi. xxij. Jn memoriã ei⁹ q̃ cum cõspirone azymoꝝ: coacti sũt exire de Egypto. Hoc aũt incepit ꝛ die lune q̃rtedecime ad vesperã q̃ndo non inueniebãt fermentatũ in domib⁹ Judeoꝝ. Et hoc fuit in feria q̃nta in vespa q̃ est inter feriã quintã z ferã sextã. Uñ Exo. xij. Quartadecima die ad vesperã comedetis azyma. et in q̃ntadecima die solennitas est azymoꝝ. Et sic patet q̃ cũ dñs in q̃rtadecima luna: corp⁹ suũ dedit in vespa q̃ nõ erat fermentatũ in domib⁹ Judeoꝝ. Et ideo Latini cõficiũt de azymo sicut etiam in ꝑtate dñs corpus suũ dedit in azymis. Contra rũ Greci (qui de fermentato conficiũt) sic obiciũt. Joan. xviij. Nõ introierũt in ꝓtorium ne cõtaminarent: sed vt comederent pasca. Sed cũ comedebãt pasca erat. xiij. luna. Ergo in parasceue q̃n ꝑ dixerũt Judei: luna fuit q̃rtadecima q̃ ante hoc fuit fermentatũ in domib⁹ Judeoꝝ. Et cõfecit ex hoc pane quẽ inuenit in domo. Ergo confecit de fermẽtato. q̃ aũ hoc fuit luna tertiadecima vt dicũt q̃n dñs fecit pasca cũ discipulis suis. Q̃ aũ festũ pasce fecerint cenã cum discipulis: ꝑbãt Joã. xiij. Ubi ꝛ Aũ die festũ pasce sciens Jesus q̃ venit hora ei⁹ vt transeat ex h mũdo ꝛ. Et post pauca. Surgit a cena: z ponit vestimẽta sua. Ergo Jesus comedit pasca suũ luna tertiadecima. Tunc aũt nõ fuit nisi fermentatũ in domib⁹ Judeoꝝ. q̃ dedit corpus suũ in fermentato. Adhuc aũt addunt: q̃ Lũ vmbra debeat respondere virtuti: et econuerso: tunc debuit immolari in cena agn⁹ verus: q̃n in cena immolabat agn⁹ typic⁹. sed q̃rtadecima luna ad vesperã immolabat agn⁹ typicus. q̃ erãs q̃rtadecima luna immolatꝰ est agnus ver⁹. sed in Parasceue fuit immolatꝰ agnus verus in cruce. q̃ parasceues fuit luna q̃rtadecima. Lum q̃ ebris precedenti vespere dederit corpus suum: ipse dedit hoc luna tertiadecima. Et tunc non fuit nisi fermentatum in domib⁹ q̃ confecit de fermentato. Adhuc aũt Lu. xxij. ꝛ: q̃ mlieres parauerũt vnguenta in parasceue. Hoc aũt nõ licuisset si parasceues fuisset luna q̃rtadecima. q̃ ista dies erat celeberrima. sicut dicit Leui. xxiij. ergo tunc luna fuit q̃rtadecia. Sed in ꝓcedenti die: dedit dñs corpus suũ. q̃ q̃ dedit luna fuit tertiadecima. Tunc autem non fuit nisi fermentatũ in domib⁹ Judeorũ. Ergo tũc cõfecit de fermẽtato. Jn his z silibus cõsistit assertio Grecoꝝ. Jn cõtrariũ aũt buius obiectiũ Latini. Dicit em Mar. xiij. Prima die azymoꝝ q̃n pasca imolabat: dicũt discipli dño: Quo vis camus et parem⁹ tibi comedere pasca. Hoc aũt discipuli dixerũt die Jouis nõdũ adhuc capto dño. q̃ tunc fuit luna q̃rtadecima: q̃n aũ hoc pasca nõ imolabat. Ergo tũc comedebat azyma. Unde Exo. xij. Primo mẽse q̃rtodecimo die mẽsis ad vesperã comedetis azyma. Adhuc Lu. xxij. Venit dies azymorum in q̃ necesse erat occidi pasca z misit Petrũ z Joannẽ ꝛ. q̃ tũc erat luna q̃rtadecima. q: aliter nõ fuisset necesse occidi pasca. et tunc fecit cenã. cum q̃ tunc nõ fuerit in domib⁹ nisi azymũ: ipse dñs cõfecit de azymo. Et hoc q̃dẽ ꝑ certo verũ est fm historiã euãgelicã. Ueritas aũt buius disputationis (al's disceptatiõis) stat ꝑ distinctionẽ buius nois pasca. Nõ septẽ q̃dẽ modis ꝛ. Primo q̃ dẽ mõ ꝛ totũ tps septẽ dieꝝ pasca a luna q̃ntadecima vsq; ad vicesimã ꝓximã mens Aprilis. Sic. xij. Lũ Petrũ Herodes apphẽdisset misit in carcerẽ volẽs post pasca ꝓducere eum ꝑ⁹. Secõ mõ dicit pasca hora vni⁹ diei. hoc ẽ vespa lune q̃rtadecime. Et sic accipit Exo. xij. et Leui. xxiij. Quartadecima die ad vesperã pasca dñi est. Et ita accipit Joan. xiij. Aũ die festũ pasce ꝛ. Tertio mõ ꝛ pasca ꝓma dies azymoꝝ. q̃ fuit luna deciãquinta. Et h mõ ꝛ h Apropinq̃bat aũt dies festi azymoꝝ q̃ ꝛ pasca. Quarto ãt mõ ꝛ pasca panes azymi q̃ fiebãt in pasca. Joã. xviij. Ipi nõ introierũt in ꝓtoriũ ne cõtaminarẽt: sed vt comederẽt pasca. Quinto ꝯo mõ ꝛ pasca agn⁹ paschalis. Lu. xxij. Venit dies in qua necesse fuit occidi pasca. Sexto mõ ꝛ pasca festiuitas epulaꝝ. ist⁹ tps. Sic ꝛ. ij. Paral. xxx. Non fuit phase siue pasca sile huic. Septimo mõ dicit pasca ipe christus. j. Cozin. v. Pasca nostrũ

imolatus est dñs: itaq; epulemur Ūñ t suis Vesdomas: hora. dies. epule: pec⁹: azyma: dñs. Ad ℔ igit qđ dicit: q veritas vmbre debz respondere. Dicendū q quo ad hoc rēspōdet: q sicut. xiiij. luna imolabat ad vesperā. ita ecclā imolato xpō fuit inchoata q̄tradecima luna ad vesperā: qr tūc fuit captus dñs Jesus. Cena aut̄ totalit̄ cene respondet. qz q̄tradecima luna ad vesperā post cēnam agni typici: sumpt⁹ est in cena agnus verus

Solent aut̄ a ꝓdibus Quattuor assignari rōnes: q̄re dñs corp⁹ suū vltimo dedit discipul⁹ post cenā illā: cum tamē ita nō sumat ab eccl̄ia. quia ecclesia sumit hoc sacramentū ore ieiuno. Quartus ꝓria est potissima: qz ℔ sacm datū est in memoriale abeūtis dñi. Memoriale aut̄ vltimo post alia dat: vt memoria remaneat. Lu. xxij. Hoc facite in meā cōmemorationē. ¶. Qoī. x). Quotiēscunq; sumit⁹ panē hunc t calicē biberis: mortē dñi annunciabitis donec veniat. Secūda aut̄ est que post hanc est ponit: Ut ꝑtas initiata ad vmbrā terminata: vmbrā oñdat. Hebre. x. Umbrā habens lex futuror⁹ bonorū: nō ipam imaginē rer. Unde cenā dñs dicit Lu. xxij. Ea que sunt de me finē habent. Et hoc dixit in cena. Tertia rō est: qz hoc sacramentū maxime firmat in(al's: cū) chio. t vnit incorporando. Et ideo discipulis tā trepidātibz vltimo dat ꝓ firmamēto coꝛdis: t vnīēdo cū chio: omnibz alijs iam cōsūmatis. Joā. xvij. Tu in me t ego in eis. vt sint in vnū cōsūmati. Quarta aut̄ rō est. qz ille cibus nō trāsit ad ventrem sz ad mentē. z ideo omnibz alijs tā supīis ad necessitatē corꝑis t legis: iste sicut spūale quoddā est ad ditus. ¶. Qoī. xv. Primus est qđ aiale est: deinde aut̄ qđ spūale. ꝑ aiale ei trāsit ad spūale. Duo ira qz habitus accedam⁹ ad ēkam. Sic enī appꝛopīpinquabat dies festus azymorū ] Jn q̄ notat Ꝝ pius ꝓgruēntia. qui dicit pasca ] vt quādo agnus typic⁹ imolabatur. Tūc etiā verus ꝑ salute mūdi occideret. et ] ideo tūc cū effectu [ quere bāt principes sacerdotū ] in quib⁹ erat auctoritas [ t scribe ] in ḡbus erat falsi nois scientia. Qui etiam ante hoc sepe frustra quesierāt: quere cōpozē nō pordinato q̄rebant. Jo. vij. Tempꝰ meū nōdū aduenit. Joā. x. Nemo tollet a me animam meā: sed ego pono eā t iteruꝝ sumo eā. Ūñ etiam Aug. xiij. dixit Herodi. Dicite vulpi illi. Ecce hodie t cras demonia ejcio. t sanitates ꝓficio. t die tertia ꝓsumor. Mō āt ꝓgruo tpe cū effectu pmissi sunt querere [ quō ] sine turbis [ cū ] comphensum iesum [ interficerēt ] Matth. xxvj. Querebant principes sacerdotū quō iesuꝝ dolo tenerēt t occiderēt. Jn ℔ q̄ sensērūt ꝑncipes sacerdotuꝝ t scribe. Heb. xiij. Jn ꝑsilīū eoꝝ nō veniat anima mea. maledict⁹ furor eoꝝ qr ptinax: t idignatio eoꝝ: qz dura. Adhuc aūt dñs Jesus i medio: q̄ritur ad occidēdū a ralibz q ambūīt indigni ꝑncipatū. t q vsurpāt cathedras doctoꝝ. Illi eni nollent aliquē viuere q facta eoꝝ ℔ estāt. Amos. v. Odio habuerūt corripientē in porta. t loquentē pfecte abominati sūt. timebāt vero plebē ] q libenē dñm audiuit: t q cū rāḡ ꝓberaz habuit. Nec tm timebant q de manibz eoꝝ eriper. sed q plebs irruęret et manꝰ iniȝeret in captiuatores. Ūñ Jo. vij. Dixerūt Nunqđ alicꝛ de ꝑncipibz credit i eū: aut ex pharisēis: sed turba hec q̄ ñ nouit legē maledicti sūt.

## Intrauit aut̄ sathanas in Judā qui cognoiabat scarioth vnuꝝ de duodecim: et abijt et locut⁹ est cum principibus sacerdotū et magistratib⁹ quēadmodū illum traderet eis.

Dic ponit Lōuenientia inię volūtat⁹ eoꝝ cū ꝑditore. Et dicunt Sex. Jn q̄ꝝ. Primo ponit Qualiter conuenit Judas cū ꝑmo oīs malicie auctore. Scdo describit Quis vl Qualis fuit in ista pdi tione. Tertio Qualiter conuenit cū ꝑncipibz in turpis t funesti pcij pactōe. Quarto Qualr iniq gauisi sunt t cōuenerūt cū ipo in Sūme penitē. pmissione. Quinto Qualr vic⁹ cupiditate spopōdit sēlus. ꝑditōis ꝓficere. Sexto Qualr post spōsiones pseuerauit in malicia in q̄ta traditōis opꝰtunitate. Dicī igit [ Intrauit aūt sathanas ] Nō q̄ vēri(als mēn)et⁹ vel i aiem sbaz illaberet. sz q̄ i eo suggerēdo: locū sue inuenit malicie. Hūc aūt introitū Jnchoauit in vnguēti effusiōe in Bethania. q̄n mulier vngentū ꝓciosum effudit sup caput recūbentis dñi. Hinc aūt malicā cū ad sacerdotes abijens cōuenit de ꝓcio sanguis. Sed Jn toto Lōsūmauit cū a chio buccellam accepit post quā sathanas cū toto sue effectu malicie in eū intrauit. Joā. xiij. Post buccellā introuijt i eū sathanas. Cum ℔ accepisset ille buccellā: exiuit cōtinuo. Erat aūt noc. Et dixit Jesus. Qđ facis: fac citius. Ūñ aūt nō imiserat in cor et⁹ diabolus tradendi ꝓpositū. Joā. xiij. Cena facta cū diabolus misisset in cor vt traderet Judas: simonis filꝰ scarioth⁹. Ūñ aūt ℔ sathanā intrasse i eū: q̄ mouit eū vt suū mācipiū vl sic suū pec⁹. Que cū sic diabolus intrauerit sp in ꝑsonā vicioꝝ ipellit. Mat. viij. Tot⁹ grex porcoꝝ ꝑ precipes ferebat in mare. ℔ ē. in ꝑsonā amaritudinis vicioꝝ. ¶. Reg. xvj. Exagitauit eū spūs nequꝰ a dño [ in Judā ] Ecce Quis t Qualis ē traditor q̄ oczrōnem diligēdi t obseq̄ndi habuit: t nulli ꝑcēdi. Et Noie eni inuit: deuotionē. Et ꝑria: sceler⁹ auersionē. Et dignitate: gr̄az actōis. Judas eni ꝑfectꝰ vl glificans interptat. qz cōfessiōi vitaꝝ: t glificatiōi laudis: intēdere debuisset. Et tō de⁹ cū suo nomine a crimie auertere voluit [ scarioth ] aūt meo rtia mor⁹ interptat. qz memoria mor⁹ eū debuit cōpescere ab audacia. Eccl. vij. Memorare nouissima tua t in eternū nō peccab. Sic t ℔ Juda ꝛ. ℔ eū. xliv. Juda te laudabūt frēs tui. Electiōe aūt fuit vn⁹ de. xij. sup discipulos exaltat⁹. et ideo grauis agere debebat. Pē. xl. Dō pac⁹ mee i q̄ speraba magnificabat sup me supplantationem. Adhuc aūt t Depositari⁹ chi fuit: et Lōtua. De ꝑcio Jo. xij. Habebat loculos t ea q̄ mittebant portabat. De Secundo ℔ in psal. xlix. Qui sūt mecū dulces capiebas aboꝝ. Dicī ℔ detestabilis fuit. pdito. Dicat tamen Chrys. q̄ ideo ℔ scarioth. da non de nouo; sed diu mortez domini procurare meditatus fuit.

Joan.vj. Nonne ego duodecim vos elegi: z vnus ex vob diabolus est. Job.xix. Que magne diligebā aduersar⁹ est me[ et abijt ] Ecce Qualr iniq mer⁹ D amonij contractū q̄ fiuit. Dicat aūt Tria. Sc̄z: Q a via ꝓitatis abijt. Q cū iniq̄s consilia tractauit. Q de ꝑditōe cū iniq̄s cōuenit. De ꝓmo dicit q Labijt[ Ps̄.j. Abijt in cōsilio impiorum: z in via ꝑcō. stetit: et cū bis q̄ in cathedra pestilentie sede runt cōuenit. Ezech.xiij. Abij amar⁹ in indignatōe spūs mei[ et locut⁹ est ] de ꝑditōe[ cū principi bus sacerdotū ] in q̄bꝫ erat ꝓma ꝓās[ et magistratibus ] hoc est: scribis q̄ mgri erāt doctrīs ne erronee Judeoꝝ. j. Esd.ix. Man⁹ magistratuꝫ um ꝓma erat in transgressiōe hac. Tñ ōr Ebryc. q magistrat⁹ vocant duces ecclesiarum: q̄s statuēs rant rbo manī ad resistendū vndiq̄ seditionibus. Rbo.ij. Lōfidis teipm ducē esse eccoꝝ: eruditorē insipientiū: magistr⁹ infantiū Qui q̄ alium doces teipm non doces[ quēadmodū illū traderet eis ] Quātus eñ essent ꝓncipes z magistrat⁹: nihil reputabāt se bñe q̄n dū cbm videbāt: q tamē in nullo nocebat eis nisi q: patrē glorificabat. Desk. v. Cum oia bec habeam: nihil me bñe puto q̄diu video Mardocheū iudeū sedētē añ fores regias Ita dixit Aman q interpkat iniq⁹. Mardoche⁹ interpkat amare cōterēs impudentē. Et scat cbm q cōtriuit impudentē diabolū tam in se q̄ in mem bris suis quē iniq̄ grauiter viderūt. Sap.ij. Hzaūis est nobis etiā ad videndū. et ideo de eius ꝑdi tione tractauerūt.

**Et gauisi sunt: et pacti sunt pecuniā illi dare. Et spopondit. Et querebat oportunitatē vt traderet illum sine turbis.**

Duo tangit. Hauditū pessimoꝝ. z Lonsensum De ꝓmo ōr. Prouer.ij. Letant cū male fecerint et exultāt in rebꝰ pessimis[ et pacti sunt ] libēter sime damnū subeuntes[ pecuniam illi dare ] Et iō ōr Eccl.x. q̄ auaro nihil est scelestius. bic em in vita sua pecit intima sua qm z aiam suam venalem habet. Non em vt dicat Ebrysostom⁹ curat quid vendat vtrū deum aut hominē dūmodo pecuniam accipiat quaz. Aut[ pacti sunt pecuniam ] respectu eius q̄s valuit. Sed ille pon⁹ obo lo eum cōmutasset anteq̄s nihil accepisset. Zach.xj Appēderūt mercedē meā triginta argēteis q̄ quos appreciat⁹ sum ab eis. Sic fratres Joseph Genes xxxvij. vendiderūt Joseph. Sed ille.xx. venditus est. Ite nō nisi de certia reputat⁹ est esse melior Joseph. Est corꝫ Joseph valuit decem: z anima de cem: tūc deitas in qua christus abundauit super Joseph: estimatōe istoꝝ. ñ nisi decē valuit[ z spopondit ] amore pecunie deum vendens. j. Tim. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in tentatiōē et in laqueum diaboli z desideria multa z nociua que mergunt hominē in interitū z ꝑditionem[ z ] cōgrua[ querebat oportunitatē ] ipse Judas[ vt traderet illum ] Jesum christū[ sine turbis ] ꝓpter causam quā superius induximus. Matthei.xxvj. Ne forte tumultus fieret in popu lo: et scandalum istud sustinere non possent.

**V Enit autem dies azymoꝝ in q̄ necesse erat occidi pascha** E

Dicēdū de Lena in qua cōpleuit diabolus cor Judē ad tradendū. Diuidit aūt in Quattuor partes In q̄ꝫ. Prima agit de Lene ꝓpatōe. In Secūda de Discubitu in cena. In Tertia de Sacramenti noui institutōe. In Quarta aūt z vltima de Proditoris q̄dam cauta a ꝓposito reuocatione. In Prima bꝫ. Duo facit. Q̄s esset necessarie ꝑ patōis determinat. z Mittit mistros ꝓpatōis. De Prio ōr[ Venit aūt dies azymoꝝ ] boc est q̄rta decima dies mēsis lunar[ Zpl'. Exo.xij. Mensis ste ꝓncipiū vobis mensiū est ꝑm⁹ in mēsibꝰ anni: q̄rtadecima die mēsis hui⁹ ad vesperꝫ. tollat vnusq̄s ꝙsq̄ vestr⁹ agnū. Et boc ē q̄s ōr[ in qua necesse fuit ] fm ꝓceptū legis Exo.xij.[ occidi pascha ] Et boc validū est ꝙ grecos. q̄a ista fuit dies q̄rta decima ad vesperꝫ: z tūc nihil erat de fermētato in domibꝰ Judeoꝝ. Pasca aūt ꝺ vocat agn⁹: quem ois mūndo filioꝝ isr̄l̄ imolauit ad vesperꝫ. Et iō Mar.xiij.ōr. Erat pasca z azyma p⁹ biduū. boc ei de q̄rta feria ōr. quia post q̄rtā z quintā ad vesperū sunt facta ista que ꝺ dicunt.

**Et misit Petrū z Joānē dicēs Euntes parate nobis pascha vt mādūcemus. At illi dixerūt Ubi vis paremus?**

[Et misit Petrū et Joannē ] q̄ bus⁹ cene erant mistri z ꝓparatores. Dicunt aūt ꝺ Quattuor ōr. Sc̄z: Quos misit ad ꝓpandū. et ꝓceptū ꝑ parationis. et Ubi ꝓparent. et Ipsa ꝓpatio quam obedierēs fecerunt discipuli. De ꝓmo dicit[ Et misit Petrū et Joannē ] Qui duo ad oia legis misteria impleēda erant deuotiores. Preterea p Joannē ꝓfectio contemplatiōis: p Petrū aūt ꝙfectio designat actionis. Vi sunt q̄ simul currebāt Joā.xx. Currebant duo simul z ille alius discipul⁹ ꝑcucurrit citius Petro. Vi sunt q̄ simul ascēderūt in templū. Act.iij. Vi fūt qui specialis erāt familiaritatis ad inuicē: et iō vn⁹ innuit alij de ꝙcretis. Joan.xiij. et Joā.xx. Dor vnus Rbomā: alter Assam adduxit dño. Nos ergo duos misit ad significandū q̄ intellect⁹ z actio dño cenā debent ꝓpare[ euntes parate nobis ] Doc ē ꝑceptū ꝓpatōis[ pascha ] boc est agnū paschalē z epulas. Sicut etiā de spūali cena ōr. j. Lor.v. Pascha nr̄m imolat⁹ ē cbr̄s: itaq̄ epulemur ñ in fermēto veteri: neq̄ in fer. malicie et nequitie: sed in azymis sinceritat⁹ z vr̄e.[ At illi dixerūt: ubi ] Querūt de loco z expeditiōne. Scierunt em q̄ non in oi loco cōi manducanda esset cena dñica: sed in loco honesto z mūdo z sc̄ō: et iō q̄rūt[ Ubi vis parem⁹ ] Ps̄.lxxv. In pace fact⁹ ē lo. ei⁹: z i siō habitatio eius In pace. i. affect⁹ et spec̄latōe intellect⁹. Loca em̄ cēsta in q̄bꝫ alijs diebꝰ bospitari ꝙsueverat scuerē: sed q̄rebāt locū cōueniēte sacro. ij. Paral. vij. Elegi mibi domū istam in sacrificij locum. Et boc est qō sequitur

**Et dixit ad eos. Ecce introeuntib⁹ vobis in ciuitatē: occurrit vobis homo q̄dam amphoram aque portans: sequimini eū in domum in quā intrat: et dicetis patrifamiliās dom⁹: dicit tibi magister: Vbi est diuersoriū: vbi pasca cum discipulis meis manducē? Et ipse ostēdet vobis cenaculū magnum stratū: et ibi parate. Euntes aūt inuenerūt sicut dixit illi: et parauerunt pasca.**

5 ⟦Et dixit⟧ ad eos: expediēs eos ꝺ loco ⟦Ecce introeuntibus vobis⟧ Tria autez ꝺ dicit. De Iudicio introcūdi in domū. De Facilitate recipiēdi a patrefamilias dom⁹. et De Aptitudie loci. De Primo ꝺt ⟦Ecce introcūt⁹ vobis in ciuitatem⟧ Significat aūt spū aliter: introitū discipulorū in verbo dñi ad ꝓfectias boim. Ps. cxxj. Nisi ruſale q̄ edificat⁹ vt ciuitas: cui⁹ ꝑticipatio ei⁹ in idipm. Illuc em̄ ascēderūt tribꝰ tribꝰ dñi testimoniū ist'l ad cōfitendū noi tuo dñe. ad introitū in corda discipulorū q̄ sunt tribꝰ dñi ꝑticipatio fit in cena in idipm: et cōfessio fit nois dñi. Quicūq; in hac ciuitatē cōionis non ꝑgit: cū dño nō cenat. Ecclē. x. Lasbor istuloꝝ affliget eos: qz nescierūt in vijdem ꝑgere. Sic g̃ ꝓmo oportet intrare in ciuitatē ad cōionē sanctoꝝ. Actū. ix. Surge ingredere in ciuitatē in viā cum q̄ vocat⁹ rect⁹: z dicet tibi q̄d te oporteat facere. Postq̄ aūt ad cōionem sanctoꝝ ingressum est ⟦Occurret vobis⟧ Ecce Describit ducē a Quartuor. Ab Occursu: cū ꝺt ⟦occurret vobis⟧ Jn q̄ notat occursus scrōꝝ in charitate. Esa. xx. Occurrentes sitienti ferte aquā q̄ habitat⁹ terrā austri: cū panib⁹ occurrite fugienti. Sancti em̄ occurrūt: cū aq̄ refrigerij cōcupiscentie carnalis: z cū panibus refectionis ꝛ rutis confortant⁹ conſciam. Illic em̄ cena dñi nō debet manducari. Sōm est ⟦hō q̄dā⟧ Jn q̄ notat Rōnabilitas q̄ cibū hūc ꝓcedere debet. Un. j. Lozꝝ. xj. Probet aūt semetipm hō: et sic de pa. illo edat: z de ca. bibat. Qui em̄ manducat z bi. indigne: iudiciū sibi mā. z bibit: non dijudicans. Tertiū est ⟦amphoꝝ aq̄ portans⟧ Que significat vas expiatōis g lachrymas. j. Reg. j. Jnuenies boiem ascēdentē habentē vtre aq̄. Ps. lxxix. Cibabis nos pane lachrymaꝝ. Illo em̄ an q bari debet q̄ cenā dñi manducare ꝓsumit⁹ ⟦Seq̄mini eū⟧ Hoc est Quartū q̄ iste ꝓcedit. q̄ ista dignitatē cōferunt ad cenā dñicam. Et ideo dic⁹ iste est sequēdus ⟦in domū⟧ ꝓscie ⟦in quam intrat⟧ Jt ibi in secreto cordis ꝓparet. ij. Reg. xxij. O si q̄s mihi daret aquā de cisterna: q̄ est in Bethleem. hoc est: in domo panis. Jn hac em̄ domo lachrymaꝝ: cena dñi ꝓparat⁹ ⟦et dicetis patrifamilias⟧ Ista est planissima. Pfamilias est dospes Ratio: ad cui⁹ nutū gerunt ista ꝑgatio: q̄ alloquenda est de hmōi ꝓparatione. Esa. xl. Loq̄mi ad cor hierl'm ꝛ aduocate eā ⟦Dicit tibi mgr⟧ cui⁹ magisterū oēs sc̄i habem⁹. Mat. xxiij. Unus est magister vr̄: q̄ est in celis ⟦Ubi est diuersoriū⟧ ad q̄s gratia hospitalitatis est diuertendū. Nusq̄ em̄ dñs in diuersorio: et cenat in diuersorio: q̄ nec habuit nec curauit ꝓ le locū in palatio. Mat. viij. Vulpes foueas hñt ꝛ volucres celi nidos: filius autem hois nō hz vbi caput suū reclinet. Pauperis em̄ hospitiū est diuersoriū ⟦vbi pasca cū discipulis meis mānducē⟧ vltime cene trāsitū. Zpo ca. iij. Ecce ego sto ad ostiū et pulso: si q̄s aperuerit mihi intrabo ꝛ cenabo cū eo ꝛ ipse mecū. Dicit autē ⟦mānducē⟧ Ꝺ ē vt eos mihi ad patiēdū vadēs ꝛ cozꝛoze ⟦et ipe ostendet⟧ ad lras ⟦cenaculū⟧ boc est locū stratū ⟦stratū⟧ pauimēto ⟦ostēdet⟧ aptū ad cenandū. Hoc est significat cōsciam mūdā ꝛ amplā spez ꝛ stratā omni ꝛrute ⟦ꝛ ibi parate⟧ cenam. q̄ ibi cenabo vobiscū. Deut. xvj. Non poterit imolare pbase in oi loco in q̄libet vr̄biū tuarū: sed in loco quē elegerit dñs ⟦Euntes aūt discipuli Petr⁹ ꝛ Joānes ⟦inuenerūt sicut dixit illi.⟧ Jesus: oino voci dñi obedierēs. Exo. xxxix. Dia que locut⁹ est dñs faciem⁹ ꝛ crim⁹ obedierēs ⟦et parauerunt pasca⟧ Hoc est: pascalē cenam sicut iā sup⁹ dictū est. Sic pr̄ Abraā et Sara angelis parauerūt azymos ꝛ vitulū sacrificij laudis Beñ. xviij. Sic Manue ꝛ vxor sua pauerē bedū de caprijs. hoc ē: sacrificiū ꝓ peccis Judic. xiij.

**Et cum facta essz hora discubuit: et duo decim apli cū eo Et ait illis. Desiderio desideraui hoc pasc̄ māducare vobiscū anteq̄z patiar. Dico em̄ vobis q̄ ex hoc nō manducabo illud donec impleatur in regno dei.**

Dic cāgit ꝺ discubitu in cena. Et tanguntur ꝺ Duo. Quoꝝ Primū est Discubit⁹ honestissime scietas'. Sōm aūt est Dulcedo suauissime collocutiōis. De Prio igit ꝺt ⟦Cū facta esset hora⟧ Jā ꝓparata cena. Eccl. ij. Dia ꝑs hñt ⟦discubuit⟧ ad cenandū ⟦et duo decim cū eo⟧ Ecce Sociatas honestissima. Eccl. ix. Uiri iusti sint mbi zuiue et in timore dei gl'riatio. Ps. c. Oculi mei ad fideles terre vt sedeant mecū: ambulās in via imaculata: hic mihi ministrabat. Cū aūt duodecim cū eo discubuerēt: Septuagintaduo i alia mēsa seorsū discubuerūt ⟦et ait il.⟧ Ecce Dulcedo suauissime allocutionis. Dicit aūt Duo. Desiderū nouū sacri. z Finitis onē siue terminationē antiq̄. De Prio ꝺt ⟦desiderio desi.⟧ ꝺ hoc ē: feruēter desiderauī. Ut' ⟦desiderio⟧ figuraꝝ ab antiq̄ oñdi q̄ nūc in inouatione ⟦desideraui: hoc pas.⟧ cene cozꝑis mei ⟦mādvo.⟧ qz ꝺsideranit veter⁹ abolitōez ꝛ nouoꝝ ichoationē ⟦aūq̄z pa.⟧ ꝛr vob ꝺ memoriale relinquā. Exo. xij. Comedet⁹ festināter. i. desiderant ꝛ auide Est ci ꝓbase. i. transit⁹ dñi ⟦Dico em̄ vo.⟧ Tāgit cessatione vet⁹ testamēti ⟦qz ex hoc⟧ ꝺ est p⁹hac horā ⟦nō mādu. illō⟧ hoc ē agnū typicū: z obser-

uantes rtum eius: nō mihi incorporabo[ donec implcaꝫ ſigura p veritatē in regno deꝰ[ hoc ē in eccl'ia:in qua regnus meū erit p iuſticie perfecte prātem. Tūc cū ſumēres vitarē ſacramēti buiꝰ ꝛ implctionē incorporabo mihi. Zenit.xxvj Nouis ſuguenennbo vetera ꝓiciet.ij. Lor.v. Siqua in chro noua ē creatura: vetera trāſierūt:ꝛ ecce noua oia facta ſūt. Apo.xxj. Dixit qui ſedebat in throno. Ecce noua facio omnia.

## Et accepto calice gratias egit ꝛ dixit Accipite et diuidite iter vos Dico enim vobis q̄ non bibam de generatione vitis donec regnum dei veniat.

Poſtq̄ dixerat De terminatōe agni typici:qui comedebaꝫ. Dicit etiā De terminatōe calicis dñi dicēdo:q̄ cadē nocte bibebaꝫ i figurā ſanguis chriſti. Quāuis enī Exod.xij. non legaꝫ niſi de cibo:nō etiā intelligiꝫ q̄ tunc etiā calix cuiuſcūq̄ būdictionis ſumebaꝫ. Sicut oñdit vſus:quē vſq; i hodiernuꝫ diem obſeruāt Judei. Et ō terminatōe illius diē i. Et accepto calice[ veteri: q̄ figura fuit ſacramenti ſanguis dñi. Calix aūt idem ē q̄ calida potio. hoc eſt:nō q̄ actu ſit calida: ſed q̄ effectu calefacit: vt vinū[ gratias egit[ antiquo more: vt nr̄m ſacrm aliud terminaret[ et dixit[ diſcipulis nouꝰ teſtamēti miniſtr[ accipite[ per intellectuꝫ ſiguram buiꝰ potionis: que charitatē ſignificat[ et inter vos diuidite[ vt p capacitate cuiuſlibet diſtribuaꝫ. Nic ē calix. De quo ſm ſenſum hebraicum dicit Pſal.cxv. Calicem ſalutar[ accipiā:ꝛ nomen dñi inuocabo. Accepit enī Dauid in ſpū būc calicem p intellēm:ꝛ inuocabat nomē dñi:vt trāſiret in nouū. Uñ etiā gras egit chriſto de trāſitu veteꝛ ꝛ deſubſtitutōe nouoꝝ[ Dico aūt vobis[ ō terminatione buiꝰ calicis:in q̄ eſt figura ſacramenti ſanguis chriſti q̄ nō bibā amodo. ſicut dr Matthe.xxvj[ De generatiōe vitis hꝰ[ de qua conſtitur ħ figurale ſacrm: nō incorporabo mihi[ donec trāſiens in nouū ſanguis meus ſacrm[ veniat regnū dei[ hoc eſt aperta iuſticia ſacramēto rum eccl'ie: que ſunt de cetero tenenda. Uñ quedā glo. exponūt hoc Allegorice q̄ Uitis ſit Judea: ō qua nō bibet chriſtus vſq; in conſummationē ſeculi quando reliquie conuertenꝫ. Et alia glo. exponit de mortalitate humane nature: quā non bibet amplius donec transeat per reſurrectionē ad immortalitatem. Sed prima expoſitio eſt litteralis ꝛ vera. Matth. Uicēſimo ſexto. Non bibam amodo de hoc genimine vitis: vſq; dum bibam illō nouum vobiſcum in regno meo. Quidam etiam dixerunt q̄ loquitur de vino materiali quod in mensa biberunt: de quo ipſe ſtatim iturus ad paſſionem bibere nolut:ſed poſt reſurrectionē cum eis in gaudio ſe bibiturum promiſit. Sed nulla iſtarum expoſitionum eſt ad propoſitum niſi prima: ꝛ illa eſt tenenda. Canticorum.v. Comedite amici ꝛ bibite Supple:de veteri: ꝛ inebriamini chariſſimi de nouo.

## Et accepto pane gratias egit ꝛ fregit:ꝛ dedit eis dicens. Hoc est corpus meū quod pro vobis datur. Hoc facite in meam commemorationem.

Hic tangit De noui Sacri inſtitutiōe. Et trāgit Primo de Sacro corpis. Et deinde de Sacro ſanguis. De Sacro corpis ō[ Et accep.pa.[ ō frumento azymo:ſic iam añ dixim⁹ Et būc ꝯdem accepit in manꝰ Ut ſacrm inſtituat:ꝛ Ut ſe ſacerdotem oñdat. Pſal.cx. Tu es ſacerdos in eternū ſm ordinē melchiſedech[ gratias egit[ de noue gre vberrate:cuiꝰ eſt vas euchariſtie[ et fregit[ vt fractio ſit ſpecieb⁹. ħ eſt in figura ꝛ quātitate panis: ꝛ nō in corpe chriſti ſub ſpecieb⁹ cōtento. q̄z hoc totū fuit ſub qualibet ꝑte fractiōis illi⁹. Quibꝰ aūt vere dis gras egerit non eſt manifeſtū[ et dedit[ non vēdidit. Dedit aūt ad vſum in ſacro ad cōcandus. j. Lor.x. Panis quē frangim⁹ nōne cōicatio corꝓris[ chriſti eſt:[ dicēs:Hoc[ q̄ ſub forma panis continet[ eſt corꝓ⁹ meū[ vere de vgine natū ꝛ in cruce ſtans paſſuꝝ. Et attēde q̄ dis ꝓbis a dño tūc pronunciaꝫ: dedit ꝑtē de cetero trāſit ſubſtantiandi panē in corꝓ⁹ ſuū: quotieſcunq; cū intētiōe ne ꝛ loco debito dicunt a ſacerdote: ſicꝫ ipe tūc vicem ꝛ ordinē ſacerdotij exhibuit. Si aūt ludicrez non a ſacerdote dicerenꝫ: effectū illuꝝ nō haberent. D alis tūc rō tum

Sic igiꝫ intellecta lra Octo notanꝫ ħ circa corꝓris ſacrm. Quoꝝ Primū: q̄ ſ̄ ſpicit Inſtitutionis auctorem. Scōz aūt: q̄ ſ̄ determinat materiā ſacro cōuenientē. Tertiū: De tanto ſacro: gratiaꝝ actionē. Quartū aūt: q̄ tangit buiꝰ ſacri fractōez. Quintū ꝓ: ceranū ſacri ꝛ cōmunionē. Sextum aūt: hujus ſacri q̄ in forma eſt ꝓpria inſtitutionez. Septimū ār: ſignificat hꝰ ſacri in redimēdo ꝓpria virtutē. Octauū aūt ꝛ vltimū: ſignificat q̄ datum eſt in eterne memoriez dilectionis firmitatē. De Primo hoz ō[ Et accepto.[ Propē Tria accēpit. Quoꝝ Primū eſt Ut tactu ſue mūdiſſime carnis ꝓferret pani vtutē: vt ħ inceps poſſit eē materia corpis. Sic tactu ſue mūdiſſime carnis vim regenerativā cōtulit aquis. Et de ħ ſcribitur Mat. xiij. et Joā.vj. vbi dñs primus in manꝰ ſuas panē accepit: ante; multiplicādū daret diſcipul'. Lañ. v. Manꝰ eius tornatiles aureę plene hyacinthis Manꝰ inq; corꝓr[. Tornatiles:in diuas operatiōes volubiles. Aureę: q̄ virtute diuinitaꝫ vbiq; ſplēdentes. Et ideo in oīe q̄ tāgit virtus infundit diuinitaꝫ. Plene aūr ſt hyacinthis: q̄ in oīb⁹ ab eo tactis ꝓſpitas eſt gre eccl'ie ꝛ vtuꝫ. Secunda aūt cā eſt: q̄z porrigere nō potuit niſi manu accipet. Porrigēdo aūt ſe trāſludere prātem conſecrandi in diſcipulos ſignificauit. Et ex ħ inoleuit q̄ q̄ñ Ep̄s ſacerdotes ordiaꝫ: porrigēdo calicē cū pane ꝛ vino: in eos prātem tranſſūdendo: ordines ꝓfert ſacerdotalē. Hoc ħ catum ē Joſue.j. vbi prās morſū apparuit in Joſue. Et reddit Rō. Moyſes enī ſup cū poſuerat manꝰ ſuas. ħ eſt: ſuaz prātem. Tertia cā eſt Ut ſe gricipare in ſolo ħ ſacramento

significaret. qz Semp ipe totus est in ipso: cū oībz alijs sacramentis non cōicet nisi per gram. Totus aūt p̄m corp⁹ z aiam z deitatē illi sp cōicat. Et ideo ustud p̄ alijs i est ad se accepit. Unde dr Innocentius in Lib. De officijs ecclīasticis: q dns p̄z tria que se in ipo: in tribz esse credit. Scōs em lucē z figurā sui corpis est i celo in dextra p̄tis. Scōz sormā aūt cibi z potꝰ ipūalis ē in sacro altarj. Scom deitatē aūt est vbiq. Sic dr Matth. vl. Ecce ego vobiscū sum oībus diebz vsq ad p̄summationem seculi. qz quotiēscūq; cōficit ad p̄summationem tonēs oīm dieno biscū efficit. Dic igit b cautis [accepit] Et in b notat auctas institutōis: q ab ipso dño habet ex ordiū. j. Cor. xj. Tradidi vob qđ z accepi: qm dominus nr Ihesus chr̄s in qua nocte tradebat: accepit panē z bñdixit ac fregit z dedit discipulis suis dicēs. Accipite z comedite: b est corp⁹ meum. Que eni man⁹ materie sacri transsubstantialitatē i corpus vez chr̄i indere potuisset: nisi q primo creaturas condidisset: Et ideo dr Aug. p nō est mirū si chr̄s creaturas mutat: q creator est creaturarum

als ꝓtere muta re

3

alchi/ mistas

Panē. Dec est ꝓpria materia. Ilō aūt panis est simplr z absolute: nisi panis ō frumēto. Hordeū ei ab est iumentoz. z siłr auena. sed Siligo: egritudo ē ad frumentū. Sic cetera metalla p̄z alchimistas (als alchimicos) egritudies sr ad aurū. Et buⁿ signū est q in bona terra semiata siligo: infra tres annos nobilitat in frumentū. Et frumētū seminatū in mala terra: infra tres annos degenerat in siliginē. Hoc ar etiā oñdit ex b q granū frumēti tribus tundi⁹ est z purius i subā: z maius inē grana q̄ bñ corp⁹ nutriunt. Alia em grana legumīnū ventosa sr z corp⁹ nō nutrientia. Et ideo b solū inē grana simplex est nutrumentū. Propr qđ etiaz in pantegni Tres cāe assignant ꝗre granū frumenti simplr nutrit. Prima qdem est quia puriorib est substātie. Scōa aūt. qz propr viscositatē sui z pinguedinē fortꝰ adheret mēbris. Tertia aūt est: qa citius mēba subintrat ad nutriendū. Et ita ex puritate: pinguedine: z subtilitate: mēbris humanis magꝭ ꝓportionat. Et ideo dns ꝓpr puritatē se grano frumēti cōparat. Jo. xij. Nisi granū frumēti cadens in terrā mortuū fuerit: ipum solū manet. De Pinguedine aūt dr in Psal. cxlvij. Et adipe frumenti satiat te. De Subtilitate ät dr Deut. xxiij. Tm modo oculus iacob i terra frumēti vini: z olei Ps. xiij. Z fructu frumēti vini z olei sui multiplicati sūt. Frumentū em est subtilitas sacri qđ penetrat vsq ad intima. Unū aūt: redēptio sanguinis sacri eius dē. Et oleū aūt pinguedo gr̄e. Et ꝓpr illaz eucharistia. hoc est bona gr̄a vocat. Talis igit est materia. z ideo de nulla pasta confici p̄t: neq; ō ali quo pane nisi de frumento. Ps. Panis cor hois ꝓfirmet. Jste em panis spāliter ꝓfirmat cor hois Deb. xiij. O primū est em gr̄a stabilire cor homis: nō esaie: q nō ꝓfuerūt ambulantib in eis: Jsta q est ꝓpria hui⁹ sacri matia [Gratias egit] Dic de tāto sacro gr̄az egit actione. Hoc em Sacm Mundū est: Plenū est: Lōe est: z Efficax. Mundū qdem: qz nō in cruore imolatici (als imolati) sanguis est. Sed sm materiā hz mundiciam Ps ar. Tu es sacerdos in eternū sm ordinē melchisedech. Qui sicut legit Gen. xiiij. obtulit panē z vinū. Et subiungit ibidē rō: qz erat sacerdos dei sūmi. Hoc etiā sacrim est plenissimū oīm ꝓfectōe. qz continet ipum chr̄m: q oī gr̄a est plenissim⁹. Et ꝓpē hoc añ partū dixit christ⁹. Non manducabo illud donec impleat in regno dei. A.o.d. Modo vacuū est. z ideo illō nō curo. Sz plenuz oīm gr̄a de cetero iz corporabo mihi. Lōe etiā est. qz est sm duo: q cōiter nutrit boīes: q̄ sunt forma panis z vini. Ps. ciij. Vinū letificat cor hois: z panis cor hois ꝓfirmat. Lū effectu aūt est. qz oi gratia q̄ efficacia bñt ad peccati relaxationē: z ꝓtutū collationē: quācūq; qz ꝓtutem hō desiderat. Un Sap. xvj. dr q volūtati vniuscuiusq; corp⁹ deseruies: ad qđ quisq; volebat cōuertebat. Et ideo dr panis angelorꝫ. quia angelorꝫ gratia i operib⁹ ꝓfirmat. Ps. lxxvij. Panem angelorꝫ manducauit hō: cibaria misit eis in abūdantia. Primū quidē est de effectu. qz si aliqđ gratie effectū efficit: tūc efficit gratia panis angelorꝫ. Abundantiā aūt hz in b q oīs gratie est operatiuū. De tā pleno igit z abūdāti sacro gr̄as egit dns. Loco aūt bui⁹ gratiarūactiōis: eccl̄ia habet multoꝫ generū Collectas: quas ante sacrm ordinat: z post ꝓfectionez ipsi⁹ [fregit] Dic determinat hz Sacramēti fractionē. Lū aūt chr̄i corp⁹ infrangibile sit sub forma sacri: eo q totū integrū z indiuisum sit sub q̄libet parte: non pt fractio ad corpus chr̄i verū referri. Sed oportet q referatur ad accidētia panis que franguntr Et ideo iam solutū q̄stio q̄ fieri ꝓsueuit. Utrū christ⁹ ante passionē suā: corp⁹ suuz passibile vel ipassibile dederit. Ons si dedit passibile: tūc videt q dentibz attritū patiebatur: masticabat: z diuidebat. Et b non est verū: qz chr̄s integer z indiuisus sedit cū discipulis in mēsa. Si aūt dedit ipassibile corp⁹ tūc videt q tale dedit quale nō habuit. Et b etiā fallū est. qz Ueritas nunq̄ in sacro veritatis aliud q̄ erat finxit. Et ideo fractio non nisi in accidentibz fuit. Et hoc quidē est vez. Sicut ei diuisū in formis accidentiū: z distributū in mēbris: etiā vnusquisq; recipit totū. In signū em hui⁹ Mat. xiiij. fregit panes z dedit discipulis suis vt turbe apponerēt. Turba em dei Uel i celo est Uel in mūdo Uel in purgatorio. In purgatorio qdez Una ps inuenit ꝓpiationē. In mūdo aūt remissionē: z q̄ in celo quiescit laudez. Et ideo in tres ptes hostia frangit. Et b est qđ dr Act. ij. q discipuli erāt pseuerātes in fractōe panis z oīone. Jo. vj. Colligite fragmēta ne pereāt. Thre. iij. Paruuli petierūt panē: z nō erat q frangeret eis. Omnis ei boni sacerdotis paruuli sibi cōmissi Uel innocētes sr z pro illis est laudis hostia immolata. Uel sunt penitētes: z p istis sunt supplicationes z indulgēte. Uel sr rentati: z pro illis sunt intercessiones. Et ideo frangit hostia. Doc ergo q gratias egit z fregit [et dedit eis] Ecce huius Sacramenti Excratiū siue vsus: z Cōmunio. Et ideo in hoc sunt Duo. Cōmunio qdem intelligit in hoc quod dr [dedit eis] ad cōionē enim dedit. j. Corinth. x. Panis quē frangim⁹ nōne cōicatio corpis chr̄i est: iij. Regum. viij. Salomon rex diuisit eis. hoc est: omnib⁹ populis fidelibus tortulam panis vnā: quā tortura dr quia

R

1. Re. xx. Dns ꝓpar tit ē

christum passum significat. Et hoc modo ꝛ̃c dicit ad cõmunicandũ [Dedit] aũt: non vendidit. q̃ Matth.x. dicit. Gratis accepistis gratis date Dedit aũt etiã ad Usum ꝛ exercitiũ: q̃ voluit vt deinceps frequentaret. Unde Leuit.xxiij. dicitur Legitimũ sempiternũ erit vobis in generationibus vestris. Item Exod.xij. dicit. Custodietis illũ religione perpetua. Et iõ vsũ q̃stũ ad Sacerdotes per hoc voluit inducere: dicens [hoc est corpꝰ meum] Hic Sexto tangit huꝰ Sacramenti: q̃tum ad formam, q̃ etiam Institutionẽ. Et ideo cum multi hic multas tenuerint (alꝫ inuenerint) opiniones errorũ: Una sola vera est que dicit q̃ ista verba ꝛ Formã cõficiendi dedit ꝛ instituit. Et etiã Sacramentũ iam confectũ demonstrauit. Et q̃ dicit [Hoc est corpus meũ ]querũt quidã In hac forma: cum plures sint dictiones: verũ quidem sit fm se ad transsubstantiationẽ corporis operetur. Sed dicendũ ad hoc q̃ non. quia Verba ad intellectũ: Intellectus vero ad rem est referendꝰ. Et ita totũ efficitur in diuisibile: sicut est res ipsa. ꝛ in virtute indiuisibilꝰ rei sub voce significate (alꝫ significãte) operat. Et hec est operatio forme istiꝰ sacramẽti: sicut ꝛ aliorꝫ sacramentorũ: que sub forma vocis significant. Non enĩ diuisibile est in tot quot diuisibiliter sub forma vocis significat. hoc est enim vbum virtutis de quo scriptũ est Psal. lxvij. Dabit voci sue vocẽ virtutis. Similiter hoc est vbum de quo dicit Psal.cxxxij. Uerbo domini celi firmati sunt. hoc est celestes. Ipse cũ dixit ꝛ facta sunt. Et iso cum sermo dei non excidat Tobie xiiij. oportet q̃ hoc verbũ sit verũ. Et sic oportet q̃ corpus chri verũ sub hoc fiat sacramẽto. Hoc igit efficit ibi hoc vbum. Hoc etiam vbũ facit omnẽ sumentẽ trãsire in corpus suũ mysticum. quia sicut ex multis granis colligit (alꝫ conficit) panis: de quo fit corpus christi. Ita ꝫ multis fidelibus populis colligit ecclesia: que est corpus chri mysticum: ꝛ hoc etiaꝫ corpus christi.) Cor.xij. Vos estis corpus christi: ꝛ membra ꝫ membro. Hoc est: singuli estis membra de membro hoc: quod est caput: quod est membrũ principale de corpore mystico. Sic cũ totus christus in celũ ascẽdit quando dicit. Ite missa est ad patrẽ hostia: quando panem ꝛ vinũ mutat in corpus suũ verũ: ꝛ ois membra mystica in corpus suũ mysticũ. ꝛ cum omnibus ascendit in celũ. Jo.iij. Nemo ascendit in celũ nisi qui descẽdit de celo filius hominis qui est in celo. Sic ergo dedit eis dicẽs. Hoc est corpus meũ

[quod pro vobis tradet] Hoc est Septimũ: quod significat huꝰ sacramẽti in redimendo propriã virtutẽ. Hoc enĩ corpus traditũ est: vel pro pro dimꝰ. A proditore sic questus (alꝫ vendẽte) A iudeis tanq̃ appciantibus: A patre sicut ordinante. A christo sicut obediente. A spũsancto sicut formã (alꝫ famã) sanctificatiõis apponẽte. A pilato sicut imperãte. ꝛ A ministris sicut exequentibus traditionẽ. Et hec oĩa sunt ad nostrã liberatiõꝫ. Et ideo ỹ [pro vobis trad.] q̃ per hec peccata nostra abstulit Esa.liij. Uere languores nros ipse tulit: ꝛ infirmitates nras ipse portauit. Rho.viij. Etiam, pprio filio suo nõ pepercit deus: sed pro nobis omnibꝫ tradidit illuꝫ. quomodo nõ etiã oĩa nobis cũ illo donauit: Omnia enĩ nobis cum illo donata sunt: q̃ Ille donatus est: qui oĩa donat. indulgẽdo cõmissa ꝛ omissa. Ut sic verũ sit quod dicit Matth.xviij Dimisi ei vniuersum debitum: ꝛ Ille donatus qui oĩa dedit dona gratiarum. Ut verũ sit illud Jo.j. De plenitudine eius omnes accepimus gram pro gra. Sic enim traditus est in manus gladij corpus dñi: ne nos traditi in manꝰ gladij partes vulpiũ efficeremur. Rho.iiij. Mortuus (alꝫ Traditus) est, pter nostra delicta: ꝛ resurrexit, pter nostrã iustificationẽ [Hoc facite] Octauũ est Jn q̃ Duo sunt notãda. Primum est Inuẽtiuus huꝰ sacramẽti. Q̃ notat q̃ dr Hoc facite. Scõm aũt ẽ q̃ sit memoriale abeuntis ad mortem pro nob dñi. Dicit ꝫ [Hoc facite] Nihil enĩ vtilius est inuẽgi: Nihil dulcius: Nihil saluberius: Nihil amabilius: Nihil eterne vite sibi vtilius inuẽgi potuit. Et hec per singula oĩdunt.

Utile enĩ ad peccati remissionẽ: ꝛ ad gr̃e plenitudinẽ est vtilissimũ in vita. Hebreoꝝ.xij. Nic.s. pater spirituũ erudit nos ad id q̃ vtile est in recipiendo sanctificationẽ eiꝰ. Sanctificatio aũt eius ẽ: in sacrificatiõe eius. Hoc est: cũ se obtulit in sacramento: ꝛ patri pro nobis: ꝛ nobis se obtulit ad vsum. Jo.xvij. Pro eis sanctifico me ipum. Heb. ix. Christus qui se ipum per spũmsanctuꝫ obtulit deo: emundauit conscientiã nram ab operibus mortuis ad seruiendũ deo viuẽti. Sic igit [Ite facite] q̃ nihil vtilius hoc facere potestis: ad patris celestis recipiendã sanctificationẽ: que in remissione peccati consistit ꝛ in plenitudine gratiarum. Nihil enĩam dulcius facere possum. Quid enĩ dulcius q̃ id in quo deus totã suaꝫ ad nos oĩdit dulcedinem: Sap.xvj. Paratũ panẽ de celo prestitisti illis sine laboze: habentẽ in se omne delectamentũ: ꝛ oẽm saporis suauitatẽ. Subam enĩ tuã ꝛ dulcedinẽ tuaꝫ: quã in filios hodies oĩdebas. ꝛ voluntati vniuscuiusq̃ coz. deseruiẽs: ad q̃ quisq̃ volebat cõuertebat. Ecce q̃ in Sacramẽto totã ad nos suã ostendit dulcedinẽ. Et ideo sacramentũ mel vocat. quia ꝛ gustus corporis ꝛ gustus sanguis: mellitã propꝫ dulcedinẽ. Ps.lxxx. Liquauit eos ex adipe frumẽti: ꝛ de petra melle satiauit eos.) Cor.x. Bibebant de spũali sequente eos petra. petra aũt erat chr̃s: Dec enim adipem frumenti in pinguedinẽ dulcedine isti sacramẽti exhibuit. Quia sicut dr Isaac in Libro De diet̃is vniuersalib. Pinguis sapor: ꝛ pcipue sapor adipis: proximꝰ est iuxta dulce. ꝛ amicus ꝛ conueniens fm naturã. Melleũ aũt saporem petra hec profundit in sanguie. Hoc significatũ est.) Reg. xiiij. Ubi dr q̃ super facẽ agri erat mel: ad q̃ cũ extendisset Jonathas extremũ virge quam manu tenebat ꝛ gustasset: statim illuminati sunt oculi eiꝰ. Ager enim: natura nra est in chr̃o: super cuꝰ facẽ eraratam aratro passionis: ꝛ adequatã disciplina flagellorum: ꝛ firmatã spuntis iudeoꝝ: ꝛ cõfossam spinis ꝛ clauis ꝛ lancea: fructus mellis aparuit. Ad quẽ fructũ: quicũq̃ Jonathas est. B est: filius columbe. vel donũ. B est filius spũsancti: si ergo date rectã virgam, hoc est iusticie mensurã: quam

semper manu pferre debet: hauriet md istud: z ad gustum spūalem ipsius: oclos cordis recipit illuminationē. Nihil etiam salubrius uniungi poterat. Est enim hoc Sacramētū ligni vite fructus: quē qui cū deuotione sincere fideiq; sumit: mortem nō gustabit in eternū. Prouerb.iij. Lignū vite est his qui apprehenderint eā: z qui tenuerit illā: beatus. Jo.vj. Qui mādūcat me: viuit pter me. Hoc enim viaticū qđ in salutē viatoriū est paratuz. iij. Reg.xix. Ecce ad caput helie subcinericius panis z vas aque: surrexit z comedit z ambulauit i fortitudine cibi illi⁹.xl. diebus z.xl. noctibus vsq; ad montē dei oreb. Helias: robustus dominator: significat quēlibet in via dei viatorē: quē robustuz oportet esse z dominatorē: ne peccati seru⁹ efficiatur. Caput autē helie est christus: apud quod caput panis iste sub cineribus passionū z erpbrationū decorus: presto semper inuenit. Vas autez aque quē cum sanguine fluxit: ē sacramentū istō: in quo populus qui per aquam significat: in christum colligit vt mixtus populus chō. sicut aqua sanguini cum chō in hoc sacramēto patri offeratur. Et sic in fortitudine christi: que(al's qui) fortitudo cibi istius est p totū cēpus penitentie: quod per q̄draginta significat ambulam⁹. Quadragintа cū suis partibus creat in q̄nquagēa: qui Jubileus z remissionis z libertatis est numerus. Ad montē autē eminentie spūs: per hoc ascendit qui vocat oreb: quod mēa latine interpretatur. q̄a ibi mensa celestis refectōnis habet. Psal.xxij. Parasti in conspectu meo mensam aduersus eos q̄ tribulant me. Nihil etiā amabilius uniungi potuit Hoc enim Sacramentū: z Amoris z Unionis ē effectiuū. Amoris cū maxime indicū est: se ipsum dare in cibū. Job.xxij. Si non diserunt viri tabernaculi mei: de carnibus eius q̄s nō deseruemur: Ad. Tantū dilexit eos z ipsi me: q̄ ego in visceribus eoz esse cupiebā. Et ipsi me sic sumere vt mihi incorporati mēbra mea fierēt. Nō enim intimē nec naturalius mihi vniri poterant: z ego eis. Et ideo ōr Hilarius in Nono libro de Synodis. q̄ per hoc sacramentū naturaliter in deo efficimur: z ipse in nobis. Et siceriscat quod dr Jo.xvij. Tu pater in me: z ego in eis: vt sint in vnū cōsummati. Sic g̃ vnionis nr̄e(al's nostri) cū capite est effectiuū. Ut corpori incorporati sim⁹ ad sacramētoz cōmunionē. Sanguie suo infusi. ad intimoz nostroz aspersionem. Aqua cordis sui abluit ad conscientie emundationē. Ania sua redemptu: ad perfectam cū deo patre reconciliationē. Spūsancto suo vegetati: ad ois spūalis vite deperdite restaurationē. z Deitate sua psummati: ad oēm(al's ois) virtutis perfectionē. Et sic sibi optime sum⁹ vniti ad perpetuā in ipso mansionē. Jo.vj. Qui mādūcat carnem meā z bibit sanguinē meū: in me manet z ego in eo. Hoc igitur est summi amoris indicium. quia Amor vt bñs ōr Jerotheus: vnitiua est virtus. Unde Jo.xiij. Cum dilexisset suos qui erant in mundo: in finem dilexit eos. Et hoc dictū est in cena corpoz̄ z sanguinis sui: in qua nos sicut dictū est sibi vniuit vt nos ad suaz: vt Hilarius dicit conuerteret naturā z ꝓtectem. z sic nos in ipso patri offerret. Nihil etiā eterne vite similius iniungi poterat. Eterna(al's Eterne) em̄ vite ꝓtinuatio ex hoc est: q̄ deus sua dulcedine se ipm̄ influit beate viuentibus. Et huius influentie istud sacramentū est signū: vt ōr Dionysi⁹ in Hierarchia celesti. Unde Esa.lxvj. Ecce ego declinabo in vos sicut fluuiū pacis: z quasi torrentē inundantē gloriam gentiū quā fugeris. Gloria em̄ gentiū deus est: quā fugeres in dulcedine pfecta: eterna vita potiuntur beati. Unde Lu.xiij. Bñs qui mādūcabit in regno dei panē. Luc.xxij. Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnū: vt edatis z bibatis sup mensam meam in regno meo. Eccl. xxiij. Qui edunt me adhuc esurient. z qui bibunt me adhuc sitient. Do igit[ur] facite vob: vtiliter: dulciter: salubriter: z amabiliter[,] in mea cōmoratione.] Si em̄ aliquis nos ad prandium olerū vocaret: ingratitudinis arguerem̄ si inuitantis nos obliuiscerem̄. Qualiter ergo vnq̄s p̄ ꝓfusione oculos ad ipm̄ audem⁹ aperire: si istius obliuiscimur q̄ in cena tot tanta nob exhibuit de se z in se ipso. Est aūt cōmemoratio Beneficij(al's bñficij) in gratiarū actione. Patientis aūt in compassione: z Abeunt[es] in desiderio consequendi. De Primo q̄dez dr.j. Thes.v. In omnib⁹ gr̄as agite Eccl.s.j. Ad locū vnde exeūt flumina reuertunt vt iterū fluant. Flumina em̄ gratiaz: per gratiarum actōnē reflectunt in chm̄: gratie ois fontē. q̄ Jo. j. Gratia z vitas p ihesum chm̄ facta est. De Memoria aūt passionis dr.j. Loz.xj. Quotiēscunq̄s manducabit[is] panē hunc z calicem dñi bibetis: mortem dñi annunciabit[is] donec veniat. Et ideo cū lachrymis seu lacrucis agrestibus precipit comedi agnus. Exod.xij. qui succus amar⁹ est valdeteq̄ amaricari debet cor nostrū: q̄ innocens filius dei pro peccatis nostris occisus est. Threnoz.iij. Recordare paupertatis mee transgressionis absinthij z fellis. Et respōder hieremias p se z pro nob Jbidē Memoria memor ero: z tabescet in me ania mea. Est aūt memoriale dñi abeūtis: z est recordatio insequēdi i desiderio. Et sic ōr Dionysius. quia in memoria reducit nobis hoc sacramentuz: dūtcam cenam: in qua Petrus ad sequendū accendit ad detestandū proditoz̄ōm discipuli animantur. Joannes in somnū cōtemplationis resoluit[ur] sol⁹ Judas diabolo superadimplet. Petrus em̄ dixit Joan.xiij Quare te nō possum sequi: modo afam meā ponam ꝓ te. Luce.xxij. Paratus sum tecum: z in carcerē z in mortem ire: matus bñs desiderijs vires ad sequendū. Hoc ergo desiderū Petri in memoria tenere debet: qui sacramēto christi cōmunicat. Turpe est em̄ chm̄ precedere z nō sequi eos q̄ iam per sacramentū sibi sūt incorporati. De Secūdo aūt dicit Jo.xiij. q̄ oēs discipuli heseitates: petro innuēte ioān: z ioanne interrogāte dixerunt Dñe: quis est qui trader te: in magna detestatione habentes traditorem. Et sil'r omēs dixerunt Nunq̄d ego sum dñe: Et in ō recordandus est ne dominū iam susceptū in cordis z corporis hospitium: tradam⁹ vili precio peccati: z nos ipsos semper examinemus: ne aliquid proditōis in nob inueniatur. Heb.iij. Uidete ne forte sit in aliq̄ vestrū

armis tur.

cor malū incredulitatis discedendi a dō viuo. Me cum Juda,petrore cōicemus. De quo dr christus Ps. xl. Qui edebat panes meos magnificauit sup me supplantationē. Et ppue ne Sacerdotes z Episcopi hoc faceret: qui sepe vendūt sacramenta pcio Judex Simonis magi. Cum Joāne autem resoluī debem⁹ ad recūbendum in pectore dñi: in quo sunt oēs thesauri sapiēie z scientie dei absconditi. Sicut dr Joā. xxi. Qui z recubuit in cena sup pectus dñi. Signū eīm pessimū est: si tamsua uis cibus nullū in nobis operat somnum contēplationis. Precipue cū in cena datū sit: in q̄ dank obsonia. hoc est: cibi ob somnuz siue propter somnū sumpta. Psal. cxxvi. Cum dederit dilectis suis somnū: ecce hereditas dñi. In signū hui⁹ dixit discipulis Mat. xxvi. Dormite iam z requiescite. Psal. iiij. In pace in idipm dormiā z requiescā. hoc est In pace refectionis z conscientie: tendā in id q̄ semper est idipsum. Et sic somno contēplatiōis dormiam z requiescam.

## Similiter et calicē postq̄ cenauit dicens. Hic est calix

P Hic tangit de Sacramēto sanguinis. Notan tur aūt in hoc sacramento Septē. Quoz Primū Diuina institutio: que in omni sacramēto locū habet. q: Sacramentū non habet vim nisi a diuina institutiōe. Scōm aūt est Tempor congruentia. Tertiū Sacramēti, pria materia. Quartū Noui testamēti dedicatio. Et Quintū In hoc sacramento res causata z significata z contenta. Sextū vo est Huius sacramēti, p̄mus effectus. Septimus autē est Summe dilectiōis signū. De Prio horum dr [Similiter et calicē] Supleat: accepit. Accepit aūt vt instituerer: z tacui suo vim crāli substantialitatis inchoaret. Ad hoc eīm tacuus a⁹ sic cut in premissis dixim⁹ ordinabat. Sicut eīm dicitur Luc. viij. z Mar. v. ad tactū ipsius: ipse cognouit virtutem ō se egressa est virtus a⁹ in calicē per tactuz ipsius. Et hoc p̄cuidēs in spū Psal. lxxiij. dixit. Calix i manu domini vini meri. Per hoc igit q̄ dr [Similiter et calicē] quem accepit virtus Institutōis Sacramēti significat. Cum eīm sit sacerdos fz ordinem melchisedech: non debuit tīn offerre panē: sed debuit etiā offerre vinū. Sic etiā Patriarcha Jacob Gen. xxvij. postq̄ patri obtulit cibos: obtulit et similiter z vinū. Hec igit est causa Institutionis huius Sacramēti. Sicut eīm panē cōfirmatur cor hominis ad conscientie confortationē, Ita etiam vino letificat cor ad gaudij eterni cōceptionem. Psalm. ciij. Panis cor hominis confirmat. Et addidit Vinū letificat cor hois. Hec etiā duo sunt satisfacientia duobus naturalibus desiderijs. Scz. Fami: cui spūaliter instituit Sacramentuz corpis. z Siti: cui instituit Sanguinis sacramē tum. Mat. v. Beati qui esurūt z sitiunt iusticiā: qm ipsi saturabūtur. Unde bis duobz respondet quod dicit Joan. vj. Caro mea vere est cibus: z sanguis meus vere est potus. In Duobz eni ad nos maximā voluit ostēdere charitatē In Operādo, s. z Patiēdo. In Operādo aūt maximū fuit q̄ corpus suū ōdit. In Patiēdo maximū q̄ p nob⁹ sanguinē fudit. Et iō post corpis sacrm: etiam sacrm sanguinis instituit. Querunt quidā magis curiosi q̄ deuoti: eq̄uo corp⁹ sine sanguine non est: neq; sanguis dñi est extra corp⁹ suū. Ad q̄d oportuit instituī Sacrm sanguis: post q̄ corpis sacramentū erat institutū: Sed ad hoc dicim⁹ q̄ q̄uis hec duo induisa sint sm naturam: tn diuisos dñr effectus. q: Unū est ad incorporandus christo ordinatū: aut nos in ipo: z cum ipso hostia pr offeramur. Sanguis est ad ablutionē peccatoz. Un dr Heb. ix. q̄ sine sanguis effusione nō fit mūdatio. Gen. xlix. Lauit in vino stolā suā: z in sanguine vue palliū suum. Et q̄d dicit Q corp⁹ nō est sine sanguine neq; econuerso. Hoc verum est. Sed tn ex vrtute sacramēti: sacramentalis sanguis nō est in corpore. Nec sacramēntale corpus est in sanguine. Sed vnū est in altero, ꝓter vnionē naturalē vni⁹ ad alterū. q: scz sanguis non habet naturale receptaculū nisi in corpe: z corpus non habet naturalem infusionē nisi a sanguine. Ut igit ex sacramēto z sacramēntaliter cena perfecta christi habeam⁹: oportuit instituī vr z sacramēntaliter haberet corpus: z sacramentaliter haberet sanguis. Hec igit est cā z modus institutiōis. Sic nos saluat Rex z sacerdos noster de ordine Melchisedech. Non sic Rex samarie non potest. iiij. Reg. vj. Per quē hereticī significant. Mat. vij. Nunqd de spinis colligunt vuā: aut de tribulis ficus: hoc est corporis christi dulcedinē. Q. d. nō [Postq̄ cenauit] Ecce Tpus institutiōis. Prius eīm est cenandus vt dr̄o incorporemur. Et deinde sanguis sumendus: vt intimis nostris influat sanguis redēptionis. Sic enim fit in nobis. quod dr Apo. vij. Lauerunt stolas suas: z dealbauerūt eas in sanguine agni. Sic ei dr̄s fuit p in ma nr̄a: nos vbiq; sanctificans. Psal. l. Asperges me dñe ysopo z mūdabor. Ysopus eni herba est: sanguinez purificās. Et significat purū sanguinē dñi ihu: qui nos mūdat Exo. xxiiij. Heb. ix. Moyses accipiēs ysopū: sumptū sanguinē respersit in pplm: dicēs. Hic est sanguis testamēti quod mādauit ad vos deus. Sic ergo post Corpis institutionē. Sanguinis sacramentū est institutū z hac necessitate [dicēs: hic est calix] Hic tangit istius Sacramēti propria materia. [Hic enim ē calix] hoc est calida potio: q̄ in potionibz simplicibz est vinum. Nec voluit dñs aquam habere p materia: q: insipida est: quod nō comperit maximi sapos] Sacramēto. Nec voluit liquorē cōmixtū p materia habere. Sicut medonem vel ceruisiam vel moretū vel aliqd tale. quia non cōperit simplicitati z sinceritati sacramenti. Sed vinū q̄ Calidū: Cordis letificatiuū: z Corporis nutritiuū: z Caloz quidē ipsi⁹ comperit charitati. Letitia aūt concepte (als concepta) in corde eterne iocunditati. Nutrimentū aūt restaurationi spūs in refectione sapiēie: intellectui maxime congruit elevationi. Est ptera humidū in sitis extinctionē: z Vapor: ofum in suauissime quietis operationē: z Cōmune satis in oium cōmoditatē. De Primo aūt. b est de caloze Charitatis dr Cant. v. Comedite amici z bibite: z inebriamini charissimi

Charissimi essꝫ tūc charitate ꝑ vino calido inebriā
antur. Vocvino charitatis: est domin⁹ calefactus
qñ sūi obliuiscēs: ꝑ amore se nobis tradidit. Sic
cut Joseph inebriatus est corā fratribꝫ suis. Gen.
xliij. Hoc calore immaduit Anna: qñ se ipam ex
cedens largiter fleuit: ꝑcens a dño magni ꝙ ꝑtere
petitionē. j. Reg. j. De Cordis aūt leticia dr ipsa
vitis. Judi. ix. Nō possū deserere vinū meū: qō le
tificat deū z homes. In ꝑ ēm vinū fortissimū est vt
dr. ij. Esdre. iij. Prouer. xxj. sic ꝓcepit vinū da
ri merentibꝫ: vt lue tristicie obliuiscank. ꝑ est tristi
cie illius q̄ quilibet peccator desperat: si eū dulce
do ꝓciosi sanguinis chr̄i qui ꝑ ipso fusus est non
letificaret. Refectioni etiā hoc sacr̄m cōgruit. qz
inter magis refectōria est vinū dulce rubeū: vt dicit
Auicenna. Sic ēm chr̄s assimilat se pelicano soli
tudinis: de q̄ inter cetera dr q̄ pullos suo sanguiꝫ
ne nutrit: z viuificat z formar. Joā. vj. Sanguis
meus vere est potus. Magis ēm potu nutrimur
q̄diu sum⁹ paruuli in chr̄o. Lac etiā de q̄ Sancti
leranf (alꝫ loquitur) qō est nutrimentū fidelium
paruulorꝫ de sanguie formaf. z per vbera sanguiꝫ
nis: colatius ad bibendū z sanguis est. Et ꝑ modo
faciēnob chr̄s. Et tō ipse est terra lacte manans z
melle. Lacte in sacramēto sanguis. z Melle i mel
lea dulcedine sacramēti eiusdē. Can. v. Comedi fa
uū cū melle meo: bibi vinū meū cū lacte meo. Hec
enim oia idē sunt. Fauꝫ ēm est sanguis in corpore:
sicut mel in cera. Mel aūt dulcedo sanguinis eiꝰ
quam. Vinū aūt sanguis sub sacri specie. Lac aūt
complexus sanguis ad nutrimentū. Hoc vinuꝫ
est humidū in sitis extinctionē. Et ideo dr ꝓuer.
ix. Bibite vinū quod miscui vob: Vinū enim mi
xtū: est sanguis chr̄i cū populo. Sicut etiam san
guis mixꝫ aqua de latere fluxit. Et tale vinū meli
us sitim refrigerat. Hoc modo dr Esa. lv. Bibite
absq; argēto z absq; vlla cōmutatiōe vinum z lac.
Jam enim dixim⁹ Ox gratis datur sacramentū: z
Ox lac est eliquatio sanguis: z Ox vinū ē sanguis
sub specie sacri. Et sic etiam aqua miscet cū (alꝫ in)
calice tanta: q̄ntū absumi (alꝫ quanta cōuerti) pos
sit a vino: vt in sapore vini transeat. Et nō vinū ad
saporem aque conuertat. qz Joā. ij. Chr̄s cōuertit
aquam in vinū. ꝑ est populum inspidū: in sapore
diuinū. Non aūt vinū corrupit in aquam Hoc
est vaporosum in suauissime quietis resolutionē.
Unde z Sponsa que dormit sic ꝙ cor suū vigilet
aūt. Cantico. ij. se dr esse introducta in cellam vi
nariā. Cuius vini vapore in: quiete cōtemplatiꝰ
nis: somnū resoluat. Et ideo spōsus dr Ibidē Adiu
rauos filie hierlm per capreas ceruos q̄ cāpoꝝ
ne suscitetis neq; euigilare faciatis dilectā: donec
ipsa velit. Filie ꝙdem hierlm sc fideles: aliqñ neces
sitatibꝫ suis cōtemplationi deditos pullantes: z
curis suis inquietātes. Vi aduranf ꝑ capreas. ꝑ
est ympide ꝓtaf visiones. qz caprea ympide vi
det: z ceruos. hoc est gaudioꝝ saltus in cāpis spi
ritualis libertatis: ne suscitet dilecta donec ipsa de
tandulci somno ad se ipam reuertat. Hoc etiaꝫ
vinū: cōmune satis est in oim cōmoditatē. qz non
vbiq; quidꝫ vites sunt. Sedn̄ vinū facile ducꝫ
(alꝫ vbiq) ad totū orbēterraꝝ. Et ideo de cōmuni
satis habet materia. Et ideo de vinea dñi q̄ mun
dum operit dr Psal. lxxix. Operuit montes vm
bra eius: z arbusta eiꝰ cedros dei. etrendit palmi
tes suos: vsq; ad flumen ꝓpagines eius. qz ꝑ Sa
cramentū in totuꝫ terraꝝ orbē est diffusum: sicut z
chr̄isti sanguis ꝓ omnibus est fusus: z omni
bus infusus.

## n Quī testamentū in sanguine meo qui ꝓ vobis effundet.

Ecce Noui testamēti dedicatio: In quo deꝰ no
bis suā ꝓfirmauit hereditatē: est aūtēro sui sangui
nis legatū. Uetera ēm transierūt sicut supdictuꝫ
est. Et in signū huius i die cene deregunk: z lauank
altaria quasi innouenk a veteribꝰ: z ad noua sacra
menta ꝓparenk. Esaie. xxvj. Uetus error abijt. j.
Cor. v. Epulemur nō in fermēto veteri: neq; in fer
mento malicie z nequitie: sed in azymis sinceritaꝫ
tis z vitatis. Et Ibidē. Sitis noua conspersio sic
cut estis azymi. Hec aūt innouatio ꝑ sanguinem
chr̄i facta est. Rbomanorū. vj. Quō surrexit chr̄s
per gl'am patris: ita z nos in nouitate vite ambu
lemus: innouati nouo sanguine Iesu chr̄i: z absterꝝ
gentes sanguinem hircoꝝ z vituloꝝ: z ea q̄ in an
tiquoꝝ peccoꝝ sanguie immolabank Hebreoꝝ. ix.
Ebristus assistens ponnifex futuroꝝ bonoruꝫ perꝰ
amplius z ꝑfectius tabernaculū non manufactū.
id est: non bui⁹ creatiōis: neq; ꝑ sanguinē hircoꝝ
rum tauroꝝ aut vitulorꝫ: sed ꝑ ꝓꝑū sanguinez
introiuit semel in sancta: eterna redemptiōe inuen
ta. Et hoc est ꝙ dr Quinto. in sanguine meo.
Per quod notat rem significatā: z causam z ꝓcēs
tam in sacramēto. que est verus chr̄i sanguis: quo
sacramentalis intima conscientiarū nostrarū ꝑfi
fundunt. Apo. j. Dilexit nos z lauit nos in san
guine suo. Efficax ēm ablutiuū est sanguis: i quo
est virtus deitatis: cui conscientiaꝝ sordes resistez
re non pñt. Hebreoꝝ. xij. Accessistis ad sanguis
aspersionē: melius loquentē q̄ abel. quia sanguis
Abel clamauit vindictā: z sanguis chr̄i perfectam
remissionē. Qui ꝓ vobis fundet. Et bic no
tatur huius Sacramēti ꝓprius effectus. Pro no
bis enim ꝙ tradi meruim⁹: traderur sanguis chr̄i
sti vt nos liberemur. j. Pet. j. Non corruptibilibꝰ
auro vel argento redempti estis a vana vestra con
uersatiōe paterne traditōis: sed pretioso sanguie
agni tanq̄ imaculati chr̄isti. Et ideo dr Sanctifi
catus: ꝑm etymologiā q̄ll sanguie tinct⁹. Heb. x.
Grauis cōminatio ponit ei ꝙ sanguinez sanctifi
catōis inquinatiōe sceaꝝ sordiū: ꝑ reditū ad pec
catū ducit pollutū. Sic irrita quis facies legem
moysi absq; vlla miseratōe: duobꝰ aut tribꝰ testib⁹
morif. q̄nto magis putaf deteriora mereri supli
cia eū qui filium dei cōculcauerit: z sanguinē testa
menti polluerit: z ꝓterit: in ꝙ sanctificat⁹ est: z spūi
gre cōtumelia fecerit: O. d. Multo maiora merek
ille supplicia q̄ mortē ꝑpetualem. Hoc etiaꝫ est maxi
mi amoris signū: Quātus in magnifico dono quo
dedit seipm: magni amoris sit signū: tū in patien
do z sanguinis effusione mag⁹ est difficultas. Et
ideo dr Jo. xv. Maiorē hac dilectōne nemo habe
q̄ vt aiam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis. Constat

aut̃ ꝙ sedes anie fm legẽ in sanguine est. Et ideo sanguis effusio maxime amoris signũ est. Propt̃ qđ etiã Exod.xij. postes fidelũ sanguie rubricari precipiunt: vt signo diuine dilectionis in eis appa rente: exterminator in eis non habeat potestatem. Hoc est igitur quod dicit

v Eruntamẽ ecce manꝰ traden tis me: mecum est in mensa. Et quidẽ filiꝰ hominis scdz ꝙ de finitũ est vadit. Veruntamẽ ve homini illi per quẽ tradetur. Et ipsi ceperunt querere inter se: ꝙs esset ex eis qui hoc facturus esset.

Hic caute tangit Proditoris reuocationẽ. Na
S bet aũt Duas gtes. Jn quaꝝ Prima facit qđ dis cũ est. Jn Scda aũt Deꝰ inter discipulos: nõ sibi de tanto scelere ꝓsentiẽtes (alꝫs cõscios) ostẽdit ẽstio. Jn Primo horꝝ Tria dicunt. Jn ẽꝝ Prio Per dulce cibuꝫ quẽ ministrat: z ꝓ deitatẽ: q (alꝫs qua) secreta cordis dijudicat: patiorem ad pniam reuo cat. Jn Scdo autẽ Sca redemptiõe generis hu mani, ꝓter proditiõis horrorẽ oĩdit non deficere vel desistere. Jn Tertio Per cõminationẽ itez re uocat proditorẽ. Dicit igit Veruntiñ Quãuis ego tanta signa dilectiõis advos oĩdã Ve runtiñ ſ̃ est: sed aduersa vice dico vobis: q̃ mas nus traden. Jnõ curãtis de amore ostẽso. z con tra inimicicias agens: mecũ est in mensa jacci piens cibũ in hac mensa maiori: quã vob duode cim ꝓparaui. Psal.xlv. Qui simꝫ mecũ dulces ca piebat cibos. Et ex hoc videt ꝙ chr̃s Jude dederit suum corꝑ. Et hoc ꝙdem cõcedit Hilarius. Sz alij cõtradicũt: Sz dicũt ꝙ porrexit ei buccellã in tinct̃ panis in vino. Et quia tũc chr̃s comedit cũ Discipulis de eadez cena: dicunt ꝙ etiã chr̃s tunc sumpsit corpus suũ. Et ſ̃ concedit Chrys. Et ſ̃ vi deꝫ mihi esse vitas. Et significauit per ſ̃ꝙ ipse sic bi suũ mysticum corꝑ incorparet. Vñ Deb.ij. qz pueri cõicauerunt carni z sanguini: z ipe silr̃ par ticipauit eisdẽ: vt ꝙ mortẽ destrueret eũ q̃ habebat mortis imptũ. Et significauerꝫ ſ̃ antiq̃ tali versu.

Rex sedet in cena turba cinctus duodena.

Se tenet in manibus: se cibat ipse cibus.

Si etiam querit Utrũ chr̃s tũc exhibuit corpus suũ mortale z passibile: sicut tũc habuit: q̃re inter dentes masticat̃ nihil doloꝛ̃ passus fuit: Si aũt exhibuit ipassibile: nõ tale exhibuit quale non ba buit. Et ita in sacramẽto vitaꝛ̃ finxit. Dõ est valde inconueniẽs. Rñsio ad ſ̃ dicendũ: ꝙ tũc suũ corꝑ quale nõ fuit exhibuit passibile z mortale. Sz exhibuit vt integrũ z simplicẽ cibũ. Et isto masticatio (q̃ est quedã fractio) nõ in corꝑe sed in formis q̃ corꝑ arcũstant fuit. Et isõ chr̃s nõ diuidebat: sz integer totꝰ sub q̃libet micula sumebat. Et sic etiã nũc masticat z masticari debet. q: Masticatio sa cramẽtale signũ: est frequenter: recitꝫ sup cibũ qui sumit. Sic ḡ: manꝰ tradẽtis me mecũ ẽ in mẽsa J Sic heu bodie frequẽter est: cũ mali sacerdotes et alij mali buie sacrõ cõicant. Prouer.xiij. Justꝰ cor̃ medit z replet aiam suã: venter aũt ipioꝝ insatiabilis. Justi eñ sumũt z sacraliter z spũal'r. z ideo sumũt ad peccatoꝝ ꝓpitiationẽ: z ideo porrank chr̃s J. Jo.ij. Ipse est ꝓpitiatio ꝓ peccatis nr̃is: z nõ eñ ꝓ nostris: sedetiã ꝓ totꝫ mũdi. De indigne aũt sumentibꝫ dr̃. j. Corꝝ.xi. Qui manducat z bibit indigne: reꝰ erit corꝑis z sanguis dñi. Et quidẽ filius hois vadit J ſ̃ est ad patiendũ p redemptiõe hois ꝓcedit z ꝓficat. Jo.xiij. Ut sciãt hoies qz dilego patrẽ. z sicut mãdatum dedit mihi pr̃ sic facio. Surgite eamꝰ hinc. Nõ dubiũ q̃n ad passionem l̃fm ꝙ definitũ est ja pr̃e deo. ad cuius diffinitionẽ oĩa fecit. Vñ Phi.ij. Factꝰ obediens pr̃i vsqz ad mortẽ: mortẽ aũt crucis. Et ideo passio mea deo gratissima est z accepta: Quãtus actio traditoris et occidentium displicear. Unde versus.

Actio displicuit: passio grata fuit.

Et ideo [ve ſeterne dãnatõis] hoĩ [illi ꝙ quẽ tra det. Mat.xxv). Melꝰ illi erat si natꝰ nõ fuisset hõ ille. Mar.xviij. Necesse ẽ vt veniãt scãdala. Ue aũt hoi per quẽ scandalum venit [et ipsi] scz discipuli [ceperũt querere inter se] nõ sibi de tãto crimine ꝓscij [ꝙs esset ex eis] duodecim! qui hoc cẽt fac. JDicit aũt Chrys. q: magis Petrꝰ hoc ꝙrebat. Habebat eñ intẽtionẽ illũ occidẽdi: sed chr̃s impedire voluit. z ideo Petro nõ indicauit. Unde Matth.xvj. dixit Petrus. Absit a te dñe: non erit tibi hoc. Et christus respondit. Vade retro satha nas: quia non sapis que dei sunt

f Acta est aũt et cõtentio iter eos: ꝙs eoꝝ videret̃ eẽ maioꝛ

Hic incipit istius capli Scda ps: q̃ est ẽ Lon T fortatiõe discipulorꝝ. Dicunt aũt hic Tria. In ẽꝝ Primo Lõmunis ꝓfortatio ponit cõtra elatiores. In Scda aũt parte ponit Lonfortatio principis apl̃oꝝ ꝑ demonis tentationẽ. In Tertia aũt Lõfortant oẽs cõtra: ꝙ ꝓsilio humano vtant contra Judeoꝝ persecutiones. In harũ partium Prima Duo sunt. In quoꝝ Primo Lontentõnis ponit occasio. In Scdo aũt Lõmunis ponit confortatio. In Primo horꝝ Duo tanguntur. Lõtentio: z Lontentõis materia. Dicit igit ꝙ Facta ẽ cõtentio J Et hoc eñ ꝙ quendã de proditõe suspe crum habebãt: z er hoc ꝙ chr̃s secũ tres in monte transfiguratõis assumpserit: suboriebat cõtentio ꝙ quidam erunt ampliori honore digni: z quidam magis despiciẽdi. Cũ aũt dicat Ambro. ꝙ Lõtentio est impugnatio iracundie cum ꝓfidentia clamoris. Sic non sumit hic ꝓtentio: Sed dr̃ contentio: quia simul rendebant certatim vt honore inuicem preuenirẽt: eo ꝙ quilibet aliorum sibi fm doctrinaz dñi preferebat. z alter illi honorẽ sibi exhibitũ ro futabat: z cõuertit eũ in eũ qui se honorabat. Et ſ̃ modo exponit Amb. Rho.xij. Honore inuicẽ pue nientes. Rho.xij. Reddite oĩbꝰ debita: cui ho norẽ honorẽ. Sed ista exposito nõ videt cõuenire. qz cũ hoc bonum sit: supflue chr̃s ſ̃ in Apl'is correxisset. Et ideo ꝓsentenduz est Chrysostomo: ꝙ dicit ꝙ aliq̃d humanũ in hac ꝓtentione passi sunt apl̃i: z de aliq̃ elatiõe dignitatis in ꝓspectu christi

tentari. Uidēres eū quosdā assumi: notari etiam aliquē de prodītiōe: cupiebat quilibet eorū apud christum maior esse: me detali scelere notaret. Sic mater filioꝝ Zebedei Mat.xx.q dixit. dic vt sedeant hi duo filij mei: vn⁹ ad dexterā: r alter ad sinistrā in regno tuo. Leteri aūt apli indignati sunt ō duob⁹: qz talia de se psumerēt: r ad pterendū pro se matrē incitassent. Propt hoc etiaz dūs redarguit duos illos: quia mater sua talia p eis petiuisset. Talis igit cōtentio facta est inter eos. ¶ quis eoz videret esse ma. ¶Aūt hic min⁹ dr Matth. xviij. supplet. Ubi dr q accesserūt discipuli ad iesum dicētes Quis putas maior est in regno celoꝝ: Nec est eū cōtentiōis eoz materia. Putabāt eū regnū celoꝝ ulico esse inchoandū: sicut in phabitis dem est. r in regni illius claritate putabant aliōs alijs esse pferendos. Et ideo de dignitate tēporali nō litigabāt. qz nec in illa regem suuz videbant excellere. Sed de dignitate regni celoꝝ qō statim putabāt p virtutē aperte iusticie inchoandus. In hoc autez regno maior est: q in oculis suis minor est. Mat.xj. Qui minor est in regno celoꝝ: maior est illo qui inter natos mulierum maior fuit. Ecclī.iij. Quanto maior es humiliate in omnibus. Et hoc etiam per exemplū videbant in magistro

**Dixit autē eis Reges gentium dominantur eorū. et qui potestatem habent super eos benefici vocantur. Vos autem non sic: Sed qui maior est i vobis fiat sicut minor. et qui precessor est: sicut ministrator.**

¶Dixit aūt eis Jchs discipulis. Reuocat autem eos ab errore isto per Tria. Per dissimilitudinē principat⁹ terreni r celestis: Per exēplū sui: r Per equalitatē sue vocatiōis ad apostolatū. De Prio dicit Tria. Primo ꝑ terrenis pnapantes describit. Scdo Dissimilitudinem suoꝝ ad illos ponit. Tertio quales sui esse debeāt instruit. Adhuc aūt in Primo boꝝ Duo rāgit: Dfinitionē regnoꝝ (al's regentiū) r prātem beneficoꝝ. De Primo dicit ¶Reges gentiū ꝯ est q fm iura gentiū: que eū a deo sūt ¶reges ꝯsunt. ꝯ est q alios: leges viles r bonestas cōdendo regūt. qz si aliter faceret: nō reges sed tyranni vocarētur. Illi g̃ tales reges ¶dominant eorū ¶hoc est: dnium exercent suppositionis in eos. Dūs eū cū seueritate coercet subditos Pō.ij. Reges eos in virga ferrea: r tanq̃ vas figuli ꝛfringes eos. Esa.xlv. Tradā egyptū in manu dominoꝝ crudelitū: r rex fortis dominabit eoꝝ rū ¶et qui prātem bñt sup eos iure ordinatā per gladiū coercēdi malos ad laudē bonoꝝ ¶bñfici vo. qz ad lram multis bñfacūt. Un quidam glo. dr: Qui prātem bñt largiēdi beneficia vocant. Sed hec expō nō ꝛsequēs est: neqz ad pcedēs nec qz ad sequēs. Un pcedēs tenēda est. Rho.xiij. Nō sine cā gladiū portat: vindex in iram ē ei q malu agit. Sic eū regnū gentiū ꝛfortak in tiore. Job. xxi. Fugite a facie gladij: qm vltor iniquitatū gladius est ¶Vos aūt nō sic ¶Doceī in pncipio ecclesie fieri nō potuit: quā in būlitate r charitate fundari oportuit: r nō in dominio r fastu regali. ¶Pet. v. Nō vt dominātes in clerio: sed forma facti gregis ex anio. Postea aūt ꝑfortata eccla: cū mala in ea multiplicarent: tūc oportuit redire ad regalem r dominalē timorē: vt mali cōprimerent. Et hoc ē q dr ¶Vos aūt ¶ecclie fundatores nō sic ¶Sed qui ma. est in vo. ¶prāte spūali ¶fiat sicut minoꝝ ¶ q ad nullā cligit prātem. qz sicut dr Phus: Nemo elegit iuuenes duces: qz nō ꝛstat ce eos sapientes. Matth. xviij. Quicūq; būlitauerit se sicut paruul⁹ iste: hic maior ē in regno celoꝝ. qz ille magis ēad fundandū eccl'iam idone⁹. In pmitiua ei eccl'ia non curabat multū de prāte: sed oēs ad buz militare r charitat' exēpla respiciebāt. Et hoc etiā voluit dūs qñ dixit Mat.xj. Discite a me qz mitis sum r humil' corde. tollite iugū meū sup vos. Jugū em meū suaue ē: r on⁹ meū leue. Nihil ei leui⁹ est q̃ in būlitate r māsuetudie gubnare ꝑfectos: q̃diu tēpora hoc patiunt. Stari aūt q̃ multitudo maloꝝ cogit cū seueritate r austeritate pcedere: tūc sicut r moyses res intolerabil' esse videbat. Nūc. xx. Ita efficit etiā plato eccl'ie intolerabil': nisi aliquis fastu delectatus velit tolerare. vl' forte facere (al's fouere) malos. Sic faciūt ꝓlati nr'i tpis: q magis vicē habēt Sardanapalli: q̃ vicem iesu xpi ¶et qui precessoꝝ ¶ gradu prelatōis: quia exemplū debet pberez viam oñdere. Et rndit ei qđ ante dixerat: Qui prātem habent inē eos. Precessores em sūt in eccl'ia: q prātem bñt eccl'iasticā. Jlli em in oñi pfecutōe pmi pcedūt ad martyriū. Et illi sunt q ad oēs bonos pcedūt ad exemplū. Et ideo dicit: sit ¶sicut ministratoꝝ ¶.j. Eoꝝ.iij. Sic nos existimet hō vt mīstros chr'i et dispensatores ministeriorū dei. Nume.viij. Erunt leuite mīstri fr'um suoꝝ: vt custodiant q̃ sibi fuerant mandata in tabernaculo domini.

Ste Sardanapall⁹: fuit vltimus rex Assyrioꝝ: r voluptuosissimus q inuētus est a vasallis suis inē mulieres in habitu earū: r nens: ꝓpter qđ indignati sibi conspirauerūt ꝛ eū. quod sentiēs finaliter se ipsum concremauit.

**Nam quis maior est qui recumbit: an qui ministrat: Nonne q recumbit: ego autē in medio vestrū sum sicut qui ministrat.**

Dic sapūm h⁹ doctrine ponit exemplū. Et Duo facit circa h. Primo em Recūbent r ministrant; circa bonorē exterioꝝ ponit cōe iudiciū. Secūdo: Scipm pfecte būlitatis ponit exemplū. Dicit g̃ ¶Mā quis maior ē ¶iudicio hoiz fastū exterioꝝ attendentiū ¶qui recūbit ¶sic dūs ¶aut qui ministrat ¶sicut famul⁹. Et cōstat qz in oibz pferet dūs mīstro. Et ꝯ est qđ dicit ¶Nōne q recum. ¶ Supple: est maior iudicio seculi ¶Ego aūt in medio ¶ vtvnusqsq; ad me bēat respectuz. Jo.i. Medius vestrū stetit quē vos nescī ¶sicut qui mi-

mistrat ] Phil.ij. Exinaniuit semetipsum formã serui accipiens. Eccl.iij. Quanto magꝰ es humilia te in omnib. Sic em vt dixim⁹ oportuit fundari ecclam: Quãuis iam fundata & multiplicata non ita posset gubernari. Mat.xx. Filius hois non venit ministrari sed ministrare: & dare aiam suã i redemptionẽ p multꝭ. Lu.xij. Precinget se & faciet illos discũbere: & transiens ministrabit illis

## Vos autẽ estis qui permansistis mecũ in tentationibus meis.

Dic suadet idem ab eglitate vocatõis. Et tãgit Quattuor. Primũ est Vocatoꝝ meritũ. Scõm aũt In gla regni vocatoꝝ pmium. Tertio tangit Eũ quẽ percipient in bonis regni fructũ. Quarto subiũgit Illũ quẽ habebũt in pcte iudiciaria boꝛ nozis cumulũ. De Prio: sic gratus dñs ot se acceptasse fructꝰ discipulo, obsequiũ. Et circa hoc dicit Quinq. Quoꝝ Primũ & signanter obseꝛ quẽtes sibi discernit cum ot[ Vos estis ] Q.di. Tõ alij tales sunt. Zach.iij. Audi iesus sacerdos magne: tu & amici tui q habitãt tecũ: qz (alꝫ qui) viri portendẽtes sũt. Magna enim portendũt viri ꝺ̃s signãter iesus sacerdos magnꝰ ab alijs discernit dicẽs[ Vos estis ] Jo.xv. Vos dixi amicos: qz oĩa quecũq; audiui a pre meo nota feci vobis. Ps. cxlvij. Nõ taliter fecit oĩ nationi: & iudicia sua nõ manifestauit eis. Scõo aꝺ Perseuerantiã in fide ꝺ ipsis subiũgit cum ot[ qui pmansistis ] ij. Timo.ij. Firmũ fundamentũ dei stat: habẽs signaculũ h. Non em sũt de illis de qbꝫ dr Eccl. vj. Est amicus socꝰ mẽse & non pmanet in die necessitatis. Tertio ot Sui associationẽ qñ ot[ mecũ ] Lũ chr̃o em est qui sibi in omib. ꝓfectꝫ & adiutor suus in bello ꝓtra diabolũ existit. Ps. xciij. Quis ꝓsurget mihi aduersus malignãtes: aut quis stabit mecũ aduersus operãtes iniqtatẽ. Paralip. xij. Tui sumꝰ o dauid: & tecũ filij isai. Quarto notat Obsequij difficultatẽ: eũ ot[ in tentatõib⁹ ] qz in magnis psecutionib⁹ tentationũ pmanere ẽ difficile. Ja.j. Bẽus vir q̃ suffert tentationem: qñ cum pbatꝰ fuerit accipiet coronã vite: quã repꝛomisit dñs diligentib⁹ se. Sap.iij. Tanq̃ aurũ in fornace pbauit eos: & inuenit dignos se. Quinto addit h qꝺ est plen amoris indiciũ: eũ ot[ meis ] Tentatões em sctõꝝ reputat suas esse. Zacha.ij. Qui tãgit vos: tãgit pupillã oculi mei. Actuũ.ix. Quid me persequeris: ego sum christus quem tu persequeris.

## Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum.

Dic tangit in gla regni vocatoꝝ premiũ[ Et ego ] cui⁹ ẽ ex hereditate[ dispono ] soꝛ iure testationis[ vobis ] q̃ sic mecũ pmansistis[ regnũ ] mei pncipatus & mei decoris. Sapi.v. Accipient regnũ decoris: & diadema pulcritudinis de manu dñi. Coloss.j. Eripuit nos ꝺ̃ pcte tenebraꝝ. & trãstulit nos in regnũ filij dilectõnis sue. Et ideo non opoꝛtet hic multũ cõtendere de pncipatu. quia de humilitate susurrant regni mei pncipes. j. Reg.ij. Suscitans de pulvere egenũ: & de stercore erigẽs pauperẽ: vt sedeat cũ pncipib⁹ & soliũ gle teneat Eo aũt iure dispono vobis regnum[ sicut mihi pater meus ] q̃ naturã[ disposuit ] Joãnis.j. Vidimus gl̃am eius: gl̃am qsi vnigeniti a patre. plenũ gratie & vitatis. Ut sicut ego heres sum per naturam: ita vos sitis heredes per adoptiõis gratiam. Rhomanoꝝ. viij. Ipse spũs testimoniũ reddet spũi nostro q̃ sim⁹ filij dei. si aũt filij & heredes. heredes quidem dei: coheredes autem chr̃i.

## Vt edatis et bibatis super mensam meam in regno meo.

Dic tãgit eũ quẽ percipient in bonis regni fructũ. Tãgit aũt Duo. Refectõis videlicet fructũ & Sessionis dignitatẽ. Refectio aũt est in Duob⁹: fm duos naturales appetꝰ. De Primo ot[ Vt edatis ] Comestio aũt est in dulcedine dine fruitionis & bonitatis. Psal.lxvij. Parasti in dulcedine tua pauperi deus. Psal.lxiij. Replebũtur bonis domus tue. Hiere.xxxj. Inebriabo aiam sacerdotũ pinguedine: & pꝰ⁹ meus abũdabit bonis[ et bibatis ] in potu sapie. Et h est Scõz desiderij naturale. Comedent em de fructu bonitatis: & bibent de liquore lympidissime veritatis et cerne iocunditatꝭ. Esa.xxv. Faciet dñs exercituz in monte hoc omnibus populis conuiuium pinguiũ: conuiuiũ vindemie: cõuiuiũ pinguium medullatoꝝ: & vindemie defecate. Ps. xxxv. Inebriabunt ab vbertate domꝰ tue: & torrente voluptatis tue potabis eos[ super mensam meam ] Ecce Discubit⁹ honoꝝ. Dicit ãt: mesa: plena & ornata exhibitio diuitat, ad fruẽdũ. Ps. xxij. In loco pascue ibi me collocauit. Psal.lxxvij. Numq̃ & panẽ poterit dare: aut parare mensam populo suo?

## Et sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus israel

Dic tãgit illũ quẽ in iudiciaria pte hẽbũt honoꝝ[ cumulũ (alꝫ titulũ)[ Et sedea. ]vt iudices. j. Loꝝ. vi. An nescitis qñ scti ꝺ̃ mũdo iudicabũt. ps cxlix. Ut faciãt i eis iudiciũ ꝓscrip. gl̃a hec est oib⁹ scis eꝰ[ super thro. ]regales[ duos. ]h ẽ in mente b⁹ oiz iudicãdoꝝ: q̃ p duodenariũ intelligũt. quia Duodenariꝰ hz decalogũ ꝓcepꝝ: & duo mãdata dilectõis: p q̃ decalogꝰ iplet. Zpi⁹ igr resultatiõe doctrie sue i mentib⁹ iudicãdoꝝ sedebũt: & p ipaz doctrinã in mentib⁹ iudicãdoꝝ depicta discernẽt: q̃ & gre saluenf: q̃ & gles dãnenf. ps. cxxj. Illic sederũt sedes i iudicio[ iudicãtes ]p doctrie illumiõnẽs[ duode. trib⁹ isrl ]h ẽ vniuersitatẽ saluãdoꝝ & dãnandoꝝ. Oẽs ei illi ad salutẽ vel ad dãnationẽ iudicabũt q̃ splẽdoꝛẽ doctrie aplice in sciẽtijs vniuscuiusq; Mat.xix. Sedebitis sup sedes duodecim: iudicantes duodecim tribus israel

## Ait ãt dñs Simoni: Simon: ecce sathanas expetiuit vos vt cribraret sicut triticũ Ego ãt rogaui p te vt ñ deficiat fides tua Et tu aliqñ cõuersus confirma fratres tuos.

y Dictāgit spēaliē principis apl'oz ꝓfortatōes Jn hac āt pte Duo facit. Jn ꝓmo qdē sathane tēptationē: q̄ iam prātē rentādi accepit: reuelat i communi. Scōo aūt huius ordinē pdicit in speciali. Jn ꝓmo duo dicit Tria. Obtentū .l. sathane tēptandi prātem. Petri ꝫ sathanā p oōem dñi ꝓfortatōes. t Qz alios ꝓfirmās: tēptis exhibeat ꝓpassiones t ꝓlatōem. De ꝓmo dicit Dixit aūt dñs simoni Jq: ipē principal' fuit. t ideo sibi dicit vt per ipm hec ꝓfortatio ad alios ordiare deriuet. psal. cxxxij. Sicē vngentū i capite qō descēdit in barbā barbā aaron. qō descēdit in oꝛā vestimenti. Simon Per nomē vocat: vt sciat se esse gr̄e special' exo. xxxij. Tcipm noui ex noie. Inuenisti eni gr̄iam coꝛā me Ecce quasi Jn euidēti est: q: iam p aptā malicā traditoris crēcet malicia Sathan q̄ saluti aduersat. Zach. iij. Sathan stabat a dextris Jesu vt aduersaret ei. Expetuit vos ß ē: tētādi prātē iam i vos a deo obtinuit. Un Job. j. Dixit sathan ad dñm. Exrēde paululū manū tuā. ß est. Da mihi prātē tentandi nō restrictā vt cribraret hoc ē: purgaret. Et hoc q̄dem nō est de intentōe sathane: q̄ sp̄ ꝓcipitare intēdit: nō purgare. Et ideo Ut: ꝓsecutiuū est. q: ad tentationē suā sequitur purgatio. q̄uis nō intēdat Sicut triticū Ja quo p cribrū sordes t palee separant. Et ita separatus fuit ꝓditor ab aliis. Ecc. xxvij. Sicut in ꝓcussura cribri remanebit puluis: sic aporia hois. hoc est: angustia in cogitatu illi⁹. Amos. ix. Lōcutiam in omnib⁹ gēnib⁹ domū isrl' sicut ꝓcutit triticū in cribro. Et tūc q̄dem puluis a palea eijcitur. t triticū reseruat. Matth. xiij. Colligite p fasciculos zizania ad cōburēdū. triticū aūt reseruate in horreū meū Ego autē quē pater in oīb⁹ exaudit. Deb. v. Jn omnib⁹ exaudit⁹ est ꝓ sua reuerentia. Joā. xj. Ego sciebā: q: tu semp me audis Rogaui pte Jo. xvij. Pater serua eos q̄s dedisti mihi de mūdo vt nō finaliē deficiat fides tua Doc argumentū efficax est ꝓ sede Petri et successore ipius q: fides eius: nō finaliē deficiat. Mau. j. Nō adiicit vltra vt pr̄āseat p te delial: vt inuersus interijt t tu Jergo iā tentat⁹ t expt⁹ infirmitates subditoꝛ. aliqñ post tēptationē cōuersus iterū ad me post negatōem confirma frēs tuos Jn tentatōe laborantes. Ad hoc enim vtilis erit tibi casus. Eccl. xxxiij. Qui nō est tentatus q̄d scit: Debet. ij. Jn eo eni in quo passus est ipe t tētat⁹: potest t his q̄ tentati sunt auxiliari Exgrus ergo reipm ꝓfirma alios. Apoc. iij. Esto vigilās t ꝓfirma cetera que erāt moritura. Et ratēde q: ꝓuersus: ꝓfirmat. Nō ꝓuersus eni sed adhuc negans christum opere: vix potest confirmare quia nō creditur sibi. Eccl. xxxiij. Ab immūdo quid mundabitur: t a mendace q̄d vē dicetur:

**Qui dixit ei. Domine: tecū paratus sum et in carcerē et in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre: Non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me.**

Qui dixit ei Petrus. s. dño. Et tanguntur hic Duo. Jnexperta petri ꝓsumptio: t dñi ad cautelam negatōis future pdictio. Dicit igit Petrus Dñe quem soliꝰ elegi sequendum. Eccl. xxiij. Gloria magna est sequi dñm tecū paratꝰ sum Nō quidē virtute sed desiderio. Ps. cxvij Paratus sum t nō sum turbatus. Psal. lvj. Paratum cor meū deo paratū cor meū et in carcerem q̄ est acerbior captiuitatum et in mortē ire q̄ē acerbior penarū. Matth. xxvj. Etiamsi oportuerit me mori tecū nō te negabo. Sed hic oritur Questio tripler delta. Una est. Qz si Petrus dño credidit: casurum se ꝓfitebatur. Et sic contrariū asserere nō debuit Scda: Quia si Petr⁹ a domino que dicta sunt audiuit: tūc deus casum Petri sibi reuelauit. t sic in tristiciā deiecit Et hoc non videt pietati domini cōuenire Tertia ḡstio est. Quia si Petrus dominū negauit: in primū gradum bonoꝛis petrus restitui non debuit. Un ). Esdre. ij. Vbi sacerdotes nō inuenerūt sue genealogie scripturā. Jbi dr glo: Si ministri altaris in nefanda flagitia ceciderint: nō sunt digni q: ad sacrum gradum restituant. Ergoꝛ Petrus post negationem restitui non debuit. Dicendum aūt ad Primū q: Petrus christo in omnibus credidit. Sed quia christus multa cōminando: multa etiaz figuratiue dicebat. Jdeo hoc quod dominꝰ dixit absolute: de futuro dictum non contulit. Et ideo non ex hoc se negaturū ꝓsumpsit. Ad Secundum dicendū q: in veritate hoc q̄ futurū fuit dñs reuelauit. Etq: nō finalis fuit Petri casus: Jdeo ad cautelam reuelari potuit t debuit. Ad Tertiū dicendū q: Petri negatio non ex malicia: sed ex infirmitate processit: neq: diu permansit. Et ideo restitui potuit. Nō enim dicit diuertisse qui cito rediuit Et ille dixit Dico tibi petre Assertionem ꝓmittit t nomen: Ut sciat Et deum esse qui futura cognoscit. Et non finaliter abiciendus qui nomine ꝓprio designatur Non cantabit hodie gallus Jd est: gallicinium non perficiet. Hodie aūte dicit ꝓ die naturali. Un Matthei. xiij. Anteqū gallus bodie bis vocem dederit: ter abnegabis nosse me. Job. Tricesimooctauo. Quis dedit gallo intelligentiam. Et ad litteram: ita fuit q: ante primum gallicantum Petrus negauit. Et post primum gallicantū bis negauit. Et post ea gallus secūdum cantum dedit: Et sue infirmitatis conscius nō ꝓsumeret: Et in se ipso inueniret in quo alijs compateret. Jn hoc ergo cōfirmatio Petri perficitur.

**Et dixit eis Quando misi vos sine sacculo et pera et calciamentis: Nunquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt Nihil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculū tollat: similiter et perā. Et q̄ non hz: vendat tunicā suā t emat gladiū. Dico eni vobis: quoniam**

adhuc hoc quod scriptū est oportet impleri in me. Et cū iniq̄s deputatus est. Etenī ea que sunt de me finem habēt: At illi dixerunt. Domine: Ecce gladij duo hic. At ille dixit eis Satis est.

Hic Confortatio discipl'or ponit ꝫ mala mundi. Et dicunt hic Tria. Primū est Q̄ p̄me missionis siue defensionis future (al's facte) fac̄mentionē. Scōm aūt est Q̄ p diuersitate tēpor circa il'am missionē facit mutationē. Tertiū aūt Q̄ hui⁹ mutationis assignat necessitatē. Dicit igit̄ [Q̄n̄ misi vos] Mat. x. Tu ix. [sine sacculo] tēporalis subsidij: Qui ad eris: z pecunie q̄nec portatione] [et sine pera] Jn q̄ edulij deferet (al's afferet) ammunitiū [et sine calciamētis] in q̄bus magn⁹ est decor ostentationis potiꝰ. Nec enī oia iam in p̄habitis exposita sūt. [Nūquid aliq̄d defuit vobis: Qr tunc dicebāt Jn vis gentium ne abieritis: z in ciuitates Samaritanor: ñ ne intraueritis. Lxvij. nō ōt q̄ Jnopem z nudum: neq; centū spoliare possunt. [At illi dixerūt Nihil] Cuius cā sup̄ assignata est: Quia tūc ad eos mittebant q̄ apud se habebāt decimas: ex quibꝰ pauperes recipiebātur. Et adhuc discipuli non erant odiosi. Neq; odiosum erat adhuc nomē christi q̄s predicabāt. Lxx. ix. Dñs ordinauit his q̄ euangelium annunciāt: de euangelio viuere. Q̄ aūt ōt [sine calciamētis] Hieron. ōt q̄ Plato dixit duas corpor̄ summitates nō esse velādas: nec aīs fueram debere fieri capitis mollicie z pedū: cū hec duo a natura habuerint firmitatē: z ceter̄ sint robustiora. Maxime in terra in q̄ frig⁹ nō est intensum: nec lutū pedes inquinās. Nec igit̄ de causa tunc illa inhibuit: ne ad sup̄fluitatē de his curare videret. Sed q̄ pro varietate locor̄ z temporum ista variāda sūt: Ideo subiungit [Dixit ergo eis Sed nūc q̄ h̄s sacculū] i quo expēsas pecunie deferat [collat sibi et perā] in q victualia cōporteret. q̄ ire oportet ad boues in q̄b odiosi eris: z sepe latere oportet in desertis z antris: in quibꝰ non habet̄ comedere: nisi in pueris vobiscū cibū cōportetis. Deb. xj. In solitudinib⁹ z in montib⁹ z in cauernis z in speluncis terr̄e: angustian: afflictionibus dign⁹ nō erat mund⁹. Et sīc ōt de armis defensionis [et qui nō h̄z gladiū] Jn q̄ notat q̄ habet̄ p̄t tollere gladiū [et q̄ nō habet] vñ se defendat vndiq; impugnantib⁹ hostib⁹: z querentibus aīas vias [vendat tunicā suā] Est aūt mirabile q̄ iubet emere gladiū. z gladiū habitum z exertū (al's ereptū) iubet in vaginā conuerti. Mat. xxvj. Conuerte gladiū tuū in vaginā. Sed ad hoc rñdet Amb. q̄ Jubet emi gladiū: vt sit parata in eccl'a defensio: cū opus fuerit. Sed tū fundatores eccl'ar. q̄diu p̄uales inquirant: magis patia q̄s armis p̄cipit pugnare. Et ideo z gladiū in eccl'a vult esse: z nō pugnare. q̄ Defensionis p̄tās apud eccl'iam est: ceterū gladius non euaginat: nisi post q̄ ecclesia iam fundata z dilatata: secureq; tē cogitur exercere contra malos. Quidam tamen exponunt de gladio sp̄ūs: q̄ (al's qui) est v̄bum dei. Sed h̄ nihil est. quia iste nō est intellectus litteralis. Horum aūt que dicta sunt subiungit Necessitatem dicēs [Dico enī vobis] Et tāgit bis Duo. Lauz̄ sam necessitat̄ eor̄ que dicta sunt: z Approbationem p̄lationis duor̄ gladiorū. De Primo dicit [qm̄ adhuc hoc q̄ scriptū est] h̄ ē quod adhuc scriptū est. qr mīta iam sunt impleta. z ea que restant adhuc necessaria erūt implenda. Matth. v. Jota vnum: aut vnus apex non p̄ibit a lege [oportet impleri in me] Luc. xxiij. Oportet impleri ea que scripta sunt in lege: in p̄phetis: z in psalmis de me [Et cum iniquis deputatus est] Hoc enim scriptum est Esa. liij. quia inter latrones crucifixus est: z sicut iniquus extra ciuitatem eductus. Josūs. xix. Baiulans sibi crucem: eniuit in eum locū qui dicitur caluarie loc⁹. Hoc enim est positiū de scriptis [Etenim ea scripta [que sunt de me scripta] finem habent] hoc est: iam in fine sunt z cōsummatione. Vñ Joannis. xix. dixit. Consummatū est: z inclinato capite tradidit sp̄ūm. [At illi dixerūt] Discipl'i vi delicet ad christum [Domine ecce duo gladij hic] Hoc est: Sp̄ualis z Corporalis. Quorum vnū exerit ecclesie minister: z pugnat in (al's cū) eo Et hic est de quo dicit Ephe. vj. Gladiū sp̄ūs q̄ ē verbū dei. Alter aūt est defensionis gladius materialis: Jn quo non pugnat: sed manus laica in ipso pugnat quando p̄cipit ecclesie minister: Et vterq; est in ecclesia. Et ideo sequit [At ille dixit Satis est] quia Quis in p̄mitiua ecclesia: preualente iniquitate z infidelitate: non fuerit aliq̄s vsus gladio illo: tamen vt dixim⁹ hoc p̄fidiuz in ecclesia esse christus voluit: sciens q̄ eccl'ia tam dilatata: sine gladio materiali gubernari non potuit. Rhomanor̄. xiij. Qui resistit potestati: dei ordinationi resistit. Qui aūt resistunt: ipsi sibi damnationem adquirunt. Nam principes nō sunt timori boni operis sed mali. Vis autem nō timere potestatem: bonum fac z habebis laudem ex illa. Si aūt malum feceris time. Non enim sine causa portat gladium. vindex enim in iram est ei qui male agit.

e Egressus ibat scōm cōsuetudinē in montē oliuar. Secuti sunt aūt illū z discipuli. Et cū peruenisset ad locū: dixit ill'. Orate ne intretis in tentationem.

Hic incipit Tertia pa b'eapli: Jn q̄ Euangelista determinat Qual'r chs ad locū venit sue captiuitat̄ z traditōis. Dic aūt b Quartuor. Jn quor̄. Primo dr Qual'r chs cū discipulis ad locū cāpt̄ituitatis deuenit. Secūdo Qualiter in illo loco orauit. Tertio Qualiter ab angelo q̄dam mod̄ confortationis accepit. Jn Quarto ōt Qualiter discipulos ad orādū excitauit. Jn p̄mo Tria facit. Ipse cū ad locū venit. Discipuli sequuntur: et Ut orent exhortāt Dicit igit̄ [Et egressus]

de ciuitate vbi cenam fecerat | ibat fm cōsuetudinē suā: qua sepe i nocte ad hospitiū suū in bethania declinabat. Et hoc est qđ dr | fm cōsuetudinem suā | vt Jo.xviij. dicit trās torrentē cedron vbi erat hortus qđā | situs oliuis: in quē intrare cū discipulis cōsuerat | in monte oliuarū | Hūc enī preter mysteriū olei dilexit. Qđ qz Lucer: significat lumē cognitōis. Et qz Fomentū est ignis: significat ardorē charitat. Et qz Palear: saporē dans cibis: significat fructū diuine complacētiōis. Que sūt tres aie dotes in beatitudine. Oleū etiā enarat. z sic significat agilitatē corpis. Ungit: z sic significat impassibilitatē. Penetranuū est: z sic significat subtilitatē siue spiritualitatē. Est etiā pretiū valde et clarū. z sic significat claritatē. Que sunt quattuor dotes corpis. Et ideo chs dilexit locū z montem oliuar⁹ p ceteris. | secuti sunt aūt illū | illuc vi qđ | z discipuli | significātes qz etiā in passionibus ad pdictas i oleo gl'ias optz sequ dñm.). Pe.j. Pretiosus eas q in chō sunt passiōes et posteriores glias. Qui enī chm sequit ad montē passiōis: intuenit in ipo oleū gl'iose delibutōis. Esa.lxj. Ut dare coronā p cinere: oleū gaudij p luctu. palliū laudis p spū meroris. Sic enī vt dicit Ps. ciij. Exhilarat faciē in oleo. Sic ꝓbeta magn⁹. iij. Reg. viij. Vasa vacua: B est: vasa z corpa: oleo iubet ipleri | z cum venisset ad locū | in quo. pdtor em expectare diffinierat. qđ qđ de loco Matth. xxvj. Bethlemani vocat. qz iuxta villā sic vocatā erat. | dixit illis | discipulis | orate | pū affectū z intellectū totū i deū dirigētes. Psal.cxl. Dirigatur oro mea sic incēsum in conspectu tuo | ne intretis | p grad⁹ peccati | in tentatiōem | qz si irascibilis tūc cadetis. De B aūt Lu.xj. dictū est multū z Matth.vj. Job.xxviij. Nunqđ ostia rendebo sa vidisti: aut agre sunt tibi porte mortis z Lausam aūt reddit Mar.xiij. qz Spūs qđem ꝓmptus ē caro autem infirma.

**Et ipe auulsus est ab eis quantum iactus ē lapidis .z positis genibus orabat: dicēs. Pater si vis trāsfer calicē istū a me. Verūtamē nō mea volūtas sed tua fiat.**

B2 Hic Quattuor docet suo exēplo. Scz. Qđ o sit secreta. Cū reuerētia. z In tpe necessitatis cū instantia. z Rōe ordiata. De Prio dr | z ipe auulsus ē ab eis: qz In oōe etiā ab intimis ē recedendū. Gen.xxj. Expectate me hic cū asino: ego z puer illuc vsq; gressi adorauerimꝰ reuertemur ad vos. Matth.xxvj. Sustinete hic z vigilate mecū donec vadā illuc z orē | quantū | spacius | est iactus lapidis | vt eū gementē z rugientē nō audirēt. Heb.v. Preces cū clamore valido z lachrymis offerēs. Ps. lxviij. Laborauī clamans: rauce facte sunt fauces mee. Dicit tamē Glo. qđā qz lapis est legis duricia: que iactata est p directiōem in ipm. qz testimonū ei ferebat. Sed hoc est allegorice | z positis genibꝫ | vt cū reuerētia orandū esse doceret. Eph.iij. Flecto genua mea ad patrem: ex quo omnis paternitas in celo in terra nominat. Flecti enim genua. De q Phil. q. dicit qz in nōe dñi iesu: oē genu flectat celestiū terrestriū z infernoꝝ | orabat dicēs | ondens qm tpe necessitatis post humanū consiliū: ad orationes ē recurrēdū. Lu.xviij. Oportet sp orare nō deficere Ja.vi. Multū valet deprecatio iusti assidua | pfi vis | qz volūtati pfis supponēda ē voluntas nra. | trāsfer | Infirmitat⁹ nature idicat vtiq. Hoc est: si alr vis | quenienter saluare gen⁹ hūanū: tunc | trāsfer | Vel | transfer | ita qm dn ster fidatus i me: fs cito trāseat: ne z ego dn sim in penis: i morte: z ne redēptio hūani gener⁹ longet. Psal. xxix. Que vtilitas in sanguine meo dū descēdero in corruptōz. B ē si descēdens māsero i corruptione. Tūc neminē sanguis meo saluabo. Trāsfer g calicē a me vt trāseat z nō fundet i mortem sed transeat ad gl'am resurrectōis. Calix enī ire dñi nō transfert: fs fundat sup malos. Esa.xxx. Erit trāsit⁹ virge fundat⁹: que reḋescere faciet dñs sup eū Ut | transa me | nō in me. sed in mēbris: ne ipi calice irretue pmant. Dicit etiā quedā glo. | a me | B est a synagoga. B est: si possibile congruēter geres illūinari fs ne indcoz execratiōe. rūc | transfer calicē | B est: recati calicis | a me | B est: a corpe meo: qđ est synagoga. Et alias multas expositiōes non est difficile facere. Sed sola pma z secūda sunt rsales. Sic ergo | Si vis | z cōgrue fieri pōt: salua tua preordinatiōe | transfer a me calicē istū | B est potū ist⁹ passionis que calida est. qz in charitate oportet q bibat. Sed contra hoc obiect Q. christ⁹ tunc petiuit qđ sciuit se obtinere nō posse. Ad hoc dicendū q falsum ē qz dn obtinuit q calix in ipo non fuit fundat⁹: z nihilo minus veritatē sue dei monstrauit infirmitatis: contra hereticos qui eū verum mortalem hominē esse negauerūt. Q. aūt quidā dicūt q hec oratio fuit sensualitat⁹ in chō: z non rōnis. Nihil est penit⁹ z est falsum. Rōnis enim est orare nō sensualitat⁹. Et ideo hec oratio fuit rationis prout infirme nature z iuncta fuit: q mortē abhorruit. Et maxime si mors nō trāsisset: sed dū in morte permaneret. Dēs ei natura in se horret fieri aliquid terribile qđ nūqz de cetero cuitari (als euitare) poterit | Veruntū non mea volū. | Ecce ondit ofonē debere ē rōnabile. Rationabilis enī est vt dei volūtas de nob impleat. Matth.vj. Fiat volūtas tua sic in celo z in terra. Mar.xiv. Veruntū non sic ego volo sed sicut tu. Rho.xij. Probet⁹ q sit volūtas dei bona: bñplacens z pfecta. Lanf.j. Recti diligūt te. Glo. Recti sunt q suā voluntatē diuine volūtati cōformant. Et hoc est qđ dr | sed tua fiat | Esa.liij. Volūtas dñi in manu ipi⁹ dirigēt. Hec aūt volūtas dei est bñplacitū hūane redēptiōis: p mortē redēptoꝝ.

**Apparuit autē illi angelus de celo cōfortās eū Et factꝰ i agonia plixi⁹ orabat. Et factꝰ est sudor eꝰ sicut gutte sanguinis dēcurrentis in terram. Et cum surrexisset ab**

oratiõe et venisset ad discipulos suos:inuenit eos dormientes pre tristicia. Et ait illis Quid dormitis? Surgite orate:ne intretis in tentationem.

L2 Dic tangit Lconfortatõis quidã modus. Dicit aũt Tria. Modũ.s.angelice confortatõis. Ago niam angustiose lucrationis: z Signũ agonie qõ est sudor sanguinis De Primo ꝺr. Apparuit aũt illi visibilem se faciẽs .plus aliis longe stan tibus:q̃ dño cui semp angeli sũt presto obsequen tes. Matth.xxvj. In puras q̃ nõ possum rogare patrẽ meũ: z exhibebit mihi mõ plꝰ q̃ duodeci le giones angelor Langelus de celo gaudens de reparatiõe ruine angelice. Lue.xv. Gaudiũ est an gelis dei in celo sup vno peccatore pniam agente: Et ideo infinitũ gaudiũ fuit eis de tam multorũ peccatorũ reparatiõe Lcõfortans eũ Nõ q̃ con fortatione indigueri: q̃ fortior fortiũ venit supuenit: z fortẽ alligauit: z vasa eius distribuit. Sed quis angelus amministratiõis sue ostendit obsequiũ. Et ideo ibi sicut in omnib alijs sacramentis:mo dum sui ministerij ostẽdit: z ad modũ confortantis se habuit Let factus in agonia Agon est idem q̃ pugna:in qua homo vires agit. z ideo ab agen do dicit. quia ibi vires suas dñs contra mortis autoritẽ: z ipam mortẽ dominũ mortis infernum viriliter egit. Psal.xxvj. Uiriliter agez cõforteretur cor tuũ: z sustine dominũ.). Lor.ix. Qui in agone contẽdit:ab oĩbꝰ se abstinet.ij. Timo.ij. Qui cer tat in agone:non coronabit nisi legitime certaue rit. Et q̃ dicit quidã q̃ agon est pugna ſpũs con tra carnem. Falsum est oino. Factus ẽ sic in ago nia Lprolixius orabat docẽs nos i agoniꝫ:ad orationis debere recurrere refugiũ. Prouer.xviij. Turris fortissima nomẽ dñi:hoc ẽ inuocatio nos minis dñi: ad ipam cõfugit iustus z saluabit Let factus est sudor eius vt omnino obstruat os hereticorũ loquentiũ intiq̃. Qui dicũt dñm nõ vere passum esse Lfactꝰ est sudor eꝰ ex angustia ago nie expectare mort profusus Lsicut gutte san guinis quam angustia ꝺ ipsis venis extorserat Ldecurrẽtis in terrã Ersi q̃dem chr̃s in geni bus steret:multe fuerunt gutte q̃ pervestes q̃s ba buit ad terrã distillauerũt. In terrã em̃ cucurrit etiam cinerib mortuor infunderet ad potẽriam resurrectõis. Job.xvj. Terra ne operias sanguinẽ meũ:neq; inueniat in te locũ latendi clamor meꝰ. Et stetẽ iã Scõs modꝰ q̃ suũ sanguinẽ dño fudit Qz in Circũcisione fuit primꝰ. Ilte aũt ẽ secũdus In flagellis z spinis Tertius: In clauis Quartꝰ: z in lancea nõe post mortẽ fuit Quintꝰ. Et primꝰ quidẽ modꝰ est ad peccati originaliq̃ pcẽm natu re est) abstersionẽ. Scõs aũt: est ad miserie expia tionẽ. Tertꝰ:est ad pniẽ(al's penitentiũ)subleua tionẽ:q̃ pro nob flagella sustinuit. Quartꝰ aũt:ẽ ad pcij solutionẽ. z Quintꝰ:ad sacrũ cõmunionis ꝫsecrationẽ Et cũ surrexisset ab oratõne q̃ genua flexerat sicut.ꝫ.dom̃ est. Zb ofone ãt surgit qui post orationẽ ea q̃ sursum sunt q̃rit:sẽ in ora tione penerat. Lol.iij. Que sursum sũt querite: vbi chr̃s est in dextera dei sedẽs Letvenisset Jgra con solatiõis z exhortatiõis Lad discipulos suos Hẽ.xxvij. Unde si circa ꝓpera sũt circa fratres tuos z pecora Linuenit eos dormiẽtes in ne gligentie torpore Mat.xxv. Mora faciẽte sponso dormitauerũt oĩes z dormierũt. Et tangit causam dormitõis Lpre tristicia qz Tristicia colliqua tiua est humidi.humidũ aũt colliquatiũ: fm natu rã inducit somnũ: z sic dormiuerũt. Prouerb.vj. Usq; quo piger dormis. Et est dissimile dañ Pe tri ab opere. Dixit enĩ q̃ paratus erat z in mortẽ z in carcerẽ ire. Nunc aũt etiã vna hora vigilare nõ poterat Let ait illis sermone exhortationis. z re prehensionẽ negligẽtie ꝓmittit dicẽs Quid dor mitis? Instante enĩ aduersario nõ est dormien dũ.ꝫ. Pe.v. Aduersarꝰ vester diabolꝰ circũit que rens quẽ deuoret: z vos dormitis Surgite ja somno torporis z negligẽtie. Rho.xiij. Hora est iam nos de somno surgere. Prouer.vj. Paululũ dormies:paululũ dormitabis: z veniet tibi qua si viator egestas: z pauperies quasi vir armatus Let orate ad patrem celestem.ꝫ. Timo.ij. Uolo viros in omni loco orare:leuantes puras manus sine ira z disceptatione. Psal.xxviij Ego aũt cum mihi molesti essent induebar cilicio: z humiliabã in ieunio animã meã. z oratio mea in sinũ meum conuerteꝫ Lne intretis in tentatiõẽ ꝫ passũ peccati de cogitatione jn delectatiõẽ. z de delecta tione in ꝫsensum. z de ꝫsensu in opꝰ. z sic cadatis. qz iam hora est temptationis q̃ sathanas expetiuit vos ad cribrandum. Et ouis que ꝓsente pastore ses cura est pastoris diligentia destituta:lupus pate fit.lupus enim rapax iam insidiatur. Joannis.x. Lupus rapit z dispergit oues. Zacha.xiij. Per cute pastorem z dispergantur oues gregis.

a Dhuc eo loquẽte:ecce turba: z qui vocabatur Judas:vnꝰ de duodecim antecedebat eos:et appropinquauit ielu:vt oscularetur eum. Jesus aũt dixit ei Ju da:osculo filium hominis tradis.

Dic incipit pars Quarta: In qua Modum z Ordinẽ determinat dñice captionis. Et habet par ticulas Quattuor. In quaꝝ Prima tãgit Mo ꝺus ꝓditõis. In Scõa ex pte suoꝝ tãgit Modꝰ ꝺ defensionis. In Tertia aũt Modꝰ patientissime to leratiõis. z In Quarta Modꝰ rephensionis ex pte capturantiũ: z Modus instructiõis. De Primo Duo ꝺr. Proditionẽ: z Benigna ꝓditoꝝ revoca tionẽ Dicit igit Adhuc eo loq. qz ꝑfectus Lu cas breviter trãseat:dñs ter orauit: z ad discipulos ter redijt.sicut Matth.xxvj.oñdit. Et sic diu in eo ꝺẽ loco expectauit. Et sic ꝺr Jo.xviij. Sciebat etiã Judas locum:hortũ scz illũ. qz frequẽter dñs ibi esse consueuerat. z ideo illuc cõuenit. Et ꝺ est qõ ꝺr Ladhuc illo loquẽte de exhortatiõe discipulo rũ ad oraꝺũ. Voluit ei dñs vt ipsis exhortatiõib

inueniret eū ꝑditor vt magis erubesceret [Ecce turba ⁊a turbine dicta. Nau.]. In tẽpestate ⁊ turbine via eius. Dec aūt turba fuit de mistꝝ sacerdotū collecta [Et qui vocabat Judas] falsonoie. Significatio eni nois eꝰ cecidit ab effectu Judas eni ꝓfitẽs ⁊ glificans interptat. Et hic ꝓfessione negatiõem veritatis. ꝓ glificatõe aūt cõtumeliã inhonoratõis dño exhibuit. Et ideo non Judas sed diabolꝰ est appellatꝰ. Jo. vj. Nonne ego duodecim vos elegi ⁊ vnus ex vobis diabolus est. Hic g̃ [antecedebat eos] vt dux ꝑditionis. Act.]. Dptz impleri scriptura quã prędixit spūssctus ꝓ os Dauid de Juda: qui fuit dux eoꝝ qui compbenderūt dñm Jesū. Et attẽde q̃ q̃ cū turba modo venit: familiariꝰ ad dñm venire cõsueuerat. nisi forte de ꝑdicatõe aliqñ veniẽs aliqs̄ uersos a se vel ab alijs discipulis: aliqñ ad dñm causa deuotõis adduceret. Cõsueuerat eñ osculo recipi veniẽs a mgro. Dec eni illo tpe ꝓsuetũ fuit: oēs amicos veniẽtes osculo recipi. ij. Corin. vlc. Salutate inuicez in osculo scõ. Et hoc fiebat vt pacificus ingressus veniẽtis esse significaret. Et ꝺ est qꝺ dicat [et appropinquauit Jesu vt osculaꝛet eū] Dec appropinq̃tio fuit ꝑditõnis sic appropinq̃tio Joab ad Amasan. ij. Regũ. xx. Qui appropinq̃ns: dextera tenebat mẽtũ eiꝰ. ⁊ sinistra arrepto pugione effudit viscera ipsi⁹ i terraꝫ. Esa. xxix. Appropinq̃t ꝓls iste labijs suis: cor aūt eoꝝ lõge est a me. Hiere. xij. Prope es tu ori eoꝝ rũ: ⁊ lõge a renibꝰ eoꝝ. Q̃ aūt dicit [vt osculaꝛet] Doc fuit fm ꝓsuetudinẽ receptõis: vt pacifi cus notaret ingressus: cũ ille i signo pacis machinaret nõ tm̃ homicidiũ: sed etiã vt ira dicã deuotiõis. Prouer. xxvij. Meliora sũt vulnera diligẽtis q̃ fraudulenta odiẽtis oscula. Tales sũt ꝺ qꝺ dicit Eccl. xxix. Donec accipiãt osculã manu dantis: ⁊ i ꝓmissiõe būiliant vocẽ suã. ⁊ in tpe redditõis postulabũt tps. Sic iste Judas sub specie pietatis ac cepit ⁊ vẽdidit dñm. Et iõ spẽm habẽs discipuli: et tm̃ verꝰ est dosth ⁊ dux hostiuꝫ [Jesus aūt] vt (quãtũ in se erat) a malicia reuocaret [dixit illi] dulcissimo fmõe pacis. ps. cxix. Cũ bis q̃ oderũt pacẽ erã pacific⁹: cũ loq̃bar illis expugnabãt me gratis [Juda] Tria tẽ. Nosce ꝓpo nois. Ut sui nominis ⁊ ꝓstine familiaritatis recordet. ⁊ Incõueniẽtis signi ad ꝓdendũ facẽ mẽtẽs. ⁊ Dignitatis sue quẽ voluit q̃ ꝑderet reprehendere. Dicit igit [Juda] O.d.O Juda Nois eui ⁊ mee familiaritatis q̃ re ex no ie vocãs et recognosco: recordare. ⁊ reuoca animũ a tãto scelere ꝑditis Job. xix. Seruũ meũ vocaui ⁊ ñ rñdit mihi. ore ꝓpo deꝓcabar illi [osculo] Doc cõ osculũ lupi ad agnũ. Mat. xxvj. Quẽcũq̃ osculaꝛ⁹ fuero ipse est: tenete eũ ⁊ ducite cauteꝫ [filium hominis tradis] Qui tã dignus est q̃ nõ dominẽ habeꝫ patrẽ sed deũ. Et ideo vnius hois tm̃ est filius: huic tu tradis. Sed miser ꝺ ñ credidit. ⁊ miracula q̃ fecit magicis artibꝰ attribuit. Et ideo ꝓfectꝰ illoꝝ fuit ꝺ qꝺ tẽ Lu. xj. ⁊ Mat. xij. In beelzebub ꝓncipe demoniorꝝ ejicit demonia. quia immũdꝰ spūs cũ septẽ nequioribꝰ se ad ipm̃ rediret. ⁊ felle amaritudis ⁊ obligatõe iniq̃tatis cũ repleuerat. Act. viij. In felle amaritudinis ⁊ obligatiõe iniquitatis video te esse. Doc est igitur dem de Modo traditionis

Videntes aūt hi qui circa ipm̃ erant quod futurum erat: dixerũt ei. Domine: si percutimus in gladio. Et ꝑcussit vnꝰ ex illis seruum principis sacerdotũ: ⁊ amputauit auriculam eiꝰ dexteram. Rñdens aūt Jesus ait. Sinite vsq̃ huc Et cũ tetigisset auriculã eꝰ sanauit eũ Dixit autem Jesus ad eos qui venerant ad se principes sacerdotũ et magistratus templi et seniores Quasi ad latronẽ existis cum gladijs et fustibus: Cum quotidie vobiscum fuerim i templo: nõ extendistis manus in me: sed hec est hora vestra et potestas tenebrarum

Dic tangit Modus defensionis. Dicunt aūt hic Tria. Quoꝝ Primũ est Zelus defendentiũ. Secm̃ aūt ẽ Repressio vltiõis coꝝ. Tertiũ aūt: Beneficiatio nocentiũ. De Primo hoꝝ ꝺ Tria. Scz. Usũ terribilẽ futuroꝝ. Postulatio licentie ad defendendũ: ⁊ Ultio sceleris adhibita maleficioꝝ Dicit igit [Videres aūt hi discipuli q̃ circa eũ fu. ] ꝺ est circa dñm q̃ actibꝰ Judeno cõsenserũt, qõ futu. erat [citus ad apparatũ turbe venientꝫ ad capiendũ. Tũc eni videre ꝓmo q̃ capere dñm voluerũt. ⁊ ideo parabãt se ad resistendum. Job. xxix. Cõterebam molas iniq̃: ⁊ de dentibus ipsi⁹ auferebã predã. Prouũ. xxiij. Eruc eos q̃ ducunt ad mortẽ: ⁊ eos q̃ trahunt ad interitũ libare nõ cesses. Et ideo in zelo vltionis videbãt ista [dixerũt ei] q: oia ad impiũ eiꝰ referre cõsueuerũt: ⁊ sine ꝑcepto suo nihil facere [Dne si percutim⁹ in gladio ] Rbo. xiij. Non eñ sine cã gladiũ portat. vindex est eñ in iram ei q̃ malũ agit. Quãuis aūt sic a dño quererẽt: tñ ante rñsum Judeũ percussit ille qui ꝓ ceteris zelũ habuit. Et hoc ẽ quod subdit [et ꝑcussit vnꝰ ex ipsis] Petrꝰ sc: q̃ ꝓ ceteris, sicut ꝓincipes sacerꝺ fuit [seruũ principis sacer. ] eui nomẽ Malchus: vt ꝺ Joan. xviij. Et hic seruꝰ significat synagogã [et amputauit auriculã eius dex. ] Os significabat: q: synagoga aurem q̃ spũalia ⁊ eña audire debuit amisit. Dicit aūt quedã glo. q̃ Petrꝰ sic zelando: meruit sibi tñ ante ꝺ Matth. xvj. ꝓstitutũ pactũ sacerdotij sempiternũ. Sic ꝓincipes. Nũc. xxv. Et ꝺ nõ videt ꝓbabile: cũ dñs ꝑcussionẽ istã reꝓhenderit. Sz ad hoc dicendũ q̃ zdus Petri cõmendat: sz tñ factũ indiscretũ fuit. Et fuit iste zelus Non fm̃ scientiã sicut ꝺ Rbo. x. Et hoc est quod sequit [Respõdens aūt Iesus ait] factus cotrigẽs: sed zelum ñ virtuperãs [Sinite vsq̃ h. ] ꝺ ẽ ꝑmittere ꝓualere

maliciam vsq; ad captiuitatem ⁊ mortem. Quia sic diffiniuit pater. Phil.ij. Factus obediēs patri vsq; ad mortē: morte aūt crucis. Et ideo dixit. Nō mea voluntas sed tua fiat[ et cū tetigisset ]q; nec tūc cū male fieret ei: oblit⁹ est misereri de⁹: nec continuit in ira sua miscōias suas: ⁊ reddidit bona p malis. Sicq; cū tetigisset[ auriculā e⁹ ]quia nō ampuiauerat auditū sed auriculā[ sanauit eaz ] Ose.xiij. Sanabo ꝓtritōes eoz: diligā vos spontanee: q; auersus est furor meus ab eis. Implenie Esa.xlix. Si pōt mulier obliuisci infantem suū vt nō miserear filio vteri sui. cū illa oblita fuerit: ego tñ nunq; obliuiscar tui. Et tō etiā dū male facerer: nō est oblit⁹ facere cōrariū. Dicit aūt auriculā e⁹ [ dexterā. ]in figuram q; ḡuis eterna audire noluerint: tū sinistra aure subdulit audituc q̄quid de tpalibus est tractandus. Mat.vj. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextera tua. Nanc igit sanauit exteriius: sed interiorē sicut obstinat⁹: nō recupauit auditū. Esa.vj. Aures ei⁹ aggraua: ⁊ oculos ei⁹ clande: ne forte videāt oculis ⁊ auribꝰ audiant ⁊ corde intelligāt: ⁊ conuertant ⁊ sanem eos[ Dixit aūt
Fz iesus ] caute corripiēdo ⁊ Eruiendo[ ad eos q̄ venerant ad se ]capiendus[ principes sacerdotū ] qui tñ nō in seipsis: sed in ministris veneiant[ et magistrat⁹ tēpli ] qui erant officijs: sicut p̄fecti[ ⁊ seniores ] qui erant ꝓ filijs tanq; senatores. Dañ.xij. Egressa est iniq̄tas a senioiibus iudicibꝰ qui videbant regere pp̄lm. Hiereñ. xxiij. Appbenis hierēm egressa est pollutio sup oēm terrā. Esdre.ix. Manꝰ magistratuū ꝓma fuit in trangressione hac. Ad hos ḡ dixit[ Quasi ad latronē exist is ]post me capiendus. cum tñ ego latro nō sim: ḡuis ꝓter vos cū latronibꝰ sim reputat⁹. Psal.xvj. Ꝓpē verba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias latronis[ cū gladijs ] vulneiantibꝰ[ et fustib⁹ ] liuoiem inducētibꝰ. Et ideo etiā mihi vulnera ⁊ liuoies inferre cogitatis. Sz tamē sciatis q̄ scriptū est Esa.liij. Ipse vulneiat⁹ est ꝓter iniq̄tates nr̄as: attrit⁹ est ꝓ̄ scelera nr̄a: cuius liuore sanati sum⁹. In hoc ḡ est Reprehensio. Eruditio aūt est in b̄ q̄ ōt[ cū quotidie ]sine oīi defensione exteriori[ vobiscum fuerim in tēplo ]qui est loc⁹ solēnis ⁊ public⁹ ⁊ vestre pāti ꝓmissus[ nō extendistis man⁹ ]violētas[ in me. ]Et ideo dixate: q; necnūc sicut nec tūc facere poteiis: nisi mea esset ꝟ dispēsatiōe diffinitū. Un Zu.iij. cū vellent eum ꝓcipitare de rupe dr̄. Jesus aūt transiēs p medium illoꝝ ibat. Et ideo etiā sic dr̄ Joā.xviij. Cū quereret eū capere: pcessit obuiā eis ⁊ dixit Quē queritis? ⁊ illi dixerūt Jesum nazareū. Et cū diceret eis Ego sum: cecidēt retrorsum.

Adhuc aūt sacerdotes ⁊ magistrat⁹ templi cum gladijs ⁊ fustibꝰ ⁊ alijs impugnatiōis armis frequenter exūt cōprehendere iesum in suis mēbris: obliti q̄ arma spūalia concedunt eis: ⁊ nō corporalia. ij. Loz.x. Arma nr̄e militie nō sūt carnalia: sed potentia deo. Epbe.vj. Accipite armaturā dei vt possitis resistere in die mala[ Sed hec est hora vestra ]ꝟ est volūtati vr̄e diffinita[ et potestas tenebraꝝ ]ꝟ est principis tenebraꝝ huj. Jo.iij. Dilexerūt homines tenebras magis q̄ lucem. Erant em̄ ipsoꝝ mala opera. Jo.xij. Qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. Jta ergo nunc princeps tenebraꝝ in vobis sicut ꝛganis suis potestate accepit: ⁊ vult mundum priuare lumine meo Joānis.viij. Ego sum lux mundi: qui sequit me non ambulat in tenebris

c Omprehendentes aut̄ eu duxerunt ad domum princ̄ pis sacerdotum.

Hic incipit Quinta pars istius capli Jn q̄ de Gz
tri trina negatio per ordinē ponit. Et dividitur in Tres ptes. In quaz. Prima tangit Locꝰ vbi facta fuit ista negatio. Jn Scōa aūt tangit Ordo ⁊ Numerus negationū: ⁊ Jn Tertia tangit Petri cōuersio ⁊ ad fē reuersio. De Primo dr̄[ Cōprehendentes aut̄ eū ]iesum. hoc est: oīes simul cōprehendentes: vt nullus esset qui non cēt reus cāti facinoris. Hiere.xv. Oīes maledicunt mihi [ duxerūt ]capiuū: qui totā diaboli captiuitatē duxit captiuā. Sicut dicit Psal. cxxvj. [ ad domum principis sacerdotū ]Quis aut̄ fuerit iste ꝓceps sacerdotū non dr̄. Sed Jo.xviij. dr̄ expresse q̄ duxerunt eū ad Annā primū: q; cum Dauid viginta ordines instituisset summos sacerdotes: Jsti duo Annas ⁊ Caiphas: q̄ cōiuncti fuēt sibi affinitate. Quia Annas erat gener caiphe: emebāt socer
vicissim a rhomano p̄side ꝟ summi sacerdotij amministratione. Et ḡuis Caiphas fuisset fm hanc vicissitudinē pontifex anni illius: tñ quia voluit exhi
bonorem exhiberi genero. Et q; domus Anne pri bere
us occurrit cum iesus adduceret. Ideo sicut dicit Joannes: duxerunt eū ad Annā p̄mū. ⁊ ibi de accusatiōib⁹ suis tractare inceperunt. Et ibidem prima negatio Petri ꝑ̄ put probabilius estimatur ꝓfecta est. Licet quidā Sancto⁹ expositoꝝ: oīes tres in domo Caiphe dicunt esse perfectas. Hoc est igitur quod dicit.

Petrus vero sequebatur eum alōge. Accenso aūt igne in medio atrij. et circūsidētib⁹ illi: erat Petr⁹ in medio eoꝝ. Quē cū vidisset ancilla q̄dā sedentē ad lumē. et eū fuisset intuita: dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eum dicens. Mulier. nō noui illū. Et post pusillum ali⁹ vidēs eum: dixit. Et tu de illis es. Petrus Jo ait. O homo non sum. Et interuallo facto quasi hore vnius: alius quidam affirmabat dicēs. Vere ⁊ hic cum illo erat. Nam ⁊ galileus est. Et ait petr⁹ Hō: nescio q̄d dicis. Et continuo adhuc illo loquēte cantauit

gallus. Et cõuersus dñs respexit ꝓtrũ. Et recordatus est ꝓtr⁹ verbi dñi sicut dixerat: qꝛ priusq̃ gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras petr⁹ fleuit amare

Dic tãgit descriptõez negatõis ꝓtri. Et quia Tres sunt. in tres diuidit ꝓcessus. In prima autez negatõe Tria dic. ꝓtri. Cõfecutõem. ꝓtri ab ancilla dephẽsione. ꝛ ꝓtri negatõez. De prĩmo dicit. ⁊ Petrus vero ihõ oblit⁹ amoris i dominũ ⁊ sequebat eũ ⁊ Matth xxvj. vt videret finem. ad quẽ res deuenirent ⁊ alonge sqꝛ tam p diffinitudine ex timore: a dño incepit elõgari i mẽte. ⁊ Psal. lxxvij. Loge fecisti notos meos a me: trad̃ictus sum ꝛ ñ egrediebar. ⁊ Ps. xxxvij. Qui iuxta me erant delõge steterũt: ꝛ vim faciebãt q̃ rebant aiam meã ⁊ Accẽso aũt igni ⁊ Dic tangit Dephẽsio ꝓtri. Et dicat Tria. Sc̃z ꝓtri ad lumẽ ignis accessum. Ancille intuitõem in ꝓtrũ. ꝛ Ancille dephensionẽ q̃ ipe ẽt esset discipul⁹. Dicit igit. ⁊ Accẽso aũt igni ⁊ qꝛ frigus erat in nocte: in medio atrij pontificis. hoc est: i curia sua sub diuo: ad quẽ mistri accederẽt qui captiuauerãt dominũ: cũ ipe Jesus a sacerdotib⁹ ꝛ mgistatib⁹ int⁹ haberet ⁊ ꝛ circũsidentib⁹ illis ⁊ mistris ad calefaciendum se. ⁊ erat petrus in medio eoꝝ ⁊ Marci. xiij. Sedebat cũ mistris ad ignẽ ꝛ calefaciebat se. Introducrus eni erat p discipulũ qui erat notus pontifici: sicut dꝛ Joan. xviij. Pl⁹ aũt iam incepit algere: desituit⁹ igne charitatis q̃ algore extra frigere actus. ⁊ Quẽ cũ vidisset ⁊ hoc est: visu decreuisset ⁊ ancilla quedã ⁊ Que sicut dicit Joan. xviij. erat hostiaria pontificis. que ne quã ꝛ cupida fuit: sicut hostiarij curie ꝛ pontificũ ⁊ sedentẽ ad lumẽ ⁊ ignis quẽ accenserat. ⁊ ꝛ eũ fuisset intuita ⁊ diligenter vt bene discerneret eũ ab alijs. Ecc. xxij. Memẽto q̃ mal⁹ est oculꝰ nequã. ⁊ Nequs oculo q̃d creatus est: Matth. xx. An oculus tu⁹ nequã est: qꝛ ego bonus sum. ⁊ dixit: Et hic cũ illo erat ⁊ Ecce Accusatio ꝓtri q̃ fuisset cũ Jesu. Que accusatio oĩ laude est dignissima: sed apud ꝓbanos opprobriũ reputat eũ ie su ꝛ cũ bonis esse. Unde ꝛquerit ecclia viro suo viduata. ij. Reg. xiij. Querũt extinguere lanmilã meã q̃ relicta est: vt nõ supstit viro meo nomẽ ꝛ reliquie sup terrã. ⁊ Ps. cxxvj. Differt exinanite eam anite vsq̃ ad fundamentũ in ea. ⁊ At ille negauit Jesũ christũ ⁊ dicens Jex timore subito ⁊ Mulier Nõ noui illũ ⁊ Job. xxj. Scientiã viarum tuarum nolum⁹. Nec autem vox: Non noui illum: longe est ab illa qua dixit Marci. xiiij. Etã si opotuerit me mori recũ nõ re negabo. Quidaz aute hic sophismata fabricare volunt dicẽtes: q̃ chr̃m eterna generatõe a ꝓe fuit esse genitũ: quã nemo ꝓfecte cognouit. Et de hac dixisse ꝓtrum Nõ noui illũ: hoc est: noticiã illi⁹ fm eternã generatõem nõ habeo. Sed hoc frustra dicit i excusatione ꝓtri. qꝛ ipe fletu suo ⁊ dñs pdtiõne sua declarat q̃ directe negauit chr̃m. quẽ postea coã oibus Act. iij. ꝓfessus est. Et timore aũt accidit illi: quia nõ adhuc erat ꝓfirmatus p spũm charitat⁊ De qua dꝛ. j. Joannis. iiij. Perfecta charitas foras mittit timorẽ. Ps. Trepidauerunt timore vbi nõ erat timor. Propt̃ qd dꝛ Deut. xx. q̃ formidolosus: reuertatur in domum suam: ne pauere faciat coꝛda fratrum suoꝝ. Petrus cũ ignarus sue debilitatis: non debuit ꝓcessisse ad certamen perscrutationis (al's ꝓsecutionis) cum dominio: nisi ꝓpus indut⁹ fuisset ⁊ trute ex alto. Quia in curia ⁊ Regꝛ herodis querenꝛ ⁊ parvulus Jesũ ad occidendũ: ꝛ magi ꝓdiderũt stellã. Mat. ij. Et ipe petr⁹ negauit dñm in curia pontificis: tenetis dominũ ad crucifigendũ ⁊ et post pusillũ ⁊ Jam duco Jesu de domo Anne in domũ caiphe. quia erat pontifex anni illi⁹ ⁊ alt⁹ quidã videꝛ ⁊ B est consideranꝰ ⁊ petrũ dixit Zach. v. Hic est oculꝰ eoꝝ in vniuersa terra Ecc. xx. Oculi eꝰ septemplices sũt ⁊ et tu de illis es ⁊ B est ũ discipul⁹ eius. Jo. xviij ⁊ Nunq̃d ⁊ tu es de discipulis hois illi⁹ ⁊ Petrus ꝛo ait ⁊ Mulier timore perterrit⁹. Sic ⁊ Ben. xviij. negauit Sara timore perterrita. Deb. ij. Timore mortis p totã vitã obnoxij erãt ꝓtinus ⁊ o homo non sum. ⁊ Ideo dixit ei dñs Joã. xiij. Quo ego vado non potes me sequi modo: sequeris autem postea ⁊ et interuallo facto quasi vnius horꝛ ⁊ eo dem atrio caiphe ⁊ alius quidã ⁊ nequã de ministris pontificis. Prouerb. xxix. Princeps q̃ libenter audit ꝛba mendacij: oĩs ministros habet impios ⁊ affirmabat ⁊ Juramẽto Uel: alia ꝓfirmatione ⁊ dicens ⁊ Sciuit enim B placere pontifici: ꝛ ideo erat adulator potentũ: ꝛ ꝓsecutor bonorũ. Isti sunt de quib⁹ dꝛ Ezech. xiij. Qui pulmaria consuũt sub oi cubito man⁹: qui vitã principum blandicijs palpant: ꝛ vitã pauperũ blasphemantes accusant. Mat. xj. Ecce qui mollib⁹ vestiũtur in domo regum sunt. Ista cñ mollia adulatorie principib⁹ ostendũt: dum mala facta eoꝝ laudant ꝛ bonos ꝓsequunt ⁊ Vere ⁊ Ecce Affirmatio ⁊ et hic cum illo Jesu ⁊ erat ⁊ Et Signum ponit. qꝛ discipuli dñi pleriq̃ galilei fuerũt: ꝛ galilei vocabant. Act. ij. Nõne oes isti qui loquunt galilei sũt ⁊ Nam et galilꝰ est ⁊ Etsi galilꝰ: trãsmigrans de vicijs ad ꝛtutes esset: nõ esset accusabile. Etsi cũ dño trãsmigrasset: esset laudabile. Act. j. Uiri galilei quid statis aspicientes in celũ ⁊ et ait petr⁹: ⁊ homo nescio ⁊ Mat. xxvj. Cũ cepit detestari ꝛ iurare: qꝛ nõ nouisset hoiem. Et hoc est quod dꝛ ⁊ nescio quid dicis ⁊ hoc est nescio cũ de quo dicis. Attẽde q̃ tres Euãgeliste: Matthꝰ Marcus ꝛ Lucas: videnꝛ velle q̃ oes tres negatões in curia caiphe facte sint: solus autem Joannes expresse vult q̃ prima facta sit in curia Anne. Et hoc credit ordinẽ historie dicere: ꝛ illũ exponẽdo ifam sum⁹ prosecuti. Et q̃ de prima negatione alij tres dicunt euangeliste: credit esse dictũ per recapitulationẽ ⁊ et cõtinuo adhuc illo petro loquente ⁊ negãdo ⁊ gallus cantauit ⁊ B est q̃ cantauit ⁊ B est gallicinij expleuit: sicut in ante habitis expositum est. Petrus igit negãdo: multũ linguam sue assertionis mutauit. Prouerb. xvij. Qui inuertit linguã suam: incidet in malũ. Prouerbiorũ. viij.

Os bilingue detestor. Judic.xi. Ubi est nunc os tuū q̄ loq̄bar: q̄s est abimelech vt seruiamus ei: Lapsum aūt istū Petri pmisit dispēsatorie dñs: vt ex ipso: alijs fieret cōpati. Eccl.xxxj. Intellige ea que sunt primi tui ex ipso. Hal.vj. Si occupatus fuerit hō in aliq̄ delicto: vos q̄ spūales est⁊ instruite illū: considerans teipm: ne ⁊ tu tenter⁊. Jho ignorans peccat Paulus.j. Timo.j. Ignorās feci in incredulitate mea: vt ignorantijs scirē conde scendere subditos. Ex infirmitate peccat Petrus: vt infirmis cōpatiat. Ex industria aūt ⁊ pseueran⁊ te malicia Judas: et ideo suspensus creputt medi⁹ Act.j. Job.xxxiij. Quasi de industria recesserunt ab eo. Qr̄ ārad galli vocē redit Petr⁹: mystice designat ḡa ad vocē pdicatorū peccatoꝝ reuertit: pter galli Ser.prierates Quar. Prima est. quia Percutit se añ cantū Oō corpis p̄ car castigationē j. Cor.ix. Castigo corp⁹ meū ⁊ in seruitutē redigo ne forte cum aliis pdicauerim ipse reprobꝰ efficiar. Intelligentiā habet distinctionis horaꝝ. Marci xiij. Sero: an media nocte: an gallicantu: an mane. In omnib⁹ eīm illis horis poterant cantare galli Sero in pma hora noctis ꝑter Juuenes. Media nocte ꝑter in virili etate existēres. Gallicantu ꝑter senes. Mane aūt q̄n iam alia lux oriꝝ: propter eos q̄ vltimo senio sunt cōfecti. Job.xxxviij. Quis dedit gallo intelligentiā? Tertia ꝑterias est: quia gallus sicut dicit Prouer.xxx. bene gradit⁊ in hoc q̄ succinctos habet lumbos. Luc.xij. Sint lumbi vestri pincti. hoc est: carnis luxuria p̄ continentiā restricta. Quarta ꝑterias est. quia Gallus iuenꝰ granoꝝ est cōmunicatiu⁹ cum ifirmis sui generis, hoc est: cum gallinis. Et hoc competit pdicatori vt sua cōiget. Act.xij. Fuerunt illis oia cōmunia: ⁊ distribuebat vnicuiq̄ ꝑut cuiq̄ opus erat. Quinta ꝑterias est In capite ardens rubicūdissimo colore. Qō significat Deorem fidei ꝑ dilectionem opantis in mente. Sic eīm dicit Lan.v. Candidus est in vitare fidei: ⁊ rubicūdus caloꝛe charitatis ⁊ ardore. Sexta ꝑterias est: Qr̄ pugnax animal est. Uñ ⁊ natura sibi calcar acutū dedit q̄ pugnat. Et hoc significat audaciam ꝑ gallinis. hoc est cōgregatōe cōmissoꝝ se exponēdi. q̄. Cor.xij. Ego libentissime impendā ⁊ supimpēdar egoipse ꝑ animabꝰ vrīs. Ite sunt vere ⁊ bone ꝑterates galli. Quidā aūt multas ponūt galli ꝑterates falsas: de q̄bus non curam⁹. quia Nō indiget deus nr̄o mēdacio vt ꝑ illo loq̄mur dolos. ¶Et cōuersus dominꝰ. ¶ Intēde q̄ sicut dicit Aug⁹ in Libro De Cōcordia euāgelistaꝝ. Si cōgregant ea q̄ in euāgelistis scripta sunt: inueniet q̄ dñs non corpali oculo: sed oculo misericordie diuinitatis sue Petrū respexit. Fuit eīm Petrus in exteriori atrio cum eo q̄ se calefaciebant sub diuo. Dñs aūt in anteriori domus vbi q̄stiones ei fiebant vt accusato ꝓtra ipm inueniret. Dī aūt Mar.xiij. Cum esset Petr⁹ in atrio deorsum. et quo intelligit ꝑ oppositū q̄ dñs erat in interiori domus sursum. et superiori autez ⁊ interiori nō poterat corpoꝛali respicere Petrum: q̄ erat in exteriori ⁊ inferiori deorsuꝫ. Cum igitur dicit ¶Et conuersus dñs simelligit dñs ad misericordiam Petri versus: ne amplꝰ caderet. Psalterium ꝑseruando. Psa.cxxv. In conuertendo dñs captiuitatē sion: facti sumꝰ sicut consolati ⁊ respexit Petrum. Oculo misericordiōs cor eius cōuertit. Psa.xij. Respice ⁊ exaudi me dñe deus meus. Sap.iiij. Gratia ⁊ misericordia in sanctos eius: et respectus in electos illius. Hoc etiā de Leo papa. Tres pidationem discipuli fortis positi diuio vidit intuitu ⁊ pauētis animū mox vt respexit erexit ⁊ in statum penitudinis incitauit. Et hoc est qđ sequitur ¶Et recordatus est Petrus ¶ Esaie.xlvj. Redite redite puaricatores ad cor⁊ verbi dñi gđ dixerat ¶ꝑdicendo negationē istam⁊ qr̄ priꝰ q̄z gallus cantet ¶hoc est gallicinium expleat⁊ ter me negabis ¶ Ut sicḡ negaret corde: et sicḡ ore: et sicḡs opere negaret: Petrus compati sciret: ⁊ vsq̄ septuagies septies remitteret ¶ Et egressus foras. Serra cōfortū maloꝝ q̄ sibi cā negatiōis exterarat: vt liberas habenas lachrymis dimitteret. Gen.xix. Non stes in omni circa regione. Num.xvj. Recedite de tabernaculis horum impiorꝝ ¶fleuit amare ¶ Ruth.j. Vocate me marath: hoc est amara: qa valde amaritudine repleuit me omnipotens. Thren.j. Uide dñe ⁊ considera: qm̄ amaritudine plena sum. Tamen egressio Petri foras ostensionem peccati ꝑ confessionē significat. Prouer.xxviij. Qui abscondit sceleꝛa sua non dirigent. Qui aūt cōfessus fuerit⁊ reliquerit ea: misericordiam consequetur.

e ¶ Et viri qui tenebant illū: illudebāt ei cedentes(al's dicentes) Et velauerunt eum: et percutiebant facie ei⁹: et interrogauerunt eū: dicētes. ¶Prophetiza: Quis ē qui te percussit? Et alia multa blasphemātes: dicebant in eum.

Ista est vltima pars capituli. Et habet Duas partes. In quaꝝ Prima agit de Illusiōe dominj. In Scōa aūt de Accusatiōis inquisitione. In Prima hāꝝ Tria dicuntur. Primo eīm ponit q̄ Illudebant ei in cō. Deinde ponit Tres modos illusionum in speciali. Tertio innuit q̄ mltos alios modos blasphemie intulerunt. De Primo ꝛ ¶Et viri ¶ hoc est ministri sacerdotum⁊ q̄ sic⁊ tortores ⁊tenebant eum ¶ ne elaberet ¶illudebāt ei ¶ Abb. Oēs viri fedeꝛ tui illuserūt tibi: invalauerunt aduersum te viri pacꝭ tue. Prouer.xij. Abominatio dñi: oīs illusor. Et post pauca Ibidē. Ipe deludet illusores: māsuetis aūt dabit gratiā. Esa. xxviij. Audite verbū dñi viri illusores: ne forte cōstringant vincula vestra. Illusores aūt erant qui verba et actus eius deridendo guerterūt⁊ cedentes aūt eū ¶ Tres modos ponit speciali. Ledebant aūt maxillā ⁊ collū palmis. Job.xvj. Exprobrantes peusserūt maxillā mea: saturati sūt penis meis. Thre.iij. Dabit percutienti se maxillā: saturabitur opprobriis⁊ et velauerūt eū ¶ hoc est oc'os suos. Et b̄ q̄dem erat incōueniēs valde: velari speciosum p̄ filijs hoim in quē desiderāt angeli pspicere: vt dr̄i. ¶ Pet.j. Cuꝰ facie Moyses desiderat

videre Exo.xxxiij. Si inueni grām in oculis tuis ostēde mihi faciē tuam. Quē sponsa desiderat itus eri Can.ij. Ostende mihi faciē tuā. Cui⁹ facies saluat in tuētes. Heñ.xxxij. Uidi dñm facie ad faciē et salua facta ē ania mea. Cui⁹ vultum vniuersa desiderat terra ij. Paral.ix. Universa terra desiderabat videre vultū Salomonis. Nec ergo facies reuelanda erat t nō abscondenda. Velat aūt faciē dñi qui abscondit ītatē. Esaie.xxix. Ue qui ꝓfundi(al's ꝓfundo) estis corde vt a dño abscōdat cōsilium [ peccantes faciē eius ] Ternū est: qa velatū peccauerunt in faciē. Esa.l. Corp⁹ meū dedi peccantibꝫ: t genas meas vellentibꝫ: faciē meā nō auerti ab increpantiū t conspuentiū in me. Ibi hñt Septuaginta sic: Dorsum meū posui ad flagella: t genas meas ad alapas: faciē meā nō auerti a cōuersione sputoꝝ. Mich.v. In virga percussērūt maxillā iudicis isrl [ et interrogauerūt eū dicentes ] illudēdo. Matth.xx. Tradet enī gentibꝫ ad illudendū [ ꝓphetiza ] qz ꝓba vocaris a turbis: t occultoꝝ cōsci⁹. Dicē [ Quis est q te percussit ] Prouer.xvij. Non est bonū damnū inferre iusto: nec percutere ꝓncipē q recte iudicat. Job xij. Deridet iusti simplicitas: lāpas cōtempta apd cogitatiōes diuitum: para lucere in rēs staturuꝝ. Quāuis enī mō velet: non diu poterit lucebit: qñ implebit dd ōr. Esa.lxij. Egredietur vt splendor iust⁹ eius: t saluator ei⁹ vt lampas accendat. Nec aūt oīa in dño maiestatis sustinuit: vt nobis formā daret humilitatis t patiētie: et nos sue charitati obligaret. Heb.xij. Recogitate eum q talem sustinuit a pcōrib⁹ aduersus semetipm contradictiōem vt nō fatigemini aīis vris deficientes. Nondū enī vsqz ad sanguinē restitistis: aduersus pcm repugnantes. Phil.ij. Hoc sentite in vob qd t in chō iesu [ et alia multa blasphemātes ] hoc ē falso imponētes [ dixerunt in cū ] hoc est ꝛ eū. Et hoc est qd in cōmuni supponit euangelista. qz per singula narrare longū esset. Esa.j. Ue genti peccatrici: plō grauī iniq tate: semini nequā: derelique runt dñm: blasphemauerūt scm isrl: abalienati sūt retrorsum. Hoc puidēs in spū Esa.lvij. cōtra israelitas sic ōt. Vos aūt accedite huc filij augurantis: semen adultere t fornicarie: sup quē iusistis: dilatastis os: et eiecistis lingua: nunqd non vos filij scelesti t semen mendax:

**Et vt factus est dies conuenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribe: et duxerūt illū in concilīū suū: dicentes. Si tu es christus: dic nobis: Et ait illis. Si vobis dixero: non credetis mihi. Si aūt t interrogauero: nō respōdebitis mihi: neq dimittetis. Ex hoc aūt erit filius hois sedens a dextris virtutis dei. Dixerunt aūt omnes. Tu ergo es filius dei: Qui ait: Vos dicitis: quia ego sū. At illi dixerunt. Quid adhuc desideramus testimoniū: Ipsi enī audiuimus de ore eius** Lc.22

Uic tangit de Inquisitiōe accusatiōis ꝛ chm. Dicit aūt b Tria. Inq renciū maligna inq sitionē. Veritatis humillimā confessionē. Et ex b Peruersam acceptā accusationē. In Prio determinat Tempus inq sitōis: Consensum malignitat: et Dolū totius coꝝ. in vnū cōflate prāris. Dicit igit [ Et vt factus est dies ] qz nocte afflixerant eū verberibꝫ t sput ꝛ illusionibꝫ. Ps.xxxvij. Implera ē illusionibꝫ aīa mea: vim faciebāt q querebant aiam mā meā. Dies aūt est: hoc est: nō illustratiōe luminis: sed potⁱ⁹ turbine caliginis t tēpestat sacerdotū obuoluta. Job.xxiij. Mane ꝑmo cōsurgit homicida: et interficit egenum t pauperem. Job.xvij. Nocte t̄erūt in die: t rursum post tenebras spero lucem [ conuenerūt ] Ecce Malicie cōsensus Ps.ij. Principes conuenerūt in vnū aduersus dñm t aduer. chm ei⁹ [ seniores plebis ] Prefecti erant tribuū. Vel etiā: qui q̄si senatores inter eos plebibꝫ ꝑerant [ et principes sacerdo. ] vt q̄si de sacris diuinis videret ꝓcedere iudicium eorū [ et scribe ] vt sinia quasi de lege ꝓcederet. et ex his erat cōflata iniq ꝓtas coꝝ. et sic melius posset palliari coram populo: t iustior corā Pilato videret. Ps.xxj. Consilium malignantū obsedit me. Eccl.xvj. In synagoga peccantiū exardebit ignis. Iti q̄ tales [ duxerūt cum ] examinandum [ in consiliū suū ] in q de⁹ nihil facere habuit. Heñ. xlix. In cōsiliū coꝝ non veniat aīa mea: et in cetu coꝝ non sit gloria mea. Esa.). Iniqui sunt ceⁱ⁹ vestri [ dicentes: Si tu es christ⁹ dic nobis ] Ecce Dolosa examinatio. et adhuc adhibitū est cōsiliū q cōfessio quam de se faceret sibi ꝓiudicaret. Joā.x. Si tu es chs dic nobis palā. Accusabant eū chm de duob. Sc3. de Blasphemia: t de Calumnia. De Blasphemia q̄dē: qz se diceret filium dei: cum hō esset. Joan.x. Nos de bono ope nō lapidam⁹ t̄ sed de blasphemia. qz tu hō cū sis: facis teipm deū. De Calumnia aūt: qz dixit se esse chm. Et q ꝓsequēs Regē sup Judeos. Sed cum Pilatus non moueret ad ꝑmū: q̄si hoc frīuolū reputaret: ideo insistunt q̄rentes de sc3o. qz q hoc cesari videret cōtradicere: t regnū de prāte cesaris auertere. et sic Pilatū ꝓter hoc ꝛ eū moueri putabāt. Et hac vsi callicitate dicunt [ Si tu es christus dic nobis ] hoc ore ꝓprio tuo: vt os tuū te condemnet. Lu.xix. Ex ore tuo te iudico. Job.xv. Lōdemnabit te os tuū: t non ego: et lingua tua rñdebit tibi. Mat.xij. Ex t̄bis tuis iustificaberis: t ex verbis tuis condemnaberis [ et ait illis ] Ecce simplicissima t in nullo sibi ꝓiudicans confessio veritatis. Et continet Quattuor. Redargutionē incredulitatis. et Cōtra t̄itatis confessionē obduration̄ cordis. et Obstinationē animi ad crudelitatē sue interfectiōis. et Talē confessionē que oīno liberat eū: simplicis t̄itatis. De Primo ōr [ Si vobis dixero ] veritatē [ nō credetis mihi ] quia M.1

inimici estis veritatis. Joā. viij. Vos ex patre diabolo estis. Et post pauca. Ille homicida erat ab initio z in veritate non steterit. cū mendaciū loquit: ex propijs loquit. q; mēdax ē z pr eius. Et ita isti mendaces ejus se armauerūt. et ideo veritatē credere noluerūt. Esa. xxviij. Posuim⁹ mēdaciū spem nostrā: z mēdacio protecti sumus. [Si autē interrogauero vos] de veritate mea. poterit[s] [nō credetis] per veritatis cōfessum vel cōfessionē. Lu. xx. Impositū est eis silentiū cū q̄rerēt. Utr̄ chs sit filius Dauid: et De baptismo Joānis vñ esset. Mēdax erā animus cōicet⁹ est de veritate rabescēs: tacet potius q̄ ipsa q̄ veritatem cōfiteat. Ps. xxj. Peccō videbit z irascet: dentib⁹ suis fremet z tabescet: desiderium peccō⁹ perdit. [neq; dimittetis] obstinati ad occasionem meā si cōfessionē audieritis eā nō puniēt: nō. p̄ter hoc dimittet[s]: sed falsas calūnias fabricabū[s]. Matth. xxvj. Principes sacerdotū et oē consilium q̄rebāt falsum testimoniū contra Jesum z nō inuenerūt cū multi falsi testes accessissent [Ex hoc aūt] Ecce cōfessio veritatis nihil penit⁹ dns accusatōis. Dicit g̃ [ex hoc] i. post hāc quā inserts passionē. Vel [ex hoc] hoc p passione: vt ppositio Ex: notet cām z ordinē rei. Heb. ij. Eū q̄ modico ab angelis minorat⁹ est videm⁹ Jesum p passionem mortē gliā z honore coronatū [erit filius hois] Im humanitatē: in qua meruit meo rito opis z merito passiōis [sedens] vt cōsecens z regnans (al's regēs) [a dextris] in potiorib⁹ bonis [virtutis] bocē: oipotentie dei: non amplā circūdat⁹ infirmitate. Ps. cx. Dixit dns dns meus: sede a dextris m. Donec ponam inimicos tuos: scabellū pedū tuoz. A. d. ego ero sedens z vos conculcati. Heb. xij. Proposito sibi gaudio sustinuit crucē: atq; in dextra [dei] sedēs. Col. iij. Ubi chs est in dextra dei sedēs [Dixerūt aūt oēs] q̄si auidi rapieres certatim p̄bū ex ore ei⁹. Et tāq; b veritatis calumnia. Et habet Tres partes. Calūnia: et Calūnie iudiciū: et Inquiū testimonium [Tu es ergo filius dei⁹] Ecce Calumnia q̄a hoc ipse nō dixit: sed illi iniq; interpretati sunt. q̄a oim doctor est sedere in dextris virtutis dei. Hiere. ix. Ut iniquē agerent labor⁹ auerunt. Ps. cxviij. Redime me a calūnijs hoim [Qui ait] benignissime z sapientissime rndens: q; in dicto suo apparebat regnum suum nō esse de hoc mūdo. et ideo ecclesiarū terreno nullū fieri iudicium. Et ideo dī [vos dicitis] interprando sermones meos. put vultis. q̄uis tū in cōscientijs vestris ex opibus a me visis sciatis [quia ego sum] chs filius dei. Job vj. Quare detraxist⁹ sermōib⁹ veritat[is]: cū e vob nullus sit q̄ possit me arguere: Ad increpādū tñ eos quia condemnatus: et in ventū verba pferris. Sup pupillum irruitis z subuertere nitimini amicū vestrū [Atilli dixerunt] iudicando de calumnia sua iniquū iudiciū z falsam interpretationē [Quid adhuc desideram⁹ testimoniū] vr p illos ipm mortis rei cōuincam⁹. Job. xvj. Suscitat falsilo quus ō faciem meā cōtradicens mihi. Tales sūt non aduocati: sed calūniatores qui se aduocatos faciūt: oē vbum de ore simpliciū rapientes z in nouem cum eorum guerrentes. Judic. xij. Dicē Sesboleth. Quo respondente Thebolerb: reade lra spīcam nō pnunciante: starim ap̄hensum iugulauerunt. [Ipsi em audiuimus de ore eius] Et sic voluerunt esse z actores z testes z accusatores. q; omne quod iustum est subuertere querebant. Amos. vj. Separati estis in diem malum: et appropinquatis solio iniq̃tat[is]. ij. Mach. iij. Miseros q̄ enāt apud scbytas causam dixissent innocēcie iudicarent: illos morte damnauit.

# Capitulum.XXIII.

**Surgens omnis e multitudo eor duxerunt illum ad Pilatum.**

Hic Secundū q̄s in antecedabita diuisione habitū est: agit de Judicio quo iudicatus est dns. Et diuidit in Duas ptes. In quar. Prima ostenditur Iniuste contra dnm. posita. In Scā parte pferē Iniusta sna. Ubi Pilatus adiudicauit fieri petitionem eor: z tradidit eum potestate publica crucifigendū. In Prima autem harū Tria cōtinent. Accusatio in prio populari (al's Pilati) z Declario (al's Delusio) coraz solio Herodis. et In stantia accusatōis z postulationis eor. apud Pilati iudicium. In Prima hāz Tria continentur Scz: Accusantiū auditus: et Interrogatio accusati dñi: et Causa quare ad Herodē oportuit eum mitti. In prio hoz Tria dicunt. Oim scz ad accusandū cōcors malicia. Ad Pilatum p ducto. z Accusatio coraz Pilato posita. Dicit igit [Et surgens] impetum cōcitati spūs non valēs ferre: sed in ferocitate indignationis exagitata multitudo [surrexit] vt armarent cōtra eū. Ps. xxvj. Insurrexerunt in me testes iniq: et mentita est iniq̃tas sibi. Ps. lvij. Ab insurgentib⁹ in me libā me dne. Thre. iij. Cadia insurgentiū mihi z meditationes eor: aduersum me tota die. Sessionē eorū et resurrectionē eorū vide: ego sum psalm⁹ eorum [ois multitudo eor] Esa. xvij. Ue multitudini pl̄oz. vt aq; maris sonant. Job. xxx. In multitudine eor. cōsumit vestimentū meū: q; honestas ei⁹ cōuersationē lacerare p̄sumebant. Ps. liij. Alieni insurrexerunt in me: et fortes q̄sierunt aiāz meā [duxerunt] de domo Caiphe: in qua tota nocte dñm afflixerāt [ad pilatū] vt autoritate Pilati mala eor. voluntas fieret: et ipi q̄si immunes reputarent. Eccl. vij. Noli peccare in multitudine ciuitatis: nec te inimicas in pl̄m. Hic aūt chr̃s Lhrys. Quare nō suffocauerūt eū occulte: vel lapidassent cum sic Stephanū Act. vij. Cū Zenit. xxxij. dicat⁹ tur. Educ blasphemū extra castra: z lapidet eum ois pl's. Soluit aūt Lhrys. ad h dicēs: q; in publica cōfusione ebū gliaz ei⁹ volebant diminuere. Et sic: q; coram discipulis z credentibus scandalizaret z ad nihilū fides eor. q̄ in chm credebāt redigeret. Uerūtamē dicā p̄or q; publice captū occulte occidere nō audebant: nec p se occidere poterāt. q̄a potestas reipublice ad Rhomānos trāslata erat. Sic

phanum autem occiderūt collata a rhomanis pō
tificibus potestate.

**Ceperūt aūt illū accusare: dicē
tes. Hūc inuenimus subuertentē
gentē nostrā: et prohibentē tribu
ta dari cesari: et dicentem se chri
stum regem esse.**

Hic tā gīt Accusationum ꝓpositio. Et ponunt
Tres accusatiōes q̄s maxīe iudicē mouere crede
bant. Prima est quā dicūt [Hunc inuenim⁹] ꝑfecta z ꝓbata [examinatione] subuertentē gen
tem nostrā] erita nō finere populū nostr̄ in pa
ce viuere: sed leges nouas docentē q̄b⁹ ꝑ⁹ rebel
lare incipiat. Hoc em̄ intēdūt ꝑsuadere noīe sub
uersionis. q̄ aliter accusatio coīā iudice nō vale
ret. Et hec accusatio Aman inicā. Hester. vij. No
uus vtens legibꝫ z cerimonijs z rēg̃ scitā cōtēnēs.
Et optime nosti q̄ nō expediat regno tuo q̄ insoꝫ
lescat plcentā. Hanc igīt z talē intelligūt ꝓh ab
obedientia subuersionē. Mentiebant aūt: quia nō
fecit nisi regni diaboli subuersiōē. Agg. ij. Subuertā soliū regnoꝝ: z cōterā fortitudinē regni gen
tiū: et subuertā q̄drigā z ascēsoꝛes ei⁹. Esa. x. Subuertent condensa salt⁹ ferro [et phibentē tribu
ta dari cesari] Scā est accusatio In q̄ plane mentiuntur. Lu. xx. Reddite q̄ sunt cesar̄ cesari:
et q̄ sunt dei deo. Rhom. xiij. Etiam postq̄m in celo
triūphauit dixit ꝑ suū apl'm: Reddite ḡ oīb⁹ debi
ta: cui tributū tributum: z cui vectigal vectigal: et
cui honorē honorē [z dicentē se christū] hoc ē
vnctū [regē esse] Et est Tertia accusatio. Lui (sic
ēt Jo. xix.) addiderūt. Si hūc dimitt̄: nō es amī
cus cesar̄. Dis em̄ q̄ se regē facit cōtradicit cesari.
Chr̄s aūt sic ēt Joā. xviij. dixit: Regnū meū nō est
de hoc mūdo. Ūñ in tribꝰ illꝭ accusatiōib⁹ talē hā
bebant cōsiderationē Q̄ ex Prima Quies Re
gni turbaret. Ex Secūa Cesar vtilitate regni ꝓ
reret. Et ex Tertia Cesar in toto (al's tota) ꝓtāte re
gni detrimineret. Et sic malicīose cōcinnauerāt mē
dacia: ex q̄b⁹ animꝰ Judicis ꝑ chīm ꝓuocaret. Esa.
xvij. Fraudulenti vasa pessima sunt. Ipse em̄ cogi
tationes cōcinabit ad ꝑdendos mites cum loq̄ret
pauper in iudicium.

**Pilatus aūt interrogauit eum
dicēs: Tu es Rex Judeoꝝ? At ille
rūdens ait. Tu dicis. Ait aūt Pi
latus ad principes sacerdotum z
turbas. Nihil inuenio cause in hoc
homie. At illi inualescebāt: dicen
tes. Cōmouit populū docens per
vniuersam Judeā: incipiens a ga
lilea vsq̄ huc.**

Accusatiōib⁹ ꝓpositis Pilat⁹ cōtinuādo (al's exa
minando in iudicio de dictis audit rūdentē dōm.
Et iuste q̄dem in hoc fecit. Joā. vij. Nunq̄d lex no
stra aliquē ꝓdemnat nisi ꝓius audiat ab eo. Facit
aūt Tria in parte ista. Audit em̄ chīm ad obiecta
respōdentē. Audituꝫ iudicat absoluēdū. Audit clā
more inualescētē accusantem. De Primo dicit
[Pilat⁹ aūt] presēs z gentilis iudex [interro
gauit eum [sc̄z chīm] dicens] Scies in impe
tu coꝛ q̄ ex odio mouebant z ñ ex iusticia. Sap.
ij. Grauis est nobis etiā ad videndū [Tu es] b ē
[Tu] ne [es Rex Judeoꝝ?] Acsi dicat. Cōfite
re de ipso veritatē. Et nō facit mētionē Pilatus
de duabꝰ ꝓpositis accusationib⁹: q̄ dependebāt ab
ista. Si em̄ Rex esset: ꝓ certo cōmoueret ad se po
pulū: z sibi vēdicaret tributuꝫ. De Rege aūt q̄
rebat: q̄ Jā vulgatū erat: q̄ z regē magi adora
uerāt: Et q̄ Herodes hac de cā pueros occiderat
Timebat em̄ aliquē de semine Dauid Regnū ter
renū occupaturꝫ. Sed q̄ sicut Matthe⁹ refert: re
gnū chr̄i audiuit ñ esse de hoc mūdo: et nullas im
pensas vidit apud pauperem esse chīm: nec arma
nec acies digestas videbat: ideo cōcurrit se ad libe
rādū. Tū vere rex erat. Et hoc est [At ille respō
dens ait] chr̄s scz Pilato [Tu dicis] q.d. Tu
in corde sentꝭ me regē ꝑsalem esse q̄ me z alios z
in vtrutib⁹ rego. Esa. xxij. Ecce In iusticia regna
bit rex: et principes in iudicio ꝑerunt. Hiere. xxij.
Hoc est nomē q̄d vocabūt eū dñs iust⁹ noster. Et
Ibidē. Regnabit rex z sapiēs erit: et faciet iudiciū
z iusticiā in terra. Ūñ Matth. xxvij. Sciebat em̄
q̄ p̄ inuidiā tradidissent eū [Ait aūt Pilatus
ad prīn. sacerdotū] Grū auctoritate hec fiebant
[et turbas] p q̄s pncipes sacerdotū ꝺ faciebāt
[Nihil inuenio cause in hoc hoīe] Nec erat
hoc mirū. q̄ Joan. xiij. dixit. Venit em̄ princeps
mundi hui⁹ et in me non habet quicq̄ [At illi]
scz pncipes sacerdotum z turbe [inualescebant
dicētes] Dur⁹ cām assignat Chrys. q̄ Pilatus
mollis erat: sic hō diligens pnciatū. Pertinaces
aūt z obstinati erant sacerdotes: et ideo inualesce
bant. Abac. j. Prevalente impio aduersus iustū:
egredit iudiciuꝫ quer̄sum [cōmouit populū]
Semp ingeminant de populi cōmotiōe: vt insi
ciāt iudicē: cū chīs nō ad seditiōes sed ad pcī com
punctionē populuꝫ cōmouerit. Ps. lix. Cōmouisti
terrā z cōturbasti eā: sana contritiones ei⁹ quia cō
mota est. Eccli. xlviij. In cōspectu eius cōmouebū
tur mōtes [docens p vniuersam Judeam]
vbiq̄ em̄ docuit dñs. q̄ Matth. x. discīplos ad
ciuitates Judee misit: dicēs. In viā gētiū ne abie
ritis. et in ciuitates samaritanoꝝ ne intraueritis:
Ite em̄ ad oues q̄ pierūt dom⁹ Israel [incipiens
a galilea] in q̄ incepit ꝓdicare [vsq̄ huc] hieru
salem que est caput regni. Esa. ix. Primo tpe alle
uiata est terra zabulon: et terra neptalim: et in no
uissimo aggrauata est via mar̄ trans iordanē ga
lilee gētiū. Galilea em̄ pncipiū ꝓdicatiōis esse de
buit fm̄ ꝙdictā: sicut sepe in anteh̄abit̄ est ostēsū.
Et in hier⁹lm finiri debuit sicut ipse dixit Luce. xxij
Nō capit ꝓphām pire extra hierusalem.

**Pilatus aūt audiens galileaz:
interrogauit si hō galile⁹ esset. Et
vt cognouit q̄ de Herodis pote

state esset: remisit eũ ad Herodẽ: qui et ipse hierosolymis erat illis diebus

Hic tãgit Qua de causa: misit cãm iudicij Pilatus ad Herodẽ. Tangit aũt Tria. Scz Q̃ audiuit q̃ galileus esset. Q̃ de hoc inq̃sitionez fecit. Q̃ compta vitate dñm ad Herodẽ misit Dicis igit̃ Pilat⁹ aũt audiẽs galileã ℓ.q. de Galilea pcessisset. Tcc.ij. Nõne oẽs vbi q̃ loquunt galilei sũt: Et vt cognouit q̃ de ꝑodis potestate esset ℓ Nõ q̃dẽ q̃ de cals in galilea nat⁹ eẽt: sedq̃ Jbi Lõcepe⁹ erat t nutrit⁹. et Jb illa puincia pdicare est exo: sus. Ut ḡ vitatem hui⁹ facti cõperit ℓ remisit eum ad Herodẽ ℓ q̃ sic Lu.xiij dictũ est: Jam alia vice inimicitias cũ Herode cõtraxerat: q̃ hoies sue turisdictionis sine iussu Herodis punierat: et ideo sibi cauere de cetero cupiebat ℓ q̃ et ipse Herodes Jherosolymis erat ℓ causa reconciliatiõis cũ Pilato facte illuc veniens Ipsis diebus Jfesti paschalis: ad qs forte etiã herodes aduenerat: volens placere iudeis: q̃b multũ placere cupiebat vt posset regnare super eos.

Querit aũt Chrys. Quare Pilat⁹ non q̃siuit de Jb vitatẽ a dño. Et rñdet q̃ libenter accepit occasiõne cãm referẽdi ad aliũ: volens liberare saꝑm. q̃a vidit q̃ inuidia ꝓ ipm mouebant.

b Herodes aũt viso Jesu: gauisus est valde. Erat eñ cupiens ex multo tpe videre eum: eo q̃ audierat multa de eo: et sperabat signũ aliq̃ videre ab eo fieri. Interrogabat aũt eum mltis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant aũt pncipes sacerdotũ t Scribe: constãter accusantes eum. Spreuit aũt illum Herodes cũ exercitu suo: et illusit indutum veste alba: t remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die. nã antea inimici erant adinuicem.

Hic incipit Judicium q̃s subijt dñs ante Herodẽ. Lõnet Quinq. Baudiũ. s. Herodis de ꝑsentato sibi dño. Jnterrogationes factas ab Herode. Constantiã accusantiũ sacerdotũ. Lontẽptũ quẽ ab Herode sustinuit. t Qualiter i morte dñi recõciliati sunt Pilat⁹ t Herodes. Dicit igitur ℓ Herodes aũt ℓ Qui Joannẽ interfecit: t Cui⁹ pater pueros occidit: et Cui hereditaria malicia fuit. Saꝑ.xij. Erat eñ semen maledictũ ab initio et naturalis malicia eoꝝ imutari nõ poterat ℓ viso Jesu Jpũcato sibi quem ante ad interficiendũ quesierat. Lu.xiij. Exi t vade hinc q̃ Herodes querit te interficere ℓ gauisus est valde ℓ Prouer.ij. Lerant cum malefecerint t exultant in rebus pessimis. Que aũt fuerit tãti gaudij materia: subiungit ℓ erat eñ multo tpe cupiens videre Jesum ℓ Non q̃dem ex deuotione. Sedquia dolus erat: simlabat se signa q̃rere: sicut Judei ad fidei iudeoꝝ cõfirmationẽ: sed tamẽ intra desiderabat extinguere oẽ semen Dauid vt ipse sol⁹ regnaret. Mat.ij. Mittens occidit omnes pueros in Bethleẽ fm tps q̃s exq̃sierat a magis. Hoc cũ fecerit pater ist⁹: cuius malicie ipse heres fuit. Saꝑ. iiij. Et inimicis oẽs filij q̃ nascent: restes erũt nequitie in pentes suos ℓ eoꝝ audiret multa de illo ℓ ꝑ famã turbat⁹ t discipulos. Joãnis. Luc.ix. Herodes audiuit famã de Jesu: et dicebat. Joan nẽ ego decollaui. quis aũt est iste de quo ego talia audio: ℓ et sperabat ℓ curiositate tracꝰ ℓ signũ aliq̃d ab eo fieri ℓ Joan.iiij. Nisi signa t prodigia videritis nõ credetis. Neq; petebat signuz vt crederet: sed vt suã pasceret curiositatem. t ideo signũ nõ accepit. Luce.xj. Generatio hec: generatio nequa est: et signũ querit: sed signũ nõ dabitur ei nisi signũ Jone. ꝓphete. rũ hoc maxime petebat ab eo videre. Joan.vj. Ergo q̃s signum faciat nobis vt videamus t credam⁹ tibi ℓ Interrogabat aũt illũ ℓ herodes Jesum ℓ multis sermonibus Jvolens eũ ad signũ faciendũ ꝓuocare. Prouer.vij. Irretiuit eũ multis sermonibz t blãdicijs labioꝝ ptraxit eũ. Prouer.xxvij. Lor inimici exquirit mala. Eccl.xiij. Nõ credas multis ꝑbis illi⁹. ex multa eñ loquela contrahet te: t subridens interrogabit re de abscondit⁹ tuis ℓ At ipe nihil illi respõdit ℓ Non tamẽ ommutuit. Et ideo dicit Matt.xxvij. Non rñdit ei ad vllum ꝑbum: ita vt miraret ꝑses vehementer. Sed hoc fecit vt ꝓphecia Esa.liij. impleret. Que dicit. Sicut agn⁹ coram tondente: sic sine voce est t nõ aperuit os suũ. Ps̃. xxxviij. Ommutui t non aperui os meũ q̃m tu fecisti. Esa.lvij Si nõ fuerit volũtas tua in te vt loquar ℓ sermonẽ: sustollã te sup altitudinẽ terre: et cibabo te hereditate Jacob patris tui. Exo.xiij. Vos tacebitis: et dñs pugnabit ꝓ vobis contra inimicos vestros. Ut ḡ ꝓphetia impleret: Ut patientie formã daret: Ut indignos illos sua respõsione ostenderet: Ut passionẽ nõ plõgaret: ideo nihil rñdit. ℓ Stabãt aũt et pncipes sacerdotũ t scribe ℓ sue malicie non imemores ℓ constanter ℓ ꝟ est pmaneãt ℓ accusantes Jeũ: instãmari ab illo de q̃ Zpocal.xij. Proiect⁹ est accusator fratrũ nostroꝝ q̃ accusabat illos añ cõspectũ dei nr̃i die ac nocte. Sicut eñ Lain stabat ꝑ Abel Heñ.iiij. Sic filij Jacob cõtra Joseph Heñ.xxxvij. Sic Babylonij cõtra Danielẽ Dañ.xiij. Hec est inuidia q̃ sp malos iciat cõtra bonos. Hic est vinis q̃ genuit bedere vrore ne caput Jone obũbraret. Jone.iiij. ℓ Spreuit aũt illum herodes ℓ hoc est cõtẽptui habuit. Hebre.vj. Crucifigentes sibimet ipsis filiuz dei t cõtẽptui habentes. Cũ aũt fuit q̃ nihil diceret ei q̃ posset eũ liberare. et signa ꝓ eo non faceret more eoꝝ q̃ ludos tragedicos coꝝ nobilib⁹ faciunt: quoꝝ dñs gnceps esse noluit ℓ cum exercitu suo ℓ q̃ stulteũ dñm reputauit: q̃ se per signa et verba non liberauit ab Herode. j. Reg.xxj. Vidi

stis hominē insanū ꝙre adduxistꝭ eū ad me: an de/sunt nobis furiosi qz adduxistꝭ eum vt fureret me pñe: dimittite eū hunc ne ingrediat in domū meā Et illusit indutū veste alba ¶Alba vestis ab istis q̄ dē in illusionē dñi posita est. Sed tū hoc ge nus illusionis electū: qz vestꝭ alba: sacerdotalis ve stis est: et signū pfert innocentie. Ipse em̄ est de q̄ dr Sap̄. vij. Candor est luc̄ eterne z speculū sine macula dei maiestat̄: et imago bonitatis illi⁹. Et in signum hui⁹ Alba posita est in veste sacerdotali Et illi q̄ putant eū chr̄o albis: innocentie debent esse induti. Apocal. iij. Qui nō inq̄nauerunt vestis mēta sua ambulabūt mecū in albis. Eccīs. ix. Oi tpe sint vestimenta tua candida: z oleum de capite tuo nō deficiat. Ita enā vētū capitꝭ eius amictū sa cerdotalē vt q̄dam dicūt prendebat. Sedtū b con uenienti⁹ p sudariū significat. De Illusiōe aūt dr Job. xxx. Nunc dicident me iuniores tpe quorū patres nō dignabar ponere cū canibꝰ gregis mei Et remisit illū ¶sicut contēptibilē z vilem ad Pilatū ¶Prouerb. xiij. Qui illusor est nō audit cū arguit. Prouer. xix. Parata sūt derisoribꝰ sup plicia: et malleꝭ pcutientes stultoꝝ corpibꝰ. Erq illusor est: illusum saluatorē a se remisit: nihil pen tus reputās eū. Pſ. xxj. Ego sum vmis et nō hō oprobriū hoim z abiectio plebis ¶Et facti sunt amici ex ipsa die ¶illusiōis z passiōis dñi ¶He rodes et Pilat⁹ ¶Sic vulpes Sapsonis Ju dic. xv. caudis cōuenerūt vt illuderent dño: ꝙius capita haberēt diuisa. q̄a in diuersa habebāt rēdē tes volūtates z intētiōes. In bocem solo amici sē qz eiusdem innocēt̄, chr̄i sunt inimici. Et tales viri ꝓprie illusores vocant: q̄ in malū cōcordantes: in alijs malicia sua dissimulant: donec volūtates su as malas cōseqūnt. q̄. Pet. iij. Venier i nouissimis diebꝰ in deceptionē illusores iuxta ꝓpias cōcupi/scentias ambulātes ¶Nam ante inimici erāt adinuicem ¶ꝓter causam q̄ supꝭ sat̄ determi nata est. Et bocipm signū fuit q̄ in sanguine chr̄i sti inimicicie sunt reconciliate. Eph̄. ij. Vos q̄ eratꝭ aliq̄n longe: facti est̄, ꝓpe in sanguie chr̄isti.

**P Ilatus aūt conuocatis prin cipibꝰ sacerdotū et magistra tibus z plebe: dixit ad illos Obtu listis mihi hunc hoiem quasi auer tentē populū: et ecce ego cora vo bis interrogans nullā causam inue nio in homine isto: ex his in q̄bus eum accusatis.**

D Hic incipit pars q̄ est de Reditu ad iudiciū Pi lati. In q̄ ¶Pilat⁹ videns p̄ inuidiā traditum esse dñm: intēdit ad liberatōis ipsi⁹. Et hz ꝓtes Quatꝭ tuor. In q̄z ¶Prima ꝓtō ratiōe liberatōis assigt qz in duobꝰ iudicijs nō sit inuenta cā cōdēnatōis ẜ cū. In Scōa ꝓtō cā inducit solēnitatē festi inꝭ stanꝭ. In Tertia aūt satisfactē penaz: qz ire eorūz satis esse debebat qz flagellat⁹ fuit. In Quarta ät Nullā videns a Judeis audiri rōnem: simplicem dñi allegat innocentiā. Dicit igit̄ in ¶Prima istarū Duo. Sc̄z: Absolutionē iudicij fui. et Absolutio/nē iudicij Herodis. In ¶Prio hoz Tria dic. Pri mo em̄ Accusatores conuocauit Deinde Accusa/tionē ꝓpositā pnūciat Tertio Innocentē absoluēn dū sententiat. Dicit igit̄ ¶Pilatus aūt ¶pfectꝰ ¶cōuocatis pricipibꝰ sacerdotū ¶q̄ pncipa/les erāt ¶et magistratibus plebis ¶q̄ sacerdo/tibꝰ vires ammistrabāt ¶dixit ad illos ¶referēs q̄ dixerūt ¶obtulistis mihi hoiem hūc ad tri bunal siue prozū meū: accusantes eū ¶q̄si auer/tentē ppl̄m ¶ab obediēcia regni: et tumultꝰ pcu rantē ¶et ecce ¶qđ in euidenti est: qz in pbatiōe deficit ¶cora vobis ¶ vbi vob locꝰ impugnandi eū cōcedit̄: et sibi locꝰ defēdēdi ¶nullā cām ¶mor tis ¶inuenio ¶et vtis ꝓbationib⁹ ¶in hoc isto ¶ cū lex vestra dicat Exo. xxij. Insontē z iustuz non occides: qz aduersor impiū ¶ex his in q̄bus cū accusatis ¶qz in pbatiōe deficat: et accusatiōes q̄s ponit̄ sunt frustle. Pſ. xxxvij. Surgēres re/ctes iniq̄ q̄ ignorabā iterrogabāt me. Ecc. iij. Nullā cām inuenientes in eo: petierunt a Pilato illum crucifigi iudicante illo dimitti.

**Sed neqz Herodes. Mā remi si vos ad illū: z ecce nihil dignum morte actū est ei. Emendatū ergo illum dimittam.**

Ecce Absolutio secūdi Judicij. Tangit autem Tria. Iniq̄tatē iudicij. Exāmē eiusdē dñm absol/uentꝭ. Cām absolutiōis. Et ex his conducit dñm esse dimittendū. Dicit igit̄ ¶Sed neqz Hero des ¶Qui Tāmiqu⁹ fuit q̄ eiꝰ aīā captiuitatem sibi in sidiarek: Tāstus vt vulpi compet Zu. xiij ¶Mā remisit illū ad me ¶nō damnatū. Et boc ipm erat miserabile auctore salutꝭ sic q̄ diuersa iu/dicia distrahere. Hiere. ij. Quid inuenerūt patres vestri in me iniq̄tat̄: qz ambulauerūt post vanita tē z vani facti sūt: e. Pſ. xvj. Probasti dñe coz meū/ tum z visitasti nocte: igne me examinasti: et n̄ est in/uenta in me iniq̄tas. Igne em̄ inuidie z ire tam iu deoꝝ q̄z gentiū examinat⁹ vndiq̄ purus euadit ¶Et ecce nihil dig. moz. actū ē ei ¶ē in act̄ iudicij herodis: nihil dignū morte actū ē ei. Qua/lit̄ em̄ inuenirek i auctore vite aliq̄d dignuz morte: Un Jo. xviij. Ego nullā in eo inuenio cām. Dan̄. xiij. Innocēt̄ z iustū ne interficias. Hen̄. xvij. Ab/sit a te q̄ iudicas oēm terrā vt cōdēnes iustum cuz impio: fiatq̄ iust⁹ sic impi⁹ ¶emēdatū ergo il. di. ¶Cōclusio est ex p̄cedēb⁹. Acti dicat. Nulla cā est in eo nisi inuidia via q̄ exatiari vult penis ei⁹. Cōcedat̄ vob: qz ego ¶emēdatū ¶b est flagellatū ¶dimittā ¶Job. xvj. Saturati sunt penis meis. Pſ. xxxvij. Om̄ ego in flagella par⁹ sum: z dolor meus in cōspectu meo semp.

**Necesse āt bēbat dimittere eis p̄ die festū vnū. Exclamauit āt sil̄ vniuersa turba: dicēs. Tolle hūc et dimitte nobis Barrabā. Qui**

erat propter seditionē quandā facta in ciuitate ⁊ homicidium missus in carcerē. Iterū aūt Pilatus locut⁹ est ad illos: volens dimittere Jesū. At illi succlamabāt dicentes Crucifige crucifige eū. Ille ātertio dixit ad illos. Quid ēm mali fecit iste? Nullā cām mortis inuenio in eo. Corripiā ergo illū et dimittā. At illi instabāt vocib⁹ magnis: postulantes vt crucifigeret et inualescebant voces eor

Hic Secundā causam inducit sue liberatōis: ex rōne Solennitat⁊ instanc⁊. Dicit aūt Tria. Dimittendi scz necessitatē, et Se dimitteret turbe ex clamationē. et Electiōis puersitatē. De Primo dī. Necesse aūt habebat ex consuetudine approbata dimittere liberū (q die festū) b. q die festū pasce. In q ipsi capti liberati fuerunt de egypto. et in memoriā illi⁹ liberatōis aliqs de carcere liberabat vnū vincū. Et sic dī Mat. xxvij. Nebat tūc vinctū insignē q latro fuit in vijs: ⁊ nocturn⁹ osti⁹ suffossor ⁊ homicida. Et posuit Pilat⁹ vtr vellent sibi dimitti Jesum innocentē an illū latronē: firmiter psumēs q peterēt sibi dimitti innocentē. Viere. xxj. Ecce ego pono corā vobis viā vite: ⁊ viā mortis. Deut. xxx. Cōsidera q hodie proposuerim in conspectu tuo vitā ⁊ bonū. et ecōtrario mortē ⁊ malū exclamauit aūt sic i malo consentiens vniuersa generalis turba Matt. xxvij. Principes sacer. ⁊ seniores psuasērūt plūs vt magis peterēt Barrabā dicēs Vere vt. xij. Facta est hereditas mea mihi q̄si leo in silua dedit ⁊ mihi ocē suā. Tolle hunc chīm. Sap. ij Grauis est nob etiā ad videndū ⁊ dimitte no. Bar. Viere. viij. Elegerūt magis mortē q̄ vitā q residui erāt de cogitōe hac pessima. Prouer. xvij Qui iustificat impiū ⁊ q̄ damnat iustū vterq; abominabile est apd deū Qui s. Barrabas erat propter sedi. factā quā ille ex antiq ⁊ mala sua cōsuetudine conciauerat facta i ciui. Dicit⁹ Que noīe sto: et metropolitica dignitate: pacē ciuibus hīe debuerat. Ps. cxxj. Fiat pax i virtute t. ⁊ homicidū q̄ ipe de⁹ Exo. xxij. morte plecti pcepit missus i car. Jn carcere aūt missus fuit pē instans festū: vt post puniret. Ieē. xxj. Que cū appēdissz: misit in car, volēs p⁹ pasca pducere eū plo. Barrabas ār. duplr iuenit in antiqs libris.

Jn duplicā ēm libris iuenit p simpler r. sic Barrabas. Sic interpretat fili⁹ pris. qz bar. ē fili⁹ ⁊ abas pr. qz fuit vn⁹ de illis de q̄b dī Joan. viij. Vos ex pre diabolo est ⁊ opa illi⁹ vultis pficere. Inuenit ār aliqñ nomē suū spūi p duplicē r. sic barrabas Et sic interpretat fili⁹ mgri. qz ois erroris magisterium (al's mgrm) secut⁹ fuit diabolū. Deq Rho. ij Qui altū doces: reipm ñ do. Mat. xxiij. Magrm nolite vocare vob sup terrā. Quāuis ār isti neq̄ssimi pessima voluntate latronē dimitti pelegerint r. tñ dī sapia malū cor. ordināte id: factū ē vt ipo facto oñderet q vinci soluerenē de carcere p chīi passionē. Esa. lxj. Ut pdicarē captiuis idulgētiā ⁊ clausis aptionē. Zach. ix. Tu aūt in sanguīe testamēti tui emisisti vinctos de lacu in q̄ ñ erat aq̄. Significat ergo q vincta pcōr soluunt. Prouer. v. Jniquates sue capiūt ipiū: ⁊ funib⁹ pcōr suor. ꝛstringit Jterū aūt Pilat⁹ Tertia est Jnquisitio dimissionis. Et iō locut⁹ ē ad il. Jdoc ē: concionabat p dño ad eos vt sedaret rumult⁹ pl'i. Ut sic rōnabiliter psuaderet dimissio dñi. Eccli. xiij. Jn iudicando cito pupillis misericors vt pr. Job. xxix. Pater erā pauper⁹ ⁊ cām quā nesciebā diligētissime inuestigabā. Cā aūt h⁹ pronatōis exp̄mit Mat. xxvij. qz vxor sua miserat ad eū dicēs. Nihil tibi ⁊ iusto illi. Multa ēm passa p visum ab angelo illi⁹ i hac nocte. At illi econtrario clamabāt dicētes Josue. ix. Congregati sunt cūctī pariter q̄ erāt trāsiordanem vt pugnārēt ꝛ Josue vno animo: cadēq; sniā Crucifige crucifige eū Quia in tantū odiū deuenerat q multū (al's multā) mortē volueret cumulari: horrore cōfusiōis cruc⁊. Adhuc aūt q̄si affixio cruc⁊ acerba ⁊ diuina est veratio mort⁊. Volebant igit vt diu morte tort⁹: multas mortes pateret. Et iō nimis desiderātes penaꝫ cumulū illi⁹ gi sibi: ingeminat Crucifige crucifige eū Jo. xix. Tolle tolle crucifige eū. Chīs aūt ꝛ mulerā (alij multā) mort⁊ opposuit patientiā: ⁊ gaudiū sibi fecit de cōfusione: et taciturnitate ꝛpositū clamori. De Primis duobꝫ dī Heb. xij. Proposito sibi gaudio sustinuit cru. cōfusiōe ꝛepta: atq; in dex. dei sedet. De Tertio dī in ps. xxxviij. Posui os meo custodiā cū ꝛsisteret pec̄or. aduersus me: ommutui ⁊ silui a bonis. Et iō etiā sibi ⁊ suis tria meruit. Per pena ei meruit detrudinē cite ⁊ veloc⁊ resurrectōis Et Per Confusionē cruc⁊ coronā glie ⁊ honoris Et Per Inclamatiōes meruit ab oi lingua laudis cōfessionē. Phil' ij. Facē obedies vsq; ad mor. morte aūt cru. Propē q̄d ⁊ de⁹ exal. illū: Contra pnā. et dedit illi nomē q̄d ē sup oē nomē: Contra Ioo fusionē. vt in noīe Iesū oē genu flectat celest. terr. ⁊ infernor. Et ꝛ Inclamationē: ois lingua ꝛfiteat q̄ dñs Jesus chīs in glia ē dei pris. Ille aūt pilat⁹ tertio dixit ꝛquis pluries q̄si tertio liberationē ꝛsserat: sic dī glo. Hāc ēm q̄stuit Primo Judicij mutatōe: ad herodē mittendo. Secdo flagellor⁹ inflictiōe: oculos inuidor⁹ ⁊ rapidor⁹ canū lacerātōe corpis dñi satiando. Job. xix. Quare me pscḡmi sic de⁹ ⁊ carnib⁹ meis saturami? Tertio b q̄stuit: chīm latroni cōferēdo Quis inē duos dimitti peteret: arbitrās q Jnnocēs latroni q̄ recēter leserat ꝛferret. Quarto q̄stuit b Snie dilatōe innocentiā suā in iudicio ostendēdo. Matt. xxvij. Lauit manꝰ i publico (al's cora pl'o) dicēs. Innocēs ego sū a sanguīe iusti huⁱ: vos videritis. Quito ꝛrit b Obiector⁹ annullatiōe: dicēs Quid ei malī fecit iste Deq dī Esaie. liij. Qui pcm ñ fecit nec ē inuent⁹ dolus in lingua ei⁹. Et maxīe Quid male fecit vt maledicto exponat: ⁊ vt morte turpissima cōdēnet? Deut. xxj. Maledict⁹ ois q̄ pendet in ligō. Viere. xj. Mittam⁹ lignū in panē ei⁹ et

eradamus eū de terra viuentiū. Sap̄.ij. Morte turpissima cōdemnem⁹ eū. [Nulla em̄ cām mortis ⁊ nō pōt esse talis mors] Innocentio ⁊ eo [quis cora vob positū diligēter examinauerim. Fuit em̄ Pilat⁹ secut⁹ consiliū Sapientis Ecc̄i.xj. Anteq̄s interroges ne vitupes q̄q̄.⁊ cū interrogaueris: corripe iuste. Cōcludit aūt et his dicens [Eorripiā ergo illū] adhuc amplioribus si vult videri⁹ bus [et sic] dimittā [q: mortem nō meruit. In ipso em̄ nullis ingrauidy possita est a pie nostre correptōis disciplina. Esa.liij. Disciplina pac⁹ nr̄e sup eū cui⁹ liuore sanati sumus. Deb.xij. Quis filius quē nō corripit p̄r? q: si extra disciplinā est⁹ cuius participes facti sunt oēs: ḡ adulteri: et nō filij estis. Et hic fuit ordo sapie diuine [At illi] econtrario [instabāt] hoc eiusmodi petentes [vocib⁹ magnis] q: viri tenuos esse cōfitebant q̄n damnandy ⁊ mulctandi se armauerūt. Petebant ḡ sibi fieri: qō p iudiciū obtinere nō poterāt [postulātes vt crucifigerē] Prouer.j. Pedes eor⁹ ad malū currūt ⁊ festināt vt effundāt innocētē sanguinē. Ps̄.xiij. Veloces pedes eor⁹ ad effundēdū sanguinē cōtritio ⁊ infelicitas in viis eor⁹: ⁊ viam pac⁹ nō cognouerūt: nō est timor dei ante oculos eorum [Et invalescebāt] annuis ieremēt⁹ [voces eorū] .ij.Tim.iij. Mali homines proficiunt in peius errātes: ⁊ in errore mittētes. Permixti [al⁹ Permixtim] em̄ iter eos fuerūt sacerdotes ⁊ scribe ⁊ pharisei q̄ ad hec incitabant ppl'm. Hoc em̄ semē ziza nie illi ppl'o suppsumiauit inimic⁹ hō diabol⁹. Mat thei.xiij. Nōne bonū semē seminasti i agro tuo: Un̄ ḡ hz zizania? Et ait. Hoc fecit inimic⁹ hō. Et sub alia metaphora dr idē Esa.v. Expectaui vt faceret vuas: ⁊ fecit labruscas.

**e Tpilat⁹ adiudicauit fieri petitionē eor. Dimisit aūt illis eū qui propter homicidiū et seditionē missus fuerat in carcerē quē petebant. Jesum vo tradidit voluntati eorum.**

f Ab hoc loco incipit agere de Ēdemnatiōe dn̄i. Habet aūt ptes duas. Ēdemnatōis sniaz. ⁊ Quasliter sniaz pfecta est in ope. In Prima ptē quatuor cōtinent Tria. Quor. Primū ē Iniq⁹ cōsensus in malū. Secm̄ Iniqor absolutio nocentiū. Tertiū aūt Iniq̄ssima cōdēnatio innocētis. De Prio dr [Et Pilat⁹] ambiēs pnapatū: ⁊ timēs ne ꝑ eū vt ab officio psidis amoueret Rhomā scriberent [adiudicauit] Nō q̄dez ex rōne: sed ex ambitōe prāua [fieri petitionē illor⁹] in q̄ iusticiaz nihil obtinere poterāt. Fecit ḡ ꝑ sniam dn̄i volēs placarū hr̄e ppl'm Exo.xxiij. Nō seqr̄ turbā ad faciendū malū. Ecc̄i.viij. Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas virtute irrūpere iniq̄tates. Et p⁹ pauca. Non peces in multitudie ciuitat⁹: nec te immittas in ppl'm [dimisit aūt illis] B ē ꝑceer illos [eū] latronē insignē barrabā [q̄ propter homicidiū] Exo.xxj pcipit q: aia dek p aia [⁊ seditionē] qō est crimē qō tota vrbē cōmouit: ⁊ oī pena dignum. Dester xiij. Jussim⁹ vt nefarij homies vna die ad inferos descēdētes: reddāt impio nr̄o pacem quā turbauerant [missus fuerat in carcerē] vt post pascha publice puniret [quē petebāt] ꝑ ꝑceptum dn̄i. Exo.xxij. Maleficos nō patiet⁹ viuere.iij.Reg.xx. Quia dimisisti vir⁹ dignū morte: erit aia tua p aia illi⁹. Sap̄.vj. Cū esset⁹ ministri regni ei⁹: nō recte iudicast⁹ nec custodist⁹ legem iusticie [Jesum vo] auctor ē salut⁹ innocētē [tradidit] Nō q̄dē iustic̄ie: sed [voluntati eor⁹] iniq. Prouer.xxv. Fons turbat⁹ pede ⁊ vena corrupta: iust⁹ cadēs cora impio. Ecc̄is. vij. Just⁹ perit i iusticia sua: et impius multo tpe vivit in ipietate sua. Esa.lvij. Just⁹ pit ⁊ nō est q̄ recogitet i corde suo. Et hec est iusta cā cōdēnatōis Pilati q̄a tradidit cū voluntati eor⁹. Et ideo Job.xvj. in psona dn̄i lamētant⁹ (al⁹ lamentās) ꝑ. Nec passus sum absq̄ vlla iniq̄tate cum ad deū mūdas dabere pces.

**Et cū ducerent eū: apprehenderunt Simonē q̄dā cyrenēsem venientē de villa: et imposuerūt illi crucē portare post Jesum**

Dic cangit Crudelitas volūtat⁹ eor⁹: Qualr.s. mādata est ꝓcutioni. Et in hac ptē priment Tria. Sc̄z: Crucifixio. Crucifixi observatio. ⁊ Observati mortificatio. In Prio aūt hor. Quinq⁹ p ordinē cōtinent. Sc̄z Eductio. Turbe insecutio. Sanctōrū allocutio. Latronū cū ipo associatio. et Loci crucifixiōis abominatio. In Prio hor. Duo continent. Eductōis afflictio. et Simonis angariatio

Dicit igit [Et cū du.cū] ad crucifigēdū extra ciuitatē. Et hāc eductionē plen⁹ describit Jo.xix. sic dicēs. Exiuit Jesus in eū q̄ dr calvarie locū: dabatulas sibi crucē. q: primo cū educerēt eum: ipsemet portauit sibi crucē. Hoc ei ꝙuis sibi ad molestiā fecerint: nō b sapia ad mysteriū ordinauit. Un̄ Hebre.xiij. Quor. animalium sanguis infert⁹ in scā p pōtific̄: hor⁹ corpa cremant⁹ extra castra. ꝓpt qō et Jesus vt sanctificaret p suū sanguinē ppl'm: extra portā passus ē. Exeam⁹ igit ad eū impropterium ei⁹ portantes. Tagit ap̄l's sacrificiū virtute rubee Zeui.xvj. cuius carnes extra castra cremabant: et sanguis per pōtificē intra scā scōr⁹ inferebat: ⁊ postea i ppl'm aspergebat. Et sic dn̄icū cor⁹ extra portas passū est et sanguis cora pīe in scā scōr⁹ celestiū est oblat⁹ ⁊ mūdat⁹ aspsiōe sanguis sui: sanctificat⁹. Sicḡ a principio ediderūt eū p ordinatiōez diuine sapie. Act. iij. Fecerūe in eū q̄cūq⁹ man⁹ tue dñe decreverunt fieri. Sedq̄ tota nocte ⁊ die afflict⁹ fuerat: videntes eū in valitū ad portādū crucē: dum ptē vie portasset eā [Tūc app. Simonē ꝛc.] Et hoc ꝑm 8
spūssctūs ordinauit. Non em̄ sufficit q: ch̄s sol⁹ p nob crucē porter: sed oportet q: etiā nob iponat Mar.xvj. Si q̄s vult p⁹me ve.abnē.se.⁊ tol.crucē suā ⁊ seq̄t me. Lu.xiij. Qui vēit ad me: ⁊ nō bajulat crucē suā: nō ꝑt me⁹ ee discipul⁹. Sic igit ⁊ hac de cā cōpleta ē crux portāda Simoni. Erat aūt iste Simon genit⁹: ꝑ cuius fidē Alexādri ⁊ Rufi: sicut dr Mar.xv nat⁹ de Cyrenē q̄ est ciuitas libye. Amos.ix. Nunq̄d nō israhelitas alienigenas de egypto: palestinos, ⁊ cap

padocia:et syros de cyrenē:q.d.Sic. Iste ḡ Sy mō fuit gēilis cyrenē. Et ꝓcabat q̄ gentilitas ci ū ad cōcatiōem crucis p̄ fidē veniret q̄ circūcisio Circūcisio em̄ crucē saluatoris gauit.et hāc gentilitas ab hūer̄ dñi portādā assūpsit.j. Pe.iiij. Lōi cātes chr̄i passionib⁹ gaudete vt in revelatōe ipsi⁹ gaudeat̄ exultātes. Hoc igit ē q̄ ōt [apphēde rūt ]in via iā dño deficiēte[ similē q̄n. ]gēile: Nomēm̄ hebraicū hūrē ꝓ̄ b q̄ coutebat iudeis Cyrenēsem. ]de cyrene natū[ veniēte ]di ordi natiōe[ de villa ]rusticane simplicitat̄. ]In b aūt mysterio in pſona dñi ōt ·Pſ̄.cxvij. Pplꝰ quē nō cōgui seruiunt mihi:in auditu au.obeō.mihi: filij aluent mētia sūt mihi. Un̄ etiā Simō obediēs ine ptak[ et ipo.ei ]p̄ anganā vt ōz Mat.xxvij. [cru cē poz. ]boc ē:ad portādū [post iesum ]vt in b Jesū imitaret. Et ſ̄alis q̄dē cā fuit:q̄ tanti opis bū erat crux q̄ nulꝰ Judeoꝝ cōtingere eā voluit sed gēil⁹ in angaria Judeoꝝ cā portare coactꝰ fuit Et iō de inuit̄ pniam facieūbo:t Religiosis ōz q̄ portāt crucē Simōis. In b eñ q̄ ōz [pꝰ ieſū ]imi tatio exēpli dñi intelligit.j. Pe.ij. Chr̄s passus est p nob:vob relinq̄ns exē. vt seq̄. vest.ei⁹. Un̄ Hie ro.ōz. In chr̄o fcandi q̄ spōte portant crucē dñi. In Simone vo illi q̄ portāt iuin̄ t cū murmure. Qui sē silles currui onusto feno. Eccl.xxxij. Precordia facui q̄si rota carri:t q̄si axis vſaulis cogitat⁹ illꝰ

## Sequebat aūt illū multa turba ppli et mulierum: que plangebāt et lamentabant eum.

Ecce Scōm de seq̄nti⁹ dūm. Sequūt ūt Duo genera hoim. Scz. Lū turba vt irrideret. et Lum amici suis pl̄es seq̄bant vt eis plāgerēt. De Pri mis ōz[ Seq̄bat aūt illū ieruē[ multa tur. ]Zue ꝓrer videndū fapliciū: Zue vt videret si se libaret p miraculū. Sicut etiā mlt̄i de cauſ vt sup pꝰ dictum⁹ seq̄bant eū p̄dicāt. Jo. vj. Lū subleuaſ set ocu. Jesꝰ t vidiſſz qz multudo maria vēit ad eū [et mlieres ]deuote q̄ ascēderāt de galilea mini strātes ō fact̄ariū suis.et q̄dā etiā erāt de citate. Et forte de Bethania t de alia vicinia ciuitat̄ [q̄ plāgebāt ]lachrymis. Viere.vj. Lucrū vnigeni ti fac tibi planctū amaꝝ. Threñ.j. Plorās ploraꝝ uit in nocte t lachryme eꝰ i maxill⁹ ei⁹: nō est q̄ con ſolet eā ex oib⁹ charꝫ eꝰ [et lamēt abant eū ]ne tanq̄ illa mētar⁹ videret esse abiect⁹. Est aūt lamēta tiō:cōpositꝰ plāctus ex ꝓtuitu q̄m p̄ uak mortuꝰ. Esa.xxij. Accingite lumbos vestros: Sup vbera plāgite: sup regiōe desiderabili:et sup vinea ferti li. Sup bumū em̄ populi mei spine t vepres ascē dent:q̄nto magꝫ sup oēs domos gaudij ciuitatis exultantis. Unde em̄ pangunk eū ad exemplū chr̄i carnalis cōcupiscētia frenak. Sup vbera ūt accin gunk:eum delectatio carnalis nō em̄ in carne: sed etiā in corde restringik. Plāgūt ūt sup regiōe des siderabili:q̄n in regiōe leḡ diuie:filios a patrum gratia sic videt degenerasse. Plāgūt sup vinea fer tili:q̄n fertilitatē gaudioꝝ eternoꝝ vident in insa niā crucifixiōis dñi eē mutatā. Uident em̄ spinas pūgitiuaꝝ linguarū:et vepres asturiaꝝ q̄ detinēt in via dei transeuntes:sup bumū dñi in synagoga et eccl̄ia iā ascēdisse. Et tō sup omnē domū gaudij ciuitat̄ in crucifixiōe dñi exultant̄:in ꝓrio ascēdē spine pūgitiue captiuitat̄.

**Conuersus aūt ad illas Jesus: dixit. Filie hierlm nolite flere sup me:sed sup vosipsas flete: t sup fi lios vestros. Qm̄ ecce venient di es in quib⁹ dicent: Bte steriles:et vētres q̄ nō genuerūt: et vbera q̄ nō lactauerūt. Tūc incipiēt dice re montib⁹:cadite sup nos. et col libus:opite nos. Quia si in viridi ligno hec faciūt: in arido q̄d fiet?**

Dic ēgit Suoꝝ allocutionē t eruditiōes eoꝝ.vs. Et ōt b Duo. Facies ad ipsos cōuersionē. et Jpaz eruditiōes. Die ḡ [Cōuersus aūt iesus ad il. ] Et ipa cōuersio dignōis fuit. ·Pſ̄.lxxxix. Cōuertes re dne vsq̄q̄:t dep.ecto sup ser.t. ·Pſ̄.xxxj. Cōuer sus sū in erū.m.dū p̄figit spina: aculei.ſ. anguſtie passiōis[ Dixit ]Tāgit ūt b Tria. Scz Sup q̄s est flendū.et Quid flendū.et Qua de cā. Jn Prio boz Duo dicunt. Scz: Q̄x sup ipm nō est flendū: et Q̄x sup ipsas t successores ciuitat̄ est flendū.

Dic ēgit[ Filie hierlm ]Et ex b patet q̄ multe pſone de hierlm deuote sibi fuerūt. Alie(al's Alit) etiā filie hierlm:sunt filie eccl̄ie pacis. Bal.iiij. Illa q̄ sursum est hierlm: libera est:q̄ est mat̄ nr̄a. Tū mag⁹ b t̄ aliē loquit dñs Lu.xix. Uidēs ciuitatez hierlm fleuit sup eā: dicēs. Quia si ꝫ̄ guisses:t tu fleres Supple. Ideo ḡ vocat filias hierlm[ noli te fle. sup me ]Ego em̄ ponor(al's patior) ad re dēptionē oim. Ego etiā morior tertia die resurrez ctur⁹. Ose.vj. Uiuificabit nos pꝰ duos dies: i die tertia suscitabit nos. Lu.x. Sicut fuit Jonas i vē tre cet:sita ere filiꝰ hois in corde ere. Un̄ ·Pſ̄.xxix. Ad vesperū demorabit̄ flet⁹:t ad matutinū leticia Eccl.xxij. Modicū plora sup mortuū: qm̄ reqes uit. Neqssimi aūt neqssima vita: t illi magꝫ plan ḡēdꝰ ē. Nolite ḡ flere sup me [sz sup vosip. fle. ] Quia mulier ex vob sē q̄ malū ciuitat̄ ocul⁹ cor pis videbūt. Thre.j. Idcirco ego plorās t ocul⁹ me deducēs aquā: qm̄ lōge fact⁹ ē ꝓsolator cōuertēs aiam meā. ·Pſ̄.cxviij. Exit⁹ aq̄s deducāt ocli m. Let sup fi.ve. ]q̄ in captiuitate hierlm iuoluent. Mat.xxiij. Ue pgnāntib⁹ t nutrie. i die illa. Illi ei filij q̄ nūc nutriunk:i captiuitatē deducēt. Thre.j Fā se filij mei pditi:qm̄ inualuit inimic⁹. Et ē Zest di. Ne lamētemi me moriturꝫ Lui⁹ cita resurrectō mortē soluere pt: Lui⁹ mors mortē ꝫ ipm mortis auctoꝝ destruet. Ose.xiij. O mors ero mors tua: morsus tuꝰ ero iferne. Uos ponꝫ viamq̄ pgnē dignis lachrymaꝝ fontib⁹ absolute(al's abluite) vt n̄ cū pfidis dānemi i vlōz mee crucꝫ t passiōis Uul⁹ ūt tāgit eāz [qm̄ Ecce. ]Q.d. Jn eundē ē iā appingūt[ venient di. ]mali ōstructōis hierlz Lu.xix.q̄ veniēt dies in te t coāgu.te vndiq;:t ad terrā pſternēt te t filios tuos q̄ i te sūt[ in quib⁹ di cēt ]habitatores hierlez[ beate steriles ]Sap.

ūj. Felix sterilꝫ ⁊ icoingnata q̄ nescivit thoꝝ in delis
cto: hebit fructū i respectōe aiaꝝ. ⁊ spado q̄
nō ē opaꝰ p manꝰ suas iniq̄tatē ⁊ ventres qui
nō genuerūt ¶ Esa. liij. Lauda sterilē q̄ nō parꝝ.
decāta ⁊ binni q̄ nō partuꝝ. Nēs vētres q̄ pariūt
sic pariūt q̄ ipi comedūt partū vētꝝ sui, Deuꝝ. xx
viij. Tenera mlier et delicata q̄ sup terrā ingredi
nō pōt, nec vestigiū figere, pter mollicie ⁊ teneri
tudinē nimiā. inuidebit viro suo q̄ cubat in sinu
suo sup filij ⁊ filie sue carnib: ⁊ illuuie secūdinaꝝ
q̄ egrediunt de medio feminū suoꝝ. ⁊ sup liberis
q̄ cadē hora nati sūt. Comedēt eos clā: pr̄ rerum
oim penuriā i obsidiōe ⁊ vastitate: q̄ oppmet te in
imicꝰ tuꝰ istra portas tuas ¶ ⁊ vbera q̄ nō lacta
uerūt ¶ q: ille mlēs i nat̄ nō habebūt afflictōem:
⁊ fuge ipedimētū. Job. ij. Quare nō i vulua mor
tuus fūi: ex vtero egressus nō stati pī. Quare exce
pt̄ genibꝰ: cur lactatꝰ vberib: Pōd̄ ei natoꝝ ius
ad pecꝰ pēdentū: in illa die erit angustia nutrien
tiū ⁊ fuge impedimētū. Deuꝝ. xxviij. Nō delicat⁹ ⁊
luxuriosꝰ in uidebit frī suo: ⁊ vxori sue: ne det ei ō
carnib filioꝝ suoꝝ. ēs comedet. eo q̄ nihil bēat
aliū i obsidiōe ⁊ penuria ¶ tūc ꝑ angustia ¶ incipi
ent dicere mōtib⁹: cadite sup nos ¶ Inapiēt
iaꝫ. q: ōr Matth. xxiiij. Mar. xiij. Initia doloꝝ
hec Sz ꝓsūmatio doloꝝ erit mlto aspior: i. pr̄ius
ꝑsonis q̄ initia sint i ꝑsis natoꝝ. Incipiēt ḡ tūc
dicere ¶ montib ¶ Apoc. vj. cadē vba ꝓ ninēt ō an
gustia finis mūdi: Qui mlto erit angustiosior q̄
captiras hier'm. Osee. x. Dicēt mōtib. opite nos.
⁊ collib cadite sup nos. Desiderabūt eni morte ⁊
non ꝛ fugiet ab eis. vt diu moriāt: ⁊ nūq̄ ꝑmoriā
tur. Amos. ix. Ponā oc'os meos sup eos i ma
lū ⁊ nō i bonū ¶ q: si i viridi ligno ¶ Ecce tāgit
ēs ex iudicio cōpatōis dicēs ¶ q: si ¶ hec iudicia fu
erūt in viridi ligno ¶ ō ēri me ⁊ scis meis Qui
sumꝰ ligna viridia: Qui fructū facimꝰ vtuꝫ ⁊ hoꝫ
nestatē. Qui florem⁹ oi pulcritudie vtuꝫ: Qui fo
lijs vmbroꝫ mediciales sumꝰ i oē medicamentuꝫ
egritudis. Ezec. xlvij. Folia eiꝰ in medicinā. Et ista
sunt vba Hiere. xvij. Erit q̄si lignū viride qđ ad
hūoꝛē mittit radicē suā. ⁊ i tpe siccitatis ñ erit sollici
tū. nec aliq̄n desinet facere fructū. j. Pe. iij. Tps
est vt incipiat iudiciū a domo dñi. Si aūt ꝓmuꝫ a
nobis: q̄s finis erit illoꝝ q̄ ñ credūt dei euāgelio. Et
si iust⁹ q̄dē vix saluabit: ipius ⁊ pctoꝛ vbi appare
būt. ij. Timoc. iij. Nēs q̄ pie volūt vivere i chro p
secutōes patiēt ¶ i aridō q̄d fiet ¶ Hoc eni ad nih
il aptū ē nisi vt ste rni ignis macia. Esa. xxx. Pre
para ē ab heri tophet a rege ꝓpata, pfūda ⁊ dilata
ra. nutrimēta eiꝰ ignis ⁊ ligna mlta. Prouerb. xj
Si iust⁹ i tra recipit: q̄ impi ipi⁹ ⁊ pctoꝛ. Luc.
xvj. Fili recordare q: rece. bo. i vita tua. ⁊ Lazar⁹
silr mala. nūc vo ꝺ ꝓsolat: tu vo cruciaris.

**Bucebāt aūt et alij duo nequā cū eo vt interficerēt. Et postq̄ ve nerūt in locū q̄ vocat calvarie. ibi crucifixerūt eū: ⁊ latrōes: vnum a dextris et alterum a sinistris.**

Ecce Jniq̄ cū ch̄o assotiatio q̄s ē Quartum

istiꝰ ptis. Dic igit ¶ Bucebank aūt ¶ cū amara
necessitate tracti. Thre. vl. Leruicib⁹ miabamur:
lassis ñ dabat req̄es ¶ et alij duo ne. ¶ Relatiuū
diuersitat: frute grōmatice: veller ponere cōiunc
in genere vel in specie: ⁊ diuersitatē notare in idui
duo. Sed ꝺ nō sic. q: Jesus non fuit nequā. Sed
notat diuersitatē in ꝺ cōi q̄s est: eē dānatos. Duo
eñ alij dānati fecuꝛ ducebank q̄ fuerūt nequam.
Hoc ei adiecticiū nequā: ꝺ hꝫ vim iplicatōis. Ut
sit sens⁹ alij duo q̄ erāt neq̄m. Hoc āt sūma sapia
voluit vt ꝓbetia pleret Esa. liij. Cū sceleratis de
putat⁹ est. Voluit etiā ꝺ vt sceret q: ꝓ pctoꝛib⁹ pa
tiebat. Mat. ix. Nō veni vocare iustos ꝛ pctoꝛes
ad pnias. j. Pe. iij. Chr̄s semel ꝓ pctoꝛib⁹ mortuꝰ
ē iust⁹ ꝓ iniust⁹ vt nos offer. deo. Nēs ḡ ḅi duce
bank ¶ vt interficerent ¶ Una q̄dē pena mortis
accipiētes: sed nō ex sili cā. Illi em latrones pctoꝛ
suoꝝ penas crepiebāt: ꝛ dñs tanq̄ receptor pec
catoꝝ. Et hoc ē q̄ ꝺ q̄ ducebank ad inficiēdū.

Jsta aūt eductio dānatoꝝ ab antiq̄ ioleuit: qa et
Lain eduxit Abel cū vellet eū interficere. Gen. iiij
Et Judas fecit, pduci thamar cū papet eā cremari
Gen. xxxviij. et Leui. xxiiij. blasphem⁹ pcipit educi
extra castra. Et colligēs lig̃ in die sabbati pcipitur
educi ¶ Nūc. xv. Et ita ⁊ Sub lege: ⁊ aū legē: extra
cōem hoim bitatōes, pducebāt. Videt tñ Jnstās
tia Leui. xx. de illo q̄ reuelauerit pudenda sororis
sue: q̄ ābo i ꝓspectu ꝓpli interfici iubent. Et ad hoc
dicēdū q̄ dānati educi iubent ne loc⁹ bitatōis (sals
bitatōi) cōis fiat horroꝛi: vt ⁊ i cāpo libo aspectib⁹
pateāt: vt sint cępli timoris. Ille aūt q̄ reuelauit
pudēda sororis: incestū q̄dē cōmisit: ⁊ ō in cōspcū
ꝓpli occidit. Sed q: hoc aliq̄n licuit in lege, ſ. natu
ralit: ō tanq̄ horribil ille ñ abijcit. Sic q̄ latrones
educūt. Educto āt dñi figurata ē i eductōe Abel
Et i eductōe Isaac ab Abraā ad mōtē viſiōis Gen.
xxij. Et q̄ exit Joseph q̄ in dcto dothayra a frib⁹
i cisternā ē, pict⁹ Gen. xxxvij. Jn lege eñ q: ex ca
stra i deserto Nūc. xxj. exigit ꝓpēs enē⁹: q̄ ē figura
chr̄i crucifixi. Dicit igit ¶ Et postq̄ ve nerūt in lo. q̄
vo. calvarie ¶ Calvaria vocat denudatū a pelle:
⁊ pl'a carnib caput hoīis qđ cranei medici vo
cant. iij. Reg. ix. Nō iuenerūt nisi calvariā ⁊ sum
mas manuū ⁊ pedū. Dicebat āt loc⁹ ille calvaria
a pctō. q: illic sup pctoꝛes ꝺ collatoꝛes ⁊ pūitoꝛes. ml'
te iacebant calvarie. Et q̄ ꝺ Amb. q̄ ꝺ calvaria
a calvaria Adā ibi sepulta: ꝺ Hiero. q̄ ꝓpia q̄dē
sed mēdosa interpratio. q: Jos. xiij. legit q̄ Adā
iuxta ebron ē sepult⁹. Et ió ꝺ q̄ ꝺ dem nō ē Amb
rosij ver: sed illi⁹ Amb. q̄ ꝺ adopt⁹ Qui i multꝰ
dicta Ambrosij falsificauit: dcā sua stulta imiscēs
dict⁹ illi⁹ sapiētib⁹. Tñ pictores vident ꝺ sentire q:
calvariā pigūt sub cruce. Sed ad ꝺ ꝺ Oza q̄ ꝓ
Pictoribꝰ atq̄ poet. Quodlibet audēdi sp fuit eq̄
ptās ¶ Jbi ¶ ḡ i loco calvarie ¶ crucifix. cū ¶ vt ipo
loco ſcaret q̄ nō iudeis in auctate bitatōis: sed pa
ganis i cāpis vagātib⁹ crucifixio sua ꝓmū. pdeſſ
Lan. ij. Ego flos cāpi ⁊ lilium ꝛuallium. Dan. ix. ꝓ
hebdomadas seragintaduas occidet chr̄s ⁊ ñ crit
eiꝰ ꝓpl's q̄ eū negatur⁹ ē ¶ ⁊ latrōes ¶ crucifixerūt
cū eo ¶ vnū q̄. a dex. ¶ q̄ penituit ¶ ⁊ al. a si. ¶ q̄ in
malicia pdurauit. Et hi vt ꝺ Aug⁹ duas cruces

significant Eoz.s.q crucē inuiti sustinēr: z rē sustinent: q stāt a sinistr.er Alij q libēter carnē crucifigunt p dño:z stāt a dextr.Hal.v. Qui sunt dñi carnē suā crucifixerūt cū vicys z cōcupiscētijs. De alia cruce dr Hal.vj. Mihi mūdus crucifix⁹ ē: z ego mundo. In medio aūt posuerunt dñm tanq̄ peiorē. Zbac.ij.fm Septuaginta. In medio duoz aialiū innotescer.Sic q̄ Crucifix⁹ est.er Ibi.z Eū talibꝫ. Pro ner.xxj. Cōfiget eos qui p̄terunt aiam ei⁹. Zach.xij. Aspiciet ad me quē cōfixerunt. Mal.iij. Si p̄figet hō deū suū qz vos p̄figitis me

## i Esus aūt dicebat. Pater dimitte illis. Non em̄ sciūt q̄d faciunt.

℟ Hic incipit pars q̄ est de Obseruatiōe crucifixi dñi. Habet aūt Quinq; ptes. In quaz Prima: Charitas maria dñi.etiā ad inimicos ostēdit. In Scda Spoliatio nudē vitat.q describit. In Tertia Obseruatio z illusio diuersoz astantiū exaggerat. In Quarta aūt Titulus crucis dño suppozit. In Quinta Stipēdia meritoz latronibus a dño reddunt. Dicit igit de Prio [Jesus aūt] oīa hec mala z victgia ppessus [dicebat] orādo [Pr dimitte eis] Ps.xxxiij. Retribuebāt mihi mala p bonis z odiū p dilectiōe mea. [Pr] inquā in affectu patr⁹ dilecte q̄ me in hāc p pctōz missisti obedientiā. Joā.xj. Ego sciebā qz tu sp me audis [dimitte eis] pcti ist⁹ debitū. Dui⁹ oratiōis figurā p̄misit Moyses dux p̄pli Exo.xxxij. Aut dimitte eis hanc noxam: aut dele me de libro quē scripsisti. Hanc orationem pduxit Esa.liij. Ipe pcā multoz tulit: z p transgressoribꝫ orauit vt ñ perirēt. Hāc orationē vt. bon⁹ discipulus imitat Stephan⁹ Act.vij. Dñe ne statuas illis b pctm̄ qz nesciūt q̄d faciūt. Fecit q̄ optim⁹ magr charitat; qō docuit Mat.v. Diligite inimicos vros: bñfacite bis q vos odēr:z orate p p̄sequentibꝫ z calūniantibꝫ vos. Sed cū chīs in oīb exaudit⁹ sit: videt q oīb illis debita sint dimissa. Rño: q ñ orauit nisi p ignorātibꝫ z animū a p̄posito revocātibꝫ Joan.xvij. Pro eis rogo nō p mūdo:sed p bis q creduturi sūt p vbū eoz in me. Nō em̄ aūt orat sed etiā allegat dicēs [qz nesciūt q̄d faciūt.] j. Jo. ij. Aduocatū habem⁹ apud patrē Jesum chīm iustū: z ipse est.ppiatio p pctis nostr;. Q aūt dicat: qz nesciūt: videt oēs tangere Act.iij. Et nunc frēs scio qz p ignorantiā fecistis sic z p̄ncipes vr. Et b q̄dē cōcedendū esse videt.j. Lor.ij. Si cognouissent nunq̄ dñm glie crucifixissent. Et q̄ dicit q̄daz q̄ Principes z Scribe cognouerūt: Hoc est intelligendū de vehemēti p̄sumptione quā ex signis hīe poterāt. Quidā em̄ ex invidia quā ad cū hēbāt: scire cū nolebāt.et illi nō dicunt ignorātes: nec excusant. Dicit.ix. In dolo renuerūt me scire dr dñs Ose.iij. Quia tu sciam repulisti: repellā te z ego: ne sacerdotio fungar; mihi. Pro illis g̃ nō orat.j. Joā.v. Est pctm̄ ad mortē: non dico vt p eo roget q̄s. Dicit igit b q̄dā glo..q̄ p talibꝫ non orat. Et b vez est.q̄ntū est de circūstātia lre q̄ dr:q̄a nesciūt q̄d faciūt. Tñ p certo p oīb orat; vt nō peant: q̄ vis ꝓpter abominatiōē circūstantiaz peti sciens filiū dei crucifigētiū non dicat orare. Hoc est igit. qō dr Rho.v. Cōmēdat aūt deus suā charitatē in nob qm̄ cū adhuc inimici essemus fm tp̄s chīs p nobis mortu⁹ est.

## Diuidentes vo vestīm̄ta eius miserunt sortes.

Hic Incipit Scōm hui⁹ ptis In quo tāgit de Veritat; expoliatiōe: vt nuda et nō velata sicut de celo venit nobis exhiberet. Et in signuz hui⁹ altaz ria deregunt tpe passiōis. Dicit aūt Duo. Qualit sez vestimēta diuisibilia diuiserūt.et Qualiter sua indiuisibilē tunicā sorte mīserūt. Dicit igit [Diuidentes vo] .i. vestimēta. Ex Jo.xix. colligit q̄ ꝑtruor quaternio militū q̄ dñm crucifixerūt: vnusq̄sq; accepit vnā vestē. Dicit em̄ sic. Milites vo cū crucifixissent eū acceperūt vestimēta sua et fecerūt ꝑtruor ptes: vnicuiq; ptē z tunicā. Erat aūt tunica inconsutil desup contexta p totū. Dixerūt q̄. Nō scindam⁹ eā:sed sortiamur de ea cui⁹ sit. Et b est q̄ dr q [Dividentes] .i. vestimēta in ꝑtruor ptes: sup [vestimēta ei⁹] ꝓpter tunicā inconsutilē [miserūt sortes] qbꝰ q̄d colleret. Tunica aūt inconsutilis facta fuit p totū de ope illo q̄ fuē birreta z q̄dā chirothece. Et dr q brā ꝓpo tunicā illā fecerit. Sic frēs Joseph Hēb.xxxvij. nudauerūt tunica polymita i signū hui⁹ expoliatiōis. Sic Esa.xx. tribꝰ diebꝰ ābulauit nud⁹ z discalciat⁹. Sic Dauid.ij. Reg.vj. discoopt⁹ est ꝙsi nudet vn⁹ e scurr;. Et ioMicol q̄ aqua ex oīb interpret. Et significat concupiscentijs dēbitos q̄ leues sūt sup facie aq;. Job xx. Et effusi sūt sic aq;. Hen.xlix. Jllimq̄ despiciūt eū. Quibꝰ ipe rñdet. Zudam z vltiora fiam: et ero humilis in oculis meis ante dñm. In cruce ei denudat⁹ ludis blasphemātiū est expositꝰ. Sic in spū loquit ad ꝓponsam Lant.v. Expoliaui me tunica mea: quō rursum induar illa? Ecce Job dolens sedens:in sterq̄linio sputoz z opprobrioz patienter reqscēs:pōpatice ingredientes domū israel inclamat: dicens Job.j. Nudus egressus sum ex vtero matris mee:nudus reuertar illuc. Ecce qō dicit Job.xxiiij. nudos dimittūt boues:indumenta rollēteos:qbꝰ nō est optimentū in frigore. Vbi est o milites:diaboli satellites:qō Lu.iij. vos docuit Joānes baptista. Neminē cōcutiat; neq; calūniā faciatis:z contenti estote stipendijs vestris. Ecce nūc crudeliter dñm glozie denudalt;:et derisiont nudū exposuistis. Dicūt ei Patres q̄ totū nudū dimiserūt. Sed pannū q̄ (alꝰ q̄)pingit circa lumbos ei⁹ brā ꝓpo mr de suo capite sumptū sibi circūligauit. Pō.xxj. Diuiserūt sibi vest.m.z sup vestē mā mi.sor. Jta em̄ abominabat ea q̄ de mūdo sūt: q̄ nihil oīm eoz q̄ de mūdo sunt secū retinere vo luit. Quia em̄ sauciat⁹ Adā iacēs i latrones Lu. x. despoliat⁹ ē: vestimentū amittēs i mozte ralitat; et vulnerat⁹: Ideo etiā secūd⁹ Adā spoliari elegit sic z vulnerari: Ut sua spoliatōe illū vestiret: sic z vulneribꝰ suis curauit vulnera illi⁹ Et tū clamat iam pater de celo Lu.xv. Cito pferte stolā p̄mā pristinę glie decorē hītem:z induite illū. Statim enim stola glie erit induenda.

Et stabat popul⁹ expectans: ⁊ deridebāt eū principes cū eis dicētes. Alios saluos fecit: se saluū faciat: si hic est chr̄s dei electus

M. Hoc est Tertiū ist⁹ pars. Et tāgunt .b. Tria. Expectatio mortis a pl̄o. Derisio pncipū. Expro brio ⁊ illusio militū: ⁊ amaricatio. Dicit igit̄ [Et stabat ꝓmiacit̄ [ppl̄s ꝓmal⁹ [expectās ꝓcū deo siderio morte ei⁹. Job.xvj. Irruit i me q̄si gigas. Frendens eni ⁊ fremēs stetit ꝫ cū pl̄s. ps. ij. Quare fremuerunt gētes: ⁊ pl̄i meditati sunt inania: Job.xvj. Collegit furore suū in me: ⁊ cōminās mihi ifremuit ꝫ me dentib⁹ suis. Sic ḡ pl̄s mortem ei⁹ strīcēs: stabat expectās: Sic. de dānatis p iusti ciā publicā nō recedit nisi ꝓ⁹ mortui videantur [⁊ deridebāt eū pncipes] sacerdotū: q̄ oim malor⁹ erāt incētores [cū eis] .b. ē: cū popul⁹. ps. xxj. Oēs q̄ videbāt me deriserūt me: locuti sūt la bijs: ⁊ mouerūt caput. Mat.xxvij. Pretereūtes aūt blasphemabāt eum mouētes capita sua. Job xij. Derisē iusti similicatus: lāpas ꝓcepta apōs co gitatōes diuitū: ꝓata i tp̄s statueū. Prouerb.xix. Deū miqu⁹ deridet iudiciū: ⁊ os ipior⁹ deuorat iniq̄tatē. Viere.xx. Fact⁹ sū i derisū tota die. omis subsānāt me. Thren.iij. Fact⁹ sū i derisū oi pl̄o: cāticū cor⁹ tota die. [Dicētes] deridēdo [Alios saluos fecit] Doclolūvere ⁊ nō bñ dicūt. q̄ deridēdo dicūt. Zac.x. Perrāsiuit bñ faciēdo ⁊ sanādo oēs oppīsos a diabolo: q̄m de⁹ erat i eo. Mat. j. Ipe saluū fa. ꝓpm suū a pcis e. [Seipm saluū faciat] Hoc pessime dicūt: q̄ Seipm n̄ saluādo nos oēs salvat. Esa.liij. Cui⁹ liuore sanati sum⁹. Exponēdo eni seipm passiōib⁹: oēs nos saluauit a pcis. Heb.ix. Sine sanguis effusiōe nō fit remissio. Oblin sūt isti, peaccs q̄ pīes cor⁹ nō nisi p sanguinē agni labati sūt ab erīmiatore. Exod.xij. Dicūt tñ illō acti illō itēdāt q̄s ipe Lu.iij. dixit. Me dice cura teipm. Quāta audium⁹ facta i Capbarnaū: fac ⁊ ꝫ patria tua [Si hic ē chr̄s dei electus] sic lactādo dixt. Et ꝫ penit⁹ dicūt incōueni ent. q̄ ipi nō credūt chm deū ē. ⁊ iō miracla non posse facere: tñ ōrideōdo: ꝫ dicūt vez. q̄ ipe ē chr̄s tus vnct⁹ oleo leticie deitat⁹: delibut⁹ vnctōe spīritus⁹ i assūptiōe bñanitat⁹. Esa.lxj. Spūs dñi sup me: eo q̄ vnxerit me dñs. ps. xliij. Unxit te de⁹ oleo leticie ꝑ pticipib⁹ tuis [dei electus] q̄si sic elegit q̄ nullū eligit nisi i ipo. Eph.j. Elegit nos añ mūdi cōstitōez i ipo vt essem⁹ scī. Cāū. v. Dilect⁹ me⁹ cādid⁹ ⁊ rubicūd⁹ electus ex milib⁹. Mat. xxvij. dicūt. Dixit ei: fili⁹ dei sū. Sap.ij. Si ē ver fili⁹ dei suscipiet illū. ⁊ libabit de manib⁹ ꝛrioz. ꝓtēlia ⁊ tormēto interrogemus eū.

Illudebāt aūt ei ⁊ milites accedētes: ⁊ acetū offerētes ⁊ dicētes Si tu es rex iudeoz̄: saluū te fac.

N Tertiū ē. Et tāgit Duo. Unū q̄dē ō Illusione. ⁊ Aliō de Amaricatōe Dicit igit̄ [Illudebāt aūt ei ⁊ milites] Esa.xxviij. Audite ꝛbū dñi viri illusores: q̄ dñamini sup ppl̄m meū q̄ ē in hierlem Dcf.viij. Extendit manū suā cū illusorib⁹: q̄ apprōcuit q̄si elubanū cor⁹ suū. Per istam implicē illusionem: Populi: et Sacerdotū: et Militū: impletur adoratio crucifuri in paseue. Vel q̄ illusus fuit Lorā pōtificib⁹: Et corā Herode: ⁊ Lorā Pilato, sicut patet ex pbabil⁹. Et q̄ ḡrta vice ꝫ illusus ab omnibus in cruce: ꝓ l̄s. ꝓncipib⁹: et militib⁹: Ideo p⁹ implicē adorationē: cū crux exhibet oib⁹: oēs de cōtra stantes: adorāt in recōpensationē illusionū q̄s ꝓ nobis sustinuit [accedētes] felli, to eozde sibi apropiāntes. Ps. lxxvij. Repleta est amaritudinib⁹ aia mea: ⁊ vita in ifernos ꝓpinquauit. Tamari eīm de se dicere poterāt q⁹ inferno iā appropinḡbant. Act.viij. In felle amaritudinis ⁊ obligatiōe iniq̄tat⁹ video te eē [et accetū offerētes] in spongia circūposita Jsopo: sicut dr Jo.xix. Mar.xv. dr q⁹ dederūt ei vinū myrrhatū. Mat.xxvij. dr q⁹ dederunt ei vinū felle mistū. Et pō esse q⁹ mixtura fuit ex vino acetoso vel felle ⁊ absinthio ⁊ myrrha. et intētio cor⁹ fuit vt int⁹ eraspez rarēt: sicut exteri⁹ in amaritudine fuit. Dicūt aūt ꝙdā q⁹ dīs porat⁹ fuit. añ crucē: cū ex ductu lassat⁹ fuit: et tūc acetū dederūt. Et Scō i cruce: q̄m tūc clamauit: et potans cū voluit eraspare sibi gutture clamare posset. et ideo soci⁹ dixit: Sinc an veniat Helias liberās eū. O. d. Nō eraspes gutture vt inclamare possit helis. Matt.xxvij. Quāt ꝙdā dicunt q⁹ porat⁹ sit vt citi⁹ mor̄ret: falsū est. q̄ talia, plōgant vitā: et nō abbreuiāt in eo q̄ nō debe bat mori. Istā aūt amaritudinē dñs subijt ꝓpt gustū veteū. Sicut eīm terren⁹ Ādā gustu ceciderat a celesti, Ādā gustu eū relevauit. Thren.iij. Recordare pauptat⁹ mee: trans gressionis absinthij ⁊ fellis. Viere ij. Quō cōcrescit in amaritudine vitea aliena. Dicit eīā Joānes.ir. dñm dixisse: Sitio, q̄ tūc sitiuit salutē nostrā. Lui amaritudinem ꝓpinat q̄ fellcos mores ire ⁊ inimicic⁹ reseruat. Deut.xxxij. Uua cor⁹ vua fellis: ⁊ botr⁹ amaritudinū. fel dra conū vinū cor⁹: et venenū aspidū insanabile. ⁊ iō bū gustat⁹ noluit bibere. Mat. xxvij. Cū amaritudine aūt oblata irrogant irrisiōnē dicētes [Si tu es rex iudeoz̄] sicut tu dic⁹ [saluū te fac] Sed ad .b. rñdet Joā.xvij. Si ō hoc mūdo esset regnū meū: mīstri mei vtiq⁹ decertarēt vt nō craderer tibi (als⁹ Judeis) q̄ milites de regno terreno intelligebant sicut ignari legis

O Vat aūt et superscriptio scripta sup eū lr̄is grecis: hebraicis: ⁊ latinis hic ē Rex Judeoz̄.

Et rēdet q⁹ figura crucis de ḡtruoz lignis vel foz̄ te de plīb⁹ meo iudicio erat cōposita. Pes eīm magn⁹ (⁊ vt ꝙdā dicūt ō ser trabib⁹) cōpositi⁹ erat ō cedro. Ser aūt trabes dicūt in pede fuisse. Quoz. ḡtuoz ḡdratū ꝙdā sup terrā iacēs describebant vt foz̄ter ⁊ imobilis staret cruz. Duo aūt p modum crucis ad rectos angulos: se in ipo ḡdrato intersecabāt: ⁊ vsq; ad latera ḡdrati porrigebant: et q̄si ḡdratū ne dissolueret continebant. In q̄z duarū trabium medio vbi se intersecabant: erat foramē magnū cui stipes crucis infigebat: q̄ stipes magn⁹ fuit ⁊ alt⁹. Et ōr fuisse de cypresso, Lignū aūt trāf

uersale ad quod brachia fuerunt extensa ⁊ manꝰ conclauate: fuit de palma: et fortiter in supiori sꝛ mutate stipiti supfixum clauis validis vt ñ moueꝛ ret Et sic crux fuit ad modū lr̃e ꝙ thau vocat hebꝛa ice. Ezech. ix. Signa thau sup frontes viroꝝ gemẽ tiū ⁊ dolentiū. In hac cruce sic dispositā nihil ereꝛ cū fuit supꝰ: Ut ꝓficiat ꝙs dixit Mar. viij. Filius hois nō habet vbi caput suū reclinet. Pilatus aūt supius affigi fecit tabulā in qua titulū scripte ꝙ fuit de ligno olive. Et dicunt ꝙdā ꝙ aliud lignū stipiti infixit ꝙ in altū porrigebat. Et huic ligno tabulā affixit. Et sic ꝛ ꝓbabit. Et sic ex ꝙnq; liꝝ gnis cōposita est crux. Supite: brachiali ligno: et ligno ꝙs supꝫ stipiti vltra caput ẽ erectū in ꝙ supꝫ transuersaliter tabula ẽ affixa in pede. Pes aūt exꝛ tat rabidꝰ est cōpositꝰ sic̃ dixim⁹. Et sic fuit in vniꝫ uerso decẽ ligna crucis. Et mlti claui i diuersꝫ locꝫ sẽ infixi. Dicit aūt ꝙdā ꝙ oia hec ligna a Salomõe a mõte libano fuerãt adducta: et supfuerũt in rẽplo. Et ita iuxta ꝓphetã ꝓfectã remanserũt sacrãta. Sꝫ ñ est autenticũ. Sic igit pateꝫ q̃liter tabula est affixa in q̃ fuit crucꝫ titul⁹. Abac. ij. Scribe visũ: ⁊ exara cũ sup tabulã vt peurrat ꝙ legerit. Ista crucꝫ dispositionem videt describere apl's Eph. iij. Ut possitis comꝓhẽdere cũ oĩb⁹ sctis ꝙ sit lõgitudo: latitudo: sublimitas: et pfundũ. Sublimitas enĩ significatur: ꝙ oia patri adꝺicta attribuit. Profũ dũ aūt ꝙ vsq; ad inferos: redemptiõis suę gr̃am denuauit. Latitudo aūt ẽ extensio charitatis: etiã ad inimicũ. Lõgitudo aūt est duratio hui⁹ gr̃e in eternũ. Hoc est igit ꝙ dicit. Erat aūt supscriꝓtio ¦ tituli. Hieron. ait distinguit triplicẽ titulũ Memorialem. Ꝓcoꝛialẽ. Triũꝓhalẽ. Et iste titulus oẽs habet rões titulorꝫ. Memorialis ei est ad memoriã rei eternã. Et talis est iste. ꝙ in me moria eterna erit iustus: Sicut ꝛ Ps. Ab audiꝫ tõne mala non timebit. Ꝓcoialis aūt est: quia est in titulo isto ꝓconiũꝫ sume laudis. ꝙ nihil nisi laudabile in titulo isto ꝓinet. Jesus enĩ saluator: Nazaren⁹ floriꝺ⁹ virtutũ bonestate: Rex a regimĩe iustitie Judeoꝝ cõtinentiũ recta interꝓtatõe dicit. Oẽ nihil ẽ nisi laudabile. Ps. cxij. A sol' ortu vsq; ad occasum laudabile nomẽ dñi. Triũꝓhalis aūt est iste titulus: ꝙ triũꝓhũ cõinet ꝓfectũ. Joã. xvj. Cõfidite ꝙ ego vici mũdũ. ¦ Supscriptio aūt fuit lr̃is grecis ⁊ latinis ⁊ hebraicis ¦ Grecus ꝙdꝫ ꝓter sũmũ ꝓhie ⁊ sapie ꝙs fuit apud illos. Latinus aūt ꝓter summũ ꝓtãs. et Hebraicus ꝓter summus cultꝰ diuini. Dicit aūt titul⁹ a greco titan ꝙs est radi⁹. Et ꝓcat gr̃am chũ toto oꝛ be terraꝝ ꝓ istas tres linguas esse diffundẽdam Ubi ꝛ ¦ Jesus ¦ rex Judeoꝝ ¦ Dec fuit vna accusationũ in q̃ maioꝝ ẽ vim faciebãt. ꝙ ꝓ hãc ꝛ sari cõtradicere videbãt. Uti etiã Joan. xix. dixerꝛ Noli scribere: Rex Judeorũ. sed ꝙ ipe dixit: Rex sũ Judeoꝝ. Tunc bãt enĩ accusabiles fieri coram cesare: si simꝑr scriberet: Rex Judeoꝝ. Ysaie. xix. Erit altare dñi in medio terre egypti: et titul⁹ dñi iuxta terminũ eius. Altare sup ꝙ oblatus ẽ dño est crux. Mediũ aūt terre oꝛ hier'm que medium est nr̃e habitabilis: Que ꝙdem spũale est egyptus ꝓter malos habitatores: sic̃ dicit Apoc. xj. Titulus aūt inscriptio. Pilati est iuxta terminũ grecis Tribus aūt linguis scriptũ est. ꝙ Deũ. xix. oꝛ ꝙ In oꝛe duũ vel triũ ꝛ stabit omne ꝛbum

**V Nus aūt de bis ꝙ pendebãt latronibꝰ blasphemabat eum dicens. Si tu es christꝰ: saluũ fac teipm ⁊ nos. Rñdẽs aūt alter increpabat eum dicens: Neq; tu times deũ: ꝙ in eadẽ damnatiõe es Et nos qdẽ iuste. nã digna factis recipimus. Hic vo nihil mali gesꝫ sit. Et dicebat ad Jesuꝫ. Bñe memento mei cũ veneris in regnũ tuum. Et dixit illi Jesus. Amen dico tibi: Hodie mecũ eris i paradiso.**

Hic vltio ponit ꝑs illa que est de exꝓbratiõe latronũ. Dicunt aūt b Tria. Sinistri latrõis exꝓbratio. Dextri ad sinistrũ increꝓatio. et Deuoꝝ tio quã habuit ad dñm. De primo qdꝫ dicit sic ¦ Unus aūt de bis ꝙ pẽdebãt latronibꝰ ¦ ꝙ a sinistr' ¦ pẽdebat ⁊ ad sinistrã ꝓnebat ¦ blasphemabat eũ ¦ Matth. xij. Spũs blasphemie non remittet eis in hoc seculo neq; in futuro. Blasphemia est impositio falsi crimis in deum. Ps. lxvij Improꝑia improꝑantiũ tibi ceciderũt super me. Dicere. xv. Oẽs maledicũt mihi. Dicere. xx. Offices subsannãt me ¦ dicens ¦ ꝓpropando ¦ Si tu es christꝰ ¦ bñs diuinã potẽns ¦ saluũ fac ¦ ꝓncipalit ¦ temetipsum. ⁊ nos ¦ postea. Eccl. viij. Qui sibi nequã cui alij est bonꝰ. Ordinata ei charitas est vt incipiat a semetipo. et ideo Salua te ꝓmuꝫ et postea nos ¦ Rñdens aūt alter ¦ latro iã ad ꝓniꝫ zuersus. Ne sic de Mat. ⁊ Mar. ꝓio ambo blasphemabãt. Sed vn⁹ ad cor rediens: veniã peniuit. et socium increpauit ¦ increpabat eũ di cẽs ¦ ij. Tim. iij. Argue: obsecra: increpa in oi patiẽtia ⁊ doc. ¦ Neq; tu times deũ ¦ O. d. Qui timere deũ debereꝫ eo ꝙ in tantis es mortꝫ ⁊ iudiciũ diuini. Ps. xij. Lõtritio ⁊ infelicitas i viis eoꝝ rũ: ⁊ viã pacis nõ cognouerũt: nõ est timor dei ãte oculos eoꝝ ¦ ꝙ i eadẽ dãnacs ¦ Nõ qdẽ ꝙ ad cãz: sꝫ ꝙ ad sitꝫ: pena ꝛceꝑisti enĩ mortꝫ iniaꝝ sic̃ ille. Et hoc qdẽ magꝭ gr̃a ẽ ꝙ i eaꝺ dãnatõe vult cẽgnibilꝫ cũ. ij. Reg. xviij. Absalon fili mi: fili mi absalõ ꝙs mihi det vt ego moriar ꝓ te fili mi absalõ ⁊ nos qdẽ iuste ¦ Supple: patimur. qz pcã nr̃a b mereruerũt. ij. Reg. xix. Neq; ci fuit dom⁹ ꝓtis mei nisi mortꝫ obnoxia dño meo regi ¦ Mã dig. fac. recipim⁹ ¦ b ẽ digna penas recipim⁹ ꝓ malis factis ij. Cor. v. Ut referat vnusq;sq; ꝓpria corꝑis ꝑut gessit. Esa. iij. Ue ipio in malũ: reꝛributio manuũ ei⁹ fiet ei ¦ hic vo nihil ma. ges. Et b ꝙrũ est in agno paschali. De q̃ oꝛ Erit em masculus anniculꝰ absq; macula. Et dicit. ad ihesũ ¦ Si deuotõe cõpũctionis ꝛuersus ¦ Dñe ¦ Sap. xvj. Tu es ꝙ vitę ⁊ mortꝫ ¦ bes ꝓtãt ¦ memẽto mei ¦ si bonũ. Ben. xl.

Memẽto mei dñe bene tibi fuerit ꝓtector.ꝑ. Memoria iusti cũ laudibꝰ. Psal.cxj. In memoria eẽna erit iustꝰ:ab auditiõe mala nõ timebit[ dum veneris in regnũ tuũ ] Jo.xviij. Regnũ meus nõ est hinc. Sap.v. Accipiẽt regnũ decoris.z diadema pulcritudis ỗ manu dñi:qm dextera sua reget eos.z i brachio suo defendet illos [ Et dixit illi Jesus ]ostendẽs q ipe est verus saluator: q venit in mũdũ pctores saluos facere.qz sic dicit Mat j. Saluũ faciet populũ suũ a peccatis eoꝝ. [ Ämẽ dico tibi ]hoc ẽ: Uere dico tibi [ hodie ] hac lucẽte luce: qz nũc lucet lux gre [ mecũ eris in paradiso ] Paradisus autez hic dicit deitatis plena fruitio. Ad quã secũ statum soluta a corpe puenit aia latrõis.q.Loi.xij. Raptꝰ i paradisũ: z audiuit arcana verba q̃ non licz homini loqui. Apoca.ij. Qui vicerit dabo illi edere de ligno vite qꝰ ẽ in paradiso dei me. Paradisus eni vt dicit Augus. Triplicit dicit. Est eni Terrestris paradisus regio ꝑma nostroꝝ immortalitꝫ corpoꝝ. oñq̃ caderent ꝑ peccatꝫ. Heñ.ij. Plãuerat aũt dñs deꝰ paradisum voluptatꝭ ab initio.ĩ q̃ posuit hoiem quẽ formauerat. Aliq̃n aũt ỗ Paradisus regio bõrum spiritualiũ: deitate ꝑsentialit fruentiũ: sic ĩa añ dixi mus. Decãt regio est i oñi loco vbi se deitas ad fruendũ exhibet: siue i celo: siue in terra.siue etiã i limbo patrũ:ad quẽ post mortẽ aia chri descẽdit. Aliq̃n etiã dicit Paradisus delicie sancte aie i cõsolatiõibꝰ diuis. Eccli.xl. Timor dñi sic paradisus bñdictiõis. Aliq̃n etiã pulcritudo ꝙuersatiõis sanctoꝝ ỗ paradisus. Eccli.xlj. Hã sicut paradisus i benedictiõibꝰ. Aliq̃n ỗ Paradisus:amenitas habitatiõis sctoꝝ. Heñ.xij. Regio iordanis vniuersa irrigabat sicut paradisus dñi. Irrigat autẽ ꝑ fluenta doctrinaꝝ z gratiaꝝ. Dicit Paradisus multiplicitas amenitatis scꝑturaꝝ. Eccl.xxiiij. Ego sic aq ductꝰ exiui de paradiso. Aliq̃n ỗ Paradisus vberas cordis pleni sctis z fructibꝰ Lañ.iij. Emissiões tue paradisus malogꝝ punicoꝝ cũ pomoꝝ fructiõ. Sed ỗ Paradisus in ꝑma significatiõe. Et deitas exhibẽs sefruitiõi sanctoꝝ est sicut fluuius q exit de paradiso. Fluuꝰ egrediebat de loco voluptatꝭ ad irrigandũ paradisum.

## e Rat aũt fere hora sexta.

Hic post crucifixionẽ :agit de Morte dñi z Circũstantijs mortis eꝰ. Dicunt aũt ỗ Quinq;. Sc. Tps mortꝭ z ꝓgruũ. Subtractio lumis mũdi ne videret exigui lumẽ spũs. Scissio veli ad reuelatorem secretoꝝ. Eũ clamore ingẽti mors domini:ad detestatiõ; petõꝝ tanta mortẽ causantiũ Cõuersio ifidelitꝫ:z deuotio fidelitꝫ ad edificatiõẽ fidei z bonoꝝ moꝝ. De ꝓtio ỗ[ Erat aũt fere hora sexta ]qñ sol mediũ celi accepit.z i totũ mũdũ cãlit ꝑtrẽ sui lumis emittere debuit. Eccli.xlviij. In meridiano sol exurit terrã.z refulgens radijs suis occecat oculos. Aliꝫ tñ dicũt q i tertia. qz i tia cepertit liguis crucifigere.z qñ ore diffinit: ꝓ op i sexta pfecerũt. Et q ita fit dicit Dio. in Epla ad Appolliphanũ.q feria sexta:hora q̃ssexta: apud Heliopolim ciuitatẽ egypti. hoc ipse et Apolliphanꝰ cõsperexerũt. Dñ eñ in ps.xviij. A sũmo celo egressio eiꝰ.z occursus eius vsq; ad sũmũ eiꝰ. Et loquit de sole. Hoc aũt nõ nisi in meridie ẽ qñ est hora sexta. qz Sic tunc lumen in totũ mũdũ effunditꝫ: Ita gratia redemptõis ꝑ gram datã in sanguine chri in(al's p)totũ mũdũ erat diffusa Adhuc aũt in meridie comedit hõ veritũ. Et ỗ accipit: qz statim se abscõdit: z statim post meridiẽ arguit a dño q in meridie cõmiserat. Heñ.iij. Dum deambularet dñs in paradiso ad aurã post meridiẽ clamauit z dixit. Adã vbi es: Eodẽ q̃ tpe enim passionis in morte apostuit remediũ. Ambro. Ipse lignũ tunc norauit: damna ligni vt solueret.

## Et tenebre facte sunt in vniuersam terrã vsq; in horam nonã Et obscuratus est sol.

Dic tangit Secundũ de tenebris. Et ỗ Duo. Tenebraꝝ factionẽ.et Lãm. De ꝓtio ỗ[ Et tenebre facte sunt ] Origenes videt dicere q sic in egypto Exo.x. tenebre facte sũt egyptijs :Nõ tuis deis: Ita ecõuerso modo:tenebre facte sunt tudeis:z nõ alijs q erant in terra. Et hec opinio nõ est vera Nisi de tenebris spũalibꝰ intelligat. Sap.xvij Torꝰ orbis lympido illũinabat lumie z nõ impediebãtur opibꝰ custodiebat. Solis sũt illis supposita erat grauis noctis imago tenebraꝝ:q̃ eos erat comprehẽsura. Beda tñ videt velle q lumẽ toti mundo fuit subductũ et ỗ q sol z demẽta retraxerũt lumẽ suũ ab inferiori hitatiõe ꝓter furoꝛẽ (al's horroꝛẽ) tãt facinoris. Et hoc expsse dicũt factũ esse q tenebras illas viderũt. Sicut Dionysiꝰ z Apolliphanes z Policarpꝰ martyr:z alij q̃d. Alij dicũt sicut Ambro.z Augꝰ z Hiero.q tenebre ñ erant nisi in Judea.qz ibi tantũ potñ cõmissum est. Et ỗ iidem negant Dionysiꝰ z Policarpꝰ z Apolliphanes Et dicũt q tenebre se extenderũt vsq; ad regiões illas eas. ỗ est:in phrygia:vbi fuit Ilion siue Troia. Et ipi in Heliopoli ciuitate egypti erãt tenebris. Et ỗ q̃dẽ est ver. Sic q̃ tenebre facte sũt. Job.v. Per die incurrent tenebras:z q̃si in nocte sic palpabũt in meridie. Exo.x. Sint tenebre tãdense vt palpari q̃ant. Thre iij. Me minauit z adduxit tenebras z nõ in luce[ in vniuersa terra. Jregmibꝰ eius z in finitimis regionibꝰ. Psa.lxxj. Timor z tre. venere sup me:z prex.me tenebre [ vsq; i horã no. ] ỗ ex p tres horas:ꝑ q̃ntũ spaciũ eclipsis naturalis nõ durat Ita q nulla solis appareat repugnatio. qz citotrãsit luna:et sol i alijs ptes diametri repugnat z lucere incipit. Iste aũt tenebre fine oi luce admixtione stabãt trib horis:qs nũq; ꝑ prigere ꝑm naturã. Hoc eñ ondit ỗ qõ dixit dñs Jo.iij. Lux i mũdũ venit z dilexerunt homines magis tenebras q̃s lucẽ; erãt ei ipoꝝ mala opa[ Et obscuratꝰ ẽ sol ] Quidã mẽtiunt q sol obscuratꝰ sit retractiõe sui lumis. Sed Dionysiꝰ q ỗ vidit ỗ q luna se soli horribiliꝰ supposuit.z cũ in omni eclipsi naturali luna solem eclipsans veniat ab occidente:tunc econtrario luna venit ab oriente:z incepit sol obscurari ex(al's a) ꝑte orientali sphere sue: et transiuit luna sub solem donec tota fuit obscurata solis linea diametralis Ita q vltimũ obscuritatꝭ fuit ex occidẽtali:q̃ ꝑma esse

debuit sl eclipsis naturalis fuisset. Et toto sole sic obscurato: tenebre steterūt p tres horas equales. Ob ite fuit ꝫ naturā. Adhuc autē Luna tūc vt dicē Dion. ecciderat ab angulo plenilunij. Dicit em̄ q lune deerat. nec erat tps conuenies solis z lune: qs nō est nisi in nouilunio. Erat em̄ luna. xv. fm cursum astroz: et fm cōpotuz bebreoz q non fallit a cursu siderū. Et cum luna: vt dem̄ est: venerit ab oriente: oportuit q p eandē curuitatez semicirculi rediret ad sol: p qua a sole crescens recesserat. Et hoc itez impossibile est fm naturā. Adhuc autē oportuit q i eodē arcu mota: recedēdo z accedendo moueret motu reflexiois. Ob ēz oēm naturaliē phiam. qz in illo motu de necessitate intercidūt due q̄cres. et sic mot⁹ lune nō erat regularis z vnif formis. Adhuc aūt dr Dion. q luna post nonam restituta est in locū suū. et sic oportuit q ynū semicirculū z eundē sui deferent in trib⁹ horis bis q ficeret. q̄ in trib⁹ horis mouebat q̄tū moueri debuit in bis. xv. diebus: qui sunt. xxx. dies. Nec oia mirabilia dr Dion. tunc accidisse. Et ibo magistr suū Apolliphanū interpellasse dicēdo. O spectm doctrine Apolliphani q̄ dis secretis ascribis: Et ad hoc Apolliphan⁹. Nec o bone Dionysi Jniuste sunt diuina: rez. Hiere. xv. O cadit sol cū adhuc esset dies. Amos. viij. O occidet sol in meridie et tenebrescere faciā terrā in die lumis. Sap. xvij. Ignis quidē nulla vis nec siderum lympide flāme poterāt illuminare nocte illam horrendam.

## Et velū tēpli scissum est mediū.

R Hoc est Tertiū Jn q̄ notat Reuelatio apta secrez toz. Erat aūt duplex velum in templo. Exterꝰ q̄dem qō ostiū tēpli redudebat: ne ab interiori atrio in sancta posset aliqs respicere. et Aliud velus erat qō sancta scēoz a sctis distinguebat. Utrūq autē scissum est a sūmo vsq deorsum Sic dr Matth. xxvij. Scissum ā est [mediū] ita q vna ps cecidit huc: et altera illuc Ita q secretior a tēpli z interiora omnib⁹ apparuerūt libero aspectu conspecta Significatiua ipso facto iā patefactā z palatā esse viā scēoz. Sic dr Heb. ix. ita iā q p̄mū tabernaculū nō viter⁹ habuit statū. Apoc. xj. Aptum est templū dei in celo: et visa est arca testamēti ei⁹ in templo eius. Hoc est: In celo celāte sacra ūi templo: aptum est tēplum: vt pateret oīb⁹ via libera ad q̄ntatoz: ū arcā que coz⁹ oñi significat: qz iā p passionem chri esset remota impedimenta. q. Loz. iij Usq in hodiernū diem cū legit Moyses: velamē est positū sup coz eoz. Et b est velamē carnalis intellect⁹ legis. Ubi sequit. Cū aūt cōuersus fuerit ds ad dñm auferet velamē. De⁹ em̄ spūs ē. Hoc totum cōtinet Heb. ix. p totū capl'm. Ubi dr expsis sacp velamentū significabat spūlcrūs nōdū apata iā esse viā scēoz. Et aliqbꝰ interponit Subiungit q cbis assistens pōtifex futuroz bonoz. pamplius us z pfect⁹ nō manufactū. i. nō hui⁹ creatiōis: nec qz p sanguinē hircoz. aut vitulor: sed p p̄prū sanguinē introiuit semel in scā eternā redēptione inuenta: oīb⁹ velamētis depositis: et liberā viā faciendo ad scā cōtuenda z bñda oīb⁹. Ps. xij. Reuela oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte. Et itez ps. cxviij. Et cōsiderabo mirabilia. Dicit aūt Dicro. q in euāgelio qō hebraicis litis conscriptū est: habet: q illo cum vela scinderentur lapis mire magnitudinis scindebat z cecidit de suplimiarib⁹ tēpli: in signū future destructiōis tēpli. Et de b dr Esa. vj. Cōmota sunt suplimiaria dom⁹ a voce clamantis. Utrunq; scissura. s. velox: z scissura tēpli cōcordat. pheie Esa. xxij. Reuelabit opimentum Jude: z videbit i die illa armamentariū dom⁹ sal⁹: z scissuras ciuitat Dauid videbit: qz mltiplicate sunt. Dom⁹ saltus: dr tēpli. qz factū fuit de lignis saltus libani. Tacet aūt b Lucas de terremotu z scissura petraz z aptura sepulcroz: q̄ eiā tūc acciderunt: q̄ Matth⁹ diligenter posuerat.

## Et clamans voce magna iesus ait. Pater: in manꝰ tuas cōmēdo spīm meū. Et hec dicēs exp̄auit.

S Quartū est qō est de Jnclamatōe pcti qō est cā tāte mortis. Et de Tria. Clamoꝝ. Oratōes. z Exp̄ratiōne. De Prio dr [clamās voce magna] Clamor aūt vires interiores adesse fcat fm naturā: qō exangues z iā q̄si examines clamare nō pñt Heb. v. Preces suplicatōes qz ad deū cū clamore valido z lachr. offerēs: i oīb⁹ exaudit⁹ est. Job xvj. Terra ne operias sanguinē meū: nec inueniat in te locū latēdi clamor me⁹. Esa. lviij. Clama ne cesses: q̄si tuba exalta vocē tuā: z annuncia ꝑpl'o meo scelera coz: et domui Jacob pcta coz. Sic g̃ iclamauit pcm̄ [voce magna] Exilē em̄ vocē cōsueuerūt hic z acuta afflicti: z exangues: i. q̄ria ptāte spm̄ z vitā nō būtes. Et ió in hac voc⁹ magnitudine oñdit qō dixit Joan. r. Nemo tollet a me aiam meā: sed ego pono eā z iterū sumo eā: Ptātem em̄ habeo ponēdi aiam meā z habeo iterū sumēdi eā. Beñ. cñ. iij. q̄ndā clamauerat Ubi eo Bā: qñ de manu dei cecidit in pcm̄. Hoc e: vide in quātam incidisti miseriā: q z te ad necessitatē moriēdi: z me ad mortē cōduxit tue redēptiōis. Et ideo Clamat b voce magna. Matt. xxvij. De⁹ deus me⁹ vt qd dereliqsti me: Et subiūgit spūlcrūs q becse vba delictoz coz q sui erāt in b mūdo: p q̄bus vt noīa pati cōueniebat. Et anteq̄s congruit redimē renit: ad istū clamoꝝ: liq̄facta est sponsa Lanc. viij. Dilect⁹ meus clamat ad me Pone me sic signaculū sup cor tuū z sup brachiū tuū: qz fort⁹ vt mors dilectio. Sic ñ det spōsa Lan. j. Fasciculꝰ myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi iter vba mea p̄morabit. Magnitudo pene ñ ita clamare coegit sic magnitudo pcti p q̄ talē pena sustinuit. Clamat igit vt ostendat se vite z mortis hic eligium. Sap. xvj. Qz iā sanguis effluxo: vetatis viribꝰ: plogato z multiplicia martyrio: clauis ad interiora penetrantib⁹: adhuc mortē sustinet ne nisi voleti supueniat. Esa. liij. Oblat⁹ est qz ipe voluit. Clamat enā: igēte ad nos oñdēs amoꝝ: p q̄bus tot penas assūpsit. Clamat: imēsitate acerbitat⁹ in dolore mort⁹ oñdēs. Ob ex Triplici cā fuit. Una q̄dē Naturalē. qz speciosus forma p filijs hoim: optime cōpletiōis z decētissime fuit cōpositiōis: z ió in morte acerbissimi doloris: magis time cū nec etate pfect⁹: nec infirmitate ut aliquo

fuerit destitut⁹. Alia autē diuia fuit: qz morte as
sumpta mortu⁹ fuit. Hāc aūt talē assumpsit: q̄ie
tantū lucret pcm̄ quantū ptoplastus z alij cōmi
serant qui tota natura pderāt. Et hāc oportuit oi
bus mortibꝫ esse acerbiorē. Tertia causa moral'
est. qz dicit Aristot. q̄ Mors tanto est molestior:
q̄nto bonis melioribꝫ priuat morientē. Et ideo di
cit Mortē virtuosi bois esse molestiorē q̄ mor
tē turpis: q̄nto bonus (als bonus) p̄ morte melio
ribus p̄uat scīs. Oportuit q̄ ista esse molestissi
mā: q̄ tot bonoꝝ diuitē z indyrū priuauit deū vi
ta. Threñ.). O vos oēs q̄ trāsitis p viam: attēdi
te z videte si est dolor sīlis sicut dolor meꝰ. Uoce
igitur magna clamauit. Ps̄. cxlij. Anxiatus est in
me spūs meꝰ: in me turbatū ē cor meū. Alt Je
sus Inter multa q̄ clamauit. Sicut Pater igno
scē illis qz nesciūt q̄d faciūt. z Deꝰ deus meus vt
q̄d dereliq̄sti me: Quod bis clamauit. z Sitio. Et
hoc quod ad Joānē z mīrem dixit. Mulier: ecce
filius tuꝰ. Ad discipulū autē: Ecce mater tua. Pꝰ
oīa autē dixit quod hic ꝓnunc̄ Pater in ma
nus Et dicit q̄dam q̄ i cruce Lentū q̄nq; agita
vsus psalmoꝝ legit. Qui ab isto pncipio psalmi
Deus deꝰ meꝰ respice in me: vsq; ad istū quē dic
dicat vsum continent. Et hoc vocat Psalterium
xp̄i. Dicit igit Pater Dicenim a memoria dul
cis filij: etiā inter flagella z penas q̄s ex obedien
tia patris sustinuit: nō recessit: Docēs nos q̄niaz
z nos patris in tribulatōne nō obliuiscamur. qz
Flagellat oēm filiū quem recipit. Heb. xij. Jn
manus tuas virtuosas comendo spiritū
meū debentē ꝓgredi cū diabolo z inferno ad tu
orū liberatōnem. Sap. iij. Justorū aīe in manu
dei sunt: z nō tanget illos tormentū malicie. Cō
mendatio autē est. Ut sicut pater oīdit vtutez in
expugnādo pcm̄ z petōres. q̄ ita oīdat vtutem
manus sue in expugnāda morte: z auctore mort
diabolo: z domo mortis inferno: Ut spūs potēs
fort diabolo supueniat: z intret potēter in domū
fortis: z alliget fortē z oīa vasa domꝰ eius diri
piat. Sicut Lu. xj. dicū est. Hoc eni modo im
plet quod dictū est Esa. xlix. Etq̄dem a fort rollet
ur p̄da. et q̄ ablatū est a robusto saluabit. Sic
igit dicit. Jn manus tuas commendo spiri
tum meum Illa enim commendatōne non in
diguit commendare spiritum: qui vnitus fuit
diuinitati. Et hec dicens joīendo q̄d i mor
tis piculo et domo mortis facere vellet q̄ spiritū
Ecci. xxiij. Penetrabo inferiores ptes terre. z in
spiciā omnes dormiētes. z illuminabo oēs sperā
tes in domino. Osee. xiij. O mors ero mors tua
morꝰ tuꝰ ero iferne expirauit ꝑ ē: spm̄ tradi
dit: Ista q̄ de opē redēptōis adhuc restabāt facie
da pfectus Deuē. xxxij. Dare magnificētiā do nro
Dei pfecta sunt opa. z oēs vie eius iudicia. Sic
via victrix z via mortis. Osee. xiij De manu mor
tis redimā eos: de morte liberabo eos.

**Videns aūt centurio quod factus fuerat glorificauit deū: dicēs. Ve re hic hō iustus erat. Et ois turba eorum qui simul aderant ad spectaculū istud: et videbant que fiebant: percutiētes pectora sua reuertebantur.**

Quintū est istius ptis q̄ continet Tria. Conversionē gentiliū. Compunctionē pctōr. et Lōfortationē iustoꝝ. Primū notat in hoc q̄ dicit Videns aūt Centurio q̄d gentilis fuit z infidelis et pfuit ministris crucifigentiū chīm. Hō factū fuerat in oibus tam inductis miraculis. Et precipue in hoc q̄ spūs suꝰ in passionibꝫ ertor xp̄i nō potuit sed clamore oīdit q̄ voluntarie animā posuit. Et ideo Mar. xv. dr. Videns aūt Centurio q̄ sic clamans expirasset glorificabat deū illuminat⁹ fide glorificabat deū cōfessione vtat. In hoc cū deꝰ marie glorificat q̄i hō pcm̄ suū recognoscit. Josē. vij. Fili mi da gl'iam deo z confitere pec catū tuū: et indica mihi q̄d feceris. Iste cū pcm̄ infidelitat sue recognouit. Et cū q̄ē aī blasphē mauerat dicens: Vere hic hō iustꝰ erat Justꝰ aūt nō potuit esse nisi z verbis verax esset et ope iustꝰ. Deuē. xxxij. De fidelis et absq; vlla iniq tate iustus z rectꝰ. Si q̄ verax fuit in sermone: ipe filius dei erat. qz filiū dī se esse dixit. Uñ Matth. xxvij. et Mar. xv. Vere filꝰ dei erat iste. Sicq̄ in isto notat Illuminatio gentiliū ad fidem Et ois turba coꝝ qui simul aderant Mirtudo ei maxima exierat: qz ꝑ eius tactē erat locꝰ vbi crucifi xerūt eū Sicut dr. Josē. xix. Quacūq; de eā exiuit sent siue plāctꝰ siue curiositatis siue malicie z de risiōis ad spectaculū istud J. j. Lōfortatio. iij. Spectaculū facti sumꝰ mundo z angelis z homib Et videbāt que fiebāt J. ij. Mach. vij. Digna admiratione facta fūt in nob percutientes pectora sua Matt. xv. Que pcedunt ab ore: de corde exeūt: q̄ sunt furta z blasphemie z cogitatōes male. Et qz cor: est fons oīm malorū q̄ irrogata sunt dñō: ideo pectora percutiebāt in signuz castigatōis. Lu. xviij. Percutiebat pectꝰ suuz dicēs. Deꝰ ꝓpiꝰ esto mihi pctōri reuertebant hoc est: a malo se subduxerunt. Dicit. xxxj. Postq̄ ostendisti mihi egipciam: Percussi femur meum: cōfusus sum z erubui: q̄m sustinui opprobrium adolescētie mee. In buꝰ signū pcussiōis Sacerdos elevata aliq̄n culū voce in signum clamoris dñi: rundit pecꝰ in Canone dicēs. Nobis q̄z pctōrib.

**Stabant aūt omnes noti eius alonge: et mlieres que secute erāt eum a Galilea hec videntes**

Dic tangit Lonfortatio fideliū devotoꝝ. Noti aūt h dicunt qui se esse in dilectione nouerūt. p tis morte aūt: z qz ipellebant: etiā noluerūt esse cum ministris sceler: delōge steterūt. Ps̄. lxxxvij. Elōgasti a me amicū z primuz: z notos meos a miseria. Ps̄. xxx. Qui videbāt me foras fugerūt a me: obliuioni dat⁹ sum tanq̄ mortu⁹ a corde. Job. vj Ecce ñ est auxiliū mihi in me: necessariū q̄z mei recesserūt a me et mulieres q̄ secute erant eum a Galilea Jlleq̄dē ꝓmo lōge steterūt sicut h dr

Compuncta autē turba ꝛ recedente: ꝛ centurione glorificāte deū: audaciā acceperūt ꝛ accesserūt ad crucē. Et ideo Jo. xix. dr: q̄ Stabāt iuxta crucem Jesu mater ei⁹: ꝛ sor⁹ mat⁹ ei⁹ Maria cleo⁹phe ꝛ Maria magdalene. Job. xix. Pelli mee cō⁹umptis carnibus adhesit os meū: ꝛ derelicta sūt tm̄ modo labia circa dentes meos. Carnes hic di⁹cunt carnales ꝛmici: qui a passione ꝓsumpti sunt. quia nō audebāt eum cōfiteri. Et ideo tūc solū os: fort⁹ores ꝛ. discipuli adhesērūt pelli. ꝛ hoc est fidei ecclesie. Labia aūt sunt mulieres que locute sūt ei. Et ille sole circa dentes eius erāt: q̄ necessaria mi⁹nistrabāt. Lu. viij. Que ascēderant de galilea ꝛ mi⁹nistrabāt ei ō facultatibus suis. Ille em̄ mulieres mi⁹nistrabāt ei: vicem illius viduc sup̄plēres: q̄ pa⁹uit heliū. iij. Reg. xvij. hec videntes ꝛceteris fu⁹gientibꝫ. Et ideo dr Lhrysost. q̄ iste mulieres do⁹trices fuerūt Apostolorum ꝛ Euangelistarum.

e Tecce vir nomine Joseph q̄ erat decurio vir bonus et iu⁹stus: hic non consenserat consilio et actibus eorū: ab arimathia ciui⁹tate Judee: qui expectabat ꝛ ipse regnum dei.

Dic agit de Sacrāmēto sepulture. Et diuidit contra p̄cedens totum q̄ dictū est de ꝓassione ꝛ Morte. Habet autē Tres ꝑtes. In ꝑmā ꝓma describit Ja qui tante sepulture dign⁹ fuit officiū impendere. In Scā autē describit Modus se⁹pulture. Et in Tertia describit Deuotio mulierū consideranciū sepulture locū. Describit autē Jo⁹seph ab Octo. Primo q̄dez Ab animi ꝛstrenuitate qua iudeoꝝ fro⁹citatē nō timuit q̄n dr [Et ecce vir] Ur em̄ est virilis animi: nō timēs imperus occurrēres. Psal. j. Beat⁹ vir qui nō abijt in consi⁹lio impioꝝ: ꝛ in via peccatoꝝ nō stetit. Unde etiā quidā eundē psalmū de Joseph isto dicūt factum fuisse eo q̄ non ꝓsensit cōsiliis ꝛ actib⁹ iudeorum ꝛcadentiū dūm. Scō describit Ab Noie: q̄n dicit [Joseph noie] Beñ. xlix. Joseph filius accrescēs Unde etiaꝫ accrescens interꝑetat. q̄ cōmunis in⁹crementis accreuit in ꝛgra. Tertio describit Ab Po⁹testate: q̄n dr [qui erat decurio] B est: princeps sup decem. Uel: q̄ erat aliqs officialiū curie. Ge⁹nes. xxiij. Princeps dei es apud nos. Psalm. xlvj. Principes populoꝝ ꝛgregati sunt cū deo abrahā: quia ceteris fugientibꝫ Joseph ꝛ Nicodem⁹ man⁹serūt sepulture dñi officiū impendentes [vir bo⁹nus] bonitate ꝛtutis ꝛ ꝑcepte fidei. Et describit hic Quarto ab habitu animi [et iustus] Quin⁹tū est: vbi describit ab obdiēcia mandatoꝝ. Ps. cxviij. Bon⁹es tu: ꝛ in bonitate tua doce me iusti⁹ficatoꝛes tuas [hic nō erat cōsentiēs cōsilio] Hoc est Sextū. Psal. j. Non abijt in consilio im⁹pioꝝ [ꝛ actib⁹ eorū] Et ideo in via peccatorum nō stetit ꝛ in cathedra pestilentie nō sedit [ab arimathia] Ecce Descriptio B Loco. Et interpretat vigilia donatiōis. Et est ciuitas iuxta decapolim: que olim Ramatha dicebat. Et ꝓ elago nomine sic dicebat. q̄ ꝓpter vigiliā sue custodie corpus dñi cum accepit ꝓ⁹ donatiōe. Et maxime q̄ ꝓ⁹cepta decalogi custodiuit. Psal. xxxij. In psalterio decē chordaꝝ psallā tibi. Dec est ciuitas [Unde] que ꝓfitens interpretat. q̄ dñm in confessiōe fidei fuit confessus. Rho. ꝛ. Corde creditur ad iustitiam: ore aut̄ cōfessio fit ad salutē [qui expectabat ipse regnum dei] Descriptio est B Spe. q̄ re⁹gnum dei in reuelatione gr̄e (que ꝑ Iesum christus facta est) expectabat. Doc em̄ regnus dei vocatur. Matth. vj. Primum querite regnum dei ꝛ iusti⁹ciam eius.

Hic accessit ad Pilatū ꝛ petiit corpus iesu: et depositū inuolui⁹t syndone: et posuit eū in monumen⁹to excisō: in quo nondum quis⁹q̄ positus fuerat.

Dic trāgit de Sepultura. Dicat aūt Tria. Scz. Qualiter a iudice corpus obtinuit: Qualiter illō inuoluit: ꝛ Qualr sepeliuit. De Prio dr [Hic] sicut exñs de curia ꝛ familia ꝓsidis: audacter si⁹cut dicūt Matthe⁹ ꝛ Marcus [accessit ad Pilatum] ꝓsidē: sine cuius licētia corpora dāna⁹torum per iusticiā publicā tolli non poterāt. Eccl. vij. Mortuo non ꝓhibeas gr̄am: neq; desis plo⁹rantibꝫ in ꝛsolationem. ꝛ cum lugentibꝫ ambula. Matth. xxvij. Pilatus vero iussit reddi corpus. Sic em̄ ꝑcepit Josue. viij. ꝛ. x. q̄ ante solis occa⁹sum corpora deponant de ligno [et depositus] Supple: de cruce. Jo. xix. Petierūt vt nō remane⁹rent corpa in die sabbati. Erat em̄ magn⁹ dies ille sabbati [inuoluit illud in syndone mūda] Syndon em̄ est pann⁹ factus de lino egypti: q̄ ē genus lini candidissimi. Dicit aūt munda: q̄ ad vltimū erat dealbata. Et B significabat candoꝝ gr̄e ipsius corpis. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis: q̄m digni sūt. Huius mysterij gr̄a Silue⁹ster papa ꝑcepit q̄ corp⁹ dñi non inuoluat in seri⁹cis: sed in linteo mūdo ō lino facto. Sic em̄ ꝛ vir⁹go mater albis castitat⁹ viscerū suoꝝ indutū ꝛ in⁹uolutum: vbum ꝓtulit ī mundū: ꝛ iam natū pan⁹nis inuoluit: ꝛ reclinauit in ꝓsepio in pabulum iu⁹mentoꝝ. Eccls. ix. Omni tempe sint vestimēta tua candida. Ideo eciam angeli in albis apparuerūt. Matth. xxviij. Uestimēta eius sicut nix. In figu⁹ra huius in monte transfiguratiōis Mat. xvij. ꝛ Luc. ix. ꝛ Marci. ix. vestimēta dñi candida sic nix apparuerūr: qualia fullo sup̄ terrā facere nō potest [et posuit eum] quiescentē ab oñi ope redēptio⁹nis die septio: sicut deus pat̄ die septimo ab omni opere creatiōis mūdi quieuerat. Ita ergo positus est ad quietis ostensionē. Deb. iij. Qui enim in⁹gressus est in illam requiē: ꝛ ipse quieuit ab oper⁹ibus suis q̄ deus ab suis. deus [in monu⁹mento] qs quasi monens mentē Uel munimen⁹tum vocat: q̄ munitū fuit Matth. xxvij. signan⁹res lapidē cū custodib⁹. Esa. xj. Erit sepulcrū eius glorio⁹sum [excisō] in lapide vt dr Chrysost. ne di⁹cere possent: q̄ discipuli suffodierēt: furati sunt eū

Erat eñ in lapide in primo introitu: quasi cripta vel camera. Et in code lapide cõtra ostium introitus illius camere erat oppositio: erat spelunca in qua positus est dominꝰ: z super os spelunce: lapis est maximꝰ superpositus: qui nõ nisi a multis remoueri poterat. [in quo nondũ quisq; ↄ alius] positus erat. ne dicere possent q' alius erat qui resurrexit. Dicit aũt Joã. xix. q' erat ibi etiam Nicodemus ferens mixturã myrrhe z aloes: qsi libras centũ quo vnxit dominũ: Non contra putredinis vel corruptiõis feroꝛẽ: q' talem defectũ incurrere nõ potuit. Psal. xv. Nõ dabis sanctuꝫ tuũ videre corruptionẽ. Sed q' ita mos erat sepelire corpora charoꝛ amicorũ. Et cũ essent amici: expensis sepulture deesse noluerũt. Referunt aũt q'dam z est scriptũ in hystoria Ecclĩastica: q' Judei hunc Joseph. pter sepulture istius diligentiã captũ incarcerauerũt: Et q' ille pmus fuit cui post resurrectionẽ dñs in carcere apparuit. quia solus inter discipulos tunc pro eo captus tenebat. Nicodemꝰ autem vix manus eorum effugit

## Et dies erat parasceues: z sabbatum illucescebat

Determinat hic Tẽpus istius sepulture. Dicit igit [Et dies sepulture] erat parasceues] hoc est ꝓparationis. Et est nomen grecũ. z dicit ꝓparatio: q' illo die necessaria ad sabbatũ preparabant: Maxime ad istud sabbatũ: qꝫ maius erat ceteris. q' vna dies solẽnitat' pascalis. Joan. xix. Erat aũt magnꝰ dies ille sabbati. Et hoc est quod sequit [et sabbatũ illucescebat] ad vesperam parasceues. q' vesperũ ulticet in sabbati luce: eo q' precedens vesperũ cum sequenti die computetur. Semp enim fm cursum naturalẽ: precedens nox in sequentẽ diem illucescit. Psal. cxxxviij. Nox sicut dies illuminabitur: z Nox illuminatio mea in deliciis meis.

## Subsecute aũt mulieres que cũ eo venerant de Galilea viderunt monumentuꝫ: et quemadmodum positum erat corpus eius: z reuertentes parauerunt aromata z vngenta: et sabbato quidem siluerũt scõm mandatum.

Hic rangit Qual' deuote mulieres in parasceue locũ sepulcri notauerunt. Et hoc est quod dicit [Subsecute] sunt [aũt] ad locũ sepulcri] mulieres [in parasceue] que cũ ipso [Joñe ielu] venerant de galilea] Et sicut supius dictũ est: ministrauerant ei de facultatibꝫ suis: z pietatem quã exhibuerãt viuo: non negauerũt mortuo. quia fideles erant] et viderũt] hoc est notauerunt monumentũ] et [notauerũt etiã] quemadmodum positũ erat] in monumẽto] corpus eius] hoc est dñi ielu. Matth. xxiij. Ubi fuerit corpꝰ: illuc congregabuntur aquile] et reuertentes] ipsa die parasceues] parauerunt aromata et vngenta] Quãuis eñ parasceues est pma dies pasce: luna. xiiij. (als. xv.) Et non licebat opus seruile in eo fieri: tñ opa pietatis circa ꝟfunctoꝛũ corpa nõ prohibebant. Aromata aũt dicunt quasi acromata: z ꝗa corpori dñico apponebãt. In signũ: quia omni odore virtutum redolebat. Can. iiij. Surge aquilo z veni auster perfla hortũ meũ z fluẽt aromata illius. Ungenta aũt parauerũt: in signũ q' vnctũ erat vnctione deitatis: z in primo surrectuꝛũ oleo letitie deliberũ. Eccli. xxxviij. Ungẽtarius facier pigmenta suauitatis: z vnctiones conficiet sanitatis [et siluerũt] hoc est quieuerũt a visitatione sepulcri] [sabbato quidẽ] in quo nihil operis seruilis licebat fieri] [fm mandatuꝫ legis] Esa. lviij. Si abstuleris pedẽ tuũ a sabbato facere voluntatẽ tuã: in die sancto meo vocaberis sabbatum delicatum: z sanctũ dñi gloriosum. Sic ergo terminat' pars ista que est de Sepultura



## Na autez sabbati valde diluculo veniunt ad monumentuꝫ: portantes que parauerant aromata.

Ad hoc loco vsq; in finẽ agit ꝺ Sacramẽto Resurrectiõis z Ascensionis. Et diuidit in Duas partes. In quarũ Prima Resurrectio nunciat p angelos. In Scda ar Certificat ipsa dominꝰ a ꝓpatritione. Prima harũ Duas habet ptes. In quaꝝ Prima Nunciat per angelos sanctis mulieribꝰ: z per mulieres apostolis. In Scda aũt Signa que retulerunt mulieres: per experimentũ probat Petrus nimio desiderio videndi dñm. In Prioꝛi aũt haꝝ Duo dicunt. In quoꝝ Primo Relationes accipiunt mulieres z apostolis referunt. In Scdo aũt Hoc pro deliramẽto reputat. Ad huc aũt anteriꝰ: illaꝝ Duo cõtinet. Acceptionem reuelationis: z Reuelatiõis nunciationẽ. In Prima haꝝ partiũ Duo continent. In quoꝝ Primo dicit Qual' ad monumentũ venerũt: z Quale monumentũ inuenerunt. In Scdo aũt de Reuelatione angelica subiungit: que Dñm surrexisse ꝓbibuit: z Mulieres ꝑmonuit de verbis dominicis. Dicit igit Quando z Qualiter ad sepulcrũ venerunt: z Quale inuenerũt sepulcrũ. Quando quidẽ: quia [Una sabbati] hoc est pma sabbati. quã nos Dñicam apellam. Decuit eñ q' hoc in prima sabbati nunciaret. Ut qua die septiꝛna ne deus fecit celum z terrã. Gen j. eadem die: terra gra: z celum gaudio resurrectiõis repleret. Et q' die deus dixit. Fiat lux: z illustraret celũ z terram: eadẽ die lux surgeret claritatis resurrectiõis: ad celi z terre nouam illuminationẽ. Cant. coꝛ. vi. dicit de ecclia. Que est ista que ꝓcessit sicut aurora cõsurgens: pulcra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castroꝝ acies ordinata. Hec est lux surgens: auroꝛ

re: que dīc caliginis damnatoꝝ non illustrat. Sicut dr Job.iij. Sic ḡ vna sabbati chr̄s surrexit. t Marc.xvj. Valde mane vna sabbatoꝝ venīt ad monumentum orto iam sole [valde diluculo] Tangit hic hozā que maxime cōuenit, quia in diluculo ad querendū cuꝫ veniebāt: qui tam sue claritatis lucē: celi sinū illustrabat. Pś.lxxv. Illuminans tu mirabiliter a montib⁹ eternis: turbati sūt oīes insipientes corde. Hoc eīm predixerat de eo Symeon Lu.j. Illuminare his q̄ in tenebris t in vmbra mort̄ sedent: ad dirigēdos pedes nostros in viam pacis. Sic eīm luce sua nostrā noctē trāsiuit in lucem. Qua autē hora dominꝰ surrexerit: nemo scit. Hegozius tamen videt dicere q̄ media nocte. Quod duabꝰ probat auctoritatib⁹. Quarū Prima est Judicū.xvj. q̄ Samson qui sol fort̄ interpretat̄ media nocte surrexit: t portas gaze in vertice mont̄ portauit. Samson eīm chr̄m: gaza autē significat infernuꝫ. q: sicut Samson portas gaze: Ita chr̄s confregit portas inferni. Pś.cvj. Confregit portas ereas. t vectes ferreos cōfregit. Suscepit eos ō via iniquitatis sue: propē iniustitias enim suas humiliati sunt. Alia auctoritas est Prouer.vlē. De nocte surrexit: dedit q̄ pdam domi mestitis suis: t cibaria ancillis suis. Alīꝫ aūt fere oīm Sancti vident dicere q̄ iam iminente aurora: cum tamē adhuc tenebre erāt surrexit: propter auctoritates t rōnes prius introductas. Osee.vj. Quasi diluculū preparatꝰ est egressus eꝰ: t veniet nobis quasi imber reꝑcrotinus t serotinus terre.

Tali igit reꝑore t hora [venerūt ad monumētum] desiderio amoris querentis dīm. Job.iij. Quasi effodientes thesauꝝ: gaudent vehementer cum inuenerit sepulcrū. Sic adhuc qui desiderāt a tumulto in abscondit̄ esse cum chr̄o: in deuotōe cordis in secreto ꝓficientie querunt eum. Colos. iij Mortui eīm estis: t vita vestra abscondita est cum chr̄o in deo. Psal.xxx. Abscondes eos in abscōditō faciei tue a conturbatiōe hoim. Abscondituꝫ eīm faciei tue ō Maximus Ep̄us: est p̄ciosissimus in diuinā lucem transit⁹: qui est a tumulto mundi sequestratus. Pś.xxx. Proteges eos in tabernaculo tuo. hoc est: in sepulcro tuo a conturbatiōe hoim siue a contradictiōe lingua. Lorde igit ad sepulcruꝫ spūale. Lorpore aūt ad materiale sepulcrū sic venerunt. Qualiter aūt venerunt subiungit̄ [portantes que parauerant aromata] ō eodores. Odores aūt fuerunt maxime myrrhe t aloes. Quorū virtuteꝫ frenat odores malos. Nō ex corpore dīi: sed ex loco vbi alia damnatoꝝ corpora ferebant pcedentes. Aromata aūt virtutum vōt Hegozius: odores significāt que nobiscū portare debemus qū dīm visitamus. Lan̄.iij. Fluent aromata illius. Et iter. Jbidē ante hoc dr. Emissiones tue paradisus. hoc est spiramentum t fragrantia quam emittis est paradisus. Psal.xliij. Myrrha t gutta t casia a vestimētis tuis Suple: spirant a domib⁹ eburneis: ex quib⁹ delectauerunt te filie regū in honore tuo. Myrrha q̄dem est tristicia castigans p disciplinā t afflictōes carnis. Gutta aūt (que lachryma est odorifera) est aroma pietatis. Casia aūt concaua: est aroma humilitatis: Que spirant a vestimētis honeste cōuersatōnis: a domib⁹ eburneis. hoc est a corporib⁹ castis. Et ex his chr̄m delectāt: vngētes: nobiles aie: filie regū: optimoꝝ prelatoꝝ: in honorē sue resurrectionis. Sic ergo magis intus q̄ extra portauerunt aromata [que parauerant] in paraseueu ꝓparationis. hoc est in studio bone vite t studio virtutū. Prouerb.vj. Vade ad formicā o piger: t considera vias eius: t disce sapiam. que cū non habeat ducem nec preceptorē nec principē: ꝓparat estate cibū sibi: t congregat in messe q̄ comedat. Messis autem est tp̄us merendi. Prouer.x. Qui congregat in messe: filius sapiēs est. Qui aūt dormit estate: filius est confusionis. Sic ergo nobis cum sctis mulieribus aromata paranda sunt: cum quibus ad quiescentē in gl̄a dīm in deuotione cōtemplationis veniamus

## Et inuenerunt lapidem reuolutum a monumento: et ingresse nō inuenerūt corpus domini Jesu

Dic quedam signa tangunt Resurrectiōis. Et hec sunt Duo. Reuolutio lapidis. Et q̄ Non inuenerūt in monumento plenitam dīnica corporis. 3

Dicat igit [Et inuenerūt lapidē reuolutū a monumento] Non q̄ dīs indiguerit hac reuolutione. quia sicut de matris vtero: sic ō monumento hinc t inde exiuit intacto clausure signaculo. Ezech.xliij. Porta hec clausa est t non aperietur. quia dominꝰ deus israel ingressus est per eā. Clausis eīm ostijs hinc t inde exiuit: vt sciamus eum esse cui nihil obstat: t cui omnia seruiūt ad nutum. Lapis aūt iste obdurationē cordis significat: qui deuote deum querentib⁹ reuoluit. Marc.vl. Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumenti. Et respicientes viderūt reuolutū lapidem. Erat quippe magnus valde. Ezec.xj. Auferam a vobis cor lapideū: t dabo vobis cor carneū. Sic igit in deuotione spūs lapidē inuenerūt reuolutū a monumento: in quo cū domino ihesu includi t abscondi desiderauerūt [et ingresse nō inuenerunt corpus dīni ihesu] Dixim⁹ in ante habitis: q̄ Duplex erat edificiū sepulcri. Quod eīm primo occurrit cripta quedā fuit: t ex opposito ostij illiꝰ cripte erat spelunca: in qua positus fuit corpus dīni: t lapis pgrandis illi spelunce suꝑpositꝰ: quē reuolutū viderūt. t ingresse sunt mulieres in edificiū anterioris cripte. t videntes lapidē reuolutū: senserunt non ibi esse corpꝰ dīnicum. Jam eīm erat Jesus glorificatus. Nec poterat infirmis loc̄ deferi. Nec deliberatione vngenti corporalis indiguit qui surrexerat gl̄a resurrectōis delibutus. Et hec ipsa non inuētio corpis hoc prefigurabat: vt non de cetero in corporis infirmitate quereret: ſ in gloria crederet: ita q̄mis lingua sibi confitetur: quia esset in plena gloria dextere p̄ris. ij. Lor. v. Itaq; nos ex ꝫ neminē nouimus fm carnem. Et si cognouimus fm carnē chr̄m. hoc est fm carnis infirmitatē: sed nunciam non nouimꝰ. q: iam gloria deitatis eius carnis substātiā tota (al's tota) gl̄a repleuerat.

Psal.viij. Gloria ⁊ honore coronasti eū. Heb.ij. Eum qui modico ab angelis minoratus ē iesum: videmus per passionē mortis gloria ⁊ honore coronatū. Ungenta spūalia parent: ⁊ aromata glie domini cōgruētia: ⁊ non que aliquid infirmitatis ostendāt in domino. Parentur ingēs vngēta Lomp̄nctionis: Deuotionis: ⁊ Gratiarūactōnis. Ungenta quidem Lompunctōis ex speciebꝫ pungitiuis doloꝛē cordis inducentib. Quod fit ex consideratione peccatoꝝ: immittis quibuscā lenitiuis spei ⁊ fiducie venie. Et Luce.vij. significat per vngentum: qō peccatrix mulier sup̄ pedes domini. (Qui sunt Misericordia ⁊ iusticie sue ꝑitas. Sine Seueritas cuꝫ gemitu) effudit. Ungentū Deuotionis ex ꝓsideratione diuine bonitat⁹ ⁊ dulcedinis ⁊ glorie ꝓparenť. Et significat p vngentū quod Joā.xij. Maria magdalena sup̄ caput dom̄i (quod est de⁹) cum magno odore: qui totam ecclesie domū replerec effudit per deuotionē. Ungentum aut̄ Gratiarūactionis: ex omnibus perceptis a dō beneficijs commiscetur ⁊ ꝓparatur. Ex eq: Quedam sunt beneficia humanitat⁹: Quedaꝫ deitatis: Quedā a manu dñi sicut dona sanctatum: Quedaꝫ ab ore sicut doctrine illuminationum. Quedam a pedib: sicut fatigatio itinerum: quando nos ad gram circūtens quesiuit. Quedaꝫ a brachijs ⁊ humer⁹: in quibus nos suꝑportauit. Quedā aut̄ a dorso: in quo flagella ꝓ nob̄ sustinuit. Quedam aut̄ a capite: quod arundine percussum ⁊ spinis sutū (als hirsutū) fuit. Quedam etiā a locis clauoꝝ ⁊ Quedā a lanceatione lateris Ideo hoc vngentuꝫ significat per illud qō dicitur ⁊ inuyti viri Joseph ab arimathia ⁊ Nicodemus Jo.xix. super totū corpus domini effuderūt. Dicit igit vngenta de(als cū) virtutū odoribꝫ ꝓparentur. Et sic non mortuis: sed cum beatis dominus inuenitur.

**Et factū est dum mente consternate essent de isto: Ecce duo viri steterunt secus illas in veste fulgēti. Cum timerent autem ⁊ declinarent vultum in terram: dixerūt ad illas. Quid queritis viuentē cum mortuis? Non est hic: sed surrexit**

Dictangit de Aparitiōe angelica: que instruxit mulieres de Resurrectōe. Et habet Quattuor particulas. In quaꝫ Prima dr Qualib⁹ cōstentibus mulieribꝫ angeli apparuerūt. In Secunda aūt Quot ⁊ Quales angeli fuerūt qui apparuer. In Tertia aūt Quales facte sunt mulieres ex angelica aparitiōe. In Quarta ꝙo Qualiter ab angelis sit confortate ⁊ instructe. Dicit igit Et factū est ꝺei, puidētia: q̄ oia ꝺordinaut dū mulieres mente ꝺ est animo per cogitatiōes mensurantes factū hoc ⁊ circūstantias ⁊ causas cōsternate essent de isto Dubitaret enī resurrectiōis non ꝑmisit mentē elcuari ad veritatē: ⁊ vehementissimus amor dñi recedere tāꝫ a re desperata nō patiebat. Et iō stātes ibi mēte ꝓsternabant. Et erat ista ꝓsternat⁹ ex Dolor⁹ de absentia ⁊ Timoris dñi: vehemētia: ⁊ Admiratiōe reuoluti lapidis ꝓfecta. Et sic stabāt in mentis agonia stupefacte. Act.iij. Impleti sunt stupore ⁊ extasi in eo qō contigerat illi Ecce duo viri Scōm ē de Aparitiōe angelorū Ecce in euidenti: qr cū claritate magna a parueriūt: Ita ꝙ sicut dr Mat.xxviij. Exterriti sunt custodes: ⁊ facti sunt velut mortui Duo autem fuerūt angeli: vt duo significarēt circa christi angelorꝫ officia. l. Ministrantes ⁊ Assistētes. Dan. vij. Milia milliū assistebant ei: ⁊ decies milies centena milia ministrabāt ei. Et ideo Nascēte dño ilo eo apparuerūt angeli. et sic Tentato dño accesserūt ⁊ ministrauerunt. Mat.iiij. Et sicut Pugnāti in passiōis angustia astiterūt Luc.xxij. Ita nūc post victoriā paratos se exhibēt eis ꝓ quib⁹ christ⁹ pugnauit deuotis fidelibꝫ Viri aūt duo dicūtur. quia in virili vultu ⁊ opere apparuerūt: meritum inculcantes reprobis: et a timore liberātes deuotos Mat.xxviij. Nolite timere vos. Gregor⁹. Illi timeant q̄ ad societatē angelorꝫ nō pertinent. Vos aut̄ cur timetis qui vestros ciues videt⁹? Steterunt fortes astiterūt ut Luc.xxij. Ita nūc post victoriā paratos se exhibēt eis ꝓ quib⁹ christ⁹ pugnauit deuotis fidelibꝫ Viri aūt duo dicūtur. quia in virili vultu ⁊ opere apparuerūt: meritum inculcantes reprobis: et a timore liberātes deuotos Mat.xxviij. Nolite timere vos. Gregor⁹. Illi timeant q̄ ad societatē angelorꝫ nō pertinent. Vos aut̄ cur timetis qui vestros ciues videt⁹? Steterunt fortes astiterūt ut illas ab insidijs custodū ꝓtegerent ⁊ hostib⁹ metū incuterēt. Sap.xj. Steterunt cōtra hostes: ⁊ de hostib⁹ se vindicauerūt. Et ꝺ est q ꝺr ut iuxta illas appropinquādo eis per auxiliū. Psal.lxvij. Preuenerūt ꝓncipes cōiuncti psallentib⁹ in medio iuuencularū tympanistriarū. Iste enī mulieres tympanistrie dñi fuerūt vbiq; cū sequentes ⁊ ministrantes: ⁊ laudes suas annūciātes in veste fulgenti candida: Ut ex ipsa veste mulierē ꝓias ⁊ deuotas aīas. Et significarent iam oēs in chō sperātes (qui vestis alis ad candorē iusticie rediuisse Esa.j. Si fuerint peccata vestra sicut coccinū: q̄si lana alba erūt. Et si fuerint rubra quasi vermiculus: q̄si nix dealbabunt. Sūt rubra peccata q̄ de carne oriunt ⁊ sanguine: illa candor⁹ albedinē accipiūt: q̄ candor in vellere agni dei apparuit. Vermiculi aūt sunt motus tentationū: qui tortuosi sunt sicut ē mot⁹ vermis. Et illa q̄ de tentationib⁹ oriunt: ad albedinem niuis ꝓuertūt. ℞ est celestis inocētie ⁊ luis celi candorem. Et sic in veste fulgēti apparet angel⁹ Cū timeret aut̄ et declinarent vultū in ter. Tertiū est in q̄ ondit Timor ⁊ Verecūdia mulieb⁹. Timor q̄dem in ℞ ꝙ ꝺr cū timeret qui timor est terror magnitudinis glie angelice. Propē qō etiā Mat.xxviij. dixit angel⁹. Nolite timere vos Ubiq; enī boni angeli cōfortant ⁊ abstergūt timores ⁊ terrores. Lu.i. Ne timeas zacharia: exaudita est oō tua. Itē Ne timeas Maria: inuenisti gr̄iam apud dñm.i. Paral.xx. Nolite timere neq; paueas. Et post pauca: sed mmodo ꝓsidenter state. Exo.xiiij. Nolite timere: statez videte magnalia Dñi infirmitat⁹ hūane: ꝓpue pusillanimitatis mulierbris est ad incōsueta timere Et verecūdantes vult⁹ viriles i angel⁹ declinauit vultū in terrā Eccl.xxvj. Bōa sup̄ gram mulier sctā ⁊ pudorata (als pudorosa) Extollentia enī oculoꝝ supbiam ⁊ libidinē carnis: ⁊ petulantiā significat in muliere. Eccl.xxiij. Extollentiam oculoꝝ meoꝝ ne dederis

mihi: z omne desiderii malum auerte a me. Eccl. xxvj. Fornicatio mulieris in extollentia oculorū: z in palpebris illi⁹ agnoscāt. Et ideo destinauerunt iste oculos suos in terrā, dixerūt iangeli, ad illas, mulieres. Duo dicūt angeli: Modicitate fidei in mulieribꝫ erigūt reprehendendo z instruēdo. Scdo aūt Ad fidē verboꝝ xpi reducūt corda sanctarū mulierū. De primo adhuc duo ponunt: Reprehensionē videlicet: z Instructionē. Reprehensionē qdem in b q dicūt, Quid, b est quare quæritis, sicut dubitātes de resurrectione, viuentē, immortalē, cū mortuis, b est in mortē, vinculis detenē. Filiꝰ em dei vinculis mortis detineri non potuit: licet pro nob mortē assumpserit. Zach. ij. Quē deus suscitauit soluēs dolores inferni: iuxta quod impossibile fuit detineri ab illo. Da, inquid em dicerat in cū. Qz non derelinques animā meā in inferno: nec dabis sanctū tuū videre corruptionē. Notas mihi fecisti vias vitæ: adimplebis me lecūditate cum facie tua. Et ideo solus est inter mortuos liber. qz vinculū mortis in nullo fuit obligatus. Dec est ꝙ Reprehensio modicitatis fidei. Matth. xiij. Modicæ fidei quare dubitasti, Nō est hic, Dec est Instructio resurrectionis, Non est hic, in loco mortuoꝝ detenꝰ. Iste em locus est eoꝝ qui apud inferos detinent. Psal. xxix. Absorpsisti ab inferis aiaz meā. Osē. xiij. O mors ero mors tua: morsus tuus ero inferne. Psē lxxv. Ibi cōfregit potentias: arcum: scutū: gladiū: z bellum. In morte ei destruxit mortē potētias: quas ante sup oīa exercuit. Zach. b est: antiquæ sententie obligationē: qua deꝰ est Hen. ij. Morte morieminī. Scutū etiā peccati: ꝙ remoꝝ in regno suo defendit. Rho. v. Regnauit mors ab adā vsq; ad moysen: etiā in eos qui nō peccauerūt. Et gladiū quo iugulauit. b est corpoꝝ mortalitatis: xpc quā corpus mortē vocat. Bellū aūt est clausura inferorū: quibꝰ mortuꝰ impugnabat. Nec em oia christ destruxit, sed surrexit. Ja mortuis i vitā gloriosam z imortalē. Loꝝ. xv. Christ surrexit a mortuis primitie dormientū. Rho. vj. Christ resurgens a mortuis: nam nō moritur: mors illi vltra nō dominabit. Qui em mortuꝰ est pcō: mortuꝰ est semel. ꝙ aūt viuit: viuit deo, hoc est immortalē z impassibiliter ad similitudinem dei.

**Recordamini qualiter locutus est vobis: cum adhuc Galilea esset: dicens. Quia oportet filiū hominis tradi in manꝰ hoim peccatorum: et crucifigi: et die tertia resurgere.**

Die Mittunt ad Verboꝝ Vitæ, firmitatē: de quibꝰ dixit ꝙ nūq; trāsibūt: sed eterna stabilitate manebūt. Dicūt aūt Tria. Scz. Qz eoꝝ ad sermones reuocēt: z Ubi: et Quid dixit. De Primo dicunt, Recordamini, Summū em est fmones dei ad memoriā reuocare. Hiere. lj. Recordamini, pcul dubio, Psē. cxxvj. Adhereat lingua mea faucibꝰ meis si nō meminero tui. Ideo dr Dauid Psē cxvij. Memor esto vbi tui fuo tuo: in quo mihi spem dedisti: hec me cōsolata est in humilitate mea, qualiter, Spōdet dō hec, locutꝰ est, cuiꝰ sermones excidere nō pñt, vobis, cū de oibꝰ bis vos instrueret, cū adhuc Galilee, esset, mortal' cū mortalibꝰ, dicēs, Mat. xx. Ecce ascendimꝰ hierosolymā: z filiꝰ hois tradet pncipibꝰ sacerdotū z scribis: z condēnabūt eū morte: z tradēt eū gētibꝰ ad illudendū: z flagellandū z crucifigēdū: z tertia die resurget, qz oportet, ex p3rietis redēptionis, filium hois, in natura passibili, tradi, Judeis: z a iudeis tradi gentilibꝰ. sic in aīa habuit, est expositum. Psal. lxxvj. Tradit⁹ sum z nō egrediebar, i manus hoim, tā Judeoꝝ q̄ gentiliū, peccatoꝝ, qui iniq; sue voluntati satisfacier in ipso. De istis ait tradition ibꝰ mlta in aīa habuit, dcā sc, et crucifigi, vt mortē horroꝝ (als multe) crucis horror cumulet. Phil. ij. Factꝰ obediēs vsq; ad mortē: mortē aūt crucis, z tertia die resurg. Ose. vj. Vnificabit nos post duos dies: z die tertia suscitabit nos

**Et recordate sunt verboꝝ eiꝰ. Et regresse a monumento nuncia uerunt hec omnia illis vndecim z ceteris omnib⁹. Erat aūt Maria magdalene: z Joanna: et Maria iacobi: et cetere que cum eis erāt: que dicebant ad apl'os hec. Et visa sunt añ illos sicut deliramentū verba ista: et non crediderūt illis.**

Hic tāgitur Qual' mlieres visionē istā Apl'is nūciauerī. Dicit aūt Tria. Scz. Qual' ex instructione angelica vboꝝ fūt recordate: Qual' a monumento regresse: z Qual' nūciauerūt Apl'is. Dicit, Et recordate sūt, p angelicā instructiōes, verboꝝ ei⁹. Jb est: dñi: q nimia tristicia añ recordari nō pmittebat. Thre. j. Multi em gemitꝰ mei in me: cor meū merēs. Ecclī. xl. Oīo potui placere deo in cerimoniis mēre lugubri. Et ad hāc recordatiōz regresse sūt a monu. sno querētes eū plus in monumēto. Tñ sicut innuit Joā. xx. Maria magdalena nō recessit: z ideo dñs videre meruit, nunc ia. hec oīa, q̄ viderāt audierāt, illis vndecim apl'is: q̄ pncipales erāt, et ceteris, discipul', oībus, membris: vt eēt oīm vna cā letice: quib vna cā fuit tristicie. Sic z dñs dixerat Joā. xvj. Vos pristabimi: sed tristicia vra vertet in gaudiū. Per mulieres aūt ad apl'os hec nūciari voluit: ne deiectus sexꝰ femineꝰ tristicia absorberet. qz Sexꝰ mulebris fuerat nūcius mortis. z ideo relevabat p b qđ est nūcius vite. Judi. iij. Hac vice victoria nō reputabit tibi vir⁹. qz i manu femine tradet Sysara. Describit aūt Euāgelista mlieres per noīa: ne videat fabula idocta qđā dr. Erāt aūt iste mulieres nō ignote: nec ad b cōducte. sed honeste z diuites z famose, Maria magdalena, Cuiꝰ frat in ipsa ciuitate dnium habuit z possessionez. sicut tradūt historie iuꝝ ciuitatē residebat. Dec aūt prima nominat: qz feruentior fuit z diligētior in oīb

chr̃i obsequiꝰ: vt ꝺc̃ Lhr̃y. Let Joanna / Que sic̃ Lu. viij. ꝺr̃ vxor fuit Lhuse ꝓcuratoris herodis i regno. Let maria Jacobi / mat̃ maiorꝭ: z Joannis: q̃ erat vxor zebedei. Uel forte fuit mat̃ Jacobi minorꝭ: qz Jacobū z Simonē chananeū z Judā taddeū: z Joseph discipulū dn̄i: q̃ cū Matthia sortꝰ est de apostolatu: z iuſtꝰ cognominabat. ꝓpr̃ vitā suā sctissimā. Nos eñ ꝗtuor ex Alpheo genuerat. Et ideo aliq̃n Maria alphei vocat. Let ce tere / mulieres. / que cū eis erāt. / in obsequo funer. dn̄ici corpis. / q̃ dicebāt / nuciatel. / ad apostolos hec. / licet corde nō anteo. Prouerb. xxxi. Date sicerā merentib: z vinū his q̃ amaro aio sūt bibant: z obliuiſcant egestat. / sue: z doloꝛis sui nō recordent ampliꝰ. Hoc eñ nunciū infundebatur eis sic sicera: gaudiū generās in cordibꝰ corꝝ. / z vi sa sunt. / ita cos / Uiderāt eñ tot oppꝛobria z tot tormēta q̃ ita ablcōdita fuit virt̃ deitatis: q̃ oino desperauerūt de ipso. Zbac. iij. Ibi ablcōdita ē fortitudo eiꝰ. Esa. liij. Quaſi ablcōditus ē vultꝰ eius z despectꝰ. Un nec reputauimꝰ eū. Et iō ista Uisa sunt / sicut deliramentū verba ista / Et videbant eē insanie z farsitates q̃daꝝ. / Lor. iij. Nos stulti / ꝓter chr̃m: vos aūt sapientes in chr̃o. Sic est etiā q̃ aliq̃s ōs ō deo nō credēt: videl ei stulticia. / Lor. ij. Gialis hō non ꝑcipit ea q̃ sunt spūs dei. Stultitia est eñ illi: qz spūaliꝝ examinat. / z si credebant ill̃ / ꝓpr̃ cām quā iam dixim. Et etiā iō qz iā p vbū stabilitatē / als p vbū chr̃i stabilita corda / habebāt z nō cito mouebant. Ecci. xix. Qui cito credit leuis corde ē z minorabit̃. / Pe. iij. Nolite pegrinari in feruore q̃ ad tentationē vobis fit. / Joan. iiij. Nolite oīi spiritui credere: sed probate spiritus vtrum ex deo sint.

## Petrus aūt surgēs cucurrit ad monumentū: ꝛ pcumbēs vidit lintеamina sola posita: ꝛ abijt secum mirans quod factum fuerat

Hic agit Qualr Petꝰ ista q̃ experimentū probare voluit. Hoc omittit Lucas qđ Joānes plenꝰ ponit. Et ꝺ est q̃ Petꝰ z Joānes sil̃ cucurrerūt. Uñ Jo. xx. Currebāt aūt duo sil̃: z ille alius discipulus ꝑcurrit citius petro: z venit prior ad monumentū. z tūc inclinauit se discipulꝰ / ille z introspexit i monumentū: nō tn introiuit. Petrus aūt tūc etiā ꝑcubuit sicut hic ꝺr: z nō introiuit. postea aūt introiuit Petꝰ: z tūc etiā introiuit Joānes. Et in illa diligentia petri credit ei apparuisse dn̄s. Et ꝺ est qđ dicit. Let procūbens / ser desiderio / vidit sola / lintеamina posita / Qđ iam sicut dic Lhrysost. erat signū resurrectionis z nō transpositionis corꝝ. Et ꝺc̃ Joan. xx. q̃ sudariū quod fuerat super caput ihesu vidit seorsum involutū in vnū locum. que omnia signa erant resurrectiōis. / et / ideo sed quit q̃ / abijt / a sepulcro: in circuitu tamen sepulcri cōsiderās. / secū / hoc est apud se / mirans qđ factum fuerat / Psa. lxvij. Mirabilis deus in sanctis suis: qui sic se a querentibꝰ aliq̃n abscondit. Cañ. iij. Circuibo ciuitatē: queram quē diligit anima mea. Et credit q̃ tūc apparuit ei dominus. Uñ dicunt discipli. Surrexit dominus vere z apparuit Simoni.

## e Lecce duo ex illis ibant ipa die in castellum quod erat in spacio stadiorū sexaginta ab hieru salem nomine Emaus. Et ipsi loquebantur ad inuicem de his oībus que acciderant.

Hic incipit agere de Apparitiōe dn̄i: que est expressum z vex argumentū resurrectiōis. Diuidit aūt in Tres ptes. In quaꝝ Pria agit de Apparitione. In Scā de Missione discipulorꝝ ad gentes: z in Tertia de Ascensione. In Pria autē agit de Triplici apparitiōe. Et fm illam triplicē apparitionē diuidit in Tres ptes. In quarū Prima: de Apparitiōe que facta est Cleophe z Luce. In Secunda vo de Apparitiōe facta Petro. In Tertia aūt: de illa que facta est oīb⁹ sil̃. Prima haꝝ diuisionē in Quattuor ptes. In quaꝝ Prima ꝺr Uñ z Ubi apparuit. In Scā autē Qualr chr̃s apparens: se suis discipulis iunxit. s. q̃n de se colloquebant. In Tertia Qualr sacra sue resurrectiōis scripturas infundit (als obstēdit) In Quarta autē z Ultima Qualr ab eis cognitꝰ fuit. Dicit̄ i Primo Tria. Scꝫ. Nomēloci: Longitudines ab hieruſalē: z Collocutione Dicit igit̄ / Et ecce duo ex illis / scꝫ discipulis. Quoꝝ Unꝰ infra dicitur Cleophas. Alter aūt istꝰ auto: erat libri Lucas. Mos eñ est auctoꝝ sacre scripture: q̃ noia sua in solennibus fact̃ nō ponūt ꝓter humilitatē. Sicut Paulus. ij. Lor. xij. Scio hoīem in chr̃o añ annos ꝗtuordecim: sive in corpe sive extra corpus nescio: deꝰ scit. Et non notat se Paulū: cum tamē ipe ille homo fuerat / ibant / forte declinātes persecutionē / ipsa die / ꝺ est ipsa die dnice resurrectiōis / in castellum / Ubi forte aliq̃ credētes amici diſcipulorꝝ habitabāt / qđ erat in spa. stadi. sexaginta ab hierl̃m / Stadiū aūt a stando ꝺr: eo q̃ Hercules gigas: tantūvno anhelitu cucurrisse dicit̃ z stetisse. Continet aūt stadiū centū viginti quinq; passus. z est octaua miliarij pars. Miliare aūt ex mille passus z tner. Et est miliare dimidia leuca. Uel vt alij dicunt: tria miliaria duas leucas perficiunt. Unde sexaginta stadia. vij. milia passuū z quingētas cōtinēt. ꝺ est septē miliaria z dimidiū ab hierl̃ citate metropoli / noīe Emaus / fuit aūt Emaus prio metropolis insignis palestine: q̃ post expugnationez Judee: sub Marco aurelio z Antonio principe restaurata: cum statu mutauit z nomen. Unde postea Nicopolis est appellata. Quod vbs victorie interpretatur. Ibi autem domus Cleophe fuisse dicit̃ ad quam ibāt Lucas et Cleophas / et ipsi / duoꝝ colloquebant ad inuicem. / Ephe. iiij. Oīis sermo malus ex ore vestro non procedat. sed siquis bonus est vt det gratiam audientibus / de his omnibus que acciderant / circa dn̄m ihesum. Loquentibꝰ eñ de dn̄o: adiungit se dominus. Et ꝺ est qđ sequit

**Et factum est dum fabularẽtur et secum quererẽt: et ipse iesus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebant ne eos agnoscerent.**

D Dicunt aũt ḃ Tria. Scz. Qualr de dño ad inuicem loq̃bant. Qualr loquẽtib⁹ de se se iunxit dñs: z Qualr instruxit eos p scripturas de Sacramẽtis passionis sue z resurrectõis De Prio dr. ⁊Et factũ est. ⁊ pter intentionẽ eor⁹ ordinatione diuina ⁊dñ fabu. ⁊Nõ intendit dicere q̃ fabulã dicerẽt: sed q̃ mystica dicebãt: q̃ in cõpositione sunt sic fabula. Er mira de Jesu recitabant: ideo fabulari dicunt. q: Fabula cõponit ex mystiis z miris. Et talia isti secum tractabant scripturis de dño Et hoc est qõ subiũgit. ⁊et secũ quererẽt ⁊mutuo vnus ad alio. Nisi em̃ mysteria tractarẽt secum nõ quererent. Querere em̃ est alicui⁹ profundi intellectũ indagare. Psal. xxiij. Nec est generatio querentiũ eũ: querentiũ faciem dei Iacob. ḃ est noticiã. Eccl. xxxix. Sapiam oim̃ antiquoꝝ exquirit sapiẽs: z in pphetis vacabit: narrationẽ viroꝝ noiatoꝝ conseruabit. ⁊Et ipe iesus appropinquãs ⁊plus z verius interius q̃ exterius. Jac. iij. ℟ propinquate deo z appropiquabit vob. Deutero. iij. Nõ est alia natio tam grandis que habeat deos appropinquantes sibi: sicut dñs deus noster adest oibꝰ obsecratoibꝰ nris ⁊ubi cũ illis ⁊Mat. xviij. Ubi duo vel tres fuerint congregati in noie meo: i medio eoꝝ sum. Prouer. viij. Ludens in orbe terrarũ: z delitie mee esse cũ filijs hoim̃. hoc est rationabilis um: z rationabilia p intellectus tractantiũ ⁊oculi aũt eoꝝ discipulorũ ⁊tenebantur ⁊ Non q̃dz a dño: sed interiori dubitatione. Sicut q̃ homo non cõfidit de aliquo: q̃ appareat z iudicat impossibile q̃ ille sit: statim interior estimatio speciẽ visam ante oculos cõuertit ad aliud. Et de talib⁹ dicitur. ij. Eoꝝ. iij. q̃ vdamen est positum supra eoꝝ corpus. Nec est verũ quod quidam dicunt q̃ paulus fuerint acrisia: sicut Sodomite contrectare ipudice volentes angelos. Heñ. xix. Et illi q̃ missi fuerant ad capiendus Helisei. iiij. Regum. vj. Sap. xix. Percussi sunt autem cecitate sicut illi in foribus iusti: cum subitaneis cooperti essent tenebr⁹. Nihil enim taliũ passi sunt discipuli. Sed pon⁹ sicut videmus in timentib⁹ z dubitantib⁹: q̃ modicas iuncturas z valde dissimiles pter imaginationem interiorẽ putant esse animalia nociua z fugiunt. Aut forte aliq̃d desiderabiliũ: z tunc accedunt. Ita dubitatio resurrectionis z timor meus sus ex Judeis: faciebat q̃ nihil cognoscebãt ḃ apparitione domini extra. quia etiam manifestãte se domino coram oculis eoꝝ: non poterant eũ discrete cognoscere. Et hoc modo tenebant oculi eorum ⁊ne eum cognoscerent ⁊ Hoc ℟ agnoscere possent. Exteri⁹ q̃dem videbant: sed q̃i in extasi dubie tacti existentes: interius iudicium discrete cognitionis de ipso facere non valebãt. Esa. liz. Palpauim⁹ sicut ceci parietẽ: z quasi absq̃ oculis ambulauimus. Job. xxxvj. Omnes quidem vident eũ: vnus quisq̃ intuetur procul. quia longe se fecit p dubitationis elongationem

**Et ait ad illos Qui sunt hi sermones quos cõfertis ad inuicem ambulantes: et estis tristes? Et respondens vnus cui nomen Cleophas: dixit ei. Tu solus peregrin⁹ es in hierusalem: z non cognouisti que facta sunt in illa his diebus.**

Hic incipit Instructio illuminationis. Et habet partes duas. In quaꝝ Prima accipit Occasionẽ ex dict⁹ a discipulis. In Scda ponit Illuminationẽ instructois. In Prima aũt Tria ꝛtinent In quoꝝ Primo ℟ collatõe eor⁹ ponit questio. In Scdo ℟mmiratiõis rsp̃sio: ⁊i res tãta ignoret ab aliquo. In Tertio aũt Reiterat questio. et ponit facti narratio. In Primo hoꝝ Duo q̃runt. Que sit collatio: z Que tãte tristicie sit causa q̃lis aparebat in ipsis. Dicit igr ⁊Et ait dñs ⁊ad illos discipulos: querẽs illuminandi eos occasionẽ. Jo. j. Erat lux vera que illuminat oẽm hoiem venientẽ in hũc mundũ. Jo. viij. Qui sequit me: nõ ambulat in tenebris: sed habebit lumẽ vite ⁊Qui sunt hi sermones quos cõfertis ad inuicẽ ⁊ Hoc est: de q̃ materia sunt. Nec queruit ignorans: sed vt deturlos⁹ instructioni. Signũ em̃ amoris est loqui de magro. Et Signũ est bonoꝝ discipulorũ semp tractare de doctrina magistri. De Prio dr. Mat. xij. Ex abundãtia cordis os loquit. Ps. cxliij. Memoriã abundãtie suauitatis tue eructabunt. De Scdo dr Jo. viij. Si vos mãseritis in sermone meo: vere discipuli mei eritis: z cognoscetis veritatẽ: z veritas liberabit vos ⁊ambulãtes et estis tristes ⁊ Hoc est: que est ista⁹ tristicie cã: q̃ in tristicia videro vos ambulare: Duo⁹ aũt tristicie causa fuit Ulsa in dño pena: z Dubitata resurrectio: z Metus a Judeis incussus. Joã. xvj. Mundus gaudebit: vos aũt contristabimini: sed tristicia vestra vertet in gaudiũ. Psal. xxix. Ad vesperum demorabit fletus: z ad matutinum letitia ⁊Et rndens vn⁹ cui nomen cleophas ⁊ Ad cuius domũ tunc ibant. q: dom⁹ eiusdem fuit in emaus castro. Dicit aũt Ambro. q̃ Secund⁹ qui socius fuit Cleophe vocabat Amon (al's amaon) filius rufi. Cõmuniꝝ autem opinio est q̃ fuit ipe Lucas: sicut supius dixim⁹ ⁊Dixit ei dño ⁊ Tu solus peregrin⁹ es in hierlm: ⁊ Hoc est dicere: es ne solus peregrinus: hoc est alien⁹ ⁊ in hierusalem: ⁊Et ibi est interrogatio. Et post sub alia interrogatiõe ⁊et nõ cognouisti que facta sunt in illa his diebus: ⁊ Q. d. Hoc est valde mirabile si tu solus es alienus ab his que facta sunt. et non cognouisti ea que de tam famosa: z tãfamosa facta sunt his diebus. Sic q̃ legenda est lra. Q aure dr Tu solus peregrin⁹ es. hoc est alienus: si gnificat q̃ iam a cordibꝰ eoꝝ ꝑter dubitationem peregrinabat a mentibꝰ eoꝝ. Esa. xxviij. Peregri

num est opus eius ab eo. Hoc dicere.xtiū. in admiratiõe spūs puidit: dicẽs. Quare quasi colonꝰ. Alia lra: peregrinus futurus es in terra. z q̄si viator declinãs ad manendū. In hac specie oĩs sancti se peregrinos efficiũt. qz non se reputãt hic bñ manentẽ cuncta: sed futurã inquirũt. Heb.xi. Cõfitentes qz peregrini z hospites sunt super terras.

Hoc eñ peregrinoꝝ est.xtiū non bñ in loco peregrinatõis mansionẽ: sed inq̄rere futurã. Peregrino (al's Peregrin) etiã ẽ cõtinue trãsire z nõ manere. s. Pe.ij. Obsecro vos tãq̄ aduenas z peregrinos: abstinere vos a carnalibꝫ desideriis que militant aduersus aiam. Tertio Peregrinorũ est signa vie cognoscere: z tendere in hoc qõ querunt. ij. Lor.v. Dum in corpore manem⁹: peregrinamur a dño. Per fidẽ eñ ambulam⁹ z non p spẽm. Ad huc Quarto loco: Qui peregrinat in loco peregrinatiõis: paucis ad sola sustentatiões primentibꝫ ẽ contentus. iiij. Reg.viij. Vade pegrinari vbicũq; res pereris. Ita dñs est sunamitẽ: q̄ captiua interpeat. Quinto etiã Peregrinꝰ est exul: z in exilio se cẽ reputat. Hebñ.xv. Scito pñscẽs q̄ pegrinũ futuꝝ sit semen tuũ in terra nõ sua. Sed fm illã rationẽ peregrini ponunt hic: q̄ alienũ se discipul' oñdit: vt instrueret q̄ p dubitationẽ alienat⁹ fuit a mentibꝫ coꝝ. Sz li alis sensus est: quẽ dixim⁹ superi⁹.

Qui autẽ dicũt et nõ cognouistí Tanta ci illa facta fuerũt in cordibꝫ eoꝝ: q̄ nulluꝫ hoiem putabant ea ignorare: sed oĩbꝫ nota esse que per publicũ iudiciũ i plenaria turbe facta sẽ. Zac.j. Notuꝫ factũ est oĩbꝫ habitantibꝫ in hierusalẽ: ita vt appellaret ager ille acheldemac lingua coꝝ. h est ager sanguinis. Et h est q̄ dicũt et nõ cognouistí que facta sũt in illa his diebꝰ Joel.j. Audite hoc senes: z auribꝫ percipite oes habitatores terre: si factum est istud in diebus vestris: aut in diebus patrum vestrorum.

**Quibus ipse dixit. Que: Et dixerunt. De Jesu nazareno: q̄ fuit vir prophete: potens in opere et sermone: coã deo et omni popl'o. Et quomodo tradiderũt eum summi sacerdotes et principes nostri in dãnationẽ mortis: et crucifixerunt eũ. Nos autẽ sperabam⁹. qz ipse esset redemptur⁹ isrl'. Et nũc sup hec oĩa tertia dies est hodie q̄ hec facta sũt. Sed z mlieres quedã ex nostris terruerũt nos q̄ ante lucẽ fuerũt ad monumẽtũ: z nõ inuento corpe eius⁹ venerũt: dicentes se etiaz visionẽ angelorꝫ vidisse: q̄ dicũt eũ viuere. Et abierũt q̄daz ex nostris ad monumẽtũ. et ita inuenerunt sicut mulieres dixerũt: ipsum vero non inuenerunt.**

[Quib⁹ ille dixit] dñs discipulis [Que:] vt occasionẽ instruendi acciperẽt [Et dixerũt] certatum rũc ambo respõdentes. qz audacia ex collocutiõe acceperãt [De Iesu nazareno] In ista facti narratiõe Quinq; pnuenĩt. Quoꝝ Primũ est Magnificatio eius q̄ occisus est. Secm Qualꝫ z Q quibꝫ interfect⁹ est. Tertiũ Quid sperabat ꝺ ipso. Quartũ aũt Relatio mulierũ de resurrectione. Quintũ aũt Experimẽtalis phatio discipl'oꝝ.

Dicunt igiꝭ [De Jesu] qui fm suũ nomẽ maximus fuit in salute gentiũ. Sicut dr Eccli.xlv. [Nazareno] qui ex parentalit⁹ patrio nomicton⁹ fuit flos pulcritudinis z honestat⁹. Eccl.xxiiij. Flores mei fructꝰ bonoꝝ z honestatis [qui fuit] Nõ ab ante beri z nudiustertius: sz ab oĩ pterito [vir] a mentꝫ viroze. Job.j. Erat vir ille magnus inter oẽs orientales [prophet] cõscius oĩm dei secretoꝝ. Jo.j. Deũ nemo vidit vnq̄: vnigenit⁹ filius q̄ est in sinu pris ipse enarrauit. Et attende q̄ isti nõ agnitũ dñm nũcẽtes: nimẽt eũ filiũ dei z deum dicere: sed vt pheta consciũ diuinoꝝ secretorum. Deut.xviij. Prophetã vob⁹ suscitabit dñs de fratribꝫ vris: tanq̄m me audietis eũ. Act.vij. Prophẽta magnꝰ surrexit in nob. Et q̄ deꝰ visitauit plebẽ sua [potẽs] Mat.vlt. Data est mihi oĩs pt̄as in celo z in terra. Mat.vij. Loquebat sicut pt̄atem hñs [in opẽ] miraculorũ z virtutum. Ps.cxiij. Omnia quecũq; voluit dñs fecit in celo z in terra: in mari z in oĩbus abyssis [et sermone] Jo.vij. Nunq̄ sic locutꝰ est homo sicut iste homo loquit. Fecit eñ qđ docuit. Mat.v. Qui fecerit z docuerit: hic magnꝰ vocabit in regno celoꝝ [coram deo] Mat.iij.z.xvij. Hic est filiꝰ meus dilectꝰ in q̄ mihi cõplacui. Un Jo.xij. Venit vox de celo dicens: z clarificaui z iterꝫ clarificabo [et oĩ ppl'o] Luc.vj. Oĩs turba q̄rebat eũ tangere: qz virtus de illo exibat z sanabat oĩes [et q̃ũ tradiderunt] Istud est Scom [summi sacerdotes] Jude z cõsilio [et principi.nr̄i] p adhibitionẽ pt̄as. Joan.xviij. Hens tua z pontifices tui tradiderũt te mihi: Quid feciſti [in dãnationẽ mortis] Actuũ.iij. Autorẽ salutis interfecistis: z petistis virũ homicidam donari vob [et crucifixerũt eũ] vt horroꝝ mortis: crucis ꝓfusionẽ cumularẽt. Zac.xiij. In noĩe iesu chr̄i nazareni quẽ vos crucifixistis: quẽ deꝰ suscitauit a mortuis. in hoc iste astat coram vob sanus [Nos aũt sperabam⁹] Tertium est ꝺ Spe sanctoꝝ de ipso. Psal.lxv. Spes mea dñe a iuuẽtute mea [q̄ ipse esset redemptur⁹ isrl'] ij. Lor.j. In quẽ speram⁹ qm̃ adhuc eripiet. Dicẽs. xvij. Spes mea tu Prouerb.xiij. Spes que differtur affligit aiam: israel aũt redemit de manu diaboli z mortis z inferni. Ose.xiij. De morte redimã eos: z de manu mortis liberabo eos [Et nũc sup hec oĩa] que dximus [tertia dies est hodie] Jn q̄ se pdixit surrecturũ a morte: q̄ est dies peremptoria nr̄e ꝓlationis. Mat.xx. Tertia die resurget. Mat.xij. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribꝫ diebus et tribus noctibꝫ: ita erit filius hois

in corde terre. Sopb.iij. Expecta me in die resurrectionis mee in futurū q̄ hec facta sunt. Nec adhuc receptus desideratā nobis consolationem. Esa.vlt. Ecce ego ipse consolabor vos: et in hierl̄ cōsolabimini. videbit̄ et gaudebit cor vrm. Joā.xvj. Iterū aūt videbo vos et gaudebit cor vrm: et gaudium vrm nemo tollet a vobis. Sed mulieres quedā. Docent quarū de ānūciatōe mulierū: de quib⁹ supius dict̄ est. ex nostris. q̄ discipule dñi fuerūt: sicut et nos et sequentes cū nobis cum. Ecce.xxvj Gratia sup gr̄am mulier scā et pudorata. terruerūt nos. Ista aūt territio fuit de b ānūciauerāt eū se nō inuenisse. ps.lxxviij. Terrores tui conturbauerūt aīaz meā. Vel quia terribilē visionē angelorū nunciauerūt. que quasi mortuos effecerat custodes. Ideo dr̄. Terruerūt nos. Psal.lxxv. Tu terribilis es: et q̄s resistet tibi extēra tua. que aū lucē ne ab oīb⁹ viderentur. fecerūt ad monumētū. Marc.xvj. Et valde mane vna sabbatorū venūt ad monumentū. Jo.xx. Una aūt sabbati Maria magdalene venit mane cū adhuc tenebre essent ad monumentuz. et nō inuēto corpe ei⁹ q̄s vngere volebāt. Lanc.iij. Per noctes quesiui q̄ diligit aīa mea: quesiui illū et nō inueni. venerī sed nos redeūtes ō sepulcro. dicētes. Jnob lero nuncio. iij. Reg.vij. Dies bec boni nunciū est: si tacuerimus et non nunciauerimus vsq; mane: sceleris arguremur. se etiā q̄ si Scō signo resurrec̄onis ei⁹. Primū cū fuit q̄ corp⁹ nō inuenerūt: cum tñ linteamina tacuerunt in sepulcro. Scōm aūt signū fuit Visio angelorū. Visione angelorū vidisse. Gene.xxxij. Castra dei sunt hec. Sicut em angeli instruxerūt patriarcham: et legislatorē et ducē. Josue.v. Ira nunc recedentes ab illis instruūt ecclam. Un Josephus dr̄ q̄ ante destructionē hieri'm audite sunt voces angelor⁹ in aere dicentiū. Transeam⁹ ab his sedib⁹. Psal.xc. Angelis suis mandauit de te: vt custodiant te in omnib⁹ vijs tuis. qui sc̄z angeli. dicūt eum Jesum scz. vivere. Un supra. Quid quereris viuentē cū mortuis. Jo.v. Sicut pater habet vitā in semetipso. sic et filio dedit vitā habere in semetipso. et abierūt. Jstud est Quinti in relatione ista. abierūt quidaz ex nostris. Joannes et Petr⁹ sicut superi⁹ dict̄ est. ad monumētū. vt probarēt dicta mulier. i. Thes.v. Omnia probate: q̄d bonū est tenete: ab oī specie mala abstinete vos. et ita inuenerūt sicut mulieres dixerunt. de angelica visione. ipsiz nō. Jdicum corp⁹. non inuenerūt. Jo.iij. mulieri dixerūt. Jam non propter tuam loquelā credimus. Ipsi enim vidimus et scimus

**Et ipse dixit ad eos O stulti et tardi corde ad credendū in oīb⁹ que locuti sunt prophete. Nonne hec oportuit pati christū et ita intrare in gloriam suam?**

W Et ipse dixit ad eos. Incipiēs docere eos et verbis cor. Mat.v. Aperiens os suū docebat discipulos suos. Diuidit aūt hec pars in Duas. In quar⁹ Prima agit De Scripturar⁹ instructiōe. In Scōa aūt agit De Dñi agnitione. In Prima harū Tria facit. Primo em ponit Incredulitat̄ exprobrationē. In Scōo Veritat̄ ostensionē. In Tertio aūt ponit Eiusdē veritat̄ p scripturas demonstrationē Dicat igit̄. O stulti. Stulti dicūt quasi stolidi ex hoc q̄ ex lōgo magisterio christi tāparū profecerūt Esa.xxxij. Stultus fatua loquetur. Deb.v. Cū deberet̄ magri esse. propter tpor: rursum indigetis vt vos doceamini que sit elementa sermonis iustitie: et facti estis q̄bus lacte opus sit. Et ad tardi corde ad credendū. Mar.vlt. Exprobrauit incredulitatē eorū et duriciā cordis: quia bis q̄ viderāt eum resurrexisse nō crediderūt. in oīb⁹ q̄ locuti fuerūt prophete. Prophete em marie pnūciauerūt d gra et sacris fact̄ p christm. Et d vbis illor⁹ sepe tractauit chr̄s cū discipul⁹ suis. j. Pe.j. De salute exquisierūt atq; scrutati sūt. pphete: qui de futura in vobis gra. pphetauerūt: scrutātes in qd vel q̄lē ps in eis significaret spūs christi: pnuncians eas q̄ in chr̄o sūt passiones et posteriores glorias. Ut hoc q̄ sepe tractauit cū eis spūs christi. propter hoc arguuntur de tarditate credendi in omnib⁹ que locuti sunt. pphete. Nonne hec oportuit pati christū. Passio em̄ et Ostū gle. q̄ sanguis christi rompheā amouit. Psal.cvi. Contriuit portas ereas et vectes ferreos confregit. suscepit eos de via iniquitat̄ sua. Item d modo Sibi corpis gr̄am p̄ meruit. Phi.ij. Propt̄ qd et deus exaltauit illū. et dedit illi nomē q̄d est sup oīe nomē. Hoc em̄ mō Nobis recōciliationē inuenit. Rho.v. Cū inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ deo p̄ filij eius. Adhuc aūt q̄ hoc pcio et nō alio mundus redimi potuit. q̄ illud pl⁹ q̄ totus mund⁹ valuit. j. Pe. j. Non corruptibilib⁹ auro vel argēto redempti estis a vana vestra conuersatiōe: sed pcioso sanguine agni immaculati christi. Adhuc aūt Sic nob formā patiētie et spei dedit. j. Pe.ij. Chr̄s passus est p nob: vobis relinquēs exēplū vt sequamini vestigia ei⁹. Tandē etiā Sic maximā esse futurā gr̄am ondit: que tot et tant̄ passionib⁹ nō est digna sed meliori in infinitū. Rho.viij. Non sūt condigne passiones hui⁹ tpis ad futurā gr̄am que reuelabit̄ in nob. ij. Cor. iiij. Id em̄ qd in p̄sentia est momentaneū et leue tribulatiōis nr̄e: sup modū in sublimitate eternuz gle ponder⁹ operabit̄ in nob. n. p̄templātib⁹ nob q̄ vidēt: sed q̄ nō vidēt. et ita intra. i. gl̄az sū. Heb. ij. Videm⁹ ihesū per passionē mortis: gl̄a et honore coronatū. Ja.j. Cum pbat⁹ fuerit accipiet coronā vite: quā repromisit deus diligentib⁹ se.

**Et incipiens a Moyse et omnibus prophetis: interpretabatur illis in omnibus scripturis que de ipso erant.**

Ecce per scripturas eius qd dixit pbatio. Dic̄ igit̄. Et incipiens a Moyse. B est: a scriptura Moysi. Un Jo.v. dixit Judeis. Nolite putare q̄ ego accusaturus sum apud patrez: est qui accusat vos. Moyses: in quo vos speratis. Si ei crederetis

Moysi:crederetis forsitan z mihi. Deme eñ ille scriptr. Si aũt ꝓbis illius nõ creditꝭ: quo verbis meis credat⁹:[et oibus prophetis] Uñ de oi⁹ bus ꝓphetis dic Ecci.xxxv. Da mercedẽ dñe sustiꝫ nentibꝫ te:vt ꝓphete tui fidles inuenant. Et ideo cum dño Mat.xvij.z Luc.ix. Moyses z Helias apparuerũt: vt legis testimoniũ haberet z ꝓpheta⁹ rũ[interpretabat illis] ꝑ elt:exponebat mysteria in oibus scriptur⁹[que] ꝑ elt q: ille[de ipso erant] Marc.xiij. Seoslum oia disserebat discipulis suis.j.Cor.xiij. Prophete duo aut tres dicant:z ceteri dijudicent. Doce sicut Beñ.xij Ubi capitur somnia videri:z Joseph interpretabatur Psal.xvij. Tenebrosa aq in nubibꝫ aeris. ꝑ ẽ doctrina in ꝓphetis. Sz in fulgore eius. ꝑ elt: in interpretatiõe eius nubes trãsierũt. q: obscura lũinosa fecit. Job.xxvij. Abscõdita produxit in lucem.

**Et appropinquauerũt castello quo ibãt:z ipse se finxit longi⁹ ire Et coegerũt illũ: dicentes Mane nobiscũ dñe qñ aduesperascit Et iclinata ẽ iã dies:Et intrauit cuz illis**

Dic tangit Qualr agnitus dñs a discipul⁹. Dicunt aũt ꝑ Quarto. In q⁹ Primo Meritum cõmendat hospitalitat⁹. In Secõ dr Qualit cognouerũt eũ in fractiõe panis. In Tertio Reuersi ad se signa aduerterũt ꝑsentie sue:cũ adhuc eẽnt in itinere ambulatiõis. In Quarto aũt oñdit Leticia tamiocũde nũciatiõis. In Prio hoz Quatuor dicunt. Ad hospitium appropinq̃uio. Dñi vt longe⁹ iret ficcio. Ad manẽdũ cũ discipul⁹ coactio: z Dñi cũ discipul⁹ mansio Dicit igit[Et appropinquauerunt]itinere cito pfecto[castello q̃ ibant] Ubi fuit domus Cleophe vt dr[et ipse dñs finxit se longi⁹ velle ire] Attẽde aute q̃ ficto nullo mõ cõueniat ꝓbati. Nunc ꝓbate hec ficto habuit:q̃(alis que) ꝑ prædixit qõ in mentib⁹ eoz tam fuit. Longi⁹ eñ abeat a mentib⁹ eorum. Et ꝑ hec ficto ꝓtendebat. Et sic ficto exteriorꝭ:interioris ꝓbat⁹ erat ficto. Uñ Fictio dr hic compositio habit⁹ exteriorꝭ:ad oñendũ interiorẽ habitum ent⁹. Eccl.xix. Est iustus q̃ inclinat facie:z fingit se nõ videre qõ ignorati est. Uñ Fingere sicut die Bzego.cõponere dicim⁹. Uñ luri compositores figulos vocam⁹. Rho.ix. Nunqd dr figmentũ ei q̃ se finxit:Quid me fecisti sic: Ista aũt cõpositio fit in bono z fit in malo. In bono qdem aliqñ in sapientia fingente sapiẽter in creatur⁹. Ps.xxxij. Qui finxit singillatim corda eoz:q̃ intelligit omia opera eoz. Aliqñ aũt fingit in peceptis prudẽter:in q̃bus cõponit difficultatẽ:vt per obedientiã deleat inicitatẽ. Ps.xciij. Nunqd adherent tibi sedes iniquitat⁹:q̃ fingis laborẽ in ꝑcepto. Aliqñ cõponit ad nobis ostẽdendũ cordis nr̃i dispositionẽ. sicut dic sic̃ iam dixim⁹. In malo aũt sumit qñ hypocrita cõponit simulationẽ. Sap.j. Spũsanctus discipline effugiet fictũ. Cõpositiõe q̃ habitus ostẽdentis discipulus qualr a cordibꝫ eoz elongatus fuit: dicit[et ipse finxit se longius ire] Marc.vj. Circa quartã vigiliã noctis venit ad eos ambulãs sup̃ mare:z volebat eos ꝓterire[et coegerũt illũ dicẽtes] Gregor⁹ Ostendit q̃ hospites nõ solũ inuitãdi sũ: sed z trahẽdi z cogendi. Hoc mõ adorando z tenẽdo Abrãa angelos q̃s hoies esse putauit:cõpulit ad secũ manendũ. Heb.xviij. Hospitalitatẽ nolite obliuisci. Per hanc eñ placuerũt q̃dam angel⁹ hospitio receptis[Mane nobiscũ]hospitalitat⁹ gra. Rho.xij. Hospitalitatẽ sectantes. Dic ór Beda. Tale⁹ si vnũ vel duos recipit.hospitalitatẽ ipleuit. Eps si oẽs nõ recipit:inhuman⁹ est[qm̃ aduesperascit] z iã ꝑs hospitãdi z hora aduenit. Job.xxxj. Foris nõ mansit peregrin⁹. ostiũ viatori patuit[et inclinata ẽ iã dies]sole ad occasum tendẽte. Dicere vj. Jam declinauit dies:q: lõgiores facte sũ vmbre vesperi Nox eñ est ꝑs quies⁹ hois:z discursus bestiarũ. ꝑs.ciij. Posuisti tenebras z facta ẽ nox. in ipsa ꝑtransibũt oes bestie silue. Et post pauca. Ortus ẽ sol z cõgregati sũ:z in cubilibꝫ suis collocabũt:cerbit hõ ad op⁹ suũ. Sic eniã detinend⁹ est dñs cum vita declinat ad vesperũ. Et dicendũ illud ꝑs.lxx. Ne ꝓijcias me in tpe senectutis:cũ defecerit virtꝰ mea ne derel⁹ me dñe[Et intrauit cũ illis]hospitiũ Beñ.xxiij. Ingredere benedicte dñi cur foris stas.

**Et factuz est dũ recumberet cũ eis:accepit panẽ et bñdixit ac fregit:et porrigebat illis. Et apti sũt oculi eorũ: et cognouerũt eum:et ipse euanuit ex oculis eoz. Et dixerũt ad inuicẽ. Mõne cor nostrũ ardens erat in nobis dũ loqueret in via z apiret nobis scripturas?**

Ecce Scõm.z continet Tria. Sz. Qualr dñs panẽ fregit. Qualr in ꝑ ipso agnit⁹ fuit: z Qualit ab eis euanuit Dicit igit[Et factũ est] dina ordinatiõe[cũ recũberet]q̃ lassus ex itinere cõmode sederet:q̃uis cũ lassari nõ posset. Lañ.j. Cũ esset rex in accubitu suo: nardus mea dedit odorẽ suũ. ꝑ elt odor humil⁹ hospitalitatis[cũ illis]in bonis eoz querẽs refectionẽ. Apo.iij. Si q̃s aperuerit mihi intrabo ad eos:z cenabo cũ eo:z ipe mecũ[accepit panẽ]vt ex tactu man⁹ virtutẽ diuinã cõraberet[et bñdixit]aliq̃ bñdictiõe illis nota[ac fregit]vt cuilibet ꝓportionata ꝙ esset[et porrigebat illi]vt ad vsus suos caperent. Mat. xiij.z Jo.vj. Accepit iesus panem z bñdixit ac fregit z dedit discipul⁹ suis. Sic z a nob panis Verbi vel Sacri:deuote est accipiend⁹:z cũ oõne bñdicend⁹. Et cũ intellectu z expositiõe frangend⁹: z postea cũ omi reuerẽtia alijs porrigend⁹. Sed nũc deficientibꝫ discipul⁹ dñi beu dr. Threno.iij. Paruuli petierũt panem:z nõ erat q̃ frãgeret eis [et aperti sũt oculi eoz]remoto velamẽto qd supius dixim⁹. Acc.ix. Cõtinue cecidẽrũt ab oculis eius q̃si squame:z visũ recepit. Ungule eñ dubitationũ remote sunt:z cũ viderũt eũ quẽ ꝑsentem habuerũt[z cognouerũt eũ] q̃ dubitas q̃s esset abscõderat. Doc aũt Duobꝫ mane ꝓfectũ fuerat. Declaratiõe.s.sermonis. Psal.cxviij. Declaratio sermonũ tuoz illuminat: z intellectũ dat par

tulis.ꝛ Obediētia mādatoꝝ in merito hospitalitatis. Psal.cxviij. Mādatū tuis intelleri [ꝛ ipse cuanuit ex oculꝝ.eoꝝ.] Ut gſam immortalitū nō subiacentē(al's subiacere )oculis mortaliū ostēderet.j.Loꝝ.ij. Oō oculus non vidit nec in cor hois ascēdit:nec auris audiuit q̄ preparauit deꝰ diligētibus se. Dicit etiā glo. q̄ ideo euanuit Ut doceret q̄ nō quererēt sui gſiam corā hoīb. Mat.vj. Attendite ne iustitiā vīam faciatꝭ corā hoīb⁹ vt videamini ab eis [Et dixerūt ad inuicē] Hoc ē Tertū In q̄.ad se reuertēres aduertūt signa presentie dñi:etiā dū non cognouerunt eū [Nonne cor nostr] Per q̄ virat mos(al's morus)ꝛ sensus pcedunt Prouer.iij. Oi custodia custodi cor tuū qm̄ ex ipso vita pcedit [ardens er] Ardore Caritatis. Lan.viij. Lampades ignis atq; flammaꝝ. Adhuc ār Ardore Veritatꝭ diuine.ps.cvij. Igni tū eloquiū tuū vehemenſ:ꝛ seruus tuus dilexit illud. Adhuc aūt ardore Spūs. Act'.ij. Apparuerūt illis dispertite lingue tanq̄ ignis:sedit q̄ supra sing̃ulos eoꝝ spūsc̄us. Adhuc ār Ardore zeli. Sopho iij. In igne zeli mei deuorabit ois terra. Sic ergo ardens erat [dū loquere in via] verbis ignitis ps.xj. Eloquiū dñi igne examinatū: purgatū rere probatū septuplum [et aperiret nobis scripturꝭ. Ꝑ ē:mysteria scripturaꝝ:p intellectū spūalē Qui solus ē clauis scripturaꝝ. Esa.xxij. Dabo clauē domꝰ Dauid sup humeꝝ eius.et claudet ꝛ nō erit qui aperiat.et aperiet.ꝛ nō erit qui claudat

**Et surgētes eadem hora:regressi sunt in Hierusalē. Et inuenerūt congregatos vndecim:et eos qui cū ipsis erant:dicentes.q̄ surrexit dñs vere.ꝛ apparuit Simoni. Et ipsi narrabant que gesta erant in via:et quomodo cognouerunt eū in fractione panis.**

Hoc est Quartū. In quo ostendit Qualit' gaudiū suū aliis coicauerūt. Dicunt aūt ꝑ Quartuor Quoꝝ Primū ē. Qualit' in impetu spūs in Hierusalem sunt regressi. Scōm. Qualit' adhuc non separatos ab amore fraternitatis discipulos inuenerūt. Tertiū Qualiter pueniēti discipulis:gaudia resurrectionis ab eis acceperūt. Quartū aūt Qualiter vicem illis rependentes:gaudia nuncia uerūt Dicē igit' [Et surgentes] in impetu spīritus in gaudio. Ezech.j. Ubi erat impetus spiritus:illuc gradiebant. Hinc est q̄ Joan.xx.etiam Maria modestie feminee oblita: cucurrit et venit ad Simonem Petrū:et ad aliū discipulū. Hinc ē q̄ sicut ibidem dicit Petrus princeps Apłoꝝ et Joannes:maturitatis aplice non recordati:currebant duo simul. Ita et illi continue surgunt [eadem hora]quia Neſcit tarda rerū molimina spīritus sancti gratia. Prouer.vj. Discurre festina:suscita amicū tuū [regressi sunt in hierusalem] ps.cxxj. Cuius participatio eius in idipsum Jlluceni ascenderūt tribꝰ:tribꝰ dñi [et inuenerūt congregatos [in cor vnū ꝛ aiaz [vndecim] Et sic oportuit q̄ Thomas esset cū eis. ps.xlix. Congregate illi sanctos eiꝰ qui ordinauerūt testamētū eiꝰ.ps.cx. In ꝑtio iustoꝝ et ꝛgregatōe. Heū.xlix Congregamini filij Jacob:congregamini ꝛ audite israel patrem vestrū [et eos qui cū ipsis erāt] Act'.j. Erat aūt turba virorū fere centū viginti. Omēs cū quos dñs cōgregauerat:charitatis nō oblit:simul manebant [dicētes q̄ surrexit dominus vere] Ecce Qualiter in nuncio gaudio (al's gaudij) ab aliis sūt preuenti. Esa.xj. Annūciate hoc in vniuersa terra. Apoc.vlt'. Qui audit dicat veni [Vere fatū dicūt surrexisse:ne phantasticā credaē resurrectio. Vera aūt que ostendit carnē et ossa:et loca clauoꝝ in corpore:que in phātasma te et spiritu esse non possunt [et apparuit Simoni] primo quidē inter viros Sed tamen ante hoc oim ꝑmo apparuit Marie magdalene. Joxx. de qua eiecerat septem demonia. quia illa multū diligebat:et ideo lucrus eius consolatōnem habere debebat. Lu.vij. Dimittunt ei peccata multa qm̄ dilexit multum. Jtē q̄ peccatrix fuerat:et per hoc spem peccatoribus dabat. Matth.ix. Nō veni vocare iustos sed peccatores. Tertio:quia Illa in deuotione eū sola vneratur:et ideo ei gloriam beate deliburationis ostendebat. ps.xlviij. Propterea vnxit te deus deus tuus oleo leticie pre consortib⁹ tuis. Quarto:q̄ Illa diligentꝰ querebat:et iō eā inuenit quē quesiuit. Can.iij. Paululū cū pertransissem eos inueni quē diligit aia mea Scōa apparitio fuit qñ Marie magdalene cū aliis mulieribus apparuit. Matth.vlt'. Surrexit dñs et occurrens mulieribus ait Auete. Tunc accesserūt et tenuerūt pedes eiꝰ. Tertio aūt codē die apparuit Petro. Oō q̄ factū sit:b dī. Qualit' et Un̄ ꝛ Ubi nō inuenit nisi q̄ sēk q̄ iō ink ap'os ꝑmo appuit petro ne desperaret et negatōe [et ipsi] duo discipuli [narr'. Sroti illi ꝛgregatōi [q̄ gest.er in vīa Jde ꝛfabulatōne ꝛ intꝛpretatōne scripturaꝝ [et q̄mō si hospitiū declinātes ꝛ recūbētes [cognouerunt in fr̄i.pa.] Et hec ē Quarta apparitio:eodem die Resurrectiōis facta.

**Dum āt hec loquunt' stetit Jesꝰ in medio eoꝝ.ꝛ dixit Pax vob Ego sū:nolite timere. Conturbati vero et ꝛterriti existimabāt se spiritum videre.**

Hic agit de Quīta apparitōe q̄ fēa ē codē die.s. ipa die Resurrectōis: Hic āt Tria dñr. Qualr.scz appuit. Qualr turbatos ꝛfortauit.ꝛ Qualr se vere surrexisse ꝓbauit. De Ꝑtio die Tria. Scz Qualr vēit Qualr cōit se eis oñt. ꝛ Quābenigne saluauit

Dicē igit' [Dū hec āt] gaudia duplicꝭ apparitōis [loqrēt] ꝛ vnꝰ aliis exponeret. ꝛ alē alia gaudia ꝛferret. q̄ sp de se tractādo adest dñs [Jesꝰ] q̄ materia erat simonis. Jesꝰ ei vt dicē b. Bern. erat eis mel i ore.melos i aure.ꝛ i corde iubilꝰ. Dicē em̄ ps.cxvij. Quādulcia fauc̄. meis elo.r.su. mel ore meo. De Scō autem Cantico.ij. Sonet vox tua in auribus meis. Vox eni tua dulcis. De Tertio

dicit ꝑs. lxxxviij. Beatus ꝓlus qui scit iubilatiõē. Job. viij. Impleat risu os tuus: z labia tua iubilo. Jesus ergo qui sic corde z ore z aure sonabat z insonabat inter eos [stetit in medio eorũ] Intellige: q; sicut dicit Jo. xx. Thomas vn⁹ ex duodecim nõ erat cũ eis quãdo venit Jesus: Fuit ergo cũ eis quãdo duo discipuli de Emaus castello supuenerunt: sed statim egressus fuerat ad actus suos agẽdos: z alij simul remãserant. Et nõ illa visiõe est ꝓuatus. In sanctorũ eni ꝯgregatiõe semp mouetur dñs. Unde dr̃us Bef. [Faller] Thoma sanctę si putas te inuenire Jesũ extra cõgregationẽ sanctorũ. ꝑs. c. In ꝑsilio iustorũ et ꝯgregatione magna opa dñi. Stetit ꝙ ꝙ iã p mortalitatis passiões inclinari nõ potuit. Stetit: ꝙ iã totus ad celũ direct⁹ fuit. Stetit: qui omnẽ virtutis (al's virtutẽ) z iustitię rectitudinẽ impleuit. Stetit: qui nihil vnq̃ curuitat̃ in se exhibuit. Stetit qui iam de hostibꝫ ꝓfecte triũphauit. De Primo horũ dicit Abac. iij. Stetit z mẽsus est terrã. Mẽsus eni fuit terrã hui⁹ mortalitatis z pderis ad celestis glorię immortalitatẽ. Rhoma. vj. Chr̃s resurgẽs a mortuis: iam nõ moritur: mors illi vltra nõ dñabitur. De Scõo ps. v. Mane astabo tibi z videbo: quia nõ deus volẽs iniq̃tatem tu es Mane eni surgent̃ aurore resurrectõnis sic patri astitit. qꝛ tot⁹ ad celest̃ patris voluntatẽ direct⁹ fuit. De Tertio dr̃. Lan. ij. En ipe stat post parietẽ nostrũ. hoc e: post corpis nr̃i fatigatiõs (al's: fragilitatem) implens z ostẽdẽs omnẽ virtutis z rectitudinis iusticiã. Mat. iij. Sic decet nos iplere omnẽ iusticiã. De Quarto dicit Jo. j. Medi⁹ vestrũ stetit quẽ vos nescitis. Nos eni nescimus nisi infirmos z curuos i pctis. z Rectitudinẽ eius ꝙ solus in medio vestrũ stetit. qui peccatũ nõ fecit. nec ẽ inuẽtus dol⁹ in lingua ei⁹. Miramur ꝙdem: sed nõ plene tantã in nobis cognoscim⁹ ꝓfectionem. De Quinto dr̃ Sap. xj. de ipo z suis. Steterũt ẽ inimicos: z de hostibꝫ se vindicauerũt. In illo eni statu ꝗt cõmilitões. ps. xciij. Quis ꝙsurget mihi aduersus malignãtes: aut ꝙs stabit mecũ aduersus operantes iniq̃tatẽ: Sic ꝙ Stetit [i medio] Discipulorũ. In Medio Virtutũ ꝓtis: z Doim. In Medio q̃dẽ discipulorũ: vt sine ꝓsonaꝛ accessũ ꝓfecte eẽt curã oiby impẽderet. In Medio ãt virtutis: vt oẽm ꝓfectiõem virtutis se attigisse demõstraret. In Medio dei z hoim: vt se mediatorem dei z hoim esse cõprobaret. De Primo q̃dem dicit Jo. xx. Venit Iesus z stetit in medio discipulorũ suorũ. Sap. vj. Pusillũ z magnũ ipe fecit. z equaliter est illi cura de oibꝫ. Docuit aũt ꝙ hoc vt i medio semp haberẽt fidei pdicatorem: z Sacramẽtorũ dispensatiõe. Jaco. ij. Nolite in ꝓsonaꝛ accessũ ꝓfecte hr̃e fidem dñi nr̃i Jesu chr̃i glie. Deut. j. Ita paruũ vt magnũ audietis: qm̃ dñi est iudicium. De Scõo medio dicit Luce. xiij. Jesus aũt trãsiens ꝑ mediũ illorũ ibat. Transiens eni dñs Jesus inter pctores huius vite semp attigit mediũ virtutis: qđ est mediũ hominũ: Doc est: ad qđ nati sunt homines. Et hoc docuit Esa. xxx. Audiente⁹ vꝛba post tergũ monẽtis. hec via ambulate in ea: z nõ declinetis neq; ad dexterã neq; ad sinistrã. Quia Medio tutissimus ibis. De Tertio dr̃ Gala. iij. Mediator: vni⁹ nõ est. Deꝰ aũt vn⁹ est. j. Timo. ij. Mediator dei z hoiz hõ iesus chr̃s. Un talẽ mediatorẽ sẽ nõ hr̃e deplorãt Job dicẽs. Non est qui vtrũq; possit arguere z ponere manũz in ambobꝰ. Job. ix. Sic dr̃ Deb. ix. Chr̃s assistẽs pontifex futurorũ. Et ibi dr̃ glo. Assistẽs ꝑi z assistẽs nob. Patri ad intercedendũ. Nob aũt ad miserendũz. Sic aduocat ꝓ nob. qz aduocat⁹ medius est inter reũ z iudicẽ. j. Jo. ij. Aduocatũ habem⁹ apud patrez ipsum chr̃m iustũ: z ipse est ꝓpitiatio ꝓ pctis nostr̃is. Dis igit modis Jesus stetit in medio eorũ z dixit eis Pax vobis [Eulogiũ saluratõis ꝓmittit R ad suos. In cui⁹ signũ pontifex qñ ꝓtio se ꝙuertit ad ꝙlm. Pax vob: dr̃. qz Ille spealis est Ucari⁹ Iesu chr̃i. Pacẽ aũt sertuplicẽ achibuit (al's exhibuit) de⁹ suis. Pax eñ est sic dr̃ Aug⁹. cõcordia fruẽdi vel vtẽdi deo vel inuicẽ in deo. Ꝑtia pax est ablatio eoꝝ qb̃ hãc concordiã ipedit. Et b̃ est pcm. Et ideo dr̃ Rho. j. Hãa vob z pax a deo pr̃e nro z dño iesu chr̃o. Ubi dr̃ Hie. ꝙ Pax ẽ reconciliatio peccatorũ. Scõo dr̃ Pax reconciliatio ad deũ. Lu. ij. Et in terra pax hoiby bone volũtatis. Tertio mõ Pax ẽ concordia ad primũ. Ephe. ij. Ipse est pax nra q̃ fecit vtraq; vnũ. Quarto Pax ẽ tranq̃llitas ꝙscie. Job. v. Scies ꝙ pacẽ habeat tabernaculũ tuũ. Doc est ꝙscia tua. Et ꝛ hac ꝯdruplici pace dr̃ dñs Jo. xiiij. Pacẽ relinq̃ vob: pacẽ meã do vob. non quõ mundus dat: ego do vob. In b̃ eñ qđ dr̃ Pacẽ relinq̃ vobis: remissionem pctorũ intelligit. In b̃ aũt qđ dicẽ Pacẽ meã do vobis: intelligit reconciliationẽ ad deũ. In b̃ aũt qđ dr̃: non quõ mund⁹ Supple pacẽ: do vobis. intelligit reconciliationẽ ad primũ: vt in vna charitate diligãt deũ: qđ mund⁹ dare nõ pr̃. In b̃ autẽ ꝙ dr̃ Ego do vob: intelligit mentis tranq̃llitatẽ: quã ipse sol⁹ donare pr̃. Quita pax: est securitas ad deũ z ad celestia. Jud. vj. Edificauit gedeon altare: z vocauit illud: pax dñi: vsq; in ꝑsentẽ diẽ. Nec eñ pax ẽ securitas qua hõ securꝰ gaudet ꝛ arra celestium. Maxime cũ tam carnes agni comedit: z azymos panes sinceritat̃ z vitat̃. Sexta pax: est abũdantia suauitat̃ dine: et q̃ non sentit bellũ tentationũ: et redũdãtia diuiẽ suauitatis. Philip. iij. Et pax dei q̃ exuperat oẽs sensũ: custodiat corda vra z intelligentias vras. Istis vt ita dicã pacibꝫ: hõ ita a deo replet̃ ꝙ etiã inter ꝑsecutores bella ñ sentit. Mat. x. Ecce ego mitto vos sicut oues i medio luporũ. Inter dẽtes eñ luporũ: hõ pacẽ hr̃. Pacẽ aũt nõ sic dat mundus. Nec est Pax extra: z Nõ secura: z Lum ꝙsciẽte bello. De Exteriori pace (qñ homo in pctis nõ impugnat⁹ pacẽ habet) dr̃ in Psal. lxxij. Zelaui sup iniq̃s pacem pctorũ vidẽs. Non secura ãt est. j. Thes. v. Cũ dixerint pax et securitas tunc repentin⁹ supueniet eis interit⁹. B̃ est cũ ꝙscie bello. Sap. xiiij. In magno virtutũ insciẽtie (al's insertie) bello: tot⁹ z tã magna mala: pacẽ rũ arbitrati sũt. De his tribꝰ pacibꝰ dr̃ Eze. xiij. Decepert ꝓphz meũ dicẽtes: pax pax z ñ erat pax. Esa. lvij. Nõ ẽ pax ipijs dr̃ dñs. Primis ꝙ ser modis dr̃ Pax vob [ego sũ] Tãgit Pacis rõez [ego sũ] Best: q̃ vez ẽ habui sp fz dicere: z mõ attigi fz bũamatẽ. qz de cetero nihil abijs

ab esse in preteritū: ⁊ nihil expecto in futurū. Exo. iij. Ego sum q̄ sum Hec dices filijs isrl. qui est: me misit ad vos. Per hoc ḡ assecurat discipulos q̄ verum esse attingere debeāt. Et iō in pace secura spe expectare. Et iō subiūgit [Nolite timere ]ens obuiantib⁹ pericul'. Mat.x. Nolite timere eos q̄ occidūt corpus. ⁊ post hec non bñt ampli⁹ q̄d facere. Esaie.li. Quis tu vt timeas ab hoie mortali: ). Macha.vj. B ⁊ bis viri peccatores ne timuerit: cui⁹ gloria stercus ⁊ vermis est: hodie extollitur: ⁊ cras non inueniet. q: cōuersus est in terrā suā. Nolite etiā timere aliquid insolitū apparens circa me. Hoc em̄ totū p vob factū est. ⁊ ideo nolite timere. Psal.xlv. Propterea non timebim⁹ dū turbabit terra: ⁊ transferent̄ mōtes in cor maris. Nolite etiā timere mundū. Jo.xvj. Confidite q: ego vici mundum. Jo.xiij. Non turbet cor vrm neq; formidet.

[Conturbati vero et conterriti ]Sēm ē: Vbi oñdit q̄ bñana fragilitas eiā id ad quod facta est sustinere non potest. Ad resurrectōis ei gloriam serā est: ⁊ ad illā cōmi bat: sicut ad rē exceden tem vires nr̄e cognitiōis siue comp̄hensionis. Et hoc significatū est Mat.xvij. ⁊ Luc.ix. Vbi discipuli videntes claritatē transfigurati dñi in mōte: ceciderūt in terrā. Et ostendit per b̄ q̄s ōt' [et conterriti ]b̄ est simul territi ō magnitudine rei vise: quā cor miserū ⁊ inops sustinere nō potuit. ⁊ ideo in se ipso tremebat ⁊ terrebat. Heb.xij. Ita terribilis erat quod videbat q̄ p̄mus Moyses dixit. Exterritus sum ⁊ tremebund⁹. Et b̄ significatum est Dan.x. Dñe in visione tua solute sē cōpages mee: ⁊ nihil in me remāsit virtū. [existimabāt se ]Existimatio iudiciū est estimatiue ⁊ rectis: ponderās (al's ponderant) sensibilia p ea que sensibilib⁹ videnť esse actiua. q: Isti p̄ ammiratione ⁊ terrore: ad ratiōis actū venire nō poterāt. Existimabāt ⁊ sē [spūm videre ]Et bui⁹ causa fuit. q: iannuis clausis intrauit. Hūc aūt spūm putabāt assumpta spē corpis: ⁊ reflexa ad oculos cor⁹ apparuisse. q: Spūs p se nō sunt visibiles. Job.iiij. Cū spiritus me p̄sente transiret: stent quidā cui⁹ nō agnoscebam vultum: imago coram oculis meis.

**Et dixit eis Quid turbati estis: et cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas ⁊ pedes quia ego ipse sum. Palpate et videte: quia spiritus carnem et ossa non habet sicut me videtis habere. Et cum hoc dixisset ostendit eis manus et pedes**

S [Et dixit eis ]dñs discipulis. Quattuor autem ponit hic. Resurrectōis siue argumēta per ordinem Tria ⁊ exteriori sensu: ad interiorē rōnis actum ordinata. Quartū aūt ē ⁊ illuminatōe rationis in perceptiōe resurrectōis: per scripturarū intellectus. Tria autem que sunt in sensu: sic sunt multiplicata q̄ Unū est in Usu. Sēm autez in Usu ⁊ Tactu, ⁊ Tertium in Gustu. Et hec p ordinem sunt in littera. Vox aūt Primū: Veram demonstrat corpor⁹ spēm. Sēm autē Usui corporis p̄terit̄ ⁊ Tertiū Ute natural' vertitatem. In Prio aūt arguměto Duo sē. In quorū Prio Depellit turbationē: que cognitionē verā impedit In Scō Ipsū ponit argumentuz. Dicit igitur [Quid turbati estis? ]Turbatio ät hic vocat q̄n lumē cordis ex terrore (al's exteriorē) recipit cōfusionē: et ipa ꝓfusione impedit ab actu discretionis. Psal.xxvij Lor meū conturbatū est: dereliquit me virtus mea ⁊ lumen oc'or meor⁹: ⁊ ipz nō est mecū [et cogitatōes ]dicte: q̄si euagatōes (al's coagitatōes) q̄b cor fluctuādo de vnoeuit in aliud: vndiq; timēs: ⁊ in nullo ausū est remanere [ascendūt ] q: de inferioribz q̄ cor meditari cō sueuit ascendunt ad cor. Si em̄ de superioribz descenderēt: trc essent diuine ⁊ celestes: ⁊ in ipsis cor solidaretur. Job.iij. Pauor tenuit me ⁊ tremor: ⁊ omnia ossa mea perterrita sē. Pō. liij. Timor ⁊ tremor venerūt sup me: ⁊ contexerūt me tenebre. Tenebre aūt iste fiunt ex interiori fluctuatiōe: ⁊ impediunt discretā cognitionē [Videte man⁹ me ⁊ pedes me. q: ego ipse sū ]Duo oñdit. Membra in q̄b expssa signia sue apparuerūt crucifixionis: vt ex his cognosceret esse ipēs eiusdē cor⁹: qs in cruce pepēderat p ipsis. Jo.xx. Cognosce loca clauoz. ⁊ noli esse incredul⁹ sed fidelis. Zacha. xiij. Quid sunt plage iste in medio manuū tuarū: Et respondit. His plagatus sum in domo eor⁹ q̄ diligebāt me Man⁹ aūt spēaliter oñdit. q: Manibz istis mira mirabilia pfecerat: q̄b se deū prosbauerat in Sanatiōe infirmor⁹: ⁊ Sustentatōe mortuor. Psal.cxvij. Dextera dñi fecit ⁊ rutem. Man⁹ etiā sunt q̄ ad nos in signis vulnez inserti p̄tā habebāt dilectionē: quā nob patēs p nob exhibuit. Esai.xlix. Ecce in manibus meis descripsi te: muri tui in conspectu meo sunt semper. Adhuc Manus exhibuit quaz ⁊rute nos a p̄tate mortis extraxit. Sap.iij. Justor⁹ anie in manu dei sunt: ⁊ non tanget illos tormentū malicie. Adhuc autem Manus exhibuit quib⁹ suos ereptos cōtinuit: ⁊ vsq; in finē continebit. Jo.x. Non rapiet eos q̄squ ō manu mea: ego ⁊ pater vnū sum⁹. Adhuc Manus exhibuit: quibus nos patri in munus obtulit. Zbachuch.iij. Cornua in manibz e⁹. Hypallage ē est: man⁹ eius in cornibz eleuate ad offerēdū. Et ideo sic eleuās man⁹: dixit Luc.xxiij. Pater in man⁹ tuas cōmendo spīm meū. Spūs em̄ su⁹ fuit omnis spūs iustor⁹. Sic ḡ Exhibuit (al's ostendit) Manū redēptōnis vulnerātā. Exhibuit manum virtutis mira facientez ad oēm contactum nostre infirmitatis. Exhibuit manum dilectionis: in signis amoris ineffabil'. Exhibuit man⁹ fortes: quibus a fortiori p̄dam tulit. Exhibuit man⁹ gubernationis: quib⁹ suos semper cōtinuit. Exhibuit manus Sacerdot⁹: q̄b nos p̄i obtulit. In istis em̄ Sex p̄teritis manus cognoscit nr̄i saluatoris. effect⁹ vtrobiq; Oñdit ät [et pedes ]Pedes ät pessimi mor⁹ sē instīa q̄b vita vera p̄bat. Vi aūt pedes sunt q̄ in itinere lassationem sustinuerī. Jo. iiij Jesus fatigat⁹ ex itinere sedebat sic super fontē Vi sunt qui super vndas ambulauerūt. Mat.

ꝓuñ. Di sunt qui corpus totū supportauerūt. Job xxix. Oculus fui cecꝰ ⁊ pes claudo. Di qui charismata gratiarū omniꝫ lōge ⁊ ꝓpe positis inuolerunt. Esa.lij. Quāpulcri sup montes pedes annūciantis et ꝓdicantis pacē:annunciātis bonuꝫ ꝓdicantis salutē:dicentis. Sion regnabit dominus deꝰ tuus. Di sunt pedes qui ꝓfecti imobiles in ope redemptōis: vsqꝫ ad ꝓfectum redemptionis substituerūt. Zacha.xiij. Stabūt pedes eius in die illa sup montē oliuarū ad orientē. Quia supᵉ verticē eleuatōis misericordie tūc sterit. ⁊ omnis gratia ex ipo orta fuit. Primi sunt pedes humanę infirmitatis.in quibus ambulauit nobiscum. Secundi sunt pedes ⁊runi;in qbus calcauit nostrā infirmitatē.Tertij sunt pedes roboris:in qbus portauit nostrā debilitatē. Quarti sunt pedes velocitatis.in quib; ad nostrā cucurrit ignorantiā illuminandā. Quinti aut̄ sunt pedes redemptōis:in qbus stans nr̄am ꝓfecit redemptionem. Nos pedes peccatrīx vnxit:lauit:terſit ⁊ osculabat. Luce.vij. Unxit:vngento deuotōis ⁊ cō pūctōis. Lauit lachrymis. Terſit a pulucre capillis sancte cogitatiōis. Nos pedes adorauerūt patres. Jurta hos sederunt omnes q̄ doctrina eius fuerūt imbuēti. Illi eni pedes sunt litteraliē qui dem sancti pedes eius. Spūaliter autem miseri cordia ⁊ veritas. Unde ō adoratōe dicit ꝑo.cxxxi. Adorauimus in loco vbi steterūt pedes eius. De Doctrina aut̄ dicit Deute. xxxij. Qui appropinquant pedibus eius accipiēt de doctrina ipsius. Isti sunt tandē pedes eius:qui oīes suos pōdere iusticie ꝯculcabunt inimicos. Psal. cix. Sede a dextris meis donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. Taliter aut̄ ostensis manib; ⁊ pedibus in qbus signa sue pietatis ⁊ misericordie fontes apparuerūt: Dixit, quia ego ipe sū Jesus in nullo alio tanta signa pietat̄ et cataracte gratium apparuerāt. Auctor eni pietatis et salut̄ cā: nō nisi in signis agnoscāt pietatis. Adhuc autem Propugnator ad saluandū in signis victorialibus manifestat. Esa.lxiij. Quare rubrum est iudumentū tuū:⁊ vestimentū tuū sicut calcantiū i torcular. Et ipe respondet. Ego qui loqꝫ iusticiam. ⁊ propugnator sum ad saluādū [palpate ⁊ videte.] Scōm est argumentū:qō ondit viui ⁊ aiati corporis ꝓrietatē ad duos sensus. Quoꝝ Un̄ sensus exterior ostendit speciē. Alter aut̄ substantie materialis ꝓprietatē. Palpat eni caliditū:frigiditū: humiditū:siccum:molle:durū:⁊ cetera in quib; ꝑsistit būana cōplexio et compositio. Uidet aut̄ colorꝫ ⁊ figura:que speciē hominis ⁊ naturā cōsequūtur. Uocē aut̄ ipius audiuerūt: ⁊ ideo Trib; sensibus in vnū cōcurrentib; certificatōes habuerūt. ] Jo.j. Os vidim⁹:qō audiuim⁹:qō manꝰ nr̄e cō trectauerunt de ꝙ vite: ℞ annunciam⁹ vobis. Nos aūt audim⁹ ꝓsentis q̄dem ꝙ vitā. Uidem⁹ autem veritatis lumē. ⁊ Manu spūali tāgim⁹ ꝓsentis soliditatē. Deu.xxvii. Accede huc fili mi vt tangā te. Jo.xx. Mitte manū tuam:⁊ cognosce locā clauoꝝ. Audem⁹ eni fide. Audimus auditu obedientie.⁊ Tangimus quasi manu virtutis operatione. Lu.viij. Tetigit me aliquis. ego eñ cognoui virtutē de me exisse. Phantastica aūt non tangunt. Et ℞ est qō subinferꝫ [qz spūs carnē ⁊ ossa nō hz.] Carnē quidē non hz:in cui⁹ infirmitate:nr̄am sentiens infirmitatē: nob possit exhibere cōpassionē. Ossa aūt non habet: qbꝫ nr̄am firmet ⁊ fulciat infirmitatē. De qbꝫ dr̄ Deu.xxix. Os meum ⁊ caro mea vos. Et carne eñ assumpta didici cōpassionē.⁊ et osse:vob do ꝙfirmationē. In carne eñ sustinui ꝓ vob passionē. In ossib; aūt:distensionē. Psal.xxj. Dinumeraueruūt oia ossa mea. ℞ nimia crucis distensione dinumerabilia fecerunt [sicut me videtis hr̄e.] Ea aūt in qbꝫ talia pietatis indicia exhibuit:non desert̄ neqꝫ derelinquā. In carne eñ dolorē. In ossib; distēsionē. In manib; ⁊ pedib; clauoꝝ passus sū ꝓfectionē. Et ibo ista videt, me hr̄e que nulla hz spūalis tñ creatura. Job.xix. In carne mea videbo deū saluatorem meū. [Et cū hec dixisset.] Rbo:vt ꝓ effectū ꝓbaret, [ostidit eis manꝰ et pedes.] Glo. aūt tāgit Quinq; causas:qr̄ qs cicatrices retinuit. Quarū Una est Ut ostensa vulnerū cicatrice: infidelitatis vulnꝰ sanaret:qs cicatrices ⁊ tūc seruauit:⁊ in iudicio seruaturꝰ est. Scōa cā est Ut resurrectōis fides instruat:qꝫ idē fit q̄ passus est:qui ⁊ resurrexit. Tertio Ut p̄ri ꝓ nob supplicēs ꝙle genꝰ mortis ꝓ nob ꝑtulerit ondat. Quarto Ut sua morte redēptis q̄ misericordiē sint actiuꝰ: eiusdē mortꝭ indicijs insinuet. Quinto Ut q̄ iuste dānent ipsi i iudicio insinuet oīa cicatrice quā p illū accepit. Et hec sē verba Bede. De Prio boꝝ habet Jo.xx. Noli ē incredul⁹ ꝫ fidel. Mar.vl. Exprobrauit incredulitatē illoꝝ ⁊ duriciā cordis. qz his q̄ viderāt eū resurrexisse nō crediderāt De Scōo Jo.xx. Infer digitū tuū huc ⁊ loca clauoꝝ:⁊ mitte manū tuā i latus meū:⁊ noli ē incredul⁹ ꝫ fidel. De Tertio.j. Jo.ij. Aduocatū habem⁹ apd ꝓrem iesū christū iustū:⁊ ipe est ꝓpiciatio ꝓ peccat̄ nr̄is. Bēda. Per matrē habes accessū ad filiū: ⁊ ꝓ filiū habes accessū ad patrē. Mat. Mostrat filio pect⁹ ⁊ vbera. Filiꝰ aūt ꝓ latꝰ ⁊ vulnera. nec ꝑt ē repulsa vbi oc currūt tot pietat̄ insignia. De Quarto dr̄ Threñ. iij. Ad facie nr̄am christꝰ dñs capt⁹ est i peccis nr̄is: cui dixim⁹:i vmbra tua viuem⁹ inf gētes. De Quinto dr̄ Apo.j. Uidebit eū oīs oculꝰ: ⁊ q̄ cū pupugerūt. Jo.xix. Uidebūt in quē trāsfixerūt. Dis ꝙ de causis oñdit cū cicatricib; manꝰ ⁊ pedes

**Adhuc aūt illis nō credentib⁹ ⁊ mirātib⁹ ꝑ gaudio dixit. habetis hic aliq̄d qō manducet? At illi obtulerūt ei partē piscis assi et fauī mellis. Et cū māducasset cor̄ eis sumēs, reliq̄as dedit eis. Et dixit ad eos. Hec sūt verba q̄ locut⁹ sū ad vos cū adhuc essem vobiscum: qm̄ necesse ē ipleri oia q̄ scripta sūt in lege moysi ⁊ ꝓphetis ⁊ psalmis de me.** u

Tertium est argumentū ℞surrectionis Jn q̄ ostendit Veritas nature resurgentis. Jn ℔ ꝺ̄ parabo Tria dicunt. Scz. Causa: z ipz argumēz tū: z ℣b argumēto sumpta instructio. Causa aūt duꝭ argumēt tacta est per ℔ q̄ ꝺ̄. ⁊ Adhuc aūt illis nō credentibꝰ ] Quāuis iam vulz z tactu essent certificati. Jo.iij. Si terrena dixi vob z nō creditis: quō si dixero vob celestia credetis? Rrego. q̄ discipli rarde crediderūt: nō tam illoz infirmitas q̄ nostra vt ita dicā futura firmitas fuit: Minus mihi Maria cōsulit q̄ cito credidit: q̄ Thomas q̄ diu dubitauit. Ille ei dubitādo cicatrices vulnez rerigit. z de nfō corde vulnꝰ dubietaſ am putauit. Tamē iam tm̄ per visum z tactū profecerant discipuli q̄ mirari inceperūt. Et hoc est q̄ dicit ⁊ sed mirantibꝰ pre gaudio ] Cōturbatio em̄ in gaudiū: z dubitatio in ammiratiōē sē conuersa. Esa.lx. Uidebis z afflues: z mirabit z dilatabit cor tuū. Dilatatio aūt cordis nō nisi in gaudio: z mirans omīs affluit totus ad id q̄ visum ammiraſ ⁊ dixit habetis aliquid q̄ māducetur ] Nō querit ignorās: sed vt ex his que illi in cibum offerūt: queveros ꝺ̄os esse cognoscunt: veritatem probet resurrectōis. Q2 si ipse dīs ꝺ̄os attulisset: de illis sicut z de ipsa resurrectōe ꝺ̄ubitasset. Designat aūt q̄ z ipos sibi q̄rit incorpora ri per spūalem manducationē. Apoc.iij. Ecce ego sto ad ostium z pulso: si quis aperuerit mihi intrabo z cenabo cū eo: z ipse mecū ⁊ At illi obtulerūt ei ] Jam em̄ cōceperāt ausum accedēdi ad ipsum ⁊ partē piscis assi ] Ad kaz. Castos enim ꝺ̄os secum habebāt Apostoli: z Quos sua arte lucrari poterāt: z Quos cum dīo sumere ꝓsueuerāt. Pisces em̄ frigidū nutrimentū: z nō ad libidinē incitans generant. Luc.xj. Quis vestrū patrem petit piscē: nunq̄d ꝑ pisce: serpentē ꝺ̄abit illi? Q. ꝺ. Nō. Serpens designat libidinosum cibū: qui luxurie in viscerib⁹ spargit venenū. Nunc cibū arte apostolica querūt boies: q̄ pisces de aquis voluptatum extrahētes. Mat.xiij. Simile est regnum ce loꝝ sagene misso in mare: z ex oīi genere piscium congregāti: quā cum impleta esset educētes: z secꝰ litus sedentes: elegerūt bonos in vasa sua: malos aūt foraz miserūt. Nos cum dīo soliti erant in cibum accipe. Jo.vj. Est puer hic vnꝰ qui habet q̄ꝫ q̄ panes hordeaceos z duos pisces. Et Ibidem. Similr aūt z er piscib⁹ quantū volebāt. Iste aūt ꝺ̄os ꝺicit pars piscis. q̄ cum chr̄s passus: sit piscis assus: quia nō in toto crediderūt. nō totus sed partē ꝺ̄oluerunt. Assus aūt piscis est ab humore pernicie desiccatus z castus vsq; ad intimoz perfectam decoctionē. Ignis aē est charitaſ: desiccatis humorē superfluū cōcupiscentie: z decoquentis interiorē pietaſ humorē in cibum chr̄o conuenientē. Unde Jo.xxi. Uiderunt prunas z piscem superpositū. Duo autē in pisce mundo consideratur. Squamositas: z Pinnula z. dispō. Squamositas quidem est in purgatione et protectionē. Et significant squame confessionem purgantem: z congeriem vtutum protegentem. Pinnule autem que faciunt motum velocem: significant motum desideriorum: z operaz virtutū quibus repetamus z rapimur nos ad ꝺ̄eum. Leuit.xj. Omne q̄ ꝺ̄abet squamas z pinnulas tam in mari q̄ in fluminibus z stagnis comedetis. Potest etiā ꝺicī q̄ partem piscis assi ꝺ̄oluerūt. quia cū pisces assus: sit chr̄istus passus. passio quidē est relata ad chr̄istum: sed pars quedam etiam reseruanda est nobis: quam nos impleamus vt cum chr̄isto patiamur: vt totus chr̄istus in omnibus suis membriſ patiaſ. Collos.j. Adimpleo ea que ꝺ̄esunt passionum chr̄isti in carne mea pro corpore eius quod ē ecclesia: cuius factus sum ego minister ⁊ et fauū mellis ] Fauus ē cera virginea. ex qua mel distillat. Et significat ꝺulcedinē ꝺ̄atarie in puritate carnis. Hoc est quod ꝺicit. j. Reguz. xiij. q̄ apparuit super faciem agri fluens mel. quia in agro humane nature apparuit ꝺulcedo ꝺiuine nature. Judic. xiij. A comedente exiuit cibus: z a forti egressa est ꝺulcedo. Chr̄istꝰ enim leo est: de tribu Juda. Apocalyp.v. Qui comedens est: decoros sibi incorporans. fortis autem est quia ꝺ̄euicat mortez. Mat.x. Nūc ergo fauum obtulerūt etiā sibi quando se z alios ad hanc ꝺulcedinem fidei conuertebant. Cāticoz.v. Comedi fauum cum melle meo. Mel enim naturaliter ō sublimi venit. q̄ ros est: linguis apum collectus. Jo.iij. Qui de celo venit super oīes est. Apos aūt: longe ꝺ̄odorem ꝺulcedinis huius percipientes: sunt viri sancti ꝺesideria ad ꝺei spiritum prendentes: z lingua ꝺoctrine hāc ipam ꝺulcedinem colligētes. Psal.cxviij. Quam ꝺulcia faucib⁹ meis eloquia tua sup mel oꝝ meo. Eccli.xxiij. Spiritus meus sup mel ꝺulcis: z hereditas mea super mel z fauum ⁊ Et cum manducasset coram eis ] Sicut ꝺe Ambrosiꝰ Duplex est manducatio: et vtraq; vitatis nature ꝺemonstratiua. Una q̄ꝺem indigētie: que cibū sumpti sibi incorporat: z ex eo accipit ꝓfectionem. z hec est aialis corpis. Alia aūt: est pure potestaſ z nullis infirmitaſ ōmōstratiua. Et hec cibū sumit. sed digerēdo non sibi eū incorporat: sed potestate nature cōsumit: z in pristinā cōuertit materiam. Sicut radius solis consumit aquā. Et hac ptāte chr̄istus manducauit post resurrectionez. Actu.x. Dedit eum manifestum fieri non omni populo: sed testibus preordinatis a ꝺeo: nobis qui manducauimus z bibimus cum eo postq̄ resurrexit a mortuis. Nec autē manducandi potestas non est nisi in vere z vitis corporibus: z non in phantasijs necromanticoz. Unde ab ista sicut firmissimo sue resurrectionis argumento: sumit instructionis occasionez ꝺicens ⁊ Sumens reliquias dedit eis ] Tangūtur autem hic ꝺuo. Factū sc̄z: z Instructio. Factuz autē est q̄ ꝺicit ⁊ sumēs reliquias ] que remanserant ex eo q̄ ipse comederat: vt ex illis sentirēt q̄ verum cibum comedebat māducatōe naturalis ptātis. quia z ꝺentibus ꝺiuidebat z terebat: z i stomachū trajiciebat. Scz qz nō indiguit: non incorporabat ad membra transmittēꝺo Jo.vj. Colligite que superauerāt fragmēta ne pereāt. Sic etiā reliquie passionū z ꝺulcedis chr̄i a nob sumēde sūt. Et isto ⁊ dedit illis ] Pſ. lxxv. Reliquie cogitationū ꝺie festum agent tibi. Pſ.xxxvj. Sunt reliqe homini pacifico. Neemie

dubiꝰ tactus

x

vij. Mittite ptes eis q̄ nō ꝓparauerūt sibi .j. Reg. j. Venit dies ⁊ imolauit belcana dedit q̄ fenenne ⁊ cunctis filijs eius ⁊ filiabꝫ ptes. Belcana dei zel⁹ interpr̄at: ⁊ ch̄m significat: q̄ imolauit se i cruce p nob. Fenēna aut̄ puersa interpr̄at: ⁊ significat ecc̄lesiā: cui et cūctis filijs ⁊ filiabꝫ eccl'ie: ch̄s ptes dedit ad vtutez vniuscuiusq; sacroꝝ gr̄am distribuens. Prouer. vlc. De nocte surrexit: dedit q̄ dam domestic̄ suis. ⁊ cibaria ancillis suis. ¶ ⁊ dixit ad eos ¶ ex facto incipiēs instructōem resurr̄ rectōis ¶ hec sunt verba ¶ hec est res ō ḡ locutus sum vobis ¶ q̄ locut⁹ fū ad vos ¶ vos istruens ḡliter ꝑ passionē venit ad imortalitat̄ resurrectōem. quā modo ipse facto ꝓbauit coram vobis. Locutus sum inquā ¶ cū adhuc essem vobiscū ¶ mortalis in passiōibus vobiscū viuēs. Joan .vj. Verba que locut⁹ fū vobis: spūs et vita sūt. Nec enim v̄ba maiōrem ora die istillabā vobis. Deut. xxvij. Concrescat vt pluuia doctrina mea. fluat vt ros eloquiū meū. ℔ est: coꝝ irrigando ⁊ fecūdādo. Dixi enim tunc ¶ quoniā necesse est impleri ¶ Mat. v. Non veni legē soluere ¶ sz adimplere. Mat: iij. Sic enī decet nos implere oēm iusticiam ¶ oīa ¶ Mar. v. Jota vnū aut vnus apex nō preteribit a lege donec omnia fiant. Esa. lv. Verbū quod egredietur de ore meo nō reuertet̄ ad me vacuū: sed faciet quecunq; volui. ⁊ ꝓsp̄abit̄ in his ad que misi illud ¶ que scripta sunt in lege ¶ Lex enim cōtinet ꝑcepta Justicia ꝝ: siue iste iusticie sint Mosales: siue Judiciales: siue Lerimōiales: siue Sacramentales. Et preter ista quattuor genera preceptoꝝ nihil penitus est in lege ō ꝑceptis. Addūtur aut̄ promissiones beneditatis obseruantibꝫ. ⁊ pene siue cōminatiōes penarum nō obseruantibꝫ. Eccl. xxiij. Legem mandauit nobis Moyses in ꝑceptis iusticiarū: ⁊ beneditatē domui Jacob ⁊ israel promissiōes ¶ ⁊ prophetis ¶ prophetica inspiratōne futurā gr̄am in me pficiendā enūciantibus Eccl. xxxvj. Da mercedem dñe sustinentibꝫ te. vt prophete tui fideles inueniant. Joānis j. Quem scripsit Moyses in lege ⁊ ꝓphete inuenimus Jesum filū Joseph a Nazareth. Jō Mat. xj. dicit. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad Joannē. a diebꝫ autē Joannis regnū celoꝝ vim patit. ⁊ violenti rapiunt illud. ¶ ⁊ psalmis de me ¶ Psalmi siue dicit Dionȳ. compositi sunt ex prophetijs ⁊ historijs patrū. Et ideo multi psalmi nō nisi historias continēt. Continent aut̄ ex ꝑcepta legis Et iō sunt quasi quedaz summa continens meliora totius scripture veteris testamēti. Et ideo die tertio loco ꝓ omnibꝫ alijs ponit psalmoꝝ libros. Et sic patet q̄ in his tribus tota scriptura veteris testamenti cōprehendit. Joannis .j. Lex per Moysen data est. gratia ⁊ veritas per Jesū christū facta ē.

**Tunc aperuit illis sensum vt intelligerent scripturas. ⁊ dixit eis Quoniā sic scriptum est. ⁊ sic oportebat christum pati et resurgere a mortuis die tertia. et predicare in nomie eius penitentiā ⁊ remissionem peccatoꝝ in omnes gentes: incipientibꝫ ab hierosolyma Vos autē estis testes horum**

Istud est Argumentū ḡtum ad interiorē fidei illuminationē ordinatū. Qua clave aūt illis sensū aperuerit Lucas tacet. ⁊ Joā. xx. ponit dicēs q̄ insufflauit: ⁊ dixit. Accipite spūm scīm. Tanguntur aūt hic Duo. Scz. Apertio sensus ad intelligendum: ⁊ que potissimū sint ex scriptura intelligēda. De Primo ꝺ ¶ Tūc aperuit illis sensū ¶ aptione illa qua remouit obstaculū: q̄ fuit dubietas ⁊ carnalis sensus legis. q̄. Cor. iij. Cū cōuersus fuerit ad dñm auferet velamen. De⁹ aūt spiritus ē. Sensū aūt vocat hic interiorē: q̄ est intellect⁹ ꝑ. cxviij. Reuela oculos meos: ⁊ ꝯsiderabo mirabilia ō lege tua ¶ vt intelligerēt scripturas ¶ que ab initio de ipso scripte erāt. Or forte quidā pagani dicerēt cū miracula magicis artibꝫ perfecisse. ⁊ tōo scripturas: que aīa ḡ nat⁹ esset scripte sunt: induceit: quas anteq̄ nat⁹ esset: facere ꝑ potuit arte magica: sed eas de suis futuris sactis diuinit⁹ inspirauit. ij. Pe. j. Nō ei voluntate hūana allata est aliq̄ ꝓphetia: sed spūsancto inspirante locuti sūt scī dei hoies ¶ et dixit eis ¶ quid potissimū de scripturis esset intelligendū ¶ q̄m scriptū est ꝛeuelatōe diuina. Psal. xliij. Lingua mea calam⁹ scribe velociter scribētis. Dicit aūt Quattuor ¶ q̄m sic oportebat ¶ Non de necessitate inuitabilitat̄: sed de necessitate conuenientie. Or sicut ōr Aug⁹. Quis alius modus nostre liberatiōis esset possibilis: tamen nullus mod⁹ nostre miserie sanande erat cōuenientior. Lu. xxiij. Nonne sic oportuit christum pati: ⁊ ita intrare in gloriam suā ¶ pati christū ¶ Ut precio sui sanguinis mundum redimeret: et Erinie dilectiōis effectu nos sibi ad vicariam dilectionem compararet. De Primo Joan iij. Sic deus dilexit mundū vt filium suum vnigenitū daret: vt omis qui credit in ipsum nō pereat: sed habeat vitam eternā. De Scōo Joā. xv. Maiorem hac dilectione nemo habet q̄ vt animā suam ponat quis ꝓ amicis suis ¶ et resurgere a mortuis ¶ vt ad immortalitatez nos reduceret. Rom. vj. Mortuus est ꝓpter nostra delicta: ⁊ resurrexit ꝓpter nostram iustificationē. Ose. vj. In die tertia suscitabit nos. Et hoc est q̄ ōr ¶ tertia die ¶ quia sic sua vnica morte: nostrā duplicem mortez curauit. Matth. xij. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diebꝫ ⁊ tribus noctibꝫ: ita erit filius hois in corde terre ¶ et predicari in nōe ei⁹ ¶. Act. x. Huic oēs ꝓphete testimoniū perhibēt: remissionem peccatoꝝ accipere ꝑ nomen eius. Actuū. iiij. Neq; enī est aliud nomē sub celo datū hominibꝫ in quo oporteat eos saluos fieri ¶ pniam ¶ quam agant. Matth. iij. Pniam agite: appropinquabit enī regnū celoꝝ. Act. iij. Penitemini igit̄ vt deleantur peccata vestra ¶ et remissi. peccatoꝝ ¶ qz ad hoc suscipit predicatio baptismatis: vt remittant peccata. In figurā huius dixit Mat. ix. Remittuntur tibi peccata. Joā. xx. Quoꝝ remiseritis

peccata remittunt eis. z quoz retinueritis peccata: retenta erunt. De tali autē predicatiōe dr Beda q Plus valet ad p̄dicandū sancti amor: cōscientia: q̄s sermonis exercitatā scia [in oēs gentes] generaliter vt catholica (hoc est vniuersalis) eccl'a. Esa. xlix. Dedi te in lucem gentiū: vt sis salus mea vsq ad extremū terre. Mat. xxviij. Docete oīes gentes baptizantes eos In nomine pris z filij z spūssancti [incipientib⁹] apostolis p̄dicare [ab hiero solyma] In qua primū accepto spūsancto predicabant. Actuū.). Eritis mihi testes in hierlim: z in Judea z Samaria z vsq ad vltimū terre. Et hoc est quod sequit [vos aūt testes hoz̄ū] Supple eritis. Vos eīm vidistis z audistis: z manib⁹ con⁹ trectastis ea q̄ sunt p̄dicanda. Actuū. iij. Non possumus que audiuim⁹ z vidim⁹ non loqui. Heb. ij. Salus cū mitium accepisset enarrādi p dñm: ab his qui audierūt in nos ꝛfirmata est: cōtestante deo signis z prodigijs z potentijs z varijs virtutibus z spūssancti distributionibus: sm suam voluntatem.

## e Ego mittam promissū patris mei in vos

z Dic post Resurrectōis argumēta: spūssanctuz promittit se missurū in eos quos mittet ad docendū. Dicit aūt Duo: Promissionē: z Promissi exp̄ectationē. De Promissione dr [Et ego] a quo procedit spūssctus [mitto] ꝑ est mittā [promissum] neutri gener⁹. hoc est donuz quod promisi. Jo. xv. Cū venerit paracletus quē ego mittā vob a patre spūs veritat⁹ qui a pr̄e procedit: ille testimoniū phibebit: qz ab initio mecū estis. Sic eīm in spū veritat⁹ illuminati: testes eritis veritatis [patris mei in vos] qz hoc donuz a patre procedit. Ja. j. Oīe datum optimū: z oīe donū pfectū desursum est descendens a patre luminum.

## Vos āt sedete in ciuitate quo⁹ adusqz induamini virtute ex alto

Dic tangit de Expectatiōe: non ideo. qz stati nō potuerit eos ꝛfirmare p spūssanctū. Sed qz expectatio ōsideriū elevat vt devot⁹ accipiat: ad quod ante suspiratū est Rhomanoz. viij. Spūs postulat pro nobis gemibus inenarrabilib⁹. Dat etiā exemplu: vt qui docere debet: ante sedeat z discat q̄ loquat. Eccl. ij. Ap̄propinquate ad me indocti: z cōgregate vos in domū discipline. Dicit igitur [Vos aūt] quos elegi in testes Gratie z Resurrectōis. Esa. xlix. Vere vos testes mei ō dom⁹. Actuū. ij. Nos sum⁹ testes oīum coz̄ q̄ fecit in regione Judeoz̄ū [sedete] ꝑ est: corde z corpore q̄escite. Qz sicut dr Pbo. In sedēdo z quiescēdo fit aia sciens z prudēs [in ciuitate] hierlm. qz in illa spūssanct⁹ dand⁹ est. Esa. vl. In hierlm ꝛolabimini: videbit⁹ z gaudebit cor vestrū [quoadusqz induamini] sicut vestimentis decoris in habitu ment⁹: z decore cōuersationis. Judic. vj. Spiritus dñi iduit gedeonē: q̄ dangēs buccina vocauit domū abiezer. Hedeon: circūiens in vtero interp̄rat. circūi circes Er significat Ap'los in vtero synagoge circūiētes. Qui induti spūsctō buccina p̄dicatōis dangebāt. Et ita domū ꝑ est familiā abiezer: q̄ patris mei auxilium interp̄rat cōuocauerunt. ꝑ est: fideles auxilio gr̄e dei p̄tis in vnū cor z aiam vnā cōuenientes. Rho. xiij. Induimini dñm iesum chr̄m. Esai. lxj. Induit me dñs vestimēto salut⁹: z indumēto leticie circundedit me [virtute] Virtus dr quasi vituens. qz tūc spūssanctū ad robur accepert [ex alto] qz illa virt⁹ nō nisi de alto descēdit. In infirmis eīm est infirmitas. Ps. Exaltare dñe in ꝛtute tua: cantabimus z psallemus virtutes tuas.

## Ātende aūtē q Lucas trāsit hic a q̄nta apparitione: q̄ p̄ria die facta est vsq ad die Ascēsionis: in q̄ decia facta ē apparitio Et transit (sicut b̄reuiloqu⁹) ꝯtr̄uo: apparitiōes q̄ inter p̄mā diē z vltimā facte sē. Prima aūt apparitio iné bas ꝯtr̄uo: est qua (als qz) octaua die resurrectiōis apparuit oib⁹ discipulis qñ Thomas fuit cū eis: z loca dauoz. tetigit. Jo. xx. Scōa fuit ad mare tyberiadis sepē discipul'. Joā. vl. Tertio apparuit vndecim in galilea discipul' in mōte vbi ꝛstituerat eis. Mat. vl. Quarto apparuit in cenaculo in hierlm discipul' cenantib⁹. Mar. vl. z Act. j. Quinto aūt in die Ascēsionis: de q̄ Lucas ꝑ loq̄t. Et ista apparitio facta ē i mōte oliueti Dicit igit.

## e Duxit autē eos foras in Bethaniam: et elevatis manib⁹ suis benedixit eis.

Dicunt aūt ꝑ Quatuor. Scz. Discipuloz. eductio. Eorūdē b̄dictio. Dūca ascēsio: z Discipulorū in ciuitate hierlm regressio. De Prio dr [Eduxit aūt eos] discipl⁹ [foras] Ut oūderet qm De ciuitate egredi oporter: z Mundū cōuertere: z Celū cōspicere: z De mōo nihil curare. De Primo dr Jo. xv. Posui vos vt eatis z fructū afferatis: z fruct⁹ vester maneat. De Scōo Beñ. xv. Educit eū foras: z dixit. Suspice celū z numera stellas si potes. Sic erit semē tuū. De Tertio dr Heb. xj. Si quidē illi⁹ ciuitat⁹ meminissent sancti de q̄ exierūt habebāt vtiq tps reuertēdi: nūc aūt meliorē appetunt. id est celestē: ꝓterea nō p̄fūdit de⁹ vocari eorū de⁹. Duxit autē eos [in bethaniā] q̄ domus obedientie interp̄rat: vt vsq ad mortē obedire doceret. Phil. ij. Factus obediens patri vsq ad mortem: mortē autē crucis. Hebz coz. xiij. Obedite p̄positis vr̄is z subiacete illis. ipsi eīm pugilant q̄si rationez reddituri pro aniabus vr̄is [Et elevatis manibus suis] Tāgit hic Benedictionem. Elevatione manuū fecit in eis ꝛfirmatiōis sacramentum. Ecclīastici. xxxvj. Glorifica manū z brachium dextrū [benedixit eis] b̄dictione confirmationis. Psal. cxvij. Benedicat tibi dñs ex sion z videas bona hierusalez omnib⁹ diebus vite tue. Plume. vj. Sic benedicetis filijs isr̄l: b̄dicat tibi dominus z custodiat te: ostēdat dominus faciem suam tibi z miserea[t] tui: conuertat dominus vultum suum ad te z det tibi pacem. Dec autez benedictio tutauit ꝑtra mundū z hostem: z fecit marcescere cōcupiscentiā carnalem. Beñ. Tricesimo secundo. Benedixit ei in eodem loco z dixit: si con

tra deum fortis fuisti: quanto magis contra hoc mines prevalebis? et tenuit nervū femoris eius q statim emarcuit. Benedictio q̄dem ꝺ diabolū: cō fortatio contra mundū et hoiem. Marcidus aut em nervus femoꝝ: debilitatam significat concu piscentiam carnalem

**Et factum est dū bñdiceret ill' re cessit ab eis: et ferebat in celum**

Tertiū est in quo tangit Ascensio. Tangit aūt Tria. Benedictionē. Recessum. et Locum in quē ascēdit Dicit igit. [Et factū est] dū dispōsi one [dum benediceret illis] et manu larga do na eis: sua daret benedictōe. Eccl. xliij. Benedi ctōem omniū gentiū dedit illi. et testamentū suum confirmavit sup caput eius. Ephe. iij. Dona dedit hoibus. Et ideo etiā eleavit manus. Pś. cxliij. Aperis tu manus tuā: et imples oīe aial bñdicti one [recessit ab eis ascēdens. iiij. Reg. ij. Ascen dit Helias: qui robustus dñator interpretat: p tur binem in celū: hoc est in nube. Act. j. Nubes susce pit eum ab oculis eoꝝ. Non quidē portat ab an gelis recessit sed p̄pria virtute. Esa. xlvij. Iste for mosus in stola sua: gradiēs in multitudie fortitu dinis sue. Sed angelis iubilantibꝫ recessit. Pś. xlvj. Ascēdit deus in iubilatōe: et dñs in voce tu be. [et ferebatur in celū] Psal. lxvij. Ascēdens in altū captiuā duxit captiuitatē. Ephes. iiij. Qui descēdit: ipe est et qui ascendit sup omnes celos vt adimpleret oīa. Act. j. Eleuatis manibꝫ ferebat in celū: et benedixit eis.

**Et ipi adorantes regressi sunt i hierusalē cū gaudio magno: et erāt semp in tēplo laudātes et benedi centes deum.**

Tangit hic Discipulos in ciuitatē regressionē Et dicē Quattuor. Adorationē. Reuersionē Mā sionem. et Gratiarūactionē. Dicit igit. [Et ipi adorantes] Marci vlti. Videntes dñm ado rauerūt. Psal. xlviij. Ipe est dñs deus tuus: et ado rabunt eū. Adoratio aut̄ est facta p̄strationē. Ex odi. iiij. Adorauerūt. pni in terrā Psal. lxx. Oēs terra adoret te deus et psallat tibi. Phil. ij. In no mine Jesu omne genu flectat: celestiū terrestriuꝫ et infernoꝝ [regressi sunt in hierusalē] vbi di ctum est eis q̄ p̄missum expectarēt. Ezech. j. Am malia ibant et reuertebant in similitudinē fulguris coruscantis. qz et intus ardebant deuotiōe: et exte rius honestatis luce. Processerunt enī cū dño ad locū ascensiōis vt videret quādo tolleret ab eis. Sicut Heliseus cū Helia. iiij. Reg. ij. Et hoc rep sentat ecclesia. p̄cessione sua in ascēsione. Reuerte bant aut̄ in Hierusalē ad imperiū domini: suuꝫ p̄missum expectātes. Hebr. xix. Salutare tuum expectabo dñe. [cū gaudio magno] qz in omni bus christi veritatē et iudeorū confusionē patie bant. Joan. xvj. Iterum videbo vos: et gaudebit cor vestrū: et gaudiū vestrum nemo tollet a vobis. Phil. iij. Gaudete in dño semp: iterū dico gaude te. modestia vestra nota sit omnibꝫ hominibꝫ Et erāt ꝑ in templo [hoc est: in atrio templi: i por ticu que dicit Salomonis. Actuū. v. Pś. xxvj. Unam petij a dño: hanc requirā vt inhabitem in domo domini. Psal. lxxvij. Elegi abiectus esse in domo dñi: magis q̄ habitare in tabernaculis pec carozū [laudantes] in hymnis et cāticis. Psal. xxxij. Semp laus eius in ore meo. [et benedicē tes deum] in gratiarūactione. 1. Thes. iij. In oi bus gratias agite. Laudabāt enī deus de domini tanta (als demonstrata) ab ipso virtute. qz Vir tus est laudabilis bonoꝝ vt dr Pbs. Bñdicebāt aūt de collato et proferendo sibi in proximo munere Luc. ij. Paruerēster celestis dabit spiritum bonū petentibus se.

Expliciunt Notule super Lucā scōm fratrem Albertū de Ordine Predicatoꝝ Episcopū quondam Batisponensem. Deo gratias.

# Opus quadrupertitū

Postillarū diui Alberti magni viri: tum in omni arte: tū maxime in diuinis litteris illuminatissimi et profundissimi: Qui erat in aliis suis editionibꝫ ceteros viceris: in hoc tū opere spiritu cum diuino agēte se ipsum vicisse et superasse videt: Ad omnīū doctoꝝ virorum: et p̄cipue Euangelice veritatis et christiane fidei amatoꝝ vtilitatē et profectū: in feli ci Studio Coloniensi Per misericordie pietatis qz virū Venerandū magistrū nostrum Arnum et Sacre Theologie Professorē eximiū: magistr uz Herardum de Harderwic edis die Lolūbe Pa storem dū visit: cui⁹ nūc aia in bona pace dęcat. Per ceteros quoq; sacre Theologie Licēciatos et Mgros: Bursam quā Laurētij vocāt Regētes: zelosos doctrine eiusdē diui Alberti sectatores et ꝓpagatores: magna opa et grauī impensa libenter correctū ac emendatū cū Indice cuilibet parti an nexo feliciter finit Anno quarto supra millesimū quingentesimum xē.

Jesu tibi laus

Impressum accuratissima dili gentia expēsis Circūspecti viri ar chibibliopole Joānis Rynman ꝺ Oringaw In oppido Imperiali Hagenau Industrij Hērici Gran ibidē Ciuis in officina: Finēq; fe licē in vigilia Cōceptōis btē virgi nis Marie Anno virginei partus eiusdē Millesimo quingentesimo et quarto assecutum.